FA. 130. 025
i 16334711

EXCLUIDO
DE PRESTAMO

Incipit proemiũ super apparatu decretalium domini Innocentii Pape quarti.

Egitur in Ezechiele venter tuus comedet ⁊ viscera tua complebunt̃ volumĩe isto qd̃ ego do tibi per ventrẽ qui escas recipit mẽs intelligit̃ que reruz ac scripturaꝝ notitias recipit coquit ⁊ digerit meditatõne sollicita et frequenti: viscera aũt implent̃ cũ desideriuz voluntas ⁊ intentõ intimo sapore scripturaꝝ satiant̃. Sunt.n.multi qui multa legunt sed vacui recedũt qui mente quidẽ intellectũ percipiunt sed in cordis desiderio seruãda non ponũt. similes illis qui ut dicit hiere venerunt ad hauriendũ aquã sed vasa sua vacua reportauerunt ⁊ ideo confusi sunt pariter ⁊ afflicti. Vos igit̃ haꝝ scripturaꝝ ⁊ sacraꝝ constitutionũ lectores eaꝝ intellectũ sanũ in ventre mentis uestre ꝑcipite coquite ⁊ frequenti meditatõne digerite ⁊ mentis desiderio intra mentis viscera seruãda reponite non ad vanã gloriã non ad thesauros cõgregandos: sed ut recte causas tractetis ⁊ iusto libramine terminetis. quas ut facilius intelligere possitis quasdaz glosas apposuimus sicut ex diffinitõibus quottidie ⁊ ꝯtinue apud se.ap.emergentibus ac etiã ex necessitate textus quarũdam decretaliũ corruptaꝝ in registro eiusdẽ sedis vigilanti studio inquisita plenius colligi potuerunt cuius textus corruptio ⁊ veritas ad eiusdẽ loca transmittunt̃ per ordinẽ annotata. nec miremini si alicubi sunt difficiles ad intelligendum. quia h̃ facit intricatõ negocioꝝ ⁊ casuũ varietas qui in eis ut melius potuimus extricantur. Igitur taz doctor q̃z auditor dum in scholis legunt multa de predictis glosis poterunt omittere ⁊ studio camere pro discussionibus ⁊ diffinitõibus causaꝝ ꝓ tempoꝛ̃ reseruare. ut sic comestũ volumẽ istud diuisim efficiatur in ore ipsoꝝ facile ⁊ delectabile sicut mel qd̃ prius videbat̃ difficile. sollicite attendentes ꝙ in hoc volumine multi casus ⁊ articuli vtiles ⁊ necessarii tam in consiliis aĩaꝝ ⁊ penitẽtiali foro q̃z in regendis ⁊ disponẽdis ecclesiis ⁊ rebus ecclesiasticis ⁊ prelatis ⁊ etiã qualiter circa personã suã ⁊ subditorũ ipsi prelati se habere debeant aduersitatis tẽpe sunt expressi quos glosatores alii omiserũt. ¶ Iste sunt decretales que corrupte erant ⁊ sunt scd̃m verã lr̃am registri emẽdate. Prima est de elec. bone me. M. in fi. ubi dicebat̃ confirmantes debet dicere duximus ꝯfirmandã. s. quondã ꝫ qd̃ in penl̃. glo. ibi no. Scd̃a est eo. ti. auditis. in p̃nci. ⁊ etiã in fi. in p̃ncipio ubi dicebat̃ vnã de. G. archidi. ⁊ alterã de. R. subdia. debet dr̃e vnã de. R. archidi. ⁊ alterã de magr̃o. R. Item ubi sequit̃ decanus cũ pautioribus in ip̃m. R. ⁊ cantor cum pluribus in dictũ archid̃. ꝯuenissent debet dr̃e ⁊ cantor cum pl̃ibus in. G. archi. ꝯuenissent. Itẽ vbi sequit̃ circa finẽ a nominatõe dicti archid̃. recedentes debet dr̃e a nomĩatõe dicti U. archid̃. recedentes. Itez ubi sequit̃ de nouo prefatũ subdiac. debet dr̃e de nouo magr̃m. R. subdia. cũ esset subdia. eligere presũpserũt. Tertia est de offi. or. qñ vltra mediũ ubi dicebat̃ ꝫ abbatis consiliũ debet dr̃e ꝫm arbitrii tui consiliũ Itẽ corrigit̃ decre. de sen. ⁊ re iudi. cũ inter nos. alia. eo. ti. cũ I. ⁊ A. corrigunt̃ sicut apparet inferius vbi super eisdez decre. no. Quarta est de appell̃. cũ speciali. circa fi. ubi dicebat̃ iudex ex suo officio procedet debz dr̃e procedit. Itẽ corrigit̃ textus de appella. constitutus. ubi apparet inferius ubi sup easdem decre. no. Quinta est de cle. non resi. in eccle. ul' p̃bẽ. ex tue. in pluribus locis p̃mo d̃est textus ubi dicebat̃ suas deseruerũt ecclesias debet addi ut iuxta sanctiões canonicas eis debeãt merito spoliari. ⁊ sequit̃ ꝯ eos procedat̃ debz addi hoc modo ut ipsos. ⁊c̃. Item vbi sequit̃ ab episcopali administratõe debet dr̃e ab episcopatuũ. Sexta est de prebendis ⁊ dignitatibus ꝓ illoꝝ circa mediũ. ⁊ est ibi defectus littere naz vbi dr̃ predictũ magistrũ de prebẽda ⁊ canonicatu santoñ. ecclesie ⁊c̃. debet ibi addi predictũ magistruz cum cõsensu ⁊ voluntate tua frater episcope de prebenda ⁊ canonicatu santoñ. ecclesie ⁊c̃.

Regorius seruus seruorum dei ⁊c̃.
Ex pacificus.

Jrmiter credimus.

de fide teneas quia est quedā fidei mensura ad quaz quilibet tenet ⁊ que sufficit simplicibus ⁊ etiā forte omibus laicis.s. quia oportet quēlibet adultū accedentez ad fidem credere q2 deus est ⁊ q3 est remunerator oim bonorū. Jtem oportet eos alios articulos credere implicite.i.credere vez esse quicqd credit ecclesia catholica.hanc autē mensurā excedere debent prelati ecclesiaz quicūqz curā aiaz habent quia debēt scire articulos fidei explicite ⁊ distincte qui continentur in simbolo.s.credo in vnū deuz.⁊ quicūqz vult. xxxviii.di.c.i.⁊.ii.⁊.c.seq.episcopi.n.plus scire debent q2 de eis scire debet reddere rationē omni poscenti.xxxvi.di.§.ecce.xxxviii.di.omnes. non tñ dicim⁹ q3 in continēti teneātur predicti de omnibus respondere.sed prehabita deliberatiōe ⁊ etiā si oportuerit cū consilio alioz.non negamus tñ quin papa ⁊ alii superiores prelati possint dispensatiue ex certis causis minus lr̄atos ⁊ minus industriosos in tpalibus sustinere ꝯ.de renūti.nisi cū.§.pro defectu.de clericis autē inferioribus satis videt q3 si essent paupes qui non possent intendere studio quia non habēt magr̄os uel expensas quia oportet eis propr̄iis manibus querere victū q3 eis sufficiat scire sicut simplicibus ⁊ laicis aliquantulū plus sicut de sacramēto altaris quia oportet eos credere q3 in sacr̄o altaris conficit vez corpus christi.⁊ hoc ideo q2 circa illud quottidie ⁊ cōtinue versant plus q3 laici. Si autē haberent magr̄os ⁊ expensas ad discendū.tunc peccant nisi plus proficiant in cognitōe distinctu fidei q3 laici. debet tñ ab eo qui imponit eis penitentiam de ignorantia ul̄ potius de negligentia sciendi scrutari ut diligenter attendant quare in eis non ꝓficiūt uel propter duriciā ingenii vel q2 eos oportuit circa alia opa charitatis intendere puta circa exhibēda necessaria confratrib⁹ suis vel paupibus uel hospitibus.⁊ idez dicendū est de aliis opibus bonis. naz cū teneaī ad explicitā cognitōez articuloz bene licet clericis illis explicite cognitōi postponere alia opera pietatis Jtem etiā ex causa possunt illi scie postponere aliaſ scientias ut si velint addiscere sciam iuris ut paupes in iudicio defendant ne oppr̄imanī non peccant. tñ credimus q3 non debēt ita preponere sciam cognitōis fidei qn in ea ꝓficiant. ⁊ bene vr̄ q3 semper plus deberent intendere circa cognitōem predictoz q3 circa cognitōem iuris postq3 expensas habent ab ecclesia. nisi in ꝓtrariū eos iusta cā moueat. Jtē videt q3 etiā laici quibus deus dat talentū subtilis ingenii q3 melius faciūt si suū ingeniū impendant in cognitōne predictoz q3 uis non videaī q3 peccent etiā si eis non intendant. videt autē eis sufficere q3 talenta sibi credita non abscondant in terra.i.in terrenis. sed bonis opibus insistant. in tñ autē valet implicita fides ut dicunt quidā q3 si aliquis eam habet.s.q3 credit quicquid ecclesia credit. sed falso opinaī rōne naturali motus q3 pater maior uel prior sit filio.vel q3 tres psone sunt tres res a se inuicem distantes q3 nō est hereticus nec peccat dūmodo hunc errorē suū non defendat ⁊ h̄ ipsuz credit quia credit ecclesiā sic credere ⁊ suā opinionē fidei ecclesie supponit q2 licz si male oppineī tñ non est illa fides sua. imo fides sua fides est ecclesie.ꝯ.e.damnamus.circa fi.

Amnamus ergo defendere.hoc.n. nullatenus licet imo q3 plus est nec disputare de fide licet publice turbis coadunatis cā tumultus ul̄ sue perfidie defendende.C.de fide catho.l.penul. Si autem ad confusionem hereticoz uel ad veritatem clarificandā disputaret aliquis non crederem malum ut fecit Siluester.

De Constitutionibus Rubrica.

Anonum statuta.

Non abrogatoruz ne sit ꝯ.xxvi.di.c.i. ⁊.xxix.di.c.i.⁊.xxxvi.q.ulti.c.ulti. ⁊.ꝯ.de purga.vul.c.fi. ab omnibus.i.subditis.ne sit ꝓtra C. de leg.digna. h̄.n.non est bona glo. quia conditori canonū ⁊ vicario creatoris subdita est omnis creatura.in actionibus.i.ciuilibus.iudiciis.i.criminalib⁹ xxv.di.de libell.insti.de offi.iu.in princi.suo.i.malo filis ex pō.iii.q.ix.puta.administratores tñ ⁊ ceteri ordinarii qñqz licite ratione casuū emergentiū leges transgrediunt. ut ī auc. ius ui.q3 pri.ab his qui admittū.circa ꝓnci.colla.iii. hoc nō placet.nam sicut in eadē auc. continet vtriqz parti tam in priuatis q3 in publicis ꝯtibus iurant seruare iusticiā.vnde dicimus q3 administratori non licet a iusticia discedere.nec obstat predicta auc.vbi dicit seruabo equitatē fm qō mihi visuz fuerit iustū.quia illud intelligit ex iudiciū ut in officiis dandis.uel etiā in iudiciis in his que ꝓmissa sunt eius arbitrio sicut in iudiciis dandis ⁊ silibus.ff.de iure.deli.l.i.iii.q.iii. de indutiis ⁊ in dispensatōnibus.i.q.vii.exigunt.⁊ in penis saltē exordinariis criminibus q3uis ⁊ idē credimus ⁊ in ordinariis si iudex ex cā eas viderit tēperandas.ff.de pen.aut facta.§.fi.ff.de pe.capitaliū.l.di.ut constitueret. lxxxvi.di.tāta.xxiii.q.v.circūcelliones.ar.ꝯ.ii.q.iiii.§.notandū. sed illō intellige sine causa vel post sententiā.in sententia.n.⁊ in ordinario crimine penā tēpare potest ut dictū est ⁊ arbitri etiā leges transgrediunt.ff.de arbi.qualē.ex de renunti.in presentia.suo.C.de senten.nemo.xxxvii.di.relatū.ꝯ.e.c.fi.

Ignoscētes ⁊ infra culpa.fallit ī casib⁹.xxii.di. renouantes.xvii.q.ii.qui multoz.ꝯ.de cleri.ꝓtug. sane. uel etiā ibi cā suberat ⁊ sine culpa.ꝯ. ut li.non ꝓtest. quoniā frequens.dispendiis.nisi sit constitutio iuris naturalis uel nisi sit expressuz in iure q3 preterita respiciat.x.q.i.sic quidā.C.de leg.leges.ꝯ.de vsu.cū tu.ꝯ.de elec.cum in cunctis.dispēdiis.i.damnis uel retractatoribus. ignorantes.constitutio.n.non ligat ignorantē.xxxii.q.iiii. dixit sarra.lxxxii.di.ꝓposuisti.xvi.di.§.his ita. tamē exquo est publice ꝓmulgata non prodest ptendere ignorantiā.xvi.di. qō dicit.ꝯ.de postu.c.i.nisi forte dilucide suā ꝓbaret ignorātiā.

Ranslato.in christū ⁊ ab eo in successorē eius per illa verba pasce oues meas.ꝯ.de elec.significasti.vel per illa.ite docete omnes gentes.de ꝓse.di.iiii.propr̄ie.sacerdotio.i.leuitico ne sit obiectio de melchisedech q3 fuit ante legē.eadem.C.de nupt.si libertaz.i.q.i.si christus.

Am concupiscentiam nesciebam. ⁊ sic nec reprobandā censebam. hec.i.concupiscentā ꝓhibere.omnia.i. omnia genera malorum. ꝯ.xlvii.dis. bonorum.

Ē initaris dicenda.xxxvii.di.relatū. no.q3 dict⁹ sanctoz patrū uel alioz ab ecclesia receptoz stare licet.⁊ qui dicit qō ipsi dicūt non potest ꝺ temerita te redargui nisi ea diceret que retractata sunt.sicut aug⁹.multa retractauit de dictis suis uel nisi sint per eccl̄am correcta. x xvi.di.c.i.⁊.ii.⁊.xxxii.di.§.i.in fi. Si vo sancti diuersas opiniones inter se habeant.ut de corpe beate marie assumpto ul̄ de salomone damnato licitū est cuicqz qō uult dicere. Si vo nulla diuersitas inter sanctos inuenit.necesse est vsqz ad vnū iota seruare qō dicunt.xv.di.c.fi. postq3 opuscula eoz a sancta ecclesia sunt autenticata.olim autē antequā essent autenticata licitum erat ea tenere uel non.ix.di.noli ego quis.

Um omnes ⁊ infra q3 ꝓstitutio istoz canōicoz ñ fuit iusta quia futuris canonicis in futuz dabant penā si abessent.sed sibi presentibus si in futurū absentibus. Jtem si istoruz constitutio erat equa in futuris qui

in modico tenebant ecclesie quare nō erat equior eis presentibus ⁊ qui ex perceptiōe bñficiorū preteritorū magis ecclesie tenebat. Item costitutō de vineis ⁊ eorū fructibus cōicandis in futurū premissa ratiōe non erat iusta. sed ex eo iniustior apparebat q̄ ex radice cupiditatis ꝓcedebat quia preter fructū vineaꝝ suarū per constitutionē suā debebant hre partē etiaꝫ de fructibus vineaꝝ decedentiū canonicorū. Sed oppones quare non potius mandauit q̄ omnes seruarent ꝯstitutōnē hanc fauorabilē que tendit ad residentiā quā faceret seruari consuetudinē antiquā que erat residentie ꝯria ⁊ maxime cuꝫ ad hoc cogi possunt antiqui ꝓpter rōnem hic assignatā patrie legē tē. ℞n. quia nullus erat qui hoc peteret. Item quia non fuerunt vsi hac constitutōe licet fecissent ⁊ vba cū effectu sunt accipienda. ff. q̄ quisq̄ iur. l. i. vl̄ dic illud habere locuꝫ ubi lex teneret licet esset iniusta. sed ubi lex non tenet sicut ħ quia non poterant facere constitutōem sine epō. ĵ. e. c. pe. nō habet locū illud edictū q̄ quisq̄ iur. tē. credimus tñ q̄ si epūs faceret constitutionē istā que hic continet excepto de vineis quod bene teneret dūmodo haberet consensū capituli sui et alia que interuenire debent quia hec constitutio tm̄ ratione constituentiū est iniqua quia per se tantū constituebant. ⁊ qa illud constituere non poterant ⁊ non ratione ꝯstituti. non. n. iniquū est q̄ antiqui canonici in suis ꝯsuetudinib⁹ remaneāt ex noui qui scienter legē nouaꝫ admiserunt ea ligentur quia ꝯstitutio futura respicit. ℨ. e. cognoscētes. xxxi. di. ante. ĵ. e. c. fi. fateor tñ q̄ equius esset q̄ omnes hac lege ligarentur nisi scandalū impediret. si ergo timet scandalū bene faceret epūs qui eos constitutione non ꝯprehendit. caueat tamē epūs ne ⁊ nouis legem imponeret que scandalū inducerent si ordinaret q̄ illi qui decetero fierent canonici a carnibus abstinerēt vel nigrū habitū portarent. nam hec constitutio non teneret uel de facili reuocaret. ar. ĵ. de vi. ⁊ ho. de. deus. quisꝫ. ff. q̄ qsq̄ iur̄. l. i. coequetis. sed nōne isti presentes poterant omia statuere aliis irrequisitis. ut. x. q. ii. hoc ius. ⁊. vii. q. i. factus. ĵ. ō elec. cū int̄ vniuer. so. bene possūt facere bonā ⁊ honestā ꝯstitutionē sed ideo hoc non valuit quia ꝑ suo ꝯmodo in preiudiciū alioꝝ ⁊ malo zelo ⁊ ℨ ꝯsuetudinē approbatā ecclesie factū est. iiii. di. erit. aliqñ. n. ℨ approbatā cōsuetudinē sine licētia dñi pape facere non licet ⁊ ꝓceptores consuetudinū quasi preuaricationes legis habendi sunt. xi. di. in his rebus. vel dic melius q̄ hoc non poterant sine consensu epi. ĵ. eo. c. pe. ⁊ fi. adhuc obiiciat qō maior pars facit totū facere videt. ĵ. de bis que fi. a ma. par. ca. c. i. tu dic si aliquid est cōe plibus nō ut collegiatis sed ut in singulis non valet qō fit a pluribus nisi omnes consentiāt siue simul siue sepatim. ff. de serui. rusti. predi. per fundū. nisi concedant rem in naturali vsu qō facere potest vnus sol⁹ socius inuitis ⁊ ꝓtradicentibus. institu. de re. diui. §. religio. ⁊ nisi in casu. ĵ. de iurepa. postulasti. si vero sint plures ut collegiū distinguebat. aut sint aliqua facienda ex necessitate uel utilitate ecclesie ut alienatōes electōes institutōnes ⁊ silia ⁊ tunc sufficit q̄ legitime ⁊ bene facit maior pars. ĵ. de elec. licet.. ⁊ de his que fi. a ma. par. cap. cū in cunctis. ⁊ c. fi. dūmodo non ꝓtēnant eos qui vocandi sunt. ĵ. de electi. q̄ sicut venerabilē. Sed ex aliis que ex necessitate uel utilitate non fiunt sed propter utilitatē canonicoꝝ tantū puta cum diuidit prebenda non valet nisi omnes ꝯsentiant quia ꝑ eodem est ac si ageret de iure q̄ ad singulos ut ad singulos pertinet ut ħ ⁊. l. per fundū. secus autē dicerē si hec constitutio ul̄ etiaꝫ diuisio prebendaꝝ fieret pro utilitate ecclesie quia tunc sufficeret maior pars. ĵ. de his que fi. a ma. par. ca. c. fi. ⁊ tūc consentire debet tanq̄ collegiū non tanq̄ singuli. ĵ. e. cū. m. non segregatim. ſ. bodie in vno loco vnus ⁊ cras in alio loco alius. hec questio non habet hic locū quia nō dicit q̄ omnes canonici non fuerunt presentes. coequatis. ar. ꝑ paritate beneficioꝝ. ĵ. e. cū. m. xvi. q. vii. c. i. q. ii. §. bis. in fi. ℣. ñ eius. ff. ꝑ socio. l. iiii. §. sicut tres. ℨ. ĵ. e. c. fi. xii. q. ii. vulterane. ⁊. c. nobis. ⁊. c. concesso. ⁊. c. de redditibus. i. q. ii. c. fi. lxxiiii. di. consuluit. so. in qualitate ⁊ quātitate beneficioꝝ singlaris consuetudo ecclesiaꝝ attendenda est que si prescripta est ꝑ uaꝫ iuri scripto. ar. ĵ. de preben. relatū. ⁊ de ex. prela. ad ħ. ⁊ de sepl̄. certificari. si vō nulla appareat ꝯsuetudo puta quia qñq̄ paria sunt beneficia. qñq̄ imparia. vel quia ecclesia de nouo constructa est tunc dicas q̄ omnia que de cōi celario exeunt ad quottidianū victū equaliter diuidēda sunt ⁊ alia que dāt pro indumentis iuxta personaꝝ meritū locū ⁊ ordines plus vni q̄ alii diuidi debet nec enī est ℨ. xvi. q. vii. c. i. expone. n. ibi mouentur. i. moueri debent.

Ue in ecclesiarum ⁊ infra constituerunt. male faciunt laici facientes statutū de rebus ecclesie cū in eis non habeant iurisdictōem. x. di. c. i. xcvi. di. bene. ĵ. de re iudi. cum causa. super rebus etiā laicoꝝ ħ statuere non possent cum tale statutū esset in lesionē iuris alterius. ⁊ eius iuꝝ q̄ ad aliquē spectat ul̄ acquirit de iure naturali ut sunt dñia obligatōes ⁊ huiusmōi. ⁊ non dat̄ a iure ciuili uel ab impatore ut actōnes. ut. ff. de instī. ex ħ. instit. de re. diui. §. fere. ⁊. §. preterea. per allu. vnde rescriptū uel pragmatica sanctio uel annotatio ꝯcessuꝫ in preiudiciū talis iuris non valet C si ℨ ius. l. fi. nam ⁊ naturalia iura sunt perpetua. instī. de iure natu. §. pe. ⁊ sicut rescripta non valent ita nec leges uel cōsuetudines cū rescriptū sit lex. C. de legi. l. ii. in casibus tamē valet rescriptū in preiudiciū talis iuris. C. de quadri. pōsc. l. fi. C. de uen. re. fi. l. i. ⁊ dico non valere legē uel rescriptū ih preiudiciū naturalis iuris nisi iusta causa interueniat ne sint cōtraria. C. de bo. dam. per totū. ff. de relig. si quis sepul. C. ꝑ quibus cāis ser. ad liber. per totū. vbi vō rescriptū ul̄ statutū lederet ius alterius in eo q̄ ad eū pertinet de iure ciuili puta in actōibus que sunt prodite de iure ciuili. ut. ff. de orig. iuris. l. ii. si ex eo perimat̄ ius oīo uel ex toto deneget agendi potestatē non valet nisi adiiciat̄ non obstāte. l. aliqua. ff. de le. iii. si quis. in ꝓnci. C. de testi. auc̄. ħ. inter liberos. nam ⁊ vltime voluntates vim legū obtinent. auc̄. de nup. §. disponat itaq̄ colla. iiii. sed ⁊ tunc ut quidā dicunt licet sustineat̄ q̄ auferat actōem tū qui reddat iusticiā auferre non potest cū esset ꝯtra ius naturale. si vō non auferat̄ ius sed differat̄ tenet. C. de pci. impa. offe. quotiens. idem vbicūq̄ statutū uel rescriptū cōcedit qō lex dicit posse concedi. ff. de senato. nupte fi. de iure autē naturali dixi dñia ad aliqua pertinere. i. de iure genī. qō dr̄ naturale quia naturali rōne inductū est. instit. de re. diui. §. singuloꝝ. ff. de acqui. re. do. ad eo. §. cū quid. qō etiā dicit̄ naturale ius quia apud omnes generaliter est. C. si ℨ ius. l. fi. instī. de iur̄ natu. §. ius autē gentiū. potest autē dici q̄ ius mere ciuile modo supradicto tollit̄ si ille qui habet iurisdicti onē super eo iure de hoc facit legē municipalē sicut dicitur ō consuetudine q̄ illud tollit ut no. ĵ. de consue. c. i. ⁊. c. cū consue. ius autē naturale. i. gentiū non potest tollere in totū ius ciuile sed potest distinguere detrahere ⁊ addere ⁊ adiuuare. nam dicit euangeliū in ore duoꝝ tē. ĵ. de testi. c. in omni. ⁊ tñ canones ⁊ leges qñq̄ plura requirūt. ii. q. iiii. c. i. ⁊. ii. C. de testi. testiū. C. de testa. l. fi. ad hoc expresse dicūt leges. ff. de iusti. l. ius ciuile. ⁊. l. ius aūt. §. fi. legittime. ⁊ in aliis forma seruata. x. q. ii. ħ ius. xii. q. ii. sñ ex. C. de sa. sanc. eccle. iubemus sed tunc si lesa esset ecclesia competeret in integrū restitutō. ĵ. de in integ. resti. requisiuit.

Um accessissent canonici. isti canonici volētes optinere primiceriatū pro archiō. isto olim ꝑposuerunt coram papa de vacatione ꝑmiceriatus mō aūt quia reuocatū erat negociū ad audientiā pape per appellationē uel alio modo ꝑponebant archiō. ꝑ se ⁊ ꝓcuratoꝝ capituli ꝑ capitulo. petebat autē dictus archiō. collationē ꝑmiceriatus sibi factā aucte apostolica confirmari ⁊ ꝓcuratoꝝ capituli ℨdicebat. tanto. ⁊ nulla iusta causa prepediti essent. ĵ. de de ꝯsti. ꝑn. q⁹ di. xxxviii. di. de siracusanc. ii. q. vi. §. aūrioꝝ.

§.ad hec.sedis.sed numqd epus cũ canonicis posset minue re prebendas vel dignitates.ar.q̄ non.de con.di.i.vasa.x̄ xv.q.i.que ad perpetuã.z.q.ii.quicũq; .j.c.ex parte. z.j.de offi. archipresb.c.fi.ff.de decuri.generaliter.§.pe.dic q̄ epūs cũ capło ex causa potest minuere.j.de instit.c.i.z.ii.z.j.c.pri mo.z.xxi.di.in nouo. possunt.n.dignitates diuidere dimi nuere z mutare.xvi.q.i.precipimus.ff.co.pre.si quis duas. ff.de neg.ges.cũ aliter.z.j.de pben.vacante.lxiii.di.§.vez.lx viii.di.quoz vices. Item solus epūs cũ canonicis eccie po test certũ numez canonicoz statuere.j.ō vi.z bo.de. quoniã z etiã dignitates quas ipsi canonici statuere tollere possunt soli canonici qō intelligo vez ubi collegiũ pertinet ad cano nicos z ubi dotate sunt ab eis dignitates quia si ab aliis sint dotate etiã a laicis sine eoz.i.laicoz consensu tollere non lz. xvi.q.vii.monasteriũ.z.c.rōis. aliꝰ tamẽ dicunt z forte melꝰ q̄ nullũ statutũ potest facere ecclesia siue cathedral siue alia si ne consensu epi.j.de ꝓsue.cũ consuetudinis.j.de his que si. a prela.si.consen.ca.nouit.z.c.se.nisi forte essent aliqua mini ma.ar.ad hoc.quia epūs est caput cathedralis eccie z etiaz aliaz.j.de testa.requisisti. z sine capite nihil faciendũ est. de aliis tñ vniuersitatibus satis possz dici q̄ sup rebus suis pos sent facere statuta.ar.ff.q̄ cuiusq; vni.l.i.§.ii. Itẽ ar.ad hoc q̄ si prepositio suo dant iurisdictōem super se.C. de iurisdic. om.iudi.l.fi.ergo eadẽ rōne possunt facere statuta.sed ar.j. C.de monopol.l.i.sed illud potest intelligi de iniquis statu tis.ff.q̄ cuiusq; vni.l.i.§.ii. sed penam non possunt adijcere suo statuto cũ nullã iurisdictōem habeant ipse vniuersitates z penas imponere pertineat ad iurisdictōem.si autẽ haberet aliquã iurisdictōem possz penã adijcere.ar.ff.si quis ius di. non obtem.l.i.vniuersitates aũt que habent iurisdictōez pos sunt facere statuta super oibus que ad iurisdictōem suã per tinent.sicut z ꝓsuetu.inducere possunt.ff.de ꝓsue.de quibus z est notandũ q̄ rectores assumpti ab vniuersitatibus habẽt iurisdictōem z non ipse vniuersitates.aliqui tñ dicunt q̄ ipe vniuersitates deficientibus rectoribus possunt exercere iuris dictōem sicut rectores qō non credo.c.dilecta. de excess.pla. venerit .h collige q̄ si quis facit semel j̄ priuilegiũ perdit il lud.j.c.proxi.j.de pūl.pro illoz.xi.q.iii.priuilegiũ.C.de iu re do.l.si creditor.ar.j.C.ō epi.l.generalr. z delictũ persone xvi.q.vii.si epm.j.de arbi.cum tpz.j.de priuile.accedentibꝰ. nam ut ibi dr priuilegiũ non admittit nisi prescriptũ fuerit j̄ illũ per.xl.annos.so.notauit h vinc.q̄ priuilegiũ aut dat ad faciendũ.z tunc si is qui impetrauit non vtit spacō.x.annoz perdz illud.ff.de nũdi.l.i.aut constitit in non faciendo z tũc si papa reseruauit sibi aliquid iur in eo iur q̄ renuntiat uł eo loco non potest tali pulegio expresse renuntiari.j de ar.cum tpz.sed tacite potest spacio.xl.annoz.de pūl.accedentibus. uel in tali casu potest opponi pulegiũ j̄ renuntiationẽ uł sẽ tentiã s.ne fiat preiudiciũ romane ecclesie etiã post sententiaz j.de pūl.cuz olim.si aũt nihil sibi reseruauerit in eo potest il li spacio.xxx.annoz renũtiari.vii.q.i.quasi.j.de pūle. si de certa. Sed io.no.h q̄ si ille qui impetrauit pulegiũ volũta rie z directe nullo exigente qui ius eligendi dicit se habere fa ciat j̄ illud etiã vnico actu perdit illud ut h z.c.pri.z.j.de p uil.pro illoz.C.de pac.inter emp.z ven.ꝓmissorie. si vo non seruat pulegiũ uel non tuet se eo perdit pulegiũ legitimo tẽ pore.j.de pūl.accedentibus. in illa aũt decre.accedentibus z si de ira intelligit soluisse forte non voluntarie sed qz forte execrabat lites.ff.de ali.iudi.mu.cau.fac.l.iii.vel quia pule giũ non habebat paratũ ad manus.ar.ii.q.vii.plerigz. Itez ꝓuentus non fecit j̄.sed vnus tñ. item cũ ex p̄sumptōne nita mur tñ non ita de facili presumit renũtiare decimis ubi nul lam recipit ꝓpensatōem sicut pulegiũ dignitatis excluse vbi recipit ꝓpensatōnem qz z si redditus minuant canonicoz di gnitas tñ auget magis delinquit si directe venit j̄ pulegiuz q̄ si non vtitur eo.ar.lxxxiiii.di.quisqs.j.de sen.exc.ptigit. C.de exec.tu.volũtarie.C. de his qui spō.nu.f.l.i.li.xi. qui leuiter perdit pulegiũ.ff.de diuor.l.fi. alii dicunt q̄ si pule giũ est odiosum perdit per vnũ actũ. si fauorabile non pdit. nisi legitimo tpe prescribat j̄ priuilegiũ. vel melius si priuile giũ datum est fauore psone si semel facit j̄ priuilegiũ perdit. si datũ est in fauorẽ ecclesie uel religionis non perdit nisi cõ tra illud fuerit prescriptum legitime plus placet quod not .j. de priuile. accedentibus .

Um.m.sociis.quoz procurator erat.venientes ff.de leg.z cõ.de quibus.§.c.h allegõ est partis qz non venerat j̄ constitutōem prebendaz licet cano nicos elegerunt ultra nũerũ prebendaz vel dic q̄ constitutio erat q̄ tñ.xiii.essent canonici.duos.z male.vnde nõ tenu it electio.j.de pūl.maioribus.z.c.tue.cuius ibi loquat de se ctōne prebendaz z non iur canonicatus in quibus est mag na diuersitas.ut no.j.de pūl.dilecto. vnde illis caplis non obstantibus uidetur tenere electio.si enī non teneret h electō quare.j.mandaret de eoz prouisione. ad eam.i.ea vacante duos elegerunt.non enī elegerunt ad prebendã sed simplr ī canonicos alioqn cassanda esset electio.j.de pūle.tue.nec ẽt prebenda inter eos diuidi debebat alioqn cassaret electio.j. de pre.dilecto.vel dic q̄ prebenda inter eos diuidi debebat sed non erant electi ad prebendã diuidendã sed simplr electi in canonicos z postea sepatim similit ordinauerunt de pben da diuidenda qō fuit illicituz.j.de p.c.vacante. z sic tenebat qō factũ est de electōe z non qō factũ fuit de diuisione. non enī se ꝓtingunt predicti actus.s.actus electōis z actus consti tutōis illius.s.q̄ simul fructus pbende inter se diuiderent.j. de re.pmu.ad qōnes plus placet qō no.j.de pben.dilectus filius.t.z.c.tue.alium. de qnto non fit h mentio quia forte caplm non confitebat de electōe eius.vel melius ideo inferi us supprimit de qnto quia vna prebẽda vacabat que vni ex quinq; poterat assignari.preiudicio.h ꝓtestatō nõ prodest quin infringat numerus canonicoz. sed numer prebendaz non fuit infractus ut h apparet quia z si sine ꝓtestatōe elegis sent non fuisset infractus ut hic patet.j.de pre.relatũ.dilectus z ut no.j.ō appel.sollicitudinẽ.ar.j.qō me.cã.perlatũ.xxxi. q.ii.lotharius.ff.qui.mo.pig.sol.si debitor.j.de in int.re.c. ii.sol.ubi quis per ꝓtrariũ factũ contradicit sue ꝓtestatōi nec se simul.protestatio z factũ ꝓpatiunt non valet protestatio ni si iusta causa interueniret.ut in.c.perlatũ.xxii.q.ii.nec arti et aliqñ plus valet protestatio q̄z appellatio.C. de fil.fa.l.ii.li. x.valet ergo protestatio ubi dupliciter aliquid intelligi pōt ut in respōsione rei facta narratōe actoris que potest fieri aio ꝓtestandi lit uel aio tñ instruendi iudicem.ar.ff.de pac.iure gen.§.qui facit.uel ubi crederet suo iuri renuntiare.ut si ꝓte stet q̄ velit dze in psonas testiũ.j.de testi.presentiũ.ff.de reli. z sump.fune.at si quis.§.sz interdũ.z.§.pleriq;.canonicos aliud est canonia aliud est prebenda.canonia est quoddam ius qō prouenit ex electōe z receptōe z institutiōe in fratrẽ ut hic.z.j.de preben.dudũ.dilecto.prebẽda est que ꝓcedit ex institutōe z officio quia exquo habet quis officiũ debet hre z beneficiũ z si perdit vnũ debet perdere alteꝝ.j.de pui.inter cetera.lxxxi.di.si quis sacerdotũ.z.c.cos. ad hoc facit.j. de rescrip.eã te.ubi dicit recipiãt in canonicũ z in fratrẽ.z pben dam ꝓferant.Et forte posset dici q̄ ubi certus est nũerus ca nonicoz z prebende distincte si quis simplr eligat in canoni cũ vltra numez tenet electio z non debet habere partẽ in pre bendis distinctis sed si aliquid est in bonis ecclesie preter p bendas de eo debet sibi ꝓuideri ut h. z.j.de pben.inter ce tera.dilc.fi.t.uel ꝓmo se facultas obtulerit ut ibidem.si vero eligat ad prebendã que non vacet uel ples eligant ad vnam prebendã non tenet. quia uel est contra.ꝓ.turroñ. uel lat.j. de preben.maioribus tue.vel ibi loquit de rigore hic de mi sericordia. Et no.hic vin.q̄ laicus non potest esse canonic licet posset esse prebendarius.ar.j.de instit.in ecclesia.quidã

tñ dicunt ꝯ. credo tñ q licet habeat laicus aliquã prebendaꝫ uel redditus sicut pauper uel pegrinus uel alia de causa. ut. xvi. q. v. possessio. ꝛ. qõe. ii. possessiones non ꝑ̃ habebit iura spũalia. s. q interfit electõibus uel aliis ꝯctibus qui fiunt de spũalibus. ar. xvi. q. vii. in noua. ꝯ. de electi. causam. nisi esset conuersus. Sed queri an huiusmõi recepti in canonicos ꝛ in fratres debeant interesse electiõibus ꝛ aliis tractatibus capituli. ℟ñ. si eis est assignatũ stallũ in choro ea facient in ordine suo que ad chorũ pertinent puta lectiões legent cantabũt ꝛ similia. ꝛ si est eis assignatus locus in caplo ea facient ĩ ordine suo que ad caplm pertinent puta electõibus intererunt alienatõibus ꝛ aliis huiusmõi. nam cũ per hoc appareat eos esse de ꝙuentu uel de congregatõe electõi interesse debẽt. ar. bꝰ qõ dicit de clausibus datis ꝛ instro reddito. ff. de pac. l. ii. ff. de ꝯben. empt. l. clausibus. ꝛ no. ꝯ. de ꝙsang. c. ii. ꝛ ar. ꝯ. de elec. c. ii. xvi. q. vlti. c. vl. xviii. q. ii. abbatẽ. ꝛ. c. cum sit. ꝯ. de ꝑ. dilecto. nisi ꝯria esset ꝙsuetudo. Si autẽ nulla esset ꝙsuetudo de installando sed tñ simplr eligit. tunc credo q ex electione ꝛ ꝙfirmatione sit canonicus ꝛ ob hoc ipse oĩa iura canonici habebit ꝛ quottidianas distributiões. ꝯ. de ꝑben. dilect. ꝓcipient. nec fuit pactũ istud simoniacũ quia de iure est ex quo non habet prebendã nec de cõibus ꝓuentibus uel aliquibus tpalibus debet habere partẽ quia fm easdẽ partes ĩtelligunt diuisa oĩa tpalia cõia fm quas diuise sunt prebẽde Sed hoc non placet ꝛ expresse ꝯdicit. ꝯ. de ꝑui. dilectus. dic ergo q bene fuit simoniacũ si intellexerũt hoc verbũ. ut ꝺ canonia. ꝯ. de ꝑben. diuisis ꝛ aliis cõibus ꝓuentibus nihil ꝓcipient. si ꝺo intelligebant tñ q de prebendis diuisis nihil ꝓcipient tunc erat ibi pactũ id ad qõ etiã sine pacto tenebatur ꝛ iccirco licitũ est non simoniacũ. ꝯ. de ꝑben. significatuꝫ. vel dic melius q �herr nullo modo potuit esse simonia qr nulla intꝛuenit inter electores ꝛ electos pactio uel ꝙuẽtio. i. q. ii. cꝫpio. sed tñ electores statutũ �herr fecerint. s. q nihil percipient in faciendo aũt statutũ siue bonũ siue malũ non ꝓmiserũt simoniã licet alꝫ peccauerint sed si postea quando sibi nuntiauerũt electionẽ nuntiarent vnanimiter ꝛ statutũ uel ꝓstitutionẽ ꝛ ipse tunc seruare ꝓmitteret tunc esset simonia. viii. q. iii. artaldus. ꝛ prealle. c. cꝫpio. sed si non peteret ab eo q ꝓmitteret ꝟuare statutũ nec ꝓmitteret licet statutũ seruaret ꝓpter hoc non eẽt simonia licet. n. cuiqꝫ ius suum preponere. derogationem. quantũ ad numeꝝ canonicoꝝ cui derogatũ est cũ plures elegerũt non quantũ ad distinctiõem prebendaꝝ cui nullo mõ derogat. ut no. ꝯ. de ꝑuil. dilecto. vacaturas. vacaturas aũt eis dare intendebãt non tamẽ eos eligebant sic eligim⁹ vos ad vacaturas prebendas quia tunc electio non teneret ꝛ nõ mandaret dñs papa eis prouideri de superexcrescentibus redditibus sed electionẽ cassari. ꝯ. de ꝑui. tue. vbi aũt simplr ꝛ pure eligunt in canonicos sed ꝓmittunt future prebende qõ licitũ est tenet. s. receptio in canonicũ. sed ꝓmissio vacature nõ valꝫ immo non ꝑma. sed cꝫcito obtulerit se facultas habebit prebendã. ꝯ. de ꝑben. dilectus. relatũ. ubi de hoc no. vel hic loquit de misericordia aliter aũt de rigore obtinet plusꝫ placꝫ qõ no. ꝯ. de ꝑuil. dilic. fi. t. integritate. sed quare non cõicãt cum aliis cum ipsi venerint ꝯ constitutõeꝫ suã. vnde non debet gaudere constõne. s. e. cũ accessissent ꝛ non debet esse canonicus carere preben. ꝯ. de ꝑui. relatũ. ℟ñ. quidã dicunt cõmunicatõem istã iustam esse. sed �herr non fuit facta impediente petitione eoꝝ. petierant enĩ tñ sup excrescẽtes redditus sicut ex lra apparet. vel dicas q non debebant cõicari ꝑbende lꝫ sup numeꝝ prebendaꝝ canonicos elegissent cuꝫ statutũ esset tñ super numero prebendaꝝ ꝯ quẽ non venerãt. Sed queres si non venerant ꝯ nũeꝝ prebendaꝝ quare super excrescẽtes redditus fuerunt eis assignati ꝛ non cõiter assignati sicut statuerant ℟ñ. quia condcõ statuti extiterat. s. nisi ꝓuentus ad eo exer. ꝛc. superexcrescentes. C. de alluuio. l. ulti. ꝯ vbi dicit q palludes meliorate cura cultoꝝ non debent sepatim censeri ꝛ istoꝝ canonicoꝝ diligentia non deberet eis obesse. ut q cura eoꝝ actũ est aliis assignaret. sed hoc est ꝓpter fauorem cultus diuini in seruitoribus ampliandi. si aũt redditus sup excrescẽtes non sufficerent ad tot prebendas quot sunt canonici tñ eis cõiter assignabunt illi redditus qr si cõcedit eis q plus est. s. qñ sufficiũt ad omnes ꝑbendas multofortꝫ concedere intelligit qõ minꝰ est. xvi. q. ii. c. i. ꝛ si de istis redditibus fiant ꝑbende ruptũ est priuilegiũ quod habebãt ꝺ certo numero canonicoꝝ ꝛ ꝑbendaꝝ. sed si non fiant prebende non rũpitur ꝓuilegiũ prebendaꝝ. nos credimus ꝯ. quia ex quo tot fructus crescunt vnde potest fieri vna prebenda statĩ rũpitur priuilegiũ. ꝛ hoc satis ꝓbatur per �herr. c. vbi dr q in ꝓuilegio subintelligit nisi tantũ possessiones ꝛc. ꝛ si ꝯ hos impetrent lre non facta mentiõe de certo nũero valent nec aliq exceptõe elidi poterũt. reuocatis. ꝓgnitione ꝑmissa que sint ꝓtra ius innouata uel non qr lite pendente non debet ps aliqua ꝓuari cõmodo possessionis. xi. q. i. quia. xvi. q. iiii. volumus. ꝯ. de iurepa. ꝙsultatõibus. C. de ꝓba. l. ii. cꝫuis arguñta sunt ꝓtraria. ff. de pe. bere. diuus. ꝛ. §. penl. ff. qui satisda. cog. si fideiussoꝝ. ii. q. vii. quotiens. nec sunt talia reuocanda sine cause cognitõe diligenti. sed vr ꝯ. ff. de edil. edic. q si no lit. §. si mãci. ꝛ. l. edi. §. sciendũ. ubi dr q ea que contingunt post litẽ ꝓtes. ꝛc. ꝛ si dicas herr habere locũ qñ idez est iudex q reuocat ꝛ quo cognoscente aliqua sunt innotata non bñ dicẽ q eodẽ modo ꝓcedere debet successor ꝛ ꝑmus iudex. ff. de iudi. mortuo. C. de iudi. ꝓperandũ. sed dic illã. l. edictes non dicẽ q summatiꝫ cognoscendũ de his sit que post litẽ ꝓtesta. accidunt sed q ea pertinent ad cognitionẽ iudicis que post li. ꝓtesta. accidunt ꝛ non ptinent si ante li. ꝓtest. accidissent nisi expresse peterent. hic mãdat papa reuocari ea que innouata essent ab alteruꝫ. parciũ circa prebendas ꝰple que vacauit sent post receptionẽ horꝝ puta reuocanda erat collatio prebẽdaꝝ taliũ. si per caplm essent collate aliis siue antiquis siue ẽt nouis canonicis sine causa. vel si aliquis de istis canonicis qui agebant eas spẽaliter cepissent ꝛ idẽ mandat etiã de possessionibus super excrescentibus. Sed si possessiones essent alienate in penitus exĩneos in quos per venditionẽ vel alio iusto titulo transisset dñiuꝫ ab eis reuocari non possunt qa motio litis ꝑsonalis non facit rem esse litigiosaꝫ cũ per actionẽ ꝑsonalem non ꝓtendat de dñio. C. de litig. auc̃. litig. ꝛ ad prebendas de nouo vacantes non ꝓpetit nisi cõditio ex hac decre. ꝯ. de preben. relatũ. ꝛ similit ad redditus uel possessiones super excrescentes non ꝓpetit nisi conditio ex hac decre. uel officiũ iudicis que personales actões sunt tñ. aliqui tñ dicunt q si etiã si sine causa caplm daret prebendã de nouo vacantẽ alicui canonico quez de nouo recipent q herr collatio non reuocaret. ar. ꝯ. de ꝑui. dilec. fili. g. ꝛ de cõcess. prebẽ. ex pte asteñ. nec est ꝯ. ꝯ. de ꝑuile. inter cetera. quia ibi est spẽale q exquo auc̃te pape fiebat ꝑmutatio prebendaꝝ ꝛ ꝑ ꝙsequens videbat ibibuisse illis ad quos ptinebat collatio eaꝝ q eas non conferrent ut hic no. sicut ꝛ dicimus q exquo receptus est aliquis in canonicũ auc̃te apostolica nõ tenet collatõ ꝑbẽ de illius que sibi fm receptõis sue ordinẽ debet licet nullum ius habeat in prebenda. sed tñ personalẽ actõem. s. conditõnem quã habet ex canone illo. ꝯ. de ꝑben. relatũ. Sed oppones exquo prebende iste non sunt litigiose quare non tenet collatio de eis facta canonicis antiquis sicut ꝛ nouis uel etiã sicut quibuslibet exneis. ℟ñ. qr antiquus canonicus cũ eẽt membrũ capli cum alꝫ esset caplm tenebat istis qui agebãt cõferre nouas ꝑbendas uel redditus super excrescẽtes nisi iusta causa in contrariũ suaderet ergo male faciebat si ea recipiebat ergo iuste ab eo reuocant si accepit. ꝯ. de vbo. sig. ius dictũ. item modica vis uidet siue post mota litem cora epo. siñ ante mutata sint aliqua circa predicta nisi quia post motaꝫ litẽ uidet maior mutantiũ malitia. ¶ Glose autẽ hic posite. s. cognitõe premissa ꝛ quia ex quo modicũ faciũt ad intellectũ

decre. licet bona ⁊ vera contineant in eis. et generaliter dicimus qꝫ qñcunqꝫ quis dicat aliquē rem sibi deberi siue corpalem siue incorpalem ut ius prebende uel prebendā semper alle a quo petitur illam alienare potest sine periculo litigiosi ⁊ idez est si petatur ꝓfirmatō electōis. secus est autē si quis dicit rem suā esse ⁊ de dñio uel quasi dñio eius agit. ut si quis agat. q. confessoria ad aliquā rem vel prebendā quā alius tenet in qua dicit se ius habere ⁊ suā esse ⁊ non sibi deberi. nā hic bene dicim⁹ qꝫ si ille a quo petit eam alienet qꝫ incidit ī vicīū litigio. nec est ꝝ si dr quia iura non sunt in bonis nostris quia sunt in quasi bonis. Item no. qꝫ licet ꝓhibeat volutaria alienatio rei litig. nō tamē ꝓhibet necessaria. ff. de rei vē. is a quo. ⁊. l. seq. de hoc etiā no. j. de ar. ex parte. episcopo ferra. quia ex quo de prebendō his uel possessionibus agebat cōā papa uel eius delegato eius negociū ad se reuocass̄ se videtur ⁊ ideo alii inferiores non debent se de eis intromittere. j. de offi. le. licet. iii. q. vi. q̄uis. sed certe si essent pes iudices licet vnus super aliquā rem cognosceret nihilomin⁹ teneret qꝫ ab alio fieret super eadē re licet ꝓ magna parte ad eundem iudicē mittendi sint si pars peteret ⁊ diceret qꝫ causa super eisdē possessionibus vertit cōā tali iudice. vnde peto qꝫ remittatis nos ad eundem iudicē quia possent mihi multū preiudicare diuersi ꝓcessus eorūdē. item laboriosiuz mins esset mihi si coram duobus de eadē re litigarez. ⁊ si ob hanc causaz appellaret iusta esset appellatio. ff. de quib⁹ rebus ad eū. iu. l. iii. ar. ff. de cā liber. si pariter. sed si ps non peteret credo qꝫ legitimus esset ꝓcessus cōā vtroqꝫ iudice habitus. ar. ff. de pe. here. l. pe. ff. de rei vēd. is a quo. nec videt nobis verum qꝫ papa uel supior incipiēdo cognoscere ꝓpter hoc videat ad se reuocasse causam que inter alios vertebat sed int eosdē tantū. ⁊ sic loquūt preall. c. licet. q̄uis. ⁊ sic etiā hic loqtur. s. de ptibus tm̄. Item ille decre. loquūtur qñ aliquod negociū ex certa scia ad se reuocat ⁊ non qñ ordine iudiciario ꝓceō. sed ꝝ hoc supflua est glo. que incipit cognitōe premissa quia de iure constat qꝫ reuocandō erat quicqd a ptibus fit nouū ex quo cōā aliquo iudice lis mota est.

Ecclesia sancte marie ⁊ infra statutum. nam laici de rebus ecclesie tpalibus siue spūalibus disponere non possunt. j. de re. ecde. non alie. c. cū laicis ius eligendi in collegiata ecclesia in eos non cadit etiā si sint patroni. j. de elec. sacrosancta. ⁊. c. cumana. nec de re spūali ī eis ꝓmitti potest. j. de arbi. contingit. nec iudicare. j. de iudi. decernimus. hec decre. sumpta est de canone. xcvi. di. bene quidem. sibi. i. monasterio.

Et litteris uestre fide prestita. qꝫ statuta vra seruarent. perpetuum. dicit hic Inno. aliud est aliquē simplr excludere ⁊ aliud in ppetuuz. si. xxxiii. q. iiii. non oportet. ⁊. i. q. iii. sunt nōnulli. j. de dona. pastoralis. ff. pro socio. cū societatē. ar. ꝝ. ff. de penis seruus. exquo enī temp⁹ diffinit non est de quolibet tēpe uel ppetuo intelligendum. i. q. i. eos. ff. de euic. si rem. §. fi. item inuenio qꝫ id̄ est perpetuo ⁊ simplr remouere. i. q. i. reputuntur. in fi. lxix. di. si quis ex ipsis. xi. q. iii. si sacerdotes. xxvii. q. i. de viduis. satis potest dici qꝫ vbi sententia sup aliquo delicto ferret perpetuo amoueri intelligeret q̄uis in scia non diceret ppetuo. sz vbi propter contumaciā tm̄ amouet que ut dicit hic penā ꝑpetuā non meretur sed quousqꝫ peniteat uel satisfaciat tūc iuramentū ⁊ ꝓuatio ei⁹ tpal intelligit. i. quousqꝫ satisfaciat qz iuramentū est fm ius interptandū. j. de iurīuran. ad nostram. canonici. ī. de vbo. signi. cum olim.

Et parte diminuti ⁊c. ⁊ sic non fuit iusta causa h⁹ statuti. ⁊ ideo non tenuit. ff. de man. ꝓnc. in nouis constitutione. no. j. de ma. ⁊ obe. statuimus. cōfirmationem. in generali forma obtenta. s. qꝫ nō faceret mētionē de priori statuto ⁊ redditibus non diminutis ⁊ de assēsu epi neglecti. j. de consue. cum consuetud̄.

Uoniā constitutio. omnes. ⁊. ꝝ. e. c. i. obscuz di. iiii. erit. ꝓferendis. de hac mā no. ꝝ. c. cuz oīs maiorib⁹. i. pri⁹ ordiatis. xvii. di. §. vi. a miorib⁹. ⁊ posterius ordinatis. cū leges. ꝝ. e. c. ii. C. de leg. leges. ⁊c.

De Rescriptis. Rubrica.

Icut romana et infra. indultum. Ista indulgentia videtur supflua cū generaliter ⁊ libere fz antiqua iura liceat cuicqꝫ appellare ⁊ ante sententiā ⁊ post. ii. q. vi. nō ita j. de appel. sup eo. ⁊ in maioribus ⁊ ī minoribus cāis. j. de appel. c. de appellatōibus ⁊ ēt frustratorie j. de appel. cū sit romana. Sed qꝫ de iure cōi cōpetit non dz ꝑulegio impetrari. C. de thesau. l. i. ff. ad municip. l. i. quidā ut ista indulgentia ad aliquid valeat intelligūt per eā concessum appellari etiā ubi ius inhibet appellare. ut. ii. q. vi. §. diffinitiua. nisi forte ꝓpter delictū inhibeat appellatō. ut si in notorio crīe iacens vellet appellare. j. de here. sicut ait. naz sicut ꝑ spēaliter non indulgeret ita nec in generali indultū intelligit. ff. de pigno. obligari. i. C. que res pig. ob. l. i. j. de iurīur. veniens. alii dicūt id solū per banc indulgentiā ꝓcessū quod de iure cōi licet. C. de inoffi. test. si qñ. nam plus solet timeri qđ spēaliter inūgit q̄ qđ generalit impatur. xxiii. di. q̄uis. vel locū hz ꝑ indulgentia in ꝑsona que ꝓpter suū delictū ꝓ hibita fuerat appellare ⁊ forte postea restituta hoc ꝑulegiuz impetrauit. vel in ea persona que a suis iudicibus grauari timebat. hu. etiā non intelligit hāc indulgentiā extendi ad eas nisi a iure uel a iudice uel a supiore appellatō ꝓhibetur. siue spēaliter. ut si dicat non obstāte appellatōe in tali cā ꝓcedas siue generaliter. ut si dicat non obstante appel. in omni causa procedas. sed tm̄ qđ tunc sibi liceat appel. qñ aliis licebat ꝺ iure olim ⁊ hodie tm̄ si grauaret uel a snīa. ⁊ in his casib⁹. s. vbi de iure licet appellare etiā non ob. qꝫ remota est appell. poterit appel. ⁊ ita cessant oia ꝓria oio. j. c. i. ⁊. ii. nam nō debuit fieri mentō in scđo de priori cū qđ continet in ꝑmo nō extendat ad id qđ continet in scđo. nam cū istud ꝑulegiū sit odiosū non debet extendi ad ꝓhibitōnem principis que de eo cogitasse non videt. non. n. presumendū est qꝫ alicui darz ꝑulegiū de suo mandato ꝓtēnendo sed tm̄ quidā etiā fz hāc opinionē dicunt illā indulgentiā extendi ad casus etiā in iure ꝓhibitos qui eos sicut ⁊ alia iura in suo pectore habet lz alie solutōes notiate sint in glo. ꝑ ergo uel dic ⁊ melius qꝫ sic scđo impetrans non tenebat facere mentōnez de iure cōi qꝫ liberā concedit appella. sic nec de ꝑul. qꝫ solū ius cōe ꝓtinet quale ꝑ erat. s. qꝫ sibi liceret libere appellare ⁊ hac rōe dicim⁹ qꝫ si plebs impetraret priuilegiū super decimis sue parochie ⁊ postea alius ad quē de iure non ptinent sup eisdē decimis priuilegiū impetret siue in toto siue in pte fm priuilegiū ꝑua let primo etiā si ambo pariter generalia sunt ⁊ est ꝑ ea rōe qz in ꝑmo nihil ꝓcedere intelligit sed tantū ꝓfirmare. in scđo vo intendebat de nouo aliquid ꝓferre. ⁊ ideo pīudicat ꝑmo ēt si de ꝑmo non faceret mentionē cuz intelligat ex certa scia in preiudiciū plebis concessisse. nam sicut de iure cōi mentiōez facere non tenet. sic nec de ꝑul. qꝫ solū ius cōe continet ⁊ fm hoc expone hanc lr̄am. quia specialis. i. rescriptū uel ꝑulegiū uel indulgentia qđ contra uel preter ius aliquid ꝓtinet derogat generali. i. mandato uel rescripto uel ꝑulegio qđ tā tū ius cōe continet. vel dic qꝫ si a ꝓncipio opposuisset ꝝ lr̄as qꝫ non valerent qz tacuerat de ꝑulegio suo quo sibi concedebat qꝫ sibi liceret in qualibet causa appellare ⁊ hoc expresso non habuisset lr̄as cū clausula sub. ap. re. tunc lr̄e suū effectū amisissent ⁊ non ꝓcessissent iudices sed exquo a ꝓncipio nō ꝓposuit videt renūtiare a bñficio suaz lr̄arū. ⁊ except. ꝝ. teno rē litteraz aduersarii ⁊ lr̄is consentire. vnde vlterius ꝓtra eas

aliqd dicere non poteſt. ⁊ ſpeciale mandatum. hic ergo derogat ꝑm primo licet in eo non fiat mentio de ꝑmo ⁊. ī. c. i. ⁊. ii. rñ. dicunt quidā hoc locū habere in ꝓuil. ⁊ indulgen. ſed ⁊ria. ſ. q ꝓmū derogat ſcō̄o habet locū in reſcriptis. ħ reprobaī. ī. de offi. dele. ex pte. ſed reſpōderet q papa ex certa ſcia ſic reſpondit ibi. Sed his abiectis q ħ dr̄ ius aſſerimus generale tam in ꝓuilegiis q̄ in reſcriptis ut ſpēale ꝑm ī caſu ſuo deroget generali primo licet mentio non habeaī de ipſo generali ⁊ expreſſum eſt. ī. e. paſtor. niſi tale eſſet ꝑmū generale quo expreſſo lr̄as non habuiſſet. ī. de offi. dele. ex pte. ſecus aūt vbi ſpēale impetratū eſt poſt ſpēale vel generale. ut in ſe. ꝓri. c. nec ob. ī. de fil. pre. ex tua. q ibi non derogat ꝑmū generale ſpēali ſcō̄o uel ecōuerſo. ſed q generali aūcte factū erat non retractaī nec obſtat. ī. e. de offi. dele. ex parte. quia ibi primū fuit ſpēale q de ꝑma vacante que tantū vna futura erat licet incertū ſit de qua uel melius ſuppreſſit vitatē talē. ſ. de tenore precedentiū lr̄aꝝ q̄ ſi expreſſiſſ̄ non obtinuiſſet ſcō̄as lr̄as ſed ħ licet dixiſſ̄ de ꝑoꝛ indulgentia non minus lr̄as ſecūdas non obſtante appella. habuiſſet. q in iudiciis non eſt habēda acceptō perſonaꝝ. iiii. q. iiii. c. ii. ſed ubi iura ſibi ⁊ria reperiūtur ſi vtrūq̄ eſt idem ꝑmo per ſcōm derogaī licet de ꝑmo non faciat mentionē. ff. de legi. l. non eſt nouū. qñ omnia iura in ſcrineis ſuis habet recondita. xxx. q. i. puenit. C. de teſta. oīm. C. de inoffi. teſta. ſi qñ. de conſti. c. i. li. vi. particulari aūt iuri aut alicuius caſtri per aliud non derogaī niſi de eo mentio fiat. xxv. q. ii. preſcriptiōe. ī. de eta. eam. ī. e. cum ordinē. qō intelligo ſi tale eſt ꝑticulare quo expreſſo lr̄as non habuiſſet. vel dic ut in glo. iſta indulgētia videlicet. derogat. melioꝛ ratio q̄ priuilegiū intelligit tm̄ quādo cā cōi iure tractaī ⁊ non qñ preter ius appellatō inhibeī. ī. de offi. le. ſtuduiſti. ī. e. paſtoralis. ſi. xxiii. di. q̄q̄. C. de pigno. l. ii. ff. qui po. in pig. ba. l. ii. ⁊. ff. de ſen. ⁊ re iudic. diu᷑.

Ꝛ parte ipſum. f. amoueretur .i. ipſe. f. ipe .i. f. ꝓgnitionem. hoc ipſo non valuerunt lr̄e. C. de p̄ci. imp. offe. quotiens. ī. e. cū adeo. tñ non credo ħ verba fuiſſe in lr̄a quia ſi ibi eſſent ſtatim papa mandaſſet ſñ ulla inquiſitōe ad ſe mitti uel detineri quaſi ſuſpectū de falſitate. ſed littere poterant eſſe tales .conqueſtus eſt nobis. ſ. q epūs ꝓuenteñ. eum ſua eccl̄ia ſpoliauit nullo iuris ordine ſeruato. vnde mādamus q eū reſtituas. intelligenda. xxv. q. ii. vniuerſa ⁊. vbi dicit q non valet reſcriptū niſi habeat hanc clauſulā. ſed hoc ꝑm canones illud ꝑm legeſ. ⁊ no. q non aliter videñ conditōes intelligende in ⁊ctibus ⁊ reſcriptis niſi apponaī niſi forte ſint generales conditōnes. xxxii. q. vlti. c. ſi. habita. decre. iſta multiplicē iniquitatē continere videī. et ꝑmo in eo qō innuit q lr̄e ab. ſ. impetrate non ualeant ſi mētionē de ꝑoꝛibus non fecerit cū illa non eſſet talis vitas ſuppreſſa qua expreſſa nihilominus lr̄as in cōi forma habuiſſet cū ſine ordinario iure ſiue ex delegatōe cognouiſſent ⁊ etiaꝫ qualeſcūq̄ littere eſſent ſemp a diffinitiua ſnīa licitū eſt appl̄lare. ut. C. de appel. eos. qñ etiā. vnde ⁊ ſi iudices non debeant ꝓcedere ꝑm formā in lr̄is ipſius appoſitā debet tñ ꝑm ordinē iuris procedere. ī. e. ſup lr̄is. ſed reſpondeas ideo non valent q dolo ſuppreſſit priorē ꝓmiſſionē ut in decre. ſuper lr̄is. vel dicas q ſi dixiſſet formā ꝓmiſſionis ⁊ ꝓceſſuꝫ habitū per eandē. ſ. q ꝓuictus erat de p̄iurio ⁊ q p̄bende renūtiaſſet litteras iſtas non obtinuiſſet. ut. ī. de bere. ſicut. ⁊ ō ſen. ⁊ re iudi. inter mona. Scō̄o continet iniquitatē in eo q dic ſententiā ꝓfirmari cū ad ꝓfirmatōeꝫ ſententie non ſufficit ſuppreſſio p̄rioꝛ lr̄aꝝ nec etiā pactū ſuū. ſed veritas ꝓbationum uel iuris. ſed tu dicas verꝫ eſſe quod opponiī ⁊ ideo expone lr̄am confirmes ſententia ſuple ſicut rōnabiliter fuerit ꝓfirmāda cognitōne premiſſa. ī. de appel. oblate. ⁊ habes ſile. ſ. de conſti. cū. Ab. in fi. uel potes remouere ꝑorē iniquitatē quia in iſtis lr̄is non fiebat mentio de appellatōe ⁊ ſicut non valꝫ ſententia ⁊ res prius iudicatas. ſ. ii. q. vi. ſi m. §. diffinitiua. ita nec lr̄e impetrate niſi faciant mentionē de apel. ſi impetrēī ab appellante. ī. e. ex pte. ſecus aūt ſi ab appellato. ut no. ī. de appel. oblate. vel dic q ideo non valebant lr̄e quia iā tempe appellatōis efluxerat ⁊ iccirco etiā bene ſequiī q ſi non eſt habita mentio ꝑoꝛ lr̄aꝝ ſupple maxime ꝓfirmet ſnīa. i. ꝓfirmandā denūtiet. in auc̄. de his qui ingredi. ad ap. §. i. colla. v. vel dic q ideo dicit ſi non fuit habita mentio ꝑoꝛ lr̄aꝝ q ꝓfirmeī ſententia. quia nec per ꝓñs fecit mentionē qñ appellauit uel in qua cauſa ⁊ ita rata manet ſnīa. C. de temp. appl̄. auc̄. ei qui. in v. appellatore. ſi autē mentionez feciſſet ⁊ non tranſiſſet in rem iudicatā cū non eſſet negligentia ꝓſequendi appella. ſuper illa cauſa qua ꝓmiſſa erat ꝓuentreñ. venire. quia falſe preſumuntur.

Eterum. aduerſarius. ſecus ſi idem. ī. e. ex tenore. priores. ī. de offi. dele. ſane. i. ⁊. ſo. ħ cū ad ſecūdos iudices lr̄e ſecūde impetrenī ibi cū ad eoſdem iudices ꝑm diuerſas formas nec valet. ſo. ħ notata q ħ loqī vbi non eſt preſumptio mutate voluntatis. oporꝛ. n. in ſcōis lr̄is expreſſam fieri mentionē ut per ſcō̄as ꝑmis deroget. ī. ō offi. dele. puenit. ex lr̄is. vel ibi non conſtat que ſint ꝑme. hic aūt conſtat. nec ſedere. elidi poſſunt p exceptōem ſcō̄e lr̄e q̄ de ꝑmis non faciunt mentionē ut ħ ipſo tñ iure valent q eo ipſo apparet q tenet ꝓceſſus habitus p eas niſi fuerit exceptū ⁊ q poſt annū preualent ⁊ negligentes. ī. e. plmq̄. ī. e. ſup litteris. Item elidunī lr̄e ope exceptōnis ſi impetrate fuerint ante terminū appellatōis prefixū. ī. de appl̄. ſignificaſti. ſepe. contingit. ⁊. c. oblate. item elidunī per exceptōem. ſi ab excōicato fuerint impetrate. ī. de ꝓba. poſt ceſſionē. ī. de eta. cū bone. tñ hoc ſimplr̄ non concedo. item ſi doloſe ſint impetrate per falſi ſuggeſtionē uel veri ſupp̄. xxv. q. ii. reſcripta. ſalua diſtinctōe. ī. e. ſuper lr̄is. vnde ſi ꝓponit exceptionē coā iudicibus quos dicit non habere iuriſdictōem ⁊ ſupaddit ⁊ ſi dubitatis q ꝑme lr̄e non preiudicent vltimis eligant arbitri ꝑm conſtitutōis tenorē quā habes. ī. e. paſtoralis. credūt quidā q ħ ſufficiat ad hoc q quicqd factū fuerit caſſuꝫ ſit ⁊ irrituꝫ. etiā ſi iudicareī p iudices illas lr̄as ⁊ quas ſic excipiī alius p̄ valere ⁊ legitimas eſſe ⁊ hoc ea rōne. quia cū ille petierit ꝑm debitū ordinē iudicioꝛ procedi. ſ. ꝑm tenorē predicte decre. ⁊ ipſe ordo fuerit omiſſus non debet ualere q fit. ii. q. vi. §. item ſnīa. ī. de offi. deleg. venerabili. ī. e. cū dilectus. idem vr̄ dicendū etiā ſi non ſit petitū q ſic procedaī cum decre. non dicat q peti debeat ſed ſufficit ambigi inter ptes uel iudices ⁊ ħ ipſuꝫ eis certū eſt forte quia de eaꝝ reuocatōe diſputauerunt ⁊ neutra pars alteri conſenſit. ſed in ambiguitate ⁊ ⁊dictōe remanſerunt ⁊ exquo ambigiī ꝫ tenorē predicte decre. procedi debet nec credunt in his neceſſariā appellatōem q non tenet ipſo iure q facit ar. ii. q. vi. §. diffinitiua. ſed ꝓ̄ſi ſecurius ⁊ etiā iuſtius eſt exceptōem ꝓponere ⁊ appellare quia ſi iuriſdictō per exceptōem non elidaī uel̄q iudi. iuriſdictiōem hebent. ſed ſi coā primis iudicibus quoꝝ iuriſdictōem dic̄ reuocatā per ſecūdas lr̄as ꝓſequereī queſtionē iſtam an eſſ̄ eoꝝ iuriſdictio reuocata nec ne. ſi interim pēdente lite hac ſuper principali qōne ꝓcederent coā ſecūdis iudicibus de p̄tiū conſenſu tacito uel expreſſo. videī q per talē ꝓceſſum renuntiare videī ⁊ lr̄is ⁊ qōi quā de reuocatōe ꝓpoſuit. ar. ī. ō offi. dele. gratū. ſed ⁊ ſi interim non proceſſit in ꝑncipali ſed ipſe ꝑmus iudex ſententiā preſentibus ptibus tulit ſuam eē iuriſdictōem tenebit quicquid vlterius fecerit ille iudex niſi appellauerit. nam cū poſſint cognoſcere an ſua ſit iuriſdictō ī. e. ſuper lr̄is. ergo tenebit ſnīa niſi appellet. ſi autē nec pars nec iudex ſcō̄us aliquid mandat uel excipit coā primis iudicibus. ſ. qui ceperunt iuriſdictōne vti inter ptes. ſi tñ ⁊ ipſi ſimul ſecundi cum eis eodem tpe cū illis ꝓcedunt in hoc caſu credunt quidam q ꝓceſſus prioꝛ iudicū tenet etiā ſi poſtea conſtet lr̄as primas per quas ꝓceſſum eſt reuocatas eē p alias ⁊ ēt ſi excōicent ſcō̄os tāq̄ turbatoꝛes ſue iuriſdictōis

tenet excõmunicatio. ⁊ hoc ideo quia ꝑmi iudices habuerũt iurisdictõez ⁊ eã exercẽ ceperũt. si quis ergo ꝓtradicit iurisdictioni eorum uel facto uel dicto ostendere debet illud. s. causaz quare ꝯdicat ⁊ maxime ostendere tenet lr̃as ꝑ quas data est iurisdictio. ĵ. de off. del̃. cum in iure. nec uidetur uis facienda in ꝟ q ꝑmas lr̃as impetrauit sed in eo ꝙ iurisdictõne ꝓiores uti ceperint ⁊ hoc ideo qz occupant melior est ꝓdicõ. ĵ. de ap. ut debitus. sed si esset casus ibi ubi non esset potior ꝓdictõ occupãt. tũc sufficit solũ exercitũ iurisdictõis cũ sic appẽt ptes cõ sensisse exquo coram eis litigant ⁊ ꝓribus de iurisdictone renunciasse tacite. ĵ. de re iudi. inter monasterium. alii dicunt ꝙ nec ꝑmi iudices nec scõi possũt aliquã iurisdictionem i alios iudices exercere quia cum ex litteris non detur eis aliqua iurisdictio in eos. s. iudices. nec in ꝟ casu iusdet ei iurisdictionẽ inter eos. sed precipiat arbitros eligi. ĵ. e. cũ ꝓtingit. patz ꝙ si vni iudices alios excõmunicent non tenet excõmunicatõ. si aũt iudices ꝑmi uel scõi inter ptes ferant sententiaz uel ex cõi catõis uel interdicti uel aliã cum non ꝓtenderũt de iurisdictõe sed tm̃ lr̃as ostenderint ꝑ quas iurisdictõ dicitur reuocata nihilominus tm̃ iudices amboꝝ rescriptoꝝ ad ꝓtrarias sententias ꝓcesserint tunc inspiciendum est que lr̃e aliis ꝓualeant ⁊ iudicabitur ꝓcessũ illoꝝ tenere quorum lr̃e aliis ꝓualerent ⁊ alioꝝ ꝓcessus irritabitur. ⁊ sic intelligitur decr. ĵ. de off. del̃. ex lr̃is. si aũt lr̃as non ostenderũt reuocatorias tenerent qcqd facerent ꝑmi iudices. ĵ. de resti. spo. audita. ĵ. de off. del̃. cum in iure. Sed si facta ꝑma oñsione dicerent ꝑmi iudices. nos uolumꝰ ꝙnoscere an reuocetur iurisdictõ nr̃a nõ valet illõ quia ꝟ ꝙnitõ non sibi sed arbitris de mandatur. ĵ. e. pasto. Sed ⁊ tũc si noluerit eligere arbitros si alterutri iudices ꝓcedant ex euentu sententie que fertur sup reuocatõne lr̃aꝝ pẽdz quoꝝ ꝓcessus ualeat. ĵ. de off. del̃. ex lr̃is. siue sit ꝓcessum ad sñiam excõicatõis ꝓpter ꝓtumaciaz. siue sup ꝑncipali ꝓcedat ꝑmi aũt predictã decr. ex lr̃is soluunt ut ibi diceret gl. nec secunde hodie autem non attendit tps impetratõnis lr̃aꝝ sed pñtationis. ĵ. de app. ut debitus. priorum est. not. pdi. primum rescriptũ legittimũ per fm ꝙ facit mentionem de eo ut ꝟ. Item ꝑ negligentiam impetrant post annum. ĵ. e. si aũt. ⁊. c plerũqz. ⁊ ꝑ sollicitudinem ꝑuenientis. ĵ. de ap. ut debitus ꝓp fraudem. si scõas impetrat ⁊ utitur. ĵ. e. ex tenore ꝑ mortẽ delegantis uel delegati. ĵ. de off. dele gratum. ⁊ relatũ ꝑ supuenientem causã qui id a principio inualide faceret. ĵ. de off. dele. in sinuante pditur etiã qñqz ꝑ excommunicatõez ad tps sed recupatur ꝑ absolutõnem. ĵ. de off. dele. prudentiam. §. vi. Item ꝑ mortem impetrant uel ꝯ quẽ impetratur. ff. que sen. s. ap. l. p. in expensis. factis in allegando ius suũ. ff. de iudi. si quis ex. ff. si quis in ius vo. ex quacunqz.

Pter ceteras eandem. possessorem studeas spoliare. in similibus. C. de legibus leges. ff. de legi. non possunt. ĵ. de transla. inter.

I quando aliqua.

Um ordinem specialiter. nam si sup possessionibus aliis uel debitis impetrent lr̃e ꝓtra cysterciẽn. bene ualẽt. quia ad hoc non extendit istõ ꝓuilegiũ sed postea largius ꝓuilegiũ impetrarũt valet ꝙ ꝑ nullas lr̃as possunt trahi in causam que de eoꝝ ordine non facerent mẽtionem. indulsit. ĵ. de decimis ex parte. s. decimam laboꝝ suorum non soluendã. minime teneamini. miꝝ uidetur ꝙ ꝓuilegiũ ꝙ est generale ad oẽs ciusdem ordinis ꝑ specialẽ cõmissionez non derogatur ar. ꝓtra. s̃. e. sicut ro. ff. õ nego. ges. in toto. ⁊. ĵ. e. pasto. §. i. respõsio nõ ualeret spẽalis ꝓmissio ꝓpter suppressionẽ veritatis quã si exꝑssissent lr̃as etiã i forma ꝓmuni non obtinuissent. ĵ. e. sup lr̃is hoc non videtur esse verum. quia etiam ⁊ si de ꝓuilegiis cysterciẽn. mentionẽ facerẽt in ꝓmuni tm̃ forma lr̃as habuissent. ut no. ĵ. e. sup lr̃is. sed. ꝯ. s̃. de ꝓstitu. cum accessissent. ĵ. e. ꝓstitutus. ubi habes. ꝙ si lr̃e non faciũt mentionem de statuto ꝙ possunt elidi ꝑ exceptõez ergo eadem rõne si non faciũt mentionẽ de ꝓuilegiis cyster. possũt elidi lr̃e impetrate ꝓtra eos etiam si nullã haberẽt idulgentiam ꝙ non valerent lr̃e qz non faciũt de eoꝝ ordine mentionem. sed dic ꝙ lr̃e de gratia bene elidunt ꝑ exceptõnem. si non faciunt mentionem de ꝓuilegiis qz eas nõ obtinuissent si de ꝓuilegiis cui derogant mentõnez fecissent. sed in lr̃is de iusticia que hñt formã ꝓmunem nõ est necesse fieri mentõem de ꝓuilegiis sicut nõ est necesse fieri mentionẽ de aliis ꝓemptoriis exceptõnibus ut pacti de nõ petendo. ⁊ hmõi. ⁊ iõ dicunt quidam ut. s̃. naturale ꝙ ꝟ ꝙ ꝟ dicitur nõ est ꝓpter suppressionem veritatis. qz etiam nõ facta mentõe de ꝓuilegiis alicuius valent lr̃e. sed ꝓpter beneficiũ huius indulgentie in q̃ eis indulgẽt ꝙ non ꝓueniant ꝑ lr̃as que nõ faciũt mentõnez de ordine eoꝝ. quia alis ⁊ si de ordine ⁊ de ꝓuilegio facerent mentionem tm̃ lr̃as de iusticia haberẽt cum possent ꝓuilegiuz tacite uel expresse renunciare. ĵ. de decimis ex multiplici. ĵ. de ꝓuilegiis accidentibus. minime teneamini. cum allegatis ꝓuilegium vr̃m. ff. õ iur̃. om. iu. si quis. ĵ. de appel. si duobus.

Am te ⁊. ĵ. Donatio. no. ꝙ ubi collatõ ꝓbendaꝝ ptinet ad eꝑm nõ debet scribi capl̃o ꝙ aliquẽ recipiant sed eꝑo nisi sup hoc esset ꝓsuetudo. ⁊ si aliter scribatur non valerent lr̃e. quia ab eo petit ꝓbenda q non habet ius dandi eam nisi papa ipe ꝓtulisset ꝓbendam qz tũc bñ mandaretur capl̃o ꝙ ipm recíperent. qz receptio in ꝟ ultimo casu tm̃ in facto ꝓsistit. ius enim plene assecutus est ꝑ collationem pape. sed in ꝓmo casu non tantum ꝓsistit in facto. sed ⁊ ius ꝓfertur in canonicatu. alii dicũt ꝙ tenet tale mandatũ factum capitulo mortuo eꝑo ut no. in gl. nõ uidetur. negatio. ñ debes intelligere ꝙ eꝑus ꝑ lr̃as directas capl̃o teneretur õ ne cessitate iur̃ ꝓferre alicui ꝓbendam lz de honestate teneatur sz redarguit eꝑm de mendatio. s. qz dicebat se nullũ mandatuz recepisse cum ꝓstet eũ ⁊ singulos canonicos alios mandatuz recepisse. cum capl̃m recipisset mandatũ licet eo forte nõ ligaretur uel dic ut in glo. que incipit vt uidetur. vel dic ꝙ ꝟ dec. ad hoc de gratia loquit. ⁊ ꝙ dicit õ data lr̃aꝝ ad hoc dicit vt uocet causas motiuas non necessarias quare debeat cogere eꝑm ad ꝓferendam prebendã iudeo. de capitulo. nõ videt ꝙ iste eꝑus cum recipere debuerit cũ mandatum capl̃o. ⁊ tanꝙ capl̃o factum eũ singulariter ligare nõ intelliga t. ar. xii. q. ii. §. qui manumittit. ff. de re. di. intantũ. §. vniuersitatꝫ. ⁊. §. se. ad ꝟ aũt ut bene intelligas decr. debes scire ꝙ collatõ ꝓdicte prebende ptinebat ad eꝑm. vacante aũt sede eꝑo licet collatõ ꝓbende nõ deuoluatur ad capitulũ. ĵ. ne. se. va. illa. secus aũt eꝑo negligente. ĵ. de ꝓcess. ꝓben. nulla tm̃ in ea que sũt iurisdictionis deuoluuntur ad capl̃m. ⁊ generaliter tũc negotia ecclie expedire debet ut. ĵ. de bere. ad abolendam. ĵ. de elec. cũ i cũctis. ĵ. de ꝓces. prebẽ. ⁊. cc. ñ ua. nulla. ⁊. c. qm̃ duri. dñs papa tanꝙ eis qui gerunt vices eꝑi scripsit ꝑ ꝟ. iudeo recipiendo ⁊ bene qz nullus alius ẽ cui ne se. va. possit scribi ꝑ receptõe alicuius nisi capitulo. ⁊ dicit si oẽs canonici q ꝑntes erãt tpe date lr̃aꝝ mortui essent successores eorum tenerent recipere euz sic eodem modo eꝑus qui in hoc ius succedit uel potius mãdato. nam licet capitulũ vac̃. seõ. non succedat episcopo in iure ꝓferendi ꝓbendas quia tm̃ capl̃m ratõne ꝓiunctõis qua est inter eos ⁊ ꝓionis etiam rõne iuris ꝙ ꝓferre mandat. s. iure ꝓbende in qua episcopus habet collationem ⁊ capitulũ receptionem ad eã eꝑs succedit capl̃o in ad impletione ipius mandati sibi ꝓiuncti ⁊ ꝙ quasi in uicez eꝑi capitulũ videtur facere quia lz auctoritate pape. faciat tm̃ vice eꝑi facere. uidet ꝙ ex eo apparet ꝙ si post tales lr̃as impetratas fiat nouus eꝑs ex tũc cessat potestas capl̃i. ⁊ redit ad eꝑm ut ꝟ habes expresse. ⁊ ꝟ etiam credunt aliqui ⁊ non male etiã si ñ capl̃o sed cuicũqz ex eo mandasset papa ꝙ aliquem instituret in ecclia sua vacante collatõne ꝓbendaꝝ. nam si anteqz ꝓferat ordinetur ecclesia de aliquo q possit ꝓferre ꝓbendas ad eũ redibit potestas. ar. ꝟ ꝙ debet sub intelligi si res in eodem statu ꝑseueret usqz ad

collationem.ff.si ex nox.cã.l.i.ꝛ tamen nõ credimus ꝙ si ali quis executor datus cẽt cõtra ist̃ud capitulũ ꝙ redeunte po/ testate ad epm ꝙ posset ꝓcedere ꝓ epm.ꝛ hmõi rei rõ.j.ple/ uius assignatur ordinato ergo episcopo redit ad cũ potestas ꝓferendi direct̃ igit̃ur lr̃is ad caplm tanq̃ ad vicariũ ꝛ facto ibi postmodũ epo eisdem lr̃is teneꝛ episcopus facere ꝙ mã dabatur caplo per papã ꝙ etiam iure ꝓmuni in hac collatõe uel potius succedat mandato eps.j.de concess.pben.quia in auc̃.ut nulli.iu.§.ꝛ hoc quoq; iubemus.ꝛ.§.sc.ar.ff.de ꝓdi. ide .filie.ff.de annu.le.annua.§.a titia.j.de usu.tua.sed ꝯ.j. de ali.iu.mu.cã fa.c.i.ubi innuit ꝙ lz possessio mutata sit ab eo ꝯ quem impetrate fuit lr̃e in alium non ꝓueniꝛet alius nisi malicia eius interuenerit cũ ergo h̃ non fuit malicia epi per lr̃as ꝓtra capitulum impetratas non poterit ꝓueniri. ꝑterea rescripta distinguũt ut nõ extẽdat ad mlitas psonas.j.e.sedes. ꝑterea rõ cui initit papa nõ uidetur hoc sonare.s.qꝛ tpe date erat archidy. fm hoc idem esset ꝛ si nõ esset archidy.qđ fate oꝛ.dico enim ꝙ quilibꝫ exneus factus eps tale mãdatũ ple re teneb̃at.respondit ad decr.de ali.iu mu.cau.fa.ꝙ lz succes soꝛ teneatur adimplere non tñ delẽ ꝯ h̃ caplm uel ꝯ quẽlibet aliũ uices gerentẽ datus ubi lis ꝓte.esset ꝯ successorẽ ꝓcedet. nec hoc h̃ dicitur.rõ est diuersitat̃ quia delegatõ nõ dz exce/ dere fines mandati.j.de off.del.cum olim.ff. mã. diligunt̃ Item stricte interꝑtanduꝫ est rescriptũ.j.e.sedes.ac subditus qñcunq; põt obedire debet nec dz distringi obedientia ut h̃ viii.q.i.scienduꝫ.xi.q.iii.si dñs qui resistit.c.qđ ergo.q̃uis gdam etiam dicũt ꝙ etiã auctoꝛitate lr̃aꝝ ꝓtra p̃dictos impe trataꝝ ꝓceditur ꝯ vniuersalẽ successorẽ qualis h̃ eps erat ad quẽ deuenerãt omnia iura epatus que prius erant apõ capi tulũ.ar.j.de iudi.quia.auc̃.de iure.iu.amo.p̃sti. C.de here. inst̃i.l.ulti.decre.aũt prealle.non obstat cũ ibi ille in quẽ trãs/ lata est possessio non erat generalis successoꝛ.sed in re illa tm̃ uel spẽale est in vicario qui idem intelligit cũ dño nec exten/ dunt̃ in exneos si heres uel successoꝛ ꝛ dñs qui eadeꝫ ꝑsona censet cũ predecessore ꝛ vicario ꝓueni.t̃.in auc̃.ꝺ iur.iu.amo. p̃sti. nos tñ hoc non fatemur sicut iam diximus ꝙ executoꝛ datus uel lr̃e impetrate ꝯ vices agentẽ valent ꝯ dñm nisi lis ꝓtesta.esset.sed bene fatemur ꝙ valerent ꝯ successorẽ. ut no. j.de offi.dele.qm̃ abbas.non.n.ꝑ omnia.sic vna ꝑsona cen set vices agens cũ dño sicut successoꝛ cũ p̃de.sed mandatum factũ vices gerẽti siue vniuersaliter siue singu'ariter in vna re tm̃ dñs adimplere debet.fingit̃ enī successoꝛ in adimplendo mandato vices agenti facto sicut hic habes ꝛ in auc̃.palleg. auc̃.de iur.iu.amo.p̃sti. sed non fingit̃ vicarius in sustinẽdo iurisdictõez uel executõem ꝯ cũ datam qđ non inuenit̃ in re ꝛ sufficit etiã ad hoc ratio preassignata nec innitit̃ papa illi rõi quia tunc esset de caplo ea rõe ꝙ propter hoc teneat̃ dar̃ sed qꝛ hec erat causa ꝙ non debebat scribi epo cũ non esꝫ ꝛ quia nullus alius erat ibi cui papa scribere deberet vacãte se de nisi caplo ꝛ hoc est qđ sequit̃.nec esses ꝛc̃.nam si certum esset epm ibi esse non magis cogeret implere mandatũ ꝑ lit/ teras directas caplo q̃ si dirigeret̃ cuiq; exneo. Sed oppo nes aut papa contulerat ius in hac p̃benda iudeo aut non. ꝛ si ꝓtulerat ius male facit papa ꝙ redarguit epm qꝛ eps ad quẽ pertinet sola collatio benefacit si de nouo non ꝓferat qꝛ sola collatõ pape sufficit ĩmo iniuria fieret ꝓpꝛi collatõi pape per scꝺam sed caplm erat redarguendũ qꝛ non recipiebat eũ sine alio mandato epi. Si aũt papa non ꝓtulisset ei ius ĩ bñ ficio tunc eodẽ modo vr̃ iniusta redargutio epi cum lr̃e non valerent quibus mandabat̃ recipi in canonicuꝫ ille qui non erat canonicus ꝛ ꝙ per eos canonicus fieri non poterat cum ad eos non ptineret collatio p̃bendaꝝ. ꝛñ.ꝙ per lr̃as ist̃as nullũ ius quesitũ est iudeo in bñficio sed ipsi cano.auc̃te litte raꝝ ipsaꝝ potuerũt ei ꝓferre ius quia ipsuꝫ recipiẽdo faciunt ꝛ ꝓsentiũt in ipm tanq̃ in canonicũ. Et generaliter dicimus quotiens papa sic scribit uel caplo ad qđ ptinet electio uel si non pertinet ad eos electio sed epo qui habet potestatẽ ꝓferẽ di prebendas ꝙ intentio pape videt̃ esse ꝙ non tm̃ que facti sunt faciant.s.recipiendi.sed etiã ius ꝓferant ꝛ sic de facto vi/ demus papam facere cotidie ꝛ tñ credimus ꝙ si papa scribe ret penitus exneo ꝙ recipet aliquẽ in fratrẽ alicuius ecclesie in qua ius recipiendi non haberet ꝙ lr̃e nullo modo valerẽt nisi expresse sciret̃ ꝙ papa sicut exneo scriberet ex certa sciẽtia Sed dices quare ergo etiã post creatõem epi non eis ꝓferat ius cũ hanc potestatẽ papa eis concesserit. ℞ñ.quia non in telligit̃ pure ꝓcessisse sed sub conditõe.s.ecclesia in eodẽ statu durante.ar.ff.si ex noxa.cã.l.i.rõne.n.naturalis ꝓiunctõnis que est inter electõem ꝛ receptõem vr̃ ea sic ꝓiuncti canonicis ꝓmisisse licet ꝓferentes in collatõibus eoꝝ sint diuisi. alii di/ cunt ꝙ si mandatũ caplo directũ tale est ꝙ quilibet de caplo uel aliquis singularis implere põt ille implebit etiã si caplm ꝯdicat.de hoc no.j.de postu.bone.quale est ist̃ud. h̃ nõ plz nisi dirigat̃ mandatũ tanq̃ singularibus quale est mandatũ de recipiendo inuestitu a papa ꝛ simile si mandaret̃ caplo ꝙ illũ cui papa ꝓtulerat prebendã recipe in canonicũ quilibet teneꝛ recipe etiã si caplm ꝯdicat secus si mãdaret caplo ꝙ eli geret quia tunc quilibet sigillatiꝫ non eligeret cũ ex tali electi one ius non querat̃ nec deberet sic fieri.j.de elec.quia ꝑpter lxiii.di.c.i.ꝛ.ii.ꝛ quia tunc potius officiũ monentis q̃ facie/ tis accepit.ar.ff.qñ appel.l.i.§.solent. Item electio ptinet ad ius receptio ad factum. Si autem episcopo scriberet̃ ꝛ more retur ante presentationem litterarum capitulum per illas litte ras non deberet illum recipere.

Daures.minoribus.maxime beneficiis obtinẽ dis.j.e.cũ adeo uel intelligit̃ ꝙ loquit̃ quando ali quis habet vnã ecclesiã in qua residet ꝛ impetrat re scriptũ sup obtinẽdis reddit̃ibus ꝓxis ecclesie ad quã trãsi uit qđ non valet cũ statim sua translatione uacare intelligat̃ ꝓma ecclesia.xxi.q.ii.si quis.j.de ꝑben.de multa. secus foꝛ/ te dicet aliquis si transierit ad beneficiũ vl̃ prebendã tunc vꝫ rescriptũ super redditibus ꝓxum beneficioꝝ obtinẽdis quo usq; sententialiter eccl̃ia p̃uet̃.ar.j.de ꝑben.cũ non ignoꝛes ꝛ de ꝓcess.ꝑben.ꝛ ec.non va.lr̃as. viii.q.vlti.nõne. paupes clericos.i. paupes ecclesias in quibus sunt paupes clerici vires.ꝛ debet h̃ exceptio in principio ꝓponi ꝯ lr̃as ad decli nandũ iudiciũ.ar.j.e.si ꝓponente. si.n.in ꝓncipio nõ ꝓpo/ nat̃ ꝛ tanq̃ elidens lr̃as postea ꝓponi non potest cũ non sit iusta exceptõ ꝯ petentẽ beneficiũ ꝙ habeat aliꝺ beneficiũ cũ plura beneficia quis possit habere.ut.j.de ꝑben.cũ iã dudũ alii tm̃ dicunt ꝛ bene ꝙ semp potest opponere.de hoc not.j. e.super lr̃is.vsus finẽ.j.de lit.ꝓtest.exceptõis pempt.quidaꝫ tm̃ dicũt ꝙ etiã post sententiã latã ꝑ huiusmõi lr̃as reuocabit̃ quicqd factũ erit.ar.j.e.constitutus.ad audientiã.ar.ꝓ eis ꝙ lr̃e sunt surreptitie qđ ex eo apparet qꝛ non ꝓcedunt de sua intentõe ut h̃.ꝛ.j.e.postulasti.si ꝓponente.ꝛ.j.e.cuꝫ dilecta. dicunt.n.eodẽ modo ꝓcedendũ qñ sentẽtia lata est per lr̃as obreptitias sicut si esset lata per lr̃as falsas.ut no.j.de ꝓbat. licet.alias uidet̃ ꝛ forte melius ꝙ per lr̃as obreptitias ubi sci enter dr̃ falsum uel vex tacet̃ bene dat̃ iurisdictio.j.e.sup lr̃is ꝛ ideo si ꝑ iudicẽ baꝝ lr̃aruꝫ det̃ sententia ꝙ aliquis est reci/ piendus si non appellet̃ debent cũ recipe ita ꝙ vlterius non audiantur.quia h̃ sententia non est ꝯ ius scriptũ sed tm̃ ꝓtra ius litigatoris.ii.q.vi.§.diffinitiua.ꝛ idem videt̃ si non ferat ꝑdicto modo sniam.sed tm̃ cum cause cognitiõe mandẽt nec appellent̃.j.de re iudi.ꝙ ad ꝓsul.fatemur tm̃ ꝙ hoc est ꝯ intẽ tionẽ pape ꝛ ꝙ tenet cũ peto hoc beneficiũ ideo potest ꝯ cuꝫ agi denũtiando.j.de iureiur.quẽadmodũ.in fi. Item si scie/ tes factũ.s.eũ habere aliud beneficiũ ꝛ ideo non teneri. vel ẽt si credebant se teneri errãtes in iure quia non tã aucte rescrip ti sed ꝓpria voluntate recipe videnꝫ non possunt decetero ꝛtradicere.C.ad.l.fal.erroꝛ.ff.de reg.iuꝛ.cuius p.ff.de ꝓdit. unde.l.i.ꝛ.l.si is ꝙ. ꝛ.l.sine.§.videbit̃.ꝛ.§.qui filius.in fine.

Si autē ignorabant factū. ſ. cū habere aliud beneficiū ꝛ ſic receperunt eū ſine iudicis mandato uel ſi neſciebant ſibi exceptōem perpetuā cōpetere que ꝓpetebat tunc bene poterūt ꝫuenire. ī. e. conſtitutus. ī. c. ad audientiā. nec eſt ꝫ. ī. e. cū dilecta. ubi dr̄ q̄ caſſandū eſt quicquid fit per lr̄as obreptitias quia ibi dicit furtiuas quales non ſunt iſte licet per fraudem ſint impetrate. nec ob. etiā. ff. de fal. qui nomīe. nec alia que no. ī. de ꝓba. licet. qz̄ h̄ non eſt iudicatū per falſa inſtrumēta ſicut ibi. ſi tamen iſti qui poſſunt elidere lr̄as vel ꝓuiſionem per exceptōem eligunt aliū poſt electionē uel ꝓuiſionē factā ab illis qui poteſtatē habebant ꝓuidendi licet inefficacē ꝓpter exceptōnem non valet quia facta eſt poſt primam quālēcunq̄ non caſſatam. ī. de elec. ꝓſiderauimus. ī. de excel. p̄la. inter dilec. aliū tamē aliter dicūt qz̄ hic non eſt iudicatū p falſum inſtrumentum ſicut ibi.

Ī autem aliquis .negligentia. que p̄ſumitur anno elapſo. ī. e. plīm ex parte. excuſari. ī. de ap. ut debit̄. deleg. uel alia iuſta cauſa. conueniri. qō dicit h̄ decre. locū habet in iudiciis nonduz ceptis. inceptis enī ſi lr̄e apoſtolice impetrarent locū habet quod dicit. ī. de appel. oblate. ꝛ aliis ꝓſtitutōibus. ī. de ap. promulgatis.

Ꝺ hoc ſi vnus. ī. morbo. vnde ordinarii iuriſdictio enumerat qō eſſe non debet. ī. de offi. le. c. ii. ꝛ de ma. ꝛ obe. per tuas. xi. q. i. peruenit. ꝛ ix. q. iii. nunc vo. ꝛ eſt ar. ꝫ nimiā generalitatē. ī. de appel. c. ii. ſignificantibus. de do. ex lr̄is. ī. e. ſedes. ff. de iur̄ fiſ. ita fidei. ff. de eden. l. i. §. edem. ff. de interro. act. de etate. §. ubi ꝛ credo q̄ ſi hodie tales lr̄as concederet q̄ valerent niſi reuocarētur ut iſte cum habeat plenitudinē poteſtatis.

Ꝺ audientiam conſtructionem. ī. ō p̄ſump. cū cauſam. ꝫ. ff. de ſta. ho. imperator. ff. de ma. teſt. qui habet. C. dele. tu. legatis.

Ɛ parte .s. petebat. o. in capella ſe ius habere. et cum. s. nomīe matricis eccleſie cuius erat rector ibi ꝓut conſueuerat capell̄. poſuiſſet dictus. o. ꝓpter h̄ appellauit. ꝛ electo capell̄. qui ipſam capellā noīe eccleſie poſſidebat ipſam capellā poſſedit ꝛ ſic ſpoliauit eccl̄iam cui⁹ nomine tenebat. cūq̄z. s. appellatōi deferens dicto. o. detinente capellā ꝛ ipſam ꝓſequi non curāte ꝓſecutus fuiſſet ꝛ in fine anni ꝓut ei licuit. ī. de appel. oblate. lr̄as impetrauit p quas mandabat iudicibus ut vocatis ꝛc̄. q̄ canonicū foze decerne rent ſuper eo q̄ dictus. o. eccleſiā ipſaz p̄dicto. c. poſt appel. interpoſitaz ſpoliauerat. tandem dictus. o. a iudicibus ipſis tertio citatus ꝓparuit ꝛ excepit q̄ ſuper eodē negocō p̄us lit teras impetrauerat de quibus in lr̄is ad ipſos impetratis nl̄a mentio habebat per quas appel. etiā ꝓſequi intendebat. ſed replicatū eſt per. s. q̄ bienniū a tpe appellatōis tranſierat ꝓpter quod appel. ulterius ꝓſequi non poterat nec p lr̄as ſuas poterat de appel. cognoſci cū de ipſa non facerent mentionē. nec impetratis ab eo p̄iudicare poterāt qa circa ipaz ſententiā ut dictū eſt impetrauit eaſdem. vnde cuz littere dicti o. dr̄entur p̄us impetrate fuiſſe. ꝛ a tempe appel. bienniū eēt tranſactū relinquit̄ q̄ erat annus ꝛ amplius q̄ idem. o. lr̄as impetrauerat que annali p̄ſcriptiōe tollunt̄ ut non p̄iudicēt poſtmodū impetratis. ut. s. c. ſi autē ꝓpter quod papa p̄miſſis narratis mandat aliis iudicibus ut qō poſt appel. innouatū eſt reuocet̄ ꝛ ipſi eccleſie reſtituat̄ capella ꝛ appellato ſatiſſiat de expenſis quas proſequēdo appella. fecerat quia appellans eam fuerat ꝓſecutus. ſed eſt per ſpoliatōem appellationi renuntiatū. ī. de appel. an ſit. ꝛ ſic ꝓ non appellante habeē cur dicit eū condēnandū in expenſis cū non que eſſe deſierat appellationez proſequi teneret̄. nec valet ſi dicas h̄ eſſe q̄ non poteſt excipere ꝓ eo q̄ ſuam turpitudinē allegaret. cū ipſe appellatus iſtud aſſerat in lr̄is quas ut ſequit̄ h̄ impetrauerit. dic ergo ipſam renuntiatōem appel. tali facto habitā in ſpoliantis odiū ualere ꝛ non in eius fauorē. imo ꝛ ſi ꝝbo renuntiaret non valet niſi h̄ re integra feciſſet quando appellatus detulit appellatōi quia non licet mutare cōſiliū in alter⁹ p̄iudiciū. ff. de re iudi. nemo. Querit̄ inſup cur non intētat interdictū vnde vi. ſicut implorat offi. iudicis ut in ſtatū p̄ſtinū q̄ factū eſt poſt appella. reducat. dic q̄ per interdictū probatōibus magis grauaret̄ qz̄ violentiā oporteret eū probare ſed h̄ ſufficit ꝓbare q̄ ante appel. poſſidebat quā iſte mō detinet. nā non ſolū innouatū p iudicē immo p partē in p̄iudiciū alterius eſt in ſtatū p̄ſtinū reducendū ita q̄ ad reſtitutōez fructuū perceptoz̄ teneat̄. ī. de appel. bone. in fi. preterea cuz ex̄ iudiciū fuerit appellatū ꝛ non ex veriſilibus cāis non tenz appellatio ut in. d. c. bone. ꝛ ſic non eſt reuocandō qō poſt appella. fuerit attēptatū. dic q̄ id eſſet verū qñ ab appellato eſſz attētatū. ſed h̄ eſt innouatū ab appellāte qui ſuā appel. non poterat impugnare. vel dic q̄ delat. appel. deuoluit ad papā cur non impetrat ſuper toto negocio dic ſufficere ſibi q̄ reducat̄ in p̄iſtinū ſtatuz ꝛ non agere ſed ptes rei ſubſtinere quia fauorabiliores ſunt rei ꝛc̄. vel cū facta reductōe poſſideat nec poteſt agere cum poſſidenti nec ſit actio prodita. alii ponunt caſuz dicendo in iudicio appellatū quia cuz. o. fuiſſet coram epō conuentus ꝛ intentaret ꝓtra eum interdictū vti poſſi. ipe o. appellauit. Inno. iſte. o. in cauſaz traxit caplm uel. s. pſonam cozā ordi. in qua cā. o. appellauit ꝛ poſt appellatōez ab eccleſia caplm amouit per qō ſue appellatōi renūtiaſſe videt̄ ī. de appel. an ſit ꝓſtitutus. quidā intelligūt hanc decre. loq quādo iſte. o. appellauerat ex̄ iudiciū ab aliquo grauaīe qō ſibi intulerat. s. uel inferri timebat ꝛ appellatus ꝓſenſerat appellatōi adeo reuocauit quicqd factū eſt poſt appellatōnem eius. lr̄e autē impetrate ab. s. non reuocant̄ quia ſpoliatio facta ab. o. ei obeſt ut vlterius non poſſit impetrare lr̄as ſuper appellationē ꝫ voluntatē. s. ī. de appel. an ſit. ſed. s. non prohibet̄ impetrare cū ſuper appellatōe ꝛ ſup aliis ꝫ voluntatez o. detinet. ſed non nomine eccleſie de tarēte aliqn non fieret reſtitutio cū exſpoliata non eſſet. cappellanum. duplex auxiliū ꝓpetit. s. in hac ſpoliatōe facta ab. o. p̄mū q̄ non obſtante appellatōe eius iudex a quo appellauit poterit ꝓcedere. ī. de appella. an ſit. ſcōm auxiliū eſt q̄ inuitus exſpoliatus ante reſtitutionē de facto non cogit reſpōdere accuſatori nec alii in criminali cauſa. ii. q. ii. c. i. ꝛ per totū. iii. q. ii. c. i. ꝛ iii. p totū. immo q̄ plus eſt nec libellus dādus nec deliberandū eſt an ſit recipienda eius accuſatio immo ſalue ſunt eius exceptōes taz peremptorie q̄z declinatorie iudicii. ii. q. vii. ſimacus. ꝛ hoc intelligo ſi ſit proꝑa ſede electus uel maiori parte fortunaz ſuarū ſpoliatus. ii. q. ii. in ſcripturis. ſi. n. aliqua re ſpoliatus eſſet bene poſſet accuſari. ꝛ q̄z̄ cūcūq̄z ſit electus uel ſpoliatus ciuiliter ꝛ de rebus quas poſſidet poteſt cōuenirī niſi ab expoliatore. ī. de or. cog. cū dilec. ii. q. ii. c. i. Si autez ꝓpriis rebus ſuis ſpoliatus eſſet credo q̄ poſſet accuſari ab alio q̄z a ſpoliatore. ar. tñ ꝫ. iii. q. iii. §. pe. ſed illud intelligit̄ q̄ non poſſet accuſari a ſpoliatore. vel potes dīe q̄ nec ēt ab alio ſi non habet eccleſiaſtica ſed ſua tñ q̄ſuis melius videt̄ q̄ nunq̄z obſtet exceptio ſpol̄. rerū ſuaz cū non accuſat̄ nec p̄ncipaliter nec acceſſorie ut a rebus ſuis abiiciat̄ ſed a rebus eccleſie ꝛ ab epatu deponat̄. item ꝓſequens ſuā uel ſuoz̄ iniuriā admittit. iiii. q. vi. omnibus. niſi ipſe ſpoliaſſet ad h̄ bene facit. ſ̄. de reſti. ſpo. frequens. miniſtrantem .olim ammouit. ꝛ male. ī. de mu. peti. prudentiā. proſecutus. lr̄as impetrando ad iudi. ut ꝓcedat non obſtante friuole appellatōis obiectu qua non obſtante procedendū eſt. ī. de appel. paſtoralis. ꝛ per illas lr̄as ſi uoluerit appellans cognoſcet̄. de ap. ſicut. ſi poſt ſententiā appellatū eſſet ꝛ appellatus ſup cōfirmatōe ſententie lr̄as impetraret. ī. de appel. oblate. vl̄ potes dicere q̄ appellatus ap. poteſt ꝓſequi dūmō non feſtinet nimis. ī. de appel. oblate. C. de appel. auc̄. ei. vel dic ꝛ melius q̄. s. impetrauit lr̄as non. o. ſuper exſpoliatōe ſua uel ſuper iniuria ſibi fcā nec fuit neceſſe q̄ ſpectaz finē termī appll̄ōis

exequende quia appellatio non debuit prodesse.o. quia cõ tra eã fecerat.j.de appel.an sit. ꝛ h eadem rõne vr̃ q hec lr̃e valeant siue faciant mẽtionẽ de appel.siue non quã spoliati onẽ siue appellationẽ fm alios curauit.licet.n.lr̃as impetra uerit de appel.tñ mentionẽ non fecit uel non est ꝓsecutus.j. an.negligentia .no.ar.q quis facit positõem uel articulos sub disiunctõe.ar.j.de in inte.resti.constitutis.j. de pscript. auditis.ubi no.ꝛc.hoc vex quãdo loquit de alieno facto ni si ꝓbabilis est ignorantia.ff.de iur̃.ꝛ fac.igno.l.regula.diu turnitate.j.e.plerũq.de appellatione. idem esset ꝛ si de appel.dixisset cũ nihilominus in forma cõi lr̃as obtinuisset. j.e.super.vel melior est h rõ quia lr̃e sue euanuissent p ipsius negligentiaz ꝛ alterius solicitudinẽ.j.e.plinq.appellator.eẽ iudi.si impetrat lr̃as super negocio in quo appellauit nõ va lerent lr̃e nisi super appellatõne si appellatus ꝓsenserat appel latõni.j.de ap.sepe.ꝛ.c.cordi.uel si alis interest appellantis. ff.de reg.iur.nemo.al̃ non est ei denegãda iuste plenitudis licentia.C.de appel.si quis li.ꝛ h dicunt interfuisse appellan tis q appellator ꝓsequeret appel.appellatus aũt nec litteras impetrare potest super ꝓsecutõe appel.nec ad aliũ iudicẽ ire nisi ad quẽ appellatũ est q̃diu appellator potest ꝓsequi ap pellatõnem q h non poterat ꝓpter lapsum anni.de h no.j. de elec.statuimus.de maio.ꝛ obe.cũ dilecti.alii tñ dicunt q appellator ꝛ appellatus semp debet mentionẽ facere de ap. ut h.si ita.s.q non fuerit ꝓsecutus appellatiõnem.uel melꝰ q eũ post appellatõem proprią spoliauerit.reuocatis.quia appel.pendẽte nihl̃ innouandũ est.ff.nihil no.pen.appel.l. i.appellatum.s.predicta ecclesia uel ꝓtingentibus appel. restituere.ꝛ iuste cũ ea fuerit exspoliata post appellatiõem. nam ꝛ.s.ꝛ capellanus eius ecclesiã matricẽ defendebat ꝛ se in ecclesia ipsius ecclesie.ꝛ ideo matrici ec.fit restitutio ꝛ non s.condemnantes.j.de appel.reprehensibilis. sepe contin git.C.de fruc.ꝛ lit.expen.l.penult. ꝛ vlti.

Ciscitatus.quiq modis dr̃ aliquis aliquid post se.vnde vsus.post se qd rebus dat ius natura po testas.officiũ meritũ quintũ diuina volũtas.de po tentia verius habes.xxii.q.ii.faciat.xxiii.q.ii.agathosa.i fi. de potẽtia nature .j.de despõ.impu.puberes.ꝛ.c.a nob.de potentia officii.xxi.di.inferior.de potẽtia meritor.iii.q.vii. §.tria.de potentia diuine voluntatis. de pe.di.i.§.charitas. sed h tãtũ in duo membra diuidit in impotentia iuris ꝛ facti impotentia iuris impedit ne etiã ꝓmittere possit causaz alteri cum nihil habeat nihil dare poterit.i.q.vii.dyabertũ.ipoten tia facti non impedit ꝓmittere.j.de offi.dele. si ꝓ debilitate. ꝛ.c.pastoralis. sed tñ dele.non tenet admittere .ut.j.de offi. dele.corã.vtrũ coram eodez probent huiusmõi except.no.j. de offi.dele.cũ super abbatia. Sed quer̃t an he exceptõnes de impotentia iuris uel facti ꝺ ordinariũ possint opp.rñdeo he exceptões locũ habent contra delegatũ.ꝺ ordinariũ autẽ q̃diu tollerat in dignitate locũ non habent. ut no.j.de offi. dele.cum super.ꝛ he exceptões q sit infamis uel seruus uel mulier uel al̃ moribus uel leg.prohibeat cũ sint declinatorie iudicii ante litẽ ꝓtestatã ꝓponẽde ꝛ probãde sunt. ar.de ar. dilecti.C.de excep.l.pe.alii contra.secus tñ dicerem in his q vera prohibent ut furiosus cũ iura naturalia sint imutabilia v.di.in ꝓnci. Item secus in his qui iudicio ꝓhibent.ut ipu beres.item nec ꝓtextu infamie uel seruitutis snia retractabit. item no.q infamis non potest se excusare a indicãdo nisi ex cipiat ꝺ eum.ar.C.de decu.nec infa.ꝛ.l.infamiã.ff.de offi.ꝓ to.barbarius.alio.quia illr̃atus ꝛ imprudens aũẽ de iudi. in ꝓnci.ineuitabilis.que numeratur.iii.q.vii.§.tria. dum modo.supple ꝛ tunc duo possunt procedere sine tertio. dũ modo.excusationem. per lr̃as.lxiiii.di.c.i.ꝛ.§.fi. uel per certũ nunciũ.j.de offi.dele.pru.ff.de rebus eor qui sub.tu. mag.§.illud.excusari.nec alii duo possunt procedere .j.de offi.dele. causam. pruden.ff.de recept. ũtẽ si vnus.§.fi.non placent.h ut no.in pic.decre.pru.q̃uis sit grauiter arguẽd. ꝛ sic non ꝺ.j.de offi.dele.prudentiã.§.adicimus.sed duo be ne ꝓcederent tertio de sola volũtate excusato.

Astoralis officij ꝛ infra reuocatione. Sed obiic̃t aut fm rescriptũ facit mentionẽ de ꝓmo ꝛ sic reuocat̃ ut non facit mentionẽ sic nõ reuocat̃ ꝓmũ ar.s.e.ceteꝝ.so.neutra pars disiunctiue est ppetua. ꝓma enĩ tollit̃.j.de appel.oblate.sepe.scda pars tollit̃.j.e.plerũq.di cas ergo locũ habere hanc decre.si dubitet de facto puta qr deleta est data uel quia eadẽ est.uel quia forte ꝓme lttere ha beri nõ possunt quas constat iudices habuisse uel quia elap sus est annus a tempore impetratõis.ꝛ dicit impetrator se ñ vsum propter absentiã impetrati iudicis.vel si quid dubium aliud de facto alleget ꝛ eodem modo si dubitet de iure puta non faciũt mentionẽ de his que si dicta essent non essent lr̃e obtente.sicut de ꝓcessu negocii iuramento ꝛ ceteris ꝓsilibus j.de re iud.inter mona.j.e.ꝓstitutus.ul̃ quicqd cogitari põt in quo sit dubitatio iuris habet locũ qꝺ h dicat̃. sed quid si non sapientes iudices sed impiti dubitant. ar.q idẽ.j.e.cuz contingat.ꝛ de hoc etiam no.j.e.cum contingat. deferendꝺ. neutri iudices alii deferre possunt iurisdictõem cognoscendi de ꝓncipali.sed tñ cognoscendi cuius sit iurisdictõ. ꝛ si que ratur cuiusmodi iudices sunt isti ꝛ a quo habeant iurisdicti onem in hoc dicimus q sunt ordinarii ꝛ a decre.ista habẽt iurisdictõem.ar.ff.de offi.eius cui.man.est iurisdic.l.i.ꝛ.j.ꝺ appel.cum spẽali. Si queris vtrũ consensus partiũ sit requi rendus in electõe huius iurisdictõis dicens q non cum ex presse hec decre.dicat q deferre sibi possunt iudices ad inui cem.vex tñ nisi ptes consentiãt ps ꝓdemnata poterit appella re.ar.j.de offi.dele.super questionũ.plus placet q nũq̃ ap pellare potest qualẽcũq sententiã ꝓferãt qr nullũ ꝓiudiciũ fit eis in ꝓncipali causa nec ꝓncipaliter nec accessorie ꝛ eque possunt esse iusti ꝛ eque bene iudicare vni iudices sicut alii ꝛ si illi iudices quibus adiudicata est iurisdictõ male iudicent in ꝓncipali tunc appellent ꝛ idem est in silibus.de ꝓncipali autẽ cognoscere non possunt nisi simul cũ alteri in hoc iuris dictionẽ non habeant.ar.j.de offi.dele.cũ super.melius aũt dicit̃ q vtq̃ habeãt iurisdictiõem. licet alter hoꝝ elidi possit per exceptõem.vnde si partibus placet eoꝝ iurisdict.progar̃ possunt.a partibus.no q b' cõicatio.s.ad quos iudices p tineat iurisdictõ super ꝓncipali causa uel que lr̃e aliis ꝓualeant non ptinet ad iudices vtriusq ptis sed ad ipsas partes non.n.interest iudicũ cũ ipsa iurisdictio non ptineat ad eos rõne alicuius dignitatis sed ex delegatõne tñ.immo cũ sint ambo paria iudicia iudices cões videnꝺ operas suas ingere re in inuitos quod esse non debet.ff. de ꝓcura.que omnia. vnde non est alioꝝ iudicuz mittere ad alios q non ꝓcedant quousq cognoscant de iuribus lr̃aꝝ quia cuz non habeant aliquã potestatẽ super eos non ptinet ad eos aliqd manda re aliis iudicibus.sed pars citata coraz alteris iudicibus dz excipere dicens non ptinet ad uos cognitio in ꝓncipali cau sa quia reuocate sunt lr̃e ad uos misse. vl̃ ego habeo alias ꝓ ores que non sunt reuocate per scdas.ꝛ tunc bene potest ha bere testimoniũ alioꝝ iudicũ sup h q alię lr̃e super eodez ad alios impetrate sunt ꝛ etiã ipsoꝝ amboꝝ iudicũ est diffinire super h que lr̃e aliis preualeant si non possunt in vnã senten tiã concordare alioqn partes eligerent arbitros qui sup iuri bus lr̃aꝝ diffiniant.istos aũt arbitros non ꝓpellunt ãbo pia iudic̃.sed tñ illi coram quibus fuit a parte alia exceptus de ꝓ ualentia suaꝝ lr̃aꝝ.illi.n.soli sunt iudices in hoc cum coram eis ceperit causa ꝛ coram aliis nihil sit actũ. immo sunt sui iu dices in hoc.imo si alii iudices vocassent partẽ aliam coram se iuste excipet h causa iã initiũ habet coram aliis iudicibus p citationez. vnde uos vlterius intromittere non debetis.j.de appel.ut debitus nisi in hoc ꝓueniatis ambo ꝛ diffiniatis q̃ stionẽ de iuribus lr̃aꝝ ut h.ꝛ si iudex vellet ꝓcedere ꝓtra euz

appellet hac cauſa adiecta quia ꝓ iudicū coꝝ quibus fuit exceptū eſt cognitio exceptōis ꝛ ꝑncipal' etiã q̃ſtionis. Sed quid ſi ꝑs citata non ꝓpoſuit excep. de iurib⁹ lr̃aꝝ coram ꝑmis iudicibus ſed ſtatim iuit ad alios ſuos iudices ꝛ fecit citari ꝑtẽ aduerſarū. Rñ. q̃ in hoc caſu ſi pars excipiat dñi mei iudices iam ceperũt cauſaꝫ p citatiõem cognoſcere vnde uos non habetis intromittere bene dicunt ꝛ ſi non exaudiũ tur ꝛ appellauit iuſta eſt appellatio quia ad iudices qui cita uerunt ꝑtinet cognoſcere de ꝑncipali cauſa ſi non excipiatur ꝛ ſi excipiat debet cognoſcere de excep. C. de excep. ſiquidẽ vr̃ tñ q̃ ſi iſte aduocatus a ſcd̄is iudicibus non declinaꝝ fo rũ ſcd̄oꝝ iudicũ ſed excipet de iuribus lr̃aꝝ q̃ tunc oportet q̃ ſcd̄i iudices cognoſcãt de hac except. pari rõe quã ſupra diximus. ꝛ ſi coꝝ vtriſq; exceptũ eſſet coꝝ vtroq; pari iudi cio ꝓcederet. ſed ſententia illoꝝ ꝓualeret qui ꝑmo eã tuliſſet dũmodo tranſierit in rem iudi. quia res iudicata coꝝ ipſis iudicib⁹ ñ vz. ii. q. vi. §. diffinitiua. alii aliter dicũt. ſ. q̃ iudices ambo ſimul ꝓcedere debent licet melius eſſet q̃ exquo coꝝ vnis exceptũ eſt de ambiguitate lr̃aꝝ coꝝ aliis non audiat̃ ſup eadem. Itẽ ad officiũ iſtoꝝ iudicũ tm̃ qui primo citauer runt ꝑtinet cogere ꝑtes ad eligẽdos arbitros ꝛ arbitros ad eligendũ tertiũ ꝛ etiã ſi arbitri nihil diffinirent. ĵ. terminũ eis aſſignatũ ipſi ꝓcedent in cauſa ꝑncipali. ĵ. de offi. dele. ſuſpi tõis. ĵ. de appel. legitima. ¶ In hac aũt gl. ſemp appellam⁹ ꝑmos iudices eos qui ꝑmo citauerunt. item ꝑdicta ꝓbant̃ ſic ante tempus huius decre. ꝑtinebat tota iuriſdictio ad ali os coꝝ quibus ꝑmo cepiſſet agi. ſed p hanc decre. non ẽ ad ditũ niſi h. ſ. q̃ ambo iudices debeant cognoſcere ꝛ de arbi tris ergo in omnibus aliis ꝑmi iudices ſuã iuriſdictõem ob ſeruabũt. C. de teſta. oĩum. alii aliter dicũt. ſ. q̃ ambo iudices in omnibus ſimul ꝓcedere debent h̄ vera ſunt vbi p partes ꝓponit̃ vnas lr̃as p alias reuocatas quia tunc vident̃ con cedere q̃ iudices coram quibus h̄ ꝓponit̃ de ipſa except. cognoſcant. ſed ſi ꝓponant alios iudices eſſe qui ꝓferre de bent in cognitione huius cãe tunc coraꝫ ambobus eligendi ſunt arbitri ꝛ ambo cogent arbitros ꝓcedere in cauſa ꝛ oĩa alia circa hoc ſimul facient. alii autẽ dicunt q̃ iudi. ꝑmo citã tes non dimittũt qn ꝓcedant quicqd dicant ptes niſi alii iu dices hoc petant. ſed certe aliud vr̃ melius. a partibus. iu dicibus. ſ. ul' melius ptes appellant litigãtes qui habent du plex auxiliũ ꝑmũ de arbitris ꝑm q̃ ꝓponant coꝝ iudicibus citantibus except. de ſuis lr̃is non reuocatis ꝛ ꝓbent coꝝ eis. §. e. ex pte. ĵ. e. ex tenore. nam ſicut iudices inuicẽ in hac pte poſſunt ſibi deferre idem vr̃ ꝛ de ptibus licet aliqui ꝓdi cant ꝛ dicũt neceſſe eſſe q̃ coꝝ iudi. qui iuriſdictõem exerce re ceperũt excipiant de lr̃is reuocatis ꝛ petant arbitros coraꝫ quibus de hoc diſputet̃ ſi non poterũt iudices vtriuſq; ptis ꝓcordare ut h̄ ꝛ non poſſunt coꝝ eis ꝓcedere in hac excep. ſed coꝝ arbitris tm̃. ꝯ. ĵ. e. ſup. ubi dr̃ q̃ iudex coꝝ quo ta lia ꝓponunt̃ debet cognoſcere an ſua ſit iuriſdictio. ad idez ff. de iudi. ſi quis ex. ſed dicunt illaz loqui qñ non ſunt alii iudices delegati uel etiã ſi eſſent delegati ideo petebatur hoc ſed ꝑm prioꝛẽ modũ ꝓcedebat̃ nec credimus hanc decre. lo cũ habere ſi dicat̃ q̃ per lr̃as dele. non ſit ordinarii iuriſdic tio reuocata cũ hic dicat̃ tm̃ qñ ambigit̃ de reuocatõne lr̃aꝝ. ſed ad ordinariũ fuerunt lr̃e impetrate. itẽ qz deleg. poteſt co hercere ordinariũ. ĵ. de offi. dele. c. i. ꝛ. c. ſane. delegatus aũt non qz par imparẽ non habet impiũ. ĵ. de elect. innotuit. nec etiã habet locũ hec decre. ſi ꝓponat coꝝ iuꝺ. appell'. citãtib⁹ q̃ p ſuas lr̃as non ſint lr̃e ꝑncipalis cauſe reuocate. naz tunc appel. iudex cognoſcẽt. ĵ. de appel. ut debitus. ĵ. e. dilec. fil'. ꝛ eſt rõ diuerſitatis quia in alia cauſa impetrant̃ ſcd̄e lr̃e. ſ. ap. in alia ꝑme. ſ. principalis ſed bene dicim⁹ eã habere locũ ſi i cauſa appellatõis diuerſe a ptibus lr̃e impetrent̃ qꝺ fieri põt ĵ. ꝺ confirma. vti. bone. in ꝑn. ſopiantur. Sed quid ſi iudi ces uel arbitri diffinierint penes illos eſſe iuriſdictõez penes quos non eſt nunqd hoc ꝑtextu ĩtez audiet̃ querela quaſi ñ ſit a ſuo iudice lata ſnia uel ſit lata a iudice qui iuriſdictõem non habet. ar. C. de iuriſdic. om. iudi. ꝓſensus. ff. de iudi. l. i. ſed nos dicim⁹ vlterius hanc q̃em non audiendã exquo ſe mel lata ſententia tranſit in rem iudicatã. ſicut ſententia ꝯ res ꝑas iudicatas valet in qua ſnia fertur ꝑmo iudicatũ non eẽ ut. ff. que ſen. ſi. appel. re. l. i. in ꝑn. ar. iii. q. vi. §. diffinitiua. et res iudicata p vitate accipiẽ. ff. ꝺ ſta. homi. ingenuũ. ꝛ vtriq; iſtoꝝ iudicũ habent iuriſdictionẽ licet poſſet p exceptionem elidi ſicut no. s. e. cetez. niſi forte exꝑmerz erroꝛẽ ſuũ puta qz diceret q̃ p ꝺam illam nullis lr̃is vitatis ꝛ iuſticie ꝑiudicãti bus reuocarent̃ ꝑme lr̃e. ĵ. de ꝓbr. vti. bone. §. vlti. vel ſi ſentẽ tiaret qz non teneret̃ facere mentionẽ de ꝓceſſu. ĵ. de re iudi. inter monaſteriũ. in quibuſdam. dicim⁹ q̃ vbi lr̃e impetrãt̃ ꝯ plures vel ſuper pluribus rebus q̃ ꝑmo poteſt ꝯ vnũ agẽ ꝛ poſtea ꝯ aliũ alio tpe ꝛ etiã poteſt agere ꝑmo contra eũdez ſuper vna re ꝛ poſtea ſuper alia ꝛ eodẽ modo poteſt facere p generalẽ ꝺam. nec obſtat. ĵ. de offi. deleg. in lr̃is. vbi dicit̃ q̃ ſemel functus officio ſuo vlterius ſe intromittere non põt qa h̄ ſuper eodẽ de quo vult non eſt functus officio ſuo. ar. ꝯ ꝑ dicta. s. e. ad hoc. aliis. quid ſi dixit de vna re tm̃ ſed genera lẽ ꝺam poſuit in ꝑſonis puta cãm quã. b. habet ꝯ. o. ꝛ quoſ dam alios ſuper iurepatro. t. eccleſie. ꝛ poſtmodum vnus de contentis ſub generali clauſula impetret lr̃as ꝯ primũ impe tratorẽ. s. e. iurepatro. ꝛ certe aliquib⁹ videt̃ non valere ſcd̄m reſcriptũ cũ ſit impetratũ ſuper re exꝑſſa in ꝑmo ut h̄. ad hoc ergo ut ꝑm valeat neceſſe eſt alias res ꝛ perſonas exprimi in ſcd̄o reſcripto q̃ in ꝑmo. ſed h̄ ſequit̃ abſurditas talis q̃ ſi aliquis illoꝝ qui ꝓtinet̃ ſub clauſula generali uelit agere ſup re exꝑſſa uel noĩata q̃ non poſſit cũ ſuper ea nõ poſſit impe trare iudices nec eodẽ modo ad iudicẽ ordinariũ ire nec co ram delegatis ꝑmis poteſt cũ non ſint delegati eius ut qdã dicunt ꝛ iccirco melius eſt dicere q̃ ꝓtentus ſub generali ꝺa poſſit ſuper re exꝑſſa lr̃as impetrare ꝛ coꝝ ordinario litiga re ꝛ ſi ꝑmo incepit q̃ citetur p generales lr̃as ꝓualebit etiã ſi ꝑmus non poſtpoſuit vti dolo uel negligentia al' non ut h̄. ẽ ergo neceſſariũ ad hoc ut lr̃e in predicto caſu non valeant q̃ ꝛ res ꝛ ꝑſone ſint expreſſe in ꝑmo reſcripto uel noĩate coraꝫ iudice niſi ageret actõe pro ſocio famil'. h̄ciſ. cõi diuidũdo. quaꝫ ꝑma verã ſocietatẽ continet. alie due cõionẽ rez p di uiſo uel indiuiſo. ꝛ idem dr̃e videt̃ in actiõe tutele que notat ꝓtinuatõez actuũ. ff. de quib⁹ rebus ad eũdẽ iudi. ea. l. i. ꝛ. ii. C. arbi. tu. omnes. ꝛ idẽ forte poteſt dici ſi petat̃ reſtitutio in integꝝ. C. ſi ñ ab here. ſe. ab. auc̃. ſi omnes. uel ꝓfirmatio. ff. de adop. nam uel ſi petat̃ confirmari electio in oĩbus. n. his caſibus licet omnibus. n. non expreſſis uel nominatis con tradicere electioni uel confirmatõni. ꝛ etiam ſine conuentio ne alterius delega. iuꝺ. adire quia communis omniũ iudex eſt ꝛ ideo impetratis lr̃is ſup aliqua ſocietate ꝯ aliquẽ ſocio rũ uel ſuper aliis caſibus ꝑmiſſis vlterius nullus alioꝝ po terit lr̃as impetrare ꝛ idem forte dicendũ eſt in aliis caſibus ubi agit̃ de rebus uel iuribus indiuiſibilibus uel etiã ubi iꝺ eſt negociũ ꝛ eadẽ cauſa defenſionis ꝛ eodẽ cõi iure innitit̃. ĵ. de appel. vna. vbi no. ſed non eſt ſic idem negociũ nec eaꝺ cauſa defenſionis in iurꝑatro. de quo ꝑdixim⁹. Si aũt p ſone ſint exꝑſſe uel noĩate ſupple ꝛ citate ita q̃ perpetuata ſit iuriſdictio etiã ſup aliis negociis vbi nulla eſt cõio decetero ſuper vlla re ꝛ ſuper non expreſſis impetrare poteſt reſcriptũ non viribus huj⁹ decre. ſed aũt que eſt. C. de interlo. om. iu. autẽ. ꝛ ꝓſequent̃ que ꝓhibet recõuentionẽ fieri ſub alio iudi ce. Sed poſſet queri ſi citata ꝛ noĩata ꝑſona ſup rebus non expreſſis impetret reſcriptũ an finita cauſa ꝯ eũ mota ſuũ re ſcriptũ elidat̃ except. ar. q̃. ſic. ĵ. e. ſup lr̃is. C. ſi nup. ex reſcri. pe. l. ii. ar. ꝯ. ĵ. de offi. dele. prudentiã. §. ſexta. inſtit. qui. mo. teſta. infir. §. non tm̃. ff. de iniuſt. rup. teſta. poſtumus. Sz re ſpondeo elidi reſcriptũ ꝛ ꝓria illa loquũtur qñ tpe facti teſti

ꝛ mortis ꝛ tpe impetratois lr̃aꝝ processus erat legitimus. hic aũt tpe impetratois legitimus nõ fuerat sicut in p̃mis ꝓcor. expresse. q͡ ꝺ modo fieri potest. a. impetrauit lr̃as q͡. b. ꝛ q͡ dam alii iniuriabant ei intendens ſꝺ clausula generali ꝓpre bendere. c. sed postea antec̃ exp̃mat. c. idem. c. impetrauit lit teras ꝯ. a. qui p̃ius impetrauerat ꝓtra eũ sub generali cla di cit q͡ lr̃e. c. p̃iudicant lr̃is. a. in rebus leue est ponere exẽplũ. ſpeciale. s̃. e. c. sicut ro. superflua. q̃tum ad hunc casũ. ob tinet. ex hoc colligimus q͡ generali ꝓmissione facta si moria tur delegans ante exp̃ssionẽ reꝝ uel ꝑsonaꝝ dele. nihilomin⁹ post mortẽ delegantis audiet si in aliquo cepit vti iurisdictio nem. ar. ſ. de offi. dele. gratũ. licet vndiq͡. q̃uis multi dixer̃ cõtra. de hoc plene no. in decere. licet vndiq͡. exp̃mantur hic dicimus tm̃ valere expressionẽ coꝝ iudice factã q̃tum si in lr̃is essent expresse res ꝛ ꝑsone non tñ ꝓpamus citationẽ cũ ex citatiõe perpetuaꝫ iurisdictio ꝯ citatũ. ſ. de offi. dele. licz gratũ. sed expressione non. sed id bene fieri habet qꝺ hic dr̃ s. quia decetero scõe lr̃e non valebũt nisi de p̃oribus lr̃is ul̃ expressione generalis clausule in p̃mis lr̃is contente fecerint mentionẽ salua distinctõe habita. ſ. e. plerũq͡. ꝛ sit ꝺ exp̃ssio hoim uel reꝝ etiã sine citatiõe ut si iudex mittit ei scias q͡ tal̃ per huiusmõi lr̃as te ꝓuenire intendit tẽpe suo.

Edes apostolica. minores. dicimus q͡ si maior litigat cũ minore hac exceptõe omissa. s. de maiori tate ꝛ dignitate ꝑsonaꝝ ꝛ negociorꝝ tenet sententia ꝯ cum lata q͡ tacite eoꝝ iurisdictõ ꝓgasse uideꝫ. quid si di xit conquer̃ de eꝑo ꝛ quibusdã aliis nũquid per generalez clausulã poterunt simplices clerici ꝓuenire. rñ. ex vi grãmati ce non. sed ꝯ ꝑsiderandũ est q͡ ꝑsuetudo habet ꝯ. ſ. c. rodul phus. ſ. de consue. cũ dilectus. ꝛ est rõ quia aliter ꝓcedit con tra maiores q̃ ꝓtra minores. xlv. di. cũ beatus. ſ. de offi. del. sane. pastoralis. i. ꝛn. iii. q. vi. hoc quippe. xxiii. q. iii. qui ꝯ pace. dicunt autẽ hic maiores qui sunt in p̃mo gradu. mino res qui in secũdo. x. q. ii. antiquos. ff. ad. l. cor. de sicca. l. pe. alii iudicant maiores uel minores ꝑsonas habito respectu ad ꝑsonas inter se. s. notatoꝝ in rescripto ꝛ ꝓuentoꝝ sine ī di gnitatibus sint sine p̃uati. ar. xxiii. q. iii. duo. alii credunt ma iores dici potentia uel diuiciis digniores nobilitate uel ordi ne ut qꝛ sunt clerici uel qꝛ alia p̃diti sunt dignitate ꝛ cũ tñ ge nerales lr̃e plus odii habeant q̃ fauoris. ar. s̃. e. ad hoc. C. man. per diuersas. dicunt eas restringendas ꝛ non ad maio res uel digniores quocũq͡ genere maioritatis uel dignitatis extendendas. ar. ꝺ. ꝛ inde dicunt q͡ si noiat magnã ꝑsonam potentia uel diuiciis ꝛ per illas lr̃as velit ꝓuenire personã in dignitate constitutũ non potest ꝛ idẽ ẽ ꝯ si nomiauerit ꝑsonã in dignitate constitutã ꝛ post velit ꝓuenire ꝑsonã maiorẽ po tentia uel diuiciis non potest. alii ꝯ dicunt ꝛ hos equipant ꝛ quascũq͡ laicas personas nomiauerint non potest clericos ꝓuenire qꝛ sunt maioris ꝓfessionis. xcvi. di. duo. ſ. ꝺ maio. ꝛ obe. solicite. ꝛ hac rõne si nominauit clericos scꝺi ordinis uel minoris dignitatis non ꝓuenit clericos p̃mi ordinis vel maioris dignitatis ꝛ possunt dici clerici scꝺi ordinis non ca thedraliũ ecclesiaꝝ clerici ꝛ eodẽ modo si impetrauerat lr̃as ꝯ eũ qui est sub alio non poterit ꝓuenire eũ qui p̃est. ut si ī petrauit ꝓtra filiũ uel mercenariũ non ꝓuenieꝫ pater uel dñs ꝛ ꝺ dicim⁹ quia decret. v̄ba sic se habent. ar. ff. qui ꝛ a quib⁹. ꝓspexit. al̃ aũt noie plebis ꝛ digniores intelligunt ut senato res. insti. de iure natu. ſ. plebs. minores. aliqui dicunt vilio res sicut tabernariã libertã scenicã ꝛ alias de quibus habes C. de incest. nup. humilẽ. C. de inoffi. test. in arena. licet. n. sit pauper. si alis est bonus ipso noiato ꝓuenienter diuites per generalẽ clausulã. ar. in. l. ꝑalle. humilẽ. ꝛ insti. de suspect. tu. ſ. vlti. digniores dicunt qui sunt clare oppionis qui p̃dictis vilioribus noiatis per generalẽ clausulã non ꝓueniunt. ma iores intelligunt p ordinẽ ut clericos. xcvi. di. duo. ul̃ ꝓpter dignitatẽ cũ administratõe quã habẽt omnes p̃lati eccl̃iastici de iure cõi. ut no. ſ. de offi. ordi. cũ ab ecclesia. si de minorib⁹ i. non clericis uel non in talibus dignitatibus cõstitutis fiat mentio p generalẽ clausulã non ꝓnient. ar. ff. de iurisdict. om. iudi. magistratib⁹. sed si administratõem uel iurisdictõez non habeant licet habeãt dignitatẽ dicunt aliqui q͡ quo ad ꝓuentionẽ nullũ habent p̃uilegiũ licet habeant quo ad q̃dã C. de inoffi. te. l. sciant. C. de postula. quisqs. ſ. pe. nisi essent viri qui olim exeuntes in maxima dignitate ul̃ eximia digni tate eã dimiserit de quibus habes. C. ubi sena. uel cla. quoti ens. qui p generalẽ clam silr̃ non poterunt ꝓueniri. ar. ibidez nos dicimus q͡ non potest certa doctrina dari de p̃missis sz discretus iudex exaiabit oia inp̃radicta ꝛ eis diligẽter inspe ctis iudicabit qui sint maiores ꝛ qui minores ꝛ qui digniо res ſm q͡ iustũ est. maiores. hoc sic statuit in odiũ abutenti um rescripta apostolica. sed secus est in ꝓcuratoribus ut licz nominent minores ꝑsone tũ maiores ꝑsone ꝛ de maioribus negociis ꝛ rebus ꝓueniri possunt. naz ꝓpie significatõi ver boꝝ standũ est nisi vbi ex cã ꝓtrariũ inuenit. ꝛ idem intelligi mus in ꝯtibus ꝛ aliis. multitudinem. s̃. e. ad hoc. ff. de te sti. l. i. ꝛ dic multitudinẽ. ſ. quadragenariũ numeꝝ. sicut in te stibus. de testi. cũ causam. ꝛ talẽ interp̃tatõem iam recepit. vñ non est mutanda. ff de legi. minime. hodie tm̃ quattuor. ſ. e. cũ in multis. maioribus. maiora negocia intelligo de ma ioribus sũmis grauiora quia de spũalibus uel de crimie uel de libertate uel ꝓpter scandalũ quod inde oriri posset. nos credimus ꝓpter generalẽ clausulaz posse agi de maioribus summis nisi nimiũ excederent. sed noiata petra non põt agi de castro super ꝺ etiã p̃cipue valet discretio iudicis ut videat que sint maiora negocia ꝛ que minora. fraus. ſ. de fil. p̃sbi. ad pre. ſ. de do. c. ii. xxx. q. i. dictũ.

Et tenore ut ipse cõmodo. s̃. de rescrip. cetez. ſ. de offi. dele. sane. ꝯ. Sc̃ꝺo no. q͡ cũ plures lr̃e sup eodẽ impetrant negocio aut impetrant ab eodem aut a diuersis. item aut ad eosdẽ aut ad diuersos iudices. si aliquis impetrat duo paria lr̃aꝝ in fraudẽ ad diuersos iudi ces. s. causa vexandi aduersariũ non ad cautelã. s. ut si more rent iudices vnius ꝓmissionis uel al̃ impedirent recursuz ha beret ad alios neutre valerent ut hic. si vꝺ ad eosdẽ iudices ꝛ discordant lr̃e in data p̃ualent p̃me si in scꝺis non fiat mẽ tio de p̃mis. s̃. e. ceteꝝ. si vꝺ est forma ꝛ data eadem ꝛ ad eos dẽ iudi. ualent vtreq͡. ar. ff. de his que in testa. delen. l. fi. ff. de testa. vnũ. si vꝺ sunt aduerse neutre valẽt. C. de fide istru. scripture. si vꝺ lr̃e impetrent a diuersis ꝑsonis ad eosdẽ iudi ces vtreq͡ valent si ꝓcordant in forma ꝛ data. si vꝺ data ẽ ea dem sed forma ꝯria consulendus est dñs papa. ſ. de offi. de le. sane. ꝛ ꝺ si vtraq͡ ꝑs ostendat suas lr̃as. si aũt actor subti cet suas lr̃as per annũ forte ꝓalescũt lr̃e rei. ſ. e. plerũq͡. Si vꝺ impetrate sunt a diuersis ꝛ non apparet que illaꝝ sunt pri me neutre valent ut dicunt quidã. sed melius uideꝫ q͡ p̃uale ant lr̃e p̃ius p̃sentate. ut ipse cõmodo. immo videtur q͡ causam perdere debeat. ar. C. de asser. tollẽ. l. i. ſ. fi. sed illud spẽale est fauore libertatis. sed qũo iste iudex qui tm̃ de ex cep. cognouit ꝓnuntiabit q͡ careat cõmodo vtriusq͡ cũ de q̃ re ẽ. ff. de iudi. de qua re. ſ. de sy. licet. ſ. de or. cog. cũ dilec. rñ. ꝺ. iudex ptes ꝛ etiã alios punire potest si viderit eos in ali quo ꝓmale uersari. C. de testi. nullũ. Item ꝺ est notoriũ iur̃. vñ sine ordine iuris ꝓcedi potest ut no. ſ. de coha. cleri. ꝛ muli. tua. ꝛ. c. nostra.

Um a deo scripta sufficientem. que sufficiẽtia attendit rõe nobilitatis scie magnitudinis ꝛ digni tatis. xli. di. non coganꝫ. de pre. de multa. ff. de va. ꝛ exor̄d. cog. l. i. ſ. ius onus. ff. de vsufruct. sed ꝛ si quid. ſ. i. qualiter. s. per vi. suppressionẽ. s̃. e. ad aures.

Ausam q̃ inter ꝓbationes recipe. per quod videbat testes recipe lite non ꝓtes. qꝺ non est verũ. ſ. ut lite non ꝓtes. qm̃. nã in x̄pi verba ābigua sũt

interptanda fm ius cõe.ff.de pfir.tu.l.i.C. de inoffi.test.l.si qñ.in pulegijs secus.ĩ.de deci.ad audientiã.t de dona.pa storalis.ĩ.de pul.ex ore.idẽ in beneficiis pncipũ.ĩ.de vbo. sig.olim.nam h potius sunt amplianda q̃ restringenda .ff. de consti.pn.l.vlti.idem dicim⁹ in indulgentijs non tñ sunt large interptanda ut a vbis pul.recedat.ĩ.ꝺ pul.porro.sta tuta fm ius cõe interptamur.ĩ.de psue.cũ dilectus.dispensa tiones t pmissiones restringimus.ĩ.de psang.t affi.q dile ctio.dicta autẽ testiũ t alia intelligimus fm q nulli uel min⁹ sunt captosa.ĩ.de testi.cũ tu fili.ff.de reg.iur.semp in dubijs vbi non est ambiguitas non interptamur.ff.de le.iij.ille aut ille.et quantum.quidã dicunt hanc dam vicez pemptorij obtinere.ar.ĩ.de in inte.resti.ex lris.in fi.t de do.cũ dilect. nos non credimus immo post pemptoriũ facienda est hec pminatio.ff.de iudi.ad pemptoriũ.t ad hoc etiã psonãt de cre.prealle.intelligẽtes ibidem. t ita clausula sequẽs respi cit precedentia t determinat sequẽtia ,put ius postulat.xxx ij.q.vij.aplus.ĩ.de ap.fo.vel prout est de voluntate ptiũ .ff. de pac.do.cum pater.ff.de pdi.inde quia.t qñq p sequen tia non determinant ,pri.idem de dona.cũ dilec.t de appl. quesiuisti.carîturum.quomõ reuocat sine appellatõe cum non sit cõtra ius scriptũ sed ꝯ ius litigatoris.rñ ꝺ.imo cassuz t irritũ esse debet cũ sit factũ ꝯ ordinẽ iudicioz.C.de senten. t interlo.l.,platũ.ſ.si testes essent recepti lite non ptesta.

Onstitutus apud se.t ipsi.i.canonici.eis.i.ca nonicis.executorîbus.qui eos ppellerent cogni tione tñ pmissa ut.ĩ.sequit.per ꝺecanum.nunqd sola auctas decani t capli sufficit ad constitutionẽ faciendaz ex h loco videt q sic.ꝯ.ĩ.de psue.cum psuetu.t ad h no.s.ꝺ consti.cũ accessissent.sed hoc statutũ non dr̃ valere sed dicit eos non cogendos ,ppter iuramentũ de quo in lris mentio non habet uel erat pfirmatũ a papa.iuramento. sed in om ni tali iuramẽto intelligit excepta auctas pape ut h.t.ĩ.ꝺ.iur iurã.veniens.ergo non facit ꝯ iuramentũ recipiẽdo ad man datũ pape. io.dixit hanc conditiõem non inesse iuramẽto sz ideo intelligit excepta auctẽ pape.quia papa non piudicat qn possit ꝯriuz facere uel statuere. alii dicunt q in veritate in telligit hec ꝓditio sicut multe alie.si.xxii.q.ii.beatus.ĩ. de iu reiur.quẽadmodũ.isti autẽ canonici non coguntr̃ euz recipe. quia lre fuerunt impetrate tacita vitate t tali de qua psumit q si esset expressa non obtinuisset lras. t hec est rõ quare h exceptio de iuramento debet ,pponi in pnc.ꝯ lras t non ex postfacto quia non obstat receptio in canonicũ iuramentuz h non placet qz exceptio ista.ſ.q non fecit mentionẽ de iura mento non ,ponit in initio tm̃ t ꝯ rescriptuz sed semp vsq ad diffinitiuã sententiã tanq̃ vere pemptorie h.n.exceptõ ñ tm̃ afficit lras sed gram que potest fieri sine lris t semp lras puenit t iccirco est pemptoria gre.fatemur tñ q si aliqua ex ceptio ut pacti uel iuramenti cõpeteret mihi tm̃ ptra lras ut si pactus esset uel iurasset q non impetraret lras ꝯ aliquẽ et ipse contra iuramentũ impetraret lras ptra eum in pnci.pos set quidẽ excipi ꝯ lras.sed post lit.ptest.non.C. de except.l. fi.sed secus si iurasset uel pactus esset q eũ non ꝓueniret qa tunc non tm̃ pmit lras sed actõnẽ.item non piudicant litter pape tali iuramento nisi de illo faciant mentionẽ non qz nõ possit piudicare.sed qz non psumit velle piudicare qz non ẽ actor piurii.ĩ.de iureiurã.si vo. non.n.debet via piurijs ape rire.ĩ.de iureiur.si vo.t sacramentũ etiã temerariũ ul in frau dẽ obtentũ non debet quis deserere sine auctẽ supioris.ĩ.de elec.venerabilẽ.executorîas.q.d.si post executorias iuras sent non impediret effectus eaz quia non essent lre impetra te tacita veritate.sed videt idem etiã post monitorias cũ p eas fit negociũ ceptũ.ĩ.e.super lris. sed dic ceptũ quo ad hoc q de honestate ipse debet pficere qꝺ incepit t eodẽ modo si iu ramentũ pcederet monitorias non valerent.sed iuramentum pstitũ post executorias non piudicat qz per illud non potest tolli ius q quesitũ erat per eas.ſ.ius petendi pbendã.sed iu ramentũ pstitũ post monitorias t pceptorias piudicat quia per illas nullũ ius querit.initium.in beneficijs satis defẽdi potest q qñcũq constet aliquẽ non legitime institutũ etiam post sniam remoueri debet cũ ibi debet esse omnis puritas t obesse omnis obreptio.i.q.i.si quis nz.ĩ.de re iudi.cũ oli ma.t.c.cũ bertoldus.t de pcess.pbẽ.cũ nostris.ĩ.de re iudi. inter monasterijs.ꝯ.sed non loquit in beneficijs uel expone banc decre.super irritũ supple ,pcedendũ p tramites iustitie puta quia post appellatõez ,pcesserũt t fuit iusta causa appel landi cum in lris non fiet mentio de iuramento aliogn cum essent iudices licet possent elidi per exceptõem si tacite uel ex presse in eis consensuz fuerit tenet qꝺ ab eis factũ est.ij.q.vi. §.diffinitiua.ĩ. de fil.presbite.ad nostram presentiam .ĩ.eo. cum dilecti.

Uper litteris.ut.prima regula. priori modo.ſ. per fraudem uel malicijã.facta fuerit. de hoc.n.ip se dubitans cognoscet sicut t alibi.ff.de libe.cã.oz dinata.t.C.e.lite.t debet ,pbare dolũ qui allegat.ff. ꝺ ,pba. quotiens.§.qui dolũ.ar.ĩ.de presump.duduz.cognoscet. ga fraus nemini debet patrocinari.s.e.ex tenore.s.e.sedes. t est sile.C.si ꝯ ius uel vti.pub.t si legibus.t intellige q nul latenus debet cognoscere de causa si obijciat exceptio. nam si non excipiat sed ꝓsentiat ut cognoscat cognoscat.ut.C.si ꝯ ius uel vti.pub.prescriptõe.C.de fal.nõ exemplũ.plus dicit⁹ quia si etiã illud per fraudẽ obtineat qꝺ alꝫ obtenturus est non valet.C.si ꝯ ius.t si.posteriori.per simplicitatẽ. nam. sc̃da regula.in cõmuni forma.hoc non intelligit qñ tacuit ea que necesse sunt exprimi de ,pcessu quia tunc non valet lre etiã si tale quid sit omissuz quo expresso nihilomin⁹ lras ha buisset.alii tñ ꝯ dicunt t bene videt.ar.ĩ.de appel.oblate. de tacita aũt veritate sic pone exemplũ. si quis falso significauit pape q erat spoliatus t papa mandauit si est ita q restituat ante cause ingressuz postea inuenit q spoliatus est auctẽ iu dicis sed non sic q sit restituendus ante cause ingressuz quia bene seruauit ordinẽ ,pcedendo ꝯ hunc spoliatũ.C.vnde vi si quis in tantã. tamẽ per has lras poterit petere restitutõem quia non statim sed ,pbata legitima appellatõe t non mire ris quia diximus eũ per has petere restitutõem qñ non faci unt mentionẽ de appel. nam licet non faciãt mentionem de appel.non minus p eas ,pceditur.ĩ.de appel.oblate. Sz vr̃ q isti qui appellauerr̃ hic ꝓpetat rectũ interdictũ uel pstitut. si quis in tantaz. q non debuerit victor auctẽ iudicis a quo appellatũ est accipe possessionẽ sibi adiudicatã.C.de iur fis. prohibitũ.C.si p vim.l.i. sed rñ.hoc qꝺ dixim⁹ locũ habere vbi iudici a quo appellatũ est licz sententiã exequi fz qꝺ no. ĩ.de offi.dele.pastoralis.§.pterea.aliter tñ leuius patet pone casum sic papa sic scripsit.conquestus est nobis.a.de.b. qui pecuniã suã quã sibi mutuauit reddere ꝯdic̃.quo circa man damus quaten⁹ si est ita dictũ.b.ad restituendã pecuniaz cõ pellas postea coram delegato.a.petit mutuũ t petit q fm teno rẽ rescripti ꝓpellat.b.sibi restituere pecuniã.b.rñdz t dicit.a. tacuit veritatẽ quã si exprssisset nunq̃ lras habuisset.ſ.de pa cto de non petendo.sed.a.dicit etiã si de pacto dixissez cum adiuncto.ſ.cũ essem in furore uel in pubertate lras habuissẽ ſ.hoc modo.cõquestus est nobis.a.de.b. qui pecuniã quã sibi mutuauit restituere denegat pretextu pacti de non peten do qꝺ sibi fecit cũ esset impubes uel furiosus.hoc.n.casu.a. nihilominus in forma cõi lras habuisset.ſ.cum illa cia ptib⁹ ꝓuocatis causaz decidas p c̃.audias.c.t.ſ.de.c̃.p. vnde.b. petit q fm ordinẽ iuris ,pcedat.ſ.q recipiat testes t ,pbatio nes suas super pacto interposito t q.a.fuit maior t sane mẽ tis.vel aliter t melius cum.b.dret lras non valere q de suo pacto mentionẽ non faciebant.a.respõdit dicens.t si de tali pacto q non piudicabat mentionẽ feciss tñ rescriptũ in for ma cõi habuissẽ.vnde per has meas lras procedendum est

ꝛ si non ſm formã clauſule tñ ſz iuris oꝛdinẽ. ſed hodie hec exceptio. ſ. pemptoꝛia non admittit̃ ꝯ reſcriptũ. ī. de li. ꝓteſt. exceptõis pemptoꝛie. ꝛ eſt quaſi ſile inuenire vbicũq; omittit̃ pemptoꝛia exceptio ꝑncipale negociũ ꝓtingẽs. ꝛ vbicũq; certa clauſula uel ſpẽalis in lr̃is de cõi iuſticia ponit̃ vel potes ponere caſum per decre. ī. de appel. oblate. item habet locuz qõ hic dicat̃ si taceat̃ exceptio dilatoꝛia ſoluendi uel faciendi nam nihilominus p tales lr̃as ꝓcedet̃ in forma cõi poſt tps moꝛatoꝛie dilatõis vel etiã ante cũ ꝛ ante fine dilatõnis agi poſſit licet ſolutio fieri non debeat. ar. C. de ꝓba. ad ꝓbatiõnẽ. in declinatoꝛiis autẽ foꝛi non videnť poſſe hab. re locum ꝛ no. q licet generaliter dixerit hec decre. q q̃ talia reſcripta impetrant̃ q iudex non debet ſequi formã litis ſed oꝛdinez iuris tamẽ oꝑtet ſic reſtringi ut ꝓceſſus quẽ habiturus eſt iudex ꝓhibendat̃ ſub vbis reſcripti poſitis tam in petitõne qz in concluſione ea tñ quantũcũq; poſſunt ſalua intentõne mandantis ꝛ ꝓpꝛietate vboꝝ ſunt latiſſime interꝑtanda. vbi gr̃a. ℟. impetratũ eſt in predicta forma ille qui impetrauerit omiſſa cauſa mutui vult ꝓcedere ꝛ agere ex cã ſtipulatõnis uel donatõis uel conſili non poteſt q iſti duo modi agendi non poſſunt ꝓhibendi per tenoꝛẽ eius qõ petit̃ in reſcripto q tñ de mutuo mentionẽ facit licz bene ꝓhibẽdat̃ ſ̃ ꝑcõe q̃ generaliꝫ loq̃t̃ de reſtit̃. peccũie. ꝛ idẽ dicẽ ſi petitõ que mõ dat̃ poſſit ꝓhibendi p verba petitõis ſed non p verba concluſionis. vbigr̃a. ℟. pape ſic ꝓtinet. ꝓqueſtus eſt nobis. a. õ b. qui ſuper tali poſſeſſione iniuriat̃ ei. vnde mandamus q̃tenus ſi inueneris q per vim ſibi abſtulerit illã cogas ipſum ad reſtitutionẽ. ſi poſtea. a. nolit ſibi dr̃e p viz ablatã ſed per fraudẽ. vel dicat. a. conqueroꝛ de. b. qui talẽ poſſeſſionẽ quã mihi vẽdidit eã mihi dare ꝯdicit. dicimus tales libellos nõ admittendos quia concluſio non patitur licet petitõ pateret̃ etiã ꝛ ſic iudex iudicaret ſuper ꝑdictis libellis non poſſz qa fines mandati diligenter ſeruandi ſunt. ff. man. deli. ꝛ potiꝰ oꝛ. imo ſola vera cauſa q petitõnẽ generalẽ reſtrinxiſſe videt̃ ar. C. de ꝓcur. maritus. C. de tranſact. age. ꝛ facit ad hoc qõ no. ī. de tranſac. c. i. in glo. que incipit tranſactio. Sed ſi bñ attendas omnes caſus ꝑcedentes ſunt de vitate tacita. reſtat igit̃ ut aliquos ponamus ubi ſit falſitas expreſſa. vbigr̃a. abbas non ciſtercien. dicens ſe ciſtercien. non ex malicia ſed ex ignoꝛãtia forte ꝓcuratoꝛis ipetrant̃ ipetrauit lr̃as ꝯ plebez q̃ exigebat decimas laboꝝ ſuoꝝ q ꝑponeret̃ ſilentiũ ſibi bñ valent be lr̃e. ſed non ꝓcederet̃ ſm hanc condoem ſed ſm formã cõem. ſ. ptibus ꝓuocatis. ꝛ si forte ſpẽale ꝓuilegiũ habet ſuper his obtinebit aliogn ſuccũbet ꝑterea exꝑſſum caſũ habes. ī. e. olim. dediſſemus. i. dare tenemur de iure vel cõſueuimus. ſecũdum oꝛdinem. ſm hoc mẽboz intelligit̃. xxv. q. ii. ꝓſcriptõe. ꝛ. ī. de appel. oblate. ꝓcedat. ar. ꝓ ſimplicitate ꝛ impitia. de con. di. iii. c. iii. ī. de re. pmu. cũ vniuerſoꝝ ff. de ven. inſpi. l. i. §. ſi. ff. de ꝓbati. cũ de indebito. ꝓcedat. ff. de eden. l. i. §. ſi. ff. qui ſatisda. cog. de die. §. q minoꝛi. C. q admi. ad bo. poſ. q autẽ. ar. ꝯ. ff. de in ius. uo. l. iii. C. de fal. mo. l. i. ſi uero. tertia regula. nos nullas. s̃. e. ad aures. ī. õ coha. cleri. ꝛ muli. ſuper eo. ī. de re iudi. inter mona. ī. de fil. ꝓſbi. inter dilect̃. C. ſen. reſcin. non poſ. l. fi. ī. de re iudi. cum olim. s̃. e. cũ adeo. ꝛ. c. conſtitutus. ī. de tranſac. ex lr̃is. q in his caſibus iniuſtũ eſſz lr̃as ꝓcedere uel libellũ admittere. ī. de ꝓbeben. cũ teneamur. ī. e. poſtulaſti. s̃. ti. i. cũ acceſſiſſent. ī. de deci. ex multiplici. s̃. e. cetez. ī. de fi. preſbi. ex tua. ad ꝓſentiã. ī. de teſti. veniens. ī. de ꝓceſ. ꝓben. ꝛ ec. non vacan. cũ noſtris. foꝛſan. immo ſine foꝛſan. ī. de appell. ſi duobus. ff. de iud. ſi quis ex. ꝛ loquit̃ hic q̃ opponit̃ ꝯ lr̃as de falſa ſuggeſtione vel vitatis ſuppreſſione. ſed non dr̃ eum hr̃e iuriſdicẽ. quia etiã per tales lr̃as bene dat̃ iuriſdict̃. ut no. s̃. e. cetez. et ſententia quã hic iudex tulerit ius faciet inter ꝑtes niſi appelleret̃ ſecus ſi nullã haberet iuriſdictõez quia tunc non tenerz ſnĩa qua ꝓnuntiaret ſuã iuriſdictõem. Sz quid ſi lr̃e falſe dicunt̃. nam vel oꝑtebit impetrantẽ reſcriptũ ꝓbare vez ſi erit ſuſpectũ uel ꝯdictoꝛẽ illũ eſſe falſuz. ſi reſcriptũ non ſit ſuſpectũ. C. de ꝓbati. auc̃. iubemus. de fi. inſtru. §. ſi vero mo. colla. vii. Sed oppones ponamus q reſcriptũ vere falſum erat ſed ipſe iudicauit vez. ꝛ poſtmodũ in ꝑncipali negocio ꝓceſſit ꝛ ſententiã tulit apparet hanc ſnĩam non tenere quia per falſuz reſcriptũ ꝓceſſuz eſt. itẽ quia a non ſuo iudice lata eſt ergo ei nihil ꝓfuit iudicare iuriſdictõem ſuã eſſe. ℟ñ. q dam ũmo exquo a ſententia in qua iuriſdict̃. ſuã iudicauit ñ eſt appellatũ tenebit ſnĩa in ꝑncipali lata per errorẽ litigãtiuz ar. ff. e. qui cũ fal. tu. l. i. §. ſz. ff. que ſen. ſine appel. re. nõ poſ. l. i. ff. de offi. ꝓe. barbarius. ꝛ si querat̃ a quo habent iuriſdictõem. dicunt q a lege que dat eis cognitõem ꝛ diffinitiõem in hoc dubio. ꝛ ita ſiue iuſte ſiue iniuſte iudicet ꝑ veritate ſumit̃ talis ſnĩa niſi ſuſpendat̃ per appel. ii. q. vi. §. ſi ſnĩa. ff. de iuſti. ꝛ iur. l. pe. melius videt̃ dici q non tenet ſnĩa. C. ſi a nõ ꝓpet. iudi. l. i. nec de hoc forte cognoſcet. alii dicunt ſed non bñ q in vitate iuriſdictõez non habuit per lr̃as falſas ꝛ tñ qõ fecerit tz ꝓpter cõez ignoꝛãtiã litigantiũ. ff. de of. ꝑ. barbari⁹. ꝛ. ff. eo. ꝛ. l. ſi forte. ſz certe hoc nõ vr̃ ſtare ẽt si mõ cõſtaret q falſe fuerint lr̃e quia ſententia a non ſuo iudice lata non tenz ī. de offi. vica. q̃m. ꝛ quia de falſo etiã poſt rem iudicatã agit̃ C. de falſ. querela. ſed rñ. q res iudicata ꝑ veritate accipitur inter ꝑtes que conſentiũt litigare coꝛã eis. ff. de ſta. ho. ingenuũ. vnde ſufficit ſic iudicatũ eſſe nec vltra de ea queri poteſt ꝛ hoc idẽ dicunt ſi iudicatũ eſſet inſtrumentũ falſuz eſſe verũ q in ꝑncipali negocio ꝓducit̃. ſed ſi omiſſa eſſet exceptio fl̃i bene etiã poſſet poſt ſnĩam ꝓponi. ut. C. de fal. querela. C. ſi ex fal. inſtru. l. vlti. ꝛ no. ī. de ꝓba. licet. ſed debes rñdere qa aliud eſt q̃ iudex iudicat de ꝑncipali non obſtãte exceptõe falſi inſtr̃i. nam ꝫ cum vere ſit iudex bene tenet ſententia. ſed in alio caſu quãdo iudicat uez reſcriptũ ꝛ ſe iudicẽ non magis eſt iudex. vnde adhuc poſt eius ſnĩam poteſt de falſo dicere ꝛ poteſt dr̃e ſnĩam a non ꝓpe. iudice latã. ſed ſi etiã poſt omnes ſnĩas ageret̃ coꝛã vero iudice de falſo uel q non eſſz iudex qui ſententiã tuliſſet ꝛ ille verus iudex ſnĩaret ſententia teneret cũ in vitate non tenet tanq̃ que non eſſet a ſuo iudice lata cũ vlterius ꝓtra eã nihil dici poteſt quia facit ius inter ꝑtes quia in vitate iudex eſt licet male iudicet. alii tñ dicunt q non debet ipſe cognoſcere an reſcriptũ ſit falſum. ſed ille cui⁹ dr̃ fuiſſe reſcriptũ. xix. di. in memoriã. itez quid ſi quis impetrauerat lr̃as a papa ꝛ aduerſarius negat eũ appellaſſe. nunquid vocatus tenebit̃ reſpondere al̃ ire. rñ. ſic. nam ꝓſtat euz hr̃e iuriſdictõem per reſcriptũ pape licet elidi poſſit per exceptõem quia per falſi ſuggeſtionẽ ſunt impetrate lr̃e. ꝛ no. ī. õ offi. dele. paſtoꝛalis. §. ꝓterea. ſi q aũt ꝓuenit̃ ſuper maleficiõ uel ꝯctu bene confiteť crimẽ uel ꝯctum ſz dicit ſe non ꝓuenie dũ coꝛã illo iudice quia non deliquit nec ꝯxit in ſua dioc̃. ſed alterius. ꝛ iccirco quicqd iudicaret̃ ſibi non ꝓdeſſet uel obeſſet quia verus iudex ħ ratũ non haberet ſicut nec poſſz nec etiã vr̃ q de hoc ipſe debeat cognoſcere q qua rõne hic cognoſceret ꝛ alius in cui⁹ dioceſi dr̃ ꝓmiſſuz. ℟ñ. ħ iudex coꝛã quo ꝓuenit̃ cognoſcet de iuriſdictõe ut ħ. ꝛ ſi ꝓnuntiauerit ſuã iuriſdictõem niſi appelleret̃ tenebit quicqd factũ eſt in cã ꝑncipali ut dictũ eſt in ſupioꝝ articulo ubi dixim⁹ de illo qui iudicat ſuã eſſe cognitõem qui tñ habet alis iuriſdictionẽ uel cognitõem ſup incidenti ꝛ poſtq̃ ſemel fuerit iudicatũ vlterius non ꝓuenieť. lxxxi. di. preſbiter aũt. ff. nau. cau. licet. §. ſi. ſecus eſt q̃ dr̃ falſum reſcriptuz per quod dr̃ data iuriſdictõ quia nec ille iuriſdictiõem inter ꝑtes habet p illud reſcriptũ nec etiã cognitõem ſup incidenti an ſit falſuz reſcriptũ. ꝛ ſi timet iſte qui refugit iudiciũ ne graueť de facto appellet ex hac cauſa q per falſuz reſcriptũ vult ꝓcedere ꝛ reuocabit̃ qõ fecerit. de appel. interpoſita. ꝛ. c. ad audientiã. ꝛ eodẽ mõ reuocabit̃ quicqd fiet ꝯ eum etiã ſine appel. quia factum eſt a non ſuo iudice. ī. de offi. iudi. q̃m. ratio aũt diuerſitatis

eſt quia vbi cognoſcit an maleficiū ſit in ſua iurisdcōe ꝓmiſſū vel ꝯctus celebratus hoc facit rōne ꝑcedentis iurisdictōnis quā ꝓſtat eū habere ꝓpter dubiū. ff. de iudi. ſi quis ex. vnō tunc ſup hoc tenet ſnīa ab eo lata etiā ꝯ ius litigatoris ⁊ multa indicta. ſed de falſitate reſcripti non cognoſcit niſi rōne iurisdictōis ſibi ex eodē reſcripto date. vnde ſi reſcriptū verus ē tenet ſentētia ⁊ ſi non eſt ver non tenet ſnīa. C. ſi a non ꝓpe. iudic. l. iudex. pendet ergo de futuro an teneat ſnīa uel non. Item non valet qō obūciā q alius pari rōe poterit cognoſcere ⁊ iudicare quia al non poteſt cognoſcere quia ſub eo non ꝓuenīt nec poteſt de eodē ſub plibus ꝓueniri q⁹ cuz ille qui ꝓuenit eum ſub ꝑmo iudice ꝓuenit eū ſub ſecūdo. excipiet reus q non poteſt eū ꝓuenire ſup eodē facto coꝝ diuerſis iudicibus. ſ. e. ex tenore. ⁊ bene caueat ſibi q non excipiat de declinatoria fori illa. ſ. que non deliquit nec ꝓtraxit in ſua iurisdictōe quia tunc ſi ſnīaret ſuper hoc ꝓiudicaret ꝑme ſententie nec etiā ex officio ſuo inquirere poteſt de maleficio. nam tunc locū poteſt hre officiū ubi non eſſet qui ageret. at h ē q agat. ſecus autem eſt dicendū ſi ꝓſtaret ubi maleficiū eſt ꝓmiſſuz. ſed dr̄etur per accātum illū locū eſſe alterius iurisdictōis ꝫ eius coꝝ quo fit accuſatio. naz tunc non vr̄ q deberet cognoſcere cuz graue ꝓiudiciū fieret illi ſaltē ſuper poſſeſſione quā amittit hoc ipſo q patit eū cognoſcere. ff. ō ſeruitu. quotiens. ſi aūt de poſſeſſione ꝓſtaret ille cognoſceret qui in poſſeſſione eſt. ſed in ſupiori caſu. ſ. qñ non conſtat ne maleficiū impunitū remaneat ſupior puniet qui debz ſupplere defectū ſubditoꝝ. ix. q. iii. cum ſcimus uel differt quouſqz hec qō de poſſeſſione ⁊ iurisdictōe diffiniat. ar. iii. q. ſi. Itez ſi crimie. ī. de teſti. veniens. alii dicunt q ſimul debent ꝓuenire ut diffiniant ad quē ptinet iurisdictio. ar. ſ. e. paſtoral. in ꝑnci. ſed h non credimus illud. n. tantū obtinet qñ modica dubitatō ē ⁊ qui poteſt ex lr̄az inſpectōe finiri ⁊ que nulli iudici in iuriſdictōe ꝓiudicat. vel dic ⁊ forte melius q ad h etiaz qñ negat eū coꝝ quo agit accuſatio poſſidere ipſe debz ꝓgnoſcere an poſſideat ⁊ ſi ſententiauerit ſe poſſidere etiā ſi cognoſcat de ꝑncipali non fit ꝓiudicium alii ſuper poſſeſſione qui ignorauit cum poſſeſſio non amittatur ſine aīo ⁊ ignorans non poteſt habere aīm amittendi. ff. de acq. poſ. poſſideri. §. in amittenda. ⁊. l. quēadmodū. ar. ff. de acq. poſ. ſi id quod. §. fi. ⁊ ſi hz ſuſpectū accuſatorē q uel fraudulenter uel ignorant male defendit cauſam ſuā que eſt an poſſideat aſſiſtat ei in cā. ut no. ī. de re. iu. cū ſuper. vel dic ⁊ melius q licet iudex iudicet q ad eū pertinet cognoſcere de maleficio ⁊ ꝯctu ꝓmiſſo in tali loco quia eſt de ſua iurisdictōe nulli fit ꝓiudiciū ꝑ hanc ſententiā niſi ꝑtibus ⁊ q̄tūcūq; cognoſcat ꝑoꝝ inter ꝑtes ō maleficio uel ꝯctu ꝓpter hoc alius non pdit poſſeſſionē uel loci uel iurisdictōnis q⁹ res inter alios ꝛc. ī. de re. iu. cū ſuper. Itē quia licet turbet poſſeſſionē alterius non tñ eam acgrit. nec alius eam perdit niſi de tota eiceret ꝑ modū quē notaui ī. de capel. mo. dilec. licet. n. de vna uel plibus cauſis cognoſcat non extendit hec poſſeſſio iniuſta niſi ad cauſas de quibus cognoſcit. ar. ff. de acqr. poſſ. q meo. §. fi. ⁊. l. q ſeruus. ⁊ ꝯ hunc eſt intentandū interdictū uti poſ. ⁊ non vnde vi. ī. ō ꝓba. licet. qualitate. ſ. veritate ⁊ falſitate que. ſ. fit. ſuper ꝓceſſu negocii uel iudicii. puta quia non fecit mentionē de citatōe uel de appellatōe uel ſimilib⁹. Sed ſi obiiciat ꝯ reſcriptū q criminoſus ſit iudex uel impetratoꝝ homicida. ſ. nō audit q̄uis ſi pape dictū fuiſſet nunq̄ iudicē homicidā dediſſet. ⁊ idem ſi dicat de impetrante. Sed obicies ſi dicit infāis iudex qō non eſt de ꝓceſſu audit. rñ. non audit hoc mō. ſ. ñ valent lr̄e quia tacuit veritatē ſed quia hanc exceptōem habz declinatoriā iudicii etiā ſi eſſet ordinarius ſm quoſdā ubi ñ impetrant lr̄e. ⁊ no. ī. de offi. dele. cū ſuper. vide. ī. de offi. dele. ſuper ca. decre. qualiter debeant ꝓponi ⁊ ꝓbari except. ꝯ iudicē non. n. minus lr̄e valent licet non faciāt mentionez de his que nec ꝓceſſum negocii nec ꝑncipalē cauſaz contingūt

Item dicunt q h exceptō ꝑemptoria non exꝓſſa in litteris ꝓmiſſionis ſemp in ꝑncipali negocio eſt differenda. ar. ī. de ſo. ꝓpe. ex ꝑte. nam ſi ꝓponat exceptōem hanc q de emptoria exceptōe mentionē non fecit ad declinandū foꝝ nihilominus ſi iudex iudicet ꝓcedendū per lr̄as oportet eū in ꝑncipali ꝑemptoriā eandē probare. idem ipſi excipienti ꝯ lr̄as vel foꝝ eſt vtilius q ꝓponat in ꝑncipali qōe qz ſi eā ꝓbauerit abſoluet a toto debito. ſed ſi ad declinandū foꝝ ꝓponat abſoluet tm̄ q per illas lr̄as rñdere non cogit. vnde ſi alie litere ꝯ eum impetrent cogeī rñdere ſup debito eodē immo vr̄ q de emptoriis exceptōibus mentionē facere non tenet cū tm̄ ſint ꝓponende ad actōis excluſionē. ff. de except. l. ii. ⁊ h vez dicunt niſi eſſet talis ꝑemptoria que tm̄ uel plus ꝓdeſſz caſſando lr̄as q̄tum ſi abſolueret a debito uel petitōne ꝑncipali qualis eſt exceptio rei iudicate. C. ſen. reſ. non poſ. l. fi. q̄ ſi ꝓponat ad declinandū foꝝ uel caſſatōne lr̄aꝝ plus ꝓdeſt q̄ſ ſi lite ꝓteſtata ſup debito ꝓponat nam maius auxiliū habere non poteſt q̄ſ rei iudi. ſed h habet ⁊ ſibi ſeruat ex beneficio eī ſnīa quā ꝓponit ad caſſandū lr̄as. ſed ſi ꝓponat in ꝑncipali qōne ⁊ per errorē iudi. uel malicia ferret ſnīam ꝓtra ꝑtem ſnīam ſcā teneret quod eſſet ſibi magnū ꝑiudicium Et idem poſſet dici ſi opponat exceptio iur̄iur. non exꝓſſis lr̄is. ſz certe ſi diligent attendat rō quā hi inducūt ꝑ ſe ꝑ alia opinione facit qz ſi ꝓponat exceptio de emptoria exceptōe non exꝓſſa ad caſſandū lr̄as duplex bonū cōſequit. ꝑmū q ꝓcedit ꝯ eum ad caſſandū lr̄as. ſcōz q remanet eis ſalua exceptio nec ſubiacet periculo q pactū de non petēdo uel alia exceptio ꝑemptoria per ꝯriam ſnīaz reuocet. ar. op. ff. de cō. inde. eleganter. §. pe. C. ſen. reſcin. non poſ. ꝑemptorias qz ⁊ ſi ferat ſnīa ꝯ eum quādo excip ad caſſandū lr̄as tñ poſtea nihilominus eandē exceptōem poterit ponere in ꝑncipali ut ꝑpetuo abſoluat quia ad aliud excipit ſcō ad aliud primo ſed certe veritate inſpecta non videt q ꝑ taciturnitatē uel exꝓſſionē falſam ꝑemptoriaꝝ exceptionū que ꝑncipale negocium ꝓtingunt minus valeat reſcriptū. ī. de lit. ꝓteſt. except. per emptorie. itez non vr̄ ꝯ reſcriptū ad declinandū foꝝ poſſe ꝓponi ꝑemptorias exceptōes que tm̄ ꝯ ꝓncipalē actōnem cōpetunt ⁊ h exꝓſſe dicit. ī. de fo. ꝓpe. ex ꝑte. ī. de li. ꝓte. except. ꝑemptorie. ſed ꝑ illas tm̄ tacitas que non obſtarent ꝑncipali actōni ſi exꝓmerent dicim⁹ lr̄as ānullari ut ſi tacuit li. ꝓteſt. ⁊ obtinuit alii eaꝫ litē ꝓmitti non facta mentōe de citatōe vl li. ꝓteſta. certe non valent lr̄e. ī. de offi. dele. gratū. ī. de re. iudi. int. vel pone caſū ꝑ decre. ī. e. cū dilect. vel ꝑ decre. de coha. cle. ⁊ muli. c. ſuper. Et ſic diximus exēpla qñ tacet veritatem ſup ꝓceſſu iudicii talem. ſ. quaz ſi exꝓſſiſſet nullatenus lr̄as habuiſſet etiā in quacūq; forma cōi ⁊ eodē modo ponas exempla qñ exꝓmit falſitatē. ſ. in ꝓceſſu iudicii ut ſi obtinuit revocatōem ꝓmiſſionis impetrate ab aduerſario ꝑmo mentēdo q fecerat citari aduerſariū per delegatū vel ordinariū. nā he lr̄e elidi poterūt. Sed his obſtare vr̄ quia exceptio rei iudicate ꝑemptoria eſt ⁊ tñ ꝓponit ad declinandū foꝝ. C. que ſen. reſcin. non poſ. l. fi. Rñ. illa exceptio lz ſit ꝑemptoria tñ eſt de ꝓceſſu iud. vnde admittit ad declinandū foꝝ. item ñ obſtat. ff. de con. inde. eleganter. §. pe. quia ⁊ tranſactio de ꝓceſſu iudicii intelligit cū non debeat fieri niſi ſuper re incerta ⁊ lite du. ff. de tranſac. l. i. ⁊ idem pōt dici de omni iur̄. iu. preſtito in iudicio. Sed obicies ſi dixiſſz exceptōem ꝑemptoriā ꝓtra ſe ꝓpetere lr̄as non habuiſſz ergo debet carer impetratis ut h. Rñ. ſi h fatet ſimplr vez dixiſſet ſed ſi dixiſſet exceptōem ꝯ ſe ꝓpetere ſed ſe replicatōem habere lr̄as habuiſſet ñ obſtante exceptōne ⁊ quia ſi ꝑma opinio teneret ſequeret h abſurditas q exceptōes ⁊ replicatōes inutilit ante li. ꝓteſta. agitarent. plus valet ſcōa ſolutio. Itez qō diximus in ꝓncipio huius glo. ſ. q lr̄e non eliduntur niſi ꝑ tacitaz vitatem uel exꝓſſam falſitatē que tangunt ꝓceſſuz iudicii uel ꝑncipale negociū non placet qz exceptōes ille que afficiūt reſcriptū tm̄

admittende ſunt q̃ſuis non ſint de proceſſu iudicii ut ſi dicit non valere r̃ptũ quia impetratũ eſt ꝓ excõicato. ĩ. de eta. t quali. bone. ĩ. de ꝓbat. per ꝓceſſi. vel q̃ falſum eſt uel obrep ticiũ. ut no. ĩ. e. cũ dilectus. vel dicit ſe habere ꝑuilegiuz ꝓpt̃ qđ reſcriptũ non valet. s̃. e. cũ ord̃. vel ſi dicit q renũtiauit lit teris impetratis t impetrandis t oĩbus que impetrarent pre ter aſſenſuz cõem. ĩ. e. ex pte. vel q̃ ſint lr̃e nimis generales. s̃. e. ad h. ad idez. ĩ. de ꝓdi. uti. ad noſtrã. t in multis aliis ſi milibus caſibus. ad idez. s̃. e. ex tenore. Sed quid dices de dilatoriis. r̃ñ. idez. ſ. q non debet ꝓponi ꝯ reſcriptũ nec ad declinandũ foꝛ. C. de ꝓba. ad ꝓbatõem ſed ad differendaz intentõem actoris. item vr̃ iuſte dici poſſe q in ꝑuilegiis t be neficialibus reſcriptis ſi aliqua falſitas ſit expreſſa vel veritaſ tacita que papam ad gr̃am ꝓcedendã induxerat q t ꝯ reſcri ptũ poteſt opponi de veritate tacita t in ꝓſecutiõe negocii ꝯ petitõem directã de eodem exceptio ꝓponet. vbi gr̃a. aliquis habens beneficiũ cuz cura aiaꝝ uel etiã ſine cura impetrauit lr̃as ſupꝑ beneficio ꝯ reſcriptũ huiꝰ poteſt excipi de veritate ta cita. s̃. e. ad aures. C. de diuer. r̃p. l. vlti. Sed ſi omittat hec exceptio ꝯ reſcriptũ poſtea tñ etiã li. ꝓteſt. illi qui petit benefi cii ex illis lr̃is obſtat exceptio. ar. ĩ. de cõceſ. pre. cũ noſtris. t h̃ eſt ea rõne quia predicte falſitates pariter afficiũt reſcrip tũ t gr̃am in eo datã nec obſtat. ĩ. de li. ꝓteſ. exceptõis pemp tozie. ubi de hoc no. in utroqz. i. t quando eſſet habiturus lr̃as in forma cõi t qñ nullas oĩo lr̃as habiturus eſſet ſz tñ ſemp ſine dolo errabat delegans. ĩ. de appel. poſtremo. ff. de in integ. reſti. l. iii.

Boceri eoſdem. abbates. tueri. noie. n. prelati eccleſia intelligit t ꝓlati miniſteriũ. ff. de ãnu. lega. annua. t. ff. de ꝓdi. t demon. l. filio. t eccleſia eſt in epo. xii. q. i. ſcire. qñqz tñ noie eccleſie non deſignat epus. de teſta. requiſiſti. xii. q. ii. illud. t. q. iii. pontifices. ff. de ꝓdi. in de. l. fi. ff. de re. du. ciuibus. teneantur. hic habes q̃ tenent abbates negocia ſuaꝝ ꝯgregationũ defendere. t ad idez. C. de epi. t. c. orphanotropos. ar. ff. q̃ cuiuſqz vniuer. ciuitates. t. l. conſtitui. t hoc vez eſt vbi res de quibus agit cõiter poſ ſident ab abbate t ꝑuentu. ſi autẽ ſunt ſepate tunc abbaſ agz ꝓ ſuis t ꝑuentus ꝓ ſuis ꝑ ſindicũ. ar. ff. q̃ cuiꝰqz vniuer. no. l. i. §. quibus. Sed nunquid ſi abbas egerit neceſſarius eſt conſenſus ꝑuentus t ecõuerſo. ſ. ſi ꝑuentus egerit neceſſariꝰ eſt ꝓſenſus abbatiſ. lau. dicit q ſic. ar. xii. q. ii. placuit. xvii. q. iiii. in uenditõibus. ĩ. de ꝓcur. c. i. ĩ. de iudi. cãm. C. de epiſ. omnes. §. h̃ nihilominꝰ. vin. dixit nũq̃ ꝑueniendũ eſſe ꝑuen tũ ſed abbatẽ ſi diſcrete quis vult agere. ar. ĩ. de iudi. cauſaz t filius q̃ſdiu eſt in poteſtate patris ꝑueniendus non eſt. C. de anna. excep. l. i. in fi. t arg. ad hoc. quia vacante ſede nihil innouat. ĩ. ne ſe. va. per totũ. nec currit ꝑſcriptio ꝯ eccleſiam. ĩ. de ꝑſcrip. c. i. t. c. de quarta. t ſi lis oriat inter ꝑlatũ t colle giũ ſupior. ſ. epus uel archiepus dabit collegio ꝓcuratorẽ cu ius officiũ expirabit finita cauſa. inſti. de aucto. tu. in fi. h̃ in telligo q̃ñ nomie eccleſie agit. nam ſi noie ſuo. ſ. q̃ vna pars canonicoꝝ petit ſuũ electũ ꝑfirmari alia ꝯriũ petente q̃ queli bet ps pro ſuo iure ꝓtendit agere poteſt ſine auct̃e ſupioris. Sed quid de epo vtrũ poteſt agere ſine ꝓſenſu capli uel ecõ uerſo. t quid de clericis eccleſiaꝝ ꝙtualiũ. t quid de ſacer dotibus capellaꝝ an neceſſarius ſit ꝓſenſus epoꝝ. nos autẽ in oĩbus his rñdemus q̃ quicũqz uel quecũqz habet admi niſtratõez poteſt agere t ꝑueniri ſine ꝓſenſu alterius. ff. q̃ cu iuſqz vni. l. fi. ĩ. de iudi. cum deputati. in auc̃. de eccle. ti. §. fi. colla. ix. C. de epiſ. t de. orphanotropos. t. l. omnes. eo. ti. ñ ꝯdicit imo potius ꝓcordat cũ dicat q̃ economus debet ꝑue niri nec dicit ibi regrendũ alicuius ꝓſenſuz in agendo ſed ĩ ꝓſtitutiõe economi q̃ eſt officiũ uł dignitas que tunc cõi cõ ſenſu ꝓſerebat quia id negociũ erit cõe epo t ꝑuentui regren dus eſt ꝓſenſus vtriuſqz. ſilr non obſtat. ĩ. de ꝓcura. c. i. quia ubi preſbiteri t diaconi adhibent ut teſtes non ad aliud imo ꝓ nobis facit quia ibi dr̃ q̃ epus faciet ꝓcur̃. ſilr non obſtat ĩ. de iudi. cauſam. quia ibi non dicit requirendũ conſenſum epi ꝓpter hoc q̃ non teneret ſi tm̃ cũ capl'o ageret ꝯ capliz. ſz quia ſi non fuerit requiſitus non tenebit ꝯ epm. ĩ. de maio. t obe. inter. ĩ. de ſen. t re iudi. cũ ſuper. ꝯ ar. ff. de iure do. ait pretor. h̃ tñ bene dicerẽ ſi vellet ꝓſtituere vnũ generalẽ ppetu um officialẽ qui omnia negocia cõiter gereret ſiue in cãis ſiũ in aliis q̃ h̃ debet facere cũ conſilio capli ſicut t dericos. ad h̃ tm̃ officiũ cõſtituere debent cũ h̃ inter ardua negocia ſint. lxxxix. di. iudicatũ. ar. xviii. q. i. h̃ tm̃. ar. ĩ. de his que fi. a p̃ la. q̃ſto. idem eſt forte in arduis cauſis t ſic poſſent loqui. ĩ. de ꝓcura. c. i. t alia. c. que requirũt ꝓſenſuz capli. t eſt rõ ga in magnis negociis capituli ꝓſenſus requirit. Item in alienati onibus volũtariis neceſſarius eſt ſemp ꝓſenſus epi t capli. ĩ. de dila. expoſuit. congregatõnum. no. q̃ licet res ꝺ qua agit cõis ſit abbati t ꝑuentui tamen ſi diſcta ſunt bona de il la re cõi nec abbas aget ſine ꝓuentu nec cõuentus ſine abba te nec lr̃e impetrate ꝯ altez vel pro altero tm̃ valebunt. ut hic expreſſe dr̃ niſi ſuã cãm alter ſpẽaliter ꝓſequat. ſed de rebus ad altez tm̃ ſpectantibus ꝓ ſe tm̃ vterqz aget. h̃ etiã intellige vera ubi cõiter diſcta ſunt bona quia ſi non generalr̃ eſſent diſcta ſed ꝓuentus ꝑ ſe aliquas poſſeſſiones haberz uel red ditus ꝓ veſtibus ſuis uł aliis huiꝰ. t abbas ſilr̃ haberet alia tunc abbas ſine conſenſu capituli ageret ꝓ oĩbus. omnino puta q̃ ꝓuentus ꝑozem uel aliũ adminiſtratorẽ t miniſtralẽ ppetuũ uel tẽpalem habet qui eoꝝ cauſas agat vel ſi abbas habet magnos redditus uel magnas poſſeſſiones ꝑ ſe t cõ uentus alꝫ per ſe tñ ꝓuentuſ nunqz habuit aliũ miniſtratorẽ per quẽ cãe ſue tractant tunc abbas ſine ꝓſenſu ꝓuentus cãs cõuentus aget q̃ legitimꝰ adminiſtrator eoꝝ ẽ. ar. ff. q̃ cuiꝰqz vniuerſi. ciuitatẽ. nec h̃ poſſunt dici bona ꝓuentus diſcta vel ſepata ab abbate cũ multũ iur̃ habeat in eis abbas. ſ. admi ſtratõem licet fructus diſpenſent in vſus monachoꝝ tm̃. ĩ. de re. eccle. alꝫ. uel non poſſeſſiones. t attendit in his cõſuetudo vel ꝓſtitutio. ut no. ĩ. de ꝓba. ex lr̃is. t videt de iure poſſe ſu ſtinere q̃ nulla uis eſt etiã ſi nulle poſſeſſiones ſint diuiſe ſz omnes ſint cões ſiue ꝓ medietate ſiue ꝓ inequalibus ptibuſ ſiue ꝓ parte ſint diuiſe t pro pte indiuiſe ſiue omnes ſint di uiſe q̃ ſemper abbas oĩm eſt adminiſtrator niſi ꝓſuetudine vel ꝓſtitutõe legitime facta uel alio legitimo mõ ordinatũ ſit ꝓ qua parte agat abbas t pro qua pte cõuentus uel niſi di uiſa ſit adminiſtratio. nã tunc rõne adminiſtratiõis poſſet cõ uentus facere ſindicũ qui etiã cauſas ageret. ĩ. de iudi. cũ de putati. ff. q̃ cuiuſqz vniuer. ciuitates. item dicimuſ q̃ quilibet monachus ꝓ dignitate uel officio vel ꝓ obedientia eccleſie ſue agere poteſt. ĩ. de iudi. cũ deputati. illud autẽ non poſſet concedere abbas monacho q̃ haberet adminiſtratiõem ali quaꝝ poſſeſſionũ uel ville t ꝓ eis ageret niſi ſicut ꝓcurator uel ſindicus. nam ſi vult aliter agere oporteret q̃ diceret ego noie meo uel ꝑbende mee qđ non licet. ĩ. de ſta. mo. cum ad monaſteriũ. ſed ſupiores agent noie officioꝝ uel obediẽtiaꝝ ſuaꝝ. canonici aũt ſeculares qui poſſunt br̃e ꝓpriũ bene poſ ſunt agere noie prebendaꝝ ſuaꝝ niſi habent eius adminiſtrati onẽ poſſent etiã dr̃e in libello. agq noie meo.

Um dilecta procurator. no. q̃ moniales faciũt ꝓcuratorẽ in cauſa electõis noie ſuo t eodẽ modo ſi de crimie ageret. ſubreptione. h̃ eſt rõ quare ꝓ ceſſus abbatis t ꝓiuꝺ. decernit irritus q̃ lr̃e per quas ꝓceſ ſerunt fuerunt obrepticie. i. furtiue. vñ nõ fuerunt iudices. nõ enim fit iudex per lr̃as obrepticias. ĩ. de offi. vica. c. pe. C. ſi a non ꝓpe. iudi. ꝓ totũ. h̃. n. ſolũ q̃ aliis ꝓmiſſuz erat de quo hic mentio non fiebat non faceret proceſſuz abbatis irritum q̃ſuis poſſet eoꝝ ꝓceſſum impedire ſi excipent ut no. s̃. e. ce tez. Sed dices vr̃ q̃ proceſſus debuerit tenere q̃ ignorabãt lr̃as obrepticias. ff. de offi. ꝑſi. ſi forte. ff. de of. ꝑto. barbari. ſed dic illa tollerata propter vtilitatẽ multoꝝ qui habuerunt

neceſſe agere apud eũ cum p̃fectura tenetur uel p̃ſidatuꝫ ꝛ in
illa.l.ſi forte.licet aduenięte ſucceſſore non debeat exercer⁹ iu
riſdictõem tñ habet eã.ħ autẽ cũ cauſa vna tñ ꝓmiſſa ſit nõ
eſt multa vtilitas ſubditoꝝ.vnde ꝓpter hoc non eſt tollerã
dus eius ꝓceſſus.item ħ nullã habet iuriſdictõez.vel dic ho
rũ proceſſuꝫ caſſatũ quia ex cã ħ poſita.ſ.quia ſup ħ aliis cõ
miſſa cauſa erat appellatũ fuit ꝛ hanc appellatõem ħ ſunt ꝓ
ſecuti.conſcientiam.ꝛ furtiue.naꝫ licet non ſciat papa de lit
teris conſcia ſufficit cãcellarii ad ħ ut nõ ſint falſe.ĵ. de falſa.
dura.Et dicunt lr̃e obrepticie qñ per alicuius opa factũ eſt
ꝙ impetrate lr̃e effugiant plenã intelligentiã pape uel alteri⁹
qõ neceſſitate iur̃ vocandus eſt ꝛ qui eſt preſens niſi lr̃e impe
trent ut ħ.ĵ.de re iudi.cuꝫ olim.AD.Quidã tñ dicunt ꝙ ẽt
ſi opam dederit ꝙ effugeret ſciam aduerſarioꝝ ul̃ quorũlibꝫ
alioꝝ preterq̃ pape uel officialis eius ꝙ non dicunt obrep
ticie.ꝛ eſt rõ quia ad eos non ꝓtinet dare uel denegare lr̃as
licet ſi ſcirent poſſent impedire.ꝛ intelligo obrepticias etiã ſi
ſint iuſte dũmodo predicta interuenerint.ꝛ ecõuerſo ſi lr̃e ſit
per falſitatẽ expreſſaꝫ uel vitatẽ ſuppreſſaꝫ obtente dũmodo
per alicuius opam pape conſciam non effugerint non ſunt
obrepticie ꝛ per eas ꝓcedi poteſt.C.ſi ꝫ ius uel vti.pub.pre
ſcriptõe.ĵ.e.in noſtra. in ꝓmo caſu non tenet ꝓceſſus habit⁹
per lr̃as obrepticias.in ſcõo caſu tenet ꝓceſſus habitus per
lr̃as obrepticias vitate tacita impetratis licet per exceptiõem
elidi poſſint.obrepticia aũt dignitas dr̃ ſi non eſt ex certa ſci
entia clericoꝝ.ĵ.de elec.in cauſis. vel ꝫ conſciam expreſſã ei⁹
qui prohibendi poteſtatẽ habet. ar.ĵ.de poſtu.c.ii.nos aũt
dicimus obrepticias licet per lr̃as tacita veritate impetratas
ſit obtenta.idem ꝛ ſi dolo tacuit veritatẽ niſi dolus fuiſſet in
fugiendo conſciam pape cuius in alio ſenſu poſſit dici ꝓba
biliter omnia beneficia ꝛ ꝓuil̃.impetrata per falſitatẽ vel vita
te tacita qua expſſa ꝓuilegiũ uel beneficiũ non habuiſſet poſ
ſet dici obrepticia.ff.de na.reſti.l.i.ĵ.de elec.dudũ.in fi.item
ſententia diffinitiua reuocat ſi per obreptiõem dolo malo ſit
illicita.ff.de do.cũ a te.ff.de iudi.cũ ꝓtor.xxxv.q.ix.veniaꝫ.
ꝛ.c.penitentiã. Si autez ſine dolo malo ꝫ veritatẽ dicat lata
ſententia non reuocat.ff.de iudi.cũ pretor. Si tñ ꝫ aliquem
petentẽ reuocatõem ſnie qꝛ iniuſta ſit rñſuꝫ fit ab aduerſario
eã non reuocandã ꝛ poſtea appareat eã reuocandã reuoca
bit⁹ qõ probo qꝛ exquo cognouit ꝓnuntiare debet.ff. de iu
di.de qua re.ꝛ iuſte.ꝛ ſm allegata.ff.de offi.preſ.illicitas.xi.
q.iii.illa ſũmope cõ.tunc va.xxx.q.v.iudicãtẽ. ſed ex allega
tis apparet eam reuocandã ergo reuocabit⁹.arg.ad predicta
ff.que ſen.ſine appel.l.i.in ꝑn.vel alr̃ ut no.ĵ.de re iudi.cum
bertoldus.irritandum. de hac materia inuenies.ſ.e.cõſti
tut⁹. principaliter.ꝛ iõ ñ erat ꝓtermittẽd⁹ l̃ poſtponẽd⁹.ſub
tractorum.vr̃ ꝙ papa ꝓſtiterit de ſubtractis ꝛ ideo obrepti
cie fuerunt lr̃e per quas mandabat de eis cognoſci cũ de eis
ꝓſtaret.noſtri formam.no.pro ordine ſcripture. xliii.di.ſit
rector.in fi.iii.q.vii.in grauibus.C. de appel.l.i.ff.de vſufr.
quotiens.ꝫ.ſ.e.cauſam.ſol.vbi aliquid ꝑncipaliter mãdat pa
pa ꝛ ſtudioſe ordinẽ attendebat locũ habet qõ ħ dr̃.ĵ.de of.
dele.venerabili.nam fines mandati cõ.ff. man.diligenter.al̃
ſecus. vel dic ꝙ etiã in his de quibus cognouit inordinate
ꝓceſſit vnde non tenet vt.C.de ſen.ꝛ inter.platã.inter ordi
nem cui ordini neq; tacite neq; expreſſe renũtiari a moniali
bus poterat quia papa ex certa ſcia illũ in fauorẽ eccleſie ap
poſuerat.ſ.ꝙ ꝓmo ydonee ꝓſone admitteret adminiſtratõ ꝛ
ꝙ ei reſignarent ablata. ꝛ no.ꝙ ħ non eſt ordo cõis iudicio
rũ ſed ſpẽaliter a papa prefixus ꝛ ſi quis hunc ordinẽ nõ ſer
uat nihil ualet ꝓceſſus ſed ſi ꝫ ſolitũ ordinẽ iuris fiat niſi ſit
talis ordo qui ſit de ſbalibus iudicioꝝ bene tenet.ꝛ eſt rõ qa
fines mandati diligenter obſeruandi ſunt.ar.ff.man.diligẽ
ter.reſtitutis.no.moniales petere reſtitutionẽ.ĵ. de accuſat.
c. ex parte.

Lerumq; contingit exhibent.parti aduerſe fa
ciendo ipſam ꝑ primas lr̃as citari.ꝓmo.n.exhibuerat iudici
ſm quoſdam. alii dicunt ꝙ tunc primo exhibebant iudici.
annum.quidaꝫ dicunt annũ iſtũ currere a die quo ꝓpoſuit
ſarcinolas.ff.ex qui.cau.ma.ab hoſtibus.§.ſed ꝙ.alii a die
date.arg.ſ.e.ꝓſtitutus. eam te.ĵ.de teſti.cãm. alii a die quo
date fuerunt iudicibus.ĵ.de appel.ſup eo. nos inherem⁹ lr̃e
ſ.ꝙ incipit currere exquo copiã habuerit delegatoriũ in tñ
ꝙ potuit facere citari ptes.ff.de diuer.ꝛ tẽp.pre.l.i.ꝛ ii.q.vi.
biduũ.ꝛ dico hunc annũ vtilẽ ab initio ſed poſt ꝓtinuũ.ꝛ hꝫ
locũ ħ preſcriptõ annal̃ qñ reſcriptũ impetrat ad agendũ ſec⁹
ſi ad faciendũ uel excipienduꝫ.ff.de nundis.l.i.ff.de do. ex
cep.pure.§.ſi.quia tunc ꝓlixius tps ul̃ ppetuũ habent. ꝓtra
de diuer.reſcrip.falſo.ꝫ.ſ.e.ceteꝝ.ſi aũt.ꝫ.ĵ.de appel. ut de
bit⁹. oblate. ſol̃.vez eſt ꝙ reſcripta ppetuant uſq; ad.xxx.an
nũ ſi ꝑ alias lr̃as non reuocent.ut in.l.falſo.ſi aũt ſcõe fuerũt
impetrate ꝛ faciunt mentionẽ de ꝑmiſ reuocant ꝑme ſi nõ fa
ciũt mentionẽ mũme ut in decre.ceteꝝ. ſꝫ in penã malitioſoꝝ
ꝛ negligentiũ ſtatutũ eſt per ħ iura ꝙ ſi is qui impetrauit pri
mas lr̃as exhibet eas iudici ꝛ non negligit vti eis ſemper va
lent ꝑme ut dicit decre.ſi autẽ exhibet eas ꝛ negligit uti eis ꝑ
annũ ꝛ is qui ſcõas lr̃as impetrauit vtit̃ lr̃is ſuis prime poſt
annũ perdunt vires ut hic. ꝛ ſi is qui ꝑmas lr̃as impetrauit
non exhibuit eas iudici cũ potuit ꝛ is qui impetrauit ſcõas
exhibet eas ꝛ incipit ꝓuenire aduerſariũ per ſuas ſcõas lr̃as
non valent poſtea ꝑme.ut in decre.ut debitus. decre.aũt ob
late.loquit̃ in iudiciis appellatiõis. poſſet tñ dici ꝙ ſolũ tps
preſentatõis ꝑmi uel ſcõi reſcripti attendit̃ ut in decre.ut de
bitus.niſi obiciat ꝙ abſq; dolo uel negligentia poſtpoſuit ꝑ
ſentare uel vti eis qꝛ tunc audit̃ oſtendens legitimũ impedi
mentũ etiã poſt annũ.ſed.ĵ.annũ non preſumit̃ negligẽs vel
doloſus.vnde non incũbit ei ꝓbatio ſed aduerſario ut ħ.iu
dex tñ ex variis ꝓiecturis extimabit uel negligentiã uel ſoli
citudinẽ ꝛ etiã eis inſpectis extimabit cui parti incumbit pro
batio.habuit.ꝛ litteras exhibuit.negligentia que preſumi
tur lapſu anni.

Um contingat ſuſcitatam.ita ꝙ excipiat̃ quia
niſi excipetur apte contra lr̃as ſemp debet exequi
mandatũ ꝓ iudic.probato quia ſunt iudices ni
ſi per exceptões elidant̃.ut no.ſ.e.ceteꝝ.innoteſcit. quidaꝫ
dicunt hanc decre.non habere locũ ſi ptes ad inuicẽ excipi
ant de reuocatõe lr̃aꝝ ſed tunc tñ qñ iudices ꝓria mandata
mittunt.item dicunt ꝙ non eſt uis ſi coꝝ iudicibus non ex
cipiat̃ de reuocatõe lr̃aꝝ uel ecõtra. ſufficit.n.ꝛ eſt neceſſe ad
hoc ꝙ ħ decre.locũ habeat ꝙ iudices vtriuſq; ptis ħ modo
ſcribant ſicut ħ dr̃ uel aliis ꝓſimilibus.lr̃a autẽ que ſequitur
non ꝫdicit.ĵ.ubi dicit ꝛ idipꝫ facere debes ſi ꝓmo mandato
recepto ꝛ executõi mandato tibi forſan innotuerit ꝑ lr̃as iu
dicũ ꝙ inter iudices ſup iuriſdic.demandata ceperint diſce
ptare.eſt.n.intelligendũ ꝙ innotuit ꝑ lr̃as iud̃.non ꝑ aſſerti
onẽ ptiũ quia ſic videret ꝙ eſſent iudices.innoteſcat.qñcũꝫ
ff.de ãmi.tu.pater.vel dic ꝙ lꝫ dici audiuerit diuerſos iudi
ces ſuper eodẽ negocio impetratos nihilominus debꝫ exeq
mandatũ delega.niſi pars altera excipiat non eſſe obedienõ
mandato quia aliis ꝓmiſſuꝫ eſt negociũ.crederẽ tñ ꝙ prudẽ
ter faceret iſte cui mãdat̃ ſi expectaret aliq̃diu ꝛ maxime vbi
non audiuit tñ diuerſis iudicibus negociũ eſſe ꝓmiſſuꝫ ſed
audiuit eos ꝓtendere de iuriſdictõe ita tñ ꝙ niſi vtraq; pars
ſit preſens uel fuerit parata ꝓtendere ꝛ ꝓcedere ſm formã ħ
decre.ꝑus faciat ꝙ mandat̃ q̃ ſe excõicari uel aliquã penaꝫ
infligi ſibi patiat̃.ar.ad ħ ꝙ cũ vtq; lr̃e tribuant iuriſdictõez
niſi per exceptõem elidant̃.ut no.ſ.e.ceteꝝ.per ꝓñs poteſt cẽ
ꝙ ps non vult excipe ꝫ iudicẽ.ſed quid ſi ſciret exceptionem
tunc forte ſecus eſſet q̃diu aũt paratus eſt ꝓcedere ſm hanc
decre.non teneret excõicatio in eũ lata quia cũ ſit de eius iu
riſdictõe cõ.alii non poſſunt ab eo puniri niſi qui in iuriſdic
tõe ſua ſunt rebelles ſibi ꝛ ꝓtumaces.ĵ.de offi.delega. ſane.

ħ aũt quia non est ꝓtumax sed ꝓstitutõni obedit puniri non
poteſt. ⁊ hoc intelligo vez. ſ. q̄ non teneť obedire ꝑmis iudi
cibus niſi oſtendat ſm reſcriptũ in quo iuriſdictio ſaltẽ indi
recte reuocať puta q̄ dicit non ob. lr̃is ad tales iudices impe
tratis uel ꝓſilia. vel q̄ ſcõe lr̃e mentionẽ faciũt de ꝑmis exp̄ſ
ſe. per huiꝰ. n. lr̃as non reuocať p̄cise iuriſdictio ꝓpr̄ iudicuz
ſed per exceptõem remanent. n. iudices ⁊ ideo tenet qđ fit ab
eis. ſed ſi directe reuocarent. ſ. ita q̄ non ſit neceſſaria alicui⁹
exceptio. ſ. a ſupiore dicente exp̄ſſe. reuoco ꝓmiſſionẽ quã ei
feci non ob fauorẽ partiũ ſed ꝓprio motu etiã ſi nullus exci
piat tunc non tenet qđ fit ab eo q̄ nõ eſt iudex. ĵ. de of. vica.
c. pe. ff. de iudi. iudic̃. ff. de poſtul. quos. item no. q̄ licet pteſ
parere debeant iuri coz̃ iudic̃ deleg. quouſq̄z cognoſcat an
ſua ſit iuriſdictõ. ut. s̃. e. paſtoralis. in p̄n. ff. de iudi. ſi quiſ ex
alíi tñ dicunt q̄ partes parere non coguntˇ qñ inter iudices
ꝓtentio eſt de iuriſdictione nec tenet qđ fit ab eis. ĵ. de of. de
le. ex lr̃is. niſi ſm tenorẽ huius decre. Si aũt de iuriſdictõne
conſtat tunc parendus eſt ſm qđ no. ĵ. de offi. dele. cũ in iur̃
item dicunt aliqui q̄ etiã ſi iudex dixiſſet reuocamus iuriſdi
ctõem talis iudicis q̄ ptes huic reuocatõi poſſunt renũtiare
⁊ tacite ⁊ expreſſe etiã poſtq̄z iudices ſciunt q̄ in eoz̃ fauorez
factũ eſt. C. đ leg. q̄ fauore. ſecus eſt ſi ꝓprio motu reuocaſſz
⁊ mõ ſed ⁊ tunc teneret q̄ autẽ ſnĩa reuocatõis fieret. ff. đ off.
pre. ſi forte. ĵ. de ꝓcur̃. mandato. alíi tñ in hoc dicũt ꝯ ⁊ forte
melius quia qñ directo ſic reuocat ſine vlla exceptõe reuoca
tũ eſt ⁊ ħ ſatis ſonat diuerſitas v̄boz̃. de hoc plenius. not. ĵ.
de conceſ. p̄ben. quia cunctis. Executione. quid. ſi duo or
dinarii eiuſdẽ puta quia habet eccleſiã in vtraq̄z dioceſi man
dant eodẽ mõ ꝓria ſicut iſti delega. Rñ. ħ nunq̄z habeť locũ
niſi in dele. ⁊ qñ ambigitur de reuocatiõe lr̃az̃ quia nec hoc
poteſt habere locũ quia ſi vnus ordinarius mittit q̄ denun
tiet aliquẽ excõicatũ ſententia quã ipſe tulit tenet ⁊ tunc aliuſ
ordinarius qui eſt ei par non poteſt tibi mandare q̄ ab eađ
ſnĩa denunties eũ abſolutũ. ſi autẽ mandat q̄ denũtiet a ſua
ſẽtentia eũ abſolutũ ſecure illud facies. poſtulata. Sed qđ
ſi non exhibeant ſcõe lr̃e tunc executor exequiť mandatũ pri
oz̃ ſi ad terminũ p̄fixũ non exhibuerit. ĵ. de excep. paſtoralˇ
tñ v̄r q̄ terminus non ſit dandus ſine cãe cognitõe. iii. q. iii.
§. ſpaciũ. ⁊ ħ iuriſdictõem non habet nec terminũ dare pote
rit. ſed poteſt dici illud loqui de dilatõibus que danť pro te
ſtibus ⁊ ad inſtructõez cauſe in quibus exigiť cauſe cognitio
ſed ſecus in citationibus. item cũ non teneať exequi manda
tũ niſi lr̃as oſtẽdat iuđ. ĵ. de offi. dele. cũ in iure. ſic nec differ
re tenenť niſi reſcriptũ oſtendať. ſi tñ incidenter veniſſet expe
ctaret eũ modicũ iudex quouſq̄z iret pro reſcripto quia non
debet ei imputari ſi non uenit cũ ſacco paratus. ff. de ſolu. q̄
dicimus. ⁊. l. q̄ ſi forte. nam lr̃e que non apparent dicunť nõ
eſſe. ar. ff. de ꝯben. emp. l. in lege. de conſe. di. i. ſolẽnitatẽ. nõ
tñ poteſt cogere aduerſariũ ad exhibendđ eas cũ non habeat
in eo iuriſdictõez ut ħ in ſi. ſi ex ipſarum. Sed qualiter po
teſt illud perpendi ex ſola inſpectõe lr̃az̃. nam licet ſcõe exp̄ſ
ſe faciant mentõem prioz̃ iudicũ ⁊ rez̃ p hoc non conſtat eaſ
reuocatas cũ poſſint p ſuggeſtionẽ falſi uel dolo eſſe impetra
te, s̃. e. cetez̃. ad ħ ergo ut executori nullatenus ſit beſitandũ
oportet ut ħ diſcat per aſſertõem partiũ quia cãz̃ merita ⁊c. đ
reſti. in inte. cuz ex lr̃is. C. ſi p vim uel alio mõ. l. fi. ⁊ ſic uideť
q̄ aliquã poteſt exercere iuriſdictõez inter ptes q. ĵ. negatur
aut nũq̄z poterit ſcire eas reuocandas. ⁊ ħ credo q̄ nũq̄z ex
ſola inſpectõe poteſt ſcire niſi aliqđ intelligat ex lr̃az̃ inſpecti
one ⁊ ptiũ aſſertõe. per ħ tamẽ non habent iuriſdictõem iter
ptes quia niſi priores lr̃as habens obiiciat aliquid ꝯ ſcđas
iudex p̄ſumit eas non eſſe reuocatas. Si aũt obiiciat ſtatim
executor debet ſupſedere q̄ per negociatõnẽ facta eſt res du
bia. C. quib⁹ ad liber. p. non lz̃. l. iii. ⁊. l. iiii. ħ caſu loquiť. s̃.
e. paſtoralis. q̄ ſi tunc dubiũ ſit de reuocatõne qñ exp̄ſſe fit
mentio iuđ. ⁊ rez̃ ſi aduerſario obiiciť lr̃as eſſe impetratas p
falſi ſuggeſtionẽ per illã decre. s̃. e. cetez̃. ⁊ qui alr̃ gloſauerit
ſenſu indiget. itez̃ licet executor dubitet an debeat abſoluere l̃
condẽnare non tñ fz̃ regulã arriani ,pnior erit ad abſoluen
dũ ħ ideo quia non conſtat an ille iudex habeat iuriſdictõez
ħ tñ no. q̄ hec decre. nunq̄z habet locũ niſi vbi alˇ contentio
uel ꝓcertatio eſt ſup lr̃is ⁊ vbi locũ habet decre. s̃. e. paſtoralˇ.
ſi autẽ non eſſet ꝓcertatio ſuper lr̃az̃ pl̃alitate ſed tñ dr̃eť vel
obiiceret vnicas ſolas lr̃as impetratas eſſe per dolũ uel falſi
ſuggeſtionẽ inexcuſabilẽ tunc debet executor ei parere quia
iudex eſt ⁊ ħ conſtat. ar. ĵ. de offi. dele. ex lr̃is. ⁊. c. ſane. ⁊. c. ſi
qñ. beſitandum. ⁊ ita v̄r q̄ non ſit petenda copia ꝛ̄pti niſi
dubitet ⁊ ubi ꝯria mãdata exhibent. ꝯ tñ vez̃ eſt. ut. ĵ. de off.
dele. cũ in iur̃. mandatum. tunc non credimus q̄ debeat ite
rare denuntiatõe. exequaris. ſiue mandet q̄ abſoluat excõi
catũ quẽ ꝑus denũtiaueras ſiue q̄ ꝑorẽ excõicatõem denun
ties iniuſtã uel nullã ſiue quicqđ aliud qđ ꝓprehendi poteſt
ſub tenore reſcripti. procedere. ſed licet non teneariſ exequi
non tñ debes impedire eos uel executores eoz̃ qn ħ exeq̄nť
ĵ. de offi. deleg. ſi qñ. ſed inſpecta decre. illa potius v̄r dicere
ꝯriũ ſi cauſam habeant ,phibendi. ⁊ ad ipſum. ut non exe
quaris mandatũ niſi ſm tenorẽ qui ħ continet ⁊ quẽ colliget
ex inſpectõe lr̃az̃. no. n. hic p̄mo quid iur̃ ſit qñ diuerſis tpi
bus huic executori porrigebanť diuerſa ⁊ ꝯria mandata iuđ
quia p̄mo mandauit vnus q̄ denũtiaret excõicatũ q̄ etiã feč
in ſcđo mandauit alius q̄ denuntiaret abſolutũ q̄ facere nõ
debet ⁊ in iſto caſu non poteſt excuſari iudex quĩ ſcit ꝓtentõ
nem eſſe inter iudices ſuper iur̃ eo tpe qñ ſcđas lr̃as recepit
cũ ſibi ꝯria mandata direxerint iõ ſm mandatuz non debet
exequi niſi ſm tenorẽ huius decre. Scđo aũt no. ħ qualiter
executor ,pcedere debet qñ ſimul vtrũq̄z mandatũ dirigiť exe
cutori ⁊ tunc eodẽ mõ debet ,pcedere ſm tenorẽ huiꝰ decre.
dubitare. ⁊ ſi dicat ſe dubitare ubi dubitandũ non eſt. ⁊ ,p
p̄ẽ ħ iuđ. excõicatõis in eũ ſnĩam ,pferant credimus non te
nere q. cũ non ſit de iuriſdictõe eius non habet iuriſdictõem
ſup eum niſi in caſu ubi concediť ⁊ vbi cõtumaciter reſiſtit ei
obedire q̄ iſte non facit. item ſi recurrendũ eſt ad arbitros q̄
litercũq̄z dubitetur de reuocatõe lr̃az̃ ergo eadez rõe qñcũq̄z
bi executores dubitant de iuriſdictõe eoz̃ ſuperſedere debẽt
alíi tñ dicunt ſnĩam excõicatõis in hos executores latã tenẽ
ſi per alias lr̃as non ſit iuriſdictõ reuocata alioqn non tenet
ar. ĵ. de of. dele. ex lr̃is. ſed certe illa decret. non loquiť in illo
caſu qñ in executores ferť ſentẽtia ſed qñ ipſi executores fe
runt in alios qui turbant executõem eoz̃. itẽ qđ dictũ eſt in
executore qui dicit ſe dubitare ubi non eſt dubitandũ dicen
dũ eſt in executore qui dicit ſe certũ q̄ exeq̄tur ubi dubitanđ
eſt q̄z̃uis non ꝛ̄probabiliter dici poſſet q̄ in hoc caſu lata ĩ
eũ ſententia ab eo ꝯ mandatũ cuius exequiť mandatũ alteri⁹
iudi. tenet ⁊ ħ ea rõe q. turbat eius iuriſdictõem que eſt iuſta
cauſa excõicatõis. ĵ. de offi. dele. c. i. ħ autẽ cauſa ceſſat ĩ alio
ſ. qñ non exequiť qui nullo mõ turbat. melius tñ eſt inť talesſ
,pcellas iuđ. quieſcere ⁊ neutz̃ iuuare q̄z̃ altez̃ iuuare ⁊ altez̃
ledere. xiiii. q. v. deniq̄z. xvii. q. ii. p̄mũ. ⁊ intm̃ eſt vez̃ ut dicť
quidã q̄ tenet ſnĩa lata in hunc executorẽ qui exequiť q̄ etiã
ſi poſtea appareat reuocatã iuriſdictõnem huius executoris
tenet tñ propter dubiũ ſnĩa lata inturbatores anteq̄z ſuper iu
riſdictõe reuocata ſit ,pnuntiatũ cũ ante vtroſq̄z iudices iuriſ
dictõem habere conſtet ⁊ ħ vera ſunt niſi nimis magna ⁊ no
toria ⁊ inexcuſabilis eſſet excuſatio ⁊ ignorãtia predictoz̃ qr
tunc teneret ſententia.

Lim ex litteris interpoſitã. ĵ. de p̄ben. accedẽs
detinebat. no. ſequeſtrari q̄ fieri non debz̃ niſi ex
cauſa. ĵ. de ſequeſ. ad ħ. C. đ ,phi. ſe. l. i. ii. q. vi. quo
tiens. omnia. uel ad altez̃. ſ. ſi probaret canonicã inſtitutõez
uel dic vnũ. ſ. falſitatem ,pbabit ut valeant lr̃e quia aliter nõ
reuocaſſet papa iuriſdictõnem ab abbatibus niſi ,ppter falſ
ſitatẽ ſm aũt ,pbare tenenť ut eccleſiã habeãt. ſuper his. ar.

s̄ c.ex parte.j̄.de restí.spo.ex ꝓqueſt.ff.de ex̄.tu.qui restitue re.p̄.j̄.de ꝓcef.ꝓben.accedens.j̄.de p̄ben. cū iam dudū.j̄. de appel.ſignificauit.ſuper bis.i.ſuper collatione eiuſdem eccleſie ſi facta.

Hec.ſi.abbas ām̄ouendos.generales tñ viſita tores ammouere nō poſſunt aliquos.j̄.de ſta.mo. in ſingulis. ꝛ.c.ſe.ſine cauſa. non ſufficit narrare factū ut expoliatōem niſi quis recitaret cauſam facti ſi talis ē cauſa qua expreſſa preſumi debet lr̄as non eſſe conceſſas ut h̄.ꝛ.C.de adop.l.iii. ꝛ etiā modū facti qñ modū cauſā dādi uel negandi preſtaret.C.de tranſac.ut rñſuz. naz aliter ſcribe ret ſi in modū inquiſitōis actū eſſet aliter ſi alio mō.ar.ii.q.i. in p̄mis.j̄. de ac.qualiter.el.ii.j̄.de ſymo.c.licz. excōmuni catōis.ſi.n.ſe excōicatū dixiſſet nullas lr̄as obtinuiſſet cū ei interdicat̄ agere.. uiribus carere.quomō tenent̄ facere mē tionē de cauſa ammotōnis cū dicant nullā ſubeſſe. rñ.ꝛ ſi ñ ſubſit debet facere mentōnē de ea quā pretendit viſitator̄ pre ſumit̄ doloſe ſeriez negocii tacere ſi non facit mentionē de cā quā p̄tendit iudex.j̄.de coba.cle.ꝛ mul.ſup eo. Sed obiciet fortius quare non dixit ſi non fecit mentionem de re iudi.ab abbate.rñd̄.quia ad h̄ ut obſtet exceptio rei iudic.oportet ꝙ eedem pſone ſunt.ff.de re.iu.cū queri.h̄ aūt forte fuerūt alie in p̄mo.n.iudicio fuerūt ptes abbas ꝛ moñ.in ſcdo autē for te moñ.ꝛ epūs.uel executores qui cū expulerūt uel ſubroga ti loco coꝝ.item oz ꝛ ꝙ cauſa agendi ſit eadē.ff.de excep.rei iudi.ꝛ an eadē.h̄ autē non eſt eadē cū cauſa p̄me accuſatōis fuerit crimē.cauſa aūt huius eſt expoliatio. item alia actio lz ſnīa ferat̄ in cauſa ,ppietatis nō tñ parit exceptionē in cauſa poſſeſſionis ſic nec ecōuerſo.ff.de excep.re.iu.ꝛ an eadē.i fi. ff.de vi ꝛ vi ar.cum fundus.ff.de acq.po.naturaliter.vel dic ꝙ debeant facere mentionē de cā ammotōnis ꝛ de ſententia abbatis ,ppterq̄ āmoti ſunt ab epo uel executorib̄ in qua ſē tentia crimē pro quo amoti ſunt ꝓtinet̄.veritas.n.eſt ꝙ de ſē tentia mentionē facere debet nec obſunt predicta quia nō ob ſtat exceptio rei iudic. ubi non eedem ſunt pſone ꝛ cauſa ꝛc. quia hic non opponit̄ exceptio rei iudic.ꝓtra actorē ſed ꝓtra lr̄as quia ſi de ſnīa mentionē feciſſet lr̄as non habuiſſet. Sz quid ſi aliquid per tales lr̄as actū ſit nūquid retractabit̄.ar. ꝙ ſic.s̄.e.conſtitutus.cū dilecta.j̄.de offi.vica.c.ſua.xxxv.q. ix.veniam.ff.de iudi.ſi pretor̄.j̄.de ſen.excōi.cō pro cā.j̄. de re.iu.cum olim.nec obſtat.iii.q.vi.§.except.vbi dr̄ ꝙ excep tō non admittit̄,poſt ſnīam quia non tenet qđ ibi dr̄ ubi agi tur de falſo.j̄.de ,pcur̄.in noſtra.ꝛ de ,pbat.licet.ꝛ h̄ lr̄e bene poſſunt dici falſe ,ppter ſuppreſſionez talis veritatis imo qa replicatio omiſſa ante ſnīam ,ponit̄ poſt ex cā. ut.ff. qñ de pe.ac.eſt an.l.ii.multofortius exceptio.ad idē.j̄.de re iudic. ad ,pbandū.j̄.de deſpon.impu.ad diſſoluendū.in fi.in cō trariū vr̄ quia per tales lr̄as dat̄ iuriſdictio licet elidi poſſit p exceptōem.s̄.e.ſi aūt.ff.de bo.poſ.fm tab.l.pe.§.teſtatio.vñ ſi ſciuit ſibi exceptōem ꝓpetere ꝛ non ,ppoſuit imputet ſibi ſi neſciuit p̄textu exceptōis de nouo repetere non debet retrac tari ſnīam.j̄.de re iu.inter moñ.ad idē.ff.de manu.te.cuz ex falſis.ff.de bere.inſti.l.fi. dicunt quidā ſnīam latā occaſione hui⁹ lr̄aꝝ retractandā per in inte.reſti.alii dicunt p tales lr̄as non dari iuriſdictiōem ꝛ ſic nulla eſt ſnīa ipſo iure ꝛ ſi iudex talis falſo iniuſtā tulit ſnīam.j̄.de re iudi.cū.i.ꝛ.a.C.ſi ex fal. iuſtru.falſam. tu dic ut notat̄.s̄.e.cōſtitutus.in fi.glo. ꝛ.j̄.de re iudi.cū bertoldus.ꝛ.s̄.e.cū dilecta. Et dic ꝙ ,proceſſus per eas habitus valet anteq̄ excipiat̄ de excōicatione lr̄e.n.non afficiunt̄ excōicatōe impetrantis.quid.n.nocet excōicatio im petrantis qn papa poſſit cauſaz cui vult delegare lz afficiant̄ excōicatōe facientis.iii.q.v.ꝓſanguineos.j̄.de ,pcur.c.ſi.ubi no.ſed in odiū excōicati dat̄ exceptio dilatoria ꝺ lr̄as de ſen tentia aūt amotōis ſemper preponi poteſt ſed in modū dila toꝛie habet ,pponi ante li.ꝓteſt.C.de ,pba.exceptōez.j̄. de li. ꝓteſt. exceptionis.

Oſtulaſti patr̄is .quia huic qōni non rñdit. vr̄ ꝙ de bonis paternis non debeat mentionē facere. j̄.de preſūp.nonne.ſed quidā ꝺ quia talis indigne accipit beneficiū eccleſiaſticū.xvi.q.i.qm̄ quicqd.xii.q.i. illi aūt.ad idem.j̄.de preben.tuis.ꝛ.c.epūs. non tñ fateor ꝙ indi gne accipiat dūmodo bene diſpenſet. cum ſecundum.j̄.ꝺ preben.cum fm.bñficio.nomīe.n.beneficii intelligit̄ prebē da.i.q.iii.ex multis.ſufficiētis.ar.ꝙ ꝺ modico ꝛ minus ſuf ficienti beneficio non debet facere mentionē.ad idem de con ceſ.p̄ben.cū dilectus.el.ii.ar.ff.de vē.inſpi.l.i.in fi.in p̄trariū videt̄ qz q̄uis modicū ſit beneficiū tamē illi deſeruir̄ tenetur ꝛ manibus victū querere debet.xci.di.clericus. Rñ.ſi p ſim plicitatē non fiat mentio nihilominus ualent lr̄e.ar.s̄.e.ſup. ſed ſi doloſe ſecus.j̄.e.ſi ,pponente.ꝛ no.de boc.j̄.e.manda tū. Sed quid ſi habens beneficiū ſufficiens non fecit mentō nem ſed ſi paratus reſignare dicimus non valere lr̄as quia tp̄s date inſpiciendō eſt.s̄.e.eam te.ꝛ qđ dicit de vicaria.idem intelligo ſi habeat aliquā poſſeſſionē ab eccleſia.xvi.q.i.poſ ſeſſiones uel redditum uel petitionem.j̄.e.ad audientiaz.ſed ſecus de patrimonio.

Onnulli reus.actor̄.n.bene poteſt citari ultra du as dietas. nam ſi romanus ꝓueniat anglicū ultra duas dietas ꝛ poſtea anglicus recōueniat romanū ultra duas dietas coram eiſdē iudic̄ bene citabit̄ ultra duas dietas quia aliter cauſa ,pcedere non poteſt niſi alter alteri ,ppinquaret q̄uis poſſet dici ꝙ actor̄ potius dr̄ citare q̄s ci tari. item dr̄ ꝙ originaliter reus non debet citari vltra duas dietas.nam ſecus eſt ſi actor̄ fiat reus ut in cauſa appellatōis uel alio modo quia ſemp a foro rei original' cōputande crūt due diete licet videret ꝺriuz quia cū illius tm̄ ad quē appella tur ſit foꝝ attendendō.ꝛ ab illo foro due tm̄ diete ſunt ꝓputā de.ſed rñ.ꝙ licet iudex appellatōis poſſit cognoſcere ſi vellz tamē exquo ,ppter alleuiatōem partiū aliis ꝓmittit potius ſe quer̄ foꝝ ꝛ fauorē rei originalis q̄s actoris.ꝛ idem dicimuſ ſi actor̄ reconueniat̄ qz bene poterit vltra duas dietas citari dū modo a foro rei non diſtet ultra duas dietas.ar.iii.q.viii. c̄ in agendo. ultra duas dietas.legales fm ꝙ .xx. miliaria dantur in die.ff.de vbo.ſig.l.iii.nos intelligimus de vulga ribus.ar.j̄.ꝺ ſponſa. ex lr̄is.ff.de ſuperfi.l.labeo.j̄.de ꝓſuc. cū dilectus.ff.de leg.iii.non aliter.di.iiii.erit.dietas.hec au tez due diete ꝓputant̄ a fine dioceſi vbi habet domicilū reus ſi perſonali agat̄ uel vbi eſt res ut h̄ ſi agat̄ reali.ꝛ.j̄.c.c.pxi. ar.j̄.de fo.ꝓpe.ex parte.non autē credimus ꝓputandas a fi nibus dioceſ.ubi contractus celebratus eſt uel delictū ꝓmiſ ſum.nam cū ibi trahi non poſſit p iudicē ordinariū niſi ibi i ueniat̄.ut no.j̄.de fo.ꝓpe.dilecti.eodē modo nec p lr̄as apo ſtolicas trahi debet ad locū illi vicinū p duas dietas. alii ꝺ dioceſi.no.dictā ꝓputari a fine dioc̄.non a loco vbi res eſt uel ubi habitat.p lr̄as.h̄ collige ꝙ h̄ conſtitutio in ſol'.dele. ſe.apo.locū habet.nam ordinarii epi ꝛ archiepi ꝛ etiā legati ſe.ap.bene trahunt vltra duas dietas imo uidet̄ ꝙ deleg. ar chiepoꝝ ꝛ legatoꝝ vltra duas dietas trahere poſſunt qz non eſt ,phibituz alii ꝺ ipetrate.ſupple ꝙ trahat̄ vltra duas die tas.dicunt.n.iſti ꝙ etiā ſi ptes ꝓſentiāt in iudices non tamē poterūt ultra duas dietas eos trahere niſi expreſſe ꝓſentiant ꝙ vltra duas dietas eos trahant.ꝛ de hoc poterit ꝓſtare uel per ꝓfeſſionē ptiū uel alio modo etiā ſi in lr̄is non ꝓtineatur non obſtante ꝓſtitu.de duobus dictis. alii dicunt ꝙ exquo ꝓſentiūt in iudices non poſſunt ꝺ eos ,pponere ꝙ eos trahi vltra duas dietas niſi forte ad tam remota loca traherent ꝙ etiā ſi eſſet h̄ clauſula.ſ.non ob.cō.de duabus dictis ꝛc.tam appellare poſſunt propter grauamē tamē quare h̄ non poſſit ,pponere non uideo.ſ.ꝙ trahant ultra duas dictas cū iſte cō ſenſus non tollat aliud ptibus niſi ꝙ eos non poſſunt recu ſare.ſed ſi grauet̄ bene lz ab eis appellare. Item credimus ꝙ ſi conſenſerunt in iudices qui diſtabant vltra duas dictas

scienter q illi iudices possunt citare ptes ultra duas dietas
dūmodo citent eos ad loca ubi lares habent ipsi iudices et
cōiter ibi habitent. z credimus q si in diuersis locis haberēt
loca ubi habitarent tunc si vnus habitaret in vno loco z alī
in alio q ad locū vbi quisqs eoz habitat posset citare ptes
quia in hoc cōsensisse videnť tacite qz equitas suadet q ptes
ꝓpareant coꝝ iudice z non iudex coꝝ partibus. C. de epi. z
de. iubemus. impetrate. si delegatus cepit abesse vltra duas
dietas z non in breui reuersur' tunc si reus vult ꝓseq litē uel
etiā ipse actor si non apparet eū tacite in eū cōsensisse etiā lon
gius morantē obtinere poterit a supiore reuocari huiusmōi
delegatū. ff. de ca. mu. l. pe. §. fi. ff. de ꝓcu. post litē. z. l. aut lō
ga. z hac rōne vī q si huiusmōi deleg. subdeleg. cām huius
mōi z postea incipiat abesse uel etiā tpe subdeleg. aberat q li
cet ad eū sit appellandū si medici cause ꝓmisit. ī. de offi. dele.
sup questio. tī nec appellans nec appellatus ad eū ire debe
bit sed ad ꝑmū delegantē ut alii ꝓmittat causā appel. facit. ii.
q. vi. biduū. constitutione. ī. de eta. z qua. eam te. z non bz
ꝟ locū q spēale derogat generali. ut. s. e. pastoralis. sed ꝟ iō
est quia non ꝑsumit dīm papam qui ignorat dietas velle cō
cedere ultra duas dietas. suscitare querelas. qd est ꝯ ius
C. de transac. l. causas. C. sen. rescin. l. fi. eas. si darent aduer
sario. indebita. quia non per lras legitime impetratas uel
supple maxime. mandato. ꝑsumimus impetratorez hre mā
datū nisi ꝓbet ꝯ. non enī est ꝑsumendū q pecuniā suā iaciat
ff. de ꝓba. cum de indebito. z q manibus laboribus se fati
get. z sic hec ꝓsumptio ꝓbatōem iactat in negantē. ff. de ꝓ
ba. ab ea. mandato. ad impetrandū q̄stūcūqz enī al' genera
le mandatū habet ad negocia z lites tī non poterit impetrar
nisi habeat ad impetrandū spēale. consuetudo tī curie ro. est
q si ꝯ dictor negat impetratorē habere mandatū impetratori
incūbit probatio ante impetratōem sed postea nō. personis
ff. de ꝓcur. sed z he. hi sunt ascendētes z descēdentes in infi
nitū. de collateralibus aūt non inuenit in lege nisi de fratrib'
Sed quibusdā vī q etiā omnes agnati. s. qui ꝑ virilē sexuz
descendūt z omnes cognati qui ꝑ mulierē impetrare z agē
possunt ꝓ ꝑ coniūctis ꝑsonis dūmodo sint ī gradu q eis suc
cedere possint z ꝟ dīt. arg. l. ff. de ꝓcura. sed z he ꝑsone. ubi
dicit q inter ꝓiūctas ꝑsonas nūerant affines exquo colligit
q si affines sint gradu inter ꝑsonas ꝓiunctas quo ad ꝓcura
tōes multofortius agnati uel cognati. alii tī dicūt q quo ad
ꝓcura. istam non reputāt ꝓiunctos collaterales nisi fratrē et
sororē. nec valet arg. de affinibus. qz nec affines collaterales
admittendi essent sed tm ascendētes ut socer ꝓ socero. z de
scendentes ut gener ꝓ genero. ar. ꝓ his. ff. de postu. l. i. §. fi.
z. l. se. nec faciūt vim q̄stum ad hanc ꝓcreatōem inter natura
les z legitimos uel naturales tm cū z ipsi multis ꝓuilegiis
gaudeant. ut in auc. quib' mo. na. effi. legi. §. ii. z. §. se. idez di
cunt quidā de spuriis z natis de inutilibus nuptiis z de in
cestis dūmodo certū sit q de certo patre nati sunt qa z si eis
non sint agnati tī eis sunt cognati. ar. instit. de succes. cog. §.
vulgo q. quia vulgo quesita non habent agnatos. alii tī alit
dicunt quia nati de nephariis z incestis nuptiis non sunt no
minandi filii nec alendi z omnis paterne ꝟe indigni. auc. q.
mo. na. effi. le. §. fi. z idē vī de spuriis z oībus aliis ꝓhibitis
ꝓter naturales. ar. ff. de sta. ho. vulgo. ff. de in ius vo. quia
semper. insti. de suc. cog. §. vulgo. imo quidā idem dicunt de
naturalibus tantum. ar. C. de natura. libe. l. vlti. sed nos hoc
non credimus.

Jlectus filius erat ecclesia. vbi. n. reali ꝓuenitur
quis actōe z noie rei sortit foz ut ꝟ ꝓputande sunt
diete a dioc. ubi res est cū ibi debeat ꝓuenirī. ut. ī.
de fo. ꝓpe. sane. C. ubi in rem act. l. fi. idē est z si ꝑsonali actōe
agat si tī in rem scriptā. ī. de fo. ꝓpe. ex pte. si autē ꝑsonaliter
ꝓueniat poterunt ꝓputari dicte ab omni loco ubi habent be
neficia si est ibi plene instructus. nt no. ī. de fo. ꝓpe. ex pte. cū
vbiqz possit ꝓuenirī. z qd dixim⁹ in reali. s. q non pōt tra
hi vltra duas dietas a re de qua agit intelligas dictuz ꝓpter
odiū trahentiū ad extraordinariū iudi. nā als bene licet etiaz in
reali actōe reū ꝓuenire nisi habet domiciliū z si ibi non sit res
C. de ꝑscrip. lon. temp. l. fi. procedentes. z male cū iusta cā
esset appellatōis. exquo. n. tenet appellatio qñ ꝓponit iusta
causa appellatōnis z si sit falsa. ī. de appel. ut debitus. iudex
supsedere debet. C. de appel. qñ. ff. ap. pen. ꝑ totū. ī. de offi.
dele. pastoralis. ꝟ non placet. ī. de appel. romana. Si vero
non fuerit appellatū z tī fingēs se appellasse lras impetrauit
uel si appello non tenuit qz sine rōnali causa uel qz tertio ī ea
dem cā appellauit nihilomin' ꝓcedat iudex ꝓz quouisqz im
petrent lre appellatōis. iudex tī appellatōis al' semp cogno
scet ad appel. ut no. s. e. pastoralis. ī ꝑn. cognoscere. s. e. pa
storalis. ꝯ. s. e. cum ꝓtingat. So. illud habet locū qñ diuersi
iudices ꝓtendūt se habere iurisdictōem ꝓncipalē ꝟ qñ habēt
nō iurisdictōem ꝑn. alii in cā appellatōnis. nam ad iudices
appellatōis ptinet cognoscere an sit appellatū z an vera z iu
sta sit causa appellatōis ut ꝟ pertinere. i. an sit vera cā appel
latōnis z sic iurisdictō sua. an non sit vera z sic iurisdictio sua
debet remitti ad ꝓzes iudices. ī. de appel. ut debitus. nam
q̄diu cognoscit iudex appellatōis an sit recipiēda appellatō
non debet ꝓhibere ꝓiores iudices a quibus appellatuz est
ante sniam procedere. ī. de appel. ro. ecde.

Apitulum sancte crucis. consimili. i. prebēda
li. uel consili. quia vtqz debeat obtinere beneficiuz
cū vacaret. i. ꝑmo vacaturꝝ. z dicūt quidā secus si in
lris dzetur q assignarent ei prebendā cū ꝑmo facultas se of
ferret quia tunc vtreqz lre valerent z ꝑme z scde z vtqz esse ꝓ
uidend'. sed ꝑmo ꝓori z post illū scdo. alii tamē dicūt z forte
non male quia siue in lris vtrisqz dicat ꝓuideatis ei de ꝑma
vacatura prebenda siue ꝓuideatis ei q̄cito facultas se obtu
lit semper lre scdo presentate possunt elidi ꝑ exceptōem quia
nunqz vī esse intentio pape q simul plures vacature in vna
ecclesia debeant sed si post receptōem ꝑmi z postqz esset asse
cutus prebendā scriberet ꝓ alio bene valerent scde lre etiā si
in eis non dzetur non ob. si ꝓ aliis scripsimus. illud aūt cer
tū est q si in predictis lris ꝓtineat non ob. si pro aliis scripsi
mus q semper scde lre valent etiā si ꝑmus nondū sit recept'
non habita mentione. z iccirco elidi possunt ꝑ exceptiōez
s. e. cetez. si super eodē beneficio ꝑmo vacaturo erant scde su
per quo erant ꝑme. appellationi. ex ea causa quia ꝑmo mā
datū super ꝑmo beneficio ꝓ alio recepant ul' tenet appellatio
ꝓpter aliam cām iustam. z fm hoc expones relaxetis q̄stuz
ad istam snīam. i. nullā ꝓnuntietis. Si vo nullā cām appel
latōi adiecit tenuit excōicatio uel suspensio z tunc non est ne
cessaria expositō. Sed oppo. si nullā adiecit causaz appella
tōi excōicatus est iuste quia exigente ꝓtumacia uel negligētia
capli licet. b. iniustā causaz ꝓsequeret quia in suis lris nō fecē
mentōem de ꝓzibus ergo non debet absolui nisi snīe parea
tur. ī. de vbo. sig. cum olim. z. c. ex parte. Sed ꝛñ. quia non
absoluent nisi pareant snīe z bene parent si prestāt cautōnem
de parendo iuri quia ꝓ sola ꝓtumacia erant excōicati. nā cuz
non esset lis ꝓtesta. adhuc non poterāt excōicari nisi eū recip
ent fm ꝟ iura ne sit ꝯ. ī. de eo qui mit. in pos. cū. alii autē rñ.
illud loqui qñ sine ꝑiudicio alterius potest pareri qd ꝟ non
erat imo erat in ꝑiudiciū ꝑmi. ar. ī. de re iu. cū super. Sed di
ces nunqd factū est ꝑiudiciū ꝑmo cū sciuerit agi sup ꝑbenda
sibi debita. Rñ. non cū fm agere non potuerit ꝓhibere z ñ
utat eo iure quo scds. ff. de re iudi. sepe. in fi. q̄uis quidā di
cāt z forte melius q qz nituntť eodē iure. s. mandato dñi pa
pe super eadē prebenda z iccirco fit ꝑiudiciū sicut eadē lex ē
in argumēto de ꝟ notat. ī. de re iudi. q̄uis. sentētia aūt excōi
catōis lata per. c. fuit iusta cū nullus se opponeret cū tī scirēt
z fuit lata non ꝑmissa ap. vnde ab ea absoluēdi non erant ni
si eū recipent ut ꝟ dī eos. c. uel. r. fm al'. lram. eo. ī. de ꝑben.

pro illoꝝ.ubi nota.ꝑmo uꝝ qꝫ ꝯ.b.c.non habuit excep. ex litteris a.c.impetratis cuꝫ non sint sue lre nec pro eo impetrate sed ꝯ illũ. Item mirabile vr cũ caplm non recepit.c. quomõ c.datur excep.ex persona eius. Rñ.non datur exceptõ ex litteris uel ꝓsona alterius sed exceptõ h̃ oriꝝ ex maleficio.b. si scienter veritatẽ tacuit in lris uel etiaꝫ si ignoranter. vel dic qꝫ exceptio odiosa etiã ex facto alieno ꝓpetit ꝛ sic volũt quidaꝫ colligere ex hac decre.qꝫ si aliquis impetrãt lras in aliqua ecclesia ubi papa prouidit.aliis non valent nisi expresse ibi sit clausula non obstante si pro aliis scripsimus.etiã si ante impetratõem lraꝝ ei erat ꝓuisuꝫ ibi.sed nos ꝯriũ dicimus.ſ. qꝫ ẽt si nulla clausula uel ꝓditõ pro uel ꝯ apponat in lris qꝫ scdo debet in eadẽ ecclesia ꝓuideri.ꝛ hec decret. loquit qñ primo scribit ꝓ vno ut sibi ꝓuideat in ꝑmo vacaturo beneficõ ꝛ anteqꝫ ꝓuideat ꝑmo scribit ꝓ scdo eodẽ modo in quo casu secũde non valent non qꝛ in eadẽ ecclesia alii ꝓuisuꝫ sit.sed qꝛ scde lre sup eadẽ re non valẽt nisi de ꝑmis fecerit mentionez s̃.c.pastoralis.§.i.ꝛ idẽ dicimus si scribat qꝫ sibi ꝓuideat qꝫ ꝑmo se facultas obtulerit etiã vbi ꝑbende non sunt distincte quia vna tm̃ vice oportet ꝑmo facultatẽ offerri.secus aũt dicerẽ si ꝑmo scriberet pro vno qꝫ sibi daret ꝑma vacatura. scdo ꝓ alio qꝫ sibi daret scda vacatura cũ h̃ de diuersis ꝑbendis agat.vel si scriberet pro scdo cum iam ꝓuisum esset ꝑmo. nã h̃ non oportet dici si ꝓ alio non scripsimus. alii tñ dicunt qꝫ scde lre non valent nisi de ꝑmis receptis faciant mentionem. ar.ĩ.e.mandatũ.ꝛ.c.se.si autẽ scds receptus esset ꝓferꝝ primo ĩ.de bis que fi.a ma.par.ca.ex ore. nã cũ lite pendẽte nõ debeat canonicis auferri possessio eligendi.ĩ.ut li.pen.ad mẽoriã.item cũ non sint ꝑuati potestate eligendi tenet eoꝝ electio ut no.ĩ.de ꝑben.inter cetera. licet peccent eligendo si fraudulenter forsitan ꝓpositis exceptõibus differt institutõ illius ꝓ quo papa scribit ꝛ puniendi essent ut ei quẽ malitiose fraudauerant sicut vni ex aliis prouiderent.ĩ.de ꝑben.dilec.fil.g. si aũt alicui mandatũ esset qꝫ prebendã in aliqua ecclesia alicui ꝓferet siue cũ cause cognitõe siue non non credo qꝫ pendente cognitõe sup ꝓsona illius cui mãdatũ est ꝓferri possit alii cõferri ꝛ si conferat qꝫ teneat collatio quia h̃ ipso qꝫ dedit papa alii potãtez dandi prebendã abstulit canonicis ꝓferendi potestatẽ.ꝛ h̃ satis vr dici.ĩ. de ꝓcess.ꝑben.ꝛ ec.nõ va.constituꝫ immo qꝫ plus est idem dicim̃ si non exꝑsse esset ei data potestas ꝓuidendi sed tm̃ executor deputatus esset ad faciendu si ille ad quẽ ptinebat de iure h̃ non faceret.ĩ. de ꝓcess.ꝑbẽ.et eccle.non va.ꝓposuit.ꝛ ar.ĩ.de bis que fi.a ma.p.ca. ex ore secus aũt si tm̃ datus esset executor ad ꝓpellendũ.ĩ.de ꝑbẽ.dilectus filius.g.nec valet si dicat adhuc pendet lis de illo cui executor est an sit dignus ꝛ interim non debet possessione ꝑuari quia non priuat eos papa possessione eligendi vtendo plenitudine potestatis uel aliũ super hoc executorẽ constituẽdo sed negociũ illud ad se reuocauit nec vult aliũ de suo scõ iudicare qꝫ esset si ad electõem ꝓcederent ꝛ de hoc plenꝫ no. ĩ.de ꝑben.inter cetera.at in ꝑmo cãu non est ita quia nec sibi nec alii electõem retinuit. Item credimus qꝫ ille cui semel scribit pro plibus.ſ.ut eos recipiat in canonicos ꝫ non habeãt aliqꝫ exceptõnem ꝯ psonas nec ꝯ rescriptũ tm̃ tm̃ recipe debet primũ ꝛ non scdm ut h̃.ꝛ scdo imponendo est silentiũ etiã si ꝓ ꝑmo tm̃ monitorie ꝛ pro scdo executorie scriptũ esset sed nõ tenet electio de alio facta ut dictũ est.prius. videt qꝫ lre mõitorie.c.non debeant impedire executorias.b.sicut nec impedirent iuramentũ sequens ac ipsius obseruatiõem.ar.a ꝯrio sensu.s̃.e.ꝓstitutus.sed illud est ea rõe quia iuramentũ est licitum cũ in eo intelligat auctas pape excepta licet papa non intelligat scribere ex certa scia ꝯ illud nisi exꝑmat in lris. littere autẽ iste sunt viciose cũ vitate tacita sint impetrate.ſ. qꝫ rescriptũ erat ꝓ alio cui nondũ ꝓuisuꝫ erat. nondum silentium. sed dices nonne h̃ exceptõ fuit ꝓponenda in ꝑn. ꝯ lras.ſ.qꝫ non valebant. Rñ.sic ꝛ ꝓposita fuit a caplo ꝛ ꝓpter h̃ appellatũ ut ꝓdictũ est. uel etiã si tunc omissa fuisset a capitulo tñ tunc ꝓponi posset ab aduersario.ſ.c.q̃uis dici posset qꝫ ꝛ si vtqꝫ hanc exceptiõem omisisset ad declinandũ forꝝ tamen.c. eam ꝓponere posset qñcũqꝫ ante sniaz.ſ.qꝫ alii esset ꝓferẽd̃. Quidã tñ aliter dixerunt qꝫ tm̃ in initio ꝓponi debet. sed si diligenter attendas h̃.c.nihil ꝓponebat ꝯ lras quia nec ꝯ eũ agebat sed per has lras responsuꝫ fuit ꝓsultatõi capli ꝛ ei ꝓuisum.silentium imponentes.ne auctẽ illaꝝ aliquid petat que elidi poterant quia non faciunt mentionez de ꝑmis.s̃.e. ceteꝝ.ĩ.de offi.delc.ex pte.nisi forte in scdis esset clausula inserta.non ob.si ꝓ aliis.nam h̃ clausula in hac beneficiali lra ſ.recipiatis eũ in fratrẽ ꝛ prebendã vacauerit est large intelligenda.ff.de ꝓsti.ꝑn.l.ſi. sed tñ restringit ad illos qui lras impetrauerunt ꝛ beneficiũ obtinuerũt ꝛ nõ extendit ad illos quibus nondũ est per apostolicas lras ꝓuisum.nam ibi scde lre non valent etiã sine illa clausula non ob.si ꝓ aliis.quia cũ vnũ tm̃ sit beneficiũ ꝑmo vacaturꝝ non est credendo qꝫ papa in duos diuidi uoluerit.ĩ.de ꝑben.tue.dũmodo prosequi non negligat.alii tñ ꝯdicunt.ſ.qꝫ auctẽ hꝫ clausule poterit petere beneficiũ etiã si ꝑmus nondũ haberet sed ꝑmo prius ꝓuidebit ꝛ hec est vtilitas hꝫ clausule.

D audientiam beneficio litterarum.nec reputamus h̃ symoniã cum ea que ꝓcipiuntur a iure licite deducant in pactũ etiã in spũalibus.xviii.q.ii. eleuterius.C.de ꝯ.ſti.morez.xxviii.di.de syra.ĩ.de elec.significasti.ꝛ istud est de iure si vult habere beneficiũ qꝫ renũtiet litteris quia qꝫ plus est etiã si haberet bñficiũ ꝛ etiã in pactõm deduci posset qꝫ illi renũtiaret cũ ad h̃ teneat de iure.ĩ.de ꝑben.cũ non ignorez.ꝛ.c.cũ iam dudũ.ꝛ fm h̃ expone venditas.i.tali pacto renũtiatas.nam si ꝓ pecunia uel aliquo tpali renuntiasset lris cũ ex eis habeat ius ad petẽdũ spũale beneficiũ esset symonia.ar.s̃.e.,pri.c. vel retineas in ꝓpio sensu si non erat scriptũ sup ꝓuisione spũali sed tpali. vel dic qꝫ bene fuit symonia nec h̃ negat. Decernens cetero.hanc penã haberet ex eo qꝫ vendidit lras qꝫ de cetero ꝓ lras apostolicas ei ꝓuideri non debet ꝛ iuste quia aut renũtiauit lris qꝫ haberet sufficiens beneficiũ ꝛ tunc non valent scde lre q̃ de sufficienti beneficio non faciũt mentionẽ .s̃.e.postulasti. aut non habuit sufficiens beneficiũ ꝛ tunc imputet sibi. reuocãdo.per tramites iusticie puta ꝓsequẽdo appellatõem uel petendo resti.in inte.ꝯ sniam vel mandatũ si qõ factũ est de ꝓuidendo ei.si aũt snia excõi.uel suspitõis ꝓpter ꝓtumaciam uel missionẽ in possess.lata esset ꝯ eũ drem reuocandã etiã siñ his tramitibus.ꝛ ita potest intelligi.s̃.e.ꝓstitutus.quia non interest eius nisi forte rõne expensaꝝ.ff. ne vis fiat ei. qui in possess.l.i.§.h̃ vba.ꝛ expensas habere nõ debet propter fraudem uel speciale est in beneficiis. ut no.s̃.e.constitutus.ꝛ.c. cum dilecta.

N nostra proposuisti.fraudulenter.vel dic qꝫ h̃ fraus non depẽdit in ꝑn.ex impetratõe plius litteraꝝ nec ibi fraus est.quia h̃ bene licet ut si vnũ ñ possit habere uel propter scandalũ uel propter ius uel alia ꝺ causa habeat aliud sed deprehendit ex postfacto.ſ. ex malo vsu lraꝝ.fraudulr.no.qꝫ licet pars per fraudẽ lras obtineat nihilominus valent lre ꝛ processus ꝓ eas nec obstat ꝛ.s̃.e. super.quia ibi loquit qñ uel veritatẽ suppримit fraudulenter vel exꝑmit falsitatẽ qõ h̃ non fecit cũ adhuc nullũ beneficiuꝫ haberet. Sed obicies in scdis bene debuit facere mentionẽ de ꝑmis.s̃.e.ceteꝝ. sed illa loquit qñ a diuersis ꝓsonis sup eodẽ facto diuerse lre impetrant.sed h̃ totũ ꝯriũ qa ab vno super diuersis ecclesiis sunt lre impetrate. ꝛ ita non est etiã ꝯ s̃.e.ex tenore.quia loquit qñ ab eodẽ ꝛ super eodẽ negocio diuerse lre impetrant.alii dicunt ꝛ melius qñcũqꝫ ꝓ fraudez lre impetrant elidi possunt quia dolo ꝛc .s̃.e.ex tenore. nec ob.qõ hic dr nam si cũ primũ beneficiũ obtinuit exceptum esset de fraude repulsus fuisset sed post non valꝫ h̃ exceptio.

Sed dices nõne apparet q̃ per obreptõem obtinuit etiã p̃ri
mũ beneficiũ ergo ꝛ illo p̃uari debet. i. q. i. si quis. ꝛ no. ꝯ. e.
constitutus. sed rñdeo q̃ non agebat ad ħ sed tm̃ ad cassatõ
nez scõaz lr̃az ꝛ ideo sup eo sententiari non debuit. j. de sy.
licet hely. vel dicas q̃ ista fraus non viciat beneficiũ licet vici
et ꝛ impetratõem. voluntas. n. dñi pape est q̃ ei ꝓuideat. itez
non fuit ei obreptio stricte sumpto vocabulo. recepti. per ħ
dicunt quidã a simili q̃ si ꝑs patiat q̃ñi super electõe uel p̃
sentatõe sua facta ad eccl̃iaz prochialẽ cũ tñ possessionẽ eccle
sie non haberet si recepit pendente huius q̃ñe aliq̃ eccl̃iam
habentẽ curã aiaz ħ ipso v̄r renũtiare liti mote super electõe
uel p̃sentatõe sua qõ ħ plene colligit. item rõne ꝓbat qa aut
intendebat eã renũtiare recipiendo scõam ꝛ sic habemus ꝓ
positũ. aut non intendebat renũtiare sed intẽdebat si obtine
ret in eã dimittere illã quã recepit lite pendente ꝛ accipe illaz
quã vicit ꝛ ħ est penitus illicitũ cũ consensus huius nõ debe
ant esse tpales sed ppetui. nam in eadẽ uocatiõe in qua voca
tus est ꝛc̃. ut. lxx. di. c. ii. sicut ꝛ ꝓsensus matrimonialis. ut. xx
xii. q. ii. solet aliq̃n. j. de cõdi. ap. c. i. non obstat. j. de elect. cũ
in cunctis. vbi dr̃ q̃ electus in eꝑz retinet ꝓua beneficia usqz
ad transactũ tempus de ꝓsecrandis epis quia sicut ꝛ ħ dixi
ita ibi dicimus quia recipiendo eꝑatuz ꝓua beneficia renun
tiare intelligit. vnde exquo ꝓfirmatus est in epm̃ non posset
dimittere eꝑatum ꝛ ad ꝓua beneficia redire. j. de transi. inter.
q̃uis ħ ei sit seruatũ a iure q̃ si ex necessitate iuris cassẽt eius
electio q̃ possit ad ꝓua beneficia redire ut in predic. decre.
cũ in cunctis. item non obstat si dicas si quis habet eccl̃esiaz
pleno iure ꝛ quo ad possessionẽ ꝛ quo ad ꝑprietatẽ ꝛ tamen
si eligat ad aliã ꝛ moueat sibi lis ita q̃ possessionẽ eius hr̃e
non potest ꝑter hui⁹ electõem ꝛ consensuz non v̄r renũtiat
ꝓui eccl̃esie. j. de elec. cũ in cunctis. xxi. q. ii. si quis iaz. ꝛ no.
j. de preben. de multa. ergo multoforcius si habebat lite p̃ri
mo non v̄r renũtiare liti recipiendo eccl̃iam quia huic qui ni
hil habebat nisi litẽ non v̄r aliquid imputandũ si accipit ec
clesiã ꝛ litẽ sibi seruauit sed illi v̄r imputandũ aliquid qui ha
bebat eccl̃iam ꝛ litẽ accipit. Dis sic respondemus q̃ ħ totuz
facit malũ inutiũ q̃ iste qui litigat ꝛ illã accepit si ꝓditõnaliter
uel tpaliter ꝓsentiret ut dictũ est ꝛ semp oportet q̃ sit ibi istud
malũ inutiũ quia aut non est ꝑtestatus de recipiendo ꝑmuz
ius ꝛ sic v̄r ei renũtiare cũ vtrũq̃z simul habere non possit. et
recipiendo scõam p̃cise ꝛ sine ꝑtestatõe ꝑmo v̄r renuntiare.
Item si ꝑtestatus tunc fuit malũ initiũ est quia tpalis fuit cõ
sensus sed q̃ñ habet eccl̃iam in pace ꝛ ꝓsentit in aliã pure in
illius receptõe ecclesie non fuit malus ꝓsensus immo bonus
quia semp est de presenti. vñ ħ non videt renũtiare p̃me quo
usqz adipiscat possessionẽ scõe. decre. autẽ ista non facit mul
tũ ad ꝑpositũ quia q̃ iste de quo loquit̃ decre. non põt aliõ
beneficiũ obtinere est tm̃ statutuz in odiũ impetrantis mltas
lr̃as sup beneficiis ꝛ ut vitet fraus hoꝝ impetrantiũ. naz nos
non possemus negare quĩ ille qui receptus est ad vnũ bene
ficiũ posset aliud recipe ꝛ sup alio litigare si ad aliud canoni
ce eligat nec ꝑ hoc v̄r ꝓui renũtiare maxime cũ vtrãq̃z possz
retinere. ꝛ generaliter dicimus q̃ recipiẽdo vnã eccl̃iam vide
tur renuntiare liti quã habebat sup alia ecclesia quã simul cũ
illa habere non potest. sed si esset tale beneficiũ illud sup quo
litigabat q̃ non ꝓhibet retinere cũ illo qõ recep̃ nõ videtur
renũtiare liti scõm recipiẽdo. item habens eccl̃iam ei non v̄r
renũtiare si ꝓsentiat in aliã ꝛ de ea litiget maius est. n. renun
are ecclesie q̃ñ liti. huius molestari. siue impetrate fuerit an
teq̃z recipetur in aliqua ecclesia siue p̃mo quia non est p̃sumẽ
dũ q̃ sup pluribus vacaturis dominus papa scriberet. Sz
si postq̃z receptus est ad vacaturã ꝑbendã impetrauit lr̃as ꝺ
vacante beneficio non facta mentõe de ꝓui receptõe credim⁹
valere si velit renũtiare iur̃ qõ habet ex ꝓui receptõe quia nõ
credimus hanc veritatem suppressam talem qua expressa lit
teras non habuisset. ar. vii. qõe. i. pastoralis. j. de preben. cũ
scõm. ar. s̃. e. super litteris.

Ꝛ parte decani impetrate. ante istas. naz si post
impetrent̃ alie ꝯ istas valent. ut. j. in fi. huius decre.
dr̃. vel dic q̃ ille fecerunt mentionẽ de p̃mis ꝛ q̃ ꝺ
consensu partiũ impetrate erant alr̃ enĩ non valerent ꝛ ħ clau
sula ad presentes ꝛ ad futuras lr̃as referr̃. protulistis. ꝯ. j. ꝺ
ꝑcura. in presentia. C. de ꝑcura. licet. so. si constaret ꝑ confes
sionẽ ptis aduerse q̃ reuocatũ esset mandatũ sine fraude ha
berent locũ ꝯria sed ħ ex pspicuis indiciis dolus p̃sumit̃. C.
de do. dolum. ꝛ ideo non p̃sumit̃ facta reuocatõ nisi fraudu
lẽta. vel dic ꝛ melius illã locũ habere in illo qui nunq̃z fuit ꝑ
cura. constitutus. nam si semel fuerit cõstitutus ut occurratur
fraudibus statutũ est q̃ quicqd fit cuz eo anteq̃z reuocatõ no
tificet aduersariis uel iuꝺ. tenet. j. de procura. mandato. ꝛ in
aliis ꝯcordantiis positis in glo. que incipit ꝛ bene. hic autez
certũ est q̃ si ratũ habuerit factũ ꝑcuratoris falsi siue expresse
siue tacite dũmodo eius noĩe agat̃ ulterius ꝯuenire non põt
ff. rem ra. l. iii. §. falsus. ff. de neg. gest. si pu. §. sed si ego. ff. de
iudi. licet. Et ex hoc dicto si dñs videt cãm suam suo nomĩe
agi per falsum ꝑcura. ꝛ non ꝯdicit q̃ fit sibi p̃iudiciũ. naz ex
volũtate sua credit̃ agere cũ possit cũ prohibere ꝛ nõ ꝓhibz.
ff. de re. iu. sepe. ꝛ ꝯ eum mandabit sententia excõicatõi cuz
credat̃ ex mãdato agere. ff. de re. iu. l. iii. debuit enĩ ꝓtestari
q̃ sibi factũ ꝑcuratoris suo noĩe agentis cũ primo sciuit sibi
displicebat. C. de filiis fa. l. ii. protulistis. ꝛ bene. ad ħ enim
ut sibi non p̃iudicet q̃ cũ procuratore ab eo constituto factũ
est oportet q̃ notificet aduersario reuocatõem. ar. ff. de solu.
si quis seruo. ꝛ. l. cũ quis. §. i. ff. de ꝑcur. si quis ꝑcuratorez.
ꝛ sic intelligimus. j. de ꝑcur. ex insinuatõne. ꝛ in p̃sentia. ubi
no. vel iudici. ar. ff. rem ra. ha. ne satisdatio. j. de ꝑcura. man
dato. vel q̃ publice ꝓscribat ꝺ⁹ ne quis habeat eũ ꝑ procu
ratore. ar. ff. de institu. l. sed ꝛ si pu. §. i. ꝛ sequẽtib⁹. sed hec le
ges loquũt̃ tm̃ de ꝑcur. negocioꝝ ꝛ intelligimus q̃ possit re
uocare ante lit. ꝓtes. quia post non potest sine distinctõe. ꝛ. ff.
de ꝑcura. que oĩa. ꝛ. l. seq. ꝛ. l. post lit̃. ꝛ. l. se. dicebant. ꝛ bñ.
quia post reuocatõem suã fuerant impetrate. nec obstat quia
tenet q̃ ꝯ eum facit. s. litis ꝓtes. quia illud tenet in fauorẽ iudi
cioꝝ nisi aduersario uel iudici notificet ut dictũ est. sed secus
est in lr̃is ubi confessio sua in eo p̃iudicat sibi q̃ est ꝯ euz sed
ꝑ se non prodest. concilij. s̃. e. nõnulli. personis. ff. de pro
cura. sed hec. procuratorem. qui ħ impetrauit sed in ħ non
v̄r necesse reuocatõnez ꝓuenire ad aduersariũ exquo ipemet
confitet̃ se reuocasse quia ipsi sua ꝓfessio p̃iudicare debet ꝛ in
fauorẽ aduersarii inductũ est q̃ reuocatõem significet iudici.
sed dic q̃ q̃uis reuocauerit mandatũ tamẽ lr̃e valent si ꝑcu
rator non sciuit quia non est ibi aliq̃ ꝺ vicis ꝓtentis. s̃. e.
nonnulli. ꝛ bene potest habere ratam impetrationez ab alio
factam ꝛ sine vicio sed si reuocatio ad eum peruenisset tũc lr̃e
false essent. s̃. e. nonnulli. ꝛ ideo nulla ratihabitiõe possent vi
res suas recuperare.

Ignificante. v. ħ est ideo quia ita generaliter locut⁹
fuit. v. rem̃. q̃ non poterat de ꝓsona ꝓstare. nam et
si per aliqua adiecta posset ꝓstare q̃. v. leodiũ. esset
illa ꝓsona ꝯ quã agere volebat licet in lr̃is eũ. v. rem̃. noĩaue
rit. nihilominus ꝑ illas lr̃as ꝓueniri posset. ar. instĩ. de le. §. si
q̃ĩ noĩe. C. ꝺ testa. si quis in. conueniri. rescriptũ. n. non ex
tendit̃ ad ꝓsonas nõ ꝓtẽtas in rescripto ĩmo quo ad res ꝛ ꝑ
sonas restringenꝺ est. s̃. e. se. apostolica. ꝛ. j. c. proximo.

Odulphus clericus.

Ignificauit poterant conueniri. contra domi
nam agere non possunt ex ꝓsona eius qz non erat
eis debitrix tpe date lr̃az qõ inspiciendũ est. s̃. e. cã
te. j. e. c. fi. nec ex ꝓsona defuncti cũ morte eius expirauerit iu
risdictio anteq̃z citaret̃. ff. qui satisd. cog. si decesserit. ff. de re.
iur. neracius. j. de iudi. quia v. ꝯ. s̃. e. pastoralis. in fi. j. ꝺ off.
dele. licet. nobis non placent ħ ĩmo dicim⁹ q̃ etiã si citat⁹ non

sit ille contra quē lr̃e impetrate sunt noiatiz tamē succesſor ge neralis z heres ꝓuenire possunt p lr̃as impetratas ꝯ predeceſ ſores.ī.de so.ꝓpe.dilecti.ħ autē loquit qñ p̄decessor illius q modo ꝓuenitur non erat exp̄ssus in lr̃is sed tm̃ per generalē clausulaz poterat ꝓueniri z tunc locū habet qđ dictū est si in vita sua citē uel exp̄matur predecessor successor non poterat ꝓueniri quia sup predecessore non habuit exercitiū iurisdicti onis.s̄.e.pastoralis.§.fi.z tm̃ bene fatemur q̄ per generalem clausulā potest ꝓueniri noīe alicuius ecclesie ille qui factus ē prelatus post impetratōnem litteraz quia non proprie dicit ꝓuenire persona prelati sed ecclesia.

Ꝛ insinuatione mentionem.nam ħ est talis fal sitas que tacita presumit q̄ lr̃as executorias nō ha buisset.mentionem.aūt ut spō.lar.§.z ħ insuper.

Andatum apostolicum. si pro alio. apponit enī hec clausula in fauorē ecclesie cui scribit ut si de alio grauata est aūcte se.ap.qñcūq; siue ante impe tratōem lr̃az scō̄az siue post uel etiā si ꝯ eam aliquis agat an teq̄ lis finiat ulterius non graueť ꝺ alio p̄texu ist̄az lr̃az po nit etiā in fauorē impetrantis etiā si ꝑ alio scriptū sit ipse tam dolo uel negligentia negligat ꝓsequi lr̃as suas scō̄s non ob stante q̄ pro alio scripsit poterit petere beneficiū.dicimus aūt eū negligere uel non ꝓsequi gratiā pape qui lr̃is uel iuri suo renūtiauit vel ꝯ quā snīa lata est vel q̄ vxorē accepit vel qui habitū clericalē eiecit vel qui p̄mā prebendā vacantē post p̄ sentatōem lr̃az non obtinuit vel qui non ꝓsequit litigando contra caplm ut illā sibi det quia siue eo sciente dedit caplm illam prebendā alii siue eo ignorante nunq̄ tm̃ potest aliam petere que post illā vacabit qz non est scriptū nisi ꝓpria z nō licet fines mandati excedere.ff.man.diligenter.sed potest de nuntiare superiori qñ eo ignorante collata est p̄benda ut ꝓce dat fm tenorē.c.ī.de p̄ben.dilec.fil.si vo eo sciente necessita te iuris coacti sunt alii dare prebendā huic debitā imputet si bi.ff.de re.iu.sepe.z ħ ea rōe quia si p̄mus prudenter egisset scō̄s pro quo scriptū erat cū clausula nullā p̄bendā habuisz z ita culpa eius translata est p̄benda ad aliū.vnde iustū est q̄ decetero nullā habebit.secus aūt esset si sine clausula scriptū esset pro vtroq̄ quia tunc vtq̄ debet habere aliq̄ p̄ben.nisi per culpā alicuius eoz perdit aliqua p̄benda vel transfert in aliū iustū est q̄ ille qui ꝓior erit tpe omnibus sequētibus p̄fe rat.ut no.ī.de p̄ben.relatū.alii tm̃ dicunt idem vtrobiq̄.idē vr̃ etiā si predictis mōis non neglexit uel renūtiauit sed tm̃ i ħ negligens fuit quia lr̃as non p̄sentauit quia exquo scō̄s n̄ inuenit p̄mas lr̃as p̄sentatas etiā si ex necessitate omisit uti p̄ mus tm̃ per scō̄as lr̃as obtinebit beneficiū scō̄s non obstāte ꝯdictione p̄mi nec ob.clausula que ħ ponit.z est rō quia tp̄s non date lr̃az sed presentatōis est ꝓsiderandū.ut.s̄.e.caplm ī.de appel.super eo.nam cū lr̃e caplo dirigant z eis incūbit dare canonicatū z prebendā iniustū esset q̄ ipsi ligarent nō lr̃is receptis z ideo sic est intelligendū mandatū recipiatis eū in canonicū z assignetis ei p̄mo vacaturā prebendā subintel ligendū est.ſ.que vacaret post p̄sentatōem lr̃az. vnde si post datā lr̃az z ante presentationē eaz vacasset p̄benda z alii da ta esset aūctas illaz lr̃az sibi alia que vacaret post p̄sentatōez lr̃az scō̄az danda esset.ar.ī.de appel.super eo. Item dicim9 q̄ rōe presentatōis lr̃az ħ habet q̄ si p̄us recipiat alius in ca nonicū aūcte scō̄az lr̃az p̄mus preferť scō̄o etiā recepto i ca nonicū in assecutōe prebende.ar.s̄.e.caplm z si ꝯdiceret ma licia sua alicui ꝓdesset. Itē cū nihil sit q̄ p̄mo debeat impu tari quia solicitus fuit in ꝓsecutōe iuris sui quare non p̄ferť scō̄o in eo q̄ nulli quesitū est adhuc sed ad collationē p̄tinz eoz quibus fauendus non est cū iniqua egerint preferendo scō̄m in receptōe uel collatōe canonicatus quia licet sit cano nicus tamē nihil iuris habet in p̄benda. fatemur tamē q̄ si prebendā ei dedisset q̄ illa non posſz ab eo qui iam ius hz aduocari.ī.de p̄ben.dilec.fil.g.itez dicim9 q̄ tanta est virtus p̄sentatōis q̄ si scō̄us impetrans p̄us presentat scō̄as lr̃as in quibus ꝓtinebat si ꝓ alio non scripsimus tm̃ preferť in bene ficio quia sic est intelligendū si ꝓ alio non scripsimus qui lit teras presentauit z si in lr̃is p̄mis ꝓtinebat eadē clausula nō potest habere beneficiū p illas lr̃as quia sic intelligendū est si tpe presentatōis lr̃az pro alio non scripsimus. item dicim9 q̄ non sufficit p̄sentatōem lr̃az fieri executoribus nisi fiat col latori beneficii quia non est executoris dare beneficiū sed tm̃ potest cogere ad dandū.sed si esset executor qui debet ꝓferre si pro alio scriptuz non esset p̄mo vacaturā prebendā in vna ecclesia z alius post impetratōem huius executoris z presen tatōem ei factā impetrat lr̃as ad caplm z presentet p̄ualebūt p̄me licet postea presentent caplo ea rōne quia p̄me preiudi cant scō̄is.s̄.e.ceteꝝ.z quia collatio huius p̄bende ad execu torem ptinet ideo sunt sibi lr̃e presentande z non caplo. ſz si caplm ignoranter contulisset scō̄o prebendā tunc dic fm qđ no.ī.de elec.innotuit.non autē credimus q̄ lz per annū de tulisset uti lr̃is impetratis q̄ ꝓpter ħ videat renuntiasse ħ lr̃is pape uel non ꝓsequi.nec obstat.s̄.e.plerūq;.quia loquit de lr̃is impetratis in iudiciis uel causis.ħ autē loquimur de lit teris beneficialibus que non peuunt scō̄is impetratis sup eo dem beneficio z si p̄us presentarent scō̄e uel etiā si multo tpe vti postponant.z dicimus q̄ si ille qui p̄mo lr̃as impetrauit aliquo predictoz modoz neglexit vti lr̃is beneficialibus lr̃e scō̄e valent nec impediunt per p̄mas etiā si in scō̄is cōtineat clausula illa tm̃ si ꝓ alio non scripsimus dūmō neglexerit vti p̄mis.z non intelligit ꝓ eo scriptū qui ꝓtrariū facit ei q̄ scrip tum est. Sed oppones ergo tm̃ valet huius clau.si ꝓ alio n̄ scripsimus quantū si adiciat qui gr̃am huiusmōi ꝓsequatur z ħ quidā dixerunt. sed nos dicimus ad ħ valere hanc adie ctōem quia executor datus in scō̄is lr̃is vel etiā forte caplm cui scribit p receptōem p̄mi z scō̄i prefiget terminū ei p̄mo q̄ presentauit lr̃as ut si vult ꝓsequi gr̃am pape ꝓsequat alioq̄n ꝓsequet scō̄s.ff.de op.leg.si tibi.sed si esset ibi tm̃ si ꝓ alio n̄ scripsimus non valent lr̃e scō̄e sup eodē beneficio impetrante licet non ꝓsequeret gr̃am pape.forte vl quia exequat litē nō vult litigare in presenti sed expectat magis ꝓgruū temp9 ad li tigandū vel expectat q̄ illi ad quos ptinet electio ꝓpria vo luntate sine coactōe ip̄m recipiant z si non in p̄ma vacatiōe tamē in scō̄a uel tertia uel vlteriori.ħ tm̃ sic credimus si nōdū post p̄tatōez lr̃az vacauit aliqua prebenda quia adhuc po test expectare z petere. vel si cōposuissent de scō̄a uel vlteriori danda.sed si neutrū hoz interuenisset non vr̃ q̄ ptextu p̄ma rū lr̃az scō̄us impediat z etiā plus dicimus qz si est ibi clau sula que ponit in hac decre.q̄cūq; scō̄s petat prebendā au ctoritate ip̄az lr̃az z sciat p̄mus nisi veniat z ꝓsequat prebē dam aūcte ꝓpz lr̃az q̄ fit p̄mo p̄iud.qui scit prebendaz peti que p̄mo loco ad eū pertinet.ī.de re.iu.q̄uis.z.ff.de re.i.se pe.z in tm̃ fit ei p̄iudiciū q̄ nec aliā prebendā aūcte illaz pe tere poterit quia de ea scriptū non est.z ideo idē diximus si i lr̃is scō̄is non ptineat si ꝓ alio non scripsimus qz vtrobiq̄ vr̃ pape intentio fuisse q̄ de plibus non graueť.prosequi.lz autē caplm uel ep̄us cui scribit sup receptōe alterius possit se defendere ꝯ petentē beneficiū q̄ñ p̄mo ꝓ alio scriptū est ut ħ z.s̄.e.caplm. prudenter tm̃ faciet caplm si non vult subire la borē ꝯdicendi si omnes recipiat in canonicos qz nihil nemī p̄iudicat cū iuribus canonie omnes pariter possunt vti sine alicuius p̄iudicio.sed de prebende assignatōe est vis qz fieri eis p̄iudiciuz.z ideo tunc dicūt quidā q̄ faciet sibi exhiberi vtraslq̄ lr̃as z ꝓcedet fm tenorē decre.s̄.e.cū ptingat. z si nō seruauerit istaz formā incurret piculū qđ est.ī.de p̄ben.dil̄c. fil.g. Si autē vult ꝯdicere caplm uel ep̄us aut vult ꝯdicere p̄ mo presentati lr̃as vel aliis post p̄tantibus. si vult ꝯdicere p̄mo tunc ipse solus ad quē ptinet receptio z collatio p̄bēde se opponere potest.illi autē ꝓ quibus p̄mo scriptū est oppo nere se non possunt qz non possunt dr̃e q̄ sibi debet p̄ferre.

quia ꝑmus ꝓsentans debet aliis ꝓferri. s. e. caplm. ītez ō criminibus vel aliis defectibus opponere non possunt quia eoꝝ non interest. ut no. ī. de accu. super his. sed si vult aliqs obīcere post ꝑmū ꝓsentanti suas lr̄as tunc quo ad impugnandā receptōem suā solū caplm uel epus admittit̄ qz nō interest ꝑmo ꝓsentatis lr̄as si ꝑmo scdus recipiat̄ q̄ ipse qz in assecutōe prebende precedet licet ꝑmo receptus sit. ut no. ī. de ꝑben. relatū. si aūt primo ꝓsentatas lr̄as petat sibi assignari prebendā tunc caplm si habet ꝑmo ꝑsentantē ,p canonico recepto prudenter faciet si se non miſceat liti. ſz ſinat eos litigare ꝛ acquiescat mandatis iudicis vtriusq; ptis ſm tenorē decre. cū contingat. si vo non habet ,p canonico tunc ꝯdicat caplm vel epus si vult ꝛ si non vult ꝯdicere sed libenter assignat prebendā ꝑmo ꝓsentati tunc si primus obtineat postea ꝯ caplm patiet̄ penā que est. ī. de ꝑben. dilect. filius. g. qz malitiose egit cū neutri debeat assignari bñficiū exquo ,pbabilit̄ poterat dubitari. s. e. cū contingat. nos tñ h̄ qđ dictū est de ,pcedendo ſm tenorē decre. s. e. cū ꝓtingat. non credimus nisi vēq; executores mandarent vel parati essent ut ex tenore eiꝰ decre. colligit̄ ꝛ benedicimus qz si ipe ꝑsentans ꝑmo velit se opponere q; potest quia sua interest ꝛ ,p suo iure appellar̄ ut. ii. q. vi. non solēt. ꝛ nisi de iure suo dicat fit sibi ꝓiudiciū. ī. de re. iu. q̄uis. in h. s. q; scds ,p quo lata est sniа obtinebit prebendā. sed si iustā causaz baberet ignorantie ꝑmus etiaz post latā sniam pro scdo ꝓsentate ꝛ etiā postq; sibi esset assignatū beneficiū daret sibi in integrū restī. ex generali clausula ff. ex qui. cau. ma. in inte. ꝛ no. ī. de ,pcu. querelā. contra capitulū aūt si bona fide denegabat ꝑmo ꝓsentantē recipere nec maliciā adhibuit in assignatōe prebēde facienda scdo nullā habebit actōnez. forte melius dī q; habebit actōnem ꝯ capitulū quia debuit sibi cauere q; ille cui ꝑbenda assignabat̄ seruaret caplm indēpne. ff. de rei ven. is a quo. ꝛ. l. se. ff. de peti. here. l. pe. Sed quer̄t an receptus in canonicū ꝑ caplm possit se opponere illi qui petit prebendā ꝑ lr̄as pape uel canonicatū tm̄. ꝛ dicūt quidā q; sic. alii vī q; non possint se opponere receptōi in canonicū uel assignatōi prebende qz non interest eoꝝ quia nullū ius habz in ꝑbenda futura ꝛ in canonicatu nullū fit ei ꝓiudiciū. sed ꝯ lr̄as bene possunt opponer̄ q; non valent quia non faciūt mentionē de sua receptōe quā si papa sciuisset non scripsisset ,p eis ꝛ si recepti a caplo nullū habent ius certū in prebenda nec aliquid petere posset rōne receptōis sue uel ,pulsionis a caplo facte. tñ rōe accessorii superior cū opportunitas se offerret faciet assignari ꝑbendā. ī. de preben. relatū. ī. de ꝓces prebē. cū sup qōe. ꝛ papa nūq; intendit dare lr̄as ꝑiudiciales. ff. de vul. substi. l. ex facto. ꝛ ꝯ lr̄as se opponere potest semp quousq; alius recipiat in canonicū quia vsq; tunc ex eis agit ꝛ nitit̄ impetrans. sed exquo receptus est extunc receptus a caplo nihil potest ,pponere ꝯ lr̄as. quia non iuuabit se ꝑncipaliter ex lr̄is sed ex receptōne sua qa receptus est in canonicū. ꝛ si obīciat ei q; non potest petere prebendā ex tali receptōe qz si ꝯrīū dr̄etur aperiret̄ via vacaturis. Rñ. qz ex receptōe simplici caplm non posset agere ad ꝑbendā vacaturā nec etiā vacantē certā. ar. op. ff. de ꝯben. ēp. l. vlti. §. vlti. ꝛ ad trebel. l. i. §. si habes. C. de do. uel eris. cum suis ꝓcor. sed ex receptōe que est facta aūcte pape qui non impedit̄ cōcedere vacaturas secus. intentio. quod apparet ex appositione clausule.

Itteris apostolicis nisi pro alio. idē est ꝛ si sit illa clausula. si pro alio non scripsimus non enī aliō intendit dñs papa per d'am ūstam nisi ut ecclesia ō pluriū receptiōe ñ grauet̄. s. e. mā. monitorias. ar. q; ex sol' monitoriis hz ius ad petendū. ad idē. s. e. caplm. sed non ē verū licet illi prouidere teneant̄. ī. de ꝑben. dilec. fil. g. nā nec ex monitoriis nec ex ꝑceptoriis nec executoriis sed habet officiū iudi. ad petendum beneficiū ſm tenorē lr̄aꝝ pape si a papa contulisset tunc haberet ius in re.

Abbatem qui prouideret. nec tamē adhuc ,puidit vñ ſpēale mandatū abbati directū in suis eccle siis tm̄ ꝓiudicat generali mandato epi in oibus ecclesiis. s. e. c. i. ꝛ. c. pastoralis. si aūt iam ,puidisset ei abbas in vna ecclesia ꝛ postmodū alia vacaret non video quare epus non posset aliū ibi ,puidere in qua non esset alii ,puisum cum diuerse sint ecclesie nisi forte essent ecclesie de mensa abbatis vel nisi collatio ptineret ad abbatē. tunc enī cū omnes vno iure censeant̄ si vni ,puidit grauatus est abbas. vñ epus non pōt alii ,puidere. ꝛ hoc intelligo vez qñ vult ,puidere aucte lr̄arū impetrataꝝ postq; ,puisum est ꝑmo. nam si ante impetrate fuissent secus. ut no. s. e. mandatū cogi. qñ in lr̄is non ꝓtinetur p eccle. censu. cōpellatis. verius credimus q; non sit h̄ sufficiens rō immo nec vā q; non possit epus cogere abbatē ad ,puidendū illi de quo scriptū est epo quia exquo in lr̄is ꝓtinet facias tali clerico ,puideri poterit quoslibet cogere ad ,puidē dū etiā si ibi non dr̄ per censurā ecclesiasticā cogas sed illa ē sufficiens rō ꝛ vā quia speale mandatū factū abbati derogat generali facto epo. vel quia clausula si ,p alio non scripsimus eximit eū a iurisdictiōe epi et q; in ecclesiis illius abbatis illi prouideri non possit. prouidendi. quando in litteris continetur aucte nostra prouideas.

Excōmunicato statuto. s. quia iniuste uel nō premissa monitōe uel non seruato ordine dicit se esse excōicatū. obtentis. iste scdus non pōt absoluē nisi elapso termino assignato ꝑoꝛ ꝛ si absoluat non ualet qa iurisdictōem habet ex tpe limitatā ꝛ formā certā. ar. s. e. cū dilec. nec etiā sufficit si ptes ꝓsentiant in eū cuz nihil attendatur forma solita ꝛ etiā bonoꝝ excōicatoris. sed ꝛ si omnes. s. ptes ꝛ iudi. ꝓsentiant q; ante tpus absoluat̄ tñ non vz absolutō qz cū sub ꝓditione sit tibi mandata absolutio. s. si primus ītra certū tempus non absoluit̄ q; scds absoluat ante ꝓditionē extā tē nulla sibi absolutio ꝓtit. ff. de vbo. si. cedere diez. repete tñ qđ diximus. ī. de offi. dele. de causis. Quidā tñ bene fatētur q; si excōicator diceret ego non absoluā vos absoluatis eū si vultis q; in hoc casu scdus potest eū absoluere etiā ante terminū quia in manifestis non est locus ꝓiecturis. ff. de vb. ob. ꝓtinuus. §. cum ita. alii tñ dicunt q; tenet absolutō scdoꝝ iudi. etiā ante terminū si ptes ꝓsentiant. primus aūt post terminū assignatū potest absoluere semp anteq; ,pnuntiet eū iniuste excōicatū ꝛ etiā si ptes velint q; sic, pbet̄ quia q̄cūq; ante absolutōem ꝓstet de iusta excōicatōe remittendō est ad excōicatorem ꝛ sic apparet q; apud primū etiā post terminū assignatū remanet iurisdictio ꝛ si habet sup eū iurisdictiōem in eo pro quo excōicatus est ex quo patit̄ se absolui absolutō tenz item cū iudicia sint absolutoria ꝛ nihil aliud h̄ petat̄ nisi absolutio ꝛ ille qui excōicauit paratus sit absoluere audiendus est ꝛ tenebit absolutio ꝛ h̄ habet locū vbi per errorem omissa est absolutio anteq; ,pcederet̄ ad cognoscenduz de iniusticia excōicatōis. naz si h̄ petat excōicatus semp anteq; de iniusticia excōicatōis cognoscat absoluendus est ut no. in glo. vez tñ. ita. si ꝯ statuta concilii general'. i. iniuste excōicatus est qd faciet hic excōicans ad quē remittit̄. ꝛñ. si credit se iuste excōmunicasse nō absoluat sed ad aliū mittat quia postea ad euz remittet̄ ,p mandatis recipiendis. ī. de offi. dele. prudentiā. ī fi. si vo non credit se iuste excōicasse prudent̄ facit si absoluat eū. obtentis. remissio ista excōicati ad excōicatorē habet locū in ordinariis etiā si sit ab eis appellatū post sniaz excōicatōis ī. de offi. ord. ad rēmendā. ī. de sen. excōi. p tuas. in fi. in delega. aūt ita dicēdū sit si non fuit appellatuz. nam si fuit appellatū ꝛ appellato recipiat̄ non habet iurisdictōem deleg. ī. de offi. deleg. pastoralis. §. preterea. ꝛ ideo non remittit̄ ad eū. item si non fuit appellatū a deleg. ꝛ lata sit sniа diffinitiua per deleg. ī. annū remittendō est a deleg. sed post annū mūme supiori rōe. idē. ī. de offi. dele. q̄rēti. sed sine vlla remissiōe delegans iuxta formā cc. eū absoluet cuius aucte excōicatus ē

sed si subdelegatus excõicauerit ꝛ ab eo appellet dele. ꝑmus tñ absoluere debet. ī. de offi. dele. sup questionũ. §. porro. et §. vlti. si autẽ ꝑmus delegans absolueret teneret absolutõ. itẽ ꝛ si alii deleget absolutõez ꝛ ipse delegatus absoluat tenz absolutio. ar. ꝯ. ī. de offi. or. ex pte. ī. de sen. exc. cũ ꝓ causa. sed anteq̃ ꝑmus deleget uel deleg. scdo sup absolutõe absoluat potest excipi q̃ non absoluat vel non ꝓcedat p tales lr̃as veritate tacita impetratas. Si. n. dixisset quomõ deleg. est medius inter ꝑmũ delegantẽ ꝛ subdeleg. non habuisset lr̃as nisi ad eũ. s. deleg. ar. predicte decre. super. etiã ex causa põt legitime appellari. si aũt absoluat non ꝑmissa appellatõe tenz licet non debet fieri nec nocet si postea appellet quia cũ sentẽtia excõicatõis non suspendat per appel. multofortius absolutõis quia ꝓmptiora sunt iura ad absol̃. ẽ. ff. de act. ꝛ obli. arrianus. item omnis res p quascũq̃ cãs ꝯbit̃ per easdẽ dissoluit̃. ī. de re. iu. c. i. sed per solã sn̄iam fit quis excõicatus ergo ꝛ per solã absolutõem absolutus fit aliquis. item sicut actio iniuriaꝝ tollit̃ pacto ita ꝛ hec sn̄ia absolutõe. ff. de pac. l. si vnus. §. pacta. ħ autẽ posito q̃ sit sublata ꝛ vez est non debet amplius excõicari nisi ꝑmissa canonica monitõe. ī. de sentẽ. excõi. sacro. ꝛ ꝓbata causa. ii. q. i. nemo. ꝛ nisi sint ꝓtumaces de nouo. xi. q. iii. certum. Difficultate. iuramenti ꝛ cautõnis mandatoꝝ. ī. de resti. expo. lr̃as. in fi. Quidã tñ ꝛ forte bene dicũt q̃ iurare debet ne disciplina ecclesiastica rumpat̃. ar. xxiii. q. v. excõicatoꝝ. ī. de eo qui dux. in ma. q̃ pol. p adul. signifasti. ꝛ ita non est ꝯ. ī. de iur̃iur̃. ꝛ si x. vbi sunt auctes ꝓ hibentes iuramentũ. sed supple non iurabit oio ul fruſtra. i. sine causa. ħ aũt est predicta causa que est iusta. ī. ti. ꝓxi. cũ inter. cognitio. verũtñ priusq̃ cognoscat̃ de iniusta excõicatõne absoluet prestita cautõe ꝛ iuramẽto ꝛ postea cognoscet solus delegatus de iusticia excõicatõis. s. an excõicator iuste ul̃ iniuste uel ex ordine uel ex aio uel ex causa excõicauerit. ꝛ ħ est vez q̃n̄ querit ꝺ iniusticia excõicatõis ut excõicatori penã infligat ꝛ tunc puniet iniuste excõicantẽ. ī. de sen. ex. sacro. si vero inuenerit iustã excõicatõem remittet excõicatũ ad excõicatorem ut eius mandata recipiat. ī. de offi. dele. ꝓudentiaz et attende cũ dico q̃ statiz debet absoluere nisi obiiceretur q̃ per manifesta offensa est excõicatus vel qr non paret rei iudicante tunc. n. debet precedere emenda. ī. de vbo. sig. ex pte. ꝛ c. se. de causa tñ p̃ncipali eodẽ modo cognosceret si est causa inter eꝑm ꝛ excõicatũ ꝛ in lr̃is sit apposita clausula ꝓsueta. s. audias si quid fuerit q̃nis. nam nullus debet esse iudex in ꝓpria causa. C. ne quis in sua cã. l. i. si vo cũ alio cãm hẽbat coꝝ excõicatore aut est appellatũ aut non. si est appellatũ eodẽ modo ꝓcedet inter ptes si in lr̃is fit mentio de appel. vel eius cognitio cãe demandat̃. si vo non fit appellatũ debz eũ remittere ad eꝑm qui de cã cognoscere cepit. ff. de iudi. de q̃re. ī. de iur̃iurã. ad nostrã. ii. nisi sit ibi predicta clausula si qd manserit q̃nis. ꝛ quia ꝑpetuata est eius iurisdictio p citationẽ. ī. de offi. de. gratũ. sed obitias q̃ nũq̃ habuisset lr̃as nisi dixisset ꝯ statutũ concilii generalis se excõicatũ fuisse ergo si hoc falsuz appareat debet carere cõmodo lr̃aꝝ. s. e. sup lr̃is. Rñ. ħ illa regula fallit ꝓpter piculũ excõicatõis ꝛ ptcipationis. vnde statim absoluendus est ut in decre. cũ contingat. itẽ hec exceptio cũ sit pemptoria non debet proponi ꝯ lr̃as. ī. ꝺ lit. ꝓtest. c. fi. ꝛ. ī. de fo. ꝓpe. ex parte.

If proponente secus. si non ꝓponerz sed subiicere quia tunc crederẽt valere. ℟ñ. quia plus est mẽtiri q̃ vez tacere. ar. s. e. postulasti. fraudulenter. hec est causa quar̃ rescriptũ non valet. s. fraus. s. e. sup lr̃is. ꝛ c. in nostra. ut de hac materia notauimus. nec potest de facili pretendere ignorãtiam in ꝓprio facto. ff. pro suo. l. fi. in fi. ꝛ no. ff. man. l. item queritur.

Via nõnulli nomine. ħ tenet̃ crimẽ falsi sicut ꝛ qui supposuit ptum. ff. de fal. falsi noĩs. ꝛ. l. qui falsam. ꝛ sequens simlr̃. ꝛ q̃ eas. non valent q̃ fit per has lr̃as ꝓ his quoꝝ noĩe sunt impetrate. nihil. ff. de iudic. eum quẽ. ad futuras trahunt. i. aliquos citari faciunt sup controuersiis de noua emergentibus ac si lr̃as ad eas traherent. ad futuras trahunt. ꝛ valet sn̄ia in nouis negocĩis nisi excipiat ꝯ. s. e. significauit. s. e. eam te. s. e. ex tenore. pluribus. ꝛ dixerunt quidam exquo aliquis cõuenit aliquẽ psonali actõe coꝝ aliquo iudice coꝝ alio iudice etiã ordinario sup alia psonali non potest eũ cõuenire quia si reo qui fauorabilior est in iure. ff. de regu. iur. fauorabiliores. ħ non licet. C. de sen. ꝛ inter. aucẽ. ꝛ ꝙsequent̃. multofortius nec actori. ff. de re. iu. non debet. Si actor ꝙuenit aliquẽ sup aliqua actiõe psonali licet sup alia per aliud rescriptũ coꝝ aliis delegatis ipsuz ꝙuenire non possit tñ coꝝ ordinario ipm̃ poterit ꝙuenire ꝛ hoc ut honor non subtrahat̃ ordinariis ipis nam reo istud non licebit si velit reus recõuenire quia non coꝝ ordinario sed coꝝ delegato istud facere debz qꝺ tñ non credim̃ vez. nam bene potest actor reũ ꝙuenire sub diuersis iudi. or. vel vno ordinario ꝛ delegato alio ꝛ super psonalibus ꝛ realibus actõibus. ꝛ qꝺ dr̃ in ꝑdicta. l. fauorabiliores. ẽ. intelligimus in eadẽ causa. ꝛ postq̃ incepit causaz. nã ꝛ hic i vtraq̃ causa ꝛ coꝝ vtroq̃ iudice fauorabilior erit reus q̃ actor. sed incipiendo causaz coꝝ diuersis iudicibus fauorabilior non est ꝛ sequeret̃ absurditas quia coꝝ dele. non posset cũ nõ sit ei ꝑmissuz nec coꝝ ordina. ut dicunt quidã. itez debitus honor subtrahit̃ iudicibus ordinariis qꝺ esse non debet. ī. de appel. ut debitus. intelligo ergo decre. hanc q̃ si super psonali actõe ꝙuenerit coꝝ iudice dele. ꝛ impetret lr̃as ad aliũ delegatũ ꝯ eundẽ super alia actõe psonali carebit ꝓmodo lr̃aꝝ ꝛ ꝑdẽnabit̃ in expensis ut hic. secus si coꝝ ordinario ꝙueniat cũ ħ non inueniat̃ ꝓhibitũ. Si queras quare aliud sit in realibus. dicim̃ q̃ in realibus ꝓputant̃ dicte a dioc. ubi sunt res ꝯ. s. e. dilec. fil̃. i. vnde sepe ꝓtingeret q̃ non posset sub vno delegato omnes reales intentare ꝛ alie etiã rõnes assignari posset. item alia rõ potest assignari q̃ actori licet coꝝ pluribus ordi. ꝙuenire sed non reo quia iura voluerũt subtrahere mãz malignãdi reis qui quasi offensi libenter se vendicarent etiã iniuste sed ħ de actore non presumit̃. reus. q̃uis reo non liceat ꝙuenire actorẽ nisi ꝓ actoris iurꝺ. tñ malitiose facere põt ꝛ potest repelli per exceptõem iudex rei sed si non excipiatur ante li. ꝓtest. tenebit q̃ legitime coꝝ eo fiet dũmodo alis iuris dictõez hz. ff. de iud. l. i. ꝛ alii ꝯdicũt. quõ. s. e. sup. si ꝓponẽte. expensis. s. e. ceteꝝ. ꝙdemnet̃. ꝛ nihilomin̄ accusari poterit crialiter de crimine stellionatus. ff. de cri. stelli. p totũ.

Um in multis. iur. ar. idem vr̃ q̃ si ibi ponit̃ cla ꝛ nonnulli boies uel alie ꝙsiles cũ eadẽ sit ibi rõ. ıꝺ etiã vr̃ si dicit sibi dãnũ uel iniuriã factã p homies alicuius loci quia vel ꝙuenet̃ eos quasi vniuersitatẽ ꝛ tũc loco vnius censet̃ uel si in illo loco non est vniuersitas non poterunt per illud rescriptuz ꝙuenirí vltra. iiii. idem vr̃ si in lr̃is dr̃ cites omnes illos quos talis tibi noĩauerit. sed si in lr̃is dr̃ cites omnes qui ei ꝯdixerunt uel qui eũ molestarunt sup tali re dicunt quidaz secus esse. sed nos non videmus q̃re ħ dicant. in causa aũt ingsitõis siue de crimine siue de iure inqrat̃ plures q̃. iiii. citari possunt qr non trahunt̃ in iudiciũ sed superior ex officio inquirit. generalem. nam omnes exp̃ssi in lr̃is ꝙuenient̃ ꝛ preter eos. iiii. uel quatuor. credimus tñ q̃ si super re indiuisibili uel etiaz in eo casu in quo essent ad eosdẽ iudices remittendi lr̃e impetrent̃ q̃ etiã tunc plures q̃ quatuor poterunt p illas lr̃as ꝙuenirí in iudiciũ. ut not. s. e. pastoralis. in glo. quid si. alii dicunt q̃ licet ille qui impetrat lr̃as super certa re etiã indiuisibili dicat alios sibi iniuriari tñ p generalẽ clausulã non citabunt̃ nisi quatuor. fatemur tñ q̃ alii quoꝝ inter est si volunt ꝓ suo iure agere coꝝ eodẽ iudi. q̃ admittendi sunt. vel etiã si coꝝ aliis agere vellent q̃ sunt ad eundẽ iudi. remittendi. ī. de re. iu. cũ super. ff. de libe. cã. si pariter. citatorio. cuiuslibet illorum quatuor. nam si velles

intelligere q̄ tm̄ qñ p̄mū citat debeat illos quatuor exp̄me
re non esset ꝯ fraudē prouisuz quia p̄mū citatorū potest ml̄
tis esse occultū ꝛ vocat ħ p̄mū citatorū ꝓpter multa citato-
ria eiusdem p̄sone facta non tm̄ in principio cause sed etiā in
qualibet p̄te iudicii ꝛ in illis citatōnibus sequētibus non est
necesse exp̄mi illos quatuor.

¶Resenti de certo prouidendum. per hec verba
dicunt quidā q̄ ħ decre. non statuit ius sed est ꝓ-
uisio quā papa suis legatis ꝛ cancellariis imponit
ꝛ dicunt q̄ lr̄e valent ꝛ si in minoribus personis fiat ꝓmissio
potest ꝯ eas excipi q̄ per illas lr̄as non ꝓcedat cuz non sint
de p̄sonis ħ ꝓtentis. ar. ad ħ. quare ħ. n. imputaret uel iudi-
cibus uel p̄tibus cū tm̄ delegantis sit eligere iud̄. quibus cō-
mittat ꝛ non debet dare iudicē ad petitōez partiū. ff. de iudi.
obseruand̄. melius v̄ q̄ possit ꝯ tales iudices excipi ꝛ ex tali
bus causis appellari ꝛ alludit consuetudini romane ecclesie
ubi de facili cancellarius non dat iudicē ex officio suo sed p̄
tes eos eligunt. nam si certū esset q̄ ex se cancellarius eos de
disset non haberet ꝯ eos locū exceptō uel appellatio. ꝛ videt
q̄ huic exceptōni possit renūtiari tacite ꝛ expresse quia in fa-
uorez eoz introductū est. s. ne cora vilibus p̄sonis p̄tes ꝛ ad-
uocati eaz stare coganť. item v̄ q̄ si papa scribat alicui no-
minando eū magistrū uel simplicē clericū q̄ non habet locū
exceptio quia ex certa scia sua v̄ facere ꝯ hanc constitutionē
in legato credo ꝯ nisi p̄tes ꝓsentirent. ꝛ qđ hic dr̄ idē multo
magis intelligo in delegatis. s. q̄ non possunt minoribus ſb
delegare causas ꝛ non habet locū ħ decre. in auditoribus. ī.
de offi. de. super. §. i. item ordinarii non ꝓsumēdunť hac cō-
stitutōe. dignitate. no. ī. de p̄ben. de multa. honorabilib⁹
sufficit q̄ eccle sint cathedrales nō sufficit q̄ sint collegiate si
cut sunt multe in cicilia ꝛ tuscia nisi sint ita honorabiles q̄ ibi
sint clerici ꝓpter scias ꝛ mores ꝛ diuicias honorādi. Quid
enī si magni viri magnā causaz agerent cora illitteratis ꝛ pā-
nosis clericis uere risui pateret. Quid dices ꝺ clericis plebiū
lūbardie. Rn̄d. non debent eis fieri ꝓmissiones nisi sint als
honorabiles ut modicieñ. ecclesie ꝛ sancti antonii ꝛ sancti do
mini. in ciuitatibus. sufficit. n. ciuitatē ep̄alez esse ut ibi cāe
agitent etiā si non sint magne ꝛ etiā si non habent p̄itos. alii
ꝯ ar. p̄o bis quia cessat ibi causa huius ꝓstitutōis quia non
potuerūt ibi habere aduocatos nec alia necessaria. sed ī aliis
locis non ep̄alibus necesse est q̄ sint magne ꝛ q̄ habeant p̄i
tos. ꝛ ꝓpter ħ dicunť insignes. copia. tam ꝓ aduocatis q̄ꝫ
p̄o assessoribus ꝛ ꝓsiliariis que aūt sint loca magna vel insi-
gnia ul̄ vbi dicať esse copia p̄itoz ad cōez opinionē ꝓuincie
recurrendū est. ff. de suppel. le. l. labeo. ꝛ arbitrio boni viri. i.
iudicis illius terre ad quē fit citatio relinqueť. ff. de v̄bo. ob.
p̄tinue. ꝛ non arbitrio iudicis ciuitatis qui in ħ potius pars
censeť q̄ꝫ iudex q̄ non p̄sumīť q̄ cōtra factū suū sententiaret.
C. de arbi. ne in arbitriſ. sed quid si locꝰ ille aliū hr̄et iudicē in
tpalibus ꝛ aliū in spūalibus. rn̄. si ambo sunt p̄sentes simꝫ
amboz arbitrio diffiniend̄ est ꝛ idem si sint plures dūmodo
omnes hi dñi idemq̄ iudi. sint p̄sone ecclesiastice quia ad se-
culariū iudi. arbitriū non credimus eundū. ꝛ si non sint oēs
p̄sentes tm̄ p̄sentes ꝓcedant. ꝛ si omnes dñi idēq̄ iudi-
ces essent absentes vel certa rōe suspecti tunc alii boni boies
eligent̄ ad hoc. ꝛ si non possent hi ꝓcordare ꝓcederet ꝑm te-
norē ꝓstitut̄. ī. de appel. legitima. ꝛ ꝓcedēt hi non seruato iu-
ris ordine. nobis magis placet q̄ arbitriū boni viri dr̄. i. iu-
dicis qui de causa cognoscit ꝛ sic loquiť. l. ff. de v̄bo. ob. con
tinuus. cause. delegate. iudicibus. deleg. impune. ꝛ si ꝓ-
talē absentē ꝓcedať quasi ꝯ ꝓtumacē non tenet si notoria fa-
cti est excusatō eius puta quia nulli est dubiū ul̄ esse debet q̄
locus ad quē citať non est insignis. sz si dubia esset excusatio
de facto tunc debet ire ꝛ cora eo ꝓponere de facto loci ꝛ peri
toz uel ħ. i. ꝛ si pars neget debz requiri arbitriū boni viri cui
si pars citans stare noluerit pars alia appellet ꝛ secure. ꝛ si ꝑs
alia que allegat ꝯ locū arbitrio stare nollet iudex secure ꝓce-
dat ꝛ si aliquis a bono viro dicit se grauatū sup̄ ħ. i. a diffini
tione hac an sit locus insignis uel non tunc non licet appel-
lare sic̄ nec in arbitris ipsius. n. arbitriū dr̄. ff. de v̄bo. ob. cō-
tinuus. item q̄ modicū interest. ff. de appel. l. i. vel dic q̄ etiā
sine requisitōe boni viri potest statim appellare ex his causis
s. appello ne ꝓcedas q̄ non est locus iste aptus exaiatōi cāz
uel ꝓpter sui vtilitatē uel ꝓpter defectū iurispitoz. iudex aūt
qui cognoscet de appel. si inuenit cām̄ verā appellatōis cassa
bit quicqd iudex fecit post appel. alioqn ꝓfirmabit. ī. de ap.
interposita. in p̄nci. appellatio aūt nec in hoc casu nec in p̄ce-
denti est admittenda nisi certū esset locū non esse aptū. ff. qui
satisda. cog. si v̄o. §. i. Sed quid si parť non vadat nec appel
let quia credit se tutū per hanc constitutiōez ubi dicit non pe
tur impune. rn̄. tutius est ire ꝛ defectuz cora iudice exponere
sed si non vadat ꝛ ferať snīa ꝯ ipsuz uel missio in possess. ul̄ ex
cōicatio non tenet q̄ citatio nulla est ar. ff. de arbi. si cū dies.
§. si arbiter. Sed ꝯ v̄ q̄ semp̄ teneat nisi in citatōe exp̄meret
errorē puta venias ad talē locū non insignē sicut dr̄ in senten
tia. ii. q. vi. §. diffinitiua. in p̄n. sed rn̄deo ꝛ in snīa ꝛ in citatōe
sufficere si notoriū est impedimentū ꝛ hec notoria manifesta
ꝓ expressa debent haberi. ff. qui satisda. cog. si v̄o. ff. de fer. l.
i. alii ꝯ. sed si non sit notoriuz si non vadit tenet excōicatio ꝛ
missio in possess. ff. de iudi. si quis ex. ī. de appell. si duobus.
nec facio viz vtrū iudex sciuerit defectū loci an ignorauit. suf
ficit. n. in vitate esse q̄ notoriū est ibi defectū loci esse. credim⁹
tm̄ q̄ expresse ꝓprio verbo ꝛ tacite litigando in talibus locis
possint renūtiare huic exceptōni. sed non eūdo ad talia loca
vel non appellando non v̄ renūtiare uel tacite ꝓsentire q̄ ꝓ
cedant imo potius ꝯdicere. item dicimus q̄ licet iudex dele.
clericos p̄itos haberet q̄ iudici ꝛ p̄tibus possent sufficere pro
consiliis tm̄ in hoc casu impune non pareť quia lz in vno ter-
mino habeat eos paratos forte non habebit in alio ꝛ q̄ etiā
consiliarii ꝛ aduocati non habent ibi ꝓpria domicilia ul̄ ma
iora salaria requirēt ꝛ forte non poterit eosdē ꝓsiliarios ꝛ ad
uocatos in alio termino hr̄e qđ est graue ꝛ dispendiosuz in
singulis causis nouos aduocatos ꝓducere ꝛ secreta sue cause
reuelare cuz boni iudi. sit sumptibus ꝛ laboribus p̄tiū parcē
nobis v̄ q̄ est necesse q̄ locus ubi causa agi debet sit magn⁹
ꝛ insignis ita q̄ qui vadunt illuc p̄o causa inueniant ibi bo
spicia ꝛ ꝓducticia ꝓ se ꝛ euectōibus suis ꝛ ubi inueniant ne-
cessaria victualia p̄o cōi precio ꝛ ideo adiecit insignia q̄ bñ
sunt alicubi loca magna ꝛ tamē ibi predicta non inueniūtur
neq̄ ꝓductitia neq̄ venalia. vel si inueniunť ħ fit cum magna
difficultate quia non sunt ad ħ consueti possunt etiā ħ inue-
niri in aliqua modica villa ꝛ tñ non est idoneus locus quia
non est magnus nec insignis. esset. n. ridiculū q̄ cause tracta
renť in tā vilib⁹ locis etiā si ibi esset copia p̄itoz. nec credimus
necesse q̄ ibi morent̄ periti nec hoc dicē ħ lr̄a sed sufficit q̄ ibi
de vicinis locis possit hr̄e copiā peritoz.

¶Ispendia litium personales. lr̄e confirmatorie
ꝛ ꝓcessus ꝓ eas habiti non impediūt litteras in cō
muni forma impetratas siue impetrent̄ ante ꝓfirma
torias siue post inter easdē p̄sonas quia ꝓseruatores non ha
bent cognitōem nisi oriať ex exceptōe aduersarii. ut no. ī. de
off. dele. statuimus. item hec decre. non habet locū qñ appel
lať a grauamine ante snīam. tunc. n. potest impetrare lr̄as ad
quoscūq̄ vult. naz qua rōe debent impetrare ad iudi. appel
latōis eadē rōne debent impetrare ad iudi. p̄ncipalis cāe cū
vni aliis non possint ꝓhibere uti sua iurisdictōe. ī. de appel.
romana. §. i. ħ etiā ex eo apparet q̄ si quis cora eodē iudice
ꝓtra eundē mouet plures p̄sonales actōnes ꝛ in vna appel-
lauerit ꝛ in alia non nihilomin⁹ cora diuersis iudicibus ꝓse-
queť plures actōes p̄sonales ꝓtra eundē. sed non est maluz
q̄ non sunt ambe p̄ncipales ꝛ est necesse ad hoc ut locū ha-
beat ħ decre. q̄ ambe sint principales ꝛ non appellationis.

ꝛ videt ꝙ hec decre. habet locū non solū in lr̄is apostolicis sed etiā in aliis. Sed si aliquis coꝛā ꝓseruatoꝛibus vel aliis iudicibus non habentibus potestatē cognoscēdi de eo sup quo trahit in iudiciū ꝓuenit nec ꝓpter hoc minus valet ꝓ cessus habitus per bonas lr̄as sed frustratoꝛie trahēs aī. puniet. in personalibus. secus in realibus cū res aliqñ opoꝛ teat subici oculis ꝛ ideo opoꝛtet vicinos esse rebus. ff. de cē. foꝛma. ĵ. de libel. obla. significātibus. qui vero contrariū. cū effectu. ſ. vtendo plūbus lr̄is. naꝫ si vnis tm̄ vtaī valebit ꝓ cessus habitus per eas. valeat. si fuerit exceptū. vl̄ dic ꝙ etiā si reus non excapiat tm̄ ꝓcessus ꝓ alterutro habitus ꝙ eas. non valebit quia ambo sciēter p̄ ius faciūt ꝛ h̄ videt velle lr̄a ꝛ ita seruat curia romana quia lr̄a dicit ꝙ ꝓcessus habitus ꝙ eas non valeat. nec possunt renūtiare tacite. ſ. litigando coꝛaꝫ eis quia sic dicit lr̄a ꝙ ꝓcessus eoꝝ non valet ꝛ sic vī ꝙ loq̄ tur qñ ꝑtibus pñtibus ꝓcesserunt. si enim in absentia ꝑtiuꝫ ꝓcessissent tunc nulla cēt pena quia nec cuiuscūqꝫ alterius iu di. ꝓcessus in absentia partiū habiturus teneret. ꝛ est rō tunc quia non viderent renūtiare licꝫ litigauerit quia non p̄sumū tur scire bas ꝓstitutōes. vel etiā si scirent ꝑcitur eis ꝙ non vi deant renūtiasse quia forte verent iudices ꝛ timent ab eis ap pellari uel eoꝝ iudiciū fugere exp̄sse. tm̄ satis crederemus ꝙ possent renūtiare qꝛ lr̄as credimus valere ꝛ per eas iurisdicti onē dari. s̄. e. cetex. alii p̄. ꝛ vere multū graue est defendere ꝙ expꝛesse potest renūtiari ꝛ non tacite. h̄ potest esse rō qꝛ quan do expꝛesse renuntiant vī nouā iurisdictōem dare ꝙ possunt qꝛ iudices sunt ꝓ illas lr̄as. ff. de iudi. l. i. si tacite non vident renūtiare sed ex iurisdictōe per illas lr̄as data ꝓcedere qō ñ licet ꝛ errant. item ꝓpter v̄ba precedentia buī decre. dicimus etiā si ꝓ reo haberet ꝓcessus ꝙ nullus est. item videt ꝓ eadē v̄ba ꝙ non valet ꝓcessus habitus nec per scōas lr̄as nec per p̄mas. dicunt aūt quidā ꝙ semꝑ recedere possunt ab his iu dicibus usqꝫ ad sn̄iam. post sententiā autē a qua non est ap pellatuꝫ non. quia iam post sn̄iam cessat cā supius assignata s. ꝙ timent iudices. extunc. n. non opoꝛtet eos timere qꝛ fun cti sunt officio suo ꝛ quia non possunt eis deterius facere qꝛ iam sn̄iam p̄ eos tulerant quia vere iudices sunt. alii dicunt p̄riū. ſ. ꝙ etiā sn̄ia non valꝫ ꝛ magis ꝓcoꝛdant lr̄e. nisi. q̄ꝺiu aūt de hac suspitōe inquirit non procedent iudices rei recu santis quia si aliud dī facile est cuilibet deludere huic consti tutōni. simili. quia commodo impetrati carebit ꝛ in expen sis condemnabitur.

De consuetudine. Rubrica.

C consuetudine. Consue tudo est ius nō scriptū moꝛibus diuturnis popu li inductū. institu. de iure natu. §. constat. etiā inducit ꝓsuetudo p̄mo quia sic obtē tū est sine p̄dictōe. insti. de iure natu. §. ex non scripto. ff. de le. diuturna. ff. de testi. testiū. §. vlti. ff. ꝺ ad mi. tuto. sine herede. §. pe. ff. q̄admo. testa. ape. sed. ꝛ. C. que sit lon. ꝓsue. l. i. C. de edi. p̄to. an in totū. Sꝺo ꝙ libelli que rimoniaꝫ que ꝓsuetudini obstabāt non recipiebant ꝛ si reci piebant iudicabant p̄m ꝓsuetudinē. ff. de legi. si de interp̄tati one. ꝛ. l. seq. C. que sit lon. ꝓsue. l. i. Tertio quia iudicatuꝫ est ꝓsuetudinē esse cū questio esset an ꝓsuetudo esset nec ne. ff. ꝺ le. cū de ꝓsuetudine. ꝛ non sufficit altero istoꝝ modoꝝ tm̄ sel̄ iudicatū esse longo tpe sed bis adminus iudicatū uel factū esse debet. C. de epi. audi. l. iii. in fi. sed p̄ quia non exemplis iudicanꝺ est. C. de senten. ꝛ interlo. nemo. Sed nos dicim⁹ h̄ intelligi qñ sic iudicat volens ꝓsuetudinē introducere ꝛ in poste ꝝ simili iudicari. sed vī ꝙ vna sentētia sufficeret. ut. ĵ. ꝺ re. iu. in causis. C. de le. l. vlti. sed illa spēaliter loquūtur in pa pa ꝛ imperatoꝛe. Et debes scire ꝙ semꝑ cōsuetudo p̄iudicat iuri videlicet ut quis non oꝛdinet a suo p̄lato. xxiiii. q. i. pu denda. item in elec. ĵ. de elec. cū eccl̄ia vulterana. itez ut alii de rici p̄ter canonicos admittant in electōe. ĵ. de cā pos. cuꝫ ec clesia sutīna.. item ꝙ filii p̄sbiteroꝝ grecoꝝ licet de iure pos sint eligi in eꝑos si ꝓsuetudo repugnet non eligent. ĵ. de cle. ꝓiug. cū olim. q̄is posset dici plus id fieri ꝓpter scandaluꝫ vitandū q̄ ꝓpter ꝓsuetudinē. xii. di. nos ꝓsuetudinē. sed il lud non dicim⁹ ꝓprie ꝓsuetudinē sed dispensatōnem ꝓpter scandalū. i. q. vii. conueniētibus. cū duob⁹. §. sequē. item p cō suetudinē cogunt aliquē eligere de aliqua ecclesia. ĵ. e. cū dile ctus. ĵ. de v̄bo. sig. abbate. item ꝓpter ꝓsuetudinē abbates si ne consensu capli ꝓferunt p̄bendas. ĵ. de his que fi. a ma. p. ea noscit. itē in baptismo seruat ꝓsuetudo. de conse. di. iiii. de trina. itez in matrimonio seruat ꝓsuetudo siue potius ꝓpter scandalū. ĵ. de cog. spi. c. i. item inferioꝝ oꝛdinū clerici non co gunt ꝓpter ꝓsuetudinē uel p subtractōem beneficioꝝ ab vxo ribus separi. lxxxiiii. di. cū de quoꝝūdā. ꝛ no. ꝙ ad hoc ut p̄ iudicꝫ ꝓsuetudo oꝛ ꝙ sit prescripta. ĵ. de cā pos. cū eccl̄esia. ff. de legi. sed ꝛ ea. de qua p̄scriptōne dicemus. ĵ. e. cū dilectus. itē ꝙ bonā fidē habeat ꝛ aīm introducēdi ꝓsuetudinē ꝛ vten di iure suo. ff. de aqua co. l. i. §. aristo. ff. de iti. actuq̄ p̄ua. l. i. §. ulti. item ꝙ res sit p̄scriptibilis secus si non esset p̄scriptibil̄ qualis est quādo clericus ꝓsitet se subesse eꝑo ꝛ tm̄ denegat si bi reuerentiā uel ꝓcuratōem rōne visitatōis. ĵ. de p̄scrip. cum non liceat. de censi. cū instantia. ꝛ generalit̄ non p̄scribit ꝓsue tudo contra ius naturale. xxxii. q. vii. flagitia. ꝛ p̄ statuꝫ eccl̄e xxv. q. i. sunt quidā. ꝛ p̄ oꝛdinatōem. ĵ. de tē. oꝛ. c. ii. ꝛ que oc casionē malignandi inducit. xii. di. nos. ꝛ p̄ bonos moꝛes. x ii. di. illa. ꝛ. ĵ. e. ad nostrā. ꝛ. c. cū venerabilis. ꝛ que grauamē adducit. ĵ. e. c. i. item opoꝛtet ꝙ sit inducta de scia eius qui su per eo ubi inducit habet oꝛdinariā iurisdictōem ꝛ potestatez condendi leges. ff. de legi. de quibus. xciii. di. illꝺ. ꝛ non suf ficit tolleratio. ĵ. de preben. cū non ignoꝛes. ꝛ. c. cū iam dudū ꝛ si spūalibus psonis p̄iudicat etiā illoꝝ consensuꝫ intereuni re oꝛ nec p̄sumit intereuenire nisi manifesto indicio ꝓbetur puta quia recepit aliqꝺ preciū. ff. cō. pre. venditoꝛ. §. i. item oꝛ ꝙ non sit inducta p errorē. ff. de le. ꝙ non rōne. viii. di. ꝓsue tudo. xii. di. omnia. item vbi populi est iurisdictio oꝛ ꝙ maꝛ ps populi vtaī illa ꝓsuetudine. ff. de iusti. ꝛ iur. l. pe. nam sicut minoꝛ ps non potest condere. l. scriptā ita nec ꝓsuetudi nē introducere. ff. de legi. de quibus. Sed quid si extraneus p̄ consuetudinē faciat nūquid teneaī. ar. ꝙ sic. quia nullius pegrini licet. xc. viii. di. c. i. ꝛ. ii. xii. di. illud. ar. ff. de iuꝺ. beres §. i. contra quia nesciuit nec scire debuit cū in aliena ꝓsuetudi ne ꝓbabilis sit erroꝝ sicut in facto alieno. ff. ꝓ suo. l. vlti. dicꝫ quidā quia monitus uel sciens debuit seruare. si vo nesciuit non tenet quia non est in culpa. s̄. de ꝓsti. cognoscētes ibi rē que. ar. ff. de ac. emp. ꝛ ven. l. iul̄. in p̄nci. lxxxii. di. ꝓposuisti. immo debet imputari ei qui potuit exp̄ssius legē dicere. ff. ꝺ pac. veteribus. ꝛ deceptis. xc. ut. ff. ad vel. l. ii. §. verba. si autez nec ciuis esset in culpa quia credebat ꝓsuetudinē esse ius cōe ꝛ erat alis simplex nec etiā peregrinus qui ꝓsuetudinē ignoꝛa bat tunc posset dici p̄ctum non tenere quia ambo errabāt et nihil potest esse tam p̄riū ꝓsensui sicut erroꝝ. ff. de iurisꝺ. om. iudi. si per errorē. ꝛ sine ꝓsensu contractus non tenebat. ff. ꝺ ac. ꝛ obli. ꝓsensu. C. de act. ꝛ ob. sicut. hoc non placet. sed dic melius ꝙ in predictis casibus tenet p̄ctus ꝛ tenet stare ꝓsue tudini loci vbi contractus celebratus est. tm̄ si enoꝛmiter lede ret ex generali clausula restitueret in integrū. ff. ex quib⁹ cau. in. l. i. sed iudex appellatōnis quid faciet seruabit ius cōe vel ꝓsuetudinē suā vel litigantū. ꝛ dicimus ꝓsuetudinē litigātū ĵ. de eo qui mit. in pos. cū venissent. in aut. de ap. in p̄nci. p̄. ĵ. de re. iu. cū causaz. sed id est ideo. qꝛ ꝓsuetudo laicoꝝ non po tuit ligare ecclesiā. x. di. c. i. ꝛ quia erat in grauam̄ ecclesiaꝝ et sine ꝓsensu capituli. vnde non valet. ĵ. e. c. i. quāta sit auctas ꝓsuetudinis dicemus. ĵ. e. cum consuetudinis. illud tm̄ no. ꝙ

ꝓsuetudo loci vbi ꝓtractus celebratus est seruari debet. ff. de vsur. l. i. in ꝑn. ⁊ loci vbi maleficiū ꝑpetrat. ar. ff. de exor. cri. l. pe. §. sunt quedā. idez etiā credimus si in ꝑncipali qōe alia sit cōsuetudo iudi. alia litigantiū quia ꝓsuetudinē litigantiū obseruabit. ar. ſ. de eo. qui mit. in pos. cū veniſſet. C. de ꝓsue. l. i. C. de edifi. ꝓtua. l. an in totum. ħ autem veraa credimus in iuribus ut ꝓtextu ꝓsuetudinis ꝯ ea facere liceat. nam in ꝑceptis q̄tūcūq; tēpe aliqui non seruent ea semp peccant ⁊ ipsi ⁊ alii obſuare tenent. viii. di. c. i. nam qđ ꝓceptū est ne cesse est fieri. xiii. q. i. c. vlti. ⁊ diuturnitas tēpis ꝛc. xxxii. qōe vii. flagitia. ꝓtra. iiii. di. statuimus. ⁊. c. semper. sed illud non fuit ꝓceptū sed consiliū. item nōne peccatū est violare statu ta ⁊ decre. xxv. q. i. violatores. ⁊ in multis. c. eiusdē. q. fateor peccatū esse ubi venio ꝯ ius cupiditate vel sine causa. uel ī ca su non concesso sed vbi venio ꝯ legem uel canoñ. aucte ꝓsue tudinis legitime introducte secus. vel dicas ⁊ melius q ꝯ iu ra ⁊ contra ꝑcepta venire licz his quibus licitū est nouā legē ⁊ spēalē introducere ꝯ illud ius vel ꝓceptū similit ⁊ nouam ꝓsuetudinē. sed si tale esset q ꝯ illud ius vel ꝓceptū non lz sine peccato legē spūalem statuere sic nec ꝓsuetudinē. ⁊ ad ħ ut nō peccet ille qui ꝯ ius vel ꝓceptū dñi pape facit oportet q ex aliqua iusta cā faciat ⁊ volens ꝓsuetudinē introducere ⁊ supior ꝓsentiente. ſ. eo qui legē fecit vel qui potestatē habz ꝓdendi legē ꝯ illud ius vel mandatū.

Insuetudines grauamē introducere. qualis est illa. ſ. de his que fi. a ma. par. ca. i. remittere. i. tollere ⁊ non ſm eas iudicare.

Ex litteris. i. consueuit. ꝓsuetudo erat obtenta cō tradictorio iudicio q q̄ aliquis sub forma scotati onis aliquid dat non solū donare intelligit sed ēt possessionē tradere alr non videmus qūo in ħ introduceret ꝓsuetudo. ff. de legi. cū de ꝓsuetudine. nec mireris q ex ꝓsue tudine aliquis fiat possessor sine apprehensione sepe. n. pos sessor habet plm iur ut in rebus peculiaribus per seruū que sitis. ff. de acq. pos. l. i. §. item ac. ⁊. l. possessio. ⁊. l. si me. §. ser uus. ff. pro so. l. ii. ff. de vsuf. iusto. §. fi. ⁊ in gl. quā hic habes ꝓtinetur. et audiētium. ⁊ ita videt q forma seruari debet in faciendo ⁊ exꝑmi in dicendo. ſ. ego do talē rem ꝑ remedio aie mee. que. ſ. donatio. possessionis. ħ habes q possessio transfert sine apprehensione rei. sile. ff. de acq. pos. qđ meo. §. fi. ff. de ꝯben. emp. claudus. insti. de re. diui. §. interđ. ſ. de pac. cū ꝓdem. C. que res pig. ob. l. ii. ff. de rei. ven. quedam ff. de acq. pos. l. i. §. pe. ꝯriū. ar. ff. de acq. pos. quēadmodū. ⁊ l. qui vniuersas. §. qui per colonū. possessionis. hoc est au ctoritate iur ꝓsuetudinarii. si. xxiii. di in noie. item ꝑuilegiuz est ecclesie q res sibi legata uel vendita vel donata ꝓpetit sibi rei vendi. C. de sac. sanc. eccle. l. fi. in aliis ꝯ. C. de rei ven. fuū. hic habes per scotatōem tradi possessionē. idem vr q per in uestiturā. ſ. de his que fi. a ma. par. cap. ex ore. nos tñ ħ non credimus de inuestitura. ar. ff. de acq. pos. si stipulatus. ac. tñ dicebat q inuestitura ħ ius habet q auctoritate sua potest in gredi possessionem.

Ð nostram audiētiam illitteratas. hoc non re darguit. C. de offi. rec. ꝑuin. l. potiorib. xcv. di. esto insipientibus. ħ non redarguit. C. de iudi. certi. aucte. de iudi. §. quia vero. consilio. non redarguit plm ꝓsiliū xx. di. de quibus. C. de fideicō. liber. l. fi. xxiii. q. iii. si habes consuetudo. talis. ſ. que est ꝓtra bonos mores ħ redarguit quia eoz responsum habet ꝓ sntia. vel q alius q̄ iudex fert sententiā. C. de sen. expi. reci. l. i. ⁊. ii. suo iudi. sicut hic fiebat C. si a non ꝓpe. iudi. l. i. ii. ⁊. iii. ſ. de iudi. at si. ii. q. i. in primis ecclesiasticis. idem est ⁊ in ciuilibus.

Vanto de benignitate ⁊. ſ. consuetudinez. ut ſ. de eo qui dux. in ma. q̄ pol. ꝑ adul. cū haberet. ſ. de sy. non satis. xxxii. q. vii. flagicia. ff. de fur. insti tiando. §. infans. ap. necessitate. idē est in sacro eucharistie ab his qui sunt ex̄ ecclesiā. xxiiii. q. i. cepit. ħ tñ non fateor ni si de excōicatis ⁊ hereticis. ⁊ sic loquit. c. cepit. nam ab aliis etiā laicis in necessitate eucharistia sumet. nam ut quidā dicit ipsemet assumere sibi potest. xxxii. di. §. vez. tamē ille. §. logt tñ de sacerdotibus fornicatoribus ⁊ symoniacis non de lai cis. Sacramentū vo baptismi ⁊ ab heretico in necessitate su mi potest. xxiiii. q. i. siq̄ forte. socio aūt ꝓfiteri quis pōt in ne cessitate. de peni. di. i. quē penitet. sed non absoluet ab eo ⁊ ēt penitentes reconciliari possunt a socio. qđ quidā intelligunt etiā de excōicato. de ꝓse. di. iiii. sanctū. ħ tamē. c. quidā intel ligunt de reconciliatōe que fit per ꝓfessionē non đ illa que fit ab excōicatōe quā non nisi epus uel sacerdos facere potest. ſ. de sen. ex. nuper. in fi. ⁊. c. de cetero. ubi no. ⁊ idem dicūt in qualibet absolutōe uel recōciliatiōe spūali cū hoc ptineat ad potestatē dauiū que non cadit in laicū. ar. xx. di. §. i. xcvi. di. cū ad vez. excipimus ab his absolutiōez que fit in baptismo etiā per laicū ꝑpter necessitatē sacramēti. xxiiii. q. i. si quē. idē in vnctōe olei. sed de omnibus que spectant ad officiū pbri illud solū licz laicis qđ in iure exꝑmitur. subeat. ħ habes q simplices sacerdotes non ꝓferūt characterē sacramēti crisma tis. ar. lxviii. di. q̄uis. Sed nūquid ex delegatōne uel aucte dñi pape possent ꝓferre. ⁊ q possent est ar. xcv. di. peruenit. ⁊ ꝓcordāt omnes doctores q ex delegatōe epoz non licet nec vnq̄ licuit. de papali aucte dixit Alla. q non potest. Sil. dixit q ex delegatōe dñi pape ⁊ āminiculo sacramēti habiti quilibet clericus pōt quicqd habet ipe ꝓferre qđ uero nō hz mūne. ar. i. q. vii. daybertū. ⁊ si dñs papa ꝓmo ꝓferret presbi tero potestatē crismādi ⁊ postea auferret nihil ꝓferret. sed si ꝑ hiberet epo crismare ⁊ ptēpta prohibitōe ꝓfirmaret impmere tur caracter. ut. i. q. i. q quidā. ix. q. i. ordinatōes. Rō diuer sitatis q epus potest ꝓfirmare ex officio ⁊ ordine. sacerdos alius ex deleg. ⁊ āminiculo habiti sacri. mandato ergo subla to nihil potest. alii dicunt q si papa ꝓhibet epm crismare q postea crismādo non cōfert characterē licet. n. papa non pos sit tollere sacrm ꝓfirmatōis potest tñ circa illud ut in forma ⁊ in psonis ⁊ in diebus a quibus ⁊ in quibus conferri debeat suas constitutōnes facere. ut no. ſ. de bap. c. i. ⁊ si potest circa psonas ꝓferentes aliquid statuere ergo certe psone vel etiam epo potest potestatē auferre crismādi. idem dicūt ī baptismo tamē si papa talia faceret sine causa magna ⁊ aliis nota non debet sustineri tāq̄ faciens ꝯ generale statutū ecclesie. de epo aūt non credūt q si ꝓhibet aliquē a baptisando q ꝓpter ħ minus baptisatus esset. non. n. epus potestatē habet super ħ aliqd constituēdi sicut papa. ħ autē dicunt papā posse ꝑ illđ ꝑuilegiū ei diuinitus datū. qđcūq; ligaueris ꝛc. qđ sic intellr quodcūq; ligaueris per ꝓstitutōnes ul ꝑceptа. ei. n. in oibus obediendū est in spūalibus ⁊ in his que ad aiam spectāt ni si ꝯ fidem uel eis spēaliter ꝓhibita sint. Et quidā satis bene vident dicere in eo q dicunt q possunt facere ꝓstitutiōes sū mi pontificis sup ꝑmissis ⁊ eis factis si constituat q non va lent sacra a talibus collata non valebūt. itez bene fatemur q possunt epos ꝓhibere a crismādo vel sacerdotes a baptisan do. sed in hoc non valet ꝓhibitio siue ꝓstitutō q non teneat sacramenti collatio etiā si fiat ꝯ mandatū epi.

Um inter vos generale. q interdictū generale q ꝑticulare dicit. no. ſ. de vbo. si. cum in partibus. ab episcopo. ⁊ iō admittunt canonici ut non so lū agant de interdicti sui obſuatōe sed etiā epi. vel potius ut accusent de violatōe quia ħ accusatio publica est uel actō po pularis. vel ideo admittunt qr aduersarius vult rndere sed si nollet non cogeret. uobis. hic habes q caplm locū aliquez interdicto supponit. similit ⁊ decanus. ſ. de appel. dilecta. ꝯ. ſ. de his que fi. a ma. par. ca. quesiuit. ſ. de excessi. pla. c. i. vbi dr q solus epus ħ non possit sine ꝓsensu capli. so. nec epus nec inferior ꝑlatus hoc potest sine cōsensu capli nisi aliud ex ꝑuilegio uel ꝓsuetudine ꝑscripta habeat. arg. ad ħ. xv. q. vii.

epus nullus.ĵ. de excel.pla.ad hoc.ĵ.de bis que fi.ab epi.q̃sto.t h̃ no.ĵ.de excel.pla.c.i.in ciuitate.qñ locus interdr̃ clerici in aliis locis celebrare possunt.licitũ.qd si suspendat interdictũ nũquid interim potest appellare ut releuet interdictũ.r.ñ.non qr licet suspenso interdicto de gr̃a possint ibi celebrari diuina.ecclesia tamẽ semp manet interdicta.ĵ.de pri uil.cũ t plantare.§.t si templarii.nec enĩ nouũ est posterius interdictũ licet interim eius executio suspendat.ar.ff.de p̃ca. sed si mancipe.t.ff.de pecu.peculiũ.§.si ere.t sic cũ maneat interdictũ appellare non licet.rumpetur. ar.q per p̃uilegium non possunt cantare ianuis aptis.ĵ.de p̃uil.q quibusdã.dic ut no.ĵ.de p̃uil.ut p̃uilegiũ.t iõ nõ valet ꝓsuetudo ꝯria tãq̃ que inducit grauamen ecclesiis.s̃.e.c.i. vel que est ꝯ bonos mores.xii.di.illa.Duximus. qũo est h̃ q licet tm̃ ageret ad obseruantiã interdicti tamẽ papa irritat consuetudinẽ ad qd̃ actũ non erat qd̃ esse non debet.ĵ. de sy.licet.so.cũ.consuetudo esz notorie mala ut h̃ doceat.t dñi pape officiũ sit extirpare vicia.ĵ.de his que fi.ab epis.q̃sto.non debuit expectare q ageret ad h̃.sed qũocũq ei innotuerit debet illa ead̃ remouere.xxiii.q.iii.ecce.t ad hoc est.C.de sac.sanc.eccle.l.nouatione.ĵ.c.cũ venerabilis.cũ ꝓsuetudinis.t.c.pe. vbi enĩ est ꝓtentio an aliquid possit esse de iure nec ne non est ordo iudiciarius requirend̃ qualis est an consuetudo talis valeat nec ne. ut in dictis decre.ar.ĵ.de fi.p̃bi.qm̃ sacris.

Um olim Iodonensis epus concessimus. q tm̃ cum caplo suo facere posset.ĵ.de his que fi. ab epis.q̃sto.t no.s̃.de consti.cũ accessissent.in cessionibus.ff.de albo scri.l.i.ff.de decu.spurii.xxv.di.plectis.xvii.di.c.fi.ecclesijs eiusdem.h̃ vez est cũ talis ꝓsuetudo esset generalis in aliis ecclesiis eiusdẽ ,puincie.ĵ. de elec.cuz ecclesia vulterana. Si vero diuerse sunt ꝓsuetudines habebit illã dignitatẽ que sine alioz p̃iudicio ꝓmodius seruari potest ut h̃ sequit.t.xii.di.nouit.t si esset ibi tanta diuersitas q bñ ppendi non posset que esset vtiliter accipienda recurrenduz est ad metropolitanã ecclesiã. xii.di.de his. si vo in ,puincia non esset talis dignitas recurrendũ est ad vicinas ,puincias ĵ.de censi.sup eo.t h̃ intelligimus qñ iam facto p̃cedẽte nõ possunt cõcordare de dignitatibus eius. ante enĩ uel post si possint ꝓcordare tenebit qd̃ statuerint sup dignitatibus eius xi.di.catholica.sed ni ꝓcordare non possũt p̃centor factus ñ potest petere mõ predicto.preuideo.ff.de re.iur.quotiens. ĵ.de censi.ex pte.vl is est sensus assignes ei q̃cũq dignitatẽ voluerit de oĩbus dignitatibus quas p̃cẽtores habent in anglia non habita distinctõe maioris ptis ecclesiaz uel minoris dũmodo ex assignatõe tua nulli fiat p̃iudiciũ nec etiã p̃iudicet approbatis ꝓsuetudinib9 eiusdem ecclesie.

Um venerabilis frater noster temeritate.t iõ male.vii.q.i.non oportet.cũ multis sequẽti.c.lviii. di.c.i.t.ii.C.de sac.sanc.ec.que sub p̃textu.t debz h̃ carere habita t ambita.ĵ.de ꝓcel.p̃ben.lr̃as.vii.q.i.si quis epus.ĵ.de trãsla.epis.c.q̃sto. tamẽ ecclesia p̃ma p̃t eũ repetẽ si vult.vii.q.i.si quis vo.t.c.si quis presbr.consuetudinez. que erat ut tales abbates sine licentia pape transirent t sine ꝓfirmatõe ministrarent qũoz neutrũ facere poterat.ĵ.de elec. qualiter.ĵ.de transla.ec.per totũ. hodie aũt licet nisi sit mutatũ in italia in administratõe tm̃ hodie ex generali dispensatione pape vltra italiã ꝓstituti t concorditer electi possunt in tpalibus t spũalibus ministrare.ĵ.de elec.q sicut.t.c.nihil.sz h̃ cum in ,puincia essent legati a quibus poterat ꝓfirmatõnem habere non prodest consuetudo.

Um dilectus filius.g.iure eligendi. tãq̃ ,procurator ꝓuentus t sic est ar.q vacante monasterio potest agi de electõe t d̃ tali que quodãmõ p ꝓsequẽs tangit quasi statũ monasterii.s.q de alio monasterio eligere teneant. si aũt directe status monasterii tangeret vacante monasterio agi posset.ĵ. ne se.vacan.c.i.t vlti.vbi no. vel potes dicere q vacante monasterio abbate licite possunt monachi etiã de statu monasterii litigare quia non caret monasterium legitimo defensore cũ ꝓuenr possit facere sindicũ.ff. q cuiqz vniuer.l.i.secus autẽ si vacet ecclia epo cũ.c.non habeat defendere iura epi.super iure autẽ suo guil.,põo noie agebat et ideo sup vtroq̃ ferr̃ sntia. de hoc plene no.ĵ.ne se.va.c.i. de iure cõmuni.xviii.q.ii.abbate. t.c.q̃ sit.xvi.q.vlti. c.vlti. constitutum. io.dicit q licet epus possit vnã eccliam alteri subiicere.ĵ.de ex.pre.sicut vnire.non potest statuere q vna ecclesia eligat p̃latũ de alia uel electõi eoz intersit cũ h̃ ꝯ ius cõmune sit.xvi.q.vlti.c.fi.ĵ.de iurepa.nobis.sed certe non videmus quare epus cũ caplo suo hoc non possit.ar.ĵ.de his que fi.ab epi.q̃sto.t.xi.di.catholica.t est h̃ satis expressuz.et ĵ.de vbo.sig.abbate.t est h̃ ar.fm opi.io. q minus iustus titulus.s.q constitutio epi parit cãm p̃scribendi.ff. ,p empto. q vulgo.ff.,p legi.l.iiii.t.vlti.ĵ.de emp.puenit.tu dic q h̃ ñ est iniustus titulus.immo plus dicũt quidã q epus quecũq̃ statuta vult dũmodo non sint ꝯ ius potest facere sup ecclesia edificata uel edificanda anteq̃ ordinet de clericis t aliis nõ solũ que respiciant p̃sens tempus uel etiã ,primũ sed etiã remotũ in futuz ut h̃.sed postq̃ facte sunt ecclesie t iam p ꝓñs habent iura ꝯria non potest statuere in eis epus aliqd in cõ p̃iudiciũ.ĵ.de excel.pla.ad h̃.s̃.e.cũ olim.nisi iusta causa subeat. ut no.ĵ.ut ecclesia.bene.ut nostrũ.in fi. vel dic q monasterio carofen.h̃ licitũ fuit epo concedere cũ sicut ex interp̃tatione pape colligit nihil aliud intelligit ꝓcessisse nisi q ad eũ p̃tinebat.s.ꝓfirmatõnez que de iure cõi ad epm p̃tinet.t iõ et sequit q sic interp̃tat q nec iuri cõi nec p̃uil.derogat.t sic et non est ꝯ quia non potest imponere futuritate rei que non e obligata sed ꝓfirmatõi que sua est donat q licet mortñ.loci diocef.electõ.noie electõis intellige ꝓfirmatiõem t h̃ est ut statutũ iuri cõi ꝓcordet habet ei electõ plures ptes p̃tinet.n.scrutiniũ publicatõem ꝓsensuz plebis t ipam ꝓfirmatiõem.ar.li. di.qui in aliquo.suspensis. suspensus nõ potest eligere nec eligi ut h̃.t.ĵ.de eta.cũ bone.ĵ.de elec. cũ inter. R.de deri. excõi.mini.postulasti.nec postulari.ĵ.de postu.c.i.in fi. nec i uestire.ĵ.de ꝓcel.p̃ben.t ec.non va. quia diuersitate. nec excõicare.xxiiii.q.i.audiuimus.nec prebendã dare de iure nisi rõne officii det ei prebenda t sit ei annexa.i.q.iii. si quis odiecerit.. Quidaz tm̃ dicunt sed non placet q excõicare possit t prebendas dare t alia facere que sunt ex iurisdictõe non d̃ ordine.ar.ĵ.de elec.transmissa.t h̃ intelligimus va nisi suspẽsus est ab officio t beneficio uel officio tm̃ cũ rõe officii ꝓpetat beneficiũ.lxxxi.di.si quis sacerdotũ.t.c.eos.Quid si eet suspensus ab ingressu ecclesie uel a pontificalibus cũ ,p qua libet re possit interdici ,put visum fuerit supioi. ut.ĵ.de offi. dele.sane.t.c.pastoralis.in p̃n.ar.ff.de pe.moris.dicimus q ab his solis ,phibent que sunt interdicta sibi t que depẽdẽt ab illis t non ab aliis cũ pene sint moliende tc̃. de peni.di. i.pene. Item dicũt quidã q licet non valeat in spũalibus q facit excõicatus uel suspensus valet tm̃ in spũalibus q̃diu tolerat ex ignorãtia quia forte sunt suspensi a iure non p sntiaz t ideo omnia eius facta tenent.ar.viii.q.iii.nõne. sed h̃ verũ credimus in his que faciũt rõne publici officii faciũt.arg.ff. de offi.p̃to.l.barbarius. al̃.secus. vnde si canonici excõicati vel suspensi eligant sed tollerent t etiã non sint notatim excõicati uel suspensi tm̃ excipi p̃t ꝯ psonas eoz.C.de orig.iur̃.l. i.t cassat qd̃ fit ab eis qr non dr̃ quilibet canonicoz habere publicũ officiũ sed caplm potest dici br̃e publicũ officiũ i electõe t aliis que ad illud p̃tinet. p illud.ĵ.de p̃scrip.causam. vbi no.de hac mã.ĵ.de decr. fraternitatẽ. de testi.cũ tu.C.de inoffi.dona.l.i.de pe.di.i.periculose.talis.s.rõabilis.ĵ.e.c. fi.t prescripta.ĵ.de cã pos.t ,p̃pe.cũ ecclesia sutrina.in fi. t ẽ necesse prescriptõ.xl.annoz in ecclesia.ut in auc̃. hui9 ꝓsti.inter.p̃.ꝓ.t in auc̃.de eccle.ti.§.partẽ. in aliis sufficit.x.vel.xx. annoz.ff.si ser.ven.si quis di.ff. de aqua plu.ar.l.ii.in fine.

ꝛ ħ vera sunt si qꝫ ꝓscribi ꝛ assuescit habet ꝓtinuã cãm. ff. de fui. vr. p̃di. fozamẽ. item credimus q si ꝓsuetudo non est spẽaliter ꝫ aliquã eccleſiã sed generaliter ꝫ omnes tam cõtra eccliam q̃ꝫ contra alios sufficit ꝓscriptõ. x. annoꝝ sicut ꝫ alios ita contra eccl̃as. alii autẽ distinguũt inter eccl̃as ꝛ p̃uatos alioquin. ſ. si non habet ꝓtinuã cãm necesse est ꝓscriptio cũ non extat memoria. ff. de aqua co. ħ iur̃. §. ductus aq̃. ꝛ no. q semp debet allegare titulũ sed tm̃ ꝓbare tꝑus. ff. de vsur. cũ de in rem. de hoc plene no. ĵ. de prescrip. si diligenti. p̃ud̃icet. ſ. q̃ carosen̄. eligebant ꝛ ꝓfirmabant.

Um consuetudinis. omniũ. vsus. quia spũaliũ psonaꝝ. nouitates. ff. de consti. p̃nci. in rebus. xi. di. quis nesciat. ĵ. de cã pos. pastoral. ĵ. de reli. do. ne nimia. consensu. no. q vbi requirit ꝓsensus alicuꝰ non ẽ vis vtrũ ꝓsentiat qñ fit illud cui consentire debꝫ an postea. ĵ. de elec. c. q sicut. dũmodo a p̃ncipio teneat id cui ꝓsensus accedit quia alias ei qꝺ nihil est ꝓsensus accedere non potest. ĵ. de elec. auditis. ar. ℈. ff. de ser. ru. prædi. p fundũ. ff. cõia p̃. receptũ. vbi dr̃ q si multi habent aliquẽ fundũ ꝛ sigillati quilibet ꝓcessit alii seruitutẽ in eodẽ fundo qñ vltimus ꝓsentit cõfirmant ꝓcessiones oĩm aliozꝫ qui prius ꝓcesserãt ꝛ tm̃ precedentiũ concessio uel saltẽ vnius solius qui a p̃ncipio ꝓcessit non valuit. so. dicimus q quilibet ꝑ parte sua potuit ꝓcedẽ ꝛ tenuit eius ꝓcessio ita q vlterius ꝫ eam venire non potest. secus tm̃ in alienatõibus iur̃ ecclesie vbi non tenet qꝺ a pauti oribus fit nisi maior ps ibidẽ residentiũ ꝫctum inierit. x. q. ii. ħ ius. xii. q. ii. sine exceptõe. immo ꝛ ꝫctus p̃cedere debet alienationẽ ut predicto. c. sine exceptõe dr̃. ꝛ ħ vera sunt ubi requirit ꝓsensus. sed vbi requireret auctas tunc non sufficit eiꝰ ꝓsensus qui auctem prestare debet sed sicut vbum sonat auctoritatẽ prestans auctor ꝛ p̃ncipalis esse debet in ipsa venditione. insti. de auc. tu. §. tutor. xvii. q. iiii. in venditõibus. ꝺ ħ plenius. no. ĵ. de re. eccle. non alie. dudũ. constitutiones. q̃ tangunt eꝰm ꝛ iura eius uel cõem statũ illius eccl̃ie. ꝛ idez esset si ꝓsuetudo esset sup rebus magnis uel negocijs eccl̃ie. ĵ. de his que fi. ab epis. q̃sto. s̃. de constitu. com omnes. vbi de hac materia no.

Xpte consuetudinis. ar. ℈ quia magis auctẽ cõsuetudinis est. est. n. legis abrogatrix. ff. de legi. de quibus. est ꝛ interptatrix. ff. de legi. nam ad ea. ꝛ ħ est etiã adiutrix insti. de iure na. §. ex non scripto. sed quidaꝫ dicunt hanc prædictã auctem olim ꝓsuetudinẽ habuisse q̃ꝫ pplius ꝓdebat leges. insti. de iure na. §. lex. at hodie cõsuetudo populi non est tante auctis cũ transtulerit potestatẽ hanc in p̃ncipem. insti. de iur̃ na. §. sed q. nam cũ legislatoris suffragio leges scribant eiusdem tacito ꝓsensu abũcit uel abrogat. ff. de legi. de quibus. ꝛ ita intelligas. C. que sit lon. l. i. ꝛ ĵ. e. c. fi. vel leges p̃me. ſ. que dicũt q ꝓsuetudo est abrogatrix ꝛ interpretatrix ꝛ ꝓductrix loquũtur de legibus municipalibus quas quisq̃ sibi populus statuit quas etiã ℈ria lege vel ꝓsuetudine tollere potest. lex aũt generalis ꝛ impialis tm̃ lege impiali tollit ꝛ sic loquit̃ hic ꝛ lex codicis. vel in legibus p̃mis loquit̃ de generali ꝓsuetudine que ex certa scia legislatoris. ſ. p̃ncipis inducit̃. lex autẽ codicis ꝛ hic loquitur de spẽali consuetudine que ꝛ si ex certa scientia principis inducitur tamẽ legẽ non abrogat licet in eo loco seruetur. ff. cõiã pred. venditor. §. constat. sed ꝓtra. ff. de sepulch. vio. l. emptor. §. diuus. Sed distingue vtrũ consuetudo precesserit legem ꝛ tũc lex derogat an ecõuerso ꝛ tunc lex abrogatur nisi lex consuetudinẽ prohibeat admitti ut in vsura ꝛ in reuerentia. ĵ. de prescrip. cũ non liceat. ꝛ casibus quos no. s̃. in p̃. c. vel nisi sit cõsuetudo ꝑ errorẽ introducta quia tunc in eo loco abrogaret. ff. de leg. q non rõne. licet quidã ħ ꝛ illam legẽ aliter intelligant. ꝛ ad idem. xii. di. omnia. alii distinguũt an sit talis lex cui derogari possit per pactũ qualia sunt que in fauorẽ alioꝝ introducũtur ut si ꝓuenerit q amisso pignore non teneat debitor. C. de pigno. acti. que forte uitis. tunc consuetudo abrogat legẽ in eo loco ubi est consuetudo. si vero talis sit lex cui non possit derogari per pactũ qualis est. ĵ. de fo. ꝓpe. si diligenti. ꝛ. C. de pac. si quis in ꝓscribendo. ꝛ in casibus ibi notatis tũc non possit per ꝓsuetudinẽ abrogari. ꝛ videt merito ꝓsuetudinẽ pacificari pacto quia ipsa consuetudo tacitus cõsensus dr̃. ff. de legi. l. de quibus. sed ħ non vr̃ ver quia fm hoc furiosis ꝛ infantibus qui consentire non possunt nõ obesset. ff. loca. qui ad certum. Sed forte dices ꝛ male q cũ maior pars ꝓsenserit omnes cõsensisse uident. ff. de vi ꝛ vi. ar. l. penul. ff. ad municip̃. qꝺ maior. sed illa regula vera est in obligatõibus ꝛ ut vniuersitas possit ꝓuenire talis aũt consuetudo inducit̃ non tantũ ad hoc sed etiã detrahit singuloꝝ patrimonio ꝛ per eaꝫ etiam singuli ꝓuenũntur. q per pactuꝫ esse non potest nam ꝛ si millesies pacisceren̄t extranei q ego conueniar uel aliqd dem non obest mihi. ff. de vbo. obli. stipulatio ista. §. alteri. ꝛ. §. si stipuler. alii distinguũt an lex sit sola et consuetudo contraria ꝛ tunc legẽ abrogat. an lex lata p consuetudinẽ sit roborata ut sic contraria consuetudo postea inducta legẽ vincatur. ar. prebet q de venditõne dicit̃ que solo dissensu dissoluit̃ si traditõe non fuerit roborata alioqn ꝓtra C. qñ lice. ab emp. dis. l. i. vel dic q bicloquit̃ quando cõsuetudo est laudabilis tm̃ quia prescripta non est iuri scripto nõ preiudicat. sed vbi non est scriptũ ius ꝓtrariũ. xviii. q. ii. seruitiũ. seruanda est consuetudo laudabilis etiã si non sit scripta xi. di. in his. ff. de le. diuturna. §. sed ꝛ ea. vel dic melius q ħ decre. determinat ℈rictatem. ſ. q tunc consuetudo generalis legi preiudicat si est prescripta alis non. itẽ no. q non alit̃ cõsuetudo derogat legi nisi sit inducta de cõsensu illius qui ħ iurisdictiõem ꝛ potestatẽ faciẽdi legẽ municipalẽ super illa re ꝛ ℈ illam de cuius consuetudine agit̃. nam qua rõne super illa re ꝛ contra eam habet potestatẽ faciendi ꝓstitutiõem ꝛ eaꝺ ratõne inducendi consuetudinẽ. ar. ff. de le. de quibus. non est vis siue ipe dñs consuetudinẽ inducat uel subditi eius cõsensu. alienant. ꝛ male. ff. de fundo do. l. i. ꝛ. l. iul. ꝛ ħ intelligas in dote. ſ. q ibi non tenet alienatio nam in rebus paternalibus distinguit̃. an sit translatũ dñiuꝫ in maritã ut tunc teneat alienatio an non. ff. de iure do. si ego. §. dotis. ꝛ tunc nõ tenet. bonis. immo dotẽ amittit. in auc̃. ut lice. ma. ꝛ auie. §. quia vero plurimas. vbi etiã continetur q de rebus adultorũ fieri debeat. ꝛ ad idẽ auc̃. ut nulli. iudi. §. si quando.

Um tanto naturali. xxxii. q. vii. flagitia. derogari. potest tm̃ addere diminuere ꝛ distinguere. ff. de iusti. ꝛ iure. l. ius ciuile. ꝛ. l. ius aũt. ꝛ est videre i testibus. nam ꝛ in euangelio legitur in ore duoꝝ uel triũ ꝛc. ĵ. de testi. in omni. ꝛ tamẽ per canones ꝛ leges alicubi requirunt̃ plures. ii. q. iiii. c. i. ꝛ. ii. C. de testa. l. fi. ꝛ qua rõne ius ciuile ħ facit ꝓsuetudo facere potest. ff. de legi. de quibus. ꝓtra xviii. q. vlti. c. vlti. sed potest dici illud ex permissione vel indulgentia fieri non de iure. consuetudinis. bone ꝛ non prescripte. preiudicium. quia prescripta nõ est. ar. xi. di. in his rationabilis. rationabilis dicitur omnis ꝓsuetudo que nõ obuiat canonicis institutis uel etiã quã ius substinet etiaꝫ ℈ canonica instituta. irrationabil̃ est que a iure improbat̃. s̃. e. cũ venerabil̃. prescripta. xl. an. ut no. s̃. e. cũ dilectus.

De postulatione prelatorum. Rubrica

D hoc in. beato pet.

Scõm antiqua iura non videt multa differentia fuisse inter postulatõez ꝛ electiõez indifferẽter antiqui vtebant̃ his vocabul̃ lxiii. di. per lr̃as. lxi. di. §. his omnibus. Sed hodie cũ ꝓprius intellectus p iura ꝛ ꝓsuetudinẽ cuilibet vbo sit accomodatus magna est dr̃a. nam qñ dicit ego

eligo nihil aliud est dicere q̄ꝫ ꝓsentio in te tāq̄ꝫ in sponsuꝫ vl̄ prelatū uel canonicū. sed si ꝑsona talis est que sponsus ul' ꝑ latus uel canonicus esse non possit sine dispensatōne ut irre gularis ꝛ alii de quibus no. j. e. c. ulti. peccauit si dixit eligo ꝛ iccirco cassaī ꝛ punīt. j. de elec. innotuit. si aūt dicat postulo non intelligīt in cū tāq̄ꝫ in sponsuꝫ uel ꝑlatū vl̄ canonicū cō sentire ꝛ ideo potest variare. j. e. bone. nisi placuerit maiorib⁹ a quibus postulari debꝫ sed tunc si placuerit habebīt in spō sum ipso iure. j. de ꝓdi. appo. super eo. Sed queres que rō est q᷑ subditis alterius ecclesie potest eligi ꝛ tñ necessario req᷑ rīt ꝓsensus prelati sui. lxiii. di. lr̄as. ꝛ tñ non potest eligi alliga gatus vel irregularis. ꝝñ. ad hoc ut aliquis eligi possit h̄ so lū requiro q᷑ eligibilis sit ꝛ q᷑ statim ut electus est sine alteri⁹ requisitōe ꝛ sine dispensatōne statim ꝓsentire potest ad illā di gnitatē qualis est subdiaconus qui eligibilis est ꝛ sine ꝯdicti one in ecclesia potest ubi est subdiaconus. j. de eta. ꝛ quali. a multis. possum. n. ꝓsentire ubi talis sponsus meus sit h̄ non vr̄ vez quia etiā monachus in abbatē sui monasterii eligi dꝫ j. de renū. post translationē. melior rō vr̄ q᷑ quilibet eligi pōt qui sine alterius requisitōne electōi de se facte ꝓsentire potest ꝛ hoc potest subdiaconus lꝫ non possit transire sine licentia sui epi. h̄ autē non potest monachus nisi q̄ñ eligīt in abbatē sui monasterii ꝛ ideo tunc ꝓsentire potest. ar. p̄all. decre. post translationē. sed alii obligati ꝛ irregulares psone ineligibiles sunt quia ꝓsentire non possunt. vnde sine dispensatōe nō po test fieri mr̄ionīuꝫ inter has psonas ꝛ ecclesias ꝛ eligētes. nec ꝓsentire potest nisi p̄mo patronus vel ille cui p̄mo obligatus est assensuꝫ prestet. liiii. di. ex antiquis. ꝛ. c. seq. vnde dicimus q᷑ si quis eligat postulandō cassanda est electio. j. e. c. vl. j. de elec. innotuit. si autē postulauerit eligendū si minus solēniter puta quia queraī ab epo ut daret suū subditū non est malū sed post necesse est interuenire solēnem electionē. si autē solē niter postulet nihil agit quia non ꝓsentit in eū ut in sponsū ꝑ postulatōnem. item epus qui ꝓsentit q᷑ transeat non potest ꝑ suū ꝓsensuꝫ mr̄ionīū spūale inter eos facere. sed dices quare secus in postulatōe eius qui de iure postulandō est ut irregla ris. ℟ñ. in vera ꝛ necessaria postulatōe facit postulans q᷑ po test quia ꝓsentit in eū si supior approbauerit ꝛ supior qui po testatē habet dispensandi ꝛ approbādi omnia ꝓplet. s. appro bando postulatōem vnde de cetero ver⁹ est sponsus ꝛ veruꝫ mr̄ionīū inītiatū ꝛ cōsumatū ꝛ imitari vlterius non potest ut dictū est. sed q̄ñ postulant solennīt quē eligere poterant ꝛ in quē tāq̄ꝫ in sponsuꝫ ꝓsentire ꝛ non eligunt sibi imputēt ꝛ vr̄ h̄ ipsum studiose fecisse. item alius epus cuius subd̄. est non habet potestatē facere suū subditū alterius ecclesie sponsuꝫ lꝫ de transeundo possit suū accomodare ꝓsensuꝫ. alii sequūtur grossiciē canonicā ꝛ etiā vtilitatē ecclesiaꝝ ꝛ dicūt q᷑ si solēni ter fiat postulatio de ꝑsona eligenda q᷑ in oibus eandē vim habet sicut si ꝑsona ineligibilis postulata esset. sepe. n. aliqui magis volunt postulare q̄ꝫ eligere quia dubitant de persona an sit eligibilis ꝛ ideo qd̄ securius est faciūt quia postulant ꝛ ideo ꝑ hui⁹ postulatōem intelligunt ꝓsentire in eū dūmodo supior concedat ꝛ h̄ satis ꝓsonat equitati nisi de eoꝝ volunta te ꝯriuꝫ appareret ꝛ tunc dic ut. s. Sed si vis secure ꝓcedeī dic eligimus ꝛ postulamus talē fm qd̄ de iure melius valeī potest. ineligibiles aūt omnes illos ꝛ solos dicimus qui sīñ dispensatōe eligi non possunt. criminosus autē eligibilis est. ꝛ inde est q᷑ si tpe electōis erat criminosus sed postea egit pe nitentiā q᷑ non tenet renūtiare sed sine vlla dispensatōe pōt i epatu remanere. ut no. j. de electi. duduꝫ ro. non mireris qd̄ diximus de subdiacono q᷑ statim ut electus est potest ꝓsentīr electōi de se facte ꝛ intelligo anteq̄ꝫ epus det ei licentiā nec se quit transire non potest sine licentia epi ergo nec ꝓsentire po test. nam si res est cōis vnus sine alio non potest cōcedere f̄ nitutē ꝛ tamē consentiēdo pōt facere ut alius eā habeat. ff. d̄ serui. ru. prędi. ꝑ fundū. nam vterq᷑ suū cōsensū in sua ptāte habet. at non est idē in postulandis. vel dic q᷑ regulares ma gis ligati sunt q̄ꝫ subditi ideo ius statuit illos postulandos ꝛ hos eligendos ꝛ non oīuꝫ que a iure tradita sunt rō reddi potest. ff. de leg. non oīum. conuenientes. ꝛ appellatōni re nūtiantes taeite vel expresse. non negauit. h̄ taciturnitas ꝓ confessione non habet. sed ꝯ quia si quis interrogatus non respondet ꝓ ꝓfesso habet. ff. de inter. acti. de etate. §. nihil. C. de iurīurā. l. ii. j. de presūp. nonne. at iste fuit requisitus ut di cit lr̄a ergo si tacuisset sibi nocere debet ꝛ ꝓ ꝓfesso habeī. req situs. ar. q᷑ licet supplere de facto iudici ꝛ hoc dicunt quidaꝫ ar. ff. de peti. here. l. fi. alii ꝯdicunt nisi factū sit ei notū ut iurō. sicut est ut dicunt testes ꝛ in attestatōibus scriptū est. j. de cor. vicia. c. i. C. de appel. l. fi. insti. de ac. §. si vnus. ff. de edil. edi. bouē. §. aliq̄ñ. de iure aūt semp supplere licet. C. ut q̄ dest. ad uo. ꝑ totū. h̄ autē iō suppleuit de facto q᷑ in modū inq̄sitōis agīt quia cū magna inquisitōe debet fieri ꝓfirmatio epoꝝ. xl vii. di. de petro. j. de elec. posteq̄ꝫ. ꝛ. c. cū nob⁹. lxi. di. miramur ꝛ maxime q̄ñ petīt admitti postulatio que tñ de gr̄a ꝓcedit j. e. postulatio. ꝛ eodē modo in ordinatiōe non tñ epi sed ēt cuiuslibet clerici. xxiiii. di. ordinatōes. item in ꝓsecratōne. xx iiii. di. q᷑ epus. illud idē in electōe. j. de elec. dudū. in genesi. viii. q. ii. dilectissimi. nec obstat. j. de act. qualīt. vbi dr̄ q᷑ dꝫ p̄cedere infamia quia illa loquit q̄ñ de crimine ꝯcto fit inqui sitio. h̄ aūt q̄ñ de ꝑsona nec debet tunc de aliquo crimine no minatim q̄ri nisi esset diffamatus sed in genere tñ. s. si sit ma le vite. ar. ff. de qōnib⁹. l. i. §. qui questionē. de etate tñ ꝛ scia ꝛ irregularitate ꝑsone etiā sine infamia p̄cedente spēaliter inq᷑ ret. j. de elec. cū nobis. ꝛ de his que ꝓtinent in. c. xxxiii. di. q᷑ epus. idem est in accusatiōibus clericoꝝ. ii. q. viii. si q᷑ sunt. ꝛ. c. seq. sed in bis predictis sufficit br̄e lr̄as bonas testimonial' exquo ꝯdictorē non habet nisi ꝯria fama laboret. ii. q. vii. cri minatōes. vii. q. ii. qualiter. lvi. di. c. vlti. viii. q. i. qualia. j. de ꝑben. in lat. nec sunt querendi testes in hui⁹ inquisitōibus q̄ fiunt ꝯ non diffamatū. itez credimus q̄ñ fit visitatio alicuius ecclesie uel fit generalis inquisitio in capite ꝛ in mēbris. j. de offi. or. c. i. x. q. i. decernimus. epus. xviii. q. vlti. visitandi. nō semel. j. de sta. mo. in singulis. ꝛ. c. cū ad monasteriū. j. de re. iudi. cuꝫ. i. ꝛ. a. ꝛ h̄ casu iurant. dr̄e veritatē de oibus crūbus exceptis occultis. j. de act. qualiter. q̄ñ aūt fit inquisitio d̄ cer to crimine non debent testes dr̄e veritatē de occultis uel ma nifestis nisi de bis de quibus copia facta est infamato. j. de accus. qualiter. §. debet. notitiam. ff. de proba. verius. ff. de decre. ab or. fac. l. fi. lxxxii. di. ꝓpositi. ꝯ. de ꝓsti. cognoscen tes. constitutio. idem dicunt quidā in citatōne q᷑ sufficit q᷑ solēniter edaī ꝛ publice publicēt nec est necesse q᷑ singuloruꝫ auribus inculcēt per nūtiū uel ꝑ lr̄as sed sufficit quia citatus nouit solēniter ꝛ publice citatōem emissam ar. h̄. nec pōt dr̄e se nescire si in suis ptibus facta est. xvi. di. q᷑ dicitis. lxxxii. di. ꝓpositis. j. de de. non resi. tue. j. de ꝑsump. q̄ꝫto. fm quo dā. alii dicunt citatōnem non valere nisi fiat vel ad ꝑsonā vel ad domū. ut no. j. de eo qui mit. in pos. si aduersarius. solle niter. ff. de institu. sed ꝛ si. §. i. xii. q. ii. qui humanis. in auē. ut fce noue ꝓsti. circa p̄nc. publice. sufficit solūmodo q᷑ pub lice lata sit etiā si non sit ibi solēnitas que habeī. xii. q. ii. de bent. in constitutōe legis tñ non est malū dr̄e q᷑ necesse sit ibi solēnitatē seruare. C. de legi. humañ. leditur. idem dicit ī ex cōicatōe qd̄ in constitutōe quo ad publicatōem. item sicut in edicto sufficit q᷑ publice ꝓponaī. j. qui si. sint leg. causam. ff. de dam. infec. l. iiii. §. totiens. C. de an. except. ut pfectius. C. de iudi. ꝓperandū. ꝯ. ff. que sen. sine appel. re. l. i. §. item ex. sed ibi nō fuit edictū solēniter ꝓpositū vel in eo loco ī quo debuit. ff. de instit. sed ꝛ si. §. i. concilium. xvi. di. q᷑ dicitis. regi. j. de offi. dele. sane. §. i. que eius iurisdictōem suberat ꝛ de iure fuit h̄ interp̄tatio. ff. de vb̄o. sig. l. pupillus. §. territo riū. vel potes exponere. i. qui sibi in crimine fauebant. ꝛ tunc etiā bñ fecit q᷑ eos excōicauit ꝛ ipso iure in canonē icidebāt

ſ.de ſen.exc.nuper.immo plus dicimus q; ꝛ ſi ex vi poſitoꝝ vboꝝ in lr̃is aplicis hoc facere non poſſet qz tñ generalis legatus erat ratum erit qđ fecit auc̃te legatõnis ut potius res valeat q̃ pereat.ſ.de prebẽ.niſi eſſent.item q; legatus interp̃ taſ reſcriptũ pape eſt ꝓpter cãm quã agebat legatus. ꝛ de h̃ no.ſ.de vbo.ſi.olim fuit.ꝛ ſicut quilibet iudex in cã interp̃ legẽ.ff.de le.non poſſunt.ꝛ.l.nam ſi.legatus aũt ſuã ꝓſtitutionẽ interp̃.ſ.de vbo.ſig.ex pte veſtra. ſanctiones.xxviii. di.quia.ff.ad.l.aquil.ita vulneratus.perſonam.qui.n.int dictũ non ſeruat remouendus eſt ab officio.ſ. de de.ex.mi. poſtulaſtis.§.vlti.ꝛ quidã dicunt talẽ irregularẽ eſſe ſuſpenſuz ꝛ ſatis vr̃ hoc dr̃e.c.ſ.de elec.cũ inter. R.ſenio.ar.xi.q. iũ.ſi quis ep̃us dã.p̃uare.h̃ habes q; conſtitutio lata.cõ. que loquit de his qui ſcienter indignũ eligunt q; p̃uant ea vice potãte eligendi.ſ.de elec.cũ in cunctis .trabit ad poſtulatõem.ſ.de elec.bone me.ſ.c.,pxi.ſecus tñ ſi poſtulat illegitimus.lvi.di.cenomañ.ſ.de elec.innotuit.

Ratum niterentur.ꝛ innouarũt ipſuz poſtulando de facto ſed quia de iure non poterant ꝛ ip̃o iure non tenebat poſtulatio ꝛ ideo ponit niterentur reuocare.ꝛ male.ſ.de elec.ſuper eo.p̃uilegium.ex p̃ulegio.n.ꝛ de gr̃a erat quodãmodo eligebat cũ de iure potuiſſent p̃uari.s.c.,pxi.in fi.item h̃ credo verũ.ſ.q; ipſo iure p̃uati ſunt poteſtate eligendi vbi ,ppter vicĩũ pſone caſſata eſt poſtulatio ul̃ electio. ut h̃.s.,pxi.c.ſecus ſi ,ppter defectũ forme ſ.de elec.ſuper eo.ꝛ eodẽ mõ ſecus eſt ſi caſſet ,ppter irregularitatẽ.ſ.de elec.innotuit. vbi dr̃ q; cũ qui caſſatus erat põt eligere.poteſt tñ dici qđ hic dr̃ q; ſi irregl̃aris poſtulatus fuit ꝛ ſimplr̃ ꝛ eius eſſet caſſata poſtulatio ſi poſtea üđ poſtularent eundẽ p̃uati eſſent poteſtate eligendi. vbi h̃ ar.op.C.ſẽ. re.non poſ.l.vlti .c.aũt innotuit.loquit qñ non fuit admiſſa poſtulatio quia peccauerunt in forma eligendo q̃ poſtulare debeant.vel melius ibi renouata eſt poſtulatio de ſpẽali gr̃a ſed bene eſſent p̃uati ipſo iure poteſtate eligendi ſi ſcienter illegitimũ elegiſſent.item p̃uati ſunt ipſo iure qui electõem celebrare attẽptauerunt p abuſum potentie ſecularis.ſ.de elec. quiſqs.item ſi elegerint indignũ ſcienter.i. male vite uel mõris ſcie vel illegitimuz.ſ.de elec.cũ in cunctis.in p̃nci.ꝛ.c.innotuit.ꝛ.c.ſcriptũ.ꝛ dices idẽ vbicũq; eligit qui poſtulandꝰ eſt.qui aũt poſtulandi ſunt no.ſ.e.c.vlti.ſed ſecus ſi eligendꝰ poſtulauerit quia tunc non eſt ipſo iure p̃uatus ſed aliũ vel eundẽ eligere poſſunt cũ etiã ſi bene poſtulaſſent licet ab ea recedere ꝛ aliũ poſtulare.ſ.e.bone memo. item qui recipit in ep̃m poſtulatũ vel electũ cuius nulla eſt poſtulatio uel electõ ipſo iure p̃uatus eſt poteſtate eligendi.ſ.de elec.bone memorie magũ.item ſi ſunt aliqui ſuſpenſi uel excõicati in caplo in alios recidit ius eligendi.s.de ꝓſti.cũ dilectos.itẽ p̃uati ſũt poteſtate eligendi ipſo iure qui non eligunt.ſ.tempus in laſ. ꝓcilio conſtitutũ.ſ.de ꝓceſ.p̃ben.non va.c.ii.ſ.de ſup.negli. p̃la.c.iii.item laici.ſ.de elec.ſacroſancta.ꝛ.c.maſſana. item q; poſt appellatõem legittimã poſtulent.ſ.de elec.bone.i. ſed ſi elegerũt poſt appellatõez non eſſent p̃uati.rõ diuerſitatis eſt q; appellatio non impedit electõem niſi ex iuſta ꝛ vera cauſa interponaſ.ſ.de elec.cũ inter canonicos.ſed poſtulatõem impedit etiã ex falſa cã interpoſita appel.cũ non debeat fieri niſi in concordia.ſ.c.i.alii tamẽ ꝯdicunt de his p̃uatis ipſo iure poteſtate eligendi daſ vera regula.ſ.q; tenet electio eis nõ vocatis facta ſiue notoziuz ſit q; ſint ipſo iure ſuſpenſi. ſiue p ,pbationes poſſit fieri manifeſtũ qđ licet facere manifeſtuz ẽt poſt electõem factã.nam non oportet ante electõez facere eos p̃uare per ſnĩam vel eligendi licentiã obtinere qđ ſatis probaſ ex iuribus allegatis.item alia regula daſ q; vbicũq; electio eſt nulla ,ppter pſonã electi ꝛ tunc etiã ipſo iure eligẽtes p̃uati erunt potãte eligendi ſi ſcientes cauſaz quare ineligibilis erat ipſum elegerũt.ſecus autem ſi ,ppter defectũ forme electio ſit nulla quia ob hoc non erunt eligentes ꝯ formã p̃uatí poteſtate eligendi.ſ.de elec.quia propter. Deuolutã ideo eligere poterant ſiue in ptinenti ſiue ex interuallo.ut.ſ. no.de elec.dudum.auctoritas.ſpẽalis non generalis legatõiſ.prouidiſti.bene dicit ,puidiſti qz poſtulatõ nũq; eſt cõfirmãda cũ nihil iuris cõferri poſſit ꝛ ideo ſupioz non debet dicere confirmo poſtulatõem vr̃am ſed debet dicere fm q; poſtulatis de tali ,puideo.vel dic ſic poſtulatõem vr̃am admittimus ꝛ hoc eſt magis vſitatũ ꝛ iuri magis conſonat qz ad ſupioz nõ ptinet ,puiſio.mandato.niſi ſpẽale mandatũ ſuper hoc recepiſſet auc̃te legatõis non potuit dare licentiã tranſeũ di.ſ.de offi.leg. niſi ſpẽal.

One memorie allegare.C.que deſunt ad.l.i.s. e.c.i.vbi de hoc.generali.h̃ habeſ q; inſtantia cardinaliũ eſt ſollicitudo oĩum eccleſiaꝝ.ſpeciali.vii. q.i.ſcias.ſ.de renũ.niſi cũ p.ff.,p ſo.actõe.§.labeo.in auc̃.de reſti.ꝛ ea que p.§.licet.C.de cadu.tol.l.i.§.vlti.ex gratia.ipi eni non acquirit ius ex poſtulatõe.ſ.e.c.pe. nec prelatus cogit concedere eũ.lxiii.di.lr̃as.in auc̃.de ſanctiſ.epi.§.nulluz niſi ex cauſa.ſ.de iurepa.nullus.vocem. h̃ dr̃ propter quoſ daz qui dicebant amiſiſſe poteſtatẽ eligendi vel ,ppter ſuffraganeos qui habẽt ius i electõe.nominationem.nominatõ canonica dr̃ qñ omnes ꝓcordant de aliquo ineligibili aſſumendo ꝛ vadunt ad eũ a quo h̃ petend̃ eſt ꝛ exquir̃ ꝓſenſum eius.nam h̃ dr̃ noiatio canonica que non poteſt dici propꝛe poſtulatio cũ poſtulatio ſolẽniter fiat.ut no.ſ.de elec. in cãis tñ in h̃ credo ſilem poſtulatõi quia poſtq̃ ille a quo poſtulatus ꝓſenſit non poſſet a poſſeſſione reſilire ſine conſenſu illi⁹ qui preſtat aſſenſum. ar.ſ.c.,pxi.nam eadẽ rõ eſt in noiatõe ꝛ in poſtulatõe.ſed ſi illi duo.ſ.poſtulans ꝛ ille a quo poſtulaſ conſentirent q; a noiatõe recederet credo q; poſſet fieri ẽt contradicente nominato. ſecus credo ſi poſtulatio eſſet ſolẽniter facta.

One me.ius.melius ꝛ leuius dixiſſet ſi ſic propoſuiſſent cũ eſſent in quaſi poſſeſſione eligendi. preficiendo. in hac preſenti vacatõne de qua agitur. gratia.ſed ſi ille qui ex debito debet intereſſe electõi pmittatur intereſſe de gr̃a ſufficit ei dũmodo pmittaſ intereſſe tãq̃ ſuffragiũ prebens ꝛ poſſeſſionẽ retinens ſicq̃ habebat. ſed ſi vocareſ tñ pro conſilio habendo uel ut poſſeſſionẽ de debito intereſſendi amitteret tunc non ſufficit talis admiſſio quia eſt cũ preiudicio ſui iur̃.quidã tñ dicũt ꝯ ꝛ bene quia exquo conſentit intereſſe de gr̃a ſicut aduerſarius ,pteſtaſ non poteſt retinere poſſeſſionẽ.ſ.de appl̃.ſolicitudinẽ.in fi.requiſitus. Quer̃ cũ lex dicat q; ille qui vadit p fundũ alienũ uel actuſ facit p quos queri poteſt aliqua ſeruitus uel ius qđ non q̃rit poſſeſſionẽ ſeruitutis niſi eo aĩo faciat q; credat ſe vti iure ſuo.ff.quẽad.ſer.amit.l.fi.ff.de uti.actuq; p̃ua.l.fi.qũo ꝓſtaſ debet de intentõe. ꝛ dicimus q; debet ꝓſtare p expreſſa verba vtentis quibus exp̃mat ſe vti actu ſeruitutis.intendens vti iure ſuo.qđ habebat nec alius ꝯdicebat facto uel dicto ſed ſic patiebaſ. vel poteſt intendere vti iure ſuo.i.ſeruitute uel alio iure tãq̃ ſuo.i.non intendit vti illo actu quaſi ex gr̃a ſed quaſi ex debito.poteſt etiã ꝓſtare p actũ quẽ exercet qui talis eſt q; nõ põt puenire de facili niſi bomi qui intendit vti iure ſuo ut ſi interfuit electõi in ſcrutinio vel ꝓmiſſo.ar.ſ.d̃ p̃ben. dilecto ꝛ.ſ.de electi.in geneſi.item de illo in cui⁹ p̃iudiciũ dr̃ acquiri poſſeſſio oportet ꝓſtare p ,pbatones ciuſdẽ qui vult querere poſſeſſionẽ q; ſciebat q; vtens intendebat vti iure ſuo qz qñ h̃ neſcit non fit ei p̃iudiciũ.ff.de acqui.poſ.claz.§.fi.ꝛ poteſt ꝓſtare ſi ei dicebat ego intendo vti iure meo ꝛ alius patiebaſ vel ſi cũ vteret ꝛ alius cui fit p̃iudiciũ ,phibuit ꝛ ipſe eo ,phibente vſus eſt poſſeſſione ſuitutis querit poſ.niſi ſibi ,puiderit de retinenda poſſeſſione p modũ qui no.ſ.de in integ.reſti.c.ii.ꝛ eodẽ modo ,pbat eũ ſcire q; credebat eũ ſcire vti iur̃ ſuo ſi aliquid de his ſciuerit ꝛ ſb̃ſtinuit eũ facere que non niſi p̃oribus puenerũt.ut dictũ eſt de elec.bas aũt preſũptões

q̄ intendebat vti iure suo ⁊ q̄ aduersarius ħ sciat ex plibus
presumptōibus arbitrat iudex. s. ex multiplicatōe actuū ⁊ mō
petendi ⁊ faciendi ⁊ ex aliis multis huī. ⁊ fm eas refundet
onus ꝓbationis in alterutrū. q̄ aūt credat sibi de iure ꝓpetē
seruitutē hoc non est necesse in acquisitōe possessionis cuz ēt
p̄do eam acqrat. ī. de resti. spo. in lr̄is. sed necessariū est ad ħ
ut p̄scribat qñ emit a non dño bona fide. ī. de p̄scrip. si dili
genti. ubi no. ħ autē intelligimus in p̄iudiciū alicuius fieri si
ue ius tm̄ aliq̄ possideat ut si erat in possessione faciendi iu
risdictiōem in aliquā terrā siue ꝓp̄etatē ⁊ possessionē habeat
rei in qua ius querit̄ ut est qñ dñs fundi eū possidebat. vel
sicut sunt canonici cathedralis eccl̄ie nam dñs fundi non dr̄
possidere seruitutē in ꝓprio fundo quia res sua nemini fuit
sicut nec canonici dicunt̄ possidere ius eligendi. sed hoc ipo
q̄ sunt canonici penes eos est potestas eligendi sicut penes
dñm est potestas eundi per fundū. nam sine eoz scientia nō
potest quis querere ius uel possessionē exercendi iurisdictio
nē uel eligendi uel cuiuslibet seruitutis in fundo ignorātib⁹
predictis ⁊ sic de silibus. sz si dñs non possideret fundū suū
vr̄ q̄ etiā p̄ter eius sciam querit̄ possessio seruitutis qz nul
lū vr̄ fieri p̄iudiciū in possessione cum ipse non possideat.
Quidā tñ dicunt ⁊ non improbabiliť q̄ aliud est in canoni
cis ⁊ iure eligendi que bene possunt adinuicē separi. s. ut pe
nes canonicos nulla sit potestas eligendi sed penes alios tā
tū. sed secus est in dño fundi quia non possz esse sine potesta
te eundi ⁊ iō dr̄ quia non potest ei ꝓstitui seruitus quia est ei
insepabilis seruitus talis. ⁊ plus dicimus q̄ si plures sint q̄
bus ex possessione fieret p̄iudiciū omnes scire debent q̄ in
tendit uti iure suo. sed si essent ita insepabilia iura q̄ vni tm̄ fi
eret p̄iudiciū ⁊ alterius ius saluū manet tunc ꝫ illū valet ac
quisitio possessionis qui sciuit ⁊ non ꝫ illū qui ignorauit. v̄
bi gr̄a ꝓuncte sunt in eadē prochia iurisdictio epi ⁊ plebani
sui. ut no. ī. de offi. oz. cū ab eccl̄esiaz. nam tunc si quis inten
dit querere iurisdictōem in illa prochia epalem uel plebana
lem vtriusq̄ scia necessaria esset. sed si tm̄ plebanalē intēderet
querere sine p̄iudicio epi tunc solius plebani scia sufficeret
⁊ idem dicimus in silibus puta si aliquis intrat possessionez
rectorie vel p̄bende alicuius eccl̄esie quā alius possideat nō
intendēs querē possessionē eligendi sed eccl̄ie tm̄. ħ. n. posses
sionē eccl̄ie acquireret ignorantibus electoribus ⁊ ꝓfirmato
ribus ⁊ quibuslibet silibus sufficit solū possessorē eccl̄esie scir̄
⁊ si eccl̄esia vacaret nullius scia necessaria est sed ꝫ inuadentē
possessionē vacantis eccl̄ie ꝓpeteret institutio vel interdictuz.
C. vñ vi. ꝓquerebať uel officiciū iudicis. aliis vr̄ ⁊ forte meli⁹
q̄ etiaz in vacante eccl̄ia est necessaria scia illius qui custodit
vacantē eccl̄iam. ar. ī. ut eccl. bene. c. i. in fi. xii. q. ii. illud. nō
licet. ⁊ etiā ꝓfirmatoris uel inuestitoris cū sine aūcte eoz non
possit iuste p̄dicta possidere. nec sufficit boz scia ad ꝓban
dū iustam possessionē sed sufficit ad ꝓbandū q̄ non ꝓstat q̄
sit iusta ⁊ ħ sufficit ad ħ q̄ ꝓpetat sibi interdictū ul̄ officiū iu
dicis. quidā etiā requirunt sciaz electoz sed non placet. ꝫ pa
pa aūt quia circa spūalem iurisdictōem omnia pōt ⁊ plenitu
dinē potestatis habet nullus potest querere possessionē q̄ ei
p̄iudicet cū illā habz a dño tm̄ ⁊ ideo est imutabilis. xxi. di.
in nouo. ⁊. c. se. xxii. di. omnes. xcvi. di. imperator. di. v. §. i.
Spēalia autez iura ut possessionē alicuius ciuitatis vel ville
tm̄ posset quis querere ⁊ p̄scribere ꝫ ro. eccle. ī. de p̄script.
ad audientiā. ⁊ eodē modo papa sicut alius utendo iur̄ alte
rius p̄scribere potest. sed vtendo ex plenitudine nec posses
sionē querit alicuius iur̄ nec p̄scribit. illi aūt quibus papa
dat aliquid ex plenitudine potestatis ut sunt illi quibus cō
cedit decimas uel aliquid aliud ad alios ptinentes tunc ille
bene possidet ⁊ p̄scribit. qui etiā ipam possessionē tradit ex
plenitudine potestatis sicut ⁊ sibi posset eā accipere ex pleni
tudine potestatis ⁊ tñ cū dat rem vnius credens eā esse alteri
us non transferť dñiuz sed possessio tm̄. ff. de acqr̄. re. do. si
ꝓcuratoř. ⁊ ideo p̄scribit qz bonā fidem habet ⁊ iustū titu
lū. ī. de p̄scrip. si diligenti. requisitus. ⁊ ideo nec ibi aliquod
fuit sibi q̄situ nec etiā possessio nisi spēaliter actū sit ab vtroq̄
s. dante ⁊ accipiente p̄cario qō possideat. ff. de acq. pos. si qs
a non. vnde ipse qui requisiuit uel dedit sua aūcte potest ne
gare. C. de agri. ⁊ censi. libris. ⁊ dicunt quidā in his incorp
alibus q̄ cū ad caplm pertineat electio de iure. ī. de cā. pos. ⁊
ꝓp̄e. cū eccl̄esia. si alius se dicit in possessione esse non p̄carie
debet illud ꝓbare anteq̄z restituat. ff. si ser. ven. si quis di. ma
xime cū non sit ħ naturalis possessio tñ in rebus corpalibus
si quis habeat precariā possessionē sed neget eā precariaz ad
uersarius debet ꝓbari eaz precariā ⁊ non potest eā sua aucto
ritate auferre quia negatōe effecta est res dubia. C. qui. ad li
ber. l. iii. ⁊ exquo dubiū est non debet vltōnē sua aūcte sume
re. C. de iudi. l. nullus. C. de acq. pos. cū nemo. item ar. ad ħ
quia colonus si interuertat possessionē interdictū dat vñ vi.
ergo ⁊ possessio. ff. de vi ⁊ vi ar. colonus. ⁊. l. cū fundus. qui
tm̄ precariā possessionē habz. ⁊ ad ħ dico tutū esse ut semper
veritas sciat ꝓtestet qui dat p̄cario qō precario ꝓcedit. vii. q.
i. pontifices. ī. de iurepa. ꝓsultatōibus. melius dr̄ q̄ qñ ab ħ
suffraganeo agit̄ interdicto recupande possessionis ut vñ vi
vl̄ ꝓdictōe ex decretali. ī. de elec. querelā. necessaria sit testō ħ
solo ꝓbato q̄ erat in possessione facti qñ fuit eiectus. ff. de
vi ⁊ vi ar. i. l. §. interdictū. nec tenet̄ ꝓbare se vñ ui vel clam vl̄
p̄cario possidere. immo plus dicimus q̄ si aduersarius velz
ꝓbare ipsum agentē ⁊ petentē restitutōem p vim possedisse ñ
audit̄. ī. de rest. spo. in lr̄is. item ar. ff. de vi ⁊ vi ar. l. i. §. qui a
me. ⁊. l. fulcinius. sed si velit ei obiicere q̄ p̄cario detinet ul̄ q̄
p̄cario admissus est ad electōem ⁊ ideo non possedit nec cō
petit ei restitutio bene audit̄ cū sit licitū precariū ꝓcedēti illud
reuocare qñ vult. ff. de p̄ca. l. ii. ⁊. l. qui p̄cariū. ⁊ ħ eodē mō
si velit obiicere q̄ cla detinet uel elegit admittī talis exceptio
quia ñ amisit poss. qui nesciuit nisi cū postea suspiceť se posse
repelli. ff. de acq. pos. clam. §. fi. Si aūt agereť ꝓfessoria ꝓ ali
quo iure tunc dicerē q̄ incūberet agenti ꝓbatio q̄ nec vi nec
claz nec precario possedit ⁊ sic loquit̄. ff. si ser. ven. si quis di.
⁊ eodē modo si agať interdicto retinende possessionis. ff. uti
pos. l. i. ⁊ eodē modo interdicto de iti. actuq̄ p̄. ⁊ de aqua co
tidiana. ⁊ in multis aliis. ⁊ tunc etiā si ꝓuentus predictis acti
onibus excipiat se potiorē in actōne uel interdicto quia ipse
vere possidet ⁊ aduersarius. s. actor ab eo possidet vi uel claz
vel precario. i. eū qui infestat ⁊ possidere ꝓhibet ⁊ sic ipe pos
sideat audiendus est ⁊ qui melius ꝓbauerit in interdicto ob
tinebit. Si aūt ab eodē petitorio ⁊ possessorio agit̄ recupan
de possessionis hi licet restituendi sunt in quasi possessione
eligendi ꝓbato q̄ interfuerint electioni tñ si non ꝓbauerint
de suo iure super ꝓp̄etate succūberet. ī. de cā pos. ⁊ ꝓp̄e. cum
ecclesia. circa fi. nam quelibet res p̄sumit̄ libera nisi ꝓbetur
aliū habere ius ibi. C. de fui. altius. C. de pig. acti. nec credi
tor. C. de ꝓba. sine. ar. ꝫ. ff. de ꝓba. circa. ⁊ ħ intelligo vez si
illi cū quibus agit̄ probent se dños. vel al̄. ꝓstat eos habere
ius in ꝓprietate sicut erat in canonicis sup̄nis quos ꝓstabat
ius habere in electōe epi de iure cōi ut in eadē decre. cū eccle
sia. Si autē non constet de ꝓp̄etate eo iure quo ist̄i ꝓ qui
bus lata est snīa in possessorio licet nihil probēt in petitorio
facti sunt petitores. ⁊ licet ius non habeant tñ obtinebūt cuz
sint in possessione restituti. ff. si vsufruc. pe. vti frui. i. ꝛ. ꝫ. ī. ō
ca pos. ⁊ ꝓp̄e. cū dilectus. vbi dr̄ q̄ licet snīa precedere de
beat in possessione executio tñ precedere debet in ꝓp̄etate
sol̄. ibi loquit̄ qñ alia pars ꝓbauerat de ꝓp̄etate sed hic lo
quimur qñ petitor plene ꝓbauit sup possessō. ⁊ reus nihil ꝓ
bauit de ꝓp̄etate. itē non ob. ī. de cā pos. pastoralis. qz ibi
loquit̄ qñ tm̄ agebať petitorio ⁊ postea eo dimisso volebat
transire ad possessoriū qō non licet nisi fm q̄ ibi dr̄. alii tam̄
ꝫdicūt asserentes q̄ exquo agit̄ petitorio ⁊ possessorio super
vtroq̄ ferť snīa. ff. de iudi. de qua. ⁊ sic actore non probante

reus absoluit & per ꝓsequens non restituet sed retinebit rem de qua agit. Sed nos rñdemus q nullã sniam feret super ꝓpetate quia sibi de causa non liquet. Si vo tm petitorio egisset. s. confessoria dicens dico mihi ius esse eligendi ul' interessendi electõi in ista ecclesia q̃stũcũq; probet petitor se possedisse & spoliatũ nisi de ꝑpietate probet. s. ex ꝓuilegio uel ꝓscriptõe vel iur cõi ad se ptinere succũbet etiã si alius qui possidet nihil ꝑbet. ut in ead. l. vti frui dr. & est rõ diuersitatis q in supiori casu qui egit possessorio & petitorio rõne possessorii restituit quã possessionẽ amittere non debet nisi ptẽ alterã constet propetatẽ hre. at ubi tm petitorio agit rõe possessorii non restituit ei possessio. & hac rõne dicimus prudenter agere clericũ ex dioc. uel ꝓuincia cõstitutũ si dicit ius non esse epo ul' archiepo dicendi ius in eũ. & eodẽ modo sic prudent agz caplm ꝯ extraneũ qui ingerit se electõi. naz cũ fundata sit coꝝ intentio super iure cõi etiã aliter non ꝑbato de propetate tñ quia de ꝑpietate constat per ius cõe & ꝯriũ non cõstet post mandabit snia executõi in petitorio. ꝯ. de cã pos. cũ dilectus & c. cũ eccl'a. sed si sint in ꝓuincia uel dioc. stulte agerent petitorio & eodẽ modo si non sint de eccl'a ubi ad se ius eligẽdi spectare dicunt. ille aũt qui est in dioc. & dicit se exemptũ tam molestat & excõicat ab epo prudenter agit si possessorio agit dũmodo ꝓpetat sibi vel ũuriaꝝ ꝯ excõicatorẽ ul' imploret officiũ iudicis ut prefigat terminũ molestato & epo infra quem ꝑbet de iure suo & procedet fm tenorẽ legis que est. C. de inge. ma. diffamari. ꝯ. qui fi. sint leg. causam. dicimus tñ q negatoriã intẽtans non facit reũ possessorẽ fruitutis. ff. si ser. vẽ. & si forte. §. sciendũ. & l. loci instit. de ac. §. ꝓtra. Item quidã dicũt q qñ agit i huiusmõi incorꝑalibus possessorio recupã de possessionis q premitti debet cause cognitio videlz an verisile sit q iure suo uti voluerit an dẽ gra admissus sit q ex personis colligi potest. nam visimile est q si suffraganei admittãtur q admittunt quasi ius habentes. secus aũt esset de aliis clericis prouicie. ar. ff. de car. eo. carboñ. §. cause. illud autem qõ dr in glo. h posita quia ut quidã dicũt non est vez. s. q ignorãte dño alicuius rei non possit in illa rę incipe possideri uel prescribi seruitus aliqua uel ius que bene ꝑscribi & possideri potest. prescriptõ. n. iuriũ currit inter pñtes & inter absẽtes. ut no. ꝯ. de ꝑscrip. de quarta. sed in quibusdã iuribus verũ est q vtens non credit villã querere possessionẽ nec prescribere sicut in eadẽ glo. no. & si quis dicat q hec ꝑscriptio posset cessare si probet ꝓtestatõem occultã coꝝ aliquibus factaz q illis iuribus vtit tanq; intendens vti iure suo. certe nec h sibi prodest quia sic apparet q malã fidem habet. s. q dã ꝓtestat. & non coꝝ eo cui ꝓiudicat & ideo non potest possidẽ vel ꝑscribere. ꝯ. de ꝑscript. quoniã. illud aũt indubitanter est vez q si ego possideo aliqõ ius q illud nullus potest ꝑscribere me ignorãte. ut no. ꝯ. de offi. or ꝙquerẽte. in gl. ut plene. pro ꝓma tñ opinione. s. q in re ab alio possessa nullus possit incipe possidere ius ignorante possessore rei. facit. C. de fuit. l. ii. ff. de seruitu. quotiens. & de fui. ru. ꝑdi. l. i. §. fi. vbi dr q vsus vtentis fuitute & patientia possidentis rem necessaria sẽ ad acquirendã possessionẽ fuitutis. patientia aũt non dr nisi sciat eũ vti quasi intendẽs acquirere fuitutẽ. ff. si ser. ven. & si forte. §. i. opportuna. & de modo postulãdi & ꝑsona postulata. diffidere. ꝯ. de symo. per tuas. liii. di. generalis. ff. man. quintus. C. ad velle. l. penl'. ar. ꝯ. ff. de neg. atq;. & no. q i postulatõe ubi non est acquisitũ ius licet variare alicui. ꝯ. c. i. et in noiatione. ꝯ. de elec. q sicut. & h vez est anteq; postulato vl' nomiatio sit ꝑsentata supiori. ꝯ. e. c. circa fi. si vero esset ius q̃si tũ non liceret. ꝯ. de elec. cũ inter canonicos. ff. o re. iur. nemo h autẽ licet ꝑsentata esset postulatio tñ licet variare quia h domin' papa ꝓcessit & sub certa forma si cõiter de iure suo diffiderent & si suffraganei in ꝯdictõe ꝑsisterent & sic sonat lĩa ista et non alr. vnde non valet postulatõ quã aliqui singulariť diffidentes fecerũt o quiq; dicñ. temere recedentes. q nõ erat licitũ per lras supradictas reuocare ꝓsensus nisi in cõi uel nisi maior pars tãq; diffidens reuocaret quia tũc omnes facer videnť. ff. ad municip q maior. & nisi suffraganei de suo iur diffiderent qo hic non erat. Sed dices & si alii non curarẽt mandatũ apostolicũ implere uel suas consciias saluare nunquid isti in malo suo eos sequi deberent absit. ℟. ñ. q isti nõ saluabant consciias cũ etiã fm postulatõem fecerant suffraganeis irrequisitis. vnde apparet q non ex diffidentia iur sz ex incõstantia faciebant. vel melius cũ h postulatio ꝑsentata eẽt pape non licebat eis vlterius variare nisi sup h mandatũ haberẽt spẽale pape. cum ergo h non liberã licentiã eligendi sz mandatũ spẽale & sub certa forma haberent non debebãt id transgredi qo fecerunt cũ sepatim a postulatõe recesserũt. nec est illud ꝑpetuo verũ q si dñs papa aliquid mandat alicui collegio q aliqui de collegio debeant implere mandatũ maiore pte ꝯdicente. sed est ita distinguendũ si vnius obediẽtia sufficit vl' ꝑdest ad mandatũ implendo ut si scribat ꝑ aliquo beneficiando alicui capitulo vnus solus de caplo possit euz beneficiare debet implere mandatũ. h non credimus vez q ei non scribit. sed dic ut no. s. de rescrip. ea te. ar. ꝯ. ff. qñ aplan. sit. l. i. §. solent. ꝯ. de elec. cũ inter. r. si uero vnius obediẽtia non ꝑdest temere facit ut h dicit. vnde si papa mandaret caplo parisi. q reciperent aliquẽ in canonicũ ceteris ꝯdicẽtibus ego non recipere nisi dñs papa ei ꝓtulisset ꝓbendã & postea mandaret q recipetur tunc bene recipez quia nihil ꝓferret ei receptio. preterea receptio ptinet ad canonicos tãq; ad singulares sed electio uel receptio que censenda sit ꝑ electõe sicut illa que f t nulla electõne ꝓcedente ptinet ad canonicos tãq; ad caplm vnde facienda est tm in cõi & cũ tractatu. ꝯ. de elec. quia. lxiii. di. c. i. & ii. Sed quid dices si caplm consentit alienationi uel alicui ꝯctui nũquid aliqui possunt resilire. rñ. q non quia totũ caplz non posset. ut no. ꝯ. de elec. nosti. Sz quid si caplm consensisset alicui ꝑcuratõi uel alicui alii facto q penderet ex futuro quo ad reuocatõem & postea aliqui ꝯuenire vellent nunqd possent. ℟ñ. q si est in cã in qua tãq; caplm ꝓstitisset suũ ꝓsensuz singuli reuocare non possent ut si facerent ad aliquã cãm uel ꝯctũ celebrandũ ꝑ ecclesia ut h nisi omnes facerent uel maior ps. ꝯ. e. in causis. ff. ad munic. q maior. si aũt ꝓsensissent ut singuli re integra possunt reuocare mandatũ ut plures habentes rẽ cõem fecissent ꝑcuratorẽ ad litigandũ uel ꝯbendũ de illa. vel si ptes electoꝝ qui diuisi sunt suos faciãt ꝑcuratores ad prosequendũ electões sit as. instl. man. §. recte. & etiã re non integra non obstante ꝯdictõe socioꝝ dũmodo non ꝯdicat ille ꝯ quẽ institutus est. vel potius ipse ꝑcurator institut. ff. de ꝑcur. que oĩa. & duab'. l. seq. h tñ scias q si fecissent societatẽ ex certo ꝓposito & tractatu fm qo dr. ff. pro so. ut sit. & l. sequẽti. socio plistente in societate ꝓpetit actio pro socio ꝯ socĩũ ad interesse. ff. pro so. sed etiã socius. ipsam. s. scdam dicñ. mandati. nam cũ ibi diceret q eis diffidentibus &c. nec in cõi diffideret ut debebãt ñ seruabit mandatũ quia cũ ex alia causa non dr diffidẽ nisi quia non admiserant suffraganeos ad ꝑmã electõem. et si in hac scda non admiserant apparet eos non ex diffidẽtia iuris sed ex incõstantia hoc fecisse. item nec suffraganei ꝓsentiebant vel diffidebant q silr erat in mandato & h sonat presens lra. consuetudine. si erat in quasi possessione. ꝯ. de cã pos. cũ ecclesia. littere. s. scde. puenirent. cũ ergo p sbsequẽs mandatũ etiã si esset reuocatoriũ non debent retractari quia legitime factuz est. ꝯ. de resti. spoli. audita. quare ergo dicit q vtraq; erat cassanda cũ p alioꝝ ꝓsensus de nouo electio celebrata ratificata esset q potuit. ꝯ. de elec. q sicut. & cũ due ptes eligentiũ ꝓsentirent in eũ eius erat postulatio acceptãda. ꝯ. o elec. scriptũ. sed h dicit q cũ postulatio tm de gra sit admittẽda. s. e. c. ii. & iii. ꝯ. e. c. pe. & iste in discordia & cũ scandalo essent celebrate non erat admittenda. & quia postulatio archi. scda facta erat post postulatõem de quiq; dicñ. qualẽ qualẽ

non cassatã qđ esse non dz.ĩ.de elec.ꝓsiderauimus. ꝛ qz vi/
debaꝫ nimia ámbitio de archiepali sede ad epalem transire.
xcii.di.legitimus.ff.de mune.ꝛ bono.ut gradatim.postula
tio aũt quinqz dieñ. non tenet quia facta est a minori pte sed
dices si quia a minori pte facta est non tenuit quomõ impe/
diuit scđam. Rñ.pit exceptõem ꝛ si non actõnem.ĩ.de elec.
auditis.vtqz ideo cassanda est quia cũ vterqz eoꝝ semel po/
stulatus esset ꝛ inordinate quia in neutra fuerit ꝓsensus suf/
fraganeoꝝ ꝛ ꝓpter alias causas supius assignatas ea vice ñ
potuit itez postulari nec eligi.ĩ.de elec ꝓsiderauimus. q̃uis
melius dicaꝫ illud ꝓtingere potius ex spēali ꝓhibitõne q̃ de
iure cõi. forte melius dr̃ q postulatio ꝑma colosen. non erat
approbata quia facta fuit ꝓtentis suffraganeis.scđa aũt colo
sen. cassata fuit quia facta fuit non vocatis quibusdam ca/
noñ.ꝑma autẽ ꝛ scđa quiqz quia fuit facta a minori pte. Sz
dices etiã pantioribus licet eligere dũmodo omnes vocent.
Rñ.ꝫ non fuerunt omnes vocati quia soli canonici uocati
fuerunt non suffraganei.vel alr.ut no.ĩ.de elect.cum nobis.
renocat .quia ꝓsenserunt in postulatõem colosen. ꝛ sic viꝺ
baꝫ primũ mandatũ impletũ vbi dicebaꝫ q si suffraganei ces
sarent a ꝺictõe q ipsi mitterent ꝑ confirmatõe postulatiõis
colosen.innouarent.ꝫ est scđa postulatio colosen.imo po
tius innouatio quia nũq̃ ab eo receſſerũt.ceteris. q facere
potuerunt etiã si esset minor ps immo si esset vnus solus ad
vnũ.n.recidit ius capli.ff. q.cuiusqz vniuer.l.sicut.§.fi. lxv.
di.c.fi.nisi alias peccasset. remansisse. ꝛ male quia ad ꝫ ca/
plm instabat postulatõi colosen.iõ fm formaz ꝑmi mandati
a quo non fuit recessuz non licuit ad aliã prouisionẽ ꝓceder̃
eligendi .ꝛ etiã postulandi.s.e.gratũ.de ꝫ alr.no.ĩ.de elec.
cuz nobis.de vno.ꝫ est scđa postulatio quiqz c. nocebat.
postlatõi coll̃.alium.quiqz e.recedere.vi.q.iii.deniqz.C.ꝺ
religio.l.i.ĩ.de offi.dele.licet.sed nunquid si ꝑsentauerũt eo
postulato possunt recedere.vel etiã si postulauerũt ep̃m q est
monachus ab abbate nunqd possunt recedere anteq̃ ꝑsen/
tent pape.ar.q non possunt recedere a ꝓrio sensu.ii.q.vi.no
minatões.ꝛ ꝫ nam cũ eadem rõ illusionis sit vtrobiqz idem
ius erit.s.de consti.translato.tñ melius vr̃ cũ tm̃ ex gra uitaꝫ
postulatõ q semp reuocare possunt quousqz superiori qui po
testatẽ habet ꝓfirmandi presentent siue sit papa siue sit alius.
intelligimus.ꝫ incipit sententia.approbanda. ꝺ iur̃ rigo
re vel per causas positas in glo.cum ergo.vel dic q q̃tuz ad
eligentes bona erat postulatio coll̃.maxime postq̃ suffraga/
nei eã acceptauerũt nec vnq̃ in hac decre. dr̃ non baber̃ ius
immo ꝓriũ innuit ꝫ in fi.ubi dat licentiã transeundi. ꝛ ꝫ ma
gis placet q̃ qđ dr̃ in glo.que incipit cũ ergo.consensus. q
bus de iure ius non attribuerent. papa tñ cũ ex plenitudine
potestatis ꝓuidit debuit informari ab eis. ad nomen. sed
nõne potuit vti pallio in noua eccl̃ia q psonã sequit vsqz ad
sepulturã.ĩ.de vsu pal.ad ꝫ. Rñ.non daꝫ tm̃ ꝓtemplatiõe p
sone sed etiã loci.vnde non vtit ex̃ eccle.vel in ꝓuinciaz.ĩ.de
vsu pal.cũ super.ꝛ.c.ex tuaꝝ.ꝫ etiã probaꝫ ex eo q si renũtiet
loco archiepali decetero eo uti non potest.ĩ.de renuntia. ad
suppletionem.

Ostulationem.acquisitum.s.c.proxi.

T si unanimiter.eligi.potest tñ eligi in postulan
do.ĩ.de renũt.post translationẽ.ĩ.de elec.c.in cãis
nam aliud est eligere ꝛ aliud postulare.lxi.di.§. sz
aliud.q̃qz tamẽ canon indifferent vtit̃ his verbis
lxiii.di.lr̃as.Sed dic ut no.s.e.c.i.in ꝑnc.postulari.postu
lari debet epus a papa ut hic.item regularis a suo ꝓre.ĩ.de
renũt.post translationẽ.vbi de his duabus postulatõib' no.
item laicus.lxi.di.osius.sed illud caplm loquitur de epatu.
Sed quid dices de canonicatu.ſ.si laicus postulet in cano/
nicũ.ꝛ quidã dicũt idem.nam cũ ex electõe sequaꝫ ius cano/
nici ꝛ ꝫ non cadat in laicũ.ut.s. de cõsti.cũ. ⁊. non debet
eligi sed potius postulari.Si queras a quibus debeat postu
lari.rñdeo a seipis.dicet.n.eis vel postulabit ab eo ut fiat cle
ricus ꝛ sic eligit in canonicũ ꝛ ex illa postulatiõe fiat clericus
ad illũ titulũ sine quo ordinari non debz.lxx.di.c.i.ꝛ ita erit
canonicus ex postulatõe ꝛ ordinatõe ad illũ titulũ sine electi
one.Quidã tñ dicunt q laici q non sunt aliis obligati bene
possunt eligi in canonicos.ar.ꝯ.ĩ.de electi.cũ ad nostrã.ꝛ.c.
cũ ex officii vbi dr̃ q non debet fieri monachus spē aut pro
missionẽ habens q fiat abbas.sed dic aliud in abbate aliud
in canonico cũ ille ꝑmo ꝓbari debeat. vel dic q non debet
banc intentõem habere q fiat abbas sed si non habens hãc
intentionez postulet non est malũ ut ibi no.ꝛ sic non est aliꝺ
in abbate q̃ in canonico.Qualiter autem clericus secularis
uel laicus uocari debet ad monasteriũ.no.ĩ.de elec.officii.ꝛ
bec de liberis ꝛ non obligatis.si enim est seruus debet postu/
lari a dño.liiii.di.c.i.si libertus a patrono qui aliquod obse
quiũ in eo retinuit. liiii.di.quicũqz. item si quis est colonus
ꝑpetuus ascriptitius uel alias obligatus ꝓditõe seruili ul̃ tri
buto seruili ꝛ ꝑpetuo ꝛ psonali.nam secus si rõne rei sue red/
deret tributũ suũ anglici.n.licz reddant ecclesie tot denĩ.quot
sunt capita.nõ tñ est psonale tributũ sed reale qđ inde appa/
reat q si exierint terrã liberi sunt a tributo.liiii.di. si quis ob
ligatus.item curiales ꝛ officiales curiis astricti siue quia sunt
iudices siue executores siue milites siue in quocũqz certo of/
ficio ꝓstituti.etiã ioculatores postulari debẽt.li.di.c.i.ii.ꝛ.iii.
item si sint in publico officio uel administratiõe.li.di.ꝑterea.
ff.de mu.ꝛ bono.in rescripto.§.debitores.liiii.di.c.i. hi aũt
omnes obligati ab his sunt postulandi quibus sunt obliga
ti ut eisdẽ.c.colligit.Quid in tutoribus ꝛ curatoribus ꝛ ĩ of/
ficialibus qui eligunt ad annũ uel ad modicũ tempus.ꝛ su/
per hoc vide que notabimus.ĩ.de obliga.ad ratõ.c.i.itẽ po
stulandi sunt ad omnes dignitates habentes curã aiaꝝ ĩ nõ
sacris ordinibus ꝓstituti.ĩ.de elec.cũ in cunctis.ꝛ.c.duduz.
ĩ.de eta.ꝑterea.ꝛ hi postulandi sunt ab epo vel ab alio qui
eis curã aiaꝝ cõcedere debet nisi postulent ad epatũ qz tunc
necessaria est dispensatio forte pape. item in minori etate ꝓsti
tuti postulandi sunt qđ ex eo apparet quia si eligant̃ cassãda
est electio.ĩ.de elec.cũ in cunctis.ꝛ.c.duduz. Restat ergo q
tm̃ sunt postulãdi ꝛ si ad epatũ vocent̃ a papa sunt postulan
di.si vo ad alias dignitates ab epis.ꝛ de hoc no.ĩ.de eta.et
quali.indecoꝝ.item clericus alterius ꝓfessionis sui ordinis
postulandus est ab epo ꝛ abbate ꝛ monachis.lviii.di.c.ii.ꝺ
sta.mona.q dei timorem.arg.ꝯ.ĩ.de elec.cũ ex officii.sed in
suo monasterio eligenꝺ.s.de rescrip.cũ dilecta.s.de ꝓsuetu.
cũ dilectus. immo in monasterio tã clericus non ꝓfessus q̃
ꝓfessus de alio monasterio tm̃ postulandus est.ĩ.de elec.cũ
monasteriũ.itẽ licet monachi debeant postulari in epos tñ ĩ
abbates sunt eligendi.ĩ.e.cũ in veteri.itez nouitii sunt postu/
landi in abbates a papa.ĩ.ꝺ elec.officii.ꝛ neophiti ad sacros
ordines postulãdi sunt a quolibet epo etiã si ꝓmoti sunt ad
minores ordines.xlviii.di.sicut.ꝛ filius postulãdus est a pa
tre si est in eius potestate.ĩ.de elec.officii.item irregulares q̃/
les sunt illegitime nati.ĩ.ti.ꝓxi.innotuit.ꝛ postulãdi sunt ipi
a papa tm̃ ad omnes dignitates ꝛ curã aiaꝝ.ĩ. de fil.ꝑsbi.c.
ulti.item infames siue sint infames infamia iuris.li.di. qui ĩ
aliquo.C.de infam.l.i.ii.q.iii.§.notandũ.siue infania facti.
lxxxi.di.tantis.C.de dignit.l.iii.itẽ publice penitentes .l.di.
canones.lv.di.penitentes.item qui fuerũt heretici.i.q.vii.cõ
uenientibus.ꝛ.§.sequẽtibus.item qui se abscidit sponte sin̄
necessitate.lv..di.si quis abscidit.ꝛ.c.se. item corpe viciati in
membro inducente deformitatẽ siue casu uel facto alterius si
ue sint nati sic.li.di.q in aliquo.lv.di.si euangelica.ĩ. de cor.
vicia.ꝑ totũ.item bigami viduaꝝ ꝛ coꝛruptaꝝ mariti.ĩ. de bi
ga.ꝑ totũ.xxxii.di.sicut.C.de adul.cũ qui.item homicidi.ĩ.
de tẽpo.ord.c.vlti.l.di.miror.item qui aduocati vel iudices
uel scriptores fuerunt in cã sanguis vel denũtiatores uel dic
tatores.ĩ.ne de.uel mona.sniam.l.di.c.i. dũmodo sit secutũ

homicidiū uel mutilatio mẽbri deformitatẽ generans. lv. di. si euangelica. item vexilliferi vel capitanei uel etiã quilibet mi lites etiã si illi neminẽ occiderũt. j. ne cle. vel mo. sniaz. lv. di. c. i. ꝛ. c. si quis post. item cirurgici etiã si sine culpa eoꝝ sequa tur moꝛs. j. de homi. tua nos. item oñs qui remanent suspẽ si. s̃. de ꝓsue. c. cum dilectus. item symoniaci. j. de symo. tãta item intrusi ꝑ potestatẽ laicalẽ. j. c. pꝛi. quisqs. item insufficiẽ ter lr̃ati. j. de elec. dudũ. item falsarũ. j. de falsa. ad falsarioꝝ. ubi dicit q falsarii ppetuo sunt p̃uati ab officiis ꝛ beneficiis item si fuerunt conuicti uel confessi de crimine ꝛ pdẽnati. xv. q. vlti. si quis. ar. j. de testi. testimoniũ. immo idem dicũt si ñ fuerunt ꝓdemnati. erat tñ crimẽ enoꝛme ꝛ manifestũ. l. di. de bis vero. item si ꝑ q̃stũcũq; leui crimine ꝛ occulto descende ꝛit ad monasteriũ causa agẽdi penitentiã. j. de renũt. post trãs lationẽ. l. di. si ille. item celebrãtes excõicati uel interdicti. j. ꝺ elec. cũ inter. R. ꝛ. c. si diligentia. generaliter omnes postulã di sunt qui non possunt officiũ ad qꝺ postulanť exercere siñ dispensatõe. ꝯ. j. de elec. quia diligentia. So. ibi dicimus au tem postulandos predictos si irregularitatem incurrent sine peccato uel etiã cũ peccato sed egerũt penitentiã. nam si cẽnt adhuc in peccato cassaret postulatio. ꝓpter indignitatez po ſtulati. s̃. e. c. i. ꝛ ti. pꝛi. scriptũ. ꝛ hi omnes irregulares postu landi sunt ab his ad quos spectat ꝓfirmatio ꝛ qui dispensaꝛ possunt rõe dignitatis ut epi. j. de iudi. at si clerici. inferiores autẽ prelati non possunt dispensare nisi in casibus expꝛessis in iure. j. de sen. excõi. cum illoꝝ. j. de eo qui fur. ord. susce. c. ii. in casibus tñ in quibus tñ papa sibi reseruat dispensatio ꝛnẽ a solo papa postulabunť. j. de sen. excõ. nuper. ꝛ forte sem per si postulentur ad ep̃atus.

De Electione et electi potestate. Rubrica.

AIllus duo. congregationez faciunt duo ut ꝟ. tres collegiũ. ff. de ꝟbo. sig. neracius. ꝛ x. populuz. x. q. iii. vnio. xx. turbam. ff. vi bo. rapt. l. vlti. §. i. iiii. vel. v. porci. x. oues gregem. ff. de abige. oues. in congrega tione. tunc. n. conuẽtus est electio prelati nisi aliter in ipa qñ eccl̃ia fuit fundata extiterit ordinatũ vel de ꝓsuetudine aliud obtineat. j. de iurepa. nobis. s̃. de consue. cũ dilectus. si autẽ plures essent in eccl̃ia nõ ut collegiũ solius patroni est electõ j. de iurepa. postulasti. canonicam eorum. si ꝓmode voca ri poterant. j. e. q sicut. presbiter. i. prelatus. de prebẽdis au tẽ cuius fit collatio. no. j. e. cũ eccl̃esia vulterana.

Sius excusationem. in duobus peccatũ fuit in electõe hac. quia p laicos fuit celebrata. xvi. q. vii. si quis clericus. ꝛ. c. per laicos. item ꝓpter rumorem populi. ut. viii. q. i. c. licet. j. de pe. dilec. fi. ff. de appel. si ꝓstat. lxi. di. miramur. cũ teneret ep̃atum ꝛ quereret ab eodẽ de in stitutõe sua sic se excusauit q lr̃e ꝛc. vel cũ peteret ꝓfirmatiõez ꝟ ꝑ se allegauit. populi. xcii. di. c. vlti. xviii. q. ii. abbas. sin ceram. informatam charitate. j. de reg. iur. estote. ar. contra. laicam. i. viaticam.

Ostquam inquirantur. j. e. scriptũ. non per te stes vel iuramentũ al̃ instrumẽta sed famã eius au diendo. ut no. s̃. e. de postu. c. i. ꝛ lr̃as testimoniales.

Ignificasti apocrisariis. i. secretis nuntiis. con dition e. simplr dicimus. q aũt electõem electoꝛes ꝛ superiores nullas debent interponere pactões nul las ꝙuentiones. i. q. ii. q̃ꝑpio. de ꝓditõibus dicunt quidã sec̃ nam potest bene eligi aliquis sub conditõe honesta etiã inso lita ꝛ de nouo inuenta. vbi gr̃a. eligimus talem in sacerdotez si ꝓmisit cottidie celebrare missam de sancta vgine maria. ar. ꝟ. sed melius est si dicat per ꝙuentõnem ꝓsecutã. s. ut ꝓmittat omni die ꝛc. j. de pben. significatũ. iste. n. conditões videtur monitões ad id aliud qꝺ de iure tenet fm statutũ. ff. de tu tel. muto. §. i. ꝓmissiones aũt ꝛ cautões a iure vel consuetu dine uel pacto approbatas que ad eos ptinent non solũ sup ioꝛ ꝛ capl̃m sed etiã rex ante ꝓsecratõnem petere potest ut hic c. di. optatũ. xxiii. di. q̃ꝫ q̃ꝫ. lxiii. di. quia facta. immo ꝺ nouo tam capl̃m q̃ꝫ supioꝛ post electõem potest ex causa nouas uel vtiles ꝛ iustas cautões ꝛ ꝓmissiones inuenire ꝛ exigere ante ꝓsecratõem. ꝛ etiã forte ante ꝓfirmatõem. xxviii. di. de siracu sane. viii. q. iii. artaldus. ꝟ aũt est certũ q statuere possunt ali qui super vacante beneficio ꝛ illud statutũ tenebit̃ seruare ele ctus. j. ut ecclie. bene. c. i. in fi. ꝛ melius forte dicit̃ q nec ꝓditõ ante electõem rite apponit̃. nec in illa decret. significatũ. dr̃ q apposita fuit ibi conditõ sed fuit statutũ q ex eo apparet qa sicut in eadẽ decre. dr̃. papa cõfirmat illud statutũ. aiunt. ap ponendo. quidem. rñdet. amplius. s. iuramentũ. in alium i. malicia eoꝝ. s. q non seruant qꝺ simplr ꝓmittũt. illo. s. chri sto. puide. ii. q. v. c. i. de con. di. i. ego. ꝑ obedientia. xxx. iii. di. q̃ꝫ q̃ꝫ. i. q. vlti. quotiens. ꝑ unitate. xxii. q. i. ut nouuz. corporuz. i. ab illis archiepis qui de corpe sunt beati petri i. eccl̃esie cuius caput est christus ꝛ eius vicarius petrus ꝛ eꝰ successoꝛes. vel ꝟ vult dr̃e q ꝟ insignũ. s. palliũ nullus dat ni si papa. ꝛ si obiicit̃ de patriarchis. rñ. illi dant non sua aucto ritate sed pape. iustum est. j. de mutu. petõ. c. i. ꝛ. ii. xcv. di. esto. C. de senten. cũ paꝑ. C. de postu. l. penul.

Via diligit nullum. si. n. a scismatico ordines re cepisset non haberet executõem ordinis. i. q. i. arria nos. ix. q. i. ordinatões. confirmari. ad ep̃atum admitti. naz cũ fuerit scismaticus eligi non poterat sine dispẽ satõe. eccl̃esie. s. aquileien̄. redierit. xv. q. vi. nos sanctoꝝ. j. de hereti. sicut. iii. q. iiii. beatus. ar. contra. iii. q. iii. huic. ꝛ. c. consanguineoꝝ.

Jcet constituta. xxiii. di. i noie. lxix. di. c. i. ꝛ. ii. ꝛ. v. aut. pro et. nominate. cũ intentiõe eligendi et eligendo. exceptione. nisi hereſis. xl. di. si papa. ꝛ forte melius est q accusari possit sed non excipi. a duabus. etiã se non ꝓputando. de ꝟ no. j. e. cuz in iure. j. e. cumana. si receptus. non est ius in receptõe ad oscul̃ pacis siue de ob edientia prestita siue de incathedratõne. qz ꝛ sine his dũmõ eligať uel nominet aĩo eligendi sufficit sibi ad ꝟ ut ius hẽat ꝛ ut papatũ sua auctoꝛitate accipe possit. xxiii. di. c. i. si quis autem. ꝟ qꝺ sequit̃ uidet̃ intelligendũ qñ tertia pars vl̃ pau tioꝛes eligunt post primã electõem factã a duabꝰ ptibus. naz si al̃. s. non facta prius alia electõne tertia ps uel etiã pautõꝛes facerent electõez non essent excõicati nec subiacerent p̃d ctis penis huius canonis licet als delinquerent. Sed electus a pautioꝛibus q̃ꝫ a duabus ptibus si se ꝑ electo gerat predict̃ penis sb̃iacet ut statim sequit̃ in vsu sequẽti. p̃terea ꝛ q electo res predicte pene non subiacent qñ in discoꝛdia eligunt nec alterut̃ electoꝝ habeat duas ptes. vel etiaz si tñ tertia ps uel etiã pautiones aliquẽ eligant nullo ab alterutra pte electo ex eo ꝑbatur q huic electõi possunt alii consentire sicut statim sequit̃ qꝺ non esset si electio nulla esset ꝛ electoꝛes essent excõ municati. maior. i. nisi aliquis de illis qui p̃mo non ꝓsentie bant modo ꝓsentiat oportet eos tot esse q faciant duas ptes uoluerit. i. si se imiscuerit. vel. i. si monitus non renũtiauerit. sed p̃us dictũ magis placet quia nemo cogit̃ renũtiare alicui rei in qua se credit ius habere ꝛ nemini facit iniuriã qui ius suũ ꝑsequit̃. j. de elec. cũ eccl̃ia vult̃. p̃ualere. dummodo foꝛ ma seruet̃. j. de electi. quia propter. spẽale. non est ꝟ aliq̃ foꝛ ma ex necessitate seruanda immo quocũq; modo appareat duas partes consentire in aliquem tanq̃ in electum ius ha bet ꝛ verus papa est.

Vm in cunctis. ministeriis. i. dignitatibus ꝛ of ficiis. grauitas. lxi. di. §. vlti. i. q. vii. ꝙuentibus et litterarum. j. e. cũ nobis olim. lxxviii. di. presbꝛ xxxviii. di. que ipsis. viii. q. i. oportz. xciii. di. bis igit̃. lviii. di.

si officia. in epiſcopo. i. q. i. viliſſimus. exegerit. ſecus in ſe-
cularibus dignitatibus ubi ſufficit annū inchoaſſe. ff. ꝺ mu.
t bono. ad rem publicā. et ſcientia. eſt aūt ſcia requirēda et
extimanda ſm dignitatē t locū t ordinē ad quē aſſumit. ī. e.
eccleſia veſtra. ſi. n. aſſumit ad epatum debet habere ſciaz no
ui t veteris teſtamēti cū ſit iudex aiaꝝ. t iuris cū ius dīe de-
beat. xi. q. i. de ꝑſona. preſbō aūt ſufficit ut ſciat canones pe-
nitentiales. tē. xxxviii. di. que ipſis. archiꝺ t omnes alii ad
quos ſpectat cognoſcere de cauſis debent ſcire iura quia ve-
recunduz eſt pūtio tē. C. de vete. iur. enu. l. i. t turpe eſt ꝺ ali
oꝝ manibus querere qꝺ apud ſe inuenire debet. cantor debet
ſcire cantū t ſic de omnibus ordinibus qꝺ ſatis colligit ex
eis que eis dant t dicunt in ordinatōne. xxiii. di. p totū. t ex
poteſtate t ex officio qꝺ habent exercē tenent. qui aūt oīo il-
līratus eſt oīo ordinari non debet ad aliquē ordinē ſi tamen
ordinet poteſt dici q ordinē recepit t clericus erit quia inſpe
cta ꝑma origine clericatus primi clerici dicebant in ſorte dñi
electi. xii. q. i. clericus. xxi. di. deros. ſi autē ſint paꝝ ſcientes t
ſpes ſit q poſſint ꝓficere ꝓmoueri poſſunt. ſi aūt non ſit ſpeſ
eoꝝ non debent ꝓmoueri niſi ſit talis eccleſia que nunq̄ dz
egere conſilio t auxilio eoꝝuel niſi ſint monachi uel beremi
te qui potius egent ꝓtemplatōe q̄ ſcia. ſciaz autē reputamus
eminentē que ſubtiles qōnes diſcuttere t diffinire nouit t in
ꝓmptū reſponſiones habet. ille habet mediocrē qui ſcit ali-
quo modo exaīare negocia q̄uis ad omnia neſciat rn̄dere.
t qui in libris veritatē eoꝝ que ſcire tenent ſcit querere t ſic ī
ꝓmptu omnia non habz. ḃ aūt omnia ad arbitriū diſcreti iu
dicis arbitrant. ille. n. habet ſufficientē que ſufficit ſibi ad fa-
ciendū ea que ſibi īminent. item vī q qui ñ habet ſciaz ſaltē
ꝓpetentē t ſufficientē peccat recipiēdo dignitatē vel aliud offi
ciū ad quod non habz ſufficientē ſciam. xxxviii. di. oīs. ī. ꝺ
eta. t quali. c. ſi. xviii. q. ii. ſi quis abbas. tamē cū iſtis ex cau
ſa diſpenſanꝺ eſt quia īperfectū ſcie tē. ī. de renūt. niſi cū p̄dē.
§. pro defectu. ꝺecurſo tempore. triū menſiū ꝓputandoꝝ a
die vacatōis qꝺ ſonare vī. l. di. poſtq̄. c. di. c. i. lxxv. di. qm̄.
generalius tn̄ intelligit q caplm habet tres menſes ad electi-
onē a die vacatōis t alios tres a die electōis ad ꝓſecratōnem
lxxv. di. §. tempe. t quidā benigne interptantes adherent ei
ar. ī. e. ne ꝑ defectu. nos aūt dicim⁹. ī. tres menſes faciendaz
electōem a die vacatōis. l. di. poſtq̄. t a die ꝓfirmatōis. ī. ali-
os tres menſes debet ꝓſecrari. lxxv. di. qm̄. t ſi eſt electus in
archiepatū debet obtinere omnia que ſua dignitas requirit
puta palliū t huiuſmodi. c. di. c. i. melius dī q metropolita-
nus a die conſecratōis habebit tn̄ tres menſes. c. di. c. i. licet
quidam aliter dicant ꝓfirmatōem autē ſtatim poſt electōnem
quilibet electus petet modico tēpe conceſſo ad ſe uel nūtios
prepandos. lxi. di. cathenen̄. t. c. q epūs. t. l. di. poſtq̄. qdā
dicunt q habet vi. menſes poſt electōem ad petendā ꝓfirma
tionē t ſic intelligit. ī. ut li. non ꝓteſ. qm̄. §. q ſi ſo. alr ſorſitā.
Sed quid ſi ſit electus ſed non vult ꝓſentire electiōi nec tam̄
diſſentit naz electores variare non poſſunt. ī. e. cū inter cano
nicos. Item quid ſi ꝓſentit electiōi ſed ꝓfirmatōem non petit
nūquid talis electi beneficia ꝓferent. ad vltimū rn̄deo q ſi is
qui ꝓſentit electōi negligit petere ꝓfirmatōem non ꝓferuntur
eius beneficia ſed cogeť ut vel non ſolū ꝓfirmatōem ſed etiaz
ꝓſecratōem. ī. tres menſes petat uel loco cedat. vel etiā ſi con
tēpſerit facere alteꝝ ab archiepatu remouebit. c. di. c. i. Ad p
mā autē qōnem dicimus q a ſupiore pfiget ſibi tempus. ī.
qꝺ rn̄deat ita tn̄ q non excedat tres menſes a die vacatiōis
ar. l. di. poſtq̄. t poſſet dici q ſi. ī. id tpus non ꝓſentiret taci-
te videť diſſentire. alii dicunt t forte melius q ſi canonicis re
quirentibus conſenſuz eius non ſit patus ad ꝓſentiendū q
ipſi poſſunt eligere aliū. ar. ī. e. cū inter cā. in fi. nam qui tacz
uel obſcure rn̄det ubi plene poteſt rn̄dere ꝑ confeſſo habeť.
ff. de inter. ac. de etate. §. qui tacuit. t. §. vbi. habita tn̄ aliq̄tu
la deliberatōe. ff. de ſo. q dicimus. inſti. de inuti. ſtipu. §. vlti.
ar. ꝟ. inſti. de vbo. obli. §. omnis. ff. de peti. here. q ſi poſſeſ-
ſor. i. q. i. non eſt putanꝺ. in fi. ante tn̄ q̄z renūtiet uel aliquis
eligat ſi ille qui ꝓſentire diſtulit electōi de ſe facte ſaltē modo
cōſentire velit admittendus eſt. ī. e. cū inter canonicos. ff. de
adop. le. mancipioꝝ. is. i. plat⁹. iꝺ credo de patrono. t dici
mus q his conferre poſſunt etiā nulla ſnīa admonitōis pce
dente ut hic. ſi aūt nouo iure niterent ſecus. ī. de ꝓceſ. ꝑben.
non va. cum noſtris. vel dic ut ibi no. nos credimus tūc tn̄
tranſactū tpus de ꝓſecrādis epis qn̄cūq̄ fuerit in epm cōſe-
cratus etiā ſi ꝑmo menſe uel ſeptimana obtinuit ꝓſecratōem
t tunc licite poſſunt eius beneficia ꝓferri. item t qn̄ omni ſua
negligentia eiecta t ſua diligentia interueniente potuit ꝓſecra
ri t ſi non ſit ꝓſecratus vnde ſi erat ſacerdos ſtatim debet da
re opam cum ꝓſecratore ſuo q eū ꝓſecret t ſi non erat ſacer-
dos uel diaconus vel ſubdiaconus laborabit cū ordinatoꝝ
ſuo q eū ſucceſſiue ſine interpellatōe per ſingula tpa ordina-
tionū ordinet t ſi fuerit poſtulatus aucte eius qui habet po-
teſtatē admittendi poſtula. det opam q q̄cito poteſt fieri or
dinet t ꝓſecrat t ſi ſm hoc poteſt fieri ꝑmo menſe t non fiat
extunc poſſunt eius beneficia ꝓferri. et ſi ſine eius negligētia
differt per ſex menſes vel annū uel etiā amplius non dī eſſe
tranſactū tempus de ꝓſecrādis epis nec eius beneficia ꝓferri
poſſunt. ſi aūt per gr̄am diſpenſantiū obtineat ꝓſecratōnem
differri ſtatim credimus eius beneficia poſſe ꝓferri. arg. ff. ex
quibus cau. ma. l. qui mittunt. t. l. ſe. Item dicimus q exquo
ſemel fuit in mora ſtatim poſſunt eius beneficia ꝓferri t ſi nō
ſit tranſactū tempus de ꝓſecrādis epis alii ꝟ. ſ. q ſemp debz
expectari vſq̄ ad tempus decurſuz. de boc etiā no. ī. de pre-
ben. de multa. ḃ enī tempus prepatū eſt ad hoc ꝓgruū. ff. de
poſtu. l. i. §. i. diſponendi. quid ſi ante terminū predictū pfe
cte translatus eſt t habet quietā epī adminiſtratōem nūquid
poterūt conferri eius beneficia ꝑora. vī q ſic. ar. xxi. q. ii. ſi qſ
iam translatus. xvi. q. i. ne ꝑ cuiuslibet. ff. de ꝓcu. ſi filius. §.
veterani. C. de iur̄ do. in. l. ii. ī. de offi. dele. gratū. credim⁹ tn̄
q ante ꝓſecratōem non ſufficiat pfecta translatio t quieta ad
miniſtratio niſi decurſuz ſit tpus ea maxime rōne qz adhuc
poteſt excipi ꝟ cum t remoueri ab epatu t tamē habebit ꝑo-
ra beneficia. ī. de ac. ſuper bis. ſed ſi ante tres mēſes habeat
quietā adminiſtratōnem t ſit ꝓſecratus libere eius beneficia
conferunt. ar hic. ſi vo non poſſit habere tpalē adminiſtratō
nē ipſe tamē eſt cōſecratus non cōferent eius ꝑora beneficia
etiā poſt tres mēſes. eſt. n. neceſſe vtrūq̄ interuenire. xciii. di.
ſi qui epi. alii ꝟ. ſecus ſi p electū ſtaret q minus miniſtret qa
tunc perinde habeť ac ſi adminiſtret. Quid de aliis prelatis
nūqd ipſo iure vacant ꝑora beneficia. Rn̄. ſic ſi habeāt curā
aiaꝝ. uel ſunt ꝓſonatus. ī. de preben. de multa. archidiaco
natus. no. ar. archiꝺ. habere curā aiaꝝ ſed non p̄ncipaliter.
vt. xvii. q. vii. null. ī. de offi. archi. cū ſatis. poteſt tn̄ excōicare
ī. de eo qui fur. ord. ſuſce. c. i. ubi de hoc no. annexam. ī. de
appel. reꝓbenſibilis. ī. de pe. licet. ī. de inſtit. cū veniſſent. an-
num. ī. ꝺ etate ꝓterea. admoniti. in epatu ſufficit ſola negli
gentia electi. c. di. c. i. in ceteris inferioribus neceſſaria eſt ad-
monitio. ut ḃ. ī. de eta. queris. t neceſſaria eſt ſnīa admonitō
nis veꝝ tamē ſine iuris ſolēnitate ut ḃ. t. ī. de eta. queris. ī. ꝺ
ꝓceſ. ꝑben. cuz noſtris. cū. n. iſta non poſſint eſſe niſi notoria
ī. de transla. epūs. c. i. t. ii. non eſt ordo ſeruandus. ii. q. i. de
manifeſta. canonibus. prefixū a canonibus tpus intelligit
ut ſingulis tēpibus ordinationū accipiat ordines ſucceſſiue.
ḃ. n. dicit. c. faciendū ubi neceſſitas īminet. lxxvii. di. c. vlti. et
ḃ īminet neceſſitas cū dignitas vacat que talē ordinē regrit.
remoueantur. pēr ſubtractionē beneficioꝝ t amiſſione lo-
coꝝ cogendi ſunt ad ordines non p̄ciſe. ī. de eta. queris. lxx
iiii. di conſuluit. officio. i. dignitate. appellationis. ī. de ap
pel. reꝓbenſibilis. hoc ſane. ſ. q promoueatur ad ordines
quos dignitas requirit. promoti. i. confirmati ſed non or-
dinati. obſiſtant. puta q factus ſit irregularis ſine culpa ſua

post inuestituꝝ. contra formam. puta minoris etatis. illegitimos. illitteratos ⁊ male vue que cõtinent in ꝓncipio .c. elegerint. sciẽter indignũ. ⁊. e. inotuit. ꝓuatos. ꝑma vice tã tũ. ⁊. e. cũ vintoñ. ⁊ tunc ipso iure. ⁊. e. quisquis. beneficijs. ñ officiis. nec ecclesia remanet sine seruitio. suspensos. ipso iure. ⁊. e. innotuit. circa finẽ. alii dicunt per sniam ꝑuandũ bene ficio. ⁊. e. quisquis. sed potest dici illã decreta. obtinere in suo cãu. s. qñ quis per potentiã laicalẽ eligit alĩquẽ quẽ timor alĩ quo modo excusat. ħ autẽ loquit qñ scienter eligũt indignos qui nullomõ sunt excusabiles. episcopus. cũ ad euꝫ spectat collatio uel electi ꝯfirmatio. consenserit. cũ ad alios ptinet electio. per capitulum. ħ hẽs q ep̃o peccante ꝑmo loco de uoluit eius potestas ad caplm. ⁊. de ꝓcess. ꝑben. nulla. qđ intelligimus vez de beneficiis que ad ep̃m ptinent ꝓꝓrio iure nam si ad eũ non ptineat collatio ipso iure sed deuoluto puta quia ꝓpter negligentiã aliquoꝝ clericoꝝ deuoluit ad euꝫ potestas eligendi aliquẽ tunc non ad caplm sed ad ꝓximuꝫ supiorẽ deuoluet hec potestas. ar. ⁊. e. ne ꝓ defectu. ⁊ est rõ diuersitatis quia in his que ad eos ꝓꝑo iure ptinent est inẽ eos maioꝝ ꝯiunctio q̃ in alijs que aliunde obuenianꝫ. ar. ⁊. de testa. requisisti. ⁊ per capitulum. tunc deuoluitur electõ ad caplm ex delicto epi ꝯmisso in ꝯfirmatiõe tm̃ quãdo ꝑm̃ ad quẽ ptinebat electio uel ꝑsentatio scienter eligit indignuꝫ ⁊ ep̃us scienter ꝯfirmauit. ut si ignoranter esset indiguus electus. item ad ꝓmũ rediret potestas eligendi. ⁊. e. innotuit. ⁊ c. dudũ. ⁊ si ꝓmus scienter elegisset indignũ sed ep̃us ignorans confirmasset tm̃ post ꝯfirmatõem cassatã ꝓpter indignitatẽ electi eligit ep̃us qui ignorauit indignum ⁊ debet iste ad quẽ deuoluit ptãs eligendi ꝓpter delictũ alioꝝ. ⁊. sex menses ꝯputandos a tpe quo sciuerunt electũ ⁊ ꝯfirmatõnem uel electõem scienter factã de indignis. ⁊. de ꝓcess. ꝑben. quia diuersitatẽ. eligere sicut ille ad quẽ deuoluit ꝓpter negligentiã. ⁊. đ ꝓcess. ꝑben. nulla. ħ adde que notant. ⁊. de concess. ꝑben. inter dilec. plus placet nobis q nũq̃ in casu isto. s. qñ aliqua minor ecclesia scienter eligit indignũ ⁊ ep̃us scienter ꝯfirmat indignũ electio ad caplm cathedralis ecclie deuoluat sed deuoluit ad archiep̃m tm̃. ⁊ ista decre. loquit qñ consensit fieri electõem de indigno interessendo electoi ut canonicus. ⁊ sic loquit decre. ⁊. de concess. ꝑben. postulastis. ⁊ quia potestas epi transit in caplm ille de quo caplm prouidet habebit ꝓ ꝯfirmato sicut habetur si ep̃us de eo ꝓuidisset.

Ausam contulerunt. tempore quo vacat qa alis non licet. ⁊. de ꝓcess. ꝑben. constitutus. recepi. q teneꝫ recipe abbatissam non est ex vi ꝓmissi ꝑ qđ non teneꝫ nisi ad penã uel interesse. ff. de arbi. diem. §. ulti. et l. seq. nisi dictũ eius sit emologatũ. C. de arbi. cũ anã. vel dic cũ dicit q tenerent eã recipe quia ipsi intelligunt elegisse per ep̃m qui vice eoꝝ eligit. ff. q cuiusq; vniuer. l. ii. §. i. ⁊. e. in causis. cum dilec. in fi. ar. inde est q etiã in ꝑsonã el. dicere posse ꝓmittentes qđ al non possunt. ff. de arbi. qualem. ⁊. l. diem. §. stari.

Ostũ disponendi. hodie autẽ in concordia electi in remotis ptibus ante ꝯfirmatõnem hoc possunt. ⁊. e nihil. revocare. quomõ erit ħ iudex ĩ causa sua ⁊. C. ne quis in cã sua. l. i. item si violent ⁊ sine iudicio occupauerit etiã rem suã cadit a iure suo. C. vnde vi. si qs in tãtã. ⁊ idẽ si ius sibi dicit iure sibi debita. ff. qđ me. cã extat. item nũquid seruabit ordinẽ iudicioꝝ dicunt aliqui q nihil aliđ vult dicere nisi q seruet ecclĩam indẽnez. vel dic ep̃m posse esse iudicẽ in causa ecclesie sue. ii. q. vii. si quis ab epo. xlv. di. ⁊ quis. ⁊ ꝓcurator fisci in cã fisci iudex est. C. vbi cãe fisci. l. i. ⁊ ep̃us dr̃ ꝓcurator ecclie. xii. q. i. si ꝓuatũ. ⁊ impator in cã fisci. ff. de his que in testa. delen. l. ꝓme. ⁊ tm̃ res fisci impatoris dicunt. ff. ne quid in lo. publi. ħ interdictũ. ⁊ qñ possit quis in re sua esse iudex. no. ⁊. de so. ꝓpe. cũ sit. ⁊ melius. ⁊. đ censi. venerabilis. ⁊. de vbo. si. ex pte. in his ergo non habẽt locũ leges ⁊ri é qñ sine auctẽ iudicis quis sibi ius dicit. ⁊ dicimus eũ seruare debere ordinẽ iudicioꝝ nisi esset notorium Quidã tm̃ intelligunt hanc decre. in notoꝛiũ tm̃ ubi non seruabit ordinẽ iudex sed sola monitõe premissa excõicabit. x. vi. q. i. in canonibus. alii supplent ħ studeas reuocare ut dz ⁊ sic dz quasi actor non quasi iudex. item in sententijs diffinitiuis non licet iudici aliqđ reuocare semel. n. est functus officio suo. ⁊. de offi. dele. in lris. in interlocutorijs autẽ secus. ff. de re iudi. qđ iussit. nisi sit snia pape que si esset ꝑ obreptõnem obtenta per ipsuꝫ mutat. xxxv. q. ix. sniaꝫ. silr ꝓstitutões mutare potest. ff. de le. non est nouũ. in ꝓtractibus autẽ mutare licet si non patur alicui ꝓiudiciũ re adhuc integra. in cõtractibus. s. qui alterius gra tm̃ ꝫbunt. ⁊. c. in causis. ff. de ꝓcura. ante. ⁊ in ꝫctibus innoiatis. ff. de cõ. cã da. si pecuniaꝫ in ꝫctibus aũt noiatis qui vtriusq; gra contrahunt non licet mutare etiã si non sit ꝓiudiciũ ⁊ etiã re integra. ff. loca. q operas. re autẽ non integra nũq̃ licet mutare etiã in non noiatis ꝫctibus ⁊ etiã si non interest. ⁊. e. in causis. ff. de ꝓcu. post litem. ⁊. l. seq. ⁊. l. que omnia. ff. de reg. iur. nemo. ff. de adopt. post mortẽ. nisi fauoꝝ aliud inducat. ff. de li. cã. interrogata. sed ꝑ hanc distinctõem non soluit ꝫriuꝫ. ⁊. de fil. presbi. ueniens. que est huic ꝓtra. xii. q. ii. non licet. ⁊. de preben. cũ non ignores. sed dic q ubi factũ est improbatũ a iure ita q non potest allegari in cõtrariũ licet venire ꝫ factũ suũ ut in his cõtrarijs. sed huic ꝫriũ videt. ⁊. de de. ꝓiu. diuersis. Sed potest dici illud non esse improbatũ a iure ut. lxxxiii. di. cũ in prete rito. vel illud est spẽale in penã epi ⁊ sic intelligit. ⁊. de fil. preveniens. q̃uis posset ibi rñderi q fuit dispensatio. Sed ad huc est ꝫ. xii. q. ii. monemus. sed ibi non potuit reuocare factũ suũ quia remotus ab administratõe erat alienatoꝛ sed de iure bene agit ad reuocandũ factũ suũ. ff. de pac. si vnus. itẽ nec est ar. ꝫ. C. ad turpil. l. q̃uis. ff. de adul. si maritus. §. si negauerit. quia ibi non reuocat alienatoꝛ sed agit ad reuocatiõnẽ. C. de agri. ⁊ censi. quẽamoꝺ. qđ quidẽ licitũ est. nam venditõem locatõem ⁊ alios ꝫctus lz reuocare uel quia non tenent uel per beneficiũ restitutõis vel alijs modis ſm q cuilz inuenire licet. sed nec ad reuocatõez taliũ ꝫctuũ agere potest nisi turpitudinẽ suã alleget. ut si velit reuocare datur ex turpi cã. ff. de condi. ob tur. cau. ꝑ totũ. ⁊. de do. inter. sed si turpitudinẽ suã alleget tm̃ noie ecclesie potest agere ut ħ cũ suis cõcoꝛ. q̃diu. n. tollerat noie eius agere potest. viii. q. iiii. nonne nec de malicia ꝑsone potest excipi contra ecclĩam. xvi. q. vii. si ep̃m. ad ꝫria autẽ. s. ⁊. de fi. presbi. venicus. ⁊ de cleri. ꝓiug. diuersis. rñ. ut. s. qđ aũt iur̃ sit quando semel approbaui per sonã uel instrumentũ an. s. possim vlterius reprobare. no. ⁊. đ exceptio. cum venerabilis.

Onsiderauimus. hanc decre. intelligo qñ ex int uallo fiunt diuerse electões. si non fiant ex intual lo valet scđa electio facta a maioꝛi pte. vel de ꝑsona inuata maioꝛibus meritis. ⁊. e. dudũ. lxiii. di. c. vlti. appellationem. no. q non priuant iur̃ eligendi licet eligerint post appellatõem vel ꝫ ꝓuilegiũ vel post electõem primã non cassatã non. n. inuenio ħ expressuꝫ in iure. vñ non debeo extendere penã. de pe. di. i. pene. de hoc no. s. đ depo. c. ii. appellationem. recipiendaz. tenoꝛem. forte ne quis aliũde eligeret vel in certo loco fieret electio vel de certa ecclesia. s. de cõ. cũ dilectus. ⁊. e. venerabilẽ. qualẽcũq;. de qua notũ non est q esset nulla. ħ no. quia ad ħ q confirmet electõ facta a pauciorꝛibus pluribus eligentibus indignũ qđ non est necesse q tpe electõis esset notoriũ a plibus electõem factã esse nullaz vel q electus ab eis esset indignus. vel q electoꝛes ꝓuati sũt ipso iure vel ꝓuandi potestate eligendi. ⁊. e. dudũ. immo sufficit q tpe quo ferenda est snia sup electõe sit notoriũ. vel alit constet q fuerit nulla electio uel indignus electus. immo pm̃ dicimus q sufficit ꝓbare aliqd quare ꝑma sit ãnullata quãdo fit in eodem contextu. ⁊. e. congregato. nec est necesse q sit

notoriū dūmodo aliquo mō ꝓbet̄.itez hoc est vez qñ vno ꝓtextu fiunt plures electōes.ī.e.congregato.Et no.ad intelligendū sequētia q dr̄ electio nulla si elegerūt ad dignitatem habentē curā aiaꝝ uel alia que maiores ordines requirūt pa tientē defectū in ordinibus etate scia ꝛ vita.vt.s̄.e. cū i cunctj in ꝑnc.s̄.de postu.c.i.ī.e.scriptū.item si irregularē ꝛ al̄.in natiuitate.ī.e.innotuit.idem si illr̄atum.xxxvi.di.illr̄atos.l.di. nemo.ubi habes.idez de corpe viciatis.idē de laicis.lxi.di. osius.item si eligat̄ quicūqz postulandus est.de quo no.s̄.d postu.c.fi.item si laici intersint electōi epi taꝯ ius habentes. ī.e.massana.idem si a suspensis uel si de suspenso facta sit electio.s̄.de consue.cū dilectus.mlto fortius si ab excōicatis .ī. de appl̄.constitutis.item si non seruet̄ forma.ī.e. quia propt ꝛ.c.in genesi.item si minor ps maiore pte non vocata ꝓcesserit ad electōez.ī.e.auditis.si aūt due ptes sint presentes ꝛ alii contenant̄ nihilominus tenet electio.sed potest cassari petēte ꝓtempto ꝛ forte non aliis. ꝛ idem pōt etiā ratificare eandē si ꝓsentiat etiā modo.ī.e.q sicut.ꝛ.c.ecclia vestra.ff. q cuiusqz vniuer.l.nulli.ꝛ.l.se.potest etiā dici q non sit nulla licet post appel.sit facta.sed anullāda.ar.s̄.e.considerauimus.vel si sit ꝯ priuilegiū ut ibi dr̄.est autē anullāda si fiat tractatus corpore defuncti nondū tradito sepulture.ī.e.bone memo.hoc quibusdā non placet nec valent excusari q ex ignorātia iurīs vel facti delinquerūt siue sciēter siue ignoranter ꝯ predicta fecerint electio est nulla vel anullāda fm q distinctū est.ar.ī.e. innotuit. quando vo electio fit ex interuallo dicūt quidaz q duo sunt necessaria ad hoc ut teneat scd̄a electio.ſ.q p̄ma nulla sit ipso iure. ꝛ q p̄mo eligentes p̄uati sunt potestate eligendi ipso iure.ut no.ī.e.auditis.item quidā dicunt q tertiū est necessariū.ſ.q p̄ma electio pendeat.nam si electus renūtiasset uel si cassata esset electio tunc non posset fieri scd̄a electio nisi omnibus vocatis.ar.ī.e.cū vintoñ. nec distinguo hoc an sit notoriū tpe electōis p̄maz electōem nullā esse ꝛ p̄mos electores p̄uatos ptāte eligendi an non. dūmodo tpe ſnie constēt duo vel tria predicta.ar.h̄.ī.de appel.ꝓstitutus.ꝛ hec intelligo vera qñ alii sunt p̄mi eligentes alii scd̄i.nam si ūdem sunt qui p̄mo elegerint ꝛ scd̄o tunc si ipso iure nulla est electō prima lz non sint p̄nati potāte eligendi qui primo elegerūt tam tenet scd̄a ex interuallo facta ꝛ etiā si p̄ma non sit cassata .ī.e. cum terra. cuius quidā intelligant illā qñ notoriū est p̄mam nullā esse ut ibi no.est.immo necessariū est ut in h̄ casu.ſ. qñ idē p̄mo ꝛ scd̄o eligunt ad h̄ q teneat scd̄a q per p̄mam electōem non sint p̄uati ipso iure potestate eligendi cū si essent non tenet scd̄a electio.ī.de sup.negli.pla.licet.sed ꝯ.ī.e.cum terra.vbi dr̄ q etiā si p̄ma sit viciosa q possunt procedere ad electōem scd̄am sed etiā qui talē eligunt ipso iure p̄uati sunt. s̄.e.cū in cunctis.sed illa decre.cum terra.dicēs q loqtur cū ignoranter eligunt viciosaz psonā.vnde ipo iure non sunt p̄uati potestate eligendi.ut no.ī.e.c.dudū.in glo.que incipit. circa.si vo eodē casu retento electio fit aliqua licet possit cassari ex causis predictis tunc publicato scrutinio siue statim siue longiori interuallo non licz eisdē aliū eligere.ī.e.c.publicato ab aliis autē electio etiā in hoc casu facta in eodē ꝓtextu tenet secus si ex interuallo.ī.e.congregato.s̄.e. considerauimus. alii dicunt q ex interuallo non ualet scd̄a electio nisi tēpe electōis notoriū esset p̄mam electōem nullā.ar.h̄.s̄.e.ꝓsiderauimus.ꝛ sic intelligunt .ī.de appel.ꝓstitutus.ex quibus autez causis diximus electōem nullā uel anullandā ꝛ etiā in alios potestatē eligendi translatā ꝓpter viciū electi uel eligentiū ex eisdē causis.idem dicimus in postulātibus.s̄. de postu.c.i. ꝛ.ii.secus aūt si ex alia cā qꝫ ꝓpter viciū electi uel eligentium ī.e.innotuit.s̄.de postu.c.fi.ī.de renūt.post translatōem.lxi. di.osius.item si electio fit post appellatōem legitimā tenet ſz postulatio non ut quidā dicunt.ī.e.proxi. ꝛ intelligo eundē contextū ul̄ aliquā fieri eodē contextu que fiunt oībus canonicis existentibus in capl̄z sim̄l.naz si vna ps recedat ꝛ remanentes in capl̄o aliquā faciāt electōem cassat̄ electio que fit cōtentis recedentibus qō non esset si esset in eodē ꝓtextu facta ut iam dictū est.ī.e.auditis.nisi forte in continēti a ꝓxi scrutinio uel ꝓmissso ꝓcederent quia que statim fiūt ꝛc̄.ar.ff.si cer.peta.lecta.C.de pac.petens.ꝛ habes expressum.ff.de testa.heredes.§.pe.sed huic obstat p̄alle.decre.auditis. ſz dic q ibi non ꝓcesserūt ex scrutinio ꝓxi ubi in.G.vil. ꝓsenserāt sed de nouo ꝓsenserant in.R. melius credimus q si electio est nulla ꝓpter eligentes qui nullā habent nec habuerāt potestatē eligendi qz tunc tenet scd̄a electio.ī.de re.iu.cū bertol dus.vel habuerūt quidē potestatē eligendi sed amiserunt ut quia sunt excōicati uel suspensi ab officio ꝛ beneficio non intelligas de suspensione a beneficio vel forte ab ingressu ecclie vel alia sup aliqua singulari suspensione.vide de his.s̄. d cō sue.cū dilectus.in glo.suspensus. nec distinguo si sint notiati vel publice excōicati uel interdicti vel non quia semp nulla ē electio ꝛ scd̄a tenet.ī.de appel.ꝓstitutis.ꝛ intelligo suspensos siue sint suspensi a iure ut qui negligunt eligere.ī. tempus statutū.ī.de concel.p̄ben.c.ii.ꝛ qui eligunt indignos ut laicum ī.e.sacrosancta.ꝛ.c.massana.s̄.e.cū in cunctis.siue sint suspē si ab homīe siue a iure.de suspensis aūt no.s̄.de postul̄.gratum.item dr̄ nulla ꝓpter psonā electaz que est ineligibilis.i. que eligi non potest sine dispensatione ꝛ tales sunt omnes postulandi.de quibus notatur.s̄. de postul̄.c.fina. item dicitur uulla propter defectum forme.infra.e. quia propter. de hac elec.dat̄ regula va q vbicūqz electio est nulla non impedit scd̄am fieri siue in eodē ꝓtextu siue ex interuallo ꝛ h̄ ꝓbatur per supiora iura ꝛ benefacit.ī.de supplen.negli.p̄la.c.vlt. nā qō nullū est impedimentū p̄stare nō potest.ff.de vb.obl̄. si dari stipu. sed caue tibi quia potest esse q scd̄a cassat̄ non quia facta sit post primā non cassatā sed quia vna ps capitli fecit eam non vocatis illis qui fecerūt primā nullā qui tamē vocari debebāt si scienter non delinquerant in p̄ma nec facio aliquā vim vtrū tempe electōis sit notū nullā electōem eē uel electores ipsos suspensos tpe electōis an non sit notū sed postea per ꝓbatōes fiat manifestū ut h̄.item no.q aliqñ electio est nulla ꝛ tñ electores nec p̄uati sunt ipso iure potestate eligēdi nec p̄uandi ut si eligant ignoranter ineligibilē. item p̄uati sunt aliqñ ipso iure eligendi ꝛ tñ electō non est nulla.ut si elegerūt criminosuz scienter.s̄.e.cū in cunctis.ī.de iureiurā.sic̄ nostris.ad suum.ī.de appel.bone memo.lxxxi.di. tantis. xi.q.i.quia res.ff.de libe.ca.quid li.ar.ꝓtra.ff. de mu.ꝛ bo. ut gradatū.ī.de mat.ꝯcto ꝯ interdic.eccle.ex l̄ris. fama.qa non remouet̄ ꝓpter delictū psone.ī.e.sup eo.aliogn ꝯ.ff.de re mili.qui cū vno.§.non omnes.ꝛ.§.exacto.ff.de bis q no. infa.l.ii.§.si ignomīne.forte ꝛ si ꝓpter delictū psone remoueret non esset infamis.ī.de acc.super bis.qō vez est qñ crimē opponit excipiendo ut h̄. istam.sed ꝛ in ista possit eligi de iure.ī.e.sup eo.sed papa h̄ ex spēali cā pret̄ ius interdixit.

Uffragancis ad mandatū .ī.e.q sicut ꝯ.§.pe. sol̄.h̄ adeo leue est q etiā uffragancī possunt vacāte sede sua aūcte facere.lxiiii.di.quia per.illa autē q ibi dicunt uel sunt grauia sicut ꝓuocare concilū uel digniora sicut ordinare clericos ꝛ nulla que ptineant ad ordinem facere potest cū pallū non habeat in quo est plenitudo pontificalis officii.ī.de vsu pal.c.i.ꝛ intelligo q rōne sue dignitatis non potest facere aliqō epale sed pro alio epō bene posset ordinare clericos.ar.ī.de renūt.ad supplicatōnem.sed dices ipse vr̄ facere uel ꝓsecrare exquo mandat.ī.de sen.excōi. mulieres.sol̄.illud habet locū qñ mandat q ad se ptinet vel q ꝑ se fieri vult.h̄ aūt mandat q ad officiū coz spectat q est de iurisdictōe.ſ.mandare ut faciat officiū suū ꝛ ꝛō potest hoc exquo ꝓfirmatus est.ī.e.transmissaz. vel dic q hec decre.loquitur quando non est in moza petendi pallū illa ꝓtraria loquūtur quando est in moza.

Uper eo alterius. idem est si eiusdē. ut. j. sequit. vicio. ꝓpter cris conscias uel irregularitatē. z no. h q vicio ꝑsone in modū exceptois ꝓbato ꝑiudicat in alia electōe. ꝛ. j. d excep. deniqz. §. fi. j. d or. cog. cū dilect⁹. ff. de bis qui no. infa luntus. sol. licet non sit infamis de iure ꝓpter crimē sic ꝓbatū. est tamē infamis defacto que infa mia repellit a dignitatibus acqrendis. C. de digni. l. ii. lxxxi. di tantis. ff. de decu. generalit. §. spurios. C. de inoffi. te. frēs j. de acc. omnipotens. quia q plus est ꝓpter infamiā facti ab obtenta dignitate suspendit. ii. q. v. presbi. z. c. si mala. vl ideo est qd h dr q vicii qd obiciebat electōem de qua age bat tangebat. j. de excep. deniqz. vel est h quia licet h modus agendi appellet exceptio habet tñ in plibus vim z modum actois. j. de ac. super bis. ff. de decurio. generalit. §. si quis. z eque bñ dr accusatio sicut exceptio. in aut. de sanc. epi. §. si quis autē. z. §. si aūt tps. in aut. qūo z qñ oz. in ꝑn. z. §. i. vñ in hac exceptōe necessariū est electū vocari z litē ꝓtestari z re liquū ordinē seruari. j. e. dudū. que non sunt al in exceptōne necessaria. forte. nā tunc etiā sine vicio suo puta q2 alius ali qd dedit ꝓ eo non poterit ad eandē eccliam assumi nisi ex dispensatōe. i. q. v. c. i. z. iii. ar. ꝛ. i. q. i. c. i.

Um monasterium suis. ipsius domus in qua fiebat postulatio. in heremo. j. de reli. do. ut epo. z. c. inter quatuor. ꝛ. xix. q. iii. eꝫ paul. sed hic loqui tur de heremitis. qui habent ꝓpriū. at h electus non habe bat ꝓpriū z erat monachus licet in heremo morare aliogn non liceret eū habere in abbatē. j. e. officii. sed certe vbi inten tione bona quis duceret tm z non ambitōe credere q tenerz postulatio etiā si non esset ꝓfessus z hoc sonare vr finis de cretal. ꝓallega. ad idem. xvi. q. i. ꝑbꝫos. z no. q licet heremi te possint habere ꝓpriū quia non abrenūtiant tñ ecclesiastice psone sunt z continentiā seruare debent z ꝓmittere. xxvii. q. ii. §. ecce. z de istis habes. xvi. q. i. c. qui uere.

Um terra alterius. persone denoiatis. totius. i. ambaz psonaz electaz. sancimus. si. s̄. de consue. cū inter uos. ubi de hoc no. licet. n. patriarcha si est de ꝓsuetudine possit interesse electōi suffraganei archiepi. sic q minus est suffrag. possunt ītesse electōi archiepiscopi. s̄. de postu. bone me. modus tñ iste noiandi grauius est. vnde remouendus est. abolendam. q2 grauius erat ecclesiis. s̄. de consue. c. i. nec erat prescripta ꝓsuetudo quia si esset ꝑscrip ta forte non esset reprobāda in patriarcha. ar. j. e. sacrosancta vel dic q hoc non potest ꝓsuetudine induci q postqz consen serint in aliquē ipsum eligendo q postea per aliquem irritet si noluerit ꝓsentire nisi fm formā iuris. decre. aūt sacrosancta non obest quia ille psone ibi non erant electe sed tm noiate. vñ ibi nullū ius erat quesitū noiatis. item ibi non probat illā noiatōez sed potius improbat. modo. s. quia eligūt postulā dū. vel modo. j. e. quia propter. diligentiam. i. diligentē in quisitōnem faciant de psona eligenda. h habes q eligentes possunt aliū eligere prima electione non cassata. ꝛ. s̄. e. ꝓside rauimus. sed z ꝛ vr quia si eligunt indignū ipso iure ꝓuati st potestate eligendi. s̄. e. cū in cunctis. s̄. de postu. c. ii. j. e. inno tuit. z idem si non seruauit formā. j. e. quia propter. sol. nō vr h q non cassata ꝑma electiōe ꝓcedat ad scdam sed diligētiā habeant inquisitores. s. ut plures habeant patos ex ꝑma ele ctōe ut si ꝓtingerit vnū electū cassari eligatur scdus. lxi. di. stu dii. lxxxv. di. florentinū. vel eligant fm sb ea conditiōe si ꝑm⁹ cassaret. ar. in. c. florentinū. z expirat scda electio ꝑma obtinē te sicut in substitutōe. C. de impu. z aliis substi. post aditam. sed bi modi eligendi p curiā reprobant. ut no. lxi. di. studii. z est expressuz. j. e. in electōibus. sed solueut h in eadē gl. ubi dicit nos alit. hec ergo decre. loquit de ignorantibus viciuz qui non ꝑuant potestate eligendi. j. e. innotuit. sed ad hoc h non est rñsum cū hic dr etiā si in forma sit peccatū. sed rñde q tpe huius decre. h pena imposita nondū erat peccantibus

in forma. alii alit dicunt q tpe huius decre. licitū erat eligen tibus mutare vota sua vsqz ad electōem publicatā. j. e. inter. in fi. z. c. auditis. z post talem electōem publicatā non cassatā non licet aliū eligere nec vota mutare ut i dictis decre. hodie tñ correctū est h quia post publicatōem scrutinii nō licet va riare vota sua. j. e. publicato. nisi forte essz adeo notoriū ꝑmā nullā esse q non contenderet de iure nec ꝓtendi posset. ar. C. de confir. t. l. iii. ut si non ꝓsentiret electōi uel si electio nulla es set ipso iure ut si facta sit non seruata forma vel etiā si facta sit ab excōicatis. ar. j. de appel. ꝓstitutis. nam hi nullā excusatō nem habent quare dicant suā electōem tenere. secus si elegis sent indignū quia possent pretendere q ignorant elegissent. j. e. innotuit. in fi. item secus si dicant q post appellatōem qa appellatio aliqñ est admittenda aliqñ non. j. e. cū nobis. s̄. e. considerauim⁹. z sic in oibus aliis ubi aduersarius potest aliquid ꝓtendere de iure. sed melius. no. j. e. dudū. ii. nos au tē aliter intelligim⁹ hanc decre. s. ut sit sensus ut canonici post qz conueniunt in caplo solēniter publicent factā electōem et postea supiori confirmandā presentēt z si supior uel ꝓpter vi ciū psone uel forme eam cassauerit itez eligant aliū z sic faciāt quouscz eoz electio confirmet z tunc postqz fuerit ꝓfirmata eam ꝑsentent regi vel patriarche. nec tñ negamus q si alit de ꝓsuetudine uel ꝓuilegiis obtinet qn possint ante ꝓfirmatiōez sed tñ post solēniter publicatam electionem presentare regi. j. e. cum inter vniuersi. z. c. q sicut. ꝓpter hoc. s. q ꝑus nō requirat rex vel patriarcha.

Ranſmissam postposito. qd non licz. xx. q. iii. eos. in aut. qūo z qñ oz. §. seml. in aut. d sanc. epi. §. si vo constant. z ut incidūt in canonē qui tales p cutiunt. j. de sen. excōi. in audientia. confirmationē. no. q electus qzcito est confirmatus sine alia possessione uel inuesti tura uel stallatōe statiz potest administrare res ecclie sue in tē palibus z spūalibus tam in colligendis fructibus qz in actō nibus intentādis noie ecclesie sue ut h. sine confirmatōe autē hoc non potest nisi clerici sint in ecclesiis exemptis qui sunt i ptibus remotis. j. de elec. qualiter. z. c. nosti. vel nisi aliud sit ibi q succedat loco ꝓfirmatois sicut in cisterneñ. sicut est in q busdā aliis quibus h ex spāli ꝑuilegio est indultū q sine ali qua ꝓfirmatōe benedictōe recepta ministrent. immo q plus est sine aliqua benedictōe si epus noluerit benedicere ipsi po terunt administrare. j. de sup. negl. pla. c. i. vel nisi h habebāt ex consuetudine. Quidā tm dicūt h non posse introduci con suetudine. ar. qd graue esset ecclesiis. j. de re. iu. cū causam. et hoc obtinet in omnibus ecclīasticis psonis habentibus qua lēcūqz administratōem etiā si sint canonici qui habeant āmi nistratōem prebendaz suaz. nam in eis aliqui confirmantur z qui non confirmant loco ꝓfirmatois aliud faciunt qd loco confirmatois habetur. s. q inuestiunt per epm uel inferiorez platū ad quē h ptinet de iure uel ꝓsuetudine. j. de concess. pre bē. ꝓposuit. z de bis q fi. a ma. pte cap. ex ore. vel assignat ei aliqd loco ꝑbende z pro canonicatu assignat ei in choro stal lū z in caplo locus. ar. j. de renūt. cū inter. j. de ꝑben. c. dile ctus. z. c. dilecto. z possunt hec hr locū in ecclesiis ubi habē tur ꝑbende distincte quia z qlibet habet sue ꝑbende āmini stratōem sed ubi non sunt ꝑbende distincte vr sufficere loco ꝓfirmatois q canonici cōiter eū recipiāt in canonicū uel eps uel alius platus recepit ꝓfessionē in manibus suis vel dat ei pannos altaris vel cāpanas vel aliqd sile. xxiii. d. q̄uis. ar. de regu. iur. c. vlti. j. de maio. z obe. legebat. isti si agant noie ecclesiaz dignitatū administrationū uel ꝑbendaz suaz non potest eis obici vos nō estis canonici electi vel vra electio nō tenet exquo sic sunt instituti ut dictū est. facta. n. coz tuitione ꝓfirmatois firma manent. ut no. j. e. nihil. vel potes dr z me lius q isti sic electi z ꝓfirmati p se omnia bona eccliaz suarū vel dignitatū vel ꝑbendaz suaz si non habent cōtradictores possunt sua aucte occupare. ar. C. de edi. di. adri. tol. l. fi. ff. d

acq̄.poſ.cū heredes. ſi vo habent ꝯdictores qui bōa prędča poſſideant tunc oportet eos oſtendere ſuas ꝓfirmatiões tenere. ſi vo non habeant ꝓtradictores non tenent aliqd probare de iuſticia ꝓfirmationū nec tenent ꝓbare aliqd de iuſticia electōis ꝛ hoc ex eo apparet.ſ.q illi qui tenent bona eccłie alias non debent res ſuas ſibi reſtituere niſi ꝓbent ſuā ꝓfirmationē tenere quia ſi predicti electi.i.ꝓfirmati non eſſent prelati vł niſi tutōe ꝓfirmatōnū defenderēt iſti non liberarent eis ſolūēdo inueſtitis ꝛ idē qđ diximus in ꝓfirmatis idez intellexim⁹ de inueſtitis.ſed ſecus intelligimus in illis qui adepturi ſunt poſſeſſionē habēdo ſtallū ꝛ locū in caplo ꝛ in choro iuꝝ epiſcopal uel iuꝝ canonical uel cuiuſcūq; alterius ſiue iuꝝ pben. ff.ſi vſuf.pe.l.vlti.iſtis.n.ſufficit in poſſeſſione eſſe aučte ſupiorıs.ꝛ eſt rō diuerſitatis ꝑmi.n.aſtringunt ad ꝓbandū quia non ſunt in poſſeſſione. iſti aūt vltimi iō non aſtringunt qa ſunt in poſſeſſione ꝛ nemo cogit dre ti.ſue poſſeſſionis.C.ō peti.here.cogi.ff.ſi vſufruc.peta.vti.de talibus.exquo eniz aliquis electus eſt ꝛ confirmatus poteſt dare pbendas ꝛ dignitates ꝛ honores ꝛ alia diſponere de rebus eccłie.ſ.e. noſti.ꝛ iuramentū recipe a vaſallis.j.e.qualit.ſuſpendere interdicere excōicare ut h̄ inquiſitionis.ut eſt audire accuſatōes clericoꝝ.xxv.q.vii.ſi autē.ꝛ.c.epus.h̄ aūt fateor nam h̄ bene audiet electus cōfirmatus qđ ſic ꝓbo quia h̄ audiet ſimplex ſacerdos. delegare ergo non ptinet ad ordinē.l. di.ſtudeat. ꝑterea quilibet iudex ordinarius qui habet adminiſtratōem ꝛ mer imperiū audit cās criales ergo ꝛ ꝓfirmatus qui habet mer imperiū ut h̄ apparet q ꝛ excōmunicat ꝛ conciliū conuocat.j.e.q.ſicut.§.pe.miniſterium.ordinare ꝓſecrare vgines dedicare eccleſias.lxviii.di.q̄uis.

Um inter. R.inuitum.quia deuictū inſtantia p̄ cuz. vel ꝓpter mala que ſciebat de eo ꝛ ꝓbari non poterat. ꝛ non liceret alii niſi papa ex plenitudine poteſtatis.vel inuitū ab initio ſed poſt voluntariū.de manu per hoc vr̄ q inueſtitura dat poſſeſſionē ſed nō eſt ita ut no. ſ.de conſue.c.ii.ꝛ.j.de his que fi.a ma.p.ca.ex ore.dum viueret.j.de ꝓſir.vti.vel iuti.porrecta.ℨ.ſo.q ibi dr̄ ꝑma facie ver eſt ſed ſi certū ſit ꝓratū cōfirmatū per papā tenet ut hic. ꝓcederent.ſed nōne eo ipſo q alii non ſeruabant pactū dabat iſti ꝑſtina actio.j.de pac.cū prędē.nam actor q non habz actōem ex tranſactōe ſimplici agit ꝑſtina actōe ꝛ ſi excipiat de renūtiatōe replicabit fidē non ſeruāti ꝛc̄.C. de pac.cū ꝓponas.ꝛ de tranſac.cū mota.ꝛ ſi reus eſſet liberatus p accptilatōem daret ꝓdictio ob cauſaz ut reponeret ſe in ꝑſtinā ob ligatōem.ff.de con.ob.cau.da. ſi quis. vel dat actio ꝑſcriptꝭ verbis ad intereſſe.ff.de cō.cā da.ſimlit.ff.de ꝑſcript. ut ob eā.ſi aūt dolo eſſet inductus ad tranſactōem ageret de dolo C.de tranſac.actōem. vel ſi non ſit alia via ſuccurrendi ei.ſi.ō dolo ꝛ eleganter.§.ſeruus.ꝛ.l.ſeruus. apparet aūt q ſua int erat ergo iuſte potuit appellare.ii.q.vii.non ſolent. ar.ad pdicta.j.de iurāmentā.puenit.ff.ad velle.ſimlr.C.de inoffi.teſta. ſi iuꝝ. So.dixerūt quidā q actū fuit inter ptes q ſi altera pſ reſiſtret a pacto tñ pena ſolueret ꝛ pactꝭ actoꝛ ſtaret.ff.ō trāſac.q fidē.vel dic ꝛ melⁱ quia in beneficiis non habet locum que ſupius dicta ſunt que ſine pacto debent dari ꝛ renūtiari j.de pac.cū prędē.ar.j.de tranſac.ſuper eo.ꝛ.c. decetero. ſed quare non reſtituit h̄ ꝑſtina actio ſicut in illa decre.cū ꝑdez R̄ñ.qđ ibi dr̄ factū eſt de gra tm̄ ſicut ex decre.apparz exp̄ſe. ꝛ ꝓterea ibi habuit poſſeſſionē q non h̄. ꝑterea ibi non reſtituit ad eccłiam ſed ad interdictū vnde vi. ſed hec ſolutio non valet quia pacto ſublatū fuit interdictum vnde vi.ff. de pac.ſi vnus.§.pacta.ꝑterea iſte iam ueſtiuerat pactū rei interuentu puta receptiōe cuſtodie ꝛ ꝓratus vnde decetero non debebat ſibi reſtitui ꝑma petitio.C.de tranſ.ſi ꝓ fundo.ff.de re.permu.l.i.ſupiora aūt loquūtur qñ pactū non fuit veſtituz ſed tm̄ ſimplex tranſactiōe interueñ. ille autē clericus de quo loquit decre.cuz prędē.ſuū pactū nullo mō ueſtierat.intereſt ex hoc loco ſatis apparet q etiā hi quoꝝ non intereſt ſpēaliter admittent ad dīcdum ꝯ electōem de forma. nam h̄. R.ſenior admiſſus fuit ꝯ. R.iunioꝛē qui electus eſt ꝛ dicit electōnem non canonicā quia facta eſt a ſuſpenſis ꝛ ſup h̄ audū ſicut apparet ex ſequētibus vbi mandat q ſi de h̄ ꝓſtiterit.ſ.q ſit a ſuſpenſis electus q caſſet qđ factū eſt de eo ꝛ tñ eius nō intererat ut hic dicit.ꝛ quidā h̄ cōfitent ſed qui ꝯdicūt mīdēt huic decre.ꝛ dicūt hunc. R.ſenioꝛē eſſe monachū buⁱ⁹ mōaſterū ꝛ ideo intererat eius habere bonū abbatem.nec obſtat qđ hic dicit q ſua non intererat qz non dicit ſua non intereē q ſe non opponat. R.iunioꝛi qui debet eſſe ſuus abbas. ſz qz non intererat eius appellare rōne ſui iuꝝ ne alius eligeret cū ipſe ſuo iuri renūtiaſſet h̄. R.ſenioꝛ ꝓſequebat appellationē ꝯ electōem. R.iunioris. ſed h̄ ſtare non poteſt cū caſſata appellatōe poſtea de interdicto agere non poterat ſed rīdemus q de interdicto agere poteſt poſt ꝓfirmatōem ꝛ benedictōem p̄cipaliter agendo.j.de appel.c.ꝓſtitutis.ii.illa.miz vr̄ quomodo ſentētiat p ptes imo ſentētiauit nullā appellationē ꝛ tñ adhuc remanet qūo ſup electiōe. non.n.plures ſnie diffinitiue in vno negocio ferēde ſunt. ꝑterea ſup incidentib⁹ qōnibus ſentētiand non eſt. R̄ñ.non eſt ſniandū p partes ſup p̄cipali puta ſi petant.c.non eſt ferēda ſnia ſup qnquaginta ſi ꝓſiteant niſi vellet ps renūtiare reſiduo.ff. de except. re.iud.l.licet.ſed dic q vbicūq; de aliqua exceptōe ꝓſtare poteſt ſine probōibus facti.ſ.per iura.ne ptes fatigent laboꝛib⁹ ꝛ expenſ ſtatim de illa exceptōe iudicand eſt. ut.ſ.ō ꝓſue.cū inter vos.ſed ſecus vbi ſunt neceſſarie ꝓbatōes facti cū ibi ñ poſſunt ita de facili liquere ſicut in his que de iure ſunt cum iura debeant eſſe nota ut liceat ſupplere de iure.ſup eo vo q dicit de incidentibus ſic rīdeo ſi in modū exceptōis ꝓponatur incidens queſtio puta vetus defenſio que ꝓpetebat ex his que acta erant inter ptes ſicut eſt pactuz de non petendo res iudicatas ſacramenti delatio.in his incidentib⁹ non ꝓnūtiat C.de oꝛ.iudi.l.i.ꝛ.ii.C.de oꝛ.cog.l.i.ſatis.n.ſufficit ꝓnūtiari in p̄cipali ut per ꝓſequens videat ꝓnuntiatū in incidenti.h̄ eſt ver niſi crimīal incidat ciuili vel econuerſo.C. ad.l.iul.de adul.quē alexā.C.ad.l.flauiā de plagi.preſes.ꝛ ſic poteſt intelligi.l.ff.de ꝑuarica.ꝑuaricatōis.vł dic q ſi quis vult ꝓponere de ꝑuaricatōe debet ꝓponere in modū accuſatōis non exceptionis.vñ ſemp ſuper eo p̄mo ꝓnuntiand eſt.ꝛ ſic etiaz poteſt intelligi qđ dictū eſt de aliis ciuili uel criminali ſibi in uicē incidentibus.ſi vo qōnes ſunt emergētes quales ſunt q̄ emergunt in iudicio.vbi gra.an danda ſit dilatio nec ne admittēdi ſunt teſtes nec ne.quis ſit in poſſeſſione libertatis uł ſeruitutis ſemp ꝓnuntiandū eſt ſuper emergenti quia aliter nō poſſet ꝓcedi mora.ff.de libe.ca.l.libertatis.§. vlti.ff.vti poſ. l.i.§.i.ff.de iudi.de qua re.niſi ꝓditio iudicii vł rei impediat C.de oꝛ.iu.l.i.ꝛ.ii.ꝛ talē dre poſſumuſ vbicūq; dr̄ aliquā exceptōem non eſſe admittendā uel replicatōem vel etiā actōez vel libellū uel aliqd tale illud ſtatim debet expediri anteq̄z ſuper ipſa exceptōe vel alio ꝓpoſito probatōes recipiant cuz ꝛ ſi recipent non admīcularent intentōi.C.de ꝓba.ad ꝓbationē.j.de teſti.veniens.ff. de offi.aſſeſ.l.i.ꝛ ita eſt h̄ vbi dr̄ nō tenere appellatiōem ꝛ non p̄futurā appellāti etiā ſi conſtaret de ea ꝛ ideo non eſt admittend excipiens vel ꝓponens de ea.ſ.quia eius non intereſt.ſed ꝛ ſi dicat appellatio iuſta ꝛ iō impedire qđ ſecutū eſt tunc cū p̄cipalis queſtio ab illa ſepata ſit cauſa appellatōis ſuper ea ſniandū eſt ꝛ ſic h̄ erat. ꝓſequebat.n.appellatōem ꝛ ideo dicebat non valere electionez que erat ſecuta poſt appellatōem.bene ergo fecit iudex ſi ſententiauit appell.iniuſtā ꝛ p ꝓſequens non impedire electōem ſecutā.aliud aūt qđ ꝓpoſitū erat ꝯ eandē elec. ſiue in modū exceptōis ſiue in modu denūtiatōis vel accuſatōis non diffiniuit qa ſibi ñ ꝓſtitit.h̄. R. ſenioꝛ ꝓſequebat appel.ꝯ electū R.iunioris.ſed h̄ ſtare non poteſt cū caſſata appellatōe poſtea de interdicto agere non potuiſſet.ſed R̄ñ.q de int̄dicto

agere potest post ꝯfirmatõem ⁊ benedictionẽ ꝑncipaliꝫ agendo.ĵ.de appel.constitutis.interdicto posito. ⁊ non fuato a monachis electoribus. vnde sunt iterdicti qꝺ notandũ est ⁊ inter eos erat electus. ℟.suis.ſ.propositi ⁊ capli.isti.n.scripserũt dño pape quomõ cardinales miserant lr̃as de interdicto que quidã presumptõem inducebãt.sed ⁊ in contrariũ benedictio epi aliã presumptõez inducebat.ſ.q ecclia vbi benedixerat interdicta non esset de qua tñ dicebant lr̃e q erat interdicta.vel q. ℟.non esset interdictus ⁊ quia neutra alteram vincebat recipiunt,pbatõnes.ar.ff.de i integ.rest.diuus ĵ.de resti.spoli.lr̃as.litteris.be lr̃e testimoniales inducebãt ad ,pbãdũ locũ vel monasteriũ interdictũ ⁊ ideo interdictos ⁊ suspensos electũ ⁊ electores quia ibi celebrauerãt. consultatur.ꝫ seniori restituta sunt ꝓratus ⁊ custodia ut i integra contineꝫ.

Vali imiscuit.ĵ.e.q sicut.ꝓtra ⁊.c.nihil.ꝯ.s̃. de consue.cũ venera.ubi no.de hoc.licet pmittat se installari ,ppter hoc non dicimus eũ se imiscere ,ppt̃ ꝯsuetudinẽ que ꝫ habet.ar.ff.de leg.mime.ff. de acqr.here. ,p herede.C.de tu.qui non satis.tutor.tenere.quia non fuit electio confirmata alꝫ secus.ff.de offi.preto.barbarius.ĵ.de ũrepa.consultatoribus.

Um inter.ad decanum. no.q absente decano qui est honorabilior ꝑsona in caplo ,pcedet ad el. ĵ.de ꝓces.pben.post ele.⁊ ad vocandũ caplm ,p eligẽdo.intimatum.nobis caplo capuano.cognouerit. nec tamẽ venire cogebant si essent in loco vbi citari deberent nisi spealiter vocarent cũ dicat ꝯstitutõ vocatis qui possunt ⁊c.ĵ. e.quia ,ppter.quare.n.nũtiũ expectarent si non esset dies prefixus.ille autẽ qui ,pcurat ne citatio ad eũ pueniat quia latitat vel eo faciente cognosci non potest ubi sit.ff. de euict.sed dictũ.§.si presente.ĵ.ut li.non ꝓte.qm̃. electõem impedire nõ potest.assumatis.⁊ aliis abñtibus.sed nõne exquo nũtiꝫ miserant debuerunt expectare.ĵ.de offi.le.licet.iii.q.vi.mltũ. ℟ñ.non.quia non debuerũt citari.vel isti etiã in termio assignato non fuerũt.sed itez mandauerũt q expectarent ⁊ forte causas absentie assignabant ⁊ habebant ⁊ videbat q exquo vocati essent semel ⁊ hẽbant iustã excusatõem q itez debebãt expectari.sed ꝫ non obtinet qr citatio fiebat de gr̃a.item i electõe est spẽale ut si legitimo impedimẽto detineat q non expectet si ,pcurator ꝓstituat.ĵ.e.quia propter.

Um nobis appellationem. non vr̃ q talis appellatio possit habere locũ quia si sequit electio canonica non fit ꝓtra appellatõez. si sequit electio nõ canonica etiã preter appel.cassaret.ut no.ĵ.e.anditis.canonice.appellatio.n.talis sola ea cassat que fiũt illegitime.ĵ.de resti.społ.audita.secus in noui opis nũtiatõne.ĵ.de no.ope. nũt.c.i.nulla.ꝫ appellatio bñ tenet aliqñ ne fiat electio i certo loco uel certo tpe ut si tunc tpis uel eo loco timet impssio facienda.xxiii.di.in noie.ĵ.e.bone me.magũ.sed ꝯ.ĵ.de his que fi.a ma.par.cap.cũ in cunctis.vbi diximus q non valet appellatõ fca ex iudiciũ si non ,pbetur va cã ex qua appellatũ est ergo non valet appellatio que fit propt timorẽ impssionis nisi sequat impressio.sol.iusta causa est quare nõ fieri dz electio iustus timor impssionis secuture ⁊ imminens non vanꝰ ⁊ si non sequat impressio dũmodo verisile ⁊ ,pbabile sit q timoris effectus sequat si ibi fiat electio ⁊ ideo sufficit probare hanc causam.ſ.iustũ timorẽ. ꝫ est.n.causa que iustã facit ap. ar.ff.qꝺ me.cã.met causa metũ.ĵ.de appel.bone me. alii dicunt ꝯ q non ualet appel.nisi sequat impressio. contra formam.hic no.q si ille a quo appellat ex iudiciũ aliqd facit ꝯ appel.illud solũ reuocat ⁊ non alia que fecit post appellationẽ etiã si iusta est appellatio.vnde si aliquis appellat ne capitulũ ,pcedat ad electõem p ꝓmissuz ⁊ caplm non obstãte appel.ꝓmiserit.sed ꝓmissuz non habuit effectũ vel qr ꝓmissarii non ꝓcordauerũt.vel quia electus ab eis aliqs noluit acceptare electõem.nam in his casibus si postea capl̃z eligat aliũ vocato predicto appellãte ⁊ contẽnente interesse in nitens sue appellatõi tenebit electio.nam qꝺ factũ est illegitime.ſ.processus ꝓmissarioꝝ cassabit.⁊ qꝺ bene factũ est.ſ. electio postea facta erit rata.⁊ eodẽ modo si quis appellz ne caplm admittat talẽ quia est excõicatus ⁊ caplm eũ admittat ignorãs eũ excõicatũ ⁊ cũ eo ad electõem procedat electõ quidẽ valebit quia canonice facta est quia nõ est iusta causa appellationis quare capl̃z non debeat procedere ad electõez vel q non teneat electio quia excõicatus interest.sed cã iusta est si scienter eũ excõicatũ admitterent.ĵ.de ,pcu.c.fi.in ꝫ aũt bene fuit iusta appellatio quia uis eius non prestaret suffragiũ.⁊ quantũ ad illud bene valet appellatio ⁊ bene transfert negociũ ad supiorẽ.simile dico si appellet a mero ,puisore ne det alicui prebendã que non noceat ⁊ postea det ei canonica tñ fm q poterat ex ui rescripti ⁊ prebendã non vacantẽ quaz dare non poterat sola collatõ ꝑbende que est iniusta reuocabit ⁊ collatio canonicatus qui est iustus ratus erit.ar.ĵ.de ꝑben.relatũ.⁊.c.dilec.fil. ⁊ idem est si cor̃a receptore testiũ appellet ne recipiat testis talis qi est excõicatus ⁊ ipse nihilominus recipiat illũ ⁊ alios illius receptio cassabit ⁊ aliorꝝ receptio rata erit.⁊ idem est in oibus silibus. secus aũt est si in iudicio appellet quia tunc qui in vno articulo appellauerit qa vocatus ad locũ non tutũ vel recipit testẽ quẽ ꝓstabat excõicatũ vlterius qcquid fecerit post talẽ appellationẽ in tota eadem cã totũ reuocabit. secus aũt esset si cor̃a eodẽ iudice qs haberet duas cãs etiã si vna esset ꝙuentõis ⁊ altera recõuentionis lz tamẽ appellet in vna tenet ,pcessus in alia. tñ potest dici q etiã si cor̃a iudice ,ponerer̃ q esset excõicatus ⁊ appl̃ at ne recipet tñ valet eius receptio nisi in continenti haberet patas probatões.aut̃.de testi.§.si vo.⁊.§.semp.quia non fit sibi ꝑiudiciũ ex receptõe nisi iudex sequat dictũ eius.ĵ.de re. iu.c.i.⁊ idẽ in silibus ubi non fit ꝑiudiciũ licet possit fieri ⁊ piculũ ⁊ dãnũ est in mora non tñ ꝯ.sed ꝓtra vr̃.ſ. q appellatio ꝫ sufficeret ad cassatõem electõis quia electio non tenuit cuz tñ postulari non debuerit in miori etate ꝓstitutus.ĵ.e.dudũ s̃.e.cũ in cunctis.ſo.vẽ allegatio insufficiens est si habeat respectus ad veritatẽ negocii qr vere minor erat. sed si haberet respectus ad aduersarios vera non erant quia ꝫ non allegabant.sicut.n.ꝫ dr̃ nihil ꝯ personã dicebant. vl̃ dic q licet papa non ꝓfirmauerit eũ non tñ fuit ,pbatũ eũ minoris etatis. reuocare.sed nũquid eo ipso q volunt redire ad tractandũ de electõe possunt ,pcedere qui ꝑsentes sunt. ⁊ vr̃ q non.nã quis constituit eos iudices super alios quis dedit eis potestatẽ citandi cũ par in parẽ non habet imperiũ.ĵ.e.c.,pri.itez an sunt necessarie tres citatões vl̃ vna peremptoria.xxiii.q.iii. de illicita. item si citati sunt ad diẽ vsq ad quã horã dici expectabit.rñ.q non sunt citatões iste que fiunt cũ canonicis ſz sunt denũtiatões uel monitiones quas possunt facere nõ solũ iudices sed etiã pares vel minores ⁊ illi tñ qui pñtes sũt. licet pauci ⁊ vnus solus si alii non sunt pñtes alios reuocabunt.ar.x.q.ii.hoc ius.s̃.c.,pri.⁊ tales sunt he denũtiatões quales ille que fiunt venditoribus.ff.de euic.si rem.§.vlti.⁊ l.si dictũ.§.si presente.⁊.l.berennius.⁊ dicimus q non sũt necessarie solẽnitates peremptorii ⁊ triũ citationũ sicut in iudiciis sed statim non venientibus vocatis possunt ,pcedere pñtes ĵ.e.q sicut.§.si autẽ.ar.s̃.de postu.bone me. vltra mediũ.ĵ. de testi.c.ii.de gr̃a tñ inuenimus aliqñ plures vocatões fieri l xiii.di.plebs dꝝoc̃.nec ,pter hoc dicunt presentes esse iudices absentiũ.sed ius ꝫ.ſ.citandi habent a iure. lxv.di.c.fi.x. q.ii.hoc ius.ff.q cuiusq̃ vniuer.sicut. ⁊ dicimus q si pñtes in die citatõis mane celebrata missa spũs sancti ,pcedant ad electõem non retractari ꝑtextu abñtiũ.nam si dicat debere expectari finẽ dici.ĵ.de offi.dele ꝓsuluit.ar.C.de iudi.,perandũ.ii.q.vi.appellatõe.ff.de v̄bo.obli.insulã.ff. de excu.tu.ñ tñ.xvi.q.iii.placuit.non est vez ,ppter missam que cõsueuit

ibi dici ꝛ propter sobrietatē que ibi exigit. nam ad ea que cē ff. de le. nam ad ea. sed cōsultius faciēt si expectabūt sequēs mane. ar. decre. ꝓsuluit. nec erit necessaria alia citatio ut eadē decre. dicat. alii dicunt ꝙ debent expectare circa finē dici ut i decre. consuluit. ita ꝙ nec precipitant festinēt nec nimia cunctatōe retardent. ff. de admi. tu. tutor qui re. §. i. Sed omibus his vī ⁊. j. e. cū in veteri. vbi cassat electio quia vltra terminū quē statuerant elegerūt nec expectauerunt cōsiliū consiliatorꝝ. dñi pape. sed rñ. quia ibi peccauerūt multiplr eligentes. naꝫ in tractatu non requisierunt ꝓsiliū consiliatorꝝ. item licet possint eligentes sibi pfigere terminū ad eligendū non tñ possūt pfigere ꝓsiliatoribus a papa deputatis qui alio iure cōi canonici in electōe censent. Sed quid si omnes negligētes sint excepto vno nōne ille solus poterit eligere. rñdeo si finis labat termini statuti a iure ad electōem poterit ipse solus eligere. lx v. di. c. vlti. ar. h. ꝛ est hoc verꝫ etiā si aliqui sint abñtes ꝛ non citati cū ipse solus aliis abñtibus non poterit citare tpus. n. a canone statutū interpellat ꝓ eo. C. de ⁊ben. stip. magnā. itē qui scit certiorari non debet. ff. de ac. empt. ꝛ ven. l. i. nec ob. decre. j. e. ꝙ sicut. quia loquit qñ fit electō ante terminū canonis quia tunc sunt omnes vocandi ꝛ valet ad h quia ius vniuersitatis recidit in vnū. lxv. di. c. fi. ff. ꝙ cuiusqꝫ vniuer. sicut. Sed nūquid minor ps vel vnus solus residens ad terminū non statutū a iure sed quē ipse pfigat alios non residētes nec ad terminū veniētes poterit vocare ꝛ aliis non veniētibus eligere. dicunt quidā ꝙ sic quia in oibus recidit in eū ius capituli. ar. lxv. di. c. fi. sed tutius est cum hec sit res grauis ꝛ magna deliberatōne egeat ꝛ in mora non sit piculum graue cuꝫ non transeat tpus eligendi. sed si minus qꝫ due ptes venerē eorꝫ qui vocandi erant ꝙ expectēt vsqꝫ ad terminū a iure pfixum h tñ saluo quia si ibi est ꝑor qui velit alios vocare qđ possit. ut no. j. de ma. ꝛ obe. c. i. ex officio. no. inquisitōem fieri sine infamia. de h no. s. de postu. c. i. in ꝑnci. eminentis. de scia que sit eminens que sufficiens. no. xxxvi. di. c. i. ꝛ s. e. cū in cunctis. ipsum. s. propositū perdurante. ubi. s. eis nō liceat variare electōem de alio. concedimus. dispensatīe. ad ministrationem. dicunt quidā ꝓ hec vba dari ꝓfirmatōem j. de eta. ex rōe. sed nos tñ cū visitatori ꝓpamus.

Annotuit distulisti. Sed nūquid archiđ. potuit dispensare sicut in minori etate dispensant epi ꝓfir mando minores electos in archipsbros. j. de eta. preterea. dispensant epi confirmādo filios sacerdotū. j. de fil. presbi. veniens. ꝛ cū adulteris ꝛ aliis criminos. s. j. de iudi. at si. ꝛ cū corpe vitiatis. j. de cor. vicia. c. i. Rñ. ꝙ nūqꝫ licet alicui nisi pape dispensare cū illegitimis ut habeant dignitates ꝛ curā aiarꝫ. j. de fi. presbi. c. fi. immo romana ecclia ut quidā dicunt qđ non est verꝫ seruat ꝙ solus papa potest dispensar cū illegitime natis. nam maiores qōnes ꝛ sanctōes sicut que fiunt in electōibus eporꝫ sedi aplice reseruant. j. de trāsac. episcoporꝫ. inter corpo. de appel. ut debitus. xvii. di. de multis. qui conscientiaꝫ. nisi dixisset peccasset. l. di. ex penitentiđ. xxviii. di. ꝑuscꝫ. si tñ fuisset ꝓfirmatus licet peccasset qꝛ tacuit irregularitatē si post dispensetur cum eo tenet qđ factum est. j. de renūt. nisi cū pridem. §. persone. ꝛ hoc intelligūt quidaꝫ cū ille qui dispensat habet potestatē dandi sibi dignitatē vel beneficiū sup quo dispensat sicut papa habebat. si aūt nō haberet potestatē dandi sibi dignitatē vl̄ bñficiū sup quo dispē sat secus dicendū est qꝛ non intrauit ꝑ portā. Quidā tñ contradicūt ꝛ bene qꝛ exquo ipsi eligendo fecerūt qđ potuerunt qñcūqꝫ superior dispensat licite tenebit epatum. j. de renūt. nisi decreto. ubi debꝫ tota series ꝛ forma electōnis contineri nomina eligentiū ꝛ ꝓsentiētiū subscriptō cuiuslibet ꝛ debet eē facta tabellionis manu vel alicuⁱ autentice psone uel sigillatū sigillo cuiuslibet. ꝛ credimus decretū de solēnitate esse nō de substātia. ar. lxi. di. epus. itez credimus ꝙ decretū potest fieri in continēti facta electōe ꝛ etiā ex interuallo ꝛ post recessū aliquoꝝ canonicorꝝ qui forte tm̄ causa electōis venient. ꝛ idem dicimus ꝙ decretū sit etiā sine subscriptōibus eligentiū uel sigill. sufficit. n. ꝙ caplm ad qđ ptinet electio suo sigillo sigillet vel etiā aliquo alio publico uel autentico sigillo faciat sigillari vel per manū tabellionis autenticari. est tamē ordinarū ꝙ electores subscribant. ꝛ dr̄ huiⁿ lr̄a sic autenticata decetꝫ qa in ea continet ordinatio eccle. s. series electionis. deriuat. n. a decerno. i. ordino uel dispono. ꝛ credimus ꝙ melius fit decretum per capitulum qꝫ per ꝓmissarios qꝫuis ꝛ per eos possit fieri dūmodo illud caplm approbet expresse. item no. ꝙ decretū non est autentica scriptura nec sufficiēs ꝓbatō ubi lis est sup eadem electōne ecclesie sed tm̄ est testimonialis lr̄a sicut ex ipsius tenore apparet. item ar. ad h qꝛ preter decretuꝫ debent discrete psone mitti que supiorē instruant tam sup electōe qꝫ de pson. j. e. nihil. §. fi. ꝛ s. đ postu. bone me. in ꝑn. asserunt. in lr̄is nobis transmissis. consimili. s. e. cū in cunctis. par. xxi. di. inferior. ff. ad trebel. ille à quo. §. tempestiuū ꝛ hoc verꝫ est nisi se ei subiciat. ff. de iur. o. est receptū. ii. q. vii. nos. si in scholis. ꝛ j. ff. de castrē. pec. milites. in canone. s. e. cum in cunctis. ignorantiam. s. de postu. c. i. petendā no. pcura. non admitti ad impetrandā gr̄am nisi habeat ad hoc mandatū spēale a dño alias tm̄ si fuissent missi ad eligendū simplr bene potuissent postulare. j. e. in causis. ordinatione. ar. ad questionē domicalē qua quer̄t si canonici deposito epo eligant anteqꝫ recipiant lr̄as pape de āmotōe ꝛ post papa mittit lr̄as restitutōis ipsius vtrū valeat electio. ꝛ ꝙ nō valet. ar. h. viii. q. iiii. c. vlti. C. de māda. ꝑnci. l. i. ar. j. vii. q. i. eos. ff. de decu. l. ii. C. de excep. neqꝫ. item nisi h decretū ꝑcessissent statim facta cassatiōe poterant aliū eligere. secus esset si fuisset in possessione corpali ꝛ fuisset depositus qꝛ tunc cū fuisset in possessione corpali non est alius eligendus nisi ꝑmo possessionē dimittat. ut no. j. de concess. ꝑben. cū nostris. ꝛ c. lr̄as. qđ non credo. s. ꝙ aliud est si possidet. item ꝙ facta electōis cassatōe ꝛ ꝓhibitōe ꝙ possent aliū eligere. cū. n. simul ꝛ sic publice casset ꝛ potestatē eligēdi ꝓtrahat. si aūt tpus receptōis lr̄aꝫ electōem interim facerent non teneret qꝛ sciētes hāc ꝓhibitōem presumerent inobediētes ꝛ cōtēptores mandati aplici. nec admitterent ꝓbatōes corꝝ si ignorantiā allegarent ꝓpter ꝓiunctōem cassatōis ꝛ suspensionis. sed si non publice uel simul fecisset cassatōem electōis ꝛ prohibitōem electionis teneret electio quā hic ignorātes facerent qꝛ de iure cōi eā fecerunt ꝛ mandatū pape qđ de plenitudine potestatis fecit nō eos ligauit cū nesciunt nec scire potuerūt vel debuerūt impedite tempis breuitate. nec. n. debēt suspicari illi ad quos de iure cōi spectat electio ꝙ papa de plenitudine potestatis illa electōe vtat cū non sit ea vtanđ generalit̄ sed tm̄ ex causa. ꝛ iō crederez lz in hoc forsitā non credat ꝙ ꝛ si caplm ad qđ spectat de iure cōi anteqꝫ papa eligat ꝛ papa sil̄r ad quez spectat de plenitudine potestatis postea eligat ꝙ electō capli debeat ꝓfirmari cū sit canonica ꝛ suā cassare factā ex plenitudine potestatis. ar. j. de regu. iur̄. omnis. als. n. valde absurdū sequit ꝙ electōem canonicā casset qđ esse non debet. s. e. postqꝫ. nā mandatū non debet ligare nisi exquo ad eos puenit. ff. đ ac qui. pos. qui absenti. ꝛ forte alii aliter dicunt. sed si papa prio eligeret ꝛ postea caplm ignorans electōem a papa factā idez dicunt quidā ꝛ male. nam in hoc casu cū iusta ignorātia sint ducti caplz vr̄ ꝙ sit canonica eorꝫ electio. sed posset rñderi nō esse canonicā quia post aliā facta est lz caplz non sit in culpa ꝛ quia a suspensionis ab eligendo electio facta est. papa enim eligendo aliis aufert potestatē eligendi. idē vr̄ si dixit aio auferendi sibi electōem. ꝓuamus eos hac vice potestate eligendi si de hoc constat. ꝛ de hoc satis plane innuit. l. ꝑalle. ff. de acq. pos. qui absenti. vbi mentē mittētis ꝓsiderandā ostendit hoc etiā ex verbis hic positis satis apparet ꝙ statim volebat eis auferre potestatem eligendi etiam ante presentationem litterarum.

Um inter ca. inſcriptum. ℔ non ſufficit imo ne ceſſe fuit q̄ publicaret electio. ſ̄. e. cū terra. j̄. e. quia ꝓpter. ſed ſicut ex ſequentibus apparet ſolēniter fuit electus. aliē. n. olim non expectaret ꝓſensus eius q̄ nihil iuſ̄ haberet ex ſolis ꝓſensibus ſed hodie ꝓtra. j̄. e. publicato. recuſatus. ſi de hoc conſtaret ineligibilis eſſet. ar. ſ̄. e. ſuper eo. qō vez credo ſi in iudicio repulſus eſſet. ſecus ſi aliter. imo plus dicimus q̄ ſi alicuius electō caſſaret ꝑpter infirmitatē uel corꝑis viciū & poſt ceſſaret illud viciū non remouereť a ſecunda electōe licet a ꝓma remotus fuerit per ſniam. nec ⁊dicit. ſ̄. e. ſuper eo. quia ibi loquit̄ de ammotōne que fit ꝑ pter peccatū cū infamia remaneret etiā poſt ſanatōem. i. poſt penitentiā. i. q. i. ventū eſt. nec ad eccleſiam. ℔ habes q̄ nō ſemper ꝓualet electio de eadē eccleſia facta. ad idē. j̄. e. in cauſis. ad ℔ dixerūt quidā q̄ ſi due ꝓtes ꝓueniūt in eꝫneū tenz electio eꝫnei ut ℔. nam due ꝓtes inſtar totius obtinēt. C. de decu. noiatōem. ſ̄. e. licet. ff. de decre. ab or. fac. l. iii. alii dixerunt q̄ ſemp tenet electio de eadem eccleſia dūmō vnū duo eligant. arg. lxi. di. nullus. ⁊. c. obitū. lxiii. di. lr̄as. C. de epi. in eccleſiis. vii. q. i. deniq̄. nos dicimus q̄ ſiue de eadē ſiue de aliena eccleſia ſemp tenet electio facta a maiori ⁊ ſaniori p te capli. ar. ℔. j̄. e. in cauſis. j̄. de his que fi. a maiori p. ca. cuz in cunctis. eſt tñ vez q̄ ſemp de eadē debet aſſumi ſi ibi repitur idoneus. ſi tñ ⁊riū fiat tenet. ꝓ parte ſua. i. ꝑ ſe. ſolus enī erat. confirmauit. ſed nōne eo ipſo q̄ eligit intelligendō eſt ꝓfirmaſſe. ⁊ dicimus q̄ ſic ubi eodē iuſ̄ ad eū ptinz electō ⁊ confirmatio. vbi gr̄a quia aliquis ex ꝓceſſione habet electionē ⁊ confirmatōem. ar. lxiii. di. in ſynodo. ff. de acc. tu. l. iii. vbi vō diuerſo iure ut ℔ q̄ electio ad eū ſpectabat ex ꝓmiſſo ⁊ confirmatio auctē ſedis archiepālis ſecus. ar. ſ̄. e. cū inter vniuer. j̄. de ꝓceſ. ꝑben. poſtulaſti. j̄. de ſi. inſtru. inter dilec. circa ſi. v. ceteꝝ. ff. qñ appel. ſit. l. i. j̄. e. q̄ ſicut. ⁊ eadē rōe ſi in ꝓſecratōe excipiat̄ ⁊ eū audiat̄ quia facit tāq̄ alius. iii. q. vii. §. tria. diſcretioni uestre. hec queſtio delata eſt ad papā caplo nolente recipe electū ꝑ archiepm. conſenſerit. ꝓteriti ꝑfecti. epilentico. ar. xxxiii. di. maritū. clerici ⁊c̄. no. nō ſufficit appellare eꝫ iudiciuz aſſignata iuſta cā niſi ſit vera ut no. j̄. de his que fi. a ma. par. ca. c. i. ex aliis. ⁊ ſic habes hic q̄ ñ eſt ſufficiens cauſa appellatōis q̄ de aliena eccleſia nō eligat̄ cauſis. ſed licet ex vi appellatōis non poſſit opponere aliq̄ de prędictis exceptōibus quia non licet alias ꝓſequi niſi illas que ſunt expreſſe in appel. j̄. de appel. ꝓſtitutis. tamē q̄ſcūq̄ alē exceptōes tam ⁊ formā q̄ ⁊ perſonā poterit ꝓponer̄ anteq̄ confirmet̄ uel ꝓſecret̄. j̄. de accu. ſup his. ⁊ no. j̄. de his que fi. a ma. par. ca. c. i. vbi no. q̄ non ſufficit eꝫ iudiciū appellare ex cauſa legitima niſi ⁊ illa ſit vera ut hic. immo plus dicimus q̄ etiā ſi obtuliſſet ſe velle ꝓbare incōtinenti veritatē cauſe tamē non reuocabit̄ electio poſt talē appel. niſi ſtatiz ꝓbetur ⁊ veritas cāe. nec obſtat. j̄. de appel. interpoſita. quia ibi loquit̄ de appellatōne que fit in iudicio ⁊ facit ad ℔ quia q̄ſcūq̄ appellās offerat ſe velle ꝓbare tñ non eſt corā quo ꝓbet q̄ caplm uel ꝑs capli que ⁊dicit non eſſet in hoc idoneꝰ iudex quia nec appellās teneť corā appellato litigare nec appellati teneńt ſi volunt ꝓbatōes huiꝰ recipe. ꝓbatōes. n. ſuperioz ⁊ cōi iudici reſeruanť. j̄. de his que fi. a ma. pte. c. cum in cunctis. ſed ſi appellans ⁊ appellatꝰ ꝓuenerint q̄ vel corā ipſis appellatis vel aliis recipiant̄ ꝓbatōnes ſuper veritate cauſe tunc ſatis poteſt ꝓcedi q̄ non valet electio interī facta q̄ lite pendente nihil innouandō eſt. ar. j̄. de off. le. licet. iiii. q. vi. dudū. ſed quid ſi appellet̄ a ꝓfirmatore ne confirmet q̄ morbo epilentico laborat. Rñ. idez quia ꝓfirmatō poſtea facta tenz niſi veritas cauſe ꝓbet̄. ſed ſi corā confirmatore offerret ſe probaturꝫ veritatē cauſe tūc ſecus dicerē q̄ caſſaret̄ ꝓfirmatō poſtea habita etiā ſi non ꝓbaret̄ veritas cauſe. j̄. de appel. interpoſita. ⁊ eſt rō diuerſitatis quia ℔ confirmator erat legitimus iudex ⁊ ideo poterant corā eo ꝓbatōes induci ⁊ ℔ appellatō recte dr̄ in iudicio emiſſa non eꝫ iudiciū ſed ſuperior appel. ō qua ℔ loquit̄ eꝫ iudi. emiſſa eſt. Sed quid ſi ad epm ptinet collatio ꝑbende vel dignitatis ⁊ tunc cū epus crederet̄ patul̄ conferre alicui criminoſo venit aliq̄s ⁊ dicit dñe intellexi q̄ vos vultis tali cōferre talē prebendā quē ego dico vobis criminoſuz ⁊ patus ſum incōtinēti ꝓbare ⁊ appello ſi de eo ꝓ uideatis. Rñ. quidā q̄ quicqd fit poſt talē appellatōem caſſandō eſt. tamē aliis vr̄ ⁊ forte melius q̄ cū ꝓuiſio uel collatō quā facit epus non fiat in iudicio nec ordine iudiciario ſuato q̄ quātūcūq̄z ꝓponat iuſtā exceptōnem ⁊ etiā ſi ſe offerat eā ꝓbaturꝫ non tñ caſſabit̄ qō fit poſt talē appellatōem ex ea cauſa interpoſita niſi ꝓbet̄ veritas quia. ſecus autē eſt q̄ñ aliquis petit ꝓuiſionē auctē lr̄aꝫ dñi pape tunc debz audiri excipiens ⁊ talem ⁊ poteſt appellari niſi audiat̄. j̄. de appel. dilectus. ⁊ eſt rō quia ordine iudiciario ꝓcedit. de hoc no. j̄. de appel. ꝓſtitutis. j̄. de ꝓceſ. ꝑben. ꝓpoſuit. non compromiſerunt. maxime idem eſt. n. ⁊ ſi ꝓpromiſerūt ptes poſt publicationē enī electōis non eſt licitū variare. ff. de fui. ru. ꝑdi. l. per fundū. j̄. e. publicato. j̄. de iurepa. paſtoralis. ⁊ ℔ ſonat lr̄a ſequens ꝓſentire uolente. idem etiā dicimus in electōe canoni coꝫ. ar. ii. q. v. ei qui. vſi. noiationes. C. de appel. qui ad ciuilia. poteſt etiā intelligi q̄ ſi ꝓpromiſiſſent tunc q̄ñ electus erat negligens in ꝓſentiendo. nam tunc quia electio facta ab archiepō teneret etiā ſi ꝓpoſitus modo ꝓſentire vellet non poſſet. nam q̄ culpabilis fuit in differēdo ꝓſentire licitū fuit electoribus compromittere cū nihil iuſ̄ haberet electus ⁊ etiā ſi voluiſſent aliū eligere potuiſſent. ut no. ſ̄. e. cū in cūctis. Sz oppones ſi ℔ eſt quare ergo dať eis poteſtas itez ꝓſentiendi Rñō. boc eſt ideo quia non dū renūtiauerat ⁊ tñ q̄ epatus adhuc vacabat cōſentire poterat. ff. de op. lega. mancipioꝫ. C. de repu. hered. l. ſi. vel dic q̄ ſm ℔ iura licebat electoribus non ſolū poſt publicatōem votoꝫ ſed etiā poſt ſolēnez electionē ante ꝓſenſuz electi ⁊ ſua vota in aliū mutare ⁊ ſup electōe ꝓmittere. ar. ℔. ⁊. ſ̄. e. cum terra. ſed hodie correctū eſt. j̄. e. publicato. ⁊ ſi. i. q̄uis. uolente. aliud in poſtulatione. ſ̄. de poſtul. bone. ii.

Udum conſciētias. ii. q. vii. ſi qui ſunt. ſe aſſeruit. erat. n. ꝓmiſſa cauſa ut ſi diſpliceret ptibus audire diffinitōem eoꝝ cām inſtructā remitteret. numerus. ⁊ licet de nūero ⁊ zelo ⁊ aliis que circa electos ⁊ eligētes attendi debent non poſſit certa regula dari. quedā tñ de eis notabimus ut per eā informet̄ iudex quid faciendu ⁊ quid ꝑligendū exiſtat. igit̄ circa eligentes attende numeꝝ qui cōſiſtit in q̄ntitate. attende ⁊ auctem que ꝓſiſtit in ptibus ⁊ in q̄libz dignitate ⁊ in maioribus ordinibus ⁊ etiā ꝓuectioris etate ⁊ in tpe ordinatōis ut ℔. lxxiii. di. epiſcoporum. conſuluit ⁊ in religione. xxiii. diſti. in nomine. ⁊ ſi concurrant ad inuicem numerus ⁊ auctas numerus maior preferē niſi pautōres ita auct̄. polleant q̄ eoꝝ auctas ſit multitudini ꝑferenda. j̄. ō teſti. in noſtra. j̄. e. eccleſia veſtra. Circa electū attende merita que ꝓſiſtunt in ſcia moribus vita ⁊ etate. ⁊ qui natus ſit de legitimo mr̄imonio. ſ̄. e. cū in cunctis. xxxviii. di. que ipis oīs pſallentes. viii. q. i. licet. zelus aūt eligentiū ſciri non poteſt niſi per ꝑſumptōes ſed ex ꝑſumptōibus uel bonus uel malus zelus preſumit̄. C. de do. excep. dolū. ℔ aūt ſcias q̄ maior ꝑſ ſemp preſumit̄ habeť bonū zelū. j̄. e. c. fi. niſi hāc ꝑſumptionez elidāt impedimenta que ſunt in electo. j̄. e. c. fi. cū enīz diligēt debeant electores de eo qui ſibi ꝑficit̄ inquirere. viii. q. ii. c. ſi. preſumit̄ ſcire impedimēta electi niſi ꝓbet̄ ⁊riū. ſ̄. e. innotuit. vel niſi preſumptōem illā alia ꝑſumptio elidat. j̄. de preſūpt. quia. ⁊ conſiſtit zelus in intentōe. ut. viii. q. ii. dilectiſſimus. ⁊ non eſt magna vis in zelo quis. ſ. meliori vel minus bono zelo ſen affectōe ducat̄ dūmodo non declinet ad malū puta quia carnali zelo ſeu affectōe eligat indignū ut ℔. j̄. de appel. conſtitutis. i. q. i. ſunt nōnulli. ⁊. c. ſe. ſanitas aūt eligentiū nō cōſiſtit in intentōe tñ ſed etiā in effectu ⁊ ope ut ea ꝑs ſanior

dicatur non solum que non eligit indignum. sed que eligat
dignioꝛē. vt. ī. e. t. ecclesia vestra. viii. q. i. licet si tm̄. sanitas. n.
partiū ex meritis electoꝛ de quibus supꝛadictū est ꝓbaī ꝛ iu
uaī ut in eadē decre. ecclesia. ꝛ hec sanitas modicū valet i ele
ctōe facta ex interuallo. sed valet ad hoc ut teneat electō facta
in discoꝛdia ꝛ non ex interuallo ubi oꝓtet ꝙ sit facta a sa
nioꝛi pte capli. ī. e. ecclesia vestra. ꝛ habet locū tantū ubi eligit
ex vtraq3 pte dignus. dicā autē sanioꝛē partē que melioꝛē eli
git nisi numerus vel dignitas eligentiū nimis ꝓponderet.
ī. de testi. in pñtia qō arbitrio boni viri est relinquendō. ar. ff.
de vbo. ob. ꝓtinuus. §. cū ita. ff. ꝓ so. si societatē. ff. de iure de
li. l. i. ꝛ. ff. de testi. l. si co. si vo ex altera pte sit indignus dica3
sanioꝛē partē illā que dignū elegerit ut ipsius electio ꝓferet
dūmodo ps eligentiū indignū ignoꝛant non sit duplo ma
ioꝛ. ī. e. scriptū. si vo sit duplo maioꝛ nūerus indignū eligētiū
si scienter elegerūt ꝓualet electio mūme ptis etiā vnius. ar. eius
dē decre. scriptū. ꝛ est huius diuersitatis rō quia qñ eligit in
dignus quotquot scienter eū eligūt ipso iure ꝓuati sunt pote
state eligendi. s̄. e. cū in cunctis. vnde tunc etiā in vnū recidit
ius capli. lxv. di. c. vlti. qñ autē ignoꝛanter eligit indignū ma
ioꝛ ps tenet electio facta a minoꝛi pte ꝛ h̄ ī quia est sanioꝛ. ī.
e. congregato. ꝛ h̄. non aūt ea rōe dicimus tenere eā ꝙ in mi
noꝛē partē reciderit ius eligendi. nam cū non peccauerūt qa
indignū ignoꝛabant ius eligendi non amittūt. s̄. e. innotuit.
Sed queres quare non hac rōe sanioꝛis ptis obtinet etiam
electus a minoꝛi pte q3 tertia vel etiā ab vno. Rn̄. ꝙ ibi due
ptes rōne delicti puta qꝛ non scienter indignū elegerūt non
sunt ꝓuati potestate eligendi ꝛ ipsi sunt capl'm non tertia ps.
ff. de decre. ab oꝛ. fa. l. iii. C. de decu. noīatōes. sed vbi tm̄ ma
ioꝛ ps est ex vna pte indignū eligens sed ignoꝛant ꝛ mioꝛ to
tius ex alia sed maioꝛ tertia pte dignū eligens illa maioꝛ ps
non dī capl'm cū non sint ibi due ptes nec minoꝛ dī capl'm
quia non recidit in eos ius vniuersitatis cū maioꝛ ps nō de
liquerit ꝛ ideo adhuc remanet vnū tm̄ capl'm tam ex maioꝛi
pte q3 ex minoꝛi. ꝛ hac rōe dī ꝓualere postulatio duaꝝ ptiu3
qꝛ ipsi sunt capl'm totū. ī. e. scriptū. ꝛ hec electio facta a mioꝛi
pte dī prevalere quia est facta a sanioꝛi pte ut dictū est. Sed
ꝓsueuerat hic queri quid iuī sit si minoꝛ pars ꝓmo eligat di
gnū ꝛ in eodē contextu maioꝛ eligit indignū sciēter vel igno
ranter. ꝛ vī ꝙ non valet cū scōi nondū peccauerūt. vnde non
poterat adhuc aliqua potestas esse translata eligēdi in ꝓmo
eligentes. sed nos non facimus dī am qui ꝓmo eligant cum
vna singaī electio uel vnus ꝓtextus electōnis a ꝓncipio scruti
nii vsq3 ad publicatā electōem. Et quidā dicunt ꝙ publica
to scrutinio qui elegerūt indignū ꝓuati sunt potestate eligēdi
etiā si ad publicatōem electōis non ꝓcedaī. ar. ī. e. publicato
immo plus eis vī ꝙ ex solis ꝓsensibus qui scienter indignū
elegerūt ꝓuati sunt potestate eligendi si ꝓseuerāt vsq3 ad pub
licatōem. post talē ergo ꝓuatōem tenere debet electio que ex
rectis ꝓsensibus ꝓcederet. nec obstat ꝙ ꝓmo facta est q3 illa
que ex nullis ꝓsensibus insurgit ꝛ que simul vno ꝓtextu fit.
si aūt non ex solis ꝓsensibus quereret ius electus nec ꝓuati
essent electoꝛes potestate eligendi ut est qñ ignoꝛant noīant
indignū. sed ante publicatōem electōis sciunt eū indignum
tunc ꝛ si maioꝛ ps a ꝓꝓria noīatōe indigni non recedat sed
tm̄ non eligat ꝛ minoꝛ ps eligat dignū cassabiī electio huius
digni. non. n. debebāt eligere nisi plures ꝓius eligerent sed
cōiter aliā electōem de nouo facere debuerunt. ar. s̄. e. cū tra.
alii dicunt ꝙ ex solo ꝓsensu in malū sint ꝓuati qō ex eo ꝓo
baī ꝙ fm iura antiq̄ qñ non erat necessaria publicatio electō
nis sed soli ꝓsensus sufficiebāt ꝛ etiā fm moderna in minoꝛi
bus dignitatibus in quibus forma. c. quia ꝓpter. non requi
riī vbi ꝓuaī qs scienter ꝓsentiens in indignū ergo ꝛ hodie h̄
idem ius seruabiī cū nō sit mutatū. C. de testa. sancimus. alii
tū dicunt ꝙ publicata electōe indigni pdiī potestas eligendi
ar. s̄. e. cū terra. sepe. n. zelus ꝛ sanitas sumuntī ꝓ eodē. in po
stulatōe aūt sanioꝛ pars dī que eligit dignū q3 que postulat
indignū nisi postulans sit duplo maioꝛ. ī. e. scriptū. dignita
te. forte habebat canonicus aliquā ꝓbendam cui dignitas
adherebat uel erat nobilioꝛ vel litteratioꝛ. tempoꝛe. quia an
te oꝛdinatus fuit. allegationes. facti puta exceptiōes respō
siones ad dicta testiū instrumētoꝝ ꝛ ꝓbetates ꝛ cōsilia. nā de
allegatōibus iuī intelligi non potest cū eas habeat in pectoꝛ
suo. xxxi. q. i. puenit. ꝓsentate. culpa fuit iudi. qui acta mit
tere debet pape. ꝛ iō impedit sentētia ꝓferenda alis cū omib⁹
iurībus quelibet pars ꝓparere debz nec ꝓtumax h̄ expectari
debuit. C. de iudi ꝓperandū. §. sin autē. vel dic ꝙ hic iō expe
ctaī quia ex illis actis ꝓbaī ius ꝓsentis ꝛ non ꝓtumacis
nam si tm̄ ꝓ contumace etiā facerent rōnes eius quas potu
it ꝛ debuit in termio poꝛtare tunc iudex posset ꝓcedere eis
non expectatis tm̄ melius credimus ꝙ eius absentiā supplē
debeat oī ꝓsentia. C. de iudi. ꝓperandū. §. sin aūt reus. ꝛ ī.
de eo qui mit. in pos. cā rei ser. cū qui. siquiō suspicaī etiaz iu
ra ꝓtumacis ibi ꝓtineī ꝙ eū requirere ꝛ expectare dz. dicta
erant. non dicenda cū esset ꝓdusum. electionis. tpe electōis
spectanō est. ī. e. auditis. ī. de de. ex. mi. postulastis. in ꝑn. ar.
ꝭ. ī. de eta. ꝑterea. ī. e. ꝙ sicut. in oꝛdinibus. ī. de eta. ꝑterea
ꝭ. so. h̄ non erat talis ꝙ infra breue tꝑs posset ad eū oꝛdinē
ꝓmoueri quē dignitas requirebat. itē in dispensatōe illud.
h̄ aūt non erat dispensatū. vel dicas licet dispensari possit ele
ctio tm̄ est nulla cū tm̄ debuerit postulari ꝛ ad illos transit po
testas eligendi si scienter talē elegerūt. vnde exquo alius ele
ctus est in ꝓiudiciuz alterius non potest dispensare epūs.
absentia. ī. ut li. non ꝓtes. qm̄. no. ꝙ nec etiā isti iudices qb⁹
cōmittiī causa eū citare debent immo eo non citato ꝓcedent
ad determinandō cām. alii ꝭ. impedimentis. si impedimen
tū haberet quare ꝓmoueri non posset non crederet bono ze
lo fecisse nisi aliud impedimentū ꝭ eū probetur.

One memo. magū. eligentibus. diuersis tpi
bus ꝛ diuersis locis facte fuerūt he electiōes. recē
pisse. gerens se manifeste pro prelato ecclie magū.
ministrasse. sed fingebat ꝙ non faceret sicut prelatus sed q̄si
minister cui a capl'o ꝓmissum erat sicut cuilibet exneo. irrita
tam. vt. s̄. e. qualiter. ꝛ quia eꝑs erat non licuit ei transire ad
illā ecclesiā. ī. de transla. epi. c. i. item licet licitū sit ministare ī
ecclīs vltramoñ. sine ꝓfirmatōne. ī. e. nihil. si tamē ꝓsens sit
legatus non potest. s̄. de ꝓsue. cū venerabilis. itez huic postu
lato etiā abñte legato non licuit quia illa constitutio habz lo
cū in electis canonice ꝛ in ꝓcoꝛdia. ꝛ non in postulatis q nō
possunt sine dispensatōne transire. s̄. de ꝓsue. cū venerabilis.
item hec postulatio in discoꝛdia erat. de ui. h̄ est quia metue
bat accedere ad eccliam magū. ꝛ impꝛessionē in electōne fieri
sibi si magis fieret ꝛ ideo appellauit ne ibi sine ipo ꝛ suis alii
ꝓcederent. vi. i. iusto timoꝛe violenti. e ꝛ iusta causa erat quaī
timebant impꝛessionē fieri in electōe ꝛ cū in electōibus ꝛ ī ali
is appellatōibus eī iudi. necesse sit ꝓbare veritatē cause h̄
sufficit ꝓbare iustā causaz timendi impꝛessionē subesse etiam
si non sit secura impꝛessio qꝛ nemo se debet piculo exponere
vel expone de vi. i. de impꝛessione facta in hac postulatiōe ꝛ
sic non est obiectio quia appellato facit nullā electōem sequē
tem. vel non quasi eligentes h̄ ꝓuati sunt potestate eligendi
ipso iure qꝛ h̄ non facit tm̄ appellatio q3tū cā que suberat. s̄.
impꝛessio per quā elegerūt vñ ipso iure ꝓiuati sunt potestate
eligendi. ꝛ hec sol'. mihi melioꝛ vī ꝛ veratioꝛ. ī. e. quisqs. con
stat. si. n. constaret de iusto timoꝛe violentie constat iustā fuis
se appellationē ex hac causa interpositā cui cū deferre teneret
si non detulerint non possent aduersariis opponere in eodē
negocio ꝙ aduersarii ꝓ suis appellatōibus etiā iustis nō de
tulerūt. s̄. de rescip. ex pte. ī. de appel. an sit. sed si ꝓmo eligē
tes ꝭ appellatōem alterius tertio venirent ꝭ appel. eius q lici
te scōo venerit ꝭ appellatōem ꝓoꝛ eligendo cū ꝓma electō eo
rundē qui tertio nunc eligunt non tenuerat qꝛ post appella.

legitima facta fuit. ⁊ tñ si electõ supior uel scda nulla fuit quia forte electus irregularis vel alias ineligibilis est ⁊ tunc bene isti secundi possent opponere ꝯ eoꝝ electõem uel scdi cũ scdi veniendo ꝯ appellatõem ꝓꝝ vsi fuerũt iure suo. ꝓmi autẽ in ꝓueniendo in ꝓma electõe ⁊ in tertia tñ iniuria vsi sunt ⁊ ideo ꝯ ambas dicta potest. item no. q̃ licet in vna electõe veniãt alii qui ꝯ appellatõem aliquoꝝ ⁊ in alia electõe uel negocio alii veniant ꝓtra appel. eoꝝ bene possunt obicere q̃ appellatõ p̃ cesserit. habent. n. ħ locũ q̃ tñ de vna electõne uel negocio agit. nam si in vno negocio tunc non detulissent nihilomin⁹ tamẽ aliud negociũ qd̃ ꝓtra me faceres post legitimã appellatõem irritaret. posset autẽ esse ea rõ quare ħ non audiũtur electores eꝑi uarmac. ꝓponẽtes ꝯ electõem p̃positi de appellatõe premissa nõ q̃ non detulerũt simplr appellatõi aduersarioꝝ cũ si iniusta esset cã appellatiõis p̃positi non sit deferẽdũ sed est rõ quia non detulerũt iuste appellanti talis erat appellatio p̃positi electi in archiep̃m. s. iusta. sed certe ⁊ si ħ non sufficeret tñ appellatio facta ꝯ p̃positũ non poterat impedire eius electõem cũ nullã causaz allegauerit nisi quia facta erat post aliã postulatõem. s. uarmatien̄. sed cũ eius postulatõ nl̃ la esset puta quia facta erat post appellatõnem legitimã non potuit impedire scdam electõez. ⁊ codẽ modo nec appellatõ emissa ad ꝓseruatõez talis postulatõis que nulla est non potuit impedire electõem. nam lz aliqui non possint ire ad locũ ubi debet fieri electio ꝓpter metũ vel periculz ꝑsone non credo q̃ propter hoc debeat retardari electio nec illi qui sũt in loco debito ⁊ electõi deputato debent ad alios exire ĩmo absentes tãq̃z legitimo impedimẽto detenti debent constituẽ ꝓcuratores. ī. e quia propter. dũmodo due ptes vocandoꝝ vel presentiũ in loco debito sint. ff. de tu. ⁊ cu. l. vl. ff. q̃. cuiusz vniuer. l. nulli. plane melius dr̃ q̃ si maior ps canonicoꝝ cõsentit q̃ eat ad abñtes ibit̃ si iusta cã impediti sunt si non cõsentiant non ibitur. ff. ad muni. q̃ maior. est tñ vtile q̃ plures intersint tractatui. ar. ī. e. cũ in veteri. ī. de ar. cũ olim. xx. di. ꝺ quibus. lxiiii. di. ex̃. si aũt nulla iusta cã sed tm̃ volũtaria detinent tunc vnus solus toti alii collo posset contradicere ne ad eos iret. ī. de bis que fi. a ma. par. ca. c. i. sed ꝓ hoc nõ sol uit̃ presens ꝯriũ vbi dr̃ q̃ hi abñtes apparuerũt ex eo q̃ tiebant sibi inferri iniuriam ⁊ iusta reputata est appellatio eoꝝ licet pautõres essent. sed potest ħ intelligi q̃ non fuit iusta appellatio ex eo q̃ non fieret in absentia aliquoꝝ qui iustã cãm habeant timoris sed q̃ timebãt ex eo q̃ timor erat iustus de oĩbus canonicis ⁊ ut electõ pura ⁊ sine violẽtia ⁊ a vicio posset fieri in ciuitate ⁊ hec fuit iusta appellatio. xxiii. di. in noĩc. alij. s. electores uarmati. ipso. prepositο. deferendo. ī. de ap. constitutus. an sit. s̃. de rescrip. ex pte. vbi de hoc notat̃. frustra. ī. de vsur. q̃ frustra. ff. de mino. auxiliũ. vnde. i. hac eadem ratõe. appellationem. ⁊ causaz que suberat. s. mpressionẽ que fiebat in electõe q̃ sicut ꝓtinet̃ in integra philippus dux suewie qui se ꝓ rege alamanie gerebat istuz uarmatien̄. ꝑ vim intrusit. sed si non intrusisset sed solus iustus timor intrusionis fuisset tñ sufficeret ad reddendũ nullã electõnem ⁊ ad ꝑuandũ ipso iure postulãtes potestate eligendi q̃ ꝓ eod̃ vr̃ debere haberi si impressio facta sit ⁊ si iustus timor impssionis subsit licet impressio non sit secuta quã sequi forte non fuit necesse quia electores sciẽtes eã imminere non expectauerũt eã quia sine impressione fecerũt qd̃ cũ impressione fecissẽt si ibi expectassent ⁊ ad ħ facit. ī. de appel. bone memo. q̃ ibi loquit̃ de appellatõne ex̃ iudi. ⁊ tñ sufficit ex verisimili causa appellari. recipientes. hinc ur̃ q̃ si aliquis recepit eꝑm postulatũ ad administratõem ipso iure ꝑuatus est potestate eligendi. vr̃ enim a postulatõe recedere ⁊ eum habere ꝓ electo ⁊ ꝓfirmato cũ hoc solis confirmatis liceat. ⁊ idẽ est si ꝯ appellatõem legitimã elegerint. ar. q̃ tm̃ priuari debeant. ī. de translatõ. epi. c̃to. sed nũquid idẽ si qs recipiat electũ cui⁹ electio non tenet ipso iure. ar. q̃. sic q̃ de silibus est ad similia ꝓcedendũ. ff. de leg. non possunt. sed ꝯ credimus rõ diuersitatis est in glo. que incipit no. quia postulatio non finit̃ publicata postulatõne sed tm̃ habito ꝓspsu eius qui postulatiõi cõsentire debet. ⁊ ideo est q̃ si quis medio tpe inter postulatõnem publicatã ⁊ assensuz supioris deliquerit ita ꝓuatus est potestate eligendi sicut si postulasset indignũ. secus autẽ est in electõe que finit̃ ipsa publicata ⁊ ideo si quis postea peccat licz alis puniat̃ non tñ ꝓpter ħ priuatus est potestate eligendi. in dignos. potestate eligendi. notoria. ī. de translatõe eꝑi ⁊ receptõe ipsoꝝ canonicoꝝ. ī. de transla. c̃to. testes. licet enĩ factũ esset notoriũ ipse tñ ignorabat vnde absente pte ⁊ reliquo ordine non seruato potuit ꝓcedere ad testiũ receptõem. ii. q. i. manifesta. ī. de iureiurã. ad nostrã. xi. q. iii. eoꝝ. item no. q̃ sic seruat totus mũdus q̃ ptingente maleficio notorio statiz inquirit iudex generaliter non ꝯ certã psonã ⁊ facta inquisitõe vocat noĩatos in inquisitiõe de maleficio ut se defendãt ⁊ q̃ longã interp̃tatõem recepit ex iteratõe factoꝝ mutari non dz ff. de leg. mũe. ⁊. l. si de interp̃tatõe. ⁊. l. se. item tunc cũ maleficiũ sic notorie factũ est. sed quis illd̃ fecerit sit incertũ iudex nullo vocato ꝓcedet ad inquisitõez illius maleficii. s. ꝑ quos sit factũ. ⁊ idem si certũ sit de aliquibus psonis ⁊ de aliqbus incertũ salua tñ remanet defensio illi de quo dictũ est in inqsitõe. ī. de offi. or. c. i. ff. de offi. presi. ꝙgruit. ff. de cu. ⁊ exi. re. diuus. ⁊. l. seq. C. de fer. ꝓuinciaꝝ. in aut̃. de col. §. iubemus aũt. ⁊ est ar. op. quia si nulla ps̃ona noĩata sit in inquisitione de statu monasterii ⁊ testes recipiunt̃ qui de quolibet monacho testimonium ferent ipse tñ ꝯ quẽ dicit dictũ eius impugnare poterit. ī. de re iudi. cũ. i. ⁊. a. ar. ii. q. v. sepe interrogãt. sic poterit fieri ⁊ in maleficiis notoriis. ⁊ dicũt quidã q̃ ħ inquisitio que fit de incerta ps̃ona est tm̃ prepatoria alterius inquisitõis. nam ꝯ persona in prima inquisitõe noĩatã recipiet̃ noua inquisitio. ⁊ dicunt quidã q̃ iudez testes q̃ dixerunt in ꝓma. s. qñ ꝯ nullã personã agebat̃ iteꝝ recipient̃ in scda quãdo ꝯ certaz personã agit̃. ar. ī. de testi. veniens. archiepiscopi. ⁊ eũ eligentiũ. cassauit. iuste. confirmare. iniuste cũ pte altera non citata ħ fecerunt. contra legati. ⁊ vere iniuste processerat legatus q̃ non citauerat canonicos lz eꝑm citare nõ teneret̃. porro. allegando dicit q̃ delictũ eligentiuz non erat sic notoriũ qui citari debuerat. ⁊ ħ est rñsio pape. q. d. presumitur bene q̃ legatus citauerit electores uarmac̃. notorius. no. q̃ iniusto facto. s. transitu eꝑi de vno eꝑatu ad alteꝝ q̃ q̃si ex sui natura non potest esse nisi notoriũ. ī. ꝺ trãsla. epi. c̃to ꝓcedit̃ sine solẽnitate iuris. securius credimus q̃ ꝑmo q̃ ꝓcedat legatus debet illuc mittere officialẽ qui ħ uideat. s. ꝺ fama ⁊ huiꝰ. ⁊ postea potest ꝓcedere ꝯ eum veꝝtñ remanet salnũ epo ubi possit illud ꝓbare falsuz ⁊ q̃ plus est non notoriũ. C. de accu. ea quidẽ. ⁊ si non habeat officialẽ sed sit notoriũ per famam in tali facto ordine iudiciario non seruato ꝓcedit̃ ⁊ ad ꝓbatões recipiẽdas qd̃ tñ non liceret in alio cãu q̃ sui natura non esset notoriũ. ī. e. venerabilẽ. de notoriis ãt no. ī. de coha. cle. ⁊ muli. vestra. quia ergo sic ꝯ eꝑm procedi potuit papa in hoc ꝓfirmat ꝓcessuz legati. s. cassatõem postulatõnis. vel dic q̃ cũ postulatio tm̃ gre innitat̃ sine iniuria eo non citato cũ eius non interesset potuit eius postulatõez cassare. ꝓcessum vo ꝯ canonicos habitũ non ꝓfirmat cũ illa q̃ opponebant̃ eis. s. ap. receptõ eꝑi non esset sui natura. q. notoriũ. ⁊ quia eoꝝ intererat vnde citari debebant ⁊ reliquus ordo iudiciarius obseruari ⁊ ideo tacite legati ꝓcessuz cassat ĩ eo q̃ confirmat electõem prepositi qd̃ ex eo ꝓpendit̃ quia nõ dicit ratã habemus ꝓfirmatiõem legati. sed ꝓfirmandã duximus electõem. Sed dices quare ꝓfirmat electõem. rñdeo q̃ canonice electus erat p̃positus a suis ꝓlicibus q̃ ad eos ꝺ uoluta fuit potestas eligendi ꝓpter peccatũ postulantiũ eꝑm qd̃ ꝓstitit pape sed non ꝓstitit legato ptibus presentib⁹ ⁊ ideo non ꝓfirmat̃ eius ꝓcessus. examinatione. solẽni. ī. de iureiurã. ad nostrã. presumitur. ī. de renũt. in nostra. ī. de ꝓba.

post cessionē.ī.de re.iu.sicut.ff.de re.iur.res eadem. hodie credo idem postq̄ sñia transit in rem iudicatā cū res iudicata ꝑ veritate accipiť z esset difficillimū semp oīa acta causa recensere.ante autē q̄ transeat in rem iudicatā non ꝓsumiť pro iudice nisi q̄tū ꝑbauerit.ī.de,pba qñ ꝯ.z no.ibi q̄ dicit nō ꝓsumiť pro ꝑcessu iudicis z nō negat qui ꝑ sñia z maxime postq̄ transit in rem iudicatā debet presumi. Jo.dixit in nullo hodie presumi pro sentētia.ar.decre.qñ ꝯ.in sñia autē excōicationis q̄tus non transeat in rem iudi.tñ presumiť ꝑ ea vnde onus ꝑbatōis q̄ sit iniusta incūbit excōicato.ī.de offi. ordi.ad reꝑmendā.ī.de sen.ex.sacro.z nisi sit appellatū q̄ si appellatū est lz excōicatio oīo teneat de iusticia tñ excōicationis non presumiť pro sñia z ei incūbet probatio cui incumbebat ante appellatōem.ar.ī.de offi.or.ad reꝑmendā.approbari.per testes per ꝓfessionē.n.non posset ,pbari.ī.de cōfes. statuimus.negantis.vi.q.vlti.actor.C.de ꝯben.sti.optimā. per rerum.i.solitū cursum causaꝝ.cum et si quilibet. ex h loco vī q̄ non caplm sed singuli singulariť sunt catandi qđ fateor vez esse vbi dubiū est que pars sit caplm. secus autē si constaret z multomagis ubi est certū.singulares.ī.e.cū dilecti.aduersariī.eꝑs z canonici.ex tribus.s.presumptōe.s.q̄ viz pastorali preditū dignitate contra formā canonicā nō solū eligere sed etiā recipe presumpserūt.contēptu quia postq̄ ꝑcuratoꝝ eoꝝ vīas līas reportauit quibus mandabať q̄ si varmacien.eꝑus in tpalibus ul' spūalibus ministrasset ipsius postulatio cassareť ipsi postmodū.q. electo suo sicut ex eoꝝ līis apparet quibus eū suū electū noīantes temere spreuerūt z blasphemia quia legatū nostrū q̄tum in eis fuit infamāteſ eū corrupť fuisse pecunia sunt mentiti q̄ contra eum. non rōe sui iuris puta ,pponendo q̄ electō prepositi non tenebat quia ipsis ꝓtēptis facta fuit.nam ,ppter predicta ꝑuati sūt testate eligendi ideo rōne sui iuris non poterant petere cassari eis absentibus electōem factā.sed si de crimine agerent vel excipent bene audirent.vel etiā si vellent al' sicut quilibet dīe electōez non tenere qz h non ,phibetur.vel dic q̄ etiā nec admitti debent electores ipsi ꝯ prepositū.z de crīe uel de minus canonica electōe ,ppter malū zelū quē habere presumiť.arg. ii.q.vii.accusatio.z.c.se.iii.q.ix.c.fi.sed h tm̄ intelligo in criminalibus spūalibus z ecclesiasticis causis.ut.e.c.sonant.al'. enī suā iniuriā z cām quisq̄ potest ,psequi.iiii.q.vi.omnib'. reddidissent.q̄ tñ non erat.ad nos.h habes q̄ si aliq peccauerūt eligendo indignū z ,ppter h transferať potestas eligēdi ad alios si z ipsi eodē mō peccent non transferť potestas eligendi ad ꝑmos sed ad dñm papā tm̄ uel ad eius supiorē sed ꝯ.ī.e.cū vintoñ.sed ibi nō peccauerūt ambe ptes lz vna tm̄ que eligit illegitime natū z ideo iniustū esset q̄ ab eis qui non peccauerūt vel non peccauerūt intm̄ q̄ debebant ꝑdere potestatē z transferať potestas eligendi ad supiorē. alii dixerunt q̄ si ambe electiōes simul fiant obtinere debet qđ h dī. si vo diuersis tpibus ꝯ sed līa h non patiť. electionem.nō est vera līa hic posita nec potest tolleraři sed va līa registri h est z electōem memorati archiepi duximus supple quōdam ꝓfirmādā ne quid rē.palleū etiā ꝓcedendō lz aūt z.ī.districte precipimus quatenꝰ eidē archiepo debitā exhibeatis reuerē tiā z bonorē.confirmantes. de gratia non ex iuribus electōnis cum enim prima postulatio non esset nulla ipso iure quod ex eo apparet qz ratificari poterat consentientibus postea ꝓtēptis.ī.e.q̄ sicut. z.c.ecclesia nostra.,pcedi nō poterat ad scām ꝑma non cassata.s.e. consideratiuꝰ.ī.e.auditis. z no.de h.s.c.proxi. z sic etiā ꝑ ꝓsequens non erat ad alios deuoluta potestas eligendi nisi ꝑ sñiam ꝑuarenť ꝑmo quia peccauerunt.vel posset dici q̄ de iure ꝓfirmauit quia postulatio nulla erat ipso iure cū postulatio in ꝓcordia fieri debeat z non in dissensione.s.de postu.bone memo.v.secus in electōnibus vbi non est reprehendēda dissentio.lxiii.di.c.vl.q̄nis h non credo.ī.e.scriptū.vñ scām eos ꝑ ꝑñs tenet scā electō cū certū esset uel esse deberet cuilibet clerico postulatōem non debere fieri in dissensione utpote iure ,phibente z sic etiā cuz scienter deliquerint recipiēdo indignū ius eligendi ad alios deuolutū erat ut prediximus.s.c.,pri. vel potest dici q̄ appellatio que precessit postulatiōem varmacen reddidit postulatōem nullā z peccatū postulantiū transtulit potestatē eligendi ad alios z bis bene addit q̄ cū postulatio non dī pfecta anteq̄ postulātes postulent a supiore sicut ex vi vbi apparet quia z quicqd postulať ab aliquo postulať.z quia anteq̄ ab alio postulent possunt variare.s.de postu.bone memo.,ppt ea que facta sunt in medio.ī.quia transiuit z ministrauit eꝑs nulla est postulatio ipo iure ut in ꝑn.decre.dī. z quia canonici medio tpe anteq̄ ꝑ supiorē admitteret postulatio ipz in dignū receperūt z ideo ꝑuati sunt ipso iure potestate eligēdi z ita canonica fuit electio decani facta ab his in quos ius eligendi reciderat. Sed oppones si electio ꝓpositi facta fuit anteq̄ recipent postulatū non debet tenere electio cū non dum peccassent electores eꝑi. sed dic cū a ꝓncipio quo postularūt vsq̄ ad finē.i.quousq̄ papa ꝓsenserit intelligať vnus actus. i.vna postulatō z vnus contextus in quacūq̄ pte illius actꝰ peccent eligendi potestas ad alios deuoluiť ut que in continenti fiunt inesse videnť.ff.si cer.peta.lecta.non h placz.z solue ut in glo.que incipit.i.in statum.

Uerelam petebat. petitorio agit.no. q̄ de plibꝰ rebus potest agi in vno libello z q̄ pro vna re pōt agi possessorio z petitorio.ī.de capel.mo.dilectus ff.de ac.emp.z ven.non est nouū.ff.famil.hīci.z heredes.§. de plibus.nec sunt ꝯrie iste petitōnes cū ambe cōpetant ꝓtra ꝓiorem.remoueri.no.agi ad remotōem alicuius etiā z sine accusatione vel inquisitōe uel denūtiatōe qui modi sunt.ī.de accu.sup his.z.c.qualiter.sed illa loquūtur q̄n agiť ꝺ crīme h autē non remoueť ,ppter crīmē.sed qz non habet ius in ecclesia.sile.ī.e.cū dilectus.ī.de iurīurā.querelā.item ,ppter negligentiā quis remoueť.ī.de offi.custo.c.i. tamē negligentia est crīmē.i.q.i.§.ecce cuz honoribus.z.ii.qōe.vii.negligere. pleno iure.per hec verba apparet qđ agebať petitorio quo ad articulū hunc z tñ non ꝑiudicat populo qui non erat i iudicio.nam res inter alios acta aliis non ꝑiudicat.ī.de re.iu. cū super controuersia.C.qbꝰ res iuꝺ.non no.l.i.z.C.res inť alios ac.p totū.petens.ista scꝺa pars libelli non ꝓtinet nisi possessoriū z iccirco in fine salua manet questio ,pprietatis. pensionem.i.in statū pcipiendi pensionē reduci qđ ex tenore snie.ī.apparet.z ita habes ar.q̄ interdictū vnde vi cōpetit ,p iuribus incorpalibus subtractis.ad idē.ī. de cā pos.z ,pprie.cū ecclia.ff.ꝺ mor.infer.l.i.§.item.si.ff.de vi z vi ar.l.iii. §.vnde.z.§.ptinet.z.§.qui vsuf.ff.de serui.quotiens. Sz ar. ꝯ.quia non dať nisi ,p rebus soli vel solo coherentibꝰ.ff.vnꝺ vi.l.i.§.inter. z.§.se.ad hoc rñdeo directū interdictū vnꝺ vi. non ꝓpetere sed condictōem ex hac decre.z ex ea que est.ī.ꝺ cā pos.z ,pprie.cū ecclesia. Sed quid dices de aliis iuribus denegatis de quibus non loquūtur decre.ꝑalle. z ideo non ꝓpetit ꝓditō ex decretali nūquid vtilis ꝓditō ex hac decre.extendiť ad alia. Rñdo.idem.ff.de leg.z cō.non possunt.ī.de cap.mo.c.ii.vel potest dici ꝓpetere vtile vñ vi z maxime inq̄ tū ad aduersariū peruenit.ff.de vi z vi ar.l.i.§.si filius.vel officio iudi.de nouo.dicūt quidā q̄ quis negligēdo p annū rem suā possessionē eius amittit alio possidente de facto.i. p annū z habent pro se ar.ff.de dam.infec.si finita.§.non tam̄ alii dixerunt per.x.vel per.xx.annos. insti.de vsucap.§.z cū h.ff.de vsuca.l.sequiť.§.si viam. z de acqr.pos.possideri.§.si seruus.nos h tñ reputamus absurdū q̄ tantū tps necessariū sit ad amittendō possessionē quantū ad amittendō ,pprietatem z ideo dicamus hoc relinquendū arbitrio iuꝺ.ff.de iurī deli. l.i.§.vlti.z no.q̄ licet per vnū annū vel plures ego omiserim ex causa petere debitā pensionē vel si vna vice omisi interesse electōi non ,ppter hoc amitto possessionē que sine animo nō

amittit. sed qñ petam pensionē si deneget tunc amitto possessionē. ar. C. de seruit. et aq. l. fi. et tunc possum uti interdicto recupande possessionis. et in eo veniūt omnes pensiones p̄cedentium tpm ut h. et per sile si una vice non interfui electōi non amitto possessionē sed alia vice interero electōi et hoc verū est qñ sum in possessione interessendi electōni. sed secus esset si essem in possessione q̄ solus eligerē quia tūc si alius eligat et p electo habeat a subditis bene amitto possessionē q̄ non video habere aīm retinendi possessionē cū electū ab alio patiar uti dignitate sua. sed cū debeo interesse electōni electio non fit noīe cuiuslibet canonici singulariter sed noīe capli et ideo p̄uat possessione ille qui p̄sentialiter et qui non interest q̄ caplm quod est in possessione eligen. non p̄uat possessione eligendi nec etiā ille qui non interest quia ille nō suo noīe hoc ius possidebat sed capli nisi forte essent plures qui diuersis iuribus deberent interesse electōi ut erant. j. e. scriptū. et. c. cumana. nam tunc si illi qui utunt uno iure excluderēt eos qui alio iure utunt tūc bñ possunt agere interdic. recupande possessionis q̄ licet omnes q̄ conueniunt ad electiōem dicant q̄stuū ad h vnū caplm facere tñ quo ad alia diuersa capla sunt et diuersis iuribus veniūt ad hanc electōem. subtractus. dr autē quis spoliari incorporalibus iuribus si qua fuerūt actenus soluta certis termis vl ab homīe vel a iure p̄fixis eisdē termis non soluit volens ea i posterū non soluere ut h et hoc ipsum si sit certū. secus autē crederē si nō possit soluere cū tñ soluere affectaret. et de hoc no. s. de postu. bone. ar. ff. si ser. ven. sicut. §. plane. ad idem q̄ si aut in expoliatōe corporaliū rerū necesse est dolus malus sic in expoliatōe incorporaliū. ff. de vi et vi ar. l. i. §. ad solā. et. §. interdictū. h q̄. ff. de vi bo. rap. l. ii. §. doli. Sed dices nūquid si potens erat ille cui debebat pensio et ille non credidit p debitores volentes possessorē p̄uare possessione pēsionē posse retineri dices eū amisisse possess. et expoliatū. ar. q̄ non q̄ non est suspicatus. c̄. ff. de vsu. non solū. §. si do. et pro bis mlt̄ū facit. ff. si ser. ven. et si forte. §. i. vbi dr q̄ etiā duz edificas retineo seruitutē alterius tollēdi et possessionē nisi sciens patiar. sed j credūt quidā q̄ debuit suspicari cū per vim pensionem sibi debitā auferre non possit. ff. qō me. cā. extat. si autē deneget ante terminos cū nondū esset debitū non dicimus spoliatū et non solū j eū qui sbtraxit pensionē p̄petit h officiū. sed etiā j cū qui ratā habuit subtractōem eius noīe factā. ff. ō vi et vi ar. l. i. §. quotiens. et multoforti⁹ j eū qui mandauit denegari pensionē uel bui⁹. subtractōez uel ius aliud. ff. e. l. i. §. deiecisse. j eū autē qui cōsuluit non credo dandū interdictū vel p̄dictōez ex hac decre. qa nullo iure cauet nisi in defectuz ar. ff. de eo p quē fa. e. l. fi. licet actio furti det contra cōsiliatorē furti si als furaturus non erat. insti. de fur. §. certe. itē ō seruo corrupto tenet qui solū consiliat. ff. de ser. cor. l. i. sed isti casus sunt spēales et non statim p̄petit interdictū uel conditō post mandatū sed facta spoliatiōe non. n. p̄petit interdictū nisi expoliato. ff. de vi et vi ar. l. i. in p̄nci. et ex tunc p̄putat ānus in interdicto licet secus in cōdictiōe. et licet quidā dixerunt ex huiusmōi p̄hibitōibus uel denegatōibus oriri interdictū uti possi. cū potius videat uis turbatiua q̄ expulsiua. arg. ff. vti pos. si duo. §. i. et. §. iii. et. iiii. tñ melius dr p̄petere interdictū vñ vi. ex quo debita pensio denegat uel suo iure uti p̄hibet. ff. ō vi et vi ar. idemq. §. vnde vi. item quid si eps mandet prochiano non in iudicio nec p̄sulendo sed se intendēs obligare ex mandato q̄ plebano non soluāt decimas. rñdeo tenebit interdicto vnde vi ut dictū est ul p̄dictōe ul officio iudicis. sz non nisi p illis qui denegauerūt et tenebit ad omne qō ītereſt plebani pecunialiter non fuisse p̄hibitū. vt no. j. de sepul. certificari. q̄ ipm eius iuramento est declarandū. ii. q. i. in p̄mis. et no. j. qō me. cau. c. vlti. ius autē uel possessio iur cū sit res spūalis extimatōem non recip et ita q̄ est nota dignū expoliato plebano nec quasi possessio p̄stini iur recipiēdi decimas restituit quia forte iaz alius est in quasi possessione cui rusticus soluit nec interesse dat quia interesse non recip. ad officiū autē iud. ptinet ut mandatū factū parrochianis reuocet et q̄ sile mandatū faciat ut plebano rñdeat sicut ante inhibitiōem de h faciebant. ar. j. de censi. significauit. alii j cū non possit possessorē spoliare sine cause cognitōe. de h no. j. de fi. p̄sbi. veniēs alii dicūt q̄ si epus vel alius iudex p̄cepisset sine ordine iudiciario vel ex impetu cum sit notoriū iur q̄ reuocare potent possessionē ipsaz possessore non vocato. sed si alius q̄ iudex predicta mandauerat possessori p suā reuocatōem non fit p iudiciū. et idem forte in iudice esset si ex iudiciū eadē p̄cepisset. h autē certū est q̄ j ipm possidentē ꝓpetit vtile interdictū vnde vi uel vtilis ꝓdictio. ff. de vi et vi ar. l. i. §. familie. dr aūt quis spoliari iure si fiet sine eo electio aio spoliādi aliū vel aliquid aliud de quo est in possessione q̄ eius interfit. j. de cā pos. cū ecclesia. et multoforti⁹ si eo electo de caplo eligeretur Sed quid si eiecerūt eū de caplo ubi tractat de electōe sz nō elegerē. Rñ. eū non expoliatū possessione eligendi et ideo ad hoc non ꝓpetere petitōem. sed ꝓpetere officiū iudi. ut restituatur ad caplz quo spoliatus est. ff. de vi et vi ar. si plures. §. vl. nam sub electōe p̄bendū caplm ubi de ea habet tractatus j. e. c. primo. h non multū placet q̄ nō vr velle expoliare eū possessione capli. Sed quid si fecerūt vnā electōem eo eiecto nōne si postea interfuit alii electōi cum recupauerit possessionē amissam poterit agere ad cassatōem p̄me electiōis petēdo restitutōem offi. iud. rñdeo sic. ff. de vi et vi. ar. idē est. §. q vsu et. l. i. §. illud quoq. et. §. si fundō a quo. et. §. qō ait. et duobus §. se. et. l. merito. Item quid si elegerit non vocato eo qui erat in possessione sed non fecerūt fraudulenter sed ex ignorātia vl quia credebat eum non p̄sentē elegerūt. item quid si in veritate erat absens nūquid in tali casu propter hoc amisit quasi possess. item quid si cū esset absens uel in tali statu q̄ interesse non poterit puta excōicatus uel suspensus si tunc eligūt nunquid amittit possessio. et an ꝓpetit ei officiuz iudi. et maxie si non intendebant ei subtrahere possessionē. Ad omnes p̄dictas qōnes. rñ. q̄ non amittit possessionez nisi aduersarius habeat voluntatē subtrahendi ei ius suū uel expoliandi et h ipm etiā sciat spoliatus q̄ eū spoliare intendit uel ei sua iura subtrahere cū sicut possessio sic q̄si possessio non potest sine aīo amitti. ff. de acq. pos. quēadmodū. sed hunc aūz hr dz q̄cito aduersarius ei notificat q̄ eū non admitteret vel q̄ sibi non vult soluere uel petitus non soluit volens ei ius suū subtrahere. sed oportet autē eū qui agit ꝓbare se fuisse in possessione non p̄cario. vel alr dic ut no. s. de postul. bone mē. et se spoliatū qō satis ex confessione et rnsione aduersarii patebit vel ex factis p̄cedentibus. Sed quid si dicat se non expoliasse nec aīo expoliādi elegisse sed ex simplicitate ul ignorantia tunc poterit petere cassari qō factū est nō p interdictū sed quia non est seruata forma quia eo ꝓtēpto facta est. s. e. q̄ sicut. est autē ppetua h conditio sicut alie conditōes. si āt aliquis ꝓhibuit armis alicui ne ingrederet possessionē cuius possessionē p̄mo non defuerat aīo interdictū ꝓpetit. et idem si ꝓhibuit eū vti iure suo puta vsufr. uel administratōe cuius quasi possessionē habebat. ff. de vi et vi ar. idemq. §. vnō vi. et. §. ptinet. si autē non armis sed vbo tñ ꝓhibuit et talis fuit ꝓhibens q̄ eius ꝓhibitio iustū metū faceret locū habet interdictū j eū si post inuasit illam possessionem. j. annū insolidū eo q̄ occasione dicte p̄hibitōis ad eū p̄uenit al non. interdictū. n. h. atrocitatē desiderat. ff. ō vi et vi. ar. l. i. §. interdictū h. et. §. ad solaz. si autē esset in possessione et exiuit possessionē ꝓpter minas non haberet locū interdictū sed qō metus cā. ff. qō me. cau. l. metus. i. rñ. si autē anteq̄ veniret ad locum vnde deiectus metu armoꝝ illic euntiū discessit j eos locum habet interdictū. ff. de vi et vi ar. l. i. §. idem labeo. si aūt illuc non ibant verū est possidentē possessionē amisisse solo aīo. ff. de vsuca. non solū. §. sed dñs. veruntñ qa dolose non egerūt ut spoliarent non tenerentur interdicto. ff. de vi et vi ar. idemq.

§.si quis armatis. credimus tñ q; etiã tunc si accipent possessionẽ sic derelictã ꝓpetit vel vtile interdictũ vel actõ in factũ. quia ꝓpter vim quã tumuit de possessione exiens vacua possessio ad eos puenit.ff.de vi ⁊ vi ar.l.i.§.familie.⁊.§.se. si vo alius occupasset possessionẽ ⁊ postea deuenissꝫ ad alios quorũ metu exiuit qui tñ metũ non intendebãt inferre ꝓtra hos non ꝓpetit interdictũ.ar.ff.de vi ⁊ vi ar.l.i.§.q a me.in spiritualibus.simulit ⁊ ei de tpalibus reddere ratõem debet cuꝫ ecclesie ad laicos ptinent.x.q.i.c.ii.⁊ se.secus autẽ est in ecclesiis monachoꝝ.xvi.q.ii.c.ii. qa ibi non epõ sed monachis ratio reddi debet.economi. no.sniam ferendã in psonã ꝓcuratoris qõ fatemur siue p eũ sit lis ꝓtes.siue non.C.de sen. ⁊ interlo.l.i.⁊.ii.ff.de ꝓcu.licet.§.pe. ⁊.l.qui ꝓpio.i.ꝛñ. et idẽ dicimus in defensore sine mandato.ff.de neg.ge. liberto §.vlti.quidã distinguũt si lis ꝓtestet ꝑ procura.ꝯ ipsuꝫ ferendã sniam alioqn ꝯ dñm.ff.de bis qui not.infa.furti accipe. §.i.quos confundit.C.de ꝓcura.nihil.ꝯ tamen est in crie in iuriaꝝ.C.de iniuꝝ.l.vlti. ⁊ idẽ potest dici in cãis mãlibus et crialibus ubi non apte possunt ꝓcipi vba in psona ꝓcuratoris. nos dicimus q; vbicũq; vba apta sunt in vtriusq; psona ꝓcipi sniam posse ferri in psonã ꝓcuratoris ⁊ dñi.ꝯ.de ꝓba. licet.in fi.ꝯria aũt loquũtur in defensore.de boc no.ꝯ.qui si. sint leg.cãm que inter.in quasi possessione.ꝯ.de iurepa.cõsultatoribus.⁊.c.cum ꝓpter.pensionis.mixt vꝝ q; cũ tantũ vnũ petierit.s.sibi restitui pensionẽ subtractã papa ꝓdemnat ad restitutõem iuꝝ ⁊ ad restitutiõem pensionis ⁊ ita vba simꝫ posita duplicẽ videnꝫ recipe intellectũ qõ esse non debet. rñ. q; qñ petit sibi restitui pensionẽ intelligit tñ petisse restitutionẽ iuris ꝓcipiendi pensionẽ.qõ aũt addit in snia q; pensionẽ.i.pecuniã subtractã de pensione restituat non fit quia sit ꝓncipalit petitũ.sed est accessoriũ qz in interdicto vnde vi ex quo quis deiectus est habeꝫ rõ fructuũ ⁊ omnis causę.sed in aliis interdictis exquo edicta sunt non credo.ff.de vi ⁊ vi ar. l.i.§.ex die.itẽ hic sniaꝫ censum dandũ qñ nullã causam census ꝓbauit.⁊ est ꝯ.ꝯ.de cen.puenit.sed potest dici q; ꝯ ꝓbauit causam census ibi non.vel illud qñ agit petitorio hic aũt agebaꝫ possessorio.questione.s. sit debita an nõ.

Um vintonien. prima electio facta fuit ꝑ presũptionẽ qm̃ scienter elegerũt indignũ ⁊ scõa ꝑ impressionẽ ⁊ ideo fuerũt cassate ⁊ sic continet in registro. nec mireris q; scõi ꝑ impressionẽ elegerũt non fuerunt ꝓuati ipso iure potestate eligendi qz non dũ erat facta ꝓstitutio.ꝯ.e. quisquis.per quã ꝓuati sunt licet per sniam ꝓuari poterant si papa voluisset sed noluit sicut ꝟ apparet.⁊ no.ꝟ q; qui ꝓimo elegerant non debuerũt interesse electõi que ꝓmo fieri debebat post cassatõnem duoꝝ ꝓioꝝ electionũ que facte sunt vno contextu sicut apparet ex hoc loco quia ꝟ scõo eligẽtes qui non erant ꝓuati admiserant ꝓmo eligentes qui erant ꝓuati ipso iure de gratia ⁊ non de debito iuꝝ. ⁊ hoc idez obtinet ut quidã dicunt si ꝓio plures electones fierent ex interuallo ⁊ non in eodem contextu.s.s̃.e.bone memo.magũ.in fi.ubi expresse habes q; etiã si scõi electores peccarẽt ex interuallo ⁊ non in eodẽ contextu quasi eligendi potestate ꝓuati essent. non tñ ad ꝓmos sed ad papã esset eligendi potestas devoluta exquo ꝓuincunt q; si scõi non deliquissent in tantũ q; eẽnt eligendi potestate ꝓuati q; tñ apud ipsos eligendi potestas remansisset.alii tñ dicunt ⁊ ut videt melius q; si scõi qui non deliquerũt ex interuallo facient scõam electõez ⁊ ꝓtingat hãc scõam electõez non ꝓcedere.vel qz electus non amittit electionẽ vel qz renuntiat vel qz cassaꝫ nec tñ electores cassauerũt ita q; debeant potestate eligendi ꝓuare tunc remaneat electõ penes omnes dũmodo sint adhuc.ꝯ.tres menses.iam enim est reintegratũ capl̃m quo ad electones futuras nec ꝓtradicit decre ꝑalle.bone memo.magũ.in fi. quia ibi loquit qñ scõo eligentes deliquerunt tñ q; ꝓuati fuerunt ipso iure potestate eligendi vel debuerunt ꝓuari per sniam in quo casu dicim̃ bene nos q; electio vel ꝓuisio tunc transit ad superiorẽ qz totũ capl̃m deliquit .item no.q; hec decre.dicit q; ꝓma vice tãtuꝫ sunt qui peccauerũt eligendi potestate ꝓuati intelligendũ est de illa vice que occurrit postq; ꝓma electio fit ubi vna sola facta fuit siue ꝓme siue plures fuerũt facte cassate fuerunt ⁊ iõ etiã vꝝ si non fuerint cassate sed electi renũtiauerunt in manu archiepi qõ facere potuerunt iuri sibi quesito ex electõnibus ut no.ꝯ.de transla.epi.inter coz. immo idẽ vꝝ si electõni de se facte non ꝓsenserũt semel.n.e igendo functi sunt officio suo. vñ itez eligere non debent qõ sic ꝓbo constat q; hec electio que imminet facienda post cassatõem ꝓme electois vel post renuntiatiõem vel post non admissionẽ electois alia est a ꝓma cũ ꝓma iaꝫ ex toto cessauerit ergo ab ista sola repellũtur cũ vna sola vice ꝓuari debeant ⁊ ad alt.de cetero admittent ut ꝟ item no.q; si illi ad quos est devoluta potestas eligẽdi eligũt talẽ q; ipso iure sunt ꝓuati potestate eligẽdi non devolvetur potestas eligẽdi ad ꝓmos qui ꝓpter peccatũ in ꝓma electiõe ꝓmissuꝫ fuerunt ꝓuati potestate eligendi sed ad papã.s̃.e.bone memo.magũ.ꝟ etiã ꝓbatur rõne quia qõ fecerũt isti totũ capl̃m fecisse vꝝ cuꝫ in eos tota potestas capli fuerit devoluta non ergo a capl̃o ad capl̃m est devoluẽda potestas sed ad superiorẽ.qñ autẽ simul ꝓcedunt sed in discordia tunc dꝝ devolui potestas a delinquẽtibus in non delinquẽtes qui fingũt capl̃m.ut no.s̃.e.dudũ. si aũt isti scõi ad quos devoluta est potestas eligendi non eligerent.ꝯ. tres menses qui deputati sunt a iure ad faciendã electõem a die vacatõis.l.di. postq;. cũ intelligat vacasse ab eo die quo cassate sunt electões vel ex quo electi renũtiauerũt vel non admiserũt electiões extũc ad papã vel ad aliuꝫ superiorẽ devoluit potestas eligendi.ꝯ.e.ne ꝑ defectu. sed si reddat electio capli de gra omnes interesse debent qõ satis ex hac decre.ꝓbat. nam cũ ꝟ dicat q; si non elegerũt infra terminũ sibi assignatũ a papa q; extunc omnes simul admittant ⁊ eligendi potestas ad omnes reintegratur ꝙre non idẽ esset multofortius in termino iuꝝ.aliũ dicunt ⁊ forte bene q; illis qui non peccauerũt non incipit currere tps a die cassatõis vel renũtiatõis vel non admissionis sed a die ꝓme vacatõis tñ tempus illud q; scõi non ꝓcesserũt ad electionẽ quia forte dubitabant de ꝓma electõne an teneret vel de ꝓmis electoribus an essent ꝓuati potestate eligendi nõ ꝓputaret in tribus mensibus deputatis electõi.immo subduceret ꝯ.de ꝓces.ꝓben.quia.possent.n.dubitare q; electio teneret vꝝ q; non essent electores ꝓuati potestate eligendi qz forte dubitabant de natalibus electi vel etiã dubitant an habeãt dispẽsatõem ⁊ tales dubitatões favorabiles sunt ut non fatigetur ecclesia laboribus ⁊ expensis quas incurrit ecclesia magis si fuerint duo electi in discordia qꝫ vnus. fatemur tñ q; si certũ esset q; electio ꝓma non teneret ⁊ q; electores essent ꝓuati potestate eligendi qz tunc predictũ tp̃us non subduceret nisi eligerent.electoribus aũt non est favorabile ꝟ credere immo cõtrariũ.tñ ⁊ si non habent illũ de cuius natalib dubitant possent habere multos alios vñ ius ꝑsumit eos scire impedimẽtũ nisi ꝓbent contrariũ.s̃.e.innotuit. nec excusant si credunt eum hr̃e indulgentiã nisi in veritate habeat ut ꝟ. ar.viii.q.ii. dilectissimi. Sed quid dices si due facte sunt electões ex interuallo.sed ꝓmo eligentes sunt ꝓuati ipso iure potestate eligendi vel etiã ipsis currit tp̃us trimestre. alius autẽ qui non peccauerũt in electõe licet electio sit cassata ex alia cã non currit trimestre tp̃us nũquid in isto casu eligent isti soli an omnes simul cũ iam in vna electõe ꝓuati sunt potestate eligendi. rñ. omnes simul eligent quia capl̃m dr̃ amittere vel retinere electionẽ ⁊ ipsi in predicta electõe quã ꝓsecuti sunt fingunt capitulũ.itẽm sepe in negociis ꝓiunctis aliud accrescit alicui ꝓpt̃ sociũ.ff.quẽad.ser.amit.si cõe.ff.de bo.po.ꝯ ta.non putauit §.in adoptõe.⁊.§.se.cum suis ꝓcoz.elegerunt.iste electiões cassate fuerunt primo ⁊ postea omnes canonici de vtraq; pte qui erant in curia cum potestatem haberent in omnibus

absentibus eligendi simul ꝓuenerunt in vnū ad tractandū de electōe ⁊ non potuerūt ꝓcordare ⁊ ħ est qđ sequit̄ nē. ⁊ sic ꝓtinet in integra. vel dic alr ut in glo. de vna. tractauerunt. ꝑmo cassatis supioribus. concordes. de vna psona vtraq; tamen ps processit ad electionē que sibi placuit que postea si militer cassate fuerunt. vel partes discisse eis noluerūt īmitti. aliter. n. videtur q maledicat qđ sequit̄ q non secūda sed tertia imminebat facienda absurdū enī videt̄ si quilibet tractaꝰ electio diceret̄ ⁊ post vnū tractatū habitū illi qui primo peccauerūt ius eligendi recuparent. alii dixerunt q post tractatum etiā si neminē eligant recuperāt ius eligendi ⁊ appellant ħ secundā electōem ⁊ tertiā tractatū illū qui habitus fuit de electione ⁊ totū quod fit immo termio assignato ad electōem faciendā ⁊ non simplr fit q vna vice vel duabus dūmodo nō p ficiat̄ ⁊ soluat̄ terminꝰ assignatus hi tamē electores sicut oms alii primū terminū habuerūt a iure ⁊ ita illuz elegerunt ⁊ ille terminus hic appellat̄ prima electio. sed cassatis illis electōnibus papa itez dedit eis aliū certū terminū ut eligerent ⁊ ħ simiſliter secundus terminus dicit̄ ħ secūda electio siue elegerit̄ siue non ⁊ tunc tantū dices scđam electōem factā quādo terminus vel iuris vel homis sic elapsus erat q vlterius eligere non poterant ⁊ oportebat eos de nouo habere nouam licentiā eligendi. sed ꝑmo dictū verius ⁊ ħ solū. ſ. q electōes celebrate fuerunt etiā scđa vice uel quia vnus terminus electiōis transiit iustificat sniam pape quia omnes simul censuit ad electōem admittendos. Quidā tñ dixerunt q illud quod fecerunt non delinquētes ad electōnem admittendo deliquētes iustificauit sniam. reddit. n. non delinquētes inabiles ad ex̄cipiendū contra delinquētes. Sed ꝫ videt̄ q factū ꝓcuratoris vel dolus non debet obesse dño. ī. de offi. dele. cū olim. ī fi. ff. de ꝓcura. ignorantis. q̄uis posset rñdere q iste erat ꝓcurator generalis cuius dolus ⁊ factū dño obest. ff. ꝺ tribu. ꝓcuratoris. sed nos bene dicimus q ħ rō papā non mouit cū per ħ eoz iuri non preiudicaret ⁊ aliā rōnez pape assignat ⁊ hi. ſ. prior ⁊ sui. asserebant. quādo tertia electio facienda imminebat. q illi. ſ. archiꝺ. ⁊ sui. hominem. ſ. decanū sarabanien̄. primam electionem. ex ħ. ſ. q ꝑuatos admiserant ad electōem videt̄ q si facta esset electio non erat ꝓfirmanda ar. ī. e. massana. ar. ī. de offi. deleg. cum sup alba. sed tu dic q bene teneret electio secus in iurisdictione nec obstat decreta. massana. quia ibi erant admissi laici scienter ⁊ tāq; ius habēntes in electōe qđ est ꝓhibitū in iure. lxiii. di. adrianus. ħ aūt admissi sunt clerici qui non ꝓhibent a iure interesse electōnibus ⁊ etiā illi qui de gra ⁊ non de iure vocant̄. lxiii. di. c. pe. ⁊ ideo prior ⁊ sui qui de gra admittebant alios non ꝓpter ħ debuerunt ꝑuari potestate eligendi cū bene potuerint suo iuri renūtiare. vel dic q ħ archiꝺ. ⁊ sui non erant ꝑuandi ab eligendo cū aliis quia non constabat q scienter elegerint indignū. ſ. decanū immo dicebant se credere eū habere dispensationē pape immo plus dicūt quidā sed male ut nobis videt̄ q licet scienter eligentes indignū sint ipso iure ꝑuati potestate eligendi. ī. e. scriptū. s̄. e. cū in cunctis. tamē nisi ħ constet p ꝓfessionē solēniter factā vel per sniam sine illis eligere nō possunt cū sint ipsi in quasi potestate eligendi. viii. q. vlti. nonne. ⁊ si fecerūt non tenebit electio quia cū debeant vocari ⁊ non sint vocati cassari debet electio. ī. de cā pos. cū ecclesia. ī. e. qa propter. Sed contra. ad quid ergo sunt priuati ipo iure. rñ. ad hoc q si in snia non dicat̄ sint priuati vel nos priuamꝰ potestate eligendi exquo tñ dicit cassamus electōes vestrā quia scienter elegistis indignū vlterius ad electōem eos admittet̄ non tenet̄. quia facti quidā qō ꝛc. ii. q. iii. §. notandū. ⁊ nos ēt hec vera dicimus ubi agebat̄ ꝓtra canonicos. si aūt ꝓtra electū ageret̄ sic iudicaret̄ cassamus electōem de te factā quia scienter te indignū elegerunt non ꝓiudicaret canonicis electoribus quia res inter alios ꝛc. ī. de re iudi. cū super. utez ⁊ si qñ ageret̄ contra electores decani ⁊ simplr petat̄ cassari electio ⁊ non ex hac causa quia scienter elegerūt indignū licet postea iudex hoc in snia dicat non eis preiudicat cuz non potuerit ꝓuidere ut sup eo de quo actū non fuerat se defenderet. alii tñ dicunt in hoc articulo q exquo generalis fuit petitō ⁊ maxime quia a snia vbi expressit potuerit appellari imputanduz est eis si non adducant omnes ꝓbatōes sibi vtiles vel admi nus si non appellant. ar. C. de anna. excep. l. vlti. ff. de iudi. l. solemus. Sed opponas ꝫ cū ad hoc non sit actū ut ꝑuētur potestate eligendi quomō sentētia in hoc potest ꝑindicare ꝫ id quod legit̄. ī. de symo. licet. item sup petitōe non super cā ꝓnuntiandū est ar. ꝑdicte decre. ad hec duo sic rñdeo q ⁊ si ad priuandū eos ab electione expresse non agatur ꝓ ꝓsequētia tamē agit̄ quia vnū ex altero sequit̄ ⁊ sic sunt ꝓnexa sicut infamia sequit̄ damnatū furti licet non ad infamiā irrogandā agat̄ sed ad penā furti exigendā. ff. de fur. non potest. ar. ii. q. iii. §. notandū. iii. q. vi. hoc quippe. itē magna differētia est ex qua causa dānet̄ quis naz si damnet̄ crimine stelliona tus ex causa vel crimine quod infamet ut quia dolo aliquid fecit infamia ex tali sententia irrogat̄ si vero cū ex ea causa intentet̄ crimē stellionatus que non infamat ut quia rem obligatā sibi alii obligauit infamia non irrogat̄ quia nulla ꝫria infamat. ff. de cri. stelli. l. i. ii. ⁊ iii. §. nos aūt. nos dicimus q electio facta suspensis non vocatis tenet etiā anteq; per snia priuent̄ qđ expresse colligit̄. ī. e. bone. nec obstat decre. ī. de cā pos. ⁊ ꝓpe. cū ecclesia. ubi dr̄ q non debent ꝑuari possessione ante sniam quia licet suspensi non debeant interesse electōibus nec possint agere possessorio ut restituant̄ in possessione eligendi cum sint possessione eligendi priuati illi tamē q eligunt bene fatent̄ eos esse in possessione eligendi. vel dic q predicta decre. cum ecclesia. non obstat quia ibi nz iure eligēdi neq; possessione priuati erant. sed hi a iure ꝑuati erant potestate eligendi ut patet ex iuribus ꝓallegatis. ⁊ si obicias ñ erant priuati possessione licet ꝓpetate uel potestate eligēdi rñdeo q in corpalibus ħ ipso q ferit̄ snia contra aliquē licite ei illud ius denegat̄. ut no. ī. de ꝓcess. ꝑben. cū nostris. itē nec ego sine aliis eligendo priuo eos possessione. sed dico q in presenti electōe ꝓpter delictū suū vocē non habent. item non ob. c. nōne. quia hi electores nihil subtrahunt suspensis si iure suo vtunt̄. vnde credere q si suspensi venirent ad eligendū cū non suspensis q non deberent eis vim inferre si eligant ⁊ iure suo vtant̄ [illegible] eis obest eoz presentia sed faciant protestatōem q non intendūt q electōi intersint ⁊ ꝫ eoz voluntatē intersunt. item illud. c. nonne. loquit̄ in his que fiūt ratōne publici officii electio autem ad canonicos non ptinet rōne publici officii. ut no. s̄. de consue. cū dilectus. Sed quid dices de occultis excōicatis nūquid eis non vocatis ꝓcedet̄ non excōicati. ar. q non. vi. q. iii. c. ii. ⁊ iii. Rñ. sicut in supioribus suspensis. ſ. q eis non vocatis ꝓcedent non excōicati predicta autē capla non obsunt quia loquūtur qñ nō potest ꝓbari excōicatio. ħ autē intelligimus qñ ꝓbari potest q sint ꝑuati ipso iure quia si probare non possunt tam in ꝑmo cāu q̄ in scđo punient̄. item nec obstat. ii. q. i. nos in quēq;. quia ibi loquit̄ de condēnando. ħ autē loquimur de iā condēnatis a iure licet nō ab homīe. admiserunt. ⁊ ideo interesse potuerunt quia non suspensi sed ꝑor ⁊ sui quoꝝ erat electio eis de suo gratiā facere potuerūt sed si ad papā vl ad aliū deuoluta esset eligendi potestas tunc si eligerent non teneret. ī. de supplen. negli. ꝓla. c. pe. illos. ſ. archiꝺ. ⁊ suos. celebrandā i. ad tractandā de scđa electōe qui tractatus habitus fuit in curia nec habuit effectū. vnde dicitur. s̄. infecto negocio uel aliter ut hic notatur. concilii. s̄. e. cum in cunctis. huius. ſ. qui eligunt illegitimos.

Er inquisitionem. i. p acta inquisitōis. R. olim. ħ solū intm̄ viciabat̄ electōem ipsius epi q sufficiebat ad cassatōem eius ⁊ ad faciendum culpabiles electores ħ scientes. i. q. i. nullus. per ambitum. C. de epi.

si quẽqꝫ. ad ħ ipꝫ etiã ſufficẽ qꝺ dr̃ de ꝑ̃abus amicoꝝ ſi eſſẽt ꝓ indigno ſcienter. i. q. i. de ordinatõibus. ꝛ. c. ordinatõnes expreſſis. in actis ipſius inquiſitõis. ipſum. ℟. ſeqꝫ. ſ. maſcaron. ꝓme. bis. n. fuit electus in epm̃. ſed ꝑma electio fuit caſſata. credens. ſ. maſcaron ꝛ ſic mala conſcia elegit cũ vnꝺ ad gehennã edificauit. xxviii. q. v. §. ex his. ipſemet. maſcaronus. cius. ℟. epi. recipiens. ħ ꝓmiſit furtũ ꝓtractãdo rez alienã inuito dño. talem. ſ. ℟. tam criminoſum. eligendo. ipſe maſcaron. eccleſiaſticis. xxiii. q. iii. ecce. ꝛ. q. i. ſubꝺ. ar. in auẽ. de ſanc. epiſ. §. ſi vero crimẽ. ff. de iureiurã. ſi duo. C. de libe. cã. iubemus. xi. q. i. ſtatuimus. ꝓpter predicta crimĩa non ſolũ debet puniri ut decetero ei ꝑte dignitatis nõ pateant. vt. C. ꝺ digni. l. iii. ſed etiã ꝑteritis beneficiis in ꝑpetuũ ſpoliari maxime cũ fuerũt magna crimĩa ꝛ manifeſta p cõfeſſionẽ eius. i. q. vii. ſi quis omnẽ. xvi. q. vii. ſi quis preſbiter. l. di. de his vero. verũtñ oportet cũ eo agi ſuo ordine vel inquirendo ut ħ vel accuſando ut deponaẽ. ſi. n. ad ħ. non ageret quomõ ferẽt in eũ ſententia qz debet ferri ſm modũ agendi. ĵ. de ſymo. licet. preterea ꝓfeſſio facta in alio iudicio non ꝑiudicat. ĵ. de iudi. at ſi clerici. ad idẽ. ĵ. de ordi. cog. cũ dilectus ſed nos bene credimus ꝙ ſola cõfeſſio etiã exr̃ iudi. facta ſufficiat ad priuandũ eũ futuris beneficiis cũ per ꝓfeſſionẽ talẽ incurrerit infamiã facti cuius effectus eſt abſtinere a beneficiis. C. de digni. l. iii. ꝛ etiã ad ꝑuandũ iam habitis. ĵ. de cõfeſ. cum ſup. ĵ. de exceſ. ꝓla. qꝫ ſit graue. ꝛ ad idẽ. ii. q. i. milti. ff. ad. l. aquil. ꝓinde. §. vlti. ĵ. de ꝓba. per tuas. C. de nõ nu. pe. generaliter. ꝛ hec ſunt vera dũmodo coram non ꝓhibito iudice fecerit confeſſionẽ. ꝛ eſt neceſſe ꝙ confeſſio ſit ex cauſa expreſſa licet exr̃ iudi. ut in. l. generaliꝛ. vel ſolẽniter ut. iii. q. ix. ſi debitũ. nec facimus vim vtꝫ ſcriptura interuenit nec ne in cõfeſſione facta exr̃ iudi. ut videt ſonare. l. illa generaliꝛ. in ꝓnci. quia in fi. eiuſdẽ. l. generaliter loquitur. item ad ꝓbandũ aliuꝫ intellectũ confeſſionis neceſſaria eſt ſcriptura ut in ea. l. dr̃ qꝺ tamẽ intelligendũ eſt quando confeſſio edita erat in ſcriptis ſed ſi ſine ſcriptis facta erat ſufficiunt teſtes vel alia probatio ſine ſcriptis ꝛ non obſtat ei qꝺ diximus ꝙ confeſſio in alio iudicio non ꝑiudicat. ĵ. de ord. cog. cũ dilectus quia ibi non fuit confeſſus ſed eo abſente ꝛ non vocato ꝓtra eũ probatuꝫ eſt crimẽ. immo plus dicimus ꝙ ſi ꝓtra eũ agentẽ ꝛ ꝑſentem ꝛ ſe defendentẽ ꝓbaretur crimẽ niſi ageret de crimĩe ꝛ criminaliter non debet puniri cum ꝫ probatões ſiue ſint teſtiũ ſiue inſtrumentoꝝ multa poſſunt obijci que etiã ſi aliqñ taceat is ꝓtra quẽ ꝓducunt non debet puniri niſi inqͤtũ modus agẽdi patiatur. ſed in cõfeſſione vbi quis non poteſt ꝓprie confeſſioni ꝫdicere ſecus. C. de non nu. pecu. generaliter. in fi. ſz ĵ. de excep. deniqꝫ. expreſſe dicit ꝙ etiã ſi confiteant nulla pena ſibi imponit. ſed ſolue ut ibi. Sz quomõ rñdebit decre. at ſi clerici. dicimus ꝙ confeſſio coram ſeculari iudice non ſufficit ut epus ꝓdemnet eũ ſed vocatus ab epo requiret de crie qꝺ cõfeſſus eſt coram ſeculari iudice ꝛ ſi vellet variare non admitteret niſi probet ꝙ etiã alio caſu intelligaẽ confeſſio ſua. ut in. l. generaliter. vel ibi fuit violẽter tractus coram ſeculari iudice ꝛ etiã fit ne in aliquo laicoꝝ iura ſup clericos approbent. item decre. cũ ſuper eo ꝛ qͤ graue eſt. intelligo ut ibi no. ꝛ qͤ admodũ diximus in iudicio p cõfeſſionẽ neceſſe exr̃ iudiciũ factũ ſic dicunt quidã de inſtrumẽto ꝙ ꝓbet in alio iudicio ut no. ĵ. de fi. inſtru. c. i. ꝛ de teſtibus ſi fuerint publicati. ut no. ĵ. de teſti. albericus. ꝛ idem in ſnĩa ſiue interlocutoria ſiue diffinitiua ſiue excõis. nam ꝛ in aliis iudicibus obſtant. ĵ. de appel. paſtoralis. iiii. q. iii. §. item lege. ff. de iu. ꝑua. l. i. ſed ſolutio ꝑcedens non ſatiſfacit huic decre. cũ hic ſine aliqua accuſatõe fuerit ãmotus. ℟. ñ. dicendũ eſt ergo ħ iccirco condẽnauit eũ quia crimẽ qꝺ confeſſus eſt tangebat crimẽ de quo fiebat inquiſitõ alis autẽ ſecus eſt. ut. ĵ. no. ꝺ ꝓfeſ. cum ſuper. vel dic licet non poſſit imponi ei ordinaria pena poteſt tamẽ ei imponi exr̃ ordinaria. ĵ. de excep. c. i. vl̃ dic ꝙ ħ de quo agit confeſſus eſt crimẽ ſuũ ꝛ ita cũ ſit notoriũ iurr̃ poteſt inde puniri. ſed condẽnari de crimine non poteſt cũ non ſit accuſaẽ criminaliter ſed ãmoueri bene poteſt etiã ſi ciuiliꝛ agitur. ĵ. de accu. inquiſitõis. ꝛ maxime exquo crimẽ qꝺ eſt confeſſus tãgit cauſam de qua agit ut hic. ĵ. de excep. deniqꝫ. vel dic ꝙ ẽt hi deleg. ꝫ maſcaron ordine iudiciario ꝓcedẽt. ammouentur. eo tamẽ vocato ꝛ ſi vellet oſtendere cõfeſſionẽ ſuã in alio caſu intelligi audiret. C. de non nu. pecu. generaliꝛ.

Um cauſam per multa. iſta conſuetudo eſt cõtra bonos mores ꝛ ꝫ ius cõe. xvi. q. i. nemo. ꝛ. c. ꝑſbiteros. xviii. q. ii. peruenit. ꝛ ideo non eſt ſeruãda xii. di. illa. ad idem. ſ. de conſue. ad noſtrã. ꝛ. c. cũ venerabil. quid ſit. xciii. di. legimus. ff. de offi. preſi. ſed licet in bone. xvi. q. vlti. in noua. irriteris. quia ad regularẽ eccleſiã non tenet electio facta de non regulari. ĵ. e. officii. ꝓfiteantur. eſt aũt in optiõe monaſterii ut clericos illos non recipiat in profeſſos ſi ſibi placet niſi recepti eſſent in ꝓbatione ſed tunc in eoꝝ optione relinquetur. dimittant. no. ꝙ nullus ſecularis clericus poteſt eſſe clericus in monaſterio qꝺ intelligo ſic ꝙ habeat ius in participatõne ſpũalium ſicut eſt habere vocem in electione prioris ꝛ huiuſmodi.

Uod ſicut. verum. Sed queres quomõ audit accuſatio de ħ crimĩe. ſ. ꝙ non fuit canonica electio ꝓpter noiatões precedẽtes poſt ꝓſecratiõem ꝫ id qꝺ no. in ħ. c. in glo. que incipit canonica ħ. ℟. ñ, hoc crimẽ qꝺ obiciebaẽ tale erat. i. intruſio cũ alius deberet eſſe epus ꝙ ſi vez eſſet etiã tunc audiri debebant. itẽ ſicut ħ dr̃ ꝙ ñ fuerũt ad accuſatõem admiſſi. ſed que ſequũtur obiciebanr̃ ꝫ arma chanũ electũ qui de eis accuſabaẽ vel denũtiabaẽ ꝛ etiam de contẽptu poterat ciuiliter agere implorãdo officiũ iudicis ut eius electio caſſaret. nihil. xvi. q. vii. ꝫ sanctoꝝ. ꝫ. ii. q. vi. ei q v. nominatões. ħ ſm iura innocentii intelligo vez ſi tractãdo vel deliberando tm̃ noiat aliquẽ. nam ſi poſt tractatũ quilibꝫ diceret ego eligo talem bene vim electõis obtineret ſm illa tẽ poza ut expreſſe habes. ĵ. e. cum in iure. ꝛ. c. venerabilẽ. in ecclesia. i. in illo loco. in cathedrali. xxii. di. in nomine. nominatio. ſ. epoꝝ. lxiii. di. adrianus. nam electõi alioꝝ ꝓlatorũ intereſſe poſſunt laici ſi hoc habent de iuriſdictõe ſua. ĵ. ꝺ iurepa. nobis. ꝛ quidã dicunt idez in epis. ſed decre. hodie ħ non tm̃ prohibet in epis ſed etiã in oĩbus prelatis in eccleſijs collegiatis. ĵ. e. ſacroſancta. mos autẽ defuncti prelati poteſt nũtiari principi ꝛ eius ꝓſenſus requiri ſi de conſuetudie vel ꝑulegio hoc habz ꝑnceps ꝛ ſi fiat electio ꝫ conſuetudinẽ vel ꝑulegiũ caſſabit. liii. di. lectis. xviii. q. ii. abbatẽ. iura enim ſpũalia in non ſpũales ꝛ non ꝓſecratas ꝓſonas non oĩo honeſte cadũt ꝛ hoc ſtatuere ius naturale ſuadet. ĵ. de iudi. c. ii. ꝛ hoc intelligit eſſe vez ꝙ non poteſt intereſſe electõi tãqͤ ius habens in electõne qz ſi haberet poteſtatẽ p eũ ꝫheretur matrimoniũ uel aliud vinculũ inter prelatũ vel canonicũ ꝛ eccleſiã. ſ. e. cũ inter ca. qꝺ eſſe non debet. preſentare aũt ad aliqͤ eccliam nõ eſt ſpũale licet annexũ ſit ſpũali nec ꝫbitur aliqꝺ vinculũ inter preſentatũ ꝛ eccliam cũ nihil ſibi iuris acquirebat. ĵ. de iurepa. paſtoralis. Sed quid dices de impatoribꝰ quibus conceſſuꝫ eſt a ſummis pontificibus. lxiii. di. adrianus. ꝛ. c. ſeq. ℟. ñ. quia ibi faciebant vice pape ꝛ non ſua. vel dic ꝙ per eoꝝ electõem ꝛ ꝓfirmatiõem non ꝫhebaẽ aliquod vinculũ inter eccliam ꝛ electũ ſed conſecratõez tm̃ que per ſpirituales ꝓſonas fiebat. ꝛ dicimus ꝙ ex inueſtitura reguꝫ uel electõe non habebant inſtituti ab eis aliqꝺ ius ſpũale puta ꝙ poſſent ꝓferre eccliis vel cãonicatus vel ordinare clericos vel huiuſmõi. poteſtatẽ autẽ hoꝝ recipiebãt a ꝓfirmatore vel ꝓſecratore vel quocũqͤ alio miniſtro ſpũali ꝛ eccliaſtico. per inueſtituraꝫ autẽ laicoꝝ poteſt recipe vaſallagia ꝛ alia tpalia. periculo. no. ꝙ ſi quis non poſſit vocari ſine periculo vl̃ venire nihilominus preſentes poſſunt ꝓcedere in eoꝝ abſentia ſed hoc vltimo caſu citandus eſt ꝛ citatus vices ſuas poteſt

ꝓmittere.ꝯ.e.quia ꝓpter.in confirmanda.no.ꝫ q̄ iſti cō-
tẽpti poſt ꝓfirmatõem ⁊ ꝓſecratõnem ſi volunt facient caſſari
electõem factã eis ꝓtẽptus ⁊ per ꝓñs amouebit de eꝑatu licet
ꝓfirmatio ⁊ conſecratio rite facte ſint quia ad ea non erãt vo
candi ſed ꝫ eſt ea rõne q̄ electõe caſſata conſtat oĩa ꝓſequen
tia ꝑ obreptõem obtenta ⁊ vꝰ hac rõne q̄ ammouendus eſt
q̄ licet conciliũ ꝓuinciale de hoc poſſit cognoſcere non tam
diffinire.ꝯ. de cleri.non reſid.ex tue.iii.q.vi.accuſatus. ꝓ
pter bonum pacis.⁊ ſi contẽpti velint ꝓſentire eligẽtes aũt
velint reſilire ab electõne non poſſunt.s̄.de elec.cũ inter cap.
ar.ff.de ſerui.ru.prędi.ꝑ fundũ. licet ſit ar.ꝯ.s̄.de poſtu.bo
ne.lxiii.di.q̄to. Sed quid ſi mortui ſint cõtenti dicimus q̄
ſi ſunt tales ſucceſſores qui ſuccedant in honore ⁊ onere ut
ſunt abbates ⁊ prepoſiti tales ſucceſſores ſi aliquid factũ eſt
in ꝓiudiciũ dignitatis poſſunt ꝓſequi contẽptũ predeceſſoꝛ
quia tunc potius dr̄ contẽpta dignitas q̄ ꝑſona. electus.n.
tali ꝓtẽpto non tñ non reuẽbit perſonã. ſed nec dignitatem
quos vereri ſolent electi.viii.q.ii.dilecti.ſimi.ar.ꝯ.de offi.de
leg.qñ abbaſ.⁊ de.offi.oꝛ.paſtoralis.fingunt.n.eccl̃e ꝑſone
cũ predeceſſoribus ſed in canonicis ſecus. nam canonici q̄
ſubſtituũtur canonicis non ſuccedunt in honore ⁊ onere ſed
caplm̃ eis ſuccedit.ꝯ.de teſta.relatũ.ii.⁊ caplm̃ cũ ꝓſenſit ꝺ̃di
cere noĩe eoꝛ non poteſt. Sed quid ſi lite pendẽte moriatur
ꝓtẽptus vel tranſeat ad aliã eccliam.rñdeo parit accuſatõ nec
dabit ſnĩa.ſi reus vel ac.moꝛ.fue.l.ſi. Sed quid ſi mortui ſĩt
eligentes ⁊ uiuant ꝓtẽpti nũquid poſſint ratificare electõnem
dicimus q̄ ſic quia conſenſus eoꝛ retro trahit ad temp̃ ele-
ctõis.ar.s̄.e.dudũ.⁊ quia tenet electio licet poſſit infirmari.
ſed ar.ꝯ.ff.cõmu.pre.receptũ.ſed ibi non tenet priuꝛ conceſ
ſio quouſq̄ ſequet vltima. ⁊ preterea p̄cedentes ꝓſenſus con
trahunt ad vltimũ qđ̃ non eſt in electõe. ſed dices quomõ ẽ
electio canonica ubi aliquis eligentiũ eſt ꝓtẽptus cũ ius pre-
cipiat omnes vocandos qui volunt ⁊ poſſunt intereſſe .ꝯ.e.
quia ꝓpter.⁊.c.coꝛã dilec.⁊ etiã cum poſſit caſſari ꝓtempto
ꝓſequẽte contẽptũ.ad hoc rñdemus q̄ electõem canonicam
facit mutuus ꝓſenſus capli ⁊ electi cũ forma ſeruata q̄ ꝫ fuit
nam caplm̃ dr̄ exquo due ptes ꝑſentes fuerint.ff. q̄ cuiuſq̄
vniuer.no.l.nulli.⁊.l.ſequẽ. ꝓtẽptus enĩ poteſt renũtiare iur̄
pro ſe inducto.ꝯ.e.c.eccleſia.nec obſtat q̄ poteſt caſſari ergo
non eſt canonica inſtitutio.poteſt.n.quecũq̄ bona electõ caſ
ſari ꝓpter viciũ electi ⁊ tamẽ non minus eſt canonica. ĩtẽ iu-
ſta venditio uel alius ꝯctus reſcindit beneficio reſtitutiõis et
tñ nihilominus ẽſt iuſtus.ut.ꝯ.de in inte.reſti.ꝑ totũ.⁊ idem
vꝰ ſi per ꝓmiſſus ꝓcedat.ſ. q̄ vnus ſolus ꝓtemptus põt
reuocare electõem alius aũt ꝫ non poteſt quia ꝫ non eſt cõ
tra formã q̄ ſinguli non ꝓmittant ſicut non eſt contra foꝛ
mã q̄ ſinguli non requirunt ad ſcrutiniũ.ꝯ.e.eccleſia.canoni
ca electio dr̄ large ſtricte ⁊ ſtrictius.ſtrictius dr̄ vbi omnia in
teruenĩũt etiã que ſunt de ſolẽnitatibus que a iure p̄cipiunt
⁊ ſic loquit caplm̃.lxiii.di.c.i. ſtricta dr̄ canonica ubi omnia
interueniunt que ſunt de ſubſtãtia ⁊ non alia que ſunt de ſo
lẽnitate puta ſine quibus nulla eſt electio puta ſi omittat foꝛ
ma.ꝯ.e.quia ꝓpter.large aũt dr̄ canonica que.ſ.eſt �fm̃ ius
naturale.ſ. quia nulla eſt ſeruata forma ſed tñ conſenſus ele-
cti ⁊ eligentiũ interuenit.⁊ no. cauſas ex quibus fit nulla ele-
ctio.s̄.e.conſiderauimus.⁊ quidã �fm̃ ꝓmaz acceptõem non
habet locũ regula que eſt.lxii.di.c.vlti.vbi dr̄ q̄ nullus non
canonice electus ordinet ⁊ ſi ꝯ preſumptũ fuerit deponat oꝛ-
dinans ⁊ ordinatus.ꝯ.e.eccl̃ia.⁊ ar.eſt ꝫ q̄ uix eſt electio niſi
omnia iura ſolẽnia obſeruent ⁊ tñ ideo non eſt nulla nec caſ
ſat electio.in alio aũt caſu.ſ.qñ ea interueniũt quare eſt nulla
electio de iure poſitiuo ſz alia de iure naturali tunc diſtingue
quia ſi dolus vel delictũ electi uel eligentiũ fecit q̄ electio ſit
nulla etiã de iure naturali ut qꝛ intruſus eſt vl̃ ſymoniace ele
ctus tunc ſemp habz locũ regula predicta.ſ.q̄ deponat ordi
nans ⁊ ordinatus nec tenent ordinatões eoꝛ quo ad execu-
tiones.lxii.di.c.i.ꝯ.de ſymo.ꝑ tuas.nec poteſt tenere benefi-
ciũ per talẽ dolũ queſitũ.ꝯ.de renũ.niſi cũ prudem.§.i.xvi.q.
vii.ſi quis de.⁊ ſeq. ſi autẽ dolus vel delictuz non fuit tale q̄
electõem faceret nullã ſed anullandã ut ꝓtẽptus alicuius qui
electõi intereſſe debet tunc non debet renũtiare beneficiuz ſic
queſitũ nec peccat tenendo ꝯ voluntatẽ ꝓtẽpti niſi ꝓhibeatur
a iudice.licet.n.ꝓtẽptus poſſit officiũ iudicis implorare pro
ipſius caſſatõe non tñ peccant quouſq̄ caſſet ꝫ enĩ officium
iudicis de rigore iuris eſt introductũ nam de equitate eſſz q̄
ꝓtẽpnentibus eũ imponeret pena ⁊ non caſſaret electio a ma
iori pte facta ⁊ etiã q̄ non imponat illi qui nullo modo deli-
quit .ar.ff.ad municip̃.l.q̄ maioꝛ.vnde ſicut ꝓdẽnatus iniu
ſte ad reſtitutõem rei ſue non peccat tenẽdo eandẽ rem ſi nõ
auferat per iudicẽ uel dari precipiat ſic nec iſte qui iure natu-
rali canonice electus eſt.ſ.per ꝓſenſuz eligentiũ licet iure poſi
tiuo caſſari poſſit.ar.ff.de con inde.iulianus.alii tamẽ dicũt
q̄ ꝓtẽptus non habet officiũ iudi.ſed tñ exceptõnem. vnde
tunc tñ ꝓpetit hec exceptio qñ ꝓfirmatio uel cõſecratio petit
poſtq̄ aũt conſecratus eſt cum non ſit contra quid detur vl-
terius ſecurus manet. alii dixerunt q̄ ſemp agere poteſt ⁊ ꝫ
hic habes expreſſe q̄ ſemp peccat tenendo ꝯ volũtatẽ ꝓtẽpti
ſi aũt ipſe erat in peccato quare caſſari poterat ſilr̃ ſine pecca-
to tenet beneficiũ acta penitentia.lxviii.di.ſicut ſemel. niſi eẽt
tale peccatũ q̄ executõem etiã acta penitentia impediret.ꝯ.de
renũti.niſi cũ prudẽ. ſi autẽ deliquit tacẽdo irregularitatẽ ſuã
tunc omnibus modis debet offerre renũtiatõez ſuã ⁊ peccat
tenẽdo beneficiũ.ſed tñ diſpenſabit ſupioꝛ in aliquibus irre-
gularitatibus.ꝯ.de renũti.niſi cũ prudem.§.ꝓne.ſed ordia-
tiones eius executõem habẽt qꝛ non erat nulla electio de iu
re naturali ſed deponendus erat.ſi aũt nulla ſit electio ꝓpter
formã non ſeruatã vel aliud ſimile ꝓſenſus tñ legitimus eli
gentiũ ⁊ electi interuenit qui ſolus de iure naturali ad electio
nẽ ⁊ alios ꝯctus ſufficit.ꝯ.de tranſac.inter coꝛpalia.tũc vꝰ di-
cendũ q̄ niſi ab initio ſe opponat poſtea ꝯdicere non poteſt
ff.de decuri.l.pe.in fi. ⁊ intelligo ab initio ꝯdicere ſi vſq̄ ad
ꝓſecratõem ꝯdicat.ſed de hoc plenius.no.ꝯ.de cã poſ.cũ oli
⁊ ꝫ ordines confert ⁊ ſine peccato in beneficio manet.ꝯ. de
ſupplen.negli.ꝓla.c.penul.⁊ dicimus hunc ꝑ canonicã elec-
tionẽ de iure naturali intereſſe nec eſt veꝛ q̄ hic non habz fũ
damentũ ⁊ ideo non poſſit ſup edificare in ordinibus ⁊ aliis
i.q.i.p̄ncipatus. immo fundamentũ habet.ſ.canonicã electi
onẽ de iure naturali.⁊ facile reddit ad ius naturale.ff.ꝺ̃ pac.
ſi vnus.§.idem dicimus.maxime vbi non oꝛit ſcandalũ nec
ledit honeſtatis publice iuſticie nec generalis ſtatus eccleſie.
q̄ eſſet ſi rediret ad illud ius naturale q̄ ꝓfobrini ſimul ꝯbe
bant.ꝯ.de reſti.ſpo.lr̃as. vel q̄ irregulares remanerent in oꝛ
dine cũ ex ꝫ ordo deboneſtat.ſed ius poſitiuũ de forma ſer
uanda inuentũ eſt ꝓpter piculũ eccleſiaꝝ que erant in litibus
que iam ceſſant poſtq̄ conſecratus eſt pacifice.eſt.n.hoc ius
poſitiuũ quaſi de rigore iuris inductũ ⁊ poteſt dici in hoc ca
ſu q̄ poſt ꝓſecratõem de forma non ſeruata nihil poterit obi
ci.ar.ff.de decu.l.pe.in fi.etiã ab his qui ꝑſentes non erant
⁊ eſt rõ quia ſuũ intereſſe non ꝓſecunt quia nullũ eſt nec int̃
eſt eccleſie cũ eccleſia in eius ꝓſenſu ꝓſeuerauerit nec interſit
eius ſi bonus eſt prelatus ⁊ etiã quia ſemel inquiſitus eſt de
forma vlterius de ea agi non debet.ar.ꝯ.e.cum dilecti.⁊ no.
ꝯ.de preben.cũ dilectus.vel dic ut no.ꝯ.ꝺ̃ dolo.cũ olim. vbi
dr̄ plus poſt ꝓfirmatõem ⁊ ꝓſecratõnem agi poſſe de forma
omiſſa.nec mireris q̄ id qđ̃ nullũ eſt tractu tpis fit ratũ qꝛ ꝫ
ñ eſt nulla de iure naturali. ĩtẽ ꝫ non eſt ſolus tractus tẽpis
immo eſt addita ꝓfirmatio ⁊ cõſecratio.ar.ꝯ.aut̃.de nupt.§.
qñ.in fi.C.de dona.donatio.C.ſi maioꝛ factus ra.ba.l.fi.et
de hoc no.ꝯ.e.bone.alii tamẽ dixerũt q̄ electio que nulla eſt
nũq̄ ratificari poteſt ⁊ nũq̄ poteſt illud beneficiũ ſine pecca-
to retinere ⁊ ordinatões eius executõem non habent. ſi autẽ
electio ſit aliqua ſed peccatũ ſit in electõne ⁊ ſit tale q̄ vergat

in periculũ ecclesie semp ꝓponi potest ⁊ debet sicut si per electõem fiat sectio prebendaꝝ. ī. de preben. dilectus. si autẽ metus vel impressio interuenerit quare facta sit electõ quia affectata est electio renũtiare tenet. ar. ī. qõ me. cã. c. ii. tamen quia electio aliqua est quousqꝫ casset ordinatões eius tenent tñ si vnus solus coactus est de electoribus ⁊ non tot q etiã ipsis non coactis nihilominus electõ teneret potest dici q ꝫ renũtiare non tenent. sed si ipe culpabilis fuit in uiolentia inferendaagat penitentiã. lxviii. di. sicut. alii dicũt ⁊ forte melius q ubicũqꝫ dolus expressus circa electiõem admissus est ut in ꝑ dictis casibus semp renuntiare tenent ⁊ codẽ modo si pro se rogasset vnũ de electoribus. ar. s. e. per inquisitõem. si autem dolus interueniat in mente ꝓtẽptus videlicet de festinatõe vl dilatõe electõis q extimabat q si mõ elegerẽt ipm elegerent ⁊ si differrent mutarent ꝓpositũ vel ecõuerso uel huiusmõi vel de obsequijs exhibitis renũtiare non tenet. ī. de symo. c. vlti. melius ur q siue dolus sit in mente conceptus siue ex ad verba ⁊ ad actus transiuit semp acta penitẽtia remanet secure in beneficio licet. n. peccauerit in ingressu ꝓpter hoc non tenet renuntiare. ut in decre. ꝑalle. de symo. c. vlti. nec restringo q possit agere penitentiã remanendo in ordine ad peccatũ tm conceptũ mente immo dicimus ⁊ si sit in verba ⁊ opus emissum. ⁊ illa decre. locũ habet in symonia tm mente concepta. de dolo autẽ in confirmatõe uel ꝓsecratõne ꝓmisso. no. ī. de dolo. cã olim. metus aũt si ex eo ꝑncipaliter habuerit eccliaꝫ facit q eam retinere non possit cũ non sit ibi liber consensus ī. de spon. cũ locũ. itẽ hinc dicim' solũ cõtẽptũ posse agere ⁊ excipe de suo contẽptu ꝫ petentẽ se ꝓfirmari. missarum. ar. q in collatõe cuiuslibet ordinis debet celebrari missa. ꝑncipaliter. ꝑ hoc dixerunt quidã q quilibet celebrantiũ celebrat licet vnus solus spẽaliter celebret ⁊ dicũt q etiã si spẽaliter celebrans non celebraret ⁊ ẽba ad ꝓficiendũ apta nõ dixerit tñ ad verba alioꝝ conficiet tamen cauti debent esse celebrantes ut in verbis ꝓfectõis non precedant ꝑncipaliter celebrãtẽ nec nocet si ꝓcelebrãtes eadẽ verba repetunt sicut nec obesset si idem ꝑncipaliꝫ celebrans eadẽ verba repeteret. alii dicunt q sunt tm ad solẽnitatẽ nec ad verba eoꝝ conficiãt corpus qr ad hoc non intendũt nec intendere debent. prius dictũ magis placet quia non video quare ad preces. alioꝝ non ꝓficiatur corpus christi cũ ibi sit ꝓsona apta. s. sacerdos ⁊ materia s. panis ⁊ vinũ ⁊ verba cũ intentõe ne diuidat. xxiii. di. quoꝝdam. ⁊. vii. q. i. nihil. ⁊. c. illud. pallio. i. anteqꝫ habeat palliũ tamẽ sine pallio potest ꝓferre ordines in epatu alterius sicut potest missam celebrare. ī. de vsu pal. ex tuaꝝ. alii tñ dixerunt ⁊ forte melius q nũqꝫ etiã cũ licentia diocesanoꝝ potest epale officiũ exercere anteqꝫ habeat palliũ nisi aucte pape. arg. ī. de renũ. ad supplicat. episcopos consecrare. s. e. suffraganeis. ꝫ. so. ibi. sed tamqꝫ archidi. xxiii. q. iii. si ecclesia. ff. ꝺ adop. si pater. nec etiã potest. nam cũ epatũ non habeat nec potest epale officiũ exercere. item in archiepali ecclesia nõ potest epale officiũ exercere cũ ibi nõ possit exercere sine pallio qr in eo confert plenitudo pontificalis officii. ī. de vsu pal. c. iii. ⁊ hac ratione dicimus q mandato alterius episcopi episcopale officiũ poterit exercere.

Uditis attenptatam. ꝺ lege finẽ decre. s. nos igf electionẽ. cum enim. ꝺ icipit variare factũ. in. R. archiꝺ. de quo. s. dictũ est. archidiaconos. plurale debet esse non singulare ꝺ. n. fuit causa quare male intelligebat hec decre. ⁊ falsa scribat. alium a magro. R. ꝺ quo dicet. nominante. non eligente ut sequẽtibus apparet et nihilominus archiꝺ. sed illũ cũ aliꝰ noiabat hunc aũt solus ad electionem. i. electõis publicatõem que tñ olim necessaria non erat sed soli consensus sufficiebant. s. e. cũ inter cap. alii econtra. in electione. v. archiꝺ. ꝓrumpit appellans appellatõem istã. s. ne decanus ꝓcedat ad electõem sine ꝓsensu ma. par. ca. tantũ appellans poterit ꝓsequi qr sua interest suã appellatõem defendere. alii tñ dicunt q non ipse appellans sed caplm uel electus eam ꝓsequat qr eligens eligendo functus est officio suo nec sua spẽaliter interest. vñ vlterius ñ habet quid faciat. ar. ī. de offi. iudi. dele. in lris. nec mireris si alius ꝓsequat cũ non appellauerit noie alterius qõ non ẽ vez cũ. n. noie ecclesie faciat electõem vel eius interfit appellationẽ quã emittit ecclie nomine emittere vr ⁊ non suo sicut q libet alius ꝓcurator. sed eccliã eam exercere poterit. s. caplm vel maior ps. ar. C. de appel. si actor. tñ ad ꝺ ut eam exercere possit necesse est q caplm appellatõez ratã habuerit. ī. x. dies ꝓputandos a die qua appellatũ est ⁊ idẽ dico si quis appellet ne fiat electio nisi canonica. s. e. cum nobis. secus autẽ dicendũ est vbi eligens pro iure suo appellaret quia tunc tãtũ ipse ꝓsequi ⁊ renũtiare appellatõi sue posset. ar. s. e. q sicut. §. si aũt. ī. de appel. ꝓstituꝫ. tñ in hac appellatõne modica vis est quia ⁊ sine appellatõe ⁊ caplm ⁊ quilibet cuius interest ꝫ electũ agere vel etiã excipe potest ac si appellasset. ut no. ī. de acc. sup his. in hoc tñ valere potest appellatio qa reuocat negociũ ad supiorẽ. non ualebant. in hoc quidã credũt valer appellatõem talem appello ne fiat electio nisi canonica de q dr. s. e. cũ nobis. vel ne sine ꝓsensu maiorꝭ ptis caplꝰ ut ꝺ. quia si postea fiat minus canonica vel alꝭ ꝫ appellatõem electio est nulla que tñ non esset nulla sed anullanda in qbus casibus si appellatio non ꝑcessisset puta si esset aliquis ꝓtẽptus. s. e. q sicut vel si esset a maiori pte electus. Sed obijcit si appellans remittat appel. tenet electõ uel ratificat non ergo est nulla. ℞ñ. ꝺ ideo cõtingere qr ratificat electio quia fingit non appellasse. ff. de his qui not. infam. l. furti. in ꝓncipio. Item obijcitur quare appellatio faceret electionem nullam uel aliũ contractũ si fit extra iudiciũ non enim debet auferre vel diminuere posse ius eius a quo appellat qr potius ꝓuocatio qꝫ appellatio dr. ī. de appel. cũ sit romana. sed debẽt auctoritate huius decre. ⁊. s. e. bone. bas vires habere appellationes ex iudiciũ factas. vel potes dicere q appellatio ꝺ multũ facit in electiõe illa q ut melius videas pone exemplũ tale xx. erãt in caplo. x. elegerũt. a. ⁊ alii elegerũt aliũ ita tñ q nulli est ius quesitũ sed in electiõe ista seruata est forma quia nõ est de forma q a plibus eligat. s. e. dudũ. ī. e. congregato. immo cũ in vnũ solũ possit recidere ius eligendi. ar. predictarũ decre. ⁊ no. s. e. cum nobis. apparet q non est de forma q a maiori pte eligat. cõtra hunc electũ a. x. potest quilibet de caplo ꝓcedere tñ si ante litꝭ ꝓtest. vel etiã post litẽ ꝓtest. aliqui voluerũt consentire in eũ valere poterũt tales ꝓsensus qr electõi que non est nulla immo ei que in veritate tenet accedũt. ar. s. e. licet. quãuis cassari posset ꝓpter minorẽ numez ⁊ sic inuenit' in oibus decre. q ꝓpter minorẽ numez cassant electões ⁊ renũtiant nulle. ī. e. congregato. s. e. dudũ. ⁊ ꝺ. ⁊. c. ꝓsideraui' ⁊ in multis aliis decre. ⁊ electio cui predicto mõ vota maioris ptis accesserũt ꝓfirmabit ea rõne qr facta est a sanioꝛi pte licet non maiori ⁊ q sit sanior apparet ex eo qõ sequit quia postea eis accedũt alii. ar. s. e. licz. sed tñ credũt istꝰ q ad ꝺ q possit dici sanior ps oportet q sit ad minus a ꝑncipio tertia ps. de hoc no. s. e. dudũ. ī. e. scriptũ. nec credũt isti q primis votis possint alia accedere lite pen. inter electos. immo qdã dicunt idem si alius ꝫ electus opponat se electõni. ar. ꝺ. ⁊. ī. ut li. pen. p totũ. ⁊ de testi. causam. alii tñ dicũt q eo tpe quo fit electio oportet q ꝓres ꝓsensus tot sint ex quibus possit surgere canonica electio ⁊ q sit maior ps ⁊ sanior ⁊ innituntr lre decre. ī. e. quia ꝓpter. sed si ꝫ hunc electũ agerent aliq canonici suo nomie tunc si aliqui de canonicis istis qui ꝓuenerant ad ꝓcedendũ ꝫ electõez vellent discedere ab hac ꝫ dictione possent. ut no. s. de postu. bone. ii. si autẽ appellatũ eẽt tunc etiã si vnus solus vellet ꝓcedere ꝫ electõem ⁊ cassare ipsam qr facta esset post appel. legitimã ab ipso factã dicimus q postea etiã nullus ꝓsensus põt accedere tali electõni qr fcã est post appel. ⁊ quicqd fit post appel. debet esse cassum ⁊ ita

electõi facte post appellatõem quia nulla est vota postmodũ nullo modo possunt accedere q̃diu pendet appellatio. sed si ille qui ꝓsequebat̃ appellatõnem ipsi renunciet expresse vel tacite.s.lapsu anni tunc bene valebũt ei vota adiecta ꝛ dicunt ꝙ hanc appellatõnem ꝛ etiam illã appella. ne fiat nisi canonica electio potest ꝓsequi quilibet de capitulo dũmodo appellent etiã sine appellatõne quilibet de capitulo potest obijcere in formã ꝛ personam electi.ut no.ĩ.de accusa.super his. alii dicunt ꝛ forte melius ꝙ electio decani non fuit nulla rõe appellatõis que nil in his operat̃.sed quia facta fuit a tã paucis puta tertia parte vel paucioribus.ĩ.e.scriptũ.in fi. vel dic electõnem decani nullam.i.anullandam.ꝛ si queres quar̃ ergo non poterant valere subsequẽtes ꝯsensus.dic ut no.ĩ. ecclesia vestra.ꝛ dic ꝙ nisi electio a principio fiat a maiori parte ꝛ saniori habito respectu ad aliã electõem adminus a saniori factam vel ad alios qui ꝑuati sunt ipso iure siue in eodem contextu siue ex interuallo semꝑ nulla est nec potest ratificari ut hic expresse dicit.appellatione pendente.lite.n.pendẽte non potuit illi aliquid iuris accrescere.ĩ.ut li.pend.c.fi.de testi.causam.ꝛ hoc intelligo ex facto suo.ex facto.n.aduersarij potest.ff.de rei ven.l.sue aũt.§.i.ff.de pac.si tibi.x.§.si pactus.ff.de reg.iur.ꝙ ab initio.s̃.e.proxi.ꝯ.sol.quidã dicunt ꝙ hic erat electio ipso iure irrita quia a minori pte celebrata ꝛ post appellatõem legitimã.s̃.antẽ erat aliqua electõ sꝫ anullanda ope exceptõis opposite a contẽpto. non poterat.q. dicat si omittat ꝓsecutõem appel.posset fieri rata qd̓ non fatemur h.post illam.non fuit causa cassatõis scd̓e electõis prima electõe non dũ cassata quia cum esset nulla etiã ex interuallo licebat facere scd̓am.s̃.e.bone. sed quia electores non erant ꝑuati potestate eligendi ꝛ expone post primã electionez non cassatam.i.contẽptis electoribus prime electõis non cassate vel supple maxime vel allegãdo dicit predicta. ꝛ videtur h vltima responsio melior.non dum.h electio que nulla est ipso iure impedimentũ prestat scd̓e.ar.ff.ad trebel.l.i.§.accusatõe.ff.de inius.rup.te.cũ in scd̓o.ff.de vsuc.pro donatione ĩ.de spon.iuuenis.ꝛ de despon.impu.ad dissoluendũ.ar.ꝯ ff.de v̓bo.obli.si dari stipuler.vel forte posset laudabiliter dici iccirco cassatã scd̓am electõem quia facta fuit ꝯtẽptis electoribus partis alterius qui erãt maior pars qui vocandi erant exquo ex interuallo fiebat electio cum non essent ꝑuati ipso iure potestate eligendi sed priuandi.si autem h duo ꝯcurrent ꝛ ꝙ electio esset nulla ꝛ ꝙ electores ꝑuati essent potestate eligendi ipso iure ut quia elegerunt indignũ vel ꝑ secularẽ potentiã.ut.s̃.cum in cunctis.ꝛ.ĩ.e.quisqs.ꝛ ꝯsimilibus.crederem ꝙ teneret scd̓a electio etiã non cassata ꝑma.ĩ. de appell. constitutis.ĩ.de re iudi.cũ bertoldus.ĩ.de supplen.negli.ꝑl. c.vlti. Sed oppones ꝛ h priuati erant ipso iure quia post appellatõem elegerũt.s̃.e.lr̃e.℟ñ.h non fuit appellatũ nisi contra decanũ ꝛ ideo non sunt ꝑuati potestate eligendi ipso iure licet elegissent.item non fuit appellatũ ut non consentirent in quos vellent.sed ne publicaret̃ electio.sed alia rõne patet eos non vocandos etiã si ꝑuati non essent ipso iure quia in eod̓ contextu videt̃ facta electio.h.n.quidam negant quia caplm exierant.item quidaꝫ dicunt non esse priuatos ipso iure qui post appellatõem eligunt.vt no.s̃.de postu.gratũ.ꝛ decre.s̃. e.bone.rñ.ut ibi.vtrãqꝫ.s.℟.archid̓.ꝛ magr̃i.℟.qui elect᷒ fuit a cantore ꝛ parte sua.s.electionẽ siue nominatiõem.v.archid̓.quam fecit primo cantor.ꝛ h non confirmat nec cassat. ipse enim de sua electõe non contẽdebat sed inter electos alios tm̃ erat contẽptio .erat enim tm̃ nominatus.v.archid̓. nõ electus ꝛ ideo de iure suo non ꝯfidebat. Sed dices cũ ſm iura innocentii statiꝫ ex ꝯsensibus ius acquirat̃ quare ergo nõ fuit confirmata electio.v.archid̓. cum esset facta a maiori pte ꝛ saniori ut h dicit̃.℞ñ.quia non conseruant eligendo sed deliberando tantũ.s̃.e.c.proxi. vnde non acquirebat̃ sibi ius. hodie.n.non sic quia necesse est publicare electionem.ĩ.e.ga propter.semper tamẽ fuit necesse in cõmuni cõsentire nec valebant si clamdestine ꝛ sepatim fiebant.ii.q.vi.ci qui.v̓.nominationes.lxiii.di.quanto. sicut ꝛ omnia negocia vniuersitat̃ in cõmuni fieri debent non segregatim.ff. ꝙ cuiusqꝫ vniuer. nulli.sigillatim autem possunt consentire ut de rebus cõibus non vniuersitatis ꝯbunt.ff.de ser.vrba.predi.ꝑ fundũ.ff.cõmunia vrba.predi.receptum.

℟ causis ab eis.s.canonicis.quinqꝫ. isti quiqꝫ potestatẽ habent a caplo non ab illis duobus qui eos eligunt.ff.ꝙ cuiusqꝫ vni.itẽ.§.i.idem dicemus si quinqꝫ deberẽt eligere electores alios.conuenissent. no. ꝙ ille cui datur potestas eligendi postulare potest.ĩ.de renũ. post translationẽ.ar.ff.iudi.sol.iam tamẽ.§.pe.ff. como.l.si. ar.ꝯtra.s̃.e.innotuit.in fi.electionem.n. ꝙ ep̃us eligr̃ i postuland̓.ĩ.de renũti.post translatõnem.publicarunt. sic vident̃ semper faciend̓ ut facta postulatõne deberet publicari caplo tm̃ non populo nisi ꝑmo postularet̃ a papa cũ nihil videat̃ dictũ postulamus talem nisi dicat̃ a te ꝛ presente.tamen potest tollerari ꝙ est de consuetudine ut solẽniter fiat postulatio ꝛ etiaꝫ corã papa.ꝛ nihil aliud est dicere postulamus nisi eligimus vel ordinamus postuland̓.ĩ.de renũti.post translationẽ.ꝛ talis postulatio in aliquibus vim electõis habꝫ quia cũ al̓s nullus debeat esse ep̃us nisi canonice electus hic vlterius non eliget̃ sed approbabit̃ postulatus ꝛ sic ep̃us fiet uel cassabit̃ sicut ex hoc.c.colligit̃.ĩ.e.scriptũ. ꝛ ex oĩbus capitul̓ que de postulatõe loquũtur.ꝛ in hac postulatõe debet seruari forma cõstitutiõis.quia ꝑpter.ar.lxi.di.osius.ꝛ.c.ep̃s de. potest tamẽ ꝛ alr̓.i. sine solẽnitate fieri postulatio de qua hẽs lxi.di.osius.ꝛ.c.vlti.ꝛ.§.sed ꝛ aliud.ꝛ satis est honestũ ꝛ vtile ubicũqꝫ aliquis a laico debꝫ postulari uel alio quocũqꝫ ꝑ terqꝫ ab illo qui debet confirmare ꝙ h vltimo modo fiat postulatio ꝛ postea eligat̃ solẽniter.ꝛ hoc est veꝝ quando postulatio talis est cuius electõem tm̃ illius a quo postulat̃ consensus impediebat quales credo libertos ecclãꝝ ꝑmotos ad sacros ordines si postulent̃ ad regimẽ alicuius ecclesie.naꝫ alioꝝ liberti ordinari non possunt si ibi patronus aliqd retineret.liiii.di.qd̓cũqꝫ.ꝛ.c.vlti.si vero adhuc sit aliud impedimẽtũ qd̓ eum eligi prohibeat puta quia aliud impedimentũ habet iteꝝ postulabit̃ cum solẽnitate decre.quia propter.si vero omne impedimentũ potest tollere ille qui confirmare debet tunc est vtilius post solẽnem postulatõem facere ut remoueatur circuitus ꝛ multus labor ꝛ sic fuit factũ hic ꝛ fere in omnibus decre.que de postulatõe loquũtur. non negamus tamẽ qn semper in optione postulantiũ sit vl̓ cũ solẽnitate vel sine solẽnitate postulare.item non credimus vim ꝯstituendã cum a pluribus tenet̃ postulare a quo ꝑmo postulet puta vel a ꝑlato cuius clericus est vel a papa qui forte solus dispensare potest vel ab ipso postulato ꝛ ideo non dicet̃ matrimoniũ initiatũ quousqꝫ oĩs qui consentire debent ꝛ quoꝝ cõsensus necessari᷒ est regrat̃ ꝛ hẽat̃ al̓s absurdũ sequeret̃ ꝙ archiep̃s matrimoniũ sp̃uale initiatũ separet.ꝯ.ĩ.de renunt.inter.quidam tñ hoc ip̃m consitent̃ ꝛ aliter intelligunt illam decre.quidã tamẽ ꝛ forte non male dicunt ꝙ si a laico facienda eẽt postulatio ꝑuata ut d̓ obligatis condictõi ꝙ ꝑmo sunt petendi a dñis ꝛ plenã libertateꝫ consequi debent.liiii.di.nulli.ꝛ.iii. c.sequẽ.ꝛ potest h dubitatio habere locũ etiã in postulatõne ad clericatũ ꝛ tunc dicunt quidã etiã obligatũ laico posse solẽniter ad clericatũ postulari sed non debet ordinari quousqꝫ libertatẽ sequat̃ ꝛ sic loquũtur.c.supradicta. ꝛ non currit istis spaciũ triũ mensiũ si propter has postulatões multas ꝛ etiaꝫ non occultas ꝛ non solẽnes vltra tres menses ꝑtrahant electioneꝫ.est.n.h iustũ impedimentũ nec sunt iteꝝ in mora .ĩ.e. ne pro.C.de inoffi.testa.l.ꝯtra mores.reuocauerunt.q̃tuꝫ in eis fuit sed non potuerunt.pulsari.ĩ.de offi.cu.c.i.ꝛ.i.di. ius mili.h signũ sufficit ad vocand̓ presentes ꝛ in minoribus negocijs. in electionibus autem vbi necessarii sunt absentes

necessarii sunt nuntii uel lre.ar.j.de offi.dele.prudentiã.j.e. coram.elegit.videt q potuerunt recedere a postulatõe cum ex eo non acquiratur ius.s.d postu.c.pe. sed certe ut h dicitur postq postulatio facta est non est licitus ab ea discedere nisi forte omnes cõiter discedere vellent sicut est ar.in eo decre. vel maior pars.ff.ad muni.q maior. Sed dices h maior ps elegit archid.r.n.non est ver licet ipsi dixerint. vl dic hoc ee ea rõne quia licet possent a sua postulatõe recedere non tam ab ista ad quã ex fide prestita r rõne promissi tenent quam non ipsi sed cõpromissarii fecerunt cum res. videtur etiã q re non existente integra possit revocare mandatũ.j. de pcu. ex insinuatõe.ff.de pdi.ob cau.l.dedi.r.l.si pecunia. in pn. ff.loca.cũ in ples.r.l.mandaui.ff.de iudi.iudiciũ.sol.exquo tres procordauerunt de vna persona intererat eor non revocari mandatũ vnde non potuerunt revocare ut in predicta.l.si pecuniã.vel dicimus q non est h pur mandatũ.sed cessio iuris vel collatio potestatis ut hic dicit.s.q caplm transtulit potestatẽ.r ad idem.j.e cũ dilecti.r.c.cũ in veteri. quã revocare non licet sicut nec iurisdictõem.j.de offi.dele.sup questionũ. insti.de dona.vsi.certis ex causis.C.de revo.do.si donatõis xvi.q.ii.visis.xxxii.q.vlti.c.i.C.de dona.l.ulti.sed his videt ꝫ insti.manda.§.mandatũ.r.ff.de iudi.iudiciũ.r decre.prealleg.super questionũ.etiã ꝫdicere videt vbi dr q ad delegãtem potest appellare nisi totã iurisdictõem pmiserit r per pse quẽs iurisdictiõem delegati revocare idẽ ergo r h est dicẽdũ s.q totũ ius eligendi non pmiserit. sed tm hac vice q illi revocare possent.item eodẽ iure debẽt censeri isti promissarij quo ad alios sz alii ad nihil agere possunt nisi ad interesse.j. de ar.per tuas.ergo nec isti.ad hoc sic rndemus quia licz hi quibus pfert potestas eligẽdi aliquãdo promissarii appellant tamẽ ppius dicunt donatarii quia eis eligendi hac vice potestas collata est r donata r ideo exquo pcesserũt donationi sibi facte.i.translatõi potestatis eligendi vlterius pferentes potestatẽ eaz nequeũt revocare.insti.de dona.§.alie. nec est etiã verũ q h a ꝫrio sensu posset colligi.s. q si res esset integra revocari posset mandatũ quia non semp valet hui.ar. vel dic q electores isti non psenserũt vbo donatiõis sibi facte sed facto tantũ.s.secedendo ad tractatũ de electõne r ideo bene dicit quia res non erat integra quia donatiõi consenserũt ipso facto r non aliter sed r si aliter psensissẽt.s.solo verbo vel alio modo suffecisset.item non obstat de ppuratore cui mãdatũ revocare licet quia nec bis simules sunt ppuratores qui nihil sibi bonoris vel vtilitatis ppurant. sed tm laborẽ.ff.de ppur.que omnia.r alieno noie tantũ agunt. sed hi electores suũ honorẽ prosequũtur r suo noie eligunt. vnde bene dicit decre.j.e.quia propter.q pmittat potestas eligendi aliquib qui ecclesie ppuideant ipsi ergo sunt qui eligunt r non illi q potestatẽ eligendi dederũt.r h videt q quãdo publicant electõem non debent dicere nos eligimus noie eor qui nobis potestatẽ eligendi ptulerunt sed suo tantũ vel nec suo vel alieno nomine eligant sed simplr dicant nos ex potestate nobis tradita talem eligimus uel de tali ppuidemus ecclesie. nec est etiã contrariũ de iurisdictõe que etiã re non integra revocat ab eo ordinario qui vnã causam alii ex toto pmisit.ff.de iudi.iudiciũ.quia ille delegatus non põt dici donatarius nec etiã potest dici q ordinarius delegans iurisdictõem amiserit etiã in ea quã pmisit qo ex eo apparet quia ad ipm appellandũ est r inde etiã est q revocare potest r etiã ex eo h ppat qr si aliquis sit delegatus qui non habet iurisdictõem nisi i vna causa r illam iurisdictõem totã alii pmittit remouisse a se videt iurisdictõem r in aliũ transtulisse r hic potest dici donatarius r ideo ad eũ delegantẽ nõ potest appellari nec potest iurisdictiõem revocare.j. de offi.del.super.r h est qo dicit.l. ff.de off.presi.preses.vbi dicit q preses non potest a se abdicare imperiũ qo sic intelligendũ est quia retinendo dignitatẽ nel vniuersalem iurisdictiõem non potest facere gn semp sup omnes habeat iurisdictõnem saltẽ in aliquibus.renũtiando autẽ dignitatẽ ubi r ut debet bene amittit imperiũ sed secus est in electoribus quia eis bene licet vna vice ex toto potestatẽ eligendi alii conferre ut h.r.j.e.cũ dilecti.r.c.cũ in veteri.r c.quia propter. item non obstat qo dicit.s. q ex cõpromisso agit tm ad interesse quia sicut dictũ est licet illi electores dicãtur ꝓmissarii quia illi qui in eos potestatẽ transferũt eligẽdi semper ppmittunt habere ratũ qo ab eis factũ erit tamẽ ppius dicunt donatarii nec ex tali promissione aliquid potestatis eis accrescit immo plus dicim q etiã si esset ꝓmissus tamẽ in spũalibus non agit ad interesse sed semper tenet q a ꝓmissariis fit.ut.no.j.de arb.dilecti.hoc credo verius.s. q fuerint ꝓmissarii r tenent recipe electũ ab eis fz formã ꝓmissi r credo q omnes cõiter possent revocare potestatẽ eis traditã r hoc credo etiã de vno solo etiã aliis ꝓtradicẽtibus nam cum non possit ꝓmissus ppcedere a principio vno solo ꝓtradicente r eadem rõne non ppcedit vno revocante.vel aliter ut plenius no.s.de postu.bone.ii. tamẽ h spẽale credimus in ꝓmissariis electõis q postq inceperint tractare de electõe q nec singuli nec etiã omnes possunt revocar potestatẽ ut h.cum res.non sufficit solo facto venire ꝫ translatõem potestatis.s.eligendo sed verbo debet nuntiare ꝓmissario ne vlterius procedat in electõe alioqn tenebit electo facta a ꝓmissario anteq sciat electõem factã an non.arg. ff.de ppura.si procuratorẽ.ff.de iudi.iudiciũ.ff.de insti. sed r si.§.i.r.ii.integra.res dicit non esse integra cuz in negotio ꝓmisso quo ad substantialia ipsius negocii in aliquo est processum.vbi gra.processum est in negocio electõis cum cõpromissarii ceperint de electõne tractare puta q vnus dixit mihi videtur talis bonus r alius rn.q sibi placebat uel displicebat r hoc innuit hec lra que dicit q h modo sit res non integra.sed si de solẽnitatibus electõis aliquid fieret non minus esset res integra.nec min revocare posset ut si cantassent missam de sancto spũ vel etiã si intrassent caplm sed nihil de electione tractantes.ar.ff.de ppura.ante lit.r.l.sequẽti. vbi habet q res est integra quo ad ppuratorẽ quousq lis cõtestata licet multe precedant ut citatões declinatorie fori r alia huiusmodi.alii tamẽ dicunt ꝓtra. item si cõpromissarii habuissent tractatũ de aliquibus sed ab eis ex toto recessissent. vel si elegissent r ipse renuntiasset cum simplr potestatẽ ppuidendi haberẽt videret res integra.ar.j.de cleri.non resi.relatũ.C. qũo r quãdo.si preses.alii ꝓtra. r alibi dicit res integra quousq sua interfit.ff.de cõdi.ob tur.cau.si pecuniã.sed h nõ impedit revocatiõem dũmodo soluat interesse.

Um ecclesia vulter.quosdam elegit. vbi pbẽde non sunt distincte r negligentib canonicis non potest epus eligere canonicos.j.de pcel.pben.ex pte.sed ad eligendũ potest eos cogere per cen.eccle. secus aũt si essent prebende distincte.s.e.cum in cunctis.j.de pcel.pre. non vacan.nulla. r h est ea rõne quia non dr in iure q epus suppleat defectus canonicor in his.secus est.n.si discrete.j. de pcel.pben.non va.nulla.ix.q.iii.cũ simus.r ar.j. de sup. negli.prela.romana.ab iniuria.i.ab inquietatiõe epus vulteranus in pma petitõne egit possessorio.s. q canonici non molestarent eum sup electõe canonicor.molestare autẽ videbant cũ institutos ab eo inquietabant. sup dicta autẽ petitõe cũ vtrq probatões induxisset quia constitit melius ppbatũ r de antiquiori tempe pro canonicis absoluũtur ab inpetitõne ipsius epi.vl erat forte iniuria canonicor qui erãt ab epo instituti q institutos ab eo vel electos non recipiebant.vel q ipsi canonici etiã eligebant alios. nam predicta faciẽdo vim facere videt quo minus quiete possideat r ideo ppetit interdictũ uti pos.ff.vti possi.si duo.§.itez. eodez modo si minis terrerent electos ab epo quomin psentarent electõi ab epo fcẽ vel dic q epus intentabat negatoriã de quo no.j.de vb.sig. abbate.quia non uidetur.ff.de iniur.iniuriar.in.§.i.ff.

peti.here.illud.ĩ. de appel.bone.xxiiii.q.i. q̃ debeꝯ.xiiii.q. v.non sane.lxiii.di.quia p ambitões. longe melius. ꝛ iõ debent obtinere.ĩ.de proba.ex lr̃is.ꝛ.c.licet.vbi no.in secũ do hic agitur petitorio. paterentur.decetero. notorum. ꝛ pro eõ nulle sunt probatões alie.item rei euidẽtia uel sententia alia in te lata.ĩ.de accu.euidentia.ĩ.de coha.de.vestra ꝛ.c.tua.ff.de legi.si de ꝓsuetudine. eligendi.q̃ eõꝝ sit collatio p̃bendaꝝ de iure videt.xxi.di.§.i.ꝛ.c.in nouo. in aut. de mensu.o.ĩ.de pecul.c.vlt.ar.ꝛ.ĩ.de his que fi.ab epi.nouit.ꝛ.c.ea noscit.xciii.di.diaconi.so.in electõibus ꝛ beneficiorꝝ collationibus ꝓsuetudo spectat.ĩ.de his que fi.a prela.si ne consen.ca.ea noscit.ĩ.de ꝓcess.p̃ben.vel eccle.non va.nulla.ĩ.de iurepatro.nobis.ĩ.de causa.pos.cum ecclesia.sutri.ĩ. de v̈bo.signi.abbate.

Um dilectus examinatis.licet.n.examinauerit voluntates aliorꝝ non tamẽ ꝓpter hoc obligantur ut eorꝝ vota sequantur sed liberam habent eligẽdi potestatẽ.ut ex sequentibus apparet.declarando.idem eẽt ꝛ si super hoc non sniasset dũmodo premissa sup̃ h̃ petitione ꝛ inquisitõne electione eo non obstante confirmet.arg.ff. de neg.ges.nensenius.§.fi. confirmauit.confirmatio electiõis tenet etiã si electio sit nulla dũmodo fiat ex certa scia cõfirmatoris ꝛ durante voluntate eligentiũ.vel si ex voluntate confirmationis pendet.sic est etiã in ꝓfirmatõne adoptionis .ff.de adop.adoptio.sic etiã est in tutoribus datis ab his qui eos dare non possunt.vel qui dati sunt in non solẽni testamento ut no.plene in sum.C.ỏ ꝓfir.tu.sicut. ꝛ sic etiã dr̃ testamentũ q̃ non valet ꝓfirmari in illo testamẽto qỏ valet ꝛ forte non sẽ per ꝓprie sumit vocabulũ ꝓfirmatõnis ꝛ ꝓpter hoc cõtingit q̃ post confirmatõem non potest dici in forma electõis.item confirmatõ semper fieri debet cũ cause cognitõne.ſ. ut semp inquirat de forma ꝛ processu electõnis ꝛ de persona electi.ĩ. e.nihil.ꝛ nisi inquirat non valet cõfirmatio. ar.p̃dicte decre. nihil.ff.de transac.cum hi.§.si pretor.ꝛ.ff.de reỏ eo.magis. §.antepe.xxiiii.di.c.fi.lxi.di.epus.nec tamẽ credimus necessariã nisi summariã cognitõem licet sit nulla ꝓfirmatõ tamen que dicit ꝛ que fecit q̃diu tollerãt valẽt .viii.q.iiii.nõne.ff.ỏ offi.preto.barbarius.q̃uis posset dici q̃ illa.l.loquit quando tenet confirmatio sed melius facit pro his quia que fiunt a ꝓcuratore tenent.ff.de ꝓcura.si is. nec potest eis agentibꝰ op.cũ non sint canonice instituti.ut no.ĩ.e.nihil.sed satis bñ credit aliis q̃ possit obiici q̃ confirmatio non teneat.ar.ff.ỏ decu.l.vlti.alii tamen hoc non fatentur probato tamẽ in modũ exceptõis q̃ cuꝝ confirmatio nulla est non tenebit quod agit quia non est cõmunis ignorantia licet res inter alios acta non preiudicet. Sed potest queri de confirmato cuius electio non tenet an sit prelatus huius ecclesie.ꝛ certe iurisc̃onsultus interrogatus de ista questione non respõdit sed dixit q̃ ea que dicit ꝛ que facit valerent.ff. de offi.preto.barbarius. nobis autẽ videtur q̃ siue electio non teneat siue confirmatõ non est electus prelatus.lxii.di.per totũ.i.q.i.ordinationes. sed in eo qỏ dicunt q̃ que dicit que facit tollerant benedicũt ꝓpter cõmunẽ ignorantiã ꝛ ꝓpter tuitionẽ confirmatõnis. ar.ꝛ.e.transmissam.ꝛ no.ĩ.e.nihil.nec valet si obijciat si non est prelatus quomõ aget quomõ valebunt que cum eo q non est prelatus fient.rñdeo bene ex bono ꝛ ex equo animo ꝓpter cõmunẽ ignorantiã.vel quia potestatẽ administrandi recipit ex confirmatõne.ꝛ.e.transmissam. ꝛ vide simile qa si sententiet pro aliquo super aliqua re que non sit sua sentẽtia non facit eam suam.ff.de con.inde.iulianus.ff.de rei vend. cum ex diuerso.ff.si ser.vend.sicut.§.distat.v̈.sed si queratur ꝛ tamen rem illã vendicat per publicianã nec obstat sibi exceptio q̃ non sit dominus.ff.de publi.sunt ꝛ alie.§.i.ff.de iuſ iuſ.sed ꝛ si. item videt q̃ confirmatio magis sequat vim decreti q̃ confirmatõis quia in ea summarie ꝓcedit ꝛ ex hoc ẽ q̃ facilius admittat ad contradicendũ quia est tam ꝓpria dere.q̃ contrà conscĩam liquid obreptũ est.ff.de re.eo. q̃ subtute.l.i.in princ.ꝛ.l.magis.§.antepe. ꝛ h̃ etiam locũ habent v̈bi alius eligit ꝛ alius confirmat quia si idem est qui eligit ꝛ confirmat quia potestatẽ ministrandi tribuit ꝛ hi magis pro prie dicunt prouisores q̃ electores vel q̃ confirmatores tũc non est necessaria quia non esse potest cause cognitio in confirmatõne.sed antecꝝ prouideat debet diligenter exaiare personã de qua prouidere debet.viii.q.ii.illud dilectissimi.item non obstante tali confirmatõe quilibet admittit ad dicendũ ꝛ contra personã ꝛ contra formã sicut admitteret ante confirmatõnem.ar.ĩ.qui ma.accu. pos.cum in tua.sed licet sic admittantur ad dicendũ in personã ꝛ in formaꝫ non tamẽ propter hoc impedit effectus confirmatõnis.ĩ.de appel.ꝓstitut. nobis non placet qỏ dictũ est q̃ non tenet confirmatio sine cognitione cause sicut probat ex decre.quã pro se inducũt.ĩ. e.nihil.vbi dicit q̃ si sine premissa examinatõne confirmauerit ꝛ postea inueniatur habere defectũ q̃ punit confirmans ꝛ ꝓfirmatus deponit.ex quo apparet q̃ confirmatio tenet sed reuocatur si male est confirmatus vel si electio est minus cãonica ꝛ repete que notant.ĩ.de do.cum olim.ex aduerso.nõ fuit sublata exceptio doli habiti in electõne per ꝓfirmatiõem quia tam contra ꝓsecratõem q̃ confirmatõem ꝓpetit.ĩ.de accu.super his. ꝛ saniori.q̃ si verum est nulla est electio. ꝛ.ff. manda.diligenter.referre.denuntiando.ĩ.de appel.constitutis.ĩ.de despon.impu.ad dissoluendũ.in modũ.n.exceptõis non videt q̃ possint procedere nisi a parte electi peteret consecratio.tamẽ potest dici cum.ĩ.modicũ ꝛ certũ tempꝰ teneat petere confirmatõnem ꝛ consecratõem q̃.ĩ.illud tempus etiam si non petat tamen potest agi excipiendo cũq̃ dicatur exceptio non solũ actionis sed etiam intentõis est exclusio ꝛ electi confirmati intentio est vel esse debet q̃ consecratur. itez hec exceptio est quasi accusatõ.de hoc no.ĩ.e.dudũ.ĩ.de dolo ꝛ contu.cum dilecti.a contradictoribus.hic habes q̃ ĩ causa spũali iuratur de calũnia ab excipiente. ad idem.ĩ.de resti.spo.lr̃as.ĩ.de testi.presentiũ.ĩ.ỏ excep.pastoralis.ꝛ hoc est propter presumptõnem que est ꝓtra eum. alis autẽ dicunt quidã ꝛ non male q̃ in spũali causa ꝛ in p̃ncipali nisi propt̃ presumptõem que est contra eum ut hic non iuratur de calũnia.ĩ.de iura.calũ.lr̃as.ꝛ decre.seq.immo plus facit presũptio quia qui iurauit super tota lite ꝓpter presumptõem iurat postea super exceptõe.ĩ.aut.de testi.§.si vero.sed certe aliqui dicunt ꝛ non male q̃ non est mere spũalis causa ubi agit de testi.spũalium.sed etiã popularis.si esset mere spũalis tamen crederem iuramentũ de veritate dicenda non de calũnia prestandỏ.ĩ.e.dudum.sed quando iurat de veritate debet iurar etiã q̃ si de credulitate quereꝰ veritatem respondebit ꝛ sic se habet cõsuetudo ecclesie romane. alii tamẽ dicunt ꝛ forte melius.ut nota.ĩ.de iura.calũ. lr̃as.tamen si iureꝰ propter hoc non debet viciari processus iudicis ꝛ semp raro querendus est de credulitate.iuramenti. isti non sunt testes in propria causa sed super facto alieno coram se habito iurant. ad idẽ.C. de fideicõ.l.vlti.institu. de testa.or.§.legatarius. nam iudici plusq̃ aliis credit de his que coram eo aguntur ꝛ bis plus credit qui in toto negocio interfuerunt.C.de adul.adulterii. ff.de adul.l.vlt.posset etiã dici q̃ hoc est propter defectus ꝓbationũ.ad idem.C.de hered.l.vlti.iiii.q.iii.§.item fui ꝛo. duo.secus esset si vnus solus esset quia tunc non crederetur sibi de hoc q̃ quilibet nomiareꝰ nisi alis probaret.ar.ĩ.de ꝓbati.quoniã.nec est simile de tabellione qui recipit testes cui creditur q̃ vera scripsit nisi contrariũ probeꝰ quia illud est ꝓpter publicã auctoritatẽ quã habet sicut etiã per prealleg. de cre.qm̃ ꝓbatur. Sed obijcies quare magis onerat ꝺictor ꝓbatione forme ut.ĩ.ubi dicit aliogn .q̃ probatiõe dicti sui Rñ.quia illi qui negat non incũbit probatio.C.de probat. actor.h̃ ꝓtradictor negat.ſ.se consensisse in archiỏ.vnde non incumbit ei probatio sed in sequentibus ubi dicit q̃ debet

ꝓbare formam plus asserebat quã negabat. s. talez fuisse formã. s. q̃ singulor̃ vota debent inquiri ⁊ ideo incũbit ꝓbatõ sibi. singulares. s. e. bone memo. magũ. cassetis. i. nullam ꝓnuntietis nec mireris q̃ ad dictuz istor̃ cassatur electio qa licet probatũ sit q̃ contra formã sibi datam elegerunt ⁊ ideo tanq̃ peccatores videntur a testimonio repellendi non tamẽ constat eos peccasse quia forte formam ignorabant vel forte non sunt vere probatões licet non fuerunt reprobate. itez nec ipsis preiudicat cum non agatur contra eos ⁊ etiã si sciuisset licet de hoc sicut de alio peccato posset excipi cõtra eos ⁊ sic repellent a testimonio tamẽ si non excipere bene admittunt ad ferendũ testimoniũ si autẽ falsuz testimoniũ dixissent non admitterẽtur postea. contra. ĵ. de testi. sicut. item bene dicim̃ q̃ si dicerent isti electores nos amore uel peccato decepti vel etiã ignorantia iuris eũ contra formã eligemus non valeret testimoniũ eorum ad probatõnem. ĵ. de testu. sicut. xiii. q. iii. c. fi. sed hoc intelligitur quando ꝟ non dicebant immo se ignorantia vel alio modo excusabant. alioquin. i. si contradictor non probauerit factũ cõpromissuz sub predicta forma. nec mireris si ei incumbit probatõ quia exquo constat de cõpromisso presumitur rite processisse. ff. de probati. ab ea. ad hanc penam. q̃ si non feciſſet esset pena in arbitrio iudi. ĵ. de accusa. super bis. ĵ. de off. dele. de causis. hic habes q̃ clericus obligat se ad amissionẽ prebende. ar. ℈. C. que res pig. obli. pos. spem. item obligat se ad penam ordinis vel anathematis. i. q. vii. quotiens. de conse. di. ii. ego berengarius. itez obligat se sub alia pena. xxiii. di. q̃q̃. xxv. q. ii. quecũq̃. ĵ. ꝺ arbi. cum tempore. de hoc no. ĵ. de offi. dele. p. ⁊. g. iudicata no. q̃ sententia lata in causa inquisitõis vel denuntiatõis vel exceptõnis preiudicat aliis volentibus agere de eodem. hoc idem videmus circa crimina ⁊ circa populares actões. ĵ. de accu. super bis. xxiii. q. iiii. si illic. ⁊. ff. de popu. actio. l. iii. ff. de procu. non cogendus. §. qui ita. ar. ff. nau. cau. sta. l. licet. §. possumus. ar. ꝓtra. ĵ. de sen. ⁊ re iudi. q̃uis. ii. q. v. mennã ⁊. c. ꝟ habet. ĵ. de accu. veniens. ⁊ hoc est verum q̃ in popularibus actionibus absolutio facta preiudicat omnibus nisi in duobus casibus puta si quis prosequat̃ suam iniuriã ⁊ probet se ignorasse quando ꝓmo agebatur. ff. de accu. si cui. §. fi. ⁊ tamẽ vult docere de colludio prioris accusatoris. ff. de ꝓua rica. l. iii. ff. de iureiurã. eum qui. §. i. immo in omnibus dicimus q̃ ex eadem causa non potest quis agere diuersis actionibus ad idem ut no. ĵ. de purga. cano. cũ dilectus. ⁊ de collu. deteg. c. fi. melius forsan diceret q̃ speciale est in etate supqua snia lata ius facit quo ad omnes. ff. de mino. l. de etate. vel dic q̃ si faciat ius in eius preiudiciuz qui dolo adhibito se probauit maiorem ut interim non decipiantur ꝓtrahentes cum eo. ff. de minor. l. minor. in eius tamen fauorẽ non facit ius qn non obstante tali sententia possit excipi de etate ꝓtra ipsum petentẽ aliam dignitatem. C. si mi. se maio. dix. l. ii. vel forsan super dignitate est aliud propter periculum anime qꝺ in ipsius detractione incurrit. id autẽ dicit hec decre. s. exquo sententia lata est super etate non potest de hoc vlterius queri ⁊ intellige verum vbi solẽniter inquisiuit ⁊ sententiã tulit presente inquisitõne. nam si non solẽniter feciſſet nec de certo crimine uel defectu solẽnitatis vel persone sed in genere tantuz tunc nihilominus potest de illis criminibus vel defectibus persone inquiri ⁊ agi. sed in defectibus forme electõis cũ de bis semper inquiri debeat solẽnius non poterit iterũ inquiri nisi ſm formã quã not. s. e. q̃ sicut. ⁊ melius. ĵ. de dolo. cum olim. item non credimus necesse q̃ in confirmatõnibus elector̃ sit seruanda forma edicti vel banni quam habes. ĵ. quima. accu. pos. c. fi. immo dicimus q̃ non est necesse predicta edicta proponi. s. q̃ quicũq̃ vult aliquid dicere contra cõfirmationẽ vel electõnem q̃ vsq̃ ad certum diem veniat ⁊ dicat tamẽ bene confitemur q̃ si predictũ edictum fuit proposituz q̃ vlterius audiri debet vel non audiri ſm tenorem eiusdem decre. super hac tamen materia pro magna parte certa forma tradita est. ĵ. e. statuimus. no. q̃ interlocutoria transit in rem iudicatam ita q̃ super ea postea non auditur. sed ꝟ est quando diffinitiue pronuntiatũ est super ꝑncipali. s. q̃ electio confirmata fuit nec fuit appellatũ a confirmatõne quia si esset appellatum ⁊ prosequeret causam appellatiõis bene audiretur super exceptõne etatis licet super ea esset pronuntiatũ. ut no. ĵ. de re iudi. q̃ ad consul. ꝟ autez non erat appellatũ sed tãq̃ contra confirmatum agebatur de fraude in electione cõmissa propter officium iudicis. legitimam. ii. q. vi. anteriorum. ĵ. de sen. ⁊ re iudi. q̃ ad ꝓsultatõnem. ⁊. c. cum inter. ĵ. de testi. significauerunt.

Um in iure. quem esse. ⁊ si hoc dictuz non esset possunt tamen vnũ ex se ipis eligere. viii. q. i. in scripturis. ff. de tu. ⁊ cu. vbi absunt. sed si in vnũ collata esset potestas non posset seipsum eligere. ĵ. de instit. c. vlti. ĵ. de iurepa. per vestras. xxiiii. q. i. didicimus. nisi forte iurasset eligere meliorem ⁊ ipse se talem crederet. ff. de tu. ⁊ cu. da. pretor. sed ut mihi videt cum de aliis presumere debeat bonũ ⁊ in se culpas debeat agnoscere ubi nõ est culpa. v. di. ad eius. ĵ. de presump. dudum. ꝟ si talis est potius est repellendus ut phariseus q̃ admittendus ut iudeus. dũmodo. dicunt quidam q̃ consentiẽtes inter electores cõputantur. ff. q̃ cuiusq̃ vniuer. l. plane. ar. ff. de adop. si consul. Sed quid si ipse consensit in aliũ nunquid postea potest mutare in se vel potius electõni de se facte consentire. ar. q̃ non. s. e. cum inc canonicos. ff. de regu. iur. nemo. verũtamen credimus q̃ si sua electio. s. quã ipse fecit de alio deberet succumbere electioni de se facte potest non dico mutare sed electioni de se facte consentire ⁊ tamen consensus eius non sibi sed illi quem elegit proderit. aliud est. n. eligere se uel alium ⁊ aliud electioni de se facte consentire. ⁊ si vero non deberet succumbere non deberet mutare uel sue electõni consentire. ar. s̃. de postu. bone memorie. lxxix. di. si duo. ⁊ no. de hoc. s. e. c. dudũ. Sed obijcitur aut hic consentit electõi facte ⁊ ꝟ non potest esse cuz electio eius non teneat quia in cum maior pars non consensit sicut continebat lex compromissi. aut faciendo nec ꝟ debet fieri. ĵ. e. cum post petitam. ℜñ. q̃ ꝟ consensit electõni de se facte. nam ſm antiqua iura ex solis consensibus in aliquem directis velud in electũ intelligit facta electio episcopi vel prelati. s̃. e. cum inter capl̃m. ⁊ scd̃m moderna iura ꝟ idez hodie obseruatur in minoribus dignitatibus cũ non sit ĩmutatum C. de testa. sancimus. vel dic q̃ hic consensus tantũ est de electione facta qui tantũ post publicatam electõnẽ requiritur ab eo sicut ab extraneo ⁊ bene intelligit ſm formam cõpromissi in eum consentire maior pars exquo tres consentiũt quia lz non sit maior numero quia tamẽ est equalis ⁊ est senior qa eligunt vnũ ex se ipsis qꝺ apparet quia scd̃m ordinem scripture eligerunt qui erat q̃ primo ex se ipsis eligerent ⁊ post ex aliis. ff. de vsuf. quotiens. Sed dices licet habeat maiorem partem q̃ alius non tamẽ habet maiorẽ ⁊ seniorem partem de. vii. qꝺ esse debet. ĵ. e. ecclesia. ⁊. c. in genesi. ℜñ. ꝟ ipso q̃ dixit ex se voluit ius eligendi tantũ residere in. vi. si ex se eligerent ⁊ sint pares eligentes cuz electus non possit inter electores numerari quia nec se nominare nec eligere potest expresse. ĵ. de instit. c. vlti. ĵ. de iurepa. per tuas. nec tacite dicendo. s. consentio electioni de me facte uel consentio electõni quam fecerunt tales quia ꝟ deterius est. s. ambitio ⁊ fraus q̃ quando expresse. s. quando dicit consentio in me. vbi est tantum ambitio nec lex dicit q̃ suũ suffragiũ sibi prosit sicut apparet recte intelligenti. Sed queres quid si alius preponderat in meritis. ℜñ. preponã electũ ex se quia non dicimus saniorẽ partẽ nisi inq̃tum colligit ex ordine scripture cũ compromissum sit diligenter seruandum. ff. de arbi. si cũ dies. §. plane. q̃uis quidã alii ꝺicunt ⁊ non male ubi oĩa paria sũt in nũero ⁊ ordine q̃ ãbo ex se eligerũt q̃ tũc ad merita eunduz est

Sed quid si diceret cõsentio in illũ in quem maior pars cõ
senserit vel quem talis elegerit. dicimus non valere ꝓ electõe
idest ut suffragiuꝫ prestaret alicui. ar. ff. de ꝓcura. l. ii. qꝛ con
sensus non valꝫ nisi sit in certã personam sic nec matrimoni
um. nec obstat. s̃. e. in causis. vbi dicit ꝙ dat aliis potestatez
eligendi ꝛ sic in certam personã non consensit. Rñ. ꝙ in cer
tos electores consensit ꝛ in nullos electos. itẽ exquo presens
est non debet alii cõmittere vices suas. i. e. quia propter. in fi
ne. item cõpromissarius eligit ꝛ non compromittens posset
tamen cõpromittere ꝙ illum haberet pro prelato quem talis
eliget. s̃. e. in causis. ꝛ tunc licet ħ quẽ cõpromissarii elegerũt
dicatur electus a capitulo qui est electus a tribus ħ tamẽ nõ
est quia elegerunt. sed ex vi compromissi ut ħ ꝛ. s̃. e. in causis
potest etiam assensum electõi faciẽs prestare. ꝛ responde ad
decre. i. e. cum post petitionez. ut ibi solui. alii dicunt ut pre
dictũ est ꝙ eius consensus auget numeꝝ non solũ quando
procedit per cõpromissũ sed etiam si per scrutiniũ. alii ꝙ tunc
tantũ auget numeꝝ quando proceditur per cõpromissum et
non per scrutiniũ. Ex predictis satis patet ꝙ si quiꝙ vel plu
ribus vel pautioribus sit data potestas eligẽdi sub ea forma
ꝙ nisi omnes consentiant ꝙ non valeat eoꝝ nominatio vel
electio ꝙ ipsi nullum ex se possunt eligere quia ille qui ab ali
is eligitur non potest in se consentire ut predictũ est. de se. ħ
habes expresse ꝙ in spũalibus propria vox alicui prodest.
ar. ℨ. viii. q. i. in scripturis. in pen̄. glo. sciendũ qui episcopatũ
vbi dicit ꝙ desiderantibus est denegandũ ꝛ fugientibus est
offerendũ. So. dic ꝙ anteꝙ quis eligat si queratur consensus
eius debet dicere nolo ꝙ me eligatis ꝛ rogo dũmodo sit di
gnitas honoris. ar. i. cum post. ꝛ. c. prealleg. tamẽ non repre
henderẽ si quis responderet non est mei propositi dei vocati
oni contradicere. ar. xix. q. ii. due. sed exquo electus est si pe
titur ꝙ consentiat etiam cum vox eius peritura sit suffragium
etiam congrue respõdetur uolens nolo ꝛ nolens volo sed si
aliquantulũ renitat melius facit sed ꝛ si statim propter deum
ꝛ non ambitõne cõsentiat forte timens ne pernitiosus aliꝙs
ingerat non male facit ut hic ꝛ potest dicere ꝙ necessitas cha
ritatis ad ħ euꝫ cogit. viii. q. i. sciendum. si autem cõfirmator
vel consecrator querat ius cõsentire electioni de te facte debet
respondere non est ħ questio nostra nec presentis tempis cũ
electoribus ħ querentibus responderẽ ꝙ consentiebam. Si
autẽ querat vis confirmari ꝛ consecrari. Rñ. volo ꝛ peto qꝛ
iam non ambit episcopatũ cum per mutuũ consensuꝫ iam sit
initiatum mrimoniũ. ꝛ ħ. s̃. confirmatio ꝛ consecratõ confirma
tiua sunt prioris actus. s̃. electõnis. ille autez qui in discordia
electus est si consensit prima facie satis presumptuosus habe
tur. vel ad obedientie meritum aliqd adijcere videtur. vnde
nulla est. viii. q. i. sciendum. vnde huic satis de facili esset di
gnitas deneganda. viii. q. i. in scripturis. ꝛ in hoc casu meliuꝰ
petit confirmatio per canonicos. tamen si verisimiliter presu
metur de aliquo malo introducendo vel alia causa iusta ap
paret quare multũ posset de suo profectu presumere posset le
gitime consentire ꝛ etiam ius suũ prosequi. ar. Jeremie exem
plo. s̃. ut in prealle. c. in scripturis. viii. q. i. in postulatõne di
cimus ꝙ anteꝙ postuletur debet ꝓtradicere. ut. s̃. dictum est
in electione. sed si canonice facta est postulatio pulchrius est
ꝙ prius omniũ aliorum requirat consensus. sed ꝛ si ipse pri
mo consentiat dicendo cõsentio postulatõni si placuerit illis
ad quos pertinet admittere postulationẽ. sed sibi caueat ne i
mrioniũ consentiat ne nimie redargutioni subiaceret nã solẽ
nis postulatio licet non in omnibus tamẽ in multis formam
electionis tenet. s̃. e. in causis.

Enerabilem in messez. vi. q. iii. c. i. altera. iii. q.
ix. per totum. uerum. rño pape. in germanos. in
propri. n. dicitur constantinopol. imperator. ℨ. de
maio. ꝛ ob. solite. examinandi. lxxviii. di. quid est. corona
mus. ar. ꝙ sicut potest inquiri in coronatõne de vita ꝛ meri
tis coronandi ita etiã possit excipi contra eum. ar. ℨ. de appe.
ut nostrum. ꝛ est ratio quia in vnctõne ꝛ consecratõne fit ma
nus impositio que non debet fieri sine inquisitõne. s̃. e. cum
nobis. ꝛ in coronatione tribuitur cõfirmatio ut ħ ꝛ ea sine ex
aminatõne fieri non debet. s̃. e. cum dilectus. non reputam⁹
tamen absonũ ꝙ aliquoꝝ electio qui hoc habent ex priuile
gio confirmetur sine precedente examinatõe sicut est in cister
cien̄. ꝛ premostracen̄. nam sicut dicit in patre dante tutorem fi
lio emancipato quia pretor eum confirmat sine inquisitione
institu. de satis. tu. §. sed hoc. qõ fit propter confidentiaz quã
ius gerit de tutore dato a patre. ꝛ idem dici potest in aliqui
bus ꝙ tantam fiduciã in his habet papa ꝙ eis indulget ꝙ
sine inquisitõne eoꝝ electores confirmentur. credimus tamẽ
ꝙ si imperator coronã in loco debito recipere non posset ni
hilominus auctoritate ministrandi ab archiepo colonien̄si
posset recipere vel suam auctoritatẽ habet ex electõe. in pallij
autẽ datione non credimus necessario examinationẽ facien
dam nec propter exceptiõem differendam quia consequitur
ad priora ꝛ quia ibi non fit manus impositõ. in benedictõne
autẽ credimus necessariam examinatõnem cum fiat manus
impositõ ꝛ ibi ordinandi potestatẽ accipiat. ℨ. de accu. memi
nimus. lxix. di. quoniam. ℨ. de supplen. negli. prela. c. i. sed li
cet abbates in benedictione plenitudinẽ officii recipiant nõ
tamen per eam intelligitur dari confirmatõ vel administratõ
in tempalibus qõ ex eo apparet quia ante habet ħ sicut in ar
chiepo videmus qui ex confirmatõne potestatẽ recipit admi
nistrandi tamen dicit postea in susceptõe pallii recipere pleni
tudinẽ pontificalis officii qõ apparet tamẽ intelligendũ esse
de spũalibus. melius dicit ꝙ plenitudo officii quandoꝙ su
mit pro confirmatõe. ℨ. e. nihil. §. fi. sed aliquando aliter sicut
apparet in archiepis qui in pallii datione recipiunt plenitu
dinem officij ꝛ tamen ante sunt confirmati ꝛ administrant. ex
aminatio. in examinatõne venit an sit criminosus vel etiam
negligens. xv. q. vi. item alius. ꝛ etiam an sit canonice electus
ut hic. sacrilegium. cuius familia a sacramentis ꝛ alijs acti
bus remouet. xvii. q. iiii. miror. iii. q. iiii. nulli. obiectiõi. ab
illo loco verũ bucusqꝙ est interpositio. approbando. in pre
dicationibus ꝛ aliis collocutõibus suis ꝛ etiam suis lr̄is sua
deat. quo ad factum. i. ex eo ꝙ sit legitime electus. vel. i. eo
ꝙ alterius electores electoribus alterius essent preferendi. sꝙ
propter demerita ducis bene dicebat suam electõnem nullã
denuntiatoris. denuntiabat enim principibus ꝛ aliis fideli
bus quos videbat vicinos precipitõ. s̃. ad iuuandũ phi. du
cem ꝛ ad optinendũ imperiũ ne iuuarent cũ criminosus essꝫ
ꝛ tanta dignitate indignus. xxiii. q. iii. in vnũ sunt inquieti. ꝛ
c. seq. ꝛ ar. l. di. c. si duo. naꝫ ad hoc tenetur ex officio ut. xlii.
di. ephesis. ꝛ. xlvii. di. ꝙ ad nos. xcii. dist̃. diaconi. xxiii. q.
. v. anima. ꝛ illis qui iuuabant consulebant ꝙ ab eo recede
rent ꝛ in hoc peccato non ꝑseuerarent. ii. q. i. si peccauerit. vel
in eo ꝙ phy. malũ dicebat exercebat officiũ suum uel denun
tiatoris quia publice peccauerat. vnde publice arguebat. xlv
di. sed illum. vel denũtiabat sententiã priuatõnis phy. quam
papa fecerat. ut. ℨ. sequitur. de hoc no. ℨ. ꝺ appel. solicitudinẽ.
indignam. notoria enim erant eius crimina. ii. q. i. de mani
festa. ꝛ ex eo. ħ enim ipso ꝙ electores ducis elegere notoriuꝫ
excõicatũ ꝛ als indignũ ꝛ ꝙ alias contẽpserunt devoluta fu
it potestas eligendi ad alios. ℨ. e. scriptum. ꝛ. c. cõgregato. s̃.
dudũ. vbi de hac materia no. eos. electores. contemptus.
s̃. e. ꝙ sicut. regem. quia aquisgrani per colo. archiepm fu
it coronatus ut contineꝫ integra ꝛ ideo cum sit in possessione
coronam regni habendo non est ℨ ius si eũ regem nominat
ꝙ autem. bucusqꝙ factũ legati defendit exnunc loquit de
suo. ammonitionem. ꝙ satis faciat de iniuriis ꝛ excessibus
suis. ꝛ expectationem ad iudiciũ vbi de suo iure cognoscetur
alterius. s̃. iuste electio. non alij. i. illegitime electio reproba
to legitime electũ ꝛ coroatũ pro rege hab.re ꝛ iuuare de iure

conuenire.in vnam tantū personam sed in duas.ꝛ defen/
sorem.ff.de solu.q; si forte.ff.de ritu nup.si quis tutor.q.d.
non sed eis negligentibus eligere imperatorē papa eliget ꝛ si
plures elegerunt papa de iure cognoscet inter eos ꝛ diffiniet
ꝛ si aliqua partiū erit contumax nihilominus parte altera ab
sente potest procedere.ī.e.statuimus. tunc demum.s. post
coronatōnem.iuste.cassauit enim papa qđ factū erat de phy.
duce sed non confirmauit electōnez regis.Q. ꝛ ideo reserua
uit contradictoribus potestatem dicendi in formā ꝛ personā
ꝛ tunc interim debent eum habere pro rege propter coronaz
quam acceperat a colon.archiepo aquisgrani. notoria.ꝛ.
tacite ob.q.d.quare reprobasti phy.vel quare legatus denū
tiet predicta nullis probatōnibus receptis contra euz ꝛ ideo
dicit non recepimus probatōnes quia crimina eius sunt no
toria.ad eius.s.lotharij uel pape.adherere.cum electus es
set a maiori parte ꝛ coronatus vbi debuit ꝛ a quo debuit qui
obtinet iura confirmatōis quousqꝫ reprobaꝫ ꝛ ei debet obe/
dire ut ħ.viii.q. vlti.nonne. ꝛ ħ est qđ papa licite consuluit.
notoria.nihilominus tamē ordinē qui in notoriis requirꝫ
obseruauit.excommunicatio.ħ est notoriū iuris ꝛ duo se/
quentia notoria sunt facti qđ non poterat inficiatiōe celari.ī.
de coha.deri .ꝛ multi.vestra vbi no.progenitores. lvi.di.si
gens.xv.q.vii.cuz multe.excommunicatus.non sequitur
q; lesam habeat conscīam nisi forte petijsset ad cautelā quod
ħ non dicꝫ. iuramentum. qđ fecerat nepoti suo tanqꝫ im/
peratori futuro duz adhuc pater suus henricus viueret vel re
gnaret.illicitum.ꝓpter successionē viuentis.C.de pac.l.pa/
ctum.sed ħ non videꝫ obstare cū voluntas accesserit viuentis
C.de pac.l.vlti.sed illa locuntur in hereditaria successione q̄
non habet locum in imperio.venire.tali modo sicut fecit.s.
vsurpando regnū nam als cum fuerit illicitū propria auctori
tate potuit venire ꝓtra.s.non obediendo ut impatori nec de/
buit expectare superioris auctoritatē.ff.de condi.insti.l. fi.§.
vlti.quia in eo q; necessario defendō.non est necessaria superi
oris auctoritas.ff.de leg.iii.fideicōmissa.§.si quis illicite.sed
si dubiū est an teneret debet adiri superior. nos aliter dicim⁹
q; si iuramentuz non possit saluari sine interitu salutis eterne
ut si iurauit corrumpere sanctimonialē iugulare patrē ꝛ consi
milia debet auctoritate propria dimittere licet debeat peniteꝛ
xxii.q.iiii.c.i.ꝛ sequētibus. si vero possit saluari sine interitu
salutis eterne sed alias est temerariū ꝛ pernitiosuz exēplo vel
periculosuz qualis ħ erat non debet venire contra sine aucto
ritate superioris ut hic.ī.de iurīur.si vero.ꝛ.c. cum quidā.§.
vlti.ꝛ.c.verum.ꝛ idem si dubiū est ut.s.dictum est.si autez te
merariū tantū esset ꝛ non pernitiosuz exēplo nec periculosuz
tunc illud seruari debet.ī.de iureiur. si vero debi.xxii.q.iiii.
§.illicituz.in fi.nisi esset metu uel dolo extortū quia tunc sem
per talia iuramenta absoluūtur.ī.de iureiur.verū.ꝛ.c.cuz cō
tingat.ꝛ no.ī.qđ me.causa.ad aures. ꝛ no.q; non solū in te/
rariis sed in illicitis iuramentis licet ꝓtrauenire sine aucto
ritate superioris si necessitas vrgeat ꝛ non possit haberi supe
rior a quo petatur absolutio.xi.q.iii.antecessor. ꝛ idem est si
forte magis vtilitas uel necessitas spūalis ħ exigat. fiducia.
q; non est malū si ad ħ habet bonam intentōnē.lxi.di.quid
proderit.viii.q.i.in scripturis. vel dic q; nullus debet aspira
re sed curare debet ne impedimentū apponaꝫ q; eligi nō pos
sit.de domo.viii.q.i.moyses.obstante.xv.q.vi.alius.ī.ꝺ
transla.prela.quanto. sublato enim principali ꝛ accessorium.
C.de legi.non dubium.

Oram omnibus.no.omnes qui sunt in prouin
cia vocandos ad electionem quod dicꝫ de pulsati
one campane.s.e.cuz in causis.intellige q; illud fit
ad vocandum presentes ad caplm non absentes ad electiōez
ꝛ dicunt quidam hoc tenere si absentes intra prouinciā non
distent vltra duas dietas.ar.s.de rescrip.nonnulli. alii dicūt
q; intra prouinciā ꝛ extra vocandi sunt illi tantū qui ꝓmode
vocari possunt.s.e. q; sicut. ꝛ hoc intelligo vbi non est certa
consuetudo.consuetudinez autē in electōnibus prevalere di
cerem.ar.xii.di.nos consuetudinē.ꝛ.s.de consue.cum dilec
tus.ī.de cā pos.cum ecclesia ꝛ melius.ī.e.in genesi.

One memorie cre. no.q; si die statuto compere
non teneret propter solēnitatem uel aliā causam tñ
postea competenti tempe debet comparere. vel dic
q; in causis electionū non est locus feriis ut no.ī.de fer.c fi.
ꝛ.xv.q.iiii.placita.tu dic melius q; iste.h. nec tūc nec postea
fuit artatus ex citatōne facta ante mortem sicut apparet ex fiñ
decre.archipresbiteri.caplm enim reputans.h.contumacē
elegerunt archipresbiteꝛ in termino male assignato. irritan/
dam.repete que dicta sunt.s.e.dudum.ꝛ.c.q; sicut. contra
dictionis.i.q; non possit nec contra psonam nec contra for
mam obijcere si iterū eligatur quia presumit malo zelo ꝓtra
dicere ꝛ ideo non admittitur.vel.i.non obsit ei vox eius nec
alij accrescit si caplꝫ vel maior pars capituli eum iterū volunt
eligere.in primo.non q; primus consensus sufficiat qui fuit
illicitus sed nouus requirꝫ circa eandē personam.ī. de eo q
dux.in ma.veniens.lxiii.di.q̄to.ff.cōi.predi.receptū.cassa
uimus.non q; priuati essent electores ipso iure potestate eli/
gendi quia tunc diceretur irritā pronuntiamus sed quia tra/
ctatū habuerunt in causa quare cassatur.sepulture.cum nul
lū decretum inueniatur ubi prohibeaꝫ ante sepulturā tracta
tus electōnis.immo q; plus est ipsa electio q̄immo cū stati
post mortem de iure possit fieri electio.quia morte viri soluta
est vxor.i.ecclesia a lege viri nubere potest cui vult ergo ꝛ eli/
gere epm.ī.de secūdis nup.c.penul.ꝛ vlti.vii.q.i.sicut. Sed
ex bis que in decre.dicuntur apparet q; tractatus de quo fit
hic mentio non fuit tantū habitus ante sepulturā sz etiā ante
mortē ꝛ sic iudicatū fuit ī ecclesia ullerden.s.q; a tempe mortꝫ
potest fieri electio. Jtē licet hic cā assignetur tanqꝫ que coope
tur tñ nō fuit hec sufficiēs cā snie sed ꝓtemptus canonici suf/
fecit ad cassatiōem snie sic aliquādo nō sufficiēs posita ī sen
tentia.s.e.auditis.in fi.de ipsa.i.archipresbiteri ꝛ hoc in in
tegra ꝓtinetur.tractatum.cōe totius capli q; nō licet sine au
ctoritate adhuc viuentis ipse enī bene potest vocare canoni/
cos ꝛ monere ad ꝓcordiam ꝛ de certa psona cōsulere.lxxix.
di.si trāsitus.sed ꝛ inuicē deliberare ac cogitare de aliquo bo
no qui succedat p̄senti cū morietur nō est malum immo pru/
dentia.sed ꝛ si in capitulo diceret ꝛ cōiter similiter nō eēt ma/
lum nisi tractaretur nō se obligarent ꝓmissione vel pena qđ
omnino est illicitum.lxxix.di.c.ii.ꝛ se.vel nisi aliud faciat qđ
ꝓtineat ad tractatum legitimū sicut est vocare absentes.nam
credimus q; si p cōem tractatum capituli uel maioris partꝫ sit
deliberatū de certa psona licet nō sit firmatū.tñ electio de eo
facta post mortem cassabiꝫ.ar.ħ decre.lxxix.di.nullo.sed ad
hoc ut dicaꝫ tractatus capituli precessisse oportet q; uel totuz
capituluz tractauerit uel maior ps. Jtē ad hoc ut dicatur tra
ctatus oportet q; ibi fuerit discussio ꝛ examinatio plene ꝛ eti
am aliorum que tunc tempis in psona eligenda requirebanꝫ
et dicunt quidā q; ad hoc ut cassetꝫ occasione tractatus prece
dentis mortem oportet q; inꝺuenerit citatō ut hic uel aliquid
aliud q; sit de solennitate ꝛ electōe sicut est facere scrutinium.
vel compromissū vel aliquid huiusmodi.ꝛ credūt etiā suffice
re si ob hunc tractatum fiat capitulū p̄cipaliter.ꝛ ibi de certa
psona deliberet ꝛ firmet saltē uerbo uel dicto.nam si secūda
rio uel incidenꝫ commisceatur hic tractatus ꝛ ab omnib⁹ non
impediret quin post mortē eligi possit. Jtem quidam dicunt
q; licet cassari possit electio nominati ante mortē.si tamen ali
um eligant nō cassatur quia nō sunt priuati potestate eligēdi
ut hic patet. Alii dicunt q; omnis electio etiam de alia perso
na facta non est irritāda ꝛ adhuc multū facit quia si propter
personam nominatam in tractatu ꝛ nō ꝓpter paucitatem eli
gentium esset cassata p̄sens electio nō tantus fauor exhiberet
ei in secūda electōe q; sibi ꝺici nō posset.tu dic q; ī cassatiōe

electõnis facte de persona nominata non attendit eius odiũ quia forte nihil sciuit de presenti nominatõne sed attenditur honestas ecclesie z odium contractantiũ z ideo statutum est q persona prius nominata non possit eligi ut h. item olim propter solẽnia exequiaꝝ differebatur tractatus usqꝫ ad tertiũ diem post mortem. lxxix.di.nullus. hodie autem statim post mortẽ licet.vii.q.i.si quis alerius.tractatum.post mortem prelati non est illicitũ tractare cõiter de electione successoris nec diuisim dummodo ibi nihil diffiniant.h enim duo.s. deliberare vel diffinire maxime certũ sunt illicita sed personã per se tantũ non est illicitũ.z videtur diffinitio si quis cui cõmissum est dicit eligatis talem uel talẽ siue dicat omnibus sil siue singulariter singulis idem videt siue vnus solus dicit sic omnes vel maior pars dicit bene sumus omnes ꝓcordes q talis eligatur quia h videt diffinitio uel ordinato.sed si alius quis uel aliqui non ex conditiõe vel mandatõ alioꝝ nec ordinando aliquẽ nec suã voluntatẽ exprimendo z etiam aliis suadendo dixerint talis esset bonus ad eligendũ nec crederem peccatũ cuius sit tutius silere.hoc idem etiã videtur q si duo eundo per viam promitterent vel diffinirent q aliquem eligerent q puniendi essent.ar.lxxix.di.c.i. item caueant isti segregati vel omnes simul ne super ꝓtradicendo alicui malo vel de promouendo aliquo bono faciãt aliqua iuramẽta vel ꝓmissiones vel subscriptõnes quia si fecerint punientur nec vnqꝫ de facili poterunt pretendere causam quare fecerint.ix. q.ii.si quis clericoꝝ.z.iiii.c.precedentibus.tamen si omnino appareat iusta causa in ꝓtrarium valeret z non punirent.xvi q.vi.sane.tamen q postea fiet ab istis conspiratoribus ualet nisi facerent factũ conspiratuꝫ puta si eligerent psonã de qua conspirauerant.nam electõem credimus huiusmõi cassandã quia fuit contra mandatũ iuriũ predictoꝝ.ar.x.di.vides.C. de leg.non dubium.sed nec credimus ipso iure nullam nec ipso iure cõspiratores ꝑuatos potestate eligendi quia hoc canone non prohibet z ar.hic. sed licet non sint priuati potestate eligendi tamẽ voces eoꝝ qui conspiratã personam nomiauerint non prestabunt ei suffragiũ non ea rõne quia priuati sunt potestate eligendi sed quia lege uel canone ꝓhibente elegerunt uel nominauerũt.x.di.vides.C.de leg.non dubiũ.tamen si illi qui se obligant predicta diffinitõne uel scriptura vl aliis modis predictis postea se absoluant satis dici potest q non cassabit electio eoꝝ z eoruꝫ voces prestabunt suffragia. iaꝫ.n.erat in tali statu q lex uel canon non prohibeat ab electione z omnis res per quascũqꝫ causas tc.de re.iur.omnis iam.n.desinit esse z presumitur vnũ factuꝫ q primo presumebatur z erat.ar.ĩ.e.officii.ff.de iudi.deniqꝫ.sed tamẽ non nego qn possint puniri pro preterito excessu.item si totũ caplm ante mortem ordinauerit de aliquo eligendo vel etiaꝫ maior pars postea iõ illicite ordinauerit sepatim ab aliis z postea simul cum aliis qui predictis non interfuerunt conueniant tẽpore licito ad electõnem faciendã tenebit electõ facta ab illis qui predictis non interfuerunt si sunt vltra tertiã partem capituli quia est sanior pars.ĩ.e.scriptũ.in fi.z no.s.e.dudũ.z.ĩ. e.congregato.si autem fiat a minori parte cuius tertia vtraqꝫ cassabitur quia de omnibus simul intelligitur fieri vnuꝫ caplm nec sunt priuati potestate eligendi z ideo est quia si illi idem q male ordinauerunt electõnem de aliquo faciendo aliũ elegerint tenet eoꝝ electio z hoc est q illi qui non peccauerunt ĩ ordinatõne predicta non possunt procedere ad electiõem pdictis non vocatis nam non sunt ipso iure priuati potestate eligendi.plus placet q predictus tractatus non est conspiratio quia non est contra aliquẽ sed simpliciter potest dici tractat q aliquando est illicitus si ibi aliquid super futura electione certum promittatur vel diffinitur.lxxix.di.c.i.alias licitus.si ibi aliquid est licitum. arcere. cum non teneat citatio.

Um ad nostram traditionem.s.e.cum causaꝫ sed postulari potest ut not.s.e.cum monasterium. si ullam spem.principaliter secũdario ei licitũ est ecclesiastico bonores sperare.lix.di.si officia.lxxiiii.di.consuluit.vel dic ut dixi.s.e.venerabilem.

Fici z patrem.z bene si erat in potestate eius ali homo liber a se tm̃ postulandus est. dispensare.

hic habes q legitimus non potest dispẽsare ut hõ alterius professiõis eligat qõ apparet ex eo q cassat eius electio postulari autem potest z tunc si postulatur in abbatẽ nõ de facili admittetur sed si postulet ad aliam dignitatẽ ut archidia.vel consimilẽ non oportet ita solẽnem inquisitõneꝫ fieri q archidia.reglr plus oportet scire iura canõica qꝫ reglaria. immo ideꝫ dicimus de monachatu quia clericus ad euꝫ debet postulari non eligi.in continenti.xxx.q.i.si quis .l.di. si qua.ff.si cer.peta.lecta.sed cum monachus possit prefici ecclesiis secularibus.vt.xvi.q.i.sic viue.z.c.si clericatus. quare clericus maxime qui bene sciat regulã non potest fieri abbas Rñ.q licet sciat regulã non tamẽ probauit vitaꝫ uel habitũ ar.xix.q.iii.monasterijs.nam cum non sit ꝓbatus in regula non potest fieri abbas sicut neophitus qui non est probatus in clericatu nõ potest fieri sacerdos vel epõs.xlviii.di. sicut neophitus.tamen quidam dicunt q in eadeꝫ die qua fit monachus potest eligi in abbatem h autem electio cassata fuit propter suspitionem symonie vel ambitiõis. si urgens.maxie.

Lla cottidiana canonicam.no.electõneꝫ canonicam esse licet excõmunicati minori excõicatione sint admixti non excõicatis.ĩ.de cle.excõi.mi.si celebrat.Quidã dixerunt eam cassandaꝫ qõ apparet ex eo q dñs papa dicit h q supplet defectũ si quis fuit. z ad idem facit quia cum participare excõicato sit peccatum mortale.ĩ.qõ me.cau.sacris.z peccantes mortaliter remouẽtur a legitimis actibus ꝓpalibus.ĩ.de testi.super eo.multofortius a spũalibꝰ ĩ.qui si.sint leg.per venerabilem.sed non est simile quia eligẽdo ius suũ prosequit a quo nullus ꝓhibetur.iiii.q.vi. omnibus.sed testificando prosequit publicũ officiũ a quo repelli debet quilibet criminosus z sic loquit decre.super eo.item in electione non est iudex qui remoueat illum ꝓtra quem dicit crimen uel qui est criminosus.sed in receptõe testiũ est iudex qui audit exceptõnes z alia de iure. item licet excõicatus minori excõicatõne possit per sententiã remoueri si directe accusetur ab his actibus z aliis.nõ est tm̃ ipso iure remotus nec est audiendus extra iudicium qõ est qm̃ fit electio excipiens de crimine q ipso iure nõ priuat cũ etiã sic ꝓbatũ nõ infirmaret nec priuaret cũ iuribus suis.ĩ.de iudi.at si clerici. nam et alias clericus suspensus ẽ quo ad se z quo ad alios.i.q.i.sacerdotes.z iã ꝓtingeret q vis aliqua elec.esset canonica cuꝫ vir aliquis sit sine crimine.l.di.qz tua.Sed si electus minori excõicatiõe ligatus sit nũquid valebit electõ de eo facta.videtur q sic.exẽplo esaye z ezechiel.viii.q.i.in scripturis .l.d. quid est.Et ordinatus in crimine nõ enormi executiõem retinet.lxviii.di.sicut.Sz ꝓtrariũ veruꝫ est in excõicato minori excõicatõe z hẽs expressuꝫ in allegata decreta.Si celebrat Sz hoc plene nõ satisfacit dubitatõi nostre cũ ex suppletõne defectus videatur minus canonica electio vbi excõicat minori excõicatione interest.sed dicimus hãc suppletõem nõ esse de necessitate sed ex abundãti.imo plus dicim q si interfuit excõicatus minori excõicatõe tenet electio si h ignorarunt vl etiam scierint dummodo ꝓtestentur.qz ideo admittũt eũ quia dubium est de excõicatione eius nõ aũt admittunt eum tãqꝫ habentẽ ius in electione.si enim scienter admitterent tanqꝫ ius habentẽ in electõe nõ valeret electio.ar.ĩ.de ꝓcura.c. vltimo .ĩ.de re iudi.ad ꝓbandum.ĩ.e.massana.ĩ.de of.dele.cũ sup ab.z idẽ dico si admitterẽt quoslibet alios quos ius ꝓhibet admitti sicut laycos.ĩ.e.massana.Secus si illi ad quos denoluta est potestas eligẽdi alios qui sũt priuati potestate eligẽdi quia indignũ elegerũt ad electõeꝫ admittãt quia h non est contra ius sed ꝑter iusꝫ quia ibi fauoꝝ nõ peccantiũ maxie

attenditur cui renuntiare possunt.ar.s̃.e.cum vintoñ. immo plus dico q̃ si oẽs p̃eter vnũ essent excõmunicati ꝛ vnus solus non excõicatus cum protestatiõe p̃missa admittat alios excõmunicatos tenet electõ quia in eo recidit ius capituli ff.q̃ cuiusq̃ vniuer.sicut.ꝛ nota.j̃.de offi.ordi.irrefragabili. Sed quid si ignorabant eos excõicatos tempe electõnis ꝯ post probata est excõicatio. Rñ.si omnes excõicati elegerũt vnũ ꝛ solus non excõmunicatus aliũ tenet electio non excõicati.ar.j̃.e.congregato ꝛ melius.s̃.e.bone memo.ma. ꝛ.s̃.ꝺ postu.gratũ. si vero excõicati ꝛ non excõicatus cõueniant in vnã personam distinguũt quidã licet male q̃ si tot sunt excõicati q̃ excõicatõne semota alioꝝ electio non teneret non valꝫ electio.si vero pauci sunt excõicati ꝛ plures non excõicati tenet electio.ar.j̃.c.proxi.in fi.alii dicunt ꝛ bene q̃ semper tenꝫ electio etiã si vnus solus sit non excõmunicatus quia in eum recidit ius vniuersitatis ut.s̃.dictũ est.ꝛ ad hoc facit qꝺ dicit in duobus tutoribus quoꝝ vnus est verus tutor ꝛ alius falsus ꝛ prestant ambo aucto.nam tenet auctoritas.ff. q̃ cũ fal. tuto.l.i.§.i.ꝛ est ea ratio quia siue verus tutor solus sit tutor siue cum alio tamẽ solus auctoritatẽ prestare potest. vnde in his casibus ubi in omnẽ euentũ tenet q̃ fit ab vna parte nõ habet locũ decre.j̃.de offi.dele.cum super.sicut ꝛ est ħ in electione nam si minor pars sit excõicata ꝛ maior non excõmunicata ꝛ concors est de aliquo eius electio tenet siue minor sit excõmunicata ꝛ tenet tunc propter viciũ minoris partis ꝛ si maior sit excõmunicata tunc tenet propter numeꝝ.videtur q̃ melius dicerent numeꝝ.s̃. q̃ si minor pars sit excõmunicata tenet electio facta a maiori parte ꝛ hoc ꝑpter numeꝝ.si vero maior pars sit excõicata tunc electio minoris partis tenet ꝑpter viciũ maioris partis.at vbi in vnum casum tenet in aliuꝫ non sicut est in duobus iudi.deleg.cum clausula q̃ si nõ ambo ꝛc̃.secus est.nam si potest interesse non tenet processus alterius si autem non potest tenet ꝛ tunc habet locum ratio decre.cum super. vnde dicerem q̃ si tres sunt iudi.delega.cum clausula q̃ si non omnes ꝛc̃.ꝛ omnes tres ꝓueniant ad ferẽdam sententiã vnus tamen esset recusatus ut suspectus uel excõmunicatus teneret sententia.nec ob.j̃.de re iudi.ad ꝑpandũ quia ibi loquit quando excõicatus sine excõicato sententiã ferre non poterat. vel dic ꝛ melius q̃ decre. predicte cum super.ad probandũ.de procu.c.vlti.loquũt quando excõicatus vel alius quia iure ꝑhibetur interest alicui tractatui vl facto interest tãq̃ ius habens ꝛ auctoritatẽ prestans ꝛ ab aliis scienter admittitur nam in hoc casu totũ irritat.hec autez que dicta sunt intelligimus quando ignoranter admissus est et postq̃ sciunt nolunt illi quos tractatus tangit q̃ eius auctoritate nitat sed tm̃ auctoritate illoꝝ qui de iure poterant prestare auctoritatẽ.alii dicunt q̃ non tenet etiã si inter cetum esset vnus excõicatus sed papa de gratia tenetur supplere ut ħ idem qꝺ in electõne dicimus etiam in aliis negociis siue ꝑcuratorum constitutõnibus siue aliis.j̃.de ꝑcura. consulti. alii dicunt q̃ etiã si omnes essent excõicati non tamẽ per sententiam q̃ tenet electio ꝛ idem dicunt in constitutiõe procuratoris.ut no.j̃.de ꝑcura.consulti. sed de hoc no.s̃.e.cum vintonien.nobis videtur q̃ in hoc sũt pares electores ꝛ iudices qui si ambo admittant scienter psonas ad eligendũ vel iudicandũ qui de iure interesse nõ possunt nec per eoꝝ consensuꝫ valet quod fit ab eis.j̃.e.massana.j̃.de offi dele.cuꝫ super .j̃. de ꝑcura.c.fi. qꝺ tamen intelligo verꝝ si poterunt eos expellere de facto ꝛ de iure q̃ si ꝺ iure non possunt expellere quia occultũ est impedimentũ quia interesse non possunt uel electioni uel iudicio licet coelectores ꝛ cõiudices ħ sciant secure ꝑcedant cum eis premissa tamẽ priuata protestatõne q̃ ipsi nõ consentiunt q̃ alii qui non possunt interesse electõni vel iudicio habeant in eis vocem vel q̃ sint eoruꝫ coelectores immo pro se tantũ eligunt ꝛ ex suis votis tantũ ꝛ consensibus volũt electõnem initi.ar.ii.q.vii.pleriq̃.ꝛ idem intelligo si de facto non poterunt expellere quia tunc simili protestatõne facta et publice si audent ul occulte.j̃.qꝺ me.cau.perlatũ. procedant ad electõem. ħ tamẽ prudenter attende ut nihil faciant p qꝺ videant consentire q̃ secũ eligant quia si idonei scrutent non ideneos ħ ipso videretur cum eis eligere nec valeret protestatio que contradiceret facto.j̃. de appel.solicitudinẽ. nisi forte ꝛ ħ ipsum.s̃.q̃ scrutarent facerent timorẽ.ar.j̃.qꝺ me.cau.perlatũ.ħ non placet quia non scrutant tãq̃ ipsi sed quasi caplm ꝛ ideo non preiudicat eis etiam si sciant.per illud autẽ q̃ ambo ad eosdem scrutatores vadunt vel q̃ dant aliquibus potestatẽ eligendi uel publicandi electõnem vel ꝑferendi sententiã non viderent contra suam protestatõnez venire. si autẽ scienter admittant personas ad eligendũ uel iudicandũ que interesse de iure non debent sed tamẽ de suo sensu possunt admitti tunc valet qꝺ cõiter fit ab eis.ar.ff.pro so.l.i.§.i.s̃.e.cũ vintoñ.s̃.e.in causis.j̃.de offi.dele.super questionũ.§.i. ꝛ.c. coraz.si autẽ ignoranter admittant etiã eos qui nullo modo per eorum consensum possunt interesse electioni vel iudicio semper tenet qꝺ fit ab eis.ar.ff.pro so.l.i.§.i. quia principal eoꝝ intentio est eligere siue cum aliis siue per se tantũ si alii ꝺ iure interesse non possunt.ff.de iniuri.euz qui.§. si iniuriam ꝛ.§.seq. item dic q̃ si totũ caplm uel maior pars illi.s̃. penes quos est potestas faciendi caplm vel non faciendi admittũt scienter excõicatos notorios non valet electio facta ab ħ illicito capitulo etiã ab ignorantibus excõicatos. ꝛ idez est si ñ sunt notorii excõicati dummodo probari possit.isti.n.ignorantes excõicatos in hoc illicito caplo cum consentientibus non debent procedere ad electionẽ faciendam sed debent expectare finem termini statuti a iure. vel dic q̃ statiz ꝛ in eodẽ caplo possunt ignorantes eligere quia ipsi soli sunt capituluz cũ alii ipso iure sint priuati potestate eligẽdi.ar.j̃.e.massana. sed certe illa decre.hoc non dicit. aliis videtur q̃ hec electio ignorantiũ valet si sit in eodem contextu quia alioꝝ electio ẽ mala uel nulla.s̃.e.duduz.j̃.e.congregato. sed ex interuallo non valet nisi vocatis aliis non enī cassatur eoꝝ electio q̃ eligunt cũ excõicatis quia priuati sunt potestate eligendi vel qa voces eoꝝ non prestãt suffragiũ quia cõicant cum excõmunicatis qui priuati sunt.tales enī non remouentur ab eligendo j̃.de cle.exco.mi.si celebrat.sed hec est causa quare non tenet electio eoꝝ quia intendunt eos eligere cum excõicatis qꝺ eẽ non potest.j̃.de offi.dele.cum super.ꝛ videt q̃ etiam si diuersos eligant excõicati ꝛ non excõicati quia scienter admittunt excõicatos ꝛ cum eis coeligere intendunt q̃ non valet electõ etiam non excõicatorum predicta ratõne quia coeligere videtur licet diuersos eligant.ar.ff. de re iudi.duo ex.ff.de arbi. si in tres.ꝛ.l.se.nec est vis siue caplm admittat ad eligendũ ꝛ sic coeligant siue singulares persone capli sciẽter coeligant cũ excõicatis qꝺ apparet si postq̃ sciuerit ī auxiliũ sue electiõis vtantur vocibus excõicatoꝝ.semper.n.cassabitur talis electõ quia qꝺ volunt non possunt ꝛ qꝺ possunt nolunt.j̃. de offi. deleg.cum super. item qꝺ dictũ est in electõnibus spũalibus idem videtur etiã in non spũalibus.s̃.q̃ si excõicati ꝛ non excõicati sunt mixti ad aliqꝺ negociũ vniuersitatis faciendũ q̃ tota potestas recidit in non excõicatos qa nulla ratio diuersitatis videtur licet aliqui dicant contra.sed si non est factum vniuersitatis sed alis cõe tunc non recidit potestas in non excõicatos quia excõicatus nomine suo bene constituit procuratorẽ.j̃.de iudi.intelleximus.sed non in factis vniuersitatis quia non est eius membrũ sed ab ea precisum cum interdict̃ aut non excõicatis bene possunt alia negocia preter electões facere puta procuratões contractus ꝛ huiusmodi qui ab eis non prohibentur etiam in negociis vniuersitatis.si autẽ non sunt notorii excõicati nec probari potest tunc non soluz non sunt expellendi a caplo sed etiam vocandi ꝛ ħ bene probant̃ j̃.de procu.c.fi.vi.q.ii.c.i.ꝛ.ii.xxiii.q.iiii.iubemus. si autem capitulum vel maior pars vocauerit ignoranter notorios

excõicatos tunc valet nihilominus electio facta ut in isto.c. sed tamen in hoc casu propter presumptõem contrariã caplo incumbit probatio uel maiori parti q ignorauerunt. ar.ĩ.ut ecclie.bene.c.vno.lxxxii.di.proposuisti.sed in hoc casu si aliqui sunt in capitulo qui sciũt aliquos notorie excõicatos vel de quibus probari potest q sunt excõicati nihilominus voces eorum prestabunt sibi suffragia dũmodo scientes excommunicatos non cõsenserint expresse q excõicati vocarent ad caplm.tacitus.n.consensus scientiũ uel presentia non obest. cum etiã si contradicerent uel protestarent ignorantes nõ cogerent propter dictũ eorũ nec etiã deberent cessare a uocatione eor̃ t eodem modo si aliqui de scientibus non interfuerunt electioni.hor̃ enĩ scientiũ electio tenet t voces eorũ prestant suffragiũ nec coeligunt cũ excõicatis quia ħ non intendunt sed per se tantũ quia non est in potestate eorũ eos admittere vel expellĕ.sed dices debere eis imputari qui probare possunt t non probant. ℟ñ.non est verũ quia non est presens coram quo probent cum caplm in ħ non sit iudex.itez nemo cogitur aliũ accusare.C.ut nemo inui.age.l.i.t sicut non cogitur accusare sic nec appellare quia non prodesset nisi appellatõem prosequeretur q esset agere.ĩ.de appel.cum sit romana.fatemur tamẽ q si appellauerit quia aliquis est ibi notorie excõicatus t in causa appellatõnis probauerit excõicationẽ notoriã q cassabitur quicquid factũ erit post appellationẽ.nec ualet qð dicant q ignorabant eos excõicatos quia debebant deferre appellatõni ex iusta t vera causa interpositẽ.secus autẽ esset si non appellaret sed tantũ caplo denuntiaret aliquos excõicatos interesse electioni quia tunc non cassaretur q fieret post talem denuntiatõem in qua nullius superioris est examen implorandũ.idem dicendũ videtur de interdictis t omnibus aliis quos ius eligere ꝓhibet. sed non intelligĭ de his quos ius uel iudex ab electione repellerit sed tm̃ ab electione non prohibentur.s̃.e.cum vintonien̄.

Criptum est de numero.s. q numerus postulãtium erat duplo maior.partis.eligentiũ plebanũ. reuocatam.ĩ.de censi.olim. pars altera.s.postulantiuz eradien̄.intentionem.s.postulatõnem preferendam electioni.vbi nati.ĩ.de presump.quosdam. consenserint. quia nisi esset de assensu partiũ prius debet constare defensionem partis t reuocatõe cum ex illo constaret si numerus esset duplo maior nec ne. vel dic q beneplacitũ partiũ non habetur ad inquisitõnem quã omnibus modis vult fieri ut supra dictũ est sed ad diffinitõem habetur beneplacitũ quã nõ vult fieri nisi partibus placeat sed si partibus placet fiat fm formam que sequitur.prepositi.isti.n.t si alis ius non haberent in electõne quia vtraq pars consensit q admitterentur suffragium prestabunt voces eor̃.per alios.s.procuratores constitutos ad eligendũ.ex his videtur q aliqui de electoribus possunt facere ꝓmissarios t alii non t q illi qui non faciunt tenent huiusmõi cõpromissarios admittere.sed cõtra videtur quia vno solo contradicente non potest fieri cõpromissum.item si sunt cõpromissarii ergo habent potestatẽ prouidendi ecclesie.ĩ.e.quia propter.qð constat esse falsum quia nec qui cõpromiserunt soli habent potestatem. item fm ħ videt q hec electio partim ex compromisso partim ex scrutinio procedat qð non videtur cõueniens. ſo.dicimus q isti non fuerunt ꝓmissarii sed ꝓcuratores fuerunt quibus aliqui sua vota ꝓmiserant qð licet quãdo ex iusta causa aliquis electõni interesse non potest.ĩ.e.quia ꝓpter. t etiã si solũmodo placet aliis coelectoribus ut ħ t ħ satis apparz ex his que dicuntur hic quia post talem cõmissionẽ votor̃ debet fieri scrutiniũ t non debet attendi in scrutinio quot sunt voces ꝓcuratorz sed quot sunt illi qui vota sua eis ꝓmiserũt ut hic dicitur nam si proprie ꝓmissarii essent quasi donatarii t tamẽ vota eor̃ attenderent t non illorz qui in eos sua vota transtulissent cum ex translatiõe nihil potestatis in eis remansisset vt no.s̃.e.in causis. Sed queres cum sepe contingat q in aliquibus ecclesiis electio non tantũ pertinet ad caplm sed aliquando pro tertia parte pertinet ad caplm pro alia tertia pte ad clerz ciuitatis t pro alia ad prelatos at ħ cum non omnes possint nec debeant interesse electõnis scrutinio propter inc̃ueniens qð sequeret.s.forte clerici soli plures sunt q̃ totũ capitulũ t prelati t sic si eor̃ vota singulariter attenderent nõ solũ tertiã partem sed etiã maiorẽ in electõe habent viz nũquid ergo in hoc casu licebit facere cõpromissarios. ℟ñ.non ꝫ faciant ut hic fecerunt.s.vota sua cõmittant aliquibus ꝓcuratoribus qui postea cum aliis faciant scrutiniũ vel ꝓmissum si compromittendi potestatẽ habent. t si duobus cõmiserint vota sua t tunc vnus poterit consentire in vnũ in scrutinio t alius in alium.ħ non fatemur quia cum quelibet harz trium partiũ quasi vniuersitas censeatur ad electõnem faciendã per procuratorem tantũ quelibet vniuersitas respondebit sed illius vnius vox valebit pro parte tertia.alĩs.n.sequeretur absurditas q eadem vniuersitas sibi ipsi contradiceret per vnum procuratorẽ eligendo alium vel etiã per aliũ aliũ. nec obꝝ hic dicit q admittebant singuli tanq̃ singulares pro suis ecclesiis t non omnes tãq̃ vna vniuersitas quia ħ singuli tãq̃ pro singulis ecclesijs habebant ius t non tanq̃ pro vniuersitate ecclesiarz vel prelatorz.immo plus dicimus q si diuisim caplm aliquibus cõpromissariis conferret potestatẽ t prelati aliis t clerici aliis tamẽ isti quasi compromissarij non possũt eligere quia in nullos singulariter est translata potestas eligẽdi quia nec ipsi transferentes soli sine alijs hanc potestatẽ habebant sed nec in omnes translata est quia simul in omnes transferre noluerũt.fatemur tamẽ q si in omnes trãsferre vellent possunt t non solũ eodem tempe sed etiã in diuerso. ar. ff.de ser.ru.predi.per fundũ.ff.cõia predi.receptũ. ꝓcuratores autem t simul t diuisim constituere possunt ad ħ ut vice eor̃ eligant.totq̃.no.q si vnus pro pluribus admittitur tãtũ potest ille solus siue vox eius q si omnes voces suas dedissent.t ħ intelligimus q omnes tanq̃ singuli habeant singulas voces.aliud.n.esset si vniuersitas prelatorz haberet tm̃ vnã vocem vel duas licet plures essent prelati. duplo.i.duas partes.sufficit.n.q postulatus habeat duas partes t nõ est necesse q plus habeat.item videt q etiã si ab vno solo electio fiat q electio debeat preferri cum postulatio non tam iusticie q̃ gratie innitat̃.electio autez tantũ iusticie.ĩ.de postul. bone.i.sed ħ ar.non valet.nam presentatio simlr innitit̃ gratie.xvi.q.iii.si quis.t tamen si non admittitur fit iniuria presẽtato.xvi.q.vii.decernimus.t ideo agit contra non admittentem eum.ĩ.de iurepa.pastoralis.t idem in postulatõne.arg. ad idem.ff.de aqua cot.l.i.§.pe.t dic ea que hic dicunt̃ locũ habere in electoribus t in iur̃ qð ad electores pertinet t qð ex electione t electoribus acquiritur. ius autẽ confirmatoris dispensatoris uel alterius superioris nõ tangit̃ i hac decre. imo in optõne eius remanet sicut t ante hanc decre.erat vtrũ velit confirmare uel dispensare nec ne.s̃.de postu.bone.minime.hic habes notabile q quãdo in vacatione aliqua contingit fieri vnam postulatõnem t vnam electõem q non fuat̃ illa regula q is eligatur qui a maiori t saniori parte fuerit nominatus.t itez habes aliud q peccante maiori parte in postulatõe ius eligendi recidit in minorẽ partem eligentẽ t hoc intelligimus si electio non fiat ex interuallo sed in eodẽ contextu.vel potes dicere non fallere ħ regulã.reputat̃.n.saniorz que eligit illa que postulat.ut no.s̃.e.dudũ.postulantium ignoranter indignum.reprobare. postulatio reprobat̃ qa de indigna persona electio quia non habet tertiam partez capituli que ad minus necessaria est quãdo aliũ nõ delinquũt scienter postulando vel eligendo indignũ.de hoc no.s̃.e.dudũ.maior pars. non intelligas q licet maior pars postulãtiũ uel eligentiũ eligendo indignũ scienter priuata sit potestate eligẽdi q pp hoc aliũ q ignorãtes eũ indignũ ipsũ eligerẽt

eodem modo priuati sunt potestate eligendi. sed h ideo fuit quia maior pars postulantiũ archiepm indignũ priuati sunt potestate eligendi. reliqui qui elegerunt plebanũ sunt maior pars. confirmatur ergo electio plebani in hoc casu non quia illi qui ignorantes archiepm indignũ ipsum elegerunt priuati sunt potestate eligendi. sed quia plebanus maiorẽ partem habuit non ꝓputatis scienter eligentibus indignũ. sed per h videtur ꝙ non solũ si maior pars sed etiam si vnus solus de duplo numero tolleret quia scienter elegissent indignũ ꝙ deberet confirmari electio quia non sublato non remanet duplus numerus. Rñ. non est verũ quia licet priuatus sit potestate eligendi tamen in hac postulatõne iuste admittitur ⁊ iõ cõputandus est ad cõplendũ numeꝝ duplũ licet suffragium non prestaret postulatõni vox eius. secus autẽ diceremus si ꝑmo priuatus potestate eligendi admitteret ignoranter ad postulandũ quia tunc non cõputaret ad numeꝝ duplus cõplendũ. nec est dicenda maior ⁊ sanior tertia pars eligens dignũ dupla postulante indignũ dũmodo tm̃ in vno vel etiã in pluribus excedant postulantes indignũ dũ tamẽ semper remaneat maior numerus ignorantiũ indignũ q̃s sciẽtiũ quia licet si non essent cum eis scienter postulantes indignũ tamẽ ꝑualet postulatõni electio quia non esset ibi duplex numerus si subducerent scienter eligentes indignũ tamen quia eis sunt adiuncti non prevalet quia tertia pars que eligit non fuit caplm immo due ptes que postularunt fuerũt caplm ⁊ ꝑmanserunt caplm licet minor pars de eis deliquerit scienter postulando indignũ. sed si maior sciẽter indignũ postulasset puta ex. xxxiii. xvii. tunc desijsset esse caplm in illis duabus ptibus ⁊ fuisset caplm vel potius maior ⁊ sanior pars capli que elegit. nam tm̃ dicimus vnũ caplm licet maior pars in vnũ consentiant ⁊ minor in aliũ sed tunc dicimus diuersa capitula vl vnũ caplm ⁊ aliud non capitulũ quando due ptes eorũ qui ad electionẽ vocandi sunt in vnã personaꝫ conueniãt ⁊ tertia in aliam. Sed quid si de. xxxii. postulantibus indignũ fuerunt. xvii. scientes indignũ ⁊ alii. xv. ignorantes sed eligentes dignũ fuerunt tm̃. xiiii. Rñdeo postulatõem ⁊ electõnem casſandam exquo duplũ numeꝝ habet inter ignorãtes ⁊ sciẽtes postulatũ dignũ ⁊ maior pars est ignorantiũ postulantiũ indignũ q̃s sint omnes illi qui elegerũt dignũ. sed potest dici sine subtilitatibus h procedendũ ſm lrãm simpliciter seruandã ut sonat. scienter. de hoc no. s. e. dudum. in glo. circa. indignum. indignitate peccati in quo perseuerat. secus si patere tur defectũ tunc. n. non priuarent potestate eligẽdi. s. e. innotuit. nisi cassatã postulatõem iterare vellet. s. de postu. gratũ. debeant. illi qui scienter elegerũt indignũ non alii. priuari. per sententiã si electio fiat ex interuallo. si vero incontinẽti nõ est necessaria sententia ut h. vel melius. i. priuati nuntiari. s. e. cum in cunctis.

E pro defectu tres menses. h est speciale in pastoribus cathedralium ⁊ regularium ecclesiarum in aliis enim necessarius est cursus sex mensium. j. de concess. ꝓben. nulla. ⁊ ibi no. quid sit iustum impedimentũ et istud tempus debet a cõpromissariis obseruari cũ caplm nõ possit eis plus dare q̃s noscat habere. ff. de acqui. re. do. traditio. ⁊ interim caplo currit tempus. nec ob. C. de tẽpo. app. aut. si tñ. quia ibi cõpromissum est de voluntate prescribẽtis ⁊ eius qui prescribit. hic vero tantũ de voluntate eius cui prescribit. negligentia. n. istoꝝ caplo imputatur quia perdit quisius qd̃ per se uel per aliuꝫ non est vsus. ff. quẽad. ser. amit. l. ii. sed cũ capitulũ in culpa non fuit seu i mora quia persona diligenti cõmiserat videt ꝙ si non eligat tunc legitime caplm sit impeditũ ad hoc ut tempus sibi non currat. j. de concess. ꝓben. quia diuersitatem. maxime quando id reuocari non potest quia res non est integra. s. e. in causis. propter quod dicunt aliqui ꝙ impedimentũ ab alio illatũ non imputatur ꝓdictis que in ipsum sibi retulerunt sicut in proximo casu fuit ff. si quis cautio. l. non exigimus. §. qd̃ diximus. quia debuerunt ita ꝓgare cõpromissum ꝙ postea eligere potuissent si cõpromissarii negligentes fuissent in eligendo. vel dicmelius ꝙ si sunt donatarii eoꝝ tantuꝫ impedimentũ attendit ita ꝙ impedimentũ nil operat nec eos negligẽtia excusat secus quando sunt compromissarii quia tunc iur cõpromittentiuꝫ eligere debebant impedimentis mutuis se excusat. donatarii vero sunt quando simplicit eis ꝓuidendi tribuũt potestateꝫ sed ꝓpromissarii quando simplr uel ad tempus id cõmittũt ut vice eoꝝ eligant ut no. j. e. c. quia propter. cathedralis. i. episcopalis. uel regularis. regularem ecclesiaꝫ dicimus ſm ꝙ hic intelligitur quãlibet ecclesiã collegiataꝫ ubi sunt clerici uel conuersi sine proprio viuentes dũmodo sit collegiata et collegii sit electio. non autẽ h intelligimus ꝓprebendi prochiales ecclesias uel dignitates cathedraliũ ecclesiaꝝ preter episcopatũ quia littera h non sonat. item non intelligimus h ꝙ dicit de priorãtibus qui dantur ab abbatibus. quidã tamen hoc qd̃ hic dicit intelligunt de regularibus omnib⁹ sine electio ptineat ad conuentũ sine ad superiorẽ abbatẽ sine quẽlibet aliũ ⁊ non videmus ratõnem diuersitatis. de priorãtibus autem vel certis officiis que sunt in monasterio sub abbate eidem monasterio presidente bene credimus sub hac regula non artari q̃tum ad terminũ triũ mensiũ quia non habet ꝑncipaliter curã. iusto impedimento. secus si iustũ esset impedimentũ. xxviii. di. de siracusane. lxi. di. bene. j. de ꝓce. prebẽ. quia diuersitatem. ar. C. de inoffi. testa. ꝫ maiores. ff. ex qui. cau. ma. l. ꝙ quidẽ. ⁊ si non eligat trãsfert ipso iure electio ad ꝓximũ supiorẽ nec tenet electio postea facta ab eo. j. de sup. ne. prela. licet. ⁊ decre. seq. ⁊ si postea primus eligat ⁊ secund⁹ eodẽ modo cum nulla sit ipso iure prima tenet secunda non j. de sup. neg. prela. c. vlti. Sed quid dices si habuerũt iustũ impedimentũ nunquid transactis tribus mensibus poterũt eligere sine licentia vel oportebit eos impetrare in integ. resti. ⁊ dicunt quidã ꝙ sine vlla restitutione eligere poterunt quia nec currit eis tempus. ar. j. de ꝓcess. preben. quia diuersitatez. alii distinguũt an tale sit impedimentũ ꝙ faciat dormire prescriptõem sicut excõicatio ⁊ tunc locũ habet appellatio supra dicta. j. de ꝓcess. pre. quia diuersitatem. an non faciat eam dormire sed iuuat beneficio restitutõnis in integ. ut in absente cã reipublice ⁊ tunc non poterunt eligere nisi beneficio petito. ⁊ no. j. de prescrip. ex transmissa. tñ h non placet. credimus tm̃ ꝙ non incipit currere h tempus nisi ab eo tempe quo sciuit ecclesiã vacare ⁊ potuit prouidere. sed exquo cepit currere tm̃ aliqua retardatõe consumat cursuꝫ vnde non videt indifferẽter locũ habere hec restitutio in integrũ. sed si postq̃ incepit currere ante finẽ legitimo impedimẽto detineret puta infirmitate uel alio quo ꝓuidere impediret bene consulerẽ sibi restituendũ tempus quo fuit impeditus nisi prius esset alii ecclesia illa collata quia tunc ei non aufert. ar. j. de iurepa. consultatõibus. sed certe ⁊ tunc ei restituet electõ ⁊ prebenda alii auferr licet canonice collata fuerit quia omnia debent reduci ad eũ statũ in quo fuerũt tẽpe quo impetrat restitutõem ⁊ bñ dr̃ quia eligere debuerũt. nam si omnes in caplo dissentiãt ⁊ vn⁹ uel plures qui nullũ postea elegerũt dicant cassata electõe ab vna parte facta ⁊ transacto iã tempe triũ mensiũ se debere eligere maledicunt cũ tunc eligere debuissent. ⁊ etiã si vnus sol⁹ bene elegisset eius electio tenuisset. j. e. congregato. Sed qd dices si non debuit eligere puta postulatus est aliquis bon⁹ a duabus ptibus alii consentire postulatõi nolunt nec eligẽ quia non teneret. s. ꝓxi. c. hi sic. ꝓsident aliqui ꝙ si hi nõ eligant. j. temp⁹ ⁊ postulatio ab aliis facta cassẽt tm̃ electio eis vltra tempus seruẽt cũ eligere non debuerũt. Sed contra potius videt eis imputandũ ꝙ non elegerũt quia per postulatiõnẽ non imponebat necessitas supiori qd̃ approbaret postulatũ. ut no. in ea. decre. vel ꝙ refutaret electõem ⁊ videt idẽ etiã si ponas conuersuꝫ casuꝫ. s. ꝙ si confirmaret postulationem.

Vterius non poterant eligere ⁊ q̄ nisi aliud canonicū obstet confirmare debet postulationē cū alīs qui non elegerunt nec postulatōi ꝓsenserūt tāq̄ contumaces sunt putandi fatemur tamē q̄ et in illis officijs vel ministeriis que ptinent ad collationē abbatis ⁊ vbi cura aiaꝝ non est eps supplebit defectū abbatis non infra tres menses sed infra sex menses. j. de cōcess. prebē. nulla. xviii. q. ii. c. i. **Deuoluatur.** ⁊ ita est corrept̄ū j. de ꝓcess. prebē. dilectus. licet quidā dicant ꝫ. consilio. req̄rere h̄ consiliū est de honestate non de necessitate. ipsius. q̄liter pōt ꝓuideri de eis cū omnes deliquerint non eligendo. Rñ. forte non omnes peccauerūt vel quia non erant presentes vel si erant presentes propter scandalum vel aliā causam dimiserunt eligere infra tempus.

Via propter viduatis. propter istud verbū dicē quidā has formas obseruādas in electōe cuiuscūq̄ persone per quā ꝓtingit ecclesia viduari ⁊ etiā ī plebibus ⁊ capellis dūmodo eedē plebes ⁊ capelle prelatos habeant qui generalem prelatōnem habeant in spūalibus tā in dericos q̄ in laicos prochianos eaꝝ ecclesiaꝝ ⁊ hos p̄latos bene dicimus sponsos. ar. xxi. q. ii. sicut. in canonicis autē et prelatis cathedraliū ecclesiaꝝ qui non habent curā nec prelationē generalē sed in certis tm̄ articulis ⁊ vbi non p̄ mortē p̄latoꝝ inferioꝝ sed per mortē superioꝝ. s. epoꝝ viduant ecclesie non est necesse has formas seruari. quidā tm̄ dicūt q̄ iste forme habent tm̄ locū in cathedralibus ⁊ regularibus ecclesiis ar. ꝫ. c. proxi. **Presentibus omnibus.** de forma est q̄ capl̄z congregeā ⁊ q̄ ō̄ capl̄o aliqui non distincto numero assumātur siue p̄ aliquos de capl̄o siue aliunde ⁊ q̄ ipsi secreto exq̄rant. s. non audientibus aliis preter scrutatores. tm̄ ⁊ preā scrutatores credimus q̄ possent habere duos uel plures testes. excludit̄. n. tm̄ ne capl̄m audiat ⁊ vult q̄ sigillati ⁊ non binis simul euntibus vota cunctoꝝ qui sunt in capl̄o exq̄rāt q̄ibus non obsit si non respondeant vel captiose rñdeant. ff. de inō. acti. de etate. §. qui tacuit. ⁊. §. q̄ autē. ⁊ etiā nō obest quo minus teneat electio si aliqui de capl̄o non requirunt dūmodo suū ꝓtemptū non ꝓsequent ⁊ q̄ uota in scriptis redigantur siue per eosdē scrutatores siue per vnū tabellionē siue p̄ vnū vel duos viros ydoneos cū alīs constare non possit. j. de ꝓbat. q̄m contra. ⁊ q̄ uota scripta mox publicent in cōi. i. in capitulo non credimus ꝫ formā si in capl̄o sunt aliqui extranei puta religiosi vl̄ etiā alii. lxiii. di. obeuntibus. ⁊ q̄ collatō habeat de qua habeā plenius. j. e. in genesi. ⁊ q̄ sequatur electio cōis in capl̄o. naz h̄ est de necessitate forme sed illa que fit coram populo non est de forma ⁊ hoc innuit lr̄a huius. c. in si. vbi dicit statuētes q̄ h̄ preceptū qō vltra formā tē. alii ꝓtradi cūt ⁊ oportet q̄ electio sit cōis. i. ab vno fiat qui potestatē de consuetudine vel voluntate socioꝝ habeat. arg. j. e. in genesi. vtz autē valeat si tardē hec solēnisatio electōnis. no. j. e. publicato. vota autē scrutatoꝝ inquirent ipsi idē nam cuz data sit eis potestas inquirendi vota cūctoꝝ ergo ⁊ sua. ar. ꝫ. e. cū in iure. vel possunt aliis ꝓmittere qui scrutatoꝝ vota scrutent̄ ſz p̄ nobis magis placet. vota aūt infirmoꝝ qui in eadē ciuitate vel claustro eodē iacent ipsi possunt ad eos ire ⁊ requirere q̄ presens ipe esse videā qui in ortis est. ii. q. vi. biduū. ⁊ quia efficatior est vox eius q̄ procuratoris ⁊ dulcius est bibere de fonte q̄ de riuulo. ar. lxxvi. di. c. ieiunū. ⁊ credimus sufficere si in scrutinio rñdeat nec est necesse q̄ postea requirat̄ in collatōe vel in aliis que possunt p̄ alios fieri vel si magis eis placet possunt per se ꝓcuratores constituere per quos sue volūtates scrutabunt̄ ut h̄. sed q̄ scrutatores sint fide digni non ē de forma. item q̄ ille eligat̄ in quē maior ⁊ sanior ps ꝓsenserit ꝫ. e. auditis. ⁊ h̄ licet. n. post multi consentiāt non valz. ut no. j. e. ecclesia. vbi aūt per ꝓmissuz sit electio non est necesse fieri collatōem vel electōem in capl̄o sed sufficit q̄ vbicūq̄ fuerint cōpromissarii viduate ecclesie ꝓuideant de pastore ⁊ iō caute dr̄ prouideant non eligant tm̄ alii ꝓtradicūt ⁊ ar. habēt

pro se quia licet dñs ꝓuidisset de rectore filiis israel tm̄ synagogā vocari precepit ut corā eo publicaret. viii. q. i. licet. item non possunt plus iuris in alios transferre q̄ ipsi habeant ſz ipsi debent eligere in ecclesia cathedrali. ꝫ. e. q̄ sicut. in ꝓnc. et c. bone me. ma. xxiii. di. in nomine. ergo ⁊ illi quibus dāt potestatē eligēdi. sed ꝓmi rñdent q̄ corā populo facienda ē publicatio sed illa electio que debet fieri corā capl̄o si ꝓcessuz est p̄ scrutiniū potest fieri vbicūq̄ sicut si ꝓcedit̄ per ꝓpromissuz qz potius dicenda est ꝓuisio q̄ electio. ar. qz illi qui ꝓuidebant olim de iure sic faciebant. lxiii. di. lectis. reatina. nobis. cū longe. j. de appel. qua fronte. nam quidā dicunt illos posse alii prouidere qui h̄ habent iure suo. s. consuetudine vel p̄ uilegio ⁊ sic loquūtur premissa capl̄a qui autez ex ꝓpromisso ꝓcedūt ibi debēt eligere ubi qui ꝓpromiserūt eligere tenebāt ⁊ qz non potuerūt aliud transferre q̄ habebāt. xvi. q. i. si qs. ⁊ h̄ est tutius. **assumatur.** quare h̄ circuitus habeā cum sicut ꝓueniunt de electoribus sic possunt de prelato ꝓuenire. Rñ. multi difficilius cōuenirent in prelatū q̄ in electores. p̄terea aliqui timidi malū noīarent in publico ⁊ tm̄ bonū noīabunt in p̄uato. itē remouet̄ appellatio quā quidā faciebāt ne post noīatōnem vel electōem suā alius eligeret. ꝫ. e. cōsideraui. tres. si ꝓmode potest fieri alioqn duo vel vnus. ar. in aut̄. de sanc. epi. §. i. Sed quid si tm̄ tres vel duo sunt in capl̄o quo modo eligent tres. Rñ. illi tres vel duo ꝓueniāt in capitulo ⁊ ipsi inuicem ipso facto constituāt se scrutatores ⁊ vnus aliū inquirat si sunt duo. sed si sunt tres possunt duo vnuz facere scrutatorē. ar. ad h̄ quia si scrutatores inuicē possunt se inquirere eodē mō predicti tres uel duo. Sed quid si vnus solus sit in quē ius recidit eligendi. rñdeo ille solus vocatis testib⁹ dicet votū suū ⁊ postea eliget ⁊ electōem publicabit. vel dic q̄ hec constitutio non habet locū nisi vbi sunt quatuor admīn⁹ qō ex eo apparet quia dixit assumant̄ tres fide digni. p̄terea dicit presentibus omnibus q̄ ad minus de tribus intelligi oportet. vbi igitur pautiores sunt possunt eligere quemcūq̄ volunt dūmodo mutuus ꝓsensus hinc inde ꝓueniat ⁊ h̄ cōstet. ⁊ no. q̄ hec decre. non ꝓhibet q̄ si p̄mi scrutatores infirmant̄ uel alis recedūt qn alii scrutatores eis succedant ⁊ inq̄rent vota non inquisitoꝝ. item si non potest fieri vna die fiat in continuata. **De collegio.** electoꝝ accidit. n. q̄nq̄ q̄ huius collegiū non tm̄ facit capl̄m maioris ecclesie sed omnes illi q̄ de iure uel de consuetudine vocē habent in electōe. ꝫ. e. scripti. ⁊. ꝫ. qō postu. bone. **cunctorum.** vota scrutatoꝝ vel ipsi interse inquirent uel aliis de capl̄o ꝓmittetur. item hic apparet q̄ scrutatores noīatim debent singulos vocare ad scrutiniuz nec sufficit generalit̄ vocare sic. s. venite ad scrutiniū qui scrutandi remansistis. item vocandi sunt non tm̄ qui sunt in capitulo sed etiā qui ex̄ capl̄m sunt si videri possunt. ar. insti. de re. diui. §. examen. etiā si non possunt videri ⁊ sunt circa capitulū ⁊ illi de capl̄o h̄ sciuerint quia si aliter fieret esset malicia que oīo in electōnibus est vitanda. **redacta.** per aliquē ex se vel tabellionē etiā extraneuz sic uidi. **mox.** anteq̄ diuertant ad alios actus. C. qui testa. fa. pos. cū antiquitas. de hoc no. j. e. publicato. **publicent.** ipsi omnes scrutatores vel ps eoꝝ vel ipsuz capl̄m non enī est de forma per quā fiat. interiecto ne ꝓcedat̄ ad electōnem sed bene possz appellari ne eligatur qui est tali crie irretitus. ꝫ. e. cum nobis. sed nihilominus electio de bono ⁊ non cassabit̄ nisi ꝓbetur malus. j. de his que fi. a ma. par. ca. c. i. **collatione.** numeri ad numeꝝ. zeli ad zelū. meriti ad meritū. vt. j. e. in genesi. ⁊ credim⁹ q̄ si facto scrutinio obijceret̄ q̄ aliqui requisiti non habent vocē in electōne ⁊ ideo nō augent numeꝝ plene facienda est collatio ut ibidē dr̄. alioqn. i. si nō obijcit̄ non est de necessitate iuris q̄ plene in capl̄o fiat collatio ⁊ si statim potest sciri veritas bonū est tm̄ ⁊ si obmittat̄ collatio plena etiā quādo aliquid obijcit̄ nihilominus tenet electio. j. de his que fi. a ma. p. ca. c. i. **eligatur** anteq̄ ad alia diuertāt. j. e. cū post. solēnit̄ publicata electōe

in caplo ⁊ cõiter.i.ab vno vice omniuꝫ.ꝯ.e.in geneſi. et.p.i.
ſanctoꝝ.ꝯ.e.eccleſia.uel ſaltem.ſola ꝑma forma eſt de neceſſi-
tate.alias.n.non inuenīt etiã vno contradicente.ſ.ad cõpro-
miſſũ.⁊ ꝟ vidimus.iuris.etiã ex̄ collegiũ.non ualeat. ipſo
iure.ꝯ.e.in geneſi.per inſpiratõnem. hec non eſt forma ſed
vbicũqꝫ cognitũ fuerit electõem per inſpiratõem factã ꝓfirma
bit quia ſi dei ſpũ agunt.⁊c̄.ꝯ.de regu.⁊ tranſ.ad re.licet. xix
q.i.due.⁊ videt eſſe p inſpiratõnem ⁊ ſi duo vel tres noiaue-
runt eligendũ nihilominus ſit p inſpiratõez.ſed ſi aliquãdo
interrogeī vis talem uel etiã ſi maior pars nomiet ſigillatim
non ſit per inſpiratõem dei ſed homis inſtigatiõe facta preſu
mit.p̄uentur.neceſſaria eſt p̄uatio per ſniam qñ ex inter-
uallo facienda eſt electio.ſecus ſi incontinenti.de hoc no.ſ.
e.dudũ.⁊ no.ꝯ.e.cumanã. ꝟ dixerũt quidã q ꝓ illi qui nõ pec
cauerunt in electõne etiã ſi ſint mínor ps habent ꝓditõem ex
hac decre.vel offi.iudi. ꝯ delinquẽtes in forma ut p̄uentur
p ſniam poteſtate eligendi ea vice ⁊ ad eos ſolos qui non de
linquerunt detur per eandẽ ſniaz poteſtas eligendi ar.ꝓ eis
quia certũ eſt q eligentes contra formã p̄uandi ſunt poteſta
te eligendi ergo ſoli non eligendi ſunt reputandi caplm quo
ad electõez faciendã ⁊ in eos ſolos recidit ius eligendi. lxv.
di.c.fi.ff.q cuiuſqꝫ vniuer.ſicut.item electio facta ꝯ formã nl̄
la eſt ipſo iure.ut ꝟ.ꝯ.e.in geneſi.ergo non impedit gn illi q
non peccauerũt poſſint eligere ergo electio eſt apud non deli
quentes in forma ⁊ inde eſt ut dicunt q tenet electio ab eis
facta ſiue incõtinenti ſiue ex interuallo.ar.ff. de v̄bo.obli.ſi
dari ſtipuler.alii dicunt q ſi ꝟ qui non delinquerũt ſẽ pauti
oꝛes quã illi qui delinquerunt ꝯ formã eligendo licet electio
talis ſit nulla ut ꝟ tñ ex interuallo non poſſunt eligere niſi cõ
munit cũ p̄ioꝛibus ⁊ delinquẽtibus.ſ.e.auditis.vbi no. et
q̄tum ad hoc ſatis bene dicere videt ſed ⁊ addunt q noie
ſuo mínor ps que non peccauit ꝯ formã el gendo nullã acti
onẽ vel offi.iudi.implorare poſſunt ut maior ps p̄uet pote-
ſtate eligendi uel vbi ſibi det poteſtas ſed noie eccleſie poſſẽ
denuntiare ꝟ ſupioꝛi ⁊ ſupioꝛ bene tenebit ſibi imponer̄ hãc
penã ſed tñ q minori pti adiudicet poteſtas eligendi ꝟ non
tenebit per ſniam qꝛ nec vllo iure ꝟ cauet nec vnq̄ factũ inue
nit. Sed dices ꝟ oportere dici ex neceſſitate quia cũ capli ſit
electio ⁊ in pautioꝛes non peccãtes reciderit ius eligendi er-
go ipſi eligent.ſed ipi rñdent q facta caſſatõe ⁊ male eligẽtes
⁊ bene omnes ſimul faciũt vnũ caplm vnde minor ps nõ po
teſt eligere niſi maiori reſtituat poteſtas eligendi qꝛ cũ maior
pars deliquit totũ caplm deliquiſſe v̄ ⁊ ideo devoluit pote
ſtas eligendi ad ꝓximũ ſupioꝛẽ.aut.de ſanctiſ.epi.§.ſi quis
oratoriũ.nec mireris q non delinquens punit ꝓpter delin-
quentẽ.qꝛ ſimile hẽs.ſ.e.ſcriptũ.in ſi.ar.vi.q.i.§.verum.xv.
q.vi.cum multe.tamẽ plus ratõi ꝓſonũ v̄ q minor ps ager̄
poſſit ad hãc penã ex hac decre.anteq̄ ꝓuideat eccleſie. ſed
⁊ aliud adjiciunt licet plibus non placeat.ſ.q non delinquẽ
tibus adiudicari debet poteſtas eligendi.immo q plus eſt ſi
ne adiudicatõe ꝟ ipſo q maior ps p̄uat poteſtate eligendi
devoluit ad minorẽ.ar.ff. q cuiuſqꝫ vniuer.ſicut. Sed q̄ro
ſi maior ps que elegit ꝯ formã velit reſilire a ſua electõne vel
quia electus non ꝓſentit vel ſi conſentit poſtea renũtiat queri
vtꝫ poſſit de nouo eligere ꝯdicente ⁊ appellante altera parte
ex ea cauſa uos non poteſtis eligere quia eſtis ꝓuandi ⁊ ad
nos eſt devoluenda eligendi poteſtas.⁊ dicunt quidã q nõ
valet coꝝ electio quia in delictis non prodeſt penitentiare in
forenſi iudicio.C.de apoſta.is qui.cũ ſuis ꝓcoꝛ. item ſi dice-
ret ꝯriũ abſurdũ ſequi videtur q in optione delinquẽtis ſit
poſt perpetratũ delictũ effugere penitentiã a lege impoſitam
item pro eis etiã eſt q ſi aliquis fecit furtũ uel rapinã licet ve
lit rem furtiuã reſtituere tamẽ ꝓpter hoc non euitabit penam
dupli uel quadrupli.ff.de furt.qui ea mente.ff.vi bo.rapt.l.
pe.ar.ꝯ.ff.de publica.l.i.ff.de here.manichcos.item ꝓ eis ẽ
q dicit.l.q ſi res obligata eſt reſtitutõni alienari non poteſt.
C.de fideicõ.l.ſi.vltra mediũ.eadẽ rõne cum iſta electio obli
gata ſit reſtitutõi quia debet redire ad non delinquẽtes vlte-
rius eligere non poſſent.ad idem facit.ff.de adiec.in diẽ ubi
§.ſi.vbi dicit q ſi ego vendidi fundũ ſub adiect. in diẽ puta
ut ſi melioꝛ conditio vſqꝫ ad certũ tempus offert q res eſſet ī
empta.ſi autẽ.ꝯ.illud tẽpus p̄efixũ ipſe emptoꝛ alii vendide-
rit vel obligauerit rem ſic emptã licet teneat talis contractus
q factus eſt a dño ſi tamẽ extiterit conditõ.ſ. q alius melio-
rẽ offerat conditõem reuocato primo contractu poterit ſic rẽ
venditã vel obligatã recupare.a ſili ꝟ licet poſſet dici q tene-
ret electio facta ab his qui deliquerũt quia penes eos erat po
teſtas eligendi.ſed tamẽ illi qui non deliquerũt ⁊ ad quos dꝫ
poteſtas eligendi devolui ꝟ poterat non ob.electõe facta ab
his qui poteſtatẽ habebãt ſed ea p̄ius irritata dabit eis po-
teſtas eligendi.ad idem facit qꝛ alienata in fraudẽ patronoꝝ
⁊ creditoꝝ reuocant̄ licet dñi fuerint qui alienarent.ut.ff. de
his que in frau.cred.⁊ de iurepa.immo plus eſt qꝛ etiã ea q̄
non ſunt alienata.i.donata uel legata in fraudẽ ſi tñ fraus ẽ
ipſo facto reuocant̄.ff.que in frau.cre.omnes.§.lutius.itẽ ad
idem facit q exquo ſemel ꝓmiſſa eſt ſtipulatõ vlterius purga
ri non poteſt.ff.de ar.celſus.alii vo dicunt ⁊ ut v̄ melius q
electio eoꝝ tenet dũmodo fiat ſine ſuſpitõe pene nec in fraud̃
legis fiat nec in fraudẽ non eligentiũ que ſuſpitio vix habet.
⁊ hoc ideo quia facta eſt ab his qui poteſtatẽ habẽt eligendi
⁊ quia effectũ conatus non habuit.ar.op.ff.de in ius vo. q̄ꝫ
uis.ff.de his qui no.infa.qui aũt.ff.ſi quis cau. ⁊ ſi poſt.C.
de appel.ſi quis li.item v̄ quaſi determinata hec queſtio.C.
de do.poſt con.C.de bo.pro.ſi quis poſt banc. ubi dr̄ q lꝫ
lex p̄ecipiat q qui ꝓmiſerit capitale crimẽ bona eius publi-
cent̄ tamẽ ſi ante ſniaz alienet bona ſua tenet alienatõ dũmõ
alienatio fiat ſine ſuſpitõne pene.ff.de dona.ſi aliquis.iſta ãt
ſuſpitio ſemp videt q ceſſet in electõibus dũmodo de bonis
pſonis ꝓuideant cũ in eis ſemp periculoſa eſt mora.ꝯ.de ap
pel.oblate.in ſi.⁊ ideo non mala ſuſpitio ſed bona fides p̄e
ſumit.item facit pro eis.C.de pac.inter emptoꝝ.l.i.⁊.ii.C.ꝺ
dona.ante nup.cũ autẽ.C.de iure do.etiã .vbi dr̄. q ſi ven-
dit vel donat̄ res ſub tali pacto q aliquo caſu ꝓtingente res
donata uel vendita pueniat ad donatoꝝ vel venditoꝝ tamẽ
ſi interim emptoꝛ vel donatarius eandẽ reꝛ ad aliũ alienaue
rit tenet alienatio ⁊ tranſfert̄ dñiuꝫ nec reuocari poteſt. ſed ac
tio p̄e.ver.ꝓpetit ꝯ alienantẽ a ſimili ⁊ ꝟ tenere debet electio
facta ab his penes quos erat poteſtas eligendi. ſed ipſi elec-
toꝛes ſi inueniant̄ in aliquo deliquiſſe punient̄ aliqua pena.
ea autẽ que alii p ſe inducũt non obſunt nobis qꝛ bene fate
mur pro.indelictis non prodeſt penitentia qꝺ verũ intelligo
quia ſi accuſent̄ iſti eligẽtes de crimine punirent̄ non hac pe-
na per banc decre.inflicta ſed alia q̄ꝫ eliget iudex.⁊ eodẽ mõ
rñdeo ad aliud qꝺ per ſe inducebant.ſ.q ex ꝯrio videt ſequi
q in optõne delinquẽtis eſt vitare penã delicti qꝛ non ſic eui
tant penam quia licet non patiant̄ hanc penã patient̄ aliam.
item aliud qꝺ inducunt de fure ⁊ raptoꝛe non obſtat immo
ſi quis bene attendat ꝓcordat eis.nam ⁊ ibi dicunt q ſi quis
poſt furtũ factũ ante ꝓdemnatiõem alienet res ſuas euacua-
bit penã dupli ⁊ quadrupli.ar.predictaꝝ.l. de do.poſt con.
cum ſuis concoꝛ.in ꝟ tñ eſt differentia quia ibi facilius p̄ſu-
mit q faceret alienatõnem propter ſuſpitõnem pene q̄ꝫ in ele
ctionibus.item ibi agenti ꝯ furem nullũ ius datur ſed datũ
tñ declarat q ſtatim furto facto habuit actionẽ ⁊ ius ad qua
druplũ contra furem ſed hi canonici non habent ius in elec-
tione niſi per ſententiã detur.item quaſi expreſſum videt qꝺ
hi dicunt.ſ.e.cum terra.item non obſtat.l.vlti.C.de fideicõ.
quia res que ſubiacent reſtitutõi ex cã fideicõmiſ. obligate ſẽ
⁊ in poteſtate fideicõ.item non ob.qꝺ objicit̄ de venditione
facta ſub pacto.l.ꝓmiſſorie vel adiectõnis in diez vel de alie
natis in fraudẽ creditoꝝ vel patronoꝝ quia illa ſunt ſpẽalia
nec trabuntur ad ꝓſequentiã.item non ob.l.de arbi.celſus.

quia ibi loquit de pena cõmissa certe pone ⁊ in stipulatione bois. sed secus est in pena legis que mitius agit q̃ bõ. ff. de iurepa. qui contra. §. i. ff. de arbi. quid tñ. §. fi. ⁊ l. se. item fm alios idem esset priuatos ⁊ puandos qđ est absurdũ dicere. illud autem penitus. super hoc dicim' q̃ ille qui habet vocem in electõe si est in loco vnde vocari debet nisi voceť q̃ potest facere cassari electõnem q⁹ eo contẽpto facta est. s̃. e. q̃ sic §. i. ⁊. c. venerabilẽ. ⁊. j. e. ecclesia vestra. item dicimus q̃ nõ tenent eũ citare nisi sit in loco de quo citandus est de iure. i. j. duas dictas uel de ꝓsue. que in his prevalet. s̃. de rescrip. nõ nulli. s̃. e. coram. j. e. in genesi. ⁊ si citauerint non tenent eum expectare. s̃. e. cum inter vniuer. item dicimus q̃ si scit vbi est infra loca vnde citari debet tunc debet citari psonalit. si autẽ nesciť vbi est citari debet in loco vbi cõiter morať per publicũ edictũ. j. de cleri. non resi. ex parte. ⁊. c. ex tue. j. de fo. ꝓpe. ex parte. j. de eo qui mit. in pos. si aduersarius. vbi no. item dicimus q̃ si tpe citatõis erat in eo loco vnde citari deberet ſz electõis tpe erat ex̃ fines electoribus deputatos non preiudicat caplo quia non citauit quia non interest citati. item si fuerit tẽpore electõis. j. fines electoribus deputatos sed tpe citatõnis non erat ibi. i. tpe quo alii citabant silr non obest caplo quia habet legitimã excusatiõem q̃ debitã diligentiã habuit in citando eum sicut alios. item si vagipalans est puta q⁹ aliq̃n ẽ infra fines aliquando ex̃ licet aliquo die infra illud tempus quo citatões fiunt infra fines electoribus deputatos non preiudicat caplo. ff. de instit. sed ⁊ si. §. conditõ. tamẽ tutius est i hoc casu citare ad domũ. item dicimus q̃ ille qui absens est si est in loco vnde vocari debet ⁊ detineť iusto impedimento potest constituere ꝓcuratorẽ ⁊ si non admittať ꝓcurator eius q̃ faciet cassari electiõem quia eo absente facta est cũ potuerit esse per se vel per ꝓcuratorẽ quoꝝ altex sufficit ut hic. itẽ plus dicimus q̃ etiã si sit in loco vnde non est vocand etiã si nullũ habet impedimentũ cũ ꝓcuratorẽ constituere potest ad electionẽ ⁊ presentes hunc ꝓcuratorẽ de gratia possunt admittere si volunt. arg. s̃. e. scriptũ. ⁊. c. cũ vintoñ. lxiii. di. obeuntibus. item ar. ad hoc q⁹ si ex toto possunt in aliũ extraneũ transferre potestatẽ eligendi multofortius vnaꝝ vocẽ dare. sed ꝑ. C. ꝺ leg. non dubiũ. x. di. vides fili. vbi dr̃ q̃ quicqd fit lege ꝓhibente debet haberi ꝓ infecto ergo h̃ ꝓcuratio que facta est h̃ canone ꝓhibente ꝓ nulla est habenda ⁊ non solũ h̃ procurato non valet sed nec quicqd ex ea secutũ est ergo nec electõ quã ipse fecit. ut in ea. l. dr̃. so. vere debent bui' ꝓcuratio ⁊ electio haberi ꝓ nulla. i. debent cassari si excipiať ꝑ ipsam qa male facta est anteq̃ ꝓcedať per ipsam sed si non excipiať cũ tñ sibi sciant ꝓpetere exceptõem tenet ꝓcuratio ⁊ quod ꝓ eaꝝ fit siue electio siue aliud. ⁊ vides sile q̃ scde lre post primas impetrate non valẽt. ⁊ tñ nisi excipiať ꝑ eas tenet qđ fit ꝓ eas s̃. de rescrip. cetex. vbi no. ad idem. s̃. de rescrip. sup lris. j. de appel. oblate. item licet non teneat ꝓmissio per metuꝝ facta si tñ postea fit solo non repetiť. ff. ꝺ ꝓdi. ob turpem. ff. ad mace. item si. §. fi. ⁊. l. se. item dicimus q̃ ꝓcu. huiusmõi debent habere spẽale mandatũ ad iurandũ in aia domini qđ dñs credit q̃ tpe electõis erat bona fide sine frau de infra fines qui deputati sunt aduocatões electõnũ ⁊ q̃ iusto impedimẽto tenent quare electõi interesse non potest mõ ⁊ credit vel dubitat q̃ eodẽ impedimento tenebiť tempe quo electio facienda erit ⁊ hoc dicit h̃. §. ⁊ debent exp̃mere impedimen ũ ⁊ fines nec. n. in suo iuramento debent ponere vba iuris. j. de pur. cano. accepimus. illud aũt non placet q̃ possit ꝓstituere ꝓcuratorẽ ad eligendũ nisi ⁊ det ei potestatẽ iurãdi in aia sua quia non venit instructus ⁊ inde sequeret absurditas q̃ vel oporteret caplm congregatũ expectare quousqꝫ nuntius iret ⁊ rediret ab eo vel itex aliũ terminũ electiõi assignare que absurditas in simili casu tollit. lxiii. di. cuꝫ longe. ar. ad hoc. c. di. optatũ. item vr̃ q̃ post prestituꝫ iuramentũ si alius cui vox eius p̃iudicaret vellꝫ ꝓbare q̃ dñs tpe electõis erat in eo loco vnde vocari non debebat vl q̃ non detinebatur iusto impedimento q̃ non sit audiendũ. arg. ff. de do. q̃ si deferẽte. nisi forte dicas aliud in spũalibus vbi revocať quicquid sit per obreptõem etiã per sniam. s̃. de rescrip. dilect'. constitutus. ⁊. c. ad audientiã. vbi no. q̃ si non exegit iuramẽtuꝫ predictũ a ꝓcuratore tunc decetero non possunt nec de loco nec de impedimento excipe quia hanc exceptõeꝫ remisisse videť caplm qñ sibi iuramentũ remisit. ⁊ si dicat q̃ caplꝫ deceptũ fuit ignorãtia facti que etiã pitissimos fallit. ff. de igno. iu. l. ii. puta quia credebat aduersario qui h̃ dicebat dicetur ei q̃ supina fuit eius ignorãtia quia ius talibus ꝓuidebit q̃ possunt exigere iuramentũ per qđ tolleť eius ignorãtia ⁊ veritas apparebit. ꝓmietur. postq̃ ille qui cognouit de electiõe ꝓbauit eligentes qui sunt minor ps ꝓpter peccatũ in forma commissum potestate eligendi maior pars eis non vocatis licite eliget. si autẽ maior pars sit ꝓbata potestate eligendi tunc nõ eliget minor pars nec etiã ordinarius qui priuatõnis sententiã tulit sed papa tñ. j. de concess. prebẽ. quia diversitatẽ. s̃. e. bone memo. alii tñ dicunt q̃ h̃ habet locũ vbi caplm priuať. sed vbi maior pars tñ priuať potestas eligendi devoluit etiã ad minorẽ partem quare. n. non eligerẽ minor pars cũ non sint priuati nec ipso iure nec per sententiã. sed tamẽ bene fatemur q̃ peccante maiori parte in forma q̃ totũ caplm priuari potest quia qđ maior pars facit totũ caplꝫ facere videť. secus autẽ est quando delinquũt eligendo indignã personã sciente quia tunc ꝓp tale delictũ maioris partis non priuať per sententiã caplm cũ non possit delinquere. ff. de dolo. si ex dolo. §. i. ⁊ pene suos debent tenere actores. C. de penis. sancimus ⁊. j. de his que fi. a ma. par. ca. quesiuit. absens. absentes puto etiã si sit in eadẽ villa dũmodo non possit ire ad caplm. in eo. de hoc no. s̃. e. coram. iusto. puta quia timet venire ad caplm. s̃. e. bone memo. magũ. vel egritudine. v. q. iii. si egrotãs vel si voceť ad maius tribunal. ff. de re iudi. ꝑ. si opus. si aũt opus sit relinqueť iudicio capli propter incredulitatẽ. n. capituli introduciť iuramentũ. ar. s̃. e. significasti. j. de iurĩur. ⁊ si christus. ⁊ oportet q̃ itex ad eũ vadat nunc' qui eũ iurare faciat cum. n. psonaliter teneať iurare non tenent illud facere nisi requisitus fuerit. ⁊ si vnus vel plures ꝺ caplo nolint recipe ꝓcuratorẽ sine iuramento eius sed maior pars capli velit admittere valebit vox huius ꝓcuratoris non obstãte ꝓtradictõne minoris partis. ff. ad muni. q̃ maior. ⁊ h̃ dicimus vera ẽt si minor pars offerat se probaturã coram superiore q̃ nullũ iustũ impedimentũ habet. nec est admittenda sup h̃ probatõ coram supiore quia h̃. s̃. ꝓcuratorem eius admittere est arbitriũ capli. vnde si vult eũ admittere non tenetur admittere cõtradictõem cuiusq̃. immo etiã si sciat caplm vel maior pars q̃ nullũ habet impedimentũ tamẽ ꝓcuratorẽ eius admittere potest. s̃. e. scriptũ. nec ob. qđ hic dicit. s. q̃ interdict ius q̃ h̃ non fiat quia h̃ interdictio fit in fauorẽ capli. vnde si vult interdictõem remittere potest quia eius fauore introducta est. ff. ꝺ leg. qđ fa. alii dicunt contra. s. quia si corã superiore ꝓbauerit. nullũ impedimentũ subesse revocabit suffragiũ per eius vocem exhibitũ non autẽ quicquid factũ est post talem ꝑdictionem etiã si super hoc esset appellatũ nisi totũ qđ factũ est penderet ex voce eius quia tunc totũ revocandũ esset. Sed oppones quicqd fit post appellatõem revocandũ est. j. de app. cũ causam. so. illud locũ habet in iudice ubi post appellatõeꝫ desinit esse iudex. sed secus est ex̃ iudiciũ vbi non debꝫ omittere qn iure suo vtať propter aliquã appellatõem q̃tũcumq̃ iustã ⁊ sic h̃ non debet omittere caplm propter aliquã appellatõnem qn ad alia procedat. item licet procedat caplm post appellatõem non tamẽ contra appellatõem que tantũ fuit ne vox absentis per procuratorẽ admitteret. s̃. e. cuꝫ nobis. ⁊ ꝺ in similibus est dicendũ. faciat. absens canonicus ipe. n. dꝫ iurare ꝓ se vel per aliũ qui iuret in animã eius ⁊ de eius mãdato nam tunc ipse iurare videť. ff. de admi. tu. ita. §. gessisse.

vni. quid si nullus velit recipere vices eius. quidã dicunt q̃ cogendus est recipere. alij dicunt q̃ imputari sibi debet ꝛ ꝓ cedant psentes ad electionẽ. ħ autẽ non credimus q̃ de certa persona debeat scribere caplm cũ certa persona ante scrutiniũ non sit exp̃menda ꝛ quia sigillatim debẽt dicere vota sua procuratori autẽ suo bene potest scribere de certa psona. vicem suam. sed nunquid ꝓcura. iste habebit duplicẽ vocem ar. q̃ sic. s̃. e. scriptũ. ꝛ. c. in causis. s̃. de rescrip. pastoralis. ī. ꝺ testi. licet. ff. de condi. ꝛ demõ. fundũ. in ꝓtrariũ videt q̃ iccirco statur iudicio maioris ptis quia per plures melius veritas inquiritur. lxiiii. di. ex̃. ff. de pac. si plures. C. de fideicõ. l. vlt. nam si pares sunt vtrinq; licet cum vnus plures voces hẽat nec zelus neq; rõ facit q̃ vna debeat alteri prevalere. ꝛ ħ eadẽ questio potest fieri in pluribus iudicib' quoꝝ vnus alteri voces suas ꝓmisit. ad hoc respondemus q̃ si est constitutus ꝓ curator qui exp̃rimat consensum absentiũ ꝛ dictũ absentis circa certam aliquã personaꝫ planũ est q̃ duplũ ualet vox eius q̃ alterius ꝛ tunc non est verus ꝓcurator sed nuncius. alii tñ dicunt q̃ non credim' q̃ simplr debẽt ei ꝓmittere vices suas ꝛ nullam personã exp̃rimere ꝛ allegant pro se q̃ eadẽ ratõne ipse idem posset caplo vel scrutatoribus illã personã exp̃mere sed non valet predicta ratio quia vota debent sigillatim inqri q̃ non esset si caplo scriberet q̃ si scriberet scrutatoribus nõ sufficeret q̃ non possunt eũ absentẽ admittere nisi prius capitulũ ħ approbet. ꝛ hoc ipsum satis ħ colligit q̃ si generalit cõmittat ei vices suas. s. ut quicqd fecerit ratũ habeat in hoc casu non est intelligibile qualit̃ per vnã animã possit exp̃mere plures consensus p̃mo dicendo ꝓsentio in talem noie meo et postea ꝓsentio in eundẽ ꝓcuratorio nomine vel etiã in aliuꝫ qꝺ est impossibile simul ꝛ semel ꝓsentire in diuersos. tñ licet ħ subtilitas suffragẽt potest dici fm pinguẽ intellectũ ꝓstitutuꝫ q̃ prevalet electio facta ab illo qui pluriũ voces habet ut ī iuribus ꝑalle. ar. ff. ad sylle. l. i. §. vlti. ꝛ. ff. de op. li. l. si libertus §. vlt. nec est contra naturalẽ equitatẽ q̃ consensus vnius maius suffragiũ prestet q̃ consensus alterius. item dicimus q̃ quando est ꝓcurator ꝛ non ad certã personã eligendã q̃ nõ potest in diuersos consentire sed si de certa psona mandatur tunc potest in diuersos consentire quia tunc non ꝓprie dicit ipse consentire sed ille qui mandauit. item ħ ꝓcurator poterit ꝓmittere qui non est ad certam psonã cum in eũ totũ ius qꝺ habebat transtulerit. sed si fecisset ꝓcuratorẽ ad certã psonã secus quia tunc non intelligit fecisse ꝓcuratorẽ nisi ad formam necessitatis. ff. de ꝓcu. licet. §. si seruus. clamdestinas. que fiunt per insidias uel secreta cõuenticula vl̃ priuatas subscriptões. ī. ut ecclie. bene. ut nostrũ. lxxix. di. c. ii. solenniter. corã populo est. n. corã eis publicãda. viii. q. i. licet. tamẽ nõ credimus cassandã electõem si omittat̃ cum enim ex electõe facta in caplo sit electo ius quesitũ sine culpa sua non admittit illud. lvi. di. satis. publicetur. per quẽcumq; cũ. n. hec publicatio non sit de substantia sufficit per quẽcũq; fieri. i. non teneat eam secretam.

Visquis electioni abusum. nam si de consuetudine vel ꝑuilegio haberet secus. lxiii. di. adrianus. ī. de iurepa. nobis. careat. est. n. irrita. xvi. q. vii. qm̃. ꝛ qui in tm̃ procedit ut inuestituraꝫ de manu laici recipiat minoris excõicatõi subiacet vsq; ad condignã satisfactõem. ut e. c. ꝛ. c. si quis deinceps. ꝛ si ꝯ eum agat̃ de p̃mo debet excõicari. xvi. q. vii. constitutões. dixerunt autẽ aliqui q̃ ineligibilis sit ipso iure. ar hic ꝛ in ꝑalle. c. sed alii dicunt ꝯ sed male. ut ī. de iurepa. ꝓterea. credimus tamẽ epm posse dispensare. ar. ī. de sen. excõi. nuper. ꝛ de iudi. at si clerici. decre. autẽ allega. ꝓterea non ꝯdicit. loquit̃. n. quando quis ecclesiaꝫ ut ꝓprietatẽ non ut beneficiũ recipit de manu laici qui non ita punit̃ sicut qui recipit ut bñficiũ. qui uero electionem. i. quicũq; clerici celebrauerint electõem aliquã per abusuꝫ secularis potestatis. s. q̃ clerici in electõibus epoꝝ uel prelatoꝝ laicos int̃ esse fecerint. ī. e. sacrosancta. ꝛ. c. massana. vel si pr̃ceps laicos sup̃ psonis eligendis requirant clerici ut cõsensuꝫ prestet. s̃. e. cum terra. ꝛ. c. q̃ sicut. vel qui minis potentiũ aliquẽ elegerẽt s̃. e. bone me. mag. suspendat̃. p snĩam. priuati. ipso iure.

Jbil est qꝺ ecclesie dei aiaduersione. diuersepene statuũtur in canonibus circa idigne ꝓmotos ꝛ indigne ꝓmouentes. i. q. i. si qui epi. xxxvi. di. q ecclesiastic̃. l. di. ex penitentibus. lv. di. nullus. lxiiii. di. c. vlti. li. di. c. i. careat. i. carere iudicet. vel dic q̃ eo ipso q̃ dr̃ in sententia supioꝝ negligentẽ fuisse in ꝓfirmatiõe electi ħ ipso sequitur hec pena. qui. siue epi siue inferiores prelati. s̃. de ꝓsue. cũ venerabilis. ꝛ ħ vez est in electis sed in postulatis non. nam cũ postulati non possunt transire sine dispensatiõe nec interiz administratõem habent. electi autẽ iam habent initiatũ matrimoniũ. aut personis. ꝺ iure. n. est q̃ solũ decretũ sufficit ad ꝓbationẽ canonice electõnis. ut no. s̃. e. innotuit. lxi. di. eps. sed ꝓsuetudo ro. ecclie. est q̃ non ꝓfirmat aliquẽ electũ nisi sit psentes apud sedẽ aplicam duo de bis qui interfuerint electioni nisi aliquãdo ex certa scia aliqd de gratia faciat. item dicimus q̃ non est necessaria aliqua citatio qñ petit̃ ꝓfirmatõ electionis ad ħ q̃ ꝓfirmet̃ ut dictũ est ꝛ ita est generalis cõsuetudo. debet enĩ quisq; qui vult ꝯdicere ire ut ꝯdicat ꝓfirmatõni ar. ī. e. statuimus. nec valet si dicat se nescire qñ petijt ꝓfirmationẽ cũ liceat cuilibet p̃uenire ꝛ denũtiare futuꝝ precipitiũ qꝺ fieret si ꝓfirmaret̃ uel ordinaret̃ sicut est in spõsalibus carnalibus. ī. de despon. impu. ad dissoluendũ. item ad hoc facit q̃ mora periculosa est in electõibus. ī. ꝺ appel. oblate. ꝛ. s̃. e. cũ inter vniuer. tamẽ si citent̃ canonici fm generale edictũ ꝛ mittat̃ ut omnes veniant qui volunt dze ꝯ elect. melius est electõ q; difficilius decetero admittent̃. sed solũ decretũ sufficit ad dicendũ aliquid ꝯ electũ nisi de nouo ad eius notitiã pueniret. ar. ī. de eta. accepimus. administrent. isti ex sola electõe administratõem habent a papa. xxiii. di. in noie. C. de v. sig. quidã. circa fi. C. ad trebel. l. pe. ꝛ sic administrare possunt ac si prelati essent ꝓfirmati. alij dicunt q̃ sunt ut visitatores vel ꝓcuratores. s̃. e. cũ nobis. ꝛ custodes. lxi. di. obitũ. vii. q. i. constitutũ. sed obedietiã a subdit̃ recipe non debẽt. Sz pone q̃ isti qui sic administrant post remouent̃ nũqd tenet qꝺ ab eo factũ est. ar. q̃ tenet. s̃. e. querelam. ī. de iurepa. consultatõib' ff. si cer. peta. eius. viii. q. iii. nõne. ff. de ꝓcu. si ꝓcurator. ff. ꝺ offi. preto. barbarius. iii. q. vii. §. tria. ar. ꝯ. ī. de here. fraternitatis. xii. q. ii. alienatões. xxv. q. i. omnia. xii. q. ii. p̃carie. ff. de eo qui pro tu. l. si is. ff. ꝺ re. eo. qui sub tu. l. q̃ neq;. so dicimus q̃ omnes qui habuerũt canonicũ ingressuz licet post fiant heretici uel symoniaci ratũ est qꝺ fit ab eis quousq; tollerat̃. ut in. c. nõne. ī. de do. ꝛ contu. veritatis. nisi forte essent ordinatões vel ꝓsecratões uel alia spũalia que quo ad executionẽ irrite sunt nisi interueniat dispensatio. i. q. i. si quis a symoniac̃. ix. q. i. c. i. ꝛ. ii. ħ nõ placet de symoniac̃ vel nisi esset̃ leges vel ordinatões quas fecisset que in eius obprobriũ cassant̃. ī. de hereti. fraternitatis. multofortius cassant̃ si a principio non haberet canonicũ ingressuz ut q; symoniace vel per intrusionẽ vel scismatice vel quia hereticus vel excõicatus assumptus est uel alias etiã ꝯ ius naturale est electio ꝺ eo facta vel etiã non est ꝓfirmata. alienatões. n. ꝛ ordinatões ab eo facte non valent. ut. xii. q. ii. alienatões. cũ suis ꝓcur. simile in ꝓcuratore. ff. de ꝓcu. si is. ꝛ. ff. de re. eo. q̃ sub tu. vel cu. q̃ nz sed de istis non ꝓfirmatis dicunt aliqui q̃ si aliqua fecerit in iudicio vel etiã ex̃ iudi. ex offi. ut emãcipatões ꝛ filia q̃ ꝓpt̃ errorem cõem ꝛ vtilitatẽ publicã vz. ff. de offi. pre. barbarius q̃uis posset respõderi q̃ ibi iõ tenet quia erat pretor ꝓfirmatus a prefecto pretorio uel ipa electõe sed non ꝓfirmatus nec electus non est prelatus sed fur. ff. ꝺ cu. modestinus. i. q. i. ordinatões. ꝛ. c. si quis neq;. alii dicũt sed non placet q̃ q̃diu est in possessione epatus etiã non ꝓfirmatus valent non solũ predicta sed alia omnia que facit ne illudat̃ contrabentibus

ꝛ quia tanta ſubtilitas de facili verteret in pniciē eccleſie. C. de vbo. ſig. l. cum quidā. C. ad trebel. l. pe. ff. de mi. in inte. reſt. l. ſimiliē. ſed rñdemus q ibi erat heres. item q ſic agebat ꝛc. ff. ad macc. ſi quis. ꝛ dic illā loqui ꝓpter odiū macedō. ꝛ ſatis dici poſſet q id qđ facit iſte qui eſt in poſſeſſione de fructib⁹ ꝛ etiā ſi interim ꝓferret beneficia q propter beneficiū poſſeſſionis bona fide tenet qz h̄ rōne poſſeſſionis ſit ꝛ ad ꝓmoduꝫ poſſeſſionis ptinet. vez ſi bona fide ꝓcipiat qz credit ſuā electionē canonicā ꝛ ſe legitime confirmatā facit fructus ſuos. ff. de vſur. q ſcit. ꝑterea ſalua diſtinctiōe de fructibus que eſt in ſumma ſecus aūt ſi eſſet male fi. C. de rei ven. certū. ſi aūt crederet prelatus ꝛ non eſſet in poſſeſſione ſecus. ĵ. de iurꝑa. cōſultatōibus. alii dicūt tenere q facit in recipiēdo. ſ. ut liberent ei ſoluentes non autē in dando. ſ. qz non agit bis quib⁹ dāt ar. ff. ſi cer. peta. eius qui. ſed potius vī q ſiue bo. fi. poſſeſſori prelato non autē ꝓfirmato ſiue male fidei quis ſoluerit nō liberaꝫ etiā ſi penſiones ānuas ſoluat qz nemo liberaꝫ ſoluēdo alii etiā bone fidei poſſeſſori penſionē. niſi forte eſſet p̄do qui res alterius alicui locaſſet qz tunc forte liberaꝫ colon⁹ ſoluendo etiā predoni. ff. de condi. inde. ſi vrbana. nā ſi aliquis eſt in ruſus in aliqua eccleſia ſine aucte ſuperioris qualis eſt omnis non ꝓfirmatus puta qz ſua aucte occupauit vel alioꝝ potentū quicqd facit non tenet ſiue alienādo ſiue p̄bendas ꝓferendo ſiue agendo ſiue iudicādo nec liberant ei ſoluētes xvi. q. vii. ſi quis de. ſicut etiā non tenerēt ſi a quocūqz exneo fierent. non. n. debent eſſe melioris ꝓditōnis qz vicioſus eſt. ar. 5. ĵ. de iurepa. ꝓſultatōibus. ſed poteſt rñderi ſic qz bona fide poſſidebat ꝛ non tāqz prelatus ſed quaſi patronus qui ꝓfirmatōe non eget ꝛ ideo ꝓmodo poſſeſſionis tā in preſentando qz aliis gaudere debebat. h̄ autē mala fide ꝛ quaſi pla tus qui ꝓfirmatōe eget quā nō hēbat ꝛ iō non valēt que agit nec pōt bonā fidē allegare niſi ꝓfirmatōez uel inſtitutōez habuerit ſupioris prelati. xvi. q. vii. ſicut. 5. e. qualr. ꝛ ſic rñdeo ad id qđ dr̄ q poſſeſſori hereditatis poteſt fieri ſolutio ꝛ cōueniri. C. de peti. here. l. pe. §. quia. nam creditoribus heredi tariis penſionariis ꝛ aliis ſatis vī licitū ignorare hered⁹ mala fide poſſidere cū debeant eū credere bo. fi. niſi ꝓbet 5. ĵ. de p̄ ſūp. dudū. heres autē ſine alicuius aucte qñ vult ꝛ ſola volū tate adit hereditatē ſed in prelato ubi certa forma eſt poſſidē di. ſ. per ꝓfirmatōez ſupioris nemini ignorare licet. vel dic q nulla lege dr̄ q poſſeſſori hereditatis uel alii ſiue ſit bo. ſiue mala fi. poſſeſſor facta ſolutio liberet debitorē. ſed. l. palle. po nit quid iuris ſit ſi agit. ſi autē non ſit intruſus ſua aucte ſed ꝓfirmaꝫ p ſuperiorē cū ex ꝓfirmatiōe poteſtatē recipiat admi niſtrandi. 5. e. tranſmiſſaz ſiue canonica ſit electio ſiue non ēt ſi ſit ſymoniacus ī ordine ꝛ in ipſo beneficio tenebit qcqd cū eo ſit ꝛ rōe officij ratū eſt. xix. di. ſcō. m. ꝛ eſt vez h̄ qđiu tollet raꝫ. vi i. q. vlti. nōne. ꝛ aliis ꝓcor. vel niſi ſnīa vel inhibitio data eſſet 5 eū. ĵ. de dolo. veritatis. vel niſi alꝫ eſſet notoriū cuz ſuſpenſū. ĵ. de re iudi. ad ꝓbandū. xxxii. di. pret. optie hr̄. ĵ. de exceſ. p̄la. tanta. nec repellit talis ab agēdo buⁿ. exceptiōe q non ſit ep̄us ſed fur qz non intrauit p boſtiū canonice electōis cū ipſe ꝛ oīa geſta eius tolleraꝫ aucte ꝛ intentiōe ꝓfirmatoris. ar. op. ff. q cū fal. tu. l. i. §. pe. ff. de mino. ait. §. pmittit. ff. qui. mo. vſu. amit. l. i. §. i. ff. vſu. quē ſi vſu. in p̄nci. ff. que in frau. credi. l. i. ff. de aqua plu. ar. q p̄n. ar. 5. C. de eo q ꝓ tu. l. vlti. vbi expreſſe habes q admittit exceptio 5 tutorē agentē qui non fuit legitīe noīatus. ſed ubi non tuebant facta eius a magiſtratu cū eū non dediſſet. itē obijcit ſi eſt ſymoniac⁹ ergo eſt ſuſpenſus ab officio ꝛ adminiſtratōe ipſo iure ut no. ĵ. de ſy mo. p tuas. ergo nō valent que cū eis fiūt vel ſaltē excipi pōt. Rñ. licet ſit ſuſpēſus a iure tamē facta eius defendunt aucte ꝓfirmatōis niſi eſſet notorius ſymoniacus qz tunc licet ſubditis ab eo recedere. xxxii. di. §. vez. alia etiā de hac mā no. ĵ. 5 offi. dele. cū ſup. excōicatio aūt ꝓpter piculū excōicatōis poterit obſtare agenti ſiue ſit ꝓfirmatus ſiue non. ſed facta ab excōicato tollerato non retractant. ĵ. de do. inter dilect. Sed 5 predicta. ĵ. de teſti. ſup eo. vbi dr̄ q 5 ferentē teſtimoniū excipit de crie. Rñ. q illud. ſ. reddere teſtimoniū lz ſit publicū officiū. ff. de teſti. l. i. ff. quēad. teſta. ap. ſi quis. tñ teſtis illud nō reddit rōe publici officii qđ habet. vel cū reddere teſtimoniū nō ꝓtineaꝫ ſub ꝓfirmatōe in illo non tueꝫ eū pretor qn 5 eum excipiaꝫ ꝛ idē dico in accuſatore. iii. q. v. accuſatiōes. ii. q. vii. querendū. itē dicunt quidā q de quocūqz capitali crie dāna tus fuerit de cetero ſibi obediend⁹ non eſt ut p̄lato nec vz qđ facit ar. op. ff. de bis q no. infa. l. q ait. §. mules. ff. de teſti. leges. tuitio aūt pretoris ualet bis qui 5bunt cū tali prelato et eccleſiis ſed non valet malo prelato.

Tpreterite. neceſſarie. neceſſarie impenſe ſunt ſi ne quibus non valet electōis negociū expediri ut ē mittere ꝓ conſensu electi ꝛ ꝓ ꝓfirmatōe ꝛ ꝓ aduocaꝫ ſi cām tñ habeat. ꝛ generaliꝫ exquo ius dat ei officiū ꝓſequē di electōem oms expēſas quas ſine dolo malo facit recupabunt. ff. de re. ac. in. poſ. p̄tor. §. i. ꝛ. ii. dūmodo ꝓbabilē modū non excedat. ff. de dā. infec. l. inter quos. §. ulti. ꝛ. l. ſe. preterea non faciet delicatas. ff. de pȳ. ac. ſi ſeruos. ꝛ ex his ſ appareat q etiā ſi ſuccubuerit in cauſa cui⁹ electōem ꝓſequit caplm tñ repetet expenſas quas ſine do. ma. fecit ꝛ implorabit offi. iudi. ꝓ his expenſis vel ꝓdi. bui⁹ decre. Si aūt alius preſ caplm ſiue ſit maioꝝ ps ſiue minoꝝ negociū elec ōis ꝓſequit habebit actiōem neg. geſt. non dico ſi ſine do. ma. agat vt dixi in caplo ſed ſi vtiliꝫ adminus quo ad p̄ncipiū agat. ff. de ne. geſt. ſed an vltro. in fi. ꝛ. l. pōponius. nec ſufficit q bo. fi. egerit vel q maioꝝ ſit numerus ꝛ iō p̄ſumit ꝓ eo qz nec ſic habebit expenſas niſi vtiliꝫ egerit vel ad minus incepit vtiliter agē nec. n. ꝓpt hoc vtiliꝫ agit lz h̄ credat vl etiā ab aliis p̄ſumatur. vtiliter aūt dr̄ agere qui male electo uel electōi 5 formam attēptaꝫ 5 dicit. non aūt ſic credimus ſi ſuū ꝓſequit ꝓtemptū vtilius. n. ageꝫ ecclie negociū ſi alꝫ canonice electōi ꝓſentiret ar. 5. ff. de reli. l. i. ꝛ. l. at ſi quis. §. labeo. vacante aūt ep̄atu nihil accipient ſed poſtea accipiant has expenſas ut dictū eſt et ſi ante accepint patiunt hanc penā. ar. ff. qđ me. cā. extat. qui dā tñ dicunt ꝛ melius q interiz poterūt accipe expenſas. ar. h̄. ꝛ. ĵ. de here. ad abolendā. ꝛ no. ĵ. de ma. ꝛ obe. bisqz. qcqd autē ſit caplz faciet expenſ ꝛ poſt repetet ut h̄. Sed qd ſi maioꝝ ps que eligit indignū velit habere expenſ ꝛ minoꝝ eodem mō que dignū elegit. rñ. cū appareat poſt diffinitiōem minorē partē vtiliter geſſiſſe habebit actōem neg. geſt. l. ſic aūt. caplm eodē mō repetet expenſ. ꝓditōe ex hac decre. q̄uis malū elegerit ignorant qz ſufficit q dolus malus abfuerit. ſecus aūt ſi elegiſſent ſcienter indignū. ar. p̄alle. l. ff. de bo. au. iu. po. p̄tor. §. ii. imo plus dicim⁹ q caplm. i. maioꝝ ps ſcienter eligēs indignū reſtituere teneꝫ expeñ. eccliē cuz ei licitū non ſit male alienare vel diſpenſare res eccliē. itē no. q ad h̄ ut caplm poſſit petere expeñ. non ſufficit q maioꝝ ps vel etiā tres ptes q̄ elegerūt vnū illā electōem ꝓſequant ſed eſt neceſſe q ītez cōueniant ꝛ vocent omnes canonici p̄ſentes tā multi qui vnuz elegerūt q̄ pauci qui aliū elegerūt ꝛ tunc diffiniet caplm quā electōm velit ꝓſequi ꝛ illi qui a caplo deſtinabunt ꝓ illa electōe ꝓſequēda expenſas habebūt. ꝛ ſi minoꝝ pti placet q caplm etiā iur̄ ſue electōis portaret p ſuperiorē diffiniēda credimus q tenent facere ꝛ forte niſi faciat non habebit expenſas ſi ſuccūbat in electōe. quā ꝓſequit qz ſupfluas expenſas fecit. nā alꝫ niſi ſic ꝓueniant ꝛ diffiniāt ſeu ordinēt non dicēt expenſe p caplm facte ꝛ ſic non poſſūt petere expenſ. bui⁹ de cretal. bñficio etiā ſi ſint tres ptes que vnā electōem ꝓſequūt nam dr̄ hic quas caplm ꝛc. niſi vtiliter ꝓſequant. tunc petēt actio. neg. geſt. ut. 5. dirimus. capitulum. no. q licet caplm electoꝝ conſtituaꝫ de plibus eccleſijs ſolū tñ caplm cathedralis eccleſie ꝓſequi debet electōem ſicut colligit ex decre. quaz habuiſtis. 5. e. ſcriptū. ubi habes q multi p̄poſiti ꝓueniebāt ad elect. ꝛ ex hac. decre. ubi iſtud ius ſoli capitulo cathedrali

reseruat. negotio. vel mittendo p confirmatõe uel ad electũ ut
cõsentiat. occupent. vacante enĩ epatu oĩs res ecclesie innẽ
tario facto vel apud canonicos vel apud economos custodi
enť. xii. q. ii. si qua. t. c. non liceat. xvi. q. vii. in noua. de hoc
no. ĵ. ut eccle. bene. ut. nostrum.

Um post petitam aliqnãdiu. i. intm̃ q diuer
tant ad alios actos. vel. i. post obtentũ cõsensuz ele
cti t tõ cassať als ex causa licez differre. ar. ĵ. e. pub
licato. ar. C. ff. de vsu. sciẽdũ. ff. d admi. tu. tutor q. §. i. requi
situm. p caplm t male qz aut dissentis t ita non potest eligi
tãq̃ dissentiens aut cõsentit t sic notabiť de ambitõne qd esse
nõ dz. i. q. vi. sicut. C. d epi. si. quẽq̃. secus si p aliquẽ de cão
nicis h non plz qz non est nulla electio lz ptrabať. ĵ. e. publi
ca o. vel e iã si ante requirať eius volũtas qz bene põt rnderť
illud per qd cognoscet eius voluntas. s. q cõsentiet nec est ma
lũ ut eccie laboriũ peat t ifãte. h ãt tõ cassať qz añq̃ cẽt elcõ i
caplo publicã cõsensit electõi ac si fcã eẽt t sic ñ fuit fua fora.

Onstitutis exprimere. t bene exquo. n. petebãt
se debere interesse electõi debuerũt dze cãz petitõis
ff. de excep. rei iud. t an eaď. §. actões. Sz forte di
ces in possessione erat eligẽdi t petebat cassari electõez factã
eis non vocatis. vnde non debebãt cogi dze titulũ sue possess
sionis. C. de peti. here. cogi. sed rñ. regulã illã fallere ppť pre
sumptõem ĵriã. C. de pba. siue. quẽtus. n. interest electõi de
iure. xvi. §. vlti. c. vlti. t psumebať ĵ abbates istos cũ nihil de
beãt iuris in pozibus monasteriis retinere. ĵ. d reli. do. ne ni
mia. deberent. petebãt aũt isti abbates rõe psonaz suaz nõ
rõne monasteriozz suozz se debere interesse electõi abbatis fis
canen. indultum. qd non potuerť. ĵ. de reli. do. ne numia. alť
aũt si essent canonici seculares possent h aliis cedere. ar. s. e.
scriptũ. ĵ. e. cumana. lxiii. di. obeũtibus. Sed potes dze pote
statẽ cedendi esse datã ecclesijs non psonis. sed t psonis vr
spealiť cedi. s. e. cũ vintoñ. xxiii. di. in noie. laicis auctem cõ
cedi ñ pt ĵ. d isti. c. ii. xvi. q. vii. i noua. nec dicit alterius psessioĩs
s. e. officii. sz h vltimũ ñ cdi. ar. xxiii. di. i noie. lxiii. di. c. pe.

Ccleśia uestra maiorem. ar. ĵ. ff. de v. sig. maiorẽ
sed istud pp cstitutõem que dicit q maior ps csen
tire dz. s. e. qz pp. ad electionẽ. solẽnẽ de qua ha
buistis. s. e. qz. consentientiũ. qz nec etiã formã fuauerit qz
non elegerit t qz non hẽbat maiorẽ t sanioẽ ptẽ capli. ut. s.
dictũ est. vel alia causa fuit quã hic scriptã non habemus.

Um in magistrũ. tales abbates in ecclesijs regu
larib' t monasterijs fuer. s. e. officij.

Umana protestatione. h ptestatio qñq̃ pdest.
nã canonicis vel quibuscũq̃ alijs nocet si non pte
stant q timore faciũt cũ sit ibi violentia etiã nõ ma
gna vel occulta forte qz laici se ingerũt electõi violent t bi ad
quos ptinet eligere non audẽt eos repellere qz si non ptesta
rent csentire vident t non tenet electõ. ĵ. e. massana. ĵ. qd me.
cã. c. i. sed si esset magna que caderet in cstantẽ viz etiã post ñ
pmissa ptestatõe pponere possunt. rõem hui' distinctõis nõ
videmus qz ibi nisi fuerit magna violentia. s. que caderet i cõ
stantẽ viz nec cũ ptestatõe nec sine ptestatõne excusat canoni
cos. ĵ. de spon. cũ locũ. sed si fuerit magna violentia ptestatio
bene ostẽdit ai dissensũ. si vo non ptestent canonici h. s. q ñ
fiat eis piudiciũ lz violenti t tales qui non habent ius in elec
tõe vel qui sunt excõicati intersunt electõi ubi aliq rõe possessi
onis interesse debent electõi non rõe ppetať vel qz interee ñ
debẽt qz sunt excõicati t suspensi occulti t ũmiscent se electõi
nõ piudicat bis non ptestatib' qz etiã si ptestant non pdeẽt
eis qz q̃diu tollerant sine denũciatõe vel sunt in possessione
non possunt nec debẽt expelli. viii. q. vlti. nõne. ĵ. d cã pos. cũ
eccia. si aũt dubiũ est an sint in possessione nec ne vel an sint
publice suspẽsi vel excõicati. vel si sit certũ vel si timeť scãdalũ
vel si quacũq̃ iusta cã subest ppter quã piculosũ eẽt eos ex
pellere ab electõe bona erit ptestatio h. s. si sť in possessiõe vel
si nõ sunt excõicati vel suspẽsi valeãt voces eoz. sz ptestatio q
ponit h in decre. piculosa fuit capellanis t dericis cũ si siñ p
testatõe ista interfuissent electõi t elegissent aliquẽ aliũ canõi
ce lz non de iure nz de csuetudine pscripta interesse deberẽt.
tñ ad h q electio teneret sufficeret q essent i possessione. ĵ. de
iurepa. csulta. nec est ĵ. ĵ. de cã pos. cũ eccia. qz ibi illi q erat
in possessione neminẽ eligerũt. nec dr ibi eoz electio cassata sz
canõicoz sibi aduersantiũ qd poti' p nobis. t fz hoc h hẽs
ar. q si aliqs ptestať aliqd ĵ aliũ t ille nõ ĵdicat vr approba
re ptestatõem qd nõ credim' nisi expsse ptestatõi csentiat nã
ptestãti piudicat si ptestãdo aliqd ĵ se dicat. ar. ff. de inť. ac.
de etate. §. i. aľ. no. de h. s. de csti. cũ. Ab. h aũt cozdes fue
rũt de ptestatõe t tõ vtq̃ piudicat. itẽ nõ vr q talis ptestatio
sibi dẽat pdesse cũ factũ ĵdicat ptestatõi. ĵ. de appel. solicitu
dinẽ. s. de csti. cũ. Ab. sed h iusta cã fuit ptestãdi t tõ vz. s.
dubietas iuris illi' qd se hre dicebãt capellani. ĵ. qd me. cã p
latũ. Sed ecce aliquis fatu' aduocatus facit ptestatõnez suã
isto mõ. ptestor q non intẽdo csentire in iurisdictiõez vestrã
tãq̃ in delegatã vel subdelegatã vl ordinariã t saluis bis p
testatõibus a qbus ppter aliq̃ que dicã vel dico recedere nõ
intẽdo peto mihi fieri copiã iurisdictõis t libellũ zc. nos dici
mus q iudex sapiens debz dicere t ego vos vel te statim aucte
q̃ fungoz. ptumacẽ reputo. xi. q. iii. certũ. t ar. ĵ. d iudi. c. i. t. l.
est. ĵ. de v. sig. ex pte. ad intelligentiã v. q si citať nolit stare iu
ri zc. vñ põt excõicari cũ maior sit ista ptumacia q̃ aliq̃ aliaz
sed bñ dicit non intẽdo csentire nisi q̃tũ d iure fuerit t neces
se est. protestatione. si sil' currũt ad interessend electõi duo
quoz vnus dicit q est in possessione bona fide vacãtis pbẽ
de. t alius q dicit q nõ est in possessiõe sed ius habet eius p
bende prudent faciet caplm si vtrũq̃ admittat cũ ptestatõne
q vox eius prestet suffragiũ si pstare dz t non alr sed postea
qñ coza iudice petet confirmatio si cstiterit mõ. s. tpe petite cfir
matõis sic fuisse tpe quo electio fiebat lz tũc ñ cstabat t lz mõ
qñ petit confirmato alit sit vox possidẽtis bona fide pstabit suf
fragiũ t nõ vox veri dñi qz istud cmodũ ptinz ad possessoẽ
bone fidei. s. e. querelã. ĵ. de iurepa. csul. t nõ ad dñm. ĵ. de
cã pos. cũ eccia. qz electo facta a vo dño cassať qñ nulla facta
erat a possessoze bone fi. si ãt tpe electõis cstitisset sic esse sicut
dicebat tũc possessoẽ bone fi. admittere debẽt. si aũt cstaret
caplo q alť eẽt possor male fi. ñ dz cũ vocať ad electiõez sz si
ñ vocať vẽit nõ ẽ eicieď. ĵ. de re. spo. in lris. imo pl' ẽ qz si ad
mittať tñ vox ei' ñ pstat suffragiũ qz nulluz cmodũ ptinz ad
male fi. pos. C. de cdi. ex. l. mala. nec cõparo istos illis q pla
mãdata csentãt quoz nulli obediẽd ẽ. s. de rescrip. cũ ptigat
nec cpã eos agẽtib' duob'. uti pos. vbi ãbob' eq̃lr. pbãtib' iu
dex supsedet snie. t ẽ h' dicti rõ qz i neutro pdcõz possz vnũ
admittẽ t aliũ repellẽ vel ẽt ãbos repellẽ qn alicui fieret p
iudiciũ. sz i cãu nro pp ptestatõez põt ita puideri q nemini
fiet piudiciũ. nec cpo eos depositario t dño sil' currẽtib' ad
depositũ repetend qz logť qñ cstat q ẽ dñs qz ẽ faciẽda ei re
stõ sz h dicť qñ ñ cstat. nec ob. si oppoať quo põt vox illi' q
ñ ẽ i possess. pare suffragiũ. rñ. q cmod electõis t ois ali' fru
ct' ẽ vi dñi ẽt si ñ possidz si null' ali' ẽ i possess. vel sit qd in pos
sess. sz mala fi. ut no. ĵ. de iurepa. csul. iste. n. vtť h cmod. ñ ut
possidẽs sz ut dñs. h ãt va videt i ill' possessorib' male fi. quoz
fcã ñ tuet confirmatõ. vl alr ut no. ĵ. d iurepa. csul. maiorẽ ptẽ
ñ cputat capell' t dicis de qb' nõ fuit. pbatũ q dẽant iteresse
itẽ cũ intť cãonicos t abbates d qb' cstabat q intẽe dẽant es
sẽt. xxi. t tñ. x. csenserť in archid. t. ix. i archiepz neuť hẽbat
maiorẽ ptẽ de. xxi. cãonicis. vox ãt ipi' archid. sibi suffragiũ
nõ pstabat imo oberat qz aliũ ñ eligerat. s. e. n. eligẽ ñ poterat
sz t si sua vox ñ. pdeẽt nec obeẽt tñ csentiẽtes cũ archip. q in
archid. csenťãt silr erãt. x. pbatũ fuerat. dcã. n. testiũ interp
tãda sũt fm q nlli vel min' sũt captiosa. ĵ. d testi. cũ tu fili. ff. d
re. iur. q̃nis. elegisse. alid ẽ daľ scrutatões t alid eligẽ. de iu
re cpetere. q optebat pp ptestõez al ñ pticipãtes. s. e. qz. pp.

Acrosancta. nominãdos. ħ vult dicere q̄ abbas dz nominare duos meliores p̄es totius ordinis ⁊ de illis duob⁹ dz eligere vnū dictus comes. ⁊ p̄t dici q̄ cū in fauorem militū esset ħ inductum. si alis esset ꝺ iure ad arbitrium militis deberet illos duos noīare abbas .C. de leg. qꝺ fauore. sed tñ miles nominaret munus bonū cū etiam in fauorem eccl̄ie sit factū. hoc pactū abbas nō nomiabit eos sed bonos. ⁊ ip̄i p̄ioratui p̄uenientes. alii dicūt q̄ ad arbitrium boni viri recurrendū est. ff. p socio si qs so. collegiata. idē est in nō collegiata. si sic intelligas ut electōe acquirat̄ ius spūale. non obstante. ℨ. j. de iurepatro. nobis. sed solutio est. s̄. e. quod sicut.

Um in ueteri. cū p̄silio. p hec verba voluit papa potius q̄ in tractatu electōis essent. ⁊ suū p̄silium preberent quā p̄sensū q de iuris necessitate expectandus nō videtur. ⁊ qz nō requisierūt ut debuerūt nō tenuit electō tāq̄ post posita forma mandati. ut. j. de ar. cū olim. ff. ꝺ admi. tu. l. cum pater tute. eligentis. p scrutinium uel p̄promissū. ut ħ colligitur. nam ħ non redarguitur p̄promissū. sed q̄ nō fuit p̄silium requisitū. sed queres qñ debuit requiri eoꝝ p̄silium. ⁊ a qbus s. a capitulo an a p̄promissariis. ⁊ videt̄ q̄ a capitulo. cū ip̄is scribatur q̄ eorum p̄silio requirant. Itē videtur q̄ ante p̄promissum esset eoꝝ p̄silio requirendum. cū etiam in p̄promissariis eligendis posset esse periculū. sicut ex tenore decr. huj⁹ colligitur. Item videtur q̄ sufficiat si p̄promissarii eoꝝ p̄silium requirant. ar. ff. de admi. tu. ita. §. gessisse. nec est necesse sup cōpmisso requiri p̄silium eoꝝ. ⁊ sufficit q̄cunq̄ regrere. dum modo non nimis tardet ut hic. alii dicūt q̄ sup omibus accessoriis electōis requirendū est p̄silium eoꝝ. ex quo in p̄ncipali requirendum est ar. j. de. off. del̄. preterea. ff. iudi. solui. iaz tñ §. in hac. ar. j. de ar. cum olim. nec possūt eligere p̄ p̄promissū uel etiā scrutiniū secretum in ħ casu. sed p̄blice p̄siliariis p̄ntibus dicent uota sua. nam cū hic sint spēales del̄. nō est necesse seruari formā. sicut si esset ibi papa. ar. C. de testamen. omniū. nec obstat q̄ dicat̄ hic nō reprehendi p̄promissū. cū dicamus reprehendi nisi factū sit de p̄silio p̄siliarioꝝ. verbum enī q̄ seq̄t in tractatu electōis innuit p̄silium requiri ⁊ añ ⁊ post. quādo tractabit̄. alis. n. dicitur clandestina electō. ar. lxix. si qs papa. p̄us dictum magis placet. nec videtur necesse eos admittere ad tractatum cū sufficiat p̄petenti tpe p̄siliuz requirere. ⁊ expectare etiam post tractatum p̄promissarioꝝ. secus si diceret tractetis ⁊ eligat̄ cum p̄silio taliū. ⁊ ita loquit̄ decr. j. de ar. cū oliz. Item forte posset dici si mandaret celebret̄ electōem. vl̄ eligat̄ cum p̄silio taliū. quia tūc non solū de p̄sona sed ⁊ de forma ⁊ omibus aliis p̄silium regreret. ar. ff. de admi. tu. p̄ tu. sed qz ħ decr. videtur p̄trariū innuere ℨrium tene. Si aūt p̄ scrutinium tūc requirendū est p̄siliū in p̄munī anteq̄ ad scrutinium p̄cedant. nec obest si dicas qꝺ postea aliuz eligeret. qz in nullo casu tenent̄ eoꝝ p̄silio stare. sed si post scrutiniū eos in collatione requirant. laudo. sed si añ nollet requirere. tunc tantum non credrē sufficere. cū tūc videret̄ eoꝝ p̄silium delusoriū. cū bis qui in scrutinio maiorem p̄tē habēt debeat eligi. j. e. publica. s̄. e. quia pp. sed si mandaret̄ q̄ cū eoꝝ p̄silio assensu obtento eligerent. tūc satꝭ videtur q̄ non astringant̄ ad formas p̄stitutōis. alii tñ dicunt quod post̄q̄ p̄siliū eoꝝ obtinuerunt de certa p̄sona. tūc illū eligerit p unā de formis. Causa dele. banc metam nō redarguimus. socioꝝ. sed ⁊ si ip̄ius abbatis sancti benigni p̄siliū requirere debuerūt ſm formā l̄rāꝝ domi pape. p̄sensū aūt si requirerent nulla esset postea electō. s̄. e. cū post. alii tamē dicunt non esse requirendū p̄siliū abbat̄ sancti benigni quem intelligere intendebāt. ꝑponēte. ⁊ bene. uno p̄ se ⁊ p̄ aliis. uel p̄ se tantū. nam ⁊ si alii vellēt p̄sentire quod eoꝝ p̄siliū in tractatu non requiret̄. tñ tertius non tenet̄ stare eoꝝ voluntati. cū quilibet teneat̄ implere mandatū pape. etiaz si alii voluūt. ut no. s̄. de rescrip. eam te. festinantur. ⁊ bene. ff. de ām. tu. tutor. qui re. ff. de vsur̄. sciendū. Requisitum. cō petenti tpe. etiā responsū expectatur. ut. j. sequit̄. in tractatu. insti. de au. tu. §. tutor. xii. q. ii. sine exceptōe. nō competēti. ñ p̄petēt tps appellat oē q̄ ē ita breue q̄ cū deliberatōe p̄siliū dare non p̄t. uel nō p̄petens esse dicit omē q̄ est ex̄ tractatuz uel q̄ est dum durat ptās ꝓuidendi. sed requirit̄ tali tpe q̄ ꝺ lusoriū uidetur. s. postq̄ p̄cordarūt ⁊ de certa p̄sona eligenda statuerunt.

Ongregatio. qui. s. cantor. in eum. s. cantorem. aliū. s. decanum. postmodum. anteq̄ diuerterent ad alios actus p̄cedentes tñ ex eodem scrutinio. ⁊ durante eodē p̄textu electionis. alis nō deberet fieri scꝺa. p̄ma nō cassata. ut. s̄. e. p̄sideraūimus. ⁊ no. de boc. s̄. e. dudū. uel dic vbi p̄ma nulla est ip̄o iur̄. si fiat scꝺa ex interuallo tenet. p̄ficias dicunt quidam ħ p̄tingere. quia plures scient̄ eligerūt indignum. s̄. e. innotuit. sed nos dicim⁹ idē dūmodo in eodē contextu fiat utraq̄ electō etiā si ignorant̄ eligerunt indignū. ar. s̄. e. scriptum. ip̄o enim facto apparet minorē p̄tem saniorē. vnꝺ eius electō p̄fertur. s̄. e. dudū. ar. j. e. eccl̄esia nr̄a. nisi forte numerus in duplo excederet. tūc enim non p̄firmaret̄ electō minoris p̄tis nisi ꝓbaretur eos scient̄ elegisse indignum. ut. s̄. e. scriptum. ⁊ no. ꝺ boc. s̄. e. dudum.

Vdum eccl̄esia. rothomagen̄. ꝓcuratore. no. electore. p̄ petere p̄firmatōem. sic. s̄. e. cū int̄ dilec. ⁊ c. cum dilecti. sed ⁊ ip̄e electus p̄t petere. s̄. e. cum int̄ R. electōnem. no. illos q̄ se opponunt electōibus posse excipere uel agere. etiam nullo agente ꝓ electo siue postulando p̄firmatōem siue p̄secratōem. ħ eni nullus agebat ul̄ aliq̄d ꝓ electo petebat. sed cōtradictores tñ se opposuerūt q̄ ex eo apparet. quia non dicitur ħ q̄ aliquid opponerent ℨ petitōnem p̄firmatōnis uel p̄secratōnis. sed ꝓponebant ℨ electōnem q̄ iam facta erat. ⁊ quia responsio electi sequitur post oppositōnem contradictoꝝ. ⁊ hoc melius apparet. j. in. e. decr. qz ibi ꝺ derunt libellum. ad idem facit. s̄. e. cum dilecti. j. de ap. p̄stitutis. lxiii. di. nullus inuitus. ⁊ p̄t esse rō quare hoc fit. s. p̄iculum uacatōnis eccl̄esiaꝝ. ar. j. de ap. oblate. est. n. ℨ generalem rōnem. cum exceptio tantum p̄petit contra actionem. vl̄ intentionem. ff. de excep. l. i. C. de non. nu. pec. si q̄. de ħ no. s̄. e. cū dilecti. i. Item p̄t dici q̄ ħ non excipiebant. sed agebant. nā ex eadem decr. habes quod libellum dederūt contra electuz eundem in quo ex certꝭ causis electionem cassari petierunt. ⁊ est quasi popularis ħ actio que tuetur ius populi ⁊ eccl̄ie dei ff. de ac. populari. l. i. nec tñ uere popularis dici potest. cū in ea p̄curator p̄stituatur. j. de accu. super his. ⁊ p̄textu criminis uel infamie non repellitur. ut no. in p̄alleg. decr. sup his q̄ non fieret si popularis esset. ff. de populari. ac. popul̄. ⁊ potest dici anomala scꝺm hunc modum agendi a canonibus introductum. qui autem ad hec admittatur. no. j. de accu. sup. ⁊ ut nob̄ videtur eque bonum est hoc modo ultimo petere vl̄ agere q̄ p̄mo modo excipere. cum nihil p̄ exceptōez consequi possit q̄ ñ p̄sequetur per hāc actio. ⁊ nulla exceptōe potest repelli ab agendo qua nō repellatur ab excipiendo. nec aliquo onere grauatur agens quo non grauetur excipiens. s̄. e. cum dilecti. j. de excep. deniq̄. ⁊ j. de accu. in. c. super his. ħ enī exceptio quasi vim actionis obtinet. s̄. de postu. c. i. aliqui tamē dicunt non esse admittenduz excipientē nisi ex p̄te electi petatur aliquid. ⁊ semp qui excipit p̄testatōnem uel exceptionem suam debet dare in script̄. ar. aut̄. de tem. non so. §. cū testatōe Item p̄t contra eum agi in modum denunciatōnis. ut no. j. de ꝺsponsa. ipu. ad dissoluenduz. A. hec sunt uera qñ electores petūt p̄firmatōem non tñ sunt vera qñ petūt ordinatōez uel cōsecratōnem electi. nam tūc nulla exceptō vel actio vel ꝺ nunciatō admittenda ē ℨ petitōez eligentiū nisi vocet̄ electus cū p̄ p̄firmatōem iam sit mr̄ionū p̄firmatū. ⁊ iam nō ab obtinendo repelleretur. sed non obtento. Et ideo est necessaria in scriptio ad penā. j. de accu. sup his. ⁊ j. de trās. epis. c. lz. B dimisso. nō est vis siue ante electōem archidya. dimisit. siue

post.an eodem concilio.ĩ.de p̃bẽ.de multa.cupiditatis.
ĩ.de p̃ben.cũ iaz dudũ.furtum.ff.de furt̃.l.i.§.ul.decepte.
potest dici animas non deceptas cũ ab oĩbus habeat platus
z ualet penitentia ab eis recepta.ueniam enim meruit qz igno
rans deliquit .viii.di.cõsuetudo. sed si sciat anteq̃ moriatur
credimus q̃ de nouo dz ire ad uex̃ sacerdotem z ab eo absol
ui.ĩ.de penitentiis.oĩs.in p̃n.z idem dicimus in penitentia qd̃
in ordinante diximus.ĩ.de symo.p tuas. uel põt dici q̃ uere
absoluit quamdiu tolleratur a superiore.viii.q.iiii.nonne. p
concessionem.soli enĩ sedi aplice h̃ est reseruatum.s.dispen
sare.ĩ.de p̃ben.de multa.p̃mendare aũt potest ep̃s.xxi.q.i.q
plures.ĩ.de accu.si p̃sbiteri. ubi no. nam tũc non hz in eccha
ille cui p̃mendatur.nec in fructibus nisi ad colligendũ guber
nãdum z erogandũ p utilitate ecclesie z ad custodiendũ deri
cos.h̃ etiam dicat̃ visitator ar .lxi.di.obitũ.z.c. cathineñ. z.c.
ul. xii.q.i.q̃m uelina.lxx.di.c.ii. vii.q.i.quia.z. c.p̃stitutũ.z.
c.remoto.z põt reuocare hanc p̃mendatõem q̃n vult.ff.depo
siti.lucius.excusationem.s.de ar.p̃cessione alis aũt excusatõ
nes.s.de dispensatõe papa.z qd̃ archidya.ambianeñ.nõ ha
bebat curam animar̃ nõ excusauit h̃.nullatenus.q̃ h̃ excu
satõ non erat de iure.ideo tanq̃ de notorio iuris stati fert sen
tentiam de h̃ no.s̃.de p̃sue.cũ inter.retinent.tanq̃ titulatas.
dispensatum.quidaz dicũt q̃ exquo coraz iudice aliquo or
dinario uel del̃.admittitur .uel exceptõ uel p̃batõ alicuius q
dicit se tenere canonice duas curas uel etiã si admittat̃ ꝫ eum
exceptio qui iniuste tenet ex tũc non licet illi ad quẽ ptinet col
latio alii p̃ferre z si p̃ferat non ualet arg.ĩ.de arbi.c.ex pte.alii
dicunt q̃ lis mota uel receptõ p̃bationum non impedit quin
ille ad quẽ ptinet collatio p̃me ecclesie possit eam p̃ferre cum
motio litis non auferat sibi ius suum. z hoc dicũt esse uer̃ etiã
si ille ad quem ptinet collatõ p̃me ecclesie sit ille q mouet litem
q̃ iniuste detinet duas curas.sed hii dicũt q̃ si ab alterutr̃ p
tium appelletur ad papam q̃ ex tũc non põt eam p̃ferre.qz iaz
uidetur causa huius ecclesie ad se. apl̃.relata.arg.s̃.de postu.
bone.me.circa fi.ĩ.de off.le.licet.z no.ĩ.de p̃ben. int̃ cetera
alii dicũt qd̃ etiam si appelleretur siue ab ipo ad quem ptinet
collatio siue ab alio etiã ex iusta causa puta q̃ ptibus non as
signabat locum tutũ q̃ semp tenet collatio ab eo facta ad quẽ
ptinet nec obstat decr.de ar.ex pte ut ibi dicemus.nec obstat
q̃ ibi dicit̃ de appellatõe.qz p appellatõem cã defertur ad pa
pam z non potestas p̃ferendi ei deferr̃.uel alii deferr̃ vl̃ alii au
fertur. Item non ualet si dicit q̃ cassanduz est quicqd fit post
appellatõnem legit̃ q̃ illud intelligitur de his que ptinent ad
iudicium uel ad cause p̃cessum. vnde bñ dicimus q̃ si post ta
lem appellatõnem recepisset testes uel sententiam p̃tulisset .vl̃
interlo.uel diffi.q̃ illa bene cassarenť. sed collatõ ecclesie non
quia non ptinet ad p̃cessum cause.quia non p̃fert eccliam q̃si
litigans. sed quasi alius.quia sepe cõtingit q̃ alius q̃ ille ad
quẽ ptinet collatõ obicit q̃ habet iniuste plures curas. Item
bñ p̃cedimus q̃ pendente causa z maxime appellatõis non
auferetur sibi possessio.quia illd̃ .s.auferre possessionez ptinet
ad iudicem z est de p̃cessu iudicii.sed p̃ferre ius p̃bende ha
bet quis ratione iuris sui tantum.z iudex nemĩ dz tollere ius
suũ etiã pendente lite.ĩ.ut lite pen.a memoria. ii.q.i.quia ea.
partibus. Si agatur contra electores quia sũt p̃uati potesta
te eligendi.quia indignũ eligerũt non est necesse vocari electũ
si aũt electores petant p̃firmatõem electi q̃ possũt ut h̃.ĩ.d̃ ca.
po.cum ecclesia.si obiciatur q̃ ppter crimen electi non sit con
firmanda electio non est p̃cedendum cum ex h̃ maximũ p̃iu
dicium possit generari electo. si est ineligibilis. s̃.e.sup eo.ni
si uocato electo.ut no.ĩ.de p̃cura.in p̃ncia .uel nisi sciret cãm
agi z non curaret interesse.ff.de re iudi.sepe.ĩ.de re.iu.q̃uis
alii tamen dicũt idem z si sciat causam suaz agi.tamen in hoc
casu non credimus sufficere eius scientiam immo tota senten
tia reuocabitur de facto què tñ de iure nulla est .ut nec electo
noceat nec electoribus.z h̃ ppter p̃nexitatem.ff.quẽadmodũ
seruĩ.a.si p̃munionem. Si tamen citatus noluit compere nec
se defendere.tũc habet locum decre.sup eo. z h̃ uera sunt z si
p̃senserit electoi. quia timore ꝑbatõnum uidetur refugere iu
dicium.ii.q.ix.decreuimus.sed si non p̃sensisset q̃ maxime
ptingere posset in postulatõne nec uocari debet nec sibi p̃iu
dicat si postulatio nõ admittitur.ar.ĩ.d̃ dolo.z p̃tu.cũ dilecti
Si uero ppter peccatũ p̃cessus tantum petat̃ cassari electio.
quia p̃nera sunt iura eligentium z electi potest p̃cedi etiã nõ
uocato electo.z quia alis nullum sibi fit p̃iudicium.ar. decre.
superius allegate sup eo.ar.s̃.e.cum inter dilectus. qdam tñ
dicunt q̃ in hoc casu electus ignorans causam suam agi itez̃
causam reuocare põt nisi citetur.ĩ.ut lite.nõ p̃testa.quoniã.q̃
non credimus.z h̃ q̃ diximus satis in hac decre.innuit̃ nisi a
principio p̃cedebat eum sine electo. sed obiectis criminibus
electus fuit cause.illud aũt p̃stat qz electores p̃promittere non
possunt sup facto electoris uel renuntiare.s̃.e.cum int̃ canoi
cos.q̃ autem diximus q̃ quando opponit̃ in p̃sona electi q̃
debet vocari.uidetur habere locum quando p̃tradicens non
expressit in appellatione de crimine q̃ electo obicere intende
bat.q̃ si expressisset non est necesse ulteriuś eum uocari.ĩ.e.sta
tuimus.qdam tñ idem dicũt z si non expressit q̃ contra p̃so
nam aliquid dicere uellet. nos dicimus q̃ licet p̃dicta sint ve
ra quando electores petũt p̃firmatõem.non tñ uera sũt quan
do petunt p̃firmationem uel p̃secratõem electi. nam tũc nulla
exceptio uel accusatio uel denuntiatõ est admittenda ꝫ petitõ
nem eligentium nisi uocetur electus cum p̃ p̃firmationem iaz
sit matrimoniũ consummatũ.z iã non ab obtinendo repellat̃
sed ab obtento .z ideo est necessaria inscriptio ad penã. ar.ĩ.
de act̃.super his.ĩ. de transla.epi.licet. Juramento .not.in
causa spirituali iurari de ueritate dicenda.de h̃ no.s̃.e.cum di
lectus.contestatione.no.contestatõez litis necessariam sup
exceptõnez factã contra electum sup ipa autem electione puta
si electus petat confirmari uel si de gratia pape ul̃ alterius gs
petat beneficium non est necessaria litis contestatio nec libell̃
ĩ.ut lite.non contest.quoniam.§.i. uel dic semp idem in utro
q̃.s.quando agit de electõe facta uel exceptõne.quia si p̃sẽ
tes sunt facienda est litis contestatio. sed si sũt absentes p̃tũa
citer lite non p̃testata p̃ceditur.ĩ.ut lite.non p̃test.quoniã.§.i.
secus autem q̃n auctoritate l̃raz pape petit beneficium. qz cũ
tunc sit potius executor q̃ p̃gnitor. licet exceptõnes aliquas
admittere debeat.s̃.de rescript̃ p̃stitutus.z. c. caplin.lite non
p̃testata p̃ceditur . Item quia nihil põt petere nisi q̃ ptinetur
in rescripto pape.nec ex alia causa z ideo illud sufficit p̃ libel
lo.ar.ĩ.de dilat̃.preterea.z contradictõ ẽ.p responsione tamẽ
securius est dare libellum. Itẽ quando petit̃ confirmatõ nec
habet aduersarium.sed tñ superioris officium implorat non
est necessaria litis p̃testatio.sicut nec in aliis ubicũq̃ implora
tur officium iudicis nec aduersarius se opponit.cũ enim non
possit esse lis nisi inter plures non põt esse lit̃ p̃testatõ vbi lis
non est. Item in confitentẽ nulle sunt ptes iudicis.ff.ad le.ac
quil̃.p me p̃siteri autem intelliguntur illi ad quos ptinet ꝫdi
cere si moniti tacent.ff.de inter.ac.de etate.§.ult.interest.pro
posita.C.de lite p̃test.in.l.i.tandem.si post cassatõem p̃ces
sus p̃dicti decidenda.Danda.super p̃cessu electoris z sup om
nibus que non sunt criminis puta si esset irregularis.sed sup
criminibus non debet iurare de ueritate dicenda cũ si a quo
libet inquiretur de suis crimĩbus occultis vix quisq̃ sine cri
minibus repiretur.l.di.quia. Item nemini dicenduz est ut se
p̃dat in publicum.ii.q.i.si peccauerit.sed ꝫdicere videtur l̃ra
sequens vbi habes q̃ requirebat̃ ab h̃ electo an haberet plu
res curas q̃ p̃stat esse peccatum ut p̃batur.s̃.in hac eadẽ de
cre.ad h̃ respondent quidam q̃ licet sit peccatũ plures curas
habere sine dispensatõne non tamen plures curas habere
simpliciter est peccatum z sic de aliis que secunt̃. Non enim
peccatum est excommunicare interdicere visitare z similia de
quibus inquirebatur.sed certe h̃ responsio non placet.qz licz

hec non sint crimina inducuntur tamen ad ꝓbandum id. vñ remouetur tanq̄ criminosus. nam modus agẽdi vl excipiẽdi diligent attendendus est. nã cũ iste intenderẽt remouere electum ꝓpter crimen. quia plures curas aiaꝝ habebat ꝛ ad ꝓbãdum q dignitas curam aiaꝝ habebat faceret positõez q ex communicabat interdicebat ꝛ silia sicut nõ teneꝫ respondere an sit criminosus sic nec illis positionibus p q̄s puenit ad illud. sed si non deberet dignitatem habere curã q̄ ess crimen ſz agitur ꝫ aliquẽ q nõ sit ei ius excommunicãdi interdicẽdi ꝛ similium. tunc bene interrogabit. ad hanc aũt decr. respondemus. quia nõ coactus sed volũtarius respondẽduz. Item de his iuste debuit interrogari cũ esset talia que non possũt esse nisi notoria. ĵ. de transla. quanto. q̄litate autẽ facti talia notoria sunt. dicimus tñ eum cogenduz rñdere an sit infamatus de aliquo crimine vl ꝯdemnatus. pẽccaret enim si grauaret aduersariũ in b ꝓbatõnibus. ꝛ si ꝯfessus fuerit se diffamatuz uel etiam ꝓbatum sit inquireꝫ ab eo an crimen ꝯmiserit. quia si negauerit bonum est cũ famam suã clarificauerit. si vero cõfessus fuerit ꝛ hoc ſmiliꝫ bonũ ẽ ut infamatus nõ ꝓmoueatur C. de digni. l. iii. li. xii. Item dicũt qdam ꝛ non male q de oĩbus que impediũt executõnem officii post actam penitentiam interrogari debet cũ sic bonũ eius ꝓcuretur. ar. xxiiii. q. v. ꝓo dest. Item nec iste ꝓdet se in publicuz q̄ tñ de his que nota sũt q̄re. ſ. infamia ꝛ ꝯdemnatõe nõ de crimine occulto nec etiã dicitur q manifestet crimen. sed si verꝫ est q cedat iuri uel liti ꝛ non respondebit nisi uelit. secus autem in testibus q̄ nec de his respondere coguntꝫ. quia accepta penitentia non peccant testificando. idem credo etiam q ꝑncipales psone nõ coguntꝫ respondere si ad aliam penaz q̄ ſpũalem agatur. electionis tempoze. q electionis ꝓpe tenuit nihil facꝫ ad rẽ cura. ꝛ si ante tenuisset cum peccauerit sufficeret ad cassatõnem de rigoze iuris. xxv. di. ꝑmum. nec uidetur obesse si dicas q si añ habuiſ set ꝛ dimisisset quia ꝓsumitur penituisse. q̄ idem dr̃ debes etiam si post electõem habuit sed resignauit cũ ꝓpt̃ b q electꝰ est peccatoꝛ non minus ualeat electõ. ut no. ĵ. c. ecclesia. vl dic q ideo dicit tpe electõnis quia si tũc uel añ etiã. ſ. quãdo electio imminebat facienda uel etiã post electionem renunciaret ꝑsumit simulatam ꝛ fictam facere penitentiã. uel ꝓpt̃ honoꝛem quẽ ꝑmo desiderabit. ꝛ ideo non ꝓdest ei tũc tpis facta resignatio sed si ꝓstaret verꝫ penitentiã eum agere ꝛ nõ affectione honoꝛis eum resignasse siue ante siue post resignauit dicũt ñ admittendam exceptõem de officiis iudicis in criminibꝰ vbi est necessaria dispensatõ licet de rigoze iuris possz admitti ar. ad b. ii. q. vii. querendum. nam appareat eos mala intentõne accusare eum q veram penitentiam egit nisi ꝓsequereꝫ suaz in iuriam. iii. q. vi. omnibus. vtꝫ autem necessaria est dispensatõ nec ne ꝛ in quibus criminibus b locum bz. dic ut no. ĵ. ꝺ temporibus ordinan. ex tenoze. alii dicũt q semꝑ ubi excipit vl accusatur contra aliquẽ. semꝑ sit necessaria dispensatõ siue sit enorme crimen siue mediocre siue modicum cũ illa distinctio quã possumus sup illa decr. ex tenoze habeat locũ. qñ ñ accusatus petit ordinari uel etiam ille q̄ quẽ non excipitur. ꝛ per b patet qꝺ delegatõ admitteret oẽm exceptionẽ cuiuslibz criminis cũ dispensare non possit tñ anteq̄ ꝓcedat prudenter faciat si retulerit deleganti ut p eum dispensetur. sed alia rõne videtur hoc non posse stare. Sicut enim pendente lite nõ valet impetratum ꝑuilegium. ĵ. ut lite pen. c. ul. ĵ. de testi. cãm. eadẽ rõne nec dispensatõ pendẽte accusatõe uel exceptõe sed b fateor verꝫ esse si ex dispensatõe alteri fieret ꝓiudiciũ sicut ex ꝑuilegio. nam ꝛ si ex ꝑuilegio nemi fieret ꝓiudicium ualet lite pendente impetratũ. Item non mireris si dispensetur cum eo cuz quo crimen ꝓbatũ non est. sic. ĵ. de cleri. exco. mi. aplice. ar. ĵ. de exceptio. aplice. ĵ. de senten. ex. c. venerabili ꝛ hec vera sunt si obiciatur crimẽ ꝓteritum de quo penitentiã egit electus. si aũt crimẽ in quo pseuerat electus. ſ. de quo penitentiã nõ egit electus semꝑ admittitur exceptõ. l. di. absit. xxiiii. di. c. i. xxv. di. c. ul. Item prudens iudex attendit dignitatem ad quã vocatur. q̄ facilius dispensabit in minoꝛi q̄ in maioꝛi. Itẽ facilius cum illo q alis plures gratias bz. q̄ lr̃atus eloquẽs prudens ꝛ sic de aliis q̄ cum minus grõso. Item facilius ab obtinendo repelleret q̄ ab obtento. Item licet dispensetꝫ cũ accusato de crimine uel cum eo ꝺ quẽ excipit ut repellatur a ꝓmotione non tñ dispensatur cum eo ꝺ quẽ excipit ut repellat a ꝓmotõe ab accusatõne uel testimonio in causa criminali q̄ illꝰ illaudabilis intentio est. ii. q. vii. si qs eps. quia fieret in eis ꝑ iudiciũ ꝺ quẽ testis inducit uel accusatoꝛ. Itẽ in hmõi exceptõibus semꝑ probationes et dicta testiũ in meliozem partẽ intꝛpretari debemus uerbi gratia si dicat clericũ uenatoꝛem debemus interpretari q causa liciet recreationis hec agat. Item si dicit eum iracundum uel indignantis nature interpretabitur q ex iusta causa hoc faciat ꝛ sic de aliis. ĵ. de re iudi. c. ii. ꝛ nota. s̃. de rescptis cãm. i. q. vii. sãcimus. ĵ. ꝺ de. ex. mi. ꝓposuit ĵ. de scrutinio. c. vno. nisi in ꝓtrarium alie ꝓbabiles ꝑsumptõnes ꝓmouerent que colliguntꝫ ex personis ꝛ ex multꝫ circũstãciis. ĵ. de. ꝑsumptõne. quia uerisimile ubi no. b aũt interꝓtatio lacioꝛ fiet quando excipitur contra aliquez q̄ qñ accusatur ubi utraq̄ patitur equale supplicium. ꝛ ubi quis ꝓsequit suam iniuriam uel suoꝝ ꝛ non videtur q in excipiendo plus sit admittendus ille q ꝓsequitur suam iniuriam q̄ alius qui non ꝓsequitur. q̄ non agit ad vindictam illius iniurie ſz uter q̄ agit ad eum repellendũ uel dignitate in testimonio vl quouis alio. immo plus dicimus q ecclĩasticus iudex etiã accusando non dz admittere illũ qui libidine vindicte accusat. q̄ peccat. xxiiii. q. iii. lex. ꝛ. c. sequẽti. ꝛ. q. iiii. in ꝑn. cum si libidine vindicte non facit omibus est ꝓferendus. q̄ melius ꝛ fidelius ꝓsequitur negationi. quia melius scit. iii. q. vi. omibus. ii. q. i. si peccauerit. Item dicũt aliq ꝛ forte non male q etiam si in modum exceptionis ꝓbatum fuit crimen de quo egit vl ꝑsumitur egisse penitentiã non semꝑ cassabit electionẽ. ſz aliã penam imponet ei puta si modicum est crimen. nec est tñ inꝺ scandalum oꝛtũ. s̃. e. q sicut. lxiii. di. salonitane. archidya. ideo vim ꝓstituit in archiꝺ. ambianeñ. nõ ꝓpter ipm quẽ añ renunciauit. sed q̄ quantũcunq̄ illũ recepit post ꝓaliũ cum ꝑus haberet plures curas animaꝝ. uidet ꝑoꝛibus ecclĩis renunciasse ꝛ sic p ꝓsequens fur ꝛ ambitõsus ꝓbat̃ illas retinẽdo. illas autez cum retineret tpe electionis sibi obesse debuit. suspendit. b tamen uidetur plus spectare ad iuris oꝛdinem q̄ ad curam animaꝝ que uidetur in secreta ꝓfectõne ꝓsistere. de boc no. ĵ. de off. oꝛ. cum sat̃. de personatibus. ĵ. de ꝑbẽ. de multa ꝛ repete que diximus. inualidam. no. indulgentiã sicut rescptum inualidã esse ꝓpter expꝛessionẽ falsitatis vl suppꝛessione veritat̃. ar. ff. de natalibus resti. l. ii. ꝺ hoc no. s̃. ꝺ rescript̃. cum dilecta. inualidam reputamus. b intellige verꝫ vbi falsitas ẽ expꝛessa uel veritas tacita de his q̄ sunt circa dispensatõem obtinendam qbus tacitis uel expꝛessis nõ habuiſ set dispensatõem qualia sũt q̄ b ponunt. ſ. q habebat ecclĩas sup quibus dispensabatur canonice. si enĩ dixisset q nõ canonice haberet nunq̄ dispensatõem obtinuisset sicut si nõ dixisset q exiles ꝓuentus haberet non habuisset dispensatõnem sed si simpliciter dispensasset ñ habita mentõe de exilitate bñficiorum sat̃ uidetur q ualet dispensatõ dummõ nõ eẽt nimia pluralitas. quia tunc uidet talis ueritas tacita q̄ si expꝛessiſſz non habuisset dispensatõem quãuis uideaꝫ posse dici q nec tunc uideatur dispensatõ ꝓpter multitudinẽ beneficioꝝ. sed ĩ ueritate peccat multiplicando beneficia ꝛ ꝓpter multitudinez beneficiorum ꝓcedetur ad depositõem eius uel cassabit̃ eius electio ꝛ non ꝓpter hoc q plura beneficia recepit habentia curam. ꝛ hoc ex eo apparet. quia si dimitteret ꝑoꝛa bñficia ꝛ eẽt ꝓtentus tantuz vno q ꝑus habuerat ꝛ altro q de nouo post dispensationem receperit nullo modo peccat ꝛ ea licite tenet. ideꝫ uidetur q si iste qui habebat plura bñficia minus canonice impetrauit dispensationẽ q sibi liceat habere plura bene

ficia ꝛ non exp̃mat de obtentis ꝙ dispensatio valet licet dis-
pensatio nihil sibi ꝓsit quo ad plura beneficia. Sꝫ valꝫ quo
ad futura si ea licite quesierit. Jdez videt ꝛ si dispensator dicit
indulgemus ut tibi liceat psonatū unum recipere ꝛ sil cum ob
tentis retinere. nam si ꝑus vnū beneficium habebat canonice
ꝛ alia non bona est dispensatō ꝛ poterit rẽtinere ꝑus licite cuꝫ
de nouo quesito idem uidetur ꝙ si indulgentia dicit ꝛ liceat
tibi plures psonatus recipe. si tibi canonice offerant ꝛ postea
receperit ea non canonice licet enim iste peccet ꝛ posset cōtra
eum ꝓcedi quia male tenet p̃dictos psonatus non tñ peccat
quia plures tenet. idem si indulgentia ꝓtinetur dummō psō
tum in quo non residerat faciat ydonee seruiri. lꝫ postea non
obseruet ꝓditionem nihilominus tamen ualet dispensatō ꝛ p
sonatuum receptō ꝛ collatio. sed debet illis ꝑuari. ꝓditō enim
nō fuit apposita neqꝫ dationi indulgẽtie neqꝫ receptōi psona
tuum. sed fuit monitio uel mandatū ꝙ post receptōez psona-
tum seruire debet sic. ff. de tute. muto. Jtem ꝛ si papa mandat
alicui ꝙ dispenset cum aliquo non ualet dispensatō nisi sit sō-
limis uel lr̃ata persona. quia mandatum pape ꝛ potestas da
ta referenda est ad ius. j. de p̃ben. de multa. secus si papa dis-
penset. quia de facti eius non licet iudicare. xvii. q. iiii. nemi-
ni. ꝛ §. p̃cedenti. Jtem si quis hꝫ dispensatōem sup duobus
bñficiis cum cura obtinendis bñ dispensatum intelligit sup
duobus beneficiis que ꝑmo obtinuit. sed si illa uel aliqd illo
rum ammiserit non licebit ei alia uel aliud recipere sine noua
dispensatōne. ar. ff. de le. iii. fideicōmissa. §. si quis. x. ꝛ. ff. ꝺ cō
dictio. ꝛ demō. ℔ ꝓditio. l. ꝓdicō. si. ff. de ver. sig. boues. §. i. in
fi. ar. quia indulgentie ambitiose restringende sūt. C. de sena.
con. l. i. i. q. i. p̃cipatus. alii aliter dicunt. assecutus. qz nec
ante ꝓcilium laterañ. uel tantum fuit licitum habere plures cu
ram animaꝝ habentes. j. de cleri. non resi. quia nō nulli. ꝛ. c.
relatum. Sed ante ꝓstitutōnem de multa poterāt ep̃i dispen-
sare postea non. ℔ autem electus nec dispensatōnem ꝓbabat
nec allegabat. per plures. j. de etate. eam te. lxx. di. sanctoꝝ
xxi. q. i. q plures. de hoc no. j. de preben. cum iam dudū. ha
beret. uel ex dispensatōne. beneficiis. no. ar. ꝙ rescripta sup
beneficiis debēt facere mentionem. non tñ de vno beneficio
uel maiori. sed de omnibus ꝛ etiā de minoribus. Jtem nō so
lum de beneficiis sꝫ etiā de redditibus ecclesiasticis tamē pos
set responderi aliud esse in dispensatōibus que sūt restringēde
j. de ꝓsang. ꝛ aff. ꝙ dilecto. aliud in rescriptis beneficialibus
que sūt ampliande. ff. de mā. p̃. bñ. de nouo. i. non intende
bamus dispensando cum eo sup eo quolibet sibi noīatas ec-
clesias retinere de nouo sibi ꝓcedere aliquod ius in ipis eccle
siis ꝛc. q. d. dispensatō nostra facit ꝙ non obsit sibi ꝙ plures
curas haberet sed non opatur ꝙ alꝫ eas canonice possideat.
non enī eas ꝓcedere intendebamus cuꝫ ꝓribus. ar. sunt. ff. ꝺ
annu. lega. l. seio. §. uxori. so. dispensatōes restringende sunt ꝛ
ultime uolūtates ampliāde ꝛ sic obtinuit a lug. ℨ p̃positū argē
tinum q habebat dispensatōem ꝙ pret obtenta posset aliud
beneficiū curā habens recipere libere ac licite retinere. fuit enī
iudicatū ꝙ p ℔ in obtent non erat dispensatum. ꝛ p̃t respon
deri ad illam. l. seio. §. uxor. ꝙ ibi testator declarationis causa ꝺ
erat a non uxori annū a se uiuo fm aliam lr̃am p̃cipiendum
vnde cuꝫ in testamento p̃terea dixit post annum ꝛ a me uiuo
ꝛ etiam p̃t apte intelligi uolent addiscere ad liberalitatē nō
autem detrahat intendentis sed adhuc obstat. ff. de ꝓcura. sꝫ
ꝛ hec psone. §. p̃ter satisdationem. Sed ibi ꝓstat qꝺ tenet pro-
curator de iure ad illam satis datōem p̃standi. vñ non potest in
telligi ibi ℔ dictio preter excludere satisdatōem quāuis inclu-
dat. ꝛ idem rñdit ad. l. empti. pompoius. §. sed si bis. ubi a p
tibus patet ista solutio. alꝫ aūt hec dictio preter de sui natura
semp habet excludere ꝛ ideo caute uidetur lex dixisse ꝙ q ob
ligauit es pignori affirmās auꝫ eē tenet pignoratitia p̃ stellio
natum ꝛ ſbicitur in lr̃a quē fecit ꝛ supfluo ponet. si non de na
tura sui ℔ dictio preter excluderet ꝛ est ad idem. ff. ꝺ diuor. nt-
lum. ar. tamen ℨ. C. de seruis fu. l. iiii. §. ꝙ si ad predictā. sꝫ ibi
potest eodem modo responderi ut. s̃. dictum est. ꝛ ℔ dispensa
tio fuit ꝙ liceret ei archidy. ad quem uocatus erat licite retine
re non ut liceret ei alia accipere.

In geneſi cum. ℔ ꝓstitutio suspendit usqꝫ ad fi. ibi
nos bis. ꝛc. in concilio. s̃. e. quia. plene. sed pfũc
torie uel studiose semiplene. plene. collatio ī omni
electōne est necessaria. s̃. e. quia. sed si fiat electō in discordia si
ue duo eligant siue vnus solus sed aliis ꝺicentibus tũc ad-
hibenda est plena collatio. s. matrimonii ad matrimoniū. zeli
ad zelum. in quo intelligimus etiam uenire collatōnē ꝛ de sa-
nitate. ꝛ meriti ad meritum. qꝺ qualiter fiat no. s̃. e. dudum. ꝛ
si omittatur collatio alicuius hoꝝ. dicunt qdam nullam esse
electionem. ar. ff. de transac. cum hi. §. si pretori. alii tñ dicunt
sufficere talem qualem collatōnem ꝛ solius vnius ad ℔ ut for
ma seruata uideatur. Jtem dicimus ꝙ in tantum plene facien
da est collatio ꝙ si de aliquo articulo oriatur dubium de illo
tractandum erit ꝛ discuciendum ut ℔. non ut diffiniant aliqd
uel ꝓbatōnes recipiant uel tanqꝫ iurisdictionem habentes sꝫ
ad ueritatem inueniendam. sic. s̃. de rescript. cum ꝓtingat. sed
quicqd fiat postqꝫ discussum est hac occasione. s. quia ꝙ veit
in collatōne non sit seruatum non est cassanda electio. Sed si
non sit motum dubium sufficit ꝙ collatō fiat in genere. puta
nos habemus. x. vos habetis. v. nos habemus zelum q eligi
mus uirum religiosum uel simile. vos non qui elegistis cleri-
cum secularem. electus nr̃ habet scientiam vester non. sed si di
catur ex aduerso licet tuus habeat numeꝝ noster hꝫ scientiaꝫ
uester non. uel in tuo numero sūt excommunicati uel infames
de his erit plene discuciendum ut ar. ℔. ar. C. de fal. falsi. sed
obstare uidetur ꝙ hic dicitur. s. ꝙ non fuit hic tractatū. ꝛ tamē
uidetur innuere ꝙ debuit discuti. sed dic nō fuit tractatuꝫ cō-
ferendo in collatōne uel plene. alias bene fuit dictum ꝙ ex eo
apparet quia unus ex eis emisit ꝓtestatōem. sed qd si notori
um esset aliquid unde videret tractandū aliquo absente vide-
tur ꝙ nihilominus ualet electio etiam si non tractaretur. j. e.
ecclesia. quamuis posset dici contrarium nec obstat decre. qz
ibi non dicit non habitam collatōnem de absente. melius ui-
detur ꝙ licet omnis discussio et tractatus omittatur nihilomi
nus ualet electio. Sed si vnus solus in ꝓcordia sit electus tñ
de necessitate est collatio nō mr̃ionii. quia patet. sed zeli ꝛ me-
riti. collatio. licet collatio et ꝓmunis electio sit de ſbstantia e-
lectionis non tñ est de ſbstantia ꝙ singuli faciant collationeꝫ
uel expressum ꝓsensum dent in collatione uel ꝓmuni electōne
cum sufficiat tacitus. non ꝓtradictio enim ꝑ ꝓsensu habetur
ubicunqꝫ expressus ꝓsensus non requirit. l. di. si seruus. ff. de
pigno. fideiusso. §. p̃. C. de dona. p̃sens. ꝛ. l. si censura. ff. de
decu. honores. §. fi. C. ad uell. si sum. ꝛ maxime in re ꝓcupisci-
bili ꝛ meritoria sicut est ꝙ per canonicam electionem ꝓuidea
tur ecclesie. secus autem esset si res onerosa esset. qz tunc neces
sarius est expressus ꝓsensus sicut est ꝙ qs assumat officiuꝫ ꝑ
curatōnis uel ꝙ res sua seruiat. ff. de ꝓcura. filius. §. inuitus.
ff. de seruitu. ur. p̃. inuitum. §. item si collatio. uel ꝓmunis elec
tio fit in absentia aliquoꝝ possunt eam ratam habere. qz ius
non dicit ꝙ in ea alicuius presentia uel solemnitas reqratur.
ꝛ ideo potest haberi ratum. institu. de actio. pre. §. pretor. ff.
de acqui. pos. si quis mihi. §. iussus. C. de ꝓdic. inde. l. inde
biti. ff. ad ma. l. tibi. secus autē in scrutinio ubi requiritur exp̃s
sus ꝓsensus ꝛ presentia saltez maioris partis. s̃. e. quia ꝓpter
ibi singulorum uota exquirant. ꝛ ubi dicit presentibus omi-
bus ꝛc. ꝛ ubi dicitur uel saltem aliquibus ꝛc. ꝛ idem dicūt q-
dam in publicatione electionis que fit ī capitulo. quia nullus
debet eam publicare nisi prius ꝓmittatur sibi ab aliis. ꝛ ℔ ui-
detur hoc modo faciendum. quia si non est certa persona ad
quā ex officio ꝓtinet hec ꝓnuntiatō electionis a singulis de-
bet requiri per quē uolunt banc ꝓnunciatōem fieri. uel si ē p
sona ad quā ℔ ꝓtineat ex officio nō debet ꝓrumpere ad hāc

ꝑcurationem electõis nisi cum ordinatum fuerit q̄ fiat electio ꝓmunis.ar.ħ.sed p̄mo dictum magis placet. item uidetur q̄ si in scrutinio uel ꝓmissso uota eligentiũ inueniant diuersa q̄ neutra ps debet requirere illos q̄ ꝓsenserunt in aliuꝫ ut cõ sentiant publicatõni electionis sue uel etiam si ꝓtingat vnam ꝑtem post scrutinium aptum ꝫ post electionem ab una ꝑte pb̃ licatam uelle nouum scrutinium uel ꝓmissum facere nõ dꝫ alios requirere ut intersint scrutinio uel ꝓmissso cum non possint a ꝑoribus suis uotꝫ recedere nisi ꝓmuniter oẽs vl̃ ma ioꝛ ps recederent.s̃.de postu.bone.ꝫ no.j.e.pb̃licato.tracta tum.in collatõne sed alias pfunctorie tractatũ erat. s.q̄ non ꝓputaretur in numero ꝫ eẽt indiffinitum.sed noluerũt immo ꝓtemptserunt attendere uel inquirere rõnes quare expellendi non essent.communiter.i.ab uno uice omniũ uel ad minus uice partis que bene eligit uel canonice singuli qui ꝓsenserãt in eum ꝓsensissent in scrutinio. singularis electio. ut qlibet diceret ego eligo talem in eꝑm uel etiaꝫ in plurali dicẽdo nos eligimus nisi esset talis qui habet hoc ex officio.vel quia sit ei collata potestas.ꝫ tunc siue dicat in plurali siue in singnlari. semp intelligitur ꝓmunis.sed quid si aliqs hanc potestatem nemini dare uelit.respondemus quod cũ sit tale q̄ ꝑ unũ ex erceri necesse sit stabitur maioꝛi parti.j.de his que fiunt a ma. p.c.ult.ꝫ no.s̃.de ꝓstiutõ .cũ uenisset.item lꝫ ħ assignetur.hec ratio est que est in decr.melioꝛ tamen ꝫ ueriꝛ est quia si licerꝫ cuilibet ,prumpere in eligendo quilibet etiã malũ ut acgreret sibi gratiam electi festinaret eligere ꝫ ita locũ auferret collãtõi Singularis.sicut etiam qñ sunt iudicis si ꝓcoꝛdant q̄ vnus ꝑ omnibus debeat ferre sententiam sufficit q̄ oẽs sunt pñtes ff.de re.iudi.l.non tantũ.ꝫ.l.sicut aũt.nec est ꝛ. C. de sen. ex pi.re.l.ii.quia non licet ꝑ alium ferre qui ꝑ unuꝫ ex se ferunt cum censeantur unũ coꝛpus uel vnus iudex iure negam⁹ quĩ omnes simul ferre possint licet si non ꝓcoꝛdent ambo sentẽtia re debent.auten.ut iudi. nõ ex.sa.ius.§.i.coll.ix. Si aũt aliqs ex eis non ꝓcoꝛdat uel discoꝛdat sed dubitat si iurauerit q̄ si bi non liqueat eo quiescente alii iudicabũt.ff.de re iudi.si vni idem.s.ꝓsensus scrutiniuꝫ. numero.licet ħ sȣbtilitas satꝫ inuti lis seruetur in electõnibus eꝑoꝛum ꝫ alioꝛ in quibus est foꝛ ma seruanda quã habes.s̃.e.quia ,ppter.nõ tñ seruabitur in aliis electionibus nisi forma non requiraꝫ.naꝫ ibi sufficit dice re cuilibet sepatim ꝓsentio in talem uel eligo.quia sicut in mr̃i moio carnali mutuus ꝓsensus ꝛbentiuꝫ uel ꝑ v̄ba expressus sufficit.j.de spon.tue.sic ꝫ eadem rõne in mr̃ionio spũali idez ꝓsensus etiam sepatim p̄stitus sufficere uideꝫ.j. de translatõe eꝑo.inter coꝛpalia.ꝫ si queratur qs ꝓsensus facit electionẽ ca nonicam uel p̄mus uel vltimus. Respondemus q̄ illius cõ sensus qui ultimo ꝓsentit siue cuius ꝓsensu nõ ualeret electõ ꝑ cedens ꝓsensus ꝓfirmat.ar.ff.si seruꝫ.ven.receptũ.ff.de seruꝫ. rust.p̃.pfundum.hoc non placet quia simul ꝓsentire dꝫ non diuisim.quia ut collegium ꝓsentiunt non ut singuli.alii tñ di cunt q̄ nunq̄ꝫ valet electio etiã coꝛ qui sine solemnitate foꝛme eligendi fũt nisi post habitus ꝓsensus fiat ꝓmunis electio vt ħ dicitur.uel communis.in capitulo.sue partis.i. q̄ ipe eli git.uel q̄ pars ipa eligat aliquem.excludi.ab eo q̄ computa ret in matrimonio uel ab electõe publicato enim scrutinio dix erunt ꝫ diffinierunt q̄ duo non debebant ꝓputari inẽ electoꝛ res.ꝫ ideo non dici electõnem vniuersaliũ a mꝰoꝛe ꝑte factam Item non intelligas qꝺ electõ cassaretur lꝫ duo ꝓtenti essent nisi illi ,psequerent suum ꝓtemptum.ut no.s̃.e.q̄ sicut.sꝫ iꝺo cassatur ħ.quia de coꝛ ex ꝓclusione uel absentia nõ habuerũt plenam collationem.ꝫ intelligimus non plenam dummodo ex studio uel procurata negligentia aliqua manifestatõnibus omittant.uel dic uerius q̄ ideo vim facit ħ in exclusione hoꝛ duoꝛ quia si in ueritate exclusi essent ꝫ iuste tũc bene haberet ꝑsens electus maioꝛem ꝑtem totius cause. sed istis ꝓputaꝫ non habebat maioꝛem totius cãe ꝫ ideo etiam non ꝑsequen tibus suum ꝓtemptum cassanda erat electio tanq̄ꝫ a mꝰoꝛe ꝑte facta.nam etiam ,ppter sȣbsequentem eoꝛ ꝓsensum nõ ratificatur electio.s̃.e.auditis.ꝫ.c.quia ,ppter.ꝫ est notandum q̄ etiam ad matrimonium ꝓputant absentes qui deberẽt citari ꝫ fuerunt ꝓtempti.,ppter omissam aũt collationẽ absentie eoꝛ non uidetur cassanda electio cum pari rõne de omnibus que circa electionem ꝫ electum aguntur deberet habere parẽ tracꝫ tatum.ꝫ ħ quia.xxx.erant canonici ꝓputato cum ,ptestatõne admisso ꝫ absente qui debuit uocari.xv.eligerunt.guil.ꝫ dic fiat a maioꝛi ꝑte ca.electus sicut ,p testatõe admissus iuste fuis set exclusus absens non debeat ꝓputari. ꝫ quia nec iuste fuit exclusus ꝫ absens non debuit ꝓputari.ideo non habuit maꝛ ioꝛem ꝑtem.protestationem.q̄ eius vox ualeret quãtũ de iure valere deberet.ꝫ tunc deberet valere vox dũmodo sit in possessione.secus nisi dixisset valeat vox eius si de iure inter esse debet.s̃.e.cumana.absentes.de boc no.s̃.e.coꝛã.conci lii.quia omissa collatõe ꝫ quia non habuit maioꝛem nec saniꝛ oꝛem ꝑtem ꝫ quia non fuit ꝓmunis electio.

Assana per laicos.s̃.e.quisqs.ubi de ħ no.mul to.foꝛtius qñ ipi soli ,phibent.ꝰ.e. q̄ sicut vbi no. Ecclesia nostra interesse.s.termino statuendo cuꝫ licet canonicus noluerit interesse.canonicus nihilo minus tamen vocare deberet postea ad electionem dummodo nesciuerit terminum assignatum foꝛte qꝛ añ exiuit terram q̄ꝫ terminus statueretur.uel alia de causa q̄ eum ꝓtem sit interesse statuendo termino quo ad termini assignatõnem tenet illud q̄ factum est eo absente.sed electõni interesse nõ cõ tempsit cum de ea tractatus non habereꝫ.ꝫ est ħ . ar.quod lꝫ aliquis citetur ad testes recipiendos uel aliud capitulũ spũale nihilominus postea ad illos articulos uel ad sententiam uoꝛ candus est.licet p̄mo ꝓtumax fuerit.ar.C.quõ ꝫ quando.i ea que.ꝫ ħ dicimus esse verum nisi ideo recesserit a capitulo ubi assignabatur terminus ꝫ ignoꝛaret diem electõnis ꝫ nõ notifi caretur ei in illo caꝑo.nam in hoc casu fingitur ,pcurasse nesꝛ cire.vnde debet sibi imputari.xxxvii. di.§. ut itaq̄ꝫ. si pꝛocuꝛ rasset ne ad eum ꝓueniisset citatio.j.ut lite.non ꝓtest. quoniaꝫ secus si ,p alia necessitate sua recessisset etiam fraudulenter nõ tamen in fraude citationis.ff.ex quibus causis in poss.e.l.ful cimus.§.quid sit.sed uidetur quod etiaꝫ ꝓcessit ne diem sci ret tamen uocari debẽt.nam si p̄mo fuerit malicia eius inuitã do scire terminum modo est malitia capituli quod nõ citat ꝫ ultima malitia ꝑponderat.ff.de ꝑiculo ꝫ ꝓmo.rei.vendi.l.illꝺ sed nos neganus maliciam siue negligentiam capituli cum certum sit de malitia absentis quam semper durare presumo quouscq̄ꝫ ueniat sed si ueniret et non admitteretur nisi priuare tur per sententiã.tunc esset malitia causa ultima ꝫ inputaretur ca.ẽt sic loquitur ff.de pericu.et conmo.rei uẽ.illud.cum eniꝫ certa sit malicia absentis in boc articulo.s.uitandam electoꝛis scientiam non est locus coniecturis super malicia .ff.de re iuꝛ di.ꝫ ꝓtumatia.secus si in uno articulo fuisset ꝓtumax.qꝛ nihil ominus in alio citaretur.hoc autem scias quia hii qui ꝑsen tes sunt quando assignatur terminus alius non deberꝫ postea uocari.si se absentauerit quia qui scit cerciorari non debet.ff. ꝺ ac.emp.ꝫ vendi.l.i.secus est in illo qui sciuit ecclesiam vaca re qui bene citandus est.s̃.e.cum inter uniuersas.asserente. ꝫ male licet enim ꝓtempserit capitulum in termini assignatõe non tamen consensit quin uellet interesse electioni ut not.s̃.e. cum nobis. adiacere .ꝫ dicit male consensus enim ꝓtempti qui de iure uocandus erat etiam post scrutinium ꝫ post elecꝫ tionem ualet in hoc ut decetero non possit cassare electionem s̃.e.q̄ sicut.non autem in hoc ut aliquod suffragium sibi auꝛ ferat eius vox cum tantum ex pꝛioꝛi scrutinio sit ,pcedendum ꝫ ex uotis in p̄mo scrntinio habitis electio iudicetur canoniꝫ ca uel non.absurdum enim esset si ex superuenientibus vocis hoc penderet cum in continenti facto scrutinio ꝫ collatõne ꝺ bẽat eligi ille in quem omnis uel maioꝛ uel saniꝛ ꝛc̃.s̃.e.auꝛ ditis.ꝫ.c.quia ,ppter.ꝫ ꝑterea in electionibus tpe electionis

ſpectandum.s̄.e.dudum.roborare tamen p̄ōt maiorem ptez
ſi autem aperti ſcrutinio veniret ꝓemptus ꝛ peteret ſcrutiniū
de nouo fieri exaudiendus eſt.cum notorium iuris q̄ ē male
factum uel ꝓceſſum.ar.s̄.e.cum terra.ipſi autem p ſe uel alius
ꝟ petens non ſunt exaudiendi pfecta autem electōe hoc non
poſſet eſſe ꝓtempto petente cum electio teneat ipō iure ꝛ poſ
ſit caſſari ut no.s̄.e.dudum.ſed ſi ſcrutinio facto ueniret aliq̄ſ
qui neceſſe haberet in electōne ꝛ tamen non fuit in eo loco vñ
vocandus eſſet non crederem ꝓſenſum huius aliquid afferre
cum publicato legittimo ſcrutinio ꝓcedendum ſit ad electōez
ſ̄.e.publicato.s̄.e.quia ꝓpter.Sed ad collatōnem admittere
tur ꝛ idem dicimus etiam ſi omnibus legittime vocat̄ ꝓmiſ
ſum eſſet in aliquos ab his qui pñtes ſunt ꝛ poſtea ueni
ret aliquis de canonicis abſentibus anteq̄ publicaret electio
ille ſupueniens niſi adhuc rem integram inuenerit nō poterit
reuocare compromiſſum.ar. s̄.c.in cauſis. ar.vii.q. i.factus.
ſed nunqd ſi preſentes eligerunt dignum abſentes in locis.
vnde uocari debent.neceſſe dedent habere ratum.ar.q̄ ſic q̄z
utiliter geſtum eſt negociū eoꝝ.ff.de nego.geſ.pomponꝰ.ꝛ.l.
ſed an ultro.ſed ꝫ̄ veruz eſt.ꝛ hoc ē ea rōne.quia nullus dari
debet inuitis.lxi.di.nullus.ꝛ quia in electōibus vocari debēt
omnes qui uolunt ꝛ poſſunt ꝓmode intereſſe.s̄.e.quia ꝓpter
ꝛ quia non eſt abſentis negotium ſed eccleſie. Itē nota q̄ qs
ratum habet etiam non ſuo nomine geſtum q̄ etiam eſt in oī
bus ſpūalibus.ii.q.i.in p̄mis.ix.q.iii.lugduñ.ſ̄. de iurepat.
cura.alꝫ forte ſecus.ff.de ꝓcura.ſi ſeruus.Deniq̄z.ꝟ poteſt i
cipere reſponſio pape ul' eſt allegatio electoꝝ mgr̄i.ꝟ.ad con
temptum.immo plus dicimus qō etiam ſi pñtes aliqui nō
uocentur ad ſcrutinium nihilominus tenet electio ar. ꝟ ſuffic̄
enim ſeruare formam.ſ.q̄ ſcrutinium fiat ſed ubi uota duaꝝ
ptium de preſentibus uel de bis qui uocari debent ꝛ intereſſe
uolunt ꝛ ſcrutarentur non tenent.ff.q̄ cuiuſq̄. v.plane.ꝛ poſ
ſunt uariare illi qui p̄mo eligiſſent ꝛ alium eligere .ꝛ ſic intelli
gitur.lxiii.di.quanto.ſicut enim ibi dicit̄ q̄ oportet duas ptes
eſſe preſentes ꝛ ſic oportet eoſdez duas ptes ſcrutari.Sed qd
ſi omnes uolunt ratam habere electionem a paucis factā nū
qd poſſunt uel ad minus canonicam.reſpondeo cum forma
ſit de ſb̄ſtantia ꝛ electio a paucioribus q̄z a duabus ptibus ce
lebrata uel alꝫ minus canonica ſit nulla neceſſe eſt eoſ eligere
de nouo.ar.p̄dicti.c.quanto. Item ꝟ no. q̄ ille cuius nomīe
geſtum non eſt ratum habet ꝫ̄.ff.de p̄cario.ſi ſeruus. ſed dic
q̄ ille qui ꝓſentit ratum hꝫ noīe ecclie ꝛ ꝓ eccleſia ratum habꝫ
ꝛ ille qui eligit ꝛ ſi non nomine ꝓtempti tamen nomīe eccleſie
elegit.vnde hāc electionem ꝓemptus p̄ōt ratū habere exquo
nomine eius ꝓcurator cuius fingitur facta eſt. Item nota q̄
ꝓputande ſunt due ptes.ita q̄ in pte abſentium nō ꝓputent̄ il
li qui uocari non debent ſed nec ex parte abſentium uidēt̄r
eſſe ꝓputandi illi qui nolunt ꝛ ꝓtempnūt eē in illo termino aſ
ſignato.ꝓtumatia enim repñtat abſentes nec malicia eoꝝ debꝫ
eis ꝓdeſſe.s̄.de reſcriptōe ex tenore niſi maior ps eorum qui
vocandi erant ꝛ intereſſe uolebant ad electionē abeēnt.q̄z tūc
minor pars ꝓcedere non poſſet ad electōem ꝛ eſt ea rō. quia
ſicut p capitulum p̄fixus eſt terminus electōis ita p capitulū
poteſt terminus mutari ꝛ caplm dicit̄ facere quod maior ps
facit.ff.ad municip̄.q̄ maior.ſi autem alius q̄ caplm uocaret
ad electionem faciendam q de iure hoc facere poſſet tūc forte
poſſet dici q̄ etiam ſi minor pars ſit pñs tamen ꝓceditur ad
electionem ꝛ valebit q̄ facient pñtes. ſed nos ꝟ nō credimus
aliter niſi ſicut.ſi unus canonicos citaſſet nec tñ negam⁹ quēli
bet contemptum poſſe facere caſſari electōnem.s̄. e.q̄ ſicut.ꝛ
no.in gl.ꝟ poſita que incipit ꝛ male. Item ꝟ dicuntur habere
locum quando electōi t̄minus p̄fixus eſt ante finem termini
a iure p̄fixi alias enim ſecus eſt.ut no.s̄.e.cum nobis.alia q̄
ponuntur ibidem.que alias penas imponebant delinquē
tibus in electione.Sed non ſemp electionem irritam nūcia
bant.ſi autem ex omni peccato in electione ꝓmiſſo irritabitur
electio ipō iure iam oēs alie pene ꝛ omnia iura in eis prodita
eua neſcant ꝛ pauce electōes ſine caſſatōne euaderent uel hoc
dicit q̄z multa alia neceſſaria uel utilia ſunt in electōe que tam̄
non ſunt de forma.ſicut eſt q̄ eligatur de eadem eccla.lxvi.
di.nullus.uel q̄ ſit ſine crimine qui eligitur.xxv.di.§.nūc aūt
ꝛ.c.ul.uel q̄ ſit legittime natus uel ſufficient̄ ſcie.s̄.e.cū in cūc
tis.ꝛ ſic de aliis multis.vno.C.de in off.teſt.ſi quando .vel
bis eſt ſenſus .ſi tu uis dicere q̄ uocare ſingulos eſt de for
ma.ꝛ per conſequens redat unitam electionem.ꝛ idem etiā dicaſ
de ſingulis que ponūtur in ꝓſtitutōne ꝓſilii.ꝛ eadem etiā rōe
q̄ nihil ꝓſilio ſit addendum ꝛ ſi contra fiat q̄ electio ſit nulla
certe ad hoc ſequitur q̄ vix aliqua electio erit ualida. q̄z vix ē
quin aliquid addatur uel detrahatur. ꝛ ſic etiam p conſequens
fruſtra laborauerūt ſummi pontifices in iuribus faciendis p
que ꝓuideretur eccleſiis q̄ ita difficile erit hanc ꝓſtitutōnem
ſeruare ꝓſili q̄ nunq̄z aliqua electio erit ualida.uel dic q̄ iura
que locuntur de ratificatōne abſentiū. uacuatōne abutuntur
de quibus tamen non ꝓprie dicitur q̄ ſint multis vigiliis ex
cogitata.quia pauca ſūt.ꝛ eſt ꝟ allegatō cardinalis q ꝓtempt⁹
erat caſſatōne utriuſq̄ cum nollet dimittere cardinalatum ꝓp
ter epiſcopatum.publicato uariare.ſingulatim.s̄.e.ꝺ poſt.
bone.me.ubi de hoc no.ſed nec etiam in omnibus in ꝓmuni
uariare licet niſi notorium eſſet p ſententiam uel rei euidentiā
aliquem caſum uel impedimentum ſubeſſe quare nominatus
eligi non poteſt.nam in hoc caſu cum poſt electionem publi
catam liceret aliam facere ut no.s̄.e.cum terra.ꝛ.c.dudū.mul
to melius eſt non publicare.ſed quid ſi non ſit nulla.ſꝫ anul
landa puta quia aliquis ꝓemptus eſt.uel alia cauſa dicimuſ
q̄ ꝓcedere debet ad electionem ꝛ ad hoc ꝓpelli ꝛ eſt rō. quia
neſcimus an ſuperior velit eam caſſare an non .Item neſcam⁹
an ꝓemptus uelit ꝓſequi incōtēptum cū non cogatur .s̄.e.q̄
ſicut.nec aliter debet caſſari niſi per ſuperiorem uel ad petitō
nem aduerſariorum ꝛ non ad petitōnem eligentiū.ſed ad peti
tionem ꝓempti poterit reincipi ſcrutinium.ſi non ſit ꝓceſſum
ad electionem publicandam.ſi aūt aliquis diceret q̄ paratus
eſt ꝓcedere ad ꝓbatōnem alicuius impedimenti ꝫ̄ electum ꝛ
ideo peteret non publicari electionem ꝛ ꝓp̄ hoc etiam appel
laret non audiremus cum quouſq̄ ſcrutinium eius ſortiretur
effectum.ſ.publicari electionem ut ꝟ.ar.ſ̄.de ꝓceſ. p̄ben.poſt
electionem.ſ̄.de ap.ꝓſtitutus.niſi diceret in continenti patas
ꝓbationes.quia cum tūc poſſit facere notorium p ꝓbatōnes
recipiendi ſunt ne eccleſia grauetur laboribus ꝛ expenſis.nec
uocabitur nominatus in ſcrutinio ad has ꝓbatōnes.ſꝫ i mo
dum inquſitōnis ꝓcedetur.ꝛ tamen ſi non admittatur ꝓtra
dictio uel appellatio illius qui vult probare coram capitulo
crimen contranominatum ul' in ſcrutinio ꝛ non admittitur tñ
non caſſabitur electio ſequens niſi ꝓbetur crimen.ſ̄. de hūs
que ſi. a maiori p.c.c.i.s̄.e.cuz inter ca.ꝛ.c.bone.Sed quid
dices nunquid cum ſcrutiniū publicatū nō eſt licitum ē alicui
uariare.reſpondeo ſic anteq̄z recedant de loco ubi inquirunt̄
uota aliorum.ſed ſecus poſtq̄z inde recedunt cum non ſit iaz
res integra quia ceſſauerunt inquirere ꝛ exiuerunt in loco in
quirendi ꝛ intrauerunt capitulum ut illud appareant.ar.s̄.e.
in cauſis.ſed tunc dicūt quidaz q̄ ſi caplo toti uel maiori pte
placeret q̄ deſtrueretur illud ſcrutiniū poſſet etiā ſine aliqua
cauſa cum capitulū illud quod fecit poſſit deſtruere.ꝛ cū nō
ſit alicui factum p̄iudicium.nec etiam infamia aliqua oriatur
nominato cum clauſa ſint vota.ſed aliis ꝟ nō placet immo di
cunt q̄ cuilibet de capitulo licitum eſt ſuperiorem adire ꝛ pe
tere cogi capitulum ad publicatōnem ſcrutinii electōnis.ut ꝟ
ſed hoc capitulum non facit ad rem cum loquatur publicato
ſcrutinio ꝛ queſtiones fiant quando non publicato ſcrutinio
uolunt reuocare.non tamen credimus q̄ aliquis de capitulo
debeat audire petens publicare electionem niſi ſit maior pars
ar.ꝟ ſed cum ſupiore agat. Item quia debet eſſe ꝓmunis elec
tio.s̄.e.in geneſi. Item ar.a contrario ſenſu q̄ añ variare p̄ſt

q̄ est ualidissimū. ff. de offi. eius cui mā. est iu. l. i. b' rei. ī. de p̄ sump. nonne. ar. ff. de bo. coll. nonnunq̄. ꝛ intellige qđ h̄ dicitur si scrutiniū est legitime factū ꝛ ex uotis receptis apparet alicui nominato ius acquisitū. si aūt secus esset posset iterum ad scrutiniū uel ad cōpromissum procedere. ꝛ de hoc no. s̄. e cum terra. ꝛ. c. dudū. in glo. hic habes. quid enī si nullus habet maiorem partē repetant scrutiniū. s̄. e. in genesi. sed quid si publicato scrutinio electores peccēt in cōmuni electione uł in collatione eam cōmittendo. uel aliter certū est q̄ hec electio non ualet. s̄. e. quia propter. sed nunqd iterū debebūt eligere eundem in quē cōsenserunt in scrutinio. so. dixerūt quidā cū unus actus sit electionis. licet habeat plures partes. s. initium in scrutinio uel cōpromisso ꝛ medīū in collatione. finē in publicatione electionis. ꝛ in omnibus istis actibus nihil habeat facere electus. sed electores tm̄ ipsorū pcēm sufficit ut cassetur quicquid factū est. ꝛ etiā fit preiudiciū electo ne decetero eligatur. quia cum unus sit actus qui in uno peccāt in toto peccare uident. alij tamē dicūt. ar. huius decre. qđ licet quando post apertionē scrutinij peterēt uel in collatione uel in cōi electōne cassanda sit electio. tamē remanebit electo saluū ius quesitum ex uotis publicatis. sed cōtra. quia ex nominatōe non querit ius. s̄. e. q̄ sicut. in prin. ij. q. vi. nominatōes. sed ipsi dicūt illa locū habere q̄n nominatōnes nō fiunt solēniter ꝛ cōiter ꝛ aio obligandi se. quia tunc bene querit ius ex noīatione. s̄. ꝺ postu. bone. i. s̄. e. cum in iure. ꝛ h̄ hic expresse uidet dicere. ꝛ nō sic est si post consensū cōpromissariorū faciāt prouisionē quā non tenerēt. quia tunc ex uotis cōpromissariorū nullum ius querit sed ex cōpromissione tm̄. quia nec etiā cōpromissū est nisi super eo q̄ eū habeant pro prelato de quo prouidebit. ꝛ cōtra. quō electio que cassat uel nulla est iterū reuiuiscet. so. h̄ licet. quia nō est nulla nisi propter defectū solēnitatis. item cōtra. q̄ nominatus etiam a minori parte debet p̄ferri postq̄ in eodem contextu fiunt ambe electiones. s̄. e. cōgregato. so. ubi habet locū ubi ex prioribus uotis nō est ius quesitū electo a maiori parte. forte quia est criminosus licet occultus. uel quia alium defectū occultū habet. uel quia pcēm fuit in scrutinio. ꝛ inde ex eo non est ius quesitū. item cōtra. quō eligeret iterū cū electores sint priuandi potestate eligendi. s̄. e. quia propt. so. ipsi idem eligent si nō priuent per sententiā. uel si priuent: superior ꝛ maxime papa qui eligeret eis suspensis. ī. ꝺ cō. p̄ben q. diuersi. eliget eū sicut hoc ipsum fieret si inter scrutiniū ꝛ electionem electores morerent uel ał amitterent potestatē eligēdi per excōicationē uel alio modo. cōpellantur. incontinenti s. anteq̄ diuertant ad aliū actū. ꝛ ita nō est ꝯ. s̄. e. cū post peti. uel posset dici q̄ possent cōpelli quādo maliciose differūt publicare electionē. puta quia uellent ab electo extorquere ꝓmissiones uel pecuniā uel aliquid simile. non enī est malicijs hominū indulgendū. ff. de rei uen. l. in fundo. ꝛ forte nō petet h̄ nominatus cū sibi ex nominatōe ius nō acquirat. s̄. e. q̄ sic. ꝛ ne noteť de ambitione. i. q. v. sicut. C. de epi. si q̄q̄. si aliqui de canonicis. uel dic q̄ etiā si publicatio in capitulo differat per multos dies nō propter hoc est nulla electio. decre. autē ꝛ. ut ibi. ꝛ h̄ credimus melius. cōpellantur. cōtra. s̄. e. cum post petitam. ut ibi.

Jalicuius. illa uice. i. in ea uocatione. unde si ad archiep̄m deuoluat electio non pōt eū illa uice eligē sed alia uice pōt. epi. nisi forte cum epō esset simōia perpetrata. i. q. v. presentiū. cōtra. i. q. v. quicunq;. so. ibi de scienter simoniaco. uel ibi uocat beneficiū dignitatē. cōmune autem credimus ambobus q̄ siue dignitatē siue beneficium sic obtineat ad eandē dignitatē siue beneficiū reassumi nō poterit sine dispensatione. ī. de renunci. post transla. §. rursus. alij tamē contradicūt. ꝛ hoc innuit decre. q̄ aliud sit in beneficio ꝛ aliud in dignitate. ꝛ q̄ bene pōt episcopus dispensare in beneficio. non in dignitate.

Js quibus interdicitur. forte quia priuilegiū habent aliqui ne alij eligāt nisi eis requisitus sicut plures coges ꝛ ecclesia rauennas que nō eligit nisi cōsulto primo papa. uel etiam si per speciale rescriptū mandaret aliquibus q̄ aliquo incōsulto non eligerent. h̄ enim impedimenta cū sint preter ius ꝛ quasi ex incogitata non preiudicāt ius sicut si electores eēnt excōicati uel interdicti uel lōge remoti a loco ubi celebrari ꝺz electio. ī. de concess. p̄ben. q̄. diuer. secus est in tp̄e q̄ expectanti tur in uocādis electoribus ad electionē. quia illud tēpus bñ preuidit conditor canonis. ꝛ pro hoc ꝛ alijs impedimētis cō similibus dedit ius terminū triū mensium.

Tatuimus prouisoncin. ante confirmationem. post confirmationē aūt non habet locū h̄ cōstitutio nisi forte simł fieret prouisio ꝛ cōfirmatio. nā tūc credimus q̄ h̄ constitutio locū habet. ī. de cau. pos. ꝛ prop. cum olim. ubi no. impugnat. si aūt nullus se opposuit electioni. tunc superior ad quem pertinet cōfirmatio sine ullius tp̄is expectatione inquiret de forma electōis ꝛ meritis electi. s̄. e. nihł nec est necesse aliquē citari uł publice edictū ꝓponi. unde crederemus q̄ etiā si hanc ipsam inquisitionē omitteret de qua dictum est. s. de forma electionis ꝛ meritis electi. nihilominus teneret cōfirmatio eo saluo q̄ si per errorē aliquid fieret ꝓcedetur. sicut no. ī. de cau. pos. cum olim. ꝛ de dolo. cum olim. ꝛ idem dicimus in cōsecratōe ꝛ ordinatōe q̄ nō est necesse aliquē uocari. sed sufficit solēniter fieri. lxvij. di. reliqui. in personam. electi uel eligentiū cum utraq̄ reddat electionē nullam s̄. de cōsue. cum dilecti. hoc nō placet quantū ad eos qui obiciunt in personis eligentiū cū h̄ ingulariter loquat. s. in personam. nec est bona rō uiciū eligentiū reddit electionē nullam. ergo pati debent penā huiꝰ ꝓstitutionis. nā ꝛ cū pcēm est ī forma: nulla est electio. s̄. e. quia propter. ꝛ tñ qui obicit ī formā non patit penā ultime partis huiꝰ cōstitutionis. sed licet nō teneatur pena huiꝰ cōstitutionis. tenet tñ ire ut agat cām appellationis sue. ꝛ pōt h̄ obiectio melius dici cōtra formā q̄ p̄sonam. ꝛ propter h̄ bene dicit. ꝓpter h̄ iustā enī cām sue appellationi p̄figere debet appellans. alioquin nullū processū siue electorū siue confirmatorū impediet appellatio nisi forte esset de electione epōrum ꝛ magnarū abbatiarū sicut est hodie expeditū per constitutionē alex. iiij. de app. dilectus. q̄ tūc etiā sine assignatione cāe ualet appellatio. ꝛ sic intelligūt quidā finem decre. ī. de ap. ut debitus. ꝛ solā cām expressam ꝓseq poterit. ī. de ap. dilecto. f. g. ꝛ. c. cordi. item uidet q̄ h̄ appellatio ꝛ ius huiꝰ decre. habet locū in iudicio ꝛ extra iudiciuz. ꝛ est h̄ speciale in casibus unde ait h̄ decre. q̄ ap. obtinet uim citationis ꝛ assignationis termini sicut expresse dicit h̄ decre. etiaz in appellationibus que fiūt extra iudiciū. qđ ał secus est. ut no. ī. de ap. cū sit. post talem aūt appellationē nō debent dimittē electores quin ad electionē procedāt. nec p̄textu appellatiōis cassabit q̄ postea factū erit nisi ał uera sit cā ap. s̄. e. cum interca. sed cōfirmatores ꝛ etiam quicunq; alij procedere non debent. ratio diuersitatis. quia causa appellationis deuoluta ē ad iudicē ap. sed nō electi. iudex aūt ap. elapsis terminis hic statutis hoc modo procedet si alterutra partiū fuerit absens. nam si fuerit absens appellans ꝛ examinata electione p̄firmabit uel infirmabit uel remittet electū ad suū ordinariū ꝛ appellanti imponet penā huiꝰ constitutionis. si uero appellatus fuerit absens. tunc si appellatū est extra iudiciuz. inquiret de appellante an sua interfit appellare. ij. q. vi. nō solent. ꝛ si inuenit q̄ sua interfit. queret an ex iusta cā appellauerit ꝛ nō de ueritate cause quā si inuenerit iustā. cassabit quicquid factuz est p quoscunq; in p̄iudiciū huiꝰ ap. ī. de ap. si duobus. nec ob. de cre. ī. de ap. interposita. que dicit q̄ nō reuocat q̄ fit a iudice a quo appellatū est. nisi probet ueritatē cause uel nisi offerat se probaturū causas ex quibus appellat. quia ibi loquit q̄n dubiū est an reuocari debeat iurisdictio a iudice a quo appellatur an nō. quia si inueniat q̄ causa ap. non sit uera. remittitur ad priorē iudicē. at h̄ certū est q̄ ab eo ad quē appellatuz

est.nec de iure unq̄ causa remittet ad priorem iudicē.z sic cū plures essent appellantes.vnus appellauit ad proximū ordi. alius ad papaz.nihil ualet qđ sit ab inferiori ordinario.j.de ap.si duobus.si aūt in iudicio appellet.bene habet locū de cre.prealle.interposita.h̄ non placet.imo idem dicimus in ap pellationibus emissis in electionibus z in alijs appellationi bus emissis.al'extra iudiciū.de quibus no.j.de his que fiūt a ma.par.ca.c.i.uel etiā in iudicio.de quibus no.j.de ap.ro mana.§.cum aūt.in gl.que incipit.si uero iudex.dicimus eni q̄ nisi subsit ueritas cause appellationis.tenebit processus ha bitus ab electoribus z etiā habitus ab ordinario.sed si uera est z iusta causa appellationis nō tenebit qđ fit ab electorib⁹. nec qđ fit ab ordinario.sed tenebit qđ fit a iudice appellatio nis.caueat ergo appellans ne corā iudice appellatōnis petat infirmari electionē factam ab appellatis.quia tunc cōtingeret eandem cām agi corā duobus.s.causam cōfirmationis corā ordinario z cām infirmationis corā iudice appellatōnis qđ esset iniquū.sed debet petere suā ap.pronunciari legitimaz z cassari quicquid factū est post suā appellationē.z per h̄ opti nebit q̄ cassabit sentētia z totus processus habitus corā ordi nario.sed oppones quō simul aget causa principalis z appel lationis corā diuersis iudicibus.ꝛ.bene.propter ignorantiā que est an uera sit causa ap.uel nō.sed cū postea paruerit cau sam uerā esse ap.patebit processum iudicis ordi.iniquū.z si apparuerit causam esse falsam ap.approbabit sententia ordi. sed quid si corā ordinario probet falsa causa ap.z corā iudi cibus appel.probabit uera.ver.gra.appellatū est ne eligaī pe trus.quia occidit talem tali die.z postea corā ordinario pro batum est indirecte q̄ nō fecit illud homicidiū.coram iudice aūt appellationis probatū est qđ fecit.ꝛ.stabit sentētie z pro bationibus habitis corā iudice ap.nec obest ei probatio uel processus habitus corā ordinario.nec etiā sententia ab eo la ta cum ille ꝓcessus uel sentētia nō fuerit habitus inter appel lantem z appellatos.quia appellans nunq̄ debet corā ordi nario litigare.quia sic sue ap.renunciaret.j.de ap.sollici.j.de offi.dele.gratum.z relatū.sed processus appellationis uere ē inter appellantē z appellatos.quia al'nō ualeret processus ha bitus corā iudice ap.nisi habitus esset partibus p̄ntibus uel per cōtumaciā absentibus.appellatus aūt pōt cām principa lem prosequi corā iudice a quo appellatū est si appellatio nō fuit legitima.z pōt etiā prosequi cām appelatōis corā iudice ap.cū coram utroq̄ asserat appellationē nō ualere.z ideo co ram uno agendo nō uidet renunciasse iurisdictioni alterius. si aūt iudex ap.pro appellato ferat sniam.s.quia nō ualuit ap pellatio.z iudex a quo appellatū est ferat sententiā in cā prin cipali pro appellante licet absente z cōtumace.quia uere ap paret eum contumacē fuisse exquo iudicatū est eum iuste ap pellasse.tenebit utraq̄ sentētia.quia si bene inspexeris concor dant.appellari.idem est z si alio modo q̄ per appellationē negociū electionis ad proximū superiorē deferat z corā ipso aliquid obiciat cōtra formā uel personā.sed h̄ ideo dicit.qa q̄si semper p̄ appellationez huiusmodi negocia electionū ad se.ap.deferunt.uel ideo quia si papa nō sit proximus superi or.z vna pars uadit ad proximū superiorē.alia ad papā.tūc ille prelatus procedet in causa qui prius citauerit.j.de ap.ut debitus.h̄ nō placet.tam is.is igit qui se opposuit z qui ap pellauit uenire debet uel mittere uel prosequi appellationem. alioquin patit penā que infra sequit.sed nunquid alij qui se opposuerūt sed nō appellauerūt uenire debent.ꝛ.illi soli ue nire tenent uel mittere qui appellauerūt uel quorū nomie ap pellatū est uel qui appellationē alijs interpositā expresse ratā habuerūt.z si nō uenerint punient ut h̄.alij uero q se dūtaxat opponunt.non tamē appellant nec appellationē ab alijs int̄ positam ratā habent.nō tenent uenire uel mitttere.sed eorum oppositio uel absentia ꝓcessui nō obstabit.videtur aūt nolle agere z quodāmō ei q̄ factū est consentire.ut.ff.de ap.l.scio. tunc enim appellandū est cum ordo decretū electionis inter ponit.ut.ff.qñ ap.sit.l.i.§.solēt.sed fateor q̄ appellantiū pro secutio z uictoria non appellantibus uel appellatis.sed non ꝓsequētibus ꝓdest.ut.C.si vnus ex plu.ap.l.i.z.ij.z.j.ō ap. vna.sed quid si is qui prosequit ut ꝓsequat ex fide sed cū ad uersario colludat.nunquid alius qui appellauit z non prose quitur uel qui se opposuit sed nō appellauit cause prosecutio nem assumere pōt inuito eo qui ficte prosequit.puto q̄ sic.ut ff.de ap.l.ab executione.§.alio cōdemnato.interest.alie per sone quarū interest preter appellantē p̄nt assistere appellanti bus z etiā per se si inuenerit appellatos procedere in cā ꝓui sionis.quia curia cōmune forū est.sed nō poterit ad eorū pe titionem procedi cōtra appellatos abūtes fm tenorē hui⁹ cō stitutionis.sed si aliquis appellasset cōtra electionē alicuius. quia esset facta eo contēpto.uel quia esset facta in eius p̄iudi cium cū prius esset canonice electus.z in alijs cōsimilibus ca sibus.satis uidet q̄ z capitulū z quilibet alius debet cōpare re sine alia citatōne ut super predictis dicant quicquid dicere pōt.z si nō cōpareat decetero nō admittet ad dicendū aliqd de his super quibus appellatū est.puta q̄ ille qui appellauit habuit ius uel q̄ appellatio est iusta.sed si ex alia causa q̄ ex qua appellatū est uelit ipse appellator uel etiā alius dicere ele ctionem nō tenere uel cassandā esse.bene audiret nec impu tatur ei si super his nō cōpareat.ar.ff.de insti.ac. habebat.j. de ap.constitutis.z.c.dilecto.item si electus uellet dare peti tionem suā.peto electionē meā confirmari sine alia adiectiōe non debet admitti talis petitio nisi uocatis omnibus quos res tangit si fiat ut preiudicat eis.ff.de mi.etiā.c.fi.licet dica mus bene ualere confirmationē si electio est canonica etiaz si nullus citet.ut no.s.e.cum dilec.itē ille idem qui appellauit ex alia causa pōt dicere cōtra electionē.sed si det petitionē ta lem.peto tali appellanti imponi silentiū super ꝓtradictōe sua ex ea causa ex qua appellauit bene audit.si aūt nō arripiunt iter infra mensem uel si nō expectauerit per.xx.dies.non hz locum processus hui⁹ cōstitutionis.instructos.instructi de bent uenire z principales persone z capituli procuratores cū decreto z cum omibus instris factis de electione z super con tingentibus ut super appellatōe z sup eo q̄ imiscuit se admi nistrationi z cōsimilibus.item debet portare instrumēta sup his que uult probare sine alerius obiectione.sed si ad obie ctionem aduerse partis expediat eū habere aliqua instrumen ta que secū nō habet.ad h̄ dabit sibi dilatio.C.de tē.in inte.resti.petenō.i.rn̄.testes aūt secū ducere nō tenent.sed z super instrumētis si qua iusta causa moueret iudicē iterū dabit dila tionē.ff.de eden.si quis exagere.§.fi.z.l.se.a die obiectio nis.h̄ obiectio sit extra iudiciū q̄ ex eo apparet.quia coram nullo iudice agebat.itē pōt habere locū h̄ decre.in appellatō ne uel cōtradictōne que fit ante electionē.ver.gra.appello ne eligatis talē qui est morbosus.s.e.cum inter dilectos.uel ne eligaī sine me qui debeo interesse electioni hui⁹.sed si electōne fcā dixit.dñe ego appello ne uos pro electo geratis.q; electō uestra non ualet propter talē defectū forme uel p̄sone.z h̄ ap pellatio fm hanc formā non pōt hz locū in exēptis.in nō ex emptis aūt bñ posset h̄ appellatio habere locū etiā in iudicio utputa si electus peteret confirmationē a suo ordinario.z tūc aliquis obiceret quicq̄ in formā uel personā.z propter h̄ añ sniam uel post appellaret.locū haberet h̄ decre.z tunc dz arri pere iter infra.xx.dies cōputandos a die obiectōis finite per ap.uel alio modo finite corā iudice corā quo proposita fuit. z videt q̄ h̄ obiectio possit fieri nō solū ab hijs qui uocē hñt in electione.sed etiā ab omibus qui p̄nt p̄dicta obicere uel ꝫ electū excipere.de quibus no.j.de accu.super his.sed si facta cōiter z cōcordit electionē aliquis postea appellet.nihilomi nus sit electus nō obstante hui⁹.appellatōe uel cōtradictione administrabit.ar.s.e.nisi.§.fi.iter.h̄ dat terminus ad iter in cipiendū.z.j.de sen.z re iudi.cū cām.alibi ad iudicē adeunō

ut.ĩ.de ap.personas.alibi ad prosequendũ.ut.ĩ.de ap.cũ sit romana ex ratione.c.sepe contingit.ꝛ.c.oblate.alibi ad prosecutionem perficiendã.ut ĩ aut.de his qui ingre.ad ap.§.sancimus.C.de ap.in aut.ei qui appellat.ij.q.vi.si quis appellat nisi per iudicẽ steterit.ut.C.de tẽpo.ap.l.cum anteriorꝫ.§ illud etiã.quo casu uel appellanti restitutio indulget.ut.ff.ex qui.cau.l.sed ꝛ si pretorẽ.uel tẽpus ipso iure nõ cedit.ut ĩ auten.ut spon.lar.§.hoc quoqꝫ.ꝛ maxime si appellet ad sũmuꝫ pontificẽ uel ad principẽ in quo cãu locũ hꝫ qd̃ legit.ij.q.vi. anteriorꝫ.§.ad h̃.in aut.de ap.ꝛ.ĩ.que tpa.§.ad h̃.sancim⁹. si aũt nõ arripuerit iter infra mensem uel si nõ expectauerit p xx.dies non habet locũ processus hui⁹ constitutõis.itẽ uidet q̃ debet habere locũ quantũ ad h̃ q̃ ueniat instructus ubicũ qꝫ a iudice pfigit terminus ad prosequendũ negociũ prouisionis . iã si alterutra parciũ h̃ non petat ,ppter periculũ more.ĩ.de ap.oblate.ꝛ.c.cordi.alij aliter dicunt q̃ h̃ non inuenit expresse cautũ.infra mensem.quidã dicũt q̃ ultra terminũ istum non põt prosequi appellationẽ.ĩ.de ap.personas.licet al' non prosequẽdo appel.possit ꝛ in formã ꝛ in psonã dicere qd̃ vult.ĩ.de ap.constitutus.etiã ultra habet terminũ.alij dicunt ꝛ ut uidet melius q̃ etiã ultra terminũ prosequi põt ap. dũmodo sit res integra.quia iste terminus nõ prefigit appellationi tm̃.sed appellationi ꝛ negocij principalis ,plecutioni. licet modica uel nulla differẽtia sit siue prosequendo appellationem siue alio modo opponat se electioni.infra mensem. iste mensis cõputat a die appellatõis publice emisse etiã ignorantibus appellationẽ emissam q̃ ex eo apparet.qꝛ papa voluit prouidere contra uacationẽ ecclesiarũ.credimus tm̃ q̃ si diceret electio nulla uel irritanda propter indignitatẽ psone electe q̃ nõ piudicaret persone electe quin adhuc eligi posset. nec ob.s̃.eo.sup eo.quia ibi loquit q̃n ipsemet tractauit cãm sue electionis uel q̃n sciuit ab alijs tractari.q̃uis melius uideretur dici q̃ scientia sola sibi obesse nõ debet.sicut nec testi.ĩ. de ordi.cog.cũ dilec.itẽ h̃ decre.habet locũ ubi quis publice appellat cõtra electionẽ.sed si nõ esset appellatũ.sed al' aliquis iret ad superiorẽ propositurus aliquid cõtra electionẽ.expectari debet aduersarius cõtra quẽ agit per sex mẽses ꝛ etiam amplius ex iusta causa.puta si esset ultra mare uel etiã minus longe.ꝛ sic loquit.ĩ.ut li.nõ cõte.q̃n.§.q̃ si forsitan.ꝛ h̃ plus placet q̃ꝫ qd̃ continet in glo.que incipit.idem est ꝛ si.ꝛ tamen non multũ cõtradicũt.ad banc materiã uide cãm de elec.absentia.ꝛ si processũ fuerit ad aliqd̃ de illis ad qd̃ non proceditur nisi li.cõte.puta ad receptionẽ testiũ uel hmõi.si postea ueniat ꝛ petat libellũ uel fieri li.conte.nõ est audiendus.quia eius cõtumacia fecit ut lis habeat pro cõtestata.ꝛ si contrariũ diceret:sequeret absurditas q̃ testes recepti nõ ualerẽt tanq̃ ante li.conte.recepti.qd̃ esset absurdũ cum legitime sint recepti auctoritate hui⁹ decre.itẽ non est cogendus probare mandatũ ,pcuratoris si per ,pcuratorẽ egit.ꝛ dicat nõ tenere qd̃ factum est.quia nõ erat ,pcurator rõne pdicta.ff.de procur.põpo.§.rati.sed dicũt quidã ꝛ est securũ qd̃ dicũt q̃ licet de his que egit in absentia partis nõ sit cogendus ,pbare mandatũ tm̃ ulterius iudex nõ admittet eũ agentẽ procuratorio nomie nisi mandatũ probet.tm̃ cũ h̃ uideat esse d̃ equitate nõ scripta tm̃.ar.predcẽ.l.põ p o.satis uidet q̃ si in remotis partib⁹ ageretur cã.nec de facili posset probari ,pcuratio que forte amissa est.q̃ ꝛ tunc non ,pbata procuratõe procederet iudex usq̃ ad finẽ cause.ꝛ idem dicimus si peteret aduersarius de nouo ueniẽs rescriptũ cõmissionis.cõtumacia enim sua facit q̃ ulterius nõ põt declinare eius iurisdictionẽ sicut ꝛ psentia h̃ faceret ꝛ proponere negligeret.ut no.ĩ.de re iudi.int.ꝛ h̃ uera sũt ubi petit copiã rescripti ad decimandũ iurisdictionẽ iudicis. sed si peteret ut uideret an per cõmissionẽ sibi factã posset cognoscere de his de quibus uult cognoscere.tunc bene esset ei facienda copia rescripti si illud amisisset.ff.de eden.si unus.§ si.ꝛ.l.se.sed licet pdicta probare nõ cogat.tenet tamẽ probaꝛ exhibitionẽ eorũ per acta.ĩ.de proba.q̃n.ubi no.per.xx.dies.ĩ.hoc tps petet suã electionẽ pfirmari ꝛ electionẽ aduersarij infirmari dũmõ eodẽ tpe facte sint ambe electiões.quia si diuersis tẽporibus facte sunt.tunc transacto tẽpore huius pme electionis potent petere suã electionẽ cõfirmari ꝛ sup confirmatione uel cõtra poterit sentẽtia ferri.sed nõ poterit petere electionẽ post factã infirmari nisi transacto tẽpore hui⁹ constitutionis a die secunde electionis.ꝛ h̃ satis probat lra psens. ꝛ piudicabit sentẽtia pdicta secundo electo nisi postq̃ sciuerit sniam ,p primo electo latam.appellet.ĩ.x.dies ꝛ nisi infra tẽpus hui⁹ constitutõis ,psequat.ĩ.de re iudi.cũ sup.absentia quandocunq̃ contingẽt siue ab initio.quia nõ uenit siue ex postfacto.ſ.quia uenit sed cõtumaciter recessit.ĩ.de eo q̃ mit. in poss.c.i.ĩ.ut lite non conte.q̃n.§.porro.ꝛ.§.q̃ si forsitan. absentia.bene dicit sicut de iure procedendũ fuerit procedat de iure aũt sic procedendũ est.quia si appellatus fuerit psens in optione eius erit q̃ cognitio appellatõnis pcedat cognitionem electionis.an omissa causa ap.procedat tm̃ in causa electionis.nam h̃ idem est in alijs causis.ut no.ĩ.de ap.cordi. sed h̃ est speciale in causa electionis.quia etiã si nõ sit termin⁹ assignatus ab homine.nec sit delatũ appellationi.cũ lre impetrate ab appellante infra terminũ huius decre.nõ ualent.ꝛ talibus litteris nõ obstantibus.nec obstante etiam absentia appellantis procedit in curia pape ut h̃.si uero appellans tm̃ ꝛ non appellatus fuerit psens nõ poterit procedi in curia nisi pus cognoscat de causa ap.que si probata fuerit iusta.procedit in curia in negocio electionis.ꝛ si appellatio apparuerit iniusta.remittetur ad iudicẽ a quo appellatũ est.ĩ.de ap.cum speciali.in fi.ꝛ h̃ obtinet q̃n appellat in iudicio.quia si extra iudicium appellet semper alterius partis absentia non obstat. procedit in curia.defecerit eius.dicunt quidã q̃ si plura obiecit.licet plura probauerit si in uno solo obiectorũ defecit.sufficit ad h̃ ut hec pena sibi imponat.ar.s̃.de rescrip.cũ a deo. ꝛ alij dicunt ꝛ forte melius q̃ sufficit ut vnũ solũ d̃ multis obiectis probet q̃ sufficiat ad cassationẽ.ꝛ hoc ea rõne.quia cũ banc penã patiat excipiens pter ius cõe.ĩ.de excep.sup bis. in odium illorũ qui impediũt ordinationẽ ecclesiarũ.ꝛ ex h̃ q̃ vnũ de multis ,pbauerit.patet q̃ nõ babuit banc fraudeꝫ. nec est hec pena astringendus.maxime quia pene sunt mitigande.de pe.di.i.pene.ꝛ habꝫ locũ h̃ pena siue obiciat crimina siue defectus siue irregularitates.decre.enim generalit loqtur.itẽ non admittit procurator super criminibus nisi h̃ exps se contineat in procuratõe.sed ꝛ bene admittet etiam si ibi nõ exprimantur crimina.

Pelectionibus.oritur.idest legitime factis.q.d si al' scrutinia essent male facta.non recideret ius eligendi in alios.**cõditionalia**.puta cõsentio in a.si est legitime natus uel si nouit iura ꝛ hmõi.uel eligo si hꝫ maiorem numerũ.**alternatiua**.puta eligo a uel b.uel sic eligo.a ꝛ si.x.uoluerit:eligo.b.ꝛ **incerta**.puta eligo illũ ĩ quẽ maior pars consentiet.uel eligo eum in quem consentiet decanus. **In alios**.h̃ intelligit quãdo in eodẽ cõtextu fiunt due electões.una ab illis qui bui⁹ uota etiã probata emittũt.ꝛ alia ab illis qui bona uota emittũt.si enim omẽs hui⁹ mala uota emitterent.uel etiã maior pars.sed minor pars neminẽ eligeret in eodem cõtextu.tunc in reliquis redit eorũ uox.imo plus dicimus q̃ si ipsi idem eligẽt anteq̃ priuarent potestate eligẽdi tenet eorũ electio.nisi eũ facerent suspitione pene.ar.ff.de dona.post contractũ.de hoc in simili casu no.s̃.e.quia propter. in glo.h̃ dixerunt.item h̃ decre.loquit quãdo uota eligentiũ sunt conditionalia.sed si electi uotũ est cõditionale.puta consentio electioni si papa dispensauerit mecũ.uel si tali placuerit talis consensus nullus est cum electiones purũ consensũ requirant sicut ipsi in eum pure consentire tenent.ꝛ electus nõ pure.sed conditionalit consentiat.vnde statim eligere possũt nisi forte ex gratia ei uelint dare aliquẽ modicũ terminũ.imo

plus uideꝛ q; si electoꝛes tunc consentiant electo. s. qui sub cõ
ditione cõsentiat electioni. tunc ꝛ eoꝝ uota similiter cõditio-
nalia reprobata fiũt. vnde ex illis uotis non debet effectũ soꝛ
tiri facta electõ nisi fiat de nouo. ꝛ h̃ uera uidenꝫ etiã si sub cõ
ditione talis electus recipiaꝫ ad osculũ pacis etiam si recipiat
obedientiã subditis uel stallum in choꝛo uel alꝫ administraret
cuꝫ h̃ ꝛ similia ꝛ traditio dominij ꝛ possessionis bene possint
fieri sub cõditione. ff. de acqui. pos. l. qui ab. ff. de iure do. in
dotis fruc. §. fi. ff. de dona. l. ij. §. si pec. sed dices: nõne in his
cõtradicit pꝛotestatio uel cõditio eius facto. quia pꝛotestaꝫ se
nõ recipere ecclesiam nisi sub cõditione. ꝛ tamẽ facit ea que p̃
lati uel electi sunt. ĩ. de ap. sollici. so. h̃ nõ cõtradicit pꝛotestatõ
facto. quia bene sic de cõcoꝛdantia possunt recipere aliquem
ad osculũ pꝛo p̃lato ꝛ q; pꝛelatus recipiat obedientiã a subdi
tis ꝛ administret etiam ius pꝛelature ꝛ nõ esse pꝛelatũ postq̃
placet partibus. ĩmo idem est ꝛ si nõ consentiant ambe pte̅s.
ſꝫ una tm̃ dicit. ꝛ tunc illi qui cũ recipiunt ad osculũ non tenẽ-
tur eum habere pꝛo pꝛelato. nec illi qui pꝛomiserũt obediẽtiã
tenenꝫ. nisi conditio extiterit. nec ea que gessit quasi gesta pꝛe-
lato. ar. cius qõ dicit de heꝛede qui aliqua gerit pꝛotestans q;
non gerit pꝛo heꝛede. ff. de acqui. heredi. ꝓ heꝛede. nec cõtra
dicit. ĩ. de ap. sollici. quia illa duo de quibus loquit. n. simul
cõcurrere nõ possunt. s. petere absolutionẽ uel excõicationem
ꝛ non renunciare appellationi quã inde emisit.

De translatione pꝛelatoꝝ. Rubꝛica.

Am ex illo pꝛiuile
gio. tu es petr⁹ ⁊c. usq; tibi dabo da-
ues regni celoꝝ. quo pꝛiuilegio ro
manã ecclesiã cunctis ecclesijs pꝛetu-
lit ꝛ ei ligandi atq; soluẽdi ptãtez cõ-
tulit. xxi. di. in nouo. ꝛ c. quãuis. q.
d. pꝛopter illud speciale pꝛiuilegiũ potestatem habet cõdendi
canones per quos maioꝛes ecclesie cause referanꝫ ad cũ. dñs
noster. imperatoꝛ aũt habet a populo romano. insti. de iure
na. §. sed qui. ar. cõtra. C. quõ opoꝛ. epi. canonica. xij. di. pꝛe
ceptis. translationes. vij. q. i. mutationes. ꝛ c. omis qui. ꝛ c
ꝛ tẽpoꝛis qualitas. ĩ. e. inter coꝛpoꝛa. archiepiscopum. futu
rum. uel animi destinatione. licuit. quantũ licuit. habes. s. d̃
elec. transmissam. ꝛ c. q; sicut.

Nter coꝛpoꝛalia. destruũtur. secus in peculio. ff
de pecul. nõ statim ꝛ in possessione. ff. d̃ acqui. pos.
possideri. §. in admittenda. destruantur. quo ad
exteꝛiorẽ destructionẽ que fit per depositionẽ. cessionẽ ꝛ simi-
lia. alꝫ per pcẽm facile destruunt uirtutes. xl. di. sicut. xxxij. q. i
cum reũ. solus. xv. q. vij. epꝰ solus. a metropolitanis. lxiij
di. c. i. ij. ꝛ iij. condemnari. iij. q. vi. quãuis duo. fortius. i.
dignius. nam alꝫ cũ maioꝛi difficultate separaꝫ carnale matri-
moniũ. xxxij. q. vij. c. i. ĩ. de iureiur. ubi in casu. ĩ. de cõuer. cõ
iu. ex publico. q̃si spũale qd̃ sepatur per depositionẽ cessionẽ
ꝛ aliis modis ut h̃. ꝛ superioꝛi. c. suo. i. suis constitutionibus
uel uicarij sui. pꝛecipiens. xxxiij. q. ij. quos. ꝛ c. ãtiqui. sepe-
ret. sua auctoꝛitate. non aũt sepat homo carnale matrimoniũ
cum epõ uel etiam archidiaconus ꝓ constitutiones papa dis-
soluit. sed ipse deus cuius auctoꝛitate facte sunt. remouetur
cum sit iusta ex causa. xxiij. q. ij. si quis non recte. i. q. vij. ne-
cesse. ꝛ c. se. tua. s. translatio. cessio. depositio. constitutione
. i. potestatẽ dissoluendi matrimonia non habet ex auctoꝛita-
te terrena sed diuina. derelinquere. vij. q. i. mutationes. ĩ. de
reg. ꝛ trãs. licet. confirmationem. post consensũ aũt suũ añ
confirmationẽ posset cum habeat tenue ius. ĩ. de accus. super
bis. s. de elec. cum inter ca. eligentium. ꝛ mediantibus ele-
ctoꝛibus inter electũ ꝛ ecclesiã siue pplm̃ sibi subditũ. contra
ctum. cõsũmata tamẽ consecratõne. ĩ. e. licet. nichil. quo ad
ueritatem matrimonij. cum quis. non pꝛobat h̃ esse qd̃ ob
hoc cõtingit abesse. C. de pꝛoba. neq;. no. ĩ. de testi. spon. cuꝫ
ad sedem. ĩ. de testi. cũ tu filii. xxxviij. di. que ipsis. item. i. sicut
matrimoniũ carnale nõ põt dissolui nisi auctoꝛitate dei uel vi
carij eius. i. per cõstitutiones ab eo factas ꝛ in casibus ab eo
concessis. sic nõ põt matrimoniũ spũale separari nisi auctoꝛi-
tate pape ꝛ in casibus in cõstitutionibus ꝛ contẽtis uel pape.
de illo. ĩ. de oꝛdinatis ab epõ qui re. epatui. c. i. electoꝝ.
ꝛ ita q; statutũ erat in episcopis extendit ad electos confirma-
tos. sic. ff. de iure do. si sponsam. C. qui po. in pig. l. fi. ff. d̃ fũ-
do do. lex iul. ĩ. de iureiur. quẽadmodũ. in canone. c. d. qñ.
quo ad q̃dam. ea. s. que misteriũ cõsecrationis desideraꝫ. s.
de ele. transmissam. inutilẽ. de peñ. di. i. scindite. ff. q; cuiusq;
vniuer. l. i. §. pe. ff. qui satisda. co. quoꝫ. xij. q. ij. non liceat. ad
penã. ff. de excep. rei iudi. euidenter. ff. d̃ interdi. releg. l. rele
gatoꝝ. §. ul. ꝛ. l. se. ꝛ de trãslatõne. ĩ. d̃ dec. ad audiaz. ĩ. e. lz
pꝛohibitum. ĩ. e. licet. ar. ff. de uer. ob. quicqd. ff. de arbi. ſz
cum dies. §. plane. ĩ. de arbi. cum dilecta. ĩ. de decimis. ad au
dientiã. ĩ. e. licet. ĩ. de priuile. sane. ꝛ c. parentibus. ar. cõtra. ĩ.
de cau. pos. cum ecclesia. ff. de iudi. solemus. ff. depo. lutius.
s. de rescrip. cũ adeo. ꝛ c. cãm. ĩ. de offi. dele. ꝓterea. ĩ. de sen.
ex. nuper. maioẽs. xl. di. homo xpianus. ff. de re mili. oñe.
§. qui manet. consesu. lxiij. di. quanto. s. d̃ elec. cũ inter dile.
pdurante. forte nõ peccauerãt postulãtes in recipiẽdo epm
ꝛ ideo seruaꝫ eius cõsensus. alꝫ aũt secus. ut. ĩ. c. proxi. uel dic
hoc seruari eis de gratia.

Uanto quos deus. xxxiij. q. ij. quos deus. reti-
nuit. s. e. c. i. ꝛ ij. cui. xxv. q. i. cõtra statuta. xi. di. ec
clesiasticaꝝ. trãseat. xxiij. q. iij. ẽ iusta. p̃cipimus
no. sniam ferri in notoꝛio non citata parte. de hoc no. ĩ. d̃ co
ba. cle. ꝛ mu. tua. illicite. cõsentiendo cum habeꝫ epm ꝛeci-
piendo sine auctoꝛitate sũmi pontificis. ut. s. c. proxi. suspen
dimus. i. suspensos denunciamus. ar. s. de elect. bone. me.
mag. melius placet q; per sniam suspendanꝫ. non debebit.
xxi. q. i. clericus. nec illis. vij. q. i. si quis epꝰ. ꝛ est uex qd̃ di
cit h̃ decꝫ. ꝛ illud. c. quando sine auctoꝛitate superioꝛis transit
cã illius cuius erat pꝛima ecclesia quã sua auctoꝛitate dimitte
re non põt. vij. q. i. nõ oportet. si qui uero. q̃z etiam illius cuꝰ
est ecclesia ad quã transit quã occupare nõ põt sua auctoꝛita
te. s. de elec. qualiter. ꝛ h̃. spꝛeuit. dixerunt quidaz ar. huius
decre. q; quia consensit electioni amõ ad aliaz ecclesiam sine
auctoꝛitate pape transire nõ põt. ar. s. de elec. cuz inter. alij di-
cunt cõtra. ar. s. e. inter coꝛpoꝛa.

Icet in tantum. non tamẽ pꝛopter hoc intelligas
matrimoniũ habere partes siue principiũ. mediũ ꝛ
finẽ cum sit res simplex ꝛ incoꝛpoꝛea. vnde diuidi
non põt. sed referas h̃ uerba ad pꝛocessum facti ꝛ solẽnitatez
ꝛ potestatẽ quã consequit ꝓ confirmationẽ. per consensũ enĩ
eligentiũ ꝛ electi ꝛ cõfirmantis quo ad substantiã plenũ ẽ ma
trimoniũ siue sacramentũ. substantie enim nihil adicit conse-
cratio. s. e. inter coꝛ. postulatio. h̃ enim quasi expꝛessum q; li
cet dispenseꝫ cum aliquo ineligibili. tñ debet postulari q; ĩtel-
ligunt quidã uerũ ubi remanet impedimentũ sicut h̃. ubi etiã
post dispensationẽ remanet epꝰ qd̃ impedit ne transire possit
sed si penitus tolleꝛet ueritas uel impedimentũ ut illegitimo.
satis uideꝫ q; posset eligi. s. de elec. cũ vintoni. alij tamẽ dicũt
cõtra. sed quicquid dicaꝫ h̃ est notabile q; consentire põt po-
stulationi de se facte. ꝛ superioꝛ etiam minoꝛ papa poterit ap-
pꝛobare postulatõnẽ ut h̃ totũ hic colligiꝫ. est aũt ea ratio q̃re
magis tollit impedimentũ in irregularitate q̃z in honoꝛe epa-
li uel alio modo. quia fauoꝛabile est illud ita tolli q; nihil re-
maneat. nec etiã ulla memoꝛia. sed honoꝛ epalis. uere etiam
bonũ est qd̃ remaneat. sicut etiam dicit in pacto qd̃ tollit ipso
iure actionẽ ex delicto. sed nõ actionẽ ex cõtractu. item uideꝫ
q; exquo consentire põt q; eligi debet. quia ex eius arbitrio
pendet initiare matrimoniũ. item ex h̃ q; cõsentire põt. uideꝫ

q̄ persona sit eligibilis ꝛ videt q̄ tutius sit hūc eligere postu-
landum. s̄. de elec. in causis. licet ħ iure niti videant. tutius ta
men est q̄ omnia p̄ ipsum fiant. s. q̄ antecꝫ cōsentiat licentiaꝫ
pape habeat ꝛ q̄ postulet ut eligat. nam ꝛ ħ sonare videt lr̄a
indulgentie ubi dicit. dum tamē nihil obstet de ea. nam ħ co
gnoscere. s. an aliquid sibi obstet. non est ipsius postulati. sed
superioris. item cognitio debet p̄cedere adeptionē ep̄atus cū
sit condictio. item quia turpius eicit̄ tc̄. j. de iureiur. quemad-
modū. ergo per se sine superioris licentia cōsentire nō potest.
reseruasse. sed quare uerba priuilegij nō interpretant̄ large.
j. de uer. sig. olim. ℟. quia forma uerborū nō patit̄. j. de p̄uil.
porro. item quia per tale priuilegiū noluit peruertere cōsuetas
examinationes postulationū. C. de inoffi. testa. si quādo. sed
quero quā utilitatē consequat̄ per istam interpretationē. cum
potius sit interpretandū ut res ualeat q̄ṁ q̄ pereat. j. de v̄. sig.
abbatē. ff. de re. du. quot̄. ad idem. ff. ad muuic. l. i. ff. de le. i.
si quando. ff. cōmo. i cōmodato. §. pe. ℟. ideo attenuat uires
hui⁹ priuilegij. quia per ambitionē fuit obtentū. i. q. i. principa
tus. C. de se. cō. l. i. si enim cōtra ius aliquid obtinet̄. presumit̄
esse ambitiose obtentū. ff. de mino. l. iij. in prin. uel ħ est ideo.
quia est dispensatio. vnde est restringenda. j. de cōsan. ꝛ affi.
q̄ dilecto. ꝛ no. ꝺ hoc. s̄. de rescrip. cām. uel dic q̄ sup̄ exami-
natione nō dabit̄ ei aliqua indulgētia sicut ex uerbis indul-
gentie colligit̄. sed in hoc ualet ei indulgentia si uocet̄ per po-
stulationem uel ad maiorē dignitatem potest consentire ꝛ per
mutuū eius consensum ꝛ eligentiū iniciat̄ spūale coniugium
q̄ non esset si indulgentiā non haberet. s̄. e. inter. in fi. ꝛ dici-
mus q̄ eo p̄stante consensū secunde. uacat prima de iure. s̄.
c. prox. j. de concess. p̄ben. nō uacan. lr̄as. nisi seruaret formaꝫ
indulgentie. tunc enim nō uacaret nisi post tres menses infra
quos debet cōfirmari ꝛ cōsecrari. ar. c. di. c. i. s̄. de elec. cuꝫ in
cunctis. honores enim gradatim sunt deferēdi. ff. ꝺ mu. ꝛ ho
no. ut gradatim. xciij. di. legimus. examinata. exāmatio ista
fiet extra iudicium sicut cū mandat̄ alicui q̄ ꝓuideat si ē ido-
neus. nam propter hanc clausulā non credimus q̄ sit necessa
rium q̄ hui⁹. iudices ul̄ executores debeant aliquē uocar̄ ad
sciendum si uelit dicere illum p̄o quo scribet̄ nō esse idoneū
ut no. j. de cōcess. ec. non uacā. proposuit. licet tam illi qui au-
ctoritate dele. cum hac clausula si est idoneus procedunt q̄ṁ q̄
ordinant semp̄ anteq̄ṁ prouideant de aliquo beneficio exami
nare debeant an sit idoneus necne. ut no. s̄. de postula. c. i.

De auctoritate ꝛ usu pallij. Rubrica.

Am super. prouintie

j. de uer. sig. cum clerici. cōtra. commisse
cū inter missarū solēnia tm̄. c. di. p̄ morē.

Ꝺ hoc. sepelīri. de cō. di. i. ne-
mo. clericus. ar. cōtra. si habuit
duo pallia nomine duaꝝ ecclesiarū quarū archiep̄s fuit cum
ambobus debet sepelīri. ar. s̄. de postu. bone. ij. i fi. tamē pal-
lium ultime ecclesie erit desuper. aliud enim intelligit̄ sepultū
ab eo die quo prioꝛi ecclesie cessit. imo quidam dicunt q̄ pri-
mum palliū non inducet̄ in sepultura sed tm̄ seruet̄. ꝛ primū po
netur super eo uel sub capite eius. ꝛ hoc eodem modo debet
fieri si aliquando contingit alicui dari duo pallia.

Jisi speciālis plenitudo. c. di. qm̄ quidē. i. plena
executio in his que ordinis sunt. ꝛ etiaꝫ in his que
sunt iurisdictionis si maxima negocia sunt: ut est cō
cilium cōuocare. s̄. de elec. q̄ sicut. §. pe. te confundi. xxij. q
v. si non licet.

Ꝺ honorem. in patre. ij. q. vi. decreto.

Ꝛ tuarum. corruptela. ff. de offi. procon. l. i. xxi.
di. deros. xxvi. di. §. ecce. dummodo his episco
pus. alij dicunt q̄ in hac licētia danda necessaria est auctas
archiepiscopi cum de suis insignis agat̄. p̄mittat. nulli enim
licet in aliena prouincia uel dicere celebrare uel predicare. vij.
q. i. epi. ix. q. ij. nullus primas. vi. q. iij. scriptū. ꝛ no. q̄ licꝫ pa-
pa det priuilegiū. vult tamē q̄ priuilegiū intelligat̄ sine p̄iudi-
cio alicuius. j. de offi. oꝛ. licet. j. de offi. dele. super eo. si tamen
papa hanc clausulā non adiecisset. crederem q̄ sine licētia ei⁹
uti pallio posset. uel uerius nō dicit̄ ħ q̄ habeat licētiā utēdi
pallio. sed ordines faciendi uel consecrandi super quo nullū
priuilegiū habebit. item dic q̄ ep̄s si non auctoritate sua non
p̄t dare licentiā alij archiep̄o q̄ utat̄ pallio in sua ecclesia cū
sit signū p̄lationis. s̄. e. ubi. ꝛ. c. se. vnde non crederem q̄ etiā
episcopus qui habet palliū nisi esset exemptus hanc licentiaꝫ
possit dare alij archiep̄o. idem etiā dicūt quidā de ar⁹. nisi ille
cui dat licentiam. priuilegiū habeat sicut ħ habebat. ar. ad ħ.
quia non habet p̄tātem utendi pallio nisi intra ecclesiam. itez
ar. quia priuilegiū ambitiosum restringendū est. de quo no.
s̄. de transla. epi. c. fi.

Um sis ubicumq̄. intra tuā prouinciā uel fuit p̄
uilegium speciale.

Uia nos in alia. dūmodo intra prouinciā ul̄ etiā
in alia de licentia ep̄i dicē uel etiam sacerdotis du-
modo ibi celebret sine pontificalibus. soluta. quia
exquo nō potest nisi in solēnitatibus priuil. apparet. qꝺ non
potest qñ celebrat p̄o defunctis cū nō sit solēnitas.

De renuntiatione. Rubrica.

Itteras.

Um inter. p. bñficio. i. iure ra-
tione beneficij contingente. non
petendo. j. de iureiur. si uero cōtra. so. di
cunt quidam q̄ ħ ideo est. quia hoc iura-
mentū p̄stitit spoliatus. j. de resti. spo. sol
licite. sed ħ uerum nō est. nec decre. ħ dicit. nam spoliatus dū
modo sponte renūciaret tenet̄ seruare iuramentū suū. sicut ea-
dem decre. sonat. alij dixerūt q̄ p̄stitit nō suo iudici. ꝛ iō nō
tenetur. ar. vi. q. iij. deniq̄. sed nec hoc uerū est. quia etiam te-
merarium iuramentū seruandū est quousq̄ absoluat̄. j. de iu
reiur. cum quidā. in fi. s̄. de elec. uenerabilē. alij dicunt q̄ iu-
rauit non petere ex prioꝛi iure uel facto. q̄ hic non faciebat. sꝫ
ex posteriori inuestitura petebat cui petitioni iuramenti exce-
ptio non obstabat. ff. de vul. sub. ex facto. §. i. ff. de exce. rei iu
di. si mater. §. eadem. ꝛ. l. cum queri. cum. l. se. ꝛ an eadem. ff.
de instī. ac. l. habebat. uel qꝺ melius est cum iurauit capitulo
non petere. non fecit cōtra iuramentū recipiendo ex canonica
electione canonicoꝝ qui potuerit cum absoluere a iuramēto
qꝺ eis fecerat. nec facit cōtra iuramentū si accipiat ex inuestitu
ra pape. ff. de vul. sub. ex facto. §. i. ar. j. q̄ metus causa. ad au
dientiam. ꝛ no. q̄ licet non posset petere beneficiuꝫ. tm̄ exquo
canonice adeptus est beneficiū. potest petere ea que spectant
ab beneficium. puta stallum in choꝛo ꝛ similia. uel melius dic
q̄ etiam beneficiū posset petere ꝛ de eo litigare ꝛ contra capi-
tulum q̄ de nouo eū elegit ꝛ cōtra aliquos litigatoꝛes. si aūt
solus papa dedisset sine cōsensu capituli. adhuc credo q̄ nō
posset petere agendo cōtra capitulū nisi papa expresse de iura
mento retulisset. ar. s̄. de rescrip. cōstitutus. sed si de iuramen
to pape referret ꝛ necessitas uel utilitas subesset. posset recipe
ꝛ etiam cōtra capitulū agere propter potestatē dispensandi. sꝫ
si non subesset iusta causa qñcunq̄ dispensaret papa nō con-
sulerem clerico q̄ ageret cōtra capitulū.

Ꝛ transmissa abbatis. secularis clericus est. cleri
cus. eiusdem eccie. habitum. probationis qui tm̄
non fuit sibi datus. quia ibi non erat. expone ergo
sic. i. dixit que uolebat apud sanctū saluatorē habitū accipe.
ꝛ postea iuit ꝛ accepit. gratia cōplendi. i. ut staret in. pbatōe

eo animo q̄ si sibi placeret religio. remaneret ꝛ uotū suū ꝑfessionem faceret. non tamē fecit q̄ ex sequētibus apparet. restituī. cōtra. xij. q. ij. nulli. xvij. q. iij. sunt qui opes. cōtra. so. hic non poterat repetere res. sed ecclesia sancti saluatoris potuit eis restituere. sed forte debuit de iure poli. licet non iure fori. xvij. q. iij. c. ulti. in auē. de mona. §. si uero. ad idem. xvi. q. vi de lapsis. uel res iste erant date sub conditione uel ea intentō ne ut eo inde recedente res sibi redderent. j. de cleri. con. q̄ a te. receptionem. ar. q̄ eo ipso q̄ assumit habitū probatōis intelligit renuntiare prioribus beneficijs. ꝺ̄ hoc no. j. de reg. postulasti. ꝛ h̄ plus presumit. s. q̄ pro derelicto habuit primā ecclesiam tā propter h̄. quia omnia bona de ecclesia abstulit. q̄ propter susceptionē habitus probationis. accepano. populo. recipiant. cum non fuerit professus nec appareat eum quādoq̄ uoluisse seculo renunciare. naz si h̄ appareret. oporteret eum aliam religionem intrare. j. de regula. consulti. ꝛ c. statuimus.

Uper hoc utrum. prima questio est. quia. s̄. quaritur. an ex quo constat aliquē beneficiū resignasse. uel adiurasse si dicat spoliatus q̄ coactus fecit. an sit audiendus. ꝛ uidebaī q̄ nō. maxime quādo abiurauit de qua abiuratione tm̄ continet in qōne cum iuramentū semp sit seruandum. j. de iureiur. si uero sane. quō est cuius probationes sint primo admittende uel actoris spoliati uel rei. uel uerius. prima questio est an exceptio spontance resignatōnis simpliciter sine adiectione iuste cause sit admittenda. ꝛ rñdet q̄ nō. ut. j. de ap. constitutus. reposcentibus. h̄ vult dicer̄ h̄ decre. q̄ si aliquis repetit beneficiū suū ꝛ reus opponat exceptionem spontanee abiurationis nō est audiendus excipiēs nisi probabilem cām assignet resignationis. ꝛ q̄ testes sūt admittendi actoris nō rei si actor uelit replicare q̄ coactus resignauit nō sponte. nec obstat. j. de resti. spo. accepta. quia ibi non coactā renunciationē sed spoliationē probare uolebat. ꝛ intelligit h̄ decre. quādo agebaī petitorio siue possessorio. siue per interdictū siue per cōdictionē ex. l. siue canone siue p officiū iudicis siue per acē. q̄ metus cā. siue per acē. de dolo. que omnia remedia cōpetunt spoliatis. iij. q. i. in sūma. sed reus negabat spoliationē ꝛ metū uel dolū ꝛ dicebat spontaneā resignationē. ꝛ oportet istos q̄ tenent hanc oppositionē confiteri q̄ nullo tēpore sunt admittende probationes rei si intētetur petitorium. quia nō sunt admittende dum de hac causa cognoscit fm q̄ intelligunt hanc decre. nec post cum post sniam non sint proponende pemptorie excepē. C. sen. rescin. non pos. l. ij. nec de nouo potest petere ecclesiā cū lata sit sententia cōtra eum. ff. de exce. rei iudi. si mater. §. eadem. alij aliter dicunt ꝛ melius. ut no. j. q̄ metus cā. super eo. si aūt p̄mo egisset possessorio non obstaret exceptio rei iudi. in petitorio s̄. de elec. querelā. inducūt aūt pro se q̄ nō sit audiēdus reus excipiens nec probationes eius admittende. quia p̄sumptio est contra eum ut h̄. quia si spoliatus per duos testes probet uiolentā spoliationē. nō ualet aduersario aliqua probatio super spontanea uolūtate. etiā si per. c. testes probaret. cum reddant testiñ de intentione que soli deo cognita est. ꝛ ideo eius testiñ ñ ualet. at ille qui probat vim uel metū uel dolū ꝓbat q̄ oculo uidit. ar. ad h̄. j. q̄ metus cā. c. i. ꝛ sic hoc testiñ p̄ualere debet. nec obstat qꝺ obiciē. s. quia fm hoc nunq̄ admittetur ad probandū spontaneā renunciationē. sed cōtra. j. de resti. spo. accepta. sed dic fm eos eā probationē. s. de spontanea renunciatione nunq̄ habere locuz ubi aduersarius uult probare eam per vim uel metū extortā. sed ubi h̄ ꝓbare nollet. locum haberet probatio spontanee renūciationis. nec per hoc remoueī quin reus possit probare indirecte nullā uiolentiam interuenisse. j. de testi. series. ex tenore. item si p̄sumeret ꝯ eum qui dicit sibi uiolentiā illatā. puta quia potentior sit eo qui vim intulisse dicit. uel quia talis persona est que dicit vim intulisse q̄ non presumit vim intulisse. uel propter religionez uel propter fidelitatē suam. tunc nullo modo admittēnt etiā probatiōes actoris. uel si admitterent. admittēē etiam ꝛ cum eis probationes rei: ꝛ pro eis magis p̄sumit. ar. ff. q̄ me. ca. non est. ꝛ sic sonat finis huius decre. ibi habito h̄ ꝛc̄. uel dic q̄ finis huius decre. non dicit q̄ probatōes rei qui dicit spoliasse non admittent. sed de ꝓbationibus spoliati tm̄ dicit q̄ sunt admittende. quia de eis tm̄ dubitabat ꝛ nō de ꝓbatōnibus rei. alij dicunt hanc decre. loqui tm̄ ubi agit possessorio. ꝛ tunc obtinet qꝺ h̄ dicit. ꝛ sic loquit decre. j. de resti. spo. sollicite. sed dices ad quid prodest reū dicere cām. ꝛ. quia si reꝰ possessor dicat: tu non fuisti spoliatus. sed anteq̄ te non admitterem uel iur̄ ecclesie subtraberē sponte renunciaueras ex tali causa audiendus est. j. de resti. spo. accepta. nisi spoliatus uel magis qui nō est in possessione ꝓbare uelit q̄ p̄ vim fecit renunciationē que precessit spoliationē ut h̄. ꝛ no. j. de resti. spo. sollicite. renunciationē aūt factā eo existente spoliato sibi obicere nō posset. j. de resti. spo. sollicite. nisi p̄mo restituat. ut ibidem. uel dic etiā q̄ renūciatione facta post talē spoliatōem pōt excipere. sed tm̄ testes exspoliati petentis restitutionē primo recipient. ꝛ sic loquit decre. j. de resti. spo. sollicite. ꝛ fm h̄ nulla est differētia siue renūciatio p̄cesserit spoliationē siue sequatur. sed h̄ nō placet. quia lra illius decre. h̄ non patitur que dicit q̄ nulla ꝓbatio rei admittenda est. sed tm̄ probata facta spoliatōe fieri restitutionē. vnde dicunt alij q̄ siue renunciatio p̄cedat spoliationē siue sequat: nunq̄ impedit restitutōnem. ꝛ h̄ decre. nō cōtradicit. q̄ reus non negabat spoliatōez esse. sed dicebat eam spontaneā resignationē. ꝛ ideo sibi licuit sua iura subtrabere. ꝛ ideo admittit excipiens de spontanea resignatōe licet in ꝓbationibus p̄ponaī spoliatus. si aūt alis uellet dicere. tu sponte post spoliationē renūciasti nō iuri tuo sed petitioni restitutionis per pactuz bene posset. ff. de pac. si vnus. §. pacta. secus aūt si alia cā diceret q̄ nō deberet ei restituī ecclesia. s. quia propter pecm̄ ut simonie uel aliud hmōi p̄natus esset snia prelati iur̄ q̄ in ea habebat. uł etiā quia post spoliationē uel ante fm alios renūciauit sponte ecclesie. nam his non obstantibus pōt agere interdicto nō ad rem quā renunciauit sponte si cōfitet. secus aūt si negaret ut h̄. nec ad rē quā alegitime propt̄ pecm̄. s. amisit. sed ad damnuz ꝛ aliam cām. ff. vnde vi. idēq̄. §. qui usum. ꝛ l. si plures. §. ulti. sed dices nonne eo ipso q̄ sponte renūciat. uidet esse sublata proxima cā turpitudinis. s. ius. ar. C. q̄ me. cā. l. ij. ff. de cō. ob tur. cau. si ob turpē. ꝛ ita nō posset ulterius etiam ad damna agē sed dicit nō esse simile. quia sponte renūciando nō approbo inde mihi factā nec uideor negligere cū possint esse alie cause renunciationis p̄ter metū. s. ꝓpter conscīam uel religionē uel hmōi. sed solūmodo q̄ p̄ dolū uel ob turpē cām promisi. uideor approbare metū quē ptuli. itez ꝓmissiō ꝛ datio sūt multum sibi uicina. non aūt sic spoliatio ꝛ renunciatio. imo plus etiam. quia q̄ metu uendidit recipiendo preciū non uidet renunciare actioni q̄ metus cā. C. q̄ me. ca. si vi. sed nunqd dices idem q̄ in possessorio si agaī q̄ metus cā. ꝛ de dolo. s. q̄ debeat exprimere cām probabilē ꝛ q̄ testes tm̄ super vi uł dolo sint recipiendi cū illa sint restitutoria. ff. de do. arbitrio. §. ideo. ꝛ rñdent quidā sed male q̄ sic. alij aūt secus. nam si aliquis agat q̄ metus cā ad rescindendū contractū acceptilationis uel aliā liberationē. ꝛ aduersarius dicat. nō metu renunciasti uel contraxisti: audiende sunt utriusq̄ ꝓbationes. naz nisi mō audiaī ꝛ referaī sentētia pro eo. reus decetero nō pōt agere ex illa uenditione obstante exceptōe rei iudi. uel magis rescisione cōtractus. ar. ff. q̄ me. cā. metū. §. si putat. ꝛ §. fi. ꝛ l. illud. qꝺ nō est qñ agit possessorio. ff. de excep. rei iudi. ꝛ an. §. fi. ꝛ eodē modo dicit q̄ reus poterit opponere cōtra metū tradentem ꝛ agentē acē. q̄ metus cā. ad restitutionē ipsius rei tradite renunciationē post metū secutā. q̄ cum sua. s. eius qui se dicit passum metū nō intersit neq̄ rōne possessionis neq̄ rōne proprietatis cum renūciauerit agere nō pōt. sed potius

iste excipere potest.ar.ff.q̄ me.ca.sicut.§. satis.ꝛ.§.qui pos. idem dicamus in alijs actionibus restitutorijs.lr̄a aūt que sequitur non uidet hoc sonare nō vi nec metu cum nō dicat q̄ quādo agit q̄ metus cā.tunc debeat expumere cām remotaz a metu.sed quādo petit restitutio possessionis beneficij ꝛ ipse excipit q̄ non fuit spoliatus sed renunciauit sponte deberet adicere iustā cām ꝛ probabilē talem.s.que sit remota a vi uel metu ꝛ omni malicia.q̄ si nō esset tanq̄ excipiens de sua turpitudine esset repellendus.q̄uis ꝛ de hoc dici possit q̄ si pre sumptio est cōtra cū cogit dicere cām resignatōis.ar.ē.ō ele. cōstitutis.j.ut ec.be.c.i.itē q̄ h̄ dicit non uidet habere locuz nisi qñ agit cōtra uiolentiā uel alios cōtra quos petitio restitutionis possessionis cōpetit.sed queres sm primā opinionē quare reus pōt excipere de renunciatōe p̄cedente spoliatōne uel potius nō admissione.uel etiā que fuit similis cū exspoliatione ꝛ nō de sequēti.℟.quia exquo renunciauit amō amisit possessionē quā primo habebat ꝛ ita desinit possidere.vnde si esset seruitus ꝛ esset remissa alicui uel esset pmissum alicui edificare extunc tanq̄ qui quasi possidet:incipit p̄scribere q̄ nō currit nisi possidenti.uel quasi possidenti.ff.de usuca.l.iij.ff. de ser.ur.pre.si edes.ff.quēad̄.ser.amit.si stillicidij.ff.de acq. pos.peregre.§.quibus.cū ergo h̄ nō possideat exquo renunciauit ꝛ ad h̄ q̄ cōpetat sibi beneficiū restitutionis possessiōis oportet eū probare q̄ possidebat tp̄e spoliatōis q̄ h̄ renuncians nō faciebat.apparet q̄ debet admitti eius exceptio.nisi spoliatus uelit probare coactā renunciationē ut h̄.sed oppones nōne ꝛ si metu coactus renunciauit.tñ possessionē amisit ff.q̄ me.cā.metus.in prin.ꝛ.§.fi.℟.licet possessionē amiserit ꝛ in ueritate nō dare sibi interdictū si constaret tñ per hāc exceptionem que continet turpitudinē proponentis nō repellit quia de ea excipiens non audit.uel dic q̄ ille qui vi cogit renunciare iuri proprio q̄ in aliqua re habet ius ul̄ dominiuz q̄ in ea habet amittit.sed nō possessionē quia nō credit animum habere dimittendi possessionē.ꝛ leges p̄dicte loquunt quādo sponte renūciauit.sed in renunciatōe que sequit spoliationē secus.illa enim nō impedit petitionē restitutōis possessionis cū in ueritate tunc possideret cum fuerit spoliatus. sed queres quare quādo agit possessorio nō admittunt probationes rei.sed qñ petitorio sic.℟.quia in possessione fit ei modicū p̄iudiciū cum statim possit de proprietate agere petitorio.C.si de mo.p̄.l.i.si aūt quādo agit petitorio nō admitterentur probationes fieret sibi magnū preiudiciū.quia semp sibi obstaret exceptio rei iudi.ff.de excep.rei iudi.si mater.§. eandem.qō aūt dixi renunciationē precedentē spoliationem uel nō admissionē posse obici cōtra petentē restitutionē possessionis.intelligo nisi spoliatus p̄mo post renunciationē inceperit de nouo possidere de qua nō sit incontinenti eiectus. uel etiā ex interuallo.quia tunc etiā non posset petere restitutionem possessionis rōne prime spoliatōis.ff.ō vi ꝛ vi ar.l.iij §.cum ergo.C.vnde vi.si quis.ff.de excep.rei iudi.si rem.ꝛ.l. si quis ad.item qō dictū est in renunciatōe ecclesie dicendum uidet in renunciatione iuris alteri⁹.sed nōne dices idē in donatione.ver.gra.peto restitutionē possessionis alicuius rei.excipis tu mihi ante eandem rem donasti.nunquid admittenda est talis exceptio.℟.non.quia pōt esse q̄ donauit.ꝛ tamē uerum est eum postea fuisse in possessione ꝛ tunc spoliatū esse sed si uellet dicere eū non possidere quādo dicit fuisse spoliatus:sed ipse reus possidebat.dicunt quidā admittendū ad probandum.ar.ff.de proba.circa.alij aūt.ar.h̄ decre.dñt si actō qui se dicit spoliatū agit interdicto ꝛ uelit ꝓbare possessionez ꝛ spoliationē:probatōes rei sup donatione uel renunciatōe ñ precedente non esse admittendas.al̄ aūt uidet sequi inconueniens.qō enim sic ut̄q̄ probauerit se possidere.h̄ alij rñdent ꝛ bene q̄ fertur sentētia pro melius ꝓbante.ē.de elec. cum ecclesia vult.j.de ꝓba.ex lr̄is.si aūt pariē probant absoluit re⁹. j.de fi.instru.inter dilectos.in fi.huic aūt decre.rñdēt.nam h̄ q̄ nō admittunt probationes rei super spontanea renūciatione spoliato uolente probare coactam renunciationē.quia p̄sumptio est cōtra eum.secus aūt si uterq̄ dicit se possidere qñ dicit spoliatio facta.quia ibi pro nullo est p̄sumptio.itē h̄ dec̄ locum habz ī interdicto vnde vi.secus si agat uti possidetis. ibi enim pariē utriusq̄ testes admittunt.j.de ꝓba.licet.obiecta.s.a reo.exceptio.pōt aūt reus clericus ul̄ ei canonice sb̄stitutus qui dicit spoliasse ꝛ propē hoc agit cōtra eum de recuperanda possessione excipere ꝛ se defendere.quia actorē exspoliauit auctoritate ep̄i in cuius manibus sponte renūciauerat ꝛ spoliatus pōt replicare q̄ ep̄s uel metu uel dolo euz ad renunciandū induxit.ij.q.i.notū.itē pōt reus p̄dictus uel alius in locū eius canonice electus excipere de renūciatōe cozaz quolibet facta cōtra agentē interdicto vnde vi uel iudicis officio ut restituatur sibi ecclesia ad quā reuertēs nō est admissus sed secus esset si expelleret.quia licet sponte renunciando in manibus etiam non sui prelati.ius nō admittit possessionem tamē amittit vnde alius cui canonice cōferet eam occupare p̄t sed ꝛ si ipse dum vacat ipsa possessio eam capiat.nō debet tñ expelli sine iudice.cognitione.idē anteq̄ cognoscat de spoliatione.uel melius nisi adiciat iustam causam de qua cognoscitur.ꝛ an.secunda questio.actoris.spoliati petentis restitutionem.si.ff.de pac.si vnus.§.pacta.q̄ h̄.rñdet p̄me q̄stioni. uer.cōtra hanc tamē p̄sumptionē admittit ꝓbatio in ꝑiuz. inquiri.a reo dicto spoliatore.forte enim dicit eum ideo resignasse.quia plura bñficia habebat que non poterat salua cōscientia retinere.j.de eta.ꝛ qua.eaz te.uel q̄ simoniace adept⁹ fuit ad beneficiū uel aliud simile.ꝛ hmōi causis propositis super eis audiende sunt probatōes rei.j.de resti.spo.c.i.ꝛ.c.solicite.cōtra.so.ibi questio erat de spoliato resignante.h̄ autez non dicit q̄ spoliatus resignauerat.quam.resignationis cā. pecunie.nos credimus h̄ casu nō obstante assignatiōe talis cause.s.q̄ data pecunia resignauit reū repellendū ab exceptione ꝛ actori faciendam restitutionē.quia sn̄a turpitudinē allegat.nisi forte diceret eum ab alio ꝓ resignatione pecuniaz recepisse.secus aūt si cum peteret res prophana exciperet q̄ renunciasset data pecunia.nam ut resignaret non licuit aliquid ei dare etiā pro expensis.j.de pac.cū pridē.j.de preb.nisi.j. de re.permu.ad qōnes.hoc autē probato ꝛ qui beneficiū resignauit nō pōt repetere ꝛ ille qui dedit pecuniam nō pōt retinere sine dispensatione.j.de transac.constitutis.extortam.s. resignationē.inuenerit.per dictum excipientis.iuramentū si enim interuenerit p̄sumit inuit⁹ iurasse.ꝛ h̄ est qō sequitur. a malo est.nō credentis.xxij.q.i.ita ergo.de elec.significasti j.de iureiur.ꝛ si xp̄s.i.rñ.vi.p̄sumit non sine iusta causa p̄stitum.quia nō p̄sumit uoluntarie iurasse.replicatio.qualis ē q̄ coactus resignauit ꝛ q̄ coactus iustam renūciationis cām confessus est.admittere.probationes sunt causa resignatōis postq̄ enim cām a reo dicto spoliatore allatam iudex approbauerit probationes sup ea recipere debet nisi a spoliato fuerit replicatū.sed nos supplemus admittere nō postponat exceptiones spontanee resignationis.s.postq̄ iniustaz causam ꝛ probabilem assignauerit.ꝛ statim subdit quis in hoc casu preferatur in probationibus dandis.ꝛ dicit q̄ actor spoliat⁹ porro.hic rñdet secunde questioni.negantis.s.spoliati qui negat simpliciter se resignasse qui cum nullaz habeat implicitam affirmatiuā probare non potest.ꝛ ideo essent eius ꝓbationes admittende.replicatio.dicendo se coactū ad resignationē ꝛ causarū confessionē.h̄ negatio habet affirmationem implicitā quam probare pōt.ver.gra.negata est cum se negat sponte resignasse.sed illa habet banc implicitā metu coactus resignaui.ꝛ poc probabis.assertionem.i.q̄ coactus resignauit ꝛ coactus causas confessus est.ad dignitatem..quia si esset homo magne dignitatis ꝛ opinionis preclare non crederetur metū intellexisse uel ptulisse.ꝛ ideo magis aperte,ꝓbationes requirent ab eo.ff.q̄ me.cā.non est.admittendas.

ſpoliati.ſ.ꝛ non ſpoliatoꝛis.nam ſequeꝛet magnū periculum ſi ſimul admitteꝛent teſtes de ſpontanea renunciatione ꝛ uio-lentia cum poſſet contingere ꝙ pauci eſſent qui ſcirent uiolen tiam ꝛ multi eſſent ſuperueniẽtes qui ſpontaneã confeſſionez audiꝛẽt.ĵ.ꝙ me.cã.c.i.eſt ergo bene ſtatutū ut tm̃ probatões actoꝛis ſuper uiolentia recipiaꝛ.ſed nõne poſſet eſſe ꝙ p̃mo fuit coactus.ſed poſt alio tẽpoꝛe fuit ſpontaneus.uideꝛ ergo ꝙ ſi reus de poſteꝛioꝛi tẽpoꝛe probare uelit ꝙ ſit audiendus. C.ꝙ me.cã.l.ij.ff.ꝺ cõ.ob tur.cau.ſi ob turpẽ.ꝛ.nõ tunc ad mittendas probationes.qꝛ cum agit poſſeſſoꝛio ut ꝺ nõ ſunt admittende ꝓbationes ꝙ poſt ſpoliationẽ ſponte reſignauit ĵ.de reſti.ſpoł.ſollicite.ſed ſi petitoꝛio ageꝛ ſimul admittentur utriuſq; probationes ut in.l.allega.

Ꝺmonet ordinationẽ.i.ad te.l.ꝺyoc̃.ptinẽtes. intrare.licet ut ꝺ dicit clericus in perſonatu conſti tutus de quibus ꝺ loquit nõ poſſit dimittere eccle-ſiam ſuã ſine licentia ſuperioꝛis.tamẽ põt conſentire electioni de ſe facte uel potius tranſlationi.ꝛ ſi aliqui de aliqua eccle-ſia eum eligunt nõ peccãt.quia hoc nõ eſt prohibitū.ſ.ꝺ cle. cum inter.ꝛ.c.ꝺudũ.dimittere.niſi uelit ad religionẽ tranſiꝛ xix.q.ij.ꝺue.ĵ.de regu.licet.hinc apparet ꝙ qñ prelatus tran ſit de una eccleſia ad aliã eccleſiã licituz ſit cẽpo uel alij prelato ad quẽ pertinet p̃ma eccleſia eã alij cõferre.ſi ad cẽm uel aliũ prelatũ pertinet prouiſio uel electio in p̃ma eccleſia uel alij ad quẽ hoc pertinet mandare ꝙ cõferat.eſt tamẽ licitum cẽpo uel alij prelato ad quẽ pertinet prima eccleſia pleno iure quo ad inſtitutionẽ ꝛ alia ſpũalia ipſum plãtũ qui tranſiuit reuocare ad primã eccleſiam uel prelatũ potius nõ licentiare eũ ſed re-tinere in prima eccleſia cui nõ preiudicat ſuus tranſitus.ĵ.e. ꝙ in dubijs.ꝛ ſic etiam apparet ꝙ ſi ad alium pertinet electio uel p̃ſentatio ĩ prima eccleſia ꝛ ad alium pertinet eccleſia quo ad inſtitutionẽ ꝙ preſentatoꝛ uel electoꝛ nõ ſtatim debet elige re uel preſentare.ſed requirere debet prelatũ ſi ratũ habet trã-ſitum prelati.qm̃ ſi ratuz habet ſecure eligat alioquin differat quia nunq; dicit electoꝛ eſſe in moꝛa q̃ꝺiu alius prelatus nõ habet eccleſiã pro uacante.alij dicunt ꝛ forte non male ꝙ niſi prelatus ad quẽ pertinet eccleſia in ſpiritualibus infra ſex mẽ ſes faciat illum qui tranſiuit redire ad propriã eccleſiam.uel hoc ipſum incipiat proſequi infra ſex menſes uel procedẽdo contra eum uel coꝛã ſuperioꝛe petendo ꝙ cõpellatur ad pri-mam redire ꝙ electoꝛ poteſt aliuz eligere circa ſi.vi.menſ.qꝛ tacite uidetur ratificare tranſitũ eius.ꝛ idem dicunt ſi etiaz ad eundem prelatum pertineat eccleſia ĩ ſpiritualibus ꝛ quo ad electionem.quia niſi infra ſex menſes uel eligat uel contra trã ſeuntem procedat qꝺ ad proximũ ſuperioꝛẽ deuoluitur pote ſtas eligendi.quia exquo nõ poteſt diſpenſare expreſſe ꝙ te-neat utrãq; nec tacite poteſt impedire quin poteſtas eligendi ad eum tranſeat ad quẽ de iure pertinet.ar.ĵ.de p̃ben.ꝺ mul ta.ꝺ bene fatemur ꝙ poteſt conſentire electioni de ſe facte.ſed niſi ĵ.modicũ tp̃s prefigendũ a prelato obtineat licentiã a pri mo prelato ꝙ eccleſia ſecunda alij conferꝛ.ĵ.de cleri.non reſi. c.fi.ꝛ no.s̃.de elec.cum in cunctis.nec uideꝛ q̃uis teneat ele-ctio ꝙ teneat collatio de ſecunda eccleſia facta quouſq; abſo-lutus fuerit a prima.lxxi.ꝛ.lxxij.di.per totũ.ibi enim dicit ꝙ irrita erit talis ordinatio.ſecus autẽ eſſet ſi talia beneficia eẽnt que ſimul haberi poſſunt.de hoc no.ĵ.de cleri.nõ reſi.c.fi.s̃. ĵ.de preben.de multa.ubi dicit ꝙ recipiendo ſecundã eſt ipſo iure priuatus prima.ſo.illa intelligit quãdo recepit ſecundaz de licentia propꝛij epi.uel dic ꝙ non eſt priuatus quo ad ſe. ſ.ꝙ non poſſit eam repetere.ſed nõ eſt priuatus quin primus poſſit eam retinere.ſed adhuc magis cõtradicit pli.§.eiuſdez decreta.ubi dicit ꝙ exquo recipit ſecundã eccleſiam non facit fructus ſuos.ſo.illud intelligit ut dictũ eſt quãdo de licentia propꝛij epi tranſiuit.ꝛ tunc nihil iuris ſibi retinuit in prima uł qñ de licentia eius tranſiuit.ſed tamẽ ſuſtinet epus ꝙ utrãq; teneat.uel dic ꝙ ſicut quãdo ſine licentia primi epi tranſiuit, utrũq; tenet.p̃uat quo ad ſe.p̃ma ec.ſic etiã fructibus ut eos non faciat ulterius ſuos.

Ꝑ preſentia ad unã.ff.de teſti.ob carmẽ.§.ulti.ĵ de re iudi.cum inter cãm.p̃ſumi.ĵ.de proba.poſt ceſſionẽ.ĵ.de re iudi.cum inter uos.ꝛ.c.ſicut.ff.de ſta.bo.ingenuũ.ff.ſi pen.ap.l.i.ff.ꝺ re iuꝺ.res iudicata.ſi tu qui agebas ꝙ quidam abbas qui reſignauit abbatiã eã de facto dimitteret.ſententie.dulmeñ.ꝛ cũ iudice a qua nõ erat appellatum ſi in rem tranſierat iudicatã.de boc no.s̃.de cle. bone me.ma.ſi aũt eſſet appellatũ uel al' ante ſniam nõ credi-tur iudici niſi quantũ legitimis cõſtiterit documentis.ĵ.de ꝓ ba.qm̃.quere que diximus.ĵ.de offi.dele.cuz in iure.ĵ.de ꝓ ba.qm̃.preter iſta.no.ꝙ licet falſe cauſe ſubiciant in ſentẽtia tamẽ ſnia tenet quia non eſt cõtra ius ſcriptũ.ſed cõtra ius li-tigatoꝛis.ſed multo melius ualet ſi iuſta cauſa ſubeſſet q̃ ex-preſſa non eſt ut hic.inſti.qui manu.non poſ.§.eadẽ.ij.q.vi. item ſi ſententia.vſi.ſi uero cõtra ius litigatoꝛis.ſed contra.ff. de excu.tu.qui teſtamẽta.ſo.ibi loquit quãdo cauſa expreſſa erat cõtra ius ſcriptũ.ſ.quia habenti legitimũ tutoꝛẽ non põt dari teſtamẽtarius.uel ibi loquit quãdo ſentẽtia data fuit ſ̃ conditione que nõ extitit.item ſi exprimat vnaz contra ius ꝛ aliam que nõ eſt cõtra ius.tenet ſententia ut potius res uale-at q̃ pereat.ĵ.de uer.ſi.abbate.quaſdam epiſcopoꝛum.ſe miplena probatio in quoꝛũ p̃ſentia idem abbas renũciauit. confeſſionem.plena probatio.C.de confeſ.l.i.ff.e.certum.

Ane litteras.cõceſſionis prebende.admittatis. plus nititur ꝺ decre.equitati q̃ iuri.alij dicunt eam niti iuri.quia tm̃ ſe iuri ſubmiſit ut dicemus.ĵ.eo. ueniens.

Ꝺod in dubijs.ſponte.ſecus ſi coacte.ĵ.ꝙ me. au.ad audientiã.reſignares.reſignatio enim nõ ualet niſi in manu eius a quo quis habet beneficiũ ſ.epi qui cõfert.s̃.e.admonet.xviij.q.ij.abbas.ff.de oꝛi.iur. l.ij.§.cum placuiſſet.ff.de offi.pre.legatus.ꝛ intelligas ꝺ uez ꝙ non tenet reſignatio quin eccleſia poſſit eũ repetere.vij.q.i non oportet.ꝛ ſuperioꝛ.xxxiij.q.v.mulier.ipſe tamẽ non põt repetere eccleſiam.quia ꝛ ſi inutilis ſit renunciatio.tamẽ obti-net vim pacti ſicut inutilis acceptilatio.ff.ꝺ pac.ſi vnus.§.pe. ff.de acceptila.l.ſi acceptił.vij.q.i.eos.uel uerius põt priuari eccleſia.quia peccauit renunciando in manib' laici.ꝛ ꝺ ſonat lr̃a ꝺ.cui licz enim in manu laici reſignauerit.tamẽ non amit tit prebende ſue proprietatẽ cum nõ poſſit reſignare ſine cẽpo niſi primitus per ſniam ſuperioꝛis ſpolieꝛ.xvij.q.ij.cõſaldus ſecus de poſſeſſione.ut no.s̃.e.ſuper ꝺ.ꝛ ꝺ uera ſunt in bene-ficijs iam perceptis.ſecus in iuribus acquirẽdis quibus bñ renunciare licet.ĵ.e.ueniens.item diximus ꝙ in renunciatiõe non ſolũ debet interuenire auctoꝛitas prelati recipientis reſi-gnationẽ.ſed etiã conſenſus canonicoꝛũ eccleſie quã reſignat xix.q.iij.ſtatuimus.lviij.di.ſi quis.capituli aũt maioꝛis eccie conſenſum nõ credimus requirenꝺ.niſi forte renunciaret ma gne dignitati uel niſi talis eſſet perſona de qua magnus ho noꝛ uel periculũ eccleſie imineret.tunc enim quia magnũ ne-gocium eſt eius eſt aſſenſus requirendus.ĵ.de his que fiunt a prela.quanto.item nõ poteſt prelatus renũciare in manib' ſubditoꝛũ uel etiã canonicus in manibus fratrũ uel etiã ĩ ma nibus ſui prepoſiti.ĵ.e.c.ulti.ſed neceſſaria eſt auctoꝛitas epi uel confirmatoꝛis.s̃.e.admonet.niſi prepoſiti eſſet cõfirmatõ ꝛ inſtitutio.tunc enim ſatis dici poſſet ꝙ renunciationẽ eius recipere poſſet.ſicut in monacho.ut no.ĵ.e.c.ulti.uideꝛ tamẽ ꝛ ideo improbabiliter dici ꝙ neceſſariũ ſit ad ꝺ ut ualeat licẽ tia alicuius ſuper renunciatione ꝙ poſſet etiã in iudicio eum inuitum deſtituere.ſuſceperunt.propter hoc ſuſpenſi ſunt a cõmunione ſacramentoꝛũ.xvi.q.vij.ſi quis deinceps.de hoc no.s̃.de elec.quiſquis.

Ꝺ ſupplicationem.

Ili cum pridem frugẽ.i.ſi credis uitã ꝓtẽplatiuã

melioꝛem ꝙ̄ actuã. ſanctificato. ieremia. ſ. qui uitã actiuam habuit ⁊ predicationi inſtitit. ille. ieremias. cuius uerbi. recuſabat uerbum predicationis baiulare dicens. a. a. a. neſcio loqui q̄̃. ⁊ tamen poſtea predicauit. viij. q. i. in ſcripturis. cedendi. uideꝫ ꝙ pꝛo nulla cauſa poſſit eꝑs renunciare ſine licentia pape ſiue irregularis ſiue criminoſus. j. e. c. pꝛox. vi. q. iij. deniq; ff. de admi. tu. tutoꝛes. §. qui ſe. quidam tamẽ dñt contra in ſimoniaco et intruſo. quia ſunt furcs. i. q. i. ordinationes nec habent titulũ. vnde quanto magis tenet rem furtiuam: magis peccat. xiiij. q. vj. ſi res. ff. de condi. fur. ſi pꝛo fur ſed nobis uideꝫ ꝙ nec his debẽt dimittere eam poſſeſſionẽ facti quã habent ſine licentia. ſed de rebus eccleſie abſtinere debent. j. e. c. pꝛox. §. rurſus. ⁊ idem in omnibus ſuſpenſis ſiue ab homine ſiue a iure dici poteſt. foꝛſitan. xxxiij. q. ij. admonere. de pe. di. i. ꝙ̄ obꝛem. ff. de rei uen. item ſi. §. i. illius. q̄le eſt ſimonia. i. q. i. erga ſimoniacus. j. de ſimo. tanta. ubi de b̃ no. ⁊ c. pe. ⁊ apoſtata. j. de apoſta. c. fi. ⁊ ſciſma. j. de ſciſma. c. i ubi no. vij. q. i. factus. ⁊ c. ſe. intruſio. ut. xvij. q. vij. ſi quis deinceps. ⁊ ſi non ſit ſeruata foꝛma in electione. s̃. de elec. qꝛ. ꝓpter. ⁊ b̃ non eſt ea ratione. quia non ſunt p̃lati ſed fures qui non intrauerunt per hoſtiuꝫ. i. q. i. ordinationes. ⁊. c. ſi quis. neq; b̃ qđ dictũ eſt de forma non placet. ut no. s̃. de elec. ꝙ ſi eut. inter b̃ crimina cõputant quidã homicidiũ. j. de tem. oꝛ. c. ul. ar. l. di. miꝛoꝛ. ſed alij rñdent ⁊ male. id ideo factuꝫ quia homicidiũ erat manifeſtũ. al̃ ſi eſſet occultum licet ſibi bñ cõſuleret ſi abſtineret poſt penitentiã. non tamẽ ei p̃cipiẽ. l. di. d̃ clericis. inter b̃ cõputãt etiam quidã quodlibet crimẽ qđ ipſo iure irrogat infamiã. ff. de his qui no. infa. ait. ar. iij. q. vij. §. poꝛro. C. de infa. l. i. quia talis infamia per pñiam aboliri nõ põt. ij. q. iij. §. hinc colligit. põt enim petere reſignationẽ quicunq; cõmiſit publice enoꝛme crimẽ pꝛopter ſcandalũ. l. di. ſacerdotes. ubi no. ⁊. c. de his uero. ſi aũt al̃ fuit criminoſus quocunq; crimine quantũcũq; enoꝛmi: pꝛeter predicta ⁊ ꝓ̄ſimilia de quibus no. j. de tem. oꝛ. ex tenoꝛe. ſi tamẽ crimẽ ſit occultum poſt peractã pñiam non poteſt petere reſignationẽ iuſte uel ad minus ei cõcedi non debet. l. di. quia tua. ⁊. c. dño ſcõ. item licentiã cedendi petere debet ⁊ omnis qui nõ põt remanere in dignitate ſine diſpenſatione. de quibus no. j. de tem. oꝛd̃. ex tenoꝛe. de falſarijs occultis lr̃arum dñi pape. uideꝫ ꝙ poſt abſolutionẽ ⁊ pñiam actaꝫ ſine pcẽo ordinat̃. nec põt petere ceſſionem. quia non eſt infamis ipſo facto. quia nullo iure inuenio eum infamẽ. impotens. ff. de uer. ſi. moꝛbus. ff. d̃ re iudi. queſitũ. paſtoral̃. ſ. in ſpũalibus. nam licet in tẽpoꝛalibus non poſſit exercere officiuꝫ ſuũ nõ debet cedere. qꝛ põt habere coadiutoꝛẽ. vij. q. i. quia frater. ⁊ quidẽ infirmus non eſt cogendus cedere. ſed ſi petat ei conſentiendũ eſt. j. c. pꝛox. defectu. ignoꝛantia ſm qđ dicit̃ defectus ſcientie nõ peccatũ ſed pena. xv. q. i. §. i. ſed ſm ꝙ dicit̃ negligentia diſcendi aliq̄bus eſt peccatũ. ut puta illius qui ſunt in aliquo officio ſi negligant diſcere ea que pertinent ad officiũ ſuũ. xxxviij. di. c. i. ⁊ ſe. item no. ꝙ nullus teneꝫ ad ſcire ſed teneꝫ ad operari. ſm conſcientiã. ad credere aũt bene teneꝫ aliquis. ut no. s̃. de ſũ. tri. ⁊ fi. ca. in pñn. ſpiritualium. xxxviij. di. per totũ. temporalium. xxxix. di. petrus. lxxxvi. di. fratrem. cõpetens. s̃. de elec. cum nobis. malitiam. vij. q. i. ſeruandũ. ⁊. c. ulti. in hoc §. diſtinguitur quid iuris ſit in extrinſeca uel intrinſeca perſecutione. extrinſeca perſecutio cõſiſtit in manifeſtis ⁊ pꝛecip̃ inimicis eccleſie qui nos perſequnt̃. intrinſeca in ſubditis qui adhuc non ſunt pꝛeciſi nec coꝛrigi uolũt. in exteriori perſecutiõe diſtinguit̃ an ſolus pꝛelatus queꝛit̃ an totus clerus aut tota eccleſia. ſi ſolus pꝛelatus: aut eo recedente tuta eſt ſalus eccl̃ie ⁊ tunc fugiet. ſi non: tunc ponet animã ſuã pꝛo ouibus ſuis ſi totus clerus queꝛitur: ſi al̃ poteſt conſuli eccleſie: totus cler⁹ fugiet cum pꝛelato ſi non põt cõſuli remaneret cũ pꝛelato uel omnes uel quidã ex eis. ſi eſt altercatio inter eos de remanſuris res foꝛte dirimat̃. xxvi. q. ij. ſoꝛs. ſi autẽ tota eccleſia queꝛit̃ ⁊ fides impugnat̃. tunc non debet fugere. ſed omẽs exaduerſo conſurgere ꝓ domo iſrahel. ſi. xliij. di. ſit pꝛeꝛoꝛ. circa intrinſecam diſtinguit̃: aut omneſ ſunt mali aut. quidã ſi boni ſunt admixti malis eos non deſeret. xxiij. q. iiij. cũ bonus. ſi mali omnes ſunt: aut ſpes eſt de coꝛrectione aut nõ. ſi eſt ſpes non ſunt deſerendi. ſi non eſt ſpes ſunt deſerẽdi. ut. j. c. ult. nos dicimus ꝙ ſi ſolus eꝑs queꝛit̃ uel alius pꝛelatus uel pꝛedicatõ uel etiam ſocius. ſi aũt eſt alius per quẽ eſſe poſſit tuta ſalus eccleſie uel populi cedat ſi vult. ⁊ etiam ſi nollet ſi periculũ eſt deſtructionis eccleſie uel magni ſcandali ⁊ periculi ⁊ in tẽpoꝛalibus uel in ſpiritualibus aſſignabit ei ſuperioꝛ bonũ ꝓcãbium ſue pꝛelature uel dignitatis. ar. j. e. c. §. pꝛo graui. ⁊ ar. ad hoc. qꝛ publica utilitas pꝛefertur ꝑuate. ſi. vij. q. i. mutationes ſcias. ⁊. c. ſe. alij cõtra. j. de regu. iur. qui ſcandalizauerit. ⁊ ar. cõtra ꝙ ſi non ꝑferetur publica utilitas in furioſis ⁊ in alijs infirmis. ut. vij. q. i. q̄uis. qualiter ẽ percuſſio. ⁊. c. i. quare hic pꝛefertur. ſed dic ꝙ in. c. predictis non pꝛeferꝛ ꝑuata utilitas publice. imo utraq; utilitas ibi ſeruaꝛ. ꝑuata ĩ eo ꝙ infirmus remanet in dignitate. ⁊ publica in eo ꝙ infirmo datur coadiutoꝛ. nec credimus ꝙ pꝛopꝛ ſcandalũ dimittaꝛ ueritas iuſtitie naturalis qđ eſſet ſi furi nõ pꝛeciperet ꝙ emẽdaret furtum. uel ſi adulꝛ cũ adultera dimitteret per ſnĩam. ⁊ ſic de alijs que cõtra uouũ ⁊ uetus teſtm̃ p̃ciperent. ſecus aũt dicendũ eſt in his que ſunt de iuſtitia poſitiua. nam in his ex iuſta cã ille qui legẽ uel canonẽ condidit ꝓpter ſcãdalũ uel aliã iuſtã cauſam p̄rium mandare põt. ⁊ etiam in certis caſibus p̄rium ſtatuitur. ut no. j. de ſta. mo. cum ad monaſteriũ. ⁊. s̃. de cõſti. cum. m. ⁊ idem qđ diximus de vno pꝛelato uel ſocio. idẽ intelligimus de multis dũmõ ſcandaluꝫ non timeaꝛ. ſed ſi ſcandalum periculoſum timereꝛ uel de vno pꝛelato uel de vno clerico ſi cogereꝛ ad accipiendũ aliã eccleſiam ſua dimiſſa uel ꝙ magis eſt populo. tũc magis eligerẽ uitare ſcandaluꝫ ꝙ quis iuſte mouereꝛ de iure poſitiuo q̄̃ ſcandalũ perſecutoꝛũ ꝙ iniuſte mouereꝛ. ſi aũt queꝛit̃ tota eccleſia. i. clerus ⁊ populus ſiue ab infidelibus impugneꝫ ſiue a fidelibus. item ſiue queꝛitur ut fidẽ dimittant ſiue ut eis infidelibus ſubiciant̃ ⁊ ſeruiant q liberi actenus fuerũt. tunc opponere ſe debet pꝛelatus eccleſie xxiij. q. viij. igitur. ⁊. c. ſe. dixerunt tamẽ aliqui ꝙ etiã tunc ſuadendi eſſent omnes. ſ. clerus ⁊ populus ꝙ inde recederẽt. ſed b̃ non credimus dũmodo ſpes ſit ꝙ ſe defendere poſſint. tũ quia pꝛiam defendit ille. tũ quia periculoſũ eſt ꝙ multus populus mariũ ⁊ mulieꝛũ uageꝫ per mundũ. ⁊ idem etiã intelligerem de clericis ſi multi eſſent clerici ⁊ de eis periculũ ĩmineret q̄̃uis erga clericos tanq̄̃ ſapientioꝛes minus periculuꝫ timeatur. ſed ſi non ſit ſpes ꝙ totus populus ſe defendere poſſit ab impugnantibus. uel fugiendũ eſt ut maius malũ euitẽ uel ſerui fieꝛẽt impugnantiũ fideliũ ⁊ etiã infideliũ ſi aliter euadere non poſſint. ita tamẽ cõueniant ꝙ fidẽ ⁊ ritus ſuos non dimittant. vij. q. i. ſciſcitaris. ſic enim uidemus in ueteri teſtõ ſepe factũ. ĩmo etiam ꝙ ipſi clerici ſerui eſſent pꝛincipis infidelis in pactũ deduci põt ſi aliter euadere nõ poſſunt. ſi autem clerus queꝛit̃ vniuerſus. puta quia illi qui perſequnt̃ ciuitatẽ. dicũt ſi vultis repellere clericos: nos parcemus uobis. nũq̄̃ ſine populo cũ pꝛelati uel clerici poſſunt recedere debẽt. quia perdere clericos eſt perdere ſacramenta ⁊ doctoꝛes fidei. ſed ſi illi de populo nollent uel nõ poſſent eos tenere uel defendere licite poſſent ab eis recedere ⁊ expectare tẽpoꝛis tranquillitatem. vij. q. i. ſciſcitaris. ⁊ debent ſecũ ducere quos pñt ne in tanto diſcrimine remaneant ſine ſacerdotibus ⁊ ſacramentis ⁊ ſi qui parati eſſent ad martiriũ ⁊ deus inſpiraret eis: beneficerent ſi ſuſtinerent. vij. q. i. in. §. cum uero pꝛelatoꝛũ. item licet idem dicendũ ſit ⁊ in maioꝛibus ⁊ in minoꝛibus pꝛelatis. iudex tamẽ pꝛudens diligenter attendet ꝙ ſi remoueret vnũ ſacerdotẽ de eccleſia. quia ab aliquo de populo queꝛit̃ ad moꝛtem. uile eſſet ſtatim eius ceſſionẽ admittere. ſed debet int̃dicere eccleſiã uel claudere uel reliq̄s extrahere. ar. j. de iuꝛpa.

c.i.t.ij.t.iij.ħ autem.j. de facili non fieret in epatu. esset enim nimis difficile q totus epatus sine his que ad epalem dignitatem pertinent remaneret. sed propter defectū sacerdotis uel alterius prelati nō sit cum eius populus de licētia superioris si iustam causam uideat ab alio ualeat de facili obtinere. item inquiret an sit alius modus prouidendi epo pre er cessionē. puta quia habet secū armatos quibus defendat uel tutū locum ubi moret. sic t de multis alijs circūstantijs queret. item credimus q i murū se debz opponer prelatus si querant possessiones uel libertates ecclesie. quia sine corporalibus nō cōsistit ecclesia. si. i. q. iij. si quis ob. beatus thomas ꝓ his martirizatus est. de intrinseca aūt persecutōe seruandō est q nunqȝ bonos propter malos dimittet. ut in. §. hoc cum. vij. q. i. nisi alius magis ꝓficere posset. quia tunc superior eum transferre posset t ipse nō male faceret si desideraret ħ. quia maius bonum mioꝝ preferet. ar. vij. q. i. omnes. xi. q. iij. si quis dixerit. si aūt omnes sint mali. tunc constat q pōt recedere. vij. q. i. ħ ergo. t appello extrinsecam persecutionē esse qō fit alicui siue in publico siue in priuato. intrinsecam que cōtingit ex penis aliorū. t tamē prelatus non odit. vij. q. i. §. ħ tunc. adherere. ut non predices uel nō fructificet tua ꝑdicatio. exasperans. ꝓpter malos. culpa. subditorum. sanguinem. iiij. di. deniqȝ iiij. q. vij. §. his ita. xxiij. q. iiij. non pōt. distinguendō. grego. distinxit super ezechielē. debemus enim uitare scandalū quā tūcunqȝ possumus sine peccato. alioquin utilius scandalum nasci ꝓmittitur qȝ ut ueritas relinquat. j. de reg. iur. qui scandalizauerit. veritas ergo bone uite uel iustitie propter scandalum nunqȝ deserēda est. veritas aūt disciplīne deseri pōt propter multitudinē peccantiū. l. di. ut cōstitueret. t ħ intelligim⁹ ubi non defendunt errorē. xliij. di. cōmessationes. si enim defenderent uel excusarent. tunc nullo modo parcendū cēt multitudini. de pe. di. vi. c. i. in fi. lxxij. di. plurimos. irregularitatis. irregularitas persone dicit pluribus modis. primo eni sine pro defectibus qui sunt in aliquo sine peccato. ut quia ē bigamus uel uidue maritus ut ħ. uel de illegitimo mrimōio natus. alios etiā defectus habetis. l. di. non cōfidat. t si. liij. di. per totū. item secundo mō dicit irregularitas psone ubi generaliter omnis homo ꝓhibet ordinari sine dispensatōe pape uel etiā celebrare in ordine iam suspecto siue patiat defectū sine peccato siue grande peccatū cōmiserit: t qui sunt hij. no. j. de tem. or. dilec. fi. non ergo ħ dicit irregularis. quia fm regulam apostoli ordinari prohibet. sed quia est extra regulam aliorū. nam cū generaliter epi possint cum omibus dispensare nisi eis specialiter prohibeat. ut no. j. de tem. or. dilec. cum predict⁹ specialiter dispensare prohibent. papa aūt in omnib⁹ irregularitatibus dispensat. quia ipse. s. irregularitates t pene harum de iure positiuo sunt. alio etiā mō dicunt irregulares omnes illi qui nō possunt nec remanere in susceptis ordinib⁹ nec ꝓmoueri ad maiores etiā post peractā pniam sine dispēsatione pape uel inferiorū prelatorū. de quibus no. j. de tem. or. dilec. de defectibus sacramentorū uidet q tm excōicatōne ecclesie inducant irregularitatē quo ad ordinatōnē in ħ q cū eis non possit dispensari nisi per papā. sed contrariū uidetur quia vnū de capitulis aplice regule ē. oportz epm vnius uxoris esse uirum. xxvi. di. c. i. t. ij. sed pōt rnderi q hoc nō est ex defectu sacramenti q prohibet ordinari. sed quia non posset esse ortator uiduitatis. quia cōiugia frequentauit. t hoc satis uidet expresse dicere. xxvi. di. vna. in fi. uel potes dicere q licz per nouū testm inducat hmōi irregularitas quo ad ħ q promoueri nō possit. non tamē quo ad hoc q per aliū qȝ per papam non possit dispensari. capitula tamē. xxvi. di. acutius. t j. de biga. debitū. uidet dicere q defectus sacramēti est cā ꝙre promoueri nō possunt. sed rndeo est causa coadiuuans ul al ut diximus. in ueteri aūt testō erant irregularitates tēporales t nō perpetue. quia eiciebant extra castra ut quādo quis tangebat morticinū. de vna tamē uidet q fuerit perpetua. s. q sū mus sacerdos debet habere uirginē t non repudiatā. sed nec tunc erat propter defectū sacramēti sed propter causas predictas. item etiā uidet in corpore uiciatis qui tm de iure positio sunt irregulares. t idem de filijs illegitimis. t idē de obligatis ad rōcinia. item no. q suspensi ab officio si celebrant sunt irregulares. ut in ꝑalle. c. xi. q. iij. si quis epūs. sed suspensus a beneficio. si celebrat nō est irregularis. quia in iure nō inuenit. irregulariter. t bene in tēporalibus t spūalibus fm q canones iubent t regule ecclīastice. j. de accu. qualiter. indulgeri ipse enim semp petere debet cū sine dispēsatōe nō habeat executionem officij. superior aūt penes quē est potestas dispensandi. dispensationē impendet etiā nō uocatis istis ad quos pertinet electio uel cōfirmatio uel quicquid aliud iur. sed contra hoc uidet quia iste prelatus nō intrauit per hostiū. qz tempore quo fuit electus t cōfirmatus t cōsecratus malū habuit ingressum propter defectū dispensatōis. t tēpore quo dispensatum fuit similiter nō uidet habere bonū ingressum. qz non habuit consensum nec electorū nec cōfirmatorū nec cōsecratorum. sed dic q iste ꝑ dispensationē obtinet canonicē ingressuz t ꝑdicti. s. electores t confirmatōes t cōsecratores nō possūt resilire dūmodo ille qui pōt uelit dispensare. ar. ē. de elec. cuz inter canonicos. in fi. ē. de postul. bone. ij. circa fi. potuerit. de iure. s. cum examinant. culpa. taciturnitatis in examinatōne. t causa. defectus natalīū. dispensari. per papā cū epīs t inferioribus prelatis t cū alijs clericis per epos fm quosdā. sed cōtra. j. de fil. pres. c. pe. zelotes. i. zelans t ulciscens pcā uel exactor castitatis. i. q. iiij. §. eque. xxiij. q. i. §. i. nothos. sicut legit i hīstorijs. manzer est de scorto natus. spurius de cō cubina sic dicta a spurcicia incōtinentie. nothus de adultera qui quasi uidet filius t nō est. sicut notha febris que uidetur aliqua t nō est illa. ecclesia aūt omnes illegitimos ab ordinibus repellit. ē. de elec. cum in cunctis. otiositas. de cō. di. v. nunqȝ. qui uero. xix. q. ij. due. j. de regu. licet. pontifex. martinus. illius. pauli apostoli. plus ceteris. xxiij. q. iiij. quis nos. t meritorius. xliij. di. ephesis. ff. ad. l. acquil. si seruus §. si calicem. xlvii. di. c. ulti. ff. de neg. ge. sed an ultro. secura. t ideo eligenda. de peni. di. vii. c. ult. ff. de ri. nup. adoptiuus infecunditate. lia enim habuit quatuor filios. rachel tm duos. latoris. moysi. xxxvi. di. si quis uult. indulgetur. xviij. q. i. c. i. vij. q. i. hoc nequaqȝ.

Ost translationem postulandō. nihil enim aliud est eligere postulandū qȝ postulare. si enim elegisset eum ad epatuz. cassaret electio quia regularis est q non pōt consentire cū nō habeat propriū uelle uel nolle. xii. q. i. nō dicatis. quia epūs cōsentire nō pōt qui similiter sine superioris licentia se nō pōt transferre. ē. de transla. epi. inter. in fi. t ē. de postu. per totū. ar. cōtra. j. de uoto. per tuas. sed expone ibi electionē. i. postulationez. t no. de hoc. ē. de elect. in causis. uel non est eligendus simpliciter. sed cū determinatiōe hac. s. in postulando ut ħ. t ꝑalle. c. alij dicunt t forte melius q etiam monachus eligit ad epatum. ar. j. de uoto. per tuas. priore. t etiā alio cōuentu. solius enim prioris cōsensus non sufficit. xix. q. iii. statuimus. ar. xii. q. i. precipimus. si tam sine causa nollet consentire cogeret per superiorē. j. de iurepa. nullus. sed si iustā causam haberet non deberet cōpelli. t sic intelligo. lxxiii. di. lras. t. lxxi. di. c. i. t. ii. t no. regularē requirendō ab abbate t cōuentu si est exēptus ut ħ. si uero non sit exemptus deberet requiri ab eisdē abbate t cōuentu. xix. q. iii. statuimus. t ab epo similiter. xvi. q. i. qui uere. melius credo epi consensū non esse necessariū in postulatione. s. ut ab epo postuletur quasi a pstante auctez postulanti. sed bui⁹ epi requisitio est necessaria siue fiat postulatio siue electio. quia eius clericus est. lxiii. di. lras. lxxii. di. c. i. t. ii. t eadez ratione si sit clericus plurium eporum ab oibus est requirendus. requisitio enim pape necessaria est propter dispensationē. ar. ē. de elec. innotuit. lviii. di. cenomañ. uel melius ħ requirit. quia fuit epus

ꝛ non quia fuit monachus.ar.s̃.de transla.c.i.licentiã autez sui prepositi uel archipresbyteri uel consimilũ prelatorũ secularium non exẽptorũ nõ credimus regrendaz.sed solius epi consensum sufficit requirere.ar.j̃.de ele.pcus.c.ulti.lxxi.ꝛ.lxxij.di.per totum.eps tamẽ non debet eum licentiare sine consilio fratrũ electi.ut no.s̃.e.q̃ in dubijs.ħ aũt dicunt quidaz q̃ monachus nõ põt cõsentire postulationi de se facte siue in epm siue ad quãcunqz aliã dignitatẽ eligaꝛ nisi prius habeat consensum abbatis ꝛ cõuentus.quia non habet uelle uꝫ nolle.xij.q.i.nõ dicatis.sed istorũ consensu obtento anteqz hẽat consensum epi potest consentire postulationi ad quãtamcũqz dignitatẽ ꝛ etiã electioni ad minores dignitates de se facte.sz non põt deserere primã ecclesiã nisi habita licentia sui epi sic nec alius clericus.ut.s̃.e.admonet.licet in monacho quidaz dicant secus.lxiij.d.lr̃as.ꝛ.lxxi.ꝛ.lxxij.di.ꝛ dicimus q̃ quo ad hoc q̃ teneat postulatio ꝺ monacho ad minores dignitates sui ordinis non est necessaria auctoritas pape.ꝛ etiam cũ postulari debet si male cõtingat de eo fieri electionẽ consentiẽtibus abbate ꝛ cõuentu credimus per epm posse dispensari. sicut in alijs dignitatibus. lv.di.puscis.cum papa sibi non reseruauerit.j̃.de sen.ex.nuper.abbates aũt possent eligi i episcopos.s̃.de elec.cum in ueteri.in abbatẽ aũt proprij monasterij credimus monachũ eligendũ nõ postulanꝺ.ar.s̃.ꝺ ele. cum dilecta.s̃.de consue.cum dilectus.capitul'.vij.q.i.ħ nequaqz̃.pontificatum.multo fortius ad minores dignitates ar.s̃.de transla.c.ult.vii.q.i.mutationes.officiũ tamẽ aliqꝺ i quo nõ sit dignitas satis credereꝫ q̃ posset habere.quia plus est ad onus q̃z ad emolumentũ.C.de insa.l.i.q̃uis posset dici q̃ licet ex hac causa repellaꝛ ab epatu ꝛ difficile dispensetur cõtra cõciliũ cũ eo.tamẽ si postuleꝛ a papa ad abbatiã uel p̃oratum facilius cum eo dispensabiꝛ.quia nõ est cõtra concilium ꝛ licet sit indignus maiori:non est indignus minori.ar.ff.de inter.ꝛ rele.l.relegatorũ.§.ulti.ꝛ.l.se.item hoc capitulũ nõ hz locuz si aliã dignitatẽ dimiserit ꝛ fuerit factus monachus.bñ enim poterit ad epatum postulari nisi probatũ fuerit ei crimẽ si aũt fuerit probatũ.tunc nõ propter conciliũ q̃ de his mẽtionem nõ facit.sed propter crimẽ repelliꝛ.xxv.di.primũ.nec mireris quia difficilior inquisitio fit in epo q̃z in alijs dignitatibus.quia epatum nõ licet dimittere propter monachatũ. sed alias dignitates licet dimittere.vnde ibi nõ fit tanta inquisitio quare illã dignitatẽ dimiserit.ar.j̃.de regu.licet.ex quatuor xv.di.sicut.cõperto.statim siue infra modicũ tẽpus.i.q.i.cõstat.j̃.de regu.c.i.alioquin ratũ habere uideꝛ ꝛ ratihabitio retrotrahiꝛ i maleficio.j̃.de simo.sicut est nobis.ff.de vi ꝛ vi arl.i.§.quotiens.xxxiij.q.ii.si uirgo.C.de transac.quãuis.C. quõ ꝛ qñ iu.si ab eo.dimittens.ar.q̃ etiã simoniacus non põt cedere sine licentia pape.redire.quãdo eps põt dispensare cum buiꝰ.simoniaco.habes.s̃.de elec.c.pe.secus est i aliis dignitatibus.quia ad easdem in alia uocatõe reassumi ualet.s̃.de elec.c.pe.q̃ in eo.hec est uera interpretatio illius.c. dixerunt.ꝛ bene.sed nõ sufficit siue enim fuerit cõuictus ꝛ cõfessus siue nõ.sed tamẽ quia cõmisit crimẽ.licet occulte amplius ad epatum non resurget.ꝛ ħ innuit fi.huius decre.ubi dicit.alioquin ꝛc̃.sed potes meliorẽ rõnem assignare.quia superior non daret ei licentiã cedendi propter crimẽ nisi de eo cõuictus esset uel cõfessus.uel nisi crimẽ esset tale q̃ executionez post peractã pniam impediret sine dispensatõe.ut.s̃.e.c.pri. bene dicit.hos tamẽ casus supponit ꝛ tamen credereꝫ q̃ si auctoritas superioris pro occulto ꝛ leui crimine in quo pseuerabat cessisset.uel etiam in quo nõ perseuerabat.sed de facto cũ de iure nõ debuerit cesserit iterũ ad epatum poterit reassumi. alijs nõ est reprobus intellectus sed superior ẽ utilior.ꝛ non ordinem.j̃.de ordi.ab epo qui re.epi.c.i.ordinem.i.ordis executionẽ.caracteri enim renunciare nõ põt.i.q.i.qꝺ quidã xxxij.q.vij.licite.hanc aũt executionẽ recuperabit de speciali mandato pape.constiterit.probante electo.presumit enim p̃ ma facie q̃ non sine causa resignauerit.ar. hic.ꝛ.j̃.e.prox.vij. q.i.ħ nequaqz̃.alij dicunt q̃ nunqz̃ debet aliquaz ex p̃dictis causis probare nisi esset p̃sumptio cõtra eũ que esset si ordini renunciasset ꝛ tunc posset probare q̃ ex aliqua p̃dictarũ causarũ resignauit ut sic cesset p̃sumptio ꝛ admittaꝛ postulatio.p̃mo dicto magis cõsonat lr̃a.tũc.s.quãdo cessit dignitati.antea.non existens prelatus aliqñ põt celebrare propter scãdalum:ꝛ tunc prelatus nõ prohibeꝛ.vij.di.testñ.alioquin. i.si nõ resignauit ex p̃dictis causis que sũt sine pcõ.sed si ex alia .i.propter peccatũ non distinguo si sit ex eo cõuictus uel nõ. uel distinguendũ est ut dixi in illa glo.ꝛ bene.uel alioquin.i. si eps non probauit p̃dicta.uel si aꝰei nõ p̃stiterit.durum.sz non impossibile.dispensat enim papa cõtra quatuor concilia ꝛ aplm.xxv.q.i.sunt quidã.xxxiij. di.lector.lxxxij.di.p̃sb̃r. ꝛ cõtra uerba euangelij.licet nõ cõtra mentẽ.nam in euãgelio dicit.in ore du.uel tri.con.o.ver.j̃.de testi.in oĩ.tamẽ postea ecclesia statuit in cãis cardinaꝰ.plures requirendos.ij.q.iij. .c.i.ꝛ.ij.

Uidam siue episcopi siue alij p̃lati siue simplices clerici.instantia.quia enim ita pseuerãt presumit j̃ eos ut hic.de pe.di.i.diuortiã.C.ad velꝰ.si mulier. in fi..ff.de questi.l.i.§.diuus.est etiam hoc ideo ne illudatur papa sicut in postulatõe postq̃z est p̃sentata pape.s̃.de postu. bone.ij.ar.cõtra.ff.de cessi.bo.is qui.si tamẽ anteqz superior sciat reuocet petitionẽ suã siue mandatũ.uel etiã postq̃z sciunt anteqz licentiã concedat uel lr̃as super ea ualet reuocatio.j̃.e. lecte.nec est simile in postulatõe cum hec reuocatio nullius interfit sicut illa.sed ꝛ quia nõ fit publice ꝛ solẽniter interest postulati.si autez reuocet anteqz superior admittat cessionẽ ꝛ superiore ħ nesciente det licentiã.uideꝛ q̃ teneat licentia.ar.ff.ꝺ procur.si procuratorẽ.quãuis possit distingui an p procuratorem uel lr̃as uel per nunciũ petat cessionẽ.cõpellendos. ħ uideꝛ intelligendũ si postq̃z papa intellexerit uoluntatẽ eoꝝ uelint resilere anteqz papa cõsentiat.nam si papa consensisset anteqz reuoceꝛ petitio licentie non est cogendus cedere cũ satisfaciat petitio epi ꝛ assensus pape.ꝛ iam nõ sit eps illius ecclesie.s̃.e.q̃ in dubijs.ħ placet si cessionẽ obtuliss̃et pape.sed ubi non obtulit cessionẽ pape.sed tm̃ licentiã cedendi petijt i futurũ in eius manibus q̃z dñs papa deputauerit secus est. ꝛ tunc obtinet qꝺ hic dicit.

Eniens canonici.etiam si expressa esset renũciatio lr̃arum uel iur̃ q̃ habebat uꝰ habiturus erat iste ꝺiaconus.tamẽ ex illa renunciatione non posset excipere nisi capitulũ cui facta fuit renunciatio.vnde uideꝛ q̃ isti canonici de quibus nõ dicit hic q̃ nomine capituli exciperẽt nõ essent admittendi.so.uere nõ sunt admittendi ad excipiendum de renunciatione que nõ est eis facta.sed excipiũt ut q̃libet de capitulo q̃ nõ intrudãt eũ per lr̃as quibus renunciauit sicut posset excipere q̃ aꝰ nõ intradent eũ.quia lr̃e eius falsę sunt.sed si capitulũ uellet eũ recipere uel remittere renunciationẽ factã bene posset.ꝛ extũc nõ admitterenꝰ canonici ad excipiendum de ea.sed si capitulũ mãdaret his canonice q̃ nõ proponerent de renunciatione nõ obediret ei.quia ipsi principaliter nõ proponũt de renũciatione.sed de intrusione quã suo nomine proponũt ꝛ non nomine capituli.plus placet q̃ exquo quis aliquid renũciauit libera uoluntate ꝛ eo animo q̃ dñium illius rei ulterius habere nõ uult etiã absente illo cui p̃dicta renunciatio prodest illa renũciatio oĩo uz ꝛ sibi p̃iudicat ꝛ cuilibet parit exceptionẽ.ar.C.de accu.accusationẽ.vij.q i.q̃z periculosum.ꝛ.j̃.de p̃scrip.c.pe.ff.de acqui.here.is põt. ꝛ.l.ij.ꝛ fit hec renunciatio nõ tm̃ expresse sed etiã tacite quolibet iudicio.C.de resti.in inte.l.i.ff.de acquir.here.recusari.ꝛ hoc ipso q̃ renunciat aliquã rem concediꝫ occupanti.multo fortius q̃z si habeꝛ pro derelicto.ff.pro derelic.per to.insti.de re.diui.in fi.fatemur tamẽ q̃ nõ amittit dñium rei per renunciationẽ dum tenet illam rem.licet amittat possessionez.ff.de

acquí.poſ.ſi quis.§.i.ſi aũt renunciat iuri uel ſeruituti quam habet in aliqua re etiam abſente dño rei ſtatim fit res libera. ꝛ eodem modo ſi renũciat liti.C.de pac.l.poſtq̃.ſed cõtra.C de repu.here.ſicut.ſo.ibi dicit q̃ ualet renunciatio in auxiliũ renunciantis.nam non põt alij per ſuã renunciationẽ facere preiudiciũ.ſed in ſuũ damnũ bene preiudicat renuncianti.vi deretur.ſed non erat ꝛ ideo retractat ſententia.iudicium. h̃ potuit eſſe in vna cauſa retractationis ſententie cũ tertio nõ cõmittente nec recuſante duo male p̃ceſſerint.j.de offi.deleg. prudentiã.ſe grẽ.q̃ idem eſt ac ſi lr̃is renunciaſſet cum idem ſit tacite renunciare q̃ expreſſe.j.de offi.dele.gratũ.C.de iure do.l.ij.j.de preben.pro illozũ.caſſauit.quicquid dicãt glo. hic poſite credimus banc ſn̄iam iuſtam ꝛ ſn̄iam dele.iniuſtã. nam aliud eſt renunciare lr̃is ſiue iuri ſuo qõ periculoſuz eſt. ff.de pac.l.ij.vij.q.i.q̃ periculoſũ.aliud ẽ ſubmittere ſe grẽ q̃ ſubmiſſio proteſtationẽ continet q̃ gratiam expectent.ꝛ ideo ea non ſecuta ius primũ recuperat.C.de tranſac.ſiue.ff.ꝺ̃ do na.boc iure.§.ult.ꝛ.ff.ꝛ.C.de cõdict.cã data.per to.idẽ ſi ſb̃ miſiſſet ſe mĩe.s̃.e.ſane.idem ſi ſubmiſiſſet ſe uoluntati.nam ꝛ tunc ꝛ in alijs p̃cedentibus caſibus fm q̃ bonus vir arbi tretur debet ei prouidere.ff.de ope.liber.ſi libertus.ſi autẽ ta lia non expreſſiſſet licet ad gratiã aſpiraret.ſecus dicerẽ.C.de condic.cã da.ſi nõ repetẽdi.ff.de cõdi.ob cau.l.dedi.§.ſi qs ſed cõtra.j.de pac.cum prudẽ.ſed dicimus ibi gratiã ꝓtineri.

Ecte abſoluit.talis aũt abſolutio vim reſignatõis non obtinet.item reſignatio debet p̃cedere abſolu tionem.ff.de offi.pre.l.pe.ꝛ reſignatio nõ põt fieri ſine auctozitate illius a quo recipit.ut no.s̃.e.q̃ in dubijs.ſa niozi.de boc no.s̃.e.quidaz.reſignare.ita q̃ teneat ꝛ q̃ mo nachi ſint abſoluti.

Jlecti inſufficientem.in iſto fuit defectus ſcientie abbate.monachus aũt de licentia ſolius abbatis põt dimittere monaſteriũ dũmodo ad aliud artius tranſeat.xix.q.iij.ſtatuimus.j.de regula.licet.nam ꝛ ei ſoli fa cit obedientiã.xij.q.i.non dicatis.ſed queres nunquid põt fieri monachus alterius monaſterij ſine licentia epi.ꝛ.nõ.ſi eſt paris uel minozis religionis.ſed aucte epi põt fieri diſpen ſatio.ar.j.de regula.ſignificatũ.ſed artiozis põt.alij tm̃ dicũt neceſſariũ eſſe cõſenſum cõuentus etiã ſi ad artiozẽ religionẽ tranſeat.ꝛ hoc tutius.ꝛ.lviij.di.c.ij.ꝛ prealle.c.ſtatuimus.alij etiam dicũt neceſſariũ eſſe conſenſum epi.ar.xvi.q.i.qui uere qõ credo uerũ eſſe quantũ ad hoc ut alius eps eũ non ordi net ſine licentia eius niſi primo fieret monachus alicuius mo naſterij artiozis ſecũdi epi.item no.q̃ vnus abbas nõ debet dare licentiã monacho ſuo intrandi religionẽ artiozẽ niſi pri mo eam inueniat ꝛ paratus ſit eam recipere.ꝛ ſi aliter recedit fugitiuus eſt ꝛ apoſtata cum nõ ſit in alicuius obedientia.h̃ aũt forte poſſet facere prior eius q̃ daret licẽtiã monacho uo lenti intrare religionẽ q̃ ſub ſua obedientia iret querere locũ religioſum qui ſibi placeret.tamẽ nõ conſulo priori q̃ h̃ faci at niſi forte ut euitet maius malũ.ſ.quia ſi nõ daret banc licẽ tiam ipſe ſua auctozitate recederet.abbas.preſbyter aũt inſti tutus per epm̃ ꝛ pñtatus per abbatẽ in manibus epi renũcia re debet.quia ab eo inſtitutus eſt.ſed nõ debet fieri niſi requi ſito abbate.quia ſua intereſt.j.de p̃ben.in laſ.ar.j.de offi.ar chi.ad h̃.§.ul.itẽ non ualet ſi dicit.ego uolo renũciare tpalia cozã abbate uel ſpualia tm̃ cozã epo.qz iſta cõiuncta ſunt q̃ vnũ ſine altero dimittere nõ poſſit.i.q.iij.ſi quis obiecerit.

De ſupplenda negligentia prelatorum.

Tatuimus ſubſtitu. confirmatos.s̃.de elec.noſti.uel dic q̃ eti am ſine cõfirmatione expreſſa daſ h̃ bene dictio.per banc benedictionẽ intelligĩ da ta cura monaſterij q̃ ſuccedit in locũ confirmationis.nec ẽ fa cienda aliqua examinatio uel inquiſitio in bac benedictione ſicut quãdo confirmaſ tutoꝛ datus a patre filio emancipato. ff.de teſta.tu.pater.ꝛ plus dicimus q̃ etiã ſine benedictõe au ctozitate huius canonis habet h̃ abbas plenã adminiſtratio nem exquo eps ſibi benedictionẽ denegat.ſed ſi eps diceret ueriſimilẽ.ego uolo cozã ſuperioze aliquid probare cõtra eũ quare benedici nõ debet.tunc nõ credẽ q̃ deberet admini ſtrare ſine ſuperioris aucte non premiſſa cognitõe.j.de regu. licet.tamẽ ſi malicioſe proponit q̃ probari nõ põt puniet fm conſtitutionẽ.s̃.de elec.ſtatuimus.ꝛ facit ad h̃ qõ no.j.de re gu.licet.alij tamẽ dicũt q̃ etiã ſi iuſta cauſa ſubeſſet quaſ eps eũ benedicere nollet ꝛ etiam ſi iuſta cã expreſſa appellaret.tñ tenet qõ fit ab eo.quia papa eius facta tueſ per iſtã cõſtitutio nem quã ſic ponit h̃ decre.ꝛ de boc no.s̃.de elec.nihil.alij in telligunt banc conſtitutionẽ tũc habere locũ quãdo nullã ue ram cauſam ſue cõtradictionis aſſignat.renuerit.ſine cauſa alioquin ſi iuſta cauſa ſubſit non ei licebunt que ſubſequunt. ut no.j.de regu.licet.benedicere.ar.q̃ aliquis dare põt qõ non habet.ar.C.de teſta.ma.cum cõſtitutio.§.ulti.C.de iure emphy.l.ulti.ar.cõtra.i.q.vij.daybertũ.ꝛ alia.ſ.conferre le ctoratum.lxix.di.c.i.forte melius dicit q̃ cũ conferret lectora tum non ſit officij tm̃ ſed ordinis.j.de etate cũ contingat.nõ poterit ordinẽ conferre niſi ſit benedictus.ut.j.e.c.nec tamen dicimus q̃ tm̃ ex ordine habeat banc poteſtatẽ conferẽdi le ctoratum ſed ex ordine ꝛ benedictõe ut ĩ p̃dictis.c.dicit.ꝛ idẽ intelligo de ordinibus minoꝛibus lectoratu ſicut eſt boſtiora tus ꝛ pſalmiſtatus.j.de etate.cũ contingat.exoꝛcizatus autẽ ꝛ accolitatus cõferre nõ poterit niſi priuilegiũ habeat.ar.ꝓtra de eo qui fur.oꝛ.re.c.i.ſed eps qui renunciauit etiã executiõi ordinis maius habet priuilegiũ q̃ abbas benedictus.ꝛ idẽ q̃ in abbatibus diximus eſt in cozepis.lxviij.di.c.i.in fi.illi autem qui dicũt q̃ abbas exquo per eũ non ſtat quin recipi at benedictionẽ põt cõferre lectoratũ.intelligunt q̃ benedictõ nihil facit ad collationẽ ordinis.ſed priuilegiũ generale h̃ fa cit qõ conceſſum eſt abbatibus benedictis q̃ poſſint lectora tum cõferre qõ priuilegiũ per decre.iſtã extenſum eſt in abba tibus ciſtercien.ut etiã ſi nõ receperint poſſint illuz conferre ꝛ alia facere que ad officiũ pertinẽt.pſalmiſtatũ aũt quilibet ſa cerdos conferre poteſt.

Jcut nobis perſonas.j.de offi.archipreſ.ut ſin gule.xxv.q.i.que ad perpetuã.ff.pro ſocio.actione §.labeo.epiſcoporum.conceſſio enim q̃ eccleſiaz conuertat in proprios uſus uel fructuũ alicuius eccleſie facta ab epo ſine conſenſu ca.non ualet.j.de dona.paſtoral.inſti tuit.qõ nõ debẽt facere epi etiã cũ cõſenſu ca.niſi capelle ad eos pertineant pleno iure.tunc enim poſſet ſi cã ſubeſſet.j.de preſcrip.cum olim.xvi.q.vij.c.i.al̃ tm̃ ad epm̃ ſpectant capel le.j.de capel.mo.c.i.ita penſionibus.nouis ꝛ male.j.de cẽ ſi.prohibemus.in epiſcopalibus.ſ.in procuratiõe.x.q.iij. cauendũ.relatũ ꝛ in cathedratico.x.q.iij.illõ.ꝛ ſic in hoſpita litate.xlii.di.§.i.exempte.j.de priuil.cum ꝛ plantare.§.in ec deſijs.in laſ.j.de conceſ.preben.c.ij.generetur.q.ꝺ.hac ui ce tm̃ priuabunt.s̃.de elec.cum in cunctis.

Jcet ad archiepiſcopum.ad quẽ primo de con ſuetudine pertinet collatio p̃bendarũ.ad capituluz aũt ptinet ex negligentia epi.j.de cõceſ.preben.ga diuerſi.ꝛ ita no.q̃ nec ei ad quẽ primo.nec ei ad quẽ ex negli gentia pertinet electio nõ currit tẽpus niſi a notitia.a notitia j.de conceſ.prebẽ.quia.ꝛ.c.ex parte.ff.de peti.here.item ue niunt.§.petitio.ar.contra.C.quis oꝛ.in bo.poſ.f.l.ult.

Jtteras.de patientia.nõ de iure cõmuni.s̃.c.pr utrũ aũt ipſi poſſint ſine peccato tenere.dic q̃ non ſine noua collatione ut h̃.ꝛ no.s̃.de elec.q̃ ſicut.ꝛ c.eccleſia.el.ij.ꝛ.s̃.de renunci.niſi.

Jlecto impedire.no.electionẽ que nulla eſt aliaz

nō impedire.s̄.de elec.cum vintoñ.de hoc no.s̄.de elec.dū dum.dicto.g.electo ab archiepo in cantorem.

Omana.edictuz.archiepūs remeñ.excōicauit suf fraganeos suos.quia cū uisitantē nō recipiebant.ꝛ tunc archiepūs fecit fieri edictū per totā prouinciam ꝙ omnes subditi suffraganeorū licite etiaz in principalibus causis irent ad curiā remeñ.ꝛ hoc edictū ħ reuocat.culpis. si.j.de preben.ex parte astēñ.ꝛ.s̄.de elec.cum ecclesia vult.in fi.no.j.de concess.preben.quia diuersi.

Randi non immerito.regni.spāle est in regno ꝙ reges non possunt priuare ne dum filios ꝫ nec fratres uel alios cōsanguineos ex stirpe paterna de cedentes a regno sola uoluntate licet ex cā papa uel alius superioꝛ rege possit eum priuare.j.de uoto.licet.ꝛ hoc est uerum ubi reges deferunt per successionē.sed si per electionē defert secus est.s̄.d̄ ele.uenerabilē.generalem.per hanc solā generalem ꝛ liberā administrationē non licet ei donare.ff.d̄ pact. contra.§.fi.nisi in regibus ꝛ eoꝝ curatoribus speciale quis dicat cū speciale ꝛ propriū sit eis donare.utilitatem.no.cās iustas dandi curatorē regibus.s.si nesciunt suū regnum defendere uel in eo iustitiā ꝛ pacem seruare ꝛ maxime religiosis pſonis locis ꝛ pauperibus.ꝛ etiā ꝙ plus est si nesciūt perdita recuperare.ꝛ idem qd̄ diximus in regibus seruandū est ī ducibus comitibus ꝛ alijs qui habent iurisdictionē sup alios. alijs aūt priuatis non datur curator nisi sint furiosi uel ꝓdigi.C.de cur.fur.iul.assumptus.benedicit sit assumptus.q. per alios.est enim hoc ordinariū ꝙ curatorē regibus ꝛ similibus personis petant subditi ꝛ superioꝛ proximus dꝫ ipsum concedere.ꝛ si nō habet aliū superiorē.papa hoc facere debꝫ ar.j.qui fi.sint le.per uenerabilez.ff.de tu.ꝛ cu.da.ab his.§. diuus.et ħ.curator autē iste satisdare debꝫ rem eius cui cura ꝺ̄ datur saluū fore ꝛ debet facere inuentariuz.nec debet dari nisi causa cognita.ff.de cur.fur.obseruare.ꝛ.l.se.C.de cur.fu ri.l.fi.§.cum antiquitas.item sciendum est ꝙ in furiosis ipso iure aggrauati sunt curatores ꝛ prodigis postq̄ interdictum est eis bonis.ff.de cura.fur.iul.scribit.

De temporibus ordinationum ꝛ qualitate ordinandoꝝ. Rubri.

Abdiaconos deo dedicatis.xx.q.i.deuotis.ꝓtra.so. ꝙ ibi minus dicit ħ suppleť.uelū consecrationis a solis epīs ꝛ solis uirginibus ꝛ solis solennibus festiuitatibus ꝛ diebus dominicis dat nisi ingruat necessitas.quia tūc sicut baptismus omni die dari pōt. xx.q.i.deuotis.de conse.di.iiij.venerabilis.ꝛ.c.baptizandꝰ. uelum aūt professionis nullus pontifex dat uiduis.ut alleg. c.deuotis.in fi.sed ipsimet sibi assumant de altari.xxviij.q.i. uiduas.ꝛ capitibus suis imponāt.xxvij.q.i.uidue.nec est ꝑ. j.ꝙ me.cau.prelatū.quia ibi nō imposuit uelū cōsecrationis sed imponere simulauit.uestē autem religiosam accipit vidua a sacerdote uel ministro eius.xx.q.i.vidua.j.qui deri.ulˈ vo. consuluit.qd̄ enim ibi dicit ꝙ accepit uelū a sacerdote intelligitur religionis.uelū ꝓfessionis suscipit a uirgine ꝛ corrupta cum profiteť.nec est uis an per se sumat d̄ altari an a sacerdote.ꝛ si non recipit ante.xij.an.xx.q.i.c.i.ꝛ.q.ij.puella.uelū cōsecrationis in.xxv.an.nisi ex dispensatione aliter fiat.xx.q.i placuit.ꝛ.lxxvij.di.placuit.uelū ordinationis qd̄ olim dabat diaconisse.ꝛ in.xl.an.xxvij.q.i.diaconissaz.xx.q.i.sanctimo niał.uelum prelatōis olim dabat abbatissis in.xl.an.xx.q.i. iuuenculas.

Ane multitudo.l.di.ut constitueret.i.q.vij.quotiens.xliij.di.cōmessationes.in omnibus his pariter multitudini.illis tamē qui fuerit causa excessus nō parcitur de facili.j.de cleri.ex.mi.latores.consuetudo.consuetudo ħ excusat a pena.si.xxxij.q.iij.obiciunt.iij.di. deniqꝫ.j. de simo.non satis.j.de eo qui dux.in matri.cum haberet.a culpa autē uel pena eterna nō excusat.

Eo duos.ꝛ etiam plures dum tamē generalē ordinationē non faciat.ad minores.quos omēs simul uni cōferre pōt.ar.j.d̄ eo qui fur.or.re.cū.ħ.lator.ꝛ ar.lxxvij.di.quicunqꝫ.nisi consuetudo repugnaret.lxxv di.ordinationes.

Tenore deliquit.forte enormiter ut quia cōmisit incestū.tamē dispensationē non requirit uel usuraz quā tamē restituit.non ascendat.ar.ꝙ criminosus acta penitentia pōt promoueri ꝛ in susceptis ordinibus ministrare.xxxiij.di.fraternitatis.l.di.ponderet.quia tua.ꝛ.c.domino sancto.ꝛ in multis alijs.c.ar.cōtra.xxv.di.ꝑmū.i.q.vij si quis omnē.xl.viij.di.qm̄.So.dicunt quidā ꝙ si nō est promotus promoueri nō pōt qd̄ graue uideť cū fere sit cōtra naturam ut quis sit sine crimine.xxv.di.§.criminis.nos dicim⁹ idem in promouendis ꝙ in promotis licet facilius impediat promouendus q̄s deiciat iam promotus.xv.q.i.§.ult.ꝛ dicimus quatuor ministri cōsiderandi circa ħ.primū quātitas criminis.s.sit modicū mediocre uel enorme uel tale quod etiam post peractā penitentiā impediat executionē officij.secunduz qualitatē criminis an.s.sit occultū uel manifestū.tertiū modū publicationis uel per euidentiā operis uel per sniam uel confessionem spontaneā.quartū satisfactionē ueram penitentiam non simulatā.ꝛ siquidē crimē enorme ꝛ manifestū est deponi nec promoueť nisi ex dispensatione ordinarij epi.l.di.miror. ꝛ.c.de his uero.si enorme ꝛ occultū parte penitētie pacta poterit ministrare in susceptis ordinibus ꝛ monendus est ut abstineat a susceptione ordinū ut ħ.tamē si uoluerit nō est ꝓhibendus ut ħ.ꝛ credo ꝙ promoueri possit sine peccato.j. de apo.c.ij.in fi.j.e.quesitū.ꝛ nō credo necessariā dispensationē ordinarij.sed sufficit sacerdotis absolutio ex potestate clauiū ar.vi.q.i.illi qui.quāuis meritoria sit humilitas si abstineat. ꝛ ħ sunt uera nisi sit tale crimē qd̄ impediat executionē officij post penitentiā.de quo plene no.s̄.de renūci.nisi cū prudem. §.i.talis enim licet prohiberi nō possit ministrare in susceptis ordinibus ꝛ etiā ꝓmoueri ad maiores.qz pcēm est occultuz ut.j.de simo.ex tue.ꝛ ar.vi.q.ij.c.i.ꝛ.ij.si tamē facit peccat.ut i.q.i.erga sy.si uero est modicū siue mediocre ꝛ occultū.forte non est monendus ut abstineat a susceptōe ordinū.si uero ē mediocre ꝛ manifestū si conuictus est in iudicio uel timore ꝓ bonis confessus deponit.xv.q.vij.si quis.lxxx.di.c.i.si uero operis publicatōe uel spontanea cōfessione acta penitētia cū eo poterit misericorditer agi q̄ꝫ plus quādoqꝫ minus īspecta probitate pſone ꝛ alijs circūstantijs.xv.q.ult.si quis pſbr l.di.presbyterū.ꝛ ħ omnia intelligas si uerā pniam egit.secus si simulatā.l.di.ut ꝓstitueret.que aūt sint enormia que mediocria collige.j.de iudi.at si clerici.ar.cōtra.lxxxi.di.c.i.item d̄ hac materia tractať.l.di.sacerdotes.ħ glo.bona est.sed melior est illa.j.si uis ꝛ plus continet q̄ꝫ ħ.item nō ħ ideo precipit ꝙ peccat ordines recipiendo.sed quia monet eā ad humilitatem ut sic magis mereať.ꝛ idem dicimus ꝙ nō peccat statim facta cōfessione celebrando.sed bonū est consiliū ꝙ pro parte satisfaciat.itē si ius naturale q̄rimus qd̄ cōtineť in.l.ꝛ euangelio.nullus criminosus in crimine mortali existens debꝫ celebrare uel deo offerre.nam iudiciū sibi mācducat ꝛ sacrificiū indigne bibit qui indigne sumit.si.xlix.di.c.ult.i.q.i. sic̄ papa odit.item cum his qui dispiceret ꝛc̄.si.xlix.di.§.i.item sm idem ius naturale omis qui est sine peccato ꝛ deo placens secure ꝛ sine ulla dispensatione offert deo sacrificiū siue fuēit criminosus siue nō.qd̄ probat exēplo ihu sumi sacerdotis.ꝛ d̄ si.l.di.ponderet.ꝛ idem si.l.di.quid est.ꝛ.c.cū exaudiero.ꝛ.c dño sancto.item in no.te.exēplo petri ꝛ pauli.ut.l.di.pondēt

quia ad idē. §. econuerso. sed huic iuri naturali sancti patres succedentibus tēporibus subsequentes experti simulatas pnās multorū adiderūt sua statuta per que illud restrinxerūt qō lz ſ. restringere. ī. de biga. c. ij. uidelicet q nullus criminosus q̄ tūcunq; de crimine cōuictus de iure cōmuni si nō penituerit non deberet promoueri ꝛ ꝓmotus deberet deici deiectus nō debet restitui. si. l. di. presbr̄m. ꝛ. c. puenit. si post. ut cōstitueret sed per h statuta non aufertur potestas prelatis dispensandi cum uere penitentibus ꝛ maxime ubi nō est scandalū. l. di. ut constitueret. ꝛ. c. domino sancto. discretus tamē sit prelatus ī dispensando ut attendat scandalū ꝛ puritatē penitentie ꝛ multa alia que deus ꝛ discretio prelati sibi ministrauerit. cū cāe aūt cognitione sūmaria danda est dispensatio. i. q. vij. dispensationes. ꝛ. c. exigunt. ꝛ in multis alijs. c. c. q. nam si capti uel deprehensi fuerīt in aliquo mortali crimine propter scandalū qō est in populo de oblatione talū statutū est ut nō celebrāt. l. di. de his uero. idem dicimus si cōuicti uel confessi fuerīt. s̄. e. si quis dica. si eps. ꝛ h idem est. ꝛ si aliter sit notoriū. contra ī. e. quesitū. nisi dispenset cū eo. lxxxi. di. ministri. ꝛ. lxxxij. di. presbr̄. qō fieri debet cum uere penitētibus. s̄. e. si quis diaconus. a bñficio tamē nō credimus eū debere abstinere nisi sibi precipiat cum tm̄ in cōstitutionibus p̄dictis de officio dicat ꝛ non de beneficio. ar. simile. xl. di. disciplina. sed tamē p sniam priuabit beneficio. lxxxi. di. c. si quis a mō. ꝛ. c. se. ꝛ. c. si quis eos. ꝛ cōcordant h cōstitutiones iuri naturali ubi dicūt nihil cum scandalo alterius faciendū est. ī. de no. ope. nunci. c. ij. scandalizant enim cū uideret eos qui deprehensi sunt in crimine uel confessi uel cōuicti celebrare. ī. c. proxi. xi. q. iij. absit xxv. di. primū. sed dices nōne idem scandalū remanet si dispensatur. ℟. nō catholicis qui credunt claues eccle. l. q̄ plati habent potestatē ligandi ꝛ soluēdi ꝛ dispensandi. l. di. ponderet. ut cōstitueret. de hereticis aūt si eis scandalū generet non est curandū. xi. q. iij. inter uerba. sed dices ubi nō cognoscatur uel ubi nescit deprehēsio ista nō est h scandalū. ergo licite offerret. ℟. non poterit maxie ille qui condēnatus est. quia iura ad ea que frequentius accidunt aptari solent. ff. de legi. nam ad ea. ꝛ non posset omnes articulos diffiniri de iure. ff. de legi. non possunt. item pōt dici ꝛ si scandalū cesset qō semel ortum est. ꝛ h uera sunt in capitalibus criminibus ꝛ in p̄dictis casibus cū uix aut nunq; possit deprehēdi uel cōstiteri uel condemnari quin sit in scandalū ꝛ infamiā. sed si aliter sit notorium. puta per rei euidentiā ꝛ sūt talia que facile habere pñt excusationē ꝛ inde oriri magnū scandalū nō cōsueuit: sicut tenere plures ecclesias habentes curā animarum satis dici pōt q̄ post pniam licite celebrabit. ar. s̄. de elec. dudū ro. ubi requiritur q̄ tm̄ tēpore electionis nō habuerit plures curas ad h ut electio ualeat. idem si fecit tumultū in cōsilio. v. q. iij. ī loco uel si fuit excōicatus. iij. q. i. c. i. uel contumax h enim multotiens excusationē habet. alij tamē dicunt q̄ qualitercūq; manifestus sit excessus maxime si scandalū est postea nō celebrabit etiā acta penitentia. ar. h. subditi tamē eius officiū audiēt quousq; similiter condēnetur. viij. q. ult. nōne. si. xxviij. di. cōsulendum. ꝛ sicut h non pōt celebrare. ita nec eligi. quia ad h non ualeat electio necesse est ut possit celebrare. ī. de cleri. exmi. si celebrat. ꝛ habes expressum de cōuicto. s̄. de elec. super eo. ꝛ de cōfesso. ī. de cōfes. cū sup. ꝛ eadē rōne idez pōt dici de deprehenso. ꝛ sicut nō potest eligi ad epatum: ita nec ad alias dignitates. s̄. de elec. p inquisitionē. si aūt crimē sit occultū q̄tūcunq; sit graue acta pnia uel parte eius celebrat. ut. ī. c. px. ī. de apo. c. ij. ꝛ h sine ulla dispensatōe nisi sit crimē qō post penitentiā impediat executionē sine dispensatōe ut homicidiuz ꝛ alia de quo no. s̄. de renunci. nisi cū prudem. §. i. irregularitatis aūt non obtenta dispensatōne non celebrabit. l. di. ex penitentibus. tamē cum eo si occultuz est dispensari debet. s̄. de renunci. nisi cum prudē. §. pone.

Dubitabis. ar. ptra. s̄. c. c. prox. so. h de regulari loquit qui non habet uelle nec nolle. xij. q. i. nolo. ꝛ. c non dicatis. ita de seculari qui nō est ita astrictus in obedientia uel hoc factū est propter scandalū qō ibi nō erat. uel is de quo loquit in decre. superiori habebat ius petendi ordinē rōne tituli uel dignitatis quā habebat. unde nō poterat sine cā prohiberi at h non erat ita unde absq; causse cognitōe poterit prohiberi. ar. ī. de spō. preterea. ij. uel dic q̄ ordinator ꝛ prelatus suus eum prohibere pōt ut h. sed alius nō. ut in cōtrario ſ. penitētiarius. ꝛ sic loquit proxi. c. tutius. ar. pro obediētia. c. di. cōtra morē. viij. q. i. sciendū. ff. de re mili. in bello. ꝛ. l. iij xi. q. iij. absit. ar. cōtra. xij. q. ij. non liceat. xv. q. vi. iuratos. xi. q. iij. non semp. C. de dēcur. omnes. so. in snia excōicationis ꝛ suspensionis a suo iudice lata semper est obediendū. xi. q. iij. sententia pastoris. ꝛ. c. si eps forte. nisi in casibus. ī. de sen. ex. per tuas. ꝛ. c. inquisitioni. in sentētia diffinitiua ꝛ interlocutoria dūmodo seruet in eis ordo necesse est uel obedire uel appellare. C. ut pen. cā. l. ult. precepto aūt qō fit extra iudiciuz ꝛ sine causse cognitōe si nō spectat ad officiū suū nō tenet ei parere. vij. q. i. quia super. ꝛ h. si uō precipit qō est malū non parebit. xi. q. iij. qui resistit. ꝛ. c. si dūs. ꝛ. c. iul. sed si dubitat parebit ꝛ excusat a peccato propter bonū obedientie. xxij. q. i. qd culpat. ab hac sententia mandati si quis senserit se grauari bonum est appellare infra. x. dies. ī. de ap. ad audientiā. de pore. proposuit. C. de ap. si a sententia. ꝛ. l. hi qui. sed necesse ē assignare instā causam ap. ar. ī. de offi. or. licet. ī. de ap. ad nraz causse aūt cognitio nō est necessaria. uana enim capitis esset q̄ diceret prelatū nō posse precipere sine causse cognitōe ꝛ maxie de his que pertinēt ad suū officiū. vij. q. i. quia sup. h aūt dūt quidam q̄ si prelatus aliqua deberet facere cū capitulo sicut sunt magna negocia. licet securius sit appellare. tamē ꝛ si non appellet non tenet illo p̄cepto sicut si p̄ciperet eps q̄ aliquis aliqō officiū acciperet. puta economatū uel uicedominatū uel p̄simlia. ij. q. vi. ei qui. v. nominatōes. lxxiij. di. gesta. ubi honoratus non obediens epo suo in susceptione ordinis etiam citra appellationē audit. de hoc no. ī. de his que fiunt a mapar. ca. c. i. ministerio. xxij. q. iij. sicut ex cel. scandalo. iiij. di. generalis. xxviij. q. i. uxor. xij. di. illa. ar. cōtra. xx. q. i. iam nunc. xi. q. iij. inter uerba. ī. de regu. iur. qui scandalizauerit. So. pro uitando scandalo rigor iustitie remittit sed pcēm nō perpetratur. xi. q. iij. quid ergo. esse potest. no. aliquid faciēdum uel obmittendū ad cautelā eorū que fieri pñt. xxxij. q. i. dixit dns. ff. de neg. ge. diuortij. ff. de his qui dete. uel effu. l. si uero. §. pretor. ff. de dam. infec. qui bona. §. qui stipulatus. ī. de ser. nō ordi. instruendi.

¶ archiepiscopus ordinandō. ī. consecrandō. omnibus. ff. de aqua plu. ar. in cōcedendo. viij. q. i. licet. lxvi. di. c. i. C. de auto. pres. l. ult. C. de oī agro ō serto. l. quicunq; li. xi. ordinet. i. consecret. iussu. si archieps uiuit. naz si mortuus esset ipsi sua auctoritate possent. lxiiij. d. quia. ordinari. i. consecrari. sed melius. iij. q. vij. accusatio. ī. sed ipse. archieps. cum oībus. suffraganeis. eum. epm. elegerit. si ad epm pertinet electio. uel. i. examinauerit ꝛ examinationem approbauerit.

¶c episcopi maiori. lxv. di. c. i. ꝛ. ij. ꝛ. iij. ff. ō pac. maiorē. ff. ad munic. q̄ maior. numero. forte quia si proponat aliud cōtra eum ꝛ etiā probatū maiori parti uidet cōtra eum tale crimē q̄ eū a promotōe repellit ī ueritate stare debet archieps sententie maioris partis. sed ꝛ si eā nō sequetur sed minorē tenebit sententia archiepi. nō enim requiritur hic cōsensus suffraganeorū tanq̄ eorū qui ius ei tribuant in epatu. sed tanq̄ consiliatorū. sed quid si nō uocent omnes sed tres tm̄. dicimus q̄ necesse est uocari duas ptes ff. de dec. ab or. fa. l. i. ꝛ no. s̄. de elec. cum nobis. ꝛ. c. ecclesia uestra. licet alii aliter dicant. nec mireris quia sunt consiliarij necessitatis sicut illi de quibus habes. s̄. de elec. cū in ueteri. in consecratione aūt archiepi si cōtingat ei aliquid obici non

audient suffraganei qui cōuenerunt ad consecrationē cū ipse super eos sit ⁊ in eis iurisdictionē habeat ex cōfirmatōe. s. de elec. suffraganeis. ⁊. c. transmissam. xxi. di. inferior. ⁊ ē. q. expſ sum ar. ĵ. de preben. graue. sed ad papā uel aliū superiorē remittetur negociū. sed quis uocabit suffraganeos ad cōsecrationem archiepi uel etiam epōrum mortuo archiepo. quidaz dicūt capitulū archiepalis ecclesie. ar. ĵ. de here. ad abolendā sed melius credimus concilū suffraganeorū. lxv. di. si forte. item credimus q primatis assensus requirendus est in cōsecratione epōrum ſubditorū archiepo. sed ⁊ si sine assensu eius fiat recipit executionē cum nullam iurisdictionē super eos habeat. nec plus iuris in eis habet q̄s in canonibus cōcedit. ix. q. iij. conquesti. nec obstat. lxv. di. placuit. ubi dicit q primas requiri debet. sed dicunt quidā illud. c. loqui tm̄ in subdit̄ p̄matis. alij tamē dicunt ⁊ forte bene q etiā consecratio aliorū non tenet sine primate. quia cū hoc factū magnū sit ⁊ q totam prouinciā tangit ⁊ ipse sit caput prouincie sine eo executionez nō recipit cōsecratus. ⁊ sic uidet loqui. c. prealle. placuit. item credimus q si aliquis epōrum condēnat in cōsecratione archiepiscopi uel epōrum q poterit agere ut priuet executione officij sicut in electione agit ut cassēt. s. de elec. q sicut. ⁊. c. cuz in ueteri. ĵ. de arbi. cū olim. lxv. di. nō debet. ⁊ etiā grauior penitentia poterit sibi imponi. de hac materia satis habet. xvij. q. lxv. distin.

Um quidam expertes. per sniam non ipso iure. aput nos. ipse enī qui dēliquit eos ordinādo cos restituere non pōt uel cū eis dispensare. sed alius. s. successor eius bene posset cū eis dispensare uel archieps. ĵ. e. consuluit. cū condēnatis aūt a se bene pōt dispensare. ar. ĵ. de cleri. cōiu. diuersis. i. q. i. c. ij. uel dic melius q auctoritate delegi. processit archieps. ⁊ dic q nec ordinator nec successor posset cum eo dispensare ut ħ. ar. ĵ. e. cōsuluit. so. ibi.

Um sm̄ ⁊c. institutionis. Greci enim epi ex qua tuor tēpora conferūt sacros ordines grecis clericis. sed latinis non conferebant nisi in quatuor tēporibus. ⁊ eodē modo faciebāt epi latini ⁊ ħ prohibet. vult enim q quisq̄ vnam solam ⁊ propriam consuetudinem obseruet. nolumus. ĵ. e. q translationi. cōtra. so. ħ non prohibet ordinari grecos a latinis uel ecōuerso. sed prohibet cōmixtiones ⁊ cōsuetudines rituū obseruari in ordinibus. i. q epūs grecus sm̄ ritus suos. puta extra quatuor tēpora uel alios cōsimiles ordinet clericū latinū. ⁊ eodem mō nec latinus debet ordinare grecū cōtra ritus suos approbatos. ⁊ ita quotienscunq̄ ritus sunt cōtrarij nunq̄ debz ordines dare. quia si ordinat cōtra suū ritū peccat. si uero seruat ritū suū ⁊ facit cōtra ritū ordinandoz nec ħ licet. uel dic q licet prohibeat facere ut ħ. tam factū tollat ut in cōtrario. ⁊ no. q ordinatus a greco ⁊ utens matrimonio contracto sm̄ grecos in sacris ordinibus si breuem morā tracturus sit apud latinos tollerandū est utens cōtracto matrimonio. si uero longā moram traberet nō esset tolleranduz propter scandalū. ⁊ nunq̄ debet sibi dari eccl̄ia latinoz nisi primo continentiā promittat. latinus aūt nec apō grecos nec apud latinos matrimonio uteī cōtracto.

Ex parte dubitasti. causa dubitationis fuit. quia ħ clericus uidebat apostata ⁊ ideo nō admittendus ad legitimos actus. iij. q. iiij. beatus. ⁊ sic multo forti⁹ uidet a spiritualibus suspensus. ĵ. qui fi. sint le. per venerabilem. nec abbas pōt dispensare cum suspensis. ar. s̄. ō ele. cum inter. R. ĵ. de cleri. ex. mi. postulasti. sed dic q ꝓprie nō dicunt apostatare nisi qui legē xp̄ianam dimittunt. iij. q. iiij. beatus. xxvi. q. ulti. non obseruetis. ⁊ qui relicta professione quā dimittere non licet dimittūt sine causa. l. di. c. ulti. sed coronā dimittere licet. ĵ. de cleri. coniu. iohannes. ⁊ ita apparet non esse de substantia ordinis. exequi. si monasteriū ad qō transiuit erat artius q̄s primū non peccauit ⁊ sine dispensatōe potest promoueri. ĵ. de regu. licet. alioquin cū peccaret nō posset esse nisi manifestum peccatū. s̄. de transla. quanto. sine dispensatione non potest promoueri. nobis bene uidet q potuit esse occultum q monachus albus fuerit ⁊ q idem morem fecerit in monasterijs nigroū. ⁊ non est simile de epo qui cuz multis transit ⁊ in turba ⁊ ī monacho qui stat occulte ⁊ habitu mutato incedit.

Uod translationi. ordinatur. ix. q. ij. c. lugdunen̄. lxxi. di. c. i. ij. ⁊. iij. uel licentia. cum ex hoc loco appareat tollerari latinū ordinatū a greco nō attendam quantū ad ħ ut possit matrimonio cōtracto uti q ordinator fuerit grecus uel latinus. sed ecclesia ad quā ordinat cuius morē seruare debet. viij. di. que cōtra. ⁊ eum qui ordies dari mandat ut ħ. si aūt non ordinat ad certā ecclesiam ritum ordinationis seruabit. ĵ. de preben. cū sm̄. clericos. etiā grecos. tollatur. ⁊ hec est tolleratio ratione scandali uel multitudinis. xxiij. q. iij. non pōt. s̄. e. sane. uel aliter. ut ibi.

Um in distribuendis. sabb̄. priuilegia subd̄. papa sunt. ij. q. iij. presul. ĵ. de maio. ⁊ obe. per tuas. ff de albo scri. l. ult. in alijs aūt ordinationibus nō ē necesse q ordinatus ab vno obtineat ab eo licentiaz ut ordinetur ab alio. imo sine licentia pōt ab alio ordinari dūmō sit clericus eius ⁊ aliud nō sit impedimentū. ut no. ĵ. de cle. per. c. i. ⁊. ĵ. de preben. cū iam dudū. ⁊ bene fatemur q ex ordinuz collatione q̄rit̄ iurisdictio inordinato. vnde alius nō pōt euz ordinare sine licentia eius. lxxiij. di. c. ult. nisi primo fieret de iurisdictione eius. puta quia sub eo beneficiū quereret. quia tunc rōne beneficij posset eum ordinare. item ħ colligit q nō potest deponi nisi per papā sicut nec per aliū ordinari. ar. ix. q. ij. nullus primas. ⁊. c. se. ⁊ sm̄ quosdā nec perpetuo suspēdi mandaremus. ħ fit per excellentiā conferentis ordinē. fallit hec regula que est. ix. q. ij. nullus primas. arg. de conse. di. ij. c. ultimo.

Itteras recepimus ieiunio. continuato ieiunio ab ordinatore ⁊ ordinato. vnde si celebrat ī die sabbati nihil sumat nisi corp⁹ ⁊ sanguinē. continuato ordinationes faciende sunt in sex tēporibus anni. lxxvi. di. c. iij. ⁊ sunt faciende in sabbato nō alio die. s̄. e. de eo. uel dominica sequenti cōtinuato ieiunio. lxxv. di. q a patribus. ⁊ pñt ī nocte paschali ordinatōes fieri. in alijs aūt noctibus non pñt cum nec missa ibi debeat celebrari in predicto. c. q a patrib⁹. item qui fiunt in die dominico est ea rōne. quia mane diei dominice fictione canonica trahit̄ ad uesperā diei sabbati uel ad diem sabbati. has tamē ordinatōes dixit faciēdas die dominica ⁊ que fiunt in sabbato fiunt ī nocte fictione canonica. qz uespere diei sabbati trahit̄ ad mane diei dominice. sed prius dictum magis placet. si enim ordinatōes die dominico faciēde essent quare cōtinuaret ieiuniū cum bene reputandus cēt ieiunus si die dominica nō comedisset etiā sine aliqua continuatione diei sabbati. cōsecrationes aūt tm̄ diebus dominicē fieri debent. lxxv. di. c. i. ⁊. c. q die. hoc dixerūt aliqui q eadē dominica posset recipere ordinationē ⁊ cōsecrationē epalem. sed certe ħ de nostro consilio nō facit nec ualet ratio eorum. s. quia cum dies dominicus ⁊ dies sabbati fingant vnus dies ⁊ die sabbati possit ordinē sacerdotis recipē ⁊ die dominica consecrationē. eadem rōne ī die dominica utrūq̄ recipere pt. ideo nō ualet predicta argumentatio. quia nec ordinē nec cōsecrationem debet recipere sine missa. sed in die dominico nō potest quis duas missas celebrare. uel dic ⁊ melius q nō fingitur vnus dies propter consecrationē. vnde dicimus q bñ licet ordinato in die sabbati in sacerdotē aliquid comedere ⁊ sequenti dominica ꝓsecrationē recipere. necessitatis. q. d. nō expedit sic continuare ieiuniū ⁊ die dominica cōferre ordinē nisi necessitas adsit. forte quia sabbato eum inuasit infirmitas uel tarde uenit ita q sabbato nō potuit ordines ꝓferre.

El non est compos sui episcopus cōuent. sacrorum. lxxvij. di. placuit. episcopus. inuenit.

ad etatẽm. sic ergo etas nõ est de substantia. sed si cõtradixit statim post susceptionẽ ordinis ꝛ perseuerauerit in ꝓtradictione usq; ad finẽ. xiiij. an. uel si cõtradixit statim post finẽ. xiiij. anni cõtrahere põt matrimoniũ. ar. xx. q. i. illud. j. de regula. ad audientiã. quia uirginitas res est uoti ꝛ non precepti. xxxij. q. i. integritas. item ħ ex eo satis probat. quia etiaꝫ si uellet ante legitimã etatem nõ posset se astringere uoto expresso ad continentiã. xx. q. i. c. i. ergo multo fortius nec uoto nõ expresso. s. per susceptionẽ ordinis. nec tamen uidet aliquibus q; ħ necessarium sit interrogare ordinatũ sicut necesse est interrogare ingressum in monasteriũ. ut no. j. de regu. c. i. ꝛ est rõ diuersitatis quia ħ licet minor iam ordinẽ habet ut ħ. ꝛ ideo facile expresse ꝛ tacite uotum ordini ex cõstitutione annexum introducitur. sed ingressus monasteriũ nõ est monachus ante xiiij. annos. ꝛ ideo non introducit uotũ sine expressa interrogatione uel alia ratificatione. ꝛ idem est in matrimonio. j. de despon. impu. attestatões. iniuriam. lxx. di. c. i. xvi. q. vij. decernimus.

Electus filius guil. canonicus. ħ põt colligi pena quã papa imponit electo sic ordinato. quia ipsũ suspendit ab eꝑatu illo perpetuo q; ex eo apparet. quia ħ eum simplicẽ canonicũ ꝛ nõ eꝑm uel etiã electũ appellat. eligerunt. ꝛ male cum esset postulandꝰ. archiepiscopus no. q; archieps postulationes eorum admittit. item q; archieps põt dispensare tacite ꝛ expresse cum clerico electo qui debuit postulari. nam ħ cũ papa hoc sciret nõ ex hac causa uenit cõtra electionẽ. sed posset rñderi q; in nullo uenit cõtra electionem uel electũ. sed tm̃ contra ordinatorẽ ꝛ ideo de eo mẽtionem nõ fecit. trecẽñ. suo suffraganeo. perfecit. nõ dicebat trecẽñ. confiterit. partis assertõne. s. trecẽñ. eꝑi. episcopum trecẽñ. confessus. imliciẽ. tamẽ dicebat contrariũ. dispensatio. no. non licere dispensare eꝑo nisi ubi inuenit concessum. ar. cõtra. j. de sen. ex. nuper. sed põt dici eꝑo non licere dispensare in his que pertinent ad generalẽ statum ecclesie nisi ubi ꝫ uenitur expressuꝫ. ut ħ. ar. s̃. c. sane. in criminibus aũt licꝫ semper eꝑo dispensare nisi prohibeat. ꝛ sic loquit ꝓtra. uel dic nõ licere eꝑo dispensare super faciendo. s. ut aliquid fiat cõtra canones nisi ubi permittit a iure ut ħ. s̃. de consti. c. i. nisi contraria eõsuetudine ꝛ prescripta esset eis derogatũ. s̃. de consue. c. ulti. super eo aũt qꝺ factum est semper dispensare põt ut tolleretur nisi prohibeat. ut in cõtrario. ar. ad ħ. xxij. q. v. ħ uidet. ꝛ dicit ꝛ forte melius q; ubi ius cõcedit dispensationẽ simpliciter eꝑs dispensare põt. ꝛ sic loquit. j. de sentẽ. ex. nuper. j. de cleri. ex. mi. postulastis. si aũt dispensatio nõ cõceditur a canone nunq; eꝑs põt dispensare ut ħ. etiã si ī canone inueniatur q; papa dispenset. j. de consan. ꝛ affi. q; dilectõ. xxxv. q. vi. qꝺ scripsi. ar. ad ħ. quia cum eꝑi debeant seruare canones nõ debent cõtra facere nisi expresse cõcedatur. xxv. q. i. c. i. ij. ꝛ iiij. ꝛ iiij. ꝛ se. dispensatio. dispensatio permittit eꝑo cum his qui accipiunt ordines extra quatuor tẽpora. j. e. consultationi. qꝺ non placet. ut no. in glo. j. e. prohibet ꝛc. item q; quis habeat duas ecclesias intitulatas. lxx. di. scõrum. aliqui tamẽ dicunt q; in hoc nõ est necessaria dispensatio. ut no. j. de preben. cuꝫ iam dudũ. quia de cõi iure possunt eas habere. nec ꝑdcm̃. c. dicit q; necessaria sit dispensatio sed dispositio. item cum ordinato ab alieno eꝑo. lxxi. di. c. i. ij. ꝛ iij. ꝛ ix. q. ij. lugduneñ. itẽ cum eo qui suscepit ordinẽ ignoranter ab eo qui renunciauit dignitati eꝑali. j. de eo qui re. or. epi. c. i. item cum eo qui suscepit ignoranter ordinẽ ab excõicato. j. de eo qui re. or. c. ij. item dispensat cum eo qui est. xiiij. an. ad dignitates. j. de eta. indecorũ. item dispensat cum eo qui est in minoribus ad dignitates. j. de eta. preterea. itez cum adultero ꝛ minoribus criminibus irretito post pniam. j. de iudi. at si clerici. s̃. de adulteriis. item cum eo qui facit duellũ. j. de cor. vici. c. i. item cum apostatis. j. de apo. c. ij. item cũ eo qui plures concubinas habuit. j. de biga. quia. item cum eo qui institutus est in ecclesia ab eo qui instituere non poterat. j. de cleri. pere. c. ult. item cũ his qui in sacris ordinibus constituti matrimonia cõtrahunt j. de cleri. cõiu. sane. sacerdos. item cũ regularibus ut possint in secularibus ecclesijs ministrare. j. de sta. mo. q; dei timorẽ. item cum diacono qui uerberauit clericũ ꝛ sponsalia cõtraxit j. qui cleri. uel uo. c. i. ꝛ cum pugnantibus in duello. j. de cler. pug. in du. c. i. ꝛ si tamẽ inde nõ proueniat homicidiũ uel diminutio mẽbrorũ. sed ꝛ tunc põt dispensare in beneficio. j. de cleri. pug. in du. c. ij. item in beneficio cũ clerico excõicato ministrante in beneficio. j. de cleri. ex. mi. postulastis. ī prin. ꝛ c. ij. item cum clerico per saltũ promoto. j. de cleri. per sal. pro. c. i. item cum clerico nõ ordinato ministrante. j. de de. nõ or. c. i item cum clerico furtiue suscipiente ordines. j. de eo qui fur. or. su. c. i. ꝛ ult. salua distinctione ibi posita. item q; religiosus ad mitiorẽ ordinẽ transierat. j. de regu. significatũ. item in cõmutatione prebendarũ. j. de re. permu. quesitũ. item cuꝫ eo q; bigamũ ordinauit. j. de biga. c. ii. ꝛ idem intelligo si alios irregulares ordinent. Adde ꝛ aliũ casum. j. de presbro uel diacono in casu nõ concesso librũ uel calicẽ ecclesia alienante. ut. l. di. si quis presbr. ubi dicit q; talis ab administratõe eccle dꝫ remoueri. in iudicio tñ eꝑi dimittit si cũ eo uoluerit dispẽsare Dispensatio. Dispensatio est iuris cõmunis relaxatio facta cum cause cognitõe ab eo qui potestatẽ habet dispensandi. ꝛ no. q; eꝑi non possunt dispensare nisi ubi est cõcessa a iure dispensatio. nec solũ nõ possunt dispensare cõtra iura condita a papa nec alijs superioribus. sed nec contra iura que ipsi ꝺ fecerunt. adde: nec cõtra approbatas consuetudines licet ipsi possint tollere ꝛ interpretari exquo enim leges fecit eꝑs uꝫ cõsuetudinẽ ꝛ ius alicui est quesitũ ex illo iur̃ non põt ei ius ꝙsitum tollere ꝛ q; quisq; iur̃ in alium tr̃. ꝛ patere legẽ quã tuipe tuleris. s̃. ꝺ consti. cum joẽs. nec etiã anteq; queratur ius ex ea põt episcopus dispensare q; quis in eam nõ incidat cũ nõ facta sit speciali cõmodo alicuius. sed pro cõmuni. q. di. erit in penis autẽ imponendis licet in eis qualitas personaruꝫ ꝛ honestas attendenda sit. ff. de pe. aut facta. ꝛ illis inspectis aliquãdo grauior aliquãdo minor pena imponẽda sit. nõ tamẽ dicit ibi dispensare quia de iure cõmuni inferunt. ff. de his q; no. infa. qui ergo. §. pena. C. e. ti. si pos. ꝛ hoc etiam inde apparet q; post sententiam non potest eam diminuere. iij. q. iij. §. notandũ. v. pene aliqñ.

prohibet eꝑo dispensare q; aliquis uno die recipiat plures sacros ordines ut hic. sed primo susceptos cũ suscipiente dispẽsare posset cum nõ prohibeat. item cũ eo qui ordinauit ꝛ qui ordinatus est in die quo nõ debuit. s̃. c. cum quidã. ꝛ arg. ħ. c. dilec. ꝛ prealleg. c. cũ quidã. uidet melius dici qꝺ dicit in precedenti casu. s. quãdo plures sacros ordines eodẽ die accepit q; eꝑs nõ possit dispensare. item cum minore. xiiij. an. ad dignitates. j. de eta. indecorũ. item cũ homicida. l. di. miror. itez cum filijs illegitimis ad dignitates ꝓsonatus ꝛ beneficia habẽtia curã animarũ. j. de fil. pres. c. ult. ꝛ pe. item cum corpore uiciatis. l. di. nemo. lv. di. si quis. ar. cõtra. j. de cor. uici. significauit. item cũ bigamis ꝛ viduarũ meritis. j. de biga. c. ij. xxiiij. di. lector. item cum eo qui duas uxores duxit de facto uel secundas nuptias de facto cõtraxit. j. de biga. nuper. itẽ cum his qui duellũ fecerũt unde secutũ est homicidiũ uel diminutio mẽbrorum. j. de cle. pug. in du. c. ij. ꝛ nõ solũ nõ dispensat cum his qui faciũt duellũ. sed nec cũ his qui faciunt fieri. j. ꝺ cle. pug. in du. c. ij. item cũ his qui scienter in excõicatiõe positi se fecerũt ad ordines promoueri siue scribant ius q; tales denunciat excõicatos siue ignorabant ius. imo plus dicimus q; si suũ factũ ignorabãt quãdo se promoueri fecerũt. puta se uerberasse clericũ quia in culpa sunt non põt eꝑs cum eis dispensare. j. de sen. ex. cum illorũ. item cũ eo qui de iusta excõicatione cõqueritꝰ in iudicio seculari. xxi. q. ulti. c. pe. item cum simoniacis in ordine. j. de simo. de simoniacis. itẽ cum infamibus. ij. q. iij. §. hinc colligit. ut ħ. ibi no. ꝛ in. §. notandum.

Item cum nouicio uel cū homine alterius profession is ut fi-
at abbas.s̄.de elec.officij.item ut quis in vna ecclesia habe-
at duas prebendas.j̄.de cōcess.prebē.lr̄as.item cum penitus
illitteratis ut sunt clerici ꝛ cū solennit̄er penitentibus.l.di.nō
confidat.item cum seruis ꝛ obligatis certis cōditionibus tm̄
ut in eodē.c.non cōfidat.ꝛ.liij.di.per totū.tamen seruata di-
stinctione que est.j̄.de ser.non oz.c.ij.item nec cum obligatis
ad rōcinia.j̄.de obliga.ad rōci.c.i.seruata tamē distinctōe ibi
posita.item nō pōt dispensare ut sine aliquo interuallo tēpo-
ris quis maiores ordines assumat.ut in prealle.c.non confi-
dat.ꝛ b̄.minores aūt ordines ꝛ simł ꝛ sine interuallo dispēsan
tiuz conferre potest.s̄.de tēpo.ordi.de eo.suspendimus.qz
nō fuit actū contra eām.ideo tam modica penitētia imponit
ei.ꝛ no.de hoc.s̄.de elec.per inquisitionē.uel misericorditer
egit cum eo dominus papa.fuit enim sponte confessus.xv.q
ulti.c.i.ꝛ.c.si quis.

Onsultationi sustinē.b̄ habes q̄ archiepus pōt
dispensare cum eo qui accepit oz.extra quatuor tē-
poza.quidam tamē dicunt q̄ b̄ fecit ex speciali mā-
dato pape.ar.s̄.e.cum quidam.

Uetitum ē notoria.no.propter scandalū cessare
l.di.de his uero.impediri.licite enim isti ministrāt
post penitentiā sed ante pn̄iam non ministrant sine
peccato.item uidet q̄ in quolibet peccato mortali uel notorio
licet subditis abstinere ab horū officijs ubi nullū inde proue
nit scandalū.sed ob hoc facit ut peccator confusus penitentiā
agat.sed si scandalū inde prouenturū timeret uel si crederet sa
cramenta minoris efficacie b̄ non liceret.j̄.de cohabi.cleri.ꝛ
mulie.uestra.

De scrutinio in ordine faciēdo.

Ex parte tua dyoc.

xxiiij.di.quādo.ꝛ sciet.ecce mirabil̄
ꝛ.cum eū non nouerit.ꝛ.exquo ui-
det eum a bonis p̄sentari ꝛ nihil ma-
li scit de eo recte sic testificat̄.j̄.de pre-
sump.dudū.dignum.j̄.ō presump.
dudum.lxxxvi.di.si quis uero.ff.de regu.iur.si infirmus.ff.
de ma.te.seruos.ff.dele.ij.cum pater.§.rogo.ar.cōtra.C.de
his qui ue.e.impe.l.iij.C.de proba.ex persona.ff.de mag.cō
ue.l.i.§.magistratus.j̄.de sen.ex.cum desideres.§.fe.xxx.q.
v.aliter.de cō.di.iiij.paruulos.lvij.di.c.i.j̄.de spon.inuenis.
nuntiare.sed si metropolitanus uoluerit desistere propt̄ eius
dictum debet obtinere a metropoli.q̄ se absente faciet predi-
ctam ordinationē.sed si non pōt obtinere debet predicta v̄ba
dicere.ar.j̄.de offi.dele.pastoralis.§.pe.unde credimus q̄ si
sui absentiā obtinere nō pōt de facto uel sine scandalo q̄ p̄di
cta uerba dicere debet.agit enim b̄ ut minister nō ut ipse.xxiij
q.v.cum minister.ꝛ ecclesia que nihil debet scire de occultis
per eum loquit̄ ꝛ testificari dicit̄ non ipse.si aūt p̄s esset non
consulerē sibi q̄ aliquo modo postponeret supradicta uerba
dicere cū sit obmittendō.licet tacite publicaret crimē fratris.

De ordinatis ab episcopo qui resignauit.

Equisiuit dignitati

idem qō hic appellat renunciare dignita-
ti.s̄.de renunci.post trāsla.uel appellauit
renunciare ordini.i.executioni ordinis uł
dignitatis.ꝛ sub hoc continet̄ collatio or-
dinum sacramentorū ubi ei renunciasse uideat̄.quia non pōt
conferre sacros ordines qui dignitati uel ordini renunciauit
episcopis.lxix.di.qm̄ uidemus.executionem.sed caracte
rem sic.crassa.ff.de iur.ꝛ fa.igno.regula.§.i.dispensare.est
necessaria dispensatio.licz nullo modo culpabilis fuerit ordi
natus propter executionē quā dare nō potuit.quia nō habe-
bat.i.q.i.statuimus.ij.q.vij.daybertū.hoc non placet:sed tō
est necessaria dispensatio.quia non poterat esse sine suspitiōe
scientie.uel dic q̄ b̄ ordinatus ignorant patitur penā sine cul
pa:sed nō sine causa ut homines sint cauti a quibus recipiūt
ordines ꝛ ī uituperiū ordinantium.de hoc no.j̄.de scisma.c.i
plus placet q̄ in his necessaria est dispensatio.quia semp su-
specti sunt de scientia si certū esset de ignorantia nō est necessa
ria dispensatio.ix.q.i.ordinationes.j̄.de cleri.ex.mi.apostoli
ce.uel dic q̄ b̄ non statuit̄ sine causa licet sine culpa ordinati.
cā est ut cauti sint clerici a quibus ordinantur ꝛ in uituperiuz
ordinantiū ꝛ etiam dispensatio est facilis.

Um clericis dispēsari.repete q̄ dixi i fi.p̄x.dec̄.

De etate ꝛ qualitate ꝛ ordinum pre ficiendorum Rubrica.

Tabbates

b̄ est hodie regula re.quia benedictū-
tur.s̄.de sup.neg.prela.c.i.ꝛ cōferunt or-
dines.lxix.di.c.i.olim tamē erat secus.xc
iij.di.c.a subdō.ꝛ hodie etiam propter ne-
cessitatē potest in minoribus ordinibus
assumi.j̄.e.tuā.iusta.s̄.de elec.cum in cunctis.contra.ibi so.
iustā.cōtra.j̄.de cleri.egro.c.i.lv.di.precepta.ff.de sta.ho.l.
qui furere.ff.dō postu.l.i.§.cā.so.hic loquit̄ quādo culpa sua
peruenit ad casum q̄ promoueri nō potest.uel quādo aūt ele
ctionē habebat impedimentū.s̄.de renunci.nisi.§.i.ꝛ.§.pso-
ne.Ꝛia loquunt̄ quando sine culpa sua qñ consecutus electō
nem post impedimenta.

Ꝛ ratione pueris.sed nunquid habebant uocem
in electionibus.ar.q̄ nō.ff.de decu.spurij.§.mino-
res.ar.C.de fal.mo.l.i.ar.C.de re mili.l.ulti.aliqui
tamen dicūt cōsuetudinē seruandā.ꝛ si non appareat consue-
tudo dicunt eos recipiendos.licet uoces maiorū credantur
saniores.s̄.de elec.dudū.i.pueri autem nutriti in monasterio
ꝛ oblati ꝛ recepti non habent uocē antecz̄ profiteant̄ ꝛ añcz̄
cōpleant tēpus quo profiteri possūt j̄.de sta.mo.ea que.§.fi.
item uidet q̄ episcopus teneat̄ de administratione puerorū.ff
ad muni.lucius.§.imperatores.ff.de mag.con.l.i.in prin.ꝛ
per totum.concessit.ar.q̄ archidi.non instituūt.si.xvi.q.vij
nullus.cōtra.j̄.ecclesias.i.personatus ecclesiarū.tollerari.
ff.de iur̄.imu.l.ij.clericis.no.tm̄ clericis cōmittendā genera
lem administrationem ecclesiarū.s.ita q̄ super oēs dominēt.
specialem aūt procurationē aliquarū rerum tēporaliū possūt
recipere laici.lxxxix.di.indicatū.xvi.q.vij.in noua.ita q̄ alijs
superioribus ꝛ generalibus procuratoribus respondeat̄ ꝛ isti
sunt quasi vicarij aliorū ꝛ agere possunt ꝛ respondere de his
que sibi cōmittunt̄.j̄.de procur.c.petitio.cōmittas.no.de of
ficio archiepi qui dispensat cum male instītutis a suffraganeis
s̄.de tēpo.oz.cōsultationi.ꝛ q̄ si inuenit suffraganeū circa ali
quā rem deliquisse.q̄ id emendat ꝛ circa illam rem suaz facit
ordinationē.ix.q.iij.cum scimus.ꝛ hoc ideo quia eps qui ō
liquerat tales instituendo b̄ facere nō debebat.uel dic q̄ b̄ fa
cit ex delatione pape.etatem.de dispensatione nostra uel po
tius archiepi tollerando eos.ecclesias.beneficiū aūt habere
possunt ꝛ ordinari supra septennū.lxxvij.di.in singulis.ꝛ or
dinari non debent sine titulo.lxx.di.c.i.ꝛ ratōne tituli ꝛ ordi
nis habebit beneficiū.ar.ff.de decur.spurij.§.minores.j̄.de
preben.relatū.ꝛ.c.cum secundū.etatem.xxv.an.s̄.de electi.
cum in cunctis.

Adecorum.ff.de excu.tu.l.minores.C.de le.t.l.
ulti.ff.de adulte.sic eueniet.nouerunt.uidet ergo
q̄ libet p̄latus ꝛ clericus nō debeat esse ī potestate

patris.ar.ff.ad trebel.nam q ad ius.ar.contra.ff.de adopt. si pater.t.l.per adopt.imo presbr in potestate patris est.C.de epi.aud.presbros.i.q.i.pueri.t.c.estote.ff.de adult.sic cue.in sti.de adopt.§.ulti.alijs uidet q quilibet sacer ordo liberet a patria potestate.liberat enim a dnio qd ē fortius.liij.di.si ser uus sciente.t.c.ex antiquis.t.c.se.preterea cū principatus li beret.ut insti.qui.mo.ius pa.po.§.filius.multo fortius sacer ordo.xcvi.di.duo.j.de ma.t obe.solite.de episcopali q libe ret.habes.liij.di.si seruus sciente.nobis uidet q prelatura in ferior epatu uel sacer ordo non eximat a patria potestate in re bus paternis t in oibus secularibus cum in iure cautū nō in ueniatur.vnde si clericus iste uelit agere d patrimonio seu cō uenīri uel si uelit adire hereditatē uel etiā si sup beneficio suo uelit agere uel cōueniri auctoritate patris in cuius potestate ē aget sicut in castrensibus.C.de bo.q liber.non soluz usq ad medium.nos tamē dicimus contrariū in beneficio t in omni bus spūalibus.ar.j.de resti.spo.ex parte.xcvi.di.bene quid. j.de iudi.c.causaz.in his enim que ratione ordinis uel digni tatis agūt nil ad patrē.ff.ad trebel.l.ille a quo.§.ulti.t.l.se. in prin.imo aucte prelati pupillo dabit curator liti.s.c.i.xij.q.i. c.i.C.de cura.fu.l.fi.i prin.C.de bo.q li.l.fi.§.si a patre.si aūt maior ē aget ut alius.ff.ad mace.l.ij.si aūt nomine eccle aget certum est q non requiret auctoritas patris sed prelati.s.c.p xi.j.de procur.c.i.de iudi.causam.C.de epi.l.omnes.§.h ni hilominus.t per prelati sui auctoritatē administrabit t ei defectum supplebit ut h.t licet aūt.C.de epi.presbros.dicat q le gitimā habebit pater in bonis.h fateor in bonis prophanis. in ecclesiasticis aūt nec per successionē nec alio modo cōmer cium habebit cū non possit de eis testari.sed oia debent ec clesie remanere.j.de test.cum in officijs.t.c.ad h.j.de pecu. cleri.c.i.t.iij.xij.q.iij.t.iiij.t.v.per totū.nec alio modo debet dispensare res ecclesie nisi in suas necessitates t eorū qui serui unt sibi.cuilibet tamē inter uiuos donare licet pro renuncia tione seruicij.j.de testa.relatū.t licet etiam in pauperes dispē sare.i.q.ij.pastor.t.c.clericos.xvi.q.i.qm.xiiij.s.de elec.cuz in cunctis.cōtra.so.id ius cōmune h d dispensatione.nam.j. xiij.an.prohibet dispensatio qd est h notabile.s.aūt dispēsa re pōt cum non sit prohibitū.j.de sen.ex.nuper.sed adhuc ē contra.s.c.proxi.ubi archieps dispensat in decennio si corri gitur per istam.

Am te litterarum.nō enim semper lr̄is pape obe diendū est.quia decipi pōt papa.s.de rescrip.si qñ. t.c.cum a deo.sunt enim littere aliqñ contra ius ul publicam utilitatē.vnde nō ualēt.C.si cōtra ius.rescripta.nisi ex certa scientia facta inde mentione q pro minus litterato ul minore scriberet.xvij.q.iij.§.qui uero.scientia.s.de elec.cuz in cunctis.ex una.q sit per vnionē.j.de reli.do.quia mona sterium.ff.ar.fur.ce.l.si gemina.item si una parrochialis eccle sia alij subsit.licite enim prelatus est ambarū.t tamē in subie cta erit alius presbyter.item si aliqua ecclesia in fundo suo cō struat aliam ecclesiam utriusq prelatus erit.vicarius tamē sb prelato erit in noua.t sic pōt intelligi q epi dispensatione ali quis pest diuersis ecclesijs.lxx.di. sanctorū.ad unam.olim itaq non erat statutum q careat prima recipiendo secundā. sic.j.de preben.referente.ff.de coll.t cor.l.i.C.qui mu.po.cis. hodie aūt prima uocat.nec pōt eligere quā uelit.j.de preben. de multa.tenues.x.q.iij.vnio.xxi.q.i.per totū.tertiā cām ha bes.s.raritatem clericorū.xxi.q.i.c.i.potest etiā habere vnā ti tulatam t plures cōmendatas.xxi.q.i.qui pluribus.sed h ex dispensatione epi.lxx.di.sanctorū.de hoc no.s.de elec.duo. t.j.de accu.si constiterit.

Reterea.licet.ad personatus autē non habentes curā animarū bene eligi possunt in minoribus ordi nibus constituti.ar.h a cōtrario sensu.s.de elec.cuz in cunctis.§.inferiora.t.j.e.tuā.item si personatus nullā ha bet curam quare cōpellat ad ordines.sed cōtra.s.de elec.du dum.ro.ubi dicit q idem iudicū habenduz est de beneficijs habentibus curam animarū t de psonatibus.sed ibi loquit allegando.uel ibi specialiter statutū est equale iudicū i dispē satione illa de pluralitate beneficiorū que est omnino restrin genda.non autē sic est in electione que fit ad hmōi.honores q curam non habent ut esset inutile habere sacros ordines.sed adhuc uidet contrariū.lx.di.innouamus.ubi dicit q hono res ecclesie non debent habere nisi in sacris ordinibus consti tuti.sed ibi loquit tm̄ de honoribus qui habent curā sicut ex textu eiusdem.c.t alijs eiusdem qōnis habet.de etate aūt nō inuenitur cautū quante etatis debet esse qui eligit ad dignita tem curam animarū nō habentē.t ideo uidet q quilibet qui scit t potest regere dignitatē illam recte eligit etiā si requiratur etas.sufficit maior.xiij.an.cum exinde possit etiam suas fa cultates ministrare t cesset tutor.item post.xiij.annū pōt esse ordinarius iudex.ff.de iudi.cum pretor.imo etiam pupillus potest esse in dignitate.C.de re mili.l.fi.item etiaz in paciente defectum in etate t scientia uidet sufficere.quia nō est statutū contrariū.ff.de proba.ab ea.assumi.per epm a quo postula ri debet t non est eligibilis.s.de elec.duduz.ij.aliqui dicunt ar.q hic dicit q eps per dispensationē suā pōt aliquē in mio ribus ordinibus constitutū facere eligibilē.alij contra.breue s.annū.nam cū infra annū t dimidiū ex necessitate dispensati ue quis possit promoueri ad sacerdotiū.lxxvij.di.monachus dimidiū eniz subtrahimus propter ordines minores.uel dic infra annum t dimidium.

Ueris a nobis beneficijs.que tamē ordines cer tos non requiruut.quia si requirerent tunc eis pre cise auferunt beneficia t alijs cferunt.s.e.c.i.salua xxxiij.di.habuisse.i.q.i.sacerdotes.ordinari.t tamē depo ni non debent ut si est peccatū occultū q dispensationē nō re quirit.sed nec tunc deponendi sunt sed sub interminatōe diui ni iudicij obtestandi ut non ministrent.s.de tem.or.questū. minime.lxxiij.di.si qui clerici.placuit.t.c.gesta.t.c.honora tus.t.c.consuluit.contrarium.i.q.vi.sicut.xxij.q.iij.displi cet.viij.q.i.in scripturis.preferantur.in stallo t honore.utiles.lxxiij.di.consuluit.forte quia sunt prudentes in tēporali bus.l.di.accedens.auferuntur.qualiter cogendi sunt si ne cessitas uel utilitas sit eos promoueri ad ordines uel dignita tes.no.lxxiij.di.in prin.auferantur.si noluerint promoueri quia si uoluerint promoueri cū crimen sit occultū nō poterāt eis auferri beneficia.si queras an possint prohiberi ab ordini bus.r.ut dixi.s.de tem.or.ad aures.superior aūt licet dicat subditus q lesam habeat conscīaz non debet ei credere.t pōt ordinare eū uel alij cōmittere ordinandū.j.de offi.dele.pasto ralis.§.pe.j.de simo.per tuas.iij.non aūt credimus q nolēs promoueri possit excōicari cū nemo precise cogendus sit cre scere.lxxiij.di.gesta.t.c.ubi.item sequit h incōueniens excōi catus in se nouit impedimentū irregularitatis uel aliud quar promoueri nō pōt t ex alia parte cum per offensaz manifestā inobedientie sit excōicatus non est absoluendus nisi satisfaci at.sic nunqz absoluit.j.de uer.sig.ex parte.item h decre.tc.ui detur dicere q tm̄ per subtractionē beneficiorū cogendus sit. lxxiij.di.c.i.ij.t.c.ulti.sed cōtra.c.di.c.i.solue ut ibi.cōpel las.h colligit differentia inter hunc casum siue banc penaz t superiorē.quia h cogit per subtractionē promoueri cū nō di xerit se criminosum superior non cogitur promoueri licet au ferat ei beneficiū.per amissionem.ad tēpus.in hoc enim ca su non ex toto auferunt sibi locus t beneficiū t alijs conferū tur.sed tm̄ ad tēpus quousqz ordines recipiat.t h innuit ver bum cōpellas.si enim auferant sibi ex toto nō cōpelleret ulte rius promoueri.in superiori aūt casu sibi perpetuo auferetur beneficium statim cum promoueri recusat.

Aures nostras ut putabas.naz si in ueritate esses peritus ita munitus esses regulis q i singulis egritudinibus pterita psentia t futura cognoscceres.

ut dicit hypo. remordet. q imperite egeris. al' euentus mortalitatis non imputat medico. ff. de offi. presi. illicitas. §. sicuti ff. ad. l. acquil. qua actione. §. ulti. ff. de var. z ex. co. si medic. uel etiam si remordet conscientia q egeris negligenter. ff. mãda. si fideiussor. de hoc no. j. de homi. tua.

Um bone suspensionis. ab officio z beneficio. si quis suspenditur simpliciter nõ addito perpetuo. tamen perpetuo intelligit suspensus si fit cuz cause cognitione. s. sententiando z diffinitiue. si processum est criminaliter agendo uel inquirendo uel al' ciuiliter agendo de crimine. ar. j. de act. inquisitionis. z tunc statim possunt eius beneficia conferri alijs cum sit damnatus per sniam. ut no. j. de cõcess. preben. lr'as. si nõ sententiando diffinitiue sed interloquẽdo uel cum ad hoc non ageret suspensus sit aliquis simplicit' non intelligo eum suspensum perpetuo. s. de cõsti. ex lr'is. sed si esset tẽporalis iudex z nõ expressit causam suspensionis q suspendit intelligat suspendisse toto tẽpore sue administrationis. ff. ꝺ pe. l. ulti. h nõ credo. imo semper erit suspensus quo usqz absoluat' ne rũpatur neruus ecclesiastice discipline. xxiij. q. vi. excõicatorum. s. de consue. cũ inter uos. si uero expressit offensam uel euidẽter apparet uel propter contumaciã suspẽdit que forte pendente lite cõtingunt. intelligit' suspẽdisse quo usqz satisfaciat de cõtumacia uel offensa ꝓ qua suspensus est. ij. q. v. presbr. si. lxxxi. di. si qui sunt. z idẽ intelligimus in statutis factis sic. s. ut si aliquis in aliquo negocio fuerit inobediens q sit suspensus. s. de consti. ex litteris. ubi no. z horũ beneficia non debent alijs cõferri nisi primo ab eis sentẽtialiter remoueant'. z idẽ etiam intelligimus si sint excõicati. si enim p suspensiones tẽporales uel excõicationes intelligunt' priuari ecclesijs nisi super eis ferat' sentẽtia. ut no. in glo. omĩbus. ubi autẽ salz ad tẽpus suspendit' statim finito tẽpore redit ad ecclesiã z cessat suspensio. ff. de postu. puto. secus est si sit suspẽsus quousqz satisfaciat. quia tunc necessaria est specialis absolutio etiam post satisfactionẽ. ij. q. v. presbr. sed ratio aũt diuersitatis ea esse põt. quia tamẽ certũ tẽpus habet suspensionis. nec aliud exigit' nulla põt esse dubitatio de eius absolutione. sed quãdo dicit' quousqz satisfaciat multe possent esse dubitationes. quia vnus diceret plene satisfactũ z alter negaret. alij ꝯ dicunt. habuerat. omnibus enim beneficijs tam habitis añ excõicationẽ q̃z postea acquisitis debet spoliari per sententiã si per annũ in excõicatione uel interdicto permanserit. z sic intelligimus hoc. c. z. xi. q. iij. rursus. per qꝺ. c. mitigatus est rigor capituli qꝺ pcedit in. c. q. si quis presbr. ubi dicit' q statiz post excõicationem locũ amittit nisi statim docuerit de iniustitia sententie. z post talem sniam latã post annũ super amissiõe beneficiorũ non audiet' ulterius super eis. ut in dicto. c. rursus sed tm̃ super crimine ꝓ quo bi fuerint excõicati audient'. C. ꝺ requi. re. l. ij. z posset etiam dici q solus lapsus anni sine snia amotionis a beneficijs sufficit ut ulterius nõ audiat' super beneficijs z ita uidet' loqui. c. rursus. que aũt dicunt' in excõicatione eadem intelligo in suspensione. ar. h. z licet h dicat' ꝺ triennio idem est in anno. j. de cleri. non resi. ex tue. cõtra. s. ubi non expectat' nisi per sex menses. sed illa in alio casu loquitur s. quãdo latitans possit spoliari ecclesia etiam sine delicto. hic aũt loquit' in presente excõicato. postmodum. hic habes q suspensi eligi nõ possunt. de hoc no. s. de cõsue. cũ dilectus.

Multis decreuit. lx. di. nullus i epm. habuisse supple sacros. nam primitia ecclesia subꝺ. habuit. x xi. di. in. §. i. z xxv. di. c. i. in quibus. ꝟba inno. sũt. urbanus. xxxij. di. erubescant. z iterum. xxxij. di. nemo. synodo. xxxij. di. si qui eorum. statuisse. xxxij. di. autẽ. xxviij. di. nullum.

Uam in domino. respectum. i. q. i. quibusdã. laici forte habebant. laici. dñt quidaz indistincte q si quis suis precibus ordinet' q simonia cõmittitur z inducunt pro se ar. i. q. i. ordinatões. viij. q. i. in scripturis. j. de iurepa. per tuas. sed certe nõ sunt illa uiolenta ar. quidã tamẽ h concedunt si est indignus. sed si est dignus licite porrigit preces superiori pro se. i. q. i. §. nunc itaqz. z etiã canonicis ut expresse habes. j. de simo. tua. nonne licitũ est cuiqꝫ desiderare pro deo z rogare ut sorti dñice asscribat' ut sacramenta sibi liceat i sacerdotali ordine ministrare. preterea papa ad multorũ petitiones petentibus confert beneficia. s. de rescrip. capitulũ. z. c. se. si quis aũt rogat electores ut eligat' ad curam animarũ uel in prelatũ tanqꝫ ambitiosus honoris illicite sunt preces. i. q. i. nullus itaqz. z. q. vi. sicut. C. de epi. z de. si quãqꝫ si aũt precibus alienis ordinatur uel promoueat' quis. z sunt preces carnales z pro indigno simonia cõmittit'. i. q. i. de ordinationibus. z. c. sunt nõnulli. si uero sũt ꝓ digno licet sint carnales dũmodo non habeat respectũ ad preces uel ad meritũ eligendi uel promouendi uel ordinandi nõ cõmittit' simonia ut hic. i. q. i. quibusdam. si aũt sunt spũales iuste sunt preces z non cõmittit' simonia. i. q. i. latores. forte melius dici posset q licet quis siue pro se siue ꝓ alio reget siue electores siue quoscunqz alios etiam pro indigno siue pro dignitate siue pro beneficio nõ dicit' habere beneficiũ simoniacũ licet peccet in iustas preces fundendo. nisi faceret intendens obligari collatõi beneficij ex precibus uel exhonerare illum quẽ rogat ab aliquo seruicio qꝺ ei fecerat per exauditionẽ precũ. idem enim reputo remittere qꝺ dare z bene est remittere cũ remittit obligationẽ naturalẽ que est ad antidota. ar. ff. de calum. l. ij. i ꝑn ci. z. iij. in princi. ff. de peti. here. sed si. §. cõsuluit. i. q. i. si quis neqz. z potest ea esse ratõ. quia ad h q sit simonia oportz munus interuenire. i. q. i. sunt nonnulli. hec autẽ preces non pro munere dant' ut diximus. quia si pro munere dant' z offerentur. tunc secus esset. sed pro consilio licet sepe inhoneste qñ a se porrigunt' z etiam ab alijs aliquãdo sed tamẽ non semper. puta si solum deus in sua promotione attẽdit z non potẽtiam uel diuitias seculares. sed tamẽ licet ipse simoniacus sit q ita male rogat. j. de simo. tua. non tamẽ ille qui rogat' ẽ simoniacus. nisi dans beneficiũ uel dignitatẽ preces secutus propter ꝑces dederit ut hic colligit' a contrario sensu. imo z si ꝑces ꝓ indigno secutus esset. non tamẽ renunciare teneꝫ nisi forte expressisset q propter ꝑces facit. j. de simo. c. ulti. z idem est etiã si pecuniã daret. ar. eiusdẽ decre. sed quid si dedit alij uel preces porrexit alij ex pacto. s. q propter datam pecuniã uel preces porrectas det operam q habeat beneficium. ℟. idem ac si dedisset collatori beneficij. i. q. v. presentiũ. nec distinguo utrũ fiant preces pro digno uel pro indigno. itẽ carnaliter an spũaliter fiant cum h ipso sit indignus z h ipso sint preces carnales q ex pacto propter preces vult habere beneficiũ. si aũt faciat adulationẽ ut beneficiũ habeat potest dici munus ab obsequio z reputandus est simoniacus ſm predictã distinctõez i. q. i. ordinationes. z. iiij. c. se. tamẽ non teneꝫ illud beneficiuz resignare. ar. j. de simo. c. fi. non ascendat. forte erat irregularis qui tamẽ põt esse abbas. ar. l. di. accedens. z nõ sacerdos ut ibidẽ. ar. C. de his qui imple. sti. l. i. l'. xi. abbas enim potꝰ est nomẽ sollicitudinis q̃z ordinis uel honoris. xviij. q. ij hoc tantum.

Um contingat statutũ. lxviij. di. qm̃. impositio que idẽ est q bñdictio. i. q. i. manus. de hoc no. s. de sup. neg. prela. c. i. Ordo. qui appellatur psalmistatus. z sic apparet psalmistatum eẽ ordinẽ. xviij. di. psalmista. ar. contra. xciij. di. a subꝺ. lxxvij. di. illud. z hunc ordinez confert quilibet sacerdos. xxij. di. psalmista. ar. ꝯtra. quia nõ debet ordinari sine titulo. lxx. di. c. i. z titulũ conferre nõ põt. xvi. q. vij. nullus omnino. sed rñdeo illud. c. dicere q nõ põt sacerdos dare ꝑbendas de nouo in locis ubi dare nõ cõsueuerunt. sic. s. q ubicunqz sit habeat eas z nõ residens in ecclesia sine licentia epi. sed in bñficijs quasi vnde uiuat dare põt. uel dic q illud. c. est locale. uel loquit' de prebendis bñtibus curam animarũ. uel dic q licet sacerdos non haberet bñficia

que cõferat ordinato. habet tamẽ potestatẽ cõferendi psalmi' statum uel ad suũ patrimoniũ. j. de preben. tuis. uel si ab alio sibi conferat beneficiũ. de hoc tamẽ ordine credimus q̃ si ob mittatur ꝛ conferat uel lectoratus uel hostiariat' q̃ nõ est repe tendum. sed si aliquis aliorũ ordinũ omittat repetendus est. ratio diuersitatis est. quia in hoc ordine nullũ officiũ spãle cõ ceditur. sed in alijs sic ꝛ recipiendo quẽlibet aliorũ ordinum uidetur recepisse potestatẽ faciendi omnia que ad hũc ordinẽ pertinent. imo aliqui dixerunt q̃ iste ordo abijt in dissuetudi nem. sed nos hoc non credimus.

Atelleximus. s. ad monasterium. ordinis san' cti benedicti. canone. xix. q. iij. mandam⁹. reuerta tur. si monasteriuz cũ repetierit. vij. q. i. non oportet ipse tamẽ repetere nõ põt uel de nouo spoliandus est. ar. s. d̃ renunci. q̃ in dubijs. nõ enim melioris cõditionis debet esse delinquens q̃s nõ delinquens. cucullam. si tamẽ erat mona chus. ar. xcij. di. precipimus. xxxiij. q. v. q̃ deo. exercere. j. de regul. licet cõtra. So. illud intelligit cum licẽtia petita trãsit uit ꝛ ideo redire nõ potest ad canoniã priorẽ h̃ cũ licentia nõ petita. sed contra. j. de regul. sanc. ubi dicit q̃ si locus ad quẽ transiuit est artior q̃ ibi manere põt. sed ibi fuit permissio siue dispẽsatio. uel h̃ strictioris uite erat canonici regularis q̃s mo nasterium monachorũ. ar. j. de regu. sane. sed oppones si licẽ tia non petita h̃ transiuit. ergo fuit apostata. ꝛ sic non debz ꝓ moueri. iij. q. iij. beatus. ℟. licet fuerit apostata. nõ tamẽ ipe' ditur eius promotio post pnĩam. s. de tẽpo. or. c. ulti. ꝛ no. e. ti. ex tenore. nisi ordinẽ in apostasia suscepisset. j. de apo. c. ult. uel dic q̃ licite transiuit ꝛ licite redijt. quia ibi nõ inuenit reli' gionem que ibi credebat'. uel dic q̃ si transisset etiã ad mino rem religionẽ non est tamẽ apostata. quia in nullo uenit ꝓtra ea que sunt de substantia ordinis cum semper ĩ alicuius obe' dientia fuerit.

Cepimus te infestanter. supple ꝛ conquerẽte d̃ nobis q̃ super eorũ prouisione tibi scribimus cum sint indigni ꝛ his papa nũdet. ac ideo. sed si hanc diligentiaz obmiseris. sed quia hanc diligentiã habere uolui sti ꝛ ideo tibi est imputandũ ut decetero cõtra eũ nõ audiaris contra illos. petentes beneficiũ. nam cũ sint cõnexa ꝛ ordo ꝛ titulus. ut. lxx. di. c. i. vno dato. reliquũ dare tenet. j. de pre' ben. cum scõm. ꝛ ideo de mero iure non debet cõtra eum ad mitti exceptio ordinationis de crimine. ad idẽ. iij. q. ij. si qs testibus. nisi deliquerit ut hic. ul' nisi de nouo ad eius notitiã peruenerit ꝛ super hoc fidez faciat. j. de excep. pasto. sed certe nec de eo q̃ post ad eius notitiã peruenit põt excipere. tũc. s. si eum tenẽtur examinare examinationẽ nõ fecit. quia tũc nõ prodest ei ignorantia. ar. op. de clã. despon. cum inhibitio. §. si quis. nec lr̃a ista dicit q̃ audiat ordinator. de crimine ordia ti. licet dicat papa q̃ faciat eũ examinari ꝛ q̃ alios preter ordi natorẽ audit. põt tamẽ uerius dici de equitate q̃ exceptio cri' minis siue p̃cedentis siue sequentis ordinationẽ semp habet locũ. quia beneficia nõ debẽt cõferri nisi dignis. s̃. de rescrip. cuz a deo. j. de p̃sump. dudũ. ipse tamẽ qui talẽ ordinauit pu niendus est. j. c. prox. sed si obiceret illitteratura uel irregulari tas siue precedens ordinẽ dum tamẽ nõ esset in culpa siue se' quens non audit quin teneat sibi dare necessaria. s̃. de tem. or. uel non est cõpos. xxiij. di. si quis. ꝛ facile tal' dispensatio' nem habet. j. de fil. pres. ueniens. ꝓposuit. si aũt a predecesso' re eius esset ordinatus non idoneitatis de mero iure admittit exceptio. sed h̃ lr̃a contradicit. sed expone non poteris pretex tu exceptionis quãdo tu ordinasti. uel dic speciale in hoc cãu ut successor teneat nisi alius p̃sentauerit. quia tunc habet ex ceptionem q̃ p̃sentator primo cogat' in necessarijs prouidere j. de preben. cũ fm. ꝛ si p̃sentator non posset prouidere nec in mensa habere ordinatũ tenebit' eps cum ĩ culpa fuerit aliquẽ ordinando sine titulo. lxx. di. c. i. uel nisi alius sit sicut archid̃. ad quẽ spectat de officio. j. de offi. archidi. ad h̃ qui ipsũ exa' minauerit ꝛ ordinand̃ p̃sentauerit. tunc aũt quia iuste potuit ignorare potest excipere de idoneitate. ꝛ in his casibus intelli gitur finis huius decre. ꝛ j. de preben. cum scõm. ubi dicit q̃ põt excipere de idoneitate. ꝛ archidi. examinator punit ꝛ for' te in prouisione ordinati. xxiij. di. q̃n. de examinatione tamẽ dic ut no. j. c. prox. de quantitate aũt ꝛ qualitate beneficij sem per põt excipere. est tamẽ dignũ no. q̃ licet eps non possit de crimine excipere. iudex tamẽ de suo officio inquiret. vnde ha bes q̃ hic papa mandat tales examinari ut h̃. ꝛ j. de preben. cum fm. ar. ij. q. vij. querend̃. ff. de postu. quos prohibet. de ap. constitutis. ff. de adul. l. i. §. si publico. de peti. hered. l. ulti. si aũt alius eps mandet alij q̃ ordinet. tunc ꝛ si mãdans nõ esset sufficiens. tamẽ ordinator ad prouidendũ ordinato non tenẽt. ix. q. iij. epm. predecessoribus. no. successorem teneri non dico de delicto. sed de facto defuncti. de hoc no. j. de pre ben. cum fm. reputare. xxviij. di. diaconi. viij. q. ij. dilectissi' mi. j. de cleri. coniu. diuersis. j. de act. nulli. j. de sen. ex. ĩ pre' sentia. ff. de lib. cau. si qs sciens. lxxiij. di. c. gesta. ꝓuidere. ubi tĩ prouisio ad epm pertinet. ar. j. de offi. or. licet in corri' gendis. ꝛ s̃. de rescrip. abbatem.

Um sit ars artium. instruant. no. q̃ non loquit' de examinatione que q̃q̃z spectat ad archidi. j. de offi. archi. ad h̃. sed de quadã instructione sacerdo' tum tm̃ quã necesse habet eps facere. ꝛ ex hoc satis colligitur q̃ propter examinationẽ archidi. non excusat' eps cũ ꝛ ipsi in struendo cognoscere p̃sit an sint digni q̃z quis posset dici h̃ lo' cum habere q̃ non est archidi. qui examinet. ꝛ est no. q̃ ubi nõ ex officio sed de speciali mandato aliquis examinat nõ te netur prouidere examinator sed mandans. secus si ex officio mandaret. ut no. s̃. pr. c. ℟. melius dicit q̃ hec distinctio nõ habet locũ quo ad prouisionẽ ecclesie. quia a neutro debet ei prouideri nisi sit dignus. s̃. c. prox. sed habet locũ quo ad pe nam ordinantis ꝛ examinãtis ꝛ prouisionẽ necessariorũ ut h̃ ordinatos. ex mala ordinatione indignus apparet ordina' tor. lxxxi. di. tantis. ar. j. de regu. iur. q̃z quis. C. de rescin. uen. quisquis. ꝛ intelligo h̃ quãdo per seipsũ examinauit. si enim ꝑ alios ipsi tm̃ punient. xxiij. di. quãdo. nisi sit ei imputanduz q̃ malos ad hoc officiũ destinauit. ff. nau. ca. sta. l. ult. §. hac. ꝛ §. sequenti. qd̃ melius uidetur.

Uamuis multa tollerare. subam enim sacerdo' tij ꝛ saltem in epis est diuinitus tradita eloquia ꝛ di uinarum scripturarum doctrina. xxxviij. di. omnes psallentes.

De sacra vnctione Rubrica.

Jm uenisset. aput nos. gre cos scribit eniz patriarche cõstantinopol'. latino. sed ꝓri' mus ante eum fuerat ibi patriarcha grec⁹ a quo iste eps erat consecratus. suppleri i. q. i. §. ecce. cor. i. anima que h̃ ideo dicit cor.. quia in anima nõ fructificat vnctio ubi de corde ꝛ uolũ' tate procedat. infirmatur. xcv. di. §. sed istud. fidei. i. fideles presbi. uel. i. fm fidẽ sanctã. infirmũ. i. infirmo proderit ꝓtra infirmitatẽ corporis ut uel eam minuat uel ut pacientius tol' leret ꝛ etiam proficiet ad salutẽ eternam. vnctionem. i. vnctio .i. gratia spũs sancti inuisibilis que fiet in anima corpore exte rius vnctio. signum. ut preter id q̃d ingerit sensibus hominũ s. ipsam vnctionẽ ꝛ caracterẽ anime infixũ ꝛ aliud faciat uenir' in notitiã hominũ. s. gratiã aie infusam. sed ipse caracter ante sit impressus sacramentũ est dum efficit q̃d designat. quia ifu sionis gratia in anima cã est ꝛ idipsuz designat ut post id q̃d ingerit sensibus hominũ. s. ipsam vnctionẽ ꝛ caracterẽ ante in fixũ aliud faciat uenire ad notitiã hominũ. s. gratiã anime in' fusam. h̃ etiam caracter anime impressus est sacramentũ. quia

facit qđ significauit. quia p̄ter id qđ designat. ſ. gratie infuſionem ⁊ etiã ipſius gratie infuſionis cã eſt vnde ſequit̄ q̄ ſi di. q̄ designat. ſ. ſalutẽ. q̄ designat. quid deſignet vnctio. quid oleum. quid balſamũ inferius dicit̄. catbecuminoχ. .i. quo unguntˢ catbecumini ⁊ ifirmi. ⁊ conficitur. ſupple ad exhibendũ extremã vnctõnẽ. conficitur ⁊c̃. nam ⁊ de criſma te fiunt exteriores vnctiones ut ſequit̄. miſtica. i. ſignificatiã .i. propter ſignificationẽ. abiniº. procedit. i. de ꝓſcia. mortis ſupple ducentis. cortina. i. fidelis vnus aliũ ad fidez per bona opera trahat. ungento. ſ. criſmate. unge. i. mentẽ humilia uel. i. mentẽ miſericordie habe. ⁊ fac. i. munda opera fac. diſtillauerint. i. opera mea dederũt bonũ odorẽ alijs. oleo. i. criſmate in cuius confectione eſt oleũ. balſamo. i. criſmate in cuius confectõe eſt balſamũ. ſicut. ad id qđ ſeipſum. ſ. ad ſalutẽ. illiº. ſ. xp̃i. cap̃. xxxij. q. v. cum cap̃. unxerit. i. mihi gratiã infũdit. euangelizare. i. predicare. annum. i. q. i. iudices delibutio. i. vnctio. capitis. i. xp̃i. dz̃a. xcvi. di. duo. nos. i. omnes xp̃ianos. uox. xp̃iani. genus. i. electi generis hoĩm. regali. i. eſtis reges. i. bene uos regentes ⁊ eſtis ſacerdotes. i. ſancta exempla exhibentes. in pectore. xcv. di. peruenit. de cõſe. di. vi. de his. manus. de conſe. di. iij. de hinc. c. preſbi. ⁊. c. nouiſſime. ubi iſtarũ vnctionũ ſignificatio habet. p cap. q̄ h̄ intelligit̄ id qđ uertex. oculi. i. itellectus. in capite. i. mẽte. cuiº. mentis. odorem. i. ad eiº famoſiſſimã miſericordiã. nomen. i. cuius fama eſt de infinita miſericordia. ſimplex. de conſe. di. iiij. preſbi. idem. xcv. di. peruenit. cõtra. ſo. illud ad tempus pro ſcandalo fuit tolleratũ. ſed hodie ſi ſacerdos ſimplex criſmaret nihil ageret. ſ̃. de cõſue. quanto. ij. q. vij. accuſatio. vicarij. lxviij. di. quoruz. venerat. ad robur. ſed per baptiſmũ bene erant abſoluti a peccatis. catbeciſmo. i. diluuio. inducat. h̄ colligit̄ aperte aliũ ordinẽ in ſubſtantia habuiſſe dyacoñ. in ueteri teſtamento. aliũ in nouo. al̃ iudaizare uidetur eccleſia in idẽtitate. baculo. de con. di. i. nullus. xlv. di. diſciplina. p̄ hiſtoriam. no. q̄ cum petrus miſiſſet marchiallem ⁊ collegam in germanias: mortuus eſt marchialis ⁊ collega rediit ad petrum ⁊ petrus dedit ei baculũ ⁊ p̄cepit ei q̄ tãgeret mortuũ ⁊ diceret ei ſurge in nomine domini ⁊ q̄ iret ad predicandũ. qui cũ. xl. die a tempore mortis rediiſſet ad eum tetigit mortuũ ⁊ reſurrexit. ⁊ quia poſt nõ recuperauit baculũ non utitur eo. h̄ eſt hiſtoria miſtica. ratio eſt quia baculus in ſũmitate habet recuruationẽ quaſi ad trahendum qđ pape h̄ non eſt neceſſe. quia nullus ab eo diuertere põt. item per baculum deſignat̄ cobertio. accipiunt ergo reliqui prelati baculum a ſuperioribus in ſignũ q̄ accipiũt cobertionẽ. ſed cũ papa a ſolo deo habet poteſtatẽ non debet habere baculũ. xxi. di. in nouo. ⁊. c. q̃uis.

De ſacramẽtis iterandis uel non.

Aſtoralis ⁊. ſ. conſulere. lz̃ nõ reſpondeat. tu dic q̄ non debet miniſtrare anteq̃ ſuppleat̄. lij. di. ſollicitudo. ſ̃. e. c. ulti. alij dicunt q̄ manus impoſitio nõ eſt de ſubſtantia ordis ⁊ ideo celebrare põt. manuum. i. benedictionem. i. q. i. manus. ⁊ h̄ manus impoſitio fit non ſolũ ſubdiacono ſed in minoribus ordinibus cõſtitutis. lxix. di. c. i. conſecratoria. manus impoſitio aũt non fit niſi diacono ⁊ ſuperioribus. ſ̃. e. c. ulti. xxiij. di. ſubdiaconus. tu dic q̄ he impoſitiones non ſunt neceſſarie. quia uera lr̃a eſt diaconatus. delinitº. i. vnctus ſm uerã lr̃am que eſt diaconatus nõ eſt neceſſaria iſta glo. quia diaconus bene recipit manus impoſitõnem. ſupplendº. ſ̃. ti. prox. cum ueniſſet. in prin. i. q. i. §. ecce. ſ̃. e. c. ulti. ſupplendõ. quia ſibi fiet manus impoſitio. ⁊ dicetur oratio que dicit̄ qñ fit manus impoſitio. ſ̃. c. ult. ſed in ſecũdo caſu ubi oleo vnctus eſt nõ credimus balſamo ỹnguendũ dõ quo oleo ⁊ balſamo fit criſma. ſ. ⁊ de criſmate vngendũ eſt. ſ̃. ti. proxi. c. i. circa prin. erat ergo criſmate vngẽdus ⁊ oratio dicenda que dici cõſueuit cuz criſmate vngit̄. licet dicta fuerit nec habet in hoc ſacramẽto ubi nõ ſunt diuerſi actus locum qđ omiſſũ eſt caute ſupplendõ ſed quaſi totũ eſt iterandũ niſi forte propter aliquas ſolẽnitates que non reiterabunt̄ ſi primo facte fuerunt.

Obis humiliter exhumandos. quia non ſunt in culpa quicquid de corporibus eorũ fit poſt mortem. ſed ſi eligiſſent ſcienter ab eis ſepeliri crederem exhumandos cum grauiter deliquerint. lxxxviij. di. c. ſi.

Reſbyter ⁊ diaconus ritu. de ritu aplico ueniẽt in epla ad titum al̃ thimo. q̄ manus imponebat ordinandis ⁊ q̄ orationes fundebat ſuper eos. aliam aũt formã non inuenimus ab eis ſeruatã. vnde credimus q̄ niſi eſſent forme poſtea inuente ſufficeret ordinatori dicere. ſũ ſacerdos uel alia equipollentia uerba. ſed ſubſequentibus tẽporibus formaſ que ſeruant̄ eccleſia ordinauit ⁊ ſunt tante neceſſitatis dicte forme q̄ ſi eis non ſeruatis aliquis fuerit ordinatus ſupplendũ eſt qđ omiſſum eſt. ⁊ ſi forme ſeruant̄ caracter infigitur anime. i. figura intellectualis ⁊ indeficibilis oſtẽdens ordinẽ collatũ ipſi conſecrato. nec mireris ſi per conſtitutionem eccleſie infigitur caracter in anima cũ anime ſint de iuriſdictione pape ⁊ ſpũalium patrũ. vnde ſuper eis cõſtitutiones ſuas facere põt dũmodo nõ ſunt cõtrarie cõſtitutõnibus dei. ar. x. di. ſuſcipitis. xcv. di. cum ad uerũ. ſ̃. de ma. ⁊ obe. ſolite. ⁊ ar. ad hoc. i. q. i. q̄ deo. ubi dicit̄ q̄ impator facit p ſuas cõſtitutiones q̄ caracter militaris indiuiſibiliter affigit̄ militi. ⁊ poſſet dici q̄ ille caracter qui infigit̄ ex cõſtitutione imperatoris non infigit̄ intuitu anime principaliter ſed corporis qđ ex eo apparet. quia mortuo milite anima nihil ex illo caractere conſequit̄. in monachatu aũt non uideť q̄ infigatur caracť quia papa facere poſſet q̄ non eſſet monachus qui ordinem conſtituit monachorũ. ar. ſ̃. de ſta. mo. cũ ad mo. omiſſum. manus impoſitio. iterandõ. ordo. ſtatuto. no. hiiſdẽ tẽporib⁹ ſupplendõ quibus conferendũ. ſ. in quatuor tẽporibus. ſ̃. de tem. or. c. i. ij. ⁊. iij. ⁊ ſe. ſupplendi. in ſabbato enim quatuor tẽporuz uocabit̄ h̄ ſacerdos ⁊ manus impoſitio que defuit i ordinatione modo ſupplebit̄ ⁊ dicent̄ orationes que precipiuntur dici quãdo fit manus impoſitio. quia ipſe manus impoſitioni adherent ⁊ de manus impoſitione fit mentio in orationibus. forte ⁊ idem dicimus ſi omiſſa fuerit vnctio. ſ̃. ti. i. c. i. ⁊ eſt uerũ q̄ nõ eſt iterandõ ſed ſupplenduz ubi diuiſi ⁊ diuerſi ſunt actus ſicut eſt in ordinatione ſacerdotis ubi alius actus eſt tenere manus ſuper caput. aliud dare ei calicẽ. aliud patenã. aliud inungere quorũ ſi aliqđ fuerit legitimũ factum. non erit poſtea reiterandũ ut h̄. quidã tamẽ dicunt q̄ h̄ duo ſ. de patena ⁊ calice non ſunt ſupplenda quia nõ ſunt de ſubſtantia. tamẽ ſecurius eſt ſupplere. ſed ſi partẽ dixiſſet oratõis ⁊ non totũ: nunquid eſſet tantũ medietas oratõnis dicenda. ⁊ dicimus q̄ a capite dicenda eſt. tamen in ordinibus multe oziones poſſunt eſſe que non ſunt de ſubſtantia ordinis. vnđ ſi aliter ordo legitime collatus erit propter h̄ nõ iteraret̄. ſed ſi aliqua deeſſent de his que ſunt de ſubſtantia ordinis uel de quibus dubitat̄ an ſint de ſubſtantia uel etiã de ſolẽnibus cũ poſtmodũ illa que ſunt de ſuba ſupplent̄ ⁊ alia omnia omiſſa ſuppleri debent. ſed quid ſi unxiſſet tm̃ vnã manũ: nunquid poſtea tm̃ altera manus ungeť. ⁊ eſt dicendum q̄ ſic. ar. h̄. qz iterari non debet. quia iam cõſtat vnã manum vnctã. ⁊ ubi in orationibus dicit̄ manus in plurali diceret̄ manuũ in ſingulari ⁊c̃. in oziones ſi neſciat̄ quid ſit de ſubſtantia ſi facta eẽt vnctio in aliquo ⁊ nõ dicta oio dicenda erit oio ⁊ non facienda vnctio. ſed nõ ecõuerſo. quia oratio adherere dicit̄ vnctõi ⁊ non ecõuerſo q̄ ex ipſis oziõnibus apparet que de vnctõne faciunt mentionẽ. ſed nos cõtra credimus. quia exquo actus non ſunt diuiſi q̄ etiam ſi oziones dimiſerit. iterũ facienda eſt

vnctio. quomodo enim diceret sacerdos: sacrificare dignare per hanc vnctionē. s. ti. prox. c. i. ⁊ in baptismo expressius apparet. quō enim diceret. ego te bap. nisi īmergeret. licet p̄. etiā īmersus esset. ar. j. de bap. c. i. sed si non posset suppleri p eundem qui ordinauit. pōt per alīū suppleri. ⁊ nunq̄ debet p alium suppleri si per primū perfici pōt. vij. q. i. nihil. qō etiaz obtinet in officijs uespertinis ⁊ alijs. vij. q. i. illud. sed si conspar fisset oleum super manus ordinādi ⁊ inuasisset eū infirmitas anteq̄ vnxisset. alius supplens. uel ipse alia uice oleū fundet ⁊ a capite incipiet. quia licet actus diuisi nō sint iterandi. si tñ vnus actus nō perficiat a capite incipiet. vnde si quis inter cōficiendum sacramentū eucharistie dum est i uerbis illis. hoc est corpus meū. deficiat. alius incipiat a capite. s. ibi qui p̄dic. idem dicimus in baptismo. sed si celebrato sacramēto eucharistie uel corporis deficiat. alius nō incipiat a sacramento corporis sed sanguinis. impositio. falsa lr̄a est impositio ⁊ uera est suspensio extracta de registro. effunditur. i. dicit cum deuotione.

De filijs presbyterorū ordinandis uel non.

T filii presbiterorum. ut statuimus. sup. ex fornicatione. propter honorē sacramētorum ⁊ propter detestationez paterni criminis prohibent tales ab ordinibus. secus in secularibus dignitatibus. ff. ō decur. spurij. ⁊ l. ij. §. nullū. ex fornicatione s. de elec. cum in cunctis. xxxv. q. iij. de incestis. ad sacros. hic uidet q̄ ad minores ordines ⁊ per consequens ad beneficium sine dispensatione ualeat promoueri. ar. lv. di. c. i. cōtra credimus per id qō legit. j. e. lr̄as. q̄uis id possit intelligi speciale in filijs sacerdotū cum pene sint moliende. de peñ. di. i. pene. monachus. tunc in monasterio uel canonia regulari potest promoueri etiā sine dispensatione. alibi non. sed nec in monasterio uel alibi prelationē habebit. j. e. c. fi. nec ecclesiam secularem. xvi. q. i. legi.

D presentiā nostram in ecclesia. sic ueritas erat. sed nō expressit. genitus. maxime. idem enim esset etiam si non esset in sacerdotio genitus. uel etiam si in eadem ecclesia nō ministrasset. sufficit enim ad eius electionem q̄ sit filius sacerdotis. admoueas. quia per obreptōnē habet. de boc no. s. de rescrip. cū dilecta.

Resentium in paternis. maxime.

Onquerente nobis notoriū. ⁊ si est nō potest esse nisi notoriū. si. de transla. prela. quanto. ⁊ no. j. de coha. cle. ⁊ mulie. tua.

Eniens spoliasti. p̄mo iniquū uidet qō dicit hec decre. quia si sciuit eū filiū sacerdotis illius ecclesie. non pōt eum remouere sed debet euz restituere. sed contra. nam licitū est ei cōtra factū suū uenire. lv. di. penitētes. xij. q. ij. non liceat. j. de preben. cū non ignores. s. de elec. nosti. ubi de hoc no. ⁊ multū fuit iniquius si ignorauit eū filium sacerdotis q̄ ei ecclesiam restituat. ⁊ tamē hoc statim sequitur in eadē decre. tertio uidet iniquū q̄ institutus post amotionē legitimā istius debeat reuocari. sed primā ⁊ secundā iniquitatem soluit uerbū positū in decre. s. spoliasti. quia enim spoliat fuit restitui debet anteq̄ cognoscat de canonico ingressu. ij. q. i. notum. j. de resti. spo. in lr̄is. ⁊ c. item cuz quis. sed dices ex quo notū erat q̄ esset filius sacerdotis nō debet seruari ordo nec etiā restitui. j. de diuor. significasti. j. e. qm̄. sed rñdeo imo seruand̄ erat. quia forte de dispensatione cōtendebat. ar. s. de elec. dudū. ij. uel potes dr̄e. s. q̄ si sciuit credit secū dispēsasse. potest enim esse regula generalis q̄ ubicunq̄ eps facit scienter q̄ est cōtra ius cōe ⁊ est tale factū in quo pōt dispensare q̄ p dispensatione habebit. maxime si nullus ex dispensatōe ledit j. de biga. super eo. ad idem. j. de cleri. coniu. diuersis. cū enim epis non prohibeat dispensare cū illegitime natis nisi in personatibus ⁊ beneficijs curā animarū habentibus. j. e. c. ul. ergo licitū est ei dispensare in alijs. j. de sen. ex. nuper. q̄uis sit ar. contra. j. e. c. pe. ⁊. s. c. proxi. alij dicūt ⁊ securius. ⁊ sic fieri cōsulo q̄ ad h̄ q̄ intelligat dispensare oportet q̄ precedant ea q̄ hūc presciū faciant. s. q̄ precesserit cognitio sūmaria super causis dispensatōis. puta an sit necessitas uel utilitas uel alia iusta causa. ff. de in ius uo. libertus. i. q. vij. §. nisi rigor. cū multis c. se. imo plus dicunt quidā q̄ necessaria est sentētia dispēsantis ul potius decretū est necessariū super dispensatione cōcessa. s. dicendo decernimus eum idoneuz ad ordinē ⁊c. ⁊ forte uocabunt hij quorū interest. i. q. vij. qm̄ quicquid. qō nō credo aliter presumit temerariū factū epi nec dispensatio habet. imo eps punit q̄ non fieret si dispensasset sicut deberet in casu sibi dispensabili. li. di. q in aliquo. lxxxi. di. qōcūq̄. ō hoc no. j. de cle. coniu. diuersis. aliqui tamē dicunt hanc decre. p totū gratiā continere. tertia aūt iniquitas soluit in glo. que incipit. ordine. nunquid si audit eps missam illegitime nati. uel si recipit ab eo procurationē uisitationis. uel si al' utit eius ministerio intelligit dispensare. rñdeo nō. quia p̄dicta regula intelligitur quādo illud factū qō facit superior tale est ubi requritur cause cognitio uel diligens examinatio sicut ordinatio ⁊ cōfirmatio. s. de elec. nihil. ⁊ no. s. ō postu. c. i. sed nō est tale audire missam alicuius. nam exquo debet inquirere de ordinando uel confirmando. ⁊ eps talem ordinat uel confirmat. uidet de hoc inquisiuisse ⁊ ex certa scientia dispensare. sed nō idem uidet si dicit ei q̄ celebret missam. quia ⁊ h̄. licet aliquis debeat attendere a quo audiat. xliij. di. cōmessationes. tamē non est talis cognitio uel examinatio q̄ uideat dispensatio. item non sufficit pacientia ut uideat dispensare. sed exigit fem solenne ut est in ordinatōe ⁊ confirmatiōe qō non est qñ recipit procurationē rōne uisitationis. quia recipere procuratōez nō est solēnis actus. ⁊ pati eum remanere in ecclesia post uisitationem non est agere sed pati. item nō est idē in excōicatiōe quia ordinando excōicatum a se scienter nō uidet ipsum absoluere. ⁊ h̄ est ideo quia in absolutōe ab excōicatione necessaria est certa forma. j. de sen. ex. cū desideres. i. rñ. innotuerit. maxime. nam ⁊ si non innotuisset tñ spoliatus restitui debet per eius ordinādi confessionē. xxij. q. v. h̄ uidet. alij dicunt q̄ sufficit innotuisse quōcūq̄. ff. de admi. tu. si pater. §. ult. sz qs probabit innotuisse. ℟. qui dicit sciam. ff. de proba. ueris. lxxxij. di. proposuisti. quidā tamē dicunt presumendū p̄tra epi scopum ex eo q̄ examinauit uel examinare debuit. xxiiij. di. quādo eps. ⁊ presumit nihil de contingentibus obmisisse. xi q. iij. absit. s. de eta. accepimus. sed pōt eps bene rñdere. licet examinauerit. tamē per examinationē nō patuit. amoto. ordine iur̄ seruato. puta quia uocabitur institutus ut cōtradicat petitioni restitutionis. iij. q. vi. hoc quippe. uel dic cum factuz esset notoriū. s. spoliatio ⁊ institutio hui⁹. spoli. iccirco nō erat necessarius ordo iur̄. ut no. j. de coha. cle. ⁊ mu. tua. h̄ nō placet. uel dic q̄ cum peteret ab epo restitutio ecclesie cū institut⁹ ab eo scit eam peti sibi p̄iudicat nisi defendat ius suū. ff. de re iudi. sepe. ⁊ no. s. de rescrip. ex parte decani. j. de re iudi. cum super. ⁊ c. q̄uis. ⁊ idem si ageret ad cassationē sentētie cōtra se late occasione cuius alius institutus est. j. ō procu. ex insinuatione. de his al'. no. plenius. restituas. fm eos qui dicunt q̄ non intelligit dispensare ordinando nisi expresse dicat. nō uidetur q̄ h̄ ultimū possit sustineri. s. q̄ ecclesia auferat instituto sacerdoti cum constet eum canonice institutū. s. in locū eius qui est filius sacerdotis. sed pōt responderi hoc ideo esse. qa sine ordine fuit spoliatus. uel dic q̄ in hoc casu non dicit detentorem amouend̄. imo si alius detineret. non enim esset iste n. restituendus. nec obstat qō precedit in lr̄a amoto. al'. di. qz ibi subaudit si quē instituisti. ⁊ ita nō ponit pro constanti aliquē institutum. ⁊ illa clau. s. amoto ⁊c. nō referetur ad illum

casum. ſ. quando ignorans fecit. quia tunc nunq̃ est sibi restitutio faciẽda cum alius canonice eam haberet sed ad ꝓmum tm̃. ſ. quando sciens fecit. item potest intelligi q̃ epus amouere eum si põt uel qñ põt si põt sua propria uoluntate. qr iste clericus exspoliatus extunc nõ habebit causam agendi cõtra eum. sed si hoc nõ fecerit multipliciter cõtra eum agi põt. nec mireris q̃ iste filius sacerdotis restituat. quia hoc est ex dispẽsatõne. uel dic q̃ filius sacerdotis põt iuste tenere eccleſiã quo usq̃ eam legitime dimittat. s̃. de renũ. nisi cũ prudem. §. psone & eadem rõne iste qui male erat destitutus erat restituendus. donec. in h̃ est gratia siue dispẽsatio q̃ non põt eum remouẽ donec alibi sibi prouideat cum al'ſtatim remoueri debet. s̃. e. c. ij. & uj. causa aũt dispensationis est. quia indignũ est ꝛc. ut. j. c. prox. donec. nunquid p lras ad vnũ epm impetratas cum hac clausula intelligis secum dispensari ut quilibet possit ei i eccleſia prouidere.

Roposuit nobis cõmittere. ſ. & bñ de gratia est qõ sequit propter causam h̃ posita. quia indignus est ꝛc. assensu. sed quer nunc de assensu patroni. ar. lxij. di. principali. xvij. q. ulti. eleutherius. quidã dicũt solum patronũ prelatũ debere eligere & ipse hũc subdiac. eliget qui erit prelatus. ar. j. de iurepa. postulasti. alij dicunt non negari h̃ quin & patroni consensus requirat. melius dicas q̃ sacerdos assumẽdus non erit clericus eccleſie sed tm̃ seruitor ut h̃ dicit expresse. uel vicarius tẽporalis qui supplebit q̃ ille nõ põt. vij. q. i. pontifices. sed dices quare nõ pntando indignũ deuoluit potestas ad epiſcopum. ar. s̃. de elec. cum in cũctis. respondent quidã aliud i clericis. aliud in laicis ubi non est tanta discretio in negocijs eccleſiasticis. vnde laico concedit uariare & non clericis. j. de iurepa. cum aũt. & c. pasto. nos credimus ad superiorẽ deuolui prouisionẽ patrono pſentate indignũ. in aut. de san. epi. si quis oratorũ. licet epiſcopus bñ faciat si reddat prouisionẽ patrono. quia nõ sunt ita instituti in eccleſiasticis negocijs. eidem. eccleſie. sol. vij. q. i. nulli. & c. illud.

Xtransmissa distulisti. & bene ubi dispensatõs habebat & qõ sequit dispensatio fuit. admittere. ex dispensatione ura. al' est p̃. s̃. e. conquerente. decreto. viij. q. i. apostolica. nam cũ media fuerit pſona inter patrem & filium non põt dici habere locũ hereditaria succeſſio qui etiã si succederet patri non proprie dicit hereditaria succeſſio cum nõ tangã heres habeat eccleſiam cũ alius fuerit medius. sz ex electõe etiam noua institutione. sed & sic propter perniciem ex cõmuni. prohibetur.

Onstitutus spoliauit. qõ de iure nõ potuit. xvi. q. vij. laici. ar. xxiij. q. viij. scire. querelam. agendo petitorio. si enim actũ esset possessorio non requirerent probationes sup pſonatu uel uicaria prĩs. j. de resti. spo. in lris. & c. item cum quis. iij. q. i. per totũ. sed si agebat petitorio. non tamẽ debet ei adiudicari eccleſia sicut hic mandatur cũ non sit de legitimo matrimonio nec probasset canonicã institutionẽ. sed dicimus hanc decre. loqui de dispensatione ul' non mouebat qõ de canonica institutõe. fuerunt tamẽ qui dixerunt non esse faciendã restitutionẽ etiã si agatur possessorio cum notoria est cã quare eccleſiam habere nõ põt. nisi alleget aliquid cõtra notoriũ. ar. ff. quo. le. l. i. §. redigunt. ff. de dolo ex dolo. ff. de car. edic. l. iij. §. cause. q̃uis possit dici illã loqui in petitorio. ſm aũt omnes h̃ est uerũ. quia si iam constaret ul' per confeſſionẽ eius uel probatões admissas q̃ esset talis q̃ ei de iure non esset faciẽda restitutio. puta quia esset illegitimus uel q̃ eandem possessionẽ occupasset nec dispensationẽ haberet denegaret sibi restitutio. j. de diuor. significasti. cum eam sine peccato retinere non posset. sed si non cõstet ad hoc sed sit res dubia potest dicere spoliatus. non respondebo nisi de possessione mea uel de iure meo. & tu nõ es audiẽdus nisi primo facta restitutione. j. de restitu. spolia. in litteris. cõtra. j. de ordi. cogni. cum dilec. & c. ultimo.

Xtua nobis sustinere. dispensatiue tm̃ uel pro & al' enim male diceret. ſ. q̃ etiam si sint male uite dũmodo longo tẽpore tenuerint q̃ cum eis debet dispensare. quidam. aduersarij quorundã ex ipſis. eos. ſ. quosdam aduersarios suos cum quibus litigabant & cũ quib' archiepiscopus iam dispensauerat auctoritate lrarũ pape. eis. aduersarijs suis filijs sacerdotũ. ipſis. impetratoribus lrarũ. ostendere. hoc de speciali gratia. irritari. auct. consti. que digni. §. illum. de pe. di. ij. quãtũlibet. xxiij. q. iij. si illic. institui s̃. de elec. quisquis. ubi no.

Uoniam sacris manifestũ. q. d. si ibi fetit pro p̃ lato cum hoc uix esse possit quin sit notoriũ & ad tale notoriũ q̃ inficiari non possit nõ est necesse testes requirere. deducatur. ij. q. i. de manifesta. & c. que lotharius. nisi probabiliter dubites de eius p̃latione de qua tamẽ nõ uidetur posse dubitari cum factũ sit sui nã tale qõ de facili non potest esse nisi notoriũ. s̃. de transla. epi. quanto.

D extirpandas filij. idem in nepotibus & alijs descendentibus. insti. de here. qua. §. sui. & idem i collateralibus si iure successionis petant. viij. q. i. apostolica. filij. siue legitimi siue illegitimi. ar. s̃. e. ex transmissa. ul' s̃. e. constitutus. vicarij. perpetui. s̃. e. constitutus. media. ſ. maxime.

D h̃ ex tua. j. e. ad abolendã. cõtra. ibi so. beneficium. & prelatura patris aliquo mediante. s̃. proxi. c. & c. ex transmissa.

Jchael presbyter. qui. ſ. antonius. uicariam. ppetuã. s̃. e. constitutus. constituerit. filiũ. ille est filius quẽ legitime nuptie demonstrant. ff. de ĩus. uo. qr semper. uel legitimus cõcubinatus. in aũt. qui. mo. na. effi. le. §. si uero effusam. al' ſm leges talis nõ reputat filius. ſ. quantũ ad successionẽ uel paternã potestatẽ uel quo ad alia ꝓuilegia uel iura secularia. sed ſm canones quantũ ad h̃ ut repellatur a promotione etiã ex indicijs alijs probat filius. j. qui si. sint le. transmisse. in fi. quid enim si certũ est sacerdotẽ peccasse cũ muliere & post filiũ qui ex ea natus est ab ea nutritũ uel filiuz nominabat. uel al'ſicut filiũ tractabat uere presumã cũ filium. j. de pſump. c. ij. C. de proba. non nudis. C. de testa. neq̃ profes. ff. de inoffi. testa. si institutus. §. i. tamẽ ꝓbatio in cõtrariuz admittit. ut in predictis. ll. dicit. ad idem. ff. dele. i. si seru' plurium. §. ulti. & multo fortius si pater & mater hos filios confiteantur. ut in decre. transmisse. imo plus dico si aliqñ habuerunt eum ut filiũ. licet post dicant nõ filium. tamẽ filius reputatur intm̃ q̃ prohibeat cõtrabẽ cum consanguineis patris. j. de proba. p tuas. imo sola affectione pſumit filius. j. de pſũ. afferte. sed non ẽ sufficiẽs probatio. habuit. maxime

Itteras nat'. tamẽ postq̃ fuit sacerdos q̃ nõ licuit. xxxi. di. ante. pmittimus. dispensatõne. alij ꝓtra i clericum. h̃ promouebit ad sacros ordines. quia promissio in genere mediocritatẽ respicit. ff. de ope. seruo. tria & l. ulti. i. rñ. C. de do. si quis ar. sic etiam dispẽsatio. ff. dele. iij nũmis. s̃. de transla. c. ulti.

Um decorem filijs. illegitimis. uictimatur .i. pro uictima offertur.

D abolendã filij. illegitimi. vnde bene sequit maxime spurij. idem est enim in omnibus illegitimis. in legitimis aũt secus. s̃. e. ad h̃. que signat pro p̃ria suspendat. si aũt ad epatus ul' dignitatẽ tales assumeret ipso iur̃ suspẽsus eẽt a bñficijs. s̃. d' elec. cum in cunctis.

Jl'. fi. g. ap. se. le. non intelligitur emanar̃ a se. ap. q̃ a legato eius emanat nisi a papa emanet. canonicũ. ẽ autẽ canonicũ q̃ amoueat ab eccleſia. s̃. co. michael. xv. di. p totum.

Jmis in tua se. ap. al' aũt simplex eps dispẽsare pt cum sibi nõ sit prohibitũ. j. de sen. ex. nup. & in eccia

paterna ut sit ibi clericus post mortē patris aliquo medio. ar. ē.e. ueniens. viuo aūt patre nō posset dispensare. ē.e. ad abo/ledam. nec etiā post mortē in prebendā patris nullo medio. ē.e. ad extirpan. alij tamē dicūt q̄ solus papa cū filijs illegiti mis dispensare pōt. nam non inuenit q̄ dispenset eps. ō hoc no. ē. de tēpo. or. dilectus. de ordinibus aūt non inuenit ex/pressum q̄ in maioribus uel in minoribus liceat epo dispen/sare. z q̄ h̄ innuit q̄ epis liceat dispensare in alijs eccleſijs q̄ꝫ in dignitatibus uel psonatibus uel habētibus curam nō cō/tradicit. quia loquit q̄ epis licet ecclesias sine cura pferre his cum quibus dispensatuꝫ est solūmodo q̄ promoueri pñt ad ordines. sed ecclesias cū cura non licet cōferre talibus nisi in dispensatione cōtineat expresse q̄ eis liceat habere curaꝫ ani/marum. z sic de consuetudine obtinere uidet. amotis. sine or dine iudiciario. ē.e. quoniam sacris. si est notorium. ē. de tem po. ordi. ad aures.

De seruis non ordnandis z eorum manumissione Rubrica.

Mstruendi ingenuitatis. i. li/bertatis. nam inge nuus est qui liber nascit. instit. ō inge. in pn̄. ingenuitatis. liij. di. quicq̄. preca ueri. ē. de tēpo. or. ad aures.

E seruorum or. fugiens. seruus fugitiuus de cu/ius fuga constat si de statu suo uoluerit litigare di/cens se liberū excipiens remittendus est ad iudicez dñi unde fugit. C. ubi de sta. l. i. hoc enim ipso q̄ fugit pſumit dolo esse in possessione libertatis z reducit in possessionē ser/uitutis. C. de proba. l. ius. qd sic per terminos distinguo. ali/quis per uim cepit aliquē ut seruū z tenet. s. ut seruū. nō tamē de iure est in possessione seruitutis. ff. de proba. si quis. l. i. ff. de acqui. pos. cum heredes. §. ulti. ff. de libe. cau. eā. si tamē fu giat in possessionē seruitutis reducit. ut. C. de proba. uis eius q̄ꝫ illa lex possit intelligi ut primo q̄ꝫ restituat inquirat an sit in possessione libertatis. z in illa inquisitōe ueniet an dolo uel uiolenter detinet. q̄ si tunc fugit cum uiolenter uel fraude detinebat. nō uidet dolo esse in possessione libertatis. ar. l. cō trariarū. z hoc uerū est inter actores de libertate z seruitute pe titorio. quia nō pōt constare cui onus probatōnis incūbat. z quis sit actor z quis reus. primo inquirendō est quis sit bona fide in possessione. ff. de libe. ca. l. liberis. §. ulti. secus autē si agat possessorio. quia tunc nō admissa exceptione uiolētie re stituit res. ut no. ē. de postu. bo. me. in glo. z ideo. z. ē. ō elec. querelā. uel dic hanc diuersitatē non tm̄ contingere. quia aga tur possessorio uel petitorio. sed quia est speciale q̄ nō acqui/ret quis possessionē seruitutis uel alicuius iuris in aliquo bo mine si dolo malo incepit possidere uel tenere. ff. de proba. si quis liber. z eodē modo nō acquirit possessionē libertatis si dolo malo cepit. ff. de lib. cau. igit. §. ij. secus enim est si agat de possessione alicuⁱ rei corporalis uel de iure aliquo qō pos/sidere cepit. nam ibi bñ querit possessio licet dolo ceperit pos/sidere uel tenere. ut no. ē. de postu. bone. z hec uera sunt si do lo hominē liberū tenet. secus si seruū alterius. quia tūc acqui/ret possessionē iuris alterius sine ui siue dolo faciat sicut z al/terius rei acquiret. sed si sit in possessione libertatis bona fide coram iudice eius agit. C. ubi ca. sta. l. iij. ut aūt scias quando dñs admittit poss. seruī. eo q̄ mitteret in possessionē libertat. distingue. nam si bona fide omnino se gerit pro libero statiꝫ admittit possessio eius. onus probandi incūbit dño eū fuuꝫ z corā iudice seruī. intelligo eum esse in possessione libertatis si iustis rōnibus uel etiam iniustis dūmodo sine fraude z cal liditate se gerat pro libero. ff. de libe. ca. libtis. in fi. z. l. igitur. §. pōt. que probatō dño nō incūbet si possideret. insti. de int. §. retinende. quidā tamē leges allegatas de li. ca. intelligunt si per decenniū fuerit in possessione libertatis. ar. ff. ō de acqui. pos. possideri. §. si seruus. sed certe fm̄ h̄ in prescriptione liber tatis esset necessariū biennium cum tamē constet aliqñ suffice re decenniū. ff. qui z a qui. §. aristo. z ideo non placet. si uero mala fide sit i possessione libertatis desijt dominus habere aī mū possidendi statim admittit possessio sicut z aliarū rerum. ff. de acqui. pos. si quis. §. differētia. z dño petenti nō restituit possessio seruitutis. z licet mala fide sit in possione libertatis. puta quia scit se seruū. tamē onus probatōis q̄ sit seruus sunſ incūbit domino. debz enim sibi imputare qui possionē adie/cit. sed melius credo q̄ in hoc casu debz ei restitui possio. qz generaliter loquunt leges superius assignate. ff. de li. ca. z ipse seruo onus probandi incūbit ut ibidē dicit. si uero mala fide est in possione libertatis z certū est q̄ dominus nō desijt ha/bere animū possidendi. distingue. aut dñs nō amisit custodiā serui aut amisit. sed non amisit etiam si cētum annis fuerit in possione libertatis. tamē eam possidet. quia nec ab alio possi/detur nec ipse suam possionē intuerte pōt. ff. de acqui. pos. z cui. in fi. nam h̄ idē est in possione cuiuslibz rei mobilis. naz q̄ꝫ diu ab alio non possidet nec omitto custodiā z animū pos/sidendi habeo z possionē retineo. al' enim sequeretur absurdi tas. quia si seruus meus. x. uel. xx. an. se defenderet in arte q̄ amitterē possionē eius. si uō amiserit custodiā eius. quia ne/sciebat dominus quo fugisset uel ubi esset si seruus habebat animū reuertendi retinet pos. al' nō. ff. de acqui. pos. si rem mo bilem. sed licet in eo casu ubi habuit animū reuertēdi admit/tatur possio. qñ tamē mala fide est in possione libertatis resti tuit dño poss. seruī. z seruo incūbit onus probandi. ff. de lib. cau. si liberis. §. ulti. z. l. igitur. §. pōt. z ad iudicē domini re/mittetur. prius tamē coram iudice seruī constabit q̄ sit in pos/sessione ma. fi. si uō dubitatur an desierit habere animū pos. nec ne. tunc distinguo an seruus fuerit in possione libertatis decēnio an minori tēpore. si minori non pſumitur desijsse hre animū pos. secus si decēnio. z sic loquit lex. ff. de acqui. poss. possideri. §. si seruus. h̄ aūt utrū sit suus in pos. lib. uel non. an sit fugitiuus uel nō z an bona fide uel mala. z alia que di/ximus. ē. queri examinari z terminari debent anteq̄ꝫ agat de proprietate serui. ut. ff. de libe. ca. libertis. §. ulti. z. l. igit. §. pōt z queretur h̄ sub iudice seruī ratione dubietatis. si. j. de ap. si duobus. ff. de iudi. si quis ex. ē. de rescrip. sup litteris. z mul/tum ista ualent. quia similia fere requirunt quando prelatus dicit aliquē suū clericū uel monachū uel domin' dicit aliquē suū libertū uel assripticiū uel originaliū uel officialē. de simili bus enim ad similia est procedendū. ut. ff. de leg. nō possunt. recipiant. z nō ordinat seruus scient domino contradicēte. z tunc dicūt quidaꝫ q̄ remanet seruus z restituitur domio etiā si sit factus sacerdos. ar. liij. di. si seruus scientē. alij contradi/cunt z melius forte. s. q̄ non ē reddēdus domino. liij. di. ex antiquis. z. c. frequēs. si uō sciēte z nō cōtradicēte statim effici tur liber. liij. di. si seruus sci. si aūt ignorante domino. sed epi scopo uel pſentatore sciēte q̄ sit seruus. tunc efficit liber. sz eps uel pſentator dabit duos eque bonos. liij. di. si seruus. ab. si uero non habeat unde soluat z de non ignorāte est ordina/tus seruus restituet domino. sed cum distinctione hac. s. si enī domino ignorante z epo pñtatore sit ordinatus si est in mio/ribus ordinibus ponit z restituit dño. liij. di. nulli frequēs z. c. ex antiquis. diaconus uero z subd. dant pro se uicarios uel pcium z remanēt liberi. liij. di. ex antiquis. j. e. miramur. si aūt non habēt uicarios uel pcia deponunt z restituunt do/minis. liij. di. ex antiquis. si uero factus est sacerdos liber ē. sed aufertur ei peculiū z dat domino uel fuit ei in officijs. liij di. frequēs. z. c. ex antiquis. si efficiat monachus usq̄ ad triē nium pōt repeti z non ultra. liij. di. si seruus sci. z etiam si ig/norante dño factus sit monachus. sed in clerico etiā si ignorā te dño factus sit clericus ultra an. repetere non pōt. ut in. e. l. si seruus sci. z est ratio diuersitatis in clerico z monacho. quia

clericus publice manet monachus secreto. non tamen licebit domino manus in hunc clericum iacere. xvij. q. iij. si qs sua. nec pōt cōtrahere matrimoniū propter uotū qđ uotum fingit fecisse in susceptione ordinis q potuit. j. de con. cōiu. quidā. lxxxiij. di. cum in pterito. & cogendus erit per epm. ar. xcvi. di. si imperator. in alijs aūt priuilegijs nō gaudebit. j. de cler. coniu. iohes. & c. se. idem dicimus in originarijs ascriptitijs & in omnibus qui conditione seruili uel ratiocinio sunt obligati. liij. di. frequens. quis aūt generalis si quis & in libertis & alijs si aliqđ obsequiū patronus sibi retinuit. liij. di. qcūq;. uel in obligatis functionib⁹. li. di. pterea. j. de obla. ad ro. c. i.

Ē famulis ecclesie. parrochias. subditas illi ecclesie cuius serui sunt. transmittere. in testamento. alij idem etiam inter uiuos qđ nō credim⁹. ptinere ħ est speciale in libertis ecclesiarum que oīa ab eis quocunq; modo acquisita debent esse ecclesie. nam in non libertis sec⁹. xij. q. iij. c. i. & in multis. c. eiusdē. q. & sequentis. in libertis autem priuatorū secus est. nam ibi si liberti sunt minores centenarijs nihil tenent relinquere patronis laicis. sed abintestato si non habeat liberos in totū succedit patronus. sed si liberos habet in nihilū semper succedit. si aūt sunt maiores cētenarijs si habeāt liberos nisi exheredatos nihil tenent relinquere patronis. si uero non habeāt liberos tenent eis relinquere tertiā partē. & si non relinquēt ad totā tertiā uel eius supplementum agent patroni bo. pos. cōtra ta. si uero sine liberis & intestati ꝺ cedant in totū succederent patroni. insti. de suc. li. sed nr̄a. & §. se. & hoc intelligimus tam in libertis ecclesiarū qui manumissi sunt ut sunt presbyteri q̄ in alijs dūmodo liberti legitimos liberos non habeāt. nam si haberēt: crederē q nisi tenerent relinquere ecclesie. ut. §. sed cū nr̄a. & q̄ parētes thesaurizāt &c. xvi. q. i. predicator. laici aūt nec hoc ius nec aliquid hr̄e potent in libertis ecclesie. al' clericis. accusandi. i. agendi. nam nullus libertus absq; uenia pōt in ius uocare patronū. ff. de in ius uo. quicq;. §. i. xij. q. iij. §. qui ma. nam cui sit vniuersitas nō pōt uocari. ff. de dolo. si ex dolo. xiiij. q. iij. si ħ. uel dic q excipiendo uel inquirēdo non poterit agere de crimine etiam si consensu capituli deliquisse dicitur. j. de simo. ueniens. xvi. q. vi. placuit. ff. q me. cau. c. metu. §. i. accusari. xij. q. iij. epus. qui mancipiū. testificandi. C. de testi. libertorū. ff. de testi. l. iij §. lege. libertatis. propter iniuriā etiam leuē dominus spōte manumittens seruū reuocat in seruitutē ut ħ. xij. q. iij. octaua. C. de libe. & e. li. si manumissus. nisi remisisset patronatū. propter obsequiū aūt impositū & nō prestitū non rediget libertus in seruitutē. C. de li. ca. solo. nisi nimis esset necessariū obsequium. puta q negauit alimēta. ff. de li. agno. alimēta. tunc enim reuocabit in seruitutē ex hijsdem causis quibus reuocant donationes. aut. ut liber. decetero. §. illud. si uero ex necessitate sit factus liber eadē est distinctio sed diuerse pene. ff. ꝺ iurpa. l. i. & his modis reuocant in seruitutē laicorū patronorū liberti laici. sed liberti clerici nō reuocant in seruitutē laicorū. nam non debent promoueri nisi directe & sine obsequio sint manumissi. liij. di. quicūq;. & si aliter promoti sunt reuocant fm distinctionem quā no. s. prox. c. speciale igit est in libertis eccie qui propter obsequiū impositū non pstitum redigunt in seruitutem. & sic intelligo. xij. q. ij. diac. nam si nō esset impositū. nō tenet. j. e. eo. & est aliud speciale in libertis ecclesie. quia filij eorum astricti sunt ecclesie ut semper sint liberti. xij. q. ij. de libertis. secus in libertis priuatorū. C. de li. & e. li. l. i. & ij. nisi quantum ad hoc & propter suā ingratitudinē filij libertorū niuenti bus parentibus redigunt in seruitutē. al' enim in ti. C. frustra adderet & eorū liberis. & fit pdicta reuocatio proposita accusatione & iudicis officio implorato.

Ullus donauerit. sub ea conditione ut sibi seruiret in bonis canonicis. al' tamē pōt ad aliā ecclesiam transire. j. e. eo. & no. ħ patronū operas spūales imponere. sed debet imponere incōtinenti post manumissionē. ff. de ope. li. ut inuitis. ff. de il. ca. l. uiti. §. ideo. uel incontinēti quia que fiunt incōtinenti inesse uidet. C. de pac. petens. ff. si cer. pe. lecta. al' que aguntur cum seruo in seruitute eum nō obligant C. an ser. ex. s. f. per totū. item alias operas preter bas. s. spirituales in liberto clerico nō poterit retinere.

Onsuluit. & j. conditionis. existente seruū.

O libentius & j. dñoꝝ. s. clericorū. ecclesie. cui⁹ serui facerūt. tenore. i. intuitu uel modo. ar. ff. de tu. muto. §. sub conditione. conditio eius in spiritualibus esset illicita. i. q. ij. q̄ pio. uel dic q sicut ī matrimonio pt apponi conditio ut fidē accipiat. xxviij. q. i. iam nunc. & ita in ordine apponit conditio libertatis ut hic. j. de condi. ap. c. ij. nam cum libertas sit res spirituales pōt uenire in cōditione & cōmutatione. j. de re. permu. ad qōnes. de boc no. s. de elec. significasti. melius dicas q nō fuit apposita in ordinatōe cōditio. sed in manumissione retinuit sibi operas spirituales q potuit. ut no. s. e. nullus. ad aliā. de legitima tamē epi al' nō licet. lxxij. di. per totū. lxx. di. sanctorū. xxi. q. i. c. i. & ij. sed tūc non liceret si patrona ecclesia cōtradiceret cum quicquid sibi acquirit ei acquirit. s. e. de famł. boc non placet. imo credim⁹ banc distinctionem locum habere sicut iacet & in clericis & in laicis.

Iramur non modicum. & j. gaudet. s. de eta. & qua. a multis. primitiua. lx. di. nullus in epm. grego. xxxi. di. aūt. xxviij. di. nullū. urbani. xxxij. di. erubescant. & c. nemo.

Ilectus fi. g. libera. qđ sufficit. insti. de ingen. §. sufficit. nisi in casu. C. de inuti. sti. qui aūt.

De obligatis ad ratiocinia ordinandis uel non Rubrica.

Bligatis, pone aliquē obligatū etiam iuramēto alicui curie uel alij ad seruiendum uel in propria persona uel ad scribendū librū uel ad regimen ciuitatis: nunquid potuerit ingredi religionē. ℟. si nulla fraude ducit. s. ut fugiat laborē uel expēsas sed sola caritate dei secure ingrediat quia qui lege dei ducit &c. xix. q. ij. due. j. de regu. & transl. licz tamen de bonis eius que habz uel etiā que obuenīet post ingressum monasterij satisfiet illis quibus obligatus erat. xix. q. ulti. si qua. C. de epi. & de. deo nobis. §. i. uel etiā si scribere scit uel aliud opus facere qđ possit exercere salua regula & officio nō neglecto de illo satisfaciet. ar. xci. di. clericus. ꝑmo tñ deducet expensas ne sit monasterio onerosus. ar. xvi. q. vi. de lapsis. sed illud loquit de missis in monasteriū ad agendam pniam. in alijs aūt dicunt non deducendas expensas. quia qui altario seruit &c. xij. q. ij. ad rōcinia. debitores. ex cā mutui uel alia hmōi promoueri possunt. ff. de mu. & ho. reos. itē curiales qui seua exercent ut tabelliones in ciuilibus causis. lx. di. osius.

Agnus episcopus dixit. i. quesiuit. procuratores. actores. executores. seu curatores. generał tam procur. q̄ ac. exe. & cu. pupillorum. cōtra administratores pupillorū & maiorū absentium si eligant uel postulantur in clericos quilibet de ecclesia excipiens cōtra eos admittitur. sed si essent administratores maiorū pśentiū non admitterent alij cōtra eos preter quorū ministratores fuerunt nec ipsi infra tēpus statutū. s. de elec. statuimus. ordinarij. ħ decre. dicit q laici qui sunt generales administratores nō debent fieri clerici nisi prius reddiderūt rōnem sue administrationis. sed ħ non dicit q clerici qui gerūt generales administrationes etiā laicorū prohibeant eligi ad dignitates. & ē ratio diuersitatis. quia in primo casu illi quorū negocia gerunt grauant. quia sui ministratores forū mutant. in secundo aūt

cāsu non mutant. sed cōtra. xxi. q. iij. c. i. ꝛ. ij. ubi dicit ꝙ cleri-
ci non debent tales administratores suscipere. ꝛ si acciperent
aut dimittant aut deponant. sed certe si recte inspicias nō cō-
tradicunt. quia ibi non prohibet quin possit eligi dū tollerāt
dixit. i. mādat. honora. predictorū officiorū. postulasti. no.
ꝙ laicus si debet assumi in canonicū debet postulari ꝛ maxie
qui fuit rōcinijs obligatus. ꝛ dicimus eū postulandū a iudi-
ce sub quo debet reddere rōcinia. C. de epi. officiales. uocatis
bis quorū negocia acta sunt ꝛ ꝙ ledi possunt tali cōcessione.
ff. de adopt. nam dicimus etiā solū consensum ad liberatōez
illius sufficere cui obligatus est. liij. di. si quis. quicunqꝫ. mi-
rari. obligat rōcinijs non ecclesiastice sed secularis psone. uel
quia sint ꝛ pseuerent procuratores generales uel domorū uel
actores cārum uel executores negociorū seu curatores pupil
lorum ꝛ multo fortius aliorū. alij etiā officiales generales nō
debent promoueri ut hic. imo si ꝓmoti fuerint aut dimittent
officiū aut remouebunt. xxi. q. iij. c. i. ꝛ. ij. j. ne cleri. uel mo. c. i
ꝛ no. ꝙ nō nominat tutores. nam si tutelā uel curam egerit ul
necessaria sunt a legibus imposita aliquis gerat. non credo
ꝙ impediat eius promotio cū etiam promotus possit eā su-
scipere. lxxxvi. di. peruenit. sed ꝛ si aliarū personarū miserabi-
lium procuratōes ꝛ administratōes susceperit. tamē auctorita
te epi eius promotio nō impedit. qꝛ etiā promotus suscipit.
lxxxvi. di. peruenit. si mulier. ꝛ eccīaꝫ. lxxxix. di. indicatū. xvi
q. vij. noua. ꝛ sunt hec uera eo in officio permanente. si autem
deposuit administrationē. adhuc tamē obligatus est ex ea. ꝛ
siquidē sunt publica rōcinia non debet ꝓmoueri ante ea red
dita. imo reuocari debet si promoueat. C. de epi. officiales. li. di.
preterea. si uero sunt ꝑuata rōcinia si in ipsa promotōe mouet
sibi qō aut ꝓmo mota est: distinguo. aut conuenit de dolo ꝛ
perfidia aut de culpa. si cōuenit de dolo ꝛ perfidia ante finitā
litem promoueri nō debet. ar. lxxxi. di. tantis. xxiij. di. illud.
ꝛ sic etiam pōt intelligi h. c. si de culpa tm̄ cōuenit promoueri
indistincte pōt. si aūt non sit cōuentus eodem mō promoueri
pōt nisi infamia sit eū de dolo teneri. tunc enim ex officio iu-
dicis inquiret. vi. q. i. infamis. alij non distinguūt inter publi
ca rōcinia ꝛ priuata. nec an cōueniat de dolo an de culpa cū
hec distinctio nullo iure uitat. imo omnia iura in cōtrariū so-
nant. s. ꝙ pro quibuscunqꝫ rōcinijs siue publicis siue ꝑuatis
astringat promoueri non pōt nisi prius sint rōcinia reddita.
ut hic. qō aūt dixi non possunt esse procuratores causaruꝫ. s.
uel actionū intelligo coraꝫ iudice seculari. nisi pro ecclesia uel
miserabilibus personis ꝛ cōsanguineis ꝛ his quorū negocia
de iure gerit. ff. de postu. l. i. §. i. ꝛ. l. se. ꝛ idem uidet dicendum
in procuratore ꝙ in aduocato. no. j. de postu. c. i. coꝛā ecclesia
stico enim possunt ꝛ pro laicis. ar. eius qō dicit de aduocato
a cōtrario sensu. j. de postu. c. i. ij. ꝛ. iij. item clerici non pnt esse
cōductores. xxi. q. iij. c. ij. ꝛ intelligo publicorum uectigal. uel
ubi cōducant ullius ut locent carius qō nō licet. C. loca. mili-
tes. al' uiam possessionē pro opere manuū suarū licitū est con
ducere miserabilibus personis ꝛ cōsanguineis quoruꝫ nego-
cia de iure gerunt. auc. de san. epi. §. si aūt. xci. di. clericus. uic-
tum. sed non credo ꝙ possint cōducere ullarū redditus. sed
tm̄ solūmodo ꝙ pro suis manibus operet. aliter aūt cadit in
uitium questus ꝛ cupiditatis. j. ne cleri. c. i. ar. cōtra. j. ne pla.
in. s. c. ult. sed ibi loquit de ecclesia a qua nō est prohibitū cō-
ducere. uel dic ꝙ ubicunqꝫ inuenit ꝙ clerici nō pnt esse ꝓcu-
ratores uel hec officia exercere intelligendū est generaliter. nā
ubi negociū clericorū uel laicorū procuratore uel adminis-tra-
re nō ꝓhibent.

De corpore uiciatis ordinandis uel non Rubrica.

T presbitero campa.

si dubitatur an scandalum generet recurri
tur ad arbitriū epi. j. e. c. proxi. itez an pos
sit ei permittere celebrare in priuato non publico. ut ar. j. e. si-
gnificauit. j. de cleri. pere. tue. permittere. cōtra. j. de de. pug.
in du. c. i. cōtra. li. di. si quis primo. so. h dispēsatio ibi ius cōe
ꝛ habes hic ar. ꝙ in multū enormi crimine ꝛ notorio dispen-
sat eps. ad idem. j. de aposta. c. ij. si aūt esset corpore uiciatus
non posset dispensare cum eo. l. di. nemo.

Um de tua in oculo. ff. de edil. edi. ꝙ clauuz. §.
bosus. canonici. ꝛ ꝓcubine. consilio. puta si gene-
rat scandalū non confirmat electionē. si aūt non ge-
nerat confirmat. s. c. prox. in quo. i. in qua cōfirmatione. cu-
rauim⁹. solus enim papa dispensare pōt in hoc. s. de fil. pres.
c. ulti. l. di. nemo. uel dic ꝙ cū electo in epm̄ non potest dispē-
sare nisi papa in p̄dictis. uel dic ꝙ archieps pōt dispensare. ꝛ
hoc nō negatur hic sed potius dicit. sed cōtra est uerum. s. de
elec. innotuit.

X parte ba. in cunabulis. corpore uiciatus spon
te nulla causa interueniente repellit ab ordinibus.
quia repellit iaꝫ promotus. xxxiij. di. maritū. lv. di.
qui partem. si quis a me. si aūt iusta causa subesset. puta timor
lepre non prohibet incidi. j. e. ex parte nisi generet deformita-
tem. tunc enim i omni casu repellet. lv. di. latoꝛ. si cuā. j. e. c. ul.
ꝛ idem est si casu ut eisdē. c. niceñ. ꝓcilij. lv. di. si quis a me. ꝛ
c. si quis peregre. in canonibus. lv. di. eunuchus.

Iguificauit nobis uirilia. quōcunqꝫ se secauerit
quis uel secari mandauit sponte siue ut obsequium
prestet deo ut hic. siue ex indignatiōe siue nimio do
lore morbi promoueri nō pōt. xxxiij. di. maritū. s. e. c. proxi.
secus autem si a medicis uel a se ipso. consilio tamē medicoꝝ
uel a dñis uel a barbaris uel casu fortuito. secus sit in mēbris
que non generāt deformitatē. l. di. si quis eunuchus p̄cepta.
sic enim seruandū est ꝑm qō distinximus. s. c. proxi. ꝛ intelli-
ge ꝙ ad h ut sit irregularis etiā qui ex indignatōe se secat oꝛ
ꝙ amiserit aliqō membrū. licet sufficiat quātūlibet uile. xxxiij
di. maritū. idem est ꝛ si nō amisit membrū totū sed partē. sed
tamen est talis pars que deformitatē generet. vnde generetur
scandalū. s. e. c. i. uel etiā inhabilē reddit ad officiū exequendō
j. e. thomas. vnde licet indignās extraxerit sibi dentē ul quā
tūcunqꝫ grauiter se secauerit nisi membrū amiserit non est irre
gularis uel etiam potius corpore uiciatus. alij dicūt sufficere
ad irregularitatē si non dum membrū sed etiā si partē mēbri
etiam que nō generat deformitatē abscidat ex indignatōe. lv.
di. si partem. h enim licet nō possit repelli. quia corpore uicia
tus. potest tamē repelli quia sponte se abscidit. sed nec retinet
pōt sine dispensatione si infamia inde sit uel notorii. s. d tē.
or. c. fi. alij autē non credunt ꝙ illi qui sibi manus iniciūt nō
possunt promoueri sine dispensatione. ar. cōtra. lv. di. qui par
tem. sed illud intelligo ꝙ exquo notorii est ꝙ ex indignatio-
ne partem digiti sibi amputauit non debet promoueri sine di
spensatione. sed al' secus si amisisset casu uel etiā si uere est no-
torium ꝙ ex indignatione fecisset. quia tunc exquo nō gene-
raret deformitatem non impediret promotio. si aūt ita secuerit
ꝙ claudicaret repellit tm̄ quia corpoꝝ uiciatus. ꝛ tua. auctas
archiepiscopi in hoc ualet ꝙ auct. pape poterit plus q̄ min⁹
uel saltem in minoribus criminibus dispensare. uel speciale ē
ꝙ quando abscidit utrilia propter deū potest. licet stulte pos-
sit episcopus dispensare. sine dispensatione autē non poterat
promoueri uel in susceptis remanere. uel dic ꝙ ideo suaꝫ au-
ctoritatē papa addidit ut securius faceret cū tm̄ necesse nō eēt
hoc tamē non credo. item non distinguo utrū instabat operi
licito nec ne quando uiciatus est quantū ad h ut irregularis
fiat si ad hoc ꝑdest ꝙ facilius dispensabit. concedas. ex di-
spensatione. al' contra. lv. di. si quis a me. Jn.

X parte. m. xxxiij. q. ij. hoc ipsum. j. de cleri. egro.
tua nos.

Xposuisti nobis ordines. bñ dicit ordines. ipos
ēm in suscipiendo ꝛ tacendo irregularitatē peccauit

lv.di.ex penitentibus.s̃.de renunci.nisi cum.§.persone.lvi. di.quia.liiij.di.si seruus sci.nam ab abbatia non remouet ꝓ pter irregularitatem.l.di.accedens.xvi.q.i.legi.s̃.de eta ⁊ q̃. tuam.sed ꝓpter peccata taciturnitatis.lv.di.ex penitentibus ⁊ ꝓpter hanc taciturnitatē non facit executionem sic suscepti ordinis.s̃.de renunci.nisi cum.§.persone.tenetur etiam confi teri crimina de quibus est convictus cōfessus uel deprehēsus uel al' notoria.l.di.si ille.alia aūt crimina confiteri non tenent sed si confiteatur ⁊ dispenset securus est ut ulterius non accu setur.aliter autem secus.xxxiij.di.c.ulti.uel dic ꝙ h̄ abbatia talis erat que querebat sacerdotē abbatem.

Domas.pollicem.s̃.e.c.i.

De bigamis Rubrica.

Tbigami penitentes

Uper eo ꝙ.c.si.h̄ habes ar.ꝙ h̄ ipso ꝙ aliquis episcopus ꝓ mouerit aliquē cum quo dispen sare potest dispensasse intelligitur.⁊ no.s̃.de fil.pres.uenies. sed tu dic ꝙ hic apparebat ꝙ nolebat dispensare episcopus. dispensare.no.ꝙ non licet dispensare cum bigamo ꝙ fateor in epō.papa autē potest usq; ad subd̄.xxxiij.di.lector.si aūt promoueat caracterem recipit.quidam tamen dicunt ꝙ cara cterem non recipiunt.sed contra uidet ꝙ nec etiaꝫ pape liceat quia est contra apostolum.xxv.q.i.sunt quidā.sed dicenduꝫ est ꝙ non dispensat papa contra apostolū in his que ptinent ad articulos fidei ⁊ forte in his que pertinēt ad generalē sta tum ecclesie.sed in alijs dispensat.quia licet apostolus dicat. Vouete ⁊ reddite dño iuramenta uestra.tamen in iuramento seu uoto dispensat.xv.q.vi.iuratos.ĵ.de uoto per totū.q̃uis posset dici ꝙ non uidet dispensare in uoto ꝙ in melius com mutat.ĵ.de iureiur.peruenit.item interpretari ⁊ addere potest euangelio.ut colligit.ĵ.de testi.in omni.viij.q.iiij.presul.item maior est papa q̃ paulus in administratione.

Ebigamis.quidā laici mortuis uxoribus suis ꝓ moti fuerūt in sacerdotes qui postmoduꝫ h̄bebant cū alijs defacto quidā sacerdotes qui nunq̃ habue runt uxores cum uiduis cōtraxerunt.

Uper a nobis.⁊.ĵ.iuris.sic.ff.de his qui no.in fa.quid ergo.§.ij.quādoq; attendit magis affectus q̃ effectus uel q̃ factū ipsum.de pen̄.di.i.§.h̄ autē. ĵ.de cleri.non resi.relatū.ĵ.de con.p̄.⁊ eccle.non uacā.lras. ff.de con.instit.mulier.§.i.ĵ.de spon.iuuenis.iuris.vnde exi git qđ de iure ualeat matrimoniū.destinatio.i.tm̄ quere an animo habendi eam ꝓ uxore eā accepit.duas.C.de adul. eum qui.partim.quia vnam tm̄ pōt habere de iure aliaꝫ de facto.in canone.xxviij.di presb̄m.nam presb̄r de iure nullā habere potest.al' cum nulla cōtrahere pōt necesse est ergo ꝙ d̄ facto intelligatur.reputandi.hic habes ꝙ opinio p̄iudicat ueritati.ĵ.de spon.iuuenis.iij.q.vij.tria.ff.de offi.preto.bar barius.C.de testa.l.i.xxij.q.ij.homines.ff.ad.mace.l.iij.p̄.ĵ. qui fil.sint legi.per tuas.viij.di.ueritate.lxxxi.di.quicunq;.⁊ C.plus ua.ꝙ a.l.i.⁊.ij.⁊.iij.⁊ est uerū ꝙ ueritas prevalet opi nioni cōtrarie casualia sunt.prefertur enim opinio in fauorem cōtrahentium ⁊ odium decipientiū.ff.ad mace.l.iij.uel in fa uorem prolis ⁊ testamētorū.ĵ.qui fil.sint legi.cum inter.C.de testa.l.i.uel aliqua cōmunis opinio prefertur ueritati.ff.de of fi.preto.barbarius.reputandum.ꝙ fatemur.h̄ enim propt intentionem quo ad dispensationeꝫ bigamus dicit.questio ne.questio talis fuit an episcopus possit dispensare cum ali quo in sacris ordinibus constituto qui ante sacros ordines aliquam habuit uxorem ⁊ post sacros ordines aliquā sibi co npulauit pro uxore.⁊ erat causa dubitationis.quia scōm ma trimoniū non tenebat ⁊ ideo non uidebat bigamus reputan dus.clericus.in maleficijs spectat uoluntas non exitus.xl' viij.di.c.ulti.ff.ad.l.cor.de sic.diuus.C.e.seruo.clericis.idē dicerem in monacho.xxvij.q.i.qđcunq;.idem in eo qui du as uxores habuit defacto.clericis.in sacris ordinibus con stitutis.

Ebitum pastoralis of.⁊.ĵ.coniugio confirmato. unus.i.idem uolēs.uel.i.eum amans.iusta.q.i. ad ostendendū ꝙ carnalis copula est sacramentuꝫ incarnationis xp̄i.⁊ ꝙ tm̄ inter duos cōiuges est sacramentū illud qđ in matrimonio signat.i.una ecclesia vni uiro xp̄o sb̄ dita.non est aūt sacramentū h̄ ubi alter coniugum carnē suaꝫ in plures diuisit.protoplaustus.i.adam primo plasmatus sacramentum.sed nōne ⁊ qui nullā habuit h̄ signare nō po test.ergo nec promoueri.ℜo.non requiri sacramentū sed pro hiberi defectum qui defectus non est in eo qui non cōtraxit cum ea.auctoritas oꝫ ep̄m esse.vi vnꝰ vxo.exponit negatiue .i.non plurū.h̄ aūt est sacramentū.episcopus eni vnius uxo ris vir significat ecclesiam ex omnibus gentibus collectā vni uiro xp̄o subditam.xxvi.di.c.acutius.qđ aūt plures uxores habuit uel qui maritus est iudice h̄ significare non pōt.sed q̃ res quō ex hac auctoritate sumit h̄ sacramentū.ℜo.ex eo ꝙ i singulari numero posuit os caro carne.uxori.⁊ ex uerbo ulti mo:erunt duo in carne vna quasi ñon dicunt carnes suas in plures.sacramenti.illius.s.quia matrimoniū inter duos tm̄ signat vnā ecclesiam vni viro xp̄o subditā.in secundo aūt coniugio nō est hoc sacramentū nec esse pōt.imo potius pos set significare plures ecclesias vni viro subditas.ministerium aūt incarnationis bene pōt signare in secundo matrimonio. ꝓmoueri.xxxiij.di.maritū.⁊.c.si quis.carnem.sed quare magis exigitur in uxore q̃ in uiro.nam maritus corrupte ꝓ moueri non potest.xxxiij.di.curandō.precipimus.sicut si vir ille autē qui post uxorē habuit concubinā promoueri potest. xxxiij.di.fraternitatis.vg.dicit ꝙ vir significat ecclesiā q̃ sepe adulteratur orbitando a fide ⁊ ita non deest significatio sacra mēti.licet vir adulteret.uxor aūt significat xp̄m qui nunq̃ ec clesiam dimisit.ipse enim est fons viuus cui non cōicat alien⁹ ego credo ꝙ vir significat xp̄m qui sibi copulauit synagogam ⁊ post ecclesiam ⁊ ideo non nocet si vir diuidit carnē suam in plures.uxor aūt ecclesiam que semp uirgo pmānsit saltem mē te.vnde despondi enim uos vni uiro ⁊c̄.xxvij.q.i.nuptiaruꝫ vnde si uxor in plures carnē suā diuidat deficit in ea sacramē tum.ad sacerdotium.xxxiij.di.valentino.

Ria circa minima.⁊.ĵ.h̄tes.non affectu matri monialī.al' contra.s̃.e.nuper.

Nobis ⁊c̄.

De clericis pergrinis. Rubrica.

Ma nos.

⁊.ĵ.de clericis. No.ꝙ alie sunt littere cōmen datitie ⁊ alie dimissorie.cōmendatitie dicū tur per quas cōmendat de uita ⁊ morib⁹ exprimunt etiā ordines ibi quos habet. ar.lxxij.di.c.pe.⁊ ulti.lr̄e aūt dimissorie dicunt per quas di mittitur a iurisdictione prelati.lxxiij.di.c.ulti.has aūt nō con dere pōt prelatus minor ep̄o.ĵ.de offi.ar.significasti.cōmen datitias credo posse cōcedere quoslibet bonos prelatos.ar. ĵ.e.inf.nam ibi innuit ꝙ nō solū p lras ep̄i sed etiā per alia. ar.pōt cōstare de ipsis ordinibus ut licite possit promoueri ⁊ celebrare.⁊ h̄ etiā non dicit ꝙ nullus istorū.v.cum ordinauit quidā tamē dicūt ꝙ quo ad ordines.s.ut recipiant in ordine suo ad celebrandū solus eps qui ordinat pōt cōcedere com mendatitias.ar.lxxiij.di.c.ulti.sed tūc tm̄ pñt ab alio ep̄o or dinari q̃n per litteras sui ep̄i sit dimissus uel alius casus con currat in quo licite de iure ab alio ep̄o ordinet.⁊ ideo no.ꝙ nullus eps oꝫ ordinare clericū alterius ep̄i.⁊ si fecerit irritata

est eius ordinatio quo ad executores. si. ix. q. iij. ep̃m. nisi alius eps daret ei beneficiũ. nã tunc cũ rõne beneficij fiat de iurisdictione secũdi epi bñ põt ordinare cũ cũ etiã possit eũz iudicare. ix. q. iij. c. i. ꝛ. ij. j. de parroch. c. nullus. sed remanet de iurisdictione primi epi propter bñficiũ qđ ab eo hz nec amittit. sed cõtra. lxxi. di. c. i. ꝛ per totũ. ꝛ. lxxij. di. per totũ. so. illa. c loquunt qñ clericus a iurisdictione epi secũdi ex toto eximebatur a p̃mo. puta q habeat tale beneficiũ a p̃mo epo. uel qđ de iure uel cõsuetudine cũ alio beneficio possidere nõ poterat ꝛ idẽ est si beneficiũ qđ de secũdo sibi dat eo modo tale sit q eum primo possidere nõ possit. nã ꝛ h fuit intentio canonum illoꝝ qui clericũ alterius epi sine eius uoluntate sibi ex toto auferre non possit. sed si det ei p̃benda in sua iurisdictõe eũz ei h liceat nõ tollerando eũ primo epo. ut no. j. de p̃ben. cum iam. ꝛ per cõsequens exquo dat ei prebendã poterit eũ ordinare. licet sit curialius nõ ordinare sine licẽtia primi ordinatõis de abbatibus aũt an possint lr̃as dimissorias dar̃. dic ut no. s. de renũci. §. fi. sed qd dices de abbatibus exẽptis ꝛ alijs. ℞o. q ꝛ ipsi lr̃as dimissorias p̃nt cõcedere si ita sunt exempti q dioceſani nõ habent in clericis eoꝝ ordinatõem q rarissime concedit alicui. nã ꝛ tunc cũ in omnibus quo ad ordines ꝛ quo ad iurisdictionẽ pertinẽt ad exemptos. ꝛ per ꝓsequens lr̃as dimissorias cõcederent.

Ua nos duxit statuta. xcviij. di. per totũ. quiqz. ideo plura requirunt. quia sunt ignota. nam si esset vni notũ ipsi soli crederet. j. de proba. post cessi. lxxix. di. q̃uis. lxxi. di. extraneo. lxxij. di. per totũ. ꝛ idẽ etiã si per testes. ꝛ credere duos sufficere. j. e. tue. ꝛ credimus sufficẽ v. sigilla epoꝝ ignota. oportet tamẽ aliquã notitiaz haberi de sigillis uel de clericis saltẽ per famã. item h habet locuz in his ubi nullũ aut modicũ p̃iudiciũ alij generat. si aũt aliquã tulũ preiudiciũ magnũ generat nõ credit eis nisi per collationem sigilloꝝ. uel al̃ legitime ꝓbet. ar. in aut. de instru. cau. j. de fi. instr. c. ij. episcopoꝝ. nõ alioꝝ inferiorũ p̃latoꝝ. alijs etiã citra marinis dicis. obseruauđ. h. c. loquit in his q postulant recipi ut clerici in ordine suo. nam si tanq̃ uiatores petant recipi nõ sunt ita subtiliter examinãdi. xlij. di. quiescam. ꝛ permittẽdi sunt secreto celebrare. j. e. tue. de con. di. ij. nõ ꝓhibeant. vij. q. i. epi. in suspensione. i. in probatõe. nõ enĩ suspensi sunt neq̃ ab hoĩe neq̃ a iure. imo sine peccato possent celebrare dũmõ i loco essent ubi celebrare possent. sed plebes suspense. i. ꝓhibite sũt audire eoꝝ officia. si aũt diceret ipe suspensus uel a iudice uel a iure ꝛ celebret esset irregularis ꝛ solus papa posset dispensare cũ eo. xi. q. iij. si quis eps dã. in h enim casu põt dispensare eps. j. e. c. fi. dicimus ergo q cuz eo hoc casu poterit dispensare eps etiã si celebrauerit populo. lz non debuerit celebrare sine dispensatõne. simile dicimus licet quis deprehẽsus i publico crimĩe nõ debeat celebrare nisi cũ eo dispenset. tamẽ si celebrauerit nõ p̃cedẽte dispensatõe etiaz eps poterit sup hoc dispẽsare cũ ei ꝓhibitũ nõ inueniat. posset etiã dici q si h suspensus esset a iure q eps dispensare posset. ꝛ. c. si quis eps dãp. loquit tm̃ de suspensis ab hoĩe non a iure. de hoc tñ alibi plenius notabim. j. de cleri. ex. mi. si cele. de actibus. ff. nau. ca. sta. l. ulti. §. ac. inferioribus. no. non sufficit oñdere lr̃as q ordinatus sit in sacerdotẽ nisi hẽat lr̃as de quolibet ordine nisi forte qui ordinauit in sacerdotẽ sit tãte discretionis q p̃sumendũ sit de eo q non ordinasset euz nisi habuisset lr̃as ab eo qui ordinauit in diaconũ ꝛ ad alios ordines. ꝛ tunc nõ querã lr̃as sup diaconatũ. ar. j. c. prox. nec in alijs ordinibus. dispensari. i. prouideri ut celebrẽt in ordine suo ꝛ sit h sine dispẽsatõe solẽni. de qua dixi. s. de fil. pres. ueniens. uel dic q dispẽsatio necessaria est propter hoc q clericus ẽ ignotus ꝛ testimoniales lr̃e ignote. ꝛ hanc dispensationẽ nõ põt facere nisi eps. j. e. c. ulti. ꝛ hoc magis placet.

Ater quatuor. ꝛ. j. argumenta. sigilla. no. ordiator uel p̃ testes. j. e. uel per alia probabilia indicia ut quidã dicũt. ar. ij. q. vi. §. diffinitiua. §. nulli homini. j. de p̃sump. lr̃as. xxxij. q. i. dixit. xxvij. q. ij. non aliqua. ꝛ C. de rei uen. iudicia. nã cũ h non querat alterius patrimoniũ ꝛ in spiritualious sufficiat credere ꝛ al̃ sit bone uite ꝛ habeat. v. sigilla epoꝝ. licet ignota sint sigilla si aliqua notitia habeẽ p famã uel alio mõ uel de epis uel terris eoꝝ. licet al nõ sit sufficiens probatio. tñ p̃senti casu tales credere posse admitti. conuersatõ. imo utrũq; est necessariũ testimoniũ ordinũ susceptoruz ꝛ probatio uite. s. c. prox.

Ue. f. ꝛ j. canonica. de con. di. ij. tribus. ad omnes ordines. de hoc. s. e. c. i.

Enobis ꝓpo. clicos. ꝛ male ignotos ꝛ etiã p notos. sed ad celebrandũ bene posset eos admittẽ etiã sine licẽtia epi si eos plene nosceret nõ p lr̃as. q ꝛ solis epis est seruata h cognitio. instituere. h eis nõ licet. immo nec epo nisi habeat licentiã eius epi cuius clericus est. lxx. di. per totũ. inferioribus aũt prelatis etiã cũ licẽtia prioris p̃lati. non est licitũ aliquẽ instituere in ecclesia sua nisi p̃mo epo dioc̃esanus approbet ꝛ dispẽsat ut h expresse habeas. ꝛ. lxxij. di. ortamur. ꝛ h est ea rõne. quia alteri crederet aliquas lr̃as sufficientes que nõ essent. uel posset ille clericus habere alia impedimẽta sed nec admittere p̃nt ad celebrandũ pplo. lxxi. di. extraneo. sic nec eis licet dimissorias dare lr̃as sed epo tm̃. lxxij di. extraneo. j. de of. ar. significasti. quid dices de exẽptis an possint in suis ecclesijs aliquos recipe. ℞. q epus in psona sacerdotis recepti ab exẽptis põt aĩaduertere cũ in sua dioc̃. de linquat celebrando. vi. q. iij. placuit. C. ubi đ cri. agi. aut. qua in prouin. nisi forte ꝛ familiares exẽptoꝝ sint exẽpti. quia tenor p̃uilegij diligenter est obseruãdus. j. de p̃uil. porro. nõ erit ergo exẽptis licitũ aliquẽ clericũ recipere sine licentia epi dioc̃esani. sed si ipse eps maliciose differret suũ dare assensum ageret ad hoc corã supiore. ar. j. de iurepa. pasto. ꝛ potes dze q non est necesse epm suũ p̃stare assensũ sed tm̃ cognoscere đ lr̃is dimissorijs. postq̃ aũt ꝓnunciauerit eũ plene dimissũ. licitũ est exẽptis eũ accipe. ꝛ hoc est uerũ ubi loca exẽptoꝝ populũ hñt. al̃ enĩ pro se ꝛ suis locis exẽptis sine licentia epi licet eis accipe clericos dũmõ habeãt lr̃as dimissorias. nec ob. qđ dicit q rõe delicti possint in eos aĩaduertere interimit ei p̃ma quia nõ deliquit. uel dic q illud intelligit de nõ exẽptis spãli p̃uilegio. ex dispensatione. nõ põt epus dispensare in hoc q si non habet lr̃as dimissorias remaneat in ecclesia. sed in h dispẽsat quia exquo male institutus est in ecclesia debet eici. sed dispensat cũ eo q remaneat. sed nunqd est etiã necessaria dispẽsatio in his qui aliquo mõ contẽpto sunt electi uel post ap. ℞. nõ. quia ibi electio est canonica. licet posset cassari. sz h secus. ar. s. de elec. q sicut. ubi de hoc no. uel dic q h nõ recipit executionẽ institutõis sue nisi fuerit cũ eo dispensatũ. ix. q. ij. lugduñ. ꝛ h fere cũ primo idẽ est. uel melius q necessaria ẽ dispensatio. quia ignotus est. ut no. s. e. c. i. inno.

De officio archiđ. Rubrica.

Tarchidia. vicarinm. decr. huius ti. cõcedũt multa archidiaco. que alibi ꝓcedunt alijs dignitatibus ꝛ ecõuerso. quare dicendũ est c. istoꝝ ti. iccirco aliqñ cõcedere aliqua officia uni dignitati q̃ melius cõpeterẽt alij. quia illa dignitas ibi nõ est cui melius cõpeteret uel loqt̃ fm diuersas cõstitutões ꝛ cõsuetudines ꝛ diuersa loca q̃ multum ualent. imo ꝓualẽt in officijs. s. de cõsue. cũ oli. j. de excess. prela. ad h. h glo. ualet ad pñtez ti. ꝛ sequẽtes. de officijs ubi aũt ꝓria nõ probaret cõstitutio uel cõsuetudo ꝓscripta. staret his c. j. e. ut nr̃m. vicarius. q vicarius est ꝛ cognitionẽ ꝛ iurisdictionem ordinariã hz. C. de offi. iudi. l. i. j. de offi. vica. quia xxv. di. plectis. itẽ quia est vicarius per simplicẽ querimoniaz

audit epūs causas subditorū archidi. ⁊ absoluit excōicatos ab eo. ut no. j. de offi. ar. cū ab. q̄ nō pōt facere archiepūs in subditis suorū suffraganeorū. ij. q. iij. nullus p̄. honore. i. si gratiā ab alijs indebite. ⁊ etiā forte ab epīs. quia non sunt tm̄ vicarij sed certa dignitate potiunt̄ ut per totū ti. h̄ apparet. nec remoueri pñt ad libitū epī ne p uelle eorū officiuz exercere. ⁊ de hoc no. j. de offi. or. cū ab. sed ideo dicunt̄ archidi. ⁊ etiam alij in dignitatibus constituti vicarij. quia oia que exercēt ad epōs pertinēt. sed cōstituendo dignitates h̄ trāseunt nisi aliq̄ recipiant. tunc q̄ credimus eos posse vnde apparet q̄ custodiam uacantiū dignitatum tm̄ habent epī quo ad h̄ iura. ⁊ q̄ epī habent eorū electionē. ar. j. de instī. c. cū uenissent. j. ut ecc̄. be. ut nostrū. j. e. ad h̄. §. ulti. uel potius electio harū dignitatum uel pñtatio ptinet ad eū qui dotauit dignitatē. ecclesiasticorū. uirorū uel officiorum. delinquentiū. ar. q̄ archidia. habet curā aiarū. ar. cōtra. j. e. cū satis. circumeat. epūs si sanus est semel in anno uisitet ecclesias. x. q. i. epōs. decernimus sed si fuerit infirmus mittet pro se archid̄. uel aliū. ut. s. eisdez c. ⁊ hoc est uerū ubi epūs habet de cōsuetudine mittere quē uelit. uel ubi nō est archid̄. uel archid̄. habet de offi. ut pro epō uisitet ut h̄. q̄ aūt dicit h̄ de tertio in tertiū uisitatōnē faciendā intelligo ubi nō est necessitas. nā si necessitas esset. licet in cōtrariū cōsuetudo se haberet nō obstaret pscriptio uel cōsuetudo. j. de pscrip. cū ex offi. ⁊ si necessitas esset. pluries in anno uisitare pōt illā ecclesiā que uisitatione indiget non aliā. j. eo. mandamus. xvij. q. ult. uisitandi nō semel. uel dic q̄ de iure archid̄. nō habet uisitatōem nisi qñ epūs est impotens ut predictū est. ⁊ tunc nō nisi de tertio in tertiū annū ut h̄. nec est ꝓ. j. e. mandamus. q2 ibi erat cōsuetudo spālis ullius archid̄. q̄ omī anno uisitaret. monasteria aūt duplicē uisitationē habent quolibet anno. vnā ab epō. xviij. q. ult. nō semel. ⁊ aliā uisitationem generaliū. j. de sta. mo. in singulis. ⁊ c. se. itē dicūt quidam ⁊ in alijs ecclesijs vnā uisitationē habeat ordinariam archid̄. aliā dioc̄. corrigat. minora. maiora aūt referat ad epm̄ j. e. ad h̄. ⁊ est ar. q̄ exquo habet cohertionē q̄ possit excōicare uel ad minus interdicere. j. de offi. dele. ex litteris. ar. contra. j. e. cum satis.

Fficij vero.

Aque contra. ⁊. j. que collecta forte ad custodiendum. nā q2 ecclesia vnde erat archid̄. securiorē sacristiaz hēbat. alia ecclesia ibi sua ciminilia uel thesauros deposuere. ⁊ de custodia eorū oīum archid̄. debet reddē rōnem. uel ad officiū archid̄. pertinet ut diligentē curā habeat sup oēs platos ecclesiarū qualit̄ h̄ custodiāt. ⁊ si archid̄. in h̄ inueniat̄ negligens in h̄ ipse tenet̄. negligentia. prelatus enī qui sup h̄ habet officiū. s. sup custodia depositorū pstat dolū latā culpā. ⁊ leuē. C. de pi. tu. si res. C. ar. tu. qcqd. sz etiā de leuissima uidet̄ q̄ teneat̄. sed cōtra. quia depositarius nō tenet̄ nisi de dolo ⁊ lata. ff. de po. l. i. §. i. ⁊ l. q̄ nerua. nisi in certis casibus qui nominant̄. j. de po. c. ul. sed dic q̄ sicut ille qui accepit preciū pro deposito seruādo ut in eadē dec̄. dicit̄. tenet̄ de culpa. ita ⁊ qui dignitatē habet cui h̄ officiū est annexū ut h̄. cum plus sit habere dignitatē q̄ preciū. uel potes dicere q̄ h̄ ciminilia nō erāt deposita sed in cāz pignoris. uel alio modo erant accepta ab ecclesia uel epō ⁊ aput archid̄. gubernata.

Um satis sit consuetudinis. nō pscripte cū epūs bz in priuilegiū q̄ nullus platus sue dyoc̄. instituere debet pter ipsū. uel h̄ epūs hēbat ꝺ cōsuetudine pscripta. h̄ expositio necessaria est ſm b. qui dicit q̄ archid̄. de suo iure bz institutionē clericorū ⁊ curā aiarū. sed hug. h̄ negat. ⁊ tūc nō est necessariū h̄ exponi. s. nō pscripte. quia plana est lra ut iacet. curam. q2 nec habet nisi demandet̄ ab epō. xvi. q. vij. nullus. ar. ꝓtra. ś. e. c. i. sed b. dixit q̄ archid̄. bz curā aiarū. j. de offi. dele. sup. in fi. de pre. referēte. ⁊ rñdit huic. c. q̄ h̄ erat ꝓria spālis cōsuetudo q̄ maxie in iuribus archid̄. seruāda est. curam. melius distinguit̄ sic. cura aiarū dicit̄ stricte potestas ligandi ⁊ soluendi. s. in foro pniali. ⁊ h̄ in nullo platō ē nisi sit sacerdos ut probat̄. xxi. di. in nouo. j. de pe. ⁊ re. omis quā curā alius dare nō pōt q̄z sacerdos uel sacerdotis auctoritatem generali ⁊ spāli ut h̄. xvi. q. vij. nullus. de auct̄e generali intelligo. j. de offi. dele. sup eo. xxv. di. plectis. ⁊ tūc nō dicunt̄ ipsi dare. sz illi quorū auctas dat̄. ff. de admi. tu. ita. §. gessisse. q̄uis dici posset q̄ arch̄. ⁊ electi cōfirmati ⁊ alij hui⁹. q̄ q̄uis nō sint sacerdotes. tm̄ pñt dare ecclesias sacerdotibus. nec dat̄ curā aiarum. sed his cui dant qñ fuit factus sacerdos siml̄ cū ordine hāc potestatē ligādi ⁊ soluēdi accepit. lz nō in hos sb̄ditos quos mō dat archid̄. uel alius platus potestatē haberet anteq̄z p ipm̄ instituere⁊ in ecclesia que curā hz. sed officiū hui⁹. ptātis quā nō hēbat cōcedit. xvi. q. i. ecclesie. simil̄ ⁊ superiori. i. q. i. §. ex his uerbis aug. large dicit̄ cura ptās eicien di ⁊ recipiendi in ecclesiā corrigendi ⁊ puniendi excessus. xxi di. §. i. sub hac cura est excōicare interdicere uisitare ⁊c. talia q̄ sunt ad correptionē morū. s. de elec. duduz. ecclia ro. s. e. c. i. hanc curā pñt habere archid̄. ⁊ inferiores plati. ut ibi dicit̄ de utraq̄z istarū curarū intelligit̄. j. de pben. de multa. ecclesiā aūt uel pbendā cōferre archid̄. nō pōt. uel alius platus pter epm̄ xvi. q. vij. nullus. nisi h̄ ex cōsuetudine uel priuilegio hēat. tunc facit tanq̄z vicarius. j. de of. dele. sup eo. j. de instī. cū uenisset. s. e. c. i. innocen.

Rchid̄. sententiam excōicatōis. ⁊ h̄ est ius cōe in omnibus archid̄. ⁊ oībus platis. ar. xvi. q. ij. uisis. xxiij. q. iij. corripiant̄. ꝯ. ij. q. i. nemo. j. de offi. or. cū ab ecclesiarū. j. de ap. reph̄ēsibil̄. sed ista ⁊ oīa alia ꝓria intelligē ubi ꝓria obtinet cōsuetudo pscripta. melius credo ius cōe q̄ oēs hi plati habentes iurisdictionē ab epīs sint ordinarij. j. de excess. pla. ad h̄. ⁊ pñt excōicare subditos. j. de of. ordi. cū ab. nisi sint mulieres. j. de pe. noua. ⁊ c. q̄ dñt platos nō posse excōicare. intellige ubi cōtraria est cōsuetudo q̄ iurisdictōez tollit ⁊ tribuit. j. de excess. pre. ad h̄. C. de emanci. p. l. i. uel dic q̄ nō dz excōicare cū solēnitate q̄ est. xi. q. iij. dz. cū. c. se. de h̄ aūt nō dubitat̄ ab aliquo qn mīori excōicatōe possit excōicare uel interdicere sicut intelligunt ꝑma. c. q̄ dñt inferiores platos posse excōicare. itē dicim⁹ q̄ plati q̄ h̄nt tm̄ iurisdictionez a collegijs uel alijs q̄ epīs nō pñt excōicare. q2 hanc ptātem nō pōt cōcedere nisi epūs. xxiij. q. iij. corripiant̄. licet al iurisdictionē habeāt. ut no. j. de of. or. cū ab. nā q̄ nō h̄nt dare non pñt. i. q. vij. daybertū. nisi forte collegiū eligeret auct̄e epī ⁊ de iuribus epalibus aliq̄ haberet uel ab eo cōfirmaret. de h̄ no. j. de offi. ordi. quanto.

Andam⁹ quantū sepius. no. s. proxi.

D hoc nos dicim⁹ statuta. xxv. di. perlectis. impat. q̄liter sua officia expleāt. prochiaz. i. eoz qui per parrochias morant̄. s. e. c. i. audire. dicūt qdaz nō tm̄ diffinitē cū ei cōcessū nō sit. alij cōtradicūt. s. ⁊ q̄ diffinire debēt. ⁊ h̄ magis placet. ar. ff. ꝺ iudi. de q̄. itē qdā h̄ intelligūt tm̄ de prochialibus clericis. alij de ciuitatēsib⁹. ar. s. e. c. i. iurgia. ciuilia ⁊ si de crimine agit̄ ciuilit̄. ꝓstitutionē. s. e. c. i. vicari⁹. j. de of. vica. c. ij. clemētis. xciij. di. ꝺyaconi. pspiciēs. i. inquirens nō vniuersaliter uisitādo. sed tm̄ loca uel psonas de quibus est infamia. de h̄ no. s. e. c. i. corrigat. uerbis monitionibus ⁊ pceptis. penā aūt pro delicto nō pōt imponere sine epō. j. de of. custo. c. i. ar. j. de of. archi. c. ij. ⁊ ult. si qs tam diceret q̄ modicā penā sibi iponere posset uel suspensionē ad modicū tps forte nō peccaret. ardua. ut si exigat depositōem clerici uel etiā suspensionē ppetuā uel etiā multū diutinā cum enī h̄ sine caplo facere nō possit epūs. j. de excess. pla. c. i. absurdū est dre q̄ archid̄. ea possit. idē est ⁊ si expediret facere vnionem eccīarū uel diuisionē. s. q2 nō fieret sine epō. j. de excess. p. sicut. ij. imo oēs accusatōes criminales nō solū clericorū in sacris positorū. sed in minoribus ordi. audirēt epī nō archidi. xv. q. iij. fel. si aūt epūs nullius ⁊ etiā laicorū. j. de of. or. c. i. itez cās matrimoniales. j. de consan. ⁊ affi. ex lris. §. ulti. itē omīa

negocia ubi exigit dispensatio. ut no. j. de eo qui fur. or. c. ij. item ea que nō licet epō facere sine cōsensu capituli. uel capi/tulo sine consensu epi. ut est collatio pbendaruz ⁊ multa alia que continent. j. sub titul. de his que fiūt ab epo. sine cōsen. c. ea. ⁊. C. de his que fi. a ma. par. ca. c. ij. ⁊ ubi specialis auctas epi requirit sicut in alienatōibus. xij. q. ij. sine except. x. q. ij. h ius. xvij. q. iij. in venditionibus. itē in monasterijs nō habēt iurisdictionē conceptionē uel reformationē nisi consuetudo h eis tribuat. j. e. dilecto. ul' posset etiā dici q compandus sit d'/fensor ciuitatis ut usq ad. ccc. aureos audiat cās ciuiles etiā de minoribus ⁊ in maioribus criminibus possit clericū reum capere ⁊ cū ad epm mittere ⁊ modicā multā indicer ⁊ etiā de ricis qui sunt de sua iurisdictōe possunt pstare auctem in ad/opt. emanci. ⁊ testamētorū ⁊ donationū insinuationib' ⁊ mā/missionibus quas faciūt nō noīe ecclesie sed proprio. aut. de defen. ciui. §. iudicare. usq in fi. in eo tm nō cōparat ei ut qdā dicunt q ratione delicti uel cōtractus sub eo aliquis cōuenia/tur cū nō habēt territorū. ut no. j. de fo. cōpe. cum contingat. eadem ⁊ que h dico in archidi. intelligo ⁊ in alijs minoribus plat̄is ordinarijs q uel de iure suo uel de ꝓsuetudine habent iurisdictionē. h nō placet nec sunt cōparandi defensoribus ci/ui. quia nō sunt ordinate dignitates ecclesiastice fm iura ci/ulia. sed fm cōstitutiones ecclesiasticas ⁊ fm illas debēt exer/cere iurisdictōez ⁊ nō fm ciuiles. alia. ut. j. e. ut nim. bñficijs collatis ab epo uel cōfirmatis. si enim ad aliū pertinet collatō uel cōfirmatio tunc nō pertinet ad archid'. institutio. archid. nō ergo uidet puniendus eps si promotus sit indignus. ar. liij. di. si seruus. sed h ideo est. quia eps tenet d' facto archid'. sicut exercitor de facto magistri. ff. d' exerci. l. i. §. magistrū. nisi cōmunis opinio esset pro bonitate archid'. j. de pig. significan/te. oibus. lxv. di. eps. C. de auc. pre. l. ulti. item h habes q de consensu archid'. debent instituī ⁊ destituī decani rurales. ⁊ h est ea ratione. quia cū archid'. debeat habere curā parrochie. s. c. i. ⁊ decanus qui h suppleat uices eius. j. de offi. archipr. c. ult. nō debet absq eius cōsensu instituī uel destituī. ⁊ idē in epo. ⁊ loquit h. c. fm consuetudinē. quia ubi nō esset cōsuetu/do secus esset. ab oibus. melius intelligit h decre. de quibus/dam decimis que in aliquib' partibus francie cōstituunt ad faciendū quedā officia que cōmuniter pertinent ad epm ⁊ ar/chid'. nec instituunt in aliqua ecclesia nec cōfirmant. sed quasi ministeriales ⁊ officiales sunt utriusq ⁊ pro magna parte nō constituunt perpetuo ⁊ ideo dicit h ,p tpe. i. ad tēpus. eligen/dus. omia que circa electionē hmōi personarū uel cōfirmatō/nem aget eps faciet cōiter cū archid'. sed si discrepant cum ma/ior ⁊ principalior sit auctoritas epi ⁊ archid'. tū uicariā digni/tatem habeat credimus ualere q d' facit eps. si tm archid'. uide/ret indignū instituī posset pro iure suo appellare. uel al' cōten/dere. alij tamen contradicūt scilicet q non ualeret quod facit episcopus siue archidiaconus ul' ecōuerso. nisi consuetudo se in cōtrarium habeat.

Ignificasti ⁊ j. archid'. lxviij. di. q uis. lxij. di. ex/neo. de con. di. v. non oportet. litteras. s. q ab alio epo ordinetur. eis. clericis.

Tnostrum ex officio. i. constitutione. officium s. e. ad hoc.

Jlectus fil'. ⁊ j. quedā alia. no. q facta mentione de procuratoribus sub clausula generali adiecta cō/prehendunt iurisdictio conceptio ⁊ cōfirmatio tanq paria. quia cum unū debetur ⁊ aliud. uel dic non cōpreben/di tanq paria. quia paria nō sunt sed maiora. sed cōpreben/duntur tanq expressa per illam adiectionē. ⁊ quedaz alia ad ipsum ratione archidiaco. spectantia. propter hanc enim clau/sulam de omnibus siue minoribus siue maioribus agere po/test dūmodo de iure ad archidiaco. spectent. etiam idem dice/rem si diceret ⁊ rebus alijs ad eum ratione hereditatis spectā/tibus quasi de maioribus q expressa sunt agere potest dum modo ad hereditatē spectent. posset tamē rūderi his decre. si quis uellet dicere contrariuz q ideo fuit admissa hec petitio. quia non fuit contra eam exceptū. al' secus. s. de rescrip. sedes ex ratione. scdm petitionē istam uidet q etiam si de consue/tudine h iura habere debent in predicto monasterio. nihilo/minus absoluendū erat monasteriū. quia non ratione archi/diac. sed consuetudine debebant. ⁊ non debet quis condem/nari nisi actor probet ex ea causa sibi deberi ex qua petijt. ut no. j. de offi. ordi. conquerente. sed respondeo sub his uerbis ratione archid'. uel ad eius archid'. spectantibus cōprehendū/tur non solum iura que debent ex iure uel priuilegio. sed etiā que debentur ex cōsuetudine. j. de prescrip. auditis. petijt. cō/fessoriam intentando. si tamē. per h uidebatur sibi licet er/raret q suam intentionē fundasset. j. de relig. domi. cum ue/nerabilis. j. de capel. mo. dilec. xvi. q. vij. oms. nam licet mo/nasteria quo ad legem iuris subsint episcopo que cōsistit in i/stitut. personarū in cobertione criminosorū in collatione sa/cramentorū. xvij. q. ij. hoc iure cognouimus. xvi. q. i. mona/steria. non tamē archidiacoñ. sed sicut ex hoc capitulo apparet q d' est no. dignū. h non extendit ad archidiaco. quia nisi pro bauerit consuetudinē archidiaco. non exercebit legē iurisdi/ctionis in monasterijs. soli enim episcopi hoc habent in mo/nasterijs. videlicet. ecce iurisdictio. ⁊ eius. ecce conceptio. so/lent. nam cōsuetudo in iurisdictione ualet. C. de emanci. l. iij. j. de excessi. prela. ad h. salue. licet episcopo teneantur obedi/re in multis cōtra regulam. tamē per sedē apo. confirmatam nunq ut hic. xvi. q. i. qui pure. al' uō. ⁊. c. cum pro utili. secus si sedes apostolica eam nō approbasset. conuenīri. iniusta ui detur petitio. quia epus potest etiā inuito subdito aliquādo cognoscere de causis ad eius iurisdictionem spectantibus. ut no. j. de offi. ordi. cum ab. imo quidā dicunt q potest ab eis aduocare iurisdictionem. arg. ff. de iudi. iudiciū. h non credo ut expresse uidet dicere. aut. de defen. ciui. §. interim. in fi. col/la. iij. l. iudicium loquitur quādo in ea iurisdictione quaz ex/ercet minor iudex. superior iudex habet maius imperium. q tm in defectum superioris iudicis deuoluit iurisdictio ad in/feriorem. C. de iudi. l. cum speciali. C. de fabri. l. si quis. quia tunc si inferior uellet cognoscere superior posset prohibere. ul' potest intelligi preallegata. l. iudicium q superior qui habet maius imperium in ipsa iurisdictione potest prohibere infe/rioribus ne procedant si sunt sui officiales uel uicarij. ⁊ scdm hoc cum archidiaconi ⁊ archipresbyteri dicantur uicarij epi/scoporum ⁊ episcopi dicantur in eos sua onera partiri. s. eo. c. i. ⁊ j. de offi. archipres. c. fi. eis poterit prohiberi per episco/pos. archiepiscopi autem ⁊ etiam presides prouinciarum uel etiam legati non poterunt prohibere inferioribus episcopis uel alijs qui habeant ita plenam iurisdictionem in suos sub/ditos sicut ipsi legati. licet ipsi legati maiori dignitate preemi/nent quin suam iurisdictionem exerceant. illud bene fatemur q possunt audire querimonias omnium qui ad eos uadūt. j. de offi. lega. c. i. conuenīri. ad hanc questionem non r̄n. ⁊ hoc ideo quia petitio fuit iniusta cum licitum sit inter par/tes conuenire ut sub non suo iudice litigaretur. ff. de iurisdi. omni. iudic. si conuenerit. immo etiam sufficit si non excipi/ant ⁊ hoc ipso consentire uidetur ⁊ tenet quod facit alius iu/dex. ff. de iudi. l. i. ⁊. ij. in principio. Quidam tamen respon/dent hic non esse admittendam petitionem propter fraudem fiebat enim ut sic subtraberetur iurisdictio eius scilicet archi/diaconi. arg. ff. de dolo. cum quis. ff. de aqua pluuia. arcen. l. i. ⁊. l. deniq. uel propter consuetudinem. alij dicunt q pro/pter hoc nō respondēt huic qōni. quia in h monasterium nō peccabat. alij tamen dicunt q sub illo uerbo quod sequitur

Astoralis officij. ꝛ. ĵ. a lege. C. de iudi. a iudice. ff. de of. p̄to. sepe. s̄. c. pxi. exhonorate. hic videt q̄ dele. ñ possit ꝓmittere cāz nisi iusta cā subsit. ar. s̄. e. si. p. s̄. ꝺ̄ rescrip. scisscitatus. ff. ꝺ̄ iudi. l. vl. ĵ. de testi. ĩ noie q̄ falsum ẽ. qa cū de iur̄ bñficio h̄ habeat ꝓmittere pōt. ff. de of. eⁱ cui mā. l. i. s̄. e. c. pxi. ꝛ. ĵ. c. si. nec videt statī credenduz ei cū dicit nō se posse ītereſſe. ff. de ua. mu. l. i. ꝛ. l. p̄tor. p̄terea semp p̄sumendū est bonū ꝛ eū uerū dicere nisi ꝓbet ꝯriuz. ĵ. de reg. iu. infirmus. ꝛ. c. estote. ff. ꝺ̄ reg. iu. semp in dubijs. s̄. de scruti. c. i. ĵ. de uer. sig. dudū. ff. de ꝓba. quotiēs. q dolū. ar. ꝯ. s̄. de re iudi. cū sup. Jtē hoc est dignū nō. q̄ dele. ñ po test cogere subdeg. qñ malitioſe se exhonerat ꝛ si uelit cogere iusta ē appellatio eⁱ. ꝛ h̄ ubi ꝓstat de malitia. si nō ꝓstat ñ p̄ sumit. ut. s̄. dixi in gl. hinc. renitentē. etiā si sit alterius foꝛi. C. q. p̄ sua iurisl. l. i. ff. ꝺ̄ munꝰ. ꝛ ho. muner̄. §. iudicādi. nisi ad uocatⁱ q alibi q̄z ī foꝛo suo ñ pōt cogi dele. C. ꝺ̄ aduo. di. iu. sancim⁹. in fi. ꝛ h̄ in dele. oꝛdinarⁱ aūt nō pōt ad h̄ cogerī ho minē alterⁱ foꝛi. ff. ꝺ̄ iurisl. om. iu. l. vl. ff. ꝺ̄ tu. ꝛ cu. dā. l. i. ĵ. de of. oꝛ. pasto. in p̄n. cohertionē. ff. ꝺ̄ of. eⁱ cui mā. l. vlti. ĵ. c. pxi. dignitati. s̄. e. sane. l. di. ꝓtumaces. xvi. di. cū beatus. ĵ. de ma. ꝛ obe. p̄ tuas. superioꝛ. s̄. c. pxi. punire. no. q̄ dele. pōt mulctare. ĵ. c. vl. s̄. e. p̄terea. ff. ꝺ̄ iudi. lōgius. appellatū. idest sine cā. h̄ ñ placz. qꝛ etiaz sine cā h̄ pōt. ut diximus ī gl. hinc videt. sz necessariū ad h̄ est ut ꝓmittere nō possit eⁱ ma litiā apparere. puta qꝛ alij subdele. timēt ꝓcedere ꝯ aliquem potētez. uel alij iudices ñ sunt periti. ad mandatū. ad h̄ re spōdendū est q̄ nō. qꝛ nō hz imperiū par in parē. s̄. ꝺ̄ elec. i notuit. sz ipse mādato iur̄ abstinere ꝺz ne in cā ꝓcedat ut h̄. alij tñ dicūt q̄ mādare p̄sit secūdi p̄ris q̄ nō exequāt. ar. s̄. ꝺ̄ rescrip. dil. fil. J. Sz q̄res qūo ergo ꝓcedet iudex ap. scōm p̄mā. R̄ñ. citabit ꝛ ꝓgnoscz de meritis ap. ut no. in gl. q̄ in cipit mr̄. sz dicas eadē rōe ꝛ iudex a quo appellatuz est cita bit. rñ. falsuz est. qꝛ eoꝝ iurisdictio reuocata ē. ut h̄. C. de exe. tu. sz si ut ꝓponis. suspendatur. mirū uideī q̄ hic ꝺ̄ cuz si appel. ĩterposita est a sñia diffinitiua nedū q̄ aduenientibus lr̄is debeat cessare ab executione. sed nec ꝺz incipere exequi sñiaz etiā añq̄z ueniāt lr̄e ap. ij. q. vi. appellatōe. ff. nihil īno. ap. pē. l. i. C. de ap. appellationē. īmo plus videt q̄ h̄ ipso q̄ nō est r̄cepta a iudice a quo appellaī etiā si alr̄ recipiēda a iu dice ap. nō erat: recipiī. ff. ꝺ̄ ap. re. si cuius. arg. C. de ap. si ap pellatiōez. pōt tñ dici q̄ ꝺ̄ nō recepta. qꝛ nō dedit apostolos uel qꝛ fecit aliqd in p̄iudiciū appellatiōis ipsaz exeq̄ndo uel alio mō. īmo plus videt q̄ si etiam nō fuerit accepta ap. i. ap bꝛota a iudice a quo appellaī oīa tñ debēt stare in eodē sta tu. ꝛ iudex scribet supiozibus q̄re nō recepit. ff. de ap. re. sciēꝺ̄ p̄terea qd est q̄ hic dicit ex certa sciētia ꝓmittimus. si intelli gis q̄ uere ꝓgnouit eū bñ appellasse. q̄re postea seq̄t donec appellatiōis merita pleni⁹ sint discussa. ꝛ p̄terea q̄re ñ sñiaret ꝛ daret laboꝝē p̄tibus ꝯ illud q̄ ē. ff. de iudi. de q̄ re. ĵ. ꝺ̄ do. ꝛ ꝓtu. finē. Ad h̄ ita rñ. q̄ siue iudex recipiat appellatōz siue nō semp tñ supsedere ꝺz executiōi si certuz est q̄ tenet ap. uel dubiū est de iure uel de fcō sit iusta ap. nec ne. ꝛ ita intelligit ff. de ap. re. sciendū. ꝛ oēs alie leges q̄ dicūt nihil īno. ap. pē. ꝛ sic pōt intelligi. l. illa si cui⁹. ꝛ sic ītellige. C. de ap. a ꝓcōsuli bus. ꝛ. l. qñ iudex. ubi ꝺ̄ q̄ puniunt iudices q nō deferunt ap. sz si nō sit dubiū sed certū ap. esse iniustā exequet sñiaz iu dex. qd. n. si qs ꝓfessus ꝛ ꝓuictus sit de crimīe. qd si sit insig nis latro seditioſus. qd si sine ulla cā appellaret ne scripti⁹ be res in possessiōz mittaī. uel testamētū aperiaī ꝛ nullā cām as signat sue ap. uel si appellauerit ī casib⁹ in qb⁹ ꝓhibite sūt ap. uel añ sñiaz nec cām ap. supposuerit. ff. de iuſ. rup. te. si quis §. hi q. ꝛ §. q tñ. ff. de ap. ꝓstōnes. C. quo. ap. nō re. per totū. auten. ut nul. iu. §. illas. ꝛ §. sup h̄. Sz ꝺices cū ꝓgnitio ista an ap. sit recipiēda nec ne ptineat ad iudicem appellationis qūo pōt esse certū eā nō recipiendā. ff. ꝺ̄ ad. tu. cirogꝛaphis. in fi. ff. de ap. a ꝓcon. ff. nihil īno. l. i. R̄ñ. nō fieri notuz per cause ꝓgnitiōz sz p̄ euidentiam facti sup qūo iudicatū est. uel qꝛ ibi appel. ꝓhibet a iure ut dictū est. uel qꝛ cām ñ assignat añ sñiaz. ꝛ sic in oīb⁹ his pōt dici notoꝝū iur̄. uel qꝛ nō expꝛi mit cāz ap. in casib⁹ in qbus ꝓhibita est ap. ꝛ istis casibus pōt loq̄ iste. §. uel dic q̄ hec decre. obtinz ubi est ap. re. secus si nō est re. ap. ꝛ pōt h̄ esse effectus illⁱ clausule ap. re. qꝛ pote rit exequi sñiaz sz sit appellatū sine metu pene. secus āt si nō eēt ibi cīa illa uerū tñ ꝛ fm p̄mā opi. ꝛ fm secundā si ex cer ta sciētia dñs papa scripserit sup appel. ꝛ fecerit mentiōz qūo appellauit ī casib⁹ in qbus ius ꝓhibet appel. nec cāz assigna uit. uel fm alios fecit mentiōz qualit̄ remota erat ap. ꝛ tñ pa pa ex certa sciētia ꝓtulit ei lr̄as forte aliqd secretū sciēs q̄ nesci bat iudex. s̄. ꝺ̄ eta. ꝛ q̄li. ad aures. in h̄ casu iudex delegaⁱ a quo appellaī supsedebit executiōi ut h̄. uel dic melⁱ sufficere mentiōz fieri de ap. ĩterposita. ꝛ postq̄z tales lr̄e fuerūt iudici p̄tate siue notoꝝum sit ap. nō tenere siue nō iudex tñ a quo appellatū est ñ ꝓcedet. s̄. ꝺ̄ rescrip. dil. fi. J. ĵ. de resti. spo. au dita. ī fi. supꝛadcā aūt h̄. s. in hac gl. h̄ locū añq̄z appellatio nis lr̄e iudici p̄tenī. ꝛ hz hoc locū in ap. q̄litercūq̄z ap. recep ta ē. Jn alio āt iferioꝝ oꝛdinario secⁱ. qꝛ ꝓpter eius rescripti onē iferioꝝ oꝛdinarⁱ nō dimittet exeq̄ sñiaz ubi notū ē nullā esse appel. nā cū supioꝝ iudex nō hz iurisditiōez in subditos suffraganei nisi qñ est appellatū. ꝛ h̄ appel. sit nulla in h̄ casu nullā hēbit iurisditiōz. sz hoc plenⁱ no. ĵ. ꝺ̄ ap. romana. ecclē obiectiōes ꝛ rñsiones debēt fieri ꝛ si appellatū sit añ sñiam a grauamīe. ꝛ debes scire q̄ h̄ ꝓgnitio an sit recipiēda ap. nec ne p̄cedit ꝓgnitiōz illā. s. si sit iusta uel iniusta ap. ꝛ pōt fieri h̄ ꝓgnitio etiā pte abñte. ff. de admi. tu. cirogꝛa. §. vlti. ff. ꝺ̄ ap. re. si cuⁱ. ff. nihil īno. ap. pē. l. i. suspendatur. si āt obijciatur ab aduersario uel iudice ꝯ lr̄as sup ap. ipetratas q̄ non fuit appellatū tñ supsedē ꝺz executiōi. ꝛ h̄ ꝓbo qꝛ alⁱs icōueniēs seq̄ret. vbi gr̄a. pnūciabit̄ appellatū ergo totuz. ꝛ ēt executio cassabit̄ in dubio ergo euētus litis nihil īnouabit̄. ar. ff. ap. pē. ni. īno. l. i. Jt̄ h̄ q mādat sñiaz executiōi ipedit iurisditōz iudicis ap. si. n. iudicauerit appel. iustā ꝛ sñiaz iniustā inueni et ꝛ sñia sua effectu frustrabit̄ tanq̄z q̄ est executiōi mādata. ꝛ videt q̄ possit p̄cipere p̄io iudici q̄ nō ꝓcedat ꝛ si ꝓcesserit pōt eū punire qꝛ ipedit iurisditōz suā. ff. si qs ius di. l. i. s̄. e. c. i. ar. s̄. ꝺ̄ rescrip. dilectⁱ. ꝛ idē videt ꝛ si diceī nō appellatuz. ĵ. x. dies. Jtez si ꝺ̄ q̄ nullā cām expssit sue ap. ꝛ hec ꝛ consi milia sunt q̄ uertunt in q̄stiōe qñ q̄rit an sit recipiēda ap. nec ne pōt dici q̄ hec q̄stio ꝓgnosci pōt p̄ iudicē a quo appellaī ꝛ ñ fit cū solēnitate hec ꝓgnitio sz ex ipsis actis iudex cogno scit ꝛ recipit ap. uel respuit. ꝛ videt etiā q̄ sup h̄ possit iterloq dicēdo nō est tua ap. recipiēda sz ꝺ̄ hoc ipso q̄ret iudex ap pellatiōis si tñ dubitaī int̄ ptes. nec obstabit iterlocutio fcā a p̄io iudice a quo ē appellatū cū exquo appellatū erat ab eo nō p̄iudicat appellāti. ꝛ qcqd facit in p̄iudiciū appellant̄. ut potes dicere q̄ si interloq̄t sup h̄ ptibus uocatis ꝛ p̄ntibus bñ p̄iudicat nisi iterū appellet cū sup h̄ habeat ꝓgnoscē. Sz obijcies nōne sic stādo coꝝā iudice a quo appellauit videt re nūciare ꝓxi appellatiōi. R̄ñ. nō qꝛ ꝓsecutm̄ est ꝓxis ap. sic recipe terminuz ad ꝓsequendaz appel. ꝛ aplos. ꝛ multa alia talia sunt p̄ que nō renūciaī ap. ĵ. de ap. psonas. ꝛ. c. sepe. ij. q. vi. ap. qdā tñ dicūt hec oīa tm̄ ingrenda a iudice appella. alijs videt melⁱ q̄ q̄cunq̄z p̄dictarū exceptionū ꝓponaī. uel alia ꝓsimilis. s. p̄ quā ꝺ̄ cām nō delatā ad supioꝝē p̄ ap. iu dex a quo appellatū est ꝓpter hoc nō tardabit executōz nec iudex ap. iudici uel pti p̄cipiet q̄ nō exequaī sñiam. qꝛ quo usq̄z cōstat eū esse iudicē de alijs nihil p̄cipe ꝺz. s̄. ꝺ̄ rescrip. dilec. ī fi. nec ob. ff. ni. īno. ap. pē. l. i. aī. ij. ubi ꝺ̄ q̄ q̄ꝺiu du bitaī uel q̄rit an ap. sit recipiēde uel nō nil īnouandū. qa hic nō q̄rit an ap. sit recipiēda uel nō sz an cā sit delata p̄ appel. q̄ idē est ac si q̄reret an sit appellatū. ad h̄. ĵ. de ap. ut debit⁹. ubi ꝺ̄ q̄ iudex ap. tūc demū ꝓcedet ad ꝓgnoscendū de ap. si coꝝā iudice a quo appellatū est ꝓpositā fuerit iusta cā ap.

q̃ſi dicat p̃mo ꝓgnoſcendū eſt an appel. ualeat. de hoc enim
bñ eſt ſua ꝓgnitio. ff. ꝺ iudi. ſi qs ex. bñ tñ fatemur q᷑ hec co
gnitio an iuſta uel ꝓbabilis ſit cā ap. nec ne uenit in illā cog
nitiõz an recipiēda ſit illa ap. nõ illa an ſit iudex in cā ap. et
tūc forte bñ interi, phibebit executõez. ff. ap. pē. l. i. ſed illa ex
ceptio q᷑ nullam cām p̃fixit ſue ap. ptinet ad aliam ꝓgnitõez
an ſit iudex in cā appel. alij ⁊. ⁊ breuit̃ dicim᷒ q᷑ iudex ap. ñ
ꝺz uetare ꝓri iudici executõz niſi ptiꝺ᷒ uocatis ⁊ p̃miſſa ſũ
maria ꝓgnitõe q᷑ ex eo ꝓbat̃ q᷑ in multis cauſ̃ põt exeq. ff. de
ap. re. l. ij. ⁊ p totũ. C. quo. ap. ñ re. p totũ. iudex tñ a quo ap
pellatũ eſt bñ facit ſi abſtinz ſemp exquo ĩcipit ꝓgnoſcere an
ap. ſit recipiēda. ff. ap. pē. l. i. niſi in caſib᷒ exp̃ſſis. ff. ꝺ ap. re.
l. fi. ⁊ h uera ſunt ſiue ad papā appellet̃ ſiue ad aliũ. Jtē ſiue
cora dele. a papa ſiue cora alio hec ꝓponant̃. in ꝓgnitõe aũt
illi᷒ q̃ſtionis utrũ ſit iuſta ap. nec ne p̃dicta nõ q̃rent̃ ſz tm̃ in
appel. añ ſniaz an iuſta ſit cā ap. ⁊ uera q̃ eſt, ꝓpoſita. ſ. ꝺ ap.
ut debit᷒. in ap. poſt ſniaz an ſit iniuſta ſnīa. ij. q. vi. §. vlti. ⁊ ꝺ
hoc ñ ꝓgnoſcit̃ niſi a iudice ap. Jtē no. q᷑ aliq̃ñ põt iudex a
quo appellat̃ ſine culpa ⁊ pena nõ recipe appel. ⁊ tñ tunc nõ
exeq̃t̃ ſniaz tūc. ſ. q̃ñ nõ eſt certũ iniuſtam ap. eſſe iudex tñ ue
hemēter credat eā iniuſtā. ⁊ ſm hoc itelligit̃. ff. de ap. re. l. ſci
endū. ⁊ ĩ uſto caſu tñ nõ exequet̃ ſniam lz ap. nõ recipiat. qa ĩ
p̃dicto caſu nihil interi inouanduz eſt. Sz op. nõne eo ipſo
q᷑ ĩferior ñ recipit ap. ſupior ꝺz admittē. ſ. ꝺ ap. c. ſicut. Rñ.
⁊ h uerũ eſt ſi iudex a quo appellat̃ nullã ſui excuſatõz aſſig
nat q̃re appel. nõ recipit. nec eſt certũ eã ap. iniuſtã ꝺz iudici
ad quē appellatũ eſt certã excuſatõz ſcribere q̃re nõ recipit. ff
de ap. re. ſciendū. uel h q᷑ põt eſſe q᷑ ñ recipit ap. i. ñ appella
bit ⁊ tñ eã exeq̃t̃ ſniaz. ⁊ ſic itelligit̃. uel põt eē q᷑ eā nõ recipit
qz eā exequit̃. h plenᷣ habes in tex. ⁊ in gl. ſ. de ap. romana
§. ſi vo uocat̃, donec. lau. dixit q᷑ p̃mi iudices exeq̃nt̃ ſniam
ſi a iudicib᷒ appel. eorũ ſnīa fuerit ꝓfirmata. ar. ff. ꝺ admi. tu.
cirogra. §. e. inſinuāte. i fi. ſ. de ap. cū in eccl̃ia. ut debit᷒. in fi.
⁊ hic ſo. ⁊ vin. ꝺriũ dixerũt. ſ. q᷑ ſcꝺi mandabũt executiõi. qa
certa ſcīētia p̃ncipis facit expirar̃ iuriſditõz. §. ꝺ reſcrip. ceteꝝ
p̃terea ſi iudicet̃ caſſarēt p̃mā ſniaz poſſent ꝓgnoſcē de nouo
uel a p̃n. C. de re. cū generalit̃. §. ⁊ ſi iudex. p̃terea p̃nt addet̃
ſnīe ⁊ corrigere eā. ſ. ꝺ teſta. raynu. auten. de ſanc. epi. §. ſi qs
ꝑ aliquē. ff. ad tre. ſi q᷑ p̃mo. C. de epi. au. ſi qs liti. ſ. ꝺ in ĩte
re. ex lr̃is. ĩ fi. ff. de his q no. iſa. furti. in p̃nc̃. ergo opz ſcꝺos
ſniaz mādare executiõi. qz p̃mi i eo q᷑ additũ ē q̃uo executio
ni mādabũt cū ipſi nõ iudicauerũt de eo. ꝓgnitio. ſ. utrũ ſit
iuſta ea᷒ ſnīa. ff. ꝺ iudi. ſi p̃toz. ſz de ueritate p̃cū ingret. xxv. q
ij. p̃ſcriptõz. ſz etiā ſi ꝓponeret p falſa inſtr̃a latā. alij ꝑ. de h
no. ſ. c. cū ĩ iur̃. ⁊ ꝺ re iu. decetero. iniuſtã. i executoꝝb᷒ crimi
naliũ cāruz ſi ſciret q̃ꝗ iniuſte dānatũ nõ ꝓſulerē ei q᷑ in p
ſonā ꝓdēnati penā ĩponeret. lz alij ꝑdicāt. ar. xxiij. q. v. cū mi
niſter. iniuſtã. uel ex cā uel ex aio. ſed tñ eſt iuſta ex ordine.
⁊ in rē trāſit iudicatā. nā lz mādatũ ſit iniquũ eſt tñ iuſtũ. i. ꝺ
rigore iuris ĩtroductũ ut executiõi mandet̃. C. ut li. pē. l. vlti.
ſpōtanea. n. omiſſio appel. purgat turpitudinē ſnīe. Sz op.
appellauit iterũ ⁊ iterũ ⁊ ſemp iniquā portauit ſniaz. h ñ põt
dici q᷑ omiſſio appel. purgauerit turpitudinē ſnīe. qz libēter
appellaſſz niſi qz nõ licz iterũ appellare. C. ne. li. iui. l. i. ſz cer
te ⁊ h eſt de rigore iuris introductũ eſt ut ſit aliqs litũ finis.
põt tñ q̃ri de iudice. inſti. de ob. q̃ ex q̃ſi ꝺeli. in p̃n. ſic ē ⁊ p̃
ſcriptio iniq̃ ⁊ tñ iuſta. qz a iure iducta. arg. tñ ꝑria ſunt. l. di.
ſi qs ꝓpo. xi. q. iij. nõ ſemp. xxij. q. i. qd culpat̃. ſz illa habēt
locũ ex iudiciũ in p̃ceptis iniqs ⁊ iniuſtis. ſi ãt ſnīa ſit iuſta.
qz lata a nõ ſuo iudice. uel ſi p falſas lr̃as uel alias ſubiaceat
retractioni per ap. in inte. reſt. uel ſupplicatiõe nõ exeq̃t̃ ſupe
rior uel par ſnīam. ff. de iudi. ſi p̃toz. ff. de cõ. c. d. l. ij. ſ. de re
iudi. tenor. C. ap. pē. ni. ino. p totũ. C. pen. c. ma. l. i. C. ꝺ p̃ci. ĩ
pe. of. auten. q̃ ſuppli. attēta tñ diſtinctiõe illi᷒ auten. ſ. c. pri.
hic adde q̃ no. ſ. e. cū ĩ iur̃. a rege. xvij. di. ſi ep̃s. puniat. ad
intereſſe ſi agat̃ ex edictis. ne vis ſi. ei q ad iu. ue. ⁊ de eo per
quē ſa. l. vlti. ff. ne quis eũ. iu. ex. ſi per alium. ſz certe hoc mõ
nõ puniet. qz iſte actiões intētabunt̃ cora iudice ordi. nõ enī
ſunt delegato ꝓmiſſe. ſ. e. cū oliz. dilec. ſz id facit ſine quo nõ
põt ſuā iuriſditõz pficere. qz hunc doloſum mulctabit. C. de
ſportul. l. ij. §. e. p̃terea. ⁊ no. §. e. c. i. tu dic ⁊ melius q᷑ iſtis e
dictis nõ tenet̃ ps que ꝓcurat malitioſe abũtiaz iudicis. ſed
q̃ vi eximit partē. uel cuius dolo factũ eſt q᷑ pars non ſiſtat.
ap. re. Sz nõne hoc põt. ſ. ꝓmittere ap. re. ex ſupiori decre.
cū ſit auditor. Rñ. ñ niſi eēt datũ de cõi ꝓſenſu. uel iſte poti᷒
dicēꝺ᷒ eſt iudex q̃ auditor. qz a iure hz. vñ alꝭ niſi in h caſu
licitũ nõ eſſz appellare. ⁊ ñ ibi. aliũ caſuz habes. ſ. e. cū ꝛ.

Ex lr̃is p̃iarche grā. ⁊ ſ. exp̃ſſaz. §. de reſcrip. ce
terũ. ſ. de ꝓfir. ut bone. ff. de libe. ⁊ poſ. noiatiz. ff. ſi
cer. pe. certũ. ff. ꝺ ap. ſi exp̃ſſum. ff. de ꝓdi. ⁊ demon.
noiatiz. cobercere. §. e. paſto. ſup q̃ſtionũ. ff. de of. eius cui
man. l. vlti. expreſſaz. ſ. de tenore lr̃arũ p̃maruz ⁊ ꝓceſſus ſi
qs habitus ē p eas. ſ. de coha. cle. ſup eo. ſ. de re iu. int̃ mo
naſteriũ. neceſſe eſt. n. in h cañ exp̃ſſiſſimā fieri mentõz. ſ. q̃ñ
prioꝝ iudicuz reuocat̃ iuriſditio. ſ. e. ſignificātib᷒. ſ. de fo. cō.
ex te. ⁊ eſt h ea rōe. qz cū reuocatio lr̃arũ dñi pape ſit odioſa.
⁊ ꝑ ius. ſ. ꝺ ap. ut debit᷒. niſi p appel. fieret p̃ſumit̃ dñz papā
ſi hec ei notificata eēnt. ſ. tenoꝝ lr̃arũ ⁊ ꝓceſſus p eas lr̃as nõ
ꝓceſſiſſe ⁊ ſō lr̃as nõ ualere. §. ꝺ reſcrip. ſup lr̃is. ſz ubi ſuper
p̃ncipali q̃ſtiõe p̃me lr̃e ĩpetrant̃ lz in eis falſitas exp̃mat̃ uel
ueritas taceat̃ nihilomin᷒ ualēt lr̃e. ⁊ ꝓceꝺz iudex nõ ꝛz teno
rē lr̃arũ ſz ſm iuris ordinē ſuata tñ diſtinctiõe illius decre. q̃
eſt. §. ꝺ reſcrip. ſup lr̃is. ad idē. C. de diuer. reſcrip. p̃ſcriptõez
ſ. e. ſignificātibus. ſ. de fo. ꝓpe. ex te. ⁊ h. ſ. q᷑ non ita expreſſe
mētio de oībus h eſt neceſſaria ſicut in ſupiori caſu eſt ea ra
tione qz actoribus fauendū eſt in p̃in. ff. de iudi. ſi qs inten
tionē. ⁊ intelligo uerũ ſi lr̃e cōmittunt iuriſditõz. ſi vo faceret
executorē. uel etiā lr̃e eſſent de grā. uel etiā de alijs negocijs
nõ ualēt niſi faciāt mentionē de multis. §. de reſcrip. cōſtitu
tus. ſ. de coha. cleri. ſuper eo. puta de his qbus dictis in tali
forma lr̃as nõ habuiſſet. idē dico in lr̃is etiaz ſup appel. ĩpe
tratis. qz in eis non tenet̃ facere mentionē niſi de cā appella
tionis ſi añ ſnīam appellauit. ſi poſt de ſola appel. qz p̃ſumēꝺ᷒
eſt dñm papā lr̃as ꝓceſſiſſe ⁊ ſi ſciuiſſet niſi manifeſta rō eſſet
in p̃riũ cū tales lr̃e nõ ſint odioſe ſz notorie. imo plus videt.
qz ⁊ ſi nõ fecerũt mentõz de appel. ualent lr̃e. ſ. de ap. oblate.
interdicti. Nūqd excōicare poterit. Rñ. ſic. qz cū iuriſditõz
habeat dele. ergo ⁊ ad ſubdele. trāſmittit cū non excepit. ĩpe
diens. §. e. ſi qñ. ꝑ ubi dicit q᷑ nūq̃ eſt reſiſtendū dele. ſo. il
lud hz locū ubi ꝓſtat aliquē eſſe iudicē h aũt ubi dicit execu
torē. uel eū q ſe fingit iudicē nõ eſſe iudicē. ad idez. C. de iure
fiſ. phibitū ē. li. x. uel dic ut ibi no. ⁊ tñ videt q᷑ hic archi. nõ
teneat̃ iniuriarũ exquo ignoranter fecit. ff. vi bo. rapto. l. ij. §. ſi
publicanus. q̃uis teneat̃ ex q̃ſi mal̃. inſti. de ob. q̃ ex mal̃. in
p̃n. h nõ fateor. ut no. §. c. c. i. reuocatas. No. quidā intel
ligūt iſtā decre. qñ excipiebat cōtra p̃mos iudices cām alijs
delegatā. ⁊ iō bñ fecit archi. qui nõ fuit executus mandatuz
per p̃mas lr̃as factũ. qz iā ſibi inotuerat cōtrouerſiaz eſſe de
reuocatiõe lr̃arũ. §. de reſcrip. cū con. imo iuſte ĩpediuit ſi ad
mandatũ ſecundoꝝ iudicũ h fecit dūmō bñ ꝓgnouerit per
ſecūdas lr̃as p̃mas reuocatas. ut inꝑall̃. decre. ꝺ. niſi enī ex
ceptũ eſſet lz in ueritate reuocata cēt iuriſditõ tñ teneret q᷑ ſit
ab eo. ſicut de ꝓcuratore diximus. §. de reſcrip. ex pte de. ul̃
dic ut no. §. de reſcrip. cū contingat. ubi no. q̃ñ talis iudex ꝺ
cuius iuriſditiõe lis eſt inter litigātes poſſit iuriſditiõez exer
cere. ⁊ q̃ñ inter alios. alijs placet q᷑ hec decre. loquit̃ quādo
nulla q̃ſtio uel ambiguitas agitabat̃. uel inter ptes uel int̃ iu
dices de reuocatõe lr̃arũ ſed iudices utriuſq̃ reſcripti proce
debāt. nā tunc quoꝝz ꝓceſſus tenuerat nec ne pendet ex re
uocatione lr̃arũ. ut hic dicit̃. ⁊ videt̃ hoc uerũ in ꝓceſſu q ha
bet̃ cōtra alios nõ contra ptes. ⁊ quale eſt hoc q᷑ hic dicit. ſ.
ſubdelegatio alij facta. ⁊ a ſubdele. excō. in rebelles alios ñ

partes promulgata. nã si ptes contumaces essent ⁊ nollẽt cõ parere coꝝ quouis iudice predictoꝝ sñia excõicationis in eas ptes lata teneret ratiõe dubij. ar. s̃. de rescrip. super lr̃is. j̃. de ap. cum parati. si duobus. sed extranei qui nõ sunt partes cũ non sint de iurisditiõe eoꝝ cõparere: uel eis obedire nõ tenent. nisi in certis casibus. sed in ꝑncipali tenet, ꝓcessus ꝓuoꝝ iudicũ quouisq; lr̃e reuocatorie ꝓsentent. j̃. de re. spo. audita. sed ex tũc facta ostẽsione lr̃aruꝫ siue appelleꝫ siue nõ ex reuocatiõe litterarũ pendet quoꝝ ꝓcessus ualeat. ut hic innuere videt. Alij tamẽ dicũt contra scz ꝙ tenet, ꝓcessus habitus cõtra partes coꝝ reuocatis nisi appelleꝫ. sed cõtra alios nõ tenet etiã si nõ appelleꝫ. ut dictũ est.

Icet undiqꝫ. ⁊ j̃. sublatꝫ. Idẽ dicendũ est si cõmisit cãm quotiẽs cõtingeret cũ abesse. quia si moriat delegãs inchoata iurisditiõe nihilominus delegatus sñiam feret. arg. op. ff. de uer. sig. mulieris. §. fi. s̃. de rescrip. scisitatus. arg. cõtra. ff. de le. iij. fideicõmis. §. sic fidei morte. nõ solũ mandatũ ꝓcuratoꝝ sed ⁊ mandatũ iurisditionis perit morte mandatoris ⁊ morte mandatarij. ut ꝫ insti. mãda. §. recte. ⁊ similiter morte litigatoris. ff. qui satisda. cog. si decesserit. Cõtra argu. j̃. de iudi. quia. v. ff. de fideicõ. liber. cũ uerõ. alias cũ quasi. nisi sit mãdatũ qõ tm̃ post mortem impleat. ff. mãda. si nõ remu. §. vlti. lx. di. adrianus. in si nodo. expirauit. si subdelegatus fuerit sup duobus articulis. ⁊ ante mortẽ delegantis citauerit sup uno tantũ an super alio sit ꝓpetuata iurisditio an expirauerit mandatũ. Respõdent quidã ꝙ si in una lr̃a cõtinent plures articuli ꝓtra unã personã. ⁊ illa persona citet super uno tantũ cuꝫ iurisditio sit res indiuisibilis sup omibus intelligiꝫ ꝓpetuata cõtra personam citatã. arg. s̃. de rescrip. pastoralis. §. i. sed multi dicunt ꝙ nõ ꝓpetuat nisi in eo sup quo citatus est. quia subdele. in citando sup uno tantũ videt diuisisse suã iurisditiõꝫ ⁊ citatus nõ tenet respõdere nisi sup eo in quo citatus est. Si aũt simpliciter citatus esset ꝙ ueniret respõsurus tunc secus videtur arg. ff. de appel. cũ in una. ff. de neg. gest. nã ⁊ serui. §. sed si in uno. ff. de mino. etiaꝫ. hoc aũt credẽ ꝙ licꝫ citaret una ꝑsona in rescripto qa ꝓpter hoc nõ ꝓpetuat cõtra aliã personaꝫ in eodẽ rescripto exꝑssam. arg. s̃. eo. relatũ. De hoc autẽ nõ dubitat si delegãs mouit añ declarationez generalitatis. l. ꝙ perit iurisditio sup nõ declaratis. s̃. de rescrip. pasto. §. ij. ar. cõtra. j̃. de of. le. nouit. Sed qd si deponit uel transferꝫ delegatus añq; subdele. citet perit iurisditõ. s̃. qm̃ abbas. Alijs aũt videt ⁊ forte bñ. ar. huius decre. ꝙ durat subdeleg. ⁊ erit subdele. successoris. ⁊ intelligo ꝙ iurisditio subdelega. perit morte mandatoris nõ ipso iure sed ope exceptionis. Jurisditio aũt legatoꝝ ap. sedis ⁊ etiã aliorum credimus durare ꝑdictis rõnibus etiã post mortẽ eius qui cũ legatũ fecit. Si aũt excõicet delegãs qui totã cãm delegauit, ꝓpter hoc non expirat iurisditio delegati. ⁊ idẽ dicit etiã si parẽ cause tãtuꝫ cõmisisset. nã ⁊ tũc licꝫ excõicet delegãs tm̃ delegat' procedet in articulis sibi cõmissis. ar. ad ꝫ. qa delegato cõmissa est iurisditio que p executiõꝫ delegãtis nõ perit. licet secus diceret si tm̃ ministerũ esset sibi cõmissuꝫ. arg. j̃. e. qm̃. ff. de of. eius cui man. l. i. §. fi. nec obstãt cõtraria. qa delegans põt soluere iudiciũ delegati qñ uult. ff. de iudi. iudiciũ. ⁊ qa appellari debet delegãs. s̃. e. cũ sup. §. i. qa illa locũ habẽt si nõ excõicaretur delegãs. sed ubi delegãs excõicat iã nec põt soluer iudicium delegati nisi ad euꝫ appellabit. sz iudex qui est supior delegantis põt hoc facere. secus aũt dicerez in uicarijs ⁊ officialibus. illi enĩ exquo dñi eoꝝ sunt excõicati ulterius nec ipi ꝺ suo officio debẽt se intromittere. s̃. de of. vica. romana. ratio diuersitatis est. quia vnũ auditoriũ est dñi ⁊ officialis uel vicarij. j̃. de ap. romana. iurisditionẽ. saltẽ citãdo. s̃. e. gratũ. demandata. nã si tm̃ suo noĩe citasset secus dicerem.

Um in iure peritus. ⁊ j̃. hesitanti. idẽ est si partes hesitẽt. ⁊ licꝫ ꝫ nõ cogat exequi mandatuꝫ nisi videat lr̃as pape. ipse tamẽ põt ⁊ prudenter agit si exequat. etiã si lr̃as nõ videat dũmodo ꝓbata persona sit q̃ hoc dicit xcvij. di. nobilissimus. ⁊ si pars appellet non exequat nisi videat lr̃as põt non audire. nã he appellationes coꝝ dele. nõ coꝝ hmõi executoribus sunt factẽde. s̃. eo. sup. in mínoribꝰ tamẽ forte parere debet etiã si nõ videat rescriptũ. puta ut cõpareat. j̃. de dila. c. ij. nisi esset nimis remotus. ⁊ vilis ꝑsona iudex. alij cõtra. de mandato. ⁊ si ꝓpter hoc sñia excõicationis ferret in eũ nõ teneret. qa nõ habet iurisditionẽ in eum nisi sit cõtumax uel rebellis cũ sup eũ nõ habeat iurisditiõez nisi ꝓpter accessoriuꝫ. ut no. s̃. eo. c. i. ⁊ c. si qñ. nec tñ iste cui mandat executio cognitionẽ habꝫ. j̃. eo. pastoralis. §. qz vo. ⁊ põt petere mandatũ apostolicũ etiaꝫ si ꝑs aduersa nihil dicat ex officio suo. sed si alias dicat sñia nulla uel etiã retractãda. ut no. s̃. eo. pastoralis. tũc superior iudex non mandabit sñiam executioni nisi prius de his cognoscat. ff. de iudi. pretor. C. de mã. prin. l. i. C. ni. ino. ap. pen. ꝙ totum. alij dicũt ⁊ forte melius ꝙ ꝓpter hanc exceptionẽ ꝙ sñia nõ tenet. uꝫ qz vult implorare officiũ iudicis sup sñia irritãda nõ differt executor executionez nisi qñ ex ꝓbabili ⁊ necessaria cã fuit absens ꝙdẽnatus. ⁊ sic loquit. ff. de iudi. si ꝑtor. ar. pro his. qa si collatiõe uel institutiõe facta nõ est differẽda executio. j̃. de ap. cõsu. j̃. de cõcess. ꝑben. post electionẽ. C. de fal. l. ij. j̃. de re. in integ. suscitata. multominus differẽda est executio sñie nisi sup hoc esset infamia. j̃. de accu. accedẽs. Itẽ ubi est ꝫ ius ꝙ lis mota impediat executionẽ sñie imo nulla talis exceptõ impedit executionẽ sñie. j̃. de in integ. resti. suscitata. C. ꝺ fal. l. ij. lex aũt. ff. de re iudi. si ꝑtor. in fi. nõ ꝓdicit. qz illud intelligit qñ absens ex cã ꝓbabili appellauit a sñia ꝓ euꝫ q̃si cõtra ꝓtumacẽ lata. ⁊ sic cõi iure sñia mandari nõ debet executõni nisi ꝑus cognoscat sup appellatiõe. uel expone aliter. ut not. de re iudi. decetero. Si autẽ subdito mãdet siue sit ordinarius siue deleg. cui q̃stuꝫ ad executõz sñie oẽs subditi delegãtis intelligunt subditi ꝺz obedire quouisq; superior cãm ul' negociũ audiat uel cõmittat. s̃. e. pastoralis. §. ꝑterea. si tamẽ uerisimiliꝫ ꝓponeret nulla uel retractãda sñia debẽt ꝓsulẽ illũ q tulit sñiam ⁊ expectare secundũ mãdatũ. ar. ꝓ. s̃. e. ex lr̃is. s̃. de rescrip. cũ cõtingat. ubi dicit ꝙ nõ semper exequẽda sunt mãdata deleg. a subditis. sz illa loquunt qñ est dubitatio ꝺ fundamẽto scz an habuit iurisditionẽ. qz tũc supsedere debꝫ. arg. ꝫ. secus aũt si ꝓstaret de iurisdictiõe. sz dubitatio esset de alijs. puta quia nulla uel iniqua dicit sñia. qz tũc semp subditi illã exequi debẽt. idẽ est si sit appellatũ sed nõdũ est a superiore recepta appellatio. nec sup ea rescriptũ. nã tunc ꝓpter dubiũ nec est alius q inhibeat mãdari ꝺz executiõi. sed secus dicũt aliqui si appellatio recepta est a supiore qa tũc nõ mandabũt subditi executiõi. ar. s̃. de rescrip. dilec. fil. T. ⁊ qz maiori potius ẽ obediendũ. xi. q. iij. si re. s̃. de rescrip. dilecta. ff. mãda. diligẽter. Si aũt vnus ordiarius pari ordinario mãdet executiõz sñie qõ põt. j̃. de fo. ꝓpe. postulasti. ff. de re iu. a diuo. §. i. si scaret eã iniustã uel uehemẽter ⁊ ꝓbabiliter suspicaret nõ mãdabit executiõi. arg. j̃. de offi. ordi. c. i. ubi no. de mandato. hinc videt ꝙ nullius dele. sñie credit. nec aliqua executioni mãdabit nisi oñdat lr̃as ꝓmissionis. ⁊ eodẽ mõ non ꝓbet totũ ꝓcessum maxie eũ qui est de substãtia litꝭ sicut est citatio. litꝭ ꝓꝭ. oblatio libelli. ⁊ ꝙ qui litẽ egit fuerit ꝓcurator. ⁊ silia. ut hic. j̃. de ꝓba. qm̃ cõtra. j̃. de fide. istru. c. i. C. de mã. prin. l. i. C. de arbꝫ. l. ne ĩ arbitris. §. sin aũt. ⁊ ꝫ quidã dicũt ꝓsulentes ita custodiri lr̃as ꝓmissionis li. ꝓtest. ⁊ similia sicut ipsaꝫ sñiam. ⁊ ꝫ in dele. ordinarij aũt sñia semp executioni mãdabit. qa de eius iurisditiõe ꝓstat. j̃. de re iudi. sicut nobis. ij. q. vi. ꝫ etiã. sed certe hoc q̃busdam nõ placet ꝙ semp quis teneat omia acta pristina recẽsere. dicunt ergo ꝙ si oñdit sñiam ⁊ in sñia dicit ꝙ ꝑs q̃ executiõi ꝓdicit fuerit ꝓsens in sñia. uel si instrm̃ sñie non dicat ipse tm̃ ꝓfiteat dicunt nõ audiendũ sup his. s. ꝙ nõ fuit fcã litꝭ ꝓtest. uel alijs hmõi

eum qui executioni cõtradicit nisi onus ꝓbationis sibi assumat. Sz oppones ꝓtẽdit retro iudiciũ nullũ. ergo etiã post sniam dz audiri. ſ. de ꝓcu. in ꝑsentia. C. de ꝓcu. licz. Rñ. eũ audiendũ post sniam si uelit retro ꝓbare cõmissionẽ factam nõ fuisse nisi li. nõ cõtest. Sed dices negãtis factũ nulla ẽ ꝓbatio. C. de ꝓba. actor. Rñ. hoc ueruz esse nisi ꝑsumptio sit cõtra negantẽ. ſ. ut eccle. be. sicut dig. con. ut nostrũ. C. de codicil. nec cõdi. C. ꝺ dona. inť vi. t. uxo. l. etiã. ſ. de ꝓba. post cessionẽ. ff. de ꝓba. cum de indebito. iij. q. i. iudicas. Jn his omibus appz ꝓpter ꝑsumptionẽ trãsferri onus probatiõis in negantẽ at hic cuz ꝑsens fuerit in snie ꝓlatione. nec cõtradixerit ꝓpter defectũ predictorũ nec appellauerit onus ꝓbationis in eum trãsfundere debet qꝺ dicimus esse uerũ. Sz ad maiorẽ securitatẽ faciat eum iurare ꝙ cõmissionez uel alia q̃ aduersarius q̃rit habere nõ põt. ar. ff. de furt̃. actione. C. de fide ĩstru. cũ quidã. sed si instrumẽtũ snie nõ diceret qui cõtradicunt snie ꝑsentes sed cõtumaces ut dicebat iudex. uel nullam mentionẽ faciebat de eo instrumentũ snie possunt petere lr̃as cõmissionis t li. cõtesta. nec incumbit ei onus probationis. quia omia sint legitime acta. sed actori eodẽ modo si per procuratorẽ litigatũ esset. t negaret qui egit suũ fuisse ꝓcuratorẽ. nam tũc non sufficit lr̃as cõmissionis ostẽdere nisi ostẽderet procuratorez. uel dño sciente procuratorẽ noie eius agere. ut no. s. de rescrip. ex pte decani. nã in his casibus cũ nõ sit in aliqua culpa. nec sit aliqua ꝑsumptio cõtra eũ ꝓbatio incumbit actori. C. de ꝓbat̃. actor. Si uero cõstet de procuratiõe eadez querã t dicam in ꝓcuratore que dixi in dño nõ obstat. ſ. de ꝓbat̃. quoniã cõtra. quia illa habent tantuz locuz antequã snia trãseat in rem iudicatã. Alij autem dicũt ꝙ si in snia scriptũ est condẽnamus talẽ procuratorẽ oi modo credendũ est eũ scz ꝓcuratorẽ ꝑsentẽ fuisse nisi euidentissimis rõnibus cõtrariũ probet. arg. C. de ꝟben. sti. optimaz. t no. ſ. de testi. albericus. dũmodo acta scripta sint secunduz formã quã habemus. ſ. de ꝓba. quoniã cõtra. sed põt rñderi illã. l. optimã speãles casus cõtinere ꝓpter rõnez ibi assignatã. Jtẽ habet locũ. l. illa ꝙ ꝑsumit uerũ esse qꝺ dicit in instrumẽto de ꝑsonis que instro noiant q̃ sunt ꝑsentes. Et est aggrauamẽ eius nõ honorẽ. ut si dicat stipulãs seruus. Jtẽ necesse est ꝙ sint de ꝑncipaliter ꝟbẽtibus. nã si de teste dicere tur aliqd graue nulla fides ei adhiberet. ar. ff. de pig. t ypo. fideiussores. §. fi. Jtẽ si fallsos ponat cõfines aliorũ nõ eis ꝑ iudicat. t sic de oĩbus alijs q̃ incidẽter in instro dicunt: nisi sint talia de quibus ipse tabellio ferat testimonium de visu. sicut qñ dicit actuz in tali loco. t talibus ꝑsonis ꝑsentibus ex tali die. nã si in his inueniret aliqꝺ cõtrariũ cassaret totuz instrumẽtũ tãq̃ cui admixta est falsitas. ix. di. si ad. iij. q. ix. pura. t ſm ħ loquit. l. optimã. Alij dicũt ꝙ si nõ diceret in snia dñm uel ꝓcuratorẽ ꝑsentes siue abñtes dũmodo in ꝓma facie nõ appareat viciata postq̃ trãsit in rẽ iudicatã semp ꝓ ea standũ est. nisi ꝓbet aliqꝺ omissuz ꝙ sniam faciat nullã. ff. ꝺ ꝓcu. in ꝑsentia. uel falsaz. C. de fide ĩstru. si nostris. alij tamẽ dicũt ꝙ securius est. ſ. ꝙ necesse est ꝑdicta q̃ de substantia iudiciorũ sunt uel originalia uel publicata oñdi nec sufficit habere exẽplatas in actis lr̃as pape. ſ. ꝙ talis fuit ꝓcurator. uł alia hmõi. sed opz dicere notariũ quomõ fuerũt exhibita iudici t pti. t tũc si postea ps dicat nunq̃ fuisse iudicẽ uel procuratorẽ nõ credet t si originalia sint amissa dũmõ ꝑstz iramentũ. de quo dz. C. de fi. ĩstru. l. vlti. acta aũt que fiũt ĩ iudicio sufficit in actis ĩueniri si dicat talẽ libellũ porrexit. t talẽ litẽ ꝓtest. est. t diẽ apponat sicut in instris. in auten. de fi. instru. §. vlti. t hec oĩa in snia iudex ad maiorez cautelã scribi potest. t si per aliũ notariũ snia fiat q̃z per quem fcã sunt acta iudex ꝑcipiet illa acta asscribi snie t publicationi auctoritatem ꝑstabit. si aũt idẽ esset notarius qui fecit acta t sniam sine aliqua solẽnitate publicationis snie acta subscribet. Et nota ꝙ quãdo offert in iudicio instrumentũ ꝓcurationis. uel aliud simile licz oblatio sit de actis nõ tamẽ teneor instrumẽti. vnꝺ nisi alias solenniter publicet semp opz ostendi originale. alij tamen aliter dicunt. t maxime post litẽ contestatã. ar. ff. de ꝓcu. pompo. §. rati.

Um olim abbas t conuentus nitebatur. mirũ videt ꝙ talis petitio fuerit admissa ubi nõ dicit nec agit de obligatõe antea cõtingente sed de futura. t sic est ꝟ. ff. de iudi. nũqd. quẽad. ff. de usur. l. i. §. i. so. ħ nõ agit nec dicit agendũ de obligatiõe futura sed ꝺaꝺ ex gr̃a iudex q potuerit ꝓgnoscere de obligatiõe futura. t videt hoc cõmittere ꝓ has lr̃as ꝙ si edificauerit isti dele. eos sicut de iure fuerit ab edificãdo t molestãdo ꝓhibeãt. t coram eis poterit agi denunciatiõe noui opis. t etiã aliis modis sup ꝑdictis rebus. nec absurdũ est ad futuras lites dari iudicẽ t sub cõditione scilz si edificãt. uel alia. nã cum paria sint mãdata iurisditionis et ꝓcurationis. ff. de iurisꝺ. om. iu. t ga. sed mãdatũ ꝓcuratoris põt fieri ad futuras lites t sub cõditiõe. ff. de ꝓcu. l. iij. ergo t mãdatũ iurisditionis similit. ar. ꝟ. s. de rescrip. significauit posset etiã dici ꝙ añq̃ edificẽt possuz agere negatoria. ut dicã. nego tibi esse ius ꝑdicta in tali loco edificare. Quidaz tñ ꝙ nõ fateor dixerũt ꝙ exquo facit apparatũ ad edificiuz ꝙ potest cõtra eum agere. ar. ff. de pollici. l. i. deponere. occasione eni vnius articuli ad aliũ obrepe non debẽt. C. qui. leg. per. l. vlti. ff. de iureiu. si duo. §. idem iul. ſ. de testi. de testibus de damnis mentio. nobis videt ꝙ modica vis ẽ in accessorijs uel nõ accessorijs sed in eo tñ vis est an id qꝺ petitur possit cõprehendi sub uerbis rescripti. ĩmo plus videt ꝙ si aliquis ipetrauerit rescriptũ ꝙ alius iniuriat ei sup fundo simul põt agere rei uẽdicatiõe ad fundũ t cõdictiõe sine causa ad fructus ꝓceptos ex fundo añ li. ꝓtest. t etiã dicunt quidã ꝙ ex eodẽ rescripto põt accusare criminalit scz. l. iul. de vi. uł alia hmõi. qz hec uerba bene patiunt t si exꝑssisset nihilominus lr̃as habuisz. s. de rescrip. sup lr̃is. alij ꝟ. arg. pro eis. s de rescrip. sedes. t dicũt quidã ꝙ ꝙ talia rescripta non potest agi ad vindictã sed ad rẽ familiarẽ ꝓsequendã tñ nisi aliud exꝑsse contineat in rescripto. nec ob. ſm prios. s. de rescrip. sedes. ubi dz ꝙ de leuiorib⁹ negocijs nõ est ꝓcedẽdũ ad gratia. qz illud itelligit quũ grauia leuia exꝑssit. uerbi gr̃a. conquestus ẽ de aliquo ꝙ fecit ei furtũ t q̃sdã alias iniurias per hoc rescriptũ nõ poterit accusare de homicidio. mentio. iudices eni dele. de alijs cognoscere nõ debẽt. nisi de his q̃ in lr̃is ꝓtinent uel sub eis ꝓpendi pñt. uerbi gr̃a. si petijsset restitutionẽ possessionis potuisz t de dãnis occasiõe illi⁹ spoliationis agere. ff. ꝺ vi t vi ar. l. i. §. qui nõ solũ. t si de ꝓtractu fiat mẽtio in lr̃is petet interesse. ĩmo plus dicimus ꝙ si ĩ lr̃is appositũ est ꝙ sup nemorib⁹ iniuriat ei possz agere de dãnis datis t possessorio t petitorio. ar. ſ. de cã poss. cũ ecclia. ff. de iudi. solemnus. t. l. si qs in. de his ãt dãnis q̃ post li. ꝓt̃. data eẽnt sup rebus de qbus agebat iudex semp suũ officiũ exercebit. ut ħ. ff. de edi. ac. ediles. §. itẽ sciendũ. si ãt in alijs reb⁹ t post li. ꝓt̃. dãnũ daret ps pti nõ hz se ĩtromittere iudex nisi ipediret iurisditio iudicis. ut no. s. c. i. uel iniuriã iudi. fieret. ij. q. vij. si qs ab. interlocuti. t male. ad ap. videt ꝙ hic dñs appellãs nõ essz audiẽdus. qz ꝓcurator p quẽ litigauit debuit appellare. ij. q. vi. biduũ. Rñ. ió eũ hic audiri appellantẽ. qz ꝓcurator nõ tenebat appellare. qz nõ oberat dño si ꝓcurator nõ appellabat. qz p omissionẽ ꝓcuratoris appellationis nõ põt tacite ꝓgari iurisditio iudicis dele. de re ad rẽ. qz nõ exꝑsse possz. ut no. s. e. de causis. sz si dñs cuz sciuit appellatõez omisisse tũc ipse tacite ꝓgare videt. t ħ innuit hic. ꝙuolauit. t prudẽt. nisi. n. appellassz tacite videret ꝓgare iurisditionẽ de re ad rẽ ꝙ pñt. ff. de iudi. de qua re. i. §. i. t no. s. e. de causis. t appellatioĩs omissio turpitudinẽ snie tollit. ff. de cõdi. ob tur. cãz. l. si ob turpẽ. comparentem. et recte. qz tutus erat appellatiõe. intelligatur. nõ eni credit ꝺ illis cogitatũ. ff. de auro le. si ita. ff. de trãsac. l. cũ acquil. ff. de

cõtraben. emp. rutilia. xxij. q. ij. ne qs. de tẽpore ad tẽpus dixerunt quidã ꝓcuratorẽ posse facere ꝓrogare. alij ꝯ q magis videt. ꝓtinus. factũ enĩ ꝓcuratoris nõ nocz dño. C. de ꝓcur. si ꝓcurator. nisi expresse ꝓsentiat. uel per taciturnitatẽ eũ sciat ꝛ nõ cotradicat. j. e. cozã. ff. q cũ eo q in aliũ. l. vlti. ff. de instit. sed ꝛ si. in ꝑn. ff. ad macedo. si filius. C. de inoff. testa. l. ij. j. de his q fiũt a ꝑla. sine cõsensu capi. c. ij. j. de re iudi. cãz. que. C. quõ ꝛ qñ iu. l. ij. uel nisi in eo qõ sibi cõmissum est. ff. de pact. rescriptũ. ꝛ l. sequẽtibus. uel nisi sit general. ff. de tributoria. ꝓcuratoꝛijs. specialis enĩ ꝓcurator ad totã litez poꝛtest renũciare ꝓbationi sup exceptionibus dilat. solutiõis si aliquã utilitatẽ inde sentiat dñs. puta qz si pstitisset esset condẽnatus in expenſ. ꝛ idẽ credimus etiã si possit renũciare ꝓbationi etiaz sup pemptoꝛijs. qz exquo cã ꝓmissa est sibi. ꝛc. arg. ff. de iurisd. om. iudi. l. ij. sed nõ põt renũciare expresse exceptioni. qz sibi cõmissuz nõ est. nec est ꝯ. ff. de pac. l. contra. §. fi. qz ibi loquit de habẽte liberã administrationẽ. ꝛ intelligo q ꝑdicta sint uera etiã si dñs sciuit exceptionẽ ꝓpositam uel etiã si ipsemet ꝓposuit. imputz enĩ sibi si maluz elegit. ff. nau. cau. sta. l. fi. §. seruoꝝ. alij dicunt q renũciare nõ põt expresse sed debitas ꝓbationes põt omittere. ligatum. no. q dele. si ferat sniam excõicationis ex his cauſis q sibi ꝓmisse nõ sunt nõ tenz excõicatio secus in ordinarijs. xi. q. uj. nõ tamen hoc probat hic. quia nõ contingit. quia hanc exceptiõz ꝓcesserat legitima appellatio.

Um oliz magiſter. s. deleganti. ij. q. vij. accusatio. iiij. q. i. nulli. apire. no. nõ licere aperire litteras clauſas. aperuit. ꝛ peccauit sz minus qz si sigillũ falsasset. qz tũc grauius puniret. j. de cri. fal. ad audientiaz. ꝛ grauꝰ si rasurã feciſz in lris. s. de rescrip. olim. ſuſpecta. ij. q. vi. biduum. in fi. C. de relat. l. i. ꝛ ij. cãm. licet enĩ nõ posset reprobare instrm qõ ꝓduxisset. sicut nec testes. iiij. q. ij. §. si quis te. cõtra tñ relationẽ dicere põt. ij. q. vi. biduũ. circa fi. ꝛ si ꝟ ostẽdisset bñ apparebat eũ ſuſpectũ ũmo falsariũ ꝛ doloſũ. eligẽdum. quẽ nõ põt recuſare. s. e. sup q̃stionũ. iij. q. viij. cuius i agẽdo. acta. iſte nõ põt dicere q ille lre quas portabat non eẽnt uere lre lz ſigilla eẽnt violata. ſed bñ poterat dicere q ea q erant ſcripta in lris nõ essent uera. ſicut satis ꝓbat ex eo q ꝟ ꝓmittit. ubi dicit q etiã si lras integras exhibuisset tñ poterat ꝓbare cãm ſuſpitionis. i. falsum in lris contineri.

Oram dilec. fi. ratihabi. C. de ꝓcura. l. i. de rato. ſine qua cautiõe audiẽdus nõ erit. j. de ꝓcu. c. i. caueret. hac cautiõe nõ põt agi ad ĩteresse. quia eccl̃ia uel ſubiectio extimationẽ nõ recipit. ꝛ ꝟ petebat ꝟ. ſed agit ad expẽſas litis. ff. rẽ ra. ba. ſi ſine. §. cũ aũt ꝓcu. ꝛ ita pz q aliqñ melius est habere cautionẽ de rato q̃ lras. qz p cautionẽ ſemp cõſequet expenſas. uel certa pena ꝓmiſſa fuit ad quã aget. ar. j. de arbi. p tuas. ũmo ꝛ ad intereſſe. ar. eiuſdem decre. fideiuſſoria. no. in cautiõe de rato noie cautionis intelligi fideiuſſionẽ. ff. de ꝓcu. ſeruũ. §. ait ꝓtor. ſniam. ſuper ſubiectõe eccl̃ie. eadẽ cã. i. ꝓfirmatõne ſnie. noluit. ſicut nec tenebat lz posſz. s. e. ſup q̃stionũ. §. ſi duo. ꝛ hoc uerũ dicimꝰ alij dixerũt q ſi ꝟ ꝑpetuã impotentiã delegare nõ põt ſi tẽporalẽ põt. ff. de ua. mu. l. vlti. alij dicũt q ſi ĩpotentia facti teneatur põt ꝓmittere ſed ĩpotentia iur̃ nõ. sz ceſſante ĩpotẽtia iur̃ p in integ. reſti. uel alio mõ renaſcit potẽtia ꝓmittẽdi. C. de cura. furio. l. ij. cũ alijs. ꝛ hoc qdẽ ꝓfitemur q ꝓmittere põt. ſed cõdele. nõ tenet recipe ſubdele. per alios. ꝟ ꝟ locũ ubi tñ duo dele. ſunt ꝛ cũ cla ꝑdicta. ſ. q ſi ambo ꝛc. nã ſi tres essent delega. tũc posſz ĩteruenire caſus ubi ſic exponẽdũ est. ñ poteſtis ĩteresse p uos uel p alios. nã ſi tertius ſit mortuus. uel alias excuſatus legitĩe. vnus ex duobꝰ etiã alio inuito potenit ꝓmittere uices ſuas. s. e. licz. j. eo. c. fi. §. i. ꝛ ſic tũc intelligit nõ poteſtis ĩteresse p uos uel ſubdele. rõ aũt diuerſitatis ſatis patz. qz cũ tñ duo ſunt ſubdele. nũqz põt uenire ad eũ caſũ q alter p aliũ poſſit ꝓgnoſcere de cã delega. ſz ubi ſunt tres põt euenire ut in caſu ꝑdicto. tñ nec tũc ſemp p aliũ põt cogꝰ noſcere ſz tũc tñ qñ tertius excuſat. ꝛ tñ penes duos remanet iuriſditio. confirmauit. qz ex pte eccl̃ie. ſ. ℳ. ꝟ petita erãt. ꝛ ꝯñ ex pte eccl̃ie ſancte agathe. alꝫ enĩ ſniare ñ potuiſſet. ut no. j. e. cũ ꝓtingat. ꝓfirmatꝰ. ꝯ hmõi ꝓfirmatiões dñi pape q̃ fiũt cũ cãe ꝓgnitõe ñ est aliqs audiẽdꝰ. nec põt aliqs iudex ꝓgnoſcẽ ſine ſpẽali mãdato pape. j. ꝺ ꝓfir. c. i. ꝛ ij.

Um. ℝ. cañ. genueñ. ſocij. hic habes q ſi canonicus ꝓ canonico det iudex recuſat ut ſuſpect. ſ. e. inſinuãte. iij. q. v. accuſatores. ap. re. no. ſpeciale q dele. cãm ꝓmittit ap. re. ſile. s. e. paſtoralis. i fi. sz ꝟ decret. ꝓtinet gr̃am. ius enĩ eccl̃ie eẽt q hãc exceptionẽ inimicitiarũ ꝓpoſuiſſet coz̃ dele. ꝛ niſi admiſiſſet appellaſſet. j. de ap. ut debitus. ſed tanqz vir prouidus in uno ꝓuidit laico. ſ. q reuocaret iuriſditio hmõi. ꝛ in alio canonico q ad eius uolũtatem fieret cõmiſſio.

Um ꝓtingat. interꝺ. uel alias. Jn una lra non admitteret aliqs q utrũqz diceret. ſ. ꝛ ſe poſt ap. excõicatũ. uel alꝫ iniuſte cũ debeat ꝓponere certũ ꝛ nõ ſub diſtinctiõe niſi forte ignoraret tps excõicationis quã forte excõicator fecit ꝑuate ꝛ ſcire nõ põt an appel. ꝑceſſerit excõicatõz uel ecõuerſo. qz tũc admitteret. ff. quoꝝ leg. l. i. de in inte. reſ. cõſtitutus. impendant. ꝟ ꝟ locũ qñ iniuſte excõicauit. denuntient. ꝟ ꝟ locũ qñ poſt ap. excõicatus est. poſt ap. ſuſpluz videt recipere teſtes ſup hoc an appellauerit añ ſniam excõicationis uel poſt. qz ſemp teſtes ad ꝓcordiã reuocandi ſunt. ſ. ut appel. ꝑceſſerit. ꝛ ſecuta ſit excõicatio. ut. j. de teſtibꝰ cũ tu. Sed rñ. nõ esse ſupfluũ. qz forte teſtes epi dicẽt excõicationẽ ꝑceſſiſſe appel. nec ex pte excõicati apparebũt alique ꝓbatiões q ꝑceſſit appel. Sz dices ſicut inter teſtes utriuſqz ptis faciẽda est ꝓcordia ita inter teſtes unius ptis ꝛ ꝓfeſſiõez alterius qõ nõ fateor. qz ꝓfeſſio ptis ualet ꝯ ſe ſed ꝓ ſe nõ. ff. de inter. ac. de etate. uel potes dicere illã ꝓcordiã nõ esse faciendã niſi ubi pares ſunt ꝓbationes. uel dicas nõ esse recipiendas utraſqz ꝓbationes ſuper hoc. an ꝑceſſerit excõicatio ſniam uel ecõuerſo. sz ſup hoc an ſit appellatio legitima nec ne. iuſte. i. ex iuſta ꝛ uera cã. sz nõ tunc manifeſta excõicatori qñ ipſuz excõicauit. ſed mõ coraz ſupiore iudice a quo petit abſolutio excõicatoꝛ vult oñdere q ꝓ uera ꝛ iuſta cã ipm excõicauit q non ſufficit qz opz q ad hoc q plene iuſta ſit excõicatio ꝛ qõ differat abſolutio excõicati q cã abſolutiõis ñ ſoluz ſit rõnabilis sz etiã q fuerit manifeſta excõicatori. j. de ſen. ex. ſacro. §. i. ꝛ de uer. ſig. cũ oliz. ſi aũt ꝯ rñ dicere uelles ſ. q exceptio manifeſte offenſe nõ ĩpedit abſolutõz exp̃sse est ꝯ rñ. s. de reſcrip. ab exco. i fi. ubi dicit q ꝟ ꝓgnitio. ſ. an offenſa ſit manifeſta nec ne reliquit illi a quo petitur abſolutio indigeat. tanqz excõicatus. uel añ legitimã appel. uel poſt. appel. illegitimã. ſed dicũt aliq q obtẽta forma libelli que ꝟ ponit. ſ. peto ſniam excõicationis in me poſt appel. legitimã latã ꝓnunciari nullã. nõ poterit iudex ꝓnũciare ſup iniuſta excõicatõe ſi eã iniuſtã ĩueniat uel ꝯ. sz tñ ad eũ ſpectat ut ꝓ nũciet ſniaꝫ esse nullã ex ea cã. ſ. qz lata ẽ poſt ap. legitimã ul̃ ſi ꝟ nõ fuerit ꝓbatũ ñ iudicabit eũ excõicatũ iuſte ſiue iniuſte qz ñ fuit petitũ ſed tñ iudicabit nõ ꝓbaſti appellatõez q̃re ñ ꝓnũciamus excõicatõz ñ tenẽ. sz ſi ageret ꝯ aliquẽ petendo eũ denũciari excõicatũ ſi nõ ꝓbet excõicatõz abſoluet reum ab ĩpetitiõe actoris. ff. de ex. rei iu. ſi mater. §. eadez. ꝛ §. ꝛ an eadẽ. §. actores. j. de ſimo. lz beli. q ꝑmo diximus ꝛ ꝑm hoc expones apparebit ꝑſumptiue utrũ ſit excõicat̃ an nõ. nõ in iudicio ut ſentẽtiet ſup ꝟ. uel potes dicere q nõ ꝑſũptiue tñ sz uere apparebit an indigeat abſolutõe nec ne. nã cũ hoc. ſ. in ꝑmo libello ꝓfiteat ſe eẽ excõicatũ licz adijciat poſt ap. et hoc nõ ꝓbet reſtat ex ꝓfeſſione etꝰ q abſolutõe indigz ſaltez quo ad foꝛũ eccl̃ie. ꝟ tñ ſcias qz ſi poſt petierit abſolutionem iuxta formã eccl̃ie nõ negabit. ut. j. ſequit. Jdẽ dicunt quidã sz nõ placet. qz ſi ſolũmõ petit ſnia etiã alia ꝑter ſniam excõi-

cationis cõfirmari non poterit ſniam infirmari. Eſt ergo ſa-
nũ cõſiliũ ut ſi vnus petat ꝓfirmari alius petat infirmari. hoc
nõ videt mihi ſanũ ꝓſiliũ ĩmo ſi ab vna parte det libellus in
quo petit ſniam uel electionẽ cõfirmari uel infirmari iudex d̃
facili nõ debz admittere libellũ alterius ptis in quo petat cõ
trarium prime petitionis q̃ põt obeſſe ſi cõtrarie ſnĩe ferrent
ſup diuerſis libellis q̃ poſſz de facili fieri. ⁊ maxĩe ſi poſt li-
tẽ cõteſt. ⁊ maxime poſtq̃ multũ ꝓceſſuz erat in cã. ⁊ tã d̃ ea
cõſtaret reciperet p̃dictus libellus p̃mo ꝯdictorius. prodeſſe
aũt alicui nunq̃ põt. q̃ in cã q̃ agit per p̃mũ libellũ poterit
ꝓbare qcqd poſſet ꝓbare ſi ꝯdictoriũ libellũ daret. ff. de ꝓ-
ba. certa. ⁊ h̃. ĵ. no. Sz qd dices fm eos ſi ſine cãe adiectiõe
petijt infirmari ſniam. nã omnẽ cãm ⁊ omne ius in iudiciuz
deduxiſſe videt. C. de an. ex. l. vlti. ⁊ ſic videt q̃ tũc exquo nõ
ſeruat ei aliq̃d remediũ q̃ poſſet ſnĩa ferri ſup cõfirmatione.
ſed ipſi rñdent licz h̃ totũ ius ſimul deduxerit in iudiciuz. tñ
ſi vnã tm̃ cãm fuerit ꝓſecutus nõ p̃iudicat ſibi quin ex alijs
cauſis agere poſſit. C. de iudi. licet. ff. de inſti. habebat. Vel
ponamus q̃ ulterius agere nõ poſſit ex aliqua cauſa tñ põt
eſſe uerũ q̃ ut dicebat ille qui petebat infirmari ſniam licz in
ꝓbationibus defecerit. ij. q. vi. plericq̃. ⁊ nõ bñ faceret iudex
qui ſup eo. ſ. ꝓfirmatiõe ſnĩaz ferret ⁊ maxime cũ nõ ſit petita
decre. ãt iſta ñ ꝯdicit q̃ ñ dic̃t ꝓbationes recipiẽdas ſup ꝓfir
matõe q̃ ñ fuit petita ſz ſup ĩfirmatõe q̃ petita ẽ. Itẽ ñ ob. ĵ. d̃
ap. oblate. ubi dr̃ q̃ ĩpetrat lr̃is ſup ꝓfirmatõe ſnĩe põt aduer
ſarius agẽ de ĩfirmatiõe. Rñ. q̃ illa decre. melius facit ꝓ q̃z ꝯ
nã ⁊ ipſi fatent q̃ impetratis hmõi lr̃is etiã aduerſarius põt
agere de infirmatiõe q̃ illa decre. dicit. alij dicunt melius q̃
petita ꝓfirmatiõe ſnĩe excõicationis aduerſarius ꝓ ſe in con
trariũ nulla petitiõe data põt inducere ꝓbationes ſuas ⁊ ferẽ
ſnĩa pro reo ſi ꝓbauerit cãm quare infirmãda ſit. ⁊ dicet iu-
dex infirmamus talẽ ſnĩaz. Si vo nihil ꝓbaret reus de iure
ſuo nec etiã actor tũc nõ infirmabit iudex ſniam ſz tm̃ abſol
uet reũ ab impetitiõe actoris. ⁊ h̃ ſatis hic exp̃ſſe dicit. arg. ff.
de iureiu. ſed ⁊ ſi po. §. i. ff. de ꝓbat. cura. plus placet q̃ ſiue
ſi qs petat ſniam ꝓ ſe latã ꝓfirmari ſiue petat ſniam ꝯ ſe latã
infirmari. Itẽ ſiue ſit ſnĩa abſolutionis rei ſiue condẽnatiõis
rei ſi liquet iudici ad plenũ de ueritate ſiue p cõfeſſionẽ ſiue
alio mõ ſecure cõfirmet eã iudex uel infirmet. ſz ſi nõ conſtet
ſibi melius eſt q̃ eũ tm̃ abſoluat tã ab obſeruatiõe iudicij q̃z
ab ipetitione rei. de h̃ no. ĵ. de ꝓſcr. c. ij. Itẽ dicimus ar. p̃di-
ctarũ legũ q̃ qñ petit ſnĩa nulla nũciari ex certa cã. puta qa
lata ſit poſt ap. leg. ſi aduerſarius vult ſniam ꝓbare tenet qr̃
nulla appellatio p̃ceſſit. uel p̃ceſſerit illegitia admittẽdus eſt
ſed ſi ex alia cã uellet ꝓbare eã nõ tenere puta qa nõ fuit iu-
dex qui tulit ſnĩaz nõ eſt admittẽdus. qr̃ ſic ꝓbo. qr̃ etiã ipe
qui dedit libellũ ad h̃ ꝓbãdũ. ſ. q̃ ex alia cã ẽ iniuſta excõi-
catio nõ eẽt admittẽdus ĩmo ſi ferret ſnĩa ꝯ eũ uel ꝓ eo. hoc
nõ obſtãte q̃ ſup hoc ſentẽtiatũ iterũ poſſet ex alia cã agere.
⁊ multo fortius nõ põt inducere ꝓbationes ſup iuſta uel in-
iuſta excõicatiõe niſi ſup hoc in modũ recõuentiõis porrige
ret libellũ. qa ſibi de iure negari nõ poſſet. Sed op. fm hoc
videt q̃ nũq̃z ſit faciẽda differẽtia in ſnĩa ꝓ reo ferẽda. quia
ſemp fingit ꝓbauiſſe. qr̃ negatiua aliter ꝓbari nõ põt niſi qr̃
fingit ꝓbata exquo actor nõ ꝓbat affirmatiuã. Rñ. q̃ ma-
gna ẽ differẽtia in ꝓbatiõe ſnĩe ut dictum eſt. qr̃ licet ſufficiat
reo q̃ actor nõ probauit q̃ztũ ad hoc q̃ abſoluat fm q̃ pre-
dictũ eſt nõ tñ ſufficit quo ad hoc ut iudicet ꝓtrariũ. ſ. ſniam
ꝓfirmandã uel rem ſuã eſſe niſi hoc ꝓbauerit. de hoc etiam
no. ĵ. de reſti. ſpo. ex ꝓqueſtione. uel potes dicere q̃ in cã ap
pellationis ubi nõ eſt neceſſe dare libellũ. ⁊ ubi ex prioribus
actis procedit petita ꝓfirmatione ſnĩe procedit etiaz ad infir
mationẽ. ⁊ h̃ ſatis exp̃ſſe habet auten. de his q̃ ad in. §. uolu
mus. ⁊ dicũt quidã idẽ ubicũq̃z implorat officium iudicis ſi
ue ſit in integ. reſti. ſiue petitio abſolutionis. nam ſi petatur ĩ
integ. reſti. etiam ſi dãda non ſit in integ. reſti. quia nõ tenuit
ipſo iure geſtum ſup quo petit reſtitutio. tamẽ iudex a quo h̃
petit aliter prouidebit non ſniando. qa de hoc actũ non eſt.
ſed prouidẽdo etiã q̃ geſtũ eſt ſup quo petebat reſtitutio nõ
obſit agenti ⁊ non proſit reo ⁊ ita p̃cipiat reo agere ac ſi illud
geſtum nõ interueniſſet. ff. de mino. uerũ. §. ex facto. nã offi-
ciũ iudicis latiſſime patz. ſed hoc nõ placz rõnibus ſupradi
ctis. eius. excõicatoris uel excõicati ſimplicit. i. ita q̃ nõ obij
ciat ſibi q̃ intollerabili errore exp̃ſſo ſit excõicatus. nõ enim
proſequit hic tertiũ caſum. audiendũ. niſi uellet ꝓbare ſe ꝓ
manifeſta offenſa. uel quia nõ paret rei iudicate excõicatiõis
ſniam ꝓtuliſſe. ĵ. de uer. ſig. ex pte. ⁊. c. ſeq̃nti. impendi. dũ
modo ſatiſfecerit. abſoluendũ. ab ipſo deleg. uel potius re-
mittendus eſt ad excõicatorẽ etiã ſi in lr̃is cõtineat iuxta for-
maz eccleſie abſoluas. nec ad excõicatorẽ remitti precipiatur
⁊ hoc ea rõne. qa dele. ea rõne qua delegãs procedere debz
s̃. de reſcrip. ſup lr̃is. Nota q̃ poſt abſolutõez excõicatus a
get ꝯdictiõe ex hac decre. q̃ decernat excõicationẽ iniuſtam
⁊ excõicator etiã agere põt ut decernat excõicatio iuſta. ut h̃
appz. ⁊ hoc ipm ſatis colligit. ĵ. de ſen. ex. ſacro. uel ſup hoc
ipſum imploxabit officium iudicis.

Eñ. frater. n. archiepo. plenarie. ad mobilia ⁊ ĩ
mobilia ⁊ etiã fructus. üj. q. ij. c. ij. ⁊. üj. ĵ. de re. ſpo.
grauis. ſuſpectus. hoc eſt meri imperij ⁊ tñ ꝓmit-
tit. fm. l. autẽ ſecus eſt. ff. de of. eius cui man. l. i. qd̃ autez eſt
mixti imperij cõmittit. s̃. e. ex lr̃is. ſimiliter ⁊ qd̃ eſt iuriſditiõis
ĵ. e. c. vlti. coadiutorez. vij. q. i. ſcripſit. quãuis ⁊ hoc quod
datur hic coadiutor ex ꝓuiſione fuit forte. qa hic epus p lai-
calem potentiã erat electus. vnde etiã poſt ꝓbationẽ ſuſpitio
nis non debz amoueri penitus ab adminiſtratiõe. alias autez
de iure cõi eſt q̃ ſuſpectus de dilapidatiõe amoueri debz pe
nitus ab adminiſtratiõe. ĵ. de ſimo. licz. üj. q. ij. quia. vices. ſo-
la ꝓmiſſio dele. etiã ſi ſubdele. ꝓſentiat exp̃ſſe recipe delegati
onẽ tñ ſi res ẽ integra. puta qr̃ ſubdele. ñ proceſſit ad citatio-
nez uel ad aliq̃d aliud dele. ſi vult põt reuocare delegatiõez
⁊ ſi mouit ſubdele. re integra deleg. reaſſumeret cãm. ar. s̃. eo.
licz. ⁊ ſic iudicauit papa Inno. üij. ꝓſilio. ⁊ ꝓſenſu. ad offici-
um enĩ eius ptinet ꝓhibere malã adminiſtrationẽ ⁊ curaz ad-
hibere ut bona fiat. vij. q. i. qr̃ ſup. ſecus eẽt ſi ñ daret ei offici
um coadiutoris. qa tũc ſufficerz eius ꝓſiliũ requiri. ff. de ad-
mi. tuto. pater tu. ⁊ no. s̃. de elec. cũ in ueteri. ĵ. de accu. c. vlti.
alienationis. No. coadiutori interdici omnẽ alienationem
⁊ idẽ intelligo de viſitatore ⁊ eo cui ꝓmẽdat eccl̃ia. de q̃ no. s̃
de elec. dudũ. eccl̃ia. ro. vices. no. ſimplicit ꝓmittendo vices
ſuas in totũ ꝓmittet videt. de h̃ no. s̃. e. ſup q̃ſtionũ. §. ſi duo
ꝓtra mãdatũ. Itẽ no. ſi ordo nõ ſeruat caſſari ꝓceſſuz. s̃. d̃
reſcrip. cũ dilecta. ⁊ intelligit de ordie q̃ ſtudioſe ſuari man-
dat. ff. mãda. diligẽ. ad ingrendũ. no. ſicut exſpoliatus nõ
põt accuſari añ reſtõez ita nec de eius crimibus ingri. üj. q.
ij. c. i. ⁊. ij. ⁊. üj. ⁊ per totũ. ſuſpectus. q̃zuis rñderi poſſz non
caſſatã qr̃ iniuſtã ſed qr̃ ꝯ formã mandati. ſimile. s̃. d̃ reſcrip.
cum dilecta. functus. s̃. co. in lr̃is.

Ignificantibus. m. mentiens. nõ fraudulenter
ſz ſimplicitate ducta alis. n. ſi fraudẽ feciſſz etiam ſi
dñs nollz de ea facẽ iuſtitiã tñ ille lr̃e poſſent elidi ꝓ excepti.
doli in ipetratiõe ꝓmiſſi. s̃. d̃ reſcrip. ſup lr̃is. ubi ãt ſimplici-
tate facit q̃zuis i hac forma ñ habuiſſz lr̃as ſz illa q̃ p̃us dñs
regreret tñ dño regſito ꝓcedẽt iudices dele. ut h̃. ĵ. de fo. cõ.
ex tenore. ⁊ no. de h̃. s̃. e. ex lr̃is. uel potes dicere q̃ lr̃e nõ ua
lẽt niſi dñs eorũ fuerit regſitus. nã nõ eſt iudicis hmõi dele.
dicere. uade ⁊ p̃mo proſeq̃re ius tuũ coram iudice ſeculari ⁊ ſi
ipſe nõ fecerit ego faciã ſz ipſa ꝓ ſe prius debz inſtare ⁊ poſt
inſtantiã ⁊ denegationẽ ad auxiliũ eccleſie ueniet. iuriſditio
ne. no. viduas nõ eſſe de foro eccleſie. ĵ. de fo. ꝓpe. ex tenore
niſi q̃ztum ad hoc q̃ ꝓpter iudicibus non faciẽtibus eis iu
ſtitie cõplementũ eccleſiaſticus iudex faciet. ĵ. de fo. cõpe. ex
tenore. arg. lxxxvi. di. deſolatos. ⁊. c. i. lxxxviij. di. epus gu.

ꝛ si suus iudex incipit ei iustitiam facere non est iudicis eccle siastici dicere. da breuiores terminos uel sententiam pro mu liere. sed tūc potest ꝓcedere ad cognoscēdū iudex eccleſiasti cus qñ ꝑmus dñs exꝑsse dicit se iustitiā ei non redditurum uel alias est notoriū. ar. ī. e. statuimus. sz si suspectus esset de iustitia dicūt quidā ꝙ sibi possz ꝑfigi terminus. ī. quē proce dat. ar. ī. e. q ñl. sint le. cām. latoꝛ. ī. de re. spo. frequēs. uel ad minus ut incipiat ꝓcedere. alij tñ ꝯdicūt. sz si uidue eēnt pau peres sicut ceteri paupes etiā nō negligētibus dñis uel iudi cibus suis non tm̄ de oppꝑssione eoꝝ sed etiā de aliorum iuri bus possunt ꝙrī eccleſie. xxiij. q. iij. si qs de potētibus. ī. ꝺ uer. sig. sup quibusdā. īmo de expoliatiōe possunt conqueri etiaz si sint diuites alijs iudicib⁹ ordinarijs omissis. ī. de fo. ꝓpe. ex pte. idē intelligimus de peregrinis oibus qui sūt de foro eccleſie quo ad res quas ferūt ꝛ iniurias ꝛ ꝯctus qui in peregrinatiōe fiūt. xxiij. q. vij. si qs ro. ꝛ. c. seqnti. idē etiā de mercatoribus si in theoloneis grauent. ut in eisdē. c. idem in libertis in eccleſia manumissis. uel eccleſie ꝓmēdatis. ꝛ cōfu giētibus ad eccleſiā. C. de his q ad ec. ꝓfu. lxxxvij. di. eos q. ꝛ. c. seqn. idē in penitētibus. xi. q. i. aliud. idē de officialibus suis ꝛ rusticis ꝛ filijs ꝛ libertis ꝛ uxore ꝛ seruientibus. ff. ad muncip. ad supra. xij. q. ij. eccleſiarum. ff. de iurisd. om. iudic. cum quedam. C. de episcopis. l. i. ꝛ. ij. lxxxix. di. indicatum. pupillorum autem ꝛ orphanorum causas audiet eccleſia ne gligente iudice seculari eis facere iustitiam: etiam si sint diui tes. sicut de viduis diximus. lxxxvij. dist. desolatis. in reli gi. idem in senibus. lxxxvij. di. c. i. idez de quibuslibet liber tis ꝛ non eccleſie commēdatis. lxxxvij. di. liberti. nam omēs hi miserabiles ꝓsone dicunt quorum oium curā eccleſia ha bere debet. lxxxvij. di. c. vlti. idē de expositis. lxxxvij. di. c. vl ti. idē in cecis ꝛ mutilatis mēbris ꝛ leprosis ꝛ captiuis ꝛ de bilibus. ꝛ diutino morbo fatigatis. C. qñ inter pu. l. i. ī. de censi. licz. ꝛ furiosi. ī. de re. spo. c. i. C. de epi. au. iudices. nam miserabiles ꝓsone sunt. ꝑ maiorī aūt pte ꝑdicte ꝓsone si sint diuites coguntꝫ sub iudicibus suis ordinarijs rīdere: si uo lunt sibi facere iustitie ꝓplementum. ī. de foro compe. ex par te. ¶ Item dicunt quidam ꝙ si quis vult tales miserabiles personas conuenire sub iudice seculari uel ordinario ꝙ nun quaz possunt excipere ꝙ debeat sub eccleſia esse sed si in iu dicio uel extra iudiciuz grauentur iniuste tunc posset appel lare ad eccleſias. uel etiam suos aduersarios per simplicem querimoniaz conuenire coram eccliа. lxxxvij. di. libertos. §. libertis. ꝛ nos quo ad appellationem nō credimus eos ue rum dicere. quia si est appellandum gradatiz fieri debet ut a seculari iudice ad proximuz secularem iudicem superiorem appelletur. ij. q. vi. anteriorum. ¶ Sed obijcies qd est spe ciale in miserabilibus personis cum etiam omnibus eccliа debeat reddere iustitiam si iudices seculares sunt negligen tes. ī. de foro compe. licet. Respon.. borum simplicem que rimoniam aliquando eccleſia audit etiam non regsitis do minis. ꝛ semper audit quando priores domini rēnuunt eis facere iustitiam. nec dī eis ite ad alium ꝓmum superiorez sed in alijs non intromittet se eccleſia quousqz aliquem supe riorem habet ad quem recurrere possit. ꝛ hoc etiam dicit ꝓ allegata decret. sed miserabilibus personis statim iudice or dinario negligente facere iustitiam procedet. ꝛ sic itelligo. c. ex tenore. ꝛ. c. lxxxvij. di. ꝛ hoc ideo ne diu pro ustitia labora rent. ¶ Item dicimus ꝙ etiam predicte ꝓsone si habito re spectu ad ea q̄ possidēt sint paupes sz magnas hēditates uł castra petāt ñ ueniet ad eccleſiasticū iudicē: nisi ꝑus deficiat secularis. qꝛ cā cessat ꝑ q̄ tolleratū est ꝙ iudex eccleſiasticus ꝓgnoscat ēt nō negligēte seculari. s. qꝛ de modica re agit. alij aūt dicūt ꝙ nūqz ꝑ miserabilib⁹ ꝓgnoscz iudex eccleſiasticus nisi ꝑus eis seculari iudice deficiente. sz si qs ꝑ violentiā eis bona auferat tūc defēdet eos eccliа. ꝛ a suis etiā supplcatiōi bus ꝛ bñficijs iuuabit eos. ꝛ sic itelligūt. c. ꝑ eis faciētia. ꝛ. ī. c. si. cruceſignati etiā ab eccliа defendūt. Itē no. ꝙ vidue pu pilli ꝛ oēs miserabiles ꝓsone pñt alios trahere ad curiā ipe ratoris ꝛ iperator ut eos citet oz eis eē fauorabilis ꝛ benign⁹ ꝛ si aliqō reſcriptū impetret ꝯ eos nisi exꝑsse de miseria eoꝝ faceret mentiōz nō ualet. C. qñ int ꝓu. l. i. debere. ꝛ male qꝛ debebant dicere nisi prius dñs negauit sibi iustitiam facere. alij cōtra. ꝓesumpserunt. ꝛ male. nā talis ꝙuentio uel pac tū nō ꝓiudicat in tantū ꝙ redire cogant ad eos qui anteqm̄ adherent pōt eoꝝ uoluntas imitari. ut. ff. de iurisd. om. iu. si cōuenit. solū. n. hoc pōt petere penā uel ad interesse agere si est cōpromissum ꝛ cōuenit cōtra illud. ꝛ nō pōt ꝓhibere litē coꝛā suo iudice agi. ff. de arbi. si rē. C. de arbi. l. i. sed ꝯ. C. de pac. si qs in con. sup hoc dixerūt quidā illam. l. intelligi ubi pactū fuit inscriptis indictum. hec decre. quādo sine scriptis pactū intercessit. sed ħ reprobat. C. de pact⁹. pactum. ꝙ bo. fi. alij dixerūt. l. loqui de reo. hanc decre. in actore. sed ħ ex litte ra falsuz esse appz. ꝛ ꝓterea nō debz licere reo qō nō lz acto ri. ff. de reg. iu. nō debz. alij dixerūt ideo ex eo pacto agi. qa uestitus non fuit cōtractus coherentia. ff. de iudic. heres. §. ꝑmo. tu dic illā. l. loqui. quādo pactū parat ad declinandaz iurisditionē. uel uerius quādo ponit pactū ad unum certum iudicē habendū. sez quādo qs habz plures iudices ordina rios. sicut est bononie ubi scholares habēt epum potestatē ꝛ magistrū suū si faciat scholaris pactū de litigādo sub uno tz sed si uelint ꝓgare ex pacto iurisditionē ad eū cuius iur sb̄ sunt nō ꝓiudicat si cogantur iuiti coraz eo litigare. ut ħ. ff. de iurisd. om. iu. si cōuenerit. Itē cū isti deleg. interlocuti sint per lras hmōi se ꝓcedere nō de. ꝛ alias non essent iudices ordi narij eoꝝ iurisditio ꝓgari non poterat. C. de iurisdi. om. iudi. priuatoꝝ. Itē ꝛ si alias essent ordinarij quia tamen isti nō videbant intēdere ad ꝓgationē ꝑdictā. sed quasi prio ri ꝓmissioni innitebant q̄si ex debito cū non tenent ꝛ ita erra bant uel in factū uel in iure quoꝝ utrunqz prorogatiōez im pedit. ff. de iur ꝛ fac. igno. l. i. in prin. ff. de iurisd. om. iudi. nul li. in princ. ꝛ. §. i. ideo iustū est quod hic papa diffinit. Uel dic qō non fuit cōpromissum ꝙ redirent ad iudicē deleg. ni si sicut erat de iure.

Uspitionis causa faciunt. s̄. e. ꝓterea. ad ħ. sez ad probandū cās suspitionis. uel ad inducenduz testes ad illas ꝓbādas. uel ad testes reprobādos uel ad sniam ferendā ꝛ hmōi. ab ipso. q ut suspectus recusa tur. sine quibus. hic dicunt quidaz hos arbitros delegatā iurisditionē habere. ꝛ ex eo qō est. ī. de appel. cuz speciali. in princ. ubi innuit ꝙ ex dele. pape ꝓcedant. ar. s̄. e. ex litteris. ꝛ si fuerit appellandū appellabit ad papā non ad delegatū. quia si hoc diceret scilicz ꝙ appellaret deleg. sequeret absur ditas scilicz ꝙ ulterius recusari non possent quos in uno ne gocio sez appellationis ꝑ se iudicē eligunt. iiij. q. ij. si qs re. delegare autez quia sunt arbitri nō possunt. Sz contra si iu risditionez habent ergo eam possunt alij delegare. s̄. eo. pa storalis. in princ. ī. eo. quoniā. in princ. ¶ Item ab eis po terit appellari que satis sunt absurda. propter hoc dicūt alij hos arbitros iurisdictionez non habere. Et dicūt ꝙ ad eos pertinent omia que faciunt ad hunc articulum. scilicz termi nos assignare. probationes recipere. ꝛ arbitriuz promulga re. cum cōsimilia que puri arbitri possunt. ff. de arbi. sed ꝛ in ter. §. ij. nec decret. cū speciali. dicit hos delegatos sz ex man dato pape teneri ad quedam que non faciunt eos habeꝛ iu risdictionez. ut probat. s̄. de reſcript⁹. cum contingat. ꝛ decre. autē. ex litteris. non loquitur in arbitris sed in iudicibus. ¶ Sed dices si non habent iurisditionez quis coget ptes si non fuerint in terminis. uel si non pareant sentētie cum re cusatus super hoc potestatem non habeat. ut hic. naz in om bus ei suspectus est. ut hic. ¶ Itē pena non est apposita ad quam agi possit. Respon. licet pena non sit promissa: tamē arbitrium hoc modo implebit. quia nisi infra terminuz sibi

datum probet causas recusationis procedet recusatus .ĵ. de appel.cum speciali.z licet in termino ad aliquod certuz assi/ gnatum abesset aliqua pars.licet aliqui cõtradicant non cre derẽ recusatum debere procedere nisi totus effluxerit termi/ nus arbitris deputatus.ut in preallega.decre. cum speciali. Posset tamen dici sed non bene :q̃ si in terminis uel alijs consuma fuerit q̃ statim recusatus resumet iurisditionez su am.z si adhuc restet de termino deputato arbitris.sicut in a/ lijs arbitris dicitur.ff.de arbi.arbiter. z.l.sicut dicis.§. penl. z.l.non ex omnibus.C.de arbi.l.ij. Logendi.z secundum l.coguntur per delegantez si est presens in prouincia. Vl si ipse est absens per alios ordinarios iudices presentes. C. de iudic.cum speciali. per suspensionez uel excõmunicationem xxxiij.dist.quorundam.lxxiij.di.bonozatus.s̃. eo.sane. uł indicta mulcta.ff.si quis ius dicẽ.l.i.uel captis pignoribus. instit.de satisda.tuto.§.vlti.instit.de excusa tuto. rñso pri/ mo.ff.de libe.agnos.si quis.§.si quis ex bis.alter. si tertius dissentiat.nos idem dicimus etiam si sit absens.semper enim a iure intelligitur illa clausula adiecta q̃ si non omnes duo uestrum.arg.hic.

Et.G.per litteras apostolicas.tuam. delega/ tam que est alia ab ordinaria. nam ex delegatione posset ubiq̃ sententiaz executioni mandare .s̃. eo.significa/ sti.si quando.sed extraordinaria tantum in subditos. Item si delegata posset extendi posset subditos quoslibet delegan tis excõmunicare.ordinaria autem prorogata licet posset su os subditos excõmunicare non tamen alios.sed potest om/ nes iudicare.sed non alias punire.alij cõtradicunt. ut si in/ fra. Non credimus interdictuz uel excõmunicationem pos se uenire in pactum uel conditionez cum tantum contra con tumaces sint iste sentẽtie promulgande z incorrigibiles. xi. q.iij.nemo episcoporũ.xxiij.q.iij.tam sacerdos. ecce. quã/ tũcunq̃ ergo precessit pactum de excõmunicãdo si nõ solue rit in termino.qa posset esse q̃ tunc cõtumax non est.quia li benter solueret sed nõ potest non debet excõmunicari. ff.de pact.si vnus.§.si pac.preterea necessaria est monitio.ĵ.de sẽ/ ten.excõ.sacro. Sed dices hoc uerus esse ubi post pactũ nũ quã potuit soluere.sed ubi potuit cũ culpa sua omisit nõ de/ bet ei prodesse.ff.cõmo.si ut certo.§.sed interdũ.ff.locati.vi/ deamus.§.sed ḃ.cũ suis cõcor.sed respõ. qa licz fuerit tunc culpabilis mõ nõ est.nec est sile de acc.cõmodati.z alijs que dant cõtra eũ qui est in culpa z excõicatiõe que nõ datur ni si cõtra ꝓtumacẽ z incorrigibilẽ.ut in.c.pall.sicut iusiurãduz in litẽ.ff.de in li.iu.videamus.§.vlti.z.l.in actionibus.nisi ĩ casu.C.e.alio.sed hac rõe videt q̃ nec sic ferri posset.te excõi co nisi solueris usq̃ ad talẽ diẽ. Sz s̃.ĵ.de ap.pterea.arg.ĵ. de re iu.q̃ ad ꝓsul.z videt q̃ per oia simile.nã z si ḃ ñ soluit infra terminũ cũ tñ posset lz fuerit in culpa nõ tñ dz incidere in excõicationẽ ex cessatiõe solutionis que est añ terminum. qõ ex eo appz q̃ si post soluat usq̃ ad terminũ non indigz absolutione.z qz usq̃ ad vltimũ instãs liberat soluendo. ff. de uer.obl.qui con.ĵ.de sen.excõ.nuper.sed nec in tñ termi ni est ꝓtumax.qz solueret libẽter si haberet vnde.z inde est q̃ nõ est qõ imputet ei.ff.de do.nam in bis. Rñ.supradcã nõ esse similia.nã ubi statiz ferẽt snia sed suspendit effectus lz nõ debeat fieri.ij.q.vi.biduũ.si tñ ferat tz z est iusta.v.q.i. qdaz vñ nõ solũ requirit a ꝑdẽnato q̃ nõ sit negligẽs sed opz euz esse diligentẽ in adiplendo qõ snialiter iudex mãdauit. ff.õ rei uen.utiq̃.z hinc est q̃ si negligẽs sit medio tpe int sniam z terminũ solutionis ꝓgregare pecuniã excõicatio suũ sortit effectũ imo q̃ plus est si medio tpe inciperet labi facultatib9 si tũc nõ faceret dicerẽ aduentẽte termio excõicatõz suũ sorti/ ri effectũ.ar.op.ff.õ ad.tu.quotiẽs.§.neq̃q̃.z. §.q̃ si in diẽ. z eodẽ mõ si ꝑdẽnatus suz dare boiez z is mortuus est cꝑa mea.uel suus q̃ custodiẽdus erat fugit tenet ꝑdẽnatus.ff.q̃ me.cã.sicut ex.§.q̃ si homo.z.§.fe.ff.de rei uen.si ab hoic.z l.seq̃nti.nõ tñ aget ex sen.nec incurrent excõicationẽ nisi sint to termio.ff.de uer.ob.nulla.cõtra.ff.de uer. obli. hoc iure. secus si sine culpa sua.uel subito facultatibus labereť. qz tũc nullo tempore ageret ex snia potest intelligi durante impedi mento.nam impedimẽto cessante si nõ solueret etiã post ter/ minũ cũ posset soluere tũc videt q̃ excõmunicatio sortiat effe ctum.fm quod no.ĵ.de pigno.significante.in glo.penul.fa/ cit.ff.de le.ij.titia.§.usuras.z q̃ ibi no.z.ff.q̃ sanis.co.l.scien/ dũ.§.fi.z.C.de ser.pig.da.ma.l.si creditozibus.ĩ cõtra.no. C.in qui.ca.in.re.nõ.l.i.z ibi vide per Ly.z õ bis que no. in.l.minozibus.z etiam videt q̃ in termino quo non posset soluere debeat protestari.ut ibi no.in gl.añpenul. nec incur/ reret excõicationes.ut dictis legib9 probat.ff.õ admi.tu.etiã cõtu.nisi cẽt malefidei possessoz ab initio nec cãz litigãdi ha/ berz.ff.de rei uen.itẽ si uer.§.vlti.ff.de le.i.cũ reus. ff. si cer. peta.q̃ te.ff.q̃ metus cã.sup secu.sed z tũc quãdo fuit male fidei possessoz.nec habuit cãm litigãdi si post sniam moriat seruus uel equus.uel fugiat antequã sit in aliqua moza post sententiam licet teneat ad extimationẽ rei amisse.ut in predi/ctis legib9.non tamẽ incidet in excõicationẽ. Ratio diuersi/ tatis.quia de interitu rei teneť ꝓpter mozã in qua semp fuit exquo cepit esse malefidei possessoz.nec cãm litigandi habu it.sz de excõicatiõe nõ teneť nisi ꝓpter sniaz q̃ nõ ligat nisi ꝓ pter mozã uel culpã post sniaz.z ꝯ tenozẽ snie ꝓtingentem.z post terminũ in snia positũ.ubi ergo ista nõ ꝓtingerũt nõ te/ nebit excõicatiõe. Intelligo igitur sic.excõico te nisi solueris usq̃ ad pascha.cuz possis tunc soluere uel non possis tunc. sed culpa tua cõmissa post sniam z cõtra tenozẽ eius reddit9 es ipotens alioquin si intelligerẽ sine possis sine non possis sine culpa tua intollerabilez erzorem exprimeret :vnde nulla esset snia.ĵ.de sen.excõ.per tuas.s̃.eo. cum contingat. Alij tamẽ dicunt semp eum cadere in excõmunicationez etiam si in nulla moza fuit uel culpa.non obstat quod dicit.quia ca/ deret intellectus eius in similem intellectuz ac si exprimerz er rozem.quia licet in id cadat.uel inde erzor sequat tamẽ quia non exprimit nihilominus teneret sententia.ij.q.vi. si sentẽtia sed tamẽ iudex postquaz hec cognouerit sine ulla difficulta/ te absoluere debet.hec habent locum ubi sentẽtia lata est sub conditione q̃ aliquod fiat in futuruz alioquin sit excõmuni catus.secus autez esset ubi sentẽtia ferri debet pure que non posset ferri iusta nisi in incorrigibilẽ.ut dictum est.sed licz di xerim qõ non licet paciscí de sentẽtia ferenda. neq̃ coraz or dinario.neq̃ coram delegato intelligo sine cause cognitiõe. ij.q.i.nemo. Nam alias si sit ordinarius aliozũ non litigan/ tium possunt prorogare iurisditionez suam sic possis me ex/ cõmunicare si fuerit iustum.uel si ꝓbata fuerit causa excõmu nicatois.ut in.c.nemo.arg.ff.de iudic.l.i.iurisditioni. de/ leg.uel ordinarie non tamẽ ordinariã sed dele.,progare iten debant.de hoc no.s̃.e.de causis.

Vm vicesimum annum.minoz.xx.annis. dũ/ modo sit pubes iudicare potest quasi ordinarius ut hic arg.ff.de iudi.cum pretor. in medio. maior autẽ viginti annis a quolibet delegari potest z cogi proferre sententiã.minoz autẽ viginti annis sed maioz.xviij.utraq̃ p te consentiente potest esse delegatus alias non nisi a principe. sed non cogitur proferre sentẽtiam. Item si minoz. xviij. dele.a quolibz ordinario etiã utraq̃ pte cõsentiente ẽ dele. nõ tenet eius snia secus si a ꝓncipe.qa tunc z tenet snia z co gitur ,pferre cum dubitandũ non sit de bis quos princeps elegit.xvij.q.iij.§.cõmittunt.arbiter autẽ cõpromissarius eti am utraq̃ parte presente z cosentiẽte nõ potest esse minoz.xx. annis.nec cogit proferre sentẽtiam.nec lata tenet.ar.ff.de ar bi.cum lege.C.de aduo.di.sancimus.ff. de re iudi.quidaz. dari.a quolibet qui delegandi habet potestatez non tantuz a principe.quã a principe.sed a principe facta etiã minoz i xviij.annis tenet dele.ff.de re iudi.quidam.

No delegatorum. si delegatio facta est persone non loco. s. e. qm̃ abbas. vbi de hoc no. s. e. licet. exempto. ⁊ si essent tres vel plures q; verũ est pe-nes oms iurisdictõem esse ⁊ non penes remanẽtes tm̃. vnde eo; sñia non tenet. ff. de reg. iur. duo ex. ff. de ar. itẽ si. §. vlti. ⁊ l. se. ⁊ no. de h̃. s. e. cãm. expressum. verbi gratia. q; si non omnes. ⁊. s. e. prudentiaz.

Quoniam apostolica consentiant. s. e. prudentiã. vbi de hoc no. consentiant. secus si ptes non ꝓsentiant. itẽ secus si non sint ibi ptes sed ex officio suo mãdet. preterq; z. q. d. vbi inter ptes agit̃ potest alijs delegare sed vbi inter ptes nõ agit̃ sed papa ex officio suo sine ptibus inquisitõem vel ꝑquisionẽ ꝓmittit vel qcqd aliud tũc si mandat papa q; ꝑsonalit̃ interfit delegare non potest. rõ diuersita; is est q; in ꝓmo casu ptes possunt renũciare his q̃ ꝑ se introducta sunt non aũt eis que ꝑ publica vtilitate vel ex officio suo. ff. de pac. iur̃. §. pe. ⁊ vlti. j. de fo. ꝓpe. si diligenti. eligere. vbi magis ꝓmittunt̃. ⁊ eodẽ mõ intelligit̃ q; in sequẽti. §. dicit̃. s. q; certuz ministeriũ delegari non põt debet. n. sb̃ intelligi de magnis ministerijs sicut est p̃dicare ⁊ alia hic ꝓtẽta ⁊ ꝓsilia. ⁊ hoc relinquẽd̃ est arbitrio iudi. que magna sunt vel pua. in minoribus aũt ministerijs bene fit subdelegatõ ni si in rescripto ꝓtineret q; ei ꝓmittẽdo elegit fidẽ vel industriã eius q; in hoc casu non sb̃delegabit̃ ut hic. cõmissum. z. j. de sen. excõi. mulieres. ff. de ãmi. tu. ita. §. gessisse. ff. de ꝑcu. seruũ. ꝓmo rñso. so. illud habet locũ in tpalibus ministeriis b̃ in spũalibus ⁊ his que fiũt in iudicio sine iurisdictõe tm̃. ff. man. si ꝑcuratorẽ. §. si quis. si. n. haberet iurisdictõem delegare posset. s. e. c. in p̃n. ⁊. c. pastoralis. vel illud generale est b̃ spẽale. vel melꝰ qñ aliquis sua auc̃te potest aliqd facere tunc non est vis siue ꝑ se siue ꝑ aliũ faciat. nisi spẽaliter prohibeat̃ ut in ꝯrijs. sed vbi sua auc̃te non põt facere sed alterius tunc locũ habet qđ b̃ dr̃. s. q; non potest alij ꝓmittere. Sed quero si successor qñ est scriptũ non exꝑsso noie ꝑsone sed dignitatis tm̃ vel loci b̃ possit ꝑficere. ar. q; sic. s. e. qm̃ abbas. qdaz rñdent ad hoc ut sciat̃ que transeant ad successorẽ inspiciẽda esse ꝓceptõem v̄boꝝ in quibus forte designabit se certaz ꝑsonã ad hoc tm̃ eligere. vel etiã designabitur q; ad successorem transeat ⁊ inspiciẽda est inde facti natura p̃mo vel potius mi sterij puta vtꝝ ministeriũ delegari possit cõiter ⁊ per alios in ꝑtali vel non. nam si non possit cõiter ꝑ alios in ꝑtl̃ sine vlla iurisdictõe ut est mĩsteriũ recipiendi testes excõicandi vel absoluẽdi transit ad successorẽ. ar. op. aut̃. ut nulli. iudi. §. b̃ vo iubemus. C. de cadu. tol. l. i. §. pro scõo. si vo tale sit mĩsteriũ qđ cõiter ab alijs non impleat̃ sicut est p̃dicare crucẽ vbi exigitur ꝑsona lr̃ata ⁊ que predicet ope ⁊ sermone. ⁊ idẽ in ministerio iniũgendi penitentiã. in mĩsterio aũt dispensandi cũ irregulari eligat̃ hõ qui non sperz in pecunie thesauris ⁊ quia pauci sunt non ideo transmittunt̃ ad successores. ar. op. C. đ cadu. tol. l. i. §. ne aũt. ordinarius aũt b̃ licite ꝓmittit. j. de of. ordi. inter cetera. ⁊. c. vlti. aliꝰ aũt vr̃ melius q; lz predicta distinctio locũ hẽat in legatis ꝓpter presumptã voluntatẽ testatoris non tm̃ habet locũ in alijs ubi certũ mĩsteriũ demandat̃ q; si mandet̃ mĩsteriũ recipiẽdi testes siue absoluẽdi excõicatũ siue quodcũq; aliud tunc nec ꝑ aliũ exercere põt nec trãsit ad successorẽ. ⁊ est rõ q; non ille cui mandat̃ mĩsteriũ vr̃ facer̃ sed ille qui mandat ⁊ ideo ꝑ aliũ facere non potest. secus aũt in delegato q; ille habet iurisdictõem ⁊ ideo eã delegare põt s. e. c. in p̃n. ⁊ per se facere dicit̃ q̃ꝫ quis de successore posset ꝓbabilius dubitari. alij dicũt ⁊ ut vr̃ bene q; q̃cũq; pars iudiciorꝝ ꝓmittat̃ iurisdictõnem habet ille cui ꝓmittit̃ siue sit receptor testiũ siue citator siue auditor allegatõnũ. ar. op. s. e. ex literis. ⁊ si dicas in quibus poterit exercere iurisdictõem in predictis. rñ. receptor testiũ vtet̃ iurisdictõe ad testes cogendos ⁊ a falso ꝓfessẽdos ⁊ ad alia huiusmõi. citator vtet̃ iurisdictõne ad terminũ ꝓrogandũ uel minuendũ si supior non p̃fixit ⁊ etiã ut p̃cipiat citato q; coꝝ citatore ꝯpeat citatõem recep turus ⁊ alia huiꝰ. dicimus etiã q; citator potest eũ citare ꝑ curiã qui solã opam exhibet vel etiã per lr̃as. ⁊ idem videndũ est in alijs ptibus iudicij ꝑsonis delegatis. ⁊ de h̃ no. j. de re iudi. cũ bertoldus. q; aũt h̃ dr̃ de excõicatõe ⁊ dispensatõe intelligit̃ qñ h̃ mandat̃ sine cause cognitõe fieri lz generalit̃ nisi cã subsit debeat cum cãe cognitõe fieri ⁊ mediãte iurisdictõe sunt tm̃ quedã alia que de sui natura non requirũt cognitõez vel iurisdictõem sicut est predicare penitentias iniũgere alijs beneficiũ dare ⁊ huiꝰ. que aliis ꝓmitti non possunt. sed ⁊ his aliqñ addit̃ iurisdictio. s. ut ꝯdictores uel impedientes ꝓpellat. ⁊ in his ⁊ in ꝓsilibus lz possit ꝓmittere iurisdictõem adiectã. s. q; alias ꝓpescat ꝯdictores non tm̃ potest ꝓmittere illud misteriũ qđ ex sui natura non habet admixtã cognitõnem ⁊ iurisdictõem sicut est predicare. Sed obijcies de excõicatiõe ⁊ dispensatõe que sui natura habent admixtã cognitõnem ⁊ iurisdictõem. sed rñ. illud esse vez nisi expresse mandaret q; sine cãe cognitõe excõicarent vel dispensarent sicut h̃ intelligit̃. nec ob. qđ in supiori. §. dr̃ de inquisitiõe que ꝓcedit ex officio ⁊ que sui natura habẽt cognitõem vel iurisdictiõem annexam ⁊ tamẽ ꝓmitti non potest illud. n. ideo est q; ibi eligit industriã ꝑsone nec etiã esset malũ in inquisitõne. s. q; si etiã cõmittat̃ cũ cãe cognitõe tamẽ ꝓmitti non potest q; ibi industriã persone elegisse videt̃. excõicare. i. denũciare aliquos excõicatos vel absolutos. nã si mandaret papa alicui q; sñiam excõicatõis in aliquẽ ferat non debz eã ferre nisi cũ cause cognitõe ⁊ monitõe premissa. ii. q. i. nemo. j. de sen. ex. sacro. Sed dices papa cognouit ⁊ non cognouit eũ de quo agit̃ sñia excõicatõis innodanꝺ certe tunc ⁊ ipse ferre sñiam debet. ff. de iudi. de qua. b̃ casu si dñs papa vel alius qui de iure põt ferre sñiam per aliũ ut sunt illustres mandet alicui q; eã ferat ñ est necessaria eius cause cognitio sed tunc etiã fateor hãc decretalẽ locũ habere ut eã non debeat alij delegare. mĩsteriũ hac rõne dicimus q; si alicui ꝓmissuz est q; ꝑ uideat alicui de aliquo beneficio q; hic alij demandare non potest q; siue certũ officiũ siue mĩsteriũ demandet̃ q; per se exercere debeat delegans. s. ꝑquisionẽ clerici vel collatõem p̃bende alij demãdauit. ⁊ idez vr̃ si in lr̃is dicit̃ exequaris. sed secus est si dicat cõpellas uel facias prouideri.

Tatuimus ut conseruares. no. ꝓseruatores aliqñ dant̃ ut defendant aliquos ꝓtra raptores ⁊ predones. alij dant̃ ꝯ eos qui aliquoꝝ ꝑuilegia infringunt. aliqñ generalius dant̃. s. ut defendãt aliquos ab oibus iniurijs ⁊ offensis ⁊ in nullo predictoꝝ casuũ aliquã habent indaginẽ ꝓseruatores nisi in h̃ ut voceꝰ eos qui molestatoresꝫ ⁊ iniuriatores dicunt̃ ⁊ si vocati venerint interrogabunt̃ an p̃dictas molestias ⁊ iniurias irrogarũt ⁊ si eas ꝓfessi fuerũt tãq; ꝯ manifestos iniuriatores procedent ut hic. si vo negent cũ p negatõem facta sit res dubia. C. qbus ad li. ꝑda. non li. l. iii. non procedent. ⁊ si ꝑcesserint non vz tãq; excedẽs fines mãdati q; nõ sunt manifesti iniuriatores ⁊ iurisdictio ꝓseruatoꝝ limitata est tm̃ cõtra manifestos. ar. op. ff. man. diligenter. s. de rescrip. cũ dilecti. nisi forte adeo de facto vel de iure eẽt eorũ maleficiũ notoriũ q; inficiatõi locus non eẽt q; tunc valez ꝓcessus ꝯ tales. j. đ coba. cle. ⁊ muli. tua. ⁊. c. vestra. ii. q. i. manifesta. immo ⁊ sic añq; limitaret̃ videt̃ idẽ debere fieri. lxxxvii. di. desolatis. ⁊. c. libertos. Sed quid si per testes vellet ꝓbare maleficiũ notoriũ. Rñ. q; per testes male pr̃obat̃ maleficiũ notoriũ sed per qualitatẽ facti. s. de trãsla. epi. quãto. de hoc no. j. de coba. cle. ⁊ muli. tua. item si ꝓfiteat̃ maleficiũ factum sed dicat se iure id fecisse nõ intromittet se vlterius ꝓseruator Sed queres pone fert sñiam excõicatõis q; aliã ferre nõ potest ꝯ ꝓtumacẽ ⁊ postea constat eũ esse iniuriatorẽ sed nõ manifestũ nũquid in veritate est excõicatus. dicũt quidã q; sic lz iniuste q; iurisdictõ ei dat̃ sup omnes iniuriatores qualis est iste licet occultus. alij dicũt ꝯ ut p̃mo dictũ est eodem iure ut

iſti cenſent ꝓuilegiati qui ſuos iniuriatores vel malefactores excõicare poſſunt. nã non intelligit niſi de manifeſtis ſicut ẽt illud intelligit qđ ſequit. liceat tibi alienata male reuocare. nã non intelligit niſi de his de quibus cõſtet p cõfeſſionẽ vl rei euidentiã. de h̃ no. s̃. de elec. noſti. j̃. de reb. eccle. nõ alie. epi qui. ꝛ h̃ vera intelligo in ꝓſeruatoribus. nã iudices eccleſiaſtici ordinarii bene cognoſcẽt etiã de occultis violẽtijs. ut no. j̃. de ſo. ꝓpe. cũ ſit generale. itẽ illud qđ dr̃ circa mediũ hui⁹ gl. vo. ſ. q̃ qui ꝓfitet factũ ſed dicit ſe iur̃ feciſſe non eſt vlter⁹ cogend⁹ a ꝓſeruatore non eſt ſemp vex. ut. j̃. de coha. cle. ꝛ mu. tua. in glo. illud. itẽ no. q̃ iſti ꝓſeruatores ꝛ alii quibuſ datur iuriſdictio in certas ꝑſonas ut qñ mandat q̃ ꝓcedat ꝯdictores per cen. eccle. ꝛ hui⁹. ſemp vocare debẽt illos qui dicũtur deliquiſſe al̃ nõ tenet qđ fit ꝯ eos. ii. q. i. c. i. ꝛ. q. vi. ꝓlatã. niſi eſſet ſnĩa excõicatõis que forte tenet ſi factũ eſſet notoriũ quia ſnĩa excõicatõis tenet etiã non ſeruato ordine. ſed tãq̃ iniuſta eſſet abſq̃ difficultate relaxanda ĩmo ꝓlator ipſius puniendus eſt. j̃. de ſen. excõi. ſacro. ſed nec ꝯ hos malefactores valet ſnĩa niſi ſint manifeſti. ut h̃. de hoc no. j̃. de ꝑben. ꝓ illo rũ. ꝛ đ ꝓceſ. ꝑben. ꝓpoſuit. ſi aũt vocati ꝓtumaces fuerint tũc ꝓſeruator ꝛ alij ꝓſules ꝓ ꝓtumacia poſſunt ꝓcedere ꝯ eos. ſed ſi ferrẽt aliquã ſnĩaz excõicatõiſ vel aliã ꝓ violentia vel alio đ licto non tenet niſi eſſet manifeſta ut h̃. vel niſi ꝑus ſnĩaret q̃ eſſet manifeſta iniuria q̃ extũc etiã ſi non eſſet manifeſta iniuria tñ tenet ſnĩa ſi non appellaret ab ea. ſed ꝯ. s̃. đ reſcrip. paſtoralis. ꝯ. ſi. vbi dr̃ q̃ iudex p expreſſionẽ ꝓſonaꝝ habz iuriſdictõez ſuper eos. ſo. huius ꝯrij colligit ex tenore reſcriptoꝝ q̃ ibi dicit q̃ ꝓtibus vocatis audiat ꝓqueſtiones noiatoꝝ et etiã noiandoꝝ. ſed hic dicit q̃ tm̃ ꝯ manifeſtos violentos ꝓcedat. vel dic q̃ hi ꝓſeruatores nihil poſſunt niſi ꝓhibere q̃ nihil fiat his quoꝝ ꝓſeruatores ſunt ſine ordine iudiciario. ar. j̃. de ſy. querelã. manifeſtis. ex hoc apparz q̃ recuſari nõ poſſunt ꝓſeruatores. ar. j̃. de appel. puenit. ꝛ. c. ꝓpoſuit. ꝛ q̃ ꝓcedere poſſunt abſente ꝑte p ꝓtumaciã. ut no. j̃. de cohabi. cle. ꝛ muli. c. veſtra. ad alia. ꝓterq̃ in notoriis q̃ in notoriis bene habebũt indaginẽ. ar. q̃ ꝓmittit ꝓſeruatoribus iuriſdictõ in eis ergo ꝛ oĩa ſine quibus illa non poſſunt explicar̃ ff. de iuriſ. om. iudi. l. ii. ſed non poteſt venire ad puniendum aliquos de notoriis malefactis niſi eos citet. ꝛ niſi citatos et ꝓtumaces puniat in expenſ ꝛ al̃. s̃. e. de cauſis. ff. ſi quis ius di. non ob. l. i. item ſi maleficiũ eſt notoriũ alijs ſed non iudici oz q̃ ſup hoc requirat ꝓbatões. ꝛ etiã cogat aliq̃ teſtes q̃ bus intereſſe debent ꝑtes. ii. q. i. in ꝑmiſ. j̃. de teſti. c. ii. item ĩ notoriis aliquis ordo neceſſarius eſt. j̃. de iurĩurã. ad noſtrã ſed ille qui fecit illud qđ dr̃ maleficiũ ſed dicit q̃ illud non ẽ maleficiũ ſed illud faciẽdo vſus eſt iure ſuo vr̃ q̃ in hoc caſu admittet ꝓbatões v riuſq̃ q̃ aliter non poteſt explere iuriſ dictõez ſibi ꝓmiſſaz. itẽ q̃ reus non actor offenſus parat viã iudici cognoſcẽdi de his dũ ꝓponit exceptõez talẽ q̃ non deberet ꝓcedi ꝯ eũ ſi vera eẽt ꝛ ſepe quis habet ex beneficio alterius qđ ex ſe habere non poteſt. s̃. de tẽpo. ord. c. pe. h̃ ãt ſatis vr̃ q̃ non poteſt ꝓſeruator inquirere de maleficio ex of. ſuo. q̃ nõ eſt iſte modus ꝓcedendi in notorio niſi forte ꝓcedat ad inquirendũ an factũ ſit notoriũ ꝛ etiã in hoc caſu. ſ. ſi maleficiũ eſt notoriũ ſed non malefactor. ſed ſi p teſtes ꝓbat de aliquo q̃ fecit illud malefactũ ſed non ꝓbat q̃ ſit notoriũ nec nocebit ſibi talis ꝓbatio. ꝛ h̃ ideo vr̃ q̃ non põt ꝓſeruator ꝓcedere niſi ꝯ notorios qualis non eſt iſte q̃ licet de occultis circũſtãtijs poſſit inquirere ꝓſeruator que ſunt acceſſoria notorio non põt tñ inquirere de occulto facto vel de occultis ꝑſonis que ſunt ꝑncipalia. de ordinario aũt vtq̃ p bas ꝓbatões poſſit ꝓcedere ꝯ eũ. dic ut no. s̃. de elec. bone memo. ſi autẽ ille qui fecit maleficiũ bene ꝓfitet illud ſed dicit illđ nõ notoriũ bene poteſt ꝯ eũ ꝓcedere ꝓſeruator. q̃ licet illud maleficiũ non fuerit notoriũ facti euidentia eſt tñ notoriũ p ꝓfeſſionẽ ſuã quibus plibus mõis fit notoriũ. j̃. de coha. cleri. ꝛ muli. c. veſtra. ꝛ dicũt quidã q̃ teſtes qui inducũtur ſup notorio debent dicere factũ eſſe notoriũ. ꝛ ſi queraꝛ qũo ſcit põt rñdere q̃ ego fui preſens ꝛ vidi qñ publice in platea multis preſentibus fecit illud. ĩmo plus vr̃ q̃ etiã ſi dicat ego non vidi qñ fecit maleficiũ ſed vidi q̃ ductus fuit coram iudi. ꝛ interrogatus de maleficio nõ negauit vel ꝓfeſſus fuit. ſ. q̃ ſic publice fecerat. quidã aũt dicũt idẽ etiã ſi coram multis ꝓfiteat. itẽ ſi dicit ego non vidi qñ fecit maleficiũ ſed vidi eũ fugientẽ uel ibi latentẽ ꝛ ꝓpter hoc nullo mõ ſe excuſantez ꝛ non ſuberat cã quare ſe non excuſaret. vel q̃ de hoc cũ aliquibus tranſegit. ff. ex qui. cau. infa. l. athletas. §. ſi. ꝛ. l. ſe. ꝛ ſic eſt multa tlia inuenire. alij tñ dicũt ꝯdictõ aũt hoꝝ eſt quaſi mexĩmpiũ ꝛ ſuppremũ inter alias iuriſdictões. itẽ ex h̃ apparet q̃ iuriſdictõem habt ꝛ etiã cognitõez aliquã q̃ ſnĩa excõicatõis ferri non poteſt ſine cauſe cognitõe. ii. q. i. nemo. expõe ergo ſic lr̃az q̃ non habebit iudicialẽ indaginẽ ſupple in notoriis itẽ non habet iudicialẽ indaginẽ cũ effectu q̃ ſup ea non iudicat ſed tm̃ ſe inſtruit ut iuſte poſſit excõicare. item nõ dr̃ habere iudicialẽ indaginẽ ex vi littere ſed ex ꝓſenſu ptiũ q̃ eſt culpatus dicit ego feci vtens iure meo ꝛ hoc paratus ſuꝛ probare ꝛ ꝙuertit q̃ iudex de hoc cognoſcat q̃ alr̃ cũ factũ ſit notoriũ excõicabit ꝓſeruator tunc aũt inculpans ꝓſentiat q̃ recipiant ꝓbatões ꝛ ſic cõi ꝓſenſu ꝓgaꝛ iuriſdictio. aut non ꝓſentit q̃ recipiant eius ꝓbatões ſup h̃ ꝛ ſic iudex non excõicabit cã non cognita. j̃. de ſen. ex. ſacro. itẽ exquo iuriſdictõem habet videt q̃ vſq̃ ad annũ poſſit reuocare ſnĩam ſuaz s̃. e. querenti. item predicta rõe vr̃ q̃ ſi notorius offenſor excõicatus veniat infra annũ ꝛ dicat cognoſcite de q̃ſtitate dãni q̃ volo ſatiſfacere q̃ de hoc debet cognoſcere p teſtes ꝛ ammodo ad ſui inſtructõez ptibus preſentibus ꝛ ſi nollet actor q̃ cognoſceret ꝓſeruator eũ abſoluet.

De officio legati. Rubrica.

¶Im non ignoretis.

p ap. etiã in alijs caſibus quos dicimus infra. audire. qđ poſſit legatus colligẽ eſt ex lr̃is legati. j̃. de ꝑuil. porro. ꝛ non ẽ ꝓtra. xxv. q. ii. ſeruatis. quedã tñ põt etiã ſi non exꝑmant ut h̃. ſtuduiſti cognitionem. i. anteq̃ inciꝑiat cognoſcere delegatus. đ eroget. s̃. de ꝛẽpt. cũ ſit ro. impedire. xi. q. i. c. peruenit. ꝛ. xcv. di. eccleſie. C. de donat̃. ĩ h̃. xciii. di. ꝑcipimus. mandatum. C. ſi aduer. re. iu. aduerſus. ff. ad trebel. ille a quo. §. tẽpeſtiue. confirmare. in cõi forma que modicũ ualet confirmamus ſicut lata eſt. j̃. de ꝓceſ. ꝑbẽ. ꝛ eccle. non va. q̃ diuerſi. cũ cauſe aũt cognitiõe nõ poteſt q̃ ꝑ ſequẽs poſſet infirmare. xxi. di. inferior. ff. de re iudi. qui ꝓdẽ. de pe. di. i. verbũ. ff. de reg. iur. eius.

Iſi ſpecial̃ illa dilectio. no. iuđ. amore rẽittet̃ penã. l. di. clerico. xxxv. q. ix. veniã. ꝑcio aũt ñ põt. i. q. i. null⁹. itẽ exquo ſnĩa lata eſt non põt amore remittere penã. ii. q. iii. §. notandũ. itẽ ſi alio agente ꝓdẽnatus ſit ñ põt remitti pena ſine ꝓſenſu eius ꝓ quo lata eſt ſnĩa ſi ei interẽt pecũiali. idẽ vr̃ qbuſdã ſi ſuã ꝓſeq̃t iniuriã. alij tñ ꝯdicũt.

Uod tranſlationẽ. ꝛ. j̃. ſpeciali. quedã ſunt que neceſſe eſt ſpẽaliter demandari. ff. que in frau. cred. ſi pater. ff. de pac. iuregentiũ. §. vlti. ff. de ꝓcu. ponẽ⁹. ꝛ. l. mandato. ꝓiuilegij. ĩmo ꝛ quedã alia non. n. põt abſoluere excõicatũ a dño papa ꝛ q̃ plus eſt a delegato eius s̃. e. ſtuduiſti. nec vacaturã concedere. j̃. de ꝑben. dilect. etſi. i. q̃uis. ex ipſo. non ſolũ ipos de ꝓuincia ſed etiã alioſ ex ꝓuinciã decretam poteſt legatus abſoluere. j̃. e. excõicatis. ꝛ ſic q̃ de facto approbat eccleſia ro. ſufficit ut habeat̃ ꝓ iure. ff. de legi. de quibus. ff. de adop. emãcipatũ. ꝛ h̃ intellige vex ĩ legato qui a latere pape mittit̃. ſ. cardinal̃. j̃. de ſen. excõi. ad

eminentiã. c. ea noscit. alii aũt legati qui non sunt cardinales ꝛ qui ex priuilegio sunt legati non plus habent ptãtis q̃ in ꝑuilegio ꝓmer. ĩ. e. c. pe. ĩ. de ꝑuil. porro. Sed quid dices ỏ indulgentiis quas dederũt durant ne finita legatõe eor. ꝛ qd de sentẽtijs que ferunt sic quicũq; fecerit furtũ sit excõicatus. ℜñ. q̃ sic. legatus. n. est iudex ordi. C. de offi. rec. ꝑui. q or. q; habet imperiũ. ff. de offi. ꝑcon. l. ꝛ ideo. legatũ. n. si est ex cardinalibus simlr dicim⁹ ꝑconsuli. ar. ff. de offi. ꝑcõ. l. i. ꝛ vlti. alios aũt legatos singulos simles dicim⁹ p̃sidibus. ar. ff. de offi. presi. l. i. preterea apparet eũ ordinariũ q; vniuerse cause criminales ꝛ ciuiles ꝑuincie ad eũ deferuntur. s̃. e. c. i. cũ aũt ħ possint alii ordinarii. ĩ. de sen. ex. a nobis. ĩ. de pe. ꝛ re. nostro. multo fortius legati. habent. n. maius imperiuz oĩ bus iudicibus in ꝑuincia post p̃ncipẽ. ff. de offi. ꝑcon. si in aliqua. §. pe. ꝛ. l. nec qcq̃. itez prefectus ad temp⁹ ꝛ in ppetuũ põt aliquẽ ꝓhibere. ff. de of. p̃. ur. l. i. §. pe. ar. ℨ. ff. de pe. l. vl. ff. ỏ ꝑuil. l. puto. §. vlt. itẽ vr̃ quasi determiatũ q̃ posset ferre sẽ tentiã sub conditione puta si quis sic fecerit ut talem penam patiet. ꝛ q̃ duret ꝛ indulgentias dare. ĩ. c. vltimo. q̃ nos cre dimus. nec ob. l. de penis ꝛ de ꝑuil. que loquũtur ubi iudex absq; causecognitõe penã infert sine p̃finitõe tpis que pena tm̃ sue admĩstratõis tẽpe durare intelligit secus vbi cũ cãe cognitõe. itẽ secus in indulgentijs que sunt extendẽde. ff. de ꝓsti. p̃n. c. vlti. nũquid dispensare põt. rn̄. sic. ĩ. de transl. ex pte alij aũt legati q non sunt cardi. possunt absoluere excõicatos ſm tenorẽ decre. ĩ. e. excõicatis.

Jcet tamen ad nostre. ħ multũ delinquit. ii. q. i. nomẽ. ꝛ. iii. q. vi. multũ. xi. q. iii. denicq̃. C. de reli. l. ii. arg. ℨ. ĩ. de appel. constitutus. ſo. ibi. malitiose. ff. nau. cau. sta. licet. §. ii.

Jlec. si. ℜ. in concessione. ex presentatiõe. n. patroni non querit plenũ ius sicut ex ꝓcessione epi si discordantibus patronis post. iiii. menſ. ꝓferat. ĩ. ỏ iurepa. qm̃ in quibusdã. ꝛ. c. cũ ꝑpter. vel melius plus habz in ꝓcessione prelatus q̃ in p̃tatõe patronus supple in eccle sijs vbi habet collationẽ q; ex collatõe omnia ꝓsequit institu tus sed ex p̃tatõe non sequit ius in re licet ꝓsequat ad rẽ pe tendã ꝛ psonalẽ actõem contra ep̃m. ĩ. de iurepa. cum autem ꝛ. c. pastoralis. ꝛ. c. cum dilec.

Quit ille q̃ nihil ignorat. ꝛ. ĩ. promulgatum. egressus ꝑuinciã non potest absoluere ab excõicatõe q̃ tulit existens in ea. ff. de offi. p̃si. l. iii. sed delegati ab eo possunt absoluere post egressuz eius ꝛ ligare ꝛ ỏ causis cognoscere si ceperũt vti iurisdictõe anteq̃ egrederent quia ꝑpetuauerit iurisdictõem suã. ar. s̃. de offi. dele. licet. ĩ. e. c. vlti. ꝛ ab his appellabit ad papã vel successor legati. sed an teq̃ ingrediat ꝑuinciã non potest exercere ꝓtentiosaz iurisdi ctõem. ff. de offi. ꝑcõsul. oseruare. causaz autẽ quã inchoauit legatus non pficiet post suũ egressuz sed alius legatus q; suc cedet ei vel dñs papa qui intellr ei succedere exquo aliũ non dat. ff. de iudi. mortuo. C. de iudi. ꝑperandũ. §. sin autem in metu. ff. de iudi mortuo. hinc est q̃ infra annũ non exequet sniam suã. nec ℨ. s̃. de offi. dele. querenti. que loquit in dele. legatus aũt est ordinarius. alii dicunt sed non placet idez in delegato ꝛ legato. ar. ĩ. de offi. or. pastoralis. §. i. est ergo vez ſm eos id quod dicit decre. querenti. q; etiã post sniam retinet iurisdictõez infra annũ legatus ꝛ deleg. ħ aũt postq̃ exit ꝑuinciã sibi deputatã vel delegãtis nullã iurisdictõem habz Quid si exierit ꝑuinciã non aio deserendi delegatõe sz itez reuersurus. nũquid poterit ex̃ ꝑuinciaz excõicare. vr̃ q̃ non q; excõicatio requirit cognitõnem cause. ii. q. i. nemo. sed de cã non potest cognoscere nisi sedendo pro tribunali. ii. q. iii. abolitio. sed ħ in aliã ꝑuinciã facere non potest. ix. q. ii. ep̃z. ꝛ in plibus. c. eiusdẽ. idẽ vero fatemur nisi habeant licentiam epi dyoc. ut in eisdẽ. c. dr̃. credrẽ tm̃ q̃ posset absoluere vbi suũ errorẽ recognoscit sine cãe cognitõe pp periculũ excõica tõis. ar. ĩ. de sen. ex. sacro. circa fi. s̃. e. c. ii. delegare aũt causas potest ex̃ ꝑuinciã cũ non eaz defuerit quia ħ non exigit cãe cognitõem. ff. de offi. ꝑcon. aliq̃n. ꝛ ħ olim tm̃ q̃n necessariã moꝛã faciebat ex̃ prouinciaz. hodie autẽ deleg. potest si solam volũtariaz moꝛã trabat. aut. de coll. §. anteq̃ vo in ꝑuincia. credimus etiã q̃ possit dare p̃bendas ex̃ prouinciã. ar. ĩ. de appel. qua fronte. ꝛ bẽs ħ expressum q̃ si quis est legatus in pluribus prouincijs facta vnius prouincie potest in alia exercere. s̃. de postu. ad ħ. in si.

Olentes ꝛ. ĩ. q̃zdiu. C. de cur. furi. cũ aliis.

Excommunicatis pro latere. latus ꝓncipis siue pape sunt cardi. ff. ad. l. iul. ma. si quis cũ. ꝛ hi. s. cardinales ex̃ prouinciã hoies alterius ꝑuincie absolnere possunt. aliunde. ergo a ꝓrio sensu suis ꝓprouincialib⁹ possunt munus absolutõis impendere legati qui non sunt ỏ latere ꝛ qui non sibi vendicant ex ꝑuil. legatõem. si autẽ ex p̃ uilegio sibi vendicarent nec etiã prouinciales absoluere pos sunt ut hic sequit.

Emini dubium esse uolumus statuta. ꝛ ita ha bes q̃ legatus potest ꝓdere leges generales nõ tm̃ ꝓrias legibus ꝛ ꝓstõnibus generalibus. C. de offi. pre. alle. l. forma. ꝛ credo q̃ in ꝓdendo talia statuta dz requi rere ꝓsiliũ prelatoꝛ prouincie. ix. q. iii. p totũ. ꝛ maxime in. c. i. iii. iiii. ꝛ. v. ꝛ aliq̃n requirere debet populũ. de cons. di. iii. c. i. sed credo q̃ etiã eis irrequisitis teneant statuta que facit le gatus de his que ptinent ad iurisdictõem suam. ar. prealle. l. formam. sz de alijs secus.

De officio ordinarij. Rubrica.

Ernitiosam. ꝛ. ĩ. inquirerem fama precedente ĩ. de sy. licet. ꝛ cũ generaliter loquit ħ de cre. credimus q̃ ħ possit tam in clericis q̃ in laicis. ĩ. de iudi. nouit. vbi de hac mã no. dũ tm̃ sint spũalia. vel al. ptineant ad suã iurisdictõez ea de quibus inquirit. auxilium. i. secularẽ potestatẽ. ad preiudicandum. p̃latus autẽ ecclesiasticus eo dem mõ tenet mandare sniaz executõi iud. secularis. ar. xcvi. di. cũ ad vm. sed in hoc est diuersitas q; p̃latus exequi non cogit p̃ secularẽ potestatẽ. sed secularis bene cogit p̃ suũ pre latũ. ar. ĩ. e. ad re. item ħ est diuersum q; nũq̃ ad petitõem se cularis excõicabit nisi canonica monitiõe p̃missa quã hẽs. ĩ. de sen. excõi. sacro. ꝛ si voluerit excõicatus ꝛ potest aliquid ℨ sniam dicere audiet. ii. q. i. nemo. nobis vr̃ q̃ q̃tũ ad hoc vl timũ nulla sit dra q; nec iudex ecclesiasticus ferret sniam ex. in ꝑscriptis iudicibus secularibus nec iudex secularis sniaz p̃scriptõis feret in excõicatos ab ecclesia. sed iudex ecclesiasti cus in sua terre ꝑscriptos iuỏ. secularis vitabit. ꝛ etiã in p̃di catõe populo vitãdos suadebit. ꝛ ħ multofortius faciet secu laris de excõicatis ab ecclesia. itẽ ℨ proscriptos potest ferri sẽ tentia excõicatõis si habitẽt in terra ℨ sniaz iudicis. potest tm̃ dici q̃ secularis iudex compellet omnes subditos vitare ex cõicatos ꝛ prelatus ecclie excõicabit subditos secularis pote statis si moniti ei non obediant. ar. xcvi. di. cũ ad. itẽ si nosce ret rex rez iniq̃ agi suũ auxiliũ denegaret. xi. q. iii. qui resistit ℨ. s̃. de offi. dele. pastoralis. §. pe. sed ibi loquit alr q̃ subditi debẽt exequi snias suoꝛ maioꝛ etiã iniustas. ħ aũt loquitur de secularibus potestatibus que non sunt subdite imo pare xcvi. di. duo. cũ ad urm. itẽ etiã in alijs epis si vnus ep̃us fe ret sniam alius non exeq̃t si scit eã iniustã q; in bono tm̃ de bent suũ auxiliũ impendere. x. di. c. pe. ꝛ vlti. ꝛ intellr ħ q̃n si ne iudicio petit aliquẽ ledi p regez ꝛ iniuste. naz si in iudicio ꝓdemnatũ petat castigari p regẽ facere debet ħ. ꝛ est excõicã dus nisi faciat. xxiii. q. v. administratores. nec est eius inqui rere an sit iusta snia nec ne. ꝛ per oia idem dicã in rege qỏ in

ſubditis. de hoc no. ſ. de offi. dele. paſtoralis. §. vlti. ꝛ. c. cuꝫ in iure. vel dic nō ad ꝓiudicandū. i. non ꝓpter ꝺ ſit ꝓiudiciū ſecularibus poteſtatibus qn ipſi etiā inde poſſint facere iuſti
cia vel is eſt ſenſus quia per hoc auxiliū qꝺ impedūt ꝓlatis non debent ſibi aliqd iuriſdictōis vendicare ſeculares pote
ſtates niſi ad libitū epi. itē no. q ſi quis clericus vl laicus cō
fitet ſe ſubiectū inquirēti ꝛ ſnie non pareat inquirētis nec co
rā ſupiore appel. ſupplicatōis ꝓſequit eccleſiaſtic⁹ iudex ſuaꝫ cenſurā exercebit. xcvi. di. cū ad. ſi vo talis ſit q non habeat ſupiorē ut templarij ꝛ hoſpitalarij ꝛ alij exempti non valꝫ qꝺ ſit a ꝓlatis ꝫ eos ſed tm̄ dicim⁹ q rex vel impator ſemp poſt monitōeꝫ canonicā excōicabit ꝓ notoriis exceſſibus niſi pa
reat. lxi. di. valenti. niſi eſſet nimis ſeuerus uel iniurioſus tūc enī papa vicarius ſummi regis cognoſcet etiā de non noto
rijs ꝛ inquiret ſi ſit infamia vel ſi accuſat. inſti. de bis qui ſūt ſui vel alie. iur. §. vlti.

¶ ſacerdos ſciat indeterminate. no. q licet in genere qꝺ non licet in ſpē. viii. q. i. q aūt. ff. de qōi. l. i. §. qui queſtionē. ſ. de offi. dele. qm̄ abbas. ff. de pe. l. minoris. ar. ꝫ. xxiiii. di. qñ. ff. ſi quis cau. ſed ꝛ ſi. §. que
ſitū. ī. de appel. inter cetera. ſo. qꝺ licet in genere licet in ſpē et ecōuerſo niſi ꝓlalitas uel generalitas occaſionez mali ꝓbeat. ar. C. que res pig. ob. l. i. §. i. ꝛ de hoc no. ī. de ſen. ex. ro. §. ca
ueant. iuſticiam. non de aliqua ꝓſona ſpēali ſed ut cōicetur in genē quicūq fecit niſi emendauerit ꝛ ita habes hic q de iure eſt generalis excōicatio. v. q. i. quidā. remouere. vii. q. ii. c. ii. ꝛ iiii. admonere. in ſecreto. ī. ꝺ ſen. exc. cū non ab ho
mine. chriſtus. i. q. i. chriſtus. de ꝓſe. di. ii. non ꝓhibeant.

¶m ab eccleſiarum prelatis. illos autē prela
tos vel rectores dicimus ordinariā iuriſdi. hr̄e qui eligunt in prelatos ab vniuerſitate ꝛ ꝓfirmatōem re
cipiūt ſupiorīs. aut. de defen. ci. §. interius. i. ꝛ. §. ſi eodē. item qui eligunt ab bis qui ſunt alicui⁹ ꝓfeſſionis uel negociatio
nis in rectores ordinariā iuriſdictōnem habent in tm̄ q bi q de ipſa negōne uel ꝓfeſſione ſunt non poſſunt ex eoꝝ iuriſdi
ctōem declinare. C. de iuriſdi. om. iudi. l. vlti. vbi dr̄ q taꝫ de publicis cāis ſocietatis q̄ꝫ etiā ꝑuatis quas habent occaſiōe ſocietatis ſocij inter ſe cogitent rñdere ſub eis ſi ibi ꝓueniant ſed nec ſocii nec alij coguntur eos ſub illis ꝓuenire ꝛ hunc in
tellectū illi⁹. l. approbat ꝓſuetudo ut eaꝺ. l. dic ꝛ ſub alijs iuꝺ. ordinarijs ꝓueniri pōt ꝛ non obſtāte fori exceptōe ꝛ re cogit ſingulo ꝝ aut ꝓſensus puta vnius duoꝝ triū vel etiā multoꝝ. dūmodo non faciāt vniuerſitatē ciuitatis caſtri burge vl ville vl collegij alicuius eccleſie vel grā ꝓfeſſionis vel negōis non dat iuriſdictōem ordinariā. C. de iuriſ. om. iu. ꝑuatoꝝ. ꝛ intel
lige de illa vniuerſitate que ꝓſtituta eſt ꝑ ſupiores ſic q ſit vni
uerſitas nā ſi tot boies eſſent ſimul collecti quot ſunt rome ꝛ non haberent tacitū vel expreſſuꝫ conſenſuꝫ a ſupiore q eſſet vniuerſitas non poſſent ſibi iudicē facere niſi haberēt alia iu
ra ꝛ ꝑuil. vniuerſitatis. ar. ff. de colle. illi. l. ii. ſed credimus ſuf
ficere ſi ille cuius boies ſunt ſic ꝓgregati ꝓſtituat locū vbi ha
bitat eſſe ciuitatē vel caſtrū burgū vel villā. alij autē dicunt q nulli boies q̄ꝫcūq ſint liberi non tm̄ poſſunt cōſtituere vni
uerſitatē burgi vel ville ſine cōſenſu tacito vel expſſo eius qui ius dicit in illa terra. in ꝓfeſſionibus aūt ꝛ negōnibus ſufficē vel q magiſtri vl ſcholares ſint grāmatice dyal. phyſice ꝛ ſic de alijs. vel negōnibus q ſint piſtores vel cerdones ꝛ ſic de alijs. bi. n. nullo ꝑuilegio indigent. vel ꝓſenſu ſupiorīs ut ſūt collegia approbata a lege. ff. q cuiuſq vniuer. l. i. ꝛ bi omneſ vel maior ꝑs ſi volūt poſſunt ꝓſtituere iudi. ſibi ꝛ alia vniuer
ſitatis iura exercere. ꝛ cū ſit vniuerſitas q ſit a maiori pte ratū eſt. ff. de deč. q maior. ī. de bis que fi. a ma. par. ca. c. vlt. ꝛ cū ſit tm̄ vna vniuerſitas oīm eoꝝ qui ſunt eiuſdē ꝓfeſſionis vel negōnis qui morant in eodē caſtro vel ciuitate non vr̄ q poſ
ſint ſe diuidere ut faciant plēs vniuerſitates. vel etiā q boies eius ꝓfeſſionis vel negōnis qui ſunt de diuerſis ciuitatibus poſſunt ꝓuenire ut vnā faciant vniuerſitatē. poſſet tam̄ dici q omnes illi qui ſubſunt vni defenſioni ciuitatis etiā ſi morent ꝑ municipia poſſunt ꝓuenire in vnā vniuerſitatē. vel plēs fm qꝺ habent plēs municipal⁹ mgr̄atus fm q eis melius placet ꝛ oꝫ q ad hoc q hoc facere poſſint ſint ad min⁹ tres. ut no. ſ. ꝺ elec. c. i. poteſt tm̄ dici ꝛ forte non male q non attendit in collegijs iſtis piſtoruꝫ vel cerdonū ꝛ bui⁹ faciendis q ſint de vna ꝓuincia vel diuerſis vel q omnes de vna ciuitate ſint in vno collegio vel plibus ſed tm̄ ꝺ attendit q tres ſunt vel plu
res qui ꝓueniant ut vniuerſitatē faciant, ꝑ iuſticia cuiq cōſer
uāda. itē hoc ipſo q ꝓnceps expreſſe vel tacite ꝓſentit ex certa tm̄ ſcia non errans nō in iure nec in facto q aliqua faciant ut collegiū. ſ. qꝛ ſcribit ut vniuerſitati ex certa ſcia vel qꝛ ſindicū eoꝝ admittit ius vniuerſitatis ꝓſequi vr̄ qꝺ diximus de vni
uerſitate negōis ꝛ ꝓfeſſionis idē intelligo de vniuerſitate col
legii alicui⁹ eccleſie vl monaſterii. ī. e. q̄ſto. ꝛ a ſili de collegio ꝓratus. ſ. de ſta. mo. c. ii. arg. ī. de ma. ꝛ obe. cū in eccleſia. et ad hoc ut hēat iuriſdictōem in clericos ꝛ ordinariā ꝓlatus in predictis locis vel eccleſijs electus oportet q ꝛ vniuerſitas q̄ elegit ſit clericoꝝ aut religioſoꝝ vel al idē prelatus iuriſdictio
nē ab eccleſiaſtico prelato recipiat ꝛ quia electus ſit clericuſ vl religioſus cū alr̄ non dare nec recipe poſſunt ſpūalem iuriſdi
ctōem. ſ. excōicandi interdicendi ꝛ ꝓſimiliū. ī. de iudi. c. ii. de arbi. ꝓtingit. itē oꝫ q non ſit mr̄. ī. de ma. ꝛ obe. dilecta. item ad ꝺ ut habeat ordinariā iuriſdictōem electus ab vniuerſita
te oꝫ ut eligat in prelatū. nam ſi eligeret ad aliquā dignitateꝫ in eccleſia puta ꝓmiceriatū archipreſbiteratū maioris eccleſie vel cuſtodiā non habet ordinariā iuriſdictōem. ſ. de offi. ar. ꝓmicer. ꝛ cuſtodis niſi ꝓſuetudo eius tribuat iuriſdictōeꝫ qꝺ pōt. C. de emanci. l. iii. ꝛ vlti. ī. de exceſ. prela. c. ii. vel dic q bi etiā habent iuriſdictōnem ordinariā ex electōe in eo miſterio cui preponunt. ar. predictaꝝ decre. dat etiā ordinariā iuriſdi. vel papa vel impator puta ſi alicui dat dignitatē puta legatō nem in prouincia vel prefecturā vel archiꝺ. uel bui⁹. ꝓpe aūt ꝺ nceps dat iuriſdictōem qñ ꝓcedit iuriſdi. in omibus cauſis quas mouere ꝓtingit in aliqua villa vel caſtro idem ꝛ de pa
pa. ff. de offi. pre. vr. l. i. §. cū vrbē. in aut. de ꝓſulibus. §. ulti. ff. de iuriſ. om. iudi. ꝛ qꝛ lex etiā tribuit iuriſdictiōem ordi. ff. de offi. eius cui man. l. i. i. ꝛ ñ. rex etiā dr̄ dare iuriſdictōnem ordinariā hoc ipſo q vocat aliquos ordinarios. C. de off. rec. ꝓuin. qui ordi. C. de mo. mulc. eos. a canone aūt habent epi ordinariā iuriſdictōem. xvi. q. ii. c. i. ꝛ. q. vii. omnes. xxv. di. plectis. ꝛ archiꝺ. habent iuriſdictōem a canone etiā ſi non eligant in prelatos ab vniuerſitate ꝛ etiā ſine epi ꝓfirmatione ſ. de offi. ar. c. i. ꝛ. c. ad ꝺ. de hoc plene no. ī. e. q̄ſto. ꝛ dñs in vaſallos ꝛ pares ſup dñm ꝛ vaſallū a ꝓſtitutōe federici. ī. de fo. ꝓpe. ex tranſmiſſa. c. vez. ī. de ſta. mo. in ſingulis. ī. de ap
pel. cū ſpēalis. melius credo q bñt iuriſdictōnem archiꝺ. ꝛ alii ꝓlati qui ſic eligunt ab epīs vel a lege qꝛ cenſent vacari. ſil̄e de offi. oꝛ. c. i. ꝛ de offi. archi. c. i. ꝛ lex dat iuriſdictiōeꝫ vi
carijs. vt no. ſ. de offi. vica. c. pe. ſententia. poſſunt. n. plebāi cognoſcere de cauſis ꝛ ſunt iudices ordinarij. ī. de iudi. c. ii. xv. q. iiii. c. i. ar. in aut. de defen. ci. §. ii. C. de iuriſdi. om. iu. l. vlti. repete que diximus. ſ. de offi. archi. cū ſatis. ꝛ. c. ſeq. ra
tionabiliter. bñ dicit rōnabiliter. nam ſi irrationabiliter nō ſolū non debet ſatiſfacere excōicatus immo excōicatoꝛ debet ſatiſfacere ei ꝛ inſuper puniri. ī. de ſen. excō. ſacro. ꝛ ideo dicit q epūs non poteſt cognoſcere ꝺ cauſis ſubditoꝝ ꝑtermiſſis inferioꝛib⁹ ꝓlatis. ar. ī. de exceſ ꝓla. c. ad ꝺ. xviii. q. iii. cogno
uimus. ii. q. vii. añrioꝝ ſed ꝺ non placet niſi haberet ꝺ cōſue tudo preſcriptā. item pretermiſſis bis prelatis dicimus epm poſſe cognoſcere de cauſis ſubditoꝝ prelatoꝝ qꝛ ordinarius eſt totius dyoc. ſ. c. i. C. de iuriſ. om. iudi. l. fi. xi. q. i. de ꝓſōa ix. q. iii. c. i. ꝛ. ii. aut. de defen. ciui. in ꝓnci. vbi dr̄ q defenſo
res ciui atū pretermiſſis magiſtratibus municip⁹. poſſunt co
gnoſcere de cauſis ſubditoꝝ ſuoꝝ. itē qꝛ vicarij dicūt epoꝝ.

s̄.de offi.archi.c.i.lxxx.di.nec debere.ꝛ h̄ est qꝛ si ep̄s absol
uat non p̄missa satisfactōe licet male tenet absolutio ep̄s tñ
male fecit ꝛ debet corripi qꝛ iurisdictōem suā non seruat sb̄di
tis suis.j.de exce.p̄la.c.ii.j.e.q̄to.si aūt ꝓsuetudo haberet q̄
archipr̄esb̄r p̄mo cognosceret vel alius inferior p̄latus ꝛ non
ep̄us ꝓsuetudo seruanda esset ꝛ non teneret qō ab ep̄o fieret
s̄.de offi.archi.dilec.obseruari.not. supiores teneri exequi
sententias subditoꝝ.C.de iudi.p̄peranduꝝ.§.si autē reus.et
forte ipsi minores p̄lati exequūtur excōicando interdicēdo
ar.s̄.de offi.dele.ex lr̄is. qō quidā non credunt lata. n.sn̄ia
functi sūt officio suo.s̄.e.in lr̄is.ꝛ per maiores iudices ē faciē
da executio.C.de arbi.cū antea.i.rn̄so.ff. de re iudi.a diuo.
in p̄nci.nec ob.decre.allegata que introducīt ad defensionez
iurisdictōis ꝛ non executōem ꝓcedit.sed melius placet qō di
cū est quoslibet siue maiores ordinarios siue delegatos a p̄n
cipe siue a quocūq; alio siue etiā subdelegatos posse exequi
suas sententias p̄ iurisdictōem quā habent.s.excōicatōem vl̄
interdictū uel silia f̄m q̄ lex expresse dicit.C.de iudi.p̄peran
dū.§.si autē reus.ar.s̄.de offi.dele.significasti.ꝛ.c.ex lr̄is. si
autē aliqua sunt que non possunt facere subdeleg.vel etiā mi
nores iudices sicut in corporalē posses mittere.ff.ad mu.ea q̄
ff.de iurisd.om.iud.iubere.non possunt etiā maiores iudices
s.ex̄ fines sue iurisdictōis mandare sn̄ias executōi ꝛ in his n̄
ipsi qui iudicauerunt sed alij exequent̄ ꝛ sic loquitur .l.ff.de
re iudi.a diuo.

Um nos plerumq; minus. ꝛ tunc possent si
vellent alīū eligere.aut.ō san.epi.§.si q uis oratorū
j.de iurepa.eā.ꝛ.c.cuz p̄p̄e.sed h̄ dimittebat p̄pter
scandalū.vel dic q̄ licet patronus laicus p̄sentet minus ydo
neū non tñ transfert̄ potestas p̄uidendi ad ep̄z nec h̄ decre.
p̄alle.dicūt.sed si non eligit.j.temp̄ autenticū. qō h̄ expresse
dicit non p̄iudicat in foro ecclesiastico.vel dic q̄ patronus q
elegerat dicebat se bonū elegisse ꝛ ideo dū super hoc questio
erat non poterat p̄latus de p̄sona perpetua ordinare eccle-
siam sed de economo tm̄.radix. quia p̄lati ad se dicebant
ius patrona.p̄tinere ꝛ laici ecōuerso.alij intelligūt de alia dis
sensione nam p̄pter qōlibet scandalū debet p̄reponere p̄lat̄
ordinatōem ecclesie.ar.j.de iurepa.c.iii.ecclesiastica.naz si
laicus est patronus non habet ipse laicus se intromittere de
rebus ecclesie nisi quo ad defensionē.x.q.i.c.i.ii.iii.iiii.ꝛ.v.
xvi.q.vii.decernimus.idem multofortius ubi nullus est pa-
tronus .sed ep̄us ecclesia tali vacante habet custodiam p̄ ea
aget.ar.xvi.q.vii.omnes ecclesie.x.q.i.c.i.ꝛ.ii.j.de suc.ab in
testa.cū dilectus.vbi aūt ecclesiastica p̄sona est patronus cuz
ibi debeat de tpalibus rn̄deri.xiiii.q.ii.c.ii.j.de capel.mo.c.
i.ergo ea vacante debet caplm habere custodiā de ea nō epi
scopus.ar.j.de appel.bone me. res autē ep̄alis ecclesie mor-
tuo ep̄o gubernabit economus.lxxv.di.qm̄quiō. vel q̄ mel
ius est p̄conomus ꝛ clerici tēpalis ecclesie.xii.q.ii.charitatem
ꝛ si non habet economū soli canonici ꝛ si non habet canoni
cos archiep̄s.xii.q.ii.non licet alicui.ꝛ.q.v.sicubi.C. ō āmi.
tu.l.lex que.de causa.s.quia ꝓtroversia sup iure patro.inter
vos ꝛ eos vertū.vnde essz indignū q̄ nulla pars in p̄iudicū
alterius iur̄ litigiosa aliqd perpetuo ferret vel inouaret.xi.q.
i.quia res.j.ut li.pend.p totū.idem est si sup alijs grauibus
discordia essz inter patronū ꝛ p̄latū graue esset q̄ p̄latus in
sua ecclesia instituere personā perpetuā que sibi vel male vel
nullomō ō suis iurnbus rn̄det.economus.lxxv.di.quoniā
personis.xii.q.ii.h̄ ius charitatem.

Ꝫ parte tua ꝛ.j.excessibus.quare non tenet ab-
solutō ex falsa causa sicut excōicato.xi.q.iii.c.i. Si
ep̄us.ꝛ.h̄ qui absoluit non expressa vl̄ adiecta va
causa excōicatōis non intendit absoluere a vera excōicatōne
sed ille qui excōicabit ex falsa causa.i. eū qui non deligt ex-
cōicare intendebat. ītē quia interp̄tandū est in tutiorē p̄tem.
j.de spon.iuuenis.item ne rūpat̄ nervus ecclesiastice discipli
ne.xxiii.q.v.excōicatoꝝ.alīū idem dicūt in vtroq;. nam si nō
intenderet absoluere ex illa causa ex qua excōicatus est neq; q̄
absolueꝛ ꝛ si excōicaret aliquē ex falsa causa puta p̄pter ho
micidiū qō non p̄petrasset non esset excōicat̄. ar.C.si ex fal.
in.p totū.ff.de vbo.sig.paul.C.de p̄mi.ꝛ si p̄ses.j. de pur.
vulga.significantibus.habet aūt ita est verꝝ si dicit excōico te
p̄pter tale homicidiū qō non feci'ti nec est tūc necessaria ab-
solutio.alij dicunt q̄ necessaria est absolutō ꝛ tenet excōicatō
quo ad ecclīam militantē.ar.j.de restu.spo.ex lr̄is.j. de v.si.
inquisitōi.ne nervus eccle.disrūpat̄.s̄. de ꝓsue.cū inter vos.
xxii.q.v.excōicatoꝝ. illud aūt non est dubiū q̄ licet iniusta
causa sit excōicatōnis puta qꝛ comederit vel si tenet tm̄.xi.q.
iii.c.i.ff.ex qui.cau.ma.l.i.§.eodem.redire.p̄pter hoc appa
ret rn̄sio facte qōnis.an.s. q̄ non tenet absolutio. pnrgatio
ne.no.ep̄us ad purgatōem sibi suspectos cogit.ii.q.v.omni
bus.ꝛ hoc fateor qñ ingens p̄sumptō est p̄ eos als nō pur
gabunt se nisi infamati vbi infamati sunt tūc apud bonos et
graues.j.de pur.cano.cū in iuuētute.ꝛ dic ut no.j.de accu.
cum oporteat.

Ignificauit nobis.t.f.de parroch. Quero vtꝝ
isti prochiani sint excōicati p̄ ꝓtumacia qō non vr̄
cū lr̄a dicat an p̄ contumacia an p̄ delicto qō silr
non vr̄ quia aut fecit ordine iudiciario.s.actore p̄sequēte ac-
cusatōem vel ordinario p̄cedente in modū inquisitōis.ꝛ tūc
anteq̄ excōicaret necessaria fuit illa sn̄ia sup diuortio ꝛ tūc si
non fuit appellatuz sed incorrigibilis fuit q̄ non pareat sn̄ie
iuste excōicat̄.ii.q.i.nemo.xi.q.iii.nemo.nec valent tunc litte
re quas impetrat.item si non fuit appellatū a sn̄ia diuortij trā
sit in rez iudi.sup quo non p̄t habere lr̄as si dixerit veritatē
ꝛ ea non dicta nec iudex debet absoluere nec ordinarius tar
dabit executōez.s̄.de offi.dele.pastoral̄.§.p̄terea. si aūt fuit
appellatū a sn̄ia diuortij quomō iudex a quo appellatuz est
potest se intromittere.C.de appel.ex illo. nec etiā tunc iudex
appel.absoluet īmo cognoscet de appellatōe si sit iusta nec ne
ut sic appareat de sen.excōi.vtꝝ teneat nec ne.s̄. de offi.dele.
cū ꝓtingat.p̄terea appellantes certū tp̄s habent ad p̄sequē
dā appel.C.de tēpo.appel.aut̄.ei qui.ꝛ.j.id tp̄s possunt p̄se
qui uel etiā tacere.ut in p̄dicta aut̄.ei qui. si aūt notoriū eēt
crimen non erat appel.deferend̄.nec executio vel excōicatōis
denūtiatio retractanda.j.de appel.ꝓsuluit.item si iuste fuit ex
cōicatus quomō non remittunt̄ prochian̄ añ ad ordinariuz
qui tulit sn̄iam ꝛ qꝛ iuste excōicauit. ꝛ cū h̄ dicat̄ q̄ dele.pec-
cabat qꝛ testes non decipiebat.item post diffi.sn̄iaz uel q̄ mi
nus est post publicatōem testiū testes recipi iubent̄.j.aut̄.de
testi.§.qꝛ vero.ar.j. de fi.instru.cū.io.rn̄.banc decre. habere
locū ubi quis est excōicatus a p̄lato ingrente p̄ manifesto
ꝓtumacia cū nollet mandato ipsius obedire sup tali ꝓtumac
nio diuidēdo ꝛ tūc excōicat̄ appellās ꝛ ad supiorē accedēs
lr̄as impetrauit ad eūdē excōicatorē sub hac forma falso sug
gerēs q̄ cū ordine nō seruato ꝛ nulla dp̄a vel causa j eū p̄ba
ta eū excōicauit q̄ eū infra certū diē absoluat alioqn h̄ faciat
dele.ꝛ audiat si qō remanserit qōnis ꝛ tunc qꝛ p̄latus nō ab-
soluit delegati absoluūt sed post absolutiōem non p̄cedebat
in cognitōe illa.s.an essz licita copula nec ne cū tñ excōicator
paratus esset sup hoc inducere testes sed non erat qui eos co
geret uel recipet ꝛ iō ꝓuisum est q̄ excōicator eū in excōicati
one reducat nec ob.qō dr̄ q̄ ordinarius non debz retardar̄
denūciatōem excōicatōis exquo manifestū est crimē imo di-
cimus q̄ debet retardare exquo absolutus est qꝛ delega.bñt
iurisdictōem licet potuerit elidi p excep.ut no.s̄.de rescrip.ce
terꝝ.ītē non debuit p̄cedere in executōe sn̄ie exquo lr̄e appel.
impetrate fuerūt.vt no.s̄.de offi.dele.pastoralis.§.p̄terea.ītē
h̄ decre.locū habet ubi fuit excōicatus post sn̄iaz nec fuit ap
pel.nec ob.q̄ transiit in rem iudi.ꝛ iō decetero non est q̄ren
dū nec testes p̄ducēdi cū si sn̄ia p̄ria p̄me ferat̄ non tenet .ii.
q.i.§.diffinitia.qꝛ hoc nō hz locū in m̄rionio vl̄ sn̄ia diuortij

de re.iu.tenoꝛ.ꝓsanguiñ. vbi aũt est appellatũ non vr̃ hec de cre.locũ hr̃e.causa enī appellatõnis debet currere suo marte. j.de appel.sepe.oblate.ꝛ tpibus certis qꝛ si appellatũ essꝫ nõ foꝛet necesse eũ reducere in snīa excõicatõis nec testes ꝓducere sup̃ principali qꝛ lapso tpe prefixo appellatiõi ꝓsequende transiret in rem iudi. sed certe si quis diligenter inspiciat etiã tunc qñ appellatũ est potest hr̃e locũ q excõicatus dīet q nõ currit sibi tempus appel. cũ moꝛa ꝓpter iudicẽ ꝛ non ꝓpter ipsum ꝓtingeret.ut no.j.de appel.ex rõe.possꝫ.n.dr̃e esse spe ciale in causa matrimonij ubi non currit tps appel.vel foꝛte ꝛ ip̃m temp̃ appel.q tã longũ est sustinere vel expectare eis cõ moꝛãtibus in illicita copula non ratũ est cũ moꝛa sit piculosa j.de appel.oblate.ꝛ iõ illud abbreuiare potest.sed non habꝫ locũ nisi ꝓstet pꝛioꝛẽ snīam fuisse iniustã uel nullã cũ nõ esset iniustã vel nullã snīam reducenꝺ.sed si non ꝓstat habet locũ intelligim̃ hanc decre. habere locũ si ꝓcessit epus ingrendo ꝛ non habet locũ si interuenerit accusatoꝛ.nam tũc ꝓcedet iudex deleg.qui absoluet ptes ꝓut volet ꝛ si grauauerit ptẽ vel minus ꝓtelet appel.ꝛ intelligimus ꝺ non solũ si sit excõicat̃ ꝓ illicito ꝓcubinatu sed idẽ ꝓ quocũqꝫ alio crīe notoꝛio.itez põt dici hanc decre.habere locũ qñcũqꝫ appellat̃ etiã ante sẽ tentiã vel ex ꝓtumacia.nam ꝺ vr̃ intentio fuisse decre. q vbi cũqꝫ agit̃ de crīe si altera ptũ malitiose ꝓtrahit quo minus i inquisitõe ꝓcedat̃ siue ꝑmus iudex ꝓcesserit ad excõicatiõez siue non ꝑmus iudex põt ꝓcedere ad excõicatõem appel.vel alr̃ inqsitõem deferentis ꝛ est inductũ in odiũ pseuerantũ in crimīe ne ꝓ ꝺ turbat̃ iurisdictõ deleg.imo ꝓ ꝺ iuuat̃ quia citius ꝓcedet̃ in causa.remotioꝛes.idẽ si ad ꝓpinquos sed ꝺ remotioꝛibus magis credit̃ q ignoꝛent.idẽ credimus ꝛ si nõ impetrauit lr̃as sed supioꝛ tm̃ absoluit lꝫ male quia remittere eũ debeat ad excõicatoꝛẽ.j.e.ad rep̃mendã.ad locum.j.de testi.si qui te.C.de testi.si qñ..ff.de testi.l.iiii.ꝛ.vlt.desideria qũo excõicat̃ ꝺ litigatoꝛ pꝛo culpa iuꝺ.rñ.qꝛ ex eius culpa ꝑ sumit̃ cũ eius crīẽ est notoꝛiũ vel non ꝓsequit̃ retractatõem snīe a qua appellauit ut dictũ est.ea.vel silia.ff.de le.alis non possunt.ꝛ ideo in ꝑnitinam.quia in ea causa sunt quia manent in crimine.

Uanto deuotio religiosoꝛum.ꝛ.j.in cluastro xvi.qõe.i.si cupis.placuit.percutias.j.ne deri.vel mo.sacerdotibus.inueneris.j.de accu.euidentia. j.de sẏ.de regularibus.proꝑium.xviii.q.ii.abbates. prelatorum.i.abbatũ.alii vo prelati ubi epi non hñt custodiaꝫ nꝫ administratõem pecunie monachoꝝ ꝛ ideo in eoꝝ manibus resignanda non est.arbitrij.ꝺ est va lr̃a extracta de regi stro.falsa lr̃a est abbatis.ꝓsilium. ꝺ iuste ꝑcipit papa exquo eñ archiep̃s diligens erat in ꝓsequendo vagos monachos ꝛ abbas negligens qꝺ ꝓsiliũ archiepi regreret̃ ꝓ honoꝛe et ut fraus abbatis euitet̃ qui de facili monacho pꝛopꝛiꝫ dimitteret ꝛ potes dicere q ꝺ ex ſpeali.puidentia ꝓcessuꝫ fuit archiepo huic.si prelati.i.abbates qui monachos ꝛ maxime vagos ꝓpescere debẽt.vel expone plātos.i.abbates uel epi. nã cũ ambo sint negligentes ꝛ ambo habeãt iurisdictõez ambo monẽdi sunt.commotione.ꝛ sic vr̃ cobertio monachi q ꝑmo loco ptineat ad abbatẽ.j.de appel.repꝛehen.xxiiii.q.iii. coꝛripiant̃.ꝛ ꝓ hoc etiã facit̃ omnia ar.que innuit̃ q sit iudex oꝛdi.de quo no.s.e.cũ ab.ꝛ de offi.archi.ꝛ dixit.h.solũ ep̃m posse coꝛripere in figura iudicii abbatẽ nõ fm regulam clauſtralẽ.ar.xii.q.i.ꝺ ꝑsona.C.ꝺ pa.po.l.iiii. alii dicit̃ q si recepit abbas manus impo.i. benedictiõez possit monachũ cobercere sicut quilibet plātus collegiate ecclesie.si vo non recipit manꝰ impo.sed est minister tm̃ ubi olim erat non posset cobercere.ar.xciii.di.absurdũ.xc.di.ꝺ tm̃.s.de eta.tuã.l.di. accedens.ꝛ ad ꝺ bene facit.lxix.di.c.i.vbi dicit q potest ꝓferre oꝛdines si recepit manus impo.fm mo.ꝑ.ꝛ sine dicta ma. impo.non benedicẽ monachus nec poꝛtabit baculũ pastoꝛa. alii dicunt in minoꝛibus delictis coꝛripiet ip̃m abbas vel ꝓoꝛ in maioꝛibus epus tm̃.ar.xc.di.si quis monachus.j.de statuo.ea que.ꝺ autẽ bene credimus q abbas semp in his que regule sunt emendatis pꝛecedet ep̃m cũ etiã in eis magis debeat obedire abbati qꝫ epo.sed si alr̃ peccaret monachus abbas ad reuocandũ eũ ꝛ puniendũ intendet fm regulã a supi oꝛi approbatã ꝛ si fm eã fuerit eiciendus monachus eiciet eũ qꝛ exquo supioꝛ ꝓfirmauit regulã vr̃ eis dedisse potestatẽ faciendi ea que in regula ꝓtinent̃.ut no.j.ꝺ transl.c.ii. ꝛ quesita a malo monacho abbas habebit. sed si abbas ꝑ se ꝺ facere non possit epus suũ auxiliũ impendet abbati. xviii.q.iii.abbates.si aũt in iudicio accusaret̃ sub epo debet fieri qꝛ minoꝛ epo causas crīales non agit.xviii.q.ii.monasteria. cũ autem monachi non possint ciuilr̃ ꝓueniri ergo non habꝫ locũ questio an possit sub abbate ꝓueniri immo etiã simlr̃ sup mutuo q in schol̃ ꝫbat vel super alio ꝫctu que licite facit non ꝓueniret̃ ipse sed ecclesia vel monasteriũ ꝛ tunc simul iudex esse nõ potest ꝛ reus si aũt clericos seculares sub se haberet vel etiam monachos sub se in aliis monasteriis ab alio monasterio diuisis a suo mona.etiã si sit in aliis dyoc̃. cãs ciuiles illoꝝ hñ posset audire cuꝫ sit oꝛdinarius eoꝝ ꝛ ꝺ si quis apud eũ vult querimoniã deponer̃.ut no.s.e.cũ ab.etiã si non habuit manus ip̃o.dũmodo quis eos sub abbate ꝓuenire velit sed nõ cogit̃ quis ꝓuenire eos sub abbate imo potest cõuenire eos sub epo ꝛ aliis oꝛdinariis nec possunt excipe de foꝛo.s.q primo sint ꝓueniendi sub abbate sicut diximus de illis rectoꝛibꝰ qui eligunt̃ ab vniuersitatibus.s.e.cũ ab. ꝛ ꝺ qꝺ dicimus in abbatibus dicimꝰ in plebanis ꝛ in omnibꝰ aliis qui nihil iurisdictõis habent nisi id qꝺ habent ex eo q ab vniuersitatibꝰ eligunt̃.sed ꝓ magna ꝑte hodie omnes dignitates instituũt ꝛ confirmãt̃ ab epis ꝛ q possunt interdicere ꝛ excõicare.s.e. cũ ab.j.de ma.ꝛ obe.cũ. ⁊. nam ꝓfirmãdo iurisdictõnem dare videt̃ excõicãdi ptãtez vñ melꝰ dr̃ q iurisdictiõez excõicãdi habet a confirmatoꝛe qꝫ ab vniuersitate eligunt qꝛ excõicatõ ꝓpe est mucro epalis.xxiiii.q.iiii.coꝛrũpunt̃.xvi.q.ii.c. i.sed aliã habent ab vniuersitate uel lege qꝛ ex electiõe vniuersitatis non haberet potestatẽ aliqꝫ nisi iudicãdi ꝛ foꝛte indicẽ di modicã mulctã.item hodie ex ꝓsuetudine plus iurisdictõnis habent in diuersis ptibus.negligentem. hunc oꝛdinez seruabit archiepꝰ qꝛ ꝑmo monebit abbatẽ q reuocet monachos vagos cũ suis pꝛopꝛiis ꝛ si abbas negligens fuerit in eorũ reuocatõe ꝛ ꝑ se ꝛ ꝑ aliũ facienda tunc archiepꝰ monebit monachos vagos sup eodẽ ꝛ si redierint monachi vagi dñt resignare sua pꝛopꝛia in manibus abbatis ꝓuertendũ in vtilitatem monasterii fm ꝓsiliũ archiepi.si autẽ monachi ad consiliũ archiepi nollent hoc facere archiepus compellet ad hoc ꝑ suspensionẽ officii ꝛ beneficii.

Ꝺ reprimendam malitiam pene. degradatõ ꝛ curie seculari tradi.j.ad cri.fal.c.de fal.depositio in monasteriũ.l.di.si epꝰ.depositio ꝛ detrusio in monasteriũ.l.di.si epus.depositio tm̃.l.di.si quis viduã.suspensio.ii.q.v.si mala.xxii.di.nullus ꝑter ꝺ excõio. xvii.q.iiii.si quis sua.ꝑuatio offi.et beneficii.perpetue.lxxxi.di.si quis ã modo.ꝑuata officii alꝫ beneficii.ad tempus.lxxxii.di. ꝓbꝫ xxi.q.ii.placuit.ꝑuatõ beneficii tm̃.vii.q.i.si quis.de oꝛ.ꝑuatio ꝓmissiõis tm̃.xxxv.di.ante oĩa.lv.di.nullus.itẽ ꝛ alie pene.lxviii.di.sicut.xviii.di.placuit.alijs.ii.q.vi.quiescit.subditis.no.q vicini epi sunt cogendi seruare snīas epoꝝ. arg. xc.di.c.pen.ꝛ vlti.xi.q.iii.cure.s.e.cũ ab.suspendatur.j.de appel.pastoralis.nec lapsu decẽnii transit in rem iudi. vnde etiã si post decẽniũ appellaret̃ supioꝛ absoluet eũ sine cãe cognitõe.io.non credo.j.de sen.ex.p tuas.ꝓquestus. ideo dicẽ ꝓquestus qꝛ ꝑ simplicẽ querimoniã.q.d.etiã si appellat̃ post snīam non tm̃ est petenda absolutio sic.s.ꝓsequendo eam in modũ appella.s.ut dicat excõicatõem non tenere qꝛ a snīa excõicatõis appellatũ fuit.sed simplr̃ petenda est absolutio ac si appellatũ non esset tamẽ in hoc valet iusta appellatio etiã ꝑ

excõicatõem qz si iusta causa assignata appellasset non eum remitteret absoluendo ad excõicatorez nisi de gratia. j. de sen. ex. p tuas. h aũt ex necessitate t de iure dicit eũ remittendum item de iuris necessitate remittit absoluendo si manifeste iusta esset snia excõicatõis. melius vr q siue appellauit post snias excõ. siue non semp est mittendo ad excõicatorẽ ut h. j. de sen. ex. p tuas. in fi. vbi vr loqui de appellãte. t. j. de sen. ex. sacro §. i. vbi loqui vr de non appellante t h idẽ al dicendũ vr siue certũ sit excõicatõem iustã siue h ipm dubiũ sit. sed si certũ est appellatõem iniustã non esset remittendo si est appellatũ. j. de appel. solicitudinẽ. idẽ etiã vr si nõ sit appellatũ dũmodo certũ sit excõicatõem iniustã t sic potest loqui. j. de sen. excõ. p tuas. in fi. suspendatur. quomin sit excõicatus. nam sine male excõicatus sit siue bene ꝑdest appellatio q̃tũ ad hoc q eam transfẽtur ad superiorẽ. sed credimus q necesse sit q iustã causaz appellatõis assignet aliogn non cessabit ꝑcedere i cã excõicator t ptes post appellatõem sup principali ad nos remittunt. j. de appel. ut debitus. cũ ptibus pñtibus. xv. q. iii. excõicatos. t hẽs h ar. q presumendo est ꝑ snia iudicis. de h no. s. de elec. bone me. mag. t no. q h de iusta excõicatõe cognoscet archiep̃s qz est iudex epi excõicantis de quo h querimoniã deponebat excõicatus. Sed qd dices de alio iudice subdelegato an h ipso q ꝓmissa est ei absolutio alicui potuerit ipse absolutus agere de iniusta excõicatiõe t vr q nõ nisi h ei sit ꝓmissuz. sed nec excõicans poterit petere satisfacti onẽ qz excõicatus sibi ꝓtumacit renuit obedire. ar. s. de offi. dele. prudentiã. in fi. h aũt. c. t. j. de sen. ex. sacro. vbi hoz cognitõ ꝓcedi vr absoluenti loquũt in ordinariis. sed certe h ñ placet imo dicimus q de iure ordinario archiep̃s non debz cognoscere si ep̃us vellet ꝓuenire excõicatũ ut eius mandata recipet qd h dr qz subditũ suũ ep̃us coza arbitris non cogaz archiepo ꝓuenire debet. xi. q. i. si clericus. h ergo q archiẽ. h facit est rõne ꝓnexitatis causaz qz h ipso q ad archiep̃m de uolut potestas absoluendi t p ꝓsequẽs oia que ei ꝓnexa sũt facienda. cũ autẽ quilibet excõicatus iuret parere mandatis ecclesie vel ipsius absoluẽtis t insup ipe absoluens cognoscẽ debebat an ipse debeat facere mandata an remittere ad excõicatorẽ t si ipse facere debet dz cũ causse cognitõe facere ut hic dicit ergo ex pmissis sequit q debet cognoscere de iniusta vl iusta excõicatiõe. t hoc ipm dicim in oibus delega. quibus simplr ꝓmittit q absoluant illa. n. clausula si quid ref. q. non fert ad cognitõem iuste uel iniuste excõicatõis sed ad cognitõem cause pncipalis de qua delega. non cognoscet nisi illa clausula vel similis fuerit apposita. reducere. j. de appella. quoniam solicitudinẽ.

Uo simul. t. j. in canonibus. ix. q. iii. ꝓquestus vel diuersa sunt nomia sed eadẽ dignitas. xcviii. di. c. i. t. c. ii. consuetudo. approbata t pscripta. s. de ꝓsue. c. vlti. t no. j. e. c. i.. ecclesiam. ꝑulegiũ datũ ecclesie est ppetuũ. xxv. q. i. c. i. t. ii. personalia. cũ psona pereunt. ff. de censi. de etate. vii. q. i. petisti. item ar. q papa detrabere potest de iure alioz. xvi. q. i. super. ix. q. iii. nunc vo. tẽ. per pn. xxv. q. i. c. vlti. s. de vsu pal. c. i. coram te. not. h sumitur ar. a contrario sensu qz etiã si voluit parere coz̃ ipsis epis ordinariis non tñ ꝑpter h ar. iurisdictõnem habet in eos ut audiat cãs coz sed ut prestet auxiliũ ordinariis ad ꝓpescendũ eos. compelli. ii. q. i. puenit. sed si sponte velit bene possunt iurisdictõnẽ ꝑogare. ut no. s. de offi. dele. de causis. nos j. nisi adsit ꝓsensus epi. j. de iudi. significauit. item no. ordinariũ agere si subditi grauent. ad idẽ. s. de offi. archi. dilec. sz certe pl ꝑsequitur cãz suã. s. sbtractõem iur sui q̃z iniuriam subditoz.

Uod sedes ap. t. j. ꝓmittitur. lxiii. di. cũ ꝑuinciales. xv. di. non debet. t. c. si quis. debet. s. de off. dele. pastoral. in pn. t. c. vlti. t h hẽs q eps ꝓmittit ea que sunt ordinis. s. de electio. transmissa. vii. qõe. i. pontifices. tc.

Astoralis offi. exceptis. h dicũt quidã archiepz non esse iuo. ordinariũ totius ꝑuincie nos aũt cõtrariũ credimus. s. q hz archiep̃us ordinariã iurisdictõem archiepalẽ non aũt ordinariã epalem nec simul occurrere de iure. nã in tota ꝑuincia hz ꝑcuratõem t visitatõez j. de pscrip. cũ ex offi. ad idẽ. vii. q. i. in apibus. t non seq uit est iudex totius ꝑuincie ergo cuiuslibet qo patet etiã in epo qui licet sit iudex totius dyoc. non tñ est exemptoz q̃uis dici possit q t cuiuslibet iudex est qz in plibus casibus habet iurisdictõem sup quẽlibet licet non in oibus qz nec etiã i sua ꝑpria dyoc. habet iurisdictõem in oibus. ponamus. n. q aliquis sit ita bonus q nihil ꝓmittit qo iur indigeat correctõne sup h in quibus habet iurisdictõem sed ligatã. ar. xxii. di. de ꝓstanti. t sic archiep̃us habet iurisdi. sed ligatã quousqz ꝓueniat ps in casibus exceptis. arg. s. de rescrip. pastoral. §. qm. sed si tulerit snĩam excõicatõis nũquid tenet. dixerũt quidaz q sic. ut in aut. de defen. ciui. §. t ꝓsequent. sed nos ꝯriũ credimus. ar. iii. q. vi. pegrina. vi. q. iii. scitote. ix. q. iii. nullus. et eodẽ mõ tenet absolutio si absoluat excõicatos. secus tñ ẽ dicendũ in epo qui iurisdictõem non ligatã hz in tota dyoc. ut no. s. e. cũ ab. alicui. suo ordinario ꝑlato. articulo. j. o sen. ex. q de bis. xxvii. q. iiii. si quis suadente. succedat. t ita habes q si al transferant ad alias dignitates t scriptuz sit loco q successor ꝑcedet in cã. de h no. s. de offi. dele. qm. t de rescrip. eius te. verus. no. aliquẽ fieri vez possessorẽ etiã sine sẽcũdo decreto post an. ut no. j. ut lite non ꝓte. qm. §. vlti. in fi. t de eo qui mit. in pos. cau. rei ser. c. i. honestus. C. de ãna. excep. ut pfectius. xvi. q. ii. §. pe. t vlti.

Icet in corrigendis intercluſum. j. de appl. ad nostrã. repbensibil. o ꝓze. t intelligo h vez nisi cedat modũ. j. de sen. excõ. vniuersitate. t. c. ꝑ. t vbi est notoriũ. j. de v. sig. ex pte. cũ olim. idẽ est etiã si al grauet. vt. j. sequit derogare. s. de offi. dele. sup eo. ix. q. iii. nũc vero. faciendis. sicut be erant lz. n. ibi esset ap. re. non ob. qz h fuit ibi appositũ q de iure est ut dictũ est t sic ꝑcedere debet tam ordinarius q̃z delega. secus si dixisset aucte nostra sic. n. tã q̃z deleg. ꝑcedere potuisset. item credẽ t si mandaret ei q i aliqua cã ꝑcederet ap. re. vel in aliquibus negociis ubi appellatio a iure non ꝓhibet. item a ꝓtrario si ordinario mandet q audiat generalit cãs aliquoz subdítoz suoz nec ponat in litteris ap. re. vel aucte nostra vel aliqd sup ordinariã iurisdictiõnẽ ꝓcedat tunc ut ordinarius cognoscet nõ ut deleg. t ẽ rõ qz vr ei suasisse executõem sui officii. itẽ qz ꝯ ius sunt hui. generales ꝓmissiones. s. de rescrip. ad h. secus si inter aliqs psonas spẽaliter mandaret ordinario cãe cognitõe qz tunc dele. ꝑsumit. j. de pscrip. cũ ex officii. casus. j. de sen. t re iu. cuz. i. t. a. t. c. ꝓo. j. de accus. cũ oporteat. t. j. de sy. licet hely. vel si in aliquo ꝯ formã datã. j. de accu. inquisitõis. q̃lit t quãdo. mandati. quo non dele. ꝓstituit sed ut ordi. instruxit.

Refragabili. consti. formam. j. de accu. inquisitõis. q̃lit t qñ. t de h no. j. de appel. c. iii. consuetudo. alis. n. nisi essz ꝓsuetudo eis ptermissis eps corriget. ut no. s. e. cũ ab. per ipsum. t si caplz est iudex t penes ipsuz est iurisdictio t non penes singulos canonicos. nã de nullo pot dici h est iudex vel cõiudex. sed vba resonantia actũ de eis dici possũt. s. h canonic iudicat sicut electio est penes caplz t non singulos t tñ singuli coeligunt sed cuz ep̃us sit de caplo utpote cap. capli. ar. j. de v. sig. cũ clerici. ff. de his qui no. infa. l. ii. insti. de iure na. plebs. qũo ad eũ potestas o uolut iudicãdi. nã si omnes fuerũt negligẽtes paria delicta pari pena puniri debent. s. de sup. neg. ꝑla. dilecto. s. de ele. bone memo. in fi. si non omnes sunt negligẽtes penes nõ negligentes erit potestas iudicandi. ar. s. de postu. gratũ. bone s. de elec. bone me. ma. eaꝺ qõ est quomõ. s. devoluat electio a caplo in epm. quidã dicũt q vbicũq ep̃us est de caplo nã aliqñ nõ est de caplo. s. de rescrip. eã. t tũc si eps ẽ negligẽs

cū aliis poteſtas eligendi vel iudicādi vel quelz deuoluit ad ſupiozez non ad epm. z intelligunt. l. ff. qñ appel. ſit. l. i. in fi. qñ preſēs debebat in ordine ſuo non iudicās ſed ꝓſulens. ſz ꝫ ħ eſſet. C. de accu. l. vlti. vel qñ ſedit iudicans. ſed ꝓtradixit nos dicimus q ſi epus intereſt caplo nō tāq epus ſed quo dā iur ſegregādo tāq canonicus puta q papa de gra ſibi reſeruauit canonicatū vel etiā epatus habet ſpēale ꝓuilegiuz q quicūq eſt epus ſit canonicus. itaq fingit gerere duas ꝑſonas tunc ſi omnes fuerūt negligētes z etiā epus nihilominus poteſtas eligendi vel iudicandi deuoluit ad eundē epm niſi dolus eius interueniſſet ut ob ħ ꝓcuraſſet elec. nō fieri ut ad eum deuolueretur poteſtas. ſ. de ꝓceſ. prebē. non va. poſtulaſti. s. de elec. cū inter dilec. xvii. di. multis. ii. q. vi. omneſ. ff. de ſuc. edi. l. i. §. q dicim. C. de adul. iur. ff. de adop. ſi pater §. i. Sed diceſ nōne teneť ꝓmittere vices ſuas. ar. ff. de iuriſ. om. iudi. pretoz. rñ. non. illud. n. ideo eſt q ꝓſulēs ſuā voluntatē ꝓpalauit. vnde ſuſpectus haberet ſi iudicarz. ſed ſecuſ in negligente qui ſuā volūtatē non manifeſtauit. ſi vo epus i electōe canonicoz tm iterſit q eps puta q ad ħ habz ꝓuilegiū z ꝓpendit ħ q rōne dignitatis plus valet vox epi qz cāonici non q canonicus q nec canonicus eſt tunc non pōt dici gerere ꝑſonā canonici ſed epi tm z tunc non deuoluunt ptātes ad epm ſed ad archiepm. ſed ꝫdicit. l. ff. qñ appel. ſit. l. i. in fi. ſed approbo rñſionē predictā. Sed queres qd ſi epus non fuit negligens ſed ſicut potuit ꝓcurauit electōem fieri ſed nō potuit obtinere. rñ. non poteſt ſe excuſare epus q ipſe ſolus poteſt ꝓuocare alios canonicos qñis nō veniant z ipe nihil omin circa finē vltimi dici ꝓuocato caplo eliget z iudicabit. s. de offi. dele. ꝓſuluit. z no. s. de elec. cū nobis. z. c. ecclia vra ar. s. de poſtu. bone. ii. z eſt ħ. q certū tps a iure habuit infra qd ꝓcedere deberz. ſ. de ꝓceſ. pre. non va. nulla. vel a prelato ut ħ. vnde ſi aliqui ad tēp velint effugere eoz malitia uel negligētia non nocebit diligentibus. ff. ex qui. cau. ma. non enī ſed ubi non eſt prefixū tps non pōt vnus ſolus ꝓcedere in negocio qd oībus imunebat. vel melius. ſ. in decre. bone me. s. de poſtu. ꝓceſſerūt. licet forte iniuſte. vñ nec poterat ꝓcedē vn ſolus ꝫ ſniam plurīū ſecus ubi ſunt negligētes ut hic z ħ eſt vez q vnus ſolus eliget uel iudicabit q ius vniuerſitatiſ reſidet in vnū. ff. q cuiuſqz vniuer. ſicut. §. vlti. ar. xii. q. ii. nō liceat. ſecus ſi non eſſet collegiū q eſſent plures dele. vel ordinarū nam tunc in vnū nō recideret ius reliquis negligētibuſ ut no. s. de offi. dele. cām. vel dic z melius q hec decre. loqť qñ ad ſolū caplm ptinet hec correctio z non ad epz z ſic non habent locū predicte obiectōes. manifeſta. i. notoria. nā all. nulla ꝓditio ꝓdeſſet q caplm in cauſa ſua ꝫ epm iudex eſſet nā eſſet ꝫ bonos mores z grauamē adduceret eccleſiis z ido non eſſet tollerabilis. s. d con. c. i. z. c. cū venerabil. ſed ſi fcm eſſet notoriū tunc pōt valere ei ꝓſuetudo nec erit iudex in fco ſuo q non iudicabit ſed tm ceſſat ꝓ manifeſta offenſa qd fieri poteſt. ſ. de v. ſig. ex pte. ubi no. z. c. ſe. nam ſi interdixerit re exiſtente dubia puniret ut ħ. z. ſ. d ap. dilecto. ſi ergo manifeſta z rōnabil cauſa ſubſit z eſt ꝓſuetudo poſſunt ceſſare nā et ſolus decanus pōt interdicere eccleſiā. ſ. de appel. dilec. ſz ꝫ quo ſe ipm ſuſpendet. itē quo erit iudex in facto ſuo ꝫ id qd eſt. C. ne quis in ꝓpa cā. p totū. ſ. de ꝓceſ. pre. poſt elec. itez legē dicere ſibi non poſſunt nec impare. ff. de arb. l. pe. xxi. di. nunc autē. itē interdictū de ꝓſenſu epi z cāonicoz ponend eſt ſ. de bis q ſi. a ma. par. ca. queſiuit. nō ergo a ſolis canonicis rñ. de iure eſſe q eps z caplm ſile interdictū ꝓponāt. ſed ſi cō ſuetudo hz q canonici vel ſolus decanus ħ faciat valebit int dictū ut ħ nec ex ħ ſequit q aliqs ſibi impet vl puniat ſed caplm impat ſinglis canonicis z eod mō punit. ar. xii. q. ii. qui manumittit. itez lz prelatus de iniuria eccle vel cā cognoſcat non dr iudex i ꝓpa cā ar. C. vbi cau. fiſ. l. i. ff. de bis q in teſt. delen. proxi. ii. q. vii. ſi qs ab epo. vel dic q non eſt interdcm iur ſz eſt quedā ceſſatio z inde eſt q eps uel alī etiā ipſe qui poſuit interdictū celebrādo in illa eccliа nō ſit irregularis im mo nec eſt cāonicus ſic interdictus in eadē eccliа vl alicui celebrādo fit irregularis. ſed ſi imponeret interdictū iur tūc irregularis eēt. ut no. ſ. de ex. p. tanta. dele. i. datus ſi. n. eēt dele. expiraret iuriſdictio reintegra morte mādatoris z ħ eſt vn caſus vbi archiepus hz iuriſdictōez in ſubditos ſuffraganeoz vl ſi dixeris ꝓpe dele. dic ħ ſpēale q non perit ħ iuriſdictō morte mādatoris. Sz qre eps nō corrigit exceſſus cāonicoz ſuo rū. rñ. q ſic placuit pape z nō ſine cauſa q videret eſſe iudex i ꝓpa cā qñis nō ſit z q ardua cā ꝫ caplm vñ non dz eā audire niſi cū caplo ſuo. xv. q. vii. eps nulli. ſed cū eis audire ñ poſſz q idē iur eē qñis nō ſit rei z iud. ſed vr q deberet eſſe ſub arbitris. xi. q. i. ſi dicus. aduerſus. ſed illud loquit i ciuili buſ caſib ħ i delict. vel ſuffic ſic ſtatutū eē. ff. q z a q. ꝓſpexit ꝓmo rñ. canonica. ſine manifeſta z rōabili cā ceſſauerit.

Uoniā in pleriſqz. populi ſarraceni latini z greci q inter nos bitant. ꝓuideant. ſuis expenſ. ſ. c. p. ar. auť. ut nul. iud. §. nulli. auť. de man. ꝑn. illud. tñ ſecd in legatis pape. ſ. de ꝑſcrip. accedētes. vel ut no. ſ. c. p. nā legatis ſoli epi ꝓuidere nō tenent imo cū aliis clericis. neceſſitatis. ħ apparet ħ ipſuz de diſpēſatōe eē. ar. vii. q. i. nō autē i. q. vii. q ꝓ remedio. ad idē. s. d renū. ad ſup. z ħ ex vbo ap parz ibi cui ꝓceſſim z ħ intelligo niſi ꝓmo eps in dioē. alterī ad aliqd officiū cui rōe illi debebāt ſubeſſe ſecd ſi als uocaret ad ſupplendum defectum ſuum. vii. q. i. pōtifices. per curſū no. canonem late ſententie.

Ater cetera indiguerint puta q ſine ſcandalo a clicis vel laicis expēſas hre non poſſt. xii. q. i. illud qdaz. i. q. ii. placui. aliogn ab eis poſſt exigē q non eſt magnū ſi metemus tempo. ubi ſeminamus ſpi. ſ. de ꝑſcrip. cū ex officii. coadiutores. ſecus i dele. s. e. c. ulti.

Onquerēte. no. abbatē poſſe ageť ꝓ capelliſſuis ne idebitꝫ oneribꝰ grauēť. ar. s. de off. ar. c. i. ſz ſi pla ti ipſaz eccliaz velit ageť ipſi ꝓponūť. ut no. s. de re. edoceri. poſſz tñ dici ħ eē iō q talia earūdē eccliaz mōaſterīū poſſidebat. ar. ſ. de ex. cū venera. vl ħ abbas iura epalia ad ſe ptinere dicebat uel ēt vbi agť gñaliť d grauaie cōi oiuz tñ epſ agz ſz ħ nō iuenit i iure cautū. de ħ no. ſ. d ap. dilec. nō ꝓceptuſ ħ petitō ñ fulciť iur q ñ liceat epo exigē ꝓcuratōez a capell q ñ ſufficiūt ad ꝓcuratōez vel q cā ñ dñt q poſſeſſoriū ñ ſonat ſz dic eā iur fulciri q negatoria ꝓ bis iurib ꝓpetebat. ut no. ſ. de v. ſi. abbate. z. s. de of. dele. cū oli. qdā tñ dicť ñ ꝓpetere negatoriā ſz ſufficē dz eccle denegare ſi eps petit ab eo qd nō dz z actō ñ ꝓpetit ꝫ epz ſua iura petētē ob ħ ſolū q petit nec iuť ageť cogť. C. ut ne. iui. dic ēt i ħ loco recte iplorari a monaſterio of. iud. nā cū gladiū i mānu geſtet eps. ſ. excōis. xxiii q. iii. corripiāt. z poſſit timeť ne iuſte eū excōicet. itē q eū diffamat aſſerēdo euz i qbuſdā iurib ſibi debitorē iō recte petit q ceſſz ab hac diffamatōe ſz iudex dabit epo tps. ſ. qd docear d iure ſuo al iubebit eū ceſſare a diffatōe. C. d īge. ma. diffamari. ſ. q ſi. ſit le. latoz. iuſte at petit abbas. ſ. q ñ cogereť ad ꝓcuratōez q ſufficiētes ñ erāt ſz debebat petē q plꝰ petē ñ cogent z ſoluē i ꝓcuratōe niſi qñtū pēſatꝫ facilitatibꝰ modāte ſoluē poſſt ꝑz q i ſnia ꝓtineť. ſz lz ſic petat ñ tñ ē iepta petō z iō ꝓdē nato ſeqť. ut. ſ. ſeqť ibi ita q cū ad eaſ rē. itē pōt dici dari iud. of. ꝫ hūc epz q vltra qñ dz exigit ſic cenſit z colon ꝫ dñz q vltra debitū exigit. C. d co. z cē. l. pe. z vl. z. C. i q. cau. co. z cē. l. i. auť. d qſto. itē ſi petat collectā vltra vires. ff. d vaca. mu. l. i. z ꝑz ħ abbas ē actoz. z ñ erit generalī ħ petitō. i eccliis. no. q ab. vl alī ſupioz ñ pt agē noie ſuo vl mōſterii negatoria vl qſi ꝫ illos q i capell ſuis reqrē aliq iura z ħ ea rōe q ñ ē dñs eccle lz bēat ibi aliq ſz rector capelle vl ēt ipſe abbas nō ſuo nomie nec nomie monaſterii ſui ſed noie ipſius capelle pōt agere negatoria vl quaſi cū. n. capella diſtincta hz iura ſua a iuribus mōaſterii z ipſa capella dña ſit ſuoz iurīū ipſa z ipi noie agend eſt z nō alterī niſi forte capella ꝓceſſa eēt i ꝓpos vſus q tunc cū ſit qſi dñs ſicut vſufructuarī agē pōt negatoria ſz tutī eſt eā intentare noie capelle confeſſoriā iuſte intētat

abbas nomine sui monasterij p̃o iuribus que hẽt in capella ut si alius occupauit ip̃a iura recte competit contra eum confessoria per quã adiudicabuntur sibi predicta iura ꝛ auferentur ab episcopo possessore. Jtez põt intentare interdictuz uti pos. j. de prescrip. ueniens. Jtem si in libello simpliciter petit abbas imponi silentium episcopo ꝛ cassuz nũtiari q̃ per episcopũ factum. ꝛ etiã decerni q̃ nullum ius super p̃dictis iuribus ptineat ad episcopuz. licet ꝟ uerba sonare uideant in negatoriam tm̃ quã diximus non competere abbati p̃o predictis iuribus. sed capelle tamen ut potius ualeat q̃ peat q̃ actum est. ꝛ quia intelligit omne suum ius deduxisse in iudicium ꝛ quocũq; modo p̃oduci potest dũmodo sub uerbis positis in libello cõprehendi possit. dicaz sniam ferendã p̃o abbate dũmodo p̃obet iura de quibus agitur ad se pertinere. nõ quia intelligaꝫ actionẽ cõfessoriã intẽtasse ad quã nullatenus competunt uerba libelli. neq; negatoriã que non cõpetit abbati. sed capelle. sed intelligo eum imploraſſe officiuz iudicis. qõ bene cadit sub predictis uerbis ꝛ qõ cõpetit ubi cũq; quis iustitiã habet. ꝛ non ꝟ aliquã certam actionem. ẽ enim latissimum officium iudicis. ff. de iur. o. iudi. l. i. ar. ad predicta. j. de cã. pos. cũ ecclesia. C. de anna. excep. l. ulti. sed an huic abbati cõpetit alia actio. s. confessoria ergo non habebit officium iudicis. ar. ff. de mino. in cãe. so. quando officiũ iudicis est ex̃ordinarium. sicut est qñ datur in integrum restituendis. q̃ cõtra ius est q̃ iudex p̃estet suũ auxiliuz contra sniam uel contractũ uel scripturã. tunc non datur nisi in defectuz aliarũ actionuz. sed alias nihil p̃obibet officium iudicis concurrere cum alijs actionibus cũ sit latissimũ. ff. de iur. o. iudi. l. i. de capella aũt certũ est econuerso q̃ ei contra episcopum p̃o predictis iuribus competit negatoria ꝛ non confessoria de. bis no. j. de uer. sig. c. abbate. specificãtes. ep̃us enim petebat iura episcopalia de facto nõ in iudicio. abbas aũt agere nolens contra episcopũ negatoria uel alio modo ut no. in glo. que incipit hoc pacto. omnia iura specificari petijt ad qõ nõ tenebaꝫ episcopus. sicut nec ĩ alijs generalibus actionib⁹ teneret. ut no. ĩ gl. q̃ icipit. no. quosdã ꝛ ꝟ ẽt ex eo apparet q̃ nec ꝟ oĩa specificauit. posset ẽt dici q̃ iõ cogit̃ qñ cũq; specificare iura. q̃ forte erãt aliqua iura de qb⁹ cõcordabant uel q̃ essent danda uel q̃ non essent danda. ꝛ ideo nõ erat bonum ptes superfluis ꝓbationibus grauari. ff. de inter. act. ubicunq; Jtem ante litem cõtes. põt queri ab ep̃o an ꝟ iura possideret. ff. de in re. act. qui seruũ. §. iniure. canonicam. que est. xxiii. di. q̃q̃. quã etiam alius habere põt. sicut archidi. uel archipresbr̃. s. de offi. ar. c. i. ꝛ ulti. idem etiã dicimus de sequentibus iuribus. s. uisitatione. s̃. de offi. ar. c. i. ꝛ c. mandamus. ꝛ. s̃. de offi. dele. c. super eo. ꝛ censura ecclesie. ut no. s̃. de offi. ar. cum satis ꝛ iurisdi. ut no. s̃. de offi. ordi. cum ab. ꝛ sic de alijs p̃o magna pte. sed aliter pertinẽt ad inferiores prelatos. quia quasi sub alijs aliter ad maiores. inferiores autez prelati que sunt cõia tã eis q̃q̃ episcopis tanq̃ episcopi. ꝛ non sub episcopis exercere uidentur. si non admittitur appellatio ab eis ad ep̃m. sed non archiepiscopum. ꝛ si nõ epi. non permittuntur cognoscere de causis ptinentibus ad subditos uel predcã facere. ꝛ alijs modis uel si minores precipiunt in negotijs aliquid ad se ptinẽtibus. ꝛ maiores minoribus tm̃ intendunt in eis. ꝛ ut plene intelligas de hac materia q̃ tractatur in glo. ista non q̃ nõ currit prescriptio sin̄ possessione. j. de prescript. cãm. item postq̃ aliquis per se tenet non admittitur sine scientia ꝛ aio possidentis. ff. de acqr. pos. peregre. §. quibus. necesse est enim q̃ expellatur de illa possessione uel reuertens non admittaꝫ uel suspicet se posse repelli. ff. de acquir. pos. l. uij. §. in admittẽda. ꝛ. §. se. ꝛ §. q̃ si seruus ꝛ. l. dam possidere. §. fi. ex his aũt colligo q̃ si aliquis habet generalem iurisdi. in aliqua re. sicut ep̃s in dioc. sua. j. de excep. uenera. j. de relig. do. constitutus. tunc nullus hõ uel ep̃s ul̃ alĩ põt p̃scribere p̃stituẽ alĩ p̃scribẽ de nouo. ul̃ totã iurisdi. pisco-

palem. uel etiam aliquid caplm̃ iurisdi. s. q̃ uisitet aliquã ecclesiam eius dioc. uel q̃ uocet aliquã ad sinoduz ul̃ cognoscat de aliqua causa dioc. nisi episcopus sciat ꝛ aliqõ predictorum trium modorum possessionẽ amittat sicut per predicta iura aperte apparet. s̃z si nõ nouum ius p̃scribat nec ius quo p̃scripto ledatur ep̃s. puta si aliquis archiepiscopus in dioc. hui⁹ episcopi p̃scriberet ius archiepiscopale bene ualeret p̃scriptio. etiaz ignorante episcopo dũmodo contra archiepiscopuz legitima precesserit p̃scriptio. quia nihil ꝟ p̃scriptio tangit. hunc episcopum. ꝛ idez uideꝫ si quis plebanꝰ eiusdẽ dioc. p̃scribẽtur ius plebanatus in capella alterius plebani eiusdẽ dioc. nam hic sufficit q̃ legitime ꝓcedat p̃scriptio ꝓ̃tra plebanũ. i. eo sciente. ꝛ possessionẽ aliquo predictorum modorum amittat. etiam si episcopus nihil sciat quia nihil interest episcopi. q̃ ita bene põt habere ius episcopale in hac capella alieno plebão ibi hñte iurisdictõez sub ep̃o siẽ si primus plebanus eã haberet. forte idez uideꝫ etiã si plebani sunt diuersarũ dioc. ꝛ intelligo ꝟ ꝟa nõ solum si p̃scribãtur iura statuta a iure qualia sũt predictã iura. s. archiepiscopale plebanale. s̃z etiã idẽ uideꝫ si p̃scribantur iura que aliquis hz in eadẽ dioc. ex p̃uilegio uel ex p̃scriptõne sicut est uidere in ep̃o pap̃. q̃ ex p̃uilegio uel ex p̃scriptõe hz multa iura in quibusdã eccljs placentini dioc. hec enim iura p̃scribẽ posset ep̃s parmeñ. p̃ ep̃m papi. etiaz ignorante ep̃o. placet q̃ nihil p̃scribit de iure qõ possidet ep̃s placẽtinus. nam de iure possessa ab ep̃o placentino nihil p̃scribere parmeñ. nisi placentinus ꝟ sciat ꝛ nisi p̃ius de possessione expellatur. ut ex p̃eal̃. iuribus apparet. ꝛ dicimus q̃ dicit̃ p̃scribere iurisdictionez archiep̃alem. q̃ archiepiscopus eam amittit tanquã de ea expulsus eo sciente ꝛ alius eã occupat. ꝛ idem dico in plebanali ꝛ in alijs hmõi. si aũt p̃scribat iurisdic. talẽ qualem archiepiscopi hñt in dioc. subditoz. sed tm̃ archiep̃s suã non amittit in hac p̃scriptione necca est scientia episcopi qui eam possidebat ꝛ non archiepiscopi cui nihil interest qui possessionẽ sue iurisdi. non amisit. ꝟ qõ dcm̃ est q̃ aliqs hz generalẽ iurisdictõez idem intelligo etiam si ĩ multis capitulis non hẽat iurisdi. dũmodo in omnibus hẽat nisi ĩ exemptis uel per iura uel per p̃uilegia ul̃ per p̃script. uel alio mõ sed si aliquis habet tm̃ in certis articulis iurisdi. ut archiep̃s s̃. e. duo. in hoc casu non est necessaria scientia. huius qui in certis tm̃ hẽt iurisdi. dũmodo de iurisdi. quã habet possidet nihil p̃scribaꝫ. qa non dicit̃ ꝟ p̃scribi iurisdi. archiepiscopal̃. cum archiepiscopus nihil de sua amittit. sed ex̃ordi. iurisdic. p̃scribi dicitur. uidetur tm̃ q̃ etiaz alius archiepiscopꝰ sine scientia primi archiepscopi non posset p̃scribere q̃ portaret crucem uel uteret pallio ꝛ alijs cõsimulibus ut in dioc. sui suffraganei. q̃ ipse archiepiscopus hoc ius uel potiꝰ honorem possidet in prouincia sua. vñ nullus tunc põt hũc honorem p̃scribere. nisi p̃ius p̃mꝰ archiep̃s amittat possessionẽ quã amittere nõ põt insi inde expellaꝫ ut dcm̃ est. sed op. q̃ põt habere hec iura ex p̃uilegio. ꝛ tũc archiep̃s tenet suã possessionẽ. q̃ non eodẽ modo ex prescriptione põt querere Rñ. q̃ aliud ẽ ĩ p̃uilegio ubi nouũ ius cõstituit aũcte eius qui põt nouũ ius statuere ꝛ qui põt iurisdictio. alteri dare. ut papa. aliud in p̃scriptione que nũq̃ ꝓcedere põt q̃ si dicant se habere titulum forte ex collatione alicuius qui non habebat potestatem conferendi illud constat q̃ hic non põt ꝓcedere p̃scriptio cuz habuit iniustũ titulũ infra. de decidudum. Jtem per talem titulum non habuit nec habere potuit possessionez apud aliuz ꝓstitutũ nisi sciret ille apud quẽ erat possessio ꝛ mlto fortiꝰ si nullũ allegat titulum. nisi prescriptum ꝛ usum p̃scribre non potest nisi prior possessor sciat ꝛ de possessione expellaꝫ. c. di. contra morẽ. xciii. di. illud. illud tamen bene uidetur. q̃ etiam si huius honorem extraor. puta ex p̃uil̃. constitutũ alius q̃q̃ p̃uilegiatus posset si bonam fidem haberet. puta q̃ crederet q̃ licite esset trãsla-

tum in eu3 auctoritate eius qui hoc facere posset ⁊ alia inter uenirent que in p̄scriptiõe sunt necessaria q̄ tũc illud iuſ ex ordinariũ p̄scribere põt. subiectõnem. eccl̄ia3 in spirituali b⁹. xvi. q. v. c. ij. institutionem. sacerdotũ. j. de cap. mona. c. i. censuram. i. quod possit excõicare. iurisdictionem. de hoc no. s̄. e. c. i. p̄las. de enormibus ⁊ vulgaribus criminibus. xxvj. q. vj. c. vlti. ⁊ pertinet hoc ⁊ sequẽs ad laicos ⁊ no. quod petendo iura episcopalia cõtra abbatẽ ꝓsequuor. nõ solũ ea que in q̄bus monasteriũ tenetur mihi. sed ẽt ea in quibus clerici ⁊ laici suarũ capellar3. s̄. d̄ offi. ar. dilecto. j. de p̄scrip. auditis. ⁊ est hoc ideo q̄ abbas h̄ iura possidebat. ⁊ in clericis ⁊ laicis. ⁊ super his clerici uel laici ꝓueniant nomina bunt dñm in iudicio. ut no. j. de maio. ⁊ obe. inter. sacramẽ toru3. subito ꝓtinentur ordo. dedicatio eccl̄ie3 consecratõ uirginũ. ⁊ generaliter oĩa sacramẽta. ab ipso. episcopo. sino dũ. arg. q̄ clerici tenentur ire ad sinodũ. ⁊ sinodatici. p̄o eodẽ supponit. sed dicitur sino. que in sinodo dãtur. j. de cẽsibus olim. cathedra. q̄ datur p̄o honore cathedra. x. q. iij. placuit. recepit. duos solidos a q̄libet eccl̄ia nisi a monasteriis. x. q. iij. inter. decimationum. x. q. iij. vnio. xij. q. ij. vulteranũ. ⁊. c. nono. nobis ⁊. c. cõcesso. ⁊. c. d̄ reddit⁹. mortuarioꝝ. j. de sepul. certificari. uisitatione. de hoc no. s̄. de off. ar. c. i. pensatis. a pauperibus nihil petat. ar. i. q. ij placuit. x. q. iij. cauendũ. alij dñt q̄ etiam3 a pauperibus aliqd petit. sed plures ꝓgregabunt ad soluendũ cathedraticũ. ar. j. de censi. cũ instantia. sed rñdeo põt illa loqui in procuratoribus at in cathedratico secus. honorentur. ⁊ ita dixerunt q dã q̄ omnia que hic cõtinentur. ⁊ ita de iure ptinent ad epm q̄d si proposita generali petitõe. s. peto ius episcopale in tali ecclesia. ⁊ secuta cõdemnatione in oĩbus his mandabit sñia executioni. ⁊ idem de his que continentur. j. de p̄script. auditis. sed nos hoc non fatemur. nã ⁊ h̄ ⁊ ibi quedam3 ꝓtinẽtur que non sunt de iure epali nisi ratione ꝓsuetudinis. sicut est de quarta decimar3 ⁊ mortuariorꝝ q̄ ex eo apparet. quia alicubi datur tertia. alicubi medietas. alij nihil. x. q. i. de his. ⁊. c. antiquos. ⁊. q. iij. unio. j. de sepul. certificari. idem ī cathedratico. x. q. iij. nec numerus. ⁊ exp̄ssius apparet. m dec̄. auditis. q̄ petijt ibi inter iura epalia. dñi sancti petri. ⁊ ꝓcuratõ archidiaconi que ꝓstat non esse de iure episcopali nisi rõne ꝓsuetudinis. ⁊ ideo papa hic fecit specificari capitula ⁊ super eis litem ꝓtestari. ⁊ sup his inducte fuerunt ꝓbationes. licet enim multa ex his cõtentis adiudicasset sine ꝓbatõe. non tñ omnia ⁊ illa ad minus specificari debet in sñia de quib⁹ ius dicit q̄ ꝓsuetudo seruanda est. sicut est ī tertia mortuorꝝ ⁊ huius. j. de sepul. certificari. ⁊ idem dicit̄ in his que ratione consuetudinis debentur. naꝫ in his que de iure debẽtur nisi ꝑs aduersa probaret p̄scriptiõꝫ ul' p̄uilegiũ ꝓdẽnaret. j. de p̄scrip. auditis ⁊ de h̄ etiam no. j. de ca. m. consti. honorant item no. quasdã actiones esse uniuersales. s. quattuor q̄ oẽs competũt p̄o hereditate tñ cuius noĩe comprehendit̄ uniuersum ius defuncti. ff. de ver. sig. hereditas. ⁊ ideo uniuersales dicunt̄. s. petitione heredi. fami. herci. actione ex testamento que datur ꝓ hereditate ex trebelli. restituenda ⁊ actio ex ẽpto que datur quotiens tota hereditas emitur. Et no. q̄ qñ his actionib⁹ agitur exp̄imit̄ cã agẽdi. ⁊ res uniuersaliter. verbi gr̃a. peto. a b. hereditatem totã uel ptem uel bona que fuerunt patris mei. petitione hereditatis. q̄ me instituit heredẽ3 uel q̄ ab intestato successi. ⁊ q̄ cã sit exp̄imenda probat̄. ff. d̄ petitio. heredi. l. i. ii. ⁊. iij. q̄ res uniuersaliter non singulariter sint exp̄imende probat̄. ff. de pet̄. here. an. nam. l. dñt. q̄ si intentata petiti. heredi. tempore sentẽtie inueniant̄ plura possidere quã tempore litis cõtesta. debet ad omnia cõdemnari. ff. de pet̄. heredi. l. iij. ⁊. l. fi. ex quo apparet q̄ uniuersalis petitio fuit. nam al' in pluribus p̄ncipalibus rebus que pete sunt cõdemnari non posset. licet ī accessoriis posset ⁊ in bone fidei iudiciis ⁊ stricti iuris. sicut sunt fructus ⁊ usure. ff. de vsuris uideamus. C. de pet̄. here. l. i. ⁊. l. sententia fertur. condẽno te ad restituẽdã hereditatẽ. ff. de pet̄. here. l. i. ⁊ si p̄s her̄. pe. l. i. ⁊. l. non possumus. sed dices q̄d prodest talis sententia Rñdeo multũ. q̄ si ꝓbaui res a te possessas fuisse in bonis p̄is mei condemnaberis ad illa ⁊ in eis mandabitur sententia executioni. ⁊ si ideo non ꝓbaui pendente lite. sed post sentẽtiam ꝓbo quodã extraordinario modo. s. petam sententiã executioni mandari in his rebus. ⁊ si illas negauerit ego ꝓbo eas fuisse in bonis patris mei. ar. ff. de re iudi. a diuo. §. sed si sup. sicut aũt uniuersalẽ non dicam petitionẽ iuris epalis. q̄ non petit uniuersa iura eccl̄ie. Itẽ no. al'. ac. esse generales sicut p̄o soci. si societas contracta ẽ omniũ bonor3 vl' maioris ptis. ⁊ negotijs gestis. si oĩa negotia uel plura gesta sũt ff. ꝓ so. arbit̄. ⁊ alie multe que generales dicuntur. q̄ plura sub se capl̄a continent administrationez panis uini olei ⁊c. nõ tñ uniuersum ius q̄ habuit defunctus. multa enim põt habere pater que non peruenĩũt ad filiũ q̄ in his actõibus exp̄imuntur ac. ⁊ cum. ⁊ res generaliter. sed in ꝓsecutione cãe oꝫ q̄ exp̄imat specialia. C. de iurisdi. licet sic. s. peto a te rõnẽ administrationis negotiorum meor3 que gessisti sine mandato actione nego. gestor3 ⁊ hic dicim⁹ similem petitionez iuris episcopalis. ⁊ dicimus q̄ licet specificata sint iura ab isto epo in p̄inci. non tamen tenebatur. Item no. alias actiones singulares ẽ que si sint reales necesse est exp̄imere actionẽ ⁊ rẽ ⁊ utr3 totũ uel ꝓ quota pte petat ⁊ ꝓfines ⁊ colores ⁊ alia. ff. d̄ rei uen. cum in rem in p̄in. ff. de cẽ. forma in p̄in. idez in hypotecaria ⁊ similibus. nec est necesse proponi cãm actionis cuius nulla alia est causa nisi dñiuz q̄ asserit suum ẽ ⁊ id totum in iudiciũ deducit q̄lecũq̄ sit. ff. d̄ except̄. rei. iudi. si mat̄ §. cadẽ. sed contra uidetur. ff. de rei ven. l. i. ubi dicitur q̄ uendicare põt adiecta causa. sed rñdeo ibi ideo addici cãm. quia res petita. s. liber homo nunq̄ põt esse nostri dñij. ⁊ ideo nõ uendicari. si aũt sẽ personales ut condictio certi ⁊ similes non solum rem ⁊ actionẽ exp̄imet. sed etiã cãm. s. q̄ tibi mutuaui uel in dotẽ. p̄misisti uel similia. q̄ aliter deliberare non põt cũ possit una res ex pluribus causis deberi. ff. de except̄. rei iudi. l. ⁊ an eadem. §. actiones. j. de li. ob. c. ulti. exigas. super capellis specificatis. uidetur tñ q̄ adhuc possit petere alia iura non obstante exceptione rei iudicate uel exceptione elisa ꝓ replicationẽ huius. q̄ de his quibus modo agitur in p̄imo iudicio actũ non fuit q̄ apparet ex eo q̄ in p̄imo iudicio specificata fuerũt iura sine generali clausula. C. d̄ iudi. l3. C. de trã sac. si d̄ certa. ff. de pactis. tres. emptor. §. ult. sed ubi nihil est specificatũ. sed tantum generalis est petitio uel si post multa specificata supposuit generalem clausulã. s. ⁊ omnia alia iura ⁊ tunc ex quo super tam generali petitione generalis fertur sẽtentia. amplius nihil petere põt. ut hic. C. de transac. sub p̄textu nisi dolus interuenerit. q̄ tunc ageretur. ff. de pact̄. tres alij tñ aliter dñt. in liberatione enim3 ut si plura sufficiũt verba generalia. ff. de pact̄ empto. §. vlti. sed in transact̄. secus que restringitur tñ ad ea de quibus actum est. auctoritate. si. d̄ cen. cum apud.

Tiuxta. ⁊. j. introducet. hoc ius cõe ⁊ equum ẽ. Electus filius abbas ab antiquo. no. petitionem fundari. super consuetudine de hoc no. j. de ver. sig. abbate. dictus episcopus. contra quem abbas agebat dioc̄esanam. licet h̄ uideatur approbari distinctio antiqua. s. quod duplicem legem h̄nt epi in eccl̄esijs sibi subiectis. s. dioc̄esanaꝫ ⁊ iurisdictionẽ. tñ mirabile uidetur q̄ delega. iurisdi. dicitur collatio sacramentorum. p̄ius enim3 uidetur dici episcopos tñ unaꝫ. l. habere. s. dioce. ⁊ sub hoc cõprehenderet̄ totũ ius episcopale q̄ in dioc̄esim habet epus. ⁊ ẽt lex iurisdictionis de his legibus not. j. de statu mo. c. i

Raue gerimus nullam. non est contraria decretali ista his que diximus. s̄. e. c. i. ⁊. c. quãto. paratus. nam idem esset. ⁊ si non esset paratus corriger

relaxes. de facto q2 de iure non tenetur. ꝛ ideo non indigẽt relaxatione ſnie. ff. de ſer. l. i.

Is quibus ex officio. delega. dũmodo cum iuriſdi. ſ̃. de offi. delega. c. vlti. vel ordinario cãibus j. ꝺ ſnia ex. c. i. decetero peruenit. ſ̃. ꝺ offi. or. paſtoralis. §. vlti. committere. ſecus ſi miniſteriũ tm̃ mandatum ſit. ſ̃. de offi. delega. c. vlti.

Omana eccleſia. i. foraneos. forancos. officiales dicit quoſdam miniſtros quos archiepi ponebãt i dioc. ſuffraganeoꝝ. q̃ ꝫ nõ cognoſcũt de cãis appellationũ emiſſaꝝ. ad archiepiſcopuꝫ tm̃ prohibebant ne pendente app. procederẽt iudi. a quib⁹ appellatũ fuerat. ꝛ q̃dam alia minora circa iuriſdi. faciebant ꝛ dicebãt foranei ad dũam illorum quos in ſua curia cõſtituebat archiepiſcopus ſed uidetur qꝺ male fecerit papa. q2 in conſtitutione taliũ foraneoꝝ officij alium utilitas procurabat. q2 contra laborẽ litigantium ꝓuidebatur. ꝛ expenſis ꝓcebatur. ſed reſpondemus licet eſſe poſſet ibi aliqua utilitas tamẽ plus inde incõmoditatis poterat ꝓuenire ꝓturbatio iuriſdi. ꝛ contentio que continue eſſet in ianuis inter officiales iſtos ꝛ ordinarios. Item licet nõ poſſet ſequi alia utilitas. erat tm̃ contra ius ſm̃ q⁹ in littera huius decre. oñditur tamen hoc fatemur q⁹ archiepus in ſua dioc. ꝛ etiam quilibet eps poterit huius foraneos uel minores conſtituere officiales per prochias. ſꝫ queres quis appellabitur ab hmõi officialibus foraneis quos conſtituũt epiſcopi. uel epiſcopus qui conſtituit uel ſuperior. ſ. archieps Rñdẽt quidam q⁹ ſi ideo officiũ hñt q⁹ habent minores officiales de quibus loquitur decr. j. de app. romana. in prin. q⁹ appellabitur archiepiſcopus nõ epiſcopus ab illiſ officialib⁹ nec obſtat ſi dicas ergo idẽ archiepiſcopuſ habebit plura cõſiſtoria. q2 hoc non eſt prohibitum. licet poſſet dze quod nõ dicanꝭ plura conſiſtoria. ſed unum tantũ licet plures bẽat iudi. ꝛ in pluribus locis. alij dicunt ꝛ forte melius. q2 hi officiales qui circa minora conſtituũtur ñ ſẽ ordinarij ſed delegati illi autẽ qui conſtituũtur in curia principali ſunt ordinarij. ut no. j. de app. ro. ꝛ ideo ab iſtis. q. a delega. appellandun eſt. ipſe epiſcopus delegans. ꝛ non archiepiſcopus. ff. de appel. imperatores. ſed a principalibus offi. qui ſunt ordinarij ꝛ ſinguntur idem auditorium habere cũ epo. tamen archiepiſcopus appellandus eſt. inſtituta. ix. q. ij. nullus primas. ꝛ. q. iij. ſaluo. ꝛ c. nullus primaſ. debent. q2 tractus futuri temporis non per. ad iu. ff. de uſuris. l. i. §. i. a quibus. officialibuſ foranciſ. iubemus. hoc enĩ nec ipſi officiales archiepiſcopi prohibere poſſunt niſi pte no. ꝛ cuꝫ cauſe cognitione. j. de app. ro. ubi no.

De officio iudicis.

Eliteris. noſtri mo.

q⁹ inmediate in temporalibuſ ꝛ ſpiritualibus ad monaſterium foſſe noue ꝓtinebãt. officium. hoc enim ad officium iudicis pertinet. ff. de offi. pcõ. nequaq̃ ad uocatos. ff. de poſtul. l. i. §. ait prc. C. de poſtu. prouidenduꝫ non obſtante. nec eſt ſ̃. j. de app. ex inſinuatione. q2 ibi nõ dicit ex hac cauſa recuſationẽ admiſſam.

Udicis officium pro acto. pone caſum. j. de in integ. reſtitu. c. penul. veluti. dixit mar. q⁹ of. iudi. eſt actio ar. ff. de. act. ꝛ obli. uerborum. ſed io. ꝛ az. contra ut. ff. de mino. q⁹ ſi minor. §. ul. ſed dicis q̃ uis eſt ſi ſit actio. nec ne. Rñ. q2 quando implorabatur offi. iudi. ſed nõ ut actio intentatur in optione iudi. eſt denegare uel concedeꝛ at cum propono actionem propono auxilium mihi non aliunde competens. ſed ex perſõa mea. unde ſiue uelit ſiue nõ oportet eũ tanq̃ mercenarium ſue dñe ſeruire. ſ. ac mee. C. de po. l. iiij. ff. de rei ven. officium. ff. q⁹ metus ca. metuꝫ. §. ex h ꝛ ſic ſequeretur abſurdum q⁹ aliquis ſibi ſeruiret. principaliter. nam ſi non principaliter. ſed incidenter ueluti ſuper articulis que poſt litẽ con. incidunt uel ſuper ipſo ꝓceſſu iudicij petitur reſtitutio ſine ordine iudiciario procedi põt. alias aũt officium iudicis hẽt locum in petitione alimentorum ſiue a minore ſiue a maiore petaꝛ. ff. de liberis agno. ſi quis a liber. in auꝛ. quib. mo. na. effi. ſui. §. diſcretis. ꝛ. §. ſi quis aũt. ꝛ. C. ad ſe. con. or. ſi qua. auꝛ. ut li. ma. ꝛ a. §. illud quoq̃. ff. de liber. agno. l. penul. ꝛ l. alimenta. ff. de liber. agno. l. ulti. ff. ubi pu. e. de. per totum. ff. de aꝛ. pu. preſ. l. i. ff. ſo. ma. ſi cũ do. §. ſicut. auten. de iuꝛ do. dotis. C. de iuꝛ do. ꝓ heredi. ff. famulia her. ſi filia. §. ſi filius ꝛ l. ſi maritus. xvi. q. vij. quicunq̃ Item ſi minor petat reſtitui. ff. de mino. in cauſe. cum legibus ſe. uſq̃ ad. l. vicem. item ſi petatur cautio de damno infec. ff. de dam. infec. l. i. ꝛ l. dies. ꝛ l. prꝛtor. §. i. ff. de prꝛtor. ſtipl. l. i. item cũ petitur ſatiſdatio nomine legis. ff. ut legi. uel fi. no. e. l. i. ꝛ l. etiam. item cum pater petit filium in poteſtate. ff. de rei ven. l. i. §. per hanc. item ſi dominus exigat ultra debitum a cenſito uel uaſſalo. C. li. xi. in quibus. c. colla. l. i. auten. de q̃ ſtore. C. de colla. ꝛ cen. l. penul. ꝛ ulti. item ſi imponatur collecta ultra uires patrimonij. item ſi habiles uocentur ad munera uel alij qui uocari non debent. ff. de uacaꝛ. mune. ſextũ decimũ. §. ult. C. quẽadmodum ad ci. mune. l. i. iiii. ꝛ. iiij. ꝛ. vi. li. x. item pro exigendis redditibus ad colla. aſſcrip. ꝛ ſi ipſi eos denegent ea ratione quia dubitant an ſint dñi qui reddi tus exigunt. C. de agricol' ꝛ cen. litibus. §. i. li. xi. item ſi petat ſalariũ gramaticus. geometricus. medicus. rethoricuſ. aduocatus. obſtetrix. ꝛ nutrix. ff. de uar. ꝛ extꝛ. co. l. i. §. i. ꝛ per totum. item ſi petantur fructus a poſteriore. C. de rei ven. certam. §. bona. ff. de rei ven. §. preterea ꝛ l. ſi unus. §. vlti. inſtitꝛ. de offi. iudi. §. ſꝫ. ff. de uſuriſ. neq̃. ff. de pe. here. ſed ꝛ ſi. §. ſi aũt li. ꝛ. §. conſuluit. ff. ſi ſer. uen. l. loci. §. poſtu. C. de fruc. ꝛ li. ex. l. ii. ff. de petꝛ. here. illud. §. predo. ꝛ. §. ad offi. item ſi petanꝛ impenſe ſiue de nouo facte ſiue in refectione. C. de rei ven. domum. ff. de peꝛ. here. plane. ꝛ l. illud. C. ad officiuꝫ. item ſi petũtur uſure in bone fidei iudicij. ꝛ his qui bone fidei iudicij nãm imitantur. C. de in integr. reſtitꝛ. numero. C. de uſuris. l. ii. ꝛ. iii. ff. de uſuris uſure. ff. de nego. geſ. quia timendum. itẽ ſi repetatur res a medico propter mala medicamenta. ff. de uaꝛ. ꝛ exor. cog. medicus. item ſi petatur uſus aque inciuilꝛ inſtitute. ff. de ſeruitꝛ. quotiens. ff. ſi ſer. uen. ſicut. §. ariſto. item ſi petatur riuus iuſti. uici. ff. ſi ſer. uen. l. ij. ff. de publi. ſi ego §. ſi de uſufructu. item ſi petatur equa ꝛ partus ei⁹ que penes te peperit. C. de rei ven. l. partum. ff. de publi. ſi ego. itez ſi mittantur animalia in fundo meo. item ſi multi homines erant diſtribuendi per plura predia. ꝛ plures q̃ ꝫ debeant mittantur. immo habes pro illiſ. v. caſibus unam. l. ff. de ua. ꝛ extra or. de uſu. item ſi petatur n equid fiat in uia publica urbana per qꝺ quis ire nõ poſſit. ꝛ ſi factum ſit q⁹ tollatur. ꝛ ut uie reparentur ꝛ nequid immundũ proiciatur. ff. nequid i lo. pu. fi. l. ii. §. interdictuꝫ. ff. de ui. ꝛ lo. pu. l. ii. ꝛ. iii. ꝛ. ult. item ſi agaꝛ contra eũ qui miſſum in poſ. deijcit uel mitti iuſſum ire non permittit. ff. ne uis fiat ei qui in poſ. l. ſiquis miſſuſ. item ſi petat filius a patre emãcipari. ff. de condi. ꝛ de. ſic lege. ff. ſi quiſ a patre. ſu. ma. l. vlti. item ſi credicor petat poſſidere bona debitoris. ff. ex quibuſ can. in poſ. item ait prꝛtor ꝛ l. igitur bõa ꝛ l. cum proponas ꝛ l. vl. ar. C. de preſcripꝛ. xxx. an. ſi qs cãe §. ulti. item ſi petantur ſepari bona. ff. e. l. vlti. item ſi petatur curator bonis. ff. de cu. bo. da. l. i. ꝛ ulti. item ſi petatur ſentẽtia pronuntiari nulla uel proceſſus. j. de procura. in preſcrip. ſ̃. de offi. dele. cum contingat. ff. de. feri. l. i. alias ante. ſicut implorat officium iudic. ut det ſibi aduocatum. ſ̃. c. pxi. uel ut condemnet aduerſarium in expen. pro contumatia. uel fiat miſſio in poſ. uel q⁹ repellatur mules a procuratione ꝛ conſimilia. in bis enim non eſt neceſſe liꝛ. conteſ. feri uel ordinez iudiciarium ſeruari ꝛ dicitur incidenter peti offi. iudici. quia

ordinarius ē. ⁊ de hoc no. de offi. ar. cum ab ecclesiarum ⁊ c quanto. prescripturis. ⁊ sic uidetur per litteras probetur alicuius crimen. si. v. q. ul. epiphanium. sed contra. ii. q. ult. per scripturam. so. hic nō reputat probatū crimen q̄tum ad ꝺpositionem. sed quantum ad absolutionem. item non agebatur criminaliter. iuramentum. not. regularis de inobedientia suspectus cogitur ad iurandū obedientiaz. ar. s̄. e. legebatur ff. de iudi. in omnibus. superbe. causa quare cogantur iurare ⁊ parere mandatis prioris hic assignatur. s. q᷑ primo contumaciter hoc renuntiauerat alioquī cum absoluti essent a superiore prestito iuramento aliud ulterius prestare non debēt sed uel remittendus est ad excōicatorem ut faciat mandata. s̄. de offi. dele. prudentiam. §. ul. uel cogendus satisfacere excommunicatori. s̄. de offi. or. ad repti.

Iis que pro ecclesia uel clerici. hic habes q᷑ simplices clerici manualē obediētiaz suo prelato debēt exhibere. quidam tamen ꝺnt ꝯ etiam hoc ꝺnt obtinuisse propter consuetudinem uel esse speciale in cardi. capellam. epo enī mortuo pōtas iurisdic. transfert i caplm. ī. e cum olim. ī. de here. ad abol. lxv. di. c. vlti ar. ⁊. xxiii. dist. in nomine. vii. q. i. pontifices. ea aūt que sunt ordinis deuoluentur ad superiorem. uel ut faciat uel uisitatorem super his constituat. ut. lxi. di. obitum catiñ. de hoc no. ī. de her. ad abol. excepta. no. q᷑ alio iure censeantur ista q̄ illa preter excōicationem que non spectat ad caplm. nisi de consuetu. sed qa per probationes constat aliud obtentum in his q̄ in illis. vl᷑ q᷑ propter scandalum uel aliam cām alter uolebat prouidere in his. nam de iure matrix eccl̄ia hoc pōt in subditas eccl̄ias que hic per hanc decre. reseruātur cardi. alij aliter ⁊ forte melius ꝺnt q᷑ ꝫ que carꝺ. seruantur non hnt de iure in suis ecclesijs. sed cardi. uel alius prelatus hoc recipit a papa uel alio cōfirmatore. ut no. s̄. de offi. or. quanto. ⁊ hoc ex eo apparet. q᷑ cum excōio sit inuero episcopalis. xxiiij. q. iij. corripiantur caplm hoc habeꝝ non pōt per se nec cardi. hoc habēt ab eo. ⁊ ideo papa sibi hoc reseruauit. ⁊ de hoc no. s̄. ꝺ her. ad abol. sed dicit quare non expresse hoc determinauit sed tantū sue prouidentie reseruauit. Rñ. quia consuetudo urbis ꝯria allegabatur. s. q᷑ capitulum excōicaret ⁊ corrigeret etiam uacante ecclesia. de correctione etiam dicimus q᷑ caplz uel titulus eā facere non potest de iure suo puniendo de crimine uel sententiam ferendo. licet posset facere caplm q᷑ eis concediꝫ in quo plus monitionibus intendūt quā directe cognoscendo. ar. s̄ de offi archipresbyteri. c. fi.

Illecta in xpō filia canonicos. que non sunt p fesse ⁊ possunt habere proprīū ⁊ matrimoniū ꝯher ut. xii. q. v. c. ul. ⁊ tales multe sunt in alemania. suspendat. no. hic q᷑ abbatissa potest suspendere clericos suos ab officio ⁊ beneficio ⁊ hoc est ea ratione q᷑ ex consuetudine iurisdictionem habet ordinariā. ī. de arbi. dilecti. al᷑ enī cōtra est ius cōe. C. de ar. l. vl. excōicare aūt non pñt ut ꝫ nec absoluere. ī. ꝺ sententia excō. de mōialibus rationez inuenies. ī. de peni. noua. uel potes dicere. quia ex consuetudine induci nō pōt ut interdictum de iure ponere possit sicut nec excōionem nec hic dicit abbatisse interdictuz tenere.

Illecti filij archi. capitulum. not. caplm prosequ iura episcopatus q̄ñ episcopus in preiudiciū episcopat᷑ aliquid faciat. ⁊ idem intelligitur si sit negligēs ar. xii. q. ij. non liceat. ⁊ ē multuz no. dignum q᷑ caplm nō solum appellabat pro iuribus epatus. sed etiam super his cām prosequitur. ⁊ etiam eis prosequentibus episcopus absoluitur ⁊ hoc est ea ratione q᷑ hec absolutio non personā sed rez tangit cui᷑ nomine caplm appellauit ⁊ egit ⁊ q᷑ ꝫ spūalia ⁊ dignitates ecclesie sunt cōia ⁊ cōmuniter tenentur ab episcopo ⁊ sic licet episcopus sit capt᷑. ī. de ver. sig. cum clerici. exigentes. cum effectu. s. q᷑ prestitit ut in fi. innuitur. uel dic q᷑ appellatio precessit iuramentum sz postea iurauit. appellauerunt. ad quid ualet appellatio post prestituz iuramētū. Rñ. ad hoc appellat᷑ ne exigeret aliquid occasiōe prestiti iuramēti insoliti ⁊ contra consuetudinem aliorum pstiti. cum hic appellatio esset ex probabili ⁊ uerisimili causa iterposita. nā nō est uerisimile. q᷑ aliud iuramentum solitus esset prestare ille episcopus q̄ alij. ꝺnt quidam q᷑ nō debet patriarcha exigere aliqua occasione illius iuramenti citra ap. ⁊ si exigeret ⁊ episcopo prestaret anteq̄ super principali procedatur reuocatur q᷑ non placet de hoc no. ī. de ap. bone me. non tamen credo q᷑ tales ap. que fiunt extra iudicium agrauamie sufficiunt ad citationem nisi iterum citetur a iudice. nec ad hoc q᷑ appellatus debeat compere in termino quem appellans ex iudicium prefixit in electionibus. s̄. de elec. statuimus. si aūt vult in termino cōpere potest etiam ⁊ habet beneficium constitutionis que est. ī. de ap. cordi. ⁊ illius decre. oblate. q᷑ si appellās terminum quē prefixit ap. preueniat uel al᷑ malitiose supplantaret appellatōis littere nō ualebunt. si enim ꝯ diceret sequeret q᷑ quis posset citare aduersariū quādo uellet ⁊ alia absurda. ar. cōtra. ī. de ap. cum sit. quidam tamen ꝺnt q᷑ hoc iuramentū prestitum fuit post app. ex probabili ⁊ uerisimili cā emissa. ⁊ ideo post talē ap. nec prestandū nec recipiendum fuerat iuramentum. ⁊ si post ap. probabilē prestetur anteq̄ per illud iuramentum aliquid fiat debet reuocari iniqua adiectio iuramenti. ut in preall᷑. decre. ꝫ non placet quibusdam per omia non enim credunt q᷑ pp ap. emissam quis debeat dimittere uti iure suo. sicut nec papa pp prohibitionem. C. ꝺebi. ven. p. iu. non. p. l. i. C. ꝺ rescin. ven. si maior. ff. pro empt᷑. l. penl᷑. nec obloquitur decre. bone me. nam ideo sibi restituitur q᷑ erat in pos. ⁊ fructus reddunt᷑. q᷑ ratione pos. debent᷑. item hoc pertinet ibi. s. se reduci in eum statum quo erant tpe appellationis emisse ⁊ erant in pos. ⁊ ideo in ea reducti fuer᷑. sed hi qui appellabant ne prestet᷑ iuramentum uel ne occasione iuramēti prestiti aliud exigat᷑. non st᷑ in pos. horum quia non soluere ⁊ non exigi iuramētum possidēdi nō possunt nec st᷑ talia que possunt possideri uel quasi. vnꝺ non pōt restitui in huiꝰ possessione. sz si al᷑ appellat extra iudicium ad hoc valet appellatio. quia nouū possessorē puta cum qui emit post ap. facit ma. fi. pos. qꝺ ex eo apparet. q᷑ si post probauit rez suam esse restituet fructꝰ medij tēporis. C. de rei vē. si fundū nō aūt idē ꝺico in veteri possessore ar. ff. ꝓ empt᷑. l. pe. compant enī appellationem extra iudicium inhibitōi siue denuntiatiōi cum forte etiam posset dici q᷑ idem est si appellet ex iudicium sine causa ꝓbabili vel uerisimili. s. ne molestes eum qui in pos. est sed hoc non placet quia debet probare pos. ⁊ pos. restituetur possessori cum fructibus. ⁊ idē si appellat ut emas fundū q᷑ suus est. q᷑ oportet eū probare fundū suuz ⁊ post restituetur. item si aliquis appellet ex iudicium pſumit᷑ contra eum nisi prosequatur. ī. ꝺ dolo cū dilecti. ⁊ pōt dici q᷑ ubi appellatur etiam ex iudicium implorabit reuocationem coz que facta st᷑ post ap. officiū iudicis petēdo reduci in statum quo erant tēpore ap. emisse cum al᷑ si non appellasset opz euz intentare interdictum recuperandum pos. ar. pre. decre. bone me. ⁊ q̄ ibi diximus hic repete ubi. s. interdicto necesse est probare se possediss̄e ⁊ spoliatum esse. sed hic. s. ubi appellat non habet necesse probare pos. ul᷑ spo. sz solūmodo statum in quo erat. uel dic q᷑ qñ sic appellat᷑ ex iudiciū appellās pōt petē reduci in euz statum in quo erat tēpoꝝ ap. emisse ⁊ hanc petitionē recte intentabant etiam contra non spoliantē. nec recipiētē scienter a spoliatoꝝ ut in pall᷑. decre. bone me. contra quos non habz locum interdictū. ī. ꝺ resti. spo. cuz ad nos sz ꝓdictio ex ꝺcre. sepe. alij tamen ꝺnt nec contra talez. s. non spoliantem predictam petitionē admittendaz. item ad aliud valz predicta ap. quia quicquid post app. talez fit ꝺūmodo probetur ueritas cause ap. ēt a iudice puta sniа excōis ul᷑ alia nulla est. ī. ꝺ ap. dilec. ⁊. c. ad audientiam cum al᷑ snia excōis ⁊ etiam alie tenerēt licet essent iniuste. ē ⁊ alius magnus effectus huius app.

quia non obstabit ei prosequēti ap. ħ exceptio excōis. j. de excep. cum inter. si autem non appellasset. sz tantum p simplicem querimoniā iret ad superiorē obstaret sibi dcā exceptio caueat igitur sibi qui ap. hāc vlt prosequi ut dicat peto reuocari quicquid factum post ap. aľ enim si omissa cā ap. ageret obstaret exceptio excōis. ꝛ hanc app. etiā extra iudicium sciam ultra annū prosequi non potest. j. de app. constitutus ꝛ credo ꝙ etiam possint prefigere terminū appellatiōis sue ar. de ap. sepe. licet aduersarius comparere nō teneatur. ut iam dcm̄ est. itē ubi ñ prosequatur appellans ap. suam punitur i expensis. s̄. de rescripť. ex pte si. j. de ap. cum sit ro. item reuocat cām ad superiorem ꝙ qualiter fiat no. j. de his q̄ fi. a maper. c. cum in cūctis. itez non ualent littere super eodē ō quo appellatum est. nisi de ap. faciant mentionem ut in preall̄. decre. ex pte. ſ. ꝛ qz sic proceditur in hac ap. extra iudicium facta sicut in ea que fit in iudicio. patet ꝙ eque non obstat excepť. excōis. nec distiguo appellet qs a iudice suo uel aduersario. j de ap. bo. me. q̄uis aliqui distinguant. ꝛ ħ adde ꝙ no. j. de ap. ad audientiam. item appello ex̄ iudicium non suspendit effectum etiam eorum que precedūt ap. sed eorum que sequūtur tm̄. j. de app. constitutus ubi no. sed illa que fit in iudicio suspendit effectuz etiam eorum que precedunt app. ff. ad tur pill̄. l. i. §. fi. consuetudinis. hoc vult dr̄e ꝙ licet episcopus iurauerit seruare omnes consuetudines q̄s alterius episcopi castellani exhibere consueuerunt patriarche gradeñ. tamen p̄ textu predicti iuramenti consuetudines non laudabiles uel etiam laudabiles. sed non prescriptas seruare non tenetur. sz p ħ, pbať ꝙ dr̄ hic nō tollit̄ qn alś legitie ꝓsuetudines fuent sz de laudabilibus ꝛ prescriptis dicendū est ꝙ licet seruande sint. alias non tm̄ propter tenorem huius iuramenti. ad alios. puta qz est ibi aliqđ caplm̄ de seruanda ꝓsuetudine ꝛ erat ꝓsuetudo de soluendis aliquibus iuribus ānuatiz ꝙ non est licitum a nouo prelato exigere q̄uis licitum sit iurare pro obedientia. s̄. de elec. significasti. iuramento enim solito nihil addendum est qz si permitterētur aliquid addere aliqd cupidi dignitatis aliqñ insolita ꝛ indebita adderent contra . j. de censi. significasti ubi aliquod nouū addit̄ iuramēto. ſ. de nouo censu soluendo. so. ħ habet locum in iuramentis que a iure uel consuetudine generalia dicta sunt quale est hoc iuram̄tum ꝙ prestaret epi ordinati suis prelatis. j. de iureiurā. ego. sed illud iuramentum de quo illa decre. loquitur nullo iure inducitur. ꝛ ideo licitum est cuiq̄ sibi prouidere p quascūq̄ cautiones vult ꝛ pōt dūmodo nō sint cōtrarie iuri. teneri. ꝛ bñ qz in preiudicium ecclesie prestitum iuramentum non potuit eum ligare. j. de iudi. c. ij. hoc autem solum qđ post app. prestitum est uel ante ualet quominus obseruetur. dummodo sine interitu salutis eterne seruari possit. j. de iureiurā. si vo.

Um olim tam ꝛ infra priuati. forte quia scient̄ elegerant indignū. s̄. de elec. scriptum. vacet. repete que diximus. s̄. e. bis que.

Tatuimus ordine. de hoc no. s̄. e. c. i. in portione. huic decre. consonare uidetur. j. de iure patro. postulasti. ħ decre. loquitur fm consue. urbis q̄ talis est. ꝙ fere in omnibus ecclesijs sunt minores clerici que bene recepti in clericos eccl̄ias ꝛ ius canonicatus in eis bñt ꝛ hi faciunt inferiora seruitia. ſ. purgant ecclesias accendūt lāpades pulsant campanas ꝛ in his seruitijs exhibendis sunt per tres uel per quattuor annos anteq̄ p̄cipiant beneficia q̄ hic portiones appellantur. ꝛ licet ante constitutionem istā obtineret ꝙ q prius recipiebatur. primo portionē reciperet propter hanc ꝓsuetudinem remouet ꝛ statuit ꝙ qui sunt in maioribus ordinibus alijs preferunť. sed his contradr̄e uidetur. s̄. de rescrip. caplm̄. ubi dicitur ꝙ non solū primo receptis dz alijs preferri. sed etiam his pro quibus primo scriptū. sz dic illud loqui ubi non est ħ ꝓsuetudo uel prebende nisi sint distincte. nam ubi prebende sunt distincte q̄cito receptus est habet ius in omnibus cōibus. s̄. de constit̄. cum. m. j. de prebē. dilectus. item ibi non dicit ꝙ plures haberent ius ꝛ unus esset perferendus. immo unus solus tm̄. ſ. ille pro quo scriptū fuerit ius hēbat. itē no. ꝙ priuil̄. huius ꝓstitutōis ñ hñt clerici. i maioꝛb⁹ ordib⁹ ꝓstituti. si añ eos alii i minoꝛb⁹ ordinib⁹ ꝓstituti ius hēant p quos petē futuras p̄bēdas uel porteōs. puta qz recepta esset aucte pape. ꝛ ita ꝙ deberet habere primas vacaturas p̄bēdas. nam iniustū esset ꝙ primo recepti p receptiōem secūdorum ius suū amittet. licet secus sit in alio casu ubi recepti in canonicos nihil iuris hñt nec in prebendis vacaturis neq̄ in portionibus cuz tales uacature sint prohibite. j. de ꝓcess. pre. non ua. c. i. ꝛ dicimus generaliter quod lz huius electoꝛibus de predictis canonicis sit receptis eligere quos uolunt ꝛ p hanc constitutionē tenentur preferre in maioꝛibus ordinibus ꝓstitutos ꝛ etiam nisi cōsuetudo contraria um teneret etiam si eliget extraneum teneret electio ꝛ haberet p̄bendam q̄uis in penam eoꝛum tenentur sibi interim in tm̄ ꝓuidere. j. de prebē. dilec. sed queres qd si recepti sint aucte pape ad prebē. cum se facultas obtulerit. nam hic uidetur aliud dicendum ꝙ qñ recepti sunt ad primas uacaturas. quia posset intelligi ꝙ tunc tm̄ offerret se facultas qñ non essent aliqui maioꝛes qui essent minoꝛibus p̄ferendi. sed nos idē dicimus in utroq̄ casu. quia cū primis primo sit ius quesitū. lz sit mioꝛes quā scōo recepti facultas se offerret prio in pria uatione ꝛ secūdo in scōa ꝛ sic de alijs. potiorem. i. prioꝛē aľ bñficia debent esse equalia ut no. s̄. de ꝓstit̄. cuz uenissent. uľ hic attendit specialem consuetudinem.

Um inferioꝛ. hoc sic dicimus esse ꝙ epūs archepiscopū suū in sua dioceſi delinquentē nō excōicabit nec ꝓtra euz excōicationē vľ accusationē ciuilem audiet sed corā suo patriarcha uel papa conueniendus est. xxi. di. si cōmittitur. ꝛ. c. fi. xvi. q. i. super. ꝛ est ad ħ ratio. quia ita est archiep̄s intra terrā sue iurisdi. ſ. inter suam prouintiam. sicut episcopus ut no. s̄. de offi. oꝛ. pasto. in prin. item melius debet iudicare archiep̄s suū suffraganeum q̄z suffraganeus ratione criminis metropol̄. immo plus uidetur ꝙ etiam si episcopus haberet alium ep̄atum ex dispensatione ex̄ prouintiam ꝙ suū metropolitanuz ratione criminis vľ contractus ñ posset cōdemnare pp p̄dictaz rōnē. ar. p̄dicti. c. alij tm̄ hic dñt ꝓtra. ar. pro his. xvi. q. i. c. i. j. de priuil. cum capella q̄uis posset dici ꝛ bene ꝙ aliud ē i episcopo qui uniuersaliter est subiectus archiepiscopo aliud est si ratione alicui⁹ possessiōis soꝛtiatur eius foꝛ. ex delegatione aūt superioris potest bene euz iudicare. inferior. xxi. di. inferioꝛ. erexeris. ex quo enī legitime episcopatus constitutus est in aliquo loco ipse ibi super omnes habet dispositionem. ꝛ si ille archidi. fuerit. j. dioc. de signatam sibi enim suberit nisi priuil̄. defendať. xi. q. i. regēda ꝛ. c. se. s̄. de of. or. ꝓquerente. sz si non esset ibi episcopus ꝛ ex cōmunicasset eum propť delictum in ea cōmissum teneret ex cōio. ar. vi. q. iii. placuit. C. ubi ō cri. agi. o. aut̄. qua i prouintia. q̄uis alij dicant ħ. q. de maioꝛibus ad episcopum referēda. s̄. de offi. archidi. c. i. ꝛ. c. ad ħ. quia nec sup abbates iurisdic. hñt. s̄. de offi. archidia. c. vlt. ergo multo minus. s̄. episcopos. j. eius archidi. sitos. sed posset rñderi illi decre. q̄ loquitur qñ non hēt iurisdic. ordi. super moñ. sui archidia. sed ratione criminis bene habet ubi cessat cōe priuil̄. C. ubi de. cri. a. o. autē. qua in ꝓuin. vľ dic ut. j. de fo. compe. cum contingat. iudeis. hoc ad arbi. boni viri referendum est. ff. ꝓ socio. si societatez.

Umilis doctrina prelatorum. omniū qui ordi. iurisdi. hñt. s̄. de offi. archidia. cum ab. melius uidetur ꝙ prelatos uocet episcopos p id quod sequitur ꝛ cathedral̄ caplorum. qz si de minoꝛibus prelatis intellexisset bene sub eis cathedralis cōprehēdisset. sed queres quare non eedem persone requirunť de bituricensi prouintia que requiruntur de burg. Rñ. quia eorum intererat quuz in

visitatione primatis tenerent soluere ꝓcuratiõem. j. de ꝓscrip. cuz ex officio. bitur. aũt ꝓp cõpositionẽ tenent soluere ꝓcurationes. sz quare requirũt capl̃z biturcen. Rñ. qz si i magnis negotijs sunt requirendi. j. de his que fi. a pre. c. nouit. z. c. q̃sto. item oppones quare non omnes singulariter requirunt quos res tangit. lxvi. di. c. i. C. de ac. l. fi. Rñ. sufficit in rebus z negotijs vniuersitatũ requiri rectores vl̃ idoneorẽ partem. C. de iur. ca. l. ij. §. si autem. vl̃ dignitas etiam. ff. de con. z de. municip. in rebus aũt singularium sunt vocandi. s̃. de ꝓstit. cuz omnes. ff. de fuit. ur. pre. per fundum. z h̃ est etiam ratõ quare sufficit vocari presentes z non est necesse vocari absentes. nam alias contra eos nõ licet procedi nisi spãliter uocarentur. s. si ꝓtra eos singulariter z nõ nomine uniuersitatis ageretur. requiritis. no. non solum episcopos sed alios prelatos z saltem caput fore requirendos in arduis negotijs ꝓ uintie q̃uis canones antiqui dñt tm̃ de episcopis. ix. q. iij. c. i. z. ij per totuz. j. de preben. graue. vbi no. z no. q̃ super prouisione requirit eos dñs papa. qñ enim aliquis aliquid facit ex officio suo etiam si in modũ actionis officiũ intentet. z maxime in cõpositione requiri debẽt omnes quos res tangit. ff de adopt. nam ita. ff. de mino. in cãe. §. cã. sed si nõ uocet nõ minus tenet q̃ factum est. sed absentibus non ꝓiudicat. ff. de mino. etiam si. §. vlti. alij tamen dñt ar. eiusdẽ. l. qõ non tenet q̃ factũ est. z põt dici non tenere sñiaz latã nisi per edictũ solẽniter euocentur. ff. que sñie sine ap. l. i. §. item cum ex. sed bñ tenet etiam si non uocent singulariter. sed non preiudicat his qui non audierunt edictũ uel al̃ non sint in culpa. j. qui mat. ac. pos. cum in tua. ubi autez non imploratur officium iudi. sed actionẽ propriam hẽt contra reum non tenetur iudex alium uocare nisi in libello fieret de alio mentio z tali modo q̃ ipsum absentem uel ratione proprietatis uel pos. uel alio modo constaret cãm cõtradictions habere. ut. s̃. e. inter. sed reus põt nominare dñm in iudicio. C. ubi in rem act. l. ij. j. ut lit. non conte. qm̃ fre. item ipse cuius interest põt aliquando prohibere actorem z reũ litigare. s. quando primo loco ad euz ꝓtinet defensio. ff. de re iudi. sepe. sed si nominet in iudicio nec ipse se offerat iudex non tenetur vocare eum cuius interest. qz in predicto casu. s. qñ sciuit z potuit ꝓuidere preiudicat ei pp culpaz suam uel negligentiam suam ut in predicta. l. z. j. d̃ re iudi. q̃uis. ubi no. si aũt nesciuit sibi nõ preiudicat. sed ille q se obtulit liti cuz non deberet. uel cuz non posset tenetur ad extimationem. ff. de rei ve. si is qui. §. si autem z duabus l. precedentibus. uoluerint. assignata iusta causa al̃ nõ differt q̃ a maiori uel saniori parte fit. j. de his que fiunt a mai. p. c. cuz in cũctis. uel dic q̃ isti prelati nõ cõueniebant nec ꝓsentiebant ut caplm uel uniuersitas licet quo ad aliqua negotia vniuersitatis sint. si enim vt uniuersitas cõsentirent sil̃ conuenirent z sil̃ tractatum haberẽt z inde est. s. q̃ hunc cõsensuz nõ prestant ut uniuersitas q̃ cuiuslibet conditio admittenda est etiam sine causa. sed postea coram papa expriment z probabunt ideo ẽt singulariter singulorum requiritur consẽsus qz h̃ negotium non necessitatis sed uoluntatis cãtum est. su persedentes. no. ex transuerso uenientez retardare prouisionem pape sicut retardat ad executionem sñie. j. de re iudi. cuz sup cõtrouersi. z est h̃ qz ius suũ prosequitur. uel aliam iustã causam proponebat. z no. q̃ hi uenientes ex transuerso sp remittendi sunt ad iudicem qui cognoscit iter alios. ff. de liber. cã. si pariẽ. z hoc intelligo verũ qñ lis cepta pro parte tangebat de nouo uenientes z interim priorum cognitio differtur secus aũt dicendum est. si erat alius archiep̃s qui eadez iura primitie peteret. qz tunc non esset remittendus ad eundẽ. ius i. q̃ ipsi non coguntur p̃stare hmõi procurationes de qb⁹ p̃ stãdis in ꝓpositõe dicebãt ẽt alia q̃ in ipsa ꝓpositiõe ꝓtinebãtur. in expensis. ex quo eniz archiepiscopi conuenerãt contradictores presumentur temere contradicere. z ideo cõdemnãtur in expen. ar. ff. de iudi. cũ qui. secus si probabiliter ꝓdi ceret. ff. de le. ij. qui solidũ. §. etiam.

De treuga et pace. Rubrica.

Treuga. Hec treuga canonica cõuentionalis sp seruanda est. xxij. q. i. noli. ff. de pactis. conuentionũ. z intellige hoc de iusto bello q̃ lz omni tempore licite possit fieri tñ his temporibus est cessandũ nisi urgeat necessitas. xxiij. q. ul. si nulla. vel loquitur de bello iniusto a quo licet sit sp abstinendũ. qz tamẽ de facto non semper possunt ꝓhiberi tamen his diebus fortius instabũt prelati ꝓ treugis nec peccant hodie prelati qui non seruant istaz ꝓstit. qz non fuit moribus utentiũ approbata. iiij. di. §. leges. põt etiam dici hic loqui qñ est dubium an sit iustum vel iniustum bellũ. xxiij. q. iij. illi qui. confirmet. i. publice denũtiet. s̃. de offi. le. studuisti ubi de hoc no. triplex. primus est ꝓprij epi excõio. secũd⁹ episcoporũ uicinorz cõfirmatio. tertius auxilij eorũdem adiectio. rumpit. ff. de suc. auten. itaqz. ff. de liber. le. l. iij. in fine. p̃ beant. xc. di. c. penl̃. z ult.

Nouamus vt presbyteri. xxiij. q. iij. si qs rom̃ipetas. existentes. in agricultura enim tantum existentes gaudent priuil̃. C. quibus non ob. lo. t. pre. l. vl̃ aliam aũt sp ar. C. que res pig. pignorum.

De pactis. Rubrica.

Antigonus episcopus conuentus. coram ecclesiastico iudice ille qui pacto non seruat. cohibuerit. i. nisi pacta seruet excõmunicabit. pacta. legitima. xx. q. i. puelle. xvij. q. ij. eleutheri⁹. ff. de pact. inr̃ gen. §. ait pretor.

Vot in ꝙtionibus ecclesijs. z loquitur de ecclesijs exẽptis uel etiã de alijs si qui ordinarij denegãt p̃bẽ assensũ. solidare. i. confirmare. z intellige hoc de confirmatione que fit cum cause cognitione. j. de confir. vti. c. i. z. ij. al̃ nec dubitatiue auferret nec ius tribuet. j. de cõfir. vti cũ dilec. z no. s̃. de offi. dele. studuisti.

Aliter fit z. j.

Um pridem pro causis. isti enim fratres agebant cõtra monasterium z petebant restitutionem cuiusdam eccl̃ie. qz sp se per ipsos monachos spoliatos dicebant. eos. monachos. liti. hoc nõ fuit licitũ. s. renuntiare iura q̃ hẽant in eccl̃ia ꝓ pecunia. prauam. j. de transl. statuimus. s̃. so. hic erat suspitio turpis peccati ibi no. q̃ semp presumitur. nisi per aliam presumptionem tollatur. prauam j. de preben. nisi s̃. so. ibi dr̃ licituz iussione iudi. sine ullo pacto aliquid dare. hic autem illicitum ex pacto. caueant tamen qz nec h̃ ipsum ut i intentiõe gerere debet. j. de simo. tua nos. facte. C. de procur. mandato. C. de transact. in transactioni. renuntians. pure z sine pacto. resignauit. z sic ius resignasse uidetur q̃ in illis instr̃is habebat. ff. de pactis. l. labeo. z no. s̃. de renun. veniẽs. sed quomodo ꝓdest h̃ resignatio nisi personis inter quas perfecta est. ff. de pactis si vnus. §. pacta. Rñ. quia publica persona est papa. ff. rem pupi. sal. fo. l. ij. i fi. z. l. ñ quasi z quia singulariter z vniuersaliter sup oẽs eccl̃ias habet plenitudinem põtatis. ij. q. vj. decetero mlto fortius alij prelati singulis eccl̃ijs acquirere poterit ar. C. de trãs. p̃sens. z. ff. q̃ cuiusq̃ vniuer. l. fi. uel cũ negociũ h̃ fit in ratihabitione monasterij de act. ratam h̃ndo receptionem instrumẽtorum sibi prodest. ff. de. nego. gest. si pu. §. sed si ego z. §. itez quare dumodo noie monasterij sit gestum. al̃ non ꝓdesset ff. de preto. sti. si seruus. z h̃ uera sunt nisi renuntiaucrit litte-

ris. sed renuntiatio litis pōt fieri etiā parte absente. C. de pac. postq̄ ꝛ fit hoc in odium litis sic ꝛ hic. restituí. s̄. de elec. cuz iter. r. j. so. ibi. restitui rigore iuris inspecto nō videtur q̄ dz restitui ad interdictū cū ei renuntiauerit. ff. de pactis sumus. §. pac. ꝛ ideo dicimus loqui de gr̄a. vnde si al' esset institutus nō remoueret. vij. q. i. p̄sentium.

Lcepimus nominati. C. de pact. l. ulti. s̄. de fil. pl̄s. ad extirpādā. ꝓquestum. ꝛ ianes. ipo iure.

Um clerici. ex ipsis eccl̄sijs eccl̄ie sunt obligate pro pensionibus. ff. de iudic. fideico. §. fi. ff. de usu.

hactinus j̄. ff. de contraben. empt. l. fi. §. fi. sed ibi interuenit tm̄ personalis obligatio ꝛ non fuerunt res obligate. detestabile. j̄. de censi. prohibemus. j̄. de preben. auaritie immo sacrametum super hoc prestitum non tenet. j̄. de censi. grauis

Leriqz sicut accepimus reprobamus. hoc ē non seruandum decernimus. q̄ contra canones. xvi. q. i. si quis laicus ꝛ. c. decimas. ꝛ. c. questi. ꝛ ideo si pena pacto adiungat. nec pactū tenet. nec pena nec iusiur. sup hoc prestitū. ff. de pact. l. iur̄ gen. §. ul. ꝛ. l. se. ff. de v̄. o. si stipulet. ꝛ. l. si stipul. hoc modo si uero pactū est preter legem pactū non ualet ꝛ pena valet. ff. de v̄. o. stipulatio ista. §. alteri. si vo pactum est secundū leges ꝛ pactū tenet ꝛ pena. ita tamē q̄ alterum tantum petat q̄ velit. ff. de pactis rescriptuz. §. si pacto C. de pactis. si pacto.

Actiones facte spiritualibus. siue beneficijs ꝺ quibus no. s̄. de elec. significasti siue quibuscunqz aljs nisi forte spirituale ueniret in pactū ꝓmutatōis j̄. de re. permu. ad questiōes. omnis. i. q. ij. q̄ pio. de aljs. conuentionibus. uergunt. j̄. de iureiu. si vo. turpe. i. turpe. factuz. s. dolo ul' simoniace. turpe. ff. de pact. iur̄. §. dolo. C. de inutil. stip̄. dolo. uel rei turpis. s. de faciendo homicidio ul' cōsili. iure. ff. de pact. iur̄. §. pretor. q̄ cōsanguineā duceret i vxorez. de facto. ff. de regu. iur. impossibiliū ut q̄ celū pedibus corporeis ascendet.

De transactionibus.

Jcut graue. ꝛ. j̄. de trās. trāsactō specialis non obest aljs spēbus. C. de transact. age. transactio general' restringitur ad ea ꝺ quibus tractatum est. ff. e. qui contu. §. i. generalis transactio nō rescinditur prete xtu noue probatiōis. C. e. sub pretextu. spālis trāsactio i vno casu non ꝓpedit agi in alio. C. e. l. penul. generalis trāsactō tenet de rigore iuris in oībus. c. ꝛ parit exceptē. sed replicatione doli rescindit. ff. de admi. tu. lutius. §. tutor. indefinita uel spālis i aljs nō obest nisi in his de quibus actū est. C. de iudic. licet. melius dr̄ ubi gnālis ē petitio ꝛ gnāl' transactio obstat exceptio i oīb'. C. de pact. sub pretextu. ff. e. non est. nisi reus fraudulenter occultauerit spēm in qua deceptus ē actor ff. de pact. tres. vbi generalis est petitio ꝛ specialis transactio obstat exceptio i ea specie tm̄. idē ē si spālis ē petitō ul' general' q̄tū ad vba trāsac. C. e. si decreta ꝛ. l. age. ff. e. cū acquil. ꝛ. l. q cū tu. §. ult. C. ad uell. l. iubemus. si aūt utrunqz speciale multo magis idem. ff. de pactis si vnus. §. pacta. decisione. i his oībus si superuenerit transactio cessant ꝺ auxilia contra eū cum quo interuenit transactio ꝛ super eo de quo transactum est nisi dolo fecisset transactionē. ff. de pactis tres fratres. contra alios enīz nō sunt irrita instrumēta. ꝛ intelligo hec va vbi utraq̄ ꝓfecta est cōpositio al' vtetur instrumentis. q̄ fidē nō ser. ꝛc̄. C. de pactis cuz proponas. item hoc habet locum ubi non ꝓhibentur transactio. decisionē. i. transactionem. p̄scriptionez. i. quia p̄scripsisset. j̄. de prescript. per to. de lege. falcidia que instituto uel heredi siue eccl̄sie siue alij tribuit falcidiā i bonis testatoris. ff. ꝺ. l. fal. l. i. i p̄. ꝛ i multis legibz idē l. q̄ est. C. de donat. si quis ꝛ in multis aljs. p̄uilio. q̄ erat vxor que habebat p̄iuil. in bonis mariti. C. q̄ po. in pi. ba. assiduis. uel fiscus i ceteros creditores. ꝛ eccl̄ia habet priuilegium q̄ tm̄ certis modis admittitur eccl̄iastice rei alienatio x. q. ij. h̄ ius. cui transactioni. firmitatis. quo ad solēnitatē C. de testa. oīum. imo ꝛ quo ad substātiā. nā ꝛ si ex certa conscīa papa aliquid approbet necdum q̄ confirmet. sed solum modo suo priuilegio inserat qꝺ de iure non valet firmū erit sicut statutū laicorum super eccl̄esijs valet ꝛ pro confirmato habetur. si papa illud in suis litteris approbet. ar. ff. de pig. fideiussor. §. vl. auctoritate. que imposita fuit cuz cāe cognitione. j̄. de confir. vtili. c. i. ꝛ. ii. alij contra. j̄. de cōcess. pre. nō ua. post electionem.

Tatuimus archiepiscopi. sine consēsu autē eorum nō est licitum inferioribus clericis alienare res īmobiles uel reddit̄ ānuos. i auct. de aliena. ꝛ em phy. in p̄in. xvij. q. iiij. in uenditionibus. compositio. gdā dñt q̄ in spūalibus pōt interuenire compositio. sed transactō nunq̄. j̄. e. super eo. nos dicimus licitam esse transact. ꝛ per mutationez in spiritualib' dūmō ex utraq̄ parte tm̄ spiritual' ꝛ nihil temporale interueniat ut ꝺ ꝛ j̄. e. ꝺcetero. j̄. de decimis ex multiplici. ꝛ. c. suggestū. j̄. de re. per. ad questiones. ꝛ ꝺ idez dicimus in beneficijs si petant iure ꝓprietatis. puta q̄ una eccl̄ia petat ab alia prebendā quā dicit ad suam collationem ptinere. sed si aliquis clericus petat būficium nō est licita trāsactio etiā si utrinqz detur spūale. j̄. e. cōstitutus. nisi fz modū qui ponit. j̄. de prebē. nisi esset. ꝓpositio aūt interuenire potest j̄. e. super eo talis. s. q̄ ille clericus qui ius non habet ul' habere creditur penitus renuntiet iuri suo sine aliqua datione. ul' q̄ alius ius hns recipiatur in canonicū sine datione. j̄. e. sup eo. siue aūt interueniat cōpositio siue prouisio in cāu concessō p quā clericus actor aliquid debeat habere in eccl̄ia. s. redditum uel censum nō trāscendit personā paciscentis. j̄. e. sup ꝛ. c. veniens. ꝛ. c. decetero. j̄. de prebē. nisi essent. sin aūt ex pactione ius aliquod tribuerent illi qui petit beneficiū in eccl̄ia hoc non possunt etiam tempore vite sue. i. illoz qui eum recipiant in canonicum uel aliud ius uel officiuz q̄ ex pactione non possunt tribuere ius cuius collationē nō hñt. nā in trāsactione uoluntaria. sicut in compositione necessarius ē consensus omniū illoz quos res tangit. s̄. de maio. ꝛ obe. c. fi. p̄ dicta autez sē va nisi forte illi qui receperunt aliquē in canonicuz ex compositione haberēt ius eligendi. nam tunc bñ posset successoribus preiudicare. in censu aūt uel reddit̄u assignato cuilibet clerico vel etiaz in quacūq̄ alia cōpositiōe uel trāsactione inter eccl̄esias initas ex̄ iudiciū maxime ad hoc ut p̄ iudicet successorib' opz superioris auctoritatem interuenire vt hic. ꝛ. s̄. de offi. iudic. ad hoc. j̄. e. ueniens. ꝛ. c. super eo. xij q. ij abbatibus. xvii. q. vlt. in vēditōibus. item ad hoc vt sine peccato teneat opz q̄ credat se iustam cām habere. alias sine peccato nō tenebit. j̄. de instit. c. iij. i. q. i. si quis neque immo fm. l. quantum ad dolosum actorem non tenet talis transactio. ff. de con. inde. in summa in prin. sed si ex parte rei interueniat calumnia tenet trāsactio. sed datur actio de dolo si dolo induxit actorem ad transigendū. C. de transac. sub pretextu. promissio aūt de beneficio cum se facultas obtulerit licita est. j̄. de con. prebē. accedens. compositio. distributiue lege ut qui subsunt episcopis eorum consensu vendant uel cōponant. ꝛ qui subsunt archiepiscopis uendant eorū consensu ꝛ est aliqua cause cognitio ꝛ decretum necessariū in alienatōne hac. xii. q. ii. abbatibus. ꝛ. c. si qua ꝛ. c. se. abbates etiā cuz cōsensu prelatorum suorum alienare debent. xvii. q. iiii. in vēditionibus. epi autē si uolunt alienare debent hēre consensū sui capituli si habēt capitulū. ꝛ si non hñt sui presbri. xii. q. ii. placuit. ꝛ olim etiā necessaria erat auctoritas cōcilii prouintialis uel triū epoꝝ qui deputabant epo ab archiepo. x. q.

ū. caſellas. ſed ſi p̄ō cōmittere multo fortius officio eius p̄ō
t ſufficit eius auctoritas archidi. uel abbatum uel aliorum
minorum iudicū auctoritas nō ſufficit in alienatione eccl'ia⁹
ſue iuriſdi. cū capla predicta. ſ. abbatibus t ſequentibus. hoc
tm̄ epiſcopis concedere uideantur. de abbatibus aūt que ha
bent eccl'ias ad ſe pertinentes pleno iure. ab aliquibus dicāt
q̄ poſſunt in eis preſtare auc̄tatem archiep̄i. aucte patriarcha
rum uel pape hoc faciet.

Ontingit t interdum habuerit. al' non ualet
tranſactio iur̄. j. de re. ec. non nulli ſecus in iudicio
ff. q̄ cuiuſq⁹ uni. l. ult. t no. s. ō reſcrip. edoceri. ha
buerit. no. q̄ licet abbas ſiue prior ſiue capitulum poſſit a⁄
gere de rebus cōiter pertinentibus ad eum t ad capl'm ſine
eo non p̄ō tranſigere. aliquod. maxime. nam idem eſſet ſi
ſeruata non eſſet uel ſi. iiij. an. ſtetit q̄ non petijt reſtitutone⁹
in integrum ulterius competere non poterit. ſed ante legem
cōpetere bene poterat ſi leſa cēt eccl'ia etiā ſi conceſſiſſet.

Eniens ad apo. excolunt. p̄ colonos. **neceſſa
ria.** i. q. i. §. ſi ergo. **ſacramenta.** prediales eni⁹ de
cime non ratione ſacramentoru⁹. ſed territorij dan
tur. xvi. q. i. decimas. t. c. ſi quis laicus. t ideo ſupficialis cā
videtur iſta. ſed ſuſtinens cā erat. q̄ predia erant in eius per
rochia ſita. ſacerdotē. q̄ ſine auctoritate ep̄i tranſigendi ex̄
iudicium poteſtatem non habet ultra tempus uite ſue uel ali
cui ius tribuere in eccleſia. ſicut nec alienādi. xvii. q. iiii. in vē⁄
ditionibus. j. de cenſi. ſignificauit. s. e. decetero t repete que
diximus. s̄. e. decetero. **tertiam.** tantum quaſi diceret. de ali
is ſuis terris nihil ſoluant. **confirmatum.** cum cauſe cogni
tione t non in cōi forma que nihil iuris addit t prerogatiua⁹
de temporali in ppetuam. hec certa ſcientia. ſ. q̄ auctoritas
principis ſiue legis ex nudo pacto dat actionem. ff. de pac̄.
legitimū t que confirmantur datur. ff. de uer. ſig. obuenire cēt
princeps duas res deducit in vna⁹ naturā. C. cōmuni. de le.
l. iii. §. i. de. conſe. diſt. ii. reuera. C. de rei uxo. act̄. l. i. in prin.
confirmatum. xvi. q. i. c. ulti. **ipſos.** na⁹ monachi de parte
ſua. t agricole de ſua ſoluere decimas debent t ubicūq⁹ inter
ueniant decime corporales uendicari poſſunt. j. de deci. pa⁄
ſto. ſed ſi abbas conſueuit percipere decimas corporales. t a
liquis non decimas corporales. ſed ius percipiendi petat cū
hoc ſit tantu⁹ apō abbatē abbas tm̄ p̄ueniatur de hoc no. s̄.
de ma. t obe. inter.

Onſtitutus in preſentia. in fi. C. de le. ñ dubiu⁹.
ff. de pac̄. iuris. §. ſed t ſi quis. **audiatis.** quomō
cum hi ſunt ſimoniaci. poſtmodum audiunt̄ ſuper
iur̄. quod hñt in eccleſia cu⁹ pp ſimo. t ſi al' ius haberēt repel
lendi eſſent. j. de ſimo. inſinuatum. Rñ. q̄ nō dicitur hic q̄
tranſactiones tales contineant ſimo. ſed ſpeciem ſimo. s̄. pro
xi. cum pudem. ſed dices quare ergo prohibentur. Rñ. non
ſolum a malo ſed a ſpecie mali ceſſandum. xi. q. i. alium. j. de
vita t ho. deri. cum ab omni. item no. q̄ non ſolū tranſ. ſz ēt
iuramentum ſuper hoc preſtitū reuocatur.

E cetero noueris ordinarium. ordinarius enī
ſi p̄ceſſiſſet. eccleſiam cenſualem p̄ſtituiſſet. ut no. s̄.
c. ij. **aduerſario.** no. q̄ ſi clericus beneficiu⁹ uacās
petit dicens ſe ius habere ex electione. t ideo petit ſuam ele⁄
ctionem uel prouiſione⁹ confirmari iudex co⁹ quo hoc pe
tit debet uocare illos ad quos pertinet electio uel preſentatio
ut de iure contendant ſi uolunt. ep̄s aūt qui inſtituit non eſt
uocandus. q̄ non contendit q̄ ex ſuo facto agēti clerico poſ
ſet ius queri. nec obeſt ſi dicis q̄ neceſſaria eſt cōfirmatio epi
ſcopi. uel etia⁹ inſtitutio. q̄ hoc non eſt pp ius q̄ habeat in e
lectione. ſed quia iuriſditionē habet ep̄s ex qua dependet cō
firmatio t inſtitutio. t iudex non d⁹ uocari ut defendat ea q̄̄
rōne iuriſdic. facit. ij. q. vi. hoc etiam confitemur tm̄ q̄ tā epi⁄
ſcopus q̄⁹ etiam clerici eiuſdem eccl'ie poſſunt ſe opponere ei
propter uicium perſone. j. de accu. accedens. item epiſcopus
ſaluum eſt ius. ut in inſtitutione uel p̄firmatione uel ordinā⁄
tione uel etiam ex officio ſuo ratione ſue iuriſdic. inquirat cō
tra eum. ſi uero petat prebēdā quā alius tenet. tunc ille deb⁹
uocari ad rñdendu⁹ qui detinet. q̄ p̄feſſoria ē quā intentat
que eſt in rem t non datur niſi p̄ poſſidentē uel d̄tinentē. ff.
ſi uſufru. pe. l. iiij. t. l. ul. quia locum habet officium iudi. ſed
t in primo caſu. ſ. quando uacans benefcium petit t conſtat
q̄ electus eſt nō credimus electores uocandos ul' preſentato
res. q̄ ante p̄firmationem hoc facere debuit iudex. qui electō
nem examinauit. ſed poſt p̄firmationem nō debuit impediri
effectus confirmationis per aliquē quin habeat poſſeſſione⁹
j. de ap. conſtitutus hoc non placet qñ nullis vocatis fit electō
t confir. ut no. s̄. de elec. cum dilec. j. d̄ cā. po. cū olim. ſed h̄
eſt verum qñ fit confirmatio vocatis qui ſunt uocandi. ſed ſi
de prebenda eſſet p̄tentio. q̄ caplm uellet unam prebendam
aſſignare t cōfirmatus petere aliā. tunc p̄ caplm q̄d̄ preben⁄
das uacantes poſſidet eſt agendum. j. de teſtis relatum. ij.
quia in hoc caſu habet locū offi. iudi. ſed et in h̄ caſu ipſi ele
ctores uel preſentatores poſſunt opponere p̄tra cōfirmatum
ne adipiſcat poſſeſſionem. ſi per obr̄eptionē eam obtinuiſſet
j. de dolo cū oli⁹. ſed t poſtq̄̄ adempti fuerit pacificam poſ.
pactioni. uel electores poſſunt contra eos implorare. of. iudi.
ut inde remoueant̄. q̄ ab eis electi uel preſentati non ſunt. j.
de iurepatro. cū dilec. t. c. ex inſinuatione. j. d̄ re. iudi. cū. b.
quando autem p̄firmatō petitur ſuper electores uel preſenta
tores requirendi ſunt. t ſi non requirantur p̄ō dici nulla cō
firmatio. ſicut reſtitutio in integ⁹. ff. de mino. etiam. §. fi. alij
tamē d̄ñt q̄ tenet confirmatio ſed poteſt caſſari. q̄ alijs abſen
tibus facta eſt etiā ſi al' canonica ſit. hodie p̄. q̄ omēs ſe uolūt
opponere. t ſine citatione debent p̄parere. s̄. de elec. ſtatuim⁹
t no. q̄ licet ſp qñ officiū iudic. petitur tutius ſit petere ſuam
electionē p̄firmari tamen ſi hoc nō petitur. ſed tm̄ offi. iudi.
implorantur ut ſua electio ꝓnūtietur canonica ualet talis pe⁄
titio. t tunc p̄firmatio reſeruabitur illi ad quem de iure cōi
pertinet. s̄. de offi. dele. ſuper eo. s̄. de elec. cū in ueteri. immo
q̄ plus eſt peti p̄ō q̄d̄ publicetur electio. s̄. de elec. publicato
t breuiter ſic procedet̄ hic. ſicut proceditur qñ quis petit ſe ꝓ
nuntiari legitimū de quo no. j. qui ſi. ſint le. cām que inter t
p̄ō hoc modo agere. qñ non eius electio p̄firmata. nam tūc
non p̄ō agere p̄feſ. uel negatoria p̄ d̄dictores ſuos uel turba
tores ſiue de iure ſiue de facto cū adhuc nō habet ius in re
s̄. de elect. qualiter. C. de pactis traditionibus C. de rei. ven.
ſuum emptor. ſed cōtra. j. de excep. dilecti. ſo. ibi. ſin aūt eſſet
electio p̄firmata. tunc habet locū negatoria t p̄feſſoria. quia
iam plenum ius habet. s̄. de elec. tranſmiſſam t ſic etiam eſt i
ſeruitutibus legatis ubi ſtatim habet. ff. quēad. ſer. am. ſi ptē.
§. ſi per fundum. **compoſuerit.** fm formā que eſt. j. de p̄bē.
niſi eſſent. al' clerico non licet paciſci ſuper beneficio. vel loqui
tur qñ petebat clericus ius in eccl'ia non nomine ſuo. ſed no⁄
mine alterius eccleſie. poſſet tamen dici q̄ etiam ſuper bene⁄
neficio q̄ ſibi petit clericus p̄ō inde p̄uenire compoſitio taliſ
ſ. ſi petebas certū bñficiū bona fide t tu illū retines t det tibi
aliud ar. s̄. e. ti. c. ſtatuimus. j. de re. pmu. ad queſtiones. uel
quod aliquē redditū recipias t erit ille redditus ius ſpiritua
le. ſed nō placet quia in acquiſitione beneficij d⁹ ceſſari omis
pact̄. j. de re. permu. queſitū. melius autē dicitur q̄ loquitur
ſimpliciter qñ petebat in aliqua eccleſia canonicari. q̄ tunc
p̄ō interuenire cōpoſitio p̄ſentiēbus illis ad quos pertinet e
lectio. ut no. s̄. in. e. c. **ius aliquod.** puta q̄ clericum recepit
in canonicum. vel q̄ tota eccl'ia ad actorem trāſlata eſt. uel ps
eius t eſt hoc uerum. ſi vtilitas eccl'ie agatur ex ipſa tranſactō
ne. al'. n. non tenet ſine p̄ſenſu capli ep̄i. j. e. ueniens. alij tamē
d̄ñt q̄ ſicut in iudicio p̄ō facere preiudiciū eccl'ie ſue. ita t p
tranſact. que fit in iudicio timore deterioris ſnie nō obſtat d̄
cre. j. e. ueniens. quia illa compoſitio fuit facta ex̄ iudicium
uel dic q̄ tunc tm̄ p̄ñt ſuper hoc componere quando ex ſuo

consensu possunt ius tribuere. s. q̃ ad eos pertinet electio. cõ traria. s̃. ti. proxi. cũ clerici. s̃. d̃ offi. dele. si q̃n. j̃. de coll'. audi uimus. sed census. z h̃ est ratio quia si ꝓstituatur census ec clesie ppetuo soluẽdus. hoc non possunt sine auctoritate epi item si clerico soluendus census est. nec hoc licet ex pacto q̃ dz cessare omnis pactõ. s̃. ti. proxi. c. ult. nec obstat. j̃. de preben. nisi essent. ubi prioratus datur toto tempore uite unius psone. sed illud de gr̃a est tollerandũ. z quia licitũ est cuiz ec clesie sine auctoritate superioris clericis paupibus z benignis in vita ipsoz̃ clericoz̃ puidere. xvi. q. i. possessiões clerici. pre est. qui petebat beneficium obtinuit per cõpositionẽ. solu tus. hoc vult dze q̃ si iste clericus qui beneficium uel ecclesiã petebat ex causa ꝓpositionis ꝓmisit dare aliquem censũ ei cũ quo litigabat non teneretur successor. z si opponas q̃ esset si mo. r̃n. põt aliquando esse sine simonia. j̃. de preben. c. nisi. item non approbat̃ hic iste contractus si census negat̃ soluen dus ei qui contendebat cum hoc clerico qui per cõpositõem obtinuit beneficiũ. cius clerici. qui obtinuit per cõpositioez sed alij debent soluere censum.

Ꝫ litteris uestris auctoritate. i. ad procurationẽ patrocinabatur. ff. de inoffi. test. l. vlti. ℈. C. de re. uẽ. tua. ff. de rei uen. inter officium. C. de pres. x. ul'. xx. an. nec petenti. inscriptus. instr̃o transac. nam in iudicio non posset esse testis qui fuit aduocatus. ii. q. vij. statuendz ratione quare. C. de here. qm̃. ego non facio uim utrũ iste ad uocatus fuerit testis in instr̃o an in cã. naz firmiter dicit q̃ si aliquis fuit testis in aliquo cõtractu z scriptus in instr̃o alicu ius ꝯctus z postea agit ex eo contractu uel aliquo mõ ubi ne cessarium sit ipsum instrumentũ. z ille qui est scriptus testis i instrumento sit aduocatus in cã ista. nihilominus p illud in str̃m ꝓbatur ꝯctus. dũmodo instr̃m falsum non ꝓbetur. sin aũt instr̃m suspectũ eẽt ad dãdũ fidẽ instr̃o ñ sufficit vel nõ ua lebit dcm̃ eius nisi cũ qõnib'. itẽ dicim' q̃ iste inscriptus testis in cã vl'ẽt ñ iscript' testis in cã in q̃ est aduocatus nunq̃z po terit esse testis. j̃. de testi. romana. nec ista decre. romana q̃ hic aduocatus fuerit productus in testem. sed narrat factũ quali ter testis in instr̃o transactionis inscriptus erat. z nota q̃ sola subscriptio nõ auferret ei ius suũ si qd̃ habebat in re ubi ad uocabat. ff. de pig. act̃. Caius. ℈. ff. de pig. fideiussor. sed in h̃ preiudicabat̃. q̃ non potest eam cãm ubi aduocabat dze in iustam uel se nescire. z ideo non ualent litere super ipsa eccle sia impetrate ab ipso qui sciuit z auctoritatẽ prestauit. notan dum. quasi non idem. si post. s̃. de rescrip. cũ adeo. ar. i. q. i. principatus. ff. ad mac̃. si tñ. ff. de or. iu. l. i. ff. de regul. iur. q̃ ab initio. tonsoratus. no. non ualere litteras super beneficio a non clerico impetratas. diximus. iste. B. impetrauit litte ras super quadam ecclesia tanq̃z vacante obiectũ fuit q̃ aliuz possidebat illam ecclesiã. dictus. B. R̃n. tenentem eccliam p simo. z nullo iusto titulo eam habere. z ideo pro non hñte re putandus erat. possessor aũt triplicauit ipsum. B. transactiõi per quã dicebat cõmissã simo. auctoritatẽ prestitisse. q̃z z ipse cõfitebatur. vnde dñs papa non audit cum super ipsa eccl'a. q̃z si alius hẽt eam iuste in locum uiuentis non intrabit. j̃. de con. pre. z ec. nõ ua. qui in uiuorum. si simoniace hoc nõ po test cõtendere etiã cum sua auctoritate sit fcm̃. sic enim allegat turpitudinem suam. vnde non auditur. s̃. de donat̃. inter di lec. z no. s̃. de elec. nosti. si enim alius impetrasset non faciens mentionem de transact̃. litẽ ualerent. q̃z non erat talis ueritas tacita qua expressa litteras nõ habuisset imo. melius habet si possidentem vellet expellere quã si sup uacante ecclesia uellet impetrare. s̃. de rescrip. ex parte cõuen. z. c. inter ceteras olim item ex sñia apparet q̃ nõ excipiebat̃ hic contra litteras. sed super eccl'a tm̃ agebatur. uel aliter dr̃ hoc esse verum q̃n nul lus possidebat benef cium q̃ petebat. B. si enim possidẽt nõ valẽt littere. q̃z super beneficio non vacante impetrate. j̃. de cõ cess. pre. non ua. litteras. ubi no. uel forte iste. B. ipetrauit lit teras q̃ si ꝓbaret possessorem beneficij simoniacũ q̃ sibi suũ bñficium daretur. cum aũt postea diceret cũ simoniacũ pp̃ dictam transact̃. sua auctoritate factã repulsus est z sibi impo situ est silentium super ecclesiam nõ super litteris tantum.

Uper eo q̃ quesiuisti non potest. si agebat qs petendo bñficium uel etiam si de ꝓprietate ageret. ñ licet aliqd̃ spũale pro tpali dare. retento. C. de transacti. transactione. amicabiliter. puta q̃z vnus liberali ter beneficium resignet tanquã iuris carens z alius hẽat tan quã ius habens. uel si agitur de ꝓprietate bñficij licet spũale ꝓ spirituali dare z repete q̃ dixim'. s̃. e. statuim' z. c. ꝓstitut'.

Reterea et quando inter. pcipiãt. laicis. s. tacẽ tibus ꝓsentiẽtibus q̃ maiorem portionẽ recipiant sicut dico cõferentibus. nã dãdi res ecclesie nullaz habet potestatem. x. q. i. c. i. z. c. se. simoniaca. q̃z ipse reddit' pure temporalis est exquo nouus est z tm̃ ius ꝓstituit̃ ut ius patronatus habeat. si autem laici haberent censum de eccle sia ab antiquo. xviii. q. vlti. eleutherius. z pro eo recipere ius patro. possent forte. s̃. e. statuimus ubi not. bene facit ad hãc decre. j̃. c. proxi. non tenet. nec quo ad transferendũ iuspa. in laicos nec quo ad censũ dandum monachis.

Reterea quarta loco tenebatur. supple z ut exi mẽt censum bene reddere promisit. transactione. no. q̃ licet census recognitio sit debite subiectionis in aliquo. j̃. de censi. omnis aia. xviii. q. ii. eleuth. q̃nq̃z tamẽ datur in signũ exemptionis ut hic fiebat. sed male. q̃z sicut. s̃. proxi. c. diximus non licet nouũ redditũ dare ut se eximeret sed bene licebat se eximẽ z in signũ q̃ aliquãdo fuit sua z q̃ exemptionis beneficium recepit ab eo aliq̃n in censum impo nere. ar. xxiij. q. vlt. eleutherius. j̃. de reli. do. cõstitutus. z. c. cũ venerabilis. j̃. de censi. cuz vene. ueterem aũt censum cum sit ius spũale bene posset h̃ cella remitteret matrici ecclesie ut se eximeret. cuius non sit uerisimile q̃ cella de matrici ecclesia cẽ sum recipiat. eatenus. i. eo pacto. sñia. s. q̃ sint subiecti ma trici ecclesie. iniquitatem. dic ut no. s̃. c. proxi. nã non ualet transactio facta de re spirituali aliquo temporali dato.

Ꝫ parte tua z infra componẽdum. iter latinos in roma habitantes uel inter grecos z latinos. de trahe. in pnijs z penis imponendis. uel dispen sando cum eis. coniugis. s. q̃ quis possit vxorem legitimaz dimittere uel superinducere alienã alis super affinitate z ꝓsan guinitate licet dispensare. xxxv. q. iii. quedam que prescripsi. j̃. de cõ. tue. z etiam legato. j̃. de con. z affi. q̃ dilectio. hodie tñ põt dici q̃ nec legato licet dispẽsare super ꝓsanguinitate. j̃. de ꝓsã. non obet. assueritate. i. nõ licet super illo dispensar̃ expressum. s. q̃ non possit ꝓponi uel dispensare. ꝓcedas. dispensando uel ꝓponendo uel p eas mitigando. bũaniorẽ ff. de penis respiciendũ. s̃. de tẽp. or. uel non est.

De postulando. Rubrica.

Lerici in subdiaco

natum sustententur. si autem non sint bñficiati z inferioribus ordinibus ꝓstitu ti possunt coram seculari iudice litigare. z in sacris autem ordinibus constituti z be neficiati non prohibentur coram eccl'iastico iudi. litigare. z ni hil tamen querentur ꝓ salario. sed oblatum sponte recipient monachi z priores nunq̃z aduocant. j̃. ne clerici. nõ magno. xvi. q. i. alia. z. c. sequen. nisi ꝓ mo. z abbate imperante. ut. j̃. e. c. proxi. sacerdotes autem nisi pro se z ecclesia sua coniun ctis z miserabilibus ꝓsonis aduocabit. j̃. e. c. ult. etiam coraz eccl'iastico iudi. ut ibi dicit. aduocati. aduocatus multa re media habet ad agendum ut no. in sũma. C. de suffra. z di. q̃ si aduocatus uel medicus ab initio ꝓuenerunt cuz aliquo

de salario totius litis uel totius morbi q extunc si faciũt ali quã ꝓuentionẽ ñ ualet sed si ab initio nõ fecerint aliquã conuentionem de tota lite uel infirmitate licet a dientulo uel infirmo receperit aliquid pro consilio unius diei. nihilominus pendente lite uel infirmitate potest pacisci cũ eo. C. de postu. quisquis. §. preterea. ff. de ua. ꝛ ex. c. l. i. §. si cui. aliter dicere absurdũ ẽ ꝛ non est contra. C. de profes. me. li. x. l. antepenl. quia ibi loquitur de medicis qui recipiunt salarium de publico qui a nullo infirmo possunt exigere salarium siue i prici. infirmitatis siue postea. sed a sanis pñt recipere salariuz. siue in prin. infirmitatis siue i fi. et hoc est ea ratioẽ q2 pro sanis non recipiunt salarium de publico tñ quandocunq3 pl⁹ debito exigunt reducentur ad formam iuris. ff. de uaꝛ. ꝛ extra. or. co. l. i. in prin. ꝛ. §. si cui. negotijs. nõ ꝓ ecclesiasticis negotiis bene licet coram seculari iudi. aduocare ꝓ miserabilibus. idẽ credimus de aliis qui continentur. ff. ỏ postul. l. i. q. ul. ꝛ v. et l. se.

Ex parte tua fuit propositum susceptores. i. aduocati executores. i. procuratores

Um sacerdotis miserabilibus. idem dicimus de aliis qui cõtinentur. ff. de postu. l. i. v. ꝛ l. se. postulare. etiam coram ecclesiastico iudice alij autem non ꝓhibentur. ꝓ extraneis. secus si ꝓ alia ecclesia ut simile beneficium habeat. presumpserit. iii. q. i. nulli. xxvi. di. imperator. i. q. vii. nisi. C. loco milites. presumit. nisi necessario officio fungatur ut tutor ꝛ. ff. de postul. peto et. l. ul. uel prelatus ecclesie qui multo fortius quoniam tutor bene potest agere contra ecclesiam a qua beneficium habet. Item et pro priori ecclesia potest agere contra secundam ar. ĵ. de man. tua ꝛ c. intellecto. si clericus. ar. q si alias hẽat beneficium de ecclesia licet sit clericus cius uel etiam si sit laicus q dz priuari beneficio si contra ecclesiaz aduocet

De procuratoribus Rubrica.

Lia quidem ꝛ ĵ. non miseris. i. ꝓcuratores non constituerit qui tamẽ se ꝓcuratores fingebant. sed ꝛ. c. hic forte nuntius erat pape. ꝛ presbiterorum. repete que dixim⁹. s. ỏ rescrip. edoceri hi non prãnt auctoritatem procurationi. sed tanquaz testes fidem faciunt in instrumento uel dic q magnuz negotium erat unde illud cum concilio sui capituli facere debuit. ĵ. de his que fi. a p̃. quanto. s. de ma. ꝛ o. humilis gestisq3. gesta quoq3 dicuntur aliqua facta q̃ nullo modo scripta sũt sed sicut gesta sunt. sẽ in mentes hominum ꝛ hec gesta aliqñ publicant infra de testis significauit ꝛ. c. albricus. ĵ. ut lite nõ conte. qm̃. §. sunt ꝛ alij ꝓtra. C. de rei uen. l. gesta. C. de testa. publicati. item dicuntur gesta quedam facta in scriptis redacta uel potius ipse scripture in quibus gesta referunt. ꝛ iste scripture apud sedẽ apostolicã dicunt registra. ꝛ ista gesta si sunt bene custodita ꝛ inuenientur in archiuis autẽticarum ꝓsonarum puta eorum que habent potestatez autẽticas scripturas faciendi fidem faciunt ut hic. ĵ. de prescrip. ad audientiam cum suis concor. quas ibi no. si autem nõ cẽnt bene custodita uel psone nõ eẽnt autentice non crederem eis ar. p̃di cte decre. transmitte. i. autoritate habente superioris ut sic ea habita iter gesta publica computetur.

Uerelam. a clerici grauibus. contrariũ dicere videtur ff. de mino. paꝑ. ubi dicitur q si quis sit in loco. s. in exilio q nõ possit agere. tñ si facultatẽ habuit agendi ꝓ procuratorẽ currũt ei tpa petendi restitutionez in integ. sed hoc nõ est cõtrariũ q2 intelligitur in minoribus causis ubi qs cogitur ꝓ procuratorẽ litigare. secus in grauibus ut hic. uel illud ẽ q2 ꝓpter delictũ fuit missus i exilium. ꝛ delictuz non dz ei prestare imunitatez. grauibus. de hoc nota s̃. de rescrip. sedes aliq dicũt grauez causas. i. ũricatas procuratorem. dicunt quidam hoc obtinere qñ simpliciter ẽ citat⁹ q ꝓ se rñdeat secus si citatus eẽt ut hic ꝓ se uel ꝓ ꝓcura. ĵ. de dolo ꝛ con. cũ dilec. sz certe hec littera videtur cõtrarium sonare q̃ dicit q nõ põt cogi cõstituere procuratorẽ ergo nec citari ut ꝓcuratorẽ rñdeat i grauib⁹ ꝛ idcirco põt rñderi ỏcr. cũ dilec. q ẽ ibi spãle pp periculũ uacatiõs ecclesiarũ ĵ. ut lite nõ cõt. qm̃ ad idem. ĵ. de app. constitutus. s̃. ỏ elec. bo. me. uel ibi nõ habebat iustã cãz absentie. idẽ dicẽdũ si diuturno morbo laboraret. bñ fatemur tñ q si simpliciter citatus sit ꝛ nõ põt ꝓ se cõparere q ꝓ ꝓcuratorẽ ꝓpere debz dũmõ nõ sit grauis cã. destinauerit. nuntij missio ꝛ excusatio ad hoc facit q2 nisi nũtius iret ꝛ offerat se ꝓbaturꝫ legittimã cãz absẽtie ꝛ ad hoc hẽt sufficiẽs mãdatũ posset excõicari ꝛ in expẽs ꝓdẽnari cũ iuste possz presumi cõtumax. iij. q. v. c. i v. q. iij. Si egrotãs. sed nõ ẽ de necessitate h̃ missio ad excusandũ quãtũ ad hoc ut ꝓcedat in p̃ncipali cã. sz si vocatus ad cõciliũ uel ad elec. ul' ca. dz mittere excõicatorẽ ꝛ nisi mittat tenet excõicatio ꝓtra eũ lata ꝛ q presẽtes faciũt hẽbit robur ar. obti. xvij. di. placuit. lxv. di. c. vl. ar. s̃. de electi. bone me. ma. etiã si iustam cãz absentie habet. h̃ autẽ videt q si ꝓ bauerit iustas cãs absẽtie nihilominus in ciuili cã fit missio i pos. cum etiam fiat cõtra absentẽ rei pu. C. de resti. mi. ignorarem ꝛ ꝓtra pupillũ. ff. ex quibus. c. inpos. e. h̃ iura. in prin. Sz tñ non festinabit admittẽdũ inpos. ff. de dam. infec. si fi. §. si foꝛ nec fiat vẽditio. de h̃ no. ĵ. de eo qui mit. in pos. siqd destinauerit. idem ẽ si nulluz misisset q2 postea repatefacta reuocabitur ꝓdẽnatio in principali ꝛ ỏ expẽs ꝓ i int. re. vl' ꝓ nunciabitur nulla siñ etiam diffinitiua secundum diuersas opiniões. vij. q. i. presẽtiũ. ĵ. de re. iud. cuz bertoldus ff. de re iudi. quesitum ꝛ si ꝓmisisz sub pena sistere iudi. daretur exceptio. ff. si quis caut. l. ij. ff. de arbi. l. si cum die. §. ex li. alij dicũt cõtra in aligb⁹ ut no. in. vi. q̃ incipit nũtij. absoluere reuocando primam sententiam leuiter ꝛ sine cognitione. q. interlocutoriaz si in integ. re. sed solũmodo implorãdo officium iudicis deseruiẽs actori ut eum reuocet. ff. de re iudi. q iussit uel petẽdo restitutionem de plano. ff. de iudi. si pretoꝛ i fi. C. de ꝓcura. q2 absente. sed videtur q deberet sibi imputari nisi appellauerit exquo sciuit se cõdemnatũ in expens̃. C. quõ ꝛ qñ in. l. iij. sed non obstat q hic loquitur qñ ex ꝓbabili ꝛ necessaria cã abfuit. ꝛ ideo sine appellatione restituitur ad totam causam min⁹ legittime defensus ꝛ illa. l. loquit qñ nullomõ defensus aberat ꝓbabili cã ꝛ fuit legittime citatus ad domum. nã tũc si. ĵ. x. dies computãde a tempore quo sciuit sententiam contra se latã non econtra dixit petendo restituti ad ap. stabit sentẽtie. C. quõ ꝛ qñ iudex l. iij. sz melꝰ ỏ q quilibet sine bñficio restitutionis nullomõ ul' minus legittẽ defensus coi iure appellat. ĵ. x. dies a tpe snie. ꝛ sic itelligit. l C. quõ ꝛ qñ in. l. iij. ꝛ. ff. qñ ap. l. i. §. ul. ff. ex qui. cau. i itegꝫ resti. nec nõ. vbi forte nullũ relinquere potuit procuratorem. uel reliquit ꝛ mortuus ẽ tunc enim restituitur in totum non tñ ad ap. siue ꝓnũciatum sit contra eum. siue iuri siue actiõi ei⁹ sit prescriptũ ꝛ hoc inuit. l. nec non. sin aũt legittime defẽsus eẽt ad nihilum restitueretur idez dicimus si necessaria cã tñ absit puta rõe delicti in carcerem uel in exilium missus q nõ restituitur si cõdemnetur uel eius iuribus uel actionibus p̃scribat nisi cũ nõ poterat relinq̃re procuratorem uel reliqt sz mortuus ẽ. ff. ex quibus. cau. ma. l. sed ꝛ si. §. i. ff. de mino. paꝑ. qui autẽ volũtarie siue cõtumaciter abest nullomõ restituitur cõtra iura uel act. p̃scriptas sz si uenerit iudex adhuc sedente ꝓ tribunali restituet de eqtate forte ad ap. uel cõmuni iure appellat. ff. ỏ i inte. re. l. penl. ubi aũt ꝓbabilis necessaria cã detinetur ut hic legittime defensus restituitur ad app. minus aũt legittime uel nullomõ ad totaz cãz ut hic ꝛ. ff. de i int. re. l. ul. ff. de iudi. si p̃tor. ff. ex quibus. c. in inte. rest.

ab hostibus. ℜñ.i.C.e.l.i.C.de ꝓcura.qui absẽte.qualiter aũt ꝯ iura vel ac. huius ꝓscribaꝫ. als no. ꝛ hic.ꝛ.ꝯ. de re iudi.cũ bertoldus.ꝛ no.ꝙ ꝫ restituꝫ.non solum habet locũ ꝓtra sententiã diffinitiuam.sed etiaꝫ ꝯ interlocutoriã de expen.ut hic.iiii.q.v.c.i.uel dic interlocutorijs non habere locũ hanc distinc.ut no.ꝯ.ꝺ snĩa ex.sacro.c.fi.sed vbi idẽ qui tulit interlocutoriã vult reuocare.sed secus si coꝝ alio petaꝫ reuocatio ꝛ ꝫ sunt ṽa ubi legitime est citaꝫ.si eniꝫ legitima citatio ñ precessisset ipso iure nulla esset snĩa. ff.que snĩe sine ap. re.l.ij.§. itẽ eni.uel dic ꝙ interlocutoria de expen.ꝛ huius tenet etiã si ordo non seruetur.s̃.de offi.iudi.c.fi.predictis aũt nõ obstat ij.q.vi.si aduersus.quia ibi dicit ꝙ ubi quis per ꝓcuratoꝛeꝫ agit difficile auditur appellans.ꝛ uere difficile auditꝫ quia nõ auditꝫ nisi in predictis casibus quos in hac glo. no.ubi autẽ dolo alicuius factum est quominus quis ꝓparet ꝛ feratur sẽtentia ꝯ ipsum in cã que non recipit interesse restituiꝫ ad id ꝙ occasione huius absentie sibi contingit.ꝯ.de in inter. resti.ex litteris.si aũt ad interesse posset agere cõtra dolosũ tm̃ daret ei actio ex edicto qꝺ est.ff.de eo per quẽ fa.l.vlt.

℣ insinuatione archiꝺ. ꝛ presẽtibus. ꝛ aduersario etiam notificauerit.alꝫ tenet ꝙ cũ ipso fieret. ff. de procur.si procuratoꝛem.ff.de instiꝫ. sed ꝛ si.§.i. ꝛ ij.ꝛ melius.ꝯ.e.mandato.uel antequã procuratoꝛ institutus agere incipiat.sufficit sola reuocatio. etiã si illud non significat iudi.uel aduersario.ꝛ no.ꝯ.e.c.proxi.sententia.que etiaꝫ fuit executioni mandata sicut ex sequentibus apparet.ulꝫ dic ꝙ etiam ꝛ in prima cã ꝛ modo archidi.petebat restitutionem ecclesie.nec fuit per sententiã spoliatus. ipsius ar. vni testi credendũ.ꝯ.de testi.in omni.viij.q.iij.talia. xxviij. di.de sira.ꝯ. iiij.q.iii.iuris.item ar.ꝙ quis testi.testificaꝫ in propria cã.ꝯ.ꝺ testi.c.peruenit ꝯ.ꝯ.de testi.ueniens.iiii.q.iii.§. nullus.sol. ꝫ spãle ꝓp presumptionem que est pro eo.ꝛ etiam quia est reus. vnde fauorabilioꝛ ideo ꝙ delatum est sibi iuramentũ. C.de re.cre.in bone.ff.de iureiurã. admonendi.ꝯ.de probaꝫ. sicut consuetudo.ꝛ qꝛ modicum preiudicaꝫ aduersario cũ sit salua ei actio sua ꝛ uterꝙ ius suum sit saluum snĩa cassata.restitutioni.forte hic petet restitutionem eccℓie qua spoliatus per iudi.erat ꝛ si obiciatur ei ꝙ auctoꝛe pretoꝛe spoliatus sit. ar.C. vnde vi.si quis in tantã.replicabit sententiã nõ tenere.qꝛ procuratoꝛ nõ erat.uel dic ꝙ patet ꝛ dicet snĩam non tenere ex eã cã.ſ.quia non cũ procuratore actũ est. ꝛ ideo ꝓnuntiari nullam.qꝛ cũ non procuratoꝛe actum est. ꝯ.c.proxi.qꝛ snĩa prounciata nulla irrita erit possessio.ꝛ quicqd ex ea secutũ est. C. de legi.non dubiũ. ꝯ.e.auditis.simlẽ petitionẽ babes. s̃.de ma.ꝛ obe.c.vl.ff.de feriꝭ.l.i.ꝛ competit ad hoc officiũ iudi. uel põt dicere ꝙ nõ dicit hic petendã restitutionẽ post snĩam sed sententia lata sup cassatione processus restituet possessio eccℓie quã petit si ei nihil ꝺ iure obstat.ꝫ ñ placet.snĩa enĩ nõ preiudicat absentibus.ff.de mino.etiã. §.fi.ꝛ tm̃ sentẽtia ꝓtra eum lata forte sibi preiudicat qũo ad omnes ut not. ꝯ.de so. compe.postulasti.ꝯ.de accusaꝫ.qualiꝫ. sed hoc ideo est.quia ipse fuit presens ꝛ habuit copiã se defendendi.ut no. ꝯ.de accusaꝫ.super his.institutione. ꝯ.vi.q.vlt.actoꝛ. ff.de proba. l.ij.so.hic uoluit sponte bonus ꝓbatõis assumere.si.ꝯ.de resti.spo.c.i.ff.de probaꝫ.circa.uel fuit imposita ei ꝓbatio ideo quia cõtra eum erat presumptio.ut.C.de probaꝫ.siue.nã cuꝫ esset archi.non poterat habere aliã eccℓiam nisi ꝓbaret secuꝫ dispensatũ uel agebatur petitorio ꝯ archidi. vnde oportet eũ probare ꝺ iure suo. sed certe hoc non credimus imo exquo est in pos.non remouebiꝫ nisi contra eũ probatũ fuerit crimẽ uel ꝙ non sit canonice institutus.ꝯ.de cõ.prebẽ.qꝛ di.lvi.di. satis.xvi.q.vlt. inuentum. nec enĩ titulũ sue pos. cogitur ꝺre ff.de peti.here.cogi.hic aũt cogiꝫ idcirco probare qꝛ petebat suam institutionem ratã decerni ut expresse in littera ꝺr̃.sed ꝛ si quis probaret ad se ptinere dationẽ alicuius beneficij ꝛ se esse in possessione.ꝛ alius illud beneficiũ possideret bene de beret possidens ꝓbare se canonice institutũ per euꝫ ad quez pertinet.ar.ii.q.i.legum.ꝯ.ut.ec.bene. ut nr̃m. ubi tacite iussus fuisset consensisse in eũ.ꝯ.de his que fi. a ma.par.c.ex o re.sed ꝛ si consensit tacite uel expresse.potest tñ ille ad quem pertinet.dicere.si vult probare institutionẽ contra ius factaꝫ ꝯ.de prebẽ.dilecto. ratam. si uero nõ poterit probare institutionem canonicã iudex pronũtiabit eã non canonicaꝫ ꝛ eaꝫ non debere pmanere ratã.ꝛ si quis petebat suã electioneꝫ cõfirmari iudex poterit ꝓnuntiare electionẽ cõfirmandã de iur̃ item si ponamus qꝺ tm̃ pronuntiet.non confirmo.tñ postea cõfirmationem petere non poterit obstante sibi except̃. rei iudi.cũ de eadẽ inter easdẽ psonas iudicatũ sit.ff.de excep.rei iudi.cõqueriꝫ.ꝛ.l.sequẽ.ꝛ est hoc uerum ubi sit generaliter petitũ.sic.C.de ar.ex.l.vl.seꝺ si unam cãm expreſisset.ſ.qꝛ electꝰ fuisset per eas quoꝝ erat electio.si fuisset sibi in hoc impositũ silentium.nihilominus posset ex alia cã petere. ſ.qꝛ ex pape collatione haberet.cũ enim officiũ iudic.sit personalis actio q̃ in predictis locũ habet.succũbens in vna causa nihilominus ex alia poterit agere ut no.s̃.de offi.oꝛ.cõquerente. idem dicimus si petaꝫ sententia infirmari ulꝫ electio. ſz vno agente aliꝰ admittendus ẽ.sic no.s̃.de elec.cũ dilec.

℣ nostra presentia presbyteroꝭ.no.ꝙ hic dat duos procuratoꝛes qũo ergo ageret. ꝙ si unus cõfiteatur alter neget. ℜñ. si eodẽ tempoꝛe quis constituit duos procuratoꝛes ꝛ insolidũ occupantis melior ẽ cõdictio ĩ eo ꝙ ꝓcep.ff.de ꝓcura.pluribꝰ.unde si sup pluribus causis dati essent in vno instr̃o ꝛ vnus occuparet unũ negotium nihilominus alius posset aliud negotiũ occupare.arg. op.s̃.de rescrip.pasto.si vo non fuerũt dati insolidũ.sed simpliciter diuident inter se ut unus unũ negotiũ ꝓsequaꝫ ꝛ aliꝰ aliud.ff.de neg.ges.cũ alicui ꝛ est ad hoc ar.qꝛ cum simile sit mandatũ iur̃.ꝛ ꝓcur.ff.de.iur̃.o.iu.ꝛ qꝛ.sicut iudex alij delegat vices suas ita ꝛ procu.delegare põt hoc arg.reprobaꝫ.ff. man.si procuratoꝛ.§.si quis.hec aũt facere posse non uidetur ꝙ vnus unam ptẽ negotij ꝓsequatur.ꝛ alius aliã ptem eiusdem negotij cũ facta lit.con.factus sit dñs litis.uidetur tamẽ ꝙ siue insolidum siue simpliciter plures constituant̃ ꝙ iudex debet eligere ꝛ poscit idoneorem.ff.de popul.ac.si plures.ſz hoc ibi ideo uez est.qꝛ ibi plus tangit vniuersitas quã spãlis psona.vnde magistratus cõis elegit idoneoꝛem.nã si spiritualis persona propriũ interesse prosequereꝫ ꝓferenꝫ alijs. ff.de popul.ac.l.iij.vbi aũt spãlis psona tangit ipsius spãl̃ persõe est electio uel ipsoꝝ procuratoꝝ est electio quis ex eis agat. uideꝫ tm̃ ꝙ dñs qui duos constituit ꝓcuratoꝛes eligẽdo eos simlꝫ agere uoluerit.ꝛ ideo nõ sit neqꝫ iudicis nec ꝓcuratoꝛis electio.qꝛ etiam si uellent non possent sociũ uel alium facere ꝓcuratoꝛẽ.C.de ꝓcur. neqꝫ.sed simul agere debent. sed lite cõte.unus aliũ si uoluerit ꝓstituet ꝓcuratoꝛẽ.qꝛ ex tũc possũt facere alteꝝ ꝓcuratoꝛẽ.ut in preallꝫ.l.neqꝫ.sed ex̃neũ non potest vnus solus facere ꝓcuratoꝛẽ cum etiam post litez conte. pariter sint dñi litis.sed qd si unus moriaꝫ ante diuisionem non credimus ꝙ superstes posset agere.ar.ff.de re iudi.duo ex.ꝛ.s̃.de offi.dele.cãm.in tutoribus de benignitate secus receptũ est.ff.de ad.tu.l.cũ decreto.§.vlt.ꝛ.l.tutoꝛes. §.curatoꝛes.ꝛ.l.lucius.§.i.nec obstat.ff.man. creditoꝛ.§.duobus.qꝛ id loquitur qñ dati erant insolidũ. sic intelligit ꝙ dicit unuꝫ ꝓcuratoꝛẽ posse aliũ conuenire.ff.e.qui ꝓprio.§.vl.ꝛ.l.ꝙ ad nos.§.vlt.alij aũt dñt ꝙ ꝛ si simpliciter dati sunt tm̃ occupantiꝫ melioꝛ est conditio etiam si non diuidant inter se administrationẽ. vel etiam si alter moriatur. ꝯ.e.non iuste. si aũt diuersis tẽporibus dati sunt posteriozem dãdo primũ reuocat ff.e.si quis.§.ult.banc distinctionẽ ꝓ magna pte ꝓfirmat.ꝯ. e.non iniuste.vbi aũt duo ꝓcuratoꝛes cõstituũtur simpliciter in aliqua cã ad defendendũ.si vnus confitetur.ꝛ alter negat dixerunt quidam ꝙ recte facta est litꝭ con.ꝛ stabitur ꝺcõ eius qui cõfessus est.ar.ꝓ his ꝙ si principalis persona ꝓfiteretur

ꝛ negaret ſtaretur confeſſioi ſue que ſibi ꝺ̄trarie eſt.ff.ꝺ̄ inter. act.de etate. eadem ratione ꝛ ſi de duobus procuratoribus vnus cōfiteatur alter neget ſtandū eſt dicto cōfitentis.qz confeſſio ſua ſibi nocere debet. alij dixerunt ꝙ per taliuz ꝓfeſſionem ꝛ negationez bene fit lit̄ conte.ſed in pendenti eſt cuius dicto ſtari debeat donec p̄cipalis dn̄s eligat cui dicto ſtet ar.ff.de re iudi. duo iudi. ĵ. de re.iudi.c.duobus.§.i.alij dicunt ꝛ forte melius ꝙ per talem reſponſionem non fit lit̄ cō. ſed ꝓceditur ꝺ̄ dn̄m quaſi contra cōtumacē qui nō miſit ſufficientem inſtructum procuratorem.ĵ.de iur̄.ca.in pertractandis.ſi autem tres uel plures procuratores conſtituūtur in eadem cā ſimpliciter tunc omnes adeſſe debent.ſed ſtabitur dicto maioris ptis ſicut i iudicibus ꝛ in arbitris. ff.de re iudi. duo ex tribus.ff.de ar.item ſi unus.§.p̄cipaliter ꝛ.l.ſicuti nec eſt uis ſi unus anticipet reſponſionē alterius dummodo oīs reſpondeant anteq̄ ad alios actus diuertant. nec eſt ſimile de electione quā neceſſe ē fieri ꝑ unū.ſ̄.de elec.in geneſi quia in electione ſpāle eſt pp cauſas ibi notatas. item ſi duo dati ſunt inſolidum ꝛ ambo ſunt litem conte.non uidetur ꝙ etiam poſt lit̄.con.inſolidum durat eorum pōtas.ſed ſi unus Rñ.petitioni uel produxit teſtes alius ſuper eodem non audiret̄.ar.preall̄.l.pluribus. item uidet̄ ꝙ auctoritate pōtatis ſibi date a dn̄o qui inſolidum eos conſtituit ꝙ unus ſolus pōt facere aliū procuratorē tamē ſp durat etiam pōtas alterius qui non conſtituitur ut ſiue cum p̄ncipali ꝓcuratore ſiue cū ſubſtituto ſp admittatur ꝛ etiā ſi alter utrum ꝑdictorū ꝓueniat ualebit qd̄ ab eo factuz erit.ar.ad hoc.ſ̄.de offi ꝺ̄le. ſup ꝛ.c.coram.mandata enim iuriſdic.ꝛ ꝓcuratoriſ multum ſimilia ſunt.ff.de iuriſdic.oī.iudi.ꝛ quia.alij dicūt ꝙ ꝫ pōtas non durat niſi ante lit̄ con.ꝛ poſt litem con.ſimul factā unuſ ſine alio nihil facere pōt ꝛ illi duo uice unius perſone tm̄ funguntur.ar.pro eis.qz ſi dn̄s hoc non pōt poſt lit̄ con.a duobus qui nō eſſent procuratores inſolidū quare poſſet ante lit̄ con.item p̄nata uoluntas non mutat generalē conſtitutōnē.ĵ.de teſta. requiſiſti.ff.ad tre. qd̄ de.ſed p̄mi rñdent qd̄ bona ratio eſt ꝙ ꝫ licet a p̄ncipio uidit tenorem mandati ꝙ ex quo acceptauit illd̄ ſeruet ff.man.diligenter.ꝛ ſibi imputet ſi ꝙ eſt graue. item licet ꝑua ta uoluntas non poſſit aliquid facere ꝺ̄ leges in alterius p̄iudiciū.tñ in p̄iudiciū partiū pōt. C.de pac.ſi qs.ꝛ no.ĵ.de fo. compe.ſi diligenti. deſtinādos.hic apparet qd̄ inquirendo uel denuntiando ꝓcedebatur alis nō ageretur ꝑ procuratorē v.q.iii.etiam criminali.reuocauit. ꝙ potuit añ lit̄ con. ꝛ ſine cā.ff.de procur.ante lit.cōte.ꝛ.l.ſe.poſt lit̄ con. aūt ñ pōt ſine cāe cognitione.ff.e.ti.item ſi ſuſpectus poſt lit̄ cō.ꝛ.l.ſe. reuocauit. aduerſario ſciente ut no.ſ̄.proxi. c.uel dic ꝙ ēt aduerſario neſciente pōt reuocare niſi lr̄as miſit aduerſario añ lit̄ cō.ĵ.e.mādato.vl̄ dic ꝙ ſi fiat reuocatio ēt añ lit̄ con. ꝛ aduerſario neſciēte.ſi poſt ſequit̄ lit̄ cō. ualet.ar.ff.ꝺ̄ ꝓcur: ſi procuratorē.ſed ſi nō ſequit̄ lit.con.alia que fecit poſt reuocatōz non ualent ut hic.ꝛ.c.mandato.hic autē nō erat lis cō. ut.ĵ.ſequit̄.p̄ius dcm̄ placet. litteras. qz nō tenuit ꝓceſſus nec lr̄e ex illo ꝓceſſu deſcēdētes.iudiciū.ñ lit̄ cō.ꝫ cū eo ꝛ.c ꝓſequēs.Ad.iudiciū.niſi lit̄ ꝓteſtādo ꝛc.inducias.iducias petere eſt partis.C.de dila.l.a procedente. ſed offerre probationē non eſt ptis ſed eſt ex ſuperhabundanti.ar.ff.quo.bo. l.ii.§.i.ſufficit enim exceptionem ꝛ cauſam legitimā ꝓponer quare non debeant procedere iudices.ſed ſi iudex admittit exceptionē ꝛ non grauet eam probationibus qz forte ſcit eaz eſſe ueram.ꝛ ideo ulterius non procedit bene eſt.ſed ſi iudex dubitat debet dicere proponenti exceptiōem ꝙ eam admittit ut infra certum tempus probet ſi vult.ſ̄.de offi.dele.prudētiam.§.ſexta.ĵ.de teſti.ueniens.xxx.q.v.iudicantem. ꝛ ſi no lit excipiens terminum oblatū ad probandū recipere ſed appellet quicquid fit ꝺ̄ eum tenet.non ꝙ non teneat appellatio niſi a iuſto grauamine.ĵ.de appel.ut debituſ.ita non grauet eius appella.nil ei prodeſt etiam ſi eā poſtea uerā probet exti piens.ſ̄.e.ex parte.ſed ſi iudex propoſita exceptione eaz repudiet uel negligat admittere tacite uel expreſſe.ſ.procedēdo in negotio.ꝛ ideo appellat̄ tūc non reuocatur qd̄ facit iudex anteq̄ cā appellationis admittat̄.niſi poſtea coraz iudice appellationiſ ꝓbauerit uerā cām ex qua appellauit.ĵ.de excep. olim.ꝛ ſic loquitur hic.Sed dices nonne grauauit eū iudex qui nō admiſit exceptionem ſi va eſſet.Rñ.nō fuit grauamē in non admittendo exceptionem ſi falſa eſſet.immo fuit ꝛ preſumitur ideo nō reuocatur qd̄ fit ab iſto iudice a quo appellat̄.ſed ſi probaret coram iudice appellationis eſſe va cām propoſitam caſſatur quicquid poſt appellationē fecit.qz preſumitur ꝛ apparet eum malicioſe etiam refutaſſe exceptionem uel non admiſiſſe.Sed ꝺ̄.ĵ.de appel.ex pte.el.iij.ꝛ.c. ſignifi cauit.vbi dicit̄ quicquid fit poſt talem appellationem reuocatur.Sed expone illas ut huic conſonet.uel dic eas reuocatas per iſtā decre. ſed ſi predictus appellator proponit cām legitimam ſi va eſſet ꝛ eam offerat ſe probaturum coram iudice a quo appellat̄.ſi ipſe iudex nolit excipientis probationes admittere etiam ſi falſa ſit exceptio uel cā. tñ quicquid iudex poſt talem appellationez facit caſſatur. qz uere grauatus fuit in eo ꝙ eius probationes admiſſe non fuerunt. ꝛ ſic intelligitur hic ꝛ hoc intelligimus etiam ſi ſic dictū ſit appello ne procedas ultra in hoc negotio qz habemus certum numeruz canonicoꝝ.hac exceptione omiſſa uel ēt ſuper his ulteriuſ vbiſ dūmō expectet ſi negligat exceptonē admittere. ut in decre. ex parte.ij.ſed ſi ſimiliter dicat appello ne ultra procedas ꝛ recedat credens hoc ſibi ſufficere ꝙ appella.non ualet.ar.ĵ.de appel.dilecto.eſt ergo diligenter notandū ordo.primo enim debet proponere exceptionez ꝛ conſequenter iudex debet refutare ea uel admittere.ꝛ ſi iudex admittit exceptionē eius in ſius iudicis eſt querere an ꝓbare velit an non.xxx.q.v.iudicantem.qz rei eſt fugere.iiii.q.iii.c.i.ꝛ.ii.ꝛ qz iudiciuz redditur in inuitum.ff.de uer.ob.inter ſtipulantem.§.continuus. ꝛ ſi quid offert ex ſuperhabundāti eſt. ꝛ ſi iudex expreſſe repudiat uel admittat uel admittere negligat iuſte appellat̄ ab eo.ſ̄.e.dilectus.ꝛ.ĵ.de appel.ex pte.iij.B. lit̄.in inquiſitionibus enim licet nō ſunt neceſſaria litis cōte.ſi ſunt abſentes ut.ĵ.ut lit. non conte.qm̄.§.ſunt ꝛ alij tñ in eis ſi ſunt preſentes ordo requirit̄ qui habetur.ĵ.de accuſat̄. qualiter. ii.ꝛ alt̄ ordo in denuntiationibuſ ſeruat̄ ut eadē decre.ꝛ.ii.q.i.ſi peccauerit ꝛ ꝫ bene apparet ꝙ cū procuratoribus nō fuit lit. cō. mentionem.quā facere debuerunt. ĵ. de re iudi.iter mo.C. de relat̄.p totū.ff.nil no.app. peti.l.i.ff.de ap.re.l.penl̄. plenam.q̄liter recipiunt̄ iſti teſtes ꝓte altera abſente tñ iurare debeant teſtes ꝓtibus preſentib⁹.ii.q.i.in p̄mis.ĵ.de teſti.c.ii. reſpondeo in cā ap.ē ſpāle ut abſente pte,pceda t.C.de tēpo. ap.l.ul.§.illud.ĵ.de ap.c.vl.§.illud.ĵ.de app.ſepe. ꝛ.c.inter poſita.uel dicas ꝙ hic ideo recepti ſunt teſtes abſente parte. qz mortuus erat accuſator.ut dicat̄ in integra ꝛ ſic perierat ac. ff.de ac.diui.C.ſi ac.mor.l.iij.vnde papa ex officio ſuo ꝓceſſit in terminanda inquiſitione uel denūtiatione.xxiiij.q.ii.ce deſie.ĵ.de collu.crimina.ꝛ hac rōne tenet ſnīa abſēte parte lata ꝫ non placet.qz hi teſtes nō recipiebantur ſuper principali.ſed ſup ap.tm̄.ſed potes in hac materia ſubtilius querere nā petitio archiepiſcopi qua petebatur ſentētiam ꝛ proceſſuz dele.reuocari contra neminē cōpetere uidetur qz non ē cōtra iudices cū ipſorum interſit.ii.q.vi. hec ēt ꝛ eadem ratiōe nec contra miniſtrum inquiſitionis.eadem ratione. itē actio non competet niſi contra obligatum quia ex obligatione naſcitur actio ſed neuter ꝑdictorum eſt obligatus huic epiſcopo. ergo contra eos act̄.non habet.ſed forte dices quia iudices poſſunt eſſe obligati ex.q.mal̄.qz ꝑ imperitiam iudicarūt.vl̄ ēt ex maleficio qz per dolum.ſed Rñ. ꝙ ſi ageretur ex male ſi.non ageretur ad reformationem ſnīe.ſed ad penam q̄.l.in ſligitur.C.de pen.iudi.qui ma.iudi.l.i.ꝛ.ij. auten.ibi poſita

ꝛ eodē modo si ex.q. maleficio ageretur ut puniretur inq̄ꝫtū
visum iudici equum esset instit. de obli. que ex quasi male. in
pin. item si ħ diceretur q̄ iudices debēt defēdere suas sentē-
tias iam fraudulento comento possent. q̄ recta uia nō possūt
ſ. reuocare suas sententias. C. sentē. rescin. nō pos. l. i. dic ergo
petitionem istam dandam iudi. ab episcopo ꝛ sup ea implo-
randum offi. iudi. Judex ergo suo officio implorato solēni-
ter tribus edictis faciet citari omnes qui leduntur infirmatio
ne dicte sententie ar. C. si ab here. se abstine. auten. si omnes.
C. qūo ꝛ qñ. auten. qui semel. ff. de adop. nam etiam. ꝛ si non
opponatur edcī solenniter non preiudicat sententia quin
agere possint qui uolunt. ff. que sen. si ap. l. i. ſ. item cum. ff. ꝺ
mino. ēt. ſ. ult. ꝛ l. in cāe. ſ. cā. nec sufficit scientia nisi precedat
citatio predicto mō facta. ar. ff. de mino. in cause. ſ. cā. sola au
tem scientia sine citatione sufficit in casibus notatis. ſ. de re iu
di. q̄ꝫuis. ꝛ etiam facto edicto eis ad quos ñ peruenit edictū
nec debuit peruenire non preiudicat quin iuſ suū proseqū pos
sint. ar. lxxxi. di. proposuisti. ꝛ si nullus ꝓparuerit qui uelit de
fendere sniam. iudex recipiat testes huius episcopi ꝛ sentētiā
ferat ut hic. si aūt nullus ꝓparuerit ante sniam sed postea cō
pareat. uel etiam tunc non audieī super reuocatione que fcā
erat. nisi fm tenorē qui no. s̄. de procu. querelam. q̄ꝫuis aliq
dicant eos nullatenus audiendos. Si uero aliqui ꝓpareāt
qui uelint defendere sententiam dabit eis petitio ꝛ litis con.
fiet ꝛ pcedet lis suo marte. ꝛ quilz de se ꝛ pro se respondebit
alij tñ dicunt q̄ unum ꝓstituēt ꝓcuratorez q pro oībus aget
ff. de exerci. l. i. ſ. ult. ꝛ l. se. si autē ferretur snīa pro actore super
reuocatione prioris snīe ꝛ pcessus ubicūq̄ꝫ inuenietur aliqd
esse scī occasione illius snīe siue data pos. siue aliud reuoca-
bitur. non solū inq̄ꝫtum prodest illis qui fuerunt uel esse de-
buerunt ut no. s̄. de fil. pre. veniens. ꝛ. s̄. c. pxi. ubi etiaz no.
ut hic. C. de le. non dubiū. vij. q. i. presentium. sed etiā inquā
tū prodest alijs. nam exquo snīa pro te lata reuocata est ad
petitionē cuiuscūq̄ꝫ etiam eius quiꝺ iure admitti ñ ꝺz. tamē
ex illa sententia. ubi petere potes etiam ab alijs qui non fue-
runt in iudicio. ar. ad boc. ff. de inoffi. te. postu. ſ. i. ꝛ sentētiā
teneret etiam inter eos quoꝝ nō interest. ff. fa. herc. ꝛ puta. ꝛ
no. q̄ licet preiudicet isti quo ad omnes si ferat snīa ꝺ eum. ñ
tñ preiudicat alijs si cōfirmaret snīa eius. ratio diuersitatis q̄
sententia facit ius inter ptes. ꝛ ista fuit ps ꝺ quā lata est sentē
tia. ꝛ iō ꝑiudicat quo ad oēs. sed alij non preiudicat qui nō
fuerunt in iudicio si sententia ferat pro eo. q̄ ipsi nō fuerunt
ptes. ħ aūt credimus q̄ illi ꝺ quos lata est sententia. uel qui
possident res ex sententia. uel de quibus certuz est. alꝭ qꝺ ex
reuocatione preiudicū pateretur nominati citandi sunt si sūt
in eadem ꝑuintia. iij. q. vij. ħ quippe. ī. de eo qui mit. in pos.
si aduersa. iudicem aūt qui tulit sententiam. non uocabit nisi
expedierit. ubi ferat testimoniū de his que acta sūt coram eo.
ī. de ar. nō sine. ar. s̄. de elec. cum dilec. uel ut ex dictis eorum
instruatur iudex. ī. de acc. cum dilec. de ħ etiam no. s̄. de ma.
ꝛ ob. humī. iudex autem qui tulit sentētiam in cā inquisitio-
nis ubi ex offi. suo procedatur qualꝫ erat bene uocabit. q̄ñ
petit sententia reuocari. ī. de ap. cum spāli. ſ. fi. sed in alijs iu-
di. qui nec etiā vocari debent non hñt locum predicte citatio
nes. ij. q. vi. statuēdum. sed hz locum in his qui citandi sunt
in ꝓfirmatione elec. ꝛ in matrimonio ꝺbendo ꝛ in alijs simili
bus. vbi quilz de populo admittitur uel saltem multi. ī. qui
matri. ac. po. cum in tua. aūt. qūo. op. epi. ſ. si quia añ. aūt. de
scis. epi. ſ. si quis aūt. vel dic q̄ nunq̄ꝫ petebat iste eps cassari
processum pp iudiciarū ordinem nō seruatuz. nā tunc bene
haberent loca ꝑdicta. sed q̄ facta erant post ap. ꝛ tunc non ē
necessaria aliqua citatio. q̄ terminus est prefixus a iudice. vl̄
a iure. p perēptoria citatione. sicut predictū est. in prin. bꝰ gl.
vel dic q̄ nūq̄ꝫ dicatur hic q̄ ambe ptes non fuerūt presentes
postea. duplex est exceptio procuratoria. ꝑma q̄ quis non
pōt esse ꝓcurator ꝛ ħ non proponatur. nisi ante lit. con. ff. de
procu. siliussa. ſ. ueterani. ꝛ l. papi. ſ. ū. fa q̄ non fuit ꝓstitu
tus ꝓcur. ꝛ ħ proponitur etiam post litem conte. C. de ꝓcur.
licet ꝛ ubi tacite vel expresse ratum haberet factū ꝓcuratoris.
s̄. de rescrip. ex parte. ubi no. nullus. nisi dñs ratum habeat
q̄ uerum est tā in procuratore actoris q̄ꝫ rei. ff. de iudi. licet
C. de procura. licet.

Ue sup ꝛ ī. ad penam. que. s. mulierem per leges veteres puniebat capite. C. de adult. castitati ꝛ per legem moysi. xxxiii. q. v. ħ imago. hodie aūt retru
detur in monasterio. C. ꝺ adul. aūt. sed hodie. ꝛ ut ibi dicitur maritus pōt eam retinere ꝛ liberare a pena. vnde si coram ec-
clesiastico iudice accusetur aliqua que sit de foro ꝛ iurisdictōe eccie. banc penam retrusiōis in monasterio poterit imponeī mulieri ꝛ etiam viro. uel ēt aliam que sibi placuerit. vel dic q̄ bas cās criminales debent seculares iudices instituti a pre-
latis audire. si autem mulier nō sit de iurisdictiōe ecclesie non ꝺz de adulterio coraz ecclīastico iudice cōueniri. sed debz pe
tere alter cōiugum matrimonij separationem propter adulte-
rium. nomen. adulterij. ad locū. ubi adulterium est perpe
tratum. tempus. ānum. diem. uel mensē. ꝛ omnia. ff. ad. l. iul. de adult. l. iii. mixta. ff. de ioffi. te. pompo. ſ. i. C. qui ac.
nō pos. si ea.

Um ꝑ cā q̄ int. g. iste g. erat ꝓcur. cap. contra archi. qui petebat quasdaz expensas a caplo quas dicebat se fecisse in negotijs que de mandato caplī egerat. C.
man. l. etiam. ꝛ pp hoc. i. pro negotijs que tractanda susce pe
rat. nam si aliuſ ꝓstitutus est procur. in aliquo negotio. ꝛ in il
lo negotio appellauerit ꝛ in cā appellationis expensas fecerit etiam illas expēsas repetat ut hic. uel dic q̄ hic appellauerat archidi. qz snīa lata erat ꝺ eum super expen. s. quia absolutū erat capit. modo hic mādatur iudi. app. q̄ cōdemnet caplm archi. ad expensas.

Uia in causis. que ꝺ nos. ꝓuisione. causa est du
bitationis qz cum non haberent ꝓuilegiū vniuer-
sitatis a ꝓncipe. nō videbatur q̄ ꝓstituere vniuersitatem. ꝛ sic etiam nō possent ꝓstituere procur. ff. q̄ cuiusq̄ vniuer. l. i. ff. ꝺ col. l. i. ſ. vlt. sz cōtra. verum est. qz cum sit laudabil, pfessionū ꝓgregatio vniuersitatem faciunt ꝛ ea possunt que vniuersitas pōt ar. C. de iur. oī. iu. l. vlti.

Uditis mandati. quod ei fecerat de litigando co
ram papa. conclusum. C. qūo ꝛ qñ. ui. l. ea que. ꝺ ff. que sen. si ap. l. i. ſ. item cū ex. so. idem i snijs dif.
que tm̄ partibus presentibus uel per contumatiā absentibus ꝛ cum multis solennitatibus ferri debēt. ꝛ si aliter feratur snīa non tenet. C. de iudi. ꝓpandum. ſ. i. ij. ꝛ iij. ꝛ aut. ibi posita in interlocutorijs secus que possunt ferri etiam ptibus non presentibus ꝛ etiam absentibus ꝑ contumatiam. licet ab eis possit appellari. vt quidam dñt. ff. de re iudi. q̄ iussit. cum er
go iudici cōstaret. s. processus reuocandos potuit reuocare ꝛ maxime parte absente per contumatiam. ꝛ non pōt excusari eps a contumacia cum citatus per se vel ꝓcur. perseuerare ꝺ beat vsq̄ in fi. immo in diffinitiuis deberet iō. s. vbi absens est per contumatiam ꝛ ħ sententia sup processi. bus satis pos set dici diffini. dicim᷑ ergo q̄ exquo coliberiensi generaliter mandatum fuit. q̄ ad causam suam agendam veniret. si ꝑ se vel procur. nō fuit uel fuit aliq̄ñ. sed recessit illicentiatus sicut hic fecit reuocando procur. ꝛ nullum alium constituendo. ēt ad sententiam diffi., pcederet. ut hic. xi. q. iii. certum. ꝛ est hoc verum vbi erat citatus non solum ad certū articulum sed ad totam causam ꝛ non solum ad causam. i. vel ad cause proces sum sed etiam principalem. sed si esset citaᷤ ad aliquē specia lem articulum. nō procedeī ad aliquos alios speciales arti-
culos. ne dum ad sententiam nisi iterū citaretur ꝛ ita loquun tur contraria. ar. s̄. de offi. dele. cōsuluit. sed obicies si ad ꝑn cipalem causam fuerat citatus. quare nō processit super eo. Rñ. qz lit. nō cō. procedendum non erat. uez licet hic proces

sum sit super processibus quia cõclusus erat. ꝛ plene ꝯstabat ꝛ quia nõ magnum preiudiciuꝫ ꝑtibus generabatur. ubi tñ predicta non essent. melius esset expectare partes ꝛ de nouo uocare. ff. ꝺ uac. m. l. penul. in fi. ff. de uo. ꝛ vo. re. q̃ super his q̃ eis absentibus procedere. et facies. ff. de usur. l. i. vsq; primo videt iniquum q̃ dicit ꝟ decre. q̃ ꝑdem. in expen. nec expressa certa q̃titate determinati ꝯ id qꝺ legitur. C. de sen. que si. cer. quan. l. penl. ꝛ vlti. item prius debet fieri taxatio expensaꝝ. post debet prestari iusiurandũ. ꝛ postea cõdemnari. C. ꝺ iudicij s. sancimus. ꝛ autẽ. sed hodie. ℜñ. ꝟ q̃ hic dicitur habet locuꝫ i ĩterlocutorijs ubi si quid minus plene determinatũ est. post põt plenius determinari aliud in diffiniti uis. ubi postq̃ eam tulerit qꝛ functus est offi. suo ut no. s. ꝺ offi. dele. in lris nihil poterit imutare ꝛ iõ ad nihil esset utl. nisi certam q̃titatez contineret. sed propter ꝟ nõ. ℜñ. ad aut en. de iudi. que expressius loquitur in ĩterlocutorijs. ꝛ ideo dixerunt alij. ꝛ tunc non ualeꝫ sñiaꝫ sine certa quãtitate quã do certa quãtitas petita fuit. sed si incerta fuit ꝛ tunc sententia põt ferri sine certa quãtitate. C. de sẽ. que sine cer. quã. l. i. vel ij. ꝛ postea non queritur an debeat condemnari in expensis nec ne. sed tantũ taxatio fiat ꝛ iusiurã. prestabitur ꝛ ꝑdemnatio vel potius solutio ꝑm taxationem fiet ꝛ est ratio. qꝛ hic ñ poterit fieri cõdemnatio certaꝫ expensaꝝ uel etiam petitio. qꝛ ꝑꝫ uarias caristias tpm. ꝛ maiores expectationes aduersarij. maiores vel minores soluet expensas ꝛ diuersa fiet taxatio. cũ ergo de debito expensarum ꝯstaret. benefecit q̃ eos ad de benduꝫ condemnauerit. sed qꝛ q̃titas erat in certa taxationẽ reseruauit. vel dic dñm papã ꝟ posse sed nõ esse trahendum ad consequentiaꝫ. secundo occurrit iniquũ qꝛ condemnat in futuris expensis cũ ꝯctus futuri temporis non pertinet ad iudi. ff. de usur. l. i. ℜñ. illꝺ locũ habeꝫ in usur. que sunt odiose aliter enim ꝓuidet in futuro ff. de iudi. in bo. fi. ff. de pet. bere. q̃ si in diem in prin. ꝛ alimenta decernuntur in futuruꝫ. ſꝫ liberti. uel patroni facultates. ff. de liber. ag. si quis ali. §. alimenta. uel aliter cõtractus futuri tẽporis non pertinet ad iudicem uerum est. si non est obligatus. sicut ille qui erat cõdemnatus qui non erat obligatus ad usuras. nisi prius q̃drimestrice tps efflueret. C. de usur. re iudi. l. i. ꝛ l. eos. si autẽ incontinenti ẽ obligatus ut ꝟ. qꝛ ex contumatia sua presenti erat obligatus ad presentes ꝛ ad futuras expensas bene sit cõdemnatio ꝛ pertinet ad iudi. ꝯctus futuri te. ut hic.

Etitio uestra actores. actoꝛ ꝓstituitur a nõ dño aucte iudi. ad presentes. litẽ tñ. inst. de cur. §. vlti. ff. q̃ cuius. vni. item eoꝝ. ꝛ ꝟ ideo. qꝛ interuenit decretum q̃ non extendatur ad futura. ff. de usur. l. i. procur. semper a domino ab initio ꝛ ad unam litem ꝛ ad plẽs presẽtes ꝛ ad futuras. ff. de procur. l. iii. ꝛ. C. de pro. neq;. ſ. e. non in inte. sindicus ꝓstituitur ab uniuersitate ꝛ ad ea ad q̃ procur. ff. qꝺ cuiusq;. uni. l. i. ſ. de sindi. c. i. ꝛ vniuersitas qꝛ dña est ꝛ possidere põt. ff. de acqui. pos. l. i. §. vlt. ꝛ l. sequẽ. procur. costituit ut. C. de iure iu. ca. §. ꝟ. ubi de sindico uel actore loqui nõ potest. qꝛ iuratur de calumnia. ꝛ qꝛ tunc licite iurarent de calumnia. ut no. ſ. de iur. ca. imperatoꝛ. canones aũt omnes tales uocant procuratores. i. q. iii. saluatoꝛ. ꝛ ꝑm canones ꝓlati ecclesiarum. ꝛ auten. litẽ con. ꝛ post ꝓstituũt ꝓcu. ſ. de. iur. ca. et cãm. item no. q̃ licet eꝑs non sit dñs tamen ꝓcur. ꝓprie sumpto vocabulo. quia si uelles exponere ꝓcur. i. actoꝛem non ẽ verum qꝛ ꝑm hoc neceſſe esset interuenire decretũ supioris q̃ hic non interuenit. sed secus dicimus in tutoꝛe nam si ꝓstituat actoꝛem uel procur. ante litem conte. non ualebit. nisi cum aucte faciat iudi. superioris. naꝫ maioꝛ est auctoritas episcopi q̃ tutoris. sed idem q̃ dicimus in eꝑo dicemus in rectoribus locoꝝ ꝛ in singulis ꝛ in dignitate ꝓstitutis dũmõ habeant administrationẽ. curatoꝛ etiam siue general siue ad litem tñ dari auctoritate ordinarij iudi. non delegati ꝺz. qꝛ mixti ẽ imperij. iustit. de actilia. tu. §. ij. ff. de tutl. muto. §. tutoris. ff. ꝺ tuto. ꝛ cu. da. ab his. i. neq; mãdare. nec debet curatoꝛ satisfdare rem ra. dñm habituraꝫ. vel de iudicato soluendo. C. de ãmi. tu. l. fi. §. defensione. sufficit q̃ satisdet rem pu. sal. fo. uel adulti. intentio. si constitutus est procur. simpliciter. i. sine il la clau. quotiens dñm abesse contigerit. dñt quidam q̃ si dñs postea venit ad cãm ꝛ per se eam prosequitur aliqñ q̃ si postea aufuit in aliquo termino citanduſ est dominus ad domum vbi deget ꝛ si non inuenitur admittit procur. ar. instit. ꝺ pupi. sub. in prin. ibi qua ratione. ꝛ §. ergo ĩ pupillari. ꝛ C. de cu. fu. cũ alijs. alij tamen probabilius dicunt q̃ siue añ li. cõ. sũ post incipiat tractare litẽ reuocare videtur primũ ꝓcur. ſ. c. c. i. ff. de procur. pluribus. ff. man. qui mutuo. §. non ideo ꝛ ꝟ uerum est. nisi dño post. li. con. ꝯdicta fuisset assumptio litis. ff. de ꝓcur. que omnia. item cũ ex sola presumptione dicamus factã reuocationẽ istã. si alia presumptio sit q̃ non intendebat reuocare. sed ꝓ aliaꝫ iustã cãꝫ resumpsit agere litẽ nõ dicam reuocatum man. puta. quia procur. est infirmus vl ab sens vel qꝛ in aliquibus dñs melius nouit cãm. C. de ꝓcur. l. fi. ff. de ꝓcur. actoꝛ. ꝛ ita no. q̃ lꝫ ꝓprie sumptis uocabulis differẽtia sit inter actorem. ꝓcur. ꝛ sindicũ. tamẽ vnum sepe ponitur ꝓ alio. ſ. de iur. ca. cũ cãm. sufficit enim q̃ apparet intentio instituentis. xxii. q. v. humane. item q̃ritur si ꝓcur. ꝓstitus ad litẽ con. ꝛ ad cõstituendũ alium procur. sup alijs que i eadem cã fuerunt facienda possit per se auctoritate predicti mãdati totam causam agere an teneat aliũ ꝓcur. ꝓstituere auctoritate mandati ꝑdicti ꝛ ipse vltra lit. con. nihil agere possit. so. ℜñ. q̃ totam cãm per se ageꝛ põt auctoꝛitate ꝑdicti man. qꝛ voluntas est cõstituentis que potissime attendenda est ut hic videtur fuisse q̃ potius sic per se ipsuꝫ q̃ per alium ageretur si uellet. ar. ff. de ꝓcur. ad legatam. ff. iudi. sol. iam tñ. ꝛ q̃ ad iecit q̃ alium faciet procur. adieeisse videtur ad exhoneratiõ eius. illud autez non placet. q̃ possit agere ea que post li. conte. facienda sunt. etiam si expresse prohibiũ est a domino qꝛ aꝰ post lit. con. factus est dñs li. qꝛ tñ mandatum receperit sub certo tenore. ſ. q̃ vsq; ad lit. con. procuraret vlterius procedere nõ debet. ff. man. diligenter. dũmodo expresse appareat voluntas ꝓstituentis. ſ. q̃ voluit vltra li. con. ꝓcurare. sed ipse dñs per se vel per alium litem ceptam perficiet nec ꝓstituet ꝓcur. ab eo. qui litẽ cõte. est. item si quis cõstitutus est ꝓcur. quotiens dñꝫ cõtingerit abesse iste procur. sic constitutus potest resumere negotiũ. etiam multis uicibus dño se absentante. ar. curatoris furiosi qui cessantibus dilucidis interuallis curam furiosi resumit. C. de cur. fu. cũ alijs. ff. man. qui mutuam. §. non ideo. reprobamus. licet scribaꝫ his duobus procuratoribus. tñ qꝛ de iure ℜñ. ꝓsultationi ab eis facte iter eos ius facit ꝛ maxime cum de iur sineret.

Ccedens ad apostolicam. procuratoꝛem. q̃ cã esset super quã ꝓcur. eius requirebatur hic nõ dicitur. suam. i. filie sue cuius tutrix erat uel aliter suã que tñ hic non exprimitur. tu ergo. pater enim in cã filij existentis in potestate per se agit vel ꝓstituit procuratoꝛem. quia legitimam habet administrationem in bonis eius. C. de bo. ma. l. i. C. de bo. que li. cum opoꝛ. §. non auten. ꝛ l. cũ nõ solũ. §. patre. ꝛ §. ꝟ procul. in castreñ. aũt peculio tñ filius auctoritate patris constituit procuratoꝛem. ar. ff. ad maceꝺ. l. i. § vlt. ꝛ l. se. ꝛ intelligo q̃ pater faciat predicta adhibito cõsensu filioꝝ. si sũt maiores infantia. ꝛ sunt presentes nec attẽdendo cuius sunt etatis quãtũcũq; maioris. C. de bo. que li. cuꝫ nõ §. ubi aũt voluntas. item ꝟ intelligim⁹ vbi concordant voluntates patris ꝛ filij. si enim discordarent. pater filio cogit prestare consensum si maioꝛ est. xxv. anno. nisi in casibus auten. de equali. do. §. i. ꝛ vlt. si aũt sit minoꝛ. xxv. anno. debet adire iudicẽ q̃ dabit ei curatoꝛem ꝛ eius consilio aget uel cessabit. vt in. l. ꝓalle. §. ꝛ si filius similiter auctoritatem predictam ꝓstabit pater filꝫ famil. fcõ militi vt in. e. l. ꝛ in eodẽ. §. ꝛ silr etiã clerico ꝛ sicut militi prestat pater auctoritatem in rebus que

sibi occasiõe castroꝝ obueniũt ut in eadẽ.l.§.si aũt dr̃. ꝛ.ff.d cap.l.v.ita clerico in his q̃ sibi obueniũt de eccl̃ia ḃ ñ placet. nõ enim est tanta similitudo inter bona temporalia ꝛ eccl̃iastica que sunt diuersi iur̃.ꝛ diuersi foi principal̃. qz temporalia sunt de foro impatoris uel seculari.ꝛ spiritualia sunt de foro pape uel spirituali uel eccl̃ie.ꝛ qz in his nullũ ꝓmertiũ hñt laici.ut no.ꝫ.de eta.indecoꝝ.sed põt reqri auctoritas sui prelati.ut ibi no.in cã autem matrimoniali ḃ hẽs expressum q̃ pater pro filio ꝓstituit ꝓcur̃. que cã est spiritualis nec ꝺicit decre.j.de restit̃.spo.ex pte.qz illa minoꝝ nõ habebat aliquẽ in cuius potestate esset ꝛ ḃ intelligo v̈a in filijssa. minoribus xxv.an.nam si sunt maiores ad castrensia ꝛ eccl̃iastica ꝛ spiritualia forte posset dici q̃ non requiritur auctoritas patris ĩ cuius potestate existit nec prelati.ff.ad macc.l.i.§.ul.ꝛ.l.se.ꝛ ḃ vera sunt in patribus ꝛ fil̃.fa.in tutoribus autem dicim9 q̃ tutoꝝ põt ꝓstituere actorem suo periculo.ff.de ad.tu.decetero ꝛ ꝓcu. ẽt facere possũt post lit. con.sicut ꝛ quilibet ꝓcur̃.factus dñs lit̃.p cõte.C.de ꝓcur̃.neq; tutores. auctorem autem prelictũ põt facere tutor.ꝛ iudex prestabit auctoritatẽ.C.de auc. tu.l'cu.l.i.uel iudex faciet quẽ tutor eligeret. ĩst.de cur̃.§.vlti. in optõe autem est tutoris ꝛ curatoris vt ipse agat uel pupill̃ uel adultis agentibus assistant ꝛ auctoritatẽ pstent.ff.de admi.tu.l.i.si sint infantes uel absentes uel furiosi ut ibidem qz tunc per se tm̃ curatoꝝ ꝛ tutor agere debet. pupill̃ etiaꝫ pro cur̃.facit auc̃tate tutoris.C.de.ꝓcur̃.neq;. ꝛ si nõ interueniet auctoritas tutoris ꝛ feratur sententia ꝓ eo neq; ꝑ eum minime.C.de procur̃.nõ eo.Inno.

Illectus filius.magister ꝛ.j. iudicibus. nã si ad cãm que cõmissa est procuratori ut mea defendat citetur ꝓcur̃.huic non debet iudex dare indutias qz presumit̃ q̃ dñs instruxerit eum. citato.ad domũ non personaliter qz tunc non haberet locũ q̃ dicit decre.s.q̃ daretur ꝓcuratori terminus uel dilatio ad dñm cõsulendũ cum dñs citatus esset super certo caplo super illo procur̃.debuerit instruere.ꝛ fm ḃ uidetur q̃ sufficiat ad domũ missa citatio.q̃ tamẽ non est verum nisi in casibus.ut no.j.de eo qui mit.in pos.si ad eius.sed potes rñdere q̃ hic non sufficit citari ad domuꝫ sed citatus fuit generaľ ꝓcur̃. ꝛ si ille rñdere non potest. habebit dilationẽ.ut dicit ḃ decre. tamen p ḃ non dicimus q̃ generaľ ꝓcur̃.teneatur rñdere.nisi uelit.ff.de ꝓcur̃.sed ḃ.§.põtor.ꝛ.l.muk̃.§.ulti.ꝛ.l.non cogendo.posset ẽt loqui ḃ decre. qz si hic de quo hic agit̃ citatus fuisset bononie non expresso articulo sup quo citabat̃ q̃ procur̃.eius siue generaľ siue spãlis ĩm̃ habet dilationem ut ad eũ mittat. ꝛ per eũ instruatur consulet.ar. q̃ si quis citatus non expresso super quo est citatus ꝓstituit procur̃.ꝓcur̃.debet habere inducias. ut ꝓsulat dominum.Innocẽ.

Onstitutis in pre.no.T.q̃ potuit etiam sine mãdato.C.de ꝓcu.marituſ.ad agendum.iuste cõstituitur procur̃.in iudicijs.ꝛ ante lit̃ con.ad proponendũ cãs absentie mee ꝛ ꝓband̃.s̃.e.querelam.ꝛ no.j.de acc.ueniens item ad agendum ꝛ defendendum ut hic. item ad producendum testes.ꝛ ad appellanduꝫ ꝛ ad cetera huiusmodi q̃ post lit̃ con.ꝓponenda occurerit. sed si ante libelli receptionem constituatur ꝓcurator ad ꝓponendas cãs recusationis uel dilatorias uel declinatorias fori uel alia hmõi non est idoneus procur̃.nisi prius dñs reciperet libellũ. q̃ sic probo qz sẽper in prin.reo mittendus est uel offerendus est libellus. üj. q.iii.§.spacium.ꝛ aũt. offerat̃. sed iste de quo dictuꝫ est non habet potestatem recipiendi libellum per talem procuratorẽ ergo nec recusandi nec excipiendi. itẽ reo non competeret exceptio nisi aliquis ꝑ eum ageret. sed principium agendi est e dere actionẽ.ff.de eden.l.i.si ergo nullus ꝓpareat qui hãc potestatẽ recipiẽdi libelluꝫ uel editionẽ accusationis hẽat nõ est in ea cã aliquis reus.ꝛ sic nec cãs recusationis nec dilatorias nec peremptorias exceptiões poterit ꝓponere cũ non sit ꝓtra quẽ proponat.item probatur alia rõne qz iste ꝓcur̃.qui constitutus est ad excipiendũ.aut dicet dñs meus non tenet̃ comparere coram te quia ps aduersa uel iudex est excõicatus.ꝛ tunc non est audiendus qz etiam tunc comparere debet.j.d ap. si duobns.si aũt dicit non teneoꝝ respondere nisi in principali cã.ꝛ ḃ non opꝫ eum dr̃e quia ḃ certum est q̃ procur̃. non est sed nec articulũ de excõione proponere põt nisi forte excusando.excusare aũt absentiam põt.sed si esset ꝓcur̃.cõstitutus ad recipiendum libellum uel edcm̃ accusatõis. tunc bene posset proponere accusationẽ ꝛ exceptionem. ꝛ tunc bñ valet ꝓcuratio al̃s recusatio super his.quia hic aliqs est reus uel ꝓcur̃.rei.ad ea que sufficiunt in presenti.lz non sufficiant ad totam cãm.item prudenter attendant iudices ut quando assignant terminũ ad producendum testes. uel aliꝺ consile q̃ semper adiciant ꝛ ad oĩa alia que facienda occurrerint. qz nisi adiciantur ḃ sufficit dño constituere ꝓcur̃. ad producendum testes ꝛ ille ꝓcur̃.ad aliquid nõ tenebit̃.nisi ad testes ꝓducendos.ꝛ ad ea que tunc ꝓductiõi testium sunt necessaria ut si ex alqua causa obmittatur ꝓductio testium non procedetur ad alia.qz nõ est in eis procur̃. ad ḃ autem tenet̃ quilz ꝓcur̃.quantũcũq; districte ad aliquẽ certũ articulũ constitutus sit.q̃ ad alia que sequitur facienda in iudicio recipiat terminum.ne certum dar̃ edcm̃.xi.q.üj.c.certum.alij dicunt q̃ ꝓcur̃.cõstitutus ad excipiendum tm̃ admittẽdus est ꝛ excipere poterit.etiam si nõ habet procuratiõem ad defendẽduꝫ vel recipiendũ libellũ.nã ĩ hac cã reus ẽ dñs.licet sit absens.sufficientem.nisi eo primo agẽte ꝓ prioꝝ recõueniatur in modum recõuentiõis.ff.de procur̃. sed hec ꝓsone. §.defenden. C.de defen.ci.int̃.auten.ꝛ ꝓsequenter.sed videt̃ q̃ male cõdẽnatur ex ea cã qz procur̃.ad defendẽdũ nõ instituerat qz si satisdare vlt quilibet etiam sine mandato admittitur.C.de satisdat̃.l.i.C.de procur̃. exigendi.ꝛ si satisdare nõ vult etiam cũ mandato nõ est idoneus defensoꝝ.ut. ff.de ꝓcur̃.sed hec.§. ij.C.de satisda.l.i.§.vlt. Rñ.immo multuꝫ facit.qz si mandauisset ei de defendendo mandaretur sñia executioni in bonis eius.al̃s aũt si se sponte obtulerit cũ non haberet mandatum nec recõueniret̃ nisi mandaretur sñia executiõi in bonis dñi ff.de procur̃.si ꝓcur̃.ff.de insti.si qd in prin. ff.de act.empt. mul.§.si ꝓcur̃.ff.de re iudi.si se ob.ĩ pri. item ḃ procur̃.non offerebat satisdatiõem ꝛ sic nullũ remanebat actori auxilium sed quid si uellet satisdare debet admitti.nec prioꝝ cõdẽnabit̃ C.de,ꝓcur̃.exigendi.ꝛ põt dici q̃ ḃ lex exigẽdi loquitur q̃ sit audiend9 defẽsoꝝ super causa principali. cum autem cõtumatia apparet recedẽtis ꝛ p ipsum possit multa bñficia ꝓsequi si ꝓcur̃.cõstituisset ut dictũ est in expenſ poterit ꝓdemnari. in ḃ autem non facimus uim q̃ nõ solũ post litẽ cõ. audiend9 est qui iura absentis dicit. sed etiaꝫ ante litẽ cõ. ex necessitate iudex admittere tenetur defensoreꝫ.ff.de sol̃.solutionẽ.lz qd si ad defendẽdũ ꝓcur̃.constituisset.sed,ꝓcur̃.nollet defendere nũqd cõdemnaretur in expẽ. nos dicimus q̃ sic. imputet ei sibi q̃ uocatus non cõparet vt debet.ꝛ q̃ minus idoneum elegit.ff.na.ca.l.vl.§.in hac.ꝛ.§.sequenti.ḃ autem scias quod ꝓcur̃.siue spãlis siue generalis. nõ cogit defendere nisi velit etiam si satisdedit de defendendo ꝛ iudicato sol. ff.de ꝓcur̃. l.muk̃.§.vl.ꝛ.l.sequẽ.nisi dñs pro presente,ꝓcur̃. ꝛ nõ cõtra dicẽte satisdedisset.ff.de ꝓcur̃.filius.§.vl.ꝛ idem est etiam si pro absente.sed ꝓcur̃.id tacite uel expresse ratum habuerit. alius casus est si agat qz tũc ꝛ defendẽ cogit̃. ff.de ꝓcur̃. sed he.§.per satisdationem.item ꝓz quosdam si suscepit ꝓcurationem ꝛ lis sit peritura tpe cogitur litẽ contestari.ar. ff.de procur̃.sed ẽt ex his.ꝛ.l.muk̃.§.vl.postq̃ satisdedit ꝓcur̃.de defen.committitur satisdatio ob rem non defensam. ff.de procur̃.non cogendum.ꝛ domino tenetur ad interesse.insti.mã.

§.mandatũ quod.

Andato procuratoris.post litẽ.idem est ꝛ si aũ litẽ con. ꝓz quosdam.sed contra contenditur retro

ūdicium nullum.s̄.e.in p̄sentia. sed ipsi R̄n.iudex nō ad
mittet probationes super reuocatione mandati facta añ litē
con.nisi adijciat ꝛ ꝙ notificauerit aduersario ꝛ est ḃ propter
malitiam uel negligentiam eius.uel licet reuocauerit uidetur
a reuocatione recedere.nisi alteri predictorū notificaret.plus
placet.qđ no.s̄.e.in pñtia.ignorante.ff.de procur̄.si procu.
ar.p̄.s̄.e.ex insinuatione in prin.so.ibi notificatus fuit aduer
sario uel alij ut ibi. Inno.

On iuste.filiussa.ff.de ,pcur̄. si qs filꝰ.§.ipse.ad
futuras.ff. de procur̄.l.iii.ꝛ.iiii.prius.ff.de ,pcur.
pluribus temporibus.ff.de procur̄.si quis cum.de
bis.no.s̄.e.in presentia.bis.,pcur̄.mandati tenetur nisi fa
ciat contra ipsum.appellari enim potest ab vno caplo sñie.ꝛ
non ab alijs.ff.de mino.etiā.§.ex cā.appellare. C.de pro
cur̄.inuitus.iusta causa.ignorantia uel paupertas. ff.man.
si ,pcur.§.ignorantis.licet appella. C.de app.si actor.ar.p̄.
ff.e.qui proprio.§.itē quer̄tur.ff.si tu.uel cu.ap.l.vl. obtinz
ḃ in procuratore actoris.negotiorum gestiorubus ꝛ in fideius
orubus.sed aliud in emptorubus ꝛ heredibus uidicantibus
necem defuncti quia hi ,psequi ap. tenentur.ff. ad sill̄.pp ne.
§.vl.ff.de euic.herennius.§.i.idem credimus in tutorubus ꝛ
cura.ar.ff.si tu.vl̄ cu.ap.l.ij.C.de ap. si actor.ꝛ idem dicerem
i gestore qui accessit animo gerendi oia qui cū teneatur de a
lijs omissis multo fortius si omisit app.prosequi. ff. de neg.
ges.si pu.§.ult.q̄uis posset dici eum tm̄ ,psequi qz sicut alioz
negotioz ,psecutionem non pōt omittere sic nec ,psecutionē
ap.sed nūquid appellationez ab interlocutoria uel grauami
ne interposita tenetur ,psequi procur̄. rñde si in eadem ciuita
te sit uel in loco vbi nō oporteat eū sua negotia postponere.
tamen non dimittet executōem ap.añ litē con. vl̄ post litē cō.
emisse nisi auctoritate iudicis.ar.ad ḃ.ff.e.post li.in prin.ꝛ.l.
aut longa.nos tm̄ credimus ꝙ licet securius sit a iudi. hāe ab
sol.tm̄ sua auc̄te possit cū sibi a lege cōcedatur. Inno .

Onsulti sententia. benedicit ꝙ hi qui erāt inno
dati per sententiam.qz si nō essent p sententiam ino
dati sed a canone siue ḃ esset occultuz siue notoriū
tm̄ pstitutio ,pcuratoris ab eis facta teneret nec posset hmōi,p
cur.per excep.repelli cum tolleretur in officio ei⁹ cuius auc̄te
procur̄.constitutus est.vii.q.iij.si tm̄.ar.viij.q.iiii.nonne.sed
quando per sñiam sunt damnati siue occultum siue manifes
tum sit non possunt constituere ,pcur̄.si aūt nō ,p vniuersitate
sed pro se quis constituat ,pcur̄.tunc bene repellitur exceptio
ne.etiā si tm̄ a canone est excōicatus ꝛ etiam si sit occultum.
ꝛ est ea ratio diuersi.quia ubi tollerant̄ que fecit ratiōe publice
vtilitatis ꝛ publici officij qđ exercet. at in alio casu vbi publi
cum officiū non exercet nō expedit exceptionē ñ admitti.sed
si non excipiatur tenet ꝙ facit.j̄.de excep.pia.alij tamē dicūt
ꝛ forte melius ꝙ hi consensus siue suffragia iura psonalia sē
ꝛ non publica.ꝛ ideo si persone consentientes uel facientes ,p
cur̄.sint excōicate non p sñiam.uel etiam si nomine vniuersi
tatis faciant elidi pōt per exceptionem hmōi ,pcuratio.vl̄ dic
ꝙ aliud est circa illos qui sunt in publicis officijs. aliter in p̄
ctibus qui celebrantur cuz alijs uel in negotijs que alios tā
gunt ut sunt instrumenta ꝛ testimonia cuiuslibet iurisdictiōis
uoluntarie ꝛ cōtentiose exercitium vbi pp publicā ignorātiaz
ꝛ propter publicum officium aliqua valent ꝛ hñt effectum q̄
aliter non haberent.ff.de offi.pre.l.barbarius.C.de testa.l.i.
sed ea que tm̄ aliqui faciunt cum alijs cōiter.ꝛ nō auctoritatē
prestando. licet publicum officium habeāt sicut ,pcuratores
elec.ꝛ consti.ꝛ cōsimilia.que potius respiciunt honorē facien
tium q̄ utilitatem alioz hñ possunt elidi per exceptionem.
puta qz qui eligit uel procur̄. fecit erat excōicatus. non tamē
per sententiā ꝛ etiam potest agi offi.iudi.ubi cassaretur.tamē
satis videtur ñ excipe p̄ ,pcur̄.excōicatoz. ꝙ q̄diu tollerant̄
,pcuratores excōicatoz que facta sunt ab eis teneant. ꝛ si pro
cur̄.excōicati nō per sententiam ꝓdemnat⁹ egerit tenet qz iaz
ibi adest alia ratio.ſ.ꝙ teneat pp cōem ignorantiā ꝛ publicū
officium ꝛ etiam que fiūt cum talibus excōicatis nō per sen
tentiā nō cassatur pp eoz p̄sentiā licet voces eoz nō prestarēt
suffragiū. ꝛ posset adhiberi hic illa distinctio que posita est in
electiōe.s̄.de elec.illa. ꝛ no.ꝙ dixim⁹ elidi ,pcurationē excōi
cati p exceptionem.dicimus enim ꝙ tenet procuratio ipso iu
re qđ ex eo ,pbatur quia etiā reus dum est excōicatus pōt cō
stituere ,pcur̄.j̄.de iudi.intellexim⁹.ꝛ etiam actor in cā ap.
j̄.de excep.significauerūt.melius enim est ꝙ p ,pcur̄. agat q̄s
per se ut post se non ingerat coioni.j̄.de excel.pre.illud.ꝛ hic
procur̄.ab excōicato ꝓstitutus si minus bene agat in casibus
vbi agere pōt tenetur ei mandari. sed queris rationem quare
ex quo tenet cōstitutio ,pcuratoris quare adminus post abso
lutionē non tenetur exequi mandatū. R̄n.excōicatus nō ha
bet exercitiū litis.ꝛ ideo illud mandare nō pōt.ar.i.q.ii. day
bertum.sed qđ habet mandat.ſ.ꝙ teneat qđ cū eo factū fue
rat sicut teneat si cum excōicato ḋ nouo actū esset ꝛ pp cōem
ignorātiā ꝛ publicā p̄hñtiū vtilitatē.ꝛ ḃ hñt locum si nō est p
sñiam excōicatus qz si p sñiaz excōicat⁹ esset non valēt ꝙ fa
ctū esset in iudicio uel i spiritualibus etiam si non exciperetur
j̄.de re iudi.ad probandum.alios autem p̄ctus etiam excōi
catus ꝛ p sententiam celebrare pōt.ut no. j̄.de dolo.ueritatis
illi. soli etiam si deberent tale cōe. ſ.p.ꝛ. m.ꝛ alijs oibus no
minatis.ꝛ etiam ipsis maioribus excōicatis valeāt cōstitutio
,pcuratoris si ignoranter essent admissi. illi. puta quia siue
dictum sit maior ꝛ iurati fecerint ,pcur.talez.sed si dicerent ra
tione talis loci fecit talem procurato.bene ualet quāuis ma
ior et iurati essēt excōmunicati cum commune mortuis coz
rectorubus uel alias factis in potentibus possint constituere
,pcuratorē.ff.ꝙ cui⁹.vni.l.i.§.ult.itē licet ut testes inscripti sit
nullomō ualet procuratio.aucto.etiaz si in hoc instrumēto
non diceretur.ſ.ꝙ eorum auctoritas fecisset uel quia diceret
tali ratione fecit talem actorem.ꝛ maior et iurati tanq̄z iudi
ces interposuere decretum.ff.ꝙ cuius.vni.itē eorum.ꝛ hoc ē
ea ratione quia actoris constitutio vim capit ex auctoritate
decre.sed hoc stare non potest quia uniuersitas cum sit dnā
ff.de re iu.in tantum non facit actorem sed sindicum.ff.ꝙ cu
ius.v.l.i.vbi nō credimus necessariū decretū. sed contra est i
eadem.l.ubi dicitur quod licitum est uniuersitati habere ac
torē. sed dic illā.l.loqui alias quando vniuersitas actorem
constituit ad negotia.uel loqui de actore ꝓstituto ab admini
stratōe vniuersitatis uel ēt ab vniuersitate in negotiis vbi nō
est differentia ꝛ hoc generaliter dicimus verum ꝙ non ualz
procuratio facta auctoritate excōmunicatorum siue auctori
tas sit de substantia procurationis siue non.puta quia procu
ratio ualeret etiam sine auctoritate maioruz.ꝛ est speciale sta
tutum in odium excōmunicatorum ꝛ idem dicimus in om
nibus ubi decretum eoruz interponeretur quia qđ minus ē
etiam si non ut auct.prestantes. sed tanq̄z alios amiserunt
scienter excōmunicatos non valet procuratio.secus si igno
rant̄ ut hic.itē secus si alios excōmunicatos non scient ad
mississent cum protestatione.de hoc no.s̄.de elec.illa con.q̄z
uis aliud posset dici in spiritualibus.aliud in constitutione
procura.uel aliis temporalibus.item si procurator esset ante
constitutus ab excōicatis noīe vniuersitatis tm̄ eis postea ab
solutis non poterit inchoare litē. ꝛ etiam si inchoasset litē añ
q̄z excōmunicaretur instituens nihilominus eo postea abso
luto remouebitur a prosecutione cause sicut ꝛ ipse constituēs
remoueretur.ꝛ ḃ intelligo verum ubi ad ipsum excōmuni
catum ꝛ constituentem pertinet exercitium actoris licet alio
nomine agatur.sicut est in prelato ad quem pertinet agere.
sed non nomine suo sed ecclesie vt no.s̄.de rescrip. edoceri.
Nam cum iste procurator necesse habeat agere nomine pre
lati ad quem pertinet agere si ipse repellitur ergo et constitu
tus ab eo.sed si essz talis persona qui posset nomine ecclesie
agere non nominatis excōmunicatis ut est i vicedño ꝙ ptātē

agendi habet ꝛ iurisdictionē a canone. lxxix. nolumus. ecce nomus enim ꝛ uisitatoꝛ ꝛ etiā syndicus ꝛ actoꝛ uniuersitatis nō alterius priuate psone qui administrationē habēt a lege. ff. q̄ cuiusq; vni. l. i. §. quibus. ꝛ. l. itē. §. pe. vij. q. i. q̄ frater. lxi. di. obtinet. lxxxix. di. q̄ in quibusdā. nō repelluntur ab agendo noīe uniuersitat̄ etiam si singuli essent excōicati. q̄ uniuersitas cuius nomīe agit̄ excōicari non pōt. xxij. q. ij. si heres. si aūt tunc essent excōicati per sniam q̄n predictas personas constituerunt bene repellerent̄. q̄ tūc nō tenet cōstitutio uel datio syndi. uel predictoꝝ officioꝝ ab excōicatis facta. Itē dicūt quidā ꝛ nō probabiliť q̄ in syndicis ꝛ actoribus ꝛ huiusmodi officijs tēporalib⁹ ꝛ que ad libitū reuocant aliud est q̄ in vicedño ꝛ alijs officialib⁹ ppetuis. de hoc no. s̄. de offi. dele. licet. ꝛ de off. iu. romana Item aliud est in temporalibus officijs qui agunt noīe cōstituentiū ut syndici. aliud in alijs tēporalibus qui noīe constituentiū nō agūt ut uisitatoꝛ uel coadiutoꝛ qui non nomine dantiū agūt. sed nomine ecclesie cuius est uisitatoꝛ uel coadiutoꝛ. huiusmodi enim officialibus nō nocet si is cuius adiutoꝛ est sit excōicatus cū ab eo nō fuerit cōstitutus nec nomine eius agat ſz nomine eccīe. ꝛ idē dico etiā si constituens esset excōicatus.

De syndico. Rubrica.

Sicut studii. syndicus ē qui p uniuersitate agit ꝛ iurabit de calūnia cum habeat liberā administrationem. C. de iura. calum. l. ij. §. i a litigio. dicunt quidam h̄ esse consiliū unde monachus de mandato abbatis debet causas tractare. xvi. q. i. monachi. ꝛ. c. qui uere.

De bis que ui metusue causa fiunt.

Ctio. q̄ metus causa. ꝛ ꝺ dolo ꝛ furto ꝛ alie ꝓsimiles requirūt dānum. cum eni cōdēnatio facienda sit ad interesse. ff. q̄ me. ca. si cū ex. §. q̄druplicatur. ꝛ. §. iul. sed si nullū est damnū. nulla fiet ꝓdēnatio. ꝛ iō bñ licet cōuento actiōe q̄ metus cā excipe. nō interest tua rōne dominij q̄ metū ē. ꝛ h̄ probo. s. q̄ suū sit dominiū incūbit metū inferenti licz sit in possessione. q̄ cōstat q̄ possessio est mala. vñ nō exonerat eum approbatōe. fatemur tamē q̄ si ratione possessionis int̄ esset eius q̄ etiam illud interesse estimatū restituere debet uel possessionē rei ablate. sed etiā si elidat̄ actio q̄ metus cā per excep. habet tñ alia beneficia cōtra metū inferentem. s. l. iul. de vi. ꝛ edictū diui marci. h̄ omnia probant̄. ff. q̄ me. cā. sed ꝛ partus cū duabus. l. sequentibus. ff. de fur. creditoꝛi. ſz ꝛ si reus metū inferens nō excipiat de dñio suo ꝛ sic rem restituat. nihilominus post sniam latam cōtra eū in act̄. q̄ me. cā. uendicabit eandē rem. nec ob. ei exceptio rei iudi. quia licet eedem sint psone ꝛ res in utraq; cā. causa tñ petendi ē alia. s̄. de offi. dele. cām matrimonij. si aut̄ exceptionē dominii opposuisset ꝛ ea nō obstante lata esset snia restitutionis pro actoꝛe. tunc forte posset dici q̄ bene obstat exceptio rei iudi. ff. de cōpen. q̄ in diem. ꝛ no. de h̄. j. de cā pos. cū ecclesia. nō ob. C. loca. si quis cōducet. ubi dicit̄ q̄ cōductoꝛ non pōt referre questionē de dominio locatoꝛi. quia illud ideo est. q̄ ab eo causam habet voluntariā. sed metū inferens nō habet ausam a metum passo saltem uoluntariā.

Erlatum est. ad audientiā enim patefaciens de ꝓtestatōe no. s̄. de ꝓsti. cū. **Abbas.** s̄. de elec. cumana. reli. uelum. i. habitū religiosuz. ne sit ꝟ. xxv. q. i. vidua. bellum. s. cōuersionis nō cōsecrationis. xx. q. i. de uotis. simulauit. xij. q. i. utilem. sororum. ꝛ prioꝛisse. quia ipse sine prioꝛissa nō possent agere. sed ipsa sine eis posset. ut no. s̄. de rescrip. edoceri. cum timore. q̄ iuuenis erat ꝛ parum filiū habebat. ꝛ quia de uolūtate ꝓtestata est q̄n intrauit. iō transfundit̄ onus ꝓbationis in negantē. de h̄ no. s̄. ꝺ offi. dele. cū in iure. uel dic moniales videnť probare cā nō timoꝛe mortis intrasse h̄ ipso q̄ nō ꝓbať cōtra. C. qui mili. nō pos. super seruis. li. xij. uel spōte assūpserint sibi onus ꝓbationis. xxix. q. ij. cuius. ratum. no. metū mortis nō tñ in minere q̄n gladij erant pñtes. sed toto tp̄e quo uixit maritus quia potestatē necis habebat super eā. si. ff. q̄ me. cau. si per impressi. ꝛ intelligo hunc metū presentē cum semp possit occidi per maritū. quia ita potens erat q̄ nō poterat habere locum ad quē cōfugeret sine timoꝛe mortis. ff. q̄ me. ca. metū. in prin. vnde toto tp̄e uite eius non p̄sumit̄ ratificare. sed eo mortuo si post remaneret tunc p̄sumeret̄ habere ratū. Si q̄ras infra quantū tp̄s post mortē uel postq̄ fuit secura. dicūt quidam per mensem. ar. i. q. i. constat. nos dicimus hoc relinquendū arbitrio iudicis. ff. de uer. ob. cōtinuis. §. cū ita. Itē h̄ idem est in matrimonio q̄ licet preceſſerit metus si post sequatur cōsensus ratificat̄ matrimoniū. j. de spon. ad id qꝺ. Item h̄ mulier que solēniter uelū accepit de manibus epoꝛ ꝛ monasteriū ingrediendo uouisse uideť h̄ uotū tacite ratificare uideť si cessante timoꝛe in monasterio perseueret. si autē sine solēnitate accepisset nec uerbo uouisset nō intelligereť ratificare. ut no. j. de regu. ꝛ transl. ex parte. uel si in eodē monasterio essent nō profesſe habitū non portantes. Itē differētia est inter uotū ꝛ habitus suſceptionē. quia uotum teneť seruare nisi metus interuenit qui in virum constantē caderet. nec ualebit ei protestatio nisi ex tali. s. iusto metu interuenit cum non prosit nisi ubi iusta causa interuenerit. ut no. s̄. de elect. cumana. non est aūt iusta causa nisi ꝛ metus sit talis qui caderet in constantē uirū. sed in suſceptione habitus sufficit q̄ qualiscunq; metus uel etiā alia p̄sumptio uel ꝓtestatio sup hoc habita appareat q̄ habitum inuitus suſcipiebat. vnꝺ si patris cōminationibus habitū suſciperet illū pōt dimittere. xx. q. iij. presens. secus si uouisset. ratio diuersitatis. quia in uoto cum expressa sit uoluntas ei standū est. nisi aliqꝺ exp̄ssum appareat in contrariū. sed cū suſcipiendo habituz nihil expresse uoueat sed p̄sumptiue tm̄. talis p̄sumptio facile per aliam presumptionem elidit.

Abbas sancti. vniuersa. no. iustū metū omniuz rerum. reuocari. licet peccauerit renūciando. tam in odium metum inferentis restituitur.

Baures nostras. iuramento. h̄ babes q̄ iuramentū metu extoꝛtū est seruandū. ar. xxij. q. v. qui cōpulsus. si quis coactus. j. de resti. spo. accepta. j. de iureiur. si uero. ar. ℈. s̄. e. proꝛ. c. ꝛ. j. e. c. pr. j. ꝺ re. spo. sol licite. xv. q. vi. auct̄. So. b. dixit q̄ iuramentū metu extoꝛtuz nō obligat. ꝛ idē dixit p̄toꝛ que vi me. ca. fi. ratū nō habebo ff. q̄ me. ca. l. i. alii dicunt q̄ si is qui iurat habet animū obligandi se obligat. al' non. ar. j. de bap. maiores. alij dicunt q̄ licet metu extoꝛtum sit iramentū. tamē seruari debet qꝺ licz metus interuenit al' metu interuenerit. tamē noluit. xv. q. i. ꝛ merito. nos distinguimus inter iuramentū qꝺ sui natura ē malū ꝛ turpiter prestitū qꝺ nō obligat. ut no. s̄. de elec. venerabilem. ꝛ illud qꝺ non est malū de natura sui. sed turpit̄ p̄stitum. i. dolo uel metu extoꝛtū ꝛ tale obligat. h̄ autē tantū ꝺ turpit̄ uł dolo uel metu extoꝛtis iuramētis agim⁹. ꝛ dicimus q̄ iuramentū metu extoꝛtū super reb⁹ suis nō repetēdis obligatoꝛiū est quantū ad h̄ qꝺ debet iudex seruare quousq; absoluat̄ per ep̄m. sed absolui debz ꝛ postea petere. ꝛ sic loquūtur decre. j. de iureiu. si uero. ꝛ cognoscet ep̄s añq; absoluat an fuerit metus qui caderet in constantē uirū. ff. q̄ me. cau. metū. h̄ aūt decre. pōt intelligi quādo talis meť nō inuenit. sed oppones si talis nō interuenit q̄re dicit̄ q̄ non obstātur tali renūciatōe perficiat. Rñdeo q̄ ecclesia nō teneť habere

ratam eius renunciationē illicitā si non vult. quāuis renūci-
ans nō possit petere. ut no. s. de renun. q in dubijs. uel dic
q hic metus causa fuit tantus q in cōstantē uirum caderet.
sed tñ nō pōt contrauenire nisi prius obtenta absolutōne a
suo episcopo. sed si iuramentū uel fides nō interuenisset sua
auctoritate posset cōtrauenire ut h dicit. semp tñ iudex quan
tūcunq; potest caueat ut directe nō ueniat cōtra iuramentū.
s. ut si iurauerat soluere usuras soluat. sed postea repetat. j. d
iureiuran. debitores. c. ad nostram. t etiā si iurasset nō repe-
tere. posset iudex ex suo officio deceptorē cōpellere ad resti-
tuendū. j. de iureiur. ad nostram. posset etiā denunciare ad
pniam. t si iurasset nō denūciare nō debet seruare. q est cō-
tra regulā euangelicā. ij. q. i. si peccauerit. quousq; aūt aliter
,putdere pōt cōmode eps nō ueniat ad absolutionē a iura-
mento. q̄uis cōtra ius nō reputē si alijs obmissis absoluat.
iuramēto. facto sup libro uel reliquijs uel alia re scā. fide.
promissione facta per deū uel fidem suā. confirmata. sic q
decetero nō esset plebanus illius ecclesie. nā si h iurasset suo
iure repetere nō posset. j. c. prox. sed papa remittere posset t
debet iuramentū. j. de iureiu. si uero. perficiatur. nō obstā-
te predicta renunciatione ex primo iure uel ex nouo.

Audientiam. enim manibus. al' non teneret
resignatio. s. de renun. q in dubijs. ut no. vi. q. i.
denicq;. repetendum. si aūt iurasset nō repetē. nō
petet. C. si aduersus uen. l. i. nisi primo absolueret ex officio
restitueretur sibi. ut no. s. c. proxi. restituī. act. q metus cau
sa. eo intentante.

Acris est contractus. l. di. presbros. i. q. i. cōstat
xlv. di. d iudeis. ff. qui te. fa. pos. qui. ff. de ac. pos.
l. i. in fi. ,p nullo. quida h intelligūt de metu q nō
caderet in cōstantē urū. alij intelligūt h qñ per metum com-
municat excōmunicato in crimine. secus si in mensa uel ho-
spicio. ar. j. de senten. excom. nuper. sed littera sonare uidet
de metu qui cadere debet in constantem uirum. t de eo qui
non cōmunicat in crimine.

Um dilectus filius. trāslationem. in ueteri cō
pilatione est ordinationē. ut est h translationē. im
pedirent. subaudi legitīe faciendā p eos ad quos
spectat. Jtē istud pactū siue ,pmissio sine ,psensu epi nō tenet
j. de excess. pla. sicut. uel etiā nō tenet ꝫ alios. sed his permit-
tentibus obstat. j. de don. inter dilectos. qñ aūt aliquis ,ptra
factum suum uenire possit. no. s. de elec. nosti. uel dic t melꝰ
quia isti canonici bene potuerūt ordinē assq;. profiteri tanq;
artiorē. j. de re. transl. licet. Jtez potuerūt promittere nō impe
dire translationē. ipsi aūt per se trāsferre nō possent. nec hoc
hic dicit. eterne. idem est si corporal'. xxij. q. iij. si aliud. ff. d
iureiurā. uerum. C. si aduer. uen. l. i. violentia. forte tali. nisi
faciens uoluntate necessitate cogemini. s. auctoritate dñi pa-
pe. uel alia cōsimili que nō caderet in cōstantē uirū. mortis
iustus est metus mortis t cruciatus corporis ut h. C. d trās.
interpositas.. C. q metus ca. metū. Jtē fame stupri. ff. q me.
ca. isti quidē. itē omniū rerū forte maioris partis. s. e. ti. ab-
bas. C. q me. ca. l. pe. C. si iusꝫ. prin. l. i. itē uerborū. t si neget
iustus metus arbitrio iudicis relinquit. ff. e. nō ē uerisimile
c. i. ff. de edil'. edic. querit. §. ul. ff. ex qui. ca. ma. l. iij. fatuita-
tem. ff. de iu. t fac. igno. nec supple. ff. de edil'. edi. q̄rit. §. ul.
itē ad fatuitatē ptinet ois ,pmissio t iuramentū t inductio q̄
est supra cursum inferiorū cārum ut si promittāt q a iuuene
amoueāt stumulos carnis. uel qd est contra ius naturale uel
cuule uel pretorū. uel cōtra constitutionē uel regulā alicuius
ordinis. j. de cōuer. cōiu. dudū. t h. t his licet ratū. tamē ali-
quando ,pmissio infringi posset tali dolo extorta. ſz iuramē
tum nunq;. si aūt dolus talis esset q peritiores falleret sicut
si in facto alieno qd de facili cognosci pōt decipiant. tunc iu
ramentū auctoritate superioris remitti posset. q dol' t fraus
alij ꝛc. s. de rescrip. ex tenore. t. ff. de iur. t fa. igno. regula t
quia malicijs est obuiandū. ff. de rei uen. in fundo. ar. cōtra
xxij. q. iij. §. sed cū his. ubi habes q gabeōite deceperūt io
sue in facto alieno. t tamē cogit seruare iuramentū. sed rñ. q
ibi ad fatuitatē al' facilitatē iosue pertinuit ille dolus. q d fa
cili crediderūt qd nō debuere. uel dic illū factū ne aliquā in
famiaz periurij incurrerent iosue t seniores ierim. nam sicut
metus nō excusat nisi sit talis qui caderet in constantē. ita t
dolus nō excusat nisi sit talis qui caderet in prudentissimū.
alij dicunt q nunq; remittendū est iuramentū dolo extortū
sed dices ꝫm primos quare nō semp punit dolus etiā si nō
sit magnus. rñ. puniendo est in penā dolosi sed nō in lucrum
fatui qd esset si remittat sibi iuramentū. imo sicut iustū est q
dolus dolo cōpenset. ff. de dolo. si duo. t culpa cū culpa. ff.
de eo per quē fa. est. l. fi. sic fatuitas cum dolo compenset. q
lata culpa dolo cōparat. ff. de le. q nerua. t. ff. si mē. fa. mo.
di. l. i. §. hec actio. restitutione est enī actio q me. ca. uel dolo
quia hic agit restitutoria qua petit recisa obligatio per dolū
uel metū facta in pristino statu restitui. ff. de dolo arbitrio. §.
i. ff. q me. ca. putet. §. ex hoc.

Per eo q aduersarius. per violentiam. qd
si nō per uiolentiā sed per doluz fecit. verbi gratia
saccū cū pecunia penes se depositū aliquis aperu-
it. postea cū actione depositi repetit saccus cū pecunia depo-
situs. depositarius reddit saccū resignatū. depositū apud se
confitet. i. saccū consignatū apud se depositū sed neget ibi pe
cuniā fuisse. sed lapides fuisse tantū uel negat tantā pecuniā
fuisse quantā deposito dicit. probationes deficiūt. tñ saccus
fuit signatus. dicūt quidam q cum in actione depositi uenit
dolus uel perfidia depositarij. j. depo. c. i. q sic procedendo ē
cōtra hūc depositariū si de dolo t perfidia agat t probat sic
contra illū de qua loquit h decre. s. q iuret de quātitate que
in sacco erat. ar. ij. q. i. in primis. ff. depo. l. i. §. si cista signata
secus si nec de dolo nec uiolentia sed ex cōtractu cōueniret.
scilicet depositi uel alia. nec redarguit de dolo. q tunc neces
sarie sūt legitime probatōes sup quantitate pecunie cōsigna-
te. ar. ff. de edil'. edi. l. ediles. §. pedius. itē alij dicunt q furti
agi debet t condēnabit ut restituat saccū sigillatū. t si nō re-
stituerit deferet depositario iusiurandū in litē. ff. de iureiurā.
in li. l. ij. t. iij. ff. de rei uen. qui resti. pro eodē enim habēdus
est qui non restituit cum dolo fecerit quo minus possit resti-
tuere ac si posset restituere t cōtumaciter renuat restituere. ff.
q vi aut clam. semp. §. eum. nisi certū esset q saccus esset resi-
gnatus ab eo. q tūc nō cōdemnaret ad redditionez sacci si-
gnati. sed statim deferet iusiuran. in litē. ff. de dolo. arbitrio.
§. nō tñ. ff. depo. l. i. §. idē po. t. §. si pe. ff. de pe. here. qui se.
ff. de cōdi. fur. in re. item uerū est eum furtū cōmisisse cū ape-
ruit. ff. depo. si sacculū. debet ei ergo deferri iusiurandū in li
tem quantū saccus signatus ualebit qñ furtū factū est t sac-
cus apertus. ff. de in li. iuran. cum furti. nec mireris. q etiaz
nomine hominis mortui in cuius restitutiōe mors inuenit
defert iusiurandū in litē. ff. de in li. iurā. l. in hac. §. ult. t hec
uera sunt ubi dolus interuenit in aptione sacci. ff. de in li. iu.
l. in hac. sed si dicat nō interuenisse dolū cū fecerit cōtra pro
hibitionē legis non credit ei nisi probet cum sit presumptio
cōtra eum. ar. j. de pūmp. c. i. t no. de hoc. s. de elec. cum in
iure. sed quid si neget se soluisse saccum cū constat q fuit sibi
datus signatus non credit ei nisi alter presūptionibus uerisi
milibus uel alijs probationibus probet illud. ar. ff. de le. q
nerua. t in. ll. s. alle. posset dici q cōtra hūc depositariū agit
ad exhibendū. t si nō exhibuerit signatū sicut sibi datus est
dabit actori iusiuran. in litem. ff. ad exhiben. celsus scribit. i.
rñso. t. §. i. t. §. sed t si quis. t. l. iij. §. i. nō facimus vim de eo
qd hic dicit de uiolentia siue uiolentia fuit expulsiua propt
quā datur interdictū vnde vi. siue fuit ablatiua propter quā
dat vi bo. rap. in his enī duabus cōstat q p̄dictū iuramen-
tum defert. C. vnde vi si qñ. t idem uidet si uis sit cōpulsiua

ut hic. nam frustra poneret in ħ ti. decre. ubi agit de ui expul
siua. nisi p eo deferetur hoc iuramentū. ꝛ ideo uidet in ui
etiā inquietatiua. ff. q ui aut clam. semp. §. pe. immo plus vi
detur q etiā ui turbatiua habet locū delatio huius iuramē-
ti. q2 generalit loquunt ꝛ ħ decre. ꝛ lex. C. vnde ui. si qñ. §. i.
Item nobis uidet q si aliquis rex uel dñs terre iniuste ban
niuerit uel diffamauerit vl diffidauerit aliquē qui multa mo
bilia ꝛ immobilia in eius districtu habebat que sunt per ali
os occupata. q dñs ei teneꝫ de oibus amissis actē. q me. ca.
ff. e. sicut. §. pedius. q2 metus eius fuit occasio omissionis. ff.
eo. sicut. §. in hac actē. ꝛ. §. ħ aūt ac. ꝛ. §. q̄druplicabit. ꝛ. §. iul.
Sed cōtra. ff. e. metū. in prin. ubi dicit q metus cā non ha-
bet locū vbi dicit armatos audiui uenire sed ego fugi ꝛ occu
patus sit fundus meus. Sol. illud loquit qñ uanus fuit ti-
mor nec presens sicut expresse apparet ex textu. q2 temerari⁹
alꝫ uanus timor est fugere q̄ cito audit armatos uenire. q2
forte nō uadunt cōtra eum. ff. de ui ꝛ ui ar. l. iij. §. si quis. sed
si armati dicerent uel mitterent ei q cōtra eum irent uel alio
probabili modo ħ suspicari deberet. tunc bene haberet locū
actio q me. ca. ꝛ tenerent armati ꝺ omni damno qꝺ eoꝝ oc
casione iuraret sibi cōtigisse. ar. predictaꝝ. l. ꝛ ħ. ꝛ. ij. q. i. in p
mis. sed tñ propt hoc non teneret interdicto vnde ui. nisi oc
cuparent. ff. unde ui. l. iij. §. si quis aūt. ibi enī uis necessaria
est. ff. de incen. na. l. iij. §. non solū. spoliatū. agēdo interdi-
cto unde ui. l. q me. ca. singula. mobilia que erāt in domo.
uel alia re immobili qua fuerit spoliatus. Item credim⁹ ꝛ si
nulla re immobili sit spoliatus sed tm̄ persona inuasit. uel re
bus mobilibus spoliat. ut ħ ar. C. unde ui. si qñ. ubi ponit
de rebus arreptē tempore impet. ꝛ nō dicit tempore spoliatō
nis. sed in furto quidā non credunt uerū. sed ego nō uideo
quare nō idem. taxatione. taxatione aūt facta ꝛ iuramento
prestito in taxatiōe nō licet presidi alꝫ iudici aliqd diminue-
re de summa taxata ꝛ iurata. ꝛ si diminuit non ualet sniа. in
auten. de iudi. §. oportet. Item qñ ille contra quē fit taxatio
audit taxationē fieri. prudent facit si appellet propter grauа
men taxationis si in nullo credit se teneri. sed si credit se tene
ri in aliquo sed nō in tantū quantū fit taxatio tunc tm̄ quan
tum sit grauamen excusse taxatiōis appellet. tñ si propt hoc
non appellet ħ oīa uenient in cognitionē appellationis que
fiet a sniа. C. de iureiuran. generalit. §. sibi aūt
cui. a quo iuramēto uel sniа si credit eum plus iurasse q̄ de
bet oīno appellet infra. x. dies. nec seruet se ad appellationē
que fiet a sniа que forte non ferꝫ infra. x. dies. uel etiā nunq̄
uel etiam si ferꝫ infra. x. dies nō proderit sibi. qꝺ sic ꝓbo. q2
ex iureiuran. oritꝫ actio in factū. ff. de iureiurā. sed ꝛ si. ꝛ. C. ꝺ
re. cre. l. actori. qñ non admittet etiā si cassaret sniа. ꝛ etiaꝫ si
pronunciaret appellatio iusta. Quidā tm̄ dicunt ꝛ forte non
male q sufficit appellare a sniа ꝛ cassata sniа amittetur ius ꝛ
actio quesita ex iureiurādo. q2 sententia ꝓcedit ex iureiurā.
auten. de iudi. §. oportet. C. de duo. reis. l. pe. ꝛ totuꝫ est vnū
factū. ff. de mino. l. iij. §. i. tñ tutius est appellare etiaꝫ a iure
iurando. q2 si postea nō sequeret sniа non ꝓsideretur ei po
stea cōtra grauamen illatū ex iureiurā. nisi in casibus. ff. de
iureiurā. admo. C. de iureiu. l. i. ꝛ fi. nec mireris si dixi appel
landū a iureiurā. cum tale iusiurandū sniе cōparet in eo qꝺ
ex eo oritꝫ actio ꝛ exceptio sicut ex sniа. ꝛ predicta habēt locū
qñ quis iurat esse suum uel nō esse. uel sibi deberi uel ꝓtra.
secus est ubi iurat se tantū expendisse. ħ aūt iuramentū non
cōparat sententie sed ꝓbationi. ꝛ ideo ex tali iuramēto non
oritꝫ actio uel exceptio. ꝛ ideo nec est utile a tali iuramēto ap
pellare nō licet sed sufficit appellare a sniа que sequit. autē.
de iudi. §. oportet. C. vnde ui. si qñ. Item no. q licet iudici ñ
liceat minus iudicare q̄ iuratū est. tñ si iudex cognoscat etiā
post prestitū iusiurandū se male taxasse expensas pōt reuoca
re taxationē suam ꝛ nō ꝓcedere ad sniam ex uirtute iurisiu-
randi. ff. de re. iu. q iussit. non ob. auten. p̄dicta de iudi. §.
oportet. q2 loquitur ubi taxatio est legitima nec reuocat. sed
ubi non est bona ꝛ reuocat secus. Item secus credere in iu-
ramentis ex quibus dat actio. q2 ibi nō licet iudici reuocare
post pristinū iuramentū. nisi in casu. ff. de iureiurā. admodū
sicut nec licet iudici reuocare suā sniam postq̄ eaꝫ tulit. s̄. de
offi. dele. in litteris. condemnare. C. vñ ui. l. si quādo.

De restitutione in integrum. Rubrica.

Equisiuit tua fraternitas. con
cessum ab epo vel ec-
clesia. concessis. intellige ħ uerus ubi cō
tractus tenuit. alꝫ non daret in integruꝫ
restitutio. ff. ꝺ mino. in cause. xij. q. ij. sine
ex. apostolicis alienationē. C. de sacrosan. eccle. iubemus. C.
si aduersus do. l. ij. si uero cōtractus sit legitimus sed ad dā
num ecclesie tūc restituitur ut ħ. minoris. no. differentiā int
minorē ꝛ ecclesiā ꝛ ciuitatem ꝛ rempublicaꝫ in inte. restit. licet
leges dicant q ecclia fungit uice minoris. C. qui. ex ca. ima. i
inte. resti. l. petende. C. de iure fi. rempu. C. de sacrosan. ec. l.
fi. q2 pupillo ꝛ minori hodie nō currit usucapio uel p̄scriptō
decendij. uel. xx. an. in rebus que seruādo seruari possunt.
siue sint mobiles siue immobiles. C. de admi. tu. lex. ꝛ ideo
sup his nō est eis necessaria in inte. resti. C. ex qui. ca. in inte.
restituit. l. ult. licet aūt tempore ħ legis cōtra minorē sed non
cōtra pupillū curreret usucapio ꝛ p̄scriptio. x. uel. xx. an. ff. ꝺ
acqui re. do. bo. fi. ep̄. sed cōtra ecclesiā rempublicā ꝛ ciuita-
tem bene currit usucapio ꝛ p̄scriptio ꝛ alie tēporales ꝛ perpe
tue p̄scriptiones. sed dat eis restitutio sicut in minori. ꝛ pōt
hoc esse ea ratione q2 predicte fingunt esse in ultimo instanti
minoris etatis. de p̄scriptione aūt. xxx. uel. xl. an. certū est q
currit cōtra omnes dictos sed dat eis restitutō ex vbis gene
ralibus edicti. que sunt si qd cum minore gestū erit. pupillus
tñ ab his prescriptiōibus seruat illesus. ff. de p̄scrip. xxx. vel
xl. an. sicut. Item non placet q ciuitati det resti. in inte. ar. ff.
ad mace. nihil. semp. i. in oi cōtractu. seruari. per beneficiū
restitutionis in integrū. redire. etiā eodē qui locauit petente
restitutionē in inte. sumptibus.. C. de repu. l. i. ff. de mino.
minor. §. restitutio. sumptibus. i. non coguntur eos reddere
nisi eis refundant expense necessarie ꝛ utiles quas ꝓ eis fe-
cerunt. sed ꝛ si illas expensas restituere uelit nō recuperabūt
rem locatā nisi in ipso ꝓtractu locationis decepta fuerit eccle
sia. puta quia etiā sine huiusmodi meliorатione plus locari
poterat.

Um ueni. ad ap. se. s. pro se electō. sed tamē. ver
ba sunt ꝓcuratoris epi qui coā cardinali ꝓsequit
sermonē suum. ut ex eis suam petitionē formaret. facta. per
monachos. ꝛ ita nihil. s. electione amisit pos. eps. q̄diu enim
est ibi abbas institutus p epm. in possessione est eps instituē
di etiam si cōuentus dicat uerbis ꝛ neget eum esse in posses-
sione. ꝛ idem est si institut⁹ per epm uelit interuertere posses-
sionē epi ꝛ noie monachoꝝ dicere se electū ul institutū. quia
nemo pōt sibi mutare causaꝫ pos. C. de acqui. pos. nemo. ad
idem. j. de reli. do. cum dilec. Idem etiam post mortē q̄diu
alius p monachos sit electus ꝛ cōfirmatus p alium q̄ p epi
scopum. de ħ dic ut no. s̄. de elec. querelam. ꝛ ideo non cōfir
mat hec electio ab eis facta cum nō constet eos esse in posses
sione eligendi. sed de ħ questio pendet. nos dicimus q viuē
te abbate instituto per epm uel electo pōt amittere pos. si cā
est. alꝫ eam renunciet eps ꝛ in aliū verbo transferat. vel si per
sniam alij det potestas ingrediēdi possessionē eligendi. de ħ
no. j. de concess pre. cum nostris. nam sicut ille ꝓ quo ferꝫ sen
tentia uidet habere aīmum possidendi licet nihil corpe faci-
at. q2 nec pōt cum nō offerat se casus aliquid faciēdi ꝛ alius
esset contra quē sniat aio uidet desinere possidere. q2 debet
suspicari q reuertēs nō admittet. possessione aūt subiectiōis

poteſt priuari viuẽte abbate ſi alij eꝑo ceperint rñdere. quia cum extunc eꝑs alius incipiat ꝓſcribere.j.c.,pxi.ergo ꝛ poſſidere.ſine poſſeſſione eni non currit ꝓſcriptio. Jtez nec ſem per amittit poſ.elec.licet alius eligat.niſi expellaꝫ de poſ.cli. qꝺ non uideo alio modo poſſe fieri niſi qz habet timorẽ vel iuꝝ qz non credit ad ſe ꝑtinere ius illud qꝺ poſſidebat.ꝛ ideo ulterius de illo ſe intromittere nõ intendit. uel timore facti. puta qz non ſit auſus eligere de facto cõtra uoluntatẽ eorũz qui dicunt ſe ius habere eligendi.uel qui de facto nõ de iuꝝ poſ.nacti ſunt.ſic enim uel expellit uel ſuſpicaꝫ ſe poſſe repel li.qui eſt modus amittendi poſ.ff. de acqui.poſ.ſi id qꝺ.§. vlt.vnde ſi poſſeſſor iuꝝ eli.uel alterius neſciat alium ab alio electũ ꝛ etiam inſtitutũ ꝛ cõfirmatũ non amittit poſ.que ſine animo nõ amittit uel corporali expulſiõe que iurib⁹ fieri po teſt.ff.de acqui.poſ.quẽadmodũ.ꝛ.l.clam. vnde ſtulte facit qui cõtra hunc intentat interdictũ recup.poſ. quia ſic ſe ami ſiſſe cõfitet ꝛ in aduerſariũ trãſferret poſſeſſionẽ.ſed interdi ctum retinende poſ. intentare debet.videt enim turbare poſ. eius qui eligit uel inſtituit aliuz eo in poſ.exiſtente. fateor tñ qꝺ ſi uidet electũ ab alio eſſe in poſ. eccleſie ꝛ ipſe qui prius poſſidebat ius eligẽdi non eligit infra tẽpus ſtatutũ a cano ne.ſ.infra tres menſes.§.de elec.nc ,p de.vel nõ imploraꝫ of ficium iudicis q̃cito poteſt.qꝺ arbitrio boni uiri relinquen dum eſt ut remoueaꝫ de eccleſia cum nõ ſit per eum electus. vel interdicto retinende poſ.nõ agat contra electorẽ qꝺ uideꝫ ſuſpicari ſe poſſe repelli ꝛ ideo amittit poſ.ꝛ bene facit ,p his ff.ſi ſerui.ven.ꝛ ſi forte.§.i.ꝛ generaliꝫ dicimus qꝺ non preſu mitur amittere poſ.quã animo tenet eꝑs ſi infirmitate tenere tur vel copiã iudicis coꝫ quo ageret nõ haberet. vel quãli bet aliam iuſtã cauſam ſiue de iuꝝ ſiue de facto haberet. hoc tñ intelligo uerum niſi per aliquẽ actum exteriorem apparet eum expoliatũ.qz tunc ſecus eſſet.vbi gratia veluti ſi cum ue niſſet ad eligendũ electus eſt extra capitulũ. vel cuz uellet ire per agrũ debentẽ ſeruitutẽ prohibitus eſt.nam in his caſib⁹ non ,pdeſt dicere ego aĩo retinui poſ.quin amittat poſ. niſi forte in cõtinenti eligeret. poſſet tñ in cõtinenti per uim poſ. amiſſam recupare.C.vnde ui.l.i.in iudicio aũt non ,pdeſt ei litigare interdicto retinende poſ.qz iam eam amiſit.tunc aũt prodeſſet agere huiuſmodi interdict⁹ retinende poſ. qñ non amiſit poſſeſſionẽ. qz ſic agendo uidet habere animũ retinẽ de poſ.ſed qñ eſt amiſſa per uim tunc nõ ,pdeſt. alij dicunt. qꝺ ſi ſit mortuus ꝛ neget cõuentus eꝑm poſſidere.cõuentus fungit iure poſſeſſoris.ar.ff.ſi ſerui.uen.ſicut.§.diſt. quidaz tñ dicunt qꝺ poſ.eligẽdi amittit eꝑs ſi uacãte monaſterio cõ uentus elegiſſet etiã ſi non habeat poſſeſſionẽ electus nec ſit confirmatus. niſi eꝑs faciat aliqꝺ de ꝓmiſſis quare uideaꝫ tenere poſſeſſionẽ hoc.n.ipſo qꝺ ꝓuentus eligit eſt in poſ. eli gendi.ꝛ per conſequens eꝑs eam amittit.ħ tñ non credo.ut no.j.de reſti.ſpo.ex litteris. Sed dices ſi ſunt in poſ.mona chi quare dicit in fi.qꝺ nõ confirmaꝫ electus pendente cõtro uerſia.tñ electio eius qui poſſidet qz ꝓmodo poſſeſſionis uti debet confirmari debẽt.j.de iurepa.conſul.j.de re iudi.cum bertoldus. Sol.illud obtinet qñ quis ab eo qui bona fide eſt in pacifica poſſeſſione ꝓſentaꝫ inſtitut⁹ eſt qꝺ a poſ.nõ de bet remoueri.ħ aũt eligent⁹ uiciosa poſ.dicaꝫ. vnde nõ debet confirmari electio niſi prius habeat tẽpus ad ,pbandum vel de uiolentia uel de alio illicito mõ poſſidendi ꝛ ideo non fa cit fructus ſuos.vt no.in preall.decre.cum bertol. ſed ħ.ſ.qꝺ differaꝫ cõfirmatio vt ħ dicat in fi.uideꝫ tunc tantũmodo ha bere locũ cum certũ eſt eum habere poſſeſſionẽ uiolentã.vel qñ ignoraꝫ an poſſideat. ſed quãdiu de uiolentia dubiũ eſt ꝛ certũ qꝺ alius poſſidet uideꝫ qꝺ ille ad quez ꝑtinet cõfirma tio ſtatim cognito qꝺ poſſideat debet cõfirmari.ar.s̃.de elec. querelã.ar.j.de cã poſ.ꝛ.,ppa.cum eccleſia. Jmmo plus ui deꝫ qꝺ etiã uiolenta poſ.,pbata nõ reuocabit electus per uio lentũ poſ.ar.j.de iurepa. ex litteris. ſed certe ħ nõ eſt uerum

immo ſufficit cõtra electionẽ exponer⁹ qꝺ facta eſt a male fidei poſſeſſore.ut ħ.illa decre.nõ loquit⁹ in preſentato a uiolento poſſeſſore ſed bone fidei.licet uerus non fuerit ꝓnus. ſed nos dicimus eum remouendũ qz quicquid fit p uiolentum poſſeſſorẽ reuocare debet.vel dic qꝺ nunq̃ debet confirmari electio huiuſmodi q̃ licet ex hac electione ſi cõfirmareꝫ acqui reret poſſeſſio.ꝛ ſic decetero tenerẽt electiones ab eis facte q̃ a poſſidentibus.tñ ħ electio nõ fuit facta a poſſeſſoribꝰ iure eli.quia tunc cum elegerũt nõdum erant in poſ.vel dic ꝛ me lius ut uideꝫ qꝺ q̃uis conſtet eſſe in poſ. conuentuz iure eli. ꝛ licet etiam preſumaꝫ de facto ſicut ꝛ de iure preſumit⁹ qꝺ in iuſte poſſideat. tñ nunq̃ ſuperior ꝓcedit ad ꝓfirmationẽ ele ctionis. Si opponit⁹ qꝺ electores ſint in uiolenta poſſeſſione ſicut ꝛ quelibet alia audire debet que electionẽ reddũt min⁹ canonicaz.nec ualet electio facta ab his qui erant in poſ.eli. ergo debet cõfirmari electio. qz tantũ tunc habet locum ubi nihil cõtra elec.obiciꝫ.ſed ſi obiciꝫ aliquid contra elec.ꝛ pro batur ,ppter qꝺ debet caſſari caſſabit⁹.ſicut cõtingit in elec.ꝺ qua loquit⁹ decre.j. de cã poſ.cum eccleſia.item decr.cõſulta tionibus nõ obſtat.cum ibi ante cõfirmationez nec fuerit ob iectum.ꝛ qui petit electionẽ cõfirmari nõ agit poſſeſſorio tm̃ ſed etiã petitorio.uel potius de iure elec.i.utrũ elec.ſit legitie facta.uel dic qꝺ cõfirmatio electiõis ideo nõ fit.qz controuer ſia erat an electio teneret qz dicebaꝫ facta ab excoicat⁹ ab eꝑo veneteñ.ordinaria poteſtate. ſz ecõuerſo monachi dicebãt ñ tenere excoicationẽ quia erant exempti.ꝛ ſic p cõſequẽs ipſa excoicatio nullum preſtabat impedimentũ electioni. cuz aũt hec queſtio ꝑambula eſſet ad cõfirmationẽ electionis nõ po terat confirmari electio niſi ħ primo expediret. Sed quid ſi eꝑs qui eſt in poſſeſſione ſubiectiõis monaſterij excoicat ꝑ interdicit hos monachos. Rñ.ſi eꝑs ,pbauerit de iure ſuo pu.excoicatio.ħ enim ratione proprietat⁹ cõpetunt. vnde ille qui in ueritate prelatus eſt ꝓdicta ꝛ conſilia facere poterit.nõ ille qui eſt in poſ. ar.xi.q.iij.c.i.s̃.de offi.dele.ex litteris. de boc no.j.de reli.do.cum dilec.ꝛ melius.no.j.de re.ſpo.oliz mirum uideꝫ qꝺ dicitur in hac glo. p monachos.ſ. qꝺ uero poſſeſſori iuꝝ eli.daꝫ interdictũ uti poſ.contra eum qui eligit etiam ſi non ſit electio eius cõfirmata.uideꝫ enim qꝺ eadẽ ra tione debet dari idem interdictuz ſi inter amicos ſuos dicẽt ad me ꝑtinet electio in tali loco qꝺ abſurdũ uidetur qꝺ ex ſo lis verbis deꝫ hoc interdictũ.ꝛ idem uidetur in ſnĩa excoica tionis late ab illo qui nõ eſt in poſ.ſ. qꝺ contra eum non cõ petit huiuſmodi interdictũ.ꝛ idem etiam uideꝫ de interdicto vnde ui. Jtem adhuc plus uideꝫ qꝺ etiã ſi huiuſmodi electuſ a non poſſeſſore ſit malitioſe ꝓ errorem confirmat⁹ etiaz ſi ſit in poſſeſſione non cõpetit interdictũ cõtra electorẽ.immo ui detur qꝺ debet cõpetere cõtra electum uel cõtra cõfirmatorẽ. Sol.uere cõtra predictũ electorez cõpetit interdictũ uti poſ. quia ipſe eſt qui turbat poſ.ſup iure eligẽdi.ipſe.n.eſt qui cõ tendit ſe eſſe in poſ.huiuſmodi uideꝫ quia ſi ħ nõ contẽdat tunc non habet locũ ħ interdictũ.immo ſi alio iure non inue nitur puniet de iniuria quã fecit.ꝛ caſſabit⁹ quicquid ſecutuz eſt ex eo qꝺ electus ab eo nõ remouebitur dũmodo ſciuerit qñ elector fuit cõſtitutus ꝛ paſſus fuit eum agere.j. de re iu. quãuis.ſecus aũt eſſet ſi elector extra iudiciũ confiteret ſe nõ fuiſſe in poſ.etiam ſi renunciaret omni poſſeſſioni. qz tunc ñ preiudicaret electio.nec eſt ſimile de eo qui int̃ amicos dixit ad ſe ꝑtinere electionẽ.quia ille per ꝓdicta uerba non turbat poſſeſſionẽ.quia nihil facit uel dicit vnde turbatio poſſet ,p uenire.ſed ex electione licet ſolis verbis fiat facile põt uenire magna turbatio.ꝛ idẽ uidetur dicendũ de excoicatione con tra cõfirmationẽ uel electum vel cõtra excoicatum uel ſeruã tes excoicationẽ nunq̃ daꝫ hoc interdictuz.qz licet ipſi tur bent uerum poſſeſſorẽ tñ non turbant eum ſup poſ.iure eli gendi uel excoicandi. qz nec ſe eſſe in eoz poſſeſſione dicũt licet alis puniẽdi ſint ſi malitioſe faciũt.vl ſi plures ſucceſſiue

eligant per huiusmodi uero possessores immo obtinebit in interdicto & cõsiterent uel etiã aministrent tñ per hoc ñ amittit uerus possessor possessionẽ. immo obtinebit in interdicto & ille qui tunc inueniret possidet remouebit. ff. uti pos. l. pe. & fi. Sed queres quõ queri pos. eli. quia si dicis q̃ sola electione. h̃ stare non põt. q̃ si quis eligit & nõ habuit eius effectum electio puta q̃ non est cõfirmata nec etiã habuit possessionem dignitatẽ quõ potest dici eum quesiuisse possessionem iure eligendi p̃ sola uerba que ꝓtulit ego eligo talem h̃ dicere est absurdũ. Item si dicas quare possessio p̃dicti iur̃ quãdo cõfirmatur. uel qñ cõfirmatio habuit eum ꝓ electo. & hoc similit̃ uidetur absurdũ q̃ ex alieno facto maxime qd̃ in eo non facit & p̃ qd̃ nihil mihi queret intendit queratur mihi possessio. Tu ñde & dic q̃ possessio eli. quesita ẽ electori ex suo facto. s. qñ eligit ex facto alior̃. s. qñ electũ ab eo illi qui prius possidebãt eum ꝓ electo habuerũt vel passi sunt eũ agere que p̃lati facere debent. in possessione eius iurib̃ querẽda necessarius est consensus expressus illor̃ qui prius possidebant vel saltẽ pacientia. ut no. s̃. de postu. bone. & uidet q̃ etiam prima electio que facta est ab eo qui prius nõ erat in possessione sed postea acceptata est vel expresso cõsensu uel pacientia illor̃ quorum interest tenerat rationẽ possessiõis. quia licet qñ eligit nõ esset in pos. tñ modo est qñ forte agitur ad amotionẽ electi. uel dic q̃ qñ ipse elegit erat in possessiõe. electio enim habet plures ptes. prima pars est factũ electoris. secunda est pacientia eor̃ quor̃ interest. tertia est cõfirmatio. vt no. s̃. e. de consu. cum dilec. tunc ergo dicendũ est aliquẽ elegisse uel electionẽ factaz esse quantũ ad effectũ q̃n p̃dicta omnia interuenerũt bene erat in pos. & ideo recte dicit facta predicta electio a possessore iure eligendi & ideo nõ põt cassari. & forte põt dici q̃ consensus uel ipacientia primo possidentium trahit ad tempus electionis licet non multũ sit necesse hoc dicere. Item no. q̃ nõ sufficit q̃ sit in pos. eli. ad h̃ q̃ confirmet electio uel q̃ cõfirmata non irritet. immo oportet q̃ bona fide sit in hac possessione. ut no. ī. de iurepatro. consulti. Item no. q̃ licet quilibet p̃sumat bonus nisi ꝓbet malus. ī. de p̃sumpt̃. oudum. s̃. de scruti. c. i. non tñ est sic in bona fide. q̃ oportet ad h̃ ut presumat bona q̃ habeat iustum titulũ. uel q̃ ꝓbabilibus rationib̃ quesierit pos. ff. d̃ libe. cã. igit. §. ii. & l. liberis. §. fi. vel q̃ longo tempore fuit in possessiõe. ff. de acqui pos. l. possideri. §. si seruũ. & qd̃ dicat longũ tempus arbitrio boni iudicis relinquit. ff. de iudi. l. i. §. fi. vnde si alius q̃ capitulũ maioris eccle sit in pos. eli. & petit cõfirmari suam electionẽ succũbet in petitione sua. q̃ non presumit bo. fi. in hac pos. quia cõtra ius est. & idem uidetur etiam in cõsimilibus. sed si agit interdicto vnde ui. vt uti pos. tunc sufficit sola possessio sine bo. fi. C. unde ui. l. i. ī. de resti. spo. ex litteris & idem est etiã q̃ pendẽte lite ille qui erat in pos. mea tuendus ẽ. nec queri ibi de bo. fi. ī. d̃ insti. cum venissent. eadem que diximus in electione dicẽda sunt in possessione iur̃ excoicandi. & in multis alijs. renunciauit. satis uidet q̃ ante cõfirmationẽ possint resignare in manus eligentiũ etiã si ꝓsensit. ar. q̃ cuz solo ꝓsensu eligẽtiũ sit initiatum cum eor̃ dissensu retractat. ī. de re. iu. omnes. cum eniz non sit cõfirmatus ab aliquo & nihil habeat in eius renunciatione eius cõsensum requirere nõ debet. iniunxerunt. & bene q̃ licet nõ sint ibi abbates remanet cõuentus qui per sindicũ agere põt & conueniri. & intelligo h̃ de iuribus que p̃tinent ad conuentũ uel simul ad utrũq̃. si aũt segregatim p̃tineret ad abbatẽ. se. ua. nõ ualeret qd̃ fieret cõtra eum. ī. ne se. ua. c. ult. procuratore. & sic uniuersitas põt cõstituere ꝓcuratorem. de hoc no. s̃. de ꝓcura. petitio. in causis. bis uidelicet cõmissis. inhibentes. videt q̃ bene ꝓhibebant cuz res esset litigiosa. vnde si eam in aliũ electũ transferebant in uicium litigij incidebãt. C. de litig. l. ult. & in autẽ. e. ti. i. ñso & uidet q̃ edictum de litigi. locũ habet in corporalibus sicut in incorporalibus. C. de litigi. l. ii. & l. ulti. & ad minus actio ven. uel ius dubitatũ in alium trãsferre nõ debuerũt. ī. d̃ alie. iudi. mu. ca. fa. ex parte. sed ñdeo q̃ h̃ nec rem litig. nec ius dubitatũ in alium trãsferret. nam eps non contendebat h̃ se esse abbatẽ. & ideo transferendo abbatiã in aliũ vero transferebat litigiosam. ius aũt eligendi abbatiam qd̃ in lite erat. & qd̃ eps ad se ptinere dicebat in neminẽ transtulit. si autẽ de abbatia ageret non licet aliũ postea eligere. ī. de arbi. ex pte & dic ut ibi no. inhibentes. & male. q̃ lite pen. non debet p̃ uari pos. xi. q. i. c. fi. xvii. q. vi. nolumus. xii. q. v. c. i. de h̃ no. s̃. de elec. cumana. & q̃ male ꝓhiberant idcirco nõ fuit cassata electio in cõtinenti. inhibitione. videt tamen cõtra. q̃ si male ꝓhibuerunt transiuit tũc in rem iudi. q̃ non fuit p̃ ius scriptũ. ii. q. vi. diffi. & c. appellasset. sed ñdeo nullã esse talẽ ꝓhibitionẽ cũ nihil esset eis mandatũ de ea re. & etiã si ordinarius mandaret non teneret obedire. vii. q. i. quia. ar. s̃. de offi. dele. cum olim dil̃. Sed dices nõne eo ipso q̃ nõ appellauit uidet ꝓgasse iurisdictionẽ. ar. s̃. de offi. dele. cũ olim Sed forte posset dici & nõ male q̃ in ꝓgatione expressus consensus sit necessarius. ff. de iude. l. i. & ii. vel dic & melius talia mandata que nõ fiunt cum cau'e cognitione sed ex arrupto. & maxime cum ad hoc nõ agit̃. iij. q. vii. hoc quippe. non tenere uim sñe diffi. uel interlocutorie. & ideo nõ transiret in rem iudi. etiam si non appellet. ar. C. cõmi. & p̃ gra. l. iij. & pe. & ult. tñ si quid p̃ tale mandatũ soluit̃ non repetitur. condic. in integrũ. ff. q̃ me. ca. l. ul. in fi. sed si cognitio p̃cederet sup hoc. s. an talis prohibitio fieri deberet & postea intraloquit̃ ꝓhibitionẽ fieri debere. tunc nisi appellaret satis crederem transire in rem iudi. h̃ non placet. Item si ꝓ peccato manifesto pnia imponat̃ siue temporalis siue spũalis siue ordine iudiciario tenet. ff. de penis. l. ult. & l. moris. ii. q. vii. si quis ab epo. Item p̃ceptum de his que ptinent ad officiuz valet sine cause cognitione. vii. q. i. quia. & no. s̃. de tempo. ordi. ad audientiam. infirmari. ex ea causa q̃ dicebat se in possessione eligendi & monasteriũ non esse in pos. uel q̃ ab excoicatis facta erat. & h̃ petitio facta fuit coram delegato. possessionem. eiusdẽ monasterij iur̃ epal̃ in eodẽ monasterio tanq̃ subiecto. ut ex prin. b̃ decre. apparet nõ iure eligendi quia si iure eligendi fateret se spoliatũ eps per monachos p consequẽs fateret eos presidere & ideo cõfirmationem electi impedire nõ posset. nisi hoc in libello errans in iure diceret credens se spoliatũ p̃ solã electionẽ sine confirmatione cum nõ esset. ar. C. de erro. aduo. l. ij. nos tñ cõtradiximus. s̃. in glo. que incipit p̃ monachos. ꝓtulerunt. per quã forte restitueret epo possessionẽ iur̃ epal̃. uel subiectionis monasterii. vel melius lata fuit snia sup cassatione electionis de qua pl̃ hic prosequit̃. petijt. h̃ est libellus epi porrectus cardinali. & hucusq̃ durat petitio vel sermo ꝓcuratoris epi. pertineret. quo ad ꝓprietatẽ & pos. & ita cum diceret monasteriũ papa se possidere & in monasterijs iura epalia nõ cõpetebat cõtra eos ista petitio. sed cõtra papã. ut no. s̃. de maio. & obe. Item & si h̃ inueniret epm dixisse. i. q̃ nõ papa sed monasterium petita possideret pinde deberet ei tolli possessio & dare tur actori. ff. de rei uen. l. ult. Sed fm h̃ uidet q̃ sit nulla sententia tanq̃ lata cõtra eum qui nõ possidet. Ñ. licet sic dixerit monasteriũ non tñ cõstabat. sed si constiterit tollerabit vel dic q̃ bene cõtra utrũq̃ cõpetit actio & cõtra vtrunq̃ fere tur snia. ut no. s̃. de ma. & obe. inter. ceperunt. & cõtemptis predictis priuilegijs electionẽ factam a monachis tanq̃ ab excoicatis cassarunt. & sic lesa est eccl̃ia. tunc ideo dat restitutio in integrũ ad petitionẽ monachor̃. priuilegiũ. no. sum mariã cognitionẽ. & in inte. resti. fieri. Item talia priuilegia ñ debuerunt impedire cõfirmationẽ late snie pro epo cum sic erat exemptũ monasteriũ & non erat epi electio. ar. ī. de testi. veniens. ī. de re iudi. cum sup. nec sibi subiectũ esse debebat & ideo nõ tenebat eius excoicatio & sic per cõsequens ꝓpter

excoicationem iudicis non erat cassanda electio. protesta-
tus. idem esset ꝛ si nō esset protestatus. nam qñcunq; inue-
niat monasteriū lesum siue p negligentiā monachoꝝ siue p
iustam ignorantiā. ſ. qꝛ nihil tūc sciebant de priuilegijs suis
sed postea inuenirēt semp debet i integrū restitui. redunda
ret. male uidet dicere ħ decre. qꝛ monasteriuz sit lesum quia
non exhibuit priuilegiū qñ subiectus erat papa cum priuil.
que respiciunt petitoꝝ etiam si exhibita fuissent nihil ꝓfui
sent in causa pos. qualis erat ħ ut ex littera apparet. nam cle
ctio tñ confirmari uel infirmari petebat. qꝛ electores erant
uel non erant in pos. Item uidet male dicere in eo qđ dicit
graue preiudiciū monasterio. qꝛ licet sniа lata sit cōtra illud
in causa pos. non obstante ex. rei iudi. potest tñ agere đ pro
prietate. ī. de causa pos. c. ult. s̄. de elec. querelā. Item nec pa
pe fit p̄iudiciū cum ipse nō interfuit cause tanq; nec uocatus
nec citatus ꝛ res inter alios acta ꝛc. C. res inꝰ alios acta. per
totum. s̄. de maio. ꝛ obe. inter. Item male uidet dicere in eo
qđ dicit pendente cōtrouersia ex qua pendet electio nec con
firmari diximus nec infirmandā. tñ pen. cōtrouersia recupe
ra. pos. quā eps intētabat. ꝛ exquo etiā apparet monachos
possidere. insti. de inꝰ. §. recup. interim debent monachi qui
possidebāt eligere. ut no. in glo. p monachos. v. licet. Sed
forte dices licet sup subiectiōe monasterij ageret possessorio
tñ electio petebat infirmari offi. iudi. ꝛ ex oi iure qđ sibi cō-
petere posset. ar. ī. de cā pos. cum eccla. sed certe nec ħ impe
diret cōfirmationez electionis facte ab his qui in pos. erant
nihil. n. plus poterat eps petere q̄s peto electionē quā fecerī
monachi cassari. qꝛ ipsi me expolianerī. vnde eoꝝ electio fa-
cta quasi a spoliatoribus nō tenet. ꝛ quia ad me de iure uel
coī uel speciali pertinet que petitio de iure nō impedit quin
electio a possessoribus facta cōfirmeī rationibus supradictꝫ.
tu aūt ut plenius intellígas rationē ad predicta. dic petitio-
nem fuisse talē. uel cōsimilem petit eps cassari electionem de
tali a talibꝰ monachis factaz. qꝛ in monasterio interdicto ab
epo ꝛ monachis excoicatis ab epo facta est predicta electio
vel quia erat in pos. eli. uel qꝛ ad eum ptinet electio uel etiaz
non fuit assignata predicta causa sed postea eam ꝓ se allega
bat. ꝛ sic petitionē non pos. super iure eli. intentabat eps uel
petebat. sed tñ offi. iudi. implorabat sup cassatione electiōis
ꝛ contra ħ pars monasterij ꝓtestata fuit de suis priuilegijs.
per que apparebat epm non posse excoicare uel interdicere
cum essent exempti. ꝛ negant epm esse in pos. eli. uel ius eli.
habere. que qꝛ non exhibuit lesa fuit cum ulterius exhibere
non possit post sniam a qua non est appellatū. ꝛ ideo quan
tum ad hoc fuit necessariū in inte. resti. p hoc etiam rñdetur
secunde obiectioni. apparet. n. qꝛ preiudiciū fiebat monaste-
rio si ab eis concordiī electus cassabaī. uel maxime ex ea cā
quia nō ptinebat electio uel magis qꝛ nō tenebat electio ab
eis facta tanq; ab interdictis uel excoicatis uel ab eis qui ī
pos. non erant. ꝛ sic etiam fiebat preiudiciū pape. qꝛ alius ī
loco sui iuris sibi aliqd uel in ꝓprietate uel possessione uen
dicabat. ꝛ licet posset directe agere de iure suo tanq; ille con
tra quē nihil iudicatū erat. tñ damnū eius erat qꝛ aucte suo
rum priuilegioꝝ electos eis nō obstantibus cassabaī. ꝛ ñ cre
dimus restitutionē datā de iure pape cui nō fit p̄iudiciuz di
recte. sed ꝓ iure monasterij cui fiebat p̄iudiciū directe p hāc
restitutionē releuaī grauamen utriusq; ꝓpter cōnexitatē. ar.
ff. quēadmodū ser. amit. si cōueni. per ħ ipsum etiā rñdet ter
tie obectioni. nam cum esset monasteriū restitutuz ut ꝓbaret
per priuilegiū exceptionē. excoicationē nō tenere si postea ap-
paret qꝛ cōtrouersia ista pendēte. ſ. excoicatione nō erat cōfir
manda electio uel infirmāda. sed postea de ħ cognoscendū
erat. s̄. de consue. cum dilec. ī. de ap. constituī. s̄. de elec. cum
inter. vel dic qꝛ pen. cōtrouersia primi qui renunciauit sed ꝓ
sequebaī controuersiā cōtra eum propositā. nō debet cōfir-
mari electō secundi uel infirmari. vel dic ut in glo. licet p mo
nachos restituimus ut. ſ. exhibeaī primi. que exhibere non
poterant nisi p beneficiū in inte. resti. ea ratione que est. ī. de
re iudi. inꝰ mo. in fi. ꝛ oēs ꝓbationes q̄s sniа induci ꝓbibe
ret non obstante sniа que p hanc in inte. resti. reuocaī cuz ꝓ
pter sniam lesus fuerit. ī. eo. ex litteris. Item ħ restitutio que
fit ad ħ ut audiaī impropie dicī in inte. resti. qꝛ per eam nō
fit restitutio rei nec p eam rescinditī sniа uel cōtractus uel pre
scriptio. est enim ħ restitutio ꝑambula ad uerā restitutionez.
nec in hac restitutione necessarius est libellus seu litꝫ con. sed
sufficit qꝛ aliquē colorē habeat petēdi in inte. resti. qꝛ incolo
rate peti non debet. ff. de mino. minor. ħ nō est recipiendus
libellus sup resti. in inte. nisi petens aliquē colorem sue peti-
tionis dicat. pendente. ſ. an epo sit subiectū ipsum monaste
rium. ꝛ sic tenuit excoicatio ꝛ p consequēs sit cassanda electō
an nō sit subiectū. alij dicunt cōtrouersiā fuisse. qꝛ vterq; dice
bat se in pos. eligendi esse. nec confirmandam. cōtra. ī. de
no. ope. nun. c. i. ī. de despon. impu. ad dissoluenduz. p que
probaī qꝛ ante omnia cassandū erat quicquid sit cōtra ꝓhi-
bitionē. sed ħ ideo est qꝛ interdictū non fuit iustū. non enim
debebant ꝓhiberi eligere illi qui erāt in pos. uel nulla potꝰ
est prohibitio. ī. de re iudi. c. ult. ī. đ iurepa. ꝓsulī. in no. autē
o. nun. ꝛ in mrimonio est speciale. qꝛ lite pen. interdici ualet.
cum ergo uterq; contendit se in pos. uterq; eliget si uolet sed
superior a quo petitur cōfirmatio in qua de iure nō tantum
possessionis sed etiā ꝓprietatꝭ queriī uel electionē cognoscet
ad quē ptinet electio. ꝛ quis sit in pos. ꝛ electio illius confir-
mabiī. ut ħ. ꝛ ar. ffuti pos. l. i. §. hiꝰ. ad arma tñ uenire ꝓhi-
bebit. ff. de usuris. si cuius. §. sed ꝛ si iuī. quidā dicunt qꝛ vbi
cōtrouersia est de pos. eli. qꝛ tunc iudex utrūq; debet ꝓhibe-
re eligere. ar. ff. de aqua co. l. pe. sed qui sic dicunt illam legē
non intelligunt.

Uditis ꝛ intellectis liberati. ar. qꝛ reges dāt ec-
clesijs libertatem. lxiij. di. in sinodo. potest dici qꝛ
dant libertatē reges in tēporalibus que habent ab
eis. ut no. s̄. de ma. ꝛ obe. solite. in spūalibus minime. ħ aūt
nō dicit qꝛ libertas a regibus data ualeret. sed libertas data
a papa ualebat. qui de libertate regum in temporalibꝰ data
mentionē faciebat. probationem. quā post conclusionē in
ducere non pōt pret beneficiū restitutiōis in integrū. mino-
ris. non pupilli. qꝛ tunc non curreret p̄scriptio. C. de p̄scrip.
xxx. an. sicut. sed ponīt in. xxv. an. sed in ultimo instāti. ꝛ im
petrat in inte. resti. infra quadriennīū si ꝓbauerit se iusta cau
sa ꝓpeditū. iij. q. v. c. i. ff. de mi. aūt pretor. C. de tem. ap. l. ult.
§. illud. Item bene dicit qꝛ vterq; fungebaī. nam si unus tñ
fungereī uice minoris licet minor impetret in inte. re. in uno
articulo puta ꝓ ꝓfessionē suā ꝓpē ħ nō restituet maior ꝓ suā
ꝓfessionē ſz ad ea tñ restitueret q̄ coberet ꝓfessioni minoris.
ff. de mino. ex cā. ꝛ. l. cū minor. ff. đ cōfes. certū. §. fi. secus aūt
est si minor impetret ī inte. re. in his q̄ exī iudiciū sunt. qꝛ tūc
si minor impetret in inte. resti. ꝛ maior simiīr restituetur. C. si
aduer. transac. l. i. ꝛ. ij. reliqua. ff. đ mino. uerū. ff. ex qui. ca.
ma. l. ult. rōnem. no. ad ꝓbandū rationē omissam admittiī
post publicationē attestationū p beneficium in inte. resti. ꝛ ħ
idem dicit lex. ff. đ mino. minor aūt. ꝛ. l. minor autē. xxv. an.
omissam. ꝓ eodē enim accipiī ratio ꝛ ibi allegatio. siue. n.
sit exceptio omissa siue alius articuī cum ꝓbatio utilis esset
semp restitutio danda est. ꝛ ħ credimus qꝛ si aliqua ecclesia
obtulisset se ad ꝓbandā prescriptionē ꝛ omisisset ꝓbare titu
lum restituendus est. qꝛ in omissione huius articuli lesa ē. ꝛ
ex quacūq; causa ledaī restituēdus est. ff. de mi. nō oīa. Itez
non uidet usus iuī cōmuni. quia per ius cōmune bene esset
admissio ad ꝓbandum uel si petijsset nihil ergo lesus est. qꝛ
non petijt. C. de in inte. resti. non uidet. sed dices eadē ratio
ne danda esset ei resti. si sup uno articulo testes induxisset ꝛ
nō ꝓbasset. qꝛ iteruz alios testes meliores ꝓduceret p quos
eundem articulū ꝓbaret. ar. ad ħ. ff. đ mino. pretor ait. §. ho

die. Sed contra ꝺ facit quicūqꝫ ꝺ feciſſet. ergo non eſt reſtituendus. tñ rñde qꝫ in primo caſu reſtituit ꝺe facti. quia euidens eſt cauſa leſionis. ſ. nullas ꝓbationes adducere ſuper illo articulo neceſſario. ſed in ſecūdo articulo nō eſt euidens ratio ꝓ reſtitutione concedēda ſed eſt ꝓſumptio contra eum quia ſi aliquis induxit ꝓſumit qꝫ meliores ꝓbationes induxit. item ꝓſumit qꝫ uelit ſubordinare teſtes qꝫ facilius pōt fieri qñ ſuper eodē articulo ꝓducti ſunt q̄ꝫ ſi ſe alio tñ ſi ꝑmiſſa cognitione iudex cognoſceret qꝛ ſua facilitate leſus eſſet etiam adhuc reſtituet. qꝛ etiam ſup eodeꝫ articulo ꝓduceret ꝓpter generalem rationē. qꝛ minoribus ⁊ eccleſijſ leſis ſemper ſubuenit. ſ. e. ti. c. i. ff. ꝺ mino. non oīa. nec ob. lex ꝓallegata non uidet. quia ibi exponit nō uidet. i. preſumit. ſed ꝺ ꝑmiſſa cognitione cōſtat contrariū. Item uidet qꝫ ſi poſt publicatas actiones repellerent omnes teſtes ꝓpter excoicationem uel aliā cauſam iuſtā quia iudex ex eadē generali clauſula ſi nullā culpaꝫ inuenerit in ꝓducente qꝫ reſtituet eum ut alios teſtes. uel etiā coſdem ꝓducat ſi cauſa repellendi eos ceſſet. ⁊ idem fiet in ſimilibus.

Ex litteris abbatis con. ⁊ iuſte. qꝛ in cauſa ap. licitum eſt ꝓcedere pte rei abſente. C. de tem. app. l. ult. §. illud. ⁊ dicunt quidā ſecus ſi actor ſit abſens ⁊ ſic intelligūt. C. quō ⁊ qñ. auten. qui ſemel. de hoc no. ī. de ap. ſepe. firmauit. cōtra confeſſionē. aut nullus poteſt reſti. in inte. petere ut confeſſio ſua ſibi nō ꝓiudicet dūmodo uicium nō ſit in facienda ꝓfeſſione. qꝛ cum uſus ſit iure cōmuni non poteſt dici circūſcriptus. ff. de iureiu. naꝫ poſtea. §. ſi minor. ⁊. l. tutor. C. de in inte. reſti. l. ſi. ſed ſi cōfeſſus eſſet eo tēpore quo nō tenebat ꝓfiteri aliquid tunc bene poteſt petere in inte. reſti. quia nō eſt uſus iure cōmuni. Itē bene fatemur qꝫ iure cōmuni poteſt dicere ⁊ ꝓbare falſum qꝺ cōfeſſus fuit ſed ꝺ fit per beneficiū in inte. reſti. ut ibi no. fraudulenter. ſi damnū mulieris eſſet tale qꝺ eſtimationē reciperet. tñ contra fraudulentū ageret ad intereſſe. ſed qꝛ mīmonium non recipit eſtimationē ꝺat actio ⁊ reſtituitur cōtra primū. ff. de eo per quē. f. ē. l. i. ⁊ ult. appellatur. ꝺ appellatio nō tenuit propter eius cōtumaciā qꝛ de fraude nō cōſtabat. ſupplicauit. ad audientiā ꝓ matrimonio ipſum reſtitueremus. Itez ſupplicatio dicit large quelibet ꝑcum porrectio. dicit aūt ſtricte quedam benignitas ſuperioris ad remouendū que male acta credit. ſ. qñ interponit a ſententia ꝑfec. pre. cognoſcētis principaliter de hac cā ap. ſi ꝓ appellationē ad eum ſit delata non licet ſupplicare. in rubrica. C. ne liceat in uno tē. ⁊ ſemel tñ ſupplicat. ⁊ quidē libellus ſupplicationē continens porrigit referendō. ⁊ cauſis introducentib⁹ aut deferendis. ſolus autē princeps uel ꝑfectus cognoſcet de ſupplicatione. ⁊ ſic tm̄ eis ſupplicabit. ⁊ ſi ſupplicet infra. x. dies nihilomin⁹ mandabitur ſnīa executioni dūmodo caueat victor qꝫ tantundē reſtituet ſi reſoluat ſnīa. ſi uero poſt. x. dies infra bien. ſupplicet. nihilominus mandabit ſnīa executioni. nec dabit fideiuſſorem victor. ⁊ cōputatur hic biennū exquo imperator ſucceſſit in cognitione ꝑfecti. C. de ſen. pre. p̄. l. i. ⁊ ita uidet qꝫ ſupplicare licet ab eo a quo nō licet appellare. ſ. ꝑfecto pretorio ⁊ principe. C. de preci. imp. of. ſi quis aduerſus. ff. de mi. prefec. Item ſeruus condemnat⁹ non pōt appellare. ⁊ tñ poteſt ſupplicare. ff. de ap. ſerui. Item pendēte ap. nihil no. oportet ff. nīb no. ap. l. i. ſecus pendēte ſupplicatione. ut dictū eſt. ut C. de p̄ci. impe. of. in auten. que ſup. Item ap. tñ ſit infra. x. dies. ſupplicatio infra biennium. quidaꝫ intelligūt hoc verū ſi fiat ſupplicatio ſuperiori. ſi uero ipſi iudici infra. x. dies tm̄. C. de ſen. ꝑfec. pre. l. ii. q. vi. annoꝝ. Item ꝺ habes qꝫ etiaꝫ a iudice delegato ſuplicat. ⁊ ñ credo habere locū banc ſupplicationeꝫ ab inferiori iudice ſi pōt iuuari ꝓ ap. qua ꝺ iuuari non pōt cum cōtumax eſſet. ff. de inīnte. reſti. diuus. nam contumacia nō excuſat ꝺ ſufficienter cum non ꝓbet ſufficienter cauſam abſentie. Item ⁊ aliquā preſumptionē debet habere iudex ut admittat ſupplicationē. ar. ff. de mino. minor autez ma. uel fauor matrimonij ſubeſſe debet. ut ꝺ. Item ſoliuſ p̄ncipis eſt banc ſupplicationē admittere. ⁊ non inferior ordinarior. reſtituimus. ꝺ mater uel paſ non poteſt reſtitui i integrum coī iure cum ſit maior. Item neqꝫ ex generali clauſula illa. ſ. qua iuſta cauſa uidet. nulla enī iuſta cauſa ꝺ probata erat quare reſtitueret in integrū. reſtat igit ut ſoli gratuite ſupplicationi locus eſſet ipſi aūt ſupplicationi cauſam ꝑſtabat fauor mīmonij ⁊ ſemiplena ꝓbatio iuranti. minor. videtur qꝫ faciat gratiā matrimonio de nihilo cum potuit ꝓſequi ap. quā interpoſuit. rñdeo in ꝺ facit gratiā quia non poterat ꝓſequi ap. niſi prius oſtēderet legitime cauſaꝫ abſentie quā non oñdit. nam iuramtū ipſius ad ꝺ nō erat ſufficiēs ꝓbatio. ⁊ cōtumaces non adiuuant appellantes. ff. de in inte. reſti. diuus. ſed ſupplicationē audit uno iuramēto tm̄ metuſ ⁊ reſtituit ad audientiā. ſile. ī. de re. iu. cum bertol. ⁊ hac eadē ratione beneficio reſtitutiōis iuuari non pōt. matrimonio. dicunt quidā banc ſupplicationē non ſolū in cauſa mīmoniali ſed in qualibet alia cauſa fauorabili. niſi ſimulē ꝑſumptionē mouet princeps ad ſupplicationē mittendā. ar. ī. de re iu. cum bertol. ⁊. ar. ī. de con. ⁊ affi. tua. ad fi. ⁊ nō credunt ꝓ alium poſſe admitti huiuſmodi ſupplicationeꝫ niſi ꝓ principem uel ꝓ factū pre. cum ſit ꝓtra ius ⁊ in p̄iudiciū alteri⁹. ar. C. ſen. reſcin. nō poſ. l. ij. C. de p̄. of. autē. que ſupplicatio.

Um ex litteris. temporibus. etiam anteqꝫ eſſet papa. leſam. ⁊ ideo ꝓ in inte reſti. ſupplicabant. controuerſia. ſ. an eccleſia illerdeñ. eſſet leſa ꝛl in inte. reſtituenda. cui. legato. obſtat. C. de tem. in inte. re. l. vlt. cōtra. ut dicit qꝫ tm̄ uſqꝫ ad quadriennū ꝺat reſti. in integruꝫ. ſed ꝺ elapſi erant circa. xl. an. a die ſnīe late. ſolutꝫ tempore anaſtaſij qui fuit ꝓximus ſucceſſor eugenij fuit petita reſtitutio in integrū. nec ſtetit ꝓpter dilationes actoris quin infra quadriennū terminaret cauſa in inte. reſti. ſed ꝓ iudicem uel aduerſariū unde ſibi nocere nō debet. C. de tem. in inte. re. petēde. ar. ii. q. vi. annoꝝ. autē. ut ſpō. lar. §. ꝺ quoqꝫ. ff. ex qui. ca. in inte. re. ait pretor. §. ult. ⁊ tribus. l. ſequentib⁹. ſed nō ualet quia euge. uixit octo annis ⁊ ſnīa fuit lata ꝑmo anno ſue ordinationis. ergo a tempore date ſnīe uſqꝫ ad tēpus anaſtaſij fuerunt plus qꝫ q̄tuor anni. rubrica de ꝑſcrip. ſubduci tēpus euge. male iudicant⁹ ⁊ contra eius ſnīam agebatur. xvi. q. iij. ⁊ ſi ſacerdotes. obſtante. ꝺ non uidet ſe cōpati cum eo qꝺ. ī. ſequit. ubi dicit qꝫ deliberatio reſedit in ꝺ an data ſit reſtitutio cuꝫ nō eſſet dubitandū de data. exquo inſpect⁹ primū. non ob. ſnīa euge. ad diffi. ſnīam ꝓcedi mandabat. ar. ſ. de offi. dele. paſtoralis. §. ii. Rñ. qꝫ bene ſe ꝓpatiunt. quia licet ſic diceret cōmiſſum negociū non tñ conſtabat nec cōſtare poterat in abſentia ptium. ī. de re. iu. cuꝫ bertoldus. C. ſi ꝑ uim uel ali. l. ult. Sed ſi de ꝺ cōſtaret dicunt quidā reſti. in inte. dandā. uel potes dicet qꝫ ꝑ litteras tales deſtinandas uel mandatū uiua uoce factū niſi fiat cum cauſe cognitione nō habet uim ſnīe. ⁊ in cōcedenda reſtitutione in integrū neceſſarius ē ordo iuris. ſ. de offi. iudi. c. ij. ar. ad predicta. C. cōmi. uel epi. ⁊ ꝓ gra. l. ii. ⁊. iij. §. pe. ⁊ ult. canonicus. tanqꝫ ꝓcuratores. vel ut no. ī. de teſti. cum olim. ꝑ officium. non enim ac. ſed iudi. offi. cōpetit ꝑ reſtitutionē in integrū. ſ. de offi. iudi. c. i. ff. ꝺ mino. qꝫ ſi minor. §. ult. ⁊ uidetur qꝫ in ꝺ officio non ſit litꝭ contel. neceſſaria. cum ex eo nihil lucret reſtitutus. ſed tm̄ deſeruit actioni. i. uiam preparat principali queſtioni. ut. ī. ſequit. ſecus ubi loco eſt actionis ſed tutius eſt dicere qꝫ ſemꝑ fiat litꝭ cōteſ. ⁊ ꝺ ſatis dicit decr. ꝑall. de offi. iu. reformari. i. ſnīa euge. reuocata alia cuꝫ meliori forma ferri. i. magis iuſtitie cōſona. Item no. libellum iſtum cōtinere duo capita. vnū in quo petit reſtitutionē ⁊ ꝑ quod reſtituet ad audiendū ⁊ ꝑ quod petit ſniaꝫ. ꝺ enī omnia primo inquirenda ſunt anteqꝫ fiat in inte. reſti. ut. ī. e. de cre. in ſi. ſecundū caput ē. ſ. qꝫ eccleſie ſibi redderēt. uel potes

dicere q̄ rescisa snīa per beneficiū restī. ⁊ per consequēs ista occasione snīe facta reuocabant. ⁊. de ꝓcura. ex insi. ī prin. prudens ergo aduocatus diligent attendat quid libello petat. q̄ ſm petitionē formabit snīa. ī. de sy. licet hely. posset etiam petere in libello si uellet ecclesias sibi adiudicari si ratione sententie reuocate nō essent sibi restituende. forte q̄ non erat in possessione ecclesiar̄ illarum p̄mo licet ius in eis haberet. ⁊ si omnia h̄ petat nō semper est facienda lit̄ contes. super oīb⁹ a prin. nisi ſm tenorē glo. que incipit no. q̄ prius indulsisse. bene dicebant dūmodo constaret pape sic mandasse. uel dic ut no. in glo. h̄ non uidet. supplicatione. bñ dicit supplicatione. q̄ cōtra sententiā principis uenire non licet nisi p̄ supplicationē. ut no. ⁊. c. ex litteris. sententia. sile xxxv. q. ix. ueniam. surreptum. de hoc no. ⁊. de rescript. c. cum dilecta. contra res. ff. de mi. minor etiā ma. C. si sepius in inte. re. pos. l. ij. ⁊. iij. p̄mo. xlviij. di. §. i. ō pe. di. ij. §. hec q̄ de charitate. ar. cōtra. lxxvij. di. monachus. C. ō his qui ue. l. ij. productum. qō faciebat pro illerden. eccl̄ia. uel non inducit qō p̄ eo faceret. sed ut ostendat q̄ tunc bene instruct⁹ non erat. data per litteras cel̄. danda. sub. ꝓpter lesionē ecclesie illec̄. p̄sentibus. danda est enim cum causе cognitōne. ff. de mino. in causе. nisi uocatus p̄ tres menses nō cōparuit. autē. ut spō. lar. §. ad h̄. assertionem. C. si p uim. l. ulti. potueritis. ⁊ nolentis petentibus. n. in inte. re. incūbit on⁹ probādi se lesos. ff. de iureiur. nam postea. §. si minor. ff. de mino. sicut. minor etiā. xxv. an. uidet̄ ledi quinq̄ modis. ff. de mino. l. non oīa. ⁊. l. q̄. si minor. §. non semp. principij. no. q̄ prius diffiniet̄ negociū in inte. resti. q̄ incipiat̄ principale negociū. ad idem. ff. de ꝓcura. qui ꝓprio. §. item. ff. ō iureiur. nam postea. §. si minor. Sed contra uidetur q̄ iura tollerent hunc circuitū ⁊ hanc ꝓcurationē habent cum una probatio ad utrunq̄ sufficiat ad beneficiū in inte. resti. ar. ff. de mino. l. ult. ff. de con. ca. da. si quis ac. ⁊. l. si mulier. ff. de his que in frau. cre. ait prētor. §. si creditor. Sol̄. tu dic q̄ si dñs est qui petit resti. in inte. ⁊ de h̄ constat nō solū iudex restituet in integrū. sed ⁊ rem restitui faciet. si uero nō ꝓbauerit se dñm. sed tñ se lesum ꝓbat dabit tñ resti. in inte. ut venditio uel huiusmodi contractus qui impediebat rei uendtionem decetero nō impediat. ⁊ ſm hoc soluit predictam cōtrarietatē. Sed nobis uidet̄ q̄ in cōtractibus minor siue eccl̄ia implorabit in inte. resti. cōtra eum cum quo celebrauit cōtractum. non ꝓtra eum ad quē res peruenit. nisi ⁊ ille sciret rem ita gestā. uel nisi cōtrahens non esset soluēdo. ⁊ in hoc casu scilicet q̄n agit cōtra eum cum quo contraxit siue sit dñs siue non. non solū restituit̄ in integrū. sed ⁊ restituit̄ ei res. ⁊ ille q̄ petit restitutionē caueat sibi in cōceptione libelli. ut si est dñs dicat cum sit lesus in tali uenditione peto in inte resti. ⁊ rem mihi reddi cum sim dñs. ul̄ si non est dñs dicat peto ex officio uestro reduci in eum statū in quo eram. ⁊ sic intelligimus ff. de mino. in causе. §. interdū. ⁊. §. ul. ⁊. l. se. sed q̄ lex illa. ff. de procura. qui ꝓprio. fortit̄ contradicit. rñ. q̄ illa habet diuersos casus. ⁊ ſm quorundā positiones non cōtradicit. sed ⁊ secundū casum ſm quē uidetur loqui. rñdeo q̄ ibi minor uendidit iura que in re aliqua habebat ⁊ rem non tradidit. q̄ non possidebat eam sed emptor possidebat. ⁊ ideo iudex per officiū suum nō potuit ei restituere rem cum nō possederit tempore cōtractus. si uero in iudicio petat̄ in inte. resti. uel q̄ obmisit allegationes uel alias ꝓbationes uel cōtra snīam tunc dicimus sic ꝓcedendū. actor petet in inte. resti. ⁊ iudex queret causam in inte. ſ. lesionē ⁊ cām lesionis. ſ. quare nō dixit hoc ante snīam. ⁊ si dixerit iustaz ⁊ uerā causam que mouet iudicē sine alijs ꝓbationibus. audita tñ parte alterius in summaria cognitione ⁊ breui premissa sine li. cō. ut. §. e. c. ij. ⁊ li. con. §. de offi. iu. c. i. ⁊. ii. restitutionez dabit in integrū ut audiat. §. e. c. ij. si uero intricate petat puta q̄ nō assignet aliquā cau az que moueat iudicē denegabit ⁊ iudex resti. pe. ⁊ sic data in integrū restitutione secundū primū casuz omissas probationes recipiet. ff. de iureiu. nam. §. si minor. ff. de mi. minor aūt ma. ⁊ h̄. ⁊ p̄xi. decre. ⁊ dicunt quidā q̄ qñ petitur in inte. resti. in iudicijs non est necessaria lit̄ contes. sed p̄sentia partiū sic ut refrenet a falso dicendo. ut h̄. qñ aūt in cōtractibus petit in inte. resti. necessaria est lit̄ contes. ar. ad utrūq̄ §. de offi. iudi. c. ii. ⁊ no. q̄ ubi maiores petūt offi. iudi. in inte. resti. ut absentes causas reipu. cōtra p̄scrip. que sibi currerat in absentia facta lit̄ contes. primo fertur snīa super resti. ⁊ post ꝓcedit̄ in causa principali. C. ex qui. ca. ī inte re. l. i. ⁊. l. ab hostibus. ⁊. l. ait p̄tor. ⁊ p̄ totum. ff. de cap. ⁊ post. re. l. ab hostib⁹. idem est si petit̄ resti. in inte. cōtra snīam diffi. vl̄ inter locu. uel al̄s sup processū iudicior ut hic. ⁊. §. e. auditis. ⁊. c. cum uenissent. ratio diuersitat̄ est q̄ in primis casibus ei restitutionē nō impediebat. nisi cōtractus uel ius traditū ex cōtractu. recisо ergo cōtractu constat eum cōtra quē petit̄ resti. nihil iur̄ habere. ⁊ ideo simul data resti. in inte. ad restituendum cōtractū ⁊ ei restitutio fiet que ex ipso cōtractu pendet. ⁊ etiam posset dici in h̄ casu q̄ nō sufficit petere in libello restitutionē in inte. cōtra contractū ⁊ resti. rei fiet. q. accessoriuz sed tutius in libello est etiā restitutionē petere. ⁊ etiā simul lit̄ contes. sup ambobus. sed ubi petit resti. in inte. cōtra snīam super iuribus uel alijs rebus latā uel contra p̄scriptionē uel similia. tunc licet rescindat̄ snīa ul̄ rescriptio que primo impediebatur agere sed modo eis rescisis pōt. non sequit̄ q̄ ipsa iura uel res sit restituēda cum sententia nō dederit ei ius sed decessit tñ. ff. de resti. here. §. siquidē de cetero tollit̄ per ī inte. resti. Idem est etiā in usucapione. q̄ si rescindat̄ usucapio non tñ per h̄ cōstat sublatā usuc. uel prescriptione qō de iur̄ haberet iste qui in inte. resti. petit. vnde idē dicerem etiā si cōtra cōtractum peteret̄ restitutio in integrū. ⁊ ex illo cōtractu ñ constaret quid iuris translatū esset in eum cōtra quē petitur in inte. resti. q̄ licet non daret̄ in inte. re. ad rescindendū contractum non tñ fieret rei restitutio. ut p̄dictum est. ⁊ sic intelligitur. l. qui primo. q̄uis sic raro cōtingere possit. ⁊ idē etiaz uidet̄ dicendū q̄ in eodē libello posset quis petere rescisionē sententie uel prescrip. ⁊ rem sibi restitui. principali. i. sup ecclesias sicut agebat̄ a prin. retractabit̄ enim primo snīa si de iure fuerit ⁊ p̄ beneficiū in inte. re. sed hanc retractationē p̄cedere debet aliqua summaria cognitio. ſ. utruz colorate petat nec ne. ⁊ insup ꝓbationem recipiet ⁊ sufficiat si uideat p̄uilegium. uel q̄ recipiat instrumentū que aīmuz suū mouere debeant non audita disputatiōe super eis. §. c. ii. vel iuramentū partis. §. e. c. ꝓxi. ff. de mino. minor. Item ꝓ in inte. re. duo sunt remedia. vnuz cognitiōis p̄torie. i. offi. iu. ⁊ aliud rescisorie. ff. de mino. in causе. §. interdū. primo auxilio. i. officio iudicis prudent̄ agit̄ q̄n res super q̄ petitur in inte. re. est apud actorem. puta q̄ rem uendidit uel snīa contra aliquē lata est q̄ rem alij tradat. sed ipse neq̄ ex cōtractu neq̄ ex snīa transtulit rem. sed offi. iudi. implorauit petendo in inte. re. cōtra ven. uel contractū uel ꝓtra snīam. h̄ enim nihil aliud necessarium est possessori nisi ut ꝓtractus uel snīa rescindat̄. ⁊ remanet possessor tutus. ⁊ idez dicendū est si ab actore in reū trās lata est possessio ex cōtractu uel snīa ⁊ post translationē possessionis implorет offi. iudi. cōtra cōtractū uel snīam. quid si probauerit in h̄ iudicio in inte. resti. se lesum in cōtractu vē. puta q̄ plus res ualebat. nec oportet eum ꝓbare dñium rei vel si ꝓbauit se lesum ex snīa. puta quia cum primo ageretur cōtra eum qui modo ī inte. re. petit rei uen. ⁊ lata est snīa cōtra eum. ⁊ modo actor in cā resti. in inte. ꝓbat ex actis recep̄ snīam iniustā. uel per nouas ꝓbationes ꝓbat suaz rem esse. uel cum ageret ꝓmodati ⁊ succubuit modo in causā ī inte. resti. ꝓbat snīam iniustā uel nō fuisse cōmodatā. ul̄ al̄s se non teneri. nam in his casibus ⁊ silibus alijs cum nō trāsferantur a petente in inte. resti. in alium sufficit solū offi. iu. implorare per in inte. re. ⁊ per h̄ officiū non tantū obtinebit q̄

rescindaꝫ talis snīa. sed per consequēs etiam res ipse sibi re-
stituetur. ff. de admi. tu. si in here. §. interposito. ff. de mino.
l. fi. sed in isto casu dicunt quidā q̄ etiam si actor non ꝓbet
expressam lesionē sed summarie tantū tm̄ dabit ei in integrū
restitutio nō ut sibi restituaꝫ res sed ut tollaꝫ cōtractus vl̄ sen
tentia. qua sublata postea ageꝫ causa a capite. ar. ff. de ꝓcur.
qui ꝓprio. §. item queritꝫ. C. si aduer. rem iudi. l. i. sufficit. n.
q̄ aliquem colorē uel uerisimilitudinez habeat ad h̄ solū ut
snīa rescindaꝫ. ff. de mino. minor an. s̄. e. cum uenissent. in fi.
alij tm̄ aliter dicunt. ar. ꝓ eis. ff. ō iurciu. nam post. §. si mi.
ego nō credo q̄ in predictis casibus sufficiat semiplena cause
cognitio. nec uideo q̄ in aliquo casu alique ꝓbationes suf-
ficiant ad dandā resti. in inte. ut uel rescindaꝫ cōtractus uel
sententia q̄ eedem ꝓbationes nō sufficiant ad condemnan
dam ad restitutionē. immo q̄ plus est uidetur q̄ solūmodo
data in inte. resti. contra cōtractū uel sententiā etiam res que
translate sunt p̄ contractū uel snīam restituenꝺ. z si de eis re-
stituendō nihil dixerit iudex. ff. de mino. l. fi. ff. de ām. tu. si in
here. §. interposito. Sed oppones quō iudex in h̄ adiudi-
cabit eis res cum nō fuerint petite. Rn̄. iudex nihil adiudi-
cabit. qz ex edicto ō mr̄imonio nulla ꝓducit actio. sed offi.
iudi. interueniet qō late patet ut quicquid hinc z inde datū
est restituaꝫ. ff. de mino. q̄ si minor. §. fi. C. de repu. l. i. si aūt
ille qui modo petit resti. in inte. ñ est in pos. rei super qua pe
tit resti. in inte. nec est etiā translata possessio ab actore in reū
verbi gratia. idem qui modo petit re. in inte. contra snīaz eti
am primo egit sed reus fuit absolutus ab eo. in h̄ enim casu
prudenꝫ agit iste cōtra quem lata snīa si intentat rescisoriam
idest pristinā actionē in rem utilem. z dicet sic cum talis per
snīam sit absolutus a petitione mea cum res ad me ptineat
iure dñij. vel quasi peto quaten⁹ rescisa ipsa snīa p̄ officium
vr̄m o iudex a quo peto resti. in inte. mihi rem adiudicetis.
z restitui faciatis. z h̄ dicit lex prealꝫ. ff. de mino. in cause. §. i
terdictum. z idem dicendū est in cōtractibus. vbi gratia. pete
bam a te rem quā possidebas si transgressisti sup re quā a te
petebā ita q̄ res petita aput te debeat pmanere. nam prudē
ter ago si ago rescisoriā petens q̄ rescisa transactione res mi
hi adiudicet. z idem in p̄scriptiōe. ut si tu p̄scripsisti rem meā
quam alius tibi uendidit nō ego. nam prudenꝫ agaz si resci
soriam intentabo. s. ut rescissa p̄scrip. res mihi adiudicetur.
hoc tm̄ raro locū habet in minore cōtra quem nō currūt pre-
scriptiones tēporales. C. in quibus ca. nō est ne. res. l. fi. sed
habet locū in maioribus qui absunt cā reipu. sed si quis cō
tra huiusmodi snīam uel transactionē uel cōtractū uel p̄scri-
ptionē nō intentet rescisoriam sed tm̄ offi. iudi. licet obtineat
per snīam iudi. q̄ snīa uel transactio uel p̄scriptio rescindaꝫ.
non tm̄ obtinebit q̄ res que nō est ab eo translata in reū cui
adiudicet vel sibi restituaꝫ. sed noua actione agit ad rem re-
stituendā. nec obstabit snīa que sublata est p̄ in inte. re. ꝓ⁹
data. m. z alie ꝓbationes sunt necessarie ad h̄ ut tm̄ restituaꝫ
in integrum. z alie ad hoc ut obtineat rem sibi adiudicatā.
quia in primo casu sufficit quocūq; modo ꝓbet snīam iniu
stam. in secundo oportet q̄ ꝓbet dominiū rei. tm̄ uidetur q̄
contra snīam nunq; interpretaꝫ rescisoria. sed tm̄ per offi. iu.
petitur resti. in inte. z per illud obtinebit non tm̄ q̄ rescindaꝫ
snīa sed etiā res sibi adiudicet si ex ꝓbationibus p̄teritis vl̄
nouis ꝓbauit de iure suo. si aūt non de iure suo ꝓbasset sed
probare intenderet reponet in statū in quo erat ante snīam.
que interscisa est. si ex quibuscūq; causis ꝓbauerit eam iniu
stam. z postea receptis ꝓbationibus super principali iudica
bit de eo sine noua libelli oblatione li. con. z aliis actis con
tra que nō est data in inte. re. in suo roboze durantib⁹. pro-
cederemus. nā si p̄ tres mēses uenire distulerit ꝓcedet ad
dandā resti. si dāda sit. autē. ut spō. lar. §. ad h̄.

Uscitata procur. habet speciale mandatū ad pe
tendū in inte. resti. ff. de mino. illud. vel potes dice
re q̄ si idem ꝓcurator petit restitutionē cōtra quā lata est sen
tentia. poterit etiā sine speciali mandato uel alis ubicunq; in
cideret petit. ar. eius qō dicit ō iudi. j. e. c. pe. cum sile sit mā
datum iurisdictionis mandato ꝓcuratoris. ff. de iur. o. iu. z
quia. z etiam alia ratione. q̄ exquo cōmittit ei principale z
accessoriū. s̄. de offi. dele. preterea. z. c. prudentiā. §. pe. z vlt.
vel dic q̄ tunc tm̄ sine speciali mandato pōt petere in inte. re
stitutionē. cum p̄ litē contes. factus est dñs litis. nam tunc con
stat q̄ pōt petere cum dñs ad h̄ non pōt alium ꝓcuratorē cō
stituere. ff. de ꝓcura. que oīa. z qō dictum est in prin. huius
glo. tenet de facto. s. q̄ nullus ꝓcurator pōt petere resti. in in
tegrū. alij dicunt q̄ ꝓcurator minoris uel eccīe si in ꝓsecuti
one cause male agat negociū dñi resti. nō habebit. immo ip-
si dño tenet actione mandati si fuit in culpa. sed z si non fuit
in culpa. non ipse sed dñs resti. in inte. postulabit. Sed que
ritur quid sit in sindico z actor. z est dicendū q̄ predicti om
nes qui legitimā habent administrationē in inte. resti. petere
possunt sine speciali mandato. secus in generali ꝓcuratore.
qui petere nō potest. ff. de mino. illud. §. ult. pat aūt ꝓ filio
quāuis inuito restituit. alij aūt cōsanguinei sine speciali man
dato nō admittunt. ff. de mino. l. illud. cum duab⁹ legib⁹ se-
quentibus. ꝓcurator aūt eius cōtra quē petit in inte. resti. si-
ne speciali mādato admittit. ff. de mino. q̄ si de. impediri.
no. utile ius nimiū. s. q̄ ubi presumptiōes sunt cōtra petentē
restitutionē mandanda est snīa executioni. alis cōtra. C. i in.
re. pos. nihil fi. l. i. vel dic h̄ petebat in inte. re. aduersus snīam
principis que nō dat nisi per supplicationē peteret z supplī-
catio nō impedit executionē si post. x. dies petaꝫ. vt no. s̄. e.
ex litteris. z sic intelligit. ff. de mi. minor an. ar. s̄. c. px. vl̄ dic
speciale in sententijs latis a principe. ut in eis p̄textu resti. in
inte. non impediat executio snīe. cautioni. talem cautionem
prestat qui supplicauit. cautionē. C. de le. si in frau. C. de pe
ti. here. l. ulti. ff. de rei uen. is a quo. z. l. se. ff. ut le. no. ca. l.
postq̄. §. i. ff. de dam. infec. pretor. in prin.

Oram felicis. a fine aūt termini cōputaꝫ quadrie
nium in re. in inte. z nō a die interlocutorie late. z ē
ratio. qz finito termino cōpleta est lesio eius. qō ex
eo apparet. qz etiam si snīa non sequeret tm̄ contra talem lesi
onem daret restitutio. s̄. e. auditis. z. c. cum uenissent. z ideo
prudenꝫ facit si lesus est quis in snīa z in omissione ꝓbatio
num q̄ expresse petit resti. in inte. z cōtra snīam z amissas ꝓ
bationes recipiendas. alij tm̄ dicunt q̄ tm̄ a die snīe cōputaꝫ
quadrienniū. z q̄ sufficit sola snīa petere resti. in inte. p eis
ff. de mino. l. iij. §. i. sed prius dictū magis placet. assignat⁹.
ad cōparendū cum omnibus actis suis. interlocuti. dilatō
nem denegandā. nam exquo ad causam instruendā est ter-
minus pemptorius assignat⁹ cum omnibus actis que poza
ri possunt cōpetere debent. interlocuti. iustū fuit q̄ braca. ñ
daret in inte. resti. ut nō obstaret eis terminus pemptorius.
quin plene suam causaz instrueret. qz sine hoc bñficio obsta
ret terminus nec ad ꝓbandū ultra terminū admitteret. z si ñ
admitteret ad ꝓbandū posset grauit ledi eccīa brac. z ꝓpt
hoc cōtrariam snīam reportaret. z ideo iuste daꝫ in inte. re.
s̄. e. c. i. z hoc locū habet in omissione ꝓbationis cause prin
cipalis. sed si iniustitia per interlocutoriā fieret in aliqua cau
sa ecclesie. puta qz non admitterent eius exceptiones excoī-
cationis uel expoliationis uel de falsi suggestiōe z huiusmo
di declinatorie iudicij z maxime que inducūt in odiū aduer
sarij z non in fauorē petentis resti. z non appellaret. qz hoc si-
bi licitū est infra. x. dies. si postea uelit habere in inte. re. con
tra illas interlocutorias non pōt. ar. op. ff. de uf. cum quidā
§. si a pupillo. z h̄ ea ratione quia restitutio non daꝫ nisi non
modice leso. ff. de in inte. resti. scio. oportet enī q̄ ad h̄ ut de
tur restitutio q̄ aliquid admittat nisi det q̄ alis qō acquirer
potest nō acquirat. uel q̄ oneri qō non expedit se subijciat.
ff. de mi. nō omnia. z ideo iudici cōmittaꝫ ut sup his iudicet

ff. de mino. q; si mínoꝛ. §. i. at isti qui huiusmodi exceptiões declinatoꝛias foꝛi ꝓponunt nihil uel paꝛũ ꝓsequanꝫ. ꝛ si obtineant ꝛ si repellunꝫ ex hoc nihil amittunt. qꝛ sic remanẽt ꝛ ciuiliter ꝛ naturaliꝫ debitoꝛes si obtineãt in huiusmodi exceptionibus sicut si succũbant. ꝛ ita nullo ꝑdictoꝝ modoꝝ lesi sunt. ꝛ sic nõ est danda re. in inte. Si dices immo lucraꝫ. qꝛ si exceptio admittaꝫ modo non cogiꝫ soluere uel litis discrimen subire. sed certe ḃ non est uerum immoꝰ semp soluere debet nec ꝰ sup hoc debet litis discrimen expectare sed statiꝫ soluere. vel etiam si uult se iuuare exceptionibꝰ prudenꝫ proseq; tur. ꝛ si ferantꝫ interlocutoꝛie cõtra eos appellet. qꝛ cum p predictas interlocutoꝛias ñ incurrãt nec amittant lucrũ nec huiusmodi malo se subijciant non dabiꝫ restitutio. ut dictũ est. Sed iterum oppones nõne p rei eiectionem exceptionis expoliationis incurrit damnũ. qꝛ non recuperat rem qua spoliatus erat ꝛ oneri grauí subijcaꝫ. qꝛ oportebat eum a capite agere cõtra spoliatoꝛẽ. Rñ. eum non incurrere damnũ quia per aliam ac. ius suum cõsequi põt. ꝛ etiam p talem exceptionem nõ sequiꝫ sunm mandato iudicis nisi reus dare uelit. j. de oꝛ. cog. cum dilec. ꝛ idem rñdeo ad aliud. s. q; oneri grauí se subijcit quãuis dici posset q; in hoc casu iudex aliqñ in spectis circũstantijs posset dari in inte. resti. ar. l. predicte. ff. de mino. q; si minoꝛ. §. i. Sed dices quid si post tales interlocutoꝛias declinatoꝛias iudicij ꝛ modũ aduersarioꝝ introductas fiat missio in possessionẽ vl̃ forte in casibus in qbus snia diffi. feraꝫ. ꝛ hoc maxime contingere põt. s. q; fiat missio uel q; snia diffi. feraꝫ si petat resti. in inte. ab eo qui tulit interlocutoꝛias. ꝛ qꝛ denegat appellet ꝛ recedat contumaciꝫ. ꝛ tũc iudex exigẽte eius cõtumacia misit in pos. uel snĩam tulit diffinitiuam. Sed sic rñdeo. qꝛ non est lesus ea lesione que sufficiat ad in inte. resti. p interlo. sicut dictũ est. nec p denegatõnem resti. in casibus ḃ dictis que iusta fuit. ꝛ ideo ab eo appellare non licet. j. de app. vt debitus. ꝛ. c. se. ꝛ nec occasione huius snie uel interlocutoꝛia. rñdeo data est cõtra eum missio in pos. uel etiam snia diffi. sed per cõtumaciã eius. ꝛ hoc ex eo apparet qꝛ tunc qñ interlocutoꝛie late sunt uel restitutõ denegata est nullo modo lesus est ꝓpter ꝓtumaciã ꝛ tẽpus late snie interlocutoꝛie. vl̃ denegare in inte. resti. inspiciendũ est q; euentus sequẽs nõ datur in inte. re. ff. de mino. verũ. Item si postea non fuisset cõtumax predicta damna non incurrisset. ꝛ ideo patet q; cõtra interlo. uel de negatione restitutionis non daꝫ restitutio. qꝛ ex eis non sequiꝫ damnũ. sed ex cõtumacia subsequenti. ꝛ idem qõ diximus in exceptiõibus declinatoꝛijs põt dici ꝛ in dilatoꝛijs solutionis. ar. C. õ pre. imp. of. q̃uis. ibi tñ sepius iudici poterit uideri equum dare resti. in inte. ar. l. p̃dicte. ff. de mino. q; simi. §. i. sed ꝛ si interlocutũ sit q; apostolicũ rescriptũ sit uerũ cuꝫ dicatur fal sum. nunquid ad hoc dabiꝫ in inte. re. rñdeo si in eo ꝓtinea tur grauamen uel aliud vnde possit grauari ecclesia dabiꝫ ĩ inte. resti. sed si sit tñ sup iustitia exhibẽda nõ qꝛ non incurrit aliqõ de periculis p̃dictis. ar. l. p̃. sed cõtra interlocutoꝛiã super instrumẽto debiti nõ est dubiũ dari resti. cuꝫ ex eo magnum p̃iudiciũ pareꝫ. ꝛ ideo necessaria est restitutio. sed nõ habent cõtra quẽ facta est missio in pos. uel etiam diffi. snĩa lata prudenꝫ facerent si cõtra interlocu. dimittendo in pos. uel etiam diffini. petat in inte. resti. ar. s̃. eo. c. ij. ꝛ. c. scisitata ꝛ. c. si ad rem. nam sup declinatoꝛijs foꝛi denegatis ñ est bonum petere in inte. resti. sicut dictũ est. vel si per lapsum anni factus esset aduersarius uerus possessoꝛ petat resti. contra tẽ poꝛalem prescriptionẽ. de quo no. s̃. e. c. i. speciale. non enĩ sufficit generale in casibus sequẽtibus. ff. de mino. illud. §. si in inte. ff. de ꝓcura. non solũ. §. ult. ꝛ §. iij. ff. de ꝓcur. qui duo. §. iiij. ff. de ꝓcur. pomponi ꝰ. in prin. §. v. ff. de ꝓcu. mãdato. quidã assignãt in mr̃imonio. indulgendũ. p̃missa tñ aliqua summaria cognitione in qua quesiuit an alia munimenta haberet ꝛ an omiserit multa que iudici occurrere possunt ingrenda. Item plus ꝓcedit q̃ debeat sed ad dandã dilationẽ certã diꝝ cum tñ ad dilationẽ habendã esset restituendus. sed dic eum nõ excessisse. qꝛ id qõ petitur est in arbitrio iudicis. s. dare inducias quantas vult.

Onstitutus in p̃. magister. p. pater. n. in bonis maternis habet usufruc. nec tenet alienatio rerum maternaꝝ facta a patre. C. de bo. ma. l. i. auten. de nup. §. si uero sit. ꝛ ideo emãcipauit ut firmus esset cõtract ꝰ. per ipsos factus. qꝛ nõ poterat esse firmus p p̃em. vtriq;. patri ꝛ matri quondã. nullam. nam nulla esset nuncianda. siue ipsi cum essent minoꝛes alienassent sine decreto. siue parentes eoꝝ in quoꝝ potestate sunt ꝛ si essent maioꝛes. C. de bo. ma. l. i. autẽ. de nup. §. si uero. C. de p̃dijs mino. si prediꝫ. Item no. formã libelli in quo petiꝫ uenditio ꝓnunciari nulla offi. iudi. xii. q. ii. aplica. vel rescindi p beneficiũ restitutionis. cõtra. ff. de mi. in cause. vbi dicit q; usquequo coi auxilio iuuaꝫ ad extraoꝛdinariũ recurreꝛ nõ debet. Sol̃. illud loquit qñ certũ est quẽ iuuari coi auxilio. qõ ḃ certũ nõ erat sed dubiũ poterat. n. esse q; petitio prima. s. qua dicebaꝫ pronunciari nullã. uel non iuuabaꝫ iure. uel poterat elidi excep. aduersarij. ꝛ idcirco ut lites iuuanꝫ simul ad utrãq; admitteꝰ sub disiunctionc. ar. ff. quoꝝ le. l. i. §. qꝛ ait. ꝛ. §. nõnunq; j. de prescrip. auditis. j. de priuil. ex oꝛe. tñ alij dicunt q; hic non fuit receptus libellus sz ꝓmissio sic facta fuit. ꝛ postea cogeꝫ eligere. Nos dicimus q; ubicũq; quis ꝓbabiliter errat vel suo facto uel alieno põt in eodẽ libello plures ꝓponere actiones. ꝛ nõ cogiꝫ ex eis aliquã eligere etiam si nõ cõpatiantꝫ se ad inuicem vt ḃ. ꝛ. j. de prescrip. auditis. ff. quoꝝ le. l. i §. q; aũt. si aũt erroꝝ eius non est ꝓbabilis tunc cogiꝫ eligere ff. de tribu. q; in here. §. eligere. ff. de re. iu. l. nemo. §. fi. ff. de le. ij. cum filiꝰ. §. varijs. Quidã aũt dixerunt q; ubicunq; certum est me habere aliquã ac. sed de alijs est incertũ. quia tũc non cogoꝝ eligere. ꝛ dixerũt quidã q; licet non cogaꝫ eligere accu. ꝛ unam solã exponẽre in libello tñ si plures ꝓponit ꝓ testari debet de una sola ꝓsequenda ꝛ vnã solam ꝓsequi debet. ꝛ super una sola ꝓducere testes ꝛ alias probationes. ff. quoꝝ le. l. i. §. q; aũt. Sed certe nos contrariũ dicimus. s. q; sup utrũq; poterit inducere ꝓbationes. ꝛ ḃ in si. expresse dicitur. ꝛ. j. de p̃scrip. auditis. ꝛ ꝓtestatio p̃all̃. l. non sic est facienda q; tñ alterã actionẽ prosequaꝫ. sed sic ꝓtestetur q; sufficiat ad victoriã cause super quacũq; actione ꝓbet intentionẽ suam. ꝛ p̃dicta ratione dicimus recipiendũ libellũ vẽdico talem rem rõne dñij vel q̃si. alij dicũt q; semp inuitus cogiꝫ eligere actionẽ. C. de coõ. l. fi. lex aũt quoꝝ. vel non cõtradicũt quia qõ ibi dicit factum fuit ꝓpter odiũ rei. qꝛ nolebat exprimere an possidebat ꝓ hereditate an pro pos. ad qõ tenebaꝫ ff. de inter. ac. l. i. i. rñso. ꝛ. §. i. ꝛ ḃ uera sunt si actiones ꝓpetũt ad idem. nam si ad diuersa utraq; intentaꝫ. C. de fur. ancill̃. vbi essent cõtrarie. C. de fur. l. i. portionẽ. patris. consuetudinem. s̃. de cõsue. in prin. no. de his. q; offerre. pro parte patris. vtroq;. i. sup reuocanda alienatione reꝝ suaruꝫ a patre facta ꝛ cui prestiterũt cõsensum cum ipsum cõsensum prestando lesi fuerunt ꝛ eo nõ obstante restituendõ. Item petebatur resti. in inte. ut liceret ei offerre pro pte p̃is emptoꝛib ꝰ p̃cium. qui offerre infra p an. per negligentiã omiserũt. offerre. etiam in lucro subueniꝫ minoꝛibus. ff. de mino. ait p̃toꝛ. §. hodie. veritate. s. q; sunt minoꝛes ꝛ lesi. ad partem. quia vindicta erat sine decreto cum essent minoꝛes. vel si maioꝛes erant in potestate cõstituti a patre ut dictũ est in casib ꝰ non licitis. solennitas. decretũ presidis in imobilibus ꝛ in casib ꝰ licitis. ff. de bo. que li. l. vl. §. vbi alꝫ. vsq; ad. §. filiã. interuenit. debita solennitas. ea. que fuerit p̃is. residua. que fuit matris. residua. male uideꝫ petere in inte. resti. cõtra temporalem prescrip. unius anni ꝛ diei. C. in qui. ca. non ẽ in inte. re. l. vlt. Rñ. illud loquiꝫ in tẽporalibus p̃scrip. in coi iur̃ cõtentus in quibus tanq; a se introductꝰ voluit prouidere de

ure cõmuni super beneficio resti. secus de his que non a iure sed a consuetudine introducuntur.

Vsa resti. delegatis. C. ubi ꝛ apud quẽ. l. ul. de legat. cõtra. de offi. proco. nec quicq̃. §. ubi. ĩ glo. Sol. h speciale. ꝛ ita uideꝫ ꝙ in inte. resti. cõpetat magistratibus municip̃. ff. de offi. eius cui mã. ẽ iu. l. i. sed ⁊ ff. de municip̃. ea que. So. non est cõtra. qz licet oĩa que cõpetunt iure magistratus possunt delegari. non sequit ꝙ oĩa que delegantur specialiter cõpetant iure magistratus. sic etiã apparet in mero imperio. ff. de of. eius cui m. ẽ iu. l. i. uel potes dicere ꝙ hodie exquo iure cõmissionis transit ꝛ iure magistratus cõpetit. incidere. qñ aũt incidẽt cognoscit nõ est necessaria litis conte. qñ aũt principalit̃ secus. ꝛ sic põt intelligi. s̃. de offi. iu. c. ij. itẽ no. ꝙ ubi principalit̃ petit̃ in inte. re. tunc nõ habet locũ sũmaria cognitio iudicis super eo an admittenda sit petitio resti. quia oĩno admittenda est. sed ubi ĩcidenter petit̃ in iudicijs. tunc habet locũ offi. iudi. mercẽnarij anteq̃ admittant̃ probatões sup lesione. ut no. s̃. e. audit̃ administrationem. i. nõ habẽt iurisdictõnẽ ordinariã sup aliquos uel regimẽ alicuius ille uel aliquorum hominum. facultatem. generalit̃ sibi a ꝓncipe datã. seu arbiter. ⁊ sententiam arbit̃ potest impetrari restitutionẽ. licet nomen snie non mereat habere. ff. de his qui no. infa. l. quid ergo. §. ex cõpromisso. ꝛ est ratio qz per hanc in inte. resti. ꝓuidet leso. non tñ cõtra snĩam arbitri. ĩmo contra obligationẽ contractam ex snĩa ad penã. i. si snie nõ pareant. ar. ff. de ꝓdi. instli. si sub cõditione. §. si quis. ff. de acqui. here. si pupill. tñ melius uerba cõcipit si dicat peto in inte. resti. cõtra obligatões pene contractã ex snĩa q̃ si dicat cõtra snĩam. ff. de mino. si mino. §. minores. si aũt coã arbitris ledat quis in testibus uel ducendis uel alijs nõ datur incidenter in inte. resti. quia nihil eũ ligat nisi obligatio pene. ꝛ ideo si petit̃ restitutio cõtra snĩam nõ restituit̃ in eũ statum in quo erat ante sententiã sed totũ rescindit̃ ꝛ etiã ipsum cõpromissuz. item coram iudice ordinario lite conte. sup restitutione nõ debent admitti ꝓbationes huius lesi ad probandũ de iure suo super princi. ad hunc finẽ ꝙ petita sibi adiudicet̃. quia hic iudex qui cognoscit de resti. in inte. nõ succedit arbitro in cause principal̃ cognitione. item quia litis cont̃. coã arbitris fcã nõ sufficit ad ꝓcedendũ coã iudice. C. de arbi. l. pe. §. fi. cognoscere. quia ordinarij qui administrationẽ non habent nõ possunt dare restitutionẽ in integrũ. nisi cuz incidenter petit̃. C. ubi ꝛ apud quẽ. l. fi. multo fortius nec deb̃. ab eis. quia nõ possunt delegare causam restitutionis quam ipsi dare non possunt. incidenter. sed ꝛ tunc arbit̃ non resti. in inte. C. ubi ꝛ apud quẽ. l. i. item quia est mixti imperij. ff. ad munici. ea que. ff. ꝺ offi. eius cui mã ẽ. l. magra. tñ nõ licet in modũ resti. si tñ arbiter uiderit ꝓsonã q̃ habeat ꝓuit̃. resti. in aliquo lesam. puta quia infra terminũ nõ produxit testes uel instrumenta iterũ ei terminũ nõ assignabit. liberali. ij. q. vi. si qñ. ff. de arbi. nõ distin. §. iul. ꝛ §. liberali. ubi agit̃ de libertate. secus si de statu ecclesie ageret̃. j. de arbi. cum tẽpore.

Beneficio in alio. i. primo cuz puta pos. peteret in inte. resti. pronũciatũ fuit nõ dandã. unde si idem iterum petat super eodẽ articulo non põt. item credimus ꝛ si petat cõtra snĩam. qz denegata est sibi in inte. re. ar. ꝙ sic. h dicit̃ cõtra eam tantũ ad appella. restituit̃. denegato. secus si concesso. uerbi gratia. petij in inte. resti. aduersus snĩam ꝛ cõcessa est mihi. ꝛ post iterũ lata snĩa diffinitiua cõtra me in principali iterũ dabit̃ in inte. resti. ꝛ nõ cõtra primam snĩam sed cõtra secundã. ꝛ sic põt intelligi. C. si se in inte. l. i. ad appellationem. C. in qui. ca. nõ est ne. in inte. re. sancimus. cõtra ubi dicit̃ ꝙ in tẽporalibus actionibus non currit ꝓscriptio. ergo nec in ap. que infra. x. dies tñ admittit̃ sol. illa regula non habet locũ in ecclesijs. ut no. s̃. e. c. i. sed contra minores tñ. sed in minoribus fallit in cõfectõe inuẽtarij ꝛ triennio iudicij finiendi ꝛ in decendio ap. ut h. C. si se. l. i. autẽ. de here. ꝛ fal. §. pupill̃. ꝛ C. de iudi. properandũ. in fi. sed dices que differentia est si restituat̃ contra snĩam ul̃ ad ap. Rñ. magna. qz quando ad appellationẽ tñ restituit̃ nisi exequatur infra an. causã ap. rata manet snĩa. auten. de hijs qui ingre. ad ap. §. i. ꝛ ij. item cõputatur pro una ap. ut non possint tertio appellare. C. ne in u. ca. l. i. qꝺ non esset si ꝓra snĩam restitueret̃. restituet̃ enĩz ut possit appellare a snĩa lata super denegatione in inte. resti. ꝛ istam resti. petet tñ infra. x. dies. exquo cõi iure non põt ap. qz extunc lesus est. ꝛ ad ꝓsequendam ap. dabit̃ ei tñ annus cuz non debeat ei maius tẽpus indulgeri per ĩ inte. resti. q̃ fuerit illud quo lesus fuit. qꝺ nõ fuit nisi infra. x. dies. ar. ff. de mi. interdũ. §. plane. sile ff. qñ de pecu. est ac. an. l. post mortẽ. nouis. i. de nouo ꝓpositis non de nouo contingentibus tñ. qñ enim omisit aliquas rões proponere etiã si per snĩam sibi sit denegatũ beneficiũ resti. iterum petet. uel si petijt restitit̃. in inte. qz ꝓuileg. omiserat ꝛ est sibi denegata. poterit iterũ ut ꝓscriptõez ꝓbet.

De alienatione iudicij mutandi causa facta.

Ex quorundam. relatione citentur. Hec decre. non loquit̃ de ap. facta post citationẽ. quia in tẽpore in quo loquit̃ h decre. post citationẽ admittebant̃ omẽs ap. nisi notorie eẽnt frustratorie. j. de ap. cũ sit. sed hodie secus. ꝓrumpũt. ꝛ male. j. de ap. suggestũ sed ꝛ si olim fuisset ꝓcessũ frustratorie appellare hodie nõ lz j. de ap. ut debitus. dicendo iudici intellexi ꝙ lre impetrate sunt ad uos ꝓra me ꝛ ideo appello. ꝓ euacuando. ꝛ sine iusta causa. eos. alij dicũt ꝛ forte melius tñ loqui qñ fraus interueniret. nam si fraus nõ interuenisset non posset ꝓcedi nisi citaret̃. s̃. de offi. dele. consultat̃. eos. hec decre. non tangit edictũ. de ali. iudi. mu. cã fa. qꝺ tñ cõpetit cõtra euz qui transtulit dñium uel pos. in aliũ dolo malo siue potentiorez siue non futuri iudicij mutandi. i. a se in aliuz transferendi ꝛ ad interesse. ff. eo. ti. l. i. ij. ꝛ iij. in ꝓin. ꝛ l. non solũ. in ꝓin. h aũt loquit̃ de cõueniendo euz in quẽ translata est possessio. etiam si nullã fraudẽ admisit. ꝛ est speciale in h. qz ꝑsona nõ contenta in rescripto conuenit̃. ar. ⁊. s̃. de rescript̃. sedes. pasto. in possessione. ꝛ per h rñdeo. secũde ꝛ tertie questioni. in possessione. etiã si naturalit̃ possideant sed dñm potcrũt in iudicio noĩare. C. ubi in rem ac. l. ij. idẽ tñ dico ꝛ si possideãt. C. e. l. i. appell̃. cessa. per hoc rñ. ꝓme dubitationi qꝺ non credo. qz non loquit̃ de ap. absentẽ sed presentis. dicas ergo ꝙ non respondet.

Ex parte scabinorũ ypañ. fuit ꝓpositum. trahant. loquit̃ ꝛm ꝓsuetudinẽ francie. ubi siue agãt siue cõueniant̃ clerici sub iudice ecclesiastico agit̃. illicitas. aliud enĩ est in licitis. ut in glo. se. dicit̃. cessiones. cessio actionis si fit in ultima uoluntate tenet. nisi sit actio litigiosa. nam tũc non legatarius. sed here agit ꝛ ꝙ fuerit cõsecutus restituet legatario. ff. de le. iij. nomẽ. C. man. l. pe. ff. de leg. l. legato. C. de li. quicunq̃. in autẽ. nũc si here. si cessio est ex pacto ꝛ potentiori cessio nulla est. nec agit ille qui cessit C. ne lice. poten. l. i. sic potentior ratione officij potest dici tutor. unde si cedit̃ tutori actio in pupillũ amittit̃. C. qui. da. tu. autẽ. minoris. si uero fiat cessio actionis non potentiori. sed sit actio dubitata. i. in iudicium deducta non tenet cessio. sed non admittit̃ actio quin agat ille qui cessit. sed in quibusdã casibus tenet etiã lite cõte. s̃. ex cã dotis donate ꝛ diuisionis. C. de lit̃. l. ult. ꝛ ij. si aũt cessio sit actionis indubitate. ꝛ constat cessio uera tenet. ut per totũ ti. de here. uel act̃. uendita. si aũt cõstet eam simulatã nõ tenet. ut ꝑ totũ ti. pl. ua. ꝙ agitur ꝛ dicit̃ simulata. quia simulat̃ lucrũ actionis esse eius cui

cēditur. cum sit cedentis. vbi aūt est dubiū an sit actio simulata nec ne presumit simulata ex eo q̄ actio ꝑ parte est uendita ꝑ parte donata. C. mandati. l. vlt. ꝛ h̄ nō agit is cui cedit. nec is qui cessit vbi idē. sumit presumitur simulata si ꝑ modico p̄cio vendidit actionē. nam tunc nō agit emptor nisi in quantū dedit. is aūt qui cessit agit in residuo vt quidā dicūt Item p̄sumit simulata ex eo q̄ instrumēto non cōtinetur nomen cessionis nec dicit ex quo cōtractu. vel si in prin. instrumenti ponit cessio ꝛ circa mediū uel fi. dicitur ex quo cōtractu. in casibus tñ non p̄sumit simulata si fiat inter coheredes ꝛ si fiat creditori ꝑ debito vl̄ possessori ꝑ munimine rex v̄le gatarijs ab heredibus quib⁹ res vel ac. sunt legate. C. man. l. pe. emptiones. Idem appellat emptiones ꝛ redēptiones ꝛ est sciendū q̄ redemptiōes vel emptiōes litiū inter laycos nō potentiores satis licite sunt. ꝛ eis dat actio vsq̄ ad quantitatē datā. C. man. l. pe. ꝛ vl. ꝛ no. in glo. hic posita. Sed cōtra. ff. de pact. sumptus. ff. de ua. ꝛ extraor. cog. l. i. §. si titia. C. de ꝑcu. litig. C. man. si cōtra. sed illa intelligunt quando redemit litem h̄ modo q̄ eam exerceat. ꝛ postea certam partez litis magnā vel paruā inde habeat qō penitus nō ualet. ꝛ h̄ idem est in aduocato. C. de postu. si quis. secus aūt esset si ō certa pecunia cōueniret. qō est licitū. ff. man. salariū. Itē no. q̄ si quis cōuentus immo etiā ꝛ heredes eius vel rei ven. vl̄ confessoria sine q̄stumcunq̄ alia siue reali siue psonali trāsferat in aliū rem de qua conuenit ꝛ in casibus in q̄bus licita est alienatio. vt no. in glo. hic posita que incipit cessio. tñ ipse qui cepit litē illam ꝑficiet. ff. de a. plu. ar. quanq̄. §. i. ꝛ. l. post venditionē. immo etiā heres eius. ar. C. de litig. aūtē. nunc si heres. ad idem ar. ff. de rei ven. is aquo. ꝛ. l. se. Item si ꝑcurator esset institut⁹ a uenditore ipse idez prosequeret litem re translata in emptorē quare nō multomagis si ipse venditor cepit litem ipsam ꝑsequat. nec est cōtrarū si dicas p̄iudiciū fiet absenti ꝛ ignorāti qō esse non debet. ff. de exhi. re. iu. si a te. §. fi. ff. de pig. si sup. in prin. q̄ aut emptor sciuit causā agi cum venditore. ꝛ tunc sibi imputet. q̄ res cum onere suo empta videt q̄ magis est euent⁹ lit̄. si aūt ignorasset de euictiōe ageret. vt ibidē. C. de euic. si fundū. ff. de pig. si sup. §. fi. ff. de le. iij. nomen. vel dic ꝛ melius q̄ nullū sit p̄iudicium illi in quem res translata ē. quia sn̄ia nō mandabit executioni in re translata sed ad interesse tenet cōuentus sicut is qui se liti cū non possidet obtulit. ff. de rei ven. si is qui. ff. de pe. here. qui se. non est cōtra. ff. de rei ven. si aūt. §. i. vbi dicit q̄ si nō dolo desijt possidere. q̄ ad soluendō est. q̄ h̄ non fuit sine culpa que sufficit in eo saltem qui cautionē non exegit. ff. de rei ven. is a quo. q peti. Sed no. q̄ q̄n res litigiosa unius prebende uel administratiōis ttāferunt in aliū q̄ ille qui cepit litem eam ꝑficiet. q̄ dn̄s litis est. sed si est mortuus tunc nec successor eius in p̄benda nec heres perficiet litez. sed ille ad quem res translate sunt. q̄ mors est iusta causa quar ad dominum reuocat ꝑsecutō cause. Sed queres quō h̄ est q̄ ad singularē successorē qualis ē h̄ administrator ad quē he singulares deuenerūt transferunt actiones cōtra id qō no. s. ō iudi. q̄ enim. Sol. illud uerū est vbi cōtra defunctū agebat noīe suo. sed hic loquit quando cōtra defunctū agebat nomine ecclesie. ꝛ eiusdē nomine etiā conuenit successor. ꝛ ita ñ agit tanq̄ successor sed tanq̄ ministrator. Item eadem ratione dicendū est q̄ in hoc casu mandabit sn̄ia executioni in re petita etiam ad aliū translata. q̄ licet eius administratio ad alium sit trāslata. res tñ penes eundē remanet. s. penes ecclesiam cuius noīe principalit actum est. sanctiones. C. ne li. pen. l. i. potentiorum. si quis in errorē aduersarij aduocabit sibi potentiores q̄s sit aduersarius patrocinium puta faciendo eum procuratorem vel ducendo eum in aduocatuz causam amittit ꝛ potētior seuere punit. C. ne li. po. l. i. ꝛ appl lo potentiorē eum qui ratione mgr̄atus pōt ostendere mīnacem vel terrorē aduersariorz. C. si quacūq̄. p̄. p. l. i. ꝛ. C. si re. pro. l. i. C. q̄ me. ca. si p uim. ꝛ forte non idē si als sit terribil. cum possit habere iustitiā. nec sit verisimile eum pati violentiam in terra iustitie. ff. q̄ me. ca. l. vlt. ꝛ si vellet ita posset facere sine ꝑcuratione sicut cum ꝑcuratione. intelligit ergo h̄ potentior qui rōne officij est terribilis. in alia significatiōe sumitur. ff. si ex nox. c. l. i. §. si desinat. ff. de ali. iu. mu. ca. f. l. iij. q̄ autem clericorum p̄ocinium inuocet in penam huius decre. vel illius legis ne li. po. nō incidit nisi potestatē haberet sup laycos cum q̄bus clerici agunt. h̄ autē reprobat cessio ac. facta in eos non q̄ sunt potētiores sed q̄ quandocūq̄ fiat simulate nō ualet. vt no. in glo. cessio. circa hos laycos etiam cōpetit ac. ex edicto de ali. iu. mu. c. f. e. ti. l. i. ꝛ. l. nō solū. §. i.

De arbitris.

Anc. ꝛ. j. eligatur. sane est cōsilium sed tñ si in duos cōpromittat. tenet cōpromissum. ff. de arbi. inter si. §. sed si in duos. j. c. proxi.

On sine multa necessitate. i. paupertate. ꝑ magnum. i. auctē. naz ad ipsum ratione archid̄. vel q̄ persona erat ptinebat institutio vel p̄sentatio in eadem ecclesia cath̄. eius dicti. archid̄. ordinauit. i. obtinuit ordinari. uel ipsemet ordinauit cum ad ipsum spectaret. extortū. ꝛ male. C. de arbi. auten. decernimus. vel potes dicer quia autentica non ꝓhibet iuramentū partiuz. sed arbitror tantū. exinde. i. de questione quā inuicē habebant. petebat enim idē sacerdos q̄ cum esset legitimus ꝛ canonic⁹ cappellanus ipsius eccl̄ie q̄ sibi de beneficio rñderet ꝛ eum ut cappellanū tractaret. ꝛ sic petitorū intentabat vel petebat beneficium ipsius eccl̄ie in absentia cum sine culpa sua necesse habeat exulare. uel petebat restitutionē cappellanie ad quā reuertens missus nō erat agens possessorio. fauētes. ꝛ male. cum arbitriū ꝑ gratiam datū non teneat. C. e. arbitror. clericī. i. per gratiā ꝛ fauorē quia in hoc de facili nō possunt alie inueniri ꝓbatiōes ideo ipsi arbitri recipiūtur. si. C. here. quoniam. iiij. q. iij. §. item in criminali. v. item fm. ꝛ recipiunt ut testes nunc ut iudices. si. s̄. de elec. cum dilec. ar. cōtra. ij. q. vi. statuendū. vbi no. uel in hoc fuit nequitia q̄ precipiūt ꝑ pecunia litis spāli cedi. ut no. s̄. de transac. statuimus. Item quidā credunt q̄ speciale sit in iudice ꝛ arbitris ꝛ q̄buscūq̄ alijs. ꝛ aliud ex officio facientib⁹ ut non obstante q̄ turpitudinem suam allegant ꝛ q̄ de suo crimine cōfitent possunt testificari si de irritatione sui facti agit. ut h̄ no. ꝛ. s̄. de elec. cum dilec. nec ex ipso testimonio fiat alij p̄iudicium. j. de testi. sicut. nec etiam ꝓpter h̄ aliquos ex ipsis que nō cōfitent esset procedendū ad penā. j. de testi. veniens. xv. q. iij. veni. nisi sb̄ ijciat questionibus tūc enī posset interrogari etiam ad penā C. ad. l. iul. ma. l. iij. ꝛ C. de questi. ples interrogati ꝛ ad hoc etiam ut de facto suo eis credat oportet esse duos. ut h̄. ꝛ si plures fuerint ꝛ duo confiteant sufficit. s̄. de elec. cum dilec. Sed ꝑ hoc non rñdet huic decre. cum ꝑ hoc alteri fiat prejudiciū illi. s. pro quo lata est sn̄ia siue arbitriū. dicim⁹ ergo hos nō recipi sicut testes cum iudex aduocat⁹ assessor ꝛ executor non possunt esse testes. C. ad asb̄. nemo. ff. de testi. l. vl. ij. q. vi. statuendū. sed cōsulendi sunt de facto suo. j. de accu. cum dilec. ff. de ap. sciendū. ꝛ similit credimus q̄ si cōfitent turpitudinē suam ꝓpter hoc non reuocaret arbitrium eoz. ar. j. de resti. sicut ꝛ ueniens. xv. q. vi. nemini. h̄ aūt licet cōfitentur illud q̄ arbitriū reddebat iniquū. s. precessisse q̄ pecunia cederet liti spirituali non tñ dicit h̄ suam turpitudinē cū potuerit bona fide fecisse sed erasse. non. n. est symonia qñ cunq̄ renunciat ius spūale si daret aliud temporale forte q̄ pro bono pacis dat uel causa pietat̄. j. de prebendis. nisi esset. s̄. de pac. cum pridē. sed tñ quia specie cōtinet symonie ꝛ non obstante iuramento licet cōtrauenire. ut h̄. ꝛ no. s̄. de

transf. constituꝫ. Item nec iudex his semp adhibebit fidem licet eos interroget cum sepe suum factū tueatur ꝛ ex gra lo quaſ. ff. de iudi. cum qui. ex uarijs aũt circũſtantijs colliget quid credat. ff. de custo. ꝛ exi. l. diuus. ar. j. de accu. inquiſitionis. §. ult. ꝛ habent h locū in iudicibus arbitris ꝛ officialibus publicis. secus aũt in electoribus qui bene admittunt ad testimoniū. s. de elec. cum dilec. vel dic ideo eos interrogari ut excuſet arbitriū qđ cum in sui natura esset illicitum p ceptum ꝑ pecunia renũciare spũali iuri. nisi excuſaret ꝑpter discretionem precipientẽ. j. de prebendis. nisi reuocaret arbitrium ꝑpter spem symonie. vl etiam sufficiet q eoꝝ discretio non appareret. ꝛ h est causa quare cassat arbitriū. ꝑpter hoc arbitri requirunt ut dicant intentionē suam ꝛ causam q re hoc fecerũt. ut per hoc ꝑbet vel improbet arbitriū. absoluas. ꝛ restituas. vel melius nō restituet. sed tm̃ uinculū iuramenti tollet. ut non obstante iuramẽto possint agere sicut ꝑ us. non enī timore iuramẽti debet illicitū facere nec extendi tur iuramentū ad ea de quibus cogitatū non est. uel q̃ sunt contra ius. j. de iureiur. veniens ad nostrã. subiunxit. j. de preben. nisi essent. s. de elec. int dilec. ꝛ no. s. de transf. statuimus. qꝛ uel temporalẽ dabat ꝑ spirituali. vel si daretur iusta causa dandi suberat. obseruantiam. h ideo est quia spirituale est ꝛ quia iuramẽtū intercessit.

Eruent decimas. i. fructus decimaꝝ. j. de loc. vestra ꝛ. Sol. h non uidet illicitū cõtrahere super fructibus decimaꝝ. sed sic dare ꝑpter periculū solum ꝓhibet ꝛ cassat. qđ non est dignū. iij. q. vij. tria. mulierem. xxxiij. q. v.

Imittat de facto. quia de iure nō tenet.

Illecti. filius usurario. i. usu. quid aũt sit usus habes instī. de usu ꝛ ha. publicis. iij. q. vij. tria. xxxiij. q. v. mulierẽ. ff. de re. iu. l. ij. ar. cõtra. ij. q. v. mẽnam. xiij. q. ij. si quos. xij. q. ij. cum de uio. ff. de re iudi. quidam. xv. q. iij. §. i. auten. de here. que ab inte. §. de his. dicatur. C. de arbi. l. ult. patrone. ar. q patroni iurisdictionē oꝛdinariã habent inter libertos. ꝛ pōt dica q h decre. sumpta est. C. de arbi. l. ult. loquit tm̃ quando p ꝓpromissum itur ad patronū. ꝛ h innuit in sequẽtibus. ubi dicit nulla pena. ꝛ est ar. ad h. ff. de penis respiciendū. §. tutor. s. de con. ex litteris C. de decu. l. i. immo de iure est q si habent regimẽ vel comitatum q iudicare possiunt. xij. q. ij. cum deuotissimã. episcopum. idem esset si ꝑsentes nō essent. penam. adiudicat. aut agi non pōt si fuit cõpromissum. siue cum pena siue sine pena. ar. ff. de arbi. diem. §. ult. ff. si quis in ius uo. l. ult. j. e. per tuas. si uero nō sit ꝓpromissum sed tm̃ simplicit electi. qꝛ alꝫ auxilio deficiunt eis agunt ad rem iudicatã. ff. de arbi. l. pe. ꝛ sic intelligit. j. e. cum olim p tuas. vel potes dicere q etiam si sit cõpromissum siue cum pena siue sine pena nisi ratꝫ habeant sniam pōt cogi ad eam obseruandã. ꝛ sic intelligit j. e. cum olim p tuas. ꝛ. s. e. c. ij. alij dicunt in spiritualibꝰ locum habere predictã ratificationē que non recipiunt interesse. ꝛ etiam sine ratificatione exquo in casibus cõcessis latum est arbitriū tenet ratum habere ꝛ mandabit snīa executioni. s. e. c. ij. vel idem si iuramentū interuenisset. uel fides data esset. j. e. c. proxi. s. e. c. ij. alij tm̃ dicunt q nunq̃ cõpetit actio ex arbitrio nisi emologatū sit taciturnitate. x. dieꝝ. C. đ arbi. cum anã. penam. xij. q. ij. eos qui mã. xxiij. di. quanq̃. ar. cõtra. j. de pe. suam. xij. q. ij. fraternitas. Sol. penã a iure p missam siue cõuentionalẽ siue legalẽ possunt accipere clerici xvi. q. i. statuimus. i. q. fi. quotiens. x. q. ult. c. vl. tm̃ si lucri cã non faciant. j. de spon. nemo. vel dic q possunt petere penã quanti sua interest. ff. de ac. emp. predia. pena aũt in fraudẽ vsurarum apposita peti non pōt. ff. de ac. emp. iul. §. idẽ pō. j. de empt. ad nostrã.

Um tempore. aliam causam. habebat cũ epo aliam cum monac. fide. quia promiserunt in fide sua. obseruandum. metu pene. s. e. c. proxi. uel iuramenti. quãuis nō debuit interuenire. xii. q. ii. omne. vi. q. vi. q bñ. uel cõpromissi pena qꝛ tunc nō agit ad interesse. ff. de ar. die §. ult. ꝛ l. se. per tuas. uel executionis cum simplicit electi sunt arbitri sine pena ꝛ emologatū est arbitriū expresse vel taciturnitate. x. dieꝝ. C. de arbi. cum anã. exceptis. h habes q arbitrium ꝑ parte tenet ꝛ ꝑ parte nō. ar. j. de pben. dilec. nisi esset quia de iure ro. ec. non potuit cõpromittere. sed si đ pluribus caplis iuꝝ suo cõpromisisset aliquis ita q de oībus si mul sententiaret ꝛ sniauit de uno ꝛ nō in pluribus nō ualet ff. de arbi. q tñ. in prin. ff. famil. herc. in h iudicio. libertatem. non uidet q de liberali causa potuit cõpromittere. ff. đ arbi. non distin.. §. de li. s. de in inte. resti. c. ult. cõtra. j. de ꝑscrip. cum olim. sol. dico q possit excepta ecclesia cõpromittere de iuribus nō tangentibꝰ ius pape uel alterius qđ exemit. uel etiã ñ exemit sed ius hz in ea. ꝛ si facit nō est ei ꝓiudicium. qꝛ enim si exꝑsse cõpromittat de illo nō ualet ꝓpromissum quantū ad ius alterius. qꝛ nec renũciare pōt priuilegiis libertatis nec iuri alterius qđ plus est. ut h. ꝛ C. res int alios. ac. ꝑ to. ꝛ qbus res iudi. nō obest. ff. đ of. ꝑsi. legat. decr. autem de prescrip. nō obstat. qꝛ ibi non tm̃ fuit iudicatū de iuꝝ q alium. sed tm̃ tangebat ecclesiã agentem. sup libertatibus aũt alicuius ecclie potest quis cõpromittere ꝛ litigare puta si priuil habeat antiqua ecclesia sup decimas uel super prochialibus iuꝝ non reddendo uel ab alijs ecclesijs exigendo vel ñ. nam sup eis ꝛ cõpromittit ꝛ litigat. j. de deci. ex multiplici. s de in inte. re. auditis. ꝛ in decre. pall. de ꝑscrip. cum olim. h aũt decre. nō contradicit. qꝛ de libertate loquit que aliū tangebat. nam h monasteriū non solū erat liberū ab epo sed etiam erat subiectū pape immediate. ꝛ idcirco p suum cõpromissum nō potest ꝓiudicare pape. quidã tm̃ dicunt q nō potest cõpromittere de his que tangunt libertatẽ. qꝛ nec iudicare quis pōt nisi de speciali mandato pape. j. de iudi. cum venisset. si aũt nō esset cõpromissum de libertate. sed de alijs q̃ per indulgentias se. ap. concedunt. ꝛ ubi alterius ius non tangitur tenet cõpromissū. primo dictū magis placet. immo dico q super his que dependẽt a libertate cõpromissuꝫ ualet. verbi gratia si facta sit electio cõtra tenorẽ priuil libertatis super electione ꝛ institutione facienda p epm ualet cõpromissum. j. e. cum a nobis. s. de in inte. resti. ex litteris. ar. ubi dicitur q delegatoꝝ snīa super his tenet. nisi p ī inte. re. subueniatur sibi. eadem ratione arbitroꝝ. ꝛ melius. j. e. c. pe. sed licet fm secundã opinionē dato q ipsa sit uera non possit cõpromittere ecclesia super statu suo. si tm̃ due ecclesie litigãt super tertia ecclesia cui subessent licite posset cõpromittere lite pen. licet ꝛ agat de statu tertie ecclesie. j. e. p tuas. Sed obijcies quare ergo nō tenuit h cõpromissum inter epm ꝛ abbatem sup duabus capellis. Rñ. s. q tenuit nec cõtradicit. sed arbitriū non ualet in his que sunt cõtraria libertati. Idẽ dicunt qñ cõpromittitur de his que dependent a libertate. s. q non tenẽt si factura sunt preiudiciū libertati. alij dicunt in distincte q sup statu ꝛ libertate etiam si fit alij preiudiciū cõpromitti potest a partibꝰ que obligare possunt. sed nō fit preiudiciū alijs sed cõpromittendi bene ꝓiudicat. ꝛ fm h soluũtur contrarietates. ar. op. j. de capp. mo. c. ii. in fi. ꝛ nō reprobamus qđ hi dicunt ꝛ q. concordãt ꝑme opinioni. cappellarum. que simul cum monasterio erant exempte ab epi iurisdictione ꝛ pape subiecte. ita q papa de eis iura epalia recipiebat. vel abbas noīe pape ꝛ eius uice recipiebat ius episcopale ꝛ iura episcopalia per se uel per aliū reddebat. sed tm̃ nihil iuris habebat in ecclesijs abbas. qꝛ de suo iure bene posset cõpromittere. vel dic q bene intererat huius abbatis defendere ꝛ cõpromittere pro ecclesijs sibi subiectꝫ pleno iuꝝ idest in temporalibꝰ ꝛ spũalibus q nō sint subiecte nisi pape

ar. j. de reli. do. constituꝫ. cum ue.

Um dilec. filius. ꝛ j. recõuenire. nota q in hoc

discrepat arbitrium a iudicio. Item in satisdatiõibus. autẽ. de liti. §. exhibendũ. item in pena cõtumacis. ff. de arbi. nõ ex oĩbus. item in ꝓnunciatione facta aliqua parte absente. ff. e. si quis li. item in purgatiõe more. ff. e. l. celsus. ff. si quis cau. ꝛ si post quibus. ꝛ eis coherẽtibus. nam põt diem solutioni prefigere. ff. e. si cum dies. §. ulti. ꝛ. l. celsus. Sed nunquid de pena uel interesse cõpromissi cognoscet. ar. q̃ sic. ff. ad. l. acquil. inde neratius. §. pe. sed credo cõtra. ff. de arbi. q̃ tamen. §. ulti.

Um olim sup familia. perpetua ꝛ religiosa. puta cõuersis ꝛ filibus. ar. cõtra. ff. de publica. l. i. §. famil. ff. de ui ꝛ ui ar. l. i. §. familie. vbi innuitur q̃ noie familie ꝛ mercẽnarij intelliguñ. irrita. quia nõ est forma seruata eligere. no. arbitriũ seruari. dic ut no. s̃. e. dilec. in glo. fi. ad iudicatum. eligere. j̃. de re. ꝛ transl. c. licet. ff. de ãmi. tu. l. quidã. §. papi. ꝛ. ff. vbi pu. e. de. l. i. ꝛ sic intrp̃tat. c. lxiij. di. obeũtibus. nec reputes superfluũ consiliũ. q̃ consiliũ familie posset trahere consiliũ dñi in sua opinione. xxxii. di. nicena. ff. de arbi. item si unus. §. ult. ar. ꝓtra. ff. de ꝓbationibus ad ꝓbationem.

Ontingit interdum. rebus spiritualib⁹. no. q̃ sine per spiritualibus nõ potest cõpromitti in laycũ nisi hoc fiat auctoritate iudicis qui de causa spũali cognoscat sed eius auctoritate fieri potest. siue ex delegatiõe siue iur̃ ordinario cognoscat. immo q̃ plus est nec iudicio laycoꝝ dissonet. j̃. de iudi. c. ii. q̃ nec laycus iudicare potest de causa spirituali etiam si incidat alij questioni de qua cognoscere poterat. j̃. qui fi. sint legit. latoꝛ. de mandato tñ pape possent layci iudicare de causa spũali. xxxii. di. §. uerum. sed alter⁹ mandato nõ credo. sup rebus aũt temporalibus clerici non possunt ire ad iudiciũ seculare etiam cõsentientibus suis ꝑlatis. j̃. de foro cõpe. si dili. sed cõpromittere in arbitros possunt. s̃. e. dilec. in iudicẽ autẽ clericum consentientib⁹ prelatis suis possunt cõsentire ut in iudiciis ꝛ nõ aliter. ut habeat eoꝝ consensum. j̃. de fo. cõpe. c. ult. significasti. q̃ autem diximus q̃ auctoritate delegati põt cõpromitti in laycum de spiritualibus. Idez intelligo q̃ possint aucte ordinarij. licet forte nec auctoritate delegati uel ordinarij põt. nisi sit lis cepta. rebus spiritualibus. nunqd potest cõpromitti in laycum sup electione sacerdotis uel clerici uel abbat̃. nõ uidet.

Er tuas litteras. intimasti. sup hospitali. i. super iur̃ quod habebat in hospitali. sile. ff. de cõtrahẽ. emp. l. qui tabernas. ꝛ de le. i. l. si domus. §. pe. generale. licet enim habeat generale mandatũ non põt transigere nisi forte sup fructibus paucis. ff. de ꝓcu. manda. ꝓcuratoꝛ. si aũt generalis ꝓcuratoꝛ sit ꝛ habeat liberaꝫ administrationẽ alis generalẽ transigere potest. ꝛ iusiurã. deferre. ff. de ꝓcu. ꝓcuratoꝛ. ff. de iureiurã. iusiurandũ. §. ulti. ꝛ si male transigerit imputet sibi dñs qui talẽ elegit. minoꝛ tñ uel eccle sia restituet̃ in inte. si tutoꝛ uel prelatus p amicitiã transegit. sile. C. de transl. preses. C. ò pact̃. pactũ. ff. de mi. tutoꝛ. assensu. de boc no. s̃. de rescrip. edoceri. h̃ enĩ allegatio nõ ualet immo solus plebanus põt ꝓstituere ꝓcuratoꝛẽ. ff. q̃ cuiusq̃ uni. l. ult. ꝛ h̃ etiam ex eo ꝓbat̃ q̃ solus plebanus põt ratuꝫ habere q̃ ò factũ est per talez procuratoꝛẽ. ergo solus potest constituere ꝓcuratoꝛẽ. uel dic ad agendũ poterat cõstituere procuratoꝛẽ. secus ad transigendũ. q̃ forte soli ꝑlato ñ licet. j̃. de his que fi. a prela. quanto. vel dic q̃ forte alis magnum negociũ erat. vnde sine cõsensu capituli nõ potuit sine eo cõstituere ꝓcuratoꝛẽ. exparte plebani. appello partẽ plebani plebanũ cum canonicis. alis sicut nõ posset sup h̃. s. transactione cõstituere ꝓcuratoꝛẽ ita nec ratũ habere uel alit̃. ut no. in glo. de boc. ratum. dic ut no. s̃. e. dilec. glo. ad aud̃. executioni ꝑ absolutionẽ pene ꝛ aliis modis quibus diximus. s̃. e. cum tẽpoꝛe. c. dilec. alis non dat̃ actio ex re iudi. C. c. l. i. ar. cõtra. C. ò iude. l. iudei. executio. melius dicit̃ q̃ si quis subscripserit sñie arbitri. dicendo cõfirmo sñiam arbitri. vel non cõtradico q̃ ex tali sñia oritur actio ꝛ executõ. C. de arbi. nemini. §. fi. ꝛ expone hãc litterã receptũ fuit. i. subscriptum. non enĩ sufficit verbo emologare arbitriũ cuꝫ pena nisi subscribat̃. C. de arbi. cum anã. quidã tñ dicunt q̃ sufficit sola emologatio sine subscriptione fm canones. de obseruãdo videt̃ q̃ licet ex sñia arbitri ex cõmisso electi non detur actio vel exceptio rei iudi. C. de arbi. l. i. tñ debet dari exceptio pacti. q̃ ꝓpterea q̃ ꝓmisit stare sñie arbitri si postea facit contrarium uenit contra pactũ. ꝛ sic uidet̃ q̃ debet obstare exceptio pacti. qò tamen nõ est verũ. ff. de arbi. l. ii. ꝛ. l. fi. Itẽ ad hoc quidaꝫ sic rñdent q̃ in cõpromissis omnia vba que ibi ponunt̃ intelligenda sunt cõditione tali. s. ego ꝓmitto q̃ stabo sñie ul̃ penã soluam. ꝛ iste intellectus datus est sibi a iur̃ q̃ nisi iura sic statuissent bñ debet seruare ꝓpromissũ suũ. s. stare sñie. ꝛ ex eo pacto bene daret̃ exceptio. ꝛ idez dr̃ in iur̃ iurando. s. q̃ nõ obstante iureiurãdo poterit agere. qò sic ẽ intelligendũ iusiur̃. uel q̃ seruabit sñiam arbitri sicut iurauit vel penam soluet. ꝛ eodẽ modo est intelligenduꝫ qñ partes stipulant̃ stare sñie arbitri sine adiectiõe pene. s. q̃ sufficit condemnato. uel seruar̃ sñiam vel prestare interesse. ff. de arbi. diem. §. fi. ꝛ q̃ isti bene dicant ex eo apparet. q̃ si non interuenisset stipulatio olim semp dabat̃ exceptio pacti. hodie etiaꝫ datur non tñ exceptio sed etiam actio si fuerit emologatuꝫ. C. de arbi. cum anã. immo et vbi actoꝛ stipulatus est stare sñie sub pena reo nõ stipulãte dat̃ exceptio. ff. de arbi. si de meis. ꝛ habent h̃ locũ vbi stipulat̃ sine dicto uel arbitrio stari. siue cum pena siue sine pena. nam si expresse stipularet̃ rẽ de qua agit̃ uel dari uel fieri fm sñiam arbitri ad rem ipsaꝫ uel factũ agi posset si ꝑ eo sñiaretur. ꝛ idem est in reo si expse stipularet̃ rem que ab eo petit̃ amplius nõ peti si ꝑ eo fuerit arbitrium bene habebit exceptionẽ. immo plus videt̃ q̃ si etiam predicta non expresse stipulet̃. sed solum pactum de eis dandis uel faciendis uel non faciẽdis in continẽti post stipulationẽ emissam de parendo sñie q̃ ꝛ tunc tale pactum informat ac. ex stipl̃. ꝛ pit exceptio. C. de pact̃. petens. ꝛ. ff. si cer. peta. lecta. immo plus uidet̃ q̃ etiam tacite partes uidentur intellectui p̃dicto renũciare. ut si partes stipulent̃ stare sententie sub pena vt ea soluta uel nõ soluta manet ratũ pactuꝫ. in h̃ agi potest ex stipulatu. vt fiat qò iudicatũ est. ff. de trãs. q̃ fide. immo plus q̃ si cõdemnat⁹ fuerit in mora ageret ꝛ ad penam ꝛ post ad rem iudi. nec est cõtra. ff. de ex. doli. apud. §. labeo. q̃ illa lex loquit̃ qñ non erat adiectũ in copromisso q̃ soluta pena ratum esset arbitriũ. alij tamen dicũt ñ agi ad rem iudicatã sed ad interesse tñ in p̃dicto casu. ratio aũt quare predictus intellectus fuit accomodat⁹ p̃dicte stipulationi in cõpromisso ea fuit. q̃ cum arbit̃ sine tumore retractationis possit ferre iniquã sñiam. iustũ fuit q̃ in alio eius potestas restringeret̃. s. ut nunqꝫ post sñiam arbit̃ res sua sibi auferetur. sed sufficit sibi auferri uel penam uel interesse. alis enim non dat̃ actio vel exceptio ex re iudi. C. de eden. l. i. ar. contra. C. de iude. l. iudei. agi. contra cõpromittentẽ ꝛ non contra plebanũ. procuratoꝛ. ꝛ ñ dicim⁹ q̃ non mãdauit de trãs. ff. de re. iu. si se. in ꝑn. ff. de ꝓcu. plauti⁹. nec obest q̃ aduersarius cum sibi obligare non intẽdebat. sed ptebanũ q̃ sepe extra id qò agit̃ tacita obligatio contrahit̃. ff. cõmo. si is. in fi. ff. sicut pe. ciuitas. C. man. si litteras. vl̃ dic exquo ab eo stipulat̃ creditur q̃ intẽdebat eum sibi obligare ubi contrarium dicat. nam tunc secus dicerez. ad interesse. q̃ non videt̃ aliud posse nisi expense quas fecit in li. coram cõpromissarijs. res aũt in qua cõdemnat⁹ est reus non est interesse vincentis. tñ sua est etiã post sñiam arbitri sua manet ꝛ eaꝫ non obstante sñia arbitri petere potest. ff. de arbi. si rem. ꝛ si non erat sua uel sibi debita non interest sua. nec tũc etiã sua interest. archiepi. no. in laycũ auctoritate iudi. del. super re spirituali fieri cõpromissum. ar. xxxii. di. §. verũ. sed tñ necdũ

auctoritate delegati. sed nec ordinarij potest clericus cõsenti
re vt habeat iudicẽ ordinariũ.

Ꝛ parte partes. i. electi. sententiam. i. arbitriuz.
prefixisti. si pars in termino nõ cõparet statuto co
ram arbitro pena cõmittat. C. de arbi. l. ii. ff. de ar.
diem. §. si quis. sed nõ semp sed tunc qñ per partẽ absentiaz
fit quo minus arbitret. ut quia terminus pemptor⁹ assigna
tur ad dandã sniam. s. de offi. del. c. cõsuluit. uel etiã si ante
li. con. sit terminus assignat⁹ ad cõparendũ. quia si nũqꝗ cõ
parerent nunqꝗ posset arbitrari cum nõ possit sniare nisi pti
bus presentibus. ff. de arbi. diem. §. i. z. ii. nam si citatus sed
nõ pemptorie absit ante li. con. ñ cõmittit pena. immo plus
quidã dicunt qꝫ z si post li. con. citet pemptorie ad testes re
cipiendos vel alia consilia que possunt fieri etiã parte absen
te qz non cõmittitur pena. qz per eius absentiaz nõ impedit
arbitrari. ar. ff. c. l. i. Sed dices quõ ergo puniet huiusmõi
contumacia. Rñ. in snia condemnabit eum in expensis. qz
licet expresse non uenerit incompromissum est tamen conti
guum. z idem dicitur de fructibus vel termino solutionis.
ff. e. ti. qui tñ. §. so. ar. ff. iudi. solui. an tamen. §. in hac. ff. de
procu. ad rem le. ff. de re. iu. paulus. idem dicit qz statim cõ
mittit penã etiam si in termino nõ pemptorio diceret se nol
le ire. ff. de re iudi. contumacia. Quidã tñ dicunt z forte nõ
male qꝫ arbit⁹ debet absoluere presentẽ ab instantia arbitri ꝓ
pter cõtumaciam aduersarij. z extunc põt petere penam. qz
id dicit ꝓpter qõ aliter discedit. ar. ff. de arbi. qualẽ. Item qz
arbitraria ad instar cẽ. sublato. z ideo si decetero ꝓtra eum
snia ferat non tenet. ff. de re. iu. in summa. quesitũ. ff. qui sat
da. co. si decesserit. sed ꝓpter adiacentia. s. ut sciat qui sint ꝑ
uati eligendi potestate. etiã post mortez feretur snia. ff. de rei
uen. vtiqꝫ. C. si ap. pen. mors. cuius. sed certe nõ uidet qz in
lite que uertetur int̃ electos possit iudicari. z si uterqꝫ iuraret
de priuatione canonicoꝝ cum res inter alios cẽ. C. res inter
alios. z p totũ. ꝓterea qz dicitur qꝫ post mortẽ litigatoris po
test iudicare. intelligendũ uidet de iudicib⁹ non de arbitris.
qui non possunt iudicare post mortẽ litigatoris. ff. de arbi.
sed z si. §. ult. nec in absentia ptis etiam si sit contumax. ff. de
arbi quid tñ. §. ult. cuius pena cõmittat. ff. de arbi. diem. §. si
quis li. acta habita int̃ uiuum z mortuũ. puta attestationes
z silia ñ ualebunt si egerit cõtra substitutũ. nec in litis ꝓsecu
tione succedat successor. qz nõ est huius heres nec uniuersal⁹
successor. quia neut agit nomine ecclesie. sed uterqꝫ ius suuz
prosequit. Item heres eius non ꝓsequitur causam defuncti
quia cum realis esset actio que erat inter eos. s. quis ius ha
beret in ipsa ꝓlatura. z heres ipsam ñ possideat nec dñs de
sist possidere ius qõ defunctus se habere ꝓponebat non da
bitur cõtra ipsum actio nec snia. ff. de rei ven. l. sin aũt. quid
ergo faciet iste qui supuixit. si sit ei nouus aduersarius incho
abit litem cum illo. si aũt ñ fieret sibi nouus aduersar⁹. tunc
petet cõfirmationẽ ab ordinario z ꝓcedet in petitione sua. si
cut no. s. de transac. decetero. Sed quid si fuerat confirma
tus z habuit ꝓlaturã in pace sed postea amisit possessionem
eius per desidiã. ḧ uidet qꝫ si inueniat possessionẽ suã vacuã
que nunqꝫ fuit per aliquẽ occupata qꝫ eaz accipiet etiã si fue
rit per aliquẽ occupata dicunt idẽ dum tñ modo uacet siue
per mortẽ noui occupatoris siue alio modo. ar. ꝓ eis. i. de
or. cog. cum dilec. xvi. q. iij. põt. vbi dicit qꝫ si pos. licite ad eũ
rediit qꝫ debet habere cõmodũ retentoris. Item q̃ causa est
qꝫ non recupet ecclam suã quandocũqꝫ põt cum nõ sit ea ꝑ
uatus nec per sniaz iur̃ nec hois. ar. vij. q. i. pasto. z possessio
facile debet redire ad dñm. ar. ff. de pact̃. si un⁹. §. pacta. nec
obstat. C. vnde ui. cõquerebat. quia uidet habere locum qñ
non est dñs vel q̃si occupat possessionẽ uacuã. Sed oppo
net qꝫ non põt inueniri uacans ꝓlatura. qz mortuo uel cedẽ
te prelato statim eius custodiã habet uel eps. uel archid⁹. uel
capitulũ. uel patronus. uel econom⁹. uel quinis alius. i. de
insti. cum ue. i. de ap. bone me. ꝺ testa. relatũ. lxi. di. si impro
be. istis rñdet. quia licet custodiant bone ꝓlature tñ nõ possi
dent ꝓlaturam. ḧ tñ firmit̃ tenenduz est qz si inueniat resistẽ
tes in recuperanda pos. non debet violentiã inferre. ar. C. de
edi. di. adri. l. iij. z ar. ff. qꝫ me. ca. extat. C. unde ui. si quis. ff.
ad. l. iul̃. de iu. ꝓtua. creditores. C. ne quis in sua cã. ꝓ totũ.
posset tñ dici qꝫ noua acquisitõ possessionis quã fecit ꝓpria
auctoritate non extẽdenda est sic extenditur qñ per eum ad
quem ptinet inuestit̃ de ꝓlatura vel installat̃. de ḧ autez alibi
no. Sed quid si alius qui medio tẽpore possedit fuit institu
tus ꝓ eum ad quẽ pertinet. Rñdeo qꝫ si fuit sic institut⁹ sua
institutio nõ tenuit de iure. puta qz fuit institutus ita qꝫ pri
mus nõ fuit amotus per snĩam vel iur̃ uel hois. vel etiaz sen
tentia lata fuit. sed non tenuit ipso iure. puta qz lata fuit post
legitimã causam appellationis uel reo nõ citato uel alio cõsili
modo patet qꝫ secunda institutio nõ tenuit. i. de cõcess. pre. c.
i. z extunc similit̃ licet occupare possessionẽ ꝓlature si eaz in
uenit uacantẽ. sed si tenuit institutio sed iniuste sit ꝓcessuz cõ
tra primũ. puta quia pars per sententiam cuius iniquã a qua
nemo appellauit amotus fuerit non tñ uideo qꝫ postea etiaz
vacantẽ prelaturã possit occupare. licet eniz post sniam iniu
stam maneat dñs. ff. de con. in. iul̃. quia tñ ex snia que lata ẽ
nascit̃ ac. z ex. ut. i. de re iud. c. coiter. §. vlt. ulterius pos. eius
recuperare nõ licet. Si aũt uis securius ꝓcedere vade ad iu
dicem z imploza officiũ eius. ut cognoscat an ꝓlatura ad te
pertineat. z si inuenerit ad te pertinere det tibi possessionem
eius. C. de bo. ua. l. pe. z. fi. inhibere. z male qz non consta
bat ei qꝫ pars aduersa nõ esset priuata potestate eligẽdi. nec
qꝫ alia electio. s. viuentis nulla esset ipso iure. qz si esset ueruz
scilicet qꝫ electio uiuentis esset nulla ipso iure. tñ pars sua ꝓ
hiberi nõ poterat ab eligendo. s. de elec. dudũ. z. c. auditis.
vbi de ḧ no. z ḧ est ratio quare in hac decr. nõ diffinit qꝫ ele
ctio facta post mortẽ. b. nõ teneat. cuius dicat qꝫ ordinariuz
erat ut primo de electione uiui cognosceret cꝰ ad aliã electõ
nem ꝓcederet. sed nec tunc poterant procedere nisi uocatis
etiam alijs qui si crediderũt suam electionẽ nullaz esse debẽt
s. de elec. cum trã. Sed certe uidet alijs qꝫ etiam si electio ui
uentis nulla esset tñ illi qui adherebãt non debuerunt ꝓce
dere iterato ad aliã electionẽ. exquo adhuc erat lis de electõ
ne uiuentis. z predicta iura. s. dudũ audi. tñ uidetur habere
locũ anteqꝫ incipiat litigari ꝑ electionẽ. quia postea re litigi.
facta non videt licitum ꝓlaturã vel aliquod ius in aliũ trans
ferre. vnde dicũt qꝫ bene ꝓhibuit sicut ex ꝓsequẽtibus appa
ret. vt dicit primus tñ cẽ. non ualet ratio appolita superi⁹. s. qꝫ
non debent ꝓhiberi eligere nisi cõstaret qꝫ prima electio es
set aliqua eius. s. qui adhuc uiuebat. qz illud haberet locuz
vbi prius nullã electionẽ fecissent hi qui ꝓhibent̃. secus ubi
fecerunt sed eoꝝ electus mortuus ẽ. Item alia ratione ꝓhi
buit. qz cum dubiũ esset an prima electio teneret non debuit
procedi ad secundã. ar. s. de elec. duduz. sed certe dubietas
electionis prime nõ debuit secundã electionẽ facere nullam
sed prima nulla est ipso iure. vt no. s. de elec. cõsideraumus
sed melior ratio uidet aliquib⁹ qꝫ res litigiosa ñ debet in ali
um transferri. C. de li. l. fi. qõ fm quosdã locuz habet etiã in
incorporalibus. C. de li. l. ij. z. l. fi. sed z si in corporalibus nõ
haberet locũ qꝫ etiam incurrerent in penam litigiosi. incurret
tamen in penã translate ac. uel translati iur̃ dubitati. de quo
no. s. de al. iu. c. fi. ex parte. hanc ꝓhibitionẽ facit ut ordina
rius. sicut arbiter enim ꝓcessit usqꝫ ad mortẽ extunc autẽ ut
ordinarius. nihil aũt constat eum male ꝓcessisse qñ precepit
qꝫ pen. snia non ꝓcederetur ad electionẽ. cum morte litiga
toris pereat cõpromissum ut ḧ z instantia ꝓpromissi. nisi for
te intellexisset qꝫ ñ ꝓcederet pẽdente snia cꝰ iur̃ ordinario z
ut ordinarius facere intẽdebat. elegerunt. z male duplici ra
tione. tũ quia post iustã ordinarij inhibitionez. tũ quia facta
fuit prioꝝ nõ cassata. inhibere. non uidet posse dici qꝫ isti

eligentes in uicīū liti. incidant vel eius pena teneantur. quia ħ non agebatur inē electores qui cōtra ꝓhibitionē elegerūt ꝛ sic nullā rem liti. transtulerūt in alios cum nulla lis esset inter eos. Item ħ nō petebatur dn̄ium huius plature sed tm̄ agebaī quis haberet ius in electiōe. sicut ibi apparet ubi dicit cunqꝫ postmodū contracta super elec. ꝛc̄. Item electores nunqꝫ debent transferre dn̄ium prelature. licet decernāt per qd̄ potest peti plātura. ar. ad ħ. C. de li. autē. de li. Item electi iuste petunt ab electoribus si sunt subditi qꝫ eis obediant ut prelatis nō tm̄ ab eis petunt plāturam qz eam nō haberēt nec etiam eam possunt dare. immo ipsam plāturā uidēt recipere a cōfirmatore qui eis cōfert plenitudinē sui officij. s̄. de elec. nihil. ꝛ c. transiuit. licet ius petendi oia ista ortū habeat ex elec. immo ꝛ si idem esset elector ꝛ cōfirmator non tm̄ teneretur pena li. si alij confert plāturam que ab eo petit in iudicio qz prelaturā non possidet. sed ius cōferendi plāturā. vnde si hoc ius peteret ab aliquo si alienaret in alium bene haberet locuꝫ pena liti. fm illos qui dicunt qꝫ in incorpalibus habet locū pena liti. ꝛ eodē modo si aliquis possideret plāturam quā alius petit tunc si alienaret in aliū illam plāturā. tunc bene haberet locū pena liti. ꝛ uidet qꝫ si diligent attendas qꝫ directe offi. iudi. ñ recte implorat ad plāturā sibi reddendam. uel quodcūqꝫ aliud ius nisi aduersus illuꝫ qui illud possidet. ꝛ ħ petitio cōstituit rem liti. ꝛ sic fuit ac. ī. de sen. ꝛ re iudi. cum bertol. Sed si aliquis petit cōfirmationē plature uel alterius dignitat̄ uel iur̄ nunqꝫ constituit res liti. qz non agit de dn̄io uel quasi dn̄io dignitat̄ qd̄ est necessariuꝫ vbi locū habet pena li. ut preall. auten. Item ñ fit res dubia liti. si petat̄ a subditis qꝫ sibi obediant. nō enī sunt huiusmodi agendi ad rem sed ad factū. qualit̄ aūt agendū sit in istis no. s̄. de ma. ꝛ obe. Item nō uidet qꝫ in penā isti electores incidunt translate ac. uel iur̄ dubitati. qz in ħ non incidit nisi actor qui ac. uel ius habet ꝛ eam uel illud in altū transfert. C. man. l. pe. ꝛ si. ħ autem nec aliquis d̄ elec. ius suum trāstulit in alium. immo nec electores ipsius ius qd̄ apud eos erat scilicet ius eli. in alium transtulerūt. sed iure suo usi sunt. s. eligendo. ħ enim est fructus iur̄ eli. ꝛ sic patet qꝫ nō fuerunt ꝓhibendi. qz nemini facit iniuriā qui utit̄ iure suo. s̄. de elec. cum eccl̄ia vult̄. Item electores non agebant ꝛ maxime de ħ iure eli. nō erat questio si eius electio ualeret. Item si nō elegerunt quenqꝫ ut aliū uexarēt sed suo iure utendo ut ipsum ius suum retinerēt. nam si elegissent aliquē ad impugnationem alterius ħ quidē esset reprehensibile. finituꝫ. quia ulterius post mortē eius tanqꝫ arbit̄ ꝓcedere non poterat. secus in iudice qz causam ceptā heres ꝓsequi tenet̄. hic. hic apparet tm̄ per electos cōpromissum. debuisti. debito necessitat̄. sed nos alij debito honestatis. cognoscere. vt ordinarius. vellet ꝛ ħ est ar. qꝫ ordinarius potest arbit̄ esse. vt. s̄. e. cū tempore. ꝛ hoc fm canones. fm. l. aūt secus. ff. de arbi. sed si i seruum. ius habet. idem etiā si ius nō habet. nam pen. lite super alia electione vel etiam si nō sit inde lis vult tm̄ sue electi one inniti ad aliā ꝓcedere nō debuerūt. s̄. de elec. considera uimus. non obstāte. s̄. de in inte. resti. c. ii. qz ibi post cessionem unius nō remansit alia electio cui fieret p̄iudiciū. ꝛ qꝫ ħ coram superiore lis uertebat̄. ar. s̄. de postu. bone. §. nec nocebat. s̄. de offi. leg. licet. alij tm̄ dicunt qꝫ nec ibi secunda electio cassabit̄ nisi prius constet secundā electionē tenuisse. uel alias secunde p̄stitisse impedimentū. ut no. s̄. de elec. dudū. ꝛ c. audit̄is. fm qd̄ plenius no. s̄. e. in glo. ꝛ male. ꝛ ħ vltima solutio magis placet. uix enim potuisset cōtingere si de iure suo esset qꝫ nō teneret electio facta li pen. sup alia electiōe qn statim cassasset eam ꝛ postea processisset sup alia electione sicut de iure esset.

Exposita nobis. exorte. sup alijs discordijs poterit tuere cōpromissum sed sup rebus iam iudi. ñ inducere. no. de tēporalib⁹ cōpromitti in laycuꝫ. s̄. e. dilec. arbitrium. quia snīa cōtra res prius iudi. nō valet. ii. q. vi. §. diffinitiua. Item sicut post snīam nō potest trā sigi. ff. de condi. inde. elegant̄. §. si post rem. ff. de transi. post rem. ita nec cōpromitti. Item si ex gr̄a plātus uellet dimittere vel renunciare suo iuri nō posset. C. de transi. interpositas obsidum. qz exquo nō tenet cōpromissum vl̄ arbitriū igit̄ nec obsidū datio nec que sequent̄ ex eo. C. de le ꝛ cōsti. nō dubium. ꝛ nō dubites ħ pertinere ad iudicē eccl̄esie. xii. q. ij. apostolicos. xxiij. q. iij. si quis depo.

Annotuit nobis. laycus. ħ causa erat inter laycos cor̄ ecclesiastico iudice quia forte erat cā spiritualis. puta qz de pecunia vel censu qui debebatur rōne iurispatronat⁹ vel cōsimilibus. vel alis erat de foro eccl̄esie. vt no. s̄. de offi. dele. significantib⁹. retenta. ħ non potuer̄ ex iur̄. sibi del̄. cum nihil de ħ a papa esset eis cōmissum. s. de exequēdo arbitrio. sed partes ꝓgauerāt iurisdictionē qꝫ possunt d̄ negocio ad negociū. ut no. s̄. de offi. de lega. de causis. in negocio tm̄ cōmisso etiā si non ꝓtestarent̄ de retinēdo iur̄. del̄. per quā in eos cōpromittit̄ tm̄ retinent. quare enī aspiraret cum iurisdic. ꝛ rescripa sint ppetua. C. de diuer. rescrip. rescripta. s̄. de offi. del̄. significātibus. ar. ī. de preben. nisi essent. sed ꝛ qꝫ idem sit ꝛ si in laycos cōpromitti tur satis expresse innuit illa decre. cum ñ indicet tuſtaꝫ app. ex eo qꝫ ēxequet̄ snīa arbitri. sed qz male fuerunt electi arbi. sed potest dici qꝫ nō suffecisset iurisdictiōis retentō nisi partes consensissent q̄ztū ad executionē arbitrū licet forte sufficiant ad retentionez iurisdictiōis del̄. ꝛ pōt rn̄deri rationibus sententiis in cōtrariū assignatis. qz snīa arbitr̄oꝝ non debet mandari executioni sua auctoritate si ptes consenserunt. vñ ex ui cōpromissi ꝛ ꝓpter consensum partiū ꝛ iudicis poterit executioni mandari. nec etiā est verū qꝫ partes cōmittāt exe cutionē arbitrij. sed papa iurisd̄. dedit per quam exequi pōt sed tm̄ nō posset nisi ordine iudiciario seruato ptes possunt prorogar̄ iurisdictionē ut possint etiā sup arbitrio executionem facere. vel potius intelligunt renunciare ne possint excipere vel iurare executionē sicut renunciare possunt appellationi. ꝛ reliquo ordini iudiciorꝝ. C. de tem. ap. l. vlt. §. vlt. nec valet si obicias qꝫ pactū partiū qd̄ eos tm̄ obligat nō debet hanc iurisdictionē dare iudex. sed rn̄deo ut dixi qz pactum partiū qd̄ inter se faciunt iurisdic. ñ dat iurisdic. sed expresse eam ꝓgat ꝛ etiā ipsi iudici fm pacta ꝛ alia iura partiū int̄ ipsas iudicare debent. ut p̄all̄. l. C. de ap. l. fi. Quidam tm̄ dicunt qꝫ nec etiā partes possunt ꝓgare iurisdictionē alicui⁹ delegati in eo qꝫ arbitriū exequat̄. primo ea ratione qz arbitrium nō debet executioni mandari. C. d̄ arbi. l. i. secūdo ea ratione qz ħ non possunt. s. exequi snīam nisi ordinarij ꝛ delegati a principe. ff. d̄. re. iu. a diuo. in prin. multo ergo meli⁹ hic possunt cōmittere ptes nec fuit ħ sola causa quare tenuit appellatio. s. qꝫ incertus fuerit tertius arbit̄ sed qz exequi nō poterat. altero. si tertius nō erat presens ħ erat sufficiens cā qꝫ non tenebat̄ arbitrio. sed si erat presens stat̄ maiori parti. ff. de arbi. item si. §. vlt. ꝛ. l. se. obseruātiam. no. qꝫ cā generalis assignata. s. qz ad obseruantiā huius arbitrij me cogit̄ sub se cōprehendit etiam oēs causas ex quib⁹ arbitrium potest dici iniquū uel nullū ꝓpter iniquitatez snīe. vel qz male ordinati sunt als arbitri. statutum. ff. de arbi. item si. §. si in duos. ꝛ no. quia fm qꝫ ibi dicit̄. s. qꝫ si cōpromittit̄ in duos. ita qꝫ possunt eligere tertiū indeterminate nō valet. sed secus si certam personā puta io. ꝛ ħ hodie extendit̄ p hanc decre. qꝫ etiam in arbitriū aliorꝝ non possit cōferri electio tertii. ꝛ ħ intelligo qꝫ in pactū non pōt deuenire ab initio. qz sicut fundamentū est malū. s. qd̄ incipit a dissensu. ꝛ ita nullū potest stare sup edificiū. i. q. i. principatus. ff. de ordi. iur̄. l. i. sed si tm̄ in duos esset cōpromissum teneret. ꝛ si post dissentirēt p iudicē cogerent̄ eligere tertiū. ff. de arbi. item si. §. principalit̄ nam ħ iustū fuit fundamentū licet in edificando interuenat

impedimentū qđ per iudicē remouet. Item qñ dicit a pñ. q vel partes vel iudices possunt eligere tertium. nō possunt cogi arbitri eligere istū tertiū per iudicē cum fungat in electi one tertij aucte partium que de iure nō cogunt in arbitrum consentire. Item qr ipsi qui eligere debent terciū siue sint iu dices siue alij. t siue unus siue plures p̄sumunt sequi nulle voluntates eoꝝ qui eum elegerūt. t cum eoꝝ voluntates sint discordes. qr vterq; p̄sumit velle talē q per se iniam ferat. t qui faueat t cōsentiat cum illo arbitro qui p se iniam feret uolebat. iuste ꝓuidit lex que hanc potestatē sic factā eligēdi prohibuit in alium trāsferri a ptibus. sed q iudex ipsos ar bitros cogat eligere tertiū t bonū est qr iudex bene p̄sumit procedere cum nō aucte partiuꝫ sed a iur fungant. t ipsi ar bitri p̄sumunt t bene eligere exquo nō aucte partiū sed a iudice vel a iure coacti faciunt ħ. t ideo qñ nihil est dictum a iure habeat qui cogat per iudicē. sequens aūt decre. non contradicit. qr ibi mediatores fuerūt iudices del. nō arbitri nec legat iurisdictionē ordinariā amisit licet ꝓpromittent in eum t q fuerunt del. ex eo apparet qr eoꝝ inia confirmat papa qđ non faceret si arbitri essent. C. de arbi. l. i. Si obij cias q pena cōpromissa ꝓbat eos arbitros. Rñ. hoc non est verū in ordinarijs vel del. in quos cōpromittit. qui semp tenent iurisdictionē suā quousq; reuocet. ff. de offi. p̄si. lega tus. j. de p̄ben. nisi essent. sed ħ obtinet in his qui nullā iu risdictionē habent sup litigātes licet aliter sint ordinarij. tūc enim si ꝓmittat pena vel tractatus sit habitus de eligēdo eo in arbitrū p̄sumatur eum arbitrū tm̄. ar. ff. de arbi. l. i. si ser uus pluriū. §. vlt. ff. de arbi. litigatores. §. i. t. ii. ff. de diuor. l. vlt. als si pena non ꝓmittat tūc nec metu pene nec alio mo do tenet inia vt res ualeat potius q̄ pereat. j. de v̄bo. sig. c. abbas. p̄sumaꝫ eum elec. iudi. ff. de re. du. quotiens. vel dic bene licitū esse a principio cōmittere alicui q aliquos eligat arbitros. t sic intelligit proxi. c. t. s̄. de elec. in causis. sed q a partib⁹ duobus electis terminus addit p iudicē vel p alī os ħ non licet ratione supadicta. s. qr malū est fundamentū cōpromissi. sed qñ partes suam potestatem dant arbitris vel alijs ut alios arbitros eligāt. non qr dissentiāt ipsi arbitri. sꝫ quia partes in eis plene cōfidūt. nec fundamentū habet ma lum nec aliquod aliud malū. ideo valet.

Um a nobis petitur. t j. exigebant. nō agebatur de statu monachoꝝ sed de causis als cappellis dependentibus. t q est no. quasi ex cā petebat. qr moñ. non esset liberum. t tm̄ cōpromittit. de ħ no. s̄. e. cum a te. mediatorum. t isti mediatores exquo receperūt recte ar bitri sunt. t sunt cogendi arbitrari. ff. de arbi. l. iij. §. i. t. l. item si. §. pōponius. melius dicit q sunt del. vt no. s̄. pxi. decre. mediatoꝝ. s̄. e. c. proxi. cōtra. sol. ibi. confirmamus. de vo luntate partiū alioquin nō cogetur quis ei stare nisi pene me tu. C. de arbi. l. i. immo t sine voluntate partiū. quia iudi. de legati sunt vnde eoꝝ sententia tenet.

Ompromissum. caueat imo etiaꝫ si caueat t de heredibus vnius partis non alterius nō valet. ff. e. sed interpellat. §. si ab altera.

Explicit liber primus. Incipit secundus.

Equoultdeo.

sup. ita statutū est. eum. s. quo vultdeum. introduci. i. aduocari vbi accusaret. interrogatus. ad ħ valet interrogatio ne post eum. s. consiliū coraz quo accusabat recusset. iij. q. iij. offerat. s̄. de offi. del. sup questionū. vel exabundāti fuit ħ interrogatio. promiserat. idem est si non ꝓmisisset. ei. quoult deo. episcopatum. sed redditus epales sibi aufferri debēt j. de ap. pastoralis. in fi. exitum. qñ non erat lis cōtes. j. vt lite non cōtes. qm̄ accedens. i. nisi p annum duraret in excō municatione. xi. q. iij. rursus. t no. s̄. de eta. t qua. cuz bone.

Ecernimus ut layci tractare. s. suo noie tanq̄ ius habentes in eis. x. q. i. c. i. ii. t. iij. nomine aūt ecclesie tractare possunt. s̄. de sin. c. vno. sed nec generalem administrationē t principalē habere possunt layci. t maxime de spiritualib⁹ vel ꝺ iurisdictiōe sup clericos. prelati. ar. q prelati sunt iudices ordinarij. de ħ no. s̄. de offi. or. cum ab eccliaꝝ. t. c. quanto. iuditio. i. auctoritate. consilium autem requirere possunt.

Uanto connexa. causa iurispatronat. non dicit mere spiritualis. qr a laycis possidet. similit t ius funerādi. ff. de mo. infe. l. i. tm̄ dñium sepulchroꝝ ñ pertinet ad eos. insti. de rer di. §. nullius

T si clerici iudice. nisi super ħ esset infamia resp si. tunc enī nisi se purgarēt posset puniri. ii. q. i. multi. vel ibi loquit de laycis. confessio. que exigant ut ꝓfessio p̄iudicet. no. in sum. C. de confes. iudice. repete q̄ diximus. s̄. de elec. p inquisitionē. deponi. tm̄ distingue in modo agendi. j. de simo dilec. ij. minora. minora dicimus omnia in qbus non est eis ꝓhibita dispēsatio. nam in alijs omnib⁹ dispensare pōt. j. de sen. exco. nup. nam t in hereti dispensat. l. di. presbꝝ. dic vt no. s̄. de tem. or. dilec. pactā. vel partem. lxxxii. di. presbr. contritione. sufficienti. als sec⁹ xxi. q. v. si quis cuiuslibet. xvij. q. iiij. attēdendū. t. c. si quis deinceps. seculari. nisi sit incorrigibilis. j. e. cum ab hoie. iij q. iij. clericus. xi. q. i. si quis.

Eterum promulgatur. ab ordinarijs alijs petētibus eas pos. ut feudū. parati. si questio feudi inter dñm t vasallū vertitur confitentē feudaleꝫ rem ad quam agit. s. ut de ea reddat tributū. vel aliud sile coram paribus curie agit. ħ saluo q si pares grauarent ecclesiā posset appellare ad ꝓximū superiorē. vel ad papā. ij. q. vi. romana nam si quis nostrū. alij cōtradicunt dicentes q tm̄ proxim⁹ superior appellabit etiam si sit laycus. Sed quid si dñs nō expectato iudicio pariū expoliauit vasallū. si fuerit vasallus laycus cōueniet dñs coram paribus curie interdicto vnde ui. si uis armata fuerit ꝓpter honorē dñi ac. in factum. uel alia actione. ff. de ui t ui ar. l. i. §. interdictū ħ etiam. si autē fuerit clericus expoliatus statim spoliator p iudicem ecclesiasticuꝫ est cogēdus restituere clerico qđ rapuit. qr sacrilegus est. qđ crimen ecclesiasticū est. xvi. q. i. in canonibus. t etiā si dubiū sit de expoliatione. tm̄ cognoscat ecclesia. ar. xxiij. q. iii. si qs depo. alij dicunt coram ordinario rei non coram dño semp agēdum ad restitutionē inf̄dicto etiaꝫ si layc⁹ sit expoliatus. j. t. proxi. ex pte. t forte ħ est melius. q̄uis potest dici illā decre. habere locū qñ alius q̄ dñs spoliauit. vel dic ut in glo. quidam. si vero inter duos vasallos sit cōtrouersia. qr vnus vēdicat ab alio rem. qr dicit q in feudo succedere debet. vel aī dicit ad se pertinere. alius aūt negat. vel dicit se habere ius i re feudali quā alius tenet. qđ ius est sibi cōstitutū de consensu tam dñi q̄ feudatarij quoꝝ cōsensus requirit. qr utriusq̄

intereſt tunc etiam ſi uterq; dicit ſe habere ius ſuū feud̄. ſiue ius ab eodem dño. coram dño feudi agendū eſt. ut h̄. ſi autem actor vel reus dicit ſe nō habere ius in re illa. ab eo quē aduerſarius dicit dñm tñ ipſe cognoſcet an res ſit feudalis coram quo citatio facta eſt. ſed non diffiniet ſuper h̄. ſ. an ſit feudum vel nō. ſed an ſua ſit iuriſdictio. ff. d̄ iudi. ſi quis ex. alij tñ dicunt q; nō debet eſſe iudex q; dicit dñs. C. ne quis in re ſu. l. i. ff. famil. herc. l. ſi per. ſed cor̄ ordinario rei agit & fallit h̄ regula. ff. de iudi. ſi quis ex. ſed reus poteſt excipe cor̄ ſuo ordinario ſi ibi cōueniat. q; iuriſdictio pertinet ad dñm & ſi uoluerit ꝓbare poterit q; ab eo tenet in feudū. qd̄ ſi probauerit remittet ad cum. j. ti. prox. ex tranſmiſſa. & c. verum. & hoc intelligo verū vbi vēdicat rem nulla expreſſa cauſa quia qñ in genere petit omne dñium qualecūq; ſit etiā ſi feudatarium ſit in iudiciū deducit. ff. de ex. re. iu. l. ſi mater. §. eadem. ſed ſi diceret vendico talē rem. q; queſiui dñium p̄ preſcriptionē utile & directū uel per emptionē a dño. tunc forte nō poſſet reus excipere de feudo cor̄ ordinario. q; nec poteſt iudicare niſi ex cauſa qua petit & ita nō iudicabit de feudo. ar. ff. de iur. o. iu. l. pe. §. ult. C. ad. l. cor. de ſic. l. i. quāuis dicant quidā q; etiam ſi exprimat uenditionē uel p̄ſcriptionem q; etiam tunc iuſ feudatarij deducit in iudiciū. ſed hoc non patit illud v̄bum directū. vel etiam q; quādo agit actione in rem expreſſa cā dominū ex ſola cauſa expreſſa uenit in iudicium. ff. de ex. re. iu. ſi mater. & ideo ſi exprimat cauſa recte oponit exceptio cor̄ ordinario. q; res nō eſt feudalis. & idem dico. ſ. agendū cor̄ dño feudi ſi ꝓſonali actione agit ad rem quā vterq; feudalē cōfitet. & eodē modo ſi reus conuentus cor̄ dño neget rem feudalē eſſe non aget h̄ queſtio vſq; dñs uel actor ꝓbet cor̄ iudice ordinario eam feudalē q; preiudicialis eſt. ar. j. ti. ꝓxi. ſi clericus. ar. inſti. de act̄. §. preiudiciū. Sed quid dices ſi feudatarius alij conceſſit aliquam partē feudi. vel aliqd̄ ius in feudo. Rñdeo ſi cōceſſit in feud̄ fiet ſub eo qd̄ faciendū diximus ſub primo feudatario. ut. s̄. ſi aūt non in feudo dicit ſe habere. cor̄ iudice ordinario agi debet. Sed quero ad quē appellabit. Rñdeo dñm in caſu ſuo. & pares in caſu ſuo ordinariā iuriſdictionē bre ſibi conceſſā a lege federici in ꝓceſſione feudor̄. de feu. non alie. imperialē. & ideo ab eis appellabit ꝓximus ſuperior dñs feudi. & ſi non ſit ibi dñs proxim⁹. ſuperior dñs feudi appellet iudex ordinarius in cuius territorio eſt res feudalis de qua agit. C. de iudi. l. vlt. Si aūt agetur de iniuria quā paſſus eſt circa fidelitatē. vel capta fidelitatis vaſallus a dño vel ecōuerſo appellabit iudex ordinari⁹ rei. ar. quia appellationes gradatim ſunt faciēde. ii. q. vi. annor̄. vel dic q; ſemp appellabit iudex ordinarius ſub cuius iuriſdictione res ſita eſt. etiam ſi agat de iniuria facta in re feudali. puta interdicto vnde ui. uel alio cōſimili. ſi aūt agant de iniurijs nō in rebus feudalib⁹ factis ſed extra. non agent ſub dño. ſed cor̄ ordinarijs. & eodē modo ſi agat contra dñm d̄ iniuria facta extra rem feudalē vel nō tangentē fidelitatē quā dño ꝓmiſit vel ecōuerſo nō agetur coram dño niſi agant int̄ ſe ad amiſſionē feudi. & h̄ in libello debet cōtineri. tunc enim cor̄ paribus agitur. q; agit in rem. ſ. ad rem feudalez recuperandam. vel ad ius qd̄ ibi habet dñs penitus admittendū. & ſi appellabit ad ordinariū dñi appellabit. ar. ff. ad muni. municipes. §. vlt. nec poſſunt litigantes etiam utriuſq; conſenſu dominū dimittere. ar. j. c. ꝓxi. ex tranſmiſſa. dñs aūt & vaſallus licite poſſunt iudiciū pariū dimittere. q; ibi nulli fit p̄iudicium. q; ſi dominus nō habet pares ſuccedēt arbitri ad ſimile iudiciū ſuſpector̄. j. de app. cum ſpali. & xi. q. i. ſi clericꝰ aduerſus. Item nō credimus oēs vaſallos uocandos ut iudicent. ſed ex paribus vaſallis dñs vnū eliget & vaſallus alterum. ar. ii. q. vi. placuit. alij dicunt q; ipſi pares tm̄ eligent ex ſe duos vel quē uoluerint. q; ipſor̄ eſt iuriſdictio a lege data & eam poſſunt quibus volunt mandare. ar. lxiij. di. c. ii. & iij & in multis alijs. c. eiuſdē di. & ſe. & dicunt pares q; omnes ſunt vaſalli. vel q; ſimiliū eſt cauſa. cōmunitates debent eſſe pares uel qui ſilia feuda habent. Item ordinē iudiciarū ſeruabunt cum ſint ordinarij. ſi aūt inter dñm & uaſallum. uel inter uaſallos agit ꝓſonali actione que nō ſit de iure feudali ſed agit circa rem feudalē puta pignoratitia uel depoſiti uel alis etiam de re in feudo cōceſſo ſemp cor̄ ordinario agitur alij ꝛ. ſed dicūt quidā & ſi ad rem feudalē agitur & h̄ ſunt uera ubi tantū eſt dñs feudi & nō eſt iudex. uel ubi certa res ē infeudata & non iuriſdictio. quia ſi iuriſdictio ſit infeudata tunc ipſe cognoſcet de omnibus cauſis etiam ordinario iure. Item ab eo appellabitur iſte ſuperior qui iuriſdictionem infeudauit. & tales ſunt epi. abbates. duces. comites. & barones & omnes alij q; iuriſdictionē habent ab impatore & aliis item q̄diu parati. quidā dicūt & forte nō male q; quādo cunq; agit de iure uel de feudo in dñm uel aliuz cōmiſſis ſi agimus iure feudali uel condi. ex. l. feudor̄ agendū eſt cor̄ domino uel paribus. nam cum alio iure dñs feudi non habeat iuriſdictionē ſuper uaſallū niſi lex feudor̄ cōcedat. niſi ex illa. l. agat ſub eo. aliter agi non pōt. ſi autē talis ſit caſus q; non poſſit agi cōditione ex. l. feudor̄. cor̄ ordinario agēdum eſt. niſi ambo nitant iure feudi. Et no. q; nunq; uel raro ſi agat conditione ex. l. feudor̄ imponitur pena alia niſi amiſſionis feudi. uel alia ſup re feudali. ſi aūt coram ordinario agit & iure coī. & pena. l. ſiue corporalis ſiue alia imponit Item ubicūq; agit de re feudali ſiue uen. ſiue interdicto uel alias inter duos intentētes tm̄ iure feudi. tm̄ coraz domino agit. ut h̄. & illa decre. j. ti. pxi. ex parte nō obſtat. q; dña ibi non iure feudi ſed dotalitij iuuabat. Item dicunt quidā q; hec queſtio an ſit res feudalis debet p̄cedere ubi agit rei vē. uel alia actione per quā ius feudi poteſt uenire in iudicium & prius hec lis terminabitur & hoc ipſo q; negat ſe nō in feudo tenere ſi qd̄ ius feudi habebat amittit. ar. viii. di. quo iure. ff. de rei uen. l. ſi q̄diu parati. ſi enim dñs malitioſe differat ꝓcedere. tunc cor̄ ordinario aget.

Flecti ſi. ſubtiliter. no. ſubtilitates fm canones reprobari. & idez qñq; fm leges. ff. ad. l. aquil. ita vul. §. ult. ff. qui. mo. pi. uel yp. ſol. ſicut. §. ſi debitori. ff. de regul. ſunt ꝓſone. ff. man. ſi fide. §. quedā. actio. ar. actiones nō ꝓponendas fm canones. j. de do. & cōtu. c. i. & C. ſi per uim uel a. mo. l. i. ꝓtra. j. de mu. pe. c. i. xi. q. i. expientie. j. depo. grauis. ſol. fm canones dicim⁹ non eſſe ꝓponendam actionē. ſed ſi ꝓponat & inepta non obtinet qd̄ petit. j. e. examinata. fm. l. ſemp ꝓponenda eſt. ff. de admi. tu. quotiens. §. i. inſti. de act̄. in prin.

Ntellexim⁹ per alium. j. de ꝓbat̄. poſt ceſſionem. cōtra. ſol. h̄ ſpeciale eſt in reo ꝓpter cauſam que h̄ ponit. idez etiam uidet in actore q; in cauſa abſolutionis uel ubi aget de iniuſta excoicatione. s̄. de offi. del. cum cōtingat. & in aliis cauſis quas agere pmittit poſſit conſtituere ꝓcuratorē. melius eſt enī q; cauſam agat p alium q̄ per ſe. per alium. ſi pōt & uult. aliogn per ſeipſum.

Lerici. & j. dicant. auten. ut clerici apud ꝓprios. eo. §. ult. j. de iura. cal. inherentes. & c. qm̄. tradit. xi. q. i. c. i. & ii. conſuetudinis. de h̄ no. s̄. de conſuetu. in prin. & c. ſi.

Auſam fratres. monachos. ſ. dulmeñ. & qui morant in eccleſia cathedrali. ingrediantur. de h̄ no. s̄. de relcrip. edoceri. ualeat. & iuſte. q; cum eſſet negociū conuentui cōmune & epo non licuit cōuentui ſine epo agere. uel dic q; erat grāde negociū. vnde ſine auctoritate epi agere nō poterant. j. de his que fi. a p̄. quāto.

Um non ab homine deponēdum eſt. ar. s̄. e. at ſi clerici. C. ut ſe. l. ult. & C. de ſpor. l. ii. deponenduz eſt. ubi clericus deponit ꝓ crimine ſuffi cit depoſitō. s̄. e. at ſi clerici. niſi enormitas criminis aliud in

ducat.ĩ.de fal.ad fal.iii.q.iiij.clericus.xi.q.i. si quis saĕ.vel nisi sit incorrigibilis.in quo casu est ꝓcedendũ.ut h̃ dicitur cõtumax uero primo excoĩcatur. post si ẽ incorrigibilis ana thematizaĕ.ꝛ post deponiĕ.lxxiiii.di.honoratus.xxxiii.di. quorũdam.excõmunicari.s.minori excoĩcatione.anathe matis.i.maioris excoĩcationis.

Via.U.fm formã.s.q mediante iustitia proce' dant. R.no.s̃.de rescrip.eam. sicut.non tñ tene' bit interdicto.ff.de ui ꝛ ui ar. cum a te.ĩ.de restit. spo.cum ad sedẽ.terminet.aucte presentiũ litteraꝝ non pre teritarum cum de hac pson̄a non faciãt mentionẽ. quidã tñ dicunt q aucte precedentiũ litteraꝝ procedent in odiũ rapi' ne.sic.s̃.de ali.iu.mu.ca.fa.c.i.h̃ aũt nunq̃ intelligas q in causa cepta cõtra spoliatorẽ etiam si lis sit contes.ꝛ etiã in cã conclusum q sola sentẽtia ferenda restet ita snĩa ferat cõtra successorẽ.cum h̃ interdictũ.s.unde ui personale sit.ff. de ui ꝛ ui ar.l.i.§.pe.immo si reali actione ageret oporteret q no ua actio intentaret contra nouũ possessorẽ.ar.op.ff.de peti. here.l.pe.ꝛ de rei uen.is a quo.ꝛ.l.se.ff. de re.iu.in sum.§. si.nisi forte esset heres in quẽ bene daret actio post li. cõtes. ff.de rei uen.si is qui.ꝛ.l.si aũt.§.i. ꝛ hanc decre. intelligim' ita q oportet eum a capite incipere agere cõtra successorẽ ꝛ non agetur cõtra successorẽ interdicto unde ui. nisi scient ac cepisset a spoliatore.ĩ.de resti.spo.sepe.ꝛ forma priꝝ littera rum talis erat q possessorio ꝛ petitorio agi poterat siue peti immo ꝛ si in litteris non ꝓtineret de utroq̃.tñ agi de utroq̃ poterat.ĩ.de ca.pos.c.i.ĩ.de sequest.pos.c.i.ubi no. quidam tñ dixerunt q si aliquis agat petitorio ꝓtra aliquẽ super ali qua ecclesia petendo eam.q successor debet litem ceptã ꝓsequi.ꝛ si non habet successorẽ propt̃ litem uel ꝓpter timorez tunc eps uel alius ad quẽ pertinet ꝓsequaĕ litem.ut no.ĩ.d resti.spo.olim.sed nobis h̃ nõ placet.q illud haberet locuz si noĩe ecclesie ageret ul defẽderet.puta si peteret aliq̃ pos.ec' clesie.ꝛ alius noĩe eiusdẽ ecclie ipsã eccliam ꝛ possessionẽ de fenderet. sed hic neuter nomine ecclesie agit. nõ.n.transfert prosecutio lit̃ de persona in pson̄am nisi in heredibus uel uni uersalibus successorib'.C. de acqui.here.l.fi.ff.de acq.pos. põponius.§.cum qd.uel in dñis qui per ꝓcuratorẽ agunt. ff.de ꝓcura.in cause.uel a filio in patre. Idem uidet si reus mortĩ post litẽ ceptã.etiam si constaret de meritis cause. non est cõtra.C.de adul.c̃uis. q ibi loquit ubi absente accusa' tore pstabat de crimine per cõfessionẽ accusati qd nõ debet relinqui impunitũ etiã si accusator nollet.ĩ.d collu.de.crimi na. immo plus uidet q si snĩa lata esset ꝓ aliquo.ꝛ post sen tentiam moreret reus qui cõdemnatus ad restitutionẽ esset post mortẽ non mandabit snĩa executioni nisi p̃missa sũma' ria cognitione.si sit aliquis qui uelit aliquid dicere cõtra eũ ff.de re iudi.a diuo.§.si rerum.ꝛ.§.se.ĩ.de testi.veniẽs.ij.

Um uenissent per alios. c̃s per nos. cõdentis enim est interp̃tari.ĩ.de sen.exco.inter.ff. de p̃.sti. in preto. iudicari.directe.naz indirecte põt.si que ratur an sint vera uel falsa priuil'.incidenter.item si queratur an iuuet causam põt cognoscere iudex.ꝛ eis non obstantib' iudicare sup questione sibi ꝓposita ita q de priuil' non faci' ant mentionẽ. ar.C.de iudi.quotiẽs.C.de or.iudi.l.i.vl' dic nemo põt iudicare super priuil' se. ap.i. vbi agitur de iur' se. ap. vel de exẽptione vel interpretatione tñ prohibet.s. cum de ipsoꝝ verbis dubitaĕ.

Uit ille. si peccauerit .ii.q.i.si peccauerit. re' gulam.s.admonẽdo. quedã denunciatio est euã gelica de qua h̃ loquit ꝛ.ii.q.i.si pec. ꝛ in ista hoc modo ꝓcedendũ est.q si quis priuatim scit peccatũ alicuius priuatim cõtra illũ debet ꝓsequi mandatũ euãgelij.ꝛ tandẽ in priuato debet euz habere ꝓ etn.ꝛ pu. vt bene habes in p̃ all'.c.si pec.ꝛ.xlv.di.sed illud non otiose. Si aũt peccatũ est manifestũ tunc manifeste debet ꝓsequi mandatũ euangelij. denunciãdo crimen eius iudici ꝛ ꝓbando p testes. ꝛ tandẽ post suam ecclesie debet eũ habere ꝓ etn.ꝛ pu.publice. etiã si nõ esset excoĩcatus.s. ut nõ habeat familiaritatez cum eo. sed nõ tenet eum uitare in oĩone nec in mẽsa nec in aliis hu iusmodi.ꝛ hanc denunciationẽ potest ꝓsequi etiam ille cui' interest ratione rei familiaris ut h̃. ꝛ etiã petere q sua interest ꝛ dicere.vt cum nõ possit agere pniam nisi satisfaciat q red' dat ei qd sibi debet.xviii.q.vi.si res.ꝛ hanc denunciationez debet p̃cedere monitio ut h̃. ꝛ uidet q in hac denunciatiõe nõ sit necessarius ordo iuris.ĩ.de do.c.i. Quidã tñ dicunt ꝛ forte nõ male q ubi quis etiã ꝓ denunciationẽ suum inter esse debet cõsequi.q tunc ordo iudiciarius ẽ seruãdus.ꝛ h̃ est tutius qz illud seruare non põt nocere. ad istã denuncia tionẽ non credimus aliquẽ teneri nisi sicut tenet ad alia ope ra caritatis.nisi sit talis ad quẽ ratione offi. ꝛ cure h̃ pertine ret.xxiii.q.iiij.duo. ad denunciationem banc oẽs infames ꝛ minores ꝛ mulieres credimus admittẽdos nisi pmaneat in crimine. ad testimoniũ aũt in denunciatione dicũt quidã q üdẽ admittunt.ꝛ h̃ satis dici põt ubi sola pnia de crimine queritur ꝛ nõ aliqd̃ temporale neq̃ directe neq̃ incidenter.qa tunc tñ alij legitimi testes admittẽdi sunt. Itez dicim' q iste mod' agẽdi hz locũ ubi aliqd̃ tpale in quo ẽ reus naturaliter obligat' dz dari uel fieri.etiã si ad illud petendũ nulla cõpe' tat actio ciuilis uel canonica. vt qñ quis iurauit dare uel fa' cere sine stipulatione locũ habet denunciatio ut h̃. ꝛ est idez in omnibus alijs que debẽt dari vel fieri.ꝛ peccat qui ꝓmi' sit nisi ꝓmissum impleat ut h̃.ubi dicit q ad papã ptinet de omni peccato mortali quẽlibet corripere.ad idẽ.xxii.q.ii.ne quis.ꝛ.q.v.anima.ꝛ.ĩ.de instit.cuz uenissent.est ꝛ alia denũ ciatio que dicit canonica.sed tñ ortum habet a lege ve.testa. que est de crimine non cõmittendo.s.ut ab eo desistat.ꝛ de hac denunciatione loquit.ĩ.de despõ.impu.ad dissoluendũ xxii.q.v.anima.h̃ aũt denunciatio canonica habet locũ nõ solũ super criminibus ꝓpetratis sed etiam ꝓpetrandis.si cri' mina ꝓpetranda recipiunt augmentũ propter multiplicatio' nem actuũ. vel propt̃ contumaciã iniurie.sicut est q̃ aliquis persistit i illicito cõtubernio.uel qñ psistit in iniuria ꝛ rapina ꝛ de hac denunciatiõe loquit.ĩ.de iureiur.quẽadmoduz.in fi.ꝛ in hac eadem dicimus que in superiori. nisi qz ad hanc dicimus quoslibet teneri si credunt ꝓficere suã denunciatio nem ꝛ denunciantib' nõ est nimis graue eos denunciare.ꝛ sic loquit.xxii.q.ii.ne quis.ꝛ.q.v.h̃ uidet.ꝛ.c.preall.aĩa. ni' mis aũt graue esset denunciãtibus si ꝓpter h̃ deberent a su is negocijs desistere.vel si ꝓpter hoc deberẽt uel inimitias. uel pericula aliqua incurrere. licet enĩ denunciare bonũ op' sit.non tñ tenemur ad idẽ precise.sicut nec ad alia bona ope ra. nisi in casu predicto ꝛ qñ sic offert se oportunitas. sicut dictũ est.qz quando sic offert se oportunitas esset peccatuz negligentie nisi denunciaret crimẽ cõmittendũ.sed nõ ita es' set crimen negligentie imputandũ si cõmissum crimẽ qd̃ ite' rationẽ non reciperet nõ denũciaret. c̃uis ꝛ de illo dici pos sit q tanta posset esse denunciãdi oportunitas ꝛ tãta credu litas ꝓficiendi q aliqd̃ peccatũ esset nõ denunciare. licet nõ tantũ sicut est tacere in denunciãdo crimẽ cõmittendum. de alia etiã denunciatione mentionẽ faciunt canones ꝛ leges q̃ non est modus agendi. sed p̃cedit actionẽ uel denunciatio' nem.ꝛ d̃ hac denunciatiõe loquit.ii.q.vii. quapropt̃.ꝛ.c.se. ꝛ.c. accusatio.ꝛ.ĩ. de accusa.c.si. ꝛ de calũpnia.c.si.ꝛ in mul tis alijs est facile inuenire exemplũ de tali denunciatõne qd̃ tam in decre. c̃s in decreta.ꝛ in autẽ. ut iudi.si.quo.suff.§.si quis.§.necessitatẽ.ꝛ.§.se. ꝛ de hac modicũ agimus. qz non est per se modus agẽdi.sufficientem.vide q nõ preceſſit le gitima monitio. uel q denunciator sit criminosus.iii.q.vii. iudicet.uel alia causa iusta.ꝛ ex hoc colligit q in fine ñ man dat cognosci de causa principali. sed an denunciatio sit ad' mittenda. de feudo. directe.secus indirecte. qz non potest

agere pñiam si non restituat. vi. q. i. illi qui. xxii. q. ii. ꝓdicandum. xxiii. q. iij. eoꝝ ecce. xiiij. q. v. si rex. spectat. fm distinctionē quā no. s. e. ceterum. iuri. illi. s. quo caueꝫ ꝙ dñs uel pares debent esse iudices. ut no. s. e. ceterū. priuil. forte enim rex anglie habebat priuil. a rege francie ꝙ non iudicaret ꝑ ipsum tanꝯ per dñm. sed per coēs eoꝝ iudices. ul' per alias certas psonas coiter electas. idem esset si sup hoc specialē cōsuetudinē haberet. cōsuetudinē. no. pacificari ꝓsue. ꝛ priuil. ix. q. iii. cōquestus. lxiij. di. quia. Item no. cōsuetudinez da re iurisdictionē. s. de arbi. dilec. ualentinianus. lxii. di. ualentinianus.. theodosius. xi. q. i. quicunq; iuꝺ. theodosius. quō legē abrogatā inducit cuꝝ deberet puniri. C. de ue. iu. e. l. ult. Rñ. licet ius ciuile sit sublatū tamē necesse est scire vii. di. fuerūt. ꝛ insup ratio remanet. ff. de ca. mi. eas. Itez ecclesia potest ꝑ se inducere legē ꝙuis non ualeat cōtra se. vel melius priuil' fuit ecclesie cōcessum vnde ꝫ adhuc hodie durat. petitor. de quo minus uideꝫ ꝙ de reo cum fauorabiliores sint rei ꝙ actores. ff. ꝺ re. iuris fauorabiliores. in initio litis. ante litē contes. decursis. post li. contes. ante cōclusionem. peroratur. i. cū allegat. sermone. i. rationib' utriusq; partis uel religione. ex deo. dicente petro quodcūq; ligaueris ꝛc. s. de ma. ꝛ obe. solite. mortali. directe vel indirecte. ij. q. i. m ulti. ff. de peti. here. hereditas. pacem. s. de treu. c. i. xxiij. q. ii. si quis romipetas. iuramenti. no. crimen pacis fracte ꝛ piurij directe pertinere ad iudicū ecclesie ut. ꝫ. idem in crimine symonie. sacril. usuraꝝ. hereseos. separatiōis matrimonij ad thorū propꝫ adulteriū. xxii. q. i. c. pe. xii. q. i. nulli liceat. de plano. in modū denunciationis. queremonia an sit denunciatio admittēda. exceptio. cōtra denunciationem enim admittit exceptio criminis siue ꝓsequat suā iniuriam siue nō. qz qui agit ad penā oēm maculā dimittere debet. ar. iii. q. vii. iudicet. qui sine. xxv. di. c. ulti. xxxv. q. vi. epi. infames tñ admittunt ad denunciationē dūmodo egerint penitentiā. omittat. quidā dicunt ꝛ forte nō male ꝙ nō solum isti iudices cognoscent an sit denunciatio admittēda sed etiam de principali ꝫ modo. dicet enī rex anglie rex frācie tenet comitatū pictauie in periculū anime sue cum ad me pertineat vel cōtra conscīam. vt peto officiuꝫ uestrū ꝙ cogat cum ad pñiam. si ipse rñderit non pertinet ad te cognoscere utrum iuste uel iniuste teneā. ꝫ aūt scio ꝙ non teneo ꝓtra cō scientiaꝫ ꝛ hanc nō aliam teneoꝝ apud te excusationē facere. si rex anglie uoluerit ꝓbare ꝙ sua fuerit nō admittet ecclesia super hoc ꝓbationes qz forte licet fuerit sua potest esse ꝙ ꝑ iudiciū ꝓpriū uel alio iusto modo facta est regis francie. uel adminus obtinet ꝓbabilit. ꝛ sic est sine peccato. ar. C. ꝺ rei uen. l. si. Sed si uelit ꝓbare ꝙ cōtra cōscientiā teneat uel iniuste admittendus est. sed ꝫ ꝓbatio ualde difficilis est. qz et si ꝓbet rex anglie eam suam fuisse non tñ ꝓbat ꝙ contra conscientiā uel iniuste sicut supradictū est. si aūt ageret directe sufficeret ꝙ probaret suū fuisse dñium nisi possessor legitimam exceptionē haberet. C. de ꝓba. l. siue. ꝫ tamē uideꝫ ꝙ semper debet ꝓponere excusationē qñ in modū denunciationis agit. s. probabilit. vbi gratia si fuit sua amisit eaꝝ uel pignori est mihi obligata. sed ꝓbare id non teneꝫ immo creditur dicere uerum nisi ꝓbetur cōtrarū. qz ꝫ per denunciationem sufficit si sue cōscientie satisfaciat ꝛ nō necesse habet suū ius ꝓbare. sed si aduersarius uellet probare admitteꝫ ut hic circa pñn. Idem est ubi est scandalū uel publicū peccatū. qz tunc si de peccato cōsistit sic de satisfactione constare debet. lxv. di. sed illud.

Astoralis indiscrete. no. ꝙ simplices ꝛ indiscreti per aliuꝫ possunt factū ꝓponere. ꝛ non ē malū si etiam coganꝫ factū suū ꝛ per aliū rñdere. Itez unitas per alium ꝓponit. xii. q. ii. qui manu. ff. ꝙ cuiuscq; uni. l. i. item excoicatus. s. e. intelleximus. item epi. x. q. iij. quia. item illustres. C. de ꝓcu. l. ult. item minores. s. de eta. et ratione. insti. de cura. §. item inuiti. C. de auc. ꝓclarū. item furiosi. prodigi. ꝛ mulier luxuriosa. C. de cura. fu. l. mulieri. aliꝫ aūt non licet ut ꝫ. ꝛ ff. de inter. ac. l. si sine. ꝛ. l. si seruum. §. ult. C. de iura. calū. autē. principales. indiscrete. non intēdit dicere quin quilibet ꝑ procuratorē possit narrare ꝛ rñdere cum possit per eum litē contestari que per narrationē ꝛ rñsionem fit. ꝯ. de litꝫ cōtes. c. i. sed intendit dicere ꝙ ille qui cautam agere debet siue ꝓcurator siue dñs per se narrare debet non per aduocatū uel alium. vniuersitas aūt sicut ꝑ se agere non pōt ita nec narrare. xii. q. ij. qui manumittit. ꝛ ar. ad hoc quia cum uniuersitas sit unū aliqꝺ qñ omnia ꝛ diuersa capita eiusdem uniuersitatis agent simul uel defendēt. ar. etiā ad hoc qꝺ dicat in pluribus fideiussoribus uel heredibus unius. ff. iudi. sol. iam tñ. §. ult. ꝛ in pluriꝫ exercitoribus eoꝝdem nauis. ff. de exer. l. i. §. ult. ꝛ. l. se. Sed cōtra. C. de iura. calū. l. ii. §. ꝫ licet. ubi dicitur ꝙ uniuersitas uitare debet de calumnia. ergo ꝑ se agere potest. sed ueritas est qz non agit ꝛ est ratio diuersitatis quare iurare debet ꝺ calūnia. qz timore iuramenti si prius litigabat calūniose extunc iuramēto ꝑstito litem omittet cum ꝫ sit unā iuramenti calū. s. ꝙ lis sibi iusta uideꝫ. sed postea ꝓcurator in aīa uniuersitatiꝫ iurare debet non aūt quisq; per se rñdebit. ꝛ ꝙuis non oēs consentiant rñsioni procuratoris sufficit si maior pars cōsentiat. s. ꝺ procu. c. fi. uel dic tutius ꝙ uniuersitas ꝑ se non iurabit sed per illum qui litē contes. est uel quēuis alium. nō obstat lex preall'. C. de iura. cal. quia dicit uere iurare maior ps uniuersitatis que per aliū in aīa uniuersitatis iurat. ff. de admi. tuta. §. gessisse. In uniuersitate aūt religiosoꝝ non est dubiuꝫ ꝙ per aliū iurare potest. ꝯ. de iura. calū. c. i. ipse rñdebit fm qꝺ maiori parti placuerit. nec mirū si per alium ꝙ quiꝫ litez contestatus est iurat ꝛ rñdet cum ꝫ generalit obtineat ꝙ ꝓcurator litē contestat ꝛ tñ principalis ps iurat ꝛ rñdet. C. de iura. calū. autē. principalis. ar. e. ti. ꝑsentiū.

Xaminata eam ecclesiā. i. iuspatronatus ecclesie eiusdē super quo agebat. interim enim uicedñs presentabit qz debet interim fructus rei depositę ꝑcipere etiā si post fuerit possessor. sequestratam. no. depositum fieri nō solum in corporalibus sed etiaꝫ in incorporalibus ꝛ in spūalibus. ꝛ idem uideꝫ de missione in possessionē de ꝫ no. ꝯ. de eo qui mit. in pos. ca. rei ser. c. i. accepit. a te ꝛ tunc planū est. qz sicut possidebat qñ tradidit ꝛ ita pōt nisi ea mente deposuisset ꝙ possessionez in depositariū transferret. ff. de acqui. pos. interesse puto. ꝛ sic cum possideret ipse actor non dabat ei rei uendicatio. insti. de act. §. i. ꝛ. C. ꝺ alie. iu. mu. ca. fa. l. i. qñqꝫ tamen rei uen. datur possidenti cōtra depositariū uel ꝓmodatariū ꝓpter detentationē quā habēt ff. de rei uen. officiū. ff. de peč. deposui. in pñn. Item cōfessoria dat possidenti. ff. si serui. uen. forte. §. i. ꝛ. l. se. sed ꝫ non agebat contra depositariū cōtra quem agere posset ut dictū est si possessor possessionē interuertisset. ff. de ui ꝛ ui ar. l. colonus. sed cōtra milites capi. ꝛ no. ꝙ rei ven. dat contra possidentē rem ratione iuris qꝺ habeo in re. sile. ff. de contraben. emp. qui tabernas. ff. de le. i. si domus. ꝛ fm hoc sic fecit libellum uendico talem ecclesiā a talibus militib'. qz in ea habeo iuspatronat'. uel dic ꝙ alia ratione male intentabat rei uen. qz rei uen. non cōpetit nisi ꝑ iuribus incorporalibus. ff. de rei uen. l. i. §. per banc. ꝛ. l. uendicatio. Sed ꝫ littera innuit cōtrariū. s. ꝙ pro iuribus incorpalibus cōpetit rei uen. licet ꝫ inepte ꝓponeret qz possidenti nō cōpetit. ff. de alie. iu. mu. ca. fa. l. i. Sed rñdeo ꝫ large sumi rei uen. ꝓ actione in rem. ꝫ non placet qz cum cōfessoꝝ etiā possidenti cōpetat non esset propꝫ hoc iudicata petitio inepta. potes ergo dicere ꝙ iste. A. petebat ab ipsis militibus iuspatronat' quasi a possessoribus. ꝛ ꝫ est ac. in rem. non tñ per oīa immitatur naturā rei unde qz datur ꝓ incorporalibus nec naturā cōfessorie que tñ datur nō possidenti ꝛ cōtra possidentē tantū

de hac loquitur.ff.si usu.pe.uti.§.ult.insti. de act̃.§.i. ꝛ hac actione agit.ĩ.de excep.cum uenerabilis.s̃.de maio.int. vel dic ꝙ nõ reprehendit. ℳ. qꝛ ineptam actionez noiauit.s. rei uen.que h̃ sumitur ꝓ confessoria qꝛ bene dat̃ possidenti sed qꝛ intentionẽ habebat ineptã.s.ꝙ possidens peteret possessionẽ quã habebat.vnde bene h̃ pronunciauit suam intẽtionem nõ tenere.ꝛ sic ꝓnunciat.l.ff.si mẽsor.f. mo.d.l.i.§.i ꝛ propt̃ hoc dicit̃ actio inepta qꝛ intentio est inepta ꝙ ex ipsis actis que in ipso iudicio fiunt apparet.immo plus uidetur ꝙ si quis rectã haberet intentionẽ si esset actio inepta.ut si quis diceret peto tale fundũ a te qꝛ ad me ptinet iure dominij ꝛ ꝓpono ad h̃ actionẽ ex locato ꝙ bene teneret intentio.ꝛ ꝓbato dominio ferenda est sñia ꝓ me licet actio omnino sit inepta.bene igit̃ cõpetit confessoria ei qui non est in possessione iurepa.sed tñ de iure iuspatronat̃ habet cõpetit dico cõtra eum qui eum ꝓhibet uti iurepa.uel se liti obtulit. ff.si serui.uen.l.ii.§.h̃ aũt.ff.si usuf.pe.l.ult.ff.si ser.uen.loci §.si quis mihi.ꝛ.l.si quis diuturno.sed cum iste. ℳ.nõ tã tum ius haberet sed etiã possessionẽ ut ꝓbauerat.ideo male intentauit rei uen.uel confes.ac.in rem. sed huic satis bene posset cõpetere negatoria.qꝛ iuspatronatus possidebat in ecclesia ꝛ bene cõpeteret ei qꝛ iuspatronatus habebat cõtra eũ qui possidet ius in re de qua agit̃.ff.si ser.uen.l.ii.ff.de usuca.naturalit̃.vel melius qꝛ h̃ habebat possessionẽ ꝛ similiter dicebat se habere ꝓprietatẽ cõpetebat interdictũ vti pos.pro molestijs.ꝛ inepta dicit̃ h̃ petitio qꝛ nec absoluere nec ꝓdemnare potest cum effectu.qꝛ si absoluat reum non ꝓdest ei qꝛ non possidet.qꝛ tunc nihil lucrat̃ ꝛ si postea possidere ceperit eidem agenti nõ obstabit exceptio rei iudi. propt̃ nouaz possessionẽ.Item eum cõdemnare nõ potest cum sit impossibile ꝛ cõtra ius ꝙ rem restituat quã non possidet nec possedit uel ad minus nõ desijt possidere dolo.ĩ.d̃ excep.c. aduersario.tenere. no.ꝙ si in principio noscit̃ ineptitudo actionis stati iudex uel assessor libellũ lacerare debet.ff. de ass. l.i.si aũt ab initio nescit sed ex post facto ꝓpendit ex probationibus uel alit̃ decernit intentionez non teneret. ut h̃.ff.si mensor fa.mo.d.l.i.in prin.ĩ.de resti.spo. cum ad sedem. ꝛ dũmodo tollerabilis sit petitio admittẽda est.ut ibi dicit̃.qꝛ semp interptandũ est fm actorẽ.ff.de iudi.si quis intẽtione. ineptã aũt nõ iudicarẽ si nec ipse possideret nec reus. ut no. ĩ.ut li.nõ contes.qm̃.§. ꝙ si super. non tenere melius dicit̃ actio inepta si ex his que ꝓponunt̃ in libello appareat ineptitudo.ff.si me. fa.mo.di.l.i.§.i. Idem est si ex his que postea ꝓponit appareat ineptitudo actiõis ut h̃. Idez est si notoria est ineptitudo etiã si non ꝓponat eam.ĩ. de offi. iudi. c.i. falsitas aũt ꝓpositę actionis nunq̃ reddit eam ineptaz.

Um deputati p̃ceptores.ar.ꝙ administratores sine alterius licentia possunt agere.de h̃ no.s̃.d̃ rescrip.edoceri.preceptores. hos cõparo instituto ribus qui ꝓponunt̃ negocio dñico qd̃ habet locuz ubi domus que habet superiorẽ p̃ceptorem qui instituit inferiorez est dña non tñ domus inferioris sed etiam res eius. als secus.ff.de instito.l.iii.ꝛ.l.cuicũq̃.§.i.ꝛ.§.sed si fullo. sed etiam cõparo eos custodibus uel cõmendatarijs uel uisitatoribus uel uicarijs qui curare debẽt ꝛ uisitare loca sibi p magistrum cõmendata maiorẽ.boꝝ officiũ habes.lxi.di.obitũ ꝛ.c.se.lxiiij.di.si in plebibus.lxx.di.sanctoꝝ.viii.q.i. q uos vii.q.i.s̃.de offi.uica.p totum.cõstituti.xii.q.i.quatũue. ꝛ ij.q.de layc.ꝛ.c.se.ꝛ uidet ꝙ qñ huiusmodi p̃ceptores possunt remoueri ad arbitriũ superioris ꝙ non solũ hi p̃ceptores ꝛ alij p̃dicti agere possunt ꝛ cõuenirí ꝓ loco eis cõmisso sed etiam singuli superiores etiã si plures sint ꝙ possunt eos remouere.ff.de insti.cuicũq̃.§.fi.ꝛ.l.se.ĩ.de resti.spo.olim. C.de sacrosan.ec.sancimus.ff.de tribu.ꝓcu.§.i. ar.ff.de exerci.l.i.§.magistrũ.ꝛ.§.est aũt nobis. qꝛ ut ibi dicit̃ electio ẽ agentis utrũ aliquem predictoꝝ cõueniat. sed in agẽdo prefertur maior.qꝛ cum possit subditũ remouere ab administratione in totũ multo fortius a ꝓsecutione cause. Si aũt sit ꝓpetuus preceptor.i.qui nõ possit sine causa remoueri tunc ñ poterit agere de rebus ad hunc locũ ptinentibus nisi in defectu p̃ceptoris.ut no.ĩ.de resti.spo.olim.ꝛ.d̃ testi olim. nec est uis ꝙ superior non põt amouere inferiorẽ sine cõsilio ꝛ sine cõsensu aliquorum. quia nec etiam prelatus alia maiora negocia debet facere sine consilio capituli.ĩ. de his que fiũt a p̃.si.cõ.c.quanto.ꝛ tñ agere ꝛ cõueniri potest sine alicuius consilio.s̃.de rescrip.edoceri.ubi no. Item nõ est uis etiam si oĩa bona huius loci oĩno sint distincta a bonis maioꝝ domorum dũmodo remotio sit ad uelle superioris ꝛ ei obedire teneat̃ de stando ibi ꝛ de recedẽdo ꝛ ꝙ cõstet. qꝛ qñ inde amouet̃ minor minister superior amministrat. qꝛ licet separata sint bona intantũ ꝙ non possit portare ad maiorem domũ. tñ administratio nõ est diuisa que bene põt esse penes plures p̃ceptores sicut ꝛ penes plures tutores uł alios administratores.de h̃ no.s̃.de rescrip.edoceri.alii dicũt ꝛ forte melius ꝙ non est uis utrũ preceptor sit tẽporalis an ꝓpetuus. Item nõ est uis ꝙ possit remoueri sine causa uel nõ. Item an uacante domo ueniat administratio ad superiorẽ an nõ. Sed in h̃ tñ est uis an ambo simul possint libere ministrare ꝛ quis sit maior in administratiõe.ꝛ tunc ambo poterunt cõueniri ꝛ maior in agendo preferet̃. ꝛ sic est in exercitorib̃. ff.de exer.l.i.§.est aũt.ꝛ in patre ꝛ filiofa.C.de bo.que li. cũ non so. ꝛ idem in institutorib̃.ff. de insti.act̃.quicunq̃.ꝛ semper in ꝓposito ꝛ canonico qñ agitur de p̃benda. ut no.ĩ. de probatio.ex litteris.ꝛ in uicarijs.xciij.di.c.fi.ꝛ.xciiij. di.c.i. Item nõ est uis si totum lucrũ uel damnũ ad aliquẽ spectat dũmodo alter̃ sit administratio.ut no.s̃. d̃ rescrip.edoceri fatemur tñ ꝙ pro bis locis religiosis multi agere possunt ꝛ rñdere etiam si nõ habeant administrationẽ sed nõ cogunt̃. de quibus no.ĩ.de testi.cum olim. plus placet qd̃ no.ĩ. de reli.do.uenerabilis.in glo.ita eps. ex dolo aũt istoꝝ preceptorum uel cõmendatarioꝝ etiã in cõtractibus admisso nõ tenet̃ locus nisi sit factus locupletioꝝ.ff.qñ ex facto tu.l.dolum.C.qñ ex fa.tu.si in re.ff.de tribu.sed ꝛ si.§.i.de h̃ no.ĩ. depo.grauis.ff.de act̃.emp.ꝛ uen.iul̃.§.idem iul̃.ff.d̃ re.in. neq̃ interdicto. de culpa aũt preceptoꝝ tenet̃ in solidũ loc̃. si potest seruari indemnis a p̃ceptore alit̃ non.ff.de ãmi.tu. l.fi.in prin. Si aũt bona fide cõtraxit p̃ceptor tenetur in solidum.etiam si sit inde paupioꝝ.ĩ. de p̃ca.c.ii.ff. de mi.pa.§. si pe.ff.de euic.illud.§.i. Sed põt in integrũ restitui si exinde grauit̃ sit lesus.ff.de mi.ait̃ p̃toꝝ.ꝛ.l.ꝙ si minoꝝ.§.i.executio autẽ rei iudi. semper sit cõtra locũ sicut contra pupillum. ff.de re iudi.si se.§.i.ff. de ãmi.tu.l.ii. alij alit̃ dicunt in alij quibus predictoꝝ dicitur aũt dolo tutoris uel p̃ceptoris factum si accepit uel tenuit scient̃ plus q̃ deberet.ff.de tribu. sed ꝛ si.§.si seruus.ꝛ idem est ſ̃ nõ retinuit qd̃ debet retineri ff.de tribu.ꝙ in herede.§.fi.si aũt ignorant̃ secus dũmodo restituat q̃cito potest.ff. de tribu. illud.§. si cuius. admittant.ꝛ male.allegantes.ꝛ male.

Aliter ꝛ quando.

Causam pene. no.causam suspitiõis si forte simil̃ lem causam babeat iudex. bene.n. diximus pene uis enim oĩno simil̃ inueniret̃. quãdo aũt sit simil̃ boni iudicis arbitrio relinq̃t̃.surrogãtes. utraq̃ ps ꝑsens erat vel h̃ notũ erat pape ꝛ modicũ ꝑiudiciũ ptib̃ fiebat.

Xhibita nobis contingentibus. puta de studijs eligentiũ ꝛ meritis electoꝝ. interlocuti.ꝛ male. qꝛ iudices erãt ꝛ nõ inquisitores. item male qꝛ exceptiones iste ante ingressum negotii ꝓponende ꝛ ꝓbande sunt.utpote que sunt dilatorie uel peremptorie fori. dicit enim aduersariũ fore repellendũ a foro qꝛ excoiatus est uel conspiratoꝛ.ar.C. de exer.l.ult.probatio aũt aliquaꝝ exceptionum faciẽda est fm quod lex docet.C. de exer.siquidez.

ingrerent. huius erroris causam prestitit vbū qđ in litteris pape cōtinebat. s. inquirerent. inquisitores. ex hoc uidetur q si quis ꝓcedit inquirendo q simul potest cognoscere de principali ⁊ de exceptione. sed ħ nō est uerū. q; siue ꝓponatur exceptio cōtra id de quo fit inquisitio fm qđ loquit̄ .j. de pur. ca. cum dilec. s̄. de fil. pre. ueniens. siue excipiat̄ contra personā iudicis ingrentis siue cōtra personā ministri inquisitionis. ut. j. de accu. ueniens. ⁊. c. cum oportet. semp primo cognoscendū est de exceptionibus. C. de ex. siquidē. qñ tamen iudex ex proprio officio ꝓcedit uel ex officio ministrum inquisitiōis cōstituit tunc etiā si cōtra ipsum ministrū proponat̄ exceptio tñ ex officio suo ꝓcedet illo ministro remoto. ⁊ sic intelligit̄ qđ hic dicit̄. licet hi iudices cogitarēt đ iure esse q si essent inquisitores q liceret eis ꝓcedere simul sup exceptionibus ⁊ principali. tñ nō erat verū. contestata ⁊ male. q; tunc demū in electione ꝓcedit̄ lite non cōtest. cum pars est cōtumax. alis secus. j. ut li. non contest. qm̄. §. porro. immo q plus est si excipiat̄ cōtra electū faciēda est lit̄ cōtest. super exceptionib⁹ alit̄ non tenet qđ agit̄. s̄. de elec. dudum ro. ec. ij. alij alit̄ dicunt ⁊ forte nō male. s. q ibi non fuit facta lit̄ contest. super exceptionibus sed sup principali actione. si verum est q lapsum sit triennū. in ħ enim errabāt cremoñ. quia licet sit triennū elapsum ⁊ sic perierit instantia iudicij non tñ periit iurisdictio que est perpetua. C. de iudi. ꝓperandum. C. de consti. pe. l. ij. C. de prescrip. xxx. an. l. xl. l. ult. ⁊ đ diuer. rescrip. l. falsa. vel dic q fm canones lapsu termini nō periit instantia iudicij ut ħ. vel dic ħ obtinere vbi p cauillationes aduersarij ꝓtrahit̄ negociū ultra terminum alis secus. ar. C. de tēpo. in inte. resti. l. petende.

Venerabilis frater uester. perisse. C. de iudi. ꝓperandum.

Significauit rectorem. ille nō ecclesie. coegit. uidet̄ q pene. C. de iudi. nulli. j. de cā pos. c. i. sed contra qđ sequit̄. sol. illa loquit̄ qñ simul agit̄ possessorio ⁊ petitorio. ħ aūt qñ iam finita lite intēdit de ꝓprietate. postea. siue ab initio monasterū egit interdicto vnde ui. ⁊ adhuc expoliatio manet siue a prin. egit uti pos. ⁊ post spoliatū est de nouo negādo admittere electū ab eis in rectorē semp legitima exceptio ē non rñdebo de ꝓprietate nisi restitutus fuero. j. de or. cog. cum dilec. idem etiā esset si petitorio egisset. ar. j. de ap. cōstitutis. respondere. petitioni monasterij qđ petebat electū suum ꝓ rectore haberi. obstante. cōtra. C. de feriis omnes. ff. de feriis. l. i. sol. illa locū habent qñ singulares psone cōueniuntur quas graue ē ab opere rustico aduocare. sed in uniuersitate que p unum syndicum litigat secus. vel ħ ideo ē q; periculū est in mora si trā sit sine regimine. uel potius ipse ex hoc q electū eor non admiserunt iterum possessionē admittere uident̄. Itez in feriis tractant̄ publice cause. C. de feriis. oēs iudi.

Uris esse ambiguum. sic nec posset ei pcipere q iret ad sanctū iacobū. ea enim sola mandare potest sine quibus implere mandatū delegātis non potest. s̄. de offi. dele. ꝑterea. C. de iura. calū. l. ii. criminal. nam in criminali nō constituit̄ ꝓcuratore. iij. q. ix. per totum. ff. de pu. iu. l. pe. §. i. sed nec in oībus criminalibus cogitur personalit̄ cōparere. ff. an per aliū. c. ap. l. i. ħ aūt criminalit̄ intellige large vt cōprehendat etiā popularē. ff. de ꝓcu. licet. pro ueritate. ff. de ꝓcu. si actor. C. de ꝓcu. l. fi. calūnie. q per principales psonas prestandū est. C. de iura. ca. autē. ꝑncipales. ⁊ no. j. de iura. ca .c. i.

De foro cōpetenti Rubrica.

I quis clericus proprium. ⁊ si fecerit siue in criminali siue in ciuili iudicio uel negocio punit̄. xi. q. i. inolita placuit. consilio. alit̄ non licet. ut no. s̄. đ arbi. c. cōtingit. alios. qui

bus eps delegabit causam vel etiā sine delegatione.

Ullus iudicum. secularium uel ecclesiasticor talium qui in eos iurisdictionē nō habent. iuniores. cōuersos oblatos. sine permissu. maxime q; nec cum ꝓmissu si sint seculares. cōdemnare. nisi in causa rec̄uentiōis. j. de mu. peti. c. i. ⁊. ii. seq̄strat⁹. p sniam.

Ane si episcopi locus. no. s̄. de rescrip. dil. fil. i.

I quis cōtra. executor. i. delegatus qui de tota causa cognoscat. actor. s. q eps del̄. totaz causam cōpellat. ħ uidet̄ correctū. j. de ap. cum spāle. j. e. licet. ubi dicit̄ q si iudex de recusatoris assensu nō potuerit delegare causam ad superiorē remittat. vel dic illaz loqui de del̄. hanc de ordinario. fm. l. aūt etiam debebat dare iudicē qui de toto negocio cognoscet. C. đ iudi. cum special̄. ħ ꝓus dictuz magis placet in ordinario fm canones. ipsius. epi. lege. que loquit̄ de executione. C. ⁊. ff. de re iudi. l. ii. ⁊. iij. §. si quis. C. de exe. rei iudi. l. vlt. ⁊ de usur̄ rei iudi. l. vlt.

I clericus laycum. suas. ħ ideo dicit q; si constaret res esse eccl̄ie quas laycus possideret cor̄ iudice ecclesiastico agi debet. puta si ageret ex legato uel ex locato uel cōsimilibus. trahi. nisi agat̄ de spoliatiōe. vel qualibet oppressione. xvi. q. i. in canonib⁹. xxiij. q. iii. si quis de potentib⁹. de ħ no. j. e. cum sit.

Et transmissa. tue. ex hac decre. apparet q dñs possit esse del̄. iudex inter boies suos. sed ar. cōtra j. ut li. non cōtest. accedēs. ij. sol. licet papa dño horum militū cōmiserit causam ex certa sciēa nihilomin⁹ tñ potest recusari. non enī uidemus causam uel rationē q; papa uelit auferre parti suā exceptionē. nisi diceret nō obstante exceptione recusatiōis. vel dic q ad hunc cui scribat̄ pertinebat cognoscere ordinarie de hac cā. q; ipse erat superior dominus a quo tenebat̄ feudū. ⁊ ideo uel in defectū medij dñi uel q; appellatū esset ad eum nō ad ordinariū ptinebat cognitio. ut no. s̄. de iudi. ceterū. imponas. no. de hoc s̄. de iudi. ceterum.

Erum cōsecratus. ita mandat de facto q; consecratio immūnebat alis sufficit q ꝓfirmatus esset. s̄. de elec. nosti. vel etiā sine cōfirmatione si esset in ꝓtibus remotis. s̄. de elec. c. nihil est. de feudis. quilibet dñs quantuncūq; uilis etiam rusticus sup rebus feudalib⁹ iurisdictionē habet per. l. federici. ut no. s̄. de iudi. ceterū. Itē uidet̄ q cum quilibet dñs sit iudex ordinarius q suas snias exequet̄. ⁊ etiam laycus cōtra clericos uasallos. nec incidit i excoicationē si eos resistentes cōpellat. ar. j. de re. spo. cum olim. ħ idem dicimus si principat⁹ uel comitatus uel castellania uel alia huiusmodi cōcedant̄ in feudo. q; si de eis agitur int̄ aliquos cor̄ dño feudi agendū est. ⁊ si cor̄ uasallo clerico inter subditos agat̄ comitatus dñs feudi est appellandus nō papa. j. de ma. ⁊ obe. solite. Item uidet̄ aliquib⁹ q si de istis feudis agit̄ inter aliquas eccl̄esias ⁊ in casib⁹ i quibus sub dño feudi agendū est int̄ laycos ⁊ int̄ eccl̄esias agetur. q; in fauorē dominor ħ iurisdictio est eis seruata. vnde possunt ad se causas huiusmodi reuocare etiā inuitis litigatoribus. s̄. c. ꝓxi. ⁊ subditi clerici cor̄ dñis suis clericis. vasallus tñ superior dñorum laycor ad dños laycos appellare debēt. alij cōtra. Si aūt baronie ꝑdicte nō concedant̄ i feudo sed simplicit̄ tunc in nullo tenet̄ donatori etiā de alijs muneribus que prius subibat baronia. j. de dona. cum dilec. si aūt retinuit sibi munera illa prestabunt̄ dūmodo sint honesta. ut no. j. de immu. ec. nō minus. dicūt aūt quidam q si baronie uel quecunq; alia bona dent̄ eccl̄ie sub cōditione uel cum eo tenore q si eccl̄ia non subierit onera imposita q licet layco sua auctoritate capet̄ q possit capere sua auctoritate. ar. j. de condic. ap. verū. C. de pig. ac. pignoris cā. C. de pigno. l. iij. ff. de pig. ac. qui rati. Sed nos cōtra. credimus ⁊ maxime ea ratione quia cum rerum istaz dñium sit

ecclesie quesitū sanctum sanctoꝝ est dño. ⁊ ideo ꝑ nullū po-
test capi nisi auctoritate iudicis ecclesiastici. qz sacrilegiuz in
eis cōmittit. xii. q. ij. nulli liceat. ⁊. c. se. ⁊ no. j. c. pxi. Si aūt
non est de rebus feudalib⁹ qz eoꝝ dominiū non est sanctū
sanctoꝝ dño tunc illud remaneat penes dñm licet fructus ⁊
alia utilitas sit uasalli. ad ħ faciunt. x. q. i. c. ii. ⁊. c. se. ⁊ uidet
ex premissis q fructus rei feudalis postq̄ ꝓcepti sunt q do
minus nihil in eis possit cum iam sit sanctū sanctoꝝ dño. li
cet dixerimus q cōtra clericū possit agi ciuilit ⁊ coꝝ domi-
no ⁊ coꝝ paribus ad amissionē feudi. nō tñ potest agi ad ħ
idem criminalit nec etiam ciuilit ꝓpter crimen. sed remitten
da est cognitio ad prelatū suum etiaz si feudum sit paternū.
Sed si fuerit cōdemnatus ꝑ prelatū suum de ꝓditione vel
de alio crimine ꝓpter qd debebat feudū amittere. tunc dñs
auferet feudū ꝑ uelle suo. ⁊ si fuerit absolutus tunc ulterius
dñs non poterit ei ꝓpter crimen feuduz auferre. de crimine
enim clericoꝝ nec directe vel incidenť potest laycus cogno-
scere sicut nec de legitimitate. ar. s. c. pxi. at si. j. d oz. cogni.
tuam. j. qui fi. sint le. latoz. j. c. postulasti. nec obstat si dicas
qz ꝓtra clericū ꝓductū in testem coꝝ layco obicitur crimen
⁊ probať ut a testimonio repellať. j. de testi. testimoniū. ff. de
testi. testiū. qz non proprie obicit crimen clerico vel cōtra de
ricum. sed cōtra laycū qui eum ꝓduxit ⁊ qz ipse ex eius re-
pulsione penā patiet ⁊ nō clericus. qz eius testimonio nō cre
ditur. si aūt feudū nō esset paternū sed eccle tunc ꝓstat quia
pro delicto persone nō est ecclesia priuāda feudo. xvi. q. vi.
si eꝑm. pertineat. i. si sit feudū ecclesie. imperiali. i. si sit feu-
dum imperatoris.

Um sit generale. xi. q. i. experientie. C. de iu. o.
iu. iurisdictionez. C. vbi ⁊ apud quos in inte. testi.
po. l. qm̄. iudices. nam potestates seculares cogē
di sunt ꝑ censurā ecclīastică iusticiā absq; negligētia facere ⁊
male facta corrigere. xviii. q. v. administratoz. sacriligij. no.
raptores rerum ecclesie esse sacrilegos. sile. xvii. q. iiij. c. ij. ⁊
c. sicut qui ex legato uel. ⁊ in multis alijs. c. eiusdē. ⁊ idcirco
pertinet ad iudiciū ecclesie. xii. q. i. nulli liceat predia. ⁊. c. de
laycis. immo etiā si dubiū sit puta quia neget rapina. tñ co-
gnoscet ecclia. xvi. q. i. in canonib⁹. xxiij. q. iij. si quis depo.
vbi etiam dicať q non solū de rapina sed de qualibet etiam
oppressione. ⁊ nō solum clericoꝝ sed oīm pauperuz cogno-
scet. immo si de fraude habita in cōtractu ecclie agať vel etiā
sine fraude cōtractus initus nullus dicať ecclesia cognoscet
xii. q. ii. apostolicos. immo quocūq; modo de re ecclīastica
agať cognoscat ecclia. xii. q. ii. quicunq; mili. oportet tñ q
semp in petitione mentionē faciat de oppressione uel fraude
uel minus legitimo cōtractu. ⁊ sup causa illa fundet petitio-
nem suā. ⁊ si pars aduersa neget nihilomin⁹ ꝓcedet in causa
principali. ⁊ si nō ꝓbauerit fraudē uel illicituz contractū ab-
soluet reus ex illa causa. sed iteruz poterit agere ex alia. ff. de
ex. re. iu. ⁊ an eadē. Si aūt uelit ꝓponere in libello qd non
pertineat als ꝓtineat ad fraudē uel oppressionē vel q sit mi-
nus licitus cōtractus. puta qz non fuit ꝓsentia clericoꝝ ali
quoꝝ non audit nisi coꝝ iudice ordinario rei. s. e. si cleric⁹.
tñ quidā dicunt ⁊ non male q etiā si dicať cōtractus aliquis
tenere si petat restitutionē coꝝ ecclesia ageť. ⁊ idē si dicat ali
cuius canonici nō interuenisse consensum. ar. predictoꝝ. c. ⁊
c. si clericus. nō cōtradicit qz loquit vbi agitur rei ven. uel de
positi uel cōsimilibus in quibus nullo speciali iure iuuať ec-
desia. de talibus. n. bñ cognoscet iudex secularis..

Vod clericis.

Icet ex suscepto irritas. cum enim papa in eis
iurisdictionē nō habeat iurisdictio uel littere date
ꝓtra eos nō valent nec qd ꝑ eas fit. ar. C. ne d sta.
defun. l. pe. ⁊ uidet mirum q post subiungit dūmodo xc. qz
si irrite sunt quō ꝑ negligentiā cōualescunt. Item quid si iu
dex negligens erat tempore impetrati rescripti. sed rescriptū
de negligentia nō facit mentionē. Item quid si tēpore impe
trationis nō erat negligens sed mō est negligens. Itē quid
si fuit sollicitus in incipiēdo causam sed negligens in termi-
nando. Ad ħ sic rñdeo q littere huiusmodi nulle sunt sicut
hic dicit textus nec tractu tēporis cōualescūt. qz quādo que
ritur de iurib⁹ rescripti tempus date inspiciendū est. s. de re-
scrip. cū a te. ⁊ ideo si tēpore date nō erat negligens iudex se
cularis quātumcunq; postea fiat negligens nō ideo cōvale-
scunt littere. clausula aūt que ħ adducit. s. dūmodo xc. nō cō
tradicit. qz nō est is sensus eius littere vbi littere prius impe
trate ualeant si cōtingit iudicē secularē fieri negligentē. sed ħ
vult dicere qz cum fuerit negligens q ab eo possit appellari
ad papā ⁊ sup appellatione licite alie lře impetrari. ad tuā.
hoc ius habet eps in terra q ad eum appellať. sed ad papā
iure imperij appellať. vacante. ħ est propt defectū imperij. i
iure enim tm̄ imperij papa succedit. vnde si alius rector alij
superiori q̄ imperatori subditus negligēs esset in reddenda
ratione. vel nō esset rector in aliqua terra tunc nō deuoluet
iurisdictio ad papā sed ad ꝓxi. superiorē. nam specialis cō-
iunctio est inť papā ⁊ impatorē. qz papa eum cōsecrat ⁊ exa-
minat. ⁊ est imperator eius aduocatus ⁊ iurat ei ⁊ ab eo im-
perū tenet. s. de elec. venerabilē. lxiij. di. ego. ⁊. c. tibi dño. ⁊
inde est q in iurť. q̄ ab eccle. ro. tenet succedit papa imperio
uacante. Sed qd si nō sit negligens sed subditi sunt sic ino-
bedientes q nō possunt facere iusticiā. tunc nō credo q suc
cedat in iurisdictione eius. sed debet eum iuuare ⁊ domare
rebellionē subditoꝝ. ar. xcvi. di. cum ad ueruz. Sed quid si
alius rex est negligēs uel alius ꝓnceps qui superiorē non
habet. dicimus idem. s. q succedit in iurisdictione eius. ar.
xv. q. vi. item alius. ⁊. s. de elec. cum inť uniuersas. in fi. sed
hoc nō facit q ab eo teneat regnū sed d plenitudine potesta
tis quā habet. qz vicarius est xpi. s. ti. pxi. nouit. v. nō eniz.
vel dic q uacantib⁹ regnis nō poterit se intromittere nisi qñ
peteret in modū denunciationis. ut ꝓdicto. c. nouit impio.
ħ est unus casus in quo iudex ecclesiastic⁹ potest se immisce-
re seculari iurisdictioni. s. cum imperiū uacat. tñ de iurisdictō
ne tm̄ que ad imperiū pertinet. j. e. c. pxi. secūdus qñ iudex
negligit facere iusticiā viduis uel etiā diuitibus. j. e. ex teno
re. ⁊ no. s. de offi. del. significantib⁹. tertius. xxiij. q. v. admi-
nistratoꝝ. quartus. xxiiij. q. iij. si quis depo. ⁊. c. soli. quin-
tus qñ propt difficultatē uariatur questio inť iudices. j. qui
fi. sint le. ꝑ venerabilem. sextus. j. de ap. si duob⁹. septimus i
denunciatione. s. ti. pxi. nouit. octauus cuz iudex secularis
est suspectus ut h. ⁊ in auten. ut dif. iudi. fi. §. ij. ⁊ ult. coll. ix.
nonus ratione ꝓnexitatis. qz exquo de matrimonio cogno
scit ⁊ de dote. j. de dona. inť uirum ⁊ vxo. de prudētia. deci-
mus in casibus quos no. s. e. cum sit. ⁊. s. de iudi. nouit. in
glo. nota crimē. vndecimus. lxxxix. di. iudicāt. x. q. ij. eccla-
rum. xi. q. i. illud. ħ uere ⁊ utiliť hic sunt notata. Sed dicet
aliquis ħ summi pontifices statuere ꝓ se. vnde cum nō sine
culpa sacrilegij loquať non ē sibi tanta fides adhibenda. ff.
de inter. ac. l. de etate. §. i. xiii. q. ij. §. i. sed hi si diligenť atten
dunt qd dicunt veri sacrilegij culpā incurrūt. qd ut melius
intelligas prenoīata no. q deus creauit in principio celū ⁊
terrā ⁊ oīa que in eis sunt angelicā ⁊ humanā naturā. spiri-
tualia ⁊ temporalia. ipsaq; per seipsum rexit sicut factoꝝ suaz
rem gubernat. ⁊ boī quez fecit precepta dedit ⁊ transgrediēti
penā imposuit. ut genī. ij. ex omni ligno xc. ipsis etiam pecca
tibus penā imposuit ꝑ seipsum. s. ade ⁊ eue. genī. iij. mulieri
quoq; dixit xc. ⁊ ibi ade uero dixit xc. Qualiť aūt chain ꝑ
se ipsum puniuerit ⁊ lamech ⁊ cham ⁊ quosdā alios. j. e. li.
genī. iiij. ⁊. v. c. legii. ⁊ sic recto mundo ꝑ ipsum deuz usq; ad
noe. ex tempore noe cepit deus creaturas suas regere ꝑ mi-
nistros quoꝝ primus fuit noe de quo q fuerit rector ppli ex
eo apparet q sibi dñs gubernationē arche per quā ecclesia
significať cōmisit. genī. v. ⁊. vi. c. Item qz etiā dñs noe ⁊ filijs

rectoriam ⁊ legē sibi dedit. gen. ix. de noe etiā licet non legatur sacerdos fuisse officiū tñ exercuit sacerdotis statim post ingressum arche anteq̄ leges pplo daret. gen. vij. edificauit aūt noe qđ officiū sacerdotis simul abel ⁊ chain primo fecerant. Jn hac aūt uicaria successerunt patriarche. iudices. reges. sacerdotes. ⁊ alij qui ꝑ tempore fuerūt in regimine populi iudeoꝝ. ⁊ sic durauit usq̄ ad xp̄m qui fuerit naturalis dñs ⁊ rex noster. de quo dicit ps̄. deus iudicium tuum regi da ⁊c. ⁊ ipse xp̄s iesus vicariū suum constituit petrum ⁊ successores suos qñ ei dedit claues regni celoꝝ. ⁊ qñ dixit ei pasce oues meas. licet in multo distincta sint officia ⁊ regimina mundi. tñ qñcunq̄ necesse est ad papā recurrendū est. si ue sit necessitas iuris quia iudex dubius ē quā sniam de iure ꝑferre debeat uel necessitas facti qz alius nō sit iudex superior siue facti. puta qz de facto minores iudices nō possūt suas snias exequi vel nolunt ut debent iusticiā exercere. j. q. fi. sint le. per venerabilē. De iudeis aūt sarracenis ⁊ gentilibus ⁊ scismaticis quō ad pape iurisdictionē pertinet. no. j. de uoto ⁊ uo. re. q. sup his. ad te. ħ ius habet ep̄s in terra si nō possunt cōuenire de aliquo cui recusatus deleget totā causam. j. de ap. cum speciali. ⁊ no. s. e. ex transmissa. vel hoc est uerum si placet ptibus. aliť ipse recusatus posset cogere ptes ad eligendū arbitros qui de tota cā cognoscerēt. ꝺ hoc no. s. e. si quis. ad nos. ꝑpter defectū imperij ut dictū est.

Et tenore uiduis. de ħ no. s. de offi. del. significatibus. ecclesiasticū. s. de iudi. quanto. terminetis. aucte presentiū litteraꝝ. melius credo q̄ aucte preteritaꝝ. nec est cōtrariū ei qđ no. s. e. c. pxi. vbi diximus q̄ littere pape impetrate anteq̄ iudex secularis sit negligēs sunt nulle nec lapsu tēporis cōualescunt. ħ aūt cōtrariū dicimus. s. q̄ littere ualent ⁊ q̄ tractu temporis ꝓcedat per eas. sed illud est ea ratione qz ibi papa nullā habet iurisdictionē nisi ꝑ appellationē ad eum cause deferant. ħ aūt secus est. qz papa iurisdictionē habet sup uiduas. sed de gratia defert iudicibus secularibus ut nō ꝓcedat iudex ecclesiasticus nisi propter negligentiā layci iudicis.

Ji diligenti. ⁊. j. renunciare. innitens iuri qđ est C. de pac. si quis in cōsci. publico. ff. de pac. publicum. C. de iur. o. iu. l. iij. j. de testa. requisi. ff. de procu. filius. §. ueterani. ff. de postu. quos ꝓhibet. C. de iura. calū. l. ult. cōtra. ff. de arbi. diem. §. si quis. j. de re. ⁊ transac. ad apostolicā. ff. de pac. l. iur. §. item. j. de priuil. accedenti. ff. a qui. ap. non licet. l. i. §. i. ff. de pact. pacisci. ff. de mino. si iudex. C. de tem. ap. l. ult. in fi. ff. de fer. l. i. cōtra. sol. iuri priuato qđ tñ in alicuius fauorē introductum est renūciari potest. secus in iur publico qđ est introductum in fauorē ordinis ⁊ odiū quale est ħ. qđ in fauorē clericoꝝ ⁊ odiū laycoꝝ est introductū. sunt enim layci clericis oppido infesti. ij. q. vij laycos. Jnde est q̄ mulier renunciat fauorabili bñficio velleiano. ff. ad vell. l. vlt. C. e. l. iubemus. sed filiusfa. nō potest renunciare macedo. ⁊ integra. resti. odiosis. ff. de mi. si iudex. vel potest dici q̄ iuri publico aucte ⁊ utilitate nō potest renunciare. publico aūt tñ auctoritate potest. ff. de pact. pacisci. ⁊ ideo iuri publico qđ cōstitut in sacris sac. ⁊ ma. renunciari nō licet. i. di. ius priuatū. in nullateñ. conci iij. s. xi. q. i. inolita placuit. protrahant. no. sufficit trahere ⁊ si non ꝓstat usq̄ ad snīam. Jtem q̄ ħ loquit de actore. x. q. i. inolita. in sequētibus aūt loquit in reo ⁊ in ciuili ⁊ in criminali. xi. q. placuit qđ tñ intellige uerū vbi inuitus trahit. purgare. i. suaꝝ causam examinare. perdant. ꝑ snīam nō ipso iure. ar. ē. de elec. bone me. ma. C. de asser. l. i. in ii.

Um contingat. cohabitatione. nisi ꝑ leuibus criminibꝰ ⁊ sine iudicio. ff. de pe. l. respiciendū. ex indulgentia. licet enim dñi eoꝝ sint iudices ordinarij non sunt tñ iudices sup subditos qui eos eligunt in ꝓlatos ⁊ sic nō sunt iudices seruientiū. nō enim ratione territorij uel fori cum nō habeat territoriū iurisdictionē nō querit. vnde archid. non potest excoicare delinquentē in suo archidiaconatu nisi als sit de subditis eius. ep̄s aūt habet forum siue territoriū in tota dioceſi sua. ar. s. e. sane. ar. s. de of. or. c. i. vel potes dicere ⁊ melꝰ archid. ⁊ multos alios prelatos qui habent ꝓlationes sup certas parrochias uel certa loca habere territoriū ⁊ ibi posse exercere iurisdictionē suaꝝ in certis tñ capitulis. ut no. s. đ offi. or. ad ħ. cappellani aūt ⁊ alij de qbus hic loquit licet sup aliquos habeāt iurisdictionem nullū territoriū habent. ⁊ sic intelligo. lxxxix. di. iudicatū. nō enim rusticos eccl̄ie iudicabit ꝓlatus ipsius sed ep̄s. neq̄ officiales suos iudicabūt clerici nisi ipsi clerici sup ipsas uillas quoꝝ officiales sunt iurisdictionē haberēt. ⁊ dicunt quidaꝝ q̄ ubicunq̄ poterūt cognoscere sicut arbit ⁊ diffinit causas eoꝝ qui sue iurisdictionis sunt sed nō possunt eos mandare executioni. C. de iur. o. iu. l. fi. alij dicunt q̄ non possunt exercere iurisdictionē nisi in locis ubi consuetudo uel priuil. eis dat iurisdictionē uel in locis ubi morant. nam capitulū beluacen. extra terminos capituli super suos seruientes nō habebit iurisdictionē.

Postulasti sententiam. sup crimine de quo accusatur que erit talis condemno te de tali crimine ⁊ postmoduꝝ pene executio fit ꝑm canones qui precipiunt criminosos ⁊ dānatos deponendos. xxv. di. primū nisi ex dispensatiōe tollerent. s. de iudi. at si clerici. interduꝝ enim erat pena depositionis C. ubi de cri. agi oportet. auten. qua in ꝓuincia. ⁊ excoicationis. j. de rap. c. i. idem credo q̄ possit suspendere perpetuo ab eccl̄ia que in alia dioceſi sita est. ⁊ si ciuiliť ageret non soluꝝ coram iudice ubi res sita est. sed etiam ubi habet domiciliū ualet cōuenire. ar. ff. de iudi. q̄ legat. §. i. sed snīa mandabit de facto tantū executioni per eum in cuius territorio res est. ff. de re iudi. a diuo. §. ij. in ꝑsona aūt eius in maioribus criminibus is in cuius ꝓuintia deliquit exequat. ff. de re mili. desertoꝝ. ē. in ꝓuin. autē. ut nulli iu. §. si quis uero cōprehen. Si aūt aliquis habet possessiones in iurisdictione alicuius dñi sed nō habet ibi domicilium ⁊ offendat dñm uel aliquē subditū eiusdeꝝ domini ipse per se non potest facere inde uindictā etiam in possessionibꝰ quas habet in suo districtu. sed iudicē ubi habet domiciliū adire debet. sed si ille iudex nō faceret iusticiā ꝓsequēť iusticiam suam ꝑm tenoꝝ canonis. xxiij. q. iij. dñs. sed si possessiones deberēt aliqua munera realia siue ordinaria siue alia. bene eum ꝑ occupationē possessionū quas habet in iurisdictione sua distringeret. C. de sacrosan. eccle. placet. iubemus. nullā nauē. Sed ad rñdendū coram se in iudicio nō coget eum. nec ħ potest induci ꝓsuetudine uel statuto que non ualet nisi super personis sue iurisdictiōis quale nō est ħ q̄ ille qui nō habet sub eo domiciliū coram eo rñdeat. Sed ħ forte posset statui q̄ bona cuiuscūq̄ qui cōmitteret talē offensam confiscarent vel offenso applicarent. qz in rebus ualet statutum uel cōsuetudo qz sunt de eius iurisdictione. ar. C. de sacrosan. ec. iubemus. nullā nauē. nec debet talis consuetudo rumpi ꝑ extraneos. viij. di. que cōtra. tñ ⁊ in ħ casu uidet q̄ ante occupationē bonoꝝ debet ꝑ suum iudicē cōdemnari. sed in ħ casu cum agit in rem coram iudice rei de qua agit cōuenietur. C. ubi de pos. agi. l. una. C. ubi in rez act. l. i. C. ubi de fideicō. l. ult. ff. de iudi. q̄ legat. §. si inter. ⁊ idē est si creditor egit ypothecaria uel uti pos. qz in rem est. sed secus est si debitor agit pignoratitia qz ꝓsonalis est ut no. j. de pigno. cū ꝓtra.

Et parte. b. dotalicij. i. donationis ꝓpter nup. nō habuit necesse ħ dicere qz etiam violentꝰ predo restituendus est. j. de restit. spo. in litteris. spoliata. agebat enim interdicto vnde ui. replicatum. ⁊ bene nā domicilium pōt haberi in pluribus locis si utrobiq̄ plene instituatus sit. ff. ad munic. l. assumptio. §. uerum. ⁊. l. filij. §. senatores. ff. de senatorib. l. senatores. Jdeꝝ est si haberet ibi

magnã partẽ bonoꝝ suoꝝ uel si larem.i. familiã uel si nihil ibi haberet assidue tñ conuersaꝫ ibi.C.vbi se.l.ii.tñ sola domus nõ constituit domiciliũ.ff.ad mũnic.libertus. Item ħ fuit ratione rei que erat sita in diocesi andagaueñ. nam licet ageret interdicto vnde ui qđ est personale tñ qꝛ in rẽ scriptũ est a loco ubi res est debent cõputari due diete.s.đ rescrip. dilec.ij.ubi de hoc no.alij aũt dicunt q nunq̃ a diocesi vbi castrũ situm est debent cõputari diete cum tñ ꝓsonali actione agaꝫ quantũcunq̃ in rem scripta sit.feudi.de ħ no.s.de iudi.ceterum.negligens.nõ est sufficiẽs exceptio ad irritãdas litteras.ut no.s.e.ex tenore.assignãt.no.ar.q si pemptorie exceptiones cõtra litteras ꝓponant nõ est audiẽdus obiciens debet enĩ in directo iudicio differri.ar.ff.ad exhi. l.iij.§.ibidẽ. Sed quidã dicunt q non est ueruꝫ.ꝛ est ratio diuersitatis inter exceptiones huiusmodi que ꝓponunt in possessorio ꝛ illas que ꝓponunt cõtra litteras.nam qñ agit possessorio peremptorie exceptiões non admittunt. sed i petitorio differunt.idcirco differunt in petitorio qꝛ etiam si ꝓbarent tñ restitutio fieri debet.ut patet in eo qđ legit ꝛ no.j. de ordi.cog.c.fi.sed secus est in suggestione falsitatis ꝛ suppressione ueritatis.s.qñ taceꝫ exceptio pemptoria vel etiã falsum exprimit qui bene iurisdictionẽ per tales litteras dataꝫ impedit. Sed certe si quis bene inspicit ħ distinctio non habet locũ.nam ħ nõ opponebaꝫ hec exceptio de dotalitio cõtra interdictuꝫ de spoliatione sed cõtra litteras tñ. responsum.minus plene fm qđ no.s. de offi.dele.significantib⁹. vel dic q bona est hec rñsio. mansione. ħ solum sufficit.ff. de iudi.cum legaꝫ.§.i.quidã tñ dicunt q licet ibi conueniri possit ubi moraꝫ de rebus in alterius iurisdictiõe cõstitutis. tñ quando cõuenit coꝛã delegato tñ diete cõputantur tñ ad diocesim ubi res de qua agit sita est. ꝛ no.s.đ rescrip.dilec. i.qñ coꝛã delegato agit. commorari. nõ transire.ut no.in glo.ꝛ bene.rem.ħ solum sufficit.s.e.sane.C. ubi in rem ac. l.actoꝛ.ut quidã dicũt alij contra.exceptionibus.s.de feudo ꝛ q res sibi date nõ erant in dotalitiũ. licet ħ innuere uideatur q de restitutione feudi facienda per interdictum vnde ui etiã inter boies alios nedũ a uidua possit agi coꝛã ordinario omisso dño tñ non est uerũ.immo tñ coꝛã dño ad restitutionẽ rei agendũ est.ut no.s.ti.ꝓi.ceterũ.sed ħ ideo dicit q defensio uiduaꝝ de speciali gratia ꝛ fauore uiduarũ a deo est ecclie reseruata cõtra spoliatoꝛes ꝛ in ipsoꝝ odiuꝫ. etiam si sint diuites uidue.ꝛ ideo ꝑ ius cõmune feudum nõ reuocaꝫ.ut no.s.de rescrip.c.i.ꝛ maxime ꝓuil.dei.lxxxvij. di.c.i.ꝛ.ij. Sed obicies nonne ꝛ clerici qui de ℔gratia seruãt foꝛo ecclesie possunt cõueniri coꝛã dño feudi.ut.s.de iudi. ceteruꝫ. Rñdeo iurisdictio clericoꝝ non seruaꝫ ecclie qñ de possessionibus agit de ꝓuil. speciali. sed de iure coi est ab imperatoꝛibus cõdito.ꝛ ideo ꝑ ius cõmune ab impatoꝛib⁹ factum super reb⁹ uel feudis suis reuocaꝫ.vel ideo ualet cõtra clericos.qꝛ ab ecclia est receptuꝫ ius illud. vel dic q licet als int ꝓuatos ad solũ dominũ pertineat ħ cognitio etiaꝫ si agaꝫ de spoliatione tñ si uidua ecclia uel miserabilis ꝑsona de spoliatione agat bene cognoscet ecclia. ꝛ ħ ea ratione quia est crimen sacrilegij cuius cognitio ptinet ad ecclesiaꝫ. lxxxvii.di.c.i.ꝛ.ii.xvi.q.i.in canonibus.nec est necesse q in hoc casu requiraꝫ dñs super iurisdictiõe ei reddenda.ut dicitur.s.e.ex tenore. qꝛ ibi loquitur ubi agebat de ꝓprietate.ꝛ tunc exercitiũ actionis ptinebat ꝓmo ad dñm. secũdo ad ecclesiã.sed ħ cognitio sacrilegij ptinet ad ecclam ꝓmo.

Onquestus per uiolentiam.non dicim⁹ ecclesiam spoliatã.qꝛ tunc nõ diceret se esse in possessione.expone ergo qꝛ damna aliqñ faciebat hominibus. qꝛ coꝛã coi nõ rñdebat ꝛ ħ innuit finis ubi dicit ꝛ đ damnis ꝛc̃.ꝛ fm qđ ħ sonat intentabat uti pos.exquo ħ ponit in libello.s.de uiolentia ꝛ ꝑ consequens de sacrilegio debet esse questio coꝛã ecclia. sed siũa non ferꝫ ꝑ eꝑo nisi ꝓba uerit violentiã.debet enim ꝓbare causam ex qua petit.ff. đ ex.rei iu.si mater.§.eandẽ.sacrilegij.de ħ no.s.e.cũ sit.

Jlec.filij.cõtra.nam ita uidet q littere extendunt ad successoꝛes etiã si expsso nomine interpretant. sed dic q de rebus ecclie agebaꝫ ꝛ ꝓtra hunc qua si cõtra prelatũ.ꝛ noie ecclesie erat impetratũ rescriptũ.ꝛ ideo successoꝛ cõuenit.ar.ff.de an.le.annua.§. annua. ꝛ qꝛ citat⁹ fuit ꝑdecessoꝛ vnde successoꝛ tenet ꝓsequi q̃uis idem facer posset dici ꝛ si citatus nõ esset ꝑdecessoꝛ de ħ tñ no.plenius s.de rescriptis causa.ꝛ.c.significauit.singularis aũt successoꝛ nunq̃ per tales litteras cõueniendus est.ar.ꝓtra.s.de iudi. quia.v.sol.ibi idem dicimus q ꝓcuratoꝛ cõstitutus ab uno prelato ꝑ ecclesia sua post mortẽ suam põt agere causam siue ceperit agere uiuo cõstituente siue post mortẽ.ar.ħ. itẽ cũ constat eum uerum ꝓcuratorẽ ꝛ cõstitutum ab illo qui cõstituere potuit etiã sine capitulo.ut no.s.de rescriptꝫ.c.edoceri. quare ꝓhibet agere causaꝫ sibi cõmissam. alij tñ dicunt q si cepisset agere tunc eam posset ꝓsequi.sed secus est si non cepisset agere qꝛ sic est in iurisdictione.sile.s. de offi.dele.c.fi. nam in his similia sunt mãdata iurisdictionis ꝛ ꝓcuratiõis ff.de iur.o.iu.l.ꝛ quia.sed primi rñdent q non est sile mandatũ iurisdictiõis ꝛ ꝓcurationis in ħ casu. ꝛ ẽ ratio diuersitatis qꝛ iurisdictio delegat tñ a iudice delegante.ꝛ ideo finito officio delegantꝫ finit officium delegati. nisi per citationẽ ad minus suam ꝓpetuasset iurisdictionẽ.s.de offi.del.gratũ sed procuratoꝛ non cõstituitur noie constituentꝫ sed noie ecclesie. ꝛ ideo qꝛ ecclesia non desinit mortuo ꝓlato qꝛ nunq̃ mort.xii.q.ij.liberti.nec ꝓcuratio. Item qđ dicim⁹ in ꝓcuratoꝛibus constitutis a ꝓlatis idẽ dicimus de ꝓcuratoꝛibus constitutis a rectoꝛibus ciuitatũ siue sint annales siue ꝓpetui In ꝓcuratoꝛibus aũt cõstitutis ad negocia satis posset dici q q̃uis generaliter cõstituti sint. tñ post mortez cõstituentis nõ debent incipere noua negocia.ar.ff.de neg.ge.nam ꝛ scindum.§.si uiuo.alij tñ dicũt cõtra. prodesset. videt male dicere qꝛ ꝛ si expresse uoluisset in aliũ nõ suum iudicẽ cõsentire non posset.j.e.c.ꝓi. Sol. ħ non cõsentit in aliũ iudicẽ nisi suum qꝛ papa iudex ordinarius est oĩm.ix.q.iij. cuncta qui ħ per del.cognoscit.imo plus dico qꝛ etiã in aliũ iudicẽ tacite consentire potest. ut ħ.s.ꝑbendo in alterius territorio uel ꝓmittẽdo alij soluere. respõdere. nõ exprimit sub quo iudice nec ꝑ banc ꝓmissionẽ tenet rñdere sub ordinario iudice illius loci vbi soluere uel rñdere ꝓmisit cum expresse ħ promittere nõ posset.j.c.ꝓi.sed tñ coꝛã papa uel eius đ legato ibi rñdere cogetur. Quidã tñ dicunt ꝛ nõ male q si non ꝓmisit ibi respondere sed soluere tñ q ibi respondere tenet sicut si ibi cõtraxisset.ut no.in glo.i.coꝛã.qꝛ ħ non expresse eligit sibi aliũ iudicẽ sed tacite. alij autẽ contradicunt. rñdere.i.coꝛã iudice illius loci ubi promisit soluere.ff.đ eo qđ cer.lo.ꝓ.l.i.ꝛ coꝛã iudice coꝛã quo ꝓmisit respondere cum ibi cõtraxisset als enim si non cõtraxisset sed respõdere promisisset nõ cogeretur ibi respõdere.ff.de iur.o.iu.si conuenerit.ꝛ no.de ħ.s.de offi.dele.significãtibus.debet enim coꝛã iudice illius loci respõdere ubi cõtraxit.ff.de iudi.hec res.§.omne interdictũ.ꝛ.§.fi.ꝛ intelligo ħ si ibi inueniaꝫ vel etiam si alibi q̃ in sua ꝓuintia latitet ibi transmittendũ est. sicut dicitur in criminib⁹ que per autẽ. contractibus equiparantur.in auten.ut oẽs obe.iu.§.ij.coll.v.ꝛ autẽ.ut nulli iu. §.si quis uero.sed ratio ħ inducta sup foꝛo cõtrahendo ubi soluere uel respõdere ꝓmisit supficialiter inducta uidet cum loquatur de ordinaria iurisdictiõe quã subire cogitur qui i alieno territorio cõtrahit vel soluere uel respõdere ꝓmisit. rescriptũ aũt ħ pape đ delegata iurisdictione loquit ad qđ nunq̃ nec tacite nec expsse obligauerat se eꝑs ꝛ que fm uoluntatẽ pape extenditur de anglia in francia ꝛ etiã restringitur sicut in ꝓuil.ħ allegato restringebaꝫ. Sed dic immo faciunt ad propositũ.qꝛ exquo in alterius territorio cõtrahit.

non ſolum videt conſentire q̄ ibi coꝝ iudice ordinario cō-
ueniat ſed ⁊ coꝝ iudice delegato qđ eſt notabile. q̄ hinc ſu
mitur ar. q̄ a loco cōtractus uel cōmiſſi delicti ſunt cōputan
de due dicte. ſed tñ hoc nō credo eſſe uerū ſed tm̄ h̄ facit ꝓ-
miſſio predicta. ſ. de ſoluēdo certo loco q̄ renunciaſſe intel-
ligit priuil. in oībus iudicijs. i. ſiue coꝝ ordinario ſiue coꝝ
delegato iudice conueniat. nam tale priuil. facile ⁊ tacite ⁊ ex
preſſe renunciat. Item ⁊ ſicut p cōtractum renunciat foro or
dinario ⁊ ita priuil. qđ habent ſup foro. Itē no. q̄ priuil. ñ
extendit niſi ad caſus ubi p litteras aplicas. ſ. ſpeciali ⁊ non
coī iure cōtrahit forum. ſed q̄ ubi de iure coī contrahit forum
nō obeſt priuilegiū quo qs eſt cōueniendus extra angliam
vt ſic iuꝝ coī non cōtradicat q̄ faciendū eſt. ut no. s̄. e. licet. ⁊
s̄. de reſcrip. cauſam. Quid enī ſi domiciliū habet in anglia
⁊ in frantia qđ eſſe poteſt. ff. ad munic. aſſumptio. §. fi. nun-
quid q̄ anglicus eſt nō poterit cōueniri per litteras apoſtoli
cas in francia abſit.

Ignificaſti nobis priuatoꝝ. C. đ iuriſdi. o. iu. priuatoꝝ. diocеſani. de h̄ no. s̄. de arbi. ꝓtingit.

Roposuiſti forum. ff. de iuꝝ. o. iu. l. pe. ff. de iu-
dicijs ubi ꝓuentus in quo litigare cepit.

Icet ratiōe delicti. s̄. e. poſtulaſti. vi. q. v. placuit C. ubi de cri. agi oportet. autē. qua in ꝓuintia. cō-
tractus. ff. de iudi. heres. §. i. ⁊. l. oēm. ⁊. l. interdū §. ult. s̄. e. dilec. Quidā dicunt ſolū domiciliū ordinariuꝝ iu
dicem ꝓprium facere poſſe. vnde ſi alibi cōtrahat poteſt ibi
conueniri. ſed pſona nō poteſt ibi cogi uenire. ut no. s̄. e. di-
lectus. ⁊ eodem modo ſi alibi delinquat. immo plus dicunt
q̄ licet ſint iudices ex cauſis p̄dictis ſi ibi inueniant ⁊ tūc ꝓ-
cedi poſſit cōtra eos excoīcando ⁊ mittendo in poſſeſſionez
tñ ſi nō ſint ibi ſed de extra uocent poteſt ꝓcedi in res eius
admiſſ in poſſeſſionē rerum quas ibi habet. ſed non contra
perſonā ad excoīcationē. ar. ad h̄ q̄ ſi nō debēt cogi ire ad
eos ergo nō deberet excoīcari ratione cōtumacie que non ē.
xi. q. iij. nemo epiſcopoꝝ. ⁊ c. ſe. nec eſt cōtra. s̄. e. ſane. q̄ ibi
loquit quando ratione rei ſortit quis foꝝ. q̄ ibi in re habet
iuriſdictionē ideo in ea poteſt dicere ius ⁊ miſſionis in poſ-
ſeſſionez ⁊ quodlibet aliud ſicut quilibet ordinarius. ſed in
perſonā nō poteſt ius dicere. Quidaz tñ dicunt q̄ in pſona
talis iudex iuriſdictionē habet ſed p iura limitatā. alij dicūt
q̄ exquo habent iuriſdictionē etiā poſſunt citari extra terri-
toꝝium. ⁊ ſi ſunt cōtumaces q̄ poſſunt excoīcare. j. ut li. non
conteſt. tue. ⁊. c. qm̄. Sed primi ñdent q̄ non poſſunt citari
extra territoriū. ſed ſi etiā poſſent nō tñ poſſent eos excoīca-
re q̄ non ſunt ꝓtumaces q̄ ire nō tenent ⁊ ſufficit ſi res poſ
ſideri paciat. ar. ff. de ꝓcu. ſed be. §. ult. ⁊. l. ſe. nec mireris q̄
dixi eos non cōtumaces ⁊ fieri miſſionē cōtra eos. h̄ enī fit
in abſente cauſa reipublice ⁊ in pupillo qui nō ſunt cōtuma-
ces. ff. ex qui. ca. in poſ. §. i. ff. de priuil. cum pupill. vel etiam
ſi ſint cōtumaces tñ procedere nō poſſunt niſi p miſſionē in
poſſeſſionē. ar. j. ut li. non. cōteſ. tue. bene facit ad hanc ma-
teriam. j. e. romana.. §. ꝓtrahentes. domicilij. s̄. e. ex parte. C. de incol. l. ciues. ff. ad munic. placet ñ utiq̄ labeo aſſum-
ptio. §. ſi eius qs. §. celſus. rei. s̄. e. ſane. ex pte. C. ubi in rem
ac. actoꝝ. rei. ſiue ſit mobilis ſiue immobilis. ff. đ iudi. qđ le
gat. pro alia. ff. de iudi. l. ii. §. i. ⁊. ii. Item quidā dicunt q̄ ī
cauſis electionū ⁊ in alijs que celeritatē deſiderant ⁊ que ſūt
tempore periture nō habet locū ius revocādi domū. ar. ff. đ
iudi. l. ii. §. i. ⁊. l. ſed ⁊ ſi. §. edictū. j. de ap. oblate. qđ poteſt ī-
telligi verum in electionib⁹ prelatoꝝ. ſed ſecus in electiōibus
canonicoꝝ. ꝓ alia. item qua rōne uel alibi expleuit legatio-
nem ſuaz ita q̄ de ea habet nihil poteſt ulterius facere vel re
ſpondere nihilominus tñ habet ius revocandi domū quo
uſq̄ in ſuā domum redeat uel redire poſſit. Item ſi ex neceſ
ſitate reuerteret vltra tempus legatiōis uel infirmitate vel car
cere inuitus cogitur alij ius rñdere uel q̄ expectat interlocu
toriam an habeat ius revocandi domum. omnes enim iſti
habent ius revocandi domum. ff. ex quibus ca. maio. qui
mittit. §. fi. ⁊. l. ſi cui. §. i. ⁊ ſufficit ad h̄ ut amittat h̄ ius q̄ ſini
ta ſua legatione uenerit ad quāuis domū ſuam etiam ſi nō
ſit illa unde miſſus eſt in legationē vbi nō eſt tantū periculū
in mora. legati autē licet in aliquibus caſib⁹ habeant priuil.
revocandi domū tñ ſi ultra tēpus legatiōis morent ꝓ ipſis
cauſis amittant priuil. quia iam voluntate morant ⁊ ſola vo
luntate cauſam ceperunt. Item no. q̄ licet hi qui ꝓ cauſis ⁊
alijs neceſſarijs uocant ad curiā ⁊ multi alij qui habent ius
revocandi domū non poſſunt in urbe cōueniri. poſſunt tñ
cōueniri in ꝓpria domo alioquin fiet miſſio in poſ. ſi nō ſit
qui defendat plenarie ſuper quo anteq̄ fiat miſſio cognati
ſunt interrogādi ⁊ amici. ff. ex qui. ca. in inte. reſti. item aut ꝓ
toꝝ. ⁊. l. ſe. ff. ex qui. ca. in poſ. e. h̄ aūt. C. de reſti. mi. l. ignora
re. Si aūt tempore legationis cōtrahat ⁊ etiaz ſi per gulā in
curia teneat nunq̄ tñ cōuenietur niſi de his que ibi cōtraxit
ar. ff. de iudi. l. ii. §. ſi legationis. ⁊. l. de eo. ſecus ſi agitur cō
tra unū q̄ cōtra omnes ſe debet defendere. ff. de iudi. l. ij. §.
ſed ſi agant. legatus etiaz poteſt cōueniri ab oībus ſi ipſe ali
quem cōueniat maxime dum cōuenit alios nam tūc impedi
tur eius legatio ex cōuentione quā facit ⁊ ideo eſt ei imputā
dum. ff. de iudi. l. ij. §. ſed ⁊ ſi agant. ⁊. l. ſed ⁊ ſi reſtituat. i. rñ
ſo. ⁊. l. non alis. ⁊. l. qui non cogit. Sed cōtrariū uidet. autē.
de ſanctiſ. epi. §. reuerēdiſſimi. ⁊ ex de dolo. actoꝝ. Sed illa
auten. nō loquitur qñ legatus ſit ꝓueniēdus ꝓ ſua perſona
ſed dicit illum legatū procuratorē conſtitutū ad cauſam co-
gendū ſubire recōuentionē illoꝝ tm̄ contra quos agit. ſi au
tem cōueniatur ⁊ rñdet licet uoluntarie tñ ꝓpter hoc nō ad-
mittit quo ad alios ius revocādi domū. ar. C. de excu. tu. l.
voluntarie. cum ſuis cōcoꝝ. ⁊ nō ſolū legati ab alijs miſſi ha
bent ius revocandi domū. ſed etiam ſi qs ꝓpter legationez
ſuam uenerit puta ꝓlatus ꝓpter negocia eccleſie ſue uel ciui
tatis. in autē. de ſā. e. §. ſi uero epi. coll. ix. niſi ꝓ cauſa quam
alij mouent irent ad curiā. tunc enim nō gauderēt priuil. ut
dictum eſt. Sed ſi uocat⁹ ſit reus a papa ubi alij rñdeat ius
habet revocandi domū in alia cauſa. ff. de iudi. l. ii. §. ii. ubi
dicitur q̄ uocatus cauſa unius tutele in alia rñdere nō tene
tur. ar. v. q. ii. uocatio. ſed quidā dicunt illud loqui in crimi
nalibus. poteſt etiā dici q̄ prelati ⁊ alij qui habent ius revo
candi domū ſiue ſint appellātes ſiue appellati ſiue actores ſi
ue rei gaudebūt priuil. poteſt tñ eis prefigi termin⁹ quo poſ
ſint redire domū ⁊ poteſt reuerti ad curiaz cautione recepta
q̄ ad diem certā ſibi aſſignatā reuertatur ad curiā ⁊ ibi ſe de
fendat. ar. j. de dil. expoſuit. ff. de iudi. l. ii. §. ſed ſi dubitetur
⁊ ad h̄ facit q̄ pretor ⁊ etiā ille in cuius territorio contrahit.
uel etiā legatus poteſt cogere ſimplicez cautionē preſtare q̄
veniente die cōpareat coꝝ ſuo iudice iuri piturus. ff. de iu-
dicijs. l. ij. §. ſed ſi dubiteꝝ. qđ intelligo uerū ⁊ de his que in
legatione cōtraxit ⁊ de alijs. nobis plus placet q̄ nunq̄ de-
bet dare cautionē q̄ poſt reuerſionē ſuam reuerteꝝ ad curi-
am ibi cauſam acturus. ſed q̄ coꝝ ſuo iudice ordinario re-
ſpondebit. ar. ff. de iudi. l. ii. §. legaz. Item legatus nō cogit
audire ſniam ſuper litē quam cōteſtatus erat ante legationē
ſed ſi vult pōt audire. ff. de arbi. non diſti. §. item ſi quis ro-
me. Item h̄ beneficiū habent legati q̄diu ex neceſſitate non
voluntate ſua morantur. ff. de iudi. l. ij. §. legaz. ff. ex qui. ca.
in inte. re. Item ſi in legatione cōtraxerit cogitur ibi rñdere.
ar. ff. de iudi. cum furi. §. ult. ff. de arbi. nō diſti. §. item ſi qs
rome. Item ſi quis ad curiā alis uadit ꝓ neceſſaria cā hab
ius revocandi domū. ff. ex qui. ca. in inte. re. qui mi. §. fi. le-
gatum aūt appello etiam ꝓcuratorē ad cauſam cōſtitutum.
ab his qui habent poteſtatē imperandi ei ut tunc. ſ. de ſuis
cauſis non ꝓueniatur. in autē. de ſa. e. §. reuerendiſſimi. coll.
ix. ꝓcuratores aūt uel alij nuncij voluntarij non gaudēt hoc
iure revocandi domū. ar. ff. ex qui. ca. in inte. l. qui mittunt.

§.fi.z.l.se.i.rñso.z.l.non vo. Item qui ꝑ suis negotijs spiri
tualibus uenerint ad se.ap.ħ priuil.non gaudent.ff.ex qui.
ca.ma.nō enim. Item differentia est int̄ legatos z alios qui
ex ꝓbabili causa uel necessaria ueniunt ad se.ap. qz alij pre
ter legatos ut qui causa testimonij uel cōsilij ueniunt tenētur
rñdere apud se.ap.de oībus cōtractibus celebratis extra
locum sue iurisdictionis etiā ante legationē.naz in eis solis
que in ciuitate sua uel intra suam ꝓuintiā cōtraxerunt ħ pri
uilegiū habent.ff.de iudi.l.ii.§.item si extra. Item priuil.le
gatoꝝ credimus gaudere peregrinos.ar.j.de cle.pe.c.i.cau
sa.idem intelligo in ꝓbabili.ff.ex qui.ca.ma.in inte.re.nec
non.in prin.cum lex generalit̄ ponat causam nō adiecto ne
cessaria.ff.de iudi.l.ii.§.i.non tñ uidet̄ ꝓbabil̄ sufficere nisi
sit.q.necessaria puta ꝓsecutio appellationis quā licet ex ne
cessitate ꝓsequi nō teneant̄ quia tñ rata maneret snīa nisi ꝓ
sequat̄.ideo dicit̄.q.necessaria. Idē est in reo uocato ad cau
sam.ut in.e.l.non aūt reputo quasi necessariam si ueniret vt
peteret in inte.resti.qz tunc bene cogit̄ alijs respondere quia
agit̄ de nouo z nō.q.ex necessitate.appellationem prioris z
principalis cause ꝓsequit̄.si tunc.alioquin p̄iudicat̄.excep
tio enim fori in initio ꝓponenda est.C.ō ex.l.fi.

Omana ec.ab eo.s.officiali puta qz male sentē
tiauit vel alias in suo officio deliquit.malā snīaz
sunt enim certi modi quibus qs sortitur forū ali
cuius.qō no.in sum.C.de iur̄.o.iu.int̄ quos nō est iste. sed
forte obicies nōne si aliquis malā snīaz ferat in territorio al
terius uel per sordes uel alio illicito modo nōne de ħ tene
bitur rñdere coram iudice illius territorij vbi iniustā snīam tu
lit. Rñdeo sic qz ibi sortitur forū ratione delicti uel quasi.vl̄
cōtractus uel q̄si quem in alter̄ territorio cōmisit.sed iste of
ficialis qui in suo territorio deliqt non deliquit in territorio
archiepi sed suffraganei.inquirere.s. qñ crimen officialis ē
notorium uel qñ de eo est diffamat̄.j.de accu.qualiter. co
gnoscere.qñ de hoc queritur ab eo cuius interest negligat
fm hoc loquit̄.l.i.cum suis cōcor.C.ad.l.iul̄.repe. Itē bene
fatemur ꝙ tenetur aliqñ z dñs z eps si in culpa fuerint ma
le eligēdo.ff.na.cau.l.vlt.§.ac.z.§.se.maleficij.epi qō est q
negligit facere iusticiā de suo officiali. inquirendñ.ff.nau.
cau.l.licet.§.fi.appellari.a parte extranea snīa qz tūc si aga
tur ad reuocationē huius snīe non iudex sed ille ꝑ quo la
ta est snīa cōueniend̄ ē.iudices.s.e.significasti.repete que
no.s.de arbi. ꝓtingit. cōsentiat.licet licita esset ꝓgatio ō
casu in casum ħ tñ prohibet̄ qz clerici non possunt ꝓgare
iurisdictionē sine consensu suoꝝ epoꝝ. sic nec ab initio pos
sunt in alios q̄ in suos ordinarios consentire.s.e. significa
sti.cora del̄.aūt pape bene licet ꝓgare.j.de ap.cordi.pro
hibere.sed epos ordinarios sup his cōpellendis requirāt
auten.de testi.§.z qñ simus.C.de fi.instru.iuō. contracti
bus.repete que diximus.s.e.cum dile.z.c.licet. sed z si ibi
inueniat̄ z neget se ibi cōtraxisse nō cogetur ibi rñdere libel
lo sup principali questione porrecto nisi prius sūmarie que
ratur z ꝓbet̄ eum ibi cōtraxisse.z si ꝓbatum fuerit iudicabit
iudex suam esse iurisdictionē cognoscēdi de principali.ff.de
iudi.si quis sup.s.de rescrip.ex litteris.in fi.z tunc coget̄ rñ
dere libello sup principali z uterqꝫ tunc utetur iuribus suis.
scilicet pacto de nō petendo uel p̄scriptione z alijs huiusmo
di sed incidēti non q̄runt̄ ħ.alibi.i.in dioc̄.suis nō remeñ.
quia tunc cum ibi inueniat̄ bene posset ibi cōuenirī. ħ ideo
dicit qz nidebitur ꝙ exquo in sua dioceſi morabat̄ ubi ha
bebat ordinariū iudicē sub quo poterant cōuenirī ꝙ iudex
vbi cōtractus fuit celebratus nō deberet mittere in possessio
nem etiā eoꝝ que in sua iurisdictiōe habebant. sed ibi cōtra
rium statuitur z iuste qz huiusmodi forū sortitus est ꝓpt̄ cō
tractum quē ibi celebrauit.occasione.qz licet cora officiali
bus ipsis uel etiā cora archiepis fierent ipsius ꝓtractus nisi
fierent in dioceſi sua nō super tales cōtrahentes sortiret forū
z cora quocūqꝫ fiant in sua dioceſi sortitur forū.officiales.
nam licet unū sit auditoriū epoꝝ z officialiū z ꝓpter ħ ē ad
epm appellandū.j.de ap.ro. non tñ officialium psone sicut
nec alij subditi epoꝝ sunt de iurisdictione archiepoꝝ.

De libelli oblatione Rubrica.

¶ De tali libello consueuit queri peto a te tradi vacuā pos
sessionē talis domus etiā amotis inde pensionarijs an si pē
sionarius rñdeat litem contestando ualeat.z nobis uidet̄ ꝙ
non qz non ē ei oblatus libellus ꝓtra id qō est.iij.q.iij. offe
ranī. Item qz in uno libello nō debēt cōueniri duo nisi pen
sionarius cōduxisset ab eo domū. qz tunc si vult cōparere z
causam suā iuuare audiet̄.ff.de ap.ab ex.C.de lit̄. autē.nūc
si heres.z no.j.de re iudi.cum sup.immo si nō defendit cau
sam si scit eam agi sibi p̄iudicat.j.de re iudi. cuz bertoldus.
z sic intelligit̄.s.de fi.ꝓe.veniens.

Enarus episcopus dixit li
bellum. nisi libellus
detur nō ualet lit̄ cōtes.in autē.de tēpore
nō so.p.§.cōtestatione.iij.q.iij.§.spaciū.
in fi.licet enī narret̄ factū cora iudice per
qō fit lit̄ contes. tñ talis narratio non ba
bet vim libelli uel litis ꝓtestationis. vnde dicit̄ bene in autē.
de litig.§.si uero.licet uideat̄ quedā lit̄ contes. Itē non tenet
litis cōtes.si denegentur inducie deliberatorie sicut si denega
ren̄ ꝓparatorie licet enim iudici sit cōmissum ꝙ inducias
possit augere z minuere nō tñ denegare.iij.q.iij.§. spaciū.z
sic intelligit̄.ij.q.vi.§.diffinitiua.Item si snīa contraria quā
uis possit his dilatorijs renunciare tacite z exp̄sse.ff.de dil.
l.i..C.de epi.z cle.autē.generalit̄.alij dicunt ꝙ lit̄ contes.va
let sine libelli oblatione dūmodo partes cōsentiant tacite vl̄
expresse.C.de epi.z cle.auten.generalit̄.z rñdent ꝓtrario qō
est.iij.q.iij.§.offerat̄.vbi dicit̄ ꝙ lit̄ contes.citra ħ indultū ha
bita ꝓ nihilo est habēda.dicunt enī lit̄ contes. factaz sine li
bello esse ꝓ nihilo quo ad ħ ut nihil possit iudex recusari ō
negatis etiā inducijs dicunt tenere lit̄ contes.z oēm ꝓcessuz
nisi appellet̄. libellum.libellus in omni cā ciuili z crimina
li inquisitionis z denūciationis utilis z necessarius est vt sci
at reus utrū cedat uel cōtendat.iij.q.iij. offerat̄.alij tñ cōtra
dicunt in denunciatione z ingsitione nisi in leuibus causis z
qñ eps audit causas int̄ clericos suos.xi.q.i.si quis cuz cle
rico.z non extendit ħ ad del̄.fm quosdā. alij cōtra qz nō in
ueniunt causam diuersitat̄.z ideo idē est utrobiqꝫ.s.de ꝓsti.
translato..vel nisi fiat de consensu partiū.C.de priuil̄.scholl̄.
quotiēs.li.xij.C.ō epi.z cle.auten.generalit̄. z nisi preses ꝓ
uincie infra.l.dies cōueniat̄.ut in autē.vt iu.si.quo.su.§.ne
cessitatē.Breuiter semper qñ agit̄ inter partes requirit̄ libel
lus.nisi lex dicat nō dandū ipsum.in autē.de exhi.re.§.san
cimus igitur. coll̄.v.z ħ.est enīz necessarius in interdict̄. qz
sicut vbum sonat int̄ duos agunt.ff. de interdic.§. sunt aūt
qui.z qñ principalit̄ imploratꝫ officiū iudicis.s.de offi.iudi.
c.fi.z etiaz ubi petitur cautio de damno infecto.ff. de dam.
infe.l.v.§.hoc quoq̄.licet aliqui cōtradicant qz hec res celeri
tatem desiderat.ff.de dam.infec.l.i.z etiā ubi agit̄ de posses
sione nisi in casu qui no.j.de ꝓba. in p̄sentia. Item qñ agit̄
cōtra assciptitiū qui dicit̄ fugisse. Item qñ impedit̄ aliqs de
sua iurisdictione.ar.ff.ad munic̄.de iur̄.nō est aūt necessariū
ꝙ iussus mitti in possessionē nō admittat̄.ff. ne uis fi.ei qui
in pos.l.iij.i.rñso. Item uidet̄ si cōfirmatus uel inuestitus ō
aliqua eccl̄ia ꝓhibetur possessionē nanciſci.j.de ap.ꝓstituit̄.
j.de cōces.ꝓben.post electionē. Itez uidetur ꝙ si petitur sen
tentia mandari executiōi manu militari alis non esset litium
finis. z finis unius litis esset alterius principiū.C. de fruc.z
li.ex.termi.C.de re.cre.si quis. Item si ꝓsuetudo est ꝙ libel
lus nō det̄.qz cōsuetudo ualet in his que circa iudicia sunt.

C.de priuil.scbo.l.fi.in prin. Itez in denunciatiõe noui operis qz fit ex vbo z facto z nedũ in psentia sed in absentia partis.sed in ꝓsecutione bene est necessarius libellus.s. qñ petitur remissio nunciatiõis z in alijs. Idez in causis mere spiritualibus.ff.de dolo.c.i. Idem in casibus ubi requirit sum maria cognitõ qui sunt.ff.ad exbi.l.iij.§.ibidẽ.ff. vt in pos. le.si is a quo.ff.de ca.edic.l.iij.§.cause.ff.ꝺ ven.in pos.mit. l.i.§.si eam.ff.de lib.agno.si quis a liberis.§.hoc.vl parẽs. Dubitatur aũt qñ imploratur officiũ iudicis an sit offerendus libellus vt qñ petitur cõfirmari electio uel aliquẽ mitti in possessionẽ ex edicto diui adriani uel noie uentris ul car boniañ.uel sibi dari bonoꝝ pos.ꝓtra cu.uel aperiri testamẽtum vel ne aliud fiet in loco publico. Sol.in oibus bis z si mlibus qñ cõtra neminẽ specialit agitur nec etiaz in libello aliquis specialit tangitur põt procedi sine libello si nullus ẽ cõtradictor qz nec cui offerat.ar.iij.q.iij.offerat. si aũt aligs est cõtradictor dabit ei libellus.s̃.de elec.dudũ.ro.j.ꝺ testi. cum olim.ff.de ap.re.l.fi.ff.quẽadmo.t.ap.l.ii.§.fi.C. quẽadmodũ.t.a.l.i.C.de edic.di.adri.l.fi.missio aũt in possessionem que fit ex primo decreto fit sine libello. qz sit offi.iudicis seruienti actioni licet nõdum ꝓposite sed ꝓponende.vel quia est ad defensionẽ sue iurisdictiõis cõtra cõtumacẽ que est notoria. In notoriis nõ est necessarius libellus.ij.q.i.manifesta.j.de iureiurã.ad nostrã. Olim aũt non dabat libellus nisi illustribus psonis.C.de digni.l.quocũqz.ff. de priuatz di.l.fi. In libello aũt debet cõtineri causa uel actio ex q̃ agit.ut no.s̃.de offi.or.cõquerẽte.ipsam autez nõ potest dimittere sed exquo libellũ obtulit necessario habet ipsuz ꝓse qui.nec potest penitere nec se retrabere quin reo de interesse suo satisfacere teneat nisi z reus consentiat.ut no.j.ut li.non contes.c.i.nec etiã causam mutare nisi primã dimittat.sed bene potest utranqz ꝓsequi.s.simul z ueterẽ z nouã.nisi uetus actio in qua psistere debet sit talis q parẽt exceptionẽ rei iudicate cõtra secundã.ff.de ex.rei iudi.si mater.§.eandẽ.z.l. conquerit.z.ff.de iureiur. si duobus.§. exceptio. vel nisi sit talis que electione tollit.ff.ꝺ tribu.q in here.§.eligere.si autem nõ vult immutare sed emẽdare ut qz minus petit modo plus vult petere vel ecõuerso.dicunt quidam hoc fieri posse qñcunqz ante sniam.insti.de actz.§.si minus.nos credimus q̃ h emendatio possit fieri vniuersali z generali actione tm̃. ff.de peti.here.l.iiij.si quo.C.de iudi.licet.z sic intelligit.C. de appl.l.ult.C. de an.ex.l.fi. in singularibus autem h licet vsqz ad litz contes.z iusiuran.de calũnia prestitũ z non ultra. nam extunc noua interpellatione opus est.ff.de ex.rei iudi. conque.z.l.egi.ff. de iudi.nõ potest. Sed ꝓtra.ff.de noxa. ac.in delictis.§.si decreta. Sol.nõ contradicit ,qz ibi eedez persone z eadẽ causa.s.de damno dato a seruo z ad idẽ agebat.s.ad emẽdationẽ totius damni.ff.de re iudi.miles.§.i. q aũt noxã dare potest hoc est ex quodã beneficio qꝺ dñs habet per.l.ibi enĩ semp agit actione.l.acquil.vl noxali.nec dicit in libello q totũ damnũ petet ,p eo qꝺ seruus dño sciente damnũ dedisset vel minus ,p eo q dño nesciẽte qz si h dixisset postea mutare nõ potest vt dictũ est. sed post libellũ datum generalẽ ,psecutus est alterũ tm̃ membroꝝ z ideo nõ minus põt ,psequi alterũ cum ambo ꝓprehendant sub actione ,pposita.sed si reus uellet eum a principio cogere q de illis duobus vnũ eligeret.s. uel agere in solidũ vel ad dictũ beneficiũ forte possit.ar.p̃.l.q in her.§. elligere.q̃uis posset bene assignari diuersitas inter illos casus. qz quando agit ex cõtractu de pecul.licet semp agat eadẽ actione cum altera adiectione.siue de tribu. siue de pecu. tñ aliud debet petere si agat tribu.aliud si de pecu. z aliud in una q̃ in alia snia. sed qñ agitur.l.acquil.noxali semp in solidũ est actio z condem.q̃uis reus liberet prestando alterũ.s.noxã uel damnũ vt in pall.l.miles.reclamationis.in ciuilibus ẽ libellus accusationis. in criminalibus. ij.q. viij. quisquis libellorum. manibus.i.nostra subscriptione.z est no.dignũ q libellus debet esse subscriptus. in auten.de exi.z intro.§.sancimus. sinodo. no.libellũ porrigendũ sinodo. z ita ẽ ar.q sinod non archiepus est iudex.sile.xi.q.iij.si quis presbyt. si quis epus.z no.q libellus porrigẽd est iudici ne post negare possit se nõ recepisse sed nõ est de necessitate sed cautela. qz aduersario potest offerri.iij.q.iij.offerat.conscribentes. non enim solus libellus sed oia acta scribi necesse est.j.de ꝓba. quoniam.

Significantibus ostenderet.debet enim ille qui fundũ petit certis finib distinguere.ar.ff. de cen. forma.ff.de rei uen.si in rem.z si sit necesse oculis iudicis vl aduersarij subijcere.ff.si.regũ.si in rup.§.vlti. ar.ff.de fer.eadem.z h siue psonalit siue realiter agat.debet enim exprime re ,p qua parte petat rem z qualitatẽ z colorẽ z alia p que bene cognoscat res petita.ff. de rei ven.si in rem.sed si nesciret dicere pro qua pte peteret ex aliqua iusta cã admittit incerte partis petitio.ff.si cer.ps her.peta.l.i.§.fi.ff.de rei ven.q de to.ff.coidi.z si non.§.i.z idem dicimus etiaz de alijs signis si iuret se ea nescire.ff.de furti.actione.z habent h locũ siue personali actione siue reali agat.ff.ꝺ rei uen.si in rẽ.semper tñ oportet cum sic exprimere q aduersarius z si non plene tñ aliquo modo sciat quid petat qz si penitus nesciret nõ coget rñdere.ff.de eden.l.i.nec mirum si libellus sit generalis ex causa recipit quia etiam snia sic generalis valet que tñ debet esse clarior q̃ libellus. insti. de actz.§. curare.ff. de re iu. ait pretor.§.i.C.de sen. que sine cer.q̃.l.ij. z ideo sufficit petere fructus pceptos de tali fundo sine alia expressione. z potest adijcere qñ res petite nõ extant quas estimo tantũ. h tñ scias q aliqua expressio necessaria est in snia que nõ ẽ necessaria in libello.nam in snia debet exprimere rem ipsã vel quãtitatẽ uel in actis debet cõtineri.ff.de re iu.ait.pretor.z secundũ hoc intelligit.C.de sen. que sine cer.quã.l.ii. vnde ñ ualet snia cõdemno te ad res que tibi obuenere a tali fundo sed secus dicit in libello.

Electi filij.quare sibi. no.causam exprimendaz in libello in psonali actione.ff.de ex.rei iudi. z an eadẽ.§.actiones.sed si nõ exprimat q̃uis non cogatur recipere tñ si rñderet ualet.C.de an.ex.l.ult. de h no. s̃.de offi.or.ꝓquerente.z debet causa esse talis que ex sui natura inferat iustũ esse qꝺ petitur ut h.esset enĩ iusta causa peto talẽ pecuniã qz eam sibi mutuaui z si reus dicat exprmas q cõuersa sit in utilitatẽ ecclie.uel q cõtractus sit factus legitime.s.consentiẽtibus bis quoꝝ cõsensus requirit. vel exprime q nõ est tibi facta solutio uel huiusmodi q oino tollant intentionẽ actoris si uera essent non cogit h in libello exprimere qz hec non sunt de natura actionis sed post litz cõtes.h seruant pro ,pbationibus.C. de ,pba.exceptionẽ.eo enĩz ipso qꝺ diximus qz mutuaui intelligit legitime z in casu vnde cõpetit mihi ius petendi. Sed si eps peteret aliqꝺ ius epale ab ecclesia quã confiteret exemptã non admitteretur huiusmodi libellus nisi adijceret talẽ causam que sufficeret ad hoc q etiam ecclesia exempta illud debẽt. puta qz illud ius cõtra exceptionẽ pscripsit. vel qz illud capitulũ fuit exceptuz in exemptione z hmõi. Sed si tale diceret tñ peto ius episcopale qz ecclesia ẽ in mea diocesi bene admitteret libellus non obstante exceptione que dicit nõ est admittẽdus huiusmodi libellus qz paratus sum ,pbare in cõtinẽti q ego suz exemptus.nisi malicia actoris sit notoria qz tunc nõ est malicijs hoim indulgendũ.z h ,pbatio est in pncipali differenda.s̃.de foro cõpe.ex parte.

De mutuis petitionibus. Rubrica.

Ꝛ litteris. ꝛ.j. ꝓponunt. in ꝓ modū actionis. si. n. i modū exceptiōis ꝓponēt tūc ꝓcederet. ut. C. de ex. siquidē. ꝛ. l. ult. ꝛ. l. exceptiōe j. de or. cog. c. i. rñdere. recōuentio ñ habet locū in criminalibus qz nō relatione criminis sed purgatiōe desinit esse innocēs. ff. de pub. iudi. qui. iij. q. ix. neganda. quāuis ex illis. l. dici possit locuz habere recōuentionē cum ibi dicat q deponere debet inscriptionem. Item q de maiori potest reaccusare vel si suā ꝓsequatur iniriā. sed h satis uerum ē q simul ambe accusatiōes ñ procedunt. ut ibidē no. Item nō habet locū recōuentio vbi cunqz iudex sub quo fit cōuentio de recōuentione iudicare non pōt. vt si cozā layco fiat recōuentio de spiritualibus vel sub inferiori iudice de libertate. s̄. de iudi. quanto. C. de or. iudi. l. i. Item cum generalit dicat lex cuius in agendo ꝛc. C. de sen. ꝛ interlo. o. iu. cum pap̄. in fi. iij. q. viij. cuius. non videt iniquū si conuentus ciuilit reaccusasset criminalit dūmodo cōpetens iudex sit vel ecōuerso. nam ꝛ idē ciuilit potest cōueniri ꝛ criminalit ꝛ potest cōtra aliū agere cum nō inueniat ꝓhibitum sup diuersis rebus. super eodē aūt nō potest simul ꝛ ciuilit ꝛ criminalit agi. C. de iu. pri. l. si qs aliqd. sed finita vna questiōe vel ciuili uel criminali bene transibit ad aliā. ut in eadē. l. C. de inoffi. te. cum qui. insti. de ex. tu. § qui aūt. sed qui de uno crimine agens cōdemnat' est de calumnia ulterius accusare nō poterit nec priorē accusatū nec alium qz infamis est. iij. q. iiij. nulli. ꝛ. q. ix. c. i. Item dicunt q exceptaz accusationē ꝓsequi non pōt. sed melius dicit q possit prosequi nā de qua re cognoscit ꝛc. ff. de iudi. de qua re. ar. j. de cal. c. ij. ar. ad h q etiam cōdemnatus qui inscriptionē deposuit ꝛ si cōdemnet potest ꝓsequi accusationem. iij. q. ix. neganda. alij dicunt q nunqz in p̄dictis admittitur reaccusatio. Item cōtra agentē possessorio bene agit petitorio sed pōt repelli p exceptionē spoliationis. ꝛ sic intelligitur j. de or. cog. super. cōtra agentē aūt criminalit nō potest recōueniendo agi ciuilit. qd̄ sic ꝓbatur qz qd̄ plus est etiā si aliquis priꝰ mouisset actionē ciuilem ꝛ cōuentus cōtra actorem moueret criminalē supsedendū esset ciuili ꝛ tm̄ in criminali ꝓcedendū est. C. de or. iu. l. ult. quidā tm̄ dicunt illam. l. loqui qm̄ criminalis accusatio simul cōtingebat ꝓpositā actionem. vt si quis petebat. c. ꝛ reus accusabat actorē de violentia facta in ꝓmissione illoz centū. Item hanc accusationē ñ videt posse proponere nisi ante lit̄ contes. in ciuili actione facta. nam lit̄ contes. nō uidet q iudex impediri debeat qn diffiniat de re de qua cognouit. ar. ff. de iudi. de qua re cozā iudice apppellationis non habet locum recōuentio. ff. de iudiciis. l. ii. §. legatum. ff. de eo qui appellauit in ꝓuintia. l. i. delegatis. no. cozā delegatz fieri recōuentionē sed cozā arbitris non. j. de arbi. cum dilec. actione. sic fit lit̄ ꝓtestatio. C. de lit̄ contes. l. i. j. e. c. fi. als. i. rñsione facta prius. nam qui priꝰ ꝛc. ff. de iudi. qui prior. j. de or. cog. cum dilec. in cōtinenti. i. anteqz ad alia ꝓcedat ꝛ debet ꝓtestari de recōuentione ante lit̄ contes. ut quidā dicunt. ꝛ sic intelligo auten. de ex. tu. §. sancimus. alij dicunt idē ꝛ si ante nō fuerit ꝓtestat'. dūmodo in continenti post lit̄ contes. i. anteqz terminus ad alia assignet reconueniat. ar. ff. si cer. pe. lecta. alij tm̄ dicūt q vsqz ad sniam etiam sine ꝓtestatione sup principali questione lata potest recōuenire. sed tunc ñ simul ꝓcedet utraqz lis nam si aliter diceret sequeret absurditas. qz sub nullo iudice pendente lite ꝛ ea contes. poterat cōueniri actor qd̄ absurdū est. Item quid si de iniuria que lite pendēte cōtingit vel alia actione eum recōueniat nunqd potest ꝛ certe utiqz. qz que d̄ nouo emergunt auxilio indigēt. s̄. de offi. del. insinuāte. j. d̄ iura. calū. ceterū. Item q causa imo uer' insania fozet abstulisse huic reo iudices ordinarios actoris cozā quibus reus actorē cōuenire poterat nisi alū illum cozā quo conuenitur subrogasset. Item in antiquo iure. C. de sen. ꝛ interlo. iu. cuz pap̄. dicit indistincte cuius in agendo ius sequit. ar. e. cōtra se. i. habere nō dedignetur ita q nō facit mentionē de lit̄ cōtes. si aūt ꝓtestetur nihil facit ꝓtestatio nisi qz indubitant est verum. q post lit̄ contes. in cōtinenti possit recōuenire. ꝛ fm predicta patet q etiā vbi intentat officiū iudicis locū habet recōuentio. qd̄ intelligo si principalit intentet. secus si incidēter. qz tunc nō habet locum recōuentio. ar. s̄. de offi. iudi. c. vlt. Item nō habet locū recōuentio vbicunqz locū habet sūmaria cognitio. qd̄ sic probat qz de iure utraqz lis simul tractanda est sed cum in una sit summaria cognitio habēda in alia plena questio vtraqz tractabit. Item una exigit acceleration alia nō. Sed oppones leue est cuilibet facere q nullus possit cōueniri nisi sub iudice quē malit. cum sit leue impetrare litteras ad aliquē legatū. ꝛ facta citatiōe ulterius sub alio iudice nō poterit cōueniri cum sub eodez iudice debeat fieri cōuentio ꝛ recōuentio. ut. s̄. de rescrip. dispendia. Rñ. sub alio iudice recōueniri nō potest nisi lata fuerit snia ul' ni si fuerit appellatū uel nisi faciat se absolui ab instantia iudicij. ut no. s̄. de offi. del. consuluit. ꝛ sic cōtra hanc fraud ez altero predictoz modoꝝ prouideri potest.

Rudentiam.

De litis contestatione. Rubrica.

Lim. inter episcopum. non per positiones. s̄. de electio. c. dudum. ad h enim ut teneat litis contestatio oportet q animo contestandi lit̄ fiat sed vbi sunt verba apta cōtestationi p̄sumit animꝰ contestandi nisi cōtra appareat p ꝓtestationē. vt no. s̄. d̄ consti. cum. Ab. Itez intentio animi nō sufficit nisi sint vba apta. ut hic ꝛ est ea ratione qz in positionibus nō fit aliqua petitio que est necessaria nam quō posset ferri snia absolutiōis a petitiōe ꝛ cōdemnatione ad petita si nihil esset petitum. s̄. d̄ iudi. examina. snia enim rñdere debet petitioni. j. de symo. licet hely. nisi causa cozā papa ageret. tunc enī sine petitione credere sufficere narrationes partiū sine petitione aliqua. j. de insti. cum uenissēt ꝛ ar. q p̄ntia pape supplet has solennitates. C. d̄ testa. oīm. s̄. de transl. c. i. Item licet aliquid ponas factū uel dictū propter h non testoz uel cōtestoz me velle litigare. ergo attēta verbi significatione nō est lit̄ ꝓtestatio facta a qua nisi aliud appareat credere nō oportet. ff. d̄ le. iij. non aliter. Item ipsum h manifeste apparet q quedā positiones ꝛ rñsiones fiunt añ lit̄ contes. ff. de interro. act̄. p totū. Item no. q ad h ut lis cōtestet sufficit q rñdeatur de iure libello uel petitioni. vbi gra peto a te fundū quē mihi ꝓmisisti uel uendidisti nam recte rñdetur nō cōpetit tibi petitio p̄dicti fundi uel nō debet tibi dari predict' fundus quē tu petis. nam cum actio sit ius petendi qd̄ debetur actori. s. de iure. insti. de act̄. in prin. eadez ratio ꝛ defensio siue rñsio rei legitima est. qd̄ petis tibi non debet de iure. Item dicūt aliqui nō sufficere rñdere ad causam nisi rñdeat petitioni. vbi gra peto. c. qz mutuaui. rñdet reus nō mutuasti. ar. quia cum petitio sit necessaria. ꝛ rñsio petitioni necessaria est. Item causa nō est actio sed uinculū. Nos dicimus sufficere rñdere cause. naz cum cā talis debeat esse que necessario inferret ius petēdi quā necessarie ē ꝓbari. qz nec petenti ꝓdest si ex alia causa sibi debeat. ꝛ eodē modo nec sibi obest si alia uice ex alia causa agat. ut no. s̄. d̄ offi. or. conquerēte. qui rñdet non uerā esse causaz. s. mutuū interuenisse necessario dicit se ex mutuo nō teneri ꝛ ita p cōsequens petitioni rñdet. Item attendere vba litez contestari nihil aliud est nisi testari qz vult cum aduersario litigare. sufficit ergo si animo litigandi petitiōi aduersarij ꝓtradicat. C. de iudi. rem nō no. tm̄ si d. ceret volo litigare cuz aduersario

ꝛ non ꝓtradiceret petitioni non sufficeret. ar. pre. l. ꝛ quia ne-
sciretur an confiteret uel negaret petita. Quidaz tñ dicunt ꝛ
forte nõ male q; si etiam in libello nõ fiat petitio sed tm̃ nar-
retur factũ ꝛ reus oino litem cõtestando rñdeat q; bona est
uel saltem tollerãda huiusmodi litꝭ cõtes. ut res magis ualeat
q̃ pereat. ſ. de ver. signi. abbatẽ. ar. ad h. ſ. de insti. cuz venis
sent. ſ. de causa pos. cum eccl̃ia. s̃. de cõsue. cum dilec. ꝛ uidet
maxime h̃ posse tollerari ubi de iuribus agit. s. negociũ uel
confessio intentat. ff. si usufru. pe. l. uti. in prin. ꝛ l. i. in decre.
preall̃. tutius est tñ in oibus aliquid petere ꝛ rñsionem. C.
de iureiurã. l. ij. C. de iudi. rem nõ no. C. de litꝭ contes. l. i. s̃.
ti. ꝓxi. c. i.

Exceptionis perẽptorie contingentis causaz.

hoc ideo dico q; si exceptio talis esset que pariter
afficeret ꝛ litteras ꝛ qõ in eis cõcedit̃ tunc illa exce
ptio cõpeteret etiam cõtra rescriptũ ante litꝭ contes. ut si habẽs
beneficium impetret sup alio beneficio nam cum uiciũ taci-
turnitatis h̃ simul affecerit ꝛ rescriptũ ꝛ gr̃am in rescripto cõ-
tentam iustũ est q; cõtra utrunq; cõpetat. s̃. de rescript̃. ad au
res. cõstitutus. secus esset si gratia simul cum lr̃is data non
esset. ut si primo donaret beneficiũ papa ꝛ postea mandaret
q; in possessione induceret nam h̃ non credẽ q; contra hu
iusmodi lr̃as posset obici q; obreptitie obtinuerit. licet gra-
tia collationis obreptitie obtinuerit forte q; habebat aliud
beneficiũ uel alia causa suberat quaz si papa sciuisset benefi-
cium non dedisset. ꝛ contra hanc bene cõpetit exceptio. ſ. de
re iudi. olim. ſ. de accu. accedens. alij tñ alit̃ dicunt. contin
gentis. i. ad principale negociũ pertinent̃. sicut est exceptio
pacti de nõ petendo uel debiti soluti ꝓtra eum qui pecuniã
petit. de h̃ plene no. s̃. de rescrip. sup litteris. negociũ aũt p̃n
cipale non tangũt que sunt de ꝓcessu ut q; non fecit mentio
nem de ꝓcessu. ſ. de re iudi. inter. obiectus. i. exceptio pem
ptoria. de re iudicata. nam exceptio rei iudicate ꝓtra rescri
ptum opponit̃. C. sñia re. non pos. l. ult. transacta. q; excep-
tio transactionis ante litꝭ cõtes. admittit̃. ff. de cõ. inde. elegã-
ter. §. siquis. finita. sed quõ potest finiri lis nisi uel sñia uel
transactione. potes rñdere q; h̃ dictio seu nõ notat hic diuer
sitatem sed multiplicatis verbis idẽ repetit. vel dic q; hic di-
cit rem finitã de qua ñ est transactũ neq; iudicatũ. sed tñ lis
finita dicit̃ puta q; iurauit se in perpetuũ non acturũ nã tũc
nisi ex causa noua ulterius agere nõ potest. ff. de inreiur̃. ad
modũ. C. de pact̃. postq̃. ff. de condi. ob causam. l. ij. ar. s̃.
de rescript̃ cõstitutus. Idem uidet etiã si solum pactũ feci-
set de nõ agendo ulterius de aliquo debito. nam huiusmo-
di exceptio cõtra rescriptũ recte opponit̃ ꝛ litꝭ cõtestationẽ re
tardat. q; si h̃ expressisset nullas litteras habuisset. secus aũt
si pactũ de nõ petendo fecisset q; tunc nõ tardaretur litꝭ con
testatio. Juramentũ aũt de nõ petẽdo an retardat litꝭ cõtes.
Rñdemus q; sic ut impediat̃ periurii. quare autẽ aliud sit
qñ paciscitur de nõ petendo ꝛ aliud qñ paciscit̃ de non agẽ
do. rñdeo qñ paciscitur de non agendo nihilomin9 extra iu
dicium petere põt ꝛ nihilominus debitor manet obligat9 ex
promisso licet agere nõ possit ꝛ ecõuerso. ff. de cõdi. inde. na
turaliter. ff. de iudi. ius. ꝛ ita si pmitteret cõtra se litem cõtestari
non opposita ꝓtra litteras p̃dicta exceptione post litez cõtes.
opponere nõ posset cum sit declinatoria fori. sed ubi paci-
tur de non petẽdo nullo modo remanet obligat9. ꝛ ita post
litꝭ contes. poterit excipere.

Ut lite non contestata non procedat
ad testium receptionẽ. Rubrica.

D hoc deus. ꝛ ſ. licet h̃ po
nant quidaz
casus speciales in quib9 procedit̃ lite nõ
contestata. tñ generaliter est sciendũ q; etiã
in causis ubi requritur litꝭ cõtes. siue actor
siue reus absentet se ante litꝭ cõte. q; citari
debet per interualla. x. diez semel bis ter quat̃ prout iudex
moderabit̃ ex diuersis causis. ar. ff. de iudi. ad p. ꝛ l. se. que
legit̃ licet loquant̃ de citatione post litꝭ contes. tñ simulitudi-
narie idem dici põt ꝛ ante litꝭ contes. hodie aũt actor uocat̃
per interualla. xxx. diez ter. C. quõ ꝛ quãdo. autẽ. qui semel
ꝛ si infra hos terminos ñ uenerit actor expectabit̃ per annũ
infra quẽ si nõ uenerit extunc iudex ꝓcedet ad recipiendũz
probatiões rei ꝛ ad diffinitiuã sñiam. auten. de liti. §. oẽm.
ff. de ꝓba. circa. si aũt reus non põt aliquid ꝓbare absolue
tur ab instantia iudicij tm̃. ꝛ actor cõdemnabit̃ in expensis.
C. de iudi. ꝓperandũ. §. i. si aũt infra annũ actor uenerit sal-
uo ꝓcessu habito ꝛ restituꝭ expensis recipientur ꝓbationes
eius ꝛ audiet̃ de iure suo. ꝛ si postea iterũ receserit dicũt qui
dam q; expectabit̃ per alium annũ ꝛ post iteratas easdẽ cita
tiones ꝛ si nec tunc uenerit cadit ab omni actione. Melius
nobis uidet̃ q; nõ expectato actore ꝑ alium annũ ꝓcedetur
cõtra ipsum. ꝛ sic loquit̃ autẽ. preall̃. Si aũt reus se absentet
per eadẽ interualla citandus est sed nõ est ad diffinitiuã sen
tentiam ꝓcedendũ. sed ad missionẽ in possessionez. ut no. ſ.
de dolo. ꝓut. ſ. e. qm̃ cõtra. in autẽ. ut oẽs obe. iu. §. si uero.
Sol. ibi erat lis quasi cõtes. cum alio ꝓ eo ꝓo se conuẽto.
uel dic q; licet non ferat̃ sñia cõtra reum contumacẽ tñ acto-
ri satisfit quantũ ad expensas ꝛ interesse suum de reb9 eius
propt̃ contumaciã suam. Si uero post litꝭ contes. absentet se
actor vt̃ reus eodẽ modo citabit̃ ꝛ ꝑ annũ expectabit̃ ut pre-
dictũ est ante litꝭ cõtes. nisi ex cã tũc iudex duxerit tẽpus bre
uiandũ. Melius uidet̃ q; eo uocato legitime ad ꝓbationes
dandas ꝛ ad sñiam audiendã q; nõ expectato anno exquo
lis contestata est terminabit̃ causa. ſ. de dolo. prout. C. quõ ꝛ
qñ iudex. consentaneũ. In criminalibus aũt quid obtineat
no. alibi. procurator. q; licet. s̃. de ꝓcu. tue. No. accusatio-
nem de dote ꝛ adulterij ꝓsequi ad iudicẽ eccl̃iasticũ. dote
ꝛ donationẽ propt̃ nuptias petet hec mulier. C. de repu. con
sensu. §. siue. sicut ꝛ uir dotẽ. ſ. de dona. int̃ ui. ꝛ uxo. plerũq;
aduocatus. licet enĩ propt̃ aduocatos querendos dande
sint dilationes. ut. ff. ex qui. ca. ma. in inte. re. l. ab hostibus.
§. si q. ꝛ l. ait prętor. ꝛ l. ult. ꝛ ar. C. de iudi. ꝓperandũ. §. pe.
ff. de postu. l. i. §. ait ꝓtor. tñ propt̃ absentiã aduocati habiti
non sunt dande. ſ. de dolo. ꝓut. C. de postu. uelamẽto. nisi i
causa fisci que retractat̃ propt̃ absentiam aduocati. ff. de iur̃
fisci. si fiscus. Judex tñ discretus attendet diligent̃ utrũ ma-
gno incõmodo afficiat̃ pars que habet aduocatũ si det̃ di-
latio ut tunc procedat uel faciat sibi de expensis satisfieri an
modico tempore ꝛ tunc ꝓcedet sic utrũ iusta causa teneatur
aduocatus an minus iusta an in breui possit habere an nõ.
ar. ff. de uaca. mu. ait prę. nam h̃ maxime ptinet ad officium
iudicis. ff. de edi. edicto. ediles. §. pe. sepe. i. multꝭ uicibus.
postulauit. iusta erat h̃ ꝓturatori petitõ dũmodo mulieri
securitatẽ prestitisset. de mulieris. ſ. de resti. spo. lr̃as. in fi.
cauere. requisitus q; ipse ex officio ꝓcuratoris p̃cise non te
netur offerre cautionẽ. presentare. sed illicentiatus recessit.
defendere. quia tunc secus. ſ. e. quoniã. §. porro. diffiniti-
uam. quia totus ꝓcessus est censendus irritus ubi litꝭ con-
testatio non p̃cessit. sciens. ex h̃ colligit̃ q; dominus nõ dici
tur contumax uel malitiosus licet procurator sit ꝛ ideo uide
tur q; etiam qñ ꝓcurator est contumax non potest appellar̃
dicim9 tamen q; qñ non est cõtumax potest appellare infra
legitimũ tempus. x. diez. cum ergo ttantũ propter suam ma
litiam ꝓhibeat̃ procurator appellare quare dño qui prius
habet potestatẽ appellãdi auferet̃ sua potestas. nec obstat. ij
q. vi. biduũ. §. si aduersus. vbi dicit̃ q; si quis per ꝓcuratorẽ
egit difficile audit̃ appellans. q; illud intelligit̃ post. x. dies.
quare infra h̃ tempus appellare potest non tm̃ procurator
sed etiam dñs. ut no. s̃. de ꝓcu. c. pe. post. x. autem dies licet
dominus nõ uere cõtumax sed p̃sumptiue possit appellare.
C. quõ ꝛ qñ iudex. l. i. tamen h̃ qñ per ꝓcuratorez actum est
nõ põt ap-

non potest appellare. qz nec uere nec p̄sumptiue est dñs cō-
tumax sed ꝓcurator. z ideo nō potest appellari. ii. q. vi. §. si
ad. Item dicunt aliqui qꝺ ħ qñ cōtra ꝓcuratorem contuma
cem actū est transit snia in rem iudicatā saltem post. x. dies.
sed qñ cōtra dñm contumacē p̄sumptiuū ferī snia nō tran
sit in rem iudicatā nisi post. x. dies a die quo sciuit snīam cō
tra se latam cōputandos. no. qꝺ nisi dñs sciens purget cōtu-
maciam ꝓcuratoris punit. secus si nesciret. ff. qꝺ quisqꝫ iu.
l. iij. §. si ꝓcura. Item no. qꝺ licet snia excoicationis nō possit
ferri in absentē ꝓpter cōtumaciā ꝓcuratoris nec mulcta in-
dici. ff. si quis ius di. non ob. l. i. §. si ꝓcu. tñ fit missio causa
rei seruande z etiam in ucrā bene fict. ff. de ꝓcu. sed z hc. §.
vlt. z. l. se. C. de digni. quotiēs. li. xij. naz culpa sua est qꝺ ma-
lum ꝓcuratorē elegit. ff. na. ca. sta. l. ulti. §. hac. ac. ar. ff. ex q
bus cau. l. hoc aūt. Item ex ħ uideī qꝺ si ꝓcurator instituī ñ
p̄sentet se iudici siue p̄ma uice qñ mittī siue alijs uicibus
quādiu ꝓcuratio eius durat qꝺ non solū procurator sed eti-
am dñs pōt cōdemnari in expensis. ar. ff. como. l. eum qui.
§. vlt. z. l. se. ubi exp̄sse dicī qꝺ dñs tenetur de culpa ꝓcura-
toris si minus idoneū elegit. Itez uideī exp̄ssum. ff. de ꝓcu-
rato. non cogendū. z. l. se. ubi dicī qꝺ procurator nō cogitur
prosequi litē ante litis contes. sed dñs teneī ob rem nō defen-
sam. post litis contes. tñ posset magis dubitari sed z tunc uide
tur qꝺ dñs teneat de culpa eius. ar. predictaꝫ. l. nec mireris
si alius teneī de culpa uel pena alterius. s. procuratoris. qz he
expense non sunt tm̄ pena sed etiā interesse. Idem etiam ui-
detur z de diffinitiua snia. s. qꝺ ferri potest cōtra dñm ꝓpter
procuratoris contumaciā cum post litis contes. factus sit dñs
litis. vnde mutari nō potest. ff. de ꝓcura. post litem. z snia in
eum dictari potest. C. de sen. ex. peri. re. l. i. z exp̄ssum uideī.
ff. qñ ap. sit. l. i. §. fi. C. quō z quādo. l. iij. Item etiā dicimus
in casibus in quibus ad snīam diffinitiuā procedit lite non
contestata propter generalē rōnem que dicta est. quia culpa
sua est qꝺ non instituit bonū ꝓcuratorez. sed ipsi dño datur
actio mandati cōtra procuratorē. z si nō sit soluendo restitui
tur actio contra cū qui uicit. ff. de dolo. z elegantē. §. pe. Idē
etiam dicendū videī in snia suspēsionis z interdicti. sed pos-
set dici secus licet. n. ꝓtumacia ꝓcuratoris generet p̄iudiciū
dño in re vbi est ꝓcurator z in ptinentibus non tm̄ in alijs.
sicut est qꝺ suspendaī uel interdicatur qꝺ non debet fieri nisi
causa suspensionis legitime ꝓbetur. ij. q. i. nomē. p̄dictis ra
tionibus uideī qꝺ si ꝓcurator ecclesie propī contumaciā suā
condemneī in expensis qꝺ mandabiī snia executioni in bo-
nis ecclesie qz ipse in culpa z contumax fuit cum ipse uel ali⁹
eius noīe cōparere debuerit. z idem uideī si alia mādata iu
dicis non impleat. puta qz non exhibet acta uel alia instru-
menta. z idem in simlib⁹. secus aūt esset si falsa instrumenta
produceret ꝓcurator vel aliam fraudez faceret. z est ratio di
uersitatis qz ad hoc non tenebaī dñs vnde nec sibi imputaī
si fiat a procuratore quare non cōmissa uidetur. sed ad com
parendū z ad exhibendū instrumēta z ad simlia tenebaī p
se uel per alium. sed etiam in his subueniī ecclesie aliquādo
ut prediximus p in inte. resti. ff. de mino. minor. etiaz nec est
contra. xvi. q. vi. si ep̄m. quia in predictis non punitur eccl̄ia
pro delicto ꝓcuratoris sed pro sua culpa in qua fuit qꝺ non
elegit z in fide z in facultatibus bonū ꝓcuratorē ut predictū
est. z hac ratione uideī qꝺ si ꝓcurator habet potestatē cōstitu
endi aliū procuratorē puta qz iam est lis cum eo cōtestata z
detineī infirmitate uel alio iusto impedimēto. qz debet aliuz
procuratorē cōstituere suis expensis. z nisi faciat non solum
puniet procurator sed etiā dñs ad interesse. qz in culpa fuit
qꝺ inobedientē ꝓcuratorē z indiscretū elegit. secus aūt uideī
si ideo tenebaī alium procuratorē cōstituere qz habet super
hoc. s. sup cōstituēdo procuratorē speciale mandatū. nā tunc
quia hoc fuit tm̄ de gratia z ex supabundanti ꝓuisione qz
non tenebaī dūs ꝓuidere casus fortuitos nec ipsi procura-
tori nec dño imputaī si non cōstituat alium procuratorē. ar.
s̄. de elec. cum inter uniuer. no. alij tm̄ cōtradicunt. dño tm̄ be
ne daretur actio mandati cōtra ꝓcuratorez si sibi expediss̄et
alium ꝓcuratorez constitutū fuisse. de hac materia no. s̄. de
iudi. cum deputati. Quidā etiā dicunt qꝺ etiam ex dolo cō-
misso z a ministro z a tutore z a procuratore in negocio sibi
cōmisso non teneretur ecclesia uel pupillus nisi ubi a delin-
quentibus possunt se seruare indemnes z tūc sufficit si cedāt
actiones. ff. qñ ex offi. tu. l. i. ff. ꝺ admini. tuto. l. fi. qñ autem
procuratores aliarum personaruz delinquunt quid iuris sit
no. j. de fi. instru. c. pe.

Lcedens. z. j. restitutionis. iuris parrochialis z
quorundā alioꝝ iurīū vel in inte. resti. uel melius
vtriusqꝫ principaliī. vel potes melius dicere qꝺ pe
tebat archiep̄s restitutionē possessionis iuī prochialis. z cū
iudices uiderent qꝺ archiep̄s forte de iure parrochiali fidem
fecisset nolebat illud sibi restituere sed cōtra eum ꝓnunciare
z ideo tunc idem archiep̄s petijt restitutionē in integrū z ip-
si dedere. vel dic qꝺ exquo discreti sunt iudices p̄sumendum
est pro ipsis prima facie. ar. s̄. de ꝓcura. in nra. §. fi. z quan-
tum ad ipsoꝝ ꝓtextū decetero nō debet sibi assumere onus
excusandi indiscretos iudices. appellauit. z bene cum cau
sis assignatis. vt. j. qui erant suspecti. z qz non admittebant
exceptionē illam qz littere erant p ueri suppressionē obtente.
nam veneti habebant priuilegiū a papa qꝺ sup ecclia illa cō-
ueniri nō possent ante recuperationē terre oūētalis. z sic con
tinetur in registo. admonitus. sed grauamen non reuoca-
bant qz si reuocassent tunc secus esset. j. de ap. cum cā. non
tenebat. falsum dicebant. nolui. z bene qz iuste appellauit.
contumacia. nō est ueruz qꝺ dicit archiep̄s. receperunt.
z male lite nō contes. z qz post appellationē legitimā. excoi-
cationis. nō tenuit ħ excoicatio qz ab ipsis iudicibus legiti
me appellauerat. parrochialis. iste archiep̄s forte petierat
sibi restitui ut dictū est ius prochiale in quibusdā locis uel
domibus quas possidebat archiep̄s ius autē ep̄ale non ab
eo peteret sed ab eo qui possidēt. ꝺ ħ no. s̄. de ma. z obe. int.
restituētes. ad alia iura petita p̄ter possessionez iuris parro
chialis ad illud enī petendū non potuit dare in inte. restiī.
cum iam restitutio data esset. vel dic qꝺ simul restituit possessi
onem iure parrochialis petitaz z in inte. resti. dedit qꝺ fieri
potest. ut no. s̄. de in inte. resti. cum ex litteris. possessionē.
iuī parrochialis. contestata. z ideo male recepti sunt super
possessione iuī parrochialis testes. s̄. de offi. iudi. c. ij. ff. de
mino. verum. §. sciendū. z. l. cause. §. cā. sed nec sup restitutio
ne in integrū debuerūt recipi nisi p tres menses contumax p
seueraret. in auten. ut spō. lar. §. ad ħ. collī. ix. manifestum.
z ideo nō fuit necesse sup hoc ꝓbationes recipere. de ħ no.
j. de coha. cle. z mu. tua. in quē. plebanū. uniuersa. instru-
menta. C. de con. ex. l. dissolute.

Ue fraternitatis nequeat. puta qz est causa cri-
minalis uel spūalis vel aliī. ut no. j. de eo qui mit.
in pos. ca. rei. c. i. per censurā. debet enim cōdem-
nari etiā in expensis. j. e. qm̄. potest etiaz manu mūitari eīci.
ff. ne uis fiat ei qui in pos. si qs missum. ff. de rei ven. qui re-
stituere. nec facient missionē corꝓalē nisi qui habent merū
imperiū. ff. de iuī. o. iu. l. iubere. ff. ꝺ offi. ꝓcon. l. nec quicq̄.
§. ubi decretū. possunt tm̄ iudices minores decernere posses-
sionem cum aliqua cause cognitiōe. ff. de dam. infec. l. iiij. §.
i. z ij. z. l. si finita. §. i. ff. de iuī. o. iu. l. iubere.

Lcedeus ad appostolicam ꝓsopiteñ. iudex
in causa que uertebatur inter uicecomitem z uxo-
rem eius. attingebat. z ideo iudex potest recusari
vt suspectus. j. de ap. postremo. z archiꝺ. qui simliī erat iu
dex cum epo z mgr̄. p. tertius iudex. locum. j. de ap. ex pte
iij. q. ix. hortamur. ff. de iudi. si locus. ff. ꝺ arbi. si cum dies.
§. arbiī. credere. s̄. ꝺ elec. bone me. magun. si capitali odio

eum odiat.ĩ.de testi.spo.ex transmissa.ff.ad tre. qui ita.§.i. tertius. ordo iuris esset q exquo ceperat lis sub delegato primis deberent vsq ad finē cognoscere nisi p appellationē vel recusationē reuocaret ab eis iurisdictio.ĩ.de ap.vbi debitus.ꝛ.c.cum special.ꝛ.c.interposita.sed licet ħ sit ordo seruādus quantū ad litigātes potestas tñ remanet penes delegātem.vt siue cōmisit totam causam siue partē dūmodo sit ordinarius vel si sit delegatus ꝛ cōmisit partē qñcunq vult reuocat cōmissam iurisdictionez.ff.de iudi.iudiciū.ꝛ maxime ubi honestas ꝛ ueriſiles causas attendit ꝛ modicū fit p̄iudicium ut ħ. Quidā tñ dixerunt ꝛ ut uidet non bene q ħ p̄missio facta erat per appellationē.sed ħ non uidet posse stare qꝛ si iuste in causa appellationis ꝓcederetur cōmissum esset eis vt si uere essent cause appellationis ꝓcederēt alioquin remittent causam ad primos iudices a quibus fuerit appellatū cōdemnata parte appellata in expensis.ut.ĩ.de ap.ut debit. qđ hic non fuit factū.sed sine cause cognitione reuocauit iurisdictionez.vel dic q ħ de appellatione iusta cōstitit pape. Sed nunqd hac cōmissione emanante debebāt cessare primi iudices. Rñdeo si uicecomes innitat appellationi semp primi iudices supsedebunt.vt no.s̃.de offi.dele.pastoralis. sed si appellationi nō insistet vicecomes tunc pōt lis ꝓceder fm tenorē decre.s̃.de rescrip.pastoralis.in p̄n. uel post appellationem.etiā si lis esset ꝓtestata.absq culpa. ħ respōdet tñ primo mēbro.s.qñ lite non cōtes.processum est.incōsulte.no.inconsultā dimissionē adducere restitutionē.sile.s̃ de elec.causam.quā terre.no.fieri restitutionē nō solū uxoris sed etiam terre in dotez date anteq de federe mr̄imonij cognoscat cum defensio primo loco ptineat ad marītū.ff. đ de re iudi.sepe.

Voniam frequenter procedendū.nouez sunt casus excepti in quibus fallit ħ regula vbi timetur de morte vel absentia testiū ꝛ ubi agit de matrimonio uel electione ꝛ inquisitione ꝛ publicatione testiū vt ħ fallit ꝛ in causa appellationis.C.de p̄scrip.xxx.an.cum notissimi.§.pe.C.de tem.ap.l.vlt. Item fallit vbi quis iurauit non repetere usuras ꝛ ubi idem usurarius in testamēto reddi mādauit.nam tunc testes recipient super usuris lite nō contes. ĩ.de iureiurā.ad nr̄am.ꝛ idem dicunt quidā vbicunq quis iurauit aliqđ tale illicitū puta non repetere rem raptā etiaz si ne testamento fallit etiam vbi aliqd petit offi.iudi. seruiente actioni vt in expensis pen.lite factis.secus si nō seruiret actōni sed actio ei.s̃.de offi iudi.c.ij.C.de iudi.sancimus.ꝛ in cā in inte.resti.ut in auten.vt spō.lar.§.ad ħ. Sed quidā dicūt illam auten. loqui tñ quando petit restitui vt ab hereditate se abstineat. Item ubi cā est mere spūalis ꝛ sine alicuius cōmodo.ut est crimen heresis.xxiij.q.ij.sane.in p̄n. Itez fallit ubi offendit publicuz cōmodū vt in dilapidatione ꝛ officiali.iij.q.ij.quia ea.iiij.q.iij.§.aliqñ.C. đ penis.ne diu.dicunt quidā idem vbi agit de statu eccle.ĩ.de testi.cum oliz. ꝛ idem potest dici vbicunq agit de iuribus licet sup his raro debeat ꝓcedi ingrendo nisi iusta causa subsit.fallit in denunciatione.s̃.de iudi. nouit. Itez fallit in reo p̄sente ꝛ actore absente.C.quō ꝛ qñ.auten.qui semel. Item in causa appellationis interposito aggrauamine.ĩ.de ap.interposita.§.vl. ꝛ idem forte dicit in omnibus emergētibus.absentia.mortem aūt uel absentiā estimabit iudex uarie fm qualitatez negociorꝫ. nam si debitum de quo agi sperat sit in longū diez debitum uel sub cōditione que pōt multū differre non reputabo absentē etiā si diu abfuturus sit cum credibile sit q possit redire anteq dies uel cōditio extet. ꝛ ideo non recipiet testis sed expectabit in hoc casu ꝛ ecōuerso si iam citatus esset aduersarius ꝛ differret lit̄ contes. qꝛ posset esse q in ꝓximo fiet lit̄ contes.ꝛ sic p̄sumit etiam si breui uia uel tēpore sit abfuturus testis nō recipiet ad testimoniū eius.ꝛ ħ arbitrio discreti iudicis cōmittunt.ciuiliter.etiā de crimine cum ciuilit agitur.secus si criminaliter ubi non licet ꝓcedere nisi p̄sens sit accusator ꝛ accusatus ꝛ p consequens testes aliter non recipiunt nisi accusator ꝓcedat.ij.q.viij.c.ij.ꝛ.c.p̄scripta.ij.q.i.in primis.v.q.vi.epyphaniū.occultetur.xiij.q.ij.quāq fortuitus.ff.de testi.curent.ĩ.de testi.si qui testi.ff. ad.l.acquil.in lege.§.secus. senex. ħ dicunt senes qui sunt in.lxx. annis.de illis enim qui iam cōpleuerūt.lxx.annos non pōt intelligi cum ipsi ꝛ si volentes possent inuiti tñ non coguntur ferre testimoniū.ff.de testi.inuiti.qꝛ post.lxx.an.non cogunt ur ad munera publica aucte tñ.C.qui eta.l.i.insti.de excu. tu.§.item maior.ff.de iur̄.immu.l.iij. a muneribus aūt psonalibus publicis aucte ꝛ utilitate excusat quis post. lx. an. C.qui eta.l.i.li.x. potest tñ dici q ad testimoniū ferendū in hoc casu qui dicunt senes relinquit arbitrio iudicis.nā quā docunq est aliquis senior in.l.an.q̄ alius in.lx.an. ꝛ satis probabiliter potest timeri de morte cuiuscūq fm naturā inferioꝛ causaꝫ postq peruenisset ad.l.an. ꝛ leges que dicūt q septuagenarij tñ excusationē habent a muneribus nihil faciunt ad rem.qꝛ ibi nihil fit timore mortis.ħ aūt aliquid speciale occurrit ħ enim testes recipiunt timore mortis tñ ne cū eis pariter pereat probatio ueritatis.ꝛ ualitudinarij.i.infirmi ꝓpter debilitatem corpis ꝛ nature defectū non ꝓpter febres acutas vbi enim timetur de morte testiū de qua dixi.s̃ ibi.ſ.de morte.ħ vult dicere q etiā in p̄dictis casibus.i.cum de morte uel absentia timet nō sunt recipiēdi nisi ꝓbabiliter timeat.puta qꝛ sunt senes ꝛc. vel dic q ubi de morte uel absentia timet omnes recipiunt.sed senex ꝛ huiusmodi recipiuntur etiam si de morte uel absentia diuturna nō timeat.rationabili.qꝛ cito morituri sunt uel diu abfuturi forte qꝛ iturus est ad bellum uel alijs huiusmodi causis que sunt.ff.de do.c.morꝛ.l.ij.ꝛ.se. absens. idem est si p̄sens sed si debituz sit cōdictionale uel in diem vel si ex alterius arbitrio pendeat intentio actoris.ĩ.de testi.significauit.ff. ad.l.acquil.in.l. acquil. Item si impediat litē contestari per suas exceptiones idez est ꝛ si dignitas uacaret.ar.cōtra.ĩ.ne se.ua.c.ult.ibi so. denunciauerit.ħ intelligo qñ fuit absens qꝛ si fuisset p̄sens ipse debuisset interesse receptioni testiū ꝛ iuramento ab eis p̄stito.ij.q.i.in primis.ĩ.de testi.c.ij. ꝛ dicit p̄sens qui est in eadem ciuitate.in auten.de testi.§.ꝛ ħ. non ualerent. illi q produxit eos ꝛ qui fuit in culpa sed semp ualebunt absenti qui nō fuit in culpa.ar.pro hoc quia testes ꝓ utraq parte ferunt testimoniū.ĩ.de testi. ueniēs.in fi.iiij.q.v.nō sane. hoc occultatione attestationū. legitime.a legib' ꝛ mere introducte vt uell.ꝛ mace.uel quia nō est uersa pecunia in utilitatem ecclesie ꝛ huiusmodi qꝛ expectarent tēpus quo mortui essēt illi per quos possent reprobari testes. nō aūt nego qn post morte dicere possit ī dicta ꝛ psonas testiū.C.de testi.l.ult.qꝛ expectauit tempus quo mortui sunt illi ꝓ quos ꝓbaret exceptionem pacti uel consiles super principali causa ab olbus uel sponte interposite vt pacti ꝛ huiusmodi.casualiter.ſ. qꝛ testes lite non cōtes.recipiunt.alicuius.electi non cōfirmati ꝛ cōsecrati.vel dic q cuiuslibet electi ꝛ etiā cōfirmati ꝛ consecrati.puta si aliquis est in pacifica possessione ep̄atus ꝛ etiaz forte fuit iam p multos annos cōsecratus modo dicat non electus sed intrusus habuisse introitū uel p potentiā ab initio uel per symoniā uel per dolū.nam ħ si nō fuerit ꝓtumax procedet contra eum li.non cōtes.ad testiū receptionē ꝛ sententiam ꝛ ħ satis ꝓbat per id quod dicit de mr̄imonio carnali de quo etiam si sit cōsumatū agit lite nō cōtes. secus autem si dicat electionē tenuisse ꝛ eum sponsuz fuisse.sed tñ ad depositionē agatur ꝓpter crimen postea cōmissum. qꝛ tunc quantūcunq sit contumax super crimine non debent testes recipi nec in absentē ferr̄ sn̄ia.iij.q.ix.decernimus.sicut i matrimonio carnali dicit quando non agit de federe matrimonij.s̃.e.c.i. ꝓ cōtumacia tñ posset cōtra eum ꝓcedi. s̃.e.c.i. ar.ĩ.de dolo.cum olim. iste.§.pōt intelligi etiā de ꝑfirmato

ꝛ cõsecrato. sed contumaci. sequens. §. qui incipit ibi si uero aliter loquit qñ electus ꝛ cõfirmatus est absens nõ ꝓ contumaciam. tertius aũt. §. qui incipit q si forsan. loquit de non cõfirmato. ꝛ intelligo h uera nõ solum in epis sed etiam in alijs ꝓlatis qui sunt spõsi. vel qui habent curã aiaꝝ cum ibi causa hic assignata subsit. s. periculũ in spiritualibus. in alijs clericis aũt non idem sed est ꝓcedendũ cõtra eos ut habes ĵ. de cle. nõ resi. ex tue. alij autez dicunt ꝛ melius idem de cuiuscunq; electione clerici agat qz ꝛ per longã mozã clericoꝝ in spiritualibus defectũ patit ecclesia. ĵ. ò eo qui mit. in pos. eum qui. s̃. de elec. statuimus. alicuius electio. i. q electio nõ sit canonica vel ꝓlatus sit criminosus. prohibitus. idez etiam si non opponit gradus lege diuina ꝓhibitus. ĵ. de resti. spo. litteras. contumax. cõtra non contumacẽ in h casu nullo modo ꝓcedatur. ut. s̃. c. pxi. malitiose. ĵ. de cleri. nõ resi. ex tue. ff. de euic. si dictũ. §. fi. cõtra tales enim credimus publice ꝓponi edictũ uel ad domũ. ĵ. ò cleri. nõ resi. ex tue. aliter. i. non ꝓ contumaciã. q si forsan. iste. §. sicut superior loquit de absente nõ ꝓ contumaciã. sin autem. iste. §. loquitur sicut primi duo loquunt qñ est absens ꝛ nõ per cõtumaciam. alij. præt senes ꝛ ualitudinarios. q. d. testes alꝫ legitimi recipiendi. spirituali. i. q electio nõ sit canonica vel etiam q ꝓlatus sit criminosus. diffinitum. s. q sit absens ex necessaria causa puta infirmitatis semp expectandũ est. vij. q. i. presentiũ. si uero sit absens ꝓ annũ sine rationabili causa ꝛ sine licentia subtrahant ei expense auctate superioris ꝛ monetur ꝓ subditos uel archiepm ut redeat ꝛ si nõ redierit alius ponit loco eius auctoritate superioris. autẽ. quõ op. e. §. illud. ꝛ auten. de sanctis. epi. §. interdicimus. ille aũt q fraudulent se absentauit si ꝓposito edicto citationis infra. vi. mẽses nõ venerit spoliabit sua ecclesia. ꝛ alit etiam punietꝫ lite ñ contestata. ĵ. de cle. nõ resi. ex tue. vel dic statutũ esse q nulla tenus ꝓcedat sup accusatione sua vbi accusatur de crimine criminaliter nisi sñetur de crimine nisi li. nõ contes. iij. q. ix. decernimus. s̃. de iudi. c. i. ꝛ sic bene rñdet lectioni quaz fecim⁹ in pxi. §. ꝛ facit etiam ꝓpter hoc qõ sequit ò mrimonio carnali super quo nõ recipiunt testes lite nõ contes. cõtra absentem nõ ꝓ cõtumaciã. ĵ. e. c. §. si aũt. posset tñ dici ꝛ nõ ꝓbabiliter q nisi causa ꝓbabili sit absens eps iam cõsecratus uocabit per edicta ꝛ nisi cõparuerit ꝓcedet cõtra eum non sup criminalibus sed sup impedimẽto quo dicit electionẽ nõ valere ad sñiam diffinitiuã. ar. eius qõ dicit in mrimonio carnali. ĵ. qui fi. sint le. platum. ꝛ no. in. §. se. si aũt. vel dic q is ẽ sensus. §. huius q si cõtra cõfirmatũ ꝛ non consecratũ uel ñ ordinatũ ꝓponit aliqõ cõtra personã uel cõtra formã electõnis tunc non debet expectari nisi ꝓ tm̃ tempus inquantũ debet cõsecrari uel ordinari. ꝛ de his tẽporibus no. s̃. de elec. cum in cunctis. §. i. ꝛ ij. ꝛ est ratio q tantũ expectant qz si tũc uenerit quisq; obijcere poterit qõ uolet alioquin remoueri deberet. ut in præall. decre. cum in cunctis. ꝛ sic etiã potest intelligi. §. sequens. expectetur. q. d. non est necesse q electus citetur ut ueniat petiturus cõfirmationẽ. sed tm̃ per sex menses expectat post electionẽ qõ hic satis expsse innuit. vel dic q loquit quando cõtra electum aliqd obijcit ꝛ citatur ut respondeat. nam in h casu si ꝓ sex menses cõparere distulerit. procedetur nõ obstante q nõ sit lis cõtestata. non obstante q est absens nõ ꝓ ꝓtumaciã. presumatur. C. de repu. autẽ. hodie. ĵ. de spon. in pñtia. xxiij. q. i. cum ꝓ bellicã. ꝓpria ĵ. qui fi. sint le. platum. ꝓtra. Sol. dixerunt quidã ibi nõ sententiari de mrimonio sed de legitimatiõe ꝓlis. vel dic q ibi recepit legitimas pñsumptiões sup morte uiri eo mortuo alius aduersarius cõstitui non põt. vel potest dici q ille q ibi fuit citatus fuit cõtumax. vel dic q ibi loquit quando malitiose aberat. vnde sufficiebat ꝓponi edictũ ad domũ eius. ĵ. de cleri. non resi. ex tue. secus vbi nõ malitiose ut h. ꝛ presumitur malitia si uxor nesciat ubi sit. ĵ. qui mri. ac. pos. c. i. ꝛ intelligo hoc vltimũ uerum. s. q ꝓponit edictũ ad domũ vbi ex malitia est absens uel ubi ꝓtumax est quo ad hoc q ꝓcedatur ad sñiam diffinitiuã. nam quo ad missionẽ in possessionẽ ꝓcederetur ad edictũ ꝓponendũ etiã si nõ esset malitiosus uel cõtumax. ut no. ĵ. de eo qui mit. in pos. si aduersarius. dũmodo nõ esset in ꝓuincia. multi. xxxij. q. vij. illi qui. ꝛ. c. neqꝫ. ꝛ. c. furiosi. ĵ. de spon. in pñtia. excessiuum. sub h noie excessuum cõprehendit iurisdictionẽ sup iuribus alicuius que male occupata uel detenta dicunt. ĵ. de testi. cũ olim. ij. q. vij. quapropt. ꝛ. c. se. ĵ. de sumo. licet. ĵ. de act;. qualiter ꝛ quando. puplicatio. i. redactio in publicã formã ad eternã rei memoriã. ĵ. de testi. significauit. auten. de testi. §. pe. Idez forte in publicatione testiũ. ar. C. ò testa. publicati. ꝛ. l. instar. ꝛ fit h modo quia idem testes dicunt qualit interfuere cõtractui ꝛ post iudex decernit dicta eoꝝ ꝓpetuo ualere. ĵ. de testi. albericus. ut tedio. nunqd missio in possessionẽ in act;. realẽ pcipiet fructus. rñdeo sic. sed nõ lucrat nisi in petitione beredũ. ꝛ si sit filiussa. nepos neptis ꝛ uxor ꝛ nõ habeant aliud vnde ualeant sustentari. ff. ex qui. ca. in pos. l. fulcin⁹. §. pe. ff. ut in pos. le. que legit. venienti. n. infra annũ eos restituit etiã missus in pos. reali. C. de prescrip. xxx. an. si quis eps. §. pe. similit qz quis pcipit fructus ꝛ tñ cõputat in sortẽ. C. de pigno. ac. l. i. C. de pac. pi. l. i. ꝛ. ij. qz ipse reus terraz colit ꝛ fructus colligit. ꝛ alius. s. missus in pos. eos custodiet. ff. ut spõlar. is cui. ꝛ hoc iur pñonali. in reali aũt tedio afficit q alius possidet. C. de pscrip. xxx. an. si quis eps. Sed cõtra. ĵ. e. §. vbi dicit cõstituet post an. uerus possessor. sed expone. i. incõmutabiliter. ꝛ scias non esse necessariũ fm decretũ sed sufficere solum excursum tẽporis. si tñ petat dari põt. ĵ. de eo qui mit. in pos. c. i. sed in pñonalibus necessariuz est secundũ decretum vt fiat uerus possessor h modo qz adiudicabit uere possidere res illas de quibus fuerat missus in possessionez pro mensa declarati debiti ꝛ extunc faciat fructus suos ꝛ prescribet. ar. ff. de dam infec. si finita. §. si quis. alij dicunt q in personalibus act;. nunqꝫ habet locũ secundũ decretũ sed ꝓcedetur ad uendicationez uel ad impetrationẽ dominij fm qõ no. C. de bo. au. iu. pos. cũ ꝓponas. ꝛ fm hos nõ habet locũ secundũ decretũ nisi qñ fit missio in possessionẽ ex causa noxali. uel ex cã damni infecti. in cã tamen noxali ꝛ damni infecti secundũ decretũ cõstituit eum dñm si reus erat dominus. si aũt nõ erat dñs dat causam pscribẽdi. ff. de dam. infec. si finita. §. iul. ff. de noxa. ac. generalit. plus placet qõ no. circa hanc materiã. ĵ. de ver. sig. dilecto. in glo. q tñ. immobilibus. secus in mobilib⁹. nam cõtra talem possessionem ꝓcedet non admissa noiatione dñi immo tenens uel possidens rem se defendet cogit. ff. de rei uen. officiũ. xij. q. ij. de rebus. xvi. q. i. in canonibus. si aũt petant incorporalia iura habet locũ noiatio. ut no. s̃. de ma. ꝛ obe. inter. nominare. si aũt non noiaret sed liti tanqꝫ possideret se offerat si postea uel ante litꝫ contestationez. uel post contumax sit ꝛ ꝓpter hoc decernatur possessio actori non nocet domino qui uere possidet quo ad possessionem uel ꝓpꝛietatẽ. C. si pernim l. a. mõ. l. ult. Sed ille qui litẽ suscepit tenebit ad interesse ante litꝫ contes. per actionẽ de dolo. ꝛ post litꝫ cõtes. condemnabit ad ipsam rem cum habeat ꝓ possessore si ille qui agebat reum nõ possidere ignorabat. vel melius ad litꝫ estimationẽ uel fm quosdã quantũ in litem iuratũ fuerit uel ad interesse. ff. de rei uen. is qui se ob. ꝛ. l. se. ff. si usufru. petat. l. fi. ff. de peti. here. qui se liti. ff. de dolo. l. pe. Sed opones cũ absens possedit per colonũ colono eiecto dñs amittit ciuilem possessionẽ. ut. ff. de acqui. pos. possideri. §. q si seruus. quare nõ eodẽ modo amittit dñs possessionẽ si per iudicez ablata est possessio illi qui alieno noie possidebat ꝛ alij data scilicet illi qui missus est in possessionez. ꝛ tunc dñs absens debet amittere possessionẽ. Sed rñdemus tunc tantuz dñm amittere ciuilẽ qñ uiolent eijcitur colonus. ut idem. §. dicit.

secus aũt qñ per iudicẽ qui non intendit possessionẽ vl' ius alterius dare ꝛ si intenderet nõ possessionẽ.C.si p uim.l.vl. alij dicunt etiam tunc possessionem amitti sed iudi.offi.recu perari uel condi.ex.l.pall.C.si p uim.l.ult.ideo iste specialis processus est inuentus in h casu vt caueat cõtra fraudes qs possent machinari dñs ꝛ ille qui possidet noie alieno.quia dñs diceret ego nõ possideo ꝛ alius diceret similiꝫ. Item qꝛ multa benignitas fit possidenti in eo q alij denũciat ꝛ in eo q non cogit rñdere. Item qꝛ multiplex est cõtumacia.ſ.tam dñi qꝫ eius qui eius noie possidet.cõmodotarius aũt ꝛ de positarius ꝛ alij qui solã detentionẽ habent cõuenire possũt rei uen.ut ꝓcedant fm tenorẽ istius decre.ꝛ ut simplicẽ tenu tam dent solã sine possessione qñ ignoraꝫ an in ueritate pos sideant. qꝛ si ante iudiciũ uel in ꝓcessu iudicij cõstet q non possideat non habebit locũ rei ven. ꝛ sic intelligit finis.l.ff. de rei uen.officiũ.si enim p̃dicti nolint rñdere uel simpliciter dicant nolumus defendere absentẽ etiã fm tenorẽ istius de cre.absoluendi sunt ab instantia iudicij. nisi uellent actores probare q possideant vt sic transferet in eis possessio.ff. de rei ven.l.pe.ꝛ.fi.attestationes aũt si que sunt ꝛ cõfessiones ꝛ alia acta iudicij intẽ cõmodotariũ ꝛ actorẽ pret tenorẽ huius decre. ñ p̃iudicat cõmodatori qꝛ inter alias psonas ꝛ in alio iudicio habita sunt.j.de testi.veniens.possidet. dicunt quidam siue ius habeat in re vt emphiteotarius siue nõ vt inq linus ꝛ huiusmodi.ff.de rei uen.officiũ. alij intelligũt ꝺ his tantũ qui ius in re non habent nam illi qui habẽt ius in rez licet habeãt tempus ad denunciandũz dño tñ ipsi non pos sunt se excusare quin rñdeant.immo plus est qꝛ ipsi iam nõ noie alieno possident sed suo.immo agere põt interdicto vn de ui si tali re spoliet emphiteotarius.habet aũt h locũ h no minatio etiam si sup obedientia quis cõueniaꝫ. ut no.s. de maio.ꝛ obe.inter.qꝛ de facto uidimus quare si ꝓcuratoꝛ ad aministrandũ datus uel ad negocia.ut.s.de ꝓcura.petitio. possit dñm noiare ꝛ dicimus q sic ꝛ ꝓcedet contra eum fm tenorẽ huius.§.ar.qꝛ defendere uidet ꝛ si patiatur actorẽ in possessionẽ mitti.ff. de ꝓcur.l.i.§.ult.ꝛ.l.se. Item ꝓcuratoꝛ interrogari debet an reus.ſ.dñs suus possideat.ff. de ꝓcu. non solum.ergo a simili potest dicere se alieno noie possidere.ꝓcuratoꝛ uero ad causas h beneficiũ non habet. ꝓducendo.p detentorẽ.dispositum.ſ.prestare se iudici.tanꝫ hic vult dicere qꝛ sicut per litẽ contes. interrũpitur prescriptio ita per hanc citationẽ.dñm.q.d.primo dabit terminus co lono ut dñm ꝓducat ꝛ postea colonus ipsum dñm uocabit voluntate.ꝓtumacie. summatim.p iuramentũ calũnie.s. de elec.cum dilecti.j.de resti.spo.litteras. principali.que ẽ de ꝓprietate.ꝛ sup.maxime qꝛ ꝛ super possessione seruat in fra annũ.alij dicunt h habere locũ ubi lite nõ contes.fit mis sio in pos.C.de pscrip.xxx.an.si quis eps.sed ubi lis est q̃si contestata ut h secus.j.e.§.ult.quousqꝫ prescribat.prescribit enim.x.an.inter psentes.ꝛ.xx.inter absentes. nam cum pos sideat aucte iudicis bona fide possidet.ff.ꝺ acqui.pos.iuste. vnde usucapit sciens alienũ.ff.de noxa.ac.ꝛ generalit. pos sessionẽ. non tñ possidet ciuilit sed nec ꝛ naturalit qꝛ prior possessor nõ depellit de possessione.ff.de dam.infec.finita.§ si quis ante.ff.ut in pos.le.l.is cui.§. qui legata. solũmodo enim custos est.ut no.s.e.§.in alijs. ꝛ ex h apparet q ille q missus est in possessionẽ cã rei seruãde potest uendicare rez. Et dicunt quidã q etiã ipse tenetur rei uen.qꝛ facultatẽ resti tuendi habet.ff.de rei uen.officiũ.ff.ad exhi.celsus.§.i. sed potest dici q facultatẽ restituendi nõ habet qꝛ tñ custodit ꝛ tanꝫ custos est non tanꝫ detentoꝛ.ar.cõtra.ff.ut in pos.le. is cui.§. missus. Sed expone qꝺ ibi dicit ducendus est.i.i custodia.uel in contumacem.fm quosdã h est.§. ꝛ rñdet hic uel toti ei qꝺ dictũ est de missione in possessionẽ siue rea li siue personali actione.q.d.ꝛ in reali ꝛ in psonali facienda est missio in possessionẽ.uel in cõtumacẽ ꝛc. ꝛ fm h bene se quitur hic q ueniens infra annũ uel post annũ audiet iuxta distinctionẽ in alio casu ꝛc. alio casu. videlicet in quo age batur de remedio missionis in possessionẽ vbi dicebaꝫ q re us audit si cauerit iudicio sisti ꝛ restituerit expensas. alit aũt si uelles intelligere q missus in pos. in personali actione ex secundo decreto ulterius.ſ.post annũ reddere nõ teneantur rem in cuius possessionẽ missus est.ꝓtrariũ uidet.C.si de di stra.pig.si prius.vbi dicit q debitoꝛ semp recuperat pigno ra nisi sint distracta.ff.de usuca.non solũ.§.qui pignoꝛi.vbi dicit q nullo tempoꝛe pscribit pignus.ad idem.ff.qui satis. co.l.sciendũ.§.creditoꝛ.alij dicunt h esse.§.ꝛ dicunt q credi toꝛ etiam in psonali actione post annũ sit uerus possessoꝛ qꝛ ulterius nõ recuperat pignus ꝛ creditoꝛ non tenet pbare de bitum post annũ.sed tñ is qui dicit debitoꝛ põt probare in debitum. alij dicunt q si missus sit in possessionẽ ex secũdo decreto ulterius nõ recuperat debitoꝛ pignus nisi soluat de bitum qꝺ pbauerit creditoꝛ saltem per iuramentũ suum alꝫ usqꝫ ad.xxx.an.recupat.ſ.si nõ est missus ex secũdo decreto uel si uis intelligere q totus.§. loquaꝫ de personalibus tñ. alꝫ dicere potes q inter realẽ ꝛ psonalez actionẽ infra annũ ꝛ post annũ dissimilitudo ꝛ silitudo notari potest. dissimili tudo in h no.quia infra annũ incipit in reali possideri ꝛ pre scribere rem in cuius possessionẽ missus est qꝛ habet iustum titulũ.ff.de acqui.pos.l.iuste ꝛ bo.fi.qꝛ dicit ꝛ credit se habe re ius in re qꝺ tñ non est in pretoꝛio pignoꝛe qꝺ ꝓ debito assignaꝫ.ff.qui satisda.co.sciendũ.§.creditoꝛ.ff.de usuca.nõ solum. Item post annũ no.dissimilitudo qꝛ in reali missiõe in possessionẽ fit incõmutabilis possessoꝛ. secus est de misso in possessionẽ in psonali.sed ꝛ similitudo no.ante an.ꝛ post annũ.ante annũ qꝛ pstita cautione ꝛ restituꝫ expensis uterqꝫ recuperat possessionẽ suam siue reali siue psonali actione sit actum.s.e.§.in alijs. Item ꝛ post annũ.qꝛ sicut missio i pos sessionẽ in reali possidet donec cõstet de ꝓprietate sic ꝛ in p sonali est in pos. donec de debito liqueat ꝛ postqꝫ liquebit de debito ipsam rem in cuius possessionẽ missus est possidebit donec de debito satisfaciat.ff.de fur.creditoꝛis.§.si cum. ff.como.in rebus.§.ul.ff.de le.i.filiusfa.§.diui.ff.si ser.uen. is cui.ff.de le.ij.filius.§.diui.

De iuramento calumnie. Rubrica

Aberentes uestigijs cau tũ.C. de epi.ꝛ cle.cum clerici.que loquit de iuramento iudicio sisti.scriptũ.C.e.ti. auten.princi pales.iusiurandum.de calũnia nã alꝫ causa purgationis vel si iuret seruare cõtractũ aliquẽ non est malum.j.de pur.ca per totũ.j.de iureiurã.tua.querelam.ex rescripto.ꝛ in purgatione.ij.q.iii.si legitimi. ꝛ generaliter di cunt quidã q ubicunqꝫ inueneris ꝓhibituz clericis iurare. intelligit cozã seculari foro. naz ibi nec iurare de calũnia nec testificari possunt siue sint rei siue sint actores sine licẽtia epi. xi.q.i.testimoniũ. Si dicas quare licitũ sit clericis iurare co ram laicis in cõtractibus sine auctoritate epi ꝛ nõ in iudicio Rñdeo qꝛ in iudicio sepe quis cõcitatus ab aduersario fal sum iuraret.ꝛ ideo fit cum maiori deliberatione ꝛ tarditate. ꝛ ne secularia iudicia asuescant in quib⁹ non possunt aliqua tenus cõueniri.x.q.i.cõtinua.ꝛ.c.nullus.sed in cõtractibus vbi sola libera uoluntate quis ducit secus. Uerum cozã ec clesiastico iudice semp licet iurare sine superioris auctẽ. alij aũt dicunt q nec in seculari iudicio vel ecclesiastico nec in cõ tractibus licitum est iurare sine auctẽ epi uel superioris. sed ubicunqꝫ est clericus siue sit iudex ordinari⁹ uel delegatus si iuret cozã eo intelligit eius auctẽ facere.ꝛ quilibet qui iudi care potest ꝺ ipso est supioꝛ quantũ ad causam illã quam audit.etiã actoris qui de alterius iurisdic.tiõe est.ar.xxxi.di.

inferior. vel dic q̄ clericus nō potest esse ꝓcurator sine licentia sui prelati coꝝ̄ seculari iudice. ut no. ff. de ob. ad ra. maximus. sed exquo licentiā habet ut sit ꝓcurator. per consequens ꝛ oia faciendi sine quibus ꝓcurationē facere nō potest uel que ꝓcurationi sunt utilia. ar. ff. de offi. dele. ꝑterea. edictum. C. de epi. cum clericis. eius. marchi. uel alicuius alterius qui interꝑtatus quedā fuerat que h̄ nō habemus ꝛ eius interꝑtationē cōfirmat. b. h̄ incipiunt v̄ba. h. imperatoris. h̄ possunt esse v̄ba pape. canonibus. ii. q. v. c. iij. xxij. q. i. i nouo. ꝛ. e. cā. q. v. c. i. ꝛ ult. p̄ncipis. marh̄. dignoscit. ut predictum ē. l. q̄ nullus iurare p̄sumat. nobis melius uidetur q̄ h̄ incipiant v̄ba pape ꝛ expono v̄bum quod sequit principali auc̄te. i. uoluntate. qz hoc statutū qđ fecit honorꝰ imperatori placuit. in quacunqz causa. quidā dicūt in cā appellationis iurandū cum in qualibet causa iurari debeat Idem etiā dicūt si subrogeꝫ ꝓcurator post iuramtū de calūnia prestitū cum calumniose possit inducere ꝓbationes ꝛ respondere positionibus ꝛ malitijs hoīm obuiandū est. ff. de rei uen. in fundo. Itez qz laborandū est ad elijciendā veritatem. insti. de act̄. §. curare. ꝛ ad extenuādas lites. j. de dolo. finem. que oia remouent in iuramēto calūnie. auten. ut liti. iu. §. i. alij dicunt uerū esse qđ dicunt isti qñ ille qui iurauit subrogato ꝓcuratori aliqđ certū non inuēxit. si enim certum qđ inuēxisset sub suo iuramento cōprehenderet vnde iurare non debet subrogatus qz ipse met qui iurauit illud rn̄dere uel facere uideret. ff. de āministra. tu. ita. §. gessisse. si uero nihil certum mandauit subrogato qñcunqz habebit euz suspectum q̄ calūniose agat faciat eum iurare de calūnia. ar. q̄ ipsum eundē q̄ primo iurauit ex causa aliqñ secūdo iurare facit. j. de testi. p̄sentium. j. de ap. significauerūt. auten. de testi. §. quia verum. coll. vi. alij aūt dicunt tales nunqz iurare. criminali. tali. s. que p procuratorē agi posset. ff. an p aliuz ca. a. l. ij. uel ibi ubi de crimine agit̄ ciuilit̄. j. de testi. testimoniū azo in criminali dicit iurari de calūnia. ar. C. e. l. i. ar. contra. insti. de pu. iu. in prin. C. de fi. instru. l. ult. in prin. ꝓpellantur. bene dicit cōpellant̄. nam si vult per se agere pōt. ꝛ tunc cogeꝫ iurare de calūnia. j. e. c. ult. sue. no. q̄ loquit̄ qñ noīe ecclesie agit̄. secus si noīe suo. alij tñ dicunt q̄ ꝛ clerici ꝛ laici etiam si ꝓprio noīe agant ꝓcuratores coꝝ̄ iurabunt de calūnia dūmodo ad h̄ habeant speciale mandatū. ff. de iureiur. iusiurandū quod. sed ꝛ in personis ecclesiasticis est speciale. ut iurent de calūnia per ꝓcuratores coꝝ̄ etiam sine speciali mandato iurandi. j. e. c. pe. ꝛ fi. verum dicunt quidā hec verba esse pape. alij dicunt q̄ ibi incipiunt nam cum impator. rñsio pon. cum ei subest immediate. secus si archiep̄m uel patriarchā habet. alij tñ utrobiqz idem dicunt. prelato. nō solū de prelato tñ ep̄o sed quolibet inferiore.

Itteras. ꝛ. j. calumnie. bona est ista ratio quare non iureꝫ de calūnia qñ agit̄ de rebus spūalibus. qz in causis spūalibus nō requirit̄ rigor iuris. j. de dolo. c. i. Item ꝛ est alia ratio melior qz licet iuramentū non sit peccatū tñ sepe ex frequēti ꝛ incauta iuratione peccatū nascatur. j. de iureiur. ꝛ si xp̄s. in fi. vnde si prestat̄ h̄ iuramentū iurans ad qualibet interrogationem debet rn̄dere quid credit cum circa multa uertat̄ credulitas ex h̄ iuramēto. ꝛ ex responsionibus p̄beret multociens occasio deierandi. ꝛ ideo non p̄stat̄ in spiritualibus ꝺ calūnia iuramentū. iurat̄ tñ i eis ex ueritate qz ueritas respicit sciam veritatis. sed ueritas scie ad pauca restringit̄. ꝛ ideo facilius est ad illa p iuramentum rn̄dere. Item qz h̄ iuramentū requirit̄ a malo est nō credenꝫ s. de elec. significasti. sed in spiritualibus causis oia debent procedere a bono ꝛ nō a malo. in spiritualibus aūt causis licet iureꝫ aliqñ de ueritate dicenda nunqz tñ per iuramentuz interrogat̄ de crudelitate. j. de testi. ad h̄. qz nec de ipsa iurat sed de ueritate sicut ꝛ testi. j. de testi. c. de testu. sed licet partes non debeant in spiritualib' causis iurare de calumnia tñ rn̄dere debent quid sciant uel credāt. Item uidet̄ q̄ quācito i causis spiritualibus lis cōtestata est q̄ statim fiat iuramentū de ueritate dicenda. qz iuramentū de ueritate succedit in causis spiritualibus in locuz iuramenti de calūnia vt sicut illud generalit̄ fit statim lite cōtestata. ut. C. e. ti. l. ij. sic istud qz nō est uerum q̄ in causis spiritualibus generalit̄ aliqđ prestetur iuramentū sed ad officiū iudicis ptinet vt si aliqua iusta causa mouerit eum cogat eum iurare de ueritate dicēda vel i articulo de quo dubitat uel de quo queri vel etiā in tota causa si iudex aliqñ ꝓbabilit̄ suspicatur q̄ cōtra cōscientiam in multis ueritatē negat. ꝛ sic loquit̄. j. de iureiur. ex litteris. s. de elec. dudum ro. j. de testi. ad h̄. maxime aūt in causis electionis utile est h̄ iuramentū prestari sepe generalit̄ sup omnibus articulis ꝓpter periculū qđ est in mora. j. de ap. obla te. in fi. ꝛ licet de h̄ iuramēto a ptibus prestando nō inueniatur expꝛessum iure ciuili tñ doctores dicunt h̄ iuramentū aliquando prestandū ab aliquib' alijs personis. ar. C. de testi. seruos. ff. de ꝓba. etiā. ff. de cōfes. certum. §. fi. Itē iudex nititur ad ueritatē inquirendā modis oībus quibus potest. ergo ꝛ per iuramentū ꝺ ueritate dicenda. ff. de eden. l. ij. calūnie. sed ueritate dicenda iuramentū prestat̄. s. de elec. dudū ro. Sup exceptionibus aūt bene iurat̄ de calumnia etiā in causis spiritualibus. s. de elec. cum dilecti. vbi de h̄ no.

A pertractandis causis. cause. si sit criminalis nec ne. ij. q. viij. p̄scripta. s. de ꝓcura. Item si sit vehemens causa uel uil̄. ꝛ circa psonas si sint iustiores an nō. C. de ꝓcura. in pecuniarijs. nesciant. qz talem cōstituere tenent̄ q̄ si interrogeꝫ in lite de facili rn̄deat. qz nisi iusta causa appareat nō habebit terminū ad dñm ꝓsulendū C. de ꝓcu. l. ult. ff. de ꝓcu. si actor. Item dicimus q̄ si ꝓcurator dicit se nescire ea de quibus interrogat̄ ꝛ ptinent ad p̄ncipale negociū q̄ condemnabit̄ in expensis que ꝓpter hoc fient. ut hic.

Operator. ꝛ. j. cogere. cuius possint si uelint illud prestare. decidant. j. e. c. ult. economū. economi enim sindici. actores. tutores. curatores. parentes orphanotrofi ꝛ oēs alij qui legis administrationem habent a lege uel a iudiciali auc̄te iurant de calumnia. C. de iura. calū. l. ij. §. i. ꝛ ij. C. de bo. ma. l. i. C. de epi. ꝛ de. orphanotrophos. ꝛ auten. sed hodie. insti. de cur̄. §. ult. procuratores autem simplicit̄ constituti nō iurabūt de calūnia nisi sint procuratores ecclesiaꝝ. ut. s. e. c. i. j. e. cum causam. C. ꝺ iura. calū. auten. principalis qui ꝓprie uocabulo iurant. aliozꝝ. n. procuratores nō iurant licet aliqñ procuratores uniuersitatuꝫ iurent improprie sumpto uocabulo. j. e. cum cām. ut ibi no. statuas. ex hoc speciali mandato alis conuent̄ facere debet ut in h̄. c. ix. q. iij. cum serui. alis scim̄. eps aūt cōfirmabit. C. de epi. omnes. §. h̄ nihil. immo etiaz ꝛ sine cōfirmatione epi

Eterum. ꝛ. j.

tenet constitutio sindici. ff. q̄ cuiuscqz uni. l. i.

Um causaz procuratoribus. no. prelatū ante litꝭ contes. constituere ꝓcuratorē. secus in tutore q̄ non ꝓcuratorē sed actorē facit ante litꝭ contes. C. ꝺ procu. neqz. non enim tanta nec tam libera est tutoris administratio sicut plati. interogationibus. naz quedā interrogationes fiunt ante litꝭ contes. vt. ff. de inter. ac. per totū. iuramentum calumnie. olim iurabant ꝓcuratores indifferenter de calūnia. ff. de dam. infec. qui bona. §. pe. sed postea q̄dem statutū est q̄ principales psone iurent. C. de iura. calū. l. ij. ꝛ auten. principalis. qđ intelligit̄ uerum nisi eis mandet specialit̄ q̄ iurent. ar. ff. de iureiur. iusiurandus qđ. Sed in causis ecclesiasticis iurant ꝓcuratores sine speciali mādato iurandi. alij dicunt tñ q̄ ꝓcurator in causis laicoꝝ nō iurat. de calūnia etiam si mandatū habet iurādi. ꝓcuratoribus. no. q̄ procurator iurare de calūnia potest. ꝓcurator cōstitutus ab uniuersitate nō proprie dicit̄ ꝓcurator sed sindicus.

ſed nos nō facimus uim in noīe ſed in modo cōſtitutionis cauſam cōdictione ſiue qualitate cōſtituentis. ut ſi ab uniuerſitate cōſtituat ſindic' ſit ſiue appellet ꝓcurator ſiue ſindicus & eodē modo ſi a non dño & cum decreto cōſtituat actor ex quocunq; noīe cenſeat. uerūtamē hoc eſt nota dignū q; epi & prelati & ſi non ſint dñi ut. j. de dona. c. ii. tñ proprie conſtituunt ꝓcuratorē etiam ſine decreto ſuperioris qui litē ꝓſequitur ut h. qđ in alijs nō dicerē. no. de h. ſ. đ ꝓcu. petitio. uniuerſitas etiam ꝓprie dicit conſtituere ꝓcuratorē in re ꝓpria uniuerſitatis. C. de iureiur. ꝓpter cal'. l. ij. §. h. Item actorem conſtituit uniuerſitas in rebus nō ſuis. ff. q; cuiuſq; uni. itē. §. actor.

Um in cauſa ſindicum. i. procurator. ſindicus enim ab uniuerſitate cōſtituit'. ff. q; cuiuſq; uniuer. l. i. Sed h uerba ꝓcurator. ſindicus. actor. economus indifferent accipiunt'. ut no. ſ. c. proxi. & de ꝓcura. petitio. Sed nōne in cauſa ſpirituali vbi exigit iuramentuz de ueritate dicenda. ut. ſ. de elec. dudum. ſi ſemp per aliū egit poterit per alium preſtare iuramentū de ueritate dicenda. Rñdeo qđē q; non. & eſt ratio diuerſitatis qz ubi de calūnia iurat de credulitate iurat. & quiſq; de ſuo & de alio facto credere poteſt. ſed in iuramēto de ueritate dicenda vbi non excuſat credulitas niſi aſſit ueritas quiſq; per ſe iuret & rñdeat. poteſt enim eſſe q; illud de quo ego quero ſcit dñs & nō ꝓcurator vnde diuerſa rñdebunt. ar. ff. de in li. iur'. videamus. in prin. Sed tñ cōtra uidet q; idē dicit q; tutor iurat ſi vult. & ita uidet q; procurator iurat ſi vult. Sed rñdeo h eſſe ꝓpter defectū domini qui iurare nō poteſt quia eſt pupillus immo q; plus ē fm antiqua tēpora preſtito iuramēto de calūnia a ꝓcuratore nihilominus iurat dñs de ueritate dicenda. C. de ꝓcu. l. vlt. ff. de ꝓcu. ſi actor. quāuis illud intelligat etiā de iuramēto calūnie. Item ad h eſt. xi. q. i. teſtimoniū. & q. iij. intelligēdum. xvi. q. iij. dil'. bene tñ poſſunt cōmittere alicui q; in eoz aias iuret. & tunc ille qui iurat nō rñdebit p ſe aliquid ſed q; mandabunt illi in quoz aias iurabit. j. de teſti. ꝑſentiū. ij. tñ ſatis uidet q; ſindici & actores & etiā ꝓcuratores poſſunt iurare de ueritate dicenda. ar. C. de iudi. ꝓperandū. §. i. C. de re. cre. l. pe. §. pe. C. de iura. calū. l. ij. §. qđ obſeruari. ff. đ no xa. ac. quotiens. §. eos. & §. ꝓtor ait. & intelligo h uera q; poſſunt predicti preſtare iuramenta que reſpiciūt ſolā credulitatem uel que cōtinent ueritatē. vt ſacramentū de quātitate expenſaz & qđ deferī pro lite decidenda & huiuſmodi. de iuramento deciſiuo uel de ueritate intellige uerum eſſe q; iuret ꝓcurator dūmodo ei mandatū ſit uel liberaz habeat adminiſtrationē uel cōſtitutus ſit in rem ſuam. ff. de iureiur. iuſiurādum qđ. ff. de ꝓcu. procurator cui. & l. ſe. quāuis ille leges loquant tñ in deferente iuſiurandū nō in recipiēte. ſi aūt ſit iuramentū qđ ſolā uoluntatem reſpiciat uel affectionē vt eſt iuſiurandū in litem illud a ꝑdictis nō preſtat niſi in caſu. ff. de iureiur. in litē. videamus. in prin. uſq; ad. §. deferre. illud autem iuramentuz licet dicat de ueritate dicenda non tñ eſt tantū de his que quis uidit. ſed etiā de his que indubitant nouit. nam nō uidi xpm crucifigi tñ h firmiter noui. Itē nō vidi conſtantinū uel iulium imperatores & h ipſos bene noui. ad hoc. xcvi. di cōſtantinus. & xi. q. iij. iuſ. ar. j. de teſti. ad hoc. ff. de in li. iur'. videamus. ad h facit qđ dicit auguſtin'. quia ſpes eſt certa expectatio future beatitudinis. qz de futura beatitudine nō poteſt eſſe certitudo ſcientie ſed credulitatis tantū. ſic eſt in iuramēto de ueritate dicenda qz iurat uera eſſe de quibus nō dubitat licet ea nō uiderit. & lex dicit ſciri & indubitatū eſt qđ cōmuni auditu percipit de antiquis. ff. de aqua plu. arcē. in ſumma. §. idem labeo. ſic & ꝓcurator iurat in aiam cōſtituentis de ueritate dicenda. & etiā de ꝓſuetudine romane curie in animā ſuā & cum bona conſcia rñdere pōt uera eſſe ea que ſcit uel ab alijs in quoz aias iurauit intelligere uera eſſe. j. de teſti. ad h. alis preſentiuz. Sed teſtis non tantū iurat de ueritate. ſed de his que in eius preſentia facta ſunt. C. de teſti. teſtiū. pena. C. de iura. ca. l. ij. §. q; ſi actor. & §. q; ſi aūt reus. actione. per ſniaz. Sed nunqd ſi iudex nolit ferre ſniam cōtra recuſantē iuſiurandū & ita pereat inſtantia iudicij nunquid habebit aliquā actionē ille qui cōtendebat cum recuſante iurare & inſup ſi adhuc incipiat agere qui recuſauit nunquid poterit cōtra eum excipi tu debes cadere a lite ergo nō debet audiri agens. ar. ff. de inoffi. teſ. papa. §. ſi filius. Rñdeo q; nō credimus eum poſſe agere vel excipere de recuſatione iuramenti. quia ea que euenīunt poſt litis conteſ. ualde ꝓtinent ad officiū iudicis. ff. de edil'. edi. edules §. item ſciendū. & nephas eſt ex materia litis litem oīri. C. de fruc. & li. ex. l. iij. iudex tñ teneī ex h. C. de iudi. ſancim'. inſti. de obli. que ex quaſi del'. in prin. qđ dicit h glo. non debere hic litem ex lite oīri per ſniam locū habet qñ negociū principale terminatū eſt uel tranſactū. C. de fruc. & li. ex. termi. & ſi nōdum determinatū ſit negociuz per iuſticiā ſed forte perijt principale negociū ꝓpter interitū rei uel alia ſili cauſa tunc bene fertur ſnia ꝓpter acceſſoriū. ff. de rei uen. item ſiue. & l. utiq;. Item nō habet locū hec glo. ſ. per ſniam in his que ſiunt ex iudiciū qđ eſt uidere. naz decre. dicit q; ſi qui elegerī contra formā priuilegī poteſtate eligendi. ad iſtā enim penaz agi pōt ſemp. ſ. de elec. qz propt'. ubi no. alij tñ dicāt q; etiā in iudicijs ut hic ſemp poterit agi ut cadat a lite.

De dilationibus. Rubrica.

Jlecti filii breuem & peremptorium. h fecit iuſtam ap. & an ſit nimis breuis arbitrio iudicis ſuperioris relinquit'. ff. de uer. obl'. continuus. ſolus eni peremptorij aſſignatio prima uice non ſufficit ad ap. ff. de iudi. nōnunq; xxiij. q. iij. de illicita. iudex tñ poteſt id moderari. ſ. de offi. dele. cōſuluit. ff. de iudi. ad peremptoriū. ſed ſi male moderet licite appellat' ab eo ut h. maturare. i. ita abreuiare. uel. i. ita feſtinare ut prima uice ꝓponat'.

Reterea reſcriptum. in quo plene continetur tenor queſtionis. tranſmiſſo. no. q; inducie citatorie dant' ſine cauſe cognitione qz parte abſente dāt'. ff. de offi. ꝓcon. nec quicq; §. ubi decretū. Idem credimus de deliberatorijs ſicut h apparet. Sed ꝓparatorie & inſtructorie non dant' ſine cauſe cognitione. iij. q. iij. ſpacium. Item credimus q; ſine cauſe cognitiōe poſſit augere & diminuere. ulteriꝰ. h habes ar. q; licet iudex delegat' non mittat reſcriptū apoſtolicū bullatū citato mittat tñ nō bullatum tñ cōparere debet. de h no. ſ. de offi. dele. cum in iur'. quia plus eſt rñdere ad qđ teneī ut h. exquo talem cauſam exprimit in citatorio que ſi eſt uera teneī rñdere. & cōparere debet & ſi nō cōpareat & in ueritate eſt iudex delegat' iuſta eſt ſnia eius uel excoicationis uel miſſionis in poſſeſſionē uel q̄is alia. ſed ſi nulla delegatio ſibi facta eſſet & ſine cauſa citaſſet & falſum tenorē reſcripti miſiſſet tunc nihil ualeret qđ faceret cōtra non cōparentē ſed ſaluū erit & ius ſuum etiam ſi cōpareat qz non cogeī reſpōdere niſi poſtq; uenerit habeat copiam reſcripti apoſtolici. & alis priuil. fori poteſt allegare & libellum recipere de nouo. ſ. de libel. ob. c. i. ſ. de offi. dele. cū in iur'. ſ. de reſcrip. ſuper litteris. c. cum cōtingat. ſ. de iudi. c. i. ff. de iur'. o. iu. ſi quis ex. Si aūt in citatorio nullā cauſā aſſignet quare habet ſup eum iuriſdictionē nec tenorē reſcripti inſerat nec alis eſt iudex ordinarius etiā ſi in ueritate iuriſdictionē habeat ex aliqua cauſa occulta nō teneī ſe preſentare iudici. ar. ff. ſi quis cau. quotiēs ſeruus. C. ne de ſta. đ. l. pe. ff. de in ius uo. l. ij. Si uero citatoriū miſit iudex ordinarius alicui qui nō ſit de iuriſdictione eius in quo exprimebat cauſam que ſi uera eſſet coram eo rñdere deberet puta

quia ibi cõtraxit uel deliquit uel quia agit de re quã ibi ha-
bet sed tñ causa falsa erat uel nõ suberat. tunc si cõparuerit
coꝝ eo idez est ac si sine citatione ibi inueniat̃.s.in terra que
sit de iurisdictione citantis. potest enim cum tunc tenere fm
quosdã quousqz cautionẽ prestet ꝺ stando iuri uel litẽ con-
testetur.ff.de iudi.l.ij.§.pe. male dicunt isti qz lex illa loqui
tur tñ cum cõparet coꝝ iudice qui sup cum habet iurisdi-
ctionem sed tunc nõ potest exercere eaz qz reus habet priui
legium reuocandi domũ.si uero nõ sit ibi non cogit̃ uenire
immo siue ueniat siue nõ ueniat nulla pena potest sibi impo
ni uel in causa ꝓcedit̃.z sic potest intelligi.ff. de iudi.nõ ui-
detur. nisi ubi agit̃ actione in rem nam tunc procedit ut fiat
missio in possessionẽ bonoꝝ que habet in iurisdictione citã
tis.z forte secus est si agit̃ personali nisi forte latitaret z ꝺ ma
leficio ibi cõmisso cõstet z tunc cõtra eum nõ ꝓcedit̃ sed iu-
dex ubi latitat sub fida custodia debet eum mittere ad citan
tem.auten.ut nulli iu.§.si uero quis. z autẽ.ut oẽs obe. iu.
§.ij.coll̃.v.z si nõ fecerit superior eum puniet ut ibi. Si aũt
vocatus uenit z litem cõtestat̃ fuerit nõ errans neqz in facto
neqz in iure poterit ferri sñia diffinitiua cõtra eum.z suus iu
dex sub quo habet domiciliũ ꝓposita actione ex re iudicata
exequet̃ eam.ff. de re iudi.miles.§. ulti.ff. de re.cre. actoꝝ.
Sed si postqz uenisset coꝝ iudice uel etiã si inuentus in sua
iurisdictione z citatus ut coꝝ eo ꝓpareret z cõtumaciter recess
sit vel nou cõparuit tenet pene impositio sibi facta z excoïca
catio z etiam si causa talis erat qꝫ lite nõ contes.non poterat
ꝓcedi tenebit eius processus.s̃.ut li.nõ contes.tue.z.c. qñ.
nec obstat si dicas qꝫ nõ fuit verũ qꝫ ibi cõtraxit licet forte sic
crederet̃ qz de iure ꝺ citatoꝝ est iudex vt cognosceret an sua
esset iurisdictio.s̃.de rescrip.sup litteris.ff.ꝺ iudi.si quis ex.
ergo ꝓpter hanc ꝓtumaciã poterit puniri.ff.si quis iu.di.ñ
obtẽ.l.i.sed tñ cognoscere de principali cã non poterit etiaz
si talis esset vbi ꝓcedi posset li.nõ contes.nisi ꝑmo cognoue
rit an sua sit iurisdictio z si ꝓcesserit sup principali non tene
bit processus eius nisi in ueritate iurisdictionẽ eum habere
constaret.sed ꝓnunciato qꝫ sit sua iurisdictio ꝓcedet in prin
cipali nec postea poterit obijcere qꝫ sñia sit lata a nõ suo iu-
dice cum sit super ꝺ iudex.s. qꝫ cognoscat si sua est iurisdi-
ctio z cognouit z sñiauit z nõ fuit appellatũ sic nec appellari
potuit cum esset cõtumax.ij.q.vi.§. sunt quoꝝ. z hec oĩa in
telligas qñ cõstat qꝫ ciuitas habet iurisdictionẽ ordinariaz.
Sed obijcies quare nõ eodẽ modo tenet qꝺ facit iudex de
legatus qui dicit se delegatũ cum non sit. Rñdeo qz del̃.iu
risdictio certos z limitatos habet fines quos transgredi nõ
licet.sed ordinari⁹ in suo territorio z in incolis eius z in alijs
generalem z liberã habet iurisdictionẽ uel ãministrationez.
z ideo quicqd facit contra eum uel eos quos in suo territo-
rio inuenit siue sint ibi incole siue extranei totum tenet. hoc
aũt fatemur qꝫ si littere etiaz false impetrate essent ad eum qꝫ
adhuc posset cognoscere an sua sit iurisdictio. z eodẽ modo
si ille qui cõuenitur priuilegium habet qꝫ ibi conueniri non
possit siue speciale siue ꝓpter delegationem z de ꝺ ipso co-
gnoscet delegatus.s̃. de rescrip. sup litteris. Idem dicimus
scilicet qꝫ nõ cõparere tenetur si quis hoïem sue iurisdictiõis
citet super causa que nõ possit esse sue iurisdictionis vt si lai-
cus citet super rebus spiritualibus causa expressa nulla ẽ ci-
tatio.ar.j̃.de ordi.cog.tuam.s̃.de iudi.decernimus.s̃.de ar
bitris.cõtingit. Idem si expꝛimat qꝫ ueniat responsurus ser-
uo uel excõmunicato uel spoliatoꝛi suo vel cuicunqz alij pso
ne que non habẽt psonam standi in iudicio.ff. si quis cau.
quotiẽs seruus.ff.de ꝓcura.feminas.s̃.de iudi.intellexim⁹.
Idem si citat ad diem feriatuz. Idem si citat sup eo de quo
questio esse non potest.vt de sole uel luna.ff.de iudi.nunqz.
C.de stu.lib.l.i.li.xi.z instl.de inuti. stip.§.i. Idem si expri-
mat locum inhonestũ uel locum nõ tutum vbi citat eum.ff.
de arbi.si cum dies.§.si arbit̃.z generalem regulam tradere
possum ꝟbicunqz in citatione aliquid ponit̃ iniustum uel in
honestum vel etiam si nõ sit turpe uel iniustuz est tamen tale
qꝺ exprimitur quia certum est qꝫ cõtra eum qui agit cõpetit
exceptio declinatoria iudicij.vt si uocetur spoliatus qꝫ respõ
deat spoliatoꝛi in causa ciuili vel etiaz alij in causa criminali
vel ut respondeat militi alterius negocia ꝓcuranti ire non te
netur.ar.iij.q.ij.c.fi.j̃. de ordi. cogni. cum dilec.j̃. de resti.
spo.frequens.s̃.de rescrip.presenti.C.de ꝓcu. qui stipẽdia.
quia errorem exprimit.j̃.de sen.exco.per tuas. si autez non
exprimet sed esset notoriũ alꝫ etiam citanti z aduersario qꝫ i
iustum cõtinet citatio.ꝟbi gratia quia citauit eum ad locum
quem notoriũ est esse non tutũ dicunt quidã qꝫ cõparere nõ
tenetur.z sic intelligit̃.l.predicta.ff.de iudi.non uideꝫ. tamẽ
tunc prudenter faciet si miserit excusatorẽ.v.q.iij.si egrotans
sed z si non miserit tutus est exceptione ꝓtra aduersariũ qui
dolose eum citari obtinuit.ar.ff.de eo per quẽ f.e.l.i.§.si re-
us. Sed si iudex uel aduersarius nescinit tunc dabitur sibi
in integrũ restitutio.ar.ff.si quis ca.l.ij.per totũ. si cõtra euz
procedatur. Si autem nil turpe expressum est in citatiõe nec
apparet de fraude aduersarij nec subest causa quare presenti
am iudicis adire non possit tunc ire debebit allegaturus iu
ra uel priuilegiũ suum alꝫ nisi iuerit poterit mulctari quãuis
si iuisset se exceptione legitima tueret̃.ff. si quis ius di. l.i. z
excõmunicari.j̃. de appel.si duobus. ad idem.ff. de iudi.si
quis ex.z mit.in pos.causa custodie.ff. ex qui.ca.in pos.eat̃
l.in possessione.nisi cum ipse qui obtinuit se mitti in posses-
sione sciebat aduersario exceptionẽ ꝓpetere z dolo obtinuit
se mitti in pos.z sic loquit̃.ff.de pec̃.eo tempore.in prin. sed
petet z tunc si uolet is qui absens fuit reuocari possessionez
in sua absentia datã z si missus excipiat tu contumaciꝫ affui
sti. z alius replicabit z tu dolose excipis de dolo uel contu-
macia mãdati.cũ z tu dolose circa eandẽ rez egeris sciẽs me
exceptione tutum.vel dic melius ꝟbicunqz quis tutus est ex
ceptione nõ ualet missio in possessionẽ facta cõtra eum adeo
qꝫ si expellat̃ missus non datur actio ex eo edicto. ff. ne uis
fi.ei q in pos.mit.quia non interest actoris mitti in possessio
ne bonoꝝ eius qui tutus est.ff. ne uis fi.ei.l.i.§.hec verba.z
sic loquit̃.ff.de pec̃. eo tempore. nec obstat.l.ff. ex qui.cau.
in pos.e.l.in possessione.quia intelligit̃ qꝫ creditores sunt in
possessione mittendi ꝓ debito conditionali quousqz caueat̃
de soluendo debito existente cõditione.si autez sit causa ap-
pellationis uel alia in qua possit ꝓcedi lite non ꝓtestata z ta
men reo cõpetit exceptio declinatoria iudicij si contumaciter
se absentauerit reus vel potius non cõparuerit postqz in tali
negocio inceperit ꝓcedi ulterius non poterit exceptionẽ de
clinatoriam ꝓponere ꝺ ꝓbo quia si presens esset z tacuisset
ulterius ꝓponere non posset ergo nec si ꝓtumaciter absens
sit cum cõtumacia pro presentia reputetur.C. de iudi.prope
randum.z.j̃.de dolo.veritatis. nec absens cõtumaciter me-
lioꝛ presente putat̃.auten.ut omnes obe.iu.§.si autẽ ille qui
coll̃.v. Item ꝺ iudex bene fecit qꝫ processit ergo ulterius re-
uocari nõ debet.ut.j̃.de resti.spo.audita.licet reuocaret̃ si de
clinatorie iudicij admitterent̃ z idem qꝺ diximus in declina
toriis iudicijs intelligimus ĩ dilatoriis z pemptoriis ut tam
diu eis gaudeat qui affuit contumaciter q̃diu eis gaudere
posset si contumax nõ fuisset sed postea non z ꝺ rationibus
supradict̃.z quia non debet esse melioris cõditionis contu-
max q̃ obediens.nec queret̃ ulterius an actoꝛ sciuerit exce
ptionem reo cõpetere quia si erat peremptoria hec querẽda
sunt ante sñiam. si uero dilatoria ante lit̃ contes. alꝫ aũt.s.si
non ꝓponat ante lit̃ contes.renũciasse uidetur.j̃. de re iudi.
inter mo. Semper tamen si contrariũ apparuerit.s. eum nõ
cõtumacem fuisse restituetur ex generali clausula.sile.ff.ex q
bus ca.ma.in inte.resti.sed z si p.§.vlti. Sed ad ea que pri-
mo diximus potes opponere quia uix aut nũqz poterit cõ-
tinere citatio aliqd ita iniustum qꝺ nõ possit habere excusa

tionem vel dubitationē. vbi gratia citasti dominum vt respō deret seruo potest esse. s. si sup intollerabili iniuria de eo con queratur. insti. de his qui. su. uel ali. iu. ꝛ idem etiam in om nibus alijs potest inueniri. Sed respondeo ꝙ exquo illici tum ꝛ iniustum posuit in citatione nisi adijciat causam ꝛ exe cutionem illius iniusti prima facie ire nō tenet.

Ittere tue ac petitio ꝛ ultra. ꝛ ideo petebat sibi de subtracta pensione satisfieri vl ipsos milites ca dere a iure pensionis. petentibus. ff. ō ver. signi. ħ adiectō. adiectioni. ꝛ male cum adiectio esset ex supabū danti. nam tres anni sufficiunt cuilibet ad admittendū ius pensionis uel possessionis si cesset in solutione pensionis. in ecclesia autem duo. C. de iure emphi. l. i. x. q. ij. ħ ius. §. qui rem. qō etiam sufficit cōtra colonum si cessauerit in so lutione pensionis. ff. loca. quero. §. inter loca. Jn re autem fisci statim cadit. ff. de pu. ꝛ uec. vectigali. §. nō solutis. nisi essent in perpetuū locata tunc enim nō reuocaretur sine au ctoritate principis. ff. de pu. ꝛ uec. l. cotē ferro. §. agi. alij idē dicunt in fisco qō in ecclesia ꝛ est uerum ꝙ in hac decre. di citur vbi in libello dicebat cecidisse a iure emphiteotico. si autem peteret pensionē subtractam quia augeret quantita tem secus esset. ff. de ex. rei iudi. quantitas. nam tunc bene daretur noua dilatio. vel dic etiam nec tunc dandaz quia ꝛ super pensione cōueniebatur ꝛ super ħ habuerat inducias. vnde super toto debuit deliberare. procedas. no. remitti causam appellationis ubi male appellat ad eum a quo ap pellatū est. j. de ap. cum in eccl̄ia. ꝛ. c. ut debitus.

Xposuit nobis prouintia. no. ꝙ licet alia sint iura archiepi q̄z primatis in ꝓuintia tamen archi epūs potest defendere ꝓuintiam ꝓtra alium peten tem iura primatie in ꝓuintia sua. quia eius interest ne sua prouintia pluribus aggraueť. illa autem non est sufficiens ratio. s. ꝙ omnia iura primatis cadant in archiepm cassante primate. nam hoc falsum est nam si appellet̄ ab archiepo appellari debet ad primatē ꝛ tunc cassante primate non ap pellabitur ipse archiepūs sed papa. Jtem ꝓcurationes ꝑ ma tis non recipiet archiepūs sed archiepiscopales tantū. uoca tus. ħ fuit ꝓbabilis ꝛ necessaria causa ꝛ ideo habet ius re uocandi domū. ff. de iudi. l. ij. §. ij. s̄. de foro cōpe. c. vlt. po stulauit. ꝛ male. teneri. quare nō cogitur respōdere exquo erat in curia ꝛ si forsan aduenīedo excusationē haberet. ff. ō fer̄. l. i. §. sed si pretor. cōtra. Rñdeo. l. preall̄. quia ibi cōsen tiebat litigare ħ autem cōtradicebat. Jtem quare nō imputatur ei exquo dimisit ꝓcuratorem ad alia negocia ꝛ nō di misit ad istud. ar. j. de dolo. cum dilecti. Rñdeo ꝙ non po test imputari ei cum haberet ius reuocādi domū. s̄. de foro cōpe. c. vlti. Jtem quia ardua erat causa non debebat cogi agere per ꝓcuratorem. s̄. de ꝓcu. querelam. etiam si non ha beret ius renocandi domū. tamen debet ꝓcurator habere inducias ad consulendū dominū. s̄. de ꝓcur̄. dilec. fil. ma. Jtem quia causa totam ꝓuintiam tangebat nō poterat ple ne deliberare uel cōtenderet antecederet nisi habito consilio cum eis. ff. de eden. l. i. non tamen dico ꝙ necesse sit eos uo care. ff. de libe. causa. si pariť. respondit. ꝛ male. ꝓtus. sed quare derogat primo mandato secundū de quo nō facit mē tionem cōtra id qō est. s̄. de rescrip. ceterum. Rñdemus qz fortius est secundū mandatum ꝛ etiam si non ꝓpter secun dum mandatū sed solum sponte uenisset ad seruicium eccle sie crederem eum excusatū quia causa subuentionis est ne cessaria ꝛ ex necessitate iuramenti tenet̄. j. de iureiuran. ego. preterea decre. ceterum nō tangit istam decre. illa enim log tur quando sup eodem facto uel eadē re plura rescripta im petrantur. ista autem mandata super diuersis negotijs im petrata sunt quare si potest debet ambo mādatarius imple re alioquin id qō maiorem festinationē exigit ꝛ ubi est ma ius periculuz. ar. ff. de fer̄. l. iij. xlij. di. quiescamus. ff. ad sil.

si quis in graui. §. si cui omnes. non ē causa uera quare nō imputatur archiepo burdegal̄. quia non ꝓsequebatur cām in termino assignato quia causa ꝓbabili ꝛ necessaria uene rat ad curiam vbi eius causa agebat̄. s. causa subueniendi ec clesie quia etiam ille qui ex ꝓbabili ꝛ necessaria causa abest vbicunqꝫ pars citata in foro competenti mouetur sibi lis te netur per alium respondere. ff. de resti. mino. ignorare. ff. exm qui appellatiōis in pro. de. l. i. ꝛ. ij. ergo multo fortius ceptam litem ꝓsequi tenetur saltem per alium ꝛ deterior do lus eius cognoscit̄ quia interruptā litem deserit iterum q̄ q semel ceptam litem dereliquit. in auten. de litig. §. si uero. in si. coll̄. viij. ꝛ licet dixerimus ꝙ in foro ordinario se defende re debebat tamen in curia licet sit cōmune forum quantū ad hoc ut nullus illud forum ualeat declinare tamen tunc. s. tē pore legationis uel quo habet ius reuocandi domū de no uo respondere non cogit̄. ff. de iudi. l. ii. §. legatis. Sed ue ra causa fuit quare non fuit coactus tunc rñdere quia nego cium subsidij ita fuit graue ꝙ nō potuit declinare als delibe rare super causa cepta. temporis. falsum allegat qz si ueruz esset nec ius reuocandi domum haberet nec iterata dilatio ne ad consulendū suffraganeos. alij cōtra. ff. de arbi. nō di stin. §. item si quis rome. ħ autem cōstat ꝙ si non fuisset pre sens in termino ꝛ ꝓcederet cōtra eum restitueret. ut no. s̄. ō procura. querelam. Jtem ar. ad hoc ꝙ habet restitutionē si prescribat circa iura uel actiones eius. C. de in inte. resti. mi. l. i. melius est ergo ei sine circuitu in inte. resti. prorogare ter minum eis. sed nō uidetur eis hoc ħ locum habere cum illa iura intelligunt̄ quando proceditur uel prescribit̄ contra eū qui abest causa reipublice pēdente adhuc publico negocio pro quo uocatus erat quia ħ cōstat iam factum fuisse finitū quia tantū finito negocio recessit ul recedere debuit ergo ħ beneficio iuuari non potuit. ar. ff. ex qui. ca. maio. si cui. §. i. Sed dic ꝙ simul uterqꝫ terminus currit. s. ꝛ subueniendi ec clesie ꝛ respondendi primati. ꝛ ideo ꝑ negocium maius de rogatur minori non ecōtra. ar. ff. de in inte. resti. l. scio. alij dicunt ꝙ si personaliter esset uocatus ipse haberet ius reuo candi domū. sed si citatus esset ut per se uel ꝑ ꝓcuratorē cō pareret ꝛ tēpus sufficiens habuisset ad utrunqꝫ bene impu taretur ei puta quia cōdemnaretur in expensis nisi haberet aliquam legitimā excusationez puta de magnitudine cause vel aliam. s̄. de ꝓcura. querelam. alij dicunt ꝛ forte melius. ꝙ ubi se inuicem cōpaciunt̄ vtraqꝫ mandata ambo sunt im plenda. vbi autem sibi ꝓtradicunt ut ħ maiori domino obe diendum est ꝛ in re magis necessaria. ut no. s̄. c. c. in glo. p̄ cedenti. ħ autem utraqꝫ implere non poterat quia dum erat in curia oportebat eum intendere circa militiam ꝛ auxilium ecclesie ꝛ iterum eandē militiam reducere oportebat. ꝛ sic lo quitur. l. non distinguemus. ꝛ ideo ius reuocandi domū ha buit etiam officio publico finito.

De feriis. Rubrica.

Odnes dies dominicos. qui dam ħ. c. dicunt loqui ō consilio uel esse locale uel abrogatū per tacitum cōsensum. alij dicūt ꝙ hodie ser uandum est. C. e. omnes. xv. q. iiij. placi ta. xxxiij. q. iiij. non oportet.

Oniam. eorum. festiuitatum. nam non solum in die resurrectionis sed alicui tribus diebus post alicui octo feriamur. precipimus. de consecra. di. iij. c. i. flexio. ex edicto ecclesie. lxxvi. di. scire. ꝓtra. xx. di. c. ulti.

Jcet tamen ueteris deputatos. dies natiuita tis circumcisionis ꝛ alios. C. de fer̄. omnes. mar tyrum. qui cp̄i concordantibus populis in suis cp̄atibus

celebranda statuerint. de conse. di.iij.c.i. nēcessitatē.ff. de ferijs.licet.t.l.penlt.

Appellanus tuus frater episcopus statuta. xxxiij.q.iij.nō oportet.ij.continuandam.ipsi se sto.interuallum. ħ vult dicere q̄ licet interuallū sit inter tres septimanas dictas t festuz beati iob.puta quia alique septimane intermedie in tribus illis septimanis nō celebrabuntur nuptie sed in alijs que sunt i interuallo licet celebrare.contrabantur.i.cōtrahi liceat. nō sinuntur.de facto t de consuetudine ecclesie. celebrañ.de consuetudine ecclesie t sine eius ꝓhibitione.

Onquestus est nobis.t.j. strepitus.C.e.omnes.t.l.ult.conquiescere.non solū in diebus solennibus ad honorem dei dedicatis sed etiam in alijs ferijs non debet iudex ꝓcedere in causis nec etiam citare ad illum diem.ff.de fer.l.i.vnde iudices prudent faciunt si quando citant dicunt cōpareas tali die coram nobis vt extunc ꝓcedamus in questione tali quia si die feriata nō potest iudicare cōparere tamen potest pars citata. tñ nobis non multa uidetur differentia in hoc. ħ autem attendendū est q̄ licet nō teneat citatio quādo exprimit errorez ꝓ termino assignando puta quia sic dicit ad comparendum coram nobis in tali causa tibi assignamus diem dominicum ita q̄ nec in dominica nec in sequenti cōparere teneat. si tamen nō exprimat errorez sed tamen in die solenni occurrat dies termini puta decima die venias rñsurus t decima die ueniat dies solennis nō tenetur cōparere in solenni die sed sequēti die sic quia duo uidentur mandata t q̄ ad diem ꝓpareat t q̄ cōpareat.ff.de arbi.celsus. licet ergo habeat excusationem in die solenni tñ in sequenti die non habet excusationē t datio termini bene tenet. Idem dicimus si per.x. aut.xx. dies durent dies feriati. Item melius uidet q̄ etiā si in die feriato expresse terminus assignet q̄ teneat t q̄ cōparere debeant partes licet nō die feriato tamen post illum.s.ti.ꝓxi. exposuit.s.de in inte.resti.cum ex litteris.coram.j.de dolo. cum dilecti.j.de accu.veniens.solenniter.possunt enī constituere aliquē sanctū solenniter venerari.sed nō possunt aliquem sanctū sanctoz collegio sine auctoritate pape ascribē necessitas.quia si res sit tēpore pitura.s.e.licet.ff. de fer.licet.ff.de dam.infec.l.i.t.l.fiet missio.ff.quēad. te.a.l.i.ff.e. l.ij.pietas.de alimentis pupillorum.causas autē spirituales vt electionum inquisitionū t huiusmodi etiam diebus feriatis exerceri possūt quia t pietas t necessitas eas audiri suadet.t ar.xv.q.iiij.placita.consentientibus.ff.de arbi.si feriatis.in fi.t.ff.d postu.quos.ob necessitates.talis casus contigit ꝓpter causaz que uertebatur inter conuentū rofen. t epm eiusdem loci cōmisit iudici examinandum t ut instructam remitteret ad se.ap. Ipsi autem iudices in iunio prefixere terminum partibus vbi in medio augusti pro causa ipa essent coram papa.parte autē cōuentus in termino cōparente t auditorem impetrante pars episcopi nō cōparuit. vnde auditor datus cōdemnauit eum in expensis.postmodū autem ultra medietatē octobris cōparuit ꝓcurator pro episcopo petens reuocari sniam expensarum allegās q̄ in medio augusti cōparere nō debuit quia tunc sunt ferie messium in anglia. Item in mense septembris cōparere nō debuit quia tunc sunt ferie in curia pape.vnde t si presens fuisset respondere nō cogeretur ergo nō debet cōtumax reputari.ut patet ff.de iudi.l.non uidetur. post finitas autē vtraslibet ferias uenit cōtinuatis gressibus q̄dcito potuit. t ideo cum nō fuerit ep̄s nec in mora nec in culpa iniusta fuit sententia t ideo reuocanda.dicit enim lex q̄ tempore messium t vindemiarum nemo cogendus est ire ad forū. Item occupati circa rem rusticam nō sunt cogendi ire ad forum.ff.de fer.l.i. Item cum ferie plus inducte sunt in fauorē litigantium nec tunc abstineatur a re rustica q̄ in fauorē iudicis potius sunt attenden de ferie litigatoz q̄ iudicis.C.de legi.q̄ fa. Item causa quare facta est constitutio in istis litigatoribus est q̄ si in medio augusti cōparuissent abstracti fuissent a re rustica.i. a messibus ergo t beneficiū constitutionis durare debet.ff. d pac. q̄ dictum.C.qui ad li.ue.nō pos.l.ij. Itez licet ħ non dicat ius expresse tamen interp̄tatione principis uel iurisdictione iudicis leges que similē habent equitatē t utilitatem ad hūc casum sunt retrahende.ff.de legi.t ideo. cum duabus.l.sequentibus. Item pro epo facit.s.ti.pxi.exposuit. In cōtrarium autē pars cōuentus dicebat q̄ ille qui assignauit terminum non tenebat uitare aliquod tēpus nec ferias curie romane.sed illas cauere uel uitare debebat quia si tēpore feriato in curia cōparerent frustra ħ esset.nam nullius pegrini lite nō contes.tc.viij.di. que cōtra. Nec obest q̄d obicitur q̄ ferie iste inducte sunt in fauorē rusticoz q̄d nō fateor immo inducte sunt ob requiem laboris inter feruores estiuos.C. de fer.omnes.tamen ħ dato non sequit q̄ non debeat alicui assignari terminus eo tempore quo intendit circa rez rusticam quia si hoc diceret sequeret absurditas q̄ nunq̄ possunt uocari in ius cum quasi semp fere omnes hoies circa opera sua insistant.nam iste casus nō numeratur inter illos quos habes.no.C.t.ff.de in ius uo. nō enim fuit intentio conditoris legis eos in totum excusare sed uoluit quedā tēpora anni que ad ħ uidentur idoniora ad has ferias statuere licet sepe ꝓtingere possit q̄ aliquibus esset utilius q̄ alijs temporibus haberet ferias.lex enim nō potuit nec expediuit q̄ omnes casus exprimeret t singuloz utilitates precaueret. ff.de legi.iura.t.l.se.t.l.non possunt.t.l.se.ff.de pre.l.iiij. t quia lex debet esse generalis.iiij.di.erit aūt. Item nec interpretatione imperatoris nec iurisdictione iudicis trahende sunt iste ferie ad omnes occupatos circa opera sua quia nō esset ipsis t alijs qui eos in ius uocare uellent vel quos ipsi vocarent nec equū nec utile. Item nō obest.ff.de fer.l.i. vbi dicitur occupati circa rem rusticam nō sunt vocandi in ius. quia subintelligendū est q̄ nō sunt uocandi diebus feriatis sed in alijs secus.papa autem sniam tulit ꝓ conuentu dicēs q̄ in assignatione termini nō sunt attendende ferie nisi iudicis coram quo agi debet.nec est curandū si ferie sunt quando illi imponit terminus t incipit uiam eundi ad iudicē vl etiam si in uia incidant.ar.ff.de adult.miles.§. quadragin. ff.ex qui.ca.ma.sed t si.§.pe. principes enī rati sunt tempora ferijs in legibus deputata moderata esse ita q̄ iudici nō licet ea mutare nec augere nec diminuere licet sepe ocurrant casus in quibus utile esset aliud facere.ff.qui t a qui.ma.lib. l.prospexit.t vides simile lex moderata est tēpus ad postulandū.xvij.an.t tamen licet multi minores.xvii.an.inueniātur idoniores ad postulandū q̄s maiores.tamen ħ non licet mutare.ff.de postu.l.i.§. puertiam. Item tūc dixit papa q̄ si aliqui de remotis partibus essent in curia p se uel per procuratores t dum ageretur causa eoz occurrerent ferie si nullatenus lederent q̄ cogeret eos litigare.quia malitijs hominum nō est indulgendum.ff.de rei ven. in fundo. Item dixit q̄ bene faciet ille qui statuit terminū si in eo statuendo attendatur quantū potest q̄ litigatores etiam ferijs sue patrie ponātur nisi aliqua ratio moueat in cōtrarium. tamen si iudex non faciet ꝓpter hoc non poterit aliqua pars appellare presumit enim predictū.s.de elec.bo.me.ma.s.de renun.in presentia. Item cum hoc arbitrio iudicis relinquatur non poterit aliqua pars appellari siue in ferijs patrie siue extra terminū assignet.ar.s.de offi.dele. cōsuluit.§.i. Si autez diceretur q̄ ferie litigantium sunt obseruande t cōstat q̄ etiaz ferie curie romane sunt obseruāde.ergo duplices sunt obseruāde q̄d est absurdū cum ħ non inueniat lege cautū. Item dicimus q̄ etiam si a iudice nō inducantur generalit ferie. tamen iudex siue ordinarius siue delegat eas seruare debet eo.s.tempore quo cōmuniter messes fiunt. sicut iu.l.preall.

apparet. Jn terris autē vt non bibitur vinū cōmuniter sicut in ybernia non dant̄ inducie ꝓ uindemijs. sed in terris vbi cōmuniter bibitur vinum licet ibi nō sint vinee dande sunt inducie ꝓ uindemijs ⁊ vbicunq; pro messibus quia licet ex suis terris nō colligantur grana oportet tamen q; ꝓ aliquo tempore anni p̄ordinetur de uino ⁊ grano quo per totū annum vti debeant. partium. C. de fer̄. l. i. ff. e. l. i.

De ordine cognitionum. Rubrica.

Intellexim⁹ peteret. intentans petitorium. secus si possessoriū. vt lite non cōtes. accedens. ij. s̄. de offi. dele. causam. j. de resti. spo. litteras. puniatur. iij. q. xi. aliquando. ⁊ l. se. C. de or. cog. l. i. ⁊ ij. ad diffinitionis. testes autem ⁊ alie ꝓbationes si placuerit actori ex utraq; parte recipientur si reus intentionē actoris neget. vt si reus defecerit in ꝓbatione exceptionis feratur sententia pro actore si probauerit intentionē suam.

Um dilec. fil̄. dominis. certis nominibus exp̄mendis quia certa debet esse plona rei ⁊ certa persona actoris. iiij. q. iiij. c. i. ⁊ ij. cuz non liceat ei vagari in discrimine alteri⁹ estimationis. ff. de iniur̄. pretor edixit. nec ipsi dn̄i essent tanq; vniuersitas quia tunc non esset necesse exp̄mi nomina eor̄. animaliū. quia animalia monasterij erant vel etiam alior̄ dūmodo custodiantur in castris captis ⁊ custodie monasterij essent cōmissa. nam ⁊ ipsa veniunt in interdictuz vnde ui qd̄ ꝓ recuperanda possessione castror̄ intentabat̄ ab abbate. ff. de ui ⁊ ui ar. l. i. §. q; autē ait. ⁊ aliis. no. nō esse necesse in libello exp̄mere omnia in quibus damnum datum est sed sufficere q; generali clausula continet̄. s. aliis. tamen contrarium uerum est nisi damna petantur tanq; accessoria vt hic ubi petebat̄ restitui castrum cum damnis ibi datis. ff. de ui ⁊ ui ar. l. i. §. q; ui. j. de resti. spo. cum ad sedem. vel dic q; etiam si principaliter agat̄ tantum ꝓ rebus ablatis restituēdis sicut ꝑ uidetur actum fuisse non enim dicit ꝑ littera q; castra monasterij capta essent uel q; pro eis ageret̄ sed ꝓ rebus ablatis tantū non tenetur tūc in libello exp̄mere res quibus spoliatus est. qd̄ sic probo ipse non tenetur eas ꝓbare. C. vnde ui. si quando. s̄. q; me. causa. sup eo. ergo nec exp̄mere in libello. Sed dices imo exp̄mere debet ut deliberet antecedat uel contendat. ff. de eden. l. i. iij. q. iij. offeratur. Rñdeo nō debet deliberare nisi super hoc an rapina facta sit uel uis illata ⁊ ꝑ cum patefacta sit ex eius confessione statim taxatione p̄missa ⁊ iuramento prestito facienda est condemnatio ut in. l. preall̄. Si autē negauerit uim tunc tantū uis de necessitate ꝓbanda est ⁊ non res ablate. vel dic q; ꝑ libellus nō fuit receptus qd̄ ex eo apparet quia reus forum declinabat. iustitiam. cum ꝓ his q̄ dicunt ꝑ competere possit interdictum vnde ui si castra ceperunt. ff. de ui ⁊ ui ar. l. i. §. illud utiq; . ⁊ actio ui bonor̄ raptorum. ⁊ furti. ut in eodē. §. dicitur. ⁊ actio. l. acquil̄. si damnuz datum est in rebus ablatis. ff. ad. l. acquil̄. si seruus seruum. §. iij. preter id q; accusari potest de ui publica uel priuata. C. de ui pu. per totū. quomodo dicemus fieri condemnationē cum fm diuersos modos agendi aliter debeat iudicari ⁊ ꝑ propter generale vbum. s. ꝑ iustitiam sibi fieri postu. nō possit perpendi quomodo egerit. Rñdeo stultum esse qui tam generalē libellum recepit cum deberet exp̄mere actionē vel causam agendi ex qua causa colligi poterat intentio eius. ff. de rei uen. si in rem. ff. de ex. rei iudi. ⁊ an eadem. §. actiones s̄. de libel. obla. c. ult̄. sed si receptus est ualet. C. de an. ex. l. vlt. ⁊ fiet cōdemnatio fm actionem que minorē condemnationem requirit. ar. ff. de re. iu. semper. ⁊ l. fauorabiliores. ⁊ l. ea. j. de fi. instru. inter dilectos. in fi. nisi in medio lit̄ ex ꝓbationibus vel qr̄ dixit exp̄iesse appareat qualiter agere velit quia tunc fm hoc ferenda est sententia. ar. ff. de iudi. si qs ff. quorum le. l. i. §. q; autem. contestationem. ante. post. n. non licet nisi de nouo cōtigisset vel de nouo ad eius notitiam peruenisset. C. de ex. l. ult. j. de excep. pastoralis. s̄. de offi. dele. insinuante. alij cōtra. pro ipsius. ideo tenetur monasterium ad ipsius restitutionē. vel melius ideo excipit̄ contra monasterium qr̄ abbas ⁊ totus cōuentus consensit spoliationi q̄uis uideretur q; nec tūc monasterio obesse debet. quia delictum tc̄. xvi. q. vi. si ep̄m. vnde dicunt alij q; nō potest excipi contra monasterium nisi duo interuenerit ⁊ q; nomine monasterij facta sit rapina ⁊ q; ad monasteriū peruenerit. ⁊ de eo solo qd̄ peruenit potest excipi contra illud. ff. de ui ⁊ ui ar. si me dete. nec sufficit dolus sine violentia uel econuerso ut ꝑ. si enim incōtinenti post uim sibi illatam uim faceret uel auctoritate iudicis non cōpeteret contra eum exceptō sicut nec interdictum. ff. de ui ⁊ ui ar. l. iij. §. cum igitur. C. vn de ui. si quis in. j. de resti. spo. olim. ⁊ eodem modo quantū cunq; dolose rem alterius occupent nisi spolatio interuenerit uel nisi aliquem spoliari mandauerit uel ratuz habuit cōtra eum non cōpetit exceptio. ⁊ generaliter dicimus hanc exceptionem cōpetere nisi ubi cōpeteret interdictū licet ei possit competere actio de dolo. ut no. j. de resti. spo. cum ad sedem. incontinenti. uel infra terminuz competentem. s̄. de offi. dele. prudentiam. §. sexta. spoliator. immo sufficit si ad eum peruenit uel mandauit uel ratuz habuit. j. de resti. spo. cum ad. ⁊ c. sepe. quasi dicat abbati cōtra monasteriū nullo modo potest competere interdictū recuperand̄ possessionis quia nunq; abbas uel cōuentus exspoliationi interfuit licet castrum quo se milites spoliatos dicūt ipsi monachi modo possideant sed non bene dicit vt no. in glo. ꝑ posita. immo. verus. xv. q. iij. §. pe. tamen nō facit ꝓ monasterio cum ibi loquatur quando sine uicio ad dominū redijt. ꝑ autez cum uicio redijt ad monasteriū. Jtem interdictum competit etiaz predoni. j. de resti. spo. in litteris. ⁊ c. item cum quis. ⁊ eodē modo exceptio contra. j. de resti. spo. cum ad sedem. ff. de ui ⁊ ui ar. cum a te. regulam. ff. de iudi. qui prior. tractanda quia in prima primo fiet lit̄ contes. ⁊ post fiet lit̄ contes. in secunda. ⁊ sic consequenter fient positiones in prima ⁊ post in secunda. vicissim. s̄. de mutu. pe. c. i. bene dicit uicissim tractare quia si non uicissim tractetur quia de una facile ⁊ cito liqueat de alia nō facile bene diuisim ferentur sententie. ar. C. de cōp̄. l. ult. immo nec auferrimus agenti exceptionē ex eōmunicationis cōtra reconuenientē. j. de excep. cum inter. ⁊ idem dicimus si obiciatur exceptio spol̄. siue enim ꝓpter exceptiones impediatur agere siue propter difficultatē ꝓbationum prosequi litem ⁊ sn̄ie similiter diuidentur. eadem. idest duabus que tamen dicunt̄ una ꝓpter continuationez temporis. ar. ff. de mino. l. etiam. §. i. exceptionis. hanc exceptionem credimus habere locū siue sit ita spoliatus q; cōpetat interdictum siue competat ꝓdictio ex decre. j. de resti. spo. sepe. s̄. de elec. querelam. siue ꝓdictione ex legibus que sunt. C. unde ui. l. si quis in. ⁊ l. si quando. siue ex iuribus alijs quibuscunq; que possessionis restitutionē precipiant. Secus autem dicitur si excideretur de metu uel de dolo uel alie quelibet exceptiones ꝓponantur per quas possessio nō recuperatur. ⁊ est ad ꝑ prima ratio. quia hoc non inuenit̄ in iure cautum nec est talis exceptio attendenda. Jtem si prelatus agat nomine ecclie non obstat sibi exceptio de spoliatōne q; nomine suo tantū fecit ⁊ non nomine ecclesie. ar. ff. de in ius uo. quesitum. j. de resti. spo. c. fi. Sed si nomine suo ageret audiretur excipiens etiam de spoliatione quā nō tantum suo nomine sed etiam nomīe ecclesie fecisset infra annū nam nō solum tenet̄ hac exceptione qui ꝓprio nomine ocie cit sed etiam qui alieno quēadmodū etiā in interdicto dicit̄. ff. unde ui. l. i. §. quotiens. Jtem hanc exceptionez ꝓponet

in perpetuum de eo qđ ad eum peruenit qui deiecit. de eo autem qđ ad eum non peruenit usq; ad annum tantū sicut dicitur in interdicto. C. unde ui. l. ij. nam ꝛ. ſ. idem tempus proponi debet exceptō infra qđ agi potest. ff. ex qui ca. ma. in inte. resti. nec nō. §. ult. ff. de inoffi. testa. paſ. §. si quis filius. Item non ꝓpetit hec exceptio contra heredem ſpoliatoris nisi de eo qđ ad eum pueuit. aut dolo eius factū est quo minus peruenire. ff. vnde ui. l. i. §. ħ interdictū. ꝛ heredi. §. vlt. ꝛ. l. ij. rñſo. i. In ſucceſſore autem in dignitate uidetur q; ſemper dari debeat etiam si nihil ad eum pueniat quia dignitas nunq; moritur ꝛ est dilatoria hec exceptio no. ſ. ij. q. ij. antiquitus. vnde post litꝭ contes. ꝑponi non potest etiā si post fiat expoliatio cum aliud auxilium habeat. ſ. interdictū ar. contra. ſ. đ excep. paſtoralis. ꝛ multo fortius non poterit proponi cōtra proſequētem appellationem cum a principio obmiserit. alij contradicunt. ſ. q; si de nouo fiat preponi potest. vt no. s̄. e. c. in glo. ꝛ autē. Item hec exceptio nō habet locum quando actio uel officio iudicis nō dirigitur ſpecialiter contra aliquem ſed tamen multis alijs licitum est cōtra eius actionem uel petitionem ſe opponere ſicut est quando petitur electio cōfirmari. ſ. de cauſa poſ. cum eccleſia. ꝛ est ratio quia hec exceptio tantū competit vbi aliquis cōuenitur vt actor remoueatur a ꝓuentendo reum ħ autem qui implorat officium iudicis eum non conuenit immo ipſe ꝑpria uoluntate ei ſe opponit. Item ħ exceptio non habet locum in cauſa matrimoniali. ſ. de resti. ſpoli. ex parte. Sed nec contra excipientē contra electum habet locum exceptio ſpoliationis. quia hec exceptio tantū contra actorem habet locum. ꝛ ħ excipiens non per omnia dicitur actor nec ꝑprie quia non agit ſed excipit. ſic intellige. C. de ex. in ex. ap. ff. de ex. l. i. ar. cōtra. s̄. de iudi. exhibita. primitus. C. de excep. l. ult. non cogerentur. ſic enim fertur ſententia ꝑbata exceptiōe ſpoliationis nō te audimus niſi primo aduerſario tuo reſtituas talem rem ꝛ iſte idem reus qui de ſpoliatione excepit poterit agere directe ſi uoluerit ad reſtitutionē eiuſdem rei ſibi faciendam ꝛ ad ħ poterit inducer priores teſtes ſed priores atteſtationes non ualebunt ſibi in hoc iudicio quia ad aliud agebatur in primo iudicio. ſ. ad repellendum aduerſarium ab agendo ꝛ aliud in ſecundo. ſ. ut conſequeretur rem qua ſpoliatus erat ꝛ eodem modo ſententiabitur ꝛ eodem modo ꝓcedetur ſi excipiatur de excōmunicatione ꝛ dicim⁹ q; ſi iſte qui repulſus est ab agendo ſuper aliqua re propter exceptionem ſi poſtea contra eundem uel aliuꝫ agat de alia re non obſtabit ei ſententia predicta nec ꝑbationes in alio iudicio recepte niſi de nouo probet exceptio etiam in hoc iudicio. ar. ff. de excep. rei iudi. l. conqueritur. ꝛ. l. ſe. Idem etiam est in iure ciuili quia licet aliqui repellantur ab accuſatō ne propter aliquas cauſas. ij. q. i. ꝓhibētur. non tamen alis punientur niſi directe agatur contra eos. ff. ex qui. ca. l. ij. qz ad hoc non est actum ut ſequitur. Item dicimus q; ſi aliqs petit abſolutionem ꝛ ꝑbetur contra euꝫ q; pro manifeſta offenſa excōmunicatus fuit non admittetur iterum ad petendum abſolutionem niſi prius ſatiſfecerit de manifeſta offenſa. ut. ſ. de ſen. ex. ſolet. §. in ꝑſona. Sed nec per bas ꝑbatōnes nec per iſtam ſententiā obtinebit q; ab alio iudicio repellatur. niſi de nouo iterum conuincaꝫ vel q; aggrauetur contra eum manus iudicis vel q; denuncietur excōmunicatus. vel q; ſubtrabantur ſibi beneficia quia ad ħ actum non est. ſed ad hoc tantū directo ut repellatur a petitiōe abſolutiōis qđ etiam conſecutus est. Si uero exceptio excōmunicationis nō tantū ꝓponitur ad repellendū actorem ab agendo vel petendo. ſed directo ꝑponitur q; a iure ſuo cadat. verbi gratia aliquis petit ſe abſolui vel q; denuncietur abſolutus ab excōmunicatione in ſe potest appellare legi time lata ꝛ aduerſarius rūdet domine nulla precesſit appellatō excōmunicationis uel iniuſta tunc si iſte excipiens uel potius ſe defendens ꝑbabit nullam uel iniuſtam appellationē fertur ꝑ eo ſententia ꝛ iudicabitur legitime excōmunicatus. s̄. de offi. deleg. cum contingat. vbi de hoc plene no. ꝛ tunc si in cōtumacia permaneat poterit denunciari excōmunicatus ꝛ aggrauari cōtra eum manus. ꝛ potest ſibi ſubtrahi beneficium quia ħ non intendebat tantū repellere actorem ſed principaliter defendere ſententiā ſuam ꝛ de iure ſuo ꝑbare. Sed dices nōne ſufficit ad hoc q; denuncietur excōmunicatus ꝛ q; aliꝭ modis cōtra eum procedatur quia conſtat de excōmunicatione eius per id q; abſolutionem petit. Rñdeo non qz potest eſſe q; ex ſuperabundanti cautela petit. quia bonarū mentium est tē. v. di. ad eius. fatemur tamen q; ille qui tulit ſententiam excōmunicationis potest eaꝫ facere publicari. xi. q. iij. cure. ſ. de appell. paſtoralis. in fi. Sed non auctoritate huius ſnie qua petens abſolutionem repulſus est ab abſolutione. ſed auctoritate prioris ſententie qua excōmunicauit eum. ullatenus. etiam in cauſa depoſiti cuꝫ ħ adeo generaliter loquatur. ar. ꝓtra. C. depo. l. ult. nec credim⁹ ꝑ exceptionem ꝓpoſitam interrumpi preſcriptioneꝫ cum preſcriptio ſit inducta in odium petentium. ut. ſ. đ preſcrip. vigilanti. ꝛ qui excipit non petit. nec per exceptionē aliquid ſibi debet adiudicari. ut ħ ar. ſ. de preſcrip. vigilanti. In ciuili hoc planū est ſed in crimiuali multo fortius. ar. iij. q. iiij. audiuimus. Sed qđ si iſte abbas ſuccūbit in hac exceptione poſtea obtineat militibus agētib⁹ directo interdicto ꝓtra abbatē puta q; abſoluatur abbas ab impetitione eorum. nūquid si abbas reincipiat eandem queſtionē inſtabit exceptio ſpoliationis vel predicte ſententie. Rñdeo non ꝑpter auctoritatem ſuperueꝛnientis ſententie vel caſus. ſile. ff. de condi. ſine ca. l. ii. ff. comodati. in como. §. fi. ff. depo. bona fides. ſ. de pur. vul. c. ij Item quia interlocutorias ſnias qualis est iſta licet mutare ff. de re iudi. q; iuſſit. Item huic reo abſoluto i interdicto daretur exceptio ſi iterum conueniretur. ergo ꝛ replicatio ſi uictus excipiat de ſpoliatione de qua uictus est in interdicto. per hoc. ſ. de ſimo. licet. ff. cōmunidi. vt funđ. ſ. de conceſ. preben. ex parte. cōtra. s̄. de elec. per inquiſitionem. ubi no. nec teſtes inducti ſuper exceptione ualebunt ſi poſtea agant interdicto niſi partes conſentiant. ſ. de teſti. veniens. ij. ꝛ forte quia ſemiplene ꝑbauit. ſecus ſi confeſſus est. s̄. de elec. ꝑ inquiſitionem. ubi no. ꝛ ſi feretur ſnia contra eum. ſ. q; reſpōderet quia non ꝑbauit ſpoliationē adhuc tamen potest agere interdicto non obſtante. l. ff. de excep. rei iudi. ſi quis cuꝫ eo. §. fi. quia ſententia lata in exceptione ſpoliationis nō parit exceptionē rei iudicate in interdicto. ſecus autem in exemplis poſitis in. l. predicta. Item ſi primo egit criminaliter nihilominus potest agere ciuiliter ꝓtemplatione rei familiaris C. quando ci. ac. pre. cri. l. i. est ꝛ alia ratio quia per exceptionem agitur tm̄ ad repellendum ab actione ſed per actioneꝫ intendit ad reſtitutionē ſibi faciendam. ſecus autem ſi primo ſuccubuit interdicto. quia tunc poſtea non potest excipere. ff. de his qui no. infa. lutius.

Nam non credimus. natalium. cauſa natalium non ſolum ſi principaliter agatur ſed etiam ſi incidenter vel etiam ſi excipiendo coram eccleſiaſtico iudice tantū tractanda est. ſ. qui fi. ſint le. latoꝛ. ꝛ etiam ſi poſt mortem ꝑpter queſtionē hereditatis que agitur coraꝫ ſeculari iudice queratur de legitimitate natalium ſemp coraꝫ eccleſiaſtico iudice agendū est. ſ. qui fi. ſint legit. cauſam. ij. ar. contra. C. de ordi. iu. l. i. ff. de iudi. l. qui non cogit. C. de iudicijs. quotiens. de iurſ. o. iu. ſi idem. Sed ħ potest eſſe ea ratione. quia ſcriptum est quos deus cōiunxit homo nō ſeparat. s̄. de tranſ. epi. inter. ꝛ ita non fuiſſe matrimoniū inter eos. matrimoniuꝫ non homo ſed ſolus dei uicarius potest iudicare. ut in eadē decre. dicat. vel dic generale laicū iudicē

de nullo ſpirituali nec principaliter nec incidenter nec recon
ueniendo poteſt cognoſcere.ē.de iudi.decernimus.quāto.
j.qui ſi.ſint legit.latoꝛ. cauſam. Sed certus ꝑfigetur termi
nus a papa vel alio ſuperioꝛe infra quem natalīū queſtionē
proſequatur. ⁊ de hereditate nullatenus ſe intromittat ſed
regi dimittet vt in predictis decre.poteſt ergo dici hanc que
ſtionem tanq̄ꝫ preiudicialem primo tractandaꝫ. ar.inſti. de
act̄.§.preiudiciales.⁊ forte poteſt ſic formari libellus cuꝫ pa
ter meus non fuerit maritus talis domine de qua genuit ta
lem peto q̄ iudicetis eam non legitimā filiam eius.ar.j.qui
ſi.ſint le.cauſam.ij.C.ne de ſta.de.l.pe. vel dic hanc dilatio
nem cognitionis de hereditate non ideo eſſe q̄ cauſa matri
monialis eſt ꝑiudicialis ſed quia cauſa matrimonialis non
poterit eſſe niſi coꝝ iudice eccleſiaſtico.ſed rex non pacieba
tur cauſam hereditariā eſſe niſi coꝝ ſe.⁊ ſic coꝝ diuerſis
iudicibus cauſe p̄dicte ſimul agerentur cum ſe inuicem ꝓtin
gant.⁊ contingeret eccleſiam iudicare illam illegitimā. ⁊ rex
adiudicaret ei hereditatem abſurditas ſequereť ⁊ contrarie
tas intollerabilis. Sed ſi coꝝ eodem iudice ageretur pu
ta coꝝ papa forte poſſet vtraq̄ cauſa ſimul agi.nec ꝓprie
dicenda eſt cauſa natiuitatis preiudicialis.

Uper ſpoliatione.ſpol.i.interdicto vnde ui.re
ſtitutione.per interdictum vnde ui. recōueniat.
no.contra agentem ciuiliter de crimine obſtare ex
ceptionem ſpol.⁊ etiam contra agentem criminaliter. ut no.
ē.de reſcrip.ex parte.hoc vult dicere q̄ ſi.p.agat contra.j.in
terdicto vnde ui.io.non poteſt cōueniri uel reconuenire per
rei uen.uel mandati uel conſimuli alia actione.ſed ſi vult cuꝫ
reconuenire interdicto vnde ui ſuper alia re poteſt.etiam in
telligo h.ſ.q̄ non poteſt eum recōuenire mandati uel ſimili
actione ſi iudex qui cognoſcit nō ſit iudex ordinarius acto
ris.nam tunc quando non eſt ordinarius ſi recōueniat non
eſt audiendus nec tenet ſententia niſi ſcienter ꝓrogaret iuriſ
dictionem eius de re ad rem.nam cum nō ſit ordinari⁹ eius
nec reconuentio locum habet ut h̄ coꝝ eo ꝓueniri nō po
teſt.ergo nec ſententia a nō ſuo iudice lata tenet.ē.de offi.iu
di.c.pe. Sed poteſt dici q̄ tacite uidetur ꝓrogare iuriſdictō
nem. Idem eſt etiam ſi eſſet iudex ordinarius utriuſq̄ non
tamen eſt audiendus recōueniens mandati uel ſimili ſup.ſi
proponatur cōtra ipſum agentē expoliatio in modum exce
ptionis.ut.ē.e.cum dilec. Sed dices etiam ab interdicto re
mouetur reconueniens ſi ei obiciať exceptio ſpoliationis.vt
in ſi.decre. Rñdeo uere remouetur ſed ⁊ ipſe per exceptio
nem ſpoliationis ſue remouet alium ſimili ratione ⁊ ſic in h̄
eſt audiendus.⁊ non credat aliquis maluꝫ uel nullū effectū
habere huiuſmodi exceptiones cum utraq̄ re alterius reſti
tuta poſſit agere uteriq̄ coꝝ ordinario uel ſaltem ille qui
reſtituet. Si autem dicať q̄ non poſſit conueniri etiam corā
ordinario exquo agitur interdicto ſequeretur abſurditas q̄
is qui timet moueri ſibi queſtionē ſemper preueniendo per
petuo ageret contra eum interdicto vt qui perpetuo remoue
ret eum a petitione maxime pecunie ſi eaꝫ debet.nec uidetur
malum etiam ſi coꝝ delegato fiet recōuentio contra agentez
interdicto niſi excipiatur de expoliatione uel a iudice vel a p
te q̄ tenebit ſententia ab eo lata ſuper queſtione pecuniaria.
alij dicunt ⁊ melius q̄ nec coꝝ ordinario nec coꝝ delega
to cōuenietur uel reconuenietur de re pecuniaria expoł. uel
agens interdicto vnde ui etiam ſi non in modū exceptionis
obiciatur ſpoliatio ſed ſufficit dicere nō es audiendus quia
contra te agitur interdicto.cōtra abſurditatē autem predictā
ſic preuideri debet q̄ p̄figatur terminus agēti uel petenti re
ſtitutionem infra quem niſi ꝓbauerit q̄ debebit ex tunc ꝓ
cedetur in petitione alterius.j. qui fil. ſint legit.latoꝛ. ⁊.j.de
reſti.ſpo.frequens.§.ſolet. Si exceptionez ſpoł.opponat cō
tra alios actoꝛes alioquin quare nō audiatur non uideo cō
tra agentem uti poſ. uideť obſtare exceptio ſpoł. ⁊ ſi magis
placeat expoliato utrūq̄ ſimul agere poteſt ⁊ poſſeſſorio uti
poſ.⁊ interdicto vnde ui.dic q̄ lata ſentētia abſolutionis ꝓ
b.qui eōueniebať ab.a.interdicto unde ui ſuper ſundo ſem
proniano ſi poſtea idem.b.agat contra eundem.a.⁊ ipſe.a.
excipiat de ſpoliatione ſuper qua lata eſt ſententia abſolutō
nis nō poteſt.nec obſtat ſi dicitur q̄ ad aliud excipiť.ſ.ut re
moueatur ab agēdo ⁊ ad aliud agitur.ſ. ut reſtituatur. quia
ſi agens interdicto uincitur ⁊ reus abſoluiť ab expoliatione
de qua agitur perpetuo debet obſtare actoꝛi agenti uel exci
pienti de ſpoliatione exceptio rei iudicate in quocunq̄ iudi
cio ſiue modo agendi quia eedem ſunt ꝑſone in utroq̄ iu
dicio ⁊ eadem cauſa agendi ⁊ excipiendi.ſ.ſpoliatio ſed ex
cipiendo licet nihil petatur ⁊ ideo nō ſit neceſſe q̄ eadeꝫ res
petatur tamen indirecto ⁊ effectualiter eadem res eſt ꝓ qua
actum eſt ⁊ pro qua excipitur.ſ.ut reſtituatur quia qñcunq̄
uoluerit rem reſtituere non obſtante exceptione agitur. ē.e.
cum dilectus. Item ſuperius eſt agere q̄ excipeť ⁊ ideo qui
ſuccumbit in actione bene debet ſuccumbere in exceptione.
⁊ ex eadem cauſa deſcendente tanq̄ in minoꝛi.ff. de excep.
rei iudi.⁊ an eadem.i.rñſo.⁊.§.i.⁊.ij.⁊.l.egi tecum.⁊.l.con
queriť.⁊.l.ſe.⁊.l.iul.⁊.ſe.⁊.l.ſi quis.ꝓ totū. Sed ſecus eſt ſi
quis prius ſuccubuiſſet in exceptione ſpoliationis q̄ nihilo
minus poſſet agere interdicto.quia ſicut dictū eſt excipiēdo
nihil petebat ⁊ ideo abſolutio facta in eo non parit exceptō
nem rei iudi.quia directo agitur. Item ſi.a.egit cōtra.b. ad
centum.⁊.b.excipiens de ſpoliatiōe obtinuit abſolui ab ob
ſeruatione iudicij ut non teneret ſoluere centum niſi primo
ſolueret centū. ſz ſi.a.idem poſtea petet fundū non obſtat ſi
bi exceptio rei iudicate. quia modo aliud petitur q̄ꝫ primo.
⁊ idem eſt ſi contra excipientem eſſet iudicatuꝫ.ſ.q̄ non ob
ſtante exceptione ſpoliationis rñderet quia ſi poſtea idez ex
cipiens ⁊ ſuccumbens excipiat de eadem ſpoliatione cōtra
eundem actoꝛem agentē. ſed ſuper re alia non obſtabit ſibi
exceptio rei iudicate.quia ad alia agit modo q̄ꝫ primo ⁊ ab
alia actione uolo modo liberari per meam exceptionē quā
primo.⁊ huiuſmodi diuerſitaſ uel dicti ea eſt cauſa.quia ex
ſpoliatione plures oriuntur obligationes ciuiles.quaꝝ vna
eſt q̄ poſſeſſio reddatur paſſo uiolentiā etiam ſi non eſſet ꝓ
prietas ſua.j.de reſti.ſpo.in litteris. Item etiam orietur alia
obligatio.ſ.q̄ poſſumus repelleř ſpoliatoꝛē ne ſuper alia re
conueniat ſpoliatum quouſq̄ reſtituať.ē.e.cum dilectuſ.hu
iuſmodi autem obligationes ⁊ alie cōſimiles que ex eadem
cauſa oriuntur per quas eadem queſtio in iudicio reſumiť
uel repetitur tolluntur per ſniam ſuper poſſeſſorio latam.ff.
de condi.inde.iul.inſti.de excep.§.itez ſi que iudicio. Sed
naturales obligationes ut eſt q̄ ſatiſfaciat leſo non tollunt
per huiuſmodi ſententiā.ff.rez ra.haberi.,procuratoꝛ.§.i.⁊ in
l.preall.⁊ qō dictum eſt quādo fertur ſententia ſuper actiōe
idem ſi feratur ſuper exceptione. Vbi gratia tutoꝛi ex geſtatō
ne ſua eſt orta exceptio cōpenſationis ſi qua expendit ⁊ eti
am orta eſt cōtraria tutele tamen ſi cōtra agentē tutele obiici
at cōpenſationem ⁊ ea reiecta uel poſt ꝓhibita feratur ſen
tentia contra eum poſtea non poterit agere contra eum de il
lis rebus quas uolunt cōpenſare nec poterit preponere con
trariam tutele.ff.de cōtra ta.l.i.§. quid ſi iudex.ad idem eſt
ff.de nego.geſ.ſi autem.§.fi.ē.de elec.cuꝫ dilectus.ff.de cō
pen.q̄ in diem. Sed cōtra ponamus q̄ cōtra petentem cen
tum ex cauſa uenditionis reus obicit cōpenſationem in.l.
que ſibi mutuauit ⁊ ideo nō obſtante hac exceptione ꝑdeu
natur in tota centū.modo queriť an modo poſt p̄dictā ſen
tentiam poſſit petere predicta qnquaginta ex cauſa mutui ⁊
uideť q̄ ſic quia primo propoſuit cōpenſationem excipien
do modo intentat directam actionem ex mutuo.j. de teſti.
veniens.ē.e.cum dilectus. ſed ꝓtrarium uerum eſt ut ꝓbať

per p̄dic.

batibus de temporalibus uel alijs ecclesiasticis personis ra
tione iurisp̃onatus. ⁊ aliqñ etiam laicis. ut no. de preben. i
laterañ. ⁊. j. de priui. cum ⁊ plantare. §. in ecclesijs. in oibus
enim istis casibus ⁊ similib⁹ primo loco licet agere ⁊ rñdere
administratoribus illaꝝ domorum. ⁊ si negligentia uel alia
iusta causa subsit premissa aliqua summaria cognitione p iu
dicem qui debet de causa cognoscere. ⁊ oēs predicti ⁊ alij cō
similes agere poterunt. xvi. q. ii. constitutū. ⁊. q. iiij. filijs. xij.
q. ij. non licet. ar. j. de re. eccle. non alie. si quis pre. ⁊ plus ui
detur q̄ episcopus agere ⁊ rñdere semp in defectum admini
stratoꝝ possit ꝓ ecclesijs sibi subiectis. j. de suc. ab inte. c. fi. ⁊
melius. C. d̄ sacrosanc. eccle. sancimus. ubi dicit q̄ eps ⁊ eco
nomus ⁊ custos uasoꝝ agere possit. ipse. n. est preordinator
in cunctis. xxv. di. plectis. ⁊ ipsius est omnis cura. x. q. i. c. ij
⁊. c. sequen. xvi. q. vij. omnes. xii. q. ii. nobis. ⁊. c. se. ⁊ uidetur
per premissa. c. q̄ eps in agēdo ⁊ ī defendēdo debet alijs p̃
ferri. tñ nobis uidet q̄ iudex qui debet cognoscere summa
rie uidere poterit qs preferat ⁊ maxime attendit in cause co
gnitione. qr quo ad temporalia prior est tam inferiorus mini
stri q̄z episcopi. x. q. ii. quia eo. j. de re. eccle. c. i. ⁊ in spirituali
bus saltem que ep̃m tangunt prior est eps q̄z inferiores mi
nistri. nam ⁊ oēs alij sub eo ipsius uice ⁊ noīe curam gerunt
ut. §. de offi. archidi. c. i. ⁊ de offi. archipres. c. i. ⁊ vlt. ⁊ his ⁊
alijs attentis ⁊ circa personarum discretionem ⁊ fidem ⁊ cir
ca interesse cuiuscunq̄z eliget idoniorē. ar. ff. de popularibus
act̄. l. ii. de canonicis aūt qualit̄ agere possunt no. j. de testi.
cum olim. Item no. q̄ in oibus predictis si illi quoꝝ interest
nolunt assistere uel qui agunt nō prohibent ⁊ etiam possunt
appellare. j. de re iudi. cum sup. ubi d̄ hoc no. Sed ꝓtra pre
dicta. §. de rescript̄. edoceri. ubi dr̄ q̄ si administratiōes sunt
diuise. q̄ ille solus pōt agere qui ministrat. Sol. illa decr. ha
bet locū ubi nulla iusta causa subest quare ali⁹ agat. h̄ secus.
Item illa loquit̄ ubi sunt diuise administrationes penitus.
sed inter ep̃m ⁊ subditos ministros non sunt diuise imo am
bo sunt administratores. sed unus sub alio. ⁊ idem dicimus
de alijs. s. qui remouēt minores ministros q̄ñ uolunt vt sunt
templarij ⁊ alij huius. ⁊ licet superiores ad quos imediate ñ
pertinēt temporalia nec eccie administratio possint agere ut
dictum est. ⁊ etiam aliquando preferantur alijs. tñ dicimus
eas esse sine legitimo defensore ⁊ immediato. ⁊ ideo nō cur
rit interim prescriptio cōtra eum. qr nec cessat causa cōstitutō
nis. s. non est qui spiritualē curam eius agat. conditōnem.
non fuit symonia. qr non dedit possessionē eo pacto ut face
ret ibi ecclesiam sed concesserit q̄ faceret ibi ecclesiā. sed noie
tercoñ. epi. i. ei subiectam. ad qd̄ alis de iure tenebant. vnde
non fuit symonia. j. de reli. do. constitutis. ⁊ no. §. de elec. si
gnificasti. nos dicimus plus q̄ etiam si eo pacto concessisset
q̄ ibi faceret ecclesiam nō esset simonia. rem enim ꝓphanam
dat ut fiat sacra qd̄ est meritoriū. sicut si quis daret auruz ut
inde fieret calix sibi enī nihil acquirat quia talia in nulli⁹ bo
nis sunt. insti. de re. diui. nullius. construeret. auctoritate
tamen epi. episcopus. n. uel per se uel p aliuz interesse debet
constructioni ecclesiarum. de con. di. i. nemo ecclesiaz. ⁊. c. si
quis presbyter. ⁊. xxx. di. si quis ex̄. et aliis. hec obedientia
non obligat alios nisi de eoꝝ mandato ꝓmitteret. sicut nec
uotum nec iuramentū. sed ideo pro alijs p̃ari dicitur qr est
signum q̄ alij debent obedire. uel dic capitulū pro eo iuram̄
to vel obedientia sit p̃stita obligari. C. d̄ iura. calum. l. ii. §. sin
autem. ⁊. §. se. ⁊ hoc ideo est qr propter h̄ sciunt p̃ari cōpati
untur. s. ut obediant. dominium. quō sibi retinuerūt domi
nium cum in nullius bonis sint ecclesie. insti. de re. diui. §.
nullius. solutio retinuit sibi dominiū quousq̄z ecclia sit edifi
cata. uel retinet dominiū quantū ad ius episcopale. x. q. i. c.
i. ij. iii. ⁊. iiij. xvi. q. iij. inter. ⁊ propter hoc iure pōt agere rei.
ven. ar. ff. de mor. infe. l. i. ⁊. ff. de reli. ⁊ sam. fu. si sepulchra.
C. de sacrosan. eccle. sancimus. ipsam tñ ecclesiā. i. corpus ec
clesie vendicare non posset. cum nec dominiū ipsius habeat
possit. ar. ff. de re. diui. in tantū. §. sacre res. ar. ff. de rei ven. i
rem actio. nisi utiliter. C. de sacrosan. eccle. sancimus. et sua.
quia nō renunciauerat ꝓpijs. alioquin nihil sub hoc verbo
contineī. xii. q. i. non dicatis nec ecclesiā quam dare nō p̃t.
conditōe. h̄ conditio facit q̄ si factum displiceat epō ⁊ capi
tulo q̄ talis traditio nō nocet. humiliatis. alis aūt noceret
eis q̄ non posset repetere. s̄. de renun. q̄ in dubijs. sed alijs
non noceret. de dona. inter dilectos. s̄. q̄ metus causa. cū di
lectus. j. de sen. ⁊ re. iudi. cum sup. s̄. de ar. cum tempore. ubi
no. ⁊ bene poterunt se dare cum artior sit religio. j. de religi.
licet. intelligētes. nos papa. domum. i. dom̄ domus. hoc
placet quia illud nō habebant. sed expone domum. i. pos
sessionem domus. ⁊ uidet hoc ex sequenti littera. Sed ꝓtra
possessio sub conditione dari nō potest immo uidet q̄ dari
non possit. qr plurimum facti habet possessio. ut. j. de costi.
prin. cum nris. vnde uerum est q̄ possideret siue extet condi
tio siue nō semper uerum est eum possidere cui tradit̄. vel ex
pone predictā domum sub conditione traditā fuisse. i. cōtra
ctum factum de predicta domo danda fuisse condictionalē.
preiudicium. quo ad proprietatē quo ad possessionē sec⁹.
nam qui possidet per colonum uel alium quēcunq̄z si ille di
miserit possessionē alio occupante uiolent̄ vel alio modo eti
am dominus ignorās amittit possessionez. ff. de acqui. pos.
possideri. §. qd̄ si seruus. secus si per seipsum possideret. qa
tunc non amitteret possessionē. nisi expulsus esset. uel reuer
tens non esset admissus. uel suspicaret̄ se posse repelli. ff. de
acqui. pos. l. i. §. deicitur. ⁊. l. se. §. ulti. ⁊. l. clam possidere. §.
fi. sed licet ulterius possessionem quam per me possideo me
ignorante clam possideas possides naturaliter ⁊ ego ciuiliter.
quousq̄z suspicer me posse repelli ⁊ tunc possides ciuiliter. ff.
de acqui. pos. clam possidere. §. ulti. sed si reuertes nō admit
tatur. quāuis uelis congregare extra citū ⁊ eam recuperare.
tunc possessionē amisit ut in. c. l. dicitur. sed nihilominus cō
tinue ⁊ sine mora est sibi licitum amissā possessionē per uim
recuperare. C. vnde ui. l. i. ex eo. maxime idem etiā esset ⁊ si
nescirent nisi quo ad usucapionem. quoniā bene facit. quia
bona fide ⁊ titulo donationis possidet. ⁊ eodē modo expo
nimus sequentia. s. q̄ sua temeritate. ⁊c. h̄ propter conscīam.
Item quos sibi questionē moturos suspicari debuit. idē enī
esset si probabiliter occupasset. ⁊ idem si cum scientia epi. ⁊ idē
si nō crederet eos litem sibi moturos. idcirco ergo h̄ dicit qr
sunt altqui qui dicunt q̄ si occupans nō posset redargui q̄
sciuerit rem alienaz esse uel q̄ temere ipsam occupauerit ⁊ q̄
debuit suspicari se repelli debere etiā in continenti nō est vio
lenter repellendus. cū. C. unde ui. l. i. dicat̄ uim illatam pro
pulsare. licet ergo uis non sit illata. sicut etiam hic. si pret̄ uio
lentiam possessionē habuissent templarij nō debuissent epūs
eos expellere. alij tñ dicunt ⁊ forte melius. q̄ etiam si ignorā
ter accepissent possessionē episcopi tñ si moniti nō reddidis
sent licite eis uis fieret. quia iam incipiūt esse uitiosi. ar. xvij
q. i. §. i. ⁊ p totū. i. q. ii. c. i. ⁊. ii. innotuit. vim enim reb⁹ illatā
licet uindicare ⁊ post iniuriam factaz in rebus auferēdis res
ablatas recuperare. ut hic. sed post iniuriā factam persone ñ
est licitum uindicare uel alium pcutere. ff. ad. l. acqui. sed ⁊ si
quecunqz. i. rñso. ⁊. l. scientiam. §. qui eum. qr scriptum est nō
uos uindicantes nisi forte terminet̄ geminata pcussio. uim.
quomodo hoc licuit cum essent pone religiose eps ⁊ cano
nici ⁊ templarij vix potuit hoc fieri sine pena canonica. xvij.
q. iiij. si qs suadente. item cum nō sit eis licitū mouere bellū
xxiij. q. iij. c. i. ar. ff. d̄ capti. ⁊ post. hostes. ⁊ si alijs liceret de
ricis tñ non liceret. xxiij. q. viij. clerici. ⁊. c. his a quibus. ⁊. j.
de homicidio suscepimus. Rñdemus omnibus esse licituz
mouere bellum pro defensione sua ⁊ rerum suarū. nec dicit̄
proprie bellum sed defensio. ⁊ quādo quis est iectus in cō
tinenti. i. antecz̄ ad aliena negocia diuertat licituz est sibi im

pugnare.ff.de ver.ob.l.ꝓtinuus.rñſo.i.ff.de duo.reis.duo §.ulti.C.unde ui.l.i.ff.de ui ꝛ ui ar.l.ij.§.cuꝫ igit.ꝛ cum hoc a iure ſit conceſſū nec eſt auctoritas principis neceſſaria. ar. xxviij.di.de his.ad fi.ff.de condi.inſti.l. que ſub cōditione §.ult.nec incidunt in excoicationem niſi in perſonas miſerit manus.ſed nec tunc ſi ſine uiolentia noluerūt exire domum qō ex loco iſto ſatis euident colligitur. ꝛ.j.de homi.ſignifi caſti.vel niſi modū exceſſerit.ut hic in fi.Item ubicunq; per alium rem ſuam ꝛ ius ſuum proſequi nō poteſt licitū eſt au ctoritate ſuperioris arma mouere ꝛ bellum indicere ad recu perandum ſua ꝛ etiam furtiue accipere. xxiij.q.ii.c.ii.C. de iudi.nullius. tñ ſi principem ſuper ſe habet eius auctoritate hoc faciat ꝛ non aliꝫ.xxiij.q.ij.c.i.ꝛ hoc uideꝫ iuſtum.quia nulli licet iura temerare ſine auctoritate cōditoris iuriū.in iu re aūt continet ꝙ etiam ſuam poſſeſſionem nullus occupare poſſit.C.unde ui.l.ſi quis in tantā.ipſi aūt principi qui ſolu tus eſt a conſtitutionibus ciuilibus licet h̄ ſine auctoritate. ar.C.de leg.digna.item plus dicimus ꝙ ſi furto uel uiolen tia rapta habere non poſſit pōt recipere equiualens auctori tate ſuperioris.xxiij.q.ii.dñs.caueat tamē ne ſine auctorita te iudicis per mendaciū uel fraudem uel p calumniaꝫ ſuam rem recuperet.qꝛ tunc reſtitueret.xiij.q.v.non ſatis.quidaꝫ tñ dicunt ꝛ nō male ꝙ etiā ſua auctoritate pōt accipere furti ue dūmodo ex tali furto nec malum nec ſcandalū ualeat ge nerari.qꝛ ſi inde oriretur ſcandalū uel contra uxorē vel con tra familiarem aliū vel quēcunq; alium tunc debet rem i pri ſtinum ſtatum reſtituere.ſatis etiam credimus ꝙ prelatus ec cleſie pro iure ipſius poſſit indicere bellum ꝛ ei intereſſe. ſed non debet pugnare.ſed pōt proſequi donec aliena dimittāt ꝛ poteſt clamare capite ꝛ pugnate.ſed nō occidite. nec ob.ei de homicidio.c.pe.quia ibi aliquos pcuſſerat ſed neſciebat utrum aliquē occidiſſet. ꝛ ideo fuit ſue conſcientie relinquen duꝫ.Item quilibet plat̄us ſi habet iuriſdictionē temporalē contra ſubditos inobedientes licite moueret arma.xv.q.vi. c.auctoritatē.ꝛ.c.nos ſanctoꝝ.ar.xxiij.q.viij.ſcire igit̄.ꝛ.c.or tatu.ꝛ.c.diſpar.dūmodo iuriſdictionē indicendi bellum ha bet.vel in caſibus ſupradictis.ꝛ etiam ſi nō habeat ius indi cendi bellum dūmodo iuriſdictionē habeat. qꝛ his caſibus non ꝓprie dicitur fieri bellum.ſed melius executio iuriſdicti onis uel iuſtitia.ff.de rei ven.qui re.nec in his caſibus capti fient ſerui.bellum aūt ſerui qō ꝓprie dicitur ſolus princeps qui ſuperiorem nō habet indicere poteſt.ꝛ poteſt illud indi cere cōtra eos contra quos non cōpeteret executio iuriſdicti onis. vbi gratia contra illos qui eſſent in poſſeſſione alicui⁹ iur̄ alicuius alterius principis. item ꝓ defenſione legum pa ternarum ꝛ pro his.xxiij.q.viij.ſcire omi.ꝛ multis alijs con cor.Sed quid etiā ſi clericus ſit in prelio cōtra raptores uel ad defenſionē ſuam uel alioꝝ. licet ibi pugnet ꝛ lapides iace at dūmodo de ſuis ictibus neminē occidat non eſt irregula ris.j.de cleri.pcuſ.c.pe.ꝛ ult.ꝛ.j.de homi.c.pe. item qui iu ſtum prelium contra aliquē mouet non ſolum ab hoſte ſed eti am a uaſſallis ꝛ ſubditis eius eum iniuſte iuuantibus pōt ſpolia capere ꝛ pſonas eaꝝ. alij dicunt ꝙ nec perſonas nec res auxiliatoꝝ poteſt capere niſi in bello. niſi forte lederētur de rebus coꝝ. puta caſtris uel alijs edificijs. ſi autē non eſt indictum bellum cōtra aliquem. ſed aliquo p̄dictoꝝ modo rum procedebat puta ratione ſue iuriſdictionis uolebat ali quem punire vel res eius deuaſtare vel ſniam executiōi mā dare in hoc caſu uideꝫ ꝙ poſſit capi⁹ res uel perſonas auxi liatoꝝ eius.niſi primo ſniam proferant cōtra eos.ii.q.i.nos in quēquam.ꝛ ſi nō eſt de ſua iuriſdictiōe ſed alterius debet coram ſuo iudice de eo iuſticiam petere. xxiij. q.iij. dñs.C. ut nemini liceat ſine iu.ſe ui.l.i.ꝛ.ii.ubi no.ſi uero non habe ret iudicem coꝛā quo poſſet ſuam iuſticiā obtinere. tunc ſibi licet ſua auc̄te recuperare ſua.C. de iudeis.iudei. ꝛ.l. null⁹. hoc aūt certum eſt ꝙ ſi perſonas uel res eoꝝ capit in bello dūmodo ſuam iuriſdictionem exerceat ꝙ poteſt perſonas pu nire ꝛ res tenere.qꝛ in ſuo territorio deliquerūt.C.ubi de cri mine agi opoꝛ.autē.qua in prouintia. ꝛ alia ratio qꝛ ſuaꝫ iu riſdictionem impediunt.de hoc no.ſ.d̄ offi.dele.c.i.j.de pe nis.dilectus.ꝛ.j.de ſen.exco.nuper.decernentes.i.reſeruā tes.niſi enim reſeruaſſet eis ꝙ poſt ſniam iſtam poſſent age re ſi modum exceſſiſſent nō potuiſſent poſtea agere cuꝫ agē tes interdicto vnde ui omnia h̄ induxiſſent in iudiciū.ſ.pro ximo.c.C.de fructꝫ.ꝛ litꝫ.expen.terminato.decernentes.dic ꝙ hoc decretū nō fuit ſnia ſed iuris declaratio. exceſſiſtis. non enim licet modū excedere.ꝛ ſi exceſſerit incurrit excom municationē ꝛ penam temporalem ꝛ irregularitatē.ar.hic.j. de ſen.ex.cum non ab ho.ꝛ.c.ppendimus.j. de homicidio ſignificaſti.ij.§.ulti.

Itteras tuas. matrimonialis. No.ꝙ archid̄. cognoſcit de cauſa matrimoniali.ꝛ h̄ propter con ſuetudinē.in remotis.conſuetudinē narrat qꝛ iu re nō ē cautum ꝙ epo abſente archidiaconus agnoſcat.po ſtulabat.intentando petitorium. poſtulabat reſtitui.hic intentabat poſſeſſoriū. interdum. quādo non proponitur gradus diuina lege prohibitus. per decretalem. ſ.eo.ex conqueſtione.et mandantis.lucij.oraculum.ſ.de ordi. cogni.c.i. gregorius. xxxv.q.iij.quedam. alij.j.de con ſang. ꝙ dilectus. porro. hic incipit impugnare ꝛ quaſi re probare tertiam opinionem rationibus. ꝛ loquitur tñ alle gando cuius allegationes ueriſimiles ſint.preſertim.i.tan tum. vel dic ꝛ melius ꝙ proprie dicit ꝛ ideꝫ eſt ſi opponitur conſanguinitas conſtitutione prohibita.probationes. ſa tis colligit hinc ꝙ in poſſeſſorio ſi aliter q̄ de mrimonio re ſtituendo agat etiam ſi probationes utriuſq; partis pate ſint de proprietate tñ amitti nō debent.nec obſtat.ff. de exhibē. l.iij.§.ibidem.ff.ut in poſ.le.ſi is a quo.quia ibi non inten tabat poſſeſſoriū. in ceteris.i.ut cetera obſequia tāq; uxor ſibi exhibeat.iuramento.uero in ſpiritualibus ſuper excep tione iurari de calumnia.ſ. de electꝫ. cum dilectus. ubi no. quantum. excoionem. mandatum. pro eo ꝙ fuit contu max.qꝛ non redierat ad maritū.procedetur.ſ.ꝙ in alijs ſi at reſtitutio preterq; ad carnalē copulā.ſeuicia.ſ.e.ex tranſ miſſa.ſ.ut lite non cōte.accedens.alioquin.ſi non eſt ſeue rus maritus ꝛ non obijciꝫ cōſanguinitas diuina lege ꝓhibi ta.ſic legitur ſm illos qui faciunt differentiā inꝫ gradum di uina lege ꝓhibitum ꝛ alium. ſed ſm alios qui nō faciūt dif ferentiam expone.i.ſi nō habeat paratas ꝓbationes.

Ex parte nondum. ꝛ ita nihil egit.j.d̄ deſpō.im pube. litteras. poſtulant. ex abundanti cum ſua auctoritate hoc potuit facere qñ non tenent ſponſa lia.j. d̄ deſpō.impu.acceſſit. ꝛ.c.litteris.ſecus aūt ſi ſpōſalia teneret.j. d̄ deſpon.impu. de illis.ſed dices curſu temporis ſponſalia que nō tenebant ante.vij.annos ſola taciturnitate ratificari.ar.j. d̄ deſpon.impu.duo.Sol.hec mulier deceſſit anteq; puer haberet. vij.annoſ.ꝛ ideo nō poteſt puer petere reſtitutionem.cum nullo repiatur poſſeſſiōis cōmodo deſti tutus.ut.j.ſequiꝫ.ſ.de ꝓcura.tue.vel dic ꝙ nō tenuerūt ſpō ſalia nec ratificant niſi appareat conſenſus puelle uel a prin cipio uel expoſt facto.etiam ſi per pīem eſſent ſponſalia cō tracta. quia cum eo patruus ꝓnepte contrahere nō potuit. ut no.j.de matri.contrac.j.inꝫ.eccl̄ie.c.i.ꝛ d̄ deſpon.impu. c.i.vl̄ qꝛ infra tempus legitimū deceſſit. minor.in cauſa ma trimoniali.ſ.ut eam agere poſſit minor cenſet maior. ut hic. ſic etiaꝫ in caſtrēſib⁹ ꝛ in eccleſiaſticis.facit.ar.ff.ad macedo. l.i.§.fi.ꝛ.l.ii.ꝛ in uoto.xx.q.ii.c.i.ꝛ.ii. Item cum exequereꝫ mortem patris ꝛ cum agit̄ de teſtamento patris. xv.q.iij.de crimine.Item cum agit de recuperāda poſſeſſione.C.qui le git.perſonā.l.ult.Item cū agit de thoro uiolato.ff.de adul. l. ſi maritus.§. lex iulia.Item cum agit de libero ho. exhi. ff.e.l.iij.§.pe.Item impetrādo ueniā etatis.ff. de his q ue.

eta.impe.l.iij. Item põt esse ꝓcurator in negotijs fm quosdam ⁊ in iudicijs.ff.de mino.i.minor.⁊.l.cum mandato. ⁊ in ciſdē caſibus in quibus agens admitti poteſt ꝓcuratorem conſtituere.ut hic. vt aũt continuus agat ſemper facere mus q̃ procuratorē conſtituat auctoritate iudicis.⁊ erit qua ſi curator ad litem.C.ō bonis que liberis.l.nō ſolum. inſti. de cura.§.item inuitus. de hoc no.ſ.de eta.⁊ qua.⁊ or. p̃ſi. indecorum.ſ.de procura.accedēs.hec mulier petebat licentiam nubendi cum alio coraz ſenen̄ ep̃o. ſed uir dicebat partem mulieris eſſe contumacez cum nullus pro ea cõpareret. niſi quidã ꝓcurator qui dicebat ſe a muliere conſtitutũ pro curatorem.ſed pars uiri dicebat eum nõ poſſe eſſe ꝓcuratorem.cum minor ꝓcuratorem conſtituere nõ poſſit.item ante oĩa reſtitutionem ſponſe petebat.ſed papa eos male dicere reſpondet.qz minor in cauſa matrimoniali bene cõſtituit procuratorē.ſicut ⁊ ꝓcuratorē facere põt in caſtrenſib⁹.ff.ad macedo.l.i.§.ſi.⁊.l.ſe. item dicit q̃ reſtitutio ſibi faciẽda nõ eſt cum poſſeſſionem nõ habuit.vtpote nullo.hoc vult dicere ut quidã dicunt.ſed nobis nõ placet. qz vir non poteſt petere reſtitutionez mulieris cum de iure nõ fuit uxor eius. ⁊ ita uir cõmodo deſtitutus nõ eſt nec etiã poſſeſſionis cuz nunq̃ in poſſeſſione eius fuerit. puta qz nunq̃ fuit cum ea ut uxor.qz non portabat annulum ut ſponſa.nec eaz ut ſpõſam uocabat. nec in ceteris ut ſponſa agebat. ſecus aũt ſi ut ſponſam eam habuiſſet.ut hic a ſenſu cõtrario colligit. ⁊ ſic loquitur.ſ.e.litteras. ⁊.c.ex cõqueſtione. habita aũt diſtinctione nõ eſſet in poſſeſſione eius tanq̃ ſponſe tñ adhuc nõ reſtitueret ad carnalẽ copulam cum non in eius poſſeſſione eſſet.ſed eſſe potius ſequeſtranda.ĩ.de ſponſalibus cum locum.ſed ſecus ſi eſſet in poſſeſſione carnalis copule.ut.ſ.e. c.pro xi.in fi. Sed ⁊ uidet hic a cõtrario ſenſu q̃ etiam ſi ñ habuit poſſeſſionẽ ſed ius tantum q̃ poſſit petere reſtitutionem p id qđ dicit cõmodo iuris.ſed dic eum nõ poſſe petere reſtitutionẽ.ſed poſſe eam uendicare adiecta cauſa de iure canonico etiam ſi ſit ſponſa de futuro.ar.ff.de rei ven.l.i. vt poſſet agendo ad hoc ut ſibi adiudicaret officiũ iudicis implorare.ĩ.de ſpon.ex litteris.ij. ⁊ q̃ deberet cauſam adicere eſt ar.q̃ ſi quis diceret poſſidebã hanc mulierẽ ut ancillam probato q̃ ut ancillaz poſſideret fiet ei reſtitutio ut ancille ⁊ nõ uxoris. primo.n.oportet eum ꝓbare in qua poſſeſſione eſſet q̃z fiet reſtitutio. quia fm modũ ⁊ ſpeciem poſſeſſionis fit reſtitutio.ĩ.c.piſanis.ar.ff.de .libe.ag l.liberis.§.ult. dũ modo non apparent eum malitioſe uel doloſe fuiſſe in poſſeſſione eius.ff.de libe.agno.l.igit.§.ii. vel aliter ut no.ſ.de ſeruis non ordi.c.ii.ſi aũt tenuiſſet eam ut cõcubinaz ⁊ peteret eam ſibi reſtitui nõ eſſet audiendus. immo libellus eſſet lacerandus ſi peteret reſtitutionẽ mulieris q̃ fuit in poſſeſſione eius tenendi eam in lecto.ſicut ſi hereticus peteret reſtitutionem rerum eccle.xxiij.q.vii.c.i.ii.⁊.iij. ar.ĩ.de preſcript. cauſam.ad idem.ff.de ui ⁊ ui ar.l.i.§.deijcit.⁊.l. colonus.⁊ l.ult.vel dic idcirco hic nõ fieri reſtitutionẽ.quia cõſtabat q̃ infra.vij.annos ſponſalia cõtraxerat.⁊ q̃ patruus ꝓ ea ſpõſalia contrahere nõ potuit. ſecus ſi eſſet dubium an ſpõſalia tenuiſſent.qz tunc forte reſtitueret.vel dic etiam ſi eſſet dubium.immo qđ plus eſt ſi eſſet certum q̃ fuiſſent ſponſalia tñ non potuiſſet petere reſtitutionez. quia ſponſalia ex ſola uoluntate utriuſq̃ minoris pendebãt. nam qñcunq̃ alterutri eoz placet a ſponſalibus põt recedere.ĩ. de deſpon.impu.de illis.⁊.c.ſe.ſecus aũt ſi eſſent maiores.ĩ.de ſpon.ex litteris.ij ⁊ diſtingue melius q̃ ſi uir petebat reſtitutionẽ mulieris tanquam uxoris non dabit ei aliter niſi ꝓbet aliquod gen⁹ ſpõſalium interueniſſe ⁊ ſe cognouiſſe eam.⁊ hoc eſt qđ dicit littera iſta.q̃ hic nõ potuit petere reſtitutionẽ.qz non erat deſtitutus cõmodo iuris aut poſſeſſionis. ⁊ hanc nr̃am opinionem ſic probamus.quia ⁊ ſi ſponſalia cõtracta ſint.immo q̃ plus eſt matrimoniũ.nõ reſtituit niſi carnalis copula interuenerit.ſed agitur officio iudicis ut faciat eum exhibere ea que ſponſa debet exhibere uiro ſuo.ĩ.de ſpon.ex litteris.ij.⁊ cõtra hanc ultimã petitionez obiciet q̃ propter conſanguinitatem uel aliam rationẽ nõ poteſt eſſe eius uxor que examinabitur anteq̃ diffinitiue ꝓnuncietur.ſ. de or.cogni.c.i. h̃ tamen non fieret ſi poſſeſſorio poſſet agi ⁊ ageret poſſeſſorio. ſ.e.ex cõqueſtione.⁊.c. ex tranſmiſſa.⁊ etiam impedimentũ ſupueniẽs.ĩ.de iureiur.quẽadmodũ. item põt dicere q̃ põt ſi uelit ingredi monaſterũ.ĩ.de conuer.cõiu.ex publico. itẽ oportet eum probare cõtracta ſponſalia.⁊ in hac petitione ⁊ in prima ſiue petat eam ſibi reſtitui qñ cognouit ſiue implo ret officiũ iudicis q̃ ei uxor intendat. uel ut ſponſa qñ eam non cognouit.non aũt ſufficit probare q̃ eam uocabat ſpõſam.⁊ cetera ſilia.licet forte ſufficeret ad hoc q̃ filij eſſẽt legitimi.ar.qui filij ſint legittimi.tranſmiſſe.c.p tuas.ratio diuerſitatis eſt.qz ibi eſt fauor legitimationis.hic periculũ anime. item hic vnus diffitet ſponſalia ibi nullus diffitebat. nec obſtat.ĩ.de preſumpt̃.illud.qz ibi p inſtrumentũ dotale proba ta fuerunt ſponſalia cõtracta. ut ibi apparet. ſi aũt probauerit ſponſalia contracta ⁊ carnalẽ copulam ⁊ petat reſtitutionẽ admitti exceptio q̃ nõ tenet matrimoniũ niſi fm quod continetur.ſ.c.ꝓxi.in fi.tamen h̃ que diximus q̃ nõ debet reſtitui niſi interuenerit carnalis copula.intelligendũ eſt quãdo uterq̃ confitet non interueniſſe carnalem copulã.ſed ſi fuerit ſimul ⁊ alter tm̃ dicat preſumptio eſt p eo ⁊ ſtandũ eſt uerbo eius.ĩ.de fri.⁊.ma.c.i. ⁊ de deſpon.impu.cõtinebat.ĩ. de p̃ſumpt̃.tertio. ſed uidet q̃ hac ratione ſimiliter debet probare aliquis qñ petit reſtitutionẽ ancille quõ uel quale ⁊ quomodo ius ancille queſiuit in ea.⁊ eodez modo ſi petatur reſtitutio eccleſie uel poſſeſſionis canonicar̃. q̃ debeat probare legitimam electionẽ ⁊ inſtitutionẽ preceſſiſſe.ar.ĩ.de prebẽ.dilecto.ĩ.de his que fi.a ma.par.ca.ex ore.rñdemus nõ eſt ſimile in his ⁊ in cauſa matrimoniali uel potius in actib⁹ matrimonialibus nulla forma uel actus ſunt deputata mr̃imonio que nõ eque bene cõpetant adulterio niſi ſit conſenſus matrimonialis uel ſpõſalia.nec ualet ſi dicat q̃ uocabat uxorem.qz per talem poſſeſſionẽ non querit poſſeſſio matrimonialis.⁊ qz ſepe adulteri ut cooperiãt peccatũ dicunt uel uocant ſe coniuges.ſed ſecus eſt in actibus canonicar̃.quedaz enim ſic conueniũt canonicis que nõ alijs. ſicut intereſſe electionibus ⁊ coibus tractatibus ⁊ prebendã recipere. de quibus habet.ĩ.de preben.dilecto.⁊ iõ hoz poſſeſſione habita que tantũ canonicis cõpetunt ⁊ in poſſeſſione canonicatus eſſe uident.⁊ ſecus diceremus ſi in his actibus etiã alij preter canonicos interueniẽt in eis.ut.ſ.de elect̃.cum cauſam.ĩ. d̃ regul. ⁊ tranſeunt̃.c.ii. ⁊ idem eſt in actibus ſeruitutis. licet enim in multis conueniat ancilla cum mercenaria non tm̃ in omnibus non eſt ptãs necis uel uite ſup mercenariã ſed ſuper ancillã tm̃.inſti.de his qui ſui uel alie.iu.ſunt.i.rñſo.ad finem.item mercenaria audit conquerẽs de dño non ancilla.ff.de iudi.uix cert̃.§.ad h̃ ergo. ubi cõpetit ſibi reſtitutio ancille oportet q̃ probet aliquos de his actibus qui tm̃ contra ſeruos cõpetant.vel dic ⁊ forte melius q̃ poſſeſſio canonicatus ⁊ ſeruitut̃ bene ꝓbatur etiam ſi nõ probet aliquem de illis actibus qui tm̃ canonico uel ancille ꝓpetunt. ſed ſufficit probare q̃ aliquid fecerit ut canonicus uel ut dñs intẽdens ſibi querere poſſeſſionẽ canonicatus uel ancille.⁊ hoc bene ſciant illi quoz intereſt q̃ intendit ſibi querere poſſeſſionem canonicatus ul̃ ancille.ut no.ĩ.de ca.mo.dilectus. in glo.ſ.recu.ſ.de poſtu.bone.ij.in glo.querit.ſed in mr̃imonio ſecus eſt.qz quantũcunq̃ intendat ſibi querere poſſeſſionem uxoris etiam ſi uxor hoc ſciat q̃ maritus hoc intẽdit non tm̃ querit poſſeſſionẽ uxoris. alij dicunt q̃ bene obtinebit actor in poſſeſſorio reſtitutionẽ uxoris etiam ſi ñ probet contracta ſponſalia.ſed ſolũmodo ſufficit ꝓbare q̃ uolens acquirere poſſeſſionẽ iuris uel uinculi cõiugalis iacuit cum

p ⁊

ea ꝙ alium actum fecit. qđ specialiter sit inter coniuges ⁊ alter coniux hoc faciebat qđ aliter intendebat possessionē iure coniugalis acquirere. Item q̄ in fi. eiusdē glo. dicitur de canonice plus placet q̄ qđ dictū est. s̄. e. ti. in litteris. in glo. C. de rei ven. circa fi. ubi dicit q̄ canonicus nō potest petere generalit restitutionem iure canonicalis nisi probet sibi datā possessionez auctoritate superioris. traditionem. ff. de ritu nupti. mulierem. ff. de spon. quesituz. sponsalia. ī. de spon. ex litteris. ⁊ erant per pactū contracta que nō tenerent ante vij. annos. oportet enim q̄ sine dolo. ma. ⁊ callidit̄ sit in possessione iur̄. cum restitutionē petit. ar. ff. de libe. c. igit̄. §. ij. hoc ultimum forte verum nō est. ut no. s̄. de seruis nō or. c. ij. exceptionibus. ſ. q̄ procurator minoris non sit admittendus. ⁊ q̄ restitutionis causa p̄cedere debet.

Am ad se utraq̄z. pars tñ que possidebat nō poterat intentare petitoriū. ut no. s̄. de causa pos. c. ij. sed exquo actor intētabat ipse poterat inducere ꝓbationes super iure suo. sicut hic apparet. ⁊ no. s̄. e. ex cōquestione. et pertinentijs. no. libellū incertum admitti ut hic. sed hoc est q̄ hic pertinentie petunt̄ tanq̄ accessoria. ut no. s̄. de or. cog. cum dilecto. ⁊ mandabit̄ sentētia executioni super omnibus que ꝓbauerit ad rem petitā p̄cipaliter vl̄ accessorio pertinere. etiaz sine lit̄ contes. ar. ī. de prescript̄. auditis. s̄. e. grauis. ⁊ dic q̄ pertinentiaꝝ nomine tantū intelligentur que statuto uel consuetudine uel lege deputata sunt ut accedant ut in interdicto. vnde in statutū est q̄ accedant etiam mobilia ⁊ damna. s̄. e. grauis. ff. e. l. i. §. aūt. ⁊. §. rectissime. ⁊ multa alia. Item hereditati accedunt oīa que in hereditate inueniunt̄ etiam si non fuerint testatoris. ff. de peti. here. itez ne ⁊ legibus sequentib⁹. Item petitioni ecclesie accedunt oīa que ad eam ptinent de iure uel ꝓsuetudine ut statuto ut sunt dos primitus instituta. ⁊ de censibus. c. i. iura. n. parrochialia decime ⁊ huius. ī. de decimis. cum contingat. ⁊. c. cum in tua. ⁊. ī. de his que fi. a pre. pastoralis. castro aūt nihil corpale nouimus deputatum a iure q̄ sit eius ptinens. sed tñ ab hominibus ⁊ eoꝝ statutis consueuit ⁊ castro certū territoriū assignari q̄ sibi in iurisdictione ⁊ dote debeat rñdere. hospitali aūt sicut ⁊ ecclesijs certa dos assignari debet. cuz ergo petitur ecclesia uel castrum uel alia cōsimilia cum ptinentijs suis predicta sicut eis deputata. siue sint corporalia siue spiritualia peti intelligunt̄. ⁊ plus dicimus q̄ si ecclesia habeat certa aliqua corporalia deputata. sed ⁊ habet alia speciali iure acquisita. tunc si hec eccl̄ia cum suis ptinentijs petit̄ nomine pertinentiaꝝ non ueniet speciali iure quesita. sed tñ ea que a iure uel cōsuetudine seu statuto deputata sunt ei. licet quidā contra. dicāt. ar. s̄. de causa pos. ⁊ ꝓprie cum eccl̄ia. ubi dicitur q̄ omnia ueuerint in iudiciū nisi de ea quibus specialit̄ actum est ne uenirent. rñdemus q̄ illud intelligit̄ de his que sub petitione cōprehendunt̄ qđ non est hic. petitio autez hospitalis cum ptinentijs intelligit̄. i. cum dote. Sed quid dices si addatur in libello cā possessionis sicut hic additū fuit rñdemus q̄ aduersarius cogetur exprimere si uelit ꝓfines possessionū. s̄. de libel. ob. c. ij. ff. de cē. forma noīe ac ptinentiaꝝ non intelligunt̄ alie possessiones nisi que primo in dote fuerunt assignate. Item si aliquis petit oīa bona alicuius nō ē audiendus nisi ea exprimat. ⁊ est h̄ ratio q̄ cum ad hoc singularibus actionibus agat̄ nō posset ferri snīa certa que ferri debet in singularib⁹ ⁊ generalibus actiōibus. secus tñ potest dici in uniuersalibus actionibus. certa aūt dicitur sententia qñ certum quid accedit petitiōi. sicut est in dote statuta ⁊ in iuribus parrochialib⁹. in his etiam debes diligent̄ attendere personā petitoris. quia si eps petat ius epale in aliqua ecclesia sibi subiecta cum omnibus ptinentijs. uel etiam si dicat illam ecclesiā ad se ptinere in tēporalibus ⁊ spiritualibus cum omnibus ptinentijs suis ⁊ possessionibus bene admittitur. ī. de reli. do. cum uenerabilis. nec ueniet in hac petione tantū dos. sed oīa etiaz post quesita. ⁊ est ratio q̄ ius episcopale habeat tam in post quesitis q̄z in his que tempore sue fundationis habebat cum iure epali hec oīa accedāt. ⁊ eodē modo si petat temporalia. i. rationē de temporalibus tanq̄ patronus. q̄ ratione iuris patronatus rationē de omnib⁹ audire debet. sed ubi neq̄ petitioni neq̄ rei accedit tunc est necesse exprimere. h̄ habent locum ubi agit̄ petitorio. si enī agere tur possessorio tunc nō habet locum. ut no. s̄. e. in litteris. nec scire. C. de excep. si quidē. ff. de peti. heredi. si debitor. nuncius. vnde p̄sumebatur de uoluntate epi factū. i. q. iij. quia presul. ff. de mino. l. iij. ī. de restit̄. constitutis. recensentes. in ꝓbatione cause appellationis quā emiserat eps. ratam. ī. de sen. ex. mulieres. ff. de in. do. l. i. §. quotiens. interdictum. cum nec etiam fuerit exspoliator vniuersalis successor. ff. de ui ⁊ ui ar. i. i. §. ult. ⁊. l. iij. §. fi. cōtra singularē enī successorem puta emptorem uel similē interdictum nō datur ff. de ui ⁊ ui ar. cum a te. licet quidā dixerint actionē in factū dari maxime si causam habet adiectorē. in rebus aūt ecclesiasticis dixerunt quidaz contra quēlibet agi posse p interdictum. vnde ui. ul̄ ad minus cōditione ex canone. iij. q. i. reintegranda. ⁊ pro eis est. s̄. de iudi. quia. v. ⁊. xij. q. ij. quicūq̄z. xvi. q. vi. si ep̄m. s̄. de transact̄. ueniens. sed nos hoc nō dicimus. ⁊ intelligimus hoc. c. reintegranda. ⁊ alia iura que pro eis facere uident q̄ oīa sunt spoliatis restituēda non cōditione ex canone uel interdicto vnde ui. sed alijs ꝓpetentibus actionibus. puta si dolo cōtraxit actionem. de dolo. si metu actionem. q̄ metus causa. ⁊ sic de alijs. sed nōne quia familia eius fecit teneī de eo qđ ad euz peruenit. ff. de ui ⁊ ui ar. l. i. §. si filius. solut̄. dixerunt quidā non sufficit ad dīm puenisse rez qua familiaris aliquē spoliauit nisi ex facto familiaris peruenit. at hic ex facto familiaris non puenit. sed q̄ nacantem possessionē accepit tanq̄ dioceſ. vel dic licet dicat̄ q̄ uideī esse probatū q̄ nuncius episcopi abstulit cruces ꝛc. ñ tamen erat ꝓbatum. Item ⁊ quia nō probant se possedisse tempore deiectionis qđ est necesse. ff. de ui ⁊ ui ar. l. i. §. interdictum. nec etiā erat probatuz q̄ ex illa ablatione cruciū hospitalarij perdiderit possessionē. immo si pdidisset nisi occupassent cōseruatores non uident̄ ui eiecti. ff. de ui ⁊ ui ar. l. iij §. si quis aūt. ar. ꝑrium. ff. e. l. i. §. idem labeo. vel dic q̄ idcirco pronunciat̄ interdictum locum nō habere quia stulte intētauit directum interdictū qđ locum non habet. sed utile qñ libera persona familiaris cōmittit uiolentiam. ut hic fuit. tuc tñ utile cōpetit interdictum. ff. de ui ⁊ ui ar. l. i. §. si filius. nec est contra. s̄. de iudi. dilecti. ⁊. c. examinata. rñdemus enīz q̄ non tenebat exprimere interrogatus. sed exquo expressit tenetur si apte non ꝓposuit. ut. ī. e. decre. s̄. qđ iudi. examinata hoc autem scias q̄ si quis scient̄ a spoliatore rem acceperit. tenet restituere cōditione ex decre. que est. ī. e. sepe. vel dic q̄ hic nunq̄z poterit habere locū interdictum vnde ui. directuz uel utile qđ nō habet locū nisi cū expellit̄ de possessione vel reuertens non admittit̄. ⁊ cum alius sit in possessione qui uenire prohibet. ff. de ui ⁊ ui ar. idem est. §. si quis aūt. ⁊. l. i. §. idem labeo. at hic hospitalarij possessionē amiserūt solo aio ff. de acqui. pos. peregre. §. quibus. non tñ fuerūt expulsi cū tantū propter solam uim expulsiuā det̄ hoc interdictuz. sed quidam dicunt ⁊ nō male. q̄ etiam si nec ipsi metū inferentes nec alij intrarent possessionē tamen cōtra eos cōpetit interdictum ad damna que hac occasione passus est q̄ ex eo apparet quia aliqñ interdicto tenet̄ etiam qui nihil habuit de uiolentia sed tñ aurilliū dedit. C. unde ui. l. i. ⁊. ff. e. ti. l. i. §. deiecisse. sed cōtra. ff. de usuris. non solū. §. sz dicim⁹. ubi dicitur q̄ talis res pōt usucapi qđ esse non posset si rapta esset sed rñdet illam legem loqui qñ illi quorum timore fugit qs de possessione sua malo aio puta inferēdi uim non ibāt. sed ipse sic uoluit recedere quia timuit. vnde res non ē uitiosa ⁊ ideo p̄scribit̄. Itez non obstant leges p̄dicte. §. idē labeo.

ꝛ.§.si quis.quia ibi non sumit ar.a contrario sensu.licet enī ibi dicaī teneri uim inferentes si occupauerint possessionez non negaī quin teneaī etiā si nō occupauerunt.sed illi tenē tur maxime qz tenēt restituere fundū occupatuz.immo ex il' lis legibus ꝓbatur q ex tali uiolentia oriī interdictuz. quia si ex uiolentia nō oriret sed ex occupatione sequēti constat ñ oriri.absurditas enim sequeret.quid enim si post uiolentiaz per vnū annum uel.x.uł plures occuparet an tunc incipit te neri interdicto cum iam violētia transiuerit in oblionē ꝛ ñ cōpetit in hoc casu hoc interdictū qz sit expulsus sed quia su spicatus est se posse repelli. ꝛ ideo ad fundū ire non audet. tenet ergo uiolentus.nam ex facto violento amittit fundū vł alia damna patiī.q metus causa aūt non cōpetit qz compul sus nō sum aliqd facere.sed nec q ui aut dā.qō licet cōpetit quando aliquis ꝓhibet ab aliquo opere in solo faciēdo at hic nullum opus prohibet

Lim nobis restitutionem. a tempore litis cōtes. usqz ad sententiā si erat bone fidei possessor.C. de rei ven.l. certum. ꝛ si erat male fidei possessor oēs restituat ab initio. inanis.ff.de dolo nam bis. restitutus. erat enim taliter spoliatus ab alio siue ep̄atu siue ep̄alibus re bus q satisfacerre possit nō potuit.ħ autem ei nō ꝓdesset q rebus ab alio ablatis sit spoliatus p alium.qz de proprio re sarcire teneī.ff.de ui ꝛ ui ar.cuz a te.C.de furtis.subtracto.

Lim inter possessionem. petebat enim episco pus se restitui ad possessionē iur̄ parrochialis eccle sie de monte quo fuerat spoliatus p abbatem. sed quia non probauit q possessionē habuisset cum effectu non potuit exaudiri.hic aūt iur̄ spoliatus est eps qñ sciuit alium ep̄m ħ iura exercere ꝛ populū obedire vel eius sniās seruare passus est in tantū q parrochianos alteri ep̄o obedientes nō puniuit neqz temporaliī neqz spiritualiter. puta qz nec cepit parrochianos qui seruabāt sententias alterius ep̄i.uel aľ pu niuit nec excoicauit.sic enim animo pusillanimi uidetur dese ruisse suam possessionē ꝛ sic est in alium translata.ar.ff.si ser ui.uen. ꝛ si fo.§.i.ꝛ.ff. de publi.si ego.§.i.ꝛ sic decetero nō debet fm quosdā in huius.parrochianos sniās ferre. q̄uis posset dici fm quosdaz q quāuis amiserit possessionem tñ eius snia ualet.quia in inquisitione snie an ualeat uel nō ua leat plus inquirit veritas q̄ possessio.vnde qñcunqz cōstite' rit uerum ius excoicandi ad alium ptinere ei adiudicabit ꝛ sententie ab eo late confirmabunt ꝛ late ab eo qui possidet infirmabunt ꝓpter ignorantiam tñ tuendus est in possessio ne quousqz de ꝓprietate uel potius de iure uere cōstet.j. de inst. cum uenissent.sed ꝓtra.s̄.de causa pos.ꝛ proprie. cū ec clesia.ꝛ tu dic ħ non placet nobis. ꝛ dic ut no.s̄.e.in litteris in glo.ij.si aūt non est passus suum populū alterius ep̄i ser' uare sniam sine pena. puta qz temporaliī parrochianos pu niuit qui seruabāt snias alterius ep̄i in tantū q eas utilip̄de runt uel saltem excoicauit cos licet ñ posset facere q priores snias non seruarent vel alio modo ꝓcessisset contra cos ita q bene appareret q possessionē animo nō dimittendo dixi mus q nō amisit possessionē que non admittit nisi aio.C.ō acqui.pos.licet ꝛ iste nullo modo uideī habere aīm dimittē di. ꝛ ideo intelligo si alis puta uel mulctando uel eius bona occupando cōtra parrochianos huiusmodi ꝓcessisset. ħ in iuribus incorporalibus obtinēt. in corporalibus aūt secus crederem.quia bene amittit quis possessionez rei corporalis alis quantūcunqz excoicet uel alia sententia ferat contra euz. sed si alius eps sniam excoicationis fert ī parrochianos ali' cuius ep̄i ꝛ ipsi nō seruant nec ep̄o parrochianoz eam ratā habet.tunc eps excoicator non acquirit possessionē excoicā di cuz sic excoicando nihil possederit nisi labia sua quibus protulit sniam in alios qui seruāt sententias huius ep̄i.puta quia excoicati ab eo habenī pro excoicatis in ħ iur̄ uel pos sessionis acquirit.qz ipsi non seruant snias eius quasi ab eo possideant.sed obedientes iuri q mandat excoicatos ab oi bus artius euitari.xij.q.iij.cure.potest tñ dici q licet hoc ha beat locum in alijs sententijs ꝛ iuribus incorporalib' q sic acquiraī eius possessio non tñ sic indistincte habet locuz in sententijs excoicationis.nam in eisdē idem dicendum est q in alijs sententijs.sed hi qui se tuenī possessione alis habent potestatē ordinariam excoicandi licet nō habeāt expressos in eos in quos ratione possessionis tulerunt snīam. qz tunc super alios pñt predictis modis acquirere possessionē ꝛ pre scribere.j.de p̄script̄.auditis.ꝛ.c.cum olim.sed si nullā ordi nariam potestatē habent tunc non possunt super aliquos ac quirē possessionē excoicandi cum ipsi nō sunt psone abiles ad essendum in possessione huius.iur̄. q non potest haberi nec possideri nisi ab his qui habent ħ ab eo uł eius uicario cum ipsi tñ dictum sit quodcūqz ligaueris ꝛc̄. sicut nec laic' posset esse in possessione absoluēdi animas in foro pniali. sic nec potest alia spiritualia possidere.s̄.de iudi.decernim'. j.de rescript̄.causam. adhuc plus placet q quilibet clericus potest possidere ꝛ p̄scribere ius excoicandi.ꝛ cetera ꝓsimilia etiam si alis non habeat ius excoicandi dūmodo sit psona ī qua hoc ius cadere possit.j. de his que fi. a ma. pte ca.c.ij. Item sicut ep̄i qz a iure habent potestatē excoicādi. xiij.q. iij.corripiant possunt alijs expresse dare eandē potestatez.ut no.s̄.de offi.or.cum ab ecclesiaz. sic per pacientiā ꝛ per taci tum consensum clerici in qbus cadere potest ħ potestas dū' modo bona fide vtaī ipsa potestate bene possidēt ꝛ bene pre scribunt. ar.j. de rescrip. cum olim.j. de his que fi.a ma.pte ca.c.ij.abstinuit.ar.ff.de acqui.pos.possideri.§. si quis nū ciat. Item qui paret mandat̄ ꝛ agit ea que agant subditi p' sumit̄ subditus.xxx.q.i.q̄ progenitores. sol.si animo obe diendi seruassent interdictū possessionem nactus fuisset eps sed qz hoc animo nō fecerunt sed causa deliberandi nō nan ciscitur possessionē.ar.ff.de acqui.here.ꝓ herede.ff.de con. ca.da.l.i. Item si ex deuotione qz bonaruz mentiū.v.di.ad eius.ꝛ quia in tutiorem ptem ꝛc̄.ꝛ ne rumpaī numer' eccles' astice discipline.xxiij.q.v.excoicatoz.ꝛ no.q sicut in acqui' rente possessionē iur̄ in personis est eius intentio necessaria. ita ꝛ eius in cuius persona ius acquirit̄ in rebus. Idem etiā intelligimus ubi seruitus acquirit̄.sed credimus necessariaz protestationē qz semper presumimus eum aīo obediendi fa cere nisi probet contrarium. ar.j.de his que fi.a ma.pte ca. ex ore.q̄uis quidam distinguāt an cōsistit obedientia in fa ciendo puta qz posuit manus in manū in signū obedientie. ꝛ sic loquit̄ ex ore.an consistit in nō faciendo sicut hic ꝛ tunc non dat possessionē obedientie. ꝛ predicta ratione dicimus q si ille contra quē ferī sententia excoicationis post appella tionem seruat aliqñ sententiam non propē hoc uideī renun' ciare appellationi. nec propē hoc sententia ratificabit maxi' me si protesteī se appellationi non renunciare. ꝛ qz timet ꝛ dubitat sniam vult eam seruare.ꝛ tñ nō credit q teneat.

Epe contingit possessorem illum.s.in quem res est translata.restitutionis.i.per interdictū vn de ui.qō est de recupanda possessione.effectum. idest usum rei sue cum ꝓprietas apud eum remaneat licet al ter possideat.vera littera est effectu ꝛ ē sensus si spoliatus nō potest possessorio agere contra eum q possidet rem suā qua spoliatus est. sequit̄ q ꝓprietatem amittit effectu.i. quo ad utilitatē.nam quo ad ueritatē non amittit qz iure ꝓprietatis sicut ꝛ alia iura inherent ossibus.ff.ō peculio.quis igitur. ꝛ uere amittit ius ꝓprietatis effectu. qz minus difficile est pro bare ꝓprietatem ciuilis.ff.de ui ꝛ ui ar.cum a te.ego aūt in' telligo hanc decre. plane sicut iacet. ut quicunqz rem raptaz sciens eaz raptā a quocunqz ceperit condictiōe ex hac decre tali teneī etiā si per multas manus res rapta fuerit. ar.ff.de mino.sed ubi.ff.de peti.here.sed ꝛ si.§.si aūt. dūmodo uici' um rapine purgatum nescierit.quia si sciret uel probabiliter

crederet uicium purgatū tunc non habet locum hec decre. sicut bene apparet ex uerbis que sequunt detinere. tunc enī non detinerent iniuste si bonā fidem haberent. nec est cōtra. ij. q. i. in ꝑmis. quia ibi qui secundo successerūt nescierunt ꝑmos iniuste eiectos. uel illud sit ex dispensatione. si autē res rapta uacans ab aliquo accepta esset. tunc raptor ꝓpter possessionem suam licet in iustam haberet cōdictionē ex lege cō querebat dūmodo dolo malo eam uacantē accepisset nec esset accipientis. C. vnde ui. cōquerebat. Item videt ꝙ passus uiolentiam ⁊ interdictum vnde ui. habet cōtra actorem ⁊ cō dictionem ex hac decre. contra eum qui scient accepit. Item videt ꝙ si ille qui rem raptam scient accepit in alium possessionem transtulerit dolo ꝙ hac ꝓstitutione teneat. quia qui dolo desijt possidere pro possessore habet. ff. ō ali. mu. iu. ca. facta. l. i. ff. de rei ven. si autē. §. ii. ⁊. §. sed ⁊ his. Item videt ꝙ condictio ex hac decre. cōpetit vim passo ꝓtra eum qui a nemine accepit. sed ipse sciens talem rem esse occupauit uacantem. ⁊ videt dici posse dici generaliter ꝙ omnis possessor siue bone fidei siue male auxiliū habet contra oēm immediatus possessorem qui dolose possessionē habuit siue interdicti siue constitutionū puta que sunt in titulo. C. vnde ui. l. i. ⁊ p totum de acqui. pos. l. ex liberis. immo idem uidet ꝙ etiam cōtra mediatos possessores ꝑ quotcunq; manus iuerit det auxilium dūmodo mala fide oēs quesierunt possessiones. ut hic. ij. q. i. in primis. ⁊. ff. de do. l. i. §. i. ff. de ui ⁊ ui ar. l. i. §. familie. ⁊. §. si filius. si aūt vnus de medijs possessoribus bona fide quesiuisset possessionē. tunc ipse solus haberet actiones contra alios sequētes male fidei possessores. immo plus uidetur ꝙ si aliquis possidebat bona fide. ⁊ alius eandē possessionem occupet bona fide nisi cōstiterit priores bone fidei possessorē iuste possessionē amisisse fiet ei restitutio possessionis. ⁊ non ꝓbata spoliatione. ut. C. de agri. ⁊ cen. si coloni. auten. de man. prin. §. ꝙ si. ij. q. i. reintegrāda. ⁊ sunt hec notanda pro possessoribus ecclesiaꝝ qui amittunt eaꝝ possessionē. nec possunt probare suam canonicā institutionē. possessionem aūt ecclesiaꝝ ⁊ aliarum rerum vident continuare possessiones quousq; exinde expellātur uel alius occupet ⁊ ipe suspicat se posse repelli. ff. ō acqui. pos. dam possidere. §. ult. ⁊. l. si id quod. §. ulti. ⁊ de usuca. naturalit. ⁊. l. possessor. uel quousq; alijs suam possessionē negligat. ff. de acqui. pos. l. si rem mobilem. ⁊ no. s̄. de elec. querelam. in uicium. C. de acqui. pos. vicia. bene dicit si scient accepit ꝙ tenet restituere per condictionem ex hac cōstitutione. nam si ignorant accepisset secus esset. ff. de ui ⁊ ui ar. l. cum a te. nec contradicit c. iii. q. i. reintegranda. ꝙ loquit quando ille qui rem tenet ō qua agit interdictū dolum uel violentiā fecit circa rem ipsaꝝ ar. s̄. de or. cog. cum dilectus. vel dic si quis daret libellum sub quo posset ꝓprehendi actio ꝙ metus causa. per quā ad uocat res ab eo qui metū non intulit. ff. ꝙ metus cā. si cum ex. §. ii. puta peto restitutionē possessionis talis rei que mihi per metū est ablata crederemus posse fieri sniam contra possidentem. cuius non spoliasset nec rem scient a spoliatore recepisset. ⁊ sic intelligit. c. reintegranda. C. de an. excep. l. vlti. C. vnde ui. inuasor. restitutionis. condictione ex hac decr. repete que diximus. s̄. c. cum ad sedem.

Ilanis castris. Hec castra pisani occupauerāt. ⁊ propt̄ hoc erāt excoicati. mote. i. occupationis castrorum facte. vel a pisanis sibiipsi fuerunt primi iusti occupatores. uel etiā ab alijs quib⁹ ipsi mutuo successerunt. s̄. c. ꝓxi. nam licet a tempore mote guerre eps plura in castris habuerit. sed postea ꝑ alios cuius pisanos spoliatus fuerit. licet postea pisani primos spoliatos respoliauerūt non tenent pisani interdicto vnde ui. ff. de ui ⁊ ui ar. cum a te. sed potēt dici cuius non tenent interdicto tū iuste fuerunt excōmunicati ꝑ detentione rerum eccīe. xii. q. ii. quicunq; iiij. a qua excomunicatiōe cum essent pro manifesta offensa. uel re

iudi. excoicati. nō debent absolui sine satisfactione. ſ. de uer. signi. ex parte. i. ⁊ c. cuz olim. castrorum. i. iurium que eps in ipsis castris habebat. asserentibus. coram delegato pape. restitutio. ⁊ iurium epi. impugnaturus. post appellationem debuit audiri hic eps cum diceret processum nulluz. sicut ex ſi. decre. apparet. primum. ſ. restitutio. alterum. ſ. ꝙ permitteret possidere. ſ. plene ⁊ libere. constabat. ꝙ eps habuit. mote. expone ut. s̄. non poterat. sed nonne etiam si alij cuius pisani eadem castra tenerēt idem esset utiquz. quia non haberet libere cum in eoꝝ esset potestate epm repellere. pōt rideri ꝙ lucrum habebant qui pisani occupauerunt. ⁊ tunc liberius ⁊ plenius eccīa affictus ⁊ pensiones possidebat cuius pisani qui non solū lucano populo sed etiam clero molesti erant. ⁊ ratio que sequit non sufficient respondet. vel dic ꝙ ⁊ si eps non ꝓbauit se possedisse castra qui pisani ea occupauerunt qz tm̄ constabat ꝙ ea possederat. ⁊ eodem modo qz constabat ꝙ pisani ō nouo occupauerāt sicut ex multis uerbis huius decre. apparet. constabat etiā ꝙ eps tempore occupationis castroꝝ affictus pensiones possidebat. ⁊ ideo debebat dei. pape ꝑsumere ꝙ possidebat eps plene ⁊ libere. ꝟ est ꝙ nullus esset in castro qui epm repellere uellet uel posset cum de pisanis constaret ꝙ de nouo occupauerat. nec de alijs etiā ꝓbatū erat ꝙ castra possiderēt. qō ⁊ si ꝓbatū esset non noceret cum de ipsis pisanis indubitant constaret ꝙ de nouo occupauerat primo lucañ. eccīa possidente ꝑdicta. vnde licet non ꝓbaret lucana eccīa spoliata ita ꝙ cōpeteret interdictū. vel ꝙ sm tenorem litteraꝝ harum ei esset ꝑmo restitutio facienda. ⁊ tm̄ relinquit ꝙ eps possidebat affictus libere ⁊ plene nullo in castris existente. vel ꝙ melius est relinquit ꝙ ista eccīa possidebat anteq; occuparēt a pisanis vl alijs ita peccauit dei. qui absoluit pisanos anteq; exirent de castris. ⁊ sic libere affictus ⁊ pensionē dimitterēt epo sicut habebat anteq; castra occuparent a pisanis uel alijs. si aūt pisani ꝓbauissēt ꝙ alij iuste tempore quo occupauerunt possiderent non tenerent dimittere castra cum sufficeret ꝙ plene ⁊ libere ꝑmitterent epm ꝑdictos affictus ⁊ pensiones percipere sicut habebat tempore occupatiōis. non aūt est credendū papam ita supinū esse ꝙ uoluerit intelligere omia castra destruenda vbi eccīe affictus ⁊ pensiones recipiebāt. ⁊ bene facit ad intellectū huius. i. de ꝓbat. licet. circa fi. vbi fere idē habet qō hic dicit. ibi enim qz eccīa rauēnas plenum ius habuerat ⁊ plene possiderat imponit silentiū fauētinis super postea possessis nisi iuste se possidere ostenderēt. hoc tm̄ potest esse iustum ut sicut non licet noua castra facere cum iniuria uel emulatione alterius ⁊ ita nec incastellare uetera que ñ probant habitata. C. de edifi. ꝑua. l. iij. ⁊. C. ō fundis limitb. l. i. ⁊. ii. ⁊. iij. li. xi. ar. ff. de opis pub. l. iii. ff. ex quibus cause infa. ir. athletas. ⁊ ad hoc poterit agere eps lucanus. ſ. ut destruerent innouata castra uel in pristina forma reducerent cōdictione ex ꝑmissis. ll. uel officio iudicis. ar. ad hoc. i. de iudeis consuluit. ⁊ nō solum posset ad hoc agere eps sed etiā quilibet qui ibi redditus haberet. nec ē hec popularis actio sed uerius ꝓ uitanda diminutione sui patrimōij quiscz agit maxime autē epus debebat agere qz de toto castro uel terra possessionem habebat. irritum. ⁊ ita per consequens apparet pisanos non esse absolutos. ⁊ est ratio qz formā mandati non seruāt. ut. s̄. de rescript. cum dilecta. ubi no. vel dic ꝙ ꝟ processus fuit impugnatus quia post appellationē habitus fuit. ⁊ appellatio ꝓbat legitima ex eo qz appellauit ne fieret absolutio nisi ꝓcederet restitutio libera ⁊c.

Requens ⁊ assidua ab alio. vbi gratia titius agit contra meuiū. meuius excipit ꝙ nō debeat respondere qz seius eum spoliauit male. post diem ſ. de excep. pia. maiorem. insti. de excu. tu. §. item ꝓpter. ff. de excu tu. populi. ar. ⁊. auten. ut hi qui obli. ꝑ se. §. i. ii. iij ⁊. iiij. accusatorem. in criminali.

D hec nancisci. Debet enim iudex ei corporalem possessionē.i. custodiam tradere.ff.de re iudi.cum aliquib' tueri debet inductū.ff. ne uis fiat ei q in pos.mit.l.i.§.i.t dic ut no.s.ut lite ñ contes.qñ fre. nihilomin' tñ post annū fiet uerus possessor. ff.e.contingit.ff.de bonis auc.iu.pos.quis. si aūt per extraneum impedit possidere. tenet ad interesse.ff. ex qui. causis in pos.ea.si quis creditorē.rigor.s.q imponat ei mulctaz t etiam penam corporalē quā iudex secularis imponeret.ff.si qs ius di.ñ ob.l.i.t intellige hoc de cōsilio t si propt hoc ñ periclitat iusticia.ut hic sequit. als mulctā imponet.ff. de pe. dilectus.t.c.ult.s.d offi.del. preterea. astrinxit.t nulla alia pena ei imponat nisi q soluat expensas.

Litteris absentauerit. Hic est ptumacia in nō ueniendo.ff.e.cum dilecti.qñq est etiam in non restituendo.ff.de rei ven.qui resti.qñq in nō rñdendo.ut.ff.e.put.uel obscure rñdendo.ff. de inter.ac.de etate. §.qui tacuit.t.§.nihil.quandoq in nō iurando.ff. de iurīu ran.manifeste.qñq in non exhibēdo.ff.de appl.creditor.§. iussus. qñq in recedendo infecto negotio. xi.q.iij. certum. xviij.di.si quis aūt.religionis.xij.q.ii.religiosam.ff. de religi.sunt persone.sequestrari.no.fieri sequestrationē ppter contumaciā.t tūc ita fit restitutio expensaz sicut si data esset possessio causa custodie.ut hic.qñq propter dilapidationez ij.q.vi.quotiens.qñq propt rez litigiosā.xi.q.i.quia. qñq propter scandalū.ff. de sequestra.c.ii. nō cōmutationē cautionum.ecclesias.sequestratas.restitui.i.assignari post lapsū annum.sed bene nō petebant cum hoc iure cautū non sit.ut post lapsum anni quis debeat fieri uerus possessor rerum sequestrataz. in posterioribus. de hoc no.s. de offi.del.ex litteris.nomina.t ideo quo ad expssa ul' in litteris uel corā iudicibus nō possunt secunde pioribus derogare.s. de rescript.pastoralis.§.qm.t.§.nos igit.

Ausam que. natiuitate .i. an mater eius .a.fuit legitima uxor pris sui.t sic .a.ipsa sit legitima filia an non.t ita per consequēs poterit cognosci utruz scilicet filius ipsius.i. ex psona ipsius .a.sit admittēdus ad petendā hereditatē.nam agebat hic de hereditate auita.s.d hereditate pris ipsius agathe. denuntiationibus. de hoc no.ff.de eo qui mit.in pos. cā rei ser.si ad. receptis.erat enī lis contes.sicut in integra apparet.t ideo ad testiū receptionē t ad probationem sententie proceditur.t ideo etiā fit citatio ad domum.

Rout nobis aduocat. de hoc no.s.ut lite non contes.c.ad hoc.C.quoz.ap.l.ulti. rñdet h babes q licet aliquis nō teneat respondere aduersario nisi de mandato iudicis.si tñ respondet sibi piudicat.ff.de inter.ac.si sine.§.i.t.ff.de etate.§.qui interrogatus.ff.de adul.si postula. §.questioni.habes etiam q p indirectam rñsionem siue proponendo exceptionē pemptoriam siue per confessionē fit litis contes. Sed cōtra.s.de lit contes.c.i.t de elect.dudum. rothom. Sol.dicimus hic litē contestari t nō excepisse tantum.nec positioni rñdisse.sed narrationi t petitioni.t q per exceptionem nō fiat lit contes. probat.ff.de condi.inde.eleganter.§.pe.ubi dicit q uolenti litez contestari ponenda ē exceptio exquo sequit ergo excipiendo nō facta ē lit contes. sed si non fit lit contes.per exceptionem pempt. erit ne ante lit contes.de ea cognoscendū t pnunciandum. ar. q sic.C. de except. siquidē. ubi dicit q de exceptione pemptoria tm cognosci oportet. Sed cōtrarium uerum est.s.q nō debet d ea cognosci nisi prius lit contes. quia nō posset fieri absolutio neq cōdemnatio nisi lite contes.s.de elect. dudum. t.l. siquidem.non dicit litem non contes.sed naturali ordine cognitionem exceptionis pcedere cognitionē principalis petitionis.licet causa breuiandi lites sepe semel d utraq cognoscatur.nec est ptra ius.t sunt h uera ubi ponit exceptio ut peremptoria petitionis actoris.si aūt proponeret ad reuz repellendum puta q esset excoicatus. uel ut declinatoria tunc ante lit contes.est probanda.ut no.ff.de excep. pasto.percepisset.t ideo dicebat se non teneri ad eaz ptestationez.t sic legitime facta fuit lit contes.ad conuincendam.C. d iudi. autē.iubemus.terminetis.si liquet uel liquere pōt.C.de iudicijs.pperandū.§.si aūt reus.iii.q.iij.decernimus.possessionem.i.per sniam detis ueram possessionē.C. quō t quā do.consentaneum.C.ubi in rem ac.l.ii.t hoc qñ non liquet ut.C.de iudi.pperandum.§.sniaūt t est hic possessio irreuocabilis nisi cōtra eum iudicet de proprietate.ut hic habes.t in.l.preall.reuocabil est.si als ante lit cōtes.fiat missio in possessionē.ut no.s.ut lite nō contes. Sed qñ dices semper liquere.quia aut liquet per pbationes.t tunc fert sentētia diffinitiua.aut non liquet p probationes t tunc similit snia diffinitiua ferri debet.q actore non pbante reus.t si nihil prestiterit obtinebit.s. de causa pos. t ppue. cum ecclesia in fi. rñdemus hec decre.loquit quando reus est absens p contumaciam q si esset psens posset esse q p confessionē suam uel alio modo actor probaret de suo iure qd in eius absētia fieri non potest. t ideo in eius odium est inductū ut mittat in ueram possessionē.secus aūt diceremus si actor cōtumax esset.tunc enim diceremus q iudex debet ferre snīam.t si nulla alia causa sit nisi q actor non pbauerit per se.t ita per cōsequens constat q reus sit absoluendus.t si diligent attendas ubiq inuenies fauorē presentis t odiū ptumacis.

Jnem litibus.C.de agri.t cen.l.litibus.li.xi. dispendio.l.di.postq.s.de elec.cum int uniuersas intentionem. per testes uel per instrumenta.C.de except.siquidem.uel p confessionē.C. de erro.aduo.l.ij.uel per presumptionē.C.de probat.fine. Sed obicies q publicatis attestationib' non licet inducere testes. autē.de testi.§. quia uero.coll.viii.ergo nec pponere exceptionem que p testes probari debeat. Sol. potest esse q fundata erat intētio als q̄ per testes. unde post talez fundationē bene inducuntur. t eodem modo potest esse q fini data erat intentio per testes t prius petijt dilationem ad exceptionē quā uult per instrumenta pbare.ut.ff.de fide instru.cum dilectus.uel etiam si publicate essent attestationes indirecte posset alios testes inducere super alijs articulis ex prioib' pendentibus.ff.de testibus ex tenore.ff.d fide instru.cum iohs. ad soluendas. expense enim soluunt ante finē litis ubicunq calumnia alicuius deprehendit uel etiam uiolent presumitur.ut hic.t.s. de rescript.ceterum.s.e.c.ii.ff.de testi.significauerunt. Jtem non solum in diffinitiua sed etiam si quis absoluit ab instātia iudicij statim fit condemnatio in expensis.C.de iudi.properandū.§.i. autē.de litigios.§. oēm. als regulare est q tñ in fine lit fiat condemnatio.ff.de penis.calumniā.C.de epis autē.generalit.t no.q in expensis que prestant in medio litis non attendit an is qui condemnat iuste uel iniuste litigauit sup principali t super exceptione tñ.ff.de sequestra.ad h ff.de ap.significauerunt.t.i.e.sepe.iij.q.iij.§. spaciū.in fi. in expensis aūt que in fine lit prestant attendit an iustā habuit causam litigandi uel probabilem tm.t sic nō fit cōdemnatio in expensis.ff.ti.pri.c.ii.ff.de sen.ex.sacro.ff.de leg.ii.qui solidum.§.etiam.ar.ff.de peti.here.illud. t maxime si iuratuz est de calumnia psumim' eum bona fide litigare.i.q.vij. sancimus. si autem temere litigauit condemnat in expensis.C. de iudi.eum qui.quidam tñ dicunt q bocipso q succumbit cōdemnandus est.ar.ii.q.iij.qui non pbat.C. de aduo.di. iudi.l.i.alij contra in cā appellatiōis indistincte semp fit cōdemnatio in expensis.ii.q.vi.oino.ff.de ap.ut debitus.t est

ratio diuersitatis. qz in causa principali ꝓducunt probatio-
nes facti in quo probabilis est ignorantia. sed in cā appella
tionis ꝑ magna parte non inducunt probationes facti. sed
tantū allegationes iuris vbi improbabilis est ignorātia. ff. d
iuris z facti igno. regula. vnde dicim⁹ q nō semper in causa
appellationis indistincte cōdemnandus sit. nam si in ea in-
ducerent noue ꝓbationes facti qd licet aliqñ. ut no. ī. de te-
stibus. ueniens fraternitatis. in quo casu nō solum parti sed
nec iudici pōt aliquid imputari. ī. de fide instru. cum iohs.
in fi. tunc non esset condemnādus in expensis. Item no. q
si in snīa continebant plures articuli z in vno est iusta snīa z
in alio iniusta. z pars a tota snīa appellet fiet hic inde cōpen
satio expensaꝝ. debebat diuidere articulum iustū ab iniusto
z super illo solo appellare. ī. de testa. raynaldus. si uero unū
solum articulū continebat snīa. ut quia cōdemnauit in. c. cū
deberet nil cōdemnare tūc nō debet distinguere. sed licet ap
pellare a sententia z non fiet hinc inde cōpensatio. qz non ē
partis distinguere tm̄ debeo z tm̄ non. ar. tñ ꝯ. ff. si certuz pe
tatur. quidā. Item nō uidetur differentia vtrum obtineat in
causa appellationis appellatus uel appellans rōne ꝓallega
ta. qz uterqz per ꝓbationes inductas in cā principali satis
posset instrui q futurū sit in causa appellationis. alijs tm̄ ui-
detur q appellatus nō debet cōdemnari in expensis in cau
sa appellationis. qz iustā causam litigandi habet cum in cā
principali lata sit ꝑ eo snīa. nisi alis de iniusta snīa appareret
manifeste. z intelligimus condemnationem in necessarijs ex
pensis nō utilibus. ī. c. pxi. z que per cām facte sunt. ī. de se
questra. ad hoc. z in eundo z redeundo z aduocatꝫ. C. de iu
dicijs. sancimus. deducent aūt expense quas domi faceret.
ff. ad exhiben. sed z si. §. pe. ff. de peti. here. sed z si. §. q aūt.
z. §. se. z in auten. de man. prin. §. illud. collꝫ. iij. ff. de rei ven.
si res. similit deducēt expēse q casu vel facto facte sūt. ff. mā.
inter. §. nō omnia. z erunt expense mediocres nō delicate. ff.
de pig. ac. si seruos. ff. de dam. infec. inter quos. §. fi. z. l. se. ñ
autem quent si minores potuit facere. ff. man. si quis alicui.
§. impendia. ff. de ꝓcura. qui propio. §. litis impendia. z ue
niunt expense que fiunt post litꝫ contes. ex officio iudicis que
uero iure actionis. ff. de edil. edi. ediles. §. item sciendū. §. i.
z si tempore snie non sit cōdemnatus ulterius peti non pos-
sunt. ut. C. de fruc. z li. ex. l. iiij. in fi. nisi in cā appellatiōis. ut
C. qñ procurare nō est necesse. l. fi. in hoc aūt casu in quo lo-
quit hec decre. in cōtinenti ꝓposita exceptione cōdemnabit
excipiens ad expensas faciēdas tm̄ sub cōditione si in ꝓba-
tione defecerit. sic. ī. de ꝓcura. auditis. z ita uidet hec senten
tia fm hoc cōtinere multiplicē iniquitatē. primo quia fertur
sententia sine certa quantitate. qz non pōt esse certa tempore
date sententie cum nōdum sunt facte. C. de sen. que sine certa
quā. per totū. Sed rñdemus hoc speciale in odium tam tar
de proponentes exceptionē. vel dic posse ferri snīam incertā
qñ expense nō ueniunt principalit sed accessorie. accedūt. n.
expense presumpte malitie. immo dicimus q semp super ex
pensis incerta pōt ferri sententia talis. condemnam⁹ talē tali
ad expensas quas fecit vel quas ꝓbauit se fecisse. C. de fruc.
z li. ex. terminato. ī. de ꝓcura. auditis. nam sic loquitur pre
dicta lex qñ sic cōdemnauit. nam si tu uelles praue intelligē
pre. l. s. q nō condemnauit in expensis. sed tm̄ potestatē agē
di de expensis parti seruasse nō posset huius. intellectus su-
stineri. qz necesse esset q expense tm̄ officio iudicis petant vl
iure actionis. sed officio iudicis peti nō pñt. ut in. l. ꝓalle. ter
minato. qz iam terminato negocio fm qd ibi loquitur non
habet locū tale officiū iudicis. insti. de offi. iudi. §. ꝓterea fru
ctum. ī. de offi. iudi. c. fi. restat q necesse sit peti eas iure actō
nis. sed nulla actio ad eas cōpetit nisi sit ad eas condemna-
tus. qz tunc cōpetit actio in factū ex re iudi. z sic apparet q. l.
preall. terminato. loquit qñ iudex expresse cōdemnauit par-
tem ad expēsas licet incertas. z q si iudex seruauit ei q pos-
set agere de expensis factis in lite q nihil ualet. illud aūt bñ
fatemur q iudex post snīam tota illa die suuz officiū exerce
re potest ꝯdemnando in expensis. ff. de re iudi. paulus. alij
tamen dicunt q bñ ualet reseruatio expensaꝝ. z sic intelligo
l. preall. z aget ad illas cōdictione ex. l. illa. primo dictū ma-
gis placet. vel dic ut no. ī. de ꝓcura. auditis. secūda iniqtas
est q intromittit se de tractu futuri tēporis. sed rñ. ut. ī. de ꝓ
cura. auditis. tertia iniquitas est qz fert snīa sub condictione
sed rñde hoc nō est contra ius sed pret ius. i. q. vii. biduum
z est ita statutū propter breuiādas lites. quidam aūt dicunt
condemnationez banc tm̄ in fine litis fieri. qd littera bene p
omnia non patit. alij uero dicunt q eo deficiente in ꝓbatio
ne. z hoc est speciale fm eos. qz etiam si alis obtineret in ꝑn-
cipali causa z per alias exceptiones tñ condemnabitur in ex
pensis factis in illa exceptione.

Um dilectus. contra eundem. Hic satis apte
patet q in modū exceptionis agit cōtra electū etiā
si confirmationē vel ordinem nō petat. nam h nec
electus nec nuncij eius confirmationē petebant. qz cōfirma-
tus erat. nam aliter non noiaretur electus. nec ordinē nec cō
firmationē petebat que ipsi absenti prestari nō poterat. Itez
dici non pōt q ageret contra electum accusando cum ꝑ pro
curatores agat. nec in querēdo nec denūciādo. sicut ex ipso
contextu littere euidēt apparet. Item non pōt dici q sint
admissi ad ꝓponenda hec crimina quasi ꝓsequendo appel
lationē. qz ipsi non appellauerāt nec electus suam appellati-
onem fuit ꝓsecutus. appellauerit. de appellatione que fit
extra iudiciū. no. ī. de ma. z obe. cum dilectus. ī. de ap. cum
sit ro. z. c. consuluit. z. c. ad audientiā. z. c. cōstitutis. ij. z. c. bo
ne m. o. responsalem. de hoc no. ī. de ꝓcura. querelam.
presentare. hoc allegando dicit. vel tunc habet h locū eum
aduersariū scit coram iudice ꝑmanere. etiā maxime i causa ele
ctionis ubi periculū est in mora. ut. ī. d elec. cum inē uniuer
sas. si enim nesciret eum coram iudice pseuerare quare iret. nā
si fuit legitimo impedimēto detentus circumducit peremptō
rium. ff. de iudi. l. z post. z sic frustra cogeret circūducto per-
emptorio se fatigare laboribus z expensis cum ius reddat
eum liberum. ff. si quis cautꝫ. l. ij. si aūt legitimam excusatio-
nem nō habebat. tunc similit precise uenire non tenet. quia
siue post ueniat siue non semp tenet ad expensas legitimas.
ut hic. z h sufficere debet. nec cōtra facit. l. illa inducit tñ. ff. de
arbitris. celsus. cum aliud sit in solutione de qua ibi loquit
que semp liberat debitorē. ff. de solutꝫ. si per me. z ad qd sem
per tenet post terminū. aliud in cōparēdo coram iudice a quo
non libere si tempore non idoneo cōpareat z etiaz ad qd ñ
tenet. alij tm̄ dicunt q semper z etiam post terminū cōparere
debet ad minus ut dicat excusationē absentie. ar. iiij. q. v. c. i
z. v. q. iij. c. i. z etiam ut litiget si aduersariū inuenerit. ut hic.
elapso. ff. de arbi. celsus. z insidias. cuius hoc sufficeret si
citatus esset personalit. non tm̄ ualet qñ citatus est per ꝓcu-
ratorem. nec ꝓcuratores insidias timent. qd hic apparet. qz
si non timent nuncij nec ꝓcuratores. moderatas. de h no.
ī. ti. proxi. tempore. no. expensas ꝓputandas a tempore ci
tationis. z non tm̄ tempore contumacie.

Um olim asseretur. ff. de cu. z exi. re. diuus. im
pendi. non est trahendū ad cōsequentiam cuz nō
debeat accedere ad appostolicaz sedem vel metro
politanum electus vel cōsecrandus nisi habeat decretū sub-
scriptionibus roboratū z litteras testimoniales. lxi. di. eps.
hoc tm̄ satis posset cōcedi illam confirmationē fieri cum de-
bita solennitate ul cause cognitione que fit ꝑdicto modo eti
am cum nullus citetur cum illi qui uolūt aliquid obijcer pa
ti debeant ꝓpter periculum qd est in mora. ar. ī. de ap. obla
te. Item qz terminum hñt a iure infra quem debent habere
ep̄m cōsecratum. ut no. ī. de elect. cum in cunctis. z. c. statui-
mus. z infra illum terminū si vnus malitiose alium ꝓueniret

cassaret q fieret. ar. preall. decre. oblate. papa aut posset hic excusari qz p falsas litteras iste. d. circuuenit euz. canonice. videt q non deberet sic coducere. sed sic si inueniretis eum per falsas litteras cosecratu imponatis sibi silentium nihilominus faciatis eum pacifica possessioe gaudere. cum exquo confirmatus est talibus exceptionibus no obstantibus effectus cofirmationis no sit impediendus. j. de ap. constitutis. ij. immo bene dicit q cladestine uel obrepticie obtinuit confirmatione. ut hic. z anteqz habeat effectu confirmatiois examinari debet an electio sit canonica ul non. ut z no. s. de cap. cum olim. vel pot dici q nunqz debuit habere possessionem rerum epatus. qz non costabat de confirmatione cuius effectus est possessio rez epatus. ut. s. de elec. cum in cunct. sed tm de consecratione nec cosecrando cofirmare videt. cuz hoc non intenderit z diuersi sint actus. ar. s. de elect. cum inter uniuersas. in fi. sed si negaret cladestine uel obreptitie facta cosecratio uel cofirmatio nihil innouabit quousqz d hoc constet. cum ad hoc dicenduz non admittat quis nisi ex officio iudicis. siue dicat confirmatione nulla vel beneficiuz restit. in integru petat. z si utroqz istoz modoz agat lite pendete nihil innouari debet. ff. de iudi. si pretor. C. de in inte. restit. l. i j. ut lite pendente. c. i. fatemur tm q post cofirmatione z cose cratione pot contra aliquez agi z criminalit z ciuiliter sup eo q non sit canonice institus vel p symoniam. vel qz omissa sit forma vel alio modo nisi dum petebat confirmatio vel cosecratio de eo qd modo obiicit fuisset exceptu z iudicatu. s. de elec. cum dilecti. vel etiam exceptu tm. z non obstate exceptione facta fuisset cofirmatio. nam in his casibus forte postea agi posset. C. de fide instru. l. fi. ar. C. de fal. ipse. h tamen est differentia inter eum qui post confirmatione obicit z euz qui ante confirmatione obicit nihil probare debet ea ratioe quia negantis factu. f. in electione no canonica nulla est probatio. sed electione canonica esse probare debet. ut no. s. de postul. c. i. vbi aut post confirmatione dz electione minus canonicam h probare debet. nemo eni cogit dicere tituluz sue possessionis. ut no. de hoc. s. de procura. ex insinuatione. vl dic ut no. j. de accusato. c. super. si autem crimen obiciatur siue ante confirmationem siue post semp qui obicit probare debet. nisi iudex ex officio suo uelit inquirere. de h no. s. de postul. c. i. quare non simul andiunt cause oim trium. f. d. f. z. g. hoc qd. s. in hac gl. dicit videt q etia. f. post confirmatonem z electione. iterum pot dici cotra confirmatione z electionem z de forma electionis z de delicto psone locum habet quando cofirmatio data est sine cause cognitione. z idem videt etiam si sine vlla inquisitione uel cognitioe data sit. sicut est quando idem electoz z confirmatoz. z hoc probatur. s. de elect. q sicut. j. de ap. constitutis. z. c. constitutus. z in his casibus si apparuerit electione minus canonice factam cassabit electione. Item si inuenerit confirmatione non rite facta. puta qz confirmatoz noluit admittere cotradictores vel legitimas exceptiones. vel qz electionem non examinata confirmauit. siue appellatu fuerit siue no cassabit cofirmatione. ar. j. de ap. constitutis. z. c. constitut. si uero cofirmatio quantu ad oppositione iudicij fuerit rite facta. sed electio non. sed tm confirmatoi no innotuit tota ueritas. tunc dicut quidam q eode modo. irritada. e pfirmatio. qz inspecta veritate mala fuit licz iudex bene processerit. C. de ap. eos. j. de fide instru. cum ioane. j. de priuil. cum olim. ij. in fi. sed certe qcquid dicant hoc uidet habere locuz vbi fuit appellatu. qz propter remedium appellationis irritat qd factu est. ut in eisdem iurib apparet. sed vbi non est appellatu quo irritabit qd legitime factum e no videt bene. sed tm non reuocarez sine maturioi consilio qd sic factu est. sed ubi inueniet superioz electionem minus canonica precessisse z confirmatione sine examinatone secuta fuisse. melius dicet si sic dicat q confirmatio p errorem fuit obtenta eaz reuoco. z qz electione inueni min canonicam eam casso. ar. ff. de re iudi. q iussit. C. comi. z pgra. interlocutio. z. l. se. C. si p uim. l. fi. Si aut electionis confirmatio fieret cum solenni examinatioe puta ptibus constitutis in iudicio z lite ptes. s. de elec. dudu. ro. z snia tali mo lata. s. confirmo electionez. z tunc decetero nullus admittet neqz cotra electione neqz contra confirmatione a qua non e appellatu ad hoc ut ipsa casset. nec ppter formam nec propt crimen. qa sententia transit in rem iudi. C. pmi. z pgra. l. ij. no negam quin possit pcedi contra huc confirmatu. z propt crime qd ante electionem pmiserat. z etia propter defectu forme vt quidaz dicunt. sed pluribus melius ut. s. dr. no ad electione vl confirmatione cassanda. sed ad hoc ut deponat uel suspenda tur vel alia pena imponat. sed pluribus alijs uidet contra. z melius etia q de premissis non possit accusari post pfirmationem solennit obtenta. quia transit in rem iudi. ut dictum e vt aliquis sit litiu finis. C. de fide instru. l. ult. ad fi. z idem videtur dicendu etiam si ptes non fuerint in pcessu confirmationis nec lit contest. facta fuerit. sed tm solenniter pcesserit cofirmatoz inquirendo de forma electionis in loco ubi facta est electio. z de scientia z de moribus z uita electi in loco ubi conuersatus est. s. de elec. scriptu. nam in hoc casu credim sentetiam confirmationis transire in rem iudi. nisi forte de obreptione pponeret. nisi forte ex puisione z de gratia z non de mero iure audiret. non tm multo tepore post confirmatione. s. de elec. cum dilecti. alioquin. si predictus. d. non esset canonice electus. citatus. sic referebant iudices. uel pars. f. z g. s. q contumacit abfuerat. d. sed non costabat. qz si constaret cum fuisse ptumace sic n posset appellare viua uoce. ff. de in inte. restit. diuus. ita nec eius itineris arreptio vim appellationis obtinet. z h iustificat snia eo absente latam. s. ut lite non contest. qm. nec fuit necesse q aliqua snia feret contra hunc. d. cum de facto in eade ecclesia de qua agit nihil possideat nec etiam de iure. item qz nec ipse agebat contra alios electos nec alij cotra eu nec se eis opponebat. confirmare. huic facto. g. acquieuit vl adminus non ptradixit. nec postea eum inuenim prosecutu huiusmodi negotiuz. qbus sola testimonia non sufficerent vbi de plurimu agit electionibus hec aut ideo sufficiunt. qz ambo electi int quos erat contentio vident bis esse cotenti. sed. d. etiam huic confirmationi se opponere no posset nisi appellasset. qz cofirmationi solennit facte a qua non est appellatu cotradicere non licet nisi d gratia. quia confirmatio snia est z uim z formam sententie tenet. z ideo transit in rem iudi. exquo non est appellatu. litteras. q non ualuerunt cum de pmissis litteris z eoz que in eis cotinebat non facerent mentione. s. e. c. ij. misericorditer. vera fuit misericordia. qz exquo alius legitime pfirmatus fuit no erat ulterius audiendus nisi psequendo appellatione de q papa erat incertus. inuetus. q. d. citat tercio cotumax fuit. ideo procedit contra eum etia si non inueniat termino vni anni sibi dato cum als semp deberet expectari si cotumax n esset. ar. a contrario sensu. s. ut lite no contest. c. qm. §. porro. z. §. se. Sed dices quare dat annus cum in decre. pall. non dent nisi. vi. menses. Rn. ibi agebat de electione no pfirmata z episcopo non psecrato. hic uero loquit de iam consecrato. z hoc est speciale ppter reuerentia psecrationis. vel dic h esse speciale propt consecratione qz iterum tractat de eius iure post snia iuste latam. z q expectat per annu. z sic etiam hoc ex abundanti. ut auferet omnis exceptio ipsi. d. qui dicebat z dicere poterat per itineris arreptione appellasse. qd tamen non costabat. non enim esset bonu immo pessimu q si de iure esset eps q alius in locum eius intraret. iij. q. vi. h quippe. z. j. de concess. preben. c. i. z est hic ar. q snia sup electione non transit in rem iudi. simile in matrimonio carnali j. de re iudi. consanguinei. z. c. tenor. alij dicunt z melius q si uerum esset q. d. dicebat. s. q iter arripuerit ad se. ap. veniendi iniquus erat pcessus iudicum. j. de ap. suggestum. z

c. meminimus. ⁊ ideo de iure est q̄ iterum inquirat̄ de eo. ⁊ si iniunctum fuerit renocet ꝓcessus. s̄. de offi. deleg. cum cā. Sed oppones quare ergo ad eosdē remittit negociū. Rn̄. non remittit hoc ius cōmune est q̄ si quis infra annū nō ꝓsequitur appellationē. primus iudex pōt prosequi ap. vt no. s̄. de offi. del. pastoralis. §. preterea. vel melius propter presumptiones que erant cōtra eundē. d. hoc speciale factū fuit contra ius. hodie aūt dicunt quidā hoc q̄d diximus de arreptione itineris esse correctū. ut no. j̄. de ap. ut debitus. uerbo. quia nō dixit ego appello. sed dixit vel pro certo habeatur q̄ ad se. ap. ueniebat vt de ꝓcessu contra se habito ꝓque retur. nec hoc sufficit si copiā iudicis a quo vult appellar̄ potest habere infra. x. dies exquo scit cōtra se habitū processus coram eo enim appellare tenet. ii. q. vi. §. si quis ipsius. ⁊. §. biduum.

Eritatis canonicis. ⁊ q̄ volebat canonicis eum accusantib⁹ rn̄dere ordine iudiciario seruato. ideo dn̄s papa ne de sua cōtumacia cōmode reportaret mandat cōtra ipsum ꝓcedi in modū inquisitionis. audiētiam. in modū inquisitionis alis non liceret cōtra eu⁹ recipere testes lite ñ contes. ut. s̄. lite nō contes. qm̄. fre. alij dicūt q̄ semper contra quēlibet prelatū ⁊ etiam clericū contumacem ad depositionē procedet lite non contes. ut b. j̄. de cleri. non re. in ec. uel pre. ex tue. fm. l. aūt secus. ff. de peñ. absente.. de ponis. no. q̄ nō fert b̄ sn̄iam super crimen. sed tm̄ deponit cum. in bibitionem. j̄. de no. op. nun. cum ex iniuncto. j̄. d̄ despon. impu. ad dissoluendū. s̄. de in inte. resti. cu⁹ uenisset excōmunicationem. excoicatus enim cum suspensus sit. ⁊ administrare nō possit alienare res ecclesie non pōt. q̄d intelligendū vt̄ de notatim excoicatis ⁊ publice. ar. j̄. de re iudi. ad probandū. idem etiam si non notatim. sed tm̄ per sn̄iam vel canonē in qua certū est eum incidisse. j̄. de excess. prela. c. fi. Item res suas vendere donare ⁊ alis emere pōt. i. teneret contractus si faciat. xi. q. iij. qm̄ mul. in fi. ⁊ expressius. j̄. de sen. exco. si uero. vbi dicit q̄ etiam nouos cōtractus cum eis iure licet ⁊ forte si ꝓstituat procuratorē ad negocia orit̄ inter eos actio mandati. non. n. inuenimus huius. contractus censeri nullos a iure. in iudicijs aūt admittendus nō est q̄ñ est actor excoicatus. j̄. de sen. exco. p tuas. j̄. de sen. ⁊ re iudi. ad probandū. j̄. de ꝓba. post cessionē. ii. C. de here. l. pe. immo ⁊ si in iudicio constituit q̄ñ excoicatus est reus orit̄ obligatō q̄d apparet quia reus excoicatus constituit ꝓcuratorē. s̄. de iudi. intelleximus. sed exceptione actor remouet. de hoc no. s̄. de ꝓcura. consul. nec in spiritualibus ualet q̄d fit ab excōmunicatis. j̄. de ap. constitutis. i. sed in his spiritualibus ualent que facti sunt tm̄. quasi dicat ñ que iuris. ar. j̄. de p̄bē. p illorum. s̄. de rescript. capitulu⁹. dicunt tm̄ aliqui ⁊ forte non male q̄ si aliqui p̄lati sunt excoicati ⁊ ratione sui officij facerēt aliq̄d spirituale. puta q⁹ prouiderent alicui ecclesie de prelatura vel canonicatu vel cōfirmarēt alicuius electionē q̄ bene valet q̄d fit ab eis quādiu tollerant̄. viii. q. iij. nōne. vi. q. iij. c. i. ⁊. ij. nisi forte esset notoriū vel alis probari posset q̄ essent publice excoicati. q⁹ tunc hec spiritualia vel etiaꝫ alia ab eis recipere non debent. sed cum superiore agere ⁊ ab eo appellare. ar. ff. de mino. ait p̄tor. §. permittit. nec cōtradicit decre. constitutis. q⁹ ibi non rōne publici officij eligebant sed speciale ius ꝓsequebant̄ q̄d quilibet habet ratione sui canonicatus vel specialis fraternitatis. vl̄ ibi ut excoicati fecerunt ratione publici officij q̄d non habebant. q⁹ publicū officiu⁹ eligendi in non excoicatos tm̄ reciderat. ⁊ dicimus generaliter q̄ cōtractus initi cum excoicato non solū ignoranter sed etiam sciēt ⁊ durante excoicatione tenerēt ⁊ ex eis agit̄ contra excoicatos si conueniant̄ etiam durāte excoicatione. ipse aūt excoicatus licet ⁊ agere non posset durante excoicatione tm̄ post absolutionē poterit agere de cōtractu inito. ⁊ dū erat excoicatus obligat̄ enim alijs ⁊ obligant sibi alios duꝫ sint excoicati. xv. q. iii. qm̄ multi. in fi. j̄. de sen. ex. si uere. ⁊ tēpore durant obligationes licet agi non posset ex eis dum sunt excoicati. j̄. de excep̄. cum inter. j̄. de sen. ex. p tuas. Itē pendente excoicatione suspendit effectus debiti puta fidelitatis. ⁊ videt q̄ iuramento fidelitatis astricti sunt absoluti a iuramento. xv. q. vi. nos. ⁊. c. iuratos. ar. ꝯ. xi. q. iii. iuxt̄. sed ibi potius narrat factum q̄ ius. ut ex eo dez. c. colligi pōt. sed post absolutionem bene agerent excoicati de cōtractu in excoicatione inito rationibus p̄dictis q⁹ contractus tenet. licet excōmunicatus agere nō possit. Item si existens in excoicatione expoliet post absolutionē aget interdicto vnde vi. q⁹ nō licet alicui excoicato sua auferre. ⁊ si quis cum iuramēto vel sine iuramento ꝓmisit aliquid alij excoicato dare consulimus ei q̄ det. nam hoc iuramentū vl̄ ꝓmissio absq̄ interitu salutis seruari pōt. j̄. de iureiur̄. si uero. maxime si alij seruari debet. Sed dices non pōt seruari sine peccato cum ego ei in nullo cōmunicare debeam. xi. q. iii. cum excoicatis. ⁊ si coico peco mortalit̄. s̄. de his que ui me. cā fiunt. sacris. Sed rn̄demus cum licitū sit ab eis emere uendere ⁊ cōtrahere ꝓ utilitate nostra vel necessitate. j̄. de sen. exco. si uere. ⁊. c. inter alia. ⁊ etiam ex pietate aliquid pōt dari excoicato. xi. q. iii. quoniam ml̄. in fi. ⁊ p consequens ea facere que in cōtractibus cōueniunt. ⁊ q⁹ aliter sequeret̄ q⁹ ecclesia machinaret̄ fraudes vel mendaciū q̄d esset absurdum. xxii. q. ii. cum humilitatis ⁊. c. primum. ⁊. c. nec artificioso. q⁹ nec uidet fuisse intentio cōdentis canonē q⁹ alius puniret q̄ excoicatus. Item si seruiens tenet ei seruire ut ꝓmisit. xi. q. iii. qm̄ ml̄. quare eadez ratione debita nō soluet. ⁊ ad hoc bene faciet. xi. q. iii. iuxt̄. ⁊. c. imperatores. vbi satis innuit q⁹ apostatis debemus de omnibus iuribus suis rn̄dere. nam p̄t cōprehendi sub p̄fa familias. ar. j̄. de sen. ex. si uere. nec est reuocata ratio predictorum. p. c. xv. q. vi. nos. ⁊. c. iuratos. q⁹ illa. c. specialit̄ locūt̄ i absolutione ⁊ fidelitate ⁊ iuramēto fidelitatis uel idcirco speciali ter statuit̄ ⁊ reuocat̄ ille canon iuxt̄. q⁹ ualde magnum fomentum excoicationis ⁊ excoicato⁹ erat q̄ñ se uidebāt concomitandos magna caterua uassallo⁹. vel dic q⁹ sicut ibi factum fuit ꝓpter multā malitiaꝫ excoicati ita ⁊ modo fieri potest. sed nisi sn̄aliter absoluant̄ ipso iure absoluti non sunt. b tamen fatemur q⁹ non est cum eis coicandū nec cōtrahendū si superbiores inde fierent vel si apud illos eque bene vel etiam aliquātulū minus cōtrahere possent. plus dicim⁹ exquo inquisitio fit contra aliquē ex tunc nō licet sibi alienare. j̄. de accusa. c. fi. vbi no.

Ontingit potentiam. nunqd si expellat eum cōpetit ei interdictu⁹ vnde ui. ar. q⁹ non. ff. uti pos. si duo. §. creditores. j̄. de sequest. pos. ad hoc cōtrariū tm̄ credimus. ar. C. de p̄to. pi. l. ult. numerus. cōtra hūc plura prodita sunt auxilia. primū q⁹ prestet cautionē iudicio sisti. s̄. e. c. i. ⁊ fm q̄d condemnet in expensis. j̄. d̄ sequest. pos. ad b. tertium ad interesse. ff. uti pos. si duo. §. ult. ff. ne uis fi. ei qui in pos. indu. l. i. in prin. quartū manus militaris. ff. ne uis fi. ei qui in pos. iudu. si quis missus. quintū beneficium huius constitutionis. sextū ex cōstitutione. s̄. ut lite ñ contes. qm̄. in fi. septimū est. ut in pos. le. is cuius. §. missus. sed nūquid idē est si clericus de beneficijs ecclesiasticis agat uel d̄ alijs spiritualibus. ar. q⁹ non. q⁹ non est sufficiens titulus p̄scriptio. sed necessaria est legitima electio uel ordinatio. lxij. di. c. i. ⁊. ii. q. i. legum. nec est ꝯ. j̄. de iurepa. cura. q⁹ ibi non p̄scribit ecclesia ut beneficiū sed ut ꝓpietas q̄d esse potest. j̄. de p̄li. auditis. s̄. de in inte. risti. auditis. tm̄ dices ad quid prodest secundu⁹ decretum in beneficijs cum nullus posset possidere sine bona fide ⁊ b non posset habere bonaꝫ fidem qui conscīam haberet rei aliene. j̄. de p̄script. qm̄. rn̄demus valet ut fructibus utat̄. Item pōt dici cum possidere bona fide quia sic credit. vl̄ quia auctore pretore possidet ex secūdo decreto. ⁊ sic p̄scribet ut nihil ei obici possit per aduersariu⁹.

semper tamen si habet cõscientiam rei aliene ꝛ qñcunq; habuerit nõ confidat q; a ratione huius missionis possit retinere beneficium. sed videt hanc questionẽ non de facili posse sic procedere. nam aut ille qui agit sup beneficio est cõfirmatus aut nõ. si est confirmat⁹ solum officium iudicis imploza re potest ut confirmet. ꝛ si illi contra quos agit de hoc ꝛ qui sibi se opponunt cõtumaces sint nunq; fiet missio in pos. cã custodie. nam ante confirmationẽ non põt suum beneficiuz ministrare. ſ. de elec. qualit. ergo multo fortius non cõpetit ei actio ad beneficiũ ul̃ res beneficij petendas. nec est hic necessaria missio in possessionẽ cum lite non contes. ꝓcedi possit. ſ. ut lite nõ contes. qm̃. si aũt est cõfirmatus nõ debet petere ius qđ habet in beneficio. qz illud habet nec amisit cuz iura inseparabilia sunt. sed debet petere ut pacifica possessio ne gaudeat. j. de ap. constitutis. ꝛ petat res ad beneficiũ pertinentes. item ꝛ tunc cõtra contumacem dat̃ missio in pos. sicut in aliis realib⁹. ff. ex qui. ca. in pos. ea. fulcinius. §. item uideamus. sed in hoc ultimo casu non multũ ꝓcedit bene qz potest esse q; nullam certã rem petit sed beneficium sicut alij canonici ꝛ locum in chozo tẽ huiusmodi. vnde in hoc satis uidet q; licite fit missio in possessionẽ. ꝛ etiã ſm decretũ huic dabit̃. sed tñ iudex primo summatim cognoscat. ſ. ut lite nõ contes. qm̃. §. pe. ꝛ licet alis sufficiat ꝓ summaria cognitione. ut. ſ. lite nõ contes. qm̃. §. pe. ꝛ licet al̃ sufficiat ꝓ summaria cognitione iuramentũ calũnie hic aliquantulũ maiores probationes requiret. hodie tñ statutũ est q; cum igit̃ de beneficio obtinendo q; non est facienda missio in pos. j. ti. ꝓxi. c. fi. ubi notat̃. ꝛ ex hac ratione. ſ. quia. l. ista fulcinius dicit generaliter in actione in rem fieri missionẽ in pos. rei petite. dicendum uidet q; si eps petat ius epale in aliqua ecclesia vel aliquid aliud incozpale q; reo cõtumace existente dabit̃ missio in pos. causa custodie illius ecclesie ꝛ exercitiũ iuriũ. ſ. ut possit iniungere pnias vngere infirmos ꝛ iurisdictionẽ ꝛ iura epalia exercere. ꝛ nõ obest obiectio. ergo aliquis qui nunq; habuit curam habebit exercitiũ. ad qđ rñdemus põt esse. sed hoc est propter ignorantiam possessozis. nam hec eadem argumentatio est in sñia diffinitiua que nõ tribuit ei curam ꝓ quo dat̃ sñia nisi de iure haberet. ff. de condi. inde. l. iul̃. ꝛ j. de re iudi. cum int̃ uos. ꝛ tñ exercitiũ haberet. Item hoc idẽ poterat si simplicit̃ nomine suo mittat̃ in pos. ex secũdo decreto ꝓlationis sue. vel dic ut no. j. ti. ꝓxi. c. i. constituatur. hec decre. potest loqui in psonali actione. ꝛ ſm hoc proprie ponit̃ hoc vbum constituat̃. qz post annũ ex secũdo decreto constituet̃ uerus possessoz sicut si etiaz pmansisset in custodia necessariũ est ſm decretũ. vel põt loqui in reali. ꝛ secundũ hoc illud vbum constituat̃ ponit̃ improprie. ut sit sensus quasi decernat̃ verus possessoz. qz sicut non esset sibi necessarium ſm decretum si semper in possessione pmansisset. sed solo lapsu temporis fiet uerus possessoz. sic ꝛ si propter potentiam uel dolum aduersarij non potuit nanciſci possessione.

Enerabilis. ac prouintia. quãuis causa hec tangat, puintiales non tñ necesse est eos citari. sed nec eis ꝑiudicat ſz quosdã. ff. ꝺ libe. cã. si pariẽ. C. res inter alios ac. ne. pre. p totum. hoc nõ placet. immo bñ preiudicat. de hoc no. ſ. de arbi. cum tẽpore. ſ. de ma. ꝛ obe. inter ꝛ. c. ult. ſ. de diẽ. exposuit. et. j. de re. iudi. cum sup. ꝛ. c. penl̃. **archidiaconus.** citatio boz iudicũ uon est necessaria si be littere puenerunt ad archiepm. ideo ista mandat fieri qz posset esse q; he littere ad archiepm puenire nõ possent.

Ctor qui cauerit iudici. ſ. de offi. deleg. pastoralis. iij. q. iij. §. spaciũ. tñ ꝛ si non esset qui reciperet nihil esset sibi imputandũ. ff. de le. i. si fundũ. j. de appell̃. ex ratione. ꝺ cautio hic de nouo introducit̃. licet enim alie pene ꝓ antiqua iura huic decipienti aduersariũ imponãtur. ſ. q; punit̃ in expẽsis. C. quõ ꝛ qñ iudex. autẽ. qui semel. ꝛ ꝺ q; hic cautionẽ prestaret nullo iure cauebit̃ credim⁹ sufficere solam verbalẽ cautionẽ cum pena.

De eo qui mittitur in possessionẽ causa rei seruãde.

Onstitutis. possessionem. forte petebat sibi restitui possessionem eiusde ecclesie agẽdo possessorio ex interdicto vnde ui. vnde ẽ notandũ q; in interdictis in rẽ scriptis fit missio in pos. causa rei seruãde. sic ut hic videt fuisse factuz. ꝛ sup hac possessione causa data rei seruande reuocãda modo hic agebat̃. ꝛ ex hac decre. patet q; parat⁹ presentibus etiaz ſm decretũ est dandũ qđ satis dici potest cum pars cõtra quã dari petit̃ multa possit dicere ꝛ iura sua allegare. Item nõ est ferre sñiam nisi in confessũ vel convictũ. ü. q. i. nos. Item iudicantẽ oportet tẽ. xxx. q. v. iudicantem. ꝛ melius ad hoc facit. C. quõ ꝛ qñ iudex. ea que. vel dic q; hic non petebat̃ ſm decre. q; non erat necessarium qz solus lapsus anni sufficiebat. ut no. ſ. ti. ꝓxi. cõtingit. sed aduersarius petebat sibi restitui possessionẽ nõ obstante lapsu anni cum nõ fuit in moza. melius dicit̃ qz sic super possessione agebatur qz una pars petebat eam reuocari ꝛ alia petebat eam confirmari. ecclesie. queritur qualiter consulat̃ actori conquerenti de aliquo auferẽte vel turbãte iura ꝛ seruitutes ꝛ non pmittẽti uti eis nec etiam comparẽte ad rñdum. ꝛ primo quidẽ excoicari põt. ſ. ut lite ñ conte. tue. ꝛ. c. qm̃. potest etiam iudici mulcta. ff. si quis iu. di. non ob. l. i. põt etiaz taxari interesse ſm quod exigit natura interdicti vel actiõis de qua agit̃ ꝛ fiet missio in pos. ſm mensurã debiti declarati ad instar alterius psonalis actionis. autẽ. de exi. re. sed melius iudex qñ aget confessoria mittet in pos. seruitutis vl̃ alterius iuris peti actorẽ ꝛ erit uerus possessoz non causa custodie. ꝛ prohibebit reo ne turbet ipsum actorez uti seruituti illa quãdiu de iure suo ꝓbet ꝛ precipit ei q; sup hoc ipse caueat ꝛ faciet interim quasi possessione pacifica seruitutis uel alterius iuris petiti gaudere possessorẽ. ff. de no. ope. nun. si priusq;. ff. si seruꝰ uendi. l. is cuius famil̃. ff. de usufruc. cuiusq;. ff. de op. le. mancipioꝝ. ff. de inge. ma. diffamari. C. de re. pigno. si eo. ff. de usufru. si usufructus. ff. ut in pos. le. l. si pecunie. §. i. ꝛ. l. si inutiles. ꝛ ꝺ coll̃. bo. l. i. §. pe. si aũt agit̃ negatoria non fit missio in possessionẽ qz non põt. sed cauebit de ñ molestando ut in predictis iuribus. hic eodẽ modo agat̃ si ue consulit̃ siue agat̃ interdicto uti pos. siue interdicto vñ ui. pro incozpozalibus siue quocũq; alio modo agat̃ pro cozpozalibus ut ꝓdicta iura sonãt. ꝛ j. de seque. pos. c. i. licet. n. agens interdicto uti pos. non possit mitti in pos. cum dicat se possidere tñ precipiet̃ reo q; nõ impediat actorẽ quouscq; de iure suo probet. ut in preall̃. l. si priꝰ. ff. de iti. actuq; pri. l. fi. ꝓ uia. ꝛ. l. i. ü. ꝛ. üj. sententia diffinitiua nõ feret̃ cum non sit lis contes. ſ. ut lite nõ contes. qm̃. i. rñso. est aũt hoc uerus siue petat̃ ecclesia ratione iur̃ epalis qđ eps in ea habet. siue iure parrochialis qđ archiepresbzi in ea habent. nam eccliа cum non possit esse in alicuius dñio uel possessione. ff. ꝺ rei ven. in rem. i. rñso. ꝛ. §. i. ꝛ insti. de re. di. §. nullius. non põt de ea agi nisi ratione iuris qđ in ea habet̃. ff. de cõtra. emp. qui tabernas. ꝛ. ff. de mino. l. pe. ꝛ ratione eius iuris ꝓcedit predictis modis. ꝛ dicunt quidã ꝛ forte bene q; anteq; det superioz possessionẽ que est ita grauit̃ preiudicialis q; incipiet ab excoicatione vel sequestratione uel missione in pos. cã custodie. ar. ſ. de dolo. c. ü. nec obstat. l. preall̃. si priꝰ. ubi dicit̃ q; nõ sunt alie iudicis partes nisi ut procedat̃ priozi mõ quia nõ remouet qui procedat̃ minoriꝫ modis siue penis. sed hoc vult dicer̃ q; ad diffi. sñiam ꝓcedere non põt. ꝛ si infra annum uenerit restitutis expensis ꝛ pstita cautione recuperabit possessionẽ predictã vel relaxabit̃ mandatũ factũ de

non molestando ⁊ cautio sup̄ hec p̄stita. p̄prie aūt dicāt fieri hic missio ⁊ reuocari. qz sicut ꝑ incorporalibus damus interdicta quasi pos. ff. de seruitu. quotiens. ⁊ no. s̄. de electi. querelam. s̄. de cā pos. cum ecclesia. ⁊ ita etiam fieri p̄t̄ missio in pos. ut hic. ⁊. j̄. de sequest. pos. c. ii. s̄. de dolo. c. i. s̄. ut lite non contes. accedēs. ⁊ si infra annū nō uenerit extunc potest iudex decernēr actori quasi possessio uera dicti iur̄. ⁊ ulterius nō reuocabit̄ mandatū factū nisi reus probauerit de iure suo. non tamen sine decreto secundario hoc ius habebit. alij dicunt q̄ statim fit uerus possessor lapsu anni si sine secūdo decreto. sicut ⁊ in reali actione legit̄ ⁊ no. s̄. ut lite nō contes.. §. in alijs. ⁊ hoc satis innuit hec decre. alij aūt dicūt corpora ecclesiar̄ possideri ab epis uel capitulis uel p̄latis earum. ⁊ sic fiet missio in pos. corporaliū ecclesiar̄ sed iuriuz non. alij dixerunt ut no. s̄. ti. proxi. ꝓtingit. in fi. si aūt quisq̄ in psonali actione mittendus sit in pos. causa custodie ⁊ nō inueniant̄ res corporales in quar̄ possessiōe mitti possit mittetur in possessionē noīm. ita q̄ possit exigere debita ⁊ uero creditori denegabunt̄ actiones. ff. ut in pos. le. l. si inutiles. cū tamen si infra annū uel fm alios q̄cūq̄ obtulerit cautionez sistendi iuri recuperabit collecta ab eo qui missus est in possessionē extinde agit ut prius. ff. ō colla. bo. l. i. §. iubet. ⁊ per simile eodē modo dicendū est fieri missionē in pos. alior̄ incorporaliū tam temporaliū q̄ etiam spiritualiū cum auctore iudice. ħ fiat ar. ff. de acqui. pos. iuste. cuius alii dicant ꝓtra. q̄ interdicto vnde ui. uel actione exempto agit̄. vel alia psonali actione vbi missio fuit ꝑ mensura debiti declarati. cō petens est q̄ fiat primo missio in pos. illius rei de qua agit. ⁊ si ratione interesse aliqd deest uel plus debet tunc supplea tur ⁊ usq̄ ad supplementū cum fiet missio in pos. aliar̄ rerū sed licet hoc sit congruū ex causa tñ ⁊ si uideat̄ iudici aliud fieri potest. Item dicamus q̄ si agat̄ psonalibus actionibus pro temporalib⁹ non est ꝓcedendū ad missionē in pos. spiritualium ꝑ mensura debiti declarati ⁊ hoc duplici ratiōe. prima est qz spiritualia estimationē non recipiūt ⁊ ideo cōmensurari debito non possunt. secunda ratio est quia cum eis permutari non p̄t̄. j̄. de rer̄ p̄mu. ad questiones. sed si agerētur psonali actione ꝑ spūalibus puta ex permutatione vel donatione rer̄ spūalium tūc bene in alijs reb⁹ spūalibus crederemus fieri missionē ⁊ etiam forte in temporalib⁹ ⁊ maxie in spiritualibus quibus sunt annexe tēporales p̄stationes uoluntatem. non tñ adeo studiosam ut debuit. s̄. de offi. ordi. pastoralis. in fi. et nos. ⁊ ita habes hic cautionē p̄stādam aduersario. ⁊ si aduersarius nō est p̄sens sufficit si iudici p̄stet vel coram alijs publicis psonis p̄stet. s̄. de offi. ordi. pastoralis. iij. q. iij. §. spaciū. ⁊ si nō esset qui reciperet ñ reputaret ei. ar. ff. de le. i. si fundum. §. si titio. al' est. l. anteplt. j̄. de ap. ex ratione. j̄. e. cum sicut. possessionē. etiam sine secundo decreto immo a principio sicut post annū licet diuersimode est possessor. ut no. s̄. ut lite nō contes. qm̄ decretum idē est q̄ iussus. ff. de dam. infec. l. iij. §. i. ⁊. §. duas. ⁊. l. si finita. §. iul'. ⁊ dicunt quidā sic fieri primum decretuz decerno hunc p̄sentem mittendum in pos. talis rei exigente cōtumacia aduersarij eius. sed non uidetur q̄ bene dicant isti. quia per hec v̄ba potius uidet ferre sn̄iam cōtra se uel sibi legē dicere q̄ contra aliū. preterea nihil aliud uidet dictu. diſcerno talem mittendū in pos. q̄ si diceret q̄ talis de iure mittēdus est. alij dicūt sic mitto talē i possessionē rei cā custodie. sed certe iste falsum dicere uidet nisi actualit̄ mittat. nobis uidet q̄ melius sic fiant ħ decreta. primū sic decerno vel cōstituo te vl' iubeo te esse verum possessorez talis rei cā custodie ⁊ postea actualit̄ mittet in pos. corporalē per ministrum. sed ⁊ si ñ mitteret tunc ħ iure ꝓsequeret q̄ elapso anno eodē modo cōstitueretur verus possessor ac si in possessionē missus esset. ⁊ eodem modo secundū decretuz sic fiet cōstituo vel decerno uel iubeo te esse uerū possessorē talis rei ⁊ iste licet nō possideat in ueritate tñ iusta possessionis habebit puta qz fructus illius possessionis eius erunt. ff. de acqui. re. do. bone fidei. ⁊ p̄scribet ac si possideret. vel primū decretū sic fiet iubeo tali absenti ⁊ cōtumaci habito vel condemno eum ut talem recipiāt secum in possessionē talem cā custodie. secundū autem decretū sic iubeo tali contumaci uel condemno eum ut tibi tradat possessionē talis rei. ⁊ si noluerit obedire manu militari auferetur sibi possessio ⁊ missio corporalit̄ sibi assignabit̄. ff. ō rei ven. qui restituere. ff. ne uis fi. ei. sicut missus.

Um sicut ⁊ offerens. ħ oblatio cautionis facta coram archiō. valet ad interrūpendā p̄scriptionē sicut si fieret corā alia publica persona. s̄. de offi. ordi. pastoralis. sed cautionē tanq̄ iudex recipere non posset. nisi ubi essent omnes quoz̄ intererat. s̄. de offi. dele. prudentiam. steterit. puta quia idoneā personā habere non potuit coram qua caueret.

Um veniſſent fm ius tantum. ⁊ male cuz consuetudo cōparetur iuri. ff. de legi. de quibus. insti. de iure na. §. ex nō scripto. **appellauit. ⁊** bene si cōsuetudo erit bona. **decreuerunt. ⁊** male si consuetudo erat bona. cum per consequens appellatio esset bona. **xxx.** libras. hic omnibus modis peccauerit cum faciendas expensas taxare non potuerint nisi forte hec taxatio fuerit pro expensis tantū faciendis. ⁊ ħ fuit cum queritur in fine huius decre. non dicit q̄ restituat. xxx. libr̄. pro expensis sed tm̄ necessarias corā eo. ⁊ sic appellationi nō renunciabat sed potius ꝑsequebat cum paruerit corā rectore marchie qui semp̄ de appellationibus ad se. ap. emissis prius cognoscit sicut ī cuiuslibet rectoris marchie speciali priuilegio continet. als cum idem intelligatur successor cum p̄decessore offerēdo cautionē coram successore legati vel rectoris a quo appellauerat renunciare appellationi intelligeret. ar. auten. ut nulli iudi. §. ⁊ hoc uero iubemus. coll. ix. vel dic q̄ nō intelligit̄ renunciasse appellationi etiam si corā eo tanq̄ corā successore cōparuerit ⁊ cautionem obtulit. qz non fuit appellatū a predecessore sed a delegato p̄decessoris q̄ aūt cautionē ⁊ expēsas obtulit non est signum renunciationis appellationis cum nō fecerit coraz eo a quo appellauerit. ⁊ si coram iudice a quo appell'. fuit vult plus offerre q̄ teneat̄ gerendus est ei mos. nec deberet ei imputari. ff. de ꝓba. circa. ff. de redhibi. act̄. q̄ si nolit. C. de in offi. test. liberi. **cautione.** cōtra hoc sic obicimus si fuit appellatio legitima nec cautionē nec expensas debuit p̄stare nec tenebat̄. qz quicquid fit post ap. legitimam reuocat̄. s̄. de dil'. dilecti. si uero nō fuerit appellatio legitima non debuit restituī nisi refusis expensis. s̄. ut lite nō contes. qm̄. rñdemus q̄ quilibet iudex ad quē est appellatum ō iure cōmuni si reus appellans voluerit ⁊ petierit statim etiam anteq̄ constet an sit legitima appellatio restituet ei possessio p̄stita cautione ⁊ refusis expensis si certe sunt aut de facili taxari p iudicez possunt. alioquin si longiores ꝓbationes requireret missus in possessionē nō tardaret restitutio possessionis sola cautione p̄stita. nec ob. decre. predicta cuiq̄ in fauorē alicuius tē. ⁊. C. dele. q̄ fauore. ⁊ dic q̄ semp̄ p̄stita cautione iudex appellatiōis restituit rem de qua facta fuit missio in pos. ⁊ post cognoscet de appellatione. ⁊ si inueniet eam legitimaz faciat refundi expensas als non. ⁊ sic intelligit̄ qō hic dicit. ⁊ hoc ē ea ratione. qz parum amittit qui possessionez causa custodie assignatā restituit. ⁊ qz factū fuit post appellationē qua pendente nihil debuit innouari. ⁊. j̄. de ap. dilecti. i. in fi. ⁊. c. dilectis. §. qz uero. in fi. ⁊ ideo nec missio in pos. fieri debuit. expensaz autē refusio ideo retardat̄ qz incerte sunt nec de facili potest fieri taxatio ut dictū est. ⁊ qz ibi maius periculū ⁊ damnum posset esse. si indebite solueret ⁊ ꝑ hanc restitutionem remouet periculū. qz si non restitueret ⁊ ꝓnunciaret legitima appellatio missus in pos. remaneret verus possessor qō malum esset. qz propter appell'. ꝓbabiliter dubitabat. necessitas

ff. de uer. signi. si impense. ff. de pigno. acti. si necessarias. in lite immissione in pos. est speciale ut ei cõtumax non solũ teneat de expensis factis in lite sed circa rem. ⁊ non solum de utilibus sed etiam de his quas credit utiles. ff. ꝺ bo. auc. iu. pos. prętor ait. §. q agit. alis secus. ff. de neg. ges. si aũt ultro. §. i. in fine.

J aduersarius citationis. Item dicunt qdam etiam si nõ sit citatus. alij cõtra. remota. idem ẽ ⁊ si non ad remota. in ciuitate aũt existente bonũ est uocare p̃sonaliter. ar. auten. de exhi. ⁊ intro. re. §. si uero coll. v. quidam tñ dicunt quicquid dicat in glo. est enim semp citandus ad uersarius p̃sonaliter siue facienda sit missio in pos. siue diffinitiua sñia ferenda. si scit ubi est quantũcunq; sit remotus. si aũt nescit ubi sit. tunc ꝑ magna parte habent locũ iura inducta in glo. predicta. nos ꝑ totuz ⁊ in toto huic glo. inherem⁹. publice. est enim necessariũ ut uocet reus quãcũq; fiat missio in pos. siue in reali siue in p̃sonali. ut h. ff. ex qui. cau. in pos. ca. hec que. auten. de exhi. ⁊ intro. §. si uero. coll. v. ff. ex qui. ca. ma. in inte. resti. item ait. §. vlt. ⁊ duabus. l. sequen. ⁊ si nõ est presens necesse est q uocent agnati ⁊ cognati ⁊ affines ⁊ amici. ⁊ h sunt uera siue sit citatus minor siue pupillus. ff. ex qui. ca. ma. in inte. resti. item ait prętor. ⁊. l. g⁹. ff. ex qui. ca. in pos. ea. hoc aũt. Idem est etiã in absente reipublice cã. C. de resti. in inte. mili. ⁊ eoz qui reipub. cã abfuerũt. ignorare. ar. cõtra. ff. eũ qui ap. in pro. sc. de. l. vlt. ff. de p̃uil. credi. eũ qui rñdemus absentem reipublice cã cogi se defendere cãtiue. s. per missionẽ in pos. ⁊ non ꝑsse. sed dices hoc idẽ est in quolibet absente. dicimus ergo in hoc esse p̃uilegiũ eius qz al' legata eius absentia nõ debet iudex ꝓperare ad missionẽ in pos. ⁊ si fecerit dat restitutio. vel in hoc est p̃uilegiata qz in cã appellationis ꝓcedet contra aliũ qui non esset absens causa reipublice. ut. j. sequit. sed cõtra absentẽ cã reipublice nõ debet. sed non dicit ibi q habeat p̃uilegiũ q in bonis eius ñ fiat missio in pos. si fuerit absens qꝺ dicit lex. ff. de p̃uil. credi. cum idẽ. non ꝓtrahit pignus in rebus taliũ. ⁊ intelligo tale quale in alijs. nam res alioz absentiũ venduntur. sed illoz̃ non. C. de resti. in inte. ignorare. als aũt nõ sufficit citatio ad domum. s. ut ꝓcedat ad diffi. sñiam cõtra aliquẽ etiam in casibus in quibus procedit lite nõ contes. s. ut lite nõ contes. qm̃. §. si aũt de. vel ut etiam excoicet cum eam p̃cedere debeat monitio. j. de sen. exco. sacro. ⁊ hec intelligo uera nisi fraude se absentasset ante citationẽ postq̃ ꝓmisit iudicio sisti. vel etiam sine ꝓmissione postq̃ semel cõparuit vel citatus est vl' alio modo malitiose se absentat. ⁊ p̃sumit malitiosa absentatio vbicunq; tenet aliquis aliqd facere ⁊ abest. puta clericus tenet residere in ecclesia. ⁊ maritus cũ uxore. ⁊ ideo si absunt alibi sine iusta causa cõtra eos ꝓcedit lite nõ contes. ⁊ sufficit citationem fieri ad domũ. j. qui ma. ac. pos.. c. i. s. de dolo ⁊ contu. causam. ff. ubi pu. edu. debet. l. vlt. j. de cleri. nõ resi. in ec. uel pre. ex tue. j. de ap. suggestũ. j. qui fi. sint le. platũ. ⁊ in decre. sepe allegata. qm̃. §. i. Item no. q licet aliqñ sufficiat citatio ad domũ facta qñ uxor agit contra marituz. uel ecclesia contra clericũ. j. qui ma. ac. pos. c. i. j. de cleri. nõ resi. in ec. vel pre. ex tue. tñ non sufficit. si alius aliqua alia actione p̃sonali vel reali uellet agere cõtra eum. uel vbi etiã ꝓcedit cõtra aliquem in modũ inquisitiõis de crimine vbi procedit lite ñ contes. ⁊ est ratio diuersitatis qz quantũ ad illa nõ uidet esse absens causa malicie cum ad illa non teneat presens esse nisi citaret. sed hac ratione uidet q si aliquis tenet soluere aliqd certo loco ⁊ tempore q uidet malitiose absens si tunc abfuit ⁊ sic ꝓcedendũ sit contra huius admissionẽ in pos. ⁊ ad sententiam. sed hoc nõ obstaret qz in illis non põt procedi nisi ad missionẽ in pos. q licet etiam si sine malitia absens sit etenim nõ ita precise tenet ad soluendũ sicut maritus ad debitum uxori reddendũ. ⁊ clericus ad ecclesie seruiendũ. in casibus aũt in quib⁹ procedit lite nõ contes. ideo diximus qz in alijs etiam citato reo vel absente cõtumacie non ꝓcedet nisi lite contes. ad diffi. sententiã. s. de elec. dudum ro. s. ut lite ñ contes. qm̃. sed tunc in alijs casibus ubi necessaria fuit litis cõtes. si actor fuerit absens ante litis contes. uocabitur tribus edictis ad domum ꝓpositis. ⁊ si non cõparuerit ꝓcedet ad diffinitiuam sñiam reo instante. C. quõ ⁊ qñ iu. auten. qui semel. auten. de litig. §. omnem. licet quidam aliter intelligãt predictas leges. ⁊ dicunt nõ posse procedi ad diffi. sñiam. sed certum est hoc fieri posse. ⁊ sufficit citationẽ facere ad domũ. ut in preall'. iuribus. auten. de exhi. ⁊ intro. reis. §. si uero. ⁊. s. ti. proxi. c. ult. post litẽ aũt contes. potest semp fieri citatio ad domum. ⁊ si non venerit feret ei sñia diffinitiua. s. de dolo ⁊ contu. causam. C. de iudi. ꝓperandũ. §. i. ⁊ h intelligim⁹ vera nisi reus absoluet ab instantia iudicij extunc enim cũ litis contes. perierit ⁊ omnia acta iudicij eodẽ modo debet citari sicut ⁊ si nunq̃ facta fuisset litis contes. secus si diceremus circũductum esse edictũ qꝺ non est tante efficacie. cum ꝑ hoc litis contes. vel alia que p̃cesserunt non intelligant perempta. sed edictum tñ. ff. de iudi. etiã ⁊ post. ad hoc aũt ut fiat missio ⁊ vẽditio in bonis defuncti non sufficit citari ad domũ nisi latitet. ff. ex qui. ca. in pos. ea. fulcinius. §. illud. ⁊ est h uehemẽs ar. q si non sufficit citatio ad domũ ut fiat uenditio nisi latitet. ergo multo fortius nõ sufficit quantũ ad hoc ut possit ferri diffinitiua sñia in casibus in quibus nõ nisi litis contes. procedi põt. fit aũt hec citatio ad domũ suam ubi habitat vel ꝑ curatoz̃ vel consanguineis vel ad predictũ. ⁊ si nullus inueniatur suspendi põt charta in edibus. ff. de dam. infec. l. iiij. §. prętor. ⁊ se. ff. q ui aut clã. qui aliter. §. i. hoc aũt scias q licz tanq̃ uerus possessor sit missus in pos. tñ postea probato q ex iusta cã aberat restituit ei possessio. ff. de dam. infec. si finita. §. si forte. ⁊ idem uidet in pupillo. nec uidet q debeat restituere expensas quas missus fecerat sup obtinenda missione vel eundo ad iudiciuz uel in aduocatis uel in alijs. nam cum non soluant nisi ratione cõtumacie. ut. C. de iudi. sancimus. ⁊ ipse cõtumax dici nõ possit expensas nõ soluet. missio aũt in pos. non fit tñ causa cõtumacie. sed etiã ratione iuris sui. vnde etiam ꝓpter hoc sit summaria cognitio. s. ut litis non contes. qm̃. in fi. ⁊ ideo credimus eum cogendũ prestar cautionẽ iudicio sisti anteq̃ pos. recuperet. expensas aũt q̃s fecit possessor circa fructus restituet. ff. de peti. here. si dño. §. vlt. domi. in qua degit non ubi domiciliũ vel beneficiũ habet. qz etiam si in aliena domo degit ibi requirẽdus est. ff. ꝺ dam. infec. l. iiij. §. abesse. si aũt sit vagabundus tunc requirendus est in loco vbi habet domiciliũ uel beneficiũ ⁊ maxime illud de quo agit. j. de cleri. non resi. ex tue. ⁊ si nusq̃ habet domiciliũ vbi habitet debẽt moneri agnati uel amici ei⁹ vt eum defendant. ff. ex qui. ca. in pos. ea. h aũt immo. ⁊ si haberet domũ in agro vel in alio loco deserto nec ibi inueniretur non solũ in domo illa citandus esset. sed alia diligẽtia esset adhibenda in citatiõe eius. s. quia requirẽdi essent ei⁹ amici. ff. de libe. agno. l. i. §. i. j. qui mi. ac. non pos. c. i.

Um obtinendis. secus si ageret de ꝓprietate ecclesiaz̃. qz tunc bñ fit missio in pos. ut no. s. ꝺ dolo ⁊ contu. cõtingit. quidã intelligunt banc decre. tñ in eo casu loqui qñ ille agit qui nunq̃ fuit confirmatus vel nunq̃ habuit possessionẽ bñficij. quia si cõfirmatus esset iaz non agit de obtinẽdo sed obtento. ⁊ decre. statuere uidet certam sñiam in cõfirmato que hic non reuocat. s. ut lite nõ cõtes. qm̃. §. si uero alit. vbi no. ⁊ dicunt hi q siue petat aliquis beneficiũ aliqꝺ quia sit cõfirmatus siue petitoria fuit. s. de cã pos. cum olim. siue postq̃ fuit in possessione ⁊ eam amisit cã repetat. sicut loquit decre. s. de ꝓcura. ex insinua. in fi. siue petat vt confirmatio suũ consequat effectũ. sicut loquit decr. j. de ap. constitutis. siue agat interdicto vnde ui. siue per constitutionẽ conquerebat siue quocunq; alio modo agat. siue peti. siue pos. semp poterit fieri missio in pos. ⁊ ñ habet locuz

hec decre. alij aũt dicunt q hec decre. habet locum in omnibus predictis casibus. q causa ꝓpter quã facta est hec constitutio ita habet locum in omnib⁹ bis casib⁹ sicut in primo. possessorem. z idem uideꝫ si uacet beneficiũ. si aũt nõ agat contra possessorẽ q forte nullus possidet. sed agit contra clericos q obediant ei. tunc nõ uideꝫ hãc locũ hec ꝓstitutio.

Ut lite pẽdente nihil innouetur. Rubrica

Memoria. Hoc ꝟbũ est rubrice. innouetur idest nullũ ius nouũ impetreꝫ. z sic loquitur. C. ne lite pen. p totum. j. de testi. causam. ij. possessione aũt sua põt uti. quia illud non est innouare sed veteri iure uti. immo plus dicimus q aliqua noua põt facere z ante litꝭ cõtes. z post. dũmodo nõ faciat in preiudiciũ iur aduersarij. j. de ap. significante. ubi no. preiudicium. forte mandauerat ei q crucẽ non deferret ante se extra suam ꝓuintiam. q rescriptũ priuilegio eboracen. q cõsuetudini approbate nõ potuit iudicare. ut. s. de rescriptꝭ. cum ordinẽ. C. si cõtra ius prescriptione. s. de consuetu. c. vlt. z interpretatio rescriptoꝝ iuri cõmuni cõcordare debet. s. de translatꝭ. epi. uel electi. c. licet. s. de rescriptꝭ. causam. consueuistis. etiam si cõsuetudo prescripta nõ esset. nam lite pen. nõ debet exui possessione.

Audabilem probatã. s. de offi. dele. causam. j. de diuor. porro.

Ecclesia sancte marie successerunt. intellexerat enim papa q monasteriũ sancti libani possiderat z transtulerat in aliũ titulo pmutationis possessionis de quibus ecclesie sancte marie mouerat litẽ contra ioannem de artbeia z quas easdẽ possessiones idez ioannes trãstulerat ad monasteriũ sancti siluestri post litꝭ contes. sed nõ erat uerum. sed locauerat tm̃ ut in sequenti ti. dicit z fm hoc qd intellexerat mandat. s. q non alienẽt possessiones quas ĩ tellexit monasteriũ recepisse ꝑ permutatione illaꝝ quas litigium acceperat a iobe ꝺ artbeia. Sed dices quõ potuit agere ecclesia sancte marie de uicio litigij cõtra monasteriũ cuz nunqꝫ fuit actum cõtra illud. Rñdemus si monasteriũ possideret posset cõtra eum agi si scienter recepisset. C. de litig. l. vlt. eodem modo si dolo fecit quo minus possideret. posset cõtra id agi si scienꝫ recepisset. ff. de peti. here. nec vllaz. §. itẽ si quis dolo. C. de ali. iu. mu. cã fac. l. i. z monasteriũ in fraudem alienasse dicebat. vnde tenebat ꝺ uicio litigiosi z rei uẽdicatione. similiꝫ ut eisdez legibus ꝓbat. Sed dices quare prohibebat alienare tm̃ res que successerant in ius litig. cuz de alijs etiam sit satisfaciendũ. ut in se. c. sequiꝫ. nec ille plus qz alie sint obligate. Rñdemus q monasteriũ erat pape speciale. vnde debet ei cauere quantũcunqꝫ põt ne sua immobilia alienet. alij dicunt q sicut ꝓ re litig. date sunt ita iure illarum censenꝫ. j. de vsuris. cuz tu. xcij. di. c. vlt. ff. de le. iij. fidei cõmissa. §. si rez. ff. de furtꝭ. qui uas. §. vlt. Sed oppones nõ ne ex causa transactionis licet rem litig. alienare. C. de litig. l. vlt. Rñdemus verum esse nisi in fraudem fieret sicut ꝺ fiebat. Item licet sup eis transigere liceat non tñ eas pmutare licet. Item papa in talibus negocijs quasi semp ex prouisione ꝓcedet. laboraret. quo ad rem litigiosam recuperandã siue de iure. s. litigando. siue de facto ꝓpter potentiã detẽtoris quo ad ecclesiã siue monasteriũ. tm̃ nunqꝫ in uanũ laborauit. ut in se. c. apparet. vel quia ecclesia sancti siluestri non sentiret lucrũ propꝫ prelati cõtractũ nõ debet sustinere damnum. xvi. q. vi. si epm̃.

Ecclesiam sancte marie restitui. agendo contra monasteriũ cõdictꝭ. ex decre. que est. s. de resti. spo. sepe. dicebat enim monasteriũ scienꝫ recepisse res de quibus agit a io. de artbeia spoliatore vel agendo de uicio litig. siue de eisdem possessionibus ageret in hac decre. z in prece. siue de alijs. Item q pcesserit vel hoc uel illud. z etiam quot ꝓcessus habiti fuerint dicere nõ expedit. sufficit enim intellectum ex decr. habere licet plene nõ sciamus qua litꝭ factũ fuit. z mane. cum cã verteret inter clericos z laicos forte multi ꝓcessus habiti fuerunt ꝑ laicos iudices z etiam forte ecclesiasticos de quibus hic non dicit. sed opponebat contra ecclesiã sancte marie que restitutionẽ cuiusdã possessionis petebat a monachis sancti siluestri. z hanc possessionem io. in dictũ monasteriũ transtulerat. postqꝫ sup eandez possessionẽ cõtra eum lis mota fuerit.

Flectus filius ꝓtendit. z male. C. ut lite pen. l. i. z. ij. s. e. a memoria. z idem est in iure qõ in priuil. scilicet vt nouũ ius nõ preiudicet. auten. ut cum de ap. co. in prin. z autẽ. in medio litꝭ. p totũ. z intelligo hoc uerum. s. q nõ ualet priuil. super nouo iure concessum. q non presumit papa vel quilibet alius superior uel equalis vel etiaz inferior ꝺ ius concedere pendente lite. sed si cõstaret ꝓtrariũ tunc bene ualeret. ut hic apparet. vbi dicit q ideo non ualet q non fecit mentionẽ de lite. vnde apparet q si de lite mentionẽ fecisset q bene ualet priuilegiũ. mẽtio. no. q priuilegium non põt quis impetrare lite pen. a cõmuni dño vel plato. tũ ius alterius bene põt quis acgrere lite pen. per vsuca. z alijs modis. ff. de rei ven. si post acceptã. z. l. si aũt. §. i. ff. ꝺ peti. he. si nõ mortis. §. fi. ff. de pig. ac. si rem. §. fi. ff. depo. l. i. §. idem trebatius. ff. man. l. si mandauero. Item cõmunis dominus etiam lite pen. uel iure suo de nouo alicui dat aliqd iuris. j. de confir. uti. cum dilec. §. vlt. de alio aũt qꝫ de cõmuni dño vel prelato non est ꝓsumendũ q propter litẽ pen. alicui dare priuil. uel ius suum z a tali ꝓuilegiũ datum bene valet etiam lite pen. z no. q lis debet pendere etiam si sola citatio precessit ubi continebãt principi oblate vel libellus etiaz ante litꝭ contes. in auten. ut in medio. nõ si. sa. iuf. circa fi. z est verum q nulla innouatõ impedit quin snia fm iura que obtinebant tẽpore litꝭ mote. vnde si priuil. impetreꝫ litꝭ pen. z postea pereat instantia iudicij vel etiã snia ferat pro impetrante priuil. bene valebit priuilegiũ. si autem sola citatio interuenit oportet ad hoc ut valeat priuil. postea impetratũ q snia feratur diffinitiua vel q absoluat ab instantia iudicij etiã si nondum sit lis contes. vel q renunciet liti cepte expresse uel saltez tacite. puta q alios iudices impetrat sup eadẽ lite. nõ q eis succedant in cause ꝓcis cognitiõe. sed q de nouo ꝓcedãt.

De sequestratione possessionũ z fructuũ Rubrica.

D hoc asserens. z male qõ ex eo apparet q missio in possessionez ratamanet. ut habeꝫ in fi. q condemnat archiepꝰ in expensis z in cautione prestanda. Item z hoc ex ea apparet q papa reducit negociũ in eum statũ in quo erat tempore cõmissionis facte mutiñ. z regmo. epis. z sic apparet ueronenſ. epm̃ bene processisse. z intelligimus hoc uerũ qñ petitorij z possessorium erant sibi cõmissa vel cã simpliciꝫ. q. z tunc utrũqꝫ commissum intelligiꝫ. z no. hic q si causa cõmittit simpliciꝫ z finita lite sup possessione poterit cognoscere de petitorio. sed cõuersus casus non potest habere locũ. q. si petitoriũ primo finitur nõ est amplius de possessione querendũ. s. de cã pos. z pro. cum dilectus. si autez tm̃ possessoriũ uel petitoriũ esset cõmissum pendente lite sup cõmisso potest utraqꝫ pars agere de non cõmisso fm quosdã ꝓpter cõnexitatez. C. de iudi. nulli. s. de cã pos. z ppri. c. ij. hoc nõ placet. ut no. in glo. illa in quo. sed de hoc cõcordãt omnes finito iudicio sup cõmisso non põt inchoare aliqua pars sup non cõmisso. nisi reco

ueniendo ꝓmissa ꝓtestatione. C. d̄ sen. & inclo. o. iudi. autē. & cōsequent. & est ea ratio quia de non ꝓmisso non agit nisi ratione connexitatis vl accessorij. sed principale iam effugit cognitionē eius per sniam. ergo & cōnexum uel accessoriuz. functus. s̄. de offi. dele. in litteris. actorem. abbatez & monachos. decreuit. & bene. eiecit. & male. s̄. de dolo & contu. contingit. ff. de bo. auc. iu. pos. q̄uis. rescriptum. in quo cōtinebaf q̄ causam que vertebaf inter archiepm mediolañ. & abbatē de stregula audiret & diffiniret. & sic p hec uerba intelligebaf cōmitti tam causa possessionis q̄z ꝓprietatis. ut d̄ dicit. sed si tñ in litteris cōmissionis diceret audias causam possessionis uel ꝓprietatis nō posset delegatus cognoscere nisi de eo qd̄ cōmissum sibi fuit. nisi ille cōtra quem impetrate essent littere super altero tm̄ uellet sup altero reconuenire actorē. alij tñ aliter dicunt. s. q̄ facta cōmissione sup uno sup alio cognoscet. ar. C. si a nō cōpe. iudi. l. iij. continentiā. C. de iudi. nulli. sequestrari. fit sequestratio. C. quoz ap. ñ re. ab executore. ff. qui satisda. co. si fideiussor. §. vlt. ff. de ap. imperator. in fi. C. de asser. tol. l. i. C. de agri. & cen. l. ult. li. xi. ff. so. ma. si cum dotē. auten. de equal. do. §. illud quoq̄z. s̄. de dolo & cōtu. ex litteris. ubi no. ff. de dolo. & elegant. s̄. de resti. spo. litteras. in fi. & c. transmissa. ff. de offi. pre. senatus. arbitrio. quasi nō de iure. nam cum legitime fuerit missus in possessionē sequestratā non debebat ab ea sine causa sequestrari. possessionē. sequestratā. proprietate. s̄. d̄ causa pos. ad ultimū. reducimus. hoc fecit innocentius. q̄ celesti. male fecerat qui possessionē datā p ueronen epm male reuocauit. reuocato. reuocaf sequestratio. q̄ generaliter est ꝓhibita nisi in casibus. ut. C. de ꝓhi. sequest. l. i. nec erat hic aliqs de casibus illis. primus casus est si de uoluntate partiū ꝓcedat ff. de solut. si soluturus. & ff. de ver. sig. sequest. ff. depo. licet. i. rñso. & §. i. & secundus vbi sit cōtrouersia de re mobili & suspectus possidens q̄ cum ea fugiat. ff. de offi. pre. senatus. §. vlt. ff. qui satisda. co. si fideiussor. §. ult. C. de agri. & cē. litib. li. xi. tertius est si suspectus sit possessor de dilapidatione fructuum. vel q̄ scit rem dissipaturus. ff. so. ma. si cuz dotē. §. sin aūt. ff. de ap. imperatores. xi. q. i. quia res. quarto si nolit cauere de collatione facienda. ff. de coll. bo. l. i. §. si sup. & idem intelligo etiā si cōtumax sit in parendo uel sistendo iudicio. s̄. de dolo. c. ij. & q̄ñ est sic sequestrata cā custodie nō auferet possessio possessori. ff. de acqui. pos. interesse. alis secus. ff. de po. licet. §. i. Si dicas quare ergo fuit reuocata sequestratio. Rñdemus q̄ cum missio in pos. esset legitime facta non debebat misso ī pos. auferri possessio & sequestrari. Sed uidet fm hoc q̄ possessio sequestrata debuisset reddi misso ī pos. non dño. Rñ. h̄ uerum esset nisi dñs paratus esset cauere d̄ stando iuri & reficere expensas. quintus est cū de cōdictione persone agit vbi si ꝓclamet quis in libertatē & cōtra eius dominum ꝓnunciatū est. fit enim sequestratio eaz rerum de q̄bus dubitaf an sint dñi. an eius qui dicit se liberū. C. quib. ad li. pro. nō licet. l. ult. C. de asser. to. l. i.. §. sup peculio. moderatas. ꝓpter hoc intelligo q̄ pcessit taxatio.

Electus filius. distrahunt. nō agebaf de ꝓprietate ecclesie. sed de prebenda. & ideo nō erat uerus possessor. melius uidet q̄ de ꝓprietate tm̄ agebaf. sed nō fuit uerus possessor. q̄ non erat lapsus annus nec faciebat fructus suos. immo si in rem ageret. tm̄ infra annū nō faciet fructus suos. ut no. s̄. ut lite nō ꝓtes. qm̄ fre.

Be eo. reo & possessore. dissipentur. dissipari dicunt si eos in suos usus cōuertat. vel etiaz si distrahat. s̄. c. ꝓxi. nisi essent fructus qui nō pñt seruari. quia tunc liceret distrahere. ar. ff. de pe. here. diuus.

De confessis Rubrica.

Im monasterium. pene. nisi q̄ forte indiceret purgatio si magna oriretur infamia. ut hic. & no. s̄. de elec. per inquisitionē. excepto. & in crimine symonie. lxxviij. di. si quis papa. xv. q. iij. sane. ar. ꝓtra. j. de testi. veniens. ex quo. c. quidā dixerūt q̄ in crimine sy/monie nō admittit socius. nisi & ibi sit crimen le. ma. & sic loquit. c. si quis papa. Item cōfessio vnius latronis cōtra aliū valet ad presumptionē. C. de fer.. ꝓuinciaz. falsarius aūt contra falsariū nō valet ad probationē. C. de fal. mo. l. i. & ubi admittit alis non sine presumptione admittent. ff. de cu. & ex. re. diuus. nec sine tormento. C. ad. l. iul. ma. l. iij. & iiij. q. ij. item si ea.

Um super. confessus. repete que diximus. s̄. de elec. per inquisitionē. fuit enim interrogatus an symoniā de qua erat infamat cōmisisset. Sed videt contra. ij. q. i. si peccata. vbi dicit. nō tibi dico ut te ꝓdas in publicum So. vbi ūq̄z in positione ponit q̄ publice fuit deprehensus vel cōuictus uel cōfessus rñdere debet. ar. j. de coha. cle. c. vestra. Idem etiā si certū esset q̄ quis infamat est. etiā si in positione non apponaf publice poterit interrogari. si agit cōtra eum accusando vel inquirendo uel excipiēdo cōtra ordinādum uel consecrandū ut ab ordine uel cōsecratione repellaf ut. j. de accu. sup his. vel etiā alio modo criminaliter uel ciuiliter. qd̄ ꝓbo sic pōt ei indici purgatio ubi p iuramentū suum & purgatoz oportet negare se crimen cōmisisse. ij. q. v. oibus. multo fortius anteq̄z indicaf purgatio pōt ab eo querere an crimen cōmiserit. sed tm̄ non pcise cogā eum rñdere. sicut nec precise cogit purgare. sed si non rñderit licut si se purgauerit suspendet uel alis procedet cōtra eum. q̄ uidet vanū purgaf se simplici vbo q̄ se purgare debet etiā cum multoz iuramento. si uero nō sit diffamatus nec cōuictus nec cōfessus nec d̄ prehensus. tunc nō coget eum iudex rñdere. cum. n. he confessiones nō sint faciende d̄ iure. nisi ubi equitas mouerit iudicem. h̄ ubi crimen opponit non cogam eum rñdere. nec se prodere. de pe. di. i. §. his auctoritatib. & quantū prima facie videt vbicunq̄z cogit testis reddere testimoniū fm canones. de quo no. j. de testi. co. c. i. ibi iudex interrogabit eū. Si uero cōtra eum directo nō agaf. sed cum inducaf in testē. ul ac cuset excipit cōtra eum uel aduersariū q̄ non pōt eum inducere in testē. uel non pōt esse accusator. q̄ criminosus est. nō est interrogandū de crimine qd̄ ipse qui accusat uel testificaf dicit cōmisisse etiā in ꝓmissis casibus. s. si queraf an sit cōuictus ꝛc. nō enim de hoc agit. nec sup hoc iurauit. j. d̄ testi. c. de testi. nec etiam se ꝓdere debet. ij. q. i. in primis. nec ualet ar. superius. q̄ cōtra hoc agit ut repellaf a testimonio uel accusatione. nō ubi denunciet boni testimonij ꝓ quo indicit purgatio. j. de pur. ca. ex tuaz. ei aūt qd̄ dicit h̄. c. rñ. quia sic uoluit citatus rñdere & nō fuit coactus. & sili rñdit. j. de accu. inquisi. vel dic q̄ ubi de suo facto agit. ut h̄. ubi inquirebaf de symonia cum ea ꝓmissa bñ requirit ab eo ueritas. & rñdere tenet cum de eo est infamatus. nec ualet eius dictū vt testis sed presumptionē facit. ut no. j. de accu. cum dilec. sed prius dictum magis placet. quidaz tm̄ dicunt sed nō placet q̄ bene possunt testes interrogari an sint de crimine condemnati. q̄ condemnatio nō est crimen. & est notoriū iur̄. & idem dicunt querendū. s. utrum sit irregularis uel corpore uiciatus. tm̄ de irregularitate cōtrariū crederez cum possit esse occultū & sine peccato tollerari. s̄. de renun. nisi. §. pſone. illud tm̄ non fatemur iustā rationē. s. q̄ non iurauerit sup his dicere ueritatez cum qui iurat sup principali & super oibus contingētibus iurare intelligit. s̄. de offi. dele. preterea. ff. de iur. o. iu. l. ij. de/ponendum. no. q̄ h̄ canonicus & si cōtra eum nō ageretur deponit. & dicimus h̄ de iure esse. in confidentē enī nulle sūt partes iudicis nisi ut condemnet. ff. ad. l. acqui.. pinde. & qd̄ dicit non agebaf ad h̄. nec cōtra eum. ergo nō debet ei nocere confessio nō ualet q̄ sola cōfessio. & maxime ubi crimē qd̄ obicit tangit causam de qua agit. sicut h̄. electio enīz de qua agit h̄ petebatur cassari ꝓpter symoniaz cum hoc canonico

celebratã. si ergo ipse confitebat bene debuit ex ea cõdemnari. j. de excepc. denicq. s. de elec. p inquisitionẽ. ff. de adul. l. i. §. si pu. immo plus uidet quibusdã sed nõ placet. q etiam si non ꝓfiteat crimen symonie sed ꝓbet per testes alios z cõuincat electus cõdemnandus est canonicus cũ crimina sint ita cõnexa. s. q agebat de symonia ꝓmissa cuz canonico. im possibile est q dans ex pacto sine accipiente sit symoniacus immo necesse est q ambo sint symoniaci. si ergo contra alterum agat z alter sciens de symonia secũ cõmissa agi non ꝓcesserit z defenderit causam suã imputat ei. z sic uidet loqui j. de excep. denicq. ar. iij. q. vii. ℏ quippe. ii. q. v. interrogatũ. c. statutũ. est enim indignũ exquo de utroq crimine constat q unus puniat z alẽ remaneat impunitus. z maxime exquo scit de crimine agi q ignorare non põt exquo de eo interrogatur vel ꝓ teste ꝓducat. sicut ℏ. sed tñ hoc non fatet in ꝓbatione que sit p testes uel instrumenta. quantũcunq enĩ sic probaret cum symoniacũ tñ non imponeret ei pena. cum ꝺ hoc non sit accusat⁹. ut probat. ff. de adulc. denunciasse. nisi forte ex offi. iudicis ex ordinẽ. ar. xxiij. q. iij. ecce. sed in confessione bene fateor posse penã perpetuã imponi ubi tangit crimen de quo agit. alit non nisi de nouo agat. vt no. s. de elec. per inquisitionẽ. decre. aũt denicq non obstat. ut ibi no. ff. de adul. l. i. nec ob. quia ibi principaliter fuit accusat⁹. z est speciale q uxor accusata de adulterio põt accusare accusatorem maritũ de lenocinio. z credimus q nõ solũ ordinarius sed etiã delegatus hunc confitentẽ põt punire.

Ꝛ parte abbatis. nondum. C. vt que desũt ad. par. l. iij. functo. errorẽ suum z a multomagis ꝓcuratoris z aduocati dñs corrigere usq ad finẽ negocij põt si ꝓbet contrariũ ueritati suam confessionẽ tenere. C. de iur. z fac. igno. error. ff. de confes. non fatet. C. de er. ad uo. l. i. j. de cen. cum olim. pfinitũ aũt negociũ a quo appellatum non ẽ non licet corrigere. C. de transl. sub p. j. de re iu. inter mo. ar. ꝓtra. C. de er. aduo. l. ult. docere. directe uel indirecte. ar. j. de testi. ex tenore.

Tatuimus positiones. z qui ponit non semp debet dicere qꝺ scit. sed sufficit dicere qꝺ credit. ut no. j. de testi. presentium.

De probationibus Rubrica.

Ꝛ epistole. tc̃. temetipsum. omissis oibus alijs oppositionibus dicim⁹ rationes semper etiam cuz die z consule exhibẽdas ab argentarijs. ff. c. l. i. §. rationes. z. l. pretor. in prin. alia aũt instrumẽta si sint coia idem vt sunt hereditaria. C. de edendo. ꝓcurator. ff. fa. herc̃. si que j. de fi. instr. ℌ. ppetuus. hec. n. sunt coia z exhibẽda int̃ coheredes. z testamẽta sunt coia z exhibenda int̃ heredes z legatarios. ff. de fide instru. l. fi. z instrumẽta tutoris curatoris ꝓcuratoris z negocioz gestoris per act̃. tutele neg. gest. z mãdati. edunt̃. ff. de eden. quidã. idem in actis. C. de eden. l. ij. hec. n. instrumẽta dicunt̃ esse coia que coiter fiunt ꝓ cautiõe plurium. ff. de eden. l. pretor. §. i. item dicunt̃ coia instrumẽta que coiter pluribus assignantur a tabellione vl̃ a quocunq alio cuius sunt. sed si in instrumẽto contineatur cois cautio duoz uidelicet q ego uendidi tibi domũ z caui de euictiõe. z tu ꝓmisisti mihi soluere pecuniaz ad certũ terminũ. si ego redemi instrumentũ a tabellione non cogor tibi de eo facere copiam. ar. ℏ. sed tabellio qui facit instrumentũ ad põces utri usq cogit̃ illud exhibere. Item idem credo si haberẽ ꝓtho collum notarij cum illud sit cõmune. q ita factũ est ꝓ aduersario sicut ꝓ me. vnde cogor illud exhibere. ar. ff. de eden. l. pretor. §. i. j. de fi. instru. c. i. z idem videt̃ in actis z in heredi tarijs z in alijs. q si vnus redemerit exẽplaria a tabellioe q illa exhibere non tenet̃. sed originalia tñ que sunt coia z inuicem exhibẽda. alij tñ dicunt z bene q acta z rationes z instrumenta tutoris z curatoris z negociorum gestoris etiaz propria quisq exhibere cogit̃. ar. ꝓ. l. C. de eden. l. ij. z maxime offi. iudicis ℏ exhibent̃. vbi als nisi iusta cã moueret iudicẽ. forte q actor amisit sua instrumẽta z etiã originalia sunt pdita. C. de eden. l. i. ff. de eden. l. si quis. §. ꝓhibet. Item acta forensia vel iudicialia cõputant aliqui coia que fiunt corã iudice uel alijs publicis ꝑsonis vt emancipationes ꝓtestationes z huiusmodi. s. de offi. or. pastoralis. §. fi. C. de an. pre. vt perfectius. z est expressum. C. de iudi. cuz specialt̃. s. de ꝓcura. c. i. alij tñ dicunt ꝓtra. sed quicquid dicat tñ ex causa iudex ex suo officio ea ꝓcipiet exhiberi. C. de eden. l. i. vl̃ act̃. in factũ. ff. ad exhi. l. iij. §. penl̃. ℏ autẽ potissime attendet iudex ut aduersarium nõ cogat exhibere sua instrumenta nisi ex magna causa. ut ℏ. sed alius facilꝰ cogeret ad exhibendũ. z sic loquit̃ lex ꝓallegata. ff. ad exhi. l. iij. §. pe. si aũt instrumentũ petatur alterius. s. rei ut instruar nõ licet. q non licet intentionez alicuius ex alterius instrumẽtis fundari. ut ℏ. C. de eden. l. ulti. z ar. C. de test. nimis graue. si aũt nõ ut instruar ad ꝓbationẽ sed ut uideã postq productũ est si sit verum uel falsũ facienda est editio etiam in principio cause sine die z cõsule. ff. de eden. l. i. §. rationes. z. §. edenda. nisi cum noie fisci agat. ff. de iur fisci. nec quicq. Item si quis in libello uel positiõib⁹ facit mentionẽ de aliquo instrumẽto suo nõ alterius. satis potest dici ad officiũ iudicis ptinere ut illud etiã ante litẽ cõtes. uel rẽsionẽ faciat exhiberi. ar. bo. C. de eden. l. fi. ar ad ℏ. q sine eoz inspectione non põt plene deliberare. ar. ff. de edẽ. l. i. in prin. z ℏ intelligo uerũ. si ea habet in pẽsenti. alioquin ñ obstante q nõ exhibet ꝓcedet in cã. Et no. q si pen. lite petunt̃ exhiberi instrumẽta ad ipsam litẽ pertinentia z coia iudex in oibus causis mediãte suo officio pedissequo iubebit exhiberi. sicut si nulla lite mota petat̃ editio iuberet ea exhiberi ꝓ actionem ad ℏ congruã. uel p officiũ qꝺ uicem actionis obtinet. s. de offi. iu. c. ii. z no. q actio ad exhi. habet locum vbicũq mea interest exhiberi ratiõe iur̃ qꝺ in ea habeo uel in ea peto. siue ut uendicẽ siue ut prestẽ. ff. ad exhi. l. iij. §. sciendũ. sed editio instrumentoz que etiaz est ad ꝓbandum intentionẽ meã non fit qñcunq mea intẽtio est ad ꝓbandũ quia graue esset ꝓbationes suas apud aduersariũ suũ requirere. ff. ad exhi. l. pe. z. l. si liber homo.

Icut consuetudo. consuetudinem. vtpote onerosam. consuetudinem. fallit in eo qui accusat̃ ꝺ eo qꝺ accepit aliqd ut sniam ferat. auten. ut litj. in. colt̃. ix. i. rñso. Item ubicũq aliqs etiã postq̃ nihil ꝓbatuz est cõtra eum tñ ipse remanet infamatus. j. de testi. tã litteris. j. de pur. ca. constitut̃. z per totũ. Item vbi semiplene ꝓbatũ est. s. de ꝓcura. ex insinuatione.

Ꝛ litteris controuersiam. No. clericos pro prebendis suis posse agere z cõuenirí nam vsufructuarij sunt qui agere possunt. ff. fi. re. l. iij. §. finiũ. z ℏ intelligo si habeat ex consuetudine uel ex cõstitutione uel ab episcopo. uel alio iudice ordinario potestatem ministrãdi. z hanc reputo legis administrationẽ. C. de in. i. ca. l. ij. §. ij. immo plus dicim⁹ q si generalẽ administrationez tantũ a dño quis habeat rem in iudiciũ deducere põt. ff. de pac. naz z necesse. fundi. non poterat agere interdicto uti pos. quia alius occupauerat. ut ℏ dicit. z ideo agens possessionem amiserat quare interdic. uti pos. sibi cõpetere nõ poterat exquo non possidebat. ff. uti pos. ꝓ totum. nec vnde ui. cuz nõ fuerit spoliatus. sed forte a principio sine violentia infra terminos alterius ꝓbende fundũ occupauerat. nec rei ven. cuz nõ esset sua propietas sed ecclesie. sed nec noie ecclesie agere poterat. cũ ipsa possideret equalit̃ omnes ꝓbendas. z ℏ ratio sufficiens est quare etiã interdictis superioribus nõ eget. ut no. j. de testa. relatũ. in prin. tñ forte posset dici q posset agere nomine

per p̄dictā.l.ff.de cōpen.q̄ in diem.cum suis concor.nec est uerum qđ dictum est q̄ ad aliud actum fuit primo quā/ do excepit de cōpensatione ⁊ aliud agit̄ modo quando agi tur directo ex mutuo quia utrobiq; ad idem agit̄ ⁊ eandē quantitatem petit ⁊ eandē questionē repetit licet alio modo agendi qđ non licet ⁊ ideo non auditur.ff. de excep.rei iu. l.iul̄.⁊.l.de eadem re.⁊.l.si quis cum totum.⁊ maxime ultra medietatē.⁊.l. duabus. ⁊ no. q̄ licet obmittatur ħ exceptio cōpensationis ante sn̄iam tamen post sententiā si agitur acti one sibi cōpetente non obstabit sibi exceptō rei iudicate.nec est contra.C.de excep.exceptionem.vbi dicit q̄ exceptiones peremptorie ꝓponende sunt ante sententiaz. quia ibi loqui tur de exceptionibus quarum ius tollit̄ per sententiam qđ non est in exceptiōe compēsationis q̄ eius ius remanet sal/ uum etiam post sn̄iam.ut in preall̄.l.ff.de compen.l.q̄ in di em.dicit̄.⁊ idem est in exceptionibus criminū que opponū/ tur contra electum.ut no.j.de dolo.cum olim. Idem est in hyppothecaria quo ad ius p̄lationis.s. ut ipsam p̄ponēs aliis creditoribus p̄ferat̄.ff.de excep.rei iudi.duob⁹. Idez est in excep.rei iudi.j.de re iudi.inter. Item in p̄dictis non tollitur actio per sententiam licet omittat̄ exceptio vt in p̄all̄. iuribus apparet.ar.ad p̄dicta.ff. de excep.rei iudi. ex sex.§. latinus. Secus est si fertur sententia contra excipientē de re iudicata vel de iureiurando. tunc enim omne ius tollitur. ⁊ id potest dici in omnibus exceptionibus peremptoriis que habent alias exceptiones uel actiones que ex eodem ꝓce/ dunt facto ⁊ vbi idem queritur.ff. ꝺ iureiuran.si duo.§.idē iul̄.⁊.l.si duobus.§.exceptio.⁊.§.seq. in suprad̄ictis exquo quis contrariam sn̄iam reportauit in exceptione non audit̄ agens obstante sn̄ia rei iudicate. Secus autem est in excep/ tionibus declinatoriis fori solutionis uel aliis extraordina riis vt sunt que ꝓponuntur cōtra agentes ut repellantur vel aliis consimilibus. in his enim per sn̄iam super his latam non tollitur quin adhuc directe agi possit.s̄.e. cum dilec.§. fi.j.de testi.veniens.ij. ⁊ est ħ bona ratio quia summarie in his ꝓceditur.nec ita plene ꝓbationes requirūtur sicut in p̄/ missis peremptoriis.ff.de re iudi.a diuo.§.si super. tamē ne in p̄dictis erres no.q̄ ubi in libello non pono originez.i. causam petitionis sed indistincte ago nec in ꝓsecutione nec verbo nec probatione restrinxi ad aliquaz causam obstabit mihi exceptio in omnibus ubi eadem est questio quia non inuenio rationē quare de una magis q̄ de alia egisse intelli/ gar.C.de an.excep.l.fi. Si uero originem petitionis.i. cau/ sam in libello posui vel etiam a principio nō posui sed in ꝓ/ secutione eam expressi vel super uno tantū probaui sed po/ stea ago ex alia causa non obstabit mihi exceptio efficaciter ff.de tribu.habebat.ff.de excep.rei iudi.l.si ex testamento.⁊ l.si mater.in prin.C.de iudi.l.ij.ex supuenienti tamen causa semper agi potest.nisi illa fingatur a principio esse.ff.de exc. rei iudi.si mater.§.ea.idem si a te.si rem.si quis ad. ⁊ ħ obti net siue reali siue personali actione agat̄ licet in aliquib⁹ sub/ t litatibus sit diuersitas.ipsam.petitionem restitutionis pro positam.respondere. super aliis nisi super expoliatione in modum recōuentionis ꝓpositā.ab agendo.etiam interdi/ cto quia de ħ loquitur decre.s.lite contes.super interdicto vn de ui. Si autem ante lit̄ contes.super interdicto lis esset con testata super ꝓprietate uel alia actiōe bene procederet utraq; simul.s̄.e.cum dilectus.agens enim interdicto vnde ui non repellitur ab agendo neq; exceptione criminis neq; excepti one ꝓprietatis.neq; post lit̄ cōtes.in interdicto.sed simul cō currunt.j.de resti.spo.in litteris.⁊.c.frequēs.ff.de iudi.si de ui. ab eis. spoliatoribus repellant actor intentans interdi/ ctum vnde ui.dicimus etiam eidem obstare exceptionez pa cti.ff.de pact̄.si vnus.§.pacta.

De plus petitionibus. Rubrica.

Onsilium prouidentie persi/ stendum. quousq; damnum vel expensas paciat̄ aduersari/ us.insti.de act̄.§.tripli.re. vbi autem su/ per maiori quantitate quā sibi deberet fe cit sibi creditor caueri scient̄ ⁊ dolose a debitore si postea pl⁹ petat ⁊ perseueret usq; ad litem contestatā totū debitu; amit tat.C.e.l.i.in expensis.fm leges olim amittebat totu; quo cunq; modo quisq; plus peteret.insti.de excep.§.tempor̄al. hodie fm leges qui plus petit uel causa uel loco si aliquod damnū in datione sportularū ex hoc senserit triplum reddit. ⁊ nihilominus expensas ꝓpter regulā generalem q̄ victus victori condemnat̄ in expensis.C.de iudi.ꝓperandu;.§.sin autem. Cum autem in foro ecclesiastico he sportule non acci piantur.j.de uita ⁊ hone.cle.cum ab omni. non condemna tur fm canones ad hoc triplum.sed ad expensas tantum vt hic.quas.s.fecit occasione petitionis plus cōtinentis.loco. hic potest cōueniri ubi soluere tenetur si inueniatur ibi.s̄.de foro compe.dilecti.⁊ etiaz alibi ubi de iure cōmuni habet fo rum non autem vbi fecit ꝓmissionem.ff.de iudi.heres.ff. ꝺ eo qđ cer.lo.l.i.C.de bo.auc.iu.possi.l.ij.petitur.ħ littera habet duplicem intellectū.potest enim legi q̄ debitor nō co/ getur incipere litem super principali debito nisi post finitas duplicatas inducias ⁊ expensas solutas ⁊ habet hoc locum quando debitor a principio ante lit̄ contes. opposuit ⁊ pro bauit declinatoriā fori.s.pactam q̄ non possit ante certū tem pus cōueniri.⁊ sic loquitur insti.de excep.§.tempor̄ales. vel quando ante lit̄ contes.opposuit ⁊ ꝓbauit parte cōsentiente dilatoriam solutionis.s.q̄ non tenebat̄ soluere añ certū tem pus.⁊ etiam iudex ex officio suo debitori duplicauit induci as ⁊ expensas adiudicauit.nam in his casibus non cogetur debitor litem inchoare nisi p̄dictis perfectis. insti. de act̄.§. hodie. Item potest intelligi q̄ debitor non cogetur suscipe litem de re iudicata uel officio iudicis super executione sn̄ie late super principali debito nisi predictis impletis. aliqui eti am intellexerunt q̄ etiam litem ceptam per lit̄ contes.non te net̄ debitor exequi nec ad sn̄iam procedetur nisi predictis p fectis.immo aliqui dixerunt q̄ statim post̄q; apparuit debi/ tum ante tempus petitum absoluet debitorez ab instantia iu dicij.ar.ꝓ eis.ff.de peti.here.q̄ si in die.sed ħ non uidet q̄ cum constet de debito in diem condemnari debet predictis penis ꝓ sua temeritate impositis.ff.de iudi.de qua.ar.ff.ad l.acquil̄.l.in lege.ff.de fur.quidā.nec.l.preall̄. q̄ si in diem. contradicit quia ibi non agebat̄ ad debitum in die soluēdo sed ad cautionem prestandā ad quam bene fuit condemna tus.ff.de iudi.in omnibus.vel dic illud ideo est quia petitō hereditatis non cōpetit contra debitorem in diem. q̄ non possidet ꝓ herede uel possessore.sed actio ex mutuo uel cō similes bene competunt cōtra debitorem in diem licet male agat.ff.quādo di.u.le.ce.l.i.in si. Item no.q̄ pena ista tene tur non tantū qui cōtra pactum factu; petit ante tempus sed etiam qui petit ante tempus a lege prefixum.insti.de excep. §.hodie.⁊ pone exemplā in dote.C.de rei uxo.ac.§. cu; au tem.⁊ incōstiutta.ff. de consti.ꝓmisso.§.si fine.⁊ i ꝓdemna tione.ff.de iudi.si debitori.⁊ in multis alijs.

De causa possessionis uel proprietatis. Rubrica.

Ascept̄is. ⁊.j.momenti.idest possessionis que pa rata est per momentū durare. no.q̄ iura proprie non dicūtur possideri nec quasi possideri nec ab his q̄ ea in ueritate hñt

puta ut iura episcopalia uel huiusmodi uel ius eligendi uel iudicandi vel huiusmodi vel ius seruitutis uel huiusmodi. quod sic probo q3 si nō sunt nec quasi possideri possunt ab eis qui ea non habent. Item possessio uel quasi non cadit ī iur̄ nisi ratione exercitij. sed proprie dicit̄ quasi possideri ratione actus. vbi gratia talis est in possessione exercendi iura episcopalia uel est in possessione eligendi uel iudicandi uel est in possessione eundi. vel potes dicere talis est in possessione utendi uel iure eligendi uel iudicandi uel utendi iure seruitutis uie vel huiusmodi ⁊ cōsimilibus. possessio enim alicuius actum requirit uel exercitiū ⁊ si aliquando inuenis q3 aliquis sit in possessione iuris expone. i. exercendi ius uel ea que pertinent ad illud ius. alij dicūt ⁊ forte melius q3 ꝓprius dicitur q3 aliquis est in possessiōe iuris eligendi uel cundi q̄z q3 aliquis est in possessione exercendi h̄ iura. bene enī quis potest habere possessionē alicuius iuris licet ipse non habeat illud ius. quia licet ipse nō habeat ali⁹ tamen habet vel etiam si nullus habet est tamen in re uel actu uel habitu. vno. non habet locum h̄ decre. quando a diuersis partib⁹ intentatur possessio ⁊ petitorio quia tunc nō ratione cōnexitatis sed ratione reconuentionis sub uno iudice est agenduz. C. de sen. ⁊ interlo. iu. auten. ⁊ consequenter. s̄. de rescrip. dispendia. habet ergo locum ubi quis ad aliquos iudices impetrat super possessorio ⁊ ad alios super petitorio qō non licet ⁊ credimus nō ualere litteras. s̄. de rescrip. ex tenore. Itē hec decre. habet locum durante eo de quo primo actum est iudicio alis secus. ut no. s̄. de iudi. c. ult.

D ultimuz. interrogati prius audiant. nihilominus tamen incōtinenti post audiant attestatiōes super petitorio. s̄. de ordi. cogni. cum dilec. vel dic ut in glo. se. prius audient. i. aperiant uł approbent attestationes ⁊ fm eas ꝓcedant ⁊ erat h̄ dubiuz decre. si post apertionem testium ⁊ allegationes factas licet ꝓcedere in possessorio pendente petitorio ⁊ respondet q3 sic. ī. e. pastoralis. in fi. ubi de hoc no. ⁊ intelligo h̄ uerum. s. q3 licet dimittere petitorium ⁊ ꝓcedere ad possessionē recuperandā uel ad adipiscendam non autem retinendā. ī. e. pastoralis. alij dicūt idē in interdicto retinende ⁊ bene. licite. hoc est uerum ubi una pars intentat petitoriū ⁊ possessoriuz recuperande possessionis uel adipiscēde. ī. c. c. i. ⁊. ij. ī. ti. ꝓxi. cum ad sedem. secus si retinende. s̄. de iudi. examinata. instī. de inter. §. retinende ar. contra. ff. de acqui. pos. naturaliter. §. i. Idem est si a diuersis partibus. s. q3 unus ꝓponat interdictū retinende possessionis ⁊ aduersarius petitorium alis ordinarij iur̄ est ut p̄ us de possessione q̄z de ꝓprietate agatur. C. de rei uen. ordinarij. C. quo. bo. l. ult. C. de inter. incerti. C. de edi. di. a. l. ij. Si autem actor intentat interdictū recuperande possessionis uel adipiscende ⁊ aduersarius uelit agere de ꝓprietate eiusdem rei uel etiam de crimine nō potest. ī. litteris. ⁊ c. item cum. nisi forte ut quidā dicunt uelit statim de ꝓprietate ꝓbare. ff. ad exi. l. ij. §. ibidē. ar. ff. de re iudi. in cē dem. §. ult. qō nos nō credimus. s̄. de ordi. cogni. super. Itē no. q3 si spoliator in matrimonio intentauit peti. ⁊ lis sit contes. tamen spoliatus potest de nouo intentare possessorio super quo ꝓcedet ⁊ differetur peti. ī. de resti. spo. ex cōquestione. ⁊ idem est etiam in alijs. ī. e. pastoralis.

Um ecclesia sutrina consueuerit. no. q3 per talem libellum cum cōsueuerimus interesse electionibus episcopoz petimus talem electionē nobis absentibus factam cassari intentatur possessoriū ⁊ petitorium. vel q3 melius dicitur omne ius. s. ⁊ possessionis ⁊ ꝓprietatis deducitur in iudicium ut tam possessionis q̄z ꝓprietatis iur̄ se iuuent. quia nō tantū dicitur quis prosequi possessionem quando petit restitutionem possessionis sed etiam quādo se iuuat possessione ut h̄. ⁊ potest h̄ esse propter uerba posita in predicto libello ubi. s. consueuimus interesse ubi possessio ꝓpter factum interessendi ⁊ ius ꝓpter cōsuetudinem notanē. Idem dicendū uidetur si tantū petijsset electionem infirmari ꝓpter regulam que hic ponitur id uenire in iudicium ⁊c̄. Idem si diceret quia ad me pertinet. ff. de uer. signi. vbum illud per. Secus autez diceremus si peteret confirmari q3 ad nos pertinet electio de iure quia tunc tantū petitorium intentatur. vel potius ratione ꝓprietatis iur̄ eligendi dicitur cassāda electio ⁊ non ratione possessionis. Idem si diceret q3 de consuetudine pertinet. quia cōsuetudo ius est. i. di. cōsuetudo. instī. de iure na. §. constat. ⁊. §. ex nōscripto. Item no. q3 non solum fertur sniā super eodem qō petitū fuit. s. electionē confirmari sed super causis. s. quia consueuimus interesse. ⁊ est hocipsum propē regulam que sequit̄ id uenire in iudicium ⁊c̄. Idem etiam dicitur dicunt quidā si tantū electionez petijsset cōfirmari. tamen quidā hoc negant ⁊ bene dicūt q3 hic alis hij. s. clerici expresse petiere sibi adiudicari ius eligendi ⁊ in possessione remitti. Si quis autem vult diligenter intueri satis cognoscere potest q3 per illa vba peto electionē factam de tali confirmari nec petitoriū nec possessorium intentatur quia taliter nihil iur̄ in electiōe petit nec ratione possessionis sed ꝓpter uerba in libello adiecta. s. cum consueuerimus interesse ⁊ nobis exclusis ⁊ alijs consimilib⁹ videtur possessoriū ⁊ petitorium intentare cuz ratione sui iuris dicat electionem confirmandā uel infirmandā. quāuis posset dici q3 hocipso q3 petit electionē confirmari uel infirmari videt̄ h̄ petere omni iure quo electio sit confirmāda uel infirmanda ar. h̄ in fi. ⁊. C. de an. excep. l. fi. ⁊ si contendat̄ de iur̄ petitorio uel possessorio poterit sententia ferri de iur̄ illo. Sed si non cōtendatur de iure petitorio uel possessorio licet confirmetur electio uel cassetur ꝓpter formam uel alias causas huiusmodi sententia forte nec in possessorio nec in petitorio fecit p̄iudicium cum de eo nō fuerit actum nec expresse. s. quia hec petitio non cōtinebat nec tacite. s. inducēdo in processu litis ꝓbationes super iure suo. postulabant. petitorium ⁊ possessorium intentantes ⁊ cum intentarent possessoriū recuperande possessionis clerici tunc canonici nō erant admittēdi super eodē petitorio. s̄. e. super. ⁊. s̄. d̄ oz. cogni. inter. ⁊ q3 hic admissi fuerunt ad petendam cōfirmationē fuit quia placuit clericis nec uoluerī excipere de spoliatione vel hoc ideo fuit quia primo canonici petierant cōfirmationē ⁊ postea ratione huius. principalis petitionis admissi fuerūt clerici ad recōueniendum de possessione q3 non posset locum habere recōuentio nisi prius precedat cōuentio ⁊ licet ꝓposito possessorio non admittat̄ reconuentio nisi super possessorio. secus autem est si primo agatur petitorio. nam tunc super alia re recōuenitur possessorio ⁊ petitorio. Secus autē si incepissent agere clerici possessorio ⁊ postea canonici peterent cōfirmationem. vel dic coram iudice ordinario uel etiā delegato cui principaliter esset utrunq3 cōmissum bene posset agi de utroq3 non in modū reconuentionis sed principalis cōuentionis. ut no. s̄. de oz. cogni. super. cum bene sese inuicez cōpatiantur petitiones iste peto electionem meaz cōfirmari ex aduerso peto electionē talem infirmari quia est facta nobis absentibus qui eramus in possessione eligendi ⁊ ad quos de iure spectabat. Secus autem si primi peterent ius eligendi cum essent in possessione nam tunc nō audirent̄ secundi. ar. ff. si usufru. peta. l. ut. s̄. de iudi. examinata. Melius placet q3 h̄ non habet locū exceptio spoliationis cōtra hos petentes cōfirmationem. Item nō impediuntur petere ꝓfirmationem licet etiam primo conueniant̄ interdicto quia petitō confirmationis nō dirigitur specialiter cōtra aliquem sed officio iudicis petitur. ut no. s̄. de ordi. cogni. cū dilectus. ab fuisse. petēs restitui ad ius incorporale debet ꝓbare se possidere tunc q̄n fuit dejectus de possessione. ff. de ui ⁊ ui ar.

l.i.§.intetdictum.t.ĩ.de resti.spo.olim inter. ꝓbat autem se possidere si ꝓbat sibi esse cautum de non impediẽdo uti iure de quo agitur. uel si ꝓbat se usum saltem una uice domino ad quem ptinet sciente t paciente qđ tanq̃ iure suo utebatur nõ facimus uim si dominus sit coactus ut caueat uel ut paciat uti dũmodo de h in iudicio cõstet dequo non potest ei referri questio donec fuerit restitutus cum t pdo restituendus sit.ĩ.de resti.spo.in litteris.t.c.se. Sed cõtra h uidetur.ff.đ iti.actuq̃ pri.l.fi.t de aqua co.t esti.l.i.§.aristo. ubi dicitur ꝙ nõ credat uti suo iur̃ nisi agat ex illis interdictis sed qui per uiolentiã utitur non credit uti iure suo ergo non habet interdictũ vnde ui. Sol. in interdictis que cõpetunt possessoribus ad possessionem tuendã ut sunt predicta interdicta.ſ. de iti.actuq̃ pri.t de aq̃ co.t esti.t uti pos.locũ habet ꝙ debet credere se uti iure suo ad h ut illa ei ꝯpetant interdicta.ff.uti pos.l.i.§.fi.t.l.se.t in preall.l. Sed quãdo agitur interdicto recuperande possessionis obtinebit etiã si non credat se uti iure suo. t eodẽ modo dicã si agit uti pos. contra alium q̃ contra eum qui male habuit possessionẽ.ſ. ui.clam.uel p̃ca.quia nõ oportet ꝙ credat se uti iure suo. ff. uti pos.l.i.§.ii. t.l.se. Sed dices nunquid eoipso ꝙ pmisit aliquem semel electioni interesse uidet ei cõcessisse qđ decetero intersit. Rñdeo non sed possessionẽ interessendi electioni querit t dicimus h esse in electione vt patiendo aliquos interesse electioni possidere uideant ut h. quia nulli cõsueuere admitti ad electionẽ tanq̃ habentes uocem nisi illi ad quos de iure pertinet vel de cõsuetudine.ar.ad h.ff.de aqua co.t esti.l.i.§.utem quesituꝫ. ubi dicitur sufficere si una die duxit aquam per funduꝫ tuum quia non presumit ꝙ permitteres eum sic ducere si credẽs euꝫ non uti iure suo. in itinere autẽ uel actu uel uia oportet ad h ut cõpetat interdictum de iti.actuq̃ pri. vel ubi credatur possessionez ademptus ꝙ triginta uicibus inerit domino sciente t credente ꝙ iure suo utat t patiente.ff.de iti.actuq̃ pri.l.i.§.i.vnde crederem ꝙ si vnus ep̃s in domo alterius ep̃i uel miles in domo alterius militis mille uicibus hospitaret non presumeretur quesita possessio prandendi uel hospitandi qz non creditur ꝙ ille qui hospitem recipit paciat eum prandere uel hospiciũ recipere tanq̃ utentem iure suo nisi expresse ꝓbet ꝙ tanq̃ ex debito petebat t sic fuit admissus. t est ratio quia potius cõmuniter cõsueuerunt talia fieri ex gratia q̃ ex debito.ar.ff. de flu.l.i.i. rũso.t.ff.de fun.instruc.l.cum delationis.§.asinã. discret ergo iudex uel ex uarijs circumstantijs t maxime iur̃ approbatis presumeret agentẽ possidere ius incorporale dño sciente t patiente cum uti tanq̃ iure suo uel coget eum ꝓbare ꝙ dominus paciebat eum uti iure suo sciens ꝙ tanq̃ iure suo vtebatur. varios. h sufficit ad repulsionem eoꝝ. vacillasse. hoc sufficit ad repellendũ eos. üj. q. ix. pura. üij. q. iij. item q falso.ĩ.de accu. super his.ff.de questio.de minore.t.l. ex libero. negatiuam. h sufficit ad repellendũ eos nisi indirecto probasset. indirecto enim bene ꝓbatur negatiua. t no. testes reprobari nõ solum qui ꝓbãt expressam negatiuam sed etiã qui probant implicatam.ſ. ꝙ ad canonicos tantũ ptinet electio. presentes. no. hinc ꝙ h libellus non est admittendus. peto talem electionem cassari quia apud me est ius eligẽdi. sed talis causa est adijcienda quia apud me est possessio iuris eligendi. ar.ĩ.de iurepa. consultationibus. t.c. ex litteris. non est enim sufficiens causa cassationis vel confirmationis electionis ꝓprietas in eligendo sed possessio. ut h t.c. cõsultationibus. decernimus. repete qđ diximus. s̃. de elec. cumana. s̃. de ĩ inte. resti. cuꝫ uenisset. Dubium est ꝙ electõ ista cassatur cum fuerit facta ab omnibus illis qui potestatẽ habuerunt eligendi eum. Rñdeo h esse ideo quia cõtenti fuerant illi qui erant in possessione eligendi t sola possessio sufficit ut uocari debeant t nisi uocent ꝙ cassetur. ut har. s̃. de elec. cumana. non enim licuit eis. ſ. canonicis licet in ueritate tantum ad eos pertineret ius eligendi ius sibi dicere t alios pr̃uare qui in possessione tuendi erant. ĩ. de instit. cum uenissent. C. ne quis in sua ca. ius si. di. p totum. Sed si nihil ĩ iuriam alterius fecisset sed tantuꝫ iure suo vsus esset qđ esse posset si clerici conuentualium ecclesiaꝝ per se tantũ essent in possessione eligendi t canonici qui de iure eligere debebant licet nõ essent in possessione nec p se nec cum alijs eligendi p se tantũ elegerunt nam in h casu uidetur ꝙ horuꝫ canonicorum electio est cõfirmanda tanq̃ facta ab his qui uere potestatem habent eligendi. qz ille a quo petitur confirmatio vel ille qui debet iudicare de electione nõ inquirit tantũ de possessione si potest ei constare de ueritate nec facit uim vtrũ clerici qui erant soli in possessione eligendi alium eligerent vel non. Item nec est uis siue elegerint ante electionẽ canonicorum siue post. dicunt tamen ꝙ si clerici tanto tempore bona fide fuissent in hac pos. eligendi ꝙ prescripsissent ꝙ extunc ñ teneret electio canonicoꝝ quia iam in alios legitimo mõ est eligendi potestas translata. ut h. ĩ. t fm statuta. t h quidam concedunt. alij dicunt cõtrarium t melius ut nobis uidetur scilicet ꝙ electio canonicoꝝ cassanda est t electio clericoꝝ cõfirmanda. qz exquo possessionẽ admiserũt postea sua aucta te resumere non possunt. C. unde ui. si quis in. t h. Sed pri mi respondent obtinere h in iuribus incorporalibus que in separabiliter adherent ossibus hominuꝫ. t ꝓ his facit. s̃. de elec. dudum. vbi dicit ꝙ absolutiones facte ab his qui nõ iure possident non ualent. Sed h decre. rñdet alij illud ideo fuisse quia in mala possessione erant sicut ex littera ibi appa ret. nos h tantũ loquimur de bona fide t legitimis possessoribus. Idem qđ dictum est in electione dicitur t in snia que fertur ab his qui ius habent sed nõ possessionem. t idem in alijs similibus. de h no. aliqua. ĩ. de resti. spo. olim. t. s̃. de ĩ inte. resti. c. ij. reducentes. solo vbo. iure. ff. de iudi. solem. sed id. dũmodo sub petitione porrecta cõcludi possit. statuta. lxiij. di. c. ij. t. §. ab his. s̃. de elec. c. i. t. c. cum terra. tertio idem est si bis. ĩ. e. cum olim. immo idem si semel dũmodo crederet uti iure suo hoc fecit. ff. de aqua. cotidi. t esti. l. i. §. aristo. t. §. hec interdicta. ff. de iti. actuq̃ pri. l. iul. t si semel tãtum in. xl. an. elegissent dummodo alia interuenissent que in prescriptione alicuius iuris requirunt sufficit quantũ ad ius proprietatis querendũ sed licet possidens iuuetur ꝓscriptione non tamen cõsuetudine in qua ad minus binus actus requiritur. C. de epi. audi. l. iij. ĩ. de prescrip. c. si diligenti. Sed in ꝓscriptione iur̃ requiritur iustus titulus qui nõ requiritur in consuetudine. sed t cõsuetudinẽ t iura oportet esse prescripta ut in ꝓprietate preiudicent. actore. C. de ꝓba. actor. faciendis. h apparet ꝙ nominatim petitũ fuit a clericis ꝙ decetero canonici non facerent electionẽ sine eis. nam si non esset petitum nunq̃ sic absoluẽt nec silentium imponeret cum tantũ super petitorio debuit iudicare. ĩ. de simo. licet. t quãtumcunq̃ expressa causa iudicasset de cõfirmatione uel infirmatione electionis puta casso electionẽ qz nihil iuris habet in electione uel cõfirmo qz apud eos est ius eligendi. per h tamen super iur̃ non intelligit iudicatũ t si postea licet eedẽ persone agant. ſ. clerici de iure nõ obstat exceptio rei iudicate quia de alia re modo agit. ſ. de iure eligẽdi t de alia ꝑmo actum est. ſ. de confirmatione uel infirmatione unius psone licet eadem causa vtrobiq̃ agatur. ff. de excep. rei iudi. cum queritur. t. l. se. secus si primo ꝓnunciatũ esset de iure eligẽdi t postea fieret electio q̃ is qui in preterito iudicio succubuit nunc in secundo iudicio ea ratione quia in electiõe ius habet t cõtentus est petere infirmari tali enim obstaret exceptio rei iudicate. ar. ff. de excep. rei iudi. l. si cum argentũ. §. si fundum. t fm hoc intelligitur. ĩ. de uer. signi. abbate. t. s̃. de consue. cum dilec. t. s̃. de elec. querelam. nam in omnib

fuit petitum q̄ super iure etiam iudicaret sicut in tenore litte re apparet in omnibus. Item si cōtra diceretur sequerē ab surditas q̄ si aliquis peteret fructus alicuius fundi uel ptus ancille ⁊ reus negaret ⁊ pro sue negationis causa assignaret quia fūdus uel ancilla non est actoris ⁊ postea absolueretur a petitione fructus uel partus q̄ postea nō posset petere fundum uel ancillaz. s. qui succubuisset qđ falsum est ut colligit ff. de excep. rei iudi. l. si quis cum totū. §. item si quis fundū ⁊ sequenti. ⁊. l. an eadem. §. qui cum partem. ⁊. §. fi. sic ⁊ dicē dum est in p̄missо casu. sicut enim poma sunt fructus agri sicut eligere est fructus iur̄ eligēdi. ut no. j̄. de iurepa. consul. ⁊ aliud petere vsufructum formalē ⁊ aliud ꝓprietatem rei. ff. de excep. rei iudi. si cum argentū. §. si fundum. v̄. sed si usus fructus. nec est cōtra. ff. de cōpen. qui in diem. cum suis cordantijs. quia reus opponēdo compensationez actori ita petit debitum sicut si directam actionē intentaret nulla enim differentia est siue cōpenset pecuniam siue eam accipiet. ff. ꝺ calum. l. ij. ħ autem clerici conuentualium ecclesiaꝝ nihil petebant sibi adiudicari sed solam electionez factam a canonicis petebant cassari licet causam assignarēt quare electio essz cassanda immo ⁊ si petijssent sic petimus nobis adiudicari ius eligendi nisi super ħ fieret litis contes. non tñ p̄hibentī isti clerici de nouo agere confessoria pro iure eligēdi nec obstat eis exceptio rei iudicate quia nunq̄ de iure eligēdi actū fuit. nec obstat p̄all̄. l. de compen. qui in diem. qui ibi excipiendo de cōpensatione poteram consequi debitū meum saltem cōpensando. sed isti clerici nullo modo poterant consequi aliud excipiendo super iure electionis cōtra elec. q̄ esset cassanda quia ipsi de iure uel de cōsuetudine interesse debebant. sed ħ tantū poterant obtinere q̄ electio facta cassaretur Item nō est contra. ff. de excep. rei iudi. si quis cum. §. si an illam. immo potius cōcordant ibi enim dicit q̄ vbicūq̄ eadem questio repetitur in iudicio obstat exceptio rei iudi. alis sed in casu p̄missо nunq̄ repetitur eadem questio quia p̄mo non est actum nisi de confirmatione uel cassatiōe p̄sentis electionis. repete que no. s̄. de or. cogni. sup. immo plus uidetur q̄ si anno uel mense p̄terito isti clerici cōuentuales egissent cōtra capitulū ⁊ petijssent cassari electionem eis contentis factam de. a. ⁊ lata esset sententia absolutionis ꝑ capitulo etiam expressa causa ea. s. q̄ non deberent clerici cōuentuales interesse electioni. ⁊ modo facta alia electiōe de. b. idē clerici petant electionē de. b. factam cassari ex eadez causa ex qua p̄ma electio fuit cassata non obstabit exceptio rei iudi. quia de alia re agitur modo. s. de electione. b. ⁊ de alia p̄mo scilicet de electione. a. ff. de excep. rei iudi. ⁊ an eadē. ⁊. l. se.

Um super electione confirmatus. satis uidet q̄ per solam confirmationē posit administrare. s̄. de elec. qualiter. nosti. transmissa. in cōtrarium uidetur q̄ si ħ est frustra uidetur in stallatione fieri de qua habemus. s̄. de offi. ar. vt nostrum. ⁊ frustra uidet esse concessū pape q̄ si non possit intronizari qđ possit āministrare. xxiij. di. in nomine. immo q̄ plus est expressum habes q̄ etiaz si sint cōsecrati nedum cōfirmati tantū q̄ non debent se intromittere de rebus ecclesie. xcj. di. si quis ordinatus. ⁊. c. seq. Sed quidā his cōtrarijs respondent dicentes tunc ante installationem nō posse ministrare cum ħ habet cōsuetudo. s. q̄ non āministrant ante installationē vt sicut per consuetudinem fingitur aliquis possessionē nactus qui nō est. s̄. de cōsuetu. c. ij. sic ⁊ per consuetudinez installandi vt est consuetudo q̄ post confirmationem installet etiam post confirmationem fingitur non habere iura cōfirmationis. vel dic installationem ad solam solennitatē facere. potest ⁊ illud dici q̄ ubi est consuetudo installandi per aliquem seruanda est consuetudo ut in p̄all̄. decre. ut nostruz. sed nihilominus ante installationem āministrabit nisi cōsuetudo cōtraria operetur. quā etiam dicerem p̄ualere. nec capitulū in noīc. contradicit non enim colligit ibi ar. a contrario sensu. quia etiaz āministrare possunt sine installatiōe facta in urbe. ⁊ uidimus q̄ papa āministrauit anteq̄ urbez ingrederet ⁊ tamē libere urbem ingredi poterat. nec cōtradicit. c. xcij. di. quia ibi cōtendebatur eos non esse episcopos ⁊ ꝓ obreptionem obtinuisse consecrationem. j̄. de dolo. cū olim. uel nō negatur ibi q̄n ecclesia ad quā cōsecratus est bona ministrat. sed ecclesie ad quam diuertit. restituendū. quia iam possessionē habuerat ideſt in causa restitutionis esse nisi cōtra eum de ueritate electionis q̄ mala esset cōstitisset ⁊ stat in solo uerbo ħ restituō ut hic in fi. ⁊. s̄. c. proxi. per solam autem cōfirmationem nō posset repetere restitutionem possessionis. licet quidā contradicant. sed uidetur cōtra. ff. de acqui. pos. cum heredes. vbi dicitur q̄ addita hereditate iura transeunt sed non possessio nisi corpore fiunt apprehensa. de hac autem materia potest notari q̄ non prelatus sed xp̄s dominium ⁊ possessionē rerum ecclesie habet. vnde quecunq̄ homines offerunt ecclesijs dicuntur esse oblata deo. xij. q. ij. nulli liceat p̄dia. ⁊. c. q̄ abstulerit. ⁊. q. i. res. c. uidētes. vel ecclesie habet possessionē ⁊ ꝓprietatē. ut colligitur. xij. q. iij. pontifices. ⁊. j̄. de cen. requisiuisti. i. aggregatio fidelium que est corpus xp̄i capitis. s̄. de sacra unc. c. unico ante medium. ⁊ si aliquando inueniantur hec bona deo oblata esse episcopoꝝ uel prelatoꝝ vl̄ capitulorum. dic esse eorum quo ad gubernationez dicuntur etiam esse pauperum quo ad sustentationē hoc autez ꝓpter utilitatem cōmunem diuersa sunt per ecclesias diuersoꝝ locorum auctoritate summoꝝ potificum ⁊ episcopis ⁊ alijs prelatis concessa est ministratio eorum. xij. q. i. uidentes. ex his rebus episcopo p̄cipimus ⁊ ꝓpter hoc dicimus q̄ quantumcunq̄ moriat̄ prelatus ⁊ omnes clerici ecclesie tamen ꝓprietas ⁊ possessio remanet penes xp̄m qui uiuit in eternuz. vel penes uniuersalē uel singularē ecclesiam que nunq̄ moritur nec est unq̄ nulla. xij. q. ij. liberti. xxiiij. q. i. non turbatur. ⁊. c. loquit̄. ⁊ prelati siue dispensatores habita confirmatione statim possunt āministrare. sicut si pupillo daretur tutor vel adulto curator ⁊ nomine ecclesie actiones intentare ⁊ etiam si spolietur ecclesia aliquibus rebus anteq̄ eorū possessio adipiscitur prelatus habet interdictum vnde ui. sicut tutor nomine pupilli vel quilibet administrator nomine ecclesie non suo. ⁊ sic non est cōtra. ff. de acqui. here. cum heredes. cum ibi suo nomine tantū agere possit. ħ tamē bene fatemur q̄ si aliquis episcopus peteret restitutionem suo nomine episcopatus quo esset spoliatus sicut ħ faciebat bene restitueretur ad statum quo spoliatus esset. ⁊ si libere ministrabat ad liberā administrationem restitueretur ⁊ si minus libere ad minus liberā. ar. j̄. de resti. spo. pisanis. ⁊. j̄. de ap. bone me. ħ etiaz cum omnis causa restituenda sit ⁊ res que simul cum episcopatu ablate sunt restituent̄. ff. de ui ⁊ ui ar. l. i. §. qui iuꝺ. §. si fundum. nam licet ħ interdictum nō competat nisi possessori ⁊ ipse cōfirmatus p̄dictas res non possideat sed ecclesia tantū ad quam ꝓfirmatus est non uidet̄ cōpetere interdictum sed dic dari siue uenire in interdictum si quoquo modo habuerit siue depositas siue recōmendatas siue pignoratas. ff. de ui ⁊ ui ar. l. i. in p̄in. ⁊. §. q̄ autem ait. licet enim de eis non datur interdictū p̄incipaliter si eis tñ spoliaretur quia ea non possidet ciuiliter uel naturaliter. ff. eo. l. i. §. deijcitur. ⁊. §. interdictum autē. tamen ratiōe accessorij ueniunt. ⁊ eodem modo ħ. p̄incipaliter enim cōpetit utile interdictum vel iudicis officium ꝓ recuperando statu suo ista autem sibi competunt nomine suo vt dictum est. ad res autem ablatas ratione accessorij. s. quia accedūt episcopatui ad quez restitutus est. ff. e. l. i. § rectissime. ⁊. §. ex die. ⁊. l. merito. §. ⁊ illud. Sed dices cuz interdictum vnde ui tantū ad interesse competat. ut. ff. e. l. interdicto. ħ autem non interſit

ſuo nomine ſed eccleſie tm̃ inanis erat reſtitutio. Rñdeo in terdictum vel officiũ iudicis ſemper competere ad rem abla tam vel eius eſtimationem etiam ſi nihil interſit eius qui ea ſpolatus eſt. ut ꝓbatur. ff. e. l. i. §. q̃ autem. cuꝫ ad ea que ibi dicuntur nõ agatur ratione intereſſe etenim quantũ ad rem locatam ſi uis fiat non intereſt locanꝫ. ff. loca. ſi merces. ꝛ. l. ſe. nihilominꝰ tamen eſtimatio rei locate uenit in interdicto. ut colligit in predicto. §. qđ autem. ꝛ inſuper. ſ. ultra eſtimati onem tenetur ad intereſſe. ꝛ ſic loquit. l. preall. in dicto. Idẽ in prelato dici poteſt q̃ ſua intereſt cum earum diſpenſatio nem habeat. xij. q. i. eꝑs. Item ratione acceſſorij tenetur ad omnes fructus damna ꝛ expenſas. j. de reſti. ſpo. grauis. j. de ap. bone me. o. reſtitutionẽ autem earum rerũ ſuo nomi ne non petet cum eas non habuerit nec poſſederit ſuo noĩe ſed eccleſie. plus placet qđ no. j. de reſti. ſpo. in litteris. ꝛ poſ ſet dici in prima obiectione q̃ etiam vbi cõſuetudo eſt inſtal landi per aliquẽ ſeruanda eſt conſuetudo. ut in decre. ut no ſtrum. ſed nihilominus etiam ante inſtallationẽ miniſtrabit niſi cõſuetudo contraria operetur. quã etiam dicerem ꝑuale re. Siue autem dicas xp̃m. ſiue eccleſiam generalẽ ſiue ſpeci alem ſiue eꝑm uel alium prelatum ſiue papam vicarium xp̃i poſſidere dicas ſm predictum modũ ꝓcedenduꝫ. heres au tem ſecularis ſi ante aditam hereditatem vel etiam ſi poſtq̃ adierit ſpolietur caſtro fundo uel alia re hereditaria nõ po teſt tamen agere interdicto recuperãde poſſeſſionis ad rem qua ſpoliatus eſt niſi prius habuerit per ſe uel ꝑ alium illius rei poſſeſſionẽ. quia duo habet ꝓbare ille qui intentat h̃ in terdictum que iſte ꝓbare non poteſt. ſ. poſſeſſionem ꝛ ſpolia tionem. petitorium. petierat enim ſe reſtitui ad epiſcopatũ quo fuerat ſpoliatus ꝛ ad quem fuerat canonice electus. ꝛ ſic poſſeſſorium ꝛ petitorium intentabat. de qua. ff. de iudicijs de qua re.

Aſtoralis offi. poſſeſſorio. ff. de acqui. poſ. na turaliter. §. h̃ nihilominus. recuperanda. interdi cto vnde ui. inſti. de interdic. §. retinende. ꝛ. §. ſeq. adipiſcenda. quoꝝ bonoꝝ. quoꝝ le. Idem uidetur in reti nenda ſi errauit. ff. de acqui. poſ. naturaliter. renunciatum renunciari ꝓprie dicitur de ꝓbationibus facti videt autem h̃ q̃ poſt apitionem teſtium ꝛ etiam diſputationẽ factam ſu per eis q̃ redire poteſt ad poſſeſſorium quia cum non renun ciauerit adhuc poteſt inducere inſtrumenta ꝛ cõfeſſiones ꝛ ꝓbationes. alꝫ. j. de fide inſtru. cum dilec. ꝛ ſic non poteſt dici liquere de cauſa. nec ualet ſi dicas q̃ etiam poſt renun ciationem ꝛ concluſionẽ poſſunt ſimiliꝫ induci ꝓbationeſ per beneficium in inte. reſti. nam non dicitur poſſe fieri q̃ ꝑ auxilium extraordinariũ fit quale eſt in integrum reſtitutio. concluſum. cõcluſum ꝓprie dicitur quando ſic concludit q̃ vlterius nec de facto nec de iure quicq̃ dicatur. ſtatutuꝫ ff. de ui ꝛ ui ar. cuꝫ funđ. §. ult. pendente. i. ſimul poteſt age re utroq̃ poteſt etiam ſuſpendere queſtionẽ ꝓprietatis quo uſq̃ poſſeſſionẽ recuperat vt ſit onus ꝓbationis ſuper pro prietate tranſferat in ſpoliatorẽ. qđ intelligo uerum cum ni hil ꝓbatum eſt de proprietate ſed ex ea cauſa tm̃ quia actor idemq̃ ſpoliatus nihil ꝓbauit dicit reus idemq̃ ſpoliator pro ſe ſniam ferendam. Si autem alꝫ conſtaret de ꝓprietate qđ eſſet ſpoliatoris non ſuſpenderet ſententia. ꝛ habet locũ hec ſuſpenſio quandocunq̃ vult ante cõcluſionem. ſed poſt concluſionẽ non habet locum niſi uel malitia ſpoliatoris vl̃ caſus vel alia iuſta cauſa iudicem mouerit ut ſuſpenſo peti. procedatur in poſſeſſorio. renunciare autẽ non poteſt quin aduerſarius uel etiam ipſe poſſit petere ferri ſuper eo ſniam. vt no. in glo. ſed quid. intentare. h̃ non videt poſſe ſtare cũ exquo ceperit agere peti. ſiue ante litꝭ conteſ. ſiue poſt cogen dus eſt ꝓſequi litem ceptam uſq̃ ad finẽ. vel ad minꝰ reus poteſt petere ut ꝓcedatur in lite cepta ꝛ terminetur. C. quõ ꝛ quando iudex. auten. qui ſemel. Ideo dixit q̃ qui agit peti torio ſi vult tranſire ad poſſeſſoriũ non poteſt niſi renunciet proceſſui ſuper petitorio. ꝛ gloſauit h̃ pendente iudicio. i. cõ cluſo uel renunciato. alij dicunt q̃ beneficium iuꝝ eſt q̃ ꝺ pe titorio poſſit tranſire ad poſſeſſoriũ. vnde poteſt etiam ſi nõ renunciet ne qđ in eius fauore eſt ꝛc̃. C. de legi. q̃ fauore. illa auten. loquit quando eſt cõtumax. h̃ autem nõ eſt cõtumax quia facit qđ lex pmittit. ꝛ h̃ decre. ꝛ. j. de teſti. ſignificauit. ꝛ eſt h̃ ſpeciale q̃ ſpoliatus debet dimittere petitoriũ ꝛ tranſire ad poſſeſſoriũ propter odium ſpoliatiõis. nec cogitur renũ ciare primo iudicio nec ꝓcedere ſed pendebit negociũ tm̃ ſi poſtea uolet ꝓcedere procedet ꝛ ſi non omittet. ſed nec pro deſt hec ſuſpenſio quin finaliter poſſeſſorio expedito reo in ſtante in prima inſtantia ꝓcedatur ſaltem quouſq̃ reus ab ſoluatur ab ipſa inſtantia ꝛ actor ſibi ad expenſas factas ꝓ pter h̃ condemnetur. ut in preall. auten. qui ſemel. ꝛ. C. de iu dicijs. ꝓperandũ. §. i. poſſeſſorijs. vt eſt vti poſ. qđ proce dit ſui natura rei uen. quia qui ꝓponit uti poſ. dicit ſe poſſi dere. qui autem uẽdicat alium poſſidere dicit. ſ̃. de iudi. exa minata. C. de ali. iu. mu. ca. fa. l. i. nec redit quis ad tale poſ ſeſſorium ſi cepit agere petitoriũ. cõtra. ff. de acqui. poſ. natu raliter. §. h̃ nihil. Sol̃. illud intelligitur vbi quis ignorãs ſe poſſidere egit petitorio quia tunc poteſt redire ad poſſeſſori um ſi ſe inuenerit poſſidere. Item prius oportet ſciri quis ſit poſſeſſor q̃ petitor. ꝛ ita naturaliter precedit rei uen. inſti. de interdi. §. retinende. vl̃ h̃ intelligas de interdictis que habẽt mixtam cauſam. ſicut eſt in interdicto de iti. actuq̃ pri. vbi ñ ſolum oportet me ꝓbare dominium ſeruitutꝭ ſed etiam poſ ſeſſionem. ſ. iuiſſe triginta uicibus in anno. ff. de iti. actuq̃ pri. l. iij. §. ait pretor. §. h̃ autem. ibiq̃ inuenies cauſam diuer ſitatis. Idem de interdicto de aqua ex caſtellis ducenda. ff. de aqua co. ꝛ teſti. l. i. §. ait pretor. Sed certe h̃ interdictũ nõ precedit ueram cauſam ꝓprietatꝭ. quia ſimul ꝛ de poſſeſſiõe ꝛ de proprietate agitur. vl̃ loquitur h̃ de interdictis prepara toriis rei uen. vt eſt de libe. ho. exhi. ꝛ de libe. exhi. vt in eiſ dem ti. naꝫ prius apparet quis poſſideat ꝛ poſtea datur rei ven. vel dic ſi agendũ eſt uti poſ. ꝛ de ui. prius agendum eſt vti poſ. ꝛ poſtea de ui. C. de ap. l. ij. ff. ꝺ iudi. ſi de ui. iniquitas. ſola iniquitas ſpoliatoris nõ ſufficit etiam ſi de ea conſtet niſi dimittat vel ſuſpẽdat petitoriũ ꝛ recurrat ad poſſeſſo rium niſi appareat ſubtractio ꝓbationum vel malitia aduer ſarij uel caſus vel alia iuſta cauſa. dicimus enim q̃ poſtq̃ cõ cluſum eſt non poteſt ſuſpendere petitoriũ. ſed ſententia diſ finitiua fertur ꝓ reo etiam ſi nihil ꝓbatum ſit ꝓ alterutra ꝑ tium cuꝫ ſufficiat reo eidemq̃ ſpoliatori ſi actor idemq̃ ſpo liatus nihil ꝓbauit. ut. ſ̃. e. cum eccleſia. niſi aliqua cauſa in contrariũ iudicẽ moueat. ut h̃ dicit. Sed obijcies ſic ergo ꝺ ſua improbitate conſequet̃ fauorem ſpoliatoꝛ. Rñdeo hoc eſſe uerum ſed h̃ ideo cõtingit quia h̃ uidetur uoluiſſe ſpoli atus vtrunq̃ intentando ꝛ in utroq̃ cõcludendo. vel dic ut no. in glo. i. ſimĺ. ꝛ glo. ſed quid. v̄. quidã. caſus. mortis te ſtium vel abſentie uel furoris uel alꝫ huiuſmodi. agi. ſed quid ꝓderit ei ſi agat poſſeſſorio cum ſup vtroq̃ ferri debet ſententia cum vtrũq̃ ſit deductũ in iudiciũ. ſ̃. e. c. ij. iij. ꝛ. iiij. In executione enim ꝑualebit petitoriũ. j. c. pri. Rñdeo ua let quo ad fructus hoc non uidetur ſtare poſſe quia poſtq̃ obtinuit in poſſeſſione omnes fructus reſtituet cum ſuccum beret in petitorio ſuper quo iam lis cõteſtata fuerat cuꝫ poſt litꝭ conteſ. omnes fiant ma. fi. poſ. quo ad fructus reſtituen dos. ff. de peti. here. ſed ſi legi. §. ſed ſi autem litꝭ. Sed poteſt rñderi q̃ diuerſis temporibus facte ſunt litꝭ conteſ. ꝛ primo ſuper poſſeſſorio vnde ab eo tempore uſq̃ ad litꝭ conteſ. ſu per petitorio habebit fructus. Item qꝛ ſi obtinuit in poſſeſ ſorio poſſidebit quouſq̃ aduerſarius ꝓbet ſuam eſſe. C. de rei uen. res alꝫ. Sed dices ad minus petente aduerſario co

getur iudex ꝓnunciare super petitorio si primo fuit ꝓpositū non obstante q actor ad possessionē habuit recursuz.ar.ff. de iudi. de qua re. Sed nos rñdemus non cogef propter rationem assignatā in glo.que incipit ħ non uidef. t propf iniquitatem rei qui subtrahit,pbationes actoꝛi uel ꝓpter ea sum qui abstulit ei ,pbationes.nec sine causa ħ statutum est cōtra.auten.qui semel. immo iusta causa est illa.s. q cum ħ prospicue constet de malitia spoliationis t spoliatoꝛ deteri' oꝛ sit q̄ ignorans vel q̄ qui inepte ,pcessit in causa. iustum ergo fuit q ħ papa cōtra spoliatorem ,puideret ut nihil per suam malitiam uel rapinam lucraref licet spoliatus inepte t stulte primo peti.intentaret. multum autez lucraretur spolia toꝛ si ,ppter ħ q possessionem habet non oneretur ,pbatio' ne immo obtinere debet super ,ppꝛietate t si nihil ,pbauerit s.e.cum ecclesia.t ecōuerso si spoliatoꝛ aduersarium nō spo liasset nihil posset obtinere nisi ,pbaret de iure suo. Idem t in spoliato si non fuisset spoliatus nullum onus ,pbationis incumberet.q autez ħ esset penitus iniquum q ipse sine cul pa sua sic grauiter lederetur t aduersarius pro sua culpa sic magnifice muneraretur alꝫ iuuaretur ideo statutū est q nul lo modo super petitorio quo egit spoliatus teneatur iudex ferre sententiam etiam si constet q sententia esset ferenda ,p spoliatoꝛe ex ea causa quia nihil de ,ppꝛietate ,pbauerit spo liatus. Quidam tamen dicunt q spoliato restituto si spolia toꝛ voluerit agere de ,ppꝛietate qđ poterit de nouo sed non poterit prosequi litem ceptam per spoliatum uel super ea pe tere ferri sententiam etiam eo restituto.nec habeas o aduoca te cōscientiam lesam cum q dederis causaz peccandi spolia to t retinendi rem alienam quia potest esse q uere sua sit li' cet eam non ,pbet suam Itez est t alia ratio quare spoliatoꝛ non potest prosequi ceptam actionem a spoliato super peti' torio quia cum spoliatoꝛ cōtra spoliatum non possit intenta re aliquam actionem nisi interdictum.s.de oꝛdi.cogni.c.si. t eadem ratione non poterit petere q incepta actione petito rij ,pcedatur. Plus placet nobis q facta restitutione spolia toꝛ poterit petere q super petitorio de quo actum est senten' tia feratur.t ħ expressum uidetur.j.de testi.significauef.in si ne. Sed tamen quia spoliatus est restitutus in possessione sententia feratur ,p eo etiam super ,ppꝛietate nisi forte fuisset pꝛobatum ,p reo ꝓtra.s. q sua esset pꝛopꝛietas quia tunc be ne contra possessoꝛem fertur sententia.j.de fi.instru.inter di' lectos.in fi.t habes simile quando agitur reali actione t re us est contumax quia tunc actoꝛ mittitur in ueram possessio nem rei petite cuius per lapsum anni uerus possessoꝛ efficit in tantū q reus postea non nisi de ,ppꝛietate auditur t cum prius sibi imminet onus ,pbationis decetero exquo possi det per annum non imminet ei ,pbationis onus.j.de dolo t contu.pꝛout.C.de iudi.,pperandum.possessio. si a prin' cipio pōt incipere agere possessorio suspenso petitorio mul' to fortius est dicenduz q si simul egit utroq q possit dimit tere petitoꝛiū t prosequi tm̄ possessoꝛium.

Um dilectus petitorio. de hac materia no.s. eo.c.ij.pꝛopꝛietas.ff.de po.bo.si.ff. de pig.ac.si rem.in executione. ħ qđ dicit ħ de pretermitten' da executione in ,ppꝛietate locuz habet siue vna pars tantū egerit possessorio t petitorio siue una pars tantū egerit pos' sessorio t alia petitorio siue simul ceperunt agere siue diuer' sis temporibus dum tamen sententia super utroq simul oc currerit ferenda. Si autem primo fertur sententia super peti torio decetero non est ferenda super possessorio quia nō ,p' desset. Si autem prius fertur super possessorio bene postea ferri potest super petitorio.j.de testi.significauef.hac ratione videtur q post sniam latam in petitorio non possit super eo dem agi possessorio de spoliatione facta ante litj contes. uel etiam post in petitorio.sed đ spoliatione facta post sententiā in petitorio bene agitur qꝛ non obstat exceptio rei iudicate in petitorio.

Um olim questio.archidiaconus petebat suam electionem confirmari archipsbr t canonici cōtra. vel melius archidiaconus petijt archidiaconatuz. ad quem licet electus fuisset per episcopuz tamen cum non possidebat vel quasi qđ idem credimus.s.petere archidiaco natum ac si peteret sibi tanq̄ archidiacono obediri vl̄ respō deri. Sed fm ħ uidetur q exquo confirmatus erat per epi' scopum qui ꝓfirmasse eum intelligitur hocipso q ipsum ele gerat q non debuisset inquiri an episcopus fuerit in posses' sione eligendi nec ne. sed statim debuisset papa p̄cipere sibi tanq̄ archidiacono responderi.j.de appell.constitutus.cuz post confirmationē statim habeat administrationem etiam si confirmatus est ab illo qui non habet potestatem eligēdi vt no.s.e.cum super. Item ħ archidiaconus habet officiuz iudicis ut restituat vel ut archidiaconus admittatur.s.de of ficio iudicis.c.ij.qđ competit non solum ꝓtra eum qui spo' liat sed etiam contra eum qui debitum non soluit.s.de elec. querelam.ubi no.t hi non soluunt debitum archidiacono quia sibi non rñdent ut debent. Ad ħ respondeo sic q si cō firmatio fiat ita q t tempus t potestatē habeat excipiēdi ad uersarius ante confirmationem decetero non potest aliquid excipiendo obijci quo minus cōfirmatio suum habeat effe' ctum nec de peccato in electione habito neq̄ de uicio perso ne.j.de appll.constitutis.ij. Si tamen restaret consecratio fa cienda vel oꝛdinatio omissum in cōfirmatione exciperef con tra cōsecrationem uel oꝛdinationem.s.de elec.cum dilectus j.de accu.c.super his.t vere non potest postea agere nisi pe teretur restitutio in integrū.vel nisi supplicaretur.ut no.s.de offi.dele.pastoralis.§.pe.quando autem tempus excipiēdi non habuit is qui se opponit ante cōfirmationē sicut fit i eo qui eligendo cōfirmat valet quidē confirmatio siue collatio tamen dici potest q cōtra electionem t confirmationē t im' pedietur eius effectus vt ħ t contra personā etiam cuz sit dif famatus.j.de accu.accedens.quia non est in culpa qui con firmationi subire t ignoꝛare nō dixit uel electioni.decre.aūt s.e.c.cum super.non obest.quia ibi petebat restitutionē cuz fuerit spoliatus.ħ autem licet habuerit ius ex cōfirmatione. quia tamen non habuit possessionē non petebat nec potest petere restitutionē.ff.de acqui.pos.cum heredes. nec obstat quod dicitur q etiam ,p iuribus denegatis competit restitu tio.s.de elec.querelam.quia intelligit de iuribus denegatis que prius possidebat.ar.ħ cum nunq̄ possessionez habuit non competit interdictuz uel officiū iudicis.ff.de ui t ui ar. idem est.§. vnde ui.cum nomine persone ageret non eccle. s. autē in decre.cum super.loquitur quādo agitur possesso rio ad restitutionem possessionis episcopatus. Si autē clā' destine fiat confirmatio similiter impeditur effectus cōfirma tionis.j.vt ec.bene.c.i.t.j.de appel.ut nostrum. Itez si fiat aliquo pꝛecurrente vbi supplantaret aduersariū.intelligo eā clandestinam t impediri tunc posse effectum confirmatiōis j.de appl.oblate.j.de dolo.cum olim. Idem si dicatur con firmationem nō tenere dic ut no.in decre. cum olim. Itez si fiat in absentia illoꝛum qui cōtradicunt t contradicere pos' sunt.j.de accu.accedens.t ar.j.qui mri.ac.pos.c.fi.nā his imputandū non est si non exceperunt cum absentes fuerint nec aliquid sciuerint.ħ non credimus uerum licet enim po' stea possit contra electum t cōfirmatum agere nō tamen pro pter suam absentiam poterit impediri effectus confirmatio' nis. t etiam i illa decre.accedens.impeditus fuit ,ppter infa miam confirmari. Idē si dicatur eum qui semel elegit t con firmauit ius eligendi non habuisse ut ħ. Secus tamen dice rem si alius elegisset t tempus excipiendi habuisset anteq̄ confirmatoꝛ cōfirmasset.tunc enim quantumcūq electionez

ſolam nullam ⁊ non ꝓfirmationem dicat non impeditur ef-
fectus confirmationis vt dictum eſt. quia exceptio minus ca
nonice electionis non ſuſpendit effectum confirmationis. ſ.
de appell. conſtitutis. i. licet appellatio impediret ⁊ in inte-
grum reſtitutio. ⁊ ſic loquit. l. C. ſi quis ex fal. in. l. ult. Si au
tem confirmatio dicetur nō ualere ipſo iure tunc bene impe
diretur effectus cōfirmationis. Sed oppones nōne impu-
tandum eſt prędictis quia non appellant q̄ſcito ſciunt. ij. q.
vi. biduum. §. ſi aduerſus. Rñdeo non quia illud locū ha-
bet in iudicijs. extra iudicium autem ſi quid fiat non eſt ne-
ceſſe appellare. vt no. ſ. de his que fi. a maio. par. ca. cum in
cunctis. tamen poteſt appellari. ſ. de appell. ad audientiam.
conſtitutis. ij. ⁊ in multis alijs. c. Item licet prędicti nō poſ-
ſint per exceptionē impedire officium cōfirmationis poſſūt
tamen poſt confirmationem agere in modum denunciatio-
nis uel accuſationis ut remoueat uel caſſetur qđ factum eſt.
ſ. de appell. conſtitutis. Item ⁊ aliſs modis. vt no. s̄. de elec.
dudum. ij. reclamatione. nam ſi reclamaſſent ⁊ lis pende-
ret ſuper poſſeſſorio ⁊ ideo nōdum fuiſſet aliqua electio per
epiſcopum facta confirmata ⁊ per ſuperiorez approbata nō
fuiſſet lata ſententia ꝑ archidiacono. ſed finis litis ſup poſ-
ſeſſorio expectanda eſſet. ut no. s̄. de reſti. in inte. cum uenis
ſent. hec decre. nihil facit ad. c. canonici. canonici enim. ⁊
archipreſbyter conſtituti coram papa ⁊ uidentes ipſum pa-
pam motum ex atteſtationibus receptis ad ferendā ſenten-
tiam ꝑ archidiacono. exceperunt contra ipſas atteſtatiōes.
q̄ non ualebant quia recepte erat a iudicibus recuſatis pro
pter ſuſpitionem. ſed dominus papa reſpondet atteſtatiōes
propter hoc nō minus ualere ⁊ ſm eas iudicanduz quia nō
ualuit recuſatio eorum cum eſſent electi de conſenſu ꝓcura-
torum utriuſq; partis ⁊ nō facias uim ſiue canonici ⁊ archi-
preſbyter receſſerint appellantes a preſentia horum iudicuz.
quia etiam tunc valent atteſtationes cum ab eis nō liceat ap
pellare. ij. q. vi. a iuđ. ⁊ eodem modo multo minus poſſunt
infringere atteſtationem ſi non appellarunt. Sed oppones
nōne ħ ſolum ſufficiebat ut non ualerent atteſtationes quia
recepte fuerunt lite non cōteſ. Rñdeo non quia cum de be-
neficio eccleſie ageretur potuit ꝓcedi contumaciter abſenti-
bus ſe aduerſarijs ꝓtextu forte recuſationis vel appellatiōis
que non ualebat in regiſtro continetur q̄ facta liţ conteſ. in
cauſa apud ſedem apoſtolicā de conſenſu ꝓcuratorum par
tium fuit cauſa cōmiſſa tribus iudicibus de quibus canoni
ci vnum recuſabant ꝓpter conſanguinitatē archidiaconi me
morati. procuratorum. multo fortius ſi de partium uolun
tate. s̄. de offi. dele. ſuper queſtionū. ar. cōtra. s̄. de offi. del.
cum olim dilec. ſ. de re iudi. ſuborta. s̄. de poſ. ad ħ. ij. q. vi.
biduum. §. ſi aduerſus. ſ. de ap. ſepe. s̄. de in inte. reſti. cū ue
niſſent. C. de eroga. mi. an. in exceptione. li. xii. ff. de tribu. ꝓ
curatoris. s̄. ut lite non conteſ. ad ħ. ff. de procu. ignoratis.
ff. ſi quis ius di. l. i. §. ſi ꝓcurator. ff. q̄ quiſq; iuris. l. iij. §. ſi
procurator. ff. de libe. cauſa. in ſecundo. autē. de ec. ti. §. ſi qs
in ſuo. ff. de exce. coll. ix. ſi ꝓcurator. Sol. ſi ꝓcurator male
faciat negocium domini ſui tenet ſi procurator eſt obligatus
domino actione mandati. C. đ ꝓcura. ſi procurator. ff. de ꝓ
cura. cum mandato. nam ⁊ ei prodeſt licet iniuſte obtinuerit
procurator. ff. de ꝓcura. qui proprio. §. ꝓcurator. ar. contra
ff. de dolo. ⁊ eleganter. §. p. vbi dicitur q̄ ſi dominus nō po
teſt habere recurſum cōtra ꝓcuratorem quia non ſit ſoluen-
do integrum manet priſtinū ius. cuiq; ergo ħ nō poſſit ha-
bere recurſum contra ꝓcuratorem quia ħ factum non capit
eſtimationem debet ei manere ſaluum ius primuz. ſed illud
obtinet vbi doloſe uerſatus eſt. ſed ſi negligenter ſecus. s̄. đ
inte. reſti. cum uenſſent. curauimus. s̄. de reſti. in inte. cum
uenſſent. s̄. de elec. cumana. vbi de hoc no. imponentes.
ſuper contradicendo ipſi archidiacono. ſ. đ conceſ. preben.
poſt elec. contra. Sol. ibi. Inno.

In cauſa que inter patriarchaz. petierat ſubie-
ctionem monaſterij patriarcha ⁊ hoc ideo dicebat
quia ſolitus erat ſoluere. l. ſolđ. in ſignum ſubiecti
onis lata autem ſententia abſolutionis pro abbate dicitur
ħ q̄ non admittit patriarche poteſtas petendi eoſdē. l. ſolđ.
ſi alio iure petere uoluerit hec decre. nihil facit ad titulum.
ſinodū. xviij. q. vlt. §. ulti. ſi alio. cum enim ex una cauſa pe
tierit iterum poteſt ex alia petere nō obſtante exceptione rei
iudicate quia ſuper prima cauſa lata eſt ſententia cōtra eum
ff. de excep. rei iudi. ⁊ an eadem. §. actiones. ⁊ no. s̄. de foro
compe. cum ſit generale vel melius cum primo nō petierit. l.
ſolđ. ſed ſubiectionem monaſterij ſententia lata ſuper ſubie-
ctione non p̄iudicat ſuper. l. ſolđ.

De reſtitutione ſpoliatoꝝ. Rubrica.

Icet multum. ⁊ ſ. tamē duo
ſunt ħ contra
ius primū q̄ primo ſpoliatus nō reſtitui
tur. ⁊ ſecundū q̄ poſſeſſori incumbat ꝓ-
batio. ſ. e. in litteris. ſ. de fide inſtru. inter
dilectos. in ſi. Sol. hoc contingit ꝓpter uoluntatem partiū
que in hoc conuenerunt.

Olicite cures ſpoliatum. principium huius ca
pituli uidetur cōtradicere fini. nam in principio di
cit q̄ inquirit an reſignans tempore reſignationis
fuerit ſpoliatus vt ſic aduerſarij teſtes non recipiantur ſuper
ſpontanea renunciatione. ⁊ in fine dicit q̄ iterum recipiat te-
ſtes ſuper violenta ſpoliatione. Sol. dicunt quidā q̄ a prin
cipio debet inquirere ſuper ſpoliatione de plano puta per fa
mam. ⁊ per hoc debet repellere ꝓbationes de ſpontanea re
nunciatione ⁊ poſtea debet recipere teſtes ⁊ alias ꝓbatiōes
expoliati qui agit ſuper ſua ſpoliatione vt ſi ipſam probaue-
rit habeat reſtitutionem. ħ non placet quia nunq̄ poteſt tan
tum fama ut p̄dictam probationem auferat poſſeſſori. alij di
cunt melius q̄ primo debet inquirere an fuerit ſpoliat⁹ quā
do reſignauit. i. an eo tempore fuerit in poſſeſſione ⁊ ſi inue-
nerit eum exiſtentem in poſſeſſione reſignaſſe cum ſit p̄ſum-
ptio q̄ non uoluntarie fecit primo reciperet probationes de
uiolenta expoliatione. nec ſequens decre. contradicit cū ibi
non dicatur q̄ exiſtens in poſſeſſione reſignauit. Item ibi
preſumptio eſt cōtra reſignantem q̄ non uiolenter fecerit. q̄
reſignauit coram archiepiſcopo. ar. ff. q̄ me. ca. nō eſt ueriſi-
mile. vel dic ibi uolebat ꝓbare coactionez. uel ibi intentabat
petitorium. ħ autem poſſeſſoriū recuperāde poſſeſſionis age
bat. Si enim petitorio egiſſet ut rei uen. tunc tm̄ ſuper renū
ciatione reciperentur teſtes. Item ⁊ ſi poſt recuperationē poſ
ſeſſionis egiſſet bene admitteretur exceptio renunciationis
precedentis ⁊ exciperet de renunciatione precedente ſpolia-
tionem talem. ſ. q̄ veniens ad eccleſiam non fuit admiſſus.
vel quia eiectus fuit per eum ad quem pertinebat eccleſia. in
tali enim caſu bene admitteretur huiuſmodi exceptio quia
renunciando uidetur amiſiſſe poſſeſſionē. ut no. s̄. đ renun.
ſuper hoc.

Ccepta conqueſtione. intellectum iſtius decre.
habes. s̄. de renunc̄. ſuper ħ. hec decre. nullo mo-
do eſt cōtraria ſuperiori decre. quia nec etiā in cōſi
mili caſu loquitur. dubitatio enim huius decre. erat quid iu
ris eſſet ſi ſpoliatus eccleſia auctoritate ordinarij peteret reſti
tutionem. ⁊ aduerſarius ſuus obiceret ſibi non potes petere
reſtitutionem quia ſponte reſignaſti eccleſiā. ⁊ iterum ſpolia-
tus vellet inducere ꝓbationes ſuper ſpoliatione uiolenta ⁊

possidēs ecclesiam diceret non est necesse q̄ te graues hmōi probatione quia primo resignasti sponte hanc ecclesiam. vñ bene spoliari potuisti auctoritate episcopi. vel ut quidam dicunt per eum cui episcopus eam contulerat. sed h̄ nobis nō placet. Querebatur ergo h̄ retento casu premisso cuius probationes primo essent admittende. Et respondeo q̄ primo sunt admittende probationes possidentis ecclesiam spontanea renunciatione quia h̄ probato nihil ualerent probationes sup spoliatione quia licita fuit spoliatio auctoritate episcopi facta si uiolenter uolebat detinere ecclesiam quam spōte renunciarat. sed si super coacta uoluntate uellet inducer̄ testes tunc haberet locum decre. s̄. de renun. super h̄. constiterit. s̄. c. p̄xi. contra ibi. Sol. ibi si quis renunciet ecclesie sue statim licet episcopo in cuius manibus renunciauit dare illam ecclesiam alij si ad eum pertinet collatio ꝛ si ad alium pertinet mandabit q̄ eam cōferat vel q̄ ad eam p̄sentet quā do sola presentatō ad eum pertinet. immo plus est q̄ posq̄ aliquis renunciauit in manibus eius ad quem pertinet recipere renunciationem etiam sine alia licentia ille ad quez pertinet conferre uel presentare statim faciet q̄ ad eum pertinet. nec contra eum feretur aliqua snīa quia ex renunciatiōe iam amisit omne ius qō in ea habebat. vij. q. i. que per. ꝛ idē quidam dicunt faciendum quando ad mandatū episcopi clerici contemnunt ꝓmoueri ad ordines. s̄. de elec. cum in cunctis. §. inferiora. s̄. de eta. ꝛ quali. queris. alijs tamē uidetur ꝛ forte melius q̄ ibi necessaria est sententia priuationis cum adhuc retineant ius in ecclesia quousq̄ priuentur per sententiam cum non sint priuati per sententiam iuris. ꝛ sic etiam p̄dicte decre. dicere videntur. s̄. de eta. ꝛ qua. c. i. Item in primo casu ꝛ in omnibus alijs ubi ius perdit ille qui ecclesiam possidebat licet episcopo sine alia cause cognitione ei auferre possessionem quia in hoc exequitur suum officium. ut hic ꝛ j. de instī. c. iij. ꝛ s̄. de pac. accepimus. ꝛ c. cum clerici. Sed non sic est in secundo casu quia ibi nunq̄ licet auferre possessionem possessori nisi post sententiam. j. e. conquerente. C. ō iure fisci. l. fi.

Udita querela molestaret. ꝛ ita intentabat iste interdictum uti pos. in quo uterq̄ est actor ꝛ reus. sicut in famil. herc. cōmunidi. ꝛ finium regun. iudicijs. ff. de iudi. l. in tribus. quare uterq̄ impetrare poterat ꝛ agere propter molestias ꝛ turbationes que ei fiebant. s. quia de ipsa ecclesia beneficium petebat. ꝛ in alijs volebat habere ut clericus eiusdem ecclesie ꝛ sic se gerebat. alis enim possessori non licet impetrare litteras in fraudē vt si post aduersarius alias litteras impetrauerit ei non ualeant tanq̄ prius impetrate. ꝛ si impetrauerint ita fraudulenter non ualet quia falsum expressit in litteris cum dixit q̄ alius iniuriabatur ei cū non intelligatur iniuriari si prosequetur ius suum coram iudice. ff. de iniur. iniuriarum. §. i. ꝛ habes expresse hoc non licere. s̄. de rescript̄. c. vlti. ꝛ c. significauit. potes etiam dicere q̄ bene licet clericis ecclesie agere cōtra clericum qui aliaz ecclesiam recepit ut perpetuo priuetur p̄ma. vij. q. i. si quis episcopus. si quis de. ꝛ. xx. q. ij. si quis iam. si uobis. s. episcopo vldem̄. ꝛ archidiacono eligen̄. compescentis. s̄. e. solicite. cōtra. Sol. hic non allegabatur a parte altera de uiolentia. ibi sic. immo etiam cum ageretur uti possi. continebat se possidere. ex predictis autem apparet q̄ non de iure sed de iniuria aliqd in predicta ecclesia requirebat quia ingerebat se tanq̄ canonicus in percipiendo beneficium vl ad alia negocia ecclesie. competit ergo contra ipsum interdictū. ut no. in glo. ꝛ ita. vel dic q̄ huiusmodi littere cōtra ius respiciunt futura ꝛ appellantur conseruatorie ꝛ iudices conseruatores. qui habēt impetrantem a futuris ꝛ manifestis iniurijs ꝛ uiolentijs defensare. s̄. de offi. dele. statuimus. vel aliter ut no. in glo. ꝛ ita. uobis plenius. archidiacono. elyen̄. ꝛ episcopo uigoren̄. constitissetis. lite contes. coram nobis vel etiam non contestata. quia in his parte existente cōtumace potest spoliari ecclesia. j. de cleri. non residen. ex tue. prohibuisti. lit̄ contestatione p̄missa. hec uero sententia satis congruit interdicto uti possi. nuntius. si arreptio itineris uim obtinuit appellationis nec potuit legitime fieri vnde omnia reuocanda sunt. s̄. de offi. dele. cum causa. Si autem uim appellationis non obtinet littere ab alio nuncio impetrate nō ualent. nec debent reuocari nec etiam impediri ꝓcessus priorum iudicum. Rñdemus q̄ non obtinuit uim appellationis quia quando misit nuncium iam sciuerat de litteris cōtra se impetratis. j. de appl. suggestum. vel si iudices primo cognoscere inceperant ꝛ de missione nuntij nihil sciuerunt semper tamē exquo secunde littere emanarāt de certa scientia domini pape reuocantes iurisdictiones priorum iudicū procedere vltrius non debuerunt. s̄. de offi. dele. pastoralis. §. ij. ꝛ ideo si postea aliquid fecerint reuocatur. impetrauerit. ad eosdez scilicet uigoren̄. episcopum ꝛ eundem archidiaconū. formā scilicet q̄ non audiretis testes super spontanea sua renunciatione sed super sua spolatione. ꝛ erat iusta hec littera q̄ intelligebatur vel etiam expresse dixerat q̄ sibi obijciebat renunciatio facta quando non erat in possessione qō tamen falsuz erat vel etiam si uerum erat non opposuit coram iudice de spoliatione. ꝛ ideo tenuit quicquid cōtra eum factum est. vel forte alis contumax fuit vnde non potuit contradicere ꝓcessui contra se habito nec appellare. ij. q. vi. §. sunt quorum. vl forma secundarum litterarum erat que hic sequitur. s. q̄ non ob. ꝛc. h̄ non est uerum ꝓpter id quod sequitur in fine. s. q̄ sententia non obstante ꝓcedant secunduz tenorem secundarum litterarum. ex quo uidetur q̄ secunde littere habebant certum tenorem. Sed ipsi exponunt ꝛ forte non male q̄ reuocarent de facto que de facto ꝓcesserant. s. occasione predicte sententie eo non obstante. reuocari. per vigoren̄. episcopum ꝛ archidiaconū helyelsen̄. nuntius. h̄ subintelligendū est si iudex sciuit q̄ nuntius mittebatur ad sedē apostolicaz ꝛ eo ꝓposito ut eius missio pro appellatione esset nam si nesciret iudex uel ex alia causa mitteretur h̄ missio uim appellationis non obtineret. Item h̄ missio locum habebat fm iura h̄ quando licebat appellare nulla causa expressa. sed hodie locum non habet cum causa appellatiōis exprimi oporteat que mittēdo nuntium siue verbis nullo modo exprimi posset. de hoc plenius. j. de appl. vt debitus. vel potest dici q̄ primo nuntium miserat q̄ lis cepisset agi sub iudice. sed tamen bene faciebat litteras contra se impetratas ante nuntij missionem ꝛ ideo non impediebat ꝓcessum eorum immo alis non ualebat. j. de appl. meminimus. per uos. s. per episcopum vigoren̄. ꝛ londen̄. ꝛ eundem archidiaconū. factuz esset. xcix. di. ecclesie. ꝛ c. nullus. C. de eman. nec anus. C. ō appl. l. ij. C. sen. rescin. non pos. l. impetrata. ꝛ C. de testa. si testamentum. auctoritate. s. si nesciuistis nuntij missionem. quia tunc medio tempore legitime ꝓcedere potuistis. vel si fraudulenter nuntium misit. s. posq̄ de litteris impetratis sciuit vel non est reuocanda priuatio ecclesie quā fecerunt iudices propter renunciationem quam fecerat vel quia alium paratum habebat etiam si esset spoliatus cum ea non opposuerit. presumptionez. iudicis puta si ꝓcessisset sciens nuntij missionem bona fide. violentia. partis uel iudicis. protulistis. s. tu archidia. cum episcopo vigoren̄. litterarum. impetratarum ad vigoren̄. episcopū. ꝛ helyel. archidiaconū. reuocare. quia si esset iusta non posset reuocari cum non sit lata sententia cōtra intellectum predictarum litteraz. ꝛ eodez modo si iniusta cum transierit in rem iudicataz nec sit appellatum. s̄. de elec. cuz dilecti. tentetis. uos posteriores iudi.

vigoren̄.epiſcopi ⁊ ely.archidiaconi. ſi neſciebatis nun-
tij miſſionem alꝫ ſecus.vel ſi alꝫ malitioſe miſit nuntiuꝫ
in receptione enim litterarum ſm antiqua iura non erat
uis ſed in miſſione nuntij niſi in hꝫ qꝫ poſt receptionez ſe
cundaꝫ litteraꝫ nō debebat ꝓcedi per primas niſi p̄us
ſcirēt̄ ⁊ diffiniretur per arbitros que quibus p̄iudica
ret ſm tenorem decre.s̄. de reſcript̄.paſtoralis.⁊.c. cum
contingat. ⁊ eſt hꝫ nontandū qꝫ nō ſolum tenor predicte
decre.eſt ſeruandus quando diuerſe littere ad diuerſos
iudices impetrant̄ ſed etiam quando ad eoſdez. nam hꝫ
ad eoſdem iudices vtreqꝫ littere impetrate fuerūt. alij ta
men hoc negant.ſ.quia quando ad eoſdez iudices im-
petrantur nunqꝫ eſt ſeruanda forma predictaruꝫ decre.
ſtatuiſtis.tu archidia.cum epiſcopo vigoren̄.reuocādo
de facto que feceratis auctoritate ſententie.procedatis.
ſcilicet uos epiſcopus vigoren̄.⁊ archidia.ely.

¶ Litteris. no.qꝫ quicquid fit per uiolentum
poſſeſſorem reuocari debet. ⁊ electiones facte
a male fidei poſſeſſoribus caſſabuntur etiaꝫ ſi
ſint confirmate.qꝺ ſic ꝓbo male fidei poſſeſſor nō facit
fructus ſuos immo tenetur de extantibꝰ rei uen.⁊ cōſum
ptis condi.ſine cauſa.C.de con.ex lege.l.mala.ff.de rei
uen.ſi nauis.§.fi.inſti.de offi.iudi.§.ſed ſi in rem.⁊.§.il
lorum.⁊ ita a ſimili ſi male fidei poſſeſſor eligat cum nō
faciat fructus ſuos.⁊ fructus poſſeſſionis eligendi eſt eli
gere.non facit electionem ſuam ⁊ per conſequens ſi ele-
ctio non eſt ſua neqꝫ ratione ꝓprietatis neqꝫ ratiōe poſ-
ſeſſionis non ualebit electio ab alijs facta. ſed officio iu
dicis implorato caſſabitur.ar.s̄.de reſti.in inte.c.ij.licet
ibi loquatur de electione confirmanda ⁊ non de confir-
mata.tamen eadem ratio uidetur utrobiqꝫ.Si autez eſ
ſet bone fidei poſſeſſor faceret induſtriales fructus ſuos
ſiue habeat ius ſiue non.ff.quibus modis uſufru.amit.
l.ſi uſufructuarius.ff. fini.re.l.uij.§. poſt litem.⁊.ſed an-
alꝫ eſt.§.inſti.de reꝝ diui.§. ſi quis a nō domino.ff.de
acqui.re.domi.bone fidei.ff. qꝺ uſufru.quid ſit.§.in alie
no.cum autem eligere ſit fructus induſtrialis poſſeſſiōis
eligendi.quia ex induſtria ⁊ opera hominis ꝓuenit fru
ctus hꝫ.ſ.electio erit ius poſſeſſionis eligendi q̄uis dicē
dum ſit qꝫ ſi aliquid de fructu remanſerit penes ipſum
poſtqꝫ conſtiterit qꝫ ꝓprietas ad alium pertinet qꝺ offi-
cio iudicis id reſtituendū ſit.C.de rei ven.certum.§. bo-
na.⁊ eodem modo prelatus vel electus inſtitutus a bo-
ne fidei poſſeſſoꝛ. iura que p̄us reddebat poſſeſſori mo
do reddet uero domino.i̇.de iurepatro.ex litteris.Sed
⁊ ſi electio diceret fructꝰ naturalis tamen bone fidei poſ-
ſeſſor non tenetur de fructibus exquo conſumpti ſunt.
niſi inquantū factus eſt locupletior.ff. ſi certum petat̄. ſi
me. Sed conſtat qꝫ exquo electio facta eſt conſumptus
eſt fructus huiuſmodi poſſeſſionis quia nihil poteſt in
ea ulterius facere.viij.q.uj.dilecti.Si autez in aliquo fa
ctus eſt locupletior.puta quia adhuc habet i̇ horreo fru
ctus prebende quam poſſidebat illud reſtituet.ut in pre
allegata decre.de iurepatro.ex litteris.nec contra electoſ
huiuſmodi agi poteſt ad depoſitionem cum electus ſit
ab eo penes quem eſt poteſtas eligendi vt dictum eſt. ⁊
habes expreſſe.s̄.de cauſa poſ.cum eccleſia.quia ibi caſ
ſata fuit electio facta a canonicis quia facta fuit abſenti-
bus bone fidei poſſeſſoribus.ergo ſi interfuiſſent electō
tenuiſſet. ⁊ hoc ipſum eſt dicendum in ſententijs que fi-
unt a bone fidei poſſeſſoribus iuriſdictionis. ⁊ idem di
citur in alijs actibus incorporalibus.Item no. qꝫ ſi qs
eſt in poſſeſſione etiam uiolenta tamen ipſe eliget ⁊ non
ille apud quem eſt de iure eligēdi poteſtas.⁊ tenebit hu
iuſmodi electio licet cum conſtiterit de iniqua poſſeſſioni

one caſſetur.ar.quia etiam predo defendendus ē in ſua
poſſeſſione quouſqꝫ ꝓſtiterit de iniqua poſſeſſione eius
⁊ ille punietur qui euꝫ ſpoliat uel moleſtat.C.vnde ui. ſi
qs.xvi.q.vi.placuit.i̇.de inſti. cū ueniſſent.Sed quero
quid facient ſubditi ⁊ debitores huiuſmodi uiolēti poſ-
ſeſſoris.Rñdeo non reſpondebunt de iuribus pertinē
tibus ad dignitatem quam uiolenter poſſidet nec poteſt
conqueri hꝫ uiolentus prelatus de eis qui ſpoliauerunt
eum non reddendo ſibi debitam obedientiam vel alia
debita.ar.s̄.de elec.querelam.quia ipſi non ſpoliant eū
cum non fuerit in poſſeſſione recipiendi huiuſmodi ab
eis.licet fuerit in uiolenta poſſeſſione dignitatis cui hec
debentur quia huiuſmodi uiolenta poſſeſſio non exten
ditur niſi ad ea de quibus fuit in poſſeſſione.ar.ad hoc
C.de peti.heredi.l.ſi.Electo autez a uiolento poſſeſſore
⁊ confirmato omnes reſpondebūt ꝓpter uim confirma
tionis.s̄.de elec.tranſmiſſa.⁊ ar.ff.de acqui.poſſeſ.l.iu-
ſte poſſidet.ff.qꝫ cum fal.tu.l.i.alij non approbāt quod
dicitur in fi.huius glo.que incipit no.⁊ dicunt qꝫ ſubdi
ti ⁊ debitores dignitatis debēt reſpōdere male fidei poſ
ſeſſori dignitatis de omnibus debitis non obſtante ex-
ceptione de iniqua poſſeſſione prelati.ar.i̇.de inſti.cum
veniſſent.Sed primi reſpondent qꝫ iudex cui certuꝫ eſt
qꝫ eſt in poſſeſſione bene debet eum defendere in poſſeſ-
ſione quouſqꝫ ꝺ iniuſticia poſſeſſionis conſtet uel de ꝓ
prietate ut ibi. immo nec ſubditi per uiolentiam debent
male fidei poſſeſſorem expellere de poſſeſſione qꝫ ſic in-
currerent penam conſtitutionis.ſi quis in tantā.C.vnde
ui.xvi.q.vi.placuit.Sed denegare poſſunt ſine uiolen-
tia tamen ea in quoꝫ mala poſſeſſione erat poſſeſſor qꝺ
ſic probatur quia ſponte ſoluat preſtat male fidei poſſeſ-
ſori cauſam peccandi.Item non liberatur ſubditus de-
bitor per talem ſolutionem quin dignitati teneatur cum
non ei ſed dignitati ſit obligatus.ar.i̇.de iureiuran. eaꝫ
te.niſi forte cum ipſo male fidei poſſeſſore cōtraxiſſet qꝫ
tunc ex contractu teneretur.ff.de condi.inſti. ſi urbana.
⁊ eſt ratio q̄re iudex aliter ꝓcedere debet q̄ pars. quia
iudex procedit ſm probata ſed pars ſecundū conſcienti
am.vnde dicunt quidam qꝫ ſecure poterit tollerare excō
municationem anteqꝫ faciat cōtra conſcientiam.i̇.e. litte
ras.i̇.de ſenten.excōmu. inquiſitioni. fatemur tamen qꝫ
poſſeſſor contra hunc denegantē habet interdictum vn
de ui.vel condic.ex decre.s̄.de elec.querelam. nec uale-
bit debitori reddituum ſi offerat ſe ꝓbaturum qꝫ aduer
ſarius eſt male fidei poſſeſſor. quia etiam predo reſtituē
dus eſt ut hꝫ. Sed ſi poſſeſſor non agat cōtra hos debi
tores reddituum poſſeſſorio ſed officiuꝫ iudicis implo
ret ut cogantur ſibi ſatiſfacere. ⁊ ſi hꝫ probent tunc debi-
tores dignitatis poſſunt excipere qꝫ poſſeſſor eſt male fi
dei poſſeſſor vt repellēt eū uel etiaꝫ ſi eſſet bone fidei poſ
ſeſſor non teneretur de fructibus naturalibus uel debitꝫ
nec etiam de induſtrialibus qui licet fiāt bone fidei poſ-
ſeſſori tamen ſi extant reſtituere tenentur. inſti. de reꝝ di
uiſi.§.ſi quis autem.ff.qui.mo.uſu.amit.ſi vſus.ff.fini.
regun.l.uij.§.autem.C.de condi.ex lege.l.mala.C.ꝺ rei
uen.certum.⁊ idem uidetur in eo qui eſt in poſſeſſiōe eli
gendi quia ſi illi ad quos de iure electio pertinere uideꝫ
eligant eo expulſo ab ea poſſeſſione duplicem uiam ha
bet ꝓcedendi contra eos.unam ut intentet peti. petēdo
caſſari electionem factam ab eis ⁊ tunc habet locum nō
debuiſti uocari nec eligere. immo nos. quia mala fide
eras in poſſeſſione.Sed ſi agat poſſeſſorio petēs ſe re-
ſtitui ad poſſeſſionez eligendi qua ſpoliatus eſt non ad
mittetur exceptio predicta. ar.hꝫ. ſicut nec de ꝓprietate.
s̄.de ordi.cogni.c.ulti.immo ad ſuam poſſeſſio nē reſti-

tuetur. ⁊ si talis eligat cõtra electum petentem confirma-
tionem excipietur q̃ non debet eius electio confirmari.
cum facta sit a male fidei possessoribus. ut. j. de iurepa.
consulta. Item si primus electus ab his qui ius habent
petat confirmationẽ ⁊ excipiatur contra eum q̃ non de-
bet confirmari quia facta est a non possessore replicabit
quia ab eo fieri non debet cum esset male fidei possessor
nec est uerum q̃ per restitutionẽ datam possessori prima
electio facta ab his qui ius habent sit irrita nec irritanda
Sufficit enim possessori q̃ in pristinã possessionẽ est re-
stitutus. ff. de ui ⁊ ui ar. l. i. §. qui ui. ⁊. §. se. alij tamen cõ-
tradicunt. ⁊ idem uidet si non erat in possessione eligen-
di solus sed interessendi electioni ⁊ eligẽdi una cum his
qui elegerant. nam ⁊ ꝟ etiã si agat possessorio non cassa
bitur prima electio que non debet cassari nisi de iure ele
cti inquiratur ⁊ possessor tm̃ restituetur ad possessionem
iur̃. ⁊ als electores punientur in expensis ⁊ ad interesse.
⁊ etiam als offi. iudi. Sed in hoc multi ꝓtradicunt. Itẽ
no. q̃ si possessor alicuius administrationis agat nomi-
ne sue admistrationis siue petitorio siue possessorio sem
per potest excipi contra eum licet tu sis in possessione ta
men non es canonice institutus. qõ sic probatur senten-
tia lata pro reo in ꝟ casu non parit ei exceptionez rei iu-
dicate contra uerum prelatũ si postea agetur. ergo cuz eo
non debet ꝓcedere actor. nec est contra. ff. de peti. here.
q̃ si pos. quia ibi possessor nihil solait ad qõ heres non
teneretur. vnde non habet de quo queratur quia ctiã in
uitus potest liberari. ff. de nego. ges. soluendo. secus aũt
in confirmatis. ut no. s̃. de elec. nihil. Itez no. q̃ licet di
catur quis possessor actionũ. ff. de peti. here. q̃ in diem.
§. fi. nunq̃ tamen potest possidere quis actionem nisi il
le cui de iure competit. quia aliter non agitur suo nomi-
ne ⁊ si alieno nomine agit non possidet. C. de rei uendi.
ordinarij. C. de interdi. incerti. Si uero agatur de ꝓprie
tate ⁊ uiolẽtia p̃us. de crimine agetur. ff. de iudi. si de ui.
ff. de pu. iu. qui te. §. i. Si uero de possessione ⁊ ꝟ crimi
ne agatur. p̃ius ꝟ possessione q̃ de crimine queretur. j.
c. proxi. de possessione rei corporalis qualiter acquirat
satis plene no. in summa de acqui. pos. possessio autem
iurium incorporaliũ fere eodem modo acquiritur sicut
corporalium. s. corpore ⁊ animo. ff. de acqui. pos. l. i. i. re
sponso. ⁊. l. possideri. i. rñso. §. quibus. ⁊ sepe fit missio i-
possessionem iur̃ incorporal̃ inducendo in rem corpora
lem. ff. de usufru. l. uij. in prin. nam si quis vult dare illi
possessionem decimaz debet eum inducere in possessio-
nem fundi decimalis ⁊ apprehensa vna gleba fundi de
cimalis in possessione decime totius fundi inductus ui
detur dũmodo sit glebe apprehense cõtiguus ⁊ nullus
alius partem eiusdem fundi possideat. ff. de acqui. pos.
possideri. §. i. quedam tñ iura incorporalia sunt in qui-
bus dicitur acquiri generaliter possessio ⁊ si cuiuslibet p
tis etiam diuise possessio non apprehendat. sicut est i iu
re canonicali cum possessio apprehendatur si cui detur
stallum in choro ⁊ locus in capitulo. ⁊ ꝟ satis innuitur
s̃. de renun. cum inter. ⁊. j. de preben. dilec. i. ⁊. c. dilecto.
⁊ possessio iure prebendal̃ apprehendit si assignetur p̃-
benda ei etiam uerbo solo vel do uel assigno tibi talem
prebendam. ar. predictaz decre. dilectus. ⁊ dilecto. ⁊. s̃.
de rescripꝭ. eam te. ⁊ in multis alijs. c. sed si quis bene at
tendat non inueniet ibi q̃ per talem assignationẽ trada
tur possessio. fatemur tamen q̃ si alicui esset consuetudo
q̃ in signum concessionis als receptiõis possessionis iu
re prebẽdalis daretur aliquid ei cui debet assignari pre
benda siue pecunia siue aliquid aliud q̃ bene sic acqui-
ritur possessio. ar. s̃. de consue. c. ij. nam si per tales fictio
nes cõceditur possessio iur̃ corporal̃. vt ibi dicitur ex ui
consuetudinis multo fortius iur̃ incorporal̃. credim⁹ au
tem q̃ hodie de generali cõsuetudine que ꝓ iure est ser-
uanda obtinet q̃ possessio generaliter iur̃ epal̃ uel archi
diaconal̃ vel cuiuscz alterius dignitatis acquiritur per
installationem eius factã ⁊ in sede uel loco deputata di-
gnitati eius. ar predictaz decre. dilectus. dilecto. ⁊. c. inẽ
Si aũt non sunt deputata aliqua loca uel stalla istis do
minis q̃ per huiusmodi installationes nõ acquiret pos-
sessio. Item si sint deputata sed loca illa ꝓhibent eis as
signari sed alia loca illoz assignentur eis non credimus
possessionẽ acquiri nisi aliter se haberet specialis consue
tudo. nam cum hec sint inducta ꝓter ius non sunt exten
denda. ff. de legi. ⁊ consue. q̃ cõtra. alij cõtradicunt. Itẽ
hoc intelligo uerum q̃ acquiritur possessio per huiusmo
di installationes ut fiunt per psonas ad huiusmodi de-
putatas. s̃. de offi. archi. vt nostrũ. j. de preben. dilecto.
Item generaliter querit possessionem iur̃ canonical̃ vel
cuiuslibet alterius si utat̃ aliquo iur̃ canonici intendens
uti generaliter ⁊ ꝟ sciat aduersarius. ut no. j. de cappel.
mo. dilec. in glo. s. recu. ⁊ de postu. bone. ℣. quare cuz.
Item dicunt quidã eum acquirere possessionẽ iur̃ cano
nical̃ ⁊ prebendal̃. si apprehendat corporaliter possessio
nem castroz uillarum ⁊ fundoz pertinentiũ ad preben-
dam ⁊ si legit ⁊ cantat sicut canonici alij faciunt uel face-
re debent. alij idem dicunt de apprehensione iur̃ epalis
vel cuiuscũq̃ dignitatis sed in ꝟ casu nõ intelligunt pos
sessionem ad alia extendi nisi ad ea que occupauit. ut si
occupauit hunc fundũ de prebenda hunc fundũ possi-
deat ⁊ non alios ⁊ per lectionẽ suam ⁊ cantum sit in pos
sessione legendi ⁊ cantandi ⁊ non alioz iurium canoni-
catus. nec per ꝟ erit in possessione iur̃ canonicalis sim-
pliciter sed cum adiectione poterit dici ipsum esse in pos
sessione iur̃ dñicalis quo ad possessa specialiter. ⁊ idem
dicunt de alijs iuribus ut epalibus ⁊ huiusmodi bene
si talis spolietur nõ peteret restitutionẽ possessionis nisi
q̃tũ ad illos actus quos possedit. ꝟ nõ placet qz nõ cre
dim⁹ q̃ rõne possessionis iur̃ canonicalis uel cuiuscũq̃
alteri⁹ possit aliqs petere restitutionẽ alicuius rei nisi pri
mo probet se aliquo predictoz modoz fuisse in possessi
one illius iur̃ sicut diximus in uxore. j. e. ex parte. credi-
mus tñ q̃ si aliquis utitur generaliter in oibus que occur
runt facienda fm morẽ sue dignitatis iur̃ epali uel cano
nicali vel consimili q̃ illi qui cum eis cõtrahunt uel sol-
uunt debita eis q̃ liberant ⁊ excusantur. ff. ad mac̃. l. iij
s̃. de iudi. cum deputati. alij tñ contradicunt. Isti q̃diu
sunt in possessione tuendi sunt in ea. j. de insti. cuz venis
sent. Item eis reddendi sunt fructus castroz ⁊ villarum
quas possident. qz cõmodum possessiõis est habere fru
ctus. Sed si a possessione caderent nõ habent aliud re-
medium uel ad minus eque bonũ nisi petere restitutio-
nem dictaz rerum dũmodo ñ sint sacre uel spũal̃. ⁊ aga
tur proprio noĩe tanq̃ spoliati possessione iur̃ canonici
uel alterius talis ⁊ non iuris canonicalis in p̃dictis spe
cialiter. ⁊ sic põt intelligi ꝟ. j. de resti. spo. in litteris. nam
de iure ꝓprietatis agere non põt nisi ꝓbaret titulum. s.
se legitime institutũ in canonicũ. nam cum non sit i pos-
sessione ⁊ sit actor sibi incũbit ꝓbatio. quia ei qui dicit i
cumbit probatio. C. de ꝓba. actor. Sed alijs qui nitun
tur auctẽ superioris ⁊ ius habent in dignitate ut sunt cõ
firmati non est utile proponere interdictum recupe. pos.
suo noĩe ad recuperandã possessionẽ reruz ablataz que
ad dignitatem pertinent. qz non possident pertinentiaz
ad dignitatẽ noĩe suo sed nomine dignitatis. nomine er
go dignitatis que est expoliata intentet possessoriuz vel

petitoꝛium. Si tñ uellet ſuo nomine petere reſtitutionẽ poſ-
ſeſſionis in genere iuꝛ canonicaꝫ epiſcopaꝫ generaliter ⁊ ĩ ge
nere bene faceret quia illud in genere poſſidet noĩe ſuo tan-
tum. ⁊ quia ſpoliatoꝛ ipſum ſpoliare intendebat nõ eccleſiaꝫ
s̃. de cauſa poſ. cum ſuper. tamen ad h̃ ut poſſit peteꝛ reſtitu-
tionem poſſeſſionis generaliter oportet q̃ ſuperioꝛis aucto-
ritate eius. ſ. ad quem pertinet ex officio habuit poſſeſſionez
generalem dignitatis. ſ. per inſtallationẽ uel alium modũ cõ
ſuetudinarium vel etiam ſententiam. ut h̃. ⁊. j. ſequitur. ⁊ no.
j. c. ex parte. ⁊. s̃. de poſtu. bone. alij autem miſſi in poſſeſſio
nem generalem auctoꝛitate ſuperioꝛis ſed non cõfirmati pe-
tunt reſtitutionẽ generalem iuꝛ pertinentis ad dignitatez ſu
am nomine ſuo quia illud in genere ſuo nomine poſſident.
ſed reſtitutionẽ ſpiritualium iuꝛium iſti ſuo nomine petere ñ
poſſunt cum illa nomine eccleſie poſſideant poſſeſſio autem
eligendi non uideꝛ poſſe queri niſi eligat ⁊ ab eo electus ha
beatur pro electo ab his qui poteſtatẽ habent eligẽdi uel ad
minus eis ſcientibus patiantur eum eſſe in poſſeſſione eligẽ
di ſuſtinendo electum ab eis uel ad minus non cõtradicen
do altero illoꝛum modoꝛuz quos. s̃. no. de in ínte. reſti. c. ij.
Si enim alijs poſſidentibus ſed neſcientibus eligant vl̃ al-
terius iuꝛ poſſeſſionẽ acquirant uel aliud faciant nõ acqui-
runt poſſeſſionem que nõ admittitur niſi eis ſcientibus ⁊ d̃
recuperatione deſperãtibus. ff. de acqui. poſ. dam. §. qui ad
nundinas. contra alios autem qui forte habent cum ꝓ ele-
cto nullam poſſeſſionẽ acquirunt cum nullus actus coꝛpo-
ralis interueniat in h̃. quia ſeruant ſuam excõmunicationez
⁊ actus coꝛporalis neceſſarius eſt in acquiſitione poſſeſſio-
nis. ff. de acqui. poſ. l. i. §. i. rñſo. i. ⁊. l. poſſideri. ⁊. l. quemad
modum. C. de acqui. poſ. licet. Idem dicimus in multꝭ alijs
iuribus ubi non eſt facile ſub ſpecie uel forma coꝛporalium
rerum acquirere poſſeſſionem incoꝛporaliũ. poſſeſſio autez
iſtoꝛum iuꝛium amittitur ut quidã dicunt eiſdez modis qui
bus acquiritur. puta ſi deinſtalletur ⁊ alijs ſimilibus modiſ
quibus acquiritur ⁊ eoꝝ contrarijs. ⁊ nos h̃ fatemur dũmo
do deinſtalletur per eum qui ſuper hoc auctoꝛitatem habet.
vt. j. de preben. in lateraneñ. ut ſit quando ſacerdos degra-
datur vel miles. ff. de his qui no. infa. l. ij. §. ignominie. ar.
ad h̃ q̃ quando ſacerdotes ⁊ alij clerici deponunt eadez eis
auferuntur in depoſitione que dantur in oꝛdinatione. xxij.
di. ſubd̃. ⁊. c. ſequen. xi. q. iij. epi. Sed ſi alius ad quem non
pertinet ex officio ſuo eum deinſtallaret vel quid ſimile fa-
ceret non crederem eum amittere generalem poſſeſſionẽ iuꝛ
dignitatis ſed tantũ illius loci vnde fuit deſtallatus ⁊ illius
loci tantũ petere debet reſtitutionẽ. ar. s̃. de renun. cum inter
⁊. c. ſupplicationem. nec obſtat ſi dicas q̃ per unum actũ coꝛ
poralem auctoꝛitate ſuperioꝛis habitũ intelligatur acquiſita
poſſeſſio omnium alioꝝ. magis enim extendi debet poſſeſ-
ſio data legitime q̃ꝫ expoliatõ facta iniuſte. ⁊ credimus q̃ in
omnibus alijs niſi in illis in quibus expoliatus eſt poſſeſſi-
onem retinebit. ⁊ credimus q̃ hocipſo q̃ inductũ eſt conſue
tudine q̃ poſſeſſio aũcte ſuperioꝛis facta extendaꝫ hocipſo
eadem cõſuetudine inductũ videtur q̃ ſpoliatio legitime fa-
cta aũcte ſuperioꝛis ſimiliꝫ extendatur. de poſſidentibus au
tem ſine aũcte ſuperioꝛis certum eſt q̃ codẽ modo amittunt
poſſeſſionẽ quo acquiruñt. ar. j. de regu. iu. omnis. Juris au
tem canonicalis ⁊ alioꝝ incoꝛporaliuz poſſeſſio queriꝫ ſi qs
eis utatur generaliter patientib⁹ his qui poſſident vel qbus
preiudicium generaꝫ. ff. de publi. ſi ego. §. i. ⁊. ff. d̃ ſimo. quo
tiens. Sed ſi in aliquo ei ꝓtradicaꝫ non acquirit poſſeſſionẽ
iuꝛ canonicaꝫ ſed alicuius iuꝛ ſpãlis poſſeſſionem querere
poſſit. Illud aũt nõ placet q̃ intrando poſſeſſionẽ fundi de
cimalis poſſeſſionẽ decime que erat niſi vtaꝫ. ar. ff. de acqui.
re. do. ſeruus. §. incoꝛporalis. ff. de actꝫ. emp. ratio. §. ſi inter.
nec ꝺ̃dicit. ff. de vſufru. l. iij. in prin. q̃ ibi expreſſe ponit q̃
vti debet. Item vſufructuarius naturaliꝫ poſſidet fundũ. ff.
de acqui. poſ. naturaliꝫ. ⁊. l. poſſeſſio. in ꝑn. non aũt ſic poſſi
det decimarius vel hñs ſeruitutẽ. epi aũt ⁊ alij prelati ⁊ etiaz
alij clerici ſuo noĩe naturaliꝫ poſſident ſuaꝝ dignitatũ vel ꝑ-
bendaꝝ poſſeſſiones ⁊ caſtroꝝ quoꝝ coꝛporalẽ poſſeſſionez
habuerunt ⁊ pro iure qd̃ in eis hñt proprio noĩe tñ ⁊ inde
eſt q̃ unus clericus cõtra alium clericũ agit noĩe ſuo de poſ
ſeſſionibus quas vteꝝ ꝓfiteꝫ eiuſdẽ eccleſie eſſe ſed quiſq̃
dicit ad ſe ratione ſue ꝑbende vel dignitatis ptinere. j. de ꝓ
bationibus ex litteris. s̃. de cã poſ. ⁊ ꝓprieta. cum ſuper. no
mine aũt eccleſiaꝝ ſuarum idem ꝓlati ⁊ clerici eaſdem poſſeſ
ſiones poſſident ciuiliꝫ ⁊ naturaliter. dicunt etiã aliqui q̃ iu
ris decimalis ⁊ oĩum iuꝛium coꝛporaliũ poſſeſſionẽ quis ac-
quirit ſi ille qui ꝑ̃us illa iura incoꝛpalia poſſidebat interuer-
tat poſſeſſionẽ vt qd̃ prius ſuo nomine poſſidebat incipiat
alieno noĩe poſſidere. ff. de acqui. poſ. q̃ ĩ eo. ⁊ in h̃ forte ua
leret ſi induceret quis in poſſeſſionẽ fũdi decimalis ⁊ aliqd
nomine decime inde acciperet qz ſic vti uideꝛeꝫ ⁊ etiaz ſuum
miniſterium exhibereꝫ intrando uel ĩmiſcendo poſſeſſioni.
Item quia quilibet ꝓfirmatus ex vtute cõfirmationis etiam
ſi non poſſideat rectoꝛiã. tñ contra oẽs etiã contra poſſeſſo-
rem rectoꝛie põt agere noĩe eccleſie ⁊ peti. ⁊ poſſeſſoꝛio. s̃. de
elec. tranſmiſſa. Sed ⁊ noĩe ſuo põt agere ⁊ peti. ⁊ poſ. ad re
ctoꝛiam ſed nõ ad rem uel ad res. s̃. de cã ꝓprie. cum ſuper
res aũt rectoꝛie oportet q̃ petat noĩe eccleſie. s̃. de fi. inſtru.
inter dilectos. predo. quia non admittiꝫ cõtra ſpoliatoꝛẽ ex
poliatũ eadẽ re exceptio ſpoliationis ſed ſi cõſtaret per eius
confeſſionẽ q̃ predo fuerit ⁊ ad reſtitutionẽ ipſius rei ageret
dicunt quidam denegandã reſtitutionẽ. ar. ff. d̃ dolo. ex do
lo. ⁊ idem dicunt ſi cõſtaret de ꝓprietate. alij tñ dicunt ſemp
faciendã reſtitutionẽ. ar. j. de mrimonio cõtra. interd̃. ec. c. i.
primũ tenet. s̃. de fil. pſboꝝ. c. conſtitutus. H.

Tem violenter. intentans interdictum vnde ui.
clam. intentans interdictũ q̃ ui aut clã. qd̃ habet
locũ vbi quis in ſolo edificat ui aut clã. ff. q̃ ui aut
clam. l. i. crimen. directe forte homicidiũ uel huiuſmodi. ini
micus. qui nõ admittitur ad accuſandũ etiã in excepto cri-
mine. j. de ſimo. licet hely. ⁊. j. de actꝫ. qualiꝫ. j. de accu. cum
oporteat. niſi ꝓſequereꝫ ſuam iniuriã uel ſuoꝝ.

Onquerente. ſpoliare. de facto ⁊ ſine ſnĩa. ſi. n.
ſententialiꝫ priuaſſet ⁊ ordine ſeruato ñ reſtitueret
niſi poſt ap. feciſſet. volueris. ſup predictis exceſſi
bus vel cauſis. ſup futuris aũt nõ licet. ut no. s̃. e. audita. de
cetero. n. nõ debet eſſe actoꝛ ⁊ iudex. j. de ꝓceſ. ꝑben. poſt ele
ctionez. C. ne qs in ꝓpria cã. l. i. expiri. dicunt quidam q̃ ſi
eps nõ reſtituit eccleſiã ꝓpria uoluntate huic clerico q̃ deꝫ.
de quo h̃ dz̃ non habet poteſtatẽ cogendi epm̃ ad reſtitutio
nem quia ſub cõditione vel ĩ die. ſ. cum reſtitutio facta fuerit
deꝫ. uideꝫ. alij dicunt q̃ cum verba intentioni debeant deſer-
uire. j. de ver. ſig. intelligentia. ⁊. c. ꝑterea. ⁊. c. in his. q̃ inten
tio pape uideꝫ fuiſſe vt coĩs iudex deꝫ. ſit uterq̃. ar. j. c. ex cõ
queſtꝫ. vbi no. Innocentius.

Et tranſmiſſa legitime. vel dic ut no. j. e. ex pte.
q̃ petitoꝛio agebaꝫ. alij dicunt q̃ poſſeſſoꝛio. ⁊ tñ
non fit reſtitutio niſi ꝓbeꝫ legitime deſponſata. i. per vba de
preſenti ⁊ inſup cognita. ⁊ h̃ eſt ſm eos ſpeciale ꝓpter pericu
lum coꝛruptionis. ar. j. de ſpon. cum locũ. cum alꝫ ſtatim ex
quo cognoſceret ⁊ eſſet ꝓbatũ de ſpoliatione fieret reſtitutio
niſi obijceret gradus diuina lege prohibitꝫ. j. e. litteras. Si
vero predicta ꝓbeñ licet obijciaꝫ conſanguinitas nõ impe-
ditur reſtitutio. j. e. ex conq̃ſtione. s̃. de offi. deꝫ. cãm. vel dic
q̃ exquo petebat ſibi tanq̃ uxorẽ reſtitui. oportet eum ꝓba
re legitime ſponſalia. ar. ff. de libe. exhi. l. i. ſic no. j. de ſpon.
cum locum. ⁊. s̃. de cã poſ. cum ſup. ſufficienti. pignoratitia
vel iuratoria uel fideiuſſoria. ff. man. mandato titij. ⁊ debet il
la imponi que magis timeaꝫ. xxij. q. v. pdeſt. ⁊. s̃. ut lite non
cõteſ. qm̃. alꝫ ſufficit nuda promiſſio. C. de ver. ſig. ſcimus.

odio.s.ut li.non contes.accedens.vbi no.

Um uenisset idē.B.eor noie possidēs.r ideo non est cōtra.j.de priuil.veniens. r.c.pastoral.qr ibi nō fuit licitum possessionē nunqz habitā intra re sua aucte.h aūt iam habebat possessionē per clericum qui eius noie possidebat. Sed ptra.ff.de acqui.pos.quēadmodum.vbi dr qr sine corpore non acquirit possessio. Tu dic qr h est corpus r si nō canonicor tñ clericor eor noie possidentiū.r si sine questione vult facere abijciat a se primā possessionē que solo aio abijcit r amittit.C.de acqui.pos.l. licet r incipiat possidere noie canonicor.vel dic speciale in ecclesia exquo aliquid recipit noie possessionis qr possessionē habet sic.s.de consue.c.ij.auctoritate.possessionē ecclesie uacantis. h vult dicere qr quāuis post mortē clerici possidentis siue aucte ppria siue archiepi eccīe sancte trinitat possessionem intrauerit tñ licite eam habet cum eaz habuerit etiā prius per clericū suū.possidet.j.de pscrip.si diligenti.s. ut lite non contes.qm.ff.de acqui.pos.qr in eo.r.l.generalit.

Ex questione ob h. quia forte eps restituere negligebat.r post.h habes qr si marito intentāte petitorium lit cōtes.facta est. si mulier postea petat restitutionē tunc sola petitio restitutionis pcedet.s. dr cā pos. r ppria.pastoralis. Item no.qr si maritus impetrat litteras super petitorio tñ uxor pōt agere sup possessorio.qd est notabile qr immodū recōuentionis nō fiet qr maritus nō admittet ad agendū peti.nisi prius expedita sit questio possessionis.ut no.s.de cā pos.c.ij. Sed h ea rōne est qr cōnexe sunt he cause possessionis r ppriet.r ideo etiā aduersario impetrante pōt agi. Melius pōt dici qr generalit obtinet qr non solū qui impetrauit litteras sed etiā ille q quem impetrate sunt pōt petere qr pcedat p illas litteras.qd sic pbam qr iudex sup psonas r res in rescripto contentas iurisdictionem habet.ut no.s.de rescript.pastoralis.§.fi. Itē qr iudiciū reddit in inuitū.ff.de ver.obl.ptina. Itē qr iudex cois debet esse r parit p utroqz. Si aūt nō psentasset lras iudici dicunt quidā qr nullaz iurisdictionē habet iudex.ar.j.de ap.ut debitus.r ante psentationē dicūt esse lras impetrant.r qr in optione sua ē psentare uel nō vel etiā lacerare. alij dicunt qr iudices possunt eos cogere exhibere has lras cum sint coēs r utriusqz ptis intsit.ff.ad exhi.l.iij.§.i.r.ij. In priuilegijs aūt alicui pcessis si ibi ptinet etiā ius alteri vt si eccle sie metropolitañ. ad ipsi solius instantiā pcedat qr capitulū eligat metropolitanū cū suffraganeis. tūc capitulū añqz utatur p̄uilegio pōt illi renūciare.C.de pact.si qs in pscri. Sed exquo usus ē p̄uilegio uel etiā sine usu illud psentauit suffraganeis ulteri renūciare ñ pōt sine suffraganeor cōsensu.ar. ff.de acq.pos.q ab. Idē etiaz dicim qr si qs dedit libellū in quo petijt rē aliquā uel iura aliq vel aliqd dixit sibi obligatum qr ille q quē agit etiā de suo iure pbare pōt.ff.de pba. circa.r ita snia p eo ferri pōt ac si ipse p eisdē rebus uel iuribus egisset.ar.ff.de iureiur.sed r si post.nā sicut ibi dr reo actio ex iureiur.qr iurat rē suā esse ita dr et r si pro reo sniare tur rem suā esse. Sed si ñ pbauerit de iure suo nihil sibi ad iudicabit.sed tm absoluetur ab impetitiōe aduersarij cū ipse aduersarius nihil de iur suo pbauerit.C.de rei uen.l.ult.j. de pba.ex lris.meli facit p h.s.de offi.del.cū cōtingat. restitutionē.i.petitionē porrectā sup petita restitutiōe. qd fieri.nam qñ agit possessorio ñ sunt audiende exceptiōes ante restitutionē.j.de diuor.porro.j.e.litteras.nisi in casib. Primus ē si obijciat agenti possessorio fornicatio notoria q per euidentiā patet.s.qr habet filios de adulterio.j.de diuor.significasti. Secūdus ē si obijciat psanguinitas diuina lege p bibita.quā obijciens incōtinēti ē patus pbare.j.e.lras.circa fi.r in h casu licet deneget restitutio quo ad carnalē copulam i alijs aūt fit restitutio vt ibidē. Tert est si obijciat exceptio rei iudi.super eadem petitione.s.de offi.del.cām mat. Quartus est qñ vir ē adeo seuerus qr ei de uiri senitia puideri non pōt.uel qr eam psequit odio capitali.s.e.ex transmissa.j.e.lras. h aūt solū spoliata pbare oportet qr sine iur ordine sit spoliata r eā uiri possessionē habuisse.s. dr offi.de leg.consultationib.j.qui fi.sint le.cām vo. Sed si sua aucte recesserit nō ppetit ei restitutio.sed sibi imputet.xxxij.q.i.dē bñdicto.aliq j.q dic ut ibi late dr. r ber.vr tenere cum illis j.de adult.c.intelleximus.in pncipali.ut.s.cognosceret an teneret mrimoniū impediēte psanguinitate.s.e.ex trāsmissa. s.de or.cog.c.i.cōtra.qr.s.r singularia.sec si sub generalitate petita cōprehendebant. quod dic ut plene no.j. de snia r re iudi.c.cum int.in ultima glo.

Rauis p̄missis.s.qr archiepus spoliauerit monasteriū.dāna.no.qr in actionib bo.fi.r etiā i actionibus stricti iur. vbi peto qd meū ē uenitūt fruct r ptus r ois cā a tēpore more.ff. de usu.videam.r.l.mora.§.in bone.ff. depo.l.ij.§. hāc ac. Sed lz veniāt si petāt si tñ expsse ñ petātur i libello iudex ñ pōt de eis pdēnare.ff.d edi.edic. itē sciendū.ff.de usu.ptū.nisi qñ agit de ui ppulsiua.vt qr me.cā. vel expulsiua vt int dicto vñ ui.vel psti.si qs in tantā. nā tūc venit ois cā etiaz si ñ petāt.ff.qr me.cā.sed r ptus.ff.de ui r ui ar.l.iij.§.rectissime.r.l.idē est.§.ult.r.l.si plures.C.vñ ui. si qs i tantā.r.s.qr me.cā.c.pe. Itē si agit petitiōe hēdū vbi etiā rōne uniuersitat veniūt.ff.d peti.here.itē ue.§.fruct.ff. de ui r ui ar.l.i.§.rectissime. r no.qr si ñ petant ea q veniunt accessorie ut fruct dāna r interesse.ul etiā si petant sed tñ snia ferī sup pncipali ñ habita mētiōe accessorior decetero d eis agi ñ pōt nec pōt peti ferri snia.q.sup omisso.C.depo.l.iij. C.de uf.eos i bone.ff.de act.emp.q p coll.§.fi.ff.de eo qd cer.lo.l.certū. Si aūt plura petāt ñ q̄si accessoria sed q̄si pncipalia tūc sec est ut i pall.l.certū.nec est j.ff. de ex.rei iu.si in iudicio.vbi dr qr excep.rei iu.iā late ñ obstāte ad accessoria pōt agi bone fidei iudicio.sed certe.l.illa potī ē p nobis qr intelligit qr male agebat r iō absolut fuit reus. Int dicto vnde ui bñ agit ad accessoria sine pncipali.ff. d ui r ui ar.l. idez.§.fi. r.l.si plures.in iniurijs.si iniuriā monasterij fecit.ff. de act.emp.q pen.ppellatis.oia p dicta veniūt in int dicto vñ ui.pter satisfactionē de iniur.ff.e.l.i.§.qd aūt.r.§.rectissime.r.§.ex int.r.§.ex die.r.l.si ui metu.r.i.uicino.C. vñ ui. si depost. precessisset.ff.d rei uen.si nauis.§.generalit.ff.d ui r ui ar.l.i.§.ex die.C.d peti.here.l.i.in fi.C.vñ ui.l.iij.ff. de pig.ac.l.ij.ff.de peti.here.sed etiam si legit cōtra.

Lim cām int uos. simul agant qr coiter locr de quo agit ad epm r capitulū ptinebat ul securi est qñcūqz sil agūt.s.de iudi.cām. r de iurib pprijs cuiuscqz.licet de iure quiscqz p suis iurib agere possit.s.de rescript.edoceri.r mḡm.si de iurib ad aliquā domū ptinētibus agit sufficit si agat magr illi domus.s.de iudi.cū deputati. Si vo de subiectione alic domus agit vel restitutiōe debet agē minist supior uel ppinqe ul ciuitat ut h posset etiam dici qr maior semp pōt agere si vult r qr magna cā est requirunt frēs. ul sine requisitiōe se obtulerit cuz tñ minist domus de cal.citat esset uel citari fecisset.imo plus vr qr p domibus istis q̄ sic subiecte sunt alijs qr de reb eor faciūt r di sponunt ad suū libitū r pceptorē remouēt qñ volunt oēs illi qui huiusmodi potestatē hñt imediate sup domos illas pñt agere r etiam cōueniri.ut in pall.decre.cum deputati. r erit semper i optione maioris ut ipse ceteris preferat si uoluerit. ar.h.r h ratio requirit ut si potest minorē remouere ab administratione domus multo fortius posset eum remouere a lite agenda r etiam quia magis sua interest quia maiorē potestatem habet in domo.ar.ij.q.vij.§.ppriaz.tñ si maior minorem remouet ipse tenet uel per se uel per aliū litem agere. alioquin cōtra domū tanqz ptra ptumacē pcedet. Si vo ñ sint sic oīno subiecte tñ sunt aliquo mō subiecte.nā aliqñ sūt d archidiaconatu alic.aliqñ d archipsbratu.aliqñ rñdēt ab

batib de

prebende sue sicut abbas agit tm̃ noīe sue dignitatis. cū habet bona discreta a cōuentu suo. s̃. de rescrip. edoceri. z expedit tm̃ agere noīe prebende sue qñ agit contra canonicos vl̃ alios qui noīe ecclesie se dicunt possidere uel ius habere. cōtra alios autem extrancos qui nō utunt̃ iure ecclesie melius uidet̃ agendū noīe ecclesie. sed tunc si dicat se noīe ecclesie vel le agere. oportet q̄ habeāt ꝓcurationē canonicoꝝ vel p̄positi quoꝝ noīe agit̃. Sed dices quō aget noīe prebende cum prebenda nihil habeat uel possideat. Rñ. immo hec prebēda pōt habere iura sua z possessiones sicut ep̄atus. abbatia. hospitale. uel quecūq; alia domus uel dignitas uel administratio. z si simul cōcurrerēt z ꝓcurator ecclesie z ipse prebendarius videt̃ q̄ preferēdus est p̄bendarius in agendo. de h no. s̃. de resti. spo. olim cām. fundi. s. tibi in p̄bendā assignati. in actione enim fi. regun. uenit vt termini antiqtus positi uel de nouo ab eo qui partē habuit obseruent̃. ff. fi. re. in finalibus eos. z satis dicim̃ posse dari inter prebēdarios ad simulitudinē usufructarioꝝ. ff. fi. re. l. ūij. §. finium. ar. ff. coīdi uidū. l. coīdiuidūdo. §. cum de usu. sed z ꝓprietati h̄ questio coheret. C. coīdiui. si quis sup. si ergo qñ petunt̃ termini positi dubitet̃ quis possideat vel cuius sit proprietas sup eo recipient̃ probationes ut h̄. z in legib̃ predict̄. vtraq; . ff. de iudi. in tribus. z. l. sed cum ambo. sibi. no. iudici faciēdam fidem. j. de testi. in nostra. promptiora. ff. d̄ act̄. z obligat̄. arrianus. l. di. ponderet. ff. de penis. respiciendū. xxvi. q. vij. tempora pe. ar. ꝓtra. ff. de offi. pre. obseruandū. xxviij. di. qr. lxxxi. di. tātis. in liberali. z in querela inofficiosi. ff. de inof. tes. si pars. z in causa matrimoniali. xxxiij. q. i. si quis ac. cautum sit. ff. de ꝓba. in excepti. C. de prescrip. xxx. an. male.

Roposuisti. aspectum. ſm canones non est melior probatio. xxvii. q. i. nec aliqua.

Ertio loco dixerunt. no. indirectā probationez si. j. de testi. ex tenore. s̃. de elec. bone me. vi. q. ulti. actoꝝ. s̃. de renun. sup h̄. inter fratres. j. de testi. veniens. vnanimis. no. ꝓbari negatiuā. potes dicere nō probari directo sed indirecto sic. vl̃ dic nō probari negatiuā sed presumptiones esse ꝓ negatiua quib̃ stat̄ nisi probet̄ cōtra. vt alis no. z probabilit̄ potest dici q̄ vbicunq; agit̄ de falsitate instrum̃ti p eos qui inscripti sunt in instrum̃to probat̄ vel improbat̄ fides eius. ar. j. de fi. instru. cū iohs. C. de fal. ubi. immo idē dicimus z si nō sint inscripti sed noīe aliquoꝝ nō inscriptorum dicit̄ factum instrumentū. ut h̄ z. j. de testi. tam litteris. in fine.

Urauit priori. cōtra. j. de re iudi. tenor. Sol. hic qñ agit̄ de cōtrabendo qd̄ facilius dissoluit̄ ibi de cōtracto qd̄ difficilius separat̄. j. ti. i. licet ex quadā. z. j. d̄ eo qui co. con. u. sue. sup eo. tm̃ utrobiq; discretus iudex stabit melioribus ꝓbationibus. auten. de testi. §. qr uero coll. vi.

Ost cessionez standum est. no. credi litteris episcopoꝝ. xi. q. iij. cure. xvii. q. iij. statuimus. xviij. di. de ꝓbat̄. j. de fi. instru. scripta. j. de fideius. puenit. j. de ap. ꝓsonas. xx. q. i. vidua. immo uidetur q̄ alieno sigillo possint sigillare litteras suas. insti. de testa. §. pñt autem. z nō solum litteris epoꝝ sed z alioꝝ principum credit̄. si h̄ habet consuetudo. j. de fi. instr. cum dilec. Sed cōtra viue uoci eorum non credit̄. vi. q. ij. si tm̃. quō ergo litteris. ar. j. de testi. cum tu fili. ar. ff. de custo. z ex. reoꝝ. diuus. nec scripturis testium alis tabellionū credit̄. nisi habeāt subscriptionē testiū. auten. de here. z fa. §. sancimus. ar. s̃. de ꝓcu. c. i. autē. de instru. cau. §. sed necꝫ. z. §. sed quia. h̄ dixit sigillū epi obtinere uicem publici instrumēti. vnde est ei credendū. alij dicunt q̄ non credit̄ chartis epoꝝ. nisi redacte sint in publicā formam ar. auten. ut nulli iu. §. si uero. C. de dona. in donat̄. nisi i locis vbi nō est vsus tabellionū vbi credit̄ si habēt subscriptionem testiū. xvi. q. iij. §. pōt. z hec uera sunt ex̄ iudicia. in iudicijs aūt nō credit̄ nisi scripta sint facta p notariū. uel p duos scriptores nō notarios. j. e. qm̃. z est speciale q̄ i iudicio creditur notario sine subscriptiōe testiū. cum sit als secus. autē. de here. z fal. §. sancimus. Jtez h̄ scias q̄ scripta publica manu facta vel autentico sigillo sigillata etiā mortuis subscript̄ testibus ualent. secus aūt de alijs. j. de fi. instru. scripta. per litteras. dicunt quidā q̄ hodie nō credit̄ talibus litteris in tantū q̄ uitet̄ in iudicio. j. e. qm̃. nec est ꝓtra. xi. q. iij. cure. qr ibi non dicit q̄ uitet̄ in iudicio. sed in ecclesia qd̄ nō est ei p̄ iudiciale sed medicinale. ij. q. i. multi. procuratorem. sed quicqd tm̃ procurator in iudicio fecit anteq̄ ꝓbaret̄ cōstituētem excoicatuz fuisse tenet. qr teneret qcquid ipse añ excoicatus fecisset. j. de excep. pia. ex̄ iudiciū autem nō tenet qd̄ facit excoicatus z anteq̄ ꝓbet̄ sibi excoicatio nisi sicut postq̄ ē si sibi probatū. de h̄ no. s̃. de procu. consulti. s̃. de dolo z cōtumeritatis. j. de ap. ex ap. admittendum. z h̄ ea ratione qr ꝑ exceptionē elidi potest illa procuratio.

In presentia. bona. quicqd diceret testator non potuit filium grauare post pubertatē in debito bonoꝝ subsidio. vnde male petebāt patrui eius. quia omnia petebāt. z petebant. petionē hereditatis intentabāt. sed nitunt̄ ex testamento p̄is qui instituit eos heredes filij sui impuberis z cum impuberē decessisse dicunt. vel melius dic q̄ agebat actione ex testamento. vt no. j. de testa. raynaldus. petebat. no. q̄ licet vnus heres adiuerit hereditatē ꝓ toto vel pro pte z licet per multos dies uel annos se gesserit pro herede. nihilomin̄ tm̃ alius potest adire etiā sola uolūtate pro toto vel ꝓ eadē parte eandem hereditatē. ff. de acqui. here. l. ꝓ herede. z oēs res hereditarias. que nō sunt per alium occupate potest accipere. verūtamē siue primus siue secūdus nō habeat ius cōtra non habentē ius ad recuperandā possessionē rerum male occupataꝝ interdictū cōpetit de adipiscenda possessione. s. quoꝝ bonoꝝ. ff. quoꝝ bo. p totū. vel edictū diui adri. C. de edic. diui. l. fi. vel actione in factū ad similitudinē actionis expilate hereditat̄. ff. de cri. expi. here. p totum. vel cōdictione ex. l. cōquerebat̄. C. vnde ui. ſm quosdam. ad proprietatē aūt recuperandā cōpetet petitio hereditatis. ff. de peti. regularit̄. nec uidet̄ transire possessio rerū hereditariaꝝ ad heredē. nisi cum singulaꝝ possessionē nact̄ fuerit per se vel p alium. ff. de acqui. pos. heredes. nec est cōtra. ff. ad tre. restitutio. z. l. ex facto. in prin. qr ius non dicit trāsire possessionem sed dominiū. z si vnus dicit se esse in possessione z alius dicit eum non possidere. si nō est timor armoꝝ permittat̄ uterq; ire ad occupandā possessionē uacantez. z q preuenerit ille in ea defendet̄ de iur̄. alius de iure suo probet si aūt est ibi timor armoꝝ cōpescat eos iudex z inhibeat ne aliquis eam priuatim intret. ff. de usufru. si cuius. §. sed si. z onus ꝓbandi illi incumbet qui dicit se possidere. ff. de ꝓba. l. ij. z eodē modo ꝓhibebit iudex si neut̄ dicit se possidere. sed si uterq; cum armis festinat accipe possessionē z tunc fructus harum rez a nemine possessoꝝ tenebunt̄ z seruabuntur sicut fructus iacentis hereditat̄. z h̄ uerum est qñ dubitabit̄ ne simul cōcurrant. sed qñ certū est q̄ unus alium preuenire pōt nunq̄ est impediendus uel etiā ꝓhibēdus ingredi possessionē sed alius est ꝓhibendus a molestatiōe p̄mo ingressi. postq̄ aūt semel ꝓhibitus fuerit uel uerbo uel facto nō uidet̄ q̄ postea liceat alicui istaꝝ partium uel etiaz alij cum isti fuerint primo ingressi illam possessionez nec publice nec priuatim quousq; lis sup possessione siue super ꝓprietate hereditatis dirimat̄ per iudicē. dirimet̄ autē hoc mō. qr iudex q prohibuit ingressum illius possessionis ex officio suo de plano z sine libello cognoscet qs possidet qñ uterq; dicit se possidere. ff. de libe. c. liberis. §. fi. h̄ dixit h. alij tm̃ dicunt q̄ ordinarie tm̃ audiēdi sunt sup interdicto. ff. uti pos. l. i. §. hi. sed si neuter dicit se possidere sed tm̃ uterq; primo adire vult. tūc primo debet cognoscere inspecto testam̃to quis habet potiora iura. C. de edi. di. adri. l. fi. Jn prebendis tm̃ secus ē. quia

lz vacēt possessore. nō tñ qlibet uolēs eas occupare omittendum est. qz licet p̄bende ius uacet res tñ z iura ptinentia ad p̄bendam non uacāt immo possidentʒ ab eccl̄ia. etiam dū in nuit p̄bendarius qz possidet illa nomine eccl̄ie de hoc no. s̄. e. ex lr̄is. Item p̄bende nō sūt occupande. sed auctoritate superiorum legitime p̄ferende. molestatione. Item de ea molestatione agit̄ que fit extra iudiciū non de ea que fit i iudicio s̄. de elec. cū eccl̄esia. j. c. px. in fi. petebat. cōtra hos p̄petūt actiones eedem que p̄peterēt puero qui ingressus fuit monasteriū cū ingressu mōasterii omnia iura sint i mōasterio translata. xix. q. vlt. si q̄. Sed sic postq̄ in mōasterio translata sūt iura ingressi. z tūc etiā habet ordinarias actiones. s. rei. ven. vl̄ publicianam. vel si aliqua de hereditate iusto ti. possiderent vel interdictum quorum bono p vel peti. hereditatis si qua possiderent de bonis de qua agit̄ sine iusto ti. sz tm̄ ,p hered̄ uel ,p possessore. sz nō placet h̄ nō. n. dī mōasteriñ heres pueri. sz i monasteria oīa iura ei⁹ translata sūt sz aget rei vē. si puer erat dñs z publiciana. si non erat dñs z hac publiciana aget etiam si nondū ad monasteriū eop possessio peruenerit quia spāle est in eccl̄esia vbi ex sola donatione uel obligatōe agat. etiā sine adeptione possessionis. C. de sacrosanc. ec. ubi interdicimus. tñ credimus q h̄ oportz monasteriū ,pbare q puer p traditionem ipam petita accepit uel alio mō quo sine traditione dominiuz transferī vt in legatis. ff. de furt. a titio. z in arrogatōe. insti. de adopt. §. p arroga. in p̄n. z in bonop possessione. ff. de bo. p̄. l. i. z in herede instituto. ff. de acquir. pos. l. cū heredes. ad trebell̄. facta z in adiectōe causa libe. cō ser. insti. de eo. cui. §. libertus. minor annis. h̄ habes expresse q minor. xxv. an. ingrediendo monasteriū alienat sua bona etiam sine curatore z sine decreto. Secus aūt uidetur si i alias causas etiā pias alienarz. ar. ff. de poll̄. l. i. §. uoto. z feudalia transeunt si debeant talia seruitia q̄ monasteriū honeste possit exhibere p se uel per aliuz. ar. C. de epi. z cleri. ad sūmā. z. l. qsq;. alias redibit ad dominū. C. de ca. tol. l. i. §. ne autem. ff. de sol̄. inter ar. emphiteoses etiā transeūt. ar. ff. de le. ii. peto. §. i. ar. contra. aūt. de alī. emphy. §. i. vsufructus transit z durat in uita eius. insti. de acq. p arroga. vsus etenī z. §. se. z de usufruc. §. finit. Jtē si aliq̄ sibi data sunt ne alienare possit tamen transeūt. ar. ff. d̄ fun. do. l. i. z de le. iii. l. pater. ar. ff. dele. ii. peto. §. si. Item monasterium tenet̄ inquantum ad ip̄m puenit. ff. de cap. dimi. tutelas. ff. de ap. in arroga. insti. de acq. p arroga. §. si. z idem est ubicūq; alicuius patrimonium ad aliquē puenit. C. de vi. pu. l. ii. ff. de fideius. int̄ eos. si autem in sua oblatōne monach⁹ mandauit aliqd expendi z maxime in pias cās implenda est voluntas eius. ff. de pact. inter in fi. C. de pac. legem. z idem si mandat ne aliqd alienetur de his que secum transferunt̄ auten. d̄ alī. i emphy. §. scīssimas. licet aūt monasterio ,p hoc nō ,p h̄ obseruando vel ꝯ monasteriū ꝓpetat actio. tamen p̄lati eius eū ad hoc cogent ex offi. C. de lib. cā. cum affirmes. Si autē ingreditur monasterium cui nō licet habere ,pprīū. dicunt qdam qd̄ bona ei⁹ debent haberi ,p derelicto. z sic occupanti ꝓcedunt̄. ff. ,p dēlic. l. i. ii. z. iii. z per totum vel in cā caduci sūt. C. de ca. tol. l. i. alii dicunt q debēt puenire ad succedentes ab intestato. qz ex quo professus est mortuus fingit̄. C. de epi. d̄o alii dicūt q non sit tm̄ monachus monasterii quod ingreditur sed etiaz epī quando monasteriū non p̄t bona eius habere pueniēt ad ep̄m. ar. xvi. q. i. qui rem. xviii. q. i. c. i. xxvii. q. i. de puell̄. in h̄ autem nō censet̄ monasteriū uice hered̄. quia statim cuz factus est monachus monasterii habet dñium. z possessionē omniū bonop mōachi. sic ipe habebat ar. ff. de p̄ca. si adoptauero. secus in herede alio. ff. d̄ acqui. pos. cū heredes. hoc autem sic intelligimus q lz predicta pueniant ad monasterium tñ legitimam dabit descendentibus. xix. q. fi. in fi. z. xvii. q. vlt. c. vl. z idē videt̄ in ascendentibus. ff. de inoff. test. nā z si. nec exheredari possūt sine causa. in aut̄. vbi cū de ap. cog.

§. ii. C. de epi. auten. p̄sbros. Item quantūcūq; monachus q monasterium ingreditur ascendētes uel descendentes nō habeat z testm̄ ꝓdiderit in quo p̄tereat monasteriū z alios instituat rūperetur testamentū quasi agnatione postumi. ar. h̄ z in aut̄. de scīs. e. sed hoc in p̄nti. ff. de iniusto. ir. te. filio. Item rumpit̄ quia cap̄. mi. ff. de capi. mi. l. amissione. §. fi. z duabus. l. se. z. l. vl. alii dicūt q tm̄ legitimam habebit mōasterium. ar. xix. q. fi. aūt. siqua. h̄ autem certū est q hereditates z legata. z ab intestato z ex testamento meli⁹ capiet monasterium q̄; monachus cepisset. si in seculo remansisset. xix. q. fi. in fi. oblationem. q̄; fecerat non tm̄ de persona. sed etiaz in rebus. iuramento. C. si aduer. do. l. i. z. C. si aduer. ven. l. i. instituit. ingressus monasterium fingitur nō solum decedere cum herede. sed etiam cum liberis. aut̄. de scīs. e. §. sed z h̄ in p̄nti. sed si rogatus esset monasterio vel eccl̄ie uel alias in pias causas expendere si decederet sine liberis ingrediendo monasterium non intelligerem satiffactum ꝓditioni. vbi i eadem aut̄. si autem fiat clericus alicuius secularis eccl̄esie non euanescit fideicōmissuz nisi sic fiat. vt perpetuo p̄seueret clericus. z insup impias causas expendatur ip̄m relictum. vt in p̄dicte aut̄. Si autem testator dixisset volumus talem p̄tem hereditatis dare patruis si decesserit sine liberis. etiam si fiat monachus satiffactum videtur ꝓditioni. ar. h̄. veruntamē. no. ambiguum verbum testis ,p reo. uel magis pro eo ꝓtra quē ,pducuntur interpretandū. ar. s̄. de proba. ex lr̄is. z ad ꝓcordiam reducendū est. j. de testi. cum. tu.

Jcet causam spectare. intentando possessoriuz tm̄ ut in fine seqtur. proponebat. z in quorū possessione se esse dicebat. z ꝯ a sua molestatione compescendum publicatʒ sup p̄ncipli. in p̄sonas. h̄ enim añ aptionem ,ptestatus fuit. quia alias sine aliis rationibus repelletur. j. de testi. p̄sentium. decernimus. no. in emergēti ferri sententiaz. comprehensum. z ad hoc assignatū. potuit. quia hoc expresse sibi ꝓmissum fuit alias aūt ille cui ꝓmissuz est q recipiat testes. sup p̄ncipali non recipiet testes sup reprobatione. quia nō est sibi ꝓmissum sed ,ptestatōez super reprobatione recipere debet. quia sine illa non p̄t bene fieri receptio testium. ar. ff. de iu. o. iu. l. ii. post sententiam. h̄ verū est si nunq̄; in iuditio fuit obiectum de falso. naz tūc vsqz ad xx. an. p̄t opponere. C. de falsis querelam. j. de fide. inst. cū io. Secus aūt si esset mota questio falsi in iudicio. quia tunc nunq̄; p̄textu falsi retractaretur snīa. C. si ex falsis. in. l. i. z. ii. nisi esset appellatū. C. de fide. instr. l. vlt. ar. C. de tpe. app. l. p hanc. hic etiam no. q nō sufficit ,pbare testes falsa dixisse ni⁹ si probet̄ q corrupti falsa dixerint. ff. d̄ re iudi. diuus. alii dicunt q sicut sufficit probare falsū īstrumentū. ita z testes falsa dixisse. C. si ex falsis. in. l. pe. z vl. cū equalis sit virtus testiū z instrumentop. C. de fid̄. instru. in exercendis. ar. ff. de excep. q agitur. C. de trās. si ex falsis. Sat̄ uidet̄ posse dici q indirecte sufficiat probare testes falsū dixisse ante snīaz. j. de testi. ex tenore non post. sed directe uel post sententiam nō nisi ,pbet de corruptione uel alio mō dolose. s. odio uel amore falsum testimoniū dixisse. C. de falsis. nec exemplū z est ualidū ar. quia post publicationē testiū non p̄nt testes induci. aūt. d̄ testi. §. quia vero. Sed nunqd sufficit probare testes corruptos. nisi probatū sit eos falsum dixisse. ar. q sic. ii. q. vi. §. diffinitiua. v̄. uenales. ar. cōtra. j. de re iudi. cū. i. z a. C. si ex fal. in falsā. j. de testi. sicut. z h̄ ultra medium z hoc magis placet post sententiam. no. sententiam prolatā p falsos testes vel instrumenta tenere. sed debere retractari. ff. de re iudi. diuus z fit h̄ per in inte. resti. petitā ꝯ snīam usqz ad quadriennium C. si ex falsis instr. l. i. z. ii. vel p ac. infactū. intemptatā ad int̄ esse ad snīam retractandam. ff. de falsis. q nomine. z sic vsqz ad. xxx. an. vel criminaliter accusando utentē falso instrumēto vsqz ad. xx. an. C. de falsis querelā. qdam dicūt q p hanc accusationez directam de falso nunq̄; retractabitur snīa. sed

punietur pena.l.cor.de falsis.post sententiam.item nō suf
ficit probare falsos testes uel instrumentū nisi probet q iudex
secutus fuit dictum eius.ff.de re iudi.cū.i.t.a.ff.de testi.sicut
C.si ex fal.in falsam.t.l.i.t.ii.circūstantiis.iiii.q.ix.nihilo
minus.t.iiii.q.i.item nihil.t.§.q falso.ff.de app. solicitudi
nem.C.de lite.pte.cum pter.produxit.nō modo corā istis
iudicibus qbus nihil pmissum erat de negotio pncipali.sed
pmo coram aliis.inuicem.qdam dicunt ex loco isto q si te
stes eiusdem ptis sibi inuicem ꝺdicunt qꝺ neutris est creden
dum.ar.C.de fide instru.in exercendis diuerse.nos aūt cō
tra ar.aut.de testi. Si vero apte nec ob.q hic dicit.hoc enim
lra non dicit q unus testis alii ul' aliis ꝺiceret. t ideo non
ualeret dictum eius.sed q unus testis sibi ipi ptradicebat.
male.hinc habes q qui recipit testes debet iudici rescribere
cuius auctoritatis t fame sint. t de aliis circunstantiis ar.ff.
de fideius.ꝓstitutis.ff.de testi.cum cāz.nulla.hoc aūt arbitrio
iudicis relinquitur qui h magis scire pōt.ff.ꝺ testi.l.iii.§.tu.
magis.aliquid dicere.sed nonne sufficiebat ptra hos vbi
eor dictum reprobaretur.quia crimiosi fuere. Respondeo
sufficere si ad hoc ageret.sed ad h nō agebatur. imo repulsi
fuerūt fauentini.ab hac exceptōe p interlocutoriam pap.sed
agebatur ut testimoniū illor quasi falsū cassaretur.plures.
qd ad rem si melius ,pbauit ecclesia cum se inuicem nō pun
gant iste ,pbationes.poterat enim ecclia habere oēz honorē
districtum t iurisdictionem in locis de qbus agit.t cōmune
etiā poterat habere ibidē aliqua seruitia.nō ergo ptradicunt
sibi testes cū sepe ad pcordiam sit laborandum.ff.de testi.cū
tu. Respōdeo multum ad rem.q si ecclia ,pbauit omnē iu
risdictionem.ho.t dis.se possedisse.ergo alius nō potuit ibi
possidere seruitia.qui enī omnia dixit nihil ptermisit.xix.di.
si romanor.t hoc innuit lra vbi dicit.q duo in simil.cc. sed
sic testes eccie vident suspecti.cum negatiuā astruere videan
tur.s.qꝺ sic ptineant ad ecclesiā.q nō ad cōe.ff. ꝺ cā.pos.cū
ecclia. Sed respondeo aliꝺ est si dicat testis pmune nō pos
sidere.uel ecclesia tm possidere cuius dictū uere esset suspec
tum t sic loquitur decre.ptraria. aliud si dicant oēz honorez
cc.ptinere ad ecclesiam quor dictum in nullo suspectū dici
pōt.sed oppones nisi ex illis verbis omnem honorē cc.col
ligas illum intellectum q fauentini nihil ibi habebant.vide
tur uerum q pmo dictū est. q uterq testes saluari possunt.
dic ergo testimoniū testium eccie sic intelligendum.nisi ut fa
uentinos uel alios excludat quia sic esset suspectus. sed q iu
risdictionem ho.t dis.ois generis ibi exercuerat ecclia.tam
in ciuilibus qz in crimialibus causis.puta iurisdictionem in
ognitione causar.in puniēdo maleficos insup eam honora
bant vocando eam dñam occurrendo nuntiis eius.obediē
do mandatis eius.etiam extra iudiciū.distinguebat etiā cos
ecclia exigendo cautiones fideiussorias.ne ad illicita ,prum
pent q omnia t his similia possent sub iurisdictione ppben
di. Sed oppones sic ergo nihil ,pdest ecclesie.q plures uel
meliores t antiquiores habuit ,pbationes.cū p testes eccie
non tanganꝫ fauentini. Item fm h nihil faceret ad ,ppositū
q seqtur.quia duo cc.nam cū eisdem seruitiis non dixerint
uterq debet habere q probat. ad hoc potes respondere q
melioritas uel antiquioritas testium.ut ita loquar non valz
quo ad hoc qꝺ fauentini nō habeāt seruitia dummō im per
duos testes probarēt seruitia pcepisse. sed ad h q fauentini
seruitia non habeant facit probatio antiquioris tpis recepta
pro ecclia.ff.de elec.cum ecclia.vel qz fūdata est in tentio ec
clesie.si ergo commune post probat se in eisdem locis aliqua
seruitia pcepisse pſumitur q possederit dam nisi probet q ec
clesia scierit pmune possidere t etiam forte intēderet posside
re.ar.ff.de aqua.co.t esti.l.i.§.aristo. Nam q sciam allegat
eam ,pbare debet.lxxxii.di.proposuisti.ff.de proba.verus
ff.de admi.tu.h nisi forte violente pſumptiones essent q sci
ret.quia tunc oportet q probet ignorantiam.ar.xvi.di.q di

citis.ff.de postu.c.i.sed t si probauerit sciam ecclesie.t eccle
sia ꝺ probet.q statim postqz sciuerit uerbo uel alio mō ptra
dixit ui ab eo possidere videtur.ff.q ui aut.c.l.i.§.qd sit t §
se.vtroq ergo istor modor siue dam siue ui ab eo possideat
succūbet in interdicto.insti.de interdic.§.retinendū. eccie
autem adminiculum afferunt ꝓulegiū.licet sola ,pbatō an
tiquioris temporis sufficeret. Sed opponet immo obtinere
debet pmune.cum pmune possideat seruitia t non ecclia.ff.
uti.pos.§.h autem.t sufficere debet si tempore.li.ptest.se pos
sidere ,pbat.insti.de interdic.§.retinende ad hoc sic rñdeo
non est sile uerum ecclesiam non possidere.erat. n.ecclesia ī
possessione recipiēda illa t alia seruitia quando volebat q̄
licet uel plimilia pmune se ,pbet possidere tpe lit.contesta.qz
tñ ui uel dam possidet ab ecclesia succumbet ut dictū est.me
lioritas autem testium tunc precipue ualeret si de eodem tpe
tm deberet h autem hic ideo posuit .quia forte uterq testes
probant.quia tpe li.contest. eadem seruitia recipiebāt ecclia
t pmune sed ecclesia melius t per meliores testes t ad h bñ
seqtur cum duo cc. Sed dices t si vi uel dā possiderat com
mune.tamen qz possidet nō debet habere locum uti pos.cō
tra ip̄m.quia tunc locū tm habere uidet quādo se tantum t
nō aduersarium dicit possidere.ff.uti pos.l.i.§.est igit t pce.
Itē in hoc casu ꝓpetere dñt q ui aut dā.aut vnꝺ vi.ff.q ui.
l.i.ii.t.iii.in pn.t.ff.vnꝺ ui.l.i.in pn. Responsio imo locuz
habet.tantum uti pos.quia actor non dicit se expulsū sed tur
bari tm t interdictum.vñ ui.locum habet qñ quis expulsus
est.ff.de ui t ui ar.l.i.§.interdictum.h aūt habet locum quā
do turbatur possidens quāuis t ille q turbat possideat dū
mō ui aut daz.aut preca.ab aduersario. Si autem expulsus
esset competeret interdictum.vnꝺ ui.uel off.iudi.uel conditō
ex decre.vt no.ff.de elec.querelam.ff.de cā.pos.cū ecclia.sed
dices nonne eo ipo q alius est in possessione ecclesia amisit
possessionem. Respōdeo nō potest enim esse q possessionē
iur.ho.t dis.t etiā ipor seruitiorum retinuit ecclesia t posses
sionem nihilominus seruitior quesiuit pmune. t ita uterq
habet possessionem sui iuris.licet cōe male habeat t posset
h dici.licet iure nō ,pbibetur t addici his que supius dicta
sūt q hic ꝓpeteret interdictū vnꝺ ui.uel of.iu.uel cōditio ex
decre.ad recuperandū ius illud seruitior q possidebat cōe
t interdictū uti pos.rōne uix turbatiue qz sibi facit commune
super iur.cc.que possidebat ecclesia. Sed dices ,ppt hoc ñ
esset imponendū silentium communi.cū p hoc interdictū nō
eēt ei auferenda possessio seruitōr qz habebat.tu autē potes
Respōdere q etiā agendo interdicto. uti pos. ex quo ꝓstat
q ui uel dam possidet ab aduersario imponet sibi silentium
quia aliter nō cessaret a turbatione ut dicunt qdam.licet non
,pbent illud iur.q si seruitia possit recipe commune sine tur
batione iuriū ecclesie.q nō iponerētur ei silentium. q ius vi
uel dam possideret cū ad hoc ñ ageretur.nullam aūt possessi
onem retinenti nō datur interdictū cum tueat possessorē.ff.
uti pos.l.i.§.i.t.ii.nec pōt turbari nisi qui possedet.t ex sola
ui turbatiua competit h interdictum ut h.t hic habent locuz
ubi petitur in libello q cōmune cessaret ab inqetatione eccle
sie in seruitiis exigendis in p̄dictis locis.t commune tantū
de seruitiis questionē referebat.uel dic t planius petitum in
libello cōe cessare a turbatione eccie sup iur.ho.t dis. t cōe
nō seruitior.sed iur.ho.t dis.questionē mouebat.t ideo me
liores ,pbationes t de antiqore tpe prcualuere. t bñ sequit
cum duo cc.t expositione eadem.s.ho.iur.t dis. t sic plana
sūt omnia.t quia de seruitiis p̄ncipalit nō agebatur.sy.ff.de
elec.cum ecclesia.ff.uti pos.si duo.§.ii.si autem commune re
tulisset tm questionem alicuius iuris q dicit se habere in iu
risdictione q posse uidetur.ar.ff.uti pos.l.ult. Sicut enī re
ferre pōt questionē iur.que iur.habet.ff.uti pos.si duo.§. si
uicinus.sic etiā dicit de iur.qꝺ habet in iurisdictione ar.pre
dicte.l.vlt.ff.uti.puta.qz aliqua seruitia quasi seruitutē habēt

in iurisdictione sed iurisdictionem bñ cõfitetur ecclesie tunc si non male in possessione esset ꝓmune illius iuris intẽtabat ecclesia negatoriam. ff. si usufruc. pe. uti. §. utꝫ. sed interdicto succũbet ecclesia quia tuet possessorẽ. ff. e. l. i. §. interdictũ aũt Si aũt commune nõ esset in possessione seruitutis ꝓpeteret ꝯ eum interdictum qꝫ nõ tm̃ ꝓpetit quando est contẽtio qꝫ possidet ar. ff. uti pos. l. i. §. ħ autem. sed etiã ꝯ eũ qui nõ possidet. ff. e. si duo. §. si ui. si turbat possidentem uel nõ pmittendo eum uti iure suo. ff. si ser. ven. l. sicut. §. aristo. ff. uti pos. si duo. §. ħ inter. ꝛ. §. cũ in aquilian̄. uel etiã de suo auferendo ff. uti pos. si duo. §. item uideamus sed actor. Illi aũt qui est in possessione talis iur̄. uel seruitutis dat utile interdictum ꝯ ꝓturbantes cum. ff. de iniurijs. iniuriaꝫ. §. ul. ꝛ. l. se. Si vo ꝓmune neqꝫ iurisdictionis neqꝫ iuris qꝫ in iurisdictione habet faceret ꝓtroversiam. sed ꝓpria temeritate ꝓtroversiam faceret tenetur actõe iniuriaꝫ. ff. de act. emp. q pendentem. §. i. ff. de iniur̄. l. i. in ꝑn. sed ꝛ hoc interdicto turbetur qꝫ non tm̃ contra possidentem ꝓpetit ut dictũ est ei aut qꝫ dictum est qꝫ idcirco imponit silentium cõi. nec in sentẽtia excipit̃ de seruitijs quia actum nõ fuit. videt esse ꝯ id quod no. in glo. q̃ incipit ut inter. ut diximus qꝫ vbi ambos inuenit possidere dꝫ modos possidendi distinguere. Sed rñde illõ obtinere vbi neuter ab altero male possidebat. s. ui uel clam uel p̃ca. ħ aũt sola ecclesia agebat. vñ quãuis commune postea ageret ꝛ ꝑ baret receptionem seruitoꝝ nõ fieret adiudicatio sup illis qꝫ petitum nõ erat. ar. j. de sy. licet posset tm̃ dici qꝫ si commune bñ probasset seruitia qꝫ potuisset absolui quo ad seruitia ab impetitõe ecclesie. s̃. de elec. c. vl. sed nõ fieret adiudicatio. qꝫ super seruitijs nõ molestaretur. ħ autem ideo quo ad seruitia non fuit absolutum cõe. qꝛ presumebat uel ui uel clã possidere. vt. s̃. ẽ dictũ. ad hoc ergo ut nõ possint he dubietates euenire. semꝫ debet actor exp̃mere modos turbatõis. si enĩ nõ exp̃matur ꝛ feratur sententia qꝫ non vexet in nullo ulterꝰ uexare poterit. etiam si erat in possessione aliquoꝝ seruitoꝝ ipa amplius uti nõ poterit. ar. C. de an. ex. l. ul. Jtẽ ñ facim̃ ui qꝫ questionẽ referat tractus in iuditio in iterdicto uti pos. quia super eo qꝫ ꝓponit ille qui trahit alium in iudiciũ recipiẽtur ꝑbationes utriusqꝫ cum vterqꝫ in interdicto uti pos. actor sit ꝛ reus ꝛ pariter ꝑ utroqꝫ ꝛ ꝯ utrunqꝫ ꝓnunciabitur. eodem. ħ uerbum soluit ꝓtrarium. ff. uti pos. si duo. nã alio modo possidet usufruc. uel superficiarius. s. naturaliter aliter ꝑ prietarius. s. ciuiliter. ex priuilegijs. malus titulus fauentini vel p̃uil. ec. modicũ faciũt ad interdictũ uti pos. fm qꝫ diximꝰ in glo. que incipit. qd ad rem. vel potes dicere qꝫ facit p̃uilegium quia cõe ꝑbationes induxit sup seruitijs ꝛ eccl̃a sup omi iurisdictione ho. ꝛ dis. ꝛ qui dixit omẽ nihil ꝓmuni reliquit prudenter ergo fecit ecclesia que ħ p̃uilegia induxit ꝛ q̃ꝫ tum potuit suam cãꝫ iustificauit ut ꝛ sue ꝑbationes cõmunis ꝑbationibus ꝑferant. immo plus dicimus qꝛ si cõe ꝑbassꝫ se seruitia possedisse añqꝫ ecclesia possideret in p̃dictis castris iurisdictionem ꝛc. non teneret commune ꝑbare aliquẽ iustũ titulũ sue possessionis. qꝛ nulla esset presumptio contra eum sed qñ in re alterius dicit se aliqđ ius q̃ habuisse cũ omnis res p̃sumatur libera p̃sumit̃ ui vel clam possidere nisi ꝯriũ ꝑbet ꝛ sic loquit̃ decre. s̃. de resti. spo. pisanis. nam bñ fatemur qꝫ si commune ħ probasset aliquem titulũ p quẽ cõtrariã p̃sumptionem remouisset obtinuisset i interdicto. uti possidetis. ut interdictũ uti pos. interp̃tatur contra eũ q inuenitur nõ possidere uel male possidere. ab aduersario. i. cũ aduersarius p̃ bñ possederit ꝛ is ꝯ quẽ agit incipit postmodũ eãdam rẽ ui uel clam possidere uel p̃cario nunqꝫ debet sentẽtiari uti pos. ita possideatis sed dꝫ condemnare molestatorem. ꝛ iponere ei silentium ut ħ. C. uti pos. l. i. ff. uti pos. §. ul. si autem q egit vti pos. inueniat̃ nõ possidere vl̃ reus melius ꝑbet se possidere absoluitur reus. s̃. de elec. cum ecclesia. vl̃ etiã forte adiudicabitur sibi res de qua agit̃ si de suo iure probauerit. vbi aũt intemptat̃ ꝯ possessorem a possessore iudex in sñia dꝫ discernere quã possessionẽ vnus habet. s. naturalẽ. qꝛ usufructuarius ꝛ quã possessionẽ alius. s. ciuilem. qꝛ ꝓprietarius ꝛ tũc ꝑ nunciabit. quia inueni uos sic distinctas possessiones habere ideo p̃cipio uti tu. io. ciuilẽ. ꝛ tu petitoꝝ nãlem uti possidetis ita possideat̃. ar. insti. de ac. §. curare. ꝛ si secus factũ fuerit nõ tenet sñia. quia certũ non cõtinet. C. de sen. que sine. c. ꝛ sẽ per iudex in sñia debet adicere vim fieri contra mandatum meum ꝓhibeo. C. uti pos. l. i. in ꝑn. vbi autẽ uterqꝫ ꝑbat se ci uiliter ꝛ naturaliter possidere ꝛ ꝑ omẽs sũt equales ꝓbationes ꝛ presumptões dicũt qdam ꝓnunciandum uti pos. ita pos. quasi pronũciet qꝫ ꝑ medietate possideãt ꝑ idiuiso. ꝛ sic int̃ eos diuidet̃ ar. ff. de vsufr. si cas. §. inter duos. Sed hoc nunqꝫ fuit petitũ ergo nõ debꝫ sñiari. j. ꝺ sy. lꝫ. alii aũt dicũt abstinendũ a sentẽtia vt sic affecti tedio ꝓponãt vel arbitros eligant utrobiqꝫ tñ ꝓhibebit vim fieri uel diuidendum rem ut dictũ est. vel exquo vnus recipit aliqd alius ꝓhibet̃ illud idem accipere vel etiam occupare. fauentiñ. qdam dicũt qꝫ ꝑ hanc accusationem directã de falso nunqꝫ retractabit̃ sñia sed punit̃ pena. l. cor. de falsis. C. de sñiis. ꝛ int̃. l. i. ꝯ so. ut. s̃ de elec. querelam. super boc. que secunt̃ nõ determinãt verbum p̃cedens. s. ꝺemnamus sed ꝑticipium sequẽs. s. silẽtiũ imponentes. ꝛ alijs. bene dicit ꝛ aliis. nam cum vba libelli sint large intelligenda. ff. de iudi. si quis. aut̃. solemus. s̃. de cã pos. c. iii. nõ solum petita in libello adiudicabunt̃. sed etiã alia ptinentia. ar. j. e. cũ causam.

Er tuas ꝛc. recognouit. C. dela. li. to. l. i. §. penũ. nominatus. repete que diximꝰ. s̃. ꝺ si. p̃sb̃y. micha el. infirmare. s̃. de elec. p ingsitionem.

Voniam contra ꝛc. iudicis. secus si essent plures ꝛ sic seruat ecclesia ro. ar. j. ꝺ ex. p̃la. int̃ dile. j. ꝺ ac. cũ dile. alii ꝯ ꝛ soluũt vt ibi diximus. no. ꝙ exquo creditur duobus iudicibus ꝛ duobus scptoribus ergo eaꝺ ratõe vni iudici ꝛ vni scptori. extra ordinario. i. dele. publicam. repete que diximus. s̃. e. post cessionem. nõ intelligas qꝫ duobus clericis vel soli notario credat̃ de scriptura ꝓcessus puta si dicit̃ talis sic ꝓfessus fuit vel talis testis sic dixit nisi ħ fiant coram iudice vel coram alio ad ħ deputato. Sed sat̃ uidetur qꝫ iudex ipm̃ notarium vel duos clericos possit deputare ꝑ utroqꝫ of. s. ꝛ receptoris testiũ ꝛ scptoris. ꝛ sic habet ꝓsuetudo que est optima. l. interpres. ꝛ s̃. de ꝓsue. cũ dilectus. ff. ꝺ le. minime diuturna. ꝛ l. sed ꝛ ea. ꝛ l. si de interp̃tatione. Jtem receptio testium siue ꝓfessio vbicũqꝫ fiat siue i presentia iudi. siue non. dummõ de mandato iudicis fiat int̃ acta iudicii ꝓputabit̃. quia aucte iudi. factũ est acsi ipe iudex pñs fuisset ꝛ quia est de his que ad iudicium pertinẽt ꝛ acta iudicii ꝛ forentia instrumenta valent si solummodo p iudicẽ scribant̃ vel p quẽcũqꝫ alium. ꝛ non notariũ sine subscptõne testium. C. de dona. in dona. j. de p̃scrip. ad audiẽtiam. alii ꝯ ꝛ melius ut no. j. de testi. cũ a nobis. conscribant. p se quia uterqꝫ manu sua idem scribet. vel dic qꝫ bi duo possũt acta p vnum ex se ipis scribere vel penitus per exneum. sed ille qui manu ꝓpria non scribit p sigillum autenticũ vel subscptionẽ suam. vel alio mõ legitime notũ faciet qꝫ sua aucte factum est ar. ff. de admi. tu. l. tutor. §. gessisse. ꝛ etiã qlibet tabellio chartis per alium factꝫ auctoritatẽ p̃stat. aut̃. de tabell. coll. iiii. Jdem est in electoribus qꝛ vnus solus ꝓnũciat electionem s̃. de elec. in genesi. ꝛ i iudicib' ferẽtib' sñiaꝫ. ar. ff. de re iudi. duo. citationes. miꝫ est qꝫ creditur simplici nuntio. ꝛ nõ iudici. j. de app. cum pati. ff. de rebus eoꝝ q sub tu. magis. §. illud. s̃. de elec. bone. i. lxi. di. si forte. So. dicũt qdaꝫ hodie non credi nũtio. vel dic ei credi. qꝛ eius officium ẽ. sed nõ iudicis. quia iudex semꝫ niteret defendere factum suũ. ꝛ qꝛ nimie expense fierent si nuntii secum ducerent notarios. vñ sic debet exponi qđ ħ dicit citationem. i. responsionẽ nũtii citantis lr̃a. etiã ꝑ quã datur potestas citandi dꝫ scribi in actꝫ nisi

esset nuntius publicus qui esset generalit̃ ꝓstitutus ad omẽs citationes faciendas lr̃am aũt citationis sufficit esse sigillatã sigillo iudicis quia non est de actis iudicii ꝓprie sed añ iudiciũ. instrumentorum. no. q̃ exquo producta sũt instrumenta coram iudice uel etiam coram alio de eius mandato ꝛ exemplata vt de hoc no. s̃. de off. dele. cũ in iure. extũc nõ agitur ad edictionem instrumentoꝝ prioꝝ ad quẽ nisi raro agi põt. sed agitur ad edictionem actoꝝ ad quã sẽp agi põt ut no. s̃. e. c. i. p̃ma. n. iustrumenta translata sũt in acta ꝛ idem est etiã si non sũt exemplata sed tm̃ scꝑtum est in actis talis ꝓ duxit instrumentũ cuius p̃ncipiũ est tale ꝛ finis talis quia extũc illud instrumentũ vel eius tenor in instrument̃ vel in act̃ ꝓputandum est. s. per hoc dicũt qdam q̃ etiã rescriptum cõmissionis ꝛ ꝓcurationes inserende sũt in actis huĩ. ꝛ nos qdem dicimus h̃ ratum esse. sed ꝛ si non inserant̃ post li. ꝓtes. non oportet procuratorem ꝓbare mandatũ exquo eũ vsq; ad li. ꝓtest. amisit. ff. de procura. põpo. §. rati. nec iudex ꝓmissionem sibi factũ ut ꝛ no. s̃. de elec. statuimus. vel dic ꝛ melius q̃ bene debet probare rescꝑtum ꝓmissionis. ꝛ procurationẽ exhibeam in iudicio ꝛ scꝑtam in actis sed nõ tenet̃ mõstrare ipa originalia nec eoꝝ tenorẽ probare. sed si non sunt in act̃ scripta oportet eum probare ꝓmissionem ꝛ procurationem p ipoꝝ originalium exhibitionem sicut h̃ satis innuit exp̃sse. sufficit enim in his actis ꝓtineri talis exhibuit rescꝑtum aplicũ vel procurationem suã. ꝛ nõ est necesse inseri tenorem eoꝝ. ꝺ legationes aũt ꝛ subdeleg. etiam debent scꝑte esse ubi h̃ dicitur ꝛ sufficit ibi dici. hec subdelegatio scꝑta fuit per tales dz etiam poñerẽ in act̃ illis ille q̃ recipit testes quãta fides sit ei adhibenda. iiii. q. ii. §. item. j̃. de fideius. ꝓstitut̃. ꝛ de testi. ꝓstitutis cãm. ꝛ nisi ponat h̃ periculũ inde accedit. quia licet ipe qui recipit testes ꝛ ferat bonam fm̃iam ꝫ dicta testiũ. q̃ nouit testes vacillasse in suis testimoniis. tm̃ superior ad quẽ appellatur uel alio modo causa defertur. uacillatonem ignorans fert sententiam fm̃ dicta testium. ꝛ videt q̃ ille q̃ recipit testes debet dicere ꝛ facere scribi in actis pñte teste ꝛ audiente q̃ iudex reputat eum vacillare. ꝛ etiã datur potestas ꝓtradicendi testibus. ptẽ autem non oportet esse presentem nec aliqd scire quousq; fuerit publicatum. aliogn nimis impediretur processus cãz. nec mireris si in hoc regritur testis ꝛ audiet̃ ꝓtradicens. quia eius infesse ꝛ pp hoc punire debet. j̃. de penis sup his vbi no. nec est ꝓtra. s̃. de or. con. cũ dilec. in fi. q̃ ibi nulla pena infert̃ testi. quia iudici non est manifestum ꝺ malicia testis p testes. quia eo absente testificati sunt. sed h̃ ipe videt maliciam testium. uidet̃ tamen q̃ tabellio q̃ scribit attestationes nõ debet scribere uel dicere in actis uel interserere in depositionibus testiũ. nisi ipe bene uideat ꝛ ꝓgnoscat q̃ uacillent. aliqui tm̃ dicunt q̃ si solus iudex dicit tunc. s. in receptione testium q̃ uacillat testis q̃ ei credendum est. ꝛ quod tabellio illud scribere debet. etiam si nihil videat titubatõis vl̃ uacillationis. q̃ tabellio nullam habet auctem in receptõne testis sed in scribendo tm̃. iudex autem q̃ dz inquirere ꝛ põt capere ꝛ vinculare testem. C. de testi. nullũ. j̃. de penis sup his ꝛ c. dilec. ille hz auctoritatem ꝛ sicut tabellio debet fidelit̃ scribere q̃ dicat testis ꝛ non aliud. ita fidelit̃ debet scribere ea q̃ ptinent ad officium iudicis. s. de qbus interrogauit ꝛ int̃ cetera etiã scribet sicut dictũ est q̃ iudex q̃ recipiebat testes mihi tabellioni dixit q̃ testis uacillabat. ꝛ plus ualebit ꝛ maioris auctis erit si tabellio adiciat mihi uidebat̃ q̃ uacillaret si tm̃ veritas sic se haberet quia nec mentiri dz nec aliquã scribere falsitatem. ꝛ videt̃ q̃ iudex ꝛ tabellio q̃tũcunq; possũt magis dñt exp̃mere modũ uacillationis. s. q̃ dubitando vl̃ tremendo vel retinendo uel sudando pre nimio timore loquebatur uel alias huĩ. plus etiam uidet̃ aliqbus ꝛ forte nõ male. quia etiã non intelligente h̃ teste possit h̃ facere scribi. Illõ dm̃ uidetur q̃ nisi p̃dicta interserat uel scribi faciat dũ dicitur testimonium q̃ postea nõ faciet scribi nec super h̃ crederetur et ut hic. ꝛ personas. iudicũ ꝛ litigatoꝝ ꝛ alioꝝ de qbus fiunt ꝛ locunt̃ acta. testium aũt nomina que intersũt actis non dz ibi scribi ar. a ꝓtrario sensu. aut̃. de here. ꝛ fa. §. nec absũt C. de do. in dona. ꝛ personas. p hoc satis pz qõ licet multa ꝓtineant̃ in instrumẽto. tabellio tm̃ qui dicit se his interfuisse non intelligit̃ dicere nisi de his que in eodez loco ꝛ die acta sunt. vnde si iudex in sm̃ia sua narrat quomodo in lite q̃ꝫ diffiniuit li. ꝓtest. facta est ptiũ ꝓfessiones facte testes recepti ꝛc. hmõi. ñ tm̃ ista ꝓbant̃ p instrum̃ta. q̃ nõ sũt facta ea die vl̃ loco quo instrumentũ sm̃ie est factum. Sed tm̃ per h̃ instrumẽtum ꝓbatur sm̃ie ꝓlatio q̃ eodem die ꝛ loco est ꝓlata quo rogatũ est instrumentũ de aliis. utputa de li. ꝓtest. uel de confessionibus huius facti narratio est. ĩmo plus uidet̃ q̃ etiaz si diceret tabellio tali die ꝛ loco facte fuere li. ꝓtes. ꝛ ꝓfessiones tm̃ non ualet sup his instrumentũ. sz q̃stũ ad h̃ testimoniales lr̃e sunt. alii dicũt ꝛ sic etiã papa iudicauit q̃ delegatõs ꝛ sb̃ delegationes ꝓbant̃ p sola sigilla delegantium. nõ. n. dicũt esse acta iudicii cũ fiant sine cãe ꝓgnitione ꝛ ptibus absentibus ꝛ eodez mõ ꝓbatur ꝓcuratio p instrumentũ exinde cõfectuz. q̃ tã ꝓmissio q̃ꝫ ꝓcuratio ꝛ añ li. ꝓtes. ꝛ post p ipa originalia sũt ꝓbanda. instrumentorum. lex aũt que est. ff. ꝺ ꝓcu. põp. §. rati. non ꝓtradicit ibi enĩ dz q̃ post li. ꝓtest. non exigitur cautõ de rato ꝛ bñ. quia cautio h̃ nõ habet locũ nisi ubi dubiũ est an sit procurator q̃ est sp qñ ꝓcurator verisilit̃ dicit se habere mandatũ. etiã si ñ habet vel probet arg. C. de procu. l. i. ff. de iudiciis. plusq̃ꝫ. §. fi. ꝛ ideo est q̃ nõ licet reo dicẽ post li. ꝓtest. dubito an habeas mandatũ satisda. nec etiaz põt dicere p̃cise q̃ probet mandatũ sic̃ nec añ li. ꝓtest. h̃ bonus ei incũbebat vt dictum est. Sed si reus vult probare q̃ ille qui dicit se procuratorem nõ hz mandatum põt. ꝛ sic ẽt non exiget̃ cautio de rato ab eo qui dicebat se ꝓcuratorem sed absoluetur reus ab obseruatione iudicii. Item etiã si nõ offerat se probatuꝝ q̃ non sit ꝓcurator. sed tm̃ dicit eum nõ admittendum ulterius nisi oñdat procurationẽ originalẽ vl̃ actum iudicii in quo ꝓtineat̃ q̃ ei⁹ ꝓcuratio exhibita fuit uel q̃ post dubitationẽ istam. s. an esset procurator ꝛ ingsitionez factam sup h̃ admissus fuit tanq̃ꝫ ꝓcura. ar. s̃. de elec. cũ dilectus. non admittit̃ q̃si procurator nisi satisdet. nã lz nõ cogatur satisdare post li. ꝓtest. ut in. §. p̃. ff. de procu. pomp. §. rati põt tm̃ si vult sic̃ ꝛ nouus ꝓcurator satisdare dz. C. de ꝓscr. eiusdẽ li. i. ii. animaduersione. q̃ de suo reſarciret. j̃. de sẽ. ex. sacro. C. de iudi. sancimus. ꝛ C. de testi. si q̃ñ in fi. alis etiã puniet fz suũ arbitrium. instı. de obliga. que ex. q. de. in p̃n. processu. repete que diximus. s̃. de off. dele. cũ in iur̃. ꝛ de elec. bone me. añ sm̃iam tamẽ uel post sm̃iaz a qua fit appellatum. post sm̃iam autẽ a q̃ non ẽ appellatũ p̃sumit̃ ꝓ eo ut no. s̃. de off. dele. cum in iure. Itẽ attende diligenẽ quia dic̃ non esse credẽdum iudici sup processu iudicii. i. sup actis iudicii nec pro eo p̃sumendũ in p̃dictis. ꝛ de h̃ no. s̃. de off. dele. cũ in iure. Sed de aliis que sũt ex̃ processum ẽ iudici credendũ ꝛ pro iudice presumendũ. vñ si iudex tulit sm̃iaz ꝛ ꝺempnauit aliquẽ i. c. ꝛ non est appellatũ nõ poterit postea dicere q̃ sm̃ia non sit iusta. ꝛ si pp hoc petit exhiberi acta. s. attestationes uel alias ut ex illis appeat iniustam sm̃iam eẽ non est audiendus. ꝛ etiã si ꝓducta fuerint de facto lz ex eis non probet̃ iusta sm̃ia non tamen pp hoc reuocabit̃ sm̃ia. Immo pl⁹ uidet̃ q̃ si dixisset. q̃ p. a. ꝛ. b. testes sic ꝓbatũ est. sic sentẽtio ꝛ p illos testes nihil probat̃. nihilomin⁹ p̃sumit̃ pro sm̃ia iudicis. s̃. de renũ. in pñtia. j̃. de re iudi. cãm. ar. ff. de re iudic. cum ꝓlatis. ar. ꝫ. j̃. de re iudi. cũ bertoldus. ubi no. Idẽ uidetur dicendum in sm̃ia excommunicationis int̃dicti ꝛ ꝓsimilibus. s. q̃ si ꝓquerat̃ quis de iniusta excõmunicatõne a q̃ nõ sit appellatũ p̃sumit̃ ꝓ iudice. Si vo sit appellatũ ñ ut h̃ cũ. n. ordo iudiciarius ita sit seruandũ in sm̃ia excõicationis sic̃ in aliis. ii. q. i. nẽo. j̃. de sen. ex. cum medicinalis. idẽ ius seruandum est. documentis. nã lz nõ scribant̃ p tabellionẽ

uel per plures alias tñ ualent acta. de modo possit probari p ꝓfessionem ptium. uel p testes uel alio modo.

D nostram tc̃. legi. hec lex que est ꝓtra ius commune non est seruanda cũ nõ sit inducta de certa ꝓscientia eius q potest tibi ꝓcedere legem t immutare. ff. dele. de quibus. vel potest dici hanc ꝓsuetudinez esse ꝫ ius naturale. vi. q. v. actor. uel põt dici q est ꝫ bonos mores vñ non valet. xii. di. illa. t ideo ꝓsensus ꝑncipis nullum tã in ique legi robur tribueret. purgare. purgatio. n. tñ deficientibus probationibus admittẽda est. xv. q. v. c. i. t. ii. q. v. omnibus. ĩ. de testi. tã lr̃is. ĩ. de purga. ca. ex tuaꝝ. audiatis. altero uolente affirmatiuã ꝓbare nõ admisso. nam si cum alio probare uelit ei mos gerendꝰ est. ff. de ꝓba. circa.

Um causam tc̃. liberos. ĩ. de presc̃p. ad audiẽtiam. xxx. q. i. puenit. C. de fi. in aũt. ad h. ff. de proba. census. C. ar. tu. l. ul. C. qui po. in py. ba. scꝑturas. xxviii. q. ii. sane. iii. q. vii. presulatus. ff. de instru. sed t si pu. §. ꝑscribere. ff. de iur. o. iu. si qs id. ff. de albo. scꝓ. l. i. t. ii. famam. que licet nõ probet est tñ in adminiculum. iiii. q. iii. item sepe. ff. de testi. l. iii. §. que arg. Si etiã non probaretur factum dareť materia pape diuidendi de nouo ſm antiquã famam. t sic expone q sequit̃ adminicla. t sic. xvi. q. iii. inter. t põt intelligi h decr. habere locũ ubi nullus ẽ in possessione quod põt esse. ĩ.. de deci. c. qm̃. uel si est in possessione ꝓstat tamen q eã hz si non assignatione pape uel diuisione. cũ. n. certũ sit eum possidere sine titulo. vñ põt iuste iuꝺ. off. ĩploratori ut diuidatur t ad hanc diuisionem faciendã opant̃ adminicla h posita ar. ĩ. de reli. do. c. i. Sed oppones q suffic̃ q possideat. ar. s̃. e. ex lr̃is. nec cogit̃ dicere titulũ sue pos. C. de pe. here. cogi. t ꝑsumit̃ bene possidere nisi ꝓbetur ꝫ. ĩ. de presump. dudum. Rñdit h uera esse ubi nescit̃ ueritas t ubi nõ est presũptio ꝓtraria ar. h. Secus cum h terra a suis tpibus ad cultũ xp̃i redient vñ satꝭ poterat ꝓstare q nõ erat diuisa vl ꝑsumptio uehemens erat in ꝓrium. sed adhuc opponeſ hãc dubitationẽ nõ posse esse. cũ ꝓuincie t epatus sint diuisi añ aduentũ xp̃i. t ſm illam diuisionẽ postea apli statuerũt ꝑmates. archiepos t epos. lxi. di. c. i. t. ii. t. ix. di. c. i. Sed dic lz apostoli ordinauerũt vbi epi essent non tñ dixerunt epatuz fines. item lz alicubi nõ tñ ubiqꝫ. Item põt esse q succedentibus tpibus uariant̃ ꝓditiones locoꝝ t aliqs locus q ꝑmo tenebat epatũ. modo teneri non põt. non ob. c. xvi. q. i. pluẽs qꝛ illud loqtur qñ erant limitate prochie. sed de aliquo loco dubitabat̃ inter cuꝰ fines h nõ videt̃ procedere. qꝛ testis ibi dicit si ꝓtentio fuerit de terminatione duaꝝ matricũ tc̃. sic eãt questio de terminis esset t uterq; se possidere dicebat nã tũc ſm tenorem illius capli est ꝓcedendum. Sed melius videt̃ inter eos interdictũ uti pos. intentandum. uel dic illud. c. loq in casu in quo istud t iste presũptiones illis addent̃ t h videtur ibi rõne archi. in addi. xii. q. ii. vel illud conceptum est ite fallit h regula q in nullius bonis est tc̃. inst. de re. di. §. fere igit̃. Jꝫ illa questa ab hostibus nr̃a fiũt. insti. de re. di. §. itez ea que eniz spũalia sunt ea occupanda non sunt nisi sic̃ xp̃s t sp̃s t eius uicarius dant. auc̃te tñ canonis fateor aliquando ex iusta causa occupantẽ ꝓcedi. ii. q. iii. placuit.

Ausam matrimonij. mulieres. forte qꝛ corrupte testificate erant. uel q discrete t honeste nõ erant ff. de ven. in. l. i. circa ꝑn. adhuc. nonduz erat sñia lata immo t si sñia lata erat iterum audient̃. ĩ. ꝺ frige. t male. c. fraternitatis. ĩ. de sen. t re. iu. lator ꝓsan. p̃uil. egio. aũt. quo o. c. §. neqꝫ. aũt. de leõc. §. sancimus.

Um bone memorie tc̃. requireres. qñ mãdatur alicui q faciat sibi exhiberi omẽs ꝓcessus alicuius cause hee lr̃e nõ elidunt̃ p exceptionẽ nisi aliquis tũc de ista causa ognoscat nisi de h in ipis lr̃is mentio habeatur sed tũc huiꝰ lr̃e bñ ualent quando p appellationẽ ad se. apo. causa deuoluta est nec alicui ꝓmissa ul qñ nullus ognoscit de ipa causa t ptes ab obseruantia iudicii sũt absolute. proponenda. ꝓtra ipa acta iudicii. ul etiã alia puta qꝛ melius uelint ꝓbare. alioquin. i. si nõ poteris habere acta.

De testibus t attestationibus. Rubrica

Lacuit. tc̃. quicunqꝫ edictũ ꝺ testibus ꝓhibitoriũ. ieiunijs. ꝓsilium ẽ. xxiii. q. v. honestum.

In nomine domini uilissimi. conditio sexus etas discretio. fama. Et fortuna fides in testibus ista reqres. Rex psona gradus locus h sũt ꝓsona tẽpus. hec diuersitates ꝓsonãt derogant fidei testiũ. constitutionis. legis dico. s. ꝓsti. aut̃. de testi. §. t h. obiciatur. h sez q dicta testium contra se non uocatũ receptoꝝ nõ valẽt. eis. sez testibus. illo. ꝓtra quẽ testes ꝓducunt̃. defensore. i. nuntio. testes. iurantes dicta aũt nõ audiet. tũ si audiret post posset. ꝑ se testes inducere. qꝛ timent̃ de subornatiõe aũt. de testibus. §. qꝛ uero. in euitabili. sed t tũc uocari dz p ꝓcuratorẽ nisi esset nimis grauis causa. s̃. de ꝓcu. querelã. ut de h no. ff de min. l. vez. ualete. C. de testi. si quando. ii. q. i. in ꝑmiſ. C. de fi. inst. iudices. ex una. i. una pte ꝓtem tñ. ipso. ꝫ quem ꝓducunt̃ testes. ecclesie. verba grego.

Voniam aliqua nobis. mulierẽs. hic no. mulieres criminosas. t socios criminis admitti ad testimonium in cã criminali. ꝓtra. vi. q. i. qui crimẽ. C de testibus. qm̃. Sed dic nõ agi h criminalit̃ directo sed denunciando uel excipiendo. quia ad aliquã dignitatẽ cãt electus ubi bñ admittunt̃ mulieres dummõ ydeonee. ĩ. e. tã lr̃is t iste mulieres penitentiã egerant t sic nõ est ꝫ. xv. q. iii. §. i. xxiii. q. v. mulierem. vel dic q bee socie criminis admittunt̃ ñ quidẽ ad ꝓbationem sed ꝑsũptionem. iiii. q. ii. item serui t sic non est ꝫ. ĩ. e. ueniens. xv. q. iii. nemini. Socii etiã crimis in aliquibus cãibus admittunt̃. ff. de custo. re. diuus. C. de malef. l. i. ff. de re. mi. nõ omẽs. §. ult. quãuis illi nõ essent socii. C. de fal. mo. l. i. C. de fer̃. puinciaꝝ. alꝭ etiã ꝑticipes criminis nõ admittunt̃. nec in criminali. nec in ciuili cã. C. de testi. quoniam. t qꝛ est eadem rõ remouendi. h aũt tñ ad ꝑsumptionem admissi sũt. vel dic q ibi fuerunt admissi cũ qõnibus pp infamiã que ꝫ euz t ꝫ testes ꝓcesserat. ar. iiii. q. ii. §. si ea alias item in criminali causa non admitterentur. Jn contractibus autem uel aliis rebus socii nõ admittunt̃ si sunt socii omniũ bonoꝝ. C. de testi. oibus. vel etiã scꝺario interſit eius ut si emptor ꝓ uenditore inducitur in testẽ. nã emptoris secꝺario interest q res nõ euincant̃ t ecõuerso. ar. ad h. qꝛ altero uicto alter appellat. ff. de ap. ab executore. §. i. t. l. a sñia. ff. ꝺ re. iu. sepe. §. i. t si causa sua non esset appellare nõ posset. ii. q. vi. §. viꝺ. ff. quãdo ap. l. ii. §. sed si alius. l. i. §. in ꝓpria. alii dicunt ꝫ ar. ff. si. re. alias de ferijs. l. penul. Item nobis non obstat q legatarius admittit̃ in causa testiũ. inſti. de testa. §. legatarius. quia cã testamenti non est ꝓpria. nam t si ualeat testamentũ. non sequit̃ q ualeat legatum. Sed ar. ꝫ. C. ꝺ si. cõ. l. ul. Sed improꝑe sumit̃ nomẽ testamentis. Jure aũt cõi ꝓ parte socii socius bñ admittitur. quia licet ille uincat nõ sibi ledit. ff. si ps here. l. i. §. quoniam. pegisse. fornicationẽ vl sacrinora. uel dic q dz pegisse cũ eis. i. eis scientibus.

N omni negotio. corrceptionis siue monitionis quo quis alterius crimẽ denũtiare intendẽs facit t nisi premoneat repelletur. u. q. vii accusatio. si quis erga. ĩ. de sy. licet. Si ergo monitus ea exceptione quia nõ monuisset uellet repellere monitorẽ in probatione monitõis monitor pro uno teste reputatur. in ꝑncipali autem secus. iiii q. iii. §. item nullus. de re. i. monitione. si peccauerit. ii. q. i. si peccauerit.

Otiens consanguinitate. spãle est in mrionio

ꝙ tales ꝑferunt.xxxv.q.vi.ꝙsanguineos.consang.ſ.e. licet ex quadam.duplici.i.iuramento duos articulos ꝓtinens. iurent.primū.amicicia.xxxv.q.vi.de parentela. ſic.ꝫ ꝛc.

Aſuper ꝛc.eccleſie.ſ.e.cū nuntius.vbi uero.inſtituantur.duo inſtituunt.ut vnus in aliquib⁹ negotiis ſit ꝓcurator ꝛ alius in aliis ꝛ vnus poterit eē teſtis ubi alius fuerit ꝓcurator ut ħ innuitur.ꝛ ſi fuerit inſtitutus in aliqua ſpeciali cauſa ꝓcuratoris procuratōez tñ nō receperit bene poterit eſſe teſtis.ar.ſ.e.dilecto. Idē etiaz videt ꝛ ſi ceperit ꝛ poſtea renunciauerit. qđ.n.ħ dicit intelligit qñ agere cepit quia etiam int laycos nō repelleret procurator inſtitutus ad cauſam ſi ꝓcurationem nō exercet ad ꝙ ꝓbandū ſufficit.quia nō inuenitur prohibitū. ex qbus infero ſi laycꝰ admitteretur in cā ꝑuati ergo ꝛ clericus in cauſa eccīe. Sed uidetur abſurdum ꝙ ꝓcurator meꝰ repellit ꝛ non ego canōicus. Reſpondem⁹ ꝙ procurator ē uniuerſitatis nō ſingulorꝫ xii.q.ii.§.qui manu.ſed canonici teſtiōniū reddūt ut ſinguli non ut uniuerſitas de eꝓo aūt credimus ꝙ ſi agat vicedñs eius uel procurator ꝙ nō poſſit teſtificari quia eius noīe intentatur actio ſed alio agente ꝟconomus uel uicedns bñ teſtificatur quod probo.nā abbas nomine ſui monaſterii pōt agere.ut no.ſ.de reſcꝑ.edoceri ꝛ tamen alio agente teſtificari pōt ut ħ.ſ. de iurīū.ꝛ ſi xp̄us in ſi.multo fortius ꝟconomus vel uicedominus.

Ex parte tacito.ꝛ ideo lr̄e nō ualuerūt qꝛ laycus ꝓ ſbyterum accuſare nō poteſt.ii.q.vii.c.i.ꝛ.ii.ꝛ.iii.ꝛ c.ſe.nec ualet ꝙ accuſabat eum de fornicatione ꝑ qua lz laycꝰ ꝑſbm dimittere.xxxii.di.ad ħ nullus qꝛ non ſequitur ſi poteſt uitare ergo accuſare.nec admittam prochianos. ii.q.vii.c.i.ſed patronū ſic.xvi.q.vl.filius.alii tñ negant. hic tam laycus eſt admiſſus quia nō fuit q obiceret uel in obiectōne pſeueraret.uel dic lr̄as ualuiſſe.quia agebatur ciuilit.ſ.denūciando ꝙ ex eo colligitur. quia ꝓ interpoſitam ꝑſonam aliquando egit uel erat patronus.per interpoſitam.i.procuratorem ꝛ.v.q.iii.in crimialibus. So.non agebat ħ crimiliter.ſz ciuiliter rōne alicuius ſui intereſſe.ſ. quia forte eius eccleſie ꝓnus erat.uel etiam ingrendo ꝛ cum ꝛ tūc interuenit ꝑurator ad lītē.ſ.de ſy .cū eſſet.uel denunciando.ſ.de preſump.cū in iure.uel non interuenit procurator ad litem ſz ad aliquē articulum puta teſtes recipiendos.C.de accu.reos.ſ. de acc.ueniens.v.q.iii.reos.produxiſſe.ꝛ male.probaturum.ꝛ ne ꝓtra fieret appellaſſet ubi patet ex ſequētibus nō eſt ħ iuſta appellatio.ſ.appellatione iſti teſtes recipiant quos uolo ꝓbare crimioſos niſi ſtatim uelit ħ probare ꝙ iſte nō offerebat.ſ.ſe ſtatim ꝓbaturꝫ.aut.de teſti.§.ſi uero.ꝛ.§.ſe.immo idem.§.uidetur dicere ꝙ etiā ſi paratas haberēt ꝓbationes teſtium in ꝓtinēti ꝙ nō ſūt audiendi niſi qñ uolunt teſtē remouere ꝓp odiū qđ ꝓtra eum habebat ex motione crimialis accuſationis ꝙ de facili non pōt eſſe occultū cum tales actiones in publico agant.qꝛ ſi aliud odium uellet ꝑ teſtes ꝓbare ꝙ longiozē mozem traberet uel in ſe uel ꝓp reprobationem eozundē teſtiū non eſſet audiendus. qꝛ etiam ꝓbatio inſtrumenti ſup repulſione teſtium nō eſt admittenda añ receptionē teſtiū ſi longiozem mozam reqrat vbi hec oīa ꝑ eoſdez §.probant.poſt receptionem aūt eoꝝ ſp admittenda ē reprobatio teſtiū.ſ.e.pñtium.ſ.e.ſup eo.ꝛ.c.ſeqnē.ſ. de ꝓba.licet Item nec eſt ſemp iuſta appellatio ex illa cauſa quia denegatur ſibi ꝓbatio teſtium aliquoꝝ.qꝛ pōt eſſe ꝙ illis teſtibuſ iudex non innitetur.ſ.de re.iu.c.i.lz ħ ſint uera ꝫ moderna iura. ꝫ antiqua tñ bene tenebat ħ appellatō.ꝛ ideo mandatur ꝙ ſi ꝓſtiterit de ueritate appellationis ꝙ caſſetur ſentētia. receptis.ꝛ male ut quidam dicūt ſed non placet. abſenti. iſte ꝑſbr fuit abſens ex cauſa probabili.alia tñ cꝫ cauſa appellationis ꝓcedentꝫ ſñiam que nō erat iuſta ſed potuit ꝓſtitucre procuratorem tpe abſentie.ut no.in glo.non ē. Judex tñ credebat eum ꝓtumacem cū legitime citaſſet eū ad domum ꝛ ideo ſubuenitur ꝓ beneficium reſtitutōis in integꝝ.ut no.ſ. de procu.querelam.ꝛ ꝓp illud retractatur ſñia lata eo abſente ꝛ reſtituit in ꝑmum ſtatū.ꝛ cā cepta ſuo marte decurret ut ħ ſequit tamen ad ħ ut reſtituat in primū ſtatuz oportet ꝙ ꝓbet ſe leſum qđ bene probabit ſi ꝓbauerit teſtes fuiſſe crimioſos.ꝓ quoꝝ dicta lata eſt ſñia ꝛ eum cū nulla alia eēt probatio.poſſet etiā dici melius ꝙ ille ꝑſbr abſens ex cā ꝓbabili proſecut⁹ fuit appellationē quā poſt ſñiam emiſit.qñ ſciuit ſñiam ꝓtra eum latam ꝙ potuit.C.quō ꝛ qñ.l.i. adiudicauerit.hec ſñia redarguit ꝓ malos teſtes receptos.ſed hoc ꝓ teſtari debet añ publicationē teſtium.ſ.e.pñtium. Itez quia recepti ſūt ꝑte abſente.ff.que ſen.ſi.ap.re.l.i. Item qꝛ poſt appellationem legitimam.conſtiterit.ꝓgnoſcendo de appellatione lata poſt ſñiam uel etiam añ ſententiā dūmodo poſtea non ꝓuenerit.legitime.ꝛ uere nō eſt legitime ꝓdemnatus ꝓ teſtes ydoneos ſiue ipi teſtes non ſint legitimi ſiue poſt appellationē ſint recepti.reſtituatis.nō videt poſſe ſtare ꝙ hic dicit.quia ſi fuit appellatum. reuocari debebat quicqd factum eſt poſt appellationem. Sed ſi nō erat appellatū tali uelamento nō dz ſñia retractari.ſ.e.ſeries. Rñ. ꝑſbr iſte facta appellatione receſſit ꝛ ut dicebat iudex poſt abiudicaſſe ei eccleſiam.vnde papa mandat ꝓgnoſci de cā appellationis dicendo.ut ſi eſt iniuſta ſñia reſtituat ſi iuſta miniē ꝛ ħ uſqꝫ ad locum illū. Si uero rex ꝛ tūc ponit qđ iuris ſit ſi non eēt ſententiatū.uel ſi nō eſſent teſtes mali recepti qꝛ tūc debēt ꝓgnoſcere ꝛ terminare cām uel ꝑncipalem uel appellationez ut predixi in aliis glo.non permittatis.ħ no.qdem ꝙ deb̄.datā poſſeſſionē t enē debet ꝛ noſ qdem hoc fatemur uſqꝫ ad an. ſ.de off.dele.queręti.alii dicunt eum functū of.ſuo ꝛ nō debere tueri.ſ.de off.dele.in lr̄is niſi ſpecialit ei hoc ipm mandatur. Idem dicendum ſi in lr̄is dñi pape dicit mittas in poſſeſſionē ꝛ tuearis inductū.ar.ff.ne uis ſi.ei.qui mit.ī poſ. l.i.in ꝑn.§.i.ꝛ.ii.ꝛ.l.ſi quis miſ.qd autez iuris ſit ſi in lr̄is dicitur ꝺdic.ꝛc.no.ſ.de preſcꝑ.pro illoꝝ.aliter.i.ꝙ nō ſit ſñia tum uel teſtes mali recepti.ſed oppones ſi teſtes nō fuerunt mali.ergo ſñia erat ꝓfirmanda uel nō erat cā ulterius examinanda. Sol.ꝑmo mādat inquiri in cā appellationis ꝺ malꝫ teſtibus.qꝛ de illis fuerat exceptio. ꝛ illud ſolum ſufficiebat ad caſſationē ſñie.ſed ſi illud nō probaret poterat tñ alia ponere.ſ.de ap.ꝓſtitutis.quia appellatū erat a ſñia.ut no.ī glo. iſte.cauſam.appellatōnis emiſſe aut ſñiaz uel etiā ꝑncipalē ſup criminibus obiectꝫ quādo ſñiatum non fuit.ſi fuit potuit proſequi cām.i.petere ꝓ off.iudi.ꝙ ſententia que erat lata eo abſente irritaretur uel ꝓſequeret cām in inte. reſti. ut dictuz eſt in glo.iſte.monere.no.ꝙ ubi agent de crimie monendi ſūt teſtes.lz non ſint cogēdi ferre teſtimonium

J qui teſtium.ualitudinariū.i.infirmi.ydoneas aut.de teſti.§.multe.ff.de iur̄ in.ad ꝑſonas.ii.q.ii c.ult. uel ad iudicem loci ut eos recipiat. ꝛ ħ in ciuili non in criminali.C.de fi.in.aut.apud.iii.q.ix.§.teſtes.ꝛ ff.de teſti.l.iii.§.diuus.

Jcut ꝙ ſi uir.m.dixit ꝙ ex quo alter ꝓiugū tranſiſſet ad ſcōa uota non pōt queri de ꝑma ſñia vel cauſa. Sed ꝛ.xxxv.q.ix.§.qui uero.cū.c.ſe.vñ dicunt alii ꝙ ſi ꝓbari poterit de corruptione teſtiū ꝛ dicti falſitate.etiam poſt tranſitum ad ſcōa ꝓiugia reuocabitur ꝑmum mr̄ioniū.immo plus dicūt aliqui ꝛ ſi non probet corruptio ſed tñ ꝙ falſum fuit ꝙ dixerūt.reuocabit dicta ſententia ar.ſ de re iudi.teno.ꝛ.c.ꝓſanguinei. Immo plus ħ dicere videt etiam ꝙ ſi nō probent falſa dixiſſe ſed tñ corrupti reuocabitur ſententia ꝛ agent iſta cauſa ꝓtra ſepatos.ꝛ ꝑ beneficiū reſti.ī inte.uel ꝓ ꝺdic.ex ħ canone petere ſñiaz reuocari ꝛ mr̄ionium reintegrari.migrauerint.ſub.maxime idem.n.eſt ꝛ ſi non migrauerint.ſed tūc quādo migrauerūt cū maiozi diſcuſſione teſtes recipiet.ꝛ ad retractationem ſñie procedet. reuocanda.ſi iudex eoꝝ teſtiōniū ſecut⁹ eſt.ſ.de re iudi.cū.i.ꝛ.a.

Enies. ⁊ cum altro. videtur ꝙ ſaltem in exceptis criminibus infames ⁊ ptices criminis admitten di ſunt ad teſtimonium. lxxxix. di. ſi papa. ix. q. iii. nemini ſane. dicũt qdam ad accuſandum eos admittendos ſed ad teſtimonium nõ. Nos aũt credimus nõ admittẽdus nec ad teſtimonium nec ad accuſationẽ niſi accuſatus ſit male fame tũc enim admittunt. ii. q. i. in p̃mis. ĩ. de ſy. per tuas. ⁊ h̃ eſt uex in accuſatione. in denuntiatione ⁊ exceptione aũt ſecus ut no. s̃. e. quoniam. iudicaſti. abſoluendo ip̃m. credendum. ad ꝺdennatõez credit tñ quo ad p̃ſũptõem.

Auſam que tc̃. iudicibus. qbus uos ſucceſiſtis C. de iudi., pperand. §. ſi aũt. iii. ⁊ optinet ꝙ hic dr̃ ſi non pũt inſtantia iudicii tũc enim omnia acta fore pereunt. C. de iudi., pperand. §. i. nos meli⁹ dicimus ꝙ cõ feſſiones atteſtationes ⁊ omnia in factum reſpicientia perpetuo ualent inter eaſd̃ pſonas ⁊ coram eiſdem iudicibus. C. d̃ ar. cum aũt. §. ul. ſi ad idẽ agitur ne ſit ꝛ. ĩ. e. ueniens. vel etiã ad aliud ꝙ tamẽ ex illo pendeat quale eſt ſi atteſtationes ſint de mr̃imonio. nam ⁊ ualent ꝓ filiis legitimandis. ar. ĩ. e. albericus. aliũ tamẽ dicũt ꝙ ualent ad p̃ſumptõem nõ ad ꝓbationem. nec obſtat qd̃ dicit. C. de iudi., pperandum. ubi dr̃ ꝙ quando qs abſoluitur ab inſtantia iudicii tunc acta iudicii peunt. quia intelligitur de his que ſũt tantum acta iudicii ⁊ ex ipo iudicio orientia ſiue pẽdentia ut citationes ſatiſdationes ⁊ ꝺſimilia que uere peunt. ar. ff. iudica. ſol. l. penul. ſed atteſtationes ⁊ ꝓfeſſiones potius ſunt acta litis q̃ iudicii. ⁊ etiam in factũ reſpiciunt ut dictum eſt. immo ea que ſũt acta p̃ncipaliter iudicii ſi factũ reſpiciũt ꝓpetua ſũt ⁊ ualet. vt uideſ incitatione que ꝓpetuo ualet ad interruptionem. C. de p̃ſcp. l. ul. C. de anna. ex. l. i. §. i. Item in uicium litigioſi dicũt quidam durare. ⁊ hec uera ſunt de his que fiũt coram iudice ſiue ordinario ſiue dele. C. de re iu. geſta. s̃. c., px. quoniã. ⁊. c. ul. ubi h̃ eſt expreſſum dummodo reperiri poſſint. alſ. n. recipientur de nouo ut ibi. Si autem atteſtationes ⁊ alia acta coram arbitris ſint recepta quid iuris ſit. habes. ĩ. e. p̃tata. C. de teſti. l. ul. C. de ar. l. penul. ⁊. §. penul. Sed obicies quõ ualent atteſtationes añ lit. ꝓteſt. recepte cum h̃ lis noua ſit ⁊ alia perierit. Rñ. licet añ ꝓteſtationẽ lit̃ huius ſint recepte tñ non ſũt recepte añ lit̃ ꝓteſt. illius ꝓtra quẽ tũc agebatur. ⁊ h̃ ſufficit ar. h̃. ⁊ predicta. l. de teſti. l. ul. ⁊. ĩ. e. preſentata. Item atteſtationes ⁊ ꝓfeſſiones inter eaſdez pſonas ⁊ eoz heredes ualent quando ad idem agitur. ĩ. e. albericus. C. de lib. cauſa. iubemus. ꝓtra. ĩ. e. veniens. So. ut ibi. Saluatur tamen ei ꝙ in pſonas ⁊ dicta obicere poſſit. C. de teſti. l. ul. Immo pl⁹ uidetur ꝙ atteſtationes ⁊ omia acta ad factuz reſpiciẽtia etiã ſi ſententia non ferat ualeret omibus quibus valet res iudicata. vbi gr̃a. alias cum ꝓueniret ſup fundo induxit teſtes ſuper iure ſuo poſtea illum fundum uendidit. ille atteſtationes ualebunt emptori ſicut ſñia ualeret ſi pro ipo uenditore lata eſſet. ff. de ex. re. iudi. ſi a te. §. fi. ⁊ idem uidet in omibus cãibus ubi res inter alios iudi. aliis preiudicat. uel prodeſt. qz eodem modo ⁊ acta inter eoſdem habita. etiã ſi nõ ſit res iud̃. ꝓſunt eis ⁊ obſunt qb⁹ res iudicata ꝓdeſſet ul obeſſz. de his no. ĩ. d̃ re iudi. quãuis

Um nũtius eccleſie. s̃. e. inſup. xiii. q. ii. ſup prudentiam. ff. de re. di. intm̃. ar. ꝓtra. inſti. de teſta. §. licet. C. de teſti. omib⁹. iii. q. iii. §. nullus. So. ut ibi. repellendi. ⁊ non ſolũ credimus nõ repellendos ſed cogẽdos tam ꝓ eccleſia ſua q̃ ꝛ eam deficientibus aliis ꝓbationibus. ar. xi. q. iii. quiſqs metu. ĩ. c., px. ar ꝛ. xcvi. di. ipatores repellendi. in ciuili cauſa. ſecus in criminali. xiii. q. ii. ſuper prudentiam. iii. q. v. accuſatoribus. ⁊. c. accuſatores. ĩ. d̃ accu. repellant niſi forte aliquis de uniuerſitate accuſaret prelatuz tũc qlibet de vniuerſitate recipit̃ ad teſtimoniũ. ii. q. vii. latoz. s̃. d̃ elec. iqſitõez. qz par affectio tollit cãz ſuſpitõis.

Uper eo teſtamentum. iii. q. iii. §. item. l. iul. ꝛ ff. de his q̃ no. infa. athletas. §. calumniatoz ꝛ. So. h̃ fm canones illud fm leges ubi nullus repellitur niſi ſit ꝺdemnat⁹ de crimine ꝙ infamiã irrogat uel ſit infamis ipo iure diſtingue tñ inter infamiam canonicã ⁊ ciuilem. ut. vi. q. i. in prin. ⁊ diſtingue ut. ĩ. e. teſtimonium.

Ecetero admittendos. niſi in crimib⁹ excep⁊. Acauſis eccleſiaſticis. ꝓductionem. quidã intelligunt hãc decr. ut iacet aſſerẽtes ꝙ ſi iudex admittat quartam ꝓductionẽ ſine hac ſolemnitate. ñ ualẽt huius. atteſtationes. ar. ĩ. c. ul. ⁊. x. di. c. iudex. alii dicũt ꝙ valent atteſtationes niſi fuerit appellatum. ĩ. e. ſignificauerit. alii dicunt ꝙ iudex etiam ꝛdicente pte ⁊ appellante põt dare quartam ꝓductionem ⁊ quintã etiam ſine hac ſolemnitate. ⁊ hii innituntur intellectui. l. vnde iſte dec. extracte ſũt. aut. de teſti. §. quia uero. qui dicit hãc ſolemnitatem habere locũ ubi ꝺcluſum erat in cauſa uel renunciatum teſtibus ⁊ dicta teſtium iam alteri pti edita erant. aliter. n. obſeruatio huius ſolẽnitatis locum nõ habet ⁊ hoc uidetur melius. ſed iudici ẽ ſecurius ꝙ ſp quartam ꝓductionez det cũ hac ſolẽnitate. Iſti autem ultimi dicũt idem ꝙ in tertia ⁊ ſcd̃a dilatione uel ꝓductione. ſ. ſi renuntiatum eſt teſtibus uel ꝺcluſum. uel altri pti editi ſũt atteſtationes. ſ. ꝙ tũc nõ eſt admittenda tertia vl̃ ſecũda dilatio uel ꝓductio ſine ſolennitate alioquĩ ſemp ſine hac ſolẽnitate dari poſſunt. nam vbi eadem eſt rõ ⁊ idem ius s̃. de ꝓſt. translato. aut. tamẽ nõ uidet facere vim in renũciatione. nec in ꝺcluſione ſed tm̃ in editione facta pti altri. nã tunc tm̃ uidetur qd̃ danda ſit dilatio cum ſolẽnitate a principio ſtatutum fuit ꝙ tantum una dilatio daretur ꝓ ſingulis cauſis ꝓbandis. ff. de fer̃. in pecuniariis. nec iſta dilatio p̃ma dãda erat ſine omĩ cauſe cognitione. C. de fer̃. l. i. ⁊. l. aperte. ⁊ ſine grãdi ꝛgnitione hoc. n. ipo ꝙ petebatur d̃bebat dari niſi cui dens eſſet calumnia. Sed poſt cauſa utilitatis ſtatutum fuit ut plures darent dilationes ut h̃. ff. de fer̃. ex rõne. ff. de iudi. l. interdictum. aut. de teſti. §. ſi uero decedens. ⁊ ſi dãde fuerũt dilationes. ſcd̃a uel tertia nõ dabunt ſine grandi ꝛgnitõne cauſe. puta ꝙ ꝓbabiliter oſtendat iudici ſe fuiſſe impeditum ꝙ teſtes uel inſtrumenta ꝓducere nõ potuit. ff. de eden. ſi qs ex. §. penul. ⁊ ul. ⁊. l. ul. In criminalibus aũt ſine grandi cauſe ꝛgnitione dabunt due uel tres. ff. de fer̃. l. ul. Quartam autẽ dilationem etiam in ciuilibus nõ habebit niſi cum ſolẽnitate que eſt aut. de teſti. §. qz uero. nec quartam ſemp ꝺcedit iud̃x ĩ. de ap. ſignificauit. alii adherent lr̃e. ⁊ dicũt vnam ſolã dilationem dandam. ſ. intra illam dilationem poſſe fieri tres productiones ⁊ quartam cum ſolẽnitate. nec iſtam intelligimus ſup dilationibus citatoriis. ſed dilationibus ad ꝓbationes recipiendas. que dicunt ꝓparatorie. Item ſcias ꝙ omẽs dilationes ita ſunt tpande ⁊ reſtringende a iudice ꝙ nõ traſcendant tpa que ſtatuunt ſiue a lege ſiue ab homĩe. s̃. de off. de le. de cauſis. iii. q. iii. §. ſpaciũ. qz illa tpa niſi ex magna ⁊ euidenti cauſa ⁊ ꝓbata excedere nõ lz ut in eodem. §. dicit. ⁊. ff. de eden. ſi quis ex. §. penul. ⁊. l. ſe. Item dicimus ꝙ poſt terminum pemptorium nõ dabitur quarta ꝓductio. cum tam leui ſolẽnitate ſicut in aut. p̃cipitur. Sed ſi alias oñderet ſe legitime impeditum bñ admitteretur cum maioribus ꝓbationibus. ar. p̃dicta ꝛ. l. ff. de eo. ſi qs ex. §. ul. in legibus. aut. de teſti. §. quia uero. ĩ. e. c. penul.

Um tu filij. benigne. ff. de reg. iur. ſemp ĩ dubiis ff. de leg. in ambigua. ⁊. l. benign⁹. periuri. de facto. ff. de obſe. li. l. ii. vi. q. i. ſũt plurimi. de iure autẽ nõ notant. ff. de his q no. infa. l. lutius. s̃. de or. cõ. cũ dilec. periuri. h̃ interpretatio benigna hz locum in iudiciis. ſecus aũt cura ⁊ aie. ĩ. de ſen. ex. p tuas.

Raternitatis recipiendi. in cauſa appellatõnis p̃ma qõ fuit ſi liceat in cã appellationis recipe, teſtes ſi fuit eis renunciatum in cauſa p̃ncipali ſiue in p̃n. fuerint teſtes ꝓducti recepti ſiue non. alii uero intelligũt p̃mã

questionem tm̃.quãdo in ꝑncipali nõ fuerũt testes ꝓducti Secũda questio est si testibus in causa ꝑncipali recept̃ liceat in causa appellationis aliquid noui ꝓponere ꝛ eosdem uel alios super nouis capitulis ꝓducere in eadez causa ꝛ ambabus his questionibus simul respondetur. uterqz. ℔ questio questionem nõ hz. quia ex quo renũtiatum est testibus. non licet in cã appellationis sup eisdem articulis testes ꝓducere immo idem est ꝛ si nõ esset renũtiatum dũmõ in ꝑncipali prędicti sint testes ꝛ publicate attestationes. de hoc no. plenius ī. e. cum venisset an testibus. hic incipit scda questio. ꝛ ꝑma durat a ꝑncipio. c. usqz huc. receptis. hinc collige eũdẽ testẽ ꝓtra eunõ ꝛ eadem causa posse pluries induci. ar. ī. eo. cum causã. ar. ꝓtra. iiii. q. ii. §. item in crimini. Sed expone ibi reum. i. falsum. Item no. q̃ si idem testis pluries recipiatur pluries iurare debet qõ est exaudiendũ in diuersis articulis. nã super eisdem secus. nouus. qdaz domini dicũt q̃ post publicatas attestationes nec in cã ꝑncipali nec appellatõnis possunt ꝓduci testes. aut. de testi. §. illud. nec sup ueteribus nec sup nouis articulis. Instrumẽta autem produci possũt non solum in ꝑncipali sed etiam in cã appellatõis. esto quod ī ꝑma causa ꝑncipali nõ fuissent producta si ꝑus nõ essent ī ꝑncipali cã testes ꝓducti possent licite ꝓduci in cã appellatõis ꝛ sic intelligũt. C. de ap. eos. §. i. ꝛ. ii. C. de tpr. ap. p hãc. io. ꝛ azo. dicũt q̃ in ꝑncipali causa post publicationem testiũ. nec in nouis articulis nec in ueteribus. licet testes ĩducere in cã autem appellationis tam sup ueteribus q̃z nouis lz testes inducere. Nos dicimus q̃ tã in cã ꝑncipali q̃z appellationis potest inducere de nouo testes sup nouis tamẽ articulis ex veteribus pendentibus. ī. de fi. in. cum io. beremi. ī. e. ex lr̃is ꝛ. c. ex tenore. series cãm. põt etiam inducere sup penitus diuersis dummodo tãgant cãm. de qua agitur. ī. c. tã lr̃is cãm Sup veteribus aũt nõ posset ℔ tamẽ qõ diximus de nouis sic intelligimus vez si articuli noui nõ ꝓhẽdunt sub ꝑmis sed si dependeant ex ꝑmis sicut locunt predicte decr. Sed qdam dicunt secus si ꝓhẽderent sub ꝑmis. vbi gr̃a. idux it aliquis testes ad ꝓbandam prescriptõem non ꝓbauit titulum. post publicatas attestationes non admittet ad titulum ꝓbandu. qz sup eod̃ articulo videt ꝓducere. cũ ad probatõ nem p̃scriptõis necesse sit titulum probare. ꝛ qui ad probãd̃ prescriptionem admittit põt bene producere testes sup titulo qz titulus in p̃scriptione exigitur. ī. õ prescp̃. si diligente ꝛ qz si ꝓcederetur ℔. s. q̃ in articulis nouis q̃ ꝓhẽdunt sub primis liceret nouos testes producere videret prestari via subornationi ꝯ id q̃ est aut. de testi. §. qz uero. Sed uidetur ꝑm ℔ q̃ nec in ínte. restitutio danda est in ℔ casu. sed in ℔ nos ꝯrium no. s̃. de in integ. resti. auditis. qz in integ. restitutio ꝛ appellatio ꝓpant. ff. de mino. pñs. Sed rñdeo. qz licet in multz equiperent non tñ in omibus ꝛ hoc est vnum de illis. qz nõ omnes grauati app. possunt. ii. q. vi. §. sũt quoz. nã restitutõ semp omibus lesis ecclĩis datur. s̃. de in inte. resti. c. i. Sed isti bene fatent q̃ super his articulis testes recipiendi sũt. ut no. ī. e. p tuas. ꝛ idem dicunt si testes iurauerunt de tota causa ꝛ postea deposuerũt q̃ sup nullo caplo qõ ꝓtineat sub petitione recipiendi sũt testes qz a ꝑncipio sup toto ꝛ sup nouis articulis dicere debuerunt totã veritatem. ī. de accu. cũ dilec. Illud aũt capitulum de quo locunt decr. series ex tenore. cõstat non ꝓhẽdi sub petitione. qz nihil ꝓmunionis ꝛ ꝓuãctionis habent locus ꝛ ꝯctus. ꝛ idem põt rñderi ad illam decre. cum io. quia ꝓdicio exñea apposita ꝓtractui. nihil habet ꝓmune naturalit̃ cum ꝓtractu. sed bñ fatemur q̃ ℔ capla pendent ꝛ annexa sũt ꝓtractui. ꝛ ideo testes in cã appellatõis recipiunt sup eis. alii autez ꝓtradicũt ꝛ asserunt q̃ sup nouis capitulis recipiendi sunt testes. etiam si ꝓhẽdũtur sub ꝑmis ꝛ inducũt pro se verba. l. C. de tpr. ap. p hanc. ubi dicit q̃ testes possunt produci sup nouis caplis que oriunt ex ꝑmis. l̃ que eis annexa sunt. Videt. n. q̃ exquo ex ꝑmis oriunt q̃ sub eis ꝓhendunt. Sed ꝑmi retinent ꝛ ut uidetur bñ q̃ licet oriantur nõ sub eis ꝓhẽdunt sicut est videre in ꝓditõne apposita uenditioni. nam lz ꝓditio oriatur ex venditione qz venditio fuit causa q̃re adiecta fuit ꝓditio. non tñ ꝓditõ sb̃ venditione ꝓhẽdit̃ de natura ꝓtractus cum multe fiant venditiones sine ꝓditione de natura ꝯctus. sed hac rõne vidtur q̃ etiam sb̃ prescptione nõ ꝓhenderet titulus. quia alique prescriptiones sunt ubi non est necesse probare titulũ ut no. ī. de prescrip. si diligenti. sed ꝑmi respondent q̃ iudex qui examinat testes ex petitione ꝓgnoscet an sit necesse probari talem p̃scriptionem. ubi sit necesse ꝑus probare titulum ꝛ tũc qz titulus ꝓhenditur sb̃ prescriptõe obiecta. ꝛ testes interrogabit de titulo ꝛ econuerso si obiciatur p̃scriptio ubi non sit titulus necessarius nec de illo examinabit. Sed queritur quid si testes aliqui deposuerũt sup articulis nouis qui pendent ex ꝑmis. sed non includunt in illis ut in condicõe que pendet ex uenditione nunqd exquo aliqui deposuerũt poteris alii induci sup eodem videtur q̃ non pꝑ periculum subornationis. Rñ. quia adhuc sup eodem poterũt induci noui testes. qz licet aliqui de capitulo dependente aliqd dixerint. nõ tñ ad hoc spāliter fuerunt inducti nec idem sciuerũt aliquid ptes nec scire debuerunt ꝛ ideo non imputat̃ eis qn sup eodem articulo ꝓductis alios inducere possit. Sed si ꝑs dedisset sup ℔ articulum. qz tunc in culpa esset ulterius super eodem nõ põt testes producere. ꝛ tũc iusta esset ꝑsumptõ de subornatione. Item qd dices aliquis cũ ageret rei ven. uolu it ꝓbare q̃ a petro emit. non ꝓbauit in cã appellatõis vult ꝓbare q̃ emit a martino. nunqd est admittendus. Rñ. non quia ℔ uariat ꝛ sibi ꝓtrarius videt ꝛ ideo repellitur. s̃. de ap.

sollicitudinem.

Atimauit. eius. U. vel R. illorum. productorum. s. a ptibus. recipere. ad probandam corruptionem uel uiolentiam p̃dictam quo ꝓbato ām̃teret causaz qz copiam ꝓbationum aduersario ꝛbtrahere voluit. iii. q. vi §. tria. ī. t. p. c. puenit. Nos dicimus sup ꝑncipali. ī. c. ꝓstitutis quos diceremus etiam post publicationẽ testium recipiẽdos p beneficium restitutionis ex clausula generali si q̃ mihi iusta causa ꝛc. ff. ex qbus. c. l. i. ꝛ dic q̃ post pactam penitentiam nõ repellitur a testimonio quia uenit ꝓtra illicitũ iuram̃tum. vt no. ī. e. testiõniũ. ꝛ ℔ dicimus pꝑ iudices. q̃ p se etiaz nullo excipiente indignas ꝑsonas a testimonio repellere dñt ut notatũ est. ff. de postu. l. quos ꝓ. Nam excipiens de hoc iuramento uel ꝑiurio facile repellit replicatione doli. ut not. ī. de adul. c. ii. ꝛ penul.

Ausam ꝛc. priuilegium. bñ est post publicationem testium possunt ꝓduci instrumẽta. alijs. repete que dixim̃. s̃. e. fraternitatis. impedimentum. repete que diximus. vt lit. pen. dilectus.

Ersonas ecclesiarum. iiii. q. iii. liberi. s̃. e. uenies xv. q. iii. nemini.

Udei. siue sarraceni. presumitur. de facto quia de iure nõ licet infidelem ꝯ fidelem admitti. ī. e. licz viii. di. ii. q. vii. si hereticꝰ. xxiii. q. iii. pap. ī hac parte. i. i testionio ferendo. subiacere. ℔ iducitur seruitus de iure canonico. si. ī. de arbi. oĩbus. xv. q. ul. cũ multe.

Uper eo superior. ꝛ est speciale in ℔ casu qz licet alias pater filio nõ sit ydoneus testis. iiii. q. iii. ydoneꝰ tñ in m̃rionio si agitur an sit ꝓtractũ nec ne. nõ solum sup ꝓsanguinitate põt ferre testimoniũ sed etiam super m̃rionio si non sit suspectus pꝑ diuitias vel po. uel ho. iuri. quia pater ꝛ ꝓsanguinei plusq̃ alii intersũt m̃rioniis filiorũ ī. qui m̃rioniũ. ac. poss. videt. ar. s̃. de ꝓba. tertio. ī. e. veniens firmatum. ꝓsensu de pñti ĩterueniente. ī. de spon. duoꝝ. lz de sol. sponsalibus etiam cum iuramento de ꝓsang. ꝛ af. sup eo. presumptio. ī. de ꝓsang. ꝛ af. sup eo.

Icet uniuersi. ꝛ ī. fideles. s̃. e. iudei.

Alítteris ⁊ ĵ. familia. i. seruos uel in potestate patria ꝓstitutos. ff. e. t. l. penl. iii. q. v. c. i. ii. ⁊. iii. alii autem familiares possũt licite reddere testimoniuz xliii. q. iii. super prudentia. s̃. e. cũ nuntius. Sed tñ diligẽter iudex attendat honestatem ꝑsonaꝝ ut nisi honeste sint nulla tenus eis credatur. ut h. s̃. de ꝓbat. lz. aliquos. etiam non familiares.

Um uenisset. terminandum. ⁊ ibiꝺ iudices eũ diffinierunt sed fuit ab eis appellatum. qz dicebaꝫ non tenere ꝙ fecerant illi iudices in eo ꝙ ꝓcesserãt post mortem delegantis sed statim ñdet h non esse ver. morte. h dicunt qdam ꝙ iudices del. etiã post mortem delegantis iurisdictionem habent lz possint ꝑ exceptionẽ elidi ⁊ si nõ excipiaꝫ ꝯ ipos iudices tenet ꝙ faciunt ⁊ est ad h ar. qz tps date inspiciendus est. s̃. de resc̃p. eam. Item qz sola pñtatione rescripti iurisdictio ppetuatur. ubi pena nõ valeat rescẽptum impetratũ ꝓtra illud ut no. s̃. de resc̃p. plerũqz. ⁊ quia sup personis ⁊ rebus ibi rescripto expressis statim iurisdictionem hz dele. s̃. ꝺ rescrip. pasto. §. i. alii tñ dicunt ꝙ nun ꝙ̃ habent talẽ iurisdictionem. ar. s̃. de off. de le. gratũ significantibus lz. nec ob. ꝙ h legitur. qz h ꝓcesserat citatio. Illud aũt ꝓstat. quia possent eoꝝ iurisdictionem ꝓrogare ꝑ suos ꝓsensus. vt h no. ⁊ no. s̃ de off. dele. sane. egerit. s̃. de off. dele. gratũ. ĵ. de ap. solicitudinem. renunciatum. no. ꝙ post renuntiatõem testiũ factaz in ꝑncipali itez admittetur aliqua exceptio. ⁊ itez sup illa exceptione admittant testes. exquo. n. quis admittit ad excipiẽdum ⁊ ꝑ ꝓsequens ad ꝓbandum exceptionem. siue ꝑ testes siue alio modo. ar. h. ⁊. s̃. c. causam. ii. Si uero in aliq̃ spãli articulo sit renuntiatum sup illo ulterius cõi iuris nõ sunt recipiendi testes. ĵ. e. de testi. s̃. e. intimauit. Credim⁹ tñ ꝙ etiaz sup illo articulo si aliqua iusta causa mouet iudicẽ maxime ꝑstito a ꝑtibus iuramento ꝙ h ꝙ malitiose non petit ꝙ itez sup eodẽ articulo posset testes ꝓducere ar. aut. de testi. §. qm̃ multi. ubi dicit ꝙ admittatur post ꝯclusionem que magis impedire debet ꝙ̃ renuntiatio. Item ar. ff. de eden. si qs exc. §. fi. ⁊. l. fe. alii tamen dicunt h ꝓmitti per beneficiũ in inte. resti. spãlis de quo legit ⁊ tractatur. s̃. de in inte. resti. c. i. ⁊ ꝑ totuz sed ꝑmũ dictuz magis placet. In causa aũt ap. ꝓstat. ꝙ quãdo generaliter est renuntiatum possunt sup nouis articulis dependentibus ex ꝑmis testes ꝓducere. s̃. e. fraternitat. Sz si in aliquo articulo specialiter renunciasset qs in cã ꝑncipali tunc nec sup illo ĩ cã appellationis ꝓmuni iur̃ testes ꝓducere posset sicut colligit a ꝓtrario sensu. ĵ. e. ꝓstitutus. in fi. ⁊ sic uidetur ꝙ quãtum ad h nulla uel modica diuersitas sit int̃ cãz ꝑncipalem ⁊ causa appellationis renunciatio aut ⁊ conclusio facta in causa ꝑncipali non extenditur ad causam appellationis que est alia a ꝑma. ⁊ hoc ideo quia nõ credunt ptes ꝺ h intellexisse. sed si illi intelligerent uel expresse dicerent nos renunciamus uł ꝯcludimus ꝙ de cetero nec de iure nec de facto in causa ꝑncipali uel appellationis dicemus aliqd h renũtiatio semp ꝓiudicaret. receptis. ⁊ ita ꝙ nulle alie recipiantur. ⁊ no. de h. s̃. e. fraternitatis.

Lies tui rescripti. in ꝑmo h habes ꝙ nõ est necesse ponere stipitem. sed sufficit ponere ꝑmũ graduz xxv. q. i. c. i. ĵ. de ꝯsang. ⁊ aff. ⁊ credimus duos testes posse ꝓbare ꝯsãguitatẽ ab vno latere. s. uiri ⁊ alios testes ab alio. s. mulieris. Immo qꝺ plus est duo testes possũt ꝓbare ꝑmum gradũ ⁊ alii duo scꝺm ⁊ sic de aliis. sororem. no. ad reprobandum ꝯsanguinitatẽ. sufficere destructionem vnius gradus. contraria. nec introducta de certa scia cõditoris legis. testes. est. n. nouos articulus pendens ex prioribus. ut no. s̃. e. fraternitat. ⁊ non credimus ꝙ duobus testibus h ꝓbãtibus ꝓiudicetur pluribus qui aliud ꝓbauerũt sed habebit ꝯsideratio quis melius ꝓbet. s̃. de proba. ex literis. xxxiii. q. v. si quis acc.

Reterea. in hac decr. queritur. an si qñ accusatur matrimonium. s. ꝙ inchoatũ nõ possit ꝑfici ꝑ affinitatem uel aliam causam necessarii sũt testes de uisu ⁊ añ sufficiant ꝺ auditu si testimonium de auditu sufficitur fama ⁊ aliis ãminiculis. ⁊ an sufficiat testimonium aliquoꝝ ꝙ dicunt se ꝯscios de carnali copula inter eos habita. Rñ. ꝙ si testimoniũ de visu alias est ꝓueniẽs. qz. s. reddiderũt cãm dicti sui puta qz pñtes erant ⁊ uidebant qñ ꝯsanguinei simul ꝯmiscebant bñ ualet ut sepetur mr̃ionium. ⁊ h ps rñsionis nullã dubitationẽ recipit. Ad scꝺam questionẽ rñdeo. idem. s. ꝙ si de auditu tantũ testificent dummodo sibi ꝯsentiat fama ⁊ alia ãminicla. Sz ꝫ hoc uideꝫ. quia fama violentam ꝑsũptionem nõ adducit ĵ. de eo. q co. con. sup eo. iiii. q. iii. §. item sepe. Rñ. h spãle ẽ ubi agit ad matrimonium impediendum. qz ꝯsanguineus uiri eam ꝯgnouit. uel quia ipe uir ꝯsanguineã mulieris ꝯgnouit. nam minores ꝓbatões sufficiunt ad impediẽdũ mr̃imonium de clau. de spon. cũ vi. s̃. e. sup eo. i. ĵ. de spon. ꝓterea. ii Potest etiam intelligi ꝙ fama cum aliis ãminiculis defendit matrimoniũ. maxime si nõ sit ꝓiudiciũ alii. ĵ. de ꝑsũp. c. illud. alii dicunt spãle esse cum agitur de adulterio ut p ꝑsũptiones cum fama ꝓbetur adulteriũ. ar. xxxii. q. i. dixit. autẽ. vt li. ma. ⁊ a. §. h quoqz. ⁊. §. quia uero. tertie aũt q̃stioni cui nõ respondet papa tu rñde ꝙ si interrogatus de causa sui testimonii nõ reddidit non ualet. Si uero nõ fuit interrogat⁹ ualet. iii. q. iii. item sola. xxiii. q. iii. si habes. uisu. ita ꝙ visus sufficiat. sufficiat. sine uisu. conscios. quia ab eis. s. ab his qui se dicũt ꝯgnouisse audierunt. xxii. q. v. h uidetur. ibãtqz cum eis. quãdo ꝓ hoc ibant. s. ut se inuicem ꝯgnoscerẽt. de uisu. ⁊ hoc indubitant est. s. ꝙ eos ꝯmisceri uiderint. de auditu. s. ꝙ audiuerint ab aliqbus ꝙ ꝯmiscebant ad inuicem alii dicunt ꝙ testificantur ꝙ audiunt eos simul cobeuntes. s. quia tenui pariete sepabant. subministret. supple testimonium de auditu. legitima. puta qz aliqñ simul loquebaꝫ quãdo possũt captare oportunitatem.

Um a nobis. ⁊ ĵ. hinc colligit ꝙ iudex q ꝯgnoscit de causa põt ipe idem scribere acta ꝑ se ⁊ ꝝm antiqua iura uideꝫ ꝙ credebatur soli iudici sine subscriptõne testium dummodo ꝑ testes uel ꝯpatõnem lr̃arum ꝓstaret ꝙ esset sua scẽptura ar. ad hoc. quia si creditꝫ soli tabellioni. C. de don. in dona. ⁊ ĩ. aut. de si. instru. §. si vero neqz. C. de falsis si qs decurio. multo fortꝫ creditꝫ iudici. ⁊ certe hodie ꝓrium est. s̃. de ꝓba. quoniam. Immo plus videt ꝙ etiã ꝝm antiqua. iura nõ credebatur iudici sine sbscriptõe testium ut h expresse dicit. nec est sy. de tabellione q ad h hz publicuz officium. ⁊ de iudice q licet habeat publicum officiũ ĩ iudicãdo non tñ habet publicum officium ĩ scribendo etiã acta cui etiã minor fides habeꝫ. quia de suo facto testificat. Itẽ scias ꝙ talis scriptura iudi. ⁊ alia forentia instrumenta ꝑuate scẽture sũt. ⁊ ideo ꝑ se tñ non faciunt fidem nisi ꝑ testes uel ꝯpationem lr̃arum ꝙ̃ ꝓbetur uera esse scẽptura. C. de ꝓba. instr̃a. ⁊ duabus. l. se. nos dicimus ꝙ nunc ꝙ̃ scẽpture iudicis creditꝫ. nec cũ sbscẽptione testium nec sine. quia nullo iure hoc reperitur. nec h h dicit. sequens. n. lr̃a sic exponit̃ nec scẽptũ eoꝝ ⁊c. i. tabellionum. ñ. n. refertur addictionẽ supra positã. s. iudicis que ẽ singularis nũeri. vel dic ꝙ in ptibus illis notarii dicunt iudices. ⁊ hec ẽ ueritas. ⁊ commune noie appellant iudices ⁊ notarii. ⁊ canonica. vi. q. ii. placuit tantũ. ⁊ ciuilia. C. ꝺ arbi. nemo. in causis. coram eo habit̃. s̃. de ꝓba. quoniam. ⁊ multomagis si reddant testimonium de causis habit̃ coram aliis. vel etiam de aliis fact̃. xi. q. i. nec honore. siue. sup. nec etiam ex̃ causas. i ue super te. i. si faciant testimoniales lr̃as uel etiam si aliqñ testimonium reddant. testium. s̃. ꝺ ꝓcur. c. i. xvi. q. iii. §. penult.

Et testibus ⁊ ĵ. cogi. qz exceptio dilatorie semper añ li. ꝯte. ꝓpoit̃ ⁊ ꝓbaꝫ ⁊ testes sup ꝑncipali ñ recipiuntur ante li. ꝯtest. regulariꝫ. s̃. ut litꝫ nõ contest. c qm̃. ideo testes sup dilatoria recepti super ꝑncipali nõ testifi-

cantur sed in pemptoriis secus. quia post li.contest.,pbãtur dummodo sup principali iurauerint.

Onstitutus in presenti ⁊ j.concilij.j̃ .de con. p̃.non ua.c.ii.,ppii.j̃.de cõ.p̃.nõ ua.qm̃.post elec tio.ad iudices.⁊ ab istis iudicibus appellauit ho. ⁊ sup appellatione suas lras reuocatorias impetrauit ⁊ hoc totum uidemus in registro.impetrauit.super appellatione quã emisit a iudicibus obtent̃ ab.R.postulabat.corã pa pa.testium.coram qbus inducti fuerunt hii testes nõ habe mus nec est uis.procurator.magri.R.dicebat.⁊ bñ.ar chiepiscopum.archiepus.n.petiit remoueri.R.cum non esset p eum constitutus.R.ante suã electionem petiit confir mari cum canonice esset institutus p capitulum ⁊ sup h̃ utrq; testes induxit quos ho.apiri petebat ⁊ fuit h̃ ei⁹ petitõ repro bata.causam.non banc.s.an esset aperitio testium facienda sed causam ꝓncipalem eis ꝓmisit.aperire.testes.n. ꝓ vnam inducti psonam ꝓ aliam non ualent sed inter easdem.sic etiã in causa appellationis ⁊ si recepti sũt coram arbitro valẽt co ram alio iudice.C.de test.l.ul.C.de arb.l.penul.ita.denega ta autem sibi petitione sup testibus ab archiepo ,ductj ,pces sit ad aliam petitionem.s.q; liceret ei ,producere alios testes .⁊ sue petitione cum distinctione.Rñ.pa.ho.uidẽs.n.ho.cau sam agi inter archiepm ⁊ R.sup canonica institutõne.R.ti mens sibi preiudicium generari.etiam ipe pro se.i.suo agen do nomie de sua institutione egit.dicens eam canonicam ⁊ electionem.R.minus canonicam ⁊ ideo non ꝓfirmandam ⁊ testes ,pduxit.Cum aũt eandẽ cãm coram aliis iudicibus ,psequeret ad quos potestas ꝺuoluta erat siue p appellatõez siue alio modo uoluit eosdem testes producere quos ,pdux erat ꝑmo.R.aũt dicebat q; cum ꝑmo reddidissent testimo niũ.nõ erant denuo admittẽdi.papa aũt rñdit qꝺ sũt admit tendi si non inueniãtur ꝑme attestationes uel etiã si inueniãt sed suspecte.sed si inueniãt apud ipm ho.deposite nõ potest habere eas suspectas.R.aũt bene posset forte suspectas hẽ nisi forte depositioni ꝓsensisset ⁊ h̃ vult dicere papa.qz si attes tationes recepte in causa que vertebat int̃ magrm.R.⁊ ho. fuerunt deposite apꝺ ho.⁊ postea sup eadem causa velit alios testes ipe ho.,producere.uel quia dicat se minus sufficient̃ pro basse.uel qz dicat se p̃dictas attestationes amisisse nõ est au diendus quia suspectus est ne dicdicerit testificata. Si uero non fuissent apud eum deposite ipe attestationes.sed cuz ad huc clause essent uellet plenius ,pbare.uel si amisse essẽt vellz ex integro probare posset.s.de ,pba.c.ul.s.e.causaz.nec mi reris si dicitur q; apud eum fuerũt deposite attestationes. se pe.n.accidit ut apud ambas ptes attestatões deponant̃. qz eas diligentius custodiunt.delegatis. sic est in registro ap. sci marcelli pstoro.carꝺ. ap.sede.le.attestationibus.quãtũ ad illos testes quos ,pduxit pro se.q.d.illis attestationibus quas semel ,pduxit utatur.quia eosdem testes ,producere non poterit nec prohibet quin utat̃ attestationibus alioz testium qui postea producent̃.bene.n.licebat ei adhuc alios testes ,p ducere cum adhuc nõ essẽt apte attestationes.eum.s.ho.me lius placet q; referat̃ ad legatũ.nã lz testes recepti fuerũt corã dele.a le.tñ attestationes deposite fuerũt apud legatum.iustũ eni fuit q; ex quo pro se induxerat testes coram p̃dict̃ delega tis q; eosdem testes sup eodem ñ inducat corã aliis. ⁊ fm h̃ planus est intellectus nec sũt necesse glo.h̃ posite.depositis quia timetur ne dicdicerit testificata que apud eũ ꝺposita erãt ⁊ ideo ꝓtẽtus ꝺz esse ill̃ nec ãplius testes illos producere vel alios.si pro se non produxit.alioquin.i.si non sint apud eũ depositi.producti.in cã q̃ erat int̃ archiepm ⁊ mgrm.R.

Resentium testium.secus in instrument̃ ꝓ que agitur alias obicitur usq; ad fi.j̃.de presump.illud C.de edic.di.a.l.ul.cum iuramento.dicunt qdã tunc demum h̃ iuramentum p̃stanꝺ cũ a principio nõ est iu ratum de calumnia uel in causis ubi non iuratur de calũnia ut in spiritualibus.s̃.de elec.cum dilectus.Nos tñ dicimus idem ⁊ si sit iuratum.forsan.nam in h̃ casu.s.qñ fuit protesta tus sine illo iuramento poterit dicere in psonas testium.Sz ꝓtra.j̃.e.p̃tium.vbi dicitur q; protestatio non excusat a iura mento.So.illud loquit̃ de illo qui testes induxit qñ vult re probare testes sup alioz reprobatione inductos.⁊ ideo ma gis p̃sumitur ꝓ eum.⁊ ideo etiam cum protestatione exigitur ab eo iuramentum.uel ibi aliqua suspitio mouet iudicem.h̃ autem obtinet generalit̃.id fuerit.s.q; velit dicere in psonas testium.protestatus.licet sufficiat sola protestatio ut h̃.tamẽ iudex prudenter facit si ante publicationẽ facit exp̃mi.qd cui q; obiciatur.⁊ etiam super hoc ante aptionem testium super p̃ncipali productoz recipiendi sunt testes.s.sup reprobatõne testium.s̃.de proba.lz.⁊.j̃.e.p̃tium.ostendere.p legitimas probationes.vel p ,pbabiles p̃sũptiones. alii tñ dicunt ad h̃ sufficere solum iuramentum ipius.repellere.C.de falsis. q falsas.C.de re.cre.si quis ius.j̃.de cen.cum olim.protesta tus.h̃ protestatio qꝺ liceat dicere in psonas testiũ ñ est admit tenda.nisi iudex ī h̃ aduersario ꝓsẽtiat.q; sic probo post pub licationem testium non est ei licitum dicere ꝓtra testes si nõ fuẽrit protestatus uel sine iuramento.ergo ⁊ si fuerit protesta tus idẽ dicẽdum erit nisi predictoz ꝓsensus adsit.vel iusta cã protestationis ostendat̃ protestatio enim ꝓtra ius commune vel p̃ter voluntatem aduersarii vel iudicis nõ valet nisi ex ius ta causa fiat.vt no.s̃.de consti.cum.m.⁊ de elec. cumana.⁊ ī hoc casu si admittatur protestatio.si testes pro eo aliqd dicãt h̃ valet ei.quia non dixit testes malos.lz ⁊ protestat⁹ sit q; h̃ sibi liceret.nec de omibus dixit q; vellet eos reprobare.⁊ si protestetur expresse q; dicere vult in testes uel excipiat sic tes tes uolo repellere q; sunt criminosi h̃ admittendum ẽ.etiaz si nõ habet paratas probationes sed recipient̃ postea.vt no. j̃.e.cum causam.⁊ postmodum anteq; testes recipiant̃ super exceptione oportet eos crimina exp̃mere.j̃.e. p̃tium.⁊ tunc ꝺ facili non crederem eis si quid pro ipo dixerint vt h̃.de fa cili.i.nullo modo.ar.C.de falsis.qui falsas.C.de rebus.cre. si quis iu.j̃.de cen.cuz olim.Uel dicit q; iudex aliquã habe bit presumptionem ex dicto eius si alias videat̃ eam ꝓsona re ueritati.uel dic q; quãdiu pseuerat in proposito dicendi ꝓ testes non creditur sibi ,p ipso sed si recedit ab hac sua ,ptesta tione tunc creditur ei.quia penitere põt. ff.de ap.si qs li.ff.ꝺ inoff.te.nam ⁊ si .vel dic q; nõ crederetur huic testi pro ipso. q; sic est ,ptestatus si aduersarius ratam vult habere ,ptestatõ nem eius ⁊ non uti testimonio eius alioqn si vult uti testimo nio eius pro se ⁊ ꝓtra se admittere tenetur.iii.q. viii.cum in. nec debet eadem res duplici iure censeri.xii.q .ii.ꝓgnouim⁹ Sed dicunt qdam q; hãc ,ptestationem potest reuocare sic̃ appellationem.ii.q.vi.si quis libellos.nisi int̃esset aduersa r i pp expensas.⁊ laborem.ff.de re.iur̃.nemo.nisi illud inter esse uellet remouere satisfaciendo de expensis ⁊ aliis ut debz h̃ autem fixe tenendum est q; postq̃ iduxerit testes ad repro bationem testium a pte altera ,productoz ulterius non põt pe nitere.nam cũ testes ,p utraq; pte iurent.xiii.q.v.non sane. põt esse q; testes ipi reprobatorii ea dicerent que potius face rent ad ꝓfirmationem suoz testium quã ad reprobationem Si aũt p instrumenta uellet reprobare etiam post ,pducõez põt desistere.alii tamen dicunt q; ex quo coram iudice obtu lit se ,pbatuz exceptionem ꝓtra testes ulterius reuocare non potest qn sup hac exceptione iudicetur cum de qua re ꝓgno uit iudex ꝛc̃.ff.de iudi.de qua. ⁊ qz iã exceptione tua ,pposi ta ꝓ testem quesitum est ei ius ut sibi pro te non credat̃.tacite autem huic exceptioni .s.q; possit dicere in psonas testiũ re nuntiatur si mandet eum interrogari de capitulis suis ar.p̃. leg.iii.q.iii.si quis re.qdam tñ dicunt q; inuito eo qui pro ducit̃ sup cap̃.protestantis ꝓtra eos audiendi nõ sunt cum ⁊ si dicerent pro eo non esset eis credendum h.Secus si man dent examinari sup capitulis aduersarii.qz tũc tantũ ad eos

reprobandos intendo. Sed melius est dicere q̄ semper sūt recipiendi. q̄ si non faciūt ad plenam ꝓbationē faciūt tamen ad presumptōez. vt. s̄. dictū est. Si uero ex dict̄ testiū quos ꝯ ꝓtestatus est. faciat rubricas ꝓtra aduersarium nō uidetur tacite renunciare cum licitū sit alioꝝ auctoritatibus uti ad eos conuincendos. xxxvii. di. si qd. Sed si ꝑ se uel iure suo faciant rubricas. fm opinionem eoꝝ qui dicūt ad nihilū ualet eoꝝ testimonium. renunciare uidet fm opinionem aūt alioꝝ secus cum ad aliqd ualeat eis dictum illoꝝ. tñ ħ q̄ ꝓ se vel iure suo possint facere rubricas. non uidet habere locū nisi cum testes generaliter iurauerūt sup tota causa dicere testimonium. alii ꝯ. t. no. s̄. e. fraternitatis.

In presentia vestra t. j. honestatis. s̄. de elec. dudum. ubi no. preferenda. uel adequāda cum sint rei. s̄. de ꝓba. c. iii.

Am literis vestris lucanen. cum. n. ꝓfectōem peteret exceptū fuit ꝯ eum de mult̄ infamia. ꝑp ħ inducitur ei purgatio. tales. s. criminosi q̄ repellūt a testimonio sed non ab excipiēdo. alii dicūt criminosos nō esse repellendos a testimonio in cā exceptionis. hū aūt repelluntur quia erant ꝓspiratores uel inimici uel aduersarii in cā ꝑpus dictum magis placet. quia. no. q̄ si testes ꝓducti sunt t apte attestationes. tñ post sup aliis articulis penitus diuersi possunt ꝓduci testes. ar. s̄. e. causamq̄. t est ħ ea rōne q̄ generaliter de oībus excipere pōt. Idem etiā dicerem in vniuersalibus t generalibus petitōibus q̄ licet sup vno articlo essent aperte attestationes tamē sup alio admitterent nam q̄ plus est etiā post sñiam audiretur. C. de iudi. l. ii. Idez ē etiā in singularibus actionibus dummodo articuli sint diuersi s̄. e. cām. Item no. q̄ ħ specialit̄ admissi fuerunt postea testes sup hoc articulo licet terminum habuit ad ꝓbandū quicqd voluit de iure suo. quia ꝓp eius culpā. i. illegitimā appellatōnem sup irregularitate eius nō fuerunt testes recepti. ferie. s̄. e. qm̄. ubi no. literas. t ideo fuerunt false. s̄. de ꝓba. ℓtio. j. de his que fi. a ma. p. c. q̄nto. C. ō falsis q̄ veluti. constat. t pōt ꝓstare directo. s̄. de ꝓba. tertio. t indirecto. j. de his q̄ fi. a pre. quāto. j. e. ex tenore.

Um olim archidi. meneñ. que alio nomine dr̄ sancti. dō. dicebat enim hoc archidy. hanc eccliam esse archiepalem t sup ħ obtinuit fieri inqsitionem p dñm papam. Sed obicitur aut vacabat eccl̄ia aut nō. Si uacabat vacante sede non erat de statu ecclesie agendū. j. ne. se. va. c. i. si non vacabat ep̄s debet agere nō archidy. Item quō potest archidyaconus agere sine mandato. Rñ. q̄ ecclesia non vacabat t ep̄us erat negligens ħ ipo q̄ ius eccl̄ie sue non ꝓsequit̄. uel alias de negligentia summaria ꝓgnitione p̄missa ꝓstitit papa vñ archidy. t qlibet alius de eccl̄ia potest ꝓsequi cām etiam ꝯdicentibus epo t aliis. xii. q. ii. nō lz j. de re. ec. non al. c. si qs p̄sbroꝝ. ii. q. vii. q̄. ꝓpter. t conficiet libellum nomine eccl̄ie t petet fieri restitutōem nomine eccl. uel iudicari ꝑ ecclesia. ar. s̄. ō i inte. re. c. ii. t. iii. t. c. tū ex lr̄is t lz agat nomine ecclesie non est necesse q̄ habeat mandatū t habet hanc potestatem agendi a iuribus que sūt de re. ecc. non. si qs. xii. q. ii. non lz. t nō est ħ ꝓcurator sz procurās. sicut si pater agat pro filia. C. de bo. q̄ li. l. cū. oportet. t. l. cum non solū. vel ꝓsanguineus ꝑ ꝓsanguinea t in mult̄ aliis casibus ubi aliquis ꝑ alio agit t nomie alterius lz nō habeat mandatum. ff. iu. sol. l. iii. §. i. ff. de procura. sed hec. tamen si iudex non cogat eū exp̄mere cuius nomie agit prudent facere si nec ipe exp̄mat. Si aūt ecclesia uacaret non posset agē archidy. cum nō esset negligens ep̄s q̄ non eēt. nec pōt currere tps uacante eccl̄ia. j. de presc̄p. auditis. t. c. de ōrta. alii tñ dicūt q̄ etiam uacāte ecclesia pōt agere archidy. Sed nunqd si vno agente si ferat sñia ꝯ eum postea pōt alius agere. Rñ. non. etiam ꝓcurator ab eccl̄ia legitime ꝓstitutus nisi forte ignorasset q̄ alius agebat. ar. ff. de ac. is cui. §. idē. vl nisi posterior doceat de collusione priorꝭ. ff. de iu. l. eum. §. i pluralibus. t si plures simul agere velit eligēdus ē idoneor post illum cuius interest. ff. de po. ac. l. ii. t. iii. q̄ aūt ille cuius int̄ est singulariter agit suo nomie ꝓficiet libellum t post eū si alius agat sine ꝓcuratoꝝ eccl̄ie sive quicūq̄ alius non obstat exceptio rei iudi. q̄ est alius q̄ ꝑmo egit t alius q̄ mō t aliud ar. ff. de ex. rei iu. t an eadem. t. c. ꝓquerit̄. Item res inter alios. ac. tē. ħ licet ꝑ pte sint vera in eo tñ q̄ dicit q̄ cuiq̄ licitū est agere noie ecclesie ꝑ iuribus eccl̄ie. ubicūq̄ ep̄s vel capitulum fuerit negligens. ar. c. non li. si quis epoꝝ. nō fatent̄ q dam ħ esse veꝝ nec ꝓceditur q̄ ħ scriptum est. illa. n. capla tm̄ in reuocatione alienatoꝝ locunt̄ vbi est speciale t ex speciali causa ꝓcessum est singulis clericis eiusdem eccl̄ie cuius bona sūt alienata ꝯ ius ꝓmune t suo nomine aget sicut in actione populari t non ecclesie. Capitula aūt que sūt. ii. q. vii. q̄. ꝑpt. t. c. se. uere non locunt̄ in reuocationibus alienatoꝝ tm̄. sed etiam vbicūq̄ uiderit ep̄m excedere rōnem uel alis ecclesiam ledi. Sed dicūt q̄ ibi nō agit singularis ꝑsona nomie eccl̄ie intentando actionē sed denuntiando uel ingrendo vel excipiendo uel accusando agere pōt ꝓtra eū uel eos q̄ neglexerit ecclesiam t sic intelligitur. xvi. q. vii. filius. xxii. di. illud. istud etiam. c. non obest. q̄ ħ non admittitur archidy. iure cōi. sed ad ꝓcedendum in inqsitione. C. si de mo. pos. l. i. t quē papa faciebat. Nam cū papa multa audisset de statu eccl̄ie huius tandō ad instantiam archidy. t eodem ꝓsequēte papa ꝓmisit inqsitionem t qdō in forma inqsitionis ꝓcederet ex eo appet q̄ lit. non ꝓtest. recipiunt̄ testes t fert̄ diffinitiua sñia qdō nō lz si directo ageret. s̄. ut li. nō ꝓtest. qm̄ in ꝑn. ħ aūt forte posset dici anteq̄ celebraretur aliqs ꝓtractus p ep̄m uel capitulum q̄ si aliqs ꝓtradiceret certa causa assignata si postea vellet dicere ꝓtra eum t petere illud retractari nomine eccl̄ie probata causa coram iudice superiore posset etiam sine appellatione expediri. j. de his que fi. a ma. p. c. cum in cūctis. t ar. xi. q. i. si qs cū clerico. etiā patron̄. xvi. q. i. ꝓstitut̄. alii tñ ꝯdicūt sed ꝓtra ꝑpus dicta. s. q̄ ħ ꝓceditur ingrēdo uidet dicere lr̄a. vbi dicit q̄ archidy. posset repelli vnde dr̄ q̄ hic nō agitur i forma inquisitionis cum in causa inqsitionis fama est ꝑ accusatore t q̄ exquo uera est nulla exceptio repelli potest. j. de acc. qualiter. ii. Itez q̄ dicit ħ q̄ ꝑ ꝓcuratorē pōt agere executor huius inqsitionis. Item q̄ ħ dicit q̄ in inqsitione fm ħ necessaria est li. ꝓtest. dūmodo ptes ñ sint ꝓtumaces. sed respōdemus ħ non esse ꝓtra iura. s. q̄ ꝓstituat ꝓcuratorez t q̄ possit repelli ab inquisitione t q̄ fiat lit̄. ꝓtest. qñ aliqs executor admittit̄ ad inquisitionem ꝓsequendam ut ħ t maxime vbi agitur de iure alicui dando uel accrescendo. Secus aūt dicerem si inquireret de crimine. Itez t secus est ubi papa ex suo officio ꝓcedit. per exceptionem. forte q̄ mandatū nō habet ħ ñ placet. per exceptionem. excōicationis uel rei iudi. ut. s̄. de lit. ꝓtest. excep. t. j. de excep. exceptōez. ul̄ q̄ expolia uerat archiep̄m custodia vacantiū ecclesiaꝝ. ut. s̄. de re. spo. Item cū qs. t in. c. cū in bonis. sententiam. p̄missa tm̄ li. cōtest. ne sit ꝯ. s̄. ut li. non ꝓtest. qm̄. uel potes dicere decr. loqui qñ archiep̄s diffamauerat eccl̄iam memoñ. que ei sb̄erat. vñ p̄figendus termin̄ archiep̄o. j. quē ꝓcedat. aliogn p̄cipiendō est ne ultra ecclesiam inquietet. C. de in gen. ma. diffamari. lz ħ non uidet. s. q̄ archiep̄s diffamauerit cum esset in possessione. alii dixerūt generale esse ut in causa status ꝓcedat̄ li. nō ꝓtest. vel dic q̄ ħ in modum inqsitionis ꝓcessum fuit t ideo ꝓcedi potuit li. non ꝓtest. s̄. ut li. non ꝓtest. qm̄. Item no. ħ ꝓtumacē in ꝓcessu negotii citandum ad sñiam audiendā. ō ħ no. s̄. de offi. dele. consuluit.

Xtenore uestrarum festum. ħ non dixit añ ꝓductionem testium. s. de loco t tpe qbus cū alia cōtraxerat. q̄ si dixisset post publicationem eoꝝ non fuissent alii testes admissi cum t prius de ħ ps instructa fuerit. hec aūt ideo admittunt̄. quia sic ex dictis testiū post pub-

tionem apparuit. admittendus. de h no. s. e. fraknitat.

Ignificauerunt nobis r. j. prꝛietate. ꝺ hoc no. s. de sequẽ. posꝫ. ad hoc. suspensio. ꝺ h no. s. ꝺ cã posꝫ. pasto. succesꝫerant. intꝺictuꝫ. n. vñ ui. daꝫ heredi. r bonoꝝ possessio. ff. de vi r vi ar. l. i. §. h interdictuꝫ r in heꝫ. ꝺ hoc no. s. de restꝫ. spo. cum ad sedem. r eodẽ mo successoꝛi r in successoꝛẽ de eo q ad eum puenit. debent. ni si monachi quartã ,pductionem petiissẽt. quartam. quicũq; quartam ,pductionem petit dꝫ petere cum ea adiectione sꝫ cum solẽnitate iuris r si h nõ addiciat r offerat r denegetur iusta est interlocutoꝛia r iniusta appellatio qꝺ sic ,pbo. quarta ,pductio testium sine solemnitate simplicit loquẽdo non ẽ de iure immo est ꝓtra ius ul preꝺ ius. ergo qui eam ꝺnegat bñ facit. Item no. q si petatur quarta ,pductio legitime. i. cũ solemnitate r iudex simpliciter deneget ul nõ assignã cã uel non pmissa ꝓgnitione sup ea. s. ut refrenet multitudinẽ testiũ ul aliam. etiã si illa causa ꝺnegationis subsit in veritate tamẽ sñia ẽ iniusta r appellatio si ꝓtingat eam fieri erit iusta. r hoc sic ꝓbo. petitio quarte ꝓductionis de iure ẽ qñ fit cum solemnitate ꝺnegatio ẽ ꝓtra ius. ergo non assignat cãm sue denegationis grauat partẽ r sic p ꝓsequẽs legitima ẽ appellatõ ut. j. de ap. cum in eccl̃ia. r. c. ut debitus. sꝫ si cãm assignet iustam r nõ examinet ipam adhuc facit ꝓtra ius r p consequẽs grauat. qꝛ h quarta ꝓductio cum causę ꝓgnitione dari dꝫ ul negari. vt no. s. e. in causis. Si ergo h nõ procedat grauamen est. alii autẽ dicunt ꝫ. r propter hoc. qꝛ q̃rtam ,pductionem ꝺnegabant. interlocutoꝛiam. s. de elec. cũ dilectus. appellasse. no. q ab interlocutoꝛia appellatur q̃ refertur in iudicio possessoꝛio si. s. de elec. cum dilec. r tñ i possessoꝛio siue retinende siue recu. siue adipisc. possessionis nõ appellat C. si ꝺ mo. posꝫ. l. i. r. ii. q. vii. si ꝺ possessione. qꝺam tñ dicunt q dicit illa. l. nõ obtinere fm canones sed fm leges tñ de h als bñ. no. j. ꝺ noui. o. nun. c. penult. vñ dicit q monachi appellarẽt post interlocutoꝛiam latam ꝫ eos sup denegata eis quarta ,pductione testium. qꝛ p talẽ denegationẽ fuerũt grauati. Sed si monachi petiissent quartam ꝓductionẽ r ante denegatam petitionem dixissent. r appellamus si denegaueritis eam. tũc talis appellatio nõ impedit qn ualeat quicqd sit post talem appellationem. etiã si postea deneget p sñiã admittere quartam ,pductionem nisi post denegatõem iterum appelletur. ar. ad hoc. quia nulla causa uel grauamen sꝰerat tpe ꝑme appellationis. j. de ap. ut debitus honoꝛ. r. c. dilec. fil. g. Sed si ante simpliciter denegasset quartã ,pductõem r monachi appellarent nisi reuocarent h grauamen bñ valãt huius. appellatio. quia non est a futuro grauamie sꝫ pñti ar. i. de ap. ex parte. nec valet si obiciat appellatus q videt a futuro grauamine appellatum cum dicãt appellamus. nisi reuocaueritis qꝺ verbum ostensiuum ẽ. ff. ad tertul. filii mater ad finem r futuꝝ subiunctiui modi quia reuocatio q̃ petitur que est ꝺ futuro. non est grauamẽ sed est reuelatio grauaminis. grauamen autem fuit denegatio quarte ,pductionis. q̃ bene p̃cessit r a qua appellatum fuit r bñ appellare lꝫ. quartam. r de hoc no. s. e. in causis. effrenatam. s. de ,pba. lꝫ. ff. de testi. l. i. j. c. pr. legali. aut. de testi. §. quia vero. in probatione. bac. s. q petiere quartam ,pductionem cũ solemnitate. r q quia eis h denegabitur. j. decẽniũ appellasse. in expensis. ꝺ hoc no. s. de dolo r con. finem. liquere. q ẽ post ꝓclusionem. añ. n. cum posset nouas exceptiones ,pponere r sup eis testes producerẽ r in omni causu instrumenta ꝺ cã liquere nõ potest. s. e. causam. tam lr̃is. s. ꝺ elec. dudum. i. j. de fiꝺ. in. cum dilec. processuri. r si uoluerint moniales als nõ de h no. s. de cã posꝫ. r ,pp̃. pasto. alii ꝓtra si noluerit moniales dummodo monachi uelint. alioquin. i. si est ꝓclusũ. r ita habes h. q si ꝓclusum est in petitoꝛio qꝺ põt transire ad possessoꝛium. Sed tũc iudex utrũq; simul determiabit ut h dicit. simul. s. de cã posꝫ. cũ dilectus.

Um causam tam super principali. idcirco a p̃ncipio sil mandant recipi testes sup p̃ncipali r dici in psonas testium. qꝛ presũptio erat q fauentini uellent ,progare cãm. s. de ,pba. licet. Idem vbi a p̃ncipio fit tantum ,ptestatio de dicendo in psonas. ar. s. e. p̃ntium. Jꝺ ubi dꝫ odiosus ex leui causa. r idem ubi dꝫ seruilis ꝓditõis iñ p̃nti nõ habet cartam manumissionis. aut. e. §. si uero dicatur. nam in his casibus admittit r recipitur testis ubi testificetur sup eo ad qꝺ inducitur nõ obstantibus ꝓdict̃ exceptionibus sup qbus uel simul cum eis recipiunt ,pbationes vl differtur in aliud tps. alias aũt ,pposito aliquo ꝫ testem stati sup exceptione recipietur probatio anteq̃ testis admittat ad ferendum testim. s. e. ex pte. C. de ,pba. probatõeꝫ. C. e. si qñ r h si sũt pate alias non differt receptio testiũ. vt in aut. p. de causis. s. an lucri causa fecerit uel odii. ff. e. l. iii. uel an reddiderit causam sui testimonii. aut. e. §. ii. iiii. q. iii. §. sola. Si tm̃ iudex de causa non quesierit nec testis reddiderit nõ minus ualet testimonium. ff. de no. o. nũ. de pupillo. §. q eꝑm. j. de re iu. sic. xxiiii. q. iii. si habes. Hoc intelligo uel si nõ querat ꝺ causis scie r sic loqtur aut. de test. §. licet. Sed si obmittit querere de capitulis p̃ncipalibus cause. puta si egit rei vend. r testis q iurauit sup tota cã dicit scio. qꝛ talis est domin rei petite nisi aliud ,pbet fertur sñia cõtra eum. fert. n. testimonium de iure nõ de facto qꝺ nõ licet r dꝫ interrogari r respondere ex qua cã habuit r si testis r ñdet q ex causa emptõnis iterum interrogabit a quo domino emit r sic de aliis sine q̃bus dominium haberi nõ põt. r q̃ ꝓhibẽdum sꝫ petitione de qua agit. Item nõ dicimus querenꝺ indifferent de odio r lucro. ut no. j. de accu. inqsitionis. sed de cãis p̃ncipalis negotii inquiri mãdat r appellat h causas circunstãtias ipius negotii sic h apparet uidelicet loco tẽ. de causis. dic q officium testis est ,ppie dicere veritatem de his q̃ pcipit. v. sensibus corpis. iii. q. ix. testis. Si. n. questio ẽ int aliquos an aliquis tenuerit aliquã rem dẽ facto nec ne. vel aliqua res fuerit alba uel nigra h debet phibere testimoniuꝫ ꝺ uisu. r põt reddere testimonium ego uidi q de facto tenebat rem talẽ r h n̄ est necesse nec utile querere cãm scie. quia iam dixit eam quãdo dixit q uidit q tenebat eam. qꝛ nulla alia cã põt esse sui dicti nisi quia uidit nec nego qn utile tũc sit q̃rere de aliis circũstantiis uidelicet ubi eras tu quando uidisti r que erãt r qñ uidisti r de ꝓsimilibus. Sed certe h non sunt cã dicti sed sũt circunstãtie ad ueritatem indagãdam. Sed r si testis diẽ simpliciter talis tenuit talem rem de facto r non diẽ ego uidi bonum est eius testimonium. C. de testi. testimonium. r tunc est utile ab eo querẽ cãm sui testimonii. quia si dicit ego scio quia nullus dubitat uel ego scio. qꝛ sic omẽs dñt non ualet eius testimonium qꝛ malam r insufficientem cãm reddit sui testimonii. sed si dicit ego scio qꝛ uidi. tũc bonum est eius testimonium. Item in h casu dicimus q si nõ queraꝫ de causa q nihilominus ualet testimonium eius. Idem dicimus si q̃stio est an cantet alte uel plane bñ uel male h queri testimonium de auditu. Item si queraꝫ de qua materia ꝓditionatus est r si scit q talis res est ei obligata r idem est ei in similibus Idem est qñ queritur de aliqua re an sit dulcis uel amara h ualet testimonium de gustu. r dꝫ queri quomodo scit q sit talis sapoꝛis. r non est nisi una causa quia ego gustaui. r idẽ est si queritur de aliqua re an sit aspera uel suauis. querendũ est testimonium de tactu. r h est utile querere cãm que similit non est nisi una. s. qꝛ ego tetigi eam. r idem est si questio ẽ de aliqua re. an sit boni odoꝛis uel fetidi. nam h nõ põt alia cã reddi nisi quia ego odoꝛatus fui eam. bñ tamen põt ,pcedere iudex ut dicat quõ scis q sit mali odoꝛis. an erant ibi alie res uicine de quibus possit uenire odoꝛ malus. vel an ipe esset fastiditus vino vẽl cibo. vnde potius ex se exalabat malũ odoꝛem quã ex speciebus haberet. r hoc idem ẽ querere in aliis. Sed si omittatur non minus valet testimoniũ. aliq tñ

quandoq3 querũt an est talis dominus talis rei. uel an est tal iracundus vel ebriosus. Sed ad has questiones ñ tenet̃ respondere q2 nullo sensu corpis põt appbendẽ q3 sit dñs vel ebriosus uel iracundus. sed oculis mentis. s. ratione b̃ apprebẽdit. ipa. n. ratio ex his que apprehendit sensibus corporis bñ potest iudicare eum dñm uel ebriosum uel iracũdum. sz ipe nõ adducitur in iudicem sed in testẽ. 7 ideo testimonium eius nõ piudicat nisi cãm assignet. Sz si assignat iustas cãs testimonii puta scio eum dñm. quia fui pñs ubi emit lanam ꝺ qua fecit pannum. tũc ualet testimonium ñ rõne ꝑme ptis qua dixit eum dñm q3 uidere non potuit sed iudicare. sz rõe scõe ptis qua assignauit causam iustam sui testimonii. 7 ñ est malum si testis uel ratio bñ iudicat ex his que sensibus corporis apprehẽdit q3 iudex ꝓcordet cum eo tm̃ nisi sufficiẽtes cãs assignet p quas appet eum dñm nõ ualet testimoniũ ei⁹ 7 idẽ uidetur si dicit eum ebriosum uel iracundum. qꝺ potiꝰ uidetur iudiciũ rationis quã dictũ testis. Videt̃ tñ q3 si testis dic̃ uidi eũ gerere se ꝑ dño talis rei tãto tpe q3 ꝑscripsit. q3 bene ꝓbat utile dñium. etiam si ñ dicit cãm q2 nõ querit̃ ab eo quedam tñ sũt que possũt trahi ad iudicium rõnis 7 ad testimonium sensuum corpis. sicut est si dicit. ego dico q3 talis tali tpe possidebat uel iuste possidebat. nam possessio maxime qñ iungitur iuste aliqꝺ iuris bz. ut no. ĵ. de ꝓcess. p. cum nris vñ intelligo dictum huius testis q3 possidebat. i. de facto tenebat sic. n. est ꝓmunis intelligẽtia huius vbi quã seq debeꝰ ar. ĵ. de spon. ex lris. nec põt dici q3 eadem ratõe ad iudiciũ ratõis spectat iudicare an bñ uel male cantet. 7 an sit multuz odoriferum 7 idem de similibus. quia non est uerum. quia b̃ tm̃ sensibus corporis apprehendit licet vnus in his ꝓgnoscat melius q3 alius. 7 ideo ei magis uel minus creditur. Jꝺ est 7 in uisu. quia vnus habet clariorẽ visum q3 alius. 7 ideo ei minus creditur de visu ad remota 7 magis de uisu ad propinqua. Idem est in testimonio sensuum. quia sepe rõ iuuat apprehensionem sensuum corporis sicut est videre in inspectoribus corporis. s. an quis sit frigidus uel non. uel an aliq3 sit arta uel non. quia aliqua in his sunt aliis peritiores. ĵ. de frigi. fraternitatis. 7 tamen b̃ sufficit dicere. vidi eam artam vl̃ frigidam. quia solo sensu corporis apprehendit. sed solo sensu corporii ñ apprehenditur aliquem esse dominum. 7 ideo non valet dictum eius ego scio ip̃m esse dominum. nec bene dicitur ego vidi ip̃m esse dominum. ar. ff. de interroga. act. quia plerunq3. loco. iii. q. ix. nihilominus. tempore. s. celebrati ꝓtractus. iiii. q. iii. in testibus. iii. q. ix. nihilominus. de qualitate autem tpis si fuerit serenum uel nubilum non queritur. ii. q. viii. libellorum. ff. de ꝓbatio. si arbit. nisi 7 testes essent suspecti. tunc laborare debet iudex omnibus modis vt eum intercipiat per aliquas ꝓtrarietates. ar. xxx. q. v. iudicantem. C. de eden. is apud quem. presumptionem. etiã qñq3 attendat iudex. nam qñq3 attestationes que nõ ualeut ratificantur ꝑ ꝓsensum partium non solum expressum sed etiaz tacitum. ar. iiii. q. iii. si quis testibus. 7 ĵ. e. ti. c. ꝓstitutis. 7 c. presentata. 7 c. tuis. Secus in lit̃ ꝓtest. uel re iu. 7 his que sũt ꝺ sba iudicioꝝ. quia illa non pñt ratificari. ut no. s̃. de offi. dele. prudentiam. in glo. sed qd si iudex. licet. n. talis receptõ iuribus suis nõ valeat. quia ñ est in iudicio tamen futura parꝺ põt ꝓtradicere sibi obstante exceptione pacti. vt patet i iurib⁹ supius allegat̃. 7 ff. de re iu. si ꝓuenerit. 7 ff. cõi di. iudicẽ. ff. de no. op. nũ. l. i. §. 7 post opis. 7. §. sequẽ. 7 patet in eo. q3 legitur. s̃. c. i. 7. iii. Hac eadem rõne videt̃ q3 si ille cui ẽ ꝓmissa receptio testium 7 de ꝓsensu ptium etiam tacito ꝓmittat receptionem aliis. qꝺ ualet dummodo non erret in facto vel i iure. licet alias non possit alius ꝓmittere cũ sit misterium industriale. ut no. ĵ. de re iudi. cũ bertoldus. ar. s̃. de off. deleg. qm̃ §. de his aũt. Quidam dicũt 7 forte bñ q3 non sufficit tacitus ꝓsensus. quia potius videt̃ ꝓsentire q3 iudex rõne sue iurisdictionis facit q3 uelit se obligare ex pacto. Judex autem rõne iurisdictionis sue solus hoc facere nõ potest. 7 ideo ꝑ solum tacitum ꝓsensum ptinet attestationes que de iure ñ valent ratificari non pñt. Sed alii dicũt q3 iudex rõne sue iurisdictionis b̃ facere põt dummodo ptes ꝓsentiant saltem tacite. ar. s̃ de off. dele. prudentiam. §. sexta. multitudine. Item 7 alio modo refrenabat multitudinẽ testium. q2 iudex cũ suis assessoribus dz uidere dicta testium 7 si uiderit q3 bñ ꝓbẽt articulos sup quibus inducunt̃ ꝓhibebit ulterius testes ꝓduci ñ tamen dicet pti qꝺ b̃ faciat. quia bñ ꝓbauit q3 intẽdit q2 intẽ locutione dz iudicare quid sentiat. C. de falsis. sz vbi. sz dicet q3 b̃ facit q2 ad officium eius ptinet effrenatã multitudinem refrenare ut b̃. 7 diminuere lites. s̃. de dolo 7 ꝓtu. finẽ. 7 dilationes amputare. C. ꝺ tempo. ap. l. ii. in ꝑn. 7 eas nõ dz dare ad testes sine cãe ꝓgnitione. iii. q. iii. §. spatiũ. Sed tñ prudẽter ꝓcedit iudex ut nõ ꝓcedat ad refrenationẽ huius quã facit ex sua secreta inspectione nisi ꝑus faciat renuntiare ptez ꝺ quã ꝓcedit̃ q3 nihil dicet in testes. ul̃ ea admissa ad dicẽꝺ appeat testes nõ reprobatos ꝑ testes reprobatorios quos ꝓtra ꝑmos ꝓduxit. q3 iudex bñ potest facere ut. s̃. de proba. licet. 7. ĵ. e. ad b̃. Item nũquã ꝓcedit iudex ad hanc refrenationẽ nisi ubi ꝓstat q3 dicta predictoꝝ testium non possũt retractari Effrenata aũt multitudo dicit̃ ꝑm extimationem iudicis. q2 si aliqñ sup vno articulo requiret̃ ultra. xl. 7 in alio sufficient pauciores. ff. de testi. l. i. §. fi. presumptione. ĵ. e. ꝓstitutus. s̃ e. intimauit. Depositiones. que forte non ualebãt. quia erãt recepte post ap. uel ex alia causa.

Entens ad ap. se. post appella. iusta erat hic exceptio sed ꝓcurator repellebat̃ nõ quia esset ꝓstitutus ab excommunicatꝫ qui bñ possũt ꝓstituere procuratorem in cã appellatõis 7 etiam per se ꝓsequi. ĵ. de exceptioni. cum inn̄. 7. c. venerabilem. 7. s̃. de iudi. intelleximus. sz forte quia ꝓcurator erat excommunicatus vel alis illegitime ꝓstitutus. uoluerit. aliqua opposita exceptione legitima. in continenti. b̃ relinquit̃ arbitrio boni uiri forte usqꝫ ad. viii. dies. uel forte plures donec requiret testes de ultra montes ar. s̃. de resti. spo. lras circa fi. ubi dz incontinenti ꝓbanduz b̃ tñ ps iudicis arbitrio relinquit̃. dz aũt fundare suã intentionem. i. q3 sua interesset. puta quia sit electus. nec querã q̃stũ ad b̃ q3 admittat̃ ad ꝓtradicendũ q3 ꝓbet se canonice electũ sed electum tm̃ nec ꝓbat̃ ꝑ b̃ q3 etiã ꝺ ꝓfirmandũ uel ꝓsecrãdum nõ admittat̃ aliquis nisi cuius interfit. q2 b̃ nõ petebat̃ ꝓfirmatio uel ꝓsecratio. sed executio sñie quã nullus impedire põt nisi cuius interest. incontinenti. no. sñiam executioni mandandam. nisi is qui ꝺicit sñie incontinenti ꝓbet sua interesse. Et hoc intelligo verum qũ petit̃ res uacans que a nemine possidet̃ quẽadmodum erat b̃ decanatus qui vacabat Si aũt peteret̃ res ab alio. s. victo ꝑ sñiam possessa nõ obstãte q3 alius diceret se habere ius in re uel sua interesse stati mandatur sñia executioni prestita cautione ab illo q in sñia obtinuit illi ꝺ quã lata est sententia q3 seruet̃ indemnis ꝺ aliũ petitorem. ff. de rei ven. is a quo. 7. l. se. ff. de re iudi. sepe. in fi. Et est rõ diuersitatꝫ b̃. quia vbi res vacans transfert̃ in aliuz deteriorat̃ ꝓditio petentis. leuius. n. petit̃ res uacans q3 possessa. ideoq3 nõ mandat̃ sñia executioni si ꝺictor probet q3 sua interfit. Sed ubi de vno possidente in alium possessorem transfertur nec põt dici deteriorari quantũ ad possessionem ꝓditio petitoris. Item vbi res uacans est nõ ẽ q recipiat cautionem põdictam ꝺ indemni seruando. uel põt dicere q3 illa lex habet locum tm̃ ubi duo ꝺ eundem agũt. Sed b̃ decre. habet locum qñ nõ ꝓtra tertium sed inter se tm̃ de re aliqua agunt. Sed ꝓtra uidet̃ quia semp summaria ꝓgnitio sit necessaria. ff. de re iu. a diuo. §. si sup. 7. §. se. So. ibi loquit̃ qñ non in rebus petit̃ fiebat executio sed in aliis que capiebãt in causam pignoris 7 tunc quocũq3 allegante se habere ius in re fit summaria ꝓgnitio ut ibi dicit̃. Secus aũt vbi in ipsa re petita fit executio. Nam tũc bz locũ distinctio supior. Jꝺ

in illis que in causa pignoris capiunt sufficit summaria ꝯgnitio. sed in rebus uacantibus non sufficiet summaria ut hic. opponere. hic dicit q iste. p. pōt se opponē ꝯ eum ꝑ quo sñia lata erat. sed non dicit q possit impedire executionem sententie. sed lz non dicat uidet tamen q exquo ꝓstitit q sua interest q non mandet executioni q eius executō impediri dz quia ꝑ sñiam non debet fieri ꝓiudicium absenti ⁊ ignoranti ff. de mi. etiam. §. fi. Sed ꝯ. j. de re iu. cum super. vbi dicitur q ꝓiudicat sibi nisi appellet. So. ibi loquit ubi pñs erat tpe late sñie ille qui ex eo ledebatur sed h loquit de absente ⁊ ignorante. Alii intelligūt q hic dz esse spāle in bñficiis ī quoꝝ collatione maior diligentia est adhibēda q̄ in aliis rebus ⁊ h sola solutio uidet posse tollerari fm iura. aliis videt q ī executione sñie si appeat ꝓtradictor q summaria ꝯgnitio ē admittenda. ff. de re iu. l. a diuo. §. si rex. ⁊. §. se. electione. sup electione utriusq; sententia. lata int capitulum ⁊ decanū fortе dicebat ipam sñiam nō ꝓiudicare sibi uel qr ñ est uocat. uel quia nulla est. super principali. bona allegatio. j. e. cuz in tua. incidenti. i. q sua intererat. eosdem. mirum uidetur si idem testes que dixerunt in exceptione iterum testicent super eodem ꝑncipali. Videtur. n. ꝓtra. s̄. e. causam. i. ut no. C de tes. l. fi. Item hi testes aut inducunt q dicāt idem q in primo testimonio dixerunt. ⁊ ideo est super uacuum. aut aliud cōtrarium ⁊ tunc ñ esset eis credendum immo puniēdi essent tanq̄ contraria dicentes. ar. C. de no. nū. pec. generalit. Itē quomodo post publicatas attestationes admitteret. ꝯ. s̄. e. t. intimauit. iiii. q. ii. c. sūt incerti in pin. Ad hoc sic respondeo quod si int diuersas psonas sit de eisdem rebus ꝓlis questio sicut est cum unus coheres ꝑ parte sui debiti egit uel ꝓtra eum actum est nihilominus alius coheres aget ⁊ ꝯ eum aget ff. de ap. a sñia ab exe. ⁊ a simili testes sup eodem capitulo inducti in causa unius inducerent ⁊ in cā alterius sup eodem. c. Et idem dicimus si etiam sup eisdem articulis int easdem psonas utrobiq; agebatur. sed ad aliud puta quia p̄mo fuit ad int esse actum scō ad vidictam. vel p̄mo agebat ad repellendum aliquē a litigando. vel ad ꝓbandum q sua. s. agentis interat. ⁊ sic admittatur ad agend. scō autem inducūt super ꝑncipali. s. ut res petite sibi adiudicent sicut h sat ꝓbant. C. ad. l. iuli. de ui. pu. si quis ad. s̄. d elec. cum dilectus. Si enī sñia non obstat int alios lata. vl quādo ad aliud agit etiam int eosdem. j. de re iudi. cum sup. ꝓtra ⁊ no. j. d pur. ca. cum dilectus. multo fortius nec testium receptio habita ad unum ⁊ ad aliud nūc ꝓductio eorūdem vl attestatōes alibi recepte. obiectioni autem sic Rñ. q testes ñ inducunt ut idem dicāt q p̄mo vel ꝓtra. sed ut veritatem dicāt testes ꝓ utraq; pte inducunt. ⁊ quisq; capta ꝓ uelle dabit ⁊ testes suū testimonium dicent ⁊ quisq; habebit licētiam testimoniuz redarguē di ꝓut poterit. ⁊ bñ fateor q si ꝓtradixerit priori testimonio nō valebit fz nisi se legitime excuset. sed potest se excusare qr aliter ⁊ in alio sensu intelligebat. ar. p̄. l. d nō nu. pe. generalit j. d ac. dilecti. Sed oppones si ꝑores attestationes naturalit valēt ut reprobēt scās quare non valēt ad ꝓbationem faciēdam in ꝑncipali in hoc scō iudicio. Rñ. ad ꝓbationez nō ualent. quia ad h non fuerunt inducti cum nec ad hoc aget nec autē potest instrui causa quā incipiat. ad reprobationez autem suam non obstant attestationes prius recepte. quia p eas notorium iur est eum esse mendacez ⁊ falsū unde repellit a testimonio. s̄. e. sup eo. Ad scām autem obiectionem occasione publicationis testium factam. Rñ. q hi testes nō recipiunt post publicatas attestationes in eodem iudicio. quia modo agitur ad aliud ⁊ sic est aliud iudicium. Istud autem non nocet si in alio iudicio sunt publicate nec in iure prohibitum inuenit. Quando autem int casdē psonas ⁊ ad idem agitur quid iuris sit. no. s̄. e. causam. Rñdēdum minus bñ sententia. quia forte sentētia eo ignorante lata erat. vñ sibi non faciebat ꝓiudiciuz. ff. de re iu. sepe. alias. n. sibi ꝓiudiciū fieret. electioni. s. petri sbdyaconi. Vsus. bōa videt h allegatio. iiii. q. iii. si quis testi. xix. di. si romanorum. ⁊ tñ non est bona quia ad h ut valeant ñon sufficit ꝓsensus unius pt sed ambarum ptium ꝓsensum interuenire necesse est. Item pōt allegari aliquid ex illis attestationibus non ut plene ꝓbet sed ad p̄sumptionem faciendam. uel pōt dicere qr archidya. dicebat falsum. quia de eis. pe. nunq̄ in ꝑncipali allegauit. recipiendi. quia nisi ptes ꝓsentiant nemo tenetur stare testibus in alio negotio introductis uel etiam in eodem dūmō ad id non ageretur sed ad aliud ut h. C. de test. l. ulti. super principali. sup electione incidenti sup sententia. aguntur. C. de repu. ꝓsensu circa finem. C. de qō. interrogati. ff. ad sil. si quis in graui. absoluatis. non mireris q nō mittunt absoluendi ad excommunicatorem. ut. s̄. de off. dele. prudētiā §. sexta. quia aliud obtinet qñ non negabatur tenere excommunicatio. hic aūt negabat quia dicebat lata post appellatōnem ⁊ ideo nō erat remittendus ad eum a quo appellauerat j. de sen. ex. ꝑ tuas. ⁊. j. de ap. ut debitus. Item nō intelligas h generale q quilibet excommunicatus ad testimoniū uocatus absoluat. sed hoc ideo est quia erant excōmunicati post appel. sicut ꝓtinetur in registro ⁊ eccliaro. talis ꝓsueuit absoluere ad cautelam. uocatis tamen his ꝑ qbus sūt excommunicati. ⁊ audientur si dicant excommunicatum ꝑ manifesta offensa. j. de sen. ex. solet ꝑ tuas. vel fuit spēalis gra vel ꝑuidentia. Alii dicunt hoc tantum tūc obtinere quando alie ꝑ

bationes deficiunt.

Vis questionibus ⁊ j. aperte. C. de fideicom. l. ul. remittatur. hec remissio fieri nō pōt in causa mrioniali. ar. de eo q ꝯg. con. ux. su. sup eo.

Electo filio testimonium. quā cito aūt qs dixerit se uelle iudicem in testem adducere statim exaudiendus non est sed p̄cedet sumaria ꝯgnitio. oportet. n. eum ostendere aliquem verisimilē cām ꝑ quā p̄sumat q sup re de qua agitur nouit veritatem. ar. quia si nulla dilatio est danda ad testes recipiendos sine cāe ꝯgnitōe. ut no. s̄. e. in causis. multo fortius h necesse est cause ꝯgnitio ubi ñ pōt esse testis sine ꝓiudicio ⁊ multis expensis ⁊ videt iō dicendum q ubicūq; h iudex qui euocat ad testimonium uoluerit iurare se nihil scire de re sup qua petit test dimittendus ē nam q eius fidei ꝓmittit ut testimonium dicat de ꝑncipali negotio ⁊ ei credere tenet quando dicit se nescire. C. de te. l. pe. ar. iiii. q. ii. si quis testibus. Et est facienda h petitio aūq; lis inchoetur in ꝑncipali. nam postea non pōt esse testis iudex etiam si de nouo sciat. ii. q. vi. statuendum. aliqui tñ ꝯ dicunt Item in casibus in qbus quis cogit ferre testimonium habz locum h decr. alias autem si non uult non dimittet litem ⁊ si vult dimittere dimittet ⁊ fiet testis. Et cum cā huius ꝓstitutōnis sit naturalis eqtas ne ꝓbationum copia minuatur credo q h decr. videlicet simili rōne ad ordinarios extendenda est ar. ff. ad exi. si ad exhibendū. ⁊. C. ad exi. si res. ar. iiii. q. ii. si res. per ipsum. sed nunqd pōt aliis cām delegare totā ⁊ sic esse testis. Rñ. non. quia dele. vice delegantis fungit. ff. d off. eius cui. man. est. iu. l. i. §. ult. Et suffic q fuit iudex ut repellatur a testimonio in causa ꝑncipali. ii. q. vi. statuendum. nisi d eo q factum est coram eo. per ipsum. idem crederem etiam si plures haberet quia forte h melius scit ueritatez ⁊ forte alii obliti sunt. exclusio. h petitio erat iusta si lris erat. q si non omnes duo ⁊c. hinc. n. intelligitur impedimentum iur q a iudicando causa testimonium reddendi educitur. s̄. de resc. scisitatus. Alia autem petitio q expectaretur substitutio alterius iudicis iniusta erat si dicta di ibi erat. sed si nō erat ibi predicta di erat iusta. ⁊ idem crederem si vn solus testis iudex esset. suspendistis. ⁊ male ꝑpter rōnem h assignatā. alis enim bñ ꝓpetit ita ꝓcedere ꝓtra ꝯtumaces agitur de incorporalibus. s̄. d eo qui mit. in pos. c. i. testis. nūqd ꝯ hūc postea ꝑductum in testem poterat comitissa dicere in psonam cum

eum elegerit in iudicem ar. q̄ non. iii. q. iii. offeratur. xxxii. q. v. horrendus. suspensione. quat̄. de facto, pcessit. ff. de feriis l. i. ī. de ap. ad pñtiam. ii. q. vi. arguta. procedatis. de voluntate ptium, pcessit q̄ causa remitteretur ad eos alias enim ñ liceret. ii. q. vii. si quis eps.

Ignificauit. forma ista in qua recipiunt testes nō tm̄ senes t ualitudinarii sed etiam oēs t ybi fit statim publicatio testiū non expectato anno locz bz ubi quis est in possessione iuris q̄ dicit suum sed dubita t q̄ morientibus aliqbus testibus qui sūt huius iuris pscii aliqs possit sibi moueri litem t obtinere quia sue ,pbationes deficerent t est iustum q̄ h̄ statuitur. qz nisi inuentus esset iste modus ,puisionis deperire posset ius taliū psonaz possidentiū quia ipe agere nō posset cum possideat nec alius posset cogere ad agendum. C. ut ne. iuī. ag. co. l. i. est ergo statutū q̄ testes recipiātur t publicentur ppetuo ualituri. ut h̄ t. ī. e. albericus. Unde videt q̄ etiam si esset aliqs in possessione tamē habēt actionem ꝯ alium ut in interdicto uti pos. uel pfessoria q̄ tūc nō habet locum forma huius decr. sed illius que est. s̄ ut li. non pteſt. qm̄ in p̄n. nec est ptra. ff. ad. l. acquil. ī lege acquia quia in illa. l. dico ,pcedi fm tenorem p̄dicte decre. s̄. ut li. non pteſt. qm̄. Item dicimus q̄ solēnioz pgnitio sūmaria est necessaria in formam p̄dicte decr. qm̄. quā ī forma huius decr. ar. ff. ad. l. acquil. in. l. acquil. Item videt q̄ hec attestationes non ualent fm formam huius pñt̄ decr. recepte si ille qui ,pduxit agit ꝯ alium sed si alius agit ptra eum ut patz expmissis. Itē uidet q̄ etiam si testes recipiant fm tenorem p̄dicte decr. quoniam. t aperiant attestationēs añ lit. pteſt. dūmodo aperiantur de voluntate ptium q̄ ualent ad eternam rei memoriam. t ualent siue ille agat qui eos ,pduxit siue ille ptra quē ,pducunt. quia in isto cāu forma illius decr. pcurritur ad istam. sed si apiantur pte altera nesciente tūc nō valēt nisi postea accedat psensus eius t h̄ uidet tm̄ obtinere ubi receptio ,tenet puta quia recepti sūt ex cā t in casu a iure pmisso qz si receptio testium non teneret t alii testes sine cā recipent li. non pteſt. tūc q̄tūcūq; ptes pscientiret publicationi uel attestationi eoz. pp h̄ non ualeret ad eternam rei memoriam. C. de iu. ca. l. ii. §. sed qz. aliqui tm̄ ptradicūt. volentes. i. spōtanei. publica. potes etiam cogere fūdatores ut chartam libertatis tibi faciant. C. de fi. inst. plures. C. de li. cā. sicut datā. C. d̄ pdic. ex. l. l. ii. denuncian do. s̄. ut li. nō pteſt. quoniam. § i. t si sint absentes expectabunt. sed ptra. ī. de cleri. nō resi. extue. ff. de dap̄. insec. l. iiii. §. ait pretor. ubi dicit q̄ sufficit d̄nū tiare ad domum. So. ibi sunt speciales casus de hoc no. s̄. de eo qui mit. in pos. si aduersarius. Videt tamen q̄ ubi sine periculo expectari possūt expectari dēt quousq; ipis psonaliter denunciatio ista fiat. ar. ff. que sīnie si. ap. re. l. i. §. item cū ex edicto. Si uero sine periclo expectari non pñt tūc debēt recipi etiam absentibus ptibus. ar. ī. d̄ pfir. uti cū dilecta. t procedi fz tenorē deer. s̄. ut li. nō pteſt. qm̄. i. Rñ.

Um causa. que talis erat petebat. n. monasteriuz rem. quā vendiderat restitui sibi, refuso a se pcio q̄d de re vendita recepat. uel si nollent ciues rem restituere suppleret legitimum preciū. articulum. s. quantitatem ualoris. forte. n. ualet. ccc. q̄ est quadruplum p̄cii. ad aliud. scz deceptionis excessum qui plē ,pbatus fuit sicut si res vendita esset ,p. c. ,pbauit ualorem. cc. qbus. cc. abbas non vult nec debet esse ptentus cum ualeat. cccc. recipere. s̄. e. causaz que. ad aliud. hec autez ambo eum probare oportet. quia si emptor nolit integrare p̄cium t nō restituere rem ñ poterit sup h̄ certa sīnia ferri nisi sciat quātitas illius p̄cii tc.

Lbericus miles. inscrip. no. sīniaz matrimonii tenere etiam si ñ feratur in scriptis. si. ii. q. i. in primis xi. q. i. si quis cum clerico. recipi uocat̄ quos res tāgit. s̄. e. significauit. Si autem recipentur quia timeret de festinata morte uel recessu testium non expectat̄ his quos res tangit si essent absentes ualet eoz testimonium. s̄. ut li. ñ pte. quoniaz. immo t si ptumaciter absint poterit iudex ,pcedere in publicatione testium. s̄. ut li. ñ pteſt. quoniaz. publicatio sed qd si ptra publicationem factaz diu obiciatur nūquid ñ ualet eo q̄ nō fuerūt uocati quoz intererat. dicunt qdam pre sumi ,p publicatione nisi aliud ,pbet t omia solemniter facta ar. ꝯ. C. de ꝯ. sti. l. i. t. l. optimam. C. de re iudi. l. i. C. de ap. q ad ci. insti. de fideius. §. fi. alii dicūt q̄ si in publicatōe ptineat eos vocatos sic psumitur. vt. in. l. preall. alioqn. ꝯ. ar. ff. de v. ob. titia. §. p. C. de proba. l. p. C. de falsis. l. fi. t. ff. d̄ public. l. qui cūq;. §. ul. t pōt fieri publicatio uel in eadem carta antiq̄ totum ,pcessum ptinēte vl in alia nō solum ī pñtia iudicis sz etiam p tabellionem in absētia iudicis dummodo appareat potestas pstita p iudicem. alit̄. n. ñ ualet ut. ī. d̄ fi. istr. c. pe. t ul. publicam. h̄ publicatio attestationum ita fiat iudice ordinario sedente ,p tribunali t uocat̄ quorum interest si adeē volūt in aut. d̄ instru. cau. §. sed t si instrumēta. t. §. se. t. §. t h̄ dicimus coll. vi. ff. d̄ adopt̄. naz ita. C. de accu. l. ul. supra. e. significauit. t uocabit notarium q scpsit testes qñ attestatōes publicāde sunt quos solus tabellio recepat t ñ adhibeat ei fides sine sbscptione testium coram alio iudice nisi coram illo cui⁹ auctē recepte fuerūt. aut. d̄ hered. t fal. §. sancimus. Est. n. ꝑuata scriptura fm quosdam sed exquo sic facta est publicatio fides sibi adhibebit̄ nos ptrarium dicimus nam exquo acta scripta sūt p tabellionem credit̄ eis int̄ easdez psonas sine alia pblicatione. alius autem nec ,pūt nec obsūt. ar. C. d̄ dona. ī dona. s̄. d̄ ,pba. quoniam. ff. de iureiur. sed t si possessori. §. ul. t l. sc. Si autem inuenirent apud iudicem sed ñ autenticata p tabellionem necesse ē h̄ publicatio. Item h̄ uera sūt q̄ ptextu defectus solemnitat̄ testium nō potest dicere nō eē act̄ credēdum ul etiam instrumēto exinde p manus tabellionis pfecto sed si neget ea acta audietur. eodem modo fit publicatio lite pteſt. ñ ut ualeat vltra triennium ad ,pcedendum in causā. sz ualet ad intrumpendam p̄scriptionem. C. d̄ pscrip. xxx. an. cum notissimi. d̄ hoc plenius no. s̄. e. cām. sic t fiet publicatō instrumentorum que pfecerat tabellio defūctus. ī. d̄ fid̄ inst. cuz. p. t similit̄ instrumentoruz uetustate psumptoz uel alio modo. ī. d̄ fi. inst. c. ul. t potest hāc publicationem facere n ō solum ordinarius sed etiam del. ī. d̄ fi. instru. c. ul. t h̄ uera si ubi attestationes uel alie scpture munus solemnes publicari t autenticari petunt. sed ubi scptura facta nō est d̄ eo q̄ publicari petit sic h̄ nulla scptuā erat d̄ sīnia sic fict iudex uocabit testes qui sīnie interfuerunt. vl quando testator testm̄ pdebat uel qñ aliquis pficiebat aliquem ptractum t tamen non fuit inde facta aliqua scriptura t p publicam psonam redigi faciet in publicam t autenticam formā qd̄ pus erat in mente testium tm̄ uel etiam in charta nō publicata uel nō autenticā. t suffic̄ si iudicis auctoritate factum pstet uel poterit ad maiorem securitatem ibi ptineri. quia iudex decernit fidem adhibendam illi scripture. ad h̄ fac̄. ff. de iudi. de qua re. C. de re iudi. gesta. C. de testa. publicati. ff. ad. l. acquil̄. l. ī lege ac. si. de elec. s̄. e. significauit. Simili modo facimus aliqñ fieri qñ vnus ,procurator ptra multos agit t habet vnam solam ,procurationem. eam enim exemplari fecimus t redigi in publicam formam t decernimus ptibus pñtibus t nō ꝯdicentib⁹ eandem fidem illi adhibendam illi sumpto t autentico sine originali t q̄ possit fieri ,pbatio quia quoddam gestum fuit cōstituere ,procuratorem ergo p̄t redigi in publicam formam t plura instrumenta possunt inde fieri t pficī cum vnum ñ sufficiat omnibus. ar. in palle. l. gesta. t aut̄. ut fratr̄ filii. §. illud Sed posses obicere lz illud obtineat q̄ possit inuenire publicatio in fact̄ ubi non pfectum est instrumentū. tñ secus ē h̄ ubi est ,procuratoris instrumentum cōfectum. t ideo nec publicatione eget. Item quomodo fiet publicatio huius ,procuratoris absente domino t non uocato. Rñ. nil prohibere fieri publicationem alicuius gesti t plura instrumēta sumi t pfici

licet.n.sit inde instrumentum omnibus nō sufficit imo sat̄ ex
pressum uidet.ff.de eden.si quis ex.in p̄n.z. s.veluti instr.ō
testimōiis.§.penul.ff.de testi.l.vnum testamētuz exemplata ñ
seruata fidem ñ faciūt in aut̄.ut spō.largitas.§.z h̄ insup col.
ix.ff.de bo.pos.fm ta.l.ii.§.sed tamdiu.ff.ō fideius.l.qcūqz
z lz aliqui bis vbis utant in h̄ cāu q̄ publicat̄ gestum meliuſ
tñ dici uidetur publicari uel instrumētum edi.s.qñ sumpto fi
des adhibenda decernit. Ad aliud aūt rñdeo q̄ exquo pro
curatoꝛ ꝓcessum est q̄ agat ꝯ plures z p ꝓsequēs quā ꝓcura
tionem faciat publicari z multiplicari cū sine hoc mandatum
suum ꝓmodum explere non possit ar.ff.ō ꝓcu.l.ad rem mo
bilem.z.l.ad legatum.z.§.de offi.dele.c.p̄terea. Quidam tñ
dicunt q̄ hec publicationes de gestis .s. sine scp̄tura habitis
possūt fieri etiam p̄tibus nō vocat̄ p se allegantes qz nun qz
inuenitur expressum q̄ aliq vocari debeant sed p̄mo dictum
est securius h̄ aūt est certum quos si illi quos res tangit voca
ti nō ueniant q̄ pōt fieri h̄ publicatio.ar.aut̄.ut spō.lar.§.ad
h̄. Et si sit instrumentū q̄ aliū ñ tangit specialit̄ ut p̄uilegium
uel indulgentia generalis tūc uocari debēt hi quos res tan
git uel ad minus solemne edictū emitti.ar.optimū.j.ō dan.
de spō.cum inhibitio.j.q matrimonium ac.pos.cum i tua.z
j.de sñia excōmunicationis.c.statuimus.alit̄ nō valebit p̄ui
le.publicatio nisi fieret p illum q ꝓcessit p̄uilegium.tūc.n.sat̄
posset dici q̄ ualet publicatio etiā nullo edicto emisso.qz ipe
de nouo eidem ꝓcedere posset. Sed ꝯ.videt.j.ō ꝓsur.utilita.
cum dilecta.sed potes dicere q̄ ibi ñ fuit emissū aliq̄ edictū
sed aduersarius ꝓpuit z fuit auditus. Sed si ꝓtrariū diceret
in instrumēt̄ magne fraudes z p̄iudicia possent puenire cum
ulterius de falsitate p̄moꝛ uel suspitione nil posset dici sed in
publicatione eoꝛ que nondū sūt in publicam formam reda
cta ñ pōt tñ fieri p̄iudicium lz z ibi multū fieri possit.

Um in tua dyoc.z.j.eoꝛundem.iii.vl.iiii. xj.l
xij.isti.xi.vel.xii.recepti fuerūt añ ꝯctum mr̄monii
qñ inquirit̄ an sint ꝓsanguinei fm tenoꝛem ꝓstitu
tionis que est.j.de clan.ō spō.c.ii.primi.xi.vel.xii.posteri
oꝛibus.tribus uel quatuoꝛ.preferantur.lz expresse nō rñ
deat huius qōni tñ innuit hanc rōnem .s.q̄ fm dicta p̄terito
rum testium est ꝓcedendum.preferantur.nunqd si moꝛtui
sint p̄mi ualebit dictum qō in p̄mo iudicio dixerit videtur q̄
sic.j.e.p̄tata.C.ō testi.l.ul. Sed nos dicimus ꝯ.qz ꝓ nulla
est vox eoꝛ z illa iura nō tangūt h̄.quia ibi iudex ordinar⁹
vl̄ delegatus succedit in locum arbitri vñ ō iure esset q̄ si pri
mus esset iudex q̄ decetero ñ ꝓducent idem testes exquo ꝓ
ducti fuerunt coram eo cui successit.s.e.cām.i.C.ō iudi.pro
perandum.§.sed si autem ī medio.sed in p̄mis q testes rece
pit arbiter fuit qui ñ est tante auctoꝛitat̄ sicut iudex.C. de ar
bitris. l.i.statutum fuit bis ꝯ quē testes ꝓducti fuerāt ratas
haberent attestationes coram arbitris receptas. uel de no
uo hi idem recipent̄ sup eadem cā.at h̄ causa ñ est eadem cū
p̄ma.p̄ma.n.fuit inqsitionis h̄ est actionis. Item ad aliud ī
p̄ma agebatur ad aliud in scōa.z ideo ꝓducti in p̄ma nō va
lent in scōa.s.e.veniēs.ad aliud.ad ꝓiungēdum mr̄oniuz
ob aliud.ne filii sint illegitimi.vel.i.ut satisfaciat sacerdoti ī
quisitoꝛi de ꝓsanguinitate int̄ eos.quoniam isti.iii.uel.iiii.
q̄ iurant ad sepandū z vere maneant ī illicita copla.priores
xi.vel.xii.testimonia.z etiam si tot essent numero z nō plu
res.s.de proba.ex lr̄is.casu.i.cum agit̄ de mr̄imonio ꝓiun
gendo uel sepando.s.e.series.sic ex tenoꝛe.quia nec sñia trā
sit in rem iudi.j.de re iudi.ꝓsanguinei.tamē quāto circa ma
ioꝛa piculum vtit̄ tāto diligentius ingrere dz iudex.

Onstitutis in presentia nostra nō teneri.not.
temerarium p̄iurium nō repelle a testiōnio .sed dic
hoc in odium archiep̄i esse qui h̄ creditur ꝓcurasse.vel ad minus in eius fauoꝛem ꝓcuratum est.alias autem secus esset.xi.q.iii.quisqs metu.ff.de iureiuran.cum q.inuito.ō hoc no.s.e.c.intimauit.

Onstitutis in p̄sentia nostra ad ipsum ep̄m
copum.ciusdem.p̄ncipis vel ep̄i.testificata.hic
habes q̄ post publicatas attestationes sup ꝓcessu
in causa matrimoniali nō licet testes inducere.ꝯ.ut li.ñ ꝓte.
ad hoc.secus si sup ꝓsanguinitate vel alio impedimēto.s.e.
cum ī tua senes.iudicum.posterioꝛ forte post sñiā p̄agen.
ep̄i.p̄nceps sup ꝓfirmatione sñie lr̄as impetrauit z utep̄ sup
cassatione vtriusq̄ ꝓcessus.s.ep̄i z alioꝛ delegatoꝛ fuerūt in
dices impetrati z sup eis ꝓcessibus testes ꝓducti fuerūt z ā
tequā aperirent̄ dicta obtente fuerūt hec lr̄e ad eosdē iudices
uel etiam ad alios quia non est ibi uis ad quos sūt lr̄e obtē
te q̄bus eis mandat̄ quid sup eis ꝓcessibus utep̄ testes reci
perent si ptes velint cum p̄oꝛes attestationes nō sint publica
te.quos. si iudex forte ꝓgnouerit q̄ ī p̄mo testiōnio aliqua
omisit.uel aliam iustam cām attenderit alias.n.nō lz ut aut̄.
eadem.§.quoniam uero multi.ff.de qō.repeti.nisi sup alio
articulo uel ad aliud ageretur.

Icet ex quadam graues.senes q̄bus magis cre
ditur in ꝓsanguinitate.xxxv.q.vi.c.i.ar.ff.de fi.in
stru.l.i.uel dic graues esse qui nō sūt leues moꝛb⁹
similis expositō.ff.dele.ii.cum pat̄.ō.de seru.c.i.duobus.
non est necesse q̄ q̄libet a duobus audiuerint sed necesse est
q̄ plures sint p̄ncipium huius auditionis z est fm hoc ar.
q̄ si uolo ꝓbare iurisdictionem ne usum vel seruitute aliqua
z unus dicat de vno alius de alio actu q̄ ꝓbat̄ tutius credi
mus dicendum q̄ quilibet testis ab eisdem duobus z eodē
tpe audire debet alias in suis dict̄ erunt singulares.ō.de ele.
cum dilecti.de hoc no.j.de act.qualiter. ii. demonstratione
ff.si cum pe.certum.

Er tuas nobis litteras audiendum. iudex tñ
ex officio suo pōt facere ar.ff.de questo.l.repeti.j.
e.cum clamoꝛ.audiendum.uel nisi obscure dixis
set.j.e.cum clamoꝛ.caplis.no.quod caploꝛ uel articuloꝛuz
ꝓbandoꝛ expedit copiam fieri p̄tibus ut postea nō ita defa
cili audiatur si diceret qō super illis articulis deponere non
debuerunt sed si non fiat nihilominus ualet eoꝛ receptio sz
libere audietur ꝓtradicēs si dixerit sup articulis inptinētibus
Interrogationum aūt que fiūt sup circunstātiis nō ē facien
da copia p̄tibus qz ipe tm̄ dant̄ ad instructionem examina
toꝛum z si iterrogauerūt de alio quā debēt nō fit p̄iudiciū p̄
tibus ar.ff.de iur̄.act.l.fi. Sed si vult dare copiam ñ peccat
z no.q̄ ꝓducenti testes ꝓ maioꝛi pte est utile dare articulos
sup quibus vult ꝓducere testes. quia nec iudices nec testes
sūt sp instructi z de facto z de iure q̄ de omnibus necessariis
scirent interrogare. Sed illi ꝓtra quē ꝓducunt̄ nō est utile nisi
ad h̄ q̄ sup capitulis melius sciret facere interrogationes. Jtē
no.q̄ h̄ nec iudex nec ptes dūt sustinere q̄ testes iurēt dice
re ueritatem tm̄ sup articulis dat̄.qz sic nō valeret testimoniū
eoꝛ sup aliis que ꝓtingūt ꝛc̄.sed sup illis articulis tm̄ sz de
bet iurare sup illis articulis dat̄ z etiam sup cā .z sic ualebit
eoꝛ testimonium sup omibus que faciūt ad cām.s.e.ō test.
iiii.q.ix.oꝛtamur.j.de accu.cum dilec.negligenter. si.n.ex
certa scia uel causa omisisset interrogare.s.quia ñ deberet tūc
etiam si a p̄ncipio capitula sup q̄bus interrogari petiisset de
disset non tm̄ iteraretur interrogatio.sed si capitula sup q̄bus
interrogari debebant essent a iudice approbata p̄tibus p̄sen
tibus z postea essent aliqua omissa sup illis bñ iteraret̄ inter
rogatio. Item no.q̄ h̄ nō loquit̄ de interrogationibus que
fiunt a testibus sup circunstantiis non ꝓtingētibus p̄ncipali
ter negotium p̄ncipale quales sūt de loco ubi fuit celebratus
ꝓtractus z de tpe z huius.ꝓsimilibus.de his enī queritur ut
discernatur eoꝛ fides de q̄bus no.ꝯ.e. cum cām. Sed loq̄t
de capitulis que sūt circa p̄ncipale negotium. vel ei annexa
uel potius sb̄ eis ꝓhendūt̄ sicut est qñ intendit ꝓbare pre
scp̄tionem q̄ querat de titulo uel de ꝓtinuatione tp̄is z ō bo
na fide. Et dicimus q̄ de his querere debet siue ps dederit

de ꝫ articulo ſiue non. Sed ſi nō querat iudex de his repe-
tendi erūt teſtes nam in culpa erit iudex ⁊ non ps.ꝺ ꝫ ſu-
per articulis his non rñdet. ipe enim eos examinare dz.ē.e
cum cām.⁊.ē.de ꝓba.c.licet.⁊ nō ps quia ps eos ſbornare
nō debet.ē.e.c.cām.ꝺ ꝓba.lz. Nec etiam ipis teſtibꝰ ñ ē im
putandum ſi neſcīūt omnia capitula que ſūt neceſſaria ad ꝓ
bandum pſcriptionem. Sed dices ſm ꝫ uidet ꝙ iudex ſup
pleat de facto qꝺ non lz ut no.ē.ꝺ poſtu.c.bone.i. Sed rñ-
deo ꝫ eſſe tale factum lz ſupplere. quia colligit ex actꝫ illis. ſ.
quia exquo admiſſus eſt ad ꝓbandum pſcriptionē ⁊ ſꝫ pre
ſcriptionem ꝓꝑhendatur titulus ꝙ ꝓſequens admiſſus intel-
ligitur ⁊ ad titulum probandum.

Icet dilectus.ſi.n.ptes.quia ambo forte ptes ꝓ
duxerunt teſtes ſup ꝑncipali ⁊ ideo utraqꝫ ps ꝓtra
ſe ꝓductos reprobare uolebat ꝙ poterat. Et idem
dicimus in ſcꝺa reprobatione. ſ. ꝙ utraqꝫ ps poterit teſtes i-
ducere ad reprobationem ſuoꝝ teſtū. ar.ff.dele.iii. fideicō.
§.ſi decem.arbitrū.quartos. licet q̄libet dilatio ad inſtruen-
dam cām nō ſit danda ſine cāe ꝙgnitione.iii.q.iii.§.ſpaciuꝫ
⁊ in ꝑma dilatione modica aut nulla ꝙgnitio req̄rat. ut no.ē
e.c.in cauſis.tñ ad reprobandum teſtes nō dabit dilatō ſine
grandioꝝ cāe ꝙgnitōe tñ ſemp dabunt dilationes nō eſt rō
quare quarte ⁊ ulteriores nō darentur ad reprobationem te
ſtium. Innocē.quartus.

Reſentata eccleſia ſancti petri.ab eiſdem.ptibꝰ
ſolo.domino etiā arbitri nō ualebant de ꝫ no.ē.
de off.dele.cām.ſolo.ꝫ uidetur expirare arbitriuꝫ
ſi multum abſcedat arbiter tñ ꝫ non eſt uſqꝫ ꝝ. nam lz
nō poſſit citare ptes ad remotas ptes pōt tñ ſi ꝫ expreſſe ac-
tum eſt. ſ. ꝙ a remotꝫ citet illud facere. ſi autem nō ſit appoſitū
in compromiſſo nō poterit eum citari nec cām agere ex̄ terri-
toꝝ rei. ſed ibi ſic quia arbitra ad inſtar iudicis redacta ſt
ff.de arbitris.l.i. alii dicunt ꝙ ꝑ duas dietas citari poſſunt.
ar.ē.ꝺ reſcp. quia nō nulli. Helius dicit ꝙ niſi alius exꝑſ-
ſum ſit ſemp in loco ubi ꝓmiſſum factum eſt. uel etiā ī ſeceſſi-
bus ſi arbiter talis ſit q̄ ꝓſueuit in ſeceſſibus agere ⁊ iuxta vr-
bem uel locum compromiſſi dummodo ſit ſine grauamine
alicuius ꝑtꝫ citare ptē. ff.de ar. ſi cuꝫ dies. §. ſi arbiter. videa-
tur. ſicut in ueritate expirauit. acta. no. ꝓfeſſiones ⁊ alia acta
factum reſpicietia coram arbitris ualere in iudicio ordiārio.
C.de arb.l.pnlt. §. penul. In teſtibus tñ aliqd ſpēale ſtatuit
hic.⁊ no.de ꝫ.ē.e.cum in tua. Sed an li. ꝓteſt. facta coā ar-
bitris ſufficiat coram iudice. ar. eſt ꝫ ar. ꝯ. quia ſñia nō habz
uigorem multominus li. ꝓteſt. niſi quo ad infrumpendā pre
ſcptionem. C.ꝺ arbi.l. penul. §. ul. optione. ideo aūt ſeruat
ꝫ optio capitulo ſoli.⁊ nō archi. quia archidy. eos ꝓduxeāt
vñ non poterat eos recuſare. iiii.q.iii. ſi qs teſtibus. recipiāt
ꝫ ult dicere ꝙ iudices ꝓcedant pacta habita coā arbitris
ita tamen ꝙ ſi uoluerūt ratas habere atteſtationes coram ar
bitris receptas poſſint alias idem teſtes itez recipient ⁊ hoc
uerum eſſe ſi teſtes uiuant aliogn neceſſe habet eas habē ra-
tas ⁊ hoc eſt tractū. de.C.de te.l.vl. C.de ar.l.penul. in fi. ſu-
perſunt. i. viuūt. Inno. quartus.

Uper nobis. nobis iuratus. niſi quo ad pſūp-
tionem. xxvii. di. de ſyracuſane. viii. q. iii. c. i. xx. q.
iii. preſes. lxxxvi. di. tanta. iuratus. ꝯ. xi. q. i. qcūqꝫ
ꝟ. omēs. So. illi derogatum eſt vl illud eſt ſpeciale ꝑuilegiū
qꝺ ꝓceſſit imperator epis in cauſis que mouent in iudicio ſe
culari. quia in cauſis que coram eccleſiaſtico iudice mouent
no pōt ꝓcedere ꝑuilegium. iuratus. ē.e. tuis. C.de te. iureiu.
xxxii. q. ii. admonere.

Enerabili. ſi.n. congregatis. ſupple ſupplicarūt
ꝓ canōicatōe. Ab. abbaꝫ ſancti martini.

Um clamoꝝ iterum. ſpeciale eſt in inquiſitione
que ex puro ⁊ mero off. fit ut ñ attendat ibi publica
tio teſtium q̄tum ad ꝫ qn ſemp teſtes ꝓducant. ⁊
eſt rō nam ideo ꝓhibent teſtes poſt publicationem ꝓducti.
quia timetur ſbornatio teſtium. aut. de te. §. ſi uero. Sed hic
ſcz in inquiſitione non timet ſbornatio teſtium ex pte ꝓducē
tis cum nullus alius ſit ibi ps niſi fama ⁊ iudex. Item ipe in
dex ſemp habuit apud ſe publicata dicta teſtium ſiue ꝑ ſe re-
cepit ſiue ꝑ tabellionem. Sed forte oppones ꝙ ſi quis ſpēa-
liter deputatus eſt ad miniſterium inqſitionis ⁊ illi ſūt pub-
licate atteſtationes nunqd impediet alios ꝓducere credim⁹
idem ꝙ. ē. diximus nam ſi ſit miniſter inqſitionis nō tamen
habet ius in inquiſitione ſicut ꝓcurator qui nō pōt remoue
ri poſt li. ꝓteſt. niſi cauſa ꝙgnita. ff.ꝺ ꝓcura. poſt li. ꝓteſt. ⁊. i.
ſ. at iſte ſemp mutari poteſt. ī. de accu. olim. ⁊. ī. de re iudi. i. ⁊
a. Item non videt ꝙ poſſit appellare nam nō uidet ſua inter
eſſe niſi forte appellarent nomīe ſuperioris q̄ inquiri mādauit
⁊ ad inqſitionem ꝓſequendam ipm deputauerunt ut in ꝑal-
le. c. olim. alii tñ dicunt ꝙ ꝫ inquiſitor ius habet in inqſitio-
ne ita ꝙ mutari non pōt exquo cepit ⁊ poterit appellare ſicut
q̄ agit populari actione ⁊ poſtq̄ ſibi publicate fuerūt atteſta-
tiones non poterūt ꝓduci teſtes niſi ꝓbaretur colluſio. ī. de
coll. c. ul. ff.de iureiu. eum qui. §. in popularibus. ff.de app.
act. l. ii. ff.ꝺ accu. ſi cui. §. i. ⁊. ii. Et rñdetur huic decr. quia ꝫ
non erat ſpecialis executor inqſitionis. vel quia non dicit ꝫ
ꝙ de nouo introgentur antiqui uel noui inducant propter
ſpecialitatem cauſe inquiſitionis ſed ꝓpter obſcuritatem ipo
rum ptinent. n. ad officium iudicis vt ipe ſe ſic exponāt ⁊ for-
te ꝫ dilucidatio non eſt facienda ad petitionem ptꝫ ſed ex of-
ficio iudicis. ut no. ī. de accu. cum dilectus. Sed dices quō
itez introducerent alii cū ſup hoc eodē articulo. ꝓducti ſūt ali
qui. Rñ. poſt aptionem nō licet ꝓducere aliquos ut mutet
ꝙ dictum eſt. vel etiam addāt ut in ꝑ. aut. §. ſi uero. idem vi-
deretur ⁊ ſi nihil dixerūt nam tūc non pñt iterum ꝓduci cuꝫ
ſibi ſuſpicio ſbornationis ſit. lz ſecus ſit ubi obſcure dicūt cū
obſcure reſpondē non ꝑ omia idem ſit ꝙ non rñdere. Item
⁊ vbi volunt priorum dicta ꝓbare ꝑ teſtes etiam poſt pb̄
licationem puta ꝑ teſtes tuos ꝓbaui me emiſſe die tali. alius
ꝓbat ea die me alibi fuiſſe. poſſum etiam poſt publicatas at
teſtationes alios ꝓducere ad ꝓfirmandum ꝑoꝝ dicta. ſ. ꝙ
eadez die fui preſes ⁊ emi. ar. ꝑdicte aut. ⁊. ē. e. ex tenore. nec
ad ꝓfirmandum ꝑorum dicta ſemp admittendus ſum. nam
cum habuit dilationez ad teſtes ꝓducendos nō eſt mihi dā
da alia dilatio niſi cum cāe ꝙgnitione. vt no. ē. e. in cauſis. ut
in caſu pñti uocari pōt. ⁊ nam in iſto cāu ſatꝭ appet qꝺ ſbue-
niendum eſt mihi ⁊ nō ſacramento credendum ꝙ malitioſe
hoc ñ peto ꝓbabilit. n. credere potuit ꝙ ſufficerēt mihi duo
teſtes ad probandum ꝓtractum ſed ſupuenientibus ꝓbatō
nibus aduerſarii ꝙgnoſcit ꝓtrarium. Sed ſi aliqui ꝑmo dix
iſſent obſcure alii minus obſcure tūc licet q̄ obſcure dixerunt
eſſent interrogādi ſup expoſitōne dictoꝝ ſuoꝝ. tñ alii ad
banc obſcuritatem declarandam ñ eſſēt admittēdi niſi ſic di
ctum eſt ad ꝓfirmandum ꝑoꝝ dicta. aliqui tñ ꝯdicut ꝑdictꝫ
dicentes ꝙ idem teſtes non ſūt itez repetendi ad declarand
ꝙ obſcure dixerunt niſi qñ adeo eſt obſcurum ꝙ nullum ꝫz
intellectum ſi autem pōt intelligi ſed diuerſis modis tūc ſi ꝙ
dictum eſt ex conſuetudine recipiat aliquā interpretationem illā
habebit. ar. ff.dele. minime. alioqn in benigniorem ptē inter
ꝑtabitur. ff.dele. benignus. ī. de ſpon. Iuueni. alias ꝟboruꝫ
ſignificationi ſtatur. ff.de ꝓdi. ⁊ demon. l. i. §. i. vel ꝯ itroduc-
torem tunc intꝑptandum eſt. ē.ꝺ ꝓba. in pñtia.

Eſtimonium eius crimen. de quo non ē ꝓdem
natus nō irrogat infamiam ipo iur̄ vtrum hoꝝ fue
rit repellit etiam poſt ſñiam in cauſa ciuili infamiā
enim canonicam tollit pñia. vi. q. i. illi. ſed infamiam ciuilem
non. ii. q. iii. §. hinc colligit licet alii aliē dicant. reprobatur
vi. q. i. illi qui crimen. ē. e. ſup eo. i. emendatus. emendatio
appebit ſi occultum eſt crimen ꝑ ſacerdotem qui dicat eū ſibi
ꝓfeſſum. vel ut qdam dicunt eius ſimplici vbo credendum ē

sufficit autem occultam penitentiam agere ubi crimē occultū est. Si vero crimen eius est manifestum debet manifesta eē pñia lz non solemnis. ii. q. i. si peccauerit. xlv. di. sed illud. l. di. in capite. j. de sy. nemo. periurij. v. q. i. quicunqz. Et ītelligit hoc vez ubi falsum iurauit z ꝯ licitum iuramentum uenit Sed si non falsuz sed tantū temerarie iuramentū iurauit. vl etiam ꝓtra illicitum iuramentum uenit qui non est periurus quia facit ꝓtra iuramentum. sed quia temere iurauit. xxii. q. iiii. si aliquid. non est repellendus a testimonio. s. e. ꝓstitutꝰ. Sed tñ quilibet temere iurās mortaliter peccat. xxii. q. ii. c. ii. z. q. iiii. necesse. z. j. de iureiuran. c. z si xps. Sed pōt dici hoc ideo esse. quia exquo tale iuramentum nō seruat seipm ꝓsumit de talibus petuisse. vel pōt dici q etiam temere iurās repellitur nec obstāt ꝓria que loquūt q possūt reddere testiō nium ꝯ cum q alias coegit uel induxit ad pstādum temeraria iuramēta qđ in eoz odiū factū ē. temerariū etiā iuramētū nō repellit a dignitate. j. de iurīur. sic nr̄is. alii tñ ꝯdicūt. per iuris. xxii. q. v. si quis ꝓuictus puuli. In criminali. ii. q. v ii. apostoli. ipi testes. de crimine. nisi secum sit dispensatum vel nisi sit ininteg. ꝓstitu. vt no. j. đ re iu. cum te. de crimine. publico đ quo ꝓdemnatus sp sit infamis. ff. ex qui. ca. infa. irro. athletas. §. calumniatoz. uel etiam in ꝑuato si desecēdit ex ea act. que etiam damnato in ꝑuato iudicio infamiaz irroga ret. vt furti. z vi. bo. rap. ff. đ bis q̄ no. infa. athletas. §. fi. z du abus legibus se. z. ff. đ pu. iudi. ifa. ff. de cri. stell. l. ii. z. iii. z id etiam si de crimine ꝑuato q etiam ꝓdemnato ñ irrogat infamiam. nam cū non possit ꝓmoueri ñ poterit sacerdotem accusare. sed laycum pōt accusare z testificari ī eum. Idem etiā dicimus z si accipiat đ crimine q nō ifamat ut h̄ z siue sit cō demnatus siue nō. per exceptionem. đ crimine in quo pse ueret. Si autem egisset pñiam tūc ita audiet aliquis excipiēs eum de crimine sicut audit excipiens ꝯ electum petentem cō firmari. de quo no. s. đ elec. dudum ro. z. j. de accu. sup his. ul dic h̄ exceptōem ꝓdemnationis de crimine factaz. per exceptionem. sed qd dices in excommunicato sed nūc absoluto nunqd pōt ferri testimonium. ar. q non. iiii. q. i. c. i. z. ii. ubi multum de hac materia nota. est. vl dic alit q̄ sit ibi notatum q nunq̄ obstat testi q fuit excommunicatus dūmodo nūc sit absolutus. Sed necesse est crimen ꝓbari ꝓpt qđ excommunicatus fuit ad hoc ut repellat nec obstant rōnes que sūt ibi notate. puta quia nā fert excommunicatio nisi ꝓ magnis criminibus. xi. q. iii. certum est. Et assignamus talē rōnē excommunicatio nō est culpa sed est medicina vl pñia. ii. q. i multi. z ideo ea cessante non dz aliqua infamia remanere. ff. đ bis que no. infa. ictus. Sed dices lz pena excommunicationis non sit peccatū pene tñ impositio ꝑ iudicē facta ē ꝓbatio culpe que non nisi ꝓbata culpa irrogatur. ii. q. i. nemo Rñ. q sepe sine manifesta z solemni ꝓbatione q̄s excōmunicatur hoc ipo q pñs non est in termino z tñ pōt esse q legitimo impedimento detentus est. z sic est iusta excommunicatio. sed tñ cā uel culpa non subest. vñ postea ꝓbato impedimento sine difficultate absoluit. iiii. q. v. c. i. j. đ re iudi. cum bertoldus. Item sñia excommunicationis etiā iniusta tenet. xi. q. iii. c. i. graue ergo esset q ppetuam sibi infamiā irrogaēt ad hoc ergo vt nūc obsit ei sñia excommunicationis oportz q ꝓbet etiam culpā ꝓ qua excommunicatus est ar. ff. đ bis qui no. infa. ictus. alii tamen dicūt q ubi quis ꝓtumax esset in pendo sup crimine de quo ꝓdemnatus esset z hac cā expsse assignata excommunicaret. qz talis excōmunicatus bñ repelletur etiam non ꝓbato crimine. z idem dicūt si etiā amoueretur ab officio uel ordine ꝓpt inobedientiam siue excommunicationē. ar. iiii. q. i. c. i. z. ii. ff. de bis qui no. infa. l. ii. §. ignominie. z. ff. de iudi. cum ꝓtor. z idez videt dicendū si nō esset ꝓdemnatus. sed tñ crimen esset notoriū. vl etiā non esset notorium. sed tñ iudex expmit in sñia q non vult de tali crimine penitere qđ ꝓmisit ideo excommunico eū. ar. predicta

rum. l. Sed si tñ bñ attendas in omnibus his non est causa eum repellēdi excommunicatio sz sñia sup crimine lata vl crimen ꝓmissum. Et ideo melius videt dicendū q non sufficit ad repellendum quemq̄ a testimonio ꝓbare q fuerit excōmunicatus expressa causa criminis in excommunicatōe nisi tale fuerit crimen expressum in sñia q ipo facto infamaret cū acta penitentia de aliis criminibus emendatus sit z infamia canonica cesset nec est simile de remisso causa ignominie vel exauctorato cum neutrum horz interuenerit in excommunicato. Et Rñ. obiectionib⁹. l. ff. de his q. no. infa. l. ii. §. ignominie. z aliis quia exauctorare militē uel remouere ab exercitu uel ordine uel iudicem remouere a senatu đ quibus ibi loquitur est ꝓxima causa z pena delicti. sed excommunicatio l ꝑuatio a cōione fidelium uel sacramentoz nō est ꝓxima pena delicti immo aliq est mediū. s. ꝓtumatia ꝓ qua ferī tantū excommunicatio z nunq̄ ꝓ crimine quātūcūqz sit graue. ix. q. iii. certum. nec hac rōne dicendum ē q si ipo facto incidit in excommunicationem ut in violēta manuū iniectione q repellendus sit ppetuo quāuis sit ꝓxima pena delicti qz h̄ pena excommunicationis nō inferī ab homine sed a iure. vnde nō amplius repelleī ꝓpt excommunicationem q̄s ꝓpt crimē tm̄. s. durante excommunicatione uel quouslibz pñiaz agat. sz in p̄dict⁹ legibus dī q miles vl iudex p iudicē fuit remotus z mitius agit ius q̄s iudex. grauata. nam cū h̄ repellatur ab electione z simili mō ab ordinatione. s. đ elec. sup eo. Eodez modo etiam repellendus est ab accusatōe z testimonio. ii. q. vii. ipi. z. c. testes. ciuili. in causa. n. ciuili ñ repelleī siue crimē publicum siue ꝑuatum ꝓmisisset si pñiam egisset z nō esset cōdemnatus nec infamatus ipo iure. Item si ꝓdemnatus esset de ꝑuato q ñ infamaret. ff. de crimē stellionatus. l. ii. a testimonio. idem etiā in accusatōe cū ordo z testimonium z accusatio cum de accusatōe criminali clericoz agit eqperantur s. ut qcūqz ad vnū admittī z ad aliud. ii. q. vii. ipi testes.

Ltra tertiam productionem prestito. aut. e. § quia vero. s. e. significauerit in causis ubi đ h̄ not. subtraxerit. h̄ satis credo q ad quartā ꝓductōez nunq̄ debet qs admitti vt quidam dicūt quātūcūqz viderit testificata dummodo plene illa inspexerit. z hoc sonat illud v bum ꝓcunctatus fuerit. i. cum diligētia inspexerit. ex h̄. n. q diligenē inspexit z ꝑ omia scrutatus est. ꝓsumit fraus quando post vult ꝓducere testes immo si a testibus q deposuerūt quesiuissent diligenē qd dixissent nō crederem q ꝓpt h̄ posset ꝓhiberi itez ꝓducere testes quia nec iure ꝓhibet nec etiā rōne. qz ꝑ vnā vocem de facili instrui nō posset nam si alle. ñ furtiue sed casu ꝓtigisset q attestationes vidisset ñ tamē plene. nec notādo circa illa que notanda sūt vñ potest sup eisdē articulis testes ꝓducere ar. ff. de rei vē. officiū. C. đ ꝓba. exceptione. Sed ꝯ aut. de te. §. quia uero. vbi expsse innuitur q postq̄ didicit testificata nunq̄ ulterius testes ꝓducere potest. Sed illud pōt intelligi vbi renunciauit testibus z uidit testificata. ambo. n. ista ut qdam dicūt simul necessaria sūt. z idem ē vbi sbtraxit quia etiam si nō tūc ꝓstaret q diligenē vidisset testificata tñ quia presumit ꝯ eum ꝓpter furtum vlterius testes ꝓducere non pōt. Itq̄ attestationes apte sūt ꝑ iudicem ulterius ꝓducere non pōt z in his casibus videt loqui p̄dicta aut. z non dicimus tñ denegandam ꝓductionē testium postq̄ didicisset plene testificata ultra tertiam ꝓductionē sed etiam post p̄mam vel secdam z h̄ innuit ff. §. palle. qz vo nisi in casibus predict⁹. Item dicimus q siue plene sua testificata uideat sui ptis aduerse q ulterius testes ꝓducere ñ potest quia lex sic generalit loquit postq̄ didicit testificata. aliq tñ dicunt q uisio testificatoz ptis aduerse non impedit ꝓductionem testium z h̄t ar. ꝓ se. ff. de iudi. iudices. ꝓmo dictuz magis placet. nequiuerunt. si quis petat q non aperiantur testes uel q non feratur sñia quouslibz tales qui sūt in captiuitate uel in pegrinatione uel aliis ex ꝓsimilibus causis sē absē

tes uel morbo uel furore tenent reuertant quia ipi sūt qui sue cause uarietatem nouerit uel quia ipi bñt instrumēta sue cause non est audiendus ultra tps q̄ sunt. iii. q. iii. §. spaciū. ſz p bñficium in integ. resti. sibi poterit ſbueniri etiam post aptionem testium ⁊ post ſñiam p̄missa summaria ꝓgnitōe. vt iterū audiantur. ar. s̄. de in integ. resti. c. ii. ⁊. iii. vbi no. Sed dices nonne melius erat differre q̄s post publicationē uel sūiaz ſbuenire. Rñ. non. quia si differt quilibet posset inuenire uiam q̄ nunq̄s alia causa finiret q̄ esset ualde iniustū ⁊ econtra. ſ. si ꝓcedatur nullum uel modicū fit preiudiciū q⁊ p beneficium restitutōis sibi ſbuenit. nec negam⁹ q̄n iudex ex magna cā ultra tpa statuta posset ꝓrogare dilationem. ff. de re. iu. l. ii. sed nō īmoderate. ff. de iudi. si lō. ff. ō ua. mu. l. fi. vbi de hoc no. Et uidet q̄ quarta ꝓductio de qua h̄ loquit non pōt peti ni si. j. tpa statuta nisi p bñficium restitutionis. Si aūt p iudicē vel receptionē testiū uel instrumentoꝝ steterit p tm̄ tps q̄ i residuo ps suas institutiones ꝓducere nō potuit nō imputat sibi. ar. ii. q. vi. anteriozꝝ. Si aūt ꝓpter ꝓicula viaꝝ vel tēpestates aquaꝝ tre impediant q̄ nulla parte tpis pōt ps suā prōductionē ⁊ ꝓbationem pficere. pōt dici q̄ est h̄ magna causa quare ꝓrogare pōt predictū tps. ar. ff. de eden. si qs ex. §. fi. ⁊. l. sequē. aut. de his qui ingrediunt ad appellandu. §. ii. tm̄ si multo tpe deberēt durare p̄dicta pericula ꝓcedi poterit ad ſñiam. sed saluum erit parti p beneficium restitutionis postq̄s cessauerint ꝓicula ut p̄dictum ē. Prudenter ergo faciet pars j̄ quā ꝓducunt testes si ꝓsentit q̄ aduersarius habeat nouē menses q̄n sūmaria ꝓgnitione p̄missa ordinatum ē q̄ institutionem suā habeat de ptibus ultra marinis nec petat articulos q̄ p examinationē articuloꝝ magis instruit ꝓducens. ſz pmittit eum sup tota cā ꝓducere instrumenta sua. q⁊ si etiam sup mille articulis ꝓducceret non haberēt nisi p̄dictos nouē menses. ⁊ idem dicit si petat instrumenta ex ꝓtinentibus prouinciis vna vel pluribus. quia non dz habere nisi sex menses ul' ex eadem ꝓuincia tres ⁊ bñ faciat disquiri ab initio an velit de ultra mare ꝓducere uel de ꝓtingentibus ꝓuinciis. q⁊ si non bñ disquisierūt a ꝓncipio ⁊ habuit tres mēses ꝓ īstrumentz eiusdem ꝓuincie. Item habebit sex ꝓ ꝓtingentibus ꝓ uinciis ⁊ iteꝝ. ix. menses ꝓ ultra mare sicut ex ui lre colligitur Item si fecerit dare minozem terminū q̄s triū mensium ⁊ postea desiderauerit aliam dilatōez de leui dabit ei dummodo nō extendāt int' ambas dilationes tres menses. Sed ī istis tribus mensibus nō ꝓputabitur medium tps qđ ē a fine prime receptionis usq̄ ad ꝓncipium scde receptionis siue fuit impeditus ꝓducēs siue negligens fuerit in prosequendo cām in medio tpe. quia si fuit utile q̄ neglexerit ⁊ aduersario dānosum sibi imputet q⁊ uigilantibus ñ negligentibus iura ſbueniunt. ff. ex qui. cau. in integ. nō ē. iiii. q. iii. c. i. ⁊. ii. Nec negamus q̄n utile sit aliq̄n istas dilationes breuiare sed tam̄ sepe ex breuiatione magne dubitationes occurrūt vt dictum est. Incipit aūt currere h̄ exquo dilatio assignata est ⁊. j. dilationez dz impetrare lras ⁊ ire pro testibus uel mittere ad vnā ꝓuinciam uel etiam ad diuersas. nec dñt deduci de isto tpe solemnes dies nec recreationes receptoꝝ uel iudicium dum mō non sint malicioſe vel tales p quas impeditus ē ꝓducēs pficere prōductionem suā. Continentes añ ꝓuincias nō appellatio archiepatus sed sicut exponit. ff. ō v. si. notionē. §. i. ultra aūt bos ēmios ⁊ añ ⁊ post p ꝓfessiōes poterit istrui cā.

On debet quis in criminibus. secus si agitur ciuiliter. forsitan. forsitan ideo dicit q⁊ in excepto crimine accusatus nō admittitur j̄ eum q̄ bone fame est. ii. q. i. in p̄mis. exceptis. C. ad. l. iul'. ma. nullus. ff. de q̄stionibus. de minore. accusatione. idem dicunt q̄dam pen. inquisitione uel denunciatione. accusatione. C. de ꝓcu. reum susceptione. lxxxi. di. tanti.

Resentium tibi auctoritatem. cāus examīata q̄ dā cā apō sedē ap. tāō pl̄ de spaldug. obiecit q̄daz in pſonas testium sci mīb. utraq̄s etiam ps plenius suam intentionem probare voluit p ꝓfessionem pt̄ alterius sup h̄ ergo h̄ scribitur ⁊ certa forma porrigitur fm quā facere debeāt abbatem. bñ dicit' pro abbate a ꝓuentu ⁊ j̄ ꝓrem ⁊ ꝓuētuz quia ꝓ ministris agitur ⁊ ꝓtra mīstros quasi noīe alieno ipi enim sunt procuratores non dñi. xii. q. i. si ꝓuatū sed pro cōuentibus ⁊ j̄ ꝓuentū in qbus ꝓprehendunt etiam ministri j̄. de ꝓcef. p̄. post electionem. ff. ō v. si. familie. insti. ō iure nāli §. plebs agitur prōpo nomīe quia ipi domini sūt. ii. q. vi. biduum. v. palam. ff. qñ ap. sit. l. i. §. inpropa. tamen idem videt si etiam ministri actionum ñ sunt de ꝓuentu ut sepe accidit i uicedñis ⁊ sufficit ꝓtra alteꝝ fieri ſñiam vel etiam j̄ abbates ambos nomine ꝓuentus uel etiā ꝓtra ipm̄ ꝓuentum ꝓpio nomine. ⁊ pōt abbas qui ex officio habet exercitium actōis reuocare mandatum a ꝓuētu datum ꝓcuratori qñcūq̄s vult añ li. ꝓtest. post li. autem ꝓtest. non lz sic̄ nec alii dño liceret. Sed si ābo sil' sint li. ꝓtest. tūc ⁊ simul ⁊ diuisim possent in cā procedere. sicut si ambo essent insolidum ꝓcuratores. ō hoc no. s̄. ō. pcu. i pñtia. Immo plus uidet q̄ si libellus dic̄ agit talis abbas agit ⁊ talis procurator ꝓstitutus a ꝓuentu noīe ꝓuentus sic̄ quo ad verba uideat diuersis nominibus agere tm̄ quia ꝓstat q̄ eiusdem nomīe agit. ſ. nomīe monasterii ⁊ cōuentus ad quē res ptinet de qua agit eodem mō ꝓcederet h̄ abbas ⁊ ꝓcurator ꝓuentus sicut. s̄. dictum est. Secus autem si specialit' causa tangeret abbatem suo ꝓprio nomine ⁊ idem est si ageret dñs rei de qua agit cum ꝓcuratore quez ipe idem ꝓstituit. possidere. no. q⁊ lz possessorio agit ad restitutionem possessionis de rebus spūalibus tamen nō iurat de calumnia sed ō ueritate dicenda sic̄ quādo petitorio agitur. s̄. ō iure calum. lras. cum possessione. sup spūalibus. ab eisdem. ideo h̄ abbas ⁊ ꝓuētus sancti mīb. requiruntur tanq̄s honestiozes ⁊ uehementiozes causas. C. de procura. l. si. qui simul egerant ut patet ex ipa litera. quia si solus abbas egisset ipe solus tanq̄s honestior requiri posset. Sed in hoc casu dicunt q̄dam q̄ ꝓuentus computato in ipo abbate requiri posset quia honestior ⁊ ueratior reputat' totus ꝓuentus ex abbate ⁊ monachis computat' q̄s solus abbas. Jt̄ no. q̄ q̄n abbas ꝓstituit ꝓcuratorem in causa monasterii in ipa causa non poterit esse testis lz alias possit. j. ō inñiu. ⁊ si ch̄ustus in fi. Sed si conuentus agit p procuratorem etiam si tanq̄s honestior pſona iuret ꝓuentus de ueritate dicenda tamen idem illi monachi qui iurant de ueritate dicēda recipient in testes ⁊ pro utraq̄s pte ualebit eoꝝ testimonium. sed q̄n iurauit ut honestior pſona tūc dictum eoꝝ ualet j̄ se ⁊ non pro se. Sz queres nonne eodem modo recipiet abbas ad utrunq̄s sicut monachus. Rñ. non. quia abbas quasi legitimus defensor est ⁊ ideo duplicem pſonam gerere non dz sed agent ⁊ testis sed in alio casu nullus monachoꝝ est defensor sed ꝓuentus tm̄. ⁊ ideo singuli monachi ⁊ etiam ipe abbas potest esse testis. quia lz instrumentum dicat abbas ⁊ ꝓuentus ꝓstituūt talem ꝓcuratorem tamen ipe abbas ut ps uel membꝝ ꝓuent' uidet loqui ⁊ non quasi ꝑncipalis ō̄fensor. abbatem. bñ erant syndici p quos facta fuerat lit̄ ꝓtest. sed ptibus placuit q̄ p bos iuraret ⁊ alias etiam equitati ⁊ iuri ꝓsonabit cum essent capita ꝓuentuum posset tm̄ ⁊ aliis ꝓmitti boc iusiurand̄. ar. s̄. de iur'. c. i. Nomine suo. quia de ꝓuentu erat ⁊ iō iurat nomine suo ⁊ inde est q̄ int' rñdentes faciet numerum sed ipe aliud crederet q̄s q̄ maioꝝ ps ꝓuentus sciret cū tanq̄s pro uniuersitate sit iuratuz. rñdebit fm placitū maioris ptis non fm suū. Crederem tm̄ q̄ si abbas non tanq̄s ps vniuersitatis vel tanq̄s vnus de vniuersitate sed tanq̄s ꝑncipalis. puta quia forte alia habebat diuisa sed h̄ iura ō qbus agit cōmunia habebāt ꝓ indiuiso. tūc ipe pro se suū placitū non tāq̄s syndicus sed tanq̄s ꝑncipalis pſona Rñ. ꝓ ꝓuentu aūt respon. placituz maioris ptis ꝓuentus. si autem h̄ de cōuentu non esset non in aia sua vel nomine suo sed conuentus tm̄

iuraret ⁊ rñdebit. vel dic ut in glo. ſ. totius. In animas. hic iurat in animas eoꝝ quoꝝ ꝓcurationem agit quia nō eſt ꝓcurator nec aliqd habet facere in cā ſed miniſteriuz tm̄ habz ⁊ orꝫganum eſt eoꝝ in quoꝝ animas iurauit. Si aūt eſſet ꝓcurator vel ſyndicus tūc in talibus in qbus lz ꝓcuratoribuſ iurare ꝺ̄ ueritate dicenda. ſ. quando ſibi eſt mandatum. ff. ꝺ̄ iureiur. iuſiurā. de hoc no. ſ̄. ꝺ̄ iu. ca. c. ſi. tūc non iurat in aīa alterius ſed in ſuam ꝙ ſatꝭ ꝫ appet vbi dicit ꝙ a ſyndico inq rat qd credat vel ut ſciat vñ appet ꝙ de ſua ſcia vl̄ credulitate debet rñdere non ꝺ̄ alterius. Item cū in deciſiuo iuramento tutoꝝ ⁊ ꝓcuratoꝝ iurare debeat in anima ſua. nam illuſoriuz eſſet ꝙ in anima infantꝭ iuraret cur nō idem in iuramento ꝙ fit in ꝓſecutione cauſe. Item ꝫ admittunt iſti ꝙuentus vt faciāt alios iurare in animas ſuas qꝝ placuit ptibus. ſ̄. ꝺ̄ teſti. tuis. vel dic ꝙ autoꝛe huius decr. hodie licitū eſt omnibus colliis ꝙ alium iurare. ⁊ hoc ideo quia cum collegium in cauſa vniuerſitatꝭ fungatur vna ꝑſona dignum eſt ꝙ ꝙ vnū iurēt lz ꝙ ſe iurare poſſint ſi uelint. C. ꝺ̄ iu. ca. l. ii. §. hoc etiaz. ⁊ etiā ꝓpt̄ facilitatem ponendi ⁊ rñdendi alias aūt qlibet ꝙ ſe ī animam ſuam iurare dz. ſ̄. de iura. ca. c. f. ⁊. c. in ptractandis. imperator etiam ꝙ aliū iurat. lxiii. tibi dño. partis ibidem. reſidentium. x. q. ii. hoc ius ante me. ipſorum. eoꝝ. l. quia mādabant ꝙ in animas eoꝝ iurent. veritatem. no. ꝙ ubi iurāt de ueritate dicenda tam ponens qꝫ rñdens non ꝙ credit ſed ꝙ nouit dicere debet. ar. iii. q. ix. hortamur. ſed cum iuratur de calumnia ibi ꝙ creditꝭ ponitur ⁊ rñdet. C. de iur. calū. l. ii. §. i. Item ſi eſſet cauſa ciuilis ubi iurat ꝺ̄ calumnia nō eēt ne ceſſe ꝙ in animas ꝙuentus iuraret ſed in aīam ſuā tm̄ ⁊ fm ſuū placitum poſitionibus rñderet. ſ̄. ꝺ̄ iur. ca. cum cām. ipſi abbas ⁊ prior. Illos. ꝙuentus. ſ. in quorum. ſ. totius ꝛ ma ioris ꝑtis ꝙuentus ibidez reſidentꝭ nec ſufficeret ꝙ in aliqua poſitione maior ꝑs ꝓſentiret iurātiuz niſi eſſet maior ꝑs ꝙuētus ibi reſidentꝭ ⁊ eſt ꝫ ea ratōe quia minoris ptꝭ ꝙuentus cōfeſſio non pōt ꝓciudicare toti ꝙuentui ⁊ eſt not. dignum ꝙ q iurat in animam alterius non ꝙ ſibi uidetur ſed ꝙ dicitur ab his in quorum animas iurauit dicere tenetur. ⁊ debet ſic ꝓponi iuramentum. nos iuramus ꝙ talem ꝙ veritatem dicemus. ſi. lxiii. di. tibi domino. Vl̄ ſi non eſſēt pñtes illi ī quorum animas iurant ſi ꝙ lr̄as vel aliꝫ certum eſt ꝙ procurator pñs poteſt in animas iurantium iurare. ⁊ tūc debet iurare ſic ego in animas talium iuro dicere veritatem quā ſciuerit. vel melius iuro in animas eoꝝ ꝙ ipi ꝙ me veritatem quā ſciunt dicent. Item no. ꝙ ſi abbas qui iurauit in animas aliorum ſciret aliqua ⁊ illi qui in quoꝝ animas iurauit aliqua neſcierent vel econtra non dz rñdere veritatem nec aliqs ꝑ ſingulis de ꝙuentu qui dicerent ſe aliquid ſcire niſi de eo ꝙ maior ꝑs ſit ſed pro ſe ſi aliquid ſcit aliis etiam neſcientibus reſpōdere tenetur. Idcirco. n. ꝫ dicitur ꝙ ſuo nomine iurat. ſ. vt ꝺ̄ his que ſciunt veritatem dicant. etiam ſi alii neſciant melius videt ꝙ etiam de his que ſoli ſciunt nīl̄ dicere debeāt niſi ꝺ̄ ſuo facto cum dictum eorum non preiudicaret. neqꝫ. q. ꝓcuratoris. quia procurator non eſt. neqꝫ. q. teſtis ⁊ non eſt alia cauſa quare pro ſe ſpecialit̄ iuret niſi ut aſtringantur dicere cum aliis veritatem ⁊ eodem modo a quolibet queret ꝺ̄ facto ſuo ſi ab alio ꝑte queſitum eſſet. ⁊ compelleret iurare ſed ꝫ bene dicimus ꝙ licet aduerſa ꝑs petēt aduerſarium iurare de veritate dicenda ſup his que ſcit non ſup his que fecit vl̄ de facto ſuo non audiret. lex enim loquit̄ tm̄ quando de facto ſuo inꝛogat̄. C. de queſtionibus inꝛogari. Quando. n. inꝛogatur de alieno facto tanqꝫ teſtis recipit̄ non eo modo quo hic dicit̄. Item no. ꝙ ſi non pro ſe ſed tm̄ in aīas alioꝝ iuraſſet ⁊ ipe veritatem ſciret. illi autem non nihil dicet qꝝ de ſe non iurauit. Item ſi illi dicant ꝙ aliꝫ dicat qꝫ ſe habeat veritas quā ipe ſcit non rñdebit quia pro nullo homine dz falſuz dicere nec deberet facere ꝫ ꝓſciam imo vocatꝭ q ꝑdeſſe poſſunt debet eos monere ut a falſo teſtimonio vel dicto ab ſtineant. xxii. q. v. hoc videt. Item ſi volunt rñdere ꝑ ꝓcuratorem ſed ꝑ ſe non video quare ꝓhibent̄. Sed qd ſi velit ꝑ alium nō iuratum rñdere. ſuper quolibet. no. non ſufficere generaliꝫ negare poſitionem niſi ſ̄ ſingla in poſſeſſione cōtenta rñdeat. ſine iuramento. ⁊ hīi ꝓciudicat ꝫ ꝓfeſſio ac ſi facta eſſet cum iuramento ſicut ⁊ ꝓfeſſio p̄ncipalis ꝑſone. ar. ꝫ. ff. ꝺ̄ ꝓfeſ. certum. §. penul. Sed iſta lex loquit̄ ꝺ̄ ꝓfeſſione procuratoris minoris que non p̄iudicat cum effectu. qꝛ datꝭ reſtitutio in integ. a ſyndico. qui litꝫ fuerat con. q nec ꝺ̄ calū. iurauerat. quia de rebus ſpūalibus agebat̄ nec ꝺ̄ veritate dicenda. hoc. n. iuramentum abbas ⁊ ꝓr ꝑſtare debēt. Et eſt no. dignum ꝙ etiam in cāis ſpūalibus ꝙ credat vel nouerit a ſyndicis ſine iuām̄eto requirit̄. fatemur tm̄ ꝙ ſyndici pñt iurare de veritate dicenda tam ſup diffinitione cāe qꝫ ſup quātitate expenſaruz. ⁊ etiā ſup toto negotio. C. ꝺ̄ indi. ꝑpetā. in fi. C. ꝺ̄ re. cre. l. penul. §. penul. ar. C. de iur̄. ca. l. vl. §. i. ⁊ tunc licet ſine iuramento poſſint inqniri de credulitate. ꝑ iuramenta tm̄ queri non dz ut ꝫ. quidam tm̄ in iuramento de ueritate dicenda adiciūt ꝙ etiā ꝑ iuramentum rñdebit ꝺ̄ credulitate De ꝓcuratore autem an poſſit iurare de veritate dicēda no. ſ̄. ꝺ̄ iu. ca. c. ul. ⁊ ſi ſcit dz rñ. ſcio id de q°. inꝛogas ul̄ credo ⁊ ſi dubitaret debet rñdere ego dubito. ff. de pet. hēd. ſi debitor. ⁊ tunc debet ei dari tempus ad liberandum. ff. de in ī ro. act. q inꝛogatus. ff. de iureiu. iuſiu. i. rñ. Sed ⁊ aliqñ ꝓgrua rñſio videt ſi dicat ego neſcio. vbicūqꝫ. n. titubat inter duo quoꝝ alterꝫ eſt neceſſarium ⁊ eſt facile vtrūqꝫ eſſe uerum ut ſi querat̄ ab aliquo an modo iurat aliquis an moꝛtuus ſit vl̄ an ſit in tali ciuitate an non uel ex̄. circa ꝫ non uerſat̄ cogitatus eius ⁊ ideo bene rñdet ſi dicit neſcio poſſet etiā dicere non credo eum uiuere vl̄ non credo eum eſſe in ciuitate. ⁊ tm̄ non ſequit̄ ex hoc ergo credit eum eſſe moꝛtuum vl̄ eum eſſe ex̄ ciuitatem qꝛ ꝑ ſuam reſponſionem nihil ponit ſed negat tm̄. in aut̄. de his qui inꝛ. ad ap. §. ſi. primo. i. anteqꝫ admittantur teſtes ꝓbis ⁊ ꝙuentus ad reꝓbationem teſtium abbatꝭ ⁊ ꝙuentus. ſingulatim. no. non ſufficere dicenti ꝓtra teſtes ego obicio teſtibus adulterium piuriuz ⁊ huiuſ. lz oporꝛtet eum dicere quid ꝫ quēcunqꝫ teſtem obiciat locum autem ⁊ tps quo adulterium vel piurium ꝓmiſit an dicere teneat̄ alibi not. ſpecificationem. ꝫ eſt nota dignum ꝙ licitum ē iudici ante publicationem teſtium p̄figere ptibus t̄minū. ſ. quē q̄ velit teſtibus obiciant. ar. ad idem. ſ̄. ꝺ̄ proba. lz. ꝙ ſic probatur ex loco iſto. nam iſtis iudicibus non ꝓmittebaꝫ cauſe ꝙnitio. ſed tm̄ certa forma eis ſup certis articulis dabatur ⁊ ita coram eis non eāt facienda aptio teſtium ꝙ ex eo maxime appet. qꝛ non ꝓcipit copiam atteſtationum ptibus ꝓcedi ſed ſibi ſigillata fideliter tranſmitti. ⁊ ualet ꝫ cautela ꝫ eos q malitioſe teſtes ſibi ꝫrios reꝓbāt ⁊ pro ſe dicentes appꝛobāt non negamus tm̄ quin poſt appertionem teſtiū poſſint dicere in perſonas teſtium. niſi autem fuerit eis t̄minus prefixus. ſ. quē dicāt. iuramento. ſ̄. e. pñtium. ꝫ. ſo. ibi.

Omana eccleſia ⁊. ſ. procuī. ff. de teſti. l. fi. ⁊. ii. q. vii. ſtatuendum. C. de procu. ad negotia. videtur ꝙ ſi placet partibus in negotio ꝙ procurator pōt eſſe teſtis ſicut mediator. ar. aut̄. de teſti. §. qꝛ vero. aut̄. de fi. inſtru. §. ſi vero. In aliis autem negotiis ſemper admittit̄ qꝛ non prohibet̄. ff. de te. l. i. Item ar. quia etiam iudex admittitur in aliis cauſis. ff. de te. ob carmē. §. i. dicunt tamen aliqui ꝙ contra dominum bene admittit̄ ⁊ cogit̄ procurator in teſtem ⁊ etiam in negotio ⁊ cauſam quā procurauit ſicut compromiſſarii contra electum a ſe ⁊ arbiter. ſ̄. de elec. cum dilecti. ſ̄. de ar. non ſine. preſumptione. ff. quēadmo. te. ap. l. i ī fi. ff. de do. pꝛef. l. theopōp°. ſ̄. de procurato. c. ex iſinuatione. xxiii. q. iii. ſi habes.

De teſtibus cogendis. Rubrica.

Ausam. matrimonii. occultent sꝫtrahendo se a ferendo testimonio. odio. ⁊ intelligo eos semper se talit subtrahere quando non pōt veritas alit apparere ⁊ de h in ciuilibus ubi scz quis ꝓprium interesse prosequit cum ibi sit peccatum in damnum ꝓximi veritatem celare. xi. q. iii. quisqs metu. Et hoc est verum nisi hanc pſūptionem alia elidat. puta quia sit religiosus quare magis iurare uereꝫ vl alia ꝓsimili causa. In criminalibus autem ⁊ ubi nō est peccatum celare veritatez nō pſumo eum q nō vult reddere testimoniū talit se sꝫtrahere ⁊ idcirco non est cogēdus nisi manifeste apparet malicia. ſ. e. puenit. ii. Item dicimus q ī ciuilibus ⁊ criminalibus intalibus tamen cāis in qbus nō coguntꝫ testes etiam si nō sꝫtraherent se gratia odio uel timore. tñ si deficiāt alie ꝓbationes cogende sūt. ſ. e. peruenit. ii. compellas. q dam dicunt omēs indifferent cogendos ad ferendū testimonium. C. de testi. si qñ. alii dicunt q illi soli q iactant se scire veritatem alii eas qui tm ꝓpellent quando ꝓpt defectum ꝓbationū pit veritas quā celare mortale peccatum ē. xiiii. q. ii. quēqꝫ. ſ. e. puenit. ii. xi. q. iii. qsqs. In criminali aūt cā nō coguntur testes. ſ. e. c. penul. sed si ciuilit agitur ꝺ crimine cogūtur. ſ. e. puenit. ⁊. c. ul. ⁊. c. sup his. ⁊. c. cum igit. Scōm leges autem in omi casu coguntꝫ. ſ. e. sup eo. Quedam tñ pſone nō coguntꝫ etiam fm leges nisi magna cā sꝫsit vt sūt senes valitudi. ⁊ alii q ꝓtinentur. ff. de testibus inuiti. ⁊. l. ii. In causa aūt inqsitionis ꝓpelluntur testes. ſ. e. sup his ⁊ in causis spiritualibus. ut hoc. ſ. e. c. cetum in cā etiam denuntiationis coguntꝫ. de sy. licet hely. Uel dic generaliter q vbicūqꝫ celare veritatem est peccatum mortale ibi cogendi sūt testes q sic ꝓbatur iste inductus in testimonium peccat mortaliter nisi reddat testimonium ergo est cogendus. ar. ii. q. i. si peccauerit. xxii. q. v. h uidetur ⁊ hac rōne quia peccatum esset si agereꝫ inqrēdo ꝯ aliquē diffamatum de aliquo crimie cogendi essent testes ſ. e. sꝫtrahens quia peccatum est sustinere infamem pſonam in aliqua dignitate. xxv. di. ꝑmum. idem crederem ⁊ si diceretur falsum instrumentū ciuilit uel alit agatur ciuiliter ñ ad penam sed ad pecuniarium ꝓmodum ꝓsequendum vl uitandum. C. ꝺ falsis. l. penul. ſ. e. cum ꝯ. Idem sꝫtrahant testes si ue ciuiliter sine criminalit agit cogendi sunt testes ut dictum est. s̄. Idem est ⁊ si idem testes malitiose se sꝫtrahant. ſ. e. peruenit. ii. ⁊ sic est ꝯ vbi autē celare veritatē non ē peccatū vt qñ agitur criminalit vl etiaz ciuilit. ſ. excipiēdo vl alio modo ad penam tm non dicimus cogēdos quia celare veritatem non est peccatum sed meritorium. ſ. celare crimen frīs. ar. ii. q. i. si peccauerit nisi pseueraret in crimine quia esset ibi cogendi testes ut sic eum a malo reuocaret penam quā dei timor nō reuocabat. ut. ſ. ꝺ vita ⁊ honestate clericoꝝ ut clericoꝝ. §. i. ⁊ ar. xxii. q. v. hoc uidetur nisi esset crimen de quo eēt periculum q esset occultum sicut heresis dilapidatio. naz in his dicim testes cogendos etiam si sit occultum quia nequeūt sine pericu lo dissimulari. ſ. de act. qualit. ii. xxii. q. i. si quis p capillum Item sup fama uel infamia credimus cogendos. ſ. e. sup eo. His item si dicatur ꝓdemnatus de crimine credimus cogēdos. q. cum crimē iam sit notorium p sñiam peccatum esset illud celare. ſ. ꝺ co. cle. tua. ⁊. c. uestra. item si dicatur sñia excommunicationis lata in eū cogendi sunt testes. q. hoc non est crimen cē excōmunicari possit qs sine cā. ſ. ꝺ sñia ex. inquisitionis. ⁊ h eaꝺ ratio ē in sñiis ꝺ criminibus latꝫ. Si uero diceretur excōmunicatus quis sit ipo iure puta ꝓpt manuum iniectionem ut xvii. q. iiii. si quis suadente. quia ibi oportet probare crimen non. sūt cogendi testes nisi ī casu qui ē. ſ. e. puenit. ii. vl ī aliis casibus vbi esset peccatum celare veritatem ut dictum est. s̄. ⁊ idem dicendum ē si sñia excommunicationis sic lata sit excommunico te nisi solueris. x. ⁊ hac rōne supradicta. quia non sufficit ꝓbare sñiam nisi probet crimē. ſ. cum cessasse in solutione quāuis possit rñderi q sufficit ꝓbare sñiam nisi aduersarius probet ꝯrium. ꝺ hoc plenius no. ſ. ꝺ acc. inqsitio. c. super his.

Um super causa. que uertitur. ⁊c̄.

Uper eo. ⁊. ſ. factum. i. crimen. timore. no. etiaz in criminali cā testem cogenduz si ps aduersa malitiose testes ꝓhibeat. ar. ſ. c. ꝓxi.

Eruenit ad audientiam ostendit. presumptiue. callidit atis. hic dixerunt qdam hūc vim passū non ferre testimonium sup ꝓncipali sꝫ sup coactione. ꝺ hoc no. s̄. ti. ꝓx. c. intimauit.

Eruenit ad nos de rebus. no. h appellari rem ecclīasticam ꝓsecutionem iniurie. Item no. q quā do agitur ꝺ iniuria ꝓpellent testes ⁊ intelligēdo cū de iniuria agitur ciuiliter ad suum intereē. vl h est introductum in fauorem ecclesie ⁊ clericorum ⁊ ne culpa laycorum remaneāt impunita.

Eterum quod super consanguinitate. no. in causis in spiritualibus cogi testes. s̄. è. c. i.

Reterea si testes synodales. xxxv. q. vi. epus in si. testimonium. in hoc testimonio reddendo nō pſentat ꝓprie officium testis sꝫ officialis vl denuntiatoris. compelli. h vult dicere q si testes synodales semel denuntiauerunt q ꝯ xpianitatem sic iurauerat fieri intellexerint fm q iurauerant siue in matrimonio siue in aliis nō debent compelli in publico dicere testimonium sup eodem negotio nisi quādo alii non inuenirent sup eodem negotio testes. ⁊ est ratio h non propt reditionē testimonii plures sibi acquirant inimicos vl dic q testimonium pſtabunt sꝫ nō iurabunt. articulis. noue talis forte q non ptinet ad officiū suum tūc. n. pcise coguntur reddere testimonium ut si forte q ratur de dote uel ꝺ adulterio. nam quia de eo in ꝓmo iuram to non fuit facta mentio de nouo iurare debet ⁊ testificari. s̄. t. ꝓxi. fraternitat. ⁊. c. ꝺ testibus. publici. qui synodales dicūtur. postqꝫ. ꝓtra uidet q non. ii. q. i. si peccauerit. vbi patet q illud mandatum denunciando peccatum ꝓximi omnibus tam infamibus qꝫ aliis factum est. Item magis videntur remouendi q ante officium erant infames qꝫ qui postea. rñ ꝺ. infames uere possunt denunciare nisi postqꝫ hoc officium assumpserit facti sunt infames quia si ante erant infames hoc ipo q assumpti sunt videtur cum eis dispensatum. vl exquo deliquerunt in of. grauius delinquunt qꝫ si extra officium. xi q. iii. pcipue. ſ. ꝺ vo. ⁊ uo. re. magne. ⁊ idcirco fortius postea qꝫ antea repelluntur. vl dic q ideo non vult qꝺ valeat testiō nium testis synodalis si postea incurrat infamiam. qz cum h testimonium reddat rōne officii ⁊ ei plusqꝫ alii testi credatur indignum eēt vt ⁊ infames officiales haberet ecclesia. vl dic qꝺ infamis possit reddere testimonium sicut quilibz alius. sed non potest sicut testis synodalis. vl dic q infamis admittitur ad denunciandū sed non ad testificandum ut hic. ⁊. ii. q. i. in ꝓmis. ⁊. s̄. t. prox. exprte. In continenti. añquā ptiꝫ loquantur vel alicui pſone alias. n. pſumitur ꝓtra eos nec valet correctio sed tm ꝓmo dicto stabitur. ar. s̄. de tes. sic̄. Quā uis illud loquat post publicationem testium ⁊ etiā post sententiam. sed eadem ratio videtur etiam añ publicationem. ⁊ licet stetur dicto ꝓmo vbi testis scꝺo ꝯrium dicit tamen erit minor ei fides adhibenda. quia propt scōm dictum debilitatur ꝓmum. Si autem añqꝫ exeat ꝓspectu iudicis se corrigat debet prudent iudex attendere modum ⁊ cām correctionis ſ. ꝺ acc. cum dilectus. ⁊ nisi ꝓgnoscat eum ꝓbabiliter se corrigere incidet in suspitionem vl vacillationem. ff. de test. l. in testibus vl variationis. ff. ꝺ test. qui falsa. Si autem non corrigat sed addat si hoc facit anteqꝫ exeat pñtiam iudicis cōstat licitum esse. Si autem postea si hoc facit postqꝫ potuit loqui ptibus audiendus est sed minor fides ei adhibetur. ar. hic ⁊ aut. de testibus. §. quoniam. ⁊. §. quia vero. Et no. q varias

dicitur q ꝑmo dixit aliquid ⁊ postea eius ꝓtrarium nullam cām uariationis assignans ꝓtradicēs sibi.i.q ꝑmo dixit duo impossibilia ut qui dixit se sciuisse ꝓtractum celebratum ⁊ in tali loco ⁊ tali die interrogatus vbi illa die fuit dicit se alibi fuisse uacillans dicitur qꝛ dubitando ⁊ timendo loquit. Itez ⁊ qui uarie loquitur.ff.de falsis.eos qui.ff.de testi.l.ii.⁊.l.q falso.hoꝛ autem testimonium non valet. immo puniuntur. C.de te.nullum. Inno.

Uper his.⁊.j.litteras. sup his lr̄is ꝓcederetur inquirendo aliter.n.non cogerent testes cum talium lr̄aꝝ ꝓmissio caderet sup crimine falsi vel pōt dicere q cum etiam de crimine inculpet aliquis q lite pendēte dicitur ꝓmisisse q testes sup eo cogendi sunt in fauoꝛem iudi.⁊ elidi possit eoꝝ iurisdictio.vt.ff.de iudi.si ꝑtoꝛ.cogatis.no. in causa inquisitionis cogi testes ad phibendum testimoniū qꝛ ex officio suo ꝓcedit papa ⁊ non nisi p̄cedente infamia .⁊ ita eēt peccatum tacere ueritatem vbi uident eligi in eꝑm ⁊ assumi in quo pa.scandalum pateret.ar.lxxxi.di.tant̄.⁊.j.ō accusa. omnipotens.

Um contra compellere.ħ habes in crimine cogi debere testes ⁊ dicunt qdam ħ esse ꝓpt enormitatem criminis.vñ ⁊ in maioꝛibus criminib⁹ dicūt cogendos testes ut in hereſi symonia homicidio ⁊ in ꝓsimilibus quia de similibus idem est iudiciū.alii dicunt hoc iō esse quia hic ꝓsequebat suum int̄esse iste q agebat de falso .s.ne p falsas lr̄as fatigaret ⁊ ita peccatum esset celare veritatem.xi q.iii.qsquis metu. Sed nonne dices idem si in modum exceptionis obiceret falsitat̄ crimen testibus. Rn.si velit ꝓbaē post sniam eos coꝛruptos falsa dixisse cogendi sunt qꝛ peccarent moꝛtaliter si ueritatem tacerent cum ex illa sntia aliqs damnaretur iniuste ad hoc.s̄.de ꝓba.lz. Secus autem si ñ dicat eos falsū dixisse sed criminosos ħ.n.ñ credimus cogendos quia in nullius p̄iudicium tacetur veritas.sed tm̄ in eis pena imponeretur si crimina ꝓbarentur.vel dic q pl̄ placet q vbi cūqz ex ꝓbatione criminis quis ꝓsecuturus est sntiam lucrosam uel vitaturus damnosam semp cogendi sunt testes. qꝛ tunc peccatuz esset in alterius p̄iudicium tacere veritatem ut. sepe dictum est.

Ilectoꝛum filioꝛum criminibus. si criminaliter agitur quidam dicūt idem si ciuiliter.ar.ħ.nam ħ dicunt agi ciuiliter ar.eius q ħ dicit quā p ꝓcuratoꝛes agebāt sed p hoc non ꝓbatur cum multe criminales cause p ꝓcuratoꝛem aganť.ff.an.per ali.cause ap.l.i.vl̄ ꝓcuratoꝛ ad certuz articulum in medio accusationis ꝓstitutus fuit de hoc no.s̄. e.c.i.⁊.s̄.c.,pxi.vel erat tm̄ ꝓcuratoꝛ ad impetrādas litteras ō quibus hic agitur.

Enerabilis frater.n.sup his.s.sup ꝓmutatione facta ⁊ iuramento p̄stito de occultanda ꝓuratione predicta.absoluant.q si non fecerit qꝛ sūt absēteſ vl̄ pertinaces tu facias.

De fide instrumentoꝛum. Rubrica.

J scripturam. auctenticā. Autētica scp̄tura est que fit iudicis auctoꝛitate p quos cunqz ut acta iudicioꝛum.s̄.ō ꝓbat.qm̄ vt qdam dicunt.alii tamen in ꝑtium vl̄ q̄ fit p publicam psonam ⁊ sine auct̄e iudicis cum subscriptione duoꝝ uel trium testium.aut̄.de instru. ca.§.sed instrumenta.⁊.C.de tabelli.l.iii.li.x.C.ō donat.in donationibus.s̄.de testibus cum a nobis. vl̄ que autenticū sigillum habet cum totidem sbscriptionib⁹.s̄.de ,pcu.c.i.j.c ,pxi.s̄.de te.cum a nobis. ubi ī ceteris vbi creditur etiam sine sbscriptione testium cum non sint multum p̄iudicialia q̄ lia sunt.xi.q.iii.cure.xcviii.di.c.i.ii.⁊.iii.lxxii.di.p totum.⁊ lxxiii.di.per totum.ar.xcvii.di.nobilissimus. Item non ē necessaria subscp̄tio testium in instrumento ꝑuato q quis ō facto suo facit.ff.de ,pcura.si ,pcuratoꝛ.dummodo ꝓstet suam esse scripturam.C.de non nu.pec.qui fidem ⁊ aut̄.ꝓtra q pro priam. Idem etiam vbi ꝓsuetudo est q sine sbscriptione testium credatur.j.e.cum dilectus. Quidam etiā dicūt auctenti cam quā ꝑuatus cum sbscp̄tione testium. C.q po.in pi. ba. scripturas.aut̄.de instru.ca.§.si tamen quisq̄. Sed verius ē q ꝑuata est. Item publicam scp̄turam appello generaliter omnem scp̄turaz cui creditur sine alio adminiculo de iure vl̄ ꝓsuetudine speciali.j.e.cum dilec.si autem cesset specialis cōsuetudo p̄ter scripturas tabellionum ⁊ acta iudicioꝝ omnes scp̄turas reputo ꝑuatas quū ad hoc officium non specialit̄ sint deputate psone per quas facte sunt.⁊ appello publicam scripturam que sine adminiculo uiue uocis alicuius notarii q forte moꝛtuus est vel testium qui siliter moꝛtui sunt auctem habet.aut̄.de fide instru.§.sed ⁊ si.⁊.§.si uero.coll.vi.oporter tm̄ si neget illum q instrumentū ꝓfecit fuisse notarium q ꝓstet eum fuisse notarium p testes uel p publicum instrumentum crederem autem qō sufficeret si p testes ,pbaretur q pb lice officio notarii fungebatur.ff.ad maceō.l.iii.in p̄n.ff. de off.p̄.l.barbarius.C.de testi.l.i. Idem forte ⁊ si appareant instrumenta p eos facta int̄ multos sup p̄ctibus legitimis que firma maneant ⁊ sine ꝓditione. nec credunt aliqui in ħ casu sufficere duo instrumenta imo tot q bene appeat eum ꝓmune officium ,p omibus gerere. ꝑuatam autem dicimus que fit a non publicis psonis ⁊ non habet p se auctoꝛitatem nisi aduersarius ħ ꝓfiteatur vl̄ nisi p collu.alterius scp̄ture sbscp̄ tōis eiusdemqz aduersarii ⁊ testium qui sbscripserunt ,pbet̄ p̄rium.C.de ,pba.instrumenta. Ad ħ autem ut ualeat p ꝓpationem ,pbari instrumentū oporter in illa scp̄tura in qua fit ꝓpatio.iiii.testes esse sbscriptos.aut̄.de si.instru.§.si qs igit̄. Idem dicimus q si sbscribant̄ testes in instrumento vel lr̄is eꝑoꝝ vel non sbscribantur. Item q credatur lr̄is abbatū vl̄ archidy.vel alioꝝ p̄latoꝝ ō his que fiunt ex̄ iudiciū ⁊ q̄ tum credatur eis scz usqz ad quā sūmam ⁊ int̄ quas gentes totū relinquit̄ ꝓsuetudini ⁊ ꝓsuetudo talis scp̄turaſ publicaſ facit.ar.j.e.cum dilectus.ar.C.de emā.l.i.ix.q.iii.ꝓquestus Sed obicies nonne ius statuit credendum lr̄is eꝑoꝝ.xi.q. iii.cure.s̄.de ,pba.post cessionem.⁊.s̄.ō treuga.⁊ pa.c.i. Sz potest dici in excommunicatione spāle ,ppt periculum ptici pationis.j.de rapt̄.c.i.alias autem ꝓstat q si eꝑus uel alius dicit talem sniam dedi vl̄ sic citaui non est credendum nisi sē tentiam ostendat vel citationem.s̄.de ,pba.quoniaz.C.ō ar. ne in arbitris.in aut̄.de heā.⁊ fal.§.si uero absunt in p̄nci.i. coll.⁊ sic de ceteris que in iudicio ptingunt in qbus non creditur lr̄e eꝑi sigillate sed tabellioni tm̄ vl̄ duabus psonis ad ħ deputatis.⁊ sic intelligo dictam decr.s̄.de ,pba.quoniam in aliis autem instrumentis que ex̄ iudicium fiunt ut de ꝓtractibus ⁊ ꝓsimilibus.caueant illi qui sigillare debēt ne aliquid in lr̄is apponant nisi q iniunctum est eis apponere.non.n. credimus q de his que uident facere possunt lr̄as nisi iniungatur eis.aut̄.ō tabellio.§.nos autem.vel ab ambobus ꝓtrahentibus uel ab altero tm̄ uel etiam a quolibet altero si forte ei ,pdesse poterit.sed instrumentum non ,pderit nisi ei q mādauit.ar.qꝛ res int̄.ali.ac.a.ñ p̄.C.res int̄ alios acta.p totū ⁊ sic etiam pōt intelligi.C.de ,pbat̄.ad ,pbat̄. Itez non debz compelli lr̄a.i.sigillum apponi nisi in p̄ntia p̄lati ut in p̄dicto.§.in aut̄.de tabellioni.§.nos autem. Item dz p̄latus certe persone sigillum ꝓmittere.verum tamen si p alium sigillari faciat nihilominus ualet instrumentum sed puniendus est p̄latus.in aut̄.de tabell.§.p tabel. Item ꝓtineri debet littera ips rogati instrumenti.in aut̄.de tabel.§.illud quoqz.colla. iii.quod debet esse idem cum tpe celebrati ꝓtractus. Si.n. aliud esset.s.q ferret testimonium de preteriō non valeret. j. de co.de.tua. alii tamen dicunt q instrumētū p̄ceptū ab vno

omnibus ꝓeiudicat ꝟel potius est omnibus sufficiens ꝓ-
batio quia seruus publicus est. Obligationes.n. ꝑdesse ꝛ
obesse dicuntur ꝑtibus non instrumentum qđ non est obli-
gatio nec exquo oritur obligatio sed est tm̃ ꝑbatio obligatō
nis uel cuiuscunq; alterius facti.ad hoc.ff.rem pu.sal.fo.l.ii
ꝛ.iii.ꝛ.iiii.i. Rn̄.uel potes dicere instrumentum non nocere
nisi bis inter quos fit.ꝛ hoc etiam aliis nō nocet dicat.n.fieri
inter ꝯbentes ly non ambo sed alter tm̃ uel etiam quisq; ex̄-
neus cuius tm̃ interfuit ꝛ iudex ꝑcipiat instrumentum.quidaꝫ
tm̃ dicunt ꝛ bn̄ non posse ꝑcipi instrumentuꝫ ab extraneo im
mo nec ab vno ꝯbentium nisi ambo ꝓsenserit ar.ꝑ eis.quia
nec aliter est ꝯctus ul̄ distractus ut patet.ff.de pact̄.l.i.§.ꝛ b̄
pactum.ꝛ.l.ab emptione.C.de act.ꝛ.o.sicut in initio.qd.n.
interesse cuiusq; ex̄nei quātū ad ius ꝓtrahentium ꝑcipe instru
mentum de alterius facto ꝛ hoc verꝫ est in ꝯctibus q fiunt de
voluntate ꝑtium. In aliis aūt que non fiunt etiam de ꝓsensu
ꝑtium ut testimoniuꝫ.sñia.ꝑtestatio.exceptio.ꝯdictio.appel
latio ꝛ similia sufficit mandatū illius q illud fieri fac̄ ꝛ q hoc
sit obtineat.saꝫ probat ex tenore iuramenti qđ ꝓstāt notarii
in susceptione sui officii.ſ.de bis que videbunt ꝛ audiēt fide
liter ꝓficient instrumentum fm q eis a ꝑtibus ul̄ a iudice iūn̄
getur.tm̃ ꝓtrarium videmus de facto obseruari.qꝛ quicunq;
tabellioni precipit q faciat instrumentum ipm̄ ꝓficit sed non
fit bene ꝛ pōt esse ea ratio ꝑ bis q sic indifferenť faciūt.quia
non rōne pn̄tis interesse fiunt instrumenta sed qꝛ poterit inť
esse ꝛ uix est aliquid de quo non possit cuiusq; interesse habe-
re instrumentum ꝺ eo q agitur.omībus inspect̄ plus uidet
inniti rōne qꝛ siue ab vno ꝓtrahentium tm̃ siue ab eo etiam
cuius nūbil interest possit ꝑcipi fieri instrumentum.ꝛ q tamē
valet instrumentum a publica ꝑsona sic factum qꝛ hoc nō ꝑ
bibetur a iure.ff.de ꝑbat.ab ea pte.Item ꝑ bis est.ff.ꝺ iure
fisci.l.in fraudem.§.ex bis.ꝛ.§.se.tm̃ ille q non ꝑcipit nō pōt
agere ut sibi edat nisi ꝑcuratoꝛ suus b̄ ꝑcipit.ff.ꝺ eden.si qs
§.ex hoc edicto.interest ergo cuiuslibet ut ꝑcipiat fieri instru-
mentum ut sic possit edictionem ipius petere que alit̄ sibi de
negaretur. Item no.utile esse q tabellio semp scribat in ist̄ru
mento se rogatum.quia si mortuus esset notarius uel non re
cordaret̄ de rogatione instrumenti ꝑ nihilo eēt instrumentū
Si autem viueret tabellio credendum est sufficere solū ipius
testimoniū.ar.aut̄.ꝺ tabell̄.in p̄n.aut̄.de fi.instr.§.si vero nē
q;.alii tam̃ dicūt q presumit̄ semp rogatus.ar.C.de ꝯ.ꝛ cō.
sti.l.i.insti.de fideius.§.fi. Item no.q cum officium tabellio
nis sit publicum ꝛ ꝓmune qñ rogant̄ non debent secreto ma
nere sed bn̄ debet querere omīa ut sciant q agat̄.in aut̄.ꝺ ta
bell̄.§.nos autem. Sed si ꝓtrarium fiat nihilominuſ credim9
instrumentum ualere sed magna est suspitio ꝯ illꝺ qꝛ si occul
te rogatum est ꝛ notarius puniendus est.ar.ī.vt ec.bn̄.vt no
strum. Sed obicies suspectum est instrumentum ergo obicīē
dum nisi ꝑducens illud ꝑ alias ꝑbationes approbauerit.C
de ꝑbat. Jubemus.C.e.t.l.fi.ꝛ.ff.e.l.i. So.ibi loquitur qñ
scꝑtura uiciata est uel alias suspecta ex sui forma vel rasura.C
de edicto di.adri.toll̄.l.fi.ꝛ.ī.e.ex lr̄is.ꝛ.c.inť dilectos.alias
autem secus quia si alique suspiciones adsint tm̃ durat ꝛ va-
let nisi alias ꝓtra illud ꝑbetur nec ꝑpter suspicionem cassan
dum est.ar.ii.q.i.p̄mo. Item no. q si p̄uata scriptura intro-
ducitur ꝯ cum qui eam fecit nec ipe negat ei stabitur.ff. ꝺpo.
l.pu.§.fi.C.de non nu.pe.generaliter. nisi in mutuo vbi ha-
bet excipiens biennium anteq̄ ualeat.C.de nō nu.pec.in ꝯc
tibus in p̄n. Si autem negat esse suam scripturā b̄ oportꝫ ꝑ
bari ꝛ postea ꝑcedatur sic̄ legitur.C.de non nu.pe.cū fidem
ꝛ aut̄.ꝯ qui ꝑpriaꝫ. Si uero de alio agat̄ instrumento q ali
us fecerit si negatur scriptura esse eius cui ascribit̄ hoc ipm̄ ꝑ
bari oportet. Si vero certum sit eam suam esse scꝑturam per
sigillum uel alio modo sed dicat̄ non ei credendum seruanꝺ
est q dictum est.ſ.q non credendum ei nisi sit tabellio vel
nisi a ꝓsuetudine introductum sit ꝑ credatur nisi in casibus
quia act̄ cuiuslibet iudicis credit̄.ſ.de ꝑbat.quoniam. Jtē
creditur lr̄is cuiuslibet de bis que facere debet vel pōt rōne
officii.ut si archiepus ad ꝯcilium citet.xviii.di.si quis me.vl̄
de ꝓsuetudine als ad ꝓsecrationem epoꝝum.lxv.di.nō debꝫ
ꝛ p lr̄as etiam epos aliene prouincie vocabit etiam simplicit̄
eps.vel si cum citet canonicos ad electionem faciendam .ſ.
de elec.cum inť.uel si ꝓuentus licentiat aliquē monachū.xv-
iii.q.iii.statuimus.uel si epus mandat uitari excommunica-
tos.xi.q.iii.cure.ꝛ idem est in lr̄is ꝓmēdaticiis.lxxii.di.p to
tum. Item ꝛ de bis que rōne officii facere non debēt aliquā
do creditur ut in epis qui dant lr̄as testimonia leſ de ordini
bus vel moribus alicuius.ſ.de cl̄.p.c.i.ꝛ.ii. Et idem dicerē
in ꝑcura.ad impetrandum ꝛ ꝓtradicendum ꝓstituto.ſ.ꝺ re-
scꝑtis.c.nonnulli.ꝛ in omnibus aliis vbi nullum vl̄ modicū
ꝑiudicium alii generat̄ nam in p̄dict̄ casibus ꝛ si non constet
sigilla esse eoꝝ que scribunt uel etiaꝫ si modice auctoritat̄ bo
mines scribant creditur eis ut de ꝓsuetudine generali ꝛ potiſ
sime speciali romane curie obseruatur.ad exemplaria.nisi
sint publicata ut no.ſ.de testi.albericus.repete que diximus
ī.de ꝟ.sig.abbate.

Scriptura uero auctentica.hinc no.illas scriptu-
ras dici publicaſ que habent sigillium vl̄ que fiūt ꝑ
tabellionem etiam si non sit eis fides adhibēda ꝛ
alia auctentica qualia sunt omnia quibus fides adhibetur ꝛ
possūt dici omnia auctentica publica sed non ecōuerso vl̄ me
lius se habent ut excedentia ꝛ excessa uel auctentica scriptura
hec dicit originalia siue manu publica scripta sint sine non.
uel scriptura autentica dicit acta iuꝺ.vel b̄ dicit scripturaꝫ au
ctenticam que habet sb̄scriptionem testiū ꝛ ꝓtrahentiū.pub-
lica.no.q exquo scriptura est facta manu publica vel sigillū
auctenticum habet mortuis testibus ibidem in script̄ credit̄
illi scripture ut b̄ dicit dummodo non sit in aliquo viciata vl̄
impetrata uel suspecta vel calumniosa.C.de edicto.diui adri
ani.coll̄.l.fi.aut̄.e.ti.§. Si vero moriatur ille tm̃ ꝓtra quē pro
ducitur instrumentum pōt illud dicere falsum.C.e.si veteris.
ꝛ.l.fi. Si vero scriptura est aliquo modo viciata vl̄ suspecta
uel calumnio sa qui ꝑducit eam debet eam ꝑbare veram.C
de ꝑbat. Jubemus.ff.e.l.ii.ꝛ fm hoc intelligi pōt.ī.e.c.inter
dilec.scripture autem p̄uate non creditur nisi testibus vl̄ ꝓpa
tione lr̄aꝝ adiuuetur.e.§.si vero.C.de ꝑba.instrumenta. Jꝺ
forte dicendum est in forēsi instrumento .ar.ꝯ.ff.ꝺ donat̄.in
donat̄. Sigillum.non sufficit sigillum apponere charte nī
si ille q apposuit sigillum dicat se illud apposuisse.ff.de testi.
l.penul.C.de te.l.si vnus.ꝛ.l.hac con.ꝛ.l.in testament̄.ꝛ.l.iu
bemus.ꝛ.ī.de re.iu.cum inť.videtur etiam sufficere si loquē
tium in charta uel ꝓtrahentium ꝓtentoꝝ instrumentoꝝ sigilla
apponant̄ etiam si non dicāt sigilla nostra apposuimus ar.
C.ar.tu.l.fi.ꝛ.ī.e.ti.inť dilectus.qualia sunt sigilla epoꝝ ꝛ
alioꝝ ꝓlatoꝝ ut qdam dicunt.ꝛ.c.xi.q.iii.cure.xxix.q.iii.
statuimus.xcvii.di.nobilissimus.ſ.de eo qui mit.in pos.cuꝫ
sicut.ſ.de elec.cum inter.ff.de custo.re.diuus.ſ.ꝺ ꝑba.ter-
tio. Nos tm̃ dicimus q sigillis inferioꝝ prelatoꝝ ab episco
po non credit̄ nisi b̄ haberet ꝓsuetudo.ī.e.cum dilectus.nisi
forte habeat iurisdictionem quia tunc in bis que fūt iurisdic
tionis sue instrumenta cuiuslibet iudicis ordinarii vel del̄.re
putarem auctentica.ar.ſ.de te.cum a nobis.ꝛ no.q ꝺz quis
sigillare ꝓprio sigillo si habet ꝛ tunc non valet si alieno sigil
lat nisi ex causa fiat vt sequitur quia nec etiam ꝑdest suo sigil
lare quod est ad aliud officium deputatum.ī.de ap.signifi-
cauit. Si autem nullum sigillum nunq̄ haberet vel saltē tūc
cū sigillare oportet non haberet sigillū poterit alieno sigillo
sigillare.sed tunc etiam necesse est hoc ipm̄ dicere.ſ. cuius si-
gillo signet ꝛ quare alterius sigillo signet.ꝛ est rō in.l.qꝛ tur-
batum esset sigillum.ff.de testi.ad testium. Est ꝛ alia rō que
efficatioꝛ uidetur.ſ.ubi ꝛ a quo ꝛ ex qua causa signatum est
instrumentum discerni possit quia sigillum ꝛ subscriptio ex

multꝫ cauſis apponunt̄ lr̄is. verbi gratia in ſignum ꝓſenſus. xii. q. ii. ſine exceptione. ſ̄. de procura. c. i. ff. de pigno. fideiuſ ſor. §. fi. z. l. ſequen. Quandoqꝫ etiam apponunt̄ in ſignum teſtimonii. ff. de pig. act̄. l. gaius. Et in ſignuꝫ p̄ſtantꝫ aucto/ritatem. xii. q. ii. cum redemptor ſacroꝝ quādoqꝫ i ſignuꝫ cō firmationis. ĵ. e. c. inter. Et multꝫ aliis cauſis pōt ſigillū vl̄ ſb̄/ſcriptio apponi vnd̄ apparet q̄ ſemp in lr̄a debet exp̄mi ad quid ſigillum apponat̄ z cuius ſit z a quo apponit̄. ar. ſ̄. de tranſact̄. c. fi. xxviii. di. c. i. z. ii. ſ̄. d̄ libelli oblatione. c. fi. Sꝫ ſi in lr̄is non dicit̄ qualitercunqꝫ dummodo hoc ſcire poſſit videt̄ ſufficere. Immo ſi in alia auctentica ſcp̄tura z etiam al/terius hominis ꝓtineatur aliquid p̄ quod poſſit ſciri ad qd z a quo appoſitum eſt ſigillum ſufficit. ĵ. de ꝓbr. vti. cū dilec. ĵ. d̄ fideiuſ. puenit. nec quero qualis ſit ille q̄ ſcripturam facit puta res vel infirmus homo ſꝫ quia eius nomīe lr̄e mitteret dummodo ſigillum ſit ꝓſone auctentice cū ſigillum ſit q̄ auc toritatem p̄ſtat ſcripture. vnde ſi eſſet talis ꝓſona que nō p̄n/cipaliter ſed ſcd̄ario auctoritatem p̄ſtat ſcripture vt eſt teſtis ꝑ etus ꝓtenti in illa charta que non p̄ncipaliter ſed ſcd̄ario te/ſtimonio auctoritatem p̄ſtat non eſt tunc neceſſe ſigillum q̄ appoſitum eſſe auctenticum ſed ſufficit qualemcunqꝫ dūmō caracteres habeat ut in eadem lege ad teſtium. §. penult. nec exigitur q̄ ſint ibi lr̄e dummodo alias certum ſit d̄ ſigillo. ſꝫ ſi ſint oportet q̄ poſſint legi uel in totum vel in tanta p̄te q̄ i dubitanter intelligant̄ q̄ velit dicere. ĵ. e. inter. cū corrigia aūt uel alia re que non ſit ſculpta ad ſignandum ſigillari non po terit ut in eadem. l. ad teſtium. ff. de aur̄. z ar. l. l. argēto. §. or/namenta. Ep̄us autem non intelligitur alieno ſigillo ſigillaē quando ſignat ſigillo eccleſie. lxxiii. di. in nomine dn̄i. ar. vii q. i. ſcire. Item no. q̄ ius ciuile appellat annulum z nos ſigil lum. Item non eſt uis an in lr̄a loquat̄ ille qui ſe obligat vel aliquid aliud facit vel ille qui ſigillat de bis autem quos cō/ſtat in cedulis vacuus aliquid ſcribere crederem nō eſſe falſa rios. vnde exquo cedulam ſigillatam eius fidem ꝓmiſit z pri ma facie quicqd in ea dicit̄ creditur commiſiſſe. ar. ff. cōmo. cum quis. §. ſi. crederem. n. q̄ illud mandauit q̄ ſcriptum eſt dummō tale ſit q̄ ibi ſcribitur ad qd̄ ꝓcurator ꝓſtitui poſſit Si tamen probaretur q̄ aliud ſcripſit q̄ mandatū fuerit quare falſarios puniretur. Alii autem dicūt q̄ in eiſdem ce/dulis nihil poterit ponere quod alium obliget niſi illū cuius eſt ſigilluꝫ. aliis autem ꝑrium videt̄. ſ. q̄ nunqꝫ ſꝫ cedulas va cuas ſcribere. nam ille cuius eſt ſigillum dat auctoritatem ſi/gillo z ſigillum debet dare fidem ſcripture z ſcp̄tura ꝓtractui Sed quando incipiet dare vel quō poteſt dare cunqꝫ ſcp̄tu/ra non fuerit facta quando ſigillū apponit̄ ſed poſtea. ei aūt qd̄ non eſt fidem dare non pōt ar. ſ̄. de ꝓſti. cum acceſſiſſent cum ſuis ꝓcur. z. ff. de ꝓtraben. empt. l. fundi. z. l. ruptilia. ſꝫ nec decretū uel auctoritas nō interponit̄ de futuris. ff. q̄ cui/q̄ vni. item. §. i. Item auctoritatem quomodo p̄ſtabit ei qui ignorat q̄ tm̄ cum cauſe ꝓgnitione preſtari dꝫ. ff. d̄ off. ꝓcon. nec quicq̄ꝫ. §. vbi decretum. z. iii. q. iii. §. ſpacium. Sed dices bene preſtat auctoritatem rei p̄ntis. nam mandatum qd̄ fecit portanti cedulas p̄ns fuit. Sed rn̄. ſigillum non p̄ſtat aucto ritatem mandato uel contractui ſed ſcripture. vnde bn̄ dicit b̄ ſcp̄tura auctentica non tn̄ de ꝓtractu q̄ ꝓtinet fidem facit i/mo z cum b̄ procurator poſſit ſcribere quicqd vult in hac ce dula non ſigillum ei preſtat auctoritatem ſed ipe ſcribens. itē ad hoc q̄ non valeat ꝓbare aliquid ꝑ b̄ inſtrumentum vide/tur ſufficere q̄ dicit. aut̄. de tabel. nos autem credimus. z. §. ſe. ubi dicit̄ q̄ tabellio qui dat autoritatez inſtrumento debꝫ intereſſe quando ꝓplet̄ z debet audire totum negotiū vt ſci/at rn̄dere ſi introgabitur. ad idem aūt de tabell̄. §. ppt̄ tales eodem modo dicendum eſt z de illo cuius eſt ſigillum cum b̄ duo b̄ equipent̄. Item multe abſurditates poſſūt ſeq̄ de ta lubus cedulis quid. n. ſi moriatur ille cuius eſt ſigillū anteqꝫ ſigillum apponatur z etiam forte eo ignorante fuit ſigillū ap poſitum. Item quid ſi inimicicie orūnt̄. Item q̄ predicte lr̄e non p̄iudicent ꝓbatio ꝓſtat q̄ bis cuius nomīe ꝓfecte ſūt lr̄e vel ſciuit de eo q̄ in eis ſcribit̄. Si. n. ꝓſtaret eum ſcire vl̄ mā daſſe de certo ſcribendo tunc forte ſecus dicenduꝫ eēt. ſꝫ for ſan de preſumptione iuuabis te puta quia dando chartā va/cuam videt̄ deduſſe poteſtatem quicqd vult ſcribendi. ar. ff. d̄ penis. l. ii. ff. de ſ̄. ep̄. clauibus cum multꝫ ꝓcur. quos habes ſ̄. d̄ ꝓſue. c. ii. Sed certe ſi diligent̄ dictas leges inſpiceres ñ ſic p̄ſumeres. qui ut in eiſdem legibus euident̄ appet quādo ex datione alicuius rei etiam aliud vel rōne loci uel tempis vl̄ ꝓtractus d̄ diſſe intelligor. vnde ſi dedi claues iuꝝ orreum uideor dediſſe que in orreo ſunt. ff. d̄ ꝓtra. empt̄. clauibus. vl̄ ſi obligo inſtrumenta uideor obligaſſe nomīa in inſtrūmta ꝓtenta. C. que res pi. ob. poſ. l. i. Itē z ſi reddo debitori inſtru mentum in quo ꝓtinentur ſba debiti debitum remiſiſſe vid̄or ff. d̄ pact̄. l. ii. Secus ſi pignus redderem. ff. d̄ pact̄. poſtq̄ꝫ. at b̄ nihil tale eſt. vñ non videtur magis p̄ſumenduꝫ de uno mandato q̄ꝫ de alio maxime cū ex multꝫ cauſis ſigillet̄ vt dic tum eſt z ſic apparet b̄ q̄ non pōt iuuare p̄ſumptōe. Confite/mur tamen q̄ ep̄s pōt ꝓmittere fideli p̄ſone ſigillum ſuum z fm̄ poteſtatem ſibi datam poterit illo ſigillo ſigillare. ſcp̄tuās de bis que ptinent ad ep̄m puta faceret ꝓmiſſiones cauſarū citationes ꝓfirmationes z generalit̄ de omnibus aliis q̄ cō/miſſa ſunt ei poterit ſcripturas ſigillare. etiam ſi p̄latus ille ñ uideat lr̄as ſicut papa z alios p̄latos z p̄ncipes ſuis cancella riis b̄ ꝓmittere videmus. ĵ. d̄ crimine falſi dura. Sed in ꝑti bus alioꝝ non poterit nomine ep̄i ſigillum teſtimoniale ap/ponere niſi viderit cum teſtimonium ſit tantum d̄ viſu uel de bis que plene nouerunt. iii. q. ix. teſtes. z p̄ totum. z ſic loqui tur. aut̄. de tabell̄. §. nos autē. ꝛc. poſſet tamē dici q̄ etiam te ſtimoniale ſigillum apponere poteſt ubi hoc d̄ ꝓſuetudie eſt non q̄ ꝓtractus intelligatur habere teſtimoniū ab ep̄o ſꝫ ab eo. ſ. cancellario q̄ apponit fungit̄. n. eius ſigillum ſic̄ z ſigillū eccleſie ep̄i fingitur. lxxiii. di. in nomīe tamen bn̄ debent ex/p̄mere in lr̄a cuius nomine apponitur. ſ. an ep̄i vl̄ officialis.

Xlitteris iudicati. repete q̄ diximus. ĵ. e. inter. in glo. que incipit ſecuſ ſaꝫ. iudica. bn̄ dicit z ſi cuꝫ er ratum eſſet in facto z nulla eēt ibi abraſio ul̄ correc tio facta tn̄ p eas ꝓcedendum eēt lꝫ non fm̄ eas. ſ̄. d̄ reſcrip. ſup lr̄is. z priuile. ſecus de aliis reſcp̄tis ꝓtentis ſic uel etiam gr̄atis cum ibi poſſet eſſe fraus vt pōt colligi. ſ̄. de reſcrip. ſu/per lr̄is. ſedes. z. c. ad aures. z. c. paſtor. z. c. cū adeo. z. c. con/ſtitutus. z. c. ſignificante. z. c. rodulpbus. priuilegium. ꝓfir/matoriis. Secus autem d̄ originalibus ibi. n. ſi iuenirent̄ ra ſura in poſſeſſionibus ſuſpectum eſſet p̄uilegium ſicut inſtru menta ꝓtractuum donationum z huiuſ. ex eadem cā redde/retur ſuſpectuꝫ. ab radi. p̄ cancellarium z alios officiales cu rie ſi. n. p̄ alios fiēt falſarii eēnt.

Xcepimus litteras. forte p̄ ſuas lr̄as petebat ip̄e abbas q̄ non cogeretur portare ſua p̄uilegia ad vr bem z etiam quedam alia ſup quibus papa b̄ ſcri/bit. argui. ĵ. e. c. p. C. de fi. inſtru. l. ul. xcvi. di. bene quidem. venerit. archiepiſcopus. arguendi. iiii. q. v. c. i. C. de inge. manu. diffamari. ĵ. que ſi. ſint le. latoꝝ. C. qui accu. poſ. q̄ ea. uacillare. viii. q. vlt. c. nonne. uacillare. ppt̄ hoc q̄ archie/piſcopus ea arguit falſitatis ſed ſi ex alia cauſa appeant ſuſ/pecta b̄ bene licet. obſeruari. qualit̄ agatur de falſo. no. ſ̄. d̄ ꝓbat̄. licet in p̄n.

Ontigit interdum recitetur. ſ. totus tenor. ideo autem totus recitari precipitur ut audientes totum intelligant an in aliis capitulis ꝓtineatur aliqd pu re. uel ſb̄ ꝓditione z ſi in totum uel in ptem id capitulū ſit re/uocatum. uel aliqua pacta adiecta ſint circa. c. de quo agitur ff. d̄ edendo. l. i. §. edenda. Solummodo. C. quēadmodū te. ape. l. iii. §. ii.

Ater dilectus. petebat. petitorio agit. quia nec

possessionem nec expoliationez allegabat q̄ est necesse in in
terdicto.ff.de vi ⁊ vi ar.l.i.in p̄n.⁊.§. interdictum aūt. Sed
non videtur hoc posse stare q̄ petitoriū intentaret seu ven
dicaret rem quā obtinuerat in iudicio possessorio p̄ sententiā
ep̄i ueroñ.s.ꝺ seque.pos.c.ad hoc.ꝯ id q̄ est.C.de ali.iu.in
c.fi.l.i.⁊ instī.de ac.§.i.⁊.s̄.de iudi.examinata. So. licet ob
tinuerit p sñiam non tñ habuit possessionem corporalem. ⁊
ideo quantū ad hoc parum ꝓfuit talis sñia.ꝯ.de re iud.cum
aliqbus. vl̄ dic q̄ habuit sz post archiep̄s monasteriū eiecit
ut dic̄ decr.p̄all.ad ħ ⁊ inde est.s.qz possessionē nō habebat
q̄ petitoriū intētare potuit vl̄ dic q̄ a p̄ncipio mōasteriū intē
tauit peti.⁊ pos.⁊ re.pos.⁊ ħ etiam dic̄ decr.p̄alle.s̄.ꝺ seque
stra.c.i.ideoq; nihil impedit quo minus spoliat⁹ possit res
uendicare vl̄ petitoriū ꝓsequi iā inceptū .procuratore.no.
ꝓcipi libellū ꝯ ꝓcuratorē.no.q̄ ꝓcur̄.ep̄i petit noie ecclesie.
obtinuerat.s̄.de sequestra.pos.ad ħ. Saluo.nihil opatur
ħ dā.molestabit.quasi ad ip̄m ptinerēt iure sue cessionis.
ħ tñ sñia paz poteāt obeē medioł.ecclīa.nisi forsā ex dōatōe
nepotib⁹ ip̄ius se defendere uellet.ff.ꝺ ap .a sñia. Jt̄ ex ħ q̄
dicit molestabat vr̄ q̄ uti.pos.⁊ sic tm̄ possessoriū intentabat
quare ñ obstat successori archiep̄i quo min⁹ agat de petitorio
vt no.ꝯ.e.in glo.sed nōne ⁊c̄.confirmabat.tanc̄ dñs dōa
tionem factā a uasallo vtilis dñii que donatio vtilis dñij nō
tz sine licentia domini facta ⁊ ħ ꝓfirmat.ꝓfert aūt dominium
directuz q̄ penes dñum remanet ut in ꝓstitutōibus frederici
imp̄ialem.ar.C.de iur̄ emp.l.ul.ꝯ.ꝺ donat.past.ꝯ.de do.int̄
viz ⁊ uxo .nup.aliē tñ.ꝯ.exponit ⁊ melius.non.n.credimus
qꝺ a se dñs uoluerit p ħ v̄ba directum dominium abdicare.
testes.de aliis testibus loquitur ħ q̄z.ꝯ.e.vbi dicit nec attesta
tiones ⁊c̄.cū ħ loquit̄ de testibus inducꝯ coram dele.ab ino
cen.⁊ ꝓducꝯ ad ꝓbandum p̄scriptionē ⁊ famā. Ibi aūt ꝺ ꝓ
ductis coram archiep̄o ꝓgnoscente ex delegatōne imp̄atoris
⁊ ꝓducꝯ ad ꝓbandū legitimā donationem factam fuisse ut
ibi dicit.lx.an.⁊ ita nō possedit nisi.x.annis q̄ nō ꝓdest.xv
i.q.iii.quas ac. uel dic q̄ vult dicere q̄ aliq testes dixerūt q̄
possideat a.lx.an.citra.⁊ intelligo ꝓtinuo.alii testes dicūt q̄
possedit a.l.an.⁊.s̄.intelligo p modicū tps ultra.l.an.sed fz
ħ videt tuc̄ p̄scp̄tione sed dic q̄ lz uisus fuerit p̄scriptionē ꝓ
bare ñ tñ ꝓbauit.consumptum.i.sꝺtuliatū ul̄ corrosum per
gamenū pp rasuram uel aliomō.annotatione.saꝯ i loco sus
pecto.ar.ff.quēadmoꝺ.t.ap.l.ii.C.de ꝯ.sti.optimā. Simlit̄
suspectum ē si sit rasura in nōibus uel iuꝺ.vl̄ actoris.vl̄ rei ul̄
rer̄ sup qbus est litigiū uel in data uel in narratione siue con
clusione iuris uel in remotōe appel.vl̄ in coactione testiū vel
in assignatione t̄mini ⁊ in multꝯ aliūs que discretus iudex ītue
bitur.⁊ si ꝯ has suspitiones appent alie in ꝓtrariū iudex ea
attendat. Jt̄ magis videt̄ suspectū pp rasurā q̄ ꝓp̄t ꝓsump
tionem.retentōr.suspicionē adducit ñ ꝓbationē cū in carta
vetusta possit scribi nouus ꝓtractus ⁊ sup hoc cum aliis que
tanguñt ħ p̄scriptione aduersariū honorat ꝓbatōe q̄ sic va
let.sigillum.ħ sufficiebat. Cum mitra inducta septruz in
tegra cera.uehementissime sūt p̄sūptiones nisi sufficiētes ꝓ
bationes vñ statim seqtur p̄sumebat nō ꝓbat ul̄ lz etiā singu
le p se ñ sufficerent tñ omnes simul sufficiebant vl̄ aduersariū
ꝓbatione honerabant .s.p̄uilegiū esse utz.nulle alie.sufficit
ad ꝓbationem.sed cum.ħ sufficiebat ad ꝓbationem.due.
⁊ ita non ꝓbabat lintardum dedisse cū nullum p̄uilegiū ha
beret abbas q̄ ip̄ius mona.exp̄meret ⁊ sic nō poterat eⁱ⁹ do
nationez allegare.ab interiori.vix possit ħ sufficere ad pro
bationem sed ad p̄sūptionem facūt.sigilli.qꝺ ñ erat pēdens
sed q charte adherebat ⁊ ħ sufficit ad ꝓbationē.sed ⁊ ipsuz
ħ sufficit ad ꝓbationem.publica.si.n.tpe donationis fuisz
donatio p manū tabellionis scp̄ta ⁊ eidem charte sigillū ap
positum dummō sꝺscriptionem testiū haberet etiā amisso si
gillo ualidum remanet instrumentū.auctentice.qz nō erant
ibi lr̄e legibilis nec etiā erat integrū.media.nō sufficit ad ꝓ
bationem cum ī hac medietate possit ꝓtineri nomē ⁊ digni
tas.medietas.ħ sufficit ad ꝓbationem.littere.subscriptio.
recentior uidebatur.ħ suspicio ñ sufficiebat ad cassationē
sed ad ꝓbationē transferendam in aduersariū. Sentio.ñ
est sufficiens ꝓbatio cassationis sz p̄sumenduz ē q̄ si habuis
set q̄ p̄uilegiū inseri fecisset.inter alios.sed nōne .qz sciebat
cām suam agi imo qz ip̄e iudex erat ⁊ pro monasterio iudi
cabat sibi ꝓiudiciū fec̄.ff.de re iu.sepe.ff.de pig.fideiussor.
Rñ.non.ꝯ.ꝺ sen.⁊ re iu.sꝺborta.nec obstat lex sepe q̄ loquit
qñ me sciente agebat ille quē de iure poteram ꝓhibere .ut si
creditor agere patiatur debitorez ⁊ ī aliis exemplis positꝯ i.l.
p̄dicta.vl̄ si qs nomie meo agat ⁊ eum ñ ꝓhibeo cū ualeam
ꝓhibere.at ħ archiep̄s nec sciebat rem suā qñ cām diffiniuit
⁊ etiam si sciret ꝓhibere nō valebit quo minus iure suo vl̄ q̄
sit saltem credebat suū uteretur si vellēt.vt in.e.l.sepe.dicit in
fi.nec obstat lex si fideiussor qui loqtur qñ ps sciens rē suam
obligari sꝺscribit instrumento auctem prestans obligationi.
Secus aūt si faciat tanc̄ iudex uel tanc̄ testis uel alius qli
bet officialis cū nulli debeat officiū suum esse damnosum ⁊
ex sñia ñ hz ille ius nec ex testimonio sed tm̄ declaratur ius
p̄stinum.ff.de pi.ac.gaius.ff.si serui.uen.l.sicut.§.sed si que
ritur. Jt̄ sicut appet in hac decr.in p̄n.archiep̄s tm̄ tulerat sē
tentiā sup possessio.vñ non fit ei postea p̄iudicium ī petitorio
vel dic q̄ ex nouo iure puenerat ad ecclesiā medioł.s.post sē
tentiam.⁊ ī alio.ħ nō noceret ſm quosdam si eēnt publicate
falsum dicit ħ gl.imo idem esse dz ⁊ si publicate esset. publi
catio.n.nihil facit nisi q̄ p̄us non erat auctenticū mō est auc
tenticum ⁊ ualet int̄ psonas int̄ quas est actum ⁊ qñ ad idez
agitur.unde. ex quo p̄uilegio.petitionis.que forte tales e
rat uel ꝓsimilis petit tale monasteriū ut sibi donata a tali co
mite ꝓfirmare dignaremur. Intelligatur.ff.ꝺ re.du.quoꝺ.
ꝯ.de v̄.sig.abbate.confirmari.ff.de iur̄.om.iu.⁊ qz ar.ꝯ.lx
iii.di.in synodo.xxiii.di.in nomine.⁊.s̄.de elec.cū inter ca
nonicos.ubi ꝺ ħ in gl.sed nōne ⁊c̄. Quod in eum ē.sed di
ces cum nō esset suum. qz falsum est p̄uilegium lintardi de
bet tenere donatio ar.s̄.de in inte.resti.ꝓstitutus. Rñ.ideo
nō tenerēt donationes illoz que secuta est ex p̄uilegio lintar
di.qz non intendebat imp̄ator eam donare ut crederet esse
ea monasteriū ex donatione lui.⁊ intentio est necessaria.instī.
de donat.§.sunt etiam ⁊ se. Jt̄ sicut sñia lata ex falso instrum̄
to nō tenet ita nec p̄uilegium ꝓcessum ex falsa cā uel ex falso
instrumento nō tz.C.si ex falsis instrumentū.l.i.⁊.ii. Si aūt
nō apparuisset falsitas in p̄mo p̄uilegio. nec ei imp̄ator nite
retur.sed diceret imp.ꝓcedimus ⁊ ꝓfirmamus nō quererem
que sūt ꝓfirmata que ꝓcessa qz in qbus non ualet ꝓfirmatio
ualet p ꝓsequēs ꝓcessio.q.d.imp̄ator in omnē euentū uolu
mus ecclesiā habere siue ut donationē siue ut ꝓfirmationem
nisi p obreptionem obtineret no.ħ ⁊.ꝯ.c.pxi.ut potius res
valeat q̄ pereat.ꝯ.de v̄.si. abbe.ff.de re.du.quoꝺ.xii.q.ii.si
quos.s̄.de in inte.resti.ꝓstitutus. Alia.bñ dicit ⁊ no.ħ dili
gent̄ p̄uile.ꝓfirmatoria meliora sūt q̄ illa que sunt ad instar
qz in ꝓfirmatoriis dicit̄ de aliqua re q̄ sit donata uel vendita
ꝓ doñata vel uendita habeāt ⁊ sic de simulibus nec intelligitur
p p̄dicta v̄ba donatio ꝓfirmata licet in p̄uilegiis ꝓtineatur in
p̄n.ꝓfirmamus omia habita ⁊ habenda nisi ea que dantur ⁊
statuunt̄ p̄ncipaliter mutant̄ ꝓfirmationi ita q̄ ꝓfirmatio ē p̄n
cipalis cā quare sit donatum uel statutū.⁊ non ponit̄ ꝓfirma
tio narratiue tm̄ ⁊ repete q̄ no.in sum.C.de falſ.ca.adiec.l.i.
Secus aūt qñ in p̄uilegiis ꝓtinet̄ ꝓcedimus ħ p̄uilegiuz ad
instar.qz tunc omia que secunt̄ intelligunt̄ ꝓcessa ad istar.vñ
si sequeret in eodem p̄uil. ⁊ donamus vobis talem eccliam
sꝺintelligendum ē ad instar.⁊ eodem mō si dic̄ decernimus
uel statuimus immo iꝺ est si dicat adicimus etiā q̄ habeatis
ius in tali eccl̄ia uel etiam eam eximimus nam semp intelligē
dum est ad instar adicimus ⁊ sic de aliis tunc no.qñ in p̄uil.
dicit̄ eximimus omēs eccl̄ias v̄ias q̄ p vos sumpserūt regu

lam beati aug. in qbus has diximus exp̃mẽdas. h̃ v̈ba ponunt narratiue. ar. üi. q. vüi. h̃ qppe. z ideo nulla ecclesia expressa ꝓbatur exempta nisi probet q ꝓ eo sumpserit regulaz beati aug. principale. ꝑuilegium lintardi. accessorium. ꝑuilegium h̃ henrici. proprietas. C. loc. ad ꝓbationẽ. possessio. ff. de acq. pos. si q añ. z. l. si aliquem. sufficiat. fatemur tñ q ille q rem locatam accepit nõ põt questionem referre de ꝓprietate. ul̃ de possessione. obscura. s̃. de ꝓba. ex lr̃is. iii. q. ix iudicas. ff. de ac. z ob. arrianus

Uod super his z. j. suppressionem. h̃ põt colligi ar. a ꝯrio sensu q si nõ ꝑ suppssionem veritaz ul̃ expressionem falsitaz sint obtente lr̃e cardinaliũ etiam si sint ignota eoꝝ sigilla q credendũ est eis q referas ad casum de quo h̃ loquit decr. ar. j. de cri. falsi. c. pe. Sed videtur q tunc essent necessaria. v. sigilla ꝺ cũ. pere. c. i. Sed illud c. loquit qñ non solũ sigilla sũt ignota sed etiã noia ep̃atuum z ep̃oꝝ ul̃ dic q ubi est maius periculũ q̃z h̃. veritatis. qz tacuerunt ea ꝑ que utiles erãt terre sancte. falsitatis. exp̃serũt se debiles cum sint fortes z ideo ñ ualẽt lr̃e quia si exp̃ssissent non habuissent. s̃. ꝺ resc̃p. sup lr̃is. compelli. qz nõ teneret absolutio. ff. de natalibus resti. l. i. §. si q̃ras quare nõ tz absolutio ex falsa cã sicut tenet excõicatõ. Rñ. qz non intendit absoluere sed excõicare intendit. de h̃ no. s̃. ꝺ offi. or. ex pte.

Astoralis. z. j. decꝰ. que nõ est posita in corpe decre. sed tñ aduocati eã ꝑ decr. allegãt. vl̃ loquitur ꝺ illis decr. que olim erãt posite in corpe decr. qñ nullum corpus erat auctenticũ pret ꝯpilationẽ. Jnno. iii. vl̃ loq̃t qñ bulla dependet in lr̃a q̃ ideo stati ꝑ iure ñ est babẽda. C. ꝺ le. l. ü. consulat. no. decr. ꝓtraria iuri ñ statim reiici sed pa pam ꝯsuli. est. n. aliq̃ presumptõ ꝑ ea qz posita est int̃ alias decr. vel etiam aduocati in iudicio eam allegãt rescrip. tñ statim abũceretur. xxv. q. ü. resc̃pta. Jnno. iiii.

Um dilectus. z. j. conclusum. dicunt qdam q etiam post ꝯclusionẽ p̃nt ꝓduci ar. qz cũ in cã appossint ꝓduci. melius est ergo añ vulneratam cãz ꝟuenire. C. in qbus. ca. inunte. re. nõ est ne. l. sancimus. plus placet q in eadẽ causa post ꝯclusionem ñ licet ut h̃ sed in cã appellationis in q̃ nõ est ꝯclusum z que alia cã est bñ lz producere instrumẽta ꝯfessionis z alias ꝓbatõnes qꝺ dic ut le. z no. s̃. de testibus fraternitaz alii dicũt q nec etiã post appellationem licet ea ꝓducere postq̃z ꝯclusũ est. ar. j. c. pxi. in fi. vbi dic q iudex ex officio suo post ꝯclusionẽ põt interrogare ptes z loquit in cã ap. z ita a ꝯrio sensu pti nõ lz in cã ap. interrogare aduersariũ ergo a silẽ. nec instrumentũ ꝓducere. consuetudo. s̃. ꝺ arbi. cũ dilec. consuetudo. etiã sine sb̃sc̃ptõe testium si hoc habeat ꝯsuetudo q sine ea credit. ꝺ hoc no. s̃ e. c. ii.

Um iohannes heremita condemnauerit. z male cũ de his. s. de traditione domus nihil actũ ẽ uel dic q petit etiã sibi domũ tradi act̃. ex empto. z idcir co bñ iudicauit iudex fm ꝓbata sed iudex appellatõis coram quo ꝓbatũ fuit. s. ꝺ ꝯditione ꝯriũ sentẽtiat. z ita habes h̃ ar. q ptes p̃nt sup nouis articulis in cã appellationis ꝓducere testes licet illud sciuerũt in cã p̃ncipali bñ. n. scire potuit io. q exquo petebat traditionẽ rei uendite sibi fieri q sñiaretur ꝑ actore nisi probaret reus ꝯditionẽ. alii tñ dicũt qꝺ exquo scire potuit añ aptionem testiũ articulũ sibi necessariũ nisi ꝑ bet añ apertionẽ testiũ post ꝓbare non põt nec h̃ decr. ꝯdic. qz p̃mo nõ fuerunt testes producti sup venditõe sed instrumentũ. Sed nos ñ facimus magnã vim vtz sciuerũt vl̃ potuerũt scire qñ agebat p̃ncipalis cã illũ articulum quẽ vult ꝑ bare in cã appellationis an ñ. Sed in h̃ cãu ẽ uis si fuit oblatus articulus ille ꝓbandus in cã p̃ncipali uel an ꝯpõbẽderetur sb̃ articulis in cã p̃ncipali datꝫ. qz tunc si p̃mo ꝓbauit ꝑ testes post aptas ꝓattestationes itez testes producere nõ poterit. ut no. s̃. ꝺ test. fr̃nitaꝫ. nouum. ꝺ h̃ no. s̃. de test. fr̃nitaꝫ

inhabitares. z ideo ñ ꝺebebant ꝯdemnare. p. ad vacuã possessionem tradendã. anni. nec ꝑ h̃ minus valet eoꝝ testimoniũ. tabellioni. si oẽs testes uiuũt z ꝓtradicũt instrumẽto in quo inscripti sũt uires suas amittit instrumentũ z stat̃ testibꝰ s̃. ꝺ ꝓba. tertio. ff. quẽad. testi. api. l. i. §. ul. z aut̃. ꝺ fideiuss. § si uero fideiussor. col. vi. Si uero vnus diceret ñ interfui ꝯctui vl̃ instrumẽto in quo sc̃ptus sũ debilitat fidẽ instrumẽti ita q reddit suspectũ. ff. quẽad. test. ap. l. i. in fi. z iõ ñ valet ad ꝓbãdum. C. ꝺ proba. tubem. Et dicũt qdam h̃ esse adeo verꝫ q si. x. testes inscꝑti sũt instrumento z unus solus ꝺ sc̃ptꝫ neget se interfuisse reliqs mortuis uel nihil dicentibꝰ suspectũ reddit instrumentũ. alii dicũt q licet vnus testis dicat se ñ interfuisse instrumẽto dummõ alii tot remaneãt inscꝑti q lz ꝯ testent vl̃ ad minus nihil dicant vel mortui sint q sufficiũt ad probationem ꝯctus inscꝑtꝫ redacti nõ debilitat vtus instrumti. z lex ꝑalle. ff. quẽadmoꝺ test. ap. l. i. §. si. loquit qñ vnꝰ ex. vii. testibus in testõ sc̃ptꝫ negabat se interfuisse ꝓtractui quo sb̃lato ꝑ defectũ testiũ inualidũ remanet testamentũ. C. ꝺ testi. l. si vnꝰ. Secus aũt esset si illo educto ꝓpletus remanet numerus testiũ. vel ut dic̃ Jo. illud est spẽale in testamento ꝑ solẽnitates que ibi requirunt. verꝫ tñ si ꝑ duos ul̃ tres inscꝑtos testes uel alios ꝓbaretur eũ interfuisse q dicit se non interfuisse. stabit̃ dicto duoꝝ. s̃. de elec. cũ dil̃. Jmmo idẽ uidet̃ z si dicat se nõ interfuisse nec etiã ꝓbaret̃ eum affuisse. ar. qz in actꝫ. Si testes negaret se testificatum ut sc̃ptum ẽ uel ps negaret se ꝓfessã uel aliqd aliud q sc̃ptũ est soli tabellioni crederet̃ uel sc̃pture tabellionis. s̃. ꝺ ꝓba. qm̃. Si aũt plures negarẽt se interfuisse instrumento tũc suspectũ redditꝫ instrumentũ vñ nihil ex illo ꝑbatur. s̃. ꝺ test. tã lr̃is. s̃. de ꝓba. tertio. z intm̃ h̃ ẽ verꝫ q etiã si ꝑ. c. testes ꝓbarent ꝯctuꝫ i q instr̃o ꝓtinet̃ nisi ꝑ eos ꝓbaret eos interfuisse q negant se interfuisse instrumentũ inualidũ ẽ. qz ei est h̃ falsitas admixta. s. hos duos interfuisse. ix. di. si ad sacras. iii. q. ix. pura. nõ negãt tñ ꝯctũ posse ꝓbari ꝑ testes etiã inscꝑtos in falso instrumto cũ ipi non fuerũt ꝑticipes falsitaꝫ Sed oppones nõne ambo sũt in dictꝫ suis singulares cum utercꝫ tñ de se neget interfuisse ut patet. s̃. ꝺ elect. bone me. Rñ. si ageret̃ ad ꝓbandũ q alt̃ absens fuerit tpe ꝓfecti instrumenti ñ sufficerẽt testimonia eoꝝ quoꝝ vtꝫ diceret se nõ interfuisse. sed cum agat̃ ad ꝓbanꝺ instrumentũ falsũ sufficiũt hi duo q ꝓbant iꝺ. s. instrumentũ falsũ z absentiã hoꝝ duoꝝ z maxie cũ simul eos adfuisse sc̃ptũ sit in instrumẽto z quasi sil̃ z parit̃ testificari videret̃. Quia nec ipi nec alii interfuere cum si interfuerũt sil̃ parit̃ se vidissent fm quosdã. Nos ꝯriũ credim̃ nam si. c. testes dicerent quilibet de se ego non interfui. z duo tantum dicerent fui. vbi instrumentum fuit preceptum uel ubi ꝓtractus fuit celebratus validum erit instrumentum. qz singuli testes in suis dictꝫ singlares sũt. s̃. ꝺ elec. cum dilecti. nec obstat. s̃. ꝺ ꝓba. ctio. qz ibi ꝑ nullũ testẽ reprobat̃ fides instrumenti. vl̃ dic q ibi ñ fuerũt singulares imo bñ z plene. lz indirecte ꝓbauerũt falsũ instr̃m z sic etiã ñdetur ad. c. tam lr̃is. vel dic q ꝯdicit. s̃. de test. taz lr̃is. qz ibi expsse ꝓbatũ fuit instr̃m falsũ ꝓtinere. z q diximus ꝺ duobus testibꝰ intellige verꝫ in ꝓtractibus vbi duo testes regrunt. Si aũt regrant. v. vt in codicill. vel. vii. ut in testamẽtꝫ ñ sufficeret aliis negantibꝰ se interfuisse ꝓbare ꝑ duos testes ꝓtractũ initũ alias verꝫ uel instrumtũ p̃ceptũ q̃ztũ ad h̃ q ꝑ instr̃m ꝓbaret̃ vl̃ codicillũ ul̃ testamentũ. aliq tñ dicũt q nõ minus q̃z alii rõne nitunt̃. q etiã si oẽs inscꝑti negent se directo interfuisse ꝯctui vel instrumti ꝓfectioni. nihilomin̄ valet instr̃m publicũ qꝺ ꝑ se hz auct̃ z hi testes singlares sũt nec p̃nt directo ꝓbare negatiuã. vi. q. v. actor. nõ obstat q dictũ est. s̃. e. gl. v. Rñ. qz q dic̃ se nõ interfuisse piter dic̃ z de aliis q adesse non p̃nt nisi vidissẽt eos cũ h̃ non sit verꝫ. nec ob. s̃. ꝺ ꝓba. tertio. qz ibi ꝺirecte ꝓbauit ꝯrium. z eodem mõ rñdeo ad decr. tam lr̃is. Si aũt aliqs de inscꝑ. testi. ꝑ duos testes tñ ꝓbaret se alibi esse tpe ꝯctus celebrati etiam centũ ꝓbãtibus se interfuisse tpe instrumti

celebrati uel instri preceptiꝰ nichilominus falsū erit instrumētū non qz tractus nō ꝓbat ꝑ testes sz qz addidit testē intfuisse q non intfuit ut.ī.de his que fiūt a ꝑla.quāto.sed si testes in scripti instro uel alii dicerent eū intfuisse in celebratione ꝯcꝰ uel tpe instrumēti ꝓcepti nisi p lucē clariores ꝓbationes pro bet se abfuisse ꝑualebit instrm.C.de ꝯ.sti.optimā.dicūt tñ q dam t forte nō male q si vnus solus ne dū plures negarent se intfuisse ꝓtractui uel instrumēto reliqs tacentibus vel mor tuus.etiā si. c.eēnt debilitat fides instrumēti. ff.quēadmoꝺ test.ap.l.i.§.ult.nā cū nullā fidez haberet ꝺ instrm nisi ex of ficio notarii ꝺñ ꝑ ꝓtradictionē testiꝫ suspectū reddit testiñ siue instrm nisi ꝑ collationē ꝺscriptoꝝ testiū uel ꝯbentiū iuuaret instrm.aut.de fi.instru.§.si vero moriat.t.§.q si tabellio.Et in his vbi negāt se interfuisse est facienda optia indagatō.C de falsis.vbi.C.ꝺ ꝓba.iubemꝰ.Ita tñ q sp iudex magis ꝑ sumat ut instrm valeat qꝫ pereat.ī.ꝺ v.sig.abbate.nec tāti va loris est dicta suspicio q̄ oritur ex negatione eoꝝ q se intfuisse negant ut instrm annibilet nisi in directo ꝯrium ꝓbaret.s.ꝺ test.tam lris.s.ꝺ ꝓba.tertio.C.de probatōibus cū ꝑcibus. nisi in acerrima inqsitione aliud appet.sz Jo.be.q̄stū ad hūc ar.fuit in ꝑma opinione.Si aūt testes dicerent se ñ recorda ri an instrumēto vl ꝯctui interfuerint sed nō firmit asserēt tūc stādum esset instro ꝯ qꝺ nihil asserit sz dubitet non.n.tantā vim hz dubitatio eius ut suspectum possit facere instrm imo exquo dubitat ī tuitiorez t benigniorē ptem declinare dz.s. ut ꝓcordet instrumēto.ar.s.ꝺ test.cū tu filii.ī.de spō.Juuenis ī.ꝺ re iu.c.ii.Si vo testes ꝓtradicāt istrumēto alii quā ī quo inscpti sunt.dicūt qdam q si factū est remotū magis creditur instrumentꝯ.ff.ꝺ ꝓba.si arbit.ff.de car.l.iii.§.due.ff.ꝺ dam. infec.q bona.§.ul.alias ē lex t incipit cāe.alii dicūt q ꝯ qꝺli bet instrm admittit,pbatio testiū.ī.ꝺ ꝑscp.ad audientiā.s.de test.cām.C.ꝺ ꝓba.cū ꝑcibus.Dz dicunt necessarios.iii.te stes ad minꝰ cū instrm vim duoꝝ testiū teneat t notarius ma ioz sit uno teste t negant magis credenꝺ esse viue uoci qꝫ mō tui.nec obstat.aut.de fi.instr.§.si vero aliqd tale. qz ibi erat viua uox t instrm ex una pte t ex alia pte erat tñ collatō lra rum.Jt dicūt q lz ꝑuata scpura succumbat testibꝰ.C.de ꝯ. sti.op.non tñ publica q̄ eādē vim habet ut testes. C.ꝺ fi.istr. in exercendis.nos tñ dicimus q instro quātūcunqꝫ publice ꝓfecto t quantūcūqꝫ inscptos habeat testes derogat ꝑ duos testes ul ad plus ꝑ tres q ꝓbent eū ꝯctum de quo instrm est ꝑceptū nō fuisse celebratū.vl illos q dicūt ꝓtraxisse ibi nō fuisse pntes ꝑdicta rone.qz predictū instrm non habuit auc toritatē nisi a notario.t huic auctori ꝑferri iustū ē dictū duo rum testiū.Et ꝺ vera sūt nisi testes supsint q asserāt vez esse q in instrumento ꝓtinet ul collatione testū vl ꝯbentiū ,pbari possit q uere testes inscripti instro ꝓtractui interfuerūt. arg. aut.de fi.instr.§.si tñ.t.§.si uero moriāt.t.§.se.Sed oppo nes nonne instrumēto inscpti sūt.x.testes uel plures creden duz est eos affuisse ꝯctui cum notariꝰ fidē faciat oībus que instrumēto ꝓtinent pp publicū officiū qꝺ hz t sic credendū est eos affuisse ergo ñ pautiores testes ꝑiudicabūt instrumto qꝫ sint qui instro inscripti sunt. Rñ. vez est q dicit qꝫdiu ñ debilitat fides instrumenti sed exquo ,pbatū est falsū scptum esse in istrumento debilitat tota uis instri.ix.di.si ad sacras. alias si ad scpturas vñ decetero ñ credā q testes fuerit pntes ,pbata.n.q̄libetcūqꝫ falsitate tollit auctoritas scptoris instru menti t ita aliis que in instro ꝓtinēt auctem pstare nō pōt vt in palle.c.si ad sacras.fallit aūt ꝺ q p testes,pbet ꝯ instrumē tum ubi ē pslūptio iuris t ꝺ iur.C.ad uell.antiqz.t. C.arbit. tu.l.ul.Sed lz ut ibi dicit nō possit ,pbare ꝯ instrm q verus fatetur pōt tñ illud dicere falsus.Jt nō obstāt ꝑdict.C.si mu. se ma.d.si alterius.C.de ñ nu.pe.generalit.C.de testi.testiuz t aut.rogati.C.de suffra.l.i.t.ff.de ,pba.census.C.q tes. fa. pos.hac con.vbi dicit q melior est ,pbatio instroꝝ quā testū qz bñ fateor q ubi instrm non negat uez qꝺ magis secura t indubitata est ,pbatio scpture que immutari ñ pōt qn appeat Sed lingua testū sat mutabil t labilis ē.ut.C.q tes. fa.pos. hac con.§.at cum nā.sed ꝺ securitas atqz ꝓrogatiua tamdiu tñ durat donec ꝯ instrm aliqd rōnabiliter sit ,pbatū.Secus aūt ē ubi instrm dicit falsuz t ,pbet tūc.s.qñ ꝓflict est int eos q inscripti sunt q dicūt ꝯctū celebratum t alios q negant sed si queri qui vl qbus testibus aliis ꝓpꝺerare debēt distin gue ut mgr io.no.iiii.q.iii.§.si testes in glo.circa ꝓtrarietatē. eandem.C.de fi.inst.in ex.momenti.s.ꝺ testibus cū a no bis.intentionem.ꝺ sat apparet q.ī.petebat ꝑncipalit vacu am possessionē domus.venditionem.sat est bona allega tio qz iudex hāc viā eligere debebat ut fieret ꝓcordia instri t testiū.ar.s.de test.cū tu.t pp ꝺ etiā.s.ut appareat ꝓcordia te stium utilis fuit interrogatio facta a papa.s.an vna tñ vēdi tio facta fuisset.pōt etiā dici si introgatio facta ñ fuisset tñ cō cordia testiū t instrumenti eodē mō facienda erat sicut ꝺ fit i hac decr.qz lz instrm diceret q petrus nēdidit domū ioanni nō negat uenditionē fuisse ꝓditionalē t ideo ,pbatio sup ꝺ i ducta postea q venditio ꝓditionalis eēt erat admittēda qz ñ ꝯdicebat instrumento sz addebat nā iudex cūcta dz rimari. xxx.q.v.iudicantem.ff.ꝺ int.act.ubicūqꝫ.obligatum.i cō ditionalibus aūt ꝯctibus nō cedit dies añ euentū ꝓditōnis ff.ꝺ v.sig.cedere diem.alias.i.fm ,pbationes ñ fm veritatez C.de ap.eos.conclusum.bñ dic q iudex ex officio suo pꝰ q̄s est in cā ꝓclusum pōt interrogare a ptibus de his q̄ sunt dubia rōne eoꝝ que acta sūt añ ꝓclusionē nā de aliis nō pūt querere alii tñ dicūt pro ꝺ.s.e. cū dilectus.

X parte carit.in figura.o. idē forte posset dici t dictō eēt minus ul oꝛo dummō depbenderet intel lectus pape.alii aūt dicūt q t si aliqñ intollerabil esset erroꝛ in lra ul dictione iudex tñ nisi occultū sit viciū sus pectas habebit lras cum multi sint officiales in curia q exa minant vicia lraꝝ ꝑmum dictū magis placet.nam p bullam sat tollit suspitio t oculus sepe fallit officialium.

Perpetuus communium.i.cōi ptio redēptoꝝ ul alit ut no.s.de proba.c.i.Querit aliqs petit sen tentiam latā ꝯ se ,p petro sup tali fundo cassari.vel qz nulla est ul quia iniusta t ab ea ē appellatū. petrus rndit exhibe sniā.actoꝛ rndit ego nō habeo scpturaz.qz iudex vo luit mihi copiā ex ea facere.ul quia amisi sed tu exhibe.qz ip sam habes an reus cogendus sit eā exhibere.So.sic.ut hic C.de edēdo.is ap.imo si reus nō diceret sniaz latā interroga bitur an tal snia ,p eo lata sit.ff.ꝺ int.act.l.penul.t si negaue rit cogeī cedere siue renūtiare snie vl iudex ,pnunciabit si qua snia apparuerit ,p petro lata nullas vires habeat.ar.ff.de in ter.act.nō alienū.Jt quia ꝓfessus ,p iudicato habēt.ff.ad.l. acq.,pinde.Et si nolit rndere ,p ꝓfesso habet.ff.de int.act.ꝺ etate.§.qui tacuit.Succurrit tñ illi q ,pbabilit deceptus fal sum rndisset satisfactio tñ aduersario de interesse suo.ff.de in ter.act.de etate.§.ex cā.Jt ꝓtra istū q dicit nullā sniam ,p se latam dabit actoꝛi ꝓfessio sua auctēticata que ppetuo ipi reo ꝑiudicabit etiam in alio iuditio.C.de lib.cā.iubemus.ii.q. i.multi.vez tñ si poterit ,pbare ꝯrium re integra in ꝺ cāu p ostensionem snie ul alio mō ,pbatio ꝑiudicabit ꝓfessioni.C. de iur. t facti. igno.erroꝛ.Innoc.

Deputari. qdam pouūt casū istius decr.in eo q ,pducit duo instra vnū in quo ꝓtinet qd sit pprie tarius rei.aliud ī quo ꝓtinet qd sit usufructuarius sed ꝺ non pōt stare qz pōt esse q ꝑmo fuit ,ppetarius t post ea usufructuarius uel econtra.t sic nō discrepāt sz ꝓcordant. alii ponunt casū sic aliqs produxit instrm qꝺ promisit ei tali die.c.bonoie.Jt ,pduxit aliud instrm q ipe eadem die pro misit tibi.c.rome.ꝺ.n.scripture aduerse sūt t si non dicit te sz p medium ul indirecto ipossibile.n.ꝺ duo instra simul uera esse ut patet.s.de testibus ex tenoꝛe.vel pone casū sic ꝑmo ,p duxi ꝑmum instrm in quo ꝓtinet q ego ,p ecclesia mea emi.

fundō a te.p.x.tali die ꝛ coram talibus testibus postea ꝓduco aliud instrm in quo ꝓtinetur ꝙ eundē fundum emi rome nomīe meo coꝝ aliis testibus eadō die.h.n.nō sūt ꝯria nec p se nec p alium mediū qz utrunqz esse potuit sz ita diuersa sūt ꝙ nō est verisile rē ita ꝓcessisse ꝛ fidem sibi inuicē derogarent Nesciūt.n.cui instrō magis credendō sit sz si aduersis ptibus ꝓducerent huiōi instra tūc iudex inspicere dz ꝙ magis ē sine suspitōne ꝛ ei credet vl si utrūqz est par,p reo ꝓsuēt.s.e.inter dilec.s.ō ꝓba.ex lris.C.de ꝯ.sti.optimā.ff.de test.ob carmen.§.fi.contrarias.C.ō fi.instr.diuerse.contrarias. secō in testibus quoꝝ dicta nō potuit ꝓuidere sic instra

Jcautio.ꝛ.j.scriptura.pblica ul ꝓuata tal.s.ꝓsitetur tal tm se recepisse ab.a. uel se tm debere.secus aūt si diceret.a.tm accepit.a.b.ar.ꝯriū.C.ō do.ca. nō nu.l.ul.sed dic ibi ñ fuisse pblicū instrm. Jtē no.spāle.s.i dote uel i mutuo ubi lz instrō hec cause exprimant nō tñ suffiant.C.ō nō nu.pe.si ex cau.generalit aūt.ō tpe ñ solu.pec. sup do.col.vii.indeterminate.i.ñ exprssa cā.in ea.etiā sine scriptō.C.de ñ nu.pe.generalit.si cāz.puta uenditōis donationis uel ꝓsilis.,pbaueris.puta qz ꝓfessus es te debē.x.io. ꝙ domo vēdita ꝛ tu ,pbas mō ꝙ eandō domū habes qz aliā rē ꝓmutasti ,p ea.C.ō re.ꝓmu.ex placito.ꝛ.l.cū ꝓcēb.uel ,pbas eū alibi fuisse tpe cautionis emisse.ut.s.de test.ex tenore vl ,pbat ꝙ cā fuit fraudulent adiecta cū tñ nulla causa sbesset uel errando sbiecit causā.

Um.p.tabellio.de tabellionib dicūt gdaz ꝙ q libet pōt facere tabellionē q pōt dare ul facē iudicē ordinariū siue sit impator siue rex siue vniuersitas siue collegiū siue ꝓsuetudo siue qcūqz alius. Qui aūt iudices facē possūt no.s.ō off.or.cū ab eccliaꝝ.ꝛ in sūma.C.de iur .om.iu. alii dicunt ꝙ q pōt dare tutores pōt facere tabelliones.q aūt tutores facere pñt no.in sūma.C.q da.tu.pos.nob aūt videt alit.s.ꝙ nullus pōt facere tabellionē ꝑter papā ꝛ impatores q borꝝ vsū approbarūt ꝛ inuenerūt nisi forte ꝓsuetudo vl spāle ꝓuilegiū pape uel impatoris alicui b ꝓcesserit specialit ar. C.de emā.l.i.ꝛ.ul.ꝛ.j.ō excessi.ꝓla.accedentibus.in fi. Et b sic ,pbo certū est ꝙ ꝯ ius est officiū tabellionis qz carte aīalis mortui credit sine adminiculo alio.ut no.s.e.c.ii. Sed ꝓtra ius nāle nulli venire lz sua auctē sed potius temeritate ,ppria nisi ꝓncipi q.s.ius ē.ut patet.ff.de le.ꝓnceps.ꝛ.j.ō ꝓcess.preben.c.,pposuit.sic dicimus in dispensatōne q est ꝯ ius.s.de tpi.or.c.dilec. Sic nec lz restituere infamen nec legitimare il legitimos nec arrogare nisi ꝓncipi ꝛ paucis aliis qbus ē spāliter ꝓcessū.vt no.j.q fi.sint le.vl ille.p uenerabilē.ff.ō postu. l.i.§.de qua.ff.ō adop.l.i.ꝛ.ii.j.de re iu.cū te.vbi no. Sūt eni huius.qi ꝯ nām ꝛ miraculose ō infame facere bōe fame.ꝛ de illegitimo legitimū ꝛ boez sui iuris sbicere alii ꝛ huiōi.de tabellionibus aūt habem.C.ō tabell.p totū.ꝛ aut.ō tabelli. tñ nunqz dī ꝙ alius qz papa vl impator possit b facē cām b fatemur.qō si aliqs bz de ꝓsuetudine ꝙ possit facere tabelliones b ꝓsuetudo seruāda est.ar.C.de eman.l.i. Jtē fatemur ꝙ si alicubi est ꝓsuetudo qō credat aliquoꝝ scpturis qō consuetudo b seruāda ē.ar.s.e.cū dilec. Et lz bi qbus ꝓsuetudo ꝓcedit.possint dici notarii qz in notas redigūt q coꝝ eis agūtur uel tabelliones.qz in tabell scribūt nō tñ potestatē bñt.ꝛ officiū publicū qō tabellionib a legibus dat sed tm illō habent qō ꝓsuetudo eis tribuit.qtum eis tribuit nō credim ꝙ alius sbditus eccle uel impio possit facere tabelliones ꝑter papā uel ipatorem uel statuere vl etiā pacto nudo se legaē ꝙ credat instris alicuius puate psone cū eis ñ liceat ꝯ leges pblicas ꝛ ꝯ ius sic nāle aliqd statuere.sic etiā dicimus ī tutorib ꝛ iurō.ꝙ nisi impator vl lex uel ꝓsuetudo ꝓcederet pōis certꝫ ꝙ posset iudicare ꝛ tutores dare ꝙ nullus nisi papa uel ipator eos possz dare. Nullus.n.ꝑter ꝓdictas psonas possit cōstituere ꝙ libera psōa p alium iudicaret uel obligaret.credim⁹ tñ ꝙ alii reges q bñt supremū ꝛ mex impiū possent iō statuere de tabell.si uellēt.nec etiā miteris ꝙ p ꝓsuetudinem pōt induci ꝙ aligs inferior ꝓncipe posset facere notarios nō tñ pōt ꝓstituere qō faciat ipe notarios uel alii ꝓcedere ꝙ faciat.ꝛ est rō.qz in ꝓsuetudine ad b ut ualeat oportet ꝙ intrenient ꝓsensus supiorꝭ ꝓncipis tacit uel exprssus.vt no.s.ō consue.in ꝑn. Sed in ꝓstitutōe secō ꝙ aūt ꝓnceps supior approbat ipe facere vī.C.de ue.iu.enu.l.i.§.omnibus.ordinarij repete q dixi.s.de testi.albericus.

Jinstrumenta.testamēta aūt sic sūt publicāda.in ꝑmis faciet iurare illū q petit publicationē ꝙ eā ñ petit cā calūnie.C.quēad.tes.ap.ei ar.ff.ad exhi.theatꝝ. Jtē ,p his oibus vocabunt hi quos res tāgit.ar.s.ō testi.signifi caut.ff.de adopt.nā ita. Jtē vocabunt testes insptu in testō ꝛ si q sūt absentes uel etiā oēs ꝛ ꝓmode venire non pñt mittetur ad eos testamentū ut ꝓgnoscāt si testamēto interfuerit ꝛ si ꝓsenserint oēs publicabit illud ꝛ b oia debēt publice expedire ,pbant b.C.quēad.test.ap.l.i.ff.quēad.tes.api.l.i.ꝛ.l.cum ab inimici.ꝛ.l.se.nec regrendus ē tabellio.nam ꝑdicte.l.nō faciūt mentionē ō tabellione.qz in eis logtur de testō qō nō erat scptū p tabellionē.C.de testa.cū anti.§. fi.ꝛ eodē mō facienda est publicatio si ñ appeat testm.qz non fuit exīn facta scptura.vl si facta fuit exusta uel sbtracta ē.ff.quēad.tes.ap.si in du.§.fi.b aūt publicatio q in multꝭ legibus dicit apitio testamenti dz fieri apud certos iudices ꝛ gesta intrenire dnt C.de testa.ꝓsulta.ꝛ.l.publicati.ꝛ ex tūc sūt auctentica instra. Et simlit est ,pcedēdum in publicatōe testiū epoꝝ ō aliquo ꝯctu nō redacto in publicā formā de q loquit.s. de test.significauit.qz tūc ꝯctus uel aliud actū ꝙ erat tm in mēte boim redigit in publicā formā ꝛ iō maior solemnitas ibi adhibenda ē quā si instrm pblicū deberet pp ꝓsūptionē ul aliā iusta cām publicari. Sic etiā est in testamēto qō ñ est auctenticum nec publica scptura nisi scpta fuerit p tabellionē. Si.n.p tabellionem scptū ē cum sit auctētica scptura nō oportet in aliā publicā scpturā exemplari nisi aliq cā sbesset ut b. ꝛ qz testamentum ꝙ a testatore uel alia ꝑsona ꝓuata scribit qō fieri lz C.ō testa.cū antiqtas.§.fi.ꝛ aut.ibi signata. Et ꝙ nō sit auctentica scptura ex eo patet ꝙ ibi nō est manus publica nec sigillum auctenticū.s.e.c.ii.huius aūt auctēticatōis siue publicationis est effect.qz p illius testamenti siue instri sic publicati oñsionē fit missio ī ipaz hereditatē p edictū diui adri.C. de e.di.adri.l.fi. Est ꝛ effectus ut fidē ꝓpetuā sp faciat.C.ō testamentꝭ.l.ii.als aūt lz sigilla numerus testiū ꝛ alie solemnitatis ualeāt ad b ꝙ testatoris uoluntas ualeat q fz leges si vnū ex bus deficeret ñ ualeret.ut.C.de testis.l.si unus. nihil aūt ,pbant nisi scpta sint p publicā ꝑsonā ul sigillo auctētico sigillata.sed in exemplatōe publicoꝝ instroꝝ.b nō sūt necessaria cū illa auctenticatione suā retineant ex sigillo uel signo ꝑlati uel tabellionis ut no.s.e.c.i.ꝙ ex eo appet.qz etiaz post mortē ꝑlati uel tabellionis fidē faciūt sed b sat videt ꝙ ptib pñtibus uel p ꝓtumatiā absentibus debeat fieri b publicatō j.ō ꝓpr.utili.cū dilecta.j.ō puil.ex pte.ꝛ ad b bñ fac.C.ō si. instru.l.fi. Jtē etiā si ptes exēplificationi ꝓsentiāt sine iudice nō ualet ut b lz ptiuz ꝓsensus sufficeret sine iudice ad faciendum instrm de ꝯctu ul sup ꝓfessione de ꝓtractu iā facto. Jmmo plus videt ꝙ qtūcūqz auctenticatū sit instrm ñ ꝓiudicat aliis nisi pñtib uel ꝓtumacit absentib.ꝛ qd ꝯ illud dici pōt fm tenorē ꝑdicte.l.C.de fi.instr.l.fi.ubi dr ꝙ ñ sufficit instrm exhiberi in iudicio nisi ꝛ ei fides imponat qn sp illō exhibē teneat.nec est ꝯ ut.s.li.non ꝓtest.qm.in ꝑn.qz ibi est spāle. nec dicit ,ppie publicatio lz exemplatio uel trāscptio.supiora aūt dicunt publicari ,pp̄e.qz cū ꝑus ñ essent publicata in publicā formā trāscribunt.posset tm dici ꝙ si aliq instra sūt ī cāu pditōis ꝓ vetustatē uel aliā cāz ꝓsilez.qz tūc ēt absentib ptibus possent transcribi instra si uocari ꝛ expectari nō pñt ar.j.de ꝓpr.utili.cū dilec.§.i.ꝛ.s.ut li.nō ꝓtest.qm.in ꝑn.at testationes aūt ꝛ alia acta p tabellionē solū sine testib scpte

non sūt publica scriptura nec faciūt fidem cor̄ alio iudice ni si sint publicate. Et no. q; ꝓprie auctentica exemplant̄ ⁊ ñ au ctenticā publicant̄. Inspecta. b̄ facienda sūt vocat̄ his quos res tāgit. s̄. ꝺ testi. significauit. Sed qdam dicūt ⁊ forte non male q; si de vbo ad verbū exemplent̄ ⁊ si iudex diligent̄ in spiciat sigilla ⁊ omia alia que necesse sūt inspici q; bñ ualebūt talia exemplaria. sed si vnū instr̄m breuit̄ facit mentōez puta qz dicit sñiam latā sicut in publico instr̄o ꝑ manū talis nota rii ꝓfecto ꝓtinet̄ nō videt̄ q; ꝑ huius. mentionem ꝓbet̄ sñia lata. Immo idem videt̄ sicut in publico instr̄o vidimus ꝓti neri. nam in b̄ casu potius videt̄ testimoniū reddere cū vetu sta exemplare ⁊ auctenticare. ⁊ b̄ sat̄ innuit b̄ decr. de b̄ etiaz no. i. ꝺ v. sig. c. abbate. Inno.

De presumptionibus. Rubrica.

Icut noxius mittit mãifeste mor tem. i. ut occidat. ff. ad. l. acq. nã ludus. Ludens. malũ. n. ⁊ damnuz sp̄ pſūit fieri malo aio nisi ꝓtraria pſūptō ualeat. ut. ff. ad. l. acquil. dotē. si obstetrix §. fi. ⁊. l. nam ludus. ⁊. l. item mela. in ꝑn.

Ferte mihi diuidite. ñ suadendo sed temptādo loquit̄ ⁊ ꝓbando pſumptiue. vt uidelicet ex b̄ pſūp tionem possit habere ⁊ iudices sumāt inde exēplū.

commota. interpositio est. i. presumit̄ qz diligit. i. c. pxi. ⁊. x xvi. q. iiii. ea vindicta. circa ꝑn.

Ꝛ studijs suis. ⁊c̄.

Nullus dubitat. confitetur. ꝓfitet̄ qs interp̄tatiue xi. q. iii. rursus. iii. q. ix. decreuimus. ⁊ b̄ ore. xv. q. vi. c. i. ⁊ rei euidentia. xxviii. di. p̄usquā. confitetur i. pſumit̄ ꝓtra eum non tñ ꝓdemnat̄ sed punit̄ in expensis. ⁊ aliqñ grauius. s̄. ꝺ iud. c. i. C. ꝺ iudi. sancim⁹. xi. q. iii. rursus

Onne bene dicimus. qz erat ueritaz q; eēt fama ritanus. aliqua pſumptio est sed nō ꝓbatō tacere.

Andata. celestia. ⁊c̄.

Vosdam. xvi. di. qꝺ dicitis.

Vanto. ⁊c̄.

Cribam. ꝓnice quasi nō scribā sed supple plene ⁊ est ar. inducias ꝓcedēdas malitiose petēti. ff. ꝺ v. si. si. isulā.

Via uersimile. s̄. ꝺ renun. sup eo. s̄. ꝺ resti. spo. solicite. ff. de ꝓbat. l. de indebito. concessit. i. per ordinariā ꝓcedi fecit. verisimile. no. q; vbi aliquis vult ꝓbare aliqd q; non est verisile non ē sup̄ b̄ eius admit tenda ꝓbatio nisi aliqd sit q; huius pſumptōem elidat. puta fama loci vl̄ bonitas testiū uel alia rōnabilis circunstātia ad idem. s̄. de ꝓcurato. in nr̄a. i. ꝺ no. op. nun. c. ii. ꝺ pſumptōi bus no. qz si est temeraria reꝓbat̄. ii. q. i. ꝑmo. i. ꝺ sen. exc. ingsitionis. violenta est sufficiēs ad sñiandū. xxxii. q. i. dixit. i. e. l̄ras. ff. ꝺ his qui sui vel ali. iu. sūt. filiū. Circa b̄ tñ distin gue qz alia est iure ⁊ nō de iure. ⁊ b̄ admittit ꝓbationē in ꝓri um. xxxv. q. iii. exordinaria. xvii. q. i. nec aliq̄. s̄. ꝺ ꝓbat̄. pro posuisti. C. ꝺ epis. ⁊. cli. aūt. legitimā. xii. q. v. nlli. i. ꝺ test. req sisti. ff. ꝺ do. int̄ vi. ⁊ vxo. qntus. ⁊. C. e. ti. etiā. Est aūt pſump tio iuris ⁊ de iure. s. qñ qs aliquid statuit sup̄ certo facto ⁊ ꝯ hanc nō admittit̄ ꝓbatio. i. de spō. ad id. ⁊. c. is qui. i. ꝺ con di. appo. ꝑ tuas. ⁊. c. ꝺ illis. i. q matrimoniū accu. pos. insup. ⁊ de spon. ꝓmissū. liii. di. fraternitatē. xxvii. di. q ꝺ introgasti xxvii. q. i. vidue. i. ꝺ regu. vidua. C. ꝺ re. ux. act̄. l. i. in ꝑn. ff. ꝺ statu ho. q in utero. inst. de excu. tu. §. filii. ff. de lib. ⁊ post. titius testamento. §. lutius. ff. ꝺ v. sig. q; mortui. ꝓbabilis qñ qz semiplenā ꝓbationē inducit. i. ꝺ sen. ex. ingsitionis. s̄. de resti. spo. solicite. Qñq; sufficit ad inducendā purgationem i. ꝺ pur. ca. si quis de gra. ii. q. v. pſbz. Ita qñq; regrit ꝓbatio nes ꝯ se. ff. q; me. c. non ē verisimile. C. ꝺ ꝯben. sti. optimam. Qñq; nullas admittit nisi sit fama vel alia circunstantia cō tra eam ut b̄. Qñq; infūdit ꝓbationem in reū. i. ut ec. bñ. vt nostrū. ibi nō. C. ꝺ ꝓba. siue. Qñq; etiā adducit secū sñiam i. e. illud l̄ras. s̄. e. afferte. ff. de stipula. seruo. l. q; si seruus. nō tñ q; ubi ex pſumptionibus ꝓcedit̄ multū ꝺz iudex tempare sñiam ⁊ maxime ne ꝓdemnet nisi raro ⁊ modice ad penam. nec pecuniariā nec coꝛpalem q; potes bñ colligere ex sñia sa lomonis. s̄. e. afferte. ubi lz ex pſumptione voluit adiudicare vni mulieri filiū non tñ voluit aliā ꝓdemnare ad mortem ad quā iustissime erat ꝓdemnanda si legitime esset ꝓbatū ꝯ eaz q; filius alterius dam sꝛripuisset. qdam tñ has pſumptōnes ꝙs diximus ꝓbabiles qdam dicūt violentas sed b̄ nō ē uis nisi in vbo que est ptinacibus relinquēda. fama. fama enim supradictā pſumptionē diminuit. Inno.

Illud quoq; u endicās. adiecta cā de iure cano nico sicut ⁊ filiu s pētī ꝑ rei vendicatōe adiecta cā de iure quiritū. ar. ff. ꝺ rei ven. l. i. §. i. instrumentū Instr̄o aūt soli non stat̄ quia ꝓfectū est sup̄ dote ⁊ nō sup̄ ma trimonio. nominat. que noiatio pſumptionē inducit. xxxii. q. iiii. dicat. ff. ꝺ ꝓbat̄. l. ult. sed non sufficientē ꝓbationē. C. de ꝓba. nō nudis. donatione. q; solis liberis ꝓuenit ⁊ non seruis. C. de la. li. tol. l. i. §. sed ⁊ si qs. ff. ꝺ iur̄ do. si mulier. § eius noie. vicio sum. i. ad b̄ ꝓfectum ut dñs videns ⁊ tacēs seruū nupsisse ꝓsensisse q; esset liber uideat̄. C. ꝺ la. li. tol. aūt. ad b̄. ⁊ si negaret dñs eum nupsisse appēt̄ instr̄m. Ille. fuus mulieris. more. pſumptio elidens pſumptionē. attendi. ad ꝓseruationē matrimonii ubi nō fit p̄iudiciū alii mr̄imonio. de b̄ no. s̄. de test. ꝑterea cū qs. Et lz fama plurimū adiuuet tñ ꝑ eā nō adiudicarūt mr̄imoniū sed ꝑ instr̄m quo ꝓtinet̄ dona tio pp nuptias ⁊ quo se ꝓiuges nominabant. donatio. n. ꝓpt̄ nuptias nō bz locū nisi vbi est mr̄ionium. i. de do. ⁊ si. ⁊ qꝺ obiciebat̄ ꝯ instr̄m qꝺ fraudulent̄ erat ꝓfectū nō ꝓbabatur nec pſumebatur si notarius ꝓsuevit fidelit̄ suū officiū exerce ri. i. e. c. in fi. Et tñ dicūt qdam ⁊ non male q; lz ꝓduceret̄ in strumētū dōationis pp nuptias uel etiā dot̄ ꝓpt̄ b̄ non pro baretur mr̄ioniū si alii matrimonio ꝑmo ꝯcto fieret ꝑinditū in matrimonio. n. necesse ē intuenire vba si loqui pñt ꝯben tes. . de spon. tue. Ita talia vba sūt necessaria q̄ mutuū ꝓsen sum de pñti exp̄māt. i. de spō. c. penul. ⁊. i. ꝺ spō. duo. c. i. Ita b̄ diligenter attendendū est q; si aliqs petit aliquā in vxorem ⁊ ꝓbat q; p. x. annos simul cohabitauerūt ⁊ fama vicinie ha bet q; eam tenuit ut vxorē q; sñialiter obtinebit. nulla. n. eque est ꝓbatio bona in his sicut fama vicinie. Et uidet̄ multo fō tius q; si agat possessorio ad restitutionē possessionis vxoris ⁊ ꝓbat se tenuisse eam ⁊ famā esse q; tenebat eam ut uxorem qꝺ obtinebit in possessorio. immo plus videt̄ q; etiā si nō ꝓ baret de fama uicinie sed tm̄ ꝓbaret ꝑ duos vl̄ tres testes q; uir cū vxore iacuit vl̄ stetit volens ⁊ intendens in ea q̄rere vel seruare iurisd possessionē uel vinclū vxoris ⁊ ipa mulier b̄ ipm sciebat q; b̄ intendebat uir q; iudicabit̄ mr̄imoniū inter talesd ⁊ erit si spoliatio interuenerit vxor viro restituenda. immo for te beedem ꝓbatōes sufficerēt in petitorio ad ꝓbandū mr̄imo nium vex. Ita a sili eius q; b̄ dicit̄ de mr̄ionio carnali videtur idem in spūali. qz si aliqs diu steterit in aliqua eccl̄ia vt dicus uel ut rector ⁊ ꝓbat ꝑ famā uicinie q; ita sit q; nō solū in pos sessorio. sed etiā in petitorio iudicabit̄ ꝑ clerico. ar. s̄. e. quia verisimile. Et si ꝯriū dicat̄ sequit̄ magna absurditas q; opor tet sp̄ quoscunq; habere ꝓbationes patas de sua institutōe canonica. nobis videt̄ qꝺ licet aliqs ꝓbet se multo tpe stetis se in eccl̄ia vel cū vxore ⁊ famā vicinie sic se habere q; eccl̄iam tenebat ꝑ sua ⁊ mulierē ꝑ vxore sua. non tñ ualet sibi intm̄ q; sñia ferat̄ ꝑ actore nam cū vtrobiq; petat eccl̄iam ⁊ mulie rem quasi suā nisi ꝓbet ꝺ iure suo reus absolvet̄. C. ꝺ ꝓbat̄. actor. ⁊ b̄ nisi ꝓuentus ꝓbet̄ in mala possessione fuisse. tūc. n. ipi ꝓuento incumbit ꝓbatio. ut no. ꝑ eundē. s̄. de his que vi met. cā. fiūt. in rubrica. nec segtur absurditas qz vix aut nū quā pōt ꝓungere qn petens eccl̄iam vel vxorē habeat aliqd

auxilium ad recupandaz possessionē de quo ꝓrio aūt sequetur absurditas qz eadem rōne si aliqs ꝓbaret q domū uel possessionē aliquā possedisset aliqto tpe ꝓ sua z sup hoc haberet famā vicinie deberet obtinere etiā in petitorio q cōstat esse falsū. quia dz ꝓbare legitimū titulū atqz dñium. ff. ꝺ rei ven. in rem acē. alioqn reus absolueē. C. de rei ven. l. fi. conditum. i. si nihil ꝓtra instrm obiciatur.

Itteras tue fraternitati. locis z latebris. talia cni loca uitare debēt suspecti. xxx. q. vi. ab isto z ni si iurauerint imponit eis pena. j. de coha. der. si qs. auten. ut li. ma. z aui. §. is quoqz. coll. viii. violenta. xxxiii. q. i. dixit.

Ertio loco ꝓponebat. ꝟ non sufficit ad ꝓbationē sed ꝓsumptionem. ꝓponebat. allegat turpitudinem suā z audit si. xxxv. q. iii. extraor. j. de do. int dilectus. z est ꝟ pp piculū aie. credere. nō sufficit ad ꝓbationē sed ꝓsumptionē. In uia. hāc credo violentā ꝓsumptionem p quā iudicandus ē. s. c. px. xxxv. q. vi. ab isto. alii dixerunt nihil esse i hac decr. sufficiens ad ꝓbationē sz omia sil. ff. ex q. ca. ma. necnō. §. si quis. iii. q. ix. testes. xxxv. q. vi. si duo viri. ff. de testibus. ob carmē. §. si testes. confessi sunt. dicūt q dam ꝟ sufficere cū fama ut ꝟ. z. xxxv. q. vi. si duo. sed j. de eo q cog. consan. vxo. sup eo. c. lz. Sed rn. ibi ꝓfessionē esse z rumorem q nō sufficit ut ibi. qz aliud ē rumor z minus qz fama z ꝟ placet. alii dicūt q nō sufficit ꝓfessio cū fama ut. j. ꝺ eo. q cog. sup eo. nō ꝺicit ꝟ decr. qz ꝟ erat ꝓfessio ptium cū fama z uagatō p nemora. z intelligūt illō. c. xxxv. q. vi. si duo loqui tm qñ ꝓfitent ambo ꝓinques ꝓsanguinitatē z fama ad iuuat in quo casu talis ꝓbatio sufficiens reputatur. Secus aūt qñ ꝓfiteret turpitudinem suā sicut ꝟ z in decr. ꝑalle. sup eo. uel aliō est qñ ptes ꝓfitent ut maritus z vxor. ut. j. c. si duo aliud si ad ultra que est ps ut. j. in decre. sup eo. separari. z ob hoc degenerari non ꝑsumitur.

Itteras impetrabat. denūtiauerat. n. crimē eoꝝ pape vl petebat bona eoꝝ qz hereticus erat. Reseruata. que nō tollit ꝟ ipm qꝺ arbitri eligunt. etiam si ꝟ etiā nō exprmeret q sibi eā reseruasset. fratres. xxxiii. q. viii. legis. vehementem. nō tm uiolentē quia bñ tūc ꝓ ea cōdemnaretur. xxxii. q. i. dixit. ff. ꝺ re. du. si mulier. z j violentē admittit ꝓbatio in ꝓrio. s. de ꝓba. ꝓposuisti. xxxv. q. iii. ex ordinaria. preter. i. omisso iureiurando ex quo semel deiecā uit. xxii. q. v. puuli. iii. q. vii. nō pōt. vl dic q iurabis z superaddet alias cautiones. Inno. iiii.

Um in iuuentute. naturale. C. de epis. eū qui. Detulisset. i. denuntiasset z no. q denūtiare quis pōt ꝓ ꝓcuratorem z etiā ꝓsequi denūtiatōnē. s. de test. ex pte. a. Inno. iiii.

Udum archidia. nequaqz. non erat exceptō ꝟ ad declinandū examen sed in ꝓncipali negotō differendo. ff. ad exhi. l. iii. §. ibidez. s. de fo. ꝓpe. c. ex pte. b. z tūc si ꝓponeretur erat legittima. j. de instit. c. i. z. c. auten. idonea. ꝟ uerba nō sonant ꝓditionē sed admonitionē ut faciat ea ad que alias ꝺ iure teneē. si. s. de elec. significasti. ff. ꝺ testa. tu. muto. §. i. ff. de uer. ob. si. x. Itꝫ ꝟ vba nō ꝑstant nouā formam mandato sz instruūt executorē ubi sciat qualis dz esse is ꝓ quo scribitur. si. s. de elec. ecclia vra. z pp ꝟ videtur etiā q si minus ydoneus sit nihil teneret ꝓ uisio z sñia excmunicationis z quecūqz alia lata j rebelles lz sit iniusta. qz bñ bz iurisdictionem i his. sed secus esset si talē eēt clausula q ꝓditionem adduceret. vbi gra. ꝓuideatꝫ tali de tali eccliа si ē de illo vico oriundus. qz ꝟ bene est ꝓditio z certa forma adiecta mādato. z ideo si aliunde sit oriundus nō ualet ꝓuisio nec sñia excōmunicationis ꝓpter ꝟ lata. qz sup his iurisdictionē nō habebat qz eāt certa forma z ꝓditionē limitatā qua delegato egredi non lz. s. de rescp. cū dilec. Itꝫ si huic petēti q sua ꝓuisio añ omia sortiatur effectū. j. de ap. ꝓstitutꝫ. ii. ob iciatur q ꝟ non debet fieri quia ille q ꝓuidit ei non habuit potestatem sup ꝟ. audiendus est aūt qꝫ ei detur effectus prouisionis. z ꝟ est rō diuersitatꝫ. quia ꝟ ꝓtendit de fundamento iurisdictionis. i. an habuit potestatē ei ꝓuidendi z ideo ꝺ ꝟ inquirendū est añquā. puisio que iurisdictioni accessoria est sortiatur effectū ar. s. de off. dele. cum in iure. s. de fide. instr. cū dilect. §. ceterꝫ cum suis ꝓcor. sed ibi. s. in decr. ꝓstitutꝫ. nō ꝓtendebat de fundamento quia ꝓstabat q eps potestatē habebat ꝓfirmandi sed dicebat q ꝓfirmatio erat iniusta. secus est ergo in qōne ꝓpposita. Itꝫ iurisdictio data nulla ē nisi ꝓditio sit vera. ff. de v. sig. credere. vñ ꝟ ꝓstat q ꝓuisio a tali executore facta est ipo facto nulla z ex hoc ē q nō obstante tali ꝓuisiōe tenet electio facta ab illis ad quos alꝫ ptinet de iure ꝓmuni uel ex delegatione supioris eligere. sed si alias nulla sit electio puta quia facta est scienē de indigno dummō facta sit ab illis q iurisdictionē vl potestatē hñt ꝓuidēdi nō trāsfertur potestas eligendi neqz ad ꝑmos ad quos iure com muni ptinebat. neqz ad illos delegatos q similē potestatē ꝓuidēdi habeant. immo tm ad delegantē redit potestas ꝟ. ut not. j. de excel. pla. int. Item sup hui us. mandatꝫ no. q si utroqz ꝑ dictoꝝ mōꝝ scribat merus executor ē si vult. vñ sine nulle cāe ꝓgnitione statim de uacante ꝑbenda ꝓuidere pōt. Itꝫ lz mere pōt assumere officiū iudicis ut inqrat an ꝓ quo scribit sit ydoneus ul sit de loco oriundus. z hanc inqsitionē ꝓ se pōt facere sine ptibus vl etiaz ꝓuocatꝫ ptibus vl ꝟ his quos res tāgit dummodo ille q ꝓuisionē ꝓmittit iurisdictionez habeat. qz ꝓmissa ꝓuisione uideē etiā ꝓmisisse ea sine qbus ꝓuisio ñ pōt fieri ꝓmode uel recte. s. de offi. dele. ꝑterea. ff. de iurisdic. om. iu. l. ii. Item cum ipe delegās utroqz ꝑdictoꝝ modoruz potuerit ꝓcedere eodem mō z delegatus. ar. xciii. di. c. fi. xciii. di. c. i. Sed si ꝓcessisset ꝑmo mō. s. ꝓuidendo sine cause ꝓgnitione etiā sine appellatōe. z post. x. dies poterit obici j huius. ꝓuisionem. j. de ap. ꝓstitutus. z no. s. de cau. possess. z pro. cum olim. Si aūt ꝓcessit fm modꝺ. fm. s. inqrendo ꝺ meritis psone z postea ꝓuidendo sine cause ꝓgnitione tūc nisi illi quos res tangit appellent a ꝓuisione. j. x. dies fit sibi pre iudiciū. ut sup his de qbus inqsitum est ulterius dicere non possint. s. de elec. cum dilecti. ubi uero. Item uideē q eodez modo possit sibi assumere inde officiū. etiā si simplr sic mandatum sit ꝓuideatis tali de tali ꝑbenda. etiā si nō sit ibi ꝺ aliqua clausula. talꝫ. s. si est ydoneꝰ ul ꝓsilis. z ꝟ rōe supradicta. s z cui ꝓmittitur ꝓncipale z accessoriū. s. de off. deleg. pru. §. vi. in fi. Secus aūt est si tm ministeriū esset ei ꝓmissū vl executio mera. ut patet. s. ꝺ offi. dele. pastoralis. §. qz vero. z. c. qm̄ aplica. alii melius distinguūt in scꝺo cāu. s. ubi vba nō sonāt in monitōe sed in ꝓditione ut ibi ꝓuideas tali si est de tali loco oriundus. vl si docuit in theologia nam si ꝓ huius. litteās tollitur ius alicuꝰ uel sit ꝓiudiciū utputa qz ad eꝑm vl capitulum ptinebat ꝓuisio nō ualet ꝓuisio ab huius. executore facta nisi uocatis ptibus siue his quos res tāgit ꝑcedat ꝓgnitio sup ꝓditione. xxv. q. ii. z si non. z. de rescp. cū dilecta. z idem uideē dicendum ubi aliqs mandat alicui aliquē citari ad exordinarium iudicem ul ultra duas dietas. qz eo q coram ordinario iudice timet litigare pp potentiā aduersarii z idem est ubi mandatꝫ fieri inqsitio si ꝑcedat infamia. j. ꝺ accusa. cū oportet. Et iꝺ est in similibus nisi forte eēt notoria ꝓditio. qz tūc non est seruandus ordo sed ꝟ ipm dz exprmere vel in relatione uel inclocutoria ut si ptibus ptibus expedita sit ulterius nō sit ei facultas ꝺicendi nisi appellaret. ii. q. vi. biduum. Sed si ꝓ huius. lras nō tollit ius alterius nec fit alii ꝑ iudiciū ut si ille ad quē ptinet ꝓuisio mandet alicui ꝓuideas tali si est de tali loco oriūdus bñ tenet ꝓuisio. etiā si nō ꝑcessit ulla inqsitio sup ꝓditione z etiā si ptes nō vocenē. qz nec ptes in ꝟ esse pñt cum nullus ꝓtendat ad se ptinere ꝓuisionē. Et si dicat imo fit ꝑiudicium eccliе cui magis expediebat habere oriū de loco qꝫ aliūde. Rñ. q ꝟ ñ ptinet dicere aduer

sariis se oppoñentibus ꝯ ꝓuisionē delegati sicut non liceret eis opponere ꝯ ꝓuisionē delegantꝫ. vl dic ꝙ nos ñ negamus qn nulla sit ꝓuisio si non sit seruata forma mandati. sed illō tm̄ negamus ꝙ nō est necesse uocari ptes. Jt̄ dicimus ꝙ etiam in p̄missō cāu. s. qñ ptes vocandi sūt ꝙ tm̄ de plano procederet in examinatione ꝑditionis ul clausule nec dabitur libellus nec alius ordo seruabit. ī. de spon. cū in tua dyoc̄. tu dic ꝙ siue vba sonent in monitione siue in ꝑditione sp tz prouisio facta a del. etiā ꝓgnitione nulla premissa qz non fungit in ꝓuisione uice iudicis sed ꝓuisoris. s̄. de elec. c. uenerabilem. §. obiectioni. ꝛ ideō est in citatorie cui mandat ꝙ citet aliquē. si ꝓpt potentiā aduersarii nō pōt coram ordinario iusticiam habere h̄. n. potius fungit officiū citatoris q̄z iudicis. Et idem est in ceteris silibus ꝛ ideo nullū ordinē iudiciariū seruare tenetur. tm̄ si ꝑditio ul monitio nō ē uera cassabit vel casum denunciabitur. qō p huius ꝓuisionē factū ē tanq̄ p obreptionē obtemptū ut patet. ī. de re iud. c. cū olim. §. fi. Jtem uidet ꝙ si iste ꝓuisor assumat sibi ptes iudicis ꝙ pōt. ut no. ī. de ꝓcess. prebē. prepositi. tūc si ꝓposita hac exceptōe ꝙ cōditio uel monitio nō est vera. ñ audiatur accipiēs ꝛ iuste poterit appellari ex ea cā. quia cū ꝓcedat ut iudex ꝛ ñ admittat ꝙ admittere dz nō seruat iuris ordinē. alii aūt ꝓrium dicunt sz ꝙ ex ea cā non pōt appellari qz non seruat ordinē cū nō debeat seruarè. qz hāc examinationē tm̄ ad suā instructionē facit ꝛ quia tm̄ sumarie ꝓgnoscit. ff. ō rei iudi. a diuo. §. si super. ꝛ ideo etiā non ē ibi necessaria sñia ꝯ id ꝙ est. ff. ō iud. de qua re. ꝛ. s̄. de cā. pos. cū sup in fi. Si aūt in lra diceretur si tibi ꝓstiterit ꝙ sit de tali loco oriūdus tūc quia ñ pōt ꝓstare nisi ptibus p̄tibus ubi p ꝓuisionem detrahit iuri alteri? ꝛ qz uice iudicis fungitur non ualebit ꝙ fiet nisi premissa cognitione lz aliqui ꝯdicant. Si aūt p ꝓuisionē nulli? iuri detrahitur puta qz ad eū q mandat ptinebat ꝓuisio tunc ualet ꝙ facit. etiā si nulla p̄cedat ꝓgnitio qz p̄dictam ꝓgnitionē videt ei ꝓmittere nō tanq̄ iudici sed tanq̄ viro discreto. qñ autem iudex uelud ingsitor ꝓcedit cui debeat seruare ordinē iudiciariū. p̄mo de ꝑditione ingrere dz q̄z ꝓcedat in cā p̄ncipaliter ꝓmissa. ī. de accu. cum oportet. s̄. ō. resc̄p. c. cū dilecta. ꝛ ideō est in similibus. aliqui ꝯdicunt. in clausula aūt que in lris cō sueuit apponi. ſ. ꝙ si non oēs. ꝛc̄. certa forma ꝑditionis data intelligit. s̄. de resc̄p. sciscitatus. s̄. de off. dele. prudentiā. proband i. ī. de v. sig. dudum. s̄. ō scru. c. i.

De iureiurando. Rubrica.

ℵ administrationis.

cogatis. s̄. ō testib⁹ cogēdis venerabil.

Eruenit rebus suis. non solū si rebus ecclesie p vim spoliatur sed etiā suis ꝓpriis ꝛ de eis nō repetendis iurauerit absoluet ab iuramento ꝛ eas repetet ut h̄. ī. e. si uero vex. Si vero sine violentia uel dolo adiurauerit res eccl̄ie supior uel faciet prelatū q abiurauit actorem ꝓstituere q petat uel dabit curatorem eccl̄ie bonis uel alio mō prouidebit sic melius poterit ꝙ res ecclesie recupent. sc̄o iurās ꝙ non directe veniet ꝯ ꝓpriū iuramentū sed tm̄ res ecclesie recupentur. ar. ff. ō nego. gest. at q. §. cum me. s̄. de ꝓsti. cū uenisset. in fi. ī. e. c. ad nr̄am. c. i. ꝛ. ii. ꝛ. c. debitores. ꝛ. c. quēad. §. fi. Etiā si p alium non pōt recupari ipi dabitur licentia conueniendi ꝛ res eccl̄ie repetendi. qō ꝓpbo qui non pōt iuram̄tum seruari sine interitu salut̄ sue ergo ꝓuenire dz. ꝯ. co. si vo ar. ꝯ eo. tuam. ꝛ idem dicēdum est si tutor iurauit de rebus pupilli non repetendis si autem res suas abiurasset illud bñ seruare tenet. s̄. ꝙ me. cā. c. ad audientiā. ad fi. Et no. ꝙ nulli ꝯ iuramentū suū ꝓpriū datur restitutio in integr̄. sed absolutio tm̄. Contra iuramentū aūt ab alio prestitū bene datur in integ. resti. ff. de iureiuran. nam postea. §. si minor. iurām̄enti. Jste nulla rōne teneri pōt qn res ecclesie repeteret sz ō hac materia diximus. s̄. ꝙ me. cā. ad aures. absoluimus. ō facto ꝛ est si. xxiiii. q. i. audiuimus. xi. q. iii. excellentissimus. vel absoluit a peccato nō obseruatione ad quā nō tenebat.

Eruenit melius. ff. q satisdare cogunt. l. ult. xxii. q. iiii. mulieri. ꝛ. q. ii. beatus. committat. aucte supioris. ī. de uoto ex multa. in p̄nci. minime. no. si duo aliqd sibi adinuicem iurauerūt si vnus nō seruauit iuramentum nec alius tenet seruare. ī. e. sicut. ii. minime. xxviii. q. ii. si infidelis. ff. ō inoffi. test. si instituta. C. ō pact̄. cū ꝓpōas

Eo episcopus petro. i. fide quā beatus petrus tenuit ꝛ docuit fideliter obseruando. sancteqz. qz eam matrem ꝛ magistram ꝛ omibus aliis p̄cellētez ꝛ dominam tenebo. ad eorum. i. in diminutione fidei beati petri ꝛ in derogatione honoris ecclesie uel in lesionē psone pape. papatum. i. p̄ncipatum tam in spūalibus q̄z in tpalibus. ꝛ regulas. i. canones suor̄ pontificum ꝛ etiā alior̄ sanctor̄ patr̄ p ro. ec. approbatos. iii. di. canon. xvi. di. sancta. xvii. di. p totum. ꝛ. xi. di. p totuz. ordine. expone ut. ī. ō sy. nedei. apostolorum. ſ. petri ꝛ pauli. apl̄orum autez limina ibi esse intelligūtur ubi papa est ꝙ sic exponi debeat patet ex eo qō sequit nisi eor̄ absoluat licentia qō de necessitate oportet exponi. i. nisi absoluat p papam q illis liminibus preest ꝛ q eor̄ vices gerit ꝛ auctoritate fungitur.

Ullus episcopus iurare. bi. n. iurant ei obedientiam. ut no. s̄. de ma. ꝛ obe. legebatur. Homagiuz autem facere non debēt. ī. de re. iuris. c. ult. vbi no.

Ebitores restituendas. p̄mo cogendi sūt creditores relaxare iuramenta sup soluendis sibi a debitoribus. s̄. e. c. i. ꝛ. ī. de usuris tuas. Si aūt nullo mō possint induci ad relaxandum iudex ipe relaxabit. ar. ī. e. cum qdam. §. vl. vbi dicit ꝙ iudex relaxat iuramenta illicita. ad idem. s̄. de testibus ꝓstitut̄. i. xv. q. vi. aucte. Si vero ñ sit pñs creditor ꝛ ideo induci non possit nec iudici ꝓstet ꝙ sit ꝓmissum ex cā vsuraria ꝛ ideo nō possit absoluere. quia absolutionis terminus instet ut ꝑm iuramentum soluat. soluet sed postea repetet ut h̄. sed ꝯ. quia si scient̄ soluit etiam indebitum ergo non poterit repetere. ut. ff. de re iud. cuius. p. ff. ō ꝓdi. inde. l. i. ar. ꝯ. ff. de solu. q soluit sic. ꝛ. l. q hoiem. §. ul. ff. de re. iur̄. inuitus. §. i. ff. ō supfi. l. i. §. plane. ff. de dolo ex dolo. So. ad oia p̄dicta. quia si speciale est h̄ pp fauorem obseruantie iureiuran. si vero iurauerit nō repetere denunciabit ecclesie. ꝛ ecclesia ꝓpellet eum ad penitentiā quā non pōt agere nisi soluat uel reddat vsuras. vel etiam iudex sine aliqua denuntiatione p̄cipiet ꝛ sb̄ pena excōicatōis ꝙ qcunqz scit dicat ueritatem ꝛ sic coget vsurarium ad restitutōez. ī. e. ad nr̄az Si uero iurauit non denuntiare tale iuramentum seruandū non est quia est ꝯ regulam euangelii. ī. e. quēad. in fi. ii. q. i. si peccauerit. Credimus tm̄ ꝙ in aliqbus hūc ordinem imutari possint. ꝛ p h̄ appet ꝙ ep̄us in iuramento dispensat si sūt dolo vel metu uel ui extorta. xv. q. vi. c. i. ꝛ. ii. ꝛ. ī. e. cum ꝓtingat. Jmmo ꝛ dispensare pōt ex causa in iuramenꝫ licite p̄stitis. xv. q. vi. nos sanctor̄ iuratos. qnimo nam si iurasset certo die gladium redditurum alicui. ꝛ tūc ꝓtingeret eum esse furiosum non debere sibi gladium reddere. xxv. q. ii. ne quis. quāuis possit dici. quia tunc non est necessaria dispensatō sz potius est dicendum ꝙ iuramentum nō extendit ad hūc casum de quo non p̄sumit̄ cogitatum. ar. ff. ō transact̄. q cū tutoribus ad fi. vel intelligit ibi ꝑditio si deo placuerit deo aūt non placet ꝙ furioso reddam. Sicut etiam licitum est p̄ncipi seculari aliquid statuere uel facere ex causa in p̄iudicium iur̄. alterius. ut no. s̄. de ꝓsti. q in ecclesiar̄. Jtem credimus ꝙ in melius possit ꝓmutare. namq̄z si qs iurasset ire ad sanctū iacobū. ꝛ magis vtile esset ꝙ iret ultra mare ꝛ non video quae fieri nō possit sic in voto. ī. ō voto ꝛ uo. re. c. i. ꝛ. ii. ꝛ. c. sc̄ptuē.

D nostram astrinxisti. idcirco remittit cã ad eos qui excommunicauerunt ꝛ sñias ꝓtulerũt. qz non fuit appellatum ꝛ sic non est ꝯ.j.ỏ ap. interposita. § ille deniqꝫ. nec ꝓstabat de iniusta excõmunicatione. ꝛ qz nõ ꝓstabat ideo pstatur cautio que alias non pstaret. s.ỏ resp. ab excommunicato fm quosdam plus placet nobis q non fuit appellatũ ꝛ q excommunicatus fuit ꝓ ꝓtumatia ꝛ ꝫ fuit iustum ꝛ idcirco non absolueꝫ nisi pstita cautione ꝛ iuramẽto. Sententia aũt sup restitutione rei fuit iniusta ꝛ ideo ꝓtra eam mandatur q res restituant creditoribus. tñ quia iudex mandauit de rebus occupandis excusatur debitor a pẽa cõstitutionis si qs in tantaꝫ. Astrinxisti. pcepat. n. creditori q possessiones restitueret ꝛ quia nõ restituebat excõmunicauit postea tamen debitores possessiones pignoratas sbtraxerũt auctoritate iudicis ꝛ ideo excusantur ne admittãt ius ꝛ ꝓpetatem quã in re inuasa habebat ꝓ ꝓstitutionẽ si qs in tantam ꝛ ad idem est. xvi. q. vi. placuit. Quidam tñ dicunt ꝓstitutionem nõ habere locum in cãis ecclesiasticis. s.ỏ do. ꝛ ꝓtu. c. i ul' non fuit ẖ actum ꝓditione ex illa ꝓstitutione. Edictũ autẽ di. ꝛ adri. non tãgit hũc locum qỏ locum hꝫ cum creditor pignus sua auctoritate occupat. ff. q me. cã. extat. restituant. sed nonne poterant hi debitores ꝓpensare debitum cum fructibus. ar. q sic. C.ỏ ꝓpen. l. cõpensationes. ff. sol. ma. diuor. §. ob donat. ff. ad. l. fal. q de bonis. §. q aũt. Rñ. ñ fieri cõpensationem nisi in pecunia. ff.ỏ pig. grege. in ꝑn. nisi fructꝰ essent ꝓsumpti ī quo casu non fit compensatio ỏ pecunia ad fructus. quia iam cõsumpti sunt tñ cum pcio eorum fit ꝓpensatio ut in. l. pdict. ẖ autem quia sumpti non erãt quia fiebat ꝓpensatio de eis. uel ideo nõ auditur sup ꝓpensatione debitor quia creditor nihil petebat nec agebat. immo tñ debitor agebat. ꝑmo quia petebat restitutionem coram archie. nam petebat sibi res pignoratas restitui. Item etiã si creditor ageret tñ debitor non posset fructus ꝓpensare cum iurauerit ñ molestare eum nisi sortem ꝑmo solueret non ꝓputaꝫ fructibꝰ ꝛ ẖ. n. actum erat. uel ẖ non liquebat q de fructibus essꝫ sibi satisfactum sed de debito liquebat. ỏ liqdo autem ad dubiũ non est compensatio admittẽda. vl' dic ut. j. depositi. bõa fides

J uero aliquis metu. repete que diximus. s. q me. ca. ad aures. venite. sine auctoritate superioris. s.ỏ elec. venerabilem. cum aucte autem superioris ꝫ ut statim sequit. uerum aliquando. ꝛc. alii aũt aliꝫ dicũt ut in glo. in fi. posita que incipit. quia nulla ꝛc. eterne. vl' temperalis. xxii. q. iiii. §. ult. ueniendi. ꝑ auctoritate. auctores. C. si aduer. uen. l. ii. permissum. quia nulla penitentia eis imposita est uel imponetur si administrauerit. sed tñ non dicetur eis post absolutionem q ministrent. j. e. verum. plus placet q dicitur in glo. sine aucto.

Ꝛ rescripto taliter. s. qỏ certis loco ꝛ die reddẽt super bis. i. ꝑ quentionibus adimplendis. obsides. ꝯ. C. que res pi. ob. pos. qui filios. C. de act. obes. Rñdent qdam ẖ narrari factum illicitum sed ẖ respõsio reprobatur. xxiii. q. viii. c. ut ꝑdeꝫ. ff. q test. fa. pos. obsidef ff. de iure fis. diuus. ubi obsidum datio ꝓcedit. So. non tꝫ obligatio ꝓ libero homine ut ius ꝓstituatur in eo tamen detineri potest qualitercunqꝫ ut fiat q ꝓuenit uel ꝓ pecunia obligari non potest sed ꝓ pacto ineunde pacis. potest ꝛ alio con simili. vel dic q obsides vocat eos qui iurãt q non recedãt de certo loco quouscꝫ eis fuerit satisfactum ꝛ ẖ notat aduerbium qỏ sequitur similiter. nam si detinerentur inuiti excommunicati essent detentores. xvii. q. iiii. si quis suadente. etiam si de eorum voluntate detinentur. j. de sen. ex. ꝓtingit. qui. s. monachi. ut ẖ. ut non determinant vbum iurarũt sed vbuꝫ dedit. uxorem. renuntiante beneficio uelleani ꝛ omnium legũ auxilio. C. qñ mulier tu. officio fun. l. ul. ꝛ auc. mat. ꝛ a. alias ꝯ. ff. ꝛ C. ad uell. ꝓ totum.

Uerelam biennium. ẖ solum sufficit ad ꝑuandỏ emphiteotica re. x. q. ii. ẖ ius. constiterit. in modum inqsitionis ꝓcedendum ꝓtra eũ. necessitatem. xxiii. q. viii. si nulla. l. di. pbros. de ꝓse. di. i. sicut. ff. ex qbus ca. non enī. ff. locati cum in plures. §. uestimenta. ff. si quis cau. l. ii. §. i. ff. qui satis co. l. vlt.

Ua nos iureiurandi. ꝑmum iusiurandum. iuratur. sed iusiurandum ꝛ laterañ. j.ỏ cen. phibemus. preiudicat. si de gratia tollerent in ecclesiis nã expelli debent de eis. s.ỏ pact. cum cle. j. de censi. phibemus. grauis. periurio. i. temerario iuramento predicto. s. xxii. q. ii. animaduertendum. q iurare. quia pplexi sunt inꝫ duo iuramenta ita ꝯria qỏ si vnum seruãt alterꝫ seruare non pñt.

Um quidam absouendi. repete que diximus. s. de elec. venerabilem. absoluendi. aliqui dicunt de facto. absoluendi. nõ loquit ẖ papa nisi necessitas adessꝫ añqꝫ a superiori sit absolutus. quia ẖ põt seruare absqꝫ interitu salutis eterne. s. e. si uero. Sed post absolutionẽ libere loquit sibi. monachus autem de quo loqtur. j. c. pxi. ptextu iuramẽti nõ põt egredi mõasteriũ sine licẽtia superioris

Jcut ex litteris temerarium. non debet ẖ ptextu iuramenti monasteriũ exire qz non põt sine mortali peccato. xxix. q. iii. c. i. Quidaꝫ dicũt q ꝫ hoc iuramentum non preiudicet monasterio qn eum possit repetere ipi tñ bene preiudicat ut non possit repetere locum pstimum in monasterio ar. s. q me. ca. ad aures. c. ad audiẽtiaꝫ ar. s. de renun. q in dubiis. aliis aũt videt ꝯrium ꝛ dicũt q pdicta. c. loquunt in clericis secularibus qbus ꝫ esse sine aliqua ecclesia. Sed secus est in monachis qbus non ꝫ esse sine claustro. xvi. q. i. si cupis placuit. vnde nũqꝫ abbas debꝫ dare ltras absolutionis suo monacho nisi ꝑus habeat aliud monasterium ul' aliam ecclam ad quã vadat sed tũc bene ꝫ ꝛ extũc nihil habet facere in ꝑmo monasterio. lviii. di. c. ii. ꝛ iii. xix. q. iii. statuimus. xvi. q. i. si quos. ꝛ multis aliis. c. eiusdem. q. Item ꝑ delictum bñ imponitur penitentia monacho ꝑ quã eiicitur a monasterio. j. de sy. veniẽs. c. dilect⁹. c. qz symoniaca. Jnno.

Eritatis compellantur. ꝯrium uidet in liberto q j. annũ debet facere ꝓfessionem patrono. xii. q. ii. sepe longinqtate. ꝯriuꝫ etiam in feudatario ut in ꝓstitutione de feudo ñ ali. sine ꝓsen. maioris domini. ī perialeꝫ. §. ꝑterea i. dicunt qdam banc spãlem ꝓcessionem. ul' dic q iurare qs põt successoribus sed non cogitur. qz iuramentũ reale ẽ ex pte eius cui iurat. quia non solum ꝑsone iurat sed eccle. s. e. ego. lxiii. di. tibi. licet sit ꝑsonale ex pte iurãtis.

Erum antecessores. s. gelasius. gregorius ꝛ vrbanus. xv. q. vi. aliⁱ. ꝛ c. nos sanctoꝝ iurato s. adtenderint. ꝛ ẖ vba dicendo intelligitur sibi dare licentiam veniendi ꝯ ꝑmum iuramentum. sed non pcipit veniẽdi ꝯ illud. ꝛ tamen nisi huius. vba uel expressiora dicere non ꝫ sibi uenire ꝓtra illud.

Eniens. ut ẖ. n. iuramentum loco satisfactõis succedit. j. e. qntaualꝫ. nisi esset tanta iniuria q merito cum iuramento nõ ꝓpensaretur. mandato. ff.ỏ arb. si de re. ꝯ. So. ꝓmissum factum in aduersarium tꝫ nõ ut ꝓcedat sicut arbit. ut in. l. ꝓtra ria. sed ut tanqꝫ arbitratoꝛ põt. ꝛ nisi bñ arbitretur ad arbitriũ boni viri reducitur ut ẖ. ff. de opis li. si libertus. precepistis. ꝛ male iuramentuꝫ nõ extenditur nisi ad ea de qbus cogitatum est. vl' debuit merito cogitari. j. e. qntaualꝫ. j. de deci. ex multipli. s. de re. spo. audita. xxii. q. ii. nequis. ar. ff. de transact. cum acquil. ff. de pec. q peculi. ꝛ exquo semel pcepit ulterius pcipere non põt. ff.ỏ adopt. l. q liberatus. ꝛ l. se. ff. de opt. le. l. cuꝫ apud. alii dicũt ꝛ nõ male q non sufficit si dicat ego cogitaui q ẖ mihi precipes dummodo pena non accedat culpam. ut no. in glo. que incipit. ff ꝛc. immo omia põt ei pcipere nisi sint ꝓtra ius. j. e. qntaualꝫ. vel ꝯrium ꝑmo iuramento ut ẖ uel nisi esset tale qỏ pceptuꝫ

q̄ est ꝯ p̄sumptionem ꝓmunem q̄ si ꝑ crederet mandari nū quā iurasset. ar. ī. e. petitio. C. q̄ res pig. ob. pos. l. ul. ff. ꝺ pig. ob. generali. ꝛ. l. deniq;. Si autem p̄ceptū factū p iuramētuz obuiaret ꝑoꝛi ꝓmisso seruari dz iuramentum ꝛ als satisfacē de ꝓmisso. ꝛ ꝑ satis colligī ex hac decr. q̄ dicit ꝑoꝛi iuramē to ꝛ non ꝓmisso cum tm̄ intentionem fecisset de vtroq;. ar. s̄ ꝺ p̄sump. nōne. ꝛ ꝑ uera sunt q̄ iurat parere mandat̄. Si aūt iurat aliq̄d determinate tūc iuramentū in ꝓsilio aīe fm i tentionem iurant̄ recipit interp̄tationem. ī. e. quanto. ad nostram. ii. Sed in iudicio recipiet interp̄tationem fm ius. ī. e. venientes. licite. facto duci ꝛ ecclīs sec̄ si illicite. s̄. e. tua nos

Reui ille. vt uasallus vel canonicus .excusat. appellatio. n. non tz nisi a grauamīe. ī. de appel. vt debitus. ꝛ qꝺ ꝓuisuz ẽ ad remediū nō debet tendere ad defensionem iniq̄tatis. ꝛ. ī. ꝺ ap. reꝓhensibilis. ꝛ. c. iii. ꝛ. c. cum spāli. §. porro. difficultas. s̄. e. querelam. ego. ff. q̄ sat̄. co. l. ulti.

Uanto personam assensu. legitimo pondere ꝺ fraudari dicīt q̄ ordinatum fuit a p̄ncipio vt certū pondus auri uel argenti apponerēt in qualibet moneta sed postea minus auri uel argenti apponi mandauit ꝛ tm̄ monetam expendi mandauit ac si eiusdem ponderis esset ꝛ ꝑ idez credimus etiam si abinitio fecit multo maioris pōderis vl̄ ualoris q̄ ualeat metallum uel materia. vñ fit fabroꝝ ꝛ aliis expensis necessariis ꝛ utilibus exinde deduct̄ credimus tamē q̄ pp iurisdictionem ꝛ pp ꝑ etiam q̄ a p̄sona uel a caractere regis aliquā auctoritatem ꝛ ꝓmunem recipit aliquantulū sed multum minoris ualoris possit eam facere q̄ sit metallū uel materia vñ fit. s̄. In p̄mo aūt casu. s. q̄ñ facta est si vult minuere non credimus q̄ ꝑ possit sine ꝓsensu populi. sed cum eius assensu credimus q̄ possit cum licitū sit cuicunq; renuntiare iure suo. viii. q. i. quā p̄po. ꝛ quia negotium regis negotium vniuersitatis reputatur. ꝛ ideo sufficit cōsensus maioris ptis maioris regni. C. de iur̄. calum. l. ii. §. sin aūt. ff. de con. ꝛ demon. l. ciuibus. ff. ad munic̄p̄. l. q̄ maioꝛ. Itē non credimus sufficere ꝓsensum pap. ut illa moneta ꝓmuniter expendat̄ ex regnum. absolui. qdam dicunt q̄ papa pōt dispensare ꝛ absoluere a iuramento aliquē pp graue scandalum uel malum exemplum p̄cedente tm̄ clauе discretionis. h. tm̄ dicit ꝯ nisi iuramentum sit illicitum cum iuramenta ꝛ uota sint de iure naturali. tu dic ꝓut no. s̄. de elec. venerabilem. iniquitatis. xxii. q. iii. si aliqd. inter cetera. satisfactione. xxii. q. iiii. qui in sacramento. Inno. quartus.

Entes ꝛ leges. ii. q. vi. non ita. ꝛ. c. anteriorum in plagiariis. i. fideiussoribus. agrauare. ꝛ ideo utrobiq; appellationis remedium est necessarium exceptionem. sed dices nōne possūt sup ꝑ ꝺere legē mūicipalem ꝯ ius. Rñ. possūt ꝺere legem ꝯ ius ꝓmune que in alterius tm̄ non sit p̄iudicium ut ꝑ ꝛ. s̄. de ꝓsti. q̄ in ec. ubi de ꝑ plene no. specialiter tm̄ p̄cedendo legem bene p̄nt litigātes renuntiare appellationi. C. ꝺ. temp. ap. l. illud. §. ul. exceptionem. s. ꝺ resc̄p̄. ꝓstitutus. ī. e. etate. ff. ad munic̄p̄. impatores executioni. ꝛ male. ff. ad tur. l. i. §. ul. ii. q. vi. §. appellare introducentes. ꝺ ꝑ no. s̄. de off. dele. pasto. §. ii.

Bnostram condiderit. p hoc dixerūt quidam debitores posse non obstante iuramento ꝓcedere ad repetitionem debiti qꝺ non credimus q̄ nihil est eis relictum uel remissum ꝛ de hoc no. s̄. e. debitores. proponi. ꝯrium. s̄. ut li. non ꝓtest. quoniam. So. ꝑ ꝓceditur in modum inq̄sitionis uel denuntiationis q̄ tz ꝛ est ꝑ ea rōne. quia ad eccl̄iā ptinet tuitio testamentoꝝ. C. de epis nulli. §. si quis ad dedi. ff. ꝺ peti. hered. hereditat̄. ī. de testa. si heredis. Et magis restitutio usuraꝝ q̄ licet. s. ꝯ tales ꝓcedere in modꝺ inq̄sitionis uel denuntiationis non solū papa sed etiam alīs etiam delegat̄. nisi forsan forma ꝓmissionis ꝓtradiceret licet aliq ꝓtradicant. Sed nō sic extra ordinem ꝓceditur in aliis criminibus nec in alio casu nisi q̄ñ iurant ñ repetere. ñ. n. supiuribus singularium p̄sonaꝝ ꝓcedendum est ingrendo uel ex ordinem sed in tentat̄ actionibus ꝛ ordinario iudicio fm iura. de statu tamen ꝛ iuribus ecclie quando papa ꝓcedit ingrendo. vt. s̄. ꝺ testi. cū olim. Sed ꝑ credimus eum facere ꝺ plenitudine potestatis vñ non tz epis ꝛ aliis inferioribus sic ingrere que tenent̄ iura seruare bñ fatemur tamen q̄ epus ꝯ aliquē quē suspectum haberet posset ingrere de usura sic de aliis criminibus ad imponendum eis penitentiā canonicaz ꝛ non ad utilitatem uel alicuius ꝑuate p̄sone int̄esse ꝓsequēdum. de ꝓsanguinitate aūt nō est dubium q̄ ingrere pōt int̄ ꝓiuges. ī. de diuoꝛ. porro. xxxv. q. vi. si duo. Et idem forte dicendum est si de alio canonico alias mr̄ionio impedimento ingrere vellet. de illo autem nō est dubium q̄ de iuribus p̄ncipis ingri pōt. C. ꝺ bo. ua. l. i. ꝛ penult. ꝛ fi. li. x.

Ꝑ nostram per extorsionem. i. ꝯ ꝓcilium suuz uel. i. desiderium. ꝑ habes q̄ iuramentum licitum etiā si p vim sit extortum est seruanꝺ. ī. e. petitio. ī. e ꝛ si xp̄s. Quamuis posset dici seruandum inq̄ꝫtum est licitū sed non incurrere periurium si non obseruat. uel dicas etiam si non sit licitum non teneri ad obseruationem. nisi esset p̄ceptum. aliaꝝ nec tunc ex virtute iuramenti teneri sed ex vi p̄cepti. quamuis debeat absolui a supioꝛi seruata diffinitōne quā posuimus. s̄. q̄ me. cā. ad aures. non tm̄ vere extorsiōe. ordo iudicis. ii. q. i. manifesta. ī. de act̄. euidentia. ordo iudicis. ex toto nam in aliqbus seruatur. nam q̄ citari debet notarius criminosus. ii. q. i. deus. ꝛ in eum fertur sententia. ī. de diuoꝛ. porro.

A te huius. s. fidelitatis. p̄estitis. iura. fidelitatis. archiep̄o pisano. debitum. s̄. e. tua nos. p̄stitum. pisano archiep̄o. puta qui ꝓ alio feudo vl̄ alia causa ꝛ iurasti quā uobis iuranduz est.

Uintauall̄. mandatis. no. s̄. e. veniens. exhere daret. q̄ non tz nisi in gratitudinis causam ꝓmittat. vt aut̄. ut cuz de ap. co. §. causis. coll̄. viii. iura**mentum**. ꝛ. satisfactionem iniuric. s̄. c. veniens. vbi no. cum iuramentum inᵕuenerit in tali casu bñ pōt ille ꝓ quo fert̄ sententia petere p officium iudicis ut soluat ꝑdēnatus id ī quo ꝑdemnatus est dummodo id equū sit ꝛ licitū. secus si illicitū ꝛ iniquū ut ꝑ. ꝛ ꝑ idem dico si fuerit iniquū dummodo p eū ad quē ptinet reductum sit ad eqtatem. ar. ff. ꝺ reg. iur̄. in p sonam. ff. ꝓ so. si societatem. ꝛ. l. si societatem metu. §. arbitrorum. ꝛ. l. sequenti. Sed si non iuratum est ꝺ stando arbitrio talis arbitratoꝛis tūc ex sñia eius non oritur actio nec ꝓprie dicīt dictum eius sñia uel arbitriū. Immo io. cre. notauit in aut̄. ut diff. iuꝺ. §. i. q̄ poterat dici q̄ p talem arbitratorē potius transactionē deberi fieri ꝛ induxit in ar. C. de ꝯben. ēp. l. fi. ꝛ insti. de ꝓraben. emp. §. p̄cium. Sed oppones fz hoc ergo ad nihil utilius est arbitratio sine iuramēto. Rñ. utilius est. quia si p̄cessit stipulatio ex stipulatione ageꝛ ut si electus est arbitratoꝛ in aliquo ꝯctu puta quia arbitrarer̄ de p̄cio alicuius rei vendite tūc agetur ad arbitratum actione ex vendito vl̄ ex alio ꝓsimili ꝯctu sicut dicit. l. p̄alle. inst. de ꝯbē. emp. §. p̄cium. Et ꝑ intellige tu vera ubi in ꝓtinenti post ꝓtractum uel stipulationē ꝓuenit de stando dicto arbitratoꝛis. quia si ex interuallo tūc non daꝛ ex dicto talis arbitratoꝛis actio. sic nec ex pacto sed exceptio tm̄ ut. ff. de pac. iur̄. gen. §. qnimo. ff. si cer. pe. lecta. C. ꝺ pac. petens. Item coram huius. arbitratoꝛibus nullus oꝛdo iudiciarius est seruandus. imo nec iudiciale dī esse qꝺ coram tali agit̄. ipe tm̄ arbitratoꝛ ad sui instructionem quasi ex iudicium laboꝛabit ad ueritatem ingrēdam ut plenius instruaꝛ ꝛ q̄ ipe arbitratoꝛ non sit iudex nec arbiter ꝛ qꝺ nō sit dicendum iudiciuz q̄ cū eo fit satis ꝓbaꝛ ex eo q̄ ꝑ dicīt. quia ꝑ ꝓmittit in p̄ncipalem aduersariuz ad rōnem. s̄. e. veniens. ff. de opis lib. si libertus. nullus aūt in iure suo pōt esse arbiter uel iudex. ff. de arbi. l. si de re. C.

ne quis in sua causa p totum. Jn actione aũt iniuriaꝝ sicut ꝺ erat. saꝺ ꝺ erat q̃ itur ad arbitratorem ꝙdam dixerũt q̃ cogẽ de sunt ptes stare dicto arbitratoris ꝓposita actione iniuriaꝝ Sed ꝓtra actio iniuriaꝝ non ꝓpetit ad interesse ſz ad vindictam non est. n. in nostris bonis. ff. de iniuriis iniuꝝ. act. quõ ergo dabitur actio ad. c. uel ad aliquid in qbus ꝓdemnatus est. Sed ñdent alii. quia ista. c. petuntur nõ ut interesse ſz vt vindicta. alii dicunt q̃ arbitrator iste incõtinenti post iniuriã assumptus non fuit immo etiam si incõtinenti assumptus fuisset tñ ex edicto eius si non interuenisset iuramentum non daꝺ bitur actio sed exceptio reo quasi transactionis uel pacti modificati actori autem seruatur ꝑstina actio. C. de pact̃. cum ꝓponas. ut si illa non supesset daretur actio ob causaꝫ ut se reponat in ꝑstinam obligationem utꝝ si ꝺedit rem ut rem reꝺdat. C. de reꝝ pmu. l. i. ꝛ. l. quoniaꝫ. ff. de ꝓdi. ob causã. si qs uel ꝑsc̃p. verbis ad infesse. C. de reꝝ pmu. cuꝫ ꝑcibus. ꝛ. l. rebus. ff. de con. cã da. similit. ꝛ de iure do. si pat. ꝛ. l. quẽad. ul offi. iudi. ff. de prescp. ver. ob cãm. Jtem no. dr̃am inter arbitrum ꝛ arbitratorem de quo ꝺ logmur. quia arbit̃ ꝺicitur qui eligitur ut iudex. ſ. ut ꝓcedat in ſꝺalibus seruato ordine iudicia. ꝛ litem dirimat coram se ceptam. uel coram alio ſm ordinem iudicii seruato. ꝛz possit eam dirimere si vult ꝛ etiaꝫ inique. ff. de arb. l. i. ꝛ. l. qualem. ꝛ. l. diem. §. stari. vnde arbitrium diffinitur trinus actus ꝑsonarum quasi in iuditio ꝓfligentium in cã indicendo iure voluntarie posita. nec est ius si sit ꝓpromissum cum pena vel sine pena. vel etiam sine ulla stipulatione electus simplr cuius arbitrium emologaꝫ uel taciturnitate. x. dieꝫ. vel exp̃sse. C. de arbi. l. penult. Omnes eniꝫ isti ordinem seruare debent ꝛ ad obseruantiam ageret arbitrii sine stipulatione sine ꝓdictione ex. l. ut no. s. ꝺ arbi. ꝺilecti Arbitrator autem est qui eligit̃ ut aliqd extimet precium vel opas uel ptes societatis uel qd sibi uideaꝫ de aliqua re sine ordine iudiciario dicat uel sup eo arbitret̃ insti. de emp. §. p̃cium. ff. p so. si societatem. ꝛ. l. interposita. ff. de ver. ob. si qs arbitratu. ꝛ. ff. dele. iii. fideicom. §. sic fideicõmissuꝫ. nec facio vim an ptes iurauerint stare dicto huius arbitratoris vel nõ Jtem an sint stipulate de stando dicto eius an non. quia sp redigendum est ad arbitrium boni viri. ff. de opi. li. si liber̃ ꝺe v̊. ob. si quis ar. C. de dotis ꝓmissione. l. fi. qdam dicũt idem. etiam si sꝺ pena stipulate sũt stare arbitrio huius arbitratoris. ſ. quia nunquã põt exigere penam nisi cessauerit soluere id ad qꝺ p arbitrium boni uiri redactum ẽ dictum arbitratoris. ar. ꝓ bis q̃ non obstante iuramento ꝛ stipulatione sine pena possint petere q̃ dictum ei redigatur ad arbitrium boni viri eadem rõne qua põt si cum pena ꝓmisit. alii tamẽ ꝝium dicunt. item non facio vim vtꝝ iste arbitrator fecerit litem ꝓtest. inter ptes uel etiam si sñiam in scp̃t̃ ꝓnuntiauerit. l simplicit̃ nudo v̊bo qꝺ sibi visum est dixit. quia coram eo ñ est iudicium. uel q̃si iuditũ sed totum in sua positum est uoluntate ꝛ p̃dictaꝝ solemnitatum obseruatio non est nisi coram iudice uel arbitro. ꝛ ita non põt dici lit̃ ꝓtest. uel sñia. Sz qd dices si ꝓpromissum factum est ut possit ꝓcedere seruato ordine iudiciario ꝛ non seruato. Rñ. ꝺ v̊ba sic sunt intꝛpretanda q̃ ꝓpromittaꝫ in eum tanquã in arbitꝝ ꝛ hoc innuũt verba illa seruato ordine ꝛc̃. ꝛ tanq̃ in arbitratorem q̃ ꝛ v̊ba illa innuunt etiam non seruato ꝛ si ꝓcesserit ut arbit̃. ſ. seruato ordine non redigetur dictum eius ad arbitriũ boni viri. Si aũt ꝓcessit ut arbitrator. i. non seruato ordine tũc redigit̃ ad arbitrium boni viri. Jtem no. q̃ si dicũt ptes eligimus eum in arbitrum simplr non intelligitur electus ut arbitrator. nisi ex aliis v̊bis appeat de ꝝia intentione. puta qꝛ dixit q̃ possit ꝓcedere non seruato ordine iudiciario. Jtem si dicãt eligimus in arbitratorem uel in bonum viꝝ q determinet q̃stiones nr̃as non intelligit̃ electus vt arbiter nisi ex aliis uerbis appeat aliud. Jtem no. q̃ dictum arbitratoris nunq̃ emologatur taciturnitate. x. dieꝫ. sed si exp̃sse illud ꝓfirmaꝫ p ptes parit̃ exceptionem quasi transactionis uel pacti. dictũ autem arbitri ꝓcedentis ordine iudiciario sine pena electi emologatur. C. de arb. l. penult. nec unq̃ ꝛ si iniquum sit redigitur ad arbitrium boni viri. Jtem non mutatur dictum arbitratoris nisi modice ledat. ff. de opi. lib. si libertus. Jtez dictũ arbit̃ non mutatur. etiam si grauiter ledat immo si pena fuit ꝓmissa agit̃ ad ipam. C. de arbi. l. i. si uero non fuit ꝓmissa cũ stipulatio intercessit agit̃ ad interesse. ff. de arbi. diem ꝓferre. §. fi. ꝛ duabus legibus sequentibus. ꝛ. l. ita demũ. ꝛ si simplicit̃ ꝓpromissum sit ꝛ sñia exp̃ssa p ptes emologata fuerit uel. ĵ. x dies nulla ps ꝺixerit oritur ex sñia actio ꝛ exceptio. C. ꝺ arbi. l. ne in arbit̃. in fi. ꝛ tunc agit̃ ꝓditione ex le. illa

Ua nos. ꝛ. ĵ. iurauit. temerarium fuit ꝺ iuramentum ꝛ imponitur penitentia tanq̃ ꝓ mortali. xxii. q. iiii. q sacramentum. compellas. temeritas iuramenti facit q̃ cogunt̃ ad cohabitationẽ redire sicut causa seruandi ꝓtinentiam ꝛ p ꝙsequens nõ temerarie iurassent ſz nõ inuicem petiturus ulterius petere non posset. ar. xxxiii. q. v. q̃ deo. utrumq̃. ꝛ ideo sibi inuicem obũcere adulterium ñ possũt. ĵ. de reg. ꝛ trãſ. veniens. ĵ. ꝺ diuor. significasti. ĵ. de exceꝑ. cum eccl̃iastice. ff. de compen. si ambo secus si alterius p te tm̃. ĵ. de ꝓuer. ꝓiug. veniens.

Uemadmodum contraxit. p v̊ba de p̃nti. conditio. no. quaꝺam ꝓditiones sꝺintelligendas ut saluo iure alterius. s̃. e. venientes. ꝛ auctoritate sup ioris. s̃. de re. ꝓstitutis. si deo placuerit. xxii. q. ii. ne qs beatus. ꝛ. §. i. Jtem ꝺ si res in eodem statu pmanserit. xxi. q. ii. c. ne quis. ff. de solu. cum quis. Jtem si seruetur mihi ꝓmissum. s̃. e. puenit. Jtem q̃ non p̃cipiaꝫ ꝝ ius. s̃. e. qntauall̃. ali. ut. C. ꝺ non nu. pe. indubitãti. ff. de iure do. stipulationi. ff. de op. lib. si libertus. s̃. e. breui. ff. quaꝝ reꝝ ac. non da. l. i. §. que bonoraꝺ. xxxii. q. ult. c. fi. C. de ꝓdic. ob tur. causam si repetende. legem. C. de pact̃ inter emptorem ꝛ ven. cum te. s̃. e. puenit. i. de transac. ꝓstitut̃. ꝛ. ff. loc̃. quero. §. inter locatorem Jta. sicut qꝺ dictum est obtinet in sponsalibus de p̃nti ita ꝛ in sponsalibus de futuro ſm q̃ sequit̃. ducturum. nõ sponsam de futuro non dimitti pretextu p̃cedentis fornicationis. Alioquin. i. si dicas q̃ fornicatio sequẽs sponsalia non impeditur eadem rõne ergo nec publicum meritrituum. fortius ff. de regu. iuris in integ. ꝛ. §. cui damus. ff. de supficiebus. l. i. §. q̃ ait p̃tor. Q̃nq̃ tñ ꝙsequamur accipiẽdo q̃ agendo petere non possumus. ut. ff. de nego. gest. l. iii. §. pupillus. quã doq̃ q̃dã ꝙsequimur agendo que non ꝙseqmur excipiẽdo s̃. q̃ me. cã. c. ad audientiam. s̃. e. debitores. sponsam. ꝓtra sponsam. n. ꝓpetit accusatio de adulterio. C. de adulte. l. ꝓpt̃ nisi in casu. ff. de adul. miles. §. querebatur. nam etiam iniuria ei facta est. ff. de iniuriis. item apud. §. spõsam. ad idem. ff de adul. si vxor. §. diuus. ĵ. alterutro. casu in uxore dimissa ꝛ sponsa admissa. siquidem. iuramentum. conditionẽ. scz si in legem mr̃ionii non peccauerit. ad utrumq̃. i. adducẽdum uel ad dimittendum vxorem. eam. sponsam. ꝛ rñ. ꝺ q̃ non. profecto. ꝺ vult dicere q̃ uxorem iam ductam p v̊ba de p̃nti non põt dimittere ꝓp aliquam causam uel deformitatem supuenientem sed sponsam de futuro etiam intꝛposito iuramento non teneꝺ ducere. s̃. e. si uero. ꝝ. So. non venit in ꝺ casu ꝝ iuramentum. qꝛ illud iuramentum habet ꝓditionem tacitam annexã banc. ſ. si pmanserit in eodem statu sed ñ manet in eodem statu cum non sit apta facere illud pp qꝺ ducit̃ scz tollere uiro occasionẽ fornicandi quia ad eam tam deforme accedere non vult teneret̃ rñ. minime. non dirimit. l. di. quia te. accusabit. ff. de pac. si vnus. §. pacta. ꝛ. §. illꝺ. canonicas. xxviii. q. i. c. si infidelis. ĵ. de diuor. quãto. adulterio ꝓpetrato. testetur. xxxii. q. i. c. i. ff. ad. l. iul̃. de adulte. l. ii. §. ii ff. de fur. quas. §. i. respicere. i. penitentiam agere sed opponit ꝝ. in hoc. ubi iurauit non accusare vxorem de adulterio diuortio. in eo. n. q̃ rem familiarem ul iniuriam eius tangit

in ħ ult. q̄ iuramentum ⁊ etiam pactum de nō accusando de adulterio p̄terito obsit. In his aūt que ad animam spectant minime. ⁊ ideo p̄t adulterium p̄missum denūtiare tamen p̄ hanc denuntiationem iudex p̄cipiet marito q̄ uxori non co habitet nisi se coꝛrexerit quia nō iurauit ñon cohabitare sed non accusare. Si aūt uxor adulter̄ non coꝛrupte cohabitaē iurasset non esset huius. iuramentum seruandum. ar. xxxii. q i. c. i. Immo credimus plus q̄ si nec p p̄ces nec p monitōeꝫ uellet mulier cessare ab eius cohabitatione nec p denuntiati onem nec p iudicem posset induci ad penitentiam posset eaꝫ accusare de adulterio nō obstante p̄dicto iuramento.

T si christus. procedat. q̄ uoluit in geminatōe notarii. p̄hibuisse. ī. ubi dicit nolite iurare. creaturam. ut in aur̄. ut non luxu. ℨ naturam. i. rñ. §. i. xxii. q. i. clericus. si aliqua. v. q. v. q puencrat. i. q. vii. quor̄. ff. de iurīur̄. qui p sal. ⁊. l. iii. §. ult. sed in omnibus sic̄ p̄xime sequit̄ potius attribuit̄ diuinitas deo ⁊ nō creaturis. album naturaliter accidentalit̄ forte. iurandum. xxii. q. i. mouet. ff de iurīur̄. non erit. §. ul. ar. xxvii. si vir. xxvii. q. ii. nos nouimus. Item no. q̄ peccatum est xp̄iano p deos alienos iurare. sed si iurauit implere debet qd̄ iurauit. Item xp̄ianus recipiens huius. iuramenta ab infidelibus non peccat. ar. xxii. q. i. mouet. nolite. i. non habeat̄ uoluntatez iurandi. necessitas. supple ⁊ utilitas. xxii. q. i. tu malum. ita ergo. committes. xxii. q. ii. animaduertenduꝫ. ueritate. p̄scientie. iudicio i. discretione siue deliberatione. Justicia. q̄ fiat de re licita cuius obseruatio sit iusta. per quodcūqꝫ aliud. hinc colligc q̄ uel nulla uel modica est dīa siue iurent sup sancta dei euangelia siue sup reliquas creaturas siue tantum dicāt p̄mitto hoc in fide mea. q̄ non solum p creata sed etiam p increata iurare vetat. nisi necessitas uel utilitas ħ exposcat. ar. ℨ. q̄ me. cā. ad aures. ℨ. de arb. cum tempo. maioꝛ tñ p̄temptus ⁊ maius peccatum est fallere iuramentum factum p increata vl̄ p sanctiores creaturas q̄ꝫ p minus sanctas. Item vex̄ iuram tum est qñ diceret veritatem ⁊ asserit in piculo anime sue. ī. ꝺ fri. ⁊ ma. fr̄nitatis. tamen semp quādo qs pti iuramentum ꝺ fert iurand̄ est ſm qd̄ placet ambabus ptibus. ff. de iureiur̄. l. iii. §. vlt. ⁊. l. iiii. ⁊. v. In iuramentis tñ que in iure p̄cipiunt̄ ut est iuramentum testis ⁊ calumnie semp iurand̄ est sup sancta dei euan. ℨ. de iur̄. ca. c. ult. xi. q. i. testimonium. ⁊ idem intelligas in omnibus aliis iuramentis que a iure uel a iudice vl̄ a ptibus ex necessitate deferunt̄. ⁊ idem est etiam si ptes p̄miserunt aliqd iurare nulla forma distincta. finis. ff. de iureiurā. non erat. §. ul. xxii. q. i. mouetur. testis. sic iurabant antiqui. xxii. q. i. si peccatum. per gloriam. xxii. q. i. ut noueris si peccatum. quedam. ħ. n. illicita sunt ſm sui naturam. quedam autem ciuiliter. i. iure positiuo uel p̄suetudinario. ff. de ver. sig. p̄brum. ff. de adult̄. si adulterium. secuntur. nō aliquid p̄hiberi p̄p̄t mala que sequi p̄nt. xxii. di. deniqꝫ. xxxvii. di. c. ideo. xi. q. iii. nolite. ar. ℨ. ff. de pact̄. si vnus. §. istud. ff q ⁊ a q. l. vlt. in fi. indulgemus. i. indultum de iure p̄muni significamus.

Jcut nostris uacante. qñ nihil licet immutari. ī. ne se. ua. p totum. iuramenta. no. in mortali peccato p̄stitutum ⁊ ad eṗatum p̄motum non deponi ad idem. ℨ de renun. nisi cum p̄dem. ⁊. §. pp p̄scientiā. ⁊. §. pone. ⁊ dicūt qdam ħ fieri p̄p̄t peccatum qd̄ est leue q̄. s. non deūcit taꝫ p motum. lxviii. di. c. i. l. di. quicunqꝫ. Quod aūt incauta iuratio sit peccatum leue appet ex penitētia leui. xxii. q. iiii. cū iuramento. Si autem essent magna crimina ⁊ publica bñ dicerent. ut. ℨ. de renun. nisi cum p̄dem. §. pone. xxiiii. di. c. vl. l. di. ex penitentibus. lxxxi. di. si quis sine. ⁊. c. gcunqꝫ. q̄ aūt crimina inducant depositionem. ⁊ que non no. ℨ. de tempo. oꝛ. ex tenoꝛe.

Um contingat legitimas. ff. de fun. do. l. iuli. f uare ſm canones ſm leges secus. C. de legibus nō dubium. alterius. puta creditoꝝ. si. n. in eoꝝ p̄iudiciū ver geret secus uel si uergeret in p̄iudicium ecclesie. ℨ. e. c. ii. idem si vergeret in p̄iudicium regis. ī. e. intellecto. Idem si vgeret in p̄iudicium cuiuscunqꝫ alterius. ℨ. e. venientes.

Jcut. ⁊. ī. iniuste. secus si iuste. xxiii. q. v. dicat. de ħ no. ī. de homicidio sicut qd̄ sit iustum bellū ⁊ qñ liceat alicui alium iuste impugnare. no. ℨ. de resti. spo. olim. Et no. q̄ nunqꝫ vocati ad iniustum bellum habēt actionem mandati uel aliam ℨ vocantem ad impendia vl̄ dāna p̄tingentia sibi occasione uocationis uel mandati. quia i re turpi obligatio non p̄trahit̄ insti. mā. §. illud quoqꝫ. ff. mā da. si remunerādi. §. rei turpis. ⁊. l. si manda. §. qui eōdē. Uocati autem ad iustum bellum actōeꝫ mandati hñt ℨ vocātem nisi ex debito teneātur uel nisi causa pietat̄ vl̄ humanitat̄. uel parentele. faciāt. xxiii. q. iii. non inferenda. ⁊ in aliis. c. eiusdē q. xi. q. iii. si domino. ⁊. c. iulia. Et uidet̄ q̄ illi qui ex debito faciunt excusant̄ nisi bellum esset malū manifeste. xi. q. iii. qd ergo. xxiii. q. i. quid culpatur. Itē videtur q̄ de iure est q̄ vasalli lꝫ teneantur esse in p̄silio ⁊ auxilio qd̄ domini non ledāt xxii. q. v. de forma. Non tñ milites debent ire cum armis i seruitio eoꝝ nec aduocati tenent̄ p eis aduocare uel alia seruitia eis exhibere nisi ex pact̄ ad ħ teneant̄ cum non teneant̄ ad munera p̄sonalia cū sumptu uel sine sumptu nisi ex pacto de hoc no. ī. de emu. ec. non minus. uel nisi in casibus q ponuntur in usibus feudoꝝ. uel nisi ex p̄suetudine uel alio iure spāli debeant teneri. Sed ℨ p̄dicta videtur. s. q̄ dominus vocans alios non dꝫ teneri de damnis dat̄ in bello. quia cāus fortuiti non debent imputari sibi. ī. de homicidio. c. ioānes Sed rñ. q̄ ħ non fuit casus fortuitus qui de facili potuit p̄iudicari auēte. s. q̄ si iret ad bellum q̄ de facili debet expoliari ⁊ capi. quia dubius est euentus belli. Secus tñ est in commodatione. q̄ si p̄modat equum uel arma ad bellum. ⁊ ibi amittant̄ non competit actio ad ea repetenda. ff. commo. si ut certo. §. sed int̄dum. ⁊ hoc erit ea ratione. q̄ non excessit fines ℨctus quia ad eum usum usus est ad quē accommodatū accepit. ⁊ idem est in locatione equoꝝ uel armoꝝ. q̄ si ibi capiantur p̄ductoꝛ non tenetur ad emendam. quia sic ea p̄duxit ff. loca. l. videamus. §. si ħ. ⁊ p̄mo. l. fi. Mandatarius autꝫ qui uocatur ad bellum. licꝫ p̄scire potuit qd̄ equum de facili amittere poterat sciebat tñ q̄ p actionem mādati p̄sequi poterat a mandatoꝛe impendia sua ⁊ damna. ff. mandati. itē casus. §. impendia. ⁊. l. qui mutuam. §. fi. Sed locatoꝛ debꝫ eē cōtentus mercede sua. vnde nec tenet̄ conductoꝛ dummodo dolum uel culpam non p̄misit ibi p̄ductoꝛ. Cōmodatarius etiam non tenet̄ nisi de dolo ⁊ lata culpa uel leui ⁊ leuissima sed p̄stat q̄ ille qui utit̄ equo ad eum usum ad quē ei cōmodatus est nec etiam in minima culpa est. ħ autem in mādatario non attendunt̄ immo quādo mandatarius melius iplet mandatū tunc hꝫ actionem mandati ad impēdia ⁊ damna dummō absint dolus ⁊ culpa. In isto autem bello qd̄ fit ex edicto p̄ncipis dicimus q̄ res occupate sunt capientiū ⁊ liberi homines capti fiunt serui. ff. de capt̄. ⁊ post li. re. ho. ff. ꝺ ver. sig. hostes. Si vero non sit bellum ex edicto p̄ncipis. sꝫ alias sit iustum puta quia est ad defensionem reꝫ suarum uel p̄ executione iuris sui. tunc distingue. q̄ si ille q bellum tale gerit habet iurisdictionem p̄t statuere qd̄ qcunqꝫ inuaserit aliquē liceat inuaso bona inuasoris capere ⁊ sua facere ⁊ etiam inuasorem detinere quousqꝫ eum dño assignet. ut no. ī. de sen. ex. a nobis. Item si sup hoc non fecerit aliquē p̄stitutionem p̄t tñ damnare de inuasione facta. ī. fines sue iurisdictionis. C. ubi de cri. agi. opt. aut̄. qua in p̄uincia. Si aūt ille qui tale bellum iuste agit nullam hꝫ iurisdictionem super eo p̄ quo bellum agit̄. ⁊ tñ q⁊ iuste pugnat puta quia alius inuadit ip̄m ⁊ ip̄e se ⁊ res suas defendit tūc licꝫ vim vi repellere ⁊ etiam in repellendo homines p̄cutere ⁊ etiā occidere sꝫ cuꝫ moderamine inculpate tutele. ut no. ℨ. de re. spo. olim. in fine

tunc non lz ei bona eius capere nec capiēdo ea sua facere nec lz inuasorem detinere. z tūc non competit inuasori ꝺ būc spoliatorē actio ui bo. rap. nec actio iniuriaꝝ qz obstat ei exceptio paris criminis. ff. de adulē. intelleximus. vbi no. sed bene ꝓpetit ei rei ven. qz dominium remanet penes eum sicut ꝓpus ff. de rei ven. l. in rē actē. Sed queres si mihi repetenti meum reddere denegas z ego meū violenter aufero nunqd tibi cō petit actio ui bo. rap. ar. q̄ sic. ff. q̄ me. cā. l. extat. Sed ex p̄dictis uidetur q̄ debet tibi obstare exceptio paris delicti. qz delinquis ita tu denegando qꝺ merz est sicut ego qui vi rapio. So. circa diuersa sunt ḃ delicta z ideo non ꝓpensat. hic tamē constat q̄ exceptio culpe non impedit ꝓsecutionem actionis de dolo uel criminis. ff. so. ma. si moza. alii dicunt in p̄dicto casu z videtur melius. s. quādo spoliatus spoliauit suum spoliatorem. vēqꝫ ꝓtra alterum competit actio ui bo. rap. z etiam iniuriarum. Sed bene competit alii spoliatori exceptio ꝓpensationis in tñ quātum extimabitur spolium vel iniuria alterius. sicut. n. intelligitur q̄ dolus dolo ꝓpensatur ff. de dolo. si duo z paria crimina mu. cō. tol. j. de adulē. Intelleximus. Itez fit compēsatio inē delinquētes quo ad mutua paria debita. etiam si non sint pecuniaria. ut est in redditione debiti ꝓiugal. z in receptione dotis z donationis ꝓpē nuptias. z sic intelligitur. j. ꝺ adulē. intelleximus. ff. so. ma. viro. Quo ad penas autē temporales vel etiā spirituales. vl̄ etiam quo ad pecuniarias que applicantur fisco nulla fit compensatio. immo omēs qui delinquūt. z illi tantum punientur vt patet. C. ꝺ mō. mul. p totum. j. de bis que fi. a ma. p. c. que siuit. Item uidē q̄ iste mandatoz q uocauit alios ad exercitum q amiserunt equos z arma ḃz actionem ui bo. rap. ꝓtra raptorem. ꝓ rebus ablatis vocatꝫ lz sua interfit. qz actio mandati tenetur eis ad satisfactionem. tu tamē dicas ꝓrium. z ḃ ea rōne. qz res ablate non erant in bonis mandatoris nec ꝺ bonis eius ꝓcesserant. ff. vi bo. rap. l. ii. §. in bac actione. actio. n. fur. vel bo. rap. non ꝓpetit nisi ei q̄ habuit dominium. uel possessionem uel detentionem uel aliqꝺ ius ut est ille cui res obligata est pignori. sed nondum tradita. ff. ꝺ ꝓscrip. vbi si rem. §. si qs. ff. de fur. si is q rem. z. l. is cuius homies. ergo expoliati singuli agere debēt. Sz j. ꝺ iniuri. c. penult. So. ibi idem videt si etiam mādatoz eis ꝓmisisset q̄ seruaret eos indemnes. ff. locati. l. quero. In his aūt casibus z similibus expedit̄ est ꝓsilium ut mandatoz satisfaciat spoliatꝫ. sed añ satisfactionem sibi cedi faciat actionem. si. n. agere poterit cōtra spoliatores. C. man. l. pe. z vlt. post solutionem aūt ñ ꝓꝺesset facta cessio nisi z de ipsa facienda antea ꝓuenisset. ff. de solutioni. l. modestinus. qd si ego mandaui alicui q̄ faceret mihi edificium in insula circundata mari z mandatarius volens adimplere mandatum. accepit seruos z pecuniā z calcē z aliam māz edificii quā ꝓpus habebat nō ob hanc cāz sz ob aliam z ea omnia mittat ꝓ mare ꝓ mandato edificii implēꝺo z omia naufragio peant. nullo modo de ḃ damno tenetur mandatoz. quia casui imputandū est z non mādato. ff. mā. inter causas. §. non omia. Sicut. n. omia poterāt ꝓpire cāu fortuito domi remanendo. sicut pierunt eundo ꝓ mare. lz pluribus casibus z frequētius ſbiaceant eūꝺo ꝓ mare q̄z remanēꝺo domi. non. n. casus fortuiti extimandi sūt. isti. n. pp mandatum nihil amisit sed pp casum tm̄ ut diē lex palle. Et si aliud dicat̄ sequtur magna absurditas. s. q̄ si ꝓ vnum solū passū p̄dicta portata essent uel etiam solummō portari destinata z fulgure ul̄ alio fortuito casu pūssent q̄ mandatoz teneret. qꝺ absurdum est dicere vl̄ sentire. Sed si seruos ul̄ materiā edificii emisset pp edificium uel pecuniā mutuo accepisz. vl̄ pp edificium alienare omisisset z ḃ casu fortuito pussent bene tenetur mandatoz mandati etiā si eodez mō apꝺ mandatariū pussent ꝓbatur ḃ. ff. de con. ob causa. si pecuniam. ff. mand. si ꝓcuratorem. §. vl. z. l. se. §. itē papi. z. §. item labeo. z. l. si qs alicui. z. l. inē causas. §. impēdia. z. l. qui mutuā. §. si. ff. de negotio. gest. sed an ultro. Iste. n. non pp casum fortuitū tm̄ hoc amisit sed pp mandatum qz nunqꝫ ḃ emisset uel mutuo accepisset nisi pp mandatum implenꝺo hoc fecisset z ideo de eo tenendus est. Sed dices eodem modo nunqꝫ amisisset p̄dicta nisi mandatum p̄cessisset qz nunqꝫ mari exposuisset. Rñ. nescis si alio cāu fortuito pussent ēt si domi stetissēt cū infiniti sint casus q̄ ꝓuideri non pñt. C. de vsu. l. p. circa medium. C de p̄scp. xxx. an. l. fi. añ finem. In societate tñ sexus ē. quia socius teneꝫ socio si aliqua amittat casu fortuito si ea secum nō tulisset nisi ad negotiandum iuisset. ff. ꝓ soc. cum duobus. § qdam. z est rō diuersitatis qz societas est quasi q̄ꝺam fraternitas z ideo magis ꝺz cōmunicare damna z lucra. Item q̄z societas fit causa lucri z ob vberiorem questū z quasi fratres ptici pant sibi lucra vnꝺ damna pticipare debēt. ff. ꝓ so. l. cozi societatem. z. l. se. z. l. cum duobus. §. papi. als ē lex. z incipit si fratres. z. §. se. equum. n. est ut q̄ patitur lucꝝ patiat z damnū z. ff. ꝺ re iu. l. fm nām. Quidaz dicūt idem seruandum inter mandatorem z mādatarium z ḃ certum est. quia si sic seruet urbanum est certe z de iure. idez uidet siue ꝓpus suas siue de nouo emptas casu fortuito amisit dummodo casus talis sit quē non incurrisset nisi mandatum accepisset. ut in. l. ꝓalleg. ff. de con. ob. c. si pecuniam. §. fi. ff. ꝓ so. cum duobus. §. q̄dam. ff. man. inē causas. §. impēdia. ff. de nego. gest. sed an. Si autem non esset talis casus q̄ ꝓpter mandatum contigit sed etiam als ꝓtigisset tūc non habēt actionem mandati z sic

intelligū. ff. minter. §. non omnia. ipsum. b. negligit. s. e. peruenit

Jnus temporale. s. de ma. z obe. solite.

Petitō extorsit. p̄ab' iportunis uel etiā metu q̄ caderet in ꝓstantē uiꝝ alias. n. sec'. ut. no. s. e. ad nraz ipsum. ḃ vba sequentem interptationem recipiūt. qz agebat ḃ inter eos q̄ ex illis vbis appet ꝓspirationes ꝛc. alias si generaliter ageret q̄ in nullo negotio essent ꝺ eum tūc. n. in negotiis ecclie astringeret. ut. s. e. c. ii. sed in suis ꝓpriis deberz obtinere absolutionem si iuste erat metus uel alia cā rōnabil̄ quare fuit iuramentum extortum. ut no. s. in. c. q̄ me. cā. ad aures. spālibus. ff. locati. l. q̄ insulā. §. ul. C. de so. inq̄sitio. ar. ff. de pact̄. cum in eo. aut̄. ut diff. iudi. §. si uero. re. fu. ff. si seruitus ven. alterius.

Et litteris. B. debitorez. E. creditore. a partibus p quas pōt melius veritas haberi vnꝺ z ad eas est recurrenꝺ. ff. ꝺ ꝓcu. l. si actor. C. de ꝓcu. l. fi. s. ꝺ iur. ca. cum in cā. ubi no. Jst ꝺ aūt iuramentū lz dicat̄ de veritate dicēda non tñ est tm̄ de bis que qs uidit sz est tm̄ de bis que qs in dubitant̄ nouit. nā non uidi xp̄m crucifigi z tñ firm. t̄ ḃ noui Jt̄ nō uidi ꝓstantinū nec iustinianū impatorē. sz ip̄m bñ noui. ar. s. ꝺ testi. ad ḃ. ff. de iur. iu. uideam'. ad ḃ facit qꝺ dicit aug. q̄ spes est certa expectatio future beatitudis quia de futura beatitudie non pōt haberi certitudo scie sed credulitas tm̄. sic est in iuramēto de ueritate dicēda. qz iurat uera eē ea de qbus nō ḋubitat lz ea nō uiderit sed testis non tm̄ iurat de ueritate. sed de bis que in eius pñtia sūt facta. C. de testa. l. testium. Jnno. quartus.

Intellecto illibata. ḃ decr. intelligū qm̄ fecit alienationes pp quas grauit̄ ledit̄ dignitas regal̄. nō enī pp ḃ intēdī sibi dōare uel alit̄ alienare. ar. s. e. tua nos. ii.

Ulieri hic. s. ꝓtrahere. conscientie. qdam dicūt ḃ. p̄le in mrionio pp piculuz qꝺ esset si ꝓtinere cogeretur. ar. j. ꝺ eo q̄ ꝓgnouit ꝓsan. vxo. sue iordane uel dic q̄ plus placet. s. qz post sñiaz cuilibz lz ꝺ suam ꝓfessionem uenire. ꝺ ḃ no. j. de excep. cum venerabilis.

Lericus. idem. ḃ intelligo qñ postea facto nouo statuto dixit se velle teneri ad eius obseruantiā ex debito ꝓpus pstiti iuramenti. Secus aūt si iuraret ꝑ uare statuta pñtia z futura. ar. s. e. cū veritat̄. z. s. ꝺ testib' cogendis ꝓterea. nam tūc ex vtute iuramēti teneretur ad statuta

facto post iuſiurandō dummodo bona ⁊ canonica eſſēt. ar.s. e.veniens. Inno.

Uramentum.a te.iudice ⁊ appellatur ħ iuſiurā dum neceſſariū.de cauſa.ff.de in lit.iu.l.ult.C.ō iureiuran.generalit.§.ſin aūt.recuſare.C.de iureiur.delata. ⁊.l.generali.§.ſin aūt is cui ⁊ appellatur ħ iuramentū iudici ale.famoſa.ff.rer a mo.marcellus.⁊.l.ſe.actor.C.de eden. q accuſare.actor.niſi qñ iudex accuſatur ꝙ accipit pecuniā ꝓ diffinienda cā in quo caſu ⁊ ſi nihil ꝓbetur ꝯ eum tñ iura re dz ſe nihil accepiſſe aut.ut liti iur.col.viii. ⁊ ħ in alio caſu quō ipe ponet ⁊ notat.s.de ꝓba.c.ii.preſumptionem.vñ testis.pro illo.actore ꝓbante obtineat. Si vero nil probat reus abſoluitur. Si aūt ſemiplene puta qr ꝓ vnum teſtē de fertur iuſiurandū ut ħ C.de edendo q accuſare.C.ō iud.pro perandū.pro illo.actore.ff.de iureiur.amonendi.deferen dum.C.de iurīu.in bone.C.de iudi.ꝓperandū.ff. quēad. teſti.ap.l.i.in fi.ff.de do.ꝓ.theopomꝑ.

De exceptionibus. Rubrica.

Enique. actenus. repete q̄ dixi muſ.s.de teſ.ſup eo ⁊.c. teſtimoniū.obiciiuntur.⁊ ſufficit ſenten tia tūc ꝯ eos lata.s.ō teſ.teſtimoniū. ⁊ iō dicimus ſi ꝙ crimē ꝓfeſſi ſunt.ſteffanus iii.q.ix.neganda.ii.q.vii.criminationes. probauerint.q'fit eo ipo ꝙ non ꝓbetur ꝯriuz.s.de pſūp. dudum.confeſſi.ꝯ.s.de elec.ꝓ inqſitionē.s.ō ꝓfeſſi.cū ſup So.ex cōfeſſione ſua damnari non pñt ut ħ niſi crimen de quo teſtificant tangat crimē de quo agit qō in decr.ꝯrūs cō tingebat.vel ibi imponunt exordinaria pena qō ħ nō negat Sed nec exordinaria pena infligendas niſi ꝓfeſſis ⁊ ſi locū tur p̄miſſa ꝯria.⁊ ar.C.de teſt.nullum.⁊ non eſt imponenda illis qbus in mod exceptionis ꝓbatum eſt crimē ꝓ alios te ſtes ut ħ.⁊.s.de or.co.cum dilectus in fi.preſertim. maxie ideo.n.eſt ⁊ ſi ꝓtingat cām quātū ad ꝓbationem teſtiū ⁊ in ſtrumentoꝝ ut no.s.de ꝓfeſ.cum ſup.ſed in ꝓfeſſione ſecus. ut no.s.ō ꝓfeſſi.c.ii.⁊.s.e.c.in glo.p̄ce.de qua.ut ſi aliquis accuſet de ſymonia ⁊ ipe accuſatus ꝓ ſe inducat teſtem.ſ.ꝙ non erat in terra qñ cum eo dī ſymonia ꝓmiſſa uel ꝙ nō ipe accuſatus ſed alius ꝓſcius ⁊ actor fuit huⁱ ſymonie. nam in his caſibus ⁊ ſimilibⁱ ſi ipe teſtis ꝓfiteat ſe ſymoniace aliqd dediſſe uel recepiſſe vere peccatū ꝙ ꝓfitet.i.ſymonia tāgit cri men de quo agit.ſ.ſymonia.qr de ſymonia accuſat ⁊ tūc bñ punitur.contingere.ff.de adult.l.ii.§.ſi publico.iiii.q.iii.§ item qui falſo.s.de ꝓfeſſ.cum ſup.s.de elec.ꝓ inqſitionē.

Nobis queſitum.cauſa dubitationis ē.qr nō vi debatur ꝙ ꝓmunicās poſſit obicere excommunica tionem excommunicato cui ꝓmunicauerat.ar.ī.de act.nulli.iii.q.ult.ſic.ff.ō adul.ſi uxor.s.de iurīu.quēad.iiii q.iii.ſi qs teſtibuſ.viii.q.ii.dilectiſſimi.ī.de his q̄ ſi.a ma.p. c.ex ore.ī.de p̄ſcp.c.ꝓ illoꝝ.ī.c.ꝓr.ī.de ap.an ſit. So.non nullos ſuſtinemus quos inuiti tolleramus.xxiii.q.ii.q ſqs no.igit ꝙ accuſator excōicatus repellitur ab accuſatione nec pōt replicare de ꝓmunione ſecū habita ab excipiente idē di co ⁊ ſi accuſator ſimplici ⁊ minori excōmunicatione ligatus ſit non repellit.etiā ſi accuſatus ſit maiori excōicatione excō municatus cū ſibi legittima defenſio reſeruet.ī.e.cum int. ⁊. c.dilecti. Ad intelligo vez etiā ſi de ipa excommunicatione impetat.de qua impeti non pōt ab his q ei ꝓmunicauerunt ī.de ſen.ex.in pñtia.⁊ eſt rō quia eſt criminoſus.s.ꝙ me.cā. ſacris.⁊ criminoſi non admittunt ad accuſationē.ii.q.vii.ip ſi apli.niſi ſuam ꝓſequāt iniuriā.iiii.q.vi.omibus.⁊ in epo. ii.q.vii.cum paſtoris.⁊ in excepti criminibus.ii.q. vii.in p̄n. beneficium aūt abſolutionis non pōt tollere aliqō crimē.ī.e cum inter.is.ſcz reus uel accuſatus.excōicato.actori vel ac cuſatori.ipſum.agentem uel accuſantem.repellere.excipiē do.ille.accuſator.eum.ꝯ accuſatum.primus.accuſator.ſe cundus.accuſatus.participationem.maxime.idem cuiz eſſet ſi utriqz eſſet maiori excommunicatione excommunica tus.ī.e.dilecte.ar.xxxii.q.vii.nihil.iii.q.vii.in diem.C.ō ad ult.quoniam. alex.

Um eccleſiaſtica poſſit.miz videtur ꝙ nomine eccleſie hanc exceptionem apponere non poſſunt lau.rñō.ſoluat q poteſt.vincentius dixit.ꝙ ⁊ q plu ra habet beneficia ⁊ qui nomine eccleſie opponere non poſ ſunt ſed ħ non admittunt.quia de certa ſcia domini pape ei habenti plura beneficia ꝓceſſerant lre ar.s.de off.dele.paſto ralis.ī.de reli.do.ꝓſtitutis.alii dicunt ꝙ nec nomine eccleſie poſſunt opponere cum eccleſia ſeruitorum nūer ampliari ex pediat.s.ō ꝓſti.c.pe.nec nomīe ſuo.qr ꝙ qſqz iurī in alterum ſtatuit eodem iure uti debeat.s.de ꝓſti.cum omēs. xxii.q. vi.nihil iniquus. Sed quid ſi recipiant aliquos bñficatos pluribus beneficiis nunqz poſſunt excipere ꝓtra alios.qui dam dicunt.ꝙ non ar.ī.de preben.ꝓ illoꝝ.ff.de adult.ſi vr or. Dic ꝑmum ꝙ uerum ⁊ merum ius eſt.qr ħ de quo ħ agi tur erat canonicus eccleſie utpote quia inueſtitus erat ꝓ pa pam ⁊ agebatur ꝓtra eum ꝙ repelleretur uel cum peteret poſ ſeſſionem excipiebatur ꝙ non erat admittendus.quia alias beneficiuz habebat bene ergo poterat eis rñdere fruſtra auxi lium.l.inuocat.tē.ut no.ī.de adul.c.penul. Et ſi queritur ſi qui ſunt q habent plura beneficia ⁊ alii non dico ꝙ nomine eccleſie non poteſt ꝓponi cum damnum ecclie non vertitur. Si autem vteretur ſecus puta quia ꝓpt pauptatem p̄benda rum eccleſia deſeretur.nam qlibet etiam habens plura bene ficia ageret tūc etiam aliis inuitis ut interdicto.de lib.bo.ex hi. Item qlibet admittit ſi ſuum intereſſe ⁊ ius ſpūale ꝓſeqt ⁊ ceteris inuitꝫ.ff.de ꝓcura.lz. Secus ſi ꝓmune puta qr dice ret minorem p̄bendam habeo ſi iſte ſupaddatur.ſed ſi ō ſua p̄benda ſpeciali diminueretur tunc eſſet ſpeciale intereſſe.Ex ceptio autem ꝙ ꝓcurator plura beneficia habet non obſtat cum etiam infamis poſſit eſſe ꝓcurator.inſti.de ex.§.ul. Sz oppones ſi ħ erat canonicus quare impeditur cum non ha beat poſſeſſionem etiam ab his qui non habent plura bñfi cia ⁊ etiam ſi nomine eccle accipiant.ꝯ.ī.de ap. ꝓſtitutus.ī. de act.accedens. Sed ħ ideo fit.quia dicebat ꝓ obreptionē impetraſſe de ħ no.s.de dolo olim. hoc autem bñ fatemur ꝙ ille qui plura beneficia habet bene excipiet.ꝯ.rñ.ſup bene ficio impetratum.hoc mō ſcz tu non potes ꝓ hoc reſcp.pete re beneficium cum ſit impetratum ꝓ veri ſuppreſſionem.hec igitur exceptio ꝓprie ꝯ reſcriptum ꝓponitur ⁊ non ꝓtra ꝑſo nam.ſed ħ cum receptus eſſet exceptio ħ non obſtabat quia ei non obſtaret.ſi alias canonicus eius eccleſie eſſet electus. cum non ſit crimen plura beneficia habere ut no.ī.de p̄ben. cum iam dudum. Sed dices quare ꝓtra reſcriptum cōpetit exceptio bñficiorum plurimum ſi non eſt peccatū. Rñ.reſcp tum vires accipit ex intellectu ſcribentis.ī.de ver.ſig.dilecto. Sed q habet beneficium quātūcunqz modicum etiā inſuffi ciens ſi reſcp.impetret ſup alio non valet quia p̄ſumitur ꝓtra pape voluntatez impetratum.s.de reſcp.ſi ꝓponente.electio autem uires accipit a iure.clericus autem beneficatus nō ꝓ hibetur eligi niſi forte tanta eſſet multitudo ꝙ in ambitione uel auaritia tranſiret.ī.de preben.cum iam dudum.ubi not. ſed hoc uidetur ꝓtra id qō ħ dicitur.quia ideo non admittit ꝯ inſtitutum.quia beneficia plura habebant nam ſm ea que ꝓxime dicta ſunt exquo non ꝓtra reſcriptum ſed ꝓtra inſtitu tionem obiciebatur iam ſm iura iudicari debebat que nō ꝓ hibent canonicum in vna inſtitui in alia ⁊ ſic etiam.⁊ ſi illi nō haberēt plura beneficia tamen tūc ħ opponere non debebat ad hoc qdam reſponderent ut ſicut exceptio obreptionis op ponitur ꝓtra reſcp̄tum ſic poteſt opponi cōtra collationem. ſupra de dolo cum olim.ī.de accu.accedens. ff.de na.re.l.i.

Illud aũt non uidemus sibi aliquo mõ obijci posse q̃ plura beneficia habebat qm̃ si alĩ ei de iure exceptõ legitima cõpeteret eam opponere posset cũ paria crimina ñ muto se tollant circa diuersa cõmissa. ut no. ĵ. de adul. c. pe. Rñdeo q̃ hec crimina circa idẽ ꝓmittebant. s. circa negligentiã huiusmodi beneficij de quo agit. vel dic ꝛ melius q̃ h̃ non sumitur ar. a contrario sensu. sicut enim repulsi fuerunt qui habebant plura beneficia sic repellent qui nõ habent plura in casu in quo loquitur decre. ut dictum est. opponere. ĵ. de usuris. quia frustra. iij. q. vij. in graubus. ff. de do. excep. apud celsum. §. marcellus.

Astoralis dilatorijs. d̃ dilatoria exceptiõe solutionis dic sic q̃ si ex cõfessione actoris uel alio mõ constaret q̃ solutio debiti differenda sit repellit ab agendo q̃ male agit. ff. qñ di. usuf. le. ce. l. i. §. fi. ff. d̃ ver. ob. l. continuus. §. ij. ff. de eo qd̃ cer. lo. l. ij. §. si quis ita sti. ꝛ induce duplicant. ut. s̃. de plus petitionib̃. c. i. Sed si nõ cõstat ꝓposita exceptione dilatoria solutiõis facienda ẽ litis contestatio sup principali questiõe ꝛ ꝓbatio exceptiõi differẽda est p̃ litis ꝓtes. C. de ꝓba. exceptionẽ. s̃. de litis ꝓtes. exceptiõis ꝛ. s̃. de fo. ꝓpe. ex pte. ꝛ no. q̃. l. p̃al. exceptõ. dicit exceptionẽ dilatoriã ꝓponendã nõ ante litis ꝓtes. sed initio litis. ꝛ appello initium litis etiã si ꝓponit in litis contes. uel parũ post. puta antecq̃ ad alios actus iudicij ꝓcedat. C. d̃ iura. calũ. l. ij. in p̃n. Ratio aũt quare oportet in initio uel ante initiũ ꝓponi ꝛ ñ post h̃ est. q̃ si reus post litis cõtes. ipsam opponat p ipsaz nõ impediet ꝓcessus iudicij. ꝛ dilationũ materia amputanda ẽ C. de tem. ap. l. ij. in p̃n. ꝛ h̃ curare debet iudex ꝛ ius ut lites cito decidant. ff. si cer. pe. quidã. s̃. de dolo. finẽ. in prin. cuz similib̃. cum si nec reus põt ex h̃ multũ conqueri si post litis contes. nõ posset hanc opponere. q̃ cum sit tẽporale tm̃ modicũ generat p̃iudiciũ. C. de p̃ci. impe. of. l. ij. Item q̃ si ante litis contes. tacuit ꝛ postea eam ꝓponat p̃sumit cã differendi facere. vnde uidet q̃ si de nouo qñcunq̃ etiã post litis ꝓtes. ueniret ad notitiã eius puta q̃ pactũ de nõ petendo factũ fuit cum ꝓcuratore suo in remotis ptibus tunc agente ꝛ postea ei significante. ff. de v̄bo. ob. l. fi. §. si int̃ eos. in tali casu uidetur q̃ etiã post litis contes. ꝓponi possit. multo magis q̃ ī declinatoria fori de qua h̃ ꝓcedit. ĵ. e. c. ꝛ. s̃. de offi. del. insinuãte. aliqui tm̃ dicunt q̃ semp etiam post litis cõtes. admittenda ẽ huiusmodi exceptio. ꝛ intelligunt legẽ p̃all. exceptionez non imponere necessitatẽ. oẽs aũt fatent q̃ si p attestationes uel ĩstrumenta apparet debitũ in diem qd̃ bene ꝓderit reo. q̃ licet ad h̃ non fuerint ꝓducti testes tm̃ cõtingit principale negociũ. ut no. ĵ. de accu. inquisitionis. in snĩa aũt semper quãdo constat de debito ꝛ de dilatione iudex cõdemnabit reuz ad debitum soluendũ licet male egerit. q̃ de qua re cognouit iudex ꝛc̃. ff. de iudi. de qua. de h̃ no. s̃. de plus peti. c. i. declinatoria iudicij int̃ ipsa litis auspitia ꝓponenda est ꝛ probanda. ĵ. de re iudi. inter monasteriũ. C. de excep. l. pe. ꝛ nisi tunc ꝓponat in psonam iudicis consentire uidet. C. d̃ iudi. sancimus. in fi. nisi sibi possit cõpetere incipiat. s̃. de offi. deleg. insinuante. uel ad eius notitiã de nouo ꝓueniat ut h̃. dilatoria solutionis ante litis contes. ꝓponitur sed post probat̃ fundata intentione actoris. C. de ꝓba. exceptionem. ꝛ. C. de excep. siquidem. sed intelligo ante publicatas attestationes. auten. de testi. §. q̃ uero. peremptoria uero ante litis contes. ꝛ post potest opponi ꝛ ꝓbari. C. snĩam rescin. non pos. peremptorias. ꝛ. ĵ. de prescrip. auditis. si autem eadez sit peremptoria solutionis ꝛ declinatoria iudicij non in principio ꝓbat̃. Sed in ꝓsecutione principalis questionis differt. s̃. de foro cõpe. ex parte. ff. ad exhi. l. iij. §. ibidem. nisi talis sit per quã diceretur sententia nulla esse ipso iure. ut est exceptõ rei iudicate. ij. q. vi. §. diffinitiua. vel nisi sit talis exceptio que elisis litteris elidit etiam principalem questionẽ que tantũ ex litteris nititur. vt si papa scribat pro aliquo recipiẽdo in aliqua ecclesia naz tunc utile est ꝛ cautum ad elidendũ litteras ꝛ declinandum iudiciũ. exceptionẽ ꝓponere q̃ littere nõ ualẽt quia non dixit se sufficiens beneficiatũ. s̃. de rescrip. si ꝓpo. s̃. de transact̃. ex litteris. uel q̃ non esset clericus. uel q̃ erat condemnatus de crimine ꝛ non differre in principalem questionem. ꝛ est ratio diuersitatis quia tunc ad elisionez totius questionis sufficiat elidere litteras. ꝛ sic ꝓpt̃ breuitãdas lites utile est in prin. ꝓponere. secus aũt esset in alijs emptorijs que licet elidant iurisdictionẽ tamen questio remanet. vnde interim esset necesse eandẽ exceptionem replicare. tamen nõ negamus si iudex tollerare vult ꝛ pars etiam nõ contradicit q̃ talis peremptoria etiam post litis contes. ad utranq̃ ꝓposita ꝓponi ꝛ probari possit. quia propter h̃ nõ uitiatur ꝓcessus. tempus. h̃ terminus prefigendus est ad petitionem eius cõtra quem excipitur. s. si excipiens hodie ꝓponat unã cras aliam. nam ad confundendã eius malitiã iudex hunc terminum prefigat. si autem reus dicit se uelle ꝓponere exceptiones ꝛ ad hoc petat terminum. nõ debet ꝑ specialem habere terminum sed habet illum qui a iure datur vt declinatorias iudicij ꝓponat infra. xx. dies nisi abbreuietur. iij. q. iij. offeratur. ꝛ dilatorias usq̃ ad litis contesta. Item debet uenire instructus nec debet ei dare materiã malignandi. contrariũ tamen. s. q̃ possit peti hec dilatio uidet expressum. ĵ. de ap. cum causam. ꝛ credo hunc terminum posse prefigi etiam in peremptorijs. ꝛ post lapsum terminuz non uidetur q̃ possit ꝓponi exceptõ excõmunicationis quãuis si terminus prefixus non esset q̃ semp usq̃ ad sententiã ꝓponere posset. ut ĵ. c. exceptionem. ar. pro predictis h̃. quia eadem ratio est in peremptorijs que in dilatorijs. s. ut finis litium festinet. Itez ar. ad h̃ quia etiam ad agendum quandoq̃ terminus prefigitur. C. de inge. manu. diffamari. ꝛ qui. fi. sint legit. latoz. cũ suis concoz. ad illius. exceptionis.

Um inter priorẽ vinculo excommunicationis. circa hanc materiã sic credimus q̃ excõmunicatus nullo modo potest agere q̃ personã standi in iudicio nõ habet. ĵ. e. dilecti. ꝛ. c. exceptionẽ. excipe. qd̃ habetur. s̃. de offi. ordi. significauit. in fi. accusari aũt ꝛ cõuenirı potest noiatim. ꝛ tunc ei oĩs legitima defensio reseruat̃. ut s̃. de iudi. intellexim̃us. puta recusare iudicẽ appellare ꝛ excipere appellationẽ prosequi. ut h̃ no. ꝛ. ĵ. e. significauit. ꝛ. c. ulti. recõuenire aũt non potest ut h̃. Idem etiam dicunt quidam q̃ cõpensare nõ possit. Item p id quod h̃ dicit in fi. q̃ defensionis remediũ non debet trahi ad materiã impugnationis dicit q̃ si electus petat ꝓfirmationẽ q̃ excoicatus nõ est admittendus ad excipiendũ cõtra electũ q̃ sic trahit̃ defensio ad impugnationis materiaz. Item qui est extra ecclesiam etiã cum sua nõ interfit quõ alij obijciet excoicationem uel aliqd̃ crimẽ. ar. xxv. di. primũ. xxxi. di. una. ꝛ quomodo auferret festucã de oculo fratris ꝛc̃. iij. q. vij. §. tria. in fi. ꝛ. c. sequẽti. ꝛ si obijciat̃ paria crimina ꝛc̃. solue ut no. ĵ. de adul. c. pe. Sed cõtra. ĵ. e. dilecti. vbi cõtra excipientẽ de excoicatione contra electũ non dat̃ replicatio. Sol. illa loquit̃ in necessario reo. hic aũt in uoluntario. vnde hic primo reus uoluntarius firmare debet psonã suam in iudicio qd̃ facere nõ potest excoicatus sed necessarius reus hocipso q̃ uocat̃ firmauit personã suaz in iudicio. s̃. de iudi. intellexim̃us. vnde ꝛ dicit̃ q̃ iudiciũ reddit̃ in inuitum. ff. de uer. obl. inter stipulantẽ. §. i. ꝛ idem dicim̃us. s. ad cõtradicendũ non admittantur excoicati ubicunq̃ officiũ iudicis implorat̃ generaliter nullo exp̃sso vt si quis restitutionẽ peteret aduersus additionem hereditat̃. ubi uocari debent generalit̃ oẽs quoz int̃est C. ut ab here. se ab. tunc si excoicatus se offerat ad contradicendũ in inte. resti. nõ est audiendus. nam qd̃ dĩ q̃ reo fuatur defensio. intellige uerum qñ ex necessitate est reus q̃ uocatur. sed si ex necessitate non est reus sed ex uoluntate vt in casibus predictis non credim̃us q̃ se opponere possit. ꝛ sic

intelligitur decre.ſ.de iudi.intelleximus. ſatis tñ crederem⁹ q ſi in libello exprimeret aliquã perſonã puta peto in inte. reſti.aduerſus ſententiam pro io.contra me latã audiet vel quia damnoſa eſt hereditas ,ppter debita io.vel legata ei fa cta.nam ħ ex neceſſitate uidet reus cõſtitui. alij tñ dicunt q nec hic admittetur ad cõtradicendũ.ꝛ dicunt quidã q ſi nõ fuerit admiſſus quia excõmunicatus erat poſtea tanc̃ abſo lutus admittẽtur ut petat reſtitutionẽ in integrũ ad appellã dum pro eo qz nec per ſe nec per aliũ ,curatorez potuit ius ſuum defendẽ.ff.ex qui.ca.ma.ſed ꝛ ſi.ff.de mi.paꝑ.exuli. vel non currit ei tempus vnde poſt obtentã abſolutionez a ſententia reſti.in inte.poterit appellare infra.x.dies.ar.pro. quia illo tempore nõ currit ei tempus appellationis.ar.j. ð conceſ.preben.nõ ua.quia di.tñ qð factum eſt cõtra eum te net nec poteſt retractari quia uocatus nõ fuit uel admiſſus. quãuis alius non excõmunicatus ob ħ poſſet dicere nullũ vt no.ſ.de ,cura.in preſentia. prius dictuz magis placet ꝛ ualet reſtitutio ad appellandum qñ aliter ſibi ſuper iure ſuo ſubueniri nõ poteſt. Sed ſi allegaꝝ agere poteſt ut in confir mato patet cõtra quẽ obijciendo crimina audit⁹ nõ fuit. hic enim non eſt reſtituendus quia p aliam uiam ordinariã ſibi prouideri poteſt.ſ. quia cõtra eum de criminibus põt agere directo.j.de ap.conſtituꝫ.ꝛ ideo nõ reſtituet ad appellandũ ff.ex qui.ca.ma.in inte.reſti.l.i.ij.ꝛ.iiij. nam ꝛ q̃ diu compe tit uia ordinaria extraordinaria denegaꝝ.ff.de mino. in cau ſe.i.ñſo.ꝛ ſequenti.ſed ſecus forte dicenduz eſt de pacto in factum vt alibi no. Item no.q excõmunicatus appellãs ex̃ iudicium non auditur.nam cum illa appellatio ſit quaſi ad cauſam prouocatio.j.de ap.cum ſit ro.ſicut non poteſt pro uocare. Item nec appellare nec per eam negociũ ad ſuperio rem defertur. Item ſi ille excõmunicatus cuius intereſt coꝛã iudice uadat cum cauſa inter alios uertitur vl̃ cum imploꝛa tur officium iudicis.ut in caſibus ſuperioꝛibus.ꝛ appellaret non poterit eam ,ſequi quia nõ potuit appellare etiaz in iu dicio cum non eſſet neceſſarius reus immo nec reus. alias autem in iudicio ubi neceſſarius reus eſt licite appellat. ꝛ ſi ex alijs cauſis ſit excõmunicatus ꝛ ante iudicium ceptuz.j. e.c.ulti. Si autem aliquis appellaſſet extra iudiciũ ante ex cõmunicationẽ crederem q appellationẽ ſuam ,ſequi poſ ſet ſi negociũ ſit ad ſuperioꝛem relatũ puta quia poſt appel lationem grauauit eum in eo ſup quo appellauit anteq̃ ex cõmunicetur.ꝛ multo fortius ſi tunc arripuit iter uenẽdi ad ſedem apoſtolicã.ar.iij.q.ix.reuera.ꝛ ar.quia generaliꝫ dici tur q appellationẽ proſequi poteſt excõmunicaꝝ.j.e.venera bilem.ꝛ qz uidetur iudiciũ iam ceptum uel cã appellationis crederem tñ q licet appellans ſi nõdum grauatus eſſet cum nondũ appellatio effectũ habeat nec adhuc ad ſuperioꝛẽ ſit tranſlatũ negociũ q non admittiꝫ proſequens appellationẽ obſtante ſibi exceptione excoicationis.aliꝫ tñ contrarium di cunt dicentes q extra appellationẽ ſuam põt proſequi indi ſtincte. Item bis que diximus prius uideꝫ cõtra.ſ. de offi. dele.prudentiã.§.ſexta.vbi dicit q excõmunicatio ſupueni ens impetrationi litteraꝝ impedit ,proceſſum per eas. Itez cõ tra.j.c.exceptione.vbi dicit q exceptio in quacunq̃ pte litis rite opponit ergo apparet q cõtra iſtũ appellationẽ ,ſequẽ tem rite excoicatio opponit etiã priuſq̃ negociũ fuerit ad ſu periorem relatum.tu dic q ħ ſpeciale eſt in appellatiõe ut ex coicatus ipſam ,ſequens admittat.ut.j.e.ſignificauerunt.ꝛ c.fi.ſecus aũt qñ non agit in modũ appellationis.defenſio nis.ſ.in ſeruo.ff.de accuſa.ſeruus.ꝛ in patro.ff.de bono.li. q cum minor.§.ſi libertus.condemnetur.appellatiõis eti am cãm ,ſequi poterit.j.e.c.ulti.recõuentione.recõpenſa re aũt non põt.ar.ɔ.ff.de cõpen.qcunq̃. Innoc.iiij.

Um venerabilis.poſſeſſionibus.iſte epꝰ intẽ debat petere poſſeſſiones ꝛ ptinentias ut de eis ,p libito diſponeret.j.e.c.ſepe exponit.ſed hanc peti tionẽ reputant quidã ſatis ꝓgruã etiã ſi tñ rationẽ ſibi debe re reddi petere intenderet ꝛ eſſet patron⁹ clericus.ut.j.de pri uil.c.iij.§.in eccleſijs.imo plus dicũt aliq q eſt ſufficiẽs ꝛ cõ gruus talis libellus etiã ſi ꝓnus laic⁹ ſit.per hec.n.vba ec cleſia ꝛ ſuis ptinentijs ꝛ poſſeſſionibus nihil intelligiꝫ petere niſi iuſꝓnatus.ar.ſ.de iudi.exaĩnata. ſz certe in laico ħ ñ admittim⁹ niſi tm̃ iuſꝓnatus petãt qz nihil hñt in poſſeſſi onib⁹.j.de iurepa.q aũt decetero.x.q.i.c.ij. ꝛ ſe. In clericis aũt ad quos ex fundatiõe ſua ptinet iuſꝓnatus amittunt hunc libellũ.xv.q.ij.c.ij.ſed ſi donatione laicoꝝ obtinẽt idẽ dicũt.ſ.qð in laicis.ſed tuti⁹ eſt ubi etiã ꝓnus cleric⁹ eſt ex fundatiõe q ñ petat eccl̃iam cũ poſſeſſionib⁹ ptinentijs vbi i tendit tm̃ petere iuſꝓnatus.petat ꝛ rõnẽ adminiſtrationis ſibi reddi.ħ.n.petitio ꝓpetit ñ ſolũ illi qui hñt iuſꝓnatus. ſed etiã illi q habet adminiſtrationẽ in tẽpoꝛalib⁹.rñdit.litem conteſtãdo.ꝛ ſic apparet p exceptionẽ pemptoꝛiã litiꝫ ꝓteſ.ſie ri.ar.ſ.de dolo.,put.ar.ɔ.ſ.de litiꝫ ꝓteſ.c.i. Sol.ſiue excipi endo ſiue rñdendo aĺ rñdeat petitiõi aio ꝓteſtãdi litẽ lis cõ teſtata erit.ar.ħ qz hocipſo q hic appellaꝝ rñſio infra appel labaꝝ exceptio.ubi dic̃ q exceptionẽ obijciẽs ꝛc̃.cambiũ. j.de re.pmu.ad qõnes.,ppoſuit.ꝛ male.ar.tñ ɔrium.ſ.de trãſ.pterea.ij.credere.nõ eſt uerũ q ſemp qui excipit cõſite atur.ar.ff.de excep.ñ utiq̃.ar.ad idẽ.ff.de ex.nemo.ɔ.ſ.ð trãſac.pterea. Itẽ cũ in iuramẽto talis clauſula ꝓtineaꝝ q nul lam ,pbationẽ regret niſi quã credat neceſſariã.C.ð iura.ca. autẽ.in iſto. ergo monaſteriũ qð hãc exceptionem ,ppoſuit credebat eã eſſe uerã ꝛ ſe iuuari illa pmutatione. ꝛ ſic per ꝓſe quens vł ꝓfiteri rem fuiſſe epi.aut credebat eſſe falſam exce ptionẽ ꝛ ſe ñ iuuari ꝛ ea ſic faciebat ɔ iuramẽtũ calꝰ.ꝛ etiaz ſi ñ iurauerat tñ ɔ ius nõ erat audiendus allegãs turpitudinez ſuam.j.de donaꝫ.inẽ dilectos.ad ħ ſic rñdeo q ſiue excipiẽ do ſiue alio mõ qs ꝓfiteaꝝ exp̃ſſe in iudicio intẽtionẽ aduer ſarij tunc bñ ſibi p̃iudicat ꝓfeſſio p̃dicta adeo ut ante ſniam dicere ñ poſſit ɔ ꝓfeſſionẽ ſuã.niſi oñderet errorẽ. ar.j.de ac cuſa.cum dilect⁹.C.de iur̃.ꝛ fa.igno.error.ſ.de trãſ. pterea. C.de ,pba.l.i. Si uero ñ ꝓfiteaꝝ exp̃ſſe ſed excipiendo tm̃ ,p ponat vt ħ fuit ñ põt dici q ꝓfiteaꝝ.nec etiã credit qð plus ẽ qui excipit ñ credit ſed nõ diſcredit immo dubitat ꝛ q̃ſi inẽ duo uerſilia agit.C.de excep.ſiqdẽ.ff.de acq.here. q putat §.qui bona.ꝛ.§.vlt.C.de ꝓdi.inde.l.ult.nec ob.dicta auten. qz licet nõ credat q excipit qz tñ non diſcredit neceſſaria ẽ ſi bi dilatio ad ,pbationẽ ut ſciat an ueruz ſit nec ne id de quo dubitat.imo idẽ vł dicendũ in actore vt ſi inducat aliqð pri uilegiũ ,p ſe ꝛ poſtea illud p̃uilegiũ ,pbet falſũ.licet tacite ui ſus ſit ꝓfiteri q̃cunq̃ in inſtrum̃to ꝓtinent etiã ſiq̃ in eodẽ in ſtrum̃to erant ɔ eũ.tñ reprobato p̃uilegio ſibi non obierit ,p pter ħ q uiſus eſt ħ feciſſe innitẽs p̃uilegio ſuo q ſine dolo verũ putabat.j.de ſen.ꝛ re iu.cũ.i.ꝛ.a.ar.imo idẽ dicẽdũ vł ſi exp̃ſſe ꝓfeſſus fuiſſet ꝝ eſſe q̃ in p̃uilegio ꝓtinent qz ſemp priuilegio innitit dz quo ſublato ꝛ oĩa q̃ ex illo ſequunt tolli vident. Sed ſec⁹ dicendũ vł ſi exp̃ſſe aliqd ꝓfeſſus fuiſſet ñ habita mentiõe de p̃uilegio qz tũc ei ſtare tenet etiã p̃uilegio caſſato vł reprobato.ſec⁹ aũt ſi ñ ,pnunciaret falſũ.ſed aliꝰ de fectũ hret puta ꝓſenſum canonicoꝝ vel ꝓſilia.ut no.j.de cen. cũ olim.vel chartã ñ eſſe ſufficientẽ ad ,pbandũ id ad qð in ducit.ut no.j.eo.in glo.q.d.ſed ſi ꝓfiteaꝝ in genere uera eſſe que continent in charta predicta que inducit ad ,pbandum ꝛ non probat vel que aliꝰ defectũ patitur credim⁹ q licet po ſtea pronunciet illam chartã non ſufficere ad ,pbationez ta men propter cõfeſſionẽ rata haberi debẽt omnia que ibi di cuntur.ꝛ ratio diuerſitatiꝫ eſt qz probato falſo inſtrum̃to tolli tur fundamentũ cui inherebat cõfeſſio ꝛ ita p conſequẽs to tum tollit edificiuz ei coherens.ſ. ipſa cõfeſſio.ar.i.q.i.cum paulus.ꝛ.j.de pſbro non bap.uenientes. ſed in alio caſu vbi non probatur falſum remanet inſtrumentum in ſuo uigore. licet nõ habeat tamen uigorem ut credebat qui illud produ cebat.ar.op.C.de libe.pteri.uel exhere.auten.ex cã. Item p dicta locũ habẽt ubi ſententia lata eſt ſup falſitate inſtrum̃ti.

uel alia qõne incidẽt. sed sec⁹ est ubi sup ꝑncipali qõne fertur diffinitiua sñia. qz tũc lata sñia nõ obstãte prioꝛe ꝓfessiõe põt seq sñia is ꝓ quo lata est ꝛ ei initi etiã ⁊ prioꝛẽ dicẽ cõfessionẽ s. de iureiur. mulieri. ⁊tracto. insti. de act. §. accusationem. dño. nam dans rẽ alienã nõ ⁊bit ꝓmutatõez. ff. de re. pmu. li. in fi. diutius. sz nõ usqꝫ ad ꝑscriptionẽ. intellexímus. in cipit sñia. intelligitur. ff. de ex. nõ utiqꝫ. Sz ⁊ qz exq⁹ aliqd ꝓfiteꝛ ⁊ qcquid sequit ex illo videt esse ꝓfessus. viij. di. q⁹ iure ℞ndeo lz excipiat de pmutatõe nõ tñ confiteꝛ rẽ fuisse pmutanꝫ. sz pmutantẽ non posse venire ⁊ pmutationẽ. vel repetẽ rem quã pmutauit. cũ alis pmutatio licite facta sit. nã si ñ esz licite facta ⁊ exꝑsse ꝓfiteꝛ rem fuisse eꝑi quocũqꝫ mõ. siue excipiendo vel alio mõ bñ ꝑiudicaret mõasterio ⁊ ꝓdesz eꝑo. s. de transac. ꝓterea. ij. ar. s. de testi. veniens. i. item lz excipiat non ꝓfiteꝛ tacite. qz etiã dubitãs excipit. C. de ex. si qõ. qꝫis tuti⁹ sit ut ibidez dr̃ h mõ ꝓtestari. non est vel fuit res tua. sz ⁊ si tua fuisset ex cã pmutatiõis i nos trãstulisti. C. õ excep. si q dem. ínstrumentum. q. d. instr̃m non ꝓdest eꝑo. qz ibi nõ dr̃ q eꝑs sabiñ. pmutationẽ fecerit. sz theodosius eꝑus. tamẽ si eꝑus replicet q ꝓcurator hoc excipe non possit. cũ falso ad iecerit in trãscripto sab. male dicit cũ dilectꝫ ⁊c. sed dices si ue rum esset instr̃m ãre imponit silentiũ eꝑo. cuz necesse haberet stare pmutatõi. ℞ndeo forte non ꝑiudicabat instr̃m cum in pmutatione nõ interuenisset auctas supioꝛis. nec alia q̃ inter uenire debent. x. q. ij. h ius. xvij. q. iiij. in venditõibus. item lz ꝓducens instr̃m de falso ⁊ illud dicẽ non possit. j. de cen. cũ olim. ar. xix. di. si romanoꝛ. sicut nec ⁊ testes. iiij. q. ij. item si qs testibus. ij. q. vij. si qs in agendo. põt tñ dicere illud ⁊ se non facẽ. ut hic. nam lz monasteriũ produxerit instr̃m ad ꝓbandũ q eꝑus sabiñ. fecerit pmutationez. tñ postea admittit ad dicendũ q non continet in instr̃o autentico sabiñ. veritas rerũ erroꝛib⁹ gestoꝛ non uitiat. ff. de offi. ꝓc. illicitas. §. vitas ff. ad munic. assũp. ff. de neg. ge. l. sz sicut. §. ulti. item lz ñ posset dicere ⁊ ea que continent in instr̃o q ꝓduxi. qz ab inútio videre diligẽter debui qõ in eo contineret. possum tñ dicẽ ⁊ dicta testiũ quos ꝓduxi. ⁊ ipsa de ipsis depositionib⁹ testium reꝓbare. iiij. q. ij. §. si quis testib⁹. ⁊ etiam ⁊ testẽ possuz op ponere q coꝛrupt⁹ sit uel de noua inimicitia. j. e. §. dr̃. ⁊ õ no ua ifamia. s. de testi. cogẽ. ꝓterea. imo ⁊ dicta meoꝛ testiuz ꝑ alios testes possum indirecte reꝓbare. ut. s. de testi. ꝓsen tium. in prin. in his enĩ nihil sibi imputat. qz scire non potuit quid testes dicerent. itẽ si quis male intelligens legez allegat eam ꝓ se vel instr̃m uel chartã simplicẽ dicit sibi fouẽ in sua causa. cũ in veritate de iure nõ foueat. quia ñ est autẽtica char ta vel est testimonialis. tñ si postea ꝑ aliquẽ articulũ q i eadẽ charta continet inducat ꝓtra eum. non facit sibi ꝓeiudicium ꝓcedẽti ratõe. qz veritas ⁊c. ff. de offi. ꝓc. illicitas. §. veritas ⁊ quia qui errant in iure q̃les sunt ꝓcedẽtes non solũ se cor rigere possunt ⁊ suum erroꝛẽ etiam reuocare ⁊ sibi nõ ꝓeiudi cant. imo ⁊ iudex corrigere ⁊ supplere dz. ut no. in sũma õ er roꝛe aduo. C. que de. aduo. iu. su. Sz oppones hic, pducẽs hanc cartham credit, pbare per eã id qõ ꝓ eo facit. eadem rõne ⁊ qõ cõtra eum facit. ar. iij. q. viij. cui⁹ in agendo. ergo vi detur q dz haberi ꝓ confesso. maxime si expꝛesse ꝓfitentur esse, pbata que in eadẽ charta continent. ℞ndeo lz credat et confiteat per ipsam chartã oĩa que continent in ea esse, pbata sed non sunt. cũ erret in iure sibi non ꝑiudicat. secus si ꝓfiteꝛ se credẽ ea que in ea continent esse vera. ut no. s. e. in glo. nõ est. hoc tñ fatemur q si ꝑ tale ius uel per talẽ chartam minus autenticã aliquid iudicatũ esset. tam iudex q̃ assessoꝛ q̃ etiã litigatoꝛ. eandẽ chartam uel ꝓsilem uel idem ius condẽnato agente ⁊ eos ad interesse ⁊ se admittẽ tenent. ut no. in sũma az. q quisqꝫ iur̃. sz qõ dictũ est ⁊ dicta testiũ a me ꝓducto rũ possum obicẽ videtur ⁊. xxxij. di. si qd. So. aliquid est in ꝓpbis ⁊ auctoꝛib⁹ vbi locus est ab auctẽ. ⁊ quicqd dicũt idu bitanter credendũ ⁊ tenẽdũ est. ut. ix. di. ego. ⁊. c. se. ⁊. xv. dis. c. si. aliud in testibus ⁊ instr̃is. q̃ ⁊ si auctoꝛitatẽ bñt ut eis cre datur q̃diu nõ probet ⁊ probationẽ. tamẽ ⁊iuz admittitur C. de fi. in. l. si. s. õ te. ꝓsentiũ. ⁊ tales, ppbe uel auctoꝛes si ha bẽnt infideles uel hẽtici. l. aliquid dicunt ⁊ eos ex eoꝛ aucto ritatibus ⁊ eos argumẽtari possumus. ut in ꝓdicto. c. si quid veri. sed bñ fateoꝛ lz ipsi infideles de iure nõ sunt audiendi si velint admittere auctes eoꝛ ⁊ proꝓioꝛ prophetaꝛ ⁊ spũaliũ auctoꝛ. nos de iure possumus auctibus eoꝛ uti ⁊ illos quo rum auctes non sunt uel, ppbe. cuz eos non reꝓbemus. s. de testi. ꝓsentiũ. C. de falsi. q falsas. C. de rebus cre. si quis Itẽ no. q testes ꝑ me inductos non solũ in eadẽ causa sz ẽt alijs. ⁊ nõ solũ si persona ⁊ quã primo, pduxi modo ⁊ me, p ducat sed etiã si quecũqꝫ alia. non possũ reꝓbare. ar. iiij. q. iij. §. itẽ si quis testib⁹. ⁊ idem dicim⁹ in iudice. ar. iij. q. viij. cu ius in agendo. ⁊ hoc intelligo verũ q non possuz reꝓbare testẽ uel iudicẽ ex cã que ex parte mea, pcedat. sed ex causa q̃ ab alio procedẽ possit. verbi gra. patrem tuum induxi i testẽ uel habui iudicẽ ꝓtra aliquẽ. mõ tu inducis eum ⁊ me bñ re probabo eũ ⁊ etiã recusabo eũ. ex te enĩ procedit cã quare re cuso eũ. s. qz pater tuus est. Itẽ si admitto aliquẽ ad vnũ offi cium non possũ eum repellẽ ab alio officio ubi ꝓsimiles per sone requirant vel reputant. si autẽ dissimiles tunc secus. item si ꝑtrauj aliquẽ i iudicez potest esse criminosus. ⁊ idẽ in testẽ ⁊ me inducat. eundẽ bñ repello a testimonio mõ prætextu cri minis. sed ꝓtextu infamie ciuilis non possũ eum repellẽ. quẽ non reputaui infamẽ ad iudicandũ non debeo reputare ifa mẽ ad testimoniũ. cum infamia utrunqꝫ repellat. ar. ad hoc ⁊ oĩa predicta. j. de accu. nulli. s. de eta. accepim⁹. ff. de adult. si vxoꝛ. §. ult. iiij. q. ij. §. si quis. utruz autẽ eum quẽ ordinaui exceptione repellẽ possim a bñficio no. s. õ eta. ⁊ qua. c. acce pimus. an autẽ ꝓtra factum suuz cuiqꝫ venire liceat no. s. de elec. nosti. Delictum. xvi. q. vi. si eꝑm. non videt h spãle fuis se in fauoꝛe ecclesie. qz quicũqꝫ priuatus inducat falsũ instr̃m eo probato falso non cõdemnabit productoꝛ instri ad id in quo falsum instr̃m dicebat eũ teneri. cum in vitate non tenẽt. qz si ꝓtradicẽt sequẽtur q debẽmus iniustam sñiam ferre. fa temur tñ q puniat de falso. ar. s. de cã pos. cum sup. itez alia rõne non debet condẽnari ad id q ꝓtinet in instr̃o. qz h ex cipiendo, pponit ⁊ iõ non confiteꝛ. ut supra dicit. alij dicunt q si affirmatiue, pponat exceptionẽ. ⁊ sciebat instr̃m ꝑ q pro bare uolebat exceptionẽ esse falsaz, pferenda est sñia ꝓtra eũ. sz si nesciebat falsũ secus est, ppter rationes assignatas i glo. hic positis. in eccl̃ia tamẽ spãle est etiaz si sciebãt. ad. xx. dic ut no. s. de, pba. lz. episcopale. s. de off. ordi. conq̃rente. au tentica. non ẽ incerta sñia cum aliqua parte actoꝛ continea tur capl̃a excepta. C. õ sñijs. q̃ sine cer. q̃n. p. l. pli. itelligo enĩ q certis noĩbus uel ꝑ circũlocutionẽ instr̃a distinxit. uel itel ligitur de, pductis in illo iudicio q̃ publicata erant in actis. nam ꝓtextu alioꝛ instrumẽtoꝛ non posz iuuari. C. de trans. sub ꝓtextu. fz quosdã. nobis videt q bñ est certa hec sñia ẽt si in nulla parte actoꝛ exprimãtur illa capl̃a. qz scripta autẽti ca certa ⁊ indubitata sũt q̃re eis fides est adhibẽda q dic vt legit ⁊ no. s. õ si. instru. c. i. ⁊. ij. vnde prudẽter facit ille a quo petit ius eꝑale si facit illũ exprimẽ qd petit. ut no. s. de of. oꝛ. ꝓquerẽte. nam si iudex adiudicet alicui ius eꝑale nulla exce ptione facta. deceꝛo oĩa iura eꝑalia exhibẽ condẽnatus teneꝛ q̃uis priuilegiũ uel prescriptionẽ uellet exhibẽ sup aliqbus capl̃is in qbus dicẽt se exemptũ ante prescriptionẽ. j. de pre scri. cũ olim. iudex g̃ prudẽter facit si qñ ei ꝓstat q qs hz in a liqua eccl̃ia ius eꝑale. sz õ aliqb⁹ capl̃is dubitat. si dicit. adiu dicamus tali ius eꝑale excepti talib⁹ capl̃is de qb⁹ nõ plene ꝓ stat nobis. ut h ⁊. j. de reli. do. ꝓstituꝰ. ⁊. c. cũ venerabil. ⁊. j. t. ꝓ. auditis. ⁊. c. cũ olim. ⁊. c. veniẽs. munitum se. no. vendi cantẽ vẽdicare ex ꝑscriptõe. de h no. j. de prescrip. ad aures. temporalia. no. h ipso q sita est eccl̃ia in dioc. tẽporalia p tinẽt ad eꝑm. ut h. vñ ea nullaten⁹ aliẽare ualet. x. q. ij. c. ulc. tñ

vacantē eccl̃ia aliqua ep̃s noīe ecclesie aget. ī. de suc. ab inte. cū dilectus. ꝛ si nō appeat qs sit patron⁹ intelligā eaz liberā. sed ep̃s hēbat ius ep̃ale ibi. ut hic ꝛ iurisdictionē. x. q. iij. c. i. ij. ꝛ iij. ꝛ seq̃nti. ut. xvi. q. vij. oēs. ꝛ tūc etiā si nō est collegiata ꝛ nō est in p̄rochia alteri⁹ ecclesie ipse ponet ibi ministꝝ. Iz alī qui dicant q̄ nō ep̃s sed pplus p̃tabit ibi ministruz. sed nō uideo qr̄ ħ dicant. cū iure nō caueat. admistratōis autē rōez i oīb⁹ eccl̃is petet ep̃s. nisi ubi patron⁹ est clericus.

Lim treuerē. ħ treuerē. archiep̄o ꝓmittebat cā q̄ erat inter guil. ꝛ aduersariū. idem. s. guil. dictas. a sua dioc. ꝓputandas ad locū ubi citabat. non ad locū ubi iudices hēbant domiciliū. curetis. ꝛ sic ꝓtinet in integra p mittant, pcedē abbatē scī laur. ꝛ ꝓuō. suos ad quos ps aduersa lr̄as ab app. fcā ab archiep̄o obtinuerat. aliogn isti, pcederāt. ad quos iste lr̄e de ꝓsensu ptiū sb̄ hac forma ipetrant.

Jlecti filij electionem. forte petebat ab eis obiaz quā ipsi denegabāt. ꝛ sup ħ ipetrabant. s. p. c. ꝛ g. vel ipsi appellarūt aut ap. non, psequebāt. vñ elect⁹ p̄t petē q̄, pcederet in cā. ī. de ap. oblate. §. plt. vel q̄ eis ipo nat silentiū. ꝛ etiā alīs puniat. s. de elec. statuim⁹. vī tam̄ q̄ ho die non p̄t ipetrare lr̄as. sed apud iudicē ap. expectare. ꝛ ibi ꝓsequi cām suam. ut in preall. dec. statuim⁹. sed aliq̄n papa l' alius supior lr̄as ꝓcedit ex certa scīa. ꝛ tunc ualēt. alr̄ nō. Sz oppones nō videt bene dicē qr̄ ꝑ hē sic agentē admittit exceptio excōis. sicut ꝑ illos non admittit replicatio. s. e. cuz int̄. Sz rñdeo ħ non eē vez. qr̄ cā appellatōis agebat quā ꝓsequ p̄t excōicatus. s. e. cū inter. ī. e. venerabil'. aliq̄n mādat papa vel quis ali⁹ citari q̄ volunt opponē alicui. ꝛ tūc citator publi ce dz̄ ꝓponere edictū. ut quicūq̄ vult se opponē facto super q̄ agitur tali die ꝓpareat. ī. q̄ ma. ac. pos. cū in tua. ꝛ q̄ tal' ci tatio operet ibi notar̄, potest etiā iste citator quos vult noīatī citare ut ꝓpareant ad opponendū se ꝑ factū ꝺ quo agit̄ si uo lunt. ꝛ si non ꝓparuerint q̄ p̄eiudiciū eis fiat ex preall'. decr. colligit̄. hic autē ꝓstat q̄ in hoc casu nullū p̄cise citare potest sub mō tm̄. s. si vult, aliq̄n autē mandat alicui q̄ citet oēs q̄ se opponunt tali sup electōe sua. vel sup alio facto. ꝛ hic dixer̄t quidā ſz male q̄ citatoris est aliq̄ cognitio. dz̄ enī eos vocar̄ quos actor petit citari. ꝛ querē ab eis si uoluerūt se opponer̄ uel nō. ꝛ si rñderint q̄ volint se opponē. citet eos. si vo dicāt q̄ nolunt se opponē absoluet eos a citatiōe. ar. ꝓ eis. q̄ oīa iudicia sunt absolutoria. īsti. de offi. iuꝺ. §. fi. sed ħ nobis ñ placet. q̄ cū ħ dā citet oēs q̄ opponūt sit intelligēda. de his q̄ ante datā lr̄az se opposuerūt. ꝛ sua interfit eos se nō expo suisse. non sūt absoluēdi a citatōe illi q̄ se opposuer̄t. nisi sat̄ faciāt de int̄esse. an autē p tales lr̄as possit citare illos q̄ post lr̄az datā. vel q̄ de nouo volūt se opponē. dixerūt quidaz q̄ nō. ar. s. de rescrip. significauit. alij dñt q̄ ꝛ hic oēs ꝑdictōes ꝛ ante datā ꝛ post datā. ꝛ cū mō predicto si uolunt ꝛ sine mō citari poterit. qr̄ ꝑsens ꝓfusum ꝑsentis non tz usum. Sz oppones ꝑ id qꝺ dictū est. s. qr̄ si citator dz̄ citare quos vult actō multi poterūt fatigari iniuste. ſz certe ħ tz. qr̄ etiā papa li nominasset ei multos citasset eos. itē si ꝓparuerint coraz iudice ꝛ nō subsit cā citatōis dānabit actorē ad expēsas. ꝛ etiā si nō ꝓparuerint nō condēnabūt statī citati neq̄ ad expēsas neq̄ ad aliud. īmo sūmaria cognitōe premissa ꝛ in iuramēto calū nie ꝑ ipsos ꝛ non alr̄ sicut iustū fuerit, pcedet. alīs nō. itē lz dixerimus q̄ citabit oēs ad nutū actoris. tm̄ ꝛ moderabit̄ citatō sicut ꝛ delegās moderet. s. de rescrip. sup lr̄is. in fi. ipso. m. idē. p. ꝛ g. exceptionem. quā ꝓponebat ꝑ ꝓfirmatione et meli⁹. m. uolebat elidē exceptionē. s. p. ꝛ g. q̄ dixerant. m. excōicatū replicādo. de ex. ꝛ iō nō est audiēdus sup petitionez obīe quā fecerat. vl' sup, pcedendo in principali. ꝛ in opponē do eis penā. ut no. in glo. forte. quia ꝛ si. ꝓbatio enī superflua nō est admittēda. C. de, pba. ad, pbationes. s. de offō ꝺ leg. cū ꝓtingat. sue. denegare enī tali obīam erat defendē ecclesiam. sicut nec a sua. īmo etiā piuri agē p̄t. ꝛ ꝓseq causas suas actiones suas ꝛ suoz. iij. q. vi. oībus. ꝛ sic etiā actiones ꝓsequi p̄t a sili noīe eccl̃ie. ar. s. de iureiur. petitio. Ꝟ. electo cui obiciebat excōicatō. a defendendo. ꝛ ita hic ħs q̄ ꝑ exceptionē maioris excōis ñ admittit replicatio maioris excōicationis. de ħ no. s. e. c. ij. deferendo. s. e. cū int̄ dilec.

Postolice uobis. q̄ interesse debebat̄. interlocuti. ꝛ male electōi. l' elect. celebrare. ammotionis tēporal' q̄ idē dici pōt q̄ suspēsio. ꝛ qr̄ be pene sine ordine p̄t ifligi sine magna solēnitate p̄t reuocari. ifligi dico ex culpa q̄ fit coram iudice. ar. ff. de penis. l. ult. ꝛ l. moris. āmotionis. ꝛ ita exq⁹ erant āmoti a bñficijs ifra tp̄s āmotōnis nec coībus eccl̃ie actib⁹. nec negocijs intererūt. qꝺ est no. qd autē iuris sit de int̄dicto ab offō no. ī. de ap. ad ħ qm̃. ꝛ ī. de cleri. ex. mi. si celebrat. ꝛ. ī. ꝺ excessi. pla. c. ult. in modū i. ad repellendū uos ab electōe. esse. ex ħ dicunt qdā ꝛ forte meli⁹ q̄ꝫ alij quoz opinionē nisi sum⁹ p̄ferre. ī. de sen. ex. solet. gl. qr̄ q̄ qñcūq̄ qs petat absolui ad cautelā a sñia quā dic̄ nl' lam. sine ꝓfiteat eū q̄ tulit eam sine alīs eē iudicē. ſz ex aliq̄ cā dicit non tenē. sine dicat eā in nullo casu suū iudicē esse. īmo ꝛ si dicat sniam nullā ꝑ se latā. ſz tñ vult absolui ad cautelam ut alij secure ei cōicent. semp est sibi danda. s. de of. or. graue nisi opponat q̄ manifesta est offensa. ī. ꝺ sen. ex. solet. Et no. q̄ ħ absolo qñq̄ fit ad cautelā eius q̄ dr̄ excōicatus. ut puta si ipse dubitat an sñia teneat. ſz tñ, pbabil' credit ꝑsum. nam huic nō ē dicēdū. dimitte ius tuū ꝛ fac te absolui. ar. ff. ꝺ peher̄. illud. īmo exq⁹ nec p sniam nec p ꝓfessionē nec p rei eui' dētiam ꝓstat. cū non sit manifesta offensa absoluēdus est sūm satisfactōe ad cautelā. ꝛ postea ius suū, psequat. ar. ī. ꝺ sentē. ex. sacro. §. i. ꝛ ij. Itē qñ fit ad cautelā alioz. s. ut ei cōicent se cure ꝛ in sacris ꝛ in alijs. qñq̄ etiā ad cautelā opinionis ei⁹. ne. s. ledat papa infamia excōis plati. item fit qñq̄ etiam ad cautelā futuroz. s. ne. in postez ei⁹ facta irritent̄. ut hic. ꝛ sic mlt̄as ꝓsules iuenire potes. ad cautelam. i. ita q̄ nō fiat in p̄iudiciū ipsis āmotis ex nr̄a relaxatōe. si forte interī tēporaliū ꝛ spūaliū administrationi se imiscuisset. alij dicūt. i. sine p̄iudicio altius. i. ita q̄ nec āmotis fiat p̄iudiciū nec aduersarijs qn facta electōe possint obici ꝑ eos ꝛ de āmotione ꝛ de alijs dicer̄ qꝺ uolūt. uel dic iō dici relaxari sñias ad cautelā. qr̄ p hanc relaxationē, puideret eccl̃ie ne diu uacet. ꝛ est equa, puisio. ꝛ iō ꝓferenda iur̄ uigoris p quā prius de ipsis sñiis ꝛ sniaz cāis ꝓstare debēt quā isti ad electionē admittēntur. ꝛ ħ faceret gl' bet alter de sñijs q̄ ipsi⁹ aucte late eēnt. nō tñ aucte h⁹ dec. credim⁹ q̄ possit relaxare sentētias aliorum.

Ja ꝓsideratione oppōat. ꝑ agētē. spem̃. an maiori vl' minori excōicatione sit ligat⁹. qr̄ si maiori tūc repellit̄ a litigādo. si minori neq̄ꝫq̄ꝫ. nomen. vt sic ipediatur negari. ff. ꝺ iniur̄. p̄tor. ff. de dolo. itē exigit. ꝛ l. si ex dolo. §. fi. octo. iō tam breuis termin⁹ statuit̄ hic. qr̄ nullū p̄eiudiciū fit actorib⁹ in principali qōne. nō enī minus bñ conseqtur iustitiam suā in p̄ncipali ab excōicato q̄ꝫ ab alio non excōicato. idē dicendū est in termino assignato ad impediēdum solutionē ad cautelā. ī. ꝺ sen. ex. c. solet. ꝛ idē in termio assignato ꝑ spoliatorē. s. de resti. spo. frequēs. ad idē. s. de offi. del. prudentiā. §. sexta. nō autē obtinet breuitas ēmini si fieret sibi magnū p̄eiudiciū. ut si dr̄ non tenē electionē uel scripturā vl' ꝓctum vel aliud hmōi. qr̄ ab excōicatis vel excōicato. s. de ꝓ sue. cū dilec. de etat̄. cū bone. iij. q. iiij. ꝓsanguineoz. itē si per iudicē uel testes uel infirmitate, pponēte exceptōe uel p fraudē aduersarij vl' alia iusta cā staret quomin⁹ ifra tā breuez terminū, pbare posset exceptionē iudex, progaret terminuz ut ꝓbare posset excep. alīs nō currēt. ar. ff. de re iu. l. ij. aut̄. de his q̄ ingre. ad ap. §. i. ij. ꝛ iij. ꝛ no. de ħ. ī. de ap. ex rōne. ī. ꝺ sen. ex. solz. alij tm̄ ꝑdicunt. cōputato. sic dies in q̄ cautio, pmitti tur in vno vicēnario nō ꝓputat. ut. ff. si qs caut̄. l. i. sed sec⁹ in tēpore ap. in q⁹ dies recitatōis sñie in biduo uel triduo ꝓputātur. uel alīa die vel tertia erat appellādū fm̃ veta iura, ij. q.

Vide hic p̄ restrictiū q̄ddam dicentes ali quoz mōest de q̄ mām c. fi. de elect. mꝺ.

vi.§.biduũ.z.§.si aduersus.ff.qñ ap.sit.l.i.§.biduũ.z.§.ul. z hoc idē alīs ꝓungit ut primus dies ꝓnumētur ī numero alio rũ.ut.ij.q.vi.,ppter.z.iiij.q.v.qsquis. Sed nũqd in octauo die poterit qs,pbaī.cũ dicaī hic.īfra octo diez ipatiũ.rñdeo sic.nã z lex dicit maritũ posse accusare vxorē iure mariti īfra lx.dies.ut.ff.ad.l.iuli.ō aduli.l.is cui⁹.§.ex senaī.cō.z tñ sexagesimus est in nũero illorũ. ut.ff.e.ti.l.paī.§.sexaginta.sic et bo.pos.j.centesimũ diē peti pōt.z eodē numero cēteſimus ꝓputaī.ut.ff.de suc.edic.l.i.§.q dicim⁹.z.ff.de v.ob.l.q ante. reum.excipientē de excōicatione z non,pbantē.bis.i.bis q in iudicio acta erāt ante,pbatiōez excōis. duraturis. sz q̄re ualet q cū excōicatio fit in iudicio cū alīs excōicaī⁹ rescriptuz ipetrare nō possit suo noīe.ut.s̄.de rescrip.dilc.nec ,pcurare in iudicio ēt absoluto ex mādato sibi facto tēpore excōis.ut s̄.de,pbaī.post cessionez.nec snīa ab excōicato lata ualet.ut j.de sen.z re iudi.ad,pbandũ. Rñdeo ad singula excōicaī⁹ agē non pōt si excipiaī.z sic nec lr̄as ipetrare.ut.C. de nupt. ex rescrip.pe.l.ij.itē,pcurare non pōt.qz p hoc assumit negocium alienũ.z snīa ab eo lata nō valet.qz snīa vtitur auctē iudicis.z h eadē rō est.qz scriptura ab excōicato ꝓfecta nō valet.iij.q.iiij.nullus.qz scriptura sumit auctem ex psona scribētis.secus autē statutuz est in excōicato q in iudicio petit q ei forsitan debeaī.nec fuit exceptū.z hoc iō qz in culpa fuit q ñ excepit.z,ppter fauorē reꝛ iudicataꝛ̄z vim iudicioꝛ.z qz modicū,pdest excōicato snīa z modicū interest rei.qz z si excipiatur z,pbetur absolueī reus ab obseruatōe iudicij.nō ab eo q petebaī.ut.ff.de iudi.l.non idcirco.§.cū postea.aliqui tamē dicunt q hodie auctē h⁹ decr.tenebit qcqd fit in iudicio.siue actor sit excōicatus. siue rescriptū cuius auctē,pcessum est sit p excōicatum ipetratuz.siue etiā iudex excōicatus sit.z dicūt iura que ꝺ̄dicunt p hanc decī.sublata.verū tam alij dicunt q non ē presumendū q papa tot iura voluerit vno verbo tollē itē q non reuocaī qī stare,phibeī.C.de inoffi.te.l.si qñ.C.ō te.oīuz. duraturis. in iudiciis ꝓstat q qcquid facit excōicatus anteq̄,pbeī excōicatus valet.ut hic.idē dicimus ex iudicium.nã si sit notan⁹ excōicatus non tñ snīaliꝛ dānatus z faciat instr̄m ualebit.lz aliq dicant ꝺ̄.ar.p eis.s̄.de,pcur.,ꝓsulti. Sz alij rñdent illā decī.loq de illis q prestant.s.auctem his que dicunt in instr̄is.h autē loquit de illis q prestāt auctez ī instr̄o.s.q sit autenticū.z non in his q̄ dñr vel fiunt in instr̄o item,p eis est.iij.q.iiij.nullus. Sz ipsi rñdent q ibidē loquitur de scripturis q̄s faciunt excōicati.non rōne publici officij sed,ppio motu. itez loquit ibi de condēnatis. hic loquit de collegiatis.dicim⁹ etiā q instr̄m ualebit etiā si testis excōicaī⁹ sit ibi inscriptus.dūmō instr̄m non sit suspectū. sz si eēt suspectum non daret fides instr̄o p testē nunc suspectū l' excōicatū lz satis dici possit q si nūc eēt absolu⁹ q̄uis eo tpe quo fuit inscript⁹ essz excōicatus q bñ nunc p suum testimoniuz dat fidem instr̄o.sed non ex̄.s.si nūc excōicatus eēt.sz tpe iscriptionis erat absolu⁹.qz tunc p suum dictū non dat fidem instr̄o z ea q̄ agunt in iudicio.sed suspectuz est qz excōicatus est.aliqui tñ ꝺ̄dicunt. Sed h est dria inter ea q̄ agunt ex̄ iudiciū et ea q̄ agunt in iudicio.qz ea q̄ agunt in iudicio ualēt.z ea q̄ agunt extra iudiciū non valēt.ut instr̄a z hmōi q̄ fiunt ex offō publico.si est snīaliꝛ dānatus lz aliqui ꝺ̄dicant. si autē sint talia q̄ nō agunt ex offō publico.ut emptio ꝺ̄ctus z hmōi. illa ualent etiā si publice z solēniter sit excōicatus.ut no.s.ō do. vitatis.z.j.e.excep.ea autē que agunt in iudicio silr valent lz actor sit snīaliꝛ excōicatus.dūmō sibi in pñti actōe excōicatio non obiciaī.nec iudex eū repellet. secus tñ vz si iudex snīaliꝛ eēt uel alīs publice excōicatus.qz tunc etiā si non obiciaī iudici excōicatio.nō valet qō agit.j.de re iudi.ad,pbandũ.rō diuersitatis est.qz magis uerent partes obicē iudici q̄ aduersarijs.qz magis afficit snīa excōicatione iudicis q̄ partiuz in spūalibus.aut qd obtineat ut in electōe z hmōi no.de ele.cū uinto.c.illa.z.c.nihil.,pponatur. siue ex eisdem causis siue ex diuersis dum tamen precedentibus.

Illecte ꝓueniebatur. moniaī.ipse. moniales. ꝓtulerunt.z male.cū esset legitime appellatū.excōicationis.repete q̄ diximus.s̄.de offi.delī.pastoraī.§.ij.mentione. sicut nec tenebaī.ar.s̄.ō rescrip.sup lr̄is. aduersa. monachoꝛ.iudices. prioꝛ de angl'.z ꝓiudices.ab ea. s.pte monachoꝛ.litteras. belr̄e elidebaī p exceptionē. qz si dixisset quō snīa excōis lata fuit post ap.a sufficiēti grauamine inꝛpositā.z q cām appellatōis,psequebaī.z q qz iudex poꝛrissam z moniales admittebat in,psecutōe appellatiōis non admissa exceptiōe excōis appellauit nūq̄ lr̄as hūisset.ar.s̄.e.cū inter.j.c.,pr.nam h tacuit z in genē tñ dixit q iudex exceptionē excōis non admittit.z idcirco appellauit.sed forma lr̄aꝛ̄ bona erat.,pposītum.z bene.memoraī. iudicē.prior de angl'z ꝓiudices.ꝺegraueñ.z bñ dicit.nam papa ꝓmiserat p illas lr̄as cām appellatōis emisse a monachis z sub canonica fieri.z lz ibi diceī suppressā veritatē h tñ non ꝓstabat z iō bene dicet si ita ē q p̄ dz inquiri an prioꝛ ō anglia z con iudices negauerūt monachū admittē exceptionē excōis ab eis,pposītā in cā principali.z ita iusta erat appło.an in cā appellationis z ita iniusta erat appło q in lr̄is obtentis ad pōrem de gerneome z ꝓiudices cōtinebaī.reuocatio. z no.q statim anteq̄ incipiat cā ap.reuocaī qcquid fit post ap.ut h. z.j.de ap.ex parte.m.z.e.z.ff.ap.pē.nihil ino. p totū. z idē dicendū est de his q̄ fiunt medio tpe inter snīam z ap. qz appellatōe extingiī,pnunciatū.ff.ad tur.l.i.§.fi.z faciet sic petionē suaz iste appellans. dñe iudex peto reuocare qcquid fcm̄ est post snīam a qua ego appellaui.z q inēdicatis sibi ne aliqd ꝺ̄ snīam attentet quouscq̄ mihi ꝓpetit,psecutio appłonis q autē h petitio legitima sit z admittēda.pz ex illo cū etiam iudex hoc facē ipsuz teneaī ex officio suo.ut hic. sed ꝺ̄ id ad iudicē ap.non ptinet iudicare nisi utruz bene vel male ap.'sit nec ne.C.de ap.eos.qūo g̊ admitteī predictā petitionē.item ꝺ̄ id qō dictū est videī q si dicētur illud sequereī absurditas h.s.q si postea non,psequētur appellationē fingētur non appellatū.z sic restaurandū essет q prius reuocatū erat. qō essz iniquū.ar.s̄.de resti.społ.audita.itē expresse ꝺ̄dicit lex.ff. de ap.cum ex cā.ubi dr̄ q tunc reuocabiī q factū est post app. cum meliorē meruerit snīam.g̊ a ꝺ̄io sensu possuz ꝓcludē q nō ante. So.ad h sic rñdemus.q ad iudicē appłonis ptīet principalr cognoscē z diffinire de ap.an sit iusta uel iniusta. sed ex rōne accessoꝛij ad offm̄ eius ptīnet ēt predictā petitionem admittē z exaudire.ad fm q dixi de absurditate dicim⁹ q nō obstat.qz non ē absurditas si id qō male actū est reuocet.z postea illud idē legitime fiat.lex etiā ō ap. cū ex cā non ꝺ̄dicit.qz lz ut ibi dicit cū obtinuerit appellans reuocandum sit qō post ap.fit.non negaī quin z ante possit reuocari q cōceditur p aliam legē.ff.ap.pen.nil innouari.in rubro z nig̊ z p alia supioꝛa iura.lz autē ap.pen.nihil sit innouandū. tñ si agatur psonali actiōe.ut exēpto vel ꝓsili.ut res q̄ petiī alienetur.tz alienatio.nec est ꝺ̄.ff.ap.pē.l.i.z.ff.de iniusto rup.et irri.testō.si qs exhēdato.§.hi autē oēs.C.de ap.appłonem. vbi dr̄ q status cāe mutati nō dz.pen.ap.qz nō mutaī nec p̄ udicaī appłoni. qz ita ꝺdemnabiī psona si res petite alienētur.sicut si nō alienētur. itez non est ꝺ̄ auī.ut nulli iudices.§. sup hoc.qz,phibet q possessio rei petite nō transseraī ab vno litigantiū in aliū p iudicē.z nō,phibet p litigātes transferri in extraneū.z videī q in hac regula ap.pen.nihil est inouāduz supplendū est p iudicē.si autez agiī reali actiōe de dñio.tunc fateoꝛ q non tenet alienatio.nō ea ratione.quia appłone pēdente factū est.sed quia res est litigiosa.

Ignificauerunt.ipsis caplis de conarē.partem. s.archiepi.absoluit. forte capln egerat ꝺ̄ templuz sup fructib⁹ quos dicebaī pcepisse de ecclesia.vel qz se passus fuerat in eadē ecclesia intrudi.altera.zepi.in iudicio.s̄.e.c. ,pri.cum inter. ꝑperam. no.q.c.p̄ egit coꝛā archiepiscopo

confirmationē petendo petri quē in suum archipresbyz eli-
gerunt a q̄ etiam archiepo appellarūt. itē fa uice agebant et
appellatōem, pſequebant coꝝ prepoſito ſcī ſtephani. itē ītio
agebant coꝝ abbate ſcī ſaluatoꝛis ⁊ ꝓiudices. qꝛ petebat co
ram vltimis iudicib⁹ ſniam abſolutōis, p eō latam reuocari
qꝛ in eo q̄ ꝓ se lata erat non poterat ipſuz caplm applonē
,pſequi. quia nec ab eo appellauerat. fatuuz enī eſſet appella
re a ſnīa ꝓ ſe lata. ⁊ ita ex hoc eſt argumentū q̄ etiam actoꝛ
cām appellatōis proſequi pōt. nec obſtat ei exceptio excōis
aliqui tamē ꝟsum dicunt. ar. ſ. c. pxi. ubi dicitur q̄ exceptio
excōis in q̄libet pte litis opponī. ergo ⁊ poſt appellationez.
ſz nos inde excipimus niſi in cā ap. ar. huius decrē. ⁊ eſt mi
rabile q̄ actoꝛ excōicatus ſi uſq̄ ad ſniaz ,pceſſiſſet pōt repel
li ⁊ excipi q̄ ſit excōicat⁹ ne ad ſniam, pcedat. ⁊ tamē non pōt
repelli a, pſecutione ap. ſed hoc ıō eſt qa ante ſniam ꝺ ipſum
latā ſi repellat nullum damnū habet p iudicē occaſione ſnīe
que adhuc lata nō eſt. vnde ibi non ledit equitas iudicātis.
ſed poſtq̄z p ſniam iudicis queſitū eſt ius alteri parti ⁊ dam-
num irrogatū niſi appellari poſſit ⁊ ap. ,pſequi ledereꝫ eqtas
iudicantiſ. ⁊ abſurdū eſſet ſi reo vincente defendendi ſe p ap
pellationē actoꝛ victus facultatē habere non poſſet. ſ. e. cum
inter dilec. item dicunt quidā q̄ ,pcurato⁹ excōicatus poſſit
,pſequi cauſam appellatōiſ quādo principalē cām egit. quia
aliter ledereꝫ equitas iudcātiſ. nec obſtat q̄ poſſet opponi q̄
qui appellauit non cogit proſequi appellationē. C. de ,pcur.
inuitus. ⁊. ſ. de ,pcur. non iniuſte. ergo peccat ſi ſe ingerat fa
miliaritati hoīum. ī. de cleri. excō. mini. c. illud. ergo ⁊ iudex
peccat ſi pōt eum, phibere a peccato ⁊ non ,phibet. ij. q. vi. ne
gligere. Rñdeo non peccat ingerēdo ſe cōioni hoīuz ,pseq̄n
do ap. qꝛ excōicatus fidē ſuare dz ei cui, pmiſit. alij tñ ꝺicūt
Si autē appellat aliqs noīe alteri⁹ ex iudiciū. ⁊ ſi rata bēatur
ab eo cui⁹ noīe appellatū eſt ei⁹ ap. tz. tñ applonē, pſequi non
pōt. qꝛ talis app⁹ obtinet vim actōis. itē q̄ appellauit ſi excōi
catus nō ſit eā, pſeq̄ nō pōt. niſi fiat, pcur. ꝺ nouo. ,pcedatis
remittit ad eoſdē iudices qꝛ ptes ꝓſenſerūt. ⁊ qa appellās in
iuſte appellauerat. vnde remittit ad eum a quo appellauit.

Exceptionem in qualibet. hoc locū hz in cā ꝑnci
pali. in cā autē applonis etiā actoꝛi nō obſtat exce-
ptio excōis. ut no. ſ. c. pxi. ,phibetur. ꝺ. ar. q̄ ex
cōicatio opponit actoꝛi. nō ſoluz q̄ preceſſerit litez. ſed q̄ ſeq̄t
lit. p̄. cum poſſit in q̄libet pte litis opponi. tñ qñcūq̄z oppona
tur etiā coꝝ delegato abſolui pōt. ⁊ in abſolutiōe ei⁹, pcedeꝫ
fm tenoꝛē dec. ſ. de offi. del. prudentiā. §. ſexta. ſnīa aūt non
retractat ſz probet fuiſſe iudex excōicatus tpe late ſnīe. ī. ꝺ re
iudi. ad, pbandū. niſi forte eſſet publice denūtiatus excōicat⁹
ut ibi. alij dicunt q̄ poſt ſniam non pōt excipi ꝺ eandē excōi
cationē iudicis ,ppter utilitatē earūdē q apud eū egerunt. ff.
de off. pre. barban⁹. ſed de excōicatione actoꝛis ſec⁹ inq̄tum
ad hoc ut ſnīa non valeat. ſed quātū ad hoc ut mandet exe-
cutioni pōt excipi. ut. ſ. e. pia. de excōicatione autē rei cōſtat
q̄ nunq̄z pōt excipi ꝺ ſniam, p eo latā. ſ. e. cum inter. ī. e. c. ve
nerabilē. imo plus dicunt quidā. ⁊ forte nō male. qꝛ oīa que
fiunt cū excōicato occulto ſiue in iudicio ſiue ex̄ non retractā
tur etiā ante ſniam. ⁊ ñdent dec. ſ. de, pbat. poſt ceſſionez. ⁊
ſ. de, pcur. c. ult. q̄ publice excōicati erant. uel loquit de his
q̄ extra iudiciū acta ſunt ⁊ male. qꝛ tm̄ in fauoꝛē excōicatoꝝ
facta ſunt. nec peccat actoꝛ q rem ſuam petēdo pticipat excōi
cato. ſ. de iudi. intellexim⁹. ī. de ſnīa ex. ſi uero. itē nec reus q
mandato iudicis cum excōicato litigat. qꝛ ſi actoꝛi ꝺ ſz excōi
cato cōicare ut ius ſuū conſequat multo fort⁹ ſz reo ut dam-
num cauſe ⁊ penā iudicis euitet. ar. xi. q. iij. q̄m mul. ī. ꝺ ſen.
ex. ſi vere. fatigentur. nam ſi ex iuſta cā etiam ſcient omittat
non ꝓdemnabitur ad expenſas. forte qꝛ tunc non habebat
,pbationes ſed mō habet. legitimus. legitimas autē expen
ſas dicimus ſi, pbauerat excōicationez in oībus ut condēne
tur expenſis quas fecit ipſe actoꝛ ſiue reus in ducēdo, pbōes
ſup aliis exceptionib⁹. uel ſup principali uł quolibet alio mō
uſq̄z ad tēpus quo exceptionez proponit. qꝛ illas fecit ,ppter
malitiā proponētis modo ⁊ non ante exceptionē excōicatio
nis. C. de iudi. ſancimus. Sed ad expenſas quas fecit actoꝛ
durante ,pbatione exceptionis excōicationis dummō reus
ipſam ,pbauerit ſuper ,pbanda excōicatione non credim⁹ q̄
debeat ꝓdemnari. cum ,pbabilr eas fecerit. ſicut apparet ex ſē
tentia. qꝛ repellit ab agendo iam excōicatus. ar. C. de iudic.
rem non nouā. ſed ſi ꝟsum ,pbetur ⁊ ſnīetur. ſ. q̄ nō ſit excōi
catus. tunc apparet q̄ expenſas quas fecit ſup aliis exceptōi
bus. vel ſup principali non fecit qa tardauit reus, ponerē ex
ceptiones excōicationis. īmo fecit eas, ppter ſuaz utilitatē. qa
bene ualebunt ſibi acſi non eſſet, ppoſita exceptio excōicatōiſ
⁊ iō reus non ꝓdemnabit ad illas. Sed ſi appareat eū banc
exceptionē malitioſe ,ponere modo ꝓdemnabit in expēſis.
non in princ pio. ſ. quādo ,ponit. ſed lata ſnīa ſup excōica-
tione. condemnandus. cum enīz ſnīa ſup expenſis ferēda
ſit ſi appareat fraus non excōicati cōtra excōicatum pro ipſo
excōicato ferenda eſt ſnīa etiā diffinitiua. qꝛ in hoc non atten
ditur fauoꝛ excōicati ſed equitas iudicātis. ſ. e. cum inter. iu
dicis. ff. de poſtu. quos, phibet. repellendus. niſi ꝺiceret
reus ⁊ peteret, pcedi in lite cepta. q̄ poteſt reus petē poſtq̄z ꝓ
uentus eſt p iudicē vel per executorē. C. quomō ⁊ qñ iu. auē.
qui ſemel. idem videt dicendū ubi non eſt conuētus reuſ. co
gitur tamē aliquis agere. ut. ſ. de te. ſignificauit. ⁊ no. ī. q ſi.
ſint le. latoꝛ. quinīmo ⁊ idem videt dicendū etiam ſi reus ad
huc ab excōicato ꝓuentuſ non fuerit. ſed ab eo timet ꝓueniri
ar. C. ꝺ ingenu. manu. diffamari. ī. qui ſi. ſint leg. latoꝛ. nam
ſi cōtradiceret ſequereꝫ abſurditas. ſ. q̄ excōicatio, pdeſſet ex
cōicato. ⁊ noceret aduerſario non excōicato. qꝺ eſſe non dz.

ſ. de iudi. intelleximus. C. de leg. q̄ fauoꝛe.

Duerſario tuo tempore. maxime enī idem eſt ⁊
ſi tempoꝛe mote litiſ poſſidebat. ſz poſtea ſine dolo
deſijt poſſidere. ff. de excep. re. iu. ſi autem. ⁊. l. ſi in rem. ⁊. l. ſi
quis. ⁊. C. de exi. l. neq̄z.

Enerabilem ex cauſis aliis. no. excōicatum nō
ſolum poſſe, pſequi appellationē cauſe pro qua ex-
cōicatus eſt. ſed etiā penitus diuerſaz. impetrare. ſed nōne
poteſt petere executionē ſnīe uel officiū iudicis uel actionem
in factum. Rñdeo non. qꝛ nec ei dz ſolui debitum. xv. q. vi.
auctoꝛitatē nos iuratos ſcōm quoſdā. nos tamē dicimus ꝓ
trarium. ſ. de dolo. veritatis. eſt ergo melioꝛ ratio. qꝛ nō mā
datur executioni. qꝛ noua actio cōpetit pro executione rei iu.
ſ. offi. iu. qꝺ pro actione ponit. ſ. de offi. iudi. c. ii. uel actio in
factum ex ſnīa. C. de rebus cre. actoꝛi. excōicatus autez bas a
ctiones uel alias intentare non pōt q̄uis ualeat ꝓuenire. ſ.
de iudi. intellexim⁹. cum igit hec petitio locū non bēat ſine
actione ⁊ excōicatus aliquā actionē nequeat intentare ſequi
tur q̄ nec ſnīa executioni mandare poteſt petere. item ⁊ quia
non ledit equitas iudicantis. quia rectū iudicauit. ⁊ ſi ſentē-
tia executioni non mandat que multotiens per alium execu
tioni mandatur. ff. de re iu. a diuo. in prin. ſ. de offi. delega.
ſignificaſti. ⁊ quia uſq̄z ad. xxx. annos poteſt facere ſe abſol-
ui ⁊ tunc executioni mandabitur. alij tamen dicunt ſententiā
pro excommunicato latam executioni mandandam.

De prēſcriptionibus. Rubrica.

Lacuit triennium. xvj. q. iij placuit. ij. ꝓtra. ſo. hoc quādo non fuit p̄-
monitus. ibi contra. uel ponit ibi tēpus poſtq̄z licet alijs epiſcopis pplm hereticū
lucrari. hic autē poſtq̄z non poteſt repetē ⁊ currit tam breuis p̄ſcriptio contra eccliam in fauoꝛez fidei.
ſi autem, cōtra, nonne poteſt ꝓueniri econom'ec. vacāt. xij.

q.ij.vltione.ergo eadē ratōe currit p̄scriptio.ff. quibus ex̄ c. i in. re.is qui rei.i. ꝛ.so.nō sequit̄.potest agere ⁊ ꝓueniri per ꝓcur̄.uel aliū.ergo currit ꝫ eum p̄scriptio in stantia in pupil lo minore.C.de p̄script. xxx.an.sicut in rem ⁊ minori eccl̄ia cōparat̄.fuerit.predicta bñt locum ubi epūs remansit catho licus.⁊ locus fact̄ est hereticus.hic autē loquit̄ quādo epūs factus est heretic⁹ ⁊ aliquis locus dioc̄. eius eodē mō.nā tūc nō currit p̄scriptio illi epō in hereſi permanēte. sed postq̄ conuersus fuit incepit currere ꝫ ipsum.

Jhil prodest formali. i.contētioso iudicio. scri psisse. ⁊ hoc facit ex superabundāti iustitia.qz si ta ceret nō peccaret. preiudicium. nisi esset taciturnitat̄ centū annorū.xvi.q.iij.§.pōt.j.e.cū nobis.aut̄.ut ro.eccl̄ia. uł dic q̄ loquit̄ in re inuasa ubi nō currit p̄scriptio.xvi.q.iij.licet. vel dic q̄ vnus p̄nceps ꝫ alium p̄ tales,ptestatiōes intrūpit p̄scriptio.cum non sit alius coram quo conueniatur.ar.C. de an.excep.ut perfectius.

Anctorū.vt oēs possessiōes.i.oīa iura,puincialia singulas.i.ad singulos archiepos ratione,puicie sue.a quibus.fratribus.xxx.ꝫ laicos.qz vnus archiepus ī alterius,puincia aliquādo etiā ꝫ laicos aliqua p̄scribat. naz si vna eccl̄ia ꝫ aliam p̄scribat necessarij sunt.xl.anni.j.e.de qr ta.sed melius videt dicē q̄ vn⁹ archiepus ꝫ aliū spatio.xxx. annoꝝ iura,puincialia p̄scribat.⁊ loquit̄ fz antiqua tēpora. sinodali. sinodalis eniz,pclamatio ad interruptionē sufficit ar.C.de an.excep. ut perfectius.

E quarta clericus.qz bona fide possidet.puta in alterius locū succesſit.ff.de re iudi. q̄ in alter⁹. uel alio legitimo mō.quadragenaria. fm legē seruitus rustica que non bz interuallū.vel habet modicū. puta horaꝝ ł diez amittit̄ p̄scriptio.x.annoꝝ inter p̄sentes.⁊.xx. inter absen tes.Si autē habet interuallū annoꝝ uel mensiuz tunc dupli catur tēpus.videlicet ut inter p̄sentes necessarij sint.xx.anni.ī ter absentes.xl.ar.ff.quēad.serui.amit.si sit..C.de ꝓcur.l.fi.alij tī dicunt q̄ non sunt necessarij etiā inter absentes nisi.xx.āni Jdem etiā intelligim⁹ si habet interualla septimanaꝝ. qa ho die sunt restringēda.ff.de leg.⁊ pos.cum quidā. Quidā aūt dicūt q̄ hec distinctio non bz locuz fm canones.ar.hic. ubi apparet.q̄ tēpus in hac p̄scriptiōe decimarū non duplicat̄ ⁊ tī hac ius.s.p̄ceptionis decimaꝝ habet interualluz magni tēporis.sed certe nobis ꝫrium videt.⁊ hoc ius non bz inter uallum horaꝝ aliqđ.imo q̄si ꝓtinuam cām habet.cuz quotti die possint ⁊ debeant recipi decime.non solū p̄sonales sed et prediales.cū ⁊ predia quottidie aliquos fruct⁹ producer̄ pos sunt.⁊ quottidie quarta ep̄is est soluenda. ⁊ idē dicimus de iure eligendi.qa quottidie pata est uacare eccl̄ia. ar.eius qđ dr̄ de stillicidio.ff.de ser.ur.pre..l.foramē. ⁊ iō sufficiunt.xl. anni.ut hic.⁊.s̄.de cā pos.cū eccl̄esia.⁊.c.cum oliz. ⁊.s̄.đ ele. cumana. Si autē esset ius qđ interuallū certū ⁊ deputatū ab hoīe uel a iure reciperet.quale est q̄ oī anno partē oblatōuz in die dedicatōis uel festiuitatis recipiat.xviij.q.fi. eleutheri⁹ x.q.iij.nec nūeros.vel q̄ annuati aliud seruitiū recipiat.j.de cen.cum venerabilis.⁊ hoc fm eos q̄ dicunt tēpus addupli candū necessarij sunt.lxxx.an.seruitutes etiā urbanoꝝ p̄dio rum amittunt̄ tēpore si id interueniat qđ dicitur.ff.de seruit̄. urba.predi.hec autē iura. Circa acquisitionē autez seruitutū vel etiam hmōi iuriuz no.q̄ si seruitus uł ius de quo agitur habet perpetuā causam atq̄ continuā.ut aque ductus.cū aq̄ ducāt̄ sine intermissione.vel quasi perpetuā.ut in casibus su pradictis currit p̄scriptio.x.annoꝝ inter p̄sentes. ⁊.xx.in ter absentes ad similitudinē rerum īmobiliū.C.de ser.l.ij. C. p̄script.long.tēp.l.vlt̄.sed ħ est differentia.qz in rebus īmo bilibus requirit̄ titulus.ut ibi.sed in seruitutib⁹ siue iurib⁹ nō est necessarius titulus.ff. si seruitus vē.si quis diu. ⁊ no.j.e. si diu.⁊ incipit currere hoc tēpus exquo cepit uti illo iure nō ui non clam non precario. sciente videlicet ille cui fiebat pre iudicium ⁊ non ꝫdicente sed tacente.⁊ hoc ipsum ,pbare de bet.ut quidā dicunt.ff. quēad.serui.amit.l.fi.ff. de iti.ac.q̄ p̄i.l.i.§.iul. Si autē non habet perpetuā causam ⁊ ꝓtinuaz ut est uia.⁊ seruitia extraordinaria q̄ ab alijs recipiunt̄ non p̄ scribunt̄ nisi tanto tēpore cuius non extat memoria. ꝛ.q. iij. q̄ga.⁊.c.d.contra morem.ff.de aqua plu.ar.l.i.§.ij.⁊.l.ij.§. antepenl̄.ff. de aqua quotti.e.l.ħ iur̄.§.ductus. uel ibi quia ducit̄ de flumine publico exigitur taz longa p̄scriptio. ius autē percipiendi decimas de fructib⁹ fundi continuā causaz habet.sed ius percipiendi decimas de grano uel vino tantū de oībus minutis tm̄.vel consilium tm̄.non habet perpetuā causam.quia hec certis temporib⁹ percipiunt̄.⁊ alijs tribus possunt alie percipi.ut hic.⁊ no.j.e.ad aures. quadragena ria. ut.xvi.q.iij.quas actiones.

Jgilanti die ꝛ. ff.de actio.⁊ obli.obligationū. §. placet.malefidei. ⁊ dicit̄ quilibet bone fidei nisi p betur ꝓtra.ff.de mi.inī.§.ult̄.C.de euic.l.penlt̄.⁊ fm.l.secus C.de p̄script.xxx.ann. si quis emptionis. xvi.q.iij.p̄scri ptione.cognitis.C.đ anna.excep.l.ult̄.ipsi vero domio sci enti q̄ ab alio possideantur.vel .i.q̄ cognoscit possessor eas esse alienas.latentibus. ipsi vero dño ignoranti q̄ ab alio possideantur.vł.i.quas possessor ignorauit alienas ⁊ supple quandocunq̄ ante completaz p̄scriptionē.non habetur. ingre.si mala fide possident.

Baures decimus.⁊ ita hēmus q̄ p̄scriptio.xl. annoꝝ currit in decimis cū uideret̄ q̄ tempus du plicari debet ex eo q̄ prout frequētius semel tm̄ in anno col liguntur.ff.quēad.serui.amit.si sit consti.;Sed tu respondeas q̄ licet hoc verū sit de grano ⁊ vino tamē ius peipiendi deci mas ⁊ causa continua est.possidentis.⁊ hmōi.s. qui p̄scri pserat.nam ⁊si hic cadit a possessione ⁊ alius q̄ꝫ dñs vel ver⁹ diocesanus possideret haberet utilē vendicationē decimarū exquo bona fide possidebat.C.de p̄scri.xxx.ann.l.ult̄. ibi ita tm̄. modo plus fm leges. quia etiā si mala fide p̄script. xxx.annoꝝ haberet exceptionē ⁊ etiam in aliquibus casibus actionem.s.contra raptorem furem ⁊ eum qui ob suam con tumaciam passus est missionem in possessione.C.de p̄scri. xxx.anno.si quis.

Ausam que iter ꝓcessionem.ita q̄ ī eis habeat titulū sicut clericus.in alimoniā autez concedi pos sunt pauperibus.x.q.i.c.i.⁊ultio.decimas. hec sunt que p̄ scribi non possunt decime a laico.ut hic. xvi.q.iij. §. potest. ecclesia a laico.limes.xvi.q.iij.licet.item tributū uel cuilibet prestatio.C.de p̄script.xxx.anno.competit. item ,pcuratio debita ratione visitationis.j.e.cum ex offi. item obedientia ꝓ tra maiorē.j.e.cum non liceat.item p̄benda uel beneficium. xvi.q.iij.cleri.item liber homo.xvi.q.iij.§.potest etiam.⁊ ali ter v̄.nam liber homo.C.de p̄script.pro li.l.ult̄.detinere. ciuiliter.p̄scribere. quā nemo obicit nisi possessor.s̄.de,p batio.ex litteris.ff.de usucap̄.l.iij.

Jlud quadragita.s̄.e.de quarta.xvi.q.iij.quas actiones.tricēnales.xvi.q.iij.p singulas.s̄.e.san ctorū.iterruptionem.est enī interruptio naturalis per inundationē fluminis ⁊ per deiectionē ⁊ expulsionē flu minis.⁊ forte alijs modis.ff.de acquirē.possē. qui vniuer sas.§.i.⁊.ff.de usucap̄.naturalis.item est interruptio ciuilis p libellū principi oblatū in annalibus actionib⁹.ar.C. quādo li.pre.ob.l.i.item p li.con.xvi.q.iij.§.penult̄.v̄.is autē. item per rescriptū a principe datū ⁊ reo insinuatū.C. de p̄script. xxx.anno.sicut.item per protestationē. xvi.q.iij. p̄scriptio. v̄.is autem.C.de anna.excep.l.ut per.s̄.e.nihil. item per so lutionē usurarū.C.de p̄scri.xxx.an.l.si quis. item per sino dalem proclamationē.s̄.e.sanctoꝝ.item per fam cautionē fa ctam a debitore.C.de p̄scri.xxx.an.cum notissimi.item per denunciationē factā colono.C. ubi in rem act̄. l.ij. ⁊ in istis casibus oportet de nouo cautionem incipere.

Via finibus. no. prescribi fines agroꝝ. xvi. q. iiij
uolumus. ⁊ prebẽdaruꝫ. s̃. de probat. ex litteris. se
cus autẽ in finibus parrochiaꝝ ⁊ prouinciaꝝ. j. de
parroch. c. pelt. presentia. ff. finiũ re. si irrup. C. si. re. l. si qs.
Et transmissa. prochiani. i. parrochialia iura sibi
reddere debẽt. ut decimas ⁊ oblationes ecclesie ꝺ
cam̃. rõe. hostilitatis. siue una die tm̃ siue pluriꝫ
annis fuerit hmõi hostilitas locuꝫ habet ꝟ dormitio prescri
ptionis. item locũ habet non tm̃ fm canones ⁊ in ecclesijs. sꝫ
etiã fm leges ⁊ in laicis. hostilitatis. talis. s. q nõ reddebat
ius in terra, ppter hostiũ impetũ. ⁊ iõ non potuit petere deci
mas ⁊ oblationes. ⁊ iõ prescriptio interrupta erat nãliter. ff. ꝺ
acqr. pos. qui vni. §. i. ⁊. ij. ⁊ de usuc. nãliter. alij dicunt ⁊ forte
melius. qꝺ nec in isto casu nec in sequentiꝫ qui notant ī hac
eadẽ glo. interrũpit prescriptio. qz sic oꝫ q de nouo finita ho
stilitate p. xl. an. prescribẽt. ut no. s̃. e. illud. in glo. est intru.
sed dicunt q hoc tẽpore dormit prescriptio. ita q non currit.
sed finita hostilitate tẽpus sequens hostilitatem continuabit
cum p̃cedente. ⁊ sic fiet pfecta prescriptio. xl. an. subducto tem
pore medio. j. e. auditis. secus autẽ si, ppter visitatas ferias so
lennes. s. inductas vel repẽtinas q plus est non reddatur ius
qz tunc tẽporis bene currit prescriptio. lꝫ dari posset restitutõ
tanti tẽporis cẽsti fuit cã reipublice absens. si tẽpore feriaꝝ re
pentinaꝝ ꝓpleta eẽt prescriptio. in usitatis autez secus. qz pre
uideri poterunt. idẽ est. s. q non currit pscriptio si ius nõ red
ditur, ppter defectũ iudicis uel rei. ff. ex qbus ca. via inter. sed
⁊ si. per totũ. s. usqꝫ ad. §. qꝺ vo. necesse tm̃ est q doceat se uo
luisse agere sed, ppter cãs predictas non potuisse. ff. ex qbus
c. in integ. sed ⁊si. §. si ferie. vñ sibi utile est q sup hoc, ptestetur
C. de an. ex. ut p. s̃. de offi. oꝛ. pastoralis. no. q totuꝫ tempus
male alienantis ⁊ dilapidantis subducit de pscriptione. xvi.
q. iij. si sacerdotes. item tẽpus hostilitatis ⁊ captiuitatis. ut ꝟ
xvi. q. ii. pia. ⁊. c. porro. item tẽpus puerilis etatis. C. qbꝰ ca. ī
int. re. non est. l. ult. C. de pscri. xxx. an. sicut. item tẽpus uaca
tionis ⁊ hereseos prelati. s̃. e. c. i. j. e. auditis. itez tẽpore uite pa
tris. C. de bo. q̃ li. quacunqꝫ. item tẽpus uite mariti. C. de iure
doꝝ. in rebꝰ. item tẽpore scismatis. j. e. cũ nobis. item in rebus
q̃ sub conditione debent. non currit pscriptio nisi a die extã
tis conditõis. C. de prescri. xxx. an. cũ notissimi. §. illud. item
tẽpus suspensionis excõis. j. de con. pre. ⁊ ec. non ua. qa di
uersi. Consueuit hic queri si in medio. xl. an. fuerit scisma uel
hostilitas uel aliqua de causis p̃cedentibꝰ an id tempus ipso
iure subducat. ar. q non subducat sed detur restõ. C. de rest.
milit. l. ij. ⁊ l. ignorare. ff. ex qbus ca. ma. ab hostibꝰ. ⁊. §. ult. ⁊
l. se. Nos tm̃ dicimus ꝯ. s. q p̃dicta tempora subducunt ipso
iure sine in integ. re. ut pz in suis ꝓcordantijs. s. assignatis. et
ille leges non ꝯdicunt que locunt in integ. re. danda absenti
cã reipu. ubi bene currit pscriptio. sed dat restitutio tempoꝛis
absentie si cõpleta sit prescriptio in eꝰ absentia tm̃. uel in mo
dico tẽpore post reuersionẽ. ⁊ non alr. qz beneficiũ in integrũ
re. cum sit exoꝛ. est restringendꝰ. ut pz. C. de minoꝛ. in causis.
⁊ silr prescriptio est odiosa. ut pz. s̃. e. uigilanti. ⁊ idcirco cẽstũ
fieri potest restringenda. ar. ff. de lib. ⁊ pos. cum quidã. bñ gꝰ
ẽ q in causis supradictꝫ retardat usuc. ne currat. ⁊ iõ ñ ẽ neces
saria restitutio. ⁊ iustũ est in absente cã reipublice exquo cur
rit pscriptio ꝯ ipsum q per beneficiũ in int. resti. iuuari debet
exquo ei mederi aliter non põt. adiuuabit autem cẽstominus
potest saluo iure, in int. resti. ⁊ ideo si non post modicum sed
post magnũ tpus pꝰ reuersionẽ computandꝫ completa sit pre
scriptio non restituet. melioꝛ ratio videt quia qñ non fuit cõ
pleta pscriptio in absentia. nec in modico post ñ fuit lesus pp
absentiã. ⁊ idcirco non dat restitutio q̃ non dat nisi leso. C. ꝺ
in int. resti. minoꝛibꝰ. ff. de ui ⁊ ui ar. nã postea. §. si minoꝛ. sꝫ
in casibus supraposit nõ est necessaria in int. restitutio. quia
non currit pscriptio sed dormitat. ⁊ iõ sine restitutiõe aliqua
in inte. subducit de prescriptõe illud tẽpus. Si autẽ uel opi.
bul. tenẽ nõ oꝫ diuersificar int int. resti. ⁊ deductionẽ tẽporis
⁊ no. q in p̃dictis casibus ubi dicit dormire siue non currer
prescriptionẽ si vult licitũ est interrũpere prescriptionem sine
lit. cont. ubi agere põt seu, ptestando in casibꝰ vbi sola, ptesta
tio sufficit. vt. s̃. de of. oꝛ. pastoralis. in fi. C. de an. ex. ut perse
ctius. illud enī est beneficiũ a iure cõcessum qꝺ in aliquibus
casibus non currit prescriptio ⁊ non tollit maius beneficium
s. q interrumpat prescriptionem.
Cedentes ī talibus. s. in procuratoꝛibus legato
rum se. ap. ⁊ que rõne visitationis debent. in alijs
autem secus. xvij. q. ult. c. pe. ⁊. ultimo.
Um non liceat a capite. xij. di. non lꝫ. prescri
ptione. intelligo quãdo non diffident archiepm
suum esse prelatũ. sed tm̃ nolunt ei obedire. ⁊ sic non est ꝯ. j. ꝺ
priuil. cũ olim. vel dic q ipsi clerici non possunt prescribere iu
ra hic posita. quia ea possidere in seipsis non possunt. vt no.
j. e. auditis.
Audientiam castellanus. q ⁊ dñs., pbandũ
ad, pbandũ concessionẽ sibi factã inducebat priui
legium. ad probandũ vero iura q̃ ibi debebant esse ro. ec. q̃
sibi concessa erant inducebãt censualẽ libũ ⁊ alia. censualẽ
no. credi censuali libro. sic. C. de fi. in. aut. ad hec. xxx. q. i. p
uenit. ff. de iure. fi. in fraudẽ. §. quotiẽs. ff. de, pbatio. census.
C. ad ter. l. ult. credentes. dicebat q notarius falsauerat di
cta testiũ quos mathefelõi, pduxerat. ⁊ quibus dicebat se mlt
tum inniti. sed spãle est in actis. ut soli notario credat nisi, p
betur ꝯ. vt no. s̃. de, pba. post cessionem. ⁊. c. qm̃. principa
li. qz ecclesia habet directũ dñium uasallus utile. ⁊ intelligo ꝟ
verũ ubi agat de iur. ec. ro. dimunuendo. secus autẽ si uterqꝫ
confiteret ius ro. eẽ ecclesie quo ad directũ dñium. seu autem
qꝰ ad utile ⁊ non aduersarij. ⁊ est no. q licet ꝯ mathefelonez
curreret prescriptio. xxx. an. quia tamẽ cõiter preiudicaretur
⁊ ipsi ⁊ ecc. ro. necessaria est prescriptio. c. annoꝝ. ff. quẽad. ꝟ
ui. amit. si communem.
Um a nobis.
Ditis. abbatez. hic no. q cũ agit de subiectiõe
aliquoꝝ agitur ꝯ eos qui dicunt eos sibi subiectos
j. e. cum olim. xvi. q. iij. inter. s̃. de elec. querelã. j. ꝺ
cen. cum instantia. ff. de lib. ex. l. ult. ff. de fui. l. ult. item dicũt
quidã q potest ꝓueniri subditus. j. de ap. ad audientiã. s̃. vt
lit. non cont. qm̃. xij. q. ij. quicũqꝫ militũ. ff. de usu. l. bacten.
sed snia ꝯ vnum lata non p̃iudicat alij. j. de re iudi. cũ super
controuersia. ⁊. c. suborta. ff. de li. cã. si piter. verũ est q hic dr
in hac glo. s. q snia ꝯ vnum lata alij non p̃iudicat qñ ꝯ eum
agitur ad quẽ ꝺo loco ptinet actio uel defensio. j. de re iudi.
cum sup controuersia. sed si lata est snia ꝯ eum ad quez p̃mo
loco ptinet defensio p̃iudicat ei etiã ad quẽ ꝺo loco ptinet de
fensio si sciat cãm agi ⁊ nõ aliter. ff. de re iudi. sepe. j. de re iu.
quãuis. ⁊ dicunt quidã q primo loco ptinet defensio ad pre
latũ cui subiecta est ecclesia qñ agitur de ipsius libertate. vel
q alij sit subiecta cẽs ad ministrũ ecclesie. secus si agit de pos
sessionibus. alij dicunt ⁊ forte melius q hic non dr p̃ loco p
tinere ad vnũ ⁊ scꝺo ad aliũ. sed plene ad utrũqꝫ ⁊ equalr p
tinet defensio. C. de li. cã. principalr. nec vnius snia alij preiu
dicat nisi sciuerit ⁊ defenderit. qz tunc p̃iudicat. j. de re iudi.
cẽuis. ff. de re iudi. sepe. §. pelt. in ꝓpositione tm̃ ⁊ transactiõe
videt q etiã si utroqꝫ sciente facta est trãsactio nõ preiudicat.
ar. s̃. de transact. ꝓtingit. ⁊ bñ dicit ꝓpetere actio ista nõ soluꝫ
ꝯ illos q detinent subditos. sed ⁊ ꝯ subditos q non obediũt
j. de re iudi. cum sup. de ꝓfir. utili uel inutili. cũ dilecta. quia
qua rõne faciunt quominus possideã cum nõ obediũt. eadẽ
rõne possidẽ videt iura q̃ in eis petunt. sicut dr in ꝓfessoria.
ff. si ser. vẽ. si qs. ⁊ l. sicuti. §. sꝫ si querit. ff. si usuf. pe. l. i. in pri.
Contra possidentes autez constat q recte ꝯ eos agit. ut hic.
item no. q aliqñ aliquis possidet iura aliqua. ut cuꝫ aliquis
possidet iurisdictionẽ in aliquos uel cum possideat aliquam

libertatē. vbi gra. q̄ non teneat ire ad concilīū. vl̄ q̄ possit or dinari ꝛ benedici a quo maluerit epō. ꝛ consilia iura. vt. j. e. veniens. aliquādo autē nullū ius possidet aliquis. sed alius in eo possidet aliqua iura. sicut monasteriuz de quo hic agit dicebat se possidere ꝛ habē aliqua iura in quibusdā ec. ꝛ tñ ecclesie ille nō possidebāt in se illa iura. qz nullus pōt in se hē re seruitutē uel ius. nec mirū. qz nec iure. ppio. ff. de pui. vb. pre. in re cōi. ꝛ in hoc casu ultimo hoc hz locū qđ diximus h̄ s. q̄ ꝓpetit actio ad h̄ iura sic posita ꝫ utrunq; s. ꝫ possidētez qz possidet. ꝛ ꝫ non possidentē sed inique possidētē iura. qa actorē non patit iure suo uti. ꝛ hic uterq; admittit ad defen dendū litem ꝛ ad sistendū defendenti ꝛ ad appellanduz. ut no. j. de re iudi. cum sup. qz non tm̄ prelatoꝝ interest nō per dere iura que hnt in subditis. sed subditoꝝ interest etiaz non mutare dnos. Sed in p̄ casu. s. qñ agitur ꝫ aliquē tanq; ꝓtra possidentē iura in alio uel defendentē libertatē suā. tunc pre latus talis actoris uel rei non potest ꝓuenire uel cōueniri nec assistere ꝓuenienti uel conuento nec appellare. qz eius nō int̄ est. ij. q. vi. non solēt. Quid enī interest epi dioc̄. si suus cleri cus vadit ad ꝓsilium alterius dūmodo sibi nihil detrahat. l̄ si euincat ab eo iurisdictio quā dioc̄. eps non contendat suā nec ad se teneri. ꝛ si de hoc agi posset alia uia agētur. ut no. j. de ap. dilectus. prescripsisse. illud. s. q̄ possidē potest. ut in stitutio ꝛ destitutio. ꝛ alia de qbus hic est supra. de of. or. pq̄ rente. illa autē que possidē non potest. ut ordinare clericos il lius monasterij ꝛ ꝓsecrare ecclesias ꝛ hmōi prescribē non po test. s. e. cām. libertate. ab exactione iurīū regaliū. per ulla. Celestinus enī exemerat ab epali iurisdictōe loca que Hen. ꝛ of. reges libertati donauerant. cum autē dubitaret an uall. de ueiscan. in qua episcop⁹ ius epale petebat esset de illis lo cis donatis libertati p regez. mandat papa inspici priuilegiū regū. ꝛ si de illis fuerit apparet q̄ etiam p papā illa uallis ex empta est. hec probant p hanc dec̄. ꝛ. s. de in int̄. resti. audit̄. defecerit. s. exēptionē. per priuilegium. ꝛ sic remaneat so la prescriptionis. pbatio. no. hic. pponi in uno facto duas ꝫ rias defensiones. s. priuilegiū ꝛ prescriptionez. hi⁹ ratione. no. s. de ex. cum ve. j. e. cū olim. ꝫ. s. de fi. in. inter dilectos. et intellr proponē sub disiunctōe. qz si unum nō poterit probar̄ aliud. pbet. C. ò except. siquidē. ar. C. de ex. nemo. ff. ò inoff. test. ꝫ veterani. §. sed nec ipuberis. quidā dicunt q̄ simul ꝓponere non pōt. sed de una ad aliā transire pōt. ar. s. de tes. ex tenore. xxiij. q. i. qsquis. s. de ex. cū venera. s. de iudi. exa minata. C. de trās. interpositas. ff. ò acq. pos. nāliter. ff. ò reg. iur̄. nemo. ff. de bon. pos. ꝫ ta. simplr. ar. ꝫ. C. de no. nu. pec. aut̄. ꝫ qui. ppriam. super tempus. no. abbatē prescribē pos se iura epalia in aliqbus suis capellis. ꝛ dicunt quidā abbez non aliter prescribē nisi ipse tēpore prescriptōis alij de illis iu ribus rñdit. vel alij subfuerit. j. de priuil̄. cū oliz. C. de fū. pri. l. ult̄. si eiz non supfuisset non prescribēt. s. e. cum nō liceat. ac cedentes. sed nos non dicimus necesse esse abbatē alij sb̄esse sed capellas in qbus fit pscriptio. vt hic. ꝛ j. e. cum olim. imo plus dicimus q̄ etiaz capelle si nō subsint alij ea q̄ possidere possent prescribē possūt. puta quarta decimaꝝ ꝛ mortuarioꝝ ꝛ ꝓsilia. s. e. de quarta. ex transmissa. ar. j. de sep. certificari. cō tra obedientiā autem uel ꝫ uisitationē non possunt prescribē nec capelle pse. nec abbas nisi alij obediant. qz in se non pñt ea possidē. nemo enī sibi ex necessitate obedit uel se visitat. et sic de ꝓsilibus. j. e. px. ff. ò arbi. l. penl̄. ff. ad tre. ille a quo. §. tempestiuū. ꝛ iō requirit q̄ non noīe suo sed noīe alterius cui exinde rñdent ꝛ ei subiacent h̄ prescribāt. ut. j. e. c. px. ꝛ. s. e. c. in p̄n. exceptionem. s. interruptionē per uacationē sedis. l̄ potius deductionē tēporis. qa dormit prescriptio. exemptio nem. hinc colligunt quidā q̄ si abbas, pbauit se generaliter prescripsisse ius epale in aliqbus ecclesijs etiā non expressis capellis exēptionis. si epus dicit medio tpe se aliq̄ exercuisse ꝛ sic in aliqbus interrupisse prescriptionē illā. interruptionez ꝓbare debet. sed ꝫuium videt. qz si ꝓ abbate facit pscriptio ꝓ epo facit ius cōe qđ plus est ꝛ fauorabiliꝰ. vnde videt q̄ semp iudicandū sit. p epō. nisi i capell̄ de qb⁹ abbas, pbauerit spāliter. ar. in fi. b⁹ dec̄. ꝛ j. e. cū olim. So. si testes uel ,pbatio nes epi dicerent ipsum exercuisse iura epalia. ꝛ testes abbatis illud idem dicunt de abbate. preferent testes epi qui verisiio ra dicunt. qa iuri cōi consonant. ar. s. de, pbatio. licet. dūmō in alijs sit paritas. Si uero testes abbatis gnāliter dicēt ab batem exercuisse oia iura. ꝛ testes epi tm̄, pbarent ecclesias si tas in dioc̄. epi. ꝛ q̄ exercuit epalia. nec dicerent oia. tunc oia epalia adiudicabunt abbati. nisi de aliqbus spāliter epus ,p bauerit. vel nisi in aliq⁹ ,pbauerit interruptionē quā forte suf ficit, pbare p duos testes. lz abbas gnāliter, pbauerit p pluresar. s. e. illud. hoc non placet. prudēter tam̄ faciet examinator testiū si de singulis capellis iuris epalis interroget testes ab batis. ꝛ tunc nō valebit abbati pscriptio nisi in capellis, pba tis. ut hic in fi. j. e. c. cū olim. potes etiam dicē epm probare i terruptionē in capellis hic positis. qz licet abbas, pbauerit se exercuisse eadē per. xl. an. tñ epus probauit interruptionē eo ipso q̄ infra idem tēpus pluries exercuit. de hoc no. pleniusl j. de reli. do. cū dilectus. xl. i. anteq; complētur pscriptio an. xl. interruptionem. hec interuptio in iurib⁹ hmōi ꝛ in alijs incorpalibus fit eodē modo quo in corporalib⁹. s. per lit̄. cō. C. de pre. lon. tē. nec bona. ꝛ in alijs modis q no. s. e. illud. ꝛ in sū. C. de an. ex. itē fit interuptio in his spūalibus si epus ēt una uice tm̄ usus fuisset istis iurib⁹ anteq; abbas tēpus pscri ptionis ꝓpleuisset. C. de pscri. xxx. an. cū notis. §. imo ꝛ illud Idē credo q̄ si epus abbatē volentez exercē iurisdictionem quā pscribebat p uiolētiam prohibuisiz. ita q̄ dimisiiz timo re exercē iurisdictionē q̄ sic interrupta est prescriptio. qz cum possessio solo aīo amittat multo fortius interrūpit̄. ff. de acq. pos. possideri. §. in admittenda. ꝛ. l. quēadmodū. item qa de iectus videt abbas qui ideo iur̄ deiectioñ. non vtit̄. quia su spicat̄ se posse repelli. ff. de acqr. pos. si id q̄. §. ult̄. sed non vī q̄ hoc. c. stare possit. quia lz abbas exercuit iura epalia. non tamē minus cum eo epus etiam eadē iura possidē potest. sic apparet in uisitatōe ecclesie ꝛ alijs silibus q̄ non prohibentur simul cē apud plures. nam archidiaconus plebanus epus ꝛ archiepus eosdē subditos excōicare ꝛ uisitare possunt. s. de offi. arch̄. c. i. ꝛ. c. satis. ꝛ. c. mandamus. ꝛ de offi. archiepi. c. i. ij. ꝛ. iij. j. e. c. i. j. de cen. romana. Et sic apparet q̄ etiā eodē modo ꝛ abbas eadē iura cum epis ꝛ archiepis ꝛ alijs possi dere posset. nec unus pscribit ius alt̄ius lz sibi prescribat illō cōsile ius. Itē absurditas videt sequi si aliud dicit. quia qua ratione prescribēt ipse ius epi ꝛ archi. uel alterius non video So. dicimus q̄ abbas bñ prescribit ꝫ singulos ꝛ ꝫ omnes. nam quicūq; fuerit ille q. xl. an. nō fuerit usus iure excōican di uel uisitandi uel quolibet alio. siue archiepus siue epus si ue quicunq; alius ꝫ eum uel eos omnes prescribēt abbas q illo iure p idem tēpus exercuit. secus si pscriptio fuerit inter rupta aliquo modoꝝ supradictoꝝ ꝫ eum. quia postea non p ficietur pscriptio. ꝛ hoc bñ probat̄ ex hoc. c. ꝛ. j. e. cum olim. qui enim petit ius aliquod in aliquibus ecclesijs dz dicere qđ ius petit ꝛ ex qua causa petit.

Um ex offi. necesse. non necessitate lōgitudinis diete quasi non possit petē alibi cōmode declinare quia tunc non posset petē procurationē de necessi tate iuris lz de gratia tm̄. lz necessitas fuit in hoc quia visita tione indigebant. dicimus etiā q̄ si ex gratia petat, pcurari et negetur sibi q̄ diocesanus non archiepus dz eiz punire. qa inhūaniter se habuit ꝫ iuuz archiepm. prescribi. imo nec ex presse remitti. j. de cen. cū venerabilis. ar. j. de do. pastoralis. posset tamē conuenire q̄ certa sūma daret̄ pro procuratōe. x. q. iij. relatū. ita tñ q̄ non fiat ꝓuentio in fraudē. ar. C. ò trans. preses. quidā tñ dicunt q̄ expresse non pōt remittē. lz tacite. ar. j. de cen. sopite. q̄ non placet. imo dicim⁹ q̄ expsse tm̄ pōt

remittē procuř. sibi debitā ratione vīsitatiōis. quia cuiqz licet suo iuri priuato renūciare. vij. q. i. q̄z piculosum. hoc autē priuatū est q̄ in sola pecunia vel tēporali lucro consistit. sed tacite. s. multo tēpore non recipiēdo procurationē nec pscribat ꝯ eam nec ipsam amittit. ut hic. ꝛ est rō q̄ ipsa procuratio non ꝺ betur principalr sz accessorie. s. rōne visitationis. ꝛ ido retenta visitatōe retinet ꝛ accessoriū. s. procuratio. ar. ff. quēad. f. amit. si is qui. ꝛ in pall. c. cū venerabilē. secus autē cēt si vellet renūtiare expssim iuri visitandi. q̄ illud non possz. cum sit ius publicū visitare ꝛ corrigē. ar. s̄. de so. cōpe. si dili. imo q̄ plus ē alicui non lz pacisci q̄ non aget vl accusabit aliquē de crimine. ff. de pact. si vnus. §. illud. visitationez. sed ꝯ. nōne sicut p consuetudinē archiepus acqsierat hoc ius. ita p ꝯuam cōsuetudinē potest amittē. ī. de re iu. c. i. ff. de leg. de q̄bus. Rñ deo vniuersalis, puincia posset prescribē sed singularr dioc. vel eccīa non. q̄ turpis est oīs pars ꝛc. viij. di. que ꝯ. vel dic q̄ q̄libet dioc. vel ecclesia pōt prescribē ꝓtra visitationē de sola ꝓsuetudine introductā. ꝛ qꝺ hic dicit non pōt pscribi ꝯ visitationē intelligo debitā de iure cōi. non ꝓsuetudine. ꝛ talis visitatio est archiepi. ī. de cē. romana. prescribi. eo nihilomin⁹ durante plato. auctoritate. no. q̄ simul, pcedit utraqz auctes. s̄. de cor. vi. significauit. ī. de p̄ben. nisi. ꝛ tunc q̄ simul, pse quit utraqz auctē ad papā tm̄ non ad patriarchā est appellādum. lz enī patriarcha rōne auctis metropol. possz cognoscē de ap. q̄ tm̄ metropol. admixta erat auctas pātiarcha non pōt de ea cognoscē. minus enī cedit maiori in hoc casu sic ꝛ aliaſ ī. de pse. ec. vel altaris. q̄ in dubijs. lz sit ar. ꝯ. s̄. de of. deleg. sup qōnuz. §. si vo. Jtē ex hoc loco no. q̄ qui duab⁹ auctē. buſ pōt procedē non cogit alteram eligē. sed si eligat ualet electio ꝛ illa auctē utetur. ar. s̄. de offi. del. significantib⁹. Jtem possz eligē q̄ in vna parte cause uteť ordinaria in alia del. s̄. de ar. innotuit. ꝛ ꝫ sunt ꝥa ubi quis hz duaſ auctes. sz ubi credit se habē duas auctes ꝛ non hz nisi vnam ordinariā qꝺ facile accidere pōt. s̄. de offi. del. lz. tunc videť aliquibus q̄ lz eligēt ꝛ ꝓtestaret q̄ tm̄ pape auctē procedē uellet. tm̄ processus hītus cuz tali errore valet. q̄ certū est q̄ procedē uolebat lz non ordinaria auctē. ꝛ ita qꝺ principale est tz. s. pcessus. ar. op. ff. ꝺ iniuř. cum. §. si iniuriā. ff. ad. l. acql. sciam. ff. fam. herc. cū puta. itē iste est error iuris ꝛ error iuris non dz impedire verum pcessum. ar. viij. di. vitate. ff. de offi. p. illicitas. §. veritas rei. īmo plus credunt q̄ si dicēt. ego volo procedē auctē ordinaria. tm̄ valet pcessus auctē ordinaria p̄dictis rōnibus. itez quia nemo pōt abdicare a se imperiū. ff. de off. p. legatis. alij dicunt ꝯ in duob⁹ casibus primis. ꝛ allegant p se. quia qꝺ volunt nō possūt. ꝛ qꝺ possunt nolunt. s̄. de of. del. cum sup. item q̄ nihil est sic ꝯuum sensui sicut error. ff. ꝺ iuř. o. iu. si p errorē. ar. pro eis. ff. ꝺ ar. l. sed li in seruū. nec ob. l. de iniuř. l. eū. quia ꝫ est principalis auctas ex qua pcedit siue aplica siue ordinaria. vñ exquo de principale deficit, pcessus. non autē cēt principalis si erraret in sensu legū vel indulgentiaꝝ vel priuil. vel hmōi. ff. de re iud. cum, platis. ꝛ no. ī. de priuil. ex parte ab. ꝓsuetudinez. non enī visitatio ei⁹ impediret visitationē epi qn congruis tpibus visitet. sed si eodē tēpore pcurrāt magis obediet archiepo. ar. xi. q. iij. qui resistit. allegať. sup. pcuř. non debita. vel visitatō ne non facienda. nam sup excōicatiōe an iuste lata sit nec ne ulterius non audieť. cum sup illo iam diffinierit. item nec cēt iustū q̄ sniam fereret per vnam rationē ꝛ post modū lata sententia alia ratione rescindētur. ī. ti. proxi. inter mo. q̄uis satis dici possit talem rationem vel exceptionem vel ius non ipedire quo minus sententia pro aliquo lata vel ꝯ aliquē ferat.

J diligenti. ꝓprietatem. directā. nam utilis, ꝓpetas penes vasallū est. sup hoc fundat ius hui⁹ dec. ꝓ te. i. noīe tuo vel ecclesie tue. sed noīe ecclesie rotanq̄ minister poterat. fidelitatis. ratione vel p̄textu q̄ iudicatus talis ad te ptineret. exigetis. nomine nostro. p se. ap. i. noīe se. ap. ꝓ ea. s. ro. eccīa. violatum. a te vel alijs q̄ scientes hoc esse ius ec. ro. illud exigistis. bona fides. s. quia credit tradentē ius habē tradendi lz in facto erret. ff. de ꝝ. si. bone fidei. que bona fides semp presumit nisi probet ꝯrium ff. de ꝓbatio. verius. nisi in casibus. C. de rei ven. si fundū. C. de agri. ꝛ cen. quēadmodū. ff. pro empt. qui fundū. §. qa sue ꝛ. l. si quis. titulus. s̄. e. vigilanti. ff. depo. si quis inficiatus ff. de usuc. celsus. C. ꝺ prescrip. x. an. l. diuturna. titulus. mirum videť q̄ in prescriptōe canonica q̄ est ad minus. xl. an. necessarius est titulus. itē si habuerit iustuz titulū non est necessaria prescriptio. nec etiam potest babē locum cū nemo rez suam prescribat. quia ex diuersis causis res ad eum pertinet non potuit. s̄. de fide instru. inter dilec. circa fi. ꝛ. ff. de acqrē. pos. possideri. §. ex plurib⁹. Ad hoc rñdent quidā necessariū esse titulū sed sufficē minus iustū ut prestet cām prescribendi ar. ī. de empt. peruenit. s̄. de consue. cū dilec. nam erroneus titulus dat cām prescribendi. ff. pro emp. q̄ vulgo. ꝛ sic intellr ī. de iurepa. c. cura. vel dic ꝛ melius q̄ semp in corporalibus rebus ecclesiaꝝ necessarius est iustus titulus. ꝛ hoc satis exps se dicit. xvi. q. iij. si sacerdotes. ꝛ ar. etiā in eadē qōne. c. placuit. sed posset rñderi q̄ ibi loquit fm antiqua tēpora quādo ꝯ ecclesias currebat pscriptio. x. uēl. xx. uel. xxx. an. sed hodie cum sola pscriptio. xl. an. currit ꝯ ecclesiam. ꝛ fm. l. in prescriptione. xl. an. non sit necessari⁹ titulus. p simile videť q̄ cōtra ecclesiam prescribat sine titulo. Sed certe si quis bñ attendat predictā rationē ex ea ꝺo colligit ꝓtrariuz. s. q̄ exquo prescriptio. xl. annoꝝ successit loco prescrip. x. an. sicut in illa exigebatur iustus titulus fm leges. ut. C. de pscri. lō. tpis. nec bōa fide. sic etiā in ista. xl. an. ar. ff. si quis cau. si eū. §. qui iniurarum. itē ar. ad hoc q̄ si in incorporalib⁹ exigitur ut hic. mlto fortius in corporalib⁹. ut. ī. de deci. dudū. ꝛ. s̄. de ele. ꝓstitutus Contra laicos autē satis potest dici q̄ sufficiat in prescriptō. xxx. uel. xl. an. sola bona fides cū cursu temporis cum ꝫ iuř ciuili cautū sit. nec ꝯrium in canonib⁹ habeatur. imo uidetur colligi ex ultimo. c. huius tituli q̄ nō sit titulus requirēdus. cū ibi de sola fide fiat mētio. sed iustus titulus prestat etiaz abeo qui non hz ius tradendi dñium. non tñ sufficiens. ꝛ ideo huic necessaria est pscriptio. ut. ī. de iurepa. cura. nos etiā circa incorporalia que hñt continuā cām uel quasi. nō credim⁹ necesse allegare titulū. sed bo. fi. sufficē. ꝛ tēpus. s̄. e. auditis. ff. si seruitus vē. si quis diuť. ff. ꝺ itť. ac. l. i. §. ꝫ interdicto. ꝛ. §. realr. ar. C. de seruitť. l. i. §. i. C. de p. q̄. p li. s̄. de cā pos. cū ecclesia. C. de ag. ꝛ cen. litibus. nisi pscriptio esset ꝯ possidentez ut hic. s̄. de, ꝓbatio. lz. C. de, ꝓbatio. siue. s̄. e. cū non liceat. sz dices hac rōne attenta semp oz, ꝓbari titulū. cum pscriptio sē per sit ꝯ ius. ꝛ ido semp ꝯ prescribentē presumēdū est. Rñdeo non est verū. non enī est ꝯ ius q̄ alius seruitutē habeat in fūdo tuo. sed est ꝯ eum cui⁹ est fundus. ꝛ est preter ius. ꝛ sic nō est ꝯ ius q̄ vnus ep̄us iura ep̄alia habeat in alio ep̄atu. sz q̄ archidia. iura ep̄alia exerceat est ꝯ ius. vnde hic necesse esset probare titulū. si. c. di. ꝯ morez. potest tñ dici q̄ est ꝯ ius. s. q̄ vnus ep̄us iura ep̄alia in alt̄ius dioc. exerceat. q̄ canōes expresse, phibent vnum ep̄m in alterius dioc. exercē ep̄alia. sed non, phibent in alt̄ius fūdo haberi ius fuitutis. iij. q. vi. vna queqz. nemine. vi. q. iij. c. i. ꝛ ij. ix. q. ij. c. i. ꝛ ij. iōqz ꝛ titulus requrit in ꝫ casu. sed etiā plus dicim⁹. q̄ lz aliquid non sit ꝯ ius si tñ presūptio est ꝯ prescribentē necesse hz titulū, ꝓbare. x. q. iij. q̄ cognouim⁹. ꝛ ꝫ. ꝛ. C. de, ꝓbatio. siue. aliud autē ius ē cēsendū in dioc. eccīa ꝛ ecclesiasticis. q̄ occupari, phibent ꝛ nō nisi iusto ti. acqrunt. ut pz in p̄dictis iurib⁹. ꝛ. s̄. de cleri. peg. c. ulť. ꝛ de offi. archiꝺ. cū satis. ꝛ. ī. de instī. c. iij. ꝛ aliud est in fundis seu predijs priuatoꝝ in q̄bus non ipedit acquisitio fuitutis. sed potius concedit in suo tractatu de seruitutib⁹. C. ꝛ. ff. si autē seruitus uel ius non est ꝯ iura. item nec hz ꝓpetuā cām uel q̄si. sed hz intermissionē tēporis uel seruiꝰ uie. ꝛ ius

seruitor extraordinarior de quibus diximus.s.e. ō quarta tunc silr est necesse habē z allegare titulū. sed ñ est necesse illū probare.sed sufficit probare q per longū tempus.s.p.x. an. inter presentes z.xx. iter absentes.uel iter ecclesias p.xl. usus sit dño sciente z non ꝯdicente. presumit enī debitus hoc ius ex ea cā que pretendit precessisse.ff.de usuris. cū de in.ff. de aqua plu.ar.l.i.§.plt.sed ḃ videt ꝯ.ī.de deci.dudū.so.ibi.et xiiij.di.illud.ubi habes q clerici rauennates etiā in ec.ro.usi erant manipulis.z tñ non.pfuit eis pscriptio. sed semp usur passe intelligunt. Sed ñdemus q illud fuit ꝯ ius.quia licz usi fuerint in ecclesia ro.tñ papa ignorauit.qr multotiens po tuit uti q papa ignorauit.z sic intelligit.c.di.ꝯ morez. vel qa papa ignorabat vsum archiepi. Item no.q cum tñ p conie cturas z psumptiones iuuet utens iure extraordinario.s. collec tis.si in ꝯtium sint alie presumptōes violentiores. non iuua bitur.pbatione cursus tēporis nisi z titulū.pbet. qō est uidē in platis.qui fuilia grauamina exigunt a subditis. presumit enī q potius subditi ex timore pstent qđ debito.z iō non cur rit pscriptio.i.q.i.nullus.x.q.iij.qa cognouim⁹. z idem si cre datur cā curialitat⁹ prestitū vel hospitalitatis.ut si sepe alique in hospitio recepit.ff.de acqr.pos.q iure.secus si eēnt talia q̄ non presumerētur ex timore pstita.qa ad illa cogerent. ix.q. iij.ꝙquestus.ff.co.p.venditor.§.si cōsistat.sz sufficit si postea potest.pbare prescriptionē cui⁹ non extet memoria q̄ in talib⁹ est necessaria.s.in incorporalib⁹.ut no.s.e.de quarta.que ꝓ batio quō fiat no.ī.de ver.si.qd p nouale.nec est necesse.pba re titulū nec allegari.sed si sit psumptio ꝯ petitorē tunc est ne cesse.ff.de aqua plu.ar.l.i.§.fi.c.di.ꝯ morē. alij tñ dicunt q aliquādo pōt agi ex prescriptōe.xvi.q.iij.§.pōt.C. ō prescri. xxx.an.si quis.z tunc necesse hz probare titulū.s.de.pbatō. lz.item qñq opponit prescriptio excipiendo.s.de.pbatio.ex litteris.z tunc non hz necesse.pbare titulū.quia possidet.C.ō petitio.heredi.cogi.z actore cē.C.de ꝓbat.actor. alij dicunt q semp tenet.pbare titulū siue agat siue excipiat.z ad.l.ō pe. ber.cogi. Rñdent q illa loquitur qñ conuent⁹ actione reali simplr negat z nō excipit.secus autē si excipiat.quia tunc ne cesse hz.pbare titulū. In rebus autē corporalib⁹ necesse est ꝓ bari z allegari titulū.vñ qñ allegat titulū non dz dicē tñ talis res uel ius puenit ad me titulo emptionis uel alio ꝓsilī. sz dz plene narrare factū.s.talem rē de qua agit in me. vel eum cui successi tal transtulit titulo emptionis .aliogn presumit fictici um.qō dic.ar.ī.de deci.dudū.ubi coactus fuit dicē p quem ad hospitale decime puenerint. In prescriptōe autē cui⁹ non extat memoria sufficit tā magnū tēpus exprimē.z si q̄rat ab eo de titulo sufficit dicē nescio q titulo ḃ res ad p̄decessores me os venit.sed credo vel credē debeo q iusto titulo.exq tanto tēpore sine ꝯdictione possiderī.ar.bona.xi.di.ecclesiasticarū z.c.palam.z.c.quis nesciat.

Um olim plebs.no.agi cū eo qui contendit ple bem sibi eē subiectā.s.e.audit.ubi ō hoc. ecclesie xvi.q.vij.oēs.ar.s.e.cū nō liceat.arbitrium. q nō tāgebat capitula in qbus modo ferī snia ꝓ abbate. alias oportuisset abbatē nouum titulū habuisse z.pbasse sup articulis ī qbus fertur snia pro eo.cum psumptio fuerit ꝯ eum ex snia arbitro rum.nec sufficeret pro titulo priuilegiū greg.cuz illi p arbitri um sit derogatū.ut no.s.c.pror. precessisse. z ideo pretextu instrumentor de nouo repertor non retractat sententia arbi trorū. qō ḃ in fi.huius dec.apparet.ī.ti.ꝓri.inter monaste rium.C.de transl.sub prextu.q etiā si postea obtentum fuisz non vitiaret ꝓpositionē precedentē.ar.ī.de deci.ex multiplici ī.e.c.prori. z ideo ius priuilegior aliorū ro. pontificuz post arbitriū obtentor.sibi non.pfuerunt.z intelligat q hi arbitri fuerunt electi tanq̄ iudices z sine pena z cōpromisso. alias non obstante arbitrio agere posset abbas.ff.de ar.l.si rez.C. de ar. cum antea.precessisse. z ideo ei derogat per arbitriū in his que tñ monasteriū tangunt.non ro.ec.ut no.s.de ar. cum tempore.alias autē priuilegia nihil iur tribuebant cum essent tm confirmatoria.ī.de confir. uti.uel inutil.cum dilec. donare. quantū ad epm.nam plebes suberant abbati cum capellis.institutionibus. no.abbatē prescribē iura epalia si.s.e.auditis.ea.s.que possidere pōt.ar.ī.ti.pri.inter mo na.ar.ꝯ.s.e.cū ex of. Sed rñdeo eum non posse prescribere in se.s.q non obediat dum est subditus. sed exquo alij sub est bene prescribit obedientiā in se.non noie suo sed noie illi us cui subest.vt in predicta dec.cum ex officij.item etiā dum est subditus bñ pscribit in alijs ecclesijs ius epale.celebran das. i.q in predictis capellis possit celebrare. episcopale. no.formā snie de iure epali cum agitur contra eū q possidet ecclesias in quibus dicūt se iura epalia pscripsisse. Eniens petijt.agendo interdicto uti pos. z verba illa que ponunt in libello sunt ex supabundanti.s. sicut in priuil.cē.vel dic q bene egit abbas hoc mō confesso ria pro iure decimar.ff.si seruitus vē.egi.z.l.locus.§.cōpetit z sup libellis hic positis nulla fertur snia.sed z alius libellus datus fuit de quo hic nulla mentio habet.in quo petijt epus q abbas oia sacramēta ecclesiastica ab epo reciperet. z super illo fert sententia.regis. mirū videtur q in libello amissa fu it mentio regalis priuilegij sup decimis. ꝓra id qō est.ff. de as.l.i. Rñdeo.rex Stephanus fuit secūdus z fuit legatus a postolice sedis.z idcirco admittit mentio priuilegij eius.nisi aliquo. iste epus agit confess.z ideo bene ponit hec clausu la.s.nisi aliquo cē.vel si uis dicere q agebat possessorio recu perande pos.tunc hec clausula est supabundans. ut sit sēsus licet oibus decimis quas primo possidebā sim spoliatus tñ volo restitui ad illas quas aliquo iure ostendet se aduersari⁹ possidere.sed scōm hoc videt q possessor eodem tēpore z su per bisdē rebus possit uti possidetis posit.intentare ꝯ aduer sarium.z aduersarius eodē tempore z super eisdē rebus intē tabit ꝯ cum interdictū vnde ui.z eodē modo q ui aut clam. uel de precario.qō fateor nisi excipiatur ꝯ agentem de spolia tione.s.de ordi.cog.c.sup.z procedet sic.quia fertur sentētia sup utroq si de utroq constet.sed executioni non mandabi tur sentētia nisi super interdicto vnde vi.ar.s.ō causa pos.cū dilectus.z si primo liqueat de turbatōe q̄ spoliatione primo fertur snia super interdicto uti pos.z compescet reus sup mo lestatione quousq sentētietur super interdicto vnde vi.vt no. in preall.decr.cum dilectus.ar.s.de insti.cum venisset.vl dic q quādo sil liquet q reus turbet actorez z q actor spoliauit reum nulla snia tunc fertur super interdicto uti pos.z sic intel ligūt quidā.ff.vti pos.l.i.§.fi. vbi dicit q si aliquis vi vel clā uel precario possidet ab aduersario q non dz vincere interdi cto uti pos.qō sic exponunt.i.nulla snia super isto interdicto fieri dz.primi tamē qui tenent primā opinionē.s. q sup vtro q̄ ferenda est snia z q est tutius.exponunt verba legis que dicunt q possessor non dz vincere supple cū effectu.quia illa snia non mandabit executioni.z sic parū prodest.ar.ī.ti.i.cū aliquibus.q tamē tunc tantū obtinet quādo conuentus vti pos.conueniebat actorē interdicto vnde vi. Si aliter velis in telligere predictā.l.s.q interdictū vti pos.non competit cōtra spoliatorē cum effectu q reus possit excipere de expoliatiōe sua sequit absurditas ḃ.s.quia nulla snia fieri potest sup inter dicto vti pos.probata spoliatione.quia si ferat sniam q reus qui.pbauerit spoliationē cessz a molestia expresse contradicit §.predict. Si vero absoluat reuz spoliatū ab impetitiōe acto ris.nec hoc pōt stare qa per cōsequens concedit q molestet possessorē.sed hoc est falsū.qr etiam predo est restituendus. s.ō re.spo.in litteris.multo fortius ergo est defendendū. ff. de supfi.l.i.§.q ait pretor.ad fi.item si licēt huic spoliato tur bare ergo eadez rōne z spoliare.qō falsum est. qr ipsi possessi spoliatori competit interdictū ꝯ scōm spoliatorez. q̄ us ab alio spoliatū.ff.de ui z ui ar.cū a te.z no.in preall.decr.in litteris.item p predictū modum agendi.s. agendo uti pos. z

excipiendo de expoliatiõe non fieret ei restitutio spoliato. qa nec actũ est nec uti pos. est institutũ ad possessionez recupandam. sed tm̃ retinẽdam. vt insti. de interdi. §. restituendũ. itez si constat q̃ male facit iste spoliatus q̃ turbat possessorez. ꝯ debet puniri. sed dices forte sicut aliqui inaniter somniarunt punient per alias actiones. s. p actio. iniuriarz. uel per of. iu. sz certe hoc non procedit. quia actio iniuꝝ. est tm̃ prodita ad vindictã. vnde per hoc nõ prosequit possessor q̃ cessetur ab eius molestatione. sed nec officũ iudicis qõ extraordinariũ est. ubi auxilium ordinariũ supest habet locuz. ff. de mi. in cause. ij. item cum interdictũ uti pos. ad hoc sit spãliter institutum ut defendat possessores ꝯ molestatores. ff. uti pos. l. i. qr̃ excipiet iste spoliatus. z maxime cuz dicas ad mendicata remedia recurrendũ. breuiter ergo dicimus illa verba q̃ sũt. ff. uti pos. l. i. in prin. z in fi. ubi dicit q̃ possessor non obtinebit interdicto uti pos. ꝯ illum quẽ spoliauit. sic est intelligenda. s. si ante litẽ. cont. conuentus excipiat agentẽ interdicto uti pos. non esse audienduz. nisi prius restituat rem de qua agit. qa actor reum eadẽ re spoliauit. z h̃ expresse dicit decr. s. de causa pos. cũ sunt. vl̃ si directe ꝓponat interdictũ vnde ui contra agentẽ uti pos. z licet az. in sũ. uti pos. magnas difficultatez faciat in expositione illoꝝ verboruz. quõ quis possideat a me l̃ ab alio vi vel clam vel precario. ego sic simplr̃ expono. possideo a te vi. i. violenter tibi abstuli. z sic de alijs. Jsta autem que dixi lz̃ sint noua tamẽ a nullo negant esse vera. z ideo securũ est hoc dicere. Illud autez satis indubitatũ videt q̃ sententia lata interdicto uti pos. pro possessore nõ parit exceptionem rei iudi. sus. ꝓtra quẽ iudicatũ est agitur interdicto vnde vi pro eisdẽ rebus. quia z alia est actio z ad aliud agit nũc q̃z prius. ff. de except re. iu. cum quer̃it. z. l. se. z. s. de tes. cũ cãm que interdico. itẽ sniam iuꝺ. non ꝓhibuerit molestationẽ iuris sed facti. item non prohibuit molestationẽ nisi q̃diu possident. sed re euicta ab eo iam nõ possidet. item qr̃ non eodẽ modo potest agẽ alio interdicto sicut re. vendi. si autez non agit interdicto uti pos. sed confes. petit aduersariuz a sua molestia compesci z feratur snia pro actore. tunc ulterius nõ potest agere interdicto vnde vi nec alio. quia primo actũ est de ꝓprietate que preiudicat oibus possessorijs. s. de cã pos. cum dilec. Item no. q̃ licet aliquis corporalẽ possessionẽ habeat alicuius rei q̃diu tamẽ ille qui possidet non expellit de possessione non habet interdictũ uti pos. neq̃ ꝓtra ipsum verũ possessorẽ neq̃ ꝓtra aliũ. ff. uti pos. si duo. §. ij. in prin. chrisma. hic incipit sententia. cleri. de mãdato hoz clericoz egerat abbas alias quõ feretur snia ꝓtra eos. C. ꝺ sen. z inter. l. i. C. res inter alios ac. per totũ. vel dic q̃ clerici postulabũt zc̃. supple non obstante ꝓtradictione abbatis. z sic fertur snia cõtra abbatem q dixerat in libello q̃ clerici non poterant hmõi q̃daz sacramenta ab eꝓ petere sine eius licentia. z eꝑs expresse petierat q̃ clerici isti qui pertinebant ad monasteriũ peterent ab eo sacra ecclesiastica. z sic est i registro ro. priuilegium celestini. qõ indultũ erat monasterio predicto super predictis articulis. s. q̃ in nullo casu pro eis ad eꝑm recurrere deberent. vel simplr̃ q̃ ecclesia. sacra reciperent a quo vellent eꝓ. mentionem. s. de of. del. ex parte. mentionem. sed hoc est verq̃ si suum priuilegiũ in quo plus concedit non faciat mentionẽ alterius sui priuilegij in quo minus concedit non ualet cũ z si nullũ prius habuisset teneret. ꝯ. C. ꝺ leg. q̃ fauore. R̃. hoc priuilegiũ ideo non valẽ quia suppressa veritate fuit obtentũ. ea. s. q̃ eꝑs sibi ꝓsueuerat ꝓferre ecclesiastica sacra. z ẽt qz ꝓtraria priuilegia ostendebat. C. de fi. instru. scripture. plus placet. quãdo ubicunq̃ aliqua iurisdictio usus vel libertas l̃ quicquid consile ex priuilegio alicui concedit in casu z ĩ alio casu ille idem usus vel iurisdictio vel aliud relinquit illi cui ꝺ bebatur de iure cõi. sicut hic erat de perceptõe sacramentoruꝫ que in casu libere concedebatur monasterio. z in casu alio relinquebat eꝓ ad quẽ spectat sacroruꝫ collatio de iure cõi. nã in hoc casu si postea velit concedẽ priuilegiatoz usum uel libtatẽ que in aliq̃ casu remanserat iure cõi. at eꝓ eidẽ siue etiã alij ut quidã dicunt non valet ꝓcessio nisi faciat mentionẽ de priori ꝓcessione uel priuilegio. z hoc est ea rõne. qz si ꝓcedens fm priuilegiũ sciuisset se uel predecessorẽ suũ alis moderatuz priuilegiũ dedisse. s. q̃ in casu haberet libertatẽ vel usum. z in casu nõ mutasset priuꝰ moderatũ priuilegiũ p fm imoderatũ ar. s. de so. del. ex parte. z. j. de deci. ex multiplici. Et ex hoc vi q̃ si primo ꝓcessit partẽ alicuius rei. ut decimarũ ex priuil. et partẽ reliquit iuri cõi. si postea partẽ relictã iure cõi eidẽ vel alij ꝓcedat non ualebit nisi de priori ꝓcessione fecerit mentionẽ. ut hic. secus tm̃ esset si a principio in oẽm casuz ꝓcedẽt vsũ uel libertatẽ in rem integrã. qz tunc non tenet facẽ mentionez de iure cõi. ut no. s. de rescrip. c. i. scriptõ. sup eo q̃ ab alijs recipẽt sacra ecclesiastica. priuilegium. ꝺ quo dictũ est. s. e. q̃ sacra ea ecclesia recipẽt ab eꝓ. contradicit. qz dicebat si bi licẽ a quouis eꝓ sacra ecclesiastica recipẽ. z priuilegiũ aliud ꝯdicebat. nam dicebat q̃ tm̃ ab eꝓ recipẽt. z ita bẽs q̃ ꝯ priuilegiũ ipetrando renuntio iuri mihi q̃sito p primũ priuilegiũ. vel p prescriptionẽ. z q̃ non possũ prescribẽ ꝯ id qõ in eo priuilegio ꝓtinet. z hoc satis posset ꝓcedi. q̃uis posset rñderi h̃ contingẽ. ppter h̃ q̃ hoc priuilegio usus fuit in iudicio secus enĩ esset si nõ fuisset eo usus. vel dic q̃ cũ eꝑus sit in q̃si possessiõe ꝓferendi sacra z eẽt quasi verus dñs. qz diocesan̄ ꝑscribenti ꝯ eum non dat vendicatio vel publiciana. ut no. s. e. ad aures. Hec enĩ est veritas. qz ipetrando ꝯium priuilegiũ p renunciare vi. renunciatio enĩ fit non tm̃ expresse sed etiã tacite. C. de re mili. l. i. z fi. z etiã quocũq̃z iudicio. ff. ꝺ ac. ber. recusari. secus autẽ eẽt si fm priuilegiũ eẽt ad corroboratiõẽ primi priuilegij vl̃ prime ꝑscriptionis vel iuris. qz tunc vtrunq̃z valet. s. de fi. in. inẽ dilec. j. de priuil. ex ore. cũ olim. s. e. auditis. Jtẽ no. q̃ h̃ renunciatio de tam qua libertate. s. q̃ a quocũq̃z vult accipiant clerici ecclesiastica sacra etiã si quẽ tus cãm ignorasset. j. de donatio. cetez. vel potes dicẽ q̃ hic interuenit ꝓsensus ꝓuentus q̃ semp presumit. j. de his q̃ fi. a p̃. sine cõ. ca. ea. non obstat. ff. de pact. ꝯ iur. de trans. preses j. de donat. c. ij. ff. de dona. fi. fa. ubi dicit q̃ si cõcessa libera administratio non intelligit concessa ptãs donandi vl̃ dilapidandi. vel pact. gratuitũ faciendi. So. maioz z liberioz ẽ potestas prelatoz q̃z alioz ministratoz. sicut apparet ex dec. pre all̃. de donat. ceterũ. boc tam̃ fatemur q̃ si lesum est monasteriuz enormit dabit in int. rest. s. de in int. rest. c. i. Jtẽ põt dici q̃ iõ tenuit h̃ renũciatio. qz ex cã facta fuit. s. ut fugẽt abbas indignationẽ dioc. c. di. ꝯ morẽ. ff. de sepl. l. i. §. illud. si. ff. de mi. in cause. in ꝑn. ff. ad mũi. l. i. ff. de leg. i. si qñ. C. ꝺ thesau. l. i. s. de ꝓst. cãm. acces. de priuil. si de certa. C. de iur. o. iu. l. ij. ar. ꝯ. s. de consue. cũ dilec. ff. de re mi. l. iij. z. xxiij. di. q̃q̃. C. ꝺ priuil. scbo. l. pit. C. de excu. tu. uolutat. C. ꝺ epa. audi. p sbyteros. xcv. di. olim. j. de cẽ. sopite. s. de fi. in. inter. C. ꝺ inoffi. test. ꝓtra maiores. z. ff. de except. nemo. s. e. auditis. ff. ꝺ inoffi. test. papinianus. §. sed si impuberis.

Voniam oĩe. ciuilis. sed quid ad papam de p̃scriptione inter laicos. Rñdeo rõne pcti hoc statuit s. de iudi. nouit. quid si prelatus hz lesam consciẽtiam reliq̃ autẽ ecclesia bonam fidẽ habet. rñdeo fm cautelã. l. q̃ est. ff. de neg. gest. acq. §. cum me. ff. man. quintus. prelatus autez caueat ne quid faciat contra consciẽtiam vel etiaz fieri ꝓcuret temporis. quo prescribit. secus si post incipiat habẽ consientiam rei aliene. sed quid si tempore prescriptionis hẽat cõscientiam rei aliene. sed post per dicta aliquoruꝫ vel alijs indicijs deposuit illam consciẽtiam rei aliene. nunquid per illam erroneam est interrupta prescriptio. Rñdeo non exquo eaz deposuit. j. ꝺ sy. p tuas. ij. z. xi. q. iij. cui ẽ illata. itẽ quid si dubitat rem suam esse an non nunquid eam retinebit an restituet. Respondeo recipiet fructus. ut. ff. de usuris. quis sit. et eadem ratione prescribet.

¶ Quia sepe dubitaꝫ qualiꝫ debeat procedi ꝛ sniari ꝑ illuꝫ reum q cadit a possessione rei sup qua est conuẽtus io no. q si ante litẽ. conꝯ. cadit voluntarie cã iudicij mulctandi locũ hꝫ ꝓtra eũ actio ex illo edicto. de ali. iu. mu. c. f. ff. de ali. iu. mu. cã fa. p totum. ꝛ. s̃. e. ti. c. ulꝫ. Item si erat in possessione mala fide. ꝛ si erat in moza restituendi teneꝫ etiam si peat. ff. si certũ pe. qui te. ff. de condi. fur. si. p fũ. §. plꝫ. ꝛ. l. se. itẽ si se liti obtulit cum non possidẽt. ff. de pe. heꝝ. qui se. Si autẽ postliꝫ. p. cadit a possessione reus. tunc in psonalibus actionibꝰ nulla vis est si culpa vꝫ sine culpa cadat. qz semp procedit ad sniaz qz res non est obligata sed psona. Sed in realibꝰ distingue. qz si culpa sua amisit possessionẽ post litẽ. conꝯ. vel alis promissum seruare non põt. procedit ꝓtra eum ꝛ condemnabit mediante iustitia in litis extimatõe vel ad interesse. ff. ad exhi. ꝺ eo. §. si post. ff. de euic. si seruus. §. fi. in p̃n. si autez sine culpa desijt possidẽ. tunc ꝛ actoz inuito reo. ꝛ ecõuerso reus inuito actore poterit petẽ q procedaꝫ ad diffinitiuã sniaz propꝫ fructus ꝛ puentus ꝛ expensas ꝛ interesse post litẽ. conꝯ. obueniẽ do ꝛ stipulatõe de euictione si interfit. ff. de re. iu. utiq;. ff. iu. sol. si seruus. C. quõ ꝛ qñ. aucꝫ. qui semel. ꝛ tunc si iudicabit iudex. quia inuenimus q reus erat in cã condẽnationis si possideret. ideo condẽnamus eũ ad fructus ꝛ ad expensas. sed quia non possidet nec culpa sua nec dolo desijt possidere absoluimus eũ ab impetitione rei. prius tñ faciet ipsum reum ꝑ stare cautionẽ actori de re restituenda si ad eum puenerit. ff. de re. ven. si vero. ff. de euic. si seruus. §. fi. in fi. ff. de edil. edi. rediber. §. fi. ꝛ per hanc sniam licet reus sit absolutus ex predicta causa habet regressum de euictione ꝓtra venditorẽ. j. ꝺ empt. c. fi. ꝛ si ferenda est snia pro reo dicet iudex. absoluim9 reum ab ipetitione actoris ꝛ condẽnamus actorẽ ad expẽsas ꝛ per hanc sniam habet actor regressum de euictione ꝯ eum qui vendidit sibi rẽ in qua succubuit. si sine culpa sua cecidit a possessione. ff. ꝺ euic. si rem. §. i. ꝛ. l. euicta. ꝛ. l. quidã. in p̃n. alij tñ dicunt q iudex in primo casu sententiabit semp super re que petit. non q dicat condẽnamus reum ad restitutionẽ rei simplr. sed sic. s. qñ eam habuerit. vel sic. qz iudicabit rẽ petitam esse actoris. ar. pro eis in preall. l. si seruus. ff. iudi. sol. prius dictũ magis placet. non negamus etiã q aliquando iudex ex causa possit differre huiusmodi diffinitiuam sententiã quia forte speratur q cito possit rem recuperare. ꝛ tunc tantũ absoluet a termino assignato. ꝛ sic postea cum reus recuperauerit rem incipit iudicium de nouo ꝛ procedetur in causa cepta iustitia mediante. ꝛ aliquando potest iudex absoluẽ non ab impetitione rei sed ab instantia iudicij. ꝛ tunc si postea recuperauerit rem incipiet iudicium de nouo. s̃. de exceptio. c. penulti. sed quando absoluitur ab impetitione rei tunc prouidetur actori per cautionem de re restituẽda. ut supra dictũ est. v. paꝰ. nomine autem fructuum debet restituere quicquid obuenit sibi de re petita vel occasione ipsius. vnde videtur q debet cedere actiones quas habet occasione illius rei. sicut ẽ actio legis acquilie. interdictum vnde vi. ꝛ actio furti. ꝛc. con similia. ar. ff. de rei vendi. iulianꝰ. cum tribus legibus seq̃n. ff. de petitio. heredi. iulianus. §. scribit actiones. ff. q si in diem §. iulianus. ꝛ. §. fi. ff. de edil. edic. bouem. §. si quis seruum. ff. de pigno. acti. si pignorẽ. ar. ꝓtra. ff. de petitio. heredi. utrum ꝛ. l. sequenti. ff. loca. is qui rem. C. de fur. mãifestissimi. §. pe. sed certe p̃dicte leges loquunt in eo casu qñ cõmodũ possessionis pertinebat ad aliquẽ. ꝛ ideo si fraudet possessione rei iustũ est q habeat penã furti vel consimiliũ. non aũt sic interdicto qꝺ ex re tñ prouenit. ar. ff. de peꝯ. heꝝ. q si iudex. §. ul. vel dic q si bone fidei possessor predicta obtinuit anteq̃ res euinceret ab eo non restituet ea. ut in contrarijs. s̃ si nõdum obtinuerat cedet actiones. ut in primis ꝓcordantijs. hec autẽ habent locum in fructibus ꝛ expensis ꝛ que cõtingunt post litẽ contestatã. ꝛ ideo veniunt in condẽnationẽ of. iu. mercẽ rij. ff. de edil. edi. edules. §. sciendũ. predicta autẽ si obuenerit ante litẽ. conꝯ. spãliter petenda sunt. ut in preall. l. edil. §. sciendum. ꝛ. ff. de usur. per totũ. licet ꝓfiteamur q ex nã actionum ꝛ bo. fi. ꝛ stricti iuris in condẽnatione p̃dicta veniunt. sed nõ nisi petantur. ff. ꝺ act. emp. l. iul. §. ex uendito. ꝛ. l. ratio. ꝛ. C. de actꝫ. emptꝫ. l. iiij. ꝛ. l. fructus. ꝛ. l. de interesse. alias non.

Tentia ꝓtra leges.

Puta qz error expressus est in ea. ff. que snie si. ap. re. l. i. ipso iure. si iudex ordinarius fert sniam que ipso iure sit nulla ipe met ipsa pro nulla habita potest aliã ferr C. quõ ꝛ qñ iu. preses. C. de ac. l. iiij. si autẽ est delegatus qa semel functus est suo officio. eam ulterius mutare non potest C. quõ ꝛ qñ iu. si ut pponis. ꝛ idẽ videt in electorib9. nisi eẽnt priuati ipso iure potestate eligendi. ar. s̃. ꝺ elec. cũ terra. ꝛ no. s̃. de elec. consideraui9. ꝛ idem videt in alijs consilibus actibus. ar. s̃. de rescrip. inter. cũ suis ꝓcor. in dec. tñ videtur q si probabili errore ducatur. si ipso iure non tenet qꝺ facit tamẽ iterũ faciet qꝺ sibi mandatũ est. verbi gra. ꝺ legaꝫ cui mãdata ẽ. puisio prouidit alicui ꝺ p̃benda non vacante ignorant credens eam probabilr vacare. certe itez poterit ei prouidere. ar. C. de iurꝫ. ꝛ fac. igno. error. secus autem si ignorantia facti. ut si prouidit ei de prebenda que in veritate vacabat de iure. tamen alius eam tenebat de facto. ꝛ ideo non vult eam acceptare execrans lites. tunc non põt ei ulterius prouidere. quia functus est officio suo ꝛ bene. nec prodest ignorãtia facti. qa ignorabat alij ibi prouisum de facto. cum illud factum nõ impediret suam prouisionem. si autem errauit in iure ulterius ei non poterit prouidere.

Argantium.
On potest
A que.
Ecetero fraus. vel qõ fraudis. puta q snia sit lata per falsa instra. vel q alias circa principale negociũ adhibita fraus dicatur. secus si circa executionẽ interuenerit. i. interuenisse dicatur nego. C. ꝺ excu. rei iu. si ut ꝑ ponis. ꝓtra. C. si ꝯ ius vel utilitatẽ publicam. ꝛ sine cognitio. que est ꝯ. xxv. q. ij. ꝛ si non cog. So. hoc. c. locuz habet cum snia lata est a principe. ꝯ. au. loquitur de snia ab alio lata iudice. nam tunc lz executori de qõne falsi cognoscer. C. de ex. rei iu. si longius. C. si ex fal. instris. l. ulꝫ. si obicias de inconueniente qꝺ sequiꝫ. q quilibet possz executionẽ ipedire. Rñ deo q exquo hoc apparuit qz si in ꝓbatione defecerit etiaz ꝺ hac sua malitia punit. ut in p̃dicta. l. si longius. ꝛ. j. de pe. calũnia. alij dicunt q etiam si a minori iudice snia feratur tamẽ executor de falso non cognoscet. nec pretextu falsi snie executio impediaꝫ. executionẽ enĩ sola appellatio impedit. in aucꝫ. ut iudi. non expecꝫ. sacꝫ. s. iussi. collꝫ. ix. p quã autẽ correcta est lex. C. ꝯ ius ꝛ si nõ cognit. aucꝫ. exponẽda est ut ei non ꝯdicat ad hoc facit. C. de fal. l. ij. vnde alij soluũt sic ꝯ. qz est executio mera ꝛ mixta. mera est q̃ nullam hꝫ cognitionẽ ad mixtã. puta qñ ille idẽ qui tulit sniam mandat ꝺ ea exeq̃nda. tunc enĩ cũ de suo fcõ scribat nõ ẽ credẽdum q fallum sit ei suggestũ. ꝛ iõ sup hec falsa suggestione non ẽ ꝓbatio alicuius ad retractationẽ executionis snie recipienda in ꝯrium. ꝛ sic intelligũt qꝺ hic dr ꝛ in ꝓcor. Si autez alius q̃ qui scribit de snia exequenda tulit sniam pro qua exeq̃nda scribit. tunc admittitur ꝓbatio in ꝯrium sup suggestiõe falsi. xxv. q. i. ꝛ si non. ꝛ dr h admixta executio. qz quodãmõ cognitio admiscit ei. illud autẽ incũctanter dici põt. q si non p suggestionẽ falsitaꝫ snia dr lata. sed q snia lata sit p falsa instra ul falsos testes illa cognitio seruaꝫ illi q delegauit. non enĩ sup hoc intẽdebat cãm delegare. ut hic. ꝛ in leg. C. de execu. rei iu. si ut ꝑ ponis. itez ẽ

ꝛ alia executio ꝓ parte mera ꝛ ꝓ parte mixta. ut ſi mandet̃ ali cui q̃ ꝓuideat alicui de aliqua p̃benda ſi vacat nã cognitiõez hz in hoc ut cognoſcat an vacet. ſz poſtq̃ conſtitit q̃ vacat ꝓ uiſio non hz cognitionẽ. vñ ſi vellet aliquis obicẽ in ꝑſonaz iudicis vel illius cui ꝓuidendũ eſt non audiret. ut no. ī. de ꝓ ceſ. p̃ben. ꝓpoſuit. ar. ad h. xxv. q. ij. ꝛ ſi nõ cog. s̃. de reſcrip. cum dilec. his que hic dicunt in lr̃a ꝛ in glo. videt̃ ꝫ. ff. ꝺ iu di. ſi prꝺor. ubi dicit̃ q̃ coꝛã executoꝛe dz probari dolus illi⁹ q̃ obtinuit in ſnĩa. ꝛ coꝛam eodẽ ꝓbari falſitas inſtroꝝ ꝑ que lata eſt ſnĩa. So. veritas eſt q̃ nunq̃ executoꝛ dz aliquas ꝓ bationes recipe ſuper principali ut ſup illos iudicet. nec etiã ut decernat ſnĩam mandãdã executioni uel non. quia ſi taliſ ſnĩa ſeret̃ reuocaret i principali. qꝛ poſtea ſnĩa remanẽt inuti lis. q̃ non poſſet mãdari executõi obſtante exceptõe rei iudi. ſed ad ſui inſtructionẽ poſſet recipẽ aliquas ꝓbationes. ut ſi inueniret aliqd qꝺ eũ monẽt ſupſederet ꝛ remittẽt ad ſuꝑio rem negociũ. ſed tñ nũq̃ iudicare dz. ꝛ hoc exp̃ſſe ſonare vi bec lr̃a etiã lex p̃all. ſi p̃toꝛ. Sed q̃ſ ſi papa ꝓfirmauit aliquẽ prelatũ. utrũ poſtea poſſit accuſari iſte prelatus q̃ ſymoniam cũ aliquo familiari pape ꝓmiſit coꝛaz metropolitano ſuo de hac ſymonia. ꝛ videt̃ q̃ ſic ſi agit̃ ad penam depoſitõis. ꝛ ni hil tangit̃ de confirmatõe pape. qꝛ ageret̃ q̃ confirmatio iniu ſta eſſet. et hoc non p̃ot niſi coꝛaz ſupioꝛe ꝛ niſi ꝑ modũ ap. ſi autẽ uelit dicẽ ſnĩam nullam h̃ etiam tñ coꝛaz eodẽ iudice qui tulit ſnĩaz dicere p̃ot. qꝺ obtinẽt etiam ſi ille q̃ tulit ſnĩaz ſit iſterioꝛ iudex a papa. C. ꝺ ac. l. iij. xxxv. q. ix. c. penitẽtia.

Um aliquib⁹. poſſeſſio. i. res aliqua. pignoꝛa. ſic. ff. de ꝓſti. pe. promiſſoꝛ. §. de conſti. ff. de acqr. poſ. l. iij. ꝛ l. poſſideri. in prin.

Atoꝛ preſentium. permanere. no. ſnĩaz mr̃imo nij nõ tranſire in rẽ iudicatam. ar. ī. e. cõſanguinei.

Um cauſa q̃ uos ca. ſcẽ anaſtaſie. a quo laici hic noiati petebant domũ de qua agit̃ ex cã venditõis archipreſbytero. ſolo ſine ꝓſenſu capituli. fil̃. t. hic forte erat ꝓcuratoꝛ vl̃ ſindicus capituli. ſententiam. iuſte legatus iſte poterat ferre ſnĩam non obſtante appone quam caplm infra terminũ ꝓſtitutũ nõ ꝓſequebat̃. ī. de ap. ꝓſo. ſed q̃res quare hic ergo retractat̃ ſnĩa eius ꝫ. Rñdeo qꝛ fuit ini qua. ſ. q̃ venditio tenẽt. ꝛ ex hac cã caplm appellauit. ꝛ hanc ap. hic ꝓſecutuſ fuit. ſed ꝛ ſine ap. h̃ fuerit et ſnĩa retractata. qꝛ ꝫ ius ſcriptuz eſt q̃ venditio facta a prelato ſolo teneat. xij q. ij. c. alienatões ec. ꝛ de his q̃ fiunt a p̃lato. c. i. ꝓſuetudo. que erat q̃ venditiones facte a p̃latis ſine ꝓſenſu capituli ua leant. que non tenet. cum grauamen inducat eccleſijs. s̃. de ꝓ ſue. c. i. per appl̃. procuratoꝛ enĩ capituli ſcõo appellauit a le gato poſt ſnĩam pro laicis latam.

Ater ceteras. iniquitatem. qꝛ quidez ſic lata ſit ꝫ ius ſcriptũ. ſed etiã ſi lata ſit ſnĩa ꝫ ius litigatoꝛis licet appellare q̃z uis ſit remota a papa in reſcripto.

Enoꝛ litterarum. muliere. ꝛ ſi h̃ mulier nõ erat abſens p cõtumaciã iniuſta eſt ſnĩa. ſi p cõtumaciã erat abſens ſnĩa eſt iuſta ex ordie. ſed qꝛ p̃ot iuſta eſſe ex cã iterũ audit̃ etiã ſine appellatiõe. qꝺ eſt in cã matrimonij ſpã le. s̃. e. latoꝛ. nec intelligas hoc ita gnãliter ver̃ q̃ indifferẽter ſit admittẽda ꝫ ſnĩam matrimonij niſi iuſta cã moueat iudicẽ q̃ ipſam audiat. ſicut hic mouit iudicẽ abſentia mulieris. ſed ſi pars ꝫ quã lata fuit ſnĩa preſens fuiſſet non vi q̃ fuiſſz ad mittenda ꝫ ſnĩam. qꝛ eadem rõne ꝛ tertio ꝛ q̃rto ꝛ in infinitũ eſſet admittẽda. qꝺ ſatis eſſet abſurdũ. in dec. autem ſequen. mouit iudicẽ. q̃ illa eadẽ pars pro qua lata erat ſnĩa petebat ꝫ ſnĩam. pcedi. ꝛ hẽmuſ expreſſuz q̃ ſine cã facere non dz. s̃. ꝺ in int̃. reſt. ex lr̃is. credo tñ q̃ hanc cauſe cognitionẽ poſſit facẽ ſine p̃ſentia partiuz. ꝛ hoc iõ dico qꝛ de iure eſt q̃ uterq; coniugz ꝫ ſnĩam matrimonij audiat̃. tñ iudex in hoc nõ dz eſſe facilis. preſumpſit. ꝛ iõ excuſationẽ dictã friuolã repu tans. ꝛ ipſum p̃ cõſequẽs cõtumacẽ ꝛ male. excõicationis. exquo ꝫxerat non debebat eũ excõicare qꝛ ꝫxerat. ſz ſi li. pẽ. cõicaret eidẽ. ut in fi. h⁹ dec. continet̃. uel ſi nõ ſatisfacẽt de ſcõ tunc poſſet excõicari. ar. ad hoc qꝛ non dz excõicari niſi mo ni tione p̃miſſa. ī. de ſnĩa ex. ſacro. ſed non p̃ot moneri ſuper facto. ſ. q̃ non ſiat. cũ nequeat ꝑ infcõ haberi. ff. ꝺ cap. ꝛ poſt li. re. in bello. §. facte. reſtat q̃ tñ ut ſup emendatõe malefacti moneat̃. interdicens. hoc eſt verũ ubi matrimoniũ interdi citur expreſſe. ut. ī. ꝺ de ſpõſa. impu. ad diſſoluendã. vl̃ tacite ut hic. nã eo ipſo q̃ aliqs petit̃ in vir̃ h̃ ipſo int̃dicit̃ ei nubẽ alis pendẽte cã non debẽt ꝓhiberi uti iure ſuo. s̃. ut lit̃. pen. laudabilẽ. xviij. q. vlt̃. nonne.

Onſanguinei.

Um olim. duplici. qꝛ forte pluriũ ꝑſonaꝝ vicez gerebat. puta. p̃poſiti ꝛ ſimplicis canonici. s̃. ꝺ ele. cũ int̃. ij. vel qꝛ aliqs abſẽs ſibi ꝓmiſerat vicez ſuas s̃. de elec. in cãis. ꝛ. c. qꝛ ꝓpter. ubi de hoc no. diaconatus. ad hunc ordinẽ. puebi dz q̃ ad archidiaconatũ eligit̃. s̃. ꝺ el. cũ in cũctis. ſed exiſtens in minoꝛib⁹ ordinibus eligi p̃ot ad hanc dignitatẽ diſpenſatiue. s̃. de etate. ꝓterea. circũuentus s̃. de in int̃. reſt. c. tum ex lr̃is. ꝛ hoc ita violent̃ p̃ſumim⁹ q̃ in ꝫrium. pbationẽ non admittim⁹. predicto. no. lr̃as dici ſub reptitias qa ipetrate ſunt aduerſario abſente q̃ erat in curia. non obſtante do. no. non tenẽi qꝺ factũ eſt p obreptionez etiã ſi aduerſari⁹ cõſentiat. non obſtante do. qꝛ forte iõ fecit ſibi ꝓcedi ab epõ. ut q̃ſi ab epo nõ q̃i a papa habẽt archidia conatũ. abſenti. lit̃. non ꝓt̃. ꝓcedit̃. qꝛ de elec. agit̃. s̃. ut lit̃. ñ cont̃. qm̃. alij dicũt q̃ lis erat ꝓt̃. vl̃ qꝛ de obreptiõe ꝓſtabat. cum p̃miſſis factis p celeſt̃. babitis interfuerit innocẽtiꝰ cardi nalis cũ alijs cardinalib⁹. vñ eos latẽ non poterat.

Um inter ſubiectione. no. hic agi ꝫ clericos. qꝛ nemo in eiſ h̃ ius qꝺ petebãt dicti mõachi poſſide bãt. al̃ ꝫ poſ. agerẽt. vt no. s̃. de ma. ꝛ obe. inter. ꝛ. s̃. de p̃ſcri. audit̃. ꝛ. c. cũ olim. ſubiectione. no. ſubiectiõis petitionẽ eẽ gnãlẽ. iõ lz in libello dicat̃ in gnẽ. ago ſup ſubiectiõe taliũ de ricoꝝ tñ poſt dz ꝓbare in q̃buſ articulis fuit ſb̃iecta illa eccl̃ia ꝛ in illis dz ferri ſnĩa tñ ut hic in fi. ꝛ no. s̃. de of. oꝛ. ꝓqrente pleno iure. i. in tpalibus ꝛ ſpũalibus. xvi. q. ij. uiſis. inſtitu tione deſtitutione inueſtitura. non tñ ſingula q̃ hic ponũ tur ſunt indicia plene ſubiectiõis. ſicut ſunt letanie ꝛ quedaz alia. ſed oĩa ſimil̃ ꝛ q̃dã etiã ſingularit̃ ſunt idicia. ut inſtitutõ in ſpũalib⁹. ꝛ fidelitas in tpalib⁹. nõ ſic de alijs. naz lz abbas ibi hẽret q̃dã epalia. in ordinatõe tñ ꝛ uiſitatiõe. indicio. conſe cratõe altariũ. ꝛ ſimilib⁹. ſemp retinẽt epus ius ſuũ. ar. ix. q. iij. p ſingulas. ꝛ hoc q̃ñ epꝰ dat eccl̃iaz aliquã alicui pleno iure ſz etiã ſi alius q̃ epꝰ ibi hẽat inſtitutionẽ ꝛ deſtitutionẽ ꝛ fiꝺ litatẽ pleno iure ptinet ad eũ. ar. xvi. q. ij. c. i. ꝛ. ij. alij dicũt q̃ tẽ demũ ad aliquẽ plẽo iure ptinet eccleſia cũ oĩa epalia hẽat ibi. nec ſufficit dicẽ ſingularia ad h̃ ut plene ſit exẽpta. niſi di cat. eximo te. vel ꝓſilia. lz facta exemptõe poſſit aliq̃ excipẽ de q̃buſ no. ī. de priuil̃. accepim⁹. ꝛ. c. cũ capella. ꝛ. c. cũ ꝛ plãtare fidelitate. h̃ eſt de tpalibus. obedientia. correctõe. repre ſentatione. letanijs. hec ſpectãt ad ſpũalia. ꝛ alijs ſimilib⁹ tã de ſpũalibus puta q̃ꝫ de tpalib⁹ reddat rõnem. xvi. q. ij. c. ij. ad quod. i. q̃ in p̃dictis ꝺz eccleſia ſibi eẽ ſb̃iecta. priuile gia. ẽt ꝓfirmatoria. ſed dices non idẽ ſupponit priuilegiũ qꝺ ꝓfirmatiões. Rñdeo dria eſt int̃ priuilegiũ ubi ponũt̃ ſb̃ſcri ptiones canonicoꝝ ꝛ ubi multa alia p̃ter ꝓfirmata ponũtur. ꝛ ꝓfirmationes ubi ñ fit ſb̃ſcriptio canonicoꝝ ꝛ nulla alia po nunt̃ p̃ter ꝓfirmata. clericorum. patriarchaꝝ. teſtimonia. i. in p̃ſentia al̃ enĩ nõ valet ꝓfirmatio patriarche. ff. ꝺ admi. tuto. ita. §. geſſiſſe. ī. de excel. p̃. ſicut. vnire. eccleſia. ſcĩ ꝓculi. eo. priuilegio. uite. ff. de admi. tu. ita. §. geſſiſſe. ar. ꝫ. C. ꝺ te. ac. ꝓ. in p̃n. a quo agitur. hic coꝛrigitur textus decꝛ. q̃ iſta ẽ lr̃a regiſtri. a quo. fuerat iudicatũ q̃ archipſb̃ eccl̃iaz dimit teret. aut abbati obedientiaz repromittẽt credens ẽt q̃ teſtes va depoſuerãt coꝛã eo q̃ de fidelitate manifeſtum ꝓtulerunt

testimoniũ idẽ ipse sñialr diffiniuit. ꝟ glo. istoꝝ vboꝝ. ã quo idem. i. sñiaꝫ ꝓdemnatois sub eadẽ disiũctiõe dedit. s. q ar-chipsbr vel obiam, pmittẽt abbati vel ecclesiã dimittẽt. in hoc ꝓcordauit cum sñia cardinal. sed in eo discordauit. qr cardinalis nõ ꝓdẽnauit nisi ad obiam. epus aũt ꝓdẽnauit ꝛ ad obedientiã ꝛ ad fidelitatẽ. ꝛ ex ꝟ apparet q in hoc iudicio actuꝫ ad vtrũqꝫ fuit. ꝛ qr testes ad ꝟ deposuerũt apparet ex eo qõ se quit. qr papa huic sñie initẽs ad utrũqꝫ ꝓdẽnauit archipsbũ iudicatum. ꝛ forte appellatũ. ad obedientiam. supple ꝛ fidelitatẽ ut qdã dñt. donationis. q̃ forte erat nimia. xij. q. ii. bone rei. uel aliq alia iuris solẽnitas õficiebat ibidẽ. originẽ C. de leg. non dubiũ. s̃. de fi. instr. inter dilec. prevalente. ff. de of. pre. illicitas. ĩ. e. sicut. s̃. de renũ. in nra. prevalente. qa forte res aliẽ fuit narrata q̃ꝫ gesta. ut. ff. de re iu. actoꝝ. ꝟ vult dicere q sñia que pro vitate accipit, pfertur sermonib9 q dñr ꝫ sñiaꝫ qcquid ꝫ sñiaꝫ dr reputat sermo. i. vanũ. fidelitatem. no. pp sñiam in q̃ nihil de fidelitate dr ꝓtineri. l' dic q ĩ sñia etiã de fidelitate ꝓtinebat q ex eo presumit. qr in libello petitum fuit. q dic ut no. s̃. e. in glo. i. sñia. fidelitatem. sup alijs in libello ꝓtentis nihil dicit. vnde potest dici q in aliis itellr absolutus. cũ non essent spãlr petita ſz sub gnãli petitiõe quã fecerat. s. qr petebat subiectionẽ ipsius monasterij ꝓcludebat si autẽ plura capla singulr ꝛ principalr petita cẽnt. ꝛ sup vno ferre hodie sup alio cras ferre posset. ar. ff. de mino. etiaꝫ. ĩ. e. cũ. j. ꝛ. a. ꝛ tandẽ si nullo tpe iudex coꝛã q̃ predicta petita fũt spãlr nihil dixerit petit instãtia iudicij. C. de iudi. ꝑperandũ. Si autẽ vnam magnã sñiam peteret vel magnã rem ꝛ in ptẽ condemnaret non uideret absolutus nec condemnatus in alia parte. ff. si certum petatur. quidam.

Ausam que inter. attestationes. in cã ꝑncipali inductas. probare. sed nõ ꝓbabat. qr forte testes ſz dicerẽt testari ꝑ clerico forte iudex q eos recepit cognouit suboꝛnationẽ ꝛ alios defectus in eis. qr̃ non fuit secut' dicta eoꝝ. ff. de te. l. iij. §. tuipse. in prin. forte erat mandatuꝫ iudici q si clericus, pbaret se electũ a maioꝛi parte q ferret sñiam, ꝑ eo. qõ cum, pbasset ꝑ duos l' tres testes suboꝛnatos l' alr viles qr iudex, ꝑ eo non sñiabat dicebat ꝫ formã mandati sñiaꝫ, ꝑ mulgatã. q falsum est. ut hic dicit. iudex tñ q ferret sñiaꝫ hoc ipm dꝫ significare iudici applonis aĩ sui motũ. s̃. de te. causã que vertitur. in fi. ꝛ idem. ista ꝛ sequentes rationes sunt superficiales ꝛ non sufficientes.

Uod ad consultationem. purgationem. ĩ q̃sti ciuili ꝓsumptõe faciente, ꝑ actoꝛe. nisi reus delato sibi iuramento purgauerit innocentiã suã. iurando se ñ debeꝛ qõ ab eo petit ꝓdemnabit. s̃. de iureiur. c. ult. vl' agebat ꝺ crimine ciuilr. puta furti vel vi bo. rap. s. ad ꝓsequendũ dupluꝫ vel quadruplũ. vel agebat in modũ inqsitõis. per sententiã. duc fuerunt sñie. vna ĩterlocutoꝛia. s. q purgaret se. ĩ. xx. dies ꝛ alia diffinitiua. s. q nisi purgauerit eẽt amotus de eccl'ia. ꝛ a neutra haꝫ sñiaꝫ fuit appellatũ. qr si esset appellatum a diffinitiua non ꝓiudicaret sibi interlocutoꝛia. ut no. ĩ. e. c. in glo. qr̃. ſz sup neutra appellauit. ꝛ iõ sine ꝫdictione mandat sñia executioni. vel dic q sñia qua indicit purgatio diffinitiua est ĩ. de purg. ca. quotiẽs. recipiens. q̃si ꝑ hoc videat renũtiasse applõni. s̃. de of. del. c. gratũ. C. de re iu. absolutionem. ff. de pact. tale. §. i. C. ꝺ iurꝝ do. in. l. ij. ego fateoꝛ q qui recipit talẽ terminũ appellatõi facte videt renunciare. ſz ñ facieno. causã quã necesse est exprimi ante sñiam. ĩ. de ap. ut debit'. post sententiã autez diffinitiuã secus. ff. de mi. plus. ij. q. vi. anterioꝝ. §. forma. C. ꝺ pe. iu. placet. ij. hec autẽ sñia non fuit diffinitia. sed interlocutoꝛia sup purgatiõe ꝓstanda tñ. diffinitiua enim esset si condemnaret vel absolueret de crimine. ꝛ ita hẽs hic ar. q a sñia interlocutoꝛia non lꝫ appellaꝛ nisi assignato gratiamine. q etiã verũ est. ut. ĩ. e. coꝛdi. aliter autẽ vi notari. ĩ. e. c. in glo. ar. de tali. ꝓbatione. no. decendũ applonі ꝓfixũ non a die, pbatiõis purgatõi ꝓfixo. ſz a die interlocutoꝛie cõputando. decendium. no. a die late sñie ꝓputare decẽdiuꝫ appellatõis ꝛ non a die termini assignati vel ꝓditionis extãtis. si. ij. q. vij. biduũ. in prin. secus tñ est in alijs ꝓscriptõibus vbi non currit tẽpus nisi a die cõditionis extantis. ff. qñ ac. petẽ. au. l. i. §. annus. C. de ꝓscri. xxx. an. cũ notissi. §. illud. et est rõ diuersitatis. qr lata sñia ꝫ aliquẽ etiã sub ꝓditiõe. statiꝫ ex ipsa sñia grauat. vnde statim põt, psequi ap. etiã ante cõditionẽ extantẽ. g̃ multo fortius poterit appellare. cuꝫ ꝛ statim ꝓlata sñia hec ꝓscriptio. x. dieꝝ currẽ incipiat. secus autẽ in alijs ꝓscriptionibus q̃ non incipiũt currẽ ante diem ꝓditiõis extantis. nec ante ledũt. nec etiã competit aliq actio. vnde nõ sunt in mora ante ꝓditionẽ extantẽ. transeat. s̃. de elec. cum dilec. iudicare. q̃rit de tali qõne facti. aliquis in aliq cã excepẽ. de pacto de nõ petendo vel de ꝓscriptionib9 vel ꝓsilib9 lata est sñia ꝫ eum. s. q hec exceptio non admittat. item postea ferꝛ diffinitiua ꝫ eundẽ ꝛ appellat ꝛ ab hac diffinitiua. ſz ab interlocutoꝛia nõ appellauit. mõ queriꝫ an in cã appellatiõis possit easdẽ exceptões repetere. ꝛ distinxerũt quidã q si a die interlocutoꝛie late non effluxerant. x. dies. q bene põt in cã app. repetẽ easdẽ exceptões. qr appellatio non tñ releuat in princ. nego. sed etiã in interlocutoꝛia. ꝛ sup utraqꝫ sñia intelligit appellatũ. Sed ꝫ hoc vi. s. q nunqꝫ app' emissa in prin. extendit ad interlocutoꝛiã. qr alio mõ est appellandũ ab interlo. s. cã assignata. ut hic. aliẽ in diffinitiua. s. nulla cã expressa vnde sufficit q ap̃ acta dicat applo. ff. de ap. l. ij. ꝛ. l. a sentẽtia §. fi. Item si in diffinitiua ꝓtineant plures articuli põt appellare in vno articulo ꝛ in alio nõ. q̃re eodẽ mõ videt q potest appellare a diffinitiua ꝛ sup interlocutoꝛia habẽ sñiam rataꝫ ac ipsam ratificare videt exquo nõ appellauit. alijs aliẽ videt q melius. s. ut nobis videt qõ exquo ap. a diffinitiua oẽs exceptiones omissas ꝛ etiã, positas sup q̃bus ꝫ, pponentẽ, p nunciatũ est, pponere põt. etiã si a die late interlocutoꝛie effluxerunt. x. dies vel plures qñ appellauit. ꝛ hoc satis videt q̃si expressũ. ff. de ap. l. i. ff. qñ ap. sit. l. i. circa prin. ꝛ ar. C. de iure iurꝝ. l. gnãliter. §. si autẽ cui. item ad hoc facit. ff. ꝺ mi. l. iij. §. i. nam totũ negociũ instructũ est in quo lesus est ꝛ a quo appellatũ est. Ad rões autẽ ꝫ rias rñdemus q directe nõ admittitur aliqs ad dicendũ ꝫ interlocutoꝛiã que transit in rem iudicatã. sed expone q si admittit ad dicendũ sup principali l' ꝫ diffinitiuã. qr vitas semp est iuuanda nec est in ꝑbatõibus restringenda bñ admitteret ꝫ interlocutoꝛiã. fatemur tñ q si talis est interlocutoꝛia q̃ non, pdesset in principali. ut si qs ꝓdẽnatus esset in expensis ꝛ nõ appellasset ꝑ appellatõez emissam a diffinitiua non iuuabit sup expensis. qr, psecutio expẽsarũ nihil facit ad principale negociũ. imo posset, psequi ap. emissam sup interlocutoꝛia expensarꝝ. ꝛ nihilominus tñ super principali agẽ a quo non est appellatũ. ĩ. de ap. sup eo. ſz dices interlocutoꝛia lata sup exceptõe non admissa a qua non est appellatũ transijt in rem iu. ergo ad idẽ decetero agẽ non potest. nec de eo excipit. ut. ff. de excep. rei iu. cum queriꝫ. ꝛ. l. seq̃ntibus. ꝛ ar. ff. ex qbus. c. ma. necnõ. §. exceptio. Rñdeo q transit in rem iu. q̃stũ ad ꝟ ut ulterius appellari non possit sup illa exceptõe non admissa. ſz non transit in rem iu. quin iudex in cã ap. possit dare licentiã repetendi easdẽ exceptões non obstante a qõ appellatũ est. nec miꝝ qr iudex q in principali banc interlocutoꝛiã dedit hoc idẽ facere posset. nã q iussit ꝛc. ff. e. ti. q iussit. imo ar. eiusdẽ. l. videt q in cã principali idẽ iudex q dedit interlocutoꝛiã potest dare licentiã ei ꝫ quẽ lata est. eas exceptiones repetere. bñ etiam facit ad hoc. ĩ. de ap. cũ cessante. ꝛ de accu. qualr. j. s̃. de resti. spo. audita. circa fi. ubi dicit iudici q reuocet q iniuste fecit. vel dic q nunqꝫ sñia interlocutoꝛia transit in rem iu. nec deꝫ. ista contradicit. qr hic non fuit lata sñia interlocutoꝛia sed diffinitiua. ꝛ eodẽ mõ rñdeo deꝫ. s̃. de elec. cũ dilecti. qr ꝛ ibi facta fuit ꝓfirmatio que vim sñie diffinitiue obtinet. item nec etiam ꝟ nec ibi cã appellationis, psequebat. hic enim non, psequit cãm app. a

diffinitiua. qz ab eo non appellauit infra decē dies. in decr. autē cum dilectus. nullo modo appellauit. presertim. i. maxime. nam idem esset si cām redderet. sententie. de purgatione prestanda. vel quia prius ecclesia. agendū. s. ad executiones sententiarū. quadrimestre. repete que diximus. s. ō. of. delega. c. querenti. forte potest dici q sicut in personalibus sic ⁊ in priuatione ecclesie. si non purget se necesse sit tēpus quadrimestre. alij contradicunt. artari. hic reprobat sententia dominoz dicentiū q si minus quadrimestri tēpore assignet iudex condemnato ad soluendū tenet condemnatio. sed nihil habebit tempus quadrimestre ad soluendū. ar. ff. de re iu. l. iij. §. si quis con. tu ergo intelligas q potest decurtare tēpus quadrimestre cum causе cognitione. ut hic. ff. de re iu. l. ij. sed sine causе cognitione minime. ut. ff. de re iu. l. iij. §. si quis ꝓ. recepit. ⁊ recepisse videt exquo sibi prefigebat terminus nec appellabat. quia nec sufficeret sibi contradicere sine appellatione. amplius. i. maioris temporis quo ad executionem interlocutorie faciendam.

Icut nobis quod. s. q esset sententialiter absolutus non exprimatur. idem esset ⁊ si exprimatur. nā illud esset causa sententie non testimonij. causa enim testimonij est quia presens fuit quando lata fuit sententia. et quia eam legi audiuit.

Um super ꝓtroversia. late. ⁊ semp euenteñ. eps appellauit a sentētijs contra monasteriū latis. alioquin si nō appellasset fieret sibi preiudiciū. ar. eius q de liberto dicitur. ff. de re iu. sepe. vbi dicitur q defensio liberti primo spectat ad patronū secundario ad libertū. vel potest dici ⁊ melius. q si non appellauit in processu negocij sed illud ad finem produci permisit. uel etiaz si non appellauerit a prima sententia lata in causa principali. sed modo in causa appellationis appellet. sufficit cum nōdum sentētia transierit in rem iudicatā. etiam si presēs sit is cuius interest ⁊ cām suaz agi sinat. ff. de ap. ab executore. §. alio. ibi enī constat q ipse sciebat cām suam agi. quia loquit de domino ⁊ eius procuratore. ad idem. C. de euic. si parentes. ff. quando ap. sit. l. si. p curatorio. ⁊. ff. de ap. reci. l. i. ff. de pi. si superat. ⁊ ostendet in causa. ap. iniquā sniam per quā pronuntiatū est monasteriū q ad se pertinet ad aurieñ. epm pertinere. ⁊ iudex appellationis pronunciabit sic. cum monasteriū celle noue non aurieñ epm sed oueteñ. pertineat ideo monasteriū ab epi aurieñ. impetione absoluimus. ⁊ latam pro ipso sententiā reuocamus. alij dicunt q tantuz pronuntiabit sentētiam pro epo aurieñ. contra monasteriū latam non preiudicare epo eueteñ. ff. de ap. a sentētia. i. §. ꝛ. ⁊. §. idem rescript. nos credimus primaz sentētiam proferēdam. ubi sibi fieret preiudiciū ex prima sententia sicut est quādo ad eum primo loco pertinet defensio. ī. e. c. penl. ubi no. hic casus. ar. ff. de ap. l. a sntia. sed si non fiebat ei preiudiciū nisi quo ad presumptionē. quia exquo lata esset sntia pro episcopo aurieñ. cōtra monasteriū presumptio esset q ipse haberet ius in ipsuz potiusq̄ ouet. sed tūc hac p̄ sumptione non obstante iuxta scōm modū feretur sntia. s. sententia contra monasteriū latā pro aurieñ. nō preiudicare episcopo ouet. ⁊ interim pendente causa ap. cum per eam extinctum sit pronunciatū inquantū oueteñ. preiudicat. ff. ad tur. l. i. §. ulť. suspendetur executio oueteñ. in alijs autē que ñ tangunt epm ouetensem non differretur sententia. ut hic. sed qd si abbas appellauit bis. nunquid a tertia sententia contra abbatem lata licebit episcopo oueteñ. appellare. Respōdeo nō imputet enim sibi qui sciebat cām suam agi ⁊ non prohibuit vel non appellauit. ff. de re iudi. sepe. C. de euict. si parentes. ⁊ quia in vna causa non licet tertio appellare. C. ne in vua eadēq̄ causa li. ter. prouo. in rubro ⁊ nigro. ⁊. ī. de app. directe. tamen posset dici q in duabus appellationib⁹ condemnatū esset monasteriū tamē ſt nesciunt causaz suam agi ante sntiam latam episcopus tamē appellare potest infra decē dies cū sua intersit. cū ex ipsa sntia possit quale quale p̄iudiciū fieri. ff. ō ap. a sntia in prin. Si autem ante vltimam sntiam sciuisset causam suam agi debebat assistere monasterio. q si nō fecit post duas ap. a monasterio factas non poterit appellare. quāuis potest dici q in hoc casu etiā post duas appellatōes emissas a monasterio poterit epus appellare. si tm̄ ante ultimā sntiam sciuit causam suam agi. cum alis sine culpa sua posset sibi magnum preiudiciū generari. q esse non debet. ar. s. de consti. c. ij. sed ꝑpter appellationē suaz in nullo releuabit causa quo ad monasteriū. imo quantū ad ipsum mandabit sententia executioni. ut ī. sequit. Sed oppones quō sntia ad preiudiciū vnius est executioni mandāda ⁊ non alteri. Rñdeo non dr hic q executioni mandat in preiudiciū vnius ⁊ non alterius sed bene confirmat in preiudiciū vnius ⁊ non alterius. ⁊ etiā si sup multis articulis lata esset sntia quoz aliqui non tangēt epm sup illis posset fieri executio. sup illis qui tangunt epm non. ⁊ videt hoc ea ratione. q non debet fieri preiudiciū his qui non sunt in cā. ff. de ap. l. iij. §. i. ⁊. ij. ff. quādo ap. sit. l. i. §. dies autē. ⁊ se. imo plus dicimus. q etiam si sntia sit talis ex qua fiat ius sicut querela inof. testa. tamē absentibus nō preiudicat. ff. de inoffi. te. §. si ex cā. ff. de appel. si per collu. ⁊ possunt agere absentes prosequendo cām ap. ⁊ etiam non prosequendo. ff. de appel. a sntia. §. si heres. ⁊. §. idem. ⁊ de iureiu. l. si duo. Sz dices coheres potest appellare a sntia ꝺ cohēdē lata. ubi nullū fit ei preiudiciū. nisi q̄ presumptio est ꝺ eum. ff. de app. a sntia in prin. quō fertur sntia pro hoc coherede in cā ap. Rñdeo dicet iudex. pronuncio preiudiciū nullū ei fieri ex hac sntia ꝺ suum coheredē lata. nec etiā quo ad presumptionē. ar. predicte. l. ff. de iureiur. si duo. in prin. cum. icipit a sntia. quantum ad monasterium. C. de testis. hac ꝓsul. §. ex imperfecto. ī. de donat. int dilec. ī. e. ti. suborta. s. q ulterius contra ipsam nihil ualeat obicere. Quidā dicunt ad. p lequendum appellationē post sntiam tertia persona que non fuit in iudicio semp admittit si sua interest q sntia sic lata est. ff. de ap. ab executore. §. ab alio. ⁊. l. si p collu. ff. de pi. si sup. ⁊ iudex ap. ferret sntiam iudicando sntiam iustaz vel iniustam que lata fuit a primo iudice ⁊ non absoluet reum ab impetitione actoris. alij tñ distinguunt ut no. in glo. ⁊ semper. et ut videt nituntur ratione. ⁊ eodē modo quilibet cuius interest ñ soluz in cā appellationis sed etiā quo ad principalē cām admittitur. ⁊ ante sntiam ⁊ ante lit. cont. ⁊ post lit. cont. ff. ō iof. te. si suspecta. ff. ō re iu. sepe. ubi de liberto loquit. ⁊ hoc casu probato iure tertie pſone iudex absoluet reum ab ipetitione actoris. sed non ꝺdemnabit eum tertie pſone q̄ se imiscuit ad defendendū reum. qz ad hoc non egit. ⁊ h quidā intelligunt esse vera ubi tertia persona erat in possessione iurium petitorū. alij tñ intelligūt idem etiā si non sit in possessiōe sz de iure sibi ꝺpetant. sed ꝺ hos est. ff. de rei vē. bis a quo. ⁊. l. se. ff. de pet. her. l. pelit. ubi non obstāte ꝺdictiōe tertie pſone mandat sntia executioni. tu rñde q ibi non intererat nec poterat interesse ipsius tertie pſone quo ad principalē cām nec etiaz quo ad possessiōem ipsius. lz possit interesse quo ad instātiā iudicij. qz ibi nō possidebat. ⁊ iō sibi non p̄iudicabat si in alium pos. transferat quā non hēbat. itē sup. ꝓprietate nō fieret sibi preiudiciū. qz ita fert sntia iusta pro eo ⁊ ꝺ euz cū quo lis ꝺt. est acsi possidēt. ut in ꝓall. l. is a q. sed ꝺ videt. qz si ꝺuēt cuz quo lis fuerat ꝺt. sine dolo desijt possidē ulterius non tenet. ff. de rei ven. si autē. §. i. So. ibi in illis. l. s. is a quo. ⁊ seq. in culpa fuit condemnatus ex eo q transtulit possessionē in prēmunitorē cause sine cautione que ibi continet. s. q reum condemnatum seruabit indemnē contra alium agentez. ff. ad. l. fal. dolo. ff. si cer. pe. q̄ p. l. fal. hoc autem. §. hec cautio. qui enim cautionē predictā habet ⁊ rem ipsam habere videt q̄ tuz ad hoc ut pro eo rñdere cogatur. ar. ꝓall. l. ff. ad. l. fal. dolo. ff. si cui plusquā p. l. h autē. licet secus sit quādo agitur noxaliter. ff. de noxalibus. ac si plerunq̄. et. l. si quis a multis.

Credimus tñ q; si ꝓ̃ior victor velit suscipere defensionẽ cãe q; ꝓferendus est illi cui nunc de nouo alius mouere cepit eã sicut emptor ꝓ̃ior preferẽ uenditori. ff. de re iudi. sepe. ⁊ põt etiam appellare si sententia ferat̃ ꝓ̃tra eum a quo habuit possessionem vt h̃. ⁊. ff. de ap. ab executore. ⁊. l. se. sed si non offerat se defensioni sed ꝓ̃iorẽ reum p̃mittat agere ⁊ feratur snĩa contra ipsum reum sufficit si ipse ꝓ̃mus reus cedat ei qui d̃ nouo obtinuit actionem ex stipulatione quã habet cõtra eũ qui ꝓ̃mo obtinuit ⁊ p eam. s. cessionem actionis obtinebit q; restituat sibi rem ꝑ qua cauit ⁊ si uelit ꝑbare de iure suo non audietur q; in culpa fuit si confidebat de iure suo quar̃ non assumpserit defensionẽ cause uel q; nõ appellauerit ⁊ q; non fuit ꝑsecutus appellationẽ nomine ipsius ꝯdemnati ñ suo. si uero ꝓ̃mus reus ambobus cõdemnet anteqũ a ꝓ̃mo prestetur predicta cautio tunc ipse ꝯdemnatus rem restituat ei qui p̃mo cauebit de indemnitate eius ⁊ alij cedet actionem contra cauentem. alij tñ aliter dicunt. Item ibi. s. ff. de rei uen. is a quo. ⁊. l. se. nõ dicit q; aliquis immisceret se cause alterius immo ibi uterq; ꝓ̃cipaliter agebat cõtra eundez super eisdem rebus. q̃uis bene fateamur ibi q; si uellet se in ius immiscere ad iuuandũ reũ ꝓ̃tra alterũ actorem q; nõ admitteretur p̃missa ratione. si vo ante lit̃ cõtes. tertia ꝑsona uelit immiscere se ⁊ impedire ne lis cum reo incepta ꝓcedat nõ põt dũmodo alteri qui ꝓ̃mo reũ conuenit cõpetat actio. ⁊ eodẽ modo dicim⁹ ꝓcedendũ in cã matrimoniali qñ tres ꝑsone uel plures sunt in causa. ut no. j. de spon. veniẽs. tertia tñ ꝑsona ⁊ si nõ ad impediendũ ꝓcessum admittat̃ ad auxiliandũ saltim admittet̃ ⁊ nõ solũ q; tertia ꝑsona possit intuenire in auxiliũ rei sed in auxiliũ actoris dũmodo sua intersit. vt si aliq̃ ecclesia ꝓuocet in libertatẽ ⁊ dicat soli pape subesse nã papa tũc poterit ei assistere. ar. j. de ꝓbr. uti vl̃ iuti. cũ dil. in fi. sed siue appellet siue ñ causam suã sup̃ principali de nouo incipe ⁊ ꝓsequi poterit ñ ꝑ modũ appellationis sed incipiendo a capite ⁊ ꝓsequẽdo sicut si nũq̃ appellasset nisi i casibus. ut no. j. e. q̃uis. in glo. q̃ incipit vbi gra. ꝯstiterit. q̃ro aũt quõ aget oneten. cum ñ sit lis ꝓtes. Rñdeo sufficit li. cõtes. facta cũ monasterio cũ appellãdo uideat approbar̃ quicquid factũ est ꝑ monasteriũ usq; ad appellationẽ. ff. rem ra. ba. l. uij. §. ult. sed h̃ stare ñ põt q; monasteriũ ñ egit noie epi oneten uel defendit. vnde ipse eps ratificare uel approbare ñ põt qõ suo noie nõ est actũ. tu dic meli⁹ q; ñ ferẽ snĩa sup̃ principali ꝑ huiusmodi ꝓsecutore appellationis sed ꝓnunciãdũ est ꝑ iudicẽ ⁊ ita ñ refert si nõ fuit lis ꝓtes. nec fit p̃iudiciũ epo Sed q̃ro de hac appellatiõe ꝑm hanc opinionẽ vltimã virũ obtineat vim appellationis emisse i iudicio vel emisse ex̃ iudicium. ⁊ vr̃ emisse ex̃ iudiciũ. q; prioꝛẽ cãm nõ ꝓsequit̃ sz nouam tñ. q; petit ꝓnunciari q; nullũ fiat sibi p̃iudiciũ ex hac snĩa lata ꝯ monasteriũ de q̃ nihil in ꝑ iudicio actũ est qõ si ẽ ita. s. q; sit ꝓuocatio ex̃ iudiciũ appellat̃ nõ tenet̃ ꝯparẽ coram iudice appellationis nisi citet̃ appellat̃. ut no. j. de ap. cuz sit ro. immo cũ sit als hic p̃ncipalis cã tñ coram p̃ncipali ordinario agenda est nõ coram superiore iudice appellationis. Rñdeo h̃ appellatio censenda est iur̃ appellationis emisse in iudicio ⁊ superior ad quẽ appellabit̃ dz de ipsa cognoscẽ ⁊ non ipse qui tulit snĩam. qõ ex eo apparet q; fit i iudicio ⁊ ab iniuria facta sibi in iudicio. q; ꝑ snĩam latã ꝯ aliũ dicit sibi iniuriam factã ⁊ nisi appellat̃ infra annũ ꝯparuerit eodẽ modo ꝓcedet̃ in hac cã appellationis ⁊ sine lit̃ ꝓtes. ⁊ pte absente sicut i caus⁹ ap. emisse in iudicio ⁊ q̃ agit̃ inter ptes. j. de ap. sepe. ⁊ c. oblate. ⁊. c. ꝑ tuas. Et no. q; cũ tertia ꝑsona vult defendere causam q̃ eum tãgit si est añ snĩam nõ dz dare nouũ libellum sed tñ cãm ceptã debẽt ꝓsequi vel iuuãdo eũ qui eam cepit vel assistendo ei. C. de liti. autẽ. nunc si heres. vel eũ remouẽdo si ꝓ̃mo ptinet ad eum defensio. vel si suspect⁹ est. ff. de re iudi. sepe. ff. de ap. ab executore. ff. de inoffi. tes. si suspecta. ⁊ per ꝓsequens vr̃ q; eedem defensiões ꝯpetent huic tertie ꝑsone que ꝯpetunt ipsi reo si ñ remouereꝯ ⁊ eodẽ mõ ꝯ eum Si aũt post snĩam ꝓsequi vult ap. ab ipso reo emissã idẽ faciet. ⁊ vr̃ q; etiã eo inuito eã ꝓsequi possit. Si aũt ap. a se emissã uelit ꝓsequi cũ p̃ncipalis reus nolit appellare tũc põt forma re libellũ in hac forma eps oueten. cũ eps aurien. obtinuerit snĩam surreptionis ꝓ se ferri ꝯ monasteriuz celle noue ⁊ ego sum in possessione subiectiõis ipsius ⁊ propt̃ h̃ uidens mihi p̃iudiciũ generari appellauerit̃ a snĩa lata ꝯ monasteriũ peto a uobis dñe iudex appellatiõis q; uos ꝓnuncietis snĩaz inustã. ⁊ appll̃. legitimã. ⁊ q; absoluat̃ monasteriũ ab impetitione epi aurien. ꝑ se aũt nihil petet. Sed oportebit euz ꝓbare q; sit in possessione subiectiõis ⁊ insup de iure monasterij. ⁊ si publicate sunt attestatiões in p̃ma cã qñ agebat mõasterũ mõ eps oueten. in cã appellatiõis quã prosequit̃ ñ poterit alios testes ꝓducere sup eisdẽ articulis. sicut nec monasteriũ posset si appellasset. s̃. de tes. frnitat̃. nam h̃ cã p̃me succedit ⁊ iõ eandẽ naturã assumit. ut pz. j. d̃ uo. ⁊ uo. redẽ. magne. §. cum igit̃. Sed si eps oueten. omissa cã ap. uelit cãm incipere a capite in casu i quo põt puta si ignorauit p̃mã cãm agi uel eã ñ defendit vel alijs ꝓsilibus. tũc si translata est possessio in aurien. ordinabit cãm sicut si nũq̃ actũ fuisset ꝯ monasteriũ. si vo nõduz translata esset possessio i aurien. ⁊ ignorauit ꝓcessuz ꝯ monasteriũ habitũ tunc dicet executoribus snĩe ꝓ aurien. late ñ debebat̃ mihi auferre possessionẽ meã sine cãe cognitiõe. ff. de re iudi. a diuo. §. si rez. als incipit si sup oberen. C. si p uim. l. fi. immo plus vr̃ q; si nõ esset i possessione subiectionis sz tñ hr̃et ius in re ⁊ ignorasset cãz agi tunc posset impedire executionẽ. s̃. de tes. uenies. Sed qdaz intelligunt h̃ speciale qñ snĩa fert in bñficijs uacantib⁹. ut ibi plen⁹ no. alij dicunt ⁊ forte meli⁹ q; ante snĩam in p̃ncipali cã latã ⁊ post snĩam in cã ap. tam a se q̃ propꝛio reo emisse tertia ꝑsona cuius interest põt ius suũ tam sup̃ propꝛietate q̃ sup̃ possessione proponere si vult dũmodo ius tertie ꝑsone illud idẽ iuuit qõ deductũ erat in iudiciũ a ꝓ̃mo actore ⁊ reo. ff. de re iu. sepe. §. i. ⁊. ii. ff. de ap. ab executore. §. alio. s̃. de ma. ⁊ obe. int̃. vbi de h̃. ⁊ dũmodo p̃mus re⁹ nõ possidẽt ius qõ ab eo petebat̃. Sed ali⁹ in eo possidebat illud ius sicut liber tus ñ possidet in se iuspꝛonatus sed pꝛonus. sicut eccl̃ia uel clerici nõ possident in se ius subiectiõis sed ꝑlatus cũ nulla res sibi seruiat. nec etiã ꝓpꝛia dño. ff. si usufr. pe. l. uti. in p̃n. ff. si fui. ut. p. l. iur̃ coi. ⁊ tñ ꝓuenirí pñt huiusmõi ꝑsone. ut i preall̃. iurib⁹ ꝑtinet̃. ⁊ no. s̃. de ꝑscrip. audit̃. in p̃n. Si aũt h̃ tertia ꝑsona uelit ꝓponere de iur̃ sup̃ propꝛietate nullũ fit sibi p̃iudiciũ quantũcunq; sciat cãm agi. ut in fi. hui⁹ decre. dz sed sup̃ possessorio bene p̃iudicat̃ sibi si sciret ⁊ nõ defẽdat p̃mũ reũ uel eum a defendẽdo nõ repellat ut h̃. ibi aliogn illud etiã bene admittit̃ q; si ꝓ̃m⁹ reus pro iur̃ suo produxit testes ⁊ si postea tertia ꝑsona que sibi astitit uelit publicat̃ attestationib⁹ producere testes sup̃ eodẽ iur̃ suo distinguendũ est an sup̃ eisdẽ articulis producat an sup̃ diuersis. sicut si p̃mus reus post publicatas attestatiões producẽ alios testes uellet. ut no. s̃. de tes. frnitat̃. ⁊ h̃ ea rõne probat̃ q; si p̃iudicat tertie ꝑsone snĩa ꝯ ꝓ̃mũ lata tenet nõ tñ sup̃ possessione sed etiã super propꝛietate qñ astitit ei quare nõ eodẽ mõ preiudicaret sibi processus ꝯ eũ hr̃us utiq; immo ei p̃iudicare debet. ar. ff. de iudi. que de tota. ⁊ i eo colligit̃ ⁊ no. s̃. de of. dele. pasto. Si enĩ uolebat ius suũ prosequi nõ debebat ꝓpꝛio reo assistere nec in ꝓ̃n. nec in fi. nec i medio. ⁊ vr̃ h̃ papa reprobare opi. R. qui dixit q; si aliqs petat aliqd̃ ius in re aliqua quã ego possideo ⁊ ego h̃ sciam ꝯ possessorẽ snĩaz latam mihi p̃iudicat. ⁊ sic intelligimus legẽ. ff. de re iu. sepe. ibi nam ⁊ si libertus meus me interueniẽte seruus ul̃ libert⁹ alterius iudicet̃ mihi p̃iudicat. glosabat enim ibi. R. idẽ est me interueniẽte ⁊ si me sciente al̃ nesciente. ar. pro eo. C. de liberali cã. principaliter. Idem uidet̃ si res aliq̃ uendicet̃ ab aliquo qui nõ possidet eam sed tñ tenet. nam tunc ego si mea

intereſt debeo offerre me defenſioni eius ꝛ niſi offerã ſi ſcio
fit mihi ꝓiudiciũ quo ad poſſeſſionẽ. ar. ff. de ac. poſ. l. bona
fides. ſecus aũt ſi eam poſſideat qz tũc nec admittor ad defẽ
ſionem nec mihi fit ꝓiudiciũ. ut no. s. ut li. nõ ꝓteſ. qm̃. §. ſi.
ſed vbi ipſe ꝙuentus tenet ꝛ ego poſſideo tunc etiã eo inuito
admittor. Et ſi queras qd obtinebo ego tertia ꝑſona poſ
ſidens aliquã rem. Rñdeo qz repellit a defendendo reus
conuent⁹ ſi ante litẽ conteſ. ego uelim defendere eam. nec ẽ ff.
de rei uen. l. officiũ vbi dr̃ q rei vendicatio ꝓpetit etiã ꝓtra
nõ poſſidentẽ qz illud loquit qñ nullus poſſidẽs offerebat
ſe defenſioni. Si aũt poſt litẽ ꝓteſ. offerebat ſe poſſidens pro
baturũ q rem poſſideret tũc obtinebit q reus qui obtulit ſe
defenſioni cum nõ poſſideret nõ ꝓdemnabit ad rem uendi
catam dandã ſed ad rei eſtimationẽ. ar. ad p̃dicta. ff. de pe.
bere. nec ullam. §. ſi qs abſenti noĩe. ꝛ §. item ſi qs. ff. de rei
uen. ſi is qui. ꝛ duabus. l. ſequẽtib⁹. Sup ꝓprietate aũt ui
det q nullũ ꝓiudiciũ ſibi fieri poſſit etiã ſi ſciat rem quã poſ
ſidet ab aliquo uendicari etiã ſi non ꝓdicit. ff. de re iu. ſepe.
§. ult. Si ſup ꝓprietate poſt litẽ ꝓteſ. uelit ſibi aſſumere defen
ſionem cãe nõ vr̃ q poſſit qz cum ille qui tm̃ tenebat litẽ ſic
conteſ. nõ põt inducere ſup ꝓprietate probatiões que ipſi ꝓ
ſint quantũ ad ſniam ꝓ ſe ferendã cuz nihil petierit nec litẽ
fuerit cõteſtatus ꝛ cum dicat eum nõ hr̃e ꝓprietatẽ illius rei
Jo. tñ dixit ꝛ bene q ſi quis iura petat que ego poſſideo in
re alĩ me ſciente ꝛ obtineat nõ tamen mihi ꝓiudicat niſi eũ
defendam. ꝛ exponit vbum dicte. l. ſepe. ſ. me interuenente ꝛ
defendente. ſed ꝛ fm eum apparet q ſi offerat ſe defenſioni.
q debet ꝓbare de ſuo iure aliter fieret ſibi ꝓeiudiciũ. Jtem
no. q etiam illis inuitis in quibus ius petitur ꝛ conſitenti
bus iura petita in mei ꝓeiudiciũ ego admittar ad defendẽ
dum ius meum. C. de liberali cauſa. principalit. in fi. ꝛ feret
ſententia pro eo ꝛ cõtra eum qui litem cõteſtatus eſt non no
minato me qui ſupueni ꝛ defendi in condemnatione uel ab
ſolutione niſi narrando factum. ꝛ tamen exquo defendi per
conſequens ꝓderit mihi ſententia vel nocebit. Sed contra
predicta ꝛ ea que hic dicunt ſic opponitur quomodo ſentẽ
tia lata cõtra monaſteriũ ꝛ per papam cõfirmata ꝛ que tran
ſit in rem iudicatã reuocabit per appellationẽ oueten. epiſco
pi uel alterius. Rñdeo certũ eſt q is cuius intereſt appellar̃
poteſt. ij. q. vi. nõ ſolent. Jtem certũ eſt q iudex appellatiõis
debet ꝓnunciare ſniam a qua non eſt appellatũ iniuſtam ſi
eam inuenerit iniuſtã. ij. q. vi. §. ſi ego. vnde ſi inuenit primũ
reum qui litẽ conteſtatus eſt iniuſte cõdemnatũ abſoluet eũ
propt̃ appellationẽ emiſſam ab eo cuius intereſt qz per aliũ
habebit qd̃ per ſe non poteſt habere. ff. quẽadmodũ ſeruit.
ſi cõmune. ff. de li. le. l. ſiquidẽ. alij tamen dicũt q epiſcopus
oueten. nõ debet petere in cã appellationis q ſnia contra p̃
mum reũ lata irritetur que incõtinenti per papã fuit cõfirma
ta vt h̃ continet. Sed h̃ debet eſſe petitio eius qd̃ cum ipſe
oueten. poſſideat iura alij adiudicata q iudex ꝓnunciet q
per illam ſententiã non fiat ſibi ꝓeiudiciũ ꝛ q decernatur q
executio ſententie non eſt faciẽda in iuribus ab eo poſſeſſis
ꝛ ſic etiam fertur ſententia ſi ꝓbauerit ſe poſſidere. ille autem
cõtra quem lata eſt ſententia nõ impediet cuz qui uicit ſuper
ꝓprietate nec etiam ſup poſſeſſione ſi tertia perſona appel
lans nõ ꝓbauerit aliquid de poſſeſſione. ſuperiores autez
non negant libellũ eſſe bonum. ſed dicũt etiam ꝛ ſuperiorez
bonum eſſe. per iſtam autẽ decre. ſatis patet q ſi oueten. epi
ſcopus non ꝓſequendo appellationẽ ſed alio modo uellet
ſe opponere quo minus ſententia mandaret executioni pu
ta dicendo ꝛ offerẽdo ꝓbationẽ q res ſit ſua uel q eſt i poſ
ſeſſione q nõ eſt audiẽdus. tñ ſemper ſaluũ manet ius eius
in ꝓprietate. ſed nõ in poſſeſſione quã amittit p executionez
ſententie ut h̃. ꝛ eſt hoc iuſtũ exquo eniz iura uoluerũt q cõ
tra iſtũ ratione hui⁹ detentionis det actio. rationabile fuit q
etiam fiat executio ſnie ſuper h̃ late ne actor alis illuſoriũ ui
deatur egiſſe. immo plus uidet q etiam ſi in alijs rebus q̃
que adiudicate ſunt mandet executioni ſententia q nõ perti
net ad executorẽ cognoſcere niſi d̃ ꝓprietate. ff. de re iudi.
a diuo. §. ſed ſi ſuper. ꝛ §. q ſi res. Sed oppones quia ſi ui
detur q tantũ detentio ꝛ non poſſeſſio tranſfertur in uincen
tem ꝛ ſic prior poſſeſſor poſſideret iura in re petita ꝛ alijs ad
iudicata ꝛ etiam per executorez tradita ſi non poſſidebat an
te ſententiam uel executionem. Rñdeo non ita eſt quia poſ
ſeſſio per alium detẽta amittitur q̃cito ab alio occupatur eti
am ignorante eo qui per alium poſſidet. ff. de acqui poſ. pe
gre. §. pe. alij tamen dicunt de equitate q ſi ſtatiz haberet pa
ratas probationes ſuper ſua poſſeſſione q differẽda eſt exe
cutio. ar. ff. de re iudi. a diuo. §. ſi ſuper. ff. ad exhi. l. iij. §. ſciẽ
dum. ꝛ §. ibidem. appellationez. ſi epiſcopus oueteñ. eſſet
in poſſeſſione monaſterij ſiue appellauerit ſiue nõ. dũmodo
neſciret cauſam ſuam agi non eſt mandanda ſententia exe
cutioni. C. ſi per uim. vel alio modo. l. ulti. Si vero ſciuerit ꝛ
appellauerit rationabiliter nec alis fuerit cõtra ius pendente
cauſa appellationis nõ mandabitur ſententia executioni. ut
hic. ſi uero ſciuerit ꝛ non appellauerit vl̃ appellauit ꝛ iniuſte
ſententia mandabit̃ executioni. ff. de re iudi. ſepe. j. e. q̃uis.
Si uero oueteñ. nõ erat in poſſeſſione ſiue appellauerit ſiue
non ſemper mandat̃ ſententia executioni ꝛ non fit ꝓiudiciuz
ei in ꝓprietate. ff. de rei uen. is qui a quo. ꝛ l. ſequẽti. nec ẽ
cõtra. s. de teſti. ueniens. que loquitur quando eccleſia uacã
te data eſt ſentẽtia vbi ſecus eſt ut ibi no. vel dic ꝛ melius q
etiam tunc ſi nõ ſciret abſens nullum abſenti ꝓiudicium fie
ret ꝛ ſententie executio impediretur. ꝛ ſic intelligitur decre. ve
niens. h̃ autem loquit̃ quando ſciebat cauſam agi. rationa
biliter. ſ. infra decem dies uel anteq̃z tertie ſententie ferentur
C. ne. li. in una. l. i. uel. i. ex cauſa rationabili. is autem cuius
intereſt poteſt a principio intereſſe ne colludat̃. C. de litig. au
ten. nunc ſi. C. de libe. cauſa. principaliter. ff. de inoffi. te. ſi ſu
ſpectam. ff. d̃ leg. i. ſi ſeiuus pluriũ. immo plus dicimus q il
le cuius intereſt poteſt repellere ab agendo illum ad quẽ pri
mo loco pertinet defenſio ſi ſit ſuſpectus. ff. d̃ appell. ab exe
cutore. §. alio. legitimum. j. de appell. cum ſit. alioquin. i.
ſi non fuit rationabilit̃ appellatum uel fuit ſed non miſit nũ
tium ꝛ neſciuit cauſam ſuam agi. alis ſecus. j. e. q̃uis. preiu
dicio. quo ad ꝓprietatem. ſile. s. ut lite nõ conteſ. quoniã.
§. penlt. C. de libe. c. iubemus. ꝛ accedit ad legatum. ꝛ no. s.
de in inte. reſti. ſuſcitata. ꝛ j. eo. ſuborta. Sed cõtra. ff. de re
iudi. a diuo. §. ſi ſuper rebus. vbi dicitur q ſi ſuper rebus ca
piendis in cauſam pignoris ꝓpter rem iudicatã fiat contro
uerſia q facienda eſt ſummaria cognitio. Sol̃. aliud eſt vbi
petitur ſententia mandari executioni in alijs q̃ in illis que
adiudicate ſunt ut ibi. aliud ubi ñ in alijs rebus ſed in bis
que adiudicate ſunt vt h̃. ibi enim nulla ſummaria cognitio
adhibetur. alijs. ſ. ignorantibus qui nõ ratione poteſtatis
vel ſocietatis uel contractus uel officij uel procurationis illi
agenti aſtricti ſunt. alis contra. ff. de iureiuran. l. ſi duo. §. is
qui. ꝛ l. ſeruus. ꝛ l. utiliu. §. fi. veruz q res inter alios acta re
gulariter alijs non nocet. ſed res acta inter eaſdem perſonas
in uno iudicio bene nocet quandoq̃z in alio. qz illi ꝛ uterq̃z
illorum qui agunt inter ſe in una cauſa ſi poſtea agunt ſepa
ratim in alia cauſa vel ſi cum alio agant uel agat alteri eorũ
nocet. verbi gratia ſi cõdemnatus de furto uel publico crimi
ne in quacunq̃z cauſa ꝛ cum quocũq̃z agat tanq̃z infamis a
teſtimonio ꝛ a iudicatu repelli poteſt p̃ma in omni cauſa. iiij
q. vi. c. i. s̃. de teſti. teſtimonium. ꝛ in mirabilibus caſibus eſt
inuenire. qd̃ intelligas verum in bis que conſecutoria ſunt
priorum ſententiarum vel alioz actuum. non autem in alia
cauſa preiudicat. vt ſi ſententia lata eſt ſuper furto cum agit
ciuiliter non p̃iudicat quando agitur criminaliter. C. de iu.
priua. l. ſi quis ad ſe fundum. ꝛ ar. s̃. de elec. cum dilectus. ꝛ
no. j. de purga. cano. cum dilect̃.

Cũ bertold̃.

Um bertoldus .asserens.ꝛ male qꝛ nullã utili
tatẽ de illo pignore ꝓsequi potuisset.qꝛ cum iter ce
teros eius fructus sit ꝑsentare.illũ fructũ nõ posset
sibi computare in sortẽ.cũ nullo dato uel recepto debeat pre
sentari.i.q.ii.q̃ꝑpio. Item iuribus fundi nõ utitur creditoꝛ
ff.de pig.sed an uide. Itez sequereť absurdũ qꝫ soluto debito
remouereť ꝑsentaŕ.ff.qui.mo.pi.ul'hy.fol.l.i.C.si pignꝰ pi.
da.sit.l.i.ꝛ.ii.qđ esset ℨ.xv.q.vl.iuentũ.alios aũt fructꝰ i sor
tem computat postq̃ sunt consumpti.ff. đ pig.ac.l.i.ꝛ.ii.ff.
de pig.creditorẽ.secus aũt in emptore ꝛ feudatario qui cum
habeant directum dn̄ium uel utile possunt ꝑsentare.sic alios
fructus licite habent.ff.de ꝓtraben.emp.in modicis.ꝛ.l.si a
queductus.ꝛ.l.se.ꝛ.l.dolia.ff.de fun.dota.l.i. presentaue'
rit.ꝛ licite exquo ꝑmus electoꝛ siue pñtatoꝛ ius eligẽdi ñ ha
beãt qꝫ tũc ñ ꝓstaret.sꝫ post ꝓstet.ꝛ sic nõ est ℨ.de elec.cõ
siderauimus.qꝫ illi ius eligẽdi hẽbant licet ꝑuari possent.ul'
ꝑuandi essent ꝓpter delictũ suũ.ꝛ no.s.đ elec.dudũ ꝛ.c.au
dits ar.hic q pignus hẽbat nullũ ius eligẽdi hẽ. et.s. no.
Sed ipsũ.pẽonꝰ enī exquo aliquẽ ꝑsentat supioꝛi sic ꝑ fece
rat.sine lnia supioris variare nõ põt.sicut dicimꝰ ī postulati.
ℨ.de iurepa.pastoralis.ꝛ.c.bone.ii.me.cum ergo variare nõ
possit .ꝑsentatus ius habet saltẽ implorandi officiũ iudicis
ut eccl̃iam vacantẽ sibi conferat ad quã est canonice ꝑsentaꝰ
maxime cum ecclesia est vacans uel pro vacente habẽda.qñ
s.institutus in ea nõ est canonice institutus ut hic .secus aũt
dicerẽ si alius ad ꝑsentationẽ pẽoni eẽt institutus ẽt cum iu'
ria ꝑmo ꝑsentati.ℨ.de iurepa.pastoralis.qꝛ tũc ñ vacet ec.
nõ põt implorare officiũ iudicis.nec valꝫ qꝫ qdaꝫ opponũt
pẽonus põt mutare ꝑsentatũ.ergo pñtatus nõ põt petere ec'
desiã. Nõ enī dicimꝰ sic supradictũ ẽ qꝫ pñtatum possit mu
tare nisi epo mandãte.ꝛ etiam epus nõ admittẽdo idoneuꝫ
peccat.ꝛ contra eum competit actio. ut in decre. pastoralis.
quod etiam si mutare posset nõ tamẽ seqtur.ergo nõ potest
agere.sicut iudex in venditõne q rem vni venditã alii vende
re põt.ꝛ tamẽ anteq̃ alii vendat ipam petere põt.siue enī vẽ'
ditoꝛ peniteat ipam vendendo ꝛ tradendo alii.C.de rei vẽ.
l.quotiens siue nõ semp tñ emptoꝛ ℨ ipm actiõꝫ habet .ff.đ
act.ẽp.l.ex ẽpto. Sed quid dices si epꝰ instituit aliũ q̃ꝑ pre'
sentatũ a patrono. Rñdeo.cassabit istitutus ab epo. xvi.q.
vii.decernimus.nõ obstat.ℨ.de iurepa.pastoralis.qꝛ loqtur
ibi quando pñtatum a patrono instituit licet patronus vari
auerit quod licꝫ ut ibi.nec obstat.s.de offi.leg.dilecꝰ ut ibi
no.alii dicunt qꝫ agit tanq̃ ꝓcuratoꝛ in rem suã.ꝛ habes ꝑ
expssum qꝫ si epꝰ aliquẽ instituat sine pẽono qđ cassatur fac
tum epi.ℨ.de iurepa.illud.uel dic hoc contigisse.qꝛ ꝓstat in'
stitutoꝛẽ errasse.uel in facto uel in iure.quia hñs rem obliga
tam nõ põt ꝑsentare.ut.s.no.in gl.i.institutoꝛ aũt contrariũ
credebat.ꝛ ideo eiusꝫ ꝑsentatũ admisit.deposuerit.secus di
cerem in postulato.s.qꝫ nõ possit agere. qꝛ eius ꝓsensus nõ
ualet cum ab altero dependeat.s.đ postu.c.pe.sꝫ postq̃ cõ
sensum eius hẽt a quo dependet.credereˉ qꝫ posset implora
re officiũ iudicis.ostenderet.data restõne ī integrũ.ff.si qs
cau.l.ii.ꝛ no.s.de ꝓcura.querelã.aliꝭs.ꝛ male.C.de iudi.a
iudice.ℨ.đ ap.cum vnã.uel forte licet post litẽ ꝓtestatã.ar.C.
de ꝓcur.nullam. ꝛ intelligo hoc vezꝫ qꝫ subdelegatus pape
aliũ subdelegare nõ põt puta ut det ei aliquã iurisditionez.
sed si ꝓmittat ei ministeriũ tm̄.puta qꝫ recipiat testeꝭ sine aliq̃
iurisditione ualet cõmissio.qꝛ ipe facere videť qꝫ ꝑ aliũ facit.
uel dic ut videť melius qꝫ aliud est recipe testes. aliud scribe
re attestationes.ille aũt cui ꝓmissum est qꝫ recipiat testes.re'
ceptionẽ alii ꝓmittere nõ põt.qꝛ in hoc eius industria electa
est.s.de officio deˉ.qm̄ ab.ubi de hoc.sed scribere attestatõ
nes bñ cõmittit alii.qꝛ ꝑ potiꝰ eligit opa q̃ꝑ industria.ar.ℨ.đ
ap.cum cãm. ad officiũ aũt receptõnis testiũ ptinet discerne
re q̃nta fides adhibenda est testibꝰ. ꝛ ꝑ ipm scribere iudici.
ff.de testi.l.iii.ꝛ.ℨ.de fideicõ.ꝓstitutus in fi.s. de ꝓba. licet.
ꝛ refrenare effrenatã multitudinẽ.ff.de testi.l.i.ꝛ testem uacil
lantẽ cape ꝛ punire ut.C.de testi.nullũ.ꝛ examiare articulos
ꝛ interrogatoria ꝛ alia bꝰ ad receptionẽ testiũ necessaria.ex q
bus omibus põt colligi qꝫ industria ꝓsone illius cui ꝑ com
mittitur est electa.ꝛ ideo hoc nulli committere põt. tabellio
aũt ꝼm hoc interrogabit testes ꝛ alꝭ mandatũ receptoris ex'
equaŕ ꝛ etiã in absentia receptoris ꝛ etiã si aliqua adiciat cõ
tingentia factũ ꝛ rñdeaŕ bñ valebit. ¶ Tu dic qꝫ q̃uis iu'
dex possit cõmittere tabellioni receptionẽ testiũ q̃tuꝫ ad scri
bendũ.nõ tamen q̃tum ad examinandũ.ℨ.de ꝓsang.ꝛ affi.
c.i.ad nos.ordinariũ esset qꝫ ad ꝓximos delegatos appel'
let.sed ꝛ appellatio facta ad papam tenet. Sed si corã papa
exceptũ esset qꝫ ad inferiores delegatos cãm remisisset obti'
nuisset.de offi.dele.sup qõnum. Sed quia non fuit excep'
tum.uel quia ex certa scientia sic fecit papa tenet qꝫ factum ẽ
uel dic tm̄ ad papã appellandũ fuisse quia tota causa eis cõ
missa fuit.s.de offi.deˉ.sup qõnum.concessimus.no.post
diffinitiuã sn̄iam que est nulla legitima appellatõe suspensa
itez cognoscit qꝫ est spẽale cum de bñficiis agit.ut no .s.de
rescrip.constitutus.uel dic hoc tũc uerum esse cum in tenore
sn̄ie eius depḧendit iniqtas ut hic.nam falsũ repiebaŕ in eo
qꝫ dicebat attestatones fuisse ꝓbatũ.a.fuisse in possessiõe iu
repatronaŕ. ¶ Item falsũ repiebatur in eo qꝫ dicebaŕ qꝫ di
ctus .t.in ꝓbatõne defecisset.ut.ℨ. sequitur.ar. ad hoc.ℨ.de
pur.vul.c.ii.uel est hoc ea rõne.quia cuꝫ circumuetus fuerit
iudex ab aduersario dolose sicut hic dr̄.bene poterat senten
tia retractari .ff.de iudi. si ptoꝛ. ¶ Uel dic qꝫ ꝑ sufficit ad
cassationẽ sn̄ie qꝫ ordo iudiciarius nõ fuit hic fuatus.s.quia
iudex ꝓbationes ꝓdemnati nõ iudicat.C.de sen.ꝛ intel.l.ꝓ
latã. ¶ Uel dic ut nos.s.de rescrip.cũ dilecti. ¶ Uel dic
qꝫ licet a principio posset repelli ꝛ deberet. si tñ admissus est
de facto ꝛ apparet sn̄iam nõ bene latã reuocabiť.ꝛ est ratio.
qꝛ exquo iudex cognouit ꝓnunciare debet.ff.de iudi.l.đ q̃
re.ꝛ iuste ꝛ ꝼm allegata ꝛ ꝓbata.ff.de offi.ꝓsi.illicitas.§.veri
tas rex.x.q.iii.illa.ꝛ.c.sumope.ꝛ.c.tũc vero.ꝛ ꝑ iurat iudex
in aucť.iusiur.qꝫ ꝓuſ.ꝛc̃.§.ꝛ equus ero.col.ii. ¶ Si ergo ex
allegatis apparet eam rescindendã.siue reuocandã ipam re
uocabit.ar.ff.q̃ sen.sine ap.re.l.i.§.i. ¶ Uelˉ dic qꝫ ꝑ admis
sus fuit beneficio restõnis.uel potius supplicatõnis ℨ sn̄iaꝫ
pp absentiam que licet minus sufficiẽter sit ꝓbata.tamen ex
illa minus sufficiẽti ꝓbatõe daťˉ sibi restõ ad audiẽtiã cãe.s
de resti.in inte.ex lr̄is.x.solˉ.pp hoc nõ erat in possessiõe iu'
ri patro.cum hoc nõ sit de fructibus iurꝑa. q̃uis ex pacto
aliqñ hẽatur.xviii.q.ul.eleutherius.memorato .t.miꝫ ui'
detur qꝫ dicit hec decre.in ꝑn.ubi dicit qꝫ.t.cuius electio uel
pñtatio ꝓfirmata nõ erat egit cõtra.t.q possidebat ꝛ cuius ꝑ
sentatio admissa erat hic dicit qꝫ papa adiudicauit ecclesiam
huic.t.ꝛ tñ nullus põt ministrare nisi ꝑmo eius electio cõfir'
mata sit.s.de elec.q̃liter post so.dicimꝰ hũc.t.hoc mõ ꝓces'
sisse.qꝛ petiit cõfirmationẽ sue pñtationis a suo dyoc̃.ꝛ qꝛ il
le noluit eam impẽdere iuit ad legatũ a quo petiit ꝓfirmatio
nẽ pp defectũ dyoc̃.legatus ꝓcedẽs discrete vocauit possef
sorem ecclesie q possessoꝛ excepit qꝫ sua pñtatio erat canoni'
ca.ꝛ ideo erat legitime ꝓfirmata.ꝛ.t.tũc mouit qõnem dicen
do qꝫ nõ erat canonica qꝫ cum ꝓbasset bene facit papa q ad
iudicauit ei eccl̃iam qꝛ sic adiudicãdo uideť ꝓfirmare cũ nõ
sit uis in verbis.uel põt dicere qꝫ ab initio.t. petiit suã electi
onẽ ꝓfirmari a legato nõ obstante ꝓfirmatõe ꝛ ꝑsentatõe fa'
cta de posterioꝛe que nõ tenebat.ꝛ in hoc casu bñ admitten
tur ꝓbationes huius.t.sup canonica sua ꝑsentatione.ꝛ sup
nõ canonica pñtatione possessoris.sed q̃tũcunq̃ ꝓbatões
clare sint sup mala ꝑsentatione possessoris nisi ꝓbet suaꝫ ca
nonicã ꝑsentatõnẽ tñ sn̄iabitur ꝑ possessoꝛe qꝛ potioꝛ ẽ pos'
sessoꝛ.ff.si ser.ven.uti.in ꝑn.ꝛ ī eo qđ legit ꝛ no. s.de ꝓba.
ex lr̄is . Item qꝛ ꝓbationes.t.nõ sunt admisse sup mala ꝑ'
sentatione possessoris nisi ad hoc qꝫ iustificetur ꝓsentatio.

t. vnde si. t. nō iustificasset suā pñtationē. i. si nō ꝓbasset suas canonicā pñtationes nō ꝓcedet ad cassandā pñtationē possessoris ad qō inducte nō fuerūt. ꝛ ideo videt ꝙ male petūt isti q petunt suas pñtationes uel electōes cōfirmari qñ petunt electionē aduersarii cassari. videt enī ꝙ cū hic ꝑncipaliē petatur cassatio ꝙ etiaz si nihil ꝓbet actor de iusticia sue electionis dūmodo ꝓbet aliqd p qō cassari debeat electio aduersarii ꝙ cassanda est licet forte actor alis ñ fuisset admissus ad hanc petitionē nisi ratione iur̄ sui quia ꝛ multi iniqui repellunt. ut no. ī. de accusa. sup his. qdam tamē dicūt ꝙ ꝛ talis petitio admittenda est. sed tamē iudex nō sniabit sup cassatione electionis nisi actor ꝓbet de iure suo. sed qcquid dicatur hic dicendū est. ī. de iurepa. cum dilectus. dicit qꝛ qñ datur talis libellus peto electionē meā ꝙfirmari ꝛ electionez aduersarii infirmari statim ꝓtradictor pōt petere quo iur̄ petit hoc. ꝛ si dicit qꝛ est canonica statim subiiciet multi fūt modi canonice electionis. s. p cōpromissum uel scrutiniū. Item qñq eligit quis iure suo qñq iure deuoluto. sz tñ in ꝟ modica ē vis. s. an exp̄mat modū canōice electōnis. uel dicat tātum peto eam confirmari qꝛ est canonica. sed in scḋa parte libelli ubi petit electionē ꝓdictoris infirmari est utilitas magna ut queraī cā infirmatōnis. qꝛ si dicit cām que vergat in p iudiciū actoris puta quia facta est de homine illiterato irregulari uel criminoso. ꝛ ideo nō potuit eligi. nec p ꝙsequens suā electionem que secuta est impedire audiendus est. si autem diceret causaz de qua nihil interesset sua ut si dicet eum ineligibilem. uel iam electū cassandū ꝓpter crimē vel irregularitatē. sed nō subiicit in quo sibi ꝓsit uel obsit cassatio non recipietur huius libelli ps. sed si recipetur forte restringetur snia tñ ad pīudiciū uī utilitatē actoris ut ꝓdictū ē. si esse pōt si aūt ad illa nō pōt torqueri ꝛ inueniaī electio iam ꝙfirmata cassanda cassabit. imputet enī sibi reus q nō repulit actorem ante litē ꝓtestatā. C. de excep. l. fi. insti. de excep. §. pe. qdam tamē dicunt ꝙ nō sunt recipiēdi hmōi libelli. s. peto ꝙfirmari electionē meā uel ꝓcessū meū nō obstante electōne alteri⁹ uel ꝓcessu. uel peto idem ꝛ etiaz peto cassari electionē aduersarii ꝛ ponūt exemplū in simili⁹ qꝛ nec talis libellus eēt admittendus. peto talē fundū nō obstante aliqua venditōne a traditione facta aduersario uel peto. c. ex cā mutui nō obstāte pacto de nō petēdo. uel nō obstante snia ꝺ me lata sup ꝟ. sed certe isti non benedicunt. nam omēs isti libelli sunt recipiendi sicut satis apparet. ff. de priuil. credi. impatores. ff. ꝙ me. cā. metū. §. volēti. ꝛ. l. si mulier. §. fi. ꝛ. l. se. qꝛ ꝛ veteres actiones extincte vtiliter cōpetunt. ff. si ex nox. cau. l. ii. §. fi. ff. de capi. di. tutelas. §. si libertate. C. si aduer. transac. l. ii. ꝛ de acceptil. l. fi. ꝛ hoc idē est in inte. resti. ut no. s̄. de in inte. rest. tum ex lr̄is in glo. idem sup. v. item p restitutionem tamē satis videt ꝙ debet subicere cām in libello quare nulla sit electio uel ꝓcessus uel venditio uel pactū uel snia. qꝛ causa semper est exp̄menda in libello. ut. s̄. de libel. ob. c. ul. q̄tumcū qz ad hoc imploret officiū iudicis ꝙ ipse in p̄dictis impēdere non debet nisi iusta causa exp̄ssa de qua est cognoscendū ut apparet. ff. de mi. l. i. §. ꝓtor. ꝛ. l. in cause. i. ii. ꝛ dicūt qdam ꝙ p̄mo debet cognoscere de ultima petitōne q̄z de p̄ma. sed nos credimus ꝙ simul cognoscet de utraq; sicut no. in resti tutione ī integrū. s̄. de resti. ī inte. tum ex lr̄is. ī gl. idē sup. v. Item per restitutionē. ar. C. loca. ꝛ cō. l. si ꝓditiōis. ꝛ. l. ne cui ꝛ. l. ꝓductores. Item p̄dicta habēt locū nisi aliqd actū sit actori ex p̄dicta adiectōne ꝛ hoc etiam in libello debet exp̄mere. sed si in libello non dicit ꝙ sibi accrescat nunq̄z reciperet libellus cum adiectiōe que aduersario obest ꝛ sibi nō ꝓdest. ar. ff. de rei ven. in fundo. ꝛ hoc ibi dī de positionibus ꝛ ꝓbatorib⁹ sup eisdē faciendis. ꝛ si de eis nihil ꝓtineaī ī libello.

A causis contineantur. si ipe cognouit ꝛ diffinuit ptibus p̄sentibus. C. de legi. si impialis. secus si ad ꝙsultationē rñderet. C. de legi. leges in fi. itez secus in interlocutoriis. C. de legi. l. leges. in fi. nisi interlocutoria corpe iuris clauderet. ff. qō me. cau. metū. §. qō agit. xvi. q. iii. lz dispensatiue. ff. de manda. p̄n. l. fi.

After monasterium. factū sic fuit cum duo mōasteria. s. sancte anne. ꝛ sancti leodii litigarēt coram iudice delegato sup modo eligendi abbatē in monasterio sancti leodii ꝓcessum fuit usqz ad litē contestatam. ꝛ testiū. ꝓductionē. tūc monasteriū sancte anne ꝓposuit cās suspitiōis cōtra delegatū. ꝛ qꝛ delegati nō admiserūt eos appellauerunt. uel etiaz sine appellatōne recesserūt ab eis. iudices aūt eoz absentia vilipensa snīaz diffinitiuā ꝓ mōasterio sancti leodii tulerūt. ps aūt sancte āne lr̄as impetrauit ꝙ cū appellassz a ꝓpriis iudicib⁹ qꝛ legitimas suspitionis causas nō admiserūt scī iudices ꝙgnoscerēt p̄mo r̄uocato qcquid factū esset post appellationē ꝛc. ꝛ nō fiebat mētio in ipis lr̄is q̄stum ꝓcessum erat in ipso negocio quādo recepit recusare nec exp̄ssit causas suspitōnis que ꝙtinebanī in eis quas hodie necesse haberēt exp̄mere. ꝛ hodie nullus ipetret lr̄as super appellatōne añ snīam emissa nisi exp̄mat grauamē. ī. de de ap. ut debitus. olim aūt nō tenebaī exp̄mere. ī. de ap. cuz sit ro. uel impetrauerat lr̄as sup p̄ncipali negocio nulla facta mentione de appellatōne p̄m illos q dicunt ꝙ recessit a iudicibus nulla appellatione emissa. eū aūt quocūq; modo uis ꝟ negociū eēt ad sedē aplicam relatū. papa decernit p scḋas lr̄as p̄mas nō reuocatas. ꝺ snīam aūt opponebaī qꝛ nō tenebat qꝛ lata erat ꝙtra res p̄us iudicatas. ꝛ sup hoc instrumentū snie ꝓducebatur. sed papa rñdet ꝙ p̄sumendū est ꝙ si coram p̄mis iudicib⁹ ꝓduxissz istud post babuissent. i. ꝓducētibus nō ꝓfuisset. uel si appareat tale esse qō ꝓfuturū eēt imputent sibi q nō ꝓduxerūt añ snīam. his ergo attentis ratiz hz snīam p̄oz iudicū. ꝛ electio munus tribuit bñdictiōis super modo eligēdi. dicebāt enim monachi sancte anne ad se ꝙtinere uel in totū uel in ꝙtem electionē abbatis in mōasterio sancti leodii. ꝛ ideo electionē factā absentibus ipis dicebant esse cassandā. ingressum. C. de iudi. sancimus. in fi. C. ō excep. l. pe. iii. q. vi. §. exceptis. s̄. de excep. pastoralis. ubi no. iudicium. si alicui cōpetūt plures exceptōes declinatorie iudicii puta de suspecto excōis ꝙ falsū sit rescriptū uel ꝙsimules semp in p̄ncipio ꝓponat exceptionē suspitōnis. nam si p̄mo aliā ꝓponeret sibi faceret p̄iudicium. ut hic. iii. q. ix. cuius in agendo. iiii. q. iii. si quis. ff. de iudi. sed ꝛ si. Item facit ad ꝟ qꝛ si semp usqz ad litem ꝓtestatam ꝓponi posset frustra prefigeret tps. xx. dierū. iii. q. iii. offeraī. Item frustra consuleret ꝓtestato tempore absentie iudicis si usqz ad litē ꝓtestatā posset recusari. C. de iudi. cum spēalis. Sed dices nōne natura liter exceptis. falsi ꝛ excōis p̄cedit cum si nullum esset rescriptū nō sit iudex. Rñ. quando dico nullū rescriptū qꝛ falsū. uī qꝛ ab excōicato impetratū elido iudiciū eius. qꝛ de bocipo iudicabit ꝛ eius snīa faciet ius inter ptes. s̄. de rescrip. sup lr̄is quē exquo in uno eligit nō pōt in alīs recusare. iii. q. ix. cuius in agendo. quādo aūt dicit eum suspectū nō eligit eius iudicium. qꝛ nō ipe snīabit sed arbitri. ī. de ap. cum speciali Item si nō recusaī iudex ualet qcquid facit. ī. de ap. ad ꝟ. sz ꝛ si aduersarius ꝙsentiat nō tenet snīa p falsū rescriptū uī ab excōicato lata. ī. e. ad ꝓbandum. alii dicūt ꝙ simul pōt ꝓponere cum ad idem tendāt. s. ad remouendū eum. ar. ff. de excep. nemo. ff. de iudi. nō videt. alii dicūt ꝙ etiam sepatim dūmodo recusatio ꝓponaī. ī. xx. dies. ar. C. de inof. test. cōtra maiores. alii dicunt ꝙ si ꝓtestetur pōt alis nō. p̄mi autez respondēt sic ad has leges. nam lex illa nemo nō cōtradicit qꝛ ꝓponendo diuersas exceptōnes nullā videt ꝙfiteri. naz qui dubitat excipit. ut no. s̄. de excep. cum venerabilis. nam hic intendit intētionē aduersarii elidere. sicut qñ excipit aliquē exemptū p ꝑuilegium uel p p̄scriptionē. s̄. de p̄scrip. audītis. sed tamē facit sibi p̄iudicium in hoc. qꝛ in iudicem cōsentire videt litigando coraī eo coraī quo litigare nō tenetur.

Simliter lex non videt non obest quia maius est. ⁊ maius signū ꝓsensus litigare sub aliquo ꝙ petere sibi edi gen⁹ actionis. Item q⁹ ibi nulla sñia petit ad aūt. offerat. Rñ. vel esse exceptionē recusationis posse ꝓponi usq; ad. xx. dies si tacite uel expsse nō renūtiauit. nec ꝓpter hoc qō dedit spōr tulas vel fideiussionē videt ꝓsensisse in iudicē. cum talis cautio. s. iudicio sisti pstet cōrā illo iudice qui non cognoscit de cā. ff. de iudi. l. ii. §. pe. ⁊ h̄ satisdatio ⁊ spōrtule ex necessitate pstantur. ⁊ ideo nō piudicat. hac igit opinione ꝑma retenta videt q aliqs simul nō possit recusare iudicez ⁊ repellere ꝓcuratorē aduersarii sui cum sup ꝓcuratione oportet eum audire sñiam. ⁊ sic videt in iudicē cōsentire. sed si actor ꝓponit ꝓtra ꝓcuratorē rei. ⁊ ꝓcurator recuset iudicem bene ꝓcedūt he due qōnes simul. quia ille qui recusat nō elegit arbitriuz hmōi iudicis sup ꝓcuratōne. sed aduersarius ⁊ iudiciū reddit in inuitū. ff. de ver. ob. inter stipulātē. §. i. renuntiasse s. de offi. dele. gratū. de priuilegijs. quo forte ei. s. ꝓuentui sancti leodii libera electio ꝓcedebat. ⁊ nihil facit hoc ad rem non obstante. que forte erat q vel in totū vel in ptem monasterii sancte anne esset electio. sed cōtra. ii. q. vi. §. diffinitia hoc intelligit ubi opposita fuit exceptio rei iudicate. sed istrumentum nō fuit ꝓductum uel alia ꝓbatio. contrariū aūt lgtur ubi nec ꝓposita nec ꝓbata fuit exceptio rei iudi. ut. ff. de compen. q in diem. Item in aliis casibus valet sñia contra res ꝑus latas uel iudicatas. s. si sit appellatū. s. de fide instru. cum iohes. Item si in inte. restī. beneficio subueniat. s. de in inte. restī. c. ii. Item si questio esset an sit iudicatum nec ne ⁊ pnunciatum est non iudicatum sñia ꝑmo lata ꝓtra res ꝑus iudicatas teneret. ff. que sen. sine ap. l. i. ī ꝑn. sūt ⁊ alii casus. s. in negocio publico. ff. de re iudi. impatores. Item in casu quē habes. ff. de iureiuran. admonēdi. Item intelligūt gdam sm canones ubicunq; vertit piculum anime. s. c. latoz. s. ꝺ testi. ex parte. prolata. ꝑmo alio tpe. statuissent. ut pſumitur q⁹ exquo ipsam vidissent ad hāc cognitionē venire non debet. alioquin. i. si validū erat instrumentū. ⁊ ideo non erant post habituri imputet eis qui modo obiciunt q tūc nō obiecerunt. nouorum. i. de nouo reptoz. C. de transact. sub pretextu.

Uborta litigātibus. sup possessorio. habuisse no. sufficere epō ꝓbar quasi possessionē. nec oportet ꝓbare spoliationē uel subtractionē hoc enī ipō q sbditus p eum requisitus nō exhibet obedientiā constat q eam is subtraxit ⁊ inde competit illi interdictū uel officiū iudicis uel conditio. ut no. s. de elec. querelam. ⁊. s. de restī. spol. sepe. decernimus. agebat enim epus possessorio recupande possessionis ⁊ petitorio. sed quia constabat de possessiōe statim sñiat super eo dilata qōne ꝓprietatis qō est no. dignum ⁊ forte nō hꝫ locum nisi p confessionē cōstaret imo locū hz quia licitum est dimisso petitorio possessoriū proequi. s. de cau. pos. pastoralis. efficatiores. quia habebat sñiaz alex. preiudicium. quia res inter alios ꝛc. C. res inter. p totum. ⁊ intelligis papam ignorasse ius qō in eo hēbat als piudicaretur. ff. de re iudi. sepe. sententiā. s. q monasteriū subesz epō. reprobasse. C. si ex fal. in. l. i. reperti. de hoc no. c. pr.

Um. J. et. A. ex parte. no. q canōici regulares nō solum nomine ecclesie sed suo ꝓstituunt ꝓcur. alium canonicum regularem. ar. contra. xvi. q. i. q vere. ⁊ c. monachi ī. de accusa. c. pe. lxxxvii. di. puenit. ad h rñdet q monasteriū indubitanter ꝓcuratorem constituit. s. de cōsue. cū dilectus. ⁊ in aliis infinitis iurib⁹. Itē monachi in causis quas habent constituūt ꝓcuratorē videlicet. si fiat inquisitio contra eos ut hic. uel si ipsi inquisitionē cōtra aliū impetrent vel inquisitionē ꝓsequūtur ut hic. ⁊. ī. de accu. oli ⁊ idem si de electione sua agant. ī. e. ad ꝓbandū. s. de rescp. cum dilecta. Item in accusatione ⁊ in quolibet negocio ubi licitum est monachis agere licitum est etiam eis sup eo lras impetrare ꝑ alium. s. de excep. cum dilecti. in ꝑn. ubi dicitur transmissa nobis petitione ꝛc. ⁊ etiā agere ꝑ ꝓcuratorem. ex quo a iure sibi ꝓcedit agere multo melius est q ꝑ aliuz agat q̄ ꝑ seipm. s. de syndi. c. i. Itez qlibet regularis potest cōstitui ꝓcurator ab abbate in negocijs monasterii. xvi. q. i. q vere. ⁊. c. monachi. nō aūt in suis ꝓprijs abbatijs si sua propria sibi aliqua negocia contra iura fingant. etiam si fieret inquisitio contra eum sm quosdam cū p̄dicta. c. dicant q ad hoc ut possit ꝓcurare aliorū negocia oz duo interuenire. et mandatum abbatis ⁊ utilitas monasterii. sed nos credimus q etiam in inquisitione monasterii ⁊ aliis negocijs abbatis potest esse ꝓcurator monachus ⁊ est admittendus. ut ī electione ⁊ in aliis. ⁊ in hoc vertitur utilitas monasterii bon⁹ abbas ei defendatur uel pficiatur. imo hac eadem rōne. s. quia utilitas monasterii vertitur. credimus q etiam ꝑ layco pōno uel principe uel magno defensore siue utili inimico mōasterii vertitur. credimus q etiam ꝑ layco pōno uel pncipe. vel magno defensore siue vtili amico possit eē ꝓcurator. naz ⁊ archiepus hoc potest. ī. q fil. sint le. p venerabilē. ⁊ si cōtra ꝓcuratorem constitutū obiceret nō est admittendus q⁹ nō vertitur utilitas monasterii nō audiret. nō enī est huius litigantis querere utilitatē mōasterii. ⁊ forte eedem utilitates occulte sunt quas aduersario nō competit esse notas. sed conuentus ad quem ptinet scire ⁊ tractare utilitates monasterii posset contradicere ⁊ etiam ipe monachus. si certū esset q ñ esset utilitas monasterii. Item de mandato enī episcopi ubi est utilitas monasterii possunt esse ꝓcuratores. xvi. q. i. q vere. sed sine mandato epi vel abbatis imo q plus est ꝓtra voluntatē eoz debent denūtiare malū ꝑlatum. ⁊ ad hoc possūt etiam constituere ⁊ ꝓcuratores constitui. ut hic. ii. q. vii. qua ꝓpter. Item credim⁹ q in ꝓsecutione cuiuslibet negocii ubi plures monachi admittunt ⁊ ꝓueniunt in idem vnus ex eis ꝓ aliis pōt constitui ꝓcurator. ut. ī. de accusa. c. cū olim. ⁊ h sed ꝓtra hoc. xii. q. i. nō dicatis. ubi dicit q lras nō pōt recipere sine lnia supioris. ergo multo fortius nō pōt recipe lras ꝓcurationis. s. illud intelligit q ñ dz etiā lras recipe ꝓ sua utilitate. sed ꝓ utilitate monasterii. pōt ⁊ in casibus a iur cōcessis. infamatus. post hunc textum corrigitur lra decre. p registrum sic ꝛc. sup his ꝛc. aliis cum procuratore ipsius abbatis aliquando diu litigassent. ꝛc. ut sequit. dilata. hoc ea rōne q⁹ inqsitio nō tm in vno caplo ⁊ contra vnum sed in multis ⁊ ꝑ multos erat commissa. ff. de do. ex. apud. §. idem. ff. de neg. ges. at qui natura. §. penulti. ff. de arbi. qd tñ. predictus. abbatis ⁊ no. in causa inquisitionis cōstitui ꝓcurator. lite non contestata. hoc non nocet. s. ut lit. non ꝓtest. qm̄. conspiratorum. h est valida exceptio. ⁊ ideo. ī. distinguit sup ea. de positionibus. conspiratoz als enī forte publicauerūt. publicatis. h videt sufficiēs rō. ī. de accu. q̄liter. §. debet. ⁊. c. olim. so. si nō publicauit deliquit. sed nō ꝓp hoc reuocat sñia cum ob hoc nō fuerit appellatū. uel dic q h pars abbatis nō negabat publicatas attestationes nisi cōspiratoz aliorum enim bene fuerūt publicata quoz dicta fuisse publicata bene colligit ex hac decre. vel papa p̄cipit publicanda dicta conspiratoz ⁊ mādat inquiri an iudices dca eoz fuerūt secuti ⁊ alioz dicta dictis ꝓspiratoz cōcordāt. pbare. debuit enī ꝓtestari q in psonas testiū dicere volebat alioquin sibi piudicat. s. de testi. psentiū. imo q⁹ plus est debet ꝓbare statim. vel terminū ad ꝓbandū recipe. ar. h. s. de testi. cām. aliorum. nō enī retractat sñia ꝑ falsos testes lata. nisi iudex eoz dicta fuerit secutus. ut no. s. de ꝓba. licz. quāuis aliud posset dici in conspirationib⁹. ⁊ aliud in coruptis testibus. fides. sed dices nōne tanquā peccatores poterūt ī totū repelli a testimonio. rñdeo sic si obiceret ab aliis etiam hic nullus ꝑ eos de cōspiratōe obiciebat. nisi solus abbas a cuius nocumēto bene excludunt. vel dic q in cā inqsitōis etiā criminosi recipiunt cum inquisitio nō fiat nisi ꝑ diffama

tos.ſ.de accu.qualit. vel dic hoꝛ teſtimoniũ ꝓſumptionez ꝛ modicã fidem facere ꝛ non plenam ſicut alii teſtes. vel dic ꝙ inimici nõ ſolum dicunt quo ad repellendũ a teſtimonio q odium in mente habent. ſed etiaz q inimicitie cauſas hñt uł habere ꝓſumũt etiam ſine mentis odio. ar. iii. q. v. c. ii. ꝛ ſe. ꝛ idem poteſt dici in ꝓſpiratore qui ꝓ bono eccłie conſpirare poteſt contra prelatum ꝛ ñ peccat ꝛ tñ repellit a teſtimonio.

Um te notaret. nam ꝓdemnatus iniuriaꝝ fit in famis ſiue ciuiliter ſiue criminaliter agatur. ff. de his qui no. infa. athletas. §. ul. volumus. reſtituendo tpale. infamia. no. papam reſti. in inte. ſ. fame honoꝛi ꝓie. ꝛ omibus hmõi. ii. q. iii. §. ul. circa fi. ꝛ. C. de ſen. paſ. l. i. ꝛ ul. iure aũt ciuili ſoli ꝓncipes ꝛ ſenatus. ff. de poſtul. l. i. §. de q̃. nam licet alii mgr̃atus poſſint reſtituere alios minoꝛes ꝛ ẽt maioꝛes de iuriſdictione ſua. ꝛ q̃tum ad iuriſdictionem ſuã. tñ fame reſtituere nõ poſſunt. ut. e. §. dr̃. ſic etiam epi licet minoꝛes ꝛ maioꝛes reſtituere poſſunt ꝛ diſpenſare in multis caſibus. ut no. s̃. de temp. ordi. dilectus. ꝛ abſoluere a iuramentis ꝛ votis ꝛ fidelitatibus. s̃. de iureiuran. cũ qdam. ſ. de voto. c. i. xv. q. vi. §. auctẽ. c. nos tamẽ in integrũ reſtituer ñ pñt q̃tum ad honoꝛes ꝛ ſimilia nec infamiã remittere cum hoc nullo iure cautũ habeat. collegiũ tamẽ cardinaliũ qui auctẽ ſenatoꝝ hz reſtituere poſſet. ar. xcvi. di. conſtantinus. ꝛ ſic poteſt intelligi qõ dicit. c. ꝙ eccłia ſenatũ hz. xvi. q. i. eccleſia. et ꝓpter hoc dicimus ꝙ licet ſuſtineat epus infamẽ ipſo iure. ł ꝓ ſniam condemnatũ. uel etiam diſpenſaſſet cum diſpenſare nõ poſſit. ut patet. ii. q. iii. §. hinc. tamẽ nõ admitteret ad accuſationes uel teſtimoniũ cum ſint infames. ii. q. i. ꝓhibent s̃. de teſti. teſtimoniũ. ſi cum alio q̃ cum infami diſpenſet bñ admittit ad teſtimoniũ ꝛ ad accuſationẽ ꝛ alios actus legitimos. ꝛ in ciuili cauſa ꝛ criminali. ꝛ contra clericos ꝛ laicos. nam cum rõne diſpenſationis poſſit eſſe in ordinibus ſuſceptis. uel ꝓmoueri ad maioꝛes. ergo ea rõne ñ poterit accuſari ꝛ teſtificari in ſacerdotes. ii. q. vii. ipi teſtes. ar. cõtra. s̃. de teſti. teſtimoniũ. ubi dr̃ ꝙ condẽnatus de crimine nõ admittitur ad teſtimoniũ in criminali. ſed illud intelligo ubi diſpẽſatum nõ eſt. ſed q̃ritur an papa poſſit reſtituere in integruz laicũ nõ ſubditũ ſue iuriſditõni. ꝛ dic ꝙ nõ. ii. q. iii. hinc. niſi forte eſſet ſibi neceſſarius in clericatu. tũc enī forte poſſet dici ꝙ ad hoc papa tm̃ ꝛ nõ alius poſſet cum in inte. reſtituer ar. qꝛ etiã ſeruũ alterius poſſet eccleſia aſſumere dummõ ius ſuũ ſerui dñi recompenſet. ar. liii. di. multoꝝ ex antiqs conſuetudo ea ꝓ que alii iura ſeruoꝝ ſuoꝝ amittũt. ſed nec reges pñt reſtituere in integrũ cum omẽs teneant legibus impatorum obedire que eis hanc ptãtem nõ concedũt. ar. vii. q. i. i apibus. alia etiã rõne eis obedire tenent. qꝛ ab eccłia ſũt approbate. nam nulla lege cauet ꝙ aliqs poſſit in integrũ reſtituere niſi ſolus ꝓnceps. i. impatoꝛ vł ſenatus. ut. s̃. dr̃. alii tñ dicunt ꝙ reges omẽs in integrũ reſtituũt. qꝛ nõ ſũt ſic impatoꝛibus ſubditi ſed pape ſoli in dubiis ꝛ grauibus articulis ſ. ſ. qui fil. ſint le. ꝓ venerabilẽ. papa aũt in integrũ reſtituit illos de ꝓmonio ſuo. ꝛ etiam illos q alioꝝ iuriſdictioni non ſubſunt. ſ. qui fil. ſint le. ꝓ venerabilẽ. ꝛ omẽs clericos. non notari. no. eccleſiaſticum iudicem reſtituere fame. xv. q. vi. auctoꝛitate. ſed h ſũt in terra eccłie.

B probandum. ff. e. l. ſup. cuſtodis. facte ī abbatiſſam. vel potes dicere ꝙ licet cõtendere de ali quo minoꝛi officio monialibus ad qõ ꝓ electionẽ vocãtur. ſ. de teſta. mo. c. ii. eam. ſ. ſniam. vnius. s̃. de ꝓcura. c. ul. ꝯ ſo. aliud eſt in conſtitutione ꝓcuratoꝛis. aliud in ſnīe ꝓlatione. ſed nõne duo poterãt ꝓcedere tertio impotentiã iuris incurrẽte. s̃. de reſcrip. ſciſcitatus. rñ. poterant. ſed qꝛ admiſerunt impotẽtem ꝙ noluerũt nõ potuerũt. s̃. de offi. del. cum ſup ab. infirmandam. ꝓ exceptionẽ oppoſitam cõtra petẽtẽ executõnẽ ſnīe aliter enī admittendã ſniaz ab excõicato latam agi ñ põt fm quoſdã h nõ placz imo bñ agit ſi publice fuit denũtiatus. ut no. s̃. de excep. exceptionem.

Uamuis regulare. ff. de re iudi. ſepe. vera eſt ꝟ regula. qꝛ nõ ꝓiudicat res iudicata aliis in boc. ſ. ꝙ cõtra alios pariat actionẽ uel exceptionẽ. ſz bñ ꝓiudicat in hoc ꝙ poſſeſſio que ꝑus erat apud alios tranſfertur apud victoꝛes. s̃. e. cum ſup. niſi appellatũ eſſet ut ibi dicit ꝛ tũc forte difficilius eſſet eis cõtra alios agere q̃ cõtra ꝑmos. ar. ff. de ali. iu. mu. cau. fac. l. iii. ſed ſi aliqs eps poſſidet iura epalia in monaſterio alterius dyoc. ſecus eſt ut no. hic in gl. v. gra. non noceat. fallit hec regula ubicũqz fit ius ex ſnīa ut in querela inofficioſi teſti. ꝛ in cã filiatõis. ff. de in offi. teſta. pomponius. §. ſi ex cã. ff. de lib. agnoſ. l. i. §. fi. ꝛ. l. ii. ꝛ. iii. in prin. Idem in cauſa ingenuitatis niſi detecta fuerit colluſio. ff. de ſta. ho. ingenuũ. crimiali etiam accuſatõne ſpeciale ẽ. qꝛ accuſat ab vno nõ poterit ab alio accuſari niſi doceat de ꝓuaricatione ꝑioris. ff. de ꝓuarica. l. iii. uel niſi dolorem ſuũ ꝓſequat doceatqz ſe ignoꝛaſſe accuſationẽ ab alio inſtitutam. ff. de accuſa. l. ſi cui. §. i. idem eſt in populari actõne. ſi bona fide agente actoꝛe abſolutus ſit reus. ff. de iureiuran. eum qui. §. in popularibus. Item ſpẽale eſt in crimine adulterii ut abſolutio adulteri ꝓficiat adultere. ff. de adulte. denũtiaſſe. Item ſpeciale eſt ꝙ vnius ex appellatoꝛibus victoꝛia ꝓdeſt alii. C. ſi vnus ex ap. l. i. ꝛ. ii. Item in ſeruitutib' ꝓdialibus. ff. ſi ſer. ven. loci. §. ſi fundus. Item extraneo agẽte ꝛ rumpẽte teſtm̃ ꝓ q̃relam aliis ꝓficit. ff. de inof. teſ. poſthumus. alꝫ aũt res iudi. nõ ꝓdeſt nec nocet niſi illis contra quos lata eſt uel illis qui fingũtur. idez cum illis puta quia eis ſingulari vel vniuerſali iure ſucceſſerũt. ff. de excep. rei iudi. ſi a te. §. fi. ꝛ. l. an eadem. i. Rñ. ꝛ. l. exceptio rei iudi. Itez no. ꝙ in his caſibus ſufficit ſola ſcia ſine citatione. actio. ſecus ſi diuerſis iuribus agãt puta qꝛ ꝓprietarius patiat vſu fructuariũ nõ agere de fructibus uel ecõuerſo. Item ſecus ſi ille qui ꝓtem habet in re patiat aliũ qui ſilr ꝓtez hz agere. ff. de lib. cau. ſi piter. Sed quid ſi bi quos res tangit videant alium agere ꝛ taceant nunqd fit eis ꝓiudicium. ſ. tũc qñ officium iudicis imploraꝫ ſup reſtitutione in integrũ uel hmõi. rñ. nõ. niſi citẽt noiatim. vel ꝓ edictũ. vt no. s̃. de ma. ꝛ obe. c. fi. s̃. de ꝓcura. in pñtia. alꝫ aũt bñ nocet eis. nec obſtat regula hic poſita res inter alios ꝛc. quia in caſu poſito exquo citatio facta eſt intelligit ꝓtra omẽs iudicatũ qui ſciuerũt vel ſcire debuerũt cãm agi quia in eis nõ noiatur aliqs ſpẽaliter. ſed in genere fert ſnīa ſic. ſ. reſtituim' te in integrũ. preſto auctoꝛitatẽ tue adoptioni. ꝛ ſic in ſimilibus eſt dicendũ. actio. v. gra. creditoꝛ hz hypothecariã cõtra quẽlibet detẽtoꝛẽ pignoꝛis ꝛ debitoꝛ rei ven. ꝛ ꝓfertur creditoꝛ debitoꝛi. idem eſt in his in qbus nõ ꝯpetit actõ. tamẽ illi qb' cõpetit actio ius habent ex ꝑſona illoꝝ qui agũt tacent. tũc ſi eos ſcient agere ꝓmittunt licet male agãt fit eis ꝓiudiciũ ut eſt videre in marito ꝛ vxoꝛe. nam marito competit rei ven. ad rem dotalẽ vxori vero nõ. C. de rei ven. doce. ꝛ tamẽ ſi vxoꝛ vendicet rẽ dotalem licet male ꝓiudicat marito ſciẽti ꝛ tolleranti. idem ẽ ẽt videre in emptoꝛe cui competit actio ꝛ venditoꝛe cui nõ competit ꝛ ꝓprietario. ꝛ in emphiteoticario cui competit actio. et ꝓprietario cui non cõpetit. ff. de re. iudi. ſepe. in his enī caſibus ꝛſi agere non potuerũt hi qbus non competit actio ſi tamẽ agũt licet male ꝓiudicat tñ eis qꝛ eos ꝓhibere potuerit quo mīn' agerent. ꝛ quia voluntate eoꝝ iudicãt videt de iure qõ habuit ex ꝑſona agẽtis ꝛ ſufficit in his caſib' ſola ſcia nec exigit ꝙ citent ꝛ ſic intellige qõ hic dicit. ꝛ. ff. e. t. leg. ſepe quidam tamen dicũt ꝙ in ſolo ꝓmo caſu. ſ. in creditoꝛe ꝛ debitoꝛe locũ hz qõ dr̃ de actoꝛe. in aliis aũt tribus caſibus locum habet qõ dr̃ de defenſoꝛe. ꝛ ubicũqz in ꝓall. l. ponit experiri quo ad predictos tres caſus ponitur ꝓ defendere naturaliter aũt ꝓmo actio ꝛ defenſio eis competit qui ſuis auctoꝛibus ꝓ euictionis ꝑiculo denũtiant. poteſt etiaz dici ꝙ hz defenſio competat tam ei qui poſſidet nomĩe alieno q̃ ci cu-

ius nomine possideꝛ.tamẽ in defensione pferꝛ ille cuius nomine possidetur.ut lit.nõ cõtes.qm̃.§.q dispar. nam et ꝯ utrũqꝫ dat actio ꝯ vnũ rõne detentiõnis ꝯ aliũ rõne ciuilis possessionis bene enĩ competit rei vẽ.rõne utriusqꝫ possessionis.ff.de rei ven.l. officium ꝛ interdictuꝫ vnde vi rõne utriusqꝫ possessionis.ꝛ utriusqꝫ possessiõis potest fieri restitutio sepatim.nam domino possessoꝛi ciuiliter fieri potest restitutio eius ciuilis possessionis ꝛ usufructuario possidenti nãliꝫ fiet restitutio possessionis hmõi fructus uel alterius sue naturalis.ꝛ hoc casu videꝛ q snĩa lata sup nãli possessione pdicet ciuiliter possidenti ut possit denegare usumfructũ ei q obtinuit.ꝛ eodeꝫ modo si ferat snĩa sup ciuili possessione putatiui adiudicata est ciuilis possessio fundi usufructꝰ qꝫ ei q cõstituit usumfructũ bñ pdicat possessoꝛi nãli. quia sibi potuit denegari vel auferri usufructus deberet enĩ suas exceptiones ptendere ꝛ cãm defendere.aliꝫ tamen ꝺicunt.vel potes dicere q pferꝛ ille qui detinet naturaliter.detentoꝛ aũt nũciat dño sicut creditoꝛ debitoꝛi.ꝛ ideo aũt diximus pdicari ei qui ex pson alterius ius habet si pmittat eum agere ex cuius pson ius habet quia potest ipm ꝓhibere cetꝛ si nõ ex eius pson ius haberet qꝫtumcũqꝫ ageret etiã suo nomĩe uel alieno nunqꝫ sibi pdicaret etiã si essꝫ de psonis q agũt sine mãdato nisi pcederet.vel sequeꝛet eius volũtas tacita vl exꝑssa.C.qbus res.iud.nõ no.l.i.ii.ꝛ.iii.ff.ꝺ ꝓcur. sed hec i.Rñ.ff.iudi.sol .l.iii.§.i. hac etiam rõne imputat pꝛono si libertum ñ defendat.ff.de re iudi.sepe.qꝛ pmo ad eũ spectat defensio liberti.postea ad libertũ. Item no.q in his casibus sufficit sola scientia sine citatione.ar.eius qꝺ dictum est de liberto dicendũ videt q sumus epus agit cõtra aliquod monasteriũ petẽdo epalia si ille q pmo ibi exercebat epalia non defendat monasteriũ ꝛ feratur snĩa ꝓtra monasteriũ q pceiudicat epo q pus bẽbat ibi epalia quo ad possessionẽ.ar. ad hoc q si epus pmus põt agere ꝯ scõm.si possidet q nõ esset ei ius ibi exercere epalia multo fortius qñ ea petebant debꝫ excipe.secus aũt si egisset secundus epus ꝯ monasteriũ interdicto vnde vi.vel uti possessione rõne pdictoꝝ iuriũ qbus se spoliatum diceret. vel in qbus diceret se turbari. qꝛ tũc pmꝰ epus nõ debet susciꝑe defensionẽ eius.nec sibi aliqꝺ piudicium generat.quia cõtra psonas tm̃ agitur.ꝛ psonale est interdictũ.nõ negamus tamẽ q etiam si agitur de psonali iterdicto quĩ aliquãdo fiat alĩs piudicium.s.qñ piudicium sequtur ex vi interdicti.v.gra.si egisset aliqs cõtra aliquẽ. qꝛ spoliasset eum possessione iuꝝ instituendi clericos in aliqua ecclesia.vñ petebat restitui ad pdicta iura ꝛ cassari qcquid fecerat spoliatõne pendẽte in hoc enĩ casu bene fit piudiciũ clericis institutis p spoliationẽ si ferat snĩa cõtra eum. qꝛ eiicient de eccl̃ia.s̃.de fil.pb̃s.veniens.ff.de vi ꝛ vi ar.l.i.§.si fundus. ꝛ.§.se.secus aũt si nõ interdicto.sed negatoria egisset.s.q nõ erat ei ius restituendi.ꝛ petendo sibi adiudicari ibi instituendi cum ad ipm ptineret.nam hic ex snĩa lata cõtra instituentem nullũ fit piudicium institutis que institutio valet ꝓpter possessionẽ.ĵ.de iurepa.consultationibus.a quo causam. ut si electus patiat electoꝛes de electione.an sit canonica agere uel ordinatus ordinatoꝛẽ.s̃.de elec.dudum ro.lxxxi. distantis.iii.q.vii.hoc qppe.nam snĩa cõtra electoꝛes vel ordinatoꝛes lata sup eo q essẽt publice delinquẽtes piudicat electis ꝛ ordinatoꝛibus in p̃.caplis.idem ꝛ si ille ꝓ quo iudicatum est patiatur iudicẽ defendere snĩam.qꝛ ab eo cãm habuit hoc ñ põt habere locũ nisi qñ iudex ꝓcessit ex officio suo inquirendo ꝛ si sic remouit aliquẽ cuius pbendã alĩ ꝓtulit. nam si inquisitoꝛ hic defendit cãm piudicabit illi cui collatũ est bñficium si sciuit ut hic.idem tamẽ si egisset petrus ꝛ ego modo agerem ad idem de iure mihi a petro ꝓcesso. tamẽ q dictum est de ordinato ꝛ ordinatoꝛe nõ videt ita indistincte verum.nam qꝫtumcũqꝫ cõdemneꝫ de crimine ordinatus nũquã piudicat ordinatoꝛi.nam cum ex vi accusatõnis ordinati non sequatur cõdemnatio ordinatoꝛis nulla ratio est qꝛe condemnatio eius sequeꝛet.vel quare piudicaret eo.nam ex vi accusationis seqtur aliqñ bonoꝝ ademptio infamia ꝛ huiusmodi.C.de bo.dam.l.i.ii.ꝛ.iii.p totũ.ff.de his q no.ifa. athletas.§.ul.ꝛ.l.sequẽtibus.ff.de furt.nõ potest.sed q alius nõ accusatus ex vi accusationis alterius patiat penã nõ inuenimus nisi in certis casibus.ut in crimine lese maiestatꝭ vi.q.i.§.verum.ꝛ hereseos.ĵ.de hereticis.c.vergẽtis.ꝛ alias consimilia capla intelligunt qñ notoria erant delicta ordinatoꝝ vel institutoꝝ.qꝛ etiam si nõ esset actũ ꝯ ordinatoꝛes .tm̃ si in ordine iudiciario poterãt puniri ordinatoꝛes qui scient malos ordinauerãt.ut.s̃.de iureiur. ad nr̃am.iii.ꝛ.ĵ. de accusa.euidentia.sed si accusaꝛet ordinatus q extra qtuoꝛ tpa ordinatus fuisset.vel q minus canonice electus vel translatꝰ fuisset que ꝛ publica notoria sũt bñ pdicaret snĩa lata ꝓtra ordinatũ ordinatoꝛi.s̃.de transl.epi.inter.ꝛ de temp.ordl̃at bic enĩ ista sunt ita cõnexa que separi nõ possunt.si enĩ male fecit recipiendo ordinẽ tali die deterius fecit ordinatoꝛ cõferendo.ar.s̃.de transla.epi.inter circa fi.sed bene potuit ordinatus male recipe ordinem quia erat criminosus. sed ordinatoꝛ bene contulit qꝛ hoc ignoꝛauit.s̃.de coꝛ.vici. exposuisti. ꝛ hoc qdam de plano ꝓcedunt. melius videt q qꝫtumcũqꝫ crimen sit notoriũ ordinati.vel q ordinatoꝛ celebꝛauit extra iiii.tpa nunqꝫ tamẽ agit ut cassetur ordinatio quã habet ab ordinatoꝛe.sed tm̃ agere põt ut puniat.uel pniam agat quã nõ habet ab ordinatoꝛe.ꝛ ideo nunqꝫ vni pdicat snĩa contra alium lata.secus autem est in electis ꝛ electoꝛibus.naꝫ in illis obtinet qꝺ supius est notatũ.hoc aũt videt esse indubitatũ q si aliqs egit ꝯ caplm alicuius eccl̃ie ꝛ petit pbendam que mihi debebat vel mea erat nõ pdicat mihi snĩa lata ꝯ caplm alicuius.qꝛ si possidebã pbendã tũc ꝓstat q nõ preiudicat.qꝛ cõtra caplm nõ competebat actio sed cõtra me.ff.ꝺ ali.iu.mu.cau.fac.l.penul.ff.de rei ven.officiũ.ꝛ.s̃. de iudi. examinata.ꝛ si nõ possidebã nõ pdicat.quia nõ potui actoꝛem ꝓhibere ab agendo.ff.de re iudi.sepe.§.ul.ff.de iure iur.nam postea.§.fi.ꝛ.l.sed ꝛ si possessoꝛi hoc iuret falsuꝫ qꝛ si quis ageret ꝓtra caplm sup pbenda quã dicit vacare ꝺ iure licet alius eam teneat de facto.vel si quis dicit eã sibi deberi quã alius etiã dicit sibi deberi ꝛ eodẽ iure.ſ.p electionẽ capli satis videtur locum habere hec decre.

Bbbate et infra commendatori.ꝛ hic no. q quãdo ad plures ptinet actio ꝺ aliqua re ita q ad vnũ ptinet quasi sub alio sicut cõmendatoꝛ est sub ꝓceptoꝛe q simul ambo ꝛ oms̃ agere possunt.de hoc no.s̃.de iudi. cum deputati.ĵ.de reli.do.cum venerabilis. uel quasi. no. libellum sub disiunctione.ut no.s̃.de in inte.resti.c. cõstitutus.finibus.s̃.de resti.spol.cum ad sedem.sub conditione.hec rñsio ꝓbat.ff.de leg.i.cetera igit in p̃n.ff.ꝺ act.emp. l.ul.ff.de leg.i.ab oĩbus.ꝛ.l.si seruus.alĩs verus est q rei cuius cõmertium quis nõ habet ꝓpter naturã ipius rei nec legatum nec donatio nec stipulatio fieri potest.ff.de le.i. filiusfa.§.si quis.ff.de le.ii.boue.§.i.ff.de le.iii.fideicõmissa.§.in seruo.ꝛ est exꝑssum de re que est apud hostes.ff.de ver.ob. liber homo.mox .C.de sacrosanc.eccle. ut inter. intentio. satis bene dicit q ex nullo verbo posito in donatione facta monasterio de populeto apparet volũtas donatoꝛis q locꝰ derosel. daretur monasterio de bñfac.ar.C.de do.ꝓmis.l.i. Item pꝛo hoc facit qꝛ verbũ donatoꝛis non dirigebatur ad monasterium de benefac.sed ad monasteriũ de populeto.et ideo non videt ius quesitũ in re sed in pson.ff.de annu.le. Caius.ff.de le.i.qdam testõ.ff.de ꝓtraben.emp.l.si.alĩs aũt si appareret ex aliqbus psumptionibus de voluntate donatoꝛis q ad monasteriũ de benefac.ꝓueniret res donata posset dici q aliter ꝓuideret monasteriũ de benefac.ar.ff.de le. ii.titius.§.pẽe.ff.de rei ven.emptoꝛ.§.ancilla.ff.de le.ii.titia. cum testõ.§.titia.cum mi.ĵ.de testi. nos qdem.ff. de dona.

inter vi. ⁊ vxo. sulpitius. donatio. ſ. de ec. edi. ad audientiã ſed contra. ff. de ser. ur. p̃di. ſi ſeruus. §. fi. ff. ſi ſerui. ven. l. fi. ff. de admi. le. ſeruos. ff. de lib. cau. ſeruos. ff. de libe. ⁊ poſt. placet. ⁊. l. ſe. inſti. de lega. §. poſthumus. ſed ibi nõ queritur ius in re. ſed ꝓſonalis obligatio. quia iudex. de iude. non poteſt. ſolemnis. nunq̃ ff. ad exhi. l. tigni. §. fi. C. de in litem iuran. l. i. nec obſtat de pignoratitia act. ſi rem. §. fi. q̃ ibi loquitur in pignoratitia que ſtatim oritur ex conuẽtione. et ſic reſponde. l. ff. de pig. ac. l. ſi rex. dicebatur. bene allegat iſte ſi res donate nullo mõ ptinebant ad regnũ. q̃ ſm hoc nihil ptinuit ad regem de eis diſponere. ſed ſi ad regnũ ptinebãt licet ea nõ poſſideret bene ius qđ in eis hẽbat dare potuit ⁊ ad hoc obligare ſucceſſorẽ. ⁊ ſm hoc bona etiam erat rñſio ptis aduerſe. ſuperuenienti. ff. đ rei ven. ſi aũt in p̃n. ff. ad exhi. tigni. in p̃n. ſpeciali cauſa. puta ex cã venditõnis inte cum. p. tali die ⁊ loco dicerem ſibi deberi ⁊ nõ eſt verum. et poſtea. quã lis cepta ex predicta cauſa. ſine alia. ſ. quia res quã petiit ex cauſa venditionis ſibi debeꝫ poſt litem cõteſtatam. ex cauſa donationis que penitus aliena eſt a cauſa venditionis. ſimilis aũt cã venditiõis ſcđa eſſet p̃me ſi ex cã alterius venditõnis alio loco ⁊ tpe facta ſibi poſt lit. conteſ. debeꝫ. ⁊ tamẽ quia ex ea actũ nõ eſt nõ veniet in iudiciũ. ⁊ iõ de eo nõ ſñiabit. ⁊ hoc eſt q̃ hic dicit. obnoxium. hec petitio generalis raro admittitur in ꝓſonalibus actõnibus in re alibus ſepe. indebite. ſ. quia tũc nõ debeat. iuditium. iudicium enim nõ minus valet q̃ñ quis iniuſte agit q̃ q̃ñ iuſte. q̃ ſatis patet. q̃ ſnĩa cõtra eum lata tenet. imo etiam pro eo. licet ſit cõtra ius litigatoris. ii. q. vi. §. diffinitiua. ⁊ idem videtur de actis ⁊ geſtis. libera conſcientiq. quia cum in genere dixit eum ſibi obnoxiũ. ⁊ eum inuenerit tempore ſnie obnoxium contra ꝓſciam iudicaret ſi eum obnoxium ſñiaret. Item ex hac ſcia ppetua ⁊ ex omni cauſa pareret exceptõ rei iudi. abſoluto. ſed ſic nõ eſt q̃ñ ex certa ſcia petiit. q̃ tunc tm̃ patur exceptio ex illa cã. iudicio. q̃ ꝓbationes ⁊ acta inter eaſdem ꝓſonas p̃iudicant. et i alio iudicio ſi ad idem agat ⁊ hic ad idem ageꝫ. quia ſub generalib⁹ verbis omis tempꝰ ius. ſ. ante litem ꝓteſt. ⁊ poſt deduxit in iudicium. et tunc. ſ. tpe litis ꝓteſt. fundauiſſe. nõ habita diſtinctione inter ꝓſonales ⁊ actõnes reales. niſi q̃ ꝓſonales raro admittunt nõ exp̃ſſa cauſa. ſed reales fere ſemp nõ exp̃ſſa cauſa admittunt ſed etiam in eis ſi exp̃ſſa ſit cauſa certa niſi cã ſit ꝓpoſita tẽpore litis conteſt. nõ ꝓdeſt ſi poſtea alia ſupueniat. ar. ff. de excep. rei iudi. ſi mater. §. ſi quis vero. donationis. puta q̃ dixit peto talẽ fundũ ex cauſa venditõnis licet enim nõ adiecerit de tempore ⁊ loco venditionis. quia tm̃ venditionẽ neceſſario comitat locus ⁊ tp̃us nõ ꝓdeſſet petitori. ſi poſt litẽ ꝓteſtatam eandem rem emat cum de certa venditõne intelligi opteat ⁊ certis loco ⁊ tpe facta ut hic dicit. ſecus autem ſi dicat. dico hanc rem ad me ptinere iure dñiũ vel quaſi. hic ẽt ſi poſt litẽ ꝓteſta. nouũ ius acquirit ferẽ ſnĩa pro eo. ff. de rei ven. ſi aũt. ar. ff. de excep. rei iudi. ſi mater. §. eadem. cum enĩ nullas cauſas dñii expreſſit nõ habz cõcomitantias loci certi ⁊ temporis. ⁊ ideo nõ eſt uis quo loco ⁊ tpe dñium ad ipſum pueniat. cauſam. ſ. emptionis ⁊ venditionis ⁊ donatõnis uel ſimile. vacua. i. impoſſibilis. certa enim venditõ nõ poteſt fieri niſi certis loco ⁊ tpe. fatemur tamen q̃ nec actor debet exp̃mere in libello diem uel locum facti cõtractus. ſic nec teſtis. s̃. de fide inſtru. cum iohes. niſi iudex hoc ex certꝫ cauſis faciat fieri. ar. s̃. de fide inſtru. cũ iohes. circa fi. inſti. de act. §. curare. concomitantias. ſ. tẽpus ⁊ locus. ſed ſufficit quouis loco uel tempore illud factum fuiſſe. licet. q. d. ⁊ ſi h̃ q̃dam dicta ſũt nõ poſſent tolerari. de iure tm̃ ſic fuandum eſt q̃ equũ eſt. ff. ad. l. acquil. ita vul. §. ſi.

D apoſtolice ſedis. ⁊. j. concilio. p̃ſentia ꝓcilii eſt ad ſolennitatẽ tm̃. q̃ etiam ſine ꝓcilio ſolus pape ſnĩa ſufficeret ad damnationez impatoris. xv. q. vi. alius. ix. q. ulti. patet. ⁊. c. ſe. ipſe ſolus habet plenitudinem ptãtis. ii. q. vi. decreto. ſempiternam. ſupple ſic ꝓnũtio ⁊ diffinio omis enĩ ſnĩa ad eternã rei memoriã eſt ferenda. q̃ ppetuo eſt ſeruanda ⁊ ius facit inter ptes. ſpẽaliter tm̃ ppetua memoranda eſt ſnĩa depoſitõnis que fertur ꝓtra iniquos p̃ncipes ⁊ maxime cõtra impatorem. eſt enĩ memorandũ de hac ſnĩa depoſitionis que nõ debet ferri niſi vrgente multa neceſſitate ⁊ multis cauſis ⁊ criminibus ⁊ infamiis manifeſtis cõtra impatorem damãtibus. Item memoranda eſt talis ſnĩa ut ſciant omnes quot ⁊ quãtis piculis ſe opponit romana eccleſia ut pacem ꝓcuret ſubditoꝝ. ⁊ ut exemplũ det ceteris p̃latis omnia picula ſubeundi ꝓ defenſione ſuaꝝ eccleſiarum quot enim piculis ⁊ maris ⁊ terre ⁊ pditionũ ⁊ aſſiſſinorum ⁊ aliis infinitis ſubiecit papa qui hãc tulit ſnĩam vix homo enarrare poſſet. quedam tamen ſcripta ſũt in cronicis ro. ec. hic debent ſumere exemplu iudices qualiter ſuas ſnĩas debent ꝓmulgare. debet enĩ ſic dicere. ego vel nos talis iudex ordinarius vel delegatus p̃ſentibus ptibus talem ſnĩam ꝓferimus ad eternam rei memoriã. vel ad honorem ihu xp̃i. vel ad honorẽ ⁊ obſeruationẽ iuris litigantiũ vel alia cõſilia verba debet dicere. nam qdam iudices malefaciunt qui dicunt ſuas ſnĩas aliis ſcribendo ſiue ptibus ſiue vniuerſi. huius enim ſcripture potius ſunt teſtimoniales ſcripture p̃teritoꝝ q̃ aſſertorie p̃ſentium. Item illud nõ videt fieri debere q̃ alicui ſcribat ſnĩam ⁊ loquat in p̃ſenti. licet in decre. factũ inueniatur. ut. s̃. đ ſequeſt. poſ. c. i. de re iudi. inter. q̃ quã ſit abſurdũ cuilibet diligenter intuenti ipas decre. liqđo apparebit. per pacem. no. q̃ eccleſia omnes inimicos ſuos debet vocare ad pacem. ⁊ tm̃ eis publice offerre q̃ ⁊ conſciam habeat ſecuram ⁊ illeſam ſi cõtra eos ꝓcedere debz ⁊ q̃ ora obſtruat detractoꝝ imo ⁊ ſi eccliа ⁊ cõtra inimicos ſuos ꝓcedat ſiue ſpũalibus ſiue materialibus armis totum fieri debet ut ad pacem veniat. xxiii. q. iii. noli. reuocare. no. ex h̃ loco ⁊ ex his que ꝓxime dicta ſunt q̃ pp ſnĩam ſuam vl̃ facta ſua nunq̃ ſuppoſuit correctioni vel emendationi ꝓcilii vl̃ alioꝝ. ſed ſue emendationi tm̃ reſeruauit. hoc tamen dixit q̃ ſup emendatione ſua conſiliũ conſilii quereret ⁊ bñ fecit. ix. q. iii. patet. ⁊. c. ſe. adherentes. no. fidelitatem eccliе romãe quia nunq̃ voluit habere pacem nec pacis tractatũ niſi p̃ius exp̃meret ⁊ p̃mitteret de pace ſibi adherentiũ ⁊ de ppetua ſecuritate eoꝝ. grauiſſima. bene fecit papa q̃ nõ ſoluz multa crimina. ſed etiam multa genera peccatoꝝ ſubiecit ſnĩe depoſitiõis impatoris. magna enĩ cauſa ſubeſſe debet depoſitõni impatoris nõ eſt ſimile eius ad depoſitionẽ clericoꝝ qui ꝓ quolibet peccato deponi poſſunt. xxv. di. p̃mum. l. di. ut cõſtituereꝫ. q̃ impatores ⁊ alii p̃ncipes deponi nõ poſſunt abſq̃ magnis ⁊ multis piculis. ⁊ piculuz eſt cauſa quare aliqđ detrahitur rigori. j. de de. excõ. mi. latores. Item impatores ⁊ p̃ncipes nõ miniſtrant ſacramẽtis eccliе. ſed clerici ſic. et iõ oz eos ſine pctõ eẽ. lxxxi. di. tenere. deierauit. piuriũ licet in oĩbus ſit graue crimen in p̃ncipibus tamen ⁊ p̃latis eſt grauiſſimũ. quoꝝ verbum debet eſſe firmiſſimũ etiam ſine iuramento. ar. xxii. q. iii. inocens. ⁊. §. p̃. et cetera. ⁊. j. ſub vbis iſtis ꝓtinent in textu ſnĩe p̃mo multa piuria. ſcđo multorum pactoꝝ fractiones. tertio multa ſacrilegia. quarto multe iuſpitiones heretice prauitatis. pacem. nõ eſt heres ex teſtamento xp̃i qui pacem non ſeruat. cum teſtamentũ eius fuerit pacem meam do vobis. pacem relinquo vobis. ⁊ p̃ncipes maxime ad pacem ſeruandã tenent. ff. de pac. conuentionum. ſacrilegium. de ſacrilegio no. j. de ſen. excõ. cuz ꝓ cã. non dubijs. cum hereticoꝝ vocabulo cõtineri debeant ⁊ etiam puniri qui ex leui argumẽto a tramite fidei deuiare noſcant C. de hereꝫ. l. i. idez videtur in ſimonia. j. de ſimo. ſicut ſi. Itẽ ſuſpectus de hereſi ſi ſe nõ purgauerit excõicari debet ⁊ ſi p annũ in excõicatione ſteterit ſicut hereticus condemnari dz s̃. de hereꝫ. excõicamus. §. i. Itez ſine ulla damnatõe ipo fa-

cto est infamis ⁊ alias penas incurrit. ⸗. de hereť. excõicam⁹ §. credentes. exinanitionem. licet enim feudatarius habeat unle dñium. ⁊ sibi liceat uti frui feudataria dissipare tñ nõ debet imo nec deteriorare sicut usufructuari⁹. reꝑhẽdi. no. ꝙ licet papa posset eam ꝑuare regno. quia debitam pensionem ꝑ biennium nõ soluit. ⸗. de loc. c. fi. tamen ex causa que tñ interesse sedis apostolice tangit non ꝑuat. sed tñ ipsum reꝑhendit. imparet. forma hmõi snie sumpta ẽ ex eo qõ legitur. i. reg. xv. di. vulterane. priuamus. no. quia papa deponit impatorem. si. xv. q. vi. alius. ⁊ est hoc de iure. nam cũ xp̃us filius dei dum fuit in hoc seculo. ⁊ etiã ab eterno dñs naturalis fuit. ⁊ de iure naturali in impatores ⁊ quoscunq; alios snias depositionis ferre potuisset ⁊ damnatõnis ⁊ ꝙscunq; alias utpote in psonas quas creauerat. ⁊ donis naturalibus ⁊ gratuitis donauerat ⁊ in esse conseruauerat. eadez ratione ⁊ vicarius eius potest hoc. nam non videť discretus dñs fuisse ut cum reuerentia eius loqtur. nisi vnicum post se talem vicarium reliquisset qui ꝺ omnia posset. fuit aũt iste vicarius eius petrus. matꝺ. xvi. vltra medium. ⁊ idem dicẽdũ est de successoribus petri. cum eadem absurditas sequeret si post mortẽ petri humanã naturã a se creatã sine regimie vnius psone reliquisset. ⁊ ar. ad hoc. ⸗. q fil. sint le. ꝑ venerabilẽ ultra me. de hoc no. ⸗. de fo. compe. licet.

Um eterni tribunal se suspeusum. hic fit infamis. C. de peñ. iu. qui ma. iudi. l. ul. Diuinis. in officio suo. xi. q. iii. si quis epus. irregularitas. hic colligitur ꝙ cum irregularibus solus papa dispensat. ⁊ idez videť de corpore viciatis. ⁊ illegitime natis. ⁊ penitentibus. ⁊ bigamis. ⁊ idem seruat eccl̃ia romana. in tot. in q̃tuor ꝺictꝫ

Innocentius papa quartus.

Uobus iudicibus pro reo. ⸗. de ꝓba. ex lr̃is. pro reo. de hac mã no. ⸗. de offi. dele. causam.

De appellationibus. Rubrica.

Jlecti filii. ad. se. repete que diximus. ⸗. de offi. le. qõ ad consultationẽ. factas. tempore suspensionis ⁊ excõicationis interdicti prioris per ipm archiepm. malitiose. j. de concef. ꝓben. uel ec. nõ ua. nulla. initum. nam non noceret post ap. late sunt.

Nter cetera generalem. hoc nouũ ius mutatur postea. subsecutũ fm qõ nõ licet appellare nisi ab instante grauamine uel cõminato. j. e. cuz causam. ⁊. c. ut debitus. ⁊. c. cum cessante. ⁊. c. dilecto. vel posset dici ꝙ hec decre. presagiebat ius illud.

D nostram ap. hodie nõ videtur differentia inter regulares ⁊ alios. ⁊ inter correctionẽ ⁊ alium ꝓcessum cum semper liceat appellare. si excedat qõ idem ẽ ac si grauet. ⸗. de offi. or. licet. incommoda. j. de accusa. c. inq sitionis. olim autem poterat esse differẽtia quia clerici sepius audiebãť appellantes regulares rarius. ꝓterea contra disciplinam clerici non appellabãt nisi grauarenť in aliis audiebanť appellantes etiam sine grauamine. regulares vero vix vel nunq̃ audiebanť. hodie etiam posset habere locum hoc post snĩam regulares fm regulam latam. quia tũc nõ differret iudex appellationi. in aliis aũt secus. ⁊ ꝙ dicimus in corrigendis excessibus regulariũ idem intelligimus etiã de excessibus alioꝝ subditoꝝ. ⸗. de offi. ordi. irrefragabili. §. i. ⁊ si ex officio condẽnati appellauerit ⁊ appellationis lr̃as impetrẽt etiam post snĩam ⁊ etiam facientes mentionẽ de appellatione nõ valent nisi faciant mentionem de cã condẽnatõnis ⸗. de rescrip. dilectus filius abbas. j. de coha. de. ⁊ mu. sup eo. Item in hoc est differentia inter correctionẽ excessuũ et alias causas. vel alia iura. quia correctio excessuũ nulla consuetudine etiam pscripta impediri poteris. de offi. or. irrefragabili. §. i. ⸗ alia iura ⁊ iurisdictio bene tolluntur pscripť. ut. j. de pscrip. ꝑ totũ. ⁊ ꝓria ꝓsuetudine. ut. ⸗. de ꝓsue. c. fi.

Rsonas ecclesiarum bis. non enĩ ulterius audietur appellãs in articulo quẽ nõ ꝓsequtur. ut ꝺ ⁊ j. e. sepe. in aliis secus. j. e. directe. si autem. prima pars loqtur quãdo ps pfixit nimis magnũ terminũ. sed postea iudex pfixit terminũ minorẽ. scꝺa quãdo ipe appellans prefixit terminũ competentẽ. sententie. i. iurisditõni tue. naz licet appellans nõ ꝓsequatur appellationẽ a diffinitiua snia interposita infra terminũ ab homine pfixum ꝓpter hoc nõ manet snia rata nisi labať terminus iur̃. nec cõtradicit. c. se. j. e. sepe. quia omnia illa capĩa intelligunť de termino iur̃. alii tamen intelligunt idem in termino iuris ⁊ in termino hois. ſ. ꝙ semp manet snia rata. ⁊ hoc videť verius qõ sic ꝓbatur. quia ultra terminũ pfixum appellationi ꝓsequẽde siue a se siue a iudice siue a iure pfigatur. appellationẽ ꝓsequi ñ põt. Item nec de nouo appellare potest. quia nec grauari potest quia nec iudex qui sententiando functus est officio suo non hz ulterius quid faciat. ⸗. de off. del. in litteris nisi ꝙ exequatur. ⸗. de offi. dele. significasti.

Um sit romana. ⁊ euidenti causa. ii. q. vi. ei q ap. C. de tem. ap. aut. ei qui. aliter enim nõ conceditur biennĩ. vnde oportet eum necessitatem ꝓbare. j. e. cõstitutus. ⁊ ex necessitate dareť triennĩ. j. e. ex ratõne. ubi no. prosecutus. ⸗. c. px. si uero. interpositio est ut pateat rñsio alii membro. ſ. quando appellatur ante snĩam. prouocationes. de hoc no. ⸗. de maio. ⁊ obe. dilecti. nam fere per oĩa censenť iure appellationum. est tamen differentia. qz ꝓprie ⁊ stricto modo loquẽdo appellatio dr̃ illa que fit in iudicio ꝑ uocatio vero dr̃ illa que fit extra iudicium. sed ideo ꝓprius dicuntur ad causã ꝓuocationes. quia tunc fiet inceptio cause. ⁊ appellatio pure ⁊ stricte dr̃ in causa iam cepta. Jtez si in iudicio appellasz lapso termino nõ audietur ulterius super eo de quo appellauit. ut patet in eo qõ le. ⁊ no. ⸗. c. px. sed quando extra iudicium appellat etiãm lapso termino audietur appellans. qz ꝺ appellatio nõ ꝓprie dr̃ appellatio. sz ad causam ꝓuocatio. nec potest impediri quĩ alio iure se iuuet appellans. si autẽ. modo loqtur quãdo appellatur in iudicio sed ante snĩam. cogitur. elapso termino appellationis ꝓsequẽde assignato. si raptor. sicut dicitur ab aduersario. sed ipse non confiteť. irrequisitum. hic no. ar. ꝙ in notorio nec vocatione ad cãm nec admonitione opus est. ii. q. i. de manifesta. xi. q. i. statuimus. ar. contra. xii. q. ii. indigne. ii. q. vii. accusatio. So. dicimus citationẽ necessariã. ⁊ verbũ hic positum. ſ. irrequisitum expone illa vice. sed ꝑus requisitus erat. vel dic ꝙ ñ fuit reqsit⁹ ꝑ paulũ sz appollinẽ discipl̃m ei⁹.

D hoc si in una uitare. nimis graue videť ꝙ in ista decre. dr̃ ꝙ si aliqs semel appellauit ab aliquo ꝙ in aliis possit eum recusare ut suspectum. tamen qdam sic plane intelligunt hoc ꝺz locũ in delegatis non in ordinariis. Item omnes dicunt ꝙ si reprobata fuit appellatio ꝙ postmodum non põt eum recusare quia nõ grauauit eum. vnde non debet ei esse suspectus. sed nunqd poterit eũ tñ durante causa appellatiõis recusare an etiam posteā puta ꝑpetuo. alii dicunt ꝙ hic non dr̃ ꝙ hec non sit sufficiens causa recusationis quia appellauit. sed dr̃ ꝙ nisi habeat iustam cãm recusationis oportet ꝙ sub eo rñdeat ⁊ erat cã dubitationis ut ipsi dicunt. qz exquo in vno appellauerat ĩ oĩbus suspectus videbať. sed rñdent nõ esse ita. nihil loquitur fm antiqua iura quãdo licebat etiam sine causa appellare. ⁊ etiam ita recusare quia paribus passibus ambulãt appellatio ⁊ recusatio. j. e. ti. sup eo. §. i. hodie autem secus. ſ. qz non poterit hic appellans recusare iudicem nisi subfuerit iusta cã ut. j. e. ut debitus. ⁊. c. cum speciali. uitare. nisi cõmittat grue crimen ⁊ manifestum. j. e. ꝓposuit. vel nisi sit contumax.

ad ꝓsequendam appellationem. nam tunc sicut̄ non potest appellare ita nec recusare. s. c. ꝓsonas. j. e. sup eo. uitare. ex aliq̄ iusta cā nō aūt eo q̄ in alia cā ab eo appellauit.

J duobus. hec decre. habet locū quando ex sententia lata utriq; reputet se grauatum. j. de testa. ra inaldus. ꝛ. c. rainutius. alꝫ nō videmus ubi locuꝫ hēat. nam non credim̄ si pars grauata appellaret ad archiepm̄ q̄ pars non grauata posset dicere ꝛ ego appello ad papam. ꝛ ego volo q̄ appellatio quā tu facis agat̄ coꝛaꝫ papa quia cum ipse nō sit grauatus nō audiet̄ appellās. j. e. ut de bitus. nec est appellari iudicē appellationis sed appellantis fm antiqua iura quando poterat appellari sine grauamine. forte habebat locum hec decre. etiā in aliis casibus. uenies coram suo iudice. iudice. puta epo. iudicis. i. primis supioris. suo iudici coram quo litigabat. s. archiepi. citatus. is qui ad papam appellauit. ueniat. coram minoꝛ iudice. ff. ō iudi. si quis ex. ff. de in ius vo. l. ū. promulgata. a minoꝛi iudice. cognouit. ff. de in ius vo. noīc. l. ū. ar. ff. de ac. emp. ꝛ ven. l. i. in fi. nam ut ibi dr̄ exquo ordinarius certus est certiozari nō debet. ergo si iudex certus est tūc nō tenet excōicatio. si autem aduersarius sit certus ꝛ non iudex dicunt qdaꝫ q̄ mulcta est excōicatio imposita contumaci tenet. ꝛ ꝓcessus in causa appellationis irritabitur. alii dicunt contra. s. q̄ nō irritabitur. ꝛ quia si peteret cassari sniam oportet eum causaꝫ assignare. ꝛ si eam assignet. quia tu sciebas me ad papam appellasse. similiter ꝛ pape rñdebitur. ꝛ ego ad archiepm̄ appellaui coram quo bene poteram ꝓsequi appellationem q̄uis appellatio ad papam ꝓferetur si coram eo incipet ꝓsequi uł si ab aduersario peteret. sed tamē archiepus nō debet cū exaudire in citatione si ei innotuerit q̄ ad papam appellatuꝫ ē nec etiam potest nisi ptes consentiant. cum exquo hoc nouit iurisditionē ad supioꝛem sentiat deuolutam. ꝛ ideo nō tenet citatio. ꝛ per consequēs nec eius snīa. ar. C. de sta. defū. l. pe. si autem ignoꝛauit cum iurisditionē hēat tenet citatio et snīa excōicationis. ꝛ etiam causa appellatōnis ꝓcedet lite nō cōtesta. si coram p̄mis iudicibus erat lis contest. j. e. ti. p tuas. ꝛ etiam idem si erat de illis casibus in qbus ꝓceditur lite ñ contest. de qbus le. ꝛ no. s̄. ut lit̄. nō contest. qm̄. rō est. quia ignoꝛantia facit tolleraꝛi ea que fiunt ratione publici officii. C. de testa. l. i. ff. de offi. ꝓsi. barbarius. melioꝛ ratio est q̄ iudex ordinarius est in causa appellatōnis ꝛ in aliis suis casibus ꝛ ideo tenet qō fit ab eo nisi appellet vel recusset. j. e. solliciitudineꝫ. Sed dices nonne hic aduersario noceret sua scia rñdeo ideo nō nocet quia scia vnius cum scia alterius compensatur sicut pia crimia ꝛc. j. de adul. c. pe. ꝛ dolus dolo cōpensatur. ff. de dolo. si dolo. Jtem cum sit pars non tenetur dicere ius alterius ptis licet iudex nō debeat admittere petitionem eius si sciet. sed si ignoꝛat tenet ꝓcessus eius ut dictū est. imo plus videt dicendū. quia si postq̄ incepit ꝓsequi litem appellationis veniat qui appellauit ad papā ꝛ velit impedire ꝓcessus eius nō poterit sicut si ꝓsens fuisset ꝛ nō contradixisset. q; qui abest cōtumaciter nō minoꝛ est pñte. aut. ut omnes obe. §. si autem ille. ꝛ no. s̄. de dila. ꝓterea. hoc tñ bene dicimus q̄ si vna pars cum nō appellatum esset iuissꝫ ad supioꝛem ꝛ falso sciens dixisset ei q̄ ad euꝫ appellauerat vel si dolo tacuerit se renuntiasse appellationi. ꝛ si iudex pꝛocedat ad snīam totū reuocabit̄ vel ꝯditione sine causa vel p in inte. resti. vel p querelam falsi. ff. de iudi. si ꝓtoꝛ. ꝛ patet in eo quod le. ꝛ no. s̄. de in inte. resti. ex lr̄is. ꝛ. s̄. de excep. cum venerabilis. §. intellexim̄us. sed nō reputo eum aliquid dolo facere fm hoc. c. de quo hec decre. loqtur. s. ex eo q̄ tacet appellationē ad papam factam. quia licet ꝓferatur appellatio ad papam facta. tamen etiam coram supioꝛi potest agi si aduersarius nō excipiat. Jtem credimus q̄ archiepus etiaꝫ si sciret appellatum ad papā hoc modo citare posset. s. ut cōpareat si eligat coram se ꝓsequi causam appellationis. tenere. nisi in casibus de qbus no. s̄. de fo. compe. licet.

X ratione in potentia. ii. q. vi. anteriozū. aut. ut spon. lar. §. hoc quoq;. aut. ut in me. lit. ap. ii. q. vi. biduum. §. si forte. ff. de nu. intra. utile. C. de temp. ap. aut. si tamen. in his casibus q in predictis ꝓcoz. cōtinent̄ appellans ipo iure seruatur illesus. si autem dolo alicuius p̄ uati fiunt circūuentus quo minus appellationem ꝓsequat̄ intra tp̄us sibi p̄iudicat sed habet regressum cōtra dolosum ff. si quis caut. l. ū. §. fi. ff. de dolo arbitrio. §. dolo eius. si sit soluendo. alꝫ restituit̄ ad ꝓsecutionem appellationis. ff. de eo p quem fac. est. ex hoc. §. i. Jdem dicimus si lapso primo anno facultate sui retrahatur a ꝓsecutione appellatiōis. lapso primo anno prudenter faciat ille qui legitimo impedimēto detentus est ut non possit ꝓsequi appellationem si impedimentum suum ꝓtestetur coram iudice a quo appellatum est petendo ne ꝓcedat ꝛ coram executoꝛe ne snīa exequatur ꝛ appellet si contrafecerit. sed ꝛ si hoc non fecerit ꝛ iudex exequatur snīam anno elapso. tunc si nullum suberat iustū ip̄ edimentū tenebit̄ executio sine vlla citatione facta. cum enim lapsu anni rata maneat snīa. C. ō temp. ap. aut. ei qui. si nullo impedimento detinctur iudex eam exequi potest ꝛ debet ꝛ si partem nō citauerit. executoꝛ enī nec in citationibus nec in aliis solitum ordinem iudicioꝝ ꝓsabit ꝛ tamen bene fatemur q̄ si pars veniat coram executoꝛe ꝛ dicat snīam nullam quādocunq; audiendus est ꝛ nisi audiat̄ q̄ iuste appellare potest. ut no. s̄. de offi. dele. pastoralis. §. ii. ꝛ. c. cum in iure. imo plus dicimus q̄ etiam si non ꝓtestetur aliqd coram iudice vel executoꝛe nec excipiatur tamen pendente executōne ꝛ ea finita potest implozare officium iudicis ut quecūq; facta sunt post appellationē eius in statum p̄stinum reuocent̄. j. e. bo. me. s̄. de excep. dilecte. ubi no. q̄ enim dr̄ non valeꝫ snīam vel etiam alia extra iudicium facta non seruato ordie iudiciario vel a iure vel ab homīe statuto. ut. s̄. e. c. i. ꝛ. ii. q. i. deus. s̄. de rescrip. cū dilectus. j. de censi. c. romana. lxiiii. di. c. fi. ꝛ. lxv. di. p totum. s̄. de elec. quia ꝓpter. ꝛ. s̄. de offi. dele. c. prudentiam. i. Rñ. tunc habet locum quādo certus ordo statutus est ꝓcedenti ꝛ ille omittitur q̄ hic nō est. q; executoꝛi nullus p̄figitur ordo ut dictum est. Jtem no. q̄ licet hic loquatur de anno dato a iure idem est ꝛ eodem modo ꝓcedendum in termino dato ab homine licet aliqui dixerit qō statim lapso termino statuto a iudice etiam si hēatur legitimū impedimentū tamē snīa transit in rem iudicatā. ar. s̄. c. ꝓsonas cum sit ꝛ ar. ꝓ hac differentia. s̄. de in inte. resti. constitutus. ubi no. ubi dr̄ q̄ contra tpalem p̄scriptionē statutā ab homine necessaria est p̄scriptio. ꝛ tamen contra tpalem p̄scriptionē a iure statutam nō est necessaria. C. in qui. cau. nō est necess. in inte. resti. l. fi. sed certe nō est simile. quia hoc tempus appellationis ꝓsequende statutum ab homīe succedit loco termini statuti a iure. ꝛ ideo eodem iure cum illo censeri debet. ut. ff. si quis cau. si eum. §. qui iniuriarum. sed illud tempus de quo loquitur. s̄. de in inte. resti. constitutus. non succedit loco alicuius tpis a iure statuti. imo illi ciues de nouo sic ordinauerant inter se qui appellat infra annum debet habere finitam causam appellationis. nisi impediatur iusto impedimento vel iudicis q; nō potest vel nō vult ꝓcedere ī causa vel aduersarii qui petit dilationē. vel ꝓpter suam infirmitatem. vel sine causa vel impedimēto suiipsius. s. appellantis qui impedit̄. vel ꝓpter suā infirmitatē. vel tempestatē. vel inopiam q̄ō est notabile. vel ꝓpter aliam iustam causam. vł impedimento testium vel instrumentoꝝ quos sine culpa sua habere non potuit. ꝛ potest etiam impediri a ꝓsequendo appellationem dolo cuiusq; extranei. ꝛ sic succurritur ei p beneficium restitutionis. ut no. s̄. in p̄n. colligunt̄ aūt predicta in aut. de his qui ingre. ad ap. in p̄n. §. i. ii. iii. ꝛ. iiii. sufficit aūt appellanti incipe ꝓsequi lit̄ appellatōis tali tpe q̄ si nullus inopinatū impedimentū interueniret ante finem anni snīam

petere posset. nec imputabitur appellati si aduersarius petat dilationem ad reprobandos testes appellantis. qr si reprobauerit eis nō obstantibus confirmabitur sniā cōtra appellantem lata. li ex illis solis testibus erat infirmāda. si aūt nō reprobauerit. vel si ex illis solis testibus nō impendebat victoria cause apparet q male petita z obtenta fuit dilatio. z iō non debet obesse appellanti. si vero peteret appellatus dilationem ad ꝓbandū de iure suo sicut z appellans habuit ad ꝓbandum de iure suo nec hec dilatio imputabit appellanti ar. C. de temp. in inte. resti. petentō. i ꝑn. z videt q si tm̄ per vnum diem postqz appellationē cepit ꝓsequi fuit impeditus quo minus infra annum posset petere sniam sup cā appellationis q totus annus ipo iure sine beneficio restitutionis sibi indulgeat a iure. sicut satis apparet ex ꝓall. auc. de bis q ingre. ad ap. sed secus est si beneficio restōnis ei subuenitur quia tunc nō restituatur sibi tp̄us. nisi tm̄ q̄tuz amisit. ar. ff. ex qui. cau. ma. in inte. resti. ab hostibus. §. fi. Item qñ ō voluntate ptium differtur causa appellatōis. ut quia itur ad arbitros vel consimili tūc ipo iure recupat tp̄us qō remāserat de anno. auc. de ap. §. deinceps. auc. coll. viii. Item videtur q appellatus circa finē p̄mi anni. qñ vnus mensis tm̄ restat q possit petere confirmationē sue sniē. licet preall. auc. de bis qui ingre. ad ap. §. iii. coll. v. videat dicere cōtra. sed rōnem non video. z ō hoc no. j. e. oblate. imo plus videt. qr exquo appellans fecit citari appellatū in causa appellatōis. z si hec citatio emanauerit in p̄ncipio p̄mi āni. tamē extunc appellatus habet potestatem appellandi petendi confirmationē sue sniē non expectato mense iuxta finē p̄mi anni. qr sic obtinet in cā p̄ncipali. C. quo. z qñ iu. auc. qui semel. videtur enī q multofortius debet obtinere ꝓcessus p̄dicte auc. in cā appellationis q̄z in causa p̄ncipali. Item expresse loqtur in causa appellationis. C. de temp. ap. cum autem. §. illud etiam. z ħ qdam concedunt. alii vero contra. p̄mus aūt p̄dicta auc. de bis qui ingre. ad ap. §. qr eī multū videtur contradicere ubi dr̄ q si etiam in mediis certaminibus cām appellatiōis deseruit. tamen finem biennii expectare debet ad hoc ut petat sententiam. z dicunt isti p̄dictam auc. quo. z qñ iudex. q̄ loquit in p̄ncipali causa nō est trahēda in causa appellationis que habet statutum suum tempus. Item videtur q si post finem p̄mi anni vel secundi feratur snia confirmationis p̄me sniē et postea appellat̄ petat mādari executioni sniaz primā tanq̄z q̄ lapsu p̄mi vel scōi āni trāsierit in rē iudi. obstabit exceptio rei iudi. ex scōa snia. nec audit si dicat q añ sniaz ifirmatōis sniē post lapsum anni rata manet snia. qr ptextu noue defensionis nō deberet retractari snia scōa infirmationis. s̄. de re iudi. inter. de transac. sub ptextu. nec obstat si dicas q non valet scōa snia contra primā lata. qr fm hoc nūq̄z valeret sententia appellatōnis p̄mā infirmās. sed nec sup eodē est p̄ma snia que est in causa principali. z scōa que est in cā appellationis. Item ar. p̄dicte auc. de bis que ingre. ad ap. §. ii. videtur quia etiam si in tertio anno vel ultra non impediatur exequi appellationem q ipso iure habebit quartū vel ulteriorē annum. sed nobis magis videt q ultra fatalem scōaz nullū fatalem habebit. sed p bñficium restitutionis ei succurret et restituetur ei tempus tantū q̄tum fuit impeditus ꝓsequi appellationem. ut patet in eo qō no. s̄. e. gl. v. sed secus ē xc. iudex autem appellationis non pōt artare tempus nisi ex magna cā. j. e. oblate. ff. de re iudi. l. ii. z. iiii. §. si quis con. Item bene imputat̄ appellanti si modicum tp̄us restat sibi ō anno quo non potuit causam ꝓsequi ꝓpter impedimentum si ipso impedimento cessante nō incipiat causam infra annū. licz in anno nullo mō ea valeat terminare qui enī aliud dic cām dat ꝓgationi litiū. ꝯ id. s̄. de dolo z con. finem.

Eminimus citationem. dic ut diximus. s̄. e. ti. ut debitus.

Uper eo appellationem. olim etiam frustratorie hodie a grauamīe. supersedendum. est a iudice a quo appellatum est quousqz cognoscatur de appellatione z nō ad iudicem ad quem appellatur. vel dic q ideo dicit supersedendum ut p hoc qō supsedet exceptioni appellans renūciet appellationi z sic ꝓcedetur in causa. sine illa. qualis est pacti de nō petendo rem iudi. z consimiles emptorie. exceptio enim sine qua potest p̄ncipale terminari est exceptio q̄ competit certis psonis ne cōueniantur vltra quā facere p̄nt. de qbus habes. ff. de re iudi. sunt quedam. z. l. sequētibus. nam si negeat debitum z nihilominus tales ꝓponant exceptiones licet sup exceptionibus appelletur nihilominus ꝓcedetur in p̄ncipali. z dicunt qdam coram eodem iudice etiaz si sit delegatus. sed videtur cōtra. qr p appellationē suspenditur iurisditio. ut. s̄. de offi. dele. pastoralis. §. ꝑterea. ff. ad turpil. l. i. in fi. vnde alii dicunt q hoc nō potest habere locū nisi in ordinario. nec etiam coram illo si recusetur ut suspect̄ s̄. e. ad hoc. sed si sane intelligit hec decre. nō dicit q coram iudice a quo appellatum est in exceptōne possit agi de p̄ncipali. sed simpliciter dicit q agi pōt z est supplendum coraz competenti iudice. ar. ff. de iudi. eum qui. z. s̄. de auc. z usupal. c. pe. nō cora eo a quo appellatum est. vel potest sic poni casus. iohes petit. c. a petro. inducit io. de ꝓbando debituz testes obiecta aūt exceptōne criminis cōtra vnū. iudex enīz p interlocutoriā repulit a qua iohes appellauit. dr̄ ergo hic q si ꝓbata exceptōne ꝓtra vnum testem toti cause fiat preiudicium puta. qr ipius testimonio repulso nō ꝓbatur debitū z p consequēs toti cause supsedere debet quousqz cā appellationis fuerit terminata. sumit ēt hic ar. a cōtrario sensu q si p repulsionē illius testis nō fiat p̄iudicium toti cause puta. quia p alios duos sufficiēter ꝓbatur debitum nō supsedebitur p̄ncipali cause. sed nec in appellationis causa ꝓcedetur. quia nō interest eius appellationē ꝓsequi cum etiam ipso teste repulso de suo iure liqueat. ar. s̄. ti. p̄x. cum J. z a. Itez potest dici q si condemnatus in expēsis ꝓ ꝓtumacia appellet nihilominus iudex a quo appellatū est siue ordinarius. siue delegatus in cā p̄ncipali ꝓcedet. ar. ħ z idem est in simi libus hoc tamen est difficile. Item pōt habere locū qō ħ dr̄ in dilatoriis solutionis. alii dicūt q hic cessat ar. a contrario sensu. de. i. p̄o. p̄orupit. sic. s. appellatione ꝓcedatis. quia falsū est rescriptū vel p falsi suggestionē obtentū. deberet enī adicere dico rescriptū falsū z patus sum hoc ꝓbar̄ z si negauerit iudex appellare pōt quia grauat. alii dicunt q lz iusta sit appellatio ista. tamen decre. nō loqtur in casu isto. sed is est sensus decre. q si aliquis appellat ne iudi. dele. ꝓcedant quia rescriptum ad eos impetratū est p falsi suggestionem ñ valet talis appellatio z hoc ꝓbant multis rōnibus. p̄mo. qr non omnis falsa suggestio impedit iurisdictionē. s̄. de resc̄p. sup lr̄is. quia ergo est falsi suggestio que impedit iurisditionem. z est falsi suggestio que non impedit nō sufficit sic ī genere ꝓponere. sed ad singularia p̄uenire oportz. ar. ff. de iu. fis. in fraudem. Item est z alia rō qr licet ꝓponat quis iustā cām appellationis vel exceptionem non tamen appellās debet recedere quin compareat coram illo iudice nisi p̄ius iudex vel expresse vel tacite admittat vel remittat appellationē recipe. j. e. ex pte. m. hic autem admissa voce appellatōis nō expectato q iudex eam exceptionē admitteret vl̄ repudiaret in continenti recessit. nec ulterius coram iudice voluit cōparere. z hoc est q dñs papa ħ ūtendit remouere. differenda. sed q̄z citius poterit fieri dirimēda. s̄. ti. p̄x. c. ii. j. e. interposita. imo ferenda est snia nō sup falsi suggestione sed sup p̄ncipali si causa talis est in qua ꝓceditur lite non contest. vel cōtra talem appellantem contumaciter recedentem fertur snia excōicatiōis vel missio in pos. s̄. ut lit. nō ꝓtes. tue.

Eappellationibus leui. idem fm leges. C. de ap. in minorib̄. T Super eo appellandi. dūmodo grauetur alis enim nō licet. j. e. ut debit̄. in casibus.

ū.q.vi.non ſolent.v. ante ſnīaz ꝛ in caſu qui eſt.ff.qui ſatiſ. cog.arbitro.cuius qdam dicant cōtra.ff.a qui.ap.nō licz.l. ulti.deferendum.niſi a grauamine imminente vel cōminato ꝛ tempore debito.ī.eo. ut debitus. ita ꝛ ſi iuſta ſit cauſa ſuſpitionis recuſari poteſt.ꝛ nō aliter.ī.e.cuz ſpeciali.certum. quando lis mandetur decidēda infra certū tēpus ſi ſit hoc de conſenſu ptiū adueniente termino iudex ad petitionez tpis alterius etiā altera pte contradicente ꝛ petente terminū ad ꝓbandū de iure ꝛ etiaz ꝓpter hoc appellāte nō differret ſnīare hoc enim ipſo q conſenſit in terminū reputādus ē talis terminus pemptorius ꝛ etiam reputandus eſt ꝓ concluſione in cauſa niſi nouum ꝛ incogitatum impedimentū ſuperueniet ꝙliter ꝓbationes inducere poſſet.quia tunc vel beneficio reſtitutionis in integrū vel cōi iure ſubueniret ei. ſicut ē in termino iuris.ut no.s.e.ex rōne.ſi autem certum tempus tm̄ ad petionē alterius partis p̄fixum eſt tunc ad petitionez illius partis nō differretur ſnīa ultra tempus ſtatutum quia ſic conſenſiſſe videtur.ſed alteri parti non preiudicat qn debeat habere moderatas dilationes ad ꝓbandū de iure ſuo tamen iudex dilationes iuris iure nō dz diminuere. in hoc enim videt delegans grām facere impetranti. ſed nō debet ſic diminuere q omnino ius ptis que de iure ſuo infra tam breue tempus nullatenus docere poteſt de iure ſuo tollatur ff.de admi.tu.tutor qui rei.§.i.ꝛ no.s.de offi.del.de cauſis ꝛ de hoc caſu infra dilatōnes datas reo impator utetur ſuis rōnibus.C.de reſti.petende.nunc̄ tamen ultra terminuz p̄ fixum poterit iudex in cauſa ꝓcedere niſi de conſenſu ptiaz ꝓcedat.ut hic.s.de offi.dele.de cauſis.ꝛ p omia idem videtur ſi negocium infra certum tempus inſtruendū mandatur ꝛ poſtea remittēdum.qz hoc tempus ꝓ termino pemptorio eſt habendum ita q decetero non admittent ad ꝓbanduz ꝛ coram iudice ad quē fit remiſſio ꝛ ꝓpter hoc dicunt qdaz ꝛ forte bene q ſi alicui cōmittitur ut infra certū tpus inſtruat cauſam ꝛ extunc remittat inſtructaz q ſi p̄ſentaui lr̄as hmōi iudici ipe iudex aduenient fine termini etiaz nulla recepta inſtructōne in cauſa ꝛ etiam non citato reo infra dictum terminum poteſt tunc citare reum ꝛ poteſt p̄figere terminū reo q compareat coram delegāte in negocio ꝓceſſurus nec pōt dicere reus ſe grauari. quia actor decetero non admittit ad agendum de eo ſup quo voluit inſtitui cauſaz.ſed ibi imponetur ꝑpetuum ſilentium ꝛ ſibi imputet q infra terminū nō ꝓbauit que in reſcripto cōtinebant.C.de īma.inge.ma.diffamari.nec valet ſi opponas q ordo omiſſus eſt q in reſcripto continebatur ꝑm quem debuit primo cauſam inſtruere et poſtea remittere.s.de reſcrip.cum dilecta.quia bñ inſtructa eſt.quia ſnīa poteſt ferri ꝓtra impetrantē. vel dic q hec duo ſunt p̄ncipalia mandata vnum de inſtructōne aliud d̄ remiſſione.vñ vno omiſſo poteſt aliud facere.s.d̄ do.ꝛ contu. cū dilecti.alii tamen dicunt ꝛ forte melius q̄tum in hoc q niſi p̄mo citauerit ptes ad ꝓcedendum ſup inſtructōne negocii q non poteſt negocium remittere.quia merus citator nō eſt Item iudex non eſt anteq̄ incipiat uti iuriſdictione.s.d̄ of. dele.gratum relatuz.poſtq̄ aūt citat forte poteſt remittere q remittit negocium inſtructū cuz ſua inſtructōne.ſ. quia dicet qūo citaſſet ptes ꝛ q actor voluit ꝓcedere. Item ſi expedit dicet quomodo reo dedit poteſtatem dicendi q vellet ꝛ ſic de aliis factis ꝛ omiſſis. Item videtur q iudex ad quez huiuſmodi cōmiſſio impetratur debz condemnare actorem in expēſis ſi fecit citari reum ꝛ nullam ꝓbationem induxit ſup inſtructōne cauſe.ar.s.de reſcrip.ceterum.in fi.ꝛ.s. de dolo ꝛ contu.finem.ſed ſemp debet remittere.qz ſibi exp̄ſſe h mā datum eſt licet aliqui contradicant.ſuptor aūt ad quē remittitur cauſa bene examinabit omnia ꝛ omibus examinat admittet vel repellet actorem vel reum ad ꝓbanduz ꝛ alis eos puniet in expenſis.vel aliter ꝓut ei de iure viſum fuerit faciēdum.alii tamen dicunt hmōi terminum vim pemptorii non

habere.ſi autem mandatum eſt q inſtructam vel nō inſtructam remittat tūc ſatis dici poteſt q poſt remiſſionez poterit ſibi dari noua dilatio. quia nec expreſſe nec tacite conſenſit hunc terminum eſſe pemptorium immo in contrariū innuit quando dicit q non inſtructam remitteret.

Eruenit qui.ſ.ledentes.compellas.bodie non admitteretur talis appellatio.ī.e.ut debit'.appellationis.s.e.cum ſit romana.in ſi.

Conſuluit notorium.s.c.pri. deferēdum.bodie ſiue ſit occultum ſiue manifeſtum non licet appellare niſi grauetur.ꝛ ſi grauetur ſemp licet.ī.e.ut debitus.notoria.dic ut diximus.ī.de coba.de.ꝛ mu.tua. conueniēs.s.e.cum ſit.proſequi.s.e.c.pri.

Uggeſtum reportaſſe.ante citationem. quia ſi poſt citationem tunc non eſſet dubiū. quia ſi poſt citationem nō omitteret ꝓcedere p̄mus iudex.s. e.meminimus.decre.s.e.meminimus.

D preſentiam tuam.eborac̄. archiepus cui ſcribitur excōicatus quia poſt appellationez lata erat ſententia.abſolui.ad cautelaz.ī.de ſen.ex.p tuas vel dic q etiam ſiue abſolueret ad cautelam. ſed ſimplicit̄ tm̄ admittetur ad ꝓbandum q excōicatio nō tenuerit.ꝛ ideo ſi non ligatus diuinis ſe immiſcuit non incurrit irregularitatē ſicut hic apparet.diuina.cantauit licet enim ab alīs ſit vitandus.ī.de ſen.ex.p tuas.ipſe tamen nō dz ſe gerere ꝓ excōicato ut hic.ſi de appellatione ſua confidit.

Um teneamur liceat informare. hoc locū hz in ordinario.ſed forte idem in delegato. ſz aduerſarius q appellauit turbat.ī.e.an ſit.ꝛ eſt caſus ſpecialis ubi poſt appellationem a ſe factam iudex exercet iuriſdictionē ſuam.alius caſus eſt.s.e.ſi duobus. alius caſus eſt q poteſt breuiare terminū p̄fixum a iure vel a ptibus p̄fixū s.e.ꝑſonas.alii dicunt ꝛ bene hoc ſpeciale in archiepo cantuarien.qui ꝓuilegio ſpeciali habet defenſionē omniū appellantiū cantuarien.ꝓuincie.

Conſuluit deferendum.hoc credimus correctū q̄tum ad ea que in iudicio fiunt cum nō liceat appellare ſine cauſa.ī.e.ut debitus.ꝛ.c.cum cā. q̄tū vero ad ea que extra iudicium fiunt credim' q valeat appellatio etiam non expreſſa certa cauſa dūmodo aliqd dicat ul' dicatur.quare timere poſſit ꝛ poſtea ſequtur grauamen.aliter enim non admitteremus appellationē extra iudicium factā ꝓpter multas abſurditates que inde ſequerent̄. ꝛ ar.ī.e.ad audientiam.ꝛ.c.bone.ꝛ a futuro grauamine poſſum appellare.ne graues me in tali facto.puta ne quis moleſtaret euz ſup poſſeſſione ſua.ī.e.bone. Item ſi aliquis ab aliquo aliquid peteret extra iudicium.ꝛ ille a quo petitur appellaret et eum grauaret.qz intelligitur appellare ne eum grauet occaſione petiti valet appellatio.ī.e.dilectis. ꝛ ſic intelligit̄.ī.e. ad audientiam.ſed licet talis appellatio ꝓceſſerit. ſed tamen ex aliis cauſis que factum ſup quo appellatum eſt non tangūt feratur ſnīa valet ſnīa.s.e.cum teneamur.ꝛ.c.ſup eo.ii. Rñ. ꝛ.c.ad hoc. Item extra iudicium valet appellatio ita generalis q nulla ꝑſona exp̄matur dūmodo factum ſit certum.ī.e. bone.in p̄n. Item no.q appellans nūq̄ debet petere reuocari qcquid poſt appellatōnem factum eſt.ſed qcquid cōtra appellationem factum eſt ꝛ eius annexa.ī.e.ſolicitudinē.s. de procura.auditis.

Um pati eſſemus in legatione .que bene excuſaret.xviii.di.ſi ep̄us.lxiii.di.ſalonitane. auten. quo.ordi.epi.§.illud.xxiii.q.viii. ſi autem vobis. ꝛ.s.de offi.dele.paſtoralis.§.ul.ar.contra.xxiii.q.viii. quo auſu.reprehenſibile.xxv.q.i.omne.xii.q.ii.quicūq. nos credimus q ſi archiepus vocet aliquē ep̄m vel alium p̄latū ad concilium vel ad cauſam.ꝛ rex ſiue ante ſiue poſt eundē vocauerit licite poteſt ad eum venire.ꝛ mandatū archiepiſcopi

intermittere. est enim regi honor deferendus. ꝛ sic intelligo ꝓ dicta. c. sed si archiepus ei mandaret non obstante ꝓceptiõe regia debet obedire archiepo cum sit de eius iurisdictiõe et nõ regis. ꝛ magis est obediendum spũi q̃ carni. s. de ma. ꝛ obe. solite. ꝛ idem dicimus in pr̃iarcha si subditum sui archiepi vocauerit potius obediet archiepo q̃ pr̃iarche nisi in casibus in quibus deuoluitur iurisdictio ad pr̃iarchã ꝛ sic intelligo contraria. pape autez semper est obediendum nulla ꝓceptione obstante tam rõne honoris q̃ iurisdictionis. xi. q. iii. qui resistit. ꝛ quod diximus in ordinariis idem intelligimus in delegatis. s. de offi. ordi. pastoralis. §. ulti. tamen circa eos debet considerari utrũ ꝓuocauerit se vocari et tũc nõ ꝓsit etiã no. s. de offi. dele. pastoralis. §. fi. ff. si quis cau. l. ii. §. ulti. ꝛ an habeat regalia nec ne. xxiii. q. viii. §. ecce. s. ꝺ ma. ꝛ obe. solite. ꝛ qui vocat diligenter attendet quis maiori necessitate ducatur. ꝛ qui ꝓius mandauerit ꝛ cui ꝓus fuerit obligatus. ꝛ qs maior sit. ꝛ multa alia que occurrere pñt ꝛ que multum valent ad excusationem.

Ꝺ hec ꝙ ecclesie. hic non erat appellatuz nec ẽt iurans petebat ab excõicatiõe absolui. per tale enĩ iuramentũ non tollitur appellatio si grauet alis enĩ sine grauamine non licet hodie appellare siue iurauerit siue non. iudicio. ꝓ contumacia secus si pro offensa vel alio certo articulo. j. e. c. ꝓxi. **appellant.** ex aliqua causa de nouo accidente. vel fm vetera iura ẽt sine causa licebat appellare. s. e. cũ sit ro. tamen satis videtur innuere sequẽs decre. ꝙ in hoc casu. s. quando iurat non licz appellare sine causa ne aliquid ei ꝓcipiatur occasione pstiti iuramenti vel ne ꝓceptuz iniunctum faciat. j. c. ꝓx. vel post absolutionẽ appellat in ꝓsecutione iudicii. xl. dies. vel plures vel pauciores ad arbitrium iudicis. s. e. cum sit ro.

Uestioni absoluere. cum essent excommunicati ꝓ maleficio ꝛ ita non est contra. s. c. ꝓx. anteq̃z. ꝛ sic constat appellationem iniustam cũ nihil ei mandet. si aũt ei mandaretur aliquid teneretur appellatio. s. c. ꝓxi. ꝛ ita nõ est ꝓtra nisi cã subterfugii faceret ut hic. vel hic loquit̃ de mãdato facto ante excõicationem. ꝛ pro quo fuit excõmunicat⁹ qꝺ omnino adimplere debet. nec valet appellatio sup eo interposita ꝙ fugiat illud adimplere. **iuramento.** q. d. ꝓ absolutionem quã petiit ꝛ iuramentum quod pstitit videt accepisse iurisditionem ꝓpris iudicis ꝛ qcquid factum est coram eo ꝛ etiam renuntiasse appellationi si fuerat appellatum. s. de offi. dele. gratum. j. e. solicitudinem. s. de re iudi ꝙ ad cõsultationem. fateor tamen ꝙ si taliter excõicatus ab eo peteret absolutionem cum protestatiõe. s. ꝙ salua sibi esset appellatio nõ videtur renuntiare appellationi cum in ea sit periculum ꝛ bene tenet absolutio q̃uis negocium ꝓncipale ad superiorem sit delatum ꝓ appellationem. j. de sen. ex. sacro. §. fi. j. e. qua fronte. §. i. sed si sine ꝓtestatõne peteret absolui tũc renuntiare videt. cuz iuꝺ. appellatõis sit absoluere. j. de sen. ex. ꝓ tuas. in fi. alii dicunt ꝙ iudex a quo appellauit nunq̃ potest absoluere nisi appellans tacite vel expsse appellationi renunciet. **iuramento.** hodie nõ credimus dr̃am siue iurauerit siue nõ. cũ ñ liceat appellare nisi a grauamie.

Reterea de bis ꝛc. de hoc dicitur. s. e. ad hec.

Onstitutis. post appellationem interpositã a plebano ꝛ primicerio ne archidiaconus eligeret cum esset excõmuicatus. vel ne caplm eligeret cũ eẽt excõmunicatus nõ enĩ admitteret appellatio nisi rõnabili causa assignata. j. de bis que fi. a ma. p. ca. cum in cũctis. vl̃ põt dici appellatio tenuisse etiam sine causa ꝛ decre. nõ ꝓtradicit que loquitur quando appellatur a minori parte. excõicationis. lata in archiꝺ. vel in causatorẽ electum. elegerint. ĩ eodem contextu. s. de elec. congregato. secus si ex interuallo. s de elec. considerauimus dudum. ꝛ c. audit̃. ubi de hoc no. **appellationem** quaz emisit ne alii eligerent simpliciter vel sine consensu suo.

Roposuit appellatũ. aliqua iusta causa nõ ea qz ab ea appellatum est in alia causa. s. e. ad hec. ubi no. vel dic ꝙ suspectus dicitur ex ea causa quia appellatum est. ut in decre. prealle. no. suspectus. ex alia iusta causa nõ ex ea. quia ab eo in alia causa appellauit. **graui** ꝛ **manifesto.** no. ꝙ si quis accusatus est de graui ꝛ manifesto crimine non admittitur recusatio. secus si esset graue ꝛ non manifestũ vl̃ ecõuerso. iii. q. v. quia suspecti. actu. i. quia ẽ notorium facti actu permanẽtis

Ua fronte canonicũ. xxiii. di. in nomĩe. ꝛ. i. q. ii. **preceptum debitum.** ad minus ꝓ tribunali. sedere debet. xxiii. di. illud. xlvii. di. de petro. ꝛ licet facere in domo regis sit malum ꝓpter sequelam. factum tamen tenere credo dummodo fiat cum causse cognitione vel alio mõ legitimo. alioquin erit nulla si omnino fiat contra iuris debitum. ff. de arbi. qui tamen. §. si arbiter. C. de sen. cum sniam. ꝛ. l. prolatã. ꝛ. s. ti. ꝓxi. c. i. **iudex.** qui excõicauit ꝛ a quo appellatum est. j. de sen. ex. sacro. ꝛ fm hoc loquitur glo. ul̃ dic ꝙ loquitur de iudice ad quem appellatũ ẽ. sed et tũc remaneret eadẽ obiectio cũ ab eo ꝓ appellationẽ reuoceť iurisditio ut ꝺicit. ꝺecedat. cũ enĩ vl̃ aduersario obsit ñ est hoĩm malicijs indulgendũ. ff. de rei ven. in fundo. **Cabsoluere** no. ꝙ licet iudex detulerit appellatõni. tamen adhuc se intromittit de iurisditione. s. quia absoluit. ꝛ quia cautionem recepit nomine eccĺie ꝛ sine mandato qꝺ etiam est speciale. sz qd si appellans velit absolui. **Rñ.** si simplr absoluat renũciasse appellationi videtur. si vero ꝓtestetur se nolle renuntiare appellationi bene valet cum sit iusta causa protestandi ꝛ epus male facit nisi eum absoluat. alii tamen contradicũt. ut no. s e. c. questioni. nec hec decre. dicit ꝙ ꝓmo fuit appellatum. sz ꝙ appellabatur ne absolueret. **cõquerũtur.** coram prelato excõicatoris. dicim⁹ ut absoluantur a superiore siue plato eius qui excõmunicauit etiam si non sit appellatum. **dicimus.** si excommunicator noluit eos absoluere. ꝓmo enim ad deum remittendi sunt. s. de offi. ordi. ad reprimendam. **ad appellandum.** s. ne absoluantur.

Eprehensibilis uel excommunicationis. xvii. q. iiii. si quis suadente. lxxxi. di. si quis ãmodo j. de sen. ex. tua. i. q. i. reperiunt. **disciplinam.** de hoc. s. e. ad nr̃am. ꝛ. s. de offi. ordi. licet. in cor. neglexerit. s. e. cum sit ro. ꝓ tuas. **proprium.** alis non. xiii. q. vi. c. i. xvi. q. vi. illud. **faciat.** anteq̃z ꝓcedatur in negocio. j. e. sepe. C. ꝺ iudi. sancimus. **hoc** ꝙ **sequitur.** s. ne religiosi ꝛc. q. d. ĩ ꝓn. §. diximus de omnibus clericis. ꝛ hoc idem multo fortius dicimus in religiosis. de eo aũt qꝺ maxime dictum est. s. de refusione expensarum intelligi non põt. cum monachi non hẽant ꝓprium. xii. q. i. non dicatis. **regularem.** repete. que diximus. s. e. ad nostram.

Ꝺ **hoc pateant.** s. e. cum sit ro. **personas.** eligãt si ꝓtibus placuerit vel ad superiorez remittat. j. e. cũ speciali. olim autem secus erat. s. de fo. compe. si qs contra clericum. xi. q. i. puenit. ꝛ secus fm leges. C. de iudi. cum speciali. nisi velis exponere questionez. s. de suspitione.

Eruenit appellasse. hoc fm iura antiqua hodie non audiret nisi grauaretur. Item factum recitat quia ñ sufficit. s. tm̃ infra tẽpus iter arripere nisi apostolico ꝓspectui se pśentet. s. e. cuz sit romana. cõmittas. potest hoc facere iudex post appellationem. quia hec res dilationem non capit. ff. de ap. reci. l. ul. fm ala. vel loquitur fm antiqua iura ubi concedebat frustratoria appellatio. hodie aũt cũ nõ liceat appellare nisi a grauamine sec̃. j. e. ut debit̃.

Onsuluit a rege. hoc vult dicere ꝙ rex frãcie nomine iudeorum appellabat ut eis mancipia xp̃iana retinere liceret. vel is ẽ sensus quia iudei a rege appellabant ꝙ eos non ꝓhiberet mancipia xp̃iana retinere

detineant.iudeē.ſ.ꝛ hec eſt appellatio contra canonicaſ ſan ctiones.liii.di.mancipia cum non ſit admittenda niſi a gra uamine.decreti.liii.di.mancipia.

Ꝺ ꝫ ipſum..appellantem ꝛ hoc eſt quod ſequiť ꝙ appellationis.ſi.ſ̄.e. ſuggeſtum.dic ut no.ī.co. ut debitus.

Ꝑ prioꝛe enoꝛmitates.ꝟ.gr̄a.p̄oꝛ p̄cipiebat ꝙ conſentiret donationibus quas faciebat conſang uineis vel illicitis alienationibus.vel ꝙ nemini diceret ꝺ cō cubinis quas tenebat.vnde canonicus ipſe appellauit. ipſe autem p̄ioꝛ non deferens appellationi eū ſuſpendit vel ex communicauit.vñ de hoc p̄cipitur ire ad curiam ſatiſfacturꝰ.

Ꝗnto exceſſu.ꝙ iuſte appellationi non detulit. ii.q.vi.decetero.

Ꝟia nos infamia.i.publico ꝛ infami. crimē.re ſperſi.aqua ſe purgare nequeunt.ii.q.vi.p̄ſbr. vel dic ſpecialiter in regularibus ut ꝑ ſola ifamia poſ ſint remoueri.conuicti etiam ſine oꝛdine iudiciario.alꝰ nul la eſſet dubitatio.

Ꝺ aures.

Ꝺ audiēt̄iam ſubiecerat.ſi autem papa recipi at aliquem ſub ꝑtectione parum valet.ī. de p̄ule. ex pte tua.ſubiecerat.maxime.idem enim eſt ꝛ ſi non ſubie ciſſet ſe ap.ꝑ.cum ſine cognitōne fuerit condemnatus.ut .ī. ſequitur.nuſquā enim valet ſnīa in p̄ncipali lata non ſuato oꝛdine iudiciario.vel dic ꝙ hoc obtinet extra iudicium ubi tantum ꝑdeſt ſuppoſito ꝑtectioni q̄ſtum appellatio q̄ tunc intantū valet q̄ſtum ab oꝛdinario iterponitur ꝙ a tpe appel lationis ceſſare debet ꝙ nihil contra appellantē faceret ſine cognitione ꝛ ſi fecerit non tenet.ꝛ ſicut olim poterat appella ri ꝛ ante iudicium ꝛ poſt.ita poterat ſe ſupponere ꝑtectioni pape.ꝛ ſi poſt ferretur ſnīa excōicationis vel alia ſine cauſe cognitione non valebit. In hoc autem minus habet ꝑtectō q̄ appellatio.quia ꝑtectio non valet niſi contra grauamen. ꝛ grauamine ſe moto ꝑcedere poteſt. ſed appellatio in totū tranſſert cauſam ad ſuperioꝛem ꝛ non credunt q̄dam ꝑtecti onem ſublatam vel mutatam. melius dr̄ ꝙ ꝑ omīa equipaꝛ appellatio ꝛ ſuppoſitio ꝑtectioni cognitione.hic colligiť ar. a contrario ſenſu ꝙ cum cognitione poteſt ꝑcedi contra ap pellantem extra iudicium.ar.contra.ī.e.bone.nam ibi diciť ꝙ appellatio extra iudicium reuocat factum ad audientiam ſuperioꝛis.ut no.ī.de his que fi.a ma.par.ca.c.i.ꝛ.ſ̄.ꝺ ma. ꝛ obe.dilecti.ſed ℞ñ.qꝛ ubi appellatur a iudice ſiue in iudi cio ſiue extra nunq̄ reuocatur factum ad audientiam pape. vel ſupioꝛis niſi grauetur vel quia oꝛdinem non ſeruat ut ꝺ vel alio modo.ut.ī.e.ut debitus.ꝛ ſic loquitur.ī.e.coꝛdi.ſed ſi appellat a grauamine aduerſarii ſimiliter non iuuat appel latio appellantem niſi ſequatur grauamen.ſed ſi ſequaī gra uamen tenet appellatio ad papam facta.ī.e.bone.ſententi am.ſiue excommunicationis ſiue aliam.

Ꝯcepta conqueſtione. cauſa appellationis ſed p̄ncipalis bene remittetur ad eos ſi defecerit in cā appellationis imo ꝙ plus eſt etiam ſi p̄obetur cauſa appel lationis vera tamen remittitur ad eoſdem iudices puta ſi iu dicauerunt non eſſe ſuam iuriſdictionem.naꝫ in hoc caſu ēt ꝑbata vera cauſa appellationis coꝛam ſupioꝛe.ſ.ꝙ iuriſdic tio ſua eſt.tamen ad eum remittitur cā quia aliter non tolle retur grauamē.quia a grauamine appellaī.ī.e. ut debitus. ii.q.vi.ſ̄.fi.ꝛ ſi contrarium diceretur appellans iniuſtus cō ſequereť ſuam voluntatem iniuſtam.ꝛ appellans iniuſte ſuo deſiderio fraudareť.

Ꝍſtremo conſanguineus.infra quartum gra dū.ī.de conſang.ꝛ affi.non debet.vſ uſq̄ ad gra dum ubi admittiť ſucceſſio.inſti.de ag.ſuc.eodē.ſecꝰ i alio.

Ꝺ hoc interdicto.ab officio ꝛ ſacramento. naꝫ in his nō releuat appellatio interdictum qn illud ſeruare debeat.trahit enim ſecum executionem ſicut excōica tio.ī.e.paſtoꝛalis.ſ̄.ulti.in p̄in.ꝛ irregularis eſt interdictus ſi q̄ſtumcūq̄ appellet durante interdicto ꝯ fiat.ar. xi.q.iii.ſi quis p̄ſbr̄ter.ꝛ.c.ſe. In ſpūalibus in dubiis ſemp obedien dum eſt ꝛ in tuitioꝛem ptem declinandū.ſ̄.de tempo.oꝛ.ad aures.ſecus autem dicerem ſi interdiceret ab ingreſſu poſſeſ ſionis vel cuiuſcunq̄ alterius rei.nam ibi bene ſuſpenderet interdictum p̄ appellationem.ſ̄.de reſti.ſpol.ex ꝙqueſtione cum generaliter non ſolum diffinitiua ſnīa ſed etiam māda tum ſuſpendatur.ſ̄.de re iudi.ꝙ ad conſultationez.ī.ꝺ no. oper.nun.c.ulti.idem videtur dicendū quando quis ſuſpē ditur a beneficio eccl̄iaſtico tantū.qꝛ ꝑpter ſuſpenſionē talē ſi appellet non abſtinebit a beneficio ſicut ꝛ in tpalibus ob tinet ut p̄miſſum.vnde ſi appellauit beneficiū p̄cipiet ſic p̄ius quaſi a quadam tpalitate videatur ſuſpenſus ꝛ hoc vide tur ꝑbari.ī.de ſen.ex.cum medicinalis.ſ̄. ſi quis autem.in verbo ab ingreſſu eccl̄ie ꝛ diuinis ꝛc̄.alii tamen dicunt idem in omni ſuſpenſione eccleſiaſtica ꝛ interdicto.ſ.ꝙ appellatio facta non ſuſpendit interdictū cum hec decre. nō diſtinguat ꝛ no.ꝙ interdictum ſiue ſuſpenſio ab officio vl̄ beneficio hꝫ ſimilitudinez cū excōicatione in eo ꝙ hic dicitur.ſ.quia neu trum p̄ appellationem ſuſpenditur.ut.ſ̄.no. Itē quia ſuſpē ditur neceſſe eſt p̄cedere monitionē in interdicto a beneficio vel officio niſi quando ſit ꝑ pena.ſ̄.e.reꝓhenſibilis. Itē ꝙ ſimilis pena excōmunicato ꝛ interdicto ab officio celebranti infligitur.ī.de cle.ex.mi.c.iii. Item ꝙ cum iuratoꝛia cautōe uterq̄ abſoluitur.ī.de ſen.ex.venerabili ſup eo ꝙ monachi ſ̄.e.q̄ fronte.ſ̄.ulti. Item ꝙ utriq̄ p̄ſtatur abſolutio ad cau telam.ſ̄.de excep.apoſtolice.ii.de ſen.ex.c.venerabilis. Itē ꝙ tenet ꝛ ſi nullus oꝛdo obſeruetur.ar.xi.q.iii.ſi quis p̄ſbr̄. ꝛ hic in aliis autez ſuſpenſionibus eſt oꝛdo iuris ſeruādus. alꝰ non nocet.ſ̄.de in inte.reſti.c.ii.nec ſunt in aliis ſuſpen ſionibus p̄dicta neceſſaria.ſed ea obſeruanda ſunt q̄ in aliis interdictis vel penitētiis imponendis obſeruari debent ꝛ ca pitula que dicunt p̄dicta in ſuſpenſione neceſſaria intellige ī ſuſpenſione que fit ab officio ꝛ beneficio vel offō tm̄ vel a ſa cramtis ꝛ hec vera ſunt ubi ſuſpenſio vel interdictū ab offō fit p̄oꝛ contumacia.nam ſi imponatur ꝑ pnīa tunc fruſtra p̄ cederet monitio cum in omnē caſum ſubſecuta ſit ſupenſio. ꝛ no.ꝙ imponitur p̄oꝛ pena qñq̄ ꝑpetua ꝙ ab officio ꝛ bñ ficio ſuſpendatur.l.di.de his miroꝛ.ꝛ.c.ſtudeat.ꝛ.c.accedēť qñq̄ ad tempus.ī.de accuſa.inquiſitionis.in p̄n. ꝛ qñq̄ in terdicitur tantū miſſaruꝫ celebꝛatio.lvi.di.nullus.qñq̄ uſq̄ ad moꝛtem ſuſpenditur a ſacramentis.ii.q.i.in p̄mis. qñq̄ tamen uſq̄ ad tempus.l.di.eos vero.ꝛ.c.ſe. Item ſuſpendi tur quis poteſtate eligendi.ſ̄.de elec.cum in cunctis. Item ſuſpēditur quis ptāte oꝛdinandi.l.di.ex penitentibus.ſ̄.ꝺ temp.oꝛ.litteras. Item ab ingreſſu eccleſie vel ſacerdotali of ficio.ſ̄.de offi.delega.ſane.ī.de ſen.excom.ſacro .ꝛ ſic mul tas penas poteris inuenire circa ſuſpenſionem ab officio et ſacramentis.queri autem poteſt an ſuſpenſio a pallio ꝛ a pō tificalibus ſit inter huius reputanda ꝙ ſi eſt p̄ appellationē non releuabitur.nequeūt.no.interdictum ſecum ferre exe cutionem ſicut excōicatio.ī.e.paſtoꝛalis.

Ꝟm in eccleſia tui.ſ.archiep̄i.grauamine.hec decre.p̄ſagit nouū ius.ī.e.ut debitus.

Ꝛrecte renuntiante.ſecus eſt ſi p̄ contumaciam. vel negligentiam elapſum eſſet tempus.nam tunc non poſſet appellare.ſ̄.e.p̄ſonas.niſi poſt ſnīam. vel a grauamine.quia illud ſemp licet.vnde cum hodie non liceat aliter appellare non credimus illam decre. p̄ſonas ali quid ſpeciale ſtatuere circa ñ ꝑſequentē appellationē.iura. C.de li.in ima.c. quia cauſa.l.i. fecit. mulier q̄ defendebat mr̄imonium.quod eſt.ſ.mr̄imonium.non ſepatio mr̄imo nii que eſt odioſa.uiri.ꝛ ideo non eſt ei fauendum.ſed mu lieri q̄ ꝑ mr̄imonio ſtat.ꝛ ꝑ illo ſcꝺo appellat.ſ̄.ti.ꝑx.c.ul.

Retera ſententiam. hodie non licet indifferēter ferre tales ſententias. ī. de ſen. ex. romana. §. cauēant. ſed ordinarius ſi condemnatus ad aliqđ certum ⁊ ſi illud non ſoluat iuxta quod mandat tunc excōicabit eum. ⁊ no. q; ſi quis excōicauit aliquē niſi uſq; ad annū ſoluerit vnum tantū mandatū ē. vnde ſi uſq; ad annū appellauerit qñcunq; non ſolum releuabitur quo ad ſnīam excōicationis. ſed quo ad abſolutionē faciendā quia ſublato p̄ncipali. ſ. excōicatione tollitur ⁊ acceſſorium. ſ. ſolutio. §. de cōſti. tranſlato. ſed ſi condemnaſſet eum pure ⁊ poſtea adieciſſet. ⁊ niſi ſolueris uſq; ad annū ſis excōicatus ſi iſte appellat infra. x. dies appellet. releuatur ⁊ condemnatōne ⁊ a ſnīa excōmunicatōnis. ſed ſi ultra. x. dies appellet licet releuet quo ad ſnīam excōicationis non tamen releuatur quo ad condēnationem que tranſit ī rem iudi. §. de re iudi. quod ad cōſultationem. diuerſa ſunt enim iſta mandata. ⁊ ideo nihil ꝓhibet in vno valere appellationem ⁊ in alio nō. ī. de teſta. raynutius. ⁊. c. raynaldus. ſi autez excōicatus fiat alterius iuriſditionis nihilominus ligatur dūmodo non appellet. C. de ma. teſta. ſtatuliberis. ar. ℈. ff. de dona. inter vi. ⁊ vxo. cū hic §. ſi ſponſus. ff. de penis. l. ſi. ff. de iuriſdic. om. iudi. eſt receptum. §. de offi. le. c. ſi. Item ſi conditio feratur in p̄ſens vel p̄teritum ut excōico te ſi furtum feciſti. vel ſi furtiuā rem apud te habes hec ſnīa ñ ſuſpendūtur p̄ appellationē. inſti. de ver. obli. §. conditiones. ff. ſi cer. peta. l. cum ad p̄ſens. ff. de ver. obli. l. ⁊ ſi ſtipulatus fuero ſine mā. Item ſi dicat excōmunico te ſi appellas q̄ſcito parat ſe ad appellandū eſt excōicat'. nec valet appellatio. alii dicunt ⁊ forte melius q; valet appellatio. ⁊ idem eſt ſi dicas excōico te ſi eligis talem. ac ſi dicas ſi elegeris talem. ar. ff. de ver. ob. ſi quis ſtipulatus ſit. alii dicunt ⁊ male q; in hoc ultimo caſu non valet appellatio. et dicunt q̄dam q; bene tenet electio. ſed facta electione ſtatim incidit in excōicationem niſi p̄ceſſerit appellatio. quia niſi teneret electio non teneret excōicatio. ar. C. ſi manci. ita fue. al. neuia ea qđ nobis videtur q; in his exequēda eſt ſnīa excōicātis que ſi fuit q; tm̄ poſt electionē ſint excōicati tūc obtinebit qđ dictum eſt. ſi autem apparet q; de intentione ſit excōicantis. ſ. q; velit q; ſit excōicatus ſimul cum electione faciet de facto tunc electio nō tenebit ⁊ excōicatio tenebit. ⁊ hoc idez videtur ſi de intentione excōicantis dubitetur. q; q̄ſcito verba electionis ꝓferret excōicatus erit ⁊ electio non tenebit. penetrabilior enim gladius dñi. ſ. ſnīa excōicationis eſt q̄ factuz hominis. ſ. electio. ⁊ ideo excōicatio dicit̄ p̄cedere electionē. ſed oppones ſi intelligis q; excōmunicatio p̄ceſſerit electionem. ergo eſt iniuſta excōicatio. quia ſine cauſa p̄cedente eſt ꝓmulgata. ī. de ſen. ex. ſacro. ſo. dico q; ſimul cum ꝓlatione verborum incurrit excōicationem. ſed excōicatio p̄cedere fingitur ꝓpter velocitatem ⁊ ꝓpter intentionē excōicantis que p̄ſumitur eſſe in dubio ut electio nō valeat. ut. ff. de his qui ꝓ nō ſcrip. l. i. Item quia ex cauſa fit. ſ. ꝓpter inobedientiā que ſtatim fuit q̄ſcito deliberato conſilio ꝓponit electionem ꝓcedere. videtur tamen q; non debet incidere in excōicationem quia electio non tenet. ar. C. ſi mā. ita fu. ali. l. ſi. ſed dic aliud eſſe in penis ſpūalibus q̄ medicinales ſunt. ii. q. i. multi. ubi ſufficit mala voluntas ⁊ inobedientia. aliud eſt in penis conuentionalibus ⁊ aliis iudicialibus que odioſe ſunt. ⁊ ideo reſtringende. ut in p̄. ℈. etiam de pe. di. i. pene. ⁊. ff. de penis. l. preſes. ⁊. l. interp̄tationem. ⁊ ꝓbatur utrūq; mēbrū. ff. de libe. ⁊ poſthu. cum q̄dam. Item eligēdo ℈bit peccatuz inobedientie. vnde vere dicitur q; talis electio infecta eſt peccato inobedientie. q̄re nō eodem modo dicetur infecta pena excōmunicationis que p̄ inobedientiā irrogatur. Item probo q; eligendo ⁊ non poſt electionem tm̄ cōtrahit excōicatōnem. quia ſi poſt contraheret iniuſta eſſet excōicatio. quia ſi hoc diceretur idem eſſet dicere excōico te ſi elegeris ac ſi diceret excōico te poſtq̄ elegeris. ⁊ hoc eſſet iniquū excōicare eum ꝓ p̄terito facto. vel electione iam facta niſi noua monitio p̄cederet nobis videtur q; in ſnīa excōicationis eſt ſpecialis quia ſemper poſſit appellare ante diem ſtatutā. etiā ſi vſq; ad annū duraret ⁊ hoc hic exp̄ſſe dicitur. in aliis aūt ſententiis eſt contrariū. §. de re iudi. qđ ad conſultationez. ii. q. vi. biduum. rō autem diuerſitatis eſt q; ſnīa excōicationis ſemper trahitur a die cōditōnis. qđ ꝓbo quia ante nō tenet ſententia. quia ſi ſnīa teneret eſſet excōicatus. ⁊ ſi eſſet excōicat' deberet vitari. ſed excōicati appellatio eum non releuaret q; hec ſnīa ſecum trahit executionē. ī. e. paſtoralis. Item licet p̄lati ex toto poſſint tollere ſnīas excōicationis ꝓ abſolutionē tamen ſuſpendere non poſſunt eas hoc modo. ſ. q; excōicati ſint ⁊ non vitentur alīs nō peccent cōicando ſacramētis vel ingerendo ſe cōmunioni alioz. ī. de cle. ex. c. illud. ⁊. c. ſi celebrat. vel q; ab aliis nō vitentur. q; nec in hoc ꝓdeſt p̄uilegium ap. ſe. ī. de ſen. ex. c. nulli. ⁊ idem videt in interdicto hominis. ut no. ī. de p̄uile. ut p̄uile. nec facimus dīam ſiue excōicator dicat excōico te exnunc. ſiue dicat tunc ſis excōicat' quia ſemp ſnīa trahit ad diem conditionis. in aliis aūt ſententiis quas ſuſpendere licet eſt contrarium. q; ſnīa ſtatim tenet licet ſuſpendatur p̄ conditionē ⁊ ideo a ꝓlatione eius infra decem dies eſt appellandum. ⁊ hec vera ſunt in ſentētiis que feruntur cum cauſe cognitione. quia ſi aliter ferūtur ⁊ cū appellatione ⁊ ſine appellatione licet ꝓtrauenire. C. comicia ep'as ꝓ gra. l. interlocutio. ⁊ duab'. l. ſe. medio tempore. infra. x. dies a die late ſnie. ⁊ ita non eſt contra. §. de re iudi. qđ ad conſultationem. contra. ii. q. vi. biduum. in p̄n. ſo. illđ verum eſt ut dictum eſt. §. in p̄e. glo. v̄. nobis videt. ⁊c. ſi aūt ſempronius ꝓrogauerit terminū nō incidit in excōicationē. ar. ff. de p̄ca. latam. q; non eſt contumax. xi. q. iii. certū. Itez ſi aduenīente termino ꝓrogato nō ſoluit incidit in excōicationem. ar. ff. de p̄ca. ſed ſi manente. ⁊ q; terminus videt ꝓrogatus cum ſuis acceſſoriis ⁊ poteſt hoc facere quia excōicatio pars iuriſdictionis eſt quā ꝓrogare poteſt. §. de offi. dele. de cauſis. ⁊ ar. ff. ſi quis cau. l. ii. in p̄in. ff. de arbi. celſus. §. de do. cum dilecti. alii tamē contradicunt dicentes eū excōicatum ꝓ eo q; non ſatiſfecerat in termino ꝓrogationis recepte tum etiam q; ꝓrogationem a pte nō a iudice recepit cuius. ſ. iudicis eſt ꝓrogandi iuriſdictiōem ⁊ ſic ipm̄ ꝓtemp ſiſſe videt ⁊ ex contemptu iudicis quis ligatur. tum etiam q; quando excōicatio fertur ab habente iuriſditionē in duob' tamen caſibus non debet tenere. ſ. qñ poſt ap. legitimā ⁊ qñ intollerabilem errorem exp̄ſſum continet. ī. ō ſen. ex. p tuas in fi. ſi tamen pars in termino reputauit ſibi ſatiſfactū tūc nō eſt excōicatus. quia ſatiſfacere eſt quēadmodū voluit creditor. ff. de pig. act. ſi rem. §. omnes.

Ecundo requiris. ī. e. inquiſitionis ℈. ſo. ibi. cogi. §. de offi. dele. ſuſpitionis. q; ſi coram. ī. e. ti. c. cum ſpeciali.

Pſit deferendum. caſus. albericus cōueniebat b. ſup fundo albericus actor appellauit ante ſnīaz ex iuſta cauſa. poſtea idem albericus ſpoliauit. b. reuz fundo petito. dr̄ hic q; reus ſpoliatus poterat petere q; iudex a quo appellatum eſt faciat reſtitui ſibi dictā poſſeſſionem ⁊ q; ꝓcedat in cauſa. q; exquo ſue appellationi nō detulit expoliando aduerſarium non poteſt ſue iuuare qn teneatur coram iudice reſpondere a quo appellauit. §. e. cum teneamur. §. de reſcrip. ex pte. s. alīs enī nō bene iudico q; appellatio hmōi dec̄. in reo appellāte habeat locum in iudicio. extra autem iudicium poſſet habere locum ſicut habes. §. ō elec. bone. me. ma. ubi no. interpoſita. ab actore qui expoliauit reum. neglexit expoliando reum fundo petito. ut. §. in caſu dr̄. ⁊. §. e. conſtitutus. de reſcrip. ex pte. s.

Quit ille. interdicti. contra legatū ap. ſe. rex frācie in quodam negocio in quo ipſe legat' volebat ꝓcedere contra eum ꝓpoſuit q; hēbat eū ſuſpectū

ꝛ appellauit ab eo. legatus autem nihilominus ꝓcessit commendatur hic ꝓcessus cuꝫ esset merus executoꝛ in illo negocio. possit. ii. q. vi. ab executoꝛe. ꝛ intellige de mero executore. secus si habet admixtam cognitionē. s. d̄ offi. dele. pastoralis. excederent. idem est si diminuerēt. C. de excep. rei iudi. si ut. vel si dolo aliquid facit. ff. de neg. gest. l. iii. §. si executoꝛ. vel si obiciatur excōicatio iudici q̄uis eius ſnīa non semp retractetur. s. ti. ꝓx. ad ꝓbandum vel aduersarii. s. de excep. exceptionem. xi. q. iii. cum excōmunicato. vel si sit facta nouatio. ff. de re iudi. l. iiii. §. si quis ex conuentione. vel si p̄uenit quadrimestre tempus. C. de ap. si quis. vel si male interp̄tetur ſnīam. ff. de ap. ab exe. vel si obiciatur q̄ falsi. C. si ex falsis. l. iudicati. vel si non constat ibi quare dꝫ executioni mandari. s. de p̄scrip. auditis. vel si obiciatur exceptio per quā contenditur retro iudicium nullum. s. de ꝓcur. in p̄sentia. C. de ꝓcur. licet. expoliationem autem non credimus retardare executionem. fuisset. no. merum executoꝛem nō licere recusare.

Epe contingit alterius. siue appellans siue appellati. occultantis. no. si ꝓcuratoꝛ occultat mandatum a p̄ncipio cōdemnatur dñs ut hic. secus si postq̄ cepit agere ꝓcuratoꝛ ꝛ factus est dñs litis vel contumax vl aliquid malicioſe agat. tunc enim tm̄ ꝓcuratoꝛ punit̄ de dolo. ff. si quis ius di. l. i. ꝛ no. s. ut lit. non contest. ad hoc. laterane. con. s. e. reꝓhensibilis. qd̄ tamen soli appellanti nō ꝓsequenti appellationem penā imponit nō appellato. a parte. contra quā appellatur. expensarum. ꝛ etiam si appellat̄ nō venerit. sed alias p appellationem oportuit ip̄m facere expensas tenetur ad illas actiones. de dolo. si dolo se appellauit vel etiam actione in factum si temerarie. ar. ad hoc quia iustum est q̄ in expensis hm̄oi puniatur. vel officio iudicis ꝛ quia actiones alie nō sunt iustum est has dari. ar. s. de rescrip. ex pte. s. ff. de dolo. l. i. in p̄n. ꝛ §. i. ff. de diuer. ꝛ tēp. p̄scrip. l. quotiens. expense autem que fiunt in causa appellationis emisse in iudicio etiam omnes que facte sunt post sententiam etiam anteq̄ appellaret ꝛ que facte sunt in causa p̄ncipali a qua appellatum est cum iudex appellationis succedit iudici p̄ncipalis cause ei liceat addere ꝛ diminuere. ī. de testa. raynutius. in fi. C. de sen. que sine cer. q̄n. l. i. ff. de usur. tutoꝛ. ꝛ quia ei licet reuocare condemnationē expensaruꝫ facta in p̄ncipali eadem rōne ꝛ supplere. licet veniūt iudic. of. C. de sen. que sine cer. q̄n. l. i. ff. de usur. tutoꝛ. ꝛ habꝫ locū qd̄ hic dr̄ ſm quosdam etiā si appelletur extra iudiciū. ꝛ hꝫ hoc locum qd̄ hic dr̄ de expensis competentibus iur̄ actōis ꝛ de expensis que fiunt extra iudicium. ꝓ expensis aūt que fiunt in iudicio non competit aliqua actio nisi de illis iudex ꝓnunciet in ſnīa. C. de fruc. ꝛ li. ex. terminato. C. de postu. l. iiii. vel eodem die. ff. de re iudi. paulus. in fi. Et no. q̄ nō solum expense que fiunt in iudicio. ꝛ que veniunt ex officio iudicis. sed etiam que fiunt extra iudicium. ꝛ que veniunt iare actionis taxari debent officio iudicis. ꝛ postea p iuramentū petentis ꝓbande sunt. C. de iudi. sancimus. C. vnde vi. si q̄s aūt. de iudi. §. oportet. que generaliter logtur de oībus expensis. Item ad expensas que fiunt ante litem cōtest. iudex condemnabit ex officio suo ꝛ etiam mulctabit iudicem. ff. si quis ius di. non ob. l. i. etiam delegatus. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. l. fi. Item no. q̄ licet iudex a p̄n. non cōdemnet contumacem ad expensas. tamen post litem con. ꝛ semp usq̄ ad ſnīam ꝛ etiam in ſnīa poterit condemnare ad expensas etiam si ſnīam ferret ꝓ contumace ꝛ non tantū tempore ſnīe. sed etiam eadem die ut dictum est. cum enim officius iudicis semp duret a p̄ma citatione usq̄ ad finem litis non video quare q̄cunq̄ velit non posset condemnare contumacem siue ante litem con. siue post. īmo plus q̄ etiam si aī litem contest. iudex ꝓnunciauit nō obstante exceptione militie ꝓcuratoꝛem admittendū vel non obstante exceptione spolii ationis vel excōicationis ꝓcedendum in causa. ꝛ nihil dixit de expensis. nihilominus postea lite pen. vel in fine litis poterit ad expensas occasionem p̄dicte exceptionis reꝓbare factas illum qui frustratoꝛie excepat cōdēmnare. īmo dicūt quidam q̄ in his casibus nō poterit appellari a condēnatiōe expensarum cū. x. dies efluxerint a die p̄me ſnīe. ꝛ ista ſnīa expensarum fit executio p̄me ſnīe. ff. qd̄ me. cā. si cum exceptione. §. aliquādo. ff. de dolo. arbitrio. nisi excederet in taxatione expensarum. vel nisi ꝓponens exceptionem posset excusari q̄ ꝓbabiliter ꝓposuit excep. licet succubuerit. ff. de le. ii. q. q̄ solidum. §. etiam. ꝛ in p̄dic. §. in aut̄. de iudi. §. oportet. Item videtur q̄ iudex potest post litem con. reuocare p̄dictas latas interlocutoꝛias. ff. de re iudi. q̄ iussit. alis tamē ratum manet qd̄ p eos factum est. s. d̄ excep. pia. a parte. cōtra quā appellatur. approbata. nam si appellatio non recipiet̄ neq; a iudice neq; a pte non habet locum hec constitutio. ī. e. interposita. §. i. absentem. siue appellantē. procederetur p iudicem appellatiōis. peremptoꝛie. no. ñ esse vocari appellantem exquo p̄fixus terminus appellatōnis vel a iudice vl a ptibus. ꝛ tunc necesse est expectari finē termini ut vl ꝓceda tur si appellauit ante ſnīaz. s. e. reꝓhensibilis. p̄sonas. vel ut rata maneat ſnīa si appellatum est a ſnīa. s. e. cum sit ro. terminū aūt a iure statutum pōt p̄uenire appellatus p modicū tempus. si vult q̄ cognoscatur d̄ iusticia p̄cis ſnīe. vl si vult expectare finē legalis terminī rata manet ſnīa. ii. q. vi. appellatoꝛe ces. appellatoꝛ autem nō habet necesse expectare ꝓpe finem anni. sed statim potest ꝓsequi ne labatur annus ei. ī. e. oblate. ꝛ generaliter dicimus q̄ ubi terminus p̄fixus est a iure tantuꝫ q̄ siue appellatus siue appellans sit absens ad hoc ut ꝓcedatur. necesse est eum vocari. C. de ap. aūt. appellatoꝛe. ī. e. p tuas. ꝛ c. nicholao. ꝛ ī. de ꝓcule. cum olim. ſi rata tam bene habebit sine citatione solo lapsu anni ut dictum ē sed nunquid idem dices in ſnīa excōicationis ut lapsu temporis anni si non ꝓsequatur appellatoꝛ q̄ ſnīa transit in rē iudi. ꝛ quidam dicunt q̄ si excōicatio p̄cessit appellationem hec qd̄ qd̄nem non habet. quia ſnīa excōicationis semp tenet. siue ꝓsequatur appellatio. siue nō. s. de offi. oꝛdi. ad reꝓmendam. ī. e. pastoralis in fi. si vero appellatio ꝓcedat excōicationem tunc questio locum habet. ꝛ est dicendum q̄ si infra tempus statutum appella. nō ꝓsequatur est retro excō municatus a die excōicationis late. ff. ex qui. cau. infa. l. furti. in p̄n. C. de temp. ap. l. penul. §. illud etiam. ꝛ si queratur an ea teneant que medio tempoꝛe gessit. s. inter excōicationeꝫ ꝛ tempus finitum ꝓsequēde appellationis. rn̄deo q̄ interiꝫ vitandus est in iudiciis ꝛ in aliis nisi in causa appellationis ꝓsequende. ī. de sen. ex. p tuas. sed nūquid potest post tempus appellationis ꝓsequende p̄fixum implorare officiū iudicis ut petat ſnīam excōmunicationis nullam ꝓnūtiari utpote post appellationem latam. ar. q̄ sic. ff. de ap. si exp̄ssum sed videtur contra. quia exquo tempus appellationis ꝓsequende elapsum est renuntiasse videt̄ appellationi ut iudex ea non obstante ꝓcedere possit ꝛ ratum sit quicqd fecit. s. e. cum sit ro. ꝓsonas. Item quia hoc dicere non potest nisi ꝓsequendo appellationeꝫ. sed si ex alia causa cuꝫ ex qua appellatum est vellet dicere ſnīam excōicationis nullam post tempus elapsum puta quia excōicatoꝛ non esset iudex suus bñ posset. ꝛ hoc ip̄m. s. q̄ post tempus appellationis ꝓsequēde p̄fixum possit dicere ex alia causa ſnīam nullam. vel qcquid aliud factum est obtinet etiam in sententiis aliis ꝛ etiā in negociis ꝛ extra iudicium habitis obtinet. ut. ī. c. ꝓxi. ꝛ ī. e. solicitudinem. ar. contra ꝓ p̄ma pte. ff. de inoffi. testa. cōtra ueteraui. §. si quis filius. ff. ex qui. cau. ma. necnō. §. pe. ubi dicitur q̄ infra idem tempus locuꝫ habet exceptio inoffi. testa. et resti. in inte. infra qd̄ habet locuꝫ ipsa querela ꝛ petitio restitutionis in integrum. nec mirū q; que tpalia sunt ad agenduꝫ ꝓpetua sunt ad excipiendū. ff. de do. except. pure. ergo eadē

ratione si due actiones ad idem competunt sicut hic compe
tunt. ꝓsecutio appellationis ⁊ officium iudicis ad dicendū
sniam nullam etiam ex alia causa q̄ꝫ qz post appellationē la
ta est puta quia iudex non erat infra idē tp̄us constringunt
hec facilis est responsio. quia semp infra idē tp̄us ⁊ actio et
exceptio tolluntur si excipiens fuit in mora. si enim in mora
nō esset perpetue sunt exceptiones. sicut patet si aliqs fuit ex
heredatus qui ⁊ dum possidet est in mora. quia habet que
relam que non datur directo contra eū possidentem. sed cō
tra testm̄ idem dicimus de restitutione led in actionib⁹ ꝑstat
esse contrariuz. quia ad maius tempus competit vna q̄ꝫ alia
etiam in vno ⁊ eodem facto ⁊ ad maiorem quantitatez ⁊ hic
non sunt diuersi modi. vnus agendi ⁊ alius excipiendi. sed
vterqz est modus agendi. vnus quo ꝓsequatur appellatio.
alter quo directo intentat officium iudicis ad rescindendaz
sniam ex alia causa. ut no. s̄. de offi. dele. cum contingat. vel
dic quia qō dicitur q̄ infra idē tempus restringūtur ⁊ actio
vel exceptio vel due actiones. ⁊ tunc verum est ubi simul ex
eadem causa oriuntur. ⁊ ad idem tendant at h̄ non nascit ex
eadem causa sed ex diuersis. nam ex alia causa nascit petitō
qñ petitur snia nulla ꝓnuntiari ꝓ eo q̄ post appellationem
lata est que infra tempus tm̄ appellationi ꝓsequende ꝑfixū
locum habet. ⁊ ex alia causa puta quia expressit errorē vel qz
non fuit iudex in electionibus. qz non fuerunt vocati qui fu
erant euocandi qō licitum est. ⁊ sic non obstat. ff. de his qui
no. infa. furti. in p̄n. ubi dicitur q̄ condemnatus furti non ꝓ
sequens appellationem fingitur infamis a die late snie. qz p̄
textu appellationis ꝓsecute non habet auxilium. sed si al' di
cere posset snia nullam bene audietur nec fieret infamis. h̄
autem ut p̄missum est aliud auxilium competit sup quo au
ditur ⁊ quo ꝓbato apparet ipm excōicatum non esse. nec fa
cimus dram an in iudicio vel extra iudicium appellatuz sit
Sed oppones contra id qō dictum est. s̄. q̄ post transla. tē
pore appellationis ꝓsequēde nō potest dicere snia nullaz
ex ea causa q̄ post appellationem lata est quō id qō non te
nuit puta q̄ est post appellationem potest fieri ratū als omis
sionē ꝓsecutionis ap. rñdemus bene. ut. ff. de iudi. liczff. rē
ra. ba. l. iii. §. falsus. ⁊. l. penul. §. ulti. qdam tamen dicunt q̄
contra sniam p̄cedentem ap. non possum aliquid dicere nisi
ap. ꝓsequatur infra annū. ⁊ sic intelligitur furti actio. sed con
tra sniam sequentē appellationez etiam post annū potest di
cere etiam de ap. sed p̄us dictum magis placet. in snia tamē
excōicationis dicunt aliqui q̄ etiam post annum possit dici
ꝓpter ap. p̄cedentem nō tenuisse quia nō capit effectū ex ta
citurnitate vel tpe sed ex intentione ⁊ ptāte excōicantis q̄ nul
la erit post appella. ⁊ quia secum trahit executionem. ꝯ. e. pa
storalis. Sed nunquid iudex qui non detulit ap. in alīs q̄ꝫ
in excōicatione poterit conueniri ab eo qui non est ꝓsecutus
appellationē suā. qz litem suam fecit. vel quia ꝓ imprudentiā
iudicauit. ar. q̄ sic. insti. de ob. que ex qua. de. na. in p̄n. ar.
q̄ nō quia culpabilis fuit q̄ nō ꝓsecutus fuit appellationē.
ergo agere non potest ista actione. ff. ō euic. herennius. §. ul.
⁊ quia nō potest ꝓsequi causam appellatōis qz annus elap
sus est. nec ea que pendent ex ea. ſ. q̄ fecerit litē suam vel alia
hmōi quasi eis videatur tacite renuntiasse. ꝯ. e. solicitudinem
ff. si quis caut. si eum. §. ulti. tamen satis credimus q̄ ex cau
sis p̄dictis possit conueniri ⁊ ad minus condemnari potest
in. xx. pondus auri. C. de ap. qm̄ iuō. eam. appellationem.
vigorem. habet in isto casu si appellans non mittat ꝓcura
torem ad ꝓsecutionem ap. sed ad impetrandū lras tm̄ non
imputatur ei. ꝯ. e. inter posita. §. i. ⁊ idem etiaz credo de appel
lato cum non sit in culpa. qz iudex appellationi nō detulit.
appellationem. hmōi. i. terminum ap. p̄fixum ei enim p̄t
apponi q̄ legitimo impedimēto detētus sit is qui debuit ip
sam appellationē ꝓsequi. ff. si quis cau. l. ii. ⁊ p totū. termi
num. si de termio p̄fixo ab homine loquei is illum. nec vna
die licet p̄uenire nec impetrando lras nec ꝓcedendo in cām
appellationis. si loqueris de termino p̄fixo a iure illum licet
p̄uenire. sed modico. i. p mensē ab appellato petente confir
mationem snie. ut non videatur maliciose p̄uenisse aduersa
rium. ut. ii. q. vi. appellatoze cel. lras aūt impetrare q̄ñcunqz
potest dūmodo cesset malicia. ꝯ. e. oblate. appellatoz aūt p̄t
ꝓsequi q̄ñcunqz vult dummodo nō maliciose p̄ueniat ⁊ im
petrando lras ⁊ ꝓsequendo ap. si oportebit citari appellatū
⁊ extimabitur hoc fm arbitrium iudicis.

Onstitutus transtulerunt. hec translatio voto
rum hodie non admitteret nisi fm tenorem decre.
s̄. de elec. qz ꝓpter. in fi. ſ. si esset absens in loco vñ
vocari debet ⁊c. ut ibi. quibusdam. qui nō transtulerāt vo
tuz. sed m eū consentiebant exp̄sse p se. quia expresse consen
serant non collata voce in ep̄m. episcopo. sicut illi qui com
miserant vocem ep̄o. sed ut dicunt qdam hoc speciale i lega
tis qui de latere se. ap. transmittunt. sed contra est. ꝯ. de accu.
ad petitionem. vel dic non fuisse de iure. sed quia ptes non
cotradixerunt papa stat tali instructōni. alii dicunt q̄ ꝓpter
moram que piculosa est in electionibus in eis specialiter cō
cessum est. ar. s̄. e. qua fronte. §. i. ⁊. ꝯ. e. oblate. §. ul. vl' p̄t di
cere q̄ hic dr̄ esse ius cōmune. quia si appelletur ab aliquo
iudice ⁊ maxime extra iudicium. ⁊ postea ille qui dr̄ appel
latus coram eodem a quo dr̄ appellatū vel coram superiore.
vel quocunqz alio ꝓsequatur ius suū sup eo de quo dr̄ ap
pellatū. ⁊ aduersarius dicet dñe nō debes te intromittere de
hoc negocio. qz sup eo appellaui ad papam. si aduersarius
neget appellationem vel confitetur eam. sed dicit q̄ p cū nō
transfertur iurisdictio ad iudicem ap. quia nihil factum ē cō
tra appellationē. vel dicit tempus appellationis ꝓsequende
effluxum. bene audiet huius replicationes ⁊ ꝓbationes su
per eis. ⁊ sic erat hic ar. op. ꝯ. e. ro. §. si vero vo. nisi forte supe
rior incepisset cognoscere. quia tūc cām a iudice ap. attemp
tatam nullo modo inferior tangere debet. s̄. de offi. dele. pa
storalis. §. ii. ubi no. sed bis contradicere videtur lra ubi di
cit q̄ intromisit se de causa ista. nō ut derogaret appellatōni
sed ut cām instructam remitteret. sed dic q̄ bene legatus iur̄
legationis poterit cognoscere ⁊ poterat sup huius ꝓbatōes
recipe. sicut qlibet alius ordinarius. ⁊ hoc nō faciebat ut de
rogaret appellatōni si appellatio tenebat. sed ō hoc volebat
cognoscere ut dictum est an ad superiorem p appellationem
esset iurisditio devoluta an apud se remansisset. ⁊ snia super
hoc lata p̄iudicabit ptibus nisi appellent. ff. de iudi. si quis
ex. ꝯ. e. solicitudinem. assensu. no. q̄ p appellationē extra iu
dicium tenet quis ꝓsequi infra annū qō fateor verū esse cō
putato anno a die quo fit contra appellationē. nam tunc in
cipit appel. tenere. ⁊ nō ante diem grauamis currit ann⁹. C.
de p̄scrip. xxx. an. l. fi. §. illud aūt. ⁊. §. fi. ⁊ sunt hec vera nisi
recedat ab appellatione. vel quia appellans renunciet. vl' qz
causa est iniusta quare appellatio cesset. ꝯ. e. solicitudinē. vel
quia ille a quo appellatur remoueat grauamē. ꝯ. e. cū cessan
te. ne tamē. q. d. ⁊ si. xi. nō sunt admittendi ad ꝓsequendā
appellationē tamē si volunt excipe nō tanq̄ꝫ appellantes au
diendi sunt. sed nec cogunt excipe nisi velint. ⁊ ideo nō exci
pientibus eis mandat inquiri de sequētibus h̄ in lra vel re
iecta appellatione ꝓcedit papa ex officio. exceptiones. ꝓ
positas cōtra electum in decanum petentē cōfirmationē. sed
lra videtur contradicere in p̄n. ubi dicit q̄ ep̄us cōtulit ei de
canatū. ergo erat cōfirmatus nō ergo eam petebat. sed expo
ne ibi cōtulit decanatū. i. ius in decanatu petendo p electōz
quā de eo fecit. nō enim eligēdo cōfirmare itelligitur. ut no.
s̄. de elec. cum inter ca. vel dic q̄ hic vocat exceptōes causas
quas ꝓponebant contra electionē petendo eaz cassari. sepe
enim hec exceptio vocatur actio. ꝯ. de accusa. sup bis ubi dr̄
q̄ tribus modis agitur de crimine. ⁊ no. s̄. de postu. p̄la. c.
i. vel dic q̄ etiam si ꝓ confirmato debet haberi tamē excipit

no.ſ̃.de cau.poſ.cum olim.facto epiſcopi.ſ.iuri ſibi̊ queſi
to per collationem ep̃i.nutitur.modo.p̃retermiſſis.i. con
temptis.p̃redictis.xi.tranſlatione.illi qui commiſerũt vi
ces ſuas ep̃o tali tenore cõmiſerunt ſi illi.xi.ſecum cõuenirẽt
nominationẽ.xv.enim elegerant vel nominauerant alium
de quo hic non fit mentio.

Onſtitutis duobus.gdã dicunt q̃ ꝟ hodie cẽt
contra formã ſi ſe aſtringerent ad duos tm̃.qd̃ cẽt
contra formã.ſ̃.de elec.c.qz ꝓpter. Tu dic tm̃ de
duobus poſſet fieri ſcrutiniũ ⁊ compromiſſũ cum nõ ſit ꝓhi
bitum. imo hic inuenit̃ q̃ tm̃ duo de ſuo collegio eligant.ſi
ſit ibi dignus.lxi.di.nullus.iii.vel idem de alia certa eccl̃ia.
j̃.de ver.ſig.abbate.ſ̃.de conſue.cum dilectus. appellaue
rit.queritꝰ ſi poſt talem appellationẽ miſſus fuiſſet in poſ.p̃
poſituꝝ cancellarius ⁊ poſtea ꝓnunciata eſſet iuſta appella
tio.an cancellarius poſſet recupare ſua p̃oꝛa beneficia. ⁊ ma
xime ſi eſſent alii collata. Rñ. nõ ſi talia erãt p̃ma bñficia q̃
habent curam animaꝝ vel ꝓſonatus alſ aũt licz.j̃. de p̃ben.
de multa.ar.xxi.q.ii.ſi quis iam. Si dicis nec obſtat qz nõ
habet pacificam poſſeſſionẽ.⁊ qz adhuc ꝓpter appellationẽ
poteſt caſſari eius electio.ar.j̃.de accu.ſup his.intelligimus
enim q̃ debet ⁊ ſufficiat habere pacificam poſſeſſionẽ de fa
cto.⁊ ſi de iure non bẽat cum de iure ignoꝛantia neminem ⁊
maxime p̃latos nõ excuſet.ut.ſ̃.d̃ temp.oꝛ.c.vel nõ eſt. Itẽ
appellatio ei ꝓdeſſe non poteſt cum ei non detulerit.ſ̃. e.cõ
ſtitutis.an ſit.nec eum iud̃.auctas excuſat.ut.j̃.e.dilectis.cir
ca fi.⁊.ſ̃.de tem.oꝛ.c.dilectus. Si autem nõ eſſet appellatũ.
⁊ intraſſet poſſeſſionem ſcd̃e eccl̃ie ſiue q̃ intrauit mouebat̃
ſibi lis ſiue non p̃oꝛa beneficia nõ recupat.ar.xxi.q.ii.c.ſi qſ
iam. Si vero ſit confirmatus tm̃ nec habuit poſſeſſionẽ p̃ri
ma beneficia retinet.xiii.di.ſi qui epi.ar. ℨ.lxxii. di.placuit.
Sed illud loquitur de adepto poſſeſſionẽ.de hoc etiaz no.
j̃.de p̃reben.de multa.alia. ꝟ licet quando appellat̃ a ſnia.
C.de temp.ap.p hanc.ante ſniam aũt non.explicare.inter
iſtum ⁊ hunc ſequentẽ.ſ. nos ergo.deficit totus iſte textus
ſequens ſm q̃ compertum eſt in regiſtro.

nec appellatio quam poſt confirmationem obiece
rat confirmationis factum debuit impedire quoniã
a minoꝛi parte contra conſtitutõnem maioꝛis ⁊ ſani
oꝛis nulla rationabili cauſa obiecta uel oſtenſa inter
poſita fuerat.quia ⁊ decanus apponens rationabilẽ
cauſam ſue appellationis.nec oppoſuit.nec oſtendit
nos ergo.c̃.rõnabilem.⁊ idem eſt ſi rõnabilem cauſam
appellationis exp̃ſſiſſet. Nam rõnabilis cauſa appellatõis
emiſſe extra iudicium non caſſat qd̃ factum eſt ante appella
tionẽ. nec impedit eius executionẽ vel effectum ſicut ꝟ erat
q̃ confirmatio hec de q̃ hic logtur fuit facta ſine ſolenni cau
ſe cognitione.qd̃ factuz tenet.ſ̃.e.c.p̃x.licet melius eſſet ſi ſit
factum cum cauſe cognitione. Secus aũt eſt in appellatõne
emiſſa in iudicio.quia illa ſuſpendit ſniam ⁊ effectũ eius.ff.
ad turpil.l.i.in fi.⁊.ſ̃.de offi.del̃.c.paſtoꝛalis.§.p̃terea. Itẽ
ſecus in his que fiunt poſt appellationẽ.qz illa bñ ipedit ap
pellatio.etiam extra iudicium emiſſa.ſ̃.e. ad audientiã. niſi
ſint alia que ſequũtur ex his que p̃cedunt appellationẽ.ſicut
eſt hic. Nam ſicut appellatio non impedit p̃cedentia.ſic nec
ex eis ſequentia.vnde exquo confirmatio p̃ceſſit appellatõz
appellatio non debet impedire effectum confirmationis. Et
intelligo vera niſi infamia eſſet. quia tunc bene impediretur
effectus confirmatõnis.j̃.de accu.accedens.⁊ no.ſ̃.de cau.
poſ.⁊ ꝓpꝛi.cum olim.alii dicunt ut no.in glo.que incipit qz
appellatio.fatemur tamen q̃ talis appellatio negociũ huius
confirmationis tranſfert ad ſupioꝛem.alii dicunt ⁊ non ipꝛo
babiliter.q̃ confirmatione facta etiam in forma iudicii non
valet appellatio.nec eſt ei deferendũ niſi aſſignet iuſtam cau
ſam appellationis.ar.op.hic.⁊ melius in additione ꝟ poſi
ta quã extraximus de regiſtro.⁊ ar.j̃.de his que fi.a ma.p.
ca.c.i. Si autem rõnabilem cãm ſubiiciat ſuſpendet effectũ
confirmationis p̃cedentis.⁊ per conſequẽs nullum ſortietuꝛ
effectum ut hic colligitur.arg. a contrario ſenſu. Si aũt ap
pelletur a confirmatõne extra iudiciũ iam facta nullo modo
ſuſpenditur ꝓfirmatio nec effectus eius qd̃ ex eo ꝓbatur.qz
non dicitur cõfirmationẽ nõ tenere.ut plenius in gl.no. que
incipit quod eſt c̃.v.talis.verũtamen appellatio valet etiam
extra iudicium facta.⁊ etiam a p̃cedenti grauamie ad hoc
q̃ negocium tranſferatur ad ſupioꝛem hoc mõ q̃ nullus iu
dex ordinari poterit ſe intromittere de negocio ſup quo ap
pellatum eſt niſi iudex appellationis.niſi renuntietur appel
lationi tacite vel exp̃ſſe.ſ̃.de elec.ſtatuimus.appellatõ enim
extra iudicium ꝓꝑe ſit a grauamine futuro.ſ̃.e. conſuluit.i.
⁊.ii.j̃.c.ad audientiam.ſ̃.c.p̃x.j̃.e.bo.me.o.in his enim om
nibus tantũ a futuro vel inſtanti grauamine appellat̃.⁊ non
a p̃terito. Secus autem eſt in iudiciis ubi nõ appellatur niſi
a p̃terito grauamine.j̃.e.ut debitus.appellatio aũt d̃ qua lo
quitur hic que fuit facta cõfirmatõne facta in forma iudicii ſi
cut ex littera apparet.ideo nõ fuit admiſſa qz nulla iuſta cau
ſa fuit admixta appellatiõi.confirmationis effectum. qz
appellatio nõ fuit iuſta.⁊ ideo nõ retardaretur ꝓfirmationis
effectus. Si autem eſſet iuſta bene retardaret̃. ⁊ ſi ꝓcedetur
ultra reuocaret̃ hocipo qd̃ factum eſt poſtq̃ translatum eẽt
negocium ad ſupioꝛem per appellationẽ.j̃.e.ut nr̃m.⁊ de ac
cuſa.accedens.ſ̃.e.bo.me. Si autem poſſeſſionem haberet
ante ap.ꝓpter appellationem nõ omitteret ꝓmodo poſſeſſi
onis uti licet ſi poſt ꝓbaret cãm appellationis fructus reſti
tueret.C.d̃ re.ve.ſi fun.C.credi.ven.pi.impe.nõ poſ.l.i. Itẽ
credimus q̃ non eſſet audiendus ap.ſi appellaret tm̃ ne in
ueſtiretur.qz ꝓfirmatio nõ ſuſpenditur p appellationẽ. ergo
in omnibus debet ſuũ effectum conſequi.ſed appellandum
eſt a grauamine qd̃ ſit in confirmatiõe.vel potius ab ipa cõ
firmatione que poſtq̃ eſt.ſic a poſſeſſione ſuſpenſa.ff.ad tur
pil.l.i.in fi.⁊ p ꝓſequẽs oia alia ſuſpenderent̃. ⁊ ſic intelligit
j̃.e.ut nr̃m.⁊ repete que no.ſ̃.de cau.poſ.cũ olim.plus pla
cet qd̃ dicitur in glo.que incipit ⁊ idẽ eſt.effectũ.qd eſt ad
miniſtratio.dic ut diximus.ſ̃.de cau.poſ.cum olim. talis ẽ
qũo vacante p̃benda in eccl̃ia piſien̄.intellexit caplm q̃ ep̃s
volebat eam conferre a piſien̄. tunc caplm comparuit coram
ep̃o dicens.iſte quem vultis facere canonicũ piſien̄.eſt illegi
timus ⁊ homicida.⁊ hoc volumus incõtinenti ꝓbare coraz
vobis.vnde ſupplicamus q̃ talem hominẽ nõ aggregetꝭ no
ſtro collegio.⁊ ſi contra feceritis appellamus.ep̃s tm̃ nihilo
minus dedit ei p̃bendam ⁊ ſtallum in choꝛo ⁊ locum in ca
pitulo in ſignũ poſſeſſionis.queritur an teneat talis ꝓuiſio
⁊ an canonici ⁊ alii debeant eum habere ꝓ canonico. ⁊ ſibi
de iuribus canonicalibus rñdere.ſo.ſi appellatio eſt ĩterpo
ſita ex p̃dictis cauſis vl̃ aliis legitimis dũmodo obtulerit ſe
eas ꝓbaturum ⁊ etiam ſi ita vere compitur q̃ ꝓuiſio poſt fa
cta non valet.imo plus videtur q̃ idem eſt etiam ſi coraz ep̃o
nõ obtulerit ſe ꝓbaturum.etiam ex hoc eſt q̃ nõ obſtat̃ tali
ꝓuiſioni que nulla eſt ipo iurẽ tenz ꝓuiſio facta ab aliis ad
quos deuoluitur ptãs eligendi. ut habes exp̃ſſe.ſ̃. de elec.
bo.me.ma.⁊.c.auditis.⁊ in iſto caſu male fecit ep̃us ſi faciat
ſibi reſponderi de iurib̃ canonicalibus.etiam impediendo ẽ
talis effectus ꝓuiſionis ⁊ ꝓfirmatõnis cum nulla ſit ꝓuiſio
facta ab eo.⁊ ſi cum ſupioꝛe agatur q̃ faciat eis reſpõdere ſic̃
canonico ⁊ excipiatur cõtra eum cum nõ tenet ꝓuiſio de eo
facta poſt talem appellationẽ ꝓbata appellatione in veritate
cauſaꝝ abſoluent̃ rei cũ p hoc ꝓuiſio facta appareat eſſe nul
la.illud autem nõ ſufficeret ad abſolutionẽ eoꝝ ſi ꝓbaretur
qd̃ agitur cauſa ſup ſtatu eius aliq̃ an ſit illegitimus vl̃ ho
micida.⁊ an ꝓuiſio eius teneat vel non imo hoc nõ obſtan
te niſi opponant ⁊ ꝓbent ſicut ſupꝛa diximus cõdemnabũt
ad rñdendum ſibi ſicut canonico cum interim habendus ſit
ꝓ canonico.qz ꝓuiſio habet vim nõ tm̃ electionis ſed etiaz

confirmationis. ⁊ confirmatio q̄ diu tolleratur etiam lite pē-
dente obediendus est ei. viii. q. iiii. nōne. s̄. de elec. transmis-
sa. ⁊ li. pen. nihil inouandū est. xi. q. i. que res. nec obstat .ff.
de excep. vel fūd. ⁊. l. fundi. quia sic dr̄ ibi idez nō admittat
ad vendicandū fundum ⁊ seruitutem petendā eidem fundo
Ita ꝟ non debet iste canonicus dum impugnatur stat⁹ eius
admitti ad petendum q̄ sibi sicut canonico rñdeat. rñdeo q̄
ibi loquitur qñ idem agebat ad utrūq; ꝟ aūt iste canonicus
non petit canonicatū qz p̄ ꝓuisionem ep̄i eum hz. sed agit ꝺ
hoc cōtra eum ut dr̄ non valere. ⁊ tūc nō ꝓhibet agere ut si-
bi rñdeant tanq̄ canonico. fatemur tamen q̄ illi qui debent
ei respondere de iuribus canonicalibus bene faciunt si scīūt
veras causas appellationū si ei non rñdent. ar. j. e. dilectus.
nisi cogantur. ut no. j. de sen. ex. inquisitionis. Si aūt nulla
appellatio sed cōtradictio p̄cesserit ꝓuisionē vel etiam si p̄ces-
sit appellatio sine cā licet causa subesset. vel etiam cum causa.
sed non erat vera causa appellationis. tunc ep̄us ꝓpter talez
p̄dictionem vel appellatōnes nō debet dimittere q̄n ꝓuide-
at ⁊ sibi faciat tanq̄ canonico rñderi. ⁊ non impedietur effe-
ctus sue confirmationis ut ꝟ. imo plus est. quia si post talez
ꝓuisionem fiat electio ab his ad quos ex hac causa devol-
uitur potestas eligendi non valet hec scḋa electio ꝓpter hāc
solam cām quia est facta post aliam que erat aliqua. licet pri
mam electionem cassari contingat ꝓpter aliquā cām ut exp̄s
se bētur. s̄. de elec. consideravimus. ubi no. Sed q̄. j. e. ut no
stram. so. ibi. ⁊. s̄. de can. pos. ⁊ ꝓpie. cum olim. hoc tamen
bene fatemur q̄ si ep̄us p̄ stallum chori ⁊ locum caplī l̄ alio
legitimo modo dedit ei possessionem canonicatus qḋ defe-
rendū est in possessione sua quousq; constat de sua appella-
tione de veritate causar̄. j. de instī. cum venissent. sed postq̄
constiterit de eis cogetur omia restituere que p̄cep̄. j. e. bone
me. esse. qz tūc p̄mo incipit cōstare q̄ possessio supra data fu
it iniusta. tamen ꝟ no. q̄ postq̄ supior incepit cognoscere ꝺ
appellatione ep̄us vel alius non poterat dare dicte p̄bende
possessionē. nec tenet datio. nec defendēdus est in tali posses
sione. licet si data esset possessio post appellationē anteq̄ su-
perior incipet cognoscere defendēdus esset in possessione. sz
postq̄ supior incepit cognoscere nō habet se intromittere in
ferior. quia iam ad supiorem videtur negocium revocatum
⁊ quia plus valet revocatio q̄ appellatio. j. e. ut nr̄m. Item
dicimus q̄ a p̄n. quādo iste ep̄us dare volebat possessionē
dare canonico si appellasset caplm. sed ep̄us nihilominus
dedisset tñ tuendus est in possessione quousq; constat de p̄
ma appellatione ⁊ veritate causar̄. quia hec appellatio est ex
iudiciū. secus autē si in forma iudicii ꝓcedetur. in modum
sed quare non potius admittitur ad excipiendū q̄ ad accu-
sandum. vel ad denūciandū. s̄. de iureiuran. quēadmodum
ff. de supfi. l. i. dicunt q̄dam hoc cōtingere ꝓpter p̄sumptiōz
malicie que erat ex pte decani. ar. s̄. ꝺ resti. spol. litteras. ⁊ qz
odiose sunt accusationes ⁊ cum maiori difficultate ꝓsequen
tur accusationes qz honorat tabellio. ii. q. viii. §. ulti. ⁊. q. iii.
c. i. ⁊. ii. Item facilius repellitur a denūciando. ut si non ad-
monuit. ⁊ si non ex charitate ꝓcedit. ii. q. i. si peccaverit. ⁊. q.
vii. accusatio. tu dic q̄ cum exceptō nō sit aliud q̄ actoris ul̄
intentoris exclusio. ff. de excep. l. i. ⁊. ii. ⁊ hoc cum iam p̄ con
firmationē consecutus sit suā intentionē. nō est cōtra q̄ det
exceptio. ar. op. j. e. pastoralis. §. ulti. que nō datur nisi circa
accusationem vel intentionē. ff. de ex. l. i. sz nec appellationē
ꝓsequendo pōt aliam ꝓsequi causam nisi que exp̄ssa est. et
licet confiteamur sniam confirmatōnis diffinitiuā. ⁊ iō vide
q̄ posset ꝓsequi nō solum causas exp̄ssas sed alias. C. ꝺ tē.
ap. p̄ banc. Illud tamen intelligimus hr̄e locum ubi ordine
iudiciario fuato sup ꝓfirmationem ꝓnuntiavit. sed si sūma
tim cognosceret nec tunc pōt dici diffinitiua snia. sed p̄ceptū
vel factum. ⁊ in hoc casu necesse est causaz exp̄mere. j. e. ut de
bitus. Sed dices cum non dum lata sit snia sup appellatōe
⁊ adhuc sit in petendo confirmationē. quare nō interim ad-
mittitur excipiendo contra eum. Rñ. q̄ excipiendo non ad
mittitur. quia si vellet omittere appellationē statim trāsiret p̄-
ceptum vel factum confirmatōnis in rē iudi. Si aūt vtrunq;
ꝓsequi vellet non posset cum se non patiant. quia fieret p̄iu-
dicium confirmato qui dicit suam ꝓfirmationem tenere. ⁊ iō
non haberet locū exceptio. vl̄ dic q̄ notoriū iuris erat q̄ ap
pellatō ex p̄dicta cā emissa nō tenebat. vnde non pōt dici q̄
in pendēti esset causa appellationis. vel dic q̄ cōfirmatio ex
tra iudicium facta p̄textu alicuius appellatōnis sequētis nō
suspenditur. ut no. in glo. idem est. in modum. no. post cō-
firmationē nō sunt alii modi agendi. nisi accusando vel de-
nuntiando. nec est modicū ꝓpter difficultatem accusationis
quas habes. s̄. ii. q. viii. p totum. ⁊. q. vii. si quis querendus
⁊ que in multis aliis iuribus iueniunt. ⁊ ꝓpter modicas pe
nas denuntiationis. ut no. j. de despon. impu. ad dissoluen
dum. gravius enim esset ei si ꝓcederet cōtra electum ⁊ cōfir-
matum. ſmones quos. no. s̄. de elec. dudum. ⁊ hoc est verū
quia nō potest agi nisi bis duob⁹ modis nisi ad restaret agē
dum. puta consecratio vel ordinatio. tunc enim bene ageret
excipiendo. j. de accu. sup bis. s̄. de elec. cuz dilecti. Sed tñ
videtur q̄ etiam tunc nō debeat impediri effectus confirma
tionis. s. q̄ non hēat pacificam possessionē. sed si talis esset
p̄sona cōfirmata que cōsecrationē vel ordinationē requiret.
⁊ ipse interim anteq̄ possessionē haberet ꝓsecrationē vel or-
dinem peteret bene admitteret excipiens contra eum. ⁊ ꝟ ea
rōne est qz exceptio admittit nō solum contra confirmatiōez
sed etiam contra ꝓsecrationē. xxiii. di. illud. j. de accu. super
bis. Item quia renuntiare videt beneficio qḋ habet ne quis
interim possit eum accusare petendo ordines vel consecratō
nem. Item q̄ durior esset aduersarius post consecrationem
q̄ ante. vel ordinationem q̄ ante. qz difficilius dicitur iā ꝓ
motus q̄ ꝓmouendus. ut. s̄. de renun. nisi cum p̄dem. §. p
qua p̄sona. s̄. de temp. or. ex tenore. sed si non petente electo
ordines vel consecrationem. sed sic vult manere quousq; pa
cificam possessionē nanciscat. nō videtur aliqs excipiens vel
accusans cōtra eum admitēdus ut ꝟ. Et si obiceret q̄ debz
petere ordinationē vel ꝓsecrationē. ut. s̄. de elec. cū in cūctis.
⁊ de trans. ep̄i. c. ii. §. sed neq;. ⁊ ideo cōtra eum excipi possit
ac si peteret. Rñ. nō est verū q̄ cogatur vel teneat petere con-
firmationē vel ordines nisi p̄mo adeptus fuerit possessionē
pacificam. ar. xcii. di. de ep̄is aūt. ⁊. c. se. Alii tamen dicūt cō
trarium. s. q̄ exquo cōfirmatus est tenetur petere ordines et
ꝓsecrationem. ⁊ videret iusta rōne moveri. quia cum ep̄atus
non ꝓpter tpalia sed ꝓpter deum ⁊ curam animar̄ sit recipi
endus ut in p̄mitiua eccl̄ia faciebāt qñ nihil hēbant. xii. q. i.
c. ii. ⁊. c. futurā. ⁊. c. vendētes. viii. q. i. sciendū. ⁊. c. se. ergo nō
ꝓpter usurpationē tpalium nō debet dimittere q̄n ordines
⁊ consecrationē recipiat. ⁊ si te p ipos recipiat p ꝓnis contra
eos poterit excipi. nec obstat ista decre. ubi nullus ordines
petebat. nec rōne dignitatis petere tenebat. vel dic q̄ his nō
ꝓhibentur ⁊ etiam directo accusando ꝓcedere ꝓtra hūc ele-
ctum vel confirmatū. quia ipi soli erant q̄ impediebant quo
minus adipiscereture possessionē pacificā. ⁊ ideo etiā si ordi-
nes peteret nec excipiendo nec accusando admitteret ut hic.
sed si alius impediret eius pacificam possessionē tunc bñ ad
mitteret cōtra confirmatū. etiā si nō haberet pacificā possessi
onem excipiendo si adhuc restaret. vel consecratio vel ordi-
num susceptio. etiam forte directa accusatio qz nō est hic ex
poliatus. licet non sit admissus. ut no. s̄. de cau. pos. cū olim
tamen q̄dam in hoc ultimo casu cōtradicunt.

Ex parte vel tui. ideo dicit tui qz si pōt suos pro-
curatores mittere tenet. nisi iudices. ꝟ videtur q̄
iusta sit appellatio eo ipo q̄ loc⁹ nō tut⁹ assignat. ⁊
si ñ petit locū securū. sz iudex eū sibi offerre debet.
Ignificauit sigillum. p̄ hoc sigillum q̄ citatōib⁹

tamen deputatum est non potest quis constitui ꝓcuratoꝛ. se cus si adesset alterius sigillum. ꝛ non est. C. de testa. si vnus. ꝛ maxime si sigillans aliud sigillum nō haberet. earum. s. de rescrip. ex pte olim. ꝛ. s. de ꝓba. licet. ff. de con. ꝛ demon. falsa. appellatum. ꝛ etiam subsit veritas allegatarum causa rū. vel alterius ipsaꝝ. nā alis appellare iusta causa assignata. nisi eaꝫ se offerat ꝓbaturꝫ ñ sufficiē. ī. e. inꝑposita. ꝛ dic ut ibi.

Ignificantibus. hec decre. posita est. s. de libel. obla. c. ii.

Insinuatione. iudex. s. coꝛam quo causa agebatur. aduocatus. non dr̄ q ꝫ sit appellationis cā sufficiens. imo ꝫ. habes. s. de offi. iudi. c. i. legitimas. ii. q. vi. anterioꝛ. legitimas. triplex est terminus q ꝑfigitur appellantibus. Primus ad iter arripiendū. s. e. perue nit. Scōus ad reꝑsentandū se. ap. s. e. ꝑsonas significauit. Tertius est ad terminandū cām appellationis. s. e. cum sit ro. ꝛ hic terminus tm̄ a lege ꝛ non ab homine ꝑfigitur. ut ꝫ Terminus autem de quo hic dr̄. s. q redeat a ꝓsecutōe nō a lege imponitur. nec ab homine imponi pōt. ad terminū i. quousqꝫ vnus mensis tm̄ supesset de anno. quia ꝑfixio ter mini etiam a iudice facta nō valebat sup executionē snie. ex pectato. ꝛ male. ut no. s. e. sepe. mādamus. videl q non deberet aliis causam cōmittere iudex. sed coꝛam ꝑmis iudi cibus debebat ptes remittere. ī. e. ut debitus. Rñ. hoc esset de speciali gr̄a. vel dic hoc esse de mero iur̄. qñ lr̄e impetran tur ante tempus appellationis ꝓfixum quod etiam est no toꝛium ex actis que inspicer̄ ꝛ ex eis ꝓcedere potest iudex appellationis etiam parte absente.

One me. quis. no. generalē appellationē admitti. ar. contra. s. e. c. ii. ꝛ c. consuluit. Sed ꝫ licꝫ eēt vaga quo ad molestatoꝛes erat tamē determinata quo ad ecclesiam de qua agebatur. ꝛ ibi ꝺ hoc no. eiecerūt vnde petebant reduci in eum statuꝫ in quo fuerūt tpe appel lationis emisse. ꝛ fructus medii tpis sibi restitui non habito respectu molestatoꝛis vel molestationis. Nā ꝛ molestare eū dr̄. ꝛ cōtra eius appellationē facere nō tm̄ qui expoliauit. sꝫ etiam si contra eius voluntatē eam tenet. nec est hoc cōtra id qꝺ no. ī. de bis que fi. a ma. p. ca. c. i. s. q appellans extra iu dicium nō tm̄ debet ꝓbare cām appellatōnis iustam si etiā veram. qꝛ ꝛ ꝫ nō fuit restitutus nisi ad ea que ꝓbauit se pos sedisse tempoꝛe emisse appellatōnis ꝓbauit ergo veram cau sam appellatōnis. s. se possedisse. ꝛ postea ea que possidebat tpe appellatōnis ad archidia. pueniſſe ꝛ p cum molestatum fuisse. ꝛ causa appellatiōis nulla erat alia ꝫ nisi nō molestis me sup custodia ecclia. nec debes me molestare. quia ego sū in possessione eius pacifica ꝛ pat̄ sum stare iuri. Et hoc ma gis approbo cꝫ q dicitur in gl. ꝓbabilem. archidi. ad quē deuenit ipa ecclia dicti lay. nomie dicti archidi. vel dicti laici cum eiecerunt. uel mandato. hic ꝓcuratoꝛ nō bñ rñdit. quia eius rñsio fit de ꝓprietate. que licet ptineat ad archidi. nō tamē pōt impedire qn debeat restitui possessio in eo sta tu in quo fuit tpe appellationis emisse. q abbas sancti. aug. petebat. de iure communi. lxiii. di. si imple. vsi fuerint. lꝫ diceret se vsum fuisse nō tamen ꝓbauit. sed si ꝓbasset se vsuꝫ non tamē ꝓbabat se possedisse tpe quo abbas ꝑmo itrauit Nam tunc forte licuisset archidi. vim vi repellere. s. de resti. spol. olim. C. vnde vi. l. i. ꝛ non ab ap. possedit. licet archiꝺ. ꝫ ꝑcepit non seqtur ꝓpter hoc q ecclia fuerit sua vel q eius nomine possideret. Nam licet ecclia sit alicuius monasterii tamen datur cathedraticū epo ꝛ etiā alii census. ī. de dona. pa. verisimilibus. vide que no. s. de ma. ꝛ obe. cum dilect e. constitutis. verisimilibus. ꝓbabilem cām dicimus iustā verisimilem dicimus que a iure approbat̄ ꝛ que de iure ob tinet. vnde ꝛ verisimile est q si fecit quis q ius alius facere ꝑ cep̄. qꝺ bene fecit. v. gr̄a. ꝫ appellauit abbas ne qs eū mole staret sup possessione ecclie eiusdeꝫ que de suo ꝑonatu erat cā ꝓbabili assignata hac. s. cū ego sim in quasi possessiōe cu stodiendi ecclias in eas que est bene verisimile. i. de iure ap probata. verisimile ꝛ ꝓbabile est q exquo monasteriū est ec clesia q hēat ibi custodiā tpalium sicut eis ratio coꝛuꝫ reddi debet. xvi. q. ii. c. ii. ī. de cap. mo. c. i. ꝛ ī. de ꝑcule. cum ꝛ plan tare. §. in ecclesiis. bene facit ad hanc decre. ī. e. dilecti. Nec credimus q ꝑ talem appellationē ille qui essꝫ in possessione debet retardari uti possessione sua. ar. ī. de iurepa. ꝓsultatō. C. debi. ven. pi. l. i. nec ꝯdicit hec decre. qꝛ archidia. nō possi debat vel ad minus incertum erat eum possidere cū abbas negaret qui de facto tunc possessioni incūbebat. C. qbus ad li. proꝺ. nō licet. l. iii. vnde cum negaret ꝛ appellaret ex ꝓbabi li ꝛ verisimili causa anteqꝫ ꝓbet aliqd reducēdū est in statu quo erat tpe appellationis. nec est cōtra in elec. ubi videl q si appellaretur ex ꝓbabili ꝛ verisimili causa nō tm̄ reducit ad statum tpis appellationis nisi ꝛ causa ꝓbaretur. s. ꝺ elec. cū inter ea. Sed certe nō est cōtra. qꝛ non est verisimile nec i iu re dicitur q qs morbo caduco laboret. ꝛ no. q iste tenet̄ pro sequi appellationē hanc infra an. exquo factum est ꝯ appel lationem. s. e. cōstitutus ubi ꝺ hoc. Sed queres si qs appel laret ne vendas talem rem que sua est ꝛ causa ista ꝓbabilis est. ergo si vēdat ante oīa rescindenda est vēditio ut reducat in statu appellationis emisse. qꝺ falsum est. C. de rei ven. si fū dus. sed rñdeo. qꝛ non est verisimilis ꝫ cā. i. a iure ꝓbata. sicut est illa de qua loqtur in hac decre. ī. e. dilectis. ibi enim constabat rem nō esse appellantis siue denunc̄. nec credēdū erat hoc ꝓ se asserenti. ar. ff. de interro. ac. l. de eta. §. i. ꝫ enim ꝓstabat eum esse patronū. nec ꝑs archiꝺ. hoc diffitebat̄ ꝛ ita verisimiliter erat q haberet custodiā. sed dices nōne si appel latione hoc idem ꝓsecutū fuisset monasteriū ꝑ interdictū vñ vi. rñdeo q nō. qꝛ in interdicto oportuisset monasteriū proꝺ basse possessionē ꝛ spoliationē factā ꝑ eum cōtra quē egit. s. de resti. spol. cum ad sedem. sed ꝫ. s. quādo petit reduci i sta tum pristinum in quo erat tēpe appellatōnis. sufficit ei proꝺ bare solummodo q tpe appellatōnis rem detinebat. etiaꝫ si nihil de expoliatione ꝓbet nec impedit restitutionē expolia tio a quocūqꝫ facta. nec etiam nocet ad quēcūqꝫ possessio ꝑ uenerit. ſm q hic satis exꝑsse patet. Sed oppones. nonne idem dicendū esset ꝛ si non verisimili causa appellaret. sed ex causa iusta. v. gr̄a. si diceret monasteriū. cū igit̄ ego sim in pos sessione custodie huius eccl̄ie appellatio ne qs me molestet nam hec causa appellationis ubi nō fit mentio q ecclia sit ꝺ ꝓnatu monasterii ꝛ si iustam cām habet tm̄ nō est verisimi lis. quia potius deberet rōne custodie ad archidi. pertinere. lxii. di. si imple. ī. de instit. cum venissent. rñdeo. nō esse idem ubi appellatur ex verisimili cā ꝛ iusta. ꝛ ubi ex iusta tantū. qꝛ quādo quis petit reduci in statum in quo erat tpe iuste ap pellationis. sed nō verisimile est si illam rem tenet ille ad quē ius illud ptinet de iure cōi ꝑ hanc petitōez nō ledatur licꝫ ꝓ bet q tpe appellationis detinebat. nisi iustam possessionē ꝓ bet nō auferet̄ ab eo qui possidet ius qꝺ ad eum de iure pti net ut restituat̄ prioꝛi. ꝛ est ratio qꝛ cum petit appellans se re duci in statum in quo erat tpe appellatōnis. nō est hoc pos sessoꝛium iudiciū in quo nihil aliud ingratur nisi de possessi one. imo ꝛ inquiret̄ de ꝓprietate iuris. s. ad quē spectat ꝺ iu re. vnde debent admitti ꝓbationes hmōi possidētis modo siue sint de iure. ut in archiꝺ. ad quē de iure ptinet custodia ecclarum. siue de facto. ut si vellet ꝓbare spēalem ꝓcessionē sup custodia ecclie de qua agit̄. ideoqꝫ ꝛ si ille q nō possidet nec de iure nec de facto ꝓbauerit q custodia ad eum ptine at obtinebit. nam cum de possessiōe ꝛ ꝓprietate liceat queri ꝛ quesitum sit ꝑfertur ꝓbatio sup ꝓprietate. s. ꝺ cau. pos. cū ecclesia vulterana. alii dicunt q licet verū sit q nō fiat restitu tio illius articuli qui ad nō possidentē ꝺ iure cōi ptinet. tm̄ si de facto ꝑ testes ꝓbare velit. vel ꝓsuetudinē vel speciālē cessi onem in hoc casu nō sunt ꝓbationes eius recipiēde sed est

restitutio faciendā. ratio diuersitatis est. qr ibi est notoriū iur hic non. Et no. diligenter q dixi q p hunc moduz agendi non fit restitutio. Sed si ageretur interdicto fieret restitutio. quia ibi de sola possessione loquitur. si vero alius teneret ad quē illud ius de iure non spectat bene cogeretur restituere p ori possessori ꝓpter vim appellationis que iubet omia in pri orem statum reponi. qđ intelligendū videt ubi p actore fac tm possessione habita post appellationē. z p reo facit possessio modo habita z ius cōmune licet b sint plurimū utilia. et veritati z intellectui decre. consonent. tamen facilius pōt patere intellectus huius decre. ut dicas q hoc archid. tenebat restituere. qr scienter rem recepit a spoliatore. s. de resti. spol. sepe. s. de iud. quia. vel quia mandauit fieri expoliationē vi ratam habuit. s. de resti. spol. cum ad sedē. ff. de vi z vi ar. l. i. §. deiecisse. vel dic q sicut lite pen. oīa que dolo vel als male fiunt a ptibus ptinent ad officiū iudicis ut ea corrigat. ff. de edil. edic. ediles. §. sciendū. ff. de aqua plu. arcen. s. iter. § officium. ff. de fur. l. ii. z de re. ven. q petitorio. sic z si appellatione pen. aliquid dolose agatur a ptibus ad officium iudicis ptinet ut illud in pristinum statum reformet. nam appellatione pen. nihil innouandū est etiam a pte. j. e. c. dilectis. z hac rōne ex officio suo b papa in pristinum statuz reformauit que p archid. inuenit ꝓcurata fraudulenter. licet p bis non competeret interdictū sic sententiauit papa assignandos fructus ad conseruandum pro ecclesia. non ad conseruandum in suos usus. ut no. s. de elec. dudum. ro.

Illecti in eos. z j. e. licet. ꝓuocatū. quo ad hoc ut contra eos procedi non possit. de hoc no. j. co. ut debitus.

Astoralis officij a iure. i. que nō est a grauamīe j. e. ut debitus. vel cōminatione. ut. j. e. cum cessante. sunt tamē alii casus exp̄ssi a iure. s. de resti. spo. ex conquestione. s. e. c. significatib'. z. c. postremo. z. c. ex pte s. e. nouerit. z de offi. dele. sup qōnum. in fi. cum olim. s. de testi. significarūt. **grauatus.** nō in hoc tm q appellationem iustam nō admisit. sed qr post appellationē siue repudiataz. siue receptam aliqd fecit cōtra appellantē. **emēdari.** etiam si iudex nō admittat vel deferat appellationē qr b obesse non debet. ii. q. vi. appellatōne. **emēdari.** p iudicem appellatōis qñ appellatū est a diffinitia sīa z nō a grauamine. z sic b decre. innuit dr̄az inter frustratoriā appellationē cui nunq̄ est deferendō. z appellationē que est a iure concessa. z huic semp est deferendū. z appellationē mediā que est qñ quis grauet sed tñ non est a iure exp̄sse concessa. ut qñ dilatiōes dantur sed vel breues vel non tot qđ sufficiant. z in hoc casu nō defertur appellationi qñ est in lr̄is appellatōne remota. sed tñ quādo appellabitur a diffinitiua sīa iudex appellatōnis revocabit b grauamīa. C. de iureiur. generaliter. z no. s. q me. cā. c. fi. z b dic̄ finis huius rñsi. sed hodie remota est hec decre. p decre. j. e. ut debitus. ubi dicit q ab omni grauamine licz appellare et nō exp̄sso in iure. in eo. puta qr iusta de cā appellauit. **denuntiare potest.** b potest facere ordinari etiā qui non excōicauit ad cuius officiuz ptinet facere euitari excōmunicatos si sūt excōicati ante appellationē. xi. q. iii. cure. sed delegatus cum expirauit p appellationē eius iurisdictio hoc facere nō potest vel debet. s. de offi. dele. pastoralis. §. p terea. Item nō videt q ille ꝓ quo fuit excōicatus sit audiendus appellans si iudex appellat mandet eundē excōicatum nō denuntiandū q̄uis male faciat qr nō ītерest eius ꝓ quo excōicatus est. q denuntient cum certum sit q b excōicatus nō est cogendus. pen. ap. nec etiaz cōsulendus ut soluat nisi debitum recognoscet. ar. ii. q. vi. nō solent. Item ita audiendus est excōicatus in ꝓsecutione appellationis sicut nō excōicatus. s. de excep. significauerunt. Item denuntiatio nil facit ad rem cum p ipam excōicatus amplius nō liget ut sequitur. apparet ergo q nullo modo sua interest. Si aūt precipietur p iudicem q excōicauit iudici ordinario vel cuicūq; alii plato q denuntiaret eum ab eo q appellauit excōicatum non debet ei obtempare. z si ob hoc ferat in eum aliqua sīa non tenet. qr est a non suo iudice lata. sed securius est ei appellare nō q p appellationē suā reuocet iurisdictionē iudicis in causa sibi cōmissa sed nec cōtra eum ꝓcedat. sed qd si pro manifesta offensa dr̄ excōicatus. z iudex appellationis mādat ne denuntietur. nunqd tūc tenebit appellatio aduersarii appellantis ne ꝓhibeat denuntiare. ar. q sic. qr appellato ñ tenet. s. e. cum sit. z. c. ꝓposuit. Item qr pen. qōne de iurisdictione. s. qr dicit nō tenere. appellatio ꝺ ꝑncipali qōne nō dz se intromittere iudex ap. nisi inq̄tum paretur sibi impedimētum si postea cōstaret suā iurisdictionē ut si supius ꝓcederet in cognitione eiusdē cause. **subtrahuntur.** idem credimus si tm̄ ab officio suspēdat quia ubicunq; officia z beneficia sibi denegabunt. vii. q. i. si quis p̄sbyter. xi. q. iii. si epus foret lxxxi. di. eos. si quis sa. secus crederem si esset suspensus bñficio vel ingressu ecclie alicuius specialiter. Naz licet ratōne psone possit vnus epus condēnare clericū in beneficio qđ ē sue iurisdictionis. tamē in aliis rebus que nō sunt sue iurisditionis nō potest dicere ius. ar. ff. de re iudi. a diuo pio. i. Rñ. z melius. ff. de bo. auc. iu. pos. cuz vnus. §. is qui. z. ff. de iudi. l. si duobus iudicibus nisi p ꝓsequētia. sicut est i suspenso ab officio cui fit p̄iudicium in beneficio qđ annexuz est ei ut dictum est. sed z tunc ut deneget bñficiuz. necessariū est p̄ceptum supioris iudicis. ut no. j. de concess. p̄ben. vl ec. nō va. nīs. **subtrahuntur.** secus si p̄mo appellasset. Nam tunc nō credimus q posset denūtiari excōicatus. ar. j. de sē. ex. p tuas. nec etiam bñficia sibi subtrahi debent. cum ipse se nō debeat gerere ꝓ excōicato. z mīstri p̄bendaz tanq̄ mercenarii z ministri possunt eis cōicare. xi. q. iii. qm̄. j. de sē. ex. inter. alii tamē aliter dicunt qđ est certū q post absolutionē fructus medii tpis poterit repetere. ii. q. v. sup cām. z. j. de cōcess. p̄ben. vel eccle. non vacā. quia di. z hoc si fuerit iniuste excōicatus. secus aūt si iuste. ar. C. de re mi. cum allegatis. sed dices z si ipe non teneat se gerere ꝓ excōicato. alii tamen debent vitare eum. qūo ergo hēbit p̄bendam. rñdeo debz vitari tanq̄ excōicatus in cōione. sed spoliari non debet bis in quoz possessione erat. vnde forte si interesset diuinis officiis in eccl̄ia quā possidebat cuz nō debeat spoliari pen. ap. eīci nō debet. z alii canonici possunt sine culpa secum celebrare. j. e. dilectis. Tamē si spoliaret p̄benda z aliis rebus z petet restitutionē repelleretur. j. de sen. ex. p tuas. Hodie tamē nō vitatur extra iudicium. j. de sen. ex. solet.

Olicitudinem post appellationem. hocipso q conquerit de epo ex eo q post appellationē legitimam excōicationis sīam ꝓmulgauit in eum. oportet q de appellatōne cognoscat. z ita appellationi renūtiat. Et erat causa dubitationis. qr cū excōicatio sit noua iniuria videbat q apud quēlibet iudicem posset de ea deponi querela appellatione salua remanēte. ar. ff. de ex. re. iu. si mater. §. eadem. sed secus est. quia z si sit noua iniuria tm̄ pēdet ex ꝑte. nec potest de ea sufficienter cognosci nisi cognoscat de ap. z petens hoc nō ab archiepo sed a papa iuste petere poterat absolutionē ad cautelam. j. de sen. ex. p tuas. Item iuste petit sīam excōicationis ꝓnuntiari nullam. s. de offi. dele. cum contingat. z cassari qcquid factum est post appellationē. j. e. cum causam. ab archiepo etiam bene pōt petere absolutionē p simplicē q̄rimoniam. z ꝓcedere fm q habes s. de offi. ordi. ad rep̄mendam. z sic renuntiat appellatōi. ut hic in fi. logtur. **de bis.** s. de excōicatiōe. **de alijs.** s. ꝺ excōicatione. **in quo casu.** s. qñ ꝓtestatur q appellatōni nō renūtiat. **ad appellationis beneficium.** s. e. qua fronte. §. i. ꝑ. so. si appellat epus ne absoluatur excōicatus volens satisfacere nō valet appellatio ut ibi. sed si appellat ab archiepo qr cognoscit de iniusta excōicatōe. siue de nullitate excōicatōis

ꝛ appellatio que ex solius pape cognitione dependet cum ꝟ
possit cum archiepus punire si in aliquo inordinate ꝓcedat
ut. j. ꝺ sen. ex. sacro. licite appellare potest ut ꝟ. olim etiã sine
grauamine. hodie autem non sine grauamine. j. e. ut debit⁹.
sed hoc ꝓpo qꝺ cognoscit si appellans vult appellatõi renũ
tiare non põt ep̃s appellare. ut hic in fi. vel dic iccirco admit
ti ad appellationẽ ab archiepo. qꝛ nullam iurisdictionẽ ha-
bebat sup excõicatum. notorium. nisi ꝑ ꝓbationes recep-
tas ab archiepo. vnde hoc q̃stum ad appellationẽ non dẽat
cognoscere ut in lra ꝓcedenti. sed qñ ꝺ hoc ei liquere potest
extra iudicium. cum certum sit mandatũ factum. ꝛ sic certum
illud iniquũ. j. c. ꝓxi. in fi. ꝛ tale a quo licite appellare potest
ꝟ licuit archiepo. etiam si nõ esset notoriũ qꝫ mandatũ archi
epi esset iustum dũmodo esset ita manifestum qꝫ ꝓbari pos-
set. iste enim archiepus nõ gerebat vicem iudicis qꝛ nõ erat
ad eum appellatum. sed vicem denuntiationis. s̃. de elec. ve-
nerabilem. ꝛ extra iudiciũ bene licet cuiq̃ denuntiare ꝛ noti
ficare crimia cuiuscũq̃. ꝛ dũmodo possit approbare ꝟ cũ po
tius est ei ad meritum q̃ ad penã. ut. i. q. i. c. i. ꝛ ii. ff. ad sill.
l. lege. i. Rñ. C. de epis. ꝛ de. nulli. §. fi. C. de iniur. si vero. C.
de famo. li. l. i. ff. de iniur. ꝛ l. cum q. i. Rñ. Et dicimus hãc
denuntiationẽ licitam ꝛ non tm̃ coraꝫ iudice faciendã sed ẽt
alibi. dũmodo fiat ex iusta causa sicut hic erat. s. ne excõicat⁹
iniuste vitetur. vel auxilium amicoꝝ ꝑdat. sed si quis sine cã
ad diffamationẽ tm̃ denuntiaret crimina alicuius etiaꝫ vera
peccaret ꝛ pena dignus esset. C. de postul. quisqs. §. i. si autẽ
nõ est notoriũ neq̃ ꝓbari potest tũc punitur qui illũ denun
tiat. vi. q. iii. c. i. ꝛ ii. si autem quasi iudex aliqs vellet denũtia
re sniam alicuius iniustam vel nullã. vel si quis vellet cogere
subditos ad cõicandum excõicato quasi cum nõ excõicato
ꝟ nullo modo licet nisi ꝑtibus ꝓpñtibus ꝛ seruato ordine iu-
diciario. ꝛ est rõ. qꝛ denuntiatio potest fieri ꝛ in iudicio ꝛ ex.
sed iudicare vel cogere aliquẽ inuitũ ad aliquid nõ debet fi-
eri sine aliqua causę cognitione. ii. q. i. c. i. ꝛ se. qꝫ mandatũ
episcopi. a quo ꝑs appellauerit. ꝛ ideo certum sit tenere ap
pellationẽ. ꝛ ideo ñ valet excõicatio. ꝛ ex sola inspectõe ipius
sciri potest. s̃. de offi. dele. cum cõtingat. s̃. de rescrip. cum cõ
tingat. ar. s̃. de elec. venerabilem. qbus aũt mandatis subdi
tus teneat obedire. no. s̃. de temp. ordi. ad aures. declarare.
j. de sen. ex. ꝑ tuas. ꝟ. sic. j. c. ꝓx. nõ credimus qꝫ hec declara
tio tm̃ valeat qꝫ alii debeant sibi cõicare. sed valet ut non ũtel
ligant se incidere in canonẽ maioris excõicationis q ei ꝓstat
auxilium vel ꝓsilium qꝫ appellationẽ ꝓsequat. Item valꝫ ut
excõicatoꝛa multis coꝛreptis emendet qꝫ male fecit. ut. s̃. de
elec venerabilez. questionem. nisi ꝑmissa ꝓtestatõne illa qꝫ
appellationi nõ renuntiet. questionem. de iniusta excõicati
one nõ de nulla. ꝛ banc absolutionẽ nõ potest ꝑs impedire
j. de sen. ex. sacro. in si. Et eadem excõicatio erat nulla si ap-
pellatione ꝓsequeret ꝛ iniusta si omittat ꝓsecutionẽ appella
tionis. renuntiare. contra eꝑm non contra aduersariũ con-
tra quẽ bene ꝓsequitur appellationẽ nõ obstante tali renun
tiatione. s̃. de offi. dele. gratũ. licet videat renũtiare appellati
oni q̃tum ad excõicationez. nõ videtur aũt renũtiare graua
mini vel eius ꝓsecutioni. licz post grauamẽ ante lapsũ. x. di.
testes ꝓduxit coram iudice q grauauit cum simplr conceda
tur qꝫ infra. x. di. appellet a die grauaminis. ar. ꝓtra. C. de re
iudi. ad solutionẽ. ubi dr̃ qꝫ si condẽnatus petat tꝑs ad sol
uendum id in quo condẽnatus est qꝫ videt acquieuisse sniẽ
nec potest appellare. so. ibi quasi exꝑsse renũtiauit. vel potius
sniẽ acqeuit. Sed ꝟ ut qꝛ poterat ante sniam reuocare erro-
rem suũ sed post sniam non põt. C. de iur. ꝛ fac. igno. l. errоꝛ
similiter renuntiasse grauamine videt si a grauamine appel-
lauit. ꝛ postea appellationi renũtiauit vel tacite vel exꝑsse. vñ
nõ videt qꝫ ab eodem grauamine licet iterum appellare. ꝛ in
fra. x. dies computãdos a die grauamis. qꝛ renũtiando ap
pellationi videt renuntiasse ꝛ grauamini. Item qꝛ leges nõ
debent esse ludibrio. s̃. e. cum sit ro. in pñn. licet aliqui ꝓtra-
dicant. aduersa. i. contraria qꝛ ꝓponendo querelam videt
appellationẽ excludere ꝛ ꝓtestando de appellatione videt q̃
rele renũtiasse. Item quia ꝑ modum querele potest dicere sẽ
tentiã iniustam. sed nõ nullam. ꝑ modũ vero appellationis
potest sniam nullam dicere nõ iniustam. sed ꝛ si ꝑ modũ q̃re
le dicit archiepm iudicem. ꝑ ꝓtestationẽ vero appellationis
ipsum excludit. ut patet. s̃. eo. §. i. sic ergo conquerendo ꝛ sic
ꝓtestando apparet sibiipsi cõtrarius. qꝛ videt velle conque-
ri ñ appellationẽ ꝓsequi ꝛ nõ ꝛ eandẽ sniam dicere iniustaꝫ
ꝛ nullam. ꝛ archiepm posse cognoscere ꝛ nõ posse. aduersa
petentes. xxiii. q. vii. c. iii. xiii. q. ii. q̃ ꝑposterum. lxxiiii. di.
gesta. C. de li. cau. cum ꝑcum. C. ꝺ mu. pu̅. ꝓfessio. ꝟ. j. ꝺ re.
ꝛ transl. ad reli. sicut. ff. de inoffi. testa. paꝑ. s̃. de ꝓscrip. audit
ubi de hoc. audiendus. coram archiepo sup querelã quaꝫ
deposuit de epo qui ipsum excõicauit.

Glecti⁹ filius dispositionẽ plenariã. xvi. q. vii.
omnes. detineri. nõ ꝓpter hoc incidit in excõica-
tionẽ. ar. j. de deposito. grauis. j. ꝺ sen. ex. ut fame

Si queris nũquid ꝟ licet laico cuius negocia clericꝰ mĩstra
uit. Rñdemus nõ. ar. xvii. q. iiii. si quis sua. ar. ꝟ. li. di. qdã.
restitueret. satis videt iusta petitio si verũ est qꝺ dicebat de
canus. restitueret. iste decanꝰ male ꝓcessit qꝛ sibi ius dixit.
sed si coram competenti iudice repetiissꝫ clericũ suũ. q detine
batur ita qꝫ sibi vel ecclesie sue nõ poterat exhibere seruitium
qꝫ in ꝑma ꝑsona exhibere tenebaꝰ bene auditus fuisset sicut
ptãs potest petere ciuem suũ si ita detineaꝰ qꝫ munera ꝑsona
lia ꝑstare nõ possit. ff. ad mu. de iur. in ꝑn. C. de decur. gene-
rali. sic etiam videt qꝫ dñs possit asscriptitiũ seruũ petere. ut. j.
de iude. c. ii. ꝛ dñs possit vasallum de iure feudoꝝ dũmodo
sic detineat qꝫ sua seruitia impendere nõ possit. debitorẽ aũt
suũ ab alio detentũ nullo iure repetere potest. qꝛ nullũ habꝫ
ius creditoꝛ in ꝑsona debitoris. ut patet. j. de pig. c. ii. sed se-
cus est in supioribus. de his no. s̃. de ma. ꝛ obe. inter q̃tuoꝛ
episcopus metuens. nõ appellat ab eo tanq̃ a iudice sed
tanq̃ ab eo qui iuste vel iniuste potest aliquid facere qꝺ ver
git in iniuriã epi. ꝛ potest potius dici ꝓuocatio ad causã q̃
appellatõ. s̃. e. cum sit ro. ciuitatis. no. epi appellationẽ ꝓ
desse clero ꝛ populo. ꝛ hoc fateoꝛ vez qñ appellat super bis
que cõmissa sunt epo. ꝛ clerũ ꝛ populũ tangunt puta sup in
terdicto officio. in ecclesiis suis. qꝛ nisi ꝑplius sit catholicus
ꝛ bene instructus epus redditurus est rõnez. ꝛ ideo interest
eius quare appellare potest. ar. s̃. de ꝓscrip. veniẽs. ii. q. vii.
ñ solẽt. Plus dicimus qꝫ dñi qui iurisditionẽ bñt. ꝛ etiaꝫ q
non habent iurisdictionẽ sed tm̃ dñium villaꝝ vel possessio
num in qbus habitant coloni libere possunt agere de dolo
ad interesse contra illos q in sui iniuriam tales subditos lib̃
tos molestant vel spoliant. Nam nõ est dubium equũ eẽ in
bis casibus dari actionem mihi dño. ꝛ cum alia nõ cõpetat
dabitur mihi actio de dolo. ff. de dolo. l. i. ꝛ erit meũ intereẽ
q̃to minus ille subditus solitas collatiões facere poterit. vel
si fecit insultũ in villam meã vel domũ vel possessionẽ iteresse
mea. qꝛ domus villa vel possessio dimittit inculta qꝺ totum
cõtingit mihi ex insultu facto ab iniuriatoꝛe. ar. ad hoc qꝫ si
ille tenetur de dolo q boibus meis suadet ut dimittant pos-
sessionẽ meã. ff. de dolo. cum qs. multo fortius ille cõueniet
de dolo. qui homines ꝑ suas iniurias de mea possessiõe ex
pulit. potest tamẽ dici qꝫ contra illum q turbat coltoꝛez agri
mei vel colonos meos qꝫ mihi competit interdictuꝫ uti pos.
ꝛ actio iniur. si in eius iniuria sit factum. ar. ff. de vi ꝛ vi. ar. l.
vim facit. ff. de act. emp. qui pendente. ff. depos. l. i. §. si quis
tabu. sꝫ si furtim esset aliquid sublatum agere nõ posset dñs
sibi enim imputet subditus q nõ bene custodiuit res suas.
sed si maioꝛi vi non resistit nõ est culpa. quia nec facere pñt.
ff. locati. si merces. §. vix. ꝛ eodem modo si nõ fecit iniuriam
dñi. sed ꝓpter speciale odium subditi agit dñs ad interesse.

quia non licebat dño suam iniuriaz sua aucte vindicare. sed p iudicem. als sic non agit dñs de iniuria potest tamẽ agere ad interesse suũ. sed ꝛ si in iniuriam dñi factum sit nõ licz ipi dño auctoꝛitate ꝓpria iniuriã vindicare. sed p iudicez debet petere sibi satisfieri ꝓposita actione iniuriarũ. ff. de. vi. ꝑua. l. penul. ꝛ ulti. Illud enĩ qꝺ dictũ est de pauptate collatoꝝ nõ placet. qꝛ ꝫ interesse extra rem esset. ꝛ p nimios circuitus vagaretur qꝺ esse non debet. C. de sen. que ꝓ eo. q interesse. l. i. de hoc autem nõ est dubium q si ille qui subditus ẽ iurisditioni mee iniuriã ab alio patitur q nisi iudex iniuriantẽ satisfieri faciat q ego cõtra eum licite mouere possum bellum. xxiii. q. iii. dixit. ꝛ addunt qdam q in subditos singulos iniuriantis cape possunt. ꝛ ab eis satisfactionẽ exigere possunt argumentatur enĩ sic. qꝛ si ego sup dñm iniuriantis bellum faciam in quo destruã bona singuloꝝ. q̃re nõ multo fortius potero singulos cape vel cogere ad satisfactionẽ. Itez ꝺ illo nõ videtur dubitandũ quo nullo mõ potest petere q damnum emẽdetur suo subdito cũ nõ sit suus ꝓcuratoꝛ nec sua intersit. Nam si hic dñs iure suo posset petere. ergo cadẽ rõne ꝛ peccatũ facere de nõ petendo. qꝛ ꝛ cuicũqꝫ licet renũtiare iuri suo. ꝛ hoc esset absonum dicere q dñs p suã renuntiationẽ auferet ius subditi sui. qñ aũt criminaliter agit in publicis iudiciis omẽs admittunt ꝓncipaliter accusando. Nã p ꝓcuratoꝛem ꝫ expediri nõ pñt. ff. de pu. iuꝺ. l. penul. §. ad crimen. appellauit. ꝓmo offerens decano. q ipsi sup captõne p̃ben. rõnem facere erat ꝑatus que erat verisimilis ꝛ probabilis causa. ꝛ iccirco ista ẽ appellatio. post modicũ tempus. Quidam dicunt decanũ vel alium p̃latum ꝫ nõ posse nisi hoc habeat de cõsuetudine vel ꝓuilegio cum iurisditionem nõ habeat in supioꝛem. s̃. de ma. ꝛ obe. cũ inferioꝛ. Itẽ qꝛ nullus potest sibi dicere ius in re sua. C. ne quis ius di. l. i. Alii dicunt q glibet p̃latus hoc põt dũmodo manifesta ꝫ potius notoria sit cã grauamis q̃ irrogaꝝ p̃lato. ꝛ sic ĩtelligitur. s̃. de offi. oꝛꝺ. irrefragabili. §. ceterũ. ꝛ. xxvi. q. v. qcunqꝫ. nec faciat ista p̃latus tãqꝫ iudex. sed tanqꝫ homo habẽs potestatem faciendi voluntatẽ suã in re sua. vel in ecclia sibi cõmissa ꝼm iura tamẽ. ar. C. ꝺ iudi. l. nemo. ꝛ. C. man. l. ĩ re mãdata. ꝛ ꝼm istos casus alii ꝑter canonicos in ecclesiis ꝑdictis celebꝛare possunt. nec incurrunt irregularitatẽ. imo forte idẽ ꝛ de ipsis canonicis qꝛ ꝫ nõ est interdictũ iuris vel oꝛdinarium. ꝛ ideo de ipo nõ intelliguñt. c. que loquũtur de interdictis celebꝛantiꝫ q incurraꝝ irregularitatẽ. promulgauerit ꝛ male ut seqtur. cassaretur. ꝫ intellige de speciali ꝯsuetudine. nam de iure cõmuni secus est. ĵ. de his que fi. a ma. par. ca. queſiuit. allegans. ꝛ male. emisit. ꝛ huic appellationi detulit officialis. ꝛ apl̃os concessit. sed post hoꝝ obligaꝝ interdictum decani irritum denũtiauit. ꝛ illud nõ seruari mandauit. ut. ĵ. continet. decanus appellauit qꝺ facere potuit etiam sine cause cognitione. ar. s̃. de offi. ꝛ po. iudi. del. sup qõnuz §. nos aũt. iudicauit. ꝛ male cum iã appellasset decanꝰ ꝛ appellationi nõ detulit of. ii. q. vii. appellatione. quia vero. ꝫ incipit sniа pape. iustitiam. ꝫ fuit appellatõ extra iudicium facta ex ꝓbabili ꝛ verisimili cã ꝓpter cuius interpositionem irritum nuntiaꝝ qcquid factum fuit postea. s̃. e. bone. ꝛ. c. ad audientiam. ubi de hoc etiã nõ inqsito de veritate appellatõnis. Nota q licet nõ ꝓsit appellatio facta extra iudiciũ nisi ꝓbata veritate cause. ut. s̃. de elec. cũ inter canonicos tamen ubi ex ꝓbabili ꝛ verisimili causa appellaꝝ. i. ex causa approbata a iure vel ciuili vel cõsuetudinario hocipo ꝓbatur veritas cause. qꝺ nõ ꝓbatur ꝯrarium ut hic. Nam iure ꝓhibitum est q decanus nõ possit interdicere eccliam ꝯtra ipsum nisi ex manifesta causa. s̃. de offi. oꝛꝺ. irrefragabili. §. penul. ac decanus nullam cãm ꝓbabat. ꝛ ideo eius interdictũ irritatur. sile. s̃. e. bone memorie. Fatemur tamẽ q si decanꝰ ꝓbauisset q manifesta fuit causa interdicti tũc qñ eum iterdixit licet illa causa fuerit cõtra ius cõmune. sed tñ de gr̃a ex speciali ꝓuilegio concessa interdicẽtis q nõ reuocabitur. si autẽ tunc qñ lata fuit sniа nõ erat manifesta cã. sed tamẽ in veritate bene suberat causa iusta interdicendi absoluet sine grauamine ꝛ puniet interdicens sicut in excõicationis sniа obꝺuatur. ĵ. de sen. ex. sacro. in ꝑn. si aũt ex causa verisimili ꝛ a iure approbata talis datur sniа. licet excõicatus ꝛ multis causis ante excõicationem allegatis quas offerret se ꝓbaturũ ꝛ coram excõicatoꝛe. ꝛ etiam ꝓpter hoc appellaret ꝛ diceret se ñ excõicandũ. tamen si excõicetur rata manet sniа. nec valet si dicit excõicattus sine cognitõe exceptꝫ. suaꝝ se esse excõicatũ ergo est iniusta sniа. s̃. e. ad audientiã. so. illud habet locum ubi excõicatus excõicauit aliquẽ post appellationẽ ex cã nõ ꝓbabili ꝛ verisimili vel a iure scripto vel cõsuetudinario appellata. sed ubi ex causa verisimili ꝛ ꝓbabili fertur. ut dictũ ẽ tũc omnino tenet sniа. ꝛ si nõ veritas cause. ꝛ ꝼm ꝫ dices q speciale est in sniа excõicationis vel interdicti etiã extra iudicium lata q non tenet post appellationẽ ex causis limis interpositã. etiam si nõ ꝓbatur veritas cause. ꝯ id quod no. ĵ. de his que fi. a ma. p. ca. c. i. Et est ratio q nunqꝫ debz quis excõicari nisi causa ꝓbetur. ii. q. i. nemo. vel dic q ibi. s̃. e. ad audientiam. appellans ꝓbauit veram cãm appellatõnis ꝛ ideo reuocaꝝ qcquid fit post appellationẽ legitimã. sed secꝰ est qñ ex cã ꝓbabili tulit sniam excõicationis. tũc enim non potest imputari iudici. imo ꝛ ꝯmendãdus est qꝛ eius ꝓudẽtie ascribit q falsas exceptiones nõ admisit contra p̃sumptõnem iuris ꝛ ꝯtra veritatẽ. vel dic q ibi non loqtur de sen. ex. sed de sniа diffinitiua p quã amouerat appellantẽ ab eccliа de qua certũ erat q siue appellaret siue nõ. tñ non tenet sniа nisi legitima cognitione p̃missa ꝛ oꝛdine iudiciario seruato. cuius effectu. puta sic nisi usqꝫ ad. x. diez ꝺimiserit sacerdotem postea seruabit interdictũ. vel sic interdixit quousqꝫ eps esset in ciuitate ꝛ ita cum nondũ sniа secum traxerit executionem interim potest licite appellari. ita tamẽ q a ꝺie late sniе vel scie nõ defluxerit. x. ꝺi. s̃. de re iudi. qꝺ ad consultationẽ ii. q. vi. anteriozꝫ. ꝛ ita nõ est cõtra. s̃. e. ad hec. qñ. ꝛ. c. pastoralis. ꝺic melius qꝛ appellauit ante interdictũ positũ ex causis ꝓbabilibus ꝛ verisimilibꝰ. ideo decanus nõ potuit ꝓcedere ad interdictũ nec ad effectũ iterdicti. ꝓturbare. ꝛ ideo iuste poterat excõicare. ĵ. de sen. ex. veniens. principale. sed appellatõnis sup ꝑn. sed accessoria. ſ. de ꝓturbatione subsequenti. ut. s̃. e. c. pr. Et ideo epi sniа vel officialis ñ tenuit ex ea cã. qꝛ ad papam deuolutũ totũ negociũ fuit. quare idẽ papa ꝛ nõ alius tam de turbatione q̃ interdicto etiã debuerit cognoscere. ſ. an iuste sit positum interdictũ nec ne. post appellationem. ab officiali iterposita. caruisse. mirũ videtur q cum nõ tenuerit sniа interdicti lata p decanũ qũo impediuit sniam excõicationis latam p epm in decanũ vel alios turbantes officium. sed hoc ideo est quia negociuz oĩm interdictoꝝ fuit p appellationẽ delatũ. ꝑmo ad archiepm. et subsequẽter ab archiepo ad papam. sicut ex serie lr̃arum apparet. Sed oppones. nõne licebit epo renuntiare appellatõni. C. de ap. si quis. Rñ. sic si nõ fuisset eam ꝓsecutus cozaz archiepo. sed exquo ipe fuit ꝓsecutus ipam cozaz archiepo ꝛ decanus appellauit ab archiepo ad papã nõ licuit epo renuntiare maxime appellationi que tenebat q ex eo apparet qꝛ cassatur qcquid fecit archiepus post appellationẽ decani de qua appellatio. innotuerat. maxime. idem enim est et si nõ innotuisset de appellatione. cum p ap. etiam in eius absentia factã exemptus est a iurisdictione eius. ar. s̃. e. pastoralis. ii. q. vi. biduũ. inculpabiles. si etiam eligatur interim. ꝛ postea ꝓnuntiet excõicatio nulla. electio valebit qꝛ veritate. ꝛc. viii. di. veritate. ꝛ ar. ꝫ. Quidã tamẽ dicunt q illi q eũ eligere peccauerũt. sed nõ videmus quare. qꝛ ei nõ cõicauerũt eligendo qꝺ esset peccatũ. ut. s̃. qꝺ me. cau. c. sacris. Itẽ ipse ꝯsentiendo nõ peccat. qꝛ non tenet se gerere ꝓ excõicato. ĵ. ꝺ sen. ex. p tuas. ꝯ. so. ibi est consiliũ in his de qbus dubium

est an sint iuste ligati ut vitentur q3 p̄sumitur ꝓ snīa iudicis. ē. de renun. in p̄lentia. Hic aūt loq̄tur q̄n certum erat snīam nō tenere. vel quia delatuz erat appellationi. vel quia aduersarius cum quo cōtendebat cum excōicauit ut h. Idem aūt ubicunq3 est manifestū iniustā esse snīam. ē. c. c. ꝓxi. ꝛ qđ ibi dicit. sed debet in aliis euitari donec constiterit de p̄missis expōe. i. de appellatione interposita ex iusta causa. vel de intollerabili erroꝛe exp̄sso in snīa q̄n ab aduersario hoc negaꝛ Sed si ꝑs aduersa confiteaꝛ appellatum ex iusta causa non debet euitari. dūmodo ꝛ p̄ma facie idubitabiliter appareat mandatum a quo appellatum est fuisse iniustum. ē. c. ꝓx.

Nostrum. dicto. h. quē archiep̄us fecerat cācellariū. decernerent. ē. c. constituꝛ. ꝑ. so. ibi erat legitime confirmatus nec tenebat appellatio emissa ab aduersario sine causa ut ibi dicit. sicut constabat p̄ sententiā pape. ꝛ sic in nullo debuit suspendi effectus confirmationis. at h oc erat dam electus ꝛ confirmatus. j. ut ecclē. be. sine di. confer. c. i. ꝛ appellatio legitima vel potius totum negocium reuocatū ad papam. vel ad minus dicebaꝫ ꝛ ꝺ hoc etiam cōtrouersia erat. vnde lite pen. nō debet ei aliquid nocere. decernerent. licet traditio sigilli consisteret in facto nec possit esse qui facta sit postq3 facta est. ff. de cap. ꝛ postli. re. l. in bello. §. facte. tamē dr̄ decerni nulla traditio. i. nihil videtur sibi fuisse collatum ex traditōne sigilli. nec lr̄e ab eo sigillate ex ꝑsona sigillātis hēbunt aliquē vigoꝛē. ꝛ bene fecit papa. q2 cū diceret nō tenuisse collationē factā ab archiep̄o nec confirmatio. ut. j. ut ecclē. bñ. c. i. nec etiā possessionē haberet officii ꝓtinentis ad cancellariū. cum illud cōsistat in sigillando. nec illud potuit habere anteq3 hāt sigillum. bene debuit ꝓhibere ꝙ nouū ius nō cōferetur ei. nec in possessiōe nec in ꝓprietate lit. pen. ut. C. ut lit. pen. p̄ totum. secus aūt videt si constaret ꝙ p̄us collatum esset ei ius. vel etiā si cōstaret ꝙ teneret confirmatio. vel etiam nihil diceret ꝓtra eam. s. ꝙ nō teneret cōfirmatio. licet diceret iniusta. tūc satis videt ꝙ non deberet impediri effectus cōfirmationis. ē. e. ꝓstitutus. Idē satis videt nobis ꝙ licet alius q3 papa ageret cum archiepō s. ꝙ ad eum nō ꝓtinet collatio cancellarie vel confirmatio nihilominus tñ posset ꝓferre cancellariā pen. li. cum interiz nō debeat p̄uari possessione sua. ē. ut li. pen. laudabilē. j. e. c. signficante. Et eodē modo si ageret cum eo vel cum cācellario suo ꝙ nō teneret ꝓfirmatio ab eo facta. vnde pen. hac li. posset eidem nouā collationē facere si vacaret. ꝛ ei cui contulisz sigillū tradere etiam teneret dūmodo ñ fieret p̄iudiciū cuiq3 sed hoc fiebat in p̄iudicium iuris alterius vl̄ illius. s. ꝙ quo papa scripserat. vel ad minus in p̄iudicium pape q dicebat ad se deuolutam ptātem ꝓferendi cancellariā. Item non est ꝺ iure cōi ꝙ q̄cunq3 papa incipit cognoscere de aliquo negocio vel cā ꝙ ꝓpter hoc decernaꝫ irritū qđ sit a ꝓtibus licz h mandatū fuerit isti ꝙ nō uteret sigillo. q2 h fuit speciale ꝓp suspitionē quā hēbat papa contra collationē factā ab ep̄o. ꝛ h etiā fuit causa quare papa decernit nullam dationē sigilli. alis enī bene licuisset archiepō mandare effectui suā collationem nō obstante lite que sibi mouebatur. ē. e. constitutis. Et hoc plus placet q3 qđ diximus in p̄n. huius gl. vel dic hec specialia esse in reuocatione quā ex certa scia facit papa apō quē est plenitudo potestatis. ut ex quo aliquod negociū ad se reuocat ex certa scia ꝙ circa illud nihil licz alicui attemptare. ar. j. de p̄scrip. inter cetera. ubi no.

Blate sup obseruatione. ex hoc loco ꝛ ex fine huius decre. ubi dicit ꝙ ꝑ istas lr̄as pōt ꝓcedi ad confirmandā vel ad infirmandā snīam colligit ꝙ si aliquis impetrat lr̄as sup obseruatiōe snīe ꝙ p eas ipe impetrator pōt petere cōfirmationē eius. ꝛ aduersarius per eas potest ꝓsequi suā appellationē. a lege. ē. e. cum sit ro. ii. q. vi. appellatore. prouocāte. ē. e. ꝑsonas. ꝓueniri. i. abbreuiari. prorogari. nisi ex cā. ē. e. ex rōne. appellante. appellatus ante terminū p̄figere nō potest. idem in appellante. ē. e. sepe. ubi no. firmitatem. ē. e. sepe. ubi no. ꝑs appellata. idem est in appellante. ponit aūt de appellata specialiter. q2 de ea magis dubitatur quasi nō esset aliqua forma fm quā posset aliqs appellatus idē ꝙ victor appellationē prosequi. sed nimium. plusq3 p mensem. ii. q. vi. appellatore. vel dic idem si p maius tp̄us dūmodo malitiose nō faciat saltē ipetrando lr̄as. ar. ꝛ. C. si nup. ex re. pe. l. ii. sed rñdetur h q p̄t ꝛ bona forma ei est p quā petat snīam confirmari qualē impetrauit plebs de sabor. ꝛ p tales lr̄as coram illo iudice poterit appellās ꝓsequi cām appellationis. Et est h no. dignū ꝙ in lr̄is appellationis nō est necesse fieri mentionē ꝺ appellatione. de hoc no. ē. de of. ꝛ po. iu. del. ex lr̄is. Alii dicunt ꝙ fuit h mentio facta de ap. procedatur. licet aūt appellaꝫ impetraret lr̄as q̄cunq3 voluerit. q̄n terminus ab homie ñ est p̄fixus. sed a lege tantū. nō tamē poterit petere cōfirmari suā snīam nisi cum vnus mēsis ꝺ anno supest. ii. q. vi. appellatore. Sed appellator bene poterit q̄cunq3 voluerit coraz eisdē iudicib' ꝓsequi cām appellationis. Nā cū ad iudicē appellatōnis ꝓprie spectet ꝓnūtiare snīam p̄mā iustā poterit ꝛ ita ꝓfirmare. vel iniustā ꝛ ita ifirmare. ii. q. vi. i fi. iuste. igit p lr̄as ipetratas ab archiepō ꝺ sabor ꝙ sua snīa fuareꝫ sic erat iusta. ꝛ aduersarius petet ꝙ cassetur cū sit iniusta. cū ꝓtinētia cause sub diuersis iudicibus diuidi nō dēat. C. de iud. nulli Hec aūt habet ex sua p̄occupatione ꝙ sue lr̄e nō valent. alii tamē dicunt ꝛ nō improbabiliter. ꝙ ꝛ coram iudice appellationis ꝛ coram delegato eius nō solū appellans sed etiā appellatus pōt ꝓsequi cām appellatiōis etiā nō expectato mēse iuxta finez anni. ꝛ ad hoc bene ꝓcordare videt lr̄a que sequitur ubi dr̄ ꝙ coz̄ hmōi iudicibus quos constat esse nimis tempestiue impetratos appellaꝫ pōt ꝓsequi cām suā ꝛ legi predicte appellatore rñdet ꝙ intelligitur ibi ponere tp̄us vnius mensis nō quia nō possit p̄ueniri. sed q2 illud tp̄us cōe videtur ptibus. nec tūc debet p̄sumi aliqua malitia. Alii tamē intelligunt banc decre. loqui in eo casu. s. ꝙ tñ ipetrando lr̄as possit ꝓsequi cāz. sepe etiā anteq3 vnus mensis restet ꝺ vno anno. sed cām ꝓseq ante illud tp̄us nō poterit. sic obtento ab appellatore. s. archip̄b'o de sabor. noluerit. appellator posteriores. impetratas a plebe ꝺ riuocor. prioribus. impetratas a plebe de sabor. p quas. impetratas a plebe ꝺ sabor. super confirmatione snīe ꝛ obseruatione.

Er tuas contumatiam. ꝛ non aliter. q2 in nulla culpa est absens cū nō sciat hūc iudicē. secus autē dicerē in iudice ad quē appellatū est. q2 ibi terminus p̄fixus ab homie habeꝫ ꝓ pemptorio. ē. e. sepe. ꝛ. C. de temp. ap. l. ul. §. illud. in fi. ar. ꝛ. ē. de rescrip. sup lr̄is. in fi. rō diuersitatis est. q2 semp certus est iudex appellationis. delegatus aūt sepe incertus est. ar. ē. ꝺ rescrip. sup lr̄is. in fi. diffinire. in hoc tñ est p̄uilegium appellatōnis. q2 cum alis etiaz ꝑte absente ꝑ contumaciā nō possit ꝓcedi ad diffinitiuā sententiam. ē. ut li. nō contes. qm̄. In causa aūt appellatiōis potest ꝓcedi li. nō cōtes. coram iudice appellationis. C. de tēp. ap. l. ul. §. illud. sed nos dicimus semp citationē necessariā. ē. e. sepe contingit. ꝛ melius in. c. ex insinuatione. in fi.

Debitus idoneo. ordinario vel delegato ꝛ in subdelegato. dicunt qdam etiā idem. alii vero contra. ut. ē. de of. ꝛ po. iu. del. sup. conueniunt. p solam citationē. ē. de offi. del. relatum. gratum. ille sententiā. h apparet ꝙ remotio appellatōnis nihil facit ad snīam. sed nec post snīam possumus cognoscere ꝙ aliqd valeat. q3uis aliqui somnient h mō. s. q2 ꝙ si remota sit appellatio nō possit quis appellare. nisi ex rōnabili cā. i. in casibus a iure exp̄ssis. quos no. ē. e. pastoralis. si ñ sit remota pōt simplr̄ appellare. alii dicunt ꝙ ubi est remota appellatio iudex q tulit sententiā pōt eam exequi nō obstante appellatōne. nec incurret penā. l. C. de ap. q̄n. nec illius decreti. ii. q. vi. c. decreto. duz

tamen non ꝓcedat. ex quo ſup appellatione lr̃e fuere impe-
trate.s̃.de offi.del̃.paſtoralis.§. p̃terea. ante appellationem
autem valet remotio appellationis in caſu qui eſt.s̃. de offi.
dele.ſup qõnum.§.porro.nũtium.dicunt qdam ꝺ̃ vez eſſe
ſi tamen dicat ſe nuntiũ miſiſſe ⁊ nõ ꝓbat. ſi enĩ ꝓbaret ſer-
uarent ãtiqua iura.ubi dr̃ qꝫ ſi quis anteqꝫ aduerſariũ ſciat
lr̃as impetraſſe nunciũ ad ſe.ap.dirigat. qr̃ dubium ẽ quid
ſit impetraturus. expectaꝫ nuncius eius anteqꝫ ꝓcedaꝫ.s̃.ꝺ̃
offi.del̃.cum cã.⁊.s̃.e.ti.dilecti.⁊.c.meminimus. ſi aũt miſit
poſtqꝫ ſciuit aduerſarius lr̃as impetraſſe ñ valebit ei nuntii
miſſio.s̃.e.ſuggeſtum.⁊.c.ſup eo.ſed nobis hoc non placet
ſimpliciter enim dicimus hodie nõ valere nunciũ miſſionem
ſed illam diſtinctionẽ dicimus hr̃e locum qñ in ꝓpria pſõa
arripit iter.nõ quia itineris arreptio in oĩbus vim appellatõ
nis obtineat.ſed qr̃ debz eſſe ſub ꝓtectione pape qcunqꝫ ad
ſe.ap.venit ex iuſta cã.ut.i.de de.pegri.c.i.Et etiã nuncii ve
nientes ꝓ aliis hac gaudent imunitate.ſ.ut cõtra eos ꝓcedi
nõ poſſit.⁊ ſi ꝓcedatur nõ tenet.s̃.e.dilecti.nec credim⁹ hoc
ꝓuilegium hr̃e illos q ſine cauſa ꝓbabili ad ſe.ap.veniũt.ut
no.in prealĺ.decre.de de.pegri.c.i.Illi enĩ poſſunt citari ad
domũ.⁊ ſi feret ſnĩa ꝓtra eos non citatos pſonaliter qr̃ non
fuere inuenti tenet.nõ ob.l.ff.qñ ſen.ſi.ap.reſcin.l.i.§. itẽ cũ
ex eo edicto.que intelligi põt qñ inueniri pñt. vel qñ ad ſe.
ap.ex cauſa ꝓbabili acceſſerũt.hoc aũt fatemur qꝫ ſi lata ſen
tentia vel grauato aliquo qs venerit ad ſe.ap.vl̃ ad alium ſu
piorem iudicẽ.dũmodo certũ ſit qꝫ ꝓpter hoc vadat vel mit
tit ut de grauamine conqueraꝫ.⁊ ꝓceſſum ꝓtra ſe habitũ re-
uocari petat qꝫ talis miſſio vim appellatõis obtinet.s̃. ꝺ̃ of.
dele.cum cã.s̃.de do.⁊ ꝓtu.cum olim.⁊ nos.s̃.de reſti. ſpo.
audita. Itẽ neceſſe eſt qꝫ infra.x.dies vel ipe vel nuntius iter
arripiat. Nam decenniũ tñ pfixuz eſt.ut facto vel verbo ap
pellet vel tranſit in rem iudicatã.s̃.de ſen.⁊ re iu. qꝺ̃ ad ꝓſul
tationẽ.s̃.de elec.cum dilectus. Item ut talis miſſio hẽat vi
appellationis oportet qꝫ nõ hẽat copiam iuꝺ̃.a quo appella
re vult.nec baberi poſſit de facili ut coꝝã eo verbo appellet ⁊
aplos petat ad qꝺ̃ tenet ſi ꝺ̃ facili hr̃e põt.iii.q.vi.biduũ. Itẽ
prudenter faciat ſi coꝝã teſtibus exp̃mat omĩa grauamina q
bus ꝓuadit vel nunciũ mittit. Nam ſi.qñ appellat viua vo-
ce ad hoc tenet quare nõ qñ facto. Quidã tñ dicunt ſuffice
re qñ facto appellat ſi coꝝã ſupiore exponat. Sed qd dices.
nunqd reuocabit qcquid factum eſt poſt miſſionẽ nuncii vl̃
poſt grauamẽ illatũ.vel poſtqꝫ iudex ſciuit ad ſe.ap.facto ap
pellatũ.rñdemus reuocandũ qcquid factũ eſt poſt nũcii miſ
ſionem.s̃.e.cum dilecti.s̃.de offi.dele.cum cãm.⁊ ẽt ea gra-
uamina que ꝓceſſerunt miſſionẽ nuncii.ꝓpter que tamen et
nuncius miſſus eſt. Nam appellatio extinguit ꝓnunciatũ.
ff.ad turpill̃.l.i.in fi.⁊ habes exp̃ſſuz.j̃.e.dilecto.⁊ ita miſſio
valet.litteras.de boc no.s̃.de reſcrip.plerũqꝫ.probabili.
i.iuſta.rationabiliter.i.ſi non eſt vera cã appellationis. re
mittat.plus dicimus qꝫ appellatus ſi vult ſemp debet obti-
nere apud iudicẽ appellationis qꝫ omiſſa cã appellationis.
illa.ſ.an ſit iuſta vel ꝯ.ꝓcedat in ꝓncipali cã.qꝫ ſic ꝓbo.quia
boc.ſ.qꝫ cognoſcat de iuſticia appellatõis eſt introductum
tñ in fauorẽ appellati.ſ.ut ſi nõ eſt iuſta cauſa appellans cõ-
demneꝫ in expenſis.⁊ ad ꝓpzem iudicem remittaꝫ.⁊ qꝫ ĩ eiuſ
fauorẽ ⁊c.C.de le.qꝫ fauor.⁊ cuilibet licet renũtiare iure pro
ſe introducto.s̃.de fo.compe.dilecti.vii.q.i.qꝫ p.nec eſt con
tra.j̃.e.cordi.ubi dicit qꝫ articulis ap.de ptium voluntate cõ
mitti põt.ſed expone ibi.i.ptis appellare. Item ſi contrariũ
diceret eſſet ꝓtrahere litem ſine cauſa.s̃.de do.finem. alio-
quin.i.ſi vera eſſet cã appellatõis. ⁊ ita habes ꝺ̃ exp̃ſſe qꝫ
iudex appellatõis approbata appellatõe cognoſcet de cau
ſa ꝓncipali.etiã ſi appellatũ ſit a ſnĩa.ſic.j̃.e.cum ſpeali.⁊ idẽ
dico ſi deleget cãm appellatiõis alicui.qr̃ delegatus appro
bata appellatione cognoſcet de ꝓncipali.ar.s̃.de reſcrip.ſu-
per lr̃is.in fi.j̃.de teſta.raynutius.⁊.j̃.e.c.ro.§.qꝫ ſi obiiciaꝫ

de maioribus.puta de electõnibus epoꝝ ⁊ cauſis criminã-
libus.ii.q.vi.decreta.⁊.c.v.ſequẽtibus. Et de fide. ar.xvii.
di.multis.⁊ de appellatõnibus factis in electionib⁹. ⁊ idem
eſt in omĩbus aliis que ſpẽaliter ſedi ap. reſeruãt.⁊ qꝫ dictũ
eſt de appellationibus factis in electionibus .intelligenduz
qñ appellaꝫ ab his q ordinario iure cognoſcũt.ſecus aũt in
delegatis a papa.ab eis enĩz nõ licebit appellare niſi exp̃ſſa
iuſta cauſa appellatõnis ſi eis cõmiſſa fuerit appellatione re
mota. Itẽ licet appelleꝫ etiã ad ſe.ap.extra iudiciũ in ꝓceſſu
electõis anteqꝫ ſit facta electio in cã non debet retardari ele-
tio.s̃.de elec.cum nobis.ar.j̃.de his que fi.a ma.p.ca.c.i.ſz
p talem appellationẽ negociũ nõ tranſferꝫ ad papam.nec or
dinarius ſi appellãtes cõtradixerũt ulterius ſe poterit intro-
mittere de confirmatione ſic electi.nec de aliis que ptinẽt ad
ipam electionẽ. Tamẽ ſup ꝺ̃ vidim⁹ plures aliqñ ſentire cõ
trariũ.ſ.qꝫ in electionibus nõ audiet appellans niſi iuſta cã
exp̃ſſa.⁊ hec clauſula nõ extenditr̃ niſi ad ea que in ſignum
ſpecialis ꝓuile.ſe.ap.reſeruatur.boc vult dicere qꝫ in maiori-
bus cauſis valet appellatio etiaz ſi nulla cã exp̃matur.vel ẽt
ſi exp̃matur cauſa dubia facti.ſed ſi exp̃matur cã improbata
a iure vel notorio vel fruſtratorio tũc non eſt deferendũ ſicut
nec nunqꝫ deferendũ fuit.s̃.e.paſtoralis.i.Rñ.ubi no. Itẽ
nõ defertur appellatio emiſſa ad inferiores iudices puta ad
archiepm vel legatum.⁊ ſonãt vba hic poſita ⁊ ibi ad ſe.ap.
rof.no.tenet qꝫ ſi appelleꝫ ſine cã archiepus vel legatus ĩ ma
ioribus cauſis.⁊ q ꝓpus cognoſcebat nõ detulit ap.⁊ ſeruus
q debuit defẽdere totã cãm ꝓpterea qr̃ iam hic maior cã re-
lata eſt ad ſe.ap.⁊ duo de ea ſimul cognoſcere nõ debent.

Um ceſſante.puta ſi pcipiat ne qd faciat ſub pe-
na excõicationis vel centũ libra.vel cõſimilia. ⁊ ge
neraliter ꝓceptum factũ ſine cãe cognitõne. vl̃ cum
cauſe cognitõne ſi eſt iniquũ reddit appellationẽ iuſtam.C.
cõmi.⁊ ꝓ.p totum.ſi aũt epus vel alius iudex cõminaretur
alicui qꝫ lederet eum.nõ credo qꝫ poſſit appellare ꝓpter boc
qr̃ vanus metus eſt.⁊ nõ inſtans.ff.qꝫ me.cau.l.i.⁊.ii. Sed
certe melius videt qꝫ tenet appellatio qñ ꝓminaꝫ de his que
ad ſuã iuriſdictionẽ ptinent.ff.qꝺ̃ me.cau.l.ii. ⁊.l.fi.§.i. ſed
in aliis ptãtibus q non hñt iuriſdictõnẽ obtinet dcm ꝓmo.
interloquẽdo. no. ab interlocutoria appellari. ut no.j̃.de
no.oper.nunc̃.c.iii.nec põt eam reuocare q tulit ſine licentia
eius pro quo lata eſt ſi tranſit in rem iudicatam per lapſum
decem dierum ⁊ appellatum non fuerit.s̃. de ſen.⁊ re.iudi.
qꝫ ad conſul.ff.de reg.iur.l.nemo.ante aũt.x.dies vel etiam
poſt.ſi ante.x.dies fuerit appellatũ licet reuocare.ff. ꝺ̃ re.iu.
qꝫ iuſſit.niſi appellans aliquas feciſſet expenſas. nam tũc ñ
poſſet niſi ei reficeret expenſas cum eis non reſtitutis nõ ple
remoueret grauamina.ff.de con.ob tur.cãm ſi pecuniã.⁊ ꝺ̃
boc no.j̃.de ſen.ex.ſacro.⁊ melius.s̃.de re iudi. qꝺ̃ ad ꝓſul
tationẽ.ꝺeſtiterit.reuocando de facto ſi ad factũ ꝓceſſum ẽ
vel ꝓtraria ſnĩa ſi ad factũ nõ eſt ꝓceſſum.⁊ nõ ſufficit dicere
patus ſum reuocare niſi de facto reuocet.reuocaꝫ etiam gra-
uamen tacite.v̄.gra.appellauit quis a iudice ne ꝓcederet cõ
tra euz quia erat exemptus ab eius iuriſdictõe.ſi iudex dat
ei terminũ ad boc ꝓbandum tacite videt reuocare grauamẽ
qꝺ̃ ei intulerat mãdato qꝺ̃ ꝓcederet in ꝑn.qr̃ modo mãdat
qꝫ ꝓcedat in except̃.ꝓbanda qꝫ non eſt grauamẽ. qr̃ de ex-
ceptione.ſ.an ſua ſit iuriſdictio cognoſcere debẽt.ff.de iudi.
ſi quis ex aliena iuriſdictione.

Um ſpeciali.recuſationis.nos ñ credimus qꝫ
a iudice dele.vl̃ ordinario poſſit appellari ex ea cã
qr̃ ſuſpectus eſt cum tũc hẽat certũ remediũ.ſ.recu
ſationis.iii.q.v.quia ſuſpecti. Item licet cã ſuſpitionis ſit cõ
tra eum nõ tamen ſequr̃ qꝫ grauaret.qr̃ iudex ſuſpectus bñ
poſſet ꝓcedere in cauſa ita qꝫ nullam ptez grauaret.⁊ appel-
latio nõ habet locum niſi a grauamine.s̃.e. ut debitus. ſed
iſta decre.videt dicere ꝯ.ſ.qr̃ ꝓmonitus põt recuſare iudiciũ

monitõnis. ⁊ etiam põt appellare ab eo. ⁊ sic videt q̃ vtrũq; remediũ bẽat. s. recusatõnis ⁊ appellatõnis. sed rñde ⁊ dic q̃ ex eadẽ causa non põt recusare ⁊ appellare. s. q̃ sit sibi suspectus. sed cõtra eundem vel eodẽ tpe. vel diuersis potest petere. ⁊ recusatio ꝓpter suspitionẽ ⁊ appellatio ꝓpter grauamẽ Item dicimus q̃ sufficit ei q̃ recusat iudicẽ cãs recusationis legitimas ꝓponere. nec oportet q̃ petat iudices corã q̃bus de causis suspitionis ꝓbet. q̃ sufficit recusanti ꝓponere iustas cãs recusatõnis. iudicis aũt est admittere cãs recusationis ⁊ regrere q̃ eas ꝓbet. sed reprobare nõ põt. hec enĩ cognitio est arbitroꝝ. s̃. de fo. compe. licet verũ. q̃ admissis per iudicem causis recusatõnis licitũ est recusanti ꝓbare. vl corã recusato vel coram arbitris cãs recusatõnis recusantis est petere q̃ arbitros eligant corã q̃bus ꝓbant. vel potes dicẽ q̃ statim potest ⁊ debet iudex cogere recusãtes ad arbitros eligendos. ar. C. ỏ iudi. l. cũ aptissimi. ⁊. l. cũ spẽali. ⁊ no. si. j. e. interposita. comonitus. q̃cito enim q̃dam mouebatur satisfacere de aliquo statim appellabant vel recusabant iudicẽ sup emendatõne alicuius criminis vel alia satisfactione facienda. statuimus. credimus q̃ iudex ordinarius non solũ. sed etiam delegatus anteq̃ recusẽt põt totã cãm alii delegare ⁊ valet delegatio. nõ obstante q̃ delegatus est suspectus. ff. de iurisd. om. iu. ait põtor. sed si ptem tm̃ delegasset tũc possz recusari ut suspectus. rõ diuersitatis est q̃ in p̃mo casu viteri⁹ causa nõ debet ad ip̃m redire. nec põt post cõmissionẽ reuocare iurisditionẽ. nec etiã dz cognoscere utrũ ab ea subdelegatus sit suspectus. sed ut in scõo casu põt hec oĩa facere. s̃. de offi. ⁊ po. iu. del̃. sup qõnum. §. iii. ⁊ ulti. ff. de iudi. iuõm. Alii tm̃ dicunt q̃ etiam si totã cãz cõmittat q̃ põt recusari ut suspectus. iudicem. ordinariũ ⁊ delegatũ. secus in sbdel̃. nã si subdelegatus recusẽt ut suspectus corã p̃mo delegato agetur. s̃. de offi. del̃. sup qõnuz. §. q̃ vero. ⁊. §. eius. suspectum iste recusans nõ debet petere q̃ iudex recusatus iudicet. nec an cã recusationis sit iusta. s̃. de fo. compe. licet. q̃ si videret a recusatione recedere si in b̃ eius arbitriũ eligeret. iii. q. viii. cuius. ⁊. s̃. ỏ re. iu. inter. q̃uis posset dici q̃ talis petitio que tm̃ tendit ad recusandũ ⁊ declinandũ eius iudiciũ nõ p̃iu dicat recusationi. Item no. q̃ hec snĩa. s. b̃ cã recusationis ñ est legitima nec trãsit in rem iudi. nec p̃iudicat si illa causa a iure decernit legitima. q̃ est cõtra ius scriptũ. ii. q. vi. §. diffinitiua. secus aũt si diceret decernimus talez nõ admittendũ ad ꝓponendũ talem cãm recusatõnis. q̃ hec snĩa est contra ius litigatoris a qua necesse est appellari. ut ĩ prealł. §. diffi. ⁊ s̃. ti. p̃x. cum inter. ⁊ hec vera sunt in cã recusationũ que sunt exp̃ssa in iure. sed cum dicat ius generaliter q̃ suspecti iudices p̃nt recusari. iii. q. v. q̃ suspecti. s̃. e. porro. nec singulariter omẽs cause sint in iure exp̃sse. imo multe p̃nt ꝓuenire cause que iustiores sunt q̃z in iure exp̃sse. omnes cãs reputo legitimas que sunt difficiliores q̃z exp̃sse in iure. ⁊ hoc relinquit arbitrio iudicis. Et sup his dicunt q̃dam q̃ si iudex sniet q̃ transibit in rem iudicatã nisi appellet a simili eius qõ dr̃ de interrogationibus in iure faciẽdis. quaꝝ alique sũt expresse in iure. ⁊ tamẽ ultra expressas in iure licet iudici al̃ facere ubi eqtas eum mouerit. ff. de interro. act. l. pe. Et tm̃ si iudex dicẽ se moueri equitate ubi moueri nõ debz appellandũ est. ⁊ ni si appelletur fit sibi p̃iudicium. Quidã tamẽ dicũt ⁊ forte ñ male. q̃ in inferioribus iudi. nõ licet neq; ꝓdere neq; interp̃tari iura. ĵ. de sen. ex. inter alia. nec etiam licet interp̃tari inter ius scriptũ ⁊ eqtatem. imo b̃ solum p̃cipibus licet. C. de le. ⁊ cõ. l. fi. fatemur tm̃ q̃ in causis quas corã se hñt inferiores iudices bñ p̃nt q̃tum ad ius litigatoris ptinet sup iuribus ⁊ interrogationibus etiam iter ius ⁊ eqtatẽ interp̃tari. ut no. s̃. de postu. ad hec. ff. de legi. in fi. suspectũ in subdele. q̃daz dicunt hoc mõ ꝓcedendũ. q̃ nõ dabit libellus ei recusationis. nec corã eo ꝓponent cause recusatõnis sed corã delegato tm̃ si est p̃sens. s̃. de offi. dele. sup qõnum. §. q̃ vero. ⁊. §. si

Et si delegatus est absens ꝓtestabitur ⁊ etiã ꝓbabit cãs recusationis corã ẽpo loci. vel archiđ. vel alius iudicibus ordinariis loci. ⁊ hunc modũ ꝓcedendi approbat. l. C. de iudi. cum speciali. sed fm cano. q̃tuz ad scõm membz ñ inuenio approbatũ nec reprobatũ in subdele. ubi nõ eliguñt arbitri ⁊ ideo videt q̃ legibus standũ esset. exquo p canones nõ reprobatur. sed in hoc casu etiã fm istos ꝓcessus habitus a recusato postq̃z p aliquẽ p̃dictoꝝ modoꝝ translata essz cognitio ad alium nõ valet. s̃. de offi. dele. licet. ⁊. s̃. e. dilecti. Alii dicunt q̃ nõ est eundũ ad ordines istos. sed ad delegatos tm̃ si sũt p̃sentes. ⁊ si sunt absentes dicet subdelegatus q̃ bz eum suspectuz simpl̃r non assignatis causis recusationis ⁊ q̃ vult ire ad delegatũ ut cã recusationis ꝓbata obtineat causã aliis cõmitti. ⁊ extũc subdelegatus ꝓcedere nõ debet. ⁊ si ꝓcesserit appellari debet ab eo qui eum grauat ꝓcedendo cõtra eum postq̃z vult ꝓbare eum suspectũ corazs delegato q̃ si bi ius concedit. s̃. de offi. dele. sup. in fi. Et si non appellauerit cum iurisdictio eius nõ sit ad alium trãslata. neq; per appellationẽ neq; p reuocatõnẽ. neq; alio mõ tenebit ꝓcessus subdel̃. habitus cõtra recusantẽ. Sed certe tutius est q̃ b̃ recusans fm hanc scõam opinionẽ etiã cãs recusatõnis ꝓponat coram subdel̃. s̃. e. scõo. ⁊ etiam postea coram del̃ ꝓbet. Nam si subdelegatus cognouerit eas esse iustas ⁊ veras poterit eas admittere ⁊ ptes releuare ab onere ꝓbatõnis. Et si esset certũ ⁊ notoriũ q̃ essent false ⁊ iniuste. certe nõ obstante tali recusatione. neq; notoria neq; frustratoria ap. tenebit ꝓcessus subdel̃. ⁊ no. q̃ cuz appellat a subdel̃. ex eo q̃ ꝓcessit cõtra eum post recusationẽ. ⁊ in hoc recusãs appellet. prudẽter facit si ꝓsequitur cãm appellatiõis. q̃ hocip̃o q̃ ꝓbabit se ꝓpter p̃dictas causas appellasse cassabit q̃quid factũ est post talem appellationẽ. ⁊ etiã si causa recusationis nõ ꝓbet ut. s̃. de offi. del̃. sup qõnum. §. fi. sicut a dele. p̃mo vel ordinario legitime appellaretur si arbitros nõ elegerint. etiã si cause suspitionis nõ ꝓbarent ut b̃. finita aũt causa appellatõnis que est ut cassẽt q̃quid factum est cõtra eam nõ oportet ꝓsequi cãm recusationis ut recedat a subdel̃. que sola iusta appellatio ad hoc sufficit. s̃. e. accepta. sed si reprobaret appellatio adhuc potest ꝓsequi cãs recusatõnis. si aũt post recusatõnem nõ ꝓcederet subdel̃. stulte faceret si ꝓsequit appellatõz cum appellatio nõ habet locum nisi a grauamine p̃ti. q̃ in scriptis exp̃mas. ĵ. e. ordi. s̃. e. ut debitus. sz prudẽter faciet si coram del̃. causas recusatõnis ꝓponat ⁊ ꝓbet. ut. s̃. de of. del̃. sup qõnum. §. fi. Quidã tamẽ dicunt q̃ a subdel̃. appellari potest sine ullo grauamine hoc mõ. Habeo te suspectuz ex talibus causis ⁊ appello ne ꝓcedas. ⁊ hoc satis sumitur. s̃. e. de offi. del̃. sup. §. cũ vero ro. sz certe alii verisiliter ñdent. illud reuocatũ p decre. s̃. e. ut debitus. ⁊. ĵ. e. ordi. Illud autem non memĩ inueniſſe qn ꝓcessus subdel̃. ⁊ del̃. ⁊ ordi. teneat etiam post recusationẽ hitus nisi appellaret. vl alio mõ ad alterius audientiã cuz effectu sit causa reuocata. coram eodem. quid si plures sunt del̃. ⁊ vnus tm̃ recusetur. ỏ hoc no. s̃. de offi. iudi. del̃. cum sup. Item scias q̃ fm. l. nõ est cã suspitõnis ꝓponenda coram recusato. sed corã del̃. ⁊ si ipse absens est coram aliis iudicibus ordinariis ⁊ p̃tibus in ꝓuincia fiat. C. de iudi. cum spẽali. nec est cõtra. C. e. ti. aptissimi. ubi dicit ei libello recusationis porrecto. q̃ ibi sic exponenduz est. i. ad eius recusatõnis porrecto libello. assignet s̃. e. fo. aduersarium. in causa inquisitionis. iudice. b̃ hẽs ar. q̃ iudex a quo appellatur citari debet ad defendendum sniam ⁊ ꝓcessum suũ cum b̃ admittatur iudex ut ostendat se nõ suspectũ. ar. s̃. ii. q. vi. statuendũ. viii. q. iii. artaldus. Sonos hoc credimus verum q̃ citari non debz nisi ꝓ iure suo ꝓprio cõtendat iudex. ii. q. vii. si quis. a. vel nisi ageret de pena imponenda iudici. v. gra. si aliquis diceret q̃ appellauit a ꝓprio ẽpo q̃ eum sine causa confirmare renuebat. Naz si mandet alii q̃ inquisita veritate sup electiõe eius eũ ꝓfirmet

si inuenerit eam canonicā nomiatim citandus est eps. quia de eius pena agitur. nam in eius pena mandat alii q cōfirmet. cum ipe sine cā eum confirmare nollet. ar. ix. q. iii. nūc. hec aūt decre. nō cōtradicit. qr aliud est in recusatōne z aliud est in appellatione. Nam in recusatōne ideo admittit iudex ad eligendū arbitros. qr nisi sic admitteret sequeret incōueniēs illud. s. qr sufficiet assignare cām suspitōnis etiam falsas cuz nullus alius esset qui eligeret arbitros q de causis suspitōis cognosceret. sed in cā appellationis est supior ad quē appellatur qui de causis ap. cognoscet. Item est alia rō qr appellatio nō mutat naturā cause. vnde sicut coram illo a quo fuit appellatum ,pcedebat sine pte. ita z coram supiore ad quē appellatum est ,pcedi dz sine pte. Itez derisoriū z suspectū redderetur iudiciū inferioris si coram supiore ptem se faceret z cum ipo fieret li. con. z alius iudicialis ,pcessus. Fateor tamen q instruere posset supiorez si sponte veniret. nō tamē ut ps sed ut iudex. Item mirū esset si is esset pars q fuit iudex in eadē causa. causa. s. an sit iusta z legitima si nō est de exp̄missis i iure. s. de fo. compe. licet. Nam exp̄ssas in iure pōt z debet admittere recusatus. qr non est notoriū. Item arbitri cognoscent an cause suspitōnis sint vere an false ut h. Item arbitri cognoscent an sint recipiende. etiā si constet eas legitimas et veras. si tamē dr renuntiatū recusationi a ptibus. z de h cognoscere hnt z non recusat. Nam si diceret ꝯriū. s. q hec cognitio cōpeteret del. esset iniquū cum piter sit sibi suspectus in hac cognitione sicut in alia. cum ps eligendo in hoc iudiciū eius in aliis nō poterit recusare. iii. q. viii. cuius. ar. contra d cau. pos. cum olim. ubi innuit q iudex z nō arbiter fuere illi q repellere cās recusationis. Sed rndeo. q ubi notoriuz est q admitti nō debet. tunc iudex repellet causas recusationis z sic erat ibi. Nam ibi in lris pape continebatur q de cōsensu ptiū erat dati iud. z ideo in notorio neq arbiter neq alt ordo regrendus erat. ii. q. i. de ma. s. de iureiurā. ad nr̄am. aduocent. de hoc no. s. de arbi. innotuit. z. c. antepe. z hoc habet a ptāte iur. al finem mādati egredi nō pōt. ff. de arbi. nō distinguemus. ſ. ul. Item forte ptes al hanc ptātem sibi dare ab initio non possunt. ut no. s. de arbi. c. antepe. cōpetentem. arbitrio boni viri p̄figiendū. ff. de iu. del. l. i. ſ. ait p tor. vel recusari iud. cum ex causa posset eos cogere ad ꝓcordandū. z eodē mō ut infra certū terminū diffiniret. s. de of. dele. suspitionis. Item cum constet eum iud. z p ꝓsequēs cōstat eum debere ,pcedere nisi recuset. z idem est nō ,pseq causaz recusatōis ac si nō recusaret. z si n̄ ,pseq̄ret recusationē. j. terminū ,pcederet. z rōne incerte iurisdictōnis terminū assignabit. ar. s. e. si duobus. de recusatoris. de hoc no. s. d fo. cōpe. si quis. porro. hucusq dicit qn̄ monitus recusat monitionē. z nūc ponit qn̄ ab eo appellat. manifestus. s. e. cuz sit romana. z. c. ꝓposuit. deferendum. nisi modū excedat i pena. s. e. nouit. ubi no. ex processu. de quo quis cōuenit probabilem. s. e. ut debitus infra terminū. s. e. cum sit ro. iudex. a quo appellatū est. procedat. in p̄ncipali. s. e. ut debitus. aduersario. s. appellato. competentem. coram iudice ap. procedat. in p̄ncipali cū hec decre. in p̄n. posuerit duos casus. vnū qn̄ agit inter ptes. z alium qn̄ agitur ex officō modo h loqtur in eo casu qn̄ iudex ex officio ,pcedit. z h est qd dicit ex suo ,pcedit offi. z falsa lr̄a est ,pcedat. ut patet ex regīstro. nec esset verū si cā ageret iter ptes. s. q si appellatus nō compareret coram iud. ap. q ipe possit ,pcedere in p̄n. cā. cum lis nō esset contes. h enī decre. loquit tm̄ qn̄ lis nō erat contes. sicut patet in p̄n. decre. z tunc reo vel appellato existēte cōtumace nō in p̄n. causa est ,pcedendū. sed ad missionē in pos. vel excōicationē. s. ut li. nō contes. qm̄. z. c. tue. Sed qn̄ ex officio suo ,pcedit iudex ut in cā inquisitōnis. tūc reo vel appellato ꝓtumace nō existente bene ,pcedere in p̄ncipali causa. ut hic. s. ut li. non contes. qm̄. ſ. in aliis. iurisdictionis. sup p̄n. s. e. ut debitus. remittat etiā cum aduersarius n̄ compeat. hoc aūt locum hz siue iudex ex officio ,pcedat siue lis sit inter ptes. sed iudex reprobare nō potest. h enī cognitio est arbitror. s. de fo. compe. licet. duas. i. banc p̄ntē constit. cum speciali duo capla continet de appellatōne z recusatione. speciales. tutius vel cuiuscūq monasterii. Nam licet possit appellare monachus si excedat abbas in puniēdo. si tamē puniat fm̄ observantias regulares non potest appellare. recusare etiam non pōt. s. e. reprehensibilis. z. c. sup eo. ii. si tamen abbas iurisdic. de consue. ,put no. s. de offi. or. q̄nto. in glo. z sic videt. in fi. vel alio speciali iure ,pcedat in forma iudicii cōtra monachū monachus recusare pōt eum. ar. iii. q. v. quia suspecti. z. iiii. q. iiii. cōtra ritū in fi. z appellare. ar. ii. q. vi. omnis oppressus. z. c. ad romanā. ii. ad hoc qd no. s. e. ad nostram.

Um causam iudutias. s. de excep. c. pastoralis ipsius. ,pcuratoris. p̄oris z cōuentus de nouo loco. licet ipse. ,pcurator de nouo loco aduocati errorem correxit. qr dixit q nolebat hre ratam eius rnsionem j. de cen. olim. C. de erro. aduo. l. iii. contradicere. qr ꝯriuz est litem contestari z petere dilationē ad ,pponēdas dilatorias. erroneam. erronea dr quia errauit aduocatus cum nō esset verū qd dixit. vel dr erronea qr errorem inducebat cum verba litis contest. sonarent z intentio ꝓtradicebat. credentes. z male cum contrariū apparet. etiā q nō intēdebat hāc litem cōtestari ex petitione dilationū ad dilatorias ,pponendas. ar. sumētes ex eo qd est. s. de do. z contu. ,put ibi no. fuit. i. p̄sumitur nō fuisse contestatā. nam ex reuocatione eadem die facta p̄sumitur q ,pcurator voluit lit. contes. vel dic z melius q ꝓtestatio aduocati nō habet ,p li. con. exquo eadem die fuit reuocata. sed p̄sumitur ex taciturnitate dn̄i vl ,procuratoris eos habuisse eaz ratā si vltra vnū diē tacuere. sub delegatorum. contra id qd est. s. de offi. del. sup qōnum. C. de iudi. a iudice. ar. cōtra. s. ti. ,pr. cum bertoldus ibi. so. expressa. s. e. consti. j. c. ,pr.

Ilecto filio q cum. s. de rescrip. ,pstitutis. et ne aliter. licet iusta sit hec exceptō. z ex qua nō admissa seqtur legitima appellatio. hec tamē inepte proposita fuerit. Nam debebat ,pponere exceptionē z expectare rn̄sionem iud. de ea admittenda vel nō. nam si exceptionē admisisset hēbat ,ppositum. si vero nō admisisset postea poterat legitime appellare. sed hic rn̄sum nō expectauit. sed appellans recessit. ,ppter exceptionem. no. appellantē debere ,pbare ,ppositā legitimā excep̄t. z q ex ea nō admissa appellatū fuit. sz hic nō ita fuit. nō enī denegauerūt iudices admittere exceptionem. sed illicentiatus recessit appellans sine ullo grauamine. z ideo non valet. ideo. s. e. c. ,pri. quando appellatur ante sententiam appellationis iudex non debet cognoscere nisi de causis ex qb appellatū est qn cognoscat an fuerint a iudice denegate. ut h. s. c. ,pr. j. e. significāte. Si aūt est appellatū post sniam diffinitiuā tūc debet querere de omni cā ex qua dr snia iniusta. C. de ap. eos. ſ. si quis. z. c. se. ii. q. vi. ſ. fi. coram aūt iudice ap. nec i p̄mo. nec in scdo casu licet ,pponi q snia sit nulla. vel qr iudex nō habuit iurisdictionē. vel qr esset excōicatus. vel qr n̄ sit lis contes. vel ex q̄uis alia causa. qr h nō veniunt in ,psecutione appellatōnis. non tamē negamus qn coram ꝓpetenti iudice implorato officio iudicis possit dicere sniam nullā nō tamē ,pseqūdo appellationē ut dictū est. Et est h vez q appellans nō pōt dicere sniam nullā qn̄ ipe ,pseqtur cām appellatōnis. Sed si non ipe sed appellatus ,pseqit cām appellatōnis petēdo suā sententiā ꝓfirmari. q aūt pōt de iure. aut. de his qui ingre. ad ap. coll. v. z. j. de confir. c. bone. tunc appellans bene pōt sic excipe nō debet ꝓfirmari snia ,p se lata qr est nulla. qr iudex qui eam tulit n̄ hēbat iurisdictionē. vel ex alia cōsimili causa z assignant isti rōnem diuersitatis. qr appellatus non innitit iuribus appellationis imo cōtra eam dicit. s. qr est iniusta. z

ideo cum petit ſnīam ſuā confirmari intelligit hoc petere nō ex vi appellationis ſed quocūq; iure pōt. ⁊ ideo appellans admittitur ad excipiendū de omni ſuo iure. ſ. q; ſiue ſit iuſta ſiue q; ſit nulla. Alius videt ⁊ forte melius q; ſi appellaretur poſt ſnīam appellans nō tm̄ excipiendo ſed etiā agendo coram iudice ad quē appellauit pōt dicere ſnīam iniuſtā ⁊ nullam. q; qbuſcunq; modis pōt debet defendere ap. ſuā. ff. de ap. ſcio. in fi. Et a ſnīa que nulla eſt appellare licet. ff. de ap. ſi expreſſim. ff. que ſen. ſine ap. l. i. §. fi. ⁊ l. ſe. ⁊ ſic pōt appellare. ⁊ p ꝓns appellationē ꝓſequi. Sed dices qūo ꝓſequitur appellationē q; petit ſnīam ꝓnuntiari nullā. q; nullā mentionem facit de appellatione in petitione ſua. nec aliquo mō nititur iuribus appellatōnis. Rn̄. imo nititur ex vi appellatōnis in ꝟ ſaltem q; coram iudice appellatōnis ꝟ petit. q; niſi appellaſſet tm̄ coram ordinario hoc petere poſſet. ⁊ iſte eſt vn⁹ effectus appellatōnis. ſ. cām ad ſuperiorem trāſferre. ⁊ eius cognitionē. s. e. c. ſolicitudinē. imo dicūt q; ꝟ bene appellauit ꝓtra ꝓnunciationē iſtam. q; grauatus fuit de facto. tamē ſnīa lata fuit ꝓtra eum licet nulla. pōt ergo petere ſnīam nullam ꝓnuntiari. ⁊ de ap. nō faciat mentionē. alii ꝓtra ⁊ ꝟ etiā videre in appellato q; ꝓſequitur appellationē petendo ꝓfirmari ſnīam ꝓ ſe latā. ⁊ tamē in ſua petitione ñ facit mentionē de ap. nec aliter nititur iuribus appellatōnis. niſi q; negociū dicit eſſe ad ſuperiorem p appellationē delatū. Si aūt ante ſnīam appellat. tūc nō poteſt appellans agere de nullitate ſnīe coram iudice appellatōnis. q; ſi cā appellatōis nō eſt vera remittendus eſt ad iudicē a quo appellatū fuit. s. e. ut debitus. Sed qñ appellat a ſnīa nō remittit ad ꝑmum. q; functus eſt offō ſuo. Item appellatus nō pōt petere cōfirmari ꝓceſſum ante ſnīam habitā. q; facile reuocat. ff. de re. iur. q; iuſſit. Sed q̄ro ſi appellauit in iudicio ante ſnīam ſiue extra iudiciū. ⁊ iterum appellet poſt ſnīam. an p appellatōnē poſteriorē videt renuntiare ꝓri vel ratificare ſnīam. ar. q; ſic. ff. rem ra. ha. cū minor. §. falſus. ubi dr̄ q; ſi qs appellauit a ſnīa lata ꝓtra alīquē qui falſo finxerat ſe ꝓcuratorē eius q; decetero ñ poteſt dicere eum non fuiſſe ſuū ꝓcuratorē. Sed nos dicimus cōtra. q; geminando vel multiplicādo appellatōnes non videtur ratificaſſe factū iud̄. a quo appellauit. vel appellationi renuntiare. imo potius videt ſuū deſideriū augmentare. ut ab eius iuriſdictione recedat. arg. contra. s. de teſti. cum tu fili. s. e. bone. xxxi. q. ii. lotharius. Sz in ſuperiori caſu. licz vellet recedere a iud̄. videt tm̄ acceptare factū ꝓcuratoris cuz ꝓ eo appellet. nec ibi ſnīa ē nulla imo tenet ꝯ ꝓcuratorē ⁊ eſt executioni mandanda. ut pz. ff. de re. iu. l. iiii. i. Rn̄.

Icolao ſufficiente. s. e. ſepe no. condemnetis ⁊ nihilominus rata manet ſnīa. ſi appellatū eſſet a ſnīa. vel ſi appellatū fuit ante ſnīam ptes remittant ad priores iudices.

Ua nobis obtinuit. p veri ſuppreſſionē. nam ſi ſciuiſſet papa tertio appellatū lr̄as nō dediſſet. C. ne li. in vna p totum. ꝑdicta tamē cauſa ad ſe. ap. reuocata commiſſa fuit cardinali.

Illecti appellatum. ab aliquo ordinario dyoc̄. cum omiſſo epō fuit ad bituricen̄. archiepm̄ appellatū. ut continet in integra. ad quē gradatim. ii. q. vi. biduū. ſententias. no. q; aliqñ inuenimus q; iudex appellationis ſnīat latas ſnīas poſt appellatōnes nullas ut ꝟ. aliqñ ꝓceſſum poſt appellationē habitū nullū. s. e. dilecto. aliqñ tm̄ ſnīam excōicationis nullā. s. e. dilecti. aliqñ qcqd fit poſt appellationē. s. e. cum cauſa. Añq; qcquid fit cōtra ap. s. de elec. cum nobis. Añq; reducendū in ꝑmū ſtatum s. e. bone. ⁊ licet omēs iſte ſnīe recipiant. q; ſic erat petitū ſic ſnīatur. tamen melior libellus eſt iſte. Peto ꝓnuntiari appellationis mām iuſtā. Et ſi nō ꝓnuntiet appellato iuſta ex vi huius ſnīe ſequit̄ q; ⁊ acceſſoriū huius ſnīe eſt nō ſolum poſt appellationē factā reuocare. ſed etiā ſnīam que eſt ante lata ſi fuit a ſnīa appellatū. C. de ap. eos. in ꝑn. ⁊ §. ſe. ⁊ ii. q. vi. §. ſi. Sed ⁊ ſi fm̄ ꝑmiſſos modos concipiant libelli in qbus nō petitur ꝓnuntiari appellationē iuſtā ſed certum quid irritari. dicunt qdam q; ſi vnus ſolus articulus reuocetur ꝓtextu appellationis omēs intelligunt reuocati vel debere reuocari ⁊ appellatio intelligit ꝓnūtiata iuſta. ⁊ hoc ea rōne. q; omnes articuli eadem rōne nituntur. ſ. ꝓpter appellationem. ⁊ vna ſnīa ad omēs extenditur. ar. ſ. e. vna. ar. s. de cōſti. tranſlato. Item ſi cōtrariū diceret abſurditas ſequeret. ſ. q; ſnīa ꝓ pte teneaz. ſ. ꝓ ea pte ⁊ ſup illis articulis qui caſſati non ſunt. ⁊ in qbus ſnīa lapſu tpis tranſiuit in rem iudicatā ⁊ ꝓ alia pte caſſaret. ſ. in illis articulis q; reuocati ſunt. ar. cōtra id. ff. cō. di. in hoc iudicio. Item ſequeret q; ſi contra appellantē lata eſt ſnīa diffinitiua ⁊ excōicationis. ⁊ appellans tm̄ petat reuocari ſnīam excōicationis. q; poſt appellationē lata eſt ⁊ ſnīa liter reuocat̄. ⁊ tamē in hoc caſu diffinitiua ſup ꝑncipali tenet. q; eis videt valde abſonū imo maior abſurditas ſequeret q; iterū eadē ſnīa excōicationis reuerteret ⁊ adnihilaret ſnīa. quare dr̄ ꝓnuntiatū ſnīam excōicationis nullā. q; poſt appellatiouē lata fuit. q; cum appellans nō ꝓſequitur ap. infra tempus legitimū fingit̄ nō appellaſſe. ut. s. e. cū ſit. ⁊. c. ꝑſonas. ⁊ ſit retro excōicatus. ff. de his qui no. infa. l. furti. nobis nō videt ſic. imo dicimus q; ſi tm̄ vn⁹ articulus retractet ꝓpter iuſtaz appellationē. nō tm̄ alii articuli retractabunt. ⁊ bñ dicimus q; ſtabit firma retractatio ſnīe excōicationis quā appellās ꝓſecutus eſt. ⁊ quo ad ꝑncipale ⁊ quo ad alios articulos ratificabit̄ ſnīa lapſu tpis. q; nō eſt ꝓſecutus appellationē ſup illis nec valet ſi dicas ergo ſnīa ꝓ pte valet ⁊ ꝓ parte nō. quia iſte appellans ꝓ quo lata eſt ſnīa in reuocatione excōicationis vel alterius articuli pōt ſnīam reuocationis latā ꝓ eo nō iuuabit ſe ap. ſed hec ſnīa tm̄ que etiam ſi eſſet iniuſta. ſ. ꝓtra ius litigatoris tamē tranſiit in rem iudicatā poſtq; nō eſt ap. s. de re iudi. q; ad ꝓſultationē. ii. q. vi. §. diffinitiua. Item nō valet q; dicit q; fieri debet retro excōicatio. q; illud haberet locum ſi nullo mō eſſet ꝓſecutus appellationē ſuā. ſed ꝟ ꝓſecutus eſt quo ad vnum articulum. licet nō quo ad omnes. ⁊ ſic bene licet in vno articulo appellare ⁊ in alio ñ. ⁊ eodē modo in vno articulo ꝓſequi ⁊ ī alio non. ī. d̄ teſta. raynutius. circa fi. ⁊. c. ray. circa med̄. Itē no. q; nō ſolum iuuat ſe quis ap. ꝓſequēdo eaz directe. ſed etiā excipiendo de ea. v̄. gr̄a. peto ne exequaris hāc ſnīam vel ne confirmes hanc electō. q; ego appellaui. s. de excep. dilecte s. de elec. cum inter. R. ⁊. c. cum iter canonicos. Sed ñ pōt excipe de ap. niſi infra tm̄ tpus infra q̄tum pōt ꝓſequi directe. ar. ad hoc. ff. de nego. geſ. l. iii. §. pupillus. ff. ex qui. cauma. nec nō. ff. de inoffi. teſta. pap. §. ſi filius. nec dicimus ſilē in his ⁊ in acceſſoriis ſicut dicimus in qbuſdā aliis ⁊ acceſſoriis. ſiue in qbus dr̄ q; nō dat̄ actio ad acceſſoria ſiue principali. ſicut in interdicto vnde vi. q; non dat̄ ad damna ⁊ intereſſe que ſunt acceſſoria. niſi rōne ꝑncipalis. niſi de ipo ꝑncipali agat̄. q; appellatio bene valet nō ſoluz ad reuocandū ſnīam. ſed ad aliud ꝑncipale ſup quo appellatū eſt. ſed etiaz datur ad reuocandū omne grauamē acceſſoriū ꝑmo ⁊ ꝑncipaliter d̄ ſeipſo agendo. ſic ꝟ hēs ⁊ ī oib⁹ decr. ſupr⁹ allegat̄.

Xpte ſecūda. no. C. qñ muli. tu. offi. fun. l. ulti. ꝟ enī ipſo q; nubit tutelā filioz amittit. aut̄. de nup. §. ſin aūt tutelam. ita. ſ. q; ſi non tutrix eoz. ex hac enim cauſa appellaſſe ñ ſufficeret. niſi et ſubeſſet veritas cauſe. ī. e. interpoſita.

Ntimaſti relationem. in relationibus diligēter attende. vtrū facta ſit ptibus ꝓſentientibus vel ſaltē nō appellantibus. ⁊ tūc ei ſemp ſtandū eſt. ⁊ ſic pōt intelligi ī. de pur. ca. cuz dilectus. §. his igit̄. ⁊ terminus in ea ꝑfixus ad compendum coram ſuperiore p emptorio habēdus eſt. ſic in termio aſſignato appellante. s. e. ſepe. Si aūt poſt appellationē facta ē ei ñ credit̄ niſi aliis actis ꝓſtet. C. de relatōib⁹

l.i.ti.q.vi.biduũ. Si aũt fiat relatio vna ꝑte absente ꝓ contumaciã. nec videt tunc relationi cedendũ nisi alia ꝓbatõ sit ꝺ his que in ea continet. sed termini assignatio bene valet ꝛ ꝑte contumace amplius nõ citata ꝓcederet supioꝛ. sicut ipe q rettulit poterat ꝓcedere contumace absente. Sed si ps quã relatoꝛ dixit contumacẽ coꝛã papa. vel alio supioꝛi dicat. domine nunq̃ fuit ꝓtumax. Sed appellãs recessit ab eo ꝛ causam appellatõnis obtinui a vobis alii cõmitti. tũc iudex superioꝛ si verum sit q ꝓmiserit ulterius nõ credet relatõni. sed ꝑtes remittet ad iudices impetratos sup appellatõne q cognoscent de appellatõne. ꝛ an qcquid factũ est post appellatõnem sit reuocandũ vl nõ. vel etiã ipe papa vel alius iudex relationis cognoscet. qꝛ ei bene licet iurisditionez del. sui reuocare. ff. de iudi. iudiciũ. tamẽ totus ꝓcessus habitus ante reuocationẽ erit ratus. s. de resti. spol. audita. ar. imo plus videtur q ipo facto videt reuocare. s. si ex certa scia sciens alii ꝓmissum incipiat cognoscere de eo qꝺ alii delegauerit. ꝯ. de ꝓcel. ꝓben. vel ec. nõ va. qꝛ diuersi. §. i. sed si iudex relationis alii ꝓmittat cãm remissam que iam a ꝑte appellãte alii ꝓmissa erat. dicunt qdam q de iure utriq̃ iudices debent conuenire ad cognoscendũ cuius sit iurisditio fm tenoꝛẽ del. s. de rescrip. pastoralis. sed aliis videt melius q ad hunc iudicez cui cõmissa est cã relata nihil aliud ptinet nisi cognoscere an cã appellatõnis ꝑus alii fuerit cõmissa. q si sibi ꝓstiterit partes ad iudicem cui cã appellatõnis commissa est remittit ad quẽ ptinet cognoscere an sua sit iurisditio. s. ꝺ rescrip. dilec. fi. ℑ. ꝑ. Sed queres quare nõ codẽ modo ꝛ iudex qui cãm remisit statim cassari debet ꝛ remittere cãm ad iudicẽ cui cõmissa est causa appellatõnis. ℜñdeo q etiaz ipe relatoꝛ prudenẽ faciet si scit vl credit q va est cã appellatõis si supsedeat qꝛ si nõ supsederit ꝛ postea constituerit verã esse cãm appellationis totũ cassabit qcquid ꝑ eum factũ fuerit. ut no. ꝯ. e. iterposita. ꝛ c. ro. §. si vero. ꝛ §. se. certe ꝛ eodẽ mõ iste iudex cui causa relata cõmissa est si cõfidit indubitanter q appellatio ẽ iniusta ꝓcedere potest ꝛ tenebit qcquid fiet ab eo nõ obstante cõmissione ꝑmo facta sup appellatione. dũmodo constet postea ꝑ sniam diffinitiuã q appellatio fuit iniusta. ut no. in pre. decre. romana. §. si vero. ꝛ §. se. Item in relatõibus no. qꝛ qñ sit cõmissio q infra certũ tps. aliqñ sine certo tpe remittam causam instructam sufficienter. quãdoq̃ instructam vel non instructã. ꝛ in oĩbus casibus non est ius. qꝛ suffic remittere cãm ea instructõne. ꝛ cum illis actis que recidit iudex et que habent ptes. ꝛ si nõ est plene instructa. ꝛ etiam dz ptiꝫ terminũ ꝑfigere. Item in oĩbus ꝓdictis causis licet ptiꝫ appellare si grauent ꝛ lras impetrare nõ facta mentõne ꝺ remissione faciẽda in ꝑmis iudicibus. qꝛ nõ semp ꝓcipitur remissio ꝓpter hoc q supioꝛ de illo velit iudicare. qꝛ tunc oportet fieri mentionẽ. s. e. ut nr̃m. s. de offi. del. sup qõnum. §. verũ sed qñq̃ fit qꝛ ptes nõ ꝓfidunt de iuꝺ. in diffinitõne. licz cõfidant in cause examinatõne. s. de rescrip. ex ꝑte decani. ꝛ s de elec. dudum. Item qñq̃ expedit in vno loco ingri ꝺ vno articulo ꝛ in alio sniari. s. ꝺ elec. scriptũ. terminũ aũt assignare ptibus ut coram papa compeant. ꝛ relationẽ facere de cã que est eis ꝓmissa decidenda infra certũ terminũ non possũt quocunq̃ impedimẽto teneant iudices nisi ptibus placeat. qꝛ tenoꝛ rescripti contradicit. ꝛ qꝛ ꝓhibite sũt relatões causa iudici retractanda. ut ar. ut nõ expec. iu. sa. iuſ. §. iubemus coll. ix. aut. ut omẽs obe. iudi. §. in initio. nisi in casibus. ff. de offi. ꝓcon. solent. ꝛ l. siqdem. C. de fal. ubiq̃. Fateoꝛ tñ q ꝛ si ante terminũ assignatũ liqueret de causa ꝛ nollent audire sniam q potest referre non ex vi rescripti tñ sz rõne sue iurisdictionis. semp aũt post terminũ usq̃ ad infinitũ potest remittere causas ꝛ terminũ ꝑfigere nisi reuocet mandatum. ꝛ hoc sonat lra ubi dicit. aliogn remittas. s. si nõ terminauerit infra terminũ. apud acta. C. de rela. l. i.

Ignificante ipsum episcopum conuenissent ꝛ ideo male faciebat epus ut dicebat decan⁹. qꝛ ī stallis suis carnes vendi faciebat. vel male faciebat epus q dimittebat carnifices suos alibi carnes vendere. ꝛ nitebat decan⁹ de cõsuetudine vel priuilegio. ut no. ꝯ. de ver. sig. abbatẽ. vel forte agebat potius uti. pos. erat enī molestia si in terra ubi h ius hẽbat monasteriũ alius vendebat. vel agitur cõfessoria. ff. ꝺ ser. l. quotiẽs. §. fi. Hec petitio videt esse ꝓtra ius. C. ꝺ mono po. ꝑ totũ. So. illud loquit. qñ homies fraudulẽter faciunt pacta. qꝺ aliis nõ liceat vendere. vel q alios non instituant in aliqua arte. qꝺ nõ licet. Isti autem nõ fraudulẽter faciunt sed ex priuilegio vel cõsuetudine. vel illud nõ est licitũ de psonis vel rebus. sed de loco ubi fit venditio bene licet paciscꝫ. ut h. aliis suis. c. vel etiã aliis ꝑ suos carnifices. reuocarẽt. destruendo banchas carnificũ. ff. ꝺ aqua plu. arcen. si usus §. ulti. ꝛ male petebant. nõ enī ꝓhibẽdi sũt li. pen. etiã noua facere sine ꝓiudicio iuris aduersarii. sufficit enī q aduersarii nõ interfit. ff. si ser. ven. l. loci. §. in cõfessoria. ꝛ §. s. contestata. idem esset si contestata nõ fuerit. implorato huius. s. super ꝓncipali. in multis enī ante litem ꝓtest. habz locũ officiũ iudicis. puta si quis impediat ptes ꝑsentare coram iudice. s de offi. dele. c. i. vel si fuerit ps contumax. s. ut li. nõ ꝓtest. tue. ꝛ multis aliis que pñt notari. insti. de offi. iudi. §. i. ꝛ se. et in summa. e. ti. ꝛ s. de offi. iudi. c. i. sed qcquid fit in ꝓdictis casibus. dic q bene potest repellere iniuriã litigatoꝝ ꝓcedẽ tñ uti alicuius iure non potest. nec de hoc se iudex intromittet. solutum. fuit enim facta hec imploratio officii pendente termino ad deliberationẽ sup libello. audiebant. nimis festinabant impendẽdo officium cum adhuc posset recusari. et exceptiones declinatorie iuꝺ. ꝛ dila. ꝓponi. in aut. de exi. ꝛ intro. §. si vero qdam. ꝛ ut no. s. de excep. pastoralis. ꝛ de re iudi. inter. post litem aũt ꝓtest. debet suũ officiũ impendere. ff. de ediℓ. edic. edules. §. illud sci. Et hec est rõ quare sequẽs exceptio est valida. s. q pen. termino assignato nõ potest proce di. si enī lis contestata esset. ꝛ aliquid noui fieret pen. termio crederẽ qꝛ iudex impẽderet officiũ suũ in ꝓhibendo. ar. xi. q. i. quia res. nec ꝓtradicit. C. de ediℓ. edic. siue ps. ibi loquit q pendente dilatione ñ est ꝓcedendũ in ꝑn. vel sup antiqs iniuriis. sed sup nouis vel de nouo exortis satis põt. ꝛ maxime in illis causis ubi mora est periculosa. ff. de fer. l. i. §. fi. ꝛ l. ii. ꝛ. iii. h aũt satis credim⁹ q si cõtra epm coꝛã deℓ. velit monasteriũ aliqd ꝓponere de his que fecit post citationẽ circa rem de qua agit q poterit cognoscere. qꝛ ꝑpetua est eius iurisditio. s. de offi. deℓ. gratũ. ꝛ qꝛ non debet ad diuersos iudices ire. ar. ff. de li. cau. l. si piter. imo plus dicimus q etiaz si ante citationẽ aliqd dolo facit epus cognoscet deℓ. s. ꝺ alimu. iu. cau. fac. c. i. hoc aũt semp est verꝫ q nõ ꝓcederet ex officio suo. sed libello dato ꝛ alio oꝛdine obseruato. de illis q ante lit. contest. accidũt. de his aũt que post lit. ꝓtest. accidũt puta si violentiaz in re petita fecit. vel damnũ ibi dederit. vel ꝑ fructibus iudex suũ officiũ impenderit. ut in. l. ꝑalle. ff. de ediℓ. edic. edules. §. illud sci. ꝛ. ff. de aqua plu. ar. si tertius. §. officiũ. Alii dicunt ꝛ forte melius. q licz sup nouis articulis possit. potest li. contest. iudex impẽdere suũ officiũ. non tamẽ in moduz directi interdicti vel actõnis potest cognoscere de his que ante li. contest. contingũt. qꝛ nec cõmissum intelligit s. de rescrip. significauit. ff. de arbi. de his. ff. de iudi. nõ põt ꝛ est h verꝫ in his que nõ veniũt ex vi actionis. sed noua actione opus est ut est in ꝓmissis casibus. ꝛ in actione ex stipulatione. ꝛ in aliis stricti iuris. ut peto qꝺ nõ est meũ ubi ex vi actionis nõ veniunt damna data in re stipulata nec fructus Secus aũt est in actõnibus bo. fi. ꝛ in arbitris ꝛ aliis qbusdam. ubi veniũt ꝑ officiũ iudicis nõ solũ damna data sz fructus ꝓcepti ante impetrationẽ lrarum. sed etiã post. ꝛ etiaz q ꝓueniunt post citationẽ ante sniam qñcunq̃. ff. de dolo. et elegãter. §. nõ solũ. ff. ꝺ act. emp. l. iuℓ. §. offerri. ꝛ §. ex vendito. ꝛ tamẽ necesse est ꝛ exꝑsse hoc peti. ut no. s. de resti. spol.

grauis. contra inhibitionē. inhibitio potuit esse q ad certos iudices lras nō impetraret. sed videt q nō valet talis inhibitio cum iudicē dare sit delegātis z nō ptium. ff. de iudi. obseruandū. Et nos fatemur q si papa ex officio suo z motu ꝓprio dedisset q ꝑiudicasset lapsus anni. Sed cum d cō suetudine bēatur q de consensu ptium dent. s. de offi. dele. sup. §. verum. z. c. cum olim magister. z. s. de cau. pos. cū oli. Si cōtra inhibitionē faciat nō sibi ꝑiudicat si aduersario innotuit. vel dic q inhibitio fuit q plus nō instaret ꝓ cōmissione obtinenda. sed ut causa in curia ageret. ipe aūt in cōtrarium instat. z hoc sciebat aduersarius. z ideo nō ꝓciudicat aduersario. z videt q ad hoc q nō obstat lapsus anni necessaria sit restitutio in inte. de hoc no. s. e. ex rōne. inhibitionem. si lre essent impetrate de cōmuni ꝓsensu ptium nō posset dicere se inhibuisse nisi aduersario vel iudici innotuisset. ar. s. de ꝓcura. in pūtia. z. c. ex insinuatione. ꝓpter inhibitionem reuocant lre impetrate a ꝓcuratore. ꝓpter appellationē aūt nō reuocat qd factū est post eam. Tu dic melius q nisi inhibitio fuisset non esset iusta cā quare restituet a ꝓsecutōe appellatōnis. causis. q ante li. contest. nolebat ꝑpendere officiū suū. siue in ꝓhibendo epm uti eo iure qd sibi competere dicebat. vel etiā volebant impendere officiū suū in cognoscendo an epus deberet ꝓhiberi a carnibus vendēdis alibi z male volebat. q h erat ꝓncipalis questio in qua nondum lis erat contestata. vel q pendente termino volebāt ꝓcedere sup eo ad qd terminus erat assignatus.

Interposita. ex ca. indutias bas petere. s. ad prohandū exceptiones ꝓpositas est parꝫ. C. de dila. ad ꝓcedendū. C. de tēp. in ite. resti. petēde. ſz offerre ꝓbationes nō est ptis. sed ē ex suphabundāti. ar. ff. quo. lega. l. ii. §. i. z ff. ad exi. l. ii. z iii. §. ibidē. Sufficit enī pti exceptionē z cām legitimā ꝓponere quare nō debebat ꝓcedere iudex. z si iudex admittit exceptionē z non grauat eum ꝓbationibus. q forte scit eam esse verā. z ideo vlterius nō ꝓcedit bene est. Sed si iudex dubitat debet dicere ꝓponenti exceptionē q eam admittit. z infra certū tpus ꝓbet si vult. s. de offi. del. prudentiā. §. vi. s. de testi. veniens. xxx. q. ulti. iudicantē. C. de iudi. iudices. Et si nolit excipiēs tpus oblatū ad ꝓbandum recipe si appellet qcquid sit contra eum tenet Nam cum nō teneat appellatio nisi a iusto grauamine. s. e. ut debitus. z si iste nō grauet eius appellatio nihil ei ꝓdest. etiam si ꝓbet postea esse veram exceptionē. ut patet in eo q le. z no. s. e. dilecte. §. ulti. s. e. ex pte. sed si iudex ꝓpositā exceptionē repudiet z eam negligat admittere tacite vel exꝑsse. s. ꝓcedendo in negocio. z ideo appellat tunc nō reuocat qd facit iudex anteqꝫ cām appellatōnis cōmittat nisi postea coram eo iudice appellatōnis ꝓbauerit veram cām ex qua appellauit. ut. s. e. dilec. ex pte. z sic loqtur h. Sed dices. nōne grauauit eum iudex q nō admisit exceptionē legitimā si vera esset. Rñdeo. nō fuit grauamē in non admittendo exceptionē si falsam esse credebat. imo fuit z ꝑsumitur prudentia. z ideo tunc nō reuocat qd fit ab isto iudice a quo appellat. sed si ꝓbatur coram iudice appellationis esse verā exceptionem ꝓpositā. cassatur qcquid post appellationē facit. q ꝓesumit z apparet malitiose refutasse exceptionē vel non admisisse. ſz cōtra. s. e. ex pte. Ad. z. c. significauit. ubi dr q quicqd sit post talem appellationē reuocat. ſz expone illas ut cōsonent huic. vel dic eas correctas p istam. Sed si ꝑdict appellator ꝓponit cām legitimā si vera est z eam offert se ꝓbaturū coram iudice a quo appellat. si ipse iudex velit excipientis ꝓbationes admittere. ēt si falsa sit exceptio vl causa tamē qcquid iudex post talez appellationē fecit cassat. q vere grauatus fuit eo q eius ꝓbationes admisse nō fuerūt z sic intelligitur h. Et hoc intelligimus verū. z si sic dictum sit appellone ꝓcedatur ultra in hoc negocio. q hēmus certū canonicoꝝ numeꝝ. hac vestra exceptōe omissa. vel etiā sine his ultimis verbis. dūmodo expectat si negligat exceptionē admittere. ut. s. e. ex parte. Ad. sed si simplr dicat appello ne vltra ꝓcedas z recedat credens h sibi sufficere ꝓ appellatōne. nō valet hec appellatio. s. e. dilecto. Est ergo diligent attendendus ordo. ꝓmo enī excipiens debet ꝓponere exceptionē. et consequent iudex debet eam repudiare vel admittere. z si iudex ipam repudiat est locus appellatōi. si vero ipam admittit exceptōni ipius iudicis est querere excipientē an ipam exceptionē ꝓbare velit. ar. xxx. q. ulti. iudicantē. nec est excipientis ꝓbationes offerre. q rei est fugere. iiii. q. iiii. c. i. z. ii. et iudiciū reddit in inuitū. ff. de ver. ob. int stipulantē. §. sacra. z si offert ex suphabundāti est. z si iudex exꝑsse repudiat vel nō admittat vel admittere negligat iuste appellatur ab eo. s. e. dilecti. z. c. ex pte. Ad. non doceat. cū tantuz ante sniam locum habeat. Nam post licet appellare sine ullo grauamie Dubiū est qd dicere videt. s. q si coram iudice a quo appellauit appellans nō obtulit se ꝓbaturū cām q coram iudice appellationis debet ꝓbare veritatē cause ap. z cām ꝓpositā cum iudex a quo appellat non debeat in eum differre sniaz ꝓpter appellationē ex causa ꝓbabili interposita nisi eā se offerat ꝓbaturū. s. e. sup eo. §. ulti. z. c. dilecto. So. h nō dicit admittendā talē appellationē. sed si fuerat admissa dr q debet fieri. Sed iterū obiicit si iudex admisit appellationē. nō est necesse postea iudici appellationis reqrere ꝓbationes super tali questione appellatio. sed sup ꝓncipali tm ꝓcedit. rñ deo. imo si appellatus petat remitti ad iudicē a quo appellatum est audiendus est. nisi appellans ꝓbauerit veritatē cause ex qua appellatū est. ut. s. e. ut debitus. z idem dicim ubi detulisset appellationi sine cā assignata. vel dic q iudex proposita cā appellatōnis ꝓbabili. z si nō offerat se ꝓbaturū in veritate debet ꝓponentē interrogare. an velit eam ꝓbare. vl ad minus debet dicere ego admitto exceptionē tuā. z si non inuitauerit vel exceptionē nō admiserit petat z tenet appellatio. Quia sufficit ad hoc ut iusta sit appellatio. qd iudex nō admittat. s. e. dilecto. z. c. ex pte. Ad. z. c. ut debitus. Sed si interrogatus vellet ꝓbare cām ꝓpositam tūc non esset iusta appellatio. Item dicimus q in eo casu qñ non obtulit se ꝓbaturū cām appellationis. sed tm iustam cām exꝑssit quam iudex admittere renuit q ad eam ꝓbandā admittitur. sed si post talez appellationē fert snia diffinitiua sup ꝓncipali. z velit aliā cām appellationis ꝓbare. vel etiā sup ꝓncipali aliqd dicere. vl etiā q plus est ex actis receptis oñdere iustā sniaz vel ꝓcessum. s. e. dilecto nō potest. q sic ꝓbamus. q sequeretur incōueniens. q nulla esset dra. siue offert se ꝓbaturuz siue nō offert. cum etiam possit ꝓbare causas sup qbus probationes nō obtulit. Item z est alia efficax z euidens rō. q nō admittit ad ꝓbandū alias causas. q si ꝓposita cā appellationis etiā iusta z nō admissa appellauit. z recessit etiā cuz admittebat iusta causa si illa cā ꝓposita vera nō est. neqꝫ ꝓbatur apparet q contumaciē recessit ab illo iudice. z sic nulla appellatio eius fuit. nec appellatio eum potuit releuare. ēt si alie cause nō ꝓpposite vere z iuste subessent. ff. de in inte. re. diuus. z. s. e. c. ꝓstitutis. §. fi. Si aūt postea in iudicio appellationis stetisset videt appellatōni renuntiasse. s. e. solicitudinem. nec obest si dicas ēt si snia lata esset z ab eo appellatuz fuisset sine causa. tamē ex ꝓbatis actis z nouis posset irritare sniam. s. de testi. fraternitatis. s. de si. instru. cuz iohes. q ubi appellatur post sniam nō contumaciē recedit. sed qñ appellatur ante sniam nisi vera sit cā exꝑssa fingit ñ appellasse. vl verius fingit ꝓtinaciter recessisse ut ꝑdictum est. q iudex ñ admittit cām falsam. licet alis vera esset. fingit prudēs. ut no. in glo. i. ꝓbatuꝫ. sed etiam si obtulit se ꝓbaturū. z q non fuit admissus appellauit. z nihilominus lata ē snia post appellationē sup ꝓncipali. contra eum iudex appellationis appellantis recipiet ꝓbatōnes tam sup appellatōne ut cassetur qcquid factū est postea sup accessorio qꝫ sup ꝓncipali. ut sup

illa ferat snia. etiam si appellatio non valeret. nec est aduersa rius audiendus q cā dilationis petit ꝑus inquiri de appellatione tm̃. cum boni iudicis sit tendere ad finem litis .s. de do. z contu. finem. z de ꝓbat. licet. ubi similes ꝓbatones recipiunt sup ꝑncipali. z excep. Secus si snia lata nō esset. qz tunc ps appellata posset petere q appellās remitteret ad iudicem a quo appellatū est male. ut. s. e. c. ut ob̄itus. Et hoc sic dicimus nisi incōtinenti constaret sniam irritandā vel potius irritatā nuntiandā. puta qz ꝓstat ex iusta cā appellatum quo casu ꝓnuntiat snia nulla. z habet hoc locuz in iudiciis tm̃ nō extra iudiciū etiā si offerret se ꝓbaturū iustam causaz nisi ꝓbet cām̃ verā nō cassabit qo̲ fit post appellationē .s. o̲ elec. cum inter. z. j. de his que fi. a ma. par. ca. cū in cunctis. Quibusdā nō placet ħ qo̲ dicat ħ in glo. qz ut dicunt si appellatio nō tenuit semp snia reuocat. z quicqd fit post appellationē. z si appellatio nō tenuit fuit contumax appellans. z sic nihil reuocabit. hoc habet locū in iudiciis. Naz extra iudiciū nō potest h̄e locū. cum ibi nō possint induci ꝓbatōes que etiā ꝓducte nō ꝓiudicant neqz ꝓsunt. sicut nec ꝓfessio. Item si recipet is cōtra quē appellat extra iudiciū ꝓbatōes oblatas contra aliū puta ꝓtra aliquē cui vellet ꝓuidere non ꝓiudicarent ei quē tangūt. nec etiam isti cui est ꝓuidendum qz in iudicio nō est nec esse pōt cum nondū sit sibi ꝓuisum. Si aūt ad sui instructionē recipit nō alligat eis. nec etiā aliꝰ ꝓiudicat. ad idem est videre in silib⁹. si aūt alie cause sint ubi non possit offerri ꝓbatio etiā in iudicio. ut si neget tꝑus ad deliberandū vel spaciū ad ꝓducendū testes. vl si denegetur edictio snie vel actoꝝ vel alioꝝ ꝓsilium videt q teneat appellatio. etiā si ñ offerat se ꝓbaturū grauamē in ꝓdictis. qz nec ꝓbari potest. C. ut li. pen. l. pe. C. e. ti. a ꝓ consulib⁹. s. de dil. c. i. s. de testi. significauerūt. z ante omia reuocanda est snia post talez appellationē lata. etiā si ñ ꝓbetur alia veritas grauaminis. nisi qz nō fuit admissa sua petitio que erat de iure. z est iusta rō huius ꝓstitutionis. cum enī sit facile ꝓponenti grauamē q ꝓbari potest offerre se illud ꝓbaturū. imputandum est ei si illud nō offerat. Et hoc obtinet in exceptōibus declinatoriis fori ut si dicit lr̄as obreptitias de quo cognoscere debet delegat. s. de rescrip. sup. z in emptoriis. ut penis de nō petēdo. z rei iu. z ꝓsimilibus omibus que ꝓbari pñt. de interlocutoriis. no. j. de no. oper. nū. c. i. z pe. fm antiqua aūt iura non videt necessaria oblatio ꝓbat. s. ut li. non conaccedens. z in multis aliis iuribus. Secus aūt est si grauamen ꝓpositū non subiacuit ꝓbationi sicut dictū est. Idem credo ubi absente iudice in casibus ꝓcessis a iure appellatur Nam vanū est ibi offerre ꝓbationē cum non sit q eam recipiat z possit ꝑ malitiā offerri. etiā si falsa esset. nō enī inuenit q debeat esse melioris conditōis q appellat absente iudice. q̄ q ꝑsente. cum si valeret hec oblatio melioris esset ꝓditōis ꝓcipue cum in odiū iudicis q ꝓbationes oblatas admittere noluit. ħ statutū ꝓbat ad qo̲ inducunt iura supius allegata q̄ loquūtur de his appellatōibus que fiunt extra iudicium. approbetur. no. non valere appellationē exquo ab aduersario approbat. secus si non approbet. ut. s. e. sepe. parata. sed si ps appellans cum nō est recepta appellatio sua ab appellato velit cor̄ā iudice ap. cām ipius appellatōnis ꝓsequi potest etiā altera pte absente. s. de ꝓcur. in ꝑsentia. Sz pōt dici illam decre. loqui in eo casu qñ certū est fuisse appellatū z qñ obtulit se ꝓbaturū legitimā cām appellatōis. Sz nos dicimus idem etiā si non obtulit se ꝓbaturū. qz exquo constat appellatū. iudex de appellatōne cognoscet an sit admittenda pte absente. s. e. cum speciali. §. fi. Et si fuerit admittenda ꝓcedet q̄tum poterit in causa ꝑncipali si appellatuz fuit ante sniam. si post sniam rata manet post annū. s. e. cū sit ro. sed ante annū non potest ꝓcedere nec ad cognoscenduz de snia. nec alio modo nisi ptibus vocatis. ut no. s. e. sepe. ad petitionē. secus si nolit. s. e. accepta. nisi ps appellata peteret q appellatus instructus cū suis munimētis accederet ad se. ap. j. e. cor̄di. absentante. sed opponit qūo ꝓstabit appellatū nisi ptibus ꝑsentibus. rñdemus. cum ħ non queraī nisi de appellatōne. nec sup alio ꝓnuntiat nisi decernim⁹ appellationē iustam vel econuerso. z cassari qcquid factū est p⁹ appellationē vel ecōuerso. nullū aūt ꝑiculum est si non sit appellatum. cum si nō sit appellatū de aliis nō aget. vel dic q pōt constare pacta z sufficit sic si constet cū ps alia sit contumax. se cōtumaciter. non aūt reputamus contumaciē appellatū qui nō compet si non est delatū appellationi. Et hoc proba tur ex ꝑmo. §. huius decre. ubi dr̄ q appellans non reputat contumax si nō venit ꝓsecuturus appellationē cui nō est delatum. multominus est contumax appellatus qui non ꝓuocauit supius iudicium. alii contra.

Nquisitioni plura. s. e. fo. ꝯ so. illud habet locū qñ negociū cōmittitur plures articulos continēs. ħ aūt quando sūt plura negocia commissa.

Na sententia iuri. icorꝑali re si sit diuidua sicut usufru. si nō esset nō ꝓdest vnius appellatio. si aūt sint diuidua ꝓdest. ff. ad. l. fal. l. i. §. si usuf. ff. quē admo. ser. am. si cōem. si cōmuni. secus si ꝑ bñficium resti. in inte. C. si vnus ex pluribus appellaret si in vna ubi sit res cōmunis z incorꝑalis z indiuidua ut seruit⁹ nisi victoria minoris etiā ꝑ bñficium in inte. re. etiā ꝓdest maiori. ff. quēad mo. ser. am. si cōmunē. negotiū. hoc dr̄ ꝓpter tutores z cōsimiles qz si hēant idem negotiū. s. tutelā. nō est tamē res cōmunis. sed z tunc si bñt omēs eandē cām defensionis. puta qz res mobiles vel alis sicut debuere alienare. vnius appellatio aliis ꝓdest. Sed si vnus conuenit quia illicite alienauit alius quia neglexit contradicere vel reuocare vnius appellatio alii nō ꝓdest. ff. de ap. si quis. §. ulti. C. si vnus ex pluri. appellauit. l. i.

Iiustus. secus si vanus. ff. o̲ re. iur. vani. ꝓuocatur. hoc vult dicere hec decr. q si quis iusto metu pterritus non appellauerit sufficit ei si causas appellatōis coram iudice a quo vult appellare exponat dicendo. dñe iudex vos grauatis me in his exꝑssis illis que essent iuste causse appellatōnis. Quāuis enī nō dicat ex his causis appello tamē sola exꝑssio causaz bētur ꝓ appellatione sicut dicit lex C. de his q ꝓpter me. iu. nō ap. l. i. z. ii. z. C. e. l. ii. imo plus pōt dici qz licet postea litiget cor̄ā eodē iudice videt renūtiare appellationi facte dūmodo timor duret. ar. s. de his que vi me. ve cau. fi. c. i. C. q me. cau. l. ii. nec est credendū illi qui dicit se timuisse appellasse ab aliquo epo vel alio iudice nisi ius interuenerit. z ꝓbetur. ff. de his q ꝓpter me. iudi. ñ ap. l. i. z. ii. C. q me. cau. ꝑ totū. copiam. non negat ħ qn possit appellari in absentia iudicis. imo innuit q fieri possit si nequit habere copiā eius. ii. q. vi. biduū. C. qūo z qñ. l. ab eo. C. de iudi. l. ulti. s. de ali. iu. mu. cau. fac. c. i. Si aūt eius copiam hr̄e possit a quo appellare vult. vel eius ad quem vult appellare. z ad eum nō accedat. credere q ei imputetur. ar. ii. q. vi. biduum. C. de an. excep. ut ꝑfectius. s. de offi. or. pastoralis. nisi ex timore dimittat.

Ordi extra. a iudice tamē quia extra iudiciū appellet est dr̄a que no. s. e. c. audientiā. z q loquit i appellatōne facta a iudice. apparet ꝑ id qo̲ segtur s. qz debet dare apl̄os quos nō daret nisi esset iudex. extra que. etiā appellans suū iudicē ꝓfitetur etiā in eo sup quo appellat. sed tamē dicit q iniuste eum grauat z extra iudicium z ideo appellat. Item ille qui nō est iudex sed ps tm̃ non ꝑfigeret terminū appellatōni q ħ facit. ut. j. segtur. alis modica est dr̄a an appellet a iudice vel ab aduersario. vel in iudicio vel extra iudiciū. ut no. s. o̲ ma. z obe. dilecti. interlocutoria. No. qz qñ appellat ab interlocutoria necesse est cām appellationis exꝑmi. de hoc no. j. de no. oper. nun. c. pe. in scripturis. no. q siue in iudicio siue extra appellet semper

appellatio redigit in scriptis. ꝛ siue ante sniam siue post. nos tamē nō intelligimus sublatū ius illud p qō ꝓcedit sola voce post sniam illico apud acta in scriptis siue sine scriptis appellare. C. de ap. litigatoribus. vel dic q̄ b̄ loqtur de ap. que fit ante sniam qō apparet ex eo qō b̄ dr̄ q̄ cām appellatōnis scribat appellans. ꝛ ex eo qō sequit q̄ iudex in aplis dz inferere cām appellatōnis. Item q̄. j. sequit̄ his que appellati onibus ꝛc. qō non esset necesse si post sniam appellaret. in scriptis. non est vis si scriptura sit auc. s. p manū tabellionis siue nō q̄tum ad hoc q̄ appellatio valeat. tamē ꝑuate scripture nō credit. nec quo ad hoc q̄ ꝓbetur appellasse. nec ad hoc q̄ ꝓbetur forma appellatōnis fuisse talē qualē illa scriptura continet. nisi ꝓbet aliter q̄̄ p ꝑuatam ꝛ ñ autenticā scp̄turam. apostolos. qui ꝓtinent qūo ptes dimittit a sua iurisdictione ꝛ eas trāsmittit ad iudicē appellatōnis. ii. q. vi. §. forma. ꝛ nisi appellator infra. xxx. dies petat aplos p̄sumitur renuntiare appellatōni. C. de ap. q̄m. ubi p alia argumēta appareat eum velle ꝓsequi appellationē. ut si ad eam ꝓsequendam mittat. Item aplos debet dare iudex etiā si nō deferat ap. ff. ō ap. re. sciendū. appellatio nō sit admissa. ff. ō ap. re. sciendū. reuerentia. ubi de iure fuit admittenda. vel etiā ubi dubitabat iudex an esset admittenda nec ne. sed tamen ꝓpter reuerentiā detulit. si aūt deferret appellatōi quā sciret iniustā non esset reuerentia sed malitia vel imprudentia. ꝛ tō puniendus esset. insti. de obli. que ex quasi delict. in ꝑn. ar. §. de offi. dele. pastoralis. in ꝑn. Item ꝛ appellans remittendus est ad iudicē a quo appellauit. ꝛ ꝓdemnandus in expēsis. ꝛ petierit. b̄ obtinet ī omibus casibus ꝑterq̄̄ in causis electionū. ubi siue appellatus exp̄mat ꝛ petat q̄ aduersarius compeat cum mandato siue nō. tamē ple instructus compere debet. ut siue appellans siue appellatus ꝓcedere voluerit ꝛ altera ps ꝓcedere cogat. §. de elec. c. fi. imo ꝛ si utraq̄̄ ps non curaret ꝓcedere. tamē supior ad quē appellatū est ex officio suo possit eos cogere ad ꝓcedendū. §. e. oblate. in fine. petierit. anteq̄̄ lr̄e impetrent sup appellatōne. vel etiaz nuncium mittat ꝓ impetrando. extūc enim cum iam non sit res integra non hēbit locuz petitio nisi forte malitiose festinasset vel imittendo nuntiū vel impetrando lr̄as. §. e. oblate. ꝛ credimus q̄ hoc possit petere etiā si iudex nullū terminū appellationi p̄fixit. Nam tunc ipe appellatus terminū sue ꝓsecutionis p̄figere potest. si autē nec iudex nec ps terminū p̄figat tūc expectabit terminus legitimus. ar. §. e. ti. oblate. Alii tñ dicunt q̄ appellatus nullū terminū pōt p̄figere appellāti. nisi terminū legitimū. graue enī videt q̄ actor ꝛ appellans cui incūbit onus ꝓbandi metiat terminū legis ex voluntate rei ꝛ hoc est verius. ff. qui satisda. cog. de die in ꝑn. Itē licet appellans possit diminuere terminū sibi datū a iure. vel etiā iudex ex iusta cā. reus tamē appellatus hoc posse nō dz. s. diminuere bñficium iur̄ alteri pti concessū. hēbit ergo locuz de cre. etiā ubi non est p̄fixus terminus a iudice vel a pte ut appellatus possit petere appellantē compere coram iudice appellatōnis in termino assignato a iure. s. q̄ cum vnus mēsis restat de anno. ꝛ etiā si ante annū vellet appellans ꝓseq appellationē suā qō potest. tamē non poterit impetrare lr̄as super appellatōne sua. sed oportebit eum portare acta sua ad curiā ꝛ facere citari aduersariū. ꝛ b̄ satis innuit hec decre. petierit. si aūt appellatus b̄ ñ peteret ñ pateret penas q̄ sequūt. nec actor nec reus si nō irent parati ꝓcedere sup ꝑncipali cā licet bene faciat si parati vadunt. sed licet nō teneāt ire instructi super ꝑncipali causa. tamē debent ire pati rñdere sup causa appellatōnis. ꝛ si nō iuerint nulla alia citatione emissa poterit iudex appellatōnis diffinire utrū vera ꝛ iusta sit appellatio ante sniam emissa. an non. Naz b̄ non agit nisi de appellatōne ante sniam. s. ad ꝓcedendū li. non con. §. e. interposita. §. si. ꝛ etiā ꝓdemnari in expensis. §. e. nicolao. ꝛ als in cā appellatōnis ꝓcederet ꝓtra eum quasi cōtra contumacē. §. e. ut debitus. in fi. sepe. ꝛ c. cum speciali. in fi. ꝛ c. p tuas. ꝛ §. de offi. dele. pastoralis. §. ꝑterea. in fi. Danc aūt petitionē. s. q̄ appellatus vadit instructus ꝓcedere in cā ꝑncipali ñ pōt facere appellator. nō enim ad aliud tenet appellatus nisi ut vadat ꝓsecuturus cām appellatōnis ꝛ non ꝑncipalem. hec aūt habent locum si appellato recepta est als sufficit ꝛ appellatori ꝛ appellato q̄ mittant nunciū ꝓ lr̄is impetrādis. §. e. interposita. §. ei quoq̄̄. ꝛ no. §. e. sepe. Item b̄ hñt locuz ubi certus est terminus appellatōni p̄fixus. §. e. nicolao. sed ubi non est p̄fixus si aliqua ptium vult impetrare pōt ꝑm modū qō notaui. §. e. oblate. ꝛ c. sepe. Item in hoc casu. s. qñ non est certus terminus p̄fixus appellatōni tamē recepta ē si appellatus est p̄sens apud iudicē appellatōis. sed appellator ē absens. est tamē p̄sens ꝓcurator eius qui vult impetrare litteras sup appellatōe sua. tunc appellatus si vult semp debet obtinere q̄ nulle lr̄e ap. impetrāt. sed faciet citari aduersariū ut corā iudice appellatōnis quē appellator elegit ꝓcedatur. ꝛ idem dicim⁹ etiā in appellante q̄ debet obtinere citari aduersariū appellatū si vult. ꝛ ꝓhibere appellatū ne aliqs lr̄as ap. impetret. nam ordinariū est q̄ semp iudex appellatōnis cognoscat de ap. nisi ex iusta cā aliis ꝓmittat. appellatiōis articulo. si talis erat appellatio sine qua nō poterat termiari causa ꝑncipalis. aliogn ꝓtra. §. e. sup eo. alii tamē dicūt aliter. si iste q̄ obtinuit articulū ap. intendit renuntiare ap. decetero nō poterit agere ꝓ expensis si non intendit renūtiare sz suspendere articulū ap. tunc corā iudice qui ꝓcedit in causa appellatōis poterit petere expensas siue sit ipe iudex ad quē appellatū est siue sit alius quē ptes elegerunt nam tunc cum successerit loco iudicis appellatōnis de omibus cognoscet. sicut iudex appellationis cognouisset. cognoscere enī si appellatū est ante sniam si causa ap. est vera vel falsa. ꝛ si ꝓ sententiā est appellatū que erit tñ de principali causa. C. de ap. eos. §. i. Item si exp̄sse dicerent litigatores q̄ nolūt iudicem cognoscere ad pñs de ap. sed tñ volunt sibi salnū esse ut qñ voluerint ius saluū sit eis sup expensis qbus sibi dicunt deberi occasione male vel bone ap. tunc videt q̄ etiam post finitam cām ꝑncipalē vel ea pendēte possint etiā expensas petere. ꝓsequēdo tamē ap. nō tamen tūc peteret ꝓnuntiari ap. iustam. sed petit tamē expēsas qz male appellauit. ꝛ hoc vix potest locum habere qñ appellat a snia. partium. i. partis. ptium voluntate. no. q̄ b̄ fit ꝓrogatio iurisditōnis conditionalis vel de casu in casum. nam iudex appellatōis ꝓ magna pte nō habet iurisditionē nisi sub conditōne in casu. s. si vera est causa appellatōnis. sed ptes pñt extendere eius iurisditionē ut simplr cognoscat ut b̄. ꝛ est si. in iudice delegato. cum clausula. q̄ si non omnes ꝛc. Est tamē casus ubi ñ pñt ꝓrogare. §. de fo. compe. romana. q̄ quare nō possit ibi inueniet. tñ b̄ improprie dr̄ ꝓrogatio. sed exceptiōis omissio. ut no. §. de offi. dele. prudentiā. ꝓcedatur. ꝛ debet semp ꝓcedere in causa ꝑncipali. nisi dimittat ꝓpter ꝓbatōes remotas vel alia iusta impedimenta. p̄missa. i. si cām appellatōis in scriptis non exp̄sit. ꝛ aplos nō petiit. ꝛ si nō venerit instructus ut b̄ dr̄. non appellans. tunc reputat appellator. ñ appellans quando appellauit sine scriptis. vel quando nō petiit aplos. sed quādo non poterat sua munimēta bene reputatur appellans. sed non datur ei terminus ad ea ꝓducēda ꝛ ꝓceditur eis non expectatis. etiam si appellat remittet ad ꝑmos iudices. Et idem videt dicendū. s. q̄ ꝓcedi pōt nō solum in causa appellatōnis. sed etiā in causa ꝑncipali. sine ulla citatione quādo non petiit appellatus q̄ appellator compareat cum ꝓbationibus. sed tñ sibi terminus p̄fixus ē ad ꝓsequendū appel. §. de renun. veniens. §. e. cum cā. §. fi. Et no. b̄ in glo. si aūt licet aliqui ꝓdicāt. dicentes q̄ licet ī causa ap. possit ꝓcedi sine citatione. tamē ī ꝑncipali nō ꝓcedit sine citatione. sed iste qui non petiit q̄ cum munimētis aduersarius cōpareret bene dabit ei. s. aduersario terminus ad mu-

nimenta ꝓducendū. nec intelligit nomīe ꝓbationū vel mu-
nimentoꝝ testes. qꝛ ad eos ꝓducendos bene dabit termin⁹
Item no. q si iudex a quo appellat defert appellatōni. supi
oꝛ ad quē appellat siue sit papa siue archiepus siue del. eoꝝ
ꝓcedere poterit in causa appellāte inuito. licet in scriptis nō
appellauerit nec aplos petierit. nec cām assignauerit. ar. ē. ꝺ
so. compe. significasti. ꝛ. c. ro. si vero iudex non detulit ap. ex
ꝓsse. sed ps appellata secuta est ptem appellāte ad papam.
tunc papa vel etiā eius delegatus inuito appellante ꝓcedet
in cā appellatōnis. qꝛ in odium appellantis ꝛ fauoꝛe partis
appellate. statutū est q reputet nō appellans. ꝛ q hmōi solē-
nitates nō requiranᵗ. vnde nō debet in eius odium retoꝛqri
C. de le. q fauoꝛe. ff. de ex. re. iu. euidēter. In archiepis autē
ꝛ in aliis inferioꝛibus a papa non sufficit ꝓsensus ptiuꝝ sine
consensu oꝛdinarii. ē. de so. compe. c. ro. Foꝛte secus est nisi
ꝓus ipsi iudicent q appellationē legitimā ad eos est iurisdi
tio deuoluta. tunc etiā sine scriptis vel sine cause assignatiōe
est appellatū. tamē potest cognoscere. qꝛ hec snīa etiā si sit cō
tra ius litigatoꝛis. tamē facit ius inter ptes. ut no. ē. ꝺ rescꝑ.
sup lr̄is. contempserit. puta qꝛ nō compuit instructus ī ter
mino quē ipse pfixit. procedetur. ut si appellatus sit reus ꝛ
lis nō fuerit coꝛā ꝓmo iudice contestata. cum terminus daᵗ
ad ꝓsequendū vicē pemptoꝛii obtineat. ꝛ sic non venies in
termino pemptoꝛio ad cām ꝓncipalem. ꝛ añ li. cont. pateret
mis. in pos. si locū haberet missio. vel si locū nō haberet excō
municaret. ē. ut li. non con. qm̄. ꝛ. c. tue. Si vero esset actoꝛ
ꝛ ad terminū pemptoꝛium nō veniret. reo veniente absoluet
reus ab instantia iudicii. nec actoꝛ audiretur nisi restitutis ex
pensis. ꝛ pbatur ħ. ff. de iudi. l. ꝛ post edictū. C. de iudi. san-
cimus. C. quo ꝛ qñ iudi. in aut. q semel. sic fiet in causa ap-
pellationis ꝛ pbantur ista in hoc. c. ꝛ. e. ti. sepe ꝓtingit. ꝛ. c. re
ꝓhensibilis. Si vero lis sit con. in ꝓmo iudicō ꝛ reus appel
latus nō veniat ad ꝓsequendā appellationē. appellatore ꝓ
sequente ꝓcedet in causa appellatōnis. ut. C. de temp. ap. in
aut. ei qui appellat. ꝛ. ii. q. vi. si quis appellat. Nam ꝛ ī ꝓmo
iudicio ꝓcedet ꝓtra eum ꝓtumaciter. post li. con. ad diffiniti
uam si liquere pōt de causa vel ad missionē incōmutabilem
si liquere nō posset ut ꝓbatur ħ. C. de iudi. l. pperandū. §. si
aūt abfuerit reus. etiā. C. quo ꝛ qñ iu. l. ꝓsentaneū. Si autez
actoꝛ appellatus nō veniat reo appellante veniēte. similit ꝓ
cedet in appellationis causa appellante in expensis nihilo-
minus condemnato. ħ enim est cōmune in quolibet ꝓdem-
nato contumace siue vincat in ꝓncipali. siue succūbat. ut. C.
de iudi. l. pperandū. §. si autem ex gestis.

Egitima q ipsis. arbitris. in idem .i. in eadem
sententia. s. ut iudicent q legitime super cause recu-
sationis vel contra.

Omana ecclesia generaliter hoc colligi potest
q ħ officialis hēat oꝛdinariā iurisditionē a lege. ꝛ
ꝓpius appellant iudices q̄s officiales. sic optime
videt dicere aut. de iudi. in prin. ꝛ. §. illo custodiendo. ꝛ. C.
de ap. si quis diuturno. ꝛ p has leges videt ħ articulus de-
terminatus fuisse. ꝛ sic nō obstat. ff. qs ꝛ a quo ap. l. i. ꝛ. ff. ꝺ
ap. impatoꝛes. ubi dr̄ q a delegato tm̄ ad delegantē appel-
landū est. qꝛ iste officialis nō est delegat⁹ sed oꝛdinarius. vel
potest dici q bene appellat vicarius q similiter hꝫ oꝛdinariā
iurisditionē. ut no. ē. de offi. vica. c. tua. ꝛ ab his vicariis eo-
dem modo appellandū est quo appellaret ab his quorū vi-
carii sunt. C. de ap. p̄cipimus. ipsoꝝ. suffraganeoꝝ. eorum
suffraga. siue auditoꝛum. idemptitatē auditoꝛū tollit oēm
contrarietatē. qꝛ bene sit gradatim appellato ab officiali suf-
fraganei ad archiepm. sicut dr̄. ii. q. vi. biduū. qꝛ nullū audi-
toꝛiū est mediū inter auditoꝛiū huius officialis. ꝛ auditoꝛiū
archiepi. Item non obstat. ē. e. dilecti. qꝛ ibi non loqtur de
ap. facta ab officialibus. sed de appellatōe facta a subdit⁹ suf
fraganei quoꝝ auditoꝛiū nō est idem sed diuersum. ꝛ iō ibi
gradatim est appellandū. sit censendum. quo ad appellati
onē. ꝛ. s. quo ad quedā alia. licet nō quo ad omnia. qꝛ credi
mus q ab officialis snīa possit supplicari suffraganeo. Itez
pōt ꝓhibere ne iudicet. ff. de iudi. iudiciū. ꝛ idem in multis
alīs. ad suffraganeos. ꝓtra. ī. de ꝓben. c. referente. solue ut
ibi. vel ibi loquit de consuetudine spēali. ꝛ eodē mō solue. ī.
de no. oper. nun. significātibus. nisi. nō mireris qūo cogni-
tio ponitur in snīa ista. ħ enī fuit qꝛ archiepus ꝛ suffraganei
petiere declarari qd esset iuris epalis �fm canones. ꝛ hoc dif
finit papa in hac snīa. ꝛ ideo in fi. addidit q in aliis eccleſiis
seruaret. causa. idem dicimus ubicūq; aliqs iudex citat ali-
quē. qꝛ nisi constet q citatus sit de iurisditione eius nūq; dz
compere. nisi in lr̄is exꝑmat tale qd qꝺ si esset verū esset ꝺ iu
risditione eius. ff. q satisda. cog. si vero. ff. de fer. l. i. ff. de iu-
di. nō videt. de hoc no. ē. de dila. ꝓterea. sed ꝓtra. ē. e. si duo
bus. in ꝑn. ubi archiepus citauit nulla cā appellatōnis exp̄s
sa. ꝛ cum ad papam esset appellatū. ꝛ qꝛ nō comparuit tñ te-
nuit excōicatio lata in eum. sed solue qꝛ tunc nondū statutū
erat q exp̄ssa causa appellaret. Item ibi ꝓstat archiepm legi
timū iudicē subditoꝝ suffraganeoꝝ suoꝝ in causis appellati
onis. ꝛ eodē modo solue. ff. de iudi. si quis ex. qꝛ ibi loqtur
qñ constabat q erat de sua iurisditiōe. puta qꝛ erat in sue iu-
risditionis territoꝛio qñ citabat eum. licet alīs nō esset ꝺ eius
foꝛo. ꝛ hoc bene innuit lr̄a legis que loquit de legatis. et q
dicit q nō debebat ꝓtemnere ꝓtoris dignitatē si enī nō esset
in suo territoꝛio. nec esset alīs de sua iurisditōne ñ video qūo
videret ꝓtemnere iurisditionem eius. expreſſa. in citatoꝛio.
uocatis. no. ergo ħ tres gradus in ꝓsecutōe appellationis.
Primus est. qꝛ qñq; ꝓponit nō esse appellatū. vel alīs iuris
ditionē non ptinere ad eū ad quē dr̄ appellatū. ꝛ tunc ñ de-
beret ꝓhibere ꝓmos iudices aliqd facere sed tñ cognoscere
an sua sit iurisditio. ē. de rescrip. sup lr̄is. ꝛ iste gradus no. ibi
si vero vocatis ptibus ꝛc. Scꝺus gradus est qñ nō diffideᵗ
appellatū. sed dicit ex insufficienti cā appellatū. ꝛ sic tūc disti-
guitur. qꝛ si sit appellatū post snīam pōt ꝓhibere ꝓmos iudi
ces ꝓcedere. ff. ap. pē. nihil inno. l. i. in prin. si vero sit appel
latū ante snīam non pōt ꝓhibere ꝓmos iudices ꝓcedere. ni
si ꝓmo diffiniat ex causa legitima appellatū eē. ꝛ iste gradus
no. ibi. q si obiiciat ex iniusta causa ꝛc. Tertius gradus est
qñ nō diffitet appellatū nec etiā negat cām appellatōnis suf
ficienter. sed dicit falsā esse cām ex qua appellatū est in ħ ca-
su semp iudex appellatōnis ꝓhibet ꝓmos iudices ꝓcedere
ꝛ sic loqtur. ē. de rescrip. dilecta. Rñ. i. ptibus. que semper
vocande sūt. aliud simul. qꝛ forte renuntiauit ap. vel dixit
nullam cām insertā fuisse appellatōni. licet ꝓtrariuꝝ in lr̄is ex
ꝓsserit. ꝛ sic est multa similia inuenire. talit ez. i. ꝑ appellatō
nem. que teneret ꝛ cām ad superiorem trāsferret. licet forte falsā
sed ignoraᵗ. ne in illa. cā quādo ante snīam est appellatum
ꝓsumant. qꝛ hec cognitio an sit iudex p̄cedere debz oīe
exercitiū. ē. de rescrip. sup lr̄is. in fi. obiiciatur. nō est audiē
dus. qꝛ cām in iure ꝓbatā dicit iniustā vel minus legitimā.
vel ecōuerso. s. qꝛ reprobatā a iure dicant legitimā cum sit ħ
notoria iuris. ꝛ tūc locū habet cū cā vel grauamīe qꝺ ꝓpo-
nitur in iure exp̄ssum nō est tamē. ꝛ iusta cā videt. non enim
omēs iuste cause appellatōnis in iure exp̄sse sunt. minus le
gitima. ħ vult dicere q si ante snīam appellat. ꝛ coram iudi
ce appellatōnis dicat appellationē nō recipiendā. qꝛ non sit
sufficiens cā ex qua appellatū est. qꝛ q̄ꝺiu hec questio pen-
det. an sit recipienda appellatio. nō debet ꝓhibere iudicez a
quo appellatū est ꝓcedere in cā. ꝛ bene facit ad ħ. ē. de offi.
del. pastoralis. §. ꝓterea. licet dici possit q illa decre. nō habz
locū nisi ubi appellet post snīam. sed ꝫ videt. ē. de rescrip. di
lec. fi. in fi. ubi dr̄ ad iudicē appellatōnis ptium cognitō cau
se. s. ad quos ptinet iurisditō. ꝛ interim ꝓmi iudices supsede
re debēt. sed rñde ꝛ expone ut ibi. prohibere. ex hoc loco
satis apparz q iudex a quo appellatū est ante snīam ñ teneᵗ

dimittere ꝓcedere in causa anteq̃ iudex appellatõnis incipi
at cognoscere an vera sit cã appellatõnis. nisi appellãs obtu
lisset se ꝓbaturꝫ cãm appellatõnis coꝝ iudice a quo appella
uit. s̃. e. interposita. ubi vero. sed de hoc põt dubitari ex quo
incipit iudex appellatõnis cognoscere ꝺ veritate cause. an iu
dex a quo appellatũ est debeat supsedere etiã si ei nõ mande
tur a iudice appellatõnis. ⁊ an teneat qꝺ postea fecerit si po
stea ꝓcesserit. ⁊ videt ex hoc loco ꝙ teneat sup ꝑncipali cau
sa anteq̃ ei mandet. qꝛ ꝑncipalis causa nõ tangit ꝓcessũ iu
dicis ap. q cognoscit de veritate appellatõnis. Et h̃ qꝺ dicit
hic est quoꝺꝺã nouũ bñficiuꝫ qꝺ datur ꝑ hanc ꝓstitutionẽ
iuꝺ. ap. ſ. ut possint ꝓhibere ꝑmos iudices. sed si nõ ꝓhibe
at vel anteq̃ ꝓueniat ꝓhibitio ad eos tenebit ꝙ faciet. ar. s̃.
de re. ꝓpo. c. audita. Plures tamẽ dicũt ꝙ exquo iudex ap
pellatõnis incipit cognoscere de veritate cause nõ valet ꝙ sit
ꝑ iudicẽ a quo appellatũ est. qꝛ licet mandet iudici intelligit
tamẽ mãdare pti que ꝑsens est in ꝓsecutõne appellationis.
⁊ si diceres eam nõ ꝑsentẽ sed absentẽ ꝓtumaciter. nec tũc cer
te sua cõtumacia debet ei ꝓdesse. imo eum facit pñtem. ff. ꝺ
re. iudi. l. de vnoquoq̃. §. i. ⁊ l. cõtumacia. §. ulti. C. de iudi.
l. ꝓperãdum. ⁊ facit ꝓ his. qꝛ si ius dat iudicẽ appellatõnis
ꙙ cognoscat de veritate cause. s̃. de rescrip. dilec. fil. i. certe h̃
ipo videt abstulisse ꝑoribus ptãtem cognoscendi de ꝑncipa
li. Item dicit lex ꙙ ꝓpter minoꝛẽ cãm nõ fieri ꝑiudiciũ mi
noꝛi conditõni. ff. ꝺ iudi. ꝑ minoꝛẽ. sed ꝓstat ꙙ maioꝛ causa
appellatõnis ꝓpter auctem maioꝛis iudicis est cognitio de
qua cognoscit iudex appellatõis q̃ illa de qua cognoscit ꝑ
mus iudex. Item maioꝛ est. qꝛ de pluriꝫ cognoscit. ſ. de ve
ritate cause ap. ⁊ etiã in casu de ꝑncipali. puta si ꝓbet vera cã
appellatõnis. s̃. e. ut debitus. Item ꝓstat ꙙ in casu posset ei
fieri ꝑiudiciũ si ꝓbaret veritatẽ cause appellatõnis. si ꝑmus
iudex cognosceret. Itẽ decre. ꝓall. ut debitus. h̃ videt dicere
exꝑsse. i. ꙙ ꝑmus iudex nõ debet se intromittere ex quo su
ꝑioꝛ cognoscit de veritate cause cũ dicat ꙙ si inuenerit iniustaꝫ
appellationẽ ꝺz eum ad ꝑoꝛem iudicẽ remittere. alioqn ipse
ꝓcedat. sed queres quare in eadẽ rõne debet supsedere ꝑmꝰ
iudex. exquo iudex appellatõnis incipit cognoscere an ap
pellatio sit interposita. vel iusta appellatõnis cã exꝑssa. cum
etiã tũc si ꝓcedat ꝑmus iudex fiet ꝑiudiciũ in cã appellatio
nis. ad h̃ rñdeo. qꝛ licet fiat ꝑiudiciũ quo ad aliqd cause ap
pellatõnis. nõ tamẽ fit ꝑiudiciũ maioꝛi cognitõni. qꝛ iudex
appellatõnis de ꝑdictis cognoscẽs nõ cognoscit neq̃ de cã
appellatõnis que sola est. an sit vera cã appellatõnis neq̃ ꝺ
ꝑnci. sed tm̃ an sua sit iurisditio. ut h̃ dicit. ꝑmi tm̃ oibus his
rñdent. dicẽtes hãc decre. h̃re locũ postq̃ ꝑmo iudici renun
tiant. vel alꝫ scit ꙙ scꝺus iudex ap. ꝓcedit ĩ cã appellatõnis
ſ. ut cognoscat de veritate cause. ⁊ multũ facit ꝓ eis decre. ꝑ
alle. de resti. społ. audita. sed si ꝑ̃rium dr̃ sequtur magnũ incõ
ueniens. qꝛ si appellatũ esset in curia romana. ⁊ ibi ꝓseque
ret cã appellatõnis. ſ. de veritate cause. ⁊ ꝓ ꝓcuratorẽ ꝓsq̃re
tur cãm ꝑncipalẽ coꝝ ꝑmo iudice qui nõ detulit appellatõi
ꙙ nihil scit de ꝓsecutõe ap. que fit in curia. iniustũ ẽ ꙙ ꝓpt̃ h̃
solũ ꙙ iudex appellatõnis cognoscat de veritate cause licet
postea constet ꙙ nõ sit verũ cassaret ꝓcessus ꝑmi iudicis. ꙙ
in nullo peccauit cum nil sciret. Illud aũt indubitatuꝫ est ꙙ
siue ante mandatũ iudi. ap. siue añ sñiam. siue añ mandatuꝫ
ꝑncipis ꝓcesserit si coꝝ iudice appellatõnis ꝓbet vera cau
sa appellatõis ꙙ casset totũ ꙙquid fit ꝑ ꝑmũ iudicẽ. s̃. e. ex
pte Ad. et etiã mltis aliis decre. Hec aũt hꝫ locũ qñ appella
tur in iudicio. si enim ex iudiciũ appellaret. certe nõ minus ꝓp
hoc ꙙ supioꝛ iudex ap. incipit cognoscere de ap. siue in ꝑn
cipali siue in alio mõ ꝺz impediri officiũ. vel ius ꝑmi vel alte
riꝰ homis ꙙn illud exequeret sicut ꝑmo. qꝛ lis vł appellatio
nõ ꝺz quẽq̃ ꝑuare sua possessione. s̃. ut li. pen. ꝑ totũ. q̃uis
⁊ h̃ ipm̃ sit in iudicio. ⁊ est rõ. qꝛ officiũ vel possessi. vel aliud
ius nõ transfert ad iudicẽ ap. sed iurisditio tm̃. Et hac rõne
dicũt qdam ⁊ forte bene. ꙙ si aliqs appellat ne ꝑlatus insti
tuat aliquẽ in aliqua eccłia. ⁊ ꝑlatus nihilominus instituat.
⁊ appellans sup hoc ꝓsequit appellationẽ. ꙙ si pen. ap. iterꝫ
ũminet institutio facienda. iudex appellatõnis nõ ꝓhibebit
eum instituere ut dictũ est. ⁊ si vellet appellantẽ excõicare. qꝛ
eum nõ habet ꝓ instituto. nõ valet excõicatio. Et h̃ est ea ra
tõne. qꝛ iurisditio cuius ps est alꝫ excõicatio deuoluta ẽ ad
iudicẽ ap. ⁊ hoc est verũ postq̃ iudex appellatõis cognosce
re cepit de ꝑncipali. ſ. an ad ꝑlatum ptineat institutio. in ap
pellatõnibus aũt que fiũt extra iudiciũ nõ queritꝫ alit an ve
ra vel iusta sit cã appellationis. Sꝫ his videt s̃. s̃. e. ut nr̃m.
So. hec aũt obtinẽt in appellationibus que fiũt añ sñiam ĩ
his aũt que fiunt post sñiam obtinet. ꙙ no. s̃. de offi. del. pa
storalis. §. i. Si aũt iudex qui cognoscit de ꝑncipali cã non
admissa ap. quã dicit nõ valere. qꝛ ñ fuit emissa infra. x. dies
vel qꝛ nulla causa annexa fuit ap. vel qꝛ iniusta vel falsa cau
sa est appellatõnis. ꝓcedit ad diffinitiuã sñiam. ⁊ iudex ap
pellatõnis silr̃ ꝓcedat. qꝛ iudicauit bene ap. vel ex iusta cau
sa. ⁊ etiã ꝓsequẽter sup ꝑncipali iudicauit siue bene siue male
tenet. qꝛ cum constet eum hr̃e iurisdictionẽ nõ est reuocãda
sñia que est ꝓ tra ius litigatoris nisi appellet. ff. q. vi. §. diffini
tiua. tenebit igit̃ sñia iudicis appellationis ꝑ quã reuocatus
est. ꝓcessus ⁊ sñia ꝑoris iudicis. nec obest si dicat ꙙ est ꝓtra
res ꝑus iudicatas. qꝛ dr̃ ꝑma sñia nõ valere. qꝛ lata est post
appellationẽ. ⁊ tũc bñ valet scꝺa sñia ꝓtra res ꝑus iudicatas
ff. que sen. si. ap. re. l. i. Si aũt iudex appellatõis iudicet ap.
iniustã. puta qꝛ non fuit appellatũ infra. x. dies. vel qꝛ ñ sub
iecit iustã cãm ap. vel qꝛ cãm quã subiecit licet esset iusta nõ
erat tamẽ vera. vel ex aliis silibus causis. tũc ꙙquid factũ ẽ
ꝑ ꝑmũ iudicẽ ꙙ nõ detulit appellatõni ratũ manet nisi obtu
lisset appellans se velle ꝓbare cãm appellatõnis coꝝ ꝑmo
iudice. ⁊ ipe noluit recipe ꝓbatões. Nam isto casu iudex
appellatõnis non ꝺz aliter cognoscere de cã appellatiõis ni
si ꝓbet appellans ꙙ obtulit se ꝓbaturũ veritatẽ cause. ⁊ cas
sabit ꙙquid factũ est postea ꝑ ꝑmũ iudicẽ ẽt si cã appellatio
nis esset falsa. nisi forte notoriũ esset eam falsã. s̃. e. interposi
ta. cum sit ro. Et idẽ dicũt ꙙdaꝫ si ꝑmus iudex ꝓcedat post
inhibitionẽ sibi factã a iudice in casu a iure ꝓcesso ut h̃. alii
dicunt ꝓtra. nec est ꝑ̃. ff. ap. pen. l. i. qꝛ illa loqtur ĩ appellatio
nibus factis post sñiam vel post decretũ cum cause cognitõe
interponit ut ibidẽ dr̃. tũc enim statim anteq̃ ꝓcedat in cã ap
pellationis reuocat ꙙquid factũ ẽ post appellationẽ. ut no.
s̃. de excep. dilecte. nisi forte notoriũ esset ꙙ appellatio eẽt in
iusta. ut no. s̃. de offi. del. pastoralis. in glo. mirũ. Item no.
ꙙ licet decre. ista innuat ꙙ iudex appellatõnis in ꙙbusdam
casibus põt inhibere prioꝛi iudici ꙙ nõ ꝓcedat. ⁊ ꙙ in aliq
bus nõ ꝺz inhibere. nõ tamẽ dicit qñ ꝑmus iudex debꝫ ces
sare ꝓpter appellationẽ a ꝓcedendo in ꝑma cã. vel qñ ñ ꝺz
cessare. ⁊ ideo sup hoc tene. sicut no. s̃. de offi. del. pastoralis
in glo. mirũ videt. a iure. tales sunt casus. ii. q. vi. §. sũt quo
rũ. ⁊ §. se. Ideo aũt ponit de istis appellatõnibꝰ que ꝓhibẽ
tur. qꝛ de aliis que a iur̃ non ꝓhibent̃ non erat dubiũ. quia
exquo iudex ap. incipit cognoscere ꙙ põt iudicẽ ꝓhibere a
quo appellatũ est. imo ⁊ qꝺ plus est sine ꝓhibitõne ꝓcedẽ
non põt. ff. ap. pen. nihil inno. ⁊ de ap. resti. ꝑ totũ. Sed di
stingue a iure ꝓhibentur. qꝛ poterat dubitari. Ideo hic de
terminat. ſ. qꝛ idem est. ſ. qꝛ ꝓhibere põt. imo si nõ ꝓhibetur
ꝓcedere pñt ꝑmi iudices. ff. ꝺ ap. re. l. fi. ⁊ in ꝓall. §. sup quo
rũ. consimilibus. puta ne testm̃ apiatur. ⁊ in aliis hmõi. ff.
de ap. re. l. fi. ⁊ in ꝓall. §. sunt quoꝝ. inhibere. iudex enim ap
pellationis post sñiam emisse dum cognoscat an appellatio
sit recipienda nec ne ꝓhibere iudicẽ ꝺz ꙙ tulit sñiam a q̃ ap
pellatũ est. ne sñiam exequat. ⁊ hoc est expressũ. ff. ap. pen. ni
hil inno. l. i. in pũn. in alium. ſ. ab eis qui coꝝ archi. litigãt
iurisdictioni. licet enim certis ex causis aliq ad eundẽ iudicẽ
remittendi sũt. ff. de li. cau. liberis. ⁊ ubi est ꝓmixtio actuũ vł

rerū. ut no. s. de rescrip. pastoralis. §. i. r etiā licet audire possint etiā eos extraneos q se offerūt in. ff. de re iudi. a diuo. § si sup. ī. de testi. veniēs. tamē eos ad iudiciū vocare non pñt nisi impedirēt iurisditionē eor. ī. de spon. veniēs. r no. s. de offi. iu. del. c. i. impediant. ℨ. s. de ap. ad hoc. solue. ut ibi ad eos. siue enī sint res tpales siue spūales eccliar. oēs sunt in ptāte epor r dispositōne. x. q. i. nouerit. xvi. q. vii. omnes lxxxix. di. iudicatū. r eodē modo si appellet sup eis appellabitur ad archiepm. seu in re. sic in caulis feudorū. s. de fo. compe. ex transmissa. §. verum. s. de ma. r obe. solite. reuocent. de hoc no. s. de offi. ordi. ad rpmendā. ī. de sen. ex. p tuas. remittere. de hoc no. s. de rescrip. ab excommunicato. r de offi. ordi. ad rpimendam.

T sup appellatione consti. nostre. s. e. ordi. r ē hoc ius nouū r bonū. nihilominus capiuntur. tangit h ꝓsuetudinē anglie r romanie que est q' si qs p. xl. dies steterit in excōicatōne q capit. nam post ff. ap. pen. nihil inno. p totū. r no. s. de excep. dilecte. exceptis. casibus. s. e. ti. ro. §. q si. inhibuit. s. e. ro. additio est in originali.

De clericis peregrinantibus. Rubrica.

Onquerente. accedūt. nam cum omēs peregrini sint sub ꝓtectōne dñi pape. speciales tamē venientes ad se. ap. xxiiii. q. iii. si quis ro. clericis tamē nō licet pegrinari sine auctē supiorīs. de conse. di. v. non oportet. nec etiā epis. ī. de vo. r vo. re. magne. Si aūt nō ca pegrinatōnis. sed ꝓsecutōne appellatōnis sue. vel etiā ꝓ vitanda oppressione pōt ire ad papā vel aliū supiorem inuito epo vel plato suo. ii. q. vi. omis oppressus. r tribus. c. se. credimus tamē q semp debet ad minus de honestate petere licentiā sine necessaria aūt causa. sed ꝓ aliqua utilitate trā nō licet ad papaz accedere sine auctē sui plati vel dñi pape. aut. de epis. §. interdicimus. r hoc intelligimus saluo qō de regibus dixit. s. e. cū pati. C. si p vim. l. i. C. de emā. iubemus.

De confirmatione vtili uel inutili. Rubrica.

J quis litigiose. Que resdicat litigiosa habes. C. ō litig. aut. litigiosa. cognoscere. r cōsonat h. l. que dicit q ea q̄ post lit. ꝓtes. cē. ff. de edil. edic. l. ediles. §. si. causa. iam cepta. s. de testi. cām que. de questione. qdam intelligunt decre. istā sicut iacet. alii dicunt q non est post ꝓfirmationē alicui licitū decernere. de q̄stione post orta. si qō sit an vera vel falsa sit ꝓfirmatio. s. ō iudi. cum venissent. secus si velit cognoscere de rebus ꝓfirmatis qō potest. r h intelligas verū ubi ꝓfirmatio facta est sine cause cognitōne. si enī cum cause cognitione fiat cōfirmatio siue possessionis siue eccle siue electōnis. sup ipa electōne postea inferior iudex cognoscere nō pōt. Confirmatōes aūt cū cause cognitōe fiūt. ō offi. del. qm̄ abbas. s. ō pac. quotiēs. s. ō testi. veniens. i. Planior intellectus est ut dicas q si qs confirmationē impetret alicuius rei li. pen. vel ꝓpter defectū qui erat in ꝑctu. vel qr pape auctas regrebat. nihilomin' iudex coram quo qō vtebat in qōne ꝓcedet. nisi forte diceret nō obstante q res est litigiosa. imo q plus est dicim'. qr nō solū si ꝓfirmationē. imo r si ꝑuilegiū ꝓcessum a papa obtinuissz. tñ ꝑmus iudex ꝓcederet. s. de test. cām. ii. si vero erat in pacifica possessione cū obtinuit ꝓfirmationē a papa. non in forma cōmuni. sed ex certa scia volens supplere defectuz si qs erat in ꝑori ꝓcessione. vel alia cū causa cognitōe. postq̄ sic confirmauerit solus papa ulterius cognoscere pōt. vel dic ut no. s de iudi. cum veniissent. Querit an possit peti ꝓfirmatio sntie a qua nō est appellatū. vel que trāsit in rem iudicatā cuz causa cognitōne. puta qr dicit peto a vobis iudex q talē sntiam cōfirmetis ꝓ me ꝓtra talē latā. r videt q nō. qr actor ex hac petitione nihil cōsequi potest. qr bocqō q appellatū non ē r trāsit in rem iudicatā rata est. r si dicas q nulla erat sntia forte qr ñ erat iudex q eam dedit. vel ñ tenebat sntia. qr ñ fuerat lis ꝓtest. certe nec tūc sntia ꝓfirmationis faceret eā tenere. Jtē nō videt q possessori sit actio ꝓdita. nisi forte alius diffamaret r detraheret iuri possessoris. ī. q fil. sint le. cām. C. de ige. ma. diffamari. cū suis ꝓcor. sed ꝓtra. xvi. q. vi. si epm. ī. de instit. c. ii. s. de ꝓcura. ex insinuatione. r in fi. s. ō pac. c. i. Do. dicim' talē petitionē admittendā. r pōt ꝓdesse actori. quia si ꝓ eo lata fuit sntia. decetero nullus pōt dicere eā nullā. neqz eo ptextu q is q tulit eā ñ erat iudex. nec ꝓ alio. qr si ille q ꝓfirmat est iudex. sntia quam fert sup ꝓfirmatione ꝑoris sntie trāsit in rem iudicatā. r dat robur ꝑme sntie ut decetero ꝓtra eā nihil possit dici. s. de transac. c. i. ꝓdest ēt actori q nullus inferior cōfirmatore de ea cognoscere pōt ut h. vñ dicim' q si archiepus cognoscēs de cā ap. ꝓfirmauit sntiam. r postea cora epo volente exeq sntiam ꝓfirmatā excipetur. ad h q nō teneret sntia ꝑma. r ideo ñ esse mādanda executioni ñ audiret. nec ipe cognoscceret si ñ fuisset appellatū. sed si fuisset appellatū ab archiepo ad supiorē ñ cognosceret epus cū ibi ñ appellaret ab archiepo. sed differret executionē quousqs supior diffiniret cām ap. Ad scām rñdeo. qr etiā is q bz ius r qui est in eius possessione potest agere. Nam qlibet potest petere h ꝓnuntiari se legitimū ēt sine diffamatione ꝓcedēte. r se canonice institutū. ī. qui fil. sint le. ꝑ tuas. s. de ꝓcur. ex insinuatione. r l. ꝛie. s. diffamari. r c. loquūtur. qñ nō agebat directe. sed compellere volebat aliū agere infra certū tpus. et tunc bene est necesse q ꝓcedat diffamatio. Jtē plus dicimus q ille q petet sntiam ꝓfirmari dz ꝓbare sntiam tenere. puta q iudex fuit q tulit eam. r q ordinē seruauit. non aūt habz necesse ꝓbare q iusta sit. sed si nō peteret ꝓfirmationē sed eius executionē. r alius diceret non ē executōi mandāda. quia ñ tenet sibi incumbit ꝓbatio. qr omia ꝓsumunt rite facta. ratō diuersitatis. qr in ꝑmo casu est actor. in scō reus. vñ sibi incumbit ꝓbatio. v. q. si. actor. vix videre possū q alii incūbat ꝓbatio. si quis petit ꝓfirmationē alicuius sntie. r alii si idem petit executionē eiusdē sntie. vel si petit sntiam executōis obseruari vsqz ad satisfactionē ꝓdignā. r tamē bene cauet sibi iudex. qr non plene sibi ꝓstet de iustitia ꝑme sntie vel iniustitie Semp tutius est enī absoluere reū ab obseruatōne. s. iudicii q̄ ferre sntiam ꝓfirmationis vel infirmatōnis. vel etiā absolutionis ab impetitione rei. de hoc no. s. de offi. del. cum ꝓtingat. Illud autem est indubitanter verū q sntia a qua est appellatum pōt ꝓfirmari. C. de ap. aut. ei aūt.

E confirmationibus. ex certa scia r cū cause cognitione factis. alis secus ē. s. de offi. del. studuisti no. q ꝓfirmatio aliqua tribuit multū iuris. sicut est in ꝓfirmationibus electionū ꝑ quas datur ptās ministrādi. s. de elec. transmissā. r. c. qualr r qñ. qñqz aūt ꝓfirmatio non tm̄ vetus ius declarat. sed illud solidū ponit. ut si quis petat confirmationē cum cause cognitōne eor que ad iurisdictionz ptinent. ut est ꝓfirmatio sntie r ꝓcessuū habitorū in iudicio. Nam ꝓtra hoc postqz fuerit ꝓfirmata cū cause cognitōne ptes que in iudicio nihil dicere pñt. s. de transac. c. i. Idez dicimus etiā si actus legitimi confirmētur cū cause cognitōe. et ptibus pñtibus. qō credimus fieri posse. ff. de adop. nā etiā idem etiā credimus de actibus canonicis. sicut sūt ꝓfirmatō institutio. que pñt peti in iuditio ꝓfirmari. s. de ꝓcur. ex insinuatione. in fi. actus aūt de iuregen. introducti sūt ut venditio locatio r hmōi. nō debēt peti in iudicio ꝓfirmari. r est rō diuersitatis. qr isti ꝓtractus tm̄ de volūtate ptium nituntr. ēt lite ñ ꝓtest. ideo in eor ꝓfirmatōne nihil facit iudicis auctas

nisi esset de voluntate ptiũ. s. de transac. c. i. vel nisi talis esset supior qua sua aucte posset. ut est papapa. q si ꝓfirmaret aliq̃ ꝓtractum alienũ factũ ex certa scia ꝓtra illum ulterius ni hil dici posset. ar. s. de concess. ꝓben. et ec. non va. qm̃ di. sed actus legitimi q a iure sũt inuẽti et custoditi bene pñt peti cõfirmari a supioribus. et idem dicimus de actibus canonicis ut sunt institutio ꝓfirmatio. et idem de bis que a iurisditione eoꝝ dependẽt. ut snia et hmõi. Tamẽ in bis no. q licet dicamus q actuũ legitimoꝝ et canonicoꝝ et eoꝝ que a iurisditõe dependẽt ꝓfirmatio peti possit in iudicio et ptibus ꝑsentibus tamẽ si nullus vult se opponere ipi ꝓfirmatõni nemo cogit. sed tamẽ tũc iudex ꝓposito legitimo edicto ꝓcedet et cognoscet et diffiniet etiã li. ñ con. ratũ manere legitimũ actũ. ar. ff. de adop. nam ita. et C. si ut bĩ. se. ab. aut. si omẽs. et hac rõne potest dici illã petitionẽ de iure admitti. peto me ꝓnuntiari legitimũ. vel mrimoniũ ꝓnuntiari legitimũ. nã filioꝝ legitimitas a mrimonio ꝓcedit. qõ est actus canonicus. sed si petatur venditio ꝓfirmari vel alius ꝓtractus pendẽs ex ꝑsensu ptium. tũc ptes non coguntr rñdere. nec etiã iudex põt proceedere ad snĩam ptibus volẽtibus rñdere. Fatemur tamen q si ptes ꝓsentirent q etiã cum cause cognitõne ꝓcedet in contractibus pẽdentibus ex ꝓsensu ptium q teneret. ut in decr. ꝑalle. et de transac. c. i. q̃tum ad hoc qõ dictũ est de ꝓnuntiando ptibus absentib⁹. plus placet q no. ī. qui fi. sint le. causam. falsi. si enĩ agendo vel defendẽdo de falso vel excipiendo ꝓponat cognoscet ut b. vel dic si ꝓponat õ falso. siue accusando siue excipiendo non audiet nisi coram papa. s. de iudi. cum venissent. sed si esset notoriũ vel ꝑ confessionẽ vl ꝑ bullam. vel alio modo secus.

One. mandauerunt. s. de offi. dele. pastoralis. ubi de hoc no. caute ante terminũ bene debet care re cõmodo illaꝝ. als aũt secus. s. de ap. oblate. b ñ põt. placet de termio assignato a iure. ut ibidẽ no. sed expõe caute. i. fraudulẽter. de facta. sicut ñ tenebat. ut no. s. e. oblate. s. de offi. del. ex lris. ꝓrioribus. fraudulẽter impetratis. uerũ. mutat casum. bucusq enĩ locutus ẽ qñ fraudulẽter ꝑme lre impetrate sũt. exnũc logtur qñ ñ fraudulẽter. et tunc si impetrant scõe lre ñ facientes mentionẽ de ꝑmis ñ valẽt scõe. etiã si ibi sit clausula nulla. l. veritati et iustitie ꝛc. ñ exꝑsse dicatur. non obstantibus lris confirmationis. et quasi idem videtur dicere hec decre. cum eo. qõ dicitur. s. õ ap. oblate. vñ eadem repetas que ibi dixit. dicantur. in secũdis lris.

Um dilecta innouari. tali enĩ sumpto fides adhiberi debet cum coram iudice del. ad hoc fuerit publicatũ. de hoc no. s. de testi. albericus. maioris. no. q omẽs clerici possunt se opponere ꝑ iurib⁹ eꝑi. Quidam tñ dicunt hoc hẽre spẽale mandatum ab eꝑo. non dixi mus. de supbabundãti cautela. appellauit. lit. ꝑus ꝓtesta. coram eis qõ ex eo apparet. qr post mandatũ recipit ꝓbatões nulla alia facta ꝓtesta. vel dic speciale ubi agit de statu posse ꝓcedi li. non con. ut no. s. de testi. c. olim. vel dic hoc esse inst nouũ. s. q ubi petitur innouatio ꝓuil. admittit exceptõ talis qr nõ est facienda innouatio. qr ego iura alia ꝑscripsi. q̃ tibi ꝑ illud ꝓuilegiũ ꝓceduntr. licet ꝑ innouationẽ nihil noui iuris tribuat. ī. de ꝓuile. qui iure. Sed obiicies qr nõ videtur talis admittẽda exceptio ꝑ illud qõ segtur. qr hac exceptõe nõ obstante fuerint ꝓuilegia inouata. So. innouatio que sequit non fuit facta cõi iure. sed ꝓpter piculum ꝓsumptõnis sic hec rõ ex ipa lra apparet. idem videt q admittenda esset exceptio. b ñ sũt innouãda ꝓuilegia. qr ego possideo iura q̃ petis innouari. renouare. videt q inordinate. cũ ꝓmo loco deberet ꝓstare de ap. s. de ap. ut debitus. Sed dic in optione esse eius ꝓtra quẽ appellat. ut petat ꝓcedi in appellatõne et ad hoc ut refundant ei expense. et remittant ad ꝓres iudices. s. de ap. ut debitus. an velit coram iudice appellatõnis ꝓcedere in ꝓncipali. ut b cum sit in eius fauorẽ inductũ. C. de legi. q fauore. et dic q papa bene mandat ꝓcedi in cã superqua est appellatũ ab eo loco in antea. qr vero ꝛc. sed ante pñm necessariã ꝑcipit ꝓuilegiũ innouari. sic ciuilis. aut. de testi. multe. et §. vero hec vero. coll. vi. similitudines. s. õ cõsti. nam ꝓcu. ff. ad. l. acquil. illud. C. de fal. l. ulti. nam si b sili tudo attendit videt q eadẽ silitudine eqtatis dẽat. vl aduersariũ infra annũ ꝓuenire. vel ei ꝓuilegiũ innouatõne nũtiare. nouũ. xii. di. ꝑceptis. ī. de ꝓuil. ex pte. ꝑcuratione. ff. õ ꝑcura. feminas ꝛ. sed hoc est spẽale in mulieribus ꝓstitutis in dignitate. ad idem. s. de arbi. dilecti. xii. q. ii. cum deuotissimã. vel exquo est abbatissa põt esse ꝓcuratrix in rebus monasterii. sic miles in rebus ordinis sui. ff. de ꝓcur. filius. vel hec fuit de spẽali gra. qõ alias nõ licet. ff. de re. iu. qdã ꝓsu. centenariam. s. de ꝓuil. cum nobis. in sua dioceli. nam si monasteriũ nõ esset in sua dioceli ꝓstitutũ nõ valeret ꝑscriptio eꝑi ꝓtra ꝓuilegiũ qr erat sine titulo. q necessarius ẽ et ubi ẽ ꝑscriptio ꝓtra aliquẽ et vere ꝑsumptio est ꝓtra eum q in alia dioc. subiectõne monasterii ꝑscribit. de hoc no. s. de ꝑscrip. si dilec. Sed eꝑus in cuius dioc est bene ꝑscribit cõtra hoc ꝓuilegiũ. qr maior ꝑsumptio est ꝓ eꝑo cꝝ ꝓtra eum. qr et si ꝛ eum ꝑsumit qr ꝓuil. apparet. tamẽ ꝓ eo ꝑsumit. et cõtra monasteriũ q impetratũ sit ꝑ falsi suggestionẽ. et ideo tanto tpe monasteriũ uti eo cessauit. et sic fatendũ est monasteriũ fuisse exemptũ. sed fatendũ est eꝑm dioc. ꝓtra monasteriũ et ꝓuile. posse ꝑscribere. ad iudices. hoc videt mirabile cuꝝ tñ esset petitũ ꝓuilegiũ innouari. et ad impediendũ innouationẽ exceptõnis est de ꝑscriptõne qũo li. non con. ꝓcedet ad diffinitiuã snĩam sup eo de quo actũ nõ est. s. ad iudicandũ monasterio an sit exemptũ. ꝛ. ī. de si. licet. So. dixerũt qdam b sup statu monasterii ꝓcedere. li. nõ con. s. õ testi. olim. Sed adhuc nõ satisfit qõni. qr nõ videt debere ꝓnuntiari nisi ad nouationẽ faciendã vel nõ. Tu aũt sic rñde. qr cũ iam ꝓuilegia essent innouata. nõ erat sup innouatõe ferenda snia. nec fertur snia li. non con. qr licet papa det formã ꝓcedendi sup ꝓncipali nõ remouet qn debeat fieri li. con. supple ergo. ubi dic recipiat testes. li. cõtest. premissa. eidem. episcopo. resignato. i. ex vestra parte dato.

B nostram regularibus. etiã si ꝓrogatus sint ꝑpetui. ī. õ sta. mo. monachi. §. ulti. taliter. tacita veritate. s. de rescrip. sup lris. ī. e. c. ꝓxi. ff. de contrahen. emp. et ven. q sepe. §. ulti.

Orrecta falsitatis. nisi ꝓbent de certa scia emanasse. si enĩ ꝓbaret secus esset. ꝑsumptio enĩ transfundit in eos onus ꝓbationis. C. de ꝓbat. siue. et no. s. de offi. del. cum in iure.

Xaminata.

Enerabilis decimis. s. qbus locis solui debent vel quo tpe. vel qbus psonis. als enĩ sup diminuenda quãtitate decimaꝝ ñ licet pacisci. insertis. ad b fit b insertio. qr rõne eoꝝ que in ipa compositõe ponũtur nõ põt hoc dici. q aliqs sit ꝓtra ius ibi. et si essꝫ papa illud voluit sustinere et sup illo dispensare. ar. s. de biga. sup eo. s. de fil. ꝑbyte. ueniens. et no. s. de transac. c. i. ipe tñ de iure suo ꝓtradicere posset si ignoras fecit. s. de fi. istr. inter dilec. §. porro. ubi no. multo fortius qlibet extraneus. qr res inter alios acta ꝛc. Item si dolo vellet dicere se inductos ad compositionẽ audiunt. ff. õ pac. tres fratres. §. emptor. et pp hoc ponit clausula sicut sine ꝓiudicio ꝛc. et hoc idẽ posset dicere etiã si in ꝑdicta clausula ñ apponeret. et ideo cũ illa clausula nihil opetur nõ debet impediri executio ꝓpositõnis. cõfirmatõnis. et videbat ꝓtra qõ ꝓus ponẽdus erat tenor cõpositionis. et postea ꝓsequi debebat ꝓfirmatio ut diceret predictã ꝓpositionẽ cõfirmamus. et nõ ꝓfirmamus ꝓpositionẽ sequẽtem. q. d. sicut in iudicio future ꝓfirmatões nõ pñt cõfirmari que cause cognitionẽ regrunt. ita nec in ꝓuile. dꝫ valere ꝓfirmatio si verba ꝓfirmationis ꝑcedũt ꝟba ꝓpositõnis

ꝛ sic ex hoc verbo videbatur conditionalis cõfirmatio. vnde videbatur eis q̃ ꝑmo q̃ mandaretur executioni inquirendum esset de conditione. sed non est ita.

Ua nobis specialibus. papa enī vel legat⁹ concedendo vel supponendo alii ecclam nihil alicui iuri detrahere intelligit. sed tm̃ ius subiectiõis ecclesie. i. ut extunc ei sit subiecta sibi ꝓcedere videt saluo iure aliorũ. ar. ē. de offi. del. sup eo. in omibus ergo salua erũt epis ꝛ metropol. iura epalia ꝛ metropolitana. illi aũt quibus donant poterũt tanq̃ patroni de tpalibus exigere rõnem. Et ꝑ his si male mistrent excõicare. iste etiam cui legatus hoc donauit poterit ingrere. ꝛ forte etiã extra ordinẽ nõ derogãdo iuribus alioꝝ. sed ꝛ cum sũt negligẽtes visitare poterunt vel melius videt q̃ legatus nullã ptãtem habet auferẽdi iura vnius ecclie ꝛ dare alii. sed papa hoc põt facere. hec autez ꝑ suas ꝓfirmatõnes nihil dedisse intelligit. sed tm̃ data legitime ꝓfirmasse. ac data talia nõ erãt legitima. vba aũt huius ꝓuilegii nescio excusare q̃n plene essent exempte a pꝛiarchis ꝛ aliis si legatus ꝺ eo ꝓferendo ptãtez haberet. eorundem hec dictio refertur ad illam dictionẽ q̃dam.

Explicit liber secundus. Incipit liber tertius.

De vita ꝛ honestate clericoꝝ. Rubrica.

T laici. statuimus. de con. di. iii. sacerdotuz. xxiii. di. sacratas. hoc. c. loqtur de honestate. nõ enī credẽ aliquẽ peccare mortaliter si inter clericos staret. maxime ubi nõ est ꝓtraria consuetudo. sed pars. i. chorus. sancta. i. maior pars ecclesie siue corpus.

Lerici arma. xxiii. q. viii. clerici. portantes. nisi ex causa. xxxiii. q. viii. maximianus.

T quisquis. honeste loqtur hoc. c. sed nõ peccat mortaliter si ꝓtra faciat ꝓpter pauptatẽ. plebem. i. populũ. clericum. no. in minoribus ordinibus cõstitutus legeret epl̃am. ꝛ hoc verꝝ q̃n nõ est ibi subdiacon⁹ nec debet cãtare cum solẽnitate in qua cantat subdiaconus. ꝛ ornamẽtis subdia. xxiii. di. subdia. lxxiii. di. si qui clerici. scholas tenere. docẽdo ꝑmo rudimẽta ꝛ psalteriũ. q autez maiores scholas regit de quo habes. xxxviii. di. de qbusdã non legit de officio epistolas vel lectiones. ad fidem. i. simbolum. quod est credo in vnum deum.

Ji quis relaxauerit. nisi ex causa. ī. e. clericus. fit. i. fiat. nõ enim ipso iure est excõicatus. sic. xxx. di. per totum.

Leric⁹ nutriat. xx. q. i. ꝓclinis. xxiii. di. ñ liceat.

Lericus si. sine gradu. sacri ordinis. xxxii. di. si quis eoꝝ. traditus. si dicto vel facto approbauit. esse eũ in monasterio. xxi. q. i. q̃ꝑto. alis secus. ī. ꝺ regu. ꝛ transl. ad relig. cuz simus. et litem. refert se ad ꝓprium casum de clerico vxorẽ ducente. ꝛ habes ꝫ q̃ dicus cõiugatus portare debet tonsurã. xxxiii. di. de ecclĩastica. xxxii. di. si qui vero. in auth. qũo opor. epis. §. semel. xx. q. iii. eos. et ꝫ intellige verũ si pcipiunt bñficiũ. ī. de cle. ꝓiu. iobes. ꝛ si itez voluerint ad ordinẽ clericalẽ redire. alis oĩno sũt omni ꝓuilegio clericali ꝓuandi vel nudãdi. lxxiiii. di. si quis. ī. e. c. ul. vel lege planius ꝛ verius hoc. c. sit dicus si tonsura dimissa vxorẽ accepit. q̃ qdem sit sine gradu. i. si ꝓdictus dicus ñ hz gradũ sacri ordinis nec a parẽtibus monasterio traditus ẽ ꝛ semp usq̃ adhuc locũ. l. suspensiue. ꝛ est sensus si clericus nõ hz sacrũ ordinẽ nec est mõachus licite põt accipe vxorez tm̃ tonsurã portet si vult gaudere ꝓuilegio clericoꝝ.

Lericis. etiam inuit̃. nec in hoc casu incidunt in canonem.

Onasteria ꝛ rationabili. ambo coniuncti sunt s. rõnabili ꝛ necessaria. xi. q. iii. nõ sũt. non tantum ad loquendum cum eis. nec domos suas frequẽtare quis debet.

Uoniam ut expensis. xii. q. ii. nobis. C. ꝺ fruc. ꝛ li. expen. lis. ualeatis. episcopis scribit grego. ꝛ sic est in registris.

Um ab omni. expensas. has enī licite accipiũt de legatis ꝺ qbus ꝫ loqmur. cũ nemo cogat suis stipendiis militare. ordinarii aũt suis expẽsis cãs agere debent. secus aũt in visitatõe. ut no. ī. de cen. romana. in fraudem. sibi retinendo. si est certũ salariũ assessorib⁹ dare facerẽt. licitũ est. C. de assess. l. i. ff. e. l. diem. ar. xi. q. iii. non licet. xiiii. q. v. sane. reprobentur. nec teneret. ii. q. vi. venales. sñia autem arbitri venalis tenet. licet ꝓtra eam excipiat. C. de arbi. l. iii.

Eus qui conformetis. sic habes q̃ in ꝓfectiõe circa solẽnitates intelligit exẽpta auctas pape. sec⁹ in subalibus. ī. de sta. mo. cum ad monasteriũ.

Um decorem theatrales. mimi enī ꝛ istriones nullo tpe etiã post pniam sũt ꝓmouendi. nisi per dispensationẽ pape. li. di. c. i. ꝛ. c. ꝓterea. iiii. q. i. c. i. sunt enī infames. de conse. di. ii. ꝓ dilectõne. ff. de bis qui no. infa. l. ii. §. aũt ꝓtor. ꝛ de postu. l. i. ꝛ hoc intelligo de bis q̃ publice corã populis faciũt gesticulatões sui corpis. ut ex ꝓdictis. l. apparet. si enī in occulto etiã corã plibus aliis saltaret vel corrizaret nõ ꝓhiberet a ꝓmotõne post pniam. idẽ etiã videt si semel tm̃ vel etiã pluries fecisset corã populo dũ modo nõ assuefecisset. nec esset infamia. Infamia enī ꝛ vilitas ꝑsonaꝝ est cã quare ꝓmoueri ꝓhibent ꝛ nõ peccatũ. qz sine peccato hec fieri possent. qz dauid ꝛ plures alii salutaue rũt sine peccato qui etiã hoc faceret ad consolationẽ alicuius infirmi vel ex alia iusta cã non peccaret. sed assuescere in bis nõ posset esse sine infamia. ꝛ no. vilitatis ꝛ maxime in bis q̃ querũt inde lucrũ. illud aũt certũ est q̃ si quis habet bñficiũ alis officiũ istrionis in aliqua curia. q̃ ille ꝓmoueri non põt ꝛ sic loqtur. li. di. c. i. ꝛ. c. ꝓterea. theatrales. sic dicti. qz fiunt in theatro. i. loco ad theorand̃ siue ad speculandũ apto. laruarum. larue dicũtur deformitates hominũ siue ꝓ appositiones pelliũ. siue colorꝝ. ludibria. nedũ q̃ monachi vel alii clerici exerceant ludibria. sed ẽt in eoꝝ habitu exercere ꝓhibentur. in auth. de sanc. epis. §. ul. coll. ix. C. de epis. au. mũne. aliq̃ aũt ad ꝓputationẽ fieri ñ ꝓhibent. puta ꝑsepe dñi ꝛ sepultura ꝛ consimilia. ar. de consecra. di. ii. semel. ꝛ de consecra. di. iii. queris.

T clericorum. ꝛc̃.

Crapula et ebrietate.

Lerici officia. nõ credimus hoc. c. loqui de precepto. sed de consilio ꝛ honestate. cõmertia. xci. di. clericus. ꝺ conse. di. v. nunq̃. tabernas. xliii. di. clerici. taxillos. xxxv. di. c. i.

Ex litteris. quibus. statuꝫ patrie. moniti. hi enīz ꝑmo monẽdi sũt. ut negociatões clericis non cõuenientes dimittãt. ꝛ si eas ñ dimiserint. ꝛ si eas forte sine peccato facere possent clericatu dimisso spoliabuntur beneficio ꝛ ecclesiis si habẽt. ꝛ dimitterent dño seculari hoc modo q̃ ecclia ñ defendet eos ut hic in fi. ab huiusmodi. i. secularibus negociatõnibus. preteriisse. idez etiã si nõ ꝓtermisse dũmodo cõiugati sunt ꝛ negotiatõnibus intendant. ar. ī. de deri. cõiu. c. pe. ꝛ. c. iobes. priuilegium. excepto ꝓuilegio canonis. xvii. q. iiii. si quis suadẽte. alii ꝓtra. de hoc no. ī. de deri. coniug. c. pe. ꝛ. c. iobes. ꝛ. ī. de aposta. c. i. priuilegium. qz quo ad iudiciũ vel foꝝ. ꝛ functões municiꝫ ii

pales ꝑdunt.ſ.de cleri.coniug.c.pe.dum bis. ergo eis dimiſſis poſſunt uti ꝓuilegio clericali.

De cohabitatione clericorum ⁊ mulierum. R.

Abibendum. canones. xxxii. diſt. nullus põt hoc.xxxii.di. interdixit.C.ð epiſ.⁊ cleri.eum qui.lxxxiii.di.in oĩbus ⁊ dicunt qdam hanc decre.canonib⁹ derogare.alii dicunt q᷑ ꝑ decre.iſtam ꝓhibentur tm̃ clerici laſciui tenere in domo laſciuias conſangaineas ſecum.⁊ alias ſimiles mulieres.

Jquiſq᷒ fabulari.in auc.ut li.ma. ⁊ a.§. penul. ⁊ ulti.iudicet.i.mõaſterio tradat.xxxiiii.di.firmitas.vel in ſeruitutẽ redigeꝫ.xxxii.di.cos.⁊ hoc intellige ſi fuerit publice ducta tanq᷒ vxor.⁊ ſic logtur.c. xv.q. vlti.cum multe.lxxxi.di.qdam.ſi autez teneatur ut ꝓcubina imponitur ei penitentia.xxvii.q.i.que chriſto.

Lericos concubinas. ſecus de vxorib⁹. xxxv. q.vi.ab iſto.incurrant.xxii.di.in nouo.c.ð iudiciis.l.ulti.l.di.penitẽtes.pecuniam.i.donec reſpiſcant.ſi.inſti.loca.§.adeo.ff.de pecul.id veſtimentũ.⁊ ſic ñ eſt ⁊.ii.q.i.multi.⁊ dr̃ ꝓpetua.qr nullũ certũ tp̃us p̃finitum habet.vel expone excõicationis.i.depoſitionis.

Jcut in ſubdiaconatu.idez in minoribus ordinibus.ſed nõ ſunt ita ſeuere puniẽdi.xxxii.di.lectores.ſatiſfactionem cõgruam. Satiſfactio cõgrua eſt ſi dimiſerit peccatũ ⁊ pniam egerit coꝛã deo ⁊ quez peccauerat.⁊ ſi peccaſſet ꝓtra ꝓximũ oportet q᷑ ei ſatiſfaciat. ⁊ dicimus q᷑ iſte q ſuſpenſus ẽ uſq᷒ ad congruã ſatiſfactiõz q᷒cito ſatiſfecerit ut debet.⁊ ſicut dictũ eſt ſtatim officiũ ſuuz ⁊ beneficiũ recupat.⁊ hoc ſatis ꝓbatur ꝑ ipa vba. nã ſi vſq᷒ ad congruã ſatiſfactionẽ eſt ſuſpẽſus. ergo poſt dignã ſatiſfactionẽ ꝑmũ ſtatũ recupat.niſi aliud ſit impedimentũ forte q᷑ peccatũ eſt maiſeſtũ vel alia iuſta cã quare neceſſaria ſit diſpenſatio.ut no.ſ.de temp.ordi.ex tenore. ⁊ idẽ dico ſuiſq᷒ ad annũ vel aliud tp̃us ſic ſuſpenſus.⁊ idem ſi ꝑ cõtumacia ſ.de ꝓſti.ex lr̃is. hic enĩ ſic ſuſpenſus nõ amittit iura ſua ſine tpalia ſiue ſpũalia nec poſſeſſionẽ eoꝛ.licz fructũ ⁊ effectũ amittat ad tp̃us.qð ex eo patet.qr ad hoc animũ non habz ſine quo poſſeſſio nõ amittit.ff.de acqr.poſ.poſſideri.§.cuz qbus.Et ideo nec eius beneficia cõferri p̃nt. tm̃ fructus qui medio tpe colligunt nõ ei reſtituent.ſed in utilitatẽ eccliẽ cõuertent.ſ.de ap.paſtoralis.in fi.⁊.ſ.de cleri.nõ reſi. cum ad hec.ſuſpendatis.ꝑ hoc nõ derogat.xxxii.di.nullus.⁊.c.p̃ ter.ubi dr̃ q᷑ ſuſpenſus eſt ipo iure qð tantũ logtur de ſacerdote q᷑ tm̃ ſuſpendit amiſſa.ħ aũt logmur de aliis ſacris ordinibus.⁊ etiã penas alias imponit.nos dicimus q᷑ ab officio non tm̃ ſacerdotũ.ſed etiã clericoꝛ eſt abſtinendð .ſ.e.c. ulti.⁊ nõ ſolũ a miſſa ſed etiã ab aliis officiis etiã minoꝛib⁹. lxxxi.di.ſi qui ſunt.xxxii.di.p̃ter.ĩmo nec etiã bñficiũ hẽbit nec etiã cum aliis ſedebit.⁊ ſic nec electõnibus intererit.ar.p̃ dicti.c.p̃ter.⁊ idem dicendũ in oĩbus ordinibus ſacris.⁊ q᷑ dam in minoꝛibus idẽ dicũt.ar.c.p̃ter.⁊.ſ.e.c. vr̃a. nec tm̃ ħ decre.que dicit ſuſpendendũ antiq᷒ iura tollit que dicũt eos ſuſpenſos ipo iure.cum ħ logtur qñ erat occultũ ante ꝓbationẽ ⁊ ſniam.vnde oportebat q᷑ ante ſniam ſuſpenderet.vel logtur qñ tm̃ erat ſuſpitio.ſ.e.c.ii.vel dic q᷑ licet qlibet poſſet ſua auc̃te reddere ab officiis publice fornicatoꝛis põt etiã ꝓtra eum ꝓcedi ordine iudiciario ꝑ quẽ alie pnie imponentur illi.⁊ ꝓpterea grauioꝛ eſt pena iudicis qᒉ iuris.qr penaz iuris credimus ceſſare ſi ceſſet a peccato.ar.ſ.e.c.ul. qᒉtũ ad hoc ut alii p̃nt audire eius officia ipe tamẽ nõ debet celebrare ſine diſpenſatõe ⁊ abſolutõne.exquo notũ fuit crimẽ eius lxxxi.di.miniſtri.⁊ no.l.di.ſacerdotes.ſnia aũt iudicis non ceſſabit niſi reſtituat de magna gr̃a. Jtem niſi ꝑ ſniam ꝓuet nõ poterũt eius bñficia aliis ꝓferri. ⁊ ideo neceſſe eſt monitũ onẽ ꝓcedere ut hic dicit ⁊ ſequẽs.c.Si aũt a ꝑlato ſuſpẽſus eſſet poſſent eius bñficia aliis ꝓferri.qr vacat eccliа.ſ. ð eta. cum bone. Secus in bñficiis ſuſpenſoꝛ a canone ut hic. et licet talis dr̃a ſit inter ſuſpẽſos a canone.⁊ ſuſpenſos ab homine.in exhibitõne tm̃ ſacroꝛ nõ eſt dr̃a.ut no.ſ.de hereꝫ.c. ii.Jtẽ ſi ſuſpenſus a canone celebrat nõ eſt irregularis.ar.ſ. de cle.ex.mi.ſi celebrat.in p̃n.ſecus in ſuſpenſo a iudice. xi. q.iii.ſi quis p̃ſbr.excõicatus aũt a canone bene fieret irregularis ſi celebraret.ſ.de ſen.ex.cum illoꝛ.vel dic aliter ut no. ſ.de ſciſ.c.i.de cle.ex.mi.ſi celeb.ſuſpenſi.ꝑ tm̃ tp̃us q᷑ ſcãdalum ⁊ infamia ꝓtra eum augmentat.⁊ relinquo hoc in arbitrio boni iudicis.vel non expectabunt niſi quouſq᷒ poſt ſuſpenſionẽ citentur.

Uper eo litteras a nobis.ſup reſtitutõe ſua.ſecus ſi conquereret de iniuſta ſnia vel ſuſpenſione. qr tũc valerent lr̃e.⁊ ꝓcederet ꝑ eas nõ fm formã lr̃arum.ſz fm iuris ordinẽ.ſ.de reſcrip.ſup lr̃is.vel põt intelligi ſpeciale in hoc caſu ut teneat facere mentionẽ de ſerie ꝓceſſus.ſ.ð reſcrip.dilectus filius abbas.

Jaũt liceat.auc̃te ſua.portionibus.i. p̃bẽdis. Eſtra duxit.nullus.xxxii.di.nullus ꝓter.legitur.xv.q.vlti.ceterum.ſoluit p̃dictã ꝓtrarietatem condemnatur. dr̃ etiaz notoriũ.q᷑ ita ſe exhibet oculus hoĩm q᷑ nõ eſt inficiationi locus.tolleratur.ſupple ⁊ eſt infitiationi locus.pene occultum.licet ſit notoriũ per famã.ſi enĩ eſſet notoriũ q᷑ teneret eã in domo nihil ꝓdeſſet ſibi ſua negatio.ii.q.i.de manifeſta. Alii dicunt q᷑ ſi publice teneat eã in domo dũmodo diffiteat ſe cognoſcere eam ñ eſt vitandus a miſſa.abſtinere.ſic abſtinere licz etiã ſi occulta eſſet fornicatio.vel etiã ſi eſſet aliud crimen qᒉ fornicatio a ꝓꝓrio ſacerdote in his officiis que ab eo audire nõ cogitur ⁊ in his ſacramẽtis que ab eo recipe nõ cogit̃ qualia ſunt q᷒ habes.ſ.de pe.⁊ remiſ.omis.⁊ etiã eſt ſic faciẽduz ſi ex eius abſtinentia ꝓtra talẽ ſacerdotẽ.ſ.fornicatoꝛẽ.⁊ tollat̃ ſcandalum nõ generet.alꝫ aũt nõ licet abſtinere.nam ⁊ dñs coꝛp⁹ ſuũ dedit iudeis.de conſe.di.ii.nõ ꝓhibebat.⁊.c.ſe.⁊ ar.vi. q.iii.ſi tm̃.viii.q.iii.nõne.peccandi.⁊ hoc bonũ.ſit taliuz. qr cum ꝓtemptu ⁊ quaſi minoris efficatie ⁊ hoc malũ. opis ⁊ hoc dicimus generale.q᷑ oĩm ſuſpenſoꝛ a iure etiã ſine ſcientia bomis ſi crimia ꝑ qbus ius eos ſuſpendit ab officiis vel quocũqᒉ alio actu ſũt notoria ꝑ facti euidẽtiã q᷑ cuicũqᒉ licet eos vitare in his que eis interdicta ſũt .licet adhuc üdẽ ſuſpenſi tollerent a ſuis ꝑlatis.⁊ idem dicendũ videt ⁊ in regularibus.qr ⁊ ipſi ſuſpenſi a iure dici p̃nt.ſed ⁊ ſi crimia ꝑ qbus a iure ſuſpẽdunt ſũt occulta qᒉtũcunqᒉ ſint grauia. ut ſimonia homicidiũ ⁊ hmõi.tm̃ euitari nõ debet in his q᷒ ab eis recipi debet de iure.ar.ħ de conſe.di.ii.nõ ꝓhibebat. et idem videt etiã dicendũ in occulto excõicato.vi.q.iii. ſi tm̃. ſ.de offi.ordi.ſi ſacerdos.euidenter.puta qr mulierem ſuſpectã tenebat in domo.xxxii.q.i.c.i.ſ.c.ſi quis.ſed ſi clericus inuentus ſit coire cum muliere.ꝓpter hoc tamẽ vitari ñ debet ab eo niſi alis ſit notoriũ ut hic. recipiantur. notoriũ aũt fornicatoꝛes ſuſpẽſi ſunt ipo iure ut hic. ar.a ꝓrio ſenſu. xxxii.di.§.vez.lxxxi.di.ſi qui ſunt miſtri.

Ua nos bñtibus.non in domo.qr tunc ſecus. ii.q.i.c.de manifeſta.conueniuntur.i.interrogãt notorium facti.puta qr mulierẽ ſuſpectã ſecũ tenebat in domo ⁊ lecto.⁊ qr confiteꝫ vel nõ diffiteꝫ.vl ſi filios habet de aliqua muliere.ſ.de diuoꝛ.ſignificaſti.notorium fama ꝓcedit ex ſcia.⁊ aliqñ ex ſuſpitõne. Jtẽ ex certo auctore.⁊ aliqñ ex incerto.de ꝓſe.di.iii.ſanctũ. hoc adducit inqſitionẽ.niſi a certo homie emulo vel inimico hẽat oꝛiginẽ.ſ. de accu.qualiꝫ.ii.manifeſtũ aut ſolitũ ordinẽ iudiciariũ req᷑ret nõ inquiſitionez niſi ſit infamatus.ii.q.viii.c.ii.et tamen

manifestū ex certa scīa ꝛ certo auctore ꝓcedit.ctiaz ꝙ ꝓbari potest.ff.de testa.heredes.§.ii.occultū etiā aliqñ dr̄ qđ ꝓbari potest.C.de ap.eos.§.i.sepe aūt dr̄ notoriū manifestū. ii.q.i.manifesta. Notoriū facti triplex est.ꝑmū est notorium facti actu transeūtis qđ ita habet euidentiā rei ꝙ negari non pōt ꝓbabiliter.ut si ep̄us cepit mīstrare bona eccle.s.đ trās lat.electi. vel ep̄i quāto.idem si qs in ꝓspectu populi occide ret aliquē.ꝛ dicūt qdam ꝙ in hoc notorio licet sit occultū iu dici si detur sic petitio vel accusatio.cum talis ep̄us transtule rit se ad talem ep̄atum sine licentia pape peto eum amoueri vel cū talis talē in p̃ntia multoꝝ occiderit ꝙ infitiatiōi locus nō est peto eū puniri. ꝛ exquo ita ꝓponit pōt ꝓcedere tāq̄ in notorio.i.lite nō con.ii.q.i.manifesta.ꝛ.c.de manifesta.et c.que loca.s.de iure iuran.ad nr̄am.ꝛ dicūt nō esse necessa riā lit.con.ubi absens est accusatus ꝛ ꝓtumax.si aūt p̃ns cēt faceret fieri lit.contes.ꝛ oportebit hūc ꝓbare duo.s.ꝙ fecerit homicidiū.nec hoc sufficiet nisi ꝓbauerit publice factū.alio quin nō posset ꝓdemnari exquo sic formata ē petitio cui de bet sntia ꝓuenire.ut.s.de or.cog.cum dilectus.§.fi.ꝛ.s.de ꝓ ba.licet.sine ꝓbatione aūt nunq̄ aliquē ꝓdemnabit. ii.q.i. nos in quēq̄.ꝛ.c.deus omīpotens.ꝛ in tali notorio nō au ditur qs appellans.s.de ap.ꝓposuit.ꝛ sic appellat notoriū potius qualitate facti.puta ꝙ publice factū est.q̄ qz sit iudi ci notū.ꝛ in hoc notorio debet p̄cedere aliqđ de illis q con tinent.j.e.in gl.§.qdam aūt.ꝛ hoc notoriū actu trāsiens sat̄ ꝓbabilit negat a p̄sente.j.de sortil.ex tuaꝝ.si aūt sit notoriū interpellatū semiplena ꝓbatio regritur.j.đ usur.cū in dioc. si aūt sit ꝓtinuū nullus ordo regritur.nec ꝓbatio.ut si dicus in carcere teneat.s.de ap.dilectis. vel si in domo publice te neret ꝓcubinā.ii.q.i.de manifesta.vl̄ ꝓtra iuramentū dn̄m p segtur ꝓtinue.s.de elec.venerabilē. Itē notoriū est iuris.ff. de sta.bo.ingenuū.j.e.c.fi.s.c.ꝑx.ꝛ si neget regrit ꝓbatio. s.de re.iu.sicut.notoriū p̄sumptōnis est p qđ p̄sumit filius. qz natus est de nuptiis.ff.de in ius vo.quia.habes etiā alia exempla.xxxii.q.i.c.i.s.de p̄sump.tertio.ii.q.i.de manifesta. ꝛ.c.quale.j.de emp.ad nr̄am.j.de pig.illo.alii dicūt ꝙ ī his duob⁹ notoriis.s.iuris.ꝛ in notorio ꝓtinui facti sine accusa tore ꝛ teste ꝓcedit.nec pōt appellari.ut in ꝓcordantiis posit̄ s.ubi de eis tractauimus.in notorio aūt facti actu trāseunt.ꝛ interpellati nō admittit directa accusatio.nisi cū ordine iu diciario.ꝛ admittenda est appellatio.sed pōt indirecte ꝓce di in talibus notoriis.s.ingrēdo.ꝛ sic pōt intelligi.aut.ut iu dices sine quoquo suf.§.si quis aūt.ꝛ.§. necessitatē.ꝛ.C. de accusa.ea qdem.que qdem.nec obstat decre.s.đ elect.bone me.mag.ꝛ.c.venerabilē.s.de ap.cum sit.j.de ver.sig. ex pte ut ibi no.citatio aūt semp est in quolibet notorio necessaria. ut.s.de iureiur.ad nr̄am.hoc aūt licet sit securius nō tamen negamus posse sustineri.qđ dictū est.s.e.glo.ꝛ.j.e.glo.qui daz aūt dicūt. In notoriis aūt p̄sumptōis necessarius ē ois ordo iuris.sed sufficit ꝓbare circūstantias ꝛ p̄sumptōes etiā si nō ꝓbetur factū.ar.in pall.decre.tertio.ꝛ.xxxii.q.i.c.i. q dam aūt dicūt.s. fm p̄mā opinionē sufficere ꝛ etiā necesse ē ad hoc ut possit ꝓcedi in tali notorio actu transeūte ꝙ lr̄as recepit a fide dignis.ar.s.de postul.c.i.ii.q.i.c.fi.in aut. ut iudi.sine quoquo suf.§.si quis aūt.ꝛ.§.necessitatē.vel etiam p̄ publicā famā.vel p denuntiationē officialis.C.de accu.ea qdem.ꝛ ꝙ faciat citari ptes.nā merita causaꝝ ꝛc.s.de sen. et re.iudi.inter.ut.s.de iureiur.ad nr̄am.iii.notoriū vero dep̄ bendit loco.qz fit in publico nō in domo occulta.ꝛ pp astā tes q sunt multi tot.s.ꝙ nō inueniret aliqs q possit tot inue nire q ꝓtrariū dicerēt.puta tota vicinia vel maior ps. vel tot ꝙ inficiari nō pōt.p̄terea tpe puta die nō nocte. ꝛ ex multis aliis circūstantiis quas discretus iudex videbit.ff. đ instī.sz ꝛ si.§.i.ꝛ.ii.ff.de iur.ꝛ fac.igno.l.regula.§.i.ii.q.i.§.qñ aūt. ff.de ver.obli.ꝓtinuus.§.i.ꝛ tūc qñ factū est notoriū.sed per sona delinquēs occultat locū habet ut qdam dicūt ꝙ ꝓcedi tur quasi in notorio.ar.s.đ testi.cog.c.pueniat ad nos.ꝛ no. s.de elec.bo.me.ma.ꝛ de tali notorio actu trāseunte loquit j.de ver.sig.si ex pte.in xp̄o.ꝛ.c.se.s.de ap.cum sit ro.§.ul. ꝛ.c.ꝓposuit.s.de sil.p̄sby.ꝙquerente.s.de trāsla.c.ul. electi q̄to.hi etiā si notorie delinquētes ñ sunt audiendi appellā tes.ii.q.vi.c.sūt.s.de ap.cum sit ro.§.ulti.ꝛ.c.ꝓposuit. sz ꝙ est mirabile post latā snīam etiā executōni mandatā ꝓtra eā poterit de nouo ꝓpendi iudiciū.i.agitari.C.de accu. ea qdē nō mireris qz dixi talē appellare nō posse licet possit ēt post snīam.qz alibi nō licet appellare.ꝛ tamē cām agere licet. ut ī supplicatōne iudex.C.de p̄ci.impa.offe.aut.que supplitio ꝛ retractabit ꝑma snīa siue ꝓcessus si ꝓbauerit falsū esset qđ obiiciebat.vel etiā si notoriū.C.de accu.ea qdez.q̄uis h̄ dif ficile videat.sed ꝓtra videt ꝙ nō debeat citari ī notorio actu transeūte.s.de elec.bo.me.mag.ꝛ.c. venerabilē.ꝛ etiā ꝙ nō sunt in tali notorio recipiēde ꝓbatōnes.ii.q.i. de manifesta ꝛ.c.que lotharius.sed illa h̄t locū in notorio qđ in ꝓspectu iudicis ꝓtingit.vel in notorio ꝓtinuo.vl̄ ibi interuenit citatio ut.s.de ap.cum sit ro.vel dicas generalit in quolibet noto rio posse ꝓcedi sine citatione hoc nō placet.ꝛ sine ꝓbationi bus ñ ꝓpter hoc reuocabit sntia nisi ꝓstet ꝓtrariū.ut.s.dictū est.sed melius est ut modo p̄dicto ꝓcedat. nisi forte piculuz vel scandalū esset in mora.ꝛ sic pōt intelligi que ꝓtinebat.s. de elec.bo.me.mag.ꝛ.c.venerabilē.ꝛ forte nō est dra iter no toriū actu transeūtis ꝛ actu interpellatū si in usurario manife sto.q̄dā ꝓstituunt specialia manifesta.ut no.j.de usur.cuz in dioc.ꝛ.c.quia.sed qd dices negatōe fit res dubia.ergo ubi cunq̄ negabit nō seruabit dictus ꝓcessus.C.de inge.ma.l. iiii.rñdeo.sicut dictū ē si p̄sentes sūt.ꝛ neget bonū est ꝙ ser uet ordo iuris ꝛ in cautōnibus ꝛ in aliis.ff.đ custo.exi.reo. diuus.ar.ii.q. viii.c.i.ꝛ.ii.ꝛ si nō fuerit p̄sens vel recessit tūc nō seruat ordo.vel dic illud h̄e locū in qbus ꝓbabiliter po test esse inficiatio. vel dic ꝙ est dubiū ideo regrunt ꝓbatōes ꝛ qz notoriū ideo ꝓcedit sine ordie.ꝛ sic diuersis respectib⁹ aliqd dr̄ dubiū ꝛ notoriū. sic etiā ordine nō seruato ꝓcedit si de maleficiis notoriis excipiat ꝓtra electū vel testē.ꝛ sic lo quit.s.de elec.bo.me.mag.ꝛ.c.venerabilē. In aliis aūt pre ter maleficia.puta in ꝓtractibus nō credim⁹ locū h̄e p̄dictū ꝓcessum.imo in ip̄is seruabit ordo iudiciarius.qz ibi tpe p̄ dicti ꝓtractus ꝛ ante ꝛ post ꝓtractū multa sūt ꝛ interueniunt etiā extra id qđ agit que hoies nō audīūt vel nō notant no tabilit. Itez qz que ꝓsensu vel verbis vel re ꝓtrahunt ñ p̃nt talia ita esse notoria.ff.cōmo.si is.§.ulti.ff.de act.ꝛ ob.l.i.et ii. Idem dr̄ de possessione.q licet ꝓsistet in facto hz tñ aliqñ aliqd iuris.ff.de acquir.pos.l.i.§. acqrimus.ꝛ.l. possessio. p̄terea alia rōne reprobamus ꝓcessum notorii in ꝓtractibus qz si p̄sens esset reus forte haberet exceptōnes suas. ꝛ alius est modus subueniēdi actori.s.p excōicationē vel missionez in possessionē.s.ut li.nō con.tue.ꝛ.c.qm̄. sed dices idē etiā pōt dubitari in crimibus.qz forte ad suā defensionē fecit ho micidiū. vel q transiuit ad ep̄atum anēte pape.vel ꝙ est de nuntiatus post appellationē.s.de trāsla.c.ul.s.de resti.spo. olim.j.de sen.ex.p tuas. Itē remediū aliud actor habet cō trariū.C.de requir.re.ꝛ.ff.e.p totū.sed dicimus ꝙ spēale est in maleficiis.qz interest reipublice ne maleficia remaneāt im punita.j.de sen.ex.ut fame.ꝙ ꝓcedit sine ordine ꝛ tñ neces sariū est ꝙ nō solū ꝓbet maleficiū sz etiā qualitatē facti.s. ꝙ homicida insultū fecerit ꝛ ceciderit.ꝛ sic de oibus aliis.quia als est inficiationi locus.ar.ad p̄dicta. de resti.spol.olim.et c.cum ad sedē.ii.q.i.que lotharius. qdam dicūt ꝙ si neget notoriū semp est negandū notoriū.ut.ff.qui satis.cog. si vo. §.ulti.ꝛ hoc in absentia ptis ꝓbari pōt.ar.s.de ap.c.ītrpo sita.§.ulti.ꝛ postq̄ ꝓbauerit notoriū tūc admittent ꝓbatio nes sup p̄ncipali.sed p̄us dictū magis placet cū hoc sit ꝓlō gare litis ꝛ circuitu ꝛ adducere.nulla tergi.tale natoriū facti puta.qz mulierē suspectā secū tenet in domo vel lecto.ꝛ quia

confitetur vel non diffitetur. vel si filios hēat de aliqua multi
ere. ī. de duor. significasti. Illud factū vel potius maleficiuz
dr̄ notoriū ut homicidiū adulteriū. qz plibus notū est etiā si
circūstantie nō sint note que excusant vel aggrauāt maleficiū
utputa qz iudex est q occidit vel etiā alius. sed ad sui defen
sionē vel etiā adulter nō tenet qz ignoraāter eam cognouit. vl
qz suppositā. vel qz pentelam ignorabat inter se z vxorē suā.
sed certe in hoc casu qñ quis tenet aliquā ꝓ vxore nō videt
hīe locū ꝓcessus notorii. qz tunc est notū maleficiū lz noto
riū sit factū. ſ. q tenet z cognoscit talē mulierē q nō est pecca
tū. nec de genere peccatorz. nisi z ipa ꝓsanguinitas esset noto
ria. nō dico viro sed alīs ita q possit censeri notoriū. nō enī
est necesse ad hoc ut ꝓcessus notorii habet locū q sit notū
ptibꝫ. sed q in veritate sit notoriū. qz si velles dicere q opor
tet omēs circūstantias excusantes maleficiū esse notas seq̄re
tur q nullū maleficiū posset esse notoriū. qz nullū est q non
possit hīe aliquā circūstantiā que possit excusare maleficiuz.
sed ꝓtra nō dr̄ factū notoriū nisi qñ nō est inficiatōni locus
etiā qñ nō pōt ulla tergiuersatōne celari. ut hic. ii. q. i. de ma
nifesta. So. nō dr̄ q maleficiū nō possit excusari. sed dic̄ q
ipm factū qō dr̄ maleficiū non pōt celari qn sit factum noto
riū. i. si sit notoriū factū habz locū ꝓcessus sine iudiciario or
dine. ꝓcessus aūt iste extraordinarius de quo loquūtur cano
nes raro locū habet fm leges. Itē no. q imputat accusato q
bz legitimas causas inficiandi q citatus non venit z ꝓcedit
ad inquirendū de circūstantiis nō notoriis etiā si p̄senti ac
cusato incūberet ꝓbatio habebit ꝓ ꝓbato. exquo absens ē
alioqn si nō absenti z nō p̄senti incūbebat ꝓbatio. iudex ad
sui instructionē ꝓbatōnis recipiet. Itē z ꝓcedet ad penā hu
ius ꝓtumacis sicut fuerit iustū eius ꝓtumacia nō obstante. s̄
de elec. bo. me. mag. ii. q. i. de manifesta. sed si venerit audiē
tur excusatōnes eius. ii. q. i. deus oīpotens. z si aliqua pena
imponat eis. vel si aliqō mandatū fiat eis occasione malefa
cti eo nō existente ꝓtumace. z si facta legitima inquisitōne de
nō notoriis illud vel erit nullū vel erit reuocandū tanq̄ in
iustū. Item monitio iudicis que monet reū q satisfaciat nō
hīe ꝓ citatione. qz monitōni nō teneret pere si habet iustam
excusationē. s̄. de p̄sump. c. dudū. xxii. q. i. quisqs. ar. ī. s̄. o
rescrip. si qñ. ubi dr̄ q p lr̄as debet se excusare. sed ibi loqui
tur o honestate. alii dicūt z forte bene. q in notoriis post ci
tationē pōt ꝓcedi si citatus nō mittit sufficientē rn̄salem. ar.
ī. de de. nō resi. ex pte. z duobus. c. sequen. Itē si sit factum
ubi regretur purgatio videt q ad purgationē vocari debet.
ar. de sen. ex. si vero. z idē videt q ad sniam sit vocādus. C.
qūo z qñ. l. ea que. iii. q. ix. p totū. z alii tamē ꝓtradicūt in cō
tumacibus. z illa loquūtur in absentibꝫ nō ꝓtumacibꝫ. sed ac
cusatoi rputaret si sciret legitias excusatōes accusati z eas ñ
diceret z ꝓuidet in hoc accusato fm tenorē. l. ff. de iudi. l. si
p̄tor. Itē dicimus q licet in notorio possit ꝓcedi lit. conf. et
fuato alio ordīe iudiciario qñ ptes sūt p̄sentes. nihilominꝰ
tñ dicimꝰ posse ꝓcedi p̄ntibus eisdē etiā litē ñ conf. nec alio
iudiciario ordine seruato. sicut z qñ reus absens est z contu
max p̄ter citationē. que semp necessaria est. Itē post citatio
nē necessarie est ei exponi factū ꝓ quo citatus est. z q audi
atur defensio eiꝰ. z si h nō fiat satis dici pōt nō tenere sniam
sup notorio latā. sic enī in aliis causis que requirūt ordinez
iudiciariū nō valet snia que fert nō cognito de causa. z sic in
telligit. C. de sen. z inter. o. iudi. l. ꝓlatā. z. C. de accu. si accu
satoribus. z. l. absentē. Idem videt etiā in notoriis ubi et si
nō omēs. aliqs tñ ordo fuandus ē. s̄. de iureiur. ad nr̄am.
iii. sed si audiant eius excusatōes licet sup eis nō admittit
ꝓbatio. nihil. tamē si est notoriū in veritate tenet snia. z hoc
si ipm ꝓbetur cora illo cora quo petit snia ꝓnuntiari nulla
iudicabit sniam debere mare ratā. secus tñ videt in aliis iu
diciis que regrunt ordinē iuris. qz ibi si nulle ꝓbatōnes re
cipent sup qōne de qua agit nō teneret snia ut dictū est. qdā
tamē aliter dicūt. Item dr̄ q si accusatus est absens z contu
max q tenet ꝓtra eū snia. etiā nullo ordine fuato dūmodo
ei cora quo petit snia ꝓnuntiari nulla ꝓpter defectū ordinis
ꝓbetur factū notoriū. nec ex aduerso cora eodē iudice ꝓba
bit aliqua excusatio. imo plus dicit q in hoc casu nō est ad
mittēdus ille q fuit ꝓtumax ad ꝓbandū excusationē. sed in
ꝑmo casu. qñ nō fuit ꝓtumax in ꝑmo iudicio. sed iudex con
tra ius litigatoris voluit admittere eius excusatōnes tunc se
cūdus iudex q cognoscz an nulla sit snia bene admittet pro
bationes sup eius excusationibꝫ. melius tamē potuit sibi ꝓ
uidisse si appellasset ante sniam qñ ꝓbatōnes sup suis excu
sationibus nō admittebat. qz tunc hoc solo q snia lata esset
post talē appellatōnē cassaret snia lata. aliq tamē aliter dicūt
Itē dicimus q etiā si iudici nō sit factū verū notoriū dūmō
vere sit notoriū. licet iudex peccet si fert sniam anteq̄ ꝓbetur
factū sibi notoriū. tamē eius snia irreuocabiliter tenet. Item
dicimus q nō solū factū sed etiā possessio z ꝓtractus posse
sionis p̄nt esse notoria. licet in eis raro debeat ꝓcedi fm for
mā notorii. sicut z in eis raro ꝓcedit in forma inqsitionis lz
plus placet q̄z ea que notant in glo. fama z gdem. testis. ii.
q. vi. de manifesta. euidentia. puta qz nō secū tenet eā in do
mo z in camera si cōiter dr̄ q eam cognoscat.

Obis naturale. s̄. e. c. i. ꝓtrariū. ibi tñ soluit.

Uesitum notorium. de hoc no. s̄. e. tua euiden
tiam. ſ. quia tenet mulierē in domo. vel filios bz.

De clericis coniugatis. Rubrica.

I qui. relinquenda. xxxii. di. si q
vero. ꝫ. xii. q. i. qz. sol. illud
loquit ubi timet scādalū. vel illud ō pau
pibus clericis z nō intitulatis qbus nō
ex debito sed ex elemosina est bñfacien
dum. vel illud fuit dispensatio in nouita
te gentis anglicorum. vel illud vetus. hic autem q dicit hec
decre. hodie seruatur.

Ane nisi forte. licet enī hēant vxores si ipe z ma
riti voluerint vouere castitatē. p̄nt hīe bñficia.

Uod a te redire. ff. de coll. illi. l. i. in fi. xvi. q. vi.
de lapsis. z. c. cognouimus. s̄. de renū. ex transmis
sa. xvii. q. iiii. qcūqz. ꝫ. xxvii. q. i. si qs rapu. xii. q.
ii. nulli licet. xviii. q. iiii. sunt q opes. in aut. de mona. §. si ve
ro reliquas. ī. de con. ap. vex. So. dicūt qdam aliud ē cum
sponte recedit quo casu nihil recupat ut in ꝫrtis aliud cū iu
dicis aucte recedit quo casu oīa recupat. ut h z in ꝓcordātiis
Sed ꝓtra hoc videt q nō debet ei ꝓdesse iudicis auctas cū
ad hoc sua culpa deuenerit. ar. ff. cōmo. l. si ut certo. q̄uis ñ
possit dici culpa si in minoribus ꝓtrahat mrīmoniū. ꝓpter
boc dixerūt alii q sicut in dote vel donat. ꝓpter nup. intelli
gitur cōditio. ſ. ut duret durāte mrīmonio. sic z qñ ingressu
suo aliqs donat aliqd eccl̄ie. C. de rei uxo. act. l. i. secus si al.
donet. qz tunc nil reuocabit nisi exp̄sse dicta sit cōditio. ī. de
condi. ap. vex. alii dicūt hoc. c. cum ꝓcordatiis intelligi ō be
nignitate ꝓtraria de iure cōi. alii dicunt q si res aliqs donat
exp̄sse nō potest eas reuocare. sed si tacite ipo. ſ. ingressu ec
clesie secus. ar. C. si pen. ap. l. iii. alii vero dicūt q si simplicit
facta est donatio nunq̄z est reuocāda. C. de dona. l. irritā. C.
de reuo. dona. si donatione. hec autem facta sūt sub conditi
one si ibi permaneret.

Ane sacerdos. nuncupāda supple. z ꝓpter h p̄
uati eccl̄esiis fuerunt. rc̄.

Iuersis cythara. i. vita contēplatiua cū ꝓtigali.
contuleris. repete que dixim⁹. s̄. de elec. nosti. z ō
fil. p̄sby. veniens. p̄nt etiā aliter solui contraria ibi
posita. qz h intelligit dispensasse. quotiēscūqz enī aliqs facit
aliqd ꝓtra ius z illud tale est in quo possit dispensare dispē

ſaſſe intelligit ut h. r. ſ. de fil. p̄ſby. veniens. ſ. ꝺ biga .c. ü. ve
rū tamē eſt ubi ſeraet ordinē. r cum cauſe cognitōe faciat di
ſpenſationē. ut no. in decre. noua veniens. alius p̄ot venire
cōtra. ſ. ſupior r ſucceſſor. ſed ipe non ut h. r. lxxxi. di. gcūq;
li. di. quē in aliquo. r credūt q; in hoc caſu ꝓpter inordina
tum ꝓceſſum. ſ. puta. qr nō p̄miſſa cognitōne eſt diſpenſatū
poſſit reuocari diſpenſatio. r puniri diſpenſator. ipe tamen
ſine peccato tenet bñficium quouſq; diſpenſatio reuocaī. ſic
hic ꝓbatur r tenet diſpenſatio. ⁊. eſt in diffinitiuis ſentētiis.
que nō reuocanī. C. de ſen. r inter. o. iu. ꝓlatam. Si aūt di
ſpenſatio nō teneret. qr in caſu indiſpenſabili ordinaſſet vel
diſpenſaſſet. tunc etiā ipe poſſet ꝯuenire. lv. di. penitentes. ſ
de fil. p̄ſ. veniens. r. c. penult. Itē dicas q; ſi crimioſū mouet
epūs vel regularē ad aliquā eccl̄iam vel ordinē epūs de eo
crimine vel irregularitate quā p̄ius hēbat r ſciebat accuſarē
nō poteſt. qr mores eius quos approbauit reprobare ñ p̄ot
ff. de adul. ſi vxor. in fi. ar. üü. q. üi. ſi quis te. Sed p̄ot denū
tiare crimē eius. ad denuntiationē enī qlibet teneī. r nec fco
ſuo vel ꝓmiſſione p̄ot a denūtiatione excludi. ſ. de iureiur.
quēadmodū. r. c. ulti. ü. q. i. ſi peccauerit. ſed ſi coā ordina
tore de huius crimīe vel irregularitate accuſet bene poteſt fa
cere iuſticiā. nulla enī exceptio p̄ot eum repellere a iudican
do. cum ſi ꝓpter ſuſpitionē diceret repellēdus nō ab ordia
to ſed potius ab accuſatore poſſet hoc dici. qr p̄ſumit velle
ſuū defendere factū. ſed ſi ingrendo vellet ꝓcedere. dicūt q
dam q; bene poſſet tali exceptōne repelli. tu crimē meū noſti
beri ſicut hodie. r hoc ſatis videt iuſtū ſi ingſitor hoc fateaī.
ut hic vel alis notoriū eſſet q; ſciret. ſed ſi ingſitor hoc nō fate
atur. nō videt q; aduerſarius ſit admittēdus ad ꝓbationez
exceptōnis cū nō poſſit ꝓbare exceptionē niſi p̄ſiteaī de cri
mine ſuo. r in p̄ſitentē nulle ſūt ptes iudicis. ff. ad. l. acquil.
ꝓinde. Item p confeſſionē ſit notoriū crimē eius nō ꝺz au
diri recuſatio eius. nec appellatio. ſ. de ap. cum ſit ro. r. c. no
uit. alii tamē ꝓtradicūt. ſ. q; ſemp eſt admittēda exceptio. nec
opponit hec exceptio cum ſit declinatoria iudicii. niſi in p̄n.
ut no. ſ. de excep. paſtoralis. ar. ⁊. ſ. de fil. p̄ſ. veniēs. So. il
la loqtur ubi nullo ordine iudiciario ſuato fuit ſpoliatus. et
erat notorius defectus ordinati eſſe notū epo. vnde cū ante
ſpoliationē nō habuit ptātem ꝓponendi exceptionē p̄ot ꝓ
ponere poſt. ſecus ubi ſeruaī ordo. r facultatē habet excipiē
di. qñ aūt ordinatori licet excipe ꝓtra ordinatū. dic ut no. ſ.
de eta. r quali. or. r p̄ſi. accepimus

Um olim orientalis. xxxi. di. nicena. qm̄ iuro.
conſuetudo. no. q; ꝓſuetudo impedit r ſuſpēdit
vſum mrimonii r multofortius impedit ꝓtrahendō
⁊. de cog. ſpi. ſup eo. xxxü. di. placuit. ꝓtractū aūt r ratū licite
ñ dirimit ita q; poſſit cū alio ꝯbere. nec ꝓtradicit. ⁊. ꝺ diuor.
gaudemus. qr ibi nō loquitur de rato.

Ohannes gaudere. ut. ⁊. c. pr. niſi p̄uilegiū illi⁹
canonis. xvii. q. üü. ſi quis ſuadēte. tamē ſi tibi mo
nitus nō dimiſerit negociatōnes r alia que clerici
p̄hibenī hoc enī p̄uilegio p̄uabiī. ſ. de vi. r ho. de. c. ulti. ⁊.
de ſen. ex. in p̄ſentia. ⁊. de apo. c. i. ubi no. qdam tñ intelligūt
p̄dicta. c. ſ. de apo. r de ſen. ex. loq in caſu ſpeciali. q; clerici ñ
gaudeāſ p̄uilegio canonis ſi qs ſuadente. qñ violentias in
ferūt vel arma portāt. ſed ſi alis ut laici agāt in negociatōnib⁹
r aliis hmōi gaudēt p̄dicto p̄uilegio canonis ſed nō aliis.

Ex parte abiectā. r nihilomin⁹ ſeculares negocia
tiones exerceret. iuſtitias. ſ. e. c. pr. ſ. de vi. r ho.
cleri. c. ulti. ſecus dicimus in depoſitis. quia r ha
bitum portare debent. r in omibus clericaliter viuere. lxxxi.
di. dictum. r gaudēt p̄uilegio. c. ſi quis ſuadente.

De clericis non reſidentibus. Rubrica

On liceat. Tranſire niſi cū au
ctoritate pape. ſ. de
tranſla. inter corpalia. manifeſta. ſ. am
bitio dignitatis vel diuitiaꝝ.

Ex geſtis depoſitus. i. a dig
nitate remotus. nam in amotō
ne cardinalis ſinodum ꝓgregat. r ſup ipius amotiōe totius
ſinodi ꝓſenſū habitū imo papa fecit depoſitionē.

Ulia non inhibemus. penam horꝝ habes. ⁊. ꝺ
p̄ule. r digni. de multa. miniſterium. i. dignitas
vel potes intelligere de quolibet bñficio qō regrit
reſidentiā. vel ex conſuetudine vel p̄iuilegio. vel ſtatuto ec
cleſie. vel alio legitimo modo. perſona. niſi eſſet annexa p̄e
benda. ⁊. de p̄ben. r digni. ad extirpandam.

Elatum in. a laterañ. ſ. e. c. p̄ri. beneficium. i.
dignitas. qō ex eo apparet q; in ꝓſilio nō fit mētio
niſi de dignitatibus r eccl̄iis. vel potes intelligere
de quolibet bñficio. r bene fit de eo mētio in. p̄ri. ſ. c. ubi di
cit eccleſiaſticū miniſteriū. contradicunt. qr nō ſtant. l. ī eis
niſi caueant. non admitti. dic ſi p̄ſentent talef. ſciant prela
torum. no. inferiores p̄latos dare licentiā eundi ad ſcholaſ
r alibi. p aliis. ⁊. e. decetero.

Raternitati cum mendaciis litteris. lxxü. di.
per totum.

Onquerente ſilentium. no. q; ſi quis ñ reſidet
in eccleſia ſua vel habet alia beneficia q; poteſt agi
contra eum ut amoueaī ab illo bñficio.

Ecetero ſubtrahi. ſpēalis grā fuit. ſ dic h eē ius
cōmune ut q̄ꝺiu canonici r alii clerici dioc. vel alii ſubiecti
ſuis p̄latis ſiue epis ſiue aliis q hñt ſup eo ordinariā r īme
diatā iuriſditionē q; habere debēt ſua bñficia ubi forte hoc
affectarēt. ff. ſi quis cauī. l. ü. §. ulti. Itē oportet q; neceſſitas
r utilitas epi adſit. ⁊. e. ad audientiā. alis enī cū non ptineret
ad officiū ſuū nō poſſit eis pcipe. vii. q. i. qr frater. r no. ſ. ꝺ
temp. ordi. ad aures. uictualia. x. q. üi. relata.

Ex parte vocatus. ⁊. e. ex tue. no. ſufficeī ſolā mo
nitionē q; redeat ad eccl̄iam. nec eſt neceſſe euz ci
tari ad cām. r hec eſt rō. quia nō p̄ot eſſe niſi noto
rius exceſſus eius. ⁊. c. i. r. ü. tamē ſi iſte iuſtaz excuſationem
haberet quare nō reduit totū revocabitur. vii. q. i. preſentiū.
üüi. q. v. c. i.

Ualiter reuocatus. no. caplm reuocare epm. qr
p hāc reuocationē a canonicis factā papa mādat
ad electionē alterius ꝓcedi. eligatis. no. nullā ſupioris ſen
tentiā eſſe neceſſariā ꝓtra hūc abſentē. ſed ſolā reuocationez
ſufficere ut canonice ꝓcedaī ad aliū eligendū. ar. ⁊. ⁊. c. p̄ri.
nos credimus q; q̄ſtūcunq; ſubditi moneāt p̄latum vel ſo
ciū de redeundo nō tamē p̄ñt ꝓcedere ad eligenduz ſibi ſu
piorem ſine aūcte illius in cuius manibus p̄ot renūtiare. vel
qui iuriſditionē habet ſup eum ut euz remoueat. qr inferior
xc. xxi. di. inferior. r. c. ſe. ſ. de tranſac. inter.

Ater quatuor expectati. fm formā ꝓtentam in
c. pr. vel dic hoc tps p̄ſigi a iudice. impedimen
to. no. q; etiā ſi ſine iuſta cā abfuerit. ſi tñ poſtea in
cipias legitimo impedimēto teneri nō p̄uabiī eccl̄ia. r ē hoc
ea rōne qr monitio debet p̄cedere. monitio aūt cū ipeditus
eſt eum artare nō p̄ot. ſ. de elec. bo. me. xc.

Ex tue fraudulenter. ſemp p̄ſumit fraus cū ſemp
debeat eccl̄ie ſeruire. vñ cum ſit in culpa magna iu
ſte compatur fraudi. ff. de ver. ſig. magna. ff. man.
ſi fideiuſſor. in p̄n. ff. depo. q; nerua. citatio. qcqd dicant iu
ra antiqua q; abſens clericus tm̄ duobus mēſibus ſit expe
ctandus. vii. q. i. p̄ſentiū. vel tribus ſeptimanis. vii. q. i. ſi qs
in clero. vel. v. annis. ſ. e. c. ii. ſiue de anno. in auī. ꝺ ſan. epi.
§. interdicimus. tu ſic tene. q; ſi quis abeſt ꝓbabili r neceſſa
ria cauſa. ſiue ꝓbabili tm̄. puta ſtudior. vel qr ſit cū epo ſuo

vel alia iusta cā semp expectabīt. s. e. relatū. r. c. decetero. j. c. cum dilec. nisi citet ꝑmo ubicunq; fuerit ultra mare. siue ubi cunq; alibi fuerit. cū enī in nulla culpa sit hic. sine cā expoliari nō debet. lvi. di. satis. xvi. q. vii. inuentū. hoc tñ bene fatemur q; si certū tꝑus haberet ad redeundū. vel etiā q̄litas negocii certū tꝑus regreret. ut q mittit ad ꝓfectum vel ad cām finem ꝓcilii vel cause tacite ꝑ termino habet. vnde si clericus post finē vageť ꝓputatis diebus ad redeundū vagari intelligitur. ff. ex qui. cau. ma. in inte. re. si cui. in fi. §. i. vnde extunc licite dať eius bñficium. nec est necessaria citatio. nec expectatio. vi. mensiū. de q̄bus habeť in hac decre. r. vii. q. i. pñtium tamē ut ibi dī si ꝑbauerit postea se legitimo īpedimento detentū fuisse recupabit ecclīam suā. bñficio suo resti. in inte. ex generali clausula. ad idem. iiii. q. v. quisq; s. ff. qui satis. cog. l. ii. r p totū. alii aūt dicunt q; posteq̄ ꝑpria voluntate incipit morari debet expectari p sex menses. r citatio ad domū fieri sicut dicit hec decre. nō enī debuit ei obesse. q; bonū initium habuit absentie. r. c. pſentium. loqtur fm antiqua iura vel tē pora qñ minus tꝑus assignabať. hodie aūt assignať maius ut hic. Itē dicim⁹ q; si ex causa ꝓbabili sit absens pōt revocari ꝑpter necessitates ecclīe. vnde semp dz notificare ecclesie sue ubi moret q; si nō fecerit cum sit in culpa r latitare videatur sibi ꝑiudicat. si quis aūt habet aliq̄d officiū in ecclia semper compere debet. nec ad eum est transmittēda citatio post citationē sex mensiū. r edictū emissū ut hic. r poterit eius bñficium alii assignari q; eius necessitates suppleat. ꝓfert enim publica utilitas ꝑuate. ut. vii. q. i. mutatōnes. r multis aliis c. Itē oportet q; ꝑdicti q; ex ꝓbabili causa absunt hēant licētiā sui ꝑlati. de ꝓse. di. v. nō oportet. vl̄ q; ꝓsuetudo sit q; possint abesse ex iusta causa licentia nō obtenta. bene enī posset hoc ex ꝓsuetudine induci. q̄uis h̄ non posset ꝓsuetudie induci q̄d sine licentia vagent. esset enī talis ꝓsuetudo contra bonos mores r in lesione ecclīarū. vnde nō valet ut no. s. d̄ consue. c. i. imo plus dicimus q; nec etiā ꝑlatus pōt ei licentiā dare vagandi. r si dedit forte licet ipe ꝑlatus q; ei licentiā dedit nō possit ꝓtra eum ꝓcedere tamē supior ꝓcederet. j. d̄ cle. ꝓiug. diuersis. q̄d tamē nō fatemur. Itē no. q; hec decr. habet locū in ecclīis regrētibus residentiā. iterū etiā in nō regrentibus in eo casu qñ vagamur. q; sufficit delictū vagationis ad ꝑuationē eius. vii. q. i. nō oportet. r. c. se. Item r ī eo casu qñ ex iusta causa absunt. sed moniti ubi sūt ꝑ necessitatibus vel utilitatibus ecclie sue venire recusāt. q; tūc poterūt ꝑuari ecclīa. ar. xi. q. iii. sicut aūt. r. c. absit. si vero ꝑsumptiue hēant ꝑmā ꝑ derelicta q; ex eo vehemēter ꝑsumit q; accepit scōam que regrit residentiā. vel q; sit min⁹. vel q; accepit vxorem. vel q; agit solennē pnīam. lxxxi. di. si. s. ꝓxi. ti. c. i. r. ii. xxi. q. ii. si quis. iam statim vacat ꝑma que silr residentiā regrit quāuis forte melius dicať q; nunq̄ sit sic ꝓferendū beneficiū. q; r si vacet de iure nō tamē de facto. nisi ꝑmo sibi sñia liter adiudicet. j. de concess. ꝑben. vel ec. nō va. lras. s. e. ex p te. r sať colligit. s. ti. ꝓxi. c. i. nisi in casu. j. de ꝑben. r dig. de multa. r no. j. de con. ꝑben. vel ec. nō va. cum nōis. Si vero cā leuitatis vagať si potest de facili inueniri vl̄ scit ubi ipe sit ꝑsonaliter est regrendus vel a caplo suo si eps sit absens. vl̄ ab alio qui ius regrendi hēat. vel quē res tangat. r si requisitus nō venerit licet sua auctē nō possit ꝓcedere ad electiōz obtenta tñ licentia a supiore q; ꝑstare debet eligeret aliū. s. e. qualiter. si vero nescit ubi sit vel de facili citari non pōt. puta quia est ultra mare. vel in remota ꝓuincia fiet q̄d dī hic. ar. j. qui ma. accu. pos. platum. interim aūt de fructib⁹ ecclesie faciet ecclie deseruire. s. de ap. puenit. ii. j. e. cum ad hoc. alii dicunt q; est monitus vel etiā sine monitōne r supiozis auctē. si certū est q; ab ecclia abest sine causa. pōt alii ꝓferre eandē ecclesiam. j. de ꝓben. r digni. extirpande. h̄ autem certum est q; licet reuertatur tamen punietur de eo q; absens fuit sine in dieb⁹ festiuis siue aliis ultra q̄s debuit. vii. q. i. si quis. l. di. ꝓtumace. edictum. sufficit edicta ī publico ꝓponi r si ñ pueniāt ad citatū. s. de eo qui mit. in pos. cā rei seruā. si aduersarius. r. C. quō r qñ. iu. ab eo. ar. ꝓtra. ff. que sen. siñ ap. re. l. i. §. item cū ex edicto. sed ibi nō fuit solennit̄ ꝓpositum. spoliari. etiā lite nō con. est enī hic casus ut lite nō con. procedit ad ꝑuationē eccīe sic. s. ut lit. nō con. qm̄. §. ii. sec⁹ aūt si ꝑpter crimē peteret repelli. q; tūc nō nisi li. con. agi posset. ut no. s. ut lit. nō con. qm̄. procedatur. excōicando r suspēdendo pōt archiepus ꝓcedere ꝓtra epos deserētes ecclias suas. remouere aūt ab epatu vel administratōne nō pōt. sed hoc hic spēaliter legato ꝓcedit. remoueat. h̄ videť q; licet ꝑlatus sit excōicatus nō tamē debet ꝑpter hoc cessare ab administratōne ꝑlature sue. ꝑ. s. de ap. pastoralis. in fi. So. quidam rūdent q; administrare debēt in tpalibus r in spūalib⁹ r p alios. cum enī in ꝑlatura tollerent. r ipis imputaret nisi administrarent r subditis imputaret nisi obedirēt. viii. q. iii. nōne. ipe tamē administraret r subditis imputaret si ꝑlatus nō vteret rebus eccīe. q; qui caret officio carere dz r bñficio ut no. s. de ap. pastoralis. alii dicunt q; exquo excōicatus ē nunq̄ se debet admiscere administrationi tpalium neq; spūalium. ar. ꝑall. decre. pastoralis. r q; peccat aliis cōicando. et intelligunt q; h̄ dicit. q; ipi ꝑlati p excōicationē r suspensiōz ꝑmā r simplicē bene ꝑuant administratōe tpaliū r spūalium sed eis absolutis statim recupant ipo iure administrationē. sed qñ admonent scōo ab epatibus tunc ñ restituent ipo iure. sed post absolutionē imo alii in locū eoz ponunt ut hic.

Ue fraternitatis.

Um decorem dimissis. s. dignitatibus.

X parte absentando. verba enī in iuramēto posita legitimā interptationē recipiūt. j. e. ad audientiā. residens. residens intelligit siue pſens sit siue absens dūmodo ꝑ negociis eccīe absit. j. c. pxi. pſens autē semp dī qui negociis eccīe adest.

Um dilectus. gaudere. sic. s. e. decetero.

D audientiam decernimus. no. ñ dispensat h̄ papa sed decernit. nō est enī necessaria dispensatio cū nō faceret ꝓtra iuramentū q̄d sic interptandū est. s. e. ex parte. ii. no. s. e. decetero. dici. sic. s. e. ex pte. r. c. decetero.

Um ad hos indulgentijs. h̄ est de gra. r ꝓpē cām. s. defectum seruitioz. predecessorum. dicūt quidam hoc ius cōmune. q; sicut sine causa cognitōne non pōt ꝓhibere vltra tꝑus sue administratōnis. ff. d̄ penis. l. ulti. ita nec licentiam dare. alii dicūt q; hoc fuit de gratia speciali r ex causa.

Lericos beneficia. hñtia curā aiarum vl̄ potest loqui etiā de minoribus clericis. r de simplicibus bñficiis. etiā si nō hēant curā. sed tamē regrūt residentiā. vel ex statuto. vel ex ꝑuilegio. vel ex ꝓsuetudie approbata. hi enī pñt spoliari illo bñficio in quo residere tenentur nisi moniti resideant. r de talibus bñficiis pōt intelligi. s. e. q; nō. r. c. relatū. j. de ꝑben. cum nō ignores. lxx. di. scōz. si aūt nō regrunt residentiā bñficia tūc nisi causa subesset vl̄ necessitas vel utilitas nō cogeret in aliqua ecclia morari. quia h̄ ꝓpe ñ ptinet ad eius officiū. ar. vii. q. i. q; frater. dici enīz pñt hīe plura bñficia in talib⁹ ecclesiis. que. s. residentiā non regrunt. ar. s. de excep. cuz ecclīastice. ar. ad hoc q; eps aliis clericis r etiā pegrinis pōt ꝓcedere bñficia in talibus ecclīis xvi. q. i. possessiones. facit aūt ad hoc. s. de ꝓsti. cum omēs. nec obstat si dī q; nō pōt duabus ecclīis fuire. xxvi. di. acutius. rñdeo. q; omēs eccīe vna eccīa sunt. xxi. di. q̄uis. nec obstat. j. de ꝑben. cum fm. ubi innuit a ꝓrio sensu q; q ñ seruit altari nō viuet de altari. cum tam q; residet q̄s qui non residet seruit altari dūmodo bene viuat. r bñ expendat q̄d inde pcipit. Itē qcquid habet ecclīa pietati deputatū est. xii. q. ii. aurū habet. liiii. di. militans. intelligo tamē oīe bñficiuz residentiā regrere nisi ꝓtrariū ꝓstet. hoc tñ no. q; siue bñficiū

regrat residentiã siue nõ interim tamen q̃diu ꝑuetur hẽbit vocẽ in electõnibus ⁊ in aliis que in illa eccl̃ia fuerint facien da. nisi ꝓtraria sit ꝓsuetudo. sed p̃bendã nõ recipiet de bene ficiis que residentiã requirũt. ⁊ sic põt intelligi. lxx. di. sancto rum. ubi dr̃ q ex dispensatione ep̃i nõ potest esse canonicus p̃bendarius. q. d. q. alꝫ erit canonicus ⁊ in aliis. sed p̃ben dam nõ hẽbit. ⁊ hãc int̃ptationẽ videt eccl̃ia recepisse ꝺ̃ fa cto. licet enĩ ep̃us ꝑoris eccl̃ie dispẽsare possit tacite ⁊ exp̃sse vel sustinere �means nos sine dispensatõne q hẽat canonicatum in alio ep̃atu si placuerit sc̃do ep̃o vl in suo nõ tñ valet dispẽ satio eius ut ꝓtra statutũ vel consuetudinẽ eccl̃ie hẽbat p̃ben dam. ⁊ est rõ. q⁹ si hẽret p̃bendã notaret cupiditati. ſ. c. pxi. cum iam dudũ. Item diminuent̃ p̃bende alioq̃ ⁊ nõ debeat dispensare cũ alterius p̃iudicio. sed q interſit electõni oneris est. Itez ⁊ eccl̃iis ad ꝑfectũ est q̃to plures sũt ꝓsiliarii. lxiii. di. extra. ⁊ dicimus q si scienter sc̃di elegerũt clericũ hñtem aliud bñficiũ sine aliqua ꝓditione hac. ſ. si voluerit ⁊ poterit p̃mũ bñficiũ dimittere. sed potius cum voluerit vtrũq̃ bene ficiũ habere videnť renũtiasse p̃uilegio vel statuto q̃tum ĩ se est. q hẽant de residentia faciẽda. ar. s̃. de ꝓsti. cũ accessissent ⁊. c. cuz. Ab. ferrarien. tamẽ licet sic pure ⁊ sine ꝓditione ele gerint. ep̃us si nõ vult nõ cogit̃ ꝓfirmare. q⁹ sine eius aucto ritate ꝓsuetudinẽ vel statutũ infringere nõ p̃nt. s̃. de ꝓsue. cũ ꝓsuetudinis. sed si vult ꝓfirmabit eũ. ⁊ erit canonicus sed nõ p̃bendarius nisi resideat. q⁹ licet intelligant̃ renũtiasse p̃uil. vel ꝓsuetudini q nõ teneant̃ facere residentiã. nõ tamẽ renũ tiant iuri cõmuni in quo caueť q nõ debeant hãe p̃bendam nisi ei seruiãt. xiii. q. i. c. ii. ⁊ maxime cũ vergãt in p̃iudicium eccl̃ie. ⁊ forte hac rõne. ſ. q vergit in damnũ eccl̃ie. dici potest q nõ videnť nec p̃nt renũtiare p̃uilegio suo. ⁊ no. q q̃ ꝓfir mat clericũ alterius dioc̃. vel ep̃i oportet q p missionẽ hẽat a ꝑore ep̃o. lxxii. di. p totum. vel dic q licet sine licẽtia ꝑoris ep̃i nõ posset cl̃icum alterius ep̃i auferre. vel etiã ad ordines ꝓmouere. si tamẽ ñ aufert ei. vel nõ ꝓmouet ad ordines ut auferat. q⁹ bene nõ vult q in oĩbus ut p̃us ꝑori ep̃o seruiat. bene põt euz ꝓfirmare in canonicũ sue eccl̃ie. si aũt ꝓsuetudo sit p̃me eccl̃ie seu statutũ q hoc ip̃o q accipit sc̃dam videatur p̃mã hãe ꝓ derelicta. ꝓsuetudo ꝺ̃ tanq̃ laudabilis est seruã da. xii. di. illud. Si aũt electores clericũ quẽ eligũt nescirent bñficiatũ in eccl̃esia que residentiã regrit. tũc nisi ei renuntia ret possent eũ refutare. ff. de act. emp. l. iul. in pr̃n. Item dr̃a est inter ꝓsuetudinẽ que est q ꝓtinuã residentiã faciat ⁊ eam que habet q nõ recipiat bñficium nisi resideat. q⁹ p̃mã videť ip̃o iure renũtiare recipiendo sc̃dam. que simĩliter residentiã requirit. ut no. s̃. e. ex tue. sc̃m autem nõ videtur renuntiare cum hoc consuetudo nõ habeat.

De prebendis ⁊ dignitatibus. Rubrica.

T nullus. consanguinitas. viii. q. i. aplica.

On liceat clericos. hinc col lige q etiã clericis minoribus ordinibus ꝓstitutis debet ꝓui dere ordinator. ar. xxviii. di. de his. Ꝫ romana eccl̃ia nõ cogitur ꝓuideri nisi cõstitutis in sacris or dinibus. ſ. e. cum fm aplm. ⁊. c. ep̃us.

Atio ꝓpr̃ijs. q sibi tanq̃ ꝓpr̃iũ teneat vel here dibus dimittat per prebendas non tamen ꝓhibẽ tur hic diuidere.

Episcopus titulo. i. eccl̃ia. subministret. ꝓ qua litate eccl̃esie ⁊ dignitate clerici. ff. de ali. ⁊ cib. leg. l. antepenul. ff. de iur. do. quero. uel paterna. no. ñ cogi ordinatorẽ ordinato ꝓuidere ꝑ decre. ſ. e. cum fm. si ꝺ̃ patrimonio sustẽtari valeat. ar. i. q. ii. pastor. ⁊. c. clericos. tñ nõ credimus q q̃ habet bñficiuz viuere dẽat de patrimonio sed de altari. ſ. e. cum fm. ar. ꝓtra. i. q. iii. pastor. sed ibi inten dit actor canonis ꝓhibere ne quis de p̃monio auaro the saurizet. ⁊ bona eccl̃ie expendat. alꝫ aũt bene licet bona sua ꝓseruare heredibus. ⁊ bona eccl̃ie expendere. paterna. cre dimus aũt necessariũ q ordinator ⁊ ordinatus exp̃sse cõsen tiat q de p̃monialibus viuat. alioqn poterit petere benefi ciũ ab ordinatore. ar. q⁹ qui altari seruit ꝛc̃. ſ. e. cum fm. Alii tamẽ ꝓtrariũ dicũt. ar. ꝓ eis hic. ⁊. ſ. e. tuis. ⁊ credimus q alĩ us ep̃s ꝑter ꝓpr̃iũ nõ poterit eum ordinare sine titulo eccle sie. q⁹ nõ licet ibi ꝓferre ordines. sicut nec alia sacramẽta. ſ. ꝺ̃ prochi. c. iii. ar. lxxxi. di. p̃matus. Item nõ credim⁹ q ꝓpter hoc p̃monium eius fiat eccl̃iasticũ. ⁊ q alienandũ sit cum so lennitate canonica. sed tamẽ si alienat ordinator nõ debet ei ꝓuidere. ſz ip̃e sibiipi ꝑputet. si tñ casu fortuitu piret deberet ei sicut alii ꝓuidere. vii. q. i. p̃sentium. ⁊. c. pastoralis.

Alia non multum duas. ſ. e. de multa. de mul titudine. s. p̃bendarum vel eccl̃iarum.

Am teneamur ⁊ beneficium. repete que dixi s̃. de rescrip. mandatũ. commodum. ar. a cõtra rio sensu. ergo si nõ potest cõmode sustentari valẽt lr̃e. dic ut no. s̃. de rescrip. postulasti.

Eferente tuis. scribere ordiario. spoliauit. hoc habuit de cõsuetudine archiꝺ̃. ut no. s̃. de offi. ar. cuz satis. tñ in duobus peccauit archiꝺ̃. q⁹ ordinẽ iudiciariũ nõ seruauit. nõ enĩ eum ꝑ sniam spoliauit q si fe cisset teneret snia. nec deberet sibi restitui eccl̃ia cum snia trãsi erit in rem iudicatã. q⁹ appellatio ad archiep̃m facta nõ po tuit extinguere. ii. q. vi. metropol. sc̃do peccauit q⁹ ei optionẽ eligendi nõ dedit. appellauit. ⁊ male. q⁹ de spẽali ꝓsuetudi ne erat q appellabat̃ postpositis mediis ad archiep̃m ꝓtra id qꝺ̃ est. ii. q. vi. metropol. ⁊. ff. de ap. imperatores. vel dic q ꝺ̃ nõ ꝓbatur factũ archiep̃i. licet de facto ꝓcesserũt. restitu tus. cum non teneret appellatio ad eum facta nõ tenuit resti tutio. uenire. siue pendẽte appellatõe q nõ tenebat siue post q⁹ nõ vult allegare suũ ius. iccirco tenet excõicatio. s̃. de ap. si duobus. ſ. e. ad hec. astrinxit. sc̃do. uoluerit. ꝺ̃ rigore iu ris esset utraq̃ ꝑuandus. vii. q. i. si qs ep̃us eos. sed hoc est de mia. s̃. de transac. c. q̃to. hodie aũt ꝺ̃ est correctũ. ſ. e. de multa. sed hodie esset utraq̃ ꝑuandus de quo iure si vtrũq̃ ꝓtenderet retinere. ſ. c. de multa. ⁊. s̃. de eta. ⁊ quali. eam te.

Aioribus diuisionem. ꝑ hoc tamẽ non ꝓhibe mus de vna p̃bẽda si nimis magna esset aliqd ĩ trahere. ⁊ maiorẽ ꝑtem eius si nimis excedit aliis p̃bendis adicere. q⁹ nõ intelligit̃ ꝑ hoc diuidi p̃benda. ĩmo in suo statu integra manet. licet sit diminuta in pensionibus vel redditib⁹. q⁹ hoc nomẽ p̃benda nomẽ est iuris. ⁊ nõ con stituit̃ tm̃ ex possessionib⁹. sed ex iure quodã speciali cui an nexa est p̃benda. sed forte sine aliquo reddit̃u nõ posset con stitui p̃benda. vel ius p̃bende. cum nõ esset ibi qꝺ̃ ꝑberetur p̃bendario. ⁊ hac rõne. ſ. q⁹ nõ potest ꝓstitui p̃bẽda sine red ditibus. patet q in eccl̃is ubi sunt. xii. canonici ñ potest con stitui numerus. x. vel paucoꝝ p̃bendaꝝ. q⁹ sequeret̃ q vna p̃ benda inter plures diuidẽt. sed tamẽ ibi põt ꝓstitui cert⁹ nu merus paucoꝝ canonicoꝝ q̃s sint p̃sentes canonici vel p̃ben da. q⁹ ibi canonicatus bñ residet etiã penes illos qui modo sũt sup numeꝝ ⁊ mouit̃ cum eis. ſ. e. cum dilectus. Itẽ licz ad vnã p̃bendã nõ teneat electio facta de duobus. ſ. e. tue. tamẽ si ad vnũ canonicatũ vacantẽ. etiã ubi est distinctus numer⁹ canonicoꝝ duo eligant̃ tenebit electio. q⁹ viderent̃ renũtiare numero. ar. s̃. de ꝓsti. cum. Ab. ⁊. ſ. e. c. relatũ. ⁊. c. dilectus. sed numero p̃bendaꝝ nõ videť renũtiare. licet plꝰ ad vnaz eligant̃. q⁹ vna p̃benda non tm̃ ꝓsistit in iure ĩmo in facto et redditibus. vnde oportet q si dz destrui q facto ⁊ exp̃sse de struat̃. ⁊ q eligit duos ad vnã p̃bendã nõ intendit eã destru ere. ar. ꝑall. decre. cum. Ab. alii ꝓtradicũt ⁊ bene. dicẽtes q nõ valet electio pluriũ canonicoꝝ ad vnã p̃bendã. ut no. s̃.

de consti. cū. ⁊ ita q̄ vna remaneat p̄benda. sed vnus ex duobus electis hēat vnā mediā ⁊ alius aliā mediā. ī.e. tue. nam si ex vna fierent due hoc nō ꝓhibetur. ī.e. vacante. ꝓterea nō hz locū nisi ubi p̄bende sunt distincte. ī.e. dilecto.

Elatum uacante. hec decre. nō logtur de iure. sz de gr̄a. in eo q̄ dicit q̄ assignet sibi p̄bendā q̄ nūc vacat. vel que p̄mo vacauerit fm ꝓuisionē suā. qz certū est q̄ nō valet ꝓmissio de p̄benda vacatura. Illud aūt bene poterat mādare de iure. q̄ exquo receptus est q̄ detur ei p̄benda q̄zcito se facultas obtulerit. ī.e. dilec. fil. Sed qd si post receptionē aliquā a caplo papa scribit ꝓ aliquo quis cui p̄ferī. Rn̄. is ꝓ quo scribit papa si iaz receptus est. q̄ sic ꝓbo. p̄mus nullū ius habet in p̄benda vacatura. qz cū nullum sibi ius in ea ꝓferre potuit. sed receptus in canonicū per papā hz ius. ut no. ī.e. inter cetera. vtr aūt possit receptus in canonicū excipe ꝓtra lr̄as. no. s. d rescrip. mādato. sed si ante receptionē retēto p̄mo casu caplm ꝓferat p̄bendā recepto a se tenet collatio. qz ille ꝓ quo scribit p lr̄as executorias añ receptionē nullū ius habet in p̄benda. ut. ī.e. inter te. sed capitulū teneī intantū ꝓuidere canonico si malitiose litigauit ꝓtra eum. ī.e. dil. fi. g. si aūt nō malitiose ꝯdixissent tūc nō recuparet p̄bendā collatā pendēte lite. sed hēbit ius in alia q̄ p̄mo vacabit post receptionē suā in canonicū. Sz oppones hoc nō posse stare. qz papa scribebat tm̄ q̄ sibi dareī prima vacatura. ergo aliā petere nō poterit. Rn̄. qz papa qñ mandauit q̄ recipetur in canonicū nō mādauit de certo canonicatu. s. p̄mo vel scd̄o. sed p̄cise mandauit ut oīmode recipeī in canonicū. ⁊ sicut in lr̄is pape p̄mittebaī q̄ recipetur in canonicū. ⁊ postea sequereī q̄ assignareī sibi p̄benda que vacaret subintelligendū est post receptionē in canonicū. Item alia rōne debet hāc p̄mā. qz hocp̄o q̄ receptus est in canonicū dz hāc p̄bendā cum se facultas offerret. p̄mā aūt habere dz ⁊ aliis ante eū p capitulū receptis p̄ferri. qz papa dispē sauit cū eo p lr̄as suas q̄ hēat vacaturā. īmo ⁊ si aliq ꝓpter papā recepti essent in canonicos sine p̄benda pendente lite. cum p̄mo dicimus q̄ istis p̄fertur dūmodo p̄ntatio suaz p̄cesserit p̄ntationē lr̄arum aliaz. s. de rescrip. capitulū. alia rō ne ēt h ipm ꝓbamus. nā cuz adhuc inuenīt p̄benda vacās nec adhuc aliqs hēat in ea ius. ⁊ appareat in eū alios p̄cessisse in p̄ntatione lr̄az. ⁊ debuisse etiā p̄cedere in receptōe in canonicū. ⁊ quia apparet q̄ nō habuerūt ius ei mouēdi litē cū in ea succubuerint. ⁊ tandē eū recepint. merito dz eis p̄ferri ⁊ si post receptionē suā aliis cōferaī credimus q̄ auferetur ab eo. ⁊ dabiī p̄mo p̄ntāti. licet posterius recepto. qz ex sua receptōne hz ipse ius in ea. ⁊ alii postea recepti ordine p̄sentationis seruato hñt ius in aliis hoc. s. q̄ debēt aliis p̄ferri. ⁊ si aliis conferanī reuocanī ab eis. ut no. ī.e. inter cetera. Sed queriī qd dices si certū est q̄ aliqs receptus est ī canonicū. ⁊ p lr̄as apostolicas. sed nesciī tp̄us p̄ntationis lr̄arum ⁊ ideo nesciī quā p̄bēdam petiturus est. Rn̄. qz tunc dz dimittere in pace omēs q hñt p̄bēdas. quia si vellet agere ꝓtra eos q̄ habuerūt p̄bēdam añq̄z receptus esset. certū est q̄ h n̄ pōt. ī.e. dilec. fi. g. Sed ꝓtra illos q̄ habuerūt p̄bēdam post suā receptionē possz. sed incertū est vtrū ipse vel aliqs aliozz eozz receptozz p papā p̄us p̄ntauit lr̄as. nec tūc pōt petere aliq̄z ⁊ si certū sit q̄ hmōi aliqua habitis p̄bendis sibi dēaī. tm̄ qz nō deberet sibi aliqua nisi illa q̄ p̄mo vacauit post receptionē suā. si nullus eū p̄cedebat in p̄ntatione. vel si p̄cedebat eum alius dz aliā hāc ⁊ certam seruato ordine p̄ntatōnis. s. de rescrip. capitulū. sed nesciī quā nec ipse ꝓbat q̄ sit illa certa que sibi debeī fuato ordine repntationis. ergo ꝓtra quēcūq̄z agat absolueī reus. qz ubi dubia lūt iura ptū ꝓ reo interptandū est. s. de fide instru. inter. vi. q. v. actor. de vacaturis aūt p̄bendis poterit petere p̄mam dūmodo nullus sit q̄ p̄cedat in p̄ntatione lr̄arum. si aūt alius p̄cedat in vacaturā seruabiī ordo p̄dictus. ⁊ h d rōne p̄sentis decre. que dicit q̄ exquo receptus est in canonicū debz hāc p̄bendā. ī.e. dilec. fi. g. imo dicūt qdam q̄ etiā si certū esset q̄ si vellet agere cōtra certā p̄sonā q̄ obtinet de vnius iure. tñ qz excercet lites p̄ elegit ordine suo vnā de vacaturis q̄ pōt dūmodo talis sit q̄ si esset in eo statu q̄ si nulla ei p̄benda delata esset omnes alios q̄ expectāt p̄cedere debēt de iure. ⁊ hoc ꝓbo qz p taciturnitatē hmōi nullū fit alius ꝓiudiciū. cum etiā si aufert primo suā p̄bendā p̄mus p̄fertur etiā expectātibus vacaturas. Sed dices iste sic receptus habet ius in p̄ma p̄benda. ut dictum est ⁊ no. ī.e. inter cete. ⁊ eodē mō pōt petere scd̄am. er habet ius in duabus. Rn̄deo q̄ verz est q̄ habet ius in prima. sed recepta scd̄a pdit ius illud. ⁊ transit ad eum q̄ proximus est post eū. nam q̄ por est tpe debet esse potior in iure. s. de ma. ⁊ obe. c. i. ⁊ dicunt qdam hoc esse verz. ⁊ si scd̄us sit receptus in canonicū aucte pape. ⁊ ꝓpter hoc hēat ius in se cūda p̄benda. ⁊ h dicunt ar. pall. decre. de ma. ⁊ obe. c. i. alii intelligunt q̄ si secūdus receptus est ⁊ p hoc est sibi ius quesitum in scd̄a p̄benda. qz tunc nō poterit p̄mo receptus petere scd̄am p̄bendā. quia nō licet collatori alterius ius in aliū transferre. sed scd̄o nō esset ius quesitū in scd̄a p̄benda. puta quia non esset receptus in canonicū vel esset receptus. sed ñ aucte pape. tunc conferēda est p̄benda tm̄ primo. ar. quia si p̄benda iueniī vacās. ⁊ nec p̄m hz ius nec scd̄s. melius ē q̄ p̄mo assigneī p̄benda que est expedita. ⁊ scd̄o deī p̄benda que est in lite. īmo plus videī q̄ si aliqs habuisset p̄bendaz vnā p. x. an. ⁊ modo spoliat esset ea de facto vel de iure. forte q̄ alii debebaī si modo aliqua inueniī vacans danda est sibi ⁊ nō aliis ꝓ qbus scriptū est. ar. vii. q. i. pastoralis. sm promissionem. ad idem etiā sine ꝓmissione teneī. ī.e. dil. ⁊ s. de consti. cum. ⁊. ꝓmissio enī sola sine receptōne ī canonicū reꝓbaī. ī.de ꝓcef. p̄ben. vel ec. non va. c. ii. ⁊ etiam cum receptōne. s. e. relatum. careat. si vacat vel alis ei potest de cōibus ꝓuentibus ꝓuidere. s. de consti. cum. ⁊.

Caritie portiones. forte aliquas res cōmunes hēbant monachi cum ecclesiis suis ⁊ ipārum ecclesiarum portionem monachi abstulerāt. ⁊ is ē sensus. monachi suas portiones augebāt. ⁊ portiones vel redditus quos clerici pcipe ꝓsueuerūt monachi diminuebant. ⁊ hoc sonat lr̄a. vel portiones dicit p̄bendas que consueuerunt clericis assignare. consensu. si aūt eius ꝓsensus interueniat secus. ut. ī. de eccle. edi. ad audientiam. ī. de excel. pla. sicut. xvi. q. i. sicut duo. ⁊ similiter ꝓlatus nō potest facere clericis non consentientibus. ut dicta decre. ad audientiā. ar. lvi. di. satis puersum. ⁊ si sine causa ꝓsentire nollent cogendi sunt. ar. de bis que fi. a ma. par. ca. c. ulti.

Ignificatum ita. dicunt qdam ⁊ bene qz h fuit statutū. ⁊ ideo a symonia excusanī. de hoc no. s. d elec. significasti. dimittere. sine peccato ⁊ nō poterat dimittere. s. de renū. admonet. prebendam officium. q̄ sibi faciendū īminet p annū. alii delegare faciendum cuz p̄benda. ⁊ hoc est qd in sequētibus ꝓfirmat. assidue debeat eatenus. no. pacta inter partes facta postea confirmari. vel interptanda a iudice vel tpanda. nam cum dictū esset inter ptes q̄ omni die cantaret missam de sancta maria. ⁊ ī cōfirmatōne dr̄ q̄ cantaret missam simplr̄. non adiecto scē marie. insup addit. salua honestate. s. ⁊ deuotōe. Iterū cū dictū esset q̄ nō liceret ei dimittere eccliam in ꝓfirmatōne dr̄ causa voluptatis siue ad aliam transac. non credimus tñ si aliquid esset in pactis a iure tollerabile q̄ illud liceret a confirmatōne cōmutari. sed h immutatio nō ꝓprie pōt dici mutatio sed interptatio. alii tamē dicunt q̄ si pacta respiciūt tm̄ religionē. sicut est cantare missam de scā maria. q̄ licet de superioribus eam mutare sicut hic etiā si sint licita. sed si respicerēt tpale cōmodum nō liceret superioribus ea mutare dūmodo licita sint. honestate. qz forte nō deceret eū celebrare cum vilibus ornamētis. vel in calice ereo. deuotionem. qz nō de-

ceret cum celebrare si p somnū polutus esset. vi. di. c. i. vel q bis celebraret in die. de conse. di. ii. sufficit. hoc illi diuinus officiū. qđ est idem ac si diceret. si ñ lz ad aliā eccliam trāsire uoluptatis. causa autem religionis potest. j. de regul. licet.

Emonachis hospitalitatem. solitam ⁊ cōgruentem. omnes aūt recipe nō possunt. ar. lxxxv. di. florentinū. xlii. di. §. i. ⁊ si talem portionē nolint assignare ep̄us aliis conferret eccliam. s̄. de sup. negli. p̄la. sic. assignatum. ubi religiosi solū iuspatronatus habent. neq; censum neq; pensionē possunt augere. s̄. e. auaritie. s̄. q̄d pac. cum clerici. j. de censi. phibemus. īmo plus videt q̄ si habēs solum iuspatronatus non solum non debet augere censum sed nec etiā habere q̄uis posset rñderi q̄ licz patrono ex pacto aliquid recipe. xviii. q. ulti. eluthi. nos credim⁹ q̄ abbas vel quis alius clericus ab eccliа cuius est p̄nus nihil accipiet nisi censum solitum. j. de censi. phibemus. naz si ep̄o h̄ non licet. x. q. ii. quia. ⁊ c. se. xviii. q. i. c. i. qūo licebit abbati. ⁊ hoc qđ dictū est habet locum ubi possessiones pleno iure transferunt in eccliam edificatā. Si vero ꝓprietas possessionum nō transferr̄ sed remanet penes edificatorem. ita tamen q̄ edificata eccliа h̄at utile dn̄ium sub certa pensione quaz reddat edificatori. vel etiā sine pensione. ⁊ sic videt sonare h. ⁊ xii. q. ii. bone. ubi videt dicere q̄ ep̄us certā ptem census transferat in monasteriū. q̄uis nō egemus ⁊ ꝓprietatē regulariter transferri posse. j. de donat. aplice. ⁊ tūc nō licet agere pensionē ⁊ si fiat punitur. s̄. de pac. cum clerici. nisi fiat cū auctoritate ep̄i. ⁊ ep̄us nunq; ꝓsentire debet q̄ redditus soliti dicoz mīorent. s̄. e. auaritie. ⁊ nisi ita ꝓuideat q̄ clerici hospitalitatē seruare possint ⁊ ep̄o de iuribus ep̄alibus rñdere ut hic. ⁊. j. de censi. ꝑterea. s̄. de sup. negli. p̄la. sicut. ⁊ in hoc casu intelligunt. c. que dicunt q̄ debet rōnem reddere abbati. de tpalibus. xvi. q. i. sane. j. de capell. mo. c. i. dicunt tamē qdam ⁊ nō male q̄ ubicunq; aliqui h̄eant ecclias ꝓpria fūdatione p̄nt exigere rōne de tpalibus. ⁊ etiam addunt qdā q̄ possunt augere pensiones. ⁊ sic intelligūt. c. h.

Dhec licet uel diuersis. j. c. de multa. ubi noReterea uteret. ⁊ male. j. de reli. do. ne vi. q⁹ etiā de voluntate abbatis ⁊ ꝓuentus hoc fieri non pōt ar. s̄. de elec. ꝓstitutus. altero. de hoc no. s̄. e. referente. tamen id quod ibi diximus nō credimus locum h̄e in religiosis q ꝓprium velle nō habent. xii. q. i. non dicatis. ⁊ q̄ hic sibi data est optio eligēdi gr̄a fuit. q⁹ tn̄ ultimā quā recepat ⁊ accipe poterat aucte p̄mi p̄lati tenere debebat. xxi. q. ii. si quis iam. qđ hoc no. s̄. e. referente.

Um non ecclesia. ⁊ ita videt q̄ loqtur de eccliis sz q̄ de p̄bendis loq̄tur apparet. j. ubi dicit locū q̄ si nō plures sunt ecclesie. unius. j. e. de multa. nec vna eccliа debet habere plures sacerdotes. xxi. q. ii. sacer. vii. q. i. in apibus. vnus enim debet esse sup alios q curā h̄eat animarum ⁊ si alicui cōtingat q̄ in vna eccliа plures ibi sint sacerdotes qui piter habeant curam animaz totius prochie nō est contrarius. q⁹ ipsi non sunt p̄lati vel sponsi nec aliqs eorum sed ep̄us vel alius supior erit p̄latus eoz. ⁊ licet nō h̄eat p̄latum tn̄ sunt collegiū. quia ad esse collegii nō exigitur q̄ ibi sit p̄latus. ar. ff. q̄ cuiusq; vniuer. l. i. Item bene licet in vna eccliа esse plures p̄latos fm diuersa. sicut in vna eccliа pōt esse archidi. qui perit in his que ad iurisdictionē suam pertinent ⁊ archipb̄r in aliis. ⁊ sic de ceteris. Item non est ꝓtra ius si in eadem eccliа plures sūt p̄lati sed vnus sub alio. sic̄ apparet in ep̄o qui est p̄latus in oīmbus eccliis. ⁊ tamē singule habent singulos p̄latos. Sed hoc est ea rōne. quia vna ptās ē sub alia. vl̄ dic ipm collegiū dr̄ p̄latus singuloz ⁊ p̄latus in administratōne tam tpalium q̄s spūalium. ar. s̄. de offi. or. ir refragabili. quā administrationē p plures sacerdotes potest facere. ⁊ si est ꝓsuetudo q̄ caplm cōmittat curam istam aiarū qbus vult. ⁊ q̄ eos mutet quando vult. nō dicūtur illi sacerdotes habere curam animaz. si aūt ppetuo daretur a caplo. vel etiā a quocunq; alio. vel etiam hoc ip̄m de consuetudine est q̄ qcunq; sacerdos est qui curam h̄eat animaz populi illius ecclesie. nec potest ab ea remoueri sine causa videt q̄ cēsendus est iste sacerdos iure sacerdotis habentis curā aiaz. siue ut ꝓprius sacerdos siue ut vicarius. s̄. de fil. p̄sby. cōstitutus. C. de eman. l. i. locum habere. qđ facere nō debz regulariter. casualit̄ secus. aliqñ obtinet puta si dispenset. lxx. di. sanctoz. Item si eccle sunt paupes. x. q. iii. vnio. Item si nō inueniant idonei clerici ꝓ ecclesiis singulis. xxi. q. i. c. i. Item si vna sit intitulata alia cōmendata. xxi. q. i. qui plures Item si vna pendet ex altera. s̄. de eta. ⁊ qua. eā te. Duabus si vis exponere locum ꝓ p̄rebenda. dic q̄ tales erunt p̄bende q̄ residentiam requirebāt. s̄. ti. ꝓx. c. ulti. desidentibus. forte iste p̄sbyter noluit consentire nisi haberet utrūq;. postea autem mutato ꝓposito voluit ꝓsentire sed alii nolebant vnde dicitur q̄ cum eorum scandalo non petat. s̄. de elec. cū inter cano. vii. q. i. quem ꝓ.

Um fm ad cleros. xii. q. i. cum portio. irritas. lxx. di. neminē. §. quo ad excusationem. successores. tenentur de facto predecessoris ꝓpter obprobriū pauptatis clericorum. xciii. di. diaconi. ⁊ quia fauorabile est augere numerū clericorum. s̄. de consti. ex pte. de con. di. i. vasa. xxv. q. i. que ad ppetuam. ⁊. q. ii. qcunq;. que ap. Item quia paupibus clericis in vita clericoz ꝓuidere pōt. xvi. q. i. possessiōes. ⁊ ordinādo sine titulo tenetur ⁊ videtur cōcedere sibi vite necessaria quousq; sibi ꝓuideat. Item q⁹ omnia bona clericoz sunt pauperū. xvi. q. i. qm̄. i. q. ii. c. clericos. c. pastor. dicimus tamē q̄ si ordinator resignauit ep̄atum. vel depositus est. ⁊ habet vnde in clericis a se ordiatis sine titulo possit dare vite necessaria ip̄e ad hoc compellatur ⁊ nō successor. ⁊ sic factū fuit in ambia. ⁊ est ar. ad hoc quia si p̄sentator p̄bus teneret ꝓuidere talibus q̄s ordinator ut h̄ colligitur. ar. a ꝓtrario sensu. q⁹ non eadem rōne p̄bus non coget ordinator qui nō solum ordinauit. sed etiam sibi p̄sentauit. nam de talibus loqtur ubi nō fuit alius p̄sentator. quia tunc p̄tator tenetur. īmo plus videtur q̄ ordinator dum vivit si habet de ꝓprio cogi potest ut sibi constituat vnde ppetuo viuere posset. videtur etiam q̄ heredes sui ad hoc teneā tur. quia ex quasi contractu est hec obligatio inter ordinatorem ⁊ ordinatū. ideo trāsit ad heredem. insti. de obli. que ex qua. ꝓtrac. Sed nunqd si ordinatus negligit petere ab ordinatore duz est potens in diuitiis ꝓpriis assignare sibi necessaria potest postea petere a successore. videt q̄ sic. cuz hec decre. concedat sibi hoc ius sine exceptione ista. presentationem. secus si alius p̄tasset ⁊ examinasset. liiii. di. de antiqs si seruus. xxiiii. di. quando. ⁊ de hoc no. s̄. de eta. ⁊ qua. or. pre. accepimus. hic apparet q̄ p̄tati ab aliis ep̄is. ⁊ exemptis ñ debent examinari ab ordinatore. quia eis ꝓuidere nō tenet si tamē sciret eos criminosos peccaret sed ordinaret. citato. no. in hoc casu sufficere aliquē citari legitime quo nō comparente potest ꝓcedi ad examinationem ⁊ condemnationem. assecutus. p te vel quemuis alium.

Ater cetera resignatione. nos credimus hanc resignationem tenere. ⁊ collationē ep̄i non valere. ⁊ ideo cum ex causa facta sit renūtiatio. ⁊ aucte pape nō tenet quicqd ꝓtra factum fuerit. nō videtur tenere talis renūtiatio fca sub modo ⁊ spe aliam consequēdi p̄bendam. si postea sibi non ofertur sicut nec spes possessionis trāsit s̄b modo facta nisi modū sequat. ff. de acquir. pos. q̄ absenti. §. si quis. ⁊. l. si me. s̄. de resti. spol. olim. sed quid si postq̄ papa mandauit alicui dari p̄bendam ep̄us alii det. videtur q̄ valeat collatio ep̄i. j. de his que fi. a ma. par. ca. ex ore nam licet iudex p sententiam pignus constituat non valet nisi in possessionē iudicatur. ff. de pig. ac. nō est mirū. Item ex mādato obligant psone nō res vel p̄bende. ar. ff. de pollici. l. ii.

ff. de contraben. emp. l. ulti. in fi. ⁊ l. ii. ar. contra. ī. de dona. per tuas. ī. de no. oper. nun. c. i. ff. ad. l. fal. dolo. ff. de eden. quidam. ⁊ bene dicunt quidam collationem ep̄i tenere. licet sit puniendus. ī. e. dilec. fil̄. Si autem decerneret irritum qc̄ quid contra fieret tunc non tenet collatio. ff. o̅ leg. i. hoc mo do. C. de re. ali. nō ali. l. sancimus. sed oppones p̄dictis ꝙre h̄ non tenet collatio ep̄i. Rñ. quia fraudulenter facta fuit. et alias solutiones collige ex glo. s̄. coll̄. retractata. ſ. collatio p̄ bende facta. p. preterea retractata fuit petitio h̄ porrecta. p. et omia acta ꝓtra eum habita cum nulla sibi contra eum actio competeret ex pmutatione tali. C. de p. re. p̄bus. ⁊ tamē in de q̄uis contra. p. non competet actio. tamen quia fraudu lenter bñficium alterius recipit p̄uatur eo. ⁊ etiaꝫ forte si frau dulenter non fecisset. qr fraus ipso facto interuenit. ⁊ quia ta lia nō recipiunt interesse ad qo̅ agi possit ⁊ debeat ꝓtra frau dulenter collatorem. C. de rc. pmu. rebus. nec etiam ad bene ficium qo̅ resignauit agere pōt cum illud non habeat ille p quē pmutatio impedit̄. ⁊ cum omne ius hoc amiserit renun tiando. ar. vii. q. i. q̄ piculosum. C. de offi. te. cōmota. al̄ om nimodo. ⁊ iustū sit ei succurri. potest dici. h. ꝓtra. p. actionez competere de dolo. ff. de dolo. ⁊ eleganter. §. seruus. Itē po test dici speciale esse in beneficiis ⁊ spūalibus. ut a quocūq; peti pñt facta pmutatione ⁊ maxime aūcte pape. posset etiaꝫ dici q̄ in pmutatione iurium qualis est pmutatio bñficiorū postq̄ interuenit auctas supiorīs statim ius habent in iuri bus pmutatis pmutantes. secus est in rebus corpalibus p mutatis. Sed queres qūo huic. p. ablata est p̄benda. ſ. que sibi vacans collata erat. ⁊ ab eo. ſ. epō q conferendi potesta tem habebat. Rñdeo boc ideo esse. qr epūs hoc facere nō poterat nisi aūcte dñi pape. ſ. p mutationē p̄bendarū. vñ cō ferendo illam p̄bendam alii excessit fines mandati. vnde ñ tenuit. s̄. de offi. del̄. cum olim. vel dicat melius q̄ papa hoc negocium pmutationis ad se reuocauit. vnde in rebus illis que in pmutatione veniebant reuocauerat omnē iurisditio nem ab ordinario. ⁊ ad se eam traxerat. ar. s̄. de offi. del̄. licꝫ iii. q. vi. dudum. Item factum est hoc ꝓpter causas notatas in gl. ſ. collatio. ⁊ ꝓpter id qo̅ dicit hec decre. credimus q̄ si aliquis aūcte lr̄arum pape receptus sit in canonicum alicui⁹ ecclesie. ⁊ caplm postea p̄bendam huic debitam alii assignēt non valet hmōi collatio. nam cum sit receptus in canonicuꝫ aūcte pape. ⁊ ipi ꝙ pte impleuerunt mandatū eius. ſ. recipiē do ipm in canonicum videretur consensisse q̄ totum imple ant. i. q̄ p̄bendam assignent cum se facultas obtulerit. et ita videt̄ remisisse negocium ad papam. vnde si contrafieret de ludere mandatum pape. ⁊ impediret remissio vel reuocatio huius beneficii quā papa fecisse videtur. Rñdeo exquo ca nonici consenserūt ⁊ habebit actionem de dolo. vel condic. ex hac decre. vel officium iudicis ꝓtra quemlibet ꝓrem sic hic. papa enim non debet sustinere q̄ sibi deludat̄. vl̄ q̄ sua reuocatio impediatur. ī. e. dil̄. fil̄. s̄. de postu. bo. me. ii. o̅ of. dele. licet. ⁊ idem dicere videtur ⁊ eadem rōne si mandatum esset eis. q̄ recipent licet etiam ipsi contradiceret. ⁊ etiam ex cōmunicationem sustineret dūmodo non appellarent. qr et tunc videtur mandatam transisse in rem iudi. s̄. de sen. ⁊ re iudi. q̄ ad consulta. secus autem si appellassent. vel si confe rent beneficium anteq̄ mandatum recipent. quia tunc bene teneret collatio huius beneficii. qr nondum consenserūt ca nonici collationi pape. nec est negocium reuocatū ad papaꝫ ī. de p̄ben. fil̄. g. Item secus est si caplm aliquando recepisꝫ in canonicū sū p̄bēda. nā tūc ñ credim⁹ q̄ ille sit recept̄ hāc actionem cōtra possidentē. ⁊ est rō diuersitatis. quia h̄ nihil ad se papa reuocauit. nec canonici aliquid ad eum remisisse viden̄. nec consensisse q̄ remitteretur. sed tm̄ penes se pote statem p̄bende conferende renuere. Item etiā ipi si vellent ñ possent aliq̄ ius conferre in p̄benda vacatura. ī. de concef. p̄bē. nulla. sed quādo papa scribit ꝙ aliquo q̄ conferāt tūc

neq; collatio iuris in futura p̄ben. D̄edimus. hoc qo̅ sequi tur de gratia loquitur. sicut patet in integra. poteſt. vii. q. i. p̄sentiū. ff. o̅ pig. act. eleganter. §. si reprobos. ff. o̅ le. i. fil̄. § si qs de le. iii. mortuo. §. labeo. ff. cōmo. in cōmodato. §. pe. ar. contra. ff. de edil̄. edic. l. ad res. ff. de admē. leg. relega. et intelligo prima vera. ubi recipiens beneficium nesciebat alii debitum. al̄s secus. ff. de act. emp. ⁊ ven. l. i. ff. de contraben. emp. ⁊ ven. liberi.

Tam iam dudum. ī. de bitinia. iste. ī. petebat cō firmationē electionis facte o̅ se in ecclesia siduneñ. sed contra quia iam erat eius electio confirmata ⁊ iterum cōfirmatio cassata ut statim sequtur. So. confirmatio cassata fuit ꝓpter defectum ordinis. ſ. qr ꝓcessum erat ñ ad missō contradictore. in aut̄. de san. epi. §. si quis autem. et iō saluū remanebat ei ius ei quesitū ex electione. vel dic q̄ con tradictor petebat confirmationē cassationis non obstāte ap. ī. ⁊ ad iustificādū petitionē suam ꝓponebat que sequuntur prebendarum. hic dr̄ q̄ quis plures p̄bendas habere nō possit sine peccato. s̄. e. cum non ignores. lxx. di. sanctorum xxii. q. i. c. i. lxxx. di. epi. xvi. q. i. p̄sbros. ī. de con. p̄ben. vel ec. non vacan. litteris. ar. contra. s̄. de excep. cum ecclīastice. Item consuetudo contraria est. So. dicunt q̄dam q̄ de iu re cōmuni hodie licet habere plures p̄bendas. ⁊ plures ca nonicatus cum constitutio de multa tm̄ ꝓhibeat de dignita tibus ⁊ curis ⁊ nō de p̄bendis. Si enī papa utrobiq; pariē idem voluisset utrobiq; idem piter ꝓhibuisset. ⁊ dicūt. c. san ctor loqui fm̄ antiqua tempora. hoc. c. non contradicit. qr licet predicti concedant plures p̄bendas non tamē multitu dinem que sonant in vicium. ⁊ sic intelligūt omia. c. ubi ꝓhi bentur plura beneficia. vel de beneficiis bñtibus curā aiar̄. alii inherent. c. sanctor dicentes q̄ quis plures p̄bēdas ha bere potest. sed non erit canonicus nisi in vna. nam rōne ca nonicatus dz seruare statuta ꝓris eccl̄ie. ⁊ ordines ab epo illius eccl̄esie accipe. ⁊ electionibus ⁊ ordinationibus illius interesse. ⁊ ab eo iudicabitur non a scō. ar. lxxii. di. c. i. ⁊. ii. ⁊ p totum nisi conueniretur sup beneficio scō. vel rōne ma lefitii commissi in scā dioc̄. ar. s̄. de fo. compe. sane. ⁊. c. po stulasti. C. ubi de cri. agi opor. aut̄. qua in ꝓuincia. C. ubi in rem act. l. ii. tu autem dic q̄ quis ⁊ canonicus ⁊ p̄bendarius potest esse in pluribus ecclesiis. Sed ꝓtra hanc opinionem obiicitur de absurditate que sequtur. quia vnus p̄latus ꝓcipiet q̄ fiat sacerdos alter q̄ remaneret in diaconatu vnus p̄ cipiet q̄ negocia sue ecclesie ꝓsequatur in curia regis. alius p̄cipiet q̄ negocia alterius ecclesie sue in curia pape ꝓsequat vnus vocabit ad electionē faciendā. alter mādauit ut stet ad seruiendū eccl̄ie. ⁊ nemo potest duobus dñis seruire. ar. xx vii. di. c. ii. ⁊. xxi. q. i. c. i. sed tu dic q̄ p̄mo obediendū est. qr scōus eum eligendo saluo iure p̄mi recepisse intelligit̄. ar. s̄. de confir. uti. vel inuti. c. ulti. s̄. de iure iur. tua. ī. de reli. do. qr monasteriū. nisi forte in scā eccl̄ia essent aliqua facien da ubi esset necessarius. nec p̄ma sentit incōmodū. sed si sen tit modicū sentit. nam tunc agendum esset cum superiore ut eū cogeret dare licētiā. ⁊ forte si mora esset periculosa ipemet pos set venire contra mandatū. nō enī est malicīis hoīm indul gendum. ff. de rei ven. in fundo. ⁊ hoc intellige verū vbi neu tra earum vel alterutra reqrit residentiā. al̄s si vtraq; require ret dic ut no. s̄. de cleri. nō resi. in p̄. c. ulti. ad illud. c. sanctō rum rñde. qr in vna eccl̄ia tm̄ debet intitulari. i. denominari ut dicit eadē di. c. i. et simul. in p̄n. ⁊ non debet in plurib⁹ in titulari. sed expost facto bene licet plures habere. que tamē nō erunt eius tituli. quia cum iam factus sit clericus vnius epi ad titulum vnius nō iterum fiet clericus ad titulū alteri⁹ ⁊ ordines tm̄ ad titulum ꝓris recipiet. possit tamen dici q̄ utrāq; bñt intitulatā. ⁊ utriq; eps poterit dare ordines sibi. ar. o̅. s̄ de elec. dudū. ii. circa fi. nec obstat q̄ nedū clerico. sz nec laico alterius epi licet conferre eccl̄iastica sacramenta. ī.

de penis. omnes. j. de proch. t alij. proch. c. ij. t. iij. t. iiij. sol. exquo p electionem canonicam factus est canonicus eccle alterius epi iam factus est ei subditus. t ideo non est dicendus ordinare clericus alterius epi sed suum. potest enim ut dictum est esse clericus plurium eporum. Item nec obstat. lxxi. di. pmatus. ubi dr q nedum clericum. sed nec laicu po test recipere sine comendaticiis lris sui epi. dic tu illud verus esse ad ordines. sed ad pbendam bene dabit sine eius lris. vel dic illud loqui de ignotis clericis vel laicis. In dictis au tem notis ad quid frustra lre requirent. sed non ꝓhibet gn canonicus t iura canonicatus t pbendaꝝ in utraq; retineat q enim in eodem capo. lxx. di. sanctor. seqtur q dispensati one epi non potest fieri pbendarius in diuersis ecclesiis nō ob. voluit enim sibi auaros notare qui pbendam vel benefi cium petebant non ꝓpter deus sed ꝓpter fructus quos cuꝝ tali intentione nec de iure cōmuni nec de dispensatione tene re possunt. Sed si quis in habendo plures canonicatus vl pbendas non attendant ꝓpriam voluntatem sed dei t non ꝓprium honorē sed onus. hic sine dispensatōe accipiet. plu res pbendas que nō requirūt residentiam. ar. viii. q. i. inseri. q epo. t ad idem facit idem. c. qō dicit t qō potest epi dispē satione fieri ut possit canonicus esse in pluribus ecclīs. vel logtur in ecclesiis residentiā regrentibus. qō verum est ubi psona bona est t industris t lrata que melius sciret t posset regere duas ecclias vel decem. qꝫ alius vnā. t hoc enim ꝓp ter ecclias fit non ꝓpter psonam. hic cōmunis utilitas pferr puate. vii. q. i. mutationes. sic etiam dicimus in pbendis ut plures ꝓpter honorem dei dentur t dari possunt. nō ꝓpter honorem psone quia status xc. lxi. di. miramur. ante. s. de elec. qualiter. confirmationem. dicebat enim ille qui excipiebat q confirmatus esset ibi forte ab ordinario. t postea ipa confirmatio cassata p superiorꝫ forte ad quē fuerat appellatum. t ipse post cassationem ministrauit q indignus erat ꝓmotione. ar. s. de elec. p inquisitionem. sed potes ex parte ista intelligere q vel fuerat appellatū. vel negabat cassationē pfirmationis. nam si cassatus fuisset t nō appellasset ulterius non audietur t si non administrasset.

Electus filius t participatione. i. voce in capo t consimilibus. proximo. hic videtur contrariuꝫ ei q diximus. s. de consti. cum. ad. s. quia quando vnus actus tm interuenit. t receptōis in canonicū t ꝓmissionis pbende. q tunc viciosa est receptio t non valet. ſz hic fuit tm vnus actus. q; simul facta fuerint t receptio t ꝓmissio. t tamen receptio tenet. So. nos non intelligim⁹ vnū actum. quia simul facta sint. sed quia simul deberet sortiri effectum. i. q tunc tm hēatur ꝓ recepto t iura canonica adipiscatur cum prebenda vacabit. t cum ea sibi dabitur. q; tunc nō est tm ꝓmissio pbende non vacantis. sed est etiam ꝓmissio canonicatus non vacantis. Sed si actum esset q statim habeat iura canonicatus. licet incontinēti dicat t ꝓtestet expresse q tm ꝑmo vacaturā pbendam hēbit nō est viciosa receptio t ideo tenet. sed promissio viciosa est t ideo non tenet. ut hic. t. s. de consti. cum. ad. Item hic habes q licitū est recipe canonicos sine beneficiis t simile. j. e. dilec. j. de cō cess. pben. vel ecclie. nō va. cū super. Sed ctra in. e. c. ubi dic q non debet esse canonicus sine pbenda. Item non debēt plures clerici instituī in ecclīs qꝫ de ecclesiis viuere possunt j. de insti. c. i. Item hec receptio videt fieri in fraudem vacaturarum. So. bene licet recipe canonicos sine bñficiis ut instruantur in moribus t officiis ecclīasticis. t ut seruiant prioribus canonicis t ecclīs. s. de ma. t obe. statuimus. Sed si sine causa faciant supior cassabit t maxime si multos facient ut. ff. de var. t ex. co. l. i. §. in honorariis. t. l. se. t. l. ii. t. iii. et hoc etiā sic ꝓbatur. q constat pdictis rōnibus hoc esse illicitum nisi causa subsit. ergo ad officium iudicis ptinet illud cassare. nisi iusta causa subsit. insti. dō offi. iudi. defraudetur si opportunitas est dandi aliogn expectabit opportunitatē. s. c. relatum. s. de consti. cum. ad. j. de concess. pben. vel ec. non va. cum sup. hec aūt opportunitas nec semp est quādo vacat pbenda. t aliquando est sine vacatōne pbende. ut no. j. de concess. pben. vel ec. non vacan. accedens. prebendam queritur autem an hic canonicus possit petere pbendam ꝓmam que vacauerit an sit de gra q h dr. t videt q canonic⁹ ius petendi eam non hēat. q si hoc concederet p consequēs apiretur via vacaturis. Rn. q abi pbende sūt distincte nullum ius habet in canonicatu sic receptus. s. non vacante prebenda ad petendū eam. t q hic sit de gra est t de honesto. j. s. de consti. cum. ad. nam ibi dicit q canonici recepti sine pbendō habent ius ad petendū fructus sup exercentes. ergo eadem rōne t ad pbendā que vacauit. Rn. aliud in fructibus excrescentibus qr illi rumpunt ꝓuilegia. t ita cū ruptum sit ꝓuilegiū cōmuniter pbendam ꝓcipiet cum aliis cum sit canonicus. t aliud in pbenda. qr p eius vacationē nō rūpitur ꝓuilegiū. t idem qō dico in prebenda. t idem dico in portionibus ꝓuilegiatis. puta quia ꝓuilegiū dedit q tantū certe portiones fiant de redditibus ecclie. nam he portiones quo ad ꝓhibitionem vacaturarū eodem iure censende sunt cum pbendō. cum decre. j. de concess. pben. vel ec. nō va. c. ii. non tamen ꝓhibeat pbendas vacaturas. sed etiam misteria t ecclesias. t idem intelligendū est de altaribus t oibus fructibus ecclīasticis. t he portiōes bene pnt dici pbende t redditus. sed si nō essent ibi portiones ꝓuilegiate sed tm consequētes ad numerū clericoꝝ tunc bene diceret q si est electus in canonicū ultra numerū. q bene potest petere portionem t si non vacet pbenda vel canonicatus vel portio. qr exquo rūpit ꝓuilegium in numero canonicoꝝ eodē modo t in numero portionū. t ratio diuersitatis est. qr p hoc accessoria ē portio. t ideo sublato ꝑncipali tollitur t accessoriū. s. de consti. translato. cum suis ꝓcor. sed in alio casu t numerus canonicoꝝ est ꝑncipale. t numer⁹ portionū est ꝑncipale. t q dixi mus q ubi non sunt portiones ꝓuilegiate q statim pōt peti portio. intelligo nisi aliter obtineat de consuetudine sicut est in urbe. nam cum ibi obtineat de consuetudine approbata q habeant canonicos sine portionibus. t q non tenet sic receptis dare portionē infra certū tempus. imo aliqñ differūt aliqui usq; ad annum. aliquando usq; ad duos vel plures annos. ibi non possunt petere portiōes q̄uis moriant canonici. t de hac consuetudine loqtur. s. de consti. c. fi. t. j. de iurepa. postulasti. Item dicimus rōne eiusdē consuetudinis t si non sit ibi certus numerus canonicoꝝ vel portionū. facultas. sed nōne qō irritauit confirmat. s. ꝓmissionē vacature. Rn. nō. illud tamen dicit q dixerat. qr addit de cotidianis distributōnibus dandis. vel dic q hic nō mandat q si iposterum offerret se facultas q daretur ei pbenda. sed cuꝝ tunc s. quando papa bas lras dedit dum esset facultas q statim detur ei. t sic hoc verbum obtulerit est ꝑteriti tpis. vel dic q sit futuri tpis. t tamen aliud est q mandat. s. ꝓuideri cum se facultas obtulerit q licet t q pluribus modis pōt ꝓtingere s. ꝓpter redditus sup excrescentes. vel ꝓpter donationē nouam de qua possit fieri noua pbenda. t aliud qō cessat. s. vacature pbende expectationē q nō licet. j. de concess. pben. vl ec. nō va. c. ii. ar. ad hoc. j. c. allegato accedens. vl dic q hec est intentio decre. ꝓuidere ne aliquis sit canonicus t nihil tpale hēat ꝓ beneficio. t hoc videt sonare hec lra ubi dic q composuerūt q ꝓticipationeꝫ haberet spūalium sed nullos fructus pbende. Item t ibi indignū est ut sit canonicus t pbende beneficio defraudetur. t in ambobus locis sumitur pbenda. nō ꝓ iure pbende distincte. sed ꝓ qualibet re que pbetur ad sustentationeꝫ vite. t qō sic intelligere voluerit ex eo apparꝫ q multi clerici sunt t multe ecclie que pbendas ñ bñt distinctas. t tamen sunt legitimi canonici. t quasi idem qō dicit h. c. t qō dr. s. e. cum fm. t. c. nō licet. ubi dicit q ñ

debet aliquis esse clericus ꝛ non habere elemosinas. Item no. ꝙ in aliqbus eccłis est certus numerus canonicoꝝ. sed mille sunt p̄bende distincte. s̄. de vi. ꝛ ho. cle. qm̄. ꝛ ibi si recipiant canonicos ultra numerū habebunt ptem de victualibus que in mensa veniunt. ar. h. s̄ de const. cum .Ab. sed non habebunt ptem de his que diuiduntur etiam si ea sint victualia. ut granum vinum ꝛ hmōi. quia licet ibi non sint p̄bende. tamē fm numerum canonicoꝝ intelliguntur ibi esse portiones. ar. s̄. de consti. c. fi. sed ubi sunt p̄bende distincte ꝛ sine ulla detractōne de omibus cōmunibus hēbunt ptem isti canonici ultra numerum recepti. ut hic. s̄. de consti. cum .Ab. j. o ver. sig. olim. ꝛ est rō diuersitatis. qꝛ exquo distinxerunt p̄bendas non debebant ibi esse portiones fm numerū canonicoꝝ. sed ubi nō erant p̄bende distincte iustum ē ut fm numerum canonicoꝝ ꝛ portiones distincte esse intelligantur. nisi essent regulares ꝙ nec ꝓpꝛium habere possūt. xii. q. i. non di. ꝛ sic etiam nec portiones distinctas. alii ꝓtra ꝛ licet portio possit dici p̄benda ꝛ econtra. hic tamen dicim⁹ p̄bendam que distincta est in possessionibus vel redditibus certis. portio autem est que sic diuisa non est. sed de omibus redditibus cōiter collectis extrahitur.

De fraternitatis eligunt. ista receptio nō habz nisi vnum sensum. s. ꝙ ambo statim ꝛ simul sūt canonici ꝛ p̄bendarii. qō fieri ius ꝓhibet ꝓpter sectionem p̄bendarum. s̄. e. maioꝛibus. ꝛ ideo cassatur ut in fine huius decre. dicitur. sed lr̄a sequens innuit qō etiam alium sensum alꝫ potest habere ibi. s. ꝛ si vnus ꝛc. ubi innuit ꝙ etiā hunc sensum possit habere. s. ꝙ vnus statim sit canonicus et p̄bendarius. ꝛ alius consequēter esset canonicus ꝛ p̄bendarius. Sed certe non est verum ꝙ iste sensus eliciatur ō verbis p̄missis. Sed dicit ꝙ etiam iste sensus non est tollerabilis de iure. sed ꝯ. s̄. de consti. cum .Ab. ubi expꝛesse dicit ꝙ plures electi fuerant ad vnam p̄bendam. So. ibi. vel dic ꝙ illud intelligitur quādo expꝛsse dixerunt in receptōne ꝙ vn⁹ statim deberet esse canonicus ꝛ p̄bendarius. ꝛ alii stati cēnt canonici. sed p̄bendas haberent consequēter qō ex cā licet. ut no. s̄. e. c. ꝓxi. ꝛ sic loquitur decr. j. e. dilec. ultra me. turoneñ. s̄. e. miramur. ꝛ. c. maioꝛibus. ubi no. lateraneñ. j. de concess. p̄ben. vel ec. non va. c. ii. cassanda. s̄. de consti. cum .Ab. contra. So. ibi.

Isi essent iustitiā. hoc fecerunt qdā ex iusticia cū esset canonice electus. ꝓ arbitrium enim nō posset habere canonicam institutionē. j. de instī. cum ad nr̄am. ꝛ. c. iii. s̄. de trās. sup eo. nec posset ius vnius in aliū transferre. prouidētiā. ꝛ intellige ꝛ ꝓiores ꝛ clericos eē canonicos seculares. alꝫ esset ꝓtra. xii. q. i. non dicatis. j. ō statmo. cum ad mo. vel dic ꝙ istos redditus non habebit ut ꝓpꝛium. s. ꝙ possit eos aliis dare. vel in testamento relinquere sed habebit ut dispensator ꝛ obedientiarius. ꝛ qñcunq; placebit suo abbati potest illos sibi tollere nisi essent a papa cōfirmati. ꝛ tūc papa sine iniuria quādo vult potest sibi auferre quia sub eius obedientia eos intelligitur tenere. compromissum. ita ꝙ metu pene vel interesse stent arbitrio tam capitulum q̄z cōfirmatus ꝛ cassatus qui compꝛomiserūt. nos eam. ordinationē vel ꝓuisionem. sectio. h̄ est vna rō quare caplm tenetur toto tpe vite cassati dare. xx. sed ꝑor non tenet nisi tpe sue vite. quia ꝑor habebat certos redditus que diuidi non poterant ꝯ concil. turoneñ. sed. s̄. e. maioꝛibus. ſz capitulum minime. ꝛ est alia ratio. quia quando factuz fuit cōpꝛomissum nemo erat adhuc ꝑor. vnde p eoꝝ compꝛomissū non poterunt obligari ꝑoꝛatus vel successor. sed psona litigans tm̄. Item cum ageretur de iure psonali nō poterat obligari ꝑoꝛatus vel successor. cum de eius utilitate non ageret. ff. de pac. quo iure. §. ulti. ꝛ. l. in psona. §. i. sed caplm idem p manet. ꝛ ideo se ppetuo obligare potest. ꝛ maxime ꝙ ex causa pacis ꝛ pietatꝭ q̄uis posset restitui in ınte. si lesum esset.

Ro illoꝝ suarum. no. ꝙ nomine suarum intelliguntur omnes eccłie ꝓuincie etiā cathedral. ar. s̄. de usupal. c. i. Si autem ep̄o scribebatur ītelligitur de eccłiis sue dioc̄. ꝛ non de dignitatibus. ꝛ non distinguimus an habeat ip̄e collatōnem vel alius dūmodo sit in sua ꝓuincia. vel in sua dioc̄. ꝑstituta. ꝛ ibi ius ep̄ale vel archiep̄ale habeat. qꝛ rōne illius iuris compr̄hendit sub hoc nomine suarum. ff. de contraben. emp. qui tabernas. sed si sint alique eccłie ubi nihil iuris hēat forte ibi ꝓuidere nō posset nisi diceretur in aliqua eccliarum tue ꝓuincie. ſz aliis videtur ꝙ etiam p hmōi lr̄as non haberet ptātem ꝓuidēdi nisi in eccłiis ubi ad eum spectat collatio. ar. s̄. de offi. ordi. licet in qa. vnde dixerunt qdā ꝙ papa h̄ mandauit auctē nostra facias. nos dicimus ꝙ etiam sine clausula hac pōt etiaz in aliis ꝓuidere. qꝛ ibi est ꝯdictores ꝛc. ꝛ ipse nō pōt esse executor ꝓtra se. ff. de arbi. l. ulti. Sed quid si tm̄ esset in litteris mandamus quatenus tali ꝓuideas in aliqua eccliarum tuarum ꝛ forte idem. mandati. qō fecerat ꝙ magistro p. ꝛ vere illudebatur quia alios sine mandato pape recipiebāt. sed eos de qbus papa mandabat irreuerent recusabat. inuestiuit. no. delegatus cui cōmissum est ꝙ alicui faciat beneficiuz assignari potest illum ꝓ quo sibi scribitur de p̄benda vl̄ b̄ficio inuestire. ar. ꝓtra. s̄. de regul. abbatem. Sed dic aliud est ubi mandatur facias ꝓuideri. quia tunc non potest ꝓuidere cum h̄ nō sit ei commissum sed tm̄ facere ꝓuideri. aliud autem est cum mandatur alicui ꝙ faciat competens b̄ficiū assignari ut hic. quia tunc cum beneficiū sit annexum canonicatui poterit inuestire aliquē de canonicatu. ꝛ ꝑ ꝓsequens dabitur ei p̄benda que est connexa canonicatui. i. q. iii. si qs ob. tacite enī videt dixisse. des ei ius inuestiendo eū ꝛ post ō facto facias beneficium assignari qō annexum est canonicatui. vel potest dicere ꝙ canonicatum istum contulerit archiep̄us de voluntate ep̄i a sagoneñ. ad quē siue de suo iure siue de iure ad eum deuoluto ꝓpter negligentiā canonicoꝝ ptinebat ptās eligendi. ꝛ dicit ꝙ licet aliquādo nō possit inuestire. s. quando mandatur iudici ꝙ faciat alicui ꝓuideri. vel aliquē in aliqua eccłesia recipi. s̄. de offi. del. sup eo. pōt tamen interdicere ne eligant. ar. ꝙ exquo ꝓuisio sibi ꝓmissa est ꝛ omīa ad idem facienda. s̄. de offi. del. ꝓterea. Itē q̄uis nō sit spēaliter mandatū ꝙ suspendat est tamen affinis mandato ꝓuisionis. ff. iudi. sol. iam tm̄. §. in hac. Item decr. dic̄ ꝙ legatus generalis sibi potest p̄bendam reseruare. ut. j. de iurepa. cum dilec. ergo ꝛ eadem rōne ꝛ spēalis delegatus in eccłesia ubi est mandatū sibi ꝙ ꝓuideat alicui cum in ea eccłesia maiozem potestatem habeat q̄z generalis legatus. s̄. ō offi. lega. studuisti. auctoꝛitate. de excōicatione inuestiturā autem nō potuit facere auctē qꝛ sibi cōmissum nō erat. contradictoꝛes. h̄ sntia sic a iudice lata nō compr̄hendit nisi ptes que fuerunt in iudicio vel illos qui fuerint vocandi vl̄ heredes eoꝝ vel singulares successoꝛes. alii enīz non sunt ō iurisdictione eius. ꝛ h̄ est forte ratio ꝙ successoꝛes ligentur. qꝛ iudicium transit ad successoꝛes sed nō arbitrium. ff. ō arbi. sed interpellatur. §. ulti. ꝛ si sit iudiciuz reale transit ad singulos successoꝛes. ar. tm̄ ꝓtra. s̄. de offi. del. c. i. ubi dr̄ ꝙ quoslibet turbatoꝛes pōt excōmunicare. sed ibi loqtur de ꝓturbatoꝛibus iurisditionis ut ibi no. ꝛ j. de p̄ben. dilec. h̄ aūt loqtur de ꝓturbatoꝛibus ptis. videt aūt ꝙ in nullo casu debent ferre talem sntiam excōmunico omnes ꝓturbatoꝛes talis clerici cum tractus futuri tpis non ptineat ad iudicē. ff. ō usur. l. i. in prin. sed Rn̄. ut no. s̄. de ꝓcur. auditis. Item constitutio videtur hec. excōmunico omēs qui sibi ꝓtradixerūt ꝙ delegato nō licet. Rn̄. nō est ꝑstitutio. ꝛ hoc apparet ex psona constituentis ꝛ ex forma sntie que nō est generalis nec perpetua. nec alia hz q̄ in ea reqrunt. iiii. di. erit. imo ē sntia ꝙ ex eo apparet qꝛ cā cognita fert. ꝛ si ferat nisi cā cognita licet teneat tm̄ iniusta est. xi. q. i. c. i. ꝛ si sup alio sine cāe cognitōne

fertur puta si pcipet q ei obediretur a quolibet. ⁊ q nō obe-
diret ei talem penam pateret. nec credimus valere nec tenere
ipō iure. ut no. s. de in inte. re. c. ii. cum aūt causę cognitōe le
gitime fertur. j. de ap. ꝓterea. Sed si dicas quare non expe-
ctat turbationem anteq̄ ferat snīam. Rñ. q posset esse peri-
culum si tm̄ expectaret. ⁊ ponamus q melius faceret si expe-
ctaret. tamē ⁊ hoc teneret. ii. q. vi. biduum. s. de ap. preterea
ar. ff. de euic. l. ii. ff. ad. l. acquil. in. l. illa acquil. ⁊ non extēdi-
tur hec snīa generalis. ⁊ ante receptionē lata. vel etiam post.
nisi in tempore in quo snīa ferri posset. Item videt q aucte
huius clausule etiam post annum imppetuū postq̄ inuesti-
tus est. ⁊ postq̄ mandauit de eo recipiendo possit excōmu-
nicare rebelles. ⁊ etiam postq̄ snīa lata esset si esset negociuꝫ
ubi esset snīa ferenda. licet alꝫ non posset tanq̄ ille q functus
esset officio suo infra annum. s. de offi. del. in lris. ⁊. c. q̄renti
Sed nobis videtur q etiam post diffinitiuā non possit nisi
infra annū. ar. eiusdem decre. querenti. In aliis autem. s. qñ
non fertur diffinitiua snīa sed mandat eum recipi in canoni-
cum poterit compescere cōtradictores aucte huius clausule
quousq̄ mandatū pape plene sortiatur effectum. s. q recipi-
atur in canonicum. sed exquo receptus est q̄uis postea mo
lestetur sup canonicatu vel aliis non poterit eos compescere
quia si contrarium diceret iam videretur eius ordinarius cē
⁊ talia scripta redarguunt. s. ō rescrip. ad hec. sed quid si ali-
qui receperunt ⁊ pape mandatū impleuerunt ⁊ aliqui non.
rñdemus sup illos qui mandatum dñi pape impleuerit ni-
hil ultra facere possint. etiam si molestent eum cum in illos
functus sit officio suo in alios tm̄ potest. Item si illi qui rece-
perunt ⁊ mandatū dñi pape impleuerunt. ⁊ eū de nouo mo-
lestant sup fructibus pbende. vel etiam sup ipso canonicatu
non tamen possunt compesci aucte huius clausule. quia nō
videtur ei commissum de futuro excessu. ⁊ tēpus date inspici
debet. s. de rescrip. eam te. Illud aūt qō dictū est q nō extē-
ditur hec iurisditio nisi contra certas psonas. s. illos qui sūt
vocandi ⁊ quosdam alios. nos nō credimus sic verum imo
salua meliori opinione credim' q omēs contradictores pos
sint compescere etiam quoscunq̄ extraneos dūmodo de fa-
cto contradicant non de iure. q snīa lata in illos qui de iur
contradicunt nō tenet cum nullam habeat iurisditionem ni
si contineretur in lris vel expsse vel tacite sub generali clausu
la. ⁊ postea coram delegato expssisset. s. de rescrip. pastoralis
quia tunc siue iuste siue iniuste teneret snīam. In psenti autē
casu ubi non mandat de recipiēdo. sed ipemet eum inuestit
satis credimus q posset contradictores suos inuestire infra
annum excōmunicare. ar. preall. decre. querenti. ⁊. s. de re iu
di. ad consultationem. seruasse. de hoc no. s. de consti. cum
accessisset. recipiant. ⁊ sic excōmunicati recipiunt aliquez in
canonicū. sed hec receptio nō tribuit ius. quia iam canonic⁹
erat alꝫ secus. s. de eta. cum bone. vel dic excōmunicatos te-
neri ad ea que fiunt in eoꝝ piudicium. s. de iudi. intellexim'
vel dic ⁊ forte melius q nec receptionem nec installationē fa
cit excōmunicatus. nec ꝓtradicit quia ibi dr̄ ⁊ expone recipi
ant. i. donec cautionē faciant de recipiendo cum in canoni-
cum ꝑ quo excōmunicati erant. ⁊ si pstita absolutione velit
appellare nō audiunt nisi nouū grauamē eis fieret. s. ō ap.
questioni. Sed obiiciens exquo ꝑ manifesta offensa est ex-
cōmunicatus non debz absolui nisi ꝑus recipiatur. j. ō ver.
sig. ex parte. ii. q. i. psbr si. Sed dic illa etiam in spūalibus ñ
habere locum. ut no. s. de do. ⁊ contu. veritatis. q enī si ex-
excōmunicatus esset nisi se faceret ordinari deberet ne ꝑmo
neri anteq̄ absoluat absit qcquid dicant pdicti expsse dicit
decre. q ante absolutionem recipe debet. s. de rescrip. caplm
ad canonicatum. bene mandat dñs papa q huic dent ea
que ptinent ad canonicatum ⁊ nō ad pbendam. quia licz ca
nonici infrigissent statutum suum de certo numero nō tamē
fractum esset istud statutum quo ad pbendas. quia licet ca-
nonici qui habent certum numerū eligant ultra illum nume
rum pbende tamen distincte firme manent. s. de consti. cum
Ab. s. e. dilec. ⁊ de hoc no. j. e. dilecto. ⁊ hic executor ō quo
hic dicit peccauit in uestiendo eum de pbenda. vel dic q nō
peccauit inuestiendo eum de pbenda. quia non erant ibi di
stincte pbende. nec certus numerus earum. ⁊ ex hoc dico q
si etiam peterentur lre in aliqua eccīa in qua canonici suum
statutum fregerunt eligendo ultra numerum q adhuc salua
manet eis exceptio ut prebenda nō assignetur ultra numerū
sed non manet eis salua quin eum recipiant in canonicum.
ar. preall. decre. cum. Ab. dilec.

Uis questionibus.

Cedens uel alius magis. q. d. melius est q in-
uestitor dicat inuestimus te ꝑ tali absente. q̄ inue-
stimus talem absentem p te. ⁊ potest h intelligi ubi
ꝓcurator habet mandatum. ff. de dona. q mihi. ⁊. ff. ō acq.
re. do. si ꝓcurator. q̄uis lex videatur dicere q etiam cū mā-
dato non transit dñium. ff. de acqr. re. do. res ex. Sz illud
intelligimus qñ nō habet spēale mandatū de aliqua re emē-
da. Sed quid si consanguineus qui sine mandato nomine
absentis recipiat inuestituram. nō credimus absenti acquiri
pbendam. nam licet agere possit. ut. ff. ō ꝓcur. sed he psone
nō tamē acquiret dñium nec etiam canonicatuꝫ qui solo cō
sensu eligentium ⁊ electi acquirunt. Sed queritur an teneat
si postea ratum habuerit ille cuius nomīe recepta est inuesti-
tura si ꝑus alii esset collecta. sed nec h credimus q eis liceat
a ꝑmo facto recedere. ut no. s. de elec. cum inter.

Flecto filio. p. legatus. legato nō fuit licitum in
fringere ꝑuilegium canonicorū. ⁊ iccirco nō valuit
qō factum est de celerario. sed si canonici fecissent
cum ad eos spectaret electio teneret canonicatus ⁊ non diui
sio pbendarum. quia ꝑuilegium ꝑ se datum possunt renun
tiare. s. de consti. cum accessisset. vel dic q iccirco fuit cassata
quia ambo fuerunt electi ad vnum ius pbende dividendū.
ad hoc no. s. de consti. cum. m. s. e. dilec. generalis. cuius
consensus nō piudicat epo. cum hoc ei spēaliter compromis
sum nō fuisset. Sed plus dico q neduꝫ ꝓcuratoris nec epi
consensus ꝓdesset in his que contra ius fiunt. ff. de ꝓdi. in.
si ꝓcurator. ff. de his que i frau. credi. si pater filio. ad oscu
lum. vehemens est psumptio. ar. j. de his que fi. a ma. par.
ca. ex tenore. j. de ꝑuile. cum olim. C. de acquir. pos. l. i. C. de
pa. po. si filium. xx. q. i. que ꝑ. Rñ. epm ignorasse eum non
fuisse canonice receptum. ff. de inter. act. de etate. §. ulti. Itez
receptio ad osculum nō facit canonicum sed legitima electio
C. de li. cau. non iccirco. ff. de decur. non hēremus. vl dic ne
dū p tacitū ꝓsensū sed nec expssū habz contra tenorem alteri
us concilii posse habere ius in pbenda. s. e. tue. ⁊ ideo sem-
per contra eum dicimus nō canonicam electionē. molesta-
tione. intentabit ipe uti possidetis. nam epus eum ut in ca-
nonicum non tractabat. vel etiam alꝫ eum in possessione iu
ris canonicatus molestabat vel sup hoc implorabat auxilii
iudicis. vel melius epus agebat negatoria ꝓtra electum. vel
clericus ꝓfessoria ꝓtra epm. turonen. s. e. maioribus. late-
ranen. j. de concel. pben. vel ec. non va. c. ii. ⁊ iste celerarius
censeri deberet scdꝰ. qꝛ ob hoc resignauit ut nepos archiep i
haberet. ut in prin. huius decre. habet. non est certus. idez
est ⁊ si certus esset ibi numerus pbendarum vel etiam cano-
nicoꝝ vel utriusq̄. s. de consti. cum. Ab. nam semp eligen-
do canoñ ultra numerū valet electio. sed ꝑuilegium rumpit
q̄tum ad certum numeruꝫ canonicoꝝ. sed nō rumpitur sed
durat quo ad numerū pbendaruꝫ. ⁊ hoc bene colligitur. s.
e. dilect. ⁊. s. de consti. cum. Ab. rō diuersitatis est. quia cuꝫ
non obstante certo numero teneat electio quo ad canonica-
tum rumpitur ꝑuilegium quo ad ius canonicatus. sed eligē
do plures ad vnam pbendam vacantē licet etiā nō vacantē
ultra numerū non tenet electio ut hic. quia est cōtra concilii

turonen̄. vel lateranen̄. nisi vellent nouum ius p̄bende statu
ere. ī. e. vacante. ⁊ ideo cum nō teneret electio non rumpit p̄
uilegium. Item ratio quare tenet electō quo ad ius canoni
catus non quo ad p̄bendam. quia sic statutum est in prebē
dis. ī. de concess. p̄ben. vel ec. non va. c. i. s̄. e. maioribus. sed
in canonicatu nō sic statutum est ꝟ ipo iuste constitutuꝫ est.
quia cum p̄benda maxime consistat in rebus corp̄alibus n̄
poterat ius p̄bendale fieri nisi possessiones alicuius ecclesie
diuiderentur. ⁊ ꝟ esset malum q̄ vna p̄benda esset piguius
⁊ alia paup. s̄. de consti. cum. ☞. non tamen dicimus ma
lum. sed de oibus p̄bendis vel de vna piguioris aliis vellēt
vnam nouam facere quin possent. ī. e. vacante. ius autem ca
nonicatus q̄ incorporale vel indiuisibile est multi possunt
sine aliorum damno habere. ⁊ ideo aliud fuit statutū in iure
canonicatus. ⁊ aliud in p̄bendali. melius dr̄ q̄ hic nō facit
vim qui plures possunt eligere vno solo iure vacante si hoc
intenderent ⁊ exp̄merent. sed hic nō exp̄mebant nec hic p̄su
mentur intendere nisi exp̄mant. nec est cōtra. s̄. de consti. cuꝫ
☞. q̄ ibi expresserunt. Desunt. ⁊ ideo licet in aliqua eccl'ia
ubi non est certus numerus canonicor̄ sint plures canonici
⁊ vnus moriatur non valerent lr̄e si impetrent̄ sup canonica
tu illius alicui conferendo quasi vacet. q̄ non vacat imo de
fuit ut hic dicit. secus autem si ibi esset certus canonicor̄ nūe
rus. quia tunc nō desinit sed vacat. illud. i. ad p̄bendam va
cantem. sed ad ius canonicat' vna sola p̄benda vacante p̄nt
plures eligi. s̄. de consti. cum. ☞. ī. e. c. p̄x. secus alis ut ibi
no. melius dr̄ q̄ nō possunt ad vnuꝫ ius canonicatus duo
eligi. s. q̄ duo canonici sint electi bēant tm̄ vnam vocē in ele
ctionibus ⁊ in aliis. ⁊ q̄ in omibus fungant̄ ambo tantum
vice vnius. sed bene possent fieri duo canonici qui haberēt
voces licet vna tm̄ vel nulla p̄benda vacaret. Itez no. q̄ licet
possint plures canonicos facere vna tm̄ p̄benda vacante nō
possunt plures canonicat' ius dare ad vacaturā. ī. de cō ces. p̄
ben. nulla. nam canonicatus ministerium est. spectat. cum
consensu tamen cor̄ quor̄ interest. augmentatum. ordinā
do. q̄ ubi sunt. x. p̄bende sint. xv. statutum. no. q̄ si in aliq̄
eccl'ia est certus numerus canonicor̄ iuramento firmatus. ⁊
aliquis eligat̄ sup numerū nō tenet electio. ⁊ idem si nume
rus sit confirmatus aucte pape cum clausula ⁊ si qd factum
sit contra nō valet. alis enim secus ut hic. ⁊. s̄. c. p illor̄. s̄. de
consti. cum accessissent. ⁊. c. cum. ☞. secus alis si quis iura
ret nō vendere librum ⁊ postea venderet teneret vēditio. sed
p̄tra videtur. s̄. de iureiuran. c. intellecto. sed hic loqtur ꝺ ali
enatione licita. alienatio enim libri non est a p̄ncipio interdi
cta. ibi loquitur de alienatione illicita etiam sine iuramento.
dicunt enim speciale in spūalibus ut non valeat q̄ in eis fit
contra iuramentum. alii dicunt q̄ etiam receptio in canoni
cum contra iuramentū tenet ⁊ hec est allegatio. si aūt ad pre
bendam electus esset vacaturā. vel etiam plures ad vnaꝫ di
uidendā essent electi cassāda electō eēt. ut. s̄. e. tue. si quicq̄ꝫ
ꝟ certū est q̄ contra iuramentū venire nō possunt si est boñ.
ecclesie. immo ⁊ si esset temerariū non licet venire contra sine
supioris aucte. ut no. de elec. per venerabilē. item nulla alia
rō videt quare canonici non possunt venire ꝫ priuilegiū si
bi concessum quando est ibi presens clausula sicut q̄ñ non
est ibi clausula. s̄. de consti. cū ac. C. de leg. ⁊ p̄sti. q̄ fauore.
in fi. nisi quia ꝟ statuere voluit de nouo in fauorē ecclesiarū
ad cōfutandā in constantiā eligentiū. ⁊ potest dici quia qꝺ
ꝟ dr̄ locū habet in oibus p̄uilegiis ⁊ p̄firmatiōibus p̄cessis
ecclesiis ubi p̄sens clausula p̄tineret ꝟ clausula hic facit q̄
canonici suo facto cōtrario non possunt rūpere priuilegiuꝫ
ut ꝟ apparet. ⁊ dicunt quidā q̄ hoc decretū potest oppone
re non solū papa sed etiā quilibet alius iudex etiā delegat'
de his que ad suā iurisdictōnem ptinent. vii. q. i. quia frater.
C. de iudi. p̄perandū. §. si autē. immo etiā priuatus quilibet
potest interponere ꝟ decretū. ff. dele. iii. l. quesitū. sed sciēdū
est q̄ hoc decretū maiores vires habet q̄ñ cum cause cogni
tiōe fit. ut no. ī. qui ma. accu. pos. cū in tua. unde. snia pape.
silentium. hic apparet q̄ non fuit actū vti possi. in quo nō
p̄demnatus fuisset nisi ad cessandū ab inquietate ⁊ ad inter
esse. ff. uti pos. si duo. §. fi. sed fuit actū confessorio vel officio
iudicis implorādo fm tenorē legis. C. de inge. ma. diffama
ri ⁊ fm hunc modū agendi bene habet locū hec snia sz ex
pone ad restitutōem eor̄ que rōe dicte institutōis tenebat. i.
admissionē possessionis p̄bende ⁊ alior̄ iurū ad p̄bendam
ptinentiū ⁊ ꝟ bene poterit petere epūs ad cuius collationē
ptinebat collatio prebendar̄ q̄ imponeret ei silentiū ut stati
sequit' alis autē ad restitutōnem sibi faciendā. ppio sumpto
vocabulo agere non posset epūs ⁊ ea sibi restituendo nō es
set prebenda sed si noie prebende egisset q̄ pōt bene. ī. de
suc. ab intes. c. fi. etiā tunc. ppie sumit' verbū.

Acante duas. prebendas. integrate. quia sim
pliciter eligunt eos in canonicos non expresse ad
vnā prebendā vel ad quam si enim elegisset eos ex
presse ad vnā prebendā diuidendā non valeret electio. si. s̄.
e. c. pxi. vl̄ dic licet nō valuit talis electio de rigore iur̄. ut. s̄.
e. c. tue. de equitate tn̄ debet eis ꝓuidere. s̄. e. inter cetera. vel
potes dicere q̄ bene fuit intentio eligentis q̄ due prebende
ex vna fierent ⁊ ꝟ non sufficit nisi p̄habita ꝓuentuū rōne ita
q̄ congrue inde fieri possint ⁊ in hoc casu. s. q̄ñ vna prebēda
insufficiens est diuisa ⁊ duobus data potest dici q̄ sic diui
sam prebendā utq̄ possidebat sed quā cito poterit siue per
vacatōem siue alio modo tenebit integrare prebendā vl̄ dic
melius q̄ bene potuit epūs diuidere vnā prebendā. ī. ꝺ ex
ces. p̄la. sicut vnire. ⁊ sic ꝟ bene tenuit diuisio ⁊ ideo ambo re
manent legitimi canonici. sed quia referebat' pape quia licet
epūs cū caplo potuit diuidere non tn̄ bene fecerat quia ni
mis parue erant ⁊ alis inequales qꝺ esse non debet. s̄. de cō
sti. cū omnes. ⁊ ideo papa mandauit de hoc iniquiri man
dauit prebendas integrari si sic esset ver̄ ⁊ aliis equipari.

Flectus filius. g. misimus. no. q̄ bi canonici ñ
obedierunt simplici mandato postea tenent̄ ei pro
uidere de cōibus redditibus ⁊ ꝟ est in penam il
lor̄ canonicor̄ qui cū nullā excusatōem haberent mandato
pape ꝓtempserunt obedire. s̄. de rescrip. si qñ. ⁊. c. cū adeo. ⁊
ꝟ est ꝓuentior pena que eis imponi possent cū in hoc de
liquerunt. s̄. de tēp. ordi. lr̄as. sed ⁊ aliā imponere posset q̄
in re siue in p̄benda nullū ius habet qꝺ ex eo apparet quia
collatio de ipso facta tenet ut ꝟ in fi. ⁊ no. s̄. de rescrip. capl̄z
⁊ ad hoc facit. s̄. de rescrip. ꝓstitutus. ar. ꝛ̄. s̄. de rescrip. lr̄is.
ubi dr̄ q̄ successor dādo executorias lr̄as illi clerico ꝓ quo
p̄decessor direxerat monitorias non factū suū sed p̄decesso
ris exequi videt. so vē factū predecessoris exequit' q̄ p̄decess
sor monitorias cōcedendo incepit ⁊ de honestate successor
factū predecessoris exequi tenet' nisi aliqua iusta causa ꝛ̄ faci
at. lxiii. di. adrianus. sed tn̄ ex hoc nō sequit' q̄ habeat ius
in re. sufficiens. nec aliud legitimū sibi obstat. recipiatis.
iste. n. nondū receptus erat in canonicū ⁊ ideo non dat' sibi
prebenda vacans sed tenet collatio alii facta de illa ut hic et
secus esset si receptus esset in canonicū aucte lr̄az pape quia
tunc credimus q̄ haberet actōem ad p̄bendā postea vacan
tē petendā si alius eū non p̄cederet. ar. s̄. e. relatū. dilectus.
ī. de con. cū sup. s̄. de consti. cū. ☞. nam licet non habeat
ius in p̄benda nisi sibi assignet'. ut in p̄alle. decre. dilec. tamē
ille ad quē ptinet collatio prebendar̄ non habet tunc pote
statē p̄ferendi eā nisi canonico quia iam receptus est canoni
ce seruata distinctōe quā no. s̄. de ma. ⁊ obe. statuimus. agz
ergo cū eo ad quē pertinet ut sibi eam assignet si nondū ꝓtu
lit eam alteri aliogn aget cū supiore ut eaz sibi assignet ⁊ po
stea aget ꝛ̄ detractorē prebeñ. alii tamē dicunt q̄ sine alia as
signatōe aget contra detētorē prebendē. ar. s̄. e. inter cetera.
potest. n. dici q̄ quilibet receptus in canonicū ius habet in

p̄ben. que sibi suo ordine defendēda est cuz ꝓnera sint iura canonicatus ꝛ p̄ben. licet aliquando differant collatōnes p̄bendarum. s̄. e. cum dilectus. ꝛ sic apparet ꝙ male faciūt iudices q deputati sunt executores pluribus receptis in canonicos. quia qlibet executor excōicat illum ad quem pertinet collatio p̄me p̄bende que vacabit. nisi eam conferat illi cuius executor est. nam solus p̄mi executio iusta est. qz exquo ad p̄mi mādatū eam assignauit sine dolo desiit eam posse aliis assignare. vnde si decetero alii executores ei p̄cipiāt ꝙ aliis conferant. ꝛ si ꝓpter hoc eum excōicent malefaciunt. nisi forte cum contraria mandata recipet malitiose ꝛ manifeste iniustum mandatum impleret ꝛ iustum postponeret. s̄. de rescꝑ. cum contingat. Item videtur ꝙ huic recepto in canonicum contra eum qui eum contulit alteri non habet actionem nisi forte de dolo vel in factū ad expensas. ff. de dolo. l. i. Sed tamen bene dicimus ꝙ collator potest assistere ei cui cōtulit in causa sicut venditor emptori a quo res vendita vendicat quia potest sua interesse si euinceretur ab eo p̄benda. quia tenentur sibi in consilio ꝓuidere. s̄. e. inter cetera. secus autez in electoribus. quia ibi bene possunt suam electionem defendere ꝛ ꝓsequi. s̄. de elec. super eo. ꝛ. c. dudum ro. ubi no. ꝛ ē rō diuersitatis quia non dicitur electio pfecta quousqꝫ sit cōfirmata. ꝛ ideo electores electionem defendunt ꝛ ꝓsequuntur quousqꝫ fuerit confirmata. sed post confirmationem si ageretur cum electo non vocarent canonici nec etiam ad defensionem admitterent. quia si functi sunt officio suo. ꝛ idem dicimus in eo qui contulit beneficium ꝛ in confirmatore. s. ꝙ non competit contra eos actio. assignari prouentus. vel dic ꝙ nec p monitorias nec p̄ceptorias lr̄as obtineret iste cui eus qō hic dr̄ nisi in lr̄is eis directis contentum fuisset. alio quin damus tali in mandatis ut vos ad id compellat. Sz ar. contra. s̄. de rescrip. caplm. dicant qdaz ꝙ ex conduc. ex hac decr. potest quilibet ꝓ quo scribitur monitorie agere et consequi ꝙ in hac decre. continetur. sed certe hoc non placz nobis. quia iam frustra eccl̄ia daret executores. ꝛ licet qñqꝫ papa det monitorias non tamen dat executorias. alii autez dicunt ꝙ collator beneficii qui sine causa noluit implere mādatum pape in preiudicium impetrantis lr̄as peccauit in eū ꝛ ideo tenetur crimine stellionatus. ꝛ hanc accusationē criminalem vel denuntiationē ciuilem ꝓsequetur impetrans. sed caueat sibi impetrans qō non obtinebit impetrās lr̄as nec in accusatione nec in denūtiatione nisi ꝓbauerit eum malitō se non obediss̄e. ꝙ est difficile cum multas possit habere excusationes. hic aūt manifeste apparuerit pape de malitiis capituli si sine causa alium receperunt postposito mandato pape. ꝛ dicunt qdam ꝙ ꝫ dr̄ tantū locum habere qñ p̄ceptorie lr̄e impetrant. ar. s̄. de rescrip. caplm. nam nemo astringitur ex concilio. xiiii. q. i. ꝙ debet. ff. man. l. i. ꝛ eodem modo nō debet astringi monitione. sed ꝛ alii contradicūt. s. ꝙ etiā monitioni pape obediendū est que est pura ꝛ maxime quia nō est sine mandato. lex aūt ꝛ. c. loquuntur in concilio ꝙ dat tm̄ in fauorem eius cui consulitur. alii tamen dicunt ꝙ nihil ꝫ fieri de necessitate iuris sed de gratia. prebendali. dic ut no. s̄. e. inter cetera.

E multa in lateranen̄. s̄. e. qm̄ nō nulli. curam animarum. hic large sumitur cura animaruz siue in foro pniali hēat curā siue al̄. s̄. de elec. dudum ro. ꝛ nō est uis siue rōne eccl̄ie habeat curā animaꝝ siue in villa. sz illius ville eccl̄ia est alterius sic̄ apparet in decr. p̄all. dudū ro. ubi nō dr̄ ꝙ archidiaconus in archid̄. habuerit aliquā eccl̄iaz sed ius archidiaconale tm̄. ꝛ sic est in dioc̄. pictauien̄. ubi sūt archipb̄ri qui nunqꝫ habent aliquā eccl̄iaz specialem cui p̄sunt. sed habent iurisditionē spūalem sup multa loca. Item non est vis siue sit eccl̄esia baptismalis siue capella tm̄ dummodo curam habeat aliquoꝝ prochianoꝝ. Item non ē vis siue habeat prochianos de facto siue nō dūmodo prochiā habeat in qua prochialem ius habeat. recepit. no. solaz receptionē in aliam eccl̄esiam sine consensu sufficere ad hoc ꝙ ꝑma sit ꝑnatus. sed videtur ꝙ necessarium est etiam ꝙ possessionem habeat scd̄e. vel ꝓ eum stet quo minus habeat. ar. xxi. q. ii. si quis iam. ꝛ no. s̄. de elec. cum in cūctis. ꝛ. xc. di. si qui episcopi. ꝛ. c. se. sed ꝫ non credunt alii cum per consensum contractū sit matrimonium. ar. s̄. de transact. epi. vel. e. inter corpalia. vel a iud ius ei acquisitum administrandi. s̄. de elec. cum in cunctis. ꝛ ꝫ intelligunt qdam verum nisi ad huc contra eum excipi possit. puta quia electus sit in archidiaconum vel archipb̄yterus ꝛ nondū habeat eundē ordinē quem dignitas reqrit. tunc etiam si transferat corpe cū cōtra eum excipi possit quousqꝫ transeat tp̄us infra qō debeat ordinari non credunt posse conferri ꝑma beneficia. ar. eius ꝙ dr̄ in ep̄o. s̄. de elec. cum in cunctis. melius credimus ꝙ statim vacat postqꝫ habet bñficium habens curam animarum ꝑus sil̄e statim vacat nullo tempore p̄textu ordinatoris expectato. nec est simile de ep̄o. quia electus ꝛ confirmatus ī episcopum nō est ep̄us nisi sit consecratus in ep̄m. sed archidiaconus q̄cito est cōfirmatus est verus archidi. ꝛ omia que ptinent ad dignitatem facere potest. nec potest de cetero excipi contra eum ꝙ non fiat archidiaconus. licet possit excipi ꝙ nō ordinetur quia est criminosus. sicut ꝓtra quēlibet etiaz non archid̄. excipetur. ar. s̄. de ap. constitutis. Sed quid si ex dispensatione longo tpe differtur ordiatio ep̄i nunqd interim vacabunt beneficia. Rñdemus ymo vacabūt etiā tāqꝫ vacantia aliis conferentur qz dispensatio est restringenda ut non extendatur ad restitutionē beneficiorum. ar. ī. de ꝓsan. ꝛ affi. quia dilectō. Si autē ꝓ infirmitatem vel alio legitimo modo impediatur eius ordinatio nō credimus ei currere tē pus. ar. ī. de concess. p̄ben. vel ec. non va. quia diuer. Iteruz q̄diu litigatur nō conferent ei beneficia si non est adeptus possessionem secunde. sed si habet possessionem licet de ea litigetur. videtur ꝙ statim possunt eius beneficia ꝓferri. xxi. q. ii. si quis iam. s̄. de elec. cum in cunctis. nec valet si dicis ꝙ exquo postea ꝓ sniam apparet scd̄m ꝓuisionem non tenere nō debet tollere p̄mam. quia in culpa fuit acceptando rē litigiosam. vel quia de hoc nō bene disquisiuit. de hoc no. s̄ de rescrip. in p̄sentia. qdam etiam dicunt vel credūt ꝙ sit necesse ut habeat ministrationē maioris ptis rerum scd̄e eccl̄esie. ar. s̄. de resti. spol. c. fi. sed illud no. ꝙ bene facit p̄mus p̄latus si dum litigatur commendat ei p̄mam eccl̄iam. ꝛ est iusta causa commendatōnis. ī. de act. si consti. contenditur. contendendo de iure suo si non habet dispensationem et intelligimus si p̄stiterit usqꝫ ad litem contestatā. ar. ff. rem ra. ha. amplius. ff. de in ius vo. q̄uis. ꝛ hoc satis innuit ex verbo hic posito spolietur. s. per sniam. ꝛ sic videt ꝙ necesse est ad hoc ꝙ locum habeat hec decre. ꝙ contenderunt in iudicio. ꝛ ꝙ ipso iure sit ꝓuatus. vel dic ꝙ ex sola retentione sit ꝑuandus. etiam si quando incipit conueniri velit dimittere cum satis manifesta causa ꝑuatōis appareat. s. quia canoni nō obediuit. Item quia furtum committit in rebus ꝓprioris eccl̄ie qua ꝑuatus est. s̄. e. cum iam dudum. s̄. de elec. dudū ro. sed quid si scd̄am inuasit ꝓpria auct̄e. ar. ꝙ ipso iure videtur ꝑmam renuntiasse. xxi. q. ii. si quis iam. alii tamen cōtradicunt quādo ꝓpria auct̄e inuasit. sed si non ꝓpria auct̄e inuasisset sed auct̄e superioris confirmatus esset tūc q̄uis al̄ nulla esset electio. vel esset talis qui ordinari nō posset ad scd̄az eccl̄iam. tamē ipso iure renūtiasse videtur prioi. qz ad hoc ꝙ renuntiasse videatur. sufficit ꝙ auctoritatē vel tuitionē pretoris habeat. ar. ff. ꝙ cum fal. tu. l. i. §. fi. ar. s̄. de transla. e. vel e. q̄sto. Quid ergo dices etiaz in casibus qui hodie accidūt in regno ut licet interdictum sit regnū ꝛ oībus caplis sit generaliter interdictū eligere multi eligūtur ꝛ aliqui confirmāt̄ ꝓ metropolitanū ꝛ administrāt nunqd lapso tempore ō consecrandis epis vacent taliter confirmatorum beneficia.

ar. q̄ sic. ff. de dona. inter vi. t vxo. l. iii. §. videamus. in auc. de re. t ea que pa. §. si. t facit. j. de ex. prę. tanta. t de transla. q̄sta. conferat. no. q̄ is ad quem ptinet collatio sine alia p̄ nationę t alio possidente conferre potest beneficium sic ab alio possessum. t est h̄ speciale beneficium concessum a iure in hoc casu. nā generaliter contrarium obtinet. ar. p eis. j. de concess. p̄ben. vel ecclę. non va. cum nostris. sed etiam in hoc casu possessionem beneficii non dabit q̄diu p̄mus de facto possidet. cum nec rem suam liceat ꝓpria auc̄te occupare. j. ō concess. p̄ben. quia di. C. vnde vi. si quis in tantā. nisi essent idem conferens t iudex. sed aget ille cui mandatum est cum superiore ut sibi habenti ius det possessionem vocato illo qui detinebat t ꝓcedetur in hoc facto sine solennitate iuris cuz translatio eius ad aliam ecclesiam non posset esse nisi notoria. s̄. de transl. epi. q̄sto. vel dic q̄ nec citatio necessaria ē. nos q̄stuz ad hoc q̄ speciale sit in hoc casu q̄ quis possit dare ecclesiam vel aliam rem quam alius tenet. t in qua ius habet non credimus eos verum dicere. quia non est speciale imo generaliter verum est. t sic credimus q̄ ecclesiam t alias omnes res nostras vel ad nr̄am collationem vel ad ius ptinentis possim⁹ vendere t donare t quēcunq̄ alio titulo ius qō in eis habemus in alios transferre. C. de bere. ul'act. vñ. per totum. ff. de contraben. emp. qui tabernam. t sic no. j. de cō cess. p̄ben. cum nostris. sed bis fortiter est ꝑ. s̄. de cau. pos. cū ecclesia. ubi dicitur q̄ non valet electio facta a canonicis ad quos pertinebat de iure ꝓtemptis bis qui possidebāt. ergo eadem rōne non valet donatio vel venditio vel collatio alicuius rei quaz alius possidet. q̄uis collator ius conferendi habeat in ea. So. illa decre. concordat nostre opinioni. naz veritas est hec q̄ glibet possessor tuendus est in possessione sua. t rōne possessionis colligit fructus. j. de insti. cum bene j. de iurepa. ex litteris. ꝓsul'. t ex hoc est q̄ ille qui est in possessione eligendi tuendus in possessione hac t in colligēdo fructum ac eius fructus est eligere facto. vñ ille qui est in possessione iuris eligendi q̄diu est in possessione de iure est q̄ eligat. t si alius elegerit ad quem non pertinet accipere fructum qualis est ꝓprietarius. t ille ad quem ptinet potestas eligendi non valebit electio eius. t sic loquitur decre. prealĺ. cum ecclesia. sed dare alii ius eligendi. nō est fructus possessionis. t ideo non pertinet ad possessionem iuris eligendi. illud alii donare nec impedire illum ad quez ptinet quo minus alii conferat. t eodez modo dicimus in possessore ecclesie. s. q̄ tuendus est in possessione eius. t in colligendis redditibus eius. sed non potest impedire quin ille ad quem ptinet ius conferendi eam alii conferat ipam. sex menses. cōputandos a die quo sciuerit cum recepisse scd̄am. j. de ꝓcess. p̄ben. quia di. Item ꝓputandi sunt isti sex mēses a die quo sciuerunt eccliam vacare p receptionem scd̄e. t hoc non ideo dico. quia licet recepit scd̄am non potest habere possessionē eius. vel de iure. quia dicit aduersarius q̄ de iure eam habere non debet siue de facto. quia nō pmittitur intrare possessionem nō currit collatori tempus. xxi. q. ii. si quis iam. xix. di. si q epi. t verba cum effectu accipienda sunt. ff. q̄ quisq̄ iur. in alt. sta. l. i. sed si possessionem haberet licet litem haberet de ea tunc forte deberet eaz conferre t currit ei tp̄us a die quo recepit scd̄am. t etiam si feratur sn̄ia contra eum qui impugnat recipientem scd̄am eccliam. sed nō possidentē appellet tempus incipit currere collatori ab eodem die quo finita est causa appellationis. imo plus est q̄ si nō ꝓsequatur appellationem tamen non computatur tempus nisi a die quo rata manet sn̄ia. nec est cōtra. ff. ex qui. cau. infa. ir. furti. hoc enim ideo est. quia ante non potuit scire vacationem ecclesie cum adhuc posset ꝓsequi appellationem licet non fuerit ꝓsecutus. cogatur. ille qui negligens est in collatione prioris beneficii. hoc idem. h̄ vult dicere q̄ sicut statutum est in beneficiis habentibus curam animarum q̄ ipo iure vacant recepto secundo simili. t aliis licite conferri possunt. Idez statuimus in ꝑsonatibus diuersarum ecclesiarum habentibus curam animarum. si autem non habent curam animarum licet sine dispensatione teneri non possint. credimus tñ posse per eos dispensari. ar. contra. s̄. de elec. dudum ro. sed respondemus q̄ ibi non dicit non posse dispensari sed peccare eum qui sine dispensatione tenet qō verum est. s̄. e. ad h̄. vel ibi loquitur allegando. t huic nostro intellectui satis cōcordat qō sequitur q̄ addit q̄ in vna ecclesia non possūt habere plures dignitates. supple etiam ñ habentes curam animarum. t sic aliqua erit adiectio. nam tunc ut qdam dicunt idem erit q̄ in pluribus beneficiis habentib⁹ curam animarum. h̄ tamen hic non videtur dicere. vnde alii dicunt q̄ in eis idem erit sic si ꝑsonatus in diuersis ecclesiis haberet. ꝑsonatus fere. semp ꝓ eodem sumitur ꝑsonatus t dignitas fere ideo dixi. quia ꝑsone ecclesiarum dicuntur in anglia qui ꝓsunt ecclīis qui alibi dicuntur curati. s̄. de ap. ꝑsonas. t tamen in dignitate dicuntur constituti. Similit̄ abbates epi t alii superiores dicuntur esse in dignitate t non ꝑsone. t intelligimus dignitates vel ꝑsonatus fm institutionē vel fm consuetudinem ecclesie. nam posset esse q̄ aliquis in vna ecclesia exercet officium archid̄. cognoscendo de causis clericorum. t sic de aliis officiis vel dignitatibus dicimus. non tamen puto eum cadere in hanc constitutionē nisi vocetur hoc nomine vel alio q̄ in dignitate sonat. sed si vocetur aliquo nomie dignitatis vel quo ꝓ ꝑsona in dignitate cōstituta reputetur licet nullum ministerium dignitatis faceret reputo eum hac constitutione reteneri. sicut est parme ubi q̄ si nullum officium archidiaco. facit archidiacono. t tamen illa dignitas reputatur. si autez ministeria faceret alicuius dignitatis. t tamen non reputetur dignitas nō cadit in hāc cōstitutionem sicut sunt p̄positi turoñ. t carneñ. nunc q̄ autē reputamus aliquem hanc constitutiōem teneri nisi ꝑpetuā habeat dignitatem. j. de sta. mo. c. ii. §. si. Item dignitatez vocamus dummodo ꝓ dignitate hēatur in ecclesia ubi est t etiā si habeat administrationem temporalium perpetuam. ar. lx xxviii. di. volumus. t quatuor. c. se. licet inter dignitates ecclesiasticas hoc non cōnumeretur. s. ubi agitur de offi. archidia. t de aliis officiis. ministeria autem que sine vlla penitus iurisditione officium aliquod habent. sicut sunt sindici procuratores t sacriste qui pulsant campanas t hmōi non dicūtur esse in dignitate etiā si sint ꝑpetui. si autem haberēt aliq̄ iurisditionē. secus. ff. de offi. ꝓcur. ce. l. i.

Raue cōcil'. ad hoc concilium de necessitate vocandi sunt epi t non alii. ar. xxviii. di. qm̄ quidē. t epo. t. c. placuit. t. c. si eps metropolitanū. t. c. pp. t h̄ de archiepali siue ꝓuinciali concilio. ad epale aūt ꝓcilīū vocandi sūt abbates. sacerdotes t oēm cleꝛ ciuitatis t dioc. cōuocare debet epus. xviii. di. decernim⁹. Sunt autem episcopi sic congregati in cōcilio ꝓuinciali loco ordinarii i omnibus causis que vertuntur inter epos t clericos. ii. q. v. placuit. si epus actu. xi. q. iii. si epus forte. t quatuor. c. sequēt̄b⁹ imo plus dicimus q̄ iidem epi sine concil'. sunt ut iudic̄. ordinarii in omibus causis clericorum que ad concilium referuntur. vi. q. iii. scitote. xviii. di. c. i. t. ii. capitula autem cathedralium ecclesiarum tunc sunt vocanda ad concilium ꝓuinciale cum de eorum factis agitur. j. de his que fi. a p̄la. sine con. ca. c. nullus. alś non nisi de honestate vel ꝓpter cōciliū lxiii. di. obeuntibus. Cause autem archiepoꝛum ad papam sunt referende ut hic. alii tamen dicunt q̄ epi in concilio nō sūt iudices sed assessores. sed siue sint assessores siue iudices non valet q̄ fit eis non vocatis. xv. q. vii. eps. nullus. lxiii. di. epi. sicut nec valet sn̄ia absente aduocato fisci. ff. ō iur. fis. si fiscus. ar. C. de sen. t interlo. cum sn̄ia. Item concilium sic congregatum audire potest accusationem criminalē epi. sed determinare non. iii. q. viii. c. i. t. q. vi. q̄uis. t. c. dudum. Et

quando tractatur accusatō epī etiā in ipō tractatu necessarū sunt. xii. epī. ut in prealle. c. iii. q. viii. c. i. nec in his. xii. computatur archiepus. xv. q. vii. felix. ꝛ si haberet suspectos alios quos epos loco suspectoꝝ metropol. ꝛ accusatus alios eligent. de consensu tamen alterius partis ꝛ de ea prouincia si possit. vel de vicina. ar. ii. q. viii. placuit. lxv. di. pla. ꝛ credim⁹ ꝙ sint alii. xii necessarii epī in ꝓcessu. s. in lit. contest. ꝛ forte i auditione allegationum. in receptione autem testium nō videntur necessarii. Item videtur ꝙ hic numerus sit necessari⁹ non solum in criminali accusatione epī. sed etiam si ciuiliter agitur de crimine qō fatemur si excipiaī de crimine ut remoueatur ab archiepatu. xxiii. di. illud. xxxiii. di. quozūdam. nam post āmotionem talem vel repulsionem remanet ita infamis ꝙ ineligibilis fit. ut. s. de elec. super. Item idem dicimus de inquisitione sacerdotum diaconozum vel subdiaconoz. ꝛ ubicunqꝫ ꝓ crimine agitur siue criminaliter siue ciuiliter dummodo depositionis ab ordīe vel officio snīa ferri debeat sic loquūtur. c. xv. q. vii. p totum. iii. q. vi. accusatus. sec⁹ si pro contumacia epus excōmunicaretur vel suspenderetur ab archiepo solo qō licet. Idem secus si agatur de crimine non ad depositionem ab officio vel ordine. sed ammotionē ab ecclesia. quia tunc solus epus cum clericis suis potest ꝓcedere. ꝛ sic loquuntur capitula. xviii. di. si quis abbas. xvi. q. viii. inuentum. j. de his que fi. a prela. sine con. ca. nouit. lxxvi. di. siquidem. Item secus etiam si suum interesse ꝓsequatur agendo de crimine puta agendo furti. Item no. ꝙ concilium ꝓuinciale facit archiepus sine ꝑmate. ꝛ ꝑmas siñ archiepo. ut bene colligitur. xviii. di. c. i. Item dicunt quidā hunc numerum esse necessarium etiam si ex delegatione ꝓcedatur. ar. iii. q. vii. hoc quippe. sed hoc non credimus de necessitate. licet sit honestum pro excellentia cause ꝙ ita sit. ꝛ in illo. c. hec quippe. papa mandauit hoc ex speciali causa ꝓpter scandalum regis. Item no. ꝙ in consilio omnes respondere tenent de singulis querelis ac si citati essent. xviii. di. ꝓpter. qm̄ in criminali non debent ad hoc rñdere nisi citati sint ꝛ nisi expressa sint crimina super quibus accusantur v. q. ii. c. ulti.. qō autem dictum est ꝙ de ciuilibus questionibus tenentur respōdere in ꝯcilio. intelligunt qdā ō ꝯcilio ꝓuinciali vel episcopali. sed in generali concilio dicunt ciuilibꝫ competere ius reuocandi domum. Sed ar. cōtra eos. ii. q. vii. symachus. credimus tamē ꝙ si ꝑticulare vel generale cōcilium ꝓ aliquibus specialibus negociis inuocatione nominatis vocaretur. qō in aliis ꝛ in ciuilibus ꝛ in criminalibus causis haberet ius reuocandi domum. inquisitio. licet quidā dicant ꝓtra. hec inquisitio potest fieri sine ꝓcedente fama p. c. xviii. di. sane. qm̄ qdem. ꝛ hoc eadem rōne. quia nō agitur hic ad interponendam penam de crimine. Item quia ñ agitur specialiter de crimine. sed ut rōnem reddat de talento sibi commisso quomodo illud adminístret ad quod qlibet minister tenetur. Item concilīū fit ob hoc maxime. s. ad correctionem morum. xviii. di. qm̄ qdem. concilium. ar. contra s. de elec. cum in cunctis. §. penul. ꝛ ulti. So. illud in dignitatibus. sed ħ in beneficiis. Item ħ pena non infringitur nisi post scām monitionem ꝛ post peccatum iteratum. illa in ꝑmo peccato ꝛ sine monitione. Itē hec pena potest sustineri ꝛ illa quia licet superior ꝓuiderit ecclie ꝓpter delictum eligēdum illa vice quando malum elegit. nihilominus ꝛ p concilium hec pena infertur vel impetratur ut decetero per alium conferantur beneficia. suspensionis. s. archiepi vel omniuꝫ supradictoꝝ. nam licet concilium ꝓuinciale habeat ptātē suspendendi. non tamen habet absoluendi.

Extirpande. puta epī abbates vel alii potentes sꝫ inuste. sufficiens. ibi dī studeat. s. de ꝑben mōachis. prebenda. hic collige ꝙ in eccliā annexa ꝑbende quis non cogitur residere. ꝛ licet cum tali ꝑbenda recipiat aliam habentem curam animarum nō ipo iure vacat prima. imo licitum est aliam habere. vel ex dispensatione cuiuslibet superioris vel etiam de iure cōmuni fm diuersas opiniones quas no. s. de de. non resi. c. ulti. ꝛ s. c. cum iam dudum. nam cum causa ꝓhibitionis sit quia non potest apud utrāqꝫ residere ꝛ per se curam agere. s. de de. nō resi. qz non nulli. ꝛ c. relatum. ꝛ causa cesset in annexa que habet curam quia ibi residere non tenetur ut hic. Item ꝓhibitio cessat in ꝑbenda de iure communi apparet ꝙ constitutio ō multa locum non habet. caue tamen tibi. quia licet talis ꝑbendarius habeat in ecclesia sibi subiecta vicarium. sepe tamen ꝛ ipse ꝑbendarius habeat curam aliquam laxiorem. quia non tantum super vicarium ut possit eum excōmunicare visitare iterdicere ꝛ alia hmōi facere. ꝛ aliquando minus laxam. qz sup vicarium tantum vel in ceteris casib⁹ tm̄. ꝛ hec omnia ad curam pertinent animarum. s. de elec. dudum. alioquin. i. si non residant in ecclesia que alii non est annexa. vel nisi ibi ꝑpetuum constituat vicarium. ille sciat se. prochiali eccliā et nō ꝑuabitur illa ecclesia ꝑbenda sed ꝑsona tm̄ tempore sue vite. ar. s. e. nisi. priuatum. no. ꝙ qui non residet in ecclesia in qua habet curam animarum ꝑuatus est ea ipso iure ꝛ potest alii conferri. de hac no. s. ti. pri. ex tue. tutius est enī eu⁊ per snīam ꝓuare. ar. j. de concess. ꝑben. vel ecc. non va. cum nostris. licet tutius sit non residentem vel vicarium non constituentem ꝑ snīam ꝑuare. tamen cum hec constitutio hāc penam constituerit ei satis videtur ꝙ sine alia snīa ꝑuationis sit ꝑuatus aucte huius constitutionis. ꝛ ꝙ ille ad quē pertinet collatio possit eam alii conferre dummodo ea interueniant que interuenire debent. quia oportet ꝙ moneaī tempore cōgruo ꝛ loco ꝙ resideat ꝛ ꝙ assignetur tempus ei certum. ff. ō ver. obli. si ex le. causa. ꝛ l. se. s. de cle. non resi. ex parte. ꝛ tribus. c. se. imo ꝛ post hoc prudenter faciat si aliquantulū expectet. quia forte iusta causa impeditur que si esset reuocaret sua collatio. v. q. v. c. i. ff. de usur. moza. i. Rñ. ꝛ l. sciendum. ff. de dam. infec. l. si finita. ꝛ si forte. s. de re iudi. cum bertoldus. Item videtur ꝙ si pateretur li. con. super hoc. s. an teneatur residere ꝙ extunc sit ꝑuatus ꝛ possit alii conferri. ar. ff. de ver. obli. nemo. ꝛ hec vera sunt nisi certa dies ei assignata sit a prelato non a capło. ꝙ non habet potestatem eum iudicandi. vel eius renuntiationem recipiendi infra quaꝫ residere vel aliud facere deberet. quia tunc non est necessaria alia monitio post diem. C. de contraben. ꝛ cōmit. stip. l. magnaꝫ j. de concess. ꝑben. vel ec. non va. c. ii. s. de elec. cum in cūctis vii. q. i. ꝑsentium. Item hec habent locum ubi est pena adiecta alicui negatiue vel aliis verbis equipollentibus negatiue sicut erat hic. s. si non residerit in ecclesia. vel si non cōstituat vicarium. ꝛ sic de aliis. sed si pena essꝫ adiecta alicui affirmatiue. videlicet si percussisset clericum sit excōicatus. vel si recepe rit scām ecclesiam careat prima. xvii. q. iiii. si quis suadente s. e. de multa. ꝛ hoc potest videri ubicunqꝫ irrogatur īfamia ipso facto. ff. de ritu nup. palam. §. quēadmodū. C. de secū. nup. l. i. ꝛ ii. tunc sine vlla monitione statim ipso facto incurrit in penam. ut in ꝑdictis decre. ꝛ est ratio quia non facta lateret. sed facta se manifestāt. Si autem super priuatione nulla lata sententia est a iure tunc non poterit ꝓcedi ad electionem nisi prius obtineant lniam a superiore siue papa siue alio s. de de. non resi. ex parte. ꝛ c. qualiter. vel nisi feratur cōtra eos sententia priuationis. s. de de. non resi. ex tue. potest tñ ꝛ minor pena eis infligi. s. de de. non resi. c. cum ad hoc. et c. tue. ꝛ in his omnibus contrahitur heremodicium. qz notorium est crimen. s. contumacia. sed tamen si postea inueniāntur excusabiles restituantur. s. de in inte. re. ex litteris. iiii. q. v. c. i. vii. q. i. ꝓsentium. C. de ac. ea.

Plateranen. decimas. j. de his que fi. a prela. sine con. ca. cum apostolica. nominatim interdictos. nominatim interdicti dicunt qlibet ō qbus certum ē ꝙ sint interdicti. vnde dicunt hic noīatim interdicti

etiam si castrum vel ciuitas sit interdicta. nō nominatim aūt excōmunicati vel interdicti dicuntur quando sic fertur sentē tia excōmunico vel interdico talem cum suis fautoribus vel pticipibus.pticipes enī non sunt nominatim excōmunicati vel interdicti.ꝛ ideo non tenetur quis vitare eos. ut.vi.q.ii. c.ii.ꝛ.iii.nisi forte esset notoria horum participatio ita ꝙ nō esset inficiationi locus.s̄.de coha.deri.ꝛ muli. tua.ar. cōtra xi.q.iii.excellentissimus ubi innuitur ꝙ tales vitari debent. sed non dicit hoc.sed dicit pticipes puniendos qui contra p̄ceptum talibus communicauerunt.ſ. excōmunicatis. ple no.i.que nō sunt exempte a iuribus diocesanorum. xvi.q. ii.visis.licet eas bedificauerunt.ut no.j̄.de priuile.cuz ꝛ plā tare.in.§.in ecclesiis.quales sunt in quibus dñi habent ius patronatus ex fundatione sua.nam tunc deberent p̄sentare instituendos p̄sbros epō.ꝛ epūs cum eius consensu p̄senta tos instituat.presentati autem episcopo de spūalibus.patro nis autem clericis de temporalibus respodebunt.ꝛ sic intel lige.xvi.q.ii.c.ii.j̄.de capel.mo.c.in ecclesiis.hi patroni etiā habere debent curam ecclesiarum vacantium.s̄. de ap. bo. me.ꝛ no.de offi.ordi.cum vos. Si autem in fundatōne do mūium rerum ecclesiarum quas ecclesie dedit sibi detinuis set tunc posset censum imponere.ut no.s̄.e.de monachis.et alia faciet ut ibi no.nam tunc p̄sbros ponet si non habēt ali quam prochiam ꝛ remouebit ad velle suuz.ut.j̄.de p̄uil. vo lentes.§.sane.quem aliqui non habent. īmo plus dicimus ꝙ etiam si prochiam non habeat.tamen sacerdos ō spiritu alibus debet episcopo respondere.puta qualiter celebret. q̄ liter ornet ecclesiam ꝛ hmōi.sed tūc credimus ꝙ abbas pos sit ponere ꝛ remouere sacerdotem ad suum velle. Si autem ex donatione laici habent iuspa.ecclesie tunc non plus pote rit.ſ.q̄z laicus poterat.ſ.presentare poterit tantum.nam plus iuris in alium transferre non potest q̄z ipse habuerit. xvi.q. i.si quis laicus.ff.de distrac.pig.si de. Si autem episcopus dat non iuspatronatus sed ecclesia que nullum habet popu lum alteri ecclesie.si dat eam in ꝓprios usus tunc ecclesia po nat in ea aliquem vicarium qui sine episcopo ponet ꝛ remo uebit qui nihil iuris habet in ecclesia donata.j̄. de his que si.a prela.sine con.ca.tua.sed tantum alia ecclesia fingitur p̄ latus illius ecclesie vel potius ecclesia donata fingitur gran gia vel prioratus vel administratio.s̄.de confir.uti.vl inuti. porrecta.j̄.de censi .c.ulti. sed quicunq; fuerit sacerdos epō de spiritualibus p̄dictis.ſ.vita sua ꝛ aliis respondebit. ꝛ tūc licet possit residuum sibi accipe fructum tamen seruabit eccle sia in pristino statu.ſ.ut sint ibi clerici licet non ꝓpetui ut con sueuerūt nisi expresse concessa sit.sic ꝙ eā sibi appropriet eie ctis clericis.j̄.de donatio.pastoralis. alii autem dicunt con tra.ar. opti.pro eis .j̄. de his que fiunt a prela.sine con .ca. tua.ꝛ b̄ intelligo vera.sed hec ecclesia non habet collegium. si enim haberet collegium oporteret ꝙ clerici ꝛ platus essent perpetui.vnde non posset remoueri p̄latus eius nec clerici q ius habent ab abbate sine iusta causa.j̄.de sta.mo.c.ii.§.ul. Et dicunt quidam ꝙ si nec etiam si committat culpaz potest remoueri de ecclesia collegiata seculari p̄ abbatem tantum. sed abbas inquirat ꝛ ipso referat.nō enim abbates ꝛ mino res iudices possunt clericorum causas criminales diffinire. ar.xvi.q.vii.epō nulli.lvi.di.satis.s̄.de offi.archiō.ad hec. ꝛ no.s̄.de offi.ordi.quanto.nec mirum si facilius monachi q̄z clerici remoueantur .j̄.de si.p tuas. Item hoc locum ha bet in ecclesiis que non sunt prochiales nec populum hñt. nam ille etsi concedantur in ꝓprios usus vel auctoritate ꝓ pria qui conuertatur ꝓprios usus tamen necesse habet ī ea auctoritate episcopi instituere p̄latum ad minus perpetuum vicarium quem nō potest remouere aliquis preter episcopū ar.j̄.de priuil. pastoralis.s̄. de sup.negli.prela.c.ii. ꝛ.s̄.e.c. ꝓri. Item predicta intelliguntur nisi concessa sint in propri os usus ꝛ pleno iure quo casu potest abbas presbrum insti tuere in ecclesia donata ꝛ quasi vicarius episcopi concedere ei curam animarum ꝛ remouere ex causa cum causa cogniti one.sed causam vel accusationem criminalez huius sacerdo tis non audiet.nec ꝓpter crimen eum āmouebit. licet forte ꝓpter malam administrationez amouere liceat.ar. xvi.q.ii. visis.nam ut ibi dicitur piacula sacerdotum punient p epm Item omnia sacramenta que per alium q̄z per episcopū mi nistrari non possunt. ut consecratio altarium. collatio ordi num per episcopum ibi fient. Item etiam dicunt qdam ꝙ vi sitare poterit.ar.de censi.cum ve.ꝛ hoc satis credimus maxi me si abbas sit negligens in visitando.nam licet spūalia cō cesserit abbati tamen sibi retinuit visitationem. maxime si ne gligens sit abbas. vel dic ꝙ vterq; habet ꝛ si concurrant epi scopus p̄ferretur nisi aliter obtineat de consuetudine. sicut ē in archidiacono ꝛ aliis p̄latis qui sub episcopo sunt. Et ꝙ dicit .c.xvi.q.ii.c.i.loquitur etiam specialiter de institutione ꝛ non est trahendum ad alia. Item hic de specialibus respō debit abbati.ꝛ est ratio supradictorum.ſ.ꝙ p̄dicta remaneāt penes epm.licet enim pleno iure ecclesia transtulit in abba tem.quia tamen exercere non possit abbas ꝛ non sit aliqua ecclesia ubi non oporteat fieri ea que iuris episcopalis sunt. iustum est ꝙ hec in abbatem translata non intelligantur.ar. ff.de offi.preto.legatus.hocip̄m intelligimus verum. etiam si abbas cui donat exempt est. Sed si alii epō donaret ple no iure.tunc cum recipiens episcopus iura episcopalia exer cere possit.intelligimus enim illa transisse.nec ulterius predi cta alius episcopus exercere poterit dummodo alis donatō sit legitime facta. Si autem non concedat episcopus eccliaz in ꝓprios usus sed ut alis sit ei subiecta obtinet qō habetur j̄.de dona.pastoralis. Item no.ꝙ non est licitum monaste rio quando bedificat ecclesiam ipsaz instituere ut habeat eā ꝓ grangia vel etiam pro monasterio.ꝛ ut ea que dabant ei ad ꝓprietatem monasterii deuoluantur.cum enim capelle a monasteriis bedificate lege diocesano epō sint subiecte .s̄.ō offi.ordi.conquerente.ꝛ non sunt licituz bedificatori episco palia iura minuere.ꝛ per qōcunq; pactum vel legem dona tioni impositā.x.q.i.c.ii.ꝛ se.c.ꝛ.c.nouerint.sed si essent grā gia vel monasterium minueretur eius ius.quia lege dioc.si bi non subesset.xvi.q.i.cum pro.de censibus .c.fi. ergo b̄ ñ licet facere.sed si vult facere ꝯ eius consensum faciat.x.q.i.c. i.ꝛ si nollet hoc facere agat cum superiore.pro rebus. quan do directum dominiū penes bedificantem vel quando ad minus bedificauerit.ut.s̄.e.de monachis.ꝛ.c.cum ō possef sore.ꝛ.j̄.de p̄uil.cum ꝛ plātare.§.in ecclesiis.ubi no.incon sultis.sed nec episcopis consultis episcopus faciet hoc cum consilio abbatis.xvi.q.ii.c.ii.notos.no.si prelatis presentē tur noti eos tenetur admittere nisi aliud prohibetur contra eos.si ignoti non admitterentur nisi probarentur esse boni testimonii.

Icet ꝛ distributores.s̄.de cleri.non resi.in pre. decetero.si tamen non sunt distincte p̄bende vl cer ti reddītus scholaribus ꝓuideri debet de communibus ꝓ uentibus detracto eo quod cōmuni mense debetur. ar.s̄.ō cle.non resi.in pre.c.decetero.

Xposuisti. generalis .quia ibi statuebatur ne ali quis haberet eccliam nisi resideret in ea.s̄.e.ti. ex tirpande.cum.eis canonicis.fieri ꝛ.intellige ꝙ se paratim cōcedebatur capelle a canonicatu.quia si essent an nexe p̄bendis non debuerunt eis auferri.poteris.auctori tate dñi pape.alii ꝙ sua auc̄te.ut.j̄.de excel.p̄la. sicut vnire.

Flectus filius friuolam.quia siue clericus siue laicus sit qui iura spūalia hz semp de eis rñdere te netur exequi conferendo primā que vacauerit.

Uper inordinata reputandi. ad p̄laturas qō ex eo apparet quod sequitur beneficiari.s̄. de eta. ꝛ quali.ꝛ or.pre.ex ratione.

Um causã scinderetur. sed de communibus ĩn tegrari debet.

Encrabilis frater deuoluta. ꝛ ideo ad delegatum pape eius donatio pertinebat.

Um olim ad rethoricam. ī. de ver. sig. tua nobis. ꝛ. ī. de rescrip. de mandato. ℣. so. satis videtur ꝙ attempta significatione verbi noīe beneficii ꝑñt intelligi dignitates ꝛ beneficia habentia curam animarum. ꝛ sic loquitur contrarium. Sed rescripta beneficialia sunt restringenda. ut no. s̄. de transl. epi. c. fi. ꝛ ideo hoc sic restringitur. vnde aliquibus videtur ꝙ si in littera diceretur ꝙ alicui prouideretur in beneficio prebendali vel alio ꝙ bene posset ei ꝓuideri in cura animarum ꝙ facilis est regressus ad suam naturam. ff. de pac. si. vnus. §. pact. Alii tamen dicunt ꝙ ꝓpter adiectionem predictam non poterunt sibi ꝓuideri in cura animarum. sed in altaribus ꝛ decimis et etiam ecclesiis que non habent curas animarum. aliqui tamen dicunt ꝙ per hanc decre. non ꝓhibentur prouideri in beneficio habente curam animarum. sed in dignitate hec eius ecclesia ꝺ̄ qua hic loquitur habet canonicos ꝛ priorem licet mādetur alicui ꝙ ꝓuideat alicui in beneficio habente curam animarum. non tamen potest ꝓuideri in aliqua dignitate vel personatu. nec etiam in plebanatu alicuius plebis. sed potest ꝓuideri in aliqua ecclesia ubi sit minister sic simplex in temporalibus ꝛ spiritualibus ꝙ non vocetur in aliquo noīe dignitatis. nec facio vim an eligatur a capitulo an ab alio ut ꝫ ꝙ rescripta beneficialia tanq̄ ambitiosa sunt restringenda. Item ꝛ eadem ratione videtur in dispensationibus sup pluralitate beneficiorum. Item no. ꝙ si scribatur pro aliquo ꝙ sibi ꝓuideat de prima vacatura alicuius ecclesie. vl̄ q̄cito se facultas obtulerit si vacet prepositura vel aliqua dignitas ipsius ecclesie vel officium non debet ei ꝓuideri. tunc prebenda que tunc vacauit per mortem prepositi siue prebenda eēt connexa prepositure siue dignitati vel officio siue non. Et ꝫ dicimus ea ratione. quia rescripta pape sunt intelligenda. sz ꝙ honeste possunt impleri. ꝛ si honeste non possunt iam impleri. papa libenter audit excusationes ꝛ maxime in istis beneficialibus rescriptis que sunt ambitiosa. ar. s̄. e. cum tenea mur. s̄. de rescrip. si quando. s̄. de transl. epi. c. fi. ubi no. Itē si hoc ex̄pssisset papa dicere si vacauerit aliqua dignitas peto ꝙ illa dignitas remaneat sine prelato ꝛ prebenda sua mihi assignetur presumendum est ꝙ ista nunquā concessisset. Item si dixisset domine peto ꝙ bene eligatur aliquis ad dignitatem vacantem. sed ñ detur aliqua prebenda electo sed mihi. non enim presumendum est ꝙ sub generali clausula concedat quod sub speciali concessurus non erat. C. que res pi. obli. po. l. i. ꝛ idem quod dictum est in dignitatibus idez intelligo ꝛ eadem ratione etiam in prebendis aliquibus ordinibus annexis per statutum vel consuetudinē vel priuilegiū. ꝛ idem est etiam si prebende non sunt annexe aliquibus ordinibus. sed tm̄ certus numerus debz esse in aliqua ecclesia sacerdotum vel diaconorum vel alicuius ordinis. nā tūc si moriatur aliquis de numero statuto non assignabitur prebenda mortui prius recepto. ĩmo dabitur illi qui successit in eodem in primo ordine. tamen in hoc casu credo ꝙ si ille q primo receptus est si velit ꝛ idoneus est ꝓmoueri ad ordinem defuncti qꝺ̄ preferri debet. licet secus sit in dignitatibus ibi enim quandocunq; ille pro quo primo scriptum est velit ꝛ idoneus sit promoueri ad dignitatem vacantem. non tamen potest eam petere. quia non est de ea conferenda mandatum. sed secus est quando vacat canonicatus alicuius ordinis. quia illum bene petere potest dum velit ꝛ idoneus sit ad ill'um ordiem promoueri cum scriptum sit ꝓ canonicatu ꝛ nulla vel modica est distinctio inter canonicos ꝓpter ordines. est ergo sic intelligendum rescriptum ꝙ ꝑmo recepto ꝓ uideatur de prima prebenda que ibi vacauerit. ꝛ nulli alii ꝑ beatur. ac ista p̄benda etiam si non debeatur certe persone debentur tñ dignitati vel officio vel ordini que non mouet̄ tur. Item intelligendum est de prebendis que honeste et si non preiudicio ecclesie conferri possunt. tenere. quia super eis potestatem non habebant. s̄. de offi. iudi. c. penul. vel ꝙ est melius non habebat iurisdictionem super collatōne rectorie. prouidet. no. ꝙ cum mandatur alicui ꝙ alii ꝓuideat si habet aliud beneficium sufficiens admittenda est exceptio contra promissores ne ꝓuideat ꝙ alis sufficienter est beneficiatus vel si iam prouidit q̄tum in se fuit admittetur contra dictio. ꝛ etiam post latam ꝓ eo sentētiam si modo appareat ꝙ iure non potuit hoc beneficiuz obtinere. vide. s̄. de rescꝑ. constitutus. in fi. ꝛ no. in. e. c. ad aures. ꝙ non sequatur effectum ꝓuisio tanq̄ ea qua nulla est puta facta de ea persona ad quem non tradebatur mandatum pape. s̄. e. cum teneamur. s̄. de rescrip. postulasti. secus autē videtur si alicui esset concessum ꝙ ꝓuidet vni clerico cui vellet nullius noīe expresso. quia tunc potest ꝓuidere tali clerico qui haberet sufficiens beneficium dummodo non ꝓhibeatur a iure habere aliud beneficium. ratio diuersitatis est. quia primum rescriptum fuit ambitiosum ideoq; restringendum. ut no. s̄. ꝺ̄ trās. epi. licet. sed secundum rescriptum non est ambitiosum sed gratiosum ꝛ ideo expetendum est. ī. de dona. cum dilectus. ꝛ magis gratiosum ꝛ magis extendendum est si dicat ꝓuideas tali ecclesie.

De clerico egrotante uel debilitato. Rubrica.

Um percussio. Hortamur. forte talis excommunicatio necessitatis est. exiguitate. ꝛ sic videtur ꝙ habebit ꝺ̄ victualibus ꝛ de cotidianis distributōib'. Resbyterum abscisos. repete que diximus. s̄. de cor. vicia. c. ex parte. prohibemus. no. nō esse irregularem corpore mutilatum.

Erectoribus ecclesiarum. ⁊c̄.

Va nos. lepre. ꝛ dicit lau. ꝙ sacerdos leprosus priuatur officio actualis administrationis dignitatem autem tenet siue officium ꝙ in ius resonat. puta quia sibi obedietur in his que utiliter mandabat. ar. ī. e. c. pr. vii. q. i. quia frater. ꝛ dandus est ei coadiutor. s̄. e. c. ꝓri. aliis videtur et forte melius. ꝙ omnino sit ab administratione ꝛ dignitate repellendus. ꝛ ñdetur. c. pri. ꝙ ille nō erat sic infectus ꝙ adhuc posset esse in collegio suo. bis casibus priuatur quis iure suo sine culpa sua. paupertas. odiū. fauor. vicium. scelus. ꝛ ordo. pauptas. xvi. q. ii. ꝛ temporis. odium. xv. q. ii. ita nos. fauor. xxii. di. renouantes. vicium ut ꝫ. scelus. xxiiii. q. iii. si hēs. ordo. xlviii. di. freq̄ns generalit̄.

Onsultationibus.

Xparte compellere. secus in leproso. s̄. c. ꝓri.

De institutionibus. Rubrica

On ampli. regere. ꝛ hospitalitatem seruare. s̄. de p̄ben. de monachis. ꝛ. s̄. de sup. neg. prela. sicut. §. similiter. Sed si plures q̄ sint ibi inde possint commode sustentari ibi plures ponendi sunt. ī. de cen. q̄sto. xii. q. i. ℔cipimus. xvi. q. vii. omēs. tamen propter incrementum modicum non est augendus numerus. C. de alluuionibus. l. penul. ꝛ ulti.

Ecclesia numero. ꝛ ita ius canōici ꝛ canonie non cadit nisi in clericum. xxi. di. cleros. vel in cōuersum habitu ꝛ ꝓfessione. ar. xxiii. q. i. paratus. xii. q. i. cui

nam et qui tale ius emit simoniaz committit.i.q.iii.saluator nam si in alios laicos ius canonici caderet. ergo de reb' ecclesie disponere possent.z essent in contrariuz iura illa.xcvi. di.bene quidem.s̄.de iudi.c.ii.nos credimus q̄ vbi est certus numerus canonicorum vel distincte prebende q̄ etiam per conuersos professos non impletur numerus canonicorum.canonici enim debent scire litteras.z seruire deo in ordinibus suis z ī officiis.xxi.di.deros. z per totū.lxxxi. di. cos.z.c.si quid.q̄uis alit̄ sint religiose persone.xii.q.i.duo z incidat in canonem qui tales verberat.j.de sen.excom.nō dubium.Quidam etiam dicunt in hos conuersos non residere ius canonici ut vocent̄ ad electiones vel alienationes vel ceteros contractus.xii.q.ii.sine exceptione. z.c. placuit. lxiii.di.c.i.z.ii.j.de sta.mo.c.ulti.§.precipimus. Jus autez monachi bene cadit in laicum, vnde credimus q̄ intererunt electionibus alienationibus z ceteris contractibus monasterii.ar.xvi.q.i.generaliter.xciii.di.a subdyacono. Idem dicimus de hospitalariis.s̄.de arbi.cum olim . Alii tamen dicunt q̄ si de consuetudie esset q̄ de aliquo religioso loco aliquis laicorum vel professorum vocaretur ad electionem in ecclesia seculari.vel etiam conuersi ecclesie forte propter hoc non esset censenda nulla electio.nec est contrarium.s̄.d̄ elec. massana.quia ibi loquitur de laicis puris non professis.de rici tamen qui prebendant̄ in ecclesiis si non habent ibi ius canonicatus nullo modo ad electionem vel ad alia canonica facta capituli vocari debēt. Sed aliter deberet deuote seruire.j.de sta.mo.c.ulti.z penul.

Ꝛ frequentibus officialium.nomine taliū officialium intelligo hic cōprebendi omnes ad quos de iure vel consuetudine approbata pertinet collatio.siue sicut archidia.siue alii dummodo auctoritate specialī vel generali episcopi faciant.recipiunt.z male. licet enim patroni laici.vel etiam laici vel alii possunt presentare non tamen possunt conferre. sed episcopus hoc facere debet.s̄. de preben.z digni.in lateranen̄.imo idem dicimus de clericis qui licet possint eligere tamen beneficia habere non debent sine assensu episcoporum.nec instituere vel conferre.nec etiā ei prodest consuetudo.de hoc no.j.de concess. p̄ben.propo' fuit.institutionibus.xvii.q.ii.nullus.lxxi. di.per totū. ex officio.no.archiepiscopum habere iurisdictionem in omnibus que generaliter tangunt statutum totius ꝓuincie .in illos.tenet hec sentētia archiepiscopi in subditos suffraganeorum.quia negligentes erant.vel quia status totius prouincie inficiebantur.ar.viii.q.iii.c.i.z.c.sequen.

Uctoritate ultra quam facultas.s̄.e.c.i.

D decorem acceptus.est deo.xxii.q.iiii.c. bis ita.hereditario.vii.q.i.aplica.dicitur.p̄iarcha.

Um ueniissent.potest intelligi hec decre.q̄ solus archiepiscopus intentauit petitorium super iurib' istis contra archidiaconū.s.intentando negatoriam.negando ius custodie z institutionem pertinere ad archidiaconū. vel confessoriam.dicendo hec iura ad se pertinere . sed huic intellectui videtur contradicere infra.ubi dicit statuimus archidiaconum tuendum.per quod apparet possessorio actū. Sed dic illam non fuisse diffinitiuam sententiam sed interlocutoriam ut ibi dicit illam non fuisse.nam pendente p̄mo iudicio super proprietate archiepiscopus molestabat eum v̄ archidiaconus timebat molestationem archiepiscopi super possessorio.vnde papa ex officio suo q̄ habet locum in hiis que post litem contestatam accidunt precepit eum tuendum supple lite pendente.z hoc innuit littera que sequitur donec probatum ꝛc̄.potest etiam intelligi hec decr. q̄ uterq; ageba tur interdicto uti possidetis.ff.uti pos.si duo.z.l.ambo quo q̄.in fi.z.l.ulti.ff.de superfi.l.i.§.proponitur.z quia archi. melius probauit fertur pro eo sententia.z est idem dicere cū tuendum.sicut aduersarium cessare a molestatione.quia dicitur prius.nam iudex in sententia sua non debet condemnare id quod hic fecisse videtur dicendo eum tuendum q̄ p alium q̄ per iudicem fieri non debet.sed aduersarius tamen condemnandus est.ut nō molestet non iudex ut tueatur. et idem esset si ab altera parte intētaretur.sed huic videtur ꝓtra dicere qō sequitur donec eius ꝛc̄.quod habet locum tantuz cum de ꝓprietate agitur. Sed respondeo expone litteram. donec ꝓbatum fuerit supple cum agetur de proprietate postea non modo cum possessorio tantum agitur. z si huic archidiacono possessorio agēti obiectum esset q̄ precario possideret ab eo audiendus erat.ff.uti pos.l.i.§.ul.z codez modo si obiiciatur q̄ personalis est donatio. sed vnum credimus q̄ licet quando aget possessorio non potuit probare personalem concessionem.nihilominus tamen postea cuz agit de proprietate probare poterit.quia alia est actio z ad aliud agitur.ff.de ex.re.iu.z an eadem.z no.s̄.d̄ elec. cum dilecti j.de pur.cano.cum dilectus.potest etiam dici z leuius q̄ simul intentabatur possessorium ex parte archidiaconi.z petitorium ex parte episcopi.z q̄ simul non fuit utrunq; finitum. ideo est quia de possessorio liquebat per confessionem.et de ꝓprietate liquere non poterat de facili.s̄.de testi.significauerunt.z fm hoc videtur vera opinio dicentium q̄ in possessorio non dicitur dari diffinitiua sententia sed interlocutoria. cum dicat interlocuti ꝛc̄.Et dic q̄ interlocutoria dicitur que fertur ante diffinitiuam sententiam in petitorio proferendaz primo dictum magis placet.licet z alia possint de iure defendi.quia tunc precarius non potest agere uti possidetis ꝓtra donationem precario.ut.ff.de preca.l. si precario. vel dic q̄ ambe partes fuerunt coraz papa.z utraq; pars ꝓposuit ibi ius suū.sed nō fuit ibi edicta actio.nec modus agendi. nec libellus datus.nec lit.contest.facta.sed cum ex narratiōe facti constaret pape q̄ archidiaconus possidebat decreuit euz in possessionem tuendum donec archiepiscopus probaret coram competenti iudice.z per legitimos tramites iuris personalem tantum fuisse donationem.vel abiurationem archidia.dicebat enim archiepiscopus q̄ archidiaconus iurauerat q̄ hmōi libertatibus se non immisceret. sed contra videtur q̄ quia abiuratio nunq; posset prodesse archiepiscopo. nec nunq; eius probationes super ea sint admittende.quia archiepiscopus ex iuramento non potest agere.quia ex iuramento nulla prodita est actio nisi ex iudiciali vel necessario. ff.de iureiur.si duo.§.si iurauerit.z.§.marcellus. Item non potest dici q̄ forte agente archidiacono archiepiscopus possit excipere de abiuratione.quia cum archidiaconus possideat non competit ei actio nisi interdictum retinende possessionis.z contra agentem illi non competeret exceptio abiurationis.ut no.de renun.super eo. Item si admitteretur contra ius z probaret abiurationem non tantuz interponeretur silentium super libertatibus archidiaconi. sed archiepiscop' absoluetur ab impetitione rei. So.dicūt quidam q̄ fm canones etiam ex voluntario iuramento datur actio. ar.xii.q. ii.quicunq;.z.q.v.iohannes.xxii.q.v.iuramenti.sed nobis videtur q̄ ex iuramento non competit actō ciuilis.sed archiepiscopus poterat denuntiare crimen periurii in quo archidiaconus manebat miscendo se predictis libertatibus contra ꝓprium iuramentum sicut expresse innuitur.z ar.s̄.d̄ iudi.nouit.xxii.q.v.omnia.z.s̄.de iureiur. quemadmodum. in fi.z tunc bene consonaret sententia petitioni.s.q̄ imponeret archidiacono silentium.i.q̄ decetero nō immisceret se p̄dictis libertatibus.z hoc videtur verius.z sic est in regiſtro Item non videtur verum q̄ hic ꝓrime dictum est q̄ possessori non competit nisi interdictum uti possidetis.quia ꝓ incorporalibus bene competit confessio z negatio.ut no.s̄.de iudi.examinata.z ea ꝓposita ab archidiacono archiepiscopus excipiet de personali concessione z de abiuratione. ueniissent.ligaturi super iure instituēdi personas z custodiēdi

vacantes ecclesias. iure communi. s̃. de offi. ordi. cũ nos. contrariuz. ar. lxx. di. c. ii. ar. lxiii. di. si in plebibus. consuetudinem. i. q. iii. c. res. ꝛ. c. peruenit. xvi. q. ulti. nulli. ar. contra. s̃. de ap. bo. me. cum. sed illud est de speciali consuetudine. vel illud est verum in ecclesiis que sunt de patronatu monachoꝝ. libertatum. no. institutionem ꝛ custodiam vocari libertates. ipsum. s. archidiaconum. post concessionem. no. concessionem liberam extitisse licet post concessionem aliqua exceperit. ꝛ ex hoc non fuit simoniaca receptio eius. nam cum ius haberet licitum fuit per talem responsionem ꝛ archiepiscopo deludere. ꝛ suam vexationem redimer̃. j. de simo. dilectus filius. tuendum. perpetuo ꝑm opinionem q̃ actum fuit possessorio. scom̃ aliam opinionem supple pendente. hoc video coram papa vel suis delegatis. naz post litem terminatam auctoritate huius mandati non esset tuendus cum hoc fecerit ex officio suo quod finitur postq̃z functus est officio suo. s̃. de offi. dele. in litteris. Item quia acta iudicii pereunt. C. de iudi. ꝓperandum. ꝛ interea computanda sunt hec mandata ꝛ forte non dicere mal. q̃ si interlocutoriam istam protulisset cum causе cognitione. s. auditis rationibus hinc ꝛ inde. ꝛ interlocutoria solenniter sit lata q̃ perpetuo ei staretur. ꝛ in rem iudicatam transiret. ar. C. cõminationes vel epistolas. l. iii. C. de sen. ꝛ iterlo. ex stipulatu. et l. sequen. ꝛ l. nemo iudex. ꝛ. ff. q̃ me. cau. l. metum. ii. ꝛ. s̃. de re iudi. quemadmodum. non probatur huic presumi concessionem realem nisi probetur personalis. cum hic non dicatur ħ. sed quia est in possessione dicitur euz tuendũ donec probetur personalis. dicunt enim quidam q̃ quando fit ꝑsone personalis presumitur. quando vero fit dignitati presumitur realis. ꝛ alii dicunt q̃ etiam quando fit persone presumitur realis. ut. ff. de an. lega. l. annua. §. titia. ff. de pac. iure gentium. §. pactoꝝ. alii dicũt q̃ quando est in quieta possessiõe archidiaconi incumbit probatio archiepiscopo q̃ sit personalis. secus autem si archiepiscopus esset in possessione pacifica. ar. ff. si usufr. pe. ut fru. iste archidiaconus agebat nomine archidiaconatus. ꝛ ideo sufficit si archidiaconatus erat in possessione horum iurium. etiam si archidiacon⁹ qui nunc est nunq̃z ea exercuisset. ex aduerso. mirum videtur cum archidiaconus hoc ipso q̃ confessus fuit sibi eẽ donatas libertates ab archiepiscopo confiteatur eas fuisse archiepiscopi. q̃ archiepiscopo incumbit probatio q̃ donatio fuit personalis cum adhuc presumatur apud eum perdurare. nisi contra ꝓbetur. ar. contra. s̃. de prescrip. si dilec. C. de proba. sine post. Respondemus duas presumptiones esse contra istam. vnam q̃ archiepiscopus confiteatur se donasse licet personaliter. ꝛ quia archidiaconus erat in possessiõe sed si archiepiscopus esset in possessione ꝛ non confiteretur se donasse nec personaliter nec realiter tunc non incumberet ei ꝓbatio q̃ donatio esset personalis. sed sufficeret ad ꝓbationem domini archiepiscopi confessio archidiaconi. hoc casu. s. quando personalis fuit donatio. anteq̃z. s. ante confessionem archidiaconi. eas. libertates. archidiaconus. q̃ agebat. abiurasse. hic habes expresse ꝑm secundã opinionem que erat q̃ uterq̃z agebat possessorio retinende possessionis q̃ exceptio abiurationis non est admittenda ꝓtra agẽtem interdicto uti possidetis. quia hic non fuit admissa hec exceptio q̃z diu actum fuit possessorio. Sed modo admittit quando agitur petitorio qđ credimus. de hoc no. s̃. de renun. super ħ. ꝛ idem videtur q̃ exceptio personalis concessionis ab eo facta non sit admittenda. quia ħ admissa nõ fuit nec impediuit sententiam super interdicto uti possiđ. latam. Item si admissa esset hec exceptio tamen cõtra eum erat sententia danda. ꝛ est ea ratio. quia licet personaliter dicat se cõcessisse archiepiscopus. archidiaconus tamen negabat nec ĩ contrarium probatum fuit. ꝛ etiam quia archdiaconus possessionem habet cui dicitur personaliter concessa. secus autẽ esset si exceptio esset q̃ precario esset ab archiepiscopo concessa. ff. de acquir. pos. si quis postea. quia tunc precarius non potest agere uti possidetis contra dantem precario. ff. de preca. q̃ precario in hoc casu. s. q̃ abiurauit. eboracen̄. cuius specialiter intererat iura omnium membroꝝ sui corporis defendere. vel forte quia alienatio fuit quilibet admittitur. ut no. s̃. de resti. cum olim. consulemus. hoc consilium non habet locum nisi prius sententia lata contra archidiaconuz ante sententiam enim archidiaconus iuuare se debet suis rationibus. quia contra archidiaconum tantum agebatur. et personaliter tantum contra eum. ꝛ si ecclesia eboracen̄ vellet causam eius agere siue eo volente siue nolente non admitteretur. quia eius non interest causam archidiaconi personalẽ agere. sed si admitteretur contra ius excipere debet cum causa iam cepta esset non agere. ꝛ ħ dicit. j. s. ecclesia petente. sed qualiter post sententiam habet locuz. no. in glo. quid ꝓdest concilium pape dignitati archidiaconi. cum plena sit ipi archidiacono predictoꝝ iurium adiudicata possessio. imo si postea probetur archidiaconuz ab archiepiscopo abiurasse si erat concessio realis non debẽt restitui iura predicta archiepiscopo nec sententiã pro eis restituendis ferri. quia nõ potest archidiaconus dignitati sue ꝓiudicare. sed tantũ persone. archidiacono ꝓcipitur q̃ se nõ immisceat. ar. s. de iure iurã. peruenit. So. licet nõ restituãtur archiepiscopo ꝓdicta iura. tñ ipse exercebit cũ ipsi ꝑsenti archidiacono impositum sit silentiuz nec ei ꝓtradicere poterit archidiaconus ꝓpter iuramentum et sententiam qua impositum est ei silentium ꝛ archiepiscopus solus est ad quẽ vacãte archidiacona. iura archidiaconalia pertinẽt. ut no. j. de here. ad abolen. ꝛ modo quo ad hec iura abiurata vacare intelligitur. q̃ ea exercere ñ potest archidiaconus ꝓpter suam abiurationem. ꝛ sic archiepiscopus exercebit. vnde necesse est q̃ vel agente eboracen̄. ecclesia vel per officiũ pape ꝓuideatur dignitati archidia. ut restituatur ad id qđ ꝓcessum erat de facto. s. ad possessionez restituendam dignitati archidia. quã exerceat archiepiscop⁹ Sententia lata ꝓtra presentem archidiaconum ꝓpter abiurationem vel ut decernatur q̃ per vsum archiepiscopi vel per abiuratõez archiđ. nullũ dignitati archiđ. ꝑiudiciũ generet. auxilium autem pape in modico vel nullo necessariuz videt ꝓtra iuramentum qđ nõ distringebat nisi personam vel contra sententiam que nõ tangebat dignitatem. quia presenti archidiacono tantum impositum erat silentium. q̃ ꝑdicta non exercẽt. vel potes dicere q̃ etiam ꝓtra iuramentum necessarium est auxiliũ. posset enim succedentib⁹ temporibus. quãdo credẽt aduersarii deficere ꝓbationes illicite ꝑstiti iuramenti vel etiam statim licet falso vel ficte diceret archiepiscopus q̃ iuramentum erat prestitum in casu licito archidi. vnde ꝛ preiudicat successoribus. puta quia sciebat se nihil iuris habere vnde sibi litigare non expediebat vel alia iura equiualentia recepit ꝓ istis iuribus que abiurauit. ar. ff. de pactis. contra iura. §. ulti. ꝛ l. in persona. §. i. Sz certe in istis casibus non petet ecclesia ininte. resti. aduersus renunciationez archidia. vel adiuratõem archidiaconi quia nulla abiuratio. Sed dicet eam nullam. ꝛ petet eam de facto tolli vel nullam ꝓnũciari. ff. de ininte. resti. in cause. ff. de feriis. l. i. Sz si renunciatõ ꝓpter predictas causas teneat de iure. tñ quia in aliquo probatur lesa dignitas. tunc necessarium est auxilium pape concessa resti. in inte. ipse etiam papa ex bis que acta fuerunt coram eo fuit ita mot⁹. quia ipsemet ex officio suo concederet hoc. vnde nolens incutere timorem archiepiscopo ut aliter q̃z papa iniustaz credebat discederet. cõminatur ei q̃ ipse suum impendet consiliuz. sed quando hic faciet vocabit archiepiscopum ꝛ audiet ratones suas. etiam alias q̃z illas quas allegauit agendo ꝓtra archidiaconũ. quia cum tũc ad imponendum silentium personalem archidia. sufficeret iuramentum etiam sine causa prestitũ non illigabitur illa probatõne

tantum ubi petitur sententia ꝓnuntiari nulla ubi eum oporꝫ tet probare multa. vel etiam si petatur contra sententiam que aliqua est restitutio in inte. que non datur nisi ubi cōtractus teneret. ⁊ tamen ꝓpter lesionem datur restitutio. ⁊ credimus hanc restitutionem posse peti viuente isto archidiacono. sed si iurauit non exercere h̄ iura ille qui confert archidiaconaꝫ tum exercebit non suo nomine sed dignitatis archidiaco. vl papa alicui committet qꝫ hoc exerceat. ut no. j. c. ꝓx. quia diuersitatem. vel dic cum effectu nihil utilitatis accidit archi episcopo. quia postea petita restitutione vel sententia ꝓnunꝫ tiari nulla. omia iura restituantur archidiaconatui. ⁊ hoc saꝫ tis innuit littera precedens. quia nos vel ad petitionem ⁊c. videtur aliis qꝫ archiepiscopus contra archidiaconum speꝫ cialiter egerat proponēs qꝫ iura predicta que sibi renuntiaꝫ uerat idem archidiaconus. ⁊ etiam iurauerat qꝫ ea ulterius non exerceret qꝫ super eorum exercitio non molestaret archi episcopum. Unde dominus papa iuste mandat. qꝫ si ita est ut imponatur archidiacono silentium. s. qꝫ decetero non exꝫ erceat predicta qꝫ potest esse sine preiudicio dignitatis archi diaconatus. non tamen complebit iuramētum in aliis. s. qꝫ predicta iura vel possessionem eorum vel quasi transferat in archiepiscopum cum hoc sine peccato facere non posset ⁊ siꝫ ne preiudicio ecclesie. s. de iureiur. peruenit. ⁊. c. si vero. ⁊ iō bñ dicit papa qꝫ etiam si iurauerit consulet dignitati. quia liꝫ cet priuatus archidiaconus exercitio illorum iurium personaliter. non tamen dignitatis priuabitur. nec in archiepiscoꝫ pum transfertur. imo licet archidiaconus non exerceat exerꝫ cebit tamen alius nomine dignitatis. vel forte ipse archidiaꝫ conus hoc non suo nomine nec nomine archiepiscopatus exercebit. sed nomine archidia. vel potes dicere qꝫ non solū egit archiepiscopus ut imponeretur silentium persone. sed etiam dignitati cui intendebat preiudicare archidiaconus. non ob. predicte decret. peruenit. ⁊ si vero. quia hoc poterat fieri sine peccato ⁊ sine preiudicio ecclesie hoc modo. qꝛ poꝫ stea agente ecclesia vel papa ex officio suo restituet predicta iura archidiacono. ar. ad hunc processum. s. de iureiur. deꝫ bitores. ⁊. c. ad nostram. ⁊ si his obiiciatur qꝫ ipsi capitulum ante sententiam latam contra archiepiscopum debebant seꝫ opponere. Respondent qꝫ non poterant. quia tantum ad archidiaconum possessio pertinet sui archidiaconatus iura defendere. ⁊ ad capitulum pertinet postea cū apparet archiꝫ diaconum non posse agere h̄ opinio non placet. alterutri ū siue fuerit concessio personalis siue abiuratio interceſſit. arꝫ chid̄. i. persone archid̄. ⁊ etiam ipsi archidiaconatui. Sed i hoc casu ulti. s. quando super abiuratione prouidebitur sucꝫ cessoribus si concessio fuerit realis. melius dicitur qꝫ tantuꝫ archidiacono imponitur silentium personale. s. qꝫ tempore suo non se immisceat ⁊ prudenter faciet iudex si dicat in poꝫ sterum ex hac sententia nullum dignitati preiudicium geneꝫ rari. Sed oppones hanc exceptionem abiurationis ante liꝫ tem ceptam contra archidiaconum proponendam. sicut falꝫ si vel minus idonei procuratoris. C. de excep. l. penul. ⁊ ul. Respondemus hanc exceptionem non esse declinatoriam fori sicut procuratoriam sed dilatoriam. ⁊ iccirco sufficit poꝫ nere eam ante litem contestatam. ⁊ postea probabitur. ff. de excep. exceptiones. ⁊ sic fuit hoc factum. vel potest dici peremptoria. quia quo ad personam huius archidiacon' perꝫ mit negocium. nec intelligas qꝫ papa permittat consulere suꝫ per sententiā que nullo modo tangit archidiaconalez digniꝫ tatem. sed super abiuratione que erat generalis. s. quia archiꝫ diaconatus nomine renuntiabat ⁊ iurabat. s. ut ea non obꝫ stante libertates predicte adiudicentur dignitati archidiacoꝫ natus. vel intelligas aliter ut dicimus in glo. illa. qd ꝓdest. neutrū. i. si concessio fuerit realis ⁊ ñ est iuratū.

Um ad nostram. abbatie. hec abbatia est secuꝫ laris. sic. s. de renun. ex transmissa. distinctio. xxiiii. q. i. dicimus. j. de iurepa. per tuas. j. de bap. ⁊ eius effe. debitum. ff. de act. tu. l. i.

Ui in viuorum. ponuntur. scienter alis secus. vii. q. i. presentium.

De concessione prebende et ecclesie non uacantis. Rubrica.

Illa ecclesiastica. tribuꝫ antur. ut in eis alicui detur quasi possesꝫ sio iuris. promittatur. ar. contra. s. de preben. relatum. So. verum est nisi a papa. s. de rescrip. eam te. ⁊ legibus. C. de inuti. stip. ex eo. C. de pac. l. ulti. inhibitum. ꝓmissio future successionis. sex menses. quidam dicunt qꝫ semestre episcoꝫ pus currit post amonitionem. ar. j. e. quia diuersitatem. alii dicunt qꝫ a tempore scientie. j. e. quoniam. ar. ff. de calū. annus. C. qui admi. ad bo. pos. l. ii. s. de supplen. negli. prela. licet. alii dicunt qꝫ a tempore vacationis. s. de preben. d̄ multa. sed ibi supplendum est ⁊ scientie subtrahitur de hac p̄scripꝫ tione sex mensium tempus suspensionis ⁊ peregrinationis j. e. quoniam. Item dicunt quidam qꝫ licet sit decursum seꝫ mestre tempus si anteq̄ alius eligatur ipse eligat quod purꝫ gatur. s. de sup. negli. p̄la. litteras. ar. ff. si quis caut. ⁊ si post ff. de arbi. celsus. nos autem dicim' non posse purgare moꝫ ram. ar. s. de sup. negli. prela. licet. ⁊. c. litteras. ⁊ dicimus loꝫ cum habere hanc translationem potestatis in omnibus digꝫ nitatibus officiis prebēdis ubi non sunt distincte vel certus numerus statutus. ut hic ⁊ j. e. dilectus. ⁊. c. ex parte. s. de p̄ ben. dilecto. ⁊ licet olim non haberet locum in episcopatib'. ut. j. e. dilectus. hodie tamen locum habet in illis. s. de elec. ne pro defectu. distulerit. culpa sua. j. e. quia diuersitatem. vel per negligentiā. secus si per impotentiam iuris vel facti. etiam culpa contingente. j. e. quia diuersitatem.

Elatum debet. nisi sit receptus in canonicum. s. de preben. relatum ⁊. c. dilec. s. de consti. cū. Ro. Roposuit ⁊ assignatione. facienda cum vacaꝫ uerit non modo. alii dicunt qꝫ statim debent assigꝫ nare p̄bendā vacaturaz. h̄ mō qꝫ statim dabitur ei quasi possessio iur̄ preben. No. qꝫ cum aliquis eligitur ī caꝫ nonicum qꝫ q̄tumcunq̄ canonica sit electio. tamen postꝫ electionem necessaria est assignatio preben. per electionem eius datur ei ius canonicatus. assignatio autem prebende consiꝫ stit in facto ⁊ tribuit potestatem administrandi in ea. naz nulꝫ li licitum est sua auctoritate in ea ministrare anteq̄ prebēda sibi assignetur ab eo qui potestatem habet assignandi a iure qualis est prepositus vel decanus. vel quicunq̄ alius cuiusꝫ cunq̄ nomine censeatur qui curam habet illius ecclesie in q̄ canonicus est electus in temporalibus. ar. s. de instī. c. ii. et plus dicimus quia exquo assignata est sibi prebenda p eumz ad quem ptinet de iure vel de consuetudine. etiam si ab aliqꝫ bus controuersiam patiatur super iure suo nihilominus taꝫ men licite ministrabat. quia auctore pretore possidet. nec dicimus hanc assignationem esse confirmationem. nec in ea reꝫ quiri examinationem persone nec electionis nec ip̄m debe audire contradictionem alicuius. sed summatim ⁊ sine inqsiꝫ tione. si videtur assignationem faciendam faciat eam aliqn supersedeat ⁊ examinationem superiori dimittat. in prelatis autem qui habent curam animarum necessaria est confirmaꝫ tio ⁊ examinatio ⁊ persone ⁊ electionis. Sed confirmatō inꝫ bis qui habent curam animarum precedit assignationē nec assignatio que alis sibi videtur bona ꝓpter appellationē est retardanda. quia non fit cum cause cognitione. nec in ea triꝫ buitur aliquid iuris. ⁊ hoc bene probatur. s. de ap. constituꝫ tis. ⁊ eodem modo dicimus debere fieri assignationez stalli

in choro. ⁊ loci in capitulo per eum ad quem pertinet de iure vel de consuetudine. s. de preben. dilecto. ⁊ si esset de consuetudine q̄ sine aliqua assignatione ministraret stare cōsuetudini. Jn his autem qui solam administrationem temporalium habent sine cura non credunt quidam necessariaz confirmationem nec examinationem. alii contradicunt ⁊ bñ ar. p̄o istis. s. de instī. ex frequen. executore. dicebatur enī in litteris exequaris. hic erat merus executor vel potius habens ministerium tantum. de quo habes. s. de offi. dele. c. quoniam. ⁊. c. pastoralis. §. quia. sicut ⁊ ille cui mandatur q̄ alicui ꝓsideat. videtur q̄ teneat collatio facta ab huiusmodi executoribus etiam non vocatis illis ad quos pertinet electio. quia eum recipere debent. sicut teneret collatio episcopi non vocatis canonicis qui eum recipere debent ⁊ p̄bendaz assignare. nisi in litteris contineretur q̄ istos moneret vel vocaret. quia tunc fines mandati custodiendi sunt. ff. man. diligenter. s. de rescrip. cum dilectus. ⁊ hoc satis videtur hic. et ar. ī. de accu. accedens. imo plus videtur q̄ si compareat aliquis qui velit aliqua dicere in personam eius cui conferenda est prebenda q̄ nō debet audiri quia minister vel merus executor est. ⁊ super hoc nullam iurisditionem habet. s. ꝺ̄ re iudi. decetero. ubi no. ⁊ idem dico si vellet iudicem recusare quia non est audiendus. s. de offi. lega. nouit. Sed si vellet dicere rescriptum per obreptionem obreptum videtur q̄ sit audiendus. quia etiam si executus fuisset mandatum nō revocaretur. s. de re iudi. cum olim. s. ꝺ̄ rescrip. cum dilec. sed hac ratōne videtur q̄ possit obtūcere in personam instituēdi. quicquid velit de iure ⁊ maxime peccatum q̄ si tacuit peccatum suum videntur lr̄e subrepticie. Sed tu dic q̄ ꝓpter hoc stricto sensu non dicuntur littere subrepticie. ut no. s. de rescrip. cum dilecta. xxv. q. ii. ⁊ si non. sed certe hoc non placet quia non videtur nobis q̄ littere dicantur obrepticie. q̄ impetrans sit peccator. hec enim exceptio est contra personam ⁊ non contra litteras. alii tamen dicunt ⁊ forte bene. quia licet iste executor nullum vocare teneatur. si tamen aliquis cōpareat qui velit dicere in personam q̄ audire debet. ar. ī. de accu. accedens. ⁊. xxv. q. ii. c. fi. ⁊ no. ꝺ̄ hoc. s. de cau. pos. cū olim. nec est simile de hoc executore vel ministro qui iurisditionem habet. ⁊ in eo qui solummodo ex officio facit. prius tamen dictum de districto iure magis sustineri potest. Jtem videtur q̄ iste executor non possit cogere canonicos ad implendum mandatum apostolicum. i. faciendum hūc canonicum ⁊ p̄mum ea ratione. quia non videtur sibi per lr̄as concessum. s. q̄ eos cogat ad hoc. sed q̄ ipse faciat. Jtem alia ratione hoc videtur. q̄ non videtur q̄ canonici etiam si velint transactio temporis sibi indulto ad faciendum hūc canonicum vel etiam postq̄ renunciauerunt eum facere canonicuz qꝺ̄ possunt cum ꝫ potestas faciendi eum canonicuz translata sit ad executorem. licet penes duos insolid̄ ꝫ potestas eē non potest. Sed licet non possit eos ad hoc cogere. postq̄ tamen ipse executor vel minister contulerit prebēdam coget eos ad recipiendum eum ⁊ tractanduz ut canonicum si mādans cuius auctoritate fungitur habebat potestatem cogendi eos cum eius auctoritate fungatur. plus placet q̄ nō possit. quia per formam predictā non est sibi data iurisditio sed ministerium tantum ꝫ tamen semper no. q̄ iste executor bene faciet si audierit aliqua que eum moueāt si consulat superiorei. auten. ut nulli iudi. §. ⁊ ꝫ vero iubemus. de his no. ī. de despon. impu. ad dissoluendum. hec que dicuntur in fi. glo. posite super decre. ꝓposuit. in glo. que incipit dicebatur habent locum ubi in litteris non est clausula contradictores ⁊c. quia si est illa clausula ibi. tunc ⁊ anteq̄ inuestiat eum et post potest audire contradictores ⁊ summatim cognoscere. s. de renun. veniens. ff. de re iudi. l. a diuo. §. si super. Quidam tamen dicunt q̄ non debet audire nisi postq̄ fuerit executus mandatum. sed non video causam quare non sit me

lius eos audire ante q̄z post. s. de renun. veniens. fatentur tamen q̄ si omissa summaria cognitione hac. ⁊ repulsis contradictoribus exequatur mandatum qꝺ̄ valet. quia merus est executor in implendo mandatum. Jtem quia summaria cognitio non est semp de necessitate neq̄z de substantialibus executoris mandati. Jn compulsione autez bene necessaria est cause cognitio. Sicut aūt est iste merus executor de quo loquitur hec decre. ⁊ sic est merus executor si in litteris dicit facias beneficium sibi assignari. ⁊ eodem modo si dicit facias eum recipi vel alia consimilia. nam qualitercunq̄z scribatur sibi si voluerit statim mandabis de eo recipiendo nisi recipiant sunt excommunicati. ar. s. de rescrip. capitulum. ⁊. c. abbatem. ⁊. c. mandatum. ⁊. s. de p̄ben. p̄o illorum. ab executore enim ꝓpter defectum ordinis iudiciarii non appellatur nisi excedat modum vel nimis festinet. s. de ap. nouit. s. de offi. deleg. super. ff. de ap. l. ab execu. C. quorū nō re. l. ab executore. ⁊ no. q̄ iste executor non tantum prouidebit et p̄cipiet prouideri de beneficiis vacantibus de iure ⁊ de facto. sed etiam de vacantibus de iure tantuz. sed tamen in eis debet premittere cognitionem ⁊ audire sn̄iatim illum qui possidet. ⁊ si non habet ius tunc non fert sententiam. sed mandabit detentori ⁊ coget de facto dimittere sicut de facto tenet. et postea exequitur mandatum. ⁊ si hunc ordinem dimitteret cassaret q̄ fit ab eo. ī. e. cum nostris. ⁊. c. litteras. ff. ꝺ̄ re iu. l. a diuo pio. §. si super. Jtez et si non compareat ille qui beneficiuz possidet sz compareat ille qui contulit. ⁊ cuius collatō dicitur non valere de iure. vel etiaz si nō contulit. sed patitur possidentem possidere. sed petitur ab eo q̄ tanq̄z vacans de iure conferat alii ⁊ feratur sententia contra eum preiudicabit possessori qui sciuit causam suam agi. s. ꝺ̄ re iudi. q̄uis. nec ulterius erunt partes executionis nisi ut cogat possessorē dimittere possessionem. Sed quid si ille cui commissum est q̄ compellat capitulum ad conferendum alicui prebendam alicuius ecclesie si vacat. vel q̄cito ad id obtulerit se facultas. nunquid potest cognoscere de prebenda quam aliquis detinuit diu anteq̄z hmōi lr̄e impetrarētur. quo iure habet iurisditionem super hunc possessorem. de quo nulla in lr̄is habetur mentio. Jtem cui restituet prebendam possessor. quia si dicis executori ille non habet potestatem alicui conferēdi sed tamen compellendi. si dicis q̄ restituet capitulo quomodo ad hoc agit cum non habeat mandatum a capitulo. ꝺ̄ ipso autem possessore certum est q̄ ille nulli eaz dare potest qz ad ipsum nulla potestas conferendi pertinet. So. executor hoc modo procedet. quia vocabit capitulum ⁊ dicet ei q̄ cōferat prebendam que vacat de iure. ⁊ si capitulum respondit domine non possidem⁹ prebendam quam petitis. ⁊ credim⁹ q̄ ille qui tenet bene teneat. vnde faciatis de ea qꝺ̄ vultis. qz non credimus q̄ vos precipiatis nobis vel etiam consulatis q̄ nos contra conscientiam eam conferamus. tunc vocabit possessorem prebende ⁊ dicet ei. ista prebēda quam vos possidetis vacat de iure. ⁊ hoc vult probare iste qui impetrauit litteras ⁊ admittet probationes eius. ff. de re iu. l. a diuo. §. si super. ⁊ si probauerit precipiet possessori q̄ dimittat possessionē p̄bende. q̄ dimissa p̄cipiet capitulo ⁊ coget q̄ eam det impetratori litterarum. ar. s. de preben. inter cetera. ubi dic q̄ omnia retractata fuerunt inter partes ⁊ non fuit iudicatū q̄ vna pars daret aliquid alii. Sed ille ad quem de iure p̄tinebat conferre post cassationem factam contulit. de hoc ēt no. s. de re iudi. cum bertholdus. nec miretur aliquis q̄ habet aliquis executor iurisditionem super personas non nominatas in rescripto ⁊ penitus extraneas. quia ꝫ est in quolibet executore qui contra extraneos summatim cognoscūt. de proprietate ⁊ etiam res ab eis auferūt. ff. de re iu. a diuo. §. si super. C. de his qui ad eccle. confu. presenti. s. de offi. delega. sane. ii. Jtem non est necesse q̄ petatur prebenda restitui in capitulo. sed tantum q̄ eam resignet. ⁊ per consequēs

veniat ad collationem capituli. et postea cogetur capitulum eam dare quãdo in litteris dicitur q̃ compellatur. ꝛ si in litteris dicitur execquaris. tunc ipse executor conferret post resignationem ꝛ si nollet resignare violenter ab eo auferenda ẽ possessio. ff. de rei ven. qui restituere. hic autem loquitur tantum de resignatione facti ꝛ nõ de resignatione iuris ad quã non tenetur. sicut nec suum ius cedere. ff. si serui. ven. sicut. § sed quia. ĩmo saluum ei remanet ius suum. ff. de re iudi. admonet. §. si super. s̃. de concess. preben. ꝛ ec. non va. c. cuꝫ nostris. littere tamen erant. ĩ. e. litteras. nec poterat cõtra eas excipi de falsi suggestione vel veri suppressione intantum q̃ p eas non procederetur. quia hec falsitas non erat expressa vl̃ veritas tacita per maliciam sed per simplicitatem ꝛ per ignorantiam iuris. quia credebat q̃ exquo de iure vacabat q̃ litt tere sibi valerent intantum q̃ statim sine alia compulsiõe ad resignandum. ꝛ q̃ executor suus posset sibi conferri preposituram. ꝛ ita littere valebant non obstãte tali taciturnitate veritatis. vel fm formam iuris. xxv. q. ii. presciptione. s̃. de rescrip. super litteris. ꝛ si iudex vel executor per eandem iuris ignorantiam ꝛ simplicitatẽ male procedat. sicut etiam hic illud cassabitur sicut ꝛ hic cassata fuit male facta collatio. sed nihilomin9 manet sibi ius saluũ sup litteras concessũ remãsit sibi ius saluum super preposituram. vnde in fi. decre. mandatur ꝛ hoc sibi dari ꝛ h̃ placet quod dicitur in glo. hic posita credimus. Alii contradicunt asserentes has litteras elidi posse per exceptionem. ꝛ q̃ h̃ factum est. ꝛ ĩ. e. litteras. fuit falsum tantum auctoritate secundarum litterarum. quidam distinguunt inter illum cui committitur prouisio alicuius persone simpliciter. ꝛ cum de quo hic loquitur. nam de primo dicunt q̃ sine cause cognitione potest conferre beneficium. sed ille de quo hic loquitur non potest conferre beneficium de quo scribitur nisi prius sciat quare illi quibus scribitur ñ conferunt. ar. s̃. de rescrip. si quando. ꝛ. c. cum adeo. ꝛ melius in. c. ab excommunicato. ubi dicitur q̃ secundus. ſ. executor cui scribitur in defectum primi cũ cause cognitione debet procedere. Sed certe alii dicunt illud esse ea ratione. qz excommunicatio ꝛ absolutio non debet fieri sine cause cognitione solẽni. ii. q. i. nemo. sed collatio beneficii licet fieri debeat precedente inquisitione. sicut no. s̃. de postul. c. i. cause tamen cognitio solennis nõ est necessaria ibi. vel dic melius ut ibi no. inuestiuit. bene hic collige idem esse assignare et inuestire. Et no. q̃ quãdo dicitur in litteris exequeris q̃ potest inuestire. ꝛ potes hinc colligere q̃ propter inuestituraꝫ ñ datur possessio. quia hic inuestitus erat de prebenda quam alius possidebat quam ambo insolidum possidere non possunt. s̃. de proba. licet. ꝛ no. s̃. de consue. c. ii. ꝛ potest dici q̃ hec inuestitura locum habet quando sibi reseruat prebendã conferendã q̃ potest. ut no. s̃. de preben. pro illorum. ꝛ non placet q̃ dicitur hic. quia non credimus q̃ decanus potuit eum inuestire de vacatura. ut. ĩ. sequitur. assignastis. ꝛ male cum esset alii hec potestas data. ꝛ sic apparet hic. q̃ quando scribitur pro aliquo ꝛ datur ei executor qui eis negligentib9 illud exequetur q̃ non tenet electio facta ab illis contra mãdatum pape. secus autem si esset datus tantum executor ad compellendum. quia tunc teneret electio facta ab illis. s̃. de p̃ben. dilectus filius. g. ratio diuersitatis. quia in primo casu videtur ad se vel ad suum delegatuꝫ electionẽ reuocare. ideo de ea nihil ad eos in secundo autem secus vacaturis. s̃. e. c. i. contra canonum. q̃ est quando non auctoritate pape sed h̃ legitima erat. quia auctoritate pape hoc non placet. ſz vere male processit. attendentes. quasi di. non est necesse q̃ defendat institutionẽ suam factam decani qui inuestiuit cuꝫ de vacatura cum sufficiat factum pape qui eum inuestiuit de vacante. factum tantum decani fecit cassationem ut ſtam hoc non placꝫ. Sed quia potestas conferendi ad aliũ erat translata. per predecessorem nostrum. sed per decanum fuit inuestitus de vacatura ꝛ licite cum super hoc fuerit executor ꝛ illa inuestitura fuit causa cassationis electionis secundo facta a canonicis. hoc non placet ut dictum est. facta autẽ cassatione non fuit inuestitus per papam de vacatura sed d̃ vacante intelligebatur. ar. q̃ per sententiam perdere dominiũ. ff. de rei vendi. in fundo. insti. de offi. insti. §. ulti. C. de arbi. l. iiii. §. sed et si quis. ar. contra. ipsius. ff. de pigno. act. non mirum.

Via diuersitatem in ipsas. ꝛ ideo petebat institutos vel instruosos ab ecclesiis amoueri ut ex sententia que statim sequitur apparet. Vnde no. q̃ aliquando ille ad quem pertinet institutio de iure petit institutos amoueri. ut hic. ꝛ. s̃. de preben. dilecto. ꝛ etiam patronus. ĩ. de iure patro. ex litteris. Item hoc ipsum petit clericus institutus. vel al̃ etiam si nondum institutus sit ꝛ habeat ius. s̃. de sen. ꝛ re iu. cum bertholdus. ut no. ꝛ. iii. q. vii. hoc quippe. Item hoc ipsum potest quilibet clericus d̃ ecclesia petere. s̃. d̃ elec. cum dilectus. sed hic ultimus cum suum ius speciale non p̃sequitur videtur q̃ non posset agere nisi agat denuntiando vel accusando. s̃. de ap. constitutus. in fi. ꝛ non solum p̃t p̃ dicti agere contra institutos. sed etiam contra instituentes p uerse. vii. q. i. presentium. ꝛ de hoc no. s̃. de fil. presb. veniens. Is tamen qui agit modis predictis debet causam adicere. quare sit minus canonica sicut in aliis personalibus. ut no. s̃. de offi. ordinarii. conquerente. puta quia ad eum qui agit pertinet institutio. quia est in possessione instituendi. ꝛ quia non pertinet ad eum qui instituit vel alias consimules. et est ratio quare exprimere debet. quia naturalis actio est q̃d ex eo patet. quia nec in rem nec mixta est. no. s̃. de offi. ordi. cõquerente. ꝛ hinc est q̃ nullus predictorum potest nominare instituentem in iudicio cum nominatio nõ habeat locum nisi in realibus. C. d̃ in rem act. l. ii. secus si peteret obedientiã quia tunc posset nominare dominium in iudicio. ut no. s̃. d̃ ma. ꝛ obe. inter quatuor. ꝛ sepe quis contra neminem agit. sed petit electionem suam confirmari. ĩ. e. post electionem. et iudex tunc vocabit omnes quos res tangit. ff. de adop. naz de hoc no. s̃. c. ulti. resignandas. hoc q̃d dicitur hic intelligitur sic q̃ quando aliquis habet possessionem alicuius prebende vel dignitatis habet nullus iudex ordinarius vel delegatus debet aliquem instituere in locuꝫ eius nisi prior a loco illo remoueatur. vel de facto auctoritate superioris vel per sententiam ad minus. ꝛ sic loquitur. ĩ. e. cum nostris. ꝛ. c. litteras. ubi no. Sed ille ad quem pertinet electõ de iure bene poterit alium eligere ad eum locum quem tenet institutus. s̃. de re iudi. cum bertholdus. licet quidaꝫ illud quod dicit illa decre. dicant locum habere ut presentatio fieri possit nõ obstante institutione alterius. sed non electio que ius tribuit. hoc autem certum est q̃ ꝑpter precedentem electionem facta ab illis ad quos non pertinet non cassatur electio facta ab illis ad quos pertinet. in preall̃. decre. cũ bertholdus ꝛ no. s̃. de elec. considerauimus. Item licet ille ad quem pertinet iure proprio electio possit eligere non obstante prima electione ꝛ institutione. executor tamen pape non potest prouidere alio existente in possessione qui est institutus per superiorem. sed si per superiorem non esset institutus primus. sed tantum in possessione esset ꝑpter hoc nec dimitteret executor quin de alio ꝑuideret fm mandatum pape. s̃. de p̃ben. de multa. q̃ꝫ illa non loquatur de prouisione executorũ pape. sed de prouisione eorum ad quos iure proprio ptinet vel dic ut no. ĩ. c. lr̃as. resignandas. i. de facto admittẽdas per excommunicationis. xvi. q. i. in fi. confirmatione. repete que diximus. s̃. de confir. uti. vel inuti. c. i. adepti. ita q̃ bi sex menses concurrent vel ante suspensionem vel post. cum ferre posset archiepiscopus. computentur. hoc intelligimus quando collatio beneficiorum ad ipsum solum pertinet. nã si ad plures quorum vnus suspensus esset secus dice

renus. nam si pertinet electio ad episcopum ꝛ capitulum si mul. si episcopus esset suspensus pertineret electio ad capitulum solum. sicut si vnus ex capitulo esset suspensus non impediretur capitulum procedere ad electionem. nam quantū ad ea que communiter imminent facienda episcopo ꝛ capitulo. vnde caput vel corpus intelliguntur. C. de iure deli. sancimus. §. si vero episcopus. ꝛ. ff. quem ad. ser. amit. si qs alio §. ulti. ꝛ. l. si locus. xvi. q. ii. si sacerdotes. s̄. de prescrip. auditis. ex transmissa. valuit. C. de an. excep. l. i. in fi. s̄. o p̄scrip. c. i. ar. contra. ff. de usur. cum quidam. §. si pupillo. ff. ex q. cau. ma. in inte. re. ei. potestate. no. suspensum non posse cō ferre prebendas. de boc no. s̄. de consue. cum dilectus. culpa. licet fuerit in culpa non erat in mora. statim enim pro absolutione ad sedem apostolicam ꝓperauit. si enim esset ī mora vel negligentia obtinendi absolutionem secus esset. ut bic ar. c. di. quoniam. s̄. de rescrip. si autem. ff. de re iudi. qm̄ potest. ff. de re. mi. non omnes. ꝛ. l. qui captus. ꝛ. l. i. §. i. ff. ex q bus cau. in inte. sed si p. §. i. ꝛ sic babes q non imputantur ea alicui que sua culpa precedente accidunt. xv. q. i. concupiscere. ꝛ. c. inebriat. ff. de furt. verum. ꝛ. l. q̄ iniurie. ff. de publ. sed ꝛ bi qui. §. siue autem. ar. contra. l. di. sepe. ꝛ. c. studeat. ff. q me. cau. mulier. sed tamen boc non est verum. quia bene imputatur archiepiscopo sua culpa quia iuste potest puniri bec tamen pena q electio devoluatur ad capitulum non inuenitur sibi imposita a iure. ꝛ ideo non potuerunt conferre beneficia. s̄. de sup. negli. prela. romana. ad illum. s. papam ꝛ boc ex plenitudine potestatis. Sed nunquid si episcopus esset suspensus posset archidiaconus conferre beneficia spectantia ad episcopum. ꝛ dicunt quidam q sic nec est necesse q expectet sex menses. ar. pro eis. ix. q. iii. cuz scimus. q potest loqui in boc casu quando episcop⁹ necessaria officia nō instituit in ecclesia. ut economum vel alium qui temporalia ministret. Jn non necessariis autem officiis puta canonicis ordinandis locum non haberet. s̄. de elec. cum ecclesia vulterana. Sed in boc casu cum non habeat tempus prefixum credunt q possit ille ad quem pertinebat collatio post absolutionem conferre si non sit per superiorem alii collata. C. de contraben. stip. magna. melius videtur q nec capituluz nec superior potest supplere alterius defectum nisi ius boc dicat q ei liceat alterius defectum supplere. s̄. de elec. cum ecclesia vulterana. sed seruatur ei faciendum post absolutionem. ar. ī. ne se. va. illa. nisi necessitas immineret ꝛ poterit sine vlla restitutione iste archidiaconus vl archiepiscopus dare beneficia vacantia etiam que vacauerunt ultra sex menses. nec sūt contraria decre. s̄. de supplen. negli. prela. licet. c. litteras. qz ibi loqtur quando illi ad quos spectabat electio fuerunt negligentes. ꝛ tunc ipso iure amittunt potestatem eligendi. sed quando per impotentiam dimittunt non amittunt ipso iure potestatem eligendi. licet in eo puniri possent extraordinarie. Si autem ei ius concederet q posset supplere defectum alterius posset supplere sine superioris auctoritate. ut no. s̄. e. nulla. lxv. di. si forte. ad illum. cōi autem in re remanet potestas conferendi penes sedem archiepiscopalem. s̄. de instī. cum venissent. ī. ne se. va. c. ii. ꝛ seruabitur prouisio successori tempus. si nesciuit prebendas vacare non imputatur. quia si sciuisset imputaretur ei cum etiam rome ꝛ in via posset beneficia conferre. vel dic q licet in via conferre posset non tamen imputaretur ei si non conferat. cum in collatione beneficiorum debeat personas examinare. s̄. de preben. in laterane. ꝛ etiam quia iustum est q clericis de terra sua prouideat. C. de epis. ꝛ de. l. in ecclesiis. lxii. di. extraneo. de quibus copiam secum non habet. recessit. ff. ex qui. cau. in inte. res. qui mittuntur. computetur. nisi moretur accepto commeato. ff. ex qui. cau. in inte. resti. miles.

Um nostris tanto. sex mensiuz. s̄. e. nulla. dixerunt. ꝛ bene qz ꝺ facto nō vacabat. electus. ꝛ male quia licet de iure de facto non vacabat. lxiii. di. litteras. s̄. de postul. c. i. ꝛ ii. possidebat. idem videtur si solus electus esset si non possideret. quia verum videtur regulariter q etiā si ille ad quem pertinet electio personam ineligibilem. puta hominem illegitimum homicidam vel alis quemcunq irregularem vel malum. nunq̄ tamen propter negligentiam vel per lapsum temporis devoluitur potestas eligendi ad superiorem. licet enim huiusmodi elector malus sit ꝛ malum elegerit non devoluit potestas eligendi ad eum ad quem ius statuit devoluendum ꝓpter alicuius maliciam. s̄. de elec. cū in cunctis. in fi. non tamen est negligens. ꝛ ideo non devoluitur potestas eligendi ad eos ad quos ius statuit devolui ꝓpter negligentiam. s̄. e. c. ꝓxi. ꝛ bec vera sunt dūmodo electio talis sit in quem ius illius dignitatis cadere possit. nam in homicidas ꝛ irregulares cadere potest ius cuiuslibet dignitatis. quia etiam iuste habent eam si cum eis fuerit dispensatum. ꝛ etiam sine dispensatione iuste tenent predicti dignitates suas quoulq renuntiant vel deponant. sed si post adeptas dignitates fecerunt homicidium vel alia irregularitatē incurrunt. sed si talis electus sit in quo ius dignitatis cadere non potest ut si sit omnino illiteratus. vel si sit mulier vel infans satis videtur q talis electio vel possessio non impediret quo minus lapsum temporis per negligentiam potestas eligendi ad superiorem devoluatur. dicentes. ꝛ bene. assignarunt. ꝛ male quia licet de iure de facto tamē non vacabat assignauerunt. planus est intellectus huius decretalis. qz ꝓpter negligentiam non erat devoluta potestas eligēdi ad papam. quia elegerāt personam in quam aliquo casu poterat cadere ius prepositure. nec propter delictum quia. s. personam ineligibilem elegerant. s. episcopum. quia boc nō est iure cautum q ꝓpter talem persone electionem transferatur ad alium potestas eligendi licet electio sit nulla ꝛ ipsi priuati potestate eligendi sint. ut no. s̄. de post. gratū. s̄. de elec. bo. me. ma. Jtem si esset devoluta bec potestas ad ꝓximum superiorem non tamen esset devoluta ad papam communi iure. ꝛ sic intelligitur. ī. e. litteras. ꝛ idem est si auctoritate pape aliqui habent potestatem eligendi eligant penitus indignū in quem non cadit ius qō sibi datur non ꝓpter boc reuertitur ius eligendi nisi ad illos penes quos primo erat de iur̄ communi nec etiam ad illos delegit qui forte habent potestatem prouidendi alii. quia certum est q primi prouisores potestatem habebant prouidendi ꝛ prouiderunt sed male. Jtem iure non cauetur q ꝓpter eorum peccatum ius eligēdi ad alios transferatur. quia tunc secus esset. s̄. de preben. de multa. s̄. de elec. cum in cunctis. ꝛ boc placet magis q̄ꝫ q alias bic no. ꝛ. ī. e. litteras. ꝛ. c. post elec. ꝛ. ī. de excess. prela. inter dilectos. imo idem forte videtur etiam si in eo non caderet ius sibi datum dummodo in litteris non sit expressus error intollerabilis. i. indispensabilis. ī. de sen. ex. per tuas. ꝛ c. solet. nec est error intollerabilis si scribitur etiam pro irregulari. intollerabilis enim esset si pro criminoso scriberetur. in crimine perseuerante. sed nec boc sufficeret nisi in litteris contineretur q in crimine perseuerat. quia alias licz error sit intollerabilis non tamen est expressus ꝛ vtrūq̄ est necessarium. Quidam dicunt sufficere si error sit notorius etiam si ñ exprimitur in litteris. ar. s̄. de offi. iudi. c. i. Alii dicunt non sufficere q est notoriū nisi sit expressum. ii. q. vi. §. item si sñia contra ius. Expirat autem bec potestas si ꝓuidi non capaci. nec tamen propter prouisionem factam de notorie ꝛ scienter indigna persona transit potestas ad aliquos nisi prius cassetur. sed ea cassata statim redit ius eligendi ad p̄mos ad quos pertinet de iure communi ꝛ non ad papam. Jtem expirat morte eius pro quo scribitur. Jtem morte executoris Quidam tamen dicunt sed non placet q in boc casu si scribatur in fauorem eius cui prouideri mandabatur q bec potestas reuertitur ad delegantem. morte autem delegātis nō

- ibi sed bi q̄ sed abundat bz do luit dicere capitulum Videtur tine subter

expirat. etiam si littere non sunt exhibite. nec est contra. s̄. de offi. dele. gratuꝫ. ꝛ. c. relatum. quia illud obtinet in litteris iu risditionis. secus in beneficialibus cum sepe contingat q̄ in vita delegantis non occurrat facultas prouidendi licet aliq contradicant. Item littere per falsi suggestionem impetrate valent licet elidi possint per exceptionem. s̄. de rescrip. super litteris. ꝛ sic etiam valꝫ potestas data per easdem litteras suf ficit enim ad hoc ut executor receperit potestatem conferēdi q̄ delegans haberet potestatem cōmittendi. ꝛ delegatus po testatem recipiendi ꝛ q̄ res que communiter sūt de potestate ꝛ iurisditione committentis ꝛ tamen est q̄ si tempore impe trati rescripti impetrans bona fide non est capax beneficii ſz potius sit capax potest ei conferri. ar. s̄. de so. compe. ex teno re. nec est contra. s̄. de transl. ex litteris. quia ibi non dicit nō tenere prouisionem sed dicit cassandam ꝓpter delictum im petrantis obrepticie nec est contra. instī. o̅ here. qua. ꝛ diffe. §. in extraneis. ubi dicit q̄ non valet testamentum nisi sit ca pax. ꝛ tempore confecti testamenti ꝛ tempore mortis ꝛ adhi bitionis. sed certe si quis bene attendat qd̄ dicit idem. §. col liget. cōtra quia ibi dicit q̄ ideo est necesse q̄ tempore confe ctionis testamenti sit capax. quia testamentuꝫ non valet sine institutione capacis heredis secus est in collatione potestatꝭ transferendi beneficium. quia hec potestas etiam nulla per sona expressa cui prouideatur valet. ī. e. constitutus. ꝛ sic in legatario. quia sufficit ꝛ est necesse q̄ tēpore mortis sit capax nisi in casibus si legatum est purum. etiam si tēpore testamē ti non sit capax. ff. de iu. fis. l. neq̄. §. i. C. de leg. seruis. ꝛ. C. de caduc. tol. l. i. §. cum ideo. ꝛ. §. in nouis. C. quando di. leg. cc. l. neq̄. si aūt sub conditione a die conditionis extantis. C. de caduc. tol. l. i. §. sinautem. ꝛ hoc ideo quia testamētum non subsistit ex legatis. ꝛ sic no. q̄ causa cessionis electōnis facte a canonicis est. quia eis erat ablata potestas eligendi. ꝛ non q̄ prima electio fuerit aliqua. litterarum. prudenter petiit iste qui petiit q̄ cassaretur processus delegati qui erat inordinatus. quia primo cogendus erat ad resignationem. ut hic ꝛ. s̄. c. pxi. sed si egisset quasi confessoria dicēdo se ius habere. ꝛ aduersario silentium imponi succubuisſz. quia nul lum ius habebat in prepositura episcopus de nouo electus ut hic sequitur. ar. ad predicta. s̄. de ꝓcura. ex insinuatione. fatemur tñ q̄ posset habere publicianam ad ecclesiam cōtra non dominum si bona fide ꝛ iusto ti. habuisset eam ꝛ si am bo. s. actor ꝛ reꝰ habuissent bona fide ꝛ iusto ti. tūc distingue an habuerāt ab eodē collatore ul̄a diuerſ ut hēs de pub. si ne. §. si duobus. ꝛ. l. sequen. in beneficiis autem ī spiritualibꝰ dicūt quidā alit̄. Item prudenter facit qui dicit in libello peto talem ecclesiam que ad me pertinet ut comprehendat ꝛ dire ctam confessoriam ꝛ publi cianam ꝛ non dicat quia siue ca nonice institutus. litterarum. littere tamen bene erant. ī. e. litteras. nec poterat contra eas excipi de falsi suggestione. vl̄ veri suppressione intantum q̄ per eas nō procedetur vel le gitime. quia hic falsitas non erat expressa. vel veritas tacita per malitiā. sed per simplicitatem et per ignorātiam iuris. qꝛ credebat q̄ exquo de iure vacabat. q̄ lr̄e sibi ualerent intā tum q̄ statim sine sententia alia compulsione ad resignandū executor suus posset sibi conferre preposituram ꝛ ita littere non obstante tali taciturnitate veritatis uel expressiōe falsita tis valerēt. sed non debet seruari forma in eis expressa sed ꝓcedi secundum formam iuris. xxv. q. i. prescriptione. s̄. de rescrip. super litteris. ꝛ si iudex uel executor per eandem iu ris ignorantiam simplicitatem male procedat sicut hic fecit il lud cassabitur. sicut ꝛ hic cassata fuit male facta collatio. Sz nihilominus manet sibi ius suum saluum. per litteras cōces sum sicut huic remansit ius suum saluum supra prepositurā Unde in fine decre. mandatur sibi dari. ꝛ hoc plus placet q̄ quod dicitur in glo. hic prepositā credimus. alii tamē cō tradicunt asserentes has litteras elidi posse per exceptiōem et quod hic factum est. et infra. e. litteras. fuit factum tm̄ auc toritate secundarum litterarum. Quia possessio talis. sez. que habetur ab his qui plures dignitates habent ꝛ hoc non placz. sed talem possessionem dicit plus habere facti q̄ iuris. q̄ pretenditur cē ex tali causa q̄ pōt esse iusta sicut hic. nam hic iste poterat possidere uel de speciali gratia uel si ex iusta causa esset concessa. facti qm̄. quādo per me ipsū pos sideo plus habet facti quam iuris. ut hic. ff. ex quibus cau. ma. re. deniq̄. et. l. si emptor. Si autem per seruum uel filiū possideam plus habet iuris q̄ facti. ff. de acquir. pos. posses sio quoq̄. ff. pro sotio. l. ii. si autem per personam liberam possideo puta per procuratorem hec possessio aliquid facti habet ꝛ aliqd iur̄. C. de acquir. pos. l. i. ꝛ iō in p̄mo casu. s. cū p me possideo ñ desino possideꝛ. nec usucapio incipiet añq̄ scientia per alium possideri. ꝛ suspicatus sim me posse repelli secus si per alium possideo. irritum. credimus tamen q̄ sic recepta noua cura animarum vel dignitate vel etiam episco patu prima vacat. ꝛ ille ad quē eius donatio pertinet potest eam alii cōferre. ita delegatus per huiusmodi litteras potest conferre etiam eo permanente in possessione. s̄. de preben. o̅ multa. s̄. de elec. cum in canctis. dummodo sciat alium pos sidere quin confert. sed si nescirent dicunt quidam q̄ obrep ticia est huiusmodi collatio. ꝛ hoc satis videtur verum si ve risimile esset q̄ si sciret alium possidere non conferet. sed hec presumptio cessat hic cum in precepto contineatur q̄ confe rat ꝛ puniatur nisi conferat. s̄. de preben. de multa. sed certe presumptio. s. q̄ vellet conferre etiam si alius possideret non erat ita vehemens ante constitutionem de multa sicut postea quia prius non erant ibi tot pene sicut postea. ꝛ ideo hic qd̄ fuit ante constitationem non ita presumebatur q̄ contulisset si sciuisset alium possidere. Item facit presumptionem q̄ ob repticia est collatio. quia episcopus erat qui possidebat qua re non erat presumendum q̄ papa vellet eum vilificare inter subiectos suos auferendo sic sibi ecclesiam vel dignitatem ēt alii conferendo. imo plus videtur q̄ etiam si teneret collatio pape vel cuiuslibet superioris. non tamen littere valebāt da re super collatione faciēda per alium. quia rescripta stricti iu ris sunt. ar. s̄. de testi. sedes. ut sint intelligenda contra eum qui vult impetrare litteras super beneficio quod dicat vaca re q̄ vacet de facto ꝛ de iure. maxime quia ambitiosum ē hu iusmodi responsum. s̄. de transl. epi. licet. ꝛ ē potentissima ra tio. quia rescriptum restringitur. ꝛ quia imputandum est im petranti q̄ potuit apertius dicere. vl̄ hic nouo iure utebatur episcopus vel noua collatione q̄ ex causa fieri potest. ut no. in fi. decre. huius. Item secus in prebendis. quia licet acci piendo secundam prebendam p̄ma aliquando vacare intel ligatur. non tamen potest primam conferre quousq̄ possidz eam de facto. sed cogi debet per excommunicationem ꝛ sub tractionem aliorum beneficiorum eam resignare. ut hic. s̄. c. quia di. ī. e. litteras. ubi no. non credim⁹ idem in prebēdis si tales sunt q̄ vacent de iure per receptionem alterius nisi q̄ facilius creditur q̄ per obreptionem obtinuit. ex his decre. liquet. quia non sufficit sententiam latam esse super priuatio ne alicuius beneficii quo ad hoc q̄ liceat illi pro quo lata ē sententia illud occupare nisi illud resignet ille qui prius tene bat. vel nisi manu militari auferatur ab eo. ꝛ si contra factuꝫ fuerit priuatur iure quod in eo habebat. etiam si ab alio nō ꝓhibeatur possessionem capere dummodo sua auctoritate capiat nisi consentiat aduersarius. ff. ne uis fiat ei. si qs ꝓ de relicto. ff. de rei ven. qui restituere. ꝛ. ff. ne uis fiat ei. si qs. in prin. ff. ut in pos. lega. bis cui. §. missus. ar. C. vnde vi. memi nerint. ꝛ idem dicimus in omni sententia. ut etiam post sentē tiam non occupet victor rem sibi iudicatam. sed per executo res sibi tradi debet. C. de arbi. l. penul. i. R̄ñ. C. de iudi. pro perandum. §. sin autem reus. ar. contra. C. vnde vi. si quis in tantaꝫ. ibi ante cuentum. i. litis. sed supple ibi maxime. quia

idem est post sententiam absoluto non est necessarius
executor.quia sufficit ei exceptio rei iudica.ff.de excep.
rei iudi.per totum.⁊ si quis vellet dicere q̄ reditum for
te animum in cuius possessione erat aduersarius cui si
lētium impositum ē adhuc dare debeat quousq̄ amit
tat possessionem dicat nobis pro deo quomodo aliter
amittet nisi per sententiam. Item nonne peccaret si red
ditum daret ei cui per sententiam est silentium imposi
tum.ar.q̄ sic.quia ille peccat recipiendo ⁊ alter conferē
do.⁊ possum eum perturbare in hoc peccato ⁊ etiaz de
beo.ii.q.vii.negligere. ⁊ est quasi expressum.s̄. de ap.
pastoralis.in fi.īmo plus videtur q̄ in bis incorporali
bus iuribus ubi nihil corporale attingit.ut in electioni
bus ⁊ iurisditionibus ⁊ similibus statim lata sententia.
⁊ actor potest ingredi possessionem.⁊ aduersarius pos
sessionem admisit.tamen ut omnis remoueatur dubita
tio iudex dicat in sententia.vobis adiudicamus ius eli
gendi.⁊ aduersario silentium imponimus.sic.s̄.ō cau.
pos.⁊ proprie.cum ecclesia sui. Si autem talia sunt in
corporalia ubi aliquid corporale attingit.ut in preben.
possessor condemnatus per aduersarium non prohibe
tur exercere ut prius. Sz ille q̄ in possessiōe erat ⁊ nūc
est impositum ei silentium cogitur cauere q̄ decetero il
la seruitutem non utetur.ff.si serui.ven.egi.barum. ubi
etiam dicitur q̄ si nolit cauere condemnabitur quanti
in lite iurabitur.⁊ si nec possit expelli de possessione per
officialem expelletur.vel dabitur ipsi potestas expellen
di si talis sit iudex qui suam sententiam exequi possit.
⁊ erit ipse qui vicit ministrum iudicis. Iste autem decr.
non obstat superioribus.quia ⁊ hic aliquid corporale
tangebatur.s.corpus ⁊ possessiones prebende annexe.
⁊ ideo non licebat nec prebendam nec canonicatum il
lum conferre cuius possessionem alius tenebat per pos
sessionem prebende realis.vel dic hoc fuisse per obrep
tionem litterarum. Item non obstat.j.ō ap.pastoralis.
in fi. quia ibi nihil corporale possidebat. licet enim ca
nonico qui non habet aliquam certam prebendam de
beatur beneficium suum vel redditus nichil tamen
corporale ibi possidetur quousq̄ recipiat. Item faten
dum est q̄ si postea redditus prebende soluantur ei cui
impositum est silentium quasi ex noua possessione po
terit agi si subtrahantur sibi postea illi redditus preben
de interdicto vnde vi.vel conditio ex hac decre. ut resti
tuatur in possessionem amissam ut iterum soluant. sed
non ex prima que sublata est per sententiam.hocipsum
tamen in excōmunicato fallit q̄ non petit resti.cui semp
obstat exceptio excommunicatiōis.⁊ cui nihil solui de
bet. Sed quid si condemnetur quis per sententiaz ad
amissionem beneficii vel prebende.vel contra possesso
rem seruitutis pronuncietur in negatoria an liceat stati
eligere vel beneficium subtrahere.vel seruitutem negare
videtur q̄ non.ar hic.⁊.s̄.c.primo. Sed debet licen
tiam obtinere a superiore. ⁊ ab eo qui potestatē habe
bat priuandi ut eligerent.j.de iure pa.cum dilectus.s̄.
de cleri.non resi.in prin.ex parte.⁊ ut beneficium vl seru
uitutem tollat.ar.ff.ut in pos.le.mi.l.si inutiles.nam ex
quo partibus presentibus facit satis potest concedere
parti victrici ut sua auctoritate deneget petita vl q̄ occu
pet possessionem sibi adiudicatam si est talis q̄ per sen
tentiam exequi possit.ar.a contrario sensu.C.si per vim
vel alio mo.l.ulti.alii tamen dicunt ⁊ bene q̄ sine alia li
centia eligere potest.⁊ beneficium subtrahere. ⁊ seruitu
tem negare.⁊ non dicit hic nihil valere electionem si lit
teras pape ꝓpter mendacium. vel etiam non valet ele
ctio propter secundam electionem factam de episcopo
in prepositum non cassata. nam nulla ratione videtur
quāuis canonice q̄s per sententiam nc tum ē vacare alii
conferre non posset. sed primum est securius.de posses
sione autem quam alius tenet fatemur q̄ non licet alii
occupare.ar.pro bis qui dicunt q̄ non requiratur alia
licentia.insti.de offi.iudi.§.ulti.ff.de acquirē. pos.l.iii.
§.fi.ff.si ex noxa.cau.l.iii. in fi.ff.cōmunidi. sed si res.
ubi dicitur q̄ res adiudicata eius est cui adiudicatur.
So.intelligendum est traditionem interuenisse. vel sūt
casus speciales. sed videtur q̄ epatus vacaret hocipso
q̄ accepit preposituram tamen prepositura non.s̄. de
preben. de multa.sed illa constitutio non habet locum
in episcopatibus quibus nec expresse nec tacite renūtia
ri potest sine voluntate pape.ut.s̄.de transl.epi. iter cor
poralia.sed quia non potest resignare non tenet recep
tio prepositure.iusta causa.hodie non hoc licet ex ali
qua causa.sed si pauper esset excommunicatus possent
ei viri alie dignitates ⁊ beneficia.s̄.de preben.exposu
isti.vel dic q̄ persone non potest dari dignitas exquo ē
episcopus. sed ipsi episcopatui fructus dignitatis dari
possunt ad tempus propter exhonerationem debitorū
vel alia iusta causa.vel dic q̄ papa voluit ō speciali gra
tia prouidere cum adhuc vacaret prepositura. capitulū
autem vel alius citra papam hoc facere non posset ꝓ
mum dictum plus placet.

Ost electionem tenuerat. elioneñ.episco
pus.ordinationem.i.ordinatio libere ⁊ sin̄
contradictione aliqua fiat in ecclesia ebor.ab
archiepiscopo.⁊ ꝑm formam que sequitur.⁊ si contra fi
eret non valeret.personarum.i.dignitatum. extiterit
⁊ male.quia in capitulo intelligitur decanus. arg.ff.de
verbo signi.l.fam̄.ff.qui ⁊ a quo.l.i.§.si presens. insti.
de iur.natura.§.plebs.ipsius archiepiscopi institutōne
vel mandato.de instituendo.ipsi.i.capituluz.intelligē
tes.et male. auctoritate. intelligebant enim ecclesiam
ideo vacare .quia institutum ab archiepiscopo reputa
bant pro non instituto propter priuilegium. ⁊ quia di
cebant semestre tempus computandum a tempore va
cationis usq̄quo prouideretur ita q̄ installaretur ⁊ ma
le.quia non debebat computari nisi usq̄ ad tēpus quo
archiepiscopus elegit ho.vel alia tempora debebant ō
duci de semestri tempore.s̄.e.quoniam.a te ho. recep
ta ut dicebat.sed ho.non fatebatur. ab ipso. archiepi
scopo.prime.facte a capitulo.secunde.facte ab archi
episcopo.confirmari.⁊ male.nam concessio capituli
non valet.quia non erat ad eos potestas eligendi de
uoluta.concessio etiam archiepiscopi non valet etiam si
constaret ho.renuntiasse vel resignasse. quia exquo se
mel locum viuentis scienter occupauit ulterius ad eam
non potest assumi.ii.q.i.in personis.secus si ignorant.
.vii.q.i. presentium. debuit.s̄.e.c.i. idonee. s̄.e.c.ii.
electio enim deuoluitur ad capitulum non soluz ꝓpter
negligentiam sed etiam propter peccatum electi.s̄.de e
lec.cum in cunctis.⁊ satis colligitur hic q̄ non solū nō
tenet electio de ineligibili.sed etiam nec prouisio. vnde
non impedit quin alii ad quos deuoluitur potestas ꝓ
uidendi prouideant .s̄.de elect. cum in cunctis. Sed
confirmatio etiam de ineligibili facta impedit electionē
s̄.c.proximo .j.e.c. litteras. Alii tamen dicunt ⁊ forte
non male q̄ electio non impeditur. sed assignatio pre
bende cum alterius electio iam sit confirmata bene im

peditur nisi prima confirmatio primo fuerit revocata. ꝛ facit pro eis. s̄. c. proximo. j̄. e. litteras. ubi dicit q̄ assignatio prebende non valet. Sed tamen mandatum de ea conferenda valet. quia mandat q̄ post resignationē conferatur. ꝛ sicut tenet mandatum ita valet electio. Et videtur q̄ ille ad quem pertinet non tantum electio sed prouisio post confirmationem prouideat q̄ talis prouisio valet. sed non habet nisi vim electionis ꝛ non confirmationis ut res potius valeat q̄ pereat. j̄. ō verbo. sig. abbate. Confirmatio autem de excommunicato facta nisi exprimatur error. vel nisi esset notorium dicunt quidam q̄ tenet. ar. s̄. de re iudi. ad probandum. s̄. de excep. c. fi. Alii tamen dicunt contra. institutio. ar. cōtra. s̄. de cau. pos. ꝛ ppie. cum olim. ubi fuit cognitum de bis que obiciebantur cuidam instituto ab episcopo anteqū institutio sortiretur effectum. So. hoc quod hic dicitur verum est ubi non refertur questio q̄ ad eligentes spectat electio. ꝛ ad confirmantes confirmatio. vel quo ad aliquem spectat vtrunq̄. si. s̄. de ap. constitutus. ii. ubi autem referebatur questio q̄ ad episcopum nō pertinebat electio. Idez etiam forte dicendum est si ad aliā spectaret electio. ꝛ alium confirmatio. ꝛ post confirmationem vellent impedire effectum confirmationis posset. s̄. de elec. cum dilectus. ꝛ no. s̄. de cau. pos. ꝛ proprieta. cum olim. que institutio. s̄. e. c. appellatur. concessio etiam dici potest inuestitura. Et cum idez archiepiscop⁹ qui eligit eligendo confirmasse intelligatur prius debz gaudere pacifica possessione q̄ aduersarius de crimie contra eum audiatur in modum exceptionis. s̄. de ap. constitutus. ubi no. s̄. de cau. pos. ꝛ proprie. cum olim. institutio. sententiam istam iustificat vehemens presūptio que erat contra illos qui obiciebant exceptionem renuntiationis ꝛ abiurationis. ꝛ hoc facerent causa morā de possessionis. ar. C. de fal. l. ii. Si autem hec presumptio non subesset non video causam quare non sit legitima exceptio de renuntiatione sequente institutiōe. immo esset legitima exceptio. etiam post rem iudicatam. si autem obiiciatur exceptio de aliquo q̄ precedat institutionem vel sententiam. tunc presumitur q̄ pponitur ad morandum dationem possessionis vel executionez sententie cum sint quasi consecutiua ad illam. ꝛ ideo non est de facili audienda. ut no. s̄. de cau. pos. ꝛ proprieta. cum olim. s̄. de dolo. cum olim. s̄. de ap. constitutus. s̄ de re iudi. decetero. vel dic q̄ hic facilius admittenda ē acceptio de eo q̄ precessisset institutionem q̄z hec de renuntiatione que secuta est. quia nō presumitur quis facile renuntiare iuri suo. s̄. de renun. super hec. Sed dices si agenti ex mutuo vel actione alia ꝛ exibenti instrumentum super eo quod petit obiiciatur exceptio pacti de non petendo vel consimilis. nunquid propter hanc contrariam presumptionez respuet exceptiōz. Respondeo q̄ quando proceditur ordine iudiciario de facili non debent sequi presumptiones huiusmodi. ii. q. i. primo. Sed ī his ubi non seruatur solennis ordo iur̄ magis potest sequi huiusmodi probabiles presumptōes ar. C. ut in pos. le. l. i. C. de edic. diui. adri. tol. l. iii. potest tamen dici q̄ etiam si quando proceditur cum solenni ordine iuris. q̄ si iudex vehementer suspicaretur pactū de non petendo tantum proponi causa morande litis q̄ non male faceret si hac exceptione non admissa sententiam ferret. nec cassabitur sententia propter hoc. q̄ ñ admisit exceptionem nisi probet veritatem exceptionis ad quam probandam semper dicimus cum admittendum. etiam si procedatur sine ordine ut plene dicitur. ꝛ dicimus q̄ si is qui proponit exceptionem tollere potest hanc presumptionem puta quia incontinenti velit suam exceptionem probare q̄ audiendus est. ff. ut in pos. leg. si is. ar. s̄. de testi. veniens. Si quis tamen bene inspicit predictā decre. non multum facit pro eis. vel dic q̄ hec decre. loquitur quando petebat per officium iudicis sibi restitui possessionem de qua apparebat q̄ eam bona fide habuerat. ꝛ ideo ante restituenda erat q̄ audiretur questio de proprietate. etiam non ꝓbata spoliatione. C. de agri. ꝛ cen. si colonus. li. xi. ꝛ no. s̄. de resti. spol. sepe. sed hoc non placet. quia nunquam inueni h. habuisse possessionem.

Um super questione tredonen̄. prebende. ꝛ j̄. tredonen̄. canonici precibus episcopi annuentes te in canonicum recipiunt ꝛ locuz in choro ꝛ capitulo habuisti ꝛ domum ī canonica possedisti. cum ius ex illis canonicis qui prebendam in ea ꝓmo possident. tu primo institutus fueris ꝛ receptus. ꝛ nunc vacet beneficium postulabas ut illud faceremus tibi dilatione postposita assignari. pars vero altera respondebat q̄ cum inter donationem ecclesie certus sit canonicorum numerus auctoritate sedis apostolice. et iuramento firmatus. nosq̄ ei mādauerimus ut o in canonicum reciperent. ꝛ prebendaz sicut vni ex aliis assignarent. ꝛ ita nos igit̄ concessionem predicte prebēde prefato o. in tordonen̄. canonicis factam ratā habentes eam duximus confirmandam. opponere. hec replicatio. s. non potestis contra me excipere q̄ non teneat promissio vacature. quia vos promisistis. que potius dicēda est defensio vel allegatio. videtur q̄ semper. s. ꝛ ante litem contestatam ꝛ post proponi potest. sicut super eaz de iure allegare potest. ꝛ est hoc verum ubi constat de facto. s. q̄ eum receperunt. Sed si de facto non constaret licet possit proponi post litem contestatam premissa replicatio tamen receptione testium facta super ea testes introducere non potest. Quod se. s̄. de excep. ecclesiastice. sententiando. no. q̄ hec sententia est de futuro. s. q̄ detur huic clerico prebenda q̄cito se facultas obtulerit. ꝛ est incerta. ꝛ sic est contra. ff. de usur. l. i. in prin. C. de sen. que si. cer. quanti. pro. l. i. Item videtur per tenorem sententie q̄ libellus fuerit incertus. ꝛ de futuro q̄ videtur iniquum. s̄. de libel. obla. significauit. Sol. nos dicimus q̄ canonici tredonen̄. diffamabant statū huius canonici dicendo q̄ non valebat receptio eius. quia erat de vacatura. ꝛ iccirco egit contra eos cōdictione ex illa. l. diffamari. C. de inge. manu. ꝛ tunc bene sequitur sententia ista in qua repelluntur ab eius perturbatione. ꝛ precipitur q̄ detur sibi prebenda quando facultas se obtulerit. vel dic q̄ clericus non agebat sed canonici contra clericum qui erat in possessione canonicatus. ꝛ expectabat prebendam quando esset facultas dicentes ꝛ denuntiantes q̄ non poterat tenere illud beneficium sine peccato. ꝛ quia defecerunt in probatione imponitur eis silentium. ꝛ mandatur q̄ detur sibi prebenda cum se facultas obtulerit. ꝛ hec adiectio potius venit quia sic est de iure q̄z ex vi petitionis. ut no. s̄. de p̄ben. dilec. fil̄. vel dic sicut continetur in registro q̄ iste canonicus prebendam vacantem petebat a capitulo sz succubuit in petitione eius. quia non ipsi sed alii debebatur. tamē quia papa vidit q̄ de iure debebatur sibi alia dedit hanc sententiam. nec esset alii sicut licitum iudicare. cum de hoc actum non esset. nec agi potuisset. fatemur

tamen q̄ si petatur prebēda a recepto in canonicum cū offerret se facultas q̄ danda est ei. ꝛ confert sibi hec sententia. quia decetero non pacietur controuersiam canonicatus. ꝛ etiam quia debet habere primam prebendā que vacabat nisi expresse ꝓbauerit apparere vl facti euidentia vel probationibus. q̄ non offert se facultas. s. d̄ preben. relatum. d'lec. vel dic q̄ bene valet huiusmodi libellus si recipiatur ꝛ sententia. ar. C. de sen. que si. cer. quanti. l. ii. q̄uis a principio possit cogi actor ad maiorem expressionem. de hoc no. s. de resti. spol. cum ad sedem. ar. sumunt quidam ex isto. c. q̄ si aliquis negligat prebendam sibi debitam. q̄ potest nihilominus aliam petere. ar. C. de proxi. sac. scri. l. vnicuiq̄. ar. contra. s. dere. iu. q̄uis. carere. cum se facultas obtulerit. s. de p̄ ben. relatum. ꝛ. c. dilec. ubi no.

Itteras uestras. concilii. s. e. nulla. prepositum. pro dicto clerico. allegabatur enim ꝓ di. cleri. quia primam prebendam quam habebat prepositus in ecclesia sancti gerardi vacasse intelligitur cum receperit maiorem ecclesiam. vel ad minus tamen cum postea in eadem ecclesia acceperit preposituram. ꝛ quia non poterat habere prebendam annexam prepositure ꝛ prebendam antiquam in vna ecclesia. est electus. ꝛ nihilominus priorem prebendam retinuit in ecclesia. sancti gerardi. consuetudine. que non fuit collocanda. ut. j. sequitur. tot enim clerici constitui debent quot sunt prebende. s. e. c. ii. lxxxix. dist. singula. quoniam. no. episcopum non posse dispensare ut qs in vna ecclesia habeat plures prebēdas. prior uacare dic ut no. s. de preben. dudum. de cleri. non resi. in preben. c. ulti. confirmationem. hec confirmatio non tuetur priorem sententiam qui ea nō cassata possit ille ad quem de iure pertinet eligere ad eandē prebendam ꝓ suo velle. nec est ad hoc contrarium quod infra sequit. quia hic loquitur de legato pape qui non potest prouidere nisi primo cogat possessorem ad resignationem. et est ratio diuersitatis. quia magis est restringenda potestas extraordinaria qualis est potestas delega. q̄ ordinaria. s. de preben. de multa. Sed contra. s. e. quoniā di. ubi videtur idem etiam in ordinaria. sed certe ibi nō dicit. quia ordinarius non possit eligere antequam possessor renuntiet. Sed dicit q̄ cogendi sunt renuntiare. imo dicunt quidam q̄ si ipse papa daret ignorans aliū possidere non teneret eius collatio. ar. s. de priuil. dudum. ff. de natali. resti. l. ii. Item est alia ratio. quia nō ꝓsumendum ē q̄ papa per suas litteras velit aliquibus dare causam litigii ꝛ litis. sed bene intentio pape est q̄ possessiōe aduocata a possessore q̄ ecclesia detur impetratori litterarum. sed in domino ordinario presumitur q̄ velit omnino ius suum defendere. j. de feud. c. ii. ff. si quis ius di. non obtem. l. i. Item non est is contra. ff. q̄ cum fal. tu. l. i. §. fi. ꝛ quod no. s. de elec. nihil. quia ꝫ loquitur de confirmatione quam constat esse nullam. ꝛ que est contra ius scriptum. ꝛ que est impossibilis d̄ iure. ar. ff. de excu. tu. quod testamento. quia exquo prebende distincte sunt in aliqua ecclesia due prebende ñ possunt vniri in vna persona. sicut nec vna prebēda potest diuidi in duas personas. s. de preben. tue. lxxxix. di. singula. dici. et est hoc casu dicendum q̄ nullo modo potest episcop⁹ dispensare ut hic satis innuitur. prebenda. quaz habebat in ecclesia sancti gerardi. hoc intelligimus verum si illam habebat in eadem ecclesia. secus si in diuersis prebendas acquirat. de facto. s. e. cū nostris. ff. ad municip. si municipi. C. de pac. do. si mulier. xxvi. di. acutius. ar. contrarium. j. de testa. offi. C. d̄ acti. ꝛ obli. quotiens. C. de rei vx. l. i. §. sciendum. conferre. i. de facto assignare. nam ꝛ ante poterant isti executores prebendam de iure vacantem quo ad ius conferre ꝛ sibi assignare. ut. s. de preben. de multa. Item satis honestum est q̄ etiam de facto vacet prebēda quando alii conferatur. vel dic q̄ licet dominus ad quem p̄tinet collatio illius prebende possit eam conferre q̄cito vacat de iure. legati tamen eius hoc facere non possunt nisi hoc expresse contineatur in litteris q̄ alius possidet s. e. cum nostris. ubi notatur. ꝛ melius. s. de prebendis exterius. plus placet q̄ ideo dicitur vacare de iure quia in veritate prelatus non est. ut notatur. s. de electio. cum dilectus. de facto tamen non de iure est prelatus vel canonicus. quia eius electio est confirmata vel de eo prouisum per eum ad quem pertinet collatio. ꝛ ideo tenent ꝛ valent quecunq̄ eo fiunt nomine dignitatis sue vel p̄ bende. ff. de offi. preto. barbarius. ꝛ ideo necessaria est amotio sententialis etiam de facto. ut hic. si autem per talem esset prouisum vel confirmatō facta per illum qui non haberet potestatem prouidendi vel confirmandi. tunc non impediretur electio vel prouisio eoꝝ ad quos pertinet electio vel prouisio. etiaz si possideret alius nec contradicit. s. e. quia diuer. quia capitulum eboracen̄. bene habebat potestatem dandi possessionem prebendarum. s. e. post electionem. ꝛ non archiepiscopus. et ideo exquo possessionem legitime habebat ꝛ tenebat a decano non debuit alius mitti in possessionem illam. nisi prius ei auferentur quibus erant collate per capitulum licet eligi posset.

Ex parte credens. tamen male crederet cum non essent ibi determinate prebende. vel certus numerus canonicorum esset determinat⁹ assensum. q̄ essent canonici non facto episcopi vel archiepiscopi. quia quod nullum erat per ratihabitionez non poterat confirmari. s. de elec. auditis. opponere. nomine suo ꝛ pro iure suo. quia contenti erant vel in p̄ iudicium suum vel als de iure suo dicebant. aliter autē agere vel se opponere pro sua ecclesia vel pro eius defensione non possent. Sed dic ut no. s. de testi. cum olim. nullatenus. hac ratione dicunt quidam q̄ si scriptum est pro aliquo in ecclesia ubi nō est certus numerus canonicorum. ꝛ nec sunt prebende distincte q̄ recipiatur in fratrem ꝛ canonicum. ꝛ assignetur sibi prebenda vel beneficium cum se facultas obtulerit. quia non valent littere. nam si diceretur contra sequitur absurditas. s. q̄ statim habebit ꝛ canonicatum ꝛ prebendam. quia semper offert se facultas dummodo canonici qualitercūq̄ possent inde cōmode vitam ducere. Item littera nō potest aliter intelligi. quomodo enim recipiatur iste in ecclesia in qua non est certus numerus canonicorum cuz nunq̄ sit exitura conditio. quia nunquaz potest vacare

canonicatus vel prebenda .ubi non sunt distincte pre-
bende.ibi per consequens non possunt vacare nec ca-
nonicatus nec prebenda.s̄.de preben.dilect. ultra me-
dium.Itez rescripta huiusmodi sunt ambitiosa.z ideo
restringenda.s̄. de transact.c.licet . Si autem addicia-
tur in literis ꝟ alia clausula.non obstante certo nume-
ro canonicorum.Idem est ꝙ hec clausula ad nihil va-
let nisi ad hoc.quia si mandatur ꝙ statim recipiatur.s.
anteq̄ vacet canonicatus non poterit recipi nisi in litte-
ris posita sit predicta clausula.z ideo non ponitur ī litte
ris non obstante certo numero prebendarum.quia nō
est intentio pape ꝙ detur alicui prebenda vel portio an
tequam vacet. Si autem in litteris apostolicis contine-
retur ꝙ recipiatur in canonicum z in fratrem . non ob-
stante certo numero canonicorum. nec addiciatur hec
alia clausula.z assignes sibi prebendam vel portionem
si vacat.vel que primo vacauerit isto casu bene debebit
recipi in ecclesia que non habet certum numerum pre-
bendarum vel canonicorum.hec enim clausula nihil ei
tollit.Sed addicit ꝙ etiam in ecclesiis est certus nume
rus canonicorū prefinitus possit sibi prouideri.dicunt
quidam ꝙ statuto certo numero canonicorum intelligi
tur per consequens z statutus certus numerus portio-
num.etiam si non ibi sint distincte prebende z econtra
statuto certo numero prebendarum vel portionum.in-
telligitur certus canonicorum numerus statutus.z simi
libus casibus quando vnum sic est accessorium alteri.
puto principali intelligitur ruptum accessoriuz. quia ac
cessorium sapit naturam principalis per.l.si cum.§.qui
iniuriarum.ff.si quis cauk.sed non sic videtur econtra
s.ꝙ rupto accessorio rumpatur principale.alii tamen di
cunt contra.z dicunt ꝙ non debent habere beneficium
de ecclesia nisi offeratur se facultas. non qualiscunqz sz
talis ꝙ honeste possit inde viuere ſm ꝙ consueuerit. et
ſm cōsuetudinem prouincie.affectant.no.ꝙ in electio
ne canonicorum non est necessaria forma.sed sufficit so
lus consensus secus in electione ecclesiarum viduatarū
s̄.de elec.quia.suppetunt.quando enim suppetunt fa
cultates.quia non leditur ecclesia sed honoratur qō fit
a maiori parte ratum habetur.ī.de his que fiunt a ma-
io.par.capi.c.i. Si autem facultates non suppeterent.
tunc quia esset obprobrium ecclesie si sui clerici mendi
carent.xciii.di.diaconus.z quia esset iniquum z cōtra
iuris formaz.s̄.de testi.c.i.hoc habet ut vnus solus po
test contradicere.xii.q.ii.non liceat.z no. de hoc.s̄. de
testi.cum olim.

Onstitutus nostram. mandauerat enī do
minus papa legato ut collationem quam epi
scopus laudoñ.fecerat sacerdoti b. canonico
eiusdem laudoneñ.ecclesie faceret inuiolabiliter obser-
uari.canonice.quia digno.secus si īdignus.ut.c.cau-
sam que.s̄.de elec.z ar.ī.ut eccle.benefi.ut nostrum.ar.
l.sicut.ff.de serui.z de ritu nup.l.quanq̄.nam hoc taci
te intelligitur in tali concessione ut eligatur idoneus.
contra formam. z sic non potest eam reuocare. quia
perfecta donatio est.de hoc no.s̄.de elec.in causis.cō-
tra formam.s̄.de elec.in causis.ubi innuitur ꝙ quan
do in alium transfertur eligendi potestas ꝙ licet eaz re
uocare te integra. So.hec decre.loquitur in donatiōe
que fit gratia donatarii quam reuocare non licet inui-
to donatario.ut no.s̄.in decre.contraria.z hoc appa-
ret ex verbis hic positis.ubi dicit potestatem sibi dedi-
sti sacerdotalem prebendam conferendi.nam sepe pre-
lati pro magno dono conferunt alicui potestatem istaz
s.conferendi vnam prebendam.quia licet hic inhibea-
tur de vacaturis.de vacantibus tamen bene licet.decr.
autem contra non loquitur in donatione nec in collati
one potestatis que fit fauore prouidentis sed fauore ec-
clesie.z talis prouisio potius pertinet ad bonus q̄s ad
utilitatem compromissarii.**ad consequentiam** .ī.e.c.
ulti.**concedatur.** quasi diceret non concedimus ꝙ ta-
les concessiones fiant.s.ꝙ alicui liceat conferre .p̄mam
prebendam.

Ilectus filius extendi. hodie autez z infra
tres menses eligitur vacante cathedrali vel re
gulari ecclesia deuoluitur potestas eligendi ad superio
rem proxi.s̄.de elec.ne pro defectu. Sed oppones ut
quid ergo membranas occupat.ut.xix.di. si romano-
rum. Respondemus ꝙ utile est ꝙ in hac decre.dicitur
s.ꝙ licet ius aliquod fiat super ecclesiis z monasteriis
ecclesie.non tamen extenditur ad episcopatus. z idem
dicim⁹ si super dignitatibus vel personatibus fieret ali-
qua constitutio non extenditur ad episcopatus.ex hoc
dicimus.ꝙ si aliquis habeat dispensationem ꝙ nō ob
stet defectus natalium vel aliud quin possit honores
z dignitates ecclesiasticas obtinere.tamen non poterit
episcopatum obtinere.quia dispensationes restringen-
de sunt.ī.de consang.z affi.ꝙ dilecto.imo plus dicim⁹
quia si dispensatum esset cum aliquo super episcopatu
non intelligitur dispensatuz super archiepiscopatu. xii.
di.nos consu. Sed et si dispensatum esset ꝙ ad omnia
spiritualia licite assumatur tamen eligi nō poterit in epi
scopum.nam in generali obligatione non comprehen-
duntur ea in quibus specialiter concessurus non presu
mitur.C.que res pig.obli.non pos.l.i. Cum autez hec
dignitas excellens sit inter alias z spēali priuilegio gau
deat.z inueniam ipsarum aliarum dignitatum iuribus
non comprehendi sub generali obligatione vel consti-
tutione eam comprehendi non credimus.ar.hic.

Ꝛ tenore causam. forte petebat abbatem et
conuentum de bello fore cogendum ad pro
uisionem eius ꝓpter ꝓmissionem sibi factaz
ar.ī.de iurepa.pastoralis. vel ecclesiam vacantem pete-
bat.tamen propter rationem hic assignatam non valet
petitio.ꝙ primam .quod idem erat ac si diceret faciā
te prelatum prime ecclesie que mihi vacauerit ubi non
poterat se offerre facultas dandi beneficium vacaturuz
nam nisi vacauerit non confertur nec promittitur.z hoc
statutum est ex lateraneñ. concilio nisi per vacationem
si autem aliter posset se offerre facultas.secus.ī.c.pxi.z
si pena promissa esset non credimus eum obligari.C.
de pac.l.ulti.ff.de ver.obli.stipulatio.z no.ꝙ quando
cunqz z quomodocunqz promissio vacature non tenet
per hunc textum.z per totum quasi hunc ti.

Cedens offerre.ḃ,pmissio excusaṫ.quia nō tene
tur ei,puidere semp cum uacat.ponamus q̄ post ta
lē p̄missiōem uacat ecclesia sed indiget sacerdote
certe non dabiṫ p̄benda ei cui,pmissa est.sed assumetur ad
eam sacerdos.nam cū dicat cuz potero ītelligiṫ recte. xxii.q.
ii.faciat.⁊ de iure.s̄.de rescrip.scisciṫaṫ.⁊ honeste. ō pe.di.ii.
charitas.ff.de ꝓfti.instī.filius.⁊ cōmode.ff.de v̄.sig.nepos.
p.cum autē simplr dicitur p̄mo uacans beneficiū secus.q̄
tunc p̄cise tenet. Item est ⁊ alia rō que ḃ assignaṫ q̄ cuz di
cit cum potero multi sunt modi possendi sine morte.cui⁹ de
sideriū fuit specialis causa,phibitionis uacaturaruz.s̄.e.c.ii.
nam alias pōt offerri facultas. q̄ ,puenṫ ⁊ p̄bende augeā
tur.s̄.de ꝓfti.cū.m.⁊ q̄ sunt alique ecclesie que non bn̄t nu
merum certū ubi posunt constitui canonici sine uacatōe.s̄.e.
ex parte. Est ergo fixe tenēdum q̄,pmissio de uacatura non
tenet.ubi autez non sit mentio uacature tacite uel expresse ut
hic bene tenet,pmissio.nec est ꝯ.s̄.,p̄.decretali. cum ibi taci
te fieret mentio ut ibi no.simlr bene tenet,pmissio si dicat,p
mitto tibi,puidere uel ecclesiasticuz beneficiū dare.xii.q.ii. q
cunqz.tamē si aliquis,pmittat alicui,puidere in aliqua eccliа
specialiter que habet distinctas p̄bendas non credo q̄ ua
leat ,pmissio.ar.ꝯ.s̄.de p̄ben.dilectus filius.g.⁊.c.relatuz
nam ibi dicit q̄ tenet receptio in canonicū ⁊ p ꝓsequēs hēbit
p̄bendā cum facultas se offerret.ergo ⁊ eadē ratione simpli
citer potest sibi,pmitti p̄benda cum se facultaſ obtulerit.sed
potest rn̄deri q̄ aliud est quādo accessorio datur q̄z quādo
pura,pmissione. q̄ non licet. Sed si ep̄s non haberet nisi in
una ecclesia collatōem p̄bendaꝝ ⁊,pmitteret alicui prouidē
cum se fa.o.tenet p̄missio. quia potest esse q̄ ab alio obti
nebit ubi sibi faciet prouideri.

Stulastis.sed ut canonicus.q̄ forte ius canōici
⁊ p̄bendā ex speciali gratia habet in ea.nec faciaſ
vim utrū vni soli ep̄o sit seruata gr̄a.ſ.q̄ sit canonicus alicui⁹
ecclesie siue generali p̄uilegio concessum sit q̄ quicunqz est
ep̄us sit ⁊ canonicus alicuius uel uocē canonici habeat ī ele
ctione uel in aliquo alio tractatu.⁊ fm ḃ non ualebit uox ep̄i
plusq̄z alterius canonici. Item ⁊ fm ḃ dicitur tm̄ capitulum
canonicoꝝ ⁊ non cōe ep̄i ⁊ canonicoꝝ quia ibi ep̄s non inter
est ut episcopus.sed si tanq̄z p̄latus sit in capitulo ⁊ sit vnū
capitulū cōmune ep̄i ⁊ canonicoꝝ ⁊ ibi episcopus sit ut ep̄us
puta quia uox eius p̄ualet uoci cuiuslibet alteri⁹ inferioris
tunc imputaṫ ei nisi eligat q̄ totuz ius ep̄ale ⁊ canonicoꝝ fin
gitur esse vnicū in electione facienda. vnde ab vno in alteruz
transire non debet.sed quādo vnam uocē habet in capitulo
tunc non vniṫ ius utriusq̄z sed adūciṫ iuri ep̄ali q̄ vnā uocez
habeat in electiōe. item quādo tanq̄z p̄latus est in electiōe
ideo imputaṫ sibi q̄ potest uocare capitulū ⁊ alios cogere ad
electiōem.sed quādo est tanq̄z canonicus secus est. ⁊ iō ma
gis imputaṫ in p̄mo casu q̄z in scō. nec obstat si dicaṫ pes
autē omnes in negligentia etiaz si tanq̄z canonicus intersit.
ergo omniū negligentia pariter puniri dz.s̄. de supplen.ne.
p̄la.dilecto.s̄.de elec.bone me.m.dic q̄ ḃ est q̄ alterius p
sonam gerit in p̄ma electione ⁊ alterius in scōa. Itez p̄redi
cta habent locū.ſ.q̄ ad alium non deuoluiṫ potestas eligen
di si tanq̄z ep̄s intersit capitulo.sed tamē si appellandū fuerit
ad ipsuz appellabiṫ.ff.qñ ap.li.l.i.§.i.in fi.⁊ est ḃ ea ratione
q̄ licet ep̄s ⁊ canonici faciant vnum capitulū in electione nō
tamen est vnum capitulū in iurisdictiōe facienda.īmo cuz ad
solum ep̄m pertineat iurisdictio ad ipsum appellare licebit.⁊
repete qō diximus.s̄.de offi.or.irrefragabili.

Um dilecta.eoꝝ.s̄.e.constitutuſ.

Uia cūctis ⁊ ī.p p̄riorē. iste p̄ior erat executor
alterius partis.impedire. bene dicit q̄ nō p̄eceſ
sit aliqua inhibitio que posset īpedire collatiōez fa
ctam auctoritate ep̄i.nam bene p̄cesserat aliqua inhibitio ſz
non talis que posset īpedire collatiōem auctoritate ep̄i factā
sicut ex sequentibus apparet. p̄missse littere. p̄o se impe
trate. altera. cum plures concurrūt ad vnam eandē p̄ben
dam petēdā ille qui illam possidet tēpore uacationis ul' alio
modo hoc modo,pcedet.q̄ quicūq̄z sit ille qui petiṫ illā co
ram iudice ordinario ipsius possessoris possessor queret ab
actore an petat p̄bēdam quasi sibi debitā.an quasi suaz.q̄
si petit eam quasi debitā tunc cogeṫ dicere cām sue petitiōis
ſ.q̄re sit sibi debita. uidelicet q̄ canonice ad eā est electus ul'
q̄ ad mandatū pape uel etiā sine mandato receptus est ī ca
nonicum.s̄.e.ex parte.s̄.de p̄b.relatū.s̄.de li.ob.dilecti. ⁊
sic postea causa suo marte peruenīet ad finē. Si autez papa
mandat capitulo q̄z̄tūcunqz p̄cipiendo q̄ alicui det p̄bē
dam tunc non ꝓpetit aliqua actio directo ad petendā p̄bē
dam sed ad puniendū capitulū de inobedientia.ut no.s̄.de
p̄ben.dil'. sicut si papa mandaret alicui executori q̄ alicui
conferret aliquā p̄bēdam ⁊ non cōferret puniēdus esset.ut
no.s̄.de offi.dele.pasto.in p̄in.sed ⁊ tunc quādo papa mā
dat alicui q̄ prouideat nulla actio competit ad petendū p̄e
bendā corā ordinario sed corā ipso executore bene pōt eam
petere licet executor sine ulla p̄cedenti cognitiōe possit eam
conferre.ut no.s̄.e.,ppositt.⁊ in isto casu.ſ.quādo petiṫ p̄e
benda sibi debita si superueniat alius qui simlr dicit eandē
p̄bendā sibi debitaz uel suā esse.,pcedet hoc modo. q̄ illi
qui p̄mo obtinebit dabit p̄bendā cum cautione de fuan
do indemuem.ff.de rei uē.is a quo.⁊ de hoc plene no.s̄.de
re.iu.cum super.uel ut no.s̄.de rescrip.mandatuz. Si uero
petat p̄bendā ut suam. tunc oportet eum,pbare q̄ ille q̄ eā
contulit habuit potestatē eam conferendi. siue a papa.siue a
sua auc̄te.⁊ q̄ legittime eam cōtulit.ſ.quādo vacabat ⁊ perso
ne idonee q̄z̄uis quilibet p̄sumaṫ idoneus.⁊ tempus cōpe
tens nisi,pbetur uel p̄sumaṫ contra.s̄.de p̄sump.dudum
j.ut ec.bn̄.c.i. Cum enī talis,puisio uicem obtineat ⁊ electio
nis ⁊ confirmatōis.oportet q̄,pbet ⁊ ea que pertinent ad ele
ctorē ⁊ ea que pertinent ad confirmatorē legittime facta. Si
uero alius esset electo⁹ alius cōfirmato⁹ sufficeret petenti p̄e
bendā q̄ ,pbaret confirmatōem legittime factam etiā si nihil
de legittimitate electionis cōfirmaret.⁊ de hoc plene no.s̄.de
elec.cum dilect.⁊.s̄.de do.⁊ contu.cū olim.si uero nullus co
ram ordinario suo petat p̄bendam suam. sed executor cui
scriptū est q̄ alicui p̄bendā conferat postq̄z contulit p̄bē
dam quasi exequens mandatū pape.cum enīz mandatū est
q̄ etiā inducat in possessionē ⁊ cōtradictores compescat.di
cimus q̄ male fecit iste executor q̄ licet possit p̄bendā con
ferre non uocatis his quoꝝ interest.tamē nullo mō debz au
ferre possessionē alicui nisi uocato ⁊ conuicto possessore.nec
etiam alīs statuz possessionis mutare.C.si per viz uel alio mō
l.fi.nisi p̄mo collatiōem fecisset partibus uocatis ⁊ cuz cau
se cognitione.q̄ tunc nō esset necessaria magna cause cogni
tio in danda possessiōe. q̄ tunc datio possessionis est execu
tio collationis p̄mo facte cū cause cognitione. nec uideṫ uis
facienda in executōe pape siue dicat conferas siue adūciat ēt
in possessionē inducas q̄ semper possessiōem dare pōt.ar.
s̄.de offi.del'.significasti. Sed quid si duo sunt confirmati ⁊
per eos qui cōfirmare possunt.puta q̄ vnus confirmatus ab
ordinario alter a del'.pape si uterq̄z hoꝝ conueniṫ. uideṫ pro
cedendū sicut quādo conueniūtur heredes qui inter se ō he
reditate contendūt.C.de pet.here.l.ult.⁊.C.fa.herc.l.penul.
si vero cōtra alios agant noīe ecclesie p̄o redditib⁹ ⁊ ecclesie
iuribus nullus cogeṫ eis respondere nisi p̄ius probet suam
confirmatōem canonicā.puta factā vocatis qui fuerūt vocā
di.sufficit tamen,pbare cōfirmatōem factā vocatis his quos
res tangebat.vel si nullus fuit vocatus in ꝓfirmatione opor
tet q̄ ,pbet ⁊ electōem ⁊ cōfirmatōem legittime factā fuisse. et
sunt hec vera etiā si in possessiōe est p̄dictus electus.nec ob
stat si dicas nemo cogiṫ probare titulū sue possessionis.C.ō
peti.here.cogi.q̄ illud habet locū ybi non p̄sumiṫ contra

⁊

possessorez.at ħ secus est cum cōtroversiā patiat super dignitate sua ꝛ marie in nouitate. In noibus aūt predictis ubicū qꝫ iudici uisum fuerit expedire utilis est predicta cautio ꝺ in demni seruando. per hunc autē modū prouideť contra executores pluriū quoꝝ quilibet fulminat sniam excōicationis qꝛ iuste ab eis appellari potest nisi primo quisqꝫ ꝓbet de iur suo uel coꝝ ordinario uel coꝝ delegato executore. uel forte non tenet snia excōicationis. qꝛ cum executor de quo actum est non habeat iurisdictōem super hunc possessorē nisi indebite contradicat qꝛ super ipsum nō habeat expressaz iurisdictionē ꝛ ipse nisi indebite cōtradicit nolendo dare possessionem sine cognitiōe ergo nec excōicare potest eū. ꝓ predictꝫ facit. ff. de pos. l. i. §. apud iulianū. ff. de peti. hēdi. si debitor. De capitulo. s̄. de rescrip. eā te. repete q̄ ibi no. eē sublatā. repete que no. s̄. de rescrip. caplm. in glo. que incipit. uidetur ꝛ de preben. inter cetera. ꝛ dic qꝺ si mandet ei ad quē spectat collatio ut aliquē in canonicū recipiat ꝛ ei prebendā conferat executore dato ad ꝓpellendū tm̄ si prebenda illa alteri conferatur. tenet collatio licet peccet cōferens ꝛ puniendus sit. qa per talē formā apud ipsuz ordinariū semp remansit potestas ut. s̄. de preben. dilectus filius. tam in primo q̄ in scō. nisi esset in rescripto decernētes irritum ꝛ inane ꝛc. vel nisi eēt iaz receptus in canonicū. ut. s̄. de preben. relatū. ꝛ. c. dilectus fili⁹ Si uero datur executor ad prouidēdum tunc nō ualet collatio per ordinariū. quia papa dando potestatē executori subtrahit eā ordinario. ut. j. de con. preben. c. ꝓposuit. ar. ff. de condi. inde. l. cum ita legit. ꝛ de procur. pomponi⁹. §. sed ꝛ is ꝛ. lv. di. disciplina. ꝛ qꝛ negociū vī ad se reuocasse. ut. s̄. de ꝓben. inter cetera. cōtulisset. etiam ante uacatōem. ꝛ fuit stultus iste executor qui uerbis prebendā uel dignitatē non uacantē ꝛ incertā alicui conferebat. qꝛ si uolebat qꝺ statim hēret hoc erat iniustū. s̄. de con. prebē. non ua. c. i. si nolebat qꝺ statim haberet locū nec ius nec possessiōem. uerbū facto contra dicebat. qꝛ cum nihil ꝓferret se aliqd cōferre dicebat. item donatio uel possessio non pōt esse nisi certe rei. non tamē propter ħ. Ignorantia enī prelati nihil facit quo minus priuilegium pape tueat priuilegiatū. j. de re. do. cū dilecti. Simi liter. non est bona ista silitudo sicut ex inferioribus patebit. Quid lex. quid sit lex quid cōstitutio quid decretū quid ꝺ cretalis epla quid dogma quid mandatū quid interdictum quid sanctio no. in decretis di. iij. ꝛ. xxv. q. ij. siqs dogmata. astringunt. repete qꝺ no. s̄. ꝺ consti. c. ij. ꝛ. s̄. de postul. c. i. in ꝓuilegijs. ħ allegatio licet uideat bōa nō tñ est perpetua nec semp tenenda. ut plene sequit. j. in rñsione partis aduerse. ibi ex parte uero tua. aliqd spetiale. et sic apparet secūdū intentōez allegantis qꝺ lra ꝓ ipso directa censenda est iure priuilegij. ꝛ ita nō sit necessaria scientia epi. qꝺ falsuz est. ut. j. sequitur. super his. s. qꝺ ipse acceptaret. ꝛ postqꝫ acceptaret. non ualebat. bene dicit pars ista si snia uel decretum pape fuisset de certa prebēda uel dignitate. sed ħ non ita. qꝛ papa tātum irritū esse uoluit si quid fieret de dignitate quā ipse acceptaret. sicut in hac decr. s̄. ꝑx. ꝓtinetur. i. postqꝫ acceptaret. qꝛ aliter esse nō poterat. intelligi. optima ꝛ vera est ħ respō sio ꝛ ualde notabilis. ꝛ est ar. op. ad hanc responsiōem. ff. de acq. pos. q absēti ī ꝑn. facultatē. ħ ītelligūt qdā uel quādo quis per se presentē vel per nuntiū suum īpetrat huiusmōi indulgentiā. qꝛ licet absens uel ignoraās sit ille q potestatez habet excōicandi. tamē non tenebit excōicatio lata post huiusmodi indulgētiam. Non enī oportet qꝺ notitia huiusmodi indulgentie perueniat ad illū uel ad oīes qui potestatē habēt excōicandi. cum penes multos possit esse ħ potestas. ſz sufficit illum scire cui concedit indulgētia. ꝛ obtinet qꝺ dixi. non solum si impetrat indulgentia qꝺ nō possit excōicari. sed etiaz si in indulgētia dicitur. ꝓhibemus oīmbus ne quis eum excōmunicet. qꝛ semp huic presenti per se vel per nuntiū conceditur priuilegiū. ꝛ ideo statim gaudet priuilegio indulgentie qꝛ sic presumit priuilegiantē voluisse exquo simł concurrunt volūtates. secus autē esset si ꝓhibit.o in pñiam absentis tm̄ daretur. qꝛ tunc satis dici posset qꝺ illa ꝓhibitio nō ligaret absentē nisi a tēpore quo sciret. s̄. de priuil. c. i. s̄. de cōsti. c. ij. s̄. de appel. sup eo. nisi ex gnē inhibitiōis ꝓtrarium presumeretur papā uoluisse. ut est in inhibitōe alienatōis. s̄. de do. veritatis. Ea autē que fiunt in iudicio ut snie ꝛ diffinitiue ꝛ interlocutorie ꝛ excōicationis. etiam preter sciētiam condēnatorū statim habēt suum effectū. Si autē nec per se nec per nuntiū presentē impetraret. sed ꝓprio motu uel ad alterius supplicatiōem papa uel alius priuilegias concederet predictā indulgentiam. tūc nisi appareret de cōtraria voluntate cōcedentis indulgētiaz non gaudebit bñficio indulgentie nisi postqꝫ peruenit ad eū. ij. q. v. quāto. ff. de acquir. pos. qui absenti. ꝛ idē videt in reuocatōe indulgētie ꝛ cuiuslibet mādati. qꝛ nō obe rit reuocatio absentiꝫ nisi postqꝫ peruenit ad eoꝝ notitiaz. ff. de ꝓcur. si ꝓcurator. ff. de instito. sed ꝛ si. ff. mādati. si mādat sem. ꝛ. l. si precedēte. s̄. de ꝓcu. c. pli. īmo adhuc plus est i mādato. qꝛ si etiā a presente ꝓcuratore reuocē mandatū non fit preiudiciū litigatoriꝫ absentibus si nesciant. ut ī predicta. l. de ꝓcur. si ꝓcurator. Et ħ intelligiⁿ uera qꝺ reuocatio mādati non obest. quin etiā ꝓ his q ignoraās fecit post reuocatōnem mādati beāt ꝯria mādati. ut in. l. preall. uł etiā qꝺ teneatur de inobediētia siue sciens reuocationē usus est indulgentiā non gerens se ꝓ excōicato. sed tamen bñ tenet excōicatio lata ab eo cui restituta ē potestas excōicādi exquo reuocatio peruenit ad excōicatorē. si autē habet aūz reuocandi statim extunc nō valet qꝺ facit mādatariꝫ in his per q̄ non fit a lijs preiudiciuz. ff. de manumiss. vi. si patrfamł. Et idem videtur in lr̄is iurisdictōalibus. qꝛ si ꝓ aliquas lr̄as mandata est alicui iurisdictio. ꝛ postea ꝓ alias lr̄as mandat alij qꝺ ñ obstātibus primis lr̄is audiat cām super eodem. tenet qcquid fit per primas lr̄as reuocatas. qꝛ si aliter diceret cōtingeret fieri preiudiciū absenti sine cā. ꝯ id quod est. ff. ꝺ ꝓcu. si ꝓcurator īmo plus est qa etiā postqꝫ scit valet quicqd fit ab eo nisi excipiat. quia cum scꝺ lr̄e sunt īpetrate in fauoreꝫ īpetrantiꝫ nō est cogēdus uti eis nisi velit. C. de leg. q fa. ff. de ex. rei iudi. euidenť. qꝺ intelligiť uerum si est presēs. qꝛ sic uideť lr̄is reuocationis renūciare. qꝺ autē fit eo absente ꝛ non cōsentiēte tacite uł expresse non valet. nec obstat si dicas ħ iudex habet iurisdictionē ergo tz quicquid facit nisi excipiat. Rñdeo ħ eē vez nisi reuocata essz eius iurisdictio. quidā tamē dixerūt qꝺ bñ tz quicquid fit ab eo in iudicio nisi appellet postqꝫ sciuēit ꝓtra se. ꝓcessum īfra. x. dies. C. quō ꝛ qñ. l. i. secus autē esset ī his que fiūt extra iudiciū. vt in lr̄is prebēdalibus. nam ꝛ ibi licet remaneat potestas. puidendi penes prouisores primos etiā post reuocationē ꝛ etiaz post sciētiam reuocatiōis. ut hic apparet. ubi dicit qꝺ non tollit potestas a primo. puisore nisi scꝺus notificet ei qui vult suis lr̄is vti. tamē exquo nouit qꝺ scꝺus vult suis lr̄is vti non valet qꝺ fit a primo. nec impedit quin valeat qꝺ fit a scꝺo etiā si non appellaret. qꝛ extra iudicium parum operat appellatio. de hoc no. s̄. ꝺ maio. ꝛ obe. cū dilecti. alij dicūt ꝛ forte melⁱ qꝛ quicqd fit a primo. puisoꝝ vel iudice anteqꝫ appareat priuilegiatū velle vti ꝓuilegio suo ī negocio de quo agit siue tacite siue expresse. semp tenet qꝺ fit ab eo. ꝓpter rōnes supradictas. tamē si primus. puidisset vł in cā processisset absente priuilegiato ꝛ tūc priuilegiatus dicēt debere irritū esse quicqd factū est primo a. puisore vel iudice postqꝫ in vno simł concurrerūt consensus priuilegiātis ꝛ priuilegiati qꝺ vti volebat priuilegio ī negocio de quo agit. credendū est ei. cū presumēdū sit qꝺ ñ frustra laborauerit. ꝓ ꝓuilegio īmpetrādo. ꝛ sic erit huiusmodi. puisio nulla vel ꝓcessus iudicis. nec ipediet electionē vł processuz futuꝝ. nisi forte cōtraria presūptio tolleret istam presumptionē. puta qꝛ presens fuit in iudicio ꝛ non excepit. vel vidit. puisorem paratum ad prouisionem faciendam nec contradixit nec ex aliqua causa

cõtradictionẽ dimísit quã si subesset,ptestari debebat si poterat sine piculo.vt no.s.de ꝓsti.cũ.m. si autẽ ñ siml' ꝓcurreret ꝓsensus ante,puisionẽ ul',pcessũ iudicis. tenẽt irreuocabiliter que fiũt ab eis vt hic sequiť. Sed ꝓtra premissa videť qꝺ diĉ sequens lr̃a.s.qꝺ si ille cui data est potestas,puidẽdi non notificet prioi qꝺ vult uti,puisione sibi concessa qꝺ tenebit prouisio facta a primo.ex quo colligiť qꝺ non credit ei nisi expresse mandet. So.ħ qꝺ dicit ħ decre.locũ habet vbi non sunt prędicte clausule.item ubi voluntas priuilegiãtis non credit cẽ qꝺ primus sit priuatus potestate sua nisi postq̃ sciuerit.sic dicit littera sequẽs. Idem videť si expresse dicit in secundis lr̃is reuocamus iurisdictionẽ primi iudicis.qꝛ cuꝫ in alicuius fauorem dictũ sit intelligẽduꝫ est si uti voluerit predicta reuocatione.sed si ad nullius petitionẽ feciſſet vel fauorem sed,ꝓprio motu ex tunc intelligiť reuocare.ꝛ non valebit qꝺ fiet exquo ad notitiã reuocati peruenerit nisi aliud appareat de itentiõe reuocantis. Sed dices ãre non est idẽ in decreto de quo cõtrariũ ħ dicit.s.qꝛ ex nunc nihil valet quicqd fit post decretũ Rñdeo qꝛ decretũ sicut ꝛ snia fit cũ cause cognitiõe.ꝛ idem intelligẽdum est qꝺ statim posui,plationẽ vult gaudere suo effectu. Sed oppones qꝛ decretũ de quo loquiť ħ decre. nũq̃ datur cum cause cognitiõe. Rñdeo vꝛ dicit.sed exquo papa suam inhibitionẽ decretũ appellat vult qꝺ vim decreti obtineat ut statim suuꝫ sequat effectũ.ꝛ idem etiã esset in alio q̃ in papa.qꝛ exquo hoc verbo utiť statim indicat sue voluntatis esse qꝺ mandatũ suum statim habeat effectũ.ꝛ idem est ac si expresse dicat.volũtatis mee est qꝺ ex nunc ñ ualeat electio facta ab illis a qbus reuoco ꝛ possum reuocare.ut ħ dicit. seꝰ autẽ esset si diceret.inhibem⁹ talibus ne eligãt. qꝛ intelligendum est ne eligãt postq̃ sciuerint.ũmo qꝺ plus est etiaꝫ si sciãt lr̃as impetratas ꝓtinentes reuocationẽ vel inhibitiõeꝫ. nihilominus tamẽ valet qꝺ fit ab eis nisi prius notificet eis qꝺ vult eam ꝓferre.vel nisi ei collatio est interdicta.uel nisi decernat irritũ ꝛ inane qꝺ ꝓtrafactum fuerit.ut ħ expresse dicit. Sed ꝓtra predicta videť qꝺ dicit ħ decr.ubi dicit.nisi forsã qꝺ ipsam ꝓferre non possit exprimať in concessiõe huius potestatis.nam ex his uerbis colligiť qꝺ si papa dicit qꝺ prim⁹ collator nõ possit cõferre postea non tꝫ sua collatio.Sed certe multo magis videť qꝺ nõ debet tenẽ si dicit reuocamus potestatẽ eius uel alia verba supradicta. So.nõ dicit hic qꝺ p̃dicta impediat qꝺ non teneat,puisio primi,puisoris si scꝺs nõ cõtradicit.qꝛ hoc falsum esset ut predictũ est.sed hic dicit qꝺ predicta clausula operať ꝛ ostendit qꝺ ille qui cõcedit istã indulgentiam est eius volũtatis qꝺ statim a die concessiõis etiã ante scientiã non ualeat collatio primi si scꝺs voluerit uti sua indulgentia.ꝛ hunc eundẽ effectũ bene credimus etiã alias superiores clausulas habere. Nec mireris si diximus ,puisionem tenere.sed alius faciet eã cassari si vult.ꝛ si non uult rata manet.qꝛ hoc idem habes in ꝓtempto.s̃.de elec.qꝺ sicut.§.i. siue certam. s.primã que vacauerit. siue incertam. s. illaꝫ quã acceptauerit. nisi prius. ille.s.delegatus vel potius executor. sibi notificet. illi ad quẽ pertinet collatio. vacuum decernat. no.ħ habes expressum qꝺ executor potest suspẽdere a collatõe beneficij.de hoc no.j̃.de iurepa.cuꝫ dilectus. quia cum illi.no.optimã rationem. uel etiam conferat. no.qꝺ si executor prius conferat q̃ ille ad quẽ pertinet de iure collatio.ꝛ etiã si ignoret tam̃ prevalebit collatio executoris si forte vacet. qꝛ si non vacet nullo mõ cõferri potest.ut .s̃. no. nisi forsan. qꝛ si in rescripto aplico contineret.decernentes irritũ ꝛ inane quicqd de prima prebẽda fuerit acceptatuꝫ tunc nõ teneret collatio ẽpi etiam ignorãtis.nec est ꝓtra qꝺ ħ supradictũ est.qꝛ etiam ħ decreuit irrituꝫ ꝛ inane.ꝛ.c. qꝛ sicut ħ.s̃.no.ħ non decreuit de certa prebẽda non ꝓferenda.ĩmo de incerta.ꝛ tm̃ postq̃ is pro quo scribebat acceptasset. etiã excitat. a te cui scribit ꝛ bene. acceptaret. ħ vult dicere qꝺ quãdo papa scribit alicui qꝺ ,puideat alij de prebenda quaꝫ acceptauerit decernens irritũ si quid de ea fuerit acceptatũ.qꝺ sic est intelligendũ huiusmodi decretũ.qꝺ si post acceptationeꝫ aliquid fuerit factũ de prebẽda acceptata qꝺ illud sit irritũ.nã si intelligeret qꝺ esset irritũ ante acceptatõem de prebenda acceptanda ħ decretũ esset inualidũ tanq̃ super incerto ,platuꝫ ff.qꝺ cuiusq̃ uniuer.itẽ eoꝛ.§.i. ꝛ est hoc uerũ qꝺ dictũ ẽ etiaꝫ si ep̃us nihil sciret de acceptatõe uel decreto.secus autẽ esset si papa mãdasset alicui ,puideri de prebenda quã acceptaret sine decreto predicto.qꝛ tunc tenebit collatio facta ab ep̃o anteq̃ ei nuncieť de acceptatõe.vt ex superiorib⁹ apparet. ar.s̃. de ap.sup̃ eo.ꝛ.j̃.si autẽ papa mandat alicui qꝺ,puideat de p̃benda quã acceptauerit ꝛ decernat irritũ ꝛ inane si quid contra mandatũ fuerit acceptatũ.tunc statim acceptatõe facta potest interponẽ decretũ cum hoc ideo sit sibi concessuꝫ ex spãli gratia.nec valebit,puisio ex tunc facta ab ep̃o etiã ignorante huiusmodi decretũ.alij tamẽ dicunt ꝓtra.s.qꝺ nõ debet interponere huiusmodi decretũ nisi partib⁹ presentib⁹.qꝛ mandatũ pape intelligẽdum est fm ius. super incerto. .ff. qꝺ cuiusq̃ uni.itez eoꝛ.§.i.insti.de act.§.curare. sicut cum legatur.ff.de optio.le.sicut optio. ceditq̃ ille legato.seruus.i. legatarius illum seruũ uẽditũ petere potest. pro te,ppositũ ꝛ bene. in ultimis. hoc autẽ in contractib⁹ inter viuos non obtineret.nam in illis certũ est qꝺ si aliquis alicui donat uel vendit uel,pmittit fm vnam prebendã uel aliã rem de multis quã donatarius acceptauerit qꝺ nullus obiectus tenet donatio uel uẽditio facta alii dũmodo secuta sit traditio.qꝛ si vnã ꝛ certã rem donasset uel,pmisisset sine traditõe.ꝛ postea eãdẽ alij traderet trãsferret in eum dñium.nec primus donatarius posset hanc rẽ ab eo aduocare.C.de pac. traditionib⁹.C. de rei uen.seruũ emptoꝛ.In ultimis autẽ uoluntatib⁹ dñium recta uia transit ad legatariũ uel donatarium causa mortis .ff. quẽad.fui.admit.si per partẽ.§.si fundũ.ꝛ hec uera ubi dñium rei legataꝛ esset penes testatorẽ.sed si non penes eũ sed penes heredẽ uel quẽcũq̃ alium esset tunc nõ transit nisi ille qui hꝫ illud tradat.ꝛ ex hoc videť qꝺ si testatõ iussit heredi qꝺ partũ ancille conceptũ tẽpore testatoris vel fructus factos eodem tẽpore alicui dari qꝺ dñiuꝫ eoꝛ recta uia transit ad heredem.sed si heres seuerit uel ancilla apud eũ concepit tũc illi fructus uel partus non trãseunt ad legatariũ nisi deniť ab hẽ de penes quẽ est dominũ. Fatemur tamẽ qꝺ heres teneť personali actione ex testõ sicut si,ppriaꝫ rem hẽdis uel alienã legasset.insti.de lega.§.ea quoq̃ ꝛ.§.si res. ꝛ sicut non transit dñim rerum hẽdis ad legatariũ sic nec eaꝰ potest subiceꝰ restitutioni nec oppositiõi.ar.C.coꝛã deleg.l.ult.§.nemo.ubi dicitur qꝺ res que nõ pure in rebus hẽdis non potest alienari. sed ħ est pure ergo potest alienari. Item videť hoc expressuꝫ ff.de pig.l.i.§.cum prędiũ.ubi dicit qꝺ res que nunq̃ fuẽ de bitoris non tenenť ipotecaria.certe eadẽ ratione nec restitutõni subici.nec est cõtra.ff.de pigno.paulus.§.i. ubi dicit qꝺ si res obligate pignoi peruenit ad heredẽ qꝺ fructuꝰ ꝛ partuꝰ eaꝝ teneť ipotecaria.So.ibi loquiť de ptubuꝰ ꝛ fructibus q concepti ꝛ facti erant.ꝛ ita intelligit ar.ut no.in sũma.C. sup̃ ti.de pigno.§.item interdicit.ꝛ sic per predicta apparet qꝺ optio partuũ concipiendoꝝ apud heredẽ alicui legata nõ impediat quin heres ea possit alienare sicut hic dicit. uoluntatibus. in qbus a tẽpore addite hereditatis intelligiť dñium rei obligate fuisse ipsius legatarij.ut.j̃.sequiť ,ppter fauorem ultime uoluntatis ꝛ in qbus est plenior ipetratio adhibẽda vt.ff.de tri.ꝛ ole.le.l.ij.ꝛ.l.pelit.ff.de fun.in.l.quesitũ.§.idem ñso.ꝛ pomp.alꝰ.l.i.nam etiã seruũ legatũ sub ꝓditione heres manumittẽdo libeꝝ non facit. ut.ff.de ma.l.seruñ. ꝛ.ff. qui ꝛ a qbus.l.cũ is.optione autẽ legata fui sub ꝓdi. legata esse videť.ff.qui ꝛ a qui.si optio.ꝛ est ratio q̃re aliud i legatis ꝛ alius in casu,ppositio ꝛ etiã in cõtractib⁹.si eni heres nõ repulit legatũ ex die adite hereditatis eius retro intelligiť.ff.de leg. i.si tibi homo.§.cũ seruus legaꝰ.nam rei legate dñium recta

ꝟa transit in legatariū. ut. ff. de fur. a ticio. ⁊ ideo alienatio vl manumissio iterim facta tanq̄ a non dño non ualet. sec⁹ aūt est in contractib⁹. ut. ff. de act. ⁊ ob. l. is q. ff. de uer. ob. si fuū §. sed si sic. Et no. q̄ optio ꝓposita ante aditā hereditatē non ualet. ff. de leg. i. iulian⁹. ⁊ facit. ff. quoꝝ le. l. i. §. q̄ ait. Sz q̄ ro utꝝ semel acceptans beneficiuz ꝓ quo sub huius forma scriptū est possit penitē. ⁊ uideꝛ q̄ non. nā prima attestatione quā fume dixisset ius suū consūpsit. vt. ff. de op. le. l. apud. sed dic q̄ in casu pōt. puta si eligit beneficiū alij debitū ꝓ dignitate beneficiū simplex. vt. ff. de op. le. l. ii. ar. de h plus. ē. de ele. cāmq̄. q⁹ itꝝ potest optare si male optauit. Sed opponit pono q̄ in casu ꝓposito cū agatur de beneficio nō solum plenioꝛ sed etiā plenissima circa acceptationē fuit iterpretatio facienda. nam in contractib⁹ plena in testamētis plenio in beneficijs plenissima iterpretatio ē adhibēda. vt ex de do. cum dilecti. ⁊ de deci. ex parte. ⁊ de priuil. q⁹ circa. ⁊ de uer. sig. olim. xvi. q. ii. visis. ff. de consti. pri. beneficia. So. in bñficijs plenissima facienda est cū absq̄ alicuius dispendio cō ceduñ. ut in primis concordātijs. ⁊. ff. de vulg. ⁊ pu. sub. ex facto. ar. ꝯ. C. de pre. ipera. of. quotiēs. vel dic q̄ idē est scōm quosdā in beneficijs vacantib⁹ tempoꝛe rescripti q̄ in legatis extantibus ut collatio taliū non ualeat. sicut nec alienatio legatoꝝ existentiū quoꝝ legata est optio. vel melius aliud in legatis in qbus a tēpoꝛe adite hereditatis intelligeꝛ dñium rei legate retro fuisse legatarij. aliud in huiusmodi bñficijs etiaz uacantib⁹ ⁊ in contractib⁹ in qbus nihil retro intelligit acquisitum. ut supradictū est. ⁊ dicit lex nō sicuti viuentiū ita etiam defunctoꝝ actus suspendi receptū est. ff. cōi. pre. l. receptum.

premissa. s. quando non teneat alienatio uel manumissio ante optionem.

nec premissa. puta lego vnum fetum nascaturum de grege meo quem elegerit.

terminus. de hoc ℓmino habes. ff. ꝺ optōe leg. mancipioꝝ.

acceptaret. bene uideꝛ ex hoc q̄ sola acceptatio eius cui, puideri mandat sine collatōe ⁊ presentia executoꝛis ipedit collatōez epi. dūmodo preuenerit decretū. i. contineat in lra papali ꝺcernētes irritū ⁊ inane ⁊c. ⁊ eius. siue acceptaret uacantē siue uacaturā dū modo primā. s. uel fam uel aliā ut in glosa sequē. secꝰ si scribat sine illa clausula decernentes ⁊c. ⁊ hoc uideꝛ dicere glo. absq̄ periculo. ē. de ele. ne, p defe. ⁊. c. q⁹, ppt. ex eis **prima** no. q̄ is, p quo sic scribit ut sibi prouideat de prebenda quā acceptauerit, potest ante uacationē alicuius prebēde acceptare primā prebendā que uacauerit in loco ubi mandat sibi, p uideri. item optare potest fam uel tertiā si aliqua causa subsit quare primā non uult optare. forte q⁹ alij debeꝛ uel q⁹ ꝺ hoc ipso. s. an alij debeat dubitat. nam sine cā nō uideꝛ q̄ possit dimittere primam ⁊ optare ulteriozz. ar. h. Item uidetur aliquibus q̄ eodē modo acceptare possit etiā si in rescripto apostolico nō ꝓtineat de ipsius acceptatione. sed tm̄ ubi dicit, puideas ei in tali ecclesia vel in tali dioceſi vel, puintia. de h autē non est dubiū q̄ huiusmodi executoꝛ reseruare pōt primam prebendā vel ulteriozē ex cā. ar. h ⁊ no. j. de iurepa. cū dilec. Alij tamē in hoc ultimo casu. s. qñ mandatur q̄ alicui, puideat aliter dicūt. s. q̄ ipsius optatio nō impedit, puisionē epi. sed sola, puisio vel inhibitio executoꝛis ipedit. imo plus dicūt q̄ plus uideꝛ hec optatio cōmitti discretiōi executoꝛis q̄ voluntati eius ꝓ quo scribit. ⁊ ꝓ his uideꝛ facer tenoꝛ rescripti. Item no. q⁹ semp ille qui optat vel qui reseruat uel qui suspendit. semp de certa prebenda hoc facer debet. ar. ē. de elec. c. fi. ⁊ de h no. j. de iurepa. cum dilec. certa autem appellatio dicit opto ul reseruo primā prebendā que uacauerit in tali ecclesia vel etiam in tali, puincia. illud autē non pōt facere executoꝛ hmōi etiam cū cause cognitione datus ut mandet sibi reseruari prebendā quā optauerit is ꝓ quo scribit uel etiā alius. ar. ē. de offi. del. qm̄ ap. §. is āt. aliq tm̄ ꝺicūt.

Ne sede uacante aliqid inouetur. Rubrica.

Quit unicudo.

Fit vnio ꝑ mō q⁹ vna eccla alti subtiat. ⁊ fz h remāet cathedralis illa cui subiciat. scꝺo fit vnio ut ex duabus fiat vna. ⁊ fm hoc canonici vnius sunt canonici alterius. ⁊ canonici utriusq̄ simul interesse electōibus ⁊ alijs negocijs. ⁊ tunc ꝓsuetudines ⁊ alia priuilegia que meliora sunt ⁊ hūaniora in alterutra reti net vnicū. ar. de pe. di. i. medicamentū. xxxij. q. i. tūc est culpā dus. C. de rei ux. ac. in prin. C. cōi de. l. ij. in fi. tertio mō pñt vniri q⁹ sint ambe epales siue i ꝑmo statu. ⁊ fm hoc est vnus epūs ambaꝝ ⁊ sunt duo epatus. ⁊ sic ille eccle suberunt diuersis metropolitanis. ⁊ idem epūs erit ambob⁹ subiectus. j. de relegi. do. q⁹. ē. de ꝓfir. uti. uel in. c. ult. si uero de vno ordie fit translatio ad aliū illud q⁹ transferi sumit naturā illius ad quē transferi. h uero q̄ sūt dicta ñ sunt ppetuo uera. ⁊ ideo diligenter attendendus est tenoꝛ priuil. j. de priuil. porro. **monasterium.** q⁹ factū erat sedes epalis ⁊ gubernabat forte sb regimine epi. **uacante.** h autē constat q⁹ uacante sede nihil est alienandū in preiudiciū sedis. ut h. ē. de iureiur. sicut. nisi necessitas ūmineret. ut no. in glo. sed nos. ea autez que cōiter habet prelatus cū capitulo ⁊ ubi faciūt vnum capitulū prelatus ⁊ derici ut ꝑ magna pte est uidere in capitulis ⁊ abbati is ubi cōia sunt quasi oīa inter ꝓpositos ⁊ abbates ⁊ capitula. tunc etiā uacante sede abbe uel preposito nihil alienari potest nisi de bis q̄ seruando seruari nō possunt ⁊ alijs hui⁹ modi. C. de admi. tu. lex q̄. C. si ob. publi. pensi. l. fi. ⁊ si diu staret ecclesia sine prelato dabit ei curatoꝛ. cuius aucte fiet alienatio uel obligatio. ar. ꝯ. C. qui admi. ad bo. pos. bonoꝝ. sed ibi est spāle in hereditate que q̄si semper est lucrosa. item non est ꝯ. ff. de in ite. re. ait. §. permittat. q⁹ mino nulli se obligat. sed tm̄ a sua obligatōe liberat. item uideꝛ ptra. ff. ꝺ iur. deli. ait. ubi dicit q⁹ genus alienandi est agere. sed agē sibi lz ut no. in glo. sed nos. ergo ⁊ alienare. So. licet p actōes possit fieri necessaria alienatio. non tamē ita directo fit alienatio que fit per iudiciū in iudicio intentādo actionē. sicut fit quā do fit uolūtarie. Item alienatio que fit p iudiciū fit cum maioꝛi exaīatione ⁊ deliberatōe q̄ illa que fit extra iudiciū. imo plus dicit q⁹ nec etiā ad agendū semp admittēda sunt capla nisi essent actōes tales que melio⁹ intentent uacante ecclesia q̄ non. sicut quādo queriꝝ de electōe ad quē pertineat cum electio fit in discordia q⁹ aliter non potest, pceꝺi ad confirmatōez nisi de hoc primo queraꝝ. Item sicut minoꝛ nunq̄ pōt agere sine curatoꝛe sic nec eccla. at sicut dictū est in minoꝛe q⁹ aucte curatoris ⁊ presidio pōt agere sic ⁊ ecclesia. dicūt tamen aliq ⁊ forte nō male q⁹ si esset aliq̄ capella q̄ nullū spālem prelatuz hēret per quē fierent cōtractus ecclesie q⁹ tunc bene ualeret alienatio facta a caplo aucte prelati ⁊ uacante sede. ar. aūt. de al. in emphi. §. empiteosis ultra me. ubi dicit q⁹ res vnius ecclesie debent alienari iurātibus administratoꝛib⁹ economis ⁊ cartularijs. ⁊ sic apparet q⁹ loquit de ecclesia que non habet spālem prelatū. qꝛ tunc ille solū iuraret. semp tamē tutius est facere curatoꝛē. **nequiuimus.** sed nos dicim⁹ q⁹ uacāte epi copatu non tenet qcquid fit de bonis eccle uel cāis. eccla. n. fungit vice minoris sicut nō tenet ſnia lata ꝯ minoꝛē nisi legitime defēdat. ff. de re iu. acta. §. ul. ⁊. j. e. c. ul. sed si necessitas uel utilitas requireret posset ꝓstitui uisitatoꝛ uel ꝓcuratoꝛ epi copatui qui cās ageret. lxi. di. obitū. ⁊. c. fe. fz ⁊ ipse archiepūs in rebus epalibus ⁊ epūs in rebus capellaꝝ suaꝝ est uisitatoꝛ a iure. ar. predictoꝝ. c. fraternitatē. ⁊. x. q. i. c. fi. si aūt eccla collegiata uacet bene pōt etiā dum uacat eccla, p prelato constituere auctoꝛē uel sindicū. ff. q⁹ cu. uni. l. i. §. ij. ⁊ hoc, pbamus q⁹ cū prelat⁹ cū conuētu censeant vnū collegiū in bonis cōibus siml presidēdis mortuo ꝑlato ius ministrandi cadit in collegiū. ff. q⁹ cuiusq̄ vni. noie sic. §. fi. expressuz autē hēs. ē. ꝺ rest. i int. c. ii. si tamē cito possit ecclesie, puideri expectabit

ff. de uacat. mu. l. penlt. §. ulc. quedã tñ sunt que melꝰ fiũt vacante ecclesia q̃ non uacãte sicut est usus eꝓz. xvi. q. i. z temporis. z facilꝰ ecclesia in alterꝰ ecclesie usus conuertit. j. d donatio. cõsul. z melius aliqd de prebẽda retinet. j. ut ecd. bñ. s. d. cõ. ut nostꝛ in fi. uel dic q ecclesia que uacat nunq̃ faciet sindicũ uel, pcuratorẽ ad res quas cõiter hñt prelat z ꝓuent s. de rescrip. edoceri. per prelatos enĩz debent minustrari res eccle. ff. q cuiusq; vniuer. ciuitatis. z. l. ult. z. lex. i. loq̃t qñ collegiũ non bz prelatũ. uel in bonis q̃ discreta sunt a bonis ꝓlati. posset tñ dici q si nimis differreret ordinatio prelati dat tur curator bonis. sed primũ dictũ magis placet. viuis autez prelatis nunq̃ caplm ꝓstituet, pcuratores cũ ipsi non habeãt exercitiũ sed prelati eoꝛ. ff. q cuiusq; vniuer. nulli. videt tamẽ quibusdã z forte bñ. q si, pcurator ꝓstituat noie ecclie uel alterius vniuersitat; que bz propriũ rectorẽ de uoluntate auctẽ ipsius rectoris q ualet hmõi, pcuratio. ar. C. de, pcu. neq;. s. de iudi. cãm. s. de, pcur. c. i. h enĩ, ppria cã est vniuersitatis. ij. q. vi. in, ppria. ĩmo plus uidet q etiã si sine eius auctẽ ꝓstituit si snia ferꝛ pro ecclia q ualet ei. C. de, pcur. ñ eo. sed li absẽtes essent plati auctẽ supioris posset eis dari curator. z idẽ forte si ꝓsens esset sed agere nollet. ar. C. de bo. que li. nõ solũ. xij. q. ij. si qua de rebꝰ. z. x. q. ij. si qs eps. xxv. di. qm̃. h. tñ dic q ꝓctus factus uacãte ecclesia prelato q̃ non hẽat bona discreta tenet. lz possit rescindi ꝓ in integr. restitutionẽ. ar. C. de in inte. re. si curatorẽ. Idem etiã dicit q si magna necessitas imineat de consensu archiepi fiet alienatio rex epalium etiã si eas hẽat discretas eps. ar. lxxi. di. fraternitatẽ. z eps mortuo sacerdote alienabit in necessitate res ecclesie sibi subiecte. x. q. i. c. ulc. Be h autẽ non est dubiũ q uacante ecclesia põt eps repetere z agere noie ecclesie. j. de suc. ab inte. cũ dilc. nam h titulus non bz locum in minoribus ecclesijs. j. ut ec. bñ. siñ. di. cõ. c. i. sed pro epatu eo uacãte nec caplm maioris ecclesie nec alius admittit ad agendũ uel defendendũ nisi forte det uisitator. ille enĩ causas epatus bene aget uel coadiutor. vij. q. i. qa frater. xij. q. ij. vulteranus. itẽ modica uis est siue agat de statu siue d possessiõib ꝓtra ecclesiã collegiatã uacantẽ plato q̃ semp respõdere cogit. j. de uer. sig. abbe. s. de ꝓsue. cuz dilec. s. de in ite. re. c. ij. **indulgentes.** in h fuit indulgẽtia. qa de iure cõi primo agi debebat potius cã ista coram p metropolitañ. q̃ coã papa. item spãlis gra est q, pmittit ad curiaz aduersarios euocabit. item est spãlis gra q eos audire, pmittit ꝓ factum pdecessoris sui nisi p in inte re. que nõ competit ꝓtra factũ pape. ff. de minoꝛib minoꝛ. nec poterat supplicare q biennũ transierat. C. d preci. im. offe. aut. ibi posita. fuit ergo spetialis gratia. uel dic q hic appellat indulgentiaz licentiam quã eis dat. q liceat eis cum suo prelato litigare. q alis non liceret. insti. de cura. §. fi.

Lla deuotionis fungatur. ĩmo seruari debent successoꝛib prebende. si autẽ periculũ esset in uacatione cum superioꝛe agendũ esset. s. de con. pre. q̃m di. hanc enĩ potestatẽ non hñt a capitulo. sed a fũdatõe uel priuilegio vel alio mõ. de hoc no. j. de bereti. abolendã. z est rõ quare non põt conferre prebendas ut hic. z tamen põt electões cõ firmare. s. de ma. z obe. cũ olim. q illud est de iure epali q ĩ tuitu ecclesie bz h est de iure q speciale habet ut dictum est. negligentiam. s. de con. prebẽ. q̃m di.

Onstitutus depositõnes. no. non solũ litez nõ licere incipere se. ua. sed etiã a cepta desistenduz nisi forte essent testes ualitudinarij z alij de quibus habes. s. ut lite non conte. quoniam. §. i.

Be his que fiũt a plat. sine ꝓsẽsu capituli. Rubrica.

Rrita. episcoporum.

Sed lz irrita sit h uenditio si placet ecclesie ut hic. si tñ sibi placeat q teneat uendito tenet. q hic daudicat ꝓctus. ff. de ac. emp. iulianus. §. siqs a pupillo. ff. de rescin. uen. si id. q silr nec ecclesia põt aliqd alienare ĩmobile sine auctẽ epi. xvij. q. iiij. inuen. z si fecerit ñ ualet. ar. C. de predijs mi. si predũ. rei. magne. secus si parue xij. q. ij. terrulas. uel si sit talis q̃ seruando seruari non possit C. de admi. tu. lex. ff. de peti. heredi. diuus. subscriptione. subscriptio nõ est necessaria nisi inueniat expressũ. clerico z maioris ecclesie. j. de dona. pastoral. z. j. e. tua. z si non hñt aliquã ecclesiaz cathedralẽ hẽbit idoniores de alio clero qui subscribent. xij. q. ij. placuit. vel dic consiliũ maioris ecclie requirendũ z consensuz in rebus cuiuslibet ecclesie alienãdis et illo sufficere. j. e. pastoralis. ar. j. e. nouit. Subscriptio autez clericoꝛ ecclesie cuius bonoꝛ fit alienatio est necessaria ut h z in bonis epalibus necessaria est subscriptio canonicoꝛ maioris ecclesie ita q sine ea nõ ualet. xij. q. ij. sine sub. z. j. e. tua nec sunt ad huiꝰ vocandi nisi presentes. xij. q. ii. h ius. nec uidetur necessariꝰ consensus archiepi uel pape q non inuenit iure expressum. alij tñ dicunt eoꝛum consensum necessarium ar. x. q. ij. casellas.

Ontinebatur. concessio. in beneficiuz. secus si alienaret. tunc enĩ necessarius est z expressus ꝓsensus z iõ non sufficit taciturnitas. xii. q. ii. sine ex. x. q. ii. h ius uel loquit de modica decima. xii. q. ii. terrulas. alias enĩz necessaria esset supioris auctas. xii. q. iiij. in uenditiõibus. nisi **post multum.** maxime. idẽ enĩz est z si post multũ. preiudicare. i. fa tz ñ obstãte q ꝓma ẽ illicita uł illegittime facta.

Um nos. ratam. no. in alienationib rex ecclesie sufficere ratihabitõe capituli. xvi. q. i. c. ulc. j. de iudi pa. cura. ar. ꝓuium. xii. q. ii. sine ex. vbi dicit necessarium esse tractatum sed h potest loqui in modicis rebus.

Uit. fratres tui. capitulũ maioris ecclesie. ar. j. de v. s. cum clerici. ar. j. de testa. reqsisti. j. de dõa. pastoralis. j. e. tua. **consilio.** dicunt quidã sufficẽ in his reqrere consilia canonicoꝛ etiã si non habeãt cõsensus ar. s. de arbi. cũ olim. z. s. de elec. cũ in ue. nisi forte eẽnt talia ubi reqret consensus z subscriptio eoꝛ. sicut esset in alienatõe rex epalium. s. e. c. i. xii. q. ii. sine ex. q̃ interest cuiuslibet cãonici q possessiões ecclesie sue nõ alienent. z eque bene dicũt possessiões ecclesie ille que ptinent ad epatum sicut ille q̃ pertinent ad canonicos. ar. j. de uer. si. cũ clerici. j. de testa. reqsisti. z idem forte dicendũ esset ubicũq; eoꝛ iteresset. Sed si in alterꝰ alienatione eps debẽt interponẽ suam auctem tũc sufficit consiliũ requirere canonicoꝛ. nec est necesse q subscribãt institutis. i. instituẽdas decernis. nam coꝛporalis inhibitio nedum p epm sed p archidiaconũ sine ꝓsensu capituli fit. s. de offi. archi. ad h. credim q ĩ minoꝛib ecclijs põt fieri institutiones z destitutiões ẽt sine ꝓsilio capli. ar. xii. q. ii. terrulas.

Uanto negotijs. magnis. fratres tuos. no. in institutionib z destitutionib cuiuslibet psone ecclesiastice reqrendũ z obtinendũ cõsiliũ capituli. s. e. nouit. z in presentationib que ptinent ad collegiuz ut expsse dicit. j. e. ea noscit. item cãs criminales cũ capitulo audiet episcopus. xv. q. vii. eps. z etiã ciules ut quidã dicunt. ar. eiusdẽ capituli. item excõicare interdicẽ suspendẽ non potest sine capitulo. j. de ex. prela. quãto ubi no. **munimenta.** bi tenẽtur crimine falsi. C. de fal. q ueluti. C. de testa. iubemus. aut. d in cau. §. ii. ĩmo oportet q etiaz videant. C. plus valẽ. q. i. q̃ q si ꝓci. l. ult. C. de dona. nec ignoraꝛs. z h credimus vez si ĩ eo instro cõtineat q vidit uel audiuit que in instro ptinẽtur si autẽ contineat ibi tñ qd instrm a se est sigillatuz ad preces eius qd illud confecerit non est necesse q uideat contenta in instrumento. C. de testa. h cõsul. in pain.

A noscitur. collegia. bñ dicit. nam lz presẽtatio ptineat ad collegia tñ abbas q est caput collegii et de collegio faciet illã presentationẽ sicut cãs z alia collegij negocia agit. s. de rescrip. edoceri. dicimus tñ q si presentatio ĩ

ñ aliqua eccleſia diſcrete ⁊ ſepatim ab abbe ptinet ad colle-
gium q̄ tunc nō abbas ſed collegiū p ſindicū ſuū p̄ſentaret
ar. p̄eall. decr. edoceri. ⁊. ff. q̄ cuiuſq; vniuer. l. i. intelligi. ꝟ
hēs q̄ niſi ꝯtrariū p̄obet q̄ ſemp p̄ſentatōes facte ab abbe
p̄ſumunt fieri de p̄ſenſu conuētus. ⁊ ſō etiā ſi abbas nō oſtē
dat eius lr̄as epūs ſecure pōt eas cōfirmare. idē forte in p̄cu
ratoribus. Jn t.ñ autē eſt efficax iſta p̄ſumptio q̄ ei ſtat̄ niſi
p̄betur ꝯ. alij dicunt q̄ ꝛ ſic p̄ſumat̄ ſi tñ aliquis apparet ꝯ
dictor oportebit abbatē, p̄bare p̄ſenſum ſaltē anteq̄ inſtituat̄
p̄ſentatus uel ſnīa proferat̄ pro alio tali, p̄curatore poſtea au-
tem forte non reuocaretur factum.

Um apoſtolica. auctoritate. hiet̄. xvi. q. i. qm̄
qcquid. male. i. ꝯ iura. ſed tñ q̄ ex diſpenſatione
habēt eſt ſine peccato. monachoꝝ. idē eſt de alijs clericis
leonis. xij. q. ii. ſine ex. eccleſie. i. epalibus. uel etiā eccleſie
epalis ubi inter eos bona non ſūt diſcreta. bona enī aliaruꝫ
eccleſiaꝝ vendē non dꝫ epūs ſed vēditioni dꝫ p̄eſtare auctꝫ
xvii. q. iij. in vēditionib⁹. clerici. i. capli cathedralis eccleſie
eccleſia. ſiue regulari ſiue ſeculari. religioſo. idez eſt ſi alij
eccleſie. eccleſie. generalis. nō illius ad quā de iure ſpectat.
⁊ eſt no. dignū intelligi reuocationē non ſolū ſi reuocet ad ec
cleſiam ad quā de iure ptinet. ſed etiā ſi ad quācunq; aliam
eccleſiā reuocet. in feudum. de ꝟ mirandū eſt q̄ dicit ſe lo-
qui de ðcimis in feudū conceſſis. q̄ aut erant cōceſſe in feu-
dum eccleſie tanq̄ ſue ab epō qui p̄firmauit tanq̄ ſue. ⁊ tunc
male dicit q̄ monēdus eſt ille qui tꝫ q̄ decimā reſtituat eccle
ad, quā ſpectat. cum nō ad eccleſiā ſed ad epm pertinēt. aut ð
cime erant cōceſſe in feudū ab eccleſia ſancti ſtephani ⁊ tunc
conſtat q̄ miles qui eas alteri donauit cecidit a iure feudi. ⁊
ipſo iure utile dñiuꝫ redit ad p̄iorē dñm. i. ad eccleſiā ſancti
ſtephani. Ad ꝟ reſpondēt quidā q̄ epī a principio ex cā po
tuit concedē fructus harū decimaꝝ tenēdos a ſe in feudū. tñ
dñiuꝫ directū remanſit apud eccleſiā ſancti ſtephani. ſꝫ ⁊ mō
lꝫ eidē epō ex iuſta cā decimas q̄ tenent in feudū ab vna ec-
cleſia concedē alii. cuꝫ modicū damnū ſit eccleſie a qua tenē
tur in feudū ⁊ magnū eſt lucrū illius cui conferūt ⁊ vna ē eccla
ꝯ. ut ec. bñ. c. i. xxiij. q. i. loquit̄. vl̄ dic q̄ ſi iſte ðcime alij eccle
conferant̄ de conſenſu epī ſemp epūs intelligūt concedē ſine p̄
iudicio alterius. vnde remanet uaſallus eiuſdē dñi ſicut ⁊ p̄ſ
⁊ p̄latus monaſterii erit uaſallus huius militis uel eccleſie ad
quā directum dñium pertinebat. abſurdū enī videt eccl̄ia ſcī
ſtephani p̄iuaret ſuo feudario ſine ſua uolūtate. ⁊ qō ꝟ ðcr.
dicit ſine clerici cōſenſu intelligi uidet tam de p̄ſenſu capituli
ſui q̄ꝫ de conſenſu eccl̄ie ad quā pertinet directū dñium deci-
me. in feudum. quaſi dicat ſi nō ſunt date in feudū ꝑpetuo
ſed forte violent̄ uel alio mō occupate. ⁊ tunc etiā cum p̄ſenſu
epī non p̄ſt alii eccleſie p̄ferre uel reddi niſi ei cui⁹ de iure ſūt
ille vero ðcime que ꝑpetuo in feudū date ſunt rite in aliā ec-
cleſiam cū conſenſu epī tranſferunt̄. ⁊ dicūt quidaꝫ ꝟ ea rōne
eſſe. q̄ exquo cōceſſe ſunt in feudū ꝑpetuo nimiū eēt ſcanda
luꝫ ſi inuiti cogerētur reſtituē. vnde ad vitandū ſcandalū ſuf-
ficit ſi cuicūq; dent̄. ſed tñ dum tenēt non ſunt ſine pcto. alij
dicūt q̄ de iuris p̄miſſione poſſunt habē fructus decimaꝝ i
feudū. q̄ directū dñium remanet apud eccleſiā lꝫ utile q⁹ ad
fructus p̄cipiendos ſit penes uaſallū. ⁊ eccleſia, p̄prie dicitur
recipē decimas cuius noīe recipiunt̄ a uaſallo. hodie aūt eſt
ꝯrium. ⁊. de loca. ⁊ con. veſtra. ⁊ idem q̄ dicim⁹ de ðcimis di
cimus de oblationib⁹ conceſſis in feudū cum. c. xvi. q. i. c. fi.
generalit̄ loquit̄. ſed idē. c. contradicē videt cum ibi dicat̄ q̄
male ſunt detēta. exquo uidet̄ q̄ ſine pcto talia concedi non
p̄ſt. ſed pōt rñderi q̄ ideo dicunt̄ male detēta q̄ laici nō mi-
niſtrant ſpūalia laicis q̄re ðcime p̄eſtant̄. ⁊ ideo male ab eis
detinent̄. i. ſine exhibitōe adiuncti obſequij. ſed tñ ſine pcto
q̄ q̄ꝫuis ipſi non exhibeāt tamē dicti clerici quoꝝ eſt p̄inci-
pale dñium ipſa obſequia exhibēt. dicunt tñ aliqui q̄ hodie
epī ⁊ etiam alii p̄lati de cōſenſu epoꝝ poſſunt infeudar̄ fruct⁹
decimaꝝ. ⁊ illa decr. veſtra. ꝯ. de loca. ⁊ con. nō obſtat. q̄ nec
vnq̄ nec mō fuit licitū abbatib⁹ ⁊ minoribus p̄latis infeuda
re ſine epoꝝ licentia. xvii. q. iij. in venditionib⁹. ⁊ illa decr. in
telligit̄ loqui tm̄ de illis qui non hūt conſenſū epoꝝ. nec ob-
ſtat. ꝯ. de feudis. c. ii. q̄ loquit̄ de his qui iuraueraūt non ſeu
dare. melī⁹ placet q̄ iſta decr. loquat̄ tm̄ de ðcimis que tenen
tur in feudū ab epīs. nec mireris q̄ dicit q̄ monēdus eſt feu
datarius. ſ. q̄ reſtituat eccl̄ie parrochiali q̄ ſubintelligēdum
eſt ſi eps a quo tenētur in feudū conſēſerit. ſicut ꝟ dicit. nec ſi
ne eius cōſenſu auferet ab epo feudū ſuum. item nō mireris
ſi dicit q̄ p̄ius reſtituat eccleſie parrochiali q̄ꝫ alij q̄ res faci
le redit ad ſuam nām. ff. de pac. ſi vnuſ. i. q̄ credit̄ q̄ quādo
eps illam rē conceſſit in feudū q̄ fuit accepta ab eccleſia, p a
liqua utilitate epatus. q̄ licet. ut no. ꝯ. vt eccle. bñ. c. i. ⁊ ideo p̄
mo dꝫ ad eam redire. imo ſi eps nollet cōſentire ſupior ðbet
eum aliquādo cogē. ꝯ. de iu. pa. nullus. ſi autē feudū teneret
ab eccleſia ſancti ſtephani nunq̄ ſuffeciſſet cōſenſus epī ut p
deret feudum ſuum niſi magna cauſa ſubeſſet.

Ua nuper maioris. cathedralis. ab ipſa. eccl̄a
cathedrali. ſumatur. no. q̄ non lꝫ epo eligere ar-
chidiaconū aliunde niſi ð eccleſia cathedrali. q̄ in
telligimus ver̄ ubi archidiacon⁹ eſt de capitulo ⁊ dꝫ eſſe ca-
nonicus. ad epm tñ ſpectat electio archidiaconi uel quēuis
alium q̄ non pōt dare p̄rebendā canonicalē. nam ſi ad euꝫ p
tinet collatio tam archidiaconat⁹ q̄ꝫ p̄rebēde canonicalis tūc
ſimł dabit vtrūq; etiam extraneo. conferre. in, pp̄rios vſus
baptiſmales. idez in non baptiſmalib⁹. ⁊ ꝟ apparet ex fine
ðcretalis q̄ generalit̄ reſpōdet. alterius. i. ꝟ, pp̄oſite. erat tm̄
altera in integra. ſiue ꝟ dicit ſm q̄ p̄eceſſerat ⁊ continet̄ in ite
gra. leonis. xii. q. ii. ſine ex. dubium. probabili iudicio.
queſtionem. illam. ſ. que p̄ponitur in p̄in. huius ðcretal̄
perpetuas. i. perpetuo in p̄prios vſus conceſſas.

Aſtoralis preterea. p̄ma qō eſt an poſſit conce-
dere obuētiones eccleſiaꝝ alijs eccleſiis eccleſia ſibi
retēta cum idonea ſubſtētatione vicarij. Fa qō ē an
liceat epo concedē totam eccleſiā uel partē eius. ⁊ ut cōſona
ſit lr̄a ſupple in, p̄prios vſus. ⁊ ſic bñ conſonat. ar. decretalis
q̄ induxerat. cū ſtatuta lateranēſi p̄cilij, p̄hibeāt eccleſiis no.
im. ⁊c. ⁊ eſt ꝟ qō fere eadē cum ea que p̄ponit̄. ſ., p̄xi. decr.
vel melius Fa qō de eadē eſt. ſed p̄ia dicit de eccleſia ad ſe p
tinente. Fa de eccleſia que ꝯ patronū. nos dicimus q̄ cauſe
hmōi dubitationū ſunt iſte. q̄ dionilius limitat̄ parrochias
ut. ꝯ. eas obuētiones ſpūales pertinēt ad eccleſiā parrochia
lem. ut decime p̄mitie oblatiōes mortuaria ⁊ hmōi. ⁊ uide-
batur q̄ nec in totū nec in partē eoꝝ poſſet p̄ferre alij eccleſie
q̄ ſic p̄funderētur termini parrochiaꝝ ⁊ fieret p̄tra diuiſionē
dioniſij ⁊ eccleſia parrochiali manēte. q̄ ex eo apparet q̄ ibi
uicarius remanet q̄ iura parrochialia reddat p̄rochianis. ſ.
bapt̄a. p̄nias ⁊ hmōi. cā Fe dubitatiōis fuit q̄ cum p̄cilium p
hibeat augeri pēſiones uel de nouo imponi multofortiuſ vi
debatur, p̄hibendū q̄ totam eccleſiā non daret alii. dioniſij
xii. q. ii. parrochie. obuentiones. i. fructus. uel redditus.
ſuſtentatione. ſ. de p̄rebē. de monachis. conci. ſtatuta.
ꝯ. de cenſi. p̄hibemus. canonica. xii. q. ii. bone. ſed in hac
p̄ceſſione neceſſari⁹ eſt p̄ſenſus capituli. q̄, p̄bamus ſic. qa ſi
eps redditus, p̄prios quos ꝟ ab antiq̄ eccl̄ia uel poſſeſſiōe
non pōt donare ſine p̄ſenſu capituli multo minus redditus
eccleſie ſibi ſubdite. xii. q. ii. ſi epūs. ꝯ. ð dona. paſtoral. poſſet
tñ dici q̄. c. illud. xii. q. ii. bone. loquit̄ in caſu ſpāli. ſ. q̄ñ epūs
p̄ſtruit monaſteriū. q̄ tunc lꝫ q̄ ꝟ dicat̄ ⁊ ſine p̄ſenſu capituli
⁊ de ſuis rebus ⁊ de rebus ſubditaꝝ eccleſiaꝝ uſq; ad quin-
quageſimā poterit conferre. nos tamen ꝟ non fatemur quia
illud capitulū loquit̄ tantū de rebus epiſcopalib⁹.

Tſi. capitula. repete q̄ dixim⁹. ſ. de p̄ben. graue.

De his que fiunt a maiori parte capituli. Rubrica.

Am in cunctis. plurib⁹ ribus.lxiij.di.in noīe.ex.xxij.di.in no mine.xx.di.ō quib⁹.ff.de re.iu.pōpon⁹. **post quasdam.** i.in quibusdā ecclesijs. **permittunt.** appellādo ne fiat ꝓtradicē do ul' ꝓmīādo tam ō iure q̄ de facto. applātio āt ista facta extra iudiciū h opatur q factuz sup quo appellaī reuocat ad audiētiam pape uel alt̄ius ,pximi supioris ad quē appellat. ita q' si appelleī ad papā ex iusta cā alius īferioz iudex non cognoscet de illo.nec etiā valebunt lr̄e impetrate ab aliq̄ par tium sup eodē negocio nisi fecerint mentionē de appellatōe. siue ad papā facta siue ad aliū inferiorē.s.de rescrip.ex pte.s. ipse autē a quo appellaī,ppter hmōi appellationē non dimit tet quin pficiat factū sup quo appellaī.nec reuocabiī nisi,pbe tur veritas cause.ratio diuersitatis est inter eū qui ,pcedat in forma iudicij z eum q extra formā iudicij est qz iudex,pcedit in forma iudicij z dz audire legitimas exceptōes z nisi audi at iuste appellaī ab eo.sz secus est in eo q non ut iudex sz ut pīuata pson̄a perficit factuz suum.qz ille in forma iudicij nō ,pcedit nec procedē potest.z non impūtaī ei si non audit con tradictionē vel appellationē aduersarij nisi ,pbet veritatē ap pellationis.a **pauciorībus.xxxi.di.nicena.appellationis. xx.q.ii.non lz. obiectum.** in caplo. non ē uis hmōi decr. uel ī obiectōe cause rōnabilis.qz etiam si nō obiecerit tamen postea audieī.s.de elec.cū in ueteri.z.c.ꝓgregato.s.de ap.ꝓ stitutus cū infinitis ꝓcordantiis. sed est uis z ius nouū hui⁹ constitutōis q non reuocaī factum post talē ꝓtradictionē ul' appellationē nisi probeī coram supioze.z datur securitas maio ri parti q secure,pcedat non obstāte contradictōe paucoꝝ. z intelligim⁹ hoc uerū .s.q semp quisq̄ pōt contradicē bis q facit caplm in lesione iuris capituli.vel etiā ꝓtra eos q ꝓtradi cunt z ꝑ alios iniuste z ex̄ officiū z ius q caplm in eos habz alias si capitulū aliquid alicui mādat q ad officiū capituli p tinet adimplē teneī.alioquin in eū iurisdictionē exercebit.qa cuicūq̄z licet iurisdictionē suam defendē.ff.si quis iu.di.non obtē.l.i.tñ vt quidā dicūt qñq̄z valet appellatio hmōi. ut pu ta si ꝑ ius graueī.qz quicqd fit post appellationē cassaī.secus autē si non eēt appellatū.sed h non credim⁹.itez est casus ubi est necesse appellare. aliqn videī consetire. vt si uocetur ,ad massariā l' aliqō aliud officiū eccl̄ie. puta sindicatū l' officiala tuz vel ꝓsile. q sit publicū officiū autozitate z vtilitate.ut.C.ō ap.si ad.z.l.hi q ad ciui.secus autē si sit publicū officiū aucte z non utilitate.qualia sunt illa de qbus hēī.lxxxvi.di.c.ul.z lxxxvii.di.c.i.qz tē ñ hz necesse appellare.sz excusatōes,ppo nere.ff.qñ ap.sit.l.i.z .l.si qs tutoz. vnde dicim⁹ q qui eligiī ad aliquā dignitatē si est de capitulo appellare teneī si ñ vult recipē. si autē non sit de capitulo non uideī consentire tacite sed expressus cōsensus est necessarius.s.de elec.cū inter. alij tñ dicunt in honorib⁹ z muneribus ciuilib⁹ obtinere nō in ec clesiasticis ubi liber dz esse ꝓsensus z ubi nemo cogiī ꝓsentir si autē in iudicio uel in forma iudicij aliqd precipēt uel facēt capitulū necesse ē appellare vel precepto obedire.s. de re.iu. q ad cōsul.z idem intelligēduz videī in omni mādato q sit extra iudiciū.s.q ñ sit necesse appellare.z salua sit sibi oīs ex ceptio z oē ius q̄uis non appellet. **obiectum.** alijs uidetur q qlibet de caplo teneī contradicē his que male fiūt in capi tulo.siue p ea ledatur caplm siue ipse ꝓtradicēs siue quicūq̄z alius.qz si ꝓsenserit vel si non ꝓtradixerit. cū tacite ꝓsentire ui deatur vel contradicē teneaī.innolueī peccato z pena cum a liis q consentiūt expresse.non uidetur tñ nobis q liceat sibi appellare ,ppter h q alius graueī per caplm nec appellatōez nec ꝓtradictionē prosequ.qz non interest sua.ij.q.vi. nō solēt. sed bñ potest denūciare superiori peecatū capituli ut emende tur z etiā puniaīūr.q.vii.que ,ppter.z.c.seq̄nti.z ostensum. coram supioze,z eodē modo in electione non retractaī q sit post appellationē etiam ex legitima causa interpositā nisi ,p betur cā.s.de elec.cum int̄ canonicos.z idez dicim⁹ vbicūq̄z tractaī de ordinatione ecclesie ut hic. imo plus vbicunq̄z ap pellatur extra iudiciū.qz non fuit iudex coz̄ quo posset,pba re veritatē cause. z iō nec offerre teneī. sed coz̄ superioz ,pba bit.nec sufficiet,pbare ex iusta causa appellatū nisi,pbet ueri tatem cause ad h ut que postea facta sunt reuocenī. esset enīz intollerabile q quācito aliquis appellaret non iusta sz falsa cā assignata q statim cessaret a faciendo is aquo appellaī.se iuramento. s.qz iurauerit non facē nisi cū consensu toti⁹ ca pituli etiā vno solo discordante.z h fuit causa h⁹ constitutōis z h inq̄ ñ dz impedire constitutiōem istaz.uel lz canonici iu rauerint aliquid facere q sit contradictū.vel utilitatez ecclesie z occasionez hui⁹ iuramenti velint īpedire ne id vtilitatis fiat q cōiter placet constitui.non sunt audiendi.

Uesiui minimis. i.modice scientie.uel.i. inferio ris gradus. **non debes.** no.consuetudinē nō iu uare aliquē canonicū ut possit interdicē ecclesiā q̄ uis possit iurare ut habeat iurisdictōem.z per ꝓs poterit ec clesiam z psonas interdicē.ar.s.de offi.del'.ex lr̄is.si autē cēt prelatus q haberet ordinariā iurisdictiōem uel delegatā pos set interdicē ecclesiā.s.de app.dilecto.s.de offi. del'.sane.ij. l' dic q ex ꝓsuetudine pōt induci vt quisq̄z canonic⁹ habeat iu risdictionē in aliquos hoīes super quos hz aliquā prelatio nem.puta qz sunt vel habitāt in prebenda. z tunc fm consue tudinē poterit nisi tm̄ interdicē certos hoīes uel excōicare. sz etiā terrā.sed hoc non pōt consuetudine induci q pro factis cōibus ecclesie qlibet canonic⁹ interdicat vel excōicet hoīnes ecclesie.qz qūo poterit eos ligare q non sunt subditi ei⁹. ar.ꝑ eos.xxi.di.inferior. nec enī quilibet de capitulo dñs est bo minū ecclesie uel ō caplo sed vniuersitas.xii.q.ii.q manumit titur. **ab aliis.** no.epm teneri ad cogendū aliquos ut inter dictū non seruēt.z ad h ex offō suo coget subditos.**delique rit.** puta qz ponit interdictū in ecclesia. vel q melius est non loquiī de delicto ponēdi interdictū.sed de delicto q ali⁹ per petrat. z dicit q ꝓpter hoc nō est interdicenda terra sz ipse tantum puniendus est.

Ore in prepositum. prepositꝰ aūt augusteñ.ele ctus erat in epm brixieñ.iam enī transierat tempus de ꝓsecrandis epīs.qz alis non liceret.s.de elec.cū in cūctis. **in signum.** lz sic diceret non,pbabat.qz si ,pbauisset sicut ex electione acquirīt ius canonica⁹ ita ex inuestitura uacanti bñ ficij.cū ad hoc q sit canonic⁹ sufficiat ꝓsensus electi z eius qui potestatē habet eligendi vel ꝓferendi.s.de elec. cū inter dilc. alias autē per inuestiturā in corꝓalib⁹ vel per alium ꝑctum non transit dñium sine traditione .C.de distrac.pig.qui pre dium.nisi in casu.C.de dona.que sub mō.l.i.C.de pac. iter emp.ꝓmissorie .ff.de acqr.pos.l.i.§.sed p eū.ff.de acq.dñio homo liber.ff.de dona.inter vi.z vxo.si vxoz filios.nec pos sessio ut h.ar.tñ ꝓximum.s.de consue.c.ii.z ibi de h no. ul' dic q dedit annulū in signū inuestiture. non pīentis sed future. uel forte inuestiri debebat sub ꝓditione que forte non extitit z q eū non inuestiuerit ex eo apparet qz ipse h non erat i cu ria.sed ei alibi existenti annulū ōstinauit.s.executori de quo eū inuestiret. **annulo.** h annulus fuit destinaī iudici.ut cuz vacaret prepositura eidē.h.per electionē canonicoꝝ uel p exe cutores conferreret sibi prepositura.z per illū annuluz inue stiretur de ea. **audiuissent.** forte ab his qui ō curia venerāt ubi confirmaī erat. **litteras.** de prepositura danda.h.eaꝝ. litteraꝝ pape uel delegatoꝝ eius.assignato.a iudice delega to.q ipsi.canonici augusteñ.lb.nō est h.h. ille prepositꝰ de quo hic agit et cui⁹ fuit electio ꝓfirmata.sed ali⁹ cuius electio cassata fuit vel erat mortu⁹.**eligere.** pro quo facto lz ipsi ,p in obediētia sint puniēdi electio tm̄ ab eis facta tz. de h no.s.ō prebē.inter cetera.**inuestitus.** s.in signū inuestiture futur̄ an nulus destinaī.**inuestiretur.** p executores. **ratione.** q̄rōne

cassata fuerit ꝺ non dicat. sed ꝓpter defectū etatis cassata fuit ut quidā dicunt. exhibuit. s. de prebē. dilectus filiꝰ. p. ubi habes ꝫrium. soluitur tñ ibi. ꝓ appellationem. appelauit enī ꝺ. ꝺ. mortuo. ꝺ. cui reuerentiā ut prepositꝰ exhibuit. ꝛ capitulo augustēñ coadunato, ꝓ eligendo alio ꝓpositꝰ. ne aliꝰ preter ipsum in prepositū eligeret. cum ad eum de iure ꝓpositura expectaret. cōmunem. s. e. c. i. de prepositꝰ faciendo.

Ꝛ parte restaurandaꝫ. ad ꝺ faciēdū deputata ē q̄rta reddituū vel tertia ꝑꝫ diuersaꝫ ꝓsuetudiēs. x. q. iij. vnio. xii. q. ii. cōcesso. ꝛ. c. seq̄nti. vnde uidetur q canonici ad hoc ꝓferre non deberent. Rñdemus nō ubiq; fieri ullam diuisionē quartaꝫ. fm q hēs. xi. q. i. ātiquos. ꝛ. c. de his. ꝛ ibi locū habet decretalis. consuetudo enī in talib⁹ ē seruanda. ī. de sepul. certificari. ꝛ etiā si quarta non sufficeret ad fabricā posset cogi cōferre de alīs. xvi. q. i. si monachus. statuimus. no. q de iure est nō de gratia. sanioris. no. maiorem partē capituli caꝫ epō pro utilitate ecclesie posse aliqd statuere de reb⁹ ecclesie singulariter ꝛ spāliter ad quēlibet canonicoꝝ pertinentib⁹. secus autē si non essent res ecclesie. sed ꝓprie canonicoꝝ. q; ibi potior esset conditio prohibentis. ff. co. di. sabinus. ff. de ser. ru. pre. per fundum. ar. contrarium s. de consti. cum omnes.

Ut ecclesiastica benefitia sine aliqua diminutione conferantur. Rubrica.

Tnostrum. Archiepō mediolanē. mandauit papa q cancellariam cuidam ꝓferret. cui ipse archiepus rescripsit q eaꝫ alii ꝓtulerat dñs autē papa inde motus ex eo q ꝑ annum steterat cancellaria sine aliquo q diceret se cancellariū. ꝛ q; viua uoce sibi aliqñ dixerat archiepī q nemini eam ꝓtulerat mandauit inqri de tēpore quo dōauit cancellariā. ꝛ si mō canonico. ꝛ si ꝑsona instituta erat idonea. super qbus cū recepti essent testes archiepī archiepus q̄si in modū redargutionis scripsit pape se grauatū ex eo qꝺ coactus erat, pbationes inducē super premissis. cum dño pape tanq̄ actoꝝ onus, pbandi incūberet. contra autē inuectionē archiepī papa rñdet ꝺ. negotium. ſ. inquisitōis quā fec̄ an uacaret cancellaria. iuditij. directi sed inqsitōis. cum enī. ponit rōem archiepī cōtra se ꝛ post rñdet. iure. s. de renū. super hoc. vi. q. ult. actoꝝ. C. de, pba. actoꝝ. exploratī. i. manifesti. conueniebaris. verba ponit archiepī. non enī ꝓueniebat sed ingrebat. occulta. no. presumi ꝓtra facientis aliqd occulte. sic, s. de offi. del. consuluit. xix. di. anastasius. ff. ꝺ iure fi. ita. ff. de admi. tu. existimo. xviij. q. ii. pernitiosā. ff. ꝺ uē. inspi. l. i. §. inspiciēdo. ꝛ. C. de latoꝝ⁹. l. i. li. x. hodie aūt electiones dādestine nō valent. s. de elec. q;, ppter. suspitione. no. presumptionē transferre onus, pbandi in reū. sic. s. de, p curatoꝝ⁹ ex insinuatiōe. ff. de dona. inter ui. ꝛ vxo. quintus Idē est qñ actoꝝ fundauit intentionē suā. C. de ꝓtra. morem C. de, pba. siue. idem qñ sponte assumit onus, pbationis. ff. de, pbationū⁹ circa. idem in oibus cōibus iudicīs. ꝛ cū vter q; se possidere ꝓtendit. s. de, pba. c. ii. ꝛ. c. lꝫ. ff. de, pba. in tribus. idem in crimine lese maiestatis, pditionis patrie, pculatus ꝛ sacrameñtis desertis. ut. C. de aboli. fallaciter. item actoris priuilegio transfert onus, pbationis in reū. puta si priuilegiatus uel miles solutū repetat tanq̄ indebitū. ff. de, pba. cū deinde item ipsius rei delictū transfert onus, pbandi in ipm si enim actoꝝ, pbauit solutionē esse factā actori q negauerat actoꝝ pbare tenet se debitū recepisse. ut in. l. preallegata cum deinde. ꝛ. ī. de solutōibus his q̄. idem in negatiua que habꝫ implicitā affirmatiuā. s. de, pba. super eo. ꝛ. ff. de, pba. ab eo ꝛ. l. filius. iij. q. ix. idicaſ. ī. de succes. ab inte. cū dilec. statuta. s. de con. pre. uel ecc̄. non ua. c. ii. potuisses. no. non solum in eꝑatibus sed etiā in ꝑbendis publicari electiōeꝫ ē necesse ꝛ nisi publicet si fiat alia electio tꝫ. credimus tñ q; si fiat infra tēpus legitimuꝫ electio qñcunq; publicet non tꝫ alia electio post publicatōem factam. ar. s. de elec. q; propt in si. ꝛ ꝺ satis inuit ꝺ. tñ q; nō pōt cē sine graui negligētia. pōt illi cancellario qui se celauit auferri cancellaria ꝛ alij dari. prima uice. ī. de censi. cū olim. C. de erroribus aduocatoꝝ. l. ult. iij. q. iij. itē qui falso. ff. de quō. ꝺ mino. ꝛ. l. ex libero. contrarietatē. s. de ap. sollicitudinē. C. de li. cā. cum precū. camali. no. presumi ꝫ ꝓsanguineos. x. q. iij. eps. lxxxix. di. decēter. C. de donatio. donatio. i. q. i. siqs vtriq;. s. de etate. tuā. vbi no. ꝛ in laterañ. ī. de censi. ꝓhibemus. qui dat. qualis ꝺ erat archiepus. donatione. pōt sic sonare ꝑsens distinctio. ut si aliꝰ sit ue cā custodie siue alio mō possidet, puentus alicuⁱ dignitatꝫ vacantis non potest epus de illis, puentib⁹ aliquid disponere sed si epus possidet fructꝰ de iure vacantis dignitatis. puta qa est dignitas q̄ beneficiū ꝛ, puisionē recipit de mensa epi. pōt statuere q; ad tēpus teneant fructus eiꝰ vt ꝺ. nec erit tūc aliqs ī dignitate. vel dic ꝛ melius q; aliquis erit in dignitate sed, puētus non recipiet. vel posset intelligē q; ꝺ sit non tñ si de mensa epi recipit sed etiā si aliunde ꝺꝫ cum dignitas redditus archiepi tñ de iure uel ꝓsuetudine cā custodie tñ fructus ꝓcipiat ut futuro successori reseruet. semp fieri dꝫ nisi forte in precedenti casu. xii. q. ii. buⁱ charitatē. ipse. archiepus. sed alius. forte caplm vel alius. ꝛ ex donatione. siue statuēdo siue paciscendo. quidā tñ dicunt q; etiam si caplm vel alius possideret q; posset epus statuere de, puentib⁹ habendis sed nō propt donatiōem dignitatis. ſymoniacum. i. q. iij. si qs pre. ꝛ. c. si quis asy. ipse. forte q; epus creauerat dignitatē illā. ꝛ inde est q; vacante cancellaria possidebat vel potius custodiebat prouent⁹. prouentus. q; hic archiepus erat patronus ꝺ⁹ dignitatis. iō mortuo prelato ꝺꝫ habeꝛ custodiā bonoꝝ dignitatis. ar. s. de ap. bone me. o. cum ei de temporalib⁹ debeat ꝛsponderi. xvi. q. ii. c. ij. secus si esset patron⁹ laicus q; tunc nō laicus sed epus cui subest eccl̄ia ꝑ se uel per aliuꝫ res ecclesie gubernabit. s. de offi. oꝝ. cū nos. ī. de succes. ab intesta. c. ii. vl' ad archiꝺ. si ꝺ ꝺꝫ de ꝓsuetudie. s. de insti. cū venisset. lxiij. di. si iple. ꝛ ꝺ sunt uera si predicte ecclesie non ꝺñt collegium q; tunc custodia rei pertinet ad collegiū mortuo prelato. ar. ii. q. ii. nō lꝫ. mortuo autē epo res eius debēt esse in potestate economi. lxxv. di. qm̄ quidā. vel dic ꝛ melⁱ⁹ in potestate economi ꝛ cleri ecclesie. xij. q. ii. illud sta. ꝛ. c. charitatē. ꝛ si nō sit ibi economus clerici ea custodiēt. ꝛ si nō sint ibi clerici custodient ea archiepi. xii. q. ii. non lꝫ. ꝛ. q. v. sic ubi. vbi autez ad clericos ptinet custodia ꝑñt eam ꝓmittere archiepo. ut. ix. q. iij. ꝓquestus. ꝛ ꝺ uera sunt quouisq; papa det visitatoꝛē. q; ex tunc ipse solus visitatoꝛ res ecclesie custodiet. lxi. di. obtinet. ꝛ. c. seq̄nti. ꝛ nō credim⁹ q; sine cause cognitiōe ꝛ non vocatis quoꝝ interest custodiā uel visitatoꝛē in preiudiciū alteriⁿ aliusq; papa dare possit. constituat. cum caplo suo. s. de his q; fiunt a prela. sine con. ca. q̄sto. ꝛ sic bē⁹ ar. q; epus ex cā potest ꝓstituere cū consensu capituli sui de retinendis fructib⁹ dignitatis uel prebēde uacantis. puta si ecclesia grauet debitis. sic s. de prebē. significatū. pro vtilitate etiā ecclesie vacant⁹ aliēari possunt res etiā ecclesie vacant⁹. x. q. ii. c. ult. sed ꝫ. s. ne se. va. c. i. soluit ibi. imo etiaꝫ non uacante ecclesia epus potest ex cā iusta alienare res ecclesie. ut. ī. de his q; fiunt a pre. sine con. c. ꝑ tuas. ꝛ. c. pastoralis. ī. de dona. consulta. xvi. q. i. statuim⁹ s. de prebē. auaritie. nam ꝛ agere pro eis pōt. ī. de succes. ab intesta. cum dil'c. ꝛ ecclesie cum dotib⁹ suis ptinent ad epos. x. q. i. c. ii. ꝛ. c. se. item pōt vnire eccl̄ias. ī. de excess. prela. sicut. ꝛ ꝺ vna facere duas. ī. de ecc̄. edifi. ad audientiā. imo ex toto dignitatē remouere pōt. s. de consti. cū venissent. sed cū dignitas non uacat plato irreqsito qui est in dignitate institut⁹ nō pōt eius iura diminuē sine cause cognitōe. C. de mā. nec tu. ī. de ecc̄. edi. ad audiētiam. C. de cōi ag. d. quicūq;. ꝛ ꝺ forte

tm̃ habent locū in eccl̃ijs ubi ep̃i hn̄t iuspatronat⁹ ex sua fundatione cū eis sit reddēda rō. xvi. q. ij. c. ii. eis incūbit q uacātes ecclesias custodiāt. ut no. s̄. de ap. bo. me. & q eaz nomīe agant. nec poterūt ep̃i res illaz alienare. si aūt laici hērent iuspatronat⁹ cum tūc ecclesie cū dotib⁹ suis ptineant ad ep̃os. ex iusta cā res ipsaz poterunt ep̃i alienare. ar. x. q. i. c. ii. sed patroni poterūt contradicē. ar. xvi. q. vii. filijs. & etiā de honesto req̄rēdus est assensus patroni. xii. q. ii. precarie. x. q. ii. p̄carie ꝛ quidā illa capla intelligāt de imparib⁹. & fm h̄ modica uidetur differētia siue uacet siue nō. cum semp de rebus ei⁹ possit ordinare q iustū est. sed faciliꝰ cum vacat. item cū vacat nō potest statuē nisi forte vrgentissima cā subesset q fructꝰ diminuant in uita prelati. j. de donat. consulta. item ꝛ possit statuē vel ꝓcedere alicui q ecclesiā conuertat in suos vsus. ut in pre all̃. decr. cōsulta. tm̃ non dz vendē uel dissipare res ecclesie. x. q. ii. c. ult. nec aliquid inde accipē pro se. xii. q. i. nulli. nisi q canonibus uel ꝓsuetudine sibi debeā. x. q. iij. p totuz nec pōt in suam utilitatē uel in suos usus ꝓuertere. cum nō possit fieri sine sūmaria cognitōe. x. q. ii. c. i. & h̄ ius. xii. q. ij. sine ex. item differentia dz esse int̄ dantem & recipientē. & dantem & aūctez prestantē. j. de iurpa. p tuas. s̄. de instī. c. ult. C. de actoꝛe tu. l. i. sed bn̄ dicimus q cum aūcte capli sui pōt constituē q ad tēpus & etiā in perpetuū possit fructus alicui⁹ dignitat̄ teneā. & ecclesiā in ꝑpꝛios usus conuertē. ar. s̄. de rescrip. cū accessissent. & s̄. de con. prebē. uel ec. non ua. cū nostris. sed alii intelligunt illaz decr. cū nostris q aūcte superioꝛis tenebat. & hāc decr. intelligūt q retinere pōt prouent⁹ pro utilitate dignitat̄ non sua. oēs enim ꝓuentus successoꝛi seruari debēt. ut expresse habes. xii. q. ij. de reddit⁹. uel intelligit q̄n de mensa sua ꝑuidebat dignitati. ut dixim⁹ in glo. illa pōt. h̄ autez scias q si in p̄dict̄ casib⁹ male alienauerit aliq̄s ep̃s. ecclesie cui⁹ res alienate sunt subuenit̄. vel per beneficiū restitutiōis in integrū. uel alio mō. causa iusta. pro debit̄ ecclesie uel dignitat̄ soluendis. pro iusta causa. quātūcunq; pro iusta causa ep̃s alienet ꝑpetuo bona ecclesie uacātis non ualet alienatio nisi eccl̃ia habeat defensoꝛē legitime cōstitutū. ut habes ar. op. C. si ob publicas p̄s. l. fi. C. de admi. tu. lex. & nisi fiat p̄missio tractatu & cause cognitōe. xii. q. ii. sine. x. q. ii. c. i. nec ē ꝯ. s̄. de his que fiūt ab epi. tua. & c. pasto. q̄ nō negat hic debeā regri. & q ibi minus dicit̄ per alia iura suppleā. ad tempus autem concedere potest sine tanta solennitate. ar. h̄.

De rebus ecclesie alienandis uel non. Rubꝛica.

On licet, ecclesie uertere. sibi subiecte. si tm̃ iusta de causa edificet nouam ecclesiā iura que de benē matrici ecclesie rōne ecclesie uel rōne parrochianoꝛ qui sibi deputant̄ daꝛ pōt ecclesie de nouo edificate. puta decimas oblationes mortuaria & consilia. j. de eccl. edi. ad audiētiam ꝑpꝛie autē ecclesie quā fundauit tm̃ dare potest si iusta causa subsit. xii. q. ii. bone. s̄. t. pꝛoxi. cōtinebatur. commutare. x. q. ii. hoc ius. sed permutare.

Ui res egentium. xvi. q. i. qm̃ quicq̄. que obtinent. i. donatōes a regib⁹ facte per quas obtinēt bona ecclesiarum.

Onsensus acquirūt. etiā de bonis ecclesie. aliquos. etiā ñ bn̄ meritos. bn̄merios. n. pn̄t māumittē etiā si nihil acquirāt. xii. q. ii. si quis de fuis. manumittere. cū consensu tm̃ epi. xii. q. ii. placuit. antiqui. xii. q. ii. epus qui man. et posteritate. h̄ spāle est in libert̄ ecclesie. xii. q. ii. liberti. longinqtate. & no. s̄. de ser. non oz. de famul. vtilitates. operas manumissionis tempoꝛe impositas.

Piscopi qui conferunt. s̄. c. pꝛi. xii. q. i. eps q tuaz. condemnationem. q̄ illicita datio libertat̄ est cā q̄re eternaliꝛ condemnet & etiā h̄ a iudicib⁹ suis. successoꝛ. sed ipse coꝛaz iudice legato poterit reuocare. C. de ag. & cē. quēadmodū. & no. s̄. de elec. nosti. ad ius ecclesie. i. potestatē. q. d. facias q illi q sunt alienati ab ecclesia redeant ad suam potestatē. & sic sumit̄ instī. de his q sui uel alie. iu. sant. & in titulo & in textu. vnde apparet q q̄n alicui mandat̄ q ea que de bonis alicui⁹ ecclesie inuenerit alienata studeat ad ius & ꝑpꝛietatē eiusdē ecclesie reuocare. i. q alique res intelligūt ad ius ecclesie reuocari potestatē etiam si ecclesia non admiserit ꝑpꝛietatē sed possessionē tm̃. nam & duplex ius habet̄ in rebus. s. ꝑpꝛietatis & possessionis. Sed itez oppones q̄ videtur q p predictas lr̄as nullo mō agi possit possessoꝛio ab illo q habet ꝑpꝛietatē. q sic. pbabit̄. q̄ nunq̄z dz dici alienatū ul̃ distractū si dn̄ium apud eū remansit. ff. de ver. sig. alienatum ff. & C. de distrac. pig. per totū. item ꝓbabit̄ alia rōne q̄ ñ potest dici alienatū nisi sit ab aliquo alienatū uel distractū. fz cōstat q si agat̄ possessoꝛio recupande possessiōis q est inuasū & a nemine alienatū. & h̄ inq̄z quidā dixerūt. sed alii dixerūt & forte melius q p hmōi lr̄as potest agi petitoꝛio & possessoꝛio. q̄ non solū in larga significatōe dicit̄ alienari, ꝑpꝛietas. sed possessio. ff. de al̃. iudici. mu. c. f. nō solū in prin. ff. q me. cā. silr. §. ii. j. e. c. px. C. de reb⁹ alie. sancim⁹. s̄. ō rescrip. super lr̄is. ꝓtraria autē loquunt̄ in stricta significatōe. & q dicit̄ q ñ dicit̄ alienatū inuasū sed oz q ab aliquo alienet. rñ. h̄ falsuz esse q̄. ꝑpꝛie dicit̄ de p̄dio q ecclesia amisit ꝑ occupationē alterius. q̄ idem prediū est alienatū ab ecclesia. i. alienū factuz. & sic sumit̄ quādo dicit̄ aliquis est alienat⁹ mente. i. alienus factus a mēte. j. de suc. ab inte. c. fi. xv. q. i. in p̄n. sic etiā sumit̄ i ps. ubi dicit̄. alienati sunt pctoꝛes a uulua. i. peccatoꝛes facti sunt alieni a veritate. i. preuisuz est q fierēt alieni ipsi dico peccatoꝛes a vulua. i. a sua oꝛigine. & in h̄ sēsu sumit̄ ab apl̃o. ubi loquit̄ ad colloceñ. & uos cū essetis aliq̄n alienati & inimici. & alibi etiā loquit̄ ad ephesios dicēs eos alienatos a ꝓuersiōe ysr̄l & a gr̄a. Ex his. n. appet q dicit̄ alienatū & si a nemīe essz alienatū. item non uidet̄ nobis q p hmōi foꝛmā lr̄aꝛ obeat iudex, ꝓcedere ingrendo. sed in foꝛma iudicij. & h̄ satis colliꝛ ex eo q dr̄. j. e. ad audientiā. & j. de dona. fr̄nitatē. ubi dicit̄ legitime reuocar̄. nec mireriꝭ si aliq̄n recedit̄ a p̄ma significatōe uerbi. p̄ualet. n. sensus vbo. ff. de her. instī. l. iiij. C. de libis p̄. l. peti. item rescripta latissime sūt interp̄tanda. ff. de iudi. solemus. s̄. de cā pos. cū ecclesia. circa fi. ff. de iudic. in ambi. alij tm̃ aliter dicūt. s. q p hmōi lr̄as non pōt agi possessoꝛio recupande possessiōis. idē q dictū est in hac forma dicendū est & in illa qcquid pōt. item arreptū inueneris attēptatū uel post litē ceptā studeas in statū legitimū reuocare. has formas hēs. s̄. de pegri. c. i. s̄. de consti. cū. m. nam in istis formis sicut in p̄ma, ꝓcedēdum est oꝛdine iudiciario. ita ꝓcedi pōt fm eas & possessoꝛio & petitoꝛio. & sic sniauit papa i cā scē mārie ebōacē.

Ulli alienare. nisi, p utilitate ecclesie & cū iuris solēnitate. xii. q. ii. sine ex. & x. q. ii. h̄ ius. alii tm̃ dicūt & forte melius cum solennitate q̄ in ecclesia illa p consuetudinē introducta est & si sit p̄ter ius dūmodo nō sit alias grauis ne sit ꝯ. s̄. de re. iudi. cū cā. imobilem. secus in mobilibus. ar. C. de cā tu. lex q̄. C. de pre. mi. inter oēs. hipothece. instī. de ac. §. int̄ pign⁹. alienationis. h̄ large accipit̄ alibi districte. C. de fun. do. l. i. ff. de v̄. sig. alienatōis. conditionē. contract⁹ conditōis dicit̄ ubi prediū constituit̄ tributoꝛiū & vulgariter tale prediū dicit̄ conditiōale q̄ sub conditōe tale prediū cadit in ꝓmissuz. s. si non soluat tributū. uel ꝯctus cōditionis dr̄ ubi ꝯctus celebraꝛ sub ꝓditōe. quidā tm̃ nō intelligentes coꝛrūpunt lr̄am h̄. s. ꝓductōem ponēdo cū ꝓducere nullo mō sit alienare. ꝑpetuum. s. q̄diu pensio soluit̄ ab eo uel ab heredib⁹ ei⁹ si certū tēpus apponat̄. C. de reb⁹ ali. non alie. sancim⁹. instī. locati. §. ad h̄. uel q̄diu viuet ꝓductoꝛ si ꝯbentes h̄ nolūt. ff. ꝓ socio. l. iij. ar. ꝯriū. C. de iure emphi. l. i. cōminarunt. C. de episcopis iubemus.

J quis defesor. aduocator uel procurator. xvi. q. i. presentiū. anathēate. i. anathematizet quo anathemate non tm̄ fit corpalis sepatio a cōione fratr̄ sed etiā deus separat aīas a custodia r gr̄a sua. r alīēator. sed nōne b emptor hz actionē ex ꝯctu aduersus prelatū uentē ad preciū reddendū. Rndemus. sic. x. q. ii. b ius. §. q rem. xii. q. ii. ualterane. aut. de non al. §. q: vo leonis. idez ēt est in illis q ꝯbunt noie ciuitatis. q: si ciuitas nō sit facta locupletior tenent ipsi q ꝯbunt. ff. si cer. pe. ciuitas. C. si cer. pe. eum. sed dices nōne prelato ꝯ agentē dabit exceptio doli. s. q: rē eccl̄ie illicite emit. vn̄ sibi iputare dz si qō dānuz icurrit. potest rnderi q non dabit prelato b exceptio. lz. n. male r ꝯ leges emerit tm̄ venditor de euictōe tenet. vel dic dari doli exceptionē plato. sed ꝯ illam doli exceptionē dat emptori doli replicatio. q lz qn̄ excipiens ō dolo incipit, pponē fm q no. j. de adul. c. pelt. r b excipiēs de do. incipit, pponē. actio enim ex empto ꝑpetit emēti ꝯ eum q noie ecclesie vel ciuitat̄ vendidit. nisi ecclia uel ciuitas fcā sit locupletior. rsi nihil dolo fecerit vēditor ut in iurib' preallegat̄. r ita actor agēt in, ppositōe actois nihil de dolo, pponē dz. sed tm̄ sic dicet. talē rem quaz vēdidisti mihi noie talis ecclesie me oportuit ei restituē q nō fuit ex pcio facta locupletior. uel etiā p hec vba. peto q mihi preciū cuz interesse restituas. si enī a dolo incipet agē tunc plato daret doli exceptio r non ꝑpeteret doli replicatio ēptori ff. de do. excep. apud. §. marcellus. vn̄ fm b uidet si dicēt peto preciū r interesse q: vendidisti ꝯ formā q ñ cēt audiēdus vel q daret exeptio. tu allegas turpitudinē tuaz. r in pari cā turpitudinis potior ē cōditio possidentis. ff. ō con. ob tur. cāz l. pelt. Sed dices nōne qlibet potest habē actionē ubi non fiet mētio de dolo. nam fere in oibus casib' cōpetit certi conditio. vel triticaria q doli mentionez non hz. ff. si cer. pe. certi ꝑditio. ff. de tritic. l. ulē. Sed rndemus lz, pponat generalis actio q de do. non hz mentionē. tm̄ qn̄, ppont ex cā turpi. sicut ex cā furti. non admittet petitio vel libellus nisi cām exp̄mat. ut no. s. de offi. or. ꝑquerente. Jtē no. q: solus p̄ncipalis alienator tenet de euictōe. r si multi fuerūt q siml fecerūt oēs tenebunt. assentiētes autē r subscribētes aliis penis subiacebunt. xii. q. ii. non lz. Qualr autē r qn̄ tutor vel curator ul' qs libet alius, pcurator teneat de bis q agit noie dn̄i sui no. est in sūma. C. de, pcu. sicut. p. quidā dicunt r nō male sed leui' q hmōi ꝑductores si sunt bōefidei hn̄t actionez ꝯ locatores ad pecuniā repetendā. xii. q. ii. vulterañ. aut de nō al. ec. §. si qs igit. sed malefidei nō. xvi. q. iii. §. vniuersos. x. q. ii. b ius in fi. nisi sibi de euictōe, pspexerit. C. de euic. si fundū. in casu tm̄ spāli agit malefidei possessor ad preciuz. C. cōia de. l. fi. §. fi. celeri. anteq̄ excōicet vl' anteq̄ ecclesia damnificet. restitutione. C. ne fiscus rē quā uē. l. circa. li. x. ff. de ali. iu. mu. cā ex b. §. iij. sibi. de b no. s. de elec. nosti. remedium. s. q: res ecclesie restituāt. ascriptam. ꝯ alienatores r assentiētes r sb scribētes. uacuetur. i. p sniam publice nūtiet. quibuscūq;. maiorib' r minorib' cōuersis r patronis. xvi. q. ult. filiis. imo r laicis. ar. aut. de ec. ti. §. si autē sancim'. quidā tm̄ b negant. sed tu repete q̄ dixim'. s. de testi. cū olim. repescere. nec sat̄ dabit iste agens, p ecclesia q: rē deducit in iudiciū r piudicat ecclesie snia ꝯ hunc lata si sciuit cām agi. ff. de accu. si tibi. §. isdē. ff. de admi. tu. vulgo. C. de admi. tu. l. fi. §. defen. qualr autem ꝑcipere debet libellum no. s. de te. cum olim.

B aures extirpare. x. q. ii. b ius. §. perpetua. r. §. si qua. hereditatis. i. in perpetuaz emphiteosim. concedere. cū consensu tm̄ capituli. x. q. ii. b ius. §. ppetua. tunc possunt. tēpore locatōis q̄si dicat q̄uis p̄mo potuerit plus locari b non debz obesse ꝑductori. ar. C. locati idēq̄. r. l. qdā. r. C. ō' alluui. l. ult. aliis. r tm̄ sibi ñ licēt locare aliis. sic nec aliēar. s. e. nulli. in b ergo hz p̄uil'. q: ei locari lz.

T super. si possessiones. quocūq; mō ad man' p̄decessoris ꝺuolute r q̄dū vixerit possesse. vl' dic q: genitiui q sequunt. s. regaliū regunt ab b noie reddit'. sed etiā ab b noie possessiōes. reges enī sepe solebāt, p decimis retent̄ dare possessiōes uel reddit'. prouenientes. s. reddit' tus uel possessiōes de mensa. de mensa. q: enī pcessor toto tēpore vite sue possedit eas uidebat q: deberēt dici de mēsa epi. q: vo de nouo erāt ad ecclesiā deuolute uidebat q: non deberēt dici de mēsa epi. r sic p ꝑsequēs possent alienari. ar. j. de feudis. c. ult. sed q: in tutiorē partē interpretandū ꝑsulit non alienādū. r est sanū r necessariū ꝑsiliū cum iurāt ñ aliēare ea q̄ de mēsa sunt. intelligit̄ vt nō solū teneat nō alienare q̄ antiqtus assignata sunt mēse sed etiā que de nouo. nec enim videmus q̄re plus de qbusdā q̄ de alijs intelliget. secus aūt est in illis reb' que ecclesie sūt. sed alijs dat utile dn̄ium r etiā qn̄q; ad ecclesiā reuertunt. q: illa non sic de mēsa intelligunt ut sunt feuda. ut. j. de feudis. c. fi. sed q̄si uidet ordinatū ō eis q: sic sit licitū eis in feudū dare. sed si bodie de nouo dentur uident data ut in bonis r in utilitate ecclesie pseuerēt. vn̄ nō licet ordinare q: aliqd exeat de mēsa. minus. xii. q. ii. terrulas ꝯium. So. ibi. possessiones vo appellant minus utiles i. inutiles uel q̄si. b autē dīr minus utiles nō q: sint inutiles uel ōsi. sed q: sunt min' vtiles q̄ alie. concedimus. de spāli gr̄a. de iure. n. cōi non potes alienare sine ꝑsensu superioris nisi obstante iuramento.

B audientiam. procures. de facto. de iure enī nō tenebat ꝯctus. xii. q. ii. sine ex. reuocari. de fēō uel sine scādalo. conductoribus. si ꝑductores fuerint bōe fidei i ꝑducēdo hn̄t actōem ꝯ locatores. xii. q. ii. vultañ. aut. ō re. ec. ñ ali. §. si qs suus. si cēnt malefidei nō. xvi. q. iii. §. p̄t v. vniuersas. x. q. ii. hoc ius in fi.

Ossessiones. alienare. sine auctē supioris. assignare. nisi fuerint regulares. j. de reg. do. inter.

B nostram. necessitatē. debitoz. monasteriū. b intellr qn̄ ꝯctus tenebat nec aliq̄ solēnitas ꝺerat r tm̄, ppter enorme dānū monasterij dat restitutio r r nō, ppter leue. ff. de mino. si ex cā. i. rn̄. recepta. de gr̄a. qa de iure ꝑpensare debebat. vel dic de iure cē exquo in feudum tenebat. r ex b utile dn̄ium hēbat q: facēt suos fruct'. r maxime q: bona fide possidebat. r nō est uis siue ꝯctus non tenēt ppter defectū solēnitatis siue tenebat. sed, ppter lesionē dabatur in integz restitutio. itez p̄dicta ulla nō est pign'. s. q: sola ꝓuentōe ꝓstituat. pecuniā autē reddē tenent siue mutui ꝯctum fecerit siue actōez mādati si mādato eccl̄ie soluit. ꝺimittat. petita in ite. re. si tenebat ꝯct'. si āt ñ tenebat ꝯctus uēdicabit.

Um laicis. priuilegijs. xvi. q. i. generalr. xvii. di. §. hinc etiam.

Udum r. j. defensorie. idē est in pupillo. q: qn̄ ūminet alienatio rez pupilli faciēda si nō hz vel hēt minus bonū defensorē. dz ei bon' defensor uel advocatus dari p iudicē. ff. de reb' eoz q sub tu. mag. §. ñ passum in fi. b autē defensor taz rez minoz q̄ rez ecclesiasticaz docebat q̄re alienatio dz fieri uel denegari. r p̄cipiet eps alienationē fieri p ipsum defensorē. vel ipse eps alienabit. nā de iure canonū eps ex cā potest vnā ecclesiā r res ei' dare alteri xii. q. ii. si eps. r. c. se. j. de dōa. pa. s. de bis q̄ fi. a pla. pasto. r no. s. ut eccl̄. bñ. c. i. nec mireris q: idē est alienator r pstās auctem alienatōi. q: alienatōem facit noie ecclesie q̄ uel cuius res alienant. auctem prestat ut eps. nec obest si ledit' ecclesia cui' res donāt. q: pferri dz cōis utilitas p̄uate. vel mai' bonū minori. vii. q. i. mutatōes. r. c. se. si autē eps aliqd de iur̄ suo alienaret tunc fm quosdā necessaria esset auctas archiepi. ut no. s. de transac. c. ii. r. s. de bis q̄ fi. ab epis. c. i. defensore. uel ppetuo ut est legitimus minister illius ecclesie. uel tēpali ut est defensor uel curator dat' ecclesie ad oñendas rōnes q̄re alienatio hmōi eēt ficnda uel denegāda. nam sine tali ꝺfensore alienatio fcā nō ualet. C. ob pub. pē. l. fi. contractus xii. q. ii. sine ex. x. q. ii. c. i. sile est in reb' pciosis pupilli q̄ non

debent alienari nisi p̄missa cognitõe ⁊ interpositõe ꝺ̄creti. C. de p̄dijs mi. minoꝝ. ⁊. l. si minores. ff. de rebus eoꝝ q̄ sub tu. mag. §. nõ passim. ⁊. §. si eos. imo etiã si interuenerint cognitio ⁊ decretũ tñ non valet alienatio nec transferꝛ dñiũ ex tali alienatõe. nisi in vtilitate subsit iusta cã alienatõis. vnde ea non ꝓstante datur minori rei vẽ. ꝯ possidentẽ. ⁊ etiã ꝓsonal' actio tutele vel negoci. gest. ꝯ tutorẽ uel curatorẽ. ff. de rebus eorũ mag. §. eos. ⁊. §. se. ⁊. l. q̄uis. C. de pre. mi. si preses. ſz si iusta cã subesset aliẽatõis ſz alis minor lederet ī p̄cio uꝝ alius nõ sb ueniret nisi p beneficiũ in inte. re. C. de pre. mi. si qs. ⁊ h̄ oĩa dicunt quidã in alienatõe reꝝ ecclesie obtinẽ. que pupillo cõpar'. ff. q̄bus ex causis ma. in inte. re. pupilli. ſz alij dicũt ut vi melio' q̄ in alienatõibus reꝝ ecclesie nõ est necessariũ decretuz sed sufficit sola cognitio cãꝝ alienatõis cũ expresso ꝓsensu epi ⁊ subscriptõe ipsius. x. q. ii. casellas. h̄ ius p̄or. xii. q. ii. abbib' sine ex. ſz. n. leges p̄cipiant interp̄i decretũ in alienatõibus minoꝝ nunq̄ tñ dicũt necessariũ decretũ in alienatõibus reꝝ ecclesie. imo dicũt tñ ꝓsensus suoꝝ ordinatoꝝ intuenir̄ debẽ x. q. ii. h̄ ius. nec canões etiã vnq̄ decretũ p̄cipiũt iteruenir̄ sed de solo ꝓsensu dicũt. ut in pall'. c. sicut. nec credim' necessaria alia q̄ leges statuerũt in forma alienationis. ut est de iuramento ordinatoris. ſ. q̄ nihil est mobile vñ debitũ solui possit. itẽ q̄ inscribat' nihil fieri in lesionẽ domus scẽ. x. q. ii. hoc ius. itẽ q̄ ad sibitudinẽ pupilli mittat' nunti' q̄ rescribat preciũ solutũ in utilitate dom'. ff. de reb' eoꝝ mag. §. ne tñ. nã statuta legalia sup reb' ecclesiasticis nõ ligant ecclesiã nisi ea acceptauerit. xcvi. di. bñ quidẽ. circa fi. in decreti aũt interpositõe ⁊ alijs predictis ecclesia nõ acceptauit leges seculares nec vsu nec alio mõ. ⁊ iõ si p̄dicta non interueniãt nihilomin' valet ꝯ ctus alienatõis. Et no. q̄ aliud est decretũ aliud auctas aliꝺ ꝓsensus siue collaudatio. decretũ. n. est sniа ⁊ ñ inẽponit' sine cause cognitõe. ⁊ iõ in scriptꝝ dandũ est. C. ꝺ̄ sentẽtijs ex pi. re. l. i. ⁊. ii. ff. de reb' eoꝝ q̄ sub tu. l. i. ⁊. l. mag. si es. C. de pre. mi. minoꝝ. sepe tñ decretuz in iure dr̄ auctas. C. de pre. mi. l. i. C. qñ decr. op. non est. l. i. item decretũ dz interponi ante alienationẽ. ff. ꝺ̄ reb' eoꝝ q̄ sub tu. l. mag. §. nõ passiz. ⁊. §. se. auctez autẽ prestare in tutoꝝb' ⁊ curatoꝝb' est auctorẽ facẽ in his q̄b' auctem prestat. ff. de auctibus pre. etiã. que prestat' etiaz sine scriptis. ar. ff. de ac. pre. obligari. §. fi. hanc fm canones ꝺ̄bẽt p̄stare abbates ⁊ p̄positi ⁊ alij vniuersitatuz rectores ꝓuentib' ⁊ vniuersitatib' q̄ñ debent agẽ uel se obligare. ar. C. de ac. p̄. clar'. ff. de ꝓfessis. certũ. §. in pupillo. s̄. de iudi. c. cãm. i. de ꝓcura. ꝓsulti. ⁊. c. i. ⁊ interponit' auctas dũ agit ipsum negociũ vel par' post. insti. de auctẽ pos. §. tutor. ff. de ac. pre. oblig. §. tutor. ff. de acqr. her. q̄ bona. §. iussu. ep̄i autez dicunt' p̄stare auctem alienationib' ⁊ ꝯctibus obligatõib'. i. ꝓsensum ⁊ tam plus. q̄ eoꝝ ꝓsensus est necessari'. sed alioꝝ canonicoꝝ ꝓsensus non est necessari'. ſz necessariũ sit regri. ⁊ sufficit cõsensus maioris ptis. x. q. ii. h̄ ius. ꝓsensum autẽ prestare minus est. ⁊ valet fieri sine scriptis. nisi ubi exp̄ssum est q̄ scriptura est necessaria. ut no. s̄. de his q̄ fi. a p̄la. c. i. item prestat' ante ꝯctum ⁊ post q̄ctum ad h̄ ut postea nõ possit ꝯdicere. sed nõ q̄ctum ad h̄ q̄ est factũ q̄ non valet a p̄ncipio ꝓualescer̄ possit. s̄. de elec. auditis. q̄ sicut eccl̄ia vĩa. q̄ videt' habere locũ in ꝯctib' ubi certa forma requirit'. sicut est in electõib' de q̄bus predcm̄ est ⁊ in sñijs. ſz in alijs ꝯctibus q̄ pendẽt ex solo ꝓsensu vi q̄ si etiã ab initio non teneãt tñ ex post facto p̄ subsequẽtes ꝓsẽsus ꝓfirmant'. ff. de fui. ru. predi. p̄ fundũ. ff. cõia pre. receptũ ⁊ no. s̄. de offi. del'. prudẽtiam. itẽ consensus est etiã minoꝝ. ſz auctas tñ maioꝝ. Itẽ no. q̄ quidã legiste dicũt q̄ alienatio reꝝ ecclesie dz fieri tñ in scriptis. i. ita q̄ ꝯctus alienatõis substantiã capiat ex scriptura. decretiste tñ dicũt q̄ aliẽatiões reꝝ precioſaꝝ ecclesie debẽt redigi ī scripturã. q̄ ex eo apparet q̄ clerici eiusdẽ ecclesie debẽt subscribẽ ⁊ p̄latus in scriptꝝ auctez p̄stare. xii. q. ii. abbatibus. s̄. de his q̄ fi. a p̄la. c. i. sed tñ ipe ꝯctus non capit sbam a scriptura. ſz a cõsensu ꝯbentiũ. vñ dicunt q̄ bñ tenet ꝯctus postq̄ partes ꝓsenserit etiã anteq̄ scribatur ꝯctus uel subscribãt p̄lati uel clerici. sed dat' exceptio ꝯ illum anteq̄ scribat' ꝯctus ⁊ sb̄scribat'. ſz q̄ñcunq̄ fuerit scriptus ⁊ subscriptus. siue tẽpore quo ꝓsensus iteruenit siue postea licite agẽt ex illo ꝯctu. imo quidã ꝺ̄cretiste dicunt q̄ sine vlla scriptura ⁊ subscriptõe valet ꝯctus alienatõis reꝝ ecclesie Subscribẽ autẽ qs põt p se ⁊ p alĩũ. C. de testam̄. hac ꝓsul. ī p̄n. ⁊. l. antiqtas. §. si. tractatus. in hmõi autẽ alienatõibus dicũt q̄dã necessariũ ꝺ̄cretũ. ſz q̄sepe vnũoce sumat' ꝺ̄cretũ ⁊ snia in terra tñ est dria. q̄ snia absolutõis ⁊ ꝓdẽnatiõis ferꝛ ī ter aliquos quoꝝ vn' ab alio aliq̄d petit. ī. de v. sig. in his. ff. de re iudi. in sũma. C. de sen. ⁊ inter. l. iij. decretũ autẽ dicit' q̄ nõ a parte ſz a iudice aliq̄d petit' ⁊ ipse ꝓcedit illud cognitiõe preuisa. C. de p̄di. mi. obes. ff. de suc. edi. l. i. ꝺ̄cretal'. ff. q̄ cu'. vniuer. item eoꝝ. §. fi. perpetuis. secus est de temporalibus s̄. ut eccl'. bene. sine dimi. confe. c. i. ubi nota.

De precarijs. Rubrica.

Precarie. de quinquẽnio. Locuit' fm consuetudinẽ patrie. ibi enĩ sic fiebat. alibi enim fit usq̄ ad mortẽ recipiẽtis. x. q. ii. precarie. ⁊ põt dici q̄ ex h̄ contractu nasc'ꝝ conditio ex hac ꝺ̄cr. sic ī ẽphiteosi ubi ẽ h̄ ꝓsuetudo. E precarijs. irrationabiliter. i. ꝯ utilitatẽ eccl̄ie. sit obligatus. hoc iõ dr̄ q̄ nõ ꝯz hic ꝯctus uel reuocat' principale. ⁊ p ꝓsequẽs accessoriũ. C. de legibus. nõ dubiũ. xv. q. vi. c. i. ⁊. ii. secus autẽ si ꝯctus eẽt legitimus ⁊ ex appositõe pene aliq̄d ꝓmodi consequeret eccl̄esia. vel si consuetũ est apponi. ar. ff. de pi. ac. si pignore. §. ult. ff. ꝺ̄ euic. illud. §. ult. ar. ꝯ. ff. ꝺ̄ iure fisci. si. pcurator cessa.

Precarium. supra agit' de precaria h̄ agit' de p̄cario. ex quo ort' interdictũ q̄ ꝓpetit ꝯ precariũ rogãtem ei q̄ vult reuocare ꝯ precariũ. ff. e. l. ii. soluitur. heres. n. rogant' precariũ non tenet' p̄cario ex ꝓsona sua cum ia ꝺ̄fecerit precariũ nisi ad h̄ ut restituat si hz uel dolo fecit quo min' habẽt. ff. e. quesitũ. §. ult. hereditaria autez actione de p̄cario semp̄ tenet'. ff. de tẽpo. pre. cum heres. obitu. ff. de p̄ca. cuz p̄carie. itẽ si debitor soluat debitũ pignoris. ff. de pre. debitor itẽ si in diẽ concedat' precariũ. ff. ꝺ̄ pre. cũ p̄cario. nã ut ibidẽ dicit' ante diẽ reuocari põt. alienari. ff. e. q̄ a titio. §. quesitum. ⁊. §. illud. p̄ conuentionem. s. q̄ non possit ante certũ diem reuocari. precarie. de quibus loquitur. s̄. e. c. i.

De commodato. Rubrica.

Im gratia. Si aũt ꝓmodatui gr̄a mei tãtũ. puta vxoi uel spõse sue ut honestiu' viuẽt uenit tñ dolus ⁊ lata culpa. si autẽ mei ⁊ tui gr̄a ꝓmodauit. puta ut cõis aicus iuitare venit dolus ⁊ lata culpa ⁊ leuis. ff. cõmodati. si ut certo. §. ⁊ iterdũ. ⁊. l. iij. reb'. culpa. ff. e. si ut certo. §. interdum. ⁊. §. ult. ff. e. si mei. ⁊. l. si argẽtum. ff. si mensor falsũ mo. dixerit. pactum. de mora ⁊ ꝺ̄ pacto. dic ut ti. px. iferiori. bona. post usum. h̄ est differẽtia int' ꝓmodatũ ⁊ p̄cariũ. q̄ precariũ non est ad certũ usũ concessuz. ff. de p̄ca. cum p̄cario. cõmodatũ autẽ ad certũ usũ. sic. ff. e. l. iij. §. ul. ⁊ l. iij. ⁊. l. siue. §. iterdũ. ⁊. l. ult.

De depositо. Rubrica.

Nauis illa. Conuersam. C. q̄ cũ eo. ea q̄. ⁊. x. q. ii. h̄ ius. §. is cũ. ff. depo. l. i. §. an ī p̄n. põt etiã dici q̄ iõ h̄ nõ tenet' eccl̄ia q̄ nõ

fuit apud eam ꝺepoſitū. Et no. non ſolū in mutuo ſed etiã i alijs ⁊ctibus non teneri eccleſiã niſi inq̃tum verſū eſt i utili⁊ tatem ei⁹. q̃ intelligim⁹ vez in ⁊ctibus q̃ fiunt alterius gr̃a tm̃ ſi autē fiant gr̃a eccle. puta in emptiõe ⁊ locatiõe ⁊ ꝓſilib⁹ ſec⁹ ſufficit. n. q̃ utiliter ꝓcurrit. ff. de mino. vez. §. ſciendū. ⁊. §. ſe. niſi in mutuo. q̃ lz ⁊bat gr̃a eccleſie non tñ teneꝫ niſi verſum ſit in utilitatē eccleſie. x. q. ü. ḃ ius. imo ⁊ ſi nõ utlr ⁊bat eccle ſia. dūmõ forma ſeruet ⁊ctus lz ſz reuocari põt p in ite. re. C. de pre. mi. ſi qd. s. de in ite. re. c. i. nec credim⁹ q̃ in aliquo cõ tractu niſi in mutuo q̃ ille q̃ ⁊bit cū eccleſia debeat eē ſollicit⁹ q̃ pecunia quã ei p ⁊ctu dat in vtilitates eccleſie ꝓuertat l ex⁊ pendat. non. n. inuenit ḃ iure cautū. nec obſtat. ff. de reb⁹ eoꝝ q̃ ſub tu. mag. §. illud. qz ibi dicit de magr̃atu q̃ põſtat auctez venditõi qui dz eē ſollicit⁹. alioqn forte teneꝫ. nec obſtat. x. q. ij. ḃ ius. q̃ ſilr intellr de epo auctem põſtante. vel nõ dr̃ ibi q̃ ſi nõ fuerit preciũ ſolutū pro debito q̃ res vẽdita ab eo reuo ceꝫ. ſed ſi nõ fuerit forma ſuata. alij tñ dicunt q̃ curioſus eſſe dz ut pecunia expendat in utilitates eccleſie alioqn nõ tz cõ⁊ tractus. ḃ autē bene fatemur q̃ ille q̃ ſoluit pecuniã dz ſoluẽ ſi vult eſſe bñ tutus auctē ſupioris ordinarij. ar. ff. de mino. ait põz. §. i. C. de admi. tu. ſancim⁹. ⁊. l. peli. ſi autē ſine eo ſol⁊ uat liberat ſed eccleſia reſtituit in itegz. ſi pecunia nõ ꝓuertat in utilitatē ipſius eccleſie. C. ſi tutoꝝ. l. cũ interue. li. ⁊. p totum C. ſi ad. ſo. l. i. in quibuſdã autē caſib⁹ nõ crederem⁹ eccleſiaz reſtituendã. ſ. ⁊ illos q̃ ſoluũt ſibi reddit⁹ vel pẽſiones ānua⁊ les. ⁊ niſi excedũt ſũmã centũ aureoꝝ. C. de admi. tu. ſãcim⁹. ꝓſtitutões. C. ad trebell. ſancim⁹. pro eodē enī reputam⁹ ſoluẽ ꝑlato ⁊ tutori de quo ꝑdicte leges loquunt. imo plus dicim⁹ q̃ ſi qs alicui canonico vel alij etiã recipiẽti p eccleſia ſolucit ⁊ ſalua ſit pecunia eccleſie tut⁹ eſt exceptõe doli q̃ ſoluit. ar. ff. de admi. tu. minoris. ff. de ꝓdi. inde. nãl fili. inſti. q̃bus al. ñ lz. §. ult. C. p ep. cũ. vl forte poſſet dici ḃ ſpãle q̃ qñ p debitus ſit vẽditio rei imobilis q̃ ſic dz eſſe curioſus ut dictū eſt. imo ꝑori creditori ſoluẽ dz. aut. de eccl. ti. §. ſancim⁹. nec alis petet niſi ḃ fecerit ſicut in mutuo dixim⁹. ſicut ḃ ipſum ſpãle eſt in mutuo ciuitati fcõ. ff. ſi cer. pe. ciuitas. ⁊ in mulie ꝓſentiente in ſtrumẽto creditoris. C. ad vell. aut. ſi q̃. §. ⁊ in ſuo. ff. de in rẽ vſo. q̃ ſi. §. necnõ. in alijs autē ⁊ctibus vel in vẽditiõibus nõ ſic eſt adhibẽda diligẽtia. nõ eccleſia. qñ aũt apud prelatuz ⁊ eccleſiã aliqd deponit tũc ad reddẽdũ eccleſia obligat. ⁊ tñ tunc etiã non videt teneri niſi aliqꝺ lucrũ de depoſito ſẽtierit ar. ff. depo. lz. §. ſi fil⁹. ſub queſtionibus. xüij. q. vj. c. i. xij. q. ij. frnitas. xxüj. q. v. illi. paciſci. de gr̃a in ſubſtentam̃tum vite ⁊ reſtaurationē dãni. nã ſi calũnioſe, pmiſſionē vel pactũ obtinuiſſet ſec⁹ eẽt. ff. de ꝓdi. inde. in ſũma. circa p̃n. paciſci. ḃ pactũ dr̃ valẽ de gr̃a ⁊ nõ mero iure. qz non lz ꝑlato renun tiare gratis utilẽ exceptõem eccleſie ꝓpetentẽ. ſic ḃ erat q̃ de⁊ poſitũ vel debitũ non eſt in utilitatẽ eccleſie ꝓuerſum. ar. ff. ꝺ pac. ⁊ iur. §. ſi curatoꝝ. ⁊. §. ſe. C. de trãſac. põſes. ſed ſi ſup mu tuo ⁊ qꝺ poterat excipi q̃ non eſſet ꝓuerſuz in utilitatẽ eccle ſit trãſactũ vel iudicatũ ⁊ agat act. in factũ ex re iudi. uel con ditõe ob. ca. uel ex ſtipulatõe vel p̃ſcriptis vbis vt deſ q̃ i trãſ actione ꝓuenit. vel q̃ iudicatũ eſt nõ poterit excipẽ q̃ debitũ de quo eſt iudicatũ uel tranſactũ non ſit ꝓuerſũ in utilitatem eccleſie niſi iuuet ſe bñficio reſti. in integz ⁊ rem iudicatã vel ⁊ tranſactõem. C. ſi aduer. trã. ⁊. C. ſi aduer. rẽ iudi. p totuz. ar. ad ḃ qz poſt ſniam non lz exceptõem, pponẽ necnoua in ſtrumenta, pducere. s. de re iudi. inter. ſuborta. C. de excep. p̃ ſcriptõe. s. de tranſac. c. i. ff. ſi qs caut. l. ij. in p̃n. itē ſolutũ ab eccleſia ex cã iudicati vel trãſactionis repetẽ non poterit qz i debitũ vel ſine cã ſolutũ. cum nõ ſit indebitũ ſaltiz ciuilr nec ſine cã ſolvit exquo tranſactũ eſt vel iudicatũ. ff. famil. her. cũ pu. ff. de iudi. de q̃. §. fi. ff. de cõdi. inde. in ſũma. in p̃n. qdaz tñ dicunt ⁊ forte bñ. q̃ ſi ſciens indebitũ uel non ꝓuerſum in utilitatẽ eccleſie tranſegiſſet. dat repetitio p ꝓdit. ex iniuſta cã qz calũnioſa eſt hmõi trãſactio. ff. de ꝓdi. inde. in ſũma i p̃n. ij. q. iij. §. notandũ. itẽ dicunt quidã ⁊ forte bene. ſi p calũniã falſũ allegans ſciens qs obtinuit inuſtã ſniam ẽt aduerſario ⁊ iudice ꝓſentientib⁹ obſtat ei doli exceptio ibi eoꝝ ꝓſenſus ñ excuſat a malitia. ar. ff. de iudi. ſi põz. §. i. qz dicunt in ḃ caſu q̃ res iudi. non tollit ꝓditiõem ſine cã. alij tñ in ſnia ꝓtariũ dicunt ⁊ intelligũt illũ. §. tm̃. qñ ⁊ abſentē ferī ſnia p aliquo põte ſcienter falſo allegãte. ⁊ ḃ uident va. ſ. q̃ repetẽ poſſit ec cleſia qꝺ dedit ex calũnioſa tranſactõe. qñ credidit ꝓuerſuz i utilitatẽ eccleſie ⁊ nõ erat. qz ſi ſciret non ꝓuerſuz ⁊ ſcient trãſi geret tunc nõ poſſet repetẽ. qz ſcienti nõ inferꝫ dolus. ff. ꝺ ac. emp. l. i. in fi. niſi tẽpore quo p̃mus ⁊ctus mutui fiebat i frau dem ordinatũ eſſet. q̃ ſubſeq̃nti tẽpore fieret tranſactio ſup p̃ ꝓtractu mutui. ut auxiliũ q̃ hẽbat eccleſia in ⁊ctu mutui tollẽ tur ei in ⁊ctu trãſactõis. nam ḃ caſu ſatis dici poſſet q̃ etiam ſi uterq̃ ſciret non ꝓuerſũ in utilitatẽ eccleſie. tamẽ eccleſie re petens datum ex cauſa huius tranſactionis repeteret per con ditionez ex i iuſta cauſa. ⁊ cõtra agentẽ ex tali tranſactione. datur exceptio. quia datur ſicut repetitio quando ſit fraus ꝺ cõtractu ad ⁊ctũ alteruz uel eundẽ. eodez tempore celebratũ ff. de donat. inter uir. ⁊ uxo. ſi ſponſus. §. circa. ff. ad uell. qui dã. ff. de ac. emp. l. iull. §. idem põponiuſ. ⁊. l. emptorẽ. §. iull. eadem ratione debet dari repetitio ſi fraus ſit de cõtractu ad ⁊ctum qui alio tempore fieri dz cũ equalis frauſ ſit utrobiq̃ ⁊ ſola fraus eſt cã repetionis. quidã tñ dicunt q̃ ſemp licet ec cleſie uenire ⁊ tranſactionem initã fraudulenter ſcientibus ⁊ cõſcientib⁹ ambabus ptibus. C. de tranſac. preſes. ſi aũt trã ſactio dicatur nulla. ut ſi conueniãt q̃ aliquid detur pro uſu ris hec tranſactio nec actionez impedit nec exceptionẽ. quia per nullam tranſactionem tenetur quis ad uſuras.

Ona fides. ſaluis. C. locati. l. i. ff. e. q̃ nerua. de poſita. ff. e. l. i. §. ſepe. ⁊. §. deleui. idē ⁊ſi tui gr̃a de poſitũ tm̃ ſit factũ ⁊ tũc etiaz forte tenebit de leuiſſi⁊ ma culpa. ff. ſi cer. pe. ſi qs nec. pro cuſtodia. niſi tñ p actõ nẽ depoſiti ſz locati ſi q̃ſtitas fuit data. ſi autē ſpẽs p actionẽ p̃. ver. inſti. mãdati. §. ult. ff. e. l. i. §. ſi qs ſeruũ. ⁊ teneꝫ ḃ de le ui tm̃. pacto. ff. e. l. i. §. ſi ꝓuenerit. ⁊. §. ſepe. ff. locati. q̃ merce dem. culpa. ff. e. l. i. §. ſi rẽ. moꝛa. depoſitan⁹ enī ⁊ qlibet de bitoꝛ poſt moꝛã teneꝫ de caſu fortuito. ſatis enī eſt q̃ res po⁊ tuerit nõ pire penes actorẽ. ff. de le. i. ſeruos. §. i. ff. e. ſi in aſia §. ult. quidã autē diſtinguũt an res eẽt penes actorẽ peritura an nõ. ar. ff. e. plẽs. §. ſiue. fortuitus. dum tñ caſus numerẽ tur in pacto. ff. ſi qs cau. ſed ſi qs. §. q̃ſitum. reuocare. etiaz ⁊ pactũ appoſitũ. ff. e. l. i. §. penult. cõpenſationi. inſti. ꝺ ac. §. in bonefidei. ſi cauſa. C. de compen. l. ult.

De emptione ⁊ uenditione. Rubrica.

Lacuit. moneãt. et ſi neceſſe fue rit compellant. xlij. di. §. hinc etiã. ſed nos ⁊ fm alanũ. iuſſu. no. defenſionē pegrinoꝝ ptinere ad eccleſiaz ⁊ ad quoſlibet ſacerdotes. alij cõtra. s. de epiſco. audien. l. i.

T mẽſure peniteat. ⁊ punitur per. l. coꝛ. de fal. ⁊. ff. de ua. ⁊ extraoꝛ. cog. nouerit.

Um dilecti. tũc. tempore venditõis q̃ ſpectãduz eſt. ff. de euic. ex nulle. §. iij. C. de rei vẽ. ſi voluntate arbitrio. C. de vẽ. rei. l. ij. cõtrariã. ſz nõne ḃ ipſo q̃ caplo ignoꝛãte factũ eſt nulla erat vẽditio. ⁊ ſic nõ erat ne⁊ ceſſaria reſtitutio i integz. Rñdemus lz diceret caplm igno⁊ raſſe nõ, pbabat vel nõ fuit actũ niſi ex hac cã qz decept erat ultra mediã iuſti põ. vnde p̃ ſoluat caplo ſi uelit dicẽ ⁊ctum nullũ, ppter ꝓſenſum capituli non habituz q̃ dicere poſſunt qui eniz qꝺ ex una cauſa petit non prohibetur petere ex alia ff. de ex. rei. iu. ⁊ an eadem. C. de inoffi. te. eum qui. ſed dices non ne agendo exempto videtur ratum habuiſſe contractuz

ergo decetero non p̄ot dicere nullū. C. de fur. l. i. ff. de tribus q̄ in hereditate. §. eligē. Sed rñdemus q̄ sicut ab initio non p̄ot fieri ꝯctus sine solēnitate q̄ est. xij. q. ij. sine ex. sic nec ratū haberi. ℔ sñia fuit iusta q⁊ non ꝓstabat de p̄cij q̄stitate. si enī de ea ꝓstitisset tunc debuisset mādare q̄ sñiaretur in optiōe esse emptoris an vellet p̄ciū recipe ⁊ rem emptā dimittē venditori an vellet rem retinē ⁊ p̄ciū supplere ut hic dicit. ⁊ iō expone verbū qō sequit salua qōne canonicis sup deceptione p̄cij. i. sup q̄stitate p̄cij. ar. s̄. de testi. cum cām. iudex enim ⁊ supplere ⁊ emendare dz sñiaz. j. de test. reynuc⁹. in fi. de ꝓ sensu autē capituli bene facit q̄ illud reseruat. q⁊ de illo non potuit iudicare. q⁊ non fuit petita reuocatio ꝯctus ex illa cā. p officiū autē iudicis anteq̄z incipet cognoscē de appellatiōe an esset iusta uel iniusta bñ potat mādarī q̄ res trāslata i alterutrum partium post appellationem reuocaretur in p̄mum statum. ut no. s̄. de except. dilecte.

Eruenit. alienari. uero. C. ad vell. aut. siue a me. p xxx. ℔ enīz non ꝑdest. cum tēpore mariti ñ curat ei p̄scriptio in reb⁹ mariti. C. de iure do. in reb⁹. C. ꝺ p̄scri. xxx. an. cū no. §. illum. C. de ānā. ex. l. i. §. ult. nec p̄t alienari etiā consentiente vxore. C. ad vell. aut. siue a me. in cōes. silr nec ℔ sufficit cum saltē pro pte uiri vel id qō in usum uiri cesserat nō debuerit ꝓputari. C. ad vell. aut. si qua mulier. ⁊ nec etiā pro pte mulieris. q⁊ marit⁹ de suo nō de bonis mulieris eā alere dz. consulere. nec ℔ etiā ei ꝑderat. ar. j. de do. post di. re. per vīas. lz enī agere possit tūc. C. de iure do. ubi. nō tñ cogit. dic ergo mulierē iō ñ potuisse venire ꝯ eam. q⁊ non dz ꝺ iure eā lucrari post mortē mariti. C. ꝺ pac. ꝯ. sup. do. l. plt. ⁊ ult. ⁊ aut. q̄litas. nisi pactū interuenisset. C. de rei vxo. ac. l. i. §. illo, ꝑcul du. ⁊ sic intellr aut. C. ad vell. aut. siue a me. vel dic q̄ ratificauit eam p fam ꝓfessionem. C. ad vell. siue a me.

℔ nostrā. patet. p̄sūptiue. sic. j. de pig. illo. dimidiam. ℔ sola p̄sumptio sufficiebat ut iudicaret fraudulenta uel usura. ar. ff. de transac. cū bi. §. modus. C. mandati. p diuersas. tñ ℔ sine p̄ma nihil valet. s. q̄. j. certū tēpus dz restituere empta. p̄etij. predictaꝝ rer̄ venditarum. penā. j. de usuris. q⁊ in oībus. sed ⁊ alias penas iponere p̄ot. s̄. de iureiur. ad nostrā. j. de usuris ꝓq̄stus. ⁊. c. tuas sed ab ista incipiendū est. sic. s̄. ut li. non conte. quoniā. in si.

Um cā recepto. C. de re. vē. l. ij. restituerē. cuz quis decipit ultra dimidiā iusti p̄cij agi p̄ot. vt vl rescindat ꝯctus vel suppleat p̄cāū actum ex ꝯctu ⁊ sic agit ꝑpetuo. q⁊ oēs actiones psonales sunt ꝑpetue. vel cōditione ex lege q̄ est. C. de re. vē. l. ij. vel officio iudicis petita restitutōe in integꝝ īfra quadriennīū tm̄. C. ex quib⁹. c. in ꝯctibus. C. de tēp. re. sup vacuā. ⁊ hz ℔ locū in ꝯctibus bōefidei secus in ꝯctibus stricti iuris. lz tunc bēat locū exceptio scōm quosdā. ff. de v. obli. si qs. cum alr in transactōe non hz locū ꝺceptio ultra dimidiā. j. de reli. do. ꝓstitut⁹. ff. ad trebell. lun⁹ §. ult. est aūt ꝺcep⁹ vltra dimidiā q tē valētē. ix. ꝺdit, p q̄ttuor alij dicunt qui rem valentē septem dedit pro quattuor.

Juēditori. īnstitutū. in bis casibus repellit actor agens de euictōe. ff. de euic. si rem q̄ꝫ. §. ult. ⁊. l. si dictum. §. si p̄esente. ⁊. l. haberem⁹. ⁊. l. si dictū. § si, p missio. ⁊. l. si rem. §. si duple. ⁊. l. si seruū cū. ⁊. l. si mancipiuz. ⁊ l. si ideo. ⁊. l. que aliā. ⁊. l. mandati. ⁊. l. si, pcurator. §. si ignōas ⁊. l. si p imprudentiā. rñ. i. ⁊. §. si qs. ⁊. l. ult. ff. quaꝝ re. ac. nō datur. l. ult. §. i. affuit. etiā cum terminauerat. Per iniuriam. talē. s. ex q̄ iudex litē suam facit. q⁊ tunc ipe iudex tenetur. C. de pena iudi. q. m. i. l. i. ff. de iudi. filius. si autem talis esset casus q̄ iudex non teneret. vel si non sufficiētes, pbatōes induxisset emptor sine dolo malo. tunc bñ teneret uenditor, qui de probationib⁹ illius rei quā vendidit dz esse sollicitus ⁊ ut hic apparet venditori imputat defect⁹ probationū ⁊ emptori culpa sua, vel malitia iudicis vel imprudentia.

℣ rescripto. magistroruz. ℔ nō ꝓhendunt alij inglini seu ꝓductores alij nisi scholares vel qui priuilegio scholariū gaudent. vt scriptores ⁊ consules. cōsensum. ℔ de cre. ꝓtinz spāle. al. n. sec⁹. C. locati. nec cui.

Extra statuto. lz. n. eps cum capīo suo possit statuta facē. ut. s̄. de bis q̄ fi. a ma. p. ca. c. ult. s̄. ꝺ ma. ⁊ obe. c. ij. tu rñdeas q⁊ sup iurisdictiōe sua p̄ot eps cum capīo suo statuta sua facē. sed si sup alijs velit facē statuta non p̄ot. nisi bi quoꝝ interest cōsentiant vel ad minus sint p̄sentes. de con. di. iij. c. i. s̄. de bis que fi. a p̄la. sine con. ca. c. ult. alienatōem. perpetuam. directi uel utilis dominij ar. s̄. de rebus eccle. non alie. si quis p̄e.

Ropter. sterilitatē. sterilitas dr̄ si semen receptuz non sit. ff. e. ex ꝓducto. §. suus ibi. ⁊. §. si labes. ⁊. l. si vno. §. ubicūqz. io. ⁊. b. dicunt sterilitatē q̄ñ cōis vox est q⁊ malū tēpus fuit ℔ anno ꝓpter fructus. uitio. in solito ⁊ fortuito. nā si solito vitio ⁊ debilitate terre ℔ cōtingat nulla fit remissio. ff. e. ex ꝓducto. §. sed si utendo. ⁊. §. ult. ⁊. l. si vno. §. cū quidā. fortuito. s. deuastatōe inimicoꝝ ⁊ ꝓsūbus. ⁊ melius p̄ot dici. s. inundatōe flumis insolita. idez etiā si per terre motum uel incursum hostiū fructus sit amissus. secus autē si per lasciuā exercitus transiēs fructus corrupit. ff. e. ex ꝓducto. §. i. ⁊ pelit. vel si per incendiū. ff. e. qui insulā. si quis autē recte i spexerit leges dicet idem in exercito lasciuiēte. Remissio. ℔ vera sunt in locatorib⁹ corpoꝝ q⁊ nocet eis casus fortuit⁹, sec⁹ in locatoribus operaꝝ vel rei ⁊ ope. ⁊ secus in bis q̄ accipiūt spēm ex innoīato ꝓtractu ut aliqd faciant. q⁊ lz eos casus fortuitus impediat nihilomin⁹ totā mercedē recipient. nisi culpa l' mora possit eis iputari. vel nisi tēpore quo nō ei potuit opari alij opatus sit a quo mercedē habuit. ff. de va. ⁊ ex. co. l. i. §. plt. ff. de statu. li. cū heres. §. añplt. C. de con. c. d. l. plt. ff. e. sz adicis. §. ult. ⁊. l. defūcto. ff. de asse. diez. ff. locati. q̄ opas. cū ubertate. C. e. lz. ⁊. l. exēpto. ff. e. ꝓducto. §. su⁹. ⁊ dicūt q̄daz ubertatē dici q̄ñ duplū hz eius q⁊ solit⁹ est habē. io. ⁊. b. ubertatē dicūt ℔ anno fuisse q̄ñ tm̄ habuit facta cōi extimatōe ⁊ p̄sentis anni ⁊ ꝑteriti q⁊ neuter annus cōi voce diceret sterilis. p̄cedētis. ꝓximi. nam intꝝpolati anni non ꝑderit. ⁊ util⁹ est agere post fm annū q̄ꝫ ante. q⁊ tunc duo anni veniūt in ꝓpēsationē q̄ iam preterierī. inuito. C. loca. eden. tpe. ff. ut ī posse. m. l. iij. §. ult. p biēniū. no. conductorē cadere a iure locationis si biennio non soluerit pensionē. ff. locati. q̄ro. §. interloca. secus autē est in emphiteota q⁊ non cadit biēnio sed triennio. C. de iure emphi. l. ij. in fi. nisi emphiteota ecclesie ꝓtra quē sufficit biennīū. x. q. ij. ℔ ius. §. q rem. soluisset. nullo casuum p̄dictoꝝ interueniēte p̄ot colonus resistē dño. ff. uti. po. si duo. §. iij. ff. de ui ⁊ ui ar. colonus. in casib⁹ autez predictis lz locatori, ppria auctē expellere conductorē modici temporis q⁊ non possidet. ff. e. cū in plures. §. heredū. ff. de acq. pos. q⁊ vniuersas. §. q⁊ p. C. e. ,p emptori. ubi ꝓductor intueret possessionē. ff. de ui ⁊ ui ar. colon⁹. ⁊. l. cū fundū. colon⁹ autē ꝑpetuus uel q ad non modicū tēpus conduxit cū possit deat nālr ⁊ bēat ius iure expelli nō p̄ot. ff. si ager. n⁹. c. l. i. ⁊. ij. ff. de supficieb⁹. l. i. §. i. C. de fū. pa. iubem⁹. idem vī in cōmodatore ⁊ p̄cario ꝓcedente. nā tales cū possideāt p̄ñt rem suaz uiolent auferre a colono. ⁊ ꝓmodatarijs. ⁊ p̄cario recipiēte. nec predict⁹ cōpetit interdictuz unde ui. cum non possideant ⁊ si agant repellunt hac exceptione q⁊ non possunt intentare interdictū. qa nō possidebāt q̄ñ fuit eis ablata res. non solui̇sset. cōductor autē pensionē soluet in fine tēporis quo cōduxit nisi alr sit cōuentū. uel nisi alia sit ꝓsuetudo terre. quia semp in ꝓmissionib⁹ q⁊ minimū est eligim⁹. ff. de reg. iur. ī stipulatōibus. itē q⁊ semp qō debet uel ꝓmittit uel in diē certū

vel in annũ certum.uel in certis nũdinis.uel ante nundinas. uel ante annũ.semp trãsactis nũdinis vel anno vel alio tẽpo re soluendũ est.siue sit legatũ siue libertas siue qd aliud.ff.ꝺ v.obli.eum q klis.ꝛ.l.eum q certaꝫ.ꝛ.l.q ante klas.ꝛ.l.eũ q §.q ita.ꝛ.l.q in ħ ãno.instī.de inutili stip.§.fi.idem est ꝛ si ali quid debeat post ãnos certos.ff.de con.ꝛ demõ. q in ãnos ibi enī exponit in ãnos.x.i.post ãnos.x.qa si in ãnos.x. de bent.i.singulis ãnis usqꝫ ad.x.ãnos.semp in ꝑncipio cuiusꝫ libet ãni debẽt dare debitũ.sicut qñ legat uel debeꝫ alicui in annos singulos.vel aliqd ãnuũ vel quolibet ãno vel ãnuati siue debeat q̃ꝺiu vixerit siue q̃ꝺiu fuerit in scholis siue usqꝫ ad.v.uel.x.ãnos.semp ħ debitũ in ꝑncipio anni solui dz.ff. qñ dī.l.c.nec semel in ꝑn.ꝛ.§.i.ꝛ.C.qñ dies.l.c.l.i.quidã tñ intellexerũt aliud esse in legatis aliud in stipulatõibus. ſz nõ placet.qꝛ.l.ꝓall'.ff.de con.ꝛ de.q in ãnos. loquit expresse in legatis.idẽ videt q si aliquis locauit opas suas ꝑ aliquo o pere faciẽdo vel exercẽdo nouo.ul' etiã si salariũ ꝓmisit aduo cato vel medico vel ꝓcuratori vel in alijs ꝓsilib' causis.q tm̃ finito ope soluendũ est debitũ.ar.C.de suffra.l.i. quidã tam̃ aliud dicũt in aduocato.ar.C.de iudi.ꝑperandũ.§.honora rijs.q̃.l.non multũ vꝛget opponentẽ.item ar.ꝑ eis.ff. de ua rijs ꝛ ex̃.l.i.§.est qdẽ.sed certe nõ est ꝯ.qꝛ ibi dicit q in ꝑnci pio est ꝓueniendũ de salario.sed non dicit q sit soluẽduz.ad idez.C.de postu.qsquis.§.ꝓterea. in aduocato autem fisci uidetur spãle q ī medio soluat sibi salariũ .C.ꝺ aduo.diuer. iu.per hãc.§.vincenti.ꝛ hec sunt va nisi,ꝑpter ꝓsuetudinẽ vel aliã iustã cãm alr ꝓesumat.qꝛ si qs ꝓmisit vel legauit alicui mercedes magr̃oꝝ vel pensiões domoꝝ illo tẽpore soluẽ dz ꝓmissor quo ille cui,ꝑmittit soluẽ dz.ff.q̃ dī.l.c.nec semꝫ.§. i.hic hẽs q in mora est qcũqꝫ q ītra tẽpus statutũ a lege non soluit canonẽ ꝛ penã incurrit.sicut q non soluit ītra tẽpus sta tutũ ab hoīe.ff.de v.obli.si fundũ.C.ꝺ ꝯben.sti.magnã.idẽ est in electiõe.s̃.de cõcess.pre.ꝛ ec.nõ va.nulla.qa.de elec.cuz in cũctis.item in mora est debitor dandi uel faciẽdi si anteq̃ soluat debitũ etiã si nõ die lite contestat.ff.de v.obli.nemo. ī fi.item est in mora si nõ soluerit debitũ etiaz sine die post de nuntiationẽ sibi ꝓgruo loco ꝛ tẽpore factã.ff.de v.obli. si ex legati.ff.de usuris mora.dũmõ intelligat vel intelligẽ debeat se debẽ.ff.si certũ pe.q a te.nisi remissa sit rei repetẽde instan tia.ff.de usuris.sciendũ. mora. ħ mora facit rem uel factũ vl̃ interesse tm̃ extimari officio iudicis q̃ꝺiu fuit tẽpore morꝰ l' cepit esse postea usqꝫ ad sniam pseuerante tm̃ mora.ff. ꝺ edẽ. nisi.§.i.ff.de triticaria.l.pe.ꝛ de ac.emp.rõ.§.si p.ff.de regu. in.si kl'.ff.de con.fur.iure.ff.de v.ob.quotiẽs in diẽ.ħ mora fm legẽ inducit usuras in ꝯctibus bonefidei ꝛ in legatis ꝛ fi deicõmissarijs.ff.de usuris.mora. si.ff.de leg.ij.si qs seruo. ꝛ.l.q solidũ.§.i.ꝛ.§.etiã.legata.n.lz sint stricti iurīs tm̃ in hoc equiparant ꝓtractib' bonefidei.C.in qbus cau.inin.re. nõ ẽ minoꝝ.secus autẽ est in ꝯctibus stricti iuris.C.de con.inde. l.i.etiã lite non ꝓte.lz.f.dixerit ꝯ.itẽ ħ mora inducit fructuuz petitionẽ per offm̃ iudicis in quolibet ꝯctu.si petam q aliqñ fuit meũ vel eius cui' iure nitor.aliogn exigit' lit.ꝓtest.in ꝯcti bus stricti iuris.ff.de usuris.videam' rñ.i.ꝛ.§.i.ꝛ.§.si autez. ꝛ.§.ex cã.ꝛ.§.si possessiõe.ꝛ.l.ij.itẽ hec mora qñq̃ punit' i ter tia ꝑte debiti.ff.de inoffi.te.ꝛ si qs suo.itẽ facit indistincte peri culũ ptinere ad reũ etiã si res erat eodẽ mõ pitura apꝺ acto rem.satis enī est q potuit non pire.ff.de leg.i.cũ res.§.i.nec est ꝯ.ff.depo.si plres.§.fi.qꝛ ibi nõ erat in mora lz esset ꝓuen tus.qꝛ bẽbat,pbabilr cãm resistẽdi.s.,ꝑpter expẽsas.ꝛ ħ expl se,pbaꝫ aut.deposito.§.nemo.vbi dicit q int dicit ꝺpositario ne rẽ restituat tenet de piculo.multofort' tenet depositari' q pfidiã facit si sine cã teneat.vñ no.qꝛ si ille q ꝓuenit reali actõ ne ab initio fuit bonefidei possessor sed postea cepit esse male fidei uel in mora.tunc distinguit an res esset eodẽ mõ pitura apud actorẽ uel nõ.sicut distinguit.ff.de rei vẽ.itẽ sine.§.fi. ī qua tã exꝑcedentib' q̃ ex seq̃ntibus pz q loquit in bonefiꝺi possessore ab initio.ꝛ sile hẽs in.e.t.si in aliena.ꝛ adiuuet ꝑme regule q qcunqꝫ iustã cãm litigandi hz non tenet de piculo ff.de rei vẽ.utiqꝫ.dũmõ ab initio bonafide ꝯrerit vel res ad eũ puenerit.mala aũt fide ꝯbens semp de piculo tenet.ff. de rei vẽ.iul'.rñ.i.ꝛ.§.i.itẽ illud no.q hz in peti.hered'.reputet ī mo ra ꝛ ma.fi.pos.quo ad fruct' qualrcũqꝫ sciuerit ad aliũ ptinẽ ff.de pe.here.item veniũt.§.petitã.ꝛ.§.a quo.ꝛ.l.sed ꝛ si se.ꝛ §.ꝛ si ante.sed nõ sic in rei vẽ.qꝛ ille q bonafide ab initio cõ traxit non dicitur esse in mora.vel male fidei pos.quo ad fru ctus nisi post lit.con.C.de rei vẽ.certũ ũmo ꝛ post lit.con. re manet bonefidei quo ad usucapionẽ triẽnij ꝓplendã. ꝛ quo ad ħ q fruct' facit suos lz illos cogat restituẽ.sicut ꝛ rẽ usuca ptã post lit.cõ.ff.de re.vẽ.si post ac.ff.ꝑ emp.l.ij. in fi.ff. de usuris.q sit.§.fi.itẽ q̃ꝺiu ad fatalitatẽ etiã post lit.con.rema net bonefidei pos.ff.de peti.here.illud.q̃ꝺiu autẽ ad ꝑscri ptionẽ.x.uel pluriũ annoꝝ non dr̃ possidẽ qꝛ interrupta est p lit.ꝓtest.C.de rei uẽ.in cã.alijs videt ꝛ forte melꝰ q q̃ꝺiu q̃ fuerit bonefidei ab initio.q exquo fuit malefidei pos. etiã ante lit.con.tenet de fructib' nec usucapit ꝛ de facto tenet ma xime fm canones.s̃.de prescrip.qm̃.hãc morã ꝛ ꝑdictas eꝰ penas incurrit ecclesia fiscus ꝛ etiã minor.xxv.annis.dũmõ sit maior.xiij.ꝑubes enī nullã morã facere põt.ff.de v. ob. si pupillus.item ꝑdicte pson lz incurrãt hanc morã tm̃ sepe restituunt in integꝝ.ff.de inte.res.corã.itẽ lz dixerim' q debi tor ꝑdictis modis ꝯbit morã ꝛ penã.tm̃ ꝛ alio mõ ꝯbit. qꝛ si ne ulla diei appositõe appellat uel litis cõte.vel interpollatõe ꝯbit morã.ff.de v.ob.ꝓtinuit.ꝛ.l.stipulatões.§.fi.itẽ quodã spãli iure maior obligat' minori vel ecclesie uel fisco ꝯbit mo ram ꝛ penã.C.in qbus causis nõ est ne.in inte.re.in minoꝝ. ff.de usuris.cũ quidã.§.fiscus.item quidã spãles casus sunt ubi exordinarie ꝯbit mora ꝛ pena.ff.ꝺ fideico.li.cũ uero .§. apparet.C.de iure do.§.pe.ff.de ui ꝛ ui ar.l.i.§.rectissime. et l.pe.ff.q met' cã.si cũ.§.q si homo.

Otuit emere..C.ꝺ iure emphi.l.ult.vẽdere.do nare autẽ potest dño non req̃sito.C.sine pat'.l.i. in fi.locati.§.ideo.ꝛ forte pignori obligare.ff.de pig.lex.ff. de pig.ac.tutor.§.ult.prohibẽtur. pacto q interuenit int' em phiteotã ꝛ dñm.nisi celeri.usqꝫ ad li.cõ.ff.rem ra.ba. ãplꝰ melius videt quousqꝫ expellat hz eos q dicunt licere dño ex pellere emphiteotã,ppria auctꝛ ꝛ in casib' in qbus lz fm nos uel fm illos q dicunt q tm̃ auctꝛ iudicis faciendũ est quous q̃ ꝛ anteq̃ ad iudiciũ uocet.vel anteq̃ aliqꝺ damnũ dñs ꝓ sequat ex eo q emphiteota nõ soluit.ff.si qs cau.ꝛ si ꝑ.ꝛ ħ,p bat lra sequẽs.non obstãte q ei ut canonẽ solueret non exti tit nuntiatũ.qꝛ si exquo vocat' est ante li.con.liceret sibi ꝓsu lere frustra ħ dixisset.cũ plus sit cũ in iudiciũ vocare q̃ ex iu diciũ admonere. Sed q̃res nõne ħ ipso q non soluit infra tẽpus statutũ videt recisa emphiteosis.rñdemus nõ quousqꝫ patit conductorẽ tenere rẽ locatã.vnde ꝛ si postea accipit pen sionẽ refirmat tacite ꝯctus.vel dic q semp durat emphiteosis quousqꝫ auctꝛ iudicis rescindat. itẽ querim' si post tẽpus q̃ rat pensionẽ ꝛ emphiteota deneget an ulterius possit sibi ce leri satisfactõe,puidere.rñdemus nõ.nam cũ antiquo iure ꝛ cõi iure non liceret ultra tẽpus prefixũ soluere.ũmo res ẽphi teotica sibi auferebat hz hodie de gra aliqua sit facta additõ iuri cõi.s.q possit,puidere celeri satisfactiõe restringendũ est. nam q exactus debitũ non soluit non põt dici q sibi celeriꝰ ,puideat.illũ ergo putam' sibi celeriter,puidere q exactus vl̃ in iudicio uel ex̃ iudiciuz statim ꝛ sine ullo termino soluit. ꝛ multo fortius sibi,puidet celeriter si anteq̃ exigat in iudicio uel extra soluat.alij exponũt celeri satisfactõe.i.q̃cito potuit ff.ad tertull'.l.ij.§.ꝓfesti.alij dicũt post bienniũ dandũ modi cum tẽpus.ꝛ interpretant modicũ respectu biẽnij.ff. de uer. sig.ħ adiectio. expelli. auctoritate locatoris. uel tutius au ctoritate iudicis.C.de iure emphi.l.ij.interpellet.C.de em phi.i.l.ij.

De rerum ꝓmutatione. Rubrica.

J princeps. ꝓgmatica.i.ꝙ firmatione facta a
príncipe cū cause cognitione. alīs aūt ꝓg
gma dicīt cā ꝓgmatica scientia ꝓstitutō
sup causa aliqua,ꝓmulgata.,ꝓmulgata.
supple ꝛ reliq̄ solēnitatesꝰ iuris intuenerūt.
T ꝓmutationes.successoꝝ.ꝛ etiā ab ipso faciēte
ꝓmutatōez si substineatꝰ in aminístratiōe.s.d reb'
eccl'.non alie.si quis ꝓe.ꝛ no.s.de elec.nosti.
Ancipia cōuenit.de hōesto.si enī aliter fiat'tenet
xij.q.ij.ecclesiasticis. ad humanos. i.seculares.
nō decet.de hōesto vel de facili.i.sine mānifesta cā.
Ustum mācipio.i.collatōe.fugitiuos.i.q fuerī
fugitiui sed mō desierī.xij.q.ij.fugitiui. ꝛ sic nō est
ꝟrium.C.ad.l.fal.de pla.in fuga.dz tam denūtiari
emptoi vitiū serui.ne redhibitōi subiaceat.ff.de ꝟben. emp.
q̄ sepe.§.si quis amico.est absurdum. de hōesto l'sine cā.
Uesitū ꝓbendaꝝ.que in diuersis ecclesijs sunt
ul'etiā in eadē ecclesia sed diuerso iure censet. puta
qz vni ꝓbēde aliqō spāle onus incumbit q̄ non
incumbit alij. vel si sunt in eadem ecclesia diuerse dignitatesꝰ
uel diuersoꝝ officioꝝ ꝓbēde.forte qz aliqne deputate sūt cā
tatoribus alie alijs officijs.alīs autē bene pōt vn' canonicus
vnā ꝓbēdam cū alio ꝓmutare.dūmodo collatio p̄bende ñ
ptineret ad inuestituraī alicui' qz tunc videt q̄ eiusꝰ dz requiri
ꝓsensus.symonie.j.c.pxi.i.q.ij.q̄ꝟpio.bene pōt dicī q̄ ex
quo non possiz secure in mea ecclesia morari vel,ꝓficere ibi,p
pter diuersitatē lingue uel alia iusta de cā.supplico ut ꝺ mea
ꝓbēda uel ecclesia alij,puideatis ꝛ mihi,puideatꝰ in alia.cre
dimus etiā q̄ possit ei dicē.ꝛ tali melius ꝓpeteret mea eccl'a
ꝛ mihi sua.ar.s.de preben.inter cetera.sed ipsis q cōmutare
debent hoc inter se pacisci ꝛ tractare non licet.
B questiones.habet.ad mēsā suā ꝺputatā. alīs
non liceret.s.de re.ec.non alie.c.i. uel non solū ec'
desia erat maioris ecclesie sed etiā possessiōes. xvi.q.ij.c.i. et
no.s.de ꝓbē.de monachis.vel dic q̄ ꝓmutatio pōt fieri ꝺ
ecclesijs non solū ad mensā ptinentibus sed etiaz de alijs in
qbus q̄ntulūcūq̄z iuris hz.non enī ,phibet' ꝓmutationē fieri
iuriū spiritualiū ūter se ut hic dicit. ecclesijs.ꝛ cū ecclesijs trās
ibunt alia spūalia.ut sunt decime ꝛ mortuaria. misceantur.
i.separatī fiat ꝟctus ecclesiaꝝ a ꝟctu possessionū.vel h vult di
cere q̄ caueant ꝓmutātes ne occasione spūalium iuriū ꝺ qb'
plus hz vna ecclesia q̄z alia plus uel minus pecunie uel alte'
rius rei temporalis tribuant.
Um oli.ꝓmutassent.ꝛ male.s.e.quesitū.inficia
batur.sed postea fuit,pbatum alio mō ut statim se'
quitur.resignauit.mentī ut statim sequī.ꝛ per alias,pbatō
nes constituit.constaret. forte p testes.confessio enī contra'
dicebat ut statim dixit.errorem.s.permutationez.
Um uuiuorum ꝓbenda. h enī ꝓuenerat in'
eos q̄.B.ꝓbendā suā daret cuidā consāguineo
ipsius.L.ꝛ.L.ꝓbendā suam daret.B. consāguineo. q
etiā illicite ꝓmutationis ꝓscius ꝛ fautor erat. de iure.s.e.q̄si
tum.simplicitati. h enī de benignitate loquī. secus de iure
amoto.resignauerat enī ex cā que ñ fuerat secuta. tñ iustius
videt q̄.L.q fuerat ꝺceptor ꝓiuaret.sed ꝛ h iustū erat lz enī
B.esset puniēdus ex eo q̄ symoniace resignauerat vel renū'
tiauerat.renunciatio tamen non tenebat qz symoniace. sicut
nec collatio beneficij symoniace facta tenet. ar.i.q.i. ordina'
tiones.ꝛ qz ex cā renuntiauit que non fuit secuta.
Xhibita.ipse.capellanus.saluum.certa mēsura.
sal.h sal'.vocatur.

De feudis Rubrica.

Asinuatione. ganzeriam'.
villam vel pos
sessiones.ecclesia.i.cp̄atus vel molendi
num.recepisse. ī cā pignoris ꝓputādos
ꝛ est h forte modiū feudoꝝ sicut.j.ꝺ usur.
c.i.nam cū non liceat res ecclesie alienare
sine necessitate.xij.q.ij.necessitatē.ꝛ.c.sine ex. ꝛ feuda de gr̄a
ꝓcedant' ꝛ ꝟ ius facilis est eoꝝ reuocatio.ar.s.de bis q̄ fiūt a
ꝓla.sine con.ca.cū aplica.vel h vocat feudatarios rusticos
q teneant aliquas possessiōes quaꝝ rōne debent aliq̄ fuitia
exhibere ꝛ non excedant multū fructus ualorē seruitij.alioqn
esset ꝟ mandatū dei.mutuū dantes ꝛc.vel dic hāc decr.ꝛ cō'
similes loq in eo casu qñ illicite tenēt.s. qz ī feudo date fuerī
ī casu illicito.sicut si decime in feudo darent' que tñ sine scan'
dalo recupari non possunt.ꝛ h innuit'.j.de usuris.c.i.
X parte de nouo.h enī iuramentū intelligit vt rē
feudatariaz constituat.alienare. ꝛ ꝓpter h debeat
amittere feudū.recuperare.de facto.qz de iur̄ ipo
facto cadit a feudo uel a iure feudi. concedas. in nullo enī
casuum predictoꝝ erant possessiōes de mensa.vnde iuramē'
to non astringebat' q̄ tantū loquit' de possessionibus ad mē
sam pertinentibus.ar.s.ꝺ reb'ec.ñ alie.ut sine posſ. ubi no.

De pignoribus et alijs cautionibus. Rubrica.

Allus presbyter. libū
h,phi
betur obligari,ꝓpter honestatē. qz alīs cō
secratus non est.calix autē certam recipit
ꝓsecrationē. ꝛ ad minus cū ibi confectuz
sit corpus ꝛ sanguis dñi iesu xp̄i nō dz a
,pphānis tangi.vestis etiā bñdictionē recipit.ar.xij.q.ij. aurū
necessitate.no.necessitate īmīnēte uasa ꝛ alia sacra obligari
pignori.ar.j.c.ij.fm legē ꝟrium.C.de sa.sanc.ec.sācim'.ff. q̄
res pignori ob.l.i.eā.ff.ꝺ pig.fz ꝛ q̄.§.qui emp.
Ator.liber.ar.ꝟ.s.de iurciur'.ex rescripto.so.ibi.
X presentiū.,p sua. i.,ppria non ecclesie.creditor
tñ hoc nesciebat.sed,p utilitate eccl'ie accipi credbat
ꝛ sic etiā ꝟctus noīe eccl'ie celebraī.alīs eiz res eccl'ie
obligate nō essent.nec cogeret aliqs pro eaꝝ liberatōe soluē
preciū.C.si res al'.pi.d.c.curatoz.C.q res pi.ob.pos.q filios
ꝛ ecclesia libē petē potest.x.q.ij.h ius.in v.q vero res.s.ꝺ re
bus ecc'.non alie.si qs.vel h de facto recupare nō poterat ni
si preciū reddi facēt.si.s.de reb' ec.non alie.ad audiētiaz. ul'
dic ꝟctum factū noīe eccl'ie ꝛ seruata fuit forma.fz non cōstat
fuisse conuersū in utilitatē ipsius ecclesie.ꝛ qz non cogebatur
ecclesia cogī sacerdos.x.q.ij.h ius.ꝛ no.h q̄ noh solum hz
eccl'ia rei vendicatōez ꝟ deceptionē fz etiā actionē neg.gest.ꝟ
sacerdotē q male ministrauit.ff.de neg.ge.l.iij.§.ult.xij.q.ij.
si qua de reb'.ꝛ.c.si qs.qm̄ lz ꝛ non solū hz actionē ꝟ sacer'
dotē administratorē fz etiam ꝟ hēdes.q̄ tamē intelligim' qñ
dolo uel lata culpa aliqd gessit sacerdos.vel si quid ad eum
puenit vel hēdes suos.alīs.n.hēdes non tenētur nec de leui
culpa.ff.de here.tu.non ostēdimus.C. de here.tu.l.i. ꝛ ulti.
et ea. pignora.ipsius. sacerdotis.
Llo.uos.causam.agebāt.n.h.ꝛ.b.ꝟ.L.pigno.
actione.predicte.g.p̄mo.n.h.g.,ppositum dū uine
bat.ꝛ postea ea mortua h ipsum,ppositum hēdes eius.,p
positum. tanq̄z exceptio pemptoria post lit.con. pignus.
qz si pign' est pacto non pōt facē q̄ dñium transeat in vēdito
rem vel q̄ nō possit redimē.C.ꝺ pac.pig.l.ult.ex duobus.
no.ex plurib' p̄sumptionib' iudicari.sic.s.ꝺ emp. ad nostrā
numerari. si.n.vēditor eēt ēptor fruct' facēt suos.emptorē
s.q̄ simulate ingerit ꝟctum sub spē vēditionis cuz in veritate
agētur ut eēt pignus.ꝛ plus valet q̄ agit q̄z q̄ sīlate concipit
C.pl'ua.q̄ agit q̄z q̄si.ꝓ.p totū.ꝛ ita fiat ꝓdēnatio in pigno

ratitia ac. in qua actum est.

Ꝛ litteris distractio. iustū ē dūmodo ꝑ extractū esset debitū uxoris ⁊ oīum aliorꝝ hñtiuꝫ hipotecas tacitas uel expressas. dicit. i. petit in libello suo. cum mulieribus. mulier in repetitōe dotis preferī oībus hñtibus psonales actiones vel tacitas hipothecas .C.q po. in pi. ba. assiduis. hñtibus autē expressas non preferī. ar. cī q dr̄ in fisco q sile priuilegiū hz. C. de priuil. fi. q̄uis. ff. q po. in pi. l. ult. ℔ aūt priuilegiū non hz mulier in reb⁹ parafrenalib⁹. C. de pac. puē. l. ult. nec in donatōibus, ppter nuptias. C. q po. in pig. ba. l. ult. in his. n. bene hz tacitas hipothecas. sed preferī tm̄ posteriorib⁹ creditorib⁹ ⁊ hñtib⁹ hipothecas sz nō priorib⁹.

Um cōtra questionem. petendo restitutionē pignoris ⁊ intētando pignoraticiā actionē. ℔ tamē ñ videt cum pignoraticia actio sit psonalis ⁊ non detur in rem. anullassent. repete q diximus supra de iureiurando. ad nostram. i.

Ignificante. cōmissorie. C. de pact̄ pig. l. i. ⁊. ij. qr non obstāte pacto tali. s. q res pignorata propria sit creditoris. vel q ulter⁹ non reddat pignus debitori potit agē pignoratitia ac. ad recupandū pignus. sed iuramentū hñ obstaret sibi si in culpa fuisset. nuntium. no. malitiā, procuratoris non obesse dño. dūmodo in culpa eligēdi non fuerit. ff. pmodati. argentū. C. q pe. tu. cū ap. remiserit. quicūq; enīz aliqd alicui dz non dz expectare q is cui debet istud petat. sed debitor dz ire ad locū ubi creditor hz domiciliū ⁊ ibi sibi offerī. ⁊ si nō est ibi coram iudice loci ℔, ptestet. ar. ℔. C. ꝺ usur. si creditricis. C. de sol. oblig. ⁊ idē est dicendū qñ aliquis promisit alicui facē cessionē ac. vel renūtiationē. ar. s̄. de offi. or. pasto. §. fi. captione. nam lz p missionē nuntij excuset q ñ incurrerit periuriū qr credebat solutū esse pecuniā creditori ñ tm̄ excusaret si cito non soluēt postq̄ sciuit pecuniā nō solutā qr adhuc durat debitū ⁊ vinculū iuramēti. qr lz ex pacto nō teneret quin posset recupare pignus. ex iuramēto autē sic obligatus est ut ulter⁹ petē ñ posset nisi p̄dictis excusatōibus ꝺ fendētur. cogatis. ℔ est de iure siue aliqua dispēsatione.

Um constet. in mulierem. ista. J. habuerat filiū ⁊ filiā noīe. m. de ꝑ matrimonio q̄ ad fa vota ꝓ uolauit. mortuo autē filio successit ista cū sorore defuncti in virles portiōes. sed in oībus que ad filiuꝫ nomine defuncti puenerunt a patre non hēbat. J. mulier nisi usum fructū nisi in donatꝫ, ppter nuptias aut̄. de nup. §. huic nos ⁊. §. qm̄ mulier. sed. m. mulier hēbit ,ppietatē tanq̄ heres ,proximior abintestato. ⁊ iō ipsi caueri debēt ut sequit̄. potest etiā poni casus qñ usufruc. erat relict⁹. J. mulieris ⁊ ppietas. m. item pōt poni qñ in iudicio cōi di. vel fa. herc. vni erat adiudicatus usufructus ⁊ alij, ppietas. sed primo dictum magis placet. m. mulierem. sororem defuncti filij. salua. ff. de usufru. l. i. pecuniam. ff. de rebus que usu con. per totuꝫ instit. de usufructu. §. i. ⁊. ij.

De fideiussoribus. Rubrica.

Lericus. inseruiens. ℔ uerbuꝫ frequentiam ⁊ assiduitatem notat. vel dic q nec semel fideiubere dz nisi ī necessitate. si tm̄ fideiubebat tz. ī. c. px. xi. q. i. te quidē. sed peccat ⁊ punit̄ nisi frequenter ut hic.

Eruenit. trāscripta. q̄ tm̄ ad ꝓbationē ñ sufficiūt ut. s̄. de fide instru. c. i. ⁊ ℔ satis colligit̄ ex eo q seqtur. si ex ꝓfessione ⁊c. nisi enī trāscripta facta cēnt cū ea solēnitate q̄ est notata s̄. de testi. alberic⁹. non faciunt fidē. reddituibus. C. que res pig. obli. ⁊. l. spē. ⁊. l. ult. ℨ. so. ñ pñt obligari spāli ꝓuentōe. sed a iudice ꝑ debito canonici ⁊ ex cā iudicati pñt obligari ⁊ addici. ar. C. ꝺ excep. rei iud. stipēdia C. de pri. mil. l. i. ff. de reb⁹ eo. q sub tu. l'cu. mag. §. nō pāssuꝫ ⁊ ex eadē cā possunt inēdici stipēdia. ff. de re⁹ iu. ꝓmodis predioꝝ. suspendatis. nam lz ad ℔ non agat̄ si tm̄ ipsis defendentibus ꝓuicti fuerint de aliquo crimine tā ordinari⁹ q̄z de legatus eos punire poterit. maxime cum sit notoriū in iure. ⁊ infamia inde orta sufficiat ad suspensionē eius. ij. q. vi. presbyter si. secus autem esset ⁊ si non esset in iudicio ⁊ tunc probaretur aliquod crimen contra eum. s̄. de or. co. cum dilec.

Onstitutus. soluat. ℔ hz locū in quattuor casib⁹ prim⁹ est si reus dilapidat bona sua. scōs si fideiussor ꝓdēnatus est creditori. tertius si ex pacto ℔ conuenit a principio. C. mandati. si, p ea. q̄rtus si diu stetit i obligatione. ff. mādati. lutius titi⁹. ar. ff. mādati. si mādato. §. quotiens. ff. ꝓmodati si ut certo. ī. c. ult. ille. cancellari⁹. satisdatione. ℔ cautio nō est necessaria cū sufficiat sola citatio. ⁊ si ñ se p̄sentauerit ,pcedi pōt ad testiū receptionē. s̄. de testi. c. i. ℔ autē ideo petita fuit cautio qr presumebat papa q cancellarius malitiose vellet fatigare aduersariū in mittēdo bononiā pro testibus recipiēdis. ut autē cesset ab ℔ grauamine vult q etiam ipse suū nuntium mittere compellat̄. significēt. s̄. ꝺ testi. cām. s̄. de, pba. lz. no. eū q refert negociū nō solū debē referre q̄sta sit fides adhibēda testibus sz etiam in instrumtis.

Uod quibusdam. religiosis. locis. ad uniuersos. religiosos. communi. si ultra id q caplm si bi mutuandū mandauit qñ aliquis ℨbit mutuum uel quēcūq; alium ℨctum inijt cū, pcuratore dz diligēter ispicere tenorē mandati. ff. mādati. diligēter. ī. ꝺ priuil. porro. qr si illud excessit non tenet dñs nisi inq̄ntum ,pbaret versum in utilitatē dñi ut ℔. nisi illud q facit ultra mandatū ex necessitate consecutiuū sit mādato. ut est cautio de euic. ⁊ silia. ad q̄ bene ,procurator obligat dñm. ut. ff. de ac. emp. l. iuli⁹. §. si, procurator. ff. de, pcur. q ,pp̄o. ⁊. l. ,procurator. sed semp caueat iste ,procurator q adhuc mandatū non hz ne pecuniā mutuā accipiat. qr in ea nūq̄ dñm obligat. C. q cū eo. l. fi. nec obligare potest pignus. ff. q iussu. l. anteplt. Si autē aliquis p̄latus constituat aliquē, procuratorē ad, pcurandū aliq̄ villā vel aliquaz prebendā. si dat sibi liberā administrationē in ea videt mibi q pōt agere noīe eius, p utilitatib⁹ uille uel p̄bende. ⁊ pōt locare ⁊ pmutare res illi⁹ ville vel p̄bende. ⁊ pōt ei solui debitū qꝺ eis debet ⁊ pacisci. ff. de pac. rescriptū. §. fi. ⁊. trib⁹. l. seq̄n. ff. de, pcur. ,procurator cui. ⁊. l. se. ⁊. C. q cū eo si liberā. ff. de rei vē. si q̄s hac. §. fi. ⁊ hac rōne videt quibusdā q etiā possit mutuum ℨbere. sic tm̄ q nō obliget psonā dñi sz res tm̄ ille vel prebēde quas administrādas recepit. si autē habēt generalē administrationē omniū bonorꝝ dñi. tūc forte posset obligare dñm. ar. predictaꝝ. l. ff. de, pcur. gnāli. ⁊ de pactis rescriptiꝫ. ⁊ trib⁹. l. seq̄n. ⁊ ℔ ex eo maxīe probat̄ qr talis ,procurator pōt facē institorē ⁊ ex ℨctu cū tali institore bito obligabit̄ ⁊, procurator gnālis q instituit ⁊ dñs. ff. de instit. cuicunq;. §. fi. ⁊. l. se. ex quo sequit̄ q multo fortius ipse, procurator gnālis dñm obligabit etiam mutuā pecuniā accipiēdo. ciuitas tm̄ vel ecclesia nunq̄ in mutuo obligat̄ nisi uersum sit in utilitatē ciuitat̄ ul' ecclesie. ff. si cer. pe. ciuitas. secus tm̄ est in ꝑato. ut no. ī sūma C. si cer. pe. §. ubi autē accipit mu. si autē non hēat liberaꝫ administrationē nec spāle mandatū ad predicta non pōt ea facere. ff. de, pcur. mādato gnāli. ignorātis. ⁊. l. ,procurator tutor. ff. de offi. ,pcu. ce. l. i. §. i. C. de procu. ,procuratorez. ff. de pecul'. q peculij. videt tm̄ q huic etiā ñ libero solui debēt pensiōes. ⁊ alij reddit⁹ ville ⁊ p̄bende. ⁊ q ipsos possit alienare. ar. ff. ꝺ ,pcu. ,procurator. to. ar. C. ꝺ admi. tu. lex q̄. ℔ autē hñt locū in procuratorib⁹ ad aliqua procurāda. ⁊ non hñt locū in institoribus uel procuratorib⁹ negociationū. in eis ez videt q si q̄s alicui mādasset q pannos cā negociatōis ei emeret q licite pōt accipere pecuniā pro his pficiendis. ⁊ dñm obligat institoria. ff. ad mace. sed si fili⁹. §. interdū. ff. ꝺ instit. cuicūq;. ī p̄n. ⁊. §. nō tm̄ oē ⁊ in oībus. §. ciusdē. l. nec est uis utrū de multis reb⁹ mādauerit dñs ut tunc hēat locū directa instit. ff. de instit.

cuicunq; §.i. nã ibi in plurali tm̃ loquit. s. agris colẽdis mercaturis faciẽdis. si aũt de vna re tm̃ mãdet ⁊ tunc dat utilis insti. ff. de insti. in eũ. i. rm̃. ⁊. §. i. ⁊. C. de exerci. l. iij. ⁊. l. si mutuã ⁊. C. si cer. pe. l. eum q. Itẽ non uidet esse uis utr dicat dñs preficio talẽ uel instituo tali negociatõi an dicat facio talẽ ꝓcuratorẽ meũ in tali negociatõe. naz ex ꝯctu talis ꝓcuratoris q est ad negociatões vel ad certũ qd. si. n. est procurator ad pecunias recipiẽdas dat utilis insti. ꝯ dñm. ff. de instit. in eũ sed ꝯ. ff. de insti. cuicũq; §. sed ⁊ cũ fullo. so. ibi loquit ꝺ procuratore q nullã hz potestatẽ negociãdi in rebus dñi. sz tm̃ discipulos regẽ debebat ⁊ necessaria eis ministrare. ex ꝯctu enĩ cum tali hito non queritꝫ instit. que nõ queritꝫ nisi qñ aliquis sit institor. uel procurator ad negociãdum pro utilitate ⁊ questu dñi. ⁊ non loquit de ꝓcuratore q instituit ad colligendos reddit⁹ ⁊ faciendũ coli terrã. h enĩ nulla est negociatio q̃stuaria. ⁊ iõ non dat insti. ff. de insti. sicut ullic⁹. possz tm̃ aliqñ dari neg. ge. itez lz dixerĩ q aliqñ potest ꝯhere mutuũ institor. tm̃ diligẽter caueat sibi ille q mutuat. quã autẽ cautelam dz hẽre collige. ff. de exerci. l. i. §. non autez ex cõi cã. ⁊. l. fi. in cautela enĩ hmõi equipo exercitoriã ⁊ insti. lz aliq aliter dicãt. Ex his autez legib⁹ sic distinguit. q si ꝓpositus alicui rei ut institor vel exercitor ꝯhat in rẽ que ei noiatim ẽ ꝓmissa semp ꝓpositores tenent instit. vel exercit. nec attendit an sit ꝓ uersuz in rẽ vel non. si autẽ ꝯhat in rẽ que tacite est sibi ꝓmissa. si id qꝺ accipit uel in quo ꝯhit vertit in rem dñi idem est. sz si non vertit in rem dñi tũc locũ hz. l. fi. ff. de exerci. vbi dr̃ creditorẽ scire debẽ se ꝯhere in eam cãm que tacite est ei permissa. ⁊ q nõ credat plus q̃ est ei necessariũ. ⁊ q res ibi posit ꝓparari. nec sufficit sola assertio ꝓpositi, dicentꝭ q in causaz necessariã accipit. ũmo eo sciente dz subesse causa. quid autẽ sibi tacite ꝓmittat in sũma de exerci. no. dicit autẽ institor ab instio q prestat vel prefici negociatõi vl̃ negocio etiã singlari ff. de insti. l. ij. ⁊. l. cuicũq; in ꝑn. ubi hẽs q institor dicit etiaz q edificio preponit. ⁊ insulan⁹ h hoc noie continet. ⁊ de institore videt q si pro edificio accipit mutuũ q bñ obligat dñm ff. de instit. certũ. §. non tam oẽ. sed si tm̃ esset instituꝰ ꝓcurator non institor ad edificiũ. tunc non videt q possit accipere mutuũ pro edificio. sed de sua pecunia vel dñi h facer dz. C. q cũ eo. l. fi. sed ꝯ. ff. insti. meũ. C. de exerci. si mu. so. ille le. loquunt q ꝓcurator obligat dñm de mutuo qñ ei spãliter mandatũ est q mutuet. ⁊ h ipsum dicit. l. pre. allegata. C. q cũ eo l. fi. in ꝑn. sed si nõ esset mandatũ sibi spãlr tunc ñ posset dñz institor obligare. nisi esset ꝓcurator ⁊ institor. ff. insti. cuicũq; §. sed si fullo. C. q cũ eo. l. fi. h mã lz sit legalis tam multũ necessaria est dericis q suis negociis multos preponũt. ex dolo autẽ exẽ offm̃ suum ꝓmisso non tenet dñs. sed si in officio sibi ꝓmisso delinquat in ꝯctu tenet dñs. ff. de tribu. sz si seruus. ⁊ duab⁹ legib⁹ seqn. nisi q̃cito sciuit purgauẽit. C. ꝺ exerci. mil. an. l. fi. C. de hereti. quinq;. s̃. ut li. non ꝓtest. accedẽs. sicut ex dolo defuncti tenet heres si in ꝯctu admittat. ff. ꝺpo. si hoiez §. dat. in utilitatem. sed ꝯ q si sine ultra summã cõi, puidentia ꝓstitutus siue supra mutuat⁹ fuerit non tenet ecclesia. nisi ꝓuersa sit in ipsius utilitatẽ. x. q. ij. h ius. §. is cũ. ⁊ insup q̃tũcũq; recepit si ꝓuersa est in utilitatẽ ecclesie semp tenet ut hic. So. duob⁹ modis dr̃ conuerti in utilitatẽ eccle. ꝑ id tm̃ qꝺ ꝓuertitur in rez eccle ⁊ in postez duraturã. puta emptionẽ alicui⁹ rei edificiũ ⁊ ꝓsilia. ⁊ sic accipit h ⁊. ff. de imper. in res do. f. l. i. ⁊. iij. ⁊ plt. ⁊ q̃si p totũ. dicit ⁊ alio mõ conuerti in utilitatem eccle etiã id q non accipit ad perpetuã utilitatẽ sed tẽporalẽ puta p colendis agris ⁊ domib⁹ nõ necessariis alis tm̃ utilib⁹ faciendis ⁊ magnifice ⁊ utilr. sed tm̃ ecclesia non sufficit ad tãtas expẽsas facẽ. ⁊ iõ h inspecto non est vẽ h utilitas. ⁊ idẽ in alimentis monachoz quos voluit pce viuere sed ipse multa expendit que utilia fuerũt sed tm̃ nimis granabat. ⁊ ipsi pautionibus poterant esse ꝓtenti lz cum difficultate. ⁊ sic accipit ff. de rei vẽ. si fundo. ⁊. ff. de pe. her. si a dño. §. ult. ⁊. l. seqnti qñ ergo fit h. puisio q accipiant vsqz ad certã summã poterit obligare ⁊ accipe etiam, p tempoalib⁹ ⁊ non ppetuis utilitatibus. sed ultra non, p tempoalib⁹ sed ppetuis semp tenebit. item si usqz ad summã pretaxatã mutuũ acceperit ⁊ conuersũ sit in utilitatẽ ecclesie etiã si post pierit tamẽ tenet ecclesia. si aũt vltra summã pretaxatã acceperit lz conuertat in utilitatẽ ecclesie nisi pduret non tenet. sic. ff. de transac. cũ hi. §. si qs de ali. sed h non placet aliqbus. qz in casu, primo eque ꝑpetit actio sicut si duraret versum. ff. de neg. gest. siue. sed alij dicũt q q̃ tũcunq; sit uersum usqz ad pretaxatã summã ꝑpetit actio negot. gest. si cõtemplatõe ecclesie mutuauit. sz ultra summã nõ hz actionẽ nisi duret uersum. C. de neg. gest. l. ult. qa videt, p bibere vltra pretaxatã summã. sed h non videt pati h lra. cũ etiã uelit q si ultra summã sit mutuatũ ⁊ sit uersuz in utilitatẽ ecclesie q ad illũ teneat ecclesia., pbatur etiã hiꝑm ea rõne qz exquo pecunia mea ꝓuersa est in utilitatẽ ecclesie ⁊ si alis ius non sit tm̃ equũ est pecuniã mihi restitui. ff. si cer. pe. si me. sed certe h vera sunt vbi durat uersum vel ubi non durat dũmõ certa sũma nõ esset ptaxata. sed ubi certa sũma est ptaxata videtur ultra summã pretaxatã, phibere. ⁊ iõ tunc non hz locũ actio neg. gest. C. de neg. gest. l. fi. posset tm̃ dici eũ uideri donasse. sed hanc presumptionẽ donatõis aufert qz expresse dicit se velle recupare pecuniã suã. vsqz ad sũmã autẽ pretaxatã certũ est q tenet monasteriũ certi ꝺitione. ar. ff. si cer. pe. ciuitas. itẽ potest dici q sicut seruus ꝯhendo mutuũ obligat dñz ex mutuo. sicut ⁊ monachus ⁊ etiaz forte dericus.

Um pro quo si diu. ff. man. lutius. discipare. C. man. si pro ea.

De solutionibus Rubrica.

Dhec. sic predecessoris. xij. q. v. quia. l. heres. xvi. q. vj illud. necessitate. si uersa sint in utilitatez ecclesie.

J quorum obligari. alienis debitis. nam, p suis debitis licet dare lras ⁊ sigilla. suspensum. banc absolutiõem ñ fuat sibi papa. ⁊ iõ cuilibet epo lz. ar. j. de sen. excõ. nuper.

Boardus relaxaris. videt q hoc locum hz siue ex ꝯctu siue ex maleficio conueniat egenus ad intẽ esse alicui reddendũ tm̃. si vo ñ agit ad interesse tm̃ sed ad penã ⁊ interesse ut est in furto. tunc si placet actori q ẽ ibi pene poterit ꝓmutari in penã corporalẽ. ar. xij. q. ij. fraternitas. sed, p puro interesse non subijcit pnie. sed refuabit res hñda tẽpore, psperioris fortune. Si aũt conueniat qs actõe iniuriaz que est tm̃ ad vindictã. vel etiaz si alis conueniat criminalr ubi dz qs condẽnari pecunialiter fiat ꝓmutatio pene ẽt inuitis actorib⁹. ff. de penis. l. i. j. de snia ex. ut fame. alij tam̃ dicunt q h ꝓmutatio locũ hz tm̃ ubi pene applicantur fisco. q est semp nisi in casib⁹ exceptis. sed ubi applicant certis personis non fit commutatio eis inuitis.

Sq indebitum. ff. de, pba. cum de indebito. Rudentes. ꝛc.

De donationibus Rubrica.

Raternitatem. deteriorẽ. banc regulam intelligo cum agit de dãno vitando non de lucro captãdo. C. de acqr. pos. l. ult. tm̃ in modicũ potest facẽ deteriorẽ. ut in. c., pxi. ⁊. xij. q. ij. terrulas. ⁊ in h differt a, procuratore. q etiã aliqͣtulũ, procurator donare non põt. ff. de ꝓcur., procurator. ⁊ p totũ. in omittẽdo autẽ facit ꝺitionez deteriorem etiam in multo. xvj. q. iij. placuit. s̃. de prescrip. c. i. l.

legittime.reuocare.dic vt no.s.de clec.nosti.

Eterum qntitas. qr zsi psuetudo esset non tame teneret in magna qtitate cu esset onerosa ecclesijs. s.de psue.c.i.ratum. z si tot faceret que lesione inducent ecclesie reuocaret ultie tm p quas ledit ecclesia.j.e.aplice.xij.q.ij.si quos.C.de dona.si quis.ar.tamen q totuz reuocaretur ff.de iur.pa.si libertus.

Onsultationibus fiant. puta qr eis dant in bn̄ficiu.pruatis. i.clericis.momenti.etia postqz vacauerint.fiant. etia viuentib⁹ personis eaz. puta qr eis deberent in perpetuu aucte z cum alijs solennitatibus.

Er tuas.quatuor modios. non designando in aliquo certo loco bos qttuor modios. sz simplicit eos de qttuor modijs inuestiuit p qua inuestituram nec meliores nec deteriores qttuor modios ; mediocres dari cogi debebat.successor autem duos modios tm assignauit z de eis ipsos inuestiuit cu credent qttuor esse.nec erat cert⁹ terminus assignatus mensuratoi.z q.j.eundem renutiaret de qtitate. na tunc secus esset.ff. de contrahe.emp. si q fundum.qtuor.i. ac si quattuor essent modij.

Um dilec.in forestam.ppt venatões. ac snia. egerat eni monasteriu intdicto uti pos.z alanuz ut ab ipsoz molestatione desistet.sup qua petitioe cum esset lis co.z testes,pducti ac plene de ca liqueret mandat dns papa snam ferri sic.donationem. duplicis generis donatões z diuersaz rez continebant in instro.pma donatio erat pura. sa cum pestione z determinatioe tali.s.q possit illa donatoez pmutare vel reuocare.z ad hac ultima donatione refert clausula.de foresta.que forte erat q liceret ei venari in reb⁹ donatz vel in forestam dirige.ar.z.s.de ap.fo.ff.de leg.iij.si quis i pn.del.i.tal.§.ult.z.l.se.sed h io est qr in donatoe est plenissima interpretatio facienda ut h.plena. ut.ff.de v.ob.in quetionalibus.C.que res pi.ob.l.ult.ff.si cer.pe.l.iij.plenior. ff.o reg.iur.in testamtis.ff.de iur.z fac.igno.l.iiij. beneficijs. i. pulegijs.z intellige si alij no sit enorme preiudiciu. C.o pre. impe.of.quoties.ff.de admi.tu.ipuberi.s.de rescrip.sedes. ite pruil.que tangut iura concedentiu large interpretamur vt hic.xvj.q.i.que aute iura alioz tangut stricte.s. o usu.pal.ex tuaz.non tm calumniose.j.de pruil.in bis. z no.s.de translat. episcopi uel ec.c. ult.

Astoralis religiosis. secus si concedat ecclesiam alicui archipsbro que sit ifra finem sui archipsbratus na tunc non intelligim⁹ q concedat ei fructus uel ,puent⁹ suos tporal⁹.sed q sibi sit subiecta tanqz archipsbro. z idem si concedat archio. ecclam ubi non hz iura archidiacon⁹.qr tuc ea concede intelligit ro diuersitatis est.que cu abbates nihil habeant certi iuris in ecclesijs suis ut aliqd eis concede videantur locum hz q hic dr.ide credim⁹.s.qo hic dr etiaz si donet monasterio exepto vel epo alieno.xvj.q.v.c.i. nisi forte moasterium esset exemptu cum capellis bitis z bndis.qr tunc videtur dare uel donare ecclam ut sit exepta.tm eps suos,puetus tporales dare non intelligit.hoc io dicimus qr ex psois dantiu z eoz que dant debemus cognosce quid dari intelligatur.ut hic colligit.hoc q dicit decr.h locum hz cum epus dat monasterijs ecclesias bntes uel non bntes prochias. et idem videt si papa suam capella que pplm non hz dat moasterio.sed si eximit aliqua ecclesia ab ipso ut det ea abbati.sive in ea pruus abbas iuspatronat⁹ habet siue nihil tuc illa sb erit abbati quo ad leg.dioc.z quo ad leg.iurisdictois. qr ex quo eam exemit ut ea det abbati utrazqz lege trastulisse videt in abbate.cum papa ipsum exemerit. z cupiditas pape videt si aliqd sibi retinet.ar.C.de bon.va.si qn.z est h verum si ecclia donata non hz pplm.sed si hz pplm tunc code mo ecclia cu clericis subeit abbati quo ad utrazqz lege.qr solus abbas super ea z eos exercebit iurisdictione h saluo q in grauioribus regret papa.s.de offi.archi.ad h.ipse eni instituet rectore in ipsa ecclesia.z sic de alijs q ad lege iurisdictois ptinent.sed z lege etiam dioc.hebit in ea.qr si qua aliunde ei obuenerit qz a papa o illis hebit canonica portione.z sic et de mortuarijs z aliunde venientib⁹.sed cum pdicta exeptio sit restringenda qtum ad epm a quo eximit non intelligo pplm exemptu. et io qtum ad pplm dz epo de lege dioc.rndere.s.qr cura populi ab eo retinet sine exaiatione tm. sz tn bene poterit z euz excipere z accusare coram abbate z de ca eius rndebit epo. ite de oblatoibus z mortuarijs que illi ecclesie a pplo obuenient rndebis epo.ar.j.de pruil.ex ore.z idem dicim⁹ o lege iurisdictionis.qr si quas cas pplis tractabat ad epm appellabit. q suum. q enz concedit ecclesia ius qo in ea hz concede vi ff.de pben.emp.qa tabernas.ff.de leg.i.si dom⁹.z.l.ult.ff.o usu.z hi.si ita.ff.de leg.ij.in ci⁹.§.plit.ar.z.tempozaliter.puta tertia vel quarta parte fructuu possessionu non decimaruz vel forte qr de possessionib⁹ aliqua annu redditu pstabat.z si tale parte non hz in tepozalib⁹ videt concede,puent⁹ spualiuz puta quarta decimaz z oblationu z silia.s.spualium reddit⁹. x.q.ij.antiquos.xij.q.ij.vultanos.portio conuertatur. z no institutio z cera psilia.q institutio bn intelligeret pcessa si diceret eps.concedim⁹ tibi ecclam pleno iure.xvj.q.ij.c.i.ar. ff.,p socio.l.iij.§.i.z.l.cu societas.i.q.i.sut nonulli. nullam. certa qr cathedraticu datur in signu subiectois in spualibus z iurisdictiois spualis.z io cum illa remitte non intelligant p psequens nec cathedraticu.prouentus. puta moderatu auxiliu.j.de ce.cum apls.§.phibemus.z que de multij ul iurisdictione,pueniunt.nam noie,puentus oia prehendit.ff.de usuf.usufr.legato.a criminalib⁹ aute abstineat z epo dimittat xvi.q.ij.uisis in fi.vel ut dictu est pferre intelligit quarta dcimaz z alios spualium reddit⁹.non iurisdictione nec ea q ex iurisdictoe ,pueniunt.vel is est sensus q si eps nullos hz reditus in teporal.qr tunc intedit concede religiosis q omnes redditus ecclesie pcesse eis appropriet sibi. Sz oppones si h fiat ergo ecclia pcessa est in grangica.z sic nec etia cathedraticu hebit ibi eps.sed ibi rndent lz appropriet sibi reddit⁹ superfluos non tm ecclesia dz absqz clericis remanet. ut no.s.de pbe.i lateran.z no.qr cu eps dat ecclaz aliqn intelligit dare teporalia.i.redditus rone teporaliu debitos quos in ea hz. aliqn alias obuentões ut hic.aliqn dat institutione cu pleno iure.xvi.q.ij.c.i.aliqn oe ,puentuz tempozale ex quacuqz ca ,pueniente.j.de ce.cum venerabil. sed dando pruilegiu exeptionis non eximit a iurisdictioe sua ecclam cui dat pruil. vt pdictis iurib⁹,pbat.ar.ff.de off.pre.legat.z dicut qdaz q non valet talis exeptio nisi dicat in qbus eximit. sicut q no soluat moderatu auxiliu z in illo valet exeptio. z sic de alijs. j.de reli.do.pstitut. sed dic ut ibi no. sz melius videt q si gnalis fiat exeptio de oibus teporalibus q ualet.j.de ce.cum ue.z ide forte in spualibus q remitti pnt.supior ergo tatu eximet.non tm solus papa sz z archieps z eps.ar.j.de excel.p. sicut.xvi.q.i.z tepozis qlitas.dumo cum solenitate debita faciat.ut no.s.ut ec.bn.sine di.co.ut nostz.i fi. z si eps eximat aliqua ecclesia abbati vel archiepo uel alij plato intelligit in totum exepta cum clericis z laicis z soli epo subest vel illi cui tradit.z est h uerum in iure prochiali.secus aute dicemus i iure epali.nam lz ecclesia qua dat religiosis a iure epali sit exempta p papa.non tm pplius erit exeptus.ut no.j.de pruil.recepimus.z est ea forte ro qa esset grande periculu si epus non posset ministrare populo sacra.qr abbas vel aliust platus ipius ecclesie exepte no pot.ut psecrare altaria z psilia.imo plus videt q etia si eps aliqua ecclesia eximat non videt illaz a se eximisse.vnde forte videt q si papa daret ecclesiaz alicui epo q tunc etia populus videtur exeptus.qr epalia iura posset recipe ab epo cui dat.cathedraticu.ide in correptoe etia si pleno iure pcessisz ecclesia.xvi.q.ij.uisis.ide in ,pcuratore z iurisdictoe z uisitatoe.j.de ce.cum uenerabilis. etia si pleo iure pcessisset.consensus.z sine eo no valet.si aut collatiões

beneficioꝝ fierent de ꝓsuetudine valerent sine cõsensu capitli ꝯ.de his que fiunt a pre. sine con. ca. ea noscitur.

Ater dilectos. hospitali. sci alutij. hospitalariꝝ sci sepulchri. dissimilibus. q licite fit q2 ꝑmo egerunt interdicto uti pos. t postea interdicto de recuperanda possessiõe. ff. de acqr. pos. nãlr. §. nihil. t eadem res vno intdicto sicut vna actõe ex diuersis cãis. puta turbatiõibus vel deiectionib⁹ petit. C. de pe. her. hẽditas. ff. de excep. rei iudi. cum queritꝰ. nã t cũ etiã interdicta ꝓsonalia sunt t ex diuersis causis ꝓponit idem interdictuꝫ vbi gra. ago intdcõ vnde vi q2 deiecit. t tex si ꝑmo succubuit. q2 deiecit mãdauit. t itez q2 ratũ habuit. ꝯ. de resti. spol. sepe. t. c. cum ad sedem. patroni. q2 patroni ꝓsentiebãt q suũ esset iuspatronat⁹ concedẽ videbat. ar. ꝯ. c. pri. hospitalis. sci alutij. ꝓmiserunt sic ff. q cuiusq3 vni. item eoꝝ. §. i. assignationem. i. ꝓctũ donationis uel cõcessionis ꝓficerent q̃ oĩa possunt p ꝓcuratorẽ fieri. ꝯ. de ꝓben. accedẽs. ꝯ. de ꝓscrip. si diligẽter. receperint. h subiectio lꝫ non tenuerit de iure q2 ad eꝑm ptinet h. s. sbicẽ vnã ecclesiã alij. ꝯ. de sup. negli. ꝓla. sicut. j. de excess. ꝓla. sicut ꝯ. de ꝓsue. cũ dilec. ꝯ. de resti. spol. cũ olim. tñ eis obest ne ꝓuenire possint. sic. ꝯ. de renũ. q in dubijs. vij. q. v. si qs eꝑus t sic nõ est ꝓ. ꝯ. de his q̃ ui met⁹ cã fi. cũ dilect⁹. h solo nõ valꝫ q2 ꝑm h non adiudicasset hospitale cum suis ptinentijs sed tñ facultatẽ ꝓtradicẽdi aduersarijs abstulisset vel eis tñ silentiũ iposuissꝫ. Sed põt rñderi h iõ factũ est q2 possidebãt. alij dicunt q t subiectio t assignatio tenuit quo ad eos. t iõ bõa est snĩa p quã adiudicat eis hospitale. i. q quis iuris hẽbat t ꝓferre poterãt in hospitali ius. s. pa. de fcõ. ñ tñ video quõ in alijs ualeat subiectio. uel dic q ecclesia sci alutij possidebat quoddã hospitale qđ noiabãt hospitale sci alutij. t h ecclesia donauit illud hospitale hospitali sci sepulchri. t si uerũ est q ab istis dr̃ bona solo est. q2 cum eccle pingue iuspa. habeant xvi. q. ij. sane. bene sequit ꝓdẽnatio hospitalis cũ suis ptinentijs. ul dic q melius uidet q hospitale sci alutij. i. qđ sic diceba tur non erat adhuc religioni ꝺputatũ. vnde ꝓsone q illud regebant poterãt esse seculares t talis locus p dños eius aliẽari põt in quascũq3 ꝓsonas. ar. j. de reli. do. ad h. Sed oppones ibi erat eccla sci alutij ergo erat locus religiosus t ei⁹ cura ad archiepm ptinebat. so. non erat ibi ecclesia q̃ dignitatẽ ecclesie obtinẽt. sꝫ forte erat ibi locus aliqs q erat deputat⁹ celebratoi t oꝛõni. sicut fere est in oibus palatijs magnaꝝ personaꝝ. uel dic q h non se suppoſuerũt nec ꝯctum inierũt sup ecclesia sed sup hospitali tm̃. t hospitale nõ erat ecclesie nec ecclesia hospitali sed erant iuxta nihil se ad inuicẽ contingentes Sed oppones ergo nõ erat ibi rector uel frẽs cum non esset ibi licitũ collegiũ. sed ibi rñderet q frẽs uocabant. sed ibi nõ erat collegiũ nec erat ibi religio. uel dic q bñ erat licitũ collegium eoꝝ q hospitalitati intẽdebant. t hi frẽs p dñm t fũdatorẽ hospitalis ius hẽbant in hospitali ut tẽpore uite sue ibi deseruirẽt t ibi necessaria hẽrent t eoꝝ consilio oĩa facerẽt. sꝫ adhuc oppones nõ debebãt dici patroni sed dñi cuꝫ nõ eẽt locus religiosus. Sꝫ rñdemus q large sumẽdo patroni dici possunt ꝓpter spũalia ad quẽ locuꝫ illũ deputauerãt. aliꝰ aũt si eẽt locus religiosus factus aucte eꝑi ad dispõnem eꝑi ptineret. nec ꝑm⁹ status sine ei⁹ aucte potest mutari. j. de reli. do. de xenodochijs. t ita non eẽt recept⁹ libellus hospitalis sci sepulchri ubi ponebat cã iusta sꝫ q hẽbat ex donatõe fratrum hospitalis sci alutij. ut no. ꝯ. de offi. iudi. c. i. solus enĩ eꝑus h facẽ potest. j. de excess. ꝓla. sicut. t no. ꝯ. ut ec. bñ. sine di. cõ. c. i. in fi. partis. i. hospitalis sci alutij. partis. lꝫ contẽpti non fraudulenti h suo noie possent ꝓponẽ exceptõeꝫ ꝓiurij. ñ obstat. ꝯ. de elec. q sicut. t de reb⁹ ec. nõ alie. si qs ꝓbroꝝ. t no. ꝯ. de testi. cũ olim. noie tñ capituli ꝓponi nõ põt vt hic. possꝫ etiã dici q lꝫ excõicati ul ꝓiurati essent tñ donare ꝑnt. ut no. ꝯ. de dolo. vitatis. Itẽ dic q capitulũ uel conuẽtus bene potat dicere contractũ non tenẽ. uel q forma debita seruata ñ erat vel petere restitutionẽ in integꝝ si lesa erat ecclesia ꝓtextu soli⁹ malitie sue ul malitie ꝓsonaꝝ de conuentu dũmodo alis contractus bonus eẽt non posset se iuuari. illud autẽ q a minori parte conuẽtus celebrat⁹ est ꝓtractus bene fuisset recept⁹ si ꝓ bauissent cũ q si uerũ esset nullus eẽt ꝯctus. sed q2 non ꝓbauerũt idcirco ꝯ eos iudicatũ fuit. litigiosa. t ita cũ res litigiosa esset non potuit in aliũ transferri. t si translata sit nihil ualꝫ C. de litig. l. ij. C. cõi di. l. i. imo alienantes incidũt in penã litigij. C. de litig. l. ult. ipsi tñ qui alienauerũt ꝓtrauenire ñ ꝑnt uel dic q lꝫ res diceret ligiosa nõ tñ probat. t h isti bene poterant allegare qđ eoꝝ interesse videbat. de h no. ꝯ. de ꝑbẽ. auditis. turpitudinem. C. de ser. pi. da. ita si creditoꝛib⁹. C. de transac. l. trãsactione finita. C. de reuoca. do. cum ꝓfitearis xvi. q. iij. nulli. ar. ꝯ. ꝯ. de ꝓcess. prebẽ. ex tenore. C. de lib. cã l. i. xxxv. q. iij. exꝺor. t quidẽ allegans turpitudinẽ suã auditur ꝓpter piculũ aie. ꝯ. de re iudi. latoꝛ. t in fauorẽ ecclesie. xxxv. q. ix. quis. sed deceptis. ff. ad uell. l. ij. C. si mi. se ma. di. l. ij. ꝯ. de re. pmu. cum vniuersoꝝ. pertinentijs. no. ergo q̃ a liquid petit ut accessoriũ q ferꝰ snĩa incerta. t no. de boc. ꝯ. ꝺ resti. spo. cum ad sedẽ. t de ordi. cog. cũ dilec. adiudicare. no. hic adiudicat hospitali ꝓpter solũ iuspatronat⁹ q in eos transferri poterat p patronos. h non difficile videt t iõ plus placet q no. ꝯ. in glo. que incipit h subiectio. preiudicium. q2 si prius locus sacer erat q non potuit fieri sine aucte eꝑi eꝑus ibi ius eꝑale hẽbat. insti. de re. di. §. sacre. ubi forte hospitalariꝝ bierosolimitani de qbus h agitur sup hoc habeãt speciale priuilegiuꝫ q sacra hospitalia possint facẽ in ꝓdicto casu. s. q̃ locus erat religiosus non tenet ꝓdicta collatio t assignatio. item t si hospitalariꝝ possint hospitalia facer̃ tamen semper intelligitur ius plebis t eꝑi saluum.

Postolice in canone. xij. q. ij. bone. si quis. an solus eꝑus possit sine ꝓsensu capituli. dic no. ꝯ. de his q̃ fiunt a ꝑla. sine con. ca. pastoralis. census. i. tot possessiones vnde possint monasteriũ uel ecclesia tm̃ recipẽ q̃tum est quinquagesima uel centesima census eꝑalis ecclesie. uel de oĩbus redditib⁹ ecclesie recipiet quinquagesimã uel cẽtesimã t hoc uidet uelle h decr. q semp eꝑus directũ dñium sibi retineat t utile trãsferat. uel censum appellat oĩa bona ecclesie l cuiuscũq3 alterius. ff. ad trebell. cogi. in ꝓn. de possessionibus. hic no. q non solũ quinquagesimã uel centesimã cẽsus potest eꝑus dare. sed etiã quinquagesimã uel centesimã possessionũ in idem enĩ recidit. Itẽ no. q centesimã ul quinquagesimã dabit nõ solũ de suis possessionib⁹ sed etiã de possessionibus cathedralis ecclesie. legitime. per beneficium restitutionis. ostensione. puta q2 ecclesia grauat debitꝰ. potest. t papa debet concedere.

Ropter reuocare. concedit ex. l. uel rei ven. C. ꝺ de rei ven. bis. C. de ꝓben. emp. cũ res. ff. de do. cã mor. l. si mortis cã donatio fcã. presumpsit. vel nisi ꝓditiõeꝫ in donatione appositã non impleat. vt hoc habes. C. de reuo. do. l. ult. t habent locũ in donationibus factis extraneis t etiam filijs emancipatis uel alijs liberis non in potestate ꝓstitutis. h tamẽ saluo q si donator trãseat ad scõm matrimonium non põt reuocare nisi in trib⁹ causis contẽtis. C. de reuo. do. aut. hec quoq3. t. l. bis. si autẽ facta sit donatio liberto reuocat ꝓpter obsequiũ non prestitũ. t non solum reuocatur donatio sed t q emptum est ex re donata. C. de reuoca. do. l. i. t. C. de lib. causa. solo. item ꝓpter liberos postea susceptos a patrono. C. de reuocat. dona. si vnq3. alius autẽ totuꝫ non reuocat. C. de inoffi. do. si tot⁹. tacuit. quia si dixissꝫ si predicta contra me uel contra heredem meũ fecerit donatio reuocetur tunc donatio reuocabitur etiaꝫ a successore donatoris. successoris. nec contra heredes donatarij. C. de reuocat. donat. l. ult.

De peculio clericoꝝ. Rubrica.

Nuestigandum. ecclesia ꝓsumun
tur eius obtētu ecclesie acqsita. xij. q. iij. c.
i. ar. C. de dona. inter vi. ⁊ vxo. etiã. tamẽ
ꝯ hanc ꝓsumptionẽ admittit ꝓbatio cõ
traria. xij. q. i. sint manifeste. ⁊ q. iij. c. i.
canonicã. xij. q. v. nulli. ⁊ q. iij. gcũq; fixũ. xvi. q. iij. placuit
Reditur. emitur. de reb' ecclesie tm̃. nam si ō suis
⁊ ecclie emerit fit cõis diuisio. xij. q. iij. c. i.
T unusquisq; acquisierit de rebus ecclesie.
Aquirendum. alio nomine. q; si fecerit ꝓter pe
nam peccati dicim' q; ecclesia potest eos vendicar̃
licet non sit sue. C. de rei ven. si vt ꝓponit. C. ō ad
mi. tu. l. iij.
J quis fecisse. q; emit aliquas possessiões ō reddi
tibus suis. xij. q. v. fixũ. vel de terra inculta fecit cul
tam uel vineã. h autẽ tenebit etiã si ecclesiã dimittat etiã ꝓpter
crimẽ. quidã tm̃ dicunt ꝯ nisi de consensu epi h fecisset. C. de
aluui. l. ult. s̃. de rebus eccl. non alie. ad aures.

De testamentis ⁊ vltimis voluntatibus. Rubrica.

Iorundam. in octo. idest
in duab' ptib'
bẽditatis. insti. de her. insti. §. hereditas.
nuꝝ. ⁊ sic apparet q; hñs filios põt fieri
etiã eps. xij. q. ij. eps q fi. sz ꝯ. lxi. catineñ.
xxviij. di. ō sira. ⁊ aut. quõ op. §. i. coll. ix.
ubi etiã ꝓhibet de nepotib'. Sed quidã illa intelligũt qñ fi
lij uel nepotes sunt mali. uel qñ ꝓpter nimiũ amoꝛez filioꝝ ꝓ
sumit q; pat̃ dilapidet bona eccle. nos tm̃ dicimus q; de iure
cõi non dz ꝓmoueri q filios uel nepotes bz. in aut. de epis
⁊ cleri. in ꝓn. ⁊ idem etiã dicim' in quolibet ꝓlato. dispẽsatiue
tm̃ possunt ꝓmoueri si longa ꝓcesserit ꝓtinentia. xxviij. di. pri
usq; cuz cautione tm̃ que ꝓtinet. xxviij. di. de sira. scõm antiq;
tẽpoꝛa qñ eccle erant paupes hoc licebat. xlvij. di. §. necesse
patuerit. de bonis ecclesie. habuisse. supple ul' mansit acq'
situm. acquisisse. intuitu epatus uel ituitu officij. ĩ. e. reqsisti.
Uia ingredientibus. sed in uestib'. no. q; non
allegabat se ꝓfessam sed nõ portasse vestẽ mõacha'
lem q; nõ facit monachum. ĩ. de reg. ⁊ transl. ad rel.
poꝛrectum. si autem moniales essent non ꝓfesse possent cõ
dere testamentum. xij. q. v. c. ult.
Os quidem annum. infra hoc tẽpus dz volun
tas testatoꝛis executiõi mandari. C. de fideicõ. aũt.
ampli'. in aut. de eccl'ia. ti. §. si qs p edifi. constitutum. põ
statoꝛẽ. ⁊ sic est hic ar. q; si testatoꝛ de certo loco mandat ⁊ ibi
fieri non põt dz alibi fieri. uel si mãdauerit monasteriũ ō̃stru
ctum recuperari et si ibi ubi ꝓiꝰ erat non põt edificari alibi
edificabit̃. parte. defensio testamẽtoꝝ eni ad eꝑm ptinet ma
xime quo ad pias cãs. ĩ. c. ꝓx. C. de sac. sa. ec. nulli. idẽ videt
etiã in non pijs. ĩ. c. ꝓx. ⁊ c. si bẽdes. publicatio autẽ fieri nõ
dz apud eꝑm. q. ō test. ꝓsulta. ⁊ sic exponim'. lxxxviij. di. eps
cui. ⁊ omnia. relicta ꝓ monasterio faciẽdo uel ẽt alia. leges
C. de epis. nulli. in aut. de ec. ti. §. si qs aũt. colla. ix.
Adicante. nudis. verbis sine scriptis etiaz fm le
gem sufficit. C. de fideicõ. l. ult. erant eni cuiusdã ec
clesie. si auctoꝛ. i. si testatoꝛ.
Jlius alieni. legauerit. scient'. tenetur eni eaz he'
res redimẽ uel pretiũ dare. insti. de leg. §. non solũ
⁊ §. qd̃ aũt. si autẽ ignoꝛãter secus nisi legaret ꝓiun
ete pson̄e. C. de leg. cũ aliena. ⁊ dz legatarius ꝓbare sciam. ut
in dicto. §. q; autẽ. ff. de ꝓba. vius. **teneantur.** ecclesia repe'
tente sine cui' scia sibi tradite sunt. sz h lra videt dicẽ q; nec ec
clesia repetebat sed bẽdes. ⁊ ĩō dic q; res legate depositẽ erãt
apud testatoꝛẽ uel obligate a quadã eccl'ia qua ecclesia nunc
agẽte aduersus heredẽ de depositõ uel de pignoꝛe uel petẽte
restitutõez in integꝝ mandat̃ legatario q; restituat. tunc heres
tenebit̃ ad restitutõez faciẽdam ecclesie cui legatũ factuz erat.
h non vult parcẽ heredi q; extimatõez non det. sed in h ꝓbat̃
heredi q; nisi rẽ restituerat foꝛte magnũ damnũ uel penaz in
curret. vel testatoꝛ ignoꝛãs rem esse alienã legauit eã ⁊ ĩō red
dere tenebat̃ ecclesia. **teneantur.** meli' placet q; nec heres te'
neꝯ ad extimationẽ. nam lz illud verũ sit gnãliꝛ q; hẽs tenetur
ad extimationẽ. insti. ō leg. §. non solũ. fallit in casib'. ut si qs
legat ea q̃ non pñt bẽri sine magna difficultate. ut sũt predia
cesaris. ff. de leg. i. apud iul'. §. cõstat. Si autẽ hoc ꝓuilegiũ
hẽnt res cesaris multo foꝛti' res ecclesie in quaꝝ alienatione
magna difficultas est. x. q. ii. h ius. xij. q. ij. sine ex. itez legari
non pñt ea que cõibus usib' deputata sunt. ut in pall'. l. apud
iul'. insti. de leg. in. §. non solũ. item in testõ scribi nõ dz aliqd
q; sit ꝯ bonos moꝛes uel ꝯ ius. ff. de leg. ij. si qs ingl'. §. si. res
autẽ eccl'ie cõibus usib' sunt deputate. xij. q. i. indeos. ⁊ ꝯ ius
est q; res ecclesie alienẽtur nisi in certis casib'. ut. x. q. ij. h ius
itẽ non est ꝓmertiũ rei ecclesiastice ad laicos. xii. q. ii. ñ liceat
igno. ⁊ c. se. ⁊ ĩō in legatis laicis factis de reb' ecclesie non tz
legatũ. ff. de leg. i. moꝛtuo. §. labeo. ff. de v. ob. multũ. C. ō in
deis ⁊ celi. l. i. ⁊ expone sz qa. l. dei non autẽ. l. secli vnus. i. res
ecclesie nõ sunt censende p oĩa sicut alie res seculi sic h appet
vel dic q; ius poli appellat̃ etiã ius qd̃ continet in iure ciuili
sed tm̃ ꝓpter fauoꝛẽ dei est in aliquo a iure cõi segregatũ sicut
h apparet. vel dic q; de reb' eccl'iasticis expresse non continet
in aliquo iure ciuili. sz in iure canonico tm̃ ubi dr̃ q; res eccle
sie alienari non pñt. x. q. ij. h ius. xij. q. ij. sine ex. itẽ lz sustiẽri
possz q; ecclesia agẽt tamẽ meli' est q; heres agat.
J heredes ab episcopo. ꝛpete q̃ dixim'. s̃. e. nos
Um in officijs. si beneficium. ff. de pe. bẽ. sz si
legat'. §. ꝓsuluit. viij. q. ij. illud. clerici. no. nõ solũ
ꝑlatus sed etiã alius cleric' oĩa acqsita intuitu eccle
debẽt relinquẽ ecclesie. ĩ. c. ꝓx. ⁊ c. relatũ. ij. canonibus. xij.
q. v. obitũ. ⁊ q. iij. placuit. remanẽ. no. q; nullus siue ꝑlatus
siue cleric' siue laic' ō reb' eccl'ie etiã mobilib' testari põt. ut h. ⁊
ĩ. e. ad h. ⁊ c. qz. ⁊ c. relatũ. xii. q. iij. c. i. ⁊ ii. ⁊ q. v. ꝓ totuz. pñt
tm̃ in egritudine ꝓstituti aliq̃ intuitu elymne erogare. ĩ. e. ad h.
⁊ in remuneratõe seruitioꝝ sibi exhibitoꝝ tam a ꝓsanguineis
q̃s ab alijs. ĩ. e. relatũ. §. lz. idem etiã dicim' de reb' quas eme
runt de redditib' suis. xij. q. ij. eps. ⁊ q. iij. c. i. ⁊ q. v. fixum. ⁊
s̃. de pe. dñi. c. pelt. nisi in ꝓpensatiõe relicti tm̃ darent eccl'ie
q̃ntum relinquũt. xii. q. v. si eps. ⁊ q. ij. si qs q̃libet. vel nisi a'
liud obtineat de ꝓsuetudine ut quidã dicunt. Si autẽ hz res
ꝓprias de eis testari põt. ut in pall'. c. xij. q. v. c. i. ⁊ q. iij. c. i. ⁊
ij. ⁊ ij. q. i. sint manifeste. in aut. de scis. epis. §. ꝓhꝛos. veient
aũt ad hẽdes ĩstitutos uel ab itestato ea q̃ clericus hũit ante
clericatũ. vel etiã q̃ postea obueniũt ex successiõe ul' donatiõe
ul' artificio seu doctrina. ĩ. c. qz. ⁊ c. relatũ. §. cetez. De his q̃
acqsiuit post clericatũ ꝑma facie ꝑsumit̃ q; intuitu ecclesie ⁊ ō
redditib' eccl'ie acqsiuerit. s̃. e. c. i. xii. q. iij. c. i. in aut. de ec. ti.
§. inf̃dicimus. h autẽ lz presumant in singulis clericis. ut in
pall'. iurib'. in ꝑlatis maxie ꝑsumit̃. xii. q. iij. quicũq;. ⁊ q. iiij.
sacerdotes. ⁊ c. ꝓbi. ⁊ est dicẽdum q; intm̃ standũ est huic ꝑ
sumptioni q; snia ferꝛ pro eccl'ia. nisi ex aduerso ꝓbetur vl' ꝑ
sumatur ꝯrium. ut in ꝓdicta aut. §. inf̃dicimus. Quidã tam̃
⁊ foꝛte nõ male dicunt q; in nõ ꝑlatis credit̃ acqri intuitu p'
sone non eccl'ie. cũ ad h. s. querẽdum noĩe eccl'ie nullũ bz offi
cium ⁊ ĩō suo noĩe querẽ videt si aliunde bz bona q̃s ō eccl'ia
vnde hẽs suus licite post eĩ' moꝛtẽ hec occupabit. ⁊ ẽ ad hoc
ar. ĩ. e. reqsisti. in fi. sz qz in his difficiles ⁊ q̃si ipossibiles eẽnt
ꝓbationes testiuz ul' instrumẽtoꝝ. s. quid ul' quantũ ō reddi
tibus eccl'ie ⁊ q̃ntum de suo ꝓpꝛio emerit. idcirco iudex ĩ hoc
facto multũ ex ꝑsumptionib' ꝓcedet. ⁊ cũ cõtingat aliq̃n vnã
ꝑsumptionẽ alij cedẽ. s̃. de presump. qz illud. ⁊ c. lr̃as. iudex
eni arbitrabit̃ q̃ntum sit patrimoniũ ⁊ quot sunt reddit' eccl'ie

item qd lucrat de artificio seu doctrina. z sic multa alia. z hoc videt dicẽ. c. xij. q. iiij. sacerdotes. semp tñ in ꝓputatiõe faciendã pus deducet expensas q̃s fecit ī victu z uestitu sup ecclesia q: q altari seruit dz viuere de altari. xij. q. i. ex bis. z. c. eps. z q. ij. charitatẽ. ar. ℨ. i. q. ij. pastor. s̃. de pben. eps. §. alij. solue ut ibi. itẽ cum platus segregare debeat res suas a reb⁹ ecclesie xij. q. i. sicut. z oĩa debet agẽ semp cum ꝓsilio clericoꝝ suoꝝz xij. q. i. eps. multũ ℨ eum presumit si omiserit hi⁹. z sepe possz ꝓpter culpã eius deferri iusiurandũ ecclie. ar. ij. q. i. in ꝑmis maxie ubi manifesta z lata deprehendẽtur culpa plati. z no. s̃. de bis q̃ ui met⁹ ue cã si. c. ult. sicut in tutor dr̃. C. de in lit. inr̃. l. i. z p totũ. item oes uanas z delicatas expẽsas pus deducet de bonis clerici. solas autẽ expẽsas approbabit iudex de bonis ecclie q̃ facte sunt in alimoniã suã z paupeꝝ. vel in redẽptione captiuoꝝ vel in hospitalez uel alias pias cas. xij. q. ij. aurũ hz. z. c. glia. z. xlij. di. ꝓmissationes. s̃. de sup. neg. pla. c. ij. nec credim⁹ melioris ꝓditionis quo ad ꝓbationez cẽ altez. s. ecclesiã uel heredẽ ex eo q̃ possidet q̃ztuz ad h̃ q̃ on⁹ ꝓbandi alij incũbat. q: semp pro ecclesia presumit. nisi heres defuncti clerici. pbauerit ante clericatũ defunctũ clericũ aliqd habuisse vel aliunde suo ĩtuitu obuenisse. ut in p̃dicta aut. §. interdicim⁹. ꝓbat autẽ q̃ dictũ est uel ṽe uel p presumptiões ut. ī. e. reg sisti. facit etiã ad h̃ qõ dr̃ de vxore qñ quicqd acq rit matrimonio ꝓstante presumit de bonis viri acqsisse. C. de dona. inter ui. z vxo. etiã. ff. e. gntus. q̃uis non sit p oĩa sile. q: quicqd vxor acqrit ex plona vel opa sua marito acquirit. clericus autẽ z etiã platus sibi nõ ecclesie acqrit. ī. e. q:. z. c. relatũ. §. certũ. Si autẽ plures quis ecclesias hz equa distributione bona clerici sunt int illas ecclias diuidẽda. ī. e. relatum in fi. z si clericus nullũ hz heredẽ usq; ad. vij. gradũ succedet ecclesia. xij. q. vi. c. plt. z ult. Sz rñde nobis qs occupabit bona intestati defuncti. rñdeas fm p̃dicta in bonis ecclesie ñ hz heredẽ sed successorẽ. vnde illa occupabit ecclesia. illa vo d̃ q bus certũ est q̃ fuerũt testatoris occupabit heres. ea autẽ de qbus dubitari põt. cuz pro ecclesia presumat ecclesia occupabit. z si heres occupet sua auctẽ ꝓpetit ℨ eum ꝓstitutio si qs ī tantã. item q: in rem quã possidebat ecclesia p clericũ defunctum sibi ius dixit. vel edictuz diui marci uel furti uel ui bo. rap. uel rei uẽ. uel ad exhibendũ ut in singulis notare potis actio autẽ expirat. ber. uel edictũ diui adri. non ꝓpetunt ecclesie. q: p̃dicta non petit tanq̃ heres sed dña. si autẽ platus in alium trãsferret tunc non hẽret ecclesia nisi rei vendicationẽ l' ad exhibendũ. sed qd si in testõ relinquat res ecclesie alij. vel in eis spãliter instituat heredẽ. videt q̃ hic non d̃beat formidare penã constitutõis. si qs in tantã. vel aliaꝝ ꝓstitutionuz. q: testator interuertit possessionẽ q̃ põt. ff. de ui z ui ar. colonus. sed meli⁹ dr̃ q̃ non potuit sibi possessionẽ ꝓpria inducere voluntate. C. de acqr. pos. cum nemo. nisi expelleret dñm uel nuntiũ eius. ut in p̃dicta. l. colon⁹. vel nisi alij dedisset possessionẽ uel electus fuisset. ff. de acqr. pos. ꝑegre. §. qbus. z. l. possideri. §. q̃ si fuus. z. l. hz. z. l. q̃uis. uel nisi suo nõie emisz q: tunc cũ possessio eẽt penes clericũ testatorẽ non nõie ecclie sz suo ꝓprio. si heres occupat possessionẽ nullã penã incurrit hz possit ab eo vẽdicari si de bonis ecclesie empta ẽ. hoc casu s. q̃ suo. s. clerici nõie emit si ecclesia sciẽter suo nõie occuparet teneretur ꝓstitutiõne. si qs in tantã. vel ꝓditione ex cã. xvi. q. vi. placuit. Si autẽ ignorant occupasset rem quã suo nõie possidebat platus non tenẽtur p̃dicta pena. q: iustã cãm hz ignorãtie z ꝓrie ꝓsumptionis. cum enĩ presumat ut dictuz est oĩa acqsita de bonis ecclesie. item cũ quicqd emit platus presumat emptũ nõie ecclesie ul' nõie ecclesie emẽ debeat. ut. xij. q. iiij. eps. si aliud nõ appareat d̃beo eum ꝓsumẽ poti⁹ fecisse qõ ius ꝓcipit q̃ ℨ ius. s. q̃ emerit z possiderit nõie ecclie. sed sic non excusaret heres occupãs. cum ꝑ eo non facẽt presumptio. nisi testator ei reliqsset. q: tunc excusaret ut sequit. si autez solũmodo dimittat rem post mortẽ suam iter alias res suas ꝓprias. ciuilẽ possessionẽ retinet ecclesia. cuz platus nõ possideat suo nõie sz ecclesie. sicut ꝓmodatarius. ff. de acqr. pos. si colonus. xij. q. ij. sine ex. z. q. i. c. ult. z iõ non iudicat ecclie si possessionẽ dimittat uel leget alij. C. de acqr. pos. l. ult. z iõ uidet q̃ ℨ eum ꝓpetat interdictũ vnde ui. z ꝓstitutiõis p̃dicte si violẽter occupet cũ ecclesia possidẽt. z hec vã sunt si relinq̃t res suas quas ꝓstat esse ecclie. si autẽ relinquat ea de qb⁹ dubiuz est an sint ecclie. vz postmodũ acqsita. illa bñ occupabit heres. q: sz p̃sumant acquisita ecclie tñ dubitat. z cũ in optõe plati fuerit qñ acquisiuit illa utz suo nõie accipet uel ecclesie sz malũ facẽt si de bonis ecclie uel ĩtuitu ecclesie q̃sitis nisi nomine ecclie accipiet. z qñ non p̃sumit ĩmemor sue salutis sic i. q. vij sancim⁹. ea accipiet hẽs. nec est ℨ instr. ui bo. rap. §. ij. ubi dr̃ q̃ ꝓstitutio. si qs in tantã. hz locũ etiã ubi quis credit sibi licẽ de iure rem suã, ꝓpria aucte accipe. sed nõ est ℨ q: ibi loquit de errante in iure. hic aũt errabat in facto. q: iste non credebat sibi licẽ rem suã, ꝓpria aucte occupare. sz credit rem suam eẽ. z eum cui succedit suo nõie possidẽ. z tunc nõ icidit in ꝓstitutoez. Itẽ alia rõ est in hẽde quã in alijs. q: ad hẽdẽ veniũt. z non solũ põt occupare q̃ possedit testator sed etiã q̃ inuenit in hereditatẽ etiã ꝓmodata z deposita. ff. de pet. her. non solũ. vnde põt dici q̃ si accipit p̃dicta nõ incidit in cõstitutionẽ. cũ non debeat credi eũ velle possidẽ aliter q̃z testator possederit. z ita nec possessiõe nec ꝓprietate uoluit ecclesiam spoliare. sz si vult eẽ tutus occupet saluo iure ecclie tam in possessione q̃z in ꝓprietate. ar. op. ff. de fur. falsus creditor. §. qui alienũ. tñ hec non multũ ualet. sz si ecclesia occupet agetur ℨ eam rei vẽ. vel act. ad exhi. z accusaret de crimine expilate hereditatis. ut hẽtur. ff. de cri. expi. hẽdi. l. i. ii. z. iij. quidã tñ dicũt etiã h̃ si, ptestet. ut supradictũ est nõ teneri. in his autẽ veri⁹ p̃sumit indubitatũ. sicut qñ donat aliquid p̃lato ab exĩneo fore tẽ secus possz dici. q: illa heres nõ occupabit. z eccl'a cuz occupare, phibebit. h̃ autẽ scias q̃ oẽ damnũ qõ facit ecclie clericus eius hẽs sibi ꝓpensare dz. xii. q. ii. eps. z. c. q filios. sed q: nimis difficilis eẽt q̃ semp ad oĩa tenẽtur heres. dicimus ad simulitudinẽ tutoris q̃ tm̃ post lit. ꝓtest. cum testatore tenetur de bis in quib⁹ lis cõtest. est. insti. de hẽ. tu. heres. §. paulus. sz etiã lit non ꝓtest. de bis q̃ puenerunt ad eũ uel ad p̃latum testatorẽ. item si p̃latus aliqd fecit dolo uel culpa nõ tñ leui tenet. z etiã si p̃latus de bonis ecclie alicui gr̃am fecit. ff. de her. tu. cum ostẽdimus. C. e. l. i. z. l. ult.

B h̃ testari. s̃. c. pxi. errogare. etiã possunt ī mõte. ī. e. relatũ. z põt fieri h̃ dõatio sine traditiõe. C. d̃ dõ. si qs. ar. z successor tenebit. ar. xii. quicũq; suffragio.

Alia nos consideratione. ecclesie. idẽ dicimus si ratione officij. puta quia fuit capellanus alicuius pncipis qui multa ei donauit.

Um esses. leges. C. d̃ test. si vn⁹. z. l. ult. cum scriptum. ii. q. iiij. c. i. improbamus. quo ad relicta ad pias cãs. uel alit. ut in. c. px. anathematis. ca non ferende sententie est.

Elatum. relictis. fm h̃ intelligũt quidã. s̃. c. px. legatis. z in. primis p̃sonis cã pietatis relict; ubi mor solẽnitas requirit sicut inter filios. C. de testa. hac cõsul. C. fa. her. l. fi. C. ad. l. fal. aut. si mulier. est eiz graue papa vno verbo voluisse tollẽ oẽs leges. C. de inof. te. si qñ. alij intelligunt in oĩbus legatis z dicunt derogatũ oĩbus legibus. alij dicunt leges seruandas in foro seculari canones in foro ecclesiastico. z no. d̃ h. x. di. i sũma. causa talis. q̃ ad mez exam ptineat. puta q: sit d̃ relictis ecclie uel ad pias cãs.

Elatũ in laterñ. s̃. c. cũ i officiis. sed cõmunis. xii. q. iij. p totũ. vnus. ut in loco epi defuncti aliusꝰ succedit. vnde bona defuncti successori sunt refuanda. xii. q. ii. h⁹. placiti. z. de laicis. z. c. illud. sed quid dices de archid. distinguim⁹ an hẽat certam dotẽ archid. siue discreta bona. ar. s̃. de rescrip. edoceri. z tunc succedũt archid. tm̃. nisi aliud

statutū sit uel ꝓsuetudo. hīta tñ ꝯgrua extimatiōe inē canoni cos si erat canonicus. ⁊ archidiacon⁹ successor est si discreta erant bona archidiaconat⁹ ⁊ canonie sue ꝑbende .ī.e.c.§.ul. Si vo nō hēat certā dotē ſz ꝺ redditib⁹ ecclesie plus ceteris ꝓp dignitatē accipit caplm succedet ⁊ nō archidiacon⁹ successor. q autē archidiacon⁹ non caplm succedēt qñ hz bona discreta vehemēti rōne,pbamus. ponat q archiepatus dotauit archidiaconatū. mortuo archidiacono eps custodiat bona archidiaconat⁹ ⁊ sup illis pōt ꝓstitutionē facē. s̄. ut ec. bñ. si. di. cō. ut nostr. s̄. de ꝓsti. cuz veniſſet. quō ergo succedet caplm. idem dicim⁹ etiā in alijs dignitatib⁹ tam in secularib⁹ q̄z in regularib⁹ ecclesijs. in ecclesijs autē hñtibus ꝑbēdas distinctas secus. quia capituli bona sunt ⁊ non sunt discreta a capitulo lz sunt ꝑ ꝑbendas assignata. religiosis. s̄. e. ad h. ubi no.

Um tibi in alterius. ar. ꝯ. C. de mili. te. captatorias. so. illa loquit in institutōe heredis que nō pōt in alterius arbitriū ꝓmitti. h autē loquit de dispositione aliaz rez. sed hoc stare non pōt. qz ⁊ hic oia in alteri⁹ dispositionē ꝓmittit ⁊ ītestatus decedit. ⁊ legitim⁹ heres ab ītestato succedit q poti⁹ ad volūtatē defūcti oia deducta legitīa fideicōmissarijs distribuēda assignabit. ar. C. ꝺ fideiꝯ. eā quā alij dicunt q lz non possit alij ꝓmittere institutionē. puta istituo talē si talis voluerit. C. de muli. te. captatorias. tacite tamē bene pōt. puta ꝓmitto tibi dispositionē oiuz rez meaz. ar. ff. de beř. insti. si qs semproniū. ⁊. l. captatorias. ⁊. l. ille autē. ff. de cō. ⁊ de. nōnunq̄. ⁊ idem videt in legato. ff. de leg. i. captatorie. ⁊. ff. de leg. ii. l. i. secus autē in libertate. ff. de fideiꝯ. li. ⁊ fideicōmissis. Alij dicunt ⁊ hoc vī planius q ꝑ hec vba cōmitto tibi meā voluntatē eum instituit heredē. ar. ff. de leg. ii. l. ꝓpř. §. donatōis. ⁊ non dat ei potestatē aliū instituēdi. qz tē esset cap. C. de testa. mi. l. captatorie. qz decedit testat⁹ si in piaſ cāſ iussit oia erogari qz tunc non dz legitim⁹ heres succedere ab intestato q legitimā deducat. sed oia pijs causis applicabunt. C de sa. sāc. ec. si quis ad declinandā. alterius. iō credimus hunc reputari testatū decedē qz ꝑ hec vba extremam voluntatē meā ꝓmitto dispōi tal. intelligit voluisse q oia sua paupibus ⁊ in pias cās expendant. si enī alꝫ voluisset expēdi ⁊ nō ī pias cās. intestat⁹ decedē videt. Si autē precepiſſz fideicōmissario q oia preter pauca ī alias cās ⁊ nō pias dispēsaret tunc dicūt quidā q rōne paucoꝝ q̄ precepit dispēſari in pias cās testatus ꝺecedē intelligit. ff. de leg. ii. si qs titio. x. alij dicunt ⁊ vt uidet melius q in hoc casu ꝓmissarius hēbit ⁊ expēdet illud paucū in pias cās relictū. alia autē hēbit heres ab ī testato. ⁊ detracta falcidia solū legata fm mandatū testatoris Si quis autē instituat xp̄m uel paupes heredes tunc ipsi adirent hereditatē ⁊ alijs soluerēt legata ⁊ fideicōmissa scdz voluntatē testatoris. ar. C. de episcopis. si quis.

Fficij ecclesijs. sibi subiect⁹ in aliis sec⁹. legitima ubi ꝓsuetudo est q aliquantā portionē hēant. ī. de sepul. certificari. vel potius ubi ñ est ꝓsuetudo ꝯria. accepta uit. acceptare non teneť. ī. c. px. renuntiasse. ff. de inoffi. te. l. si pſ. §. ulti. ⁊. l. se. C. ꝺ inoffi. te. l. parentib⁹. renuntiasse. ar. C. de rei vxo. ace. l. i. §. sciendū. etiā si sibi relictū accepit in toto. alij dicunt q ad supplementū aget. C. ꝺ inoffi. te. si qñ. §. illud. ⁊. l. oīno. q intelligim⁹ qñ sine ꝑdicta ꝓditione relictum est sibi ⁊ ꝓditio nō acceptat. nā tunc tñ ad supplemētū aget. vendicare. ut. ī. c. px. constituit. scz paz religt monasterio ꝑ aīa. ceteris. qz testator dixit se relinquē non ꝑ aīa sz forte ꝑ aliquo fuitio q recepit ab ecclesia. in qbus eps portionez habē non dz. uel reliquit in eas cās que sunt. ī. c. ult. de qb⁹ portio canōica detrahēda non ē. portionem. ī. c. px.

Equisisti. voluntate. qñcunq̄z fiat testm̄ etiaz si ī plena sanitate ⁊ multo tēpore ante mortē. tam̄ inde hēbit canonicā portionē eps. qz in morte testm̄ cōfirmat. ī. de cel. missa. cū marthe. ecclesiam. epalē. uel quartam. xii. q. ij. vobis. ⁊. c. ꝓcesso. ⁊. c. q̄ttuor. alicubi medietatē

x. q. i. antiquos. alicubi nihil si de h est ꝓsuetudo q nihil habeat. nam ꝓsuetudo fuanda est. ī. de sepul. certificari. ⁊ fm h ubi nihil percipit non hz locū h decr. relinquo. tm̄ nō hīta mentōe eccīe. istud ecclesie. tm̄ non hīta mentiōe epi. reliquo istud. h ambob⁹ reliqt sed diuisiz. distiguendum. primū membz distinctū. canonicam. i. canonib⁹ prefinitā que tñ est ꝓsuetudinaria. xii. q. ij. nobis ꝓcesso. si aliqd h. q̄si ſ̄ silentio expedit fm membz dist. illud tantum. i. ppriuz q̄si q relinquerit illud intuitu psone nō eccīe. non episcopi. i. non epalis mense. ⁊ idem intelligēmus si dicēt. reliquo istud epo. ⁊ diceret q tm̄ volebat ad epalem mensā pertinē legatū non ad cathedralē ecclesiā. ⁊ hūc sensum satis canō h introductus sonat. Lau. tū dixit q si epalī mense aliquid relinquat non tñ hēbit partē ecclesia. ⁊ est rō diuersitatis. qz si qñ relinquit ecclesie non hz partē eps ius offenderet. secus si tm̄ epo ff. de leg. i. nemo pōt. vel dic q noīe ecclesie intelligit eps sed non ecōuerso. priuata. x. q. i. sic quidā. ī. e. tua. ff. ꝺ leg. i. nemo pōt. ff. ad. l. fal. q de bonis. generalem constitutionē. q. d. canones ꝓstituerūt q de oblatiōib⁹ ecclesie fieret diuisio inter eccīam epalem ⁊ epm. xii. q. ii. ꝓcesso. ⁊. c. nob. ⁊ iō si testator in testamto banc diuisionē intdicat non obstāte, phibitione ei⁹ fiet ꝓsuetudinaria diuisio. ad idē facit. x. q. i. sic qdā Sed si dicat q uelit legatū esse tm̄, ppriuum epi. tunc nullam portionē hēbit eccīa. qz nulli canones ꝑcipiunt diuisionē aliqua faciendā inter epm ⁊ eccīam de legatis relictis intuitu psone epi. contrariū. ei q dictuz est. ſ. q qñ testator relinqt aliquid epo intuitu psone. ⁊ hoc exprimit in legato q de eo nullā portionē dz habē ecclesia. vel eps pro suo velle dispōat in canone. xii. q. ij. pōtifices. probatur. i. pſumit. h. q dicit hic canon. ptinere. illud autē q in ista decr. dr̄ cum testator expressit q legatum tm̄ epi esse uolebat. i. ppriū. propinquo. usq̄ ad quartū gradū. ar. C. de epis ⁊ cle. aūt licentiā. in aut. de eccl. ti. §. interdicim⁹. coll. ix. alij dicunt usq̄ ad. vij. ar. xii. q. iij. c. i. s̄. e. qz nos. q si. certuz membz distī. canonica. q̄ est eadē q ꝓsuetudinaria. ut ī p̄n. h⁹. c. si uero. quartū membz distī. canonicam. i. ꝓsuetudinariā. in iure. ff. loc. hītatores. alij. exneo. legaretur. exneo. quia si alicui exneo legatū esset nullā portionē ꝺ illo hūissent capelle nec alia pia loca. sic nec de legatis epo debēt habē aliquā portōez. illis. ecclesijs nō cathedralib⁹. cōmunio. lz multa sit cōio inē ab batē ⁊ ꝓuentū vel etiā inter alias dignitates ⁊ capla. non tam̄ fierent iste diuisiones inter eos si hūt bona distincta. nisi h inē se ꝓuenerint. qz inter eos ꝑ canones nō est facta nec cōio nec diuisio. ⁊ ex hoc appet qz si nulli canones eēnt q dicerent q aliquā portionē debēt habē eps in legatis ecclesiaz tñ partē aliquā ibi habē debēt. qz cōio est inter epm ⁊ eccīas. exquo inter eos est cōio ⁊ bona debēnt esse cōia. qz non dicit h qꝺ in aliquib⁹ spāliter sit inē eos cōio. sed gnāliter loquit. ⁊ iō est intelligendū de oīb⁹. imo plus videt q in hac cōione dñs ⁊ p̄n cipalis erit eps. nam ipse est ꝓdinator in cūctis. xxv. di. perlectis. ⁊ ipse est ad quē ptinet cura oīum ecclesiaz. x. q. i. ꝺcretuz. ⁊. c. se. xvii. q. vij. omē. sed tñ ut tolleret cā scandali qꝺ solet cōio generare editi sūt canones quā partē habere debeat epſ ⁊ quā alie eccīe determiate. ⁊ h etiā diuersimode diffinierunt fm diuersas ꝓsuetudines, puinciaz. vel fm diuersas cōditiones tēpoz. ⁊ iō in hoc standū est ꝓsuetudini. ī. de sepul. certificari. ⁊ in p̄n. h⁹ decr. nam qdam canones dant epo medietatē de oībus datis ecclesijs. x. q. i. antiquos. ⁊ dicūt alij q tam magnā partē dedit illud. c. i. epo qz loquit de portiōe quā dz habē eps cum eccīa cathedrali cū qua hz maiorem cōionem ut hic. alij canones dant ei tertiā. x. q. i. decernimus x. q. iij. c. i. ij. ⁊. iij. ⁊. vi. q. i. ꝓstitutū. alij autē dant ei quartam xij. q. ij. nobis. ⁊. c. se. ⁊. xvi. q. i. ad h. ⁊ fm hūc modū ꝑcepe runt canones diuidi ꝑsentia ⁊ postmodū acgrenda. sicut ex eisdē. c. colligit. Sed ubi ñ ꝓstat de ꝓsuetudine videt q eps possit petē quartā. qz cum h decr. dicat q soluat tertiā l' quar

tã fm diuersas ꝓsuetudines. ad minorẽ summã recurrendũ est.ḃ non placet.qz qꝺ ḃ ꝺr̃ z in.c.certificari loquit fm diuersas ꝓsuetudines dandi portiões diuersas. sz cũ submouem⁹ ꝓsuetudinẽ z loquimur tm̃ de iure.ibi non est dicendũ ꝙ eligatur minor portio.sed portio posteriorib⁹ canonibus statuta dabit.ff.de leg.non est nouũ.z.l.nã posteriores. sz qz plures inueniunt canones de q̃rta z ut credo posteriores. z qa etiã moderati sunt.z qz iam sibi vniuersalis eccl̃ia eam appellat.s.quartã decimaꝝ z mortuariorꝝ.j.de sepul.in pñtia.§.cũ sup.credimus noĩe canonice portiõis quartã intelligẽdã. dicimus tñ ꝙ si aliqs legitime pscripsisset ꝛ solutionẽ hi⁹ portõnis.ꝙ bñ valet in ḃ prescripta ꝓsuetudo. itẽ dicimus ꝙ si nũ q̃ sit ꝓsuetudo ꝙ deꝯ qnta uel sexta.ꝙ ḃ non põt peti nomĩe canonice portõis sed ꝓsuetudinarie tm̃.qz ḃ portio ñ inuenit in aliquo canone.sed videt ꝙ hi canones oẽs sũt reuocati p c.x.q.ij.c.i.ij.z.iij.ubi dicit ꝙ tertia solita dari epis ulterius non soluat. So.illa.c.non lõquunt de q̃rta uel tertia debita epo pro sua pte.sz de parte fabrice q̃ silr assignabit epo pret suam partẽ.xij.q.ij.de reddit⁹. z videt ꝙ ꝓpter predictam cõionez q̃ est inter epm z eccl̃ias inferiores clerici locatões z vendit̃ões non pñt facẽ de reb⁹ eccl̃iaꝝ.xij.q.ij. abbatibus xvij.q.ij.i venditoribus.q̃uis videat ḃ facẽ plus ꝓpter iurisdictionẽ q̃,ꝓpterc cõionez. Itẽ ex cõione ꝓcedit ꝙ statuta eccl̃iaꝝ debent facẽ cum ꝓsilio clericoꝝ suoꝝ.s.de ꝓsue. cum ꝓsuetudis.z ꝙ possint agere epi pro eccl̃ijs.j.de suc. ab intest.cũ dilec.z ꝙ in,pcuratorib⁹ z in alijs arduis negocijs sua ꝓsilia z ꝓsensus reqr̃ debẽt.x.q.ij.§.ppetua.s.ꝺ ma. z obe. bis.s.de,pcur.c.i.z de iudi.cãm.sed isti. xvij.q.i.c.i.illud qꝺ sequit.inuita. post mortẽ autẽ põt si intestat⁹ decedat z sine agnatis usq; ad.vij.gradũ. vel sine cognatis usq; ad q̃rtũ j.de suc.ab intest. cum dilec.xij.q.iij.c.i.fraus. no. ꝯ sacerdotes q,pcurant sibi aliqd relinq in testõ ab his qbus penitentiam iungũt q̃uis posset dici ꝙ ipsi administrationẽ habere dicantur.s.iniungendi penitentias.

Aynutius de clera.i.fili⁹ clere.z vxorẽ. raynutij relinquẽs. instituẽdo eam heredẽ in eis. alij alr. cetera. ꝓ ḃ vba fit heredis institutio.C.de testa.in testamtis.z maxie in filijs.C.e.hac ꝓsul.z soboles. ista duo ,p medieta te succedẽt.C.de caduc.toll.l.i.§.bis itaq;. in pu. succederent. siue testatoꝝ dixit si filius me⁹ impubes decesserit sine liberis talis heres me⁹ esto.qbus vbis siue hac adiectõe sine liberis,ppie substitutio fit expressa pupillaris.insti.de pupill. sub.i.rñ.z.§.substituit.siue dixerit substituo talẽ que vba transunt ad fideicõmissariã.C.de instit.z sb.gnãlr.§.ult.semp substitutio cũ predicta adiectõe facta fuit fideicõmissaria. qz talibus vbis si decesserit sine liberis z de iure z de facto ꝓsueuit eẽ fideicõmissaria substitutio ñ directa.qz nisi vba directa .s. sit heres vel succedat z filia traherent ad fideicõmissuꝫ nullo tẽpore magis q̃ alio valẽt.z dicim⁹ etiã qz verbũ sine liberis inuit ꝙ etiã in pupillari etate substituẽ voluit p fideicõmissũ qz tunc liberos habẽ non potuit.nec est absurdũ ꝙ vba directa trahant ad fideicõmissum.ff.ad trebell. sceuola. z in hoc casu mat ab intestato succedẽ debet.vel ex testõ sicut hic maritus successit.z bona restituẽ detracta falcidia z q̃rta trebellianica.C.ad trebel.etiã.lombarda.i.ꝙ continet in libro qui ꝺr̃ lõbarda. nam ibi spãlia iura statuunt sup dote. liberis. q̃re,p eo censenda est ac si non hũissent.ff.ad trebell.ex offõ. §.si qs autẽ.maritus. istitut⁹ heres ab adiecta. als enĩ sorõ uel fili⁹ sororis in totũ successisset.C.de fideicõ.si in persona. raynutij. intellige ꝙ ḃ tertie.s.matris z auie adiecte nõ fuerunt sepate de bonis.R.eo uiuente.nec mortuo de bõis adiecte.nec intelligim⁹ ꝙ donauit vel uẽdiderit certas res de dictis tertijs sz ins ꝙ hẽbat in ipsis tertijs.uel in bonis ,p rõe illaꝝ tertiaꝝ.als enĩ si eas separatas hũissent oportuisset ꝙ nõ ex cã substitutõis vel fideicõ.sz vel ex testõ uel ab intestato ꝑ dicta q̃rerent in libello.alij dicunt lz non sit visile ꝙ etiã iura que altera hũit i predict⁹ tertijs petijt.uel substitutionibus i.fideicõmissarie substitutõis.ex cã autẽ substitutõis pupillaris vel directe petẽ non poterat.qz vba istius ad fideicõmissũ trahebant tm̃.vt dixim⁹ in glo.siue.qz si eẽt pupillaris euanuerat aduenieẽte pubertate adiecte q̃ iaz euanuerat cũ filios habuerit.Est enĩ substitutio directa qñ nullo medio substitutus capit hereditatẽ.qualis ẽ pupillaris vulgaris exẽplaris z cõpendiosa. est substitutio indirecta q̃ alio medio hẽtur. ut fideicõmissaria.petiere. z bñ.annalis. que hodie sublata ẽ. C.de usuca.trãsfor.l.i.vel loquit de annali pscriptõe que cõpetebat iure lõgobar.z fz hoc falsũ dicebat.ꝙ si verꝫ eẽt ꝙ in re lõbardo nupta esset obtinẽt.vsucapio. quã,pdest qñ res tradit in dotẽ extimatã z sequit matrimoniũ z de iure z ꝺ facto.quo casu si res nõ sint ei⁹ qui eas assignauit in dotẽ usucapit,p dote.si vo esset extimata usucapit,p emptõe.ff.de usuca.,p dote.l.i.z.ij.hic autẽ cum eẽnt puelle assignata in dotẽ lz eẽt obligata restitutõi potuit in dotez dari.nec incipit cã ꝯ alterocã cui restitutio faciẽda est currẽ pscriptio nisi exquo tẽ pore ꝓpetit actio ex testõ z petitio fideicõ.nec currẽt nisi triennalis pscriptio.C.de fi.cõ.aut.res.C.de prescrip.xxx.an. siẽ in rẽ.C.an.excep.l.i.§.ult.silentium. ꝙ silẽtiũ z taciturnitas loco pacti hẽret sed male dicebat.bonis illis. predicte adiecte uel poti⁹. R.que petebant.tertia. iste tertie mris z vxõis R.non iure ciuili sz lombardo ꝺbent.quo cautũ est ꝙ vxõ supuiuens marito dz habẽ tertiã in bonis ei⁹qz z mat z vxõ R.supuixerũt marit̃ iõ bas ttias deducũt.clere. quã tertia dera hũerat in bonis.R.filij.qz supuixerat suo marito patri R.testatoris.R.s.quarta.hoc iure ciuili ꝺducit.ff.ꝺ vul. z pupil.sub.l.cohẽdi.§.cũ filie.pupillo. filioꝝ petri mariti adiecte.Raynutij. patris alteroche z adiecte.cogitasse. ꝙ etiã si cogitasset non tñ mariti aut vxoi piudicasset nisi aliud esset de ꝓsuetudine uel de iure lõbardo.p.marito adiecte consuetudinem. no.iudicẽ appellatõis sequi ꝓsuetudinez ptinet. ut no.s.de ꝓsue.c.i.forte erat ꝓsuetudo ꝙ de mobilibus uel ꝓsilibus non fiebat deductio. ut legitima. dicũt quidam ḃ etiã iure lõbardo ptineri ꝙ vxoꝝ supuinens per nullum ꝯctum põt alienare ttiaz sibi a marito obuenientẽ quin tertiã uel debitũ bonoꝝ subsidiũ ibi hãnt ex marito descẽdentes l'aliẽatiões iste silare uel i fraudẽ fcẽ erãt l'dõatio fcã erat ioffõsa z ꝯctus vẽditõis ñ erat vus.sz sub simulatõe vẽditõis itellexit facẽ donationẽ.C.ꝺ ioffi.dona.l.i.ij.z.iij.in vtraq; i.in ttia mris z auie.C.de inoffi.test.l.i.z.l.filiã. litis. añ litẽ ꝓ.liberi ꝑmi gradus non ꝓputant fruct⁹ in quartã partẽ trebellianicã etiã si pr̃ rogauerit.C. ad trebell.iubem⁹. secus in nepotib⁹ meis z alijs q ꝓputãt in fruct⁹ ex voluntate defuncti pceptos.puta qz rogauit post tẽpus hereditatẽ restituẽ.isti tñ si pcipiant ultra quartã non restituunt. si vo ex negligẽtia hẽ dis pcipiat fruct⁹ bona fide ñ ꝓputat in quartã nisi post moram.tunc enĩ ꝓputat z restituit qꝺ hz sup quartã.ff. ad treb. etiã fideicõ.z.l.mulier.§.si heres. z.l.ita tñ.§.heres ex asse. z post li.ꝓ.est in culpa z in mora. iterũ possz dici ꝙ etiã libi ꝑmi gradus ꝓputant post li.ꝓ.in quartã.ar.C.de rei ven.cetum.alij etiã dicunt z sorte non bñ ꝙ fruct⁹ aliaꝝ partiũ non quarte ꝓputant in quartã.z sic non est ꝯrium.C.ad trebel.iubemus. a.p.istud.s.a.p.ꝑdicto z filijs eius non ẽ in integra nec dz esse cũ.p.mortuus eẽt.ut in hac decr.expresse dr̃.si tñ uis sustinere litterã ḃ dic ꝙ etiã cum.p.dũ viuebat fuit li.ꝓ. facta.eius. q̃rte.in legitima. m.de plano. ꝓcessit z quartaz trebellianã z debitũ bonoꝝ subsidiũ simℓ ab eodẽ.p.ꝺducẽda.io.dixit ꝙ non integre ambe deducunt. sed qꝺ in vna ꝺ est supplet p aliam.z sic intelligũt hãc decr.videt tñ ꝙ opinio ꝑma p hanc decr.z seqn.rainaldus.ꝓfirmat.censuit. cardinalis q iudicauit de appellatõe.z no.ꝙ sequit ꝓsuetudinẽ ptiũ ut no.s.de ꝓsue.c.i.no.etiã iudicẽ ap.non solũ ,pnuntiare sẽtentiã iustam uel iniustã sed etiã ad dc.ar.ꝯ.C.de ap.cos.in pin.item.no.iudicem supplere de facto ꝙ quidã concedũt.

ar.ff.de pet.here.l.ult. nos tamen hoc non concedimus. et ꝫ potest dici suppletio iuris.

Ua nobis.⁊ alia. ī his legatis cessat falcidia.C. de epis.nulli.⁊ si qs ad dedinadas.locorum.vñ dixerūt originē defuncti vel si ꝫ est incertū ꝑ epos loco⁹ ubi sunt mortui inquiret.C.ꝺ sanc.epis.nulli. interdici. in aut. de ec.ti.§.si qs.ꝓpellas. potest etiā eps ea dispensare si certus executor deputat⁹ non est.vel etiā si deputat⁹ est ⁊ nō iple at voluntatē testatoris ipsemet implē pōt. ⁊ si legatū erat executori aliqd id amittit.C.de sanc.epi.nulli.in aut.de ec.ti. §. si quis ante.cum duobus.§.sequentꝫ ⁊c.

Aynaldus ab ipso.ponc.restitueret.ꝫ sbstitutō disiuncti facta fuit.s.ꝫ mō.ut tali patruo suo restituat medietatē hēditatis ⁊ alij patruo aliā medietatē.si enī ꝓiunctim facta esset talis substitutio Rainaldus nō potuiss⁹ instituisse hēdes filios patrui cū ad solum ꝓuictū.s. patruus supuenientē debuit hēditas deuenire.C.de caduc.toll.l.i.§. si autē aliq.potest tm̄ dici q ín nulla pte decr.approbat institutio filio⁹ nisi forte in tertia ⁊ q̄rta.⁊ q ipsi absoluunt non ē ꝓpter ius q hereditatē hērent sz qz non possidebāt. eis. patruis.quibusdam.ꝫ pepo quedā prędia cōiter filio suo.R. ⁊ patruis ipsi⁹.R.reliq̄rat sup quib⁹ ꝓmissus de quo ꝫ agitur factū fuit.vel alꝫ dicebant se ius hēre in ill. ex forma. q̄ erat ut vno absente vel mortuo duo,pcederent.alꝫ enī vno absente vel mortuo alij,pcedere nō potuissent.ff.de arbi. itez vnus.§.ult.sz si pītes essent oēs sz vnus nollet ꝓcordare cuz alijs siue in vnā sniam siue etiā q snia ferret tunc eo ꝺicēte alij posset ferre sniam.ff.de re iudi.duo ex.⁊ si dicat se nō instructū de cā idem.ff.de re iudi.si vni.idē etiā dicim⁹ si post q̄ dixisset opinionē suā ⁊ intellexisset alio⁹ opinionē ꝫria recederet.nam tūc credim⁹ q etiā eo absente possent alij,pcedere ar.qz tunc cessat rō legis.s.q posset alios in suā opinionem trahere.ut in.l.pall.itē si vnus.§.fi.sed si non itellexiss⁹ opinionē alio⁹ ⁊ recederet etiaz sine cā.vel etiā malitiose volēs cāz terminare tunc,pcedere non pīt pītes.ar.predictaꝫ.l.item et duo.quāuis dicant quidā q exquo ꝓuenerūt ad sniam ferēdam q etiā vno recedente alij pīt sentētiare.qz vez est oēs adesse ad sniam ferendā.i.ad diem snie ferende.transferende. diuise enī fuerunt inter.R.⁊ patruos res de qbus qō erat.predictas. in ꝓmisso uel in alia pte snie arbitrorū. legittime. ff.ad trebell.ex facto.§.si quis.⁊.l.heredib⁹.C. ꝺ instit.⁊ sub.gnālr.in fi.ff.de leg ij.cū pat.§.volo. predictis. de qbus fuit ꝓmissū. vni. forte alius mortu⁹ erat.vl aliusꝫ ꝓsenserat ⁊ ratā hēbat institutionē factā de vno solo.vñ solus alius iure accrescēdi totū fideicōmissū habē dz.C. de caduc. tol.§.si autē.⁊.§.his itaq̄.C.de fideicō.ī pso.ff.de leg.ij.cuz filiofa.in fi.ff.ad trebell.apud.§.ult.C. ꝺ cō.⁊ de.l.si qs leg. §.i.item alia rōne non est curandū q non facit mentionē de alijs patruis.qz non,psequit ꝫ decr.materiā nisi legati tertie ⁊ q̄rte in quo nō potuit grauari Rainaldus qn illud dimitteret vni ex patruis vel filijs eius tm̄ uel penitus exneis vt ꝫ dr̄.fuit autē ꝫ legatū debitū iure nature ⁊ q̄rta trebellianica. in bonis patris.heredes. vn⁹ patruus ⁊ filij. possent. ꝫ v̄ba gnālia iustificant sniam sequentē in qua ꝓdēnat patruus non solū ad tertiā ⁊ quartā legati.s.medietatꝫ tertie ⁊ q̄rte relicte aunculis.sed etiā tertiā ⁊ quartā totu⁹ hereditatꝫ.puta ⁊ alie medietatꝫ tertie ⁊ q̄rte relicte patruis.sole eiz ttie ⁊ q̄rte erat hēditas quā possit,phibito dimittē. alꝫ eiz sibi non sic gnālr loquī esset dz sufficer q uel penā soluat.s.tertiā uel quartā ī alijs reb⁹a legato vel legatū.ff.de pac.rescriptū.§.si pacto.potius enī res legata.i.tertiā ⁊ quartā rez legataꝝ aunculis puenit ad auūculos,ppter penā appositā q̄,ppter legatū ꝑmū Secus autē si dixiss⁹ si non dederit rem legatā det duplū uꝫ aliā rem.tunc enī oporteret eū esse altero contentū. vel dic q iō tertiā ⁊ quartā dat patruis etiā filij in oībus reb⁹ q̄ fuerūt p.auūculis.R.qz p̄dicte tertie ⁊ q̄rta alio iure censent.s.qz restitutioni non subiacent q̄ꝫ alie res q̄ restitutōi subiacent.hec vltima solo non valet. qz tertia ⁊ quarta debite non potuere grauari.vel dic q lex q̄,phibet petē vtrunqꝫ.s.rem ,pmissaz ⁊ penā bñ dicit.qz loquī qñ agit psonalr. qñ nec res est mea. nec pena.lz,pmissor sit obligat⁹ ad alteꝝ.sz ꝫ legatū. R. quo ad medietatē tertie ⁊ q̄rte in qbus grauari nō potuit recta via transijt ad legatarios.s.ad auūculos ⁊ statī post mortez facti sunt dñi.ff.de fur.a titio.hec so.reprobat.ff.de ex.doli.apꝫ. §.labeo.ꝓr so.melior est.ad ipsos. auūculos.,p determinatis.i.portionib⁹ quib⁹ auūculi erant instituti hēdes. deuenirent. i.ex cā fideicō.restituerēt ipse patru⁹ ⁊ filij hēdes instituti q ex fine apparet nisi ea⁹ falcidiā soluat. vel is est sensus. i.legam⁹ auunculis nr̄is oīa alia q̄ de bonis nr̄is ad nos peruentura erāt.naz verbū deuenirēt innuit q recta uia ad auūculos puentuꝝ sit q est,prium legati non fideicō.⁊ ꝫ placet magis.ff.de fur.a titio.questionem.ex testō.ꝓtūt etiaz ,p legatꝫ rei vē.⁊ hipothe.insti.de leg.§.i. ⁊ q dicim⁹ competere rei vendicatōe vez est in spāli legato.gnālis.n.fideicō. nō hz rei ven.sed hz ex testō ex cā fideicō.s.e.raynuti⁹. nec dñium anteq̄ꝫ re ul v̄bo fiat sibi restitutio.ff.ad tre. fcā.ar.ꝺ.C.com. de fideicō.l.ult.q quidā dicunt.Tu autē rñde q illa loquī facta restitutōe saltē uerbo.vel spāle in rebus alienatꝫ ut ante restitutā hereditatē deī in fideicō.rei vē.utilis.q autē ante restitutionē non transeat dñium in gnālem fideicōmissariū pz qz interī tenet alienatio ab eo facta lz sibi īputet in quartā.ff. ad tre.marcellus.§. res.⁊.l.si heres instī.§.si heres. Contra heredē autē rogatū non ꝓpūt petitio hēditatꝫ qz nō possidet pro herede qz vere est heres.nisi forte post resti.v̄bo facta aliqua possideret qz illa possidet pro hēde.,p rata. i.p medietate q̄ sibi legata erat.restituī. miz est q petit penā anteq̄ꝫ ꝺ beat. Rñdemus imo ꝓmissa est pena. q̄ciro enī adiuit here ditatē transiuit dñium rei legate ad legatariū.ff.ꝺ fur. a titio vnde heres ꝺ legatū facere videt exquo illud non pstat. vnꝺ de gra legatari⁹ petit legatū volens ꝓtentus esse illo cū possit peter penā.vel dic q lz pena sit ꝓmissa tm̄ qz dies non erat p fixus infra quē restituēt pōt purgari mora. vel dic penā non ꝓmissam ⁊ tm̄ in iudicijs talē libellū admitti,ppter lites dirimendas.ar.C.loc.ꝓductores.ar.ꝺ.ff.de iudi.non quēaꝺ.sz dic non esse iudiciū in pendenti. ex quo ex his q̄ agent snia certa ferri pōt.sicut ꝫ.nam si pstiterint in ꝺdictione heres iuste condemnat⁹ ad penā. secus autē si iudiciū penderet exti⁹ puta qz deberet sub conditōe.⁊ sic pōt loq.l.ñ quēadmodū. ff.de v̄bo.sig.ceder.poterant. dz enī iputari patruo ⁊ filijs hēdibus instituti⁹.⁊ in certū casum restitutōe vel legati solone grauat⁹.si non petierūt ⁊ recuperauerīt oīa bona que fuerunt R.testatoris exquo hereditatē adierūt. legato. medietatez bonoꝝ de qbus fuit ꝓmissuz que ipsis aunculis legata fuerūt a Rai.absoluens. mittēs arbitrio ⁊ male ex testō ponis. q R.grauauerat restitutōe haꝝ rez vnde eas alijs legare non poterat vt eis uidebat.sed nō erat vez indebita iure nature ⁊ q̄rta trebelliañ. q̄ꝫ hanc restitutionez non uideat cogitasse.iudex qñ postea mandauit patruo q alia oīa bona restituēt in quibus p pene adiectionē. R. patruū non potuit grauare.contestata.no.litē ꝓtestari in cā appellatōis lz non sit necesse.quoniam. inꝑpositio est usqz ibi,pnuntiauit.iure. s.e.raynuti⁹.grauari. quo ad istas.ergo ad ttiam ⁊ quartā non fuit volūtati peponis mittenꝺ.cum in his non potuerit filiū grauare.trebellianica. ⁊ sunt deducēde iste ttia ⁊ q̄rta de toto.ita q de.xij.vntijs ꝓtingerent filiū.vij. vntie.tres.s.in vna pte ⁊ q̄ttuor in alia. ⁊ hoc iō qz simul debentur ex eodē testō.secus autē si ex diuersis causis debēnt. ut i tertijs matris ⁊ vxoris.s.e.raynuti⁹.tunc eiz,p qualibet ꝺductione fiet vnus as.in rebus. lz enīz de vniuersitate deducē de sint iste tertie ⁊ quarta quousqz tm̄ hoc p iudicē fit in singulis reb⁹,p indiuiso hz eas. exꝓresserit. te legando uideī legasse partē quā in eam hz.ff.de leg.i.si dom⁹.presumit enī

q̄ si totū voluit legare si esset suū multoꝝ partē etiam si ħ non dixit nec cogitauit. pronuntiauit. cardinal. arbitrio. ꝛ sic eō etiā ñ fuit arbitrio mittendō. teneret. pactū enim ñ pōt facē q̄ alienatio facta nō teneat vel q̄ dñium non transeat in accipientē. vel q̄ sine retractōe redeat ad alienātē vl̄ quēuis aliū. ar. C. de pac. traditiōib⁹. ff. de pac. traditio. ff. ō pac. ī traditionib⁹. ff. de in. pa. si lib⁹tus. §. plane. sed agere pōt uel ad interesse uel ad penā. uel si qs trāstulisset in aliū dñium cum hac adiectōe ne in aliū alienaret. ipsi trāsferenti dñium ꝫ recipientē ꝓpetit ꝓdictio ob cām. non aūt alijs etiā quoꝝ itereſt C. de ꝓdi. ca. da. ea lege. C. de reb⁹ ali. l. ult. ħ fallit in fuo alienato ne manumittaē. s. q̄ non tꝫ manumissio. C. si manci. ita fu. al. ea. ꝛ etiā ħ ea rōne. q̄ libertas exquo ꝓpetit reuocari ñ pōt. secus autē in dñio. insti. qbus ex cāis ma. non po. §. semel. vbi autē lex inhibet alienationē si ꝫfactum sit non tꝫ nec transferē dñium. ff. ꝛ. C. de fundo do. p totū. xij. q. ij. sine ex. ꝛ. x. q. ij. ħ ius. in aut. de non al. ꝛ emphi. §. sanctissimas. in aut. ut lib. ma. i. rñ. idē ꝛ vbi testatoꝝ phibet ꝛ apparet ꝓsona cuius gr̄a ꝓhibita est. alꝫ secus. ar. ff. de leg. i. filiuſ. §. diui. ff. de leg. iij. pactē. §. filia. ꝛ. §. fundus. ꝛ. §. q̄decim. ꝛ est rō diuersitatis q̄ in testō sola uoluntas testatoris transferē dñiuꝫ ī legatariū sine traditiōe. ff. quēad. dñi. ser. am. si partē. §. si p fundū. sic ꝛ sine traditōe potest amittē dñium ꝛ ad aliū transire. alr in pacto cum p illud non possit trāsire dñium ita nec transferē. Idem dicimus in snīa arbitroꝝ ꝛ etiam alioꝝ iudicum. q̄ p eoꝝ snīas non impedit translatio dñij ut hic. in bñficijs autē eccleſiasticis ꝛ etiā in alijs spūalibus ꝫriuꝫ dici potest. ſ. q̄ si aliquis ꝓhibeat aliqua ꝓferre non tꝫ collatio a ꝓhibito fcā. q̄ suspēsus est a collatōe saltē illius bñficij. s. de ꝓsuc. cum dilec. idem etiā dico si ꝑlatus ꝓhiberet alienare ēt in casib⁹ concessis a iure. q̄ non tenēt aliēatio. j. de accu. c. fi. s. de or. cog. vitaq̄. in fi. Itē rō diuersitatis satis appet ex predictis. q̄ bñficia sine traditōe ex sola electōe ꝛ ꝓfirmatōe acq runt. s. de elec. transmissa. ꝛ etiam dñia sine traditōe eccleſijs acqrunt. C. ō sa. sāc. ec. ut int. dñia rer̄ eccleſiaꝝ non sūt apō ꝑlatos sicut apud alios. ꝛ iō per eos q̄ dant administratōes ꝓhiberi pñt. super ħ. i. legato medietatis bonoꝝ ō quibus fuit ꝓpromissū. ꝑ medietate. aliam autē medietatē nō possidebāt adhuc filij patrui ſꝫ forte vacans iacebat. p̄dcā. ſ. ea de qbus ꝓpromissum fuit. medietatis. q̄ tñ medietatē auū culis legauerat. legati facti. auūculis de rebus de qbus fuit ꝓpromissum. reſiduo. i. in alijs ptibus eiusdē legati preter medietatē tertie ꝛ q̄rte. Contra videnē. ſ. q̄. ℟. debuisset sibi ꝓputasse quartā ꝛ tertiā sibi debitas in oībus rebus. p. ħ oīa que legauit auūculis. ff. ad treb. marcellus. §. res. ꝛ. l. si hēs. §. si heres. sed dic tu alienata ꝓputari in quartā si fideicōmissarius uelit. ſꝫ hic volebat nec alienata erat. articulo. libelli. filij. isti filij hēdes erant raynutij saltē ꝛ tertia ꝛ q̄rta deducē dis de bonis. ℟. ꝛ iō pro portiōe hēditatis tenenē patruis ℟. fideicōmissarijs restituē totam hereditatē ꝛ non auūculis uel nisi tertiā ꝛ quartā in qbus hi filij grauari non potuerūt per testm̄. p. hēditas enī. ℟. intellr deducto fideicōmisso de quo rogauerat pepo ꝑmus testator. ħ glo. bona est si patrui erant ꝙūctiꝫ substituti. sed si disiunctī erant substituti etiaꝫ in pte patrui defuncti bñ potuerūt instituī filij alteri⁹ patrui. ut no. in ꝑn. illius glo. ħ substitutio. de petitis. nec se tanq̄ possessores obtulerūt liti in rei vē. q̄ tunc sec⁹. ff. de rei vē. bis q̄ ꝛ cū non possiderēt non potuerūt ꝙuenīri rei vē. itez non potuerunt ꝓdemnari ad restitutionē eoꝝ que non possidebant possidere. nisi ħ cā iuuassēt filios bñ puniti eēnt in restitutō ne oīum bonoꝝ que hēbant ex testō. ℟. cum circa eos tenēt oīs pene adiectio. rainaldus enī nihil eis restituē tenebatur. bonis. i. in oībus alijs bonis q̄ fuerunt peponis. eisdem. i. rainaldi. in qbus. ſ. instituē erat patruus l'meli⁹ pepo. in quibus. ſ. tertia ꝛ q̄rta oīum bonoꝝ peponis. tenebat. cum nō potuerit in eis grauari a pr̄e. ꝛ iō potuit ubi uoluit legare et penam adijcere. ꝑ rata. medietate. ſ. tertie ꝛ q̄rte in oībus bonis peponis. confirmauit. ꝛ bñ q̄ in illis tertia ꝛ q̄rta ī qbus ray. non potuit grauari bñ potuit ray. grauare hēdes suos. sed in alijs q̄ ibi erant ꝑter tertiā ꝛ quartā non poterat grauare. ℟. suum patruū cum subiacēt restitutōi. ſꝫ filios patrui bñ potuit in eis grauaē. vnde absoluit eos non q̄ non posset adijcē penā legato uel hēditati. sed q̄ nō possidebāt. filijs. non mireris si absoluenē hi filij. nam ħ absolutio eoꝝ iusta est si non possidēt. q̄ q̄ non possidet ꝓdemnari nō pōt nisi ꝓpter suam maliciā nō possidēt. ꝛ eodē mō si possidebāt iusta est snīa ꝫ hos filios sicut ꝫ pr̄em. ħ ultimū non est ver. ei. patruo instituto hēdi. in restitutione. i. prestatōe. legati i. ctie ꝛ q̄rte. tam rer̄ adiudicataꝝ auūculis vñ fuit ꝓpromissū q̄ꝫ in alijs. cum oīa habebāt auunculi rōne legati. ꝛ tanq̄ legatū petenda sunt oīa. non tanq̄ hēditas iussa restitui. ꝛ iō bñ dicit falcidiā locum habē que locum hꝫ qñ hereditas legatis exhaurit ꝛ non trebell. q̄ locū habēt si quasi hēditas restitueret. nec obest si dī q̄ fideicōmissaria hēditas dici dꝫ qa vniuersa q̄ sunt in hēditate auūculis restituunt. q̄ hoc est qa succedit loco ꝑonis legati. ꝛ q̄ hēditas dari non dꝫ sub pena q̄ non credim⁹. nec mireris q̄ id qō debeē ex pene adiectiōe legatū dicit. hēs enī sile. ff. ad. l. fal. cum pr̄. §. ult. insti. ō leg. §. penl. ꝛ ult. vel dic q̄ loquit tm̄ de legato rer̄ de qbus compromissum est. nec obstat qō dī q̄ plus hꝫ in illis rebus q̄ꝫ quartā. cum habeat etiā medietatē. sicut apparet ex ꝑn. decr. potes enī rñdere q̄ ex alijs legatis. ℟. exhausit dictas ctiaꝫ ꝛ quartā. vel dic nihil hꝫ ex illis ctia ꝛ q̄rta cum illas restituerit ꝓpē adiectionē pene. vnde dignuꝫ fuit q̄ de primo legato extrahēt falcidiā. Tu dic melius q̄ hēditas. ℟. q̄ erat soluꝫ mō tertia ꝛ q̄rta erat exhausta duob⁹ legatis q̄ in ea int rer manſat. primū legatū fuit qñ legauit auūculis medietatē rer̄ de qbus erat cōpromissū. i. tertiā ꝛ quartā sibi debitas ī eis. ſm fuit legatū pene qō eodē iur̄ censeri dꝫ ut alia legata. iſti. de leg. §. fi. ff. ad. l. falci. cum pr̄. §. fi. quidā tñ ar. eiusdē. l. dñt q̄ nunq̄ꝫ de legato pene dꝫ detrahē falcidiā. nam ibi dic q̄ q̄ pene cā accreuit in. l. fal. non incidit. sed expone sic p̄dicta vba. ſ. q̄ pene cā accreuit sup. p ꝓdemnationē iudicis q̄ condemnauit heredē legatario inq̄ꝫtum in litē iurauit. ꝛ tunc de eo q̄ ultra valorē rei legat iurauit ꝓpē spālem affectionē nō detrahet heres falcidiā. q̄ non est legatū imo ꝓdēnatio. sed secus si testator penā sibi īponit nisi soluat legatū. nam tūc si heres legatū pene soluit cum in vitate legatū sit ꝛ sicut alia legata censeri debeāt bene detrahet fal. ꝛ sic hēs hic. q̄ quāuis heres ante annū conueniat sup legatis p̄standis ꝛ ꝓdemnet tñ non priuat fal. dūmō infra annū satisfaciat que est pena a lege inſposita. C. de fideicō. aut. ampli⁹. penā autē a testatore imposita incurrit si litē contestet. ff. rem ratā hāi. āplius. ꝛ ħ si milit. s. e. raynuti⁹. quo ad legatū pene q̄ integre soluit patruis. ſ. ctiam ꝛ quartā in quib⁹ tenebat enī rstitutio pret fal. quā detraxit bñficio. l. ut no. in glo. q̄ incipit bñ. sed infra. mirꝫ ē quō hic ferē snīa sub ꝓditione ꝛ sine certa q̄ꝫtate. cōtra illud q̄ est. ij. q. vj. biduū. C. de sen. que si. cer. q̄ꝫtate. ꝑ totū. ℟ñ demus q̄ hic patruus petijt hanc detractōem falcidie. ꝛ iō etiā si hoc non dicētur in hac snīa tñ semp possꝫ deducē fal. q̄ qñ adiudicat legata semp danda intelligit q̄ uel in totum uel pro rata detrabat fal. sed si de falcidia detrahēda patruus egisset tunc si ħ beneficiuꝫ falcidie non solueret ulr̄ius petere non potuissꝫ. ff. de neg. gest. si autē. sed si soluat petere potest ut hic. ꝛ forte possꝫ dici ħ q̄ exquo snīa lata est statiꝫ oꝫ hūc patruū in integr. ſ. ctiam ꝛ quartā restituē. sed post ꝓdi. ex. l. fal. petet falcidiā cum sit saluatū. Si autē sibi saluatū nō essꝫ si ꝑ errorē fcī soluissꝫ ageret condictiōe īdebiti. secus si ꝑ errorem iuris. C. ad. l. fal. error. Alij autez dicunt q̄ cum de hac fal. non sit actū ea retinebit patruus ꝛ reliquas tres ptes cuꝫ de eis cōstet restituet sine ulr̄ioꝝ lite. ꝛ sic apparet q̄ non est snīa sine certa q̄ꝫtate. cum ad minus tres ptes ctie ꝛ quarte

p̃dictaꝫ ſtatim p̃ueniant ad auũculos ⁊ ſup quarta de eis detrahenda remaneat lis.qꝛ eam dꝫ habeꝛ patruus. ſi infra tẽpus legis.ſ.annũ obtulit tres partes tertie ⁊ q̃rte.aliogn nihil detraheret de integris tertia ⁊ quarta. legitimum. infra annũ a iuſſu iudicis cõputando.ſ.e.nos quidẽ.C.de fideicõ.aut.amplius.inuentarium. q ipſum exonerat a preſtatione legatoꝝ ⁊ fideicõ.⁊ alioꝝ debitoꝝ ultra uiresꝫ p̃monij C.de iu.deli.ſcim⁹.⁊ ius tribuit q de legatis ⁊ fideicõ.detrahat falcidiã ſi facit inuentariũ ⁊ non aliꝛ.in aut.ꝺ her.⁊ fal.§. ſi ꝺo.ne fe.coll.i.in debitis ſecus.ut in ea.l. qꝛ de eis nũq̃ ꝺ trahet fal. contra voluntatem teſtatoris. bñ dicit ꝯ volũtatem teſtatoris.qꝛ non creditꝫ teſtatorẽ voluiſſe q aliqua ps de his tertia ⁊ q̃rta puenerit ad patruũ ⁊ erat verũ olim q ꝯ voluntatẽ teſtatoris detrahebat falcidia.C. ad.l.fal.ſine. ⁊.l. penl.⁊.ff.e.ti.q de bonis.§.ult.ſed hodie non inducit ꝯ voluntatẽ teſtatoris expreſſam.ſi teſtatoꝛ certꝫ de q̃ſtitate ſui patrimonij,phibeat.in aut.de her.⁊ fal.§.ſi ꝺo expreſſim. ſed ꝯ tacitã bene inducit falcidia.ut in.l.pall.no.q heres rogatus dare aliqꝺ legatũ de ſuo lꝫ non det ut teſtatoꝛ pcepit. cum tñ poſtea dat detrahit falcidiã de oĩbus legatis ut hic.q intelleximus vꝝ ubi rogatus eſt reſtituẽ oĩa bona hereditaria niſi legatũ ſibi iniunctũ uel de ſuo ,pprio vel de bonis teſtatoris ſoluerit.ut hic. ⁊ ẽ rõ qꝛ ipſemet teſtatoꝛ penã ſuã adiecit ꝫ q non põt eum p̃uare falcidia.vnde nõ eſt neceſſe recurrẽ ad penã legis.ſed ſi teſtatoꝛ nõ appoſuiſſet penã tũc locũ habẽt pena legis uel canonis.ſ.q tota hereditate p̃uareꝫ.ſ.e. noſ ⁊.c.ſi hẽdes.C.de leg.aut.ꝫ ampli⁹. vel dic q nunq̃ fuit in moꝛa ante annũ iſte patruus.quia nunq̃ ab eo petite fuerũt tertia ⁊ quarta p̃dicte expreſſim ⁊ determinate.ſed fuit tãtũ petitum uel legatũ rerum que venerant in ꝓmiſſo uel oĩa alia bona.ſicut apparet ex littera decr.

Oannes.ſuis propriſs creditoribus.no.non eſſe dubiũ executorẽ ad pias cãs poſſe agere cõtra heredes.C.de ſciſ.epi.nulli.⁊ ſi nullus ſit hẽs tñ ipſe cui commiſſum eſt q oĩa que hꝫ diſpẽſet in pias cãs poteſt totã heꝛ ditatem vendicare nec detrahet falcidiã.C.de ſac.ſãc.ec. ſi q ſ ad.ſ.e.tua.⁊ hic.ſi autẽ ad alios uſus teſtatoꝛ uellet expẽdi ſi nullũ ꝓmodũ ad executorẽ pertinẽ ꝺꝫ.puta qꝛ miniſtꝝ tñ ꝓſtituit tunc nõ poterit agere.ff.ad tre.lutiuſ.§.meuia.ſi vero aliqꝺ ꝓmodũ puta falci.ad eũ voluit ptinere tunc aget.ff.de leg.ij.ſi qs titio.x.ſed ꝫ decr.videt ꝯdicere qꝛ hic aliter mãdat expendi q̃ in pias cãſ.ſ.in ſolutõe debitoꝝ.ſed rñdere poteſt q totam hereditatẽ iuſſerat expẽdi in pios uſus. ſed hẽditaſ intellr detracto ere alieno.C.de bonisq̃ libis.l.ult. ad ꝫ aũt ut licite poſſit dare bona q̃ inuenit in hẽditate oportet euꝫ ꝑ ſoluere debita.ſuſceptum. inſti.man.§.mandatũ. qꝛ alicui creditoꝛi ſatiſſecerunt uel aliud pijs locis dederũt.

Ehis pro eis.ſ.emendis vel repandis.ad ppetuum.ſ.q oĩ anno ſolenniter fiat feſtiuitas alicui⁹ ſcĩ.vel q in aliqua eccl̃ia ꝓſtituaꝫ p̃ebenda vel altare vel pulpitum vel aliud hui⁹. parrochialis. qꝛ aliq̃n parochialis eccleſia portionẽ aliquã hꝫ.j.de ſepl̃.c.i.p totũ. ioannes franciſcanis. in certa q̃ſtitate.ꝫ non eſt cẽſenda ut heres poſtq̃ teſtatoꝛ inſtituit aliũ heredẽ vel ſimpliciter,p quota parte. C. de here.inſti.quotiẽs.ſi autem aliũ non inſtituiſſet ualet inſtitutio facta de certa re ⁊ rem illã habebit p̃elegatã.ff. de her. inſti.l.i.§.ſi ex fundo.⁊.l.ſi ita qs hẽs.⁊.l.ex facto.ff. ad tre. l.i.§.is q.⁊ in ꝫ bene valet inſtitutio ut non valeat ipugnare teſtm̃.ſed aget tñ ad ſupplementũ.in aut.ut cuꝫ de ap.co.§. illud quoq̃.⁊.§.cetex. ⁊.C.de inoff.teſt.l.oĩmodo. nec hẽbit iſte ſic inſtituꝫ in re certa tñ loco legatarij.ĩmo ſi nullus aliuſ factus eſt heres in totũ ſuccedet ut dictũ eſt. Jtẽ videt q ſi alij repudient hereditatẽ q ipſe hẽbit hereditatẽ ſicut ſi ab initio nullũ inſtituiſſet.ſecus autẽ ſi non dixiſſet eam in tali re inſtituo ſed ſi dixiſſet tñ lego ſibi talẽ rem qꝛ tũc loco legatarij nec ob.aut de tri.⁊ ſemi.§.ꝫ nos.qꝛ correcta eſt per aliã.ſꝫ ꝯ ſi hec puella nõ eſt inſtituta nec heres data.ergo nec ei ſubſtituere põt pupillariter.inſti.de pu.ſub.§.non ſolũ.⁊ ꝺ vul.ſub. ſed ſi plẽs.§.ſi ſub ꝙdi.So.lꝫ hec puella non fuerit inſtituta heres in ꝑ gradu fuit tñ inſtituta in fo.ſ.poſt mortẽ filij. ⁊ iõ bene põt ei pupillariter ſubſtituere.executoribus. de executoribus hmõi no.ſ.e.ioãnes.⁊.c.cũ tibi.⁊ p̃fate.filie lꝫ ſecurius fecerit iſte q petijt utriuſqꝫ hereditatẽ ⁊ q etiaꝫ adiecit de bonis filij p̃mortui.qꝛ in vita due ſunt hẽditates inſtitu.de vulg.ſub.§.igr̃.ff.de vul.ſub.l.patris ⁊ filij.⁊.l.q duos. tam̃ ſuffeciſſet ſi ſolu⁹ filie hereditatẽ petijſſet.ar.ſ.c.raynuti⁹. queritur p̃mo.ꝫ vult dicere q ⁊ in p̃mo gradu ſubſtitutõis qñ filius uiſus eſt mori filie matri tanq̃ ab inteſtato ſuccedens ipſi filio de fideicõ. filie reſtituẽdo ꝺꝫ detrahẽ debitã nãe ad quartã trebell̃.in eadẽ etiã deductionẽ dicit faciendã de ſubſtitutione ſcõi gradus.ſ.qñ pauperes ſibi inſtituit hẽdes ꝑ pter mortẽ filie.qm̃ ille allegatões huius dñe non videnꝫ mltum mouere papã.feciſſe ſibi. ⁊ p hoc uidebaꝫ q p̃ioꝛa teſtam̃ta fierent recta.vel q hereditates filioꝝ non p̃uenirẽt ad paupes.ſed p̃ma hereditas tñ ⁊ q̃rta trebellianica.l.q̃ eſt.ff. ad.l.fal.l.i.§.inimici.ꝫ.ꝺ.ſed corrigit p.l.C. de epi.⁊ cleri. ſi qs ad.⁊ p aut.de ec.ti.§.ſi autẽ heres.nec recipit illũ p̃auuꝫ intellectũ q innuit.ĩmo ꝫ eſt vitas q de hereditatibꝫ ⁊ de legatis ad pias cãs relictis nulla falcidia nec etiaꝫ debita iure nature detrahit ſicut ex ſeq̃n.apparet.⁊ eſt ar.p̃di.l.⁊ aũt. nã ⁊ in ambiguis q̃oibus religionũ ſtricta rõ obmittit. ⁊ ſũma eſt rõ que,p religione facit.ff.de re.⁊ ſũp.fu.l. ſunt pſõe mõ. xix.q.vlt.ſi qua mulier exhẽdato.xvij.q.ſi.quinq̃ pro parte fm̃ has allegatões ſniauit papa mozereꝫ.hec vba heres eſto ſemp ſonant indirectã ſubſtitutionẽ. vnde ſiue dicat teſtatoꝛ ſi inſtitutus ñ erit talis ſit heres. ſiue dicat ⁊ ſi talis deceſſerit in pupillari etate talis ſit heres ſemp ſonat in vulgare⁊ pupillarẽ ſubſtitutionẽ.q̃ autẽ ſunt directe hãc autẽ ſubſtitutõnem nunq̃ põt facere pubi ſi inſtituꝫ non fuerit talis eſto heres inſti.de pupil.ſub.§.fi.ff.de vulg.⁊ pu.l.vbis. niſi cẽt miles.ff.de vulg.⁊ pu.l.centurio.⁊ nunq̃ p ſe poſita p̃dicta verba trahunt ad indirectã.ſ.fideicõmiſſariã.inſti.de pu.ſub.§. fi.ſed ſi adijciaꝫ hoc verbũ rogo inſtitutũ ut talẽ faciat hẽdes talis bene trahit ad fideicõ.qa ille de quo rogaꝫ eſt petet hereditatẽ ex cã fideicõ.ff.ad tre.ex facto.in p̃n. Jdem videt ſi dicat teſtatoꝛ inſtituo mihi talẽ heredem ⁊ fm heredẽ mihi inſtituo aliũ.C.de ipu.⁊ ali.ſub.l.precibuſ.q̃uis poſſet dici q ſibi nõ inſtituit fm heredẽ p predicta vba.ſed p expreſſa talia ſ.inſtituo talẽ mihi heredẽ ⁊ ſi nõ fuerit heres talez ſubſtituo p verba autẽ rogo uel mando vel ꝓſilia nunq̃ fit ſubſtitutio directa ſed idirecta vel fideicõ.ff.de vulg.ſub.cuꝫ hẽdi.§.cuꝫ filie.circa mediũ.hoc autẽ verbuꝫ ſubſtituo pariter trahit ad directã ⁊ fideicõ.q ex eo apparet qꝛ cõis diſtinctio eſt ſubſtitutio alia directa alia indirecta.ſatiſ tñ videt q p̃ius ponitur,p indirecta lꝫ ad fideicõ.trahaꝫ.ff.ad tre.ſcevola. hoꝝ ãt ſonet indirectã pꝫ expreſſe.ff.de vulg.ſb.coheredi.§. cũ filie. item q trahaꝫ ad fideicõ.pꝫ per eundẽ.§.circa mediũ.⁊.C.ꝺ inſti.⁊ ſub.l.gnãliter. Jdem autez videt poſſe ꝫ dici de vbo hic poſito.moriatur.q non memini in aliqua lege me legiſſe.ſ.q poſit trahi ad utrãq̃ ſubſtitutionẽ.lꝫ p̃ius ad directã intentio. que ſemp ſeruãda eſt.C.de ſa. ſãc.ec.l.i.C. qſi ꝺc. opus nõ eſt.l.prediũ.C.de inoffi.te.l.ſi pr̃.inſti.ꝺ pu.ſub.§. non autez.in aut.de her.⁊ fal.§.cui.⁊.§. ſi qs.⁊.§. is igit̃. in aut.de nup.§.vnũ itaq̃.§.ſi ſine.⁊.§.ſi quis ex.⁊.§.ſi igitur. ⁊.§.pignoꝛi.in aut.de ui ⁊ ui ar.moꝛi.pre.in pri.in aut. qui. mo.na.ef.le.§.ſi quis autẽ.extraneo. in ſoꝛoꝛe non põt ita loq̃ndo appere q maioꝛ ps pueniat ad mr̃ez.qꝛ mortuo patre mr̃ ſuccedit ab itestato in medietatẽ reſtituet mr̃ filie tñ de tractis debita nãe ⁊ q̃rta trebellianica.⁊ ſic nõ hẽbit pluſ mr̃ q̃ filia.ſed in exneo q nullã partẽ recipit ab itestato melꝰ apparet q plus puenit ad pr̃em q̃ ad extraneuz.ſeptẽ.de hac deductiõe no.ſ.e. rainaldus. ſi abſqꝫ liberis.de ꝫ queri

si per hec ṽba fiat substitutio pupillaris ⁊ directa si filiꝰ meus mortuꝰ fuerit sine liberis moriat sorori. ⁊ an sororꝛ supuiuens fere directo ei succedat an mediãte matre. ⁊ non videt dubiũ qꝫ directe. constat enĩ qꝫ si his ṽbis usus fuisset. si filius meus decesserit sine liberis sororꝛ esto heres. qꝫ hic directe succedẽt. ff. de vulg. sub. centurio. certe non possũ videre rõem q̃re nõ eodẽmõ si dicat. moriat. vel substituo eũ. ꝓ talia ṽba fiat directa substitutio. ut hic. ꝓbat in tex. ⁊ in glo. Sed dices lꝫ ꝑdicta substitutio possit ad utrãqꝫ substitutionẽ trahi utilꝰ est qꝫ ꝺtrahat ad fideicõ. hic que oĩ tẽpore valebit q̃ ad pupillarẽ directã que nõ valebit nisi pupillari etate. sed rñdeo qꝫ melꝰ est faꝫ nãm qꝫ trahat ad directã q̃ ad indirectã. sed hic plus videt. s. qꝫ põt trahi ad directã si moriat in pupillari etate. et ad idirectã si moriatur pubes. ⁊ hoc satis bene dicere videt C. de fideicõ. si frat substituꝫ ipuberi non succedit ei si factus fuerit pubes. etiam si decesserit sine liberis. nisi pupillaris substitutio ꝓfirmata fuerit ṽbis fideicõ. in aliqua pte testamti. qꝛ tunc frat ex cã fideicõ. succedit. ex qbus colligit qꝫ ꝓ uerba fideicõ. adiuncta pupillari substitutõe non tollit pupillaris sꝫ firmat ⁊ durat. Itẽ idẽ ẽ ĩ subiectõe facta a milite. s. qꝫ vnicis ṽbis facta substitutio trahit ad directã ⁊ indirectã. C. de ipu. ⁊ ali. sub. precibꝰ. q̃re non idẽ est in ꝑuato. lꝫ enĩ multa priuilegia miles hẽat ex cã sibi ꝓcessa tam in ꝓfessiõe testamẽti q̃ etiã in heredis institutõe. ut no. in sũma. C. de testa. mi. in seruando tñ ultimã voluntatẽ eius non hꝫ priuilegiũ. qꝛ oẽs voluntates ultime ptite sunt ſuande. nec hic dicit certe pari rõe nec interpretatõe gaudet priuilegio. predicta autẽ. s. si moriat sine liberis q̃ non denotant certã etatẽ imo utrãqꝫ etatẽ comprehendẽ videt ⁊ pupillarẽ substitutionẽ ꝓfirmabunt ⁊ ad fideicõ. trahent. ⁊ iõ posset dici ħ substitutio ꝓpendiosa. ar. C. de pu. ⁊ ali. sub. precibꝰ. ⁊ forte idem dicendũ est si dicat testator. instituo mihi filiũ meũ impuberẽ heredẽ. ⁊ substituo ei talem si nauis venerit ex asia. ħ plus placent q̃ no. s. e. raynutius. iure ciuili. ff. de vulg. sub. centurio q̃si p fideicõ. C. de ipu. ⁊ ali. sub. precibꝰ. nam cum. ħ qꝫ ħ dr̃ satis hẽtur exp̃sse ff. de vulg. sub. l. iam hoc iure. etas. qꝛ si ambo uel alt eẽnt ĩ pubes non posset trahi ad pupillarẽ. equidẽ si alter ⁊ idez sic si alter non eẽt in ptãte ꝓstitutus. ff. de vulg. sub. iam ħ iure. ⁊ l. lutiꝰ. C. de pu. ⁊ ali. sub. hereditatẽ. ⁊ l. q̃uis. ⁊ ad fideicõ. ff. ad treb. sceuola. C. de insti. ⁊ sub. sub cõ. fa. l. gnãliter. in substitutõe. C. de ipu. ⁊ ali. sub. l. precibꝰ anteferre. C. ꝺ ipu. ⁊ ali. sub. cum quidã. adiunxerit. erat enĩ testõ scriptũ. si de liberis meis fuerit sola filia superstes tñ augeo legata eius. Itẽ si nec filius nec filia supfuerit ⁊ tunc silr ad ħ plus augeo. tñ in testõ hoc satis ꝓbat. ff. de inof. te. ꝯ uetera. §. i. vbi dr̃ qꝫ mr̃ nõ põt expugnare testm̃ qꝫ facit ei pr̃ per querelã iofficiosi testi. ergo eadẽ rõne apparet qꝫ eam priuare põt debita iure nãe vel ps ff. de vulg. sub. l. insti. de util. sub. pr̃. ff. de bo. pos. fm ta. si ita scriptum. §. i. uel subiectione. xx. q. v. constituit.

De successionibus ab intestato. Rubrica.

Ed hoc donare. Siue inter viuos siue in ultima voluntate. sanctificentur. nisi ꝓsanguineos habeant qui ab intestato succedant. xij. q. ij. quicunqꝫ. ĵ. e. cum dilectus.

Ancto concilio. ablatum. hoc. c. locale est nõ de iure. ⁊ loqr̃ qñ certũ ẽ sacerdotes aliqd hũisse añ ordinationẽ. nam ꝓpter dubiũ diuidende sunt res ꝓprie a rebus ecclesie. ut hic dr̃. si autẽ distincte eẽnt res ꝓprie a rebꝰ ecclesie. res ꝓprie heredibꝰ ꝓsanguineis alie ecclesie darent. xij. q. iij. qcũqꝫ. si autẽ dubitet an aliqua habuerit añ ordinationẽ presumit ꝓ ecclesia nisi ꝓbet se antea hũisse. xij q. iij. quicũqꝫ. ff. de rebus dubijs. ciuibus. alij intelligunt hoc caplm tm̃ quando ex seruis fiunt sacerdotes.

Um dilectus. ꝓ causa. erat enĩ cã inter eos. uterqꝫ enĩz ab altero petebat res q̃ fuerant archipbri. uterqꝫ enĩ de eis aliqua possidebat. pticipationem. i. ut pticeps esset orationuz. asseruit. ħ assertio q̃ est de pterito ⁊ exĩ iudiciũ non est sufficiens ꝓbatio eius qꝫ dicebat. si tñ solenniter qs confiteret exĩ iudiciũ si post ꝓuenit non est admittẽdus ꝯ suam ꝓfessionẽ. nisi ostenderet se in alio casu intellexisse. ut no. s. de elec. ꝓ ingsitionẽ. ħ autez iõ ꝓfessio eius nõ est sufficiens ꝓbatio. qꝛ non viuebat q confessionẽ fecerat. ⁊ iõ non poterat dare intellectũ ꝓfessioni. ar. ĵ. de accu. cuz dilect. lꝫ tñ est ad plenũ ꝑsumptio. vnde ei stat ut hic sequit. ⁊ non intelligas qꝫ ex his ṽbis ꝓbetur eũ fuisse oblatũ monasterio cũ rebus suis. sed ꝓbatur qꝫ voluit bona sua puenire ad monasterium ad qꝺ q̃si q̃libet ṽba sufficiunt. ff. de fun. instru. cum de lanionis. §. asinã. ff. de supel. le. l. labeo. vnde. expressius dicẽ qꝫ dixerat. ꝓbationes. s. qꝫ se ⁊ sua obtulit vni testi tm̃ non credit. ut no. s. de ꝓcur. ex insinuatõe. sed cũ aliqua ꝓbatiõe. s. ꝓfessione bene credit. nisi ꝓbetur freneticus ut sequit. ãminiculantes. in tm̃ ãminiculabant archipbri ꝓfessio qꝫ se ⁊ sua dedit monasterio. qꝛ sic condemnat eꝑs ad restitutionẽ ac si ṽe redditus eẽt. compotẽ. ⁊ sic ꝓbat negatiua. C. ꝺ codicil. nec codi. ff. de condi. insti. quidã. ff. de ꝓba. si filius. vltimã. q. d. ⁊ si ħ ṽba non exp̃ssisset tñ tacite vim tenẽnt vltime voluntatis. imponatur. in eo qꝺ eꝑs erat actor. compellatur. in eo qꝫ eꝑs erat reus. ei. eꝑo. ⁊ sic hẽs qꝫ vacante eccl̃ia subiecta eꝑo eꝑs eius noĩe agit. ⁊ sic forte est in quolibet supiore q ꝓ quolibet collegio sibi subiecto põt agere. C. ꝺ epi. ⁊ cle. nulli. ⁊ l. si quis ad. s. de prescrip. ex transmissa. de hoc. no. s. de testi. spol. olim. ab intestato. nec legitimos agnatos uel cognatos reliquerit. s. e. c. i.

De sepulturis. Rubrica.

Os instituta. patriarchaz q in patr̃ sepulchris sepulti sunt. xij. q. ij. §. ioseph. sepultura. gnãliter dicim̃ qꝫ qlibet adultus et discretus põt eligere sepulturã ubi vult ĩ ultima volũtate. ut hic ⁊ ĵ. e. ꝺ vxore. ⁊ c. cum sup. nisi malitiose faciat. ⁊ presumit malitiose facere si dimittat sepulturã parentũ quã precipue tenet dz. ut hic. ⁊ ĵ. e. fraternitatẽ. xxiij. q. ij. placuit. Si autẽ sepulturã paternã nõ hꝫ in ecclesia prochiali sepelíri dz. ĵ. e. in nr̃a. hanc autẽ ꝑsumtionez tollimus si eligat in cathedrali ecclesia. uel in religioso monasterio. vel in canonica. vel in loco ubi bñ facit decimas soluendo. ar. xiij. q. ij. qcunqꝫ. vel ĩ ecclesia quam edificauit. ar. ij. q. ij. bone. l̃ nisi eligat in loco priuilegiato sup septuris ĵ. e. in nostra. ⁊ lꝫ hoc presumat tñ si probat ꝯrium non tenebit. ĵ. e. ex pte. ⁊. c. in nr̃a. viatores aũt sepelíẽtur in ecclesia cathedrali. xvi. q. i. c. i. s̃. de offõ archipbri. offm̃. xiij. q. ij. ubi cũqꝫ. ⁊ clerici in ecclesijs ubi clerici sunt. ⁊ hec oĩa discreto iudici ꝓmittant. vxoꝛ aũt cum marito sepelíri dz. xij. q. ij. ebrõ caue tñ tibi qꝛ non oĩs eccl̃ia hꝫ cimiteriũ. sꝫ ille tm̃ que bñt pplm. uel ille qbus ꝓcessum est ex priuilegio. pacta autẽ hꝰ impediunt electionẽ q̃ fiunt alteri qꝫ nullũ recipiat ad sepulturã qñqꝫ de certa prochia qñqꝫ certos hoĩes non dz recipe. de cõ. di. i. certũ. elegit. natus est in bethleez nutritꝰ nazareth sepultus in hierusalẽ in sepulchro ioseph. tertiam. ubi hꝰ cõsuetudo est q̃ in hoc iuri ꝑualet. ĵ. e. certificari. imo idem est ⁊ si non sit ꝓsuetudo dũmodo non sit contraria ꝓsuetudo.

Elatum. vita. in egritudine tam̃ de qua decedit. alꝫ ꝯ. ĵ. e. de his. vel dic qꝫ ettã si esset sanus ⁊ mlto tẽpore viueret postea. tñ qꝛ mox fingit qñ monasterium ingredit. xix. q. iij. qꝛ ingredientibus. ⁊ aut. si qua. de oĩbus autẽ que tunc ꝓ aĩa dat monasterio ad qꝺ transit partẽ

si reus petit exp̃mẽ uel noĩa sepultor uł canonicor instituto-
tor. uel res in qbus dãna data sunt tẽpore spoliatõis uł fru-
ctus pceptos a possessore lz bonũ sit qꝫ exp̃mat si põt tñ ñ
est ad ꝟ cogẽdus. secus autẽ esset si agẽt offõ iudicis uel qua
cũqz alia actõe ad hoc ut habẽt canonicã portionẽ de aliqb⁹
spãlib⁹ sepulturis. ł si petẽt alis instítutos in ecclijs remoueri
uel fructus alicui⁹ fundi ꝛ tñ non petẽt fundũ. nec etiaz petẽt
ius suũ in alijs declarari. qz satis credo qꝫ tunc dz qstuz põt
uł predictũ est p̃dicta cogi declarare. ꝛ est rõ diuersitatis qz ĩ
p̃ casu qꝫ soluaf canonica portio aliquor etiã sepultor. ꝛ qꝫ a
liqui remoueanf de ecclijs. qꝫ damna aliq̃ soluanf spoliatis.
ꝛ aliq fruct⁹ restituanf obtinẽt in actõ. bonefi. oĩa ista veniunt
q̃si accessoria lz peti debeant exp̃sse. ut no. s̃. de rest. spol. gra
uis. sed in so casu ubi singulari ꝛ spãli actiõe agit ad p̃dicta
exp̃ssim ea dicẽ dz. ĩmo qꝫ est no. dignũ in p̃ casu si aliqs alĩ⁹
pter psonam rei tangẽtur non debẽt sup illo ferri snĩa nisi su-
per interesse. vbi gr̃a actũ est ꝺ aliquẽ non eẽ sibi ius substitu
endi in aliqbus ecclijs. ꝛ iõ petit eiꝰponi ppetuum silentiuz
ꝛ p eum instítutos remoueri de ecclesijs. nam hic non ferf sic
snĩa. imposuim⁹ tali ppetuuz silẽtium ꝛ tales remouem⁹ snĩa-
liter a dictis ecclijs. qꝫ indubitãter eẽt iniustuz eis ignorãtib⁹
ꝟ facẽ. sed ꝺdẽnabit instituentẽ ad interesse ei⁹qꝫ interest actoris
cum nõ fuisse instítutũ nisi possz efficẽ qꝫ instituti libẽ cedant
ꝛ hoc idẽ fit ubicũqz quis non põt solue rẽ ad quã tenef. ff.
de do. arbitrio. §. i. ꝛ no. ĵ. de sen. ex. sacro. qualr autẽ extime
tur hoc interesse no. ĵ. qui fi. sint le. causam que. sz in scõo ca-
su qñ singulari actõe petit instítutos amoueri. actio ꝟ non in
tentabitur cõtra instituentẽ sed tantũ ꝓtra instítutos. ꝛ tũc bñ
fertur contra eos snĩa perpetue ammotionis.

¶ nostra receperunt. ꝟ videf qꝫ sufficit dare ta-
lem libellũ. cõquer de hospitalarijs q prochiãos
meos recipiunt ad sepulturã. etiam si nihil petat. cui videf ꝺ
qz actio est ius petẽdi in iudicio qꝫ sibi debef. instí. de act. in
p̃n. so. ꝟ in libello ꝓtinebaf petitio. ex p̃uil. hoc p̃uil. non
loquit de pueris. decetero. ꝺ. ff. de usur. l. i. §. i. So. spãle ẽ
in iurib⁹ ꝛ presentatõibus ꝛ futuris⁹ qꝫ tractus futuri tẽporis
ptinet ad iudicẽ. ĩmo in his non solũ condẽnat ĩmo etiaz ca
ueri facit. ff. si fui uen. haꝫ acti. elegerint. cũ tẽplarij ꝛ hospi-
talarij minus sint religiosi cꝫ monachi presumit mala intẽtio
ne apud eos elegisse sepulturã. ꝛ idcirco reddef mõachis cũ
oĩbus bonis suis. ut. s̃. e. fraternitatẽ. nisi eẽt ꝓpter p̃uilegi-
um. reliquit. si qs eligit sepulturã apud ecclesiã hospital. tẽ
canonicã portionẽ debet habẽ prochialis ecclesia de oĩbus
relictis p aĩa sua. siue relinq̃t ecclesie eoꝛ tm̃ in qua sepelitur
siue relinquat ecclesie ꝛ fribus ibi morantibus. siue in genere
locutus sit dicẽdo. reliquo ꝟ tali ecclesie ꝛ hospitalarijs. ĩmo
idez videf si dicat tm̃. relinquo ꝟ hospitali. ar. ꝟ. ar. ff. de adi-
mẽ. leg. a titia. §. ãnua. adhuc plus dicunt quidã. qꝫ etiaz si
dixerit. relinquo ꝟ hospitali ultramarino. nihilomin⁹ tam̃ ca
nonicã portiõem habebit inde ecclesia prochialis. exquo a-
pud eos eligit sepulturã. oĩa enĩ que tũc dat videf dare pro
aĩa ꝛ sepultura. ar. s̃. de his. Item qꝫ dicim⁹ qñ eligit sepultu
ram idem dicim⁹ si non eligat. sed tñ ibi sepeliẽdus est ꝺ iuf
ut qz reddit se ꝛ sua eis. uel qz factus est tẽplarius vel hospi-
talarius vel sit sepulł. qz ibi erat sepulchꝛ parentũ. ĵ. de p̃uil.
ut p̃uil. s̃. e. c. i. nam ꝛ tunc prochialis ecclesia portionez ca-
nonicã habebit de oĩbus relictis illi ecclesie apud quã sepeli
tur de iure sine electõe sicut si ibi eligisset. ĩmo plus dicim⁹ qꝫ
si ibi non sepeliref, ꝓpter aliquaz cãm. forte qz tẽpore mortis
ille locus caperet ab hostib⁹ uel alia iusta cã. partẽ suaz de oĩ
bus legatis habebit ecclesia. sed si dixisset relinquo ꝟ ecclesie
in qua sepeliar. ꝛ ꝟ hospitał. tunc secus. qz uterqꝫ bẽbit partẽ
suam. ꝛ ecclesia prochialis habebit partẽ canonicã de relictis
ecclesie ꝛ nõ de relictis hospitał. q sunt exẽpti. ꝛ nos dicimus
qꝫ de legatis locis exẽptis nullã portiõem habebit ecclia par
rochialis nisi ibi eligat sepulturã. ar. ad ꝟ. s̃. de testis. officij.

reqsiti. s̃. e. de his. ꝛ c. i. nam illa q̃ reliqt ecclesie tãtũ pro se-
pultura relinquẽ videt. ꝛ iõ ibi portionez habebit ecclia pro-
chialis. sz relicta hospitał. separati non videt reliquisse, p sepł
tura sz alis, p aĩa sua. ꝛ idẽ qꝫ dico de hospitali idem dicim⁹ si
eligat sepulturã in alia dioc. Si autẽ non de iure sepelirẽt il
lum q reliquisset eis aliq̃ de bonis suis. tunc nõ credo qꝫ de
beret reddẽ totum uel partẽ ecclesie prochiali de legato. sz ꝺ
beret reddẽ corpus. s̃. e. ex pte. ꝛ oẽs oblationes q̃ facte eẽnt
in sepultura ut hic. Si autẽ hospitale bz parrochiã uel pot⁹
ecclesia hospitał. tunc nisi ecclesia sit exẽpta cum prochia diui
detur legatũ factuz ecclesie a legato fcõ hospitali. ꝛ de legato
facto ecclesie bẽbit partẽ suam eps. s̃. e. req. ꝛ nõ de legato fa
cto hospitał. q sunt exẽpti. sed si ecclesia cuz hospitali sint exẽ
pta ꝛ non ppls. tunc dz epõ dare portõez tanq̃z epõ suo. nec
obstat si dicat exẽpta est ecclesia. ergo nullã cõionem bẽbit ĩ
ea eps. ar. s̃. de testis. reqsisti. Rñ. lz ecclesia sit exẽpta tñ cõi
onem bz cuz ea, ppter pplm quẽ tenet ab eo. ĵ. ꝺ p̃uił. ex ore
aliq dixerunt qꝫ eps iure prochiali exiget partẽ qz suus pro-
chianus est. ꝛ nõ iure epali. sed nõ placet. qz bñ sepelit in par
rochia sua ergo alij non debet ius prochiale. item qꝫ dictuz
est qz si reliqt etiam hospitał. qꝫ ecclesia prochialis bẽbit par
tem. intelligo vez nisi expresse dixisz. hoc relinquo hospitali
non, p sepultura sz pro alia cã iusta. qz tunc prochialis eccl̃ia
in illo legato nullã habẽt portionẽ nisi prochianus se trans-
stulisset ad eos. s̃. e. de his. vel nisi eccl̃ia ꝛ hospitale eẽnt ita
vnita qꝫ nulla sepabilitas posset inf eos fieri. puta qz simł ho
spitale cũ ecclesia sua sunt exẽpti ꝛ nihil appropriatuz ẽ eccl̃ie
nec in spũalibus nec in tẽporalibus. tunc enĩ satis videtur qꝫ
de relicto hospitali prochialis ecclesia habẽt portionẽ suam.
etiã si testator dixisset qꝫ nõ relinq̃bat intuitu eccl̃ie sz hospita
li. qz sic sunt vnita ut diuidi ñ possint. Sed dices semp est di
stinctio inter ecclesiã ꝛ hospitale. qz p̃ior dericoruz sacerdos
potest absolue frẽs. ĵ. de sen. ex. canonica. so. hic nõ facit diffe
rẽtiam inter ecclesiã ꝛ hospitale. sz inter clericos ꝛ laicos. vel
potiꝰ inter officia. ꝟ enĩ offm̃ absoluendi datuz est ex p̃uile-
gio p̃ioꝛi domus. qꝫ poterat habẽ etiam si nõ esset ibi eccl̃ia
sicut ꝛ alij officiales dom⁹ hñt sua spũalia officia. de hac aũt
sepabilitate no. ĵ. de p̃uił. pasto. nisi dolo. qz tunc parro-
chialis eccl̃ia habebit totũ. xx. q. iij. ꝓstituit. ff. si quis cauf. si
duo. s̃. ꝺ testis. reqsisti. vniuersa. i. oblatões factas in sepul
tura. corpus autem non reddit nisi pcessit applo. s̃. ex parte
uel nisi pcesserit violentia. alij dicunt qꝫ semp reddendus est
corpus si petit. hic autẽ non petebaf. s̃. e. frnitatẽ. restituant.
cum non fuerint in etate eligendi sepulturam.

¶ parte parentũ sponte. alias secus. xxiij. q. v.
placuit.

¶ cris recõsiliati. etiã post cum p̃ius signa peni
tentie apparuerint. xxvj. q. vj. is qui. p totuz. excõ-
municatoꝛ. idẽ de inf dictis a cõione sacroꝛum.
non potuerũt. ff. de sol. si alieni. ff. de admi. tu. tutoꝛez qui
ff. ꝺ neg. ge. cum actum. xiij. q. ij. non extimemus.

¶ olende certum. sepultura dr̃ possessio siue ter
ra ubi aliquis sepeliẽdus est ꝛ hoc vendi põt ante-
q̃ ꝓsecrata sit p pontifitẽ. sicut vendunf possessiões ad eccle-
sias edificãdas. ar. xij. q. ij. auꝫ. ꝛ dr̃ sepultura aliqꝺ vas la-
pideũ vel ligneũ, p aliquo sepeliendo factũ. ꝛ hoc silr vẽdi po
test nisi sit factũ sacꝫ per pontificẽ. vel ad hoc spãliter deputa
tũ. ĵ. de reli. do. ad ꝟ. lz eiz in aliquo loco sit sepulł aliqs sine
põtifice non credim⁹ locum sacꝫ fm canones lz secus fm le-
ges. ff. de relig. l. ij. si autẽ loca p̃dicta sint sacra vel ad hoc ꝺ
putata p epm vendẽ nõ lz. ut hic. ꝛ. xiij. q. ij. q̃sta. ꝛ. c. postq̃.
dicit etiam sepultura ius inferẽdi in sepulchꝛ. nec ꝟ etiã ven
dere lz. dr̃ etiam actus siue offm̃ qꝫ fit, p sepeliendi. ꝛ illud ẽt
vendẽ non p̃nt clerici. qa ad ꝟ ex offõ tenẽtur. xiij. q. ij. preci-
pieꝺ. i. q. i. dictũ. ĵ. de si. cum saꝫ. Itẽ no. qꝫ cimiteriũ vel se-
pulture ordinarie debent eẽ circa eccl̃iam. xvij. q. iij. sic anti.

sed ꝛ pōt esse remotū sicut est in francia,ppter fetorē.tñ nō credimus ꝙ alicui loco etiā religioso. ut hospitali. uel tēplariis possit accedē sepultura nisi hēat ecclīam.qz cum cimiteriuz ꝺ̄ beat esse consecratum.ut ꝓallegato.c.sic loco non consecrato accedere non potest.item in uno cimiterio multe eccle pos sunt habere ius sepeliendi suos parrochianos.

Arochiano. heredes. ar.ꝫ.C.nc ex delic.defū. l.iij.so.hic non agitur ꝫ heredes ex delicto defuncti.sz sacerdos nō debet absoluē excōicatum nisi ei ꝙ est publica ꝑsona de satisfaciendo sufficientē ꝑstiterit cautōem.s.ꝺ̄ ap.qua fronte.§.sane.ꝛ ex illa stipulatōe agent oēs quoꝝ interest.ff. rem pub.sa.fo.non qr̄.ꝛ plus dicim⁹.qz si omittatur cautio vel stipl̄o tñ intellr apposita. ꝛ exigit̄ acsi interposita eēt.ff.de adop.bis ꝟbis.tñ cum nullum ius det eis ex stipulatione agere nisi sit interposita non uidemus quō agere possint.sed cogendi sunt officio iudicis ut satisfaciant.ꝛ hoc innuitur hic. Item rō uidetur ꝙ exquo penituit nec aliter penitere potuit nisi faceret satisfieri videtur heredibus iniunxisse ut satisfacerent ꝛ ideo cogendi sunt.

De parrochiis ꝛ aliis parrochianis. Rubrica.

Als parrochiale. constitit.vt in dieb⁹ festiuis ꝓchiani missā audiant in suis ecclesijs.ꝫ.e.ut dñicis. de con.di. i.si qs.ꝛ in decimis ꝑsonalibus.xvi.q.i. si qs la.ꝛ.c.qcunqꝫ.ꝫ.de deci.ad aplice.ꝛ in oblatōibus .x.q.i.qz sa.sanctoꝝ.hanc.item in penitentijs accipiēdis a sacerdote parrochiali.ꝫ.de pñijs.oīs. item in sepulturis benedictiōibus nubentiū ꝛ aliis sacris ꝓferendis. s. de sepul.c.i.ij.ꝛ p totā.xiij.q.ij.ꝫ.de si.suā.ꝛ videt quibusdā ꝛ forte nō male ꝙ ad oblatiōes cogi possint ꝓchiani.maxime si sacerdos est paup.ar.xxxij.di.arch.ꝺ̄ ꝓse.di.i.oīs.xvi. q.i.statuim⁹.an ad prestandū aliquid,p alijs sacris cogi possint no.ꝫ.de si.ad aplicam.item no.ꝙ hic dicim⁹ pceptōem ꝺ̄ cimaꝝ esse de iure ꝓchiali. ꝛ idez dicim⁹ de pceptione canonice portōis quā ecclesia parrochialis habē dz ab eccl̄ia ubi suus ꝓchianus sepelit̄.s.de sepul.c.i.ꝛ.ij.ꝛ.c.de bis.sed ꝛ iste eedē portōes dñr eē de iure epali.s.ꝺ̄ of.or.ꝑqrente. ꝛ ħ est uez ꝙ portio quā pcipit eccl̄ia parrochialis ab eccl̄ia ubi sepelitur de iure parrochiali est. sed portio quā percipit epi scopus a sua ecclesia ꝓpter cōionem que est inter eos est ꝺ̄ iure episcopali.s.de testamtis. requisisti.

Jepus ꝛ epatus.ħ.c.loquit̄ de dispensatione,ꝺ̄ iure eni remouendi cēnt ꝛ ppetuo deponendi.i.q. vij.c.si qs oēm. ꝛ loquit̄ in ptibus aphrice ubi prevalebant ꝛ q̄si qcquid dr̄,pusio fuit.diuidant. eps catholicus ꝛ conuersus.eas. ꝓchias siue plebes.sic.i.in heresi.catholici eī sine diuisiōe oēs catholicos epo dimittent.vel meli⁹ credim⁹ sic exponēdū.q̄ sic inuente fuerūt.i.ubi ambe.i.que partē habebant ppli adherentē heretico ꝛ partē adherentē catholico oīa autem loca q̄ adheserūt catholico epo sua tñ erunt ꝛ loca que adheserūt heretico tñ sua erunt.cōia autē.i.ubi sunt heretici ꝛ catholici cōia erunt.vbi. i.ubi posset fieri due ptes. puta qz multe sunt ꝓchie q̄ diuidi pñt.secus autē si vnus loc⁹ tñ sit.ꝛ ħ ē qꝺ̄ sequit̄.ꝙ si forte tc̄.alia.i.vna ps. ad illum. i.hereticū epm.vnus. tñ.ꝛ iō alius loc⁹ in eius cambiū dari non pōt cum nō sit.ꝙ autē in vno loco vterqꝫ partem suā haberet non est conueniens ꝛ esset causa litis inter eos.inueniunt̄. puta qz tria vel quinqꝫ sunt loca in qbus cōmuniter esset plebs adhēns heretico ꝛ adherens catholico.

Tdominicis contempto. de pe.di.vi.placuit. lxxi.di.ꝑmatus.ix.q.ij.per totū.si autē non contēneret sz ex iusta cā ad aliā parrochiā transiret.vel in transitu peregrinatōis nō expelleret.vij.q.i.epi uel presbi. xcij.di.c. ult.abijciant. forte in hoc casu est licitū cuilibet ꝑlato cuiuslibet ecclesie cijcē violēter non solū laicos sz etiaz clericos.ar. ꝫ.de sen.excō.c.veniens.sed potius sibi consulimus ꝙ verbis moneat ꝛ non inijciat manus.

Ullus eps.iudicare. ex epali ordine.alis enī eēt ꝫ.qz qlibet ordinarius tam ꝓpositus q̄ archid̄.iudicare potest.non tamen ordinare.s.ꝺ̄ offi.or. c.i.

Up eo.de finibus. no.ꝙ ubi limites non sūt distincti fm oēs fere locum hz prescriptio in,puntijs ꝛ in epatibus ꝛ in ꝓchijs ꝛ quo ad oīa iura.xvj.q.iij.inter memoratos.ꝛ.c.dilectio.s.de prescrip.ad aures. ubi vo distincti sunt limites dicūt fere oēs ꝙ nec limes nec ꝙ ānexum est limiti pscribi pōt.xvj.q.iij.lz dilectio.qꝺ̄ autē remotū ē quo ad oīa iura pscribi pōt lz inter alter⁹ limites ꝓtineat.gr̄anus tñ ꝛ alanus ꝛ quidā alij dixerūt.ꝙ etiā remotū a limite pscribi non pōt quo ad iura mere epalia.siue sit deleg. iurisdic.siue dioc.sed hoꝝ opinio ꝙuinci videt.ꝫ.de relig.do.c.i.s. de pscrip.ad aures.ꝛ.c.auditis.ꝛ.c.cū ex offi.in qbus oīb⁹ ostēditur ꝙ iura epalia prescribunt. Quidā tñ dicunt ꝙ iura q̄ ptinent ad ordinē epalem.ut est ꝓsecratio ꝛ ordinatio ꝛ sūlia ꝛ etiā ptinēt ad iurisdictōem nō pōt prescribē ut.ꝫ.limites alterius epi faciat.sed pōt prescribē ut clericos altius dioc.i sua ordinet ꝛ iudicet. Illud autē certū est ꝙ quo ad,pprietatez ꝛ etiā quo ad iuspa.ea q̄ sunt in limitib⁹ ꝛ circa limites pscribi pñt.xvj.q.iij.volumus.ꝛ qꝺ̄ dictū est de limitib⁹ prescribendis locuz hz in,puncijs.xvj.q.iij.quicūqꝫ.C.de fu.li.agros ꝛ in epatibus ꝛ ꝓchijs.xvj.q.iij.inter me.in fi.ꝛ i ꝓchijs ut hic. Item no.ꝙ,ppie limes est lōgitudo siue latitudo spatiū a spatio distinguēs.ꝛ i tali limite nihil eē potest.qm̄ est linea tm̄.verūtamē non sic stricte limites epatus accipiūtur.sz fluia montes ꝛ paludes in epatibus solent cē limites.ꝛ ꝺ̄ hoc limite dicunt quidā ꝙ est cōis utriusqꝫ.ꝛ qꝺ̄ i eo fundat̄ cōe erit alij dicūt ꝙ est nulli⁹.alij dicūt ꝛ forte mel⁹ ꝙ talis limes diuisus inter eos intellr ipso iure.lz nūqꝫ actu diuisus fuerit. vnde si fluuij limes exsiccatus sit p lōgitudinē uel p latitudinez diuisus intellr.ꝛ p inde arbitrio bōi viri actuali signo distinguet.ꝛ si ecclesia sit in medio limitis in duas eccl̄ias diuidetur.nisi alr ipsi epi inter se potuerint ꝓuenire. q̄diu autē nō fiūt due cōis intelligit̄ quo ad ꝓchialia ꝛ epalia iura. sicut arbor in ꝓsinio posita.ff.cōi di.arbor.insti.ꝺ̄ rer̄ di.§.insula nec pscribet vnus ꝫ alium.xvi.q.iij.inter me. Si autē de illa ecclesia nō possint fieri due supior ordinabit ꝙ alternis ānis uel iudicib⁹ disponāt.ff.de usuf.si rei.§.si fu.ꝛ.l. quotiēs. vel dic ꝙ illi⁹ soli erit eccl̄ia in cui⁹ parte caput positū est.ff.ꝺ̄ acq. re.do.ad eos.§.si.item nō potest eps donare alij q̄ sunt in limite.xvi.q.iij.licet.que finibus. ff.de rei vē.que religiosis. ff.de ꝫben.emp.in modicis.ꝑncipalr ita ꝙ sunt ptes ei⁹.ff.ꝺ̄ rei vē.q pro re.ff.de ꝫben.emp.in modicis.vel vicina sunt ꝛ si nō sunt ptes ei⁹. nam rōne vicinitatis possez ꝓfundi fines ꝛ relinq̄t ħ arbitrio boni viri. nā q̄dā sunt q̄ potius ūtellectu accipiūtur.ff.de solut.ratum.parrochiarum.i. epatū.nos intelligim⁹ ut iacet.s.ꝛ plebium uel capellarum.

Jgnificauit. temporalia.decimas psonales oblationes ꝛ bi⁹.nam decimas p̄diales exigere pñt vt statim sequit̄.ptibus. ꝫ.ti.,pxi.ad aplice.persoluūtur.sup. illis ecclesijs in quaꝝ ꝓchijs possessiōes site sunt.qz si esset ꝓsuetudo ꝙ alij eccl̄ie soluerent̄ stabit̄ ꝓsuetudini.ꝫ.e.ad aplice.ħ autē ꝓsuetudine induci non pōt ꝙ quis alicui nō soluat decimas si sunt p̄dia laicoꝝ ñ religiosorū.quicqd alij dicant nobis videt̄ ꝙ clericis vel pon⁹ ecclesijs siue sint diuites siue paupes decime integre eis soluēde sunt de oībus que proueniunt de terra siue de aīalibus siue de opatura manuū. ꝛ ꝙ diuitie ecclesiaꝝ non debēt ꝛpedire dationē decimaꝝ probatur qz in nullo casu pōt esse vez ꝙ ppter diuitias liceat alijs diuitibus sua iura auferre.xiij.q.iij.c.quid dicā.ꝛ.q.v.itē decie nō sunt tm̄ clericoꝝ sed pauperꝝ ꝛ fabrice.xij.q.ij.nobis.ꝛ.c.

seq̃nti. Item decime sunt tributa egentiuz aiaz t ea sibi dñs
reſuauit in signũ vniuersalis dñij. xvi. q. i. decime. j. e. tua. q
autẽ oĩes decime t pſõales t reales decime sint integre per
soluende, pbatur. qz auctoreſ ve. t no. te. gnãlr loquunt. Ab
Abrahã obtulit decimas melchisedech sacerdoti de oĩbus
geñ. xiiij. circa fi. obre. vii. circa p̃n. Jtez iacob, pmisit dño. cũ
ctoz que dederis mihi decimaſ offerã tibi. t in Exo. xxii. cir
ca fi. legit. Decimas t primitias nõ tardabis offerre. t in le
ui. xxvii. circa fi. Oẽs decime terre siue de frugib9 siue de po
mis arboz dñi sunt. t. j. e. c. Oues t boues t capre q̃ sb uir
ga pastoris transeũt qcqd decimaz fuerit sanctificabit dño t
non eliget neqz bonã neqz malũ. nec altero ꝓmutabis. t nu
meri. xviii. circa fi. Filijs leui dedi oẽs decimas isr̃l in possef
siõe, p milsio qz fuiũt mihi in tabnacul federis. t. j. nihil alid
possidebũt decimaz oblatiõe ꝓtenti. q̃s in usũ eoz t necessa
ria sepaui. t deuto. xii. c. in p̃n. Offeretis in tabernaculis vi
ctimas t decimas t primitias manuũ vestraz. t eiusdẽ. xiij.
circa mediũ. Decimã partẽ separab de oĩbus frugib9 tuis q̃
nascunt in terra. item. ii. pal. xxxi. circa p̃i. Primitias obtu
lerunt p̃mi frumẽti vini t olei. mellis quoqz t oĩum q̃ gignit
hum9 decimas obtulerũt. nume. x. circa fi. Ipsi leuite dcimaſ
accipiant ex oĩbus ciuitatib9 operuz vestraz. tob. i. Tobias
fidelit offerebat oĩa primitiua sua t decimas. Jtẽ ecclesiaſt.
xxxv. circa p̃n. In exultatõe sanctifica decimas tuas. mal. iij.
Ante me ꝓfugisti me in decimis t p̃mi. t. j. inferente oẽm de
cimã in horreũ meũ ut sit cibus ī domo mea. Jtẽ luce. xviij.
Do decimas oĩum q̃ possideo. idem matth. xxiij. Ve uob
q decimatis metã t anetũ t ci. t relinqtis que grauiora sunt.
legis misericordiã iudiciũ t fidẽ t hoc oportuit facẽ t illa nõ
admittẽ. Jtẽ ꝓfundi debẽt vehemẽter isti noui magri t p̃di
catores q docent t p̃dicant ꝑ no. t ue. te. nunqz enĩ inueniẽt
aug. amb. greg. uel aliquẽ alium sc̃m uel doctorẽ aliud sen
sisse. xvi. q. vij. decimas. t in. c. se. Dz dicunt aliq. decime da
te fuerũt clericis, p parte sua t non debebãt aliã portionẽ ha
bere nisi decimas. numeri. xviij. circa fi. cum ergo mõ multa
habeãt non debẽt hẽre decimas. Sed verz est q in diuisiõe
terre, pmissionis nõ debuerũt hẽre ptem sicut alie trib9. sed ,p
parte debuerũt esse ꝓtenti decimis. sed si alis offrent eis uel a
lio iusto titulo darent bene poterãt possessiões habẽ. ut leui.
c. fi. ultra mediũ. Jtez decime sunt ps dñi. leui. xxvij. circa fi.
t dñs dedit eas leuitis. numeri. xviij. circa fi. q autez de suo
dñs dedit leuitis nulli lz auferre q̃tuncũqz sint diuites l'ma
li. j. e. tua. Jtem mirũ est de quibusdã qui quasi insani t her
tici dicunt q psonales decime non sunt dande. cum expresse
habeatur contra numeri. x. circa fi. t deuto. xij. circa p̃n. itẽ
maior ratio est q quis det tributũ de eo q producit manus
sua tanqz digitus q̃ de eo q producit humus.

De decimis. Rubrica.

Decimam traditionez

ar. ꝓ opinionib9 magistroz uobis videt
q primitie dande sunt fm psuetudinẽ re
gionis t h hic, pbat q nunqz preceptũ in
uenit de certa q̃titate. t lx. imo cum nõ
inueniat expressa q̃titas in optione relinquit dantis ut quã
tuncunqz velit det nisi consuetudo aliud induceret. hac. in
ezechiele uel in traditionibus hebreorum.

Ouum genus. a clericis. quidã hoc intelligũt
verz in oĩbus clericis t oĩbus p̃dijs. s. tam eccleſie
q̃ hereditarijs. cõtra. xvi. q. i. si qs laicus. sed illud intelligit
de clericis ꝓfugatis q nec in psonalib9 nec in p̃dialib9 decimis
hẽnt exceptionẽ. h non placet. alij dicunt q ꝺ dote eccleſie ñ
debẽt clerici clericis decimas soluer̃. t sic loquit. c. h. de alijs
autẽ possessionib9 in alter9 prochia sitis secus. t sic loquit. c.
si quis laicus. alij dicũt q de psonalibus decimis loqt̃ prin
cipium hui9. c. finis autẽ h9. c. de p̃dialibus uel de ꝓfugat̃ cle
ricis loquit̃. qz t psonaleſ t p̃diales soluũt. vel dic q eccleſia
ifra limites alteri9 baptismal̃ eccleſie sita nõ soluit psonales ꝺ
cimas de laborib9 eccleſie uel alijs. i. de his q̃ ad eccleſiã pti
nent vel acgrunt̃ ei. t sic loquit̃ p̃n. dec. sed clerici de his q̃ si
bi, ppria acgrunt bene soluent decimas p̃soales. ut de aduo
catione t silibus. t sic loquit̃ finis decr. p̃diales autẽ soluunt
sicut alij nõ priuilegiati. j. e. suggestũ. t. c. ex pte. t. c. pr. t mlt
tis alijs. c. Jtem plus dicim9 q clerici cuiuslibet eccle t etiã sa
cerdotes. t q plus est ꝓlati sue eccleſie a q̃ ꝓcipiunt eccliastica
sacra soluunt etiã decimas psonales. lz enĩz ipsi fuiant eccle
t alijs ministrent sacra. tñ noie eccle faciunt t noie eccle su
scipiunt decimas. t ipsi idẽ a seipsis noie eccleſiaz recipiũt sa
cramẽta. Quid dices de cisterciẽ. t alijs clericis q mercena
rios tenẽt in alijs prochijs q ibi texent vestes. t alia manib9
suis operant̃. t ex taliũ mercenarioz operib9 multa lucrãtur
monachi vel clerici. Rñdimus q mercenarij de merceꝺ sua
soluent decimas. lz de eo q puenit ad monasteriuz etiam de
mercede nihil soluet̃. t si serui monasterij vel monachi ī alia
prochia operant̃ cum nihil sibi acgrant nullas decimas pso
nales soluũt illi eccleſie in cui9 prochia operant̃. t ubi audiũt
diuina officia. Jdem etiã videt̃ in fuis t mercenarijs laicoz
si operent̃ in alia prochia q̃ in qua dñs ꝓmovat̃. qz ibi mer
cenarius soluet decimas de mercede sua. serui autẽ nihil sol
uent cũ nihil habẽ possint. imo dñs soluet inde decimas ec
cleſie ubi ipse dñs p circulũ anni audiuit diuina officia t vbi
movat̃ dñs. alij tñ dicunt eum nãlr etiã in seruo mercedes ꝺ
beant̃. ar. ff. de ꝓdi. in. nãlr. q eccliа in cui9 parrochia opaba
tur fuus soluẽde sunt decime. t idẽ forte dr̃ in monacho. sed
h non placet. cum nõ possit q̃rere nisi monasterio. t monaste
rium decimas soluẽ non tenet̃. t idem dicim9 in his q nego
cian̄t noie alioz. Jtem nõ credim9 q lz hodie in aliqua eccliа
audiuit officia t hodie ibi lucret̃ centũ q ex eis det decimaz
illi eccleſie. lz ubi p totũ annũ eccleſiastica sumit sacra. i. audi
uerit diuina officia. xvi. q. i. q̃sti. j. e. ad aplice. t si forte i pluri
bus audiret officia t q̃si, p equali pte non esset malũ q auẽte
supioris inter eos decime diuidẽnt̃. qz dignũ est vt tẽporalia
metat q seminat spũalia. de p̃bendis autẽ suis clerici non de
bent dare aliqd eccleſijs in qbus audiũt diuina officia si forte
alibi audiũt q̃ in eccleſijs ubi hñt p̃bendas. t hoc verũ si
ille eccleſie vnde hñt prebẽdas nulli debent soluẽ decimas. l'
si debent soluẽ decimauerũt bene illa bona vnde p̃bendas
dederũt. qꝺ sic, pbo. qz p̃bende date clericis nõ sunt clericoz
imo, ppietas est eaz eccleſiaz que dant p̃bendas. vnde ꝺ eis
non p̃nt testari. s̃. de testa. c. ult. c. vo. t. c. ad hoc. t. c. relatum
Si autẽ eccleſie q̃ dant prebẽdas deberẽt aliis dare ꝺcimaſ
t non dediſſent. tunc clerici q receperunt prebendas debent
inde dare decimas. j. e. a nobis. t. c. tua.

Æ multiplici. derogare. no. per priuilegiuz non
derogari pacto nec transactioni.

Ommissum. pascuis. que vendebant̃. t sic pre
tio soluebant̃ uel solui debebãt eccleſie prochiali. l'
decime debent solui de pascuis. i. ꝺ lacte t lana be
stiaz que pascebant̃ in illis pascuis. si. j. e. nũtios. t sic est ar.
q tales decime censeant̃ p̃diales. qz si psonales eẽnt nõ pro
chiali lz illi ubi audit officia dari precipiunt̃. primũ dictũ ma
gis placet. t si dñs fundi gratis patiat̃ pascẽ bestiaſ in fundo
suo. tñ cum herba deuulsa de terra a bestia uel pot9 ab eo q
bestias pascit trãseat cũ onere suo decime. j. e. tua. t. c. pasto.
dñs bestie decimã extimationẽ ius totius herbe dz dare ec
cleſie. ff. de usuf. si usufructuari9. t idez videt̃ ar. hui9. l. t pall.
rõnis. q si qs ꝓburat uel alr destruat segetẽ maxie maturã vl
arbores cedat. q prochialis sacerdos põt agere ad decimã
extimatõis. alij autẽ contradicũt. de feris t auibus aũt pisci
bus non reclusis bene dande sunt decime eccleſie ubi pcipit

ſacramenta ⁊ non baptiſmali eccleſie. q⁊ in nullius parrochia debent eſſe. inſti de re. di. §. fere. ⁊. §. ſe.

Eruenit.

Untios de apibus. ideſt de melle apium ⁊ cera ſi. s̄. e. commiſſum.

Um homines.

Jlecti filij. cōduxiſtis. no. licere clericis cōduce re predia ſi ſua eis non ſufficiant. conduxiſtis. ſed de p⁹prijs tantum.

Uggestum. opponatis. cum enormit̄ ledantur alij monachi q decimas recipē debent niſi ſoluat̄ ordinis. i. ciſtercien. p⁹uilegium. circa decimas monacho⁹. no. q olim in p̄mitiua eccl̄ia decimas de laboribus ⁊ p̄dijs ſuis dabant ſicut laici. xvi. q. i. alij gn̄alr. xij. q. ij. duo. in ſi. ⁊. c. ꝓcedente. Sed paſcal. ij. ⁊ greg. ⁊ cōcil. magn̄ tiñ. ꝓſtituerunt ne religioſi nec alij cōiter viuētes decimas de ſuis laboꝛib⁹ ſoluerēt. xvi. q⁊j. q̄ſti. ⁊. c. decimaſ. ⁊ certo tēpore h̄ p⁹uilegiū arctatū eſt circa ciſtercien. tēplarios ⁊ hoſpitalarios hieroſolimitanos. alijs vo monachis ꝓceſſit tm̄ de noualibus q̄ ꝓp⁹ijs manib⁹ excolunt. ⁊ de ortis ⁊ nutrimētis animaliū. j̄. c. p⁹. ⁊. c. ad audientiā. eſt ergo ſic tenendū q⁹ monachi ciſtercien. non dabūt decimas de poſſeſſionib⁹ ꝓp⁹ijs quas colunt manib⁹ vel ſumptib⁹ ꝓp⁹ijs. niſi pacto uel tranſactione ſint ligati. s̄. e. ex multiplici. ⁊ niſi enormiter ledat eccleſia. ut hic. vl̄ niſi ſoluēdo renūtiauerūt p⁹uilegio ſuo. ut. j̄. de p̄uil. ſi de terra. monachi autē alij ⁊ canonici de oīb⁹ tenēt dare decimas. niſi de noualib⁹ ꝓp⁹ijs manib⁹ cultis ⁊ ortis ⁊ nutrimētis aialium. j̄. e. c. p⁹i. ſed ⁊ eas. ſ. decimas de noua. ⁊ oꝛ. ⁊ nutri. aialiū ſoluēt ſi p⁹ochialis eccleſia ledat. j̄. de v̄. ſig. qd p no. §. ij. de alijs autē ſoluent. niſi ſup decimis ſpāle p⁹uilegiū hēant. vel niſi p̄ſcripſerint. ⁊ h̄ vera ſunt i monaſterijs q̄ pplm non bñt. alis ſecus. q⁊ tunc etiā predialeſ ⁊ pſōales h̄bunt. ut hic. ⁊. xvj. q. i. ſi monach⁹. de poſſeſſiōibus vo poſt ꝓcil. habitis indifferēter oēs religioſi decimas ſoluent. ſiue ſint ciſtercien. ſiue tēplarij ſiue hoſpitalarij. ſiue q̄cūq⁹ alij ſup decimis p⁹uilegiati. j̄. e. nup. oli aūt vel hodie de ꝓduct̄ ⁊ ꝓp⁹ijs manibus cultis decimas ſoluēt. s̄. e. dilecti. ſz nunc. no. ubi p⁹uilegiū ex poſt facto ad iniquū grauamen etiā nō iniquum deuenit temperandū eſt per ſuperiorem. ff. de reg. iur. neratius. in fi. ff. de vulg. ſub. ex facto.

Ex parte predeceſſoris. xij. q. i. tua.

Jcet.

Ad audientiam ubi ponimus. ff. de conſti. p̄n. beneficium. s̄. de ſolu. cum dilec.

Uoniam a uobis alioquin. i. ſi non ſunt in alicuius parrochia.

Arrochianos domino. xvj. q. i. reuertimini. de bitum. p act. ꝓſeſſo. ar. ff. ſi f. ven. l. ij. ff. ſi uſuf. pe. l. plt. p rei ven. ad fruct⁹. xvj. q. i. reuertimini. moderamine. nec eſt curandū ſi primo eccleſia nō habeat dñium. C. de ſa. ſanc. ec. ut inꝛ di. s̄. de condi. c. ij. ar. ℈. ff. de polli. l. ij. §. ult. ubi dr̄ q̄d̄u decima nō ſit ſemp ſeparata in poſſeſſione p⁹ioris dñij. ſed ibi loquit̄ de ꝓpbana decima h̄ ſpūali uel petant ꝓditōe ex canōne. xvi. q. i. decime. ⁊. c. reuertimini vel offō iudicis. ꝓ his etiā intentat̄ iudicium cōi di.

Ad h̄ p ſucceſſionem. nō ergo ſz concedē in feudum nec in emphiteoſim nec in locatōe ad longuz tēpus. nullus enim ℈ctus ſup eis inīri dz p quē fiat uel feudū uel alienatio q̄ ſit p p̄dictos ℈ctuſ. ff. ſi ag. vec. l. ul. ff. de ſupficie. l. i. ar. s̄. de re. ec. non alie. nulli. ad firmā autez ad certum tempus concedi poteſt. s̄. de loc. ⁊ cōduc. c. ij.

Eterris iudei. ad decimas que ratione predioꝝ ſoluuntur tenentur iudei. ad perſonales non.

Uamuis diſponere. ⁊ male. lxxxix. di. quoniaz ⁊. c. iudicatum. xvj. q. ult. nullus.

Um ſint homines diuerſe. non tamē aduerſe. difficile. non tm̄ ipoſſibile. puta ſi p̄ſcripſit. vel dic q⁹ p̄ſcribē non pōt ſi eſt poſſeſſio vñ decima collr in limite. s̄. de parro. c. plt. ⁊ loquit̄ de poſſeſſionibus in limite conſtitutis.

Rohibemus in alios. ⁊ ſic laicus tenēs in feudū decimas eas alij infeudare nō pōt. tñ ſm quoſdam illi q detinent in feudū non tenēt eas cū pcō ut no. s̄. de his q̄ ſi. a prela. ſine cō. ca. cū aplica. ⁊ ſz h̄ ñ logt̄ hic de decimis infeudatis ſed de alijs male detentis.

Apoſtolice. conſuetudo. no. ꝓſuetudinē valē in decimis ſed inter eccleſiaſ tm̄. s̄. e. cum ſint. ſed ſi de ꝓſuetudine non ꝓſtat predialeſ dande ſunt baptiſmali ⁊ pſonales capelle. xvj. q. i. decimas. s̄. e. nūtios.

Ex parte.

On eſt. de uenatione. iſte ſunt pſonales decime q⁊ miniſterio ⁊ pſonalis opera, pueniunt ea. vñ decime ſolui debēt uel in terra vel in aere vel in aqua nutrianꝛ ⁊ bñficio ⁊ nutrimto terre. ⁊ iō he decime dande ſūt ubi p anni circulū p̄cipit eccleſiaſtica ſacra. et h̄ intelligo vbi libere q̄ſcz piſcat nullo pretio dato nec pte piſcatōis. qa ſi inde daret pretiū uel pars tunc bñ videt q⁹ de illo pretio vl̄ pte dande ſint decime eccleſie baptiſmali. q⁊ ñ ex miniſterio hoīs ſed ex aqua ⁊ terra, pueniunt. Sz ſi eēt locus publicus ubi lz cuiq⁹ piſcari potius reputo pſonales q̄z p̄diales. ⁊ idē dicim⁹ in piſcatore ⁊ venatore ⁊ alijs hmōi. Jtē videt q⁹ ſi aliquis capiat piſces in mari ⁊ in ſtagno poꝛtet ⁊ ibi viuant alicuot dieb⁹ q⁹ decimas dz inde habē eccleſia in cui⁹ prochia ē ſtagnū. ⁊ idē videt ſi beſtie redundanꝛ in recluſoꝛiuz cum ibi viuant bñficio aque vel terre q̄ eſt in ei⁹ prochia. ar. j̄. e. cū nō ab hoīe. alijs tñ videt q⁹ non ſūt dande decime de p̄dict̄ baptiſmali eccleſie. ſz illi ubi p̄cepit ſacra eccliaſtica. q⁊ oīa, pueniunt opa ⁊ artificio hoīs. nec eſt ℈. j̄. e. cum nō. q⁊ ibi non, p̄uenit fructus artificio hoīs ſz ex ſola gr̄a dei q⁹ inde apparet q⁊ ſemen mortificat̄ ⁊ deo nō hoīe operāte vnificat̄ ⁊ fructuz plus affert. ſz piſces vel aialia recluſa nō moriunꝛ. Jtez ſi arbores de ſilua exciſa nō valentē libr̄ā quis poꝛtet ad poꝛtuz ubi valēt mille non dz ſoluē niſi decimā ei⁹ q⁹ valebāt in ſilua uel mel⁹ deductis expēſis quas fecit in ducēdo ſoluet ꝺcimā dūmō bona fide fecerit. omnibus. ſi alicui donētur imobilia non credim⁹ q⁹ de illis q⁹ debeat dare decimaſ. cū in veri teſtō ubi p̄cepte fuerūt decime leuite nō habebāt partē in poſſeſſionē. q⁊ de fructib⁹ tm̄ decimas dari dñs p̄cepit. alis autē mobilia quocūq⁹ titulo ad aliquē p̄uenerint ſiue ex dono ſiue ex legato ſiue ex inſtitutōe heredis ſoluet decimas q̄ſuis aliq excipiant ſuos hēdes q fingunt̄ dñi etiam patre viuente inſti. de her. q̄li. ⁊ diffe. §. ſui. alij tñ dicunt ſoꝛte nō male q⁹ ꝺ his q̄ dono dant̄ uel ex ſucceſſiōe q̄licūq⁹ obueniūt ñ debēt dari decime. q⁊ nec de humo, p̄ducūtur nec de opa manuuz ſunt. ⁊ ſm hoc exponendū eſt h̄ verbū. de oībus bonis. ſ. q̄ p̄ueniunt ab humo uel a manib⁹. Jtē ſi aliq⁹ p mercede militie ſue vel aduocatōiſ vel, p aliquo ope ſuo recipiat ex pacto uel ſine pacto aliq⁹ caſtz uel villā uel aliā poſſeſſionē imobilem nunq̄z de ea tenet̄ dare decimā predicta ratiōe. ſ. de imobilibus non ſunt dande decime. alij tamen dicunt q⁹ in hoc caſu ⁊ de immobilibus ſunt dande decime.

Ex tranſmiſſa licite. ſecus ſi illicite. i. q. i. nō ē pu.

Quid dices de meretrice ⁊ biſtrio ⁊ alijs in quos tranſſert dñium ⁊ nō p̄petit repetitio dicim⁹ q⁹ tenet̄ ſoluē qa nō turpit̄ accipit. ff. de p̄di. ob tur. cām. idem ⁊ ſi. §. quotiens ar. ff. de inꝛ. ⁊ rel̄. relegato⁹. §. ult. ſz eccl̄ia in deteſtatiōe criminis nō recipiet. ⁊ ne videat tacite approbare. vñ ſcriptuz eſt ñ accipies mercedē, p⁹tribuli. ſicut ⁊ nō recipiet oblatōes notorij diffidentiū. xc. di. oblatōes. item oppꝛimentiū paupes ut ibi dr̄. item raptoꝛ ⁊ uſurarioꝛ. j̄. de rap. ſup ea. j̄. de uſu. qa ité meretricis ⁊ ꝓpter quodlibet aliud notoriū crimē uel horrendū. xvij. q. iiij. miroꝛ. ſecus autē ubi dñium nō eſt translatum uel eſt translatū ſed p̄petit repetitio. nā tūc nullo mō nec

aliquo tẽpore dande sunt decime uel (ne faciende. ꝛ sic loquit̃ h. ꝛ. i. q. i. nõ est pu. xiiij. q. v. c. ult. a meretrice autẽ post pniaz credẽmus posse exigi decimã. qz iam post pniaz ꝺ̃spici nõ dz in eo qꝺ fuit. l. di. ferꝝ de terra. Jn decimis autẽ predialibus secus est dicendũ. qz semp soluẽde sunt de p̃dijs ꝺ̃ cime ꝛsi infinita sit malitia possidẽtiũ. s̃. e. de terris.

Nobis fictum. puta qz est colonꝰ portionariꝰ. s. q certã partẽ fructuũ recipit. si autẽ esset pẽsionariꝰ puta qz. p. x. colit agꝝ. de fructibꝰ cum nõ sint sui nõ tenet soluere decimã. tm̃ si possideat uel tm̃ detineat frucꝰ terre p̃t sic ꝛ a quolibet alio detẽtore ꝯdicari. ar. xvj. q. i. c. si qs laicꝰ. j. e. pastoralis. ff. de usuf. hactenus. Jtẽ dicimꝰ qꝫ lz dñs cum pẽsionario ꝓueniat qꝫ pẽsionarius oẽs decimas soluat. tm̃ pot dñs ꝓueniri de eo qꝫ recipit nisi pẽsionariꝰ soluat. cũ de oibus bonis debeãt solui decime. s̃. e. nõ est. Jtẽ credimꝰ qꝫ coloni etiã si in alia prochia ꝓcipiant ecclesiastica sacra tm̃ de fructibus quos ꝓcipiunt de p̃dijs quos colũt rõne culture nõ debent soluẽ decimas sue eccie. sz illi in cuiꝰ parrochia sita sũt p̃dia. ar h. ꝛ rõ est. s̃. e. nõ est. ꝛ dicimꝰ h sic vez sive quartaz partẽ fructuũ recipiant, p laboze. sive certas mẽsuras tm̃. dũmõ de fundo illo recipe debeãt illas mẽsuras ꝛ non aliũde. puta qz si in fũdo eẽnt soluent̃ ille mẽsure. ꝛ si nõ essent ibi ñ soluerent̃ ille mẽsure. ꝛ idem videt dicendũ etiã si nõ de fructibus illoꝝ predioꝝ sed etiã certa pecunie sũma deberet solui dũmõ sic esset conuentũ qꝫ de fructibꝰ illoꝝ predioꝝ soluẽtur illa pecunia. ar. ff. de usuf. hactenus. ff. de iudi. fideicõ. sz secus eẽt si de fructibꝰ predij non deberent coloni recipe portionẽ suã sed psona esset tm̃ obligata ad soluendũ mercedez sive merces esset in fructibꝰ vñcunqꝫ pceptis sive in pecũia. qz tunc de mercede illa soluit decimas eccie sue ubi ꝓcipit diuina sacra. xvi. q. i. ꝓquesti. nam ibi loquit̃ in casu isto. ꝛ est ar. ad boc. ff. de ꝓben. emp. l. fi. ꝛ hoc ip̃m, pbo rõnibus. Jn primo enim casu cum oẽs fructus sint decimãdi anteqꝫ diuidant̃ sine deductõe expensaꝝ. j. e. tua. ergo exquo semel sũt ꝺ̃cimati ulterꝰ decimari nõ debent ab bis ad quos ex debito pueniunt. sicut sũt coloni. j. e. pastoralis. Jtẽ in ꝺ̃o casu est optima rõ qz est lucꝝ manuũ suaꝝ. ergo dz hẽe inde decimas ecclesia ubi ꝓcipit sacra. item in ꝑ casu totus frucꝰ est de terra lz in eo hñdo cooperet opa boꝝ. s̃. e. nõ est. ideo tm̃ eccie ubi sunt sita p̃dia dande sunt decime. nam fm pacta q̃ diximus nihil dz hẽe de mercede nisi terra fructificet. in ꝺ̃o autẽ casu toꝰ fructus uel potius lucrũ ꝛ merces est de opera manuũ. qz etiaz si fundus esset ex toto sterilis tm̃ mercedẽ suaz haberet colonꝰ.

Ua et. j. extendenda. j. e. ex parte. ꝟ. so. ibi priui legiũ gnãle datũ ecclesie sup decimis alterius parrochie legitimaz recipit interpretationẽ ꝛ fm, pprietatem verboꝝ. s. qꝫ exquo ꝓcesse sunt ei decime alicuius prochie non solũ decime ueteres sz etiã de novalibꝰ ꝓcesse videntur. sed tm̃ nec in hoc casu credimꝰ priuilegiũ largissime sz tm̃ large interpretandũ est inq̃tum ius alioꝝ tangit. ff. de vulg. sub. ex facto. s̃. e. dilecti. ꝛ. c. suggestũ. inquantũ autẽ ius ꝓcedentis tangit largissime interpretandũ est. s̃. de do. cuz dilec. sz licet h sit in priuil. ꝓcessis eccijs. tm̃ secus est in feudatiõibꝰ decimaꝝ ꝓcessis laicis. qz ibi solũmõ sunt large interp̃tanda v̈ba. ut intelligant̃ tm̃ de decimis q̃ tẽpore infeudatõis erãt. ar. ff. de ꝓben. emp. rutil. cum enim infeudare sit ꝺ̃ctus suffic̃ si fiat ibi larga interp̃tatio. ut in p̃all. c. cũ dilecti. ꝛ iõ ad futura extendi nõ dz. ut in p̃dicta. l. rutil. q̃zuis h cõcessio decimaꝝ facta laicis spãliter sit odiosa. ut. s̃. de his q̃ fi. a p̃la. si. cõ. ca. cũ aplica. ꝛ si h est in ꝺ̃ctibꝰ q̃ ñ sũt extẽdendi ad futura multo fortꝰ iura ex p̃scriptõe q̃sita ad futura ñ extẽdũt. v̈bi gr̃a. si p̃scripsit aliqꝺ ius decimãdi in tota prochia alicuiꝰ non tam̃ videt p̃scripsisse in novalibꝰ. j. e. cum ꝓtigat. nam prescriptões ñ tm̃ non sunt large interp̃tande sz sunt restringẽde. ut nõ intelligaꝫ prescriptũ nisi illud qꝫ prescriptũ, pbaꝫ. nam lz qs ,pbauerit qꝫ p totã parrochiã decimaz colligit excepto vno p̃dio de quo non, pbauit non adiudicabo sibi decimã in illo predio. ꝛ ad h est ar. j. e. cum ꝓtingat. vnde est qꝫ qñ aliquis petit decimas quas prescripsit extra suaz parrochiam qꝫ debet probare de singulis fundis per se. quia decima collecta ex vicinis fundis non probat in alijs deberi.

Ua nobis statutum. i. redditus uel census. aut semine. no. qꝫ quãdo aliquis dat terram alicui colendam ad tertium uel quartũ uel ad aliuz redditum nunqꝫ colonus debet inde deducere semen uel alias expensas de iure. nisi per speciale pactum aliud fiat.

Xpte tua laboribus. i. de terris laboraꝫ. p uos i. parrochias in quibus iuspatronatus habetis. de novalibus. s̃. e. tua. contra. so. ibi.

Astoralis. causis. eps elieñ. q̃siuit si qñ soluunt decime de fructibꝰ uel, puentibꝰ molendinoꝝ ꝛ piscariaꝝ deducende sint expẽse facte, p eis ꝓcipiendis. sicut deducunt qñ decime soluunt de lucro negociatoris. huic añt qõi ñdit papa nõ est differẽtia de molẽdinis ꝛ piscarijs. ul̃ agris uel gregibꝰ vel quibuscũqꝫ alijs meracibꝰ. qz si ipse fuerũt ẽpte de pecunia decimata q̃tũcunqꝫ postea vendi ꝓtigerit easdez etiã si post multos ãnos ꝛ postq̃ multos collegerit frucꝰ ex eis tm̃ oẽs expensas deducet. sed qñ soluit decimas de, puentibus uel fructibꝰ molendinoꝝ vel piscariaꝝ uel agroꝝ uel q̃rũqꝫ aliaꝝ rez. sive sint ẽpte cã, ppꝛij usus sive ad reuendẽdũ non dz inde extrahẽ expensas. sive fiant ,p fructibꝰ colendis sive fiant, p restaurandis rebꝰ vñ fructus, pueniunt. sive hedẽres, p parte coꝛuãt sive in totũ. aliq tm̃ dicunt qꝫ qñ dant̃ decime de, puentibꝰ molendini vel piscarie qꝫ deduci debẽt expense q̃ fiunt ex̃ rem vnde, pueniunt frucꝰ ꝛ deinde soluũtur decime. ꝛ intelligũt lr̃am istã ubi dr̃ expensas tm̃ que fiunt ,p fructibꝰ ꝛc. loq in tali casu. s. qñ aliquis emit molendinũ l̃ piscariã ꝛ ex eis ꝓcipit frucꝰ. ꝛ, p illis fructibꝰ vel, puentibꝰ ꝓcipiendis fecit expensas ex̃ rem. puta, p mercenarijs retijs. postea qñ reuendet molendinũ ꝛ piscariã soluit decimã de lucro ñ deducet expẽsas istas. secus autẽ esset si circa rẽ fecisset expẽsas. puta in refectõe molendini vel piscarie. qz illas bñ deducet. ꝛ h dicit finis decr. hi. h lz egtati cõsonent tm̃ lr̃e ꝺ̃dicere vident. nobis videt qꝫ bñ fuit qõ in hac dec. an sicut ꝺ̃ negociatione deducunt expense ante decimas q̃ fiunt, p lucro bñdo. s. q̃ fiunt in mercenarijs in mediatoꝝ in pedagijs ꝛ mercibus deducẽdis q̃ in alijs huiꝰ. sive etiã fiant circa res ĩ q bus negociant. ut sunt merces q̃ dant̃ uel textoꝝ vel sarcia toꝝbus uel fullonibꝰ vel hiꝰ. alijs an sic etiã deduci debeant ꝺ̃ molendinis ꝛ piscarijs. ꝛ ñdit qꝫ nõ. qz nec p̃me expense. s. q̃ sunt ex̃ rem. s. molẽdini. ut q̃ fiunt in mercenarijs q fuiunt molendino ꝛ iumẽtis sint deducẽdi. ꝛ hoc dicit ibi. expẽsas q̃ fiunt ꝛc. nec fe etiam expẽse q̃ fiunt circa rẽ. s. molẽdini silr sunt deducẽde. ꝛ hoc dicit ibi. nec, p restauratiõe detrimento ꝛc. aliq tm̃ dicunt qꝫ expẽse mercenarioꝝ non sunt deducẽde ante decimas nz in negociatiõe neqꝫ in molẽdino. sed h est differẽtia inter negociatores ꝛ alios. qz negociatores deducunt expẽsas factas circa rẽ. sz alij non deducunt expẽsas nz circa rẽ factas nz alias. nisi quãdo res vẽdunt. Sz qr̃ circa p̃mos q mouit papam vel q̃ ratio est qꝫ deducant h expense sive extra rem sive circa rem de negociatione ꝛ non de alijs Rñdeo rõ est. s̃. e. non ẽ. ꝛ. c. tua. ꝛ. j. e. cũ non. ubi dr̃ qꝫ dñsoium rerum. s. orbis ꝛ terre ꝛ plenitudinis eius decimas sibi reſuauit in signũ vniuersalis dñij. ꝛ indignũ eẽt qꝫ de fructu terre sue ul̃ alteriꝰ rei sive sit molendinuz sive grex sive piscaria sive possessio deducẽtur aliq̃ expẽsa extra rẽ nec circa rẽ qñ nec talis expẽsa detrabit̃ dñis tẽporalibus suos fundos uel alias res locantibꝰ vel ad cẽsum dantibꝰ. secus autẽ est in negociatõe. qz ibi nullus est frucꝰ. quõ enim p̃t dici frucꝰ si ego emo lanã ꝛ inde facio vestẽ. vel si emo fundũ ,p. c. ꝛ vendo, p. c. certe nunqꝫ p̃t dici frucꝰ. sz lucꝝ est ꝛ pretiũ qcquid residuum est deductis expẽsis ꝛ pretio. ff. de her. ul̃ ac. uen.

venditor exhet. ff. ad. l. fal. l. iij. ⁊ de hoc lucro bñ danda est decima. s̄. e. nō est. sed in molēdino grege possessiōibus ⁊ alijs reb⁹ elemētatis fruct⁹ ⁊ reddit⁹ est q̄ inde ꝓuenit etiā non deductis expensis. licet enim expēse mercenarioꝝ ⁊ alie siue fiant ex rem siue circa rē ⁊ ꝓsint ut maiō fruct⁹ habeat inde tñ nunq̄ ex eis habet fruct⁹ molendini. sz tm̄ ex re puta molendino vel grege. ⁊ sic vulgari ſmone dr̄ fructus uel reddit⁹ bi⁹ molēdini uel gregis tantus est ⁊ lucr̄ bi⁹ negociatōis tm̄ est. ff. de usuf. usuf. legato. Cum ergo de fructib⁹ ⁊ redditib⁹ integre decime dande sūt nullo mō integre darent si expense deducerētur. s̄. e. tua. ĵ. e. cum vo. sz de toto lucro dant bene decime lz trahant expēse facte in negociatōe. qz eis deductis dr̄ lucr̄. sed ꝯ. ff. de pet. her. si a dño. §. fi. ubi dr̄ q̄ fruct⁹ itelligū tur deductis necessarijs ⁊ utilib⁹ expēsis. So. ibi appellat fructum lucrū. uel dic q̄ illa expositio est ciuilis non nālis. ꝑstat enī q̄ in vsitate fructus vel reddit⁹ est qcquid venit de molēdino grege vel possessiōe lz nulle expēse deducant. videt ergo sic tenendū. qz qñ soluit decima a lucro deducēde sunt expēse. sed ubi soluunt de fructib⁹ vel redditib⁹ non deducunt expense. venduntur. qñcunq̄ vēdant empte res vel facte tam semp si aliqd lucrū fuerit in eis qñ vendunt de lucro soluet decima ⁊ de decimis d̄trahent expēse. nec distinguit an ēpta vel facta sit res cā mercimonij uel negociationis uel cā ꝓprij usus. lz quidā distinguāt. ut qñ mercimonij cā emit tunc det decimas de lucro. sz si cā usus ꝓprij emit tūc etiam si multuz inde lucret tñ non dat decimas. sz certe bis ꝯdicit q̄ ꝺ dicit. s. qz dr̄ q̄ cū vēdunt decimari dz lucr̄ deductis expēsis. Itez videt nobis q̄ etiā si cā mercimonij emerit mercē que multū plus valeat q̄ sit pretiū pro ea datū si tñ retineat ad ꝓprium usum nō soluet decimas d̄ eo q̄ res plus vz. Itez videt q̄ si qs emerit mercē. p. c. ⁊ postea de medietate mercis accepit. m. q̄ si vult de mercib⁹ que remāserunt q̄ oēs sunt lucrū dare de cimā q̄ pōt siue merces sint imobiles siue mobiles. sz si nolit dare partē de mercib⁹ que remanserūt dz dare d̄cimā de pcio rei vēditar. ⁊ ꝺ satis ꝓbant ꝺ. ⁊. s̄. e. nō est. Sed qd si d̄ parte quā vendidit nō accipit totū preciū q̄ dedit ꝓ mercede. s. c. sed accepit fere totū. puta. xc. ⁊ nō dedit nisi tertiā vl̄ mediā partē mercis. certe ⁊ tūc idem videt. qz facta legitima extimatione ei⁹ q̄ apud eū remanet soluet decimā de lucro rei venditar. molendinis. i. ꝓuentib⁹ molendinoꝝ ⁊ piscariarum necessarias. s. ꝓ seruitorib⁹ ⁊ mercenarijs molēdini. ul̄ etiā ipsi⁹ molendini refectōe uel piscarie. exhibere. s. ex fructibus molēdini vel piscarie. concessum. ꝓsuetudine approbata vl̄ rōne lz non ꝑscripta. s. q̄ detrabāt ptia rei suar̄ negociatoꝝ expēsas ⁊ alia. acquisitas. in sua forma. ut campus castrū ⁊ silia quocūq̄ titulo. ut realienētur. vel etiā sine hac intentiōe. factas. ex alia mā ut tela. decimata. si enī non eēt d̄cimata nō soluit de lucro. sz etiam pretiū q̄ etiā in re empta datū est decimari dz. vl̄ ut alij dicūt ipsa res empta. ar. s̄. de pecul. cle. c. i. uel pretiū q̄ de re empta accipit. venduntur. si eiz donaret uel pmutaret vel alio titulo alienaret. nam tūc lz res plus valeat q̄ eā emerit tñ nullas decimas soluē tenet. idem est si sibi retineret. q̄ verū est si pecunia vñ res empta vel facta decimata eēt. qz si pecunia nō esset decimata credēmus q̄ res empta ꝓ decima pte esset ecclesie. cū ⁊ ipsa pecūia vñ empta est ꝓ decima parte eēt eccle. ĵ. e. c. §. fruct⁹. ar. op. s̄. de pecul. cle. c. i. expensas. q̄ fiunt in eūdo ⁊ redeūdo ad negociandū et q̄ dant mediatorib⁹ ⁊ ꝓsiles. ⁊ nō solum necessarias ⁊ utiles sz etiā voluptuosas ⁊ q̄slibet. dūmō in fraudē non fieret eccl̄ie ⁊ ante oīa deducēdum est pretiū datuz ꝓ re. decime vo ꝓdiales solnūtur nullis sūptib⁹ deductis. s̄. e. cum boues. ⁊. c. tua. personales. si surgūt ex reb⁹ decimatis deducūtur expense alis nō. ut hic. Itē prediales debēt dari statī ubi fruct⁹ capiūt anteq̄ separent inde census vel tributū. tñ zsi tūc ōmissa fuerit postea faciēda est. ĵ. e. cum nō sint. ⁊. c. tua. sz ⁊ psonales eodem tēpore securi⁹ est dari. q̄uis quidā dicāt q̄ meli⁹ est dari in fine ānj. ppter inimicitias. ar. s̄. de pig. ex lr̄is. Item in aīalibus ⁊ in alijs nō dz dare deteriores sz meliores vel medio cres. qz nō est indignū dandum deo. xlix. di. c. sacerdotes. ⁊ xvj. q. viij. oñes decime. expensas. puta in colendo agruz uel pascendo gregem in lignis ⁊ mercenarijs clibani ⁊ molendini. fructibus. ꝺ vult dicē q̄ expensas factas in re ut sit ptiosior illas detrabet cū vendet ⁊ nō ante. illas autē quas fecit. ꝓ fructib⁹ recipiendis de ea tm̄ ⁊ cum eis pcunt ⁊ ñ deducet. Idē est etiam si emptā rem ⁊ post destructā reficēt. credēmus tñ q̄ postea eā rem vēdat ⁊ plus ēt nō accipiet. ꝓpt̄ meliorationē illā q̄s accepisset si in prioꝝ forma res permānsisset q̄ expensas ſm quātitatē melioratōis accipiet. decimate. expense. ꝓ fructib⁹ facte. i. etiā si pecunia. ꝓ fructibus colligēdis soluta fuerit decimata. salua. eccl̄esijs. onere. xvj. q. i. si quis laicus. ff. de ꝯben. emp. alienatio. pro restaurando. s. q̄ a liquid datum est ꝓ restaurādo furno uel molēdino vel bi⁹. deducendas. spāle in decimis. alis ꝓtra. ff. de pet. here. si a dño. §. ult. ⁊. l. se. prouentibus. i. qñ decimātur prouentus ⁊ si venderetur grex ⁊ clibanus decimaret lucrum non intelligeret lucrū nisi deductis expensis in reficiendo factis.

Um contingat. ab antiquo. ita q̄ ꝑscripſit. ⁊ ē odiosum ⁊ restringendū. secus si ex priuilegio hꝫt decimas. q̄ est fauorabile ⁊ extēdendū. ut no. s̄. e. tua. ipsas. s̄. e. ex parte. ꝓtra so. ibi. causa rationabilis. puta priuilegiū uel transactio l̄ alia silis uel specialis prescriptio in singulis agris noualium. ut no. s̄. e. tua. q̄ hic signatur. contra ⁊ ibi so.

Um in tua. prochijs. aliaꝝ eccl̄esiaꝝ ⁊ certis locis ipsarū parrochiarū ⁊ determinatis. ꝓcipiant. ex priuilegio uel ꝓsuetudie vl̄ alio iure. annuatim. nō possz currē ꝑscriptio. qz ꝑ partē totū retinet. cū ñ possint decime ei⁹ dē agri diuerso iur̄ censeri. sz sec⁹ si diuersi eēnt agri. qz tē bñ i alto ꝑscribet ⁊ i alto ñ. s̄. e. c. pr. nec p vnū aliud tenētur. sz obijcit q̄ est. s̄. e. ex multiplici. ubi due decime ciusdē agri alio iure censent q̄s alie decime ciusdē agri. so. illud est. ppter spāle pactū. sed ad ꝺ est ꝯ q̄ legit. s̄. c. pri. ⁊. s̄. e. tua. i. so. ibi diuersa sunt qz diuerso iure censent. nam alio iure cēsent noualia q̄s terre culte quo ad ꝺ q̄ in priuilegio ꝓtineri intelligant lz quo ad ius cōe eodē iure censeant. s̄. e. ex pte. aliq tam̄ dicunt q̄ bñ posset ꝑscribi q̄ de certis fructib⁹ non darent decime. ex quo pacto pōt induci q̄ de certis fructib⁹ non dentur ꝺ autē qz non ꝑscripserat non. ꝓdest ei q̄ lz certis tēporibus nō soluit non tñ tanto tēpore cessaret q̄ ad prescriptionē sufficeret. sz prius dictū magis placet. pceptis. de eisdē possessionibus de q̄bus hactenus pceper̄t decimas ⁊ pciper̄ ꝺbuerunt de alijs fructib⁹. ꝑsolute. bis q̄ de alijs fructib⁹ pciper̄ ꝓsueuerūt de priuilegio vl̄ ꝓsuetudine. debentur. dic ut no. de offi. archi. c. ult. debeat. xij. q. ij. cognouimus. censeri. sup eadē re. alioquin. i. si fructus ꝓdicti non puenerūt de tra decimali mōasterij meli⁹ vī q̄ ꝺ actio fuerit ꝓfessoria.

Udum. questionem. inēdicto uti possi. intētādo de facto. n. molestabant eūm sup decimis nō pmittēdo eas solui a rusticis. ⁊ ſm inēdictū videt lata snīa in fine decr. vel dic q̄ intētabat actio de dolo non ad d̄cimas ꝺtractas sz ad damnū q̄ cōtingit ex eo q̄ hospitalarij suadebāt rusticis ne soluēnt decimas. ut. ff. d̄ do. cū quis. vl̄ offm̄ iudicis iploꝛabat. melius videt q̄ actū fuit ꝓfessoria. cōi. xvj. q. viij. oēs. xij. q. ij. q̄ttuor. s̄. e. qm̄ a nobis. in his nihil videtur q̄ iure cōi ⁊ eccl̄ie ⁊ decime ptinent ad eūm dioc. eccl̄esie. i. mense epālis. vl̄ dic q̄ bñ noīe eccl̄ie. potest agē epūs. ut no. s̄. de re. spo. olim. titulum. i. aliquē titulū dicē p quē locuz habēt ꝑscriptio in quā necessarius est titulus ⁊ bona fides. ꝓbaret. s̄. de probat. lz. in longa. n. ꝑscriptione ꝓbat titulus etiā ſm leges. sz in longissima nō. ſm. l. sz ſm canōes sic lz sufficiat ꝓbari tēpus ⁊ non titulū sz allegari. ut. C. de ꝑscri. lon. tēporis. diutina. C. pro hē. l. ult. s̄. de ꝑscrip. si diligē. ubi

no. de hoc. ⁊ c. qñ oē. ar. ꝯ. C. o pet. bē. cogi. ſz illud loquit qñ non allegat ꝓſcriptio ⁊ qñ ꝓſumptio non ē in ꝯtium. C. o ꝓba. ſiue. ꝓſcriptio. n. ſ᷒ ſe hz titulū ⁊ bonā fidē. ⁊ ſ᷒ ꝓſcri ptione allegata allegare videt iuſtum titulū ⁊ bonam fidez ēt ſi non dicat q᷑ rex ⁊ regina. conceſſerunt. p hanc ꝓceſſionē videt ꝓceſſiſſe id ius q᷑ hēbat. ſ̄. de teſt. ray. ſ. iuſpatronatus ſ̄. de dona. paſto. confirmationis. in forma cōi. ſi. n. ex certa ſcia ⁊ cū cāe cognitiōe ꝓfirmaſſz ſecus eſſz. ut no. ſ̄. de confir. uti. uel inuti. c. pl̄a. ſ̄. de tranſac. c. i. cōfirmatione. cum confirmatio nihil iuris noui tribuat ſz tm̄ vetus ꝓfirmet. ſ̄. o confir. uti. ul̄ inuti. cū dilecte. lz. n. ignorantia iuris q᷑ ſe putauit iuſte poſſidē excuſet cū a culpa cū det bonā fidē non tam̄ dat iuſtū titulū. itē ignorātia iuris non ꝑdeſt in ꝓſcriptōe. ff. de iuř. ⁊ fac. igno. in uſu. ⁊ l. r̄gula. ff. ꝓ emp. l. ij. §. ſi a pupil lo. ff. o uſu. l. nunq᷒. ar. q᷑ ſi fluxiſſz tēpus q᷑ ꝓſcriptio valēt. cum tm̄ nō preceſſit titulus. nā donatio regis ꝓ non titulo ē. ſz dic idē eſt ſi effluxiſſz non tm̄ ea rōne. q᷒ titulū non ꝑbauit q᷒ in incorporalib᷒ non tenet titulū ꝑbare. ut no. ſ̄. o ꝓſcrip. ſi dilec. ſz q᷒ tm̄ malū allegauit. ſ. donationē regis ſ᷒ vī ſonare lr̄a ſeq̄ns. nos igit᷑ rē. ⁊ confirmationem. ſup. factā. dero getur. q᷒ non intēdebat illud tollē papa ꝑꝓt᷑ ſuam ꝓfirmationē. ſz tm̄ donationē cis canonice factā. confirmabat. ſz obijcies nōne eoipſo q᷑ dicebat donationē de o᷑cimis tibi a rege factā ꝓfirmamuſ videt ſupplē defectū q᷑ erat in donatōe ex ꝑſonis donantiū. ſ̄. de tranſac. c. i. Rñdimus hic nō fecit mentionē q᷑ he donatōes facte eēnt a rege l᷑ alia laica ꝑſona. ſz ſic᷑ ſimplicit᷑ dixit. cōfirmo o᷑cimas ſicut iuſte poſ. ul̄ dic q᷑ etiā ſi confirmaſſz decimas donatas a rege intelligētur ꝓfirmare in eo caſu in quo donare licēt. q᷑ donaret. ſ. o᷑cimaſ q̄s in feudū ab eccl̄ia detinebat q̄s donare licebat cum auct̄e ſu pīoris. ſ̄. de his q̄ fi. a prela. ſine con. ca. cū aplica. ſz ſ᷒ nō tales decimas. ſz decimas donare intēdebat ſitas in locis ubi erant eccl̄ie ubi hēbat iuſpatronatus. ⁊ q᷑ iuſpatronatuſ hoſpitalarijs donabat. ⁊ hoc non poterat facē.

Aliquibuſ pmixte. puta ſarracēi ⁊ iudei ſicut in vngaria. chriſtiano. ut greci ⁊ armēi ⁊ ꝓſimiles in integritate. ſz nōne iudei cogūtur ſoluē decimas p̄dia les. ut. ſ̄. e. de iris. Rñdimus ſz cogant᷑ q᷒ tm̄ non poſſunt o᷑ facili cogi p cenſurā eccleſiaſticā idcirco ſpāle eſt ut eis locāi nō poſſint. ⁊ eſt ſi. ī. ꝑx. c. vel ſi locant᷑ eis locētur tali ꝓditiōe q᷑ abſq᷒ ꝓtroverſia decimaſ reddāt. conſuetudinem. no. loci ꝓſuetudinē fita. ſ. in eccl̄ijs in q᷒bus ſunt ſoluēde. ut ſi ꝓſuetudo ē q᷑ vni eccl̄ie ſoluant᷑. ſ. prochiali ualet ꝓſuetudo. ⁊ idē forte ſi ſoluit illi eccl̄ie ubi ꝓcipit eccl̄iaſtica ſacra. ſ̄. e. cuz ſint ⁊. c. ad apoſtolice. in eo autem q᷑ non ſoluantur uel minus plene ſoluantur nulla valet conſuetudo. xvi. q. vij. quicunq᷒. ſ̄. e. cum homines.

Um non ſit. de facto. nō de iure. vl̄ dū nimis potentes ſunt q᷒bus ſoluunt᷑ vel nimis abſentes ⁊ remoti. quos. no. q᷑ ſi de fructib᷒ fūdi tributarij ſolute ſint plene decime dñs cui tributū ſoluit᷑ non tenet᷑ ſoluē decimas de tributo. ſ̄. e. paſto. ⁊ hoc q᷒ dicit hic glo. videt᷑ vez q̄ o cer ta terra dz habē cenſuz vel tributū. q᷒ tunc hz quoddā ius ī terra illa vl̄ ſaltē in fructib᷒. ſz ſi als aliq᷒ recipēt penſionem ꝓ aliquo fuitio ab aliqua ꝑſona non video rōem q̄re nō eodem mō teneat᷑ reddē decimā de pēſione iſta ſicut de militia vel de aduocatōe. ſ̄. e. non ē. etiā ſi pecunia prius eēt decimata. ſi autē gratis daret᷑ penſio ſine ullo fuitio tūc ſi illa penſio eēt decimata non videt᷑ q᷑ iterꝫ a donatario debeat decimari ut. no. ſ̄. non ē. ⁊ hac eadē rōne videt᷑ q᷑ ſi dñs ad quē pueniunt oēs fructus fūdi eos o᷑cimauerit q᷑ ultius colonus ꝑtionarius q᷒ dz recipē certā partē fructuū ꝓ cultura ſuam partez fructus o᷑cimare non dz. q᷒ ipſe colon᷒ ius hz in fructib᷒. ſec᷒ autē eſſz ſi certaz mercedē accipēt colonus ꝓ agri cultura. qa tunc etiā dñs dz decimare oēs fruct᷒ ⁊ colonus dz decimare mercedē ſuā. ſiue merces fuerit in pecunia ſiue in alijs rebus ſam decimatis. aliq᷒ tm̄ dicunt q᷑ exquo merceſ certa ſuccedit loco partis fructuū quā debēt habē colonus q᷑ eiuſdē iuris debēt cenſeri pecuniaria merces. ſicut ꝓceptio certe ꝑtis fructuum. ar. ī. de cenſi. olim cām. ſ. exquo a dño decimati ſunt fruct᷒ q᷑ ultius a colono nō decimet merceſ. Sz certe non vī q᷑ bñ dicant iſti. q᷒ nunq᷒ merces iſta ſuccedit loco ꝑtis fructuū. nunq᷒. n. niſi ꝓſuetudie ul̄ lege ē itroducta iſta ſucceſſio nā ſi cēt itroducta fōte alīo dicēdū eēt. itē vna bōa rō ē q᷑ me lioriſ ꝓditōis dz ēe colon᷒ partiari᷒ q̄z pēſionari᷒. q᷒ portionarius exponit opas ſuas fortune ⁊ miſericordie dei. ſz penſionarius ſemp eſt in certo o᷑ mercede ſua. in dño antē fundi ſecus eſt. q᷒ ſi recipiat certā penſionē a colono ꝓ fructib᷒ fundi nūq᷒ de illa pēſione dare dz decimas. q᷑ intelligit᷑ vēdidiſſe fructus ſalua o᷑cima. ſ̄. e. paſto. vnde fruct᷒ debēt o᷑cimari ⁊ non pēſio. niſi forte penſio ꝓſtituta eēt in fructib᷒ eiuſdē fundi. qa tunc trāſeunt cū onē ſuo. niſi prius a colono o᷑cimēt. vt ſ᷒. Sz q̄res q̄ non eodē mō decimat dñs preciū fructuū non venditoꝝ ſicut colon᷒ o᷑cimat mercedē operaꝝ ſuaꝝ. Rñdeo merces operarū procedit ex membris bois. ⁊ iō ex bis dantur decime. vnde Jer. Leuite decimas accipiēt ex oībuſ ciuitatibus operū veſtraꝝ. ſecus i venditione fructuuz ubi nec opera nec aliud deduci dz ante decimas. ſ̄. e. paſto.

Uper abbates. a quibus colonis perſoluant. repete que diximus. ſ̄. e. ſuggeſtum. alios. ſ. templarios ⁊ hoſpitalarios ⁊ alios.

Uteridicmus. detentas. forte in feudum. in pignus. ſicut nec dono ſine auct̄e epi. ſ̄. de bis q̄ fi. a prela. ſine cō. ca. ad aplicam. ab eiſdem laicis. ab bis aūt ad quos pertinet lz accipere. ar. ſ̄. de loc. ⁊ condu. noſtra.

De regularibus ⁊ tranſeuntibus ad religi. Rubrica.

Illus tondeatur. ut ſit uel monachus ⁊ pfeſſus. xx. q. i. illud. tōderi autē ut ſit ver᷒ deric᷒ pōt in. vij. an. xxviij. di. de his. lxxviij. di. q᷑cunq᷒ in ſingulis. ⁊ etiā ſi ſit oblatus a parētibus. xx. q. ij. p totū. idē tm̄ eſt ⁊ ſi non offerat᷑ ſz tonſorat᷒ manet in monaſterio. ī. e. c. proximo.

I quis tonſuratus. in monach᷒. conſenſu. ſi vo ꝓſenſu eoꝝ tacito uel exp̄ſſo intrauerit ultius reuocari nō potuerūt. ī. e. ſignificauit. xx. q. ij. c. i. ⁊ ſic in. e. c. dī ⁊ eadē cā. q. i. audiſti. ⁊. c. q᷑cunq᷒. ⁊ videt᷑ q᷑ ſi q᷑ſ hz patrē ⁊ matrē q᷑ ſufficit altius oblatio. ⁊ eadē rōne ſi quis hz plures tutores vn᷒ ſolus offerre pōt. cum ſimilē poteſtatē hñt quo ad h tutores ſicut pentes. xx. q. ij. puella. tm̄ ꝯtium vī ibi q᷑ potior ſit ꝓditio. ꝓhibentis. ff. cōi di. ſabinus. ſi tm̄ vnum parētez tm̄ hz ille ſolus offerre pōt. ⁊ ſi hz tutorez alios q̄z parētes tam̄ parētes inuitis tutorib᷒ eos monaſterijſ offerre pñt. Itē etiaz credūt alīq᷒ etiā ſi ſit auus q᷒ hz filiuz ⁊ nepotē in poteſtate q᷑ pr̄ inuito auuo eū poterit offerr̄. ⁊ non ecōuerſo. ⁊ eſt rō qa i ſpālib᷒ preferr̄ nāle ius poſitiuo ul̄ ciuili. nec videt᷑ faciēda differentia quo ad h q᷑ offerre ⁊ offerri poſſint int᷑ p̄rez ⁊ mulierem ⁊ eos q᷒ ſunt in poteſtate ul̄ emancipati ingrediēs ul̄ oblatus. ī. annos pubtatis exire non poſit. ar. ei᷑ q᷑ dī ī mr̄imonio carnali. ī. de ſpō. impu. o᷑ illis. ſz tm̄ videt᷑ q᷑ ſua auct̄e ingreſſus poſſit egredi intra pubertatē. ī. e. ſignifi. Si aūt coacti miſſi eēnt in monaſtio dicunt quidā q᷑ q̄ſcunq᷒ volunt pñt exire etiā ante tēpus pubtatis. ar. a ꝯtio ſenſu. xx. q. i. puelle. ⁊. q. ij. puella. ꝯtium tm̄ videt᷑ q᷑ ante pubertatē exire ñ poſſit xx. q. i. illud. q. ij. c. i. tūc. ſ. q̄ñ parētes eos offerūt. ī. e. xv. ānū ⁊ etiā vltra in infinitū poterūt exire niſi prius uoueāt ul̄ pfeſſionē faciant ul̄ habitū ſumant. q᷒ pfitētibus dari ſolitus eſt. ī. e. ſtatuimus. xx. q. i. illud. ⁊ hoc idē dī in mr̄imonio carnali. ſ. q᷑ trāſcurſu tēporis nō fit diſpō. mr̄imonij. ī. de ſpō. ipu.

atteſtationes. nec obſtat. ĵ. e. cum' vĩz. ubi innuĩt q ſi veniẽs ad etatẽ legitimã non ꝯdicat ratuz habẽ videt. ſo. nõ fuit ibi ſolus trãſcurſus tẽporis ſed bñdictio monachalis recepta fuit in maiori etate. alij tñ dicũt ḧ. ſ. q ſufficit curſus tẽporis ꝓ ratihabitõe. naz ſiue in maiori etate ſũpſerit habitũ z i maiori etate eũ portauerit cũ non ſit diſtinctio habituũ. nec alia ſolẽnitas fieri ꝓſuevit lapſo anno ſiue finito tẽpore, pbatiõis pſeuerauerit dicũt hos tacite videri, pfiteri. z nõ obſtat q dictum eſt de carnali mrimonio. qz facilius ꝓ alias leuiores ꝓſumptiões preſumiĩ quis fieri monach' q̃ coniunx. ꝓ hanc autẽ opinionẽ uehementẽ facit. qz ſi ille qui ꝓ uim mittiĩ i monaſteriũ lapſu anni preſumiĩ tacite, pfeſſus ut hoc caplm dic̃ ꝙtomagis ille q ſponte ingrediĩ. itẽ ar. ĵ. e. ex pte. z. c. cũ virũ ḧ autẽ ſaĝ poſſz concedi q in monaſterijs ubi cõſuetudo eſt q certo tẽpore fit, pfeſſio uocalis uel alie ſolẽnitates fiũt circa facientes, pfeſſiõem. q niſi ille ſolẽnitates ſeruent ꝓ ſolã habitus portationẽ non preſumiĩ, pfiteri. ar. ĵ. e. ſtatuimus. xx. q. i. illud. ſi autem in illo monaſterio nõ eſt diſtinctio habitus ꝓfeſſoꝝ ab habitu quẽ pueri portant ul' nouitij dicũt quidã idẽ. ſ. q per portatiõem habitus non intellr, pfiteri. cuz decr. dicat q ſemp aliqõ ſignũ diſtinctõis dz eſſe inẽ eos hĩtus. ĵ. e. ti. ſtatuim'. in fi. vñ monachis ingrediẽtibus nõ eſt imputãdum nec ꝯ eos preſumendũ lapſu ãni vouiſſe ordinez tacite niſi nouus hĩtus eis det ab abbe. nec obſtat. s̃. q mei' cã placitum. qz ibi votũ emiſit z, pfeſſionẽ fecit lz, pteſtatiõem pmiſit. cui, pteſtationi facile renũtiare intellr. Item ḧ q dicim' hz locum ubi certũ eſt q non eſt facta exp̃ſſa z vocalis, pfeſſio. ſi autẽ dubiũ eſſz ex portatõe hĩtus preſumiĩ, pfeſſionẽ p̃ceſſiſſe. xxvij. di. q inẽ. xx. q. i. puelle. ĵ. e. uidua. etiã expreſſam z uocalẽ. nec eſt neceſſe q abbas ḧ, pbet. preſũptio eni ḧ onus ſ., pbandi ꝯrium in monachũ portare hĩtum refundit. z tam illud, pbare non põt cũ ſit negatiua. alij tñ dicũt ut videt melius q, pfiteri tacite preſumiĩ qñ non ſunt diſtincti hĩtus. licz ꝓ annũ portauit. z ſi ab initio ſolenniẽ accepit hĩtuz quo monachi illi' monaſterij utebanẽ ſicut alij monachi facẽ ꝓſueuerunt z cũ ſolita ſolẽnitate. z hoc in minore. ĵ. e. ex pte. z iõ uidet q in puero ſufficiat ꝓ ſolẽnitate oblatio parentũ. ſz mihi videt q interrogari debẽt in. xv. anno an uelint remanẽ monachi aut nõ. xx. q. i. illud. z credim' q lz multo tẽpore p'. xv. annũ ſteterit in monaſterio niſi fiat hec introgatio non intelligunt tacite, pfiteri. niſi aliqd faciant ex certa ſcia q ſoli mõachi facere ꝓſueuerũt. s̃. de his q̃ fi. a ma. pte ca. ex ore. s̃. de p̃ ben. dilecto. cõſtitutio tñ que ponit. ĵ. e. ſtatuim' q in aliquo huic opiniõi ꝯdicẽ videt. z tu dic ſicut ibi dr. infra annum et diem. xx. q. ij. puella. ad principem. i. papã. de con. di. i. corpore. uel. i. ꝓlatum forte prepoſitũ eccle ſue. ad miſſum i. legatũ l' uicariũ epi. in clericatu. i. mõachatu. permaneat quo ad ḧ q parẽtes reuocare nõ poſſint. ut hic. z. xx. q. ij. ſi in q̃libet. ipſe autẽ puer uſq; ad. xiiij. annũ poterit exire. ĵ. e. ſignificatũ. z. c. cũ ſcimus. per uim. i. tract' z tonſoratus mãibus ligatis. z tunc hz locũ qõ hic dr. ſ. q ſit ſibi preiudiciuz ſi p annũ tacet z manet in monaſterio z tonſurã portãs z reliquum habitũ. ſi tñ infra illũ annum libẽ exire poſſit tc uſq; ad annũ non ſit ei preiudiciũ. z poſt annũ fiet ei preiudiciuz ut dic̃ hec decr. ſed ſi p metũ vouit vel, pfeſſus eſt vel tõſurã accepit. q̃diu metus durat non fit ei preiudiciũ. ſed eo ceſſãte niſi icontinẽti exeat ratũ hre videt. s̃. de his q̃ vi metus ue cã ſi. perlatũ. Quidã tñ hic exponũt. ꝓ vim. i. per metũ. Sed queriĩ quõ põt hoc cẽ. q ſi a principio ſumerit habitũ ꝓ vim poſtea ſtando per annũ ratificabiĩ. ſed p ſe ſumẽdo. i. non intentione vouẽdi non ratificatur. Rñdmus q qñ datus ẽ ei hĩtus lz inuito. tñ ea intentõe datus ẽ ut fiat monachus vnõ q eius noĩe factũ eſt lz ꝯ voluntatẽ ei'. non ſolũ expreſſe vouendo ſed etiã tacite in monaſterio p annũ manẽdo ratificare vi. ĵ. e. cũ inf. ſecus autẽ qñ nunq̃ nec ipſe nec ille q cũ habitũ induit intendebat q debẽt fieri monachus. qz tunc q nihil eſt tacite per lapſum temporis ratificari non intelligiĩ. clericus. i. monachus. reclamauerunt. tacite enim ratuz habẽ videt. s̃. de his q̃ ui metus ue cã fi. perlatuz.

T clerici. hec decr. z ꝓſiles loquunt qñ conuerſi z non, pfeſſi nec, pfiteri volentes lz male eundez habitum religiõis portãt. uel loquiĩ qñ ſine ſolennitate aliquis portat habitum. monachi. s̃. de elec. cum cauſam in fi. §. i. l' faciant profeſſionem z ſint monachi. uel dimiſſo habitu monachorum remaneant clerici.

Jdua ſponte. xxvij. di. q introgaſti. ſecus ſi coacta. s̃. de his q̃ ui me. ue cã fi. platũ. conuerſionis. hec vidua lz velum ꝙerſionis accepit vel etiã, pfeſſionis. i. q tm̃ vel ꝙerſis vel, pfeſſis deputat' eſt. non tñ preſumim' eã vel le fieri ꝙerſam vel, pfeſſam. niſi alique preſũptiones ḧ inuẽt puta qz cum ſolẽnitate accepit. puta vocat' parentib' vel ỏ altari uel in eccleſia. vel ſi acceperit ab epõ vel abbe vel ſimplici monacho vel ſacerdote cũ ea ſolẽnitate qua ꝓſueuit alijs, pficientib' dari. z ſic intelligim'. ĵ. e. ad nram. z. c. ſe. xxvij. di. q i terrogaſti. xxij. q. i. viduas. Eſt autẽ neceſſe q ſciat q ex ꝓſtitutione ciuſdẽ mõaſterij eſt eidẽ habituz annexũ. i. q habeat ꝓ ꝙerſa vel, pfeſſa. z plus dicunt quidã lz nos nõ credam' q ſi habitũ etiam ſine ſolẽnitate recepit lz ex poſt facto ſequãtur preſumptões q intendit habitũ cum effectu accipe. puta qz ea fecit q̃ ſole, pfeſſe faciunt. tacite vouere intelligiĩ. ĵ. e. ad nram. z ḧ. z. xx. q. i. q̃, pgenitores. Si vo non ſit diſtinctus habiĩ probatoꝝ conuerſoꝝ z, pfeſſoꝝ. tunc ſi cũ ſolennitate q̃ dicta eſt vel ꝓſili ſumat habitũ tunc intẽdo eam ſũpſiſſe hĩtũ, pbationis z non, pfeſſionis. ĵ. ex pte. ad aplicam. Itẽ no. q ſi cum ſolẽnitate ſũpſerit habitũ etiã ſi ꝓ vim vel metũ niſi cũ potuerit dimiſerit habitũ ratuz habuiſſe vi. ĵ. e. cum vĩz. s̃. e. c. ij. s̃. q metus cã perlatũ. ſi autẽ ſine ſolẽnitate ſecus. s̃. e. ut clerici. s̃. de elec. cum cãm. vel dic q ille decr. loquunt qñ in aliqua eccl̃ia plures ſunt tam, pfeſſi q̃ non, pfeſſi eundẽ hĩtum regularẽ portantes. z hoc ꝑm certũ eſt z tollerat' habitũ quo monachi illius monaſterij utebanẽ ſicut alij monachi facere ꝓſueuerũt z cum ſolẽnitate ſolita. z ḧ in maiore. ſacrum. nõ facit, p ea q non ſacrũ velamen accepit. cuz vidue velamẽ nõ ſacrũ accipiant. vel dic q ipſa ḧ dicebat ſz nõ credebat' ei. qa ſi ꝓſtaret q velũ non ſacꝝ vl' etiã ſacꝝ ſine ſolẽnitate accepiſſz q̃uis poſtea obtuliſſz ſicut monial'. non videt q, pfeſſa tacite haberi debuiſſz. lz aliqui ꝓtradicant. ut no. in glo. ḧ vidua. impoſuerit. vidua enĩ per ſeip̃am poteſt velũ conuerſionis accipe. ut hic. xxvij. q. i. viduas. z a ſacerdote. xx. q. i. uidua. z ab epõ. s̃. de his q̃ ui me. platum. uelatas. alludit ꝓſuetudini q̃ eſt alicubi q velate offerunt panẽ ad euchariſtiã ꝓficiẽdam. xxvij. q. i. uidua. z ḧ duo. ſ. velum nõ ſacꝝ ſibi ĩponere z cũ velat' offerre. ſufficiunt ad, pbãdũ q ſit monacha uel ꝙerſa. xxvij. di. q introgaſti. alterꝝ autez ſolũ non ſufficẽt aũt. ꝓſti. intpre. ꝓſti. ĵ. de ꝙerſi. ꝓiu. chariſſim'. ſi vo ab epõ ul' ſacerdote accepiſſz ḧ ſolum ſufficẽt. ſacramento. niſi alijs preſumptõibus adiuuẽt. qz tunc ſecus. s̃. de his q̃ ui. platum. ſz z ſi alias, pbationes ſup hoc inducẽ uelit non videt audienda niſi probet ſe, pteſtationẽ ex iuſta cauſa omiſiſſe. tenore. ideſt proteſtatione uel intentione.

Oannes migrare. cã leuitat' qz ad artiorez lz. ĵ. e. lz. reddatur. z abbas euz recipe tenet de iure poli. ſi penituerit. xviij. q. ij. abbes. niſi timeat q ei' occaſiõe monaſteriũ diſſolutionẽ patiat'. xxvij. q. i. ſi q̃ mu. z. c. ſi qs rapuerit. de iure tñ canonico non cogiĩ cum renũtiaſſe intelligat'. s̃. de renũti. q in dubijs. z no. s̃. de eta. z q̃li. z or. pre. intellexim'. q̃uis poſſz aliud dici in monachis q̃ in clericis. quia q uelle ñ hñt nec tacite nec expreſſe renũtiare pñt. Vide in inſulis. alibi ſecus. xx. q. i. c. i. z. q. ij. ſi qs in qua. z. c. puella.

On eſt uobis recipi. neq; in monachos alioruz monaſteriorum neq; ad hoſpitium. z

D nostram. religionis. i. pfessionis. i. q deputatus est tm̃ profess̃is. uel sume in ꝓprio sensu. sed ita non sumit. ar. a ꝯrio sensu vbi dicit q mr̃imonium teneat. q2 habitus ꝓuersationis lz impediat nō dirimit. consumationē. no. in igressis monasteria regri. xiij. annū completuz non ceptū. ī. e. cum scim⁹. xx. q. i. illud. ꝛ. q. ij. si ī q̄libz. habitum ipsum. non tm̃ votum emisit. q2 tunc sec⁹. xx. q. i. firma. ī. e. sicut. xxvij. q. i. p totuz. uel dic q etiā si uotum emisisset. q2 tm̃ ex multis indicijs presumit̃ sine deliberatiōe factū vz q2 illectus q2 ꝓmus pubertati q2 sine ꝓbatione q2 cito exiuit exire potuit.. sz primū dictuz magis placet quibusdā. sed si qs diligent̃ attendit intentiōez pape plus acceptabit ꝯ dictū. ꝛ qō hic intēderit papa ꝓstituere q non astringat̃ quis voto emisso sine precedēti probatōe vel deliberatōe nisi p triduum pseuerauerit sine reuocatōe expressa uel tacita. nam si votum nō emisisset sed hituz tm̃ accepisz. nedū infra triduū sz etiā usq ad ānū potuisz ꝺixisse. ī. e. statuim⁹. nā cū votū sit ꝓceptio aī deliberatōe firmati. non intelligit̃ firmatū votuz deliberatōe plena nisi p triduū steterit in eo uoto si ꝓbatio ñ ꝓcessit. Secus autē uidet̃ si non faceret uotū ordinis. sed als siue solennit̃ siue simplr̃ continentiā. uel quicqd aliud uouet̃ nam tunc nō expectat̃ triduū sed statim obligat uotuz rō diuersitatis. q2 cuz in ordine suscipiēdo debeat precedē ꝓbatio non presumit̃ q ꝓcesserit deliberatio si omittit̃ probatio. sed in alijs ubi non est necessaria probatio secus. in morte autez semp presumit̃ precedere deliberatio. ī. e. sicut.

Uper eo religiosis. i. ꝓfessiōis. secus si ꝓbatōis ut statī sequit̃. in monachatu autē habitū ꝓbari dz. xviij. q. ult. in monasterijs. i. uolentes cōuerti ꝛ uitā mutare. ꝛ h protestant̃ ꝓfessionem. uocalē ꝛ expressam. austeritatem. quid si aliq intrauerūt monasteriū in quo comedebāt carnes. sed postea coꝛreptū nō dat carnes ꝛ alias maiores austeritates seruāt nunqd hic monachus eas fuare tenet̃. ꝛ qd si loqueris de iure positiuo uel de iudicio ecclesie. credimus quēlibet peritū anteq̄z ꝓfiteat̃ diligent̃ attendē quid ꝓmittat nec se sine deliberatōe l'ēt ad ignota obligar̃. si vo cēnt mulieres uel alie ꝑsone que excusant̃ ignorantia iuris dicūt qdaz q possunt trāsire ad aliā religiōem que nō habeat maiorem asperitatez q̄z ꝓmisit ꝛ ūenit. melius tm̃ uidet̃ dicēdum q ex quo professiōem fecit q etiā in iudicio ecclesie ꝛ ī iudicio aīe semp tenebit̃ illam regulā obseruare. xx. q. iij. constituit. s̄. de his q̄ ui me. cum dilec. qū autem dicit se bona ꝓscia intrasse ꝛ se spū dei ductū q eē dz. ī. e. lz. xix. q. ij. due. ꝛ sic̄ vnctio docuit eum oīa. s̄. de sacrā. vnc. c. ult̃. aut mala intētione dic̄ se intrasse nec se spū ductum. ꝛ sic nō est audiēdus. ꝛ est alia rō q2 presumit̃ qñ regulā beati. B. uel aliā elegit q plene deliberauit de honore ꝛ utilitate eiusdē regule. imo plus q2 si tūc plene nō deliberant postea deliberare non pñt. viij. q. ij. dilectissimi. confitemur tm̃ q si ꝑotens essz ad ordinē tollerādū q potuit secū dispēsari de minori religione. ī. e. significa. ꝛ ñ pōt dici seductus. q2 deo magis fuire deuouit. s̄. ō his q̄ ui me. cā. c. penl̃. itē sine cuiusq̄z uolūtate grauari non pōt grauiori regula. h forte ver̄ est in clericis non ꝓfessis. sed in ꝓfessis q renuntiauerūt ꝓprie voluntati. xij. q. ij. non dicat̃. videt̃ secus dicēdum. s. q lz non possit sine oi volūtate mutare ordinem. s̄. q met⁹ cā. cum dilect⁹. tm̃ constitutōes austeriores facere pñt. assumi. nisi in necessitate vel dispēsatiōe. xxvij. q. i. doctos. ꝛ. c. si quos. uoluerint. i. si non habuer̄t ꝓpositum firmū mutādi vitā sed tm̃ ꝓbare regulā intēdebāt.

Ane canonico. regulari. fugerat. non tm̃ cā leuitatis. nunc. q. d. lz monasteriū ubi fecit ꝓfessiōez institutū fuerit in districtiori regula ꝛ monasteriū ad qō trāsiuit in laxiori tm̃ h non est attendendū. sed qō monasterium mō sit arctius. manere. xix. q. iij. mādam⁹. ꝯ so. h qñ bono zelo transiuit. illud dum causa leuitatis. ī. e. licet. ꝛ repete que diximus. s̄. de eta. ꝛ quali. intelleximus.

Ignificatum denunties. si eiz parētes obtulisset̃ añ. xiiij. annū exire non possz. ar. hic a ꝯrio sensu.

oblatus. ꝛ post maiorē etatē ratam habuit oblatōnem factā a parentib⁹ in minori etate. factam. siue oblatiōe parentū. ratam. expresse uel tacite ultra tempus morando. aliam. i. alium locū eiusdē religionis vel alium artiorē etiā alterius religiōs. ī. e. lz. vel dic q ubi facit minor ꝓfessionem ex leui dispensatiōe etiā epi potest ad minorē religionem trāsire. ꝛ hoc innuit hec littera. ad religionem.

Um uirum a parentibus. idē si a tutorib⁹. xx. q. ij. puella. accepit. non qñ fuit tradita a parētib⁹ sz postea cū facta fuit pubes. ut in hac. e. decr. dr̃. consilium xx. q. i. monach⁹. paterna. patna deuotio dr̃ facē monachū q2 filius deuot⁹ in h pri obedit. necessitatē autez non ponit. xx. q. i. illud. ꝛ. c. puelle. vel q2 in minorib⁹ annis a pr̃e oblat⁹ ante ānos. xiiij. exire non pōt. s̄. c. pr̃. allegatum. i. siue secutus fuerit pr̃nam deuotionē eaz ratā hīdo post legitimos annos siue primā ꝓfessionē. semp ex utroqz ligat⁹ est filius. s. ex ratificatōe oblatōis pr̃is ꝛ ex ꝓpa ꝓfessiōe. interdictum illi q altero predictoz alligatus est ad standū in monasterio accepit. s. in minori etate. contradixisse. s̄. e. c. ij. ante. s. in minori etate. constitutione. xx. q. i. puelle. ut puelle. nō est hic sensus. c. nec v̄ba. sz h intellect⁹ collect⁹ est a cōtrario sensu. nubili. certe nec ipubes postq̄z puenerit ad legitimos ānos sed usq ad illos exire pōt. ut. s̄. ti. px. c. i. §. que ad nubilem etatem peruenit. tunc enim. q. d. si puella que in minoribus offert monasterio a parentibus peruenerit ad pubertatez nō cogitur stare oblationi parentum imo exire potest.

Orrectum. reddidit. h est vehemēs presumptō professiōis lz verba ꝓfessionis nō expresserit. sicut ꝛ si reddat se alicui religiōi. ī. q cleri. uel uo. insinuāte. vel redde se religioni idē est q ꝓfiti. ꝓmittē etiā obiam monachalez idem est q ꝑsenti. ꝓfiteri. ī. q cleri. vel uo. c. ꝓsuluit. ꝓfessio. no. ſm quosdā solā ꝛ semper ꝓfessionē alicui de regulis ap. probatis ꝛ de ꝑsenti factā non de futuro in manib⁹ eius q bz potestatē recipiendi. ꝓfessionē dirimē matrimoniū ꝛ facē monachum. s̄. de renū. ex trāsmissa. qñq̄z autē hītus sumptio ꝑsumptio est vehemēs voti fci vel professiōis. puta si suscipiat ī ecclesia ꝛ alijs solennitatib⁹ illius monasterij obseruatq̄z habituz professiōis deputatū ꝛ tēpore probatōis finito l'saltē inchoato. sed si ante tēpus inchoatū accipēt non reputarem⁹ eum ꝓ ꝓfesso bñ. xxvij. di. q introgasti. xxvj. q. i. vidua. s̄. e. vidua ꝛ. c. sup eo. ꝛ huic presumptioni stat̃ nisi ꝯria voluntas probet̃. s̄. de his q̄ ui me. ue cā fi. platum. cessat autē hec ꝑsumptio si sumat habitū extra ecclesiā ꝛ sine alia ꝓsueta solennitate. ī. q cleri. vel uo. ꝓsuluit. nisi probet̃ ꝯ. ut hic ꝛ. ī. q cleri. uel uo. insinuante. alij distinguūt triplicē habitū. primū professionis q votū continētie hz annexū. xxvij. di. q introgasti. xxvij. q. i. vidua. s̄. e. vidua. scom conuersiōis qō hz votuz simplex annexum. s̄. e. sup eo. tertiū ꝛ probatōis q nullū votū simplex hz annexū. s̄. de renū. ex transmissa. solennizat̃ etiam votum p ordinis susceptionē. lxxxiiij. di. cum in ꝑterito. item intellr̃ ꝓfiteri vnam de approbatq̄z religionib⁹ si dicit. ꝓfiteor ordinē monachat̃. lz non dicat ordinē sci bñdicti. Nos dicim⁹ q et alio mō preter predcōs solennizat̃ votum. naz si qua mulier virgo vel uidua uelum uiduitatq̄z uel uirginitatq̄z acceperit ꝛ vestem religiosā sumpserit etiam in scriptis a se uel ab alio factis ꝛ suo signo signatq̄z promiserit se ꝑpetuo continentiā ꝓfuturā credim⁹ q hi⁹ votum sit solēne ꝛ dirimit mr̃imonium ꝯctum post tale votū. credimus etiā idem si siue lr̃is in manib⁹ alicuius religiosi fecit votū ꝛ uestem mutauit vel alias apparētes solēnitates exhibuit. s̄. de ꝓuer. ꝓiu. ex pte. ut expresse bēs. ī. q cleri. uel uo. insinuāte. ī. de fri. ꝛ male. frat̃. nec sunt iste ꝑsone de foro eccl̃ie. ꝛ pñt babē ꝓprium ut exꝑsse dicit pdi. c. insinuante. xxiij. q. i. de uiduis. nec videt̃ q q̄tūcūq̄z publice faciant ꝛ conuocatq̄z testib⁹ q sit solenne uotū nisi uestez mutaret

ꝛ in manib⁹ religiosi fecit votuꝫ suū. sed si uestē mutauit ꝛ scri
pſit in manib⁹ religiosi vel sigillauit uotū solenne erit lꝫ in ꝑua
to fecerit. ar. xxvij. q. i. de uiduis. xx. q. ij. uidua. Jtē etiā si in
manib⁹ sacerdotꝭ publice uouerat ꝓtinentiā non est uotū solē
ne sine alijs solennitatib⁹. j. q cleri. uel uo. ueniēs. si ꝫ hoc fecē
valet sed peccat grauit. ꝛ sic loquūt. c. xxvij. q. i. h vo. q xp̄o. ꝛ
c. fi. Jtem si sumat uelū ꝛ uestē mutet nisi continentiā uoueat
non est uotū solenne. j. q cleri. uel uo. ꝓsuluit. bug. tñ i sūma
sua dicit hoc uanum esse dicere q aliquis magis obligetur
ex uoto publico uel solēni q̄ ex ꝑuato uel simplici. ꝛ fac tñ
vim inter votū de presenti ꝛ uotū de futuro. ꝛ h mō soluit cō
trarietatē. c. que sunt. xxvij. q. i. p totū. lꝫ certe si bug. attēdisꝫ
q utile est introducē distinctiōes ꝛ solēnitates istas pp uarias
cās non reputasꝫ hoc uanū. nimis enī esset graue si q̄cūq a
liquis in corde suo delibēt de continēdo. uel etiā si q̄cūq h
ipsum vbum exp̄imit. j. seip̄m uel etiā coꝝ aliqbus exp̄mit
statim dirimeret matrimoniū post ꝯctum. uel etiaꝫ sic p̄cise
cogeret continē. voluit enī ꝛ statuit ecclia q ad h ut dirimere
tur matrimoniū q p̄decē solēnitates uel alie maiores fm ꝓ
suetudinē patrie inuenirent. ꝛ tunc bñ fecit ecclesia q̄ statuit
q matrimoniū post iam solēne uotum ꝯctum dirimeret pp
scandalū ecclesie. nec mireris q ecclesia talia statuit cū als su
per mr̄imonio inuenerit ultra ꝓsensum formā necessariā. sūt
enīꝫ vba ibi necessaria. j. de spō. tue. ꝛ etiā q plus est in bapti
smo inuēta est forma noua ex cā. j. de bap. c. i. ꝛ certā formā
inuenit in collatōe ordinū. s. q certis diebꝰ ꝛ certis orōnibus
fiat. s̄. de sac. non. iter. c. i. ꝛ. ij. ꝛ de sacra. vnc. c. i. ꝛ sic etiā est
inuenire in sacro eucharistie ꝛ in multis alijs. viri autē solen
niter possūt uouere p̄eter ingressum monasterioꝝ eodē mō
sicut mulieres. nisi qꝛ non sumūt ueluꝫ q uiris nō competit.
ab abbate. non enī esset aliqs q posset ei dare regulam ꝛ
ipsum coꝝpori ordinis aggregare quō posset ꝓfiteri. ꝛ sic ui
detur q necessariꝰ sit abbas. ꝛ sine ipso abbate non possit qs
profiteri. Rñdent quidā q cuꝫ in professiōe contineat obīa
supiori exhibēda. j. de sta. mo. cū ad mo. q non sufficē intra
se profiteri. uel p̄o uoto simplici est hñdum. sed si profiteat i
manib⁹ alicuiꝰ monachi uel etiā clerici secularis uł etiā alicuiꝰ
laici de mādato abbatis sufficit. j. e. ti. ad ap. xvij. q. i. gōsal
dus. j. q cleri. uel uo. insinuāte. ꝛ idē est si sine eius mādato
sꝫ eius noīe fecit ꝛ postea ratū habuit abbas. j. de ꝑuer. ꝓiu.
dudum. Jdem etiā videt quibusdā si in illiꝰ manu faceret. h
tñ agit ut ipsi abbati fiat. ar. j. q cleri. uel uo. ꝓsuluit. illa tam
decr. dicit expresse q tale uotū non est solēne sꝫ simplex. sed
sicut dicim⁹ in mr̄imonio carnali sic etiā dr̄ in professiōe q̄ a
lius recipit noīe alteriꝰ. s. qñ professio fit in manib⁹ alicuiꝰ qui
noīe alteriꝰ recipit professionē sed non bꝫ potestatē incorpo
randi ordini nec recipiendi eiꝰ obedientiā. q talis professio
nō dirimit matrimoniū iam ꝯctum cum nō sit monachus sꝫ
de futuro tm̄ est biꝰ. profess̄io. sed postq̄ supior ꝓsenserit tunc
solennizat professio de futuro uel simplex. ar. j. de ꝑuer. ꝓiu.
dudum. sicut ratificat matrimoniū accedēte cōsensu eiꝰ cuius
noīe ꝯctum est. videt etiā dicendū q etiam eps p se ł missos
suos vel alias sꝫ eius noīe possunt, professionē talium recipere.
nam ꝛ si non bēant monasteriuꝫ in quo moreñ tñ in domo
sua habitū portabūt ꝛ sub obīa epi erunt. xxvij. q. i. ō viduis
j. q. cleri. uel uo. insinuāte. j. de ꝑuer. ꝓiu. dudū. imo plus vī
etiam q si nō sit eius noīe factū tñ tenet, professio vel votū. tam
in hoc casu videt q sit simplex votū. aliuꝫ tñ p̄eter epm non
poterit eos recipe in sua obīa. nec archiđ. uel plebanoꝝ ul a
lioꝝ prelatoꝝ aucte poterūt esse, psesse in domib⁹ suis. cum h
spāliꝫ videat esse concessū epis. xxvij. q. ij. si vir. ar. xxiij. di. nł
la. ꝛ c. uxor. tñ tenent quidā q simplex sacerdos votū ꝓtinē
tie recipē possit. ꝛ eo recipiente cū suis solēnitatib⁹ solenniza
bitur votū. j. de ꝑuer. ꝓiu. dudū. qꝛ etiā sine sacerdote h pñt.
xxxiij. q. ij. admonē. Sꝫ in, professione dicunt quidā q si aliqs
voueat aliquā de approbatꝭ religionib⁹ uel p̄o se tm̄ uel i ma
nibus clerici vel laici q noīe alicuiꝰ ecclesie recipiat votuꝫ sim
plex est. vnde cogēdus est solēnizare votū p susceptionē ha
bitus. ꝛ nouā oblationē faciendā in manib⁹ eius coꝝ quo p̄
us vouerat. ar. j. de uo. ꝛ vo. re. p tuas. ꝛ idem intelligēdū vī
etiā si nullus noīe expresso aliqui q non bñt potestatē incor
porandi aliquē ordini recipiāt, professionē alicuiꝰ cum videātur
recipē, professionē noīe ecclesie. predicti autē qui, pfessi sunt ītra
se tm̄ vel in manib⁹ eius q non bꝫ potestatē incorporandi ali
quē alicui ordini sicut dictū est. lꝫ non sit solēnis, pfessio tam̄
cogeret intrare aliquā religionē. ꝛ si nō inueniat q recipiat sit
sub obīa epi ꝛ monachus eiꝰ. Sed dices q̄re nō eodē modo
solennizat hec, professio sicut votū continētie exquo fit solennit
vt no. s̄. h in glo. no. Sed rñdeo qꝛ professio non pōt esse
de futuro quouisq; supior acceptet votum vel, professionē nisi
p̄sens sit ille q acceptet ꝛ qui pōt eum incorporare ordini ꝛ i
sua obīa recipe. sed votuꝫ ꝓtinentie bñ pōt aliquis emittē ēt
si non sit q votū recipiat uel q eum alicui ordini incorporet. j.
de ꝑuer. ꝓiu. ex pte tua. aliq tñ dicunt etiā talem, professionē di
ci solennē ꝛ dirimē matrimoniū iam ꝯctum. primo dictū plus
placet. Jtem aliq distinxerūt an, pfiteat in gnē vnam de regu
lis approbatꝭ sic. s., pfiteor regulā btī bñdicti. ꝛ tunc bꝫ locuꝫ
qđ dictū est. an spāliꝫ regulam alicuiꝰ loci, professus est. sic. s. pro
fiteor regulā monasteriꝭ elim̄. qꝛ tunc si abbas elim̄. nolit eū
recipere non cogit alibi sumē ordinem. sed non videt bona
hec distinctio. qꝛ professio que est de presenti non recipit di
em uel conditionem neqꝫ tacite neqꝫ expresse. si autem esset ō
futuro. ut si dicat ego promitto q profitebor in monasterio e
lim̄. tunc tacite intelligit si abbas elim̄ voluerit eum recipere.

fiat. idest perseueret q iam est.

Um simus contulisset. se reddendo q vim pro
fessionis tenet. s̄. c. proxi. paterna. legitimā. s. xix
q. ult. si qua mulier. que ingrediens monasterium filium suū
p̄uare non potest. ut ibi dicitur.

Jcut tenor extra se. i. furiosus. monachali. i. q
tantum professioni deputatus est.

B apostolicā fieri. viij. q. ij. monasteriis.

Jcut nobis habitum. tantū, pfessis deputatuꝫ.

Jcet quibusdam transire. supple temerarie. sed
si velit discrete transire nō obstāte p̄uilegio potit
transire. uocatione. i. in eam religionē ul ecclesiaꝫ
in iacturam. no. q si qs vult transire ad aliā religionē etiā
si ꝓstet eam artioꝝ tñ non poterit trāsire nisi ex suo trāsitu ia
cturam grauē vel infamiā p̄ioꝝ ecclesia sustinēt. ar. xi. q. iij. si
quis vo. item qꝛ non dꝫ esse cā scandali. s̄. de renū. nisi cum
prudē. item qꝛ cōem utilitatē q̄ est ut nō fiat iniuria huic. c. dꝫ
pferri p̄uate q̄ est ut sit in artioꝝ religione. postulandam.
ꝛ cā assignata coꝝ p̄ioꝝe suo ꝛ hoc innuit qđ sequit. s. ut nō
ficte ꝛc. postulauerit. ꝛ sine cause assignatōe transeundi licē
tiam denegauerit. priuata. i. spāli inspiratōe. publice. i. iuri
cōi. adimplere. sua aucte. prelati. qꝛ nullā rōnabilē causaꝫ
sue ꝯdictionis assignat. sꝫ tñ simplr cōtradicit. postulare. cā
assignata., pbabiliter. petita licētia. abbas cui eiꝰ cura ꝓmissa
est dꝫ ab eo q̄rere cām q̄re vult transire de loco ad locū. quā
si abbas acceptat libē transire pōt. etiā si neget licentiā trāseū
di. idem dicendū est si cām eius nolit audire. uel audit sed ñ
rñdet. vel etiam rñdet sed non, pbabiliꝫ. imo notorie sꝫ falsе vł
iniuste uel malicioseꝰ. Si autē, pbabiliꝫ respōdeat abbas sed
monachus in suo, pposito pseueret. tunc supior est reqrēdus
ꝛ hoc de monacho. clericus autē pōt trāsire ad religionez ñ
petita licentia etiā si ꝓtradicat. xix. q. ij. due. crederemus tñ q
posset eū repetē si ex transitu suo p̄ma ecclesia graue substi
neret iacturā. ar hic. renuntiare. qꝛ hō qui non pōt stare siñ
carnib⁹ de canonica regulari vult transire ad monachos. re
quirendum. iustis enī causis assignatis si appellaret abbas
credēmus eum restituēdum ante cause cognitionē. dūmodo
verisiliter eēt dictū abbatꝭ. ar. s̄. de ap. bōe me. o. ꝛ etiā forte idē

si nō appellaret si tm̄ de transeūte monacho querimoniā de tulisset. si monachus velit ꝓbare artiozē religionē ad euz redi bit ad quem transiuit. tm̄ ante cause cognitionē ad eū redibit xix. q. ij. mādamus. z intentabit ꝯ istum uel rei ven. uel alia. ut no. s. de ma. z obe. inē. uel offm̄ iudicis vel ꝓditione ex p̄ dicto canone. tm̄ hoc ultimū tunc intelligimus qñ sine licentia petita trā iuit. vel etiā petita z denegata ex iusta cā. vel etiā nl̄ la iusta cā assignata. cū sufficiat supioi licētiā denegare. z ad subditū ptineat cām reqrere negatōis. z tunc si supior dene garet reddē rōem ipsi iputandū essz. ar. xxxvij. di. §. ecce. hoc tm̄ scitote q si monachus maliciose trāseat z sine iusta cā licet ordinē fuauerit debitū in petitōe licentie q̄ sibi denegata fuit tm̄ abbas monachū suum reqrē poterit etiam si nō fuit appel latū. ar. ad h. s. de sepul. fraternitatē. s. de eta. z q̄li. itellexm̄ ubi dr̄ q monachꝰ transiēs pōt redire ad prius monasteriū ergo multo fortꝰ reuocari ab abbate pōt. z ita puniet mona chus q sine cā transiuit cū grauit deliquerit. z eodē mō abbas puniet si iniuste denegauit. ut hic dicit. Sed qd dices i alijs abbatibꝰ ad quos transeūt nunqd statiz tales monachos re cipient ad eoz solam petitionē an cognoscēt de causis q̄ hic inde assignant. Rn̄dimus q abbas nunq̄z dz recipe mona chum sine lr̄is dimissoꝛijs prioꝛis abbat. xix. q. iij. statuimus sed abbas ad quē accedit monachꝰ qui vult trāsire poterit ad prioꝛē abbatē mittē z ipsum reqrere q̄re eum nō licentiet. z tē si nullā uel manifeste iniustā cām assignet abbas tunc secure ipsum recipiet. si vo iustaz cām assignet abbas sed monachꝰ eam uelit ꝓbare falsam z icontinēti. tm̄ scōs abbas nullo mō cognoscet. sed monachum prioꝛi abbati dimittet. ar. ad h. s. de rescrip. cuz ptingat. nisi malitia abbat negantꝫ notorie fal sa eēt. qz tunc nō esset ordo iudiciarꝰ reqrendus. s. de cohī. cleri. z mulie. c. vña. z h eadē dicimus z silr̄ ꝓcedendū sic dic̄ hec glo. petita licētia ab abbatibꝰ cisterciēn. cuz ordinarij eoz subditꝫ abbatibꝰ negant benedictionē ipendē. s. de sup. neg. prela. c. i. z idez dicimꝰ in priuilegiat. q hñt priuilegiū q si eo rum ordinarij neganerint malitiose suos monachos ordiare q liceat eos a quibuscūqz catholicis epis ordinari. z idem i alijs silibus. transmigrauerit. licentia petita z sine cā dene gata. derogaret. i. q nō fuit in derogatione vīi ordinis.

Eniens prestiterit. no. tm̄ intētione fuandi conti nentiaz q bñ liceret. xxxiij. q. v. q de eo. sz si ꝓpter odia z ut libius posset cū alijs adulterari q nō lz. s. de iureiur. tua. in arto loco. non tm̄ vouēs. qz vouē ñ po terat viuente vo marito. q eam repetē poterit z eōzio. qz paria c̄. j. de adul. c. plt. prefatum. bsacm̄ non pōt fuare sine in teritu saluꝫ eterne. z iō non dz seruare. s. de iureiur. si vo. nec valet si dicat nullus eā repetit. qz cum suo iuramēto occasiōez dederit adulterio mariti nō est excusabil nisi qcquid facē pōt faciat ut eū ab adulterio reuocet. xxvij. q. ij. si tu ab. Sz q̄res si huic non erat licitū intrare religionē q̄re viro dat licentia vt sequit. Rn̄dimus non dat ei licētia nisi mulier hoc ꝓsenserit vel dic z melꝰ. s. q mulier admittit vt veniat ꝯ ꝓpium iuram tum. z nō est in sui fauoꝛē sz mariti. s. ut maritꝰ ab adulterio re uocet. nam si diceret mulier. peto eū mihi restitui. qz ꝓtinet ñ valeo. non admitteret ꝓtra ꝓpium iuramentū nisi ex magna dispensatōe. C. de leg. q fauoꝛe. ar. s. de iureiur. si vo. z hinc est q si vir adulteriū dimittat ꝓpter q est iusta cā p quā mu lier agit ad repetendū ꝓtra ꝓpium iuramentū. qz sicut dictū est in petitōe mulieris non attendit fauoꝛ mulieris sz uiri. s. ut dimittat adulteriū ñ ē cogendus ad eā redire. s. qz suspect est qz fraudulēter ad tēpus ut effugeret disciplinaz ecclesie h faceret. cogit intrare monasteriū ut hic. aliud tm̄ dicēmus si h mulier intrasset monasteriū de licētia viri etiā calūniose z cuz peccato obtēta. naz tūc viro adulterāte non debēt exire ꝺ mo nasterio nec redire ad uiz adulterinū. tm̄ p adulteriuz mariti solennizat votuz uxoris. j. e. c. pri. z. c. ꝓstitutus. z. c. veniens recipias. no. in mrimonijs q ubi voluntaria est separatio tm̄ ꝓpetit petitio restitutōis vni ꝯ altez vel offm̄ iudicis vel cō ditōe ex hac decr. plus dicimꝰ q ꝓpeteret viro restitutio etiam si eā eiecisset. matrimonium. predicte. H. z. E. migrare. h ꝓcedit papa viro. s. q possit trāsire ad religionē. qz h uolebat mulier. qz si mulier nollet precise cogeretur eam recipere. nec obest si dicat eaz adulterā. quia z vir siliter adulterat. z paria delicta pari recompensatione delentur. j. de adul. c. ij. z se. ul dic ut in glo. que incipit. h sacra.

Onsulti nouitij. i. ꝓbationis. ꝓposuerit. z ꝺ h ꝓposito pōt ꝓstare uel ꝓfessionē suam quā mō facē vel qz intrauit sic ptestans. s. q vult mutare vitā z habitū. z si de his ꝓfuterit h hitus solēniter susceptus dirimit mrimoniū iam ꝯctum. h eniz ptestatio sine intētio cum susceptiōe habit ꝓbationis habeē pro tacita ꝓfessione. z est hic ar. q habit ꝓ bationis solēnizat ꝓpositū. z multo fortius votū tale quo ab renūtiat. Scꝺo solennizat capiendo habitū probationis. ar. xxvij. q. i. c. i. votū autem ꝓtinentie sol sufficit ut solennizetur votū si mulier postea hitum alicui religiōis solennit susceptū j. q cleri. vel uo. insinuāte. z idē forte eēt dicendū si ꝯbrenun tiet ꝓpijs. s. q postea accipiēdo habitū probatiōis videē so lennizare votū primū de abrenūciatione ꝓpioꝛ qꝺ erat sim plex z matrimoniū non dirimebat. cū abrenūciatio ꝓpioꝛū sicut ꝓtinentia sit de sba monachat. j. ꝺ statu. mo. cū ad mo. secus si voueret ñ comedē carnes uel fuare vigilias mōacho rū. nam lz post tale votū acciperet habitū non crederem solē nizari votū. Rō autē q̄re predict modis videē solēnizari vo tum est. qz exquo p̄dicta vouit cogēdus est ea fuare. etiam si habitū non accep. ssz. igit melꝰ est q si p se sine habitu fec illꝺ q facē tenet suscipiēdo habitū qꝺ ulterius habitū deserere ñ permittat. ar. ꝯ. xvij. q. ij. gōsaldus. ubi dr̄ q qui vouit se fici monachū non est ad h cogēdus. ergo nec habitū accipiendo videē solēnizare votū. So. ibi votū emisit mēte alienata. l ibi nullū uotū emisit nec ꝓfessionē fecit expresse. nec etiā expresse presumit fecisse. qz ibi nullū hitum suscepit. hic autē primo ꝓ positū habuit z postea habitū suscepit. z iō suscipiēdo hitum illud solēnizat. Gonsaldus autē qui ꝓmisit se factuꝝ mona chū sine ꝑsenti susceptōe habitꝰ lz peccet si nō fiat. xxvij. q. i. q bona. nō tm̄ votū fecit nec ꝓfiteri intellr̄. nec etiā cogit postea fieri monachꝰ. ar. s. de renū. ex trāsmissa. ff. si cer. pe. q mutuā alij autē dicunt z melꝰ eum eē cogendū. z in p̄dicta decre. ex trāsmissa. nullū votum uel ꝓpositum certū habuit. sed tantū habitū ꝓbatōis petijt. ut ibi no. nllo voto p̄cedēte. seculare portādo arma vel uiuēdo luxuriose. ar. xx. q. ij. eos. mrimo nium autē licite ꝯbunt z uestes z tonsurā seculare portabunt cū dicat regula q in ueste qua ītrabit exibit. s. e. sup eo. z ar. s. de cleri. ꝯiu. ioānes. z qz sub ꝓditione intrauit. ar. j. ꝺ spō. de illis. alij dicunt sz male. q sumēdo habitū probatōis intel ligit simplr vouisse. vnde impedit matrimoniū ꝯtrahendū. j. q cleri. uel uo. rursus. ꝓtestetur. z tm̄ si non ꝓtestet poterit ad seculū redire. j. c. statuimꝰ. nisi ꝯtū appareat. s. q voluerit mu tare vitā. lz videat esse in culpa cū ꝓtestari debēt z ñ ꝓtestatus fuit. z iō sibi iputari dz. sed iō hic excusat a ꝓtestatōe vel ideo non cogit ad ꝓtestationē. qz si cogeret fere oēs ꝓtestarent ꝓ ingressu. z sic multi postea haberēt occasionē facili z sine ru boꝛe exeūdi. z qz cuilibet ꝓcessum est h de sua ꝓscia testificari z solus deꝰ cognitoꝛ est secretoꝝ introductū est ut qcquid di xit de hoc credat sibi. imo plus dicimꝰ q si p confessionē eiꝰ fieret preiudiciū mrimonio non crederet ei. Item aliq̄ cā est q̄re etiam si nō exprimat non presumit ꝓtra eū. qz presumitur q ex ruboꝛe omiserit ꝓtestari. q si regula ei displiceret liceret sibi ad seculū redire. vel forte ideo excusat qz timet si protesta retur q non darent sibi habitum probationis.

Ostulasti nouitioꝝ. i. ꝓbatiōis. reuersi. qñ nō intrauerūt aio mutandi vel fugiēdi seculuz. s. c. ꝓri. ab ipsis ecclesiis. si dericꝰ de licentia epi accepit hitum ꝓbationis. j. annū seruabunt sibi sua bñficia. ar. s. ꝺ elec. cū

ī cūctis. si aūt sine licētia, pcedit ꝫ formā dec. s. d cleri. ñ resi. ex tuc. hoc nō placet q2 decr. illa loquit de clerico latitāte. ſ. q̄ liter ꝯ eum, pcedat. ⁊ credim⁹ q̄ etiam si sine licentia epi transi uerit q̄ dz expectari p annū. q2 exquo bz h̄ de iure q̄ etiaz si ne licētia prelati possit trāsire ad religionē. xviij. q. ij. due. ⁊ q̄ p annū sit in, pbatione tali ꝯditione. q̄ possit ad priorē vitaz redire. ergo ⁊ bñficia recupare pñt. vel potius nō amiserūt. ſz potit epus moderari eis rescisc⁹ tēpus. ⁊ maxime duoꝝ mensium. j. ti., pri. ex publico. vel dic q̄ ipso iure uacant. ar. s. de renun. ex transmissa. hoc non placet. ⁊ potest dici illud fieri propt̄ expressa signa renunciatiōis que ibi fuerūt..

Ex parte tua habitum. quē cum solēnitate soluta receperūt. alis secus. vt no. s. e. vidua. hic non erant distincti hītus, pbationis ⁊ pfessiōis. q2 si cēnt distincti quā tuncūqz tēpore portaret habitū, pbationis non cogeret illam regulā profiti. uel dic q̄ etiā si non, pfiteat ⁊ etiā sint distincti hītus q̄ hocipso q̄ ultra tēpus, pbationis morat cogit esse i ordine ſz non ī illo. ſz hoc nō placet. habitus. s. e. porrectū per annum. presumit enim cā probatōis usqz ad annū portasse. post annū autē quasi, pfessus portasse videt. de h̄ no. s. e. c. ij. tñ hec lra potius innuit ꝯrium. q̄ non habeat pro, pfesso ſz ut negare nō possit cogit viua uoce profiti. uel posset dicere q̄ loquit ubi habit⁹ sunt distincti. qō non placet. q2 tunc nisi solita solennitas obseruet pro susceptione habitus nūqz habeat pro professo. ar. j. c. proxi. ⁊ no. s. e. c. ij.

Tatuimus nouitios. nullū uotū emittentes alis secus. j. q cleri. uel uo. c. ult. religionis. i., pfessiōis posse. ⁊ si qs eos medio tēpore vberat nō incidit in canonē q2 non est psona religiosa. appareat. forte q2 pfitent mō q̄ qñ intrauerūt habuerūt aīum sagiendi seculū. uel q2 qñ sum pserunt habitū hocip̄m, ptestati sunt. ⁊ sic non tollit per hanc decr. supior. ſ. psulti. ſz eam intrpretat. q2 cum ibi non diceret qs, pbare deberet in foro eccl̄ie an hēret aīuz reuertēdi. ul̄ q̄ ipse cogat, pbare q̄ eo aīo intrauit q̄ sibi liceret ad seculū redire. ⁊ h̄ lra decr. magis innuē uidebat. uel q̄ si nihil, pbaret posſz redire, ppt̄ presumptionē que euz iuuaret. ⁊ hoc mō in hac decr. determinat. ſ. q̄ nisi apparet p pfessionē eius uel alio modo q̄ non habuit animum reuertendi q̄ libere potuit ad seculum redire. benedicantur. ⁊ hec benedictio facit q̄ ille habitus sit censendus professum.

E religiosi priores. ⁊ ex caplīs general. pstitutuz suis. ut locis primis. in locis. non cum aliis monachis sed forte ad seruiendum ul̄ alio modo. ministrentur. a primo monasterio. ar. xvj. q. vj. de lapsis. alij ab alio in quo morantur.

De conuersione coniugatorum. Rubrica.

Reterea presentibus

be solennitates uel exhibite uel omisse modicū faciunt exquo pstat de, pfessione de licentia. q. d. hoc faciat ad casum presentē. in fi. dicem⁹. transierit. j. e. ueniens ꝯ. so. illa iō non potuit reuocare q2 adulteriū pmiserat. alias eni secus. xxvij. q. ij. agatosa. seruare. breuit dicim⁹ q̄ alterū de his duob⁹ oz eam facē ad h̄ ut ualeat ingressus. ſ. uel q̄ intret religionē uel q̄ uoueat ptinentiā. j. e. piugat. ⁊ si uouerit continentiā suffic̄ ad hoc ut nō possit eam reuocare maritus tñ si est iuuenis ⁊ suspecta non suffic̄ ad h̄ ut non possit eā reuocare. maritus tñ si est iuuenis ⁊ suspect⁹ non suffic̄ si solus mō uouit. ſz etiam cogeret monasteriū intrare. ⁊ sic intelligūt ꝯia hic signata. xxiij. q. v. qui vxorē. j. e. cū sis. ⁊ c. vxoratus tñ non cogē fieri monacha nec viuē mōachalr. hoc excepto q̄ cōpescet a uagatōe. ⁊ custodiet ne luxuriari possit. secus si esſz uetula ut ibi dicit. alij dicunt ſz non bñ solaz licentiā suf-

ficere. xxxiij. q. v. q̄ vxorem. ⁊ in alijs ꝯiis. h̄ autē. c. cum suis ꝓcor. intelligit de licētia extorta. ar. xxxiij. q. ij. notificasti. alij dicunt ⁊ minus bñ. q̄ si erat uiri ignara nō obstante licentia potit reuocare alis non. Item querūt quid si maritus non intrauit religionē ſz tam̄ consentiēte vxore vouit continentiā. Rñ dimus si uxor uouit ⁊ marito vouēte consenserit uterqz dz ꝯtinentiā seruare. nec alter alti debitum reddē tenēt cum ius suum remiserat. tñ monasteriū intrare non pōt sine voluntate altius. ut. xxxiij. q. v. quidā. sed si tm̄ unus alti uouēdi licentiam dederit ⁊ nō uouit debitū exigere pōt q̄ non renūtiauit ar. ꝯ. q2 dando licentiā intrandi monasteriū vī ei dedisse licētiam uouēdi ⁊ tamen cum potest repetere ut hic.

Erum eligere. ut hic ⁊. j. e. ex publico. satis potest. ⁊ credim⁹ primi mrimonij vinculū penit⁹ frāgi.

Vidam uotum non tenuit. quo ad h̄ q̄ sit īmonasterio cū non esſz psona idonea tunc ad intrandum monasteriū intrare non pōt sine volūtate vxoris. ſz tenet quo ad h̄ q̄ non exigat debitū. ut hic sequit. q2 psona idonea ad hoc erat. tunc dicunt quidā ⁊ bñ q̄ votū hi⁹ qō fit inuita vxore. vel etiā q̄ plus est volūtaria. ſz non vouēte nec religionē intrāte non esſz solenne ſz simplex. ⁊ iō ipedit ꝯhendum ſz non dirimit iam ꝯctum. ut hic ⁊. j. e. placet. j. q cleri. uel uo. cōsuluit. ⁊. c. rursus. votum autē simplex ptinētie non dirimit mrimoniū ꝯctum. ut. j. q cleri. uel uo. ueniens. ⁊ c. rursus. ⁊ silr dicim⁹ q̄ ingressus monasterij sine voto vxoris non dirimit ꝯctum. ar. hic ⁊. j. e. placz. ad ꝯia autē. j. e. ex pte ⁊. c. ꝓsuluit. ⁊. c. dudū. Rñ dimus q̄ uel habuit post ingressū ratum uotū coniugis marito hoc petēte in quo casu tenet uel ratificat ingressus ⁊ ipsa mulier intrare cogit. ut no. s. c. pri. C. ad vell. iubemus. vel post mortē vxoris tacite uel expresse uir ingressus priorē ingressū qui non tenebat ratū būit. ar. s. de bis q̄ ui me. ca. c. i. cū aut. q̄ deo. nō ꝯdicit qa ibi ambo ꝓiuges pariter ⁊ solennit̄ hoc uouerūt. Item dicimus silr remanēs in seculo velit intrare religionē. ille q ingressus est añ qz restituat prohibē nō pōt. xxvij. q. ij. agathosa. xxxiij. q. v. qui vxore. q2 non pōt ab ea debitū exigere. ut hic dicit. ⁊ mlto minus pōt eam reuocare de monasterio q̄ intrauit. ar. ad hoc q2 si, ppositum videt quis solennizare p susceptionē habitus. s. e. ꝓsuluisti. multo fort⁹ votum ingressu monasterij. ſz tunc esſz inutilis ingressus. videt tñ eum ratificare p receptionem habitus. qō verū intelligim⁹ si ꝓstat eum uoluisse vitam mutare. ut in predcā decr. dicit. alij tñ dicunt ⁊ videt melius q̄ h̄ mulier que nō uouit qñ vir ingressus est monasteriū uiro inuito non pōt ingredi religionē ⁊ ingressum pōt educere ar. xxxiij. q. iij. q̄ deo. q2 non tenuit ingressus ei⁹. ut hic. secus autē si ingressu uiri uouisſz. q2 tunc ingressus tz. ⁊ sic loquit c. agathosa. hac eadē rōne dicimus q̄ si quis post mortē vxoris stetit in monasterio etiā p momentū uotum ei⁹ fit solenne ⁊ si ignorauit mortē vxoris. ut no. j. e. c. cōsuluit. salua tam̄ distinctione quā ponim⁹. j. de eo q̄ duxit in mrimoniū. c. i. idē est etsi ambo ꝓiuges sine ignorātes siue scientes alterꝝ uinere ingressi sī monasteriū. q2 amborꝝ uotum uidet ratificatū ⁊ solennizatū p professionē ⁊ ingressū ultimo ingredientis. ſz si restitutus esſz tunc eo inuito ille q remansit in seculo religiōem intrare non pōt. Item dicim⁹ q̄ non solū remanens in seclo pōt repetere uxorē ingredientē monasterio. ſz ipsa ingrediēs potest petere coniugē in seculo remanentē. nam unus ꝓiugū sine alto uouere non pōt. ⁊ si uouit non dz soluer̄, pmissionē ut hic ⁊. xxxiij. q. v. una. itē alia est rō q2 eius ingressus nō tz unde peccat si se ab uxore alienat uel si ei occasiōem adultādi prestat. xxvij. q. ij. si tu. s. ti., pri. ueniens. ⁊ intelligimus h̄ ꝺa etiam si de uolūtate altius non uouent̄ intrasſz pp causas ⁊ rōnes predcās. q2 pares sunt siue inuita uxore transierit siue uolente. ſz secus est si remanēte in seculo adulterare⁹. quia tunc nō posſz ad eam redire. j. e. ꝓstitutus. ⁊. c. ueniēs. xxxiij. q. v. c. notificasti. sed ſz rediret ad maritum non tamen exiget

debitū. ut hic. sed secū cohabitabit ꝛ ꝺbitū reddet. xxxiij. q. v. ꝙ deo. alij dicunt ꝛ male ꝙ si nō inuita vxore vouet uir ſꝫ volūtaria. ut hic. non tñ vouente ꝛ transeunte. vt. j. ex parte. i. non tenet votū ita ꝙ ſit irreuocabile. īmo reuocari pōt vxore petente. ut hic. sed ipſa vxore uel mortua uel uouente ꝓtinere cogit̄ maritus ad monasteriū redire. ꝛ si cuꝫ alia ꝓtraxit sepa tur matrimoniū. j. e. ex pte. ꝛ. c. se. sed. j. e. placet. vehement ꝯ dicit. sed dicunt illud. c. loq in errante. ꝛ nihil est tam ꝯrium ꝓsensui sicut error. ff. de iur. o. iu. si per errorē. secus autē ubi non errat. ꝛ dicunt istū verum esse monachū ꝛ in oībus ꝺbe re seruare regulā saluo iure vxoris. ꝛ ꝙ sine scandalo cum ea viuat. ar. ſ. de cleri. ꝓiu. ioānes. ſ. de vita ꝛ ho. cleri. deus. po test etiā dici fm eos ꝙ inuita vxore portabit habituꝫ exquo ꝓsensit monachatui. sed ꝯ videt ꝙ non sit monach⁹ cum non possit viuere sine ꝓtinentia. sed dicunt in hoc casu ſpāle. quā do autē inuita vxore uel etiā nesciente intrat monasteriū non fit monachus nec tꝫ ingressus. ut hic. ꝛ sic pōt itelligi. j. e. pla cet. uł dic tꝫ hec distinctio nō placeat ꝙ ingressus monasterij sine ꝓfessione vel uoto ꝓtinentie pōt solennizare votū etiam si alter ꝓiugum ꝓsentiat altero ꝓiugum non intrāte monaste rium uel nō vouente ꝓtinentiaꝫ. ꝛ idcirco si post mortē p̄ntis ꝝxoris ꝯhat cum alia tenet. nec p̄cise cogēdus est intrare mo nasteriū. ꝛ sic loquit̄ presens decr. ꝛ. j. e. placet. nisi postea ra tum habuisset primū ingressuꝫ qꝺ non tenebat. ſ. de trāsac. c. ij. de his ꝙ vi me. cā. perlatū. ꝛ. j. e. ex pte. ꝛ. c. ꝓsuluit. si vero ille qui ingredit̄ monasteriū non solū ingredit̄ sed etiā votuꝫ ꝓtinentie emittit̄ tꝫ possit ab vxore non ꝓfitente nec volente re uocari. tñ post mortē eius non pōt ꝯhere. ꝛ si ꝯxit non tꝫ ma trimoniū. nam tꝫ ingressus monasterij q non potuit solenni zare votum sine consensu vxoris ad hoc non sufficiat. suffic̄ tamen uotum continentie cum predicta solennizatione. de ħ no. j. e. c. penult. poterit. tamen si acceperit tenet matrimoni um cum tantum sit simplex votum.

Am si transire. nisi ꝓpt̄ adulteriū alterutrius ferat̄ sn̄ia diuortij. qꝛ ex tunc licituꝫ est nō adultero ingredi monasteriū. xxvij. q. ij. agathosa. ꝛ post mortē ingressi monasteriū licituꝫ est remanenti in seculo ꝯhere. qꝛ post mor tem soluta est a lege uiri. j. de ſcōis nup. c. fi. transeat. nisi in eꝑo ubi oꝫ ꝙ ꝛ uxor intret religionem. j. e. sane.

Onugatus. sacros. dicunt quidā idez si ad mi nores. cum nō possit ordinari sine titulo. lxx. di. c. i. ꝛ ꝓiugati nō p̄nt habē ꝓbēdas. ſ. de cleri. ꝓiu. c. ij. alij ꝓtra cū possit tituları ad patrimoniū. ſ. de ꝓben. tuis. Item pōt e̅ ꝙ volet dimittē ꝛ accipere uxorē ꝛ iō maluꝫ esset ligare eum. confitentem. no. uxorē ordinati non cogi intrare religiōez sed sufficē si uoueat continentiā. xxxvij. di. si se. lxxvij. di. epi scopus. secus in monacho. ſ. c. ꝓri. ꝛ eꝑo. j. c. ꝓx. sed querit̄ an sufficit in ordinando sola taciturnitas uxoris. ar. ꝙ sic. xx viij. di. qꝛ sunt. sed tamē ordinator peccat nisi a principio añ q̄ eū ordinet mulierē ipſam faciat ꝓfiteri. alij tñ dicunt ꝙ sic in ꝓfessione sic ꝛ in clericatu tenetur uel ad ingressum mo nasterij uel ad ꝓmittendā continentiā. ar. j. c. ꝓri.

Ane. ꝛ. j.

Xpublico religionem. non tñ in domo ꝓpria remanē. j. e. ex pte. alꝫ autez bñ liceret sibi in domo remanē. j. q cleri. ul'uo. insinuāte. cautione. ħ cau tio exigit̄ ne hanc dilationē tꝫ modicā malitiose petēt. diuo rum. quidā dicunt hoc tēpus currē a tēpore ꝯcti matrimōij alij a die monitōis ꝙ ꝓsumauit matrimoniū. nos dicim⁹ epi scopum audita defensiōe puelle ꝙ velit intrare religionē pre figet ei hoc tēpus. ꝛ non credim⁹ ħ tēpus dari ad deliberan dum ei an redeat ad ꝺsponsū uel intret religionē. sed ad ꝓbā dum religionē. ꝛ non hēbit ampli⁹ tēpus ꝓbationis. sed tūc ꝓfiteri coget̄. tꝫ credamus eꝑm posse illum ꝓrogare ꝛ restrin gere. sed nūquid trāsacto tēpore si nūdum intrauit ſꝫ postea intret tenebit. Rñdimus ꝙ sic. tam iudex ꝺꝫ eam excōicare transacto tempore ꝛ termino. ꝛ sic excōicata manebit vſq; ad introitum monasterij. sed tunc absoluetur. ſ. de resti. spo. lit teras. in fi. consumatum. ꝛ sic no. circa matrimonium non consumatum ualere constitutiones ecclesie.

Xoratus. ſ. e. cum scis p̄dict⁹. uestro. loqt̄ frībus.

Xparte uxoris. ꝛ silr vouente. ꝛ sic nullum est con trariū. retinuit. illicite. de iure. ut no. j. e. dudū. cū esset suspecta ꝛ iuuenis. mulicre. iustū est ꝙ hic dr̄ cū habuerit licentiā ab vxore. vnde male fecit ꝙ ad eam redi it. ſꝫ ipſa ꝓpellenda erat intrare. xxxij. q. v. qui vxorez. alij in contradicunt ꝛ forte melius. ut no. ſ. e. c. i. monasterium. ar. ꝓtra. ſ. e. quidam non.

Onsuluit terra si erat. ipſe uir. dūmendū. ħ iō est. qꝛ post mortē vxoris stetit in monasterio. vñ qꝺ ab initio nō enebat ratificaꝛ. ſ. de bis q̄ vi me. ne cā. pla tum. vel uotū qꝺ uxore sua uiuente emiserat ꝛ non ualebat i grediendo monasteriū mō solennizatū est perseuerādo i mo nasterio post mortē vxoris. nec requirit̄ ad hoc ꝙ solennizaꝛ se intelligaꝛ ꝙ sciuerit mortē vxoris ꝛ ꝙ postea i monasterio remāserit. ſꝫ sufficit ꝙ mortua sit. ꝛ est ea rō qꝛ sepando se ab vxore siue inuita. ſ. e. qdā. siue uolūtaria. ſ. e. ex pte. semp ꝓ sumit̄ uelle mutare seculū. ut. ſ. in ꝓcall'. decr. ꝛ exquo tale ꝓ positum hꝫ per bitus susceptiōem esset solennizatū uotū nisi uxor impediret. ſ. ti. ꝓri. ꝓsulti. ergo sublato impedimento uxo ris statī primo momento post mortē eius ꝛ uotū solennizatū eē uideť. item alia rō ē qꝛ ad ħ ut votū ualeat non requirūtur scia uel opinio. sed rei ueritas. j. e. placet. Itē si allegaret se iō morā in mōasterio fecisse. qꝛ uxor uiuebat ad quē redire no lebat allegare turpitudinē suam. ꝛ sic audiēdus non esset. ſ. de do. cum int̄. secus autē esset si ꝓtestatus essꝫ hñs uxorem ꝙ non intentōe mutandi uitā sed ꝓbandi intrauit. qꝛ tunc ēt post mortē uxoris non ratificaꝛ q̄ꝺiu durat tēpus ꝓbatiōis īmo exire pōt. sicut si non hñs uxorez ingressus est. ſ. ti. ꝓx. sup eo. tunc autē tñ dicim⁹ gratificari uotū ꝓugati ingressi uł solennizari qñ prius expresse ꝓfessus est uel tacite. q̄uis enꝫ ꝓfessio eius nō tenuerit ꝓpter ꝓiugem uiuentē. qñ autē tacite uel expresse quis uouere intelligit̄ no. ſ. ti. ꝓx. c. ij. alijs autē tñ uideť ꝛ forte melius ꝙ non ratificaꝛ uotū uel ingressuꝫ mona sterij illius coniugati q inuita uxore intrauit tꝫ post mortem eius ignoranter in monasterio mānerit. sicut notamus in ma trimonio carnali plene super his rationes assignando. j. de eo qui duxit in matrimo. c. i.

Arissimus maxime. idest tantum.

Lacet. nobis. promisit. ꝛ intelligit̄ simplex ħ vo tum. ut no. ſ. e. quidā. cogendam. ſ. e. quidā itra uit. ubi de ħ no. ſ. e. ex parte. ꝯ. nūquid idez dicens in ꝓmoto ad sacros ordines. ſ. qꝛ si ordinatus fuerit ad sa cros ordines inuita uel nesciēte uxore ꝙ ea mortua nō sit co gendus seruare ordinē. ꝛ ꝙ si ꝯhat cū alia de nouo ꝙ tꝫ ma trimoniū. ar. hic. nos credimus ꝯrium. ſ. ꝙ tꝫ sit ordinatus reddēdus sit uxori. tñ si de nouo cū alia ꝯhat ñ tꝫ mr̄mōiū ꝛ ē rō diuersitat̄ qꝛ mr̄mōiuꝫ ꝺ iur̄ nāli ñ impedit quēq; ordīari ad saros ordies. qꝛ nāli iur̄ pōt ordinaꝛ uti mr̄mōio ꝯcto. sic facit orientaꝛ ecclesia. xxxi. di. nicena. xxij. di. si quis eorum. ꝛ etiam ꝯhere posset nisi ꝓstitutiones ecclesie ħ ꝓhibent̄. ex ħ ergo apparet ꝙ sola ꝓstitutio impedit ꝙ hic ꝓiugatus nō ꝯhat cessante ergo impedimēto. i. mortua vxore seruet ꝓstitutōem que est ꝙ ordinaꝛ⁹ in sacro ordine si ꝯhat ꝙ non tꝫ matrimo nium. sed in uoto secus. qꝛ de iure naturali matrimonium uel usus matrimonij impedit votum in quo continetur con tinentia que simul esse non possunt. ſ. continentia ꝛ usus ma trimonij. ſ. e. quidam. vnde cum a principio de iure nāli nō tenuerit non potest dirimere matrimoniū iā ꝯctuꝫ.

Dapostolicam.

Xparte viduitatis. i. ꝓfessionis. sed dicit̄ uidui tatis qꝛ ipſa uidua erat ꝛ erat signū ꝙ in uiduitate

manere debebat plus placet q̄ nō assumpsit velum,pfessiōis sed uiduitat̄ tm̄.in quo,pponebat ꝛ se,pponere ꝛ uouere oñ debat q̄ in uiduitate ꝓmaneret.ꝛ hoc satis pz ꝓ hoc q̄ seq̄t in fi.ubi dr̄ q̄ si uoluerit intrare mōasteriū q̄ cogit̄ ire ad spōsum q̄ nō eēt si,pfessa eēt. solenni celebratione ac letania forte q̄libet istar̄ sufficit ad solennitatē si non hz uir̄.uel si nō intrasset monasteriū.ut no.s̄.ti.,pxi.vidua. alis si uirū hz sec̄ ut hic in fi.ħ non fatemur nisi cū solennitate solita ħ faciat vl̄ nisi suam uoluntatē exprimat. uideri. lz non sit uer̄ ut seq̄t. consumandum.ī.q deri.uel uo.insinuāte.ō.so. ibi emisat uotū hic non.uel illa erat libera vñ facilius presumit̄ pro solennizatōe uoti.s.q̄ sola susceptōe habitus sit solennizatū.s̄. de regul̄.ꝛ transf.ad rel̄.ꝓsuluisti.hic hēbat sponsū vnde diffi cilius presumit̄ pro solennizatōe uoti. non enī votum sponsi de pūti solennizar̄ per susceptōem habitus.q̄uis alt̄ius simplicis ꝛ solute psone solennizaret.s̄.de regul.ꝛ transf. ad rel̄. ꝓsuluisti.plus placet q̄ hic ꝛ ibi fuit solenne uotū continentie ꝛ non,pfessionis.ꝛ ħ solenne uotū ꝓtinentie non dirimit matrimoniū ō̄ctum ante ipsuz votū.ut hic.sed bñ dirimit matrimoniū ō̄ctum post uotū h̄.s.ꝓtinētie solēne.ꝛ sic loquit̄ ō̄cr. insinuāte.de hoc no.s̄.de regul.ꝛ transf.ad rel̄.porrectum.regularem. no.q̄ ubi alter ꝓiugum transiuit ad fa uota añq̄ interueniat carnal̄ copula nō sufficit alteri ꝓiugum hītum sumere uouere ꝓtinentiā ꝛ in domo sua manē. īmo cogēda est ,pfessionē facē alicui de regulis approbat̄.ut hic hēs. ꝛ post modū cogenda monasteriū ingredi. Idem dicendū videt̄ in vxore epī. q̄ ñ sufficit uxori eī uouē nisi intret religionē ꝛ cōtinentiā profiteat̄.s̄.e.sane.ꝛ idē est si suspecta sit q̄ in seculo ꝑ manet.s̄.e.cuz sit.sz si de facto non sit a predict̄ exacta ꝛ facta ,pfessio cum tm̄ hec,pfessio sequat̄ ad illud in predict̄ casibus cogēt ꝛ,pfiteri ꝛ religionē intrare.ar.ī.e.significauit.in alijs āt credim⁹ sufficere solum uotū continētie ꝛ remanebit in domo ,ppria ꝛ,ppriū hēbit nec ullā regulaz seruare tenebit̄.s̄.e.c. i.ꝛ.c.cum sis.ꝛ.c.coniugatus.ī.e.significauit.

Onstitutus.copulata.ꝛ male.ipsa enim potius oīa mala debuit sustinē q̄z huic malo ꝓsentire. xxxij.q.vij.ita ne.gradum. ħ licite potuit sacros ordines recipere ꝛ monasteriū ingredi cū uxor ꝓmiserit adulteriū cui cāz non prestitit.ꝛ sic non est ō̄.s̄.ti.,pxi.uenies.sed etiaz si prestitisse causam dicatur ex eo quia uxoris nubenti per iudicez non contradixit cum teneat eius monachus.ꝛ ulterius redire nō pōt.ī.e.c.,px.impetat. s̄.e.c.i.ō̄.ibi so.quia adultera.

Eniens tonsuratus.ꝛ male nec tenuit.s̄.e.c.i. amatores. ,ppter hoc adulteriū solennizatū est uotum q̄ nō tenuit. sponte. idem dicim⁹ ꝛ si ō̄ ei⁹ uoluntatē intrasset exquo adulteriū ꝓmisit.xxvij.q.ij.agathosa continuit. hoc solū sufficit ne matrimoniū possit repetē. xxvij.q.ij.agathosa.ut.ī.de diuor.signi. Sed qd si mulieri repetenti nolit opponē exceptionē fornicatōis seu adulterij.ar. q̄ possit omittēr.C. de pac.si qs.C.ne quis iniu.ag.l. actio. Ñdemus q̄ cū sit verus monachus ꝛ irreuocabil̄ ,ppt̄ adl̄ terium vxoris etiā si non opponat exceptiōem tm̄ reuocari ñ poterit.ꝛ monasteriū excipiet etiā eo nolēte cum sit eius monachus ꝛ ei acqsita sit exceptio ꝛ,p eo agē ꝛ defendē debeat. ꝛ ex ħ est q̄ etiā si inuita vxore intrauit monasteriū ꝛ postea fornicet firmat̄ monachat̄ eius nec poterit reuocari. xxvij.q. ij.agathosa.īmo ꝛsi vir fornicet in monasterio post fornicatōnem uxoris.non tam̄ ius qd̄ amisit ꝑ fornicatōem suā recuperabit.cū iam semel sit fact⁹ verus ꝛ irreuocabilis monachus ar.de con.di.iiij.q̄ris.lz secus sit si eēnt ambo in seculo.s̄. ō iureiur̄. tua.ī.de adul.c.ul̄t.ħ autē certū tenemus q̄ lz alteruter ꝓiugum post sniam diuortij quo ad thor̄ lata intret monasteriū tm̄ remanēs in seculo post mortē eius licite ō̄bit.mō tuo enī primo marito soluta est uxor a lege uiri.ut.ī.de scōis nup.c.pe.ꝛ ul̄t.ꝛ.ī.de diuor.de illa.nec obstat.s̄.e.cuz sis.ꝛ c.se.qr illa loquunt̄ in volūtarie vouentib⁹.hic,ppter delictuz suum ꝛ in penā lata est snia diuortij.secus autē est in ordinibus.q̄ non pōt fieri sb̄diaconus cū uxor adulterata est ea īnita.ꝛ est ea rō q̄ uxor cuiuslibet in sacris ordinib⁹ constituti tenet̄ continē post mortē eius.xxvij.di.quia sunt.xxxij.di.seriatim.sed ad hoc inuita cogi nō potest.cum sit res uoti non precepti.xxij.q.i.integritas.

Cedens uerba. ob hoc v̄berabat ut licentiaz ꝑ beret intrandi monasteriū.ꝛ idcirco nō preiudicauit sibi.xxxij.q.v.notificasti.uoto. q̄ si emisisset cū in ħ haberet liber̄ ꝓsensum maritī intrādi.uel potius q̄ ipse intrando uotū intell̄r solēnizasse postea exire nō possz. alij alr̄ dict. ut no.s̄.ti.,pxi.quidam.reliquisset. etiam inuitum de mōasterio educē potuisset.xxxij.q.v.notificasti.

Ignificauit.eidem mulieri.inuncto. a decano . etatis. s̄.e.cū sis.predict̄. alis enī ꝓpelli posset. xxxiij.q.v.qui uxorē.exquo enī mulier uouet ꝓtinentiā ꝛ ꝑmittit uirū intrare religionē hocipso videt̄ etiam concedē q̄ etiā ipsa transeat ꝛsi suspecta erit.tm̄ nos non cogēmus eam ,pfiteri regulā nec abstinere a,pprio.nā cum hoc nunquā ꝑmiserit q̄re ergo ad id cogeret̄.sed bñ dz cogi esse in mōasterio. ut cesset oīs mala suspitio.fatemur tm̄ q̄ si mulier est suspecta q̄ añq̄ admittat̄,pfessio uiri dz etiam mulierē facere,pfiteri si est suspecta.ꝛ sic loquit̄.s̄.e.cū sis.tm̄ si recepta est eius,pfessio ꝛ nō ,pfessio mulieris.sed tm̄ uotum ꝓtinentie prestitit non facerē eam mō,pfiteri.ut dictū est.alij tm̄ dicunt .s.q̄ hocipso q̄ dat licentiā intrandi monasteriū ꝛ emittet votum cōtinentie si est suspectus potest cogi intrare monasteriuz.ꝛ sic loquit̄.xxxiij. q.v.qui uxorem.ꝛ etiam cogitur viuere sine prop̄rio ꝛ sub obedientia.ut no.s̄.e.ex parte.

Audemus ad frugem. non tm̄ intraueŕt religionem nec fecerūt votum.collocare. non tm̄ erit monachus sed penitens licet non solēniter.l.di.si ille.in auc̄. ut nulli iudi.§. si uero quando ad.

Udum renuntiauit omnino.,ppter hoc est cōmendandū qd̄ fecit in manu sacerdotis.qr propter deū fiebat.alis enī si pp infirmitatē faceret uel aliam causaz iustam uel iniustā tm̄ mulieri faciēda erat ħ renūciatio. insti. de inuti.sti.§.alteri.ꝛ pōt dici q̄ nō tz ex alia cā facta renūciatio s̄.t.,pxi.uenies.ꝛ qr alis semp intendendū est,pli nisi pp deū fiat.poterat etiā bñ fieri in manib⁹ vxoris. in persona. ff.re. pu.sal.fo.l.ij.ecclesie. q.d.in ꝑsona sua nō potuit recipē resignatōez.qr non ei⁹ intererat spāl̄r uel singlariter.ff.ō pact̄.si vnus.§.si pacta.totius autē ecclesie interest multos habē cōtemplatiuos.ꝛ iō in eis ꝑsona stipulari potuit ꝛ paciſci. cum official̄ ecclesie sit.ff. q̄ cuiusq̄ vni.l.ul̄t. īmo plus dicim⁹ q̄ tabelliones ꝛ alij officiales pñt cuilibet paciſci ꝛ iudicio ꝛ qñ alis,pcedit iudex ex officio suo si non est alius q̄ alteri paciſci potuit.ꝛ hocipsum facē debent aūcte iudicis.ꝛ tunc qñ iusta cā subest.ff.rem pu.sal.fo.l.ij.ꝛ.iij.sed etiaz ipsi magr̄atus ħ facē pñt etiā sine alt̄i⁹ aūcte.ff.de mag.cō.l.plt. castitatem. dicunt quidā sed non bñ ut nobis videt̄.q̄ ubicūq̄ quis uoueat ꝟuare ꝓtinentiā siue in publico siue in priuato semp si ꝓstat de uoto votū solenne dr̄ ꝛ dirumit matrimoniū iam ō̄ctū nam si nō esset solenne qr impediret repetē uxorem uel cogētur intrare monasteriū.ut.ī.sequit̄.ad idē.xxxiij.q.v.q uxo. ꝛ.c.q deo.ar.ō̄.s̄.e.ex pte.sed ibi nō uouit sed tm̄ habitū sum pſit.ꝛ non presumit̄ in sponsa alter⁹ q̄ suscipiendo habitū solennizat uotū nisi expresse uoueat vel nisi monasteriuz ingrediat̄ ut ibidē dr̄. Sed est ō̄ium cui rñderi non pōt.ī.q deri. uel uo.rursus.xxvij.di.si vir.alij non dicūt solēne nisi aliqua de solēnitatib⁹ interueniat quas dixim⁹.s̄.ti.,pxi.uidua. alij dicūt nullū habitū uel votū dici solēne vel dirimē matrimonium iam ō̄ctuz q̄tūcūq̄ solēniter fiat nisi se reddiderit vni ō approbat̄ religiōibus.ī.q deri.uel vo.insinuāte.ꝛ in hoc solo casu votū ꝓtinentie pōt dici solēne de quo hic dr̄.s. cum ꝓiunx ꝓtinentiā voueret ītelligūt hic solēne nisi a principio qñ

vouent sed ex̄ post facto solēnizatur cū ambo intrāt religiōez vel alter tm̄. dūmodo ingressus predictus in monasteriuz fiat de volūtate utriusqz. qz aliter ñ liceret. xxxiij. q. v. q deo. s. e. c. i. z h̄ sola mulier ītrauit z ñ maritus. qz lz deuouerit se hospitali non tñ hospitale erat religiosū. z iō ꝓpt illud qō deuouerit se hospitali seruiē nō solēnizabaī uotum. sed tm̄ ꝓpter ingressum uxoris solennizaī uotum etiā remanentis in seculo. z bñ utriusqz consensus requrit in uoto emittendo. qz zsi a ō bito reddēdo sint absoluti non tñ ab alijs obsequijs. xxxiij. q. v. q deo. sed si tñ ītrauit dicūt quidā z male solēnizari votum z ingressum tenē. qz libera est a redditōe debiti uiro. itē q̄zuis idem vouentes carnalr se cognoscant post tale uotum etiam ante ingressū z renunciationē uiri sui z licentiaz datam de ingressu monasterij. tñ nihilominus predicto mō. s. per ingressum monasterij poterit solēnizare votum. naz nulla dicit uel patit q illicita ꝓiugum cōmistio tollat uotū. sed matrimonium sequēs tm̄. idem est zsi añ matrimoniū ambo vouissēt ꝓiuges si postea inter ipsos ꝯcto matrimōio alter uelit ingredi monasteriū sine licentia alterius non poterit nec tenebit ingressus. qz lz neuter possit exigere. s. de ꝓuer. ꝓiu. quidā. qui dam tñ dicunt q uterqz teneī reddere debitū alteri. sz obijciēs. nōne peccat vouens exigendo debitū. s. e. quidā. ergo z reddens. qz non est ipsi uouenti in crimine fauendū imo prohibendū est. ij. q. vij. negligere. xxj. q. v. aia. Rñdimus sine dubio illud bz locum sed nō est verisile presumenduz q uellet cū altero adulterari. sed cum presumit potius debemus pmittere reddere debitū. ad q tenemur z dare sibi ꝓsilium ut minus peccando uitet peccatū maius q̄z permittē ipsam cuz alio adulterari q esset grauius peccatū. ar. xiiij. di. p totum. lz h̄ aliquādo sic tenuerim⁹. tñ postea usum est nobis aliter in aliqbus. z maxime in hoc. qz credim⁹ in coniugaī aliqō speciale. qz exquo ꝓiuges siue in priuato siue in publico siue solenniter siue nō vouerint continentiā illam seruare tenenī. et si ꝓmiscenī illicita est cōmistio. z filij inde nati sunt illegitimi. z si ꝯrit postea cū alio uiro post mortē primi uiri q nō tenet matrimoniū. sed tñ viuente primo viro q secuz pariē uouit ñ pōt intrare monasteriū nec uestez mutare. ar. ad hoc. xxxiij. q. v. q deo. in alijs autez non ꝓiugatis ad hoc ut solennizeī votum ꝓtinentie necessaria est certa solēnitas. ut no. s. de re. z transl. ad re. porrectū. In ꝓfessione autez religionis ad hoc ut dirimat ꝯctum matrimoniū necesse est q ꝓfiteaī vnam de regulis approbatī. ut no. in hac glo. s. de reg. z transl. ad reli. porrectū. prius. hoc non vitiat instrm. pluribus. nec h̄ vitiat instrm cum falsa nō adiecerit. allexeī. hoc lz fieri nō debuerit tñ non irritat votū. xx. q. iij. ꝓstituit. s. de bis q̄ uime. ue cā. cū dilecī. ubi de hoc. quo ad bona aūt bene obest dolus ecclesie. z iō non lucraī sed heredib⁹ differt. xx. q. iij. ꝓstituit. retinere. hoc erat vex. s. q ñ erat locus de quo agit talis ubi ingressi profitenī aliquā religionē. nec teneret ꝓpijs renūtiare. si autē secus esset. s. q teneret aliquā religionē ꝓfiteri. tē si ꝯtium diceret ingrediens post ingressum non teneret ꝓfiteri. z plus dicimus qz etiā si ingredientib⁹ diceret uos debetz ꝓfiteri regulā beati aug. sed bñ poteritz comedere carnes z ī illa ecclesia essent ꝓstitutiones q nō comederēt carnes bene possent comedē carnes. cū nec regula hēat nec vniuersalis ꝓstitutio. nec eis posset aliqd imputari. cum igit predicta non vouerint nec ad ea teneanī de iure nāli nec cōi ꝓsuetudine. ñ ergo ad ea cogēdi sunt. nisi esset inde in scandalū in quo cāu posset alium locū mutare. alij dicunt q exquo submittunt se obediētie alterius q nō obstantib⁹ talibus ꝓmissionibus teneī seruare regulā z eius ꝓstitutiones. xxij. q. i. nō dicatis. secus diceremus si ꝓfiterenī regulā beati bñdicti. nam cuz frm eam oēs gnāliter abstinere debeant a carnib⁹ fatuitati eoz ipputandum est si crederent eis q ꝓmittebāt sibi q liceret comedē carnes. Item est z alia ratio qz dz eis piudicare. s. ut uiuē debeant frm regulā. qz ignorātia regule est ignorātia iuris quā nulli ignorare lz. ff. de iuris z facti. igno. l. regula. h̄ nō placz qz regula uel statuta ei⁹ non sunt ius. appetitum. fatu⁹ fuit. qz h̄ credidit. z iō sibi non ꝓdest si fatue credidit. s. de bis q̄ ui me. cā. c. pli uel uez promittebāt. quia si deo fidelis cēt nō vinceret libidine. quia dñs dat semp cum tēptatione prouentum. pure. si enī sub ꝓditione veniisset idē dicerem⁹. cum l fatu⁹ esset q ꝓditioni crediditz. uel spāliter sit intelligēda. debet. ipsa mulier. imo uir. mutare. xxxiij. q. v. qui uxorem. suspitione. s. e. cum sis.

Ulier iuditio. secus si non esset separata p sniam qz tunc teneī eam recipere. z idem dicēduz videtur in matrimōio carnali z spūali. de quo no. j. de diuor. ō illis.

De conuersione infidelium. Rubrica.

Audabilem damnuz

xiiij. di. q ait. xxxij. q. v. si dicat. tales. mulieres.

Æ litteris potestate. C. de pa. po. per totū. C. de eman. p totū matris. C. de adop. mulierē. tali. maiores triēnio apud patrem nutriunt. minores apud matrē diuortio facto ꝓpter cō sanguinitatē. C. de diuor. fcō. ap. l. i. z. C. de pa. p. l. nec filiuz nisi iudex ex certis causis aliud arbitret. quia eius interest circa talia arbitrari. z eius arbitrio reseruaī. j. de eo q duxit in matri. c. cum habēt. v. sollicitudinis tue zc. Si vo ꝓpter adulterium uxoris. uel qa nolit puerti ad fidē catholicā. uel aliaz suam culpā separet matrimoniū siue p eccliam siue de facto apud virū sunt alendi cum expēsis matris. z idē ecōuerso si p culpam maritī sint sepati apud mulierē erunt educandi expēsis patris. in auī. ut lice. ma. z a. §. illud quoqz. filij etiā nāles alendi sunt a parētibus z ꝓsanguineis. in auī. quib⁹ monāles si. effi. le. l. i. §. si quis igitur hñs. suspitio. hec ē melior rō. quia zsi mater conuersa erit ipsi z ñ patri assignaret puer. baptizabitur. nam bona est rō que religio xp̄iana facit.

De uoto z uoti redemptione. Rubrica.

Æ peregrinationis.

alex. iij. exoñ. epo. colligim⁹ qz exonē. epo scribit colligim⁹ q cuilibet epo lz uotum ꝓmutare. nisi sit uotū pegrinatōis vltramarine. q soli pape reseruaī. j. e. ex mta. necessitate. infirmitatis uel uiaz. ab eius. epi uel supioris prelati nō inferioris. cōmutationis. si sit infirma uel dimues uel ecōuerso uel bi⁹. dispensare. in oī uoto. siue sit in faciendo siue in non faciēdo dispensari pōt. ul potius ꝓpensari etiam si solēniter vouerit. uel cōmutari dūmodo iusta subsit cā. z supioris auctas interuenerit. z melior sit ꝓpensatio. qz aliter non tz. j. e. scripturē. z. c. nō est. in uoto tñ continētie spāle est. q in eo nullus dispensare pōt. j. de sta. mo. cum ad mo. xxxiij. q. i. nuptie. z. q. v. ille. xxxij. q. ulī. c. i. vel dic alr ut no. j. de sta. mo. cū ad mo. Item oē votuz pōt ꝓmutari ingressu religionis. j. e. scripture. aliqui tñ dicunt q in uotis non pōt dispensari sed possunt ꝓmutari. sed banc differētiam non uidimus cum commutatio non fiat sine dispēsatione.

Enientis. puerili. doli tñ capaci. alis enī non cogetur compēsare. ut hic dicīt. uel hoc iō est qz votū in minori ętate factū ratū habuit in maiori. xx. q. i. illud. z nō est differētia siue in maiori etate siue in minori vouerit. quia semp illud auctē supioris ꝓmutari pōt. s. e. c. ꝓxi. a uoto. z ita papa absoluit eū ab obligatōe qua socio tenebaī. q ō plenitudine potestaī facere pōt. ix. q. iij. principale. C. de q̄dri. p ben. a zenone. C. de preca. impa. of. quotiēs. uel hoc est ꝓpter

sanorē mínoris etaī. minoꝝ enī etas ꝛ facultas leuioꝛē dispē
sationē adducūt. itē non obligaī ex uoto. ff. de postu. l. ij.

Jtteraturam morabor. non aīo obligādi. ꝛ ió non fuit mēdax nec transgressor voti. xvij. q. ij. §. si cut ergo. in fi. ar. ff. si cer. pe. si ergo. transgressor. ꝫ enīꝫ quis licitū, pponat uel uouēat non tñ, ppositum ul' vo tum pplere tenet nisi deliberatio pcesserit. uel nisi aīo obligā di fecerit. xvij. q. ij. gōsaldus. ar. s̄. de re iudi. ad nr̄am. in fo ro tñ ecclie exquo exprimit uotum cogit illud perficē. qꝛ cre ditur ex deliberatione, pcedē. si autē deliberatione pcedēte ī mē te proposuerit continere uel peregrinari illud facere tenetur etiam si voce non expressit. xvij. q. i. qui bona. sed eccīa non cogit eum nisi confiteatur.

Cripture perpetuam. hoc credimus fieri sine di spēsatione. ſz tutius ē ut dispēsetur. religionis. irri taī votum ex defectu ꝓditionis. siue gnālis. puta. si uixero. si potero. si deo placuerit. que semp intelligiī ꝛ si non dicaī. j. e. non est. xxij. q. ij. beatus. xvi. q. i. in parrochia. vel spālis. pu ta. si filꝰ meus liberabit dño offeram tale palliū. vel tunc ibo ad scm̄ iacobum. nā tunc non tenet implē votuꝫ nisi extiterit cōditio. i. filij liberatio. xxxij. q. viij. c. si. ar. s̄. de resti. spo. oliꝫ cām. j. de ꝓdi. appo. vex. credimus tñ q etiam si extaret ꝓdi tio tñ rectoꝛ loci cui facta est, pmissio oblatōis non posset ad illam agere. qꝛ ſz quidā dixerint q tenet implere uotū. nos tñ hoc nō credimus. nisi de licito. sed tale votū est illicitū. qꝛ in tendit a deo uel aliquo scō emere sanitatē q esset simoniacū. i. q. i. studeat. liberalr ergo quisq; offerre dz ꝛ postea pcibus p sanitate uel quocūq; aliquo supplicare. i. q. i. ducet. ꝛ. q. ij. quā pio. xxiij. q. iij. c. fi. xxviij. q. i. cauc. nec p hoc dico cōdi tiones ī votis reprobādas. nisi simoniace essent. ut est p̄dcm̄ uel alie turpes. ar. pall. c. ꝛ. s̄. de iureiur. puenit. tñ ubi publi ce vouit ꝛ cām uoti non expressit. sed in corde retinuit. tū, ppē scandalū tum, ppter ignorantiā. compellet uotum uel adiplē ul' mutare. j. e. magne. j. de censi. ex parte. alij tñ dicūt hꝰ. vo ta esse licita. nec est ibi simonia si offert deo cordis sui ꝓtritio nes. uel aliam deuotionē. siue in dando siue in faciēdo consi stat. qꝛ qcquid dat uel facit nō de suo facit. sed deo eo q dei est. Jtem spūalis, p spūali dare ſz. s̄. de reg̃ pmu. ad qōnes. ꝛ sic ſz palliū suum vel aliā elemosynā uel peregrinationē pro re spūali. s. sanitate dare. ꝛ videt expressū q liceat. xxvij. q. i. §. ex his. ꝛ §. fi. in fi. Jtem irritaī uotum potestate supioris. nā monachus votum facē uel ꝓplere non pōt sine licentia su pioris. siue sit abstinētie. siue pegrinationis. siue quodlibꝫ ta le vñ posset prebē viam uagandi uel scandalizandi frēs. uel minuendi obsequiū debitum. xx. q. i. monacho. imo etiam si ante ingressū monasterij uouisset non tenet soluē. ar. e. c. scri pture. xxij. q. v. noluit. si autē uouerет dicē vnum psalmū ul' aliquam oratione ubi nihil mali potest contingē seruet uotū est enī sibi licitū plus mereri. clericus autē secularis pōt vouē continentiā. sed pegrinationē non sine licentia p̄lati. de con. di. v. non oz. ꝛ no. s̄. de cleri. pegri. c. i. eps autē sine spāli licē tia pape non pōt votum pegrinationis uel religiōis emittere s̄. de regu. ſz. transmarino forsan excepto. j. e. magne. Jtē ser uus vouere non pōt aliquid vñ minuaī seruitiū dñi. lüij. di. si fuus. j. de sententia excō. mulieres. ꝛ c. relatum. Jtem nec pueri nec puelle sine licētia parentuꝫ uel tutorum possunt añ pubertatē votum religionis emittē. xx. q. ij. c. i. ꝛ ij. itē nec vo tum abstinētie uel pegrinationis. xxj. q. ij. tribꝰ. ꝛ. q. iiij. pueri qō intelligūt quidā si sint impubēs. ar. op. p eis a ꝓpio sēsu. xxxij. q. ij. si qua. Sz nobis videt idem ꝛ si sint pubēs dum mō sint in potestate patris. ff. de polli. l. ij. nisi patres consen tiant expresse ul' tacite. sufficit enī si sciant ꝛ non ꝓdicant. xxx. q. i. si qua. nec obstat. xxi. q. ij. c. i. ꝛ ij. qꝛ illud idē in voto re ligiōis p qō a potestate prīs eximit. Jtē credimꝰ q ēt ipubes si doli capax sit ꝛ fecerit uotū abstinentie uel pegrinationis ł aliud q dz illud adimplē postq̄ paternā potestatē exiuerit. qꝛ se obligauit deo. q potuit. sicut p delictū se obligat diabo lo. j. de delic. pu. c. i. tñ cum talibus facile est dispēsandū ꝛ ꝓ mutandū. cum ſz in aliquo sint doli capaces tñ nō multa co gnoscunt cum sint inexpti. vir autē ꝛ mulier q nō sunt ad im pia iudicandi. xxxij. q. ij. si qs uxoꝛ. ꝛ. q. v. precepit xp̄ianam non possunt vouē abstinentiā vel peregrinationē vnus sine ꝓsensu alterius. imo ꝛ si aliqñ consensit pōt reuocaī ſz peccet xxxiij. q. v. manifestū voluit hꝰ imago. excipimꝰ votum pegri nationis vltramarine. qō uiri uel mulieꝛ si sunt potētes pñt facē altero inuito. j. e. ex multa. §. in tanta. ſz non uouēs pōt alium sequi. j. e. q sup. §. fi. de uoto autez continētie no. s̄. de puer. ꝓiu. c. i. ꝛ c. plt. Jtem sicut uterq; pōt dare qō suum est ita pōt vouere de dando. nec credimꝰ peccare p̄dictos si ꝯ iu ramentū vel uotum suū faciant in casibus p̄dictis. lex enīꝫ et patria potestas eos excusant. xxxij. q. v. voluit. manifestuꝫ. ꝛ etiā canones hos excusant. xxxij. q. iij. tribꝰ. ꝛ. q. v. pueri. itē nec pr̄ peccat reuocando qꝛ utiī iur̄ suo. ff. ō iniu. l. iniuriaꝝ.

On est.

Jcet uniuersis maledictionis. hꝰ pena non ex cludit aliā. s. priuationē successionis patrie. ut hic se quiī. tue. no. q quis exequit uotum suum p aliuꝫ xij. q. ij. aīe. xxvi. q. vi. si quis fuerit. ꝛ hoc. hoc est licitū ꝛ ō bitū ubi p se nullo mō pōt exeq. sed si p se exequi possꝫ. ſz in utiliter. s. qꝛ esset claudus ul' alis mutilaī. tunc si non ad subsi dium ſz ad deuotionez tm̄. s. ut videret terrā sanctam vouissꝫ ire psonalr deberet. ꝛ eodē modo si, ppter subsidium vouissꝫ si est talis q suum defectū possit supplē per alios. qꝛ secū du cere pōt. sed in utroq; casu admittit cōpēsatio. j. e. magne. ꝛ c. se. Banc tñ assignamus driam inter eos q uouent pro subsidio ꝛ eos qui uouēt pro deuotōe. qꝛ primi morte uel alio ī pedimēto detenti cogunt alijs ꝓmittere q eoꝝ uotū ꝓpleant ar. hic. imo plus videt q si alijs non ꝓmittant tm̄ hēdes cō pelli possunt ut ul' ipsi ꝓpleant uotum patris ul' expēsas ꝛ sb sidium q pr̄ uel testatoꝛ facturꝰ erat ipsi faciēt. nam vouisse in telligiī subsidiū terre scē siue p se siue p alium faciēdum. vnde ad illud ꝓpellendi sunt hēdes. cum ex nudo uoto obligatio nascaī. ff. de polli. l. ij. in pr̄. ꝛ nuda, pmissio facta ciuitati ob ligat. ff. de polli. pactū. multo foꝛtꝰ facta deo uel subsidio tre sancte. itē ar. ad hꝰ. j. e. q sup. ꝛ. c. se. In scō autē casu. s. quā do, ppter deuotionē uidendi terrā vel aliam vouit. non credi mus q mittē teneaī si iusto impedimēto psonalr ire ipediaī ppter ꝓditionez gnālem que subintellr. s. si potero ut supra dictū est. promisisti. idē est ꝛ si non, pmisisset. ul' etiā si crucē non assūpsit q̄tum ad hoc q hēditate p̄uet. sed p̄cise ire ul tra mare non cogit nisi vouerit ul' nisi signū crucis acceperit. successionē. i. iur̄ fideicō. ul' successionis ab itestato q in pa terna hēditate hēs. sic. xi. q. i. sane. C. de fideicō. l. ult. ꝛ si esset alia hēditas preter regnū filius habet legitimā. C. de fideiꝓ. auī. hoc amplꝰ. sed in regno secꝰ qꝛ sectionē ñ patī. si dictus in alia parte hꝰ. c. rex. fraī. s. biꝰ ducis q post patrē regnū ha buit q erat primogenitꝰ. ſz tñ pr̄ utriusq; in testō pceperat q si ille sine filijs decedet q iste dux esset rex.

Agne. consilio. non enī debuit ꝯ uotum suuꝫ ve nire sua auctē. j. e. ex multa. sicut nec ꝯ iuramentuꝫ s̄. de elec. venerabilē. nisi esset certus q non obligaī esset. j. ō sen. excō. inquisitōis. equitatē. i. quid de eqtate ꝛ iustitia sit faciendum. assensu. cum enim peregrinatio epi sit magnuꝫ negocium non potest sine consensu capituli. s̄. de his que fi. a prela. sine cō. ca. q̄sto. ꝛ no. de hꝰ. s̄. de cleri. pegri. c. i. tādiu q. d. modicā pegrinationē posset facē sine licentia pape.

Uod super quesiuisti. qd fieri debeat. sint nobi les. ꝛ diuites. artifices. paupes robusti. dilatio. ff. de, vocatio. mu. l. ulī. ff. de iudi. ꝛ si longiꝰ. com pēsato. cum gemitibꝰ ꝛ uigilijs. s̄. c. pri., p defensione. hꝰ ñ est dubiū q ſz papa fidelibꝰ suadē ꝛ indulgentias dare ut ter ram sanctā ꝛ fideles habitantes in ea ōfendant. xxiij. q. viij.

omni timore. ꝛ c. igit. sed nunqd est licitū inuadere terrā quā infideles possidēt vel q̄ est sua. Et nos ad h̄ sic rn̄dimus qꝺ in veritate dn̄i est terra ꝛ ple. eius. or. terra ꝛ. ꝛ vni. qui ha. in ea. ipse enī est creator oīum. idem etiā ipse deus h̄ vniuersa subiecit dn̄io rōnalis creature, ppter quā hec oīa fecerat. ut habemus in p̄. c. geñ. ꝛ h̄ a principio seculi fuit cōis. quouisqꝫ usibus, pprioꝝ parentū introductū est qꝺ aliqui aliq̄ ꝛ alij alia sibi appropriant. nec fuit hoc maluꝫ imo bonū. qr nāle ē res cōes negligi. ꝛ etiam cōio discordiā parit. ꝛ fuerūt a principio cuiuscūqꝫ qui occupauit. qr in nulli⁹ bonis erant nisi dei. ꝛ iō licebat cuilibet occupare qꝺ occupatū non erat. sed ab alijs occupata occupare nō licebat. qr fiebat ꝯ legem nāe quā cui⁹ libet indictū est ut alij non faciat qꝺ sibi nō vult fieri. habuerī etiam spālia dn̄ia p diuisiones primi parētis. sicut apparet in abrahā ꝛ loth. quoꝝ vnus accepit ad vnam partē ꝛ alius ad aliam. geñ. xiij. sup homies autē quasi sup seruos nullus habuit dn̄ium nisi de iure geñ. uel ciuili. nā enim omnes homines liberi sunt. insti. de lib̄tis. Jurisdictionē enīꝫ iustam ꝛ rectam lego ubi dr̄ datus gladius ad vindictā. s̄. de ma. ꝛ ob. solite ſꝫ quomō ceperit nescio nisi forte qꝺ deus dedit aliquē vel aliquos q facerent iustitiā sup delinquētes. vel iure nāe pater familias sup familiā suam habebat iurisdictionē omnē a p̄n cipio. sed hodie non hꝫ nisi in paucis ꝛ modicis. ff. de fur. respiciendū. ꝛ. C. de pa. po. p totū. hoc autē certū est qꝺ ipse de⁹ p se a principio exercuit iurisdictionē. ut no. s̄. de so. cōpe. lꝫ. Jtem p electionē poterunt habē principes sicut habuerūt saul ꝛ multos alios. viij. q. i. lꝫ. sic ergo audacter ꝛ in plurib⁹ alijs. c. p̄dicta vnq̄. s. dn̄ia possessionē ꝛ iurisdictōes licite sine peccato possūt esse apud infideles. h̄ enī non tm̄ pro fidelibus sed pro oī rōabili creatura facta sūt. ut est predictū. ipse enī solem suū oriri facit sup bonos ꝛ malos. ꝛ ipse etiā uolatilia pascit. matth. c. v. circa fi. ꝛ vi. ꝛ ppter hoc dicimus qꝺ nō lꝫ pape vel fidelib⁹ auferre sua siue dn̄ia siue iurisdictiones infidelibus. qr sine peccato ea possidēt. sed bene tm̄ credimus qꝺ papa q est vicarius Jesu xp̄i potestatꝫ hꝫ non tm̄ sup xp̄ianos ſꝫ etiam sup omnes infideles. cum enī xp̄s habuerit super oēs potestatē. vnde in psalmo. deus iudiciū tuum regi da. non uidet diligens paterfamilias nisi uicario suo quē in terra dimittebat plenā potestatē sup omnes dimisisset. Jtem ipse petro ꝛ successorib⁹ eius dedit daues regni celoꝝ. ꝛ ei dixit. quodcū li. ꝛē. item alibi. pasce oues meas. s̄. de elec. significasti. omnes autē tam fideles q̄ infideles oues sunt xp̄i p creationē. lꝫ non sint ꝺ ouili ecclesie. et sic p predicta apparet qꝺ papa sup omnes hꝫ iurisdictionē ꝛ potestatē de iure lꝫ nō de facto. vnde p hanc potestatē quā hꝫ papa credo qꝺ si gentilis q non hꝫ legem nisi nature si ꝯ legem nāe facit pōt licite puniri p papam. ar. geñ. xix. ubi bēs qꝺ sodomite q ꝯ legem nāe peccabant puniti sunt a deo. cum autem dei iudicia sint nobis exemplaria non uideo quare papa qui ē vicarius xp̄i h̄ non possit ꝛ etiam debeat dūmodo facultas adsit. ꝛ idem dico si colant idola. nāle enīꝫ est vnum ꝛ solū deum creatorē colē ꝛ non creaturas. Jtē iudeos pōt iudicare papa si ꝯ legē euangelij faciūt in moralib⁹. si eoꝝ prelati eos non puniāt. et eodē modo si hereses circa suam legē inueniant. ꝛ hac rōne motus papa Greg. ꝛ Jnnocen⁹. mandauerūt ꝓburi libros taliū in quo multe continebant hereses. ꝛ mandauerūt puniri illos q predictas hereses sequerent uel docerēt. De xp̄ianis autē non est dubiuꝫ qꝺ eos iudicare pōt papa si ꝯ legem euangelicā facerent. ꝛ lꝫ papa aliqñ omittat pnias iustas ꝛ ꝺbitas oīb⁹ predictis inferēdas. uel qr facultatē non hꝫ uel ppter pricula uel scandala q̄ inde obueniūt uł euenire timēntur. potestas tm̄ faciendi est apud eū. qꝺ autē papa facit indulgentias illis q uadunt ad recuperandū terram sanctā lꝫ eam possidēt sarraceni. potest etiā indicē bellū ꝛ dare idulgētias illis q occupant terrā sanctam quā infideles licite possident h̄ totum est ex cā. nā iuste motus est papa si intendit terram sanctam que ꝓsecrata est natiuitate habitatione ꝛ morte Jesu xp̄i ꝛ in qua non colit xp̄us sed machometus reuocare ut ī colat a xp̄ianis. Jtē terra sancta iusto bello victa fuit ab īpatore romano post mortē xp̄i. vnde licitū est pape rōne impij romani qꝺ obtinet illud ad suā iurisdictionē reuocare. qr in iuste expoliat⁹ est. ꝛ ab eo q non habuit ius spoliandi eū. ꝛ h̄ rō sufficit in oīb⁹ alijs terris in qbus impatores romani iurisdictionē habuerūt. lꝫ possit dici qꝺ hoc iure. s. rōne impij ñ possit. cum ecclesia non hꝫ imperiū nisi in occidentē. xcvi. di ꝓstā. sed si non potest facē tanq̄ impator potest facē ex alijs p̄dictis causis. uel ad minus īperator potest facē uel rex hierusalē ad quē regnū illud de iure venit sicut credimus ꝛ credere ꝺbemus exquo ꝯ ium nobis non ꝓstat. ſꝫ ꝛ ꝯ alios ifideles q non tenent terrā in qua iurisdictionē habuerūt xp̄iani principes. potest papa iuste facē preceptū ꝛ ꝓstitutionē qꝺ ñ molestet xp̄ianos iniuste q subsunt eoꝝ iurisdictioni. imo qꝺ plus est possunt⁹ eos eximē a iurisdictiōe eoꝝ ꝛ dn̄io in totū. ī. de iude. ꝛ sar. cū sit ec. c. ex spāli. ꝛ. c. i. ꝛ. c. fi. ꝛ. liij. di. mancipia. ꝛ. c. se. imo si male tractarēt xp̄ianos possent eos priuare p iniam iurisdictōe ꝛ dn̄io qꝺ sup eos habēt. tm̄ magna cā dꝫ esse qꝺ ad hoc veniant. dꝫ papa eos q̄stum potest sustinerē dūmodo piculum non sit xp̄ianis. nec graue scādalū gnētur Jtem lꝫ non debeant infideles cogi ad fidē. quia oēs libero arbitrio relinquēdi sunt. ꝛ sola dei gr̄a in hac vocatione ualeat. xlv. di. de uiduis. tm̄ mandare pōt papa infidelib⁹ qꝺ admittant p̄dicatores euangelij in terris sue iurisdictiōis. nā cū oīs creatura rōnalis facta sit ad deum laudandū sentē. ij. di. i. si qr̄ si ipsi, phibent p̄dicatores hoc p̄dicare peccāt ꝛ iō puniendi sunt. Jn oīb⁹ autē predictis casib⁹ ꝛ in alijs ubi licꝫ pape eis aliqd mandare si non obediant ꝓpellendi sunt brachio seculari. indicēdum est bellū ꝯ eos p papam ꝛ non p alios ubi qs ꝺ suo iure contēdit. nec est ꝯ. ij. q. i. multi. ubi dr̄ qꝺ non ptinet ad nos iudicare ꝺ his q foris sunt. qr intelligr̄ qꝺ non debemus eos iudicare excōicando uel compellendo ad fidē ad quā sola dei gr̄a vocant. xl. di. de iudeis. Sed dices gr̄e non eodē modo lꝫ eis repetē terrā istam. s. italiā uł alias ubi dn̄ati fuerūt infideles. Rn̄deo qr dn̄i hanc terrarum cum populis eoꝝ conuersi sunt. fatemur tm̄ qꝺ si populi conuersi essēt ſꝫ dn̄i remanēnt infideles qꝺ papa bn̄ posset dn̄o ī fideli dn̄ium ꝛ iurisdictionem dimittē sup fideles. ar. ad tm̄. vj. in p̄n. dūmodo xp̄ianos non grauaret iniuste. Jtē, ppter periculū posset cogi dn̄s ad recipiendū preciū uel ꝓmutationem. sepe quis. n. amittit res suas sine culpa sua. C. p quib⁹ ca. f. li. p totum. ar. ff. de relig. ꝛ sūp. fune. l. sunt psone. naz fauorabilis est rō que, p religione facit. Sz dices nunqd ꝛ eodem mō dꝫ papa admittē illos qui uellēt p̄dicare legez machometi. Rn̄dimus. non enī ad paria ꝺbemus eos nobcū iudicare. cum ipsi sint in errore ꝛ nos in via vitatis. ꝛ hoc ꝓ constāti tenem⁹. Sed q̄res quomō pōt eccl̄ia romana ꝛ oēs alie eccl̄ie ꝛ etiam alij xp̄iani licite tenē que tenēt in occidente ꝛ alibi. cum imꝑatores romani armis p uiolētiam h̄ oīa occuparūt. ꝛ ita cōstat qꝺ mala fide tenēt. Rn̄deo oēs gnāliter clerici ꝛ laici possunt secure tenē ꝛ bona fide q̄cunqꝫ tenēt. qr nescim⁹ utrum illi q occupauerunt p̄dicta usi fuerint iure suo in occupando. ꝛ debemus credē qꝺ usi fuerint iure suo. quia forte recupauerunt qꝺ prius p violentiaꝫ amiserant. uel forte per munera uel donationes ad eos peruenerunt legitime lꝫ in eis multos habuerūt rebelles quos uicerūt. sed de ecclijs ꝓstat qꝺ ipse bn̄ possunt tenē. qr si non ꝓstat quis fuerit dn̄s ante occupationē ipi facienda est restitutio tanq̄ uicario xp̄i ꝛ ecclesijs alijs q̄. p papa possidēt ꝛ eius aucte. nam papa et ecclesie noie oīum hominū oīa possident ut inde oīb⁹ necessitatem hn̄tibus subueniāt. xij. q. i. videtes. bona autē scismaticoꝝ ꝛ hereticoꝝ lꝫ occupare, ppter constitutiōes p̄ncipū q̄ cessent ea occupāda. viij. di. quo iure. xxij. q. vij. p totum. boc mō. s. p succursu terre sce. penitentem. ꝛ de eo cui, p

satisfactione est iniunctus q uadat ultra mare. item. quia impotens est ad eundum.

Et multa edidimus. s. c. pr. quales. s. religiosos dicebat. n. in illa ꝓstitutione q ꝓ religiosos uiros fieret hmõi ꝓmutatio uel dispẽsatio. de quo vbo orta est dubitatio. quos. s. eos tm̃ uel alios ꝓlatos ul̃ ō legatus pape tm̃. q vus est sicut. j. exponit. utrum. ecce rnsio. pfectum. at isti q sunt ꝓsilio strenui ul̃ secum possunt ducẽ bellatores non tẽdunt ōfectum tre. z iõ non cõphẽdunt. astrinxerunt ille q̃ uouerunt cogẽde sunt ul̃ ire l̃ uotus redimẽ. uxorum. spãlis est in hoc casu ut liceat uiro vouẽ sine auctẽ vxoris. al̃ ꝫ. xxxiij. q. v. q deo. xxvij. q. ij. situ. nec p hoc sequit q ꝟ uotum sit maius continẽtia. quia non sit ppetuo z sine prciudicio alicuius. xxxiij. q. iiij. noluit. labor. in illis enim alie cõsiderationes habende sunt. s. c. proxi.

Et tuas solenniter. i. in psentia abbatis z mlt̃orum ꝟ uotum emiserit. qr tm̃ non fuit de pseti sed de futuro non fuit solẽne. fm q dr̃ solenne votum continẽtie uel religionis qō dirimit matrimoniuz. vnde si ꝫxisset matrimoniũ carnale non sepetur. j. q clerici. uel vo. c. rursus. Sz q̃res q̃re non ita dr̃ uotũ solẽne si dicat voueo q ꝓintrabo monasteriũ. sicut si dicat. ibo ultra mare. q etiam est de futuro. Rñdimus q utrũq; votum põt dici solẽne fm q solẽne dr̃ ꝓpter solẽnitates vulgi ut hic. sed votuz continẽtie ul̃ religionis non dr̃ ꝓprie solenne nisi sit de pñti. vel alicui religiõi se deuoueat. de hoc no. s. de regul. z transl. ad re. c. ij. z. c. porrectum. votum autẽ pegrinationis a iure non dr̃ solẽne. z sicut nouens pegrinationẽ cogit eam perficẽ sic z nouens ingredi monasteriũ. z ad hoc facit pẽs decr. z. j. e. q sup. ubi vocat talẽ promissionẽ de futuro non solennẽ. transgressor. qr infra duos mẽses non pficit votũ ut promittat. consulimus. z etiã si petitũ fuerit cogẽmus cum cogẽdus sit dño reddere vota sua. s. e. magne. resignes. mirũ videt qr si iam eẽt canonicus posset eligi uel postulari. multo fortius si nõdum fcũs est canonic̃. sz hoc est ea rõne qr non põt fieri monachus ul̃ canonic̃ regularis exquo est epus nisi resignet. ad ꝟ ergo ut ꝓpleat votum resignare dz. sed canonicus ul̃ monachus bñ põt fieri eps. z sic põt votum suũ implẽ z epatum habẽ. ar. j. e. eligendum. i. postulandũ. alij dicũt q simplr eligẽdus ẽ. electionẽ. pmissa tm̃ postulatõe fcã a ꝑore. z ẽ ar. q cãonicus regularis dz eligi. de ꝟ no. s. de renũ. post translationem.

Postulastis. ecclesiaꝝ. non dicit prebendaꝝ cum regularib⁹ non liceat habẽ prebẽdas. ecclesijs. isti prepositi erant sicut ex titulo apparet. uicesima. et est no. dignum q prepositus cruce signatus non solum uicesimam partis sue sed totius ecclesie acceperit.

De statu mõachoꝝ z canõicoꝝ regl̃arũ. Rubrica.

Theodosius. disciplie. i. preter visitationem quã facẽ potest quotiẽs expedit. xviij. q. ij. non semel. accesserit. nisi ī morte. s. ō test. officij. z. c. reqsisti. z ō sepl̃. relatũ. z. c. ō his. uẽdicare. qr hoc. c. ō duplici lege mẽtionẽ facẽ. s. dioc̃. z iurisdi. iõ no. q eccie dioc̃. ad epm ptinẽt duplici lege. s. dioc̃. z. l. iurisdictõis. z. l. aliq certis regulis distinxerũt q illud sit de lege. dioc. i. q in recipiẽdo consistit ut ẽ recipẽ tertiã oblationuz z consilia. lex autẽ iurisdictionis consistit in conferẽdo. ut ordines z silia. tamẽ nobis nõ uidẽtur ꝟ ppria uerba. nec alia rõne dicunt lex dioc̃. z iurisdictionis nisi qr sic assũpta sunt a iure. s. ō offi. ordi. dilec. ubi no. z. e. ti. veniẽs. z. x. q. i. c. i. xvi. q. i. cum p utilitate. nos igit qa de his ppriam z gnãlem doctrinã inuariabilẽ dare nescimus p singularia diuidem⁹ hoc mõ. est ergo de lege dioc̃. pceptio cathedratici. x. q. iij. c. i. debita pars oblationũ decimationuz z mortuarioꝝ. s. de offi. or. conquerẽte. xvj. q. i. questi. z. c. de cimas. x. q. i. de his. antiquos. xij. q. ij. ꝓcessos vulterane. z. c. de redditibus. Itẽ q missas publicas cantet in q̃libet eccia z q cathedram ponat ubi vult ul̃ causa p̃dicandi uel audiẽdi cãs. xvij. q. ij. luminoso. moderatũ auxilium petẽ a subditis. j. de censi. cum aplus. item ꝑ negocijs eccie potest epus clericis impare q vult z eos mittẽ. vij. q. i. qr frat. s. de cleri. ñ resi. deceto. s. de ma. z ob. c. ij. item vocar̃ ad exeqas mortuorum. xvi. q. i. placuit. z uocatio ad sinodũ. xvij. di. c. ult̃. De lege iurisdictõis est cãs audire. z oĩa que circa iudiciũ agunt̃ colatio oĩum sacramentoꝝ visitatio ordinatio correctio ingsitio excõicare interdicẽ statuta facẽ super iudicijs uel accessorijs eorũ z etiã de uita officijs z alijs hmõi institutio destitutio ꝓfirmatio z inuestitura. xij. di. de his. z. c. illa. de con. dis. iij. c. i. s. de cõsue. cum ꝓsuetudinis. s. de offi. ordi. conq̃rẽte. z. c. dilc. lz enĩ ibi pmixtim deponat ea q̃ ad utrãq; legem ptinent. ponit ibi etiã que sunt de iure epali qō in p̃dictis duabus legib⁹ consistit. sed p hec statuta nunq̃ monachi tenẽtur ad aliquid ꝟ regulaz. s. de offi. archi. dilecto. tm̃ fm hanc nostram declarationẽ oĩa dicimus ō lege iurisdictõis eẽ a qbus monasteria exẽpta non sunt p canones. ea enĩ a qb⁹ sunt exẽpta z tm̃ sunt de iure epali dicimus ō lege diocesana eẽ cũ canones dicant eẽ monasteria a lege dioc̃. exẽpta. x. q. i. c. i. xvj q. i. cum p uti. z ab eis canones dicũt ea exẽpta que de lege diocesana numerauimus. xvj. q. i. cum p. xviij. q. ij. q̃ sit. z. c. luminoso. xij. di. de his. x. q. iij. relatum. xviij. q. ult̃. §. vlt̃. ad ea autẽ que ō lege iurisdictõis sunt tenẽtur monasteria. z mlt̃o fortius oẽs alie eccie. x. q. iij. relatum. z. q. i. in. vi. p̃mis. c. xviij. q. ij. hoc tm̃ monasteria abbates. z. q. ult. non semel uisitandi. item no. q lz monasteria sint a lege dioc̃. exẽpta tam̃ si hñt pplm debent facẽ omnia q̃ pertinẽt ad legẽ dioc̃. z ad q̃ ratione ppli alie eccie tenẽtur vnde hñt pplm ad sinodum ire. s. de ma. z obe. q sup. xviij. di. ult. c. ut ibi no. ĩmo si eẽnt exẽpti exquo hñt pplm qui nõ est exẽptus. ul̃ si hñt non exẽpta mẽbra. l. dioc̃. tenẽtur. inquãtum lex dicit pplm tangit ul̃ mẽbra non exẽpta. j. de priuil. ex ore. in fi. bene tm̃ dicunt quidam q si sẽ aliqua q̃ pplm ñ respiciũt quo ad illã legẽ dioc̃. non tenebit. sicut in his q̃ eis donant̃ intuitu pietatis uel religionis nullam partẽ p. l. dioc̃. hẽbit eps. xvi. q. i. cum p uti. z sic eodẽ mõ si uelit monachus ꝑ negocijs cõibus non pplj sui. i. monasterij exẽpti uel etiã non exẽpti dirigẽ cum ei phibitum z piculosum sit uagari. xvi. q. i. si cupis. placuit. puẽit. sed ar. ꝟ. e. q. qui vẽ. in prochia. sed illa. c. loquunt̃ q de licentia abbatis faciãt non de mandato epi. qr nihil nisi rõne populi percipẽ potest. xviij. q. ij. luminoso. idem etiã dicunt q ī nullis alijs ad. l. dioc̃. ptinentibus tenẽtur epo nisi in his ad q̃ alie eccie alis exẽpte rõne populi tenentur. Sed q̃res cum exẽpti z monasteria teneant̃ ad debitã partẽ relictoꝝ cã mortis. s. de testis. reqsisti. s. de sepl̃. in pñtia. de his qr̃ nõ eodẽ mõ debitam portionẽ hẽbit q̃ non cã mortis dant̃. cum vtrũq; sit debitũ. l. dioc̃. x. q. i. decretũ. Rñdeo lex dioc̃. ut dictũ est remissa monasterijs nec ad illam tenẽtur siue habeant populũ siue non. nisi sint talia q̃ rõne populi debẽtur ul̃ dantur q̃le est qō datur cã mortis. non autẽ tale est qō datur int̃ uiuos. vel dic aliud ẽ in iure prochiali q̃le est quarta sepulture. aliud in. l. dioc̃. sed hoc ꝓbatur eẽ falsum. s. de testis. reqsisti §. plt̃. ubi ad epm ptinet partẽ debitam habẽ de legatis monasterijs. est ergo melior rnsio q partẽ ō hmõi legatis recipẽ est de. l. iurisdictõis. qō sic ꝓbatur. diuisio ꝟ fit ppter sacra ecclesie z inter eas ecclias sit diuisio ubi sacramẽta pcepit. s. de sepul. c. i. z. c. ō his. cum autẽ collatio sacroꝝ sit de. l. iurisdictionis. xvi. q. i. interdicimus. z hec diuisio q̃ ꝑs est uel accessoria ad collationẽ sacramẽtoꝝ de. l. iurisdictionis dicẽda est. sic etiã dici põt in quarta decimaꝝ que pro sacris datur. si dic in quarta decimaꝝ non posse habẽ locum predictã cõez qr decimas non dz recipẽ monasteriuz sz debet alij soluere.

xvj.q.i.alia.s̄.ꝺ deci.nup.ꝛ ſic non ꝺz ſoluē quartā ꝺcimaꝝ que tñ debeꝯ de ꝺcimis acceptis.ſed non pōt habē mōaſte-rium ex donatōe alicuius niſi cū honoꝛe ſuo.uel nullus do-natoꝛ pōt plus donare q̄ꝫ partē ſuam. xvj.q.i.ſi qs. ergo ꝛſi vna eccl̄ia monaſterio aliquā decimam donet intellr donare partē ſuam ꝛ alioꝝ partes ſalue erunt ſiue eps ſiue cuiuſcūq; alius.ſi autē ꝓceptionē decimaꝝ non q̄rte tñ dicis.l.dioc̄.ſci re debes ob hoc quo ad poſſeſſiones nō eſſe exēpta mona-ſteria.niſi ꝑ priuilegiū exēpta ꝓbent.ut no.s̄.ꝺ deci.ſugge ſtum.ad ꝑſonales autē nec mōachi nec clerici tenētur.ut no. s̄.de ꝺci.nouū.ꝛ iō ꝓceptio illaꝝ non ē de lege dioc̄.uel iur̄. cum non debeat. Item no.q̄ lz in aliqua eccl̄ia morent mōa chi niſi ſit ibi ꝯgregatio nihilomin⁹.l.dioc̄.tenēt.x.q.i.c.i. itē grangie non tenent.l.dic̄.j̄.de cēſi.c.ult.capelle autez mona-choꝝ utraq;.l.epi ſunt ſbiecte.xj.q.ij.ſane.j̄.de priuil. cuz ꝛ pla.§.in eccleſijſ. Quidā autē dicunt ꝛ multū probabilr q̄ monaſteria non ſunt exēpta a quarta decimaꝝ ul mortuario rum uel oblationū ſiue in morte ſiue in uita eis aliqua donē tur.ꝛ hoc ſatis ꝓbatur.s̄.de offi.oꝛ.ꝯquerente.ꝛ de oblatiōi bus eſt expreſſum.xvi.q.i.ad h̄.expreſſe loquit ꝺ mōaſterio nam cathaī.eccleſia monachoꝝ eſt.nec obſtat.xvi.q.i.deci-mas q̄ſti.q̄ q̄ monachi hñt decimas de ꝓpꝛijs laboꝛib⁹. ut in prealł.decr.dr̄ eſt ex priuilegio.s̄.de deci.nup.ex parte.ꝛ ſuggeſtū.als enim tenētur ad decimas.xi.q.i.alia. ſed ꝯ hoc ꝛ.xvi.q.i.cum.p.x.q.i.c.i.xviij.q.i.qui pi.ubi dr̄ q̄ ea q̄ offe runt monaſterijs non tenent.l.dioc̄.So.iſti bñ fatent q̄ nō tenent in oībus.l.dioc̄. nam de.l.dioc̄. eſt q̄ ſingule eccleſie debeant ꝓferre cum epo qñ vadit ad papā uel regē uel ad ſi nodū.vel qñ facit expēſas pro aliquib⁹ negocijs cōibus toti⁹ dioc̄.x.q.ij.unio.ꝛ.xij.q.ij.nobis. ſz ab his collationib⁹ ſūt exēpta monaſteria.ꝛ ſic uidentur ſonare p̄dicta.c.ꝛ maxie.c. q̄ eſt.xviij.q.v.q̄ſ ſit in fi.ul dic q̄ h̄ non ſunt de.l.dioc̄.ſz iu riſdictionis.q̄ de.l.iuriſdictōis dr̄ eſſe oē illud ad q̄ mona ſteria tenētur.nunq̄ enī in canonib⁹ antiquiſ aliqua mētio fit de.l.iuriſdictōiſ.ſed noua decr.tantū facit mentionē de ea in gnāli enī uerbo fuerūt.extimetis. hōeſta fuitia ex ꝓſtitutōe vl ꝓſuetudine ꝺbita.xviij.q.ult.fuitiū.i.q.ij.q̄ſitū.

Monachi.peculium. niſi pro iniuncta admīſtra-tione.ut.j̄.§.ſeq̄n.parrochialis.niſi ex diſpēſatio ne cum ꝓſenſu abbatis.xvi.q.i.in prochia.cuz ꝑ utilitate.do tes.ſimoniac⁹.ſi quis monac⁹.adminiſtratione.puta qꝛ eſt ueſtiarius vel cẏnarius.datione. h̄ intelligit q̄ñ prioratus hñt ius ſpāle annexū.vel diſtincta bona ꝛ appropriata a bo nis monaſterij.ſed ſi ſint ꝺ menſa abbatie dicti prioratus tē poſſunt indicē ꝛ ſtatuē q̄ monach⁹ cui ꝓmittit dictus ꝓoratus certū quid ſoluat ꝺ redditib⁹ dicti prioratus.ſz non aliunde. ꝛ hi potius dicēntur miniſtri q̄ꝫ prioꝛeſ.q̄ ſonat in dignitatē non mittentur. ab abbate ſi curā aiarum non hñt. ſi enim curam aiarum hñt non poſſunt amoueri ſine ꝓſilio epoꝝ q̄ eis curam aiarum ꝓcedunt.s̄.de p̄ben.in lateran̄. non mu-tentur. his enī ꝓfirmari poſſūt bñficia.s̄. de p̄ben.niſi eēnt. ſecus in prioratibus qui conceduntur ab abbate.s̄. de con-fir.uti.ul inuti.poꝛrecta.j̄.e.cum ad monaſterium.§. tales.

Ecolentes inſtitutione.qua dr̄ inſtitutū ne ciſter cien̄.habeāt villas eccleſias uel alia que conſequū-tur.ſimilem.C.locati.l.milites.

Uper quodam.prohibiti. s̄.ꝺ ſepul.ſacriſ.no. pp ſcandalū ñ extumulari qꝺ extumulādum eſt.

Uod dei timoꝛem.officium.in alijs pōt lauda ri intentionē plebāi.ſed ſcm̄ eius in hoc laudāduz non eſt.cum in māibus ſui epi debuerit reſignare. .s̄.ꝺ renū.admonet.coram fratribus ſancti uicto.no.q̄ lz non dixerit cui regule ſe deuoueat intelligit illi ſe deuouer̄ in cuius māibus fecit ꝓmiſſionē.nā eccleſia ſci victoꝛis eſt re gularis.promiſſionem.lz per hāc ꝓmiſſionē de futuro nō ſit cenſendus regularis.qꝛ tñ cogendus eſt exquo ꝓmiſit ſic ri regularis idcirco tñdet actꝰ regularitꝰ eēt.ſi.s̄.ti.pr̄.p tuas a florentino.ꝛ boñ.conſentiēte. vel ad minus prioꝛe et cō uentu eiꝰ diſpēſatio ſoliꝰ tñ epi florentini eſt.miniſtratoꝛes. in hoc enī credimꝰ epm̄ diſpenſare poſſe. licentia. que neceſ ſaria eſt.in latera.s̄.e.cum ſo.commodū. monachus aūt nullo mō poteſt eē ſine monacho.ꝛ in hoc eſt ſpāle de cano nico regulari.s̄.e.c.ij.canonicus. q̄ hic non fuit canonicuſ regularis ex principio apparet.ubi dicit q̄ nec.pfeſſionē fecit nec hītum aſſumpſit.q̄ fuerit canōicus hinc apparet ubi dr̄ q̄ habeat canonicū.ꝛ etiā ſupioꝛi arguñto vbi innuit q̄ poſ ſit ad regimē ſecularē eccleſie aſſumi.quidā dicunt q̄ fuit ca nonicus ꝛ lz a principio non fecerit,pfeſſionē ex poſtfacto tñ fecit. uel ſi prius nō feciſſet tñ mō papa mandauit q̄ facēt ut uotū complēt.ar.s̄.c.pr̄i.p tuas.j̄.de ſpō.commiſſū. vel dic lz non multū videat conſonare vitati q̄ non fuit canonicus. ꝛ eps cum volūtate prioꝛis diſpenſauit.q̄ non fieret canoni-cus lz uouiſſet ꝛ ꝑmutauerit uotuz magis utile.q̄ lz.ar.s̄. ti. pr̄i.c.i.ꝛ.c.magne.ꝛ monet habē canonicum ut regulariter viuat.nec ꝯdicit decr.p tuas.qꝛ ibi non diſpenſabat cuz eo. ut non obſtante voto hēret epatum.vel ibi aliud eſt in electo ad epatum ubi bñ ꝺz complē uotum.qꝛ ſine diſpenſatōe po teſt fieri eps aliud i plebanatu ad quē trāſire ñ pōt ſine diſpē ſatōe.lv.di.paſcaſ.meliꝰ ergo fuit eū ñ fieri canonicū ꝛ ꝑmuta re uotū q̄ꝫ canonicū fieri ꝛ poſtea ex diſpēſatiōe archiep̄ſb̄ū.

Um ad monaſterium. exhibere ēt de carnibuſ in hoc enī pōt diſpēſare abbas ſicut in ꝓpꝛia cella bñda.xx.q.vlt.monachū.ꝛ circa ordinē.j̄.de eo q̄ fur.oꝛ.re.cum h̄.ꝛ circa canonē late ſnie.j̄.de ſnia.ex. cum ꝓ illoꝝ.alij tñ dicunt q̄ nunq̄ꝫ lz ueſci carnib⁹ nec abbati lz di-penſare.preuaricatoꝛ. abbas.annexa.h̄ autē ſunt annexa ordini a iure poſitiuo.q̄ ꝓbo. monachus autē nihil aliud ē q̄ꝫ ſolitari⁹ triſtis.xvi.q.i.placuit.ſi igit plura imponant illud eſt impoſitū a ꝓditoꝛe iuris.ꝛ ex hoc pz q̄ papa pōt diſpēſa-re cum monacho q̄ hēat ꝓpꝛium uel coniugē.cum poſſet or dinē ꝛ nām quā dedit ordini ꝛ ſb̄am tollē.ſummus.niſi ex cā.q̄ꝫq̄ꝫ enī papa diſpenſet niſi iuſta cā ſubſit peccat ꝛ diſpen ſans ꝛ cū quo diſpēſat. nos dicimꝰ q̄ nūq̄ꝫ ualet diſpēſatio i ꝓpꝛio ꝛ in talib⁹ lz ex cauſa poſſet concedē ei q̄ peregrinet et poꝛtet ſecū viaticum illud tñ non poſſidebit ſuo noīe lz noīe monaſterij.vnde de eo non poterit teſtari. ꝛ hec vā ſunt niſi magna cā ꝛ vā ſubeſſet.videt tñ q̄ ſi diſpenſaret cum mona-cho in caſu in quo cū eo diſpenſari non ꝺz. ut puta q̄ ꝯhat cū vxoꝛe.ꝛ non neceſſitas uel utilitas diſpēſandi.ſi tam̄ ꝯhat cum aliq̄ credens bonam diſpenſationē ꝛ licitam q̄ tz matri moniū.lz ille q̄ fuit monach⁹ ſemp peccet exigendo debitum ꝛ non reddēdo.qꝛ uerū matrimoniū eſt inter eos. rō diuerſi tatis eſt. qꝛ ex diſpenſatōe hñdi ꝓpꝛium nemini prēiudicaſ. nec alicui ꝑ deſt.nec obeſt niſi cuz quo diſpenſaſ.vnde ibi ni ſi ſit utilitaſ ñ ualet diſpēſatio. ſed ſecus ē in matrimonio ubi diſpēſatio ꝓdeſt alij.ſ.coniugi.vel prēiudicat.imo ꝛ ibi idem quodāmodo eſt.ſ.qꝛ monacho cū quo diſpenſatuz eſt male ſup matrimonio non ꝓdeſt diſpēſatio quin ſemp peccet. Item no.q̄ quidā dicunt ꝛ forte nō male q̄ lz in his q̄ ſunt ꝯ votū tacitū uel expreſſum.ꝛ in alijs que ſunt ꝯ euangeliū non ꝓſit diſpēſatio niſi ex cā fiat.ꝛ forte idem intelligendū eſt ſi diſpē ſetur in his q̄ ſunt ꝯ gnālem ſtatuz eccleſie. non tñ hoc eſt ve rum in his diſpenſatōibus que fiunt ꝯ ius poſitiuū tñ.ſicut apparet in ſtatutis q̄ facta ſunt de ordinib⁹ faciendis.j̄. certa iterſtitia tempoꝝ.xl.ꝛ.lxxxvij.di per totū.ꝛ q̄ quis nō poſſit habē niſi duas curas.ut no.s̄.de p̄ben.c. de multa.ꝛ de elec-tōe.dudum.in his enī diſpenſatiōibus ſufficit ſola volūtas diſpēſatoꝛis.etiam q̄ ſine cā.q̄ꝫ ꝓbo.nam ſi ſola uolūtaria ꝓ ſtitutio erat cā q̄re aliquid ꝓhibeaſ.ꝛ ſola volūtaſ erat cā q̄re ꝓhibitio relaxet.qꝛ eius eſt deſtruē ius q̄ illud ꝓdidit.nec te neꝯ princeps ſua lege ligatuſ.C.ꝺ leg.digna.ꝛ res facile redit ad ſuam nām.ff.de pac.ſi vnus.§.pacta.tñ ſicut lex eadē dic̄

ipse tñ bene facit si suam legẽ seruat. Itẽ licet conditori ꝓstitutionis dispẽsare sine cãe cognitõe ex certa scia ꝫ suam ꝓstitutionẽ. non tñ aliis qbus cõcessum est dispensare lz dispẽsare nisi cũ causę cognitõe. ⁊ si dispẽsat non valet dispẽsatio. vl̃ reuocat̃ ⁊ ipse peccat ⁊ punit̃. lj. di. q in aliquo. licentiam. beñ dicit licentiã qr volũtaria tm̃ ⁊ sine cã. nam ⁊ si cã subesset bñ posset dispẽsare q ꝓpriũm habẽt. Quid enī si tota xp̃ianitas uel etiã aliqua pars eius cẽt in piculo nisi monach⁹ fieret rex forte qr non cẽt alius q sciret aliqđ regnum regẽ uel posset ni si monach⁹. nõne dices q fiat rex. nõne qlibet dz se totum in holocaustũ offerre deo ut in eo q sibi plus placet p̃eligat ser uire. sed pre oĩbus placet ei q creaturã suam rõnabilẽ ⁊ tem poralẽ cõseruet ꝓ quo etiam ipse aĩam suã posuit. item nõne peccat q minus maiori bonũ bono ꝓponit. s̃. de regul. lz. in fi. xi. q. üj. si qs di. ⁊. c. ue q dicitis. itẽ cõis utilitas preferẽ pri uate. vij. q. i. scias. ⁊. c. imitatiões. item si ꝓpter cõem utilitatez põt fieri epi. j. e. licet. ⁊ etiã clericus. lv. di. priscis. lxvj. q. i. ne ꝓ cul. q̃re non eodẽ modo rex ſz forte rñdebit ꝓditor. conce do q fiat rex ſz non hẽbit ꝓpriũm. qr regnum cõe est. ⁊ que acquiret regno acgret. ar̃. ꝓ his. xviij. q. i c. i. j. de priuil. cum olim. sed ꝫ. qd si non põt esse salua xp̃ianitas nisi regnuz in suum ꝓpriũm accipiat. illud suis hẽdibus relinquendũ. quia forte hẽbat filios antecq̃ fieret monach⁹. item qd si dixerit ei illi q possunt dare regnũ. opz q si uis habẽ regnuz accipias banc reginã in uxorem alis dabimus eã infideli vel tyranno an hic ita diliges ꝓtemplatõem hui⁹ monachi ⁊ ꝓtinentiã ho minis vni⁹ ⁊ ita reputabit deũ crudelẽ q noluit ꝓ ꝓuisiõez ui carij sui huic xp̃ianitati ꝓuideri. item papa fecit ꝓstitutionẽ q etiã ille q uouit simplr si ꝫbat q tenet matrimoniũ. j. q cleri. uel vo. rursus. xviij. q. ij. gõsaldus. s̃. de ꝓuer. ꝓiu. placet. qr non eodẽ mõ potest dispẽsare. item fecit cõstitutõem q uxor unius alij nubat. j. de diuor. gaudem⁹. §. pelt. itẽ ex ꝓstitutõe est q minor. xiiij. annis non põt se obligare. s̃. de reg. ⁊ trãs. ad nr̃am. qđ est ꝫ ius nãle. qr sicut puer exquo doli capax ẽ põt se diabolo obligare eodẽ mõ ⁊ deo. item pape dr̃ qđcũ qz ligauerit ⁊c. item in quolibet uoto intelligẽduz est nisi alit̃ deo placeat. ſz credẽdum est q deo aliđ placeat si utilitas ſb̃ est q ꝫ votum faciat. item sicut dr̃ q nõ intelligit̃ venire ꝓtra votum q facit ꝫ illud aucte supioris qui est vicarius ieſu xp̃i sicut in matrimonio. s̃. de transac. c. inter. ī prin. nec obstat p̃ dictis qđ dr̃. vouete ⁊ reddite. vouere quidẽ est uolũtatis sed reddẽ necessitatis. quia bene intelligitur uotum deo reddere qui se eius dispositioni committit. ⁊ quia magis eius bñpla citũ facit. ut predictũ est. s̃. de uoto ⁊ uo. re. magne.

A singulis abbatum atqz priorum. non exẽ ptoz. j. c. prī. §. ꝫ eadẽ. aduocent. caplm abbatũ ⁊ prioz qui ꝓueniunt ad gnãle caplm ⁊ factis etiam his pri mordijs. item caplm totũ uel maior pars eliget quatuor ab bates q presint caplo. qui. cistercien̄. de ipsis. abbatibus q ꝓueniunt ad caplm prelatõis. isti cũ sint prelati ordinariaz iu risdictionẽ non bñt sed delegatõe pape fungunt̃. item de uisi tatoribus ab his deputatis. nam delegatõe pape non istoz quattuor fungunt̃. ut. j. e. c. i. uice nostra. uel dic q est ordi nario iure istoz ab hac ꝓstitutõe eis ꝓcessa. denuncient. no. q remouẽ non pñt. sed tm̃ epo nuntiare. ⁊ cuz tam epis qz bi uisitatores hẽant iurisdictionẽ cognoscendi uel inqrendi de his occupandis melior erit ꝓditio ut. ff. de ꝓcur. plurib⁹. alij tñ dicunt q uisitatores non ꝓcedent nisi ꝑmo moneãt epm ⁊ appeat eis negligẽtia. ar. s̃. de offi. ordi. q̃to. ix. q. üj. nũc vo. uel dic ⁊ melius q ambo visitabũt ⁊ erit forte utraq ordinaria ar. j. e. c. §. porro. item sile. j. c. prī. nec est ꝫ. s̃. de re iu. c. i. ubi innuit q visitatores possunt deponẽ. qr ibi non erant tm̃ visi tatores ſz inqsitores ⁊ iudices. ut ibi colligit̃. alij dicunt alit̃ in gnãli uisitatore. ⁊ sic loquit̃ hic. aliud in spãli. ⁊ sic loquit̃ c. primũ. primo dictũ placet. diocesani. epi enīz curaz gerũt suaz diocesuz. s̃. de of. or. pnitiosã. iur̃ quoz ipse diocesis exi stere dinoscunt̃. ix. q. ij. nullus primas. ⁊ in alijs. c. se. ⁊ iõ cuz ipsi curam hẽant ad illos ptinet ipsam ꝓmittẽ. de offi. archi di. cũ satis. xvi. q. ult. nullus oio. vnde epoz aucte cura siue administratio gerẽda est ⁊ prochia regenda. x. q. i. regenda. ac ipsis de hmõi cura ul̃ regimine rñdendũ. xvi. q. ij. sane. s̃. de ꝑben. in laterañ. ⁊ de priuil. cũ ⁊ plãtare. §. in ecclesijs. ⁊ ita talibus priozatib⁹ quibus cura ppli est annexa priores istitui debẽt per epos. ⁊ boc ẽ vez qñ per ipsos cura gerit̃. nam ⁊ ſz antiquos canones monachi pñt assumi ad regimẽ ecclĩaruz parrochialiũ. xvi. q. i. doctos. ⁊. c. in prochia. lv. di. priscis. ⁊ s̃. e. q dei. secus autẽ qñ per presbros seculares. qr tunc ipsi presbri ⁊ non monachi instituẽdi sunt p epos de ꝓsilio mõa choz. j. de cap. mo. in ecclijs. item hoc est vez qñ tales ꝓra tus uel eccĩe pleno iure nõ subsunt religiosis. sec⁹ autẽ si plẽo iure subsũt. xvi. q. ij. visis. ⁊ in al̃. decr. in lat̃. ⁊. c. cum ⁊ plãtar̃ item ꝓ graui culpa destituẽdus est aliqs ⁊ aucte supioris. vz epi diocesani. xvi. q. ult. iuentũ. ⁊. s̃. de so. cõ. postulasti. circa maiora nãqz periculũ vertit̃. xlij. di. qescamus. ⁊ iõ hmõi gra uia ⁊ difficilia diocesanis referenda sunt in suis diocesib⁹. de of. archiꝑ. singule. in fi. ardua sine epis nequeunt terminari. s̃. de of. archidi. ad hoc v̄. item in epla difficilia enī supioꝛib⁹ sunt intimãda. s̃. e. circa mediũ. xvi. di. multis denuo. in fi. et lz correctio religiosoz ad suos platos regulariter ptineat. s̃. de offi. or. q̃sto. ⁊. xc. di. si qs. si tñ aliq graue ⁊ difficile emer gat ad cui⁹ correctionẽ detentio abbatis nõ sufficit, puidentia diocesani est sup hoc adhibenda. de sen. ex. monachi. ⁊. c. cũ illoz. de ꝓscrip. cũ olim. ubi dicit q penitẽtia in leuib⁹ culpis ptinet ad abbatẽ. maxime autẽ, puidentia ⁊ diligẽtia tunc ad hibenda est cum ꝑficiunt̃ aliqui in platos seu rectores seu ẽt amouent̃. de ele. nihil. ⁊. vij. q. ult. c. fi. vbi dr̃ q de tanta re. s. qñ inquirit̃ de dignitate alicui⁹ prelati ut remoueat̃ vel det̃ ei coadiutor nõ segnius est agendũ. item priores q sic p electõ nem instituunt̃ non pñt mutari sine manifesta ⁊ rõnabili cã. ut dictũ est. vz si fuerint dilapidatores ⁊c. ut ꝑ. decr. monachi §. ult̃. sed siue sint abbates siue priores. vtpote in monasterijs q̃ abbates non bñt, ppios ⁊ inueniãtur dilapidatores l̃ alis merito amouẽdi p diocesanũ remouẽdi sunt. dũmodo non sint exẽpti. s̃. e. ut itaq. j. e. c. prī. §. boz si abbas. ⁊. §. vlt̃. pre terea q̃uis hmõi priores ĩmediate subsint suis abbatib⁹ in illoz iussiõib⁹ intendẽ ⁊ obedire debeãt ñ videt̃ tñ posse amo ueri p eos incõsult̃ diocesanis. sicut uideo q lz custos eccĩe in cũctis iussionib⁹ archidiaconi obedire ꝺbeat ⁊ ei subsit nõ tñ eum si min⁹ idoneus sit abijcẽ uel amouẽ potest incõsulto epo. de offi. cu. c. i. item videt̃ q in priozatibus in q̃bus p ele ctionẽ collegioz suoz instituũtur priores gerenda ẽ adminis stratio aucte diocesanoz. sed obiciꝫ. qr si in monasterio sb̃ iecto alteri fiat plati electio presentandũ est de iure abbati vel collegio supioris monasterij. ut ab eo si canonica fuerit ꝓfir met̃. de ꝓsue. c. cũ dilec. circa fi. ita ordinatio iferioris monaste rij plẽ ptinet ad abbatẽ supioris. de re. do. qr monaster. si er go supior abbas ꝓfirmare bz electõem abbatis ul̃ prioris si bi subiecti. ⁊ p confirmationẽ consequit̃ quis liberã adminis strationẽ. ꝺ elec. trãsmissaz. videt̃ q in talib⁹ priozatibus aucte suoz abbatũ administratio geri debeat. ſz ꝫ. qr videt̃ q nec ī istis nec in alijs priozatib⁹ qui non bñt pplm. uel in q̃bus ñ instituũtur priores p electionẽ admĩstratio geri debeat aucte abbatũ. qr istitutio ⁊ destitutio de iure ad diocesanũ ptinet. ⁊ de. l. iurisdictõis est. s̃. de of. or. ꝓquerẽte. de insti. cũ venisset de hẽ. cum ex iniũcto. in fi. item oẽs ecclesie dioc̃. sub potesta te epi sui ꝓsistunt. ⁊ ad ipsius ordinationẽ pertinẽt. xvi. q. vij oẽs basilice. x. q. i. decretũ est. so. circa hmõi priozatus q par rochiales non bñt ⁊ qui p electionẽ collegioz suoz sed mõa chi tm̃ manẽt in eis ⁊ abbates ple. i. ex sua fundatõe in eisdẽ obtinẽt tẽporalia. iõ pmissũ est ⁊ obseruatũ sicut credit̃ q po nãtur in eis priores ⁊ remoueãtur ad mandatũ suoz abbatũ ut in religiõibus magis uigeat ⁊ obseruet̃ obediẽtia. ⁊ iõ hi⁹.

prioratus ꝓprie appellãtur obediẽtie. s. c. cum ad. §. tales. vñ tales priores ex eo q̃ sic p̃ficiunt non p̃nt nec d̃bẽt assumẽ sibi auctem ꝓtinue plationis. imo cum expedierit absq; ꝯdictione mutari p̃nt. sicut dr̃ de p̃sidẽtibus caplis gnãlibus. s. e. c. si cũ tales instituẽntur t ponẽntur p epos aut de suo ꝓsensu ul' aucte non posset postea sic ad abbatũ ꝓsensuz remoueri. d̃ offi. archidi. ad h̃. ar. de trãsa. decet. ꝓpter qd̃ etiam talib⁹ sue administratões non ꝓfirmãtur. s. de cõ. uti. ul' iuti. prorecta. t iõ in hmõi prioratib⁹ ponunt t deputãtur priores pro volũtate suoz abbatũ. t etiam amouẽtur. ut in pall'. §. tales. t de priuil'. qm̃ p ꝓfessionẽ. ubi fit mẽtio d̃ clerico ul' monacho d̃putato a monasterio ad regimẽ alicui⁹ ecclesie diocesano subiecte. xvi. q. ult. si qs vult. dicit enim q̃ si abbas vult ad meliorẽ locũ trãsmutare monasteriũ faciat hoc d̃ consilio ep̃i. sed dimittat in priori loco p̃ h̃uz ad exercẽda ipsius ministeria. t ita ad abbatẽ ptinet deputare ad regimẽ talũ locorum psonas. secus autẽ est in prioratib⁹ in qbus creant̃ priores p electiones caploz suoz. q̃ tales priores plen⁹ ius assequũtur in prioratib⁹ ipsis ad quos vocãtur p sua capla. q̃ p electionẽ t ꝓfirmationez acgrunt eos. de accã. sup bis. t q̃si ut abbates in loco ipsoz p̃sunt ibi. vnde sic leuit̃ amoueri non p̃nt ab eis. imo etiã si trãsferẽdi sunt ad maius offiũ h̃ fieri d̃bet de ꝓsilio fratz locoz in qbus p̃sunt. s. e. monachi. §. priores. lviij. di. c. ij. xix. q. iij. statuim⁹. hmõi enim translatio quasi q̃dam alienatio est psone. sunt autẽ precioziores psone q̃ res xij. q. ij. ꝑcipimus. vnde sicut res absq; ꝓsensu capli alienari non põt. xij. q. ij. sine exceptiõe. sic nec psona. monasteria vo bona sua alienare nõ possũt absq; pmissiõe t licẽtia ep̃i. xij. q. ij. abbatib⁹. xvij. q. iiij. in venditõibus. t ita in translatiõe taliũ prioz que fieri dz d̃ ꝓsilio fratz necessaria erit licentia t pmissio ep̃i multo fortiꝰ q̃ in translatõe uel alienatõe rerũ. s. de renũ. admonet. vnde apparet q̃ in creatõe t mutatiõe talium prioz que fieri dz d̃ ꝓsilio fratz necessaria erit licẽtia plus iurisdictõis t auctis h̃t diocesani q̃ in institutõe t d̃stitutione alioz. sz quis ꝓfirmabit electões talium t ipsos ist̃uet. vr̃ q̃ abbates superiores sicut allegatũ est. s. sz certe satis videt in congruũ q̃ aliquis prioratũ uel eccl̃iam aliquã intret t administret irreqsito diocesano cui subest. ut ī predcã decr. admonet. ad diocesanũ ptinet custodia ecclesiaz vacantiũ sue diocesis. de ist̃i. cum venisset. vnde ipso incõsulto intrare nõ dz. qa derogaret pp hoc iuri ep̃ali. de priuil'. pastoral'. põt ergo rñderi ut fiat dria inter ist̃itutionẽ t ꝓfirmationẽ. confirmatõ eim est ꝓprie approp̃atio ꝓcessus in electiõe h̃ti t q̃tum ad formã electõis t q̃tum ad psonam electi. s. d̃ elec. nihil. institutio autẽ fit in eccl̃ia de ipso electo approbato⁹ iã t admisso. qñ. s. inuestit̃ de illa. de iu. pa. q̃ autẽ ꝓsultatõibus. indifferẽter. n. utit̃ ius his vocabul' institutõe vz t iuestitura. de cõ. p̃. post electionẽ. qz t iuestiri dicit aliqs de eccl̃ia ul' p̃benda. d̃ cõ. pre. ꝓposuit. t institui in eccl̃ia. de p̃ben. dilo. ubi dicit q̃ vno iure idiuiduo vacãte si p̃benda duo instituí non p̃nt ad illud de sup. ne. pla. lr̃as. inuestitura autẽ fit post ꝓfirmatõez de ap. ꝓstitutus. vnde potest dici ꝓfirmatio electionis q̃ in talib⁹ prioratib⁹ de iur̃ ptineat ad abbates suos. ut prealt'. decre. de consue. cum dilec. institutio autẽ ad diocesanos locorũ sicut examinatio t approbatio clericoz qui p̃ficiendi sunt bñficijs ecclesiasticis. t instituendi in eis ptinet ad suos archidiaconos. institutor vero ad epos. de offi. archidi. ad hoc. in. v. in quadã. Et q̃ institutio tam abbatũ q̃ priorũ in officijs suis spectet ad diocesanos satis innuit. xv. q. ij. c. i. t. c. cellulas. et ita abbates confirmabũt electiones t approbabũt priores electos. diocesani vero illos ist̃uẽt. d̃ offi. archidi. sup eo. vbi dicit q̃ si alicui permittit aliqua ecclesia ordinanda d̃ psona idonea ad p̃sentationẽ patroni licet rector q̃ instituẽdus fuerit presentandũ sit illi cui cõmissio facta fuerit t ipse eum admittet non tamẽ ipsum constituet sed epus ul' archidiaconus ad quẽ institutio ptinet. quia non est intẽtio committẽtis sup hoc preiudicare episcopo uel archidiacono. item t ipse archidiaconus non põt de iure presentatũ sibi a patrono sine cõsensu t licẽtia episcopi instituẽ in ecclesia. s. d̃ offi. archi. cum satis. de re iudi. cum bertoldus. nisi aliter obtineat de p̃scripta ꝓsuetudine. de deci. dudum. de offi. archidi. dilo. de excessi. prela. ad hec. sic ergo ad diocesanos ptinet taliuz prioz institutio. nec debent difficultatẽ adhibẽ uel ingerẽ in ipsoz̃ institutõe postq̃ examinati t approbati sunt p suos abbates sicut fit in his q promouẽtur ab epis ad ordines. xxxj. dist. quãdo. t de offi. archidi. ut nr̃m. t in his qui p̃ficiendi sunt ecclesiasticis bñficijs. qm̃ ut dictum est examinãdi sunt ꝑ⁹ a suo archidiacono. t postea p ipsum presentandi episcopo ut eos p̃ficiat. de offi. archidi. ad h̃. in. v. in quadã. postquã vero exaiatus est alias diligẽter t approbatus p illũ ad quẽ pertinet hic non est denuo examinãdus. de eta. t quali. accepimus. de offi. del'. licet. de purga. cano. dilc. i fi. t sufficit monachis testimoniũ sui abbatis. xvi. q. i. monachi uagantes. nisi forte aliquis ꝓmotus ad vnam dignitatẽ uocetur uel postuletur seu eligat̃ postea ad aliã. q̃ tunc opportũa est postea alia examinatio. potest enim aliquis esse idoneus ad vnam et non ad aliã. de ele. in causis. in fi. vnde absq; difficultate ad mittendi sunt siue instituendi tales priores ab epis. sicut sine difficultate t absq; iudicioz strepitu amouẽdi sũt ab eis post q̃ denunciatũ fuerit epis per illos ad quos denuntiare spectat q̃ sint idigni. j. c. prox. §. q̃ si abbas. t. §. ult'. de accusa. q̃liter. in fi. t si forte in eoz institutõe malitiam adhibẽrit possz sup hoc haberi recursus ad superiorẽ. de iurepa. nullus. t in ꝑdicta decr. ea que. §. q̃ si abbas. xvi. q. fi. decernimus. ar. d̃ iurepa. pastoralis. in fi. d̃ ele. publicato. scõm premissa potest dici q̃ institutio in talib⁹ prioratibus ptinet ad diocesanos. confirmatio vero electionis eoz ad abbates. Sz ponamus q̃ institutio etiã talium priorum ptinet ad ipsos abbates nõ tamẽ eos possent auctoritate ꝓprie instituẽ corporaliter de h⁹ modi incorporali institutione in beneficijs t dignitatibus loqtur decr. ad h̃. de offi. archidi. in. v. in quadã. nã p ipsam institutionẽ que consistit in cõcessione siue in collatione bñficij uel dignitatis non adipiscit̃ quis possessionẽ sed postea iducitur. de sen. t re. cum bertoldus. circa prin. t de con. ꝑbẽ. post electionẽ. in fi. nec p inuestituram intelligit̃ quis adeptus eẽ possessionẽ. de dona. p tuas. de con. ꝑben. proposuit. vnde non liceret hmõi prioribus t pro eorum institutione spectaret ad abbates prioratuum possessionem ingredi t eos gubernare ac administrare ibi auctoritate ꝓprie irrequisitis diocesanis. de priuil'. pastoralis. in fi. de fo. compe. romana. §. ꝓ trahentes. t. xvi. q. v. si quis episcopoz. ubi dicit q̃ si ꝑlatus in ecclesia sua quã habet in alia diocesi voluerit ordinar̃ clericos uel instituẽ q̃ idem est. ut de arbi. non sine. vel si ordinati sunt t institui acquiescat eos habẽ t regimẽ t gubernatio ecclesie ad eum ptinet. t ita cum ꝓscientia t pmissu dixi in ecclesijs sue diocesis administratio est gerẽda siue pertineat ad abbates ꝓfirmatio t ad epos institutio taliuz prioz siue vtrũ q̃ ad abbates. administratio tamẽ gerenda est auctoritate et pmissu episcopoz. nam t decr. de ele. cum in cunctis. §. cum vero distinguit h̃ tria. electionẽ. confirmationẽ. t administrationem. sed qualr̃ respondet ad alias decr. nosti. t transmissã de ele. in quibus dicit q̃ p ꝓfirmationẽ quis h̃z plenã t liberam administrationẽ. t dicẽdum est q̃ refert an confirmet is qui est ordinari⁹ loci t plenã potestatẽ habz iure. ut archiepi scopus q̃tum ad suos suffraganeos. t epi q̃tum ad ꝑlatos ecclesiarũ suaz diocesum sibi subiectaz. t papa q̃tum ad oẽs quia sup omnes ordinariam h̃z potestatẽ. an confirmet aliꝰ quia si archiepus uel episcopus aut papa cõfirmet ex ipsa ꝓfirmatione intelliget ei concessa esse administratio. ut p̃dicta decr. transmissaz. t. c. nosti. t intelligit̃ esse instituť t accepisse p hoc institutionẽ. de sy. sicut tuis. ubi dicit q̃ petita fuit cõfirmatio. t postea sequit̃ q̃ accepit institutionẽ sicut petierat

vnde pro eodē ponit confirmationē ⁊ institutionē. ⁊ hoc accidit quia hmōi confirmatores plenioꝛē hñt auctoꝛitatē ⁊ ref uel loca plenius subsunt eis maxime in spūalibus ꝓpter q eis ꝓpetit instituē. de elec. querelā. ⁊ iō efficacioꝛ est eoꝝ confirmatio. ⁊ intelliguñ p hanc instituē qꝛ non exigit alicui⁹ alterius conuenientia uel assensus. secus autē est quādo alij cō firmāt qui non sunt locoꝝ ordinarij. qꝛ non sic plē pſunt illis vnde alterius vꝫ superioris utpote diocesani q plenius cure ac regimini ē conueniētia expectāt sicut dictū est supꝛa. ul' pōt aliter dici confirmatio electionū in talibus prioratib⁹ pertinet de iure ad ipsos diocesanos. qm̄ ad ipsos spectat regimē aīa rum cōmittē. xvi. q. ult. nullus oīo. ⁊ ad illam decr. de cōsue. sic respondēdum est. qꝛ monasteriuꝫ carrosen. dicebat q fratres andreñ. monasterij. debebāt in carrosen. capitlo aliquaꝫ de gremio ipsius monasterij carrosen. eligē sibi in abbatem ꝓpter statuta diocesani epi. qui constituerat q electio prioris vel abbatis monasterij andreñ. penderet penes fratres ipsius loci ⁊ caplm carrosen. monasteriū vero andreñ. dicebat q de iure cōmuni ⁊ priuilegio ad ipsos fratres tm̄ pertinebat electio. ⁊ papa respondet q illud statutū potest ita sane intelligi ut nec iuri cōi nec priuilegio deroget per ipsum. videlicet vt ad fratres andreñ. mōasterij spectet electio ⁊ ad caplm carrosen. confirmatio. sed non est ita intelligendū q de iure cōi pertineat confirmatio ad carrosen. caplm. nec ad hoc se refert dicere. cum dicit q statutū illud non obuiat iuri cōmuni. quia ñ erat questio de confirmatione sed de electiōe solum quaꝫ de iure cōi dicebat ad se spectare andreñ. monasterio. vnde statutum illud sic pōt intelligi q non obuiaret iuri cōmuni q ē ut congregatio sibi abbatem eligat. xvi. q. ult. c. fi. ⁊ tamē statutum ipsum concedebat caplo carrosen. videlicet ius confirmandi quē ipse diocesanus videt ei concessisse hmōi statuto nam alis statutuꝫ ipsum fuit inane nisi aliquid spāliter indulsisset. de v̄. sig. abbe circa fi. non obuiat huic intellectui decr. illa de reli. do. quia monasteriū dicitur enim ibi q vnuꝫ monasterium fuit vnitum alteri. vnde ipse erat abbas utriusq ⁊ amboꝝ administrationē ⁊ ordinationem habebat. nec preficiebatur alius in vno ⁊ alius in altero. sed quia utrunqꝫ incongruuꝫ videtur q in aliquo prioratu subiecto monasterio uel abbati confirmet uel instituat prior inscio ipo abbate cui subest prioratus. iō potest dici q electio que in tali prioratu celebratur denūcianda est abbati cui subest per eum ⁊ p electores uel p illos cum eius ꝓuenientia pūtando diocesano. de ecclē. edi. ad audiētiā. ⁊ d̄ elec. sacrosancta. ⁊ ita dici potest q confirmatio talium electionū ad diocesanū pertinet. ⁊ sic eoꝝ auctoritate geri dꝫ administratio. nisi aliud abbatib⁹ de iure competeret spāli. ut supꝛa notatū est. uel nisi circa institutiōes ⁊ destitutiones abbatū ⁊ huiusmodi prelatoꝝ ⁊ religiosoꝝ aliud obtineat ⁊ obseruet ex regula ⁊ institutiōe sui ordinis approbata. sicut pꝫ in cistercien. de sy. ne dei. degradare autem huiusmodi plātos uel priores ad solū epm̄ pertinet. xv. q. v. c. i. ⁊ seq̄n. ⁊ xvi. q. ij. nisi. in cellis autē que fieri debēt. j. septa monasterij. xx. q. ult. c. fi. nullū instituē uel destituē debent episcopi. xviij. q. ij. q̄s sit. alij dicunt q non solū in prioratibus q̄ habent curam sed etiā in alijs. ⁊ etiā in his ubi est prior dat⁹ ab abbate semp est presentatio facienda epo ⁊ p eum cōfirmatio facienda. **Precauentes.** ipsi epi uel uisitatores. **eos.** epos uel uisitatores. **personis.** no. eos qui presunt caplis celebrā dis hīc iurisdictionē sup eos qui offendunt monasteria.

Aque. hoc. c. loquit de uisitatorib⁹ deputatis a p sidētibus capitulis. **concil.** s. c. proxi. **normam.** forte nimis leuē. **monachos.** hic apparet q uisitatores possunt punire monachos. ⁊ ad abbatē remittere puniendos. uel dic melius q non pūt punire delinquētes monachos nisi essent contumaces. ut puta qꝛ cuꝫ uisitatores vellent interrogare de statu monasterij ipsi nolebant respondē. vel alio mō uisitationē eorum impediebāt. ⁊ sic hic loquitur. puniatur. suspensionis pena uel interdicti. deponere enim non possunt uel remouē. s. c. pxi. §. ordinētur. uel dic melius q non suspendētur uel interdicētur nisi per epm̄. sed discipli nam publice recipiant in caplo. ⁊ hoc videtur sonare littera. **iudiciorum.** no. inquisitionib⁹ abbatum non esse seruandū solitum ordinē iudicioꝝ. j. de accusa. qualr. ij. in fi. ⁊ de sy. p tuas. ab administratione. **h** spāliꝛ ꝓcedit sibi i exēptis pp piculū mōe ⁊ lōgā absētiā pape. **portet.** a diocesão l'a papa

De religiosis domibus ut episcopo sint subiecte.

Huc autem ad basilicam. Si uis scire quis episcopus dꝫ consecrare ecclesiam dꝫ in quiri cuius ciuitatis epus ⁊c. cuius. no. s. de offi. ar. c. ult. s. de pba. causam. consignationem. no. non licē nisi ꝓpio episcopo consignare infantes. **concurrerit.** xvi. q. i. huic. **terminus.** distinctus inter ciuitates p ciues. x. di. c. i. ⁊. c. imperiū. iij. q. vi. **h** qppe. vel terminis nouis. quia si de his constat sufficit. xvi. q. iij. intra memoratos. ⁊. c. dilecto. cū eni h iura. s. crismare ⁊ baptizare ⁊ ꝓsecrare eiusdē iuris sint. ut qui est in possessiōe vni⁹ ⁊ alterius presumit nisi ꝓtra probetur. ar. xij. q. ij. cognouimus. s. de deci. cum in tua. nisi alius probaret aliquod de iuribus predictis exercuisse. ⁊ est necessarium ad hoc vt sic presumat q certū sit q parrochia hec sit in eius dioc. uel nō constet q sit in alicuius dioc.

Via monasterium cuius ē dioc. monasteriuꝫ in fundo martiano situm. de hoc no. s. ne se. ua. c. i. **terminus.** ideo seruant omnibus iura sua. quia locus vnitus alij non mutat nām suam. sed si locus mutaret nām suam tunc acciperet iura annexa a iure. uel ꝓsuetudine nature mutate. sicut est videē in monacho facto a capella q assumit iura competētia capelle ⁊ cum suo pīudicio. j. de capell' mona. dilec. ⁊ idē de ec. edi. ad audiētiam. s. d̄ ma. ⁊ ob. cū i ferioꝝ. s. de ꝓsue. cū olim. ⁊. c. cū dilect⁹. s. d̄ sta. mo. recolētes.

Exenodochijs. s. statuim⁹. **per sollicitudinem** per hoc. c. possunt itelligi. c. x. q. i. c. i. ⁊ se. xvi. q. vij. **omnes.** videlicet q in hoc sit tm̄ dispositio episcoporum ad que ordinata est ecclesia ⁊ que inueniunt expressa in iure. ut no. s. de offi. ordi. conquerente. alias enim episcopus nihil ab ecclesiis saltem in tēporalibus petere debet. s. d̄ excep. cum venisset. x. q. iij. quia cogno.

Dh auctoritate pontific. qꝛ priuatus sine auctē epi locum religiosū facē non potest. ff. de re. di. i tm̄. §. sacre. ff. de re iu. l. iij. §. si quis do. ⁊. §. si bis. alij tamē dicunt q cuicūq laico licitū est habē oratoꝛium ⁊ hospitale in domo propria. dummodo non habeat formam ecclesie. etiam sine auctoritate episcopi. de con. di. i. vnicuiq. ⁊. c. clericos. sed ibi celebrari ñ poterit absq auctoritate episcopi. ut in predictis capitulis. c. hoc autem certum est q domum deputare potest ad pauperes recipiendos.

Onstitutus. qui. fuerat episcopus. forte diuersis tēporibus. c. **inter quattuor.** uel eodē. pertinentes. hoc uerbum latissimū est. ff. de uer. signi. uerbum. pertinē ut comprehēdat illa in quibus iuspatronatus habz. ita uidelicet. p hoc videt q distinct⁹ fuerit ꝓtractus emphiteosis qui fuit de spūalibus tm̄. sicut sequit q licet. s. de reꝝ permu. ad qōnes. uel dic q appellat emphit. compēsationē census quē in signum deuotionis ⁊ memoriā beneficioꝝ licet imponere xviij. q. ult. eleuterius. uel dic q licitum fuit epo sibi constituere sine pacto certā pensionē. ar. s. ut ec. bñ. ut nostrum. in fi. uel sic innuit hec decre. inferius. eps liberalit̄ donauit ⁊ monasterium liberaliter pensionē ꝓstituit. **ordinatōnem.** licet

non possit in totū ius epale dimittē z ecclesiaz a tota sua iuris dictōe dimittē. q sic probo. quia sic essz ecclesia illa acephala qz cū nullus sit q eā in sua recipiat acephala remanēt. qd esse nō dz uel pōt. xcij. di. nulla. tñ ad iūra epalia pstituē pōt uicarios qui suo noie hoc faciant. z sic factū fuit hic. qz abbatē z pcentū eiusdē mōasterij pstituit vice sua. ut alios quos vel lent ad offiū epale exhibēdū vocarēt. sicut archidiacon' z ad alios psonaz uice sua pstituit in multis iurib' epalib'. s. de offi. archidi. c. i. z fm h oz te dicē q ille epus q exercebat ista uice epi albañ. faciet. z hoc etiā satis pbari pōt. qz uice pape ñ facē cū papa eū non accepit. ponam' tēpus illud ī quo nōdū acceperat aucte sua facē pōt cū ei ñ subsit. nec aucte. ppua mōasterij. qz cū ex se hanc ptātez non hēt nec hāe pōt ergo nec alij pcedē. i. q. vij. diabtū. restat ergo q aucte albañ. epi hec epalia faciet. maxie cum eā non eximerit p aliq̄ vba q̄ hic ponant. a lij dicunt q nō valuit h pcessio suis iurib' sz pfirmatōe pape tñ. z h ea rōne. qz ea q̄ per decretuz expediūt alijs dlegari ñ pñt. ff. de offi. pcō. nec qcūq̄. Rñdeo illā regulā ū hāe locū in spūalib'. qz bñ archidiacon' z etiā alijs pōt eps pmittē examinationē ordinandoz z uisitationē clericoz. s. de of. archidi. ad h. z. c. i. x. q. i. placuit. z. c. eps etiā in multis alijs q̄ oia sūmariā cognitionē z decretū regrūt. confirmauit. sola confirmatio sufficit ex certa scia pape pcessa. etiā si als de iur nō tenēt. ut no. s. de pfir. uti. l' inuti. c. plt. s. de trāsac. c. i. ratam. p plibus enī ecclijs soluebaī hec pēsio. rata est ut cql' single ecclie soluāt. z h obtinet in iudicijs z stipulatōibus z ꝯctibus ut si plēs sunt q agunt uel ꝯbunt singuli. p equalib' ptibus ī telligunt agē uel ꝯbē. z codez mō si ꝯ plures agit uel ꝯbit. ꝯ singulos. p parte sua intelligūt diuisa actio uel ꝯctus nisi aliō dicaī. z h sī va siue fcm siue dandū sit ī obligatōe. z idez est ēt si res indiuisibil' uel etiā fuitus debeaī. qz interest ad q agit diuidit. ff. o v. ob. l. ij. §. fi. z. l. se. z. l. stipulatōes diui. ff. ōpo. si duo. in fi. z est h iō qz nō fiunt plēs rei debēdi vel credēdi nisi h expresse agaī. in aut. de duo. re. coll. vij. lz secus eēt añ tēpus autenticoz. itē in delict' secus ē. ut no. ī. de homici. sicut. subtracte. cum nō fuerit petitū aliqd de pensiōe miz est qa sup ea fit pdemnatio. itē miz videt q nō cadit a iure qz tanto tēpore stetit q non soluit pensionē. x. q. ij. h ius. Rñdeo verū pīuādus eēt emphiteota iure q hz in re in emphiteosim data si tanto tēpore cessasset. sz h non erat emphiteota. qz sic nō trāsisset directū dñiuz in monasteriū. sed cēsuale fuit ubi z directū z utile dñium rei pcessaz transiuit in donatariuz. vnde ꝯtocūq̄ tēpore cesset nō pdit res pcessas. Ad aliā qōem rñ deo q eps petēdo ius epale intellī censū petere q loco iuris epalis succedit z q in vtate ordinat' est. nā sub petitiōe iuris epalis nō solū pzehēdit ius epale qđ ptinet in iure sz etiam qđ constitutū est pactis uel psuetudine. s. de pscript. audit. z s. de of. archidi. c. ult. z no. s. de of. oz. conquerēte.

Um uenerabilis ecclesiam sancti angeli. h est bon' libellus qñ qs petit aliquā eccliam. s. q dz petē eccliam z post dz addicē dicēs eā ad se ptinē in tēporalib' uel in spūalib' vel in utroq̄. vel dicat quā dicit ei subiectā in scrutinio baptismo z psilib'. ī. de capl. mo. c. ij. laici etiā z clici fm quosdā silr pñt petē eccliās rōne iurispronatus. s. o iudi. exaīata. s. e. c. pz. sz z si has adiectōes nō faciāt sz simplr uē dicet ualebit sīa sup tali libello data. qz util actio ī rē. p spūalibus z psecratis reb' locū hz. cuis nō hēat locū directa uēdicatio. ar. s. o iu. exaīata. s. o oci. dudū. C. de sac. s. ec. scim' ff. de rei vē. in rē. §. i. z. l. q̄ relig. eccliā. ecclesiam. eccliā recte vendicaī ut qdā dicūt. sz solūmō res corpalis certis finib' dlicta petit lz sit res sac̄. C. o sac. s. ec. scimus. sz si petit eccliā cū iurib' suis. puta cū iure decimādi z cū alijs iurib' incorpalib' ñ recte intētaī rei vēdicatio in q̄ ñ veniūt nisi incorpalia. ff. de rei vē. l. i. z. l. uēditio. sz prudēter faciet si p intēt rei vēdicatōez ad eccliam cū ptinētijs corpalib' z postq̄ in hac petitōe obtinuerit agat pfessoria ul' q̄si noie eccliē. p iurib' icorpalib' eccliē ppetentib'. alij dñt z ut vī meli' q qñ petit eccliā q recte vēdicaī eccliā. z tunc ñ solū mādabit sīa execūtiōi in corpalib' sz ēt in icorpalib'. qz incorpalia ñ veniūt q̄si pncipale sz q̄si accessoziū. sicut est in inducto vñ ui. ubi veniunt res tm̄ soli ex sui nā. sz incidēter veniūt res mobiles. ff. o ui z ui ar. l. i. §. illud. nec est silē de hēditate z peculio qz ibi ñ est aliq̄ res corpalis cui alia accidāt. z vī q recte vendicāt eccliam cū suis ptinētijs platus tpalis eccliē. s. de of. del. si qñ. z o pac. pstitut'. z. c. se. itē ppetu' platus eā recte vēdicat cū ptinētijs suis si ad eū pti net plenarie. puta qz sit ei in ppos usus pcessa. ar. ī. o puil. pastoralis. itē si dicē eā sibi subiectā solūmō pōt eā vēdi. ut h dī tñ meli' est q agat pfessoria z petat in ea ius sbiectōis. ut h. et s. c. pz. ff. si usufr. pe. l. i. in pn. s. de rescrip. ex pte. o. si aūt qs petat archidiaconatū uel ppositurā uel epatum uel aliā dignitatē etiā secularē. ut canonicatū uel marchiā ñ recte aget rei vē. sz si iplorabit cognitionē ptoriā uel offiū iudicis q sic pbo. qz iustū ē q si aliqs hz ius in aliq̄ dignitate q illā possit petē sz ñ ppetit sibi alia actio. ergo hēbit offiū iudicis. ff. o mio. q si minoz. §. fi. ff. de ltb. exhibē. l. iij. §. h intdcm. iij. q. vi. h qp pe. ij. q. i. in pmis. z h actio erit uel h offiū vle. sic petitio here ditat'. z sic. pcedet in h offō sic in petitōe hēditat'. qđā tñ dñt etiā meli' ut no. ī. de excess. pla. inter. q in his casib' ppetit pfessoria in rē. Si aūt petaī ciuitas uel castz uel ulla si soluz ē actoris recte vendicabit cū suis ptinētijs. ar. C. de fu. limi. l. ij. z de bo. va. l. ij. si aūt nō est solū actoris. petat sbiectōez ciuitatis l' ulle uel castri sic dictū est. s. o sbie. eccliē. sz si vniuersitas aliq̄ boīuz alic' castri ul' ciuitat' eēnt alic' dñi q̄ ad sodz aī feu. bana z aliā iurisdictōez z ipsi denegarēt o pdictis dño rñdē aget dñs sicut agēt ꝯ singularē hoiem libez. qz vniuersitas cō poralis est. ar. ff. de rei vē. l. ij. z. iij. ff. de leg. iij. si choz. tñ tuti' est ei q agat pfessoria. p iurib' denegat'. de h no. s. de maio. z obe. inter. de ap. dilect'. adiudicauimus. eps iste iuste ofēdit eccliam istā in spūalib' z tpalib'. qz bēbat eā in. ppos usus uel alioz ut sibi placebat usus z ita erat sua cā. qz pmodū z ī cōmodū ad eū ptinebat suo noie. ij. q. vi. biduū. qz si in spūalibus obtinuisset hūisset o cimas z alia spūalia iura. s. o do. pasto. z idē est de tpalib'. nec ē uis q ista eccliā hēat. ppzium z ppetuū plātū uel uicariū ul' custodē uel pmodatariū uel ēt q bona ei' oīo sint discreta a bonis mōasterij. qz abbas magis. ppe dī platus hi' eccliē q̄ ille platus vel custos q ibi morat'. z ille abbas dī possidē ecclesiā z eius possessionē retinet p inferiorē plātū uel custodē. s. de resti. spo. cū uenissēt. ar. ad h. s. de sup. ne. p. sic. itē apud abbatē sunt nō solū dñia z possessio rei sz etiā actōes. s. e. c. ij. ar. ad h. s. c. pz. z. s. o of. oz. pquerēte. ubi no. fatemur tñ q ut q̄ pōt pueniri qz vna cēset administratio amboz. sic dī vnū pistoriū officiat' z epi. s. o ap. romana. vel dic q secus est in ppetuis plat' z necijs q̄ in tpalib' z volūtarijs. qz primi sint nec possint remoueri a platura sine cā. sic nec ab agēdo. in tpalib' aūt sec' q tm̄ custodib' ppanat'. ut no. s. de iudi. c. cū dilect'. Si aūt nō habēt eccliam ī ppos usus sz cēt tm̄ patron'. tē si qs uellet agē de iure q patronū tangēt z nō de alijs. dz ipse rñdē z de alijs dz rñdē plat' ipsi ecclesie. ar. ad h. s. de of. oz. cū uos. s. o ap. bone. s. o instī. cū venissēt. qs autē cui sit pferēdus no. s. de resti. oliz. z de iudi. cū depu. z vī q ubi sī plēs q pueniri pñt sup eadem qōne noie alic' ecclesie. q ñ dz iudex. pcedē ad missionē ī possessionē etiā si vn' sit ptumax nisi oēs vocēt. ff. o minoz. emil' ar. ff. ex q. c. ī pos. h aūt. z h plus placet q̄ qđ no. s. de iudi. cū deputati. z o resti. spo. cū olī. itē no. q in hac glo. loqmur de ofensoze legitio. ubi si sīa ferat ꝯ cū mādat sīa executōi ꝯ ecclesiā. nec cogit satisdare o iudi. sol. ff. o admi. tu. vulgo qz als certū est q qlibet admittit ad ofēdēdū ēt sine mādato cū satisdatōe. C. o satisda. l. i. z de pcu. exigēdi. ius cōe. xvi. q. vij. oēs. ecclesiam. i. tpalia q̄ bēbat in ecclesia. locauisse. repete q dixim'. s. c. pz. z sic si locauit appet eū ee dñz ēt finito tpe locatōis. vel eā ñ tenēre appet q dñiuz tā utile q̄ directū ē penes locatorē. ānotatio. s. āno dñi. m. cc. zc.

Um dilect' filius l' monasterij. si pstit sbaudi

obiam. hinc satis expſſe colligi vī q̄ q̄uis sīt in possessiõe ſb iectõis aliquoꝝ nõ tñ valet excõicatõis ſnia in eũ lata. naꝫ vī q hic eps fuerit in possessiõe subiectõis abbatꝭ bo. ⁊ tñ nõ valet excõicatio ab ipso epo in eũ lata. ⁊ ꝓsili rõne vī etiã o alia ſnia. puta si ꝓdẽnasset eũ in ciuili uel crimiali actõne. ⁊ certe q dã b fatent q pp possessiõez quã hẽbat ſbiectiõis bo mõastij nõ tz ei⁹ ſnia excõicatõis uel alia. nec est ꝟ. s. de iu. pa. ꝓsul. ⁊ de cã pos. cũ eccl̃ia. ubi dr̄ q q est in possessiõe eligẽdi l̄ pñtã di lite pẽdẽte pñtabit ⁊ eliget. qz illa ẽa fũt. l. q ea facẽ dz possidẽs. qz. s. illa fũt fructꝰ possessionis. ut no. in illa decr. ꝓsulta. ſz iudicare uel excõicare ñ sunt fructꝰ iurisdi. qz nec ꝑpe fructꝰ dici pñt. imo labor ⁊ onus. itẽ non est ꝟ. ff. de of. ꝓto. barbarius. ubi dr̄ q ſnie late ab eo q erat in possessiõe tenẽt lz ꝓtor nõ eẽt. ſz ibi ñdent illud iõ eẽ ñ qz in possessiõe erat ſz qa ve iudicãdi potestatẽ accepat ab ipatore. ⁊ oĩa alia faciẽdi q̄ ad pretorẽ ptinebãt lz non eẽt legitimꝰ ꝓtor ſz p obreptõez. ⁊ idẽ dicendũ est ī quolibet ꝓlato ꝓsirmato. ⁊ de b no. s̄. de ele. nihil. itẽ in b casu nõ dr̄ ꝓlatus ꝓsirmat eẽ in possessiõe excõicãdi aliquos qz eos excõicauit uel als iudicauit. qz ñ noĩe suo eos iudicat ſz eccl̃ie. vñ ipsa p eũ dr̄ q̄rere uel retinẽ possessiõnẽ iudicãdi uel excõicandi. ſz in b casu. s. qñ excõicaret l̄ iudicaret illos in quoꝝ possessiõe erat eccl̃ia ſz in vitate ſbiecti nõ erãt nõ valebit excõicatio ī eos lata. qz sicut dictũ ẽ nõ ẽ fructꝰ possessiõis uel ꝓmodi excõicare l̄ iudicare. interī tñ quousq̄z ꝓstet de. ꝑpetate debẽt ꝓdicte ſnie iuiolabilr obſuari ⁊ mãdari q obſuent. alij tñ alr dicũt ⁊ ut vī melꝰ vt no. s̄. de ref. ſpo. olim. repromisit. qz nõ potuit suo ꝓulegio renũciare. s̄. de arbi. cũ tpe. uel exẽptũ monasteriũ alij subijcẽ. cũ monasteriũ sit in possessiõe lib̃tatꝭ. ⁊ abbas dicat eẽ in possessiõe non suo noĩe ſz eccl̃ie. s̄. de insti. cũ veniſſet. satis appz q p fcm̃ abbatꝭ sine scia ꝓuentꝰ nõ admittat possõ alicꝰ iuris q̄ sine aio possidẽtis nõ põt admitti. ff. de acqr. pos. pegre. §. qbꝰ. q dic̃ b gl. s. cũ monasteriũ. non ẽ ita simplr vez. qz qñ aliqs p aliũ aliqd possidet bñ se nesciẽte amittit possessiõez. ff. o acqr. pos. possideri. §. q si f. ſz hic nõ tm̃ possidebat abbas lz ipse solus agẽ posset. ſz etiã ꝓuentꝰ mõastij noĩe. ⁊ iõ utriusq̄z scia necessaria est. vel dic q bñ p fcm̃ abbatꝭ hũit eps possessiõez. ſz cũ ꝓstet illã fuiſſe iniquã ⁊ dolosã cassuz dz iudicari qcquid sit ex ea ut no. s̄. de res. ſpo. in lr̄is. prescriptõe. no. de exceptõe exẽptõis fieri trãsitũ ad pscriptionẽ. q̄ est q̄si ꝟia no. s̄. de pscri. audit̃. iudicetis. ſnias excõicatõis nullas si iusta p̃cessit appellatio. iudicetis. erãt. n. duo petita. ⁊ q ſnie post appõnẽ late decernẽnt nulle. ⁊ q monasteriũ o̅cernẽtur libez epo eꝫ petẽte subiectionẽ ipsiꝰ. absoluatis. ⁊ ſnia excõicatõis teneꝛ si erat ī possessiõe eiꝰ vl ñ. ſz o b no. s̄. o ī int. re. c. ij.

Enimia loc̃. p hoc dicimꝰ q monachi mõastij lz ꝓfessionẽ fecerit in maiori monasterio ⁊ ibi habitũ suꝑſerit ⁊ in abbatꝭ obiam semp remanear̃t. si tñ mittant̃ p poratus uel cellas nõ dz ad electionẽ abbatꝭ ul̃ ad alia negocia monastij uocari. qz idẽ monachꝰ non dz habẽ in diuerſ monasterijs locũ. ⁊ b est intelligẽdũ si ꝓorat̃ vel cella hz electõez ꝓoris. alij aũt dicũt idẽ etiã si ñ hz electionẽ prioris. dũmõ hẽat discreta bona. ⁊ monachi ibi habitantes habeant liberã administrationem. si autem neutrum ĩstorum esset tunc de iure debet uocari ad electionẽ. sed in his p̃eualet consuetudo.

De cappellis monachorum. Rubrica.

In ecclesiis. Que nõ plẽo iuꝛ ptinẽt ad monachos al̃ sec̃. xvi. q. i. c. i. idẽ dñt qdã ⁊ forte ñ male. q ⁊ si pleno iure ptineat ad monachos dũmõ pplus nõ sit exẽptꝰ. qz rõe pplꝰ dz exaiare sacerdotẽ cui ppli curã ꝓmittit. ⁊ si pritiosus fuerit r̄monebit. ⁊ sic intellr. c. xvi. q. ij. sane. ad idẽ. ī. de ꝓuil. ex ore. alij dicũt hãc decr. log ubi monasterĩũ nõ est patronꝰ bñficij illiꝰ sacerdotꝭ. qz forte nihil recepit ab abbe ſz a pplo tñ. ſz si abbas erat patronꝰ abbaſ remouet archi. o ꝑbẽ. in lat̃. tñ melꝰ vī ut semp q̄cũq̄z eps ꝓcedit cura aiaꝝ ipse remouebit nõ abbas. ⁊ expone dec̃. in lat̃. vt ibi dixim⁹. qz nemo remouẽ põt nisi q ꝓcessit. nisi b faciat ex dl̃. l. di. studeat. ⁊ in multꝭ alijs. c. vel nisi b hẽat aliqs ex ꝓulegio sic p̃mõstrateñ. ⁊ miliaceñ. ⁊ qdã alij. si autẽ archidiaconꝰ vel abbas uel qs alius inueniat̃ aliquẽ remouere institutum ab episcopo dicenduz est hoc eos facẽ quasi uicarius uel ex certo ꝓuilegio uel ex consuetudine prescripta.

Electus baptismate. i. ut ꝑſbr dicte eccl̃ie iret ad eccleſiã scẽ cecilie ad baptizãdũ in solẽni baptismo ⁊ ad capitulum. ubi. s. o correctõe clericoꝝ agit̃. ⁊ ad scrutinium. ⁊ silibus. b adiectio admittit̃ ubi multa sũt iura eius dẽ iuris uel ꝓditõis. sic̃ est q̄ñ eps petit aliq̄ iura epalia ⁊ postea subiicit gnãlẽ cl̃am. s. ad oĩa alia ad ius epale ptinẽtia vl̃ ẽt ꝓsilia. i. q̄ a iure uel pacto vel ꝓsuetudine gnãlis ꝓuincie. si archieps agit uel dioc̃. si agit eps statuta sũt ut sint o iur̃ epali. eodẽ mõ petẽ potit archidiaconꝰ. s̄. de offi. archi. dilecto. ⁊ idẽ credimꝰ hãc adiectionẽ adicẽ sic̃ si solũ ius epale petẽt. s̄. ti., px. ꝓstituꝰ. nec extẽdit̃ b adiectio ad alia iura. nisi ad ea q̄ eodẽ iure censent̃. s̄. de reli. do. c. i. ⁊ eodem mõ sacerdos petere põt iura prochialia. itẽ no. q hãc petitionẽ sic gnãlẽ proponẽ non pñt nisi illi ad quos ipsa iura ptinẽt de iure cõi. vt sunt epi archidiacõi ⁊ prochiales ꝓlati ⁊ silꝫes. ⁊ b ea rõe ẽ q si alr petat iure spãli oz q singula ꝓscripſit. ut. s̄. de of. archi. c. ult̃. vel dic q q̄cũq̄z oĩa illa iura possidẽ põt ⁊ b petẽ põt. ſz ñ fiet ꝓdẽnatio nisi in his q̄ ꝓscripſit uel als approbauerit. si ãt talis ẽet q oĩa iura sub gnãli cla ꝓtẽta possidẽ ñ possz tũc libellus tãq̄z ieptus reiciẽdus eẽt. s̄. de iudi. exaiata. s̄. de off. iu. c. i. alij tñ dñt q ea q̄ ꝓsuetudie uel pacto debẽt specificare dz. vt no. s̄. de of. oꝛ. ꝓq̄rẽte. possessoꝛiũ. s. recupande possessiõis. sec̃ si retinẽde. qz tẽ sil̃ utrũq̄z intẽtare nõ põt. o b no. s̄. de cã pos. c. ij. possessio gnãlis iurisdictiõis acqrit̃ si vn⁹ actus iurisdictõis exerceat̃. puta qz cũ cognoscat o cã vna siue ciuili siue crĩali. vel si excõicauit aliquẽ. ⁊ idẽ est q̄cqd aliꝰ faciat q ad iurisdictõez ptineat dũmõ ītẽdat uti iur̃ suo q ad iurisdictionẽ vl̃r. nã si intẽdẽt p istũ actũ ī ciuilibꝰ cãis iure suo vti nõ credimꝰ q pp b acqsisz possessionez ī crĩalibꝰ. ar. ff. quẽad. f. ami. l. ult̃. s̄. de pscrip. audit̃. ⁊ c. cũ oli. ſz b gnãlis iurisdictõ ñ ꝓcedet ultra psonã in quã eã exercuit. Sz q̄res q̄ potꝰ ex tẽdis iurisdictõez q ad ptes iurisdictõis q̄z q ad psõas. qz vt dicis q cognouit de cã ciuili cognoscet ⁊ o crĩali. ſz q iurisdictõe usus ẽ in vna psona pp b nõ utet̃ in alia psõa. R. qz ſb iurisdcõe ꝓhendunt oẽs ptes eiꝰ ⁊ act̃. ſz ſb psona nõ ꝓtiet̃ alia psõa. Sz oppões qd erit si qo exercebat in psonã illius intẽdebat uti in toto pplo. Rñdeo in b nõ ꝓdest ei sua ītẽtio s. q sit illud q nõ ẽ. nã nõ põt ītendẽ in totũ pplm exercẽ q ī vno o pplo exercet. qz ñ ẽ vez. diuisi sũt. n. boies ciusdẽ pplꝭ ⁊ põt iduci ī ar. bnñi dcã qo dr̄ o gleba. qz vna appbẽsa oẽs ptigue appbẽdũt ſz sepate ñ. sic ẽ hic. qz appbẽsa vna possõe in vno caplo iurisdcõis ⁊ in oibꝰ alijs caplis iurisdcõis appbẽdẽ intelligũt̃ dũmõ b ītẽdat. qz oĩa capla iurisdcõis ꝓtigua ītelligũt̃. ſz sec̃ est in psona q̄ diuerſe sẽt. ⁊ p b pz q si eps hẽat iurisdictionẽ ⁊ possessionẽ iurisdictõis in vna psona. ⁊ alius aliqd iurisdictõis in ea exercet intẽdẽdo uti iur̃ suo q possessionẽ totꝰ iurisdictõis in eo amittit nisi q̄cito sciuerit doceat se aio nõ dimiſiſſe possessionẽ de quo no. s̄. o inte. resti. c. ij. gnãlis ẽ aũt possõ iurisdcõis alicꝰ ciuitatꝭ uel ꝓuincie acqrit̃ si publice p oẽs ptes ciuitatꝭ ⁊ vl̃r posuit bãnũ in ciuitatẽ sic dicẽs. talis dñs bꝰ ciuitatꝭ ⁊ mãdat q q̄cũq̄z sic fecerit ĩcurret talẽ penã. istud enī sic publicare edicta iurisdcõis ẽt si nllus incurrit b bãnũ tñ possessionẽ iurisdcõis acqrit gnãlẽ. ⁊ b ẽ vez si nullus ī possessiõe erat iurisdictõis gnãlis. nã si alꝰ erat in possessiõe iurisdcõis gnãlis tũc ille q ꝑdicto mõ ul̃ quocũq̄z alio vl̃ appbendẽ possessionẽ iurisdcõis gnãlis ñ fit ī possõe

nisi illoꝝ caplo ꝝ boium quos ꝝ q̃ appb̃edit. ff. de acq̃. pos. q̃ in eo .§. ul. ꝝ sc̃ alij modi qb⁹ gnãlis iurisdcõ q̃rit in ciuitat⁹ quos qlibet p̃noiat inspect potit p se uenire. p b autẽ q̃ exerceat iurisdictionẽ i vniuersitatẽ ñ credim⁹ eũ acgrẽ possessionẽ iurisdictois in singlares psõas. qz lz uniuersitas sit astricta nõ tñ singuli. xij. q. ij. §. q mãumittit. ꝓterea si faciat hoies ꝓfitj q̃ sc̃ sue iurisdcõis. uel ẽt abiurare ꝝ renũtiare iurisdcõi ꝑoris dñi nõ tñ p b acqrit possessoꝛ iurisdcõis. qz b ñ sc̃ iurisdictois nec aliqs act⁹ iurisdcõis intuenit p quẽ iurisdcõ q̃rit ar. s̃. ti. px. cũ dilect⁹. ꝝ idẽ dico si iuramtũ fidelitat ab eis recipiat. interruptio ãt q̃lr fiat no. j. de pscri. audit. ꝝ q̃ no. ꝺ acq sitõe possessiois iurisdictois ꝝ amissione idẽ intelligit in alijs silib⁹. dria aũt quã feci int psõas ꝝ capla iurisdicõis locuꝝ bz si nullus ali⁹ est i possessoꝛe iurisdcõis illaꝝ psõaꝝ. qz tc̃ ad alias uel sup alias psonas ñ extẽdit possessoꝛ iurisdcõis q̃sita in uno boie. sz si ali⁹ est in possessoꝛe iurisdcõis sup unũ pplm ꝝ ego exerceã iurisdcõez in una psona tm̃ illi⁹ ppli sciẽte dño ꝝ patiẽte q̃ sup totũ pplm intẽdo q̃rẽ possessoꝛ sup totũ pplm acqro qz q̃si una ꝝ ꝓtinua est gleba. s. un⁹ pplus. ꝝ ñ extẽdit possessoꝛ de p sona ad psonã. qz ille in quẽ exerceo iurisdcõez ñ possidebat in se iurisdcõez. sz ali⁹ ꝺ quẽ ego pscribo q̃ iurisdcõ in hãc p sonã ꝝ alias cõiter bẽbat. possessoꝝũ. ex eo q̃ dr̃ in fi. b⁹ gl. s. recupãde. pz q̃ si eps uel qcũq; ali⁹ q̃ bz iurisdcõez vel aliꝺ ius gnãle statutũ a iure vel a ꝓsuetudie uel statuto i aliq̃ loca uel psonas q̃tũcũq; tpe stet q̃ in aliquo illoꝝ locoꝝ l̃ psõaꝝ nõ utat uel oi iure q̃ in eis bz l̃ aliq⁹ caplo nõ tm̃ ꝺ eũ pscrib̃r qz semp possidet. nã exercẽdo ius illꝺ ul̃ unũ caplm illi⁹ iurisdcõis gnãlis i uno solo loco in oib⁹ locis ꝝ psõis ꝝ caplis retinẽ vr̃ nisi amittat possessoꝛ uel qz expellat ul̃ reuertẽs ñ admittat ul̃ suspiceꝛ se posse repelli. ff. de acqr. pos. l. i. §. deicit. ꝝ l. se. §. fi. nã cũ b iura sint ꝓtigua sufficit in uno p̃dcoꝝ retinẽ possessoꝛ ff. de acqr. pos. possideri. i p̃n. imo nec pscriptio ei⁹ tpis c⁹ ñ ext tat memoria currit. de q̃ no. j. de v. si. qd p nouale. qz sẽp possidet. itẽ si ꝺicẽt seqret absurditas. qd. n. si i aliq̃ ecclia l̃ psõa ita bñ se bz p. l. uel ples ãnos q̃ nũq̃ potuit exercẽ uisitatõez in ea uel iurisdcõez nũqd pp b amittet eps ius suũ i ea absit de iure cõi. b ius ubi sit ignoro. imo i monastijs ꝺ vr̃. s̃. de of. archiꝺ. c. fi. lz. n. prochiani cuiuslz eccl̃ie a, pprio sacerdote ꝺbeãt baptizari ꝝ alia sacra q̃ ipsi ꝓferre pñt recipe ꝝ iura prochialia eis reddẽ. s̃. ꝺ sepl̃. in nra. ꝝ p totũ. ꝝ ꝺ pro. nullus. ꝝ p totũ. ꝝ de deci. p totũ. xvi. q. i. doctos. ꝝ. c. ex aucte. q̃ tñ sacerdotes b ꝺbeãt ñ inuenio int̃ iura prochialia nisi spãlis ꝓsuetudo aliud ĩducat. s̃. de ma. ꝝ ob. bis. institutio tñ possz dici in ñ regularib⁹ eccl̃ijs ad titulũ ptinẽ. ar. dec. pall̃. bis. sz possz dici illud obtinẽ in titul̃ cardiał. q bñt pingui⁹ ius q̃ plebãi. qz institutio ꝝ destitutio ptinẽt ad epm. s̃. ꝺ of. oꝛ. ꝓqrẽte. xvj q. ij. c. i. ꝝ no. s̃. ꝺ of. archiꝺ. cũ sat̃. nec eẽt dignũ q̃ ad plebãos ptinẽt uel alios prochiales plat̃os ad quos ñ inuenio aliqd ꝺ iure ptinẽ sup minores titulos. nisi qꝺ bẽtur. s̃. de of. archiꝑ. c. fi. hoc ãt dicũt qdã q̃ si ex ꝓsue. aliq̃ iura bẽant plebani in prochia illa iura petẽ pñt. ut no. s̃. de ꝓsue. cũ oli. sz nihil, phibet eadẽ iura eẽ prochialia ꝝ epalia. sic uides in istitutioe q̃ ẽ de iure archiꝺi. ꝝ epali ꝝ ẽt metropol̃. s̃. de of. archiꝺ. c. i. ꝝ. c. mãdam⁹. s̃. de pscri. cũ ñ liceat. aliq̃ notaui. j. ꝺ ec. edi. ad audiẽtiã. pscripsisset. s. p̃dicta iura. ꝓferre. ꝝ b ꝓfessio sic. j. apparet in tm̃ p̃iudicat ꝝ in alio iudicio bito coꝛã inno. q̃ sniat ferr̃ ꝺ eũ. ar. ꝺ. s̃. ꝺ iudi. at si clerici. Sz rñdeo qz b ꝓfessio publica erat. vl̃ io p̃iudicat qz b papa in hac cognitõe illi succesꝰsit. ꝝ de hac mã no. s̃. de ele. p inqsitõez. s̃. ꝺ tes. albic⁹. sz li bñ attẽdas ꝺnium, pbat. tñ si p hãc ꝓfessiõez sniaz tulisz sup, ppe tate sniasset ñ sup possoꝛe. q̃uis posset rñderi q̃ papa celestin⁹ errauit q̃ ñ sup, ppetate sniauit. sz papa innoc. mo sniat. l̃ dic q̃ io papa cel̃. ñ iudicauit sup, ppetate qz ñ fuit petitũ sz tamẽ possessoꝛio agebat. ut ex hac lr̃a appet. ubi dicit. vñ p̃dict⁹ p decessoꝛ nr̃ ecclesiã vłaz quo se assit spo. sup duob⁹ ãt p̃mis. s. scrutinio baptõ nõ sniat sz papa refuat. debebat. ecclesia sc̃i laurẽtij. caplo. i. iure vẽtẽdi ad caplm. illũ. sacerdo. ẽ sc̃i laur̃ reinuestire. i. possoꝛez restituẽ. p hoc. nõ p sniam cel̃. sz p cõfessionẽ p̃sbr̃i. monialiũ. si. n. alia mõastia eiusdẽ, puicie b iure cẽseret ꝝ b eodẽ iure cẽseri dz. ar. j. ꝺ cẽsi. sopite. c. di. ꝺ more. de hac mã no. s̃. ꝺ of. ar. c. ul. sz vł exquo desijt eẽ mõasteriũ q̃ debẽt cẽseri iure aliaꝝ eccl̃esiaꝝ q̃ ñ sc̃ mõasteria. ar. s̃. ꝺ sta. mo. recolẽtes. ℟. q̃ ve iur̃ aliaꝝ eccl̃iaꝝ cẽsi dz sz ei s̃bẽ cui suberat dũ erat mõasteriũ. s̃. t. px. qz mo. subiectũ. s̃. de of. archi. dilecto. ꝝ ita dz illi subeẽ cui p̃ suberat. s̃. ti. px. c. ij. cõdẽnam⁹. no hãc eccl̃iam in qbusdã iurib⁹ epalib⁹ ꝺdẽnari ꝝ in alijs absolui exq̃ vł q̃ aliq̃ possit qs pscribẽ ꝝ alia ñ. s̃. ꝺ ps. audit. ar. ꝺ. ff. ꝺ f. ru. p. vna ẽ via. cõdẽnam⁹. qz pscripserat l̃ ꝓfessus erat coꝛã cel̃. ut supraꝺcm̃ ẽ. sacerdos sc̃i laurẽtij. insti. aũt ꝝ desti. qz ñ pscripsrat imo ñ possidebat vt b dr̃ non adiudicat ei nec ẽt coꝛã cel̃. fuit ꝓfessus ꝺ eis. s. q̃ ptinẽt caplz ad eccl̃iam sc̃i laur̃. sz de possoꝛe tm̃ ꝓfessus ẽ. ꝝ caplo. stulte sup caplo ꝝ oib⁹ ꝓsilib⁹ egit petitoꝛio. nã pp b absoluta fuit ecclesia sc̃i laur̃. i toto. qz ei⁹ ius ꝝ possessoꝛiũ ꝝ petitoꝛiũ ꝺduxit in iudiciũ lz snia lata a cel̃. sufficẽt ad possessoꝛiũ i his sup q̃bus lata erat. qz tñ ñ pbauit peti. snia ferr̃ ꝺ eũ. s̃. de cã pos. ꝝ ppe cũ eccl̃ia. sz vł q̃ ñ tm̃ sup instituto e ꝝ destituto e ꝝ caplo debuisz absoluẽ eccl̃iaz sc̃i laur̃. sz in oib⁹ ꝝ ꝓsilib⁹. s. in oibus gnãlib⁹ cũ gnãlr̃ fuit petitũ. ad qꝺ rñꝺo q̃ fz ꝓsuetudinẽ vłro. tñmo iura q̃ ibi dñr eiusdẽ vł eẽ cẽsendũ. s. ꝺ iur̃ prochiali. nec obstat. s̃. de ma. ꝝ ob. bis. ubi pla alia dñr eẽ de iur̃ tituloꝝ fz ꝓsuetudinẽ ro. so. ibi. vel dic q̃ lz b petitio eẽt gnãlis tñ qz ñ fuit, pscut⁹ gnãlr̃ de oib⁹ iurib⁹ prochialib⁹ sz de his tm̃ q̃ hic dñr. io sup illis tm̃ dz ferri snia ꝝ ñ sup alijs. C. ꝺ iudi. lz ꝝ no. s̃. de of. oꝛ. ꝓqrẽte. sz vł q̃ exq̃ eẽt i possoꝛe p̃dcoꝝ q̃ et alia debẽnt eis adiudicare. ar. s̃. t. px. c. i. ℟. io b ñ ꝓtigit b qz ali⁹. s. p̃p̃ b iura bẽbat. ut in lr̃a expsse appet. itẽ ꝝ ẽ alia ro qz illa locũ bñt q̃ñ ea iura q̃ possidẽt ꝺ iure cõi ptinẽt ad hominẽ illi⁹ ordinis cui⁹ est ille q̃ possidet. puta iura epalia possi debat i sua dioc̃. als sacerdos iura prochialia i sua prochia. itẽ ẽ ꝝ b notoriũ q̃ nllus ali⁹ ea iura ul̃ aliq̃ eiusdẽ ꝺditois ibi possiꝺat sz i monastijs b iura non possidet de iure cõi tituli.

℣ pte mẽtõ. de b no. s̃. ꝺ psti. q̃ in eccl̃iaꝝ ubi nõ dr̃ q̃ debeat facẽ mẽtionẽ in eisdẽ ꝓcl̃. qz ñ est vez q̃ in lr̃is q̃s papa ꝓcedit nõ dz facẽ de iure cõi mẽtionẽ. xxxi. q. i. qũo vgib⁹. etiã si sint statuta ꝓciloꝝ. s̃. xv. di. canones. ꝝ de boc no. s̃. de rescrip. c. i. sed dicit q̃ credit has lr̃as p obreptionẽ obtẽtas. ꝝ tñ bipm nõ põit, p ꝓstanti. imo sub ꝺditõe mãdat. ut si b est ñ ualeat. si. C. si ꝺ ius ul̃ utilitatẽ ꝝ si legibus. vel dic q̃ aliquando debet facere mentionem.

ut no. s̃. de consti. que in ecclesiarum.

℣ audiẽtiã. repete que dicũtur. xvi. q. vij. pie.

De iure patronatus. Rubrica.

¶ Jus patronat⁹ ẽ ius qꝺã q̃ nz mer̃ tpale ẽ nz mere spũale. spũale vł qz nõ põt uẽdi. j. e. ad aures. tpale qz trãsmittit ad hẽdes. xvij. q. vij. filijs. ꝓsideradũ., puidẽtia patrõi i duobus ꝓsistit. s. de tpalib⁹ sit sollicit⁹ ne dilapident. in spũalib⁹ vt talẽ mĩstr̃ pñtet q̃ digne deo valeat mĩstrare. ¶ Acqrit autẽ ius patronat⁹ trib⁹ ex cãis. s. ecclie ꝓstitutõe. ecclie dotatõe. ꝝ triturij ad ecclias fũdãdã collatõe. ℣e pria. xvi. q. vij. mõasteriũ. de prio ꝝ fo. e. q. filijs. ꝺ ctio hẽs. xvij. q. ij. abbate. ¶ Quilibz ãt istoꝝ patron⁹ est. ꝝ recte sic uocat. qz sic pr̃ filiũ ita patronus rẽ. i. eccl̃esiã de ñ eẽ ducit ad eẽ. nõ eiz põt fieri eccl̃ia nisi fundus ubi fiat assignet. ꝝ ibi eccl̃ia edificet. ꝝ añ fũdatiõez dos assignet. de cõ. di. i. nemo. ali⁹ ãt q̃stũcũq; postea illã eccl̃esiaz dotet lz bñfactor sit nũq̃ tñ patron⁹ cẽsendus ẽ. qz ñ duxit eccl̃esiã de nõ eẽ ad eẽ. ꝝ ex his appet q̃ p fũdatõez nõ q̃rit ius patrõat⁹. possz tñ dici lz alij ꝺdicãt q̃ si ab initio lz male omisa eẽt dos eccl̃ie q̃ post edificatõez ꝝ ẽt p cõsecratõez si eã dotaret pron⁹ eẽt. cũ sine sba rez ñ posset eccl̃ie defuiri. i. q. iij. si qz ob. ꝝ si eccl̃ia ubi pronat⁹ erat ꝑus destructa ẽ ꝝ alia i alio loco edificata cui dos ꝑme eccl̃ie eẽt assignata. cũ dicat i loco

ptoris ecclie succeſſiſſe idē dotator erit patron⁹ et h⁹ posterio
ris.ar.s̄.de re.do.c.iij.sz q fūdū dedit in ꝑma eccl̄ia ñ erit pa
tron⁹ in fa.nec tñ fundū recupabit.xij.q.ij.qcūqz.t.c.se.x.q.
i.nouer̄.sz q fundū dedit in fa erit ꝓton⁹.xviij.q.ij.abbatē.t
eodē mō q fam edificauit patron⁹ erit. Ex iur̄ āt ꝓtonat⁹ pue
niūt onera.qz teneť eccl̄iā ab ipugnatōe defēdē.t ꝺ reb⁹ eccl̄ie
ſollicitudinē gerē ne fraudēť.xvi.q.i.ꝓſtitutū.t.q.vij.filijſ.itē
ꝓmodū q ſi pueniat ad pauptatē alit̄ de bonis eccl̄ie.xvi.q.
vij.qcūqz.itē bonor.qz honorificēti⁹ recipit̄ t ſtudioſe ei ſuit.
t in,pceſſiōe pre alijſ honorat̄.xvi.q.vij.pie.t.c.frigēti⁹.t ſi ec
cleſia nō eēt collegiata ꝑtat ibi patron⁹ ſacerdotē.xvi.q. vij.
decernim⁹.ſi ē collegiata eligit cū alijſ.xviij.q.ij.abbatē. q tñ
ñ credim⁹.ſz pōt inkeſſe electōi nō tāqz eligēs ſz tāqz ꝓſulens
electio.n.cui itereſt laic⁹ nll̄a ē.s̄.de ele.maſſana.ſacroſcā.t.c.
qſqs. Trāſſerť āt qttuor mōis.ꝑ ſucceſſiōe tā ad ſuos ſi iſti
tuāt hēdes l̄ alio mō ſuccedāt.qz ad exneos.xvij.q.vij.ꝓſide
randū.t.c.ſi pleſ.j.e.qm̄.ff.de relig.familiaria.quidā tñ dñt
ad ſolos hēdes ſanguis ꝺferri.ar.j.xvi.q.vij.filijs.t intm̄ ꝺ
ferť ſuis t hēdib⁹ ſāguis.qz ēt ſi ñ ſint hēdeſ tm̄ iuſpa. filij hñt
ar.ff.de iu.pa.l.filij.t.de lib.leg.l.aureli⁹.ſz h ñ placet.dona
tōe.j.ex inſi.t.c.ꝓſultatōib⁹.pmutatōe.xvi.q.vij.nemi.t cum
vniuerſitate.j.e.ex lr̄iſ.ex h ſaţ apparet q ñ ad,ppinquos ſā
guis.ſz ad iſtitutos hēdes iuſpa.deferť. nā ſi ad ēptorē ville
cū alijs iurib⁹ ville ꝺferť.mlto plus ad hēdē cū alijs iurib⁹ hē
ditatis.

Erlatum diuidi. Juſpa.ꝑ iſoli
dū penes oēz hēdē q⁹ ad oēm ſuū effectū.puta honorē.onus t
emoluñtū.pretq̄ q⁹ ad pñtatōez q̄ eſt ita
apud oēs ſil̄ q apud nullū ſinguli⁹. ut h
t.j.c.pr.ſic dñiuz rei cōis.t h q ꝑ dictū
eſt iō eſt qr cū ſit res ſimplex t incorpalis ꝓuenit ad aliquē hē
dē inſolidū ēt ſi ī eqlib⁹ ptib⁹ ſint hēdes.ar.ff.de fui.vie.ff.de
relig.t ſūp.fu.ſi ſepl̄chr̄.ff.ad.l.fal.l.i.§.ſi uſuſſ. icorpalia eiz
diuidi nō pñt.vij.q.i.nihil.t dicūt qdā q patrōi pñt inť ſe ꝓ
uenire.q vna vice pñtet vn⁹ t alia vice ali⁹.ar.ff.ꝺ uſuf. quoť.
§.i.h tñ nob nō placet ī iurib⁹ eccl̄iaſticis.j.e.q̄rimoniā.tātaz
igr̄ vocē hēbit t ius q min⁹ hz in hēditate q̄stū q plus.ar. lz
multū remotū.xvi.q.vij.filijs.t tm̄ q paţ poſuit ī dote q̄stuz
q multū.dūmō ꝺ illis fuerit q aliqd poſuerāt in dote ꝓſtitue
da.poſſet tñ dici.qr ſic rōne dignitaţ in electōib⁹ aliqñ vn⁹ hz
duas voces uel plēs.q ſic etiā poſſet eē inť pōnoſ.qz ex pte
hēditaţ hāet ēt uocē ī electōe.ſec⁹ enī ſi etiā añ fūdatōez aliqd
magnū eccl̄ie darē ſz nō,p dote.h tñ nō dicit iuſpa. nō poſſe
diuidi ſz eccl̄ia.t ſi plēs vni ſuccedāt tm̄,p vno vocē hēbūt t
loco vni⁹ reputabūť.ar.ff.de ꝓdi.t demō.l.cui fūdus. ſit enim
ſucceſſio in linea deſcēdēti in ſtirpes.nō in capita.inſti.ꝺ hē.
q̄.abiteſt.deferunť.§.t qr placuit.t magis ꝓſonat eqtati quā
iura ꝓponūt ēt ſubtilitatib⁹ alijs.ff.ad.l.acql̄.ita ul̄.§.ſi.ff. ꝺ ī
ſti.l.i. ſimultates.i.diſcordie.ſacerdos. iſtituendus.non
poterit. qr ſi eps ſine ſcādalo facē pſſet de iure eēt q iſtituēt
ibi ſacerdotē.miſſarū. ſi ꝓtroverſia ē inť eos qs ꝓſtat eē pa
tronos ſtabit ſanior,pti.t ſi ptes ſt pes diſtigues merita ele
ctor.lxiij.di.ſi forte.t ſi pes ſt ī merit⁹ locē gratificatōi.j.e.cū
autē.ſi aūt ſine ſcādalo ñ pōt gratificare cū p oīa pes ſt ptes
tē inť dicēt diuina in illa eccl̄ia.ut hic. t ſi nec ſic ꝓcordabunt
auferent inde relīqe q̄ ſūt in capſis.j.c.pr.t ſi nec ſic poterūt
infra ſex mēſes ꝓcordare eps inſtituet aliū aucte ꝓcl̄.s̄. de cō.
ꝑben.nō va.c.ij.t.j.e.eā.q̄uis poſſet dici t nō male q añq̄
inťdicant officia l̄ relīqe exhāt debēt trāſiſſe.vj.mēſes. Si āt
ſit diſcordia inť ꝓtonos de iurepa.niſi cā finita fuerit infra q̄t
tuor mēſes tē eps inſtituet aliū.j.e.qm̄.ſi aūt ſit diſcordia inť
epm t ꝓtonos laicoſ ſtati eps pōet ibi economū q bōa eccl̄ie
ꝓſuet.s̄.ꝺ of.or.cū noſ.itē ſi pp diſcōdias ꝓtonor ñ poſſit ſa
cerdos iſtitut⁹ ī eccl̄ia ſtare iet q h dī.

Decūq̄z reliquias.que ſunt extra altar̄ in capſis
als enī nō licēt.xvi.q.vij.conſiderādum ſi plures.

Uonīā fūdatores. ſec⁹ de refectorib⁹.ar.ff.ne qd ī loco publico.l.ꝓtor.§.vicinales.t h ea rōne qr q būani iuris eē deſijt fuitutē ñ recipit.ff.cōia utriuſz ꝑ.l.caueri.ordinet ꝓficiēdo ibi pſbr̄ū p⁹ qttuor mēſes. ut i fi.l dic q qñ ñ eſt diſcordia de iurepa.ſz nō pñt ꝓcordare ꝺ pſo na hret locū dec.s̄. de ꝓceſ.pbē.nll̄a.ſ.q.vi.mēſib⁹ expectari dz.iō aūt ꝓſentat⁹ a maiori pte pōt refutare qr ex pñſentatiōe nō qr̄ ius.ar.j.e.q aūt.de iure aūt patro.i.q̄ſi poſſōe.j.e. ꝓſul.nob idē vr̄ t ſi de,ꝑpetate iurts ē qō nec ē aliqs ī poſſōe t idē p ſil̄e vr̄ t ſi inter eccl̄ias ꝺ iure eligēdi fit qō. nec aliqſ ē in poſſōe q ſi aliqd eēt in poſſōe nō obſtāte ꝓtroverſia iuris ꝑpetaţ ipſe eliget.j.e.ꝓſul.difficile tñ vr̄ q inť duos poſſit eē qō de aliquo iure niſi alter poſſideat.

Reterea prīueť.i.ſit prīuatus ipſo iure.xvi.q.vij. ſi quis deinceps.uel prīuetur per ſententiaz. t ſic p h.c.exponēs illud.t dic ut no.s̄.de elec.q̄ſquis.

Uod aūt ꝓſentat⁹. a ꝓtono.poſſidētis.h ē verꝝ in pñtatis a laicis.ſec⁹ in pñtatis a clericis.j.e.c.aūt eps tñ q idoneū etiā a laico ꝓſentatū recuſauit ei,puidē cogit j.e.paſtoral̄.dedi.nō iuſpa.ſed in,pprios uſus q non poſſat eccleſiam.expone ut.j.e.illud.

Uia clerici aduocatias. aduocati fm diuerſas ꝓſuetudies hñt plus l̄ min⁹ honorīs t oneris.ſz op pones qr̄ nō licitū ius ſuū tpale vēdē. R⁹.qr nlluz offm̄ nlla caſtaldia eccl̄iaſtica vēdi pōt.i.q.iij.ſaluator.h āt appellat ad uocatiā iuſpa.qr alr̄ ñ hret pñtatōez.preſenteť.q fieri ñ pōt ſic nec patroni.j.e.ꝓſuluit.ſpoliando.t ſi eccl̄ia erit liba ab aduocato.xvij.q.iij.ſi quis ī atrio.j.ꝺ ſy.ꝺ hoc āt.

Ex lr̄is ad firmā.talē ꝓctū inť ſe celebrauerāt q vti le dñiuz trāſierat in conductorē t iō de iure in ipm trāſierat iuſpa.cū vniuerſitate.ſec⁹ in creditore.s̄.de re iu. cuz Btoldus.ubi no.nā in eū nec utile dñiuz trāſit nec directuz. non excepto. idē q in iurepa.pōt dici t ī iure ſepl̄chri q a laicis poſſideť.ff.de ꝛbē.ēptio.ī modicis.ſec⁹ eſt in decis t a lijs iurib⁹ mē ſpūalib⁹.qr nō trāſeūt cū vniuerſitate.t eſt rō di uerſitatis qr cū iuſpa.nō ſit mē ſpūale ſz ptim tpale nō ē miz ſi āhectar̄ tpalib⁹.ſz mere ſpūalia cū ī nllo cōicēt tpalib⁹ eiſ nec cū vniuerſitate nec ſine āhecti pñt.etiā ſi dicat.vēdo ul̄ dono uillā cū oib⁹ iurib⁹ ſuis.qr ſpūalia nō ſt iura tpaliū.imo pluſ dicim⁹ q ēt eps ſi dicēt.dono tibi uillā t oīa iura q̄ ibi hēo ñ tñ intellr donare ꝺcimas uel alia mere ſpūalia.nā h nom̄ oīa nō hz in dicta,ppoſitōe ſupponē uel referri ad ea q̄ ſūt penit⁹ alt̄ius iuris q̄s ea q principalr donant.q eſt h.nā mere ſpūa lia penit⁹ ſūt alt̄ius iuris q̄s tpalia.lz alij alr̄ dñt. ſi ergo vult decimas donare faciat expreſſā mētionē de eis.h tñ fatemur q ſi aliqꝺ iuſſit q piter in in ſe hz t tpalia t ſpūalia iura. ut eſt p̄benda q̄ qñz hz t poſſōes t decimas t donat⁹ alij eccl̄ie oīa.ſ.tpalia t ſpūalia ſil̄ trāſſerūť.qr oīa ſt ſpūalia t ānexa ſpi ritualib⁹. Sz ſi qs obliget uel uēdat oīa iura q̄ hz ī aliq̄ nilla cū nō ſit ſua ſz ibi tm̄ certos fūdos hēat uel certa iura t nilla nō ſit ſua.nūqd ī tali ꝓctu trāſit iuſpa. R⁹.nō.nā ad h ut trāſ eat oz q res q̄ uendit̄ ſit tal⁹ q̄ ēt ſine expſſiōe vniuerſitatē vel iuſpa.in ſe ꝓtineat.ſic eſt nilla l̄ caſtr̄ q̄ in ſe ꝓtinēt iuriſdcōez bonorē.diſtrictū.t iuſpa.ſz qñ dico vēdo tibi oīa iura h vni uerſal̄.eſt reſoluēda in ſinglares.i.vēdo tibi h t illud.cū autē iuſpa.vēdi nō poſſit ſub tali vl̄i locatōe ul̄ venditōe nō ꝓpbē diť.ſi tñ ſit aliqꝺ ius vle q multa iura in ſe ꝓtinet.ut hēditas cū illo bñ trāſit iuſpa.itez multo forti⁹ ſi vēdit aliqs fūdū ubi hz eccl̄iam.nō intellr eccl̄ia trāſire in venditiōe.ff.ꝺ actō.ēpt. ſi mercedē.§.ſi cū fūdū. Quid ſi vēdat q⁹ palatiū ſuū ubi hz capellā q̄ forte multa ꝑulegia hz t mlto⁹ reddit⁹.vr̄ q iuſpa. trāſeat cū palatio.ar.ꝑdcē.l.ſi mercedē.qr ad capellā ñ ē iter niſi p palatiū.ſz dic ſec⁹ eē in iurepa.q bñ pōt teneri etiā ſi nō tradat ad eccl̄iam.ſic eſt pñtare. t aliud ē in iure ſepulchri q nihil ualet niſi ad illud porteť t ibi ſepeliat⁹.ſuborta. maxie

idē eni ⁊ si ſborta fuiſſet añ. dūmō in poſſeſſiōe eēt. j. e. ꝓſult. vel magis si aliꝰ nō eēt i poſſōe ḃ eiz ipo q aliꝰ nō ē ⁊ ipse ē i poſſeſſiōe ille pñtabit. prius dictuz placet magis.

Illud eccleſia. intēdebat eni eis dare, ꝑpetatez ecclesie. uel ecclias in usus, ꝑpos. uel ſtitutōez ⁊ deſtitutionē. uel iura ep̄alia. qꝺ nō poſſat. ſ. de donat. paſto. x. q. i. nouerint. j. e. ſuggeſtū. j. de ꝓuil. paſto. ⁊ pp ḃ bñ ſeq̄t ñ uagāt. q2 ḃ erat vnū ipedimentū qr̄ nō tenebat collo in ꝑpos usus. cū aliꝰ. ſ. clericꝰ inſtituꝰ eā poſſidēt. ſz dices qr̄ non ualet donatio qꝺ ad iuſpa. ff. de ꝓbē. empt. q tabnas. ff. de leg. i. ſi domꝰ. R. q2 nō intēdebat dare iuſpa. ius. n. pa. donari pōt ⁊ clericis ⁊ laicis ſine aucte ep̄i. j. e. ex inſti. ⁊ hic. ſz lz ñ teneat cōceſſio eccie quā fecit laicꝰ. ſi tñ fiat aucte ep̄i uel ēt si poſtea ꝓſenſus ep̄i accedat tz ꝓceſſio. xvi. q. vi. decimaſ. ⁊. c. nemi. ⁊ ēt pſcribeꝛ pōt. j. e. cura. ⁊ si q̄ras qd venit i dcā ꝓceſſiōe. rñdeo cū illa ꝓceſſio vigoꝛē accipiat ex ꝓſenſu ep̄i illud intelligaꝛ cō ceſſū qꝺ dr̄. ſ. de dona. paſto. ꝓter iuſpa. qꝺ ut dictū ē ꝓcedē nō intēdebat. ſz dices nōne hipſo q laicꝰ ꝓfert eccleſiā excōicaꝛ eſt minoꝛi excōicatōe. xvi. q. vij. ſi qs ecc. ꝓſtōnes. rñdimꝰ nō. cū ibi loquūt qñ laicꝰ intēdit ꝓferre ꝓlationē l̄ ꝑbēdā. hic āt qñ intēdit ꝓferre, ꝑpetatē eccie. uel aliqꝺ ius i eccliā qꝺ de iure hre nō pōt. ⁊ de fcō āt tz. in his aūt ꝓcedit q laicꝰ poſſit ꝓcedere eccleſiā uel, ꝑpetatē eccie cū ꝓſēſu ep̄i. ut ſic eccleſie ꝺ laicoꝝ mānꝰ eripiāt. xvi. q. vij. decias. ⁊. c. nōi. ipedire. ſ. de re iu. cū ḃtolduſ. ibi no. uacante. idē ē ⁊ si ñ vacāte

Cerimoniā. mutationes. qñ moꝛiebat pꝛonuſ hēs mutabat ſacerdotē. ⁊ uiciſſitudies. q. tu eris vno āno aduocaꝛ ⁊ ego alio. nō eiz lz laicis iura q̄ int̄ ſe hñt diuidē. ut hic hēs. ſz aucte ſupioꝛis ep̄i pñt. ſic dauid int̄ filios aaron diuiſit miſterio eoꝝ luc. c. i. paſ. ⁊. xxiij.

Um laici pꝛiori. ſ. de elec. conſideraui. ar. ꝯ. ſolue ut diximus. ſ. de re iudi. cum bertoldus.

Um paſtoraliſ. eccliaz qꝺ ad ꝑpetatē vl̄ aꝑ ut diximꝰ. ſ. e. illud. legitima. xl. annoꝝ. ſ. de ꝓſcrip. ꝺ q̄rta. Sz dices qūo potuerī ꝓſcribē cū nō hre potuerūt iuſtū titulū ul̄ bonā fidē in ꝓſcribēda eccliā data a laico. cū ſit ꝯ ius. ſ. e. illud. ſz dic ignoꝛabat ius. ⁊ ego rñdeo q ignoꝛātia iuris in ꝓſcriptōe ⁊ si qꝺ ad hñdā bo. fi. ualeat tñ qꝺ ad q̄rendū titlm nō vz. ff. de usuc. nūq̄z. nō solū is. si apꝺ. so. dicimꝰ q bo. fi. ꝓſcripſūt ⁊ iuſto titlo. ſ. ꝑ suo ñ errādo in iure q2 bñ ſciebat laicū nō poſſe dare eccliam ſine ꝓſenſu ep̄i. ſed ibi ꝓſenſū ep̄i acceſſiſſe credebāt. ⁊ ita potuit ꝓſcribē. ff. ꝑ donato. si uir uxoꝛi. ⁊ ſufficit ꝓſensus ep̄i nō tm̄ q hitus eſt tpe ꝓctus. ſz ēt si poſt acceſſit. j. e. ſuggeſtū. videt tñ q a die qꝺ vi ſile eſt eos uel maioꝛē partē ꝓuenꝰ bo. fi. poſſediſſe incipit cur rē ꝓſcriptio. puta mortuis ill̄ q intfuerūt dōatōi. ⁊ ē ad ḃ op. ar. ſ. de ꝺci. dudū. ubi dr̄ q a tpe ꝓfirmatiōis icepit currē ꝓſcriptio. ſz nō vr̄ ḃ poſſe ſtare. q2 uitioſe poſſōi uel rei uitioſa nō accedit res. ff. ꝺ acq. poſ. pomp. §. ul. ſz ipſi itelligūt illa q rei vitioſe. i. q̄ vitio r̄ali affecta ē. vt furata ⁊ rapta. taleſ ꝑ quoſ cūq̄ poſſeſſoꝛes trāſeāt nūq̄z uitiū amittūt. ⁊ iō ꝓſcribi ñ pñt inſti. ꝺ usuc. §. furtiue. nam si aliaſ res q̄ ſine titlo poſſidebāt uel detinebant ab aliq. ſ. ex cā depoſiti l̄ ꝓmodati vl̄ ꝓſili ſucceſſoꝛ eiꝰ, ꝑ ſuo icipit poſſidē bñ vſucap. ꝑ ſuo. ff. ꝑ hē. l. pleri q. ⁊ sic ē hic. lz eni illi q ꝑ accepūt nō hūerunt iuſtā cām poſſidēdi. alij tñ poſtea fecerī ⁊ habuerī q poſtea ſbſecuti ſūt ⁊ q nihil ſciuerī. ſz certe ḃ nō pōt eē q2 plati iſti ñ poſſidēt eccliās iſtas sic donatas, ꝑ ſuo. q2 ſuo noie nō poſſidēt ſz eccie. ⁊ sic eccliā q̄ male cepit poſſidē nūq̄z pōt mutare ſuū titulū nz fidē ſz potes rñdē q lz plat̄ q male accepit mala fide poſſideat eccliā tñ cuiꝰ noie accipit̄ donatio ſemp bona fide poſſidet. ⁊ si nullus eſt bonꝰ titlus, ꝑ illa usucapit. ſi aūt malus vl̄ nullus niſi res eēt rapta uel furtiua ſemp usucapit, ꝑ ſuo. nec obeſt ei malus ti. l̄ mala fi. plati. ſz certe ḃ ſtare nō pōt ꝑ id qꝺ eſt. ſ. ꝺ deci. dudū. idē dici pōt q si aliqꝰ de caplo noie capli fcā eēt donatio a laico. caplm tñ credebat epm ꝓſenſiſſe. naz in oibꝰ bis caſibꝰ, ꝑ ſuo vſucapit. ff. de usuc., ꝑ ſuo. l. ulti. uel, ꝑ dōato vel pōt dici q epūs pmittēdo donatariū q eccliaz accepit a laico pacifice poſſidē cām ⁊ titulū poſſidēdi ⁊ ꝓſcribēdi ſibi prestitit. ar. ſ. de his q̄ fi. a pla. ſine ꝯ. ca. c. ij. ⁊. iij. ⁊ ḃ tacitꝰ ꝓſēſus bētur ꝑ titulo. prescriptū. no. q si finita ꝓſcriptōe ꝓſtet ꝺ legitimo titlo ⁊ ꝺ ma. fi. hīis añ ceptā ꝓſcriptōez tñ ſalua ꝓſcia pñt illa retinē. q2 tuti ſt aucte eiꝰ q ptātē ꝓdēdi ius hz ſup tpa libꝰ q hanc penā amiſſiōis iuriū ſuoꝝ iduxit in odiū negligētium ⁊ fauoꝛem ſollicitoꝝ. niſi ius. ergo iuſpatronatus trāſferre poſſunt q habent. ſ. e. illud.

Juero repꝛeſentent. hec pꝛeſentatio fit ad ꝓbationē iuris ueri pꝛoni. nihil. n. iure pñtato accreſcit ⁊ ut hēat frōtē ñ rñdēdi ſibi de iurepa. ſ. e. ex lr̄is.

Um ſclm. ep̄torū. Jus eiz patronat trāſit cum vniuerſitate. ſ. e. ex lr̄is. emptoꝝ. ḃ itelligit q̄ vilia uel caſtꝝ data erāt in feudū. q2 tē trāſit i feudū etiā iuſpa. eccie q̄ erat ſita in uilla uel caſtro. q2 si fūdū daret i feudū vbi eēt eccliā ñ trāſiret cū fūdo iuſpa. eccie. j. e. ſuggeſtū. ut no. ſ. e. ex lr̄is. aliꝝ tñ dicūt q iuſpa. etiā ſine aliqua vniuerſitate dari pōt i feudū ſicut donari. nā feudū beneficiū eſt.

Ɛ inſinuatione cōtuliſſet. ſ. e. illud. occupauerunt. tanēz derici earūdem eccleſiaꝝ. reſtituant. de facto. q2 nihil iur̄ hēnt in eis cū non fuerint ab eis pñtati. reſtituant. i. in pace dimittant eos ordinare.

Onſuluit. detineant. colligēdo tñ fruct in, ꝑpos usus ꝓuertēdo. uel aliquibus aliis. deſcēdētibꝰ. puta nepotibꝰ, pnepotibꝰ. ḃ nō placet. credimꝰ eni q patronuſ poſſit filium pꝛeſentare. hic ergo interdicit, patronus dare ecclesias. i., ꝑpetatem ⁊ alia. ut. ſ. c. illud.

Ɛ iure.

Ullus aut ecclesiā. expōe ut. ſ. c. illō. ⁊ si quis. ḃ nō refert niſi ad decimas. ubi ſemp si laicꝰ vult in aliū decimas trāſferre nec̄ius ē ꝓſenſus ep̄i. ſ. ꝺ hiſ q̄ ſi. ab. e. cū aplica. eccliaz ei si de, ꝑpetate itelligiſ nūq̄z ꝓferī pōt alij. ſ. c. illud. ſed de iurepa. illud ꝓferre pōt neſciēte epo ſ. e. ex inſinuatōe. vel dic q si patronꝰ vult ꝓcedē eccliam in q̄ hz iuſpa. alicui in usus, ꝑpos ḃ ñ pōt facē ſine ꝓſenſu ep̄i. ſed epūs facil̄ dz eē in ꝓſentiēdo. aliogn agendū eſt cum ſupioꝛe. vel dic referri ad utrūq̄z. ⁊ loquitur quando eccleſiam vel decimas de facto detinent. ar. j. ti., pxi. c. eccleſijs.

Jgnificaſti. ſi epiſcopi. ḃ volūt dicer q si patrōi alicui epo noie eccie ſue ꝓceſſit pñtatiōez aliq̄z eccleſiaꝝ ꝓſtitutaꝝ in alijs dioc. ep̄i dioc. ab illo epo cui iuſpa. donatū fuit pñtatos admittere debent.

Onſultationibus patronatus. repete q̄ diximꝰ ſ. de in ite. reſti. c. ij. poſſidebat. q eſt i poſſōe bone fidei ⁊ ante litꝫ. ꝓteſt. ⁊ poſt litꝫ. ꝑ. ſemp pñtabit. q2 lite pendēte ꝛc. ſ. ut litꝫ. pē. c. i. ⁊. ij. ⁊ ꝑ totū. nā ille q eſt ab initio bo. fi. poſſeſſoꝛ etiā poſt litꝫ. ꝑ. diceī bo. fi. q̄ſtū ad ḃ ut fructꝰ ſuoſ faciat. ⁊ ēt uſuc. triēnij ꝓpleat. itē ut ñ pſtet itroitū niſi itelligēt ſe debē. ſz ⁊ si intelligēt ſe debē nō teneī si iuſtā cām litigandi hūerit. ff. de rei vē. utiq̄z. ff. de pet. hē. illud. ⁊ q2 facē fructꝰ ſuoſ ergo si fructū in aliū alienat. ille in quē alienatꝰ erit ꝓtrouerſiā nō patieī. eſt eni fructꝰ iuriſpa. pñtare. tutꝰ ergo erit pñtatus. lz nāli rōne vr̄ q pñtare cēſendus ſit fructꝰ nālis. ⁊ iō vr̄ dicēdū q nō trāſeat in dñiuz bo. fi. poſ. ff. de uſu. fruc. lz si ve inſpicꝰ nūq̄z nā, pducīt pſentatio lz potꝰ iduſtria. q̄uis poſſz dici q ⁊ hic fructꝰ reſtituant̄ euicenti. q2 pꝛono ñ debebit ea q̄ ad iuſpa. ptinēt. pſona aūt nō remoueret ab eccliā. si aūt eſſz ma. fi. poſſeſſoꝛ is q in poſſōe iuriſpa. eſt. vel q2 eēt violēt poſſeſſoꝛ ⁊ ſine aucte iudi. bñ expelleret de eccliā pñtatus ꝑ eū. q2 cuz ma. fi. poſſeſſoꝛ nō faciat fructꝰ ſuos. C. de rei vē. cerū. ⁊. ff. de rei vē. ſi nauis. ergo nec fructꝰ. ſ. ius in aliq̄ eccliā ꝑ pñtatiōez ipſi trāſſert. idē ēt si ſit miſſus i poſſōe aucte iudicis ⁊ iozdiante. C. ſi ꝑ uim l̄ alio mō. l. ultia. Si āt patronꝰ ma. fi. poſſidēs eēt i poſſōe aucte iudicis ⁊ oꝛdiate. tē q̄uis mala fide qꝺ ad ſe poſſidēt. tñ ille q bo. fi. r̄cepit ab eo eccliā ñ dimittet eā. ar. C. vñ vi. si qs in tantaz. nā ſcā tal q poſſidet aucte ꝓtoris tuetur

ꝓtor. ut no. s̄. de elec. nisi. q̄uis possz dici q̄ aliud est ī patro
no q ñ nitit aucte supiorib nec publico offō lz ꝓ eo ferat ſnia
q̄ sit patron⁹. qr semp bz malā fidez. z iō nō facit fruct⁹ suos.
ar. ff. de ꝓdi. ide. l. iul. ait. z aliud in ꝑlato q nitit ꝓfirmatione
supiorib in publico offō. z sic loq̄t glo. q̄ est. s̄. de elec. nihil.
itē no. q̄ bo. fi. pos. fit ma. fi. post lit. ꝓt. qr fruct⁹ restituē tenet
C. de rei vē. certū. z qr ꝑscriptio lōgi tpis intrūpit. C. de acq.
pos. nemo. z de ꝑscrip. xxx. an. cū no. est etiā casus vbi bo. fi.
possessor ab initio post lit. ꝓt. nec oīo bone fidei remāet. nec
oīo male fidei censet. ff. de rei vē. iul. scrib si. z hac rōne. s. qa
malefidei possessor nō facit fruct⁹ suos sz iuri dñi sūt fruct⁹. vt
no. in gl. h̄ posita q̄ incipit. qr est dicendū. vī q̄ ma. fi. posses
sor pñtet vnū. z bo. fi. possessor pñtet aliū. lz eps admittat pre
sentatū a ma. fi. possessore pp incertitudinē. qr tuēdus ē ī pos
sessiōe. s̄. de instī. cū venisset. z de in iteg. resti. cū venisset. tam
q̄cūq; postea ꝓstet de vitate remouebit pñtatus a ma. fi. pos
sessore. z dabit pñtato a bo. fi. possessore penes quē ē fructus
iurispa. z idē dicēdū ē ī sniis datz z aliis factz a bo. fi. possessor
iurisdictōis. z ma. fi. possessore. ar. s̄. de relig. do. cū dilec. nec
est ꝟ. s̄. de cā pos. cū eccl̄ia. qr ibi loq̄t de bo. fi. possessorib⁹ vt
ibi no. credebatur. xvi. q. vij. decernimus. in fi.

Uggestū prebendā. i. in suos usus. eccl̄siarū.
expone ut. s̄. e. illud. posterius. q̄stū ad h̄ ut fiāt d̄
eccl̄ijs p̄bēde. cūq; p h̄ patron⁹ admittēt iuspa. qd̄ eē nō pōt
absz ei⁹ assensu. semp tñ dōatio fcā ab epo tz q̄stū ad iura epi
z q⁹ ad illa ꝑfert semp ꝓma. s̄. de dona. pastoralis.

Elatū recognitionis. hi recognoscūt bñficia hīe
a laicis sine aliq̄ investitura vl̄ istitutōe epor. uendi
care. tāq; clerici. alienos. s̄. e. ꝓterea. coram seculari. ꝛpete
q̄ diximus. s̄. de fo. compe. cum sit generale.

Am te. vj. menses. dic ut no. s̄. e. c. i.

Reterea non habere. no. q̄ aduocati nō solum
nō pñt vēdē ius aduocatōis sz nec donare. secus ī
pzonis q donare pñt iuspa. s̄. c. ex insinuat. z est rō
diuersitatz. qr patron⁹ est q̄si ex debito. sz aduocatia de gra tm̄
z idē dicim⁹ in guardijs custodijs z ꝓsilib⁹. vel dic q̄ ꝓhibēt
vendē z donare aduocatias z ꝓsilia iura eo mō q⁹ isti vende
bant. s. h̄ est ius q̄ h̄ extorq̄as a rusticis q tñ ab ordinarijs sta
tuta nō erāt. z sic pōt loq̄ dec. s̄. e. qr clerici. si aūt statutos red
ditus z legitimos donēt. z ēt forte vēdant h̄ nō est ibitū. sz di
ces q̄r dr̄ q̄ ꝟctus sit nullus cū z si q⁹ ad h̄ iura nō tenet q̄ ñ
bz dz tenē. tñ q⁹ ad ea q̄ bz pōt rñderi q̄ iō nō tz qr cū ñ sint
determinati in iure reddit⁹ hmōi officior non tenet venditio
rei que nō est nec est incerta. ff. de ꝓtraben. emptio. l. i. ī iur tñ
patro. ubi certa sunt iura sec. s̄. e. ex insinua. sepe tamē aduo
catus pro patrono sumitur. ut in. c. ꝓximo.

Um aūt aduocatus. i. patron⁹. alr sumit. s̄. pr.
c. iudicio. q̄stuz ad h̄ ut ius hēat q ab epo elect⁹ fue
rit eps tñ peccat q̄ primū idoneū admittē recusauit. z iō pūit
ī. e. pasto. sed si ñ refutauit p̄mū pōt eligē utrū eor uelit. pre
sentationē. qr pñtatio clericor viz electiōis habet.

Obis construxerit. alr enī nō pōt. de cō. di. i. ne
mo. quot modis q̄rat iuspa. z cui iuspa. debeat h̄s
no. xvi. q. vij. pie. z. s̄. e. ti. i. iurisdictiōe. statuto vl̄ ꝓsuetudie
de h̄ no. s̄. de ele. q̄ sic. tractande. q. d. nō solū post electio
nem ꝓsensisset. sz etiā ī tractatu electiōis si h̄ bz ex sua iurisdi
ctione. i. ꝓsuetudine uel priuilegio uel statuto. q̄ autē vox ei⁹
suffragium prestet in electione hoc non potest consuetudine
induci. s̄. de elect. sacrosancta.

Er uestras nullus se potest. s̄. de instī. ad nr̄az.

Um propt. ī. quattuor. s̄. e. eā. ꝟ. so. ibi sex men
ses ꝓputant a die vacatōis. iiij. a die motelit. l̄. alit
vt dicim⁹ s̄. e. c. i. idonea. ꝟ. s̄. e. c. i. so. q̄ñ ñ pōt fieri
q̄ h̄ dr̄ sine scādalo dz fieri q̄ h̄ dr̄. vl̄ alr. ut ibi no.

Um dilectus. uacare. no. legatū posse donatiōi
sue refuare dōationē p̄bēde vacature certe ꝑsōe cō
ferendā. sz. pmissio fcā a legato d̄ vacatura nō tz. h̄ ipsuz pōt
delegar⁹ pape cui papa ꝓmisit q̄ alicui. puidēt. sz tñ distingue
qr qñ mādauit q̄. puidēt alicui de p̄ bñficio q̄ in aliq̄ eccl̄esia
vacaret primuz bñficiū sue donatōi refuare pōt z nō aliud. si
vo mādauit papa q̄ alicui. puidēt in aliq̄ ciuitate vel dioc̄. de
p̄ bñficio q̄ ibi vacauerit pōt sue donatōi refuare bñficia illi⁹
dioc̄. uel. puincie in hac forma. cuilz eccl̄ie scribet. cū dñs pa
pa mihi mandauerit q̄ tali ꝓuidea in ipo bñficio q̄ vacauer
rit in dioc̄. ista uel. puincia. mādam⁹ vobis q̄ si ꝓtigerit p̄mā
vacantē eē in eccl̄ia vīa illā mihi refuctis. z tē si de illo bñficō
q̄ p̄ uacabit aliqd attentaret ꝟ reseruatōez factā ñ valēt qr po
testas h̄ p supiorē est eis ablata. Si vo papa sic ꝓmisit alicui
ꝓuisiōem. puideas tali in tali. puincia in bñficio q̄ duxit ac
ceptandū. tē erit ipsi⁹ eligē q̄ bñficiū acceptet z eā dare suo ꝓ
uisori. z. puisor tē sic sibi refuabit bñficiū z sic scribet illis ubi
bñficia refuat papa. sic scripsit mihi z ipse talia bñficia elegit
de q̄bus in eccl̄ia vīa est vnū. vñ mādam⁹ q̄ si illud añ uacaue
rit q̄ alia q̄ elegit illud mihi fuctis. si aūt in arbitrio iudicis
ꝓmiserit q̄ ei. puideret in bñficio ꝓpetēti. tūc iudicis est exāia
re q̄ bñficia sint sibi ꝓpetētia. z tūc fm p̄dictā formā potit bñ
ficia q̄ uoluerit sibi refuar. q̄rit an postq̄ semel elegerit possit
postea variare. de h̄ aliq̄ no. j. q matrimoniū ac. pos. cū ī tua
q̄ aūt hmōi refuatiōes fieri possent ex eo ꝓbar q̄ als inutile
eēt mandatū de. puisiōe. z mādato ꝓncipali mādar z accesso
rio. s̄. de off. dele. prudētiā. cū multis ꝟcordantijs. alij tamen
dicūt q̄ in q̄cūq; formaz p̄dictaz scribar q̄ nec ipse. p q⁹ scri
bit nec ille cui scribit pōt acceptar nisi vnū bñficiū. nec fiet r̄f
uatio nisi de vno bñficio. ar. qr vnū bñficium tm̄ hīe dz. z sic
vnū tm̄ refuādū est. itē grauis z ābitiosus eēt intellectus h⁹ re
scripti. qr supradict⁹ est z uag⁹ q̄ eē nō dz. s̄. de trāsla. c. lz. imo
plus dicūt qdā z ut vī bñ. q̄ p tales lr̄as nō pōt aliqd bñfi
ciū fuare. sz cū uacat pōt illud ꝓferre. z sufficit nūtiare capitlo
vl̄ epo q̄ primū bñficiū dz ꝓferre aucte pape. z si ꝟfecerint tūc
ponet eis pnia q̄ est. s̄. de p̄bē. int ceta. z. c. dilect⁹. z si ꝟdicit
aptet uia uacaturis ꝟ id qd̄ est. s̄. de ꝓcess. p̄bē. c. i. z. c. ꝓstitut⁹
inhibens. si. n. ille q ptātez bz sup h̄ sibi refuet bñficiū illud
sue inhibeat illud alij ꝓferre nō vz q̄ post talē refuationē vl̄
inhibitionē d̄ eo fuerit acceptatū. ar. h̄. qr p h̄ illa vice sē suspē
si a collatōe h⁹ bñficij. z collatio a suspēsis fcā nō valet. s̄. d̄ re
scrip. cū dilect⁹. z de elec. cū inter. ar. s̄. d̄ p̄ben. int ceta. z. c. di
lec. z. s̄. de elec. inotuit. nā ibi semp ponit. z si ꝟfactū fuerit sit
irritū. z sic nō vī sufficiēs ihibitio nisi adijciat h̄ cla. alijs vī z
forte melī q̄ si scriptū est alicui q̄. puideat alicui ī certa eccl̄ia
q̄ exq⁹ puisor recipit lr̄am. puisiōis penes eū ē ptās ꝓferēdi z
ablata est ab eo penes quē prius erat. vñ si h̄ sciēs p̄us colla
tor eā alicui ꝓferat ñ vz. si aūt nescit in aliū collatā hāc ptātez
tē obtinet qd̄ no. s̄. d̄ elec. inotuit. illud aūt dicūt quidā ī oēz
casū q̄ si aliqs ipetrauit lr̄as ad aliquez q̄ sibi. puidēt in aliq̄
eccl̄ia. z alī⁹ silr postea obtinuit lr̄as ad aliū q̄ sibi in eadē ec
cl̄ia. puidēt nunq̄z p̄us executor. puidē potit añq̄z p̄. puidētur
nz valet. puisio fcā a p̄o executore ēt si ignorauerit de p̄ execu
tore. ar. s̄. de rescrip. cetez. nec h̄ ꝟdicit alijs q̄ no. s̄. d̄ elec. in
notuit. ubi dicim⁹ q̄ collatio fcā ignorant ab eo ad quē iure
ordinario ptinet tz. qr fauorabil⁹ est ius ordinariū q̄z exordi
nariū. z qr p̄me lr̄e ꝓualēt. s̄. de rescrip. cetez. tñ alij dicūt idē
utrobiq̄z. si vo aliqs ipetret lr̄as ad aliquē q̄ sibi. puideat in
aliq̄ eccl̄iaz sue ciuitatz uel dioc̄. ul̄ de aliq⁹ bñficioz ad dona
tionē alic⁹ abbatis ptinētiuz cū plura bñficia ī diuersis eccl̄ijs
ad ipsuz abbatē ptineant. tē uidet q̄ iste. puisor q̄ñcūq; ante
q̄z eligat eccl̄ias ubi dz sibi. puideri inuenerit aliquā p̄bēdaz
uacantē q̄ illaz potit ꝓferre. sz anteq̄z conferat nullus eoz ad
quē ptinet collatio d̄ iure ordinario in eadē dioc̄. ipedit con
ferre bñficiuz suū cui vult z collatio. idē etiā uidet si alius p
uisor alij d̄putat. sive in aliq̄ eccl̄ia ꝓtenta sb p̄dicta gnālitate
ciuitatz uel dioc̄. sive. puincie. sive etiā p̄us sit gnālr deputatus
ut in ciuitate uel. puincia. puidēt q̄ tz. puisio fcā a p̄o. puisore

ar.ad h.s.de reſcrip.paſtoralis.in fi.vbi dicit q; del.p gnālē
clam nō hz iuriſdictionē ſup expſſis cōtentis ſub gnāli ergo
cla ante expſſionē bñ eni dicim⁹ q; ſi poſtq̄ coꝛā,puiſoꝛe ſuo
expſſit in q̄ ecclia ſibi,puideri uolebat ꝛ expſſio pucnit ad cū
ad quē ptinet collatio. ꝛ de iure ordinario q; ita p expreſſio
nē iſtā eſt ablata ab eo ptās prebendā ꝓferēdi.ſicut ſi in lr̄is
eſſet eccleſia in qua,puiſio fieri dz.ar.s.de reſcrip.paſto.item
lz ꝓcedamus q; ille cui cōcedit ptās alicui prouidendi poſſit
reſeruare p̄bendā ſue collatōi ut no.s.o p̄ben.pro illoꝛ quā
reſeruationē ꝓparam⁹ expſſioni nō tñ dicim⁹ q; poſſit eā reſer
uare niſi in vna eccliа.q; ſic,pbo.nullus expreſſit hāc lr̄as de
plibus eccliſ a p̄ncipio ꝛ ſi īpetret fraudulenter preſumet.s.
de reſcrip.in p̄ntia.ꝛ.c.ad audientiā.ergo eadē rōne ꝛ ſi īpe
trauerit lr̄as gnāles nō poterit p̄imū reſeruationē facē. quia
del.dz,pcedē ut delegās.s.de reſcrip.ſup lr̄is.in fi.ſi āt alicui
ſcriptū eēt q; alicui,puidēt in bñficijs q̄ valerēt.c.marcas. tūc
bñ poſſz plura bñficia reſuare uſq; ad predictā q̄titatē ꝛ nō
plus.ſec⁹ ſi in lr̄is diceret in ſingulari bñficio. nec vī facīēda
uis ſi in lr̄is dr̄.in p̄ bñficio ,puideas q; uacauerit uel ī certa
eccliа vel dioc.q; tūc ꝛſi nō ꝓtulerit p̄imū q; vacabit in eccliа
certa uel dioc.tñ poterit ꝓferre fm uel tertiū uel ulr̄ius. ar.s.
o p̄ben.dilec.fi.g.itē videt q; etiā q̄n ſcriptū eſt q; in dioc.,p
uideat in p̄ bñficio q; in ea vacabit. q; ꝛ tūc pōt p̄ligē vnam
eccleſiā ꝛ extūc in alijs nō poterit,puidē.alij tñ h nō ꝓcedunt
itē no.q; exq⁹ ,puiſoꝛ refuabit ſibi,puiſionē in aliq̄ eccliа,p ali
quo etiam ſi prouiſoꝛ moꝛiat nō redit,puiſio ad ordinarium
,puiſorē.ſz ad papā cui⁹ aucte fcā eſt refuatio uel expſſio. itez
exq⁹ ,puiſoꝛ refuauit ſibi p̄bendā in vna eccliа decero nō pōt
in alia,puidē nec mutare.dūmō talis eccliа ſit quā hāe poſſit
ꝛ.ff.de adop.l.ij.s.de reſcrip.cū in mult⁹.itē videt q; ſiue mā
det q; in,puincia uel in dioc.ſit ꝛ ī certa eccliа alicui ,puideat
tñ nō poterit,puiſoꝛ ſibi refuare nec oīa bñficia ,puincie vel
dioc.nec etiā ſolius ſpālis eccliе.nec ſuſpendē collationē ab
illoꝛ collatione ita in gnē.ſz bñ pōt ſuſpēdē ī ſpē.h mō ſuſpē
dēdo talē ꝛ collationē primi bñficij ul⁹ ſi uel ulr̄ioꝛis.l⁹ ſic pōt
ſuſpēdē.ſuſpēdo talē a p̄ bñficio q; ualeat.x.uel.xx.marcas.
ſi extimet illū cui,puidē dz tāto bñficio dignū. ꝛ cū eadē det
minatōe pōt totā,puinciā uel dioceſiz ſuſpēdē.ꝛ eſt efficax rō
,p his.q; in aliquo mādato alicui dato oīa mādata videtur
ſine q̄bus mādatū expediri nō pōt.ff.de iur.o.iu.l.ij.s.o of.
del.ex lr̄is.c.ſi.at,puiſoꝛ iſte de q⁹ dictū eſt pōt mandatū ſuū
expedire ſine cā gnāli ſuſpenſiōe ul⁹ refuatōe.ergo eā facē nō
pōt.ſz abſq; ſpāli nō pōt exeq mādatū ſuū ꝛ iō illa facē pōt.
itē effuſa ſuſpēſio eſt illaudabil⁹.ergo reſcriptū fm q; expſſe ñ
ꝓcedit ad iniquū intellectū p interpretationē trahēdū eſt.ff.de
vul.ſub.ex fcō.ff.de reg.iur.nerati⁹.in fi.ſz dic illud eē de ſup
habūdanti.uel q; ibi nec refuauit nec inhibuerat. ꝛ iō ñ erāt
ſuſpēſi a collatōe illoꝛ bñficioꝛ. ſz mādauerat papa alicui cō
ferri.nā tūc cū multa poſſint obici ꝫ pſonas ipſoꝛ qb⁹ ſt dā
da bñficia ꝛ ꝫ lr̄as ſemp petēte qōne cū nō ſit ſuſpēſiōe colla
tio ab eis fcā.ut in p̄all.c.int̄ ce.ꝛ.c.dilect⁹.ſec⁹ ſi alicui contu
liſſet poteſtatē ꝓferēdi.nā tūc videt primis abſtuliſſe hāc po
teſtatē.de h no.s.de re reſcrip.caplm. idē dicūt qdam q; ille
cui data eſt ptās,puidendi alicui in p̄ bñficio q; uacabit ī ali
q̄ eccliа uel dioceſi uel,puincia.in p̄ tñ bñficio q; uacauerit p⁹
receptionē hui⁹.lr̄aꝛ ꝛ poſtq̄ h ipſū notificauerit eccliſ ī qbuſ
hz poteſtatē,puidendi ,puidē dz.ar.s.de ap.ſup eo.§.ſi. iiij.
q.v.c.i.ꝛ ſi in aliqb⁹ ſcripſerit ī aliqb⁹ nō.extūc pōt tm̄ ,puidē
in p̄ bñficio exq⁹ oībus eccliſ h notificauerit ubi poteſtatem
,puidendi hz.ꝛ ſi in medio tpe q⁹ ſcripſit ſz ñ pfecit uacauerit
bñficiū nō pōt de illo,puidē.q; nō p̄nt dici p̄ntate lr̄e directe
toti dioc.uel,puincie quouſq; oībus ꝛ ſingul fuerint p̄ſētate.
vñ ſi iudex vellet amittē forte vnā eccleſiā ī q̄ notificaret pote
ſtatē ſibi datā in nullo loco poſſet ꝓferre p̄imū bñficiuz. alij
dicūt ꝛ ut vī mel⁹ q; exquo recipit lr̄as ſtatim bñficiū p̄ uacās
pōt ꝓferre ꝛſi non ſcribat eccliſ ubi hz poteſtatē prouidendi.
quia lr̄a nō dicit q; eis ſcribat.ſed q; in eis iudex ,puideat.et
plus dicūt quidā. q; ſicut vacauerit p̄imū beneficiū nō poſ
ſit illud ꝓferre q; p̄uentus fuit ab alijs tūc,puidebit in fo uel
tertio uel ulteriori.q; bñficia latiſſime ſunt int̄pretanda.s. de
donatio.cū dilectus.j.de v̄.ſig.oliz. credūt tam̄ iſti q; miſſio
lr̄aꝛ hmōi iudicis ad oēs eccleſias hoc operat. qa ſi poſtq̄
ſciuerūt ꝛ mādatū eſt eis ,p aliquo ſcripto in ſua eccleſia eſſe
q; tūc ſi alij ꝓferunt illud beneficiū patient penā decre.de pre
ben.dilect⁹.ij. ſed alij dicūt ei,p q⁹ ſcriptū eſt obeſſe.q; exquo
p̄imū beneficiū nō habebit ulteri⁹ nō poterit ei in alio,puide
ri ſi ꝓtentus ſit pena p̄dicta.h nō placet.hec autē fortius vera
ſunt q̄n mandauit ſibi,puideri cū ſe facultas obtulerit q; nō
intellr̄ ſibi auferri facultas ſi ab aliquo preuenir⁹.ipſe. legatus
eccleſiam. de berouill.quā legat⁹ cōceſſerat gul⁹. ſz mō eā re
nūtiauerat ut habēt prebendaz ſcē.m.ſupplicabat. ꝛ bene.
attendentes.q.d.iſte.g.nullo mō pōt dicere ſe habē iuſ ex
p̄ſentatiōe p̄dicta.q; ſi archi.in dicta eccliа hz iuſpatro. iure
laico.ꝛ ſic īnuat uel dicat q; nō obſtāte collatōe legati q non
pōt concedē eccleſias in q̄bus laici iuſpa.habēt ſua collatio
valē debeat male dicit.qa tunc ſi qs p̄ſentat duos ſicut h ar
chidi.p̄ſentauit potioꝛ eſt ab ordinario inſtitui⁹ ꝛ ſic fm h po
tioꝛ eſt .h.ab ordinario fo admiſſus q̄.g.qui nō fuit admiſ
ſus. Sed ſi dicat q; in ipſa eccliа hz archidi. iuſpatro. tanq̄
clericus certe nō fm hoc hz quicq̄ iuris p̄dictus.g. cū legat⁹
donationē ipſi⁹ ecclelie ſibi refuauerit.nō ergo tenuit p̄ſenta
tio facta ab archidiacono.cū legatus bñ potuerit ſibi refuar
eccleſias q̄ ſunt de donat.dericoꝛ.tanq̄ laicus.qa ex here
ditate patris uel alteri⁹ ad ipſum deuenerat uel alio mō tam̄.
eccleſiam.de berouill.preſentaſſet.in alia uacatiōe anteq̄
legatus eā daret gul⁹.uel in hac eadē vacatōe.ſ.poſt reſignatō
nem gul⁹.iteruz p̄ſentauit eundē.g.ſed epus cū noluit admit
tere.ſed.h.admiſit.ſz prius dictū eſt verū ꝛ h no.ſtatutum.
s.e.cum aut.ꝛ.c.quod a iure.

Aſtoralis appellauerit. lz appellatōi eius defē
dendus eēt non tñ in cā h caſſar⁹ q; fit poſt appella
tionē quia fit aucte iuris.s.e.ti.cū autē.itē multa ipediunt fa
ciendū ꝛ non caſſant iam factū.poſſidentis. ſi tñ oēs p̄ſen
tatos a laico patrono refutaret ꝛ ſuū inſtituēt caſſaret eius in
ſtitutio.s.e.conſultationibus.ꝛ.s.c.proximo.

Aſtulaſti.q; eccleſia ſit collegiata ꝛ iura hēant ec
cleſie collegiate ſatis probat p p̄iuilegiū q conſtitu
unt eā collegiatā.ſz ꝛ ſi p̄iuilegiuz uel ſi certa alia ordinatio
ſup hoc nō apparet.ſi ꝓſtat q; in ſui ordinatiōe fuit ordinatū
q; ibi eēnt tres clerici uel plures.vel ſi p tot fuerit eccleſia do
tata ꝛ tunc ſilr̄ habebit eccleſia ,p collegiata.x.q.i.c.i. de ꝓſe.
di.i.nemo.i.q.ij.placuit.ſi autē conſtat q; fuit ordinatum q;
nō cenſeret iure collegiata.ſz preſentationē habēt in patronis
vel ſi fuit ordinatū q; tm̄ vnus vel duo clerici eēnt ibi tūc nō
cenſebit iure collegiata.ꝛ ſic loquit⁹.c.xvi.q.vij.pie.ꝛ.c.ſeqnti
ꝛ in hoc eni q̄ſi p totū.itē ſi poſtea cōtingat o incollegiata fie
ri multos clericos tamē nō erunt ut collegiū niſi patronus ꝓ
ſentiat ꝛ oēs alij q ledunt de mutatōe ſtatus ei⁹.ar.xvi.q. vij.
monaſteriū.c.rōnis.ꝛ.c.ſi qs vult.itē ſi in collegiata nō rema
neat niſi vnus cleric⁹ tamē iura collegiate eccliе hēbit. ita q; ſi
poſtea ad pinguioꝛē fortunā deuenerit in oībus iur⁹ collegia
te eccliе utat.ꝛ etiā interiz q̄n vno moꝛtuo clerico eiuſdē eccle
ſie epus qui eliget nō noīe ſuo ſz noīe eccliе eligit.ar.lxv.diſ.
ſi forte.ſi autē non appz qualit eccleſia fuerit inſtituta.ſ. ut ſit
collegiata ul⁹ alio mō.tunc ſi clerici ſunt in poſſeſſiōe q; faciāt
ſicut clerici collīate eccliе clerici defendētur in hac poſſeſſione
etiā ſi patron⁹ eſt in q̄ſi poſſeſſiōe q; in ea faciat ſicut in eccliа
nō collīata ꝺfendet in poſſeſſione ſua quouſq; aliud probet
s.de inſti.cū veniſſz.fatemur tamē q; epi ꝛ alij clerici poſſunt
habē ꝛ electōes ꝛ collatōes p̄bendaꝛ ꝛ dignitatū etiā ī eccliſ
collegiat⁹.qz ſic conſtitutū fuit a p̄ncipio.s.de ꝓſue. cū dil⁹.
j.de v̄.ſig.abbate.idē etiā credim⁹ de laicis.ſz tñ p collatiōez

laicalē nullū ius ſpūale habebunt inueſtiti ab eis. nec p illaz inueſtituraz habebūt aliqđ ius in collegio quouſqz p epm vl aliū clericū iura ſpūalia z canonicalia acqrunt. ar. lxiij. diſ. in ſynodo. z de h no. de elec. q ſic. titulos. p hmōi titulationē nullū ius ꝙrit titulato. q ſi ꝙreret neceſſe eēt ꝓſentire patronū ut no. s. de ſi. p. ꝓpoſuit. vel dic huic titulato ꝙrit ius z eſt ve canonic. z fa. nō hēbit reddi nisi qñ placuerit electorib. z ē h ꝯ ius pp ꝓſuetudinē approbatā. ſi. s. de ꝓſti. c. ſi. s. de ma. z obe. ſtatuim. electio. h ponit duas ꝓſtitutōes. ꝑma ē vtrū electio titulandoz ſpectet ad rectorē eccl̄ie uel ad patronuz. et huic qōni nō rñdet exp̄ſſe. ſa eſt ſi eccl̄iam uacare ꝓtingerit rectore utrū patron hmōi titulatꝰ poſtpoſitꝰ poſſit aliū p̄ntare. z huic rñdet exp̄ſſe q pōt aliū p̄ntare nec fit ei p̄iudiciū. z ſic ēt tacite ꝑme rñdet exq patrono nō fit p̄eiudiciū pōt alios titulare p̄laf. ar. de ſi. p. ꝓpoſuit. s. de of. uic. ad hoc. vij. q. i. illō aliud autē dicūt quidā ſi epus eēt patronus. xvi. q. ij. ſi quis. p̄eiudicium generetur. qn eiſ poſſūt remouē poſt mortez intitulātis. cū ad patronū ſpectet nō ſolū p̄elatū ſz alios etiā miniſtros p̄ntare. lxiij. di. p̄ncipali. xviij. q. ij. eleuteri. xvi. q. v. ſi qs. z. q. vij. ocernim. ī aut. ō ſcīſ. epiſ. §. ſi qſ oratoriū. s. de ſi. p̄ſ. ex trāſmiſſa. uel dic ut no. in glo. illa h poſita. aſſenſum. idē intelligo z ſi ei aſſenſus ſiteruenisſēt. qz ſi aliud dicēt apiret uia uacaturis ꝯ id qō eſt. s. de ꝓ. p̄bē. c. ij. vl dic q bñ poſſet índuci p ꝓſuetudinē ubi eſt ꝓſuetudo q bi intitulati ſi unt ſine malicia vacaturaz q patron regrēt de eis tm̄ p̄ntare debēt. ſicut z de ꝓſuetudine índucit q certa eccleſia eligit. s. de conſue. cum dilec. ī. de vbo. ſig. abbate.

Ranſmiſſe conceſſiſſent. etiā z male cū a patronis non conceſſio ſed p̄eſentatio pertineat. appellationem. hec appellatio fuit iniuſta. p̄eſentatū. ſ. R.

De cenſibus z exactionibus z procurationibus.

Ancitum. manſus. manſus ꝓpie fm vulgare italie dr̄ tm̄ terre q ſuf ficeret duob bobuſ. z tu dic hic appellari manſū dotē cōſtitutā. p ſubſtentatōe cleri coz z alijs necijs eccl̄ie. de cō. di. i. nemo. h tm̄ dicūt quidā aucte epi poſſe fieri tributariā. ar. s. ti. ꝓxi. ꝑterea. z nō alr. ſeruitio. de nouo poſito. z etiā ſi antiqtuſ fū datores eccleſiaz ꝓſueuerī aliquē cenſū de fundo. p dote aſſignato recipē. illū remittē debebūt. ut hic. ar. x. q. i. c. i. z ſeq̄nti z ſi nō remittet. z ſi de nouo p̄nt iponē. p remiſſo habēt z. p nō ipoſito. ut. x. q. i. c. i. C. de leg. nō dubiū. Sz ſi alij eadem terra eēt tributaria nō erit libera a tributo. xvi. q. i. c. ſi qs laicus. ff. de pac. int. ſz eccl̄ia nō dz ea recipē. imo poti ab eccl̄ie edificatōe ceſſare. eis. ſ. eccl̄ijs. xxiij. q. viij. ſed canonicā. ſenioribus. i. dominis etiam temporalibuſ.

Omis z uos. hoc dictū eſt laicis. xi. q. i. magnū s. de ma. z obe. lite. vel etiā ꝓhēdit clericos quo ad exteriora. xxiij. q. vij. tributū. vel p̄cepit q ſint ſbiecti eccl̄ia ſticis p̄latis. xxiij. di. q̄q̄. probatio. q ad aliqd cēſus ānu aliſ nō ſemp ē probatio plene ſubiectionis. ī. de priuil. recepimus. s. de religio. do. cum uenerabil.

Lientes ímponere. uel q ſacerdos habēt in monaſterio uel mōaſteriū in ſacerdote. vl q alij hērent in monaſterio.. promittas. eſt enī ad h epi ꝓſenſus necius s. de ꝑben. auaritie de monachis. licet ad collectas. perſonales. ſecus de realibus. cecitas. no. cecis deferēdum per eccleſiam. lxxxvij. di. deſolatis.

Icet.

Eruenit ignorantie. h. c. loquit qñ petēs cenſuz nō eſt in poſſeſſiōe. alſ quouſqz ſbcūbēt in ꝓprietate defendētur in poſſeſſiōe cēſus. s. ut lit. pen. a memoria. z. c. laudabile. s. ō cā poſ. cū eccl̄ia. z qñ agit petitorio z nō poſſeſſorio. ignorantie. i. cui cā ignorat z ēt ignoratur utrū debeat. qz ſi certū eēt deberi cenſū ſz nulla cā ſbeſſet tam ſibi ſolui debēt. ī. e. q̄ſto. z no. q ſz oblatōes nō querant tpe ff. de act. z ob. obligationū. §. placet. tū fuitia z fuitutes etiaz ſi nō hēant continuā cām bñ querunt tpe. C. de fuit. l. i. z. ij. ff. de aq̄ plu. ar. l. ult. C. de agri. z cēſi. l. litib. xviij. q. ul. fuitū z dicunt q neceſſe habet allegare cām z ſufficit probare tempus. ar. ff. de uſuris. cum de in rem uerſo. alij dicunt q nec etiam cauſam aſſignare tenetur.

Um apls contenti. z ſi excedāt hūc numerū ſbditi p̄nt ſua aucte. phibē uel denegare. ff. ō aq̄ quo. l. i. §. trebati. x. q. iij. qz cognouim. lxiij. di. qz. z ſi pp h excōi ceī nō tz. ī. de excel. p̄la. cū ad quoꝛūdā. ſz ſecuri eſt q penes ſupioꝛē deponāt q̄relā. charitatem. nō ergo iuſti ſūt cogere di p epm q exigit ſz ſupioꝛ facī dz eē in cogēdo. ſz nūqd archiepus poſſit cogē ſubditos ſuffraganeoz ſuoz. ſi ipſis ſuffraganeis nō archiepo q nō pōt petē negant auxiliū. vī q ſic qz exq ius hz eps petēdi. ut hic. g denegantes p ſupioꝛē ad id cogi p̄nt. ſz h fateoꝛ vez eē p iudicē ordinariū clericoz qui ſolus ē papa qñ ꝓueniunt ab epo nō autē p archiepm. q eo rū iudex nō eſt. s. de of. oꝛ. paſtoral. quidā tñ dicūt z vī bñ z ꝓbabiliꝛ q etiā ipſe eps poterit eos cogē ad ſoluēdū h auxiliū. nec h uerbū cū charitate ꝯdicit. qz in vitate clericis ſuis dz oſtendē neceſſitates ſuas p̄cibus z ꝓuentōib apud eos iſtar q matrici eccl̄ie ſubueniāt. z ſi noluerit p̄cib acqeſcē p̄nt adō re coactionē. dz enī ſil adeſſe charitas z coactio. xlv. diſ. licet. x. q. ij. cauēdū. ar. ad h qz fruct eccleſiaz pōt p ſuis neceſſitatibus accipē. s. ō cō. p̄bē. cū nr̄is. z ō inſti. cū ueni. z ut ec. bñ. ut noſtz. tñ h nō dz ſine ꝓſilio capli ſui. z etiā ipſoz clericorū ar. s. de his que fiunt a. per totum.

Robibemus nec ueteres. pp ubertatē fructuū ſz ſi noua p̄rochia uel noue diuitie ei accedūt dicūt cenſū augēdū. ar. ff. de uſuf. itē ſi fūdi. s. de p̄bē. auaritie. ī. e. q̄ſto. item licet epi p̄o ſe non poſſint imponē cenſus p̄o a liis poſſunt. ī. e. c. cum clerici.

Reterea illuſione. i. fraude. audiendi. agendo petitorio. ſz ſi petitorio agitur condēnabitur ad ſoluendum cenſum quouſqz aliud conſtet. ut eadē h dec. iuit. z no. ī. e. ſignificauit.

Cleſijs eripiunt. ſz qꝛde ſcō eiſ occupabāt laici z eoz poſſōes uſufructuabāt uel laici iuſpa. q in eccleſijs habebant donarunt epiſcopis. imponentur. ſiue de iure ſiue de conſuetudine approbata.

Nouamus regnum. q autē ꝓſuet. memoriā excedēte hīta ꝓſeruabūt. ī. de v. ſig. ſi ſup qbuſdā. §. i. itē a regibus poſſunt poni de nouo cū in eis plenā hēant iuriſdictionē. verū tñ peccāt ſi h faciant ſine cauſa.

Um clerici remouere. z cēſus poſt mortē ſtatutis nō ſoluet. ut no. s. e. ſcientes. p̄eterea.

A que id. ſ. remiſſionē predicto uel archidi.

Ignificauit interdixit. nō fuit bñ p̄ceptū p quod monachi poſſōez admittebāt. vl dic q licitū fuit p̄ceptū. nō eiz monachi p̄dictū cenſū recipiēdū poſſi debāt. qz tpe p̄deceſſoris nō recepant aio q̄rendi ius uel dā poſſidebāt. ſ. ignorāte epo cui aucte cēſus ꝓſtituēduſ erat z ñ aucte iſerioz p̄lato. s. e. ſciēte. ꝑterea. s. de p̄bē. auaritie. z ſi dā uel ignorāte epo cenſū recipiebāt nō erāt in patia epi. qō neceſſe ē ad poſſōez q̄rēdā. cū g eēt in poſſōe tm̄ recipiēdi a ſacerdote nō ab eccl̄ia mortuo ſacerdote uel etiā viuo eccliaz ꝓuenire nō potuerit tāq̄ ſit ſpoliatuſ. nec ſucceſſo. monachis tāq̄ exiſtētibus ī poſſōe cēſus ſoluet cū eccl̄iam nō potuerit obligare niſi legitis modis. ff. q ui aut dā. phibē. §. nō tm̄. h nō placet. qz ſatis credim poſſe q̄ri poſſōes p ſolonē ſacerdotis. ut. s. de cap. mo. c. ij. ul h fuit ītētio epi p̄cipiēt q ñ ſoluēt cēſū q iuramtū ñ erat fuādū ī p̄iudiciuz eccl̄ie. z ñ auferī ei ſi alio iure iuuare ſe poſſz. l potes dicē q ubi qs ſcit aliquez in

poſſõe iniuſte ⁊ mala fide põt denegare reddit᷒ ſolitos etiã ſi iurauit.cũ iuramẽtũ pſtitũ in leſiõe eccl̃ie ñ ſit fuadũ.ſ. ꝺ iure iur̃.puenit.⁊ qꝺ iudex p̃cipit illud ſolui quouſq; cognoſcat ⁊ pp ignorãtiã ſci.eſto tm̃ q; eps bñ ſciebat hẽ cẽſu; ñ deberi de iure bñ p̃cepit ut deceto nõ ſoluẽt.ſz ſi p̃cipet q; poſſõem rei corpal᷑ q̃ ali᷑ ⁊z uioleter auferret malũ p̃ceptũ eẽt. qz ẽt violẽto ⁊ malo poſſeſſori nõ ẽ uis faciẽda.ũj.q.ij.§.ult. ⁊ eodez mõ ſi ille q ꝓſueuit recipẽ cẽſũ cũ uiolẽtia uellet accipe fõte armis ſibi reſiſtẽdũ ñ eẽt.ſz de iure tm̃ agẽdũ.ſ.de of.del.ſi qñ ⁊z alij ꝺdicãt. Sꝺ ãt eẽt bo.fi.poſſeſſor ille q recipiebat cẽſuz tẽ ſacerdos q in vitate nõ ꝺz cẽſũ ſoluẽ ꝺz.qz ſic ñ eſt licituz aliquez ſpoliare aliq̃ re ſic nec poſſõe.C.vñ vi.ſi qs in.ſz q̃rescũo aget poſſeſſor bo.fi.ꝰ hẽ ſacerdotẽ qz ñ ſoluit cẽſũ.⁊ loquꝫmur i eo caſu qñ nec ſolutio nec iuramẽtũ appebat ſup cẽſuz. Rñdeo ſi ſacerdos intẽdebat eũ ſpoliare ſup poſſõe aget interdicto vñ ui.l᷑ ꝓdictõe ex dec̃.ſ.de elec.q̃relã.ſi vo nõ intẽdebat ſpoliare poſſõe ſz tm̃ in cẽſus ſolone ceſſabat tũc aget intꝺcõ uti poſ.qz ſic moleſtabat eũ nõ ſoluẽdo cẽſũ ſuo tpe. ar.ff.uti poſ.ſi duo.§.fi.⁊ ſic ẽt agẽdũ eſt ꝰ illũ q eligit ul᷑ iſtituit aliquẽ in eccl̃ia in q̃ ad me ptinet electio l᷑ inſtitutio. ⁊ eodẽ mõ ꝰ clericũ electũ l᷑ inſtitutũ.qz ipſi ſt̃ q mihi turbant poſſeſſionẽ meã.ff.ſi fui.vẽ.ſi qs.diu iſte ſacerdos aũt ſi eps p̃cipẽt ei q; cẽſũ nõ ſoluẽt bo.fi.poſſeſſori ꝺz appellare. qz iuſtũ ẽ p̃ceptũ.⁊ idẽ vi ꝺicẽdũ qñ eps p̃cipit alicui ꝺ ſua dioc̃. q; pſtet obiam l᷑ q; recipiat aliquẽ ad uiſitationẽ l᷑ pſtet aliqua alia ad q̃ ius eũ dicit teneri.ſi ſꝺict᷑ appellet ab h eꝑo dicens ſe ab his libex uel ꝓuilegio uel p̃ſcriptõe l᷑ alio mõ. ſi eps eũ excõicet poſt hmõi appellationẽ ſine aliq̃ cãe cognitiõe tm̃ tenẽt excõicatio.dũmõ verũ ſit q; nõ ſit lib̃.qz q; petit epus notoriũ iuris ẽ.⁊ ideo nõ regrit ibi ordo iuris.ſz ſec᷒ eſt ſi h̃ peteret a clerico q nõ eẽt de ſua dioc̃.uel alꝭ ſi a clerico ſue dioc̃. petẽt ea q̃ nõ p̃cedũt a iure.nã tũc ſi ſine cãe cognitiõe eũ excõicaret nõ tenẽt excõicatio.ẽt ſi in vitate tenẽt.qz grauamẽ ſecutuz facit qa p appellationẽ negociũ eſt ꝺlatũ ad audiẽtiaz ſupioris.ſ.de ap.ad audiaz.nã ſec᷒ aũt eſt in alio caſu.quia monitoꝝijs ⁊ falſis nõ valet ap.ſ.de ap.,ꝓpoſuit.qꝺ aliq tam̃ ꝺicũt dicẽtes q; ſemp etiã poſt ap.tenẽt ſnia excõicatiõis ẽt ſine cãe cognitõe.dũmõ ñ ſit va cã appellatõis interpoſite. ⁊ maxie in eo q poſſidet cẽſũ q ſibi denegat.h̃ enix ẽt poſt ap. ⁊ etiã ſine cãe cognitõe excõicabit denegãtẽ cẽſũ. ⁊ ſic defendit poſſõez ſuã.applo enī nõ ꝺz alicui auferre poſſõez ſuaz. ſz qd ſi abbas excõicat hũc ſacerdotẽ ſi ñ dat cẽſũ ⁊ epus eũ excõicat ſi dat. Rñdeo appellet ſacerdos ⁊ nũq; obliget eccleſiã niſi,pbabilẽ ⁊ manifeſtã credulitatez habuerit q; debet ſoluere.ar.j.de ſnia excõ.inquiſitioni.

Opite procuꝝ. no.in cã cõi ſibi ⁊ alijs poſſe eẽ ,p curã.abbatẽ.exhibitas. ſiñ hac,pbatõe ſufficiebat ei iuſ cõe vel ẽt gnãlis ꝓſuetudo q̃ extẽdẽda erat ad ecclias ſimilis ꝓditõis.cũ nõ eẽt ꝰ ius cõe in eo qꝺ petit,pcuratio.qñ uiſitat in caſib᷒ cõceſis.repete q̃ dixim᷒.ſ.de p̃ſcrip.cũ ex off. ſ.de of.or.c.ult.coĩs.x.q.i.ꝺcernim᷒.ep̃m placuit.cõi.xviij q.ij.luminoſo.ꝰ.ſo.illud loquit de exẽpto.cõi.in h erat ius cõe ut ſicut alij faciebãt ita iſti.j.e.ſuper.iuſ cõe eſt q; negligẽte epiſcopo uiſitet archiepiſcopus.uel ius cõmune eſt q; uiſitet ſimpliciter.j.e.c.ſi.

Rauis fideiuſſoria. que fideiuſſio nõ tenet cũ ñ tenuerit p̃ncipale.C.de leg.nõ dubiũ.j.ꝺ doc̃.poſt diuor.rſti.c.ſignificauit.⁊.c.ſi neceſſe.C.de ſacroſanc.ec. ſancim᷒.nemini.C.de ꝓdi.ſine cãe ãminiculo.

Vanto de fũdatoris. h iuſte potuit cẽſũ ꝓſtituer xviij.q.ij.eleutheri᷒.iõ nõ abſoluẽt ab ea.liberaliter.⁊ nihil hẽbat ab illo mõaſterio l᷑tpale ul᷑ ſpũale q̃re banc ,pcurationẽ p̃ſtaret.debita tm̃ eſt exq᷒ ꝓſtituta ẽ.lz libalir. que ,p una. no.libalitares ad tẽpantiã reducẽdas ſi de eis oꝛt grauam̃.j.e.ex pte.ſ.de deci. ſuggeſtũ.forte ſec᷒ eẽt ſi ex pacto aliq᷒ dato l᷑ recepto id,pmiſiſſent.l᷑ ẽt ſi ex gr̃a fuerit iſtituta h,pcuratio.tm̃ nõ debẽt denegari ẽt q̃n in ſupexcreſcẽtib᷒ fratrib᷒ fiat.niſi ſpãlis ſit indulgẽtia ſup h.⁊ h inuit vbũ qꝺ ſeqt indulgemus.

Vm inſtantia ſe indebite. ſ.ultra facultates eccleſie.x.q.iij.illud.⁊ tenuis patria extraordinario auxilio iuuat.C.noua.uec.l.i.⁊.ij.ar.i.q.ij.placuit.i aut.ꝺ mã. p̃in.§.ſit tibi quoq;.ff.de of.p̃eſi.illicitas.reſtaurẽt. ceſſis ſibi actionib᷒a legato. vel meli᷒ ꝓdictõe ex hac dec.

Ꝫ parte uota. Erãt eiz vota q; ſingul᷑ anis ſoluẽt certas meſuras grani l᷑ vini.ſi autẽ uoto nõ tenẽnt nõ cogẽnt ſoluẽ ad certã meſurã.vl᷑ ẽt ſine meſura.nõ cõſtet qz ſi de meſura pentũ ꝓſtaret nõ reqrẽt alia,pbatio.qz nõ p̃ſumẽt q; ad aliã meſurã noluerit obligare hẽdez.hitatoꝝes oẽs cõiter ul᷑ maioꝝ ps.ad eadem.no.qꝺ maioꝝ ps hoium fuat oẽs debẽ fuare.c.di.ꝰ moꝛẽ.ſ.de cap.mo.cũ dilect᷒.itẽ ar.q; in dubijs fuat ꝓſuetudo vicinoꝝ.ſ.de ꝓſue.cũ oli.ff.ꝺ leg.i.ſi fuus plũz.§.ultẽ.⁊ nõ eſt h tm̃ pp ꝓſuetudinẽ.ſz qz il le q,pmiſit p̃ exq᷒ de nulla meſura mẽtionẽ fecit p̃ſumit itelleꝛe de cõi meſura.cogendi.lz nulli fiat h,pmiſſio l᷑ potu᷒ votũ tm̃ vouẽs obligat.ut h.ff.de polli.pac.in p̃n.ſ.de uoto.lz magne.⁊ in multꝫ aliꝭs.c.eiuſdẽ ti.hac rõne vr̃ q; ſi aliquis,p mittat intrare in aliqꝺ monaſteriũ lz tale uotũ ſit ſimplex vel ꝺ futuro tm̃ monaſteriũ ꝓdictõe ex hac dec̃.põt agẽ ꝰ nouẽtẽ ut intret monaſteriũ.ne tanq;.C.de bo.que li.leg.l.iij.

Vm olim eccleſia. iſte eccl̃ie ptinebãt ad abbatẽ ſci io.ita q; in eis tpalia colligebat ⁊ ad,pꝑos uſus tenebat.⁊ iõ,p eis rñdet.alr ipſe eccl̃ie p ſe rñdẽt. vt no.ſ.de reſcrip.edoceri.p alia. forte p teſtes uel p ius cõe vl᷑ alio mõ.i inſtris.h inſtra inducebat eps.⁊ forte erãt talia inſtrumta q; p vnũ annũ tenebant integre iura epalia ſoluer̃ p aliũ aliq̃ ſoluẽ tenebaꝫ ſz ñ oĩa.ꝰ h iſtra obiẽ abbaſ ꝺfectũ tal᷑ ſolẽnitat᷒ cui᷒ cõpletio ex ei᷒ratihitõe pẽdebat.ſ.ipſa inſtra nõ debẽ ſibi obeſſe.qz nõ inuenit ꝓſẽſus capli ſui.⁊ iõ intiz ſibi p̃udicat h exceptio.ut ẽt ſi inſtra,p eo faciant ſibi nihil,pſint. ſec᷒ aũt ẽet ſi obiciẽt ꝺfectũ ſolẽnitat᷒ q̃ ꝓpleri poſſz p partẽ epi qz in h caſu ſi uex nõ eẽt uel eẽt vex ſi nõ eps illas ſolẽnitates ꝓplẽ uellet p h abbas ñ vr renũtiare inſtris.itẽ dic q; qñ dicit inſtrm flm niſi,pbet rmanet inſtrm in ſuo roboꝛ.nec tm̃ p appellationẽ vr renũtiare iuri q; ſibi ex illo inſtro ꝓpetebat. nec illud petẽ ipedit.dũ tm̃ mõ ꝓſtiat id eẽ vex.naz ꝓpta vitate.ſ. q; inſtrm nõ ſit falſũ cedit erroꝛ vitati.viij.di.vitate.niſi pſeueret in dicẽdo q; falſũ eẽt.qz tẽ ẽt poſt ſniam latã q; nõ eẽt falſũ nihil ex eo petẽ poſſz.qz facẽt ꝰ pſciam.ſ.ꝺ p̃ſcrip. qm̃ oẽ ⁊ lz,pbet p vbũ q; ſeqt nullaten᷒ approbauit abbas. iſte eniz abbas ut dr̃ in regiſtro ſẽp dicebat q; h ꝓpoſitio obtẽta erat p metũ regũ.nec tm̃ reprobam᷒ q; ſupradictũ ẽ.itẽ no.q; lz aliqs dixerit inſtrm falſuz ⁊ ſꝺcubuerit tm̃ adhuc põt dicẽ illꝺ ñ valẽ pp ꝺfectũ ſolẽnitatũ.ff.de pet̃.hr̃.l.lutᷓ.itẽ ⁊ ſi dixerit inſtra deficẽ ſolẽnitatib᷒ tm̃ põt petẽ legatũ ex eo inſtro.ff. ꝺ pe. her̃.poſtq;.ſec᷒ ãt ſi falſũ l᷑ inofficioſũ dixiſſz.deductiones.i inſtro ꝓpoſitõis fe ptinebaꝫ q; ꝺcime ũtegre p̃ſoluẽnt epo. ſz ꝺ eis in certꝫ caſib᷒ debẽt monaſtio aliqd ipẽdẽ. vl᷑ eps ꝺbeat accipe q̃rtã ꝺcimaꝝ ab ill᷑ ecclijs.⁊ ꝺ ea ꝺbebat aliqd daꝛ monaſterio.nã ſi inſtrm ꝓpoſitõis dicẽt q; eps tm̃ duas ptes ꝺ cimaꝝ ul᷑ aliã ptẽ ſibi recipet tẽ nõ fuiſſz monaſteriũ ꝓdẽnatũ ad plenã ſolonẽ decimaꝝ qz ſibi nõ debebãt.naz lz ꝓpoſitio nõ ꝺbeat,pdeſſe abbati qa ipugnauit nõ tm̃ dz dare epo q; ſibi nõ debeẽ. Sz dices forte imo debebaꝫ de iure cõi qz eccleſie i dioc̃.ſua ſũt ſite.ſz certe h nõ,pdeſt epo cũ receſſũ ſit a iure cõi p ꝓpoſitionẽ q̃ nõ iprobat.fatemur tm̃ q; ſi eps rñdiſſz abbati q̃ dicebat ꝓpoſitionẽ ñ valẽ.⁊ ego ratũ hẽo q; tẽ ſtãdũ eẽt iuri cõi.qz cõi volũtati receſſũ eẽt a ꝓpoſitõe.nã bñ vr̃ dicẽdũ q;,p abbate nihil ſit iudicãdũ ſz nec ,p epo ẽ ferẽda i iuſta ſnia.vñ dico q; ſi inſtrm q; qſ ipugnat ptinẽt q;.t.dz mihi.c.ſub ꝓditõe nõ adiudicabit mihi illa.c.pure.ſz ſb ꝓditõe qz ñ ꝺbẽt añ ꝓditõez exiſtẽtẽ.imo pluſ dicam᷒ q; ſi i diẽ debẽt

non ꝺdēnaret niſi poſt diē p̄miſſa rōne. qz nunqz ferenda eſt iniuſta ſnīa. p aliq̄ ptiū lz aduerſarī iniuſte ip̄robet ꝯctū. ſz ꝓ ip̄robāte nihil ſnīandū eſt. Sz nūqd ſalua ꝓſcīētia potit iſte eps tenē integras decias nulla fcā deductōe. Rñdeo lz tuti ſit q ſoluat. qz tñ iniuſte obtinuit in cā. z qz bñ pōt miſter ecclēſie q̄qz punirī imo ipſa eccl̄ia q̄ miſter male agit. xvi. q. iiij. placuit. dicim⁹ q ſine pctō tenē pōt quouſqz abbas p inf. reſti. uel alio mō ſibi. puideat. impugnare. xiij. q. ij. qz p̄repoſtera. xvij. q. iiij. ſūt q. impugnare. in regiſtro ꝓtinet q ipugnabat inſtrā ex ea cā. qz dicebat eū p metū regū extorta. z i iſto ſuo dicto pſeuerauit abbas uſqz ad ſnīam. z iō iudex in ſnīa ſibi noluit adiudicare aliquā deductionē. lz ſibi p inſtīa ꝓpeterēt. ar. ſ. de teſti. pſen. qz cū ille deductōes eēnt fm eū ꝯ ius. nec petēt abbas niſi p inſtrā q̄ falſa z p metū extorta dicebat. ꝯ ꝓſciaz facēt ſi illa deducēt. z iudex male faceret ſi ſibi mādaret q ꝯ ꝓſciam facēt. ſi autē nō dicēt inſtra falſa ſz ꝓtenderet lz male. illa ñ debē ſibi p̄iudicare ꝺ iure. tē nō obſtante tali ipugnatōe iudex ferret ſnīam. p ipugnatōe. ſi autē añ ſententiā uelit deſiſtē ab ipugnatōe inſtrī ſibi lz. nec exigit tē alia. pbatio q. pbet ꝯ ſuā ꝓfeſſionē. cū aduerſarī⁹ q induxit inſtra nihil poſſit dicē ꝯ illa. nec. pbatōe ſup ꝺ aduerſariū aggraua re. ſi ꝺo aduerſarī⁹ nō iduxiſſz inſtra ſz ꝑ motu dicēt i iudicio illa falſa. poſtea ex ill̄ iſtrīs nihil petē pōt. niſi. pbet illa vt alīs no. va. poſt ſnīam autē. puta ſi inſtra q̄ qs falſa dicebat iudicent va nō. phibeī ille q dixerat ea falſa p ea aliqd petē ꝺ iur̄ iuī. mulieri. nā vtate ma. tē. di. viij. vtate. qdam tñ dicūt q ſi eps nō iuuaret alio iure niſi eo q ꝓtinebat in inſtro in q⁹ pcipiebat fieri ei deductōes. q ſic epo adiudicāde ſt q̄rte ꝺciaz ſic abbati adiudicate eēnt deductōes. qz eadē res tē. xij. q. ij qz ſz ꝺ nō iuuat tm̄ illo inſtro ſz ēt iure cōi. ſ. qz eccl̄ia erat in ſua dioc̄. ſita. ſic ꝑz p finē ꝺ dec̄. ſz p̄ius dictū meli⁹. pbat ex hac dec̄. tua. no. ſcripturā fidē facē in eo negocio ſup q⁹ ꝑn cipalr nō eſt fcā. puta ſup finiḃ epatus cū eēt p̄iuilegiū. C. ꝺ ꝯben. ſti. optimā. C. de li. cā. cū aliqs. inſtrumēta. inſtra eiz ꝺ ꝓtinebāt. qūo eps has eccl̄ias ꝓceſſit monaſtio ꝑdcō. p q ſatz ꝓuincebat abbas q ille eccl̄ie eēnt in ſua dioc̄. Si eiz ab illo epo eccl̄ias z ius epale in eis recepat ñ potat negar illas eccl̄ias in ſua dioc̄. ſitas. q̄uis forte poſſet dicē ſe nō ad ꝺ recepiſſe p̄uilegiū q ab eo ius epale bēret. ſz ab alio bēbat. ab eo hoc iō ipetrauit q nō petēdi frontē ñ bēret. ar. C. ꝺ excep. ſi qdē. ff. de. pba. l. cū de idebito. ſz. pteſtari ꝺ dz. ut i. l. ſi qdē alioqn ſic. p ſe ita ꝯ ſe admittē tenet. ſz qr̄ nō fuert abbati adiudicata epalia. rñdeo lz vez eēt p̄iuilegiū tñ qz ñ affuit aſſē ius eoz q adeſſe debuit nō pōt p̄iudicare eccl̄ie. ꝺ ñ placet. l iō ñ fuert ſibi adiudicata iura epalia. qz nō fuerāt ſibi data p p̄iuilegiū ꝺ q⁹ ꝺ fit mētio. p illa enī vba q ibi ꝓtinebant. ſ. qz ꝓcedebat ſibi eccl̄iaz. ut ꝺ dr̄. nō ius epale ꝓcedē intelligebat ſz tm̄ tpale q in eo bēbat. vel in pp̄os uſus eā ꝓcedebat. ſ. ꝺ dona. paſtoral. hoc aūt inſtrm de q⁹ ꝺ mētionē facē n ullaten⁹ r̄probat. ſz inſtra ꝓpoſitōis tm̄. nā ſi als p ptē epi fuiſſet. pbatū falſū eē inſtrm. nō. pbaret p illud q eccl̄ia de q̄ p̄iuilegiuz dicebat eē in dioc̄. ꝺ epi cū reprobato inſtro nihil ex eo ,pbetur z totū carē debeat uigore. ix. di. ſi ad. iij. q. ix. puta. lz eniz ,pducēs nō poſſit dicē falſū inſtrm uel ꝯ aliqꝺ q i iſtro ꝓtētur. ut hic. z no. ſ. ꝺ excep. cū venerabil̄. tñ ſi aduerſarī⁹ ,pbet falſū etiā aduerſario ñ nocebit. aliq̄ñ enī p aduerſariū bēo q p me hr̄e nō poſſū. ſi. C. de tē. i int. reſt. petēdū. ſz dices nōne eoipſo q. pduxit inſtrm uel p̄iuilegiū vī ꝓfeſſus eē oīa iura q̄ in eo ꝓtinētur. z ſic nō pōt ꝯ ea dicē ſic nec ꝯ ꝓfeſſionē ſuā tacitā uel exp̄ſſā etiā ſi p̄iuilegiū. pnūtiaret falſū. Rñdeo ut no. in dec̄. pall̄. cū uenerabil̄. itē no. q lz ꝯ cōfeſſionē ſuā qs admittat ad. pbandū ꝯtiuz. C. ꝺ iur̄. z fac. igno. l. error. z no. i ſūma de ꝓfeſ. tñ ꝯ inſtra q̄. pduxit nō admittit. nec mirū. qa plus eſt. pbatio inſtroz q̄z ꝓfeſſio. itē cū qs induxit iſtrm ad. pbandū aliquē articm qūo poſtea admittet ad. pbā dū ꝯ. cū ꝯtia allegās ñ ſit audiēdus. ſz due. pbatōes ꝯtie ſibi iuicez ſi dē derogāt. C. ꝺ. pba. diuerſe. z ēt qz plus eſt ꝓfeſſionē tacitā

bīe z. pbationē inſtrī q̄z confeſſionem tantum.

Lim cauſam ad papien̄. z bñ. qz erāt in obligatōe. q̄uis ſi nō inueniant poſſit de alia pecūia ſatisfieri. ſic ēt qñ agit ex ēpto ad rē vēditā. naz bñ agit qz res in obligatōe eſt. ff. de act̄. ēpto. l. ex ēpto. rñ. i. z in ꝺdēnatiōe. ſz lib̄at ſatisfaciēdo de itereſſe. ff. de act̄. empt̄. l. i. ſi aūt nō eſſz i obligatōe ſic ſi agat. l. acql̄. ad reficiēdū domos ꝺſtructas. qa inepte petit cū ſolū int̄eſſe in petitōe z in obligatōe ſit lacerandus ē libellus. protestatus. idē eēt ſi. pteſtat⁹ nō eēt. qz. pteſtatio nō intrūpit p̄ſcriptionē niſi in caſib⁹. ſ. de of. or. paſtoral̄. in fi. C. de ānali excep. ꝺ āplius. eiſdem. vī q ſi ꝺ. pbatū eſſz l. an. ante ſoluti eēnt luceñ. tñ poſſēt exigi papi. ar. ff. de uſuf. qz qui. ff. de pet̄. ſi qs fuū. ar. ꝯ. ff. quēad. fui. am. ſi cōem. §. i. z. l. ſi qs alia. declinatōnē. i. qz moneta papē. ñ inueniebat papien̄. no. nō ſolū petitionē eē faciēdā ad rē q̄ eſt i petitōe z obligatōe. ſz etiā ꝺdēnationē quāuis ſoluēdo int̄eſſe libēt ar. ff. de act̄. empt̄. exēpto. rñ. i. papien̄. ar. ad veterē mēſuraz ſolonē faciēdā. ſ. de iureiur̄. q̄to. ff. ſi cer. pe. l. iij. ar. ꝯ. xxxij. q. iiij. qs ignorat. ff. de ꝟbē. empt̄. l. ipatores. papien̄. ꝺ ꝓſtabat nec i dubiū vtebat q ep̄s l ex ꝓſtōne l ex p̄ſcriptōe p̄cedēte ſolonē luceñ. ꝺbeat. p cathedratico r̄cipe. vi. denarios papē. l dic q ſi ſuffic epo ſi ꝓputat⁹ oīb⁹ ānis qb⁹ r̄cepit luceñ. p papien̄. ꝓpleuit tp̄s p̄ſcriptiōis. ſ. xl. an. ar. ff. de uſuf. qz q. ſz ex hac dec̄. vī colligi q lz luceñ. ſoluēt p papien̄. ſi tñ non ſoluit ipſos luceñ. xl. an. nō coget ſoluēt papiē. z ē mirabile q ſolo eiuſdē rei p utraqz pte p̄ſcriptōez inducit. ſ. p epo q p̄ſcribit papien̄. ſz finita p̄ſcriptōe epi ꝺ papiē. etiā lapſu vni⁹ ſol⁹ āni plebſ p̄reſcribet ut ñ cogat ſoluere papien̄. ſz luceñ.

Um uenerabilis imponeret. q̄tūcūqz eni gnālit̄ eccl̄ia exīmat epūs cathedraticū retiet z iuriſdcōez z pcurationē z viſitationē. xvi. q. ij. c. i. ſ. de donat̄. paſto. niſi exēptio ꝓfirmaret aucte pape. ar. ſ. ꝺ re. dōa. ut epo ſint ſbiecte. ꝓſtitut⁹ z. ſ. de his q̄ fi. a p̄. paſto. nō enī pōt a ſe ſuā iuriſdictōez in totū reicē. ar. ſ. de ſo. ꝓpe. ſi dili. ar. ſ. de renun. admonet. C. de bo. lib̄. l. iij. epāl̄. qa ius epale nō intellr remitti lz oē fuitū remittat. de cōi. z ita appet q p p̄dictū pactū nō tollit ei aliqd de iure epali. ar. ſ. ꝺ dōa. paſto. ubi⁹ no. de cōi z eſt qz r̄miſſio illa fuitioz nō trabit ad iura z fuitia q̄ cōi iure dcbēt oēs eccl̄ie ſz ad fuitia q̄ quottidie z de nouo iponūt

procuratōes. z alia iura epalia.

Uper eo q fit ,puitiſs. repete q̄ dixim⁹. ſ. de cōſuet̄. cum oliz. z de offi. archidi. c. fi.

Rocurationes. procurationū. etiā de his q̄ cō ſiſtūt uictualib⁹. nā ſi uelit accipē ueſtes ul ſi eq moriant̄ z uelit alios emē. vel ēt expēſas uelit recupare q̄s fec̄ i eūdo ad locū quē uiſitatur⁹ eſt l in alia cōſilī cā. ꝺ oīa petēt l ultra ꝓputatōz iſtaz. pcurationū. ad dieſ.

Enerabili fratri nrō. procuratiōib⁹. qz ſepe occurrit qōnes exēptōis oīri occaſiōe denegataz viſitationū z pcurationū l alia ꝓſili. z iō ꝺ hac mā ſuppoſito the mate pleni⁹ tractem⁹. epūs eduen̄. acceſſit ad mōaſteriuz ſci. m. in ſua dioc̄. ſitū mādās abbati z ꝓuētui q parēt ſe. qz monaſterio illi uolebat ipendē offm̄ uiſitatōis. z parēt etiā. pcuratōnē rōe uiſitatōis debitā. cui abbas rñdit q nullo mō ſe paret nec ad uiſitationē nec ad ,pcuratōez. qz exēpti erant q⁹ ad ꝺ a iuriſdcōe epi eduē. z appellauit ad ſe. ap. ſi i aliq⁹ mo. hac occaſiōe grauaret. z adiec̄ abbas. qz coā eo uolebat. pbare exēptionē p̄dictā. l coā papa ſi epo placēt. ſz epſ ñ obſtātib⁹ p̄dictis excōicauit abbatē. z int̄dixit ꝓuētū. mō vēit abbas z aggredit ꝯ epm̄ de iuſta excōicatiōe. l pot⁹ nulla. z petit abſolui ad cautelā. p ſe āt iduxit abbas. qz vī q excōicatio ſit nulla. qz lata p̄ appl̄onē ex legitia cā ītpoſitā q ſuffic ēt ſi ñ ē va. itē qz lata ē ſine cāe cognitōe. ī. ꝺ ap. ad audiētiam. z. c. dilect̄. z maxie cū coā epo obtulit ex habūdāti ſe. pbatuz exēptionē ī. de ap. int̄poſita. itē dic̄ abbas epm̄ oīo eē puniēdū. qz ſine manifeſta z rōnabili cā excōicauit eū. añqz iuſta excōis cā. p̄baret. ī. ꝺ ſen. ex. ſacro. iij. q. i. nēo. cū eiz dicēt abbas ſe exēptū

eē q᷒ ad p̄dcā.ꝛ ita ſua negōne cēt res dubia.C.q.ad li.pcl.
ñ lz.l.ūj.ſup re dubia ꝛ ñ ſr māifeſta tulit ſniaz.ꝛ iō male.itez
dic̄ abbas.ponam᷒ q᷒ coꝛā h̄ epo eduē.aliqs prochial' ſacer-
dos petēt ius prochiale ab aliq᷒ ſuo prochiāo.ꝛ ille prochia
nus offerat ſe,pbatuꝝ q᷒ ali᷒ hz ī eo iuſ prochiale. nōne audi
et cū.l'pot᷒ ñ admiſſa exceptōe prochiāi excōicabit cū.h̄ ē ab
ſurdū dicē.ſz nūqd erit apuel cū acceptio pſōaꝝ ut p̄ ſacerdo
tē prochialē admittat exceptiōez ꝛ ,pbōez ſr ea ꝛ p̄ ſe ñ admit
tat.h̄ nō ē eq iudicij.ūij.q.iiij.c.ūj. Eps āt eꝑ ,p ſe allegat.qa
exq᷒ ꝓſtat q᷒ mōaſteriū ſitū eſt ī ſua dioc̄.pſūptio iuris ē q᷒ in
eo hz uiſitatōez.s̄.de pſcri.cū ex of.de cēſi.ſopite.c.vener. cū
nup.ꝛ ſic pſūptio iuris ē ſbēē ꝛ vitas ē.ſ.qꝛ cā ī p̄dcīſ.g᷒ iuſta
ē ſnīa epī.iō āt dixit eps ꝛ vitas ſbēſt.qꝛ bñ fatet eps q᷒ ſi in
vitate,pbaret abbas coꝛā ſupior᷒ q᷒ ad p̄dcā eē exēptū q᷒ ma
le ſniaſſet.h̄ tñ vult defēdē eps.q᷒ ſi abbaſ ꝺfecerit in ,pbatōe
exēptōis q᷒ ad p̄dcā lz,pbet ſe,ppoſuiſſe exēptionē ꝛ ſe obtu-
liſſe,pbōez ſr ea.q᷒ h̄ ñ ſufficit ad,pnūciādū excōez nullā l'iu
ſtā l'ad puniēdū epm.ꝛ q᷒ ſu᷒,pceſſus decernēdus ē legitim᷒
nec vz q᷒ abbas dic̄.qꝛ applo ex cā legitia p̄ceſſit excōez.ꝛ q᷒
ſiñ cāe cognitōe lata ē.g᷒ excōicato cēſēda ē iuſta.l'mel᷒ nlla
Sz rñdet q᷒ nūq̄ applo eꝝ iudiciū q̄tūcunq̄ fiat ex legitis
cāis.ꝛ q̄tūcūq̄ appellās offerat ſe eā,pbaturū ē cēſēda iuſta
niſi,pbauerit eā;eē vā.ut no.s̄.de ele.cū int̄ ca.j.de his q̄ ſi.a
ma.p.c.c.i.ꝛ h̄ app᷒ ut qdā dñt eꝝ iudiciū erat.q᷒ ex eo appz
qꝛ ipſe abbas h̄ dicebat qñ ,ppōebat ſe exēptū.ꝛ p ꝓñs epz ñ
eē iudicē.ſic ꝛ cēſenda cēt applo eꝝ iudiciū.ut ſi qs appellāet
ab epo ne ordiaret aliq̄ eccl̄ia ꝺ cāonicā.l'ne ꝓfirmāet electū
l'inſtituēt.qꝛ ꝛ ad ſe ptinēt p̄dcā.lz eiz h̄ oīa ſint ꝺ.l.iurisdcōis
nō tñ ſēp regrit iudiciari᷒ ordo.nec ſēp ſic,p eis faciēdis iudi-
cūū ordinat'.īmo plus eꝝ iudiciū q̄ ī iudicio h̄ agūt.ul' dic ut
no.s̄.de ap.dilect'.i.g.q̄ icipit.h̄ fuit tē.v̄.no.q᷒ lz.itē ꝛ ſi ī iu
dicio eēnt ptes tñ h̄ nō fuit iuſte petitū.q᷒ coꝛā epo offerret ,p
batōes.cū eas recipē nō debēt in cā ſua.q᷒ āt coꝛā pp̄ offere
bat ſe,pbatuꝝ ēt nō ſufficē ad h̄.qꝛ reuocari dz qcqd fit p᷒ talē
applonē.niſi,pbet vitaſ cāe.ſic̄ appz ex lr̄a dec̄.int̄poſita. nec
vz ſi dicat abbas q᷒ vult q᷒ ipſe idē eps cognoſcat. qꝛ nec iu-
dex pōt cē ī cā ſua nec arbit'.ff.ꝺ arb.ſi de re.C.ne qſ ī cā.l.i.
nec vz ſi dicat abbas q᷒ nō dz qs excōicari ſine māifeſta cā. ꝛ
niſi eā,pbet.qꝛ h̄ fuit māifeſta cā excōis.ſ. ꝓtūaciaz recipiēdi
eū ad uiſitatōez.ꝛ h̄ ꝓtūacia bñ,pbaꝺ h̄ ipſo q᷒ ē pſūptō iuris
ꝛ q᷒,pbatū eſt q᷒ ē in poſſōe.ꝛ q᷒ ē vez q᷒ ē ꝺ dioc̄.epi.nec ,p
baꝺ ꝓtū.nec obeſt ſi dicas q᷒ ea pſūptio iuris q̄ eſt ex eo q᷒ ē
de ſua dioc̄.q᷒ eps hz in ea viſitatōez tollit᷒ p negatiōez abbis
p quā fiebat tē res dubia.qꝛ id locū hz in iudicij.ſ. ſic̄ ex tex.
l.appz.ſed ſec᷒ eꝝ iudicia.ſic̄ h̄.ut qdā dñt q̄tū ad exēptionē
de q̄ hic ñ agebaꝺ.l'dic ꝛ mel᷒ res ēt dubia ꝛ p᷒ litez īpedit ne
noua poſſō deſ.ut ī pal'.l.ſz ñ īpedit qn veti utaꝺ.s̄. ut li.pē.
c.i.itē qꝛ nūq̄ ꝑ negatōez l'ꝓbātōez l'applonē alic᷒ dz aliqſ di
mittē uti iure ſuo.C.de rei vē.ſi fundū.C.de credi.vē.pi.l.i. ꝛ
no.s̄.de ma.ꝛ ob.dilecti.nec obeſt q᷒ oppōit'.qꝛ ſi eps int̄ ſb
ditos ſuoſ cognoſcēt.ſ.int̄ ſacerdotē ꝛ prochianū de iur᷒ pro
chiali.qꝛ admittē dz h᷒ exceptiōez prochiāi.ſ.q᷒ eēt exēpt'.g᷒
eadē rōe p̄ ſe admittē dz. R᷒.qꝛ qñ eps int̄ ſbditoſ cognoſcit
tē dz ordinē iudiciariū ſuare ꝛ ſz allata pot᷒ q̄ ſz vitatē iudi
care.ij.q.vij.iudicet.ij.q.i.de᷒.xi.q.iij.illa.ff.de of.p.illicitas
nō eiz pſona ſua gerit priuatā in iudicādo ſz iudicis.ꝛ publi
ce pſōe c᷒ nō eſt iudicare ꝺ,pbaꝺ.vi.q.i.ſi oīa. ſz ad uiſitatōez
hāc faciēdā eps ñ,pcedit ordie iudiciario ſuato.nec vt iudex
ſz quoſdā.maxie q᷒ ad itentōez abbis q᷒ ſe dic̄ exēptū.lz ī ea
ordinē aliquē ſuare debeat.ī.e.roma.ī.de accā.q̄lr.ultra me
diū.ſz tāq̄ utēs iure ſuo.vñ nō dz ingrē ſi hz ius uiſitādi cū
ipſe ſciat ſe hāe.ſic̄ vez ē.nec dz admittē exceptōez cū ñ poſſit
de hac exceptōe cognoſcē.itē iudex q᷒ eſt medi᷒ dz oīa audīr
ſz ps tm̄ utilitatē cāe ſue ſz deū ꝛ cū bōa ꝓſcia ,pſeq dz q᷒ bñ
h̄ eps faē ſi viſitatio ad epm ptiet.ad h̄ ēt faē q᷒ ius dic̄.qꝛ ñ
p̄iudicat alicui ut ꝓbato q᷒ facit ut iudex.s̄.de fi.iſtr.int̄ dil'c.
circa fi.l'dic ꝛ mel᷒ q᷒ ſi ī iudicio coꝛā archiepo l'papa abbas
ꝓuocaret in lit̄batē.vel ēt ſi epſ int̄ dcō uti poſ.agēt p̄ abbatē
nihilo᷒ eps pendēte lite uteret poſſōe ſua.ꝛ p̄ dictoꝛes excōica
ret iuſte.dūmō in vitate poſſidēt.s̄.ut li.pē.c.i.itē dñt qdā q᷒
cū licēt epo cū armis mālib᷒ defendē poſſōez ſuā qr̄ nō mlto
magis cū ſpūalib᷒.ſ.p excōicatōez q᷒ eſt medicīal'.ij.q.i.multi
qꝛ arma epi ꝛ mucro ē excōicatio.xvi.q.ij.uiſis.xxiij.q.iij.cō
ripiant'. So.ſi epſ exeq̄t offm̄ ſuū ſic̄ dictū ē in thēate uadat
ad aliq᷒ mōaſteriū uiſitādū in c᷒ poſſōe ſit uiſitādi q̄tūcūq̄
abbas mōaſterij allegat ſe exēptū.ꝛ ad h̄ ipm̄ offerat ſe,pba-
tuꝝ.dūmō eps ſciat ſe q̄ſi poſſōez hāe q̄ ñ potuit admitti ſine
aio ei᷒ ꝛ eo ſciēte ſi p ſe poſſidebat.ff.de acq.poſ.pegre.§.qb᷒
ꝛ q̄tūcūq̄ p̄dicat l'appellat abbas ſēp uiſitabit eps.ꝛ ſi ptia
cit renūtiat mālib᷒ armis defēdet eps poſſōez ſuā. de h̄ no.j.
de īmu.ec.c.i.ꝛ ſpūalib᷒ armis.s̄.de pſcri. cū ex officij.ꝛ.j. e.
cū nup.ꝛ ſic bñ,pbauit eps in ſuis allatōib᷒.ꝛ idē vī ſi incōti-
nēti recupet amiſſā poſſōez.s̄.de re.ſpo.oli.nā ꝛ fz iura ciui-
lia lz cuiq̄ ius ſibi dicē in his caſib᷒ ꝛ in qbuſdaz alijs q᷒ no.ī
illo gnāli.qñ lz cuiq̄ ſibi iuſ dicē.ſi āt eēt q̄ſi poſſo tal' iuriſ q̄
amitti ēt ignorāte epo.ut ſi aliq᷒ ius p᷒ ,pcur'.poſſideat qꝛ id
bñ admittēt eps ēt ignorās.tē pōt differre uti iure ſuo ſi vult
ꝛ ſi nō vult uteꝝ illo iur'.ꝛ p̄dictoꝛes excōicabit.ꝛ ſi poſtea ap
pebit coꝛā iudice coꝛā q᷒ agit ꝺ iniuſta excōicatōe. q᷒ ad huc
tpe excōis erat in poſſōe uiſitādi.l'alt᷒ iuriſ rata mānebit ſnīa
ſi vo appebit q᷒ nō poſſidebat tpe excōis reuocabit ſnīa ꝛ tñ
nō puniet eps de iuſta excōe l'nulla.ar.ad h̄ s̄.de of.del'.ex
lr̄is.niſi appēt ꝺ ei᷒ malicia l'craſſa ignorātia.q̄ ſat᷒ appz ſi ab
bas fiatī modū amiſſe poſſōis dicebat.ꝛ h̄ ſe ei oſtēſuꝝ offe
rebat.nec obſt̄ huic oppoſitōi iura p̄all'.niſi de eo q᷒ ſnīa ex-
cōis ñ debuit ferri ſine cognitōe ꝛ ſine admōitiōe. qꝛ illa hñt
locū qñ,pcedit ut iudex.h̄ āt,pcedit ut ps q̄ iura ſua defēdit
mucrōe ſuo ſpūali.nā ꝛ al' ſine cognitōe ꝛ monitiōe,pcedit ex
cōicatio.s̄.de of.or.ſi ſacerdos.j.de ſē.ex.romana.§.caueāt
v.q.i.qdā.mōitio tñ ſēp vī nēcia.j.de ſē.ex.ſacro.ſz ſi ñ exe-
quēs offm̄ ſuū uiſitabat.ſz ī iudicio vult agē ep᷒us p̄ abbatē
ius ſibi eē id mōaſteriū viſitādi eligēt arbitroſ cū abbe q᷒ hāc
cām dirimāt.xi.q.i.ſi cleric᷒.ꝛ eps abbatē coget ad arbitros
eligēdos.xi.q.i.pueīt.s̄.de of.del'.ſuſpitōis. ſi āt p̄ aliū uelit
agē q᷒ dicit ſe uiſitatōez epālē ī eodē mōaſterio hāe ꝓueīet euz
coꝛā iudice rei.ff.ad mūic.de iur᷒.de ꝺcur᷒.l.i. idē q᷒ dix᷒ qñ
ꝓſtat q᷒ mōaſteriū eſt ſitū in dioc̄.epi agētis.idē dicēdū vī et
ſi ꝓſtet eē ſitū in alia dioc̄.q̄tū ad h̄.qꝛ ſi in vitate ē in poſſōe
uiſitatōis rata mānebit ſnīa.ſz ſi ñ,pbabit coꝛā ſupioꝛe q᷒ eps
eſt ī poſſōe uiſitatōis facil' erit ſupioꝛ ad credēdū q᷒ ma.ſi.tu
lerit ſnīaz excōis.ꝛ ad puniēdū epm. q᷒ ñ eēt ſi eēt ī ſua dioc̄.
qꝛ tē eſt iuris pſūptio ſi,p epo nō pſūaꝺ de ma.fi.nec facil' erit
ſupioꝛ ad eū puniēdū.de h̄ plen᷒ no.j.de v̄.ſi.ex pte.vñ pru
dent' faē plaꝺ cui denegāt iura ſua q᷒ poſſidet.ut ſi ps ,pcedit
nō ut iudex.qꝛ tūc ñ aſtringit ad iuris ordinē ſuādū. itē erit
reus ſi agaꝺ de iuſta excōe q᷒ eſt fauorabilioꝛ q̄ actoꝛ.ſi vo ñ
tāq̄ ius ſuū,pſeq̄ns.ſz q̄ſi deſ.a papa ul' alio uadit ad uiſitā
dū aliq᷒ mōaſteriū q̄tūcūq̄ ſit deſ. in vitate niſi delegatōez
oñdat nō pōt excōicare uiſitādoſ.ꝛ ſi fecerit nō tz ſnīa. qꝛ nō
vz q᷒ faciūt deſ.niſi,pbata delegōe.C.de mā.p̄n.l.i.xcvij.di.
nobiliſſim᷒.s̄.ꝺ of.del'.cū ī iure.ſz ꝛſi deſ.dicēt abbas. ego ſū
exēpt' vel in poſſōe lit̄batꝫ.h̄ nō obſtāte deſ.ſi ſit cē in poſſōe
uiſitabit ꝛ p̄dictoꝛes excōicabit.s̄.ut li.pē.c.i. ſi āt huic deſ. ī
ordiario obicēt q᷒ eēt excōicat᷒ ꝛ offerret ſe,pbatuꝝ.ꝛ pp̄ h̄ ap
pellet iuſta eēt ſeq̄ns excōicatio uel nlla.j.de ap.ir̄poſita. rō
āt diuerſitatꝫ.qꝛ ordinar᷒ dz admittē exceptōez excōis. ꝛ nō
dz admittē exceptōez q᷒ ſit exēpt᷒ q᷒ ad p̄dcā.qꝛ qñ excipit ꝺ
excōe ꝓfiteꝝ eū iudicē.vñ bñ pōt cognoſcē de exceptōe ſoꝛi.ſz
ubi dic̄ ſe exēptū in p̄dictꝫ ꝓſtat epm nō iudicē ī p̄dictꝫ.ꝛ iō ñ
pōt cognoſcē de exceptōib᷒ ſoꝛi.ſz p̄.ff.ꝺ in.ſi qſ ex.ff. ſi qſ ī
iuſ vo.l.i.ꝛ.ij.ſo.qñ ꝓſtat q᷒ aliqs ē ꝺ iuriſdcōe alic᷒ tē ꝓpē dz
ſi āt certū eſt q᷒ ñ ſit de eī᷒ iuriſdcōe tē ñ teneꝝ ꝓpē.ff.q ſatꝫ da.
co.l.ſi vo.ſi vo dubitaꝺ tē ꝓpē dz.ꝛ rōne dubitatōis tz ſnīa ſi
ue ſniet ſup eo q᷒ ſua ē iuriſdeō ſiue ſniet ſup p̄ncipali cū ptes

nō curant de iurisdictōe ꝓtēdē.ar.ff.de iudic̄.l.ij.§. ſz ſi duo ⁊.l.ſi qs ex al̄.ff.ad munici.l.de iure.C.de uſuris.ſi ea.ſed ħ hz locū.ſ.q iudicis eſt cognoſcē an ſit ſua iurisdictio.ſicut dicunt.ll.preall̄.de iudic̄.ſi qs ex.⁊ ſi qs in ius uo.nō ierit.l.i. vbi dē ħ.ſi de iurisdictōe tm̄ querit̄. Sz ſi qs dicat q nō tenetur rn̄dere.qa hz ius reuocādi domū. vel q2 nō teneat rn̄dere auc̄te litteraꝝ.q2 ſunt ipetrate ꝑ dolū.s̄.de reſcrip.ſup lr̄is. et l.preall̄.ſi qs ex ali.ſed ubi nō tm̄ querit̄ de iurisdictōe iudicis.ſed etiā de principali.ut hic. Si enī abbas dicit.dn̄e epe nō poteſtis uiſitare monaſteriū.q2 nō eſtis iudex.cū mōaſterium ſit exemptū.hic nō querit̄ tm̄ an ſit iurisdictō epi. ſz etiā principale.an ſit monaſteriū exemptū.de quo nō pōt cognoſcere epūs.nec ut iudex nec ut arbiter.ut ſupradictū eſt. nec ēt poſſet iudex ſniare ſup iurisdictōe.niſi ſimul ꝓnūtiaret ſuper principali.vel dic ⁊ meli⁹ q epūs nō vocauit hūc abbatez ut iudex.ſed ut ps.vel ut ꝓſequeret offm̄ ſuū. vnde nō tenet ire ⁊ allegare priuilegiū ſuū.q2 ſi uellet abbas omittē allegatōez priuilegij ⁊ꝓcedere in p̄ncipali nō poſſet.q2 ſequeret̄ q ideꝝ eēt actor ⁊ iudex.⁊ q qs eſſet iudex in cā ſua.qđ ee nō debz. leges enī ꝓtrarie locū habēt qñ quis ꝓcedit ut iudex int̄ pt̄es ⁊ q quis eēt iudex.ſz ⁊ ſi epūs admitteret exceptionē exemptiōis ꝓpter ħ nō min⁹ epūs pen. li.ſup exc̄ptōe uteť poſſeſſione viſitādi ſi in poſſeſſiōe eēt.⁊ ꝓtradictores excōicaret. q tñ nō uideo qūo poſſet ee.q2 qđ coꝝ arbitratore fit nō dicat fieri in iudicio.ut no.s̄.de iureiur̄.gntauall̄. Jtē tales qōnes in principali negocio ſūt deferēde.s̄.de foro ꝓpe.ex pte. ⁊.s̄. de lit.cō.exceptis.hec nobis magis placēt q̄ ea q̄ no.ſunt.j. de v̄.ſig.ex parte.in glo.ſz diceſ.ultra mediū.ubi dicit q niſi abbas incōtinenti oſtendat coꝝ epo uel priuilegiū uel aliq̄ aliā probationē.q dz euz excōicare.ſi vero oſtēdat nō debet eū excōicare.q2 nō facim⁹ vim in exhibēdo uł nō exhibendo probatōes.cū nec abbas teneat exhibē.nec epūs recipē eum cum nō poſſit de ħ cognoſcē ut predictū eſt.lz tanq̄ qlibet ñ ut iudex poſſit eā vidē.ut inde inſtruat̄.nō ut de his iudicet. ſi.s̄.de reſcrip.cū ꝓtingat.hoc tm̄ ꝓcedim⁹ an in vtate ſit exēptuz vel nō.ſupioꝝ aūt nō ſtatī abſoluet hūc abbatē ad cautelā q preſūptio iuris eſt.p epo cū ſit in ſua dioc̄.ut dictū eſt. ſz ſi ſit ī alia dioc̄.uel etiā in eadē.ſi ſtatī abbas exhibebat aliq̄ ꝓbationē p quā hoc ſemiplenū appz vtrūq̄ tm̄ de exēptione mōaſterij.tūc ſupioꝝ ſtatī abſoluet ad cautelā.ut no.j.de ſnīa excō.ſolet.§.i.ī gl.p ħ dixer̄t.⁊.s̄.de excep.aplice.itē ibi nō ē uis q in alijs eſt ei ſbiect̄.q2 ꝓp ħ nō min⁹ē nulla excōicatio j.ꝺ exce.pla.cū ad quoꝝūdā.ubi no.itē dixer̄t qdā ħ tm̄ hz locū ubi quis exequit̄ ius ſuū vel ſibi debitū iure ſcripto uel ꝓſuetudinario.ſz alij dicūt ⁊ forte meli⁹ q qūocūq̄ ꝓſtitutum aliqs hz aliqꝺ ius ⁊ eſt in poſſeſſiōe.q id pōt defēdē p excō municationē.q̄ſtūcūq̄ ali⁹ dicat ⁊ ſe.pbatuꝝ offerat.q de iur̄ ſuo eſt.ł q in poſſeſſiōe ē.ſz alr vtas ſe hēat.ſ.q excōicās eſt in poſſōe.vbi gra.epūs iſte exiſtēs in poſſōe alicui⁹ iudi ult colligē fruct̄.ex eo ali⁹ ſe opponit dicēs.dn̄e non colligat̄ qa ego ſū in poſſeſſiōe b⁹ fūdi.pp hmōi ꝺictionē ł appellatōes nō min⁹ eſt iuſta excōicatio epi dūmō poſſideat.ſec⁹ autē eēt ſi epūs nō eēt in poſſeſſiōe.⁊ in vtate eēt de iure ſuo. rō diuerſitatis.q2 cuicūq̄ lz defendē poſſeſſionē ſuā ⁊ vim ui repellere j.de ſnīa excō.ſi vo alic⁹.ſz ſua p vim recupare nō lz.C. vñ vi ſi qs in tantā.ff.q mel⁹ cā.extat.s̄.de reſti.ſpo.in lr̄is.ſz diceſ abbas allegādo,pſe q ſit exēptus nō ſpoliat epm poſſeſſiōe ſua.g⁹ ,ppē ħ nō dz excōicare.⁊ ego fateoꝝ.ſz epūs nō excōicat abbatē.q2 excipūt de exēptōe.ſz q2 nō ꝓmittit uiſitari mōaſterīū.q eſt eū ſpoliare poſſeſſiōe uiſitādi.vñ bene uideť q ſi abbas,pposita exceptōe non,phibet epm a uiſitatōe ſicut nec ꝺbet.ut.s̄.ut lit̄.pē.c.i.nūq̄ poſſit eū excōicare. q2 iure ſuo vtitur.s̄.de elec.c.ult.finis b⁹ glo.meli⁹ facit ad ſolutionē b⁹ qōnis,pposite q̄ ea q̄ ſupius ſūt no.q̄uis ⁊ ea plūmū ſint vtilia viſitationē. ab archiepo ſuā,puinciaz p fm tenoꝝē ꝓſtōnis ſup ħ a nob edite decreuim⁹ intētādā ñ ob.ꝓſue.q̄ ſup ipius iteratōe uiſitatōis a ſuffraganeis allat⁹.iteratione. no.q cō ſuetudo ⁊ pactū archiepi ⁊ ſuffraganei nō pōt ipedire ñ ſolū ,pcurationē ſz nec eiuſ uiſitationē.⁊ boc iō qa ius qꝺ eſt ꝺ uiſitatōe iterāda eſt publicū vtilitate ⁊ auc̄te.s̄.de fo.cōpe. ſi diligēti. ſz ſi eēt publicū utilitate.puta q modicā,pcuratōez daret ħ ⁊ pacto ⁊ ꝓſuetudine induci poſſit.x.q.ult̄.relatio.ſz q ,pcuratio mandaret nō poſſet p̄ſcribi.s̄.de p̄ſcrip.cū ex. q2 ħ ius q aliq̄,pcuratio deť eſt publicū utilitate. q2 ſi nulla daret negligētur uiſitatio.⁊ ꝓſuetudo q̄ occaſionē in tali tribuit ñ ē tollēda.xij.di.uos ꝓſue.imo pluſ uideť q ēt ꝓſuetudo illa q̄ eſt ꝺ ius publicū utilitate ex cā aliqñ valet lz tūc tm̄ qñ uel ex preſſo ꝓſenſu ppli uel tacito ex certa cā inducāt̄.xij.di. nos.

Um nuper.

Um canonicis prioris.s̄.e. cum olim.

Uctoritate preſentium aliqui.bñ dicit aliq veſtrū.q.d.nullus ordinat⁹ eſt ad ibi celebrandū.itez nō eſt ordinat⁹ q ibi celebreť ordinate.ſz tm̄ ordiatum erat ut eēt ibi loc⁹.q qlibet poſſet ibi orare q uellet.nam tūc cū nullus eſſet ordinari⁹ vel uicari⁹ clericus ħ⁹ oratorij.nec eēt q uiſitari poſſet rōne oratorij. fatemur tamē q ſi hi quoꝝ ſunt oratoria nō teneāt ea honeſte.nec faciāt ibi celebrari. q epūs ea ꝺſtruet.ꝺ ꝓ.di.i.oēs.nā ſi eēt oratoriū iſtud ſic ordiatū.q certa pſona ł aliq̄ de certis dz in ħ ordinario defuire ñ uideo q̄re epūs ibi,pcurationē nō habēt rōne uiſitatōis. cuz loc⁹ ſacer ſit ⁊ ī ptāte epi.⁊ certā pſonā hz q̄ uiſitāda ē.ar.s̄.ꝺ reli.do.ꝺ xenodochijs.ad ħ.s̄.ꝺ cō.di.i.cleri.eccl̄ia enī dicit ubi certa dos ſtatuta eſt ,p ſacerdote ⁊ clericis q ibi ſuiant ⁊ ,p alijs eccl̄ie neceſſitatib⁹.de cō.di.i.nemo.oratoriū autē dr̄ locus ubi orat̄ ſz miſſa ibi nō dr̄.de cō.di.i.vnicuiq̄.de licētia tñ epi aliqñ lz ibi miſſas celebrare.ſz nō ī magnis ſolēnitatibus.de cō.di.i.clericos.⁊.c.ſi quis. ⁊ uideť q ſi in ī oratorijs ſit ordinat⁹ certꝰ miſter.q ſēp eſt p̄tandus epo ēt ſi tale oratoriū ſit in grangia.ar.xv.q.i.in prochia.alij ꝺ.

Omana eccleſia.⁊.j.etiam uiſitare. pſōalr. s̄. e.,pcurationes.videť tm̄ q ſi ipſe archiepūs detinē tur legitimo ipedimēto q poſſet alijs ꝓmittē.x.q.i.epūs.alij tm̄ ꝓtradicunt in archiepis.⁊ illud.c.reſtringunt tm̄ ad epos ſi ſimul ꝓcurāt in uiſitatione arch̄.⁊ epūs archiep. dz preferri ar.xi.q.iij.q reſi.⁊.c.ſeq̄nti.alij dicūt epm p̄ferendū cui ſpāliſ cura ꝓmiſſa eſt.hoc tamē certū eſt q q primo īcepit primo eā pficiet.vel q meli⁹ eſt ſimul uiſitabūt. nam cū utriq̄ liceat uiſitare ⁊ nō prohibeat̄ a iure ſimul uiſitare.ne aliqd mali ſequatur ſimul uiſitent.nō videť q prohiberi debeant ſimul uiſitare.⁊ ſi ꝓcordabunt in vnā ſnīam bñ.ſi nō tenebit ſnīa pro eo niſi in caſib⁹.ut.s̄.de offi.deleg.cām.plene. tūc plene uiſitauit qa nulla parrochia inuiſitata remāſit.ſaltē quo ad uiſitātem.quia oēs ad uiſitationē uocauit. Sz nunqd intelligitur dioc̄. plene uiſitatā ſi cōuocatis omnib⁹ ſacerdotib⁹ ad conciliū epale ibi diligēter inqrat de qbus uiſitatores inquirē ꝺbent.ar.q ſic.xvij.di.quoniā.j.de accuſat̄.ſicut olim.ſz noſ nō credim⁹ conciliū ſufficē pro uiſitatōe.imo pſonaliť p parrochias ire dz.⁊ oculis ſubicē loca eccl̄iaꝝ.⁊ uidē quomō populi ꝓueniūt ad predicationē.⁊ ſic de alijs.itē non dz totam dioc̄.ad vnū locū uocare.ut ſic tota dioc̄. pro uiſitata bēatur ſz ad plura loca ꝓuocare dz eos.tantū uocare dz ad locū ad quē uadit ad quē tam derici q̄ laici ꝓmode ꝓuenire poſſunt ⁊ ħ arbitrio ꝓmittit boni uiſitatoris. Jtē dioc̄.plene uiſitatā intelligim⁹ lz alique parrochie remaneāt inuiſitate pſonaliter qa forte in illis non ē neceſſaria viſitatio.vel ſufficit q fiat per aliaz diſcretā perſonā qꝺ lz.x.q.i.decernim⁹.⁊ ħ ipſum arbitrio boni uiri relinquēduz eſt. accederet. hic ſatis appet q loquit̄ de pſonali uiſitatōe.pluribus.ſic etiā credim⁹ q ſi iuſta cā ſubeſſet q poſſit vnuz collegiū in diuerſis locis uiſitar̄ lz ſit ꝓuenient⁹ q in eodē uiſitet.,puintiam.q2 ad archiepm ptinet cura ⁊ ſollicitudo tot⁹ prouincie.xxi.di.deros.xi.q.iij p ſingulas.ciuitates.ex̄ de cenſi.venerabili.ſuffrag. ħ bēs

exp̃sse.q̃ suffrag.pſone ⁊ alie uisitãde sunt.sed si uis ordiate uisitare pſonas in cõi videlicet in caplo uisitare. debes simul cũ alijs nõ ita debet procedẽ sigillatiz uisitatio ꝓtra singulos licet nõ negemus eã posse fieri si uiderit expedire. ⁊ sepe põt expedire in plat̃is quoꝫ uisitatio alijs ꝓdest.debet enĩ queri qualr suos subditos corrigãt ⁊ alis suuz officiũ exerceant. vñ etiã est q̃ scã ingsitõe in capite sit etiã mẽbris.s̃. de re iudi.c. i.ꝓpie autẽ ingsitio dicit fieri ꝓtra singulos.uisitatis. visita re intellige ⁊si uadat cã ꝓsignandi pueros in fronte uel con secrandi eccl̃as vel pro quocũqz alio negocio cõi vel q̃ mul tos tangit.ar.x.q.iij.relatũ.⁊.c.neqz.j̃.de ſy.cũ sit.i.q.ij. pla cuit.secus autẽ si pro causis expediẽdis erat ⁊ q̃ fiat pro salu te aiaruz vel pro cultu dei ãpliando loca uisitata appellat. si ue sint illa ad que accedit personalr.siue illa q̃ uocat ad suaz visitationẽ. ⁊ banc vocationẽ potest facẽ archiepus nõ tm̃ in sua dioc̃.sed etiã in dioc̃.subditorũ q̃ñ eas uisitat. no. q̃ q̃ñ archiepus uisitat vnã dioc̃.si transitũ faciat p aliã.illi p quos transit non tenẽtur ei facẽ procurationẽ.q̃ hic satis colligitur ubi dicit q̃ tm̃ eccl̃ie visitate debẽt facẽ procurationẽ.⁊ idẽ di cimus etiã de eccl̃esijs eiusdẽ dioc̃.si eas non visitat. nõ aũt credim⁹ q̃ quãdo uadit cã uisitandi aliquã dioc̃.uel eccl̃iam q̃ possit petẽ expensas quas facit in uia illuc eundo.q̃ hoc nullo iure caueat.imo ꝓtrariuz innuit ubi dicit. q̃ non grauet eccl̃as.⁊ q̃ nõ faciat imoderata ꝓuisia.x.q.ij.caucndũ. ⁊.c. ulẽ.h̃ enĩ ꝓuisiuz uel procuratio in signũ subiectiõis datur. ⁊ ꝓpter hospitatẽ potius q̃z de iuris nãlis necessitate.q̃z ppẽ h̃ habet iura epatus.ut ex eis h̃ ⁊ alia ad suuz officiũ ptinen tia faciat. vnde ꝓpter h̃ statutũ est q̃ si alique sẽ paupes eccle sie q̃ ad hoc non coganẽ.s̃.e.cum aplus.in fi.nec credimus predicta idẽ q̃ uisitate eccl̃ie debeant soluẽ uecturas equorũ uel alia hmõi que sunt ꝓter procurationẽ hospitij. credimus tm̃ q̃ si plibus dieb⁹ oportet eũ intendẽ circa uisitationẽ eiusdem eccl̃ie.q̃ semp debent facẽ ꝓcurationẽ.ar.x.q.i.placuit. ⁊ si põt statim redire ⁊ꝓcurationẽ habẽ q̃re non potit stare ⁊ ꝓcurationẽ habẽ.itẽ q̃ circa iurã nõ e malignãdũ nec ẽ eꝫ x.q.ij.inẽ cet̃a.q̃ ibi logẽ q̃ñ necessitas nõ regrit q̃ ultra diẽ moret̃.⁊ assensum. ⁊ fm̃ h̃ intelligit̃.c.ix.q.iij.nullus ꝓmas ⁊.c.saluti.diffinitionem. h̃ erat diffinitio.diffinim⁹ p nos ꝓ cedẽdũ ad uisitationẽ ꝓuincie.nec ẽ necesse q̃ hãc diffinitio nẽ ꝓcedat solẽnis cause cognitio vel ordo iudiciar⁹. ut bñ h̃ ſ̃z innuit.itẽ nec põt appellari ab hac diffinitõe cũ sit tm̃ sup executione sui officij.s̃.de offi.ordi.ex irrefragabili. oppor tunum. ⁊ de h̃ credim⁹ eius arbitrio standũ.ꝓposito.p se l̃ p aliũ.ar.x.q.i.eꝑo.s̃.de tp̃. or.cũ sit.s̃.de offi.ordi.inẽ ceta querat. h̃ vult dicẽ q̃ uisitator nõ dz quẽq̃ cogẽ dicẽ vitatẽ sup bis q̃ sunt corrigẽda.nec sup h̃ iuramẽtũ exigẽ. ſz simplr querat ⁊ uolentes respondẽ audiat.⁊ hoc idẽ credim⁹ in eꝑo uisitãte ⁊ in oĩb⁹ alijs.de uita.x.q.i.epus.placuit.xvij.q.ij. uisitãdi.⁊.c.nõ semel.absq̃z coactione. i.non exigat a uisi tatis clericis iuramẽtũ sup veritate dicẽda.nec etiã cogat eos iurare sup hoc.sed bñ credim⁹ q̃ bene põt eos cogẽ dicẽ ve ritatẽ sup bis de q̃bus ingrit sine iuramẽto. q̃ alias deluso ria esset uisitatio ⁊ iurisdictio ei⁹ si coactionẽ non habẽt.s̃. de offi.del̃ ex litteris.q̃ ad vitationẽ conueniant.q̃ respondeãt de bis que ad uisitationẽ spectant.⁊ q̃ alias obediant uisita tori in bis que ad eius officiũ pertinent bene possent cogi p excõmunicationẽ ⁊ alijs modis.q̃ cui ꝓmittitur principale ⁊ accessoriũ.s̃.de offi.deleg. de causis.prudentiam.§.si. eos. ſ.dericos uisitatos.denũtiet.⁊ epus ad eius solam denũtia tionem inquirẽ tenet̃.ar.ij.q.vij.mennã.⁊.c.oĩbus.⁊ si epus nollet inquirẽ archiepus inquirat.quia eius curã habet ⁊ ad eius pertinet officiũ.⁊ ꝓpter negligẽtiaz epi.ar.ix. q.iij. tum sancim⁹.⁊.c.seq̃nti.alij dicunt q̃ per eius negligentiã non de uoluitur ad superiorẽ hec cognitio que nõ est in canonibus expressa.notoria.⁊ si sit iudici dubiũ an crimia sint notoria h̃ primo inquirendũ est.⁊ non videt̃ q̃ hic debeat aliud face re pronũtiari. nisi meũ est punire hec maleficia quia notoria sunt.hoc tantũmodo cognoscẽ uidet̃ an sua sit iurisdictio ea puniendi.in canonibus. s̃.e.cum aplus.c. sopite.c.iup eo ⁊.c.cum nup.⁊.c.,pcuratores.x.q.iij.relatum. institutis. s̃. de sta.mo.in singulis.⁊.c.itaq̃.

De consecratione ecclesie uel altaris. Rubrica.

De consecratione. De hac materia quere de cõse.di.i.eccl̃esijs. cuz v.c.sequẽtibus.de consecratione. In tribus casib⁹ est eccl̃esia reconsecranda. Primus si dubitet̃ an sit cõsecrata. qa nõ apparet aliqua scriptura.uel in libro eccl̃esie vel columna uel tabula marmorea.vel etiã vnus testis de uisu.⁊ quidã de auditu.ar.de conse.di.i.solẽnitates.⁊ di.iiij.paruulos.xxiiij q.ij.sane.xxij.q.v.hoc uidet̃.⁊ intelligas has semiplenas ꝓ bationes sufficẽ quia alijs non fit preiudiciũ. Secũdus si sit exusta eccl̃esia ita q̃ sit decrustata.de conse.di.i.eccl̃esijs. qđ forte intelligendũ est etiã si non tota sed pro maiori parte sit decrustata.ar.ff.de ꝓtrahẽ.emptio.domũ. Tertius ẽ si fun ditus sit diruta ⁊ ex toto repata.siue de eisdẽ lapidib⁹ siue đ alijs.de cõse.di.i.de fabrica.⁊ est rõ quia consecratio eccl̃esie maxime consistit in vnctõe exteriori.⁊ cõiunctione ⁊ dispos tione lapidũ.de cõse.di.i.eccl̃as. Si autẽ nõ simul ſz succes siue oẽs parietes ruerẽt ⁊ redificarẽtur non esset recõsecrãda eccl̃esia.sed reconciliãda tantũ.de conse.di.i.si motuz.alij tm̃ dicũt eccl̃iã recõsecrandã in p̃dicto casu. Propt̃ homicidiũ autẽ uel adulteriũ non recõsecranda ſz reconciliãda eẽt eccle sia.j̃.e.ꝓposuisti.j̃.de adult̃.significasti.⁊ sic etiã dicimus recõ ciliandã eccl̃esiã etiã si prius non fuerat cõsecrata.nec in diui nis laudib⁹ taceat̃.ar.j̃.e.c.ult̃. Propter altaris autẽ destru ctionẽ uel mo̅le amotionẽ.solũ altare non eccl̃esia recõsecra bitur.j̃.e.c.i.⁊.c.in dubijs.qđ autẽ dictũ est de mensa intelli idũ ẽ si mensa fuerat penit⁹ destructa vel enormit̃ fracta.ul iun̅ctura mota q̃ stipiti adheret. nã in illa ꝓiunctione p̃cipue intelligit̃ esse ꝓsecratio altaris. vñ si aliquis de lapidib⁹ stipiti tangẽs ipsã mensã esset mot⁹ reconsecrabit̃ altare.j̃.e.q̃ ad h̃ ⁊.c.q̃ ĩ dubijs.idẽ etiã dñt doctores ubi fiẽt altari tm̃ augm̃ tũ q̃ amittẽt formã. q̃ forma ẽ eẽ rei.ar.x.q.i. h⁹.

Ꝺ hoc si altare sigillum.no.q̃ in altari ẽ qđã foramẽ ĩ q⁹ ponũt̃ relique.⁊ dr̃ illud foram̃ sepulchr̃ ⁊ h̃ foram̃ qñz põit̃ in supiori pte.⁊ claudit̃ qñz puo lapide. qñz tabula magni altaris.⁊ tẽ si moueat̃ tabla illa ñ ẽ dubiũ q̃ recõsecrãdũ ẽ altare.itẽ fit qñz p̃dictũ seplchr̃ ĩ late altaris ⁊ claudit̃ tm̃ puo lapiđ ⁊ ñ magna tabla.⁊ ĩ isto casu credi⁹ q̃ si ille puus lapis mouẽt̃ q̃ recõsecrãdũ eẽt altare. q̃ ille ẽ ille lapis q̃ ꝓtinet sigillũ seplchri.⁊ sic logt̃ h̃.itẽ credi⁹ q̃ ẽt si ĩ isto casu si tabula supior moueat̃ l̃ rũpat̃ q̃ eodẽ mõ recõsecrãdũ ẽ altar̃.⁊ sic logt̃.j̃.e.q̃ ĩ dubijs.in altari ẽt uiatico si moueat̃ lapis ubi ẽ sigillũ recõsecrãdũ ẽ.ſz bñ ſz ipm̃ portar̃ ⁊ mouẽ đ lnia epi.⁊ iõ dr̃ uiaticũ.ar.de cõse.di.i.missaz.ſz innuit q̃ ñ ſz celebrare nisi ĩ locis sacrat̃.l̃ dic locũ ꝓsecratũ appellari altar̃ uiaticũ exquo per epm̃ consecratum est.

Ua fraternitas

Uod in dubijs.

Ropsuisti.⁊.j̃.

Am sis.⁊.j̃.

Igneis edificijs.

Onsuluisti ĩ đdicatiõib⁹. i.q̃ sic aspgat̃ cimitiũ aq̃ bñdcã sic aspgit̃ idẽ cimitiũ q̃ñ ec̅ ꝓsecrat̃.it̃ aq̃ ista dz bñdici cã ea solẽnitate cũ q̃ bñdr̃ aq̃ ꝓsecrõis eccl̃az.

Am sicut ex relat̃.debito.no.s̃ ꝓsecratiõez ꝓpe tẽ ꝓdict̃.ex hac dec̃.ut dotet ecclesiam.

Qua p epm̃ in se dz̃.audiuim⁹ at̃ q̃ pp̃ plib⁹ epis idulsit q̃ p simplices sacerdotes possent reconcilia re eccl̃esias. aqua tamẽ primũ per epm̃ benedicta.

I eccl̃esia non consecrata.

Resbyter mane per
soluat. Quilibet clericus etiā in nō sacris ordinibus cōstitutus omī die debet dicere officia diuina uel audire.ut hic ar. xci di.clericus uic.ꝛ.c.fi.ꝛ.xcij.di.c.fi. In ecclesia aūt omēs clerici eiusdē ecclesie debent cōuenire ut eam officient.ut hic ꝛ in prealleg.c. xcij.dist.c.fi.ꝛ qui altario ꝛc. ꝯ.de pben.cū secundū apostolū.sed ꝛ alij qui nō sunt clerici eiusdē ecclesie quādo possunt potius debēt officia dicere in ecclesijs q̄ꝫ in alijs locis.ille enī ad hoc deputate sunt.de cō se.di.i.per totū.imo ꝛ existentes illuc adorandū accedere bonum est.uideret tamē q̄ clerici cuiuscūq; ordinis ꝛ etiaz prelati ex causa possunt ab officijs que dicunt in ecclesia abesse. ut si opꝫ eos intendere circa ministrationē temporaliū sed tamen dicere debet alias.uel equitādo.uel stando.uel ī domo uel in via.Et sicut ministeriū absentis prodest illis qui sunt in ecclesia ita ꝛ officiū illoruz qui sunt in ecclesia prodest illis qui sunt extra ministrationē.quia omēs sunt vnū corpus in domino.ꝯ.de consti.cum omēs. Infirmi autē bene excusantur a dicendo.ꝛ in ecclesia forte ab audiēdo.talis tamē debz esse infirmitas in qua directo uel occasionaliter sibi obesset. uel obesse timeret si celebrationi diuinoꝝ itereſſet. Infirmis enī nō est lex iposita. Sed nūquid teneť redicere post recon ualescentiaz que amiserat.videť quidā q̄ siue ex necessitate. siue ex uoluptate uel etiā negligētia accurata omiserit nunc̄ꝫ tamē ulterius peccat si officia omissa non redicit sed penitentia est ei indicenda de peccato omissionis.ꝛ satis est conueniens q̄ sacerdos in eo ei penitentiā imponat in quo deliquit scz in dicendo eadē officia.sed si in hoc ñ crederet ei ꝓficere mutabit ei in aliā penitentiā. In magnis aūt festiuitatibus semp interesse debent in ecclesia nisi magna causa excusarentur.vij.q.i.si quis in clero.de cōse.di.i. si quis extra. Cōpetētibus. horas cōpetentes credimus illas quibus melꝰ creditꝰ populū accessurū ad officiū audiendū si uenit populus. alias nō tenetur. Alij dicunt q̄ semp debet dicere etiā si nō ueniat ut ipse sit excusatus. A scholaribus.clericis h̄ licet ī quocūq; gradu positis etiā psalmistarij.ar.ad hoc.xxiij.di. psalmista.ꝯ.de vita ꝛ ho.cle.ut qui.vij.q.i. illud. ubi exp̄sse dicit de clericis.laici enī qui nō sunt in sorte dei uocati :non debent ꝓtingere ministeria domini.ꝯ.de vi.ꝛ ho.c.i.ij.q. vij §.de his.etiā.xcij.di.nō liceat.lxxxix.di.c.i. Laici aūt bene possunt dicere psalmos qui dicunt in horis sed nō in modū officij.arg.xi.q.iij.si epus.non debēt tamē dicere dominus uobiscū. Laicos autē intelligimus etiā templarios ꝛ hospitalarios ꝛ cistercien.ꝛ fratres minores qui nō sunt clerici.moniales aūt litterate dicūt officia.quia ꝛ ipse possunt dici accipere aliquē ordinē in benedictione.vnde etiā alique int̄ eas sunt diaconisse.xxvij.q.i.diaconissam.qui ordo licet sufficiat ad officia dicēda non tamē est de septē ordinibus ecclesie Et hec que dicta sunt ex cōstitutionibus fiunt uel licent. De monachis autē non est dubiū quia sunt clerici. hoc autē qđ dicit persoluāt h̄ consiliū est ubi sunt pauci ꝛ pauperes propter occupatioēs supueniētes. Publice coraī populo.ut iterū.h̄ vult dicere q̄ iccirco debet stare ieiunus usq; ad horam tertiā uel nonā quādo celebranda est missa.ut.xliij.di. non licet.de cōse.di.i.solēt.ut si aduenerit necessitas celebrā di missā uel alia sacramēta ꝓferendi q̄ illa possit ꝓficere.

Uidā laicoꝝ. Peculiares.i.quas sibi appropriant. Nisi fiat.nō licet has missas dicere ꝛ obmittere missas de die.sicut nō licet elemosinā dare propter uanam gloriā.arg.i.q.i.nō est putāda.ꝛ.c.inquātū. Reuerētiā. premissas missas.quia etiā missa de sancto michaele in honorē trinitatis dicenda est. Pro alia.q.debeat me liores segetes habere.uel h̄ vult dicere q̄ soli deo sacrificiuz altaris offerenduz est. q se hostiā obtulit ꝓ nobis. ꝛ h̄ dicit qz solus dē adorād' ē. Latria .i.ipse solus qui oratioēs ꝑ se potest exaudire.sancti aūt ꝓ nobis apud eū interpellant.

Onsuluisti.natiuitatis. qa moriat aliquis.idez dicimus ꝛ honestatis.ꝯ.e.c.i.

Onsiliū nostꝝ.ꝛ.ī.

Ex parte uestra.ꝛ.ī.perfusiōis. ñ reprobamus tñ consuetudinē cistertien.ꝛ etiā quorundā aliorum q post sumptionē corporis ꝛ sanguinis xp̄i aliqd de sanguine ibi dimittit ut supponat vinū purū.ut postea cōicantes inde possunt aliqd sumere non est illicitū.quia etiam non ieiunis.nō infirmis.ꝛ in cā necessitatis dat. ꝛ ita ex iusta causa fit.quia non esset decens tantū sanguinē conficere. nec calix inueniret qui posset tenere.

Um marthe.ꝛ.ī.quis doctorū uel maiorꝝ.mini steriū.hoc ē uerbū de quo quesiuit quis adiecerit

Panis.panis aūt debet esse de granis frumenti. ꝛ vinū de vuis.de cōse.di.ij.in sacramēto.vnde videť aliquibus q̄ alia grana nō trāsubstantiant. Idē videť aliquibus. q̄ de agresta uel vino spissato per decoctionē ꝛ facto nectare ꝛ de aceto ꝛ de vino extorto de vuis non fiat sanguis.sed in his nō est bonū iudicare.sed bene dicimus q̄ melius est omittere celebrationē q̄ꝫ de talibus conficere.quia aliqua ex p̄dictis generant abhomīationes.uel nō sunt pulchra. ꝛ pulcherrima eligenda sunt in tāto sacramēto conficiendo. Aq̄ cū uino.ueritas videť q̄ panis trāsubstātiat in corpus. ꝛ vinum ꝛ aqua simul in sanguinē.quia Nicolaus dicit. Calix dñi non est tantū vinū.nec est tantū aqua sed vinū ꝛ aqua.ꝺ conse.di.ij.c.i.ꝛ.ij.quia si est ibi tantū vinū est ibi tantū xp̄s sine nobis.si est ꝛ ibi tantū aq̄ incipit esse ibi ecclesia sine xp̄o Cōiunctio enī aque ꝛ vini significat cōiunctionē xp̄i ꝛ ecclesie.tamē si ex negligētia p̄termittat aqua .nihilominus videť q̄ ibi sit uerū sacramentū sed nō perfectū.ꝛ debet tā paruum ibi poni de aqua q̄ vinū eā absorbeat.quia xp̄s non mutat in ecclesia sed ecclesia in xp̄m. Unde dictū est ad Augu. Et māducabis me ꝛ nō ego mutabor in te sed tu mutaberis in me. Et nota q̄ licet tñ panis trāsubstātiet in corpus.et vinū ꝛ aq̄ in sanguinē tñ sub utraq; specie xp̄s iteger ē. nō enī est corp' sine sanguīe ꝛ aīa.nec sāguis sine corpe ꝛ aīa. Itē videť q̄ si tantū aq̄ sit in calice sine vino q̄ nō est ibi sacramētuz calicis.ꝛ ideo quādocūq; ꝑpenderit anteq̄ꝫ sumat debet reincipere uerba ꝑ que fit cōsecratio calicis cuz omibus sequētib' oꝛonibus.nec nocet si aliqñ interserant uerba que referāt ad sacramentū corporis.sicut sunt illa panē scm̄ vite eterne.ꝛ illa sacrosanctū filij tui corpus.quia nō sunt illa uerba ꝑ que conficiat corpus.sed illa.hoc est corpus meū. Si aūt postq̄ꝫ sumpsisset corpus ex gustu uel aspectu deꝑhenderet ibi tantū esse aquā non videť q̄ a capite debeat incipere sed dimittat ꝛ de negligētia peniteat.melius videť q̄ anteq̄ꝫ gustet de aqua etiā post susceptionē corporis si ꝑpendat q̄ ibi sit tātū aqua apponet in calice vinū ꝛ repetet totā consecratiōez sanguinis. ¶ Itē videť q̄ si timeret scandalum in ꝓgatione misse q̄ sufficeret dicere tantū uerba per que cōsecrat sāguis scz simili mō ꝛc.nec est necesse q̄ repetat sequētes orationes. ¶ Itē videť q̄ si haberet aquā in ore q̄ nō debet eā omittere.quia ꝓpter particulā corporis xp̄i que posita fuit ī aqua est custodienda ne viliter tracteť. ¶ Itē timendū est ne generet scandalū his qui viderēt si eā deglutiat tanq̄ꝫ non ieiun' ulterius cōficere nō ꝺz.vij.q.i.nichil. Alij uero tenent. h̄ videť approbari.ī. Uinum.de vino exp̄sso de botro ꝓstat q̄ pōt ꝓfici.de cōse.di.ij.cum oēs.ultra medium.

Ebomine.ꝛ.ī.

A quadā uestra epistola.legisse.ꝛ erat ueruz. ꝛ q̄ legerat q̄ credere nefariū erat. Celo. idest probare eū esse uerū deū ꝛ celestē. Patrie.qui dicit h̄

est filius meus dilectus ī quo mihi bñ cōplacui. Verbum. qñ trāsfiguraī est in mōte potētia diuinitatis. Spiritus. q in specie columbe sup eum apparuit. Tristis est. per hoc ap paret q aīa eius rōalis erat. qa tristitiā t letitiā bēbat. Et ite rū. p hoc ostēdit q aīa eius eterna erat. nō tēporalis ut bru torū. uitalē. rōnalē. corpore. i. q nō fuerit fantasma, pbant sanguis t aqua q̄ de eius latere efluxere. sed aq̄ effusio nul lo mō, pbat eū esse hoiem. cōponētibus. i. elemētis q̄ ad cōpositionē hois uenīūt. uel. i. de mēbris xpi q̄ ad eius ꝓpo sitionē uenerāt. ex illis. elemētis. ex istis humoribus.

Olentes. referrimus. sincopa. ad ecclesiastica officia eundū est in honesto habitu. s. de vi. t ho. clerici of. t cū deuotiōe ibi standū. t deo plus ē cor de q̄s uoce psallendū. xcij. di. c. i. t. iij. t videt q clericus q ē in diuinis officijs nō peccat etiā si quid dicit ibi nō itelligat sed cor suū dz ad deū habere t ei psallere. imo si aliquez uer sum omittat ex negligētia nō peccat. nec etiaz a capite psalmi ppter hoc reuertendū est. qa si fieret posset aliqbus scādalū generari sine magna cā. imo t si omittat psalmus cū nō dz homo ad illū redire, ppter predictā causaz. tamē confiteri de bet suā negligentiā. ¶ Sed cōtra maledictus qui officium suū agit negligenter. Solo illud intelligit de accurata uel la ta t malicioſa negligētia. t nos hic loquimur de alia q̄ forte contingit ex nimia meditatione uel contēplatione. sed hic in hoc casu satis posset dici q si adhuc sunt in codē nocturno. uel si adhuc sunt in dicēdo psalmos uespertinos q psalmū omissum dicēt t etiā idē forte facere nō est periculosum. etiā si aliū nocturnū dicerēt nisi esset timor scandali. Non enī est tanti omissio vnius psalmi q, ppter hoc esset aliquis scāda lizandus. q enī septies ozat est preceptū. s. e. c. i. sed q isti ul illi psalmi dicant nō est in pcepto. vñ videmus q alios psal mos dicit vna ecclesia t alios alia. ¶ Sed nunquid peccat ille clericus qui dū est in officijs cogitat sup aliquo bono o pere spūali uel tēporali. Solo videt q dū est in officijs non debet alijs intēdere nisi circa ea que ibi dicunt uel legunt ni si necessitas esset que dilationē nō caperet q tūc cogitaz uel etiā expediret. ¶ Sed quid si nō intelligit que legunt debz esse in silentio t rogare deū ut lectiones t orationes t psalmi t cantus qui fiūt in ecclesia sibi t alijs, psint ad salutē. nec tñ videt peccare si quādo nimis fatigatus esset spūs si posset fie ri sine scādalo q aliquātulū exiret ecclesiā uel aliqua pter ea que legunt diceret uel cogitaret. caueat tamē sibi ne ī his ex cedat. ¶ Item si aliquis nō interfuit in principio officij sine malicia nō opz q a capite incipiat. t idez dicimus de fine si ei interesse nō possit. si tamē magnā partē uel nocturnorū uel laudis omitteret bñ faceret si illud diceret.

Ane cum olim.

Um creatura.

Eferente. t. j.

Ernicioſus. i prouicia. hoc specialiter spectat ad officiū archiepiscopi. xij. di. de his.

De baptismo et eius effectu.

Itteras tuas. Baptismus a sacerdote debet cōferri et si necessitas est supplere pōt vicē eius diaconus sed nō alius q̄uis cō stat a quocūqz collatus nō sit iterandus de cōse. di. iiij. cōstat. lxxxi. di. si diacon⁹. Cōsuevit autē q̄ri in quo ꝓsistat sacrm baptismi. Sup quo Nota triplicē opinionē. quidā dicūt q ipsa aqua abluēs ē baptismus uel sacramentū baptismi. alij dicunt q ablutio si ue tinctio passio est baptismus uel sacramentū t non tinctio actus que aliqñ est peccatū. t huic opinioī assentit magister sentētiarū. alij dicūt q caracter est sacramentū uel baptismus de conse. di. iiij. tunc ualere. t non aqua uel tinctio que uelo citer trāseunt. Et exponūt id qō hic dicit. Baptismus est in tinctio. i. caracter in tinctione collatus. nos dicimus q sicut in sacramēto altaris sunt tria. ut. s. ti. pri. cū marthe. §. distī guendū. ita t in baptismo. vnū qō ē tantū sacramentū scz aq̄ absoluēs. uel ablutio passio. secundū qō est tantuz res sacra menti scz gratie infusio. t peccati remissio. t tertiū quod ē sa cramentū t res. s. caracter. dicimus ergo q aqua uerbo dñi sanctificata, ppie est sacramentū. sicut t species panis t cara cter secūdario sicut t uerū corpus xpi. Est aūt caracter q̄daz passibilis qualitas illuminās aīam ad videndū facilius qd sit credendū. t quid faciendū. t quid nō. uel pōt dici t forte melius q est quedā qualitas disponēs t habilitās aīam ad suscipiendū gratiā. t hec qualitas a quibusdā dicit sāctitas. qa pparat aīam ad sanctificationē. Johānes aūt damasē. di cit q caracter est mētis custodia eo q insepabiliter custodit mentē. t qa eā pparat t habilitat ad gratiā per quā ipsa aīa custodit. ¶ Itē nō q si qs baptizatus in flumīe illa sola aq̄ est sacramentū que corpus tāgit. etiā si quis eā biberet aq̄m sacramentalē biberet. t hoc idē esset si quis biberet aquā cō secratā de fontibus baptismi. Tamē quidā dicūt totā aquā que est in fontibus baptismi sacramentū. exquo fm ordinez ecclesie cōsecrata est etiā si nullus ibi baptizaret. quia uerbū cōsecrationis accessit ad totā aquā que est in fontibus. t eā totā cōsecrare intēdit. sed secus est si baptizaret in flumīe. qr stultuz esset nec fieri posset q totū flumen cōsecraret. sed me lius videt q etiā in fontibus illa sola aq̄ sit sacramentū q̄ tā git corpus. nec aqua fontiū baptismaliū fit sacramentuz per uerba cōsecratoria que ibi dicunt nisi ibi puer baptizet cum uerbis ad hoc ordinatis. nā prioza uerba sunt tantū de solē nitate t ideo nō faciūt sacramentū. ī. e. pri. c. Itē cuius rei es set sacramentū cū nulla aīa sit in qua significet infusionez gra tie uel caracterem infusum.

Jquis puerum ter. idē est si semel. de conse. di. iiij. i noīe. t intantū seruāda ē forma data ab eccla q eā etiā per equipollētia uerba mutaī nō lz. ut dicat. ego te baptizo in noīe generātis. generati. t, pcedentis. Itē nō licz aliquod uerbū uel vulgariter uel litteraliter pponere uel inse rere uel postponere in forma intendēs illud esse de forma et sine ipso nō esse formā. ut uerbi gratia. ego sacerdos bapti zo tc̄. uel ego baptizo te iohannē tc̄. uel ego baptizo te in no mine patris t filij t spūs sancti t beati iohānis. alias autez si nō crederet illā formā esse uel addita esse de forma si ex sim plicitate uel ex deuotiōe pdicta adderet baptizatus est. Idē dicendū est t si ex malicia uel heresi diceret. ut si abijciat t di aboli t hereticorū dūmo hoc nō credat de forma t baptiza re intēdat. t hec oīa cōtingunt ppter formā baptismi que in uiolabiliter est obseruāda. ut alibi no. Itē si formā ueraz di cat t nō credat illā uerā formā sed aliā nō erit baptizatus. t hoc ideo. qa non intēdit baptizare. qō ex eo appz. quia for mā uerā dicere nō intēdit cū tamē sciat uel credat ad hoc cer tam formā statutā. qa si nō crederet certā formā statutā t ba ptizare intēderet nō obstātibus pdictis adiectionibus bap tizatus eēt. Quia recidit hec q̄stio in primū casuz quādo ex malicia uel ex simplicitate ea addit. sed si quis certus est cer tā formā pscriptā in baptismo t pter illā formā non cōferri baptismū t postea baptizaret cū ea forma ō qua dubitat an sit uera nūquid erit baptizatus: Rñ. sic. qa licet dubitaret ō forma intēdit eū baptizare fm illā formā si uera est. vnde cuz sit uera forma uere baptizatus ē. Verba aūt que sunt de sb stantia forme sunt hec scz baptiso. nec esset baptizatus si di ceret baptizat te xps. uel petrus. uel sacerdos se demōstrato uel baptizat petrus a tali. uerū tamē si aliqua, puincia essz q̄ nunqz nostrā formā accepisset. t uerba dicta uel alia eqpol lentia nostris diceret. debent haberi, p baptizatis. ¶ Sed oppones quare nō idē dicis de vna ciuitate que nunquam

accepit nostraz formam. uel de singulis sacerdotibus. Rñ. qa ibi est iustus ꝛ ꝓbabilis error. ꝛ ideo ad illos cõstitutõ ecclesie nõ extendit nisi exquo sciunt formã. ꝛ sic fuit diffinitũ de grecis calabrie qui hãc formã seruarũt. imo fuit eis cõcessum scz ꝙ etiã in futurũ baptizent ſm primã formã sed in aliis non est ꝓbabilis error. ꝛ ideo extendit ad eos cõstitutõ arg. lxxxij. di. ꝙ ꝓposuisti. ꝛ hec forma ex cõstitutione ecclie ꝑdictas vires habet. qđ ex eo appz. quia aliquãdo mutata est hec forma in sentẽ. de ꝓse. di. iiij. firmissime a quodã. ꝛ. c. sequẽ. Itẽ loco huius uerbi baptizo ñ põt poni lauo uel balneo. ꝛ hoc ea rõne. quia hoc uerbuz baptizo plus ꝑportat ex institutione cz̃ sit eius ꝓpria significatio. nã baptizare est in aquã cõstringere sub certa forma uerboꝝ. s. e. c. i. Sequitur. in nomine patris et filij ꝛ spiritus sancti. nam ꝛ hec uerba multipliciter sunt de substãtia forme. nec posset mutari ut diceret in virtute. uel in nominibus. nec liceret inde tollere copulatiuã cõiunctionẽ scz ꝛ. tamẽ satis credendũ est ꝙ ualeret baptismus si diceret in noie patris filijqꝫ spirituscꝫ sancti qa nulla ẽ differẽtia inter ꝑdictas copulatiuas. sz diligens lector multas notabit differẽtias inter hoc nomẽ virtute ꝛ hoc nomẽ nomĩe. ꝛ inter singulare qđ indicat vnitatẽ essentie. et plurale qđ hoc nõ facit. ꝛ idẽ est fere in omibus alijs uerbis hic positis. De hoc aũt ꝓnomĩe ego cũ subintelligaꝫ potest dici ꝙ nõ est de substãtia. sed hoc ꝓnomẽ te bene est de substãtia. nã expressio est demõstratio per ꝓnomẽ ꝛ actum cz̃ si loqueret in tertia ꝑsona. ut nõ diceret ego baptizo i nomine patris ꝛ filij ꝛ spũs sancti. ꝛ huius. uerba sunt de forma uerboꝝ. sed in forma facti secus est. verbi gratia. naz si quis bis uel ter ũmergat uel etiã quater uel pluries semp baptizatus esset dũmodo baptizare intẽdat etiã si credat vnã uel trinã immersionẽ nõ sufficere sed quatuor necessarias esse. Et hec est ratio diuersitatis. qa in forma uerbali certa uerba sũt que sunt de substãtia. ꝛ etiã ipsa forma est de substãtia. sz in his que facti sunt nihil est de substãtia nisi ipsa tinctio aque. vnđ etiã sine ĩmersione. i. licz non ũmergaꝫ in aqua sed tantũ sup eũ proijciaꝫ baptizatus est. ꝛ ideo cũ trĩ ad solẽnitatez ꝑtineat eoꝝ omissio nõ viciat baptismũ. in sentẽ. de conse. di. iiij. c. i. ꝛ ij. ꝛ. c. de ĩmersione. ꝛ eodẽ modo non est curanduz quotiẽs ĩmergat. sed qcquid dicaꝫ de possibilitate semper trĩ ꝛ in uerbis ꝛ in factis exacte seruãda ẽ forma. De his aũt q corrũpũt uerba forme dicemus. ĵ. e. c. vl. Et caue tibi qz non dicimus ꝙ ecclesia infigat caracterẽ aie sed solus deus. sz ecclesia põt facere cõstitutiones sup baptismo. nõ ꝙ nõ sit. uel ꝙ non credaꝫ. omibus tamẽ circa baptismi collationẽ põt facere cõstitutiones ꝛ ꝑfigere formas quas qa deus ratas hz. ꝛ quia bone sunt eis infigit caracterẽ qui ſm tales costitutiones baptizati sunt. Idẽ facit ecclesia in matrimonio ꝛ in alijs sacramẽtis. ꝛ dispẽsat in uoto ꝛ iuramẽto. ꝛ in oibus alijs fere nisi cõtra fidem. de qbus alias no. Nota ꝙ ad hoc ꝙ aliquis baptizatus sit necessariũ est ꝙ baptizans intẽdat baptizare nõ tantũ balneare uel carnes lauare. nec tamẽ videt necesse quo ad effectũ baptismi ꝙ sciat qd sit baptismus scz ꝙ ibi infundaꝫ gratia uel ꝙ sit sacramentũ. nec etiã opz ꝙ cr̃dat hoc ipsum imo ꝛ si cõtrarium credit ꝛ totũ reputet truffaz ꝛ deceptionẽ tamẽ baptismus suũ habet effectũ. Itẽ non est necesse ꝙ baptizãs sciat quid sit ecclesia. quid baptizatus uł usq̃ scit. nec ꝙ gerat in mẽte facere qđ facit ecclesia. immo si cõtrarium gereret in mẽte scz nõ facere qđ facit ecclesia sed trĩ facit quia formaz seruat nihilominus baptizatus est dũmodo baptizare intẽdat. vnde si aliquis in casu necessitatis constitutus uel etiã sine necessitate uadat ad sarracenuz. ꝛ dicat. baptiza me. ꝛ doceat eum formã. ꝛ ille sarracenus baptizet ñ credens per immersionẽ aliquid aliud fieri nisi madefactionem ꝛ nõ intẽdat eum baptizare uel etiã madefacere secũdũ intẽtionem petẽtis baptismũ ideſt ut baptismus operet quicquid operari potest. ꝛ ipse baptizans tanquã minister confert ꝙ alij baptizantes conferunt licet non credat ipsuz posse aliquid opari uere baptizatus est. sed si hoc nõ intẽderet nõ baptizaret. nec est necesse ꝙ aliquid sciat quid in his ecclesia intelligat. uel etiã quod sciat uel credat ecclesiã esse. Sed quid si baptizatus petijt baptismũ sed baptizari non intẽdebat nec aliquid per baptismũ conferri. Et videt ꝙ nõ sit baptizatus. quia nunquã consensit baptizari. sicut nõ est matrimoniũ ubi nõ consentit licet uerba cõsensus exprimat. exẽ de sponsa. tua. Sed cõtra videt. quia nedũ de fraudulento sed etiam coactus accepit baptismũ. in decre. xlv. di. de iudeis. ꝛ furiosus. ꝛ dormiens. si prius erat in uolũtate baptizãdi. ĵ. e. ti. c. maiores. So. hic qui sic ficte accedit ad baptismuz non est baptizatus licet ꝓpter ignorantiã ecclesia eum cogat seruare legem baptizatoꝝ. Nec obstat de coacto. quia habuit uoluntatẽ licet coactã. sed si nunquã cõsensisset baptismo. licet illũ uerbo petijsset. Idẽ dicemus ꝙ in casu superiori. Furiosus autẽ ꝛ dormiens uoluntatẽ credunt habere in habitu licet nõ in actu. baptisatus. ideo sic exacta forma seruaꝫ de iure positiuo. que tamen sumpta est de euangelio. quia si formã mutare liceret de facili in hereses quis labi posset. trĩ credimus ꝙ ecclesia posset ex causa aliã formã statuere. sicut aliquãdo statutũ fuit ꝙ in nomĩe xp̃i baptizarent. de conse. di. iiij. a quodã. sicut etiã posset statui ut quidã dicunt ꝙ baptizaret in nomine patris. uel in nomĩe spiritus sancti. qa in expressione vnius persone ꝛ alie intelligunt. in sentẽ. di. xliij c. hic queritur. alias de cõse. di. iiij. hic queritur.

E quibus dubium. de facto. nam de iure nõ potest esse dubiũ. dubium. uehemẽter. puta qa natus in captiuitate sarracenoꝝ. si enĩ de parẽtibus fidelib9. ꝛ iter fideles natus sit ꝑsumit baptizaꝫ. ĵ. ti. ꝑx. ueniẽs.

Aiores. cum. petrũ. querenti. i. interroganti petrum. ipsum. xp̃um. puulus in aĩa pueri nonduz baptizati sunt tria. ꝓnitas ad peccanduz que est ex corruptione carnis. ꝛ macula que est quedã sordes aie cz̃ cõtraxit in sua infusione excõmixtione carnis. ꝛ ꝓpter hanc sordẽ indignuz est dei cõspectui ꝑsentari. tertiũ est reatus siue debitũ pene eterne. ꝛ ꝙ magister De. lõbardus in sentẽtijs videt fuisse in ea opinioẽ ꝙ ꝑdicta ꝓnitas ad peccandũ sit peccatũ originale que etiã dicit cõcupiscẽtia ꝛ fomes. Sz cõtra eũ est qa illa ꝓnitas remanet post baptismũ. ꝛ ita videt ꝙ etiã peccatũ originale remaneret post baptismũ. sed reprobat illi ꝓnitati accessoriũ esse ꝙ esset peccatũ. ꝓpter hoc fere omẽs dicunt ꝙ peccatũ originale nõ est fomes nec ꝓnitas peccati. sed quedã macula aie annexa fomiti. ꝛ illa macula in baptismo deleꝫ. sed quia illa macula annexa est fomiti ideo aliquãdo fomes siue illa ꝓnitas dicit originale peccatum. Et ſm hoc intelligit qđ dicit augus. qa peccatũ originale transit reatu. sed remanet actu. qa macula que facit hoiem reũ pene eterne trãsit ut decetero rõne illius peccati originalis nõ sit pene eterne astrictus. sed idẽ peccatũ originale licet minus ꝓprie dicit remanere actu. qa ibi remanet ꝓnitas ex qua surgunt actuales cõcupiscẽtie. sz dices qũo sine ulla dpa uoluntaria addit pene eterne. rñ. ḃ pena ẽ trĩ pena carẽtie. s. qa caret visione dei. ꝛ nõ est pena actualis. ꝛ ideo nõ puniũt sine uolũtate pena actuali nisi uolũtate peccẽt. ꝛ malunt sic eẽ cz̃ nõ esse. quem ꝑ se sortiuntur. i. que sine alterius fide uł operatione dant remissionẽ peccatoꝝ. sed ficti. i. adulti nõ uere credẽtes. ꝯpellãt. A. ꝛ sic nullus ẽ ut fiat xp̃ian9 ꝯpellẽ d9. nec ob. qđ seruo dr̃ ut ad nuptias inuitatos ꝯpellat ĩtrare luce. xiiij. xxiij. q. iiij. diſplicet. v. repete. qa ibi intelligit de cõpulsione facta ꝑ instantiã rõnis nõ per seueritatẽ gladij materialis. seu ꝑ violentiã tẽporalẽ. xlv. di. de iudeis. qa executio talis gladij est isti seruo. i. ordini ꝑdicatoꝝ. uel apostolis in ꝑsonã petri a dño interdicta. xxiij. q. i. §. Itẽ cũ petro. uel dic ꝙ ꝑmo ꝑcepit seruo. i. ordini ꝑdicatoꝝ qui magnus est in ecclesia dei. ĵ. de here. cũ ex iniuncto. ut exiret in plateas ꝛ

vicos ciuitatis ⁊ pauperes ⁊ debiles cecos ⁊ claudos introduceret ⁊ nō cōpelleret ipsos intrare. postmodū ei dixit ut exiret in vias ⁊ sepes ⁊ illos intrare cōpelleret quos ibi inueniret. ut in ꝑalleg. c. displicet. v. repete. habet. innuēs per hoc q̄ iudei ⁊ similes qui fidē non habent nō sunt gladio materiali ad fidem cogēdi. sed introducēdi per efficaciā rōnis ⁊ legis ut ex suis codicibus cōuincant. ut in ꝑalleg. c. de iudeis. sed illi qui a gremio ecclesie diuerterūt. ut heretici ⁊ scismatici ad eam sunt redire cogēdi cū sint de foro ecclesie. etiā per potentiam secularē. ut hic. Nā per hoc q̄ dicit ipsum exire in plateas ⁊ vicos ciuitatis tangit iudeos qui tanquā ciues legez. ꝓphetias. ⁊ eloquia certa habebāt statuta superne ciuitatis. scientes quos quidē de ciuitate ad nuptias vult uocare sine cōpulsione tamē. q̄ nihil ad nos de his que foris sunt. j. de diuor. gaudemus. sed per hoc q̄ dicit q̄ exeat in vias ⁊ sepes notat hereticos ⁊ scismaticos. Est enī duplex via que ducit ad vitā. j. de here. cū ex iniuncto. ⁊ que ducit ad mortez. j. de sponsa. inter. ⁊ in hac sunt heretici. Per sepes tñ designat scismaticos qui scismatici spinis incōsutibilē dñi tunicā. i. ecclesie vnitatē lacerant. ⁊ isti tanquā de foro ecclesie sunt cogēdi intrare ⁊ fidē tenē quā in baptismo receperunt. ut hic. Ex his ergo apparet sarracenis ut fiāt x̄piani bellū indicendum non esse. si tamē terras christianorū inuasissent. uel occupatas tenerēt. uel christianos hostiliter ipugnarēt. tunc tā per ecclesiam q̄z per p̄incipē cuiusq̄ terre cui uel subditis dāna uel iurie inferunt potest eis iustū bellū indici. xxiij. q. viij. dispar sed si sarraceni tributū consuetū denegāt reddere p̄ncipi christiano. ⁊ si tūc ille p̄inceps eis iustū bellū indicat. non tamē per ecclesiā id fieri debet si nec terrā christianorum suis sordibus fedant. nec ipsorū psonas ipugnant. Illis tamē sarracenis qui terrā sanctā detinēt. uel impugnāt nō solū per ecclesiam sz p quēlibet p̄incipē christianū potest bellū indici qa in omniū fertur iniuriā q̄ in nostri saluatoris cōmittit. C. d' hereti. manicheos. Qui uero uere penitētes sunt si occubuerūt in talibus bellis p̄terq̄z in illo q̄ est pro tributo negato ad patriā cōuolant. xxiij. q. viij. omnium. B.

Ebitum et. j. seipsum imersit. Opz enī ad hoc ut sit baptizatus q̄ alius baptizans eum imergat. nec sufficit si ipse imergat ⁊ alius uerba apta dicat. quia qui nō imergit nō potest dicere ego te baptizo. s. e. c. i. sed si nō immergat nec etiā eum tāgat sed aquā sup eū spargat dūmodo totū balneet uel maiorē partē. uel solum caput corporis sufficit. arg. ff. de religi. ⁊ sumpti. fune. l. cū in diuersis. Alij dicunt ⁊ forte melius q̄ etiā si modica stilla aque ꝓiecte a baptizante eū tangat baptizatus est. ⁊ satis hoc videt cōsonare iuri ⁊ equitati. licet primū sit tutius.

On ut apponeres.

Icet grecos. i. diuersas rōnes cōsiderando baptizare dubitasti ⁊ distuliſti. si enī introducere intenderet errorē. puta quia noie patris intēderet inuocare virtutē diaboli ⁊ patris carnalis. uel aliqd hmōi nō essz baptizatus. ⁊ idē dicerē si expresse diceret uerba rōe ecclesie. sed dices idē si dixisset. in nomie parietis. tecti. ⁊ fūdi. cū per hec tria intendat inuocare virtutē patris ⁊ filij ⁊ spūs sancti. Rñ. nō est baptizatus. qa ad minus opz eū aliquas principales sillabas retinere. ut saltē si nō bene tamē aliqualiter exprimere videat nomia personarū. Sed idē dicendū videt si diceret in nomie patris. ⁊ filiū. ⁊ spū sancto. C Quid si essz latinus qui baptizaret sed illitteratus. Rñ. idē q̄ de greco imo plus videt q̄ etiā si esset bonus clericus ⁊ sic baptizarz. tamē uere baptizatus esset. tamē supior uehemēter p̄esumet cōtra eū q̄ uoluit introducere errorē nisi certis indicijs contrariū cōstet. C Sed dices hec nō est forma ergo nō est baptizatus. Rñ. forma uerbalis ex toto nō est sed est quasi forma. uel iuxta formā uerborū. ⁊ insup est forma intellectualis integra. qa in nomie earundē personarū intelligit baptizare sicut ille qui uerbaliter plene formaz exprimit. ⁊ si aliter dicere oporteret te dicere q̄ mater que baptizat filiū in necessitate nō baptizat si p uerba vulgaria dicat. Et etiā q̄ grecus baptizare nō possit in sua lingua. neq̄ vulgari neq̄ latina. s. ut sacramentū baptismi accipiāt sed ut sani sint. C Et nota q̄ licet intētio baptizātis ⁊ baptizati impediat sacramentū. ut alias no. s. e. c. i. tamē intentio patrinorum nūq̄ impedit. Sz etiā h̄ pōt dici q̄ ⁊ si baptizās ⁊ baptizatus nō crederent in baptismo aliquid cōferri nisi sanitatē dūmodo baptizare intenderēt bñ esset baptizatus. C Sed qd si nō intēderet aliud per lauationē cōferri nisi sanitatē. ⁊ tunc idē dicerē qa baptizare intēdit licet malā credulitatē ⁊ intentionē habeat circa ritus baptismi. sed si nō intēderet cōferre baptismū sz q̄ndā medicinā facere cōtra infirmitatē. licet uerba forme exprimeret tamen non crederem eum baptizatum.

De presbytero non baptisato.

I quis presbyter baptisatus. Si aūt aliquis nullus inferiorū ordinū habēs ordinet in sacerdotez dicūt aliqui eū nō accipe ordinē. arg. xl. di. sicut. Sed cōtrarium videt uerius ar. qa a p̄incipio tēpore apostolorū nō erāt minores ordines ecclesia enī eos primo cōstituit. xxi. di. §. i. ⁊ tamē ipsi apostoli sacerdotes fuerūt. xxi. di. in nouo. Sed posset rīderi ecclesiā constituisse minores ordines anteq̄z aliqs apostolus ordinaret. ⁊ hoc etiā sonare videt illa lr̄a. ordinetur. cum enīz baptismus sit ianua omniū sacramentorū. xxxij. di. §. uerum sine baptismo non recipit caracterē.

Postolicam sed. deo offerri. Fuit enī baptizatus baptismo flamminis. s. ti. p̄i. de homie. Eniens ad ap. se. q̄ ambigit etiam de iure.

De custodia eucharistie. ⁊ aliorz sacramentorz.

Tatuimus ut. Quid debeat fieri si d' sacrificio uel sacramēto aliquid ceciderit in terrā. uel ī linteū. uel si qs illd' euomuerit uel si mus illud comederit. habes de cōse. di. ij. si per negligentiā. ⁊. c. sequēti. ⁊. c. qui bñ. Elinqui nolumus.

De reliquijs ⁊ veneratione sanctorum.

Diuimus q̄ quidam. venerādi sunt oēs sancti canonizati. Canonizare est sanctos canonice ⁊ regulariter statuere q̄ aliquis sanctus honoret ꝓ sancto. puta solenne officiū pro eo facere sicut fit ꝓ alijs sanctis qui sunt eiusdem cōditionis. ut si canonizet cōfessor fiat ꝓ eo officiū cōfessorz. ⁊ si martir fiat ꝓ eo officiū martirū. ⁊ sic de alijs. Et fit regulariter hec canonizatio qñ p probationes cōstat de fide ⁊ excellētia vite. ⁊ miraculis eius qui petit canonizari. s. de testi. venerabili. Et opz tantā esse excellentiā vite. ⁊ talia esse miracula que sint ultra vires ⁊ potentiā nature. Itē nō debet esse vnica tantū excellētia vite. imo opz esse multas ⁊ continuas. ut habes in ecclesiastico. xliij. vbi dicitur. Laudemus viros gloriosos ⁊ parētes nostros in generatiōe. suā multā gloriā fecit dñs sua magnificētia a seculo. Per hoc q̄ dicit laudemus viros gloriosos ostēdit q̄ canonizati erāt. qa aliter nō mādaret ecclesie q̄ eos laudaret. Per hoc q̄ dicit parētes nostros oñdit q̄ nullus canonizādus est nisi fidez habeat. soli enī parētes eius q̄ erant iudei. ⁊ penes quos solos erat

fides canonizandi erant. Per hoc autē q̄ sequit multā gloriam fecit dñs supple cū eis. appz q̄ nō sufficit q̄ in vno fuerit glorioſus. uel ſemel tantū. ſed q̄ in multis ⁊ multotiens. imo q̄ cōtinue eius vita fuerit glorioſa. Per hoc q̄ dicit ſua magnificētia. i. ſua magna potētia. oſtēdit q̄ excellētia vite et miracula talia eſſe debēt que excedant vires ⁊ potētias naturales. ñ ſufficiūt miracula ſine vite excellētia cū magi pharaonis multa fecerīt que ſupra naturā eſſe videnť. ⁊ in euāgelio legit. quia multi dicturi ſunt. nōne in nomīe tuo demoīa eijcimus. ⁊c. ⁊ tamē dñs reſpōdebit eis. nō noui uos. vitam tñ ſine miraculis crederē ſufficere quo ad virtutē. tamē eccleſia nō debet tales canonizare ꝓpter hoc. q̄ in ſecreto poterunt laxiorē vitā ducere. Solus aūt papa pōt ſanctos canonizare. qō ex eo appz. q̄ cū conſtituať oībus fidelibus adorandum. ⁊ nullus omībus p̄eſit niſi papa appz q̄ ſolus papa hoc pōt. Nec ualet ſi dicas q̄ ſaltē cuiq̄ debet eſſe licitū q̄ i ſua dioceſi faciat. q̄ oratio eis facta debet eſſe cōmunis. ⁊ eccleſia ubi debet uenerari debet eſſe cōmunis. Itē per hoc inciderem⁹ in illā rep̄henſionē qua quidaz rep̄henſi ſunt ab apoſtolo. qui dicebāt. ego ſum petri. ego pauli. Per hāc āt canonizationē cōſequit q̄ eccleſia ſolēniter dicit officiū ꝓ eo ſicut pro ſancto. ⁊ in letanijs in nūero ſanctorū licite numeret vñ in ſupradcō caplo eccleſiaſtici legit. ſapientiā ſanctoꝝ narrent populi. ⁊ laudē eorū annūciet eccleſia. Ex p̄dictis appz q̄ pueri baptizati ⁊ incōtinēti mortui nō ſunt canonizandi. q̄ nec multā gloriā fecit cū eis dñs ſua magnificētia. ſpeciale tamē eſt in innocētibus qui vice xp̄i mortui ſunt. ¶ Item dicimus q̄ etiā ſi eccleſia erraret q̄ nō eſt credendū: tamen p̄eces per talē bona fide porrectas deus acceptaret. ar. xxxij. di. §. uerū. xv. q. fi. c. fi. Itē nō negamus quin cuilibet liceat alicui defuncto quē credebat bonū virū porrigere p̄ces ut ꝓ eo intercedat ad deū. q̄ deus fidē eorum attēdit. ñ tamē

p̄o eis licz facere officiū ſolēne. uel p̄ces ſolēnes.

Um ex eo q̄.

De obſeruatione ieiuniorum.

Ex parte uestra. Jeiunīū ē pſimonia victus. ⁊ abſtinētia cibor⁊. Et dī ieiunīū a quodā iteſtino q̄ uocať ieiunīū: q̄ ſemp eſt uacuū ⁊ ſubtile. ⁊ ieiunīū ſiue media viſcera uacua ⁊ exinanita dimittit. ¶ Et eſt triplex ieiunīū. Primū eſt cuiuſlibet diei ⁊ cuiuſlibet rei edibilis abſtinētia ſecundū ꝓpriā uoluntatē ⁊ nō ſecundū aliq̄ ſtatutū uel ſcriptū uel cōſuetudinariū. ⁊ ſm hoc etiā ſi quater in die cōmedat ⁊ habundāter. tñ ſi ab aliquo cibo placito abſtineat dicť facere ieiuniuz. i. cibi abſtinentiā. Secundū ieiunīū eſt quādo q̄s abſtinet a cibis humectātibus. ut ſi tñ cōmedat ſicca. ut panē ⁊ nuces ⁊ poma. nō carnes. nō piſces. nō olera. ⁊ hoc ieiunīū dicit xerofagia. a xeron q̄ eſt ſiccū. ⁊ fagi q̄ eſt comedere. Tertiū ieiunium eſt abſtinētia victus ſm ordinationē eccleſie ſiue ſcripto ſiue cōſuetudine approbata. hoc ieiunīū eſt neceſſariū omnibus ſane mētis ⁊ doli capacibus potētibus ieiunare: cum ipſi peccare poſſint ⁊ peccata deflere. ī. de deli. pue. c. i. diſpē ſatiue tñ cū ipuberibus. ⁊ etiā i maiori etate poterit diſpēſari. ut ab indictis ieiunijs abſoluāť. ⁊ idē dicimus in ſenib⁹ ſicut infirmis ⁊ debilibus. Mulieres enī ꝓpter prohibitionem virorū indicta ieiunia nō debēt dimittere. licet uotiua uoluntaria dimittere debeāt. xxxij. q. vlti. manifeſtū. licz cū his forte ꝓpter ſcandalū vitandū poſſet ſacerdos diſpēſare etiaz in indictis. nā ꝓpter ſcandalū vitandū legitima eſt diſpēſatio. l. di. ut cōſtituereť. ī. de de. exco. mi. latores. nō credimus q̄ iſta ieiunia poſſint redimi pecunia uel alio modo: niſi cauſa uel neceſſitas in ieiunante ſubſit. Volūtaria aūt ieiunia etiā ſine cā que in ieiunante ſubſit dūmodo ſit alias vtile: redimi poſſunt auctoritate ſupioris. lxxxij. di. c. ſi. ¶ Sunt autez ieiunia indicta ⁊ neceſſaria quatuor tēporū que a ueteribus in itū habuere. lxxvi. di. c. ieiuniū. Itē in vigilijs apoſtolorum p̄ter exceptuatas. ī. e. c. i. ⁊ ij. Itē in vigilijs natiuitatū. nativitatis dñi ⁊ beati Johānis. Itē in vigilia omniū ſanctorum. Itē in vigilia aſſumptionis. Itē vigilia beati laurētij. Itez in quadrageſima. Itē i ſexta feria p̄ter exceptuatas. puta q̄ ſunt poſt paſcha. ēt ſi natiuitas dñi in ea uenire cōtingat. ī. e. c. ſi. lxxvi. di. nō autē. Dicūt tamē quidā ⁊ nō male q̄ hoc nō eſt ieiunīū neceſſitatis. q̄a ſi eſſet nō liceret ciſtercien. illud mutare niſi quo ad carnes. Volūtaria autē ieiunia ſunt ad q̄ aliqui uoto uel ꝓpoſito ſe aſtringūt. uel etiā que ſacerdotes p̄ter indicta ꝓpter magnitudinē peccati imponūt. lxxxij. di. c. ſi. ⁊ hoc licet cōmutare ⁊ redimere etiā ſi nulla cauſa ſubſit in ieiunāte dūmodo utilior ſit cōpenſatio. arg. §. de vo. ⁊ vo. re. c. i. ¶ Item nō q̄ inter indicta ieiunia. quedā ſunt indicta generaliter. ut p̄dicta. alia ſpecialiter. ut ieiunīū aduentus q̄ nec in oībus ꝓuincijs celebrať. nec ab omībus hoībus illi⁹ ꝓuincie ſit. ī. e. c. ij. tale etiā erat q̄ matrone Rome cōſueuerant ieiunare in ſabbato. xi. di. illa. Itē nō q̄ licet ieiunia indicta nō debeāt cōmutari uel redimi ſine cā tamē ea poſſunt mutari ſicut ieiunīū feſti q̄ eſt die lune ſit in ſabbato. Et dicit q̄ in quibuſdā locis Frācie ſcz ubi ſunt eccleſie ſci Quintini nō ieiunať in vigilia omniū ſanctorum ſed tertia p̄cedenti die. Itē circa hec indicta ieiunia credimus poſſe ſtatui q̄ biſ ſed parū comedat in die. ſicut etiā faciūt ciſtertien. qui ad remouendū ſcandalū ⁊ charitatē ꝓſeruandā ſtatuerūt: q̄ illi q̄ faciūt aliq̄d: aliq̄d p̄guſtent. nec ſoluūt ieiunīū ab eccleſia indictū. ¶ Itē ex cā liceret ſtatuere q̄ etiā cibis q̄drageſimalibus nō uterenť. ī. e. c. ij. §. cū aūt. Itez credimus q̄ ſi carnibus vtať quis in ieiunio indicto ſoluit ieiunīū. ⁊ eodē mō ſi plus q̄z ſemel comedat niſi ubi aliter eſt ex cā ſtatutū. ſicut eſt in ciſtertien. tamē ⁊ hoc ea rōne dicimus. q̄a ſic uſu ieiunantiū approbatū eſt. ſed ſi alias uel horā anticipat uel latius ca piat. uel ſi belluas marinas comedat. uel ſi nimis ardēter comedat nō credimus q̄ ꝓpter hoc ſoluať ieiunīū. ſed in his ⁊ alijs exceſſibus cū peccare credimus. ⁊ ſic intelligit de conſe. di. i. ſolent. ⁊ di. v. quicūq̄z. ¶ Itē licet ieiunīū ſit abſtinētia victus tamē credimus cū ieiunare qui in p̄dictis cōſuetudinē obſeruat. licz ad ingurgitationē comedat ⁊ qcquid ſibi placet. q̄a in ieiunio nō tñ abſtinētia attendit ſed ꝓſuetudo eccleſie. Alij tñ dicūt nunq̄z eē ieiunīū niſi ⁊ ibi ſit uictus abſtinētia. ¶ Itē nō credimus ſolui ieiunīū indictū ſi quis comedat i ieiunijs indictis niſi i q̄drageſima oua ⁊ caſeū. ſz tñ peccat. ⁊ ſic intelligit di. iiij. denicz. alij tñ cōtradicūt. credim⁹ tamē q̄ ex cā in aliq̄bus ꝓuincijs poſſit ꝓuideri q̄ ⁊ bis utanť ſine pctō. cū hoc tñ ex cōſtitutionibus ⁊ obſeruationib⁹ hoīm ꝓceſſerint. Electuarijs aūt delicatis nō credim⁹ q̄ alit licear uti niſi ſicut alio cibo delicato. Medicinā aūt ꝓ remouēda infirmitate uel fugienda accipe licz ſine peccato in die ieiunij. ſed ꝓ conſeruāda ſanitate tm̄ ubi nō eſt ſignū ifirmitatis nō credo. Alij tñ dicūt q̄ ꝓ nulla medicina nec ꝓ electuarijs ſoluet ieiunīū. Pro potu aūt uel añ cibū uel poſt cibū nō credimus ſolui ieiunīū. ſicut videmus cōſtitutū eſſe in cōſuetudine eccleſie ieiunātis. Seneſcalcos uel portātes ennia. uel quoſcūq̄z alios ſeruiētes p̄guſtātes cibos añ dños timētes de toxico nō credimus ſoluere ieiunīū. ⁊ idem credimus de medicis p̄guſtātibus medicinas. ⁊ in his caſib⁹ credimus q̄ monachis licz p̄guſtare carnes. ⁊ hoc dicamus ꝓ

pter generalē cōſuetudinē q̄ ſic obtinet.

Onſilium noſtrum. ⁊. ī.

Xplicarí.

De purificatione poſt partum.

Eniens.

De eccleſijs edificādis uel recuperādis.

Uicunque.

Um dicat aplūs .j. tot. tā diuites. ideo bñ ſequit̄ q ecclesia cē. construere. de ſuis facultatibus. gaudere. i. neceſſaria ꝓpao presbro ministrare permittantur. i. epūs cōcedat licētiā eis. ipſi aūt auctoritate canonis facere nō poterāt. ſed cū ſuptore agēt ut cogantur. tribuere. Nō decimas laicis ꝓcedi tāq̄ paupūb⁹. qa ē religioſus collegiū licitū. ob hoc videt̄ approbatū.

Audientiā noſtrā. ſine magna. lxuj. di. cū lōge. xuj. di. iuxta. ff. de iudi. ſi locus. ff. ō recep. ſi cū dies. §. ſi arbit̄. de ꝓſe. di. i. ſi quis ex. xuij. di. qm̄quid. puētus. ſpūales. nō enī credimus q eis dare deberet campos. uel alia bona que haberet in ipſa villa. fundatoris. ambo ſunt patroni. matrix eccl̄ia ꝓpter dotē. qa de reddit̄ib⁹ ei⁹ de bit̄ dotat̄ eccl̄ia. fūdatoris ꝓpter fundationē. qa ꝓ pte dotis̄ eſt q ex dotatione pñt plures cē patroni. ſimilit̄ ex fundatione. honor. ſcz ānuus cēſus qui debet̄. uel q faciat ſcrutiniū baptiſmi. s̄. de cap. mona. dilec. de ma. obe. his. q alia iura parochialia ſoluat in decimis. alijs que de iure uel ꝓſuetudine debēt capelle matrici eccleſie. hoc rōe prochie nō iurepa. debent̄. honor. matrices eccleſie. in alijs eccleſijs in ſuā parochiā cōſtitutis. aliquādo habent certū ius ſtatutum. ut hic. s̄. de cōſue. cū dilec. aliquādo cōſuetudinariuz terre uel ꝓuincie. ut in urbe baptiſmū. ſcru. caplm. s̄. de capel. mona. dilectus. plebibus aūt prochialibus eccleſijs b maxīe cōcedit̄ q cū habeāt curā clericoz̄ laicoz̄ i eadez prochia cōſtitutoz̄. s̄. de offi. archiepi. ut ſingule. q̄ſ in oi b⁹ his ꝑualē debeat cōſuetudo. ut no. s̄. de offi. archidi. c. i.

Ebis. ꝑlatis. inſtitutione. i. ad fundandū eccleſias de nouo. ſi forte populus creſcat. ut. s̄. c. p xi. j. c. vlti. cogi. ſi percipiūt quartaz fabrice. x. q. i. decernimus. q. q. iij. vnio. ſi illa nō ſufficit de bonis ꝓpijs cōferre debēt. xij. q. iij. pontifices.

Audientiā noſtrā. priuil̄. ff. de iure codi. qdā refert̄. §. i. ff. de ſer. ur. pre. ſi ſeruitus. §. vlti. argu. ꝯ. ff. ſi ſer. uen. l. vlti. ff. de. ſer. ur. pre. labeo. ſo. future rei nō pōt cōſtrui ſeruitus ſed pōt quis ſe obligare ut facto edificio cōſtituat. ff. fa. hercī. heredes. §. an ea. uel ideo papa nō cōcedit priuilegiū future eccleſie. qa nō ſubito ſed cū deliberatione concedi debet. xxiij. di. cōmunis.

Ua nos duxit.

De immu. eccl̄. cimiterij. q rex ad eas pertinētium.

¶ Eccleſie dicunt̄ emunes. i. ex̄ munia. i. officia uel mūera.

¶ in domibus eccl̄ia q. cōſuetudine. Cōſuetudo enī in his caſibus nō ꝓdeſt cū eēt onoroſa eccleſijs. s̄. de cōſuetu. c. i. Sed ſi aliqs uel eccleſiaſtica uel ſecularis ꝑſona ꝓ recognitiōe bñficiorum ſuoz̄ reſeruaſſet ſibi aliqō hoſpiciū in aliqua eccleſia illō bñ debeāt. xvij. q. vlti. eleuterius. ¶ Sz qd ſi negaret̄ hoſpiciū pōt ne ſua auctoritate intrare domū q neceſſaria in hoſpicio recipere etiā violēter cū ius habeat hoc recipiēdi. q etiā ſit in quaſi poſſeſſiōe. videt̄ q ſic. qa licz cuiq̄ ius ſuū q poſſeſſionē defendere. q vim vi repellere. C. vñ vi. l. i. s̄. de reſti. ſpolia. olim. q videt̄ q licz ſibi domū eccleſie frāgere ad hoſpitandō arg. ff. qō vi aut clā. l. fi. §. ſi ad. C. q cū eo. ſi ſeruus. ff. ſi ſer. uen. ſi eo loco. ff. ad. l. acquil̄. quēadmodū. §. i. q. ij. q hoc q̄daz dixerūt. ſed nobis videt̄ q nulli laico uel etiā clerico licz violēter rūpere domos eccleſie rōe alicuius iuris ſibi debiti. cum omnia bona eccleſiaruz ſint ſancta ſanctoz̄ q dño conſecrata. q in eis ſacrilegiū cōmittat̄. xij. q. ij. nulli li. quicūq̄z. q. c. ſequēti. cadē etiā loca emunitate gaudēt ut hic. xvij. q. ij. id cōſtituimus. xi. q. i. neceſſaria. Itē alia rōe dicendū eſt q nō pōt violēter tollere neceſſaria in hoſpicio. q violēter ingredi domuz. qa in ꝓdicto caſu nulla domus neq̄ aliq̄ res deberēt hanc ſeruitutē. uel etiā ſunt ad hoc obligate ſed tantuz eccleſia eſt ad hoc obligata. q ꝑſonalis actio nō realis cōtra eccleſiā cōpetit. fatemur tamē q ep̄o uel alius qui haberz iuriſdictionē in aliq̄ eccleſia ſi alius ipam eccleſiā inique intraret habēs iuriſditionē poſſet violēter rūpere domū q violētū expellere. q ſic loquit̄ decre. de reſti. ſpol. olim. q idē etiā videtur ſi iuriſditionē nō habet. ſed hz ius in eccleſia q̄ſi ꝑlatus. uel poſſeſſionē tm̄ ea rōne. qa cuiq̄ licet poſſeſſionē ſuaz defendere. ut in ꝑalle. decre. olim. ſed cōtrariū dicerē in canoni co q nō poſſidz eccleſiā ſed canonicatū in eccleſia. nam huic nō credo licere ꝓ violentiā rūpendo hoſtia intrare domoſ eccleſie. qa eas nō poſſidz nō licz ſibi ius dicere. ar. ff. q metuſ cā. extat. C. vñ vi. ſi quis in. q idē q eadē rōne credimus de illo cui ſubiecta eſt eccleſia. puta de abbate q nō pōt ꝓ violentiā rūpere domos capelle ſibi ſubiecte. qa eā nō poſſidz licz in ea habeat ius ſubiectionis. ar. ff. ad. l. acql. quēadmoduz. §. i. q. ij. credimus tm̄ q ſi canonico deputata eſſet aliq̄ dom⁹ ꝓ ſua habitatiōe q alius īuaderet q incōtinēti poſſet irruere in camerā q eū expellere ea rōe. qa ſibi licz ſuā poſſeſſionem defendere. q viz vi repellere. ut i iuribus ꝑalle. Itē quia in camerā ſibi deputatā irrūpit. q qa nō facit iniuriā eccleſie. Itez credimus q ſi aliqs opponeret ſe canonico uel abbati uel alij uenienti ad utenduz iure ſuo qō hz in aliq̄ eccleſia q pōt ꝓ violentiā illū expellere. licz nō poſſit domū uel hoſtia ul̄ ſepē ſimpliciter rūpere. Ratio diuerſitatis ē. qa qñ eijcio ꝑſonam mihi cōtradicentē video uti poſſeſſiōe mea qō licz. q vim vi repello. ſed ubi intro violenter poſſeſſionē rūpēdo hoſtia ul̄ ſepē tūc dico mihi ius qō nō licz niſi in ſpēalibus caſibus q notant̄. C. qñ licz ſine iudi. ſe vindi. ꝓ totū. cū ſuis concoz. et idē qō dicit de eccleſia q domibus eccleſiarū dicimus in reb⁹ ꝓphanis. nā ſi qs dicit ſe habere ſeruitutē in fundo alterius q eſt etiā in poſſeſſione ſi fiat murus uel ſepes quomin⁹ utat̄ ſeruitute nō pōt illū rūpere ſed ſe impedientes pōt expellere. arg. cōtra oībus ſupradictis. ff. de uſufru. l. iij. in prin. ubi dr̄ q ꝓ uſufructu inducit̄ in poſſeſſionē fundi uſufructuarij. vñ videret̄ q ſicut dñs ꝓprietatis poſſz rūpere murū q ſup ſuo fieret. ſic q uſufructuarius q alij qui ſunt in poſſeſſiōe aliquorū iuriū. ſed rñdeo iō licere ꝓprietario rūpere domū qz ceſſit ſolo q ꝓ cōſequēs dñio. ſed ſecus in uſufructuario. C. de rei uen. l. ij. de hoc tm̄ conſtat q qui hz ius in re agere pōt ut remoueat murus. ff. ſi ſer. uen. ſi eo loco. q. l. i. alij tm̄ ꝓtradicūt predictis. hoſpitium. ex debito. C. de epis. l. i. gratuitū aūt debz. xlij. di. §. i. q. c. i.

Eruenit q. j. nomen. q̄ſi nō excuſet̄ aliqs ꝓ hoc q ſit meus homo uel alterius eccleſie. nec ꝓ hoc ꝓbat̄ q hoies eccleſiarū ſubeāt angaria uel pangaria cum illa ciuitas ſit archiepi. ut. j. e. nō minus. Itē b hz locū q eſt ſpeciale ubi timor eſt cōmunis q ſubitus q ipꝛouiſus.

Adicatum q. j. ruſtici. hoc intelligo de aſtrictis glebe. C. de agri. q cen. cum ſatis. v. oīs oīno.

On minus q. j. tallia. tallias q collectas iponi. ꝓhibem⁹. Nō ſacerdotes q dericos imunes eſſe ab oi exactiōe ſeculariū ꝑſonarū. xxiij. q. vlti. cōueniot. v. q̄uis. C. de ſacroſanc. ec. placz. q. l. adminiſtrationem. xvi. q. i. ſi tributū. xvi. q. i. §. nouarū. xj. q. i. ſacerdotibus. ar. cōtra. xxiij. q. viij. tributū. xi. q. i. magnuz. s̄. de cēſi. c. i. C. de epis. de his. ff. de publicañ. impatoz. ſo. q̄ uſibus eccleſiaſticis dedicāt quo ad fundationē uel ortū uel māſum. uel dotē eccleſie imunia ſunt. cetera cū ſuo onere trāſeūt. s̄. de cenſib. c. i. ubi no. ſordida mūera ſicut calcis coquēde arene fodiēdō

nunq̃ subit ecclesia. C. de sa. sanc. ec. placet. sed nec hospicia sup indicta siue alia munera ex̃ordinaria. ut. C. de epi. & cler. l. ij. xvi. q. i. §. nouarũ. & l. iuxta sanctionẽ. multa aũt sordida munera habes. ff. ō mune. l. munerũ. usq̃ ad. l. patrimoniũ. honesta. alia sunt ordinaria. alia ex̃ordinaria. & quidẽ ordinaria siue sint angaria ꝟ alio noĩe dicunt munera ꝑsonalia scz que opibus cũ labore & oĩ solicitudine ꝑsonali principaliꝫ exhibunt sumptibus tamẽ alienis. ff. de mune. l. i. & l. muneruz. usq̃ ad. §. ad patrimonioꝝ. angaria que cõsistũt in exhibitione operе. siue pangaria hec dicunt mixta. ff. de mune. munerũ. §. mixta. pangaria que cõsistũt in exhibitione ope cum sumptu uel periculo ministrãtis hec non subit ecclesia. C. de epis. l. i. & l. ij. & l. presbꝝos. C. ō sacr. sanc. ec. neminẽ. iz solue qa ibi nō dicit ecclesiã subire angaria uel pangaria sed nemi nẽ dicit excusari etiã si possessiones ꝑtineãt ad ecclesiã. qō ĩtelligo q̃ rustici & coloni possessionũ ecclesie nō excusant in aduentũ principis. clerici tamẽ excusant. cũ tamẽ alĩs serui & coloni ecclesiarũ angariis uel pangariis nō fatigent. xij. q. ij. ecclias. C. de epi. omẽs. uel dic speciale esse in aduẽtu principis ut angaria & pangaria ꝑstet ecclesia. dũmodo absordida munera non cogantur. & etiam forte alias si ecclesia possessiones habeat rõe quarũ debeat ꝑsonale munus uel patrimoniale puta exercitũ uel legationẽ. uel aliqd simile illa prestabit. xviij. di. si quis me. xxiij. q. viij. si nobis sepe. sed certe nec tunc ꝑdicta subit tanq̃ munera. sed qa ex pacto uel aliaꝫ ad ea ꝑstanda obligatus est. si aũt sint honesta & ordinaria. Jtẽ ab his etiã intelligunt exempte ecclesie quo ad dotẽ. & q̃dam alia. ut diximus in glo. q̃ incipit. nõ satis. & hec ꝑpe dicunt patrimonialia. & rerũ que alio noĩe dicunt patrimonialia que scz principaliter & in sumptu cõsistũt & periculo mistrãtis. ff. de mune. l. i. §. patrimoniale. & l. munerũ. §. patrimonioꝝ. ea bñ subit ecclesia nisi sint supindicta. C. de epis. omẽs xi. q. i. si tributũ. ff. de mune. munerũ. C. de indictionibus. l. i. C. de exact. tri. l. si diuina. & de muneri. ꝑfessio. cc. & l. vlti. & ab his supindictis intelligo imunes clericos & uxores & liberos. xvi. q. i. §. nouarũ. C. de epis. omẽs. nisi sit necessitas s̃. e. puenit. sed nec tũc si sunt decime. uel oblationes. uel alia spũalia. uel mansus ecclesie scz in quo fundata est ecclesia. uł ut quidã dicũt de quo dotata est. xxiij. q. vlti. sup ea. s̃. de cẽsib⁹. sancitũ. & si fundus prius erat tributarius redimet sz tributũ nõ soluz. xxiij. q. vi. cõperimus. ex̃ordinaria aũt que respiciũt ad pietatẽ subit ecclesia. C. de epi. & cle. administratõez. & sic põt intelligi. s̃. e. puenit. q̃uis ad ea nõ sint p secularem iudicẽ cogẽdi. sed p ecclesiasticũ de cuius foro sunt persone. licet res sint de foro laici. s̃. de fo. cõpe. si diligẽti. Ex̃ordinaria aũt que tm̃ respiciũt publicã utilitatẽ nõ subit ecclesia nisi in aduẽtu principis & felicis sobole. & ꝓbant hec cũ supioribus. C. de sa. sanc. ec. placet. iubemus. nulli. neminẽ. Jtẽ a luratiuoꝝ inscriptioĩbus sunt libere ecclesie. xxiij. q. viij. sancimus. & q̃ ecclesia ut dictũ est nõ cogit subire munera a principe seculari & p suis negocijs. sed ecclesia ꝓ suis negocijs & ꝓ miserabilibus ꝑsonis. & etiã ꝓ principibus uel necessitatibus natiuitatũ cogit. s̃. de cẽsi. cũ apłs. j. e. aduersus. s̃. ō of. dele. pastoralis. lxxxvij. di. c. ij. lxxxviij. di. c. i. & clerus. Est etiã necessaria auctoritas pape. j. e. aduersus. excõicationi. nõ predictos ipso iure excõicatos.

Um eccłia dei. cãs. idẽ est enĩ in causis ciuilib⁹. sed secus in ecclesiasticis. ij. q. ij. ꝑceptũ. refugij. ñ debẽt incastellari ad offensiones alicuius. xlij. di. c. vlti. x. q. i. c. penł. sed ad ꝟ ut ibi fugiãt & defendant xp̃iani. uel alias boni a malis satis licite credo posse incastellari cũ & alias in gruẽte necessitate põt ibidẽ hospitari. xlij. di. nulli.

Nter alia & j. sacroꝝ. xvij. q. iij. diffiniuit. cõstituit reũ ad ecclesiã uenientes. legum. C. de his qui ad eccle. cõfu. ꝑses. ad ecclias. etiã nõ cõsecratam dũmodo auctoritate epi sit edificata: cũ in nõ cõsecrata fiant diuina officia. j. c. penul. arg. s̃. c. ꝓxi. s̃. de edifi. eccle. c. fi. et maxime cũ hoc habeat cõsuetudo que qa pia est obseruãda est. j. de sumo. ad ap. j. de cogna. spiri. sup eo. Jtẽ idẽ dicũt q dam in palacio epi. xvij. q. iij. idẽ. sed alij q dicũt cõtra illud intelligũt cum palatiũ epi est. j. fines designatos eccłie. xli. di. eps ostrand⁹. idẽ in iudeo. als iudicio. C. de his q ad ec. ꝑsu. l. i. ad penã corporalem. i. sanguis effusionẽ. possz tñ in monasteriũ retrudi ad penitentiã agendã. arg. l. di. si eps C. de adulte. auten. sed nouo. ad penam. xvij. q. iij. id constituimus. membra. i. ꝑmissione de vita & mẽbris saluãdis & si necesse fuerit iuramentũ. & etiã maiores cautiones. s̃. de resti. spo. łras. puniendus. pecuniariter. uel alias ꝑter penã sanguis. xvij. q. iij. reũ id cõstituimus. sed nunq̃ in carcerez mittẽduz. nisi. lex plures excipit ꝑsonas. auten. de man. ꝓn. §. q̃ si fidelis. sed illud nõ admitto. nisi. xxiij. q. v. cũ homo. C. qñ li. vni. senũ. l. i. nocturnus. i. sic dictus. qa in nocte se getes destruit dũ ibi se abscõdit uel latet. uel ꝓpter hoicidia uel rapinas quas facit in strata cõburit & destruit agros eoꝝ qui eis nõ seruiũt. qui. hic vult dicere q̃ duo p̃dicta genera hominuz si in stratis publicis p insidias aggressi fuerit aliquẽ q̃ nõ gaudẽt imunitate quasi si nõ in stratis publicis hoc facerẽt emunitate gauderẽt q̃uis posset dici q̃ quicũq̃ insidiose offendit hoc priuilegiũ nõ gaudet. qa nõ dz gaudere priuilegio q cõmittit in legẽ. j. de usur. quia. si autẽ nõ insidiose facit puta ex ipetu. uel casu fortuito semp emunitate gaudet.

¶ Sed dices quare ergo decre. fecit mentionẽ de his duobus generibus hominũ. Rñ. qa debis semp ꝓsumit q̃ insidiose fecerint. Jdẽ etiã põt dici in eo qui in ecclesia aliquem occiderit. qa nõ dz ab ecclesia defẽdi q ecclesiã violat. ar. xi. q. ij. de viro. s̃. de ap. an sit. j. de usur. qa. alij tñ ꝟrium dicũt. sed dic cõsuetudinẽ in his que pia sunt seruandã. canõicis xvij. q. iij. sicut metuẽtes. id cõsti. cõpellitur. xvij. q. iij. diffamati. metuẽtes. reũ. C. de his q ad ec. cõfu. si seruus.

Buersus cõsules. excoicationi. credimus q̃ ea non hic sit late snie. & necessitates. iustas & honestas. quorũdã ꝓlatoꝝ. qui sine cã iusta & sine ulla necessitate soluebãt & dabãt subsidiũ. sic repete q̃ diximus s̃. de excep. exceptionẽ. a talibus. scz de iponẽtib⁹ collectas sustineat. teneł etiã deposito officio. qa ex suo maleficio cõuenit. si. i. q. vlti. iubemus. ff. de act. emp. iul. §. idẽ. si autẽ ex cõtractu ageret finito officio nõ cõueniret. ff. de ap. rescin. ad ꝓcuratores. §. in vnũ. ff. de admi. tu. est quidã. ff. de euictio. illud. §. i. ꝓcurator finito officio teneł. ff. de ꝓcu. procurator infra. & etiã ante si cõsenserit ei ꝓpter qō ꝑdecessor excõicatus fuit. & excõicatus est. j. ō sen. excõ. nup. ¶ Sed dices q̃ re nõ statiz onus excõicationis ad eũ puenit. arg. s̃. de of. de le. qm̃ abbas. Rñ. qa hoc puenit ex delicto. vñ nõ descẽdit ad alios. xxiij. q. iij. si heres. & qa põt dare opam bono pacis. satisfecit. omne damnũ emẽdando ecclesie q̃ ex ipsi⁹ regimine ipsi cõtingit. sz & si consiliũ dedit de collecta imponẽda ipsaz eũ emẽdare oportebit. sed si consiliũ nõ dedisset forte nõ cogeret ad emẽdationẽ collecte. sed alias interesse q̃ ecclesie de eius regimie obuenit emẽdabit. & forte etiã penitentiã spiritualẽ. & etiã pecuniarias eũ subire oportebit secundũ q̃ bonus iudex arbitrabit. Jtẽ hec habẽt locũ tantũ quãdo succedit in regimie illius qui ẽ excõicatus ex ꝑdictis causis. uel ꝓpt libertatẽ ecclesie. sed secus ẽ si ex alia cã uel ipse potestas uel etiã consiliũ uel cõe eẽt excõicatũ uel interdictum. qa tũc successor potestas nõ eẽt excõicatus.

Ulia pleriqz. restituat. Nota q̃ ad restitutionez tenet quis ubicũq̃ sit furtũ. rapina. oppressio. dol⁹ uel calũnia. xiij. q. v. c. fi. Et ꝓ hoc cõphendo oẽs casus in qbus cõpetit repetitio siue ꝑ actiones utputa metus cã. uel ō dolo. uel cõsimiles. siue iudicis officio. Jtẽ idẽ dicimus scz q̃ restituere teneł siue iure naturali & ciuili sit debitũ siue iure naturali tm̃ quale ẽ qō debet seruo. & ideo nõ inde

faciat elemosinaz sed illud restituat. Si autē mathematicus uł meretrix uel cōsimiles.dolo fraude uel suasionibus iduxe rit aliquē ut eis crederet ꝛ pecuniā daret nō cōpetit repetitio cū utrobiqz uersetur turpitudo:vñ potior est cā possidentis.ff. ꝺ cōdi.ob tur.cām.si aūt.ꝛ cū sit hec iusta pnia etiaz in foro penitētiali ē seruanda.si aūt sit indebitū iure ciuili tantuz. ut si legatū de quo potui trahere falcidiā integrū solui credens hereditatē sufficere ad oīa nō teneť legatarius mihi restituer Idē videť in eo qui scripsit se debere spe future numerationis cū nihil accepit licz trāsactū sit tēpus bienij ultra qꝺ non hz exceptionē nō numerate pecunie.tñ licite totū suū dabit i elemosinā.nec teneť reddere aliqd.uel potius dare illi creditori ciuili tantū. Idē est etiā in eo qui condēnatus ē iniuste.qz uis enī si cōueniať uel alis executioni mandeť snīa parere dz nō tñ iniuste condēnatus teneť dare sponte. qꝺ sic ꝓbo. qa nunqz dz aliqd facere qꝺ fratri suo sit cā peccati. frater autē semp peccat recipiendo iniuste iudicatū.maxime si victor in iustā snīam sciat.ij.q.vij.negli. quidā tñ in legatario dicunt contrariū. Est aūt ea ratio diuersitatis.qa licz utrobiqz sit tā tuz delictū de iure ciuili tamē ius ciuile qꝺ dictū est de falcidia detrahēda hz equitatē.ꝛ ꝓpť equitatē facta ē lex falcidia.sz quod dicit in re iudi.ꝛ in uerboꝝ obligatione scz.qa leges q̄ dant actionē ad snīam exequēdā.uel ad petēduz q ꝓmissum ē spe future numerationis facte sunt tñ ꝓpť ignorantiā.nā etiā si sciret q indebitū essz post snīam.puta qa cōfiteať victor snīam iniquā.uel nō numeratā pecuniā non habebit petitionē.ĵ.de pur.vul.c.ij. Itē qui tutus ē pscriptiōe odiosa bona fide uel etiā exceptione tantū ubi tamē nō fuerit crimē credo qꝺ dz istud restituere.ut ē in pscriptiōe. xxx. annoꝝ ubi nullus requirit titulus nec bona fides. Quidā tñ dicūt q licz nullus sit titulus dūmō bonafides sit non teneť restituere.secus aūt in alijs pscriptiōibus q̄ sunt inducte cōtra naturalē equitatē sed ꝓpter bonū ꝛ equū. nā illa pscripta nō teneť restituer cū de iure ciuili habeat dñium admin utile.insti.de usucap.in princ.ꝛ principū est aliqñ cōtra naturalē equitatē statuere.sicut no.exť de biga.c.ij.ꝛ viij.diſ. quo iure.nec obstat qꝺ diximus de pscrip.xxx.annoꝝ.qa ibi ius nō dat aliqꝺ ius uel dñium possidēti sed tñ in odiuz aduersarij dať ei exceptio.C.de pscrip.xxx.an.si emptor.sed in eo cuius ē exceptio odiosa.ut macedoniañ.dicimus q tenetur reddere.qa illa exceptio ꝛ illud ius nō est tñ factū in odiuz creditoris sed etiā ꝓpter bonū publicū.ut vitent mortes parentū.ff.ad mace .l.i.in prin.uel melius qa nihil est apꝺ hūc filiūfami.cuius dñium nō habeat. nam etiā rei sibi mutuate dñium in eū trāsiuit. Cōtra actionē aūt que cōtra eū intentari pōt legitimā exceptionē hz isti cū exceptio sit ei data cōtra actionē ab eo qui actionē dedit sibi sufficit.ꝛ tutius est etiaz quo ad deū. C Sed qd dices in eo a quo aliqd aduocari pōt petita restitutiōe:nūquid si nō petať restituere teneť:non credimus nisi malicia cōtrahētis lesa eēt.si aūt ex donatione minoris.uel ex alio cōtracto inito q nō tenz ipso iure aliqd hz.ut si in alienatiōe minoris nō adsit auctoritas tutoris. uł decretū ꝑsidis restituere teneť. Ad hoc enī ut restituere non cogať opz adesse bonafides.iustus titulus q hic nō fuit cuz talis titulus ꝓ nō titulo habeať. Si aūt qs qui potestatē uel iurisditionē nō hz oppriмēdi aliquē. Itē nō dolo malo sed publice īmoderate tñ extorsit.i.accepit aliqd ad aliquo. vbi gratia.aduocatus.uel medicus.uel minores officiales puta cursores nō videť q teneant restituere. xiij.q.v.c.vl.nisi forte in medico aliud diceres.uel nisi tantū eēt ultra exactuz q iudex ex officio suo deberet eū cogere ad restituendū.ꝛ tunc etiā in foro penitētiali restituere ꝑcipieť.si autē eēnt maiores officiales q̄ pōt alios rōne iurisditionis punire.tunc si quid indebitū recipiat restituere teneť.arg.ꝑalle.c.xiij.q.v.c. vlti. sed ubicūqz aliqd male queriť.uel ex negociatiōe. uel extorsione ex qua tñ restituere nō teneť: prudēter facit si omnia in elemosinas dat. xvij.q.v. qui habetis. ꝛ.c.vlti. non tamen dānamus eos si heredibus relinquāt. Si aūt illicitas negociationes faciat uel alias iniuste aliqd q̄rat sine calūpnia alicui facta sacerdos dz ei iniungere ut ī bonos usus expēdat. puta erogādo pauperibus.uel ecclesijs uł alijs.ar.xvij.q.iij. si qs ro.s.ꝺ uo.ꝛ uo.re.magne.q sup his. De eo aūt qꝺ qs lucrať ī ludis:si tractus fuit nō teneť restituē.qa tūc nihil dolo fecisse videť.sed secus eēt si aliū traxisset.qa tunc reddere teneť q̄si qui dolo fecit.sed ḃ forte melior erit cōditio possidētis.sed si aliqd amisit pōt repetere. C Itē qui cā recreatiōis modicū ludit nō teneť restituere.ar.ff.ꝺ aleato.p totū. xiij. q.v.nō sane.ff.si quadrup.l.i.§.cū ariete. De quelitis ī bellꝰ ꝛ dānis ibi datis alibi no.ĵ.de homici.sicut. Ypocrita au tē qui sub noie boni xp̄iani multa quesiuit ea restituere tenetur.qa per fraudē quesiuit.xiij.q.v.c.fi.sed forte nō illi qui dedit:qui cōsecutus est mercedē suā. Sed de hoc forte probabiliter dubitari posset:si sine iusta cā impediť. uel alꝰ p̄ ceps faceret aliquā cōstitutionē contra ius naturale.puta q dñia de vno in aliū trāsferrent sine cā si cōstitutio in foro aīe eēt seruāda. Et videť nobis q nō:imo nec in foro iudiciali qꝺ plus est.ut no.s.de cōsti.que in.imo plus videť q etiaz si cōstitutio iusta fuerit ex cā scz iusta. sed illa cā iusta cessat in casu de quo mō agit.uel in foro aīe uel cōi.tñ cōstitutio tñ restringēda est ad eū casuz ubi fuit iusta ꝓstitutio.ut uerbi gratia.iusta est cōstitutio q̄ dat exceptionē macedoniani ꝓpter iustā cām.sed si certū esset q illa cā nō subesset. ut si ī necessitate mutuasset peccaret q exceptiōe se defenderet. Cōstitutiones aūt que sunt contra salutē aīe.ut de usuris .ꝛ de iuramētis nō seruādis seruari nō debēt.s.de iureiu.cū contingat.sacre enī leges in his nō dedignant sacros canones imitari. Quidā tñ alij dicūt q exquo facta ē cōstitutio licet sit cōtra ius naturale dūmodo iusta cā fuerit cōstitutiōez illam faciēdi licz postea eueniat casus ubi cessat cā iusta tamē cōstitutio est seruāda que generaliter fuit facta.nō potuit enī nec fuit etiā expediēs oēs articulos sigillatī ꝓhendere .ff. de leg.nō possunt.nisi sit casus q a iure excipiať. Pauperibus.ubi nesciť cui restitui dz alias ipsis restituendū essz.ĵ. de usu.cū tu.uel dic melius q id quod soluť pro pena tñ est pauperibus erogandū.

Ecclesie in qua.

Immunitatem ecclesiasticam.

Ne cle.uel mona.secularib⁹ negocijs se immisceant.

ALta sunt negotia. Trib⁹ modis dicť negociū seculare. Primo qlibet actus secularium rerū .sicut hic enumerať a qbus tēporibus actibus sit abstinendū. Secūdo dicť negociū seculare iudiciū de rebus secularibus qꝺ licet clericis inter clericos tm̄.xi.q.i.§.ex his. Tertio dicť seculare negociū inter seculares hoies.qꝺ nō licet clericis nisi de his que ptinent ad iudiciū ecclesie.puta de decimis ꝛ cōsimilibus. s.de iudi.quāto.lxxxviij.di.p totū.ad que.scz negocia secularia. cōductores.de hoc no.s.de obli.ad rati.c.vnico. ꝓposito.i.ordini uel religioni.negotium. Si quis enim tēpore fertilitatis emat multa victualia ut tēpore famis abundet.ut ioseph ꝓphēta fecit licitū est.imo etiā si nō tantū pro se: sed ut etiā alijs uēdere possit tēpore famis eo p̄cio qꝺ tunc ab alijs uēdebať hoc dūmodo in hoc vltimo casu hoc faciat. qa hoies ꝓpter abundantiā ad gētes alias trāsportabant. uel qa debitā curā circa victualia nō adhibebant dissipant Sed si emāt ut carius uēdant nulla utilitate pēsata peccant oēs ꝛ grauius clerici.xiij.q.iij.quicūqz.negotium.negociationes alias honeste fiunt inhoneste ex cā puta cupiditatis. C Item ex tempore puta in festiuitatibus. C Item ex

loco.ut in ecclesia. uel ex persona ut clerici. ¶ Itē quedam sunt in quibus nullo modo licet negociari. ut in his q̄ nec p se nec cū admixto possunt eē utilia.de qbus dicit.ff.de cō tra.emp.q̄ sepe.§.ueneni mali. Sz si sit uenenū qđ possit es se utile cū admixto.uel ꝓ feris bestijs occidēdis.uel sint gla dij uel colores.qa pñt esse utilia ad aliqua scz ad sui defensi onē.uel ad colorandū hominē.uel mulierē ꝓo bono licita est in his negociatio.

Acerdotibus.ministri.generales.ministri. re pete qđ dixi.s̄. de obliga.ad rati.c.i. subueni. ut det ei pecuniā ad satisfaciendū de fraude.uel etiā ut det ei a liud auxiliū uel fauorē.non tamen dicimus q̄ sub seculari iudice debeāt capi uel cōueniri q̄uis quidā cōtradixerint.

On magno ope.legēdas. ex hoc videt q̄ si ali qs de p̄dictis exit ecclesiā suā uel claustruz.z legit leges q̄si studens in eis.licet nō uadat ad scholas tñ icidit in canonē.duoꝝ. hodie statī est excōicatus.j.e.su per.in nulla.ut no.s̄.de postu.c.i.

Ed nec ꝓcuratores.generaliter.

Lericis in sacris.idē etiā si in nō sacris.agitare cognoscēdo de ea vice eius iudicis qui sanguinē funder cōsueuit in simulibus casibus.sed si de cau sa criminali cognoscent vice alicuī epi qui non penas sang uinis sed retrusionem in monasteriuz facere consueuit non peccat.nec fit irregularis.arg.s̄.de ꝓcura.ex tue.

Ecūdū institu.lucri. ubi lucruz ꝓueniat ex opa uel ex re sua.s̄.c.,pri.z.s̄.e.c.i.suo.noīe enī mona sterij si paup est possunt aliorū possessioēs cōduce re.firmas.terrarum uel ecclesiarum quas laici non possunt possidere.

Elatum.

Icut te accepimus.in sacris secus in nō sacris. si tamen instrumenta fecerint anteq̄ eis interdicat tenerent sed postea non.

Ententiā sanguinis dictet.etiā si nō faciat ut iu dex.qa admīus est cōsiliū uel auxiliū.idez credo q̄ nec testes in cā sanguis recipe dz.nec scribī au tētice.arg.ad h.qa si nō dz esse iudex in tali cā.s̄.eo.clericis. xxiij.q.si.his.ergo eadē rōe nec testes scribere recipe uel au tenticare.scribere tñ nō in forma autētica forte nō faceret irre gularē. Itez nec aduocatus sit in cā sanguis.li.di.c.i.l.di.si quis iij.intersit.h nō facit irregularē.nisi intersit auctoritatē p̄stans uel auxiliū.ꝓponatur.z sic nec bello ꝓponi dz. pos set tñ dici q̄ bello ꝓponi pñt qđ nō est recte ad occidenduz sed ad sua recupanda uel defendēda.ut no.de resti.spo.oliz sed tñ nō his psonis q̄ quasi recte viri sanguinū sunt. ut bali starijs z ruptarijs.cirurgie.isti cirurgici nō ,phibent nisi ,p pter periculū in quo qs semp errare pōt.sed si in laicatu aliq hoc officiū exercuerint licz multi in eoꝝ cura.sed nō propter eorū negligētiā mortui sunt nō sunt irregulares.arg.j.de ho mici.tua.sed in clericatu oibus ,phibitū est.qa nō est officiū clericale: vñ deponēdi sunt.nō tñ eos credimus irregulares hoc ipso q̄ hoc officiū exerceant. sed si mos secuta inde fue rit etiā sine culpa eorū satis possz dici q̄ sunt irregulares.ar. j.de homici. tua.ubi no. Itē nec sequentes sunt irregulares nisi mos inde ,puenerit.balistarijs.dicūt quidā q̄ si quis in iusto bello balistario z ad sui defensionē nō impugnatioz ministraret balistā uel sagittas.z ipse balistarius postea occi dat quēq̄ nō est irregularis. dūmō nō intēdat principaliter q̄ balistarius aduersariū occidat.nec balistariū credebat in tendere ad occidendū sed q̄ se uel sua defēdat uel recuperet. licz in ueritate eū occiderit.qa alienū dimittere noluit.nec ab alterius ipugnatione desistere.z hoc sic ,phat.hic enī qui ba listā paravit facto homicidiū nō fecit.nec cōsilio.nec manda to.qa nec eū occidi uoluit.imo noluit eū alieno iuri cedere z hoc intēdebat ergo nō est homicida.l.di.si qs vi.z.j. ō de ri.percus.c.fi.z.c.i.j.de homici.significasti. sed si alterū p̄dic torū interuenisset.s.uel q̄ ipse qui paravit balistā intendebat principalr occidi quēq̄ p eū.uel credebat balistariū ad hoc i tēdere eū credere irregularē. qa admin auxiliat ad homici diū faciendū.ar.j.de homici.significasti. principaliter aūt ido dico.qa si nō principaliter ad hoc intēdat sed secūdario vide licet ut si aduersarius uoluerit aliena dimittere q̄ impugnet balistis z sagittis nō credere irregularē.qa si cōtrariū dicere tur iā nulli bello iteresse liceret .cū ibi quasi semp homicidia ꝓparent.xxij.q.i.noli extimare.z.c. sequētibus. tamē melī credimusq̄ bñ esset irregularis.qa nunq̄ etiā in iusto bello licet ministeriū uel consiliū ita imediatū p̄bere bellis.j.ō pe nis.qđ in dubijs. Si uero in iiusto bello etiā ad sui defensi onē mīstraret p̄dicta dicūt esse eū homicidā z irregularē. qa cām z auxiliū dedit homicidio.cū nulli licito opi staret imo illicito scz iniusto bello.vñ sibi dz iputari.z q̄ non adhibuit diligentiā quā debuit ut homicidiū nō fieret.imo diligēs fu it ut fieret.arg.j.de homici.iohānes.z.c.vlti. z in multis.c.e iusdē tituli. ¶ Sed dices q̄re ergo reputat homicida z irre gularis ille qui scribit sniam cōtra dānatū ad mortē. Rñ.il le directo z principaliter morti licet iuste cōsiliū uel auxiliuz p bet.dicūt tñ alij q̄ istis q quasi recte sunt viri sanguinū para re balistas uel hmōi est ,phibitū etiā in iusto bello.sicut z eis p̄esse est ,phibitū ut h.sed ensez uel lanceā eis mīstrare ñ est ,phibitū.nec inducit irregularitatē.

Up specula z.j.exeūtes.de claustris suis. si.n. ibi audirēt uel legerēt secus.statuit.s̄.e. ñ magno ope.excoicati. absolui tñ hos posse credimus a quolibet epo.diusas.quia quidā dicebāt q̄ canon late sen tētie: alij ferēde.ipso facto.si p duos mēses exiuerit ad legē dū leges uel phisicā.nō enī videt q̄ hoc ipso q̄ audiuerit ni si p duos mēses pseuerauerint q̄ sint excōicati.z hoc satis i nuit.j.ubi dicit q̄ decani z alij cōsimiles nō incidūt in cano nē nisi p duos mēses pseuerauerint. Alij tñ dicūt q̄ statim si ne expectatiōe tēporis sunt excōicati.loco.i.studio. funicu los.i.discipulos.bellatoꝝ.i.p̄dicatorū.paratus.si aūt cu raz habeat aliquis aiarū si non sit sacerdos nec in dignitate uel psonatu cōstitutus dixerūt quidā q̄ pōt audire leges et phisicā.sed certe nos nō videmus q̄ hoc esse possit nisi sit sa cerdos uel psonatū habeat nisi ex dispēsatioe forte qa dispē sare.secuz in dilatione ordinū.z tūc ita credimus eū teneri ac si esset ordinatus.nisi forte ex delegatiōe uel ut vicarius fa ceret de qbus nō est dubiū q̄ nō tenent hac cōstitutione.p scriptū.s.duorū mensiū cōputandorū ab exitu monasterij. uel exquo leges uel phisicā audire ceperūt.s̄.eo.nō magno. extēdi.scz q̄ si de ecclesijs suis exiuerint psone p̄dicte.z per duos mēses fuerint in scholis huius qđ sint excōicati.

¶ Explicit liber tertius. ¶ Incipit quartus.

De spōsalibus z matrimonijs.

Francia quidam z.j.le ge.i. cōsuetudie ijsdem vtūtur.alias enī solēnitates habēt saxones alias frāci que tamē nō sunt de substātia matrimonij licz peccatū sit omittere.xxx.q.v. nostra tes.femine.subijciatur.quo ad substantiā enīz matrimonij cōsuetudo nihil potuit statuere.quo ad accidētalia forte pos set.puta circa dotē.ar.s̄.de testa.raynutius.

Ropterea z.j.

Uenis.nondum septennez.sed septēnio pro xima.j.e.sponsam.puta q̄ erat sex annoꝝ z dimi dij. uel amplius.ar.j.c.,pri.attestationes. insti.de obli.q̄ ex delic.nas.§.in summa.ff.de mune.z bono.ad rez.

ꝛ dolí capacem quo ad ſponſalia. ſic enĩz oritur publice honeſtatis iuſtitia. ĩ. ti. ꝓxi. lr̃as. uel dic ꝙ ducta fuit añ ſeptẽniũ ſed in domo detẽta poſt ſeptẽniũ. ĩ. ti. ꝓxi. duo. ſi aũt nõ eẽt ſeptẽnis nec ꝓxima. nec in domo poſt ſeptẽniũ detẽta: bene poſſet ducere conſobrinã. ut. ĩ. ti. ꝓxi. lr̃as. ꝛ. c. duo. dubitationẽ. licet nõ ſit ueriſimile. qa tamẽ tutius eſt p̃cauendum eſt. uel dic nõ eſſe ueriſimile ꝙ eã corruperit. ſz ꝙ malicia ſupplet etatẽ. ꝛ ꝙ aliqd intẽdunt ꝺ ſpõſalibus. ꝛ ideo oriť impedimentũ publice honeſtatis iuſtitia. matrimonio. Matrimoniũ eſt viri ꝛ mulieris cõiunctio individuã vite conſuetudinẽ retinẽs. xxvij. q. ij. c. ij. Dicit matrimoniuz quaſi mris muniũ. i. officiũ. qa plus eſt officiũ matris in matrimonio q̃z patris. Contrahit aũt matrimoniũ ſolo conſenſu. xxvij. q. ij. ſufficiat. Fuit aũt inſtitutũ matrimoniũ in paradiſo p illa uerba. hoc nũc os ex oſſibus meis. ĩ. de diuor. c. gaudemus.

Cauſe principales quare mr̃imoninũ fuit inſtitutũ ſunt due ſcz ſuſceptio prolis. ꝛ vitatio fornicationis. xxxij. q. ij. §. bis ita. alie cauſe ſunt multe. reformatio pacis. pulchritudo uxoris. ꝛ multe alie. Et licz ille q cõtrahit nullã de principalibus cauſis attẽdat tamẽ tenet matrimoniũ. niſi circa illas cauſas intenderet puta ꝙ nõ naſcerent ſoboles. xxxij. q. ij. ſolet. poteſt autẽ cõtrahere quiſqs q põt conſentire in carnalẽ affectũ niſi exp̃ſſe ꝓhibeať ut minor. xiiij. annis. ĩ. e. tue fra. ꝛ q utroq̃ teſticulo caret. ĩ. de frigi. ꝛ male. ꝙ ſedẽ. Itẽ nec furioſus. xxxij. q. vij. neq̃ furioſus. Eſt enĩ edictũ de mr̃imonio ꝓhibitorũ. ĩ. e. cũ apud ſe. Itẽ põt quis cõtrahere p ꝓcuratorez dũmodo duret uolũtas eius uſq̃ quo ꝓſentiat alius. ſ. abſ̃ſ ſed ſi eũ peniteat añq̃ abſens cõſentiat nõ tenebit factum ꝓ curatoris etiã ſi ad ꝓcuratorẽ uel abſentẽ cũ quo cõtrahitur nõ ꝓueniat reuocatio. qa ibi deficit cõſenſus in idẽ tempus cõcurrẽs ſine quo non tenet mr̃imoniũ. xxvij. q. ij. ſufficiat. arg. cõtra. s̃. de ꝓcu. in p̃ncia. ſed hoc ſpeciale credimuſ ĩ matrimonio. fm ꝙ etiã ſi nõ ꝓueniat reuocatio ad ꝓcuratorez dũmodo cõſtet ꝙ nõ tenz mr̃imoniũ. Bona mr̃imonij ſũt tria. fides. proles. ꝛ ſacramentũ. Fides ẽ ut neuter cõiugum adulteret. Proles attẽdit ut eã amet ſi deus dederit ſuſcipiat ꝛ educet. Sacramentũ attẽdit ut mr̃imoniũ nõ ſepet. licz enĩ thori diuiſio fiat ꝓpter adulteriũ nõ tñ ſepatur mr̃imoniũ. xxxij. q. vij. c. ij. niſi q̃ alter cõiugũ de p̃ſenti ad religionẽ trãſit. s̃. de cõuer. cõiug. ex publico. Impedimẽta matrimonij ſunt. xij. ſcz q̃ dirimũt mr̃imoniũ. Primũ furor. xxxij. q. vij. neq̃ furioſus. Secũdũ oino ſectus ꝛ ipotẽs coire. xxxij. q. vij. illi qui. Tertiũ affinitas. ĩ. de cõſang. ꝛ affini. di ſcretionez. Quartũ ſi errat in p̃ſona. Quintũ ſi eſt in cõditione ſeruli. Sextũ uotũ ſolẽne. Septimũ ſi machinatus eſt in mortẽ prioris cõiugis. uel ſi eã in cõiugẽ ducere promiſit. Octauũ ſi ẽ alterius cultus ſcz ſarracenus uel iudeus. Nonũ ſi p vim coactus eſt cõtrahere. Decimũ ordo. ut ſi ĩ ſacris ordinibus ſit cõſtitutus. Undecimũ ſi ẽ alteri nupta. Duodecimũ publice honeſtatis iuſtitia. ſunt ꝛ alia duo que impediunt ſz nõ dirimũt. ſ. tẽpus feriaꝝ. ꝛ interdictũ eccleſie.

Audientiam ꝛ. ĩ. ꝙ ſi ille. hec adiectio nihil facit. implere ꝓpoſitum. ipediẽte publice honeſtatis iuſtitia. ut no. s̃. c. ꝓxi. Et nota ꝙ ubi cõtrahẽtes intelligũt quid agať licet illud nõ teneat: ſurgit tñ inꝺ publice honeſtatis iuſtitia. ut hic dicit. ubi aũt nõ intelligũt ſecus. ĩ. c. ꝓxi. lr̃as. ꝛ. c. acceſſit. idẽ intelligo ſi frigidus cõtraxit. qa nullus cõſanguineus eius eam habere poterit. xxvij. q. ij. quidam deſponſauit. ꝛ idem forte dicẽdũ eſt in monacho ꝛ ſacerdote ꝛ alijs hmõi.

Illis ꝛ. ĩ. ꝓmittũt. ꝺ fiunt ſponſalia de futuro. trãſferẽtes. mulier virum uagabundũ ſequi non teneť. ff. de ope. liber. ſuo. xxxiiij. q. ij. ſi quis.

Et muliere ꝛ. ĩ. uĩ. alia enim cadit in conſtantẽ virũz ꝛ dirimit matrimoniũ. alia que in meticuloſuz ꝛ hec nõ dirimit. de hoc no. s̃. ꝙ me. cã. dilec.

Et litteris. intelligit. hec decť. loquiť qñ aliqui intendebãt ſpõſalia cõtrahere ſed nõ intelligebãt vires ꝛ effectus ſpõſaliũ. uel qa ꝓ eodẽ reputabant ſpõſalia ꝛ mr̃imoniũ. uel qa nõ credebãt p ſponſalia ſe ligatos qn cũ alijs cõtraherẽt. uel alia hmõi. quidã etiã itelligũt qñ ſz diuerſa vulgaria loq̃banť. nec ſe iuicẽ itelligebãt. ſz ꝺ videť uerũ. qa qui nõ intelligit nõ cõſentit. s̃. de baptiſ. maiores. circa p̃n. nec eſt mirũ ſi eſt aliud qñ nõ intelligit viz datz uerbis ꝛ effectũ datũ a iure. qa nemini licz ignorare ius. ꝛ maxime ius ſpõſaliũ nõ licz ignorare cõtrahẽtibus. ſed factũ uel vulgare alterius bñ licz ignorare. tamẽ ꝛ illa expoſitõ põt ſuſtineri qñ diuerſa vulgaria bẽbant cõtrahẽtes. nec vn⁹ vulgare alterius intelligebat. nec ualz qꝺ dicit ꝙ nõ põt eſſe cõſenſus ſi ſe nõ intelligũt. qa hec decre. loquiť qñ tractatus p̃ceſſit de mr̃imonio cõtrahẽdo ꝛ in hoc ipſuz cõſentiebat et hoc agebať: ꝛ tũc exquo uterq̃ dicit uerba in ſuo vulgari q̃ ſonãt p̃ſentẽ cõſenſum ſufficit. intelligit. ut dicit cũ tamẽ p̃ſumať intelligere cũ ſint eiuſdẽ vulgaris. ſcientia. ꝙ nõ furioſi. etate. qa nõ minores. quo cognito. ſcz ꝙ ſunt idonei. ſcientia ꝛ etate. non intellexit. i. dicat ſe nõ intellexiſſe cum tñ cõtrariũ p̃ſumať. intelligentiam. non ſoluz quã poterat ex uerbi ꝓprietate ſed etiã a iure appropriata ſibi. ſolent. ff. ꝺ le. iij. nõ aliter. ĩ. de uer. ſig. intelligẽtia.

Ponſam ꝛ. ĩ.

Et parte. eam ab eo. ꝓ hec uerba intelligo contrahi mr̃imoniũ de p̃ſenti. qꝺ eſt no. habituram. ſz uerba iſta ſonẽt futurũ tẽpus. tñ ſpõſalia nõ ſunt ꝺ futuro imo ſtatim mr̃imoniũ cõtrahit. ſed ꝙ ꝓmiſit de fide ſeruãda reſpexit ad futurũ. ꝛ idẽ dico in omibus uerbis que ſonãt in facto. uerbi gratia. ꝓmitto ꝙ tenebo te in uxorẽ. idẽ eſt enĩ ac ſi dicat habebo tecũ matrimoniuz. uel accipio te in meã. ꝛ ꝓmitto ꝙ de facto tenebo te ꝓ uxore. que tñ modo es uxor de iure. ꝛ etiã ſine ꝓmiſſione teneť ad hoc ipſum. ſecus aũt eſſet ſi diceret ꝓmitto ꝙ cõtrahã tecũ. uel accipiã te ĩ meã qa uerba hec nõ referunť ad factũ tñ ſed etiã ad ius. ut ſit ſẽ ſus. ꝓmitto ꝙ tũc fiã tua legitima uxor. alij dicunt ꝙ ꝺ iccirco ꝓ uerba de futuro fit mr̃imoniũ. qa in p̃n. decre. ponũť uerba que trahũt futurũ ad p̃ſens. ſ. ab eodẽ tẽpore ꝛ eadez repetita intelliguntť in uerbis uxorꝰ. ꝛ nõ habẽt locũ niſi ubi p̃ceſſit tractatus de mr̃imonio cõtrahẽdo. tunc. i. cũ fornicatur. inducta. ꝛ ſi nullã ſupduxiſſet tñ eã recipere teneť. quia mulier nõ fuerat fornicata. ſed ꝛ ſi mulier fuiſſet fornicata eã accipere teneť. quia aliam ſupduxerat.

Et litteris ꝛ. ĩ. impubeſcentes. Queriť ſi qs iurauit accipere vnã de filiabus alicuius. ꝛ poſtea cognoſcat vnã an p̃ciſe cogať accipere illã. arg. ꝙ ſic. ff. de ꝛben. emp. ſi emptor. ff. de ſolu. ſtichũ aut pãſi. qa ſe coartauit. ff. ſi quis cau. l. iij. xv. q. i. ſi quis inſa. So. quidã dicunt eũ cõpellendũ eã accipere. alij dicũt plus ꝙ cognoſcendo eã ratificanť ſpõſalia. uel potius fit mr̃imoniuz. nos dicimus ꝙ cũ nõ interuenerit inter eos neq̃ ſpõſalia neq̃ matrimoniũ nec etiã p̃nt interuenire niſi inter certas p̃ſonas ꝙ licite cõtrahit cũ alia. p̃ẽs. hoc iuramẽtũ intelligit ꝙ bona fide dabit operã ꝙ inuicẽ cõtrahãt. alteri⁹. i. ſupradicti. compellas. ĩ. e. requiſiuit. cõtra. ſo. hoc de rigore illud de miſericordia. Sed cõtra mortaliter peccat ueniẽdo cõtra iuramẽtũ ergo põt cogi ad eius obſeruationẽ. xxiiij. q. iij. cũ ſacerdos ꝓpter hoc. Ad. dixit illã nõ eſſe decretalẽ. alij dicũt ꝙ illa ẽ decre. ꝛ ius cõe cõtinet. ꝛ eſt ſpeciale ut nõ cogať qs ſuare iuramentũ ꝓpter futurũ periculũ. alij dicũt ꝙ cogẽdi ſunt ut ꝺ nolẽtibus fiãt uolẽtes. ut ibi. ſed nõ finaliter ut in contrario alij exponunt ibi potius. i. prius.

Onẽ. petãt. uxor petit p interdictũ de libe. exhi. ff. de libe. exhi. ĩmo. C. de nup. ſi inuita. ꝛ hoc cum inuita teneť. ſecus aũt ſi uolũtaria. qa tũc competit officiũ iudicis. ibi. eis aũt executibus ſine aliqua abſolutiõe

possunt dicere officiuz. lxxxi. di. si q. ḡa non est terra interdicta sed organa suspēsa ad tēpus. tñ irregulares fiūt qui ibi celebrāt. officia. ergo nec crisma. nec extrēa vnctio. nec corpus xp̄i. nec etiā mr̄imoniū. nec sepultura. j. de priuil. ut priuilegiū. nec ad ordines poterit aliqs laicus loci interdicti ꝓmoueri. q aūt ante erāt clerici cū non sint interdicti ad alios ordine poterūt ꝓmoueri. sed de corpe xp̄i melius dicit qd̄ cōferri pōt interdictis penitētibus. j. de sentē. excō. pmittimus. Itē mr̄imoniū credimus posse fieri apud interdictos. ḡa et apud infideles est. s̄. de p̄es. nō bap. uenies. xxvi. di. denicz. Itē crismari debēt. j. de sen. excō. c. rñso.

Reterea ꝛ. j. a viro cū quo cōtraxit ꝑ uerba d̄ futuro. impetitur. ut cogat mr̄imoniū cōsumare. cōfiteri. etiā si publice cōfiteret nō videt ei credendū ḡa vnus testis. xiij. q. ij. §. itē. ꝛ ḡa turpitudinē allegat. xiij. q. v. nō sane. sed hoc est speciale ꝓpter periculū aie. iuramē tū. secus si iurasset. j. de cōsang. ꝛ affi. sup eo.

Eniens ꝛ. j. alij. qui despōsauit eā ꝑ uerba de presenti. alioqn non esset obiectio nec dubitatio q̄ sequēs mr̄imoniū teneret. eos. inter mulierem ꝛ primū vir. causa. inter mulierē ꝛ fm virū. melius credimus q̄ eā ageret inter mulierē ꝛ primū virū ꝑ id qd̄ segt a ꝑori uiro iudicio ecclesie ꝛc. consentire. q̄ eius eēt uxor. ipse. scz vir. de illo. scz. E. cui tertio nupserit. ul̄ de ꝑmo. alio. s. secundo viro. L. defunctus. añq̄ cōtraxisset cū secūdo cui fuit iuita tradita. ille. idē vir. decessit. maxime. nā sola coactio sufficit ut mr̄imoniū secundū impediat. maritali. prima enī spōsalia nō poterūt impedire hoc mr̄imoniū. ḡa fuerūt iudicio ecclesie sepata. nec secūda. ḡa fuerūt coacta. ꝛ ḡa mortuus erat maritus. alioquin. i. si noluerit ipsaz. Ad. maritaliter tractare. restituerit. nisi ꝓponēdo de iure scz q̄ ipse. T. nō sit maritus. Ad. sed suus. nā ḥ illa que dicit supinducta pōt ꝓponere corā ipso iudice delegato uel etiā ordinario: licet alias nō sit eius ordinarius uel delegatus. ar. ff. de qbus reb' ad e. i. c. p totuz. imo ꝛ post sniam pōt appellare. ꝛ executionem snie de iure impedire. ff. de re iudi. a diuo. §. si sup. s̄. d̄ re iudi. cum super cōtro. ubi no. hoc est uerum si agat petitorio. sed si agit possessorio nō esset admittēda. sed nos cōtrarium dicimus scilicz q̄ est admittenda. ꝛ assistet hec mulier viro. ut nō. plene. s̄. de re iudi. cū sup cōtro. ꝛ nō poterit ꝓponere hec mulier ad impediendū restitutionē de ꝓprietate scz q̄ prius fuerit despōsata. uel q̄ nō teneat mr̄imoniū cū alia cōtractū ꝓpter aliqd̄ impedimentū. nisi forte incōtinēti ꝓbare uellz s̄. de resti. spo. lr̄as. in fi. sed poterit dicere q̄ alia mulier nūq̄ fuit in possessiōe viri tanq̄ mariti. uel q̄ vir nō spoliauit mulierē possessiōe sui. scz ipsa mulier virū spoliauit possessiōe sua uel alias legitimas exceptiones. restituerit. no. q̄ lz tertia ps̄ona q̄ dicit se potiorē in mr̄imonio sit admittēda ut assistat illi q̄ ꝑncipaliter cōuenit sup mr̄imonio nō tñ sibi est ꝑferēda in ꝓsecutiōe cause. ḡa nō ad eā primo loco ptinz defensio hꝰ cause. ꝛ tunc tñ ꝑferri dz tertia ps̄ona. ff. de re iudi. sepe. Itē dicimus q̄ si illa q̄ cōuenit sup mr̄imonio inducat testes sup vno articulo videlicz q̄ qñ cōtraxit cū illo qui eaz petit in uxorē erat minoris etatis ꝛ defecit in ꝓbatiōe. ꝛ postea alius vir q tenz eā sup eodē articulo uelit inducē testes. admittēdus est si ignorauit qñ primo mulier induxit testes sup eodē. de hoc no. s̄. de re iud. cū sup. nec ob. si dicit q̄ debet ꝓbare de ꝑuaricatiōe prioris mulieris. ff. de ꝑuari. ꝑuaricationis. ḡa illud loquit qñ snia lata est. hic aūt loquimur qñ snia nō est lata. imo plus videt q̄ in cā mr̄imoniali scdm oēs etiā si sciuit qñ prima mulier testes iducebat. tñ tertia ps̄ona admittēda est sup eodē articulo ad ꝓducenduz testes. quia etiā eadem ps̄ona admitteret etiaz post sniam diffinitiuam. s̄. de re iudi. latoz. cōsanguinei.

Um locū. met'. qui caderet in ꝓstantē virū. ff. q̄ me. cā. metū. xxxij. q. vi. indignāter. de hoc no. s̄. q̄ me. cā. cū dilec. j. e. uenies. coactio. i. vis. quia capitur ul̄ tenet uel ligat. uel hmōi. metus aūt alterius q̄ eius qui contrahit impedit matrimoniū. ut si pater timet mortē uel captiuitatē sibi ūminere. ꝛ ꝓpter hoc filia cōsentit nuptijs quas p̄ ꝓ ea cōtraxit. uel etiā ipsa ḥ timore uel alio simili ducta contrahit nō ualet mr̄imoniū. arg. eius qd̄ ecōuerso dicit de patre. ḡa iustus metus est in eo si timet stupz uel seruitutem filiozū. ff. q̄ me. cā. isti quidē. arg. xxi. q. ij. si uerū. ꝛ. c. de nep. sed illa. c. loquit qñ etiā sponse erāt inuite. sed certe nō videt q̄ ibi alia de cā inuite fuerint nisi ꝓpter pericula eoz qui habebāt eas in potestate. ꝛ hoc nō videt solū locū habere ī patribus sz in alijs q filios hñt in potestate. ḥ aūt constat. quia si ꝑsensus ꝫbētiū esset liber q̄uis patres habere iustū metuz tñ mr̄imoniū tenet. alij tñ dicūt q̄ nō impedit mr̄imoniū licz filia timeat mortē patris. uel coactio. i. si metus uel coactio interuenit sup eo. ubi cōsensus requirit. uerbi gratia. si cogit cōtrahere mr̄imoniū. sed si sup diuersis interueniat vis ꝛ cōsensus. uerbi gr̄a. Incarcerauit qs aliū ut ab eo pecuniā extorqueret si idē vim ꝛ vicula patiēs cōsentiat in mr̄imonium uel etiā aliū cōtractū tenet. nā ꝛ agere pōt ꝑ ꝓcuratorē. ꝛ per cōsequēs ꝓcuratorē cōstituere ꝛ usucape. ff. d̄ mino. papi. ff. ex qbus causis ma. in inte. ait p̄tor. nisi forte in viculis cōstitutus captus eēt ab hostibus. ꝛ ꝓpter hoc eēt seruus. nā tūc cōsensum nō haberet. ut in ꝑalle. l. ait p̄tor inire. ventilatus qdā enī petebat eā. ḡa dicebat se cōtraxisse cū ea ꝑ uerba de ꝑsenti uel de futuro. eam. no. ad officiū iudicis ptinere partibus locū securū assignare. iij. q. ix. hortamur. ff. de arbi. pōpo. §. si arbiter. s̄. de testi. cū olim. timere. sicut mādat eam ī securo loco poni. ḡa timebat ne vir eā rapet etiā si de iure eā nō posset habere. donec. iccirco differret restitutio. ḡa agebat petitorio. uel ḡa timebat seuitia viri. s̄. de or. cog. intelleximus. s̄. de resti. spo. lr̄as. ꝛ. c. ex trāsmissa. ꝛ. c. ex parte. ubi no. de hoc. quia nunquā eam trāsduxerat. ꝛ ideo non habebat locū petitio restitutionis.

Eniens. ꝛ. j. cui. spōsalia fuerit de futuro. cognouit. mr̄imoniali affectu. alias enī si ꝓtestaret se eam cognoscere adulterino affectu secus. ar. j. e. tua. alij ꝫdicunt q̄tūcunq̄ enī ꝓtestet sibi nō ꝓdest sua ꝓtestatio cū nō fuerit iusta cā ꝓtestationis. de hoc no. s̄. de cōstitu. cū. Ad. nec ob. decre. tua. ḡa ibi nō fuit substātia cōtractus ꝓiugalis nec forma cōtrahēdi mr̄imoniū. ꝛ hoc est uerū nisi forte ipsi mulieri ꝓtestaret. ḡa tūc in hoc ambo cōsentire vident sed ꝛ tūc nō ꝓdest sibi ꝓtestatio. ḡa nō admittit ꝓbatio in cōtrarium j. c. is qui. Itē ea rōe nō credimus sibi ꝓdesse ꝓtestationem ḡa turpis est. sicut nec ꝓdesset ei turpis cōditio. imo ea reiecta teneret matrimoniū. j. de cōdi. appo. c. i.

Ommissum. ꝛ. j. dedit. iste q̄ ꝓmittit cuz aliqua cōtrahere mr̄imoniū statū spōsalia cōtrahit. contra. s̄. de cōuer. cōiu. ex publico. s̄. de iureiu. peruenit. s̄. de iuo. ꝛ uo. re. scripture. xvij. q. i. q̄ bona. xxviij. q. i. ex bis so. iste nō fecit uotū: vnde cōtrahēdo non fit trāsgressor uoti. s̄. de uoto. litteraturā. ꝛ si cōtrahit ꝓpositū gerēs in mente cōtinēdi ꝛ nouēdi nō facit cōtra cōscientiā. xxvij. q. ij. beata. ḡa firmiter nō ꝓponit ad religionē trāsire sed nec a se hoc ꝓ positū repellit sed sup hoc firmā deliberationē reseruat post cōtractū mr̄imoniū: vñ bonū fuit cōsiliū ut adipleat q̄ iurauit. q̄uis iuramēto nō obstāte posset vitā monachalē eligere ḡa melius est utroq̄ seruare q̄ alterū tñ. sic. s̄. de iureiu. debitores. xxij. q. iiij. innocēs. dicūt alij q̄ ḥ vir circa finē bienij erat. ꝛ tūc cepit suspirare. i. cogitare q̄ in futuz scilicz post duos annos intraret monasteriū. sed forte interī intrare nolebat. ḡa adhuc in domo ꝓpria uolebat melius ꝓbare onera ordinis. uel forte tenebat aliqbus debitis que primo soluere uolebat. uel ex similibus causis ingressuz monasterij. ꝓtrahebat. vñ bñ cōsuluit ei papa q̄ exquo nō alligat se mōasterio ꝛ alligatus ē iā q̄ in fine bienij aliud ligamē supadde

ret q illud ligatuz supaddat cum dubiũ sit quid futura ꝓiat dies. uel ꝑ mortẽ. uel ꝑ mutationẽ uoluntatis. sed si vir dix/isset ꝓterea ego statũ uolo intrare monasteriũ. respondisset ei: intra. ⁊ nõ cõtrahas cũ ille cõtractus eẽt ad decipiendũ tm̃.

Equisiuit. ⁊ j. cogenda. s̃. e. ex lr̃is. ꝛ̃. so. ut ibi.

Um in apostolica ⁊ j. ꝓposuit. cui lz credẽdũ nõ esset. arg. C. de mãda. prin. l. i. tamẽ ꝓpter sauo rẽ mr̃imonij ⁊ bonã fidẽ quã habuerũt licet nõ ꝛ cõscientiã tenet mr̃imonium. poterũt. j. de eo q du. in ma. quã pol. ex litteraꝝ. ⁊. c. cũ haberet. cõtra. so. dicũt quidã qõ si sciẽter cõtrahunt non tenet. sed si ignorãter secus. nos dicimus q si primũ tenuit de iure secundũ nullũ est. cuz eodẽ tẽpore gs nõ possit habere plures uxores. uerũtamẽ si ignorãtes cõtraxerũt soluto mr̃imonio morte cogẽdi sunt de nouo cõtrahere. arg. j. de eo q duxit in ma. quã pol. c. i. ⁊. c. uenies q̃uis ibi nõ dicat q sint cogẽdi uel tolerãdi. si uero scienter nullo mõ tolerandũ est ꝓm mr̃imoniũ. j. de eo q du. in mat. ex lr̃arũ. ⁊. c. cũ haberet. si uero primũ mr̃imoniũ non tenz õ iure semp tenet ꝓm mr̃imoniũ. ut hic.

A presẽtia. ãnoꝝ. C. de repu. auten. bodie. ff. de diuor. uxores. ꝛ̃. sz illa correcta est ꝑ canones.

Ater opa caritatis. remissionem. xxxij. q. i. nõ est. xxxij. q. i. c. i. contra. so. illud loquit de incorrigibilibus. hic de corrigibilibus.

Did q ꝑ tuas. copulauit. ad suasionẽ victrici. mulier alij nupsit. uel mulier prima spõsalia eiꝰ nomine cõtracta rata habuerit licet cõtra ꝓpriũ uelle. cohabitãs. ⁊ ab eo carnaliter cognita. alias ꝑ solã cohabitationẽ nõ iudicarẽ mr̃imoniũ. ut no. j. ti. ꝓxi. attestationes. excludat. ubi vis uel metus in detinẽdo interueniss̃et. arg. q metus causa. l. ij.

Jcut ex litteris. iuramẽtũ. idẽ credo si in primis spõsalibus nõ interuenit iuramentũ ⁊ in secũdis interuenit. arg. s̃. de iureiu. quãto. cõpellas. Nota q si gs cũ duabus cõtrahat spõsalia prime tantũ adherere debet ⁊ cogendus est ad eã redire. ut hic. Fallit hoc in casibus. Primus est si alter sponsoꝝ ad religionẽ trãseat. s̃. de cõuer. cõiuga. ex publico. Secũdus est si spõsus uagus nõ inuenit. s̃. e. de illis aũt. Tertius est si alter cõiugũ leprosus uel paraliticus fiat. uel nasum amittat. uel aliqd ei deterius cõtingat. j. de cõiu. lega. c. lr̃as. s̃. de iureiur̃. quẽadmodũ. Quartus est si supueniat affinitas. xxvij. q. i. si quis sponsa. filij. ⁊ sufficit in hoc casu solam famam ꝓbare. s̃. e. ꝓterea. Quintus est si mutuo se absoluant. s̃. co. preterea. i. Sexto si alter fuerit fornicatus. s̃. de iureiu. quẽadmodũ. Septimus si cum alio cõtraxit ꝑ uerba de ꝓsenti. j. de spon. duo. c. i. Octauus ẽ si in minori etate fuerũt contracta spõsalia ab ambobus. nam cũ ambo ad legitimã etatẽ uenerint uterq; altero inuito licentiã nubẽdi obtinebit. j. de despon. impu. de illis.

Um apud se. signis. speciale est in mr̃imonio ut nutibus cõtrahi possit ꝓpt̃ periculz quod esset si cõtrahi nõ possit. ⁊ ꝓtrahere nõ põt nisi suus adsit cõsensus. secus aũt in alijs contractibus qui põt ꝑ ꝓcuratores taliũ celebrari. signis. ff. de le. iij. nutu.

Jlec. fil̃.

Ue fr̃nitatis. cõsensu. spõsalia sine uerbis fiunt sz ꝑ annuli subarrationẽ. cõsẽsum. licet enz solus cõsensus sufficiat ad mr̃imoniũ cõtrahendũ in mutis. ut. s̃. e. cũ apud. in loquẽtibus. tamẽ nõ sufficit quo ad ecclesiã sine uerbis. arg. xxij. q. ij. de bis. ff. de le. iij. nutu. imo plus videt q etiã si cõstet mõ q adinuicẽ cõsenserunt quia ꝟ cõfitent̃ tm̃ nõ est mr̃imoniũ sine uerbis. ut hic. ⁊ est ꝟ ratio. qa sic statuit ecclesia licz sit contra ius naturale qõ est q solo cõsensu cõtrahit mr̃imoniũ. sed fuit iusta cã statuti huius. s. ne tantũ sacramentũ esset in incerto. ⁊ si cõtrariũ diceret sequitur absurditas sz q si vir ⁊ mulier eundo ꝑ viã sibi inuicem placerẽt ⁊ in corde suo desiderarẽt q essent cõiuges. sequeretur q inter eos esset mr̃imoniũ quo nihil esset periculosius. si aũt parẽtes ꝓ filijs cõtrahãt sufficit filioꝝ taciturnitas. xx. x. q. ij. bonerant. ff. de spõs. sed qui patris. j. de despon. impub. accessit. de illis. Jtẽ ubi p̃cesserũt aliqua uerba apta ad spõsalia cõtrahenda uel mr̃imonio ꝓpter aliqõ tamen impedimentũ nõ ualeãt spõsalia uel mr̃imoniũ postea tamẽ ꝑ solam carnalẽ copulã p̃sumit̃ mr̃imoniũ. j. de eo q du. in mat. ueniens. j. de cõiu. seruo. c. vlti. nam. ⁊ q possint sine uerbis cõtrahere ꝓbat. nã. ⁊. c. ⁊ pueri. Item probat q non semper uerbis cõtrahit̃ mr̃imoniũ. quia ⁊ pueri. ⁊c.

Ua nos duxit. forte. ꝟ forte nõ ponit̃ dubitatiue sed assertiue. videmus. nã licet ꝟ ꝓtestatus fuerit q nõ ꝓsentiebat in eã uel q ñ ꝓtrahere: sed decipe intẽdebat nõ ꝓficit sibi. qa nõ subest iusta cã ꝓtestatioĩs. viz ꝑ contrariũ factũ renũciare intelligit̃ ꝓtestationi. uel potius sibi ꝓdesse nõ ꝛ qa facto cõtraria dicit. arg. s̃. de ap. sollicitudinẽ. ⁊ no. de hoc. s̃. de cõsti. cũ. ⁊ ad. ferra. s̃. e. uenies. ꝑ terea in his ad cõmunẽ intelligentiã recurrendum est. s̃. e. ex lr̃is. alij ꝛ̃rium dicũt sz q ꝓtestatio sufficit ut nõ ꝓbet̃ mr̃imoniũ. sed ideo dicit papa q nõ videt̃ q̃cunq; sibi hoc cõstet. qa cũ nullus interfuerit sponsalibus de ꝓtestatione sibi cõstare nõ potuit. ut in foro ecclesie iudicare posset non fore mr̃imoniũ sed in foro aĩe iudicare põt ubi iudicat̃ ꝼm ꝓfessionẽ sed in foro ecclesie secus est. nos autẽ. qa licet quo ad ecclesiã nõ possit de hoc cõstare tamẽ si ita foret sic est respondendũ. de facto. sz desponsationis. substantia. puta ꝓsensus. xxvij. q. ij. sufficit. ⁊ hoc intellige ꝼm interrogationez epi q̃uis in ueritate ꝛ̃rium p̃sumat̃. ut. s̃. dictũ est. forma. q nõ fuerũt uerba apta mr̃imonio ꝛ̃bendo sine qbus nõ perficit mr̃imoniũ. s̃. e. tue. uel dic q uerba satis erãt apta si uocaret iohãnes. sed qa sic nõ uocabat̃ nõ seruabat̃ forma. ¶ Sed obijcies quare ergo dictũ est. s̃. q p̃sumendũ est mr̃imoniũ. Rñ. qa desponsatio apparebat q̃ sufficit ꝓ sponsalibus etiam sine uerbis licz nõ sufficeret ad mr̃imoniũ. ⁊ qa non licebat ei allegare q suuz nomen fraudulenter mutasset. s̃. ꝺ donat̃. inter dilectos.

Um in tua. cõtrahẽtiũ. i. ꝛ̃bere uolentiuz. maioꝝ. i. antiquoꝝ suoꝝ ꝓpinquoꝝ. quesiuisti. dubitat iste epus an in hoc casu liceret recipe iuramẽta propinquoꝝ qui iurare uolebãt nullũ impedimentũ cõsanguinitatis esse inter eos. ⁊ erat cã dubitationis. qa nõ videbant̃ recipienda cũ nullus actor contra mr̃imoniũ appareret. ⁊ sic videbat̃ sine cã iurare. uel cã dubitationis fuit. qa videbatur q ꝑ talẽ denunciationẽ ⁊ famã non deberet postponere recipe sacramẽta nec ꝓhibere mr̃imoniũ. grauis. idẽ videt̃ ⁊ si turpis. s̃. e. ꝓterea. sed illud ideo est. qa cũ ꝓsona denũciante dicebat̃ ꝓpetratũ peccatũ. fama. nota famã ꝓbari. s̃. de testib. tã lr̃is. ⁊. c. cãm. ⁊ idẽ de scãdalo. Nota solã denũciationem nõ impedire mr̃imoniũ nisi adsit fama. de plano. j. de accusa. sicut olim. Nota plenariã inquisitionẽ fieri de fama. nam multiplex clamor facit fidẽ de ea. j. de accu. qualiter. Item ⁊ sine ordine iudiciario ⁊ sine testibus põt quis certiorari ꝺ fama. famã. hi bẽbant necesse iurare q fama falsa est. cõtrahẽtes. idest contrahere uolentes.

Onsultationi tue. audiẽtia. deneg. ⁊ si possessorio agat̃. s̃. de resti. spoli. ex trãsmissa. ⁊. c. ex parte. alij tamen contradicunt.

Emma mulier. stipulatio. ꝓpter. pene. ff. de uer. ob. titia. in prin. secus enĩ dicimus in arris. nã si ꝑ dantẽ arras remaneat mr̃imoniũ amittit eas. si uero ꝑ recipientẽ reddit duplicatas nisi exp̃sse dictũ sit q quadruplicatas reddat. C. de spõsa. mulier. rñ. i. §. q̃druplici. ⁊ idẽ dicimus in pignoribus cũ pignora arre dicant̃. C. ꝺ re pigno. l. i. cessat aũt ꝟ pena arraꝝ si infra biennĩ nõ exequtur nuptias. C. de spõsa. si is. ff. de spõsa. sepe. Item propter

morte sponsi uel sponse. C. de sponsa. auth. Itē ppē psonaz sponsi cum quo mrimoniū interdicat. C. d sponsa. mulier. §. qui uero. t. §. his quoqz. Item ppter minorē etatē: vnde securius est parētibus dare. C. de sponsa. l. vlti.

Quis fidem dedit.

Inter vir t mulierem. alia. qualia sunt. s. eo. ex pte. scz pmitto te pro cōiuge tenere. similia. puta contrahā tecū. s. e. requisiuit. t. s. c. pxi.

Dolescens. i. maior. xiiij. an. despōsatam. cum ia essent ambo puberes. qa tūc nō fit mrimonium nisi uere carnalis copula interueniat. si enim añ pubertatē cōtraxisset spōsalia tunc p aduentuz pubertatis cum talibus factis ratificationis dicerē uerū mrimoniū factū. sic no. j. ti. pxi. attestationes. alij tñ contradicūt. cognoscēs. et de hoc cōstet p cōfessionē. secus si dubitaret. s. e. iuuenis. qz tūc psumeret carnalē copulā interuenisse. j. ti. pxi. ptinebat.

De desponsatione impubex.

Ja fra. adulto. i. puber. cōtrahere. mrimoniū uel spōsalia. si aūt esset maior septēnio sed impubes etiā si cōtracta spōsalia sint ea insciatñ publice hōestatis iustitia ipedit matrimoniū cū psanguineis. j. e. accessit. alij cōtra cū non fuerunt spōsalia nisi tacite uel expsse cōsenserint. ideo nec publice honestatis iustitia ipedit cōtrahere cū cōsanguineis. t hoc magis placet. psētit. tacite saltē nō dicendo cū pses esset. ff. de spōsa. h si. dic necessariū esse q in mrimonio expsse consentiat. s. e. ti. pxi. tue. Itē in spōsalibus tacitus psensus nō videtur habere locū nisi in patre. arg. ff. de spōsal. in spōsalibus. §. vlti. t. §. sed q. in alijs aūt t si pro alijs cōtrahere pñt est tñ necessarius psensus expssus uel ratihabitio. s. ti. pxi. ad id. t pal. l. h si. t no. j. de ma. cōtract. d interd. eccle. c. i. imo nec ratihabitio tacita sufficit. s. de resti. spo. ex pte. posse. t forte in hoc casu non ipediente publice honestatis iustitia poterit cū cōsanguineis cōtrahere. filiꝰ. adultus. volūtas. puta qa si minor. xiiij. an. q in mrimoniū cōsentire nō pōt. tradere. idest tradendū. pmittere. t sic dicunt sponsalia.

Bi nō ē cōsensus. legibus. puta in spōsalibus usqz ad. vij. ānos. t usqz ad. xiij. an. in mrimonio cōiungatur. dicendo spōsalia uel mrimoniū. ido fit hec. phibitio. qa cū possint postea uariare. t cū faciles sint pueri ad dissentiendū timetur ne transeāt ad alia mrimonia tñ facta tenēt. ciungatur. carnaliter. t fit ista. phibitio ppē dubitationē ne per talē cōmixtionē ratificent sponsalia. s. ti. pxi. iuuenis. uel mrimoniū. j. e. continebat.

Beres a pube. existimāt. t bñ. certum. q. d. habēte. xiiij. annos t nō potēte coire fuit dubitatū an possit dicere mrimoniū. sed de potēte coire licet sit minor. xiiij. an. certū est q dicere pōt. ex habitu. secus qñ agit de tutela. qa ibi sufficit habere annos. xiiij. t si generare nō possit. C. qñ tu. uel cu. de indecora. sed hoc uerū est q in hac decre. dicit. etiā si añ. xiiij. an. possit generare. nā in. xiiij. an. t si generare nō possit tñ mrimoniū dicere pōt. arg. j. e. t. c. vlti. alij tñ dicūt q etiā si habeat. xx. an. t nō possit cognoscere mulierē nec cōtrahere poterit. ar. h. t iccirco ponit etatez xij. uel. xiiij. annorū qa tunc psumit potēs generare nisi probet dicū. arg. ad hoc. j. de frigi. t male. c. ij. sed aliud est in frigidis. ut ibi nō. prius dictū placet.

Itteras tue. postqz. licet enī a principio nō tenuerint spōsalia nisi tamē prius dixerint si sciuerunt in septimo cōfirmant. j. c. pxi. t. c. duo. filiam. filiā enī habere nō pōt impedīte affinitate. xxxv. q. iij. nec eā. nec matrem ppter publice honestatis iustitiā. s. e. iuuenis.

Cessit. sēserit expsse. expsse uel tacite. lapso enī septennio si sciuit nisi cōtradicat psensisse videt in sponsalia. j. e. duo. absolutus. anteqz ad septē annos pueniisset. sed et sine absolutione crederet sufficere si in septēnio alter ptestet se nolle cōsentire.

Ontinebatur. consensisse. supple etiam si vir dicat eā se carnaliter cognouisse. standum. xxxiij. q. i. c. ij. cōtra. xxvij. q. ij. q inter. cōtra. so. ubi vir dicit se cognouisse uxorē maiorē. xi. an. siue illa cōfiteat siue neget semp stabit iuramēto viri. ut hic. nisi p aspectū corporis mulier aliud ppareti. virginitatē. quidā tñ dicūt cū sepe oculus fallat nisi cōtrariū expsse indubitāter p testes appareret semper est standū pro eo q dicit se cognouisse. si autem. q. d. dictuz est in pcedente pte huius. c. quid iuris sit si mulier peruenit ad nubiles annos nūc aūt dicendū est quid iuris sit qñ nōduz puenit ad annos nubiles. sed tñ vicina est eis. vndecim. ita q distet a. xij. annis. i. ante. xij. ceptū ultra sex mēses. ar. ff. d excu. tu. notandū. nos dicimus eā esse circa. xij. annuz si habet. xi. cōpletos t dimidiū. t hoc est ea rōne. quia legitima etas ad cōtrahendū est. xij. an. cōpleti nō cepti. s. e. puberes t h tñ tene quicqd dicāt glo. alie. sed etiā si añ. xij. uel. xi. an. essent cōiuncti. t aliqua psumptio apparet pubertatis iudicarē pro mrimonio. arg. j. e. a nobis. cognita. h solū scz de spōsatio uel cognitio sufficit ut mrimoniū sit t sine h sola de spōsatio cū uerbis aptis mrimonio sufficit si est pxia pubertati. t ex aspectu corporis pōt aliquo mō depphendi eaz esse potentē ad generandū. uel dic q nunqz sufficit q sit pxima pubertati qñ in solis uerbis mrimonij uel spōsalia steterunt ad hoc ut mrimoniū psumat nisi. xij. annos habeat pletos s. e. puberes. uel nisi ex aspectu corpis appareat eā pubescere s. e. puberes. quare enī posuisset decē. xij. annos si sufficeret xi. uel. x. t dimidiū nō video. sed si sit uel dicat cognita a viro tunc hz locū hec decre. sed qa sufficit q sit in. xi. uel etiam amplius circa. xij. ¶ Sed dices nōne si cognouit eā apparet esse puberē eā. Rñ. nō. pōt enī esse q lanuginē in femore nō producit que sola est signū pubertatis t tñ claustra pudoris apta sunt. t sic cognita apparet uel psumit licz signa pubertatis nō appareāt. ¶ Sed oppones nōne t si in. x. uel. xi. an. apta essent claustra pudoris idē psumeres. s. de sponsa. iuuenis. Rñ. nō. qa ibi nō loquit q psumat carnalis copla interuenisse sed cōsensus uel cognitio aliqua sponsaliū ante xi. an. licet apta sint claustra pudoris nō psumat mrimoniū uel carnalis copula interuenisse defacili nisi aptioni claustrorū alia indicia āminicularēt. forte magnitudo pone. uel alie que mulieres melius norūt. nec expedit dicere uel lris adnotare. uel dic hanc decre. habere locū ubi in minoribus ānis cōtraxerūt. sed postea pueniētes ad maiorē etatē: si vn petat separi t alter dicat cognoui eā dū erat in. xi. anno. uel magis vicina. xij. nō sepabit mrimoniū. qa pōt dubitari q tunc fuerit potēs cū pmisit sup se virū ascēdere. t ideo in tutiorē ptem interptandū est. s. de spōsa. iuuenis. sed de hoc opz constare q visus sit eā cognoscere. nō enī sola etas. xi. an. sufficeret. sz hec opinio in hoc cōtradicit. pxi. qa dicūt q licet bi in. xi. anno nisi sint cōmisceri si tñ de hoc pōt constare mulierē nō eē puberē scz quia lanuginē nō habet nō iudicabit mrimoniū nisi puenerit ad annos. xij.

Ellis. Hic pmo loquit qñ ambo sunt. j. ānos pubertatis. nā tunc uterqz eorū ad pubertatē puēiens iudicio ecclesie de iure petit sepationē ante aūt petere nō pōt. Secūdo ponit qñ tēpore quo cōtrahūt alter est maior. alter minor. nā tunc minor cū ad pubertatē uenerit sepatōez petit. maior aūt nullo tēpore iudicio ecclesie petet sepationez cuius si cōtrahat mrimoniū tenet. s. e. ti. pxi. c. penul. t scz hoc intelligo. c. sequēs. si vero. ex tūc loquit qñ tēpore quo dicunt vnus est pubes t alter ipubes. iudicio ecclesie. hoc iudicū est imaginariū ubi sponsalia tenēt sed postea ex aliqā sepant. sed si non tenerēt puta qa inter cōsanguineos uel

qa prius cū alia cōtraxisset. uel etiaz qa sub conditione erāt celebrata uel quocūqz alio modo sint nulla nō est necessariū hoc iudiciū ecclesie licet quodāmodo sit honestū. Item dicimus etiā si mrīmoniū sit nullū q tunc nō est necessariū huiusmōi iudiciū nisi forte cōiuncti essent mrīmonialiter. qz tūc si recederet ab eo sine iudicio ecclesie dareť sibi restitutō uxoris. ī. de diuor. porro. d issētire. ita q ecclesia approbet. sz si cōtraxit cū alio mrīmoniū tenet. ꝫ est hoc uerū ubi tenēt spōsalia. secus aūt si nō tenerēt qa tunc maior posset sepationez petere p iudiciū ecclesie. s. e. c. accessit.

Nobis tua. bis. scz ambobus ꝫbentibus. mrīmonij. s. futuri. eoꝝ. scz ꝫbentiū. assensū. vnō dicunt quidā q si īpuberes p uerba mrīmonio apta ꝫbant mrīmoniū. z hoc etiā intendāt nō est mrīmoniū. quia illud cōtrahere nō pñt. nec spōsalia. qa ad illa nō intendunt arg. ff. de spōsa. quesitū. ff. de ritu nup. minorē. uerūtamē si usqz ad legitimā etatē in eadē uolūtate psistāt ratificat matrimoniū. arg. ī. c. pxi. z. l. minorē. pōt tñ. pbabiliter dici q spōsalia cōtrahūt iuris potestate licet illud cōtrahere nō intēdāt uel uerba nō dicāt. arg. ī. de cōdi. appo. sup eo. ī. e. c. vlti. tenētur. neuter enī añ pubertatē petet sepationē sed postquaz ambo uel alter tñ ad pubertatē puenerit petere pōt. s. e. ti. pxi. anticipare. malicia supplēte etatē. ī. c. pxi.

Ē illis. q apparet ex lanugine uel facti uel expieutia. carnali. h videť satis innui in mrīmoniis illaz solā dici pxīmā pubertati que cognosci pōt. ar. s. e. puberes. In tutelis aūt secus dicerē. ut no. in decre. puberes. z idē qd in mrīmonio dicaz in ingressu monasterij. alij cōtra. cōsensisse. uel dicēdo uerba apta mrīmonio. uel cognoscēdo eā. z hoc īnuit lra sequēs cōiug. rē.

Testationes. credit. hic creditur cōfessioni mulieris qa est cōtra se. z vir nō dicebat cōtrariū. aliť enī eius dicto staret. s. e. cōtinebať. uel dic q etiam si mulier fuisset corrupta z nō vir nō tñ esset mrīmoniū cōsūmatū. de hoc no. ī. de eo q cog. cōsang. uxo. sue. fraternitatis testes. speciale est in cā mrīmonij. q nō solū post publicatas attestationes sed etiā post sniam audiť. s. de re iudi. lator. et c. cōsangui. uel dic q hic erat nouus articulus sup quo licet post publicatas attestationes lz de nouo ꝓducere testes. s. de testi. ex tenore. ꝓbare. Nota q si īpuberes cōtrahāt ḡn tūcunqz tēpore steterit post pubertatē nō tñ de spōsalibus sit mrīmoniū nisi de nouo cōsenserint p carnalē copulā que secuta inducit p̄sumptū mrīmoniū. s. ti. pxi. is qui. In spōsalibus tñ dicimus q si infantes minores septēnio ꝫbant spōsalia licet ea nō teneāt. tñ ratificant nisi in septēnio anno ꝓtra dixerint uerbo uel facto. puta cū alia ꝫbendo. s. e. lras. z. c. accessit. ī. eo. duo. z est mirabile q de nihilo lapsu tēporis fit aliqd. puta de nō spōsalibus sponsalia. sed id quod aliquid est nō mutat naturā. qa nō fit de spōsalibus mrīmoniū. alij tñ ꝫrium dicūt h incūbere ꝓbationē mulieri. qa signa apparēt dissensus. puta qa vir discesserat ab ea. secus si nec signa dissensus uel cōsensus apparebāt. qa tūc debēt p̄sumi de spōsalibus factū esse mrīmoniū. primū dictuz magis placet. ꝓfessisset. cognoscēdo uel de nouo ꝫbendo alias enī z si osculatus est eā. uel si habitaret cū ea nō p̄sumerē mrīmoniuz ī. de ma. cōtrac. ꝫ interdic. ec. c. i. iuramēto. speciale est in h casu ut actore nihil ꝓbante reus iurare cogať. cōfessit. si enīz vir cōfiteret q post. xiiij. annū cōsensit z uoluit q ipsa eēt uxor eius licet nō interuenerit carnalis copula uel signū cōsensus exterioris tñ mrīmoniū dz inter eos iudicari cū sponsalia p̄cesserint que ꝓpter cōsensuz sequentē trāsierūt in matrimoniū. secus aūt esset si nō p̄cessissent spōsalia. qa tūc licz ad inuicē eodē tēpore cōsensus occultus sine uerbis uel aliquo tractatu p̄cedēte intenuenisset ĩter aliquos nō faceret mrīmoniū: cū in eo ꝫbendo in potētibus loqui necessaria sint ṽba uel tractatus p̄cedens. ut no. s. ti. ꝓxi. tue.

Ē litteris. liberā tribuas. s. eo. de illis. a nobis. cōtra. so. h mulier nunqꝫ ꝓsensit spōsalibus parētū vñ cū esset pubes nō tenuerūt sponsalia. s. eo. c. i. vnde ꝫdicere pōt. z ibi ipsa libera uolūtate cōtraxerat vñ cōtradicere nō pōt. h tñ no. q licet nō teneant sponsalia si tamē postea cognoscat rata habere videť sponsalia suo noīe contracta. uel h de eqtate uel ibi īteruenerat iuramentū hic non.

Uo pueri. per tres annos. Nota spōsalia īfantum lapsu tēporis ratificari. copulauit. h mrīmoniū tenuit siue statim puenerit ad pubertatē siue p̄ cum eā cognouit. reliquit. z male. accepit. z male impediēte publice honestatis iustitia. compulit. z male cū aliū virū haberet. z si copula interuenisset ꝓpter affinitatez. dabitur. h inhibitio fit ꝓpter delictū utriusqz. sic. xxvij. q. i. §. christ'. uel ꝓpter scādalum.

D dissoluendum. remouere. z sup hoc sentētiatur. denuntiari. Nota accusationez non habere locū nisi sup crimie iā ꝓpetrato. denūciationē ât sup ꝓpetratis ut penitētia agať. z sup ꝓpetrādis ut cesseť locū habz. ī. d accusa. qualiter. xxij. q. v. h videť. xciij. di. diaconi. ff. de dā. infec. l. ij. denuntiari. h eodē mō dicimus posse agi in mrīmonio spūali. nā electo nō petente cōfirmationē uel cōsecrationē pñt denūtiari supiori. dñe talis est in tali peccato: vnō nō potest nec debet cōfirmari z cōsecrari. xxij. q. v. h videtur sed caueat sibi ille qui denūtiat quia nō pōt denūtiare peccatum q sit in forma electionis si eius executionē non īpedit. nec de crimine de quo agit penitentiā nisi sit tale qd̄ post penitentiā impediat executionē ordinis. s. de renūc. nisi cū prīdem. §. i. z no. ij. q. i. si peccauerit. arg. ꝫ. li. di. ex pe. sed illud loquit in irregularitate z crimībus ubi dispēsatio est necessaria. C Itē cōtra. ī. d cle. exco. mi. si celebrat. sed expōe ut ibi. Item denūtiatione agit cōtra electū post cōfirmationē. s. de appel. cōstitutis. Itē nota q licet denūtiatio īpediat ꝓfirmādum z cōsecrandū nō tñ debet tñ opari ut electores reuocz ab electione nisi credāt uerū esse qd̄ dicit. nec ꝓpter hoc est īpediēda uel ꝓhibenda a superiore celebratio electionis nisi forte incōtinēti haberet paratas ꝓbationes. s. de his q̄ fiunt a ma. par. capi. cū in cunctis. Alij dicūt z forte melius q non est differētia inter ordinationē z cōsecrationē z electionez. qa utrobiqz z ordinator z cōsecrator z electo diligētes debent eē ut inquirāt d̄ psona ordinādi z ꝓsecrādi z eligēdi. si. xxxii ij. di. quorūdā. lxi. di. miramur. viij. q. ij. dilectissimi. z denūtiationēs audire debēt cōtra p̄dictos si credūt denūtiantes bona intētione mouere z uerū esse qd̄ obijciūt. si aūt nō credāt nihilominus pñt ꝓcedere ad ordinationē z cōsecrationez et electionē. z tenebit quod factū est etiā si denūciator appellet. z etiā si dicat se habere paratas ꝓbationes. qa hec predicta scz ordinatio cōsecratio z electio nō fiunt in forma iudicij sz officia uel ministeria sunt. hoc tñ fatemur q si corā superiore ꝓbauerit ueras cās ex qbus appellauit q totū cassabiť quod factū est adminus quo ad executionē. s. de elec. cū inter dil. z. s. de appel. cōstitutus. posset etiā superior ordinatori z cōsecratori īponere penā si inueniret p̄dictos perperā processisse. videť tñ q si sit admissa denūciatio z ꝓcedať ordine suo qd̄ postea p̄cedēte denūciatione nec ipse qui in denūciatione ꝓcedit. nec alius ad ordinationē uel cōsecrationē ꝓcedet. arg. h. licet in electione forte est aliud. de hoc aūt no. ī. de simoñ. accusatū. In ꝓfirmatiōe aūt cū ꝓcedit in forma iudicij z cuz cause cognitiōe bñ admitteret talis appellatio z cassaret quic qd fieret post talē appellationē etiā si nō ꝓbaret ueras causas appellatioīs. s. de appel. interposita. z qd̄ dictū est in ordinatore cōsecratore z electore scz q nō obstāte cōtradictiōe. z appellatione cuiuslꝫ tenet qd̄ ab eo fit. idē videť etiā in eo cui mādatum est q ꝓuideat in aliquo bñficio alicui z eo qui deputatus est executor ad dandū. z hoc dicimus p̄dicta rōe qa iudex nō est nec in foro iudicij ꝓcedere dz. imo etiā idez

dicímus si alias haberet iurisdictionē ut epūs. ⁊ ad eū perti
neret collatio bñficiorū. qa ñ teneret admittere hmōi excepti
ones uel denūciationes. nec appellatio ob hoc interposita i
pediret ꝓcessum eius nisi ꝓbaret ueritas causarū. s. d̄ app.
cōstitutus. ⁊. c. se. imo si ꝓuisor uel executor vult audire exce
ptiones uel denūciationes hmōi ille qui dz ꝓuidere posset
dicere nō ptinet ad te. qa tm̄ executor es. s̄. de re iudi. decete
ro. licz secus eēt in ordinario. si aūt ꝓuisor haberet cause co
gnitionē. ut si mādat q ꝓuideat si est idoneus: uel q alias
cōpellat tūc oppositā exceptionē uel denūciationē audiet et
appellari pōt. ⁊ qcquid fieret post talē appellationē si offerrz
ꝓbationē causarū cassaret. s̄. de appell. interposita. ꝓudēter
tamē faciet merus executor si audierit q eum monz ⁊ si con
sulerit superiorē. ꝓtrahendū. maxime ubi de eorū spōsalibus
agit. qa tūc sunt vicini pubertati. xxij. q. v. b videt. exceptio
nib⁹. qa nō ꝓcessit monitio. j. de accusa. qualit. uel q est cri
minosus denūciator. ij. q. vij. accusator. iij. q. vij. in graubus
attētetur. i. ne spōsalia de nouo ꝫbant. censetur. qui appa
rebit lapso termio denūciatiōi pfixo. attentatū. p extorsio
nē uel violentiā. irritū. i. puelle nō p̄iudicat. uel dic q ideo
dicit irritū. qa pendēte cā sepabitur. uel dic q hoc obtinz in
sponsalibus non in matrimonio.

Ue nobis exhŕi. mutuo. per uerba de presenti.

etatis. i. xij. an. cōpleuerit. etatis. qa. xij. an. nō ha
bebat. ⁊ etatem. hic satis colligit q siue mulier habeat. xij.
annos siue cognoscibilis sit pōt cōtrahere mr̄imoniuz.

De clamdestina desponsatione. Rubrica

¶ Clamdestinū mr̄imoniū dicit qd̄ nō pōt ꝓbari p testes.
j. c. i. ⁊. ij. Itē qd̄ nō fit cū solēnitate. j. e. c. iij. xxx. q. v. aliter.
q̄ licz non debeant fieri tm̄ facta teneant. xxx. q. v. nostrates.

J quis clam. Idest si nō pu
blice: sed tamē
tot fuerint pñtes quot sufficiebāt ad pro
batione alias male sequeret viro incūbit
ꝓbatio. viro. petēti uxorē. ⁊ si mulier pe
tat virum. quia negantis factum ⁊c. vi. q.
v. actor. ff. de probat. ei incumbit.

Uod nobis. ꝓpellendi. ut se habeāt ꝓ coniugi
bus. rationabilis. ut cōsanguītas uel aliud ipedi
mentum. puta quia fiat p̄iudiciū alij matrimoio
uel alie consimiles.

Um inhibitio. in ecclesijs. nō in vua tm̄ sed in
oibus ecclesijs illius loci ubi habitat uel saltem in
pluribus. ꝓponatur. cū periculosum sit illicita mr̄imonia
cōtrahere. ⁊ ꝓpter peccatum. ⁊ ꝓpter illegitimitatē filiorum.
dignum est q hec solēnis publicatio in ecclesia fiat. ad idem
j. qui ma. ac. po. cū in tua. naz circa maiora ma. periculū ver
titur. xlij. di. quiescamus. ⁊ hac eadē rōne potest dici: q hec
publicatio dz fieri in ecclesijs ubi antiqua habitatio est parē
tum utriusq. Illi enī sunt qui melius norūt consanguineos
suos. s̄. de testi. nō debet. j. qui ma. accusa. pos. videt. ¶ Itē
querendum est de cōsanguītate ubi melius ueritas sciri pōt.
s̄. de elec. scriptum. j. de pur. cano. cuz. p. Itez dersio esset di
cere q publicatio hec alibi fieret. si enī scotus uel ybernicus
vult cōtrahere bononie cū aliqua siue scota siue lombarda.
quis erit qui de eorū cōsanguītate sciat testificari cū nec terrā
nouerit. ⁊ si alibi esset eorū antiqua habitatio alibi moderna
utrobiq fieri deberz. nā in prio loco. qa melius sciūt gradus
cōsanguinitatis. in secūdo qa melius sciūt si cū alio ꝫxisset.
Tamē dicūt quidā ⁊ nō male qa licz bonū sit utrobiq nun
ciare tamē si solūmodo fiat ubi est eorum antiqua habitatio
sufficit ad hoc ut filij eorū nō iudicent illegitimi. quia hec cō
stitutio nō iudicat illegitimos ꝓpter cessationē denūciatiōis
nisi illos qui in casu ꝓhibito sunt cōiuncti. tamē quidā cre
dunt idē ⁊ si aliud impedimentū adsit. j. qui filij sint legi. ex
tenore. nam ubi dicit q ad hoc ut filij sint legitimi opz q ma
trimoniū cōtractū post aliud mr̄imoniū sit contractū in facie
ecclesie ⁊ ignorāte altero cōiugū. sed ubi nō fit publicatio ꝛz
tenorē huius decre. nō fit in facie ecclesie. ergo nec filij sūt le
gitimi. alij tamē dicūt q in facie ecclesie fit si fit publice etiā si
ne solēnitate huius decre. ⁊ ió sufficit q tm̄ publice cōtrahat
⁊ erūt filij legitimi dūmodo sit alterius ignorantia. Sed qd
si ubi est eorū antiq̄ habitatio nō habeat cōsanguineos: sed
alibi ⁊ in pluribus locis nūquid ubiqz erit necesse fieri pub
licationē. Rñ. nō. nō enī opz circa hoc nimis subtilizare ꝓp
ter periculū illegitimitatis filiorū. lz ab initio multū sit diligē
tia adhibēda. sed ex post facto ꝓpter cām p̄dictā q̄tum pōt
dz negligentiā tollerari uel potius excusari. Sed qd si pbli
ce cōtraxit ⁊ tenuit aliā. s. primā ꝓ uxore nūqd hec publica
tio facta in ecclesijs sufficit ut sine peccato cōiungat sibi alia.
scz secūda. an dz q̄rere sniam diuorcij. ⁊ etiā iustitiā snie. i. q
iuste sepat sit a ꝑma. Rñ. q hec mulier q̄ sciuit ꝓius matri
moniū nō excusat a peccato. nec eius filij erūt legitimi si po
stea appareat legitimū primū mr̄imoniū. ⁊ nunqz p ecclesiaz
sepatum. debuit enī q̄rere sniaz diuorcij. negligēs enīz fuit. ⁊
ideo nō dz excusari qn sciuerit impedimentū. debuit enī dili
gētius ingrere q̄z p solā publicationē. arg. s̄. ut lite nō ꝓtest.
qm̄. s̄. de spōsa. in pñtia. xxxv. q. i. cū p publicationem quo
ad alia ipedimenta p̄ter cōsanguinitatē modicū opat nisi qa
facit aliqñ p̄sumi. qa si crederet aliqd̄ ipedimentum esse suo
mr̄imonio nō fecisset suū mr̄imoniū p ecclesias publicari. sz
hāc p̄sumptionē tollit si publice credebat uel sciebat q cum
alio cōtraxisset. ff. de iuris ⁊ fac. igno. regla iuris. discat igit
cautius negociari. C. de furt. in ciuilē. ⁊ hec uera sunt si erāt
p̄sone note sibi adinuicē. nā si eēt vnus de vna ꝓuincia ⁊ ali
us de alia ubi facilius p̄sumeret ꝓbabilis ignorātia. si aūt ni
hil sciret de priori mr̄imonio lz publice contraxisset nec ipsa
essz in peccato. nec filij illegitimi. qa ab impedimēto excusat
eos cōtractū mr̄imoniū publice ⁊ ignorātia q̄ ambo interue
nire opz ut excuset. ut exp̄sse colligit. j. in palleg. decre. q filij
sint legi. ex tenore. Itē ⁊ si snia lata sit dūmō nō sit appellatū
sufficit ad excusationē mr̄imonij ⁊ legitimationis filiorūz q̄z
uis possit postea ipsa snia retractari. ⁊ etiā retractet. s̄. d̄ re iu
di. tenor. qa ꝓbabilē cām habēt errores. imo videt etiā q si
sciuerūt mr̄imoniū primū ⁊ ignorāte altero cōtrahāt secūdū
qd̄ credebāt primū mr̄imoniū sepatū ꝓbabiliter q sine pec
cato sunt. ⁊ filij sunt legitimi etiā si nulla fiat publicatio in ec
clesijs. s̄. de spōsa. cū in apostolica. sed hoc nō credo. naz ex
quo mulier sciuit virū habere aliā uxorē nō dz cū eo contra
here. uel ei credere sup sepatione primi mr̄imonij nisi per ue
ritatē hoc sciat. arg. s̄. de spōsa. in p̄sentia. nec cōtradicit de
cre. cū in apostolica. qa licz ignorātia illam excuset ut postea
possit cum ea cōtrahere nō obstāte q de ea ducēda fidez de
dit prima viuēte nō tamē filios defēdit ab illegitimitate. pro
babilis. Nota ꝓpter ꝓbabilē coniecturā interdici mr̄imo
niū. s̄. de sponsa. cū in tua. interdicatur. ꝑ ipsos p̄esbros.
alij dicūt per solos ordinarios. si ambo. secus si alter. j. q si.
sint legi. ex tenore. Unde no. q si aliqs petat aliquā in uxo
rem ⁊ probz q ipse cōtraxit cū ea de p̄senti. ⁊ mulier simili
probet q cōtraxit cū alio de p̄senti. nec probz aliqd de ānce
denti tēpore reus absolueret. qa ubi obscura sunt iura partiuz
pro reo interptandū est. s̄. de fide instrum. int̄ dilectos. ff. de
reg. iu. fauorabiliores. ⁊ idē videt si duo egissent ꝫ eand̄ mu
lierē. ⁊ de utroq simul cōstaret q cū ea cōtraxissz sed nō con
staret de anteriori tēpore q absolnēda est ab utroq. uel po
tius differēda est snia quousq de ānriori tēpore ꝓbet. si aūt
ꝑmo cōstaret de vno q̄z de alio q forte nō habuit ita patas ꝓ
bationes. tunc etiā idē dicendū videt. s. q differēda est snia.
ne p̄iudiciū fiat alij mr̄imonio. ar. j. de eo q cogn. ꝓsang. ux.
sue. sup eo. j. de frigi. c. i. ubi no. ⁊. c. laudabilē. quo ad hunc

tamẽ articulũ posteriozẽ. secus est si agit de p̃benda uel pos sessionibus quia tunc statiz etiã primo probãte ferẽ snia. sed cauebis condẽnato qd̃ seruabis eũ indẽnem si forte aliquas faciat expensas pro eo q rem pendente lite restituit. ff. d̃ rei uendi. is a quo. t. l. sequenti.

De sponsa duoꝝ. Rubrica

Modis. fides. quo ad spõsalia p̃benda uel mrimoniũ. pactiõnis. s. p uerba de futuro. t consensus. scz p uerba de pñti. ducet. Quattuor modis p̃bunt spõsalia. s. nuda. pmissiõe. s. cuz dicit unus alteri. accipiã te in meã uxorẽ. t econtra. uel equipoll. j. e. c. i. ut hic. idẽ etiã credimus si habebes ad p̃bendum mrimoniuz vbis utant mrimonio aptis. s. accipio te in meã. t ecõuerso. ar. s̃. de despõsa. ipu. attestatiões. t. c. duo. t. c. a nobis. Ibi enĩ dicit mrimonialit̃ p̃iungebant. Itẽ dat̃ arzis spõsalicijs. C. de spõsa. arzis. Itẽ annuli subarratiõe. xxvij. q. ij. si qs de spõsauerit. sed alit̃ melius ꝓbari videt̃ q p annulũ tm̃ sponsalia p̃bunt. qz mrimoniũ non ꝓtrahit̃ nisi uerbis aptis mrimonio iteruenientibus dũmõ p̃bentes loq possint. s̃. de spõsa. tue. Item iuramẽto p̃bunt spõsalia. s̃. de spõsa. de illis. si pmiserit. h̃ satis expẽdere habes q spõsalia intelligũt ꝓtracta qñ ꝓditio in spõsalibus apponit. h̃ enĩ ꝓstat q añ aduentuz ꝓditioĩs. i. añ q̃z ea cognosceret fuerũt spõsalia de futuro. postea enĩ fuit mrimoniũ. s̃. de spõsa. is q fidẽ. Itẽ talia spõsalia iducũt pub. bone. iustitiã. s̃. de spõsa. ad audiẽtiaz. rem secum. siue itelligat de fornicario coitu siue de mrimoniali semp secuta copula ratificat mrimoniũ. s̃. de sponsa. is qui. ꝓsensu. obtinẽdo nõ obtẽto. i. si i me ꝓsenseris ego ꝓsentiaz in te. uel si dederis centũ ego accipiã te in meã. stringit. ãnulo. t sic videt̃ q manũ strigere annulo sit expssius signũ mrimonij cõtracti q̃z aliqd aliud. sz certe h̃ vult dicere. qz t si cõsuetudo sit q qñ mrimoniũ p̃bit̃ q mulier subarrat̃ annulo tamen t sine subarratione annuli fit matrimonium solo consensu t uerbis de presenti.

Cepisti. desponsatam. per uerba de presenti.

Icet. propter solitam.

Ua fraternitas. desponsatione. i. q aliquas petunt. qa se eas despõsasse dicũt. irritare. ppetuo si est cã ppetua diuorcij. uel ad tẽpus ad agendã penitentiã. uel melius quousq cognoscat an teneat primũ mrimoniũ. xxxij. q. iij. nõ opz. t sic intelligo. s̃. d̃ despõsa. ipu. duo. t. c. ad dissoluendũ. t sic ñ est p̃. xxxv. q. iij. p̃dicimus.

Ua dudum. ꝛc.

De cõditionib⁹ appositis ĩ despõsatione.

Quicunque. sub cõditionis. etiã inhoneste: scz nõ p̃ naturã mrimonij. puta si furtuz fecerit. idem in ipossibili. secus si esset inhonesta: t contra naturam mrimonij. j. eo. c. vlti. xxxij. q. ij. aliqñ. t. c. solet. qa tunc mrimonium nõ tenet. Itẽ secus in honesta t uolũtaria ꝓditiõe. qz hec suspendit spõsalia quousq fuerit adipleta. uel carnalis copula subsecuta. uel ꝓsensus de pñti. j. e. de illis. Itẽ est conditio honesta t necessaria. ut si xpianus p̃bens cũ iudea dicat si fcã fuerit xpiana. alias enĩ nõ tz mrimoniũ. xxx. q. iij. nõ opz. arg. xxix. q. ij. ydolatria. ubi innuit̃ q quelibz turpis cõditio dissoluit mrimoniũ. sed dic illud loq de dissolutiõe vinculi coniugalis. nõ aũt hz locũ in collatiõibus factis ecclesijs. qz ibi si apponat̃ cõditio p̃ naturã p̃ctus tñ tenet cõtractus. x. q. i. c. i. t id est in collatiõe ordinum. xxviij. di. diaconi. t monachatus. j. ti. pri. insinuante. ubi no. sed in alijs contractibus cõditiones p̃ naturã sicut cõditiones ipossibiles viciãt ꝓtractuz. instl. de inuti. stipu. §. ipossibilis. ff. de ac. t ob. nõ solũ. sed in ultimis uolũtatibus ꝑ nõ adiectis habent̃. C. d̃ instl. t substl. l. repbendẽda. noluerit. forte q nõ adipleuit cõditionẽ furti faciẽdi. desponsatio. nã si interuenerũt uerba p̃sentis tẽporis. puta cõsentio in te sicut in uxorẽ si feceris furtum stati est firmũ mrimoniũ. nec suspendit̃ p conditionẽ. si uero interuenerũt uerba de futuro stati sunt uera spõsalia. nec suspendunt̃ p cõditionẽ. si uero dixerit accipio te in uxorẽ si dederis centũ suspẽdet̃ quousq det centũ. j. e. sup eo. t si interi p̃bat cũ alia de p̃senti tenet. j. e. de illis. si uero dixerit p̃bam si dederis centũ datis centũ nõ est mrimoniũ sed sponsalia. vnde si datis centũ cũ alia cõtrahat tenebit mrimoniũ. simil̃ si dicat ipono tibi annulũ ita q si dederis centũ sit mrimonium datis centũ mrimoniũ firmũ erit. t eodẽ mõ si dixerit sit sponsalia non datis centũ erũt sponsalia. alij contra.

Um sit proprium. presbyter. huius presbi intererat. quia erat sacerdos illius monasterij ubi bi manumissi morari debebãt. hac conditione. minus bñ sumũt. hinc quidã arg. q in spũalibus interuenit cõditio imo libertas sub cõditiõe dat̃. nec enĩ ꝓpter hoc p̃cise cogit̃ monachus fieri. fuerat. clericus uel patronus. nã si esset monachus cũ nõ posset habere seruos nõ posset eis dar̃ libertatẽ. xij. q. i. nõ dicatis. uel libertati onus spũale adijcit̃. s̃. de ser. ordi. eo. ite. repete q̃ diximus. s̃. de ser. non ordi. de famul. exhibe. q. d. sic de trãsgresso mandato peniteat. t etiã sic firmas cautiones ab eo habeas q ulterius ñ ꝓteribit q ulterius simile facere non attemptes.

E illis autem. accipiaz. Quid si dixerit accipio Rñ. idẽ. j. eo. sup eo. accipiam. Quid si talis sit cõditio si iuenero te virginẽ. si mihi in prio coitu placueris. dicim⁹ tales cõditiões inhonestas. t iõ reijciendas. s̃. eo. c. i.

Erum cum alicui. interposita conditione. Ergo si dixisset mõ ita q donatio stati teneat sed ipo nit̃ onus donatori. vbi gra. dono tibi hãc possessiõnẽ ut oi die celebres uel cõsimilibus. alias autẽ bñ lz eccle donare sub cõditiõe sicut alij. t nisi extiterit cõditio nõ tenebit donatio. qa tũc donatio capit vires ex cõditiõe. reuocari. sed t si sub tali ꝓditiõe. s. ut nõ alienent̃ sit collatũ t alienet̃ ob redẽptionẽ captiuorũ. t alijs casibus a iure cõcessis tenet alienatio si nõ sint alie res q̃ alienari possint. xij. q. ij. aurum x. q. ij. hoc ius. alias aũt nõ tenet. ut in auten. de sanctis. epi. §. sanctissimos. de hoc notatũ est. x. q. ij. c. ij. t no. s̃. de testa. raynaldus. Item nec in hoc casu reuocat̃ ipso iure scz necessaria est retractatio.

Uper eo. consensit. p uerba de pñti. si pater. id̃ credũt quidã de papa. nã sic pñt cõtrahi sponsalia si papa dispẽsauerit. alij dicũt t melius q cũ spõsalia ubi requirit̃ dispẽsatio nõ teneãt. qa ius ea ppetuo ꝓhibet. nec sub cõditiõe cõtrahi potuerũt. ff. de uer. ob. inter stipulantẽ. §. sacrã t. l. cõtinuus. §. penl. si consensus. hec oẽ videbat̃ adducere cãm cõtrarietatis. nã si post spõsalia de futuro supueniens ꝓsensus de pñti facit de spõsalibus mrimoniũ. multomagis videt̃ q si a pncipio iteruenit cõsensus de pñti sed suspensus fuit p cõditionẽ q p talẽ ꝓsensuz cõtrahi deberet mrimoniũ t nõ spõsalia. sed tñ rñdet̃ p̃riũ. qa nõ est uerũ q sit ꝓsensus de pñti qui suspẽsus est p cõditionẽ. de presenti. t qa cõsensus de pñti nõ est sed de futuro dicẽdũ videt̃ q etiã postea iteruenieẽte cõsensu pñs tñ nõ erit mrimoniũ sz spõsalia tãtũ. t satis dici posset q cogi dz cõsũmare spõsalia. sed dicũt quidã aduenieẽte cõsensu pñs fieri mrimoniũ. cõsensus enĩ tunc interueniẽs signũ ẽ ꝓsensus de pñti dũmõ cõtrahentes ipm cõsensum requirant. t idẽ videt̃ etiã si ipsum cõsensum non requirãt dũmodo non cõtradicant. qa si cõtradicerent tũc sine cõsensu de pñti nõ possz p̃bi mrimoniuz. sz si ñ appeat de

cõditõe ꝓsumit ꝓsensus. qꝫ. p mrimonio ē ꝓsumēd. ī. c. pxi.

Et tuas lras. ꝓsentirēt. hec ꝓditio honesta est. ⁊ ideo seruāda est. licet hec ꝓditio sit apposita: tamē si carnalis copula interueniat ꝓsumit a condtõne recessum ⁊ est mrimoniũ. s. eo. de illis. sibi. mulieri. ꝑ matrimonio. in hoc est fauor mrimonij. qa cũ testes dixerit de cõditione ⁊ copula carnali ꝓsumit copulã ꝓcessisse conditionez. qꝫ autem. nisi hoc ꝓbaret qꝫ añ copulã cõtraxissent: ex tunc carnalis copula nõ ratificaret sponsalia cũ iã cessassent ꝓpter admentũ cõditionis. alij tamẽ dicũt qꝫ etiã si post cõditionẽ parentũ. uel alias impletã conditionẽ ignorantes tamẽ impletã simul cõmiscerent qõ sit mrimoniũ. ⁊ renuntiare intelligunt conditioni.

Additiones. melius diceret pacta. Repete q̃ dixi mus. s. eo. c. i. dicat. altero cõsentiente. nã nisi ambo cõsentiant nõ impedit mrimoniũ. xxxij. q. ij. aliquãdo. si vnus dicat cõtraho tecũ si generationẽ prolis vites. uel quousqꝫ pulchriorẽ aliã inueniã sed alius cõtradicat mrimoniũ est. ut in ꝑallega. c. aliqñ. sed si taceat idẽ. qa ꝓsumit cõtradicere in fauorẽ mrimonij. s. c. pxi. vouẽtes. Votũ est cõceptio boni ꝓpositi cũ deliberatione firmata qua quis ad aliqd faciendũ uel non faciendũ se obligat. Et licz multa sint uota fm diuersitatẽ rerũ que uouent. tamẽ uotũ cõtinẽtie ⁊ matrimoniũ impedit ⁊ dirimit cõtractũ iã. Põt aũt uouere qsqꝫ sane mẽtis uotũ continẽtie nisi exꝑsse ꝓhibeat. qa uouẽs. i. spiritus. s. ducit. prohibent aũt uouere cõiuges nisi p cõsensum. Itẽ nec furiosus. nec seruus. Itẽ nec impubes. i. puella minor. xij. an. ⁊ puer mior. xiiij. an. sicut in mrimonio. ⁊ no. s. de despon. ipu. puberes. ⁊. c. cõtinebat. imo forte plus dicerẽ. qa uotũ nõ teneat nisi sit potens coire. quia q nõ est expertus aculeos carnis uouere ꝓtinentiã nõ põt etiã si sit maior. xiiij. an. qõ tamẽ nõ placet. Alia aũt uota facilius credere z posse quẽqꝫ facere postqꝫ discretus est. qa sicut põt se diabolo obligare per peccatũ: sic deo p uotũ. tñ uotũ factũ ī minori etate de monachatu tenet si nõ cõtradixerit maior fact⁹. xx. q. i. illud. ⁊ q. ij. c. i. ⁊ ij. ⁊ s. de regu. ⁊ transe. c. ad nostrã. De uoto solẽni simplici dictum est. s. de regula. ⁊ transe. ad reli. vidua. ⁊. c. porrectũ.

Qui cle. uꝫ uouẽtes mrī. ꝯhere ꝓsit. Rubrica.

Et diacono. dispensatiue. nota laxam dispensationem episcoporum.

Et litterarum. ordinem. i. religionẽ. ad ulteriores. de cõsilio loquit. nã etiã in supioribus dispẽsare põt. s. c. primo.

Eminimus. cogendus. Nota qꝫ semel ꝓfessus dũmõ faciat in manibus eius q potestatẽ hz recipiendi ꝓfessionẽ ulterius ꝯhere nõ põt sed cogend⁹ est ad regulã quã ꝓfessus est transire. ut hic. idẽ dicimus in uouẽte ⁊ ꝓponẽte seruare religionẽ dũmõ uotũ uel ꝓpositũ solẽnizet p susceptionẽ habitus siue ꝓfessionis siue nouicij. ut hic. s. de regula. cõsulti. ī. e. insinuãte. si uero alias uotum emittat. siue de intrãdo religionẽ. siue de cõtinentia impedit mrimoniũ contrahendũ sed nõ dirimit cõtractũ. ut hic. ī. eo. rursus. idẽ dicimus si suscipiat habitũ sine emissione uoti. ī. c. pxi. s. de cõuer. cõiu. ex parte.

Insuluit. velamen. ꝓbationis non ꝓfessionis nec fecit uotũ. qa tũc secus. s. c. pxi. ⁊. s. de regu. ⁊ trãse. statuimus. intrauit. idẽ esset ⁊ si intrasset sine uoto uel ꝓposito ꝓpetuo imitãdo vitã. s. de regu. ⁊ trãse. statuimus. altare. hec ꝓfessio sic facta sup altare tũc ꝓdest ⁊ preiudicat qñ h agit de uolũtate monachorũ ⁊ ipsius. pfitẽtis qꝫ obligatio ꝓfessionalis binc inde cõtrahat alias aũt nõ ꝓiudicaret. uel dic qꝫ semp ꝓiudicat qñ postea suscepit habitũ sine ꝓtestatione. s. de regu. ⁊ trãse. cõsulti. ⁊. c. statuimus. obediẽtiã hoc nõ sufficit cũ etiã canonici seculares hanc ꝓmittant. s. ō ma. ⁊ obe. bis. nisi obedientiã monachalem ꝓmitterẽt. puta quia omni sue uoluntati renũciarẽt. ⁊ omnia cõmitterent uoluntati abbatis. quia tunc talis obediẽtia ꝓfessione sufficerz xij. q. i. non dicatis.

Eniẽs ad presẽtiã nostrã. promisit. sponsalia fuerũt de futuro. seueritate. nõ fuit hic metus qui caderet in cõstantẽ virũ. suis. heremite. votũ. secus si ꝓfessionẽ fecisset. uel habitũ suscepisset. ut no. s. e. meminimus. uel se ei reddidisset. s. de regu. ⁊ trãse. porrectũ. licentiam. ō misericordia. nã de rigore iuris etiã post uotũ simplex non dat ei licẽtia nubẽdi licz cõtractuz teneat. s. c. pxi. uel ideo datur ei licẽtia. qa in ꝓturbatione aĩ hoc facit. xvij. q. ij. consaldus. uel fuit potius pmissio cõpatiua qꝫ licẽtia. alij dicũt qꝫ sicut ñ tenet uotũ solẽne post mrimoniũ cõtractũ. s. de cõuer. cõiu. quidã. sic post spõsalia de futuro nõ tenet uotuz simplex. ar. ī. c. pxi. ut hic. cũ ergo nõ tenuerit nõ dz ei nubẽdi licẽtia denegari si põt impedire mrimoniũ ꝯhendũ. tñ licet nõ teneat uotũ ꝓpter constitutiones ecclesie tamẽ peccat cõtra faciẽdo ⁊ seruare debet. sic. s. de cõuer. cõiuga. quidam. ⁊ expone tribuere nõ postponas. idest non prohibeas.

Ursus quidã. emittens. sine aliq̃ solẽnizatione. innuit. hec fuerũt spõsalia de futuro. non minus idest nõ minori tẽpore. qa utrũqꝫ ad penã eternaz xxij. q. vi. iuramẽti. uel apud deũ. secus tñ apud ecclesiã. uotũ. sicut enī in spõsalibus prioza spõsalia sunt ꝓsumanda. s. ō spõsa. sicut. sic etiã in uoto ⁊ spõsalibus. si aũt spõsalia ꝓcedant uotũ credimus qꝫ ẽ cogẽdus uel solẽnizare uotũ. uel p ficere sponsalia. s. de cõuer. cõiu. ex parte. in fi.

Insinuãte. supplicatiõ. qõ faciendũ ñ est. xxxvi. q. ij. nullo. C. si nup. ex ꝛ. pe. l. i. ut in domo. cuz hec cõditio sit ꝯ substãtiã monachatus videt qꝫ ñ teneat. s. de statu mo. cũ ad monasteriũ. s. ti. ꝓi. c. vlti. xij. q ij. c. non solet. Rñdeo illud in mrimonijs h̄ secus in monachatu. si. xxviij. di. diaconi. uel dic qꝫ potuit fieri monacha in ꝓpria domo. xxvij. q. i. de viduis. ⁊ h̄ ipso qꝫ etiã fit monacha oĩa bona eius quo ad ꝓprietatẽ fiũt epi uel monasterij. cui specialit̃ se reddit. C. de epi. nulli. xix. q. vlti. §. vlti. ⁊ epus uel abbas põt sibi cõcedere usũfructũ ad uoluntatẽ suã. alij dicũt qꝫ deueniẽt ad succedẽtes ab intestato. ar. C. de epis. si qs presbr. alij dicũt qꝫ sunt in pẽdenti. ff. de iudi. nõ quẽadmodũ. ⁊ in canonẽ late excõicationis incidũt si uerberat abbis q nouerũt. uel ab oĩbus qui habitũ portãt. ī. de sen. exco. nõ dubiũ. Itẽ dic qꝫ nõ est hec ꝓditio cõtra substantiam monachat⁹ qꝫ in certo loco moret. ⁊ de certis redditibus uiuat. sed aliqñ abbas uel qlibet supior põt h̄ concedere ex cã s. de elec. cũ inter. R. sed tñ nullus ꝓterea põt se obligare: ut ꝓpetuo dimittat aliquã ecclesiã. uel locũ alicui monacho. s. de statu. mo. cũ ad monasteriũ. sed ⁊ si obliget nõ est contra substantiã monachatus. qa nõ ponit qꝫ h̄ erat ꝓpriũ cum in certo loco morãdo possit esse sine ꝓprio. ⁊ in obediẽtia. ſz tñ qz est turpis cõditio est reiciẽda. ⁊ monachat⁹ tz. ⁊ si occurreret casus in quo abbas uel supior uellẽt ex malicia remouer illũ a loco quẽ ei deputarunt posset supplicare supiori ⁊ superior eum audire deberz ad similitudinẽ serui. C. de ꝓci. iper. offe. l. i. insti. de his qui sui uel alie. iur. uel dic qõ plus placet qꝫ hec mulier nõ erat monacha ⁊ bene poterat habere ꝓpriũ. ⁊ tñ nõ poterat nubere ꝓpter uotũ solẽne qõ emiserat. qõ qualiter fieri possit. no. s. de regu. ⁊ tran. porrectum. propriam. quodãmodo autẽ sunt episcopi uel monasterij. habitũ. per hanc habitus susceptionẽ solennizatum est uotuz. ⁊ ideo dirimit sequẽs mrimoniũ. ut no. s. e. meminimus. et hoc ideo est. qa apparuit uolũtas eius de vita mutanda. immo plus dicimus qꝫ sine habitu solennizat uotum. ut no. s. de regula. ⁊ transe. porrectum. cohercere. s. de cõuer. cõiu. ex parte. in fi. so. ibi.

Roposítum. mulier. que cū non deliquerit. nec mr̄imoniū teneat ꝺ iure pōt ab eo recedere si postq̄ sciuit ipedimentuz nullo mō ꝓsensit. qa cū añ mortē secūde uxoris nō fuerit mr̄imoniū qa nō potuit ꝓpter impedimētuz alteri⁹ uxoris. nec post mortē fuit mr̄imoniū si ab eo discessit uel alia signa dissensus ostēdit. ⁊ sufficit ꝓ signo dissensus q̄ etiā q̄ñ mulier credebat se legitimā uxorē ab eo discessit. ⁊ etiam cōtra ꝓscientiā. ⁊ hoc sic ꝓbo. primus ꝓsensus non fecit mr̄imoniū ꝓpter impedimentū. nec potuit facere toto tēpore vite alterius uxoris. nec post mortē pōt fieri sine cōsensu quez ꝓstat nō adesse exquo ab eo sepata est lz inīuste. qa sine iudicio ecclesie recedere ab eo ñ debebat. ī. de diuorc. porro. sed si de nouo cōsentiret in eā siue expresse ꝟbendo secū de nouo p uerba formata siue tacite cohabitādo sibi carnaliť siue non carnaliter more solito cohabitādo sibi ī domo uel alio mō. dicimus q̄ q̄si nouo ꝓsensu fit mr̄imoniū. ⁊ ñ tm̄ ꝓpt̄ nouū ꝓsensuz sed etiā ꝓpter ueterē. qz licz nulluz eēt de iure qa tm̄ effigiē mr̄imonij gestabat. ⁊ qa pſumunt in eadē uolūtate p manēte. ar. C. de nup. ⁊ si. cōtra. ff. e. nuptie. eos si qs. Sed dices quomō ratificabit p hūc ꝓsensuz tacitū uel expressum id qꝺ nullū ⁊ illicitū erat cōtra id qꝺ est. ff. como. l. ij. ⁊. ff. de v̄bo. ob. inter sti. §. sacrā. Rn̄. hoc spēale esse in mr̄imonio. s̄ de despon. impu. duo. ⁊. c. accessit. ⁊. c. attestationes. uel dic q̄ generaliť uerū est qꝺ diximus. qa quotiēscunq̄ ex alicuius ꝓsensu pēdet q̄ aliqd ualeat si eius ꝓsensus accedat tacitus uel expressus dūmō talis sit q̄ a iure nō reprobeť qꝺ ꝑus fcm̄ est etiā si ꝑius nō ualebat tm̄ mō ex q̄si nouo ꝓsensu ualere incipit ut ex nūc nō ut ex tūc. ff. de of. pcon. obseruare. §. si. ff. ad tre. sed ⁊ si. C. cōia utri. l. i. ⁊. ij. ff. de dona. inť vi. ⁊ ux. cuz hic status. §. si maritus. ⁊ pcedētes ꝓsensus tm̄ ad istum vltimū trahunť. ff. de ser. ru. pre. p fundū. nec facimus viz utrum sciuerit aliā uxorē mortuā nec ne cū tēpore quo pōt eā habē ut uxorē cōsentiat in eā ut in uxorē. ⁊ solus ꝓsensus fac̄ mr̄imoniū. xxvij. q. ij. sufficiat. sz in hoc facio vim q̄ bona fide ꝟxit mr̄imoniū cū isto viro. s. ignorās eū hre aliā uxorē q̄ si sciēs eū hre aliā uxorē ꝟxisset cū eo nō crederē q̄ p hmōi tacitos ꝓsensus ratificareť primū mr̄imoniū sed q̄ tm̄ sicut ꝑ scz p adulteriū ꝓmiscet ei. ⁊ ꝟ est uerū. s. q̄ sicut ꝑdictū est ratificať mr̄imoniū ex pte mulieris ignorātis ⁊ bone fidei ubi etiā ex pte uiri interuenit ꝓsensus ꝓiugalis: sz si vir q̄ sciebat ipedimētū nūc cū pōt nollet mr̄imonialiť ꝓsentire in eā cogi ꝺz de nouo ꝟbere. ut no. s. ꝺ spōsa. cū in aplica. si tamē post mortē ꝑoris uxoris cōiuncti sunt siue sciuerūt de morte ꝑioris uxoris siue nō ammodo separi nō pñt cū semel ꝓsenserit mr̄imonialiť cōiungi. ⁊ eo tpe quo erāt soluti. alij ꝟ. ut no. s de cōdi. ap. sup eo. ⁊ idē credūt si liber ꝟbit cū ancilla ignorās eā ancillā. qz si postea fiat libera etiā siue sciat eam fuisse ancillā siue nō si post cognoscat eā ratificatū est mr̄imoniuz. ar. ī. de cōiu. ser. c. ij. alij tm̄ bñ ut nobis videť ꝺicunt. nā ex cōsequētia ꝑoris ꝓsensus videť ꝓgnoscere. arg. ff. de adulte. q̄uis. ⁊. l. si mulier. ff. de mino. l. iij. §. scio. nisi aliquo ꝓbabili argumēto appareret q̄ ei uellet mr̄imonialiť cōmiscere. ut no. ī. eo. ueniens. ⁊ q̄ diximus de muliere quando est in scia idē itelligim⁹ de viro iscio. ⁊ multo fort⁹ q̄ñ ābo sūt iscij. qdā tm̄ in multꝭ ꝺicūt his que hic notauimus.

Ignificauit. ꝓsēserit. p uerba de pñti. qa si sponsalia tm̄ interueniret nō dissolueret fm mr̄imoniū s̄. de spon. duo. licz. ꝓgnouerit. no. sufficere sponsalia de pñti etiā sine carnali copula ut nō teneat mr̄imoniū cū secūda cui fidē dedit ⁊ cognouit tali sponsa viuēte scilicet de presenti. alioquī. idest si non interuenerit coactio. ad secūdā. scz quam desponsauit prima viuente.

Uper ꝟ. de facto. qa de iure nihil agiť. mr̄imonio. ꝟbendo p uerba de pñti. fidē. de ea ducenda post mortē sue uxoris. ī. e. cū haberet. fidem. idem est ⁊ si cū ea ꝟbat stati per uerba de pñti ⁊ ꝓgnoscat. ī. c. ꝑx. ⁊ sequēti. secus aūt si eā cognoscat. uel in domū adducat tāquā cōcubinā. ī. qui filij sint legi. tāta. ī. e. significasti. Item si cōtrahat tm̄ sine p uerba de pñti siue de futuro ⁊ nō cognoscat legitima uiuente nō impediť post mortē cum ea ꝟbere. ī. e. c. vlti. si aūt cognouerit eā anteq̄ cū ea contrahat siue post nō pōt cū ea cōtrahere. ī. e. c. vlti. §. vlti. machinatio aūt sufficit etiā si copula carnalis nō interuenerit. ⁊ etiā si fidē nō dederit de ea ducenda. sed hanc intentionē habebat in occidēdo marito. s̄. de cōuer. insi. c. i. in fi. si āt occidisset eū sz ñ hac itentōe licite posset eā ꝟre uxorem. ar. s̄. de cōuer. isi. c. i. in fi.

Ꝫ littera ꝝ. supsit. ⁊ ideo nō ualuit. vir autez poset. aliā. facti consciam. supduxit. tanquā uxorem ut notať. s̄. c. ꝑimo.

Um haberet. adulteriū. ꝟ adulteriū si non dedisset ei fidē de ea ducēda. uel nisi facto cōtraxisset cū ea de pñti nō impediret mr̄imoniuz inter eos s̄. e. c. ij. ⁊. ꝟ. ea. facti cōsciam. contrahere. de facto. ⁊ hoc fuit legitimū impedimentū. quasi. ideo dicit quasi. qa in ueritate mr̄imoniū nō est. necessaria. idest alimētis. nā in debitis exsoluēdis ⁊ alijs necessitatibus nō tenet subuenire. ff. de li be. ag. si qs ab. §. si uel parēs. Item quod hic dicit intelligo secundū canones. nā secundū leges patres ⁊ ascendentes per lineā paternā nō tenēť alere filios nisi iustos. matres autē et ascendētes per maternā lineā etiā vulgo quesitos alere tenē tur. ff. de libe. agno. si quis ℞. i. §. i. de alimentis aūt legitur ⁊ no. s̄. de cōuer. insi. c. vlti.

Ignificasti. alť. nota sufficere alterū machinatuz in mortē prioris. vnde etiā si vir in mortē sue uxoris machinatur alterā ꝓpter quā ducendā machinatus est: ducere nō poterit. arg. xxx. q. i. si quis nō. ⁊ si machinatus ē in mortē mariti cōcubine multo fortius. s̄. e. sup ꝟ. formaz. no. etiā iniuste excōicatū absoluendū fm formā eccīe.

Eniēs. cohabitauit. exquo copula interuenit siue ignoret mortuā prioꝛē uxorē siue nō ratificātur prioꝛa spōsalia. qa bñ pſumit q̄ exquo timoꝛ peccati recessit ab ea si postea redit ad eā cuz sine peccato potest ei cohabitare q̄ mr̄imonialiter ei cohabitare intēdit. adultere. ducēdo eā post mortē uxoris ꝑme q̄ nō pōt eē nisi sciat eū hre aliā uxorē. adultere. scienti q̄ aliā haberet uxorē. nā uere ei fidem dederat viuente uxore prima. sicut ex littera apparet. concedatis. ⁊ non compellatis.

Ꝫ quis uxorē. añ fidē datā uel mr̄imoniū de fcō ctū. ꝓgnouit. q̄ si primā nunq̄ ꝓgnouit forte pventā morte uel religiōe. dicūt qdā q̄ licz nō tenuerit matrimoniū q̄ viuēte ꝑma ꝟxit. s̄. c. ꝑi. tm̄ postea cū ea ꝟbere poterit cū prima nō cognouerit. alij dicūt ꝟ ⁊ ꝑ eis sufficere videť. s̄. e. c. ꝑi. ⁊. c. ij. ⁊ hoc placet.

De ꝓiugio leproso. Rubꝛica

Eruenit. de consuetudine. xxx. ij. q. ij. ꝟ ipsum. ⁊ viri. nota virū teneri ad sequendꝺ uxorē cuz ex necessaria causa abest. aliter enim uxoꝛ teneť sequi virū ex quacūq̄ causa recedat. xiij. q. ij. vna q̄q̄. arg. xxx. q. v. cū apud. nisi uellet eā traheť ad maleficiū. ī. de diuoꝛ. quāto. nisi esset uagabundus. xxxiij. q. ij. si qs necessitate. sequitur. ad reddendū debitū non ad iacendū in eodē loco. uel morādū in eadē domo. potuerunt. quidam credunt ꝟ ius cōmune. alij dicunt eos precise cogendos. sed ꝟ de benignitate aliud tollerari. xxxij. q. v. boꝛrendā. ī. c. ꝑi.

Uoniam nemini. separanda. quin sit matrimonium. soluendum. s. c. primo. nō.
Itteras. cogi. s. de iureiu. quēadmodū. ubi no.

De coniugio seruorum. Rubrica.

Ignum seruicia. t si simul pcurrāt uxor ad petendū debitū t ad petendū seruicīū. qa de debito reddēdo se cito expedit. videt dns maliciose facere si nec modicū momētum det seruo ad satisfaciendū uxori. vñ eius malicie nō est indulgēdū. ff. de rei uen. iu fundo. qa tñ nō potuit se obligare in preiudiciū prioris obli. t qa res transit cū onere suo p̄mo obediet dño. ar. s. de iureiu. tua. nisi timeat de adulterio. t tenet eū sequi quocūq; dns miserit eū. si tñ uellet eū uēdere grecis forte nō posset. qa separi nō debēt. ar. C. cōia. utri. iu. possessionum. liij. di. fraternitatem. sed alicui propinquo cogi potest ad uēdendū bonis cōditi. interest enim ne qs re sua male utat. insti. de his q sui uel alie. iuris. §. pe. ff. e. si dns. Itē credimus si diuersoꝝ serui t ancille copulent. qa nō debēt illa diuidi q̄ sibi aliqñ debitū reddere non possint.

Roposuit. carnaliter. pēdente aūt lite nō reddi sibi debitū sed p̄us excōicationem sustinebit. j. de sen. ex. ingsitioni. secus est in adultera q̄ in uxore. de qua no. j. de sen. ex. ingsitioni. audiuit. t credidit. ñ enim cuilibet referēti credēdū ē. xxiij. q. iij. q̄ magnū. ff. q̄ cū falsotu. l. ij. t titubās. p ignorāte habēdus est. C. de cōmerciis. l. vlti. ff. de libe. ho. ex. l. iij. §. his. diuortij. t qdē error deteriōris cōditionis ipedit mrimoniū p̄bendū t dirimit ita p̄ctus ut si liber p̄bat cū ancilla. ut hic p totū. sed secus ē si sit ibi error maioris uel paris cōditiōis. ut si seruus cum libera p̄bat uel etiā cū ancilla. etiā si credat eā liberā. qa nō hꝫ quid sibi obijciat. xxxij. q. vi. p totū. arg. j. de diuor. significasti. Item alia ratione. quia edictū de mrimonio est prohibitoriū. t tenet mrimoniū seruoꝝ etiā dominis cōtradicentibus. mulieri. idest a dño mulieris. uel de equitate canonica loquit.

Jcet. pditionē. aliter enim est de iure. xxxij. q. iij. liberi. C. de rei uendi. partus. patris. quātū ad patrē sufficiebat qnquēniū. C. ne de sta. defū. l. i. t. l. si pater. iudicādum. non est diuortium faciendū.

Bnostrā. intellexit. t credidit. ut no. s. e. c. i. cōsenserit. repete qd̄ diximus de eo q dux. i ma. c. i.

De natis ex libero ventre. Rubrica.

Adecens esse ad seruitium. idest in seruitutez. C. de natis ex libe. uen. l. i.

De cognatione spirituali. Rubrica

Cognatio spūalis diuidit in paternitatē t filiationē t fraternitatē sororitatēq;. nō enim pcedit ad nepotes t ulteriores. filia enim spūalis mea pōt p̄bere cū filio filij mei licz nō cum filio meo. ar. xxx. q. iij. c. i. t sufficit ea sola rō. qa prohibitū non inuenit mrimoniū inter tales. t credimus q nō solū filio legitimo ñ pōt copulari filia spūalis sz nec illegitimo. filio autez adoptiuo filia spiritualis legitime copulatur.

Irum aūt. mrimonij. forte illi q sunt. xxx. q. iij. sup qbus. p̄ suscepti. seo p̄ videt. qa primꝰ canon intitulatus est noīe pascalis. ij. q fuit post vrbanū q est scōs intitulatus. sed potes dicere q̄ Gratia. errauit in titulo. debuit enim dicere pascalis. i. uel loquit de alijs canonibus q ñ sunt in nostris pplationibus. psuetudo. que in cōtrahēdo matrimonio ualet sed in p̄cto minime. ar. s. d̄ spon. duo. licet. et c. tuas. j. e. sup. cōtra. ibi so. q̄uis dici posset q̄ cū ista impedimēta sint p pstitutiōez ecclesie inducta p p̄riā pstitutionē uel psuetudinē legitīe introductā poterit p̄riū introduci.

I vir uel mulier.

Uper eo. ita q. h redit ad primū casuz. s. qñ filiꝰ p quē cōtracta est ppaternitas. trahit. alij itelligūt de alijs filijs. t exponūt uerbū separe ad penitentiam agendā nō ad thorum uel in perpetuum.

Artinus bertā suscepit. postq̄ contraxit cuz. T. t eā cognouit. qa tūc ei cōpaternitatē q̄siuit. xxx. q iij. si qs unus. secus aūt si copula secuta eēt ppaternitatē. xxx. q. iij. c. i. qui spiritualez post susceptum. tunc enī nō sunt effecti vna caro añ cōpaternitatē licz eēt spōsa de p̄senti tñ nō q̄reret cognationē spūalē. vñ nō p̄hibet aliquis cōmatrē quā uxor q̄siuit dū sponsa erat ducere in uxorē. alij tñ dicūt cōtra. Quibus autē casibus qs possit habere duas cōmatres uxores. t q̄ cōmaternitas h impediat mrimoniuz t que nō. his uersibus notat. Que mihi uel cuius mea natū fonte leuauit. Hec mea cōmater fieri mea nō ualet uxor. Si que mee natū nō ex me fonte leuauit. Hanc post fata mee ñ inde uetabor habere. d̄ fornicaria dicūt quidā q̄ si leuauit si lū alterius de sacro fonte nihilominus fornicarius pōt accipere in uxorē cōmatrē fornicarie sue. qa spūalē p̄ximitatē nō pōt q̄rere fornicaria. alij dicūt q̄ sicut q̄rit carnalis affinitas p fornicariū coitū. j. de eo q pg. p̄sang. ux. sue. discretionez. et eadē rōne t spūalis p̄ximitas. maxime cū canones idē p̄stituāt in unione carnali q̄stū ad ingrendū spūalē p̄ximitatez. si aūt duo leuauerūt eundē de sacro fonte ipsi duo nō p̄hibēt p̄bere. Itē si martinus prohibet accipere thebergā cuius filium berta suscepit de sacro fonte multo fortius prohibet accipere filiam spūalem uxoris sue.

Ontracto. sal'. de cōse. di. iij. sal celestis. pabulo ar. ex his q̄ p̄cedūt baptisma nō p̄bi ppaternitatez xxxij. di. in. §. uerū. cōtra in si. xxx. q. iij. nō opz. sup qbus. t q. i. puenit. de cōse. di. iij. de hic. t. c. in cathecismo. so. h. dixit q̄ p. vij. sacramēta q̄ sunt a p̄mo pabulo sacrati salis usq; ad cōfirmationē p̄trahi ppaternitatē que t impedit t dirimit mrimoniū. t hec decre. ñdet q̄ puer erat tñ filius cōcubine nō petri. uel q̄ hec nō sit decre. Bar. dixit qa p tria tñ sacramēta p̄bīt cōpaternitas. p cathecismū. baptismū. t cōfirmationē. de cōse. di. iij. in cathecismis. t hec decre. ñdz ut. h. uel nō tenuit ad totū cathecismū sed ad missionē salis tñ. iō. B. dixit q̄ p dicta tria sacramēta tñ p̄bīt ppaternitas. quorum duo. s. baptismus t cōfirmatio dirimūt mrimoniū sed cathecismus tñ impedit t nō dirimit. t est rō q̄ p̄cedit baptismuz q̄ est ianua oiuz sacramētoꝝ. xxxij. di. §. uestra. s. de p̄s. ñ bap. c. i. t iij. Itē est alia rō. qa añ baptismū nō est filius ecclesie. qa sine baptismo nullus saluat. xi. q. i. firmissime. t si non est filius ecclesie non est filius spūalis. t sic nō est spūalis pgnatio cōtracta nō ergo ppter hoc dz mrimonium separi.

Eniens. ante. secus si post.

Ua nos. filiā. p quam cōtracta est cōpaternitas.

Litteris.

De cognatione legali. Rubrica.

Jqua p adoptionem. Legalis cognatio superioris ad inferiorē h semp p̄hibz qa etiā collateralis impedit dūmō durat ut h. ff. de ritu nupt. p adop. Itē filius adoptiuus cū uxorē adoptātis. t adoptās cū uxore filij adoptati etiā finita adoptiōe p̄bere nō pōt. ff. de ri. nup. adoptiuus. t hec uera sunt i filio arrogato q in potestatē adoptātis trāsit. nō aūt in adoptato q nō trāsit in potestatē adoptātis. h enim licite p̄bit cum filijs

adoptãtis. Item arrogatus licite cõtrahit cum filijs illegitis arrogãtis cũ nõ sint in eius ptãte. alij tñ dicũt idẽ in arroga to ⁊ adoptato. arg. C. de adop. l. penul. §. penul.

De eo qui cognouit ꝓsanguineã vxoris sue. Rubr.

I quis cum filiastra. nec amatur. ipsa ãt licite exiget. Eniens sponse de futuro dispensatione. Dispẽsatio necessaria ẽ ubicũq; aliqd sit ꝯ ius. sive sint clerici sive laici. eam. scilicet matrem.

E illo. publicum. ita ꝙ probari possit. nam meius est tacere cẽ quũ deficiat in probationibus. ij. q. vij. pleriq;. secus si esset sponsa de futuro. s. de sponsa. preterea.

Ranstmisse. nobis.

Uper eo. ꝙ separari. s. de testi. preterea. contra. so. ibi. separari. s. de ꝓsump. tertio. contra. so. ibi.

Iscretionem. repetat. no. ꝙ fornicariũ coitũ ꝯbi affinitatẽ. adulterij. no. dici adulterium qõ fit cuz sponsa alterius de presenti.

Raternitati tue. extraordinaria. ⁊ idẽ cẽt si extraordinaria pollutio nõ interuenisset. ⁊ extraordinaria. extraordinaria enĩ pollutio alterius tm̃ etiã si intra claustra pudoris fiat nõ facit affinitatẽ. nec mr̃imoniũ ꝓsumat. nisi ex affectu fiat mr̃imoniali. xxxv. q. iij. extraordinaria. ad hoc enĩ ut ꝯbaĩ affinitas necesse ẽ sanguis utriusq; sieri cõmixtionẽ. ar. xxxv. q. x. fraternitatis. vñ licet mulier semen emittat si vir nõ emittit nõ ꝯbiũ affinitas. ⁊ ẽ ad hoc ar. de frigido q palpitãdo põt mulierẽ ꝓuocare ad semis emissionẽ ⁊ econuerso ⁊ tñ nõ est ibi mr̃imoniũ. uel cõmixtio semis. ⁊ iõ nec affinitas. sz si vir emittat in mẽbro mulieris ⁊ nõ mulier dubitari põt. tñ sive emittat sive nõ ⁊ etiã neutro emittẽte tamẽ spõsalia ꝑmo facta ratificari credere ꝓpt̃ ꝓsensuz mr̃imonia lẽ q ibi ẽ uel ꝓsumit. ar. ꝓall. c. extraordinaria. dũmõ sint matrimonio apti uel ꝓxĩmi. s. de despõ. ipu. ꝓtinebat. h autẽ scda spõsalia sepant ñ ꝓpt̃ affinitatẽ sed ꝓpt̃ pu. bone. iustitiam.

Elris puelle. cum hac puella erant tm̃ spõsalia.

Eniens. consulas. nã si non sponsam cognouit anteq; spõsam de futuro neutrã habere põt. s. c. p xi. secus si pr̃ cognouisset spõsaz cũ affinitas superueniens nõ dirimat mr̃imoniũ. s. e. discretionẽ. j. c. ꝓximo.

Ue fraternitatis deuotio.

Ordane mulieris.

De consãguinitate ⁊ affinitate.

Elitteris tuis. subarrasset. per annulũ. reuixit. no. sepe ꝓcedi ad inqsitionẽ uel accusationem ⁊ est hoc spẽale in mr̃imonio. de h no. j. de pur. ca. cũ dilec. archipresbytero. q uel ex cõsuetudine uel ex delegatiõe cognoscebat uel male. p cessit. ⁊ iõ. q. nõ teneat ꝙ coraĩ eo factũ est mandaĩ de nouo. p cedi p abbatẽ. quartus. bñ sufficiebat qntus gradus ad se pationẽ. sed qr̃ ps uoluit se h onere ꝓbationis grauare. iõ de q̃rto gradu ꝓponit. vel hoc iõ dicit qr̃ hẽbat suspectos testes. ⁊ iõ nõ vult eos audire ultra quartũ gradũ. sed si ultra quartũ gradũ sunt vult ꝓ dispẽsato haberi. citra aũt difficili or̃ est dispẽsatio. si p testes. hinc colligit satis exꝑsse ꝙ in cã mr̃imoniali post publicatas attestatiões iterũ sup eodẽ articulo recipiunt testes nõ tm̃ in cã appellationis sed in cã principali. ad idẽ. s. de testi. cũ in tua. facit etiã ad hoc qr̃ si res in de nõ obest qn iterũ cognoscaĩ de eodẽ imo satis videtur ꝙ etiã in eadẽ cã iterato recipiet nouas ꝓbationes non tm̃ instrumentorũ sed etiã testiũ. arg. s. de re iudi. latoz. cõsanguineci. s. de testi. cuz in tua. potestatẽ. sunt enim iudici necessaria scientia ⁊ potestas. xxi. di. §. i. ⁊ §. aliter. ipsi enĩ ꝓsumunt maiozis sciẽtie ⁊ magis exercitati.

Up eo. nõdũ. ⁊. j. ⁊ ita fuerũt tm̃ sponsalia de futuro. fide. fides interposita est cã quare solum dictum sponsi non sufficit sine amminiculo fame aliaz enim solus sufficeret. s. de sponsa. preterea.

Uod dilectio. sexto. hodie oibus licz in quarto legati. qui sup hoc hẽbant speciale mandatũ aliẽ nõ liceret. s. de trãsac. c. vlti. quoto. hec tria ñ habẽt hic locũ qa erat idulgẽtia ⁊ cõsuetudo ꝯria. deferendũ j. c. vlti. cõtra. so. h speciale est. qr̃ h fuit dispẽsatio q̃ cũ sit cõtra ius cõe est restringẽda ibi loquit de iure cõi. sed ar. ꝯ. ff. de cõsti. ꝓnci. l. vlti. s. de dona. cũ dilec. sed illa loquũt de idulgẽtijs que non sunt contra ius uel in alterius preiudiciũ qa in illis secus. s. de transl. epi. c. vlti. ff. quod quisq; iur. l. iij. Itẽ hic secus ꝓter consuetudinẽ contrariam.

E infidelibus. denotatos. ⁊ phibẽtes mr̃imoniũ. eos. si mr̃imoniũ est apud iudeos ergo idiui dua cõiunctio. xxvij. q. ij. §. i. quomõ ergo fm uet testm̃ cõcedit libellus repudij. ut. xxxiiij. q. ij. nõ satis. Rñ. illud semp fuisse peccatũ. sed pmissione cõpatiua concessum j. de diuor. gaudemus. ⁊. c. quãto. sed ad hoc obijcit ꝙ vno infideliũ cõuerso ad fidẽ alio nõ cõuerso nolẽte sibi cohabitare sine cõtumelia noĩs xp̃iani soluit mr̃imoniũ. j. de diuo. gaudemus. ⁊. c. quãto. sed dic supioẽ descriptiõe locũ habere in mr̃imonio rato tm̃. ¶ Itẽ obijcit nõ videt esse mr̃imoniũ apud iudeos cũ fm eos tã diu duret q̃diu libellus repudij detur. s. de condi. appo. c. vlti. xxxij. q. ij. solet. Rñ. aliud est cũ a cõstitutione uel cõsuetudine hz ꝙ separi possit. aliud est cũ a pacto ꝯbentium ꝙ non licet.

Uod sup his.

Uia circa obtinenda. nõ intelligas ꝙ h obtẽta fuerit dispẽsatio sup mr̃imonio sed data fuit alicui potestas dispẽsandi. ⁊ ille cui cõmissa erat dispẽsatio timuit ⁊ bñ ad dispẽsatoz ꝓcedere qr̃ cã dispẽsationis cessabat. ⁊ h innuit hoc uerbũ obtinẽda. dissimulare. ꝓpt̃ maius malũ vitandũ. dispẽsationẽ aũt ualere nõ credimus. ar. ff. de na. libe. l. i. s. de of. ord. ex pte. j. de sen. exco. cũ ꝓ cã. sz ista dissimulatio hz vi dispẽsatiois ita ꝙ decetero ñ põt separi ipz mr̃imoniũ. nã stultũ eẽt dicere ꝙ manerẽt in adulterio

Ua duxit. h est no. filio. dicendo sic ego vidi uel audiui ꝙ tales uocabant se adinuicem patruus et nepos. uel quia dicebatur ꝙ ille fuerat frater pãis. ⁊ alter filius fratris.

On debet. de coniugio. cũ tm̃ in his casibus: puta in secũdo ⁊ tertio genere affinitatiz ⁊ in sobole suscepta ex secũdis nuptijs sit sublata publice honestatis iustitia videt ꝙ sicut oli sic hodie quis nõ possit habere uxorẽ duoruũ fratrũ. xxxv. q. iij. porro. quidã tm̃ dicũt in oibus sublatã nisi in sponsa de futuro. de qua babuisti. s. de sponsa. iuuenis. ⁊. s. de despon. ipube. accessit. ꝑpetuam. hodie ergo circa mr̃imoniũ nulla currit ꝓscriptio.

Jr. quia stipite. licite. s. e. qõ dilectio. ꝯ. so. ibi.

De frigi. ⁊ malefi. ⁊ impotẽtia coeũdi. Rubrica.

Tcepisti mulierẽ. ꝑ mensem. iõ est si ꝑ vnũ diẽ. idez est si ꝑ centũ annos. per ueruz. ꝑ iuramentũ utriusq; cũ septima manu. ꝓpinquoꝝ. xxxiij. q. i. c. ij. uel qa mẽbrũ hz ariduz. ⁊ est tutius ꝙ tũc etiã ꝑ triennĩ expectẽt cũ finale iudiciũ ꝏ futuro pẽdeat. j. e. lauda. ⁊. c. fraternitatis. in fi. tm̃ nõ credit necessariũ ꝙ tm̃ expectent si aliter constet indubitabiliter de eius

impotentia puta quia iã plene adultus esset ꝛ indubitabilis
ariditas appareret.j̃.e.lauda.in prin.ꝛ.c. fraterni. ibi licet p
errorẽ.uel potes dicere q̃ ꝑncipiũ huius decre. logt̃ qñ cõsti
tent ambo ipotentiã viri.ꝛ tũc si p vnũ menses simul dederit
operã copule cõiugali etiã si nõ appareat ipotẽs ꝓpter par
uitatẽ ꝛ ariditatẽ mẽbri.ꝛ etiaz qa mulier incorrupta ostẽdit
ꝛ etiã si hoc nõ appareat sed virũ ipotentẽ dicũt. tñ necesse ẽ
q̃ septima manu ꝓpinquorũ hoc ꝓbet.ut hic.qa põt esse q̃
licz mẽbrũ sit paruũ ꝛ aridũ tñ semen põt emittere sicut ꝛ vri
naz emittit.ꝛ ꝓpter hoc dubiũ nõ sufficit ꝓbatio aspect corr
poris uel cõfessio nisi adsint iuramẽta ꝓpinquorũ. Item nõ
sufficit q̃ vna die mãserit mulier cũ viro :imo necesse ẽ q̃ ad
minus p menses fuerint in expientia copule cõiugalis. Itez
si steterit cũ viro plusc̃z per annũ q̃ nõ reclamet etiã si postea
oia indicia frigiditatis viri oñdere uelit.ꝛ etiã iuramẽta ꝑsta
re ulterius nõ audiunt.qa oibus modis ꝑsumt carnalis co
pula interuenisse q̃uis in hoc casu posset dici ꝓbabiliter q̃
etiã post annũ ꝛ semp si cõsitent ipotentẽ virũ separi debent
iuramẽtis ꝑstitis.ꝛ maxie si ꝑdicta indicia frigiditatis appa
rent .sed videt q̃ deberẽt ee triẽnio in ꝓbatione copule cõiu
galis.j̃.e.lauda.so.illa loquit qñ nulla uel pauca signa frigi
ditatis apparẽt ꝛ tũc erit necessariũ trienniũ.uel intelligit qñ
fuerint simul plusc̃z p annũ.qa ꝛ tũc põt mulier petere sepa
tionẽ sed triẽnio erũt in ꝓbatione.uel illud hz locũ qñ ꝑus
nõ põt ꝓbari frigiditas uiri.qa tunc dandũ est triennium.ꝛ
hoc ipm sonat lra illius.c.sed qa h añ ꝓbat frigiditas ñ est
necessariũ trienniũ.uel hic logt̃ qñ uterq̃ ꝓsitet ibi qñ alt tm
sz ꝛ qñ ambo ꝓsitent videt̃ necesse h trienniuz.j̃.e.c.fi.sed dic
ibi loqui ultra annũ qñ cũ eo mãserat.secũda aũt ps huius
decre.loquit qñ mulier dicit maritũ frigidũ sed ipse negat.i
hoc casu eni si p.vi.mẽses steterit cũ marito sine reclamatiõe
nũc̃z decetero ꝓtextu frigiditatis poterũt separi. ꝛ hoc iõ qa
ꝑsumt ab eo cognita.nec ꝓderũt ei ꝑdicta indicia frigidita
tis viri ꝛ sue virginitat̃.qa põt esse q̃ ꝓpter modicũ mẽbruz
viri mulier adhuc appz integra.uel aliter timet oculi deceptõ
tertia ps dicit q̃ si tm p duos mẽses uel per minus spaciuz
sex mensiũ fuerit cũ viro ꝛ tũc reclamauerit de frigiditate viri
etiã si vir neget tñ si ꝓbauerit p iuramẽta frigiditatẽ viri.ꝛ ni
hilominus p alia indicia viri uel p aspectũ sui corpis sepabi
tur mrimoniũ.sed in hoc casu nõ est necesse trienniũ expien
tie copule cõiugalis.ut in illa decre.laudabilem.ꝛ hoc iõ qa
cito reclamauit.sed in secũdo casu hic.s̃.ꝓxi.nõ. posset dici
succurri mulieri q̃ nimis tacuit p expientiã trienniũ.ad h fac̃
decre.laudabilẽ.ꝛ hoc magis lre cõsonare videt̃ qcquid di
cant glo.nõ.in hoc casu.ꝛ in.c.laudabilem. Et nota q̃ tria
argumenta inuenta sunt ad probationez frigiditatis. scilicet
aspectus corpis.iuramẽta septime manus ꝓpinquorum.
ꝛ trienniũ.sed discretus iudex ꝓuidebit utrũ vnũ solum uel
duo uel omia tria argumẽta faciat ꝑstari.ꝛ cũ in snia sepatio
nis mrimonij periculũ aie uertat melius est q̃ supbabũdẽt
ꝓbationes q̃z deficiãt.reparare.no.cõtra sniam uenire ueri
tate manifesta.reparare.xxxiij.q.i.si p sor.cõtra.so.illud tz
qñ ꝓpter maleficiũ sepat.sed h qñ ꝓpter frigiditatẽ. Alij di
cunt illud derogatũ ꝛ melius.dimidiũ.idẽ si post duos mẽ
ses.ut.j̃.sequit.hoc nõ placet.credendũ.nisi mulier p aspe
ctũ corpis uelit ꝓbare se virginẽ q̃ ꝓbatio ꝑfert.s̃. de ꝓba.
ꝓposu.aliqui tñ dicũt q̃ in hoc casu etiã si mulier p aspectũ
corpis uelit ꝓbare se virginẽ.nec admittit cũ possit ꝛ cõsen
sisse videat eũ habere ut fratrẽ.ꝛ si nõ possit eũ habere ut ma
ritũ.j̃.e.cõsulta.ꝛ qa si ꝓpter frigiditatẽ viri separet daretur
mulieri licentia nubẽdi alij.sed põt esse q̃ mulier est virgo ñ
qa vir sit ipotens sed qa sibi cõiungi nõ vult ꝛ tũc nõ est licẽ
tia sibi dãda nubẽdi alteri.sed vir cogẽdus est ad eã accede
re.si aũt ambo cõfiterent virũ ipotentem licite separi possent
cũ solẽnitate supradicta.s̃.e.in ꝑn. caput.xxxiij.q.i. si quis
uxo.ꝛ sunt he rones.qa tractu tẽporis ꝑsumt contra eã. s̃.
de sponsa.ad id.ꝛ qa quilibet ꝑsumt potens.l.di.quia. Et
quia stat ꝓ mrimonio quod est fauorabile.xxxiij.q.i.dixit.
porrectũ.i.iuramentũ cũ septima manu ꝓpinquorũ mulie
ris.nã qñ aliq ꝓsitent ꝯ mrimoniũ ne colludãt hoc iuramẽ
tuz est necessariũ.s̃.de eo q ꝓg.ꝓsang.ux.sue.sup.xxxiij.q.
i.de his.nisi fama eorũ assertionez adiuuet.qa tũc exonerat
ꝓbationibus horũ iuramẽtorũ.xxxv.q.vi.si duo.hoc ñ pla
cet qñ petit sepatio ꝓpter frigiditatẽ ubi parum aut nihil fa
ma ualere põt.sed secus est in ꝓsanguitate ubi multũ ualz fa
ma.sz de hoc plenius no.s̃.de ꝑsump.tertio.sed lz nõ creda
tur ꝯ mrimoniũ ut hic dr̃ ꝓ mrimonio bñ credit nisi eẽt ipe
dimentũ alterius mrimonij.xxxi.q.ij. lothar ius. uel nisi de
falso suspecti eẽnt.ꝛ q̃ dicit nõ credi eis ꝯ mrimoniũ intelli
gendũ est sepandũ.secus si uellẽt separe thorũ ꝓpter cõtinen
tiã.xxxiij.q.v.q̃ deo.ꝯ id qõ hic dr̃.s.q̃ credit mulieris iu
ramẽto cũ.vij.manu. ¶ Sic opponit. Quid erit ꝛ si marit
cũ totidẽ sit patus iurare q̃ coire põt.uel q̃ cognouit eã. di
co q̃ tũc ꝑfert ꝓbatio viri.ꝓpter rones quas hic nõui. Ha
bet ergo locũ qõ hic dr̃ q̃ vir tm ꝛ simpliciter dicit q̃ cogno
uit eã.mulier aũt ꝛ dicit ꝛ iurat cũ septima manu ꝓpinquoꝝ
aliqua etiã ꝑsumptiõe ariditatis uel alia ꝓcedẽte põt etiã in
telligi.qa si mulier dicit se incognitã ꝛ virginẽ. ꝛ vir dicẽ se co
gnouisse si post duos mẽses hoc dicat mulier nõ admittet.p
batio mulieris uolẽtis se ꝓbare virginẽ p aspectũ corporis.
sed tm̃ viro credit cũ sepe fallat oculus.xxvij.q.i. nec aliqua
idẽ ꝛ si uellent eũ ꝓbare maleficiatũ nõ admittet mulieris ꝓ
batio.ꝛ hoc propt rones in alia glo.assignatas. secus autez
si uellent probare per aspectũ corporis maritũ frigidum .uel
maritus mulierẽ artam.quia in hoc bene admitteret eꝰ pro
batio cũ hec satis de facili cognoscant.secus aũt si ante duos
menses protestet de impotentia mariti.

Quod sedez.impotẽtes.ꝓpter frigiditatẽ uł alio
ꝓpetuo impedimẽto.nã senes licet sint impotentes
propt defectũ caloris :qa tamẽ beneficio medicine
coire possunt ꝛ cõtrahere possunt.arg.C.de nup.sancimus.
xxxi.q.i.aperiunt.ꝛ.c.q̃ si dormierit. De paruulis autẽ dic
ut no.s̃.de despon.impu.puberes.ꝛ.c.cõtinebat.

Ex lris tuis.ꝓtraxit.idest contraxisse apparuit. si
enim certũ esset q̃ infirmitatẽ propt impotẽtiã ma
riti cõtraxisset non bñ sequeret q̃ si viciũ tẽ. nec ꝓ
pter viciũ de nouo cõtingens deberet separi mrimonium.

Consultationi tue.incredibile.satis appz h hãc
decre.loq in eo casu qñ qs ꝓxit sciẽter cũ ipotente.
opatur eni sciẽtia eius q̃ eã teneat in sororẽ.si autẽ
ignoranter ꝓxisset cũ arta nõ cogeret eã hãe ut sororẽ lz posset
si uellet.j̃.c.ꝓxi.potes aũt si cũ alia cõtrahat semp tenet mri
monium q̃uis in prio casu artã ut sororẽ tenẽ cogat ꝛ alere.

Laudabilẽ.requisisti. Prima ps decre.loquitur
qñ vnus cõiugũ dicit se cognouisse alter diffitetur
qa tũc dz dari trienniũ ꝛ iuramentũ.vij. manus ꝓ
pinquorũ alterius cõiugis.ſ.negãtis copulã. Secũda autẽ
ps loquit qñ uterq̃ cõfitet.ꝛ tũc nõ est necesse dari trienniũ.
sed sufficit septima manus parentũ utriusq̃ cõiugis. Intelle
ctus huius decre.satis declarat.s̃.e.c.i.in gl.q̃ incipit per iu
ramentũ.naturaliter.i.in his q naturalit frigidi dicuntur.
celebrati coniugij.ꝛ cohabitatiois exquo dederũt operaz
copule carnali.xxxiij.q.i.de his.ꝓ prius. nã si ꝓmo ꝓbari
possit puta qa hz mẽbrũ siccũ ꝛ aridũ statũ potẽti dabit licen
tia ꝯbendi.j̃.c.ꝓxi.qñ aũt est dubiũ expectat p trienniũ. au
ten.de nup.§.ꝓ occasionẽ.uel melius si ꝓsitent ꝛ multa indi
cia frigiditatis appararẽt.ꝛ insup ꝑstarẽt iuramẽta parentuz
uel alit.ut no.s̃.e.c.i.in gl.ꝓ iuramentũ.trienniũ.tãto tẽpo
re expectabit maleficiatus. nã si hoc tẽpus sufficit naturalit
frigidis multo fortius illis q̃ nõ cõtraxerũt a primis ꝯponẽ
tibus viciũ.j̃.c.vlti.nos dicimus q̃ ꝓpter maleficiũ nũquaz
sepat mrimoniũ.ut no.j̃.e.c.ꝓxi.noluerũt.i. nõ potuerunt

decretū. xxxiij. q. i. q; aūt. p iustū iudiciū. i. aspectū corpis uel testes. s. de probat. ꝓposuisti. erat enī virgo nec habz necesse habere septimā manū ꝓpinquoꝝ. uel dic cū sepe oculꝰ fallat. xxvij. q. i. nec aliqua. semp necessaria ē septima manus ī. e. c. vlti. in arta tñ secus dicerē. ī. c. pxi. q; est ifallibilis, pbatio. h placet. alij. dicūt. i. p aspectū corpis viri q; siccū ⁊ aridū mēbrū hz. ⁊ nō est h necessariū habere. vij. manū ꝓpinquoꝝ sicut ⁊ ubi ꝓbat arta. ī. c. pxi. separantur. taz vir q̄ mulier. secus si ꝓpter maleficiū. qa pōt esse maleficiatus cū vna ⁊ nō cū altera. xxxiij. q. i. si p sortiarias. h nō placet. vxorē. uxor enī esse nō pōt cū nō possint ibi esse duo bona mr̄imonij. ꝑles ⁊ sacramentū. xxvij. q. ij. omne. ꝯgnouerint. nec p aspectū corpis ꝓbare possint cū sit mulier corrupta. ⁊ vir habeat mēbrū aptū. vterq;. Quid si alter iurare nolit. Rñ. ut dixi s. e. c. i. in glo. p iuramentū. effecti. h iurabūt pncipales. purgatores aūt q; credunt eos uerū iurare. arg. ī. de purg. cano. quoꝝ. Quales autē debeāt esse purgatores dicāt de purga. cano. inter. tunc. scilicet pncipales ⁊ sacramentales si sciēt male iurant.

Raternitatis. prouidas. i. peritas. ī. e. c. fi. h enī duo in eis reꝙrunt q; sint honeste ⁊ perite. ff. d uē. inspi. l. i. ī. c. vlti. ⁊. s. de ꝓba. ꝓposuisti. sub periculo. imo iurare debēt. s. de ꝓba. ꝓposuisti. ⁊ hic modus est iurandi. deerat. i. inutile erat ad mr̄imoniū ꝯbendū. qui. nō dz autē q; hic fuit medicus uel cōcubitor. ⁊ iō hinc orta erit cā dubitationis. solenni. de uouēdo se alicui religioni in manu eiꝰ qui potestatē habeat ordini aggregādi. nos tñ dicimus idē ⁊ si nulli religioni se deuouerat sed aliter solēnizet uotuz. qd̄ q̄liter esse possit nō. de reg. ⁊ trāse. porrectū. religionē. quia trāseundo ad religionē ⁊ solūmō habitū nouicij suscipiēdo: simplex uotū solēnizat. s. de regu. ⁊ trāse. cōsulti. ⁊. c. statuim⁹ miraculū. melius placz q; siue p opus medici etiā cum corporali periculo siue p cōcubitū alterius viri etiā dissimilis in genitalibus reddat apta ꝓmo semp restituēda est primo. ⁊ h satis appz ubi dicit ꝑter diuinū mi. cē. h ipsuz etiā ꝓbat rationabilit. qa si mulier est arta vni oībus arta est. ⁊ si vni ē cognoscibilis ⁊ oībus est ꝯgnoscibilis. Jtē si est vni ꝯgnoscibilis nō hz neq; naturale neq; ppetuū impedimentū. ⁊ si ita est nō est a ꝓmo viro sepāda. ⁊ si sepata fuerit p errorē cōperta ueritate dz ꝓmo viro restitui. ut hic. Jtē q; dixi de corpali periculo sic ꝓbo. qa si añ incisionē in corpali impedimēto ꝯxerat cuz vno solo nulla rō est quare nō debeat cōplere ꝓmissionē factaz de mr̄imonio ꝯbendo cū eo. ⁊ etiā imputandū eēt mulieri si postea cū alio ꝯberet. si uero añ incisionē cū pluribus ꝯxisset sicut cū ꝓmo nō tenet mr̄imoniū. sicut falso asserūt. multo fortius nec cum secūdo. vñ secūdo nullo mō restituēda est. restat ergo q; semper est ꝓmo restituēda. in hoc tñ articulo. s. qñ p incisionem periculosaz reddit apta ꝓmo. videt ꝯria lr̄a pāsens. sez absqz corpali periculo. sed expone. i. absqz morte. q. d. si mors nō fuerit subsecuta ex medicamīe semp restituēda est ꝓmo viro. ⁊ hoc innuit qd̄ sequit in. §. p h tā grauis. ut ex ea mortis peri. cē. hec glo. placet. humanū. siue medici siue mariti eā cognoscētis etiā cū aliq̄ violentia. sed absqz piculo corpis. naz licet p assuefactionē alterius possz reddi habilis marito. uel etiā mariti sed nō nisi cū corpali periculo nō crederē mr̄imoniū tenere. vñ si nubat alij nō simili tenebit mr̄imoniuz. h nō placet. humanū. licitū. nā q; nō nisi illicite fieri pōt dicit nō posse fieri. xxij. q. ij. faciat. nō enī crederē licere p assuefactiōz alicuius inuenis qui ⁊ puū ⁊ durū mēbrū haberet aliquā in abilē ad cognoscendū ab aliquo q; haberet maius ⁊ debiliꝰ mēbrū abilitari eidez. imo etiā si postea fieret abilis per usuz talis adulterij nō tñ est inter eos mr̄imoniū sed spōsalia tñ. sicut in ipuberibus. s. de despon. ipu. puberes. hoc qd̄ dicit de ipuberibus nō placet. ut no. s. eo. c. i. ⁊. s. de despon. ipu. puberes. humanū. hinc colligit so. penul. q̄stionis huiꝰ. c. naz licet aliq̄ arta est cū graui periculo artificio medici possit fieri apta nō tñ est idonea ad mr̄imoniū ꝯbendū. ⁊ si ꝯfisset postea reddita apta opera medici ⁊ nubat alij tenebit matrimoniū cū secūdo. secus aūt si leui incisiōe possit apta reddi. hoc nō placet. sed dic ut glo. melius. ꝓbabilē. qa cōtra ueritatē fuit lata snīa. licet ꝓbabilit cōtra ueritatē fecerit. sili. per oia quo ad coeundū. nā posset esse alij similis in statura eēt tñ ei dissimilis in genitalibus mēbris. vñ in hoc casu teneret mr̄imoniū cū secūdo. nec restituet ꝓmo. licet p usum secundi ei apta redderet. ⁊ p hoc intelligit solo vltime q̄stionis. h nō placet. ꝯmiscetur. forte qa ꝓmus nō dedit operā tantaz copule quantā secūdus. uel etiā modicā angustiā in coeundo noluit sustinere. uel calida electuaria sumere. uel etiaz noluit expectare aliquantū tēporis ut creſcēte psona creſceret ⁊ mēbrū que oia fecit secūdus. ⁊ iō sepat a secūdo ⁊ restituit ꝓio dicimus. Ro. snīam ualere cōtra rē prius iudicatā. dicunt quidā hoc iō tenere. qa speciale est in mr̄imonio. uel dic ueritate manifesta in iudicio cū nō fuerit añ snīam exceptū ualere snīam circa rē prius iudicatā. ar. s. de re iudi. cū bertold⁹ ubi de hoc. ⁊ idē est etiā si notorie appareret snīam iniustaz. ut hic. ⁊. ī. de vul. purg. c. ij. nā ueritas ualet ⁊ inualescit. viij. di. consuetudo. religionē. sine uoto solēni. nam de eo seqt. sed tñ simplex uotū emiserat qd̄ fuit solēnizatū p habitus susceptionē. uel p ingressuz in religionē. nobis videt idē si solēniter uouit. ⁊ hic loquit de solēni uouēte. ⁊ postea ingrediēte monasteriū. aucte. s. de cōuer. cōiu. c. ex publico. alioquin idest si nō trāsiuit. tñ ex hac decre. satis manifeste colligit qd̄ etiā si mulier uouerit solēniter. ⁊ etiā ꝑsentiēte viro. ⁊ etiā qd̄ plus est etiā si vir nupserit post uotū uxoris nisi mulier mōasterū ingrediat tñ mr̄imoniū ꝓmo ꝯtuz reintegrat. sicut hic plene ꝓbat. ubi dicit q; vir iste cogendus est redire ad hanc mulierē a qua p artationē sepatus est. nisi ipsa post uotuz solēne nupsisset viro qui tūc nō cogit ad eā redire. qa est adultera. ⁊ sic appz q; cā diuorcij quo ad thorū est inter istos: nō uotū solēne sed adulteriū. sed huic multū videt contradicere decre. s. de cōuer. ꝯiu. ex pte. in fi. sed certe si h̄ intelligit nō cōtradicit: imo potius cōcordat. nā hic ⁊ ibi inuit q; aliō est ingredi monasteriū. uel uoto obligare se ad obseruantiaz regularē de pāsenti. ⁊ istud uotū non tñ impedit ꝯbendū mr̄imoniū. ⁊ dirimit iā ꝯctū. s. post uotū sed etiā dirimit ꝯctum ante uotū dūmō nō interuenerit carnalis copula. ut hic plene habes. ⁊. s. de cōuer. cōiu. ex publico. ⁊. c. ex pte. ⁊ aliud ē uouere solēniter ꝓtinentiā. qd̄ qualit fiat. no. s. de regu. ⁊ trā. porrectū. ⁊ istud uotū nō dirimit mr̄imoniū ꝯctū añ uotuz. s. de cōuer. cōiu. ex pte. sed impedit ꝯbendū ⁊ dirimit etiā cōtractū post uotū. ⁊ hoc expresse habes hic. ⁊. s. q cle. uel uo. c. insinuante. ubi loqt de uouēte ꝓtinentiā. ⁊ nō de ꝓfessa aliquā religionē alioqn male ibi diceret. q. sibi domus ꝓpria remansisset qd̄ eēt ꝯ substantiā ꝓfessionis. s. de statu mo. cū ad. ⁊ aliud est uouere simplicit. ⁊ istud uotū tñ impedit ꝯbendum. s. q cle. uel uo. rursus. uoto. solēni etiā sine trāsitu ad religionē. si enī solēniter uouit cogēda est monasterū intrare. s. de cōuer. ꝯiu. ex pte. in fi. alij. ꝑterq;. v. de quo sibi nō imputat cū intēderet sibi mr̄imonialit copulari. dubitabilis. salz de facto. s. an posset cognosci a ꝓmo. somniāt qui sic exponunt ⁊ dicūt q; nō solū semel sed etiā manēs cū secūdo cēties cōcedenda est ꝓmo viro ut expiat an possit eā cognoscere q; q̄ sit absurduz exponē eos extraordinarie pollutioni. ⁊ q; aliena uxor ita ab alio cōtracte qlibet etiā insipiēs videret. alij aūt sic exponūt ⁊ bñ. i. q̄diu dubitat an snīa sit reuocāda. ul an secūdus sit similis ꝓmo. nec cognoscet an sit apta p ꝯgnitoz viri ꝓmi. sed p aspectū corpis viri utriusq;. si enīz similia mēbra haberēt ꝑsumit q; ei cognoscibilis sit. ⁊ sic redderet ei. alij dicūt q; q̄diu de iure dubitabile erat an sit sepata ꝓpter arrationē ⁊ ꝓpter snīam ecclesie possz alij nubere. ⁊ an etiā posset ꝓbare si inueniret quēpiā sibi aptū. añ tēpus enīz huius

decre. de hoc dubitabat a iurisperitis. nec erat adhuc iste articulus p ecclesiā terminatus. nec est iudicāda hec mulr fornicari uel peccare cū p ecclesiā mulier soluta a ꝑmo viro licite poterat cū alio ꝫhere. Est enī ꝓhibitoriū edictū de matrimonio. s̄. de spon. cū apud. nec ualet si dicas mr̄imoniū esse de iure naturali ergo ibi ignorātia iuris non excusat si quis illud violat. Rn̄. qa in his q̄ sunt de iure naturali t specialit̄ sup mr̄imonio t ꝫ mr̄imoniū sepe cōstituit ecclesia. sicut apparet. qa qñq; ꝓhibet usq; ad septimū gradū ꝫhi. aliquādo usq; ad quartū. s̄. de ꝓsang. t affi. nō dz. s̄. de cōuer. ꝓiu. ex publico. t. c. ex pte. t no. s̄. de biga. c. i. alij tñ dicūt q lz non debeat iudicari fornicaria tñ in ueritate peccabat. qa hec dubitatio iuris nō tollit peccatū cū in iure naturali maxīe errare nō liceat sed a pena cōstitutionis hūane bñ excusat q̄ non extēdit̄ ultra intentionē cōstitutionis q̄ videt̄ fuisse talis t debuisse esse q si aliqs facēt ꝫ cōstitutionē ecclesie q̄ est q cōiuges caueāt ab adulterijs. t si aliqs cōmiserit adulteriū licite dimittit̄. qō sic intelligi dz si cōmiserit adulteriū declaratum p cōstitutiones ecclesie. sed cū in hoc casu nō eēt diffinitū qn īmo apud sapiētes plurimū dubitabat̄ ꝛc. plures in eaz opinionē declinabāt q eēt mr̄imoniū cū secūdo. t ita non dz iudicari adultera uel peccare. uel melius dicamus nō dz iudicari teneri pena decre. q̄ dicit q fornicaria punit̄ in sepatōne thori. sed alij tanq; marito cōmisceat cū hoc añ cōstitutionem istā nō eēt diffinitū a iure. t ꝓbabilē cām dubitationis hāet nā t quidā dicebāt q maleficiatus si cōtraxit cū alia nō fornicat̄. nec peccat. ut in sequēti. c. dicere videt̄ licz nō dicat. p simile eis videbat̄ sic de arta q nubēdo alteri nec fornicat̄ nec peccat. ecclesia tñ ꝫriuz statuit. s. q nō posset cū alio ꝫhere de cetero. s. post hāc decre. sed si añ hanc cōstitutionē sic sepata p probabilē errorē nupsisset alij nō tenet mr̄imoniū cū scōdo. t restituēda est ꝑmo. nec obstat exceptio adulterij: cū añ hāc cōstitutionē nō erat ꝓhibitū nec ꝑceptū: q restitueret primo viro si post sniam ꝑmo viro apta fieret. Compat̄ enī arta frigido: cū frigiditas t artatio sint naturalia vicia t nō maleficiatio q̄ est viciū accidētale. Et debes scire q post cōstitutōz istā si postea etiā mr̄imonialit̄ alij adhereret fornicaret̄ t peccaret. t pena fornicaria teneret̄: cū iā huius dubitatio h̄ sit soluta. Et hāc opi. ꝓbant ꝑmo. snīa quā tulit diuorcij int̄ hāc mulierē t secundū maritū ita q nec q̄ri fecit an eēt apta ꝑmo nec ne. uel utrū vir secūdus in genitalibus similis eēt ꝑmo. nec ne. secūdo ꝓbat̄ uera. qa impedimentū eius remotum fuit absq; corpali periculo t sine diuino miraculo. hoc etiā ipuz ꝓbat finis decre. ubi dicit. ō talibus aūt nō facile est iudicā duz cū finale iudiciū pēdeat ex futuro. t hoc magis placet. per h̄ aūt. s. qō. s̄. dictū est q illud impedimentū nō erat ꝓpe ꝛc. per h̄. i. p sniam quā tulimus in hoc negocio in qua nō discussimus de corpali periculo. neq; de simili viro. sed tātū qa nobis cōstitit mulierē nō artā esse ꝑmo eā sibi restituēdā decreuimus. sic ergo decetero faciendū est. qa nō est curādū de periculo neq; de similitudine virorū. hoc placet. idonea. t est rn̄dendū q nō est idonea. qa p opus hūanū absq; corporali periculo non reddit̄ apta ꝑmo plus placet q idonea sit. qa ꝑpetuū impedimentū nō hz. vnō dicimus q sepata a viro ꝓpter artationē si incidat̄ etiā cū periculo tñ priori viro restituēda est. t hoc satis apparet ex snīa pape licet olim alit̄ distingueret̄. de talibus. scz de his duabus questionibus. scz de diuidendis uxoribus ꝓpter artationē mulieris ul̄ frigiditatē viri. ex futuro. quia si fuerit apta secūdo reddet̄ primo. t constat primū mr̄imonium fuisse.

Ittere uestre. al̄. hic cōuincit̄ q hec decre. loq̄t̄ in maleficiato. ubi distīguendū est q si maleficiuz est tēporale nō dirimit mr̄imoniū. si uero est ꝑpetuuz dirimit. xxxij. q. i. si p sor. t dicimus ꝑpetuū qō infra triēnium p exorcismos t oꝛones nō cessat. ut hic. xxxij. q. i. si per sor. alias enī nō videt̄ esse ꝑpetuū cum maleficiator illud destruere posset. Itē ad hoc q maleficiū dirimat mr̄imoniū necesse est q p̄cesserit. si aūt sequit̄ nunq; dirimit. sicut nec alia impedimēta sequētia. xxxij. q. vij. is q. s̄. de eo q ꝓg. ꝓsan. uxsue. discretionē. t. c. tue. ¶ Itē no. q qs pōt esse maleficiat̄ cū vna t nō cū altera. vñ nō sepat̄ fm mr̄imoniū ut primū restituat̄. melius videt̄ q ꝓpter maleficiū nullū mr̄imoniuz separandū sit. t. c. xxxij. q. i. si per sor. nō tenet. t hec decre. loquit̄ in frigido naturalit̄. nec uerba hec ꝫdicunt qa licet ipse diceret se habere potentiā cognoscendi aliā nō creditur sibi. nec uerum erat. triennium. Nota q nō est necesse h̄ triennium specialit̄ assignari ꝓpter experientiā copule cōiugalis ſz sufficit quomodocunq; simul triennio cohabitauerint.

De matrimo. ꝫcto cōtra interdictū ecclesie. Rubrica

Ittere quas. consentiente. exp̄sse iā tūc sicut p quēlibet ꝓcuratorē spōsalia ꝫhi pñt. ff. de sponsa. l. vlti. ibi per fratrē. aliter aūt nisi cōsentiret sponsor nō crederē ꝫcta spōsalia. ar. ꝫ. s̄. de spōsa. ad id. sed expone ut ibi. Pater aūt noīe filiorū tā cōstitutorū in ptāte q̄s emācipatorū sponsalia ꝫhere pōt dūmō p̄sens sit filius t nō ꝫdicat. ff. de spōsa. sed q̄. t. l. sequēti. C. de nup. vidue. s̄. de spōsa. sicut. t. c. dilectus. j. c. pri. in tutor aūt secus. ff. de spon. puelle. C. de sponsa. si pater. firmasset. ista sunt spōsalia de futuro. amplexata. no. p signa consensus nō p̄sumi spōsalia fieri mr̄imoniū nisi cognosceret eā. s̄. de spon. is qui. t nō. de despon. impu. attestationes. contēptibile. ar. multa faciēda ꝓ vilitate vitāda. xxxiij. di. c. i. xvij q. i. sciendū. xi. q. iij. si ante. t. c. quid ergo.

X litteris. desponsasset. hec fuerūt spōsalia d̄ futuro. interdixit. No. iudicē a quo appellatuz est post appellationē sua interdicta ponere. t sup eo de quo appellatū est. t est hoc ꝓpter periculū aiarū. t i fauorez mr̄imonij. alit̄ enī secus. nisi in casibus quos no. s̄. d̄ ap. cū teneamur. alij ꝫdicūt q h̄ tñ pōt ordinarius t nō delegat̄.

¶ Qui filij sint legittimi. Rubrica.

Onquestus. Nomīe uxoris sue. mulierē. nataz. s. añ spon. exheredare iste patruus nō exheredabat istam mulierem sua hereditate qa ibi nō haberet locū exheredatio sed uolebat eā ꝑuare. hereditate. sui patris q erat suus frater. hereditate. j. e. latoꝛ. t. c. causam. contra. so. hic nō iubet papa hereditatē restitui sed ꝓhibet eū turbari ea occasione q sit illegitimus. j. eo. perlatū. uel erat de iurisdictione ecclesie temporali.

Um inter. j. eoꝛ. scz filiorū. bona. non intromittit se de hereditate. uel de bonis secularibus. sed iudicat quid iuris sit.

Ransmisse. paternā. t sic videt̄ q p̄ esset defunctus. C. de here. uen. l. i. Sz ꝫ videt̄ ubi dicit standū uerbo patris. vñ dicūt quidā eū viuere naturaliter lz mortuus eēt ciuiliter puta factus monachus. Uel dic standū uerbo viri q publice ꝓferebat dū viuebat. negabāt dū viuebāt. uel mō facti monachi. negabant. hec confessio filio nō ꝑiudicat nisi quo ad p̄sumptionē. ff. de inof. testa. si instituta. §. ij. sicut nec ecōuerso ꝓdesset si cōfiterent eū filium C. de ꝓba. nō nundinis. cōfitemur tamē q ex sola noīatiōe p̄sumit nisi ꝓbet ꝫrū. dūmodo noīatio fiat cū aliqua solennitate. ar. ff. de ꝓba. l. vlti. questio. scz de legitimitate ipsius pueri. viri. his creditur ꝓpter affectionē quā credunt habet̄ ad filiū. ff. de appel. l. vlti. C. de cur̄. fu. l. vlti. s̄. de p̄sump. afferte. filiū. q̄liter hoc ꝓbare possit. nō. s̄. de filijs p̄s. michael.

Ausam que.ꝺ auel'.nomen est mulieris non loci uel generis.ꝛ cõstruit' intrãsitiue cũ ablatiuo qꝺ sequit'.ſ.mulier.sui'.i.ipsius aul'.ipsa.Auel'.eo.alano.vix.ſ.ꝑdictũ alanũ.vxor.ħ enĩ.R.ad auell'.uxorẽ alani desponsauit.ꝛ ex ea suscepit agathan.

Ator presentiũ.hꝫ.patruũ ipsius.R.tractatũ. tutius ẽ ꝙ in hac ꝓiudiciali deꝫ libellus.ꝛ fiat litis ꝓtest.tñ crederẽ ꝓcessuꝫ tenere etiã si litis ꝓtest.nõ fiat.nec alius ordo iudiciarius seruet'.ꝛ est ea rõ.qa in modꝺ exceptionis fuit ꝓpositũ coꝝ ꝑmo iudice.sed qa ipse nõ potuit cognoscẽ.ꝛ trãslata est hec ꝓgnitio ad iudiciũ ecclesiasticũ sicut ergo iudex secularis de ea exceptiõe cognouisset lite nõ ꝓtest.ꝛ sine ordine iudiciorũ.ꝛ ita iudex ecclesiasticus qui in locũ eius succedit q̃stũ ad cognitionẽ exceptionis. alij tamẽ aliter dicũt.duos menses. No.certũ terminũ ꝑfigi agẽtibꝰ C.de ingenuis ma.diffamari.j.de pur.ca.ad audientiaz. duos mẽses.ꝫ.C.ut nemo iui.agẽ uel ac.l.i.so.illud regulare est.ꝛ est ar.ad hoc.C.de pigno.creditor.sed qz ita debeat facere cã cognita pot statuere ut.j.certuz tẽpus agat actor alioqn ulterius nõ audiet'.ꝛ hoc maxie tũc.ſ.qñ videt actorẽ expectare tẽpus agẽdi quo reus ꝓbationibus careat. uel alicuius famã uel statũ grauari.C.de inge.ma.diffamari.s.ut li. nõ ꝓtest.qm̃.§.i.C.de re.pig.si eo.ꝛ ubicũqz in modũ exceptionis uel ꝑiudicialis actio ꝓponit'.ut hic. ꝛ.j.e.latoꝝ. s. de or.cog.tuã.aliter aũt reus nõ cogit' se defendere sed suffic̃ ꝙ mittat' actor ĩ possessionẽ ꝛ fiat uẽditio ꝛ indicat' mulcta .ff.ꝺ bo.auc.iudi.pos.l.penl'.ff.si qs ius di.nõ ob.l.i.generale tñ est ꝙ periculũ imminet qbusdã ꝑsonis si nõ agãt uel defẽdãt. ut tutoribus ꝛ cu.C.ar.tu.noĩa.C.de admi.tu.tutoribus. et gestoribus negociorũ si possint agere sine mãdato.ff. de nego.§.videamus.ꝛ ꝓcuratoribus.C.mãdati. ꝓcuratorẽ.ꝛ ad ministratoribus ciuitatis.ff.de admi.re.ad ci.pti.l.vlt.§.iiij. ꝛ.l.pe.hẽdi vindicãti necẽ defũcti.C.ad sill.l.i.ꝛ actori citato reo.uel lite cõtest.hꝫ. Nõ ꝙ obijciẽs illegitimitatẽ eã ꝓbar' oz.ꝛ ꝙ cõsequẽs nõ est mrimoniũ inter parẽtes.ar.ꝫ. xxx.q i.aliter.sed ꝛ hoc ꝛ illud est in fauorẽ mrimonij ħ ut filij sint legitimi illud ut clãdestina mrimonia fiãt manifesta. uel iꝺo incũbit ei ꝓbatio qa ꝑsumptiones crãt ꝙ mrimonio.arg.s. de ꝑsump.illud.intimetis.s.e.c.i.ꝫ.so.ibi.natiuitatis. de qua licet sit incidens secularis iudex cognoscere non potest qa cã spũalis est.s.de or.cog.tuã.alias autem secus.C.ꝺ iudi.quotiẽs.C.de ordi.iudi.adire.

Anta ẽ.presertim.idẽ est ꝛ si non fuit machinat'. Ausa que iter.agitari.ut ꝓpter ħ mater.R. ꝛ ip se.R.ab hereditate aui expellant'.ut in sequentibꝰ pz.inseri.minus bñ.extitit.ipse.R. principalis fez an mater dicti.R.sit de legitimo mrimonio nata.iudicare.licet iudex ecclesiasticus de hereditate nõ debeat iudicar' tñ pendẽte legitimitatis q̃stione non pmittit' ꝓcedere iudex secularis.s.e.c.i.s.de ordi.cog.tuã.ibi expresse dicit'.ꝛ ex hoc colligit' ꝙ si ꝓnũciatur illegitimus postea agat ꝫ eũ qui obtinuit in cã illegitimitatis sup hereditate uel alijs q̃ illegitimus petere nõ pot ꝙ obstabat exceptio rei iudi.uel doli.j.e.c.pxi.imo videt ꝙ hec sntia qua ꝓnũciat' illegitimus ius faciat inter oẽs.ar.j.e.puenit.ꝛ.c.p tuas.ꝛ.ff.de libe.ag.l.i.§. fi.et l.ij.secus si reus absolueret' ab ipetitione actoris. de hac enĩ dici posset ꝙ nõ facit ius int' oẽs.vñ si ꝓcurator uel defẽsor illius q ipetebat' de illegitimitate satisdedit rez ratã dñm habiturũ fuerit ꝺdẽnatus quasi ꝓcurator uel defẽsor. ꝛ postea dñs petat se ꝓnunciari legitimũ.qa nõ obstat ei sntia lata cõtra eũ q sine eius mãdato agebat uel defendebat statũ ille ꝙ quo lata fuit sntia pot agere ex stipulatione ꝫ defensorẽ ad ipendia litis.ꝛ etiã quãtũ interfuit eius nõ iterũ agi cãz de illegitimitate eius.ff.rẽ ra.ba.ꝓcurator.§.si qs. Sed nun qd dices huius interesse qa hic ꝙ secundã sntiam legitim' iudicatus pot ab eo q vincit in cã illegitimitatis euincere hereditatẽ.dicunt quidã ꝙ nõ.qa adhuc nõ interest eius nisi prius euincat' hereditas.qa etiã forte hereditatẽ defẽdet ab eo. ꝛ si sit illegitimus. Itẽ licet obtinuerit se ꝓnunciari legitimũ tñ ꝙ hoc nõ sequit' ꝙ petiturus sit hereditatẽ. forte qa abhominat' lites. Itẽ pot timere ꝙ si iterũ ageret obstaret exceptõ illegitimitat',hoc tñ nõ credo ꝙ exquo iudicatus ẽ legitim'. postea nõ pot ꝫ eũ excipi de illegitimitate.ff.rẽ ra.ba.quotiens.§.fi.s.e.latoꝝ.s.de ordi.cog.tuã. sed ħ bñ videt ꝙ si in ueritate ꝑdictus homo iudicatus legitimus obtineat hereditatẽ ab eo q obtinuit sup illegitimitate ꝫ defensorez ꝙ potest agere ex stipu.ꝫ defensorẽ.ꝛ ꝙ pot agere ad extimationẽ hereditatis.ꝛ interi si secũdo ꝛ tertio etiã plures hereditates ui' alia bona euincat ab eo q nõ posset euicere sed seruaret sententiã ꝫ defensorẽ latã iterũ ꝛ iterũ ex stipulatu aget ꝫ eũdez defensorẽ.ar.ff.ad.l.acql.inde neratius.§.visuz.ar.ꝑdicte.l. ff.rẽ ra.ba.ꝓcuratoꝝ.ꝛ.e.ti.l.ij. Sed obijcies ꝙ ħ nõ pot ꝓcedere.qa si succubuit in hereditate nõ interest eius si restituat alienũ.liij.di.general'.ꝛ si obtinuit ad nihil teneꝫ. Sed rñdeo qa tũc agit ad penã siue succũbat siue vincat.qa statiz cũ ratũ nõ habet cõmittit' stipulatio nõ solũ in id qꝺ amittit. sed etiã in id qꝺ lucrari potuit si sniam habuisset ratã.ff.rem ra.ba.ꝓcuratoꝝ.ꝛ.§.si.ꝛ.l.quo.§.fi.ꝛ.l.si cõmissa.nos autez licet hoc fateamur uerũ interesse tñ sciri nõ pot nisi prius condẽneꝫ. Itẽ no.ꝙ nõ semp nec indifferẽter qs admittẽdus est ut petat se,pnũciari legitimũ.nec aduersari' ut petat aliquẽ,pnũciari illegitimũ.sz tũc ista recte petit' cũ agit' de bonis ul' ꝺ dignitatibus ecclesiasticis.ꝛ q̃stio illegitimitat' incidit.ut hic s.e.latoꝝ.s.de ordi.cog.tuã. Itẽ hec recte petunt' etiã si aliq̃ iusta cã subsit. puta cũ habeat' legitimus aliqui eũ de illegitimitate diffamãt.ꝛ sic pot qs plures iustas cãs inuenire.arg. C.de inge.ꝛ ma.diffamari.C.de re.pig.si eo.ff.ꝺ cu.bo.dã. l.i.ff.ex quibus cau.ma. in integ.sed ꝛ si. ff.de adoptiõ.l. mancipiorũ.ꝛ.l.si optio.§.fi.ff.de adul.cõstante.arg.ꝫ.ff.de re iu.qui in alterius.ꝛ tñ facilius admittit' qs dicẽs se ,pnunciari legitimũ q̃z aduersarius petẽs eũ ,pnunciari illegitimũ. qa primũ fauorabile est.hoc odiosum.nec ꝺz qs admitti ad petendũ se ,pnunciari legitimũ nisi habeat cõtradictorẽ ꝛ iustuz.ꝛ si admissus fuerit nulla est sntia.arg.ff.de col.de.non. sed si hz iustũ cõtradictorẽ tunc admittet' ad ꝓbandũ de sua legitimitate.ar.ff.de ꝓba.circa.tñ sntia inter aliquos lata ignorãtibus nõ ꝑiudicat.ff.de mino.l.etiã.ꝛ dicũt qdã ꝛ forte nõ male ꝙ licet sntia filiationis faciat ius inter eos.ff.de lib. ag.l.i.ꝛ.§.vlti.ꝛ.l.sequẽti.nõ tñ idẽ est in cã legitimitat',qa ħ nusq̃z inuenit' exꝑssum. Qui aũt vult se assecurare sup sua legitimitate nec hz aduersariũ ꝓcedat ꝑm tenorẽ decre.s. de test.significarũt.ꝛ dicũt quidã ꝙ nunq̃z pot qs petere se prõnũciari legitimũ nisi ꝓmo eius aduersarius cuius interest ,pter successionẽ uel aliã cãm agat uel excipiat uel alias petat eũ ,pnunciari illegitimũ.ꝛ sic loquit'.s.de ordi.cog.tuã.arg. s.e.cãm.j.e.puenit.alij tñ addijciunt ꝛ aliũ casuz.ſ. si agat ꝫ diffamatores.C.de inge.ꝛ ma.diffamari.alij tñ dicunt ꝙ ꝓ illã.l.nõ pot petere ꝫ diffamatores nisi ut cessent ab eius diffamatiõe.nec admittet' ꝙ ꝓnunciet' legitimus. Sed q̃res si vno petente aliquẽ ,pnunciari illegitimũ ꝛ ipso ,pbante ꝙ sit legitimus ,pnunciet' legitimus.ꝛ ab alio postea eodẽ mõ agẽte ,pnunciet' illegitimus nũqd ualebit sntia ꝫ res ꝓpius iudi.uel q̃ sntia ualebit. Rñ.utraq̃z ualet inter eos inter quos lata est.nec ẽ cõtra res prius iudicatas cũ alie sint pone ĩ secunda cã alie in ꝑma.ff.de excep.rei iudi.ꝛ an eadẽ. si enim int' easdẽ eẽt nõ tenerz secũda sntia.ꝛ dicimus generalit' ꝙ sive qs petat se ,pnunciari legitimũ siue alius petat eũ ,pnunciari illegitimũ q̃cunq̃z sntia ferat' legitimitat' siue illegitimitat' ꝛ etiã si illegitimitat' sntia ferat' ꝑnte eo qui ,pnũciat' illegitim' nec appellãte.tñ hmõi sntia nõ obest ei nisi ꝫ illos q fuerũt in iudicio .vñ si postea ꝫ alios petat hereditatẽ nõ obstabit sibi exceptio rei iudicate.ꝛ idẽ videt ꝙ si aliqs petit in inte.re.

ut abstineret ab hereditate. ⁊ denegata est sibi in integ. restō per sniam si postea agit contra eundē ab alio ⁊ iterū petat in integ. resti. ut abstineat ab eadē hereditate ñ obstabit sibi exceptio rei iudi. ⁊ idē videt q si instrm ꝓnunciatū est falsū petro agēte. si postea alius ꝓducat idē instrm nō preiudicat ei snia int alios ⁊ in alia cā lata. ⁊ si qs uellet dicere ꝯ non pōt rñdere. l. ff. de excep. rei iudi. si a te. ⁊. l. cū querit. ⁊. l. sequēti. ⁊ idē videt si agēte A. ꝯ. R. decernat vnū pdiū alteri debe seruitutē. licet arg. sit ꝯ. ff. de neg. ge. qa negocia. §. fi. hoc fallit cū agit in modū denūciationis. ipugnationis. electionis. uel exceptionis ꝯ electionē. ut no. s. de elec. cū dilec. ⁊. c. statuimus. Itē fallit in cā inqsitionis. j. de collu. dete. c. fi. ar. ꝯ j. de pur. ca. ex tuarū. tñ qñ inquirit de iuribus debēt uocari oēs quos res tāgit. ⁊ nisi uocent uel etiā si ignorent subueniet eis de facili. s. de testi. cū oliz. C. de bo. uaca. l. fi. Itē fallit in cā filiationis. ff. de li. ag. l. i. §. fi. ⁊. l. seqn. ⁊ in querela inoffi. testa. ff. de inof. tes. papianus. §. si ex cā. ⁊ in cā igenuitatis ex seruitute. ff. de sta. ho. ingenuū. ff. de lib. cā. diui. secus āt cēt si ex libertinitate diceret se ingenuū. ff. de ingenu. l. i. ⁊. l. patronū. Itē fallit in criminali cā quo ad aliqd. ff. de ꝑuari. ꝑuaricationis. ⁊ in populari. ff. de iurciur. eū. §. i ꝓ. ⁊ in crimine adulterij. ff. de adul. denūciasse. §. qrit. ⁊ in appellatiōibus. s. de ap. c. fi. ⁊ in seruitutib⁹. ff. si ser. uēdi. loci. §. si fundō. Itē inofficioso testō. ff. de inof. tes. posthumus. §. si qs. Itez fallit in singularibus ⁊ in vniuersalibus successoribus. ff. de ex. rei iudi. si a te. ⁊. l. ⁊ an eadē exceptio rei iudi. ¶ Sz que res quomō ferī snia in hac cā cū agit ꝓ defensorē. nā contra dñm ferri nō pōt. C. ō sen. ⁊ interlo. l. i. Itē ꝯ defensorē non videnī posse cōcipi uerba ō illegitimitate. quidā dixerūt hāc cām nō posse agi ꝓ defensorē sine mādato. sed ꝯriuz expsse appz. C. ō satisda. l. i. ⁊. ff. rē ra. ha. si ꝓcurator. §. si qs. ubi expsse dicit q cā status agit ꝓ ꝓcuratorē sine mādato. nos āt dicimus sniam ferendā ꝯ defensorē. ff. ō his q no. ifa. furti. §. i. ⁊. l. seruus. ff. ō neg. ge. liberta. §. fi. Et formabit sic snia. Cū. A. agerz ꝯ. B. ꝓcuratorē uel defensorē. C. ꝓcuratorio uel defensorio noīe ipsius. C. sup illegitimitate ipsius. C. nos visis ⁊ auditis rōnibus ptiū. B. ꝓcuratorē uel defensorē. C ꝓdicto. A. condēnamus. nō enī est necesse expmi causaz in snia. s. ō re iudi. sicut nobis. nec tamē reputaremus iniustaz sniam si cām adijceret banc. s. cū illegitimitas. B. plene sit ꝓbata. ⁊ ꝓ hmōi sniam nō ꝓiudicaret. B. ō iure licz de facto cēt ei infamia. s. ō ordi. cogñ. cū dilec. in fi. ⁊ sic dicimus formandas snias si ō furto uel de alijs consimilibus agit ꝓ defensorē. Qualit aūt sit formāda ꝯ ꝓcuratorē cū mādato uel ꝯ dñm. no. s. de elec. q̄relam. Itē no. q in his ⁊ in similibus melius ē certā penā stipulari ad quā statiz cū ratū nō hz agi pōt. ff. rē ra. ha. quo. §. fi. ⁊. l. si ꝓcurator. §. si quis. ⁊. ff. de ꝓto. stip. l. fi. q̄z stipulari sine pena ubi opz expectari añq̄z agi possit q intersit. ⁊ ubi semp minime extimabit. ut. ff. de ꝓto. sti. l. fi. In cā aūt mrimonij nō est admittēdus defensor nisi in eo casu ubi ꝓcederet in cā si defensor nō existeret. C. ō ꝓcura. exigēdi. nec tunc dz satisdare rē ra. do. ha. que metu pene nō sit tenēda. s. de spon. gēma. Nec formabit snia in psonaz ꝓcuratoris uel defēsoris sz principalis psone licz semp fuerit abñs. arg. j. eo. c. ꝓxi. j. qui ma. accusa. pos. c. i. In inqsitione enim bñ admittimus procuratorē incongruū. ꝓmaface. Jus tamē agi ꝓmittit post mortē rōne bonorū. s. eo. latoz. C. ne de statu defunc. l. i. ⁊. l. q̄uis.

Erlatum. transisset. cā negandi. querelam. accusans mrimoniū de parētela. uel dicēs maritum mortuū. parentibus. ħ debuit facere cū malitiose se abñtasset. uel sine cā uagaret. mandauit. ħ licuit. qa uagabat. promulgauit. s. ut li. nō ꝓtes. qm. contra. so. ibi.

Uod nobis.

Eferente. eos. qui ꝯhere prohibent: impediente publice honestatis iustitia. ꝓmissione. idest dispē satione. uel idest tollerantiam.

Eruenit. viduam. hi bñ cōfitebant mrimonium in facie ecclesie fuisse ꝯctū. sed dicebāt inter eos fuisse ipedimentū cōsanguinitatis. uel aliud hmōi. ⁊ iō nō sunt audiēdi. qa hoc ꝓbato nō iudicarent filij illegitimi. sed si diceret nō fuisse mrimoniū ꝯctū inter eos in facie ecclesie sed more adulteroū dixisse bñ eēnt audiēdi. ut ħ. s. eo. cām. Itē audiēdi eēnt si dicerēt cōiuges sciētibus ambobus ꝓsanguinitatē mrimonij ꝯxisse. j. e. ex tenore. illud etiaz credimus q si mrimoniū ꝯctū fuit clādestine. ⁊ post mortez cōiugū dicant filij illegitimi. qa cōsanguinei sunt parētes q post mortē audiendi sunt. arg. ħ ubi dicit. legit. ce. arg. s. de clāde. desponsa. cum inhibitio.

Er tuas litteras. firmauit. hec affirmatio nō suficit cū facto ꝯriū fuerit ꝓtestatus. s. accipiēdo uxorez. ar. s. de elec. cū inter. R. si aūt nō fieret ꝑiudiciū alij mrimonio ualeret cōfessio ut ꝓ uxore eā haberet. ff. ad. l. acql. ꝓinde. §. vlti. ⁊ eodē mō hec cōfessio ꝓdesset filijs si alijs filijs ꝑiudiciū nō fieret. nec obstat decre. s. e. trāsmisse. q ibi ñ dicit q crederet si diceret eū filiū. sed credit: qa dicebant nō filiū. ⁊ ꝓ hanc cōfessionē nō fiebat alijs ꝑiudiciū: imo ꝓficiebat eis. posset tñ dici q ubi nō fieret ꝑiudiciū filijs alterius mrimonij staret cōfessioni eoz̄. ⁊ sic loquit. s. e. trāsmisse. secus si fieret ꝑiudiciū filijs alterius mrimonij. ⁊ sic loquit hec decre. Itē in alia decre. nihil ꝯriū fecit uel dixit ille ō quo loquit illa decre. filium. hoc ipso q naturalē filiū appellat ī testamēto intellige legitimare eū. C. de natu. libe. auten. si qdē. nisi alios filios habeat legitimos. auten. quo. na. effi. le. §. si uero nō. patrimoniū. hoc nō obstāte q cēt illegitimus. nā alias nō ptinet de hereditate ad ecclesiā. s. e. cām. ⁊. c. latoz. decretali. s. e. transmisse. denegasse. ⁊ iō sola cōsessio pāis non sufficeret ꝓ legitimatione filij. dissimili. qa ibi ꝯ filiū testabant parentes. tamen illa decret. ꝓ iustitia snie facit. uel aliter ut no. in gl. ħ affirmatio.

Er uene. f. n. habeat. allegādo loquit. alij dicūt q sic sit in ueritate. verisimili⁹. nō tñ uerū est. nā tē poralia ⁊ spūalia diuersa sunt. ⁊ diuersos iudices habēt. nec vnus iudex hz se intromittere de ptinētibus ad aliū. lz se ad inuicē iuuare debeāt. xcvi. di. cū ad. s. e. latoz. s. de iudic. nonit. ꝓ similē. fm ar. eximitur. ⁊ sic hoc ipso q dispēsatur ut possit fieri epus. videt q sic factus legitimus etiā quo ad actus legitimos. Preterea. tertiū arg. euaderet. sic ⁊ legitimat⁹ ꝓ epum effugere dz obiectionē illegitime natiuitatis quo ad actus legitimos. s. q possit eē iudex ⁊ testis. In paterna aūt hereditate uel alijs nō intelligit dispensatū. qa nō pōt dispēsare sicut nec iudicare. s. e. latoz. ⁊. c. cām. Et no. q legitimatus restitutus fame rē. cū quo dispēsatū est in quocūq̄z foro siue ecclesiastico siue ciuili ⁊ oia ea facere poterit sup quibus habuit potestatē qui legitimauit uel fame restituit uel dispēsauit. poterit enī in oī iudicio testimoniū reddere. ⁊ ad ciuiles honores uocari. nisi sint talia q̄ sint in alterius ꝑiudiciū. uerbi gra. nā legitimatus ab vno prīcipe uel ciuitate. uel ꝑmate nō obtinebit ab itestato bona hereditaria ī terra q̄ fi sit subdita legitimāti. qa sic auferunt bona cōsanguineis defuncti. uel fisco qui dz succedere ab intestato. Itē legitimatus a iudice seculari nō intelligit ad ordines legitimatus. qa promoueri ad ordines nō est de iurisdictiōe laici iudicis. sed si vn⁹ epus legitimet aliquē etiā in alia dioceli poterit ꝓmoueri qa dispēsare in ordinibus cū illegitimo ō iurisditiōe est cuiusq epi. ⁊ q illegitimus ꝓmoueat in nullius ꝑiudiciū est. in alijs aūt in qbus nō est necessaria legitimatio. fame restitutio. uel dispēsatio. ut si seruus daret libertati. uel obligatus nexibus curie absoluat etiaz si laicus hoc faciat tñ ad ordines aptus reddit. liiij. di. c. i. ij. ⁊. iij. ⁊. iiij. ⁊ seqn. rō diuersitatis ē. quia ī his nō est delictū uel defectus. nec ē in ꝓdictis necessaria aliqua dispēsatio. alij aūt dicūt q etiā dispēsare pōt. ⁊ intelligit

dispensatū in hereditate hoc ipso q dispēsat in ordine. Sz cōtra utrāqz opi. videt. qa nō hz iurisdictionē cōtentiosaz in tēporalibus. s. de ap. si duobus. sed dic hz nō habeat iurisdictionē cōtentiosaz tñ uoluntariā exercere pōt. ff. de of. ꝓcon. l. ij. Itē aliqua cōcedunt ꝓ cōsequentiā z indirecte que non cōcedunt directe. iiij. q. iij. §. serui. ff. de pac. tutorū. z de his no. x. di. c. i. videbatur. quartū arg. recognoscat. de facto nā de iure subest impatori romano ut quidā dicūt. nos ꝓtra ymo pape. tanqz. agit enī aliqñ qs ut alius. xxiij. q. iij. si ec clesia. ff. q cu. vniuer. itē. §. i. sic etiā habes in adoptiōe. ff. de adop. si cōsul. melius tñ facit si abstinet a talibus. ff. de offi. ꝓcon. nec quicqz. ar. ℈. s. de instī. c. vlti. s. de iurepat. per uestras. rationibus. soluit. sanguinē. inter sang. z sang. iudiciū uariat cū accusator dicit ꝓbatū est q reus sanguinem fudit. i. aliqd crimē ciuile cōmisit. puta homicidiū. adulteriuz. furtū. uel aliqd aliud simile. inter leprā z leprā. cū accusator dicit infectus es lepra. heresis. i. aliquo crimīe ecclesiastico. puta simonia sacrilegio uel cōsimili. z accusatus negat. inter causā z causā. cū actor dicit teneris mihi in centū ex mutuo uel cōmodato. uel cōsimili ciuili actione. uel etiam teneris mihi ad decimas pstandas. uel habeo ius patronatus in hac ecclesia. uel alia cōsimili actiōe ciuili z ecclesiastica. re aūt negat. nam in his omibus si quid difficile uel ambiguū fuerit ad sedē apostolicā recurrenduz est. xviij. di. multis. s. de appel. ut debitus. criminale. idem vult intelligere crimīnale z ciuile non diuersa. z sic de alijs.

℈ tenore. vidua. tanqz tutrix. C. qñ mu. tu. offi. fun. po. l. ij. z auten. matri. ꝓcuratrix aūt esse ñ pōt z ꝓ filio. ar. ff. de ꝓcu. feminas. in facie. ad hoc ut fiat in facie ecclesie necesse ē seruari solēnitatē que est. s. d clādesti. despō. c. fi. alij dicūt in facie ecclesie fieri si uocatis amicis publice nullius ꝓcurata celatiōe ℈xit. ignorantia. sufficit enī alterius cōiugū ignorantia ad hoc ut sit legittimus. et ut etiā scienti succedat. s. de clādesti. despon. c. iij.

Audemus.

Qui matrimonium accusare possunt. Rubrica.

¶ Accusare. Quilibet potest accusare mrīmoniuz ad plenum diuortium celebrandum non tamen quo ad thorum: ubi non admittitur nisi maritus. sed in primo casu extraneis preferuntur illi qui sunt de consanguinitate coniugum: sed z inter extraneos preferentur antiquiores z maturiores vicini. xxxv. q. vij. c. i. z. ij. ℈. e. videt nobis. Itē taz maritus q uxor accusare pñt. ℈. e. insup. Omēs aūt qui repelluntur ab accusatione uel qui ad eā admittunt z a testimonio repelluntur ad illud admittunt dūmodo aliter sint idonei ad testimoniū reddendū. Itē no. q si fiat accusatio sup federe mrīmonij. puta qa dicāt inter cōiuges cōsanguinitatē uel aliud impedimentuz esse ꝓcedit lite nō cōtest. secus si ꝓpter adulteriū ad thori sepationē ageret. s. ut lite nō cōtest. ad h. z. c. qm̄ fre. §. porro. Itē in cā mrīmoniali idē pōt esse accusator z testis. xxxv. q. vi. si duo. z. c. eps. in fi. z. c. de parētela. s. de testi. cog. ptea. z hoc intelligit uerū ubi queritur de cōsanguinitate cōiugū. ut in pall. c. z melius. s. de cōsang. z affi. c. i. s. de spon. cū in tua. nā tunc etiā cōsanguinei z etiā mater pōt esse accusator z testis. ℈. e. videt. s. de testi. sup eo. in fi. sed si nō qreret de consanguinitate sed de alio impedimēto. s. an ℈xisset cū ea tunc licet cōiter sit admittēda mater z pī ad accusationē z testimoniuz tñ in hoc casu si ꝓpter potentiā alterius cōiugū haberet suspectū testimoniū alicuius repelleret a testimonio sed non ab accusatione. s. de testi. sup eo. in prin. z idē videtur si dicitur primo cum alio contraxisse. uel uotum emisisse. uel de spirituali cognatione. nam in his si suspectuz sit alicuius testimoniū repellam eum. arg. predicte decre. super eo. In consanguinitate autem est speciale q nunquā debet suspectum haberi testimonium alicuius consanguineorum.

Elatum. nequiuerit. s. ut lit. nō cōte. quoniā. §. q si forsan. contra. so. ibi.

Nobis est. accusatione. prius dicit denūciatio qs accusatō qa ad hoc intētio dirigi hz accusantis ut a peccato cessent. nec aliter interest. z melius ē q fiat in scriptis qs sine scriptis. s. de rest. in integ. ex lris. pstat etiā iuramētū de ueritate dicēda. i mrīmonio aūt ℈bēdo nō hz locū accusatio sed denūciatio tm̄. s. de despō. ipu. ad dissoluendū. conscriptio. non enim potest per cartā accusare. ij. q. viij. pscripta. nec testificari. s. de coha. cler. tua.

Idetur nobis dirimendū. propter consanguinitatē. uel q aliud mrīmoniū ꝑus ℈xerāt. admittātur. repete q dixim̄. s. de testi. sup eo. interesse. sponsalibus contrahendis. leges. secus secundum canones.

Nsup adiecisti. ꝯgnita. sine cohitatiōe. als sec̄.

Ignificante. ab accusatione. Forte generale ut nullus admittat ad accusationē si cōstat q mala intentiōe ducit. uel forte hz tm̄ locū in denunciatiōe. ubi necesse est q denūciator sit sine crimīe. ij. q. vij. in grauib⁹ mrīmoniū enī nō ꝓprie dicit accusari nisi ab uxore. nam cū nō sit publicū crimē nō admittit nisi quorū interest. sz denūciari dicit crimē in quo manent. ar. ℈. c. ꝓti. s. de despon. impube. ad dissoluenduz. ¶ Sed queres nūquid necesse est precedere monitionem alibi nō.

Um in tua. ꝓdierit. nec ipse nec alius. qa etiā si alius mrīmoniū accusasset tunc secūdus nullo mō eēt admittēdus nisi in casibus quos nō. s. de elec. cū dilecti. banni. qui sunt ut qcunqz scit aliqd impedimentuz ℈. certū tēpus ueniat z dicat. s. de clāde. despō. c. iij. si aūt nō sit pfixus terminus hz uenire. ℈. modicū tēpus qd tñ est cum quodā tēperamēto intelligendū. ff. de solut. q dñis. ff. ex q. cau. ma. ab hostibus. §. vlti. z hoc q ulterius accusare ñ possit uera sunt qñ post ℈ctū mrīmoniū z post terminū trāsactū uolūt accusare. Sed qd si añ ℈ctū mrīmoniū sed post terminū trāsactū uelint accusare. Itē qd si dictū sit in banno q ultra terminū nō audiet. Rñ. si sic dictū sit audiendū añ ℈ctuz mrīmoniū. arg. opti. ff. de adop. l. mācipiorū. z. l. si optio. §. vlti. post ℈ctū aūt nō hz audiri. ut hic. ar. s. q filij sint legit. lator. arg. C. de re. pig. si eo. C. si vt ab here. auten. ibi posita. q daz tñ dicūt sniam hanc. ℈. q nullus decctero ℈ illud mrīmoniū nō audiat necessariā ad hoc ut nō audiat. ar. C. de inge. ma. diffamari. sed rñ. ibi sniam necessariaz esse z ad hoc prodesse ut etiā si mrīmoniū nō sequat tñ post sniam nō audiet secus aūt si nō eēt lata snia. ut. s. dictū est. Itē hec hñt locum sz q post interdictū agere nō possit ubi p decretū ꝓhibetur ab agēdo uel accusando uel cōsimilibus. secus si p decretuz iponeret ei ut duplū uel quadruplū solueret si aliqd nō faceret. nā tūc etiā si cōtra fecerit ñ incurrit penā. C. cōia epi. z ꝓ. l. interlocutio. C. de sen. z interlo. ex stip. nisi in casu speciali. ff. de admi. tu. tutor. §. si deponi. nisi forte cū cause ꝯgnitōne decreta eēnt interposita qa tūc oīmodo seruāda eēnt. C. cōia epi z ꝓ. l. ea q. ultra terminū aūt positū a lege nullatenus licet aliqd ꝓponere. C. de adul. ob cōmissa. z eodē mō contra id qd lege municipali decernit uenire nō licz. ff. de decre. ab or. fa. l. vlt. z fm hoc nō videt differētia siue adijciat clausula siue nō. ℈. si cōtra factū fuerit nō audiat. Aliud aūt est interdicere aliqd alicui. nā tūc si cōtra factū sit tenet. s. de mat. ℈cto ℈ interdi. ec. c. ij. nisi adiectū sit z si cōtra factū fuerit ñ teneat. s. de ꝓben. dilecto. hz aūt locū hoc generale edictū ubicūqz plures admittūt ad agendū uel ℈dicendū. uel aliqd sile agēduz. ut in restitutione. z in mrīmonio. in adoptione. z in natalibus. s. q filij sint legi. lator. ff. de adop. nā. C. ut ab here. se ab. auten. ibi posita. z est rō quare in talibus ꝓponitur sic generale. qa nescit que certa ꝑsona hz citari. sicut de electiōe

actionũ.ff.quoꝝ lega.l.ij.§.i.hec aũt decre. ꝛ ꝙ dicit ħ glo. locũ hz ubi nullus ꝓcesserat accusator.qa si ꝓcessisset etiaz si legitime abñs ꝛ ignorãs supueniret nõ tñ audiret. ut nõ.s. de elec.cũ dilec.teneris.minor.xiij.an.ꝛ forte sufficit qđ sit doli capax cũ cuilibet qui põt peccare dictuz sit si peccauerit ꝛc.ij.q.i.si pec.xxiij.q.iij.tã sacerdos.xxj.q.v.aĩa.alias au tẽ minor nõ admittit ad agendũ nisi habeat curatorẽ. instit. de cura.§.itẽ inuiti.legitima.forte qa tũc ꝓbationes nõ ha bebant.ij.q.ij.pleriqꝫ.ꝑsumatur.xvi.di.qđ dicitis.xij.q.ij. hi,repellendus.nõ solũ ab accusatiõe sed etiã testimonio. ꝛ denũciatione.s.de spon.cũ in tua.nã ꝙ vna via ꝓhibetur ꝛ alia.ff.ꝓ so.idẽqꝫ.s.de procura.tue.ff.de condi. indẽ.que sub con.arg.contra.s.de iureiu.quẽadmodum.ab illis.se cus in teste.s.de testi.licet.alij tamen idem dicunt in teste.

De diuortijs. Rubrica.

J qua mulier.

Ueluit.ħ nisi nõ excipit ꝺ dictis sed dicẽdis.religione. trahẽdo eã ad idolatriã. ad infidelitatis.idẽ est ꝛ si ad aliqđ peccatũ.hoc.c.expone p.c.inferius posita.quãto.ꝛ.c.gaudemus.traxerit.i.nitaꝫ traherẽ.

Duo.de comite.ꝛ notoria.i.publica fama. aliter aũt vix eẽ posset notoriũ.separari. debitũ autẽ denegare debebat licz maritus uxorẽ dimittere nõ debeat ꝓ quacũqꝫ notoria ꝯsanguinitate.tñ iudex ubi notorium ẽ quo ad thorũ restituere nõ ꝺz.ar.j.c.ꝓxi.s.de re.spo. ħas.restitutionẽ.agebatur possessorio.

Ignificasti.postulat.siue possessorio siue petitorio agaꝫ iuste denegaꝫ ei restõ cum eẽt adulteriũ sic notoriũ qđ inficiari nõ põt.s. testimonijs testatibꝫ sup terrã.xxvij.di.postqꝫ.nec hoc dicimus spẽale in matrimonio sed ubicũqꝫ est notoriũ facti actu pmanẽtis quale est hic:cũ filij maneãt q reddũt notoriã incõtinentiã .uel notorium iuris nũqꝫ facienda est restõ.ꝛ sic põt intelligi.ff. de doli excep.dolo.Itẽ intelligo hoc si notoriũ est iudici ꝛ alijs. uel alijs ꝛ nõ iudici.sed tñ secũ paratas hz ꝓbationes.ar.s. de re.spo.ħas. si neutrũ horũ eẽt sed diffusuz terminũ ad ꝓbãdũ peteret nõ dicerẽ denegandã restitutionẽ.materiã.mulier aũt ad hoc nullo modo inducí ꝺz.ff.de adul.l.i.§. si pu. ꝯstaret.no.si mulier petit restitutionẽ mariti ꝛ maritus excipiat de adulterio notorio.mulier replicet de adulterio viri ñ ꝺz fieri restitutio nisi ꝛ viri adulteriũ eẽt notoriũ sicut ꝛ mulieris.sed si vir nõ reiecisset mulierẽ ꝓpter notoriũ adulterium sed peteret ꝑ ecclesiã separi.ꝛ excipet mulier de adulterio viri audiẽde eẽnt ꝓbationes mulieris sup exceptiõe adulterij ñ notorij.ꝛ est rõ diuersitatis.qa ꝓmo mulier egit possessorio. vñ sicut facilius cõcedit.nec admittet exceptio adulterij non notorij sic ꝛ denegaꝫ facilius ut nõ audiaꝫ in hoc ut fiat statꝫ restõ sed tñ bñ dicimus admittẽdas ꝓbationes mulieris. ꝛ si probauerit viri adulteriũ fiet restitutio.sed in alio casu.s. quando vir petit separationez agitur petitorio . vude utrũqꝫ plene recipiunt ꝓbationes.

Litteris.suggestionẽ.ꝛ falso. ꝑuatũ. quasi dicat non fiũando sed cõsulendo.redire. arg. cõtra s.c.ꝓxi.ibi so.ꝓpter adulteriũ quod cõmisit. quia iã paria crimina mutua cõpen.ꝛc.

Illa.hec decre.loquit de illis quarũ alter ad heresim labit.ꝛ idẽ credo in duobus ifidelibus quorũ alter cõuertit.nullatenus.ar.ꝯ.s.c.ꝓxi.so.ibi. iõ vir cogit eã recipere.qa post sniam cõmisit adulteriuz. vñ snia sibi ꝓdesse nõ ꝺz cũ fecerit ꝙsi ꝯ eã.at hic cõuersus post sniaz ꝓ se latã nihil ꝯ sniam fecit.uel idez eẽt in supiori decre. si snia lata fuisset.sed ibi nõ fuit lata snia licet nõ sentẽtialit eis ũun xerit continentiã.De alijs crimibus ꝙ hereſi qđ dices:puta qa virũ ad latrocinũ trahere uolebat ꝓ ecclesiã separatuz est mrimoniũ.ut hic ꝛ.s.c.ꝓxi.xxviij.q.ij.idolatria. So.videt qbusdã ꝙ ħ decre.dicit .idez alias qa nullã uel vilẽ cãz inuenies quare nõ sit idẽ in oibus.tñ alij dicũt ꝙ ꝓ alijs crimibus nũqꝫ est ferẽda snia ꝓpetue sepationis sed tm quo usqꝫ penituerit.ꝛ rõ diuersitatis est periculũ hereſis.sed ꝑ hus dictũ.s.in ꝓn.gl.magis placet.dicimus enĩ ꝙ licz de rigor iuris post absolutionẽ iudicis nõ debeat cogi redire lz etiaz ꝙ bñ diffinitũ est nõ debeat retractari.vi.q.iij.ꝙ semel.tam iudex ex officio suo adulterantẽ post sniam redire coget ad adulterã.ar.s.de iureiu.tua nos.ꝛ.s.e.c.ꝓxi. sed dic ꝙ nõ facit cõtra sniam.snia enĩ talis fuit qa absolutus fuit reus ab ꝑtitione mulieris.tũc aũt fieret cõtra sniam si mulieri iteruz petẽti viruz fieret eius restitutio.sed si vir ꝓ quo lata est snia: repetat mulierẽ nõ fit cõtra sniam ĩmo iniquũ cẽt si ei snia ꝓ desset cõtra quẽ lata est.ff.de excep.rei iudi.euidẽter.si autez viro isto accusante mulierẽ adulterã lata sit snia diuortij. qa tũc non põt vir iuste absolui qa agit tunc locũ hz hec decre. quãuis iudicẽ illum credere ꝓdenter sentẽtiare qui sic diceret diuortij sniam inter uos proferrimus ꝓpter adulteriuz ꝙdiu viro accusatori iuste placuerit.

Uanto te nouimus.infideliũ.Quid dices de his q fiũt heretici sed tñ baptizari licet ab hereticis

Rñ.hec ꝙstio nõ põt habere locũ.qđ sic ostendo. qa siue infans siue maior.aut fuit baptizatus in forma ecclie ꝛ sic habuit uerũ fidei sacramẽtũ etiã si ab hereticis uel ifidelibus fuit collatũ.ꝛ sic etiã ratũ est mrimoniũ inter eos. et iõ ulterius nullo mõ separi põt.Aut non fuit collatũ in forma ecclesie ꝛ tunc nõ hz fidei sacramentũ sed infideles sunt ꝛ inter infideliũ utunt.ꝛ sic eodẽ mõ nõ est ratũ mrimoniũ inter eos. ait.xxviij.q.i.iã nunc.ꝛ.c.si infidelis.soluit.ipso iure etiam sine iudicio ecclesie.uerũ tñ si añqꝫ ab aliquo cõiugum ꝯhat puersus cõuertat alter eũ recipere cõpellit.j.e.c.ꝓxi.§.vlti. lz aliter videat distingui.s.e.de illa.Tñ cõsueuit hic ꝙri. Quid si uelit transire ad religionẽ.Ad qđ rñ.ꝙ cũ mrimoniũ sit cõsummatũ nõ põt heretico uolẽte se corrigere ꝛ ad uxorẽ redire. ar.s.ꝺ cõuer.cõiu.ex publico.si aũt trãsisset añqꝫ alius ei uellet cohabitare nõ reuocaret.sicut nõ reuocaret si ꝯxisset.s.e.c. ar. xxvij.q.i.agathosa.uel dic ꝙ soluit ꝙstio pñs sic.qa cogitur redire nisi snia diuortij lata eẽt.s.e.de illa.

Audemus in dño.ꝙ reuelatio quã reuelationẽ repudiauit.dato libello repudij ꝺ quo libello lz cõcessum eẽt in lege ꝙ daret ꝓpter maius malus vitandũ nunqꝫ tñ eũ dare fuit licitũ.ꝛ ꝙ sacerdos iterueniebat ad cognoscẽdũ.de hoc ꝓbat hoc eẽ licitũ .quia nũqꝫ diuortij sniam inter eos ferre debebat :ĩmo ꝙ minus est nõ debebat.forte dicere permittimus ꝙ uxorez tuam dimittas. sed poterat dicere lex permittit ꝙ eaz dimittas.sed non sine peccato tuo.ꝛ sic etiam hodie ferẽda eẽt snia in omibus permissoribus ubi est peccatũ.sacerdos aũt iterueniebat ne qñcunqꝫ qs uellet hũc libellũ daret sz in certis casibus tñ hoc licebat.repudiauit.sine cã.restitutionẽ.indẽ cõuersi ad fiđ qui uxorẽ ciecerat.petenti.uxori infideli.restitutio. Nota exceptionẽ cõpetere ꝯ petentẽ restitutionẽ hãc.s.qa nõ cõuertit ad fidẽ.similit ꝛ exceptio adulterij notorij cõpetit ꝓtra petentẽ restitutionẽ.s.e.significasti. Itẽ ꝛ exceptio spoli.s.ꝺ ordi.cog.cũ dilectus. Itẽ exceptio seuitie viri.xxxij.q.ij. siue ꝺ s.de resti.spo.ex trãs. Itẽ si nõ interuenit carnalis copula. ꝛ incõtineti parate sunt ꝓbatiões.ꝺ.re.spo.ħas.s.e.ex trans

missa. ille. idē si duxerit ſz sit mortua. arg. ī. eo. ti. c. vlti. fornicata. quia tunc ſcz qñ infidelis qui noluit conuerti cum alio ꝓxit intelligit legitime ſm eoꝝ legē ꝓxiſſe q̄ iuris huius licz pſidi auctoritate cōtraxit. s. de frigi. ⁊ malef. fraternitatis. xxiij. q. iij. q peccat. ff. de acq. poſ. poſſidet iuſte. Et videt mirū cū in baptiſmo deletū ſit peccatuz ⁊ ſequela peccati. xxvi. di. deinde. xxij. q. i. q aūt. quō etiā aliud adulteriū ſibi obijcer pōt qō h̄ innuit. Rñ. quidā tō obſtare fornicationis exceptionē. qa crimē fornicationis nō tm̄ coinquinat ꝓmittentem ſed etiā cōiugē. xxxij. q. i. cōiugio. Alij dicūt tolli per baptiſmū crimē ſed nō actionē queſitā p̄us uel exceptionē. xxxiij. q. ij. admonere. ar. ff. de his q not. ifa. l. penul. ⁊. l. atletas. §. pōpo. nā p vnius baptiſmū nō oz alij ius ſuū tolli. Itez in baptiſmo nō tollit iuſtitia qua ligata eſt adultera. ſ. q virum repetere nō poſſit: cū peccata tm̄ dimittant ⁊ nō lex. xxvi. di. acutius. ⁊. c. deinde. ⁊. c. vna.. ⁊ idē dicendū ſi añ baptiſmuz homicidiū uel furtū cōmiſiſſet. qa poſt baptiſmuz ⁊ accuſabit ⁊ condēnabit. nā lz dimittat peccatū quo ad deū ⁊ quo ad legē ꝓmotionis. qa ꝓmoueri pōt q̄uis peccatū añ baptiſmū cōmiſſuz ſit notoriū. xxv. di. primū. §. i. tñ quo ad accuſationē ⁊ penas alias nō ſpūales bñ ligabit poſt baptiſmuz ſicut poſt pnīam p quā ſicut p baptiſmū dat remiſſio peccatoꝝ. ⁊ ſic intelligit de cōſe. di. iiij. ſine pnīa. ſ. ſpūali. tēporalē aūt bñ ſubibūt. ⁊ p hoc etiā dici pōt q etiā ſi añ baptiſmum erat infamis. puta condēnatus de adulterio. ul ipſo iure. puta qa fecit uſuras uſurarū quo ad legē ꝓmotionis ei nō iputabit. Sed ar. ꝓ. nā ſicut iputat ei irregularitas añ baptiſmū puta ſi homicidiū fecit. ita ⁊ infamia. Rñ. pōt. qa infamia nō deſcēdit niſi ex peccato. vñ delet in baptiſmo ſicut peccatuz. xxvi. di. deniq. Irregularitas aūt non fundat ſup peccato. vñ ita ē irregularis q occidit ſine peccato ut iudex. ſicut q cū peccato. s. ne cle. uel mona. ſniam. li. di. aliquāto. ⁊. c. ſequenti. ⁊ bigamus ⁊ corpore viciatus.

Eus qui eccleſiam ſuam.

De donationibus inter virum ⁊ vxorem. et de dote poſt diuortium reſtituenda. Rubrica

Alieres.

Ignificauit. diuiſionē. h̄ nō hz locū niſi rōe cōſuetudis uel niſi utriuſq intuitu aliqua que ſita ſunt. nā alias omia pſumunt mariti. ff. de dona. int̄ virū ⁊ uxo. quintus mutius. ⁊ q̄ſquis tm̄ ſibi nō alteri querit.

E prudentia. acceſſorie. Nō q iudex eccleſiaſticus tā ordinarius q̄ delegat cognoſcit de dote accеſſorie. ſ. cū cognoſcit etiā de mrīmonio. ⁊ in libello petet mrīmoniū ſeparī ⁊ dotē reſtitui. ut h̄. ⁊. s. eo. c. i. ⁊. ij. ⁊ de cōiu ſer. ꝓpoſuit. ſecus dicerē in ſucceſſione. nā lz cognoſcat in mrīmonio nō tñ de hereditate. s. q filij ſint le. cām ⁊. c. latoꝝ. lz poſſit cogere ptē ne occaſione illegitimi mrīmonij eū ſup hereditate moleſtet. s. q filij ſint le. c. i. imo etiā p̄ncipaliter pōt cognoſcere de dote. ī. c. p tuas. ⁊ h̄. nec ob. s. q filij ſint le. latoꝝ. ⁊. c. cām. que loquūt q̄ iudex eccleſie nō oz cognoſcere de hereditate. maior enī cōiunctio eſt inter dotez ⁊ mrīmoniū quā inter filios ⁊ hereditatē: cū dos non poſſit eſſe ſine mrīmonio. ī. c. pri. filij aūt pñt eſſe ſine hereditate ⁊ exheredari. nō retractarē etiā ſniam iudicis ſecularis ſup dote. Itē ſpecialiter ad eccleſiā ptinet cognoſcere d̄ dotibus qa ad eccleſiā ptinet defenſio dotium. ī. c. nup.

Erūq. fornicationis. ſue. reconciliata. nam tūc redit ad antiquū ſtatū. ff. de iure do. diuus. ⁊. l. poſt mulieris. uel. pro a. nā idē dicat dos ⁊ dotaliciuz. ar. xxxvi. q. ij. ſi aūt. uel dotaliciū uocat donationez ꝓpter nuptias. dotaliciū. Sed qd ſ. lata ſnīa ſup diuiſiōe thori ꝓpter fornicationē is q̄ adulteriū ppetrauit uelit agere cōditione ſine cā ad repetitionē dotis dicens non fuiſſe matrimoniū. ⁊ ꝓpter hoc uelit ꝓbare cōſanguinitatē ⁊ ita nō fuiſſe mrīmoniū. nec adulteriū. nec dotē an ꝓpter hoc recuperabit dotē. ar. q ſic. ī. c. pri. ff. de cōdi. ſiñ cā. āminiculo. Sz cōtra. res iudi. p ueritate accipit. s. de re iudi. cū inter uos. ff fami. hercī. cū putarē. Itē cōtra. qa adulteriū cōmittere intēdebat. xxxiij. q. ij. in lectū. Lau. dixit q dotē repetere ñ pōt ar. ff. de adul. ſi uxor. rñ. i. C. d̄ ſpon. mulier. §. is quoq. T. dixit q ſi ſit ſnīa lata ſup ſepatione thori ⁊ dote nec ſit appellatū ulterius petere nō pōt ſecus aūt ſi ſup adulterio tm̄. primū dictū magis placet. qa cōditione ſine cā non pōt repetet dotē cum cā retinēde eius ſubſit. ſ. ſnīa ſi lata ſit uel adulterium q ſaltem intentione cōmiſit.

T ſi neceſſe. ob turpem. qa ſi ob turpē cām data cēt potior eſſz cōditio poſſidētis. ff. de condi. ob tur. cāz. l. ſi ob turpē. in fi. ob nullam. i. ob matrimoniū q̄d tm̄ int̄ eos nō tenebat ꝓpter cōſanguinitatem. ut ſtatī ſequit. reſtituī. qñ int̄ conſanguineos ſit dotis datio ſi ignorabāt ſe cōſanguineos cōpetit repetitio dotis. ff. de condi. ſi. cā. āminiculo. C. ſolu. ma. ſi igno. C. de inceſt. nup. qui contra. ff. de ritu nup. ſi pfectus. aūt ſciēter ꝓxerint conſanguinei ad fiſcū dos deuoluit. ff. de dona int̄ virū ⁊ ux. cū hic ſtatus. §. vlti. inſti. de nup. §. aduerſus. ſed hec decret. contra dicit. hi enim cōſanguineos ſe ſciebāt. Ad hoc ſic rñ. nam rex leg. nō petebat hic dotē. qa erat vir. ⁊ ex pte mulieris tm̄ cōpetit petitio dotis. ī. c. pri. ſed quedā caſtra :que dederat p cōſeruatione mrīmonij q̄ nō licz. ſicut nec penā ꝓmitter licet. ff. de uer. ob. titia. rñ. i. ſed dicas cū eēnt data noīe arrarū ea retinere licz. C. de ſpon. mulier. rñ. i. ſz illud uerū eſt i licitis ſpōſalibus ſecus in illicitis. ut in eadē. l. dicit. uel dic q bñ applicabunt fiſco qa rex legioñ. fiſcū habebat.

Uper a nobis. induxit. ipſe uſufructuarius. in dotē. i. uxorē ſuā dotauit de illa poſſeſſiōe q̄ licz ⁊ merito ⁊ cuilibet alij. in dotē. expōe ut. ī. eo. c. §. vlti. poſſidere. nam in dotem licet feudum alienare alias ñ. s. de feudis. c. ij.

Er tuas litteras. cōuenire. i. in iudiciū euocare quam. pecuniaz. repulerat. hec erat ſufficiens exceptio. qa ſi eā nō ſuſtētabat dotē habere nō oz imo oz eam ſuſtētare de dote. ff. de dona. int̄ vi. ⁊ ux. ex annuo. ſed lz eā ꝓponeret nō erat uera. veritate. hec etiā erat ſufficiēs exceptio. ſ. rei iudi. C. ſen. re. nō poſ. l. vlti. ſed qa appellatuz fuit iecirco audit. ſed lr̄a ꝓdicit ubi dicit q nō fecit mētionē de lr̄is ergo nec de appellatiōe. vñ pōt dicere q nō fuit appellatum nec fuit neceſſe fieri mentionē de pri͛oꝝ ſnīa p quā nō abſoluebat reus ppetuo ſed q̄diu ſup ipſa dote mulieri cauetur. ⁊ iō nō obſtabat ſnīa huic petitōni cū offerret ſatiſdationem uel petebat q daret mercatori. cautionē. hec ſnīa ñ erat ſufficiēs. debuerūt enī addere uel pecuniaz mercatoris dare ut ſequit. ⁊ hic idē defectus fuit in ſnīa delegati. credi. C. d̄ pactis con. hac. tñ nō cogit. ut in eadē. l. dicit. faciatis. qcqd dicāt alie gl. hic poſite. tu dic q ſiue uxor ſatiſdet q dotem dabit. ſiue maritus q donationē ſatiſdederit tz ſatiſdatio. ff. de tu. do. ꝓmittēdo. ⁊. l. cū dotis. ſi aūt ſatiſdedit de reſtituēda. ſiue añ mrīmoniū ſiue cōſtāte mrīmonio nō tz ſatiſdatio. ut cōtinet in rubrica. C. ne fideiuſ. do. den. l. i. ⁊. l. ij. qdā tam̄ dicunt q lz ſatiſdare nō cogat tñ tenz ſi ſatiſdederit cum poſſit renūciari iuri ſuo. ar. inſti. de ſatiſda. t. C. de pac. ſi qs. ſoluto aūt mrīmonio ſatiſdare pōt. ff. ſolu. ma. ſi ꝓſtāte. §. quotiens Quomō ergo excuſabis hic ſniam pape. Rñ. marito vgente ad inopiā uxor dotē ⁊ res obligatas ꝓ dote repetere pōt. C. de iu. do. niſi. ⁊. in auten. de equa. do. §. vlti. Itez ab eo ſe q̄ſtranda eſt poſſeſſio. ff. ſolu. ma. ſicut dotē. §. ſi dotē uero. ſz ſi in iſto caſu de ea ſoluēda etiā ꝓſtāte mrīmonio poſſint cautionē ſufficientē pſtare dotis admiſtrationē hēbit. ut hic

Sed adhuc est ꝺ̄ qꝺ hic dicit ꝙ si nō ꝑstiterit cautionem ꝙ res det mercatori cū uxore habere debeat ad alendū se ⁊ maritū ⁊ liberos. C. de iu. do. ubi. sed dic h̄ ideo. qz mulier erat suspecta de minus idonea admistratione. ⁊ de dilapidatione. ar. ff. de ap. in pos. C. quorū ap. nō re. ab execu. uel dic ꝙ sat̄ hēbat uxor qa mercator hēbat ꝑ ea. cautione. q̄ tñ sit sufficiens alias incōgrue seq̄ret coniūctō diffinitiua cū semp cautionē iuratoriam dare posset. onera. vñ si mulier ꝓmittat ali qꝺ delictū uel ꝺ̄bat mutuū nō cogit̄ illud soluere de dote. ff. solu. mat. q̄uis. vir aūt uxorē ꝺz sustētare fm vires dotis. ff. so. ma. sicut dotē. §. si maritus. ⁊. §. si aūt. sed ⁊ si nullā dotez recepit maritus tñ alere ꝺz ꝑ uelle suo. qa psonā suā ꝑ dote dat mulier. auten. q. mo. na. si. le. §. fi. ff. ut in pos. le. l. penul. ubi dī ꝙ uxorē ꝺz alere ut filiā. Ad cās aūt mulieris vir nō dabit ei expēsas. nisi forte speciale dicas qñ vir accusat mrimoniū. nā tunc forte cogeret ei dare expensas etiā si indotata sit mulier. arg. ī. de accusa. ex parte.

Donatio. pauperior. alias enī si nō sit pauperior puta qa rē alienā donauit tz donatio. ⁊ pscribit. ff. de iu. do. ⁊ si cōstituerit. idē ⁊ si repudiauerit hereditatē uel legatū qꝺ ⁊ ipsius repudiatiōe ad uxorē puenit. ff. ꝺ iu. do. si spōsus. §. si maritus. ⁊. §. si qs. obitu. C. de do. inter vi. ⁊ ux. donationes. tacite. puta. qa eandē rez alij donauit. expresse. dicēdo reuoco donationē quā tibi feci. equale. si fiat post nuptias. C. ꝺ̄ dona. añ nup. l. vlti. ⁊ ꝺz esse equalitas nō solū in quātitate ut nō maior sit quātitas dotis q̄z donationis sed etiā in lucris ex pacto ꝑueniēdis. auten. de equa. do. §. h̄ igit̄. ⁊ si maius pactū ps sit de lucrāda dote q̄z donatione maius pactū trahit̄ ad minus. ff. ꝺ̄ pac. do. l. lege. si āt pactū factū sit de lucrāda dote ⁊ nullū pactū sit de lucranda donatiōe pactū dotis trahit̄ ad donationē. C. ꝺ̄ dona. ante nup. l. vlti. §. si aūt donatio. qꝺ̄ intelligo hoc mō. qa si mulier fecerat marito pactū ꝙ ipse maritus lucrarer dotē si supervixisset uxori. maritus dotē lucrabit̄ si supuixerit uxori scdz pactū. ⁊ eodē mō ut sit paritas in pactis. ⁊ mulier lucrabitur donationē ꝑ nuptias si supuixerit viro. ⁊ si de donatione lucrāda nullū pactū interuenerit. ⁊ idē est ecōuerso. ⁊ in alijs pactis. ⁊ cōstituit̄ dos ⁊ donatio añ nuptias ⁊ post. insti. de dona. §. est ⁊ aliud. similit̄ fit augmentū dot̄ ⁊ donatioīs añ nuptias ⁊ post. C. ꝺ̄ do. añ nup. si ꝓstāte. añ nuptias aūt pōt esse disparitas. ⁊ in quātitate dot̄ ⁊ donationis. ⁊ in pact̄ super lucris. C. de pac. con. tā sup do. q̄z sup donatiōe ex more. post nuptias aūt h̄ nō licz ne excogitaret fraus ꝺ̄ ꝓhibiti onē factā de donatiōe int̄ virū ⁊ uxorē. h̄ aūt scias ꝙ nō pōt apponi pactū ꝑ qꝺ̄ deterior fiat cōditio mulieris uolent̄ iterū nubere. siue fiat añ nuptias siue post. ff. de pac. do. l. ij. C. de pac. con. sup do. quāuis. ff. de dona. inter vi. ⁊ ux. p totū consuetudo autē uaria potest esse in quātitate ⁊ in lucris.

De secundis nuptijs. Rubrica

Apellanum.

Dominus ac redēptor. certitudine. ⁊ infallibili. sed habita ꝓsumptiōe ꝓpter longinqtatez tēporis. testiū magistri exercitus ⁊ militū in his regrenꝺ̄ est ff. de diuor. uxores. C. de repu. auten. hodie. §. de sponsa. in ꝓsentia. §. ut li. nō cōt̄. qm̄. §. ꝙ sic. uel dic ꝙ nūq̄z licz nubere nisi ꝑus receperit certū nuntiū de morte viri. ut in pre. decre. seruauerit. in ꝑterito. in futurū enī non ꝺz nisi habito certo nuntio de morte viri. §. de sponsal. in presentia. sed ⁊ si in futurum fieret idem seruandum esset. dubitandum. probabilit̄. ī. de sn̄ia exco. inquisitioni. i.

Ir autem uel mulier.

Uper illa questione.

Um secundū apostolū. infame. nō solū credimus nō teneri ifamia sz nec alijs penis q̄ irrogant̄ qa nupsit. ī. tēpus luctus q̄ cōtinent̄. C. de se. nup. l. i. ⁊. ij. sed penas quas sustinz qa secūdo nupsit non cuitat q̄ cōtinent̄. C. de se. nup. hac editali. ⁊. l. vlti. ⁊. l. femine. ⁊ expsse habes. s̄. de pigno. cū constet. auten. de nup. §. qa uero hactenus. ⁊. §. si uero ex. Rō diuersitat̄ est. qa pene impositę nubentibus. ī. tēpus luctus sunt mere pene. ⁊ iō oēs penas a legibus propē hoc inflictas tolli credimus. sicut infamiaz. sz pena q̄ imponit̄ secūdo nubentibus nō est mera pena imo est ꝓuisio filiorū. ⁊ iō nō tollit̄ hec pena ꝑ canones. sic etiam nō credimus tolli penas impositas illi q ꝺ̄ ꝓpriū iuramētū nubit recepta tutela filij non reddita ratione. C. ad tertulia. omnem. auten. de nup. §. sin autem tutel.

Incipit liber quintus.

De accusationib⁹. inqsitionibus. ⁊ denūtiationib⁹.

Legitimus. nō fatigetur. ut probet suā innocentiā nisi publica infamia accusatus laborarer. nam tūc indicetur ei purgatio. ij. q. v. presbr.

Iquis epūs. accusationib⁹. i. denūciationibus sz nō criminosis. accusatus. i. denunciatus. Ex hoc. c. colligūt qdā monitionē debere pcedere accusationē. alij intelligūt hoc. c. in nō notorijs crimibus. ⁊ in his de qbus pnia agi pōt seruato ordine. ⁊ in crimibus nō exceptis. sz nos intelligimus hoc. c. s. qñ agit denūciādo. et fm hoc exposuimus lr̄am. ī. e. sup his. ī. ꝺ̄ simo. licz. cōuentus. i. munit̄. causā. i. pniaz agat. nō olim. i. añ monitōez. sz nunc. i. p⁹ monitionē. ad primates. i. iudices legitios.

Lla prepositarum. ⁊. ī. cum eis. i. subditz accusatoribus. uel. i. platis suis ordinarijs. subditi enī accusatores necessarij sunt ad discussionē ut ꝓbēt. ordinarij aūt necessarij sunt ut consulāt.

Nipotēs. nuntiātur. pendēte enī accusatōne nō ꝺz aliqs ad dignitatē ꝓmoueri. lxxxi. di. tātis. C. de ꝓcu. reū. ff. de mun. ⁊. ho. res q̄. §. eū. imo sola infamia impedit. C. de digni. l. iij. sed lz ꝓmoueri nō ꝺz pōt eligi. ⁊ electio tenebit. sed p pcedentia iura ꝓbat̄ ꝙ non confirmabit̄ nisi purget innocentiā suā. alij tamen dicunt ꝙ nec eligi debet. de hoc no. ī. de simo. accusatum.

Lli episcopo⁹. repellere. ff. ꝺ̄ adul. si uxor. xv ij. q. iiij. qꝺ̄ accusanꝺ̄. iudex tñ ex officio suo repellere pōt. ij. q. vij. si q sunt. alieni. q̄rēdū. ff. ꝺ̄ postu. l. ꝙ ꝓhibet. nisi obiectu maioris excōicationis. s̄. de excep. a nobis. q̄uis illa decre. in alio casu logt̄ q̄z ista. h̄ enīz dicit ꝙ in cōmunē familiaritatē hēbat. illa aūt qñ in aliquo facto ei cōicauerit. ij. q. vij. alieni. Cōtra. C. q accu. nō pos. iniquū. ar. ꝺ̄. C. de inof. testa. in areā. C. de here. qm̄. ij. q. vij. §. ī hoc. Rñ. ꝙ dixit nullū criminosuz etiā ꝺ̄ criminosuz admittēdū. C. de libe. cā. si filiū. C. de adul. qm̄. xxxij. q. vij. nihil. ucr̄ est nisi in exceptis crimibus in qbus nō ad testificandū sed accusandū tm̄ admittunt̄. Rñ. huic decre. qa accusabantur de crimie excepto. uel speciale est in epīs ut eis non liceat ab accusatiōe sua repellere familiares cū ꝓcipiant̄ habere hōestos ij. q. vij. cū pastoris. lex autē iniquū. loquit̄ de expositis. ⁊ alijs dīis q nō tenent̄ habere cubicularios. at epi q̄si ī quodā officio cubicularios habere tenēt. ut in ꝓdictis. c. vñ si in eo oifficio aliquos approbauerit ubi tm̄ bone fame reqrunt̄ nō pōt eos repellere ab accusatōe uel alio ubi tales psone similiter reqrunt̄. ff. ꝺ̄ adul. si uxor. sed si alias clericos malos ꝺz. bñ repellet eos ab accusatōe sua. sepe enī presbr bonus malos clericos patit̄ ꝓpt̄ scādalū vitandū. Aliqñ qa ꝓbatōib⁹

destituit.l.di.ut cõstitueret.ij.q.ij.plericz.t ꝓptet multas ali as cãs quas lz tolleret ad supiores tñ ordines non ꝓmouebit.t a sua accusatiõe repellet.ar.ꝫ.xlvij.di.§.necesse. sed ubi loqt qñ culpa ꝓlati subditus malus ẽ. Jtẽ t si culpabil' erat ꝓlatus in corrigẽdo subditos tñ eos repellere possz a sua accusatiõe.nã aliud est officiũ dare ql̃ est cubicularũ facere in quo videt cũ approbare t sponte cuz ad h̃ nõ cogat. Aliud est negligere correctionez subditorũ: in quo licet culpabilis videat tamen approbare non videtur.

Ehis crimínibus.replicari.xxiij.q. iij. si illic. ij.q.iij.notandũ.ff.nau.cau.licz.§.vlti. nisi probet priorẽ accusatorẽ ꝑuaricatũ.ff.d̃ ꝑua.l.ij. Jtẽ uel si corrũpit iudicẽ uel testes.ī.d̃ collu.c.vlti.uel si suum dolorẽ ꝓsequat ignorãs ab alio institutã accusatõnẽ.ff. d̃ accu.is cui.§.hisd̃ t intelligit h̃ qñ in forma iudicij ꝓcedit.nã licz p pniaz quo ad deum fiat remissio nihilominus tñ poterit inde accusari.

Epellantur.

Ecusasti.calũpniose alias ĩmunis ẽ accusator.xxxiij.q.iij.illud etiã.t iudex.xxiij.q.v.cũ miles. ul' nõ calumpniose sed ex alia scintilla odij. ꝑ pace. supple accusasti.i.ut alij quiete viuant.xxiij.q.v.nõ quia frustra.delaturã.i.accusationem ipsius.

Videntia.repete que dixi.s̃.de coha .cleri.tua.si crimen est notoriũ iudici t alijs.

Um.p.manconela.qa. laicus. hinc colligę ꝙ laici etiã in crimine simoniaco nõ admittũt. s̃.d̃ testi.ueniẽs.ij.q.i.in ꝓmis. Sed ꝫ.ī.d̃ simo. si dñs tanta.lxxix.di.si.papa. So.ꝫ laicos simoniacos indistincte glibet admittit ad accusandũ t testificandum.sed ꝫ clericos distinguit.nã ꝫ clericos bone fame admittunt laici bone fame in crimibus exceptis.ij.q.i.in ꝓmis.t ꝫ clericos male fame admittũt laici t clerici male fame.t fures t meretrices .ī. de simo.tãta.t maxie si agat ciuiliter.arg.ad oia ꝑdicta.ī.de simo.p tuas.excipiunt cõspiratores t capitales inimici.ī.de simo.licz beli.p tuas.q etiã cũ tormẽtis admittẽdi nõ sunt.t ptícipes crimis t muneris.s̃.de testi.ueniẽs. ¶ Jtẽ nota ꝙ ubicũqz t ql̃escunqz admittant ad accusationẽ ijdẽ admittũt t ad testimoniũ nisi ꝓsecutores suarũ iniuriarũ: q admittũt ad accusationẽ t nõ ad testimoniũ.s̃.de testi.decetero. Jn h̃ tñ est differẽtia.qa ad accusationẽ sine tormẽto admittuntur etiã infames t viles sed nõ ad testimonium.iiij.q.iij.§.si ea. Jtẽ necessaria est aliq̃ ꝓsumptio cũ nõ sint sine tormẽtis admittẽdi.t a tormẽtis incipiendũ nõ est.ff.de q̃stio.l.i.ī.d̃ re. iuris.cũ in contẽplatiõe.in nõ exceptis aũt nõ admittunt criminosi clerici uel monachi.ij.q.vij.clericus. maiores ꝓsumũt crimínationes.idẽ dicimus si rõe irregularitatis nõ possunt ascẽdere ad ordinẽ quẽ hz accusatus.ij.q.vij.ipsi testes alij aũt clerici secure suos ꝓlatos t clericos accusant.ij.q.vij. latoz.ꝓsumũt.sicut inquit paulus.laici aũt nullo mõ admittunt ad accusationez.ij.q.vij.c.i.ij.iij.iiij.v.vi.t. c.oues.t.c. accusatio.vi.q.i.cũ beatus.xi.q.i.clericẽ.nisi ꝓsequat suaz iniuriã.iiij.q.ij.oibus.ij.q.vi.,phibent.s̃.de testi.decetero.clericus aũt in nullo crimĩe ciuili ut homicidio t simil' põt accusare laicũ etiã si suã iniuriã ꝓsequat.xi.q.i. clericꝰ nullus. xxiij.q.viij.bis a qbus.qa nec testari põt in crimĩe ꝫ laicum xi.q.i.testiñ.agat aũt clericus si vult ciuiliť de crimĩe.qdam tñ dicũt ꝙ possit accusare laicũ si ex crimine vñ accusat nõ irrogat pena sanguis. Jtẽ quidã dicũt bonos laicos admittẽdos ad accusationẽ clericorũ.t in hac opi.fuit Bratia.similiter t ab accusatiõe laicorũ in crimĩbus ecclesiasticis crimiosi repellunt.ij.q.iiij.cõsanguineorũ.beatus.nulli.vi.q.i. ꝙ crimen. Monachi aũt abbatẽ suũ accusabũt sine licẽtia abbatis quẽ nolũt accusare.ī.e.c.ex pte.aliũ nõ accusabũt absqz licẽtia abbatis.ij.q.vij.placuit.t.c.nullus.nisi illũ cuius ẽ cubicularius.illũ enī sine licẽtia abbatis accusare ꝑsumũt.nã cum ad hoc sint cubicularij ut sint testes dñorũ si viderint eos malos licite accusabũt.ij.q.vij.cũ pastoris.ꝓuenit.qa nisi accusaret nõ exequerent laudabiliť officiũ suũ.t etiã denũtiare tenent saltẽ crimen cõmittendũ.ij.q.vij.negligere.t hoc magis conualerẽ monachis. Jtẽ ad accusationẽ clericorũ nullus admittit ignotus uel suspectus de fide.uel inimicitia.iij.q.v.accusatoribus.canonica.accusationes.ubi habes de alienigena. nisi ꝑus inquirat de vita t fide t intẽtione eius.i.q.vij.si q. t.c.q̃rendũ.uel nisi habeãt aliquas lr̃as autẽticarũ ꝑsonarũ que ꝓ eis testimoniũ ferãt uel testimoniũ ꝓꝓriũ.ij.q.vij.criminatores. Jtẽ repellunt omẽs criminosi.corpe viciati t irregulares tã ab accusatiõe q̃ꝫ a testimonio.qa ordinari ñ pñt. ij.q.vij.ipsi testes.quia laicus.hic habes ꝙ etiã in exceptis crimĩbus laici repellunt ab accusatione clericorũ.sed h̃ intelligo qñ laicus erat male fame.ij.q.i.in ꝓmis.ul' repellit ꝓpt suspitõz quã ꝫrit de mutuis accusatiõib⁹.ut ī eodẽ.c.sequit. uel nõ accusabat de simonia sz de alio crimĩe .illi⁹ cãe.i.crimis.vñ. Ab. accusabat petrũ t laicus uel ali⁹ tã eũ accusauerat de simonia.t h̃ fuerat testis. Sz obijcies si alia vice fuit accusatus ergo mõ nõ poterat accusari.s̃.e.de his. Rñ.licz h̃ fuerit accusatus t dati testes nõ tñ fuit absolutus a crimĩe. sz ab obseruatiõe iudicij.uel dic dederat testimoniũ ex̃ iudiciũ falsa crimia eis ꝓponẽdo.uel etiã uera sz facile t sine cã insultãdo t exprobrãdo. v.q.v.illi.t.§.sed aliud.sunt ergo tales detractores q repellunt ab accusatiõe t testimonio.iij.q. iiij. detractores.si aũt nõ sine cã diffamaret sed qa ꝓbare uellet. etiã si famoso libello cũ ꝓposito accusandi cõfecto nõ repelleret.v.q.i.c.ij.t.C.de famo.li.l.ij.ĩmo remuneraret ille etiaz q̃ dixit semel testimoniũ ꝫ aliquẽ ulterius ꝫ eũ testificari nõ põt.iij.q.iij.in criminali.in ꝑn.t hoc in crimĩalibus causis: ubi repellunt suspecti.iij.q.v.accusatorib⁹.t ī multis alijs.c. eiusdẽ.q.t.q.viij.c.i.t hi suspecti sunt de odio q totiẽs parãt se ad ferendũ testimoniũ.nã in ciuilibus nõ ꝓhibet qs ī mlt⁹ causis testificari ꝫ eundẽ.s̃.de testi.frmitaꝫ. accusauerat i.accusare uoluerat.nisi enī fuit admissus ut h̃ dictum est.cũ tribus.h̃ numerus arbitrarius est.ij.q.v.omnibus.

Xpte tc̃.licet alios.sine licẽtia abbatis. nã tunc põt.ar.ij.q.vij.cũ pastoris.t dicũt qdã nõ nisi ínsit monasterij.xvi.q.i.placuit.denunciare aũt potest t debebit cũ nemo a regula euangelica excludat.ij.q.i. si peccauerit.xxiij.q.iij.tã sacerdos.ministrari.nõ statim qcunqz vult accusare abbatẽ admittet t hẽbit expẽsas.sed ꝑmissa aliq̃ summaria cognitiõe. t videt ꝙ hec summaria cognitio sine pñtia ptiũ fieri põt p solũ iudicẽ.ar.ꝫ.de renũc.super h. nã si alij nõ accusant sine inqsitiõe ꝑmissa.ij.q.vij.si q.t. c.q̃rendũ.t.c.criminationes.multo fortius monachi ꝫ abbatẽ. nõ debẽt sine tali inqsitione admitti.alij tñ dicũt ꝙ in accusatione t inqsitiõe semp necessaria est cause ꝓgnitio: añqz monachus admittat ad ꝓsequendã inqsitionẽ uel accusationẽ. sz in habẽdo expẽsas est differẽtia.qz in accusatione cũ inscribat se ad talionẽ semp hẽbit expẽsas.sed in inqsitiõe nõ nisi cã cognita sibi decernãt.nos dicimus ꝙ semp exquo admittit ad accusandũ uel inqrendũ uel denũciandũ ꝙ expensas hẽbit.t papa uel quiscz ordinarius h̃ ꝑ se diligenter inqrit. ꝙ delegatus exquo sibi cõmittit cã inter ptes dz eũ reputare ꝓ admisso.nec amplius de aliq̃ cã inqrere dz.nec est.ꝫ. s̃.d̃ rescrip.sup lr̃is.in fi.ubi dr̃ ꝙ ea debẽt mouere delegatum q̃ mouerẽt delegantẽ.qa h̃ cõstat tã delegantẽ motũ ad admittendũ eũ exquo ꝓmisit cãz inter eos.sz si ꝓsequat cãm suam siue possessorio siue petitorio agat nõ hẽbit expensas.

J constiterit ꝙ.d. Jste.d.agebat petitorio.petebat enī quãdã ecclesiã.qz in ea erat canonice instítutus ut dicebat.cõmendata.cõmendatio dz fieri cũ dispẽsatione.qd̃ ꝓbo.qz ꝑ eã fit iuris relaxatio.ius enī vult ꝙ ecclesia ꝓꝓriũ habeat ꝑlatũ nõ cõmendatũ. t dicim⁹ ꝙ cõmendatio dz fieri ex cã.i.q.vij.dispẽsationes.t premissa aliq̃ cãe cognitiõe.t si aliq ledant ex predicta cõmẽdatiõe

credimus q̄ uocādi sunt. ar. ff. de adop. naz ita diuus. ff. de mino. denicz. r. l. in cāe. i. §. cā aūt. r si nō uocent facient eam cassari p supiozē. si aūt uocati cōtumaciter abfuissent: tūc nō audirent ulterius. ar. s̄. q filij sint le. latoz. r q ma. ac. po. c. fi. Itē uocari dz in cōmendatione ille ad quē ptinet p̄sentatio. uel collatio ecclesie cōmendandō. r dz audiri si iusta cām hz ꝺdicendi. r si nō fuerit uocatus uel auditus faciet p supiozē cassari ꝓmendationē. Sed q̄ro an si contēptus iste eligat p̄ cōmendationē fcām an electio ualeret. Ad hoc rn̄. quidā q̄ si eps malitiose r sine cā fecit hāc cōmendā q̄ tūc tenz electō fcā ab eo ad quē ptinet p̄dicta cōmenda nō obstāte. ar. s̄. ō cōcel. p̄bē. postulasti. alij dicūt qō plus placet q̄ q̄uis i fraudē r sine cā fecerit dūmō teneat lz sit iniusta. tn̄ facit q̄ ad eī officiū r iurisdictionē ptinet. s. cōmendare. vn̄ ex tūc nō licet illi ad quē ptinet eligere aliū nisi p̄ma cōmēdatio fuerit p̄mo cassata. ar. s̄. de cōcel. p̄ben. cū nostris. r. c. q̄n̄. Et est sciendō q̄ cōmendatarius licz non habeat ius in ecclesia tn̄ est legitimus admīstrator. r liberiozē admīstrationē hz q̄ꝫ ꝓcurator. ar. vij. q. i. pasto. lxi. di. obitū. r. c. sequēti. r videt q̄ has commēdas possit recipe ꝓpria auctozitate sine regsitiōe ꝓprij p̄lati cū nō obliget ad cōmendā tenendā nisi q̄tum uoluerit. nec obest si dicis q̄ nō dz esse generalis ꝓcurator alicui⁹. ut nō. s̄. de oblig. ad rat. c. i. qa nō est alia pena si accipit nisi q̄ cogit dimittere admīstrationē. uel deponit. r nos bn̄ dicim⁹ q̄ semp ad mādatū sui p̄lati eā dimittere dz. pnoctauerit. vigilando. rōnabilit cōuictus. i. ordinarie accusatus. uel ad rōez. i. sine solēnitate iudicij regsitus forte ingrendo procedebat ꝺ cū. r sic cōfessus est p̄dicta. uel aliqō p̄dictorū. qa quodlibz p se sufficit. cōfessus. repete q̄ diximus. s̄. ō elect. p inquisitio. ipa. ecclesia. post appel. recipiendā.

Eminimus. ꝓ altera. i. in ꝺriū. s. ne bn̄diceretur appellauit. no. q̄ ꝺ cōfirmātez petentē munus bn̄ dictionis admittit exceptio dūmō excipiēs alias sit legitīa psona ad excipiendū. accusaret. i. patus cēt accusar. uel. i. exciperet ꝺ eā. manifestus. no. inimicū nō solū ab accusatiōe sed etiā exceptione repelli. idē crederē in cōspiratiōe secus de alijs. tulerit. alio accusante ex hoc p̄sumitur inimicus. uel alias maliciose ꝓcedere.

Icet in beato petro. rē. ex litteris. no. colligit hic q̄ qs possit accusar p scripta. ꝺ id qō legit. ij. q vij. p scripta. sz in lr̄is significabāt crimina pape r petebat citari ut accusatiōibus rn̄deret qō bn̄ licz. qz h ꝓma citatio sine cāe cognitiōe fit. r iā licite fit p nuntiū. delatus. idest denūciatus. ab. I. r. O. hi forte erāt de his q ꝺ epūz scripserūt. uel alijs. v. q. iij. in criminalibus. ꝺ. i. c. ꝓri. ꝺ. so. speāle est q̄ etiā in crimīalibus socius pōt esse ꝓcurator sociorū. iij. q. vij. h quidē. s̄. de dolo r cōtu. cū dilec. uel dicim⁹ q̄ hi admittebāt ad excusandū abītes qō licz. v. q. iij. reos. p qō. c. licz minus bn̄ quidā dixerūt q̄ semp ꝓ reo ꝓcurator admittit. in crimīe etiā iniuriarū admittit ꝓcurator. iij. q. ix. §. nisi. Itē ad excusandū r excipiendū. i. c. ꝓri. r. c. sup bis. xxiij. q. v. reos. Itē in leuibus crimībus si agit cā appel. puta q̄ nō excedit penā relegatiois. ff. an p ali. cā ap. l. i. sz quidā dicūt illā. l. tm̄ habere locū in cā ap. sed secus in p̄ncipali Itē in crimīe suspecti tutoris. ff. de ꝓcu. nō solū. §. vlti. r idē dicimus si p̄latus dicat suspectus. Itē in accusatione ingratitudinis. ff. de ꝓcu. sed be. §. i. Itē in accusatione populari ad agendū. ff. de ꝓcu. licet. sed nō ad defendendū. ff. de po. ac. qs populus. Itē dn̄s defendit seruū. ff. de accusa. sicut. §. penl. Itē cū cā nō est pure crimīalis. s̄. de ꝓcu. tue. potes etiam dicere q̄ h agebat ciuilit. s. ingrendo uel denunciando. q̄ nō ꝓpōsito accusandi. sed dicūt quidā q̄ citari dz accusator añq̄ absoluat accusatus. ar. C. q ac. pos. q̄ crimen. r v. q. vlti. epiphaniū. h aūt nō obstat. qa p̄ntes erāt a quorum accusatione absoluit. in ciuilibus autem secus. quia tantum a p̄ti obseruatiōe iudicij absolueret. C. de iudi. ꝓperanduz §. i. uel accusatoze abītē hereditiuz contrahet. C. quomō r q̄n̄. auten. q semel. intimanda. ut p sedē ap. monitioibus tm̄ coripere. excessit. faciēdo citari ep̄m ut rn̄deret accusatori. silentium. no. accusatoi ponī silentiū ꝓpetuū si nō fuerit in termio nisi iusta cām abītie ꝓbauerit. iij. q. v. q̄squis. in fi. imputandum. qa añ inscriptionē licz ab accusatiōe recedere. ij. q. iij. si quēq̄ꝫ. ff. ad turpil. q̄situ. Infamator tn̄ tenetur iniuriarū. ff. de iniur. itē ap. §. si qs li. In ciuilibus autez dato libello cogit lītē ad finē ꝑducere. C. quomō r q̄n̄. qui semel. nō est cōtra. ei qō dictū est de crimīali. C. q ac. nō pos. l. iij. qa ibi p̄cesserat inscriptio uel adminus satisdatio de accusatiōe ꝓsequēda. In ciuili aūt si reus nolit ꝓsequi cām ꝓncipalē tn̄ ad expēsas agere pōt. s̄. de dolo. actor. si aūt sua non interest sine pena reuocabit. ij. q. vi. si qs libellos. fame. naz criminū p̄dictorū fama bona uel mala ꝓbari pōt p testes. r etiam de plano sz p cōmunē auditū. s̄. de spon. cū in tua. hanc inquisitionē etiā aliqua infamia p̄cedere debet. uel etiā denūciatio probe persone. sed in inquisitione criminuz maior infamia est necessaria. h enim inquisitio illius est ꝓparatoria. ar. j. e. cum oporteat.

Eniens. excusationē. nulla harū excusationum fuit sufficiēs si bn̄ inspicias. excusationē. excusatoris officiū est allegare r etiā ꝓbare cās abītie de facto ut erant iste. r. s̄. de ꝓcu. q̄relā. r. s̄. de do. r cōtu. cū dilecti. ff. de iudi. si ꝓtor. excusator aūt ad cās cāe allegādas nō admittit qz ibi necessarius est ꝓcurator cū mādato uel cū satisdaitōe. fatemur tn̄ q̄ tā in ciuilibus q̄ꝫ in crimīalibus causis post li. contest. uel etiā in alijs causis ubi ꝓcedit lite nō cōtest. quādocunq̄ q̄ iudex anteq̄ꝫ condempnet indefensum: siue ex cōtumacia sit abn̄s siue ꝓpria uolūtate quēlibet admittet iura cāe sue allegātez etiā minorē r forte infamē. ff. de ꝓcu. seruuz. §. publice. C. de ꝓcu. exigēdi. in fi. r intelligo q̄ admitti tur ad allegāduz cās hic homo q nō hz mādatū nec satisdedit nec est de p̄sonis cōiunctis. cās dico q̄ colligunt ex actis in eadē cā habitis. nā nullo mō credimus q̄ possit ꝓducer testes uel instra uel cōfessiones facere. qz ꝓcurator nō est r si h cēt ei cōcessum a iure ininstū ius cēt. qz fieret p̄iudiciuz absenti p aliū q̄ꝫ per ꝓcuratorē. r hoc sic credo uerū nisi in causis abītie. nā ad illas ꝓbādas bn̄ admittit excusator siñ mādato r satisdatiōe. r sic loquit. ff. de ꝓcu. seruū. §. publice. Et bn̄ facit ad hoc q̄ qlibet admittit ad docendū de iure parē abītis. qz si p̄tis cōtumacis abītiā dei p̄tia supplere dz. C. de iudi. ꝓperāduz. §. cū aūt. debeo nō solū p me sed etiā per quēcunq̄ aliū q̄rere quomō instruar in cā eius. Itē excusator nō pōt allegare cās abītie de iure. puta talis nō tenet ue nire coā nobis. qa estis excōicati. uel qz rescriptū non ualet. h enī nō p excusatorē sed p seipsuz uel p ꝓcuratorē ꝓponer dz. s̄. ō rescrip. sup lr̄is. uia. puta qz vie erāt lutose. crimināli. nisi in casibus nō. s̄. c. ꝓri. p̄cepit. r male nisi intellexerit ꝓhibere tm̄ q̄ nō calūpniose ꝓponeret. uel dic q̄ mādatuz fuit r licitū r iustū. nā exquo cōfitebat se semel cālūpniose accusasse ulterius accusare nō dz. ar. s̄. c. ꝓri. nā sic remittere q̄relā videt vn̄ ulterius accusare nō pōt. xxiij. q. iij. si illic. C. ad turpil. q̄uis. imo si dicat se nolle ulterius accusare: ulterius nō accusabit. ff. de adul. si maritus. §. si negauerit. hic etiā qz calūpniatus est in accusādo si uelit denūciare repellit r qz etiā nūc p̄sumit calūniari. si aūt nō cēt ꝓfessus de calūpnia sed tm̄ iurasset nō accusare denūciare posset cū iuramētū nō ualeat a p̄cepto euāgelico liberare. s̄. de iureiurā. quēadmodū. in fi. xxiij. q. iij. tā sacerdos. r si p denūciationē eccle sie nō posset imunitas seruari posset nō imerito accusare. s̄. de iurein. puenit. cōtumatiā. h videt nō reputandus cōtumax. qz si p̄sens cēt tali accusatori nō cogeret rn̄dere. ff. ō iudi. nō videt. sed illud hz locū ubi certū est q̄ nō tenet rn̄der. sed ubi est dubiū sicut hic secus. ff. de iudi. si quis h. Item illud intelligitur qui neq̄ꝫ sup p̄ncipali neq̄ꝫ sup accessorio

uel exceptionibus ꝛ agere ꝛ reſpondere cogere. ſed hic bene reſpõdere ꝛ agere cogit ſuper exceptionibus.

Uper his. videt ꝙ qlibet admittẽdus ſit ad excipiendũ. qz excipiẽs defẽdit eccleſiã. ꝛ nullus ꝓhibet a defendẽdo. ff. de ꝓcur. ſeruũ. §. publice. ſz tu dic illos ſolos admittẽdos in ꝓdicto caſu quoꝝ intereſt. ſz rñde. l. q̃ loquit qñ defenſor agit noie alterius ꝛ ſatisfacit. hic aũt qui excipit noie ſuo agit. ꝛ dicimus ꝙ hec exceptio. ſ. ꝙ nõ intereſt excipientis ꝓponit etiã poſt li. ꝓteſt. ad qd enĩ officiũ nihil lucri portaturus eſt. Jtẽ qz nullã hz actionẽ ergo nec eã ꝓſequi põt. q̃uis poſſet dici ꝙ ſi nõ excipereꝫ ꝯ eum ꝛ ferꝫ ſnĩa ꝙ ſnĩa teneret ꝛ faceret ius inter ptes ita ꝙ ĩfirmareꝫ electio eius ulterius nõ põt petere illã electionẽ ꝓfirmari ꝛ ꝓtra nullũ ex illa electione agere poſſet. ꝛ oĩbus ꝯ eũ pareꝫ exceptio. ar. ff. de ioſ. teſta. poſthumis. §. ſi qs. ff. fami. herc. cũ pu. ſed ſi eius electio ꝓfirmareꝫ nõ fieret ꝑiudiciuz alijs q̃ nõ fuerũt quo minus adhuc ꝯ electionẽ dicere poſſit. qa ipſis cũ nõ fuerint ptes nõ fit ꝑiudiciũ. ar. ff. de mino. etiã. i fi. Jtẽ ſcias ꝙ ſi hec exceptio ꝓponit poſt li. ꝓteſt. ille qui petit ꝓfirmari ꝑ ꝓfeſſionẽ aduerſarij uel alio mõ dz ꝓbare ꝙ non interſit alioqn ꝓſeuerabit uſq̃ ad ſnĩam. ff. de ꝓcu. põpo. §. rati. ſed poſt ſnĩam nõ poterit dici ſnĩa nulla ea occaſione ꝙ excipientis non interſit ꝓpter vires rei iudi. q̃ tz etiã inter eos quoꝝ nõ intereſt. ff. fam. herc. cũ pu. nec eſt ſimile ei ꝙ dicit de falſo ꝓcuratore. s. de ꝓcu. in pñtia. in fi. ꝛ C. de ꝓcu. licz qz ibi ſnĩa nõ fecit ius inter ptes. qz ibi ꝓcurator nõ erat ps qz nõ agebat ſuo noie. nec dñs qui in iudicio nõ erat. ꝛ ſic ñ erãt ibi ptes ſed hic bñ erãt. qz licz excipiẽs nõ haberet ius excipiẽdi tñ exquo noie ſuo litẽ ꝓteſtatus eſt ps eſt ꝛ dñs lic arg. ꝓall. l. cũ pu. ℭ Sz oppones. q̃re nõ eodez mõ excipit ꝯ militẽ poſt li. ꝓteſt. ℭõtra. C. de ꝓcu. ita. ſo. qz miles bñ hz actionẽ noie alterius licz ꝯ eũ poſſit excipi. ſz iſte non hz ius excipiẽdi. credimus tñ ꝙ ſi iudex ꝑpendat ꝙ nõ intereſt agentis ꝙ ipſemet ſine exceptiõe ſupſedebit ſnĩe. qz ſi fieret ꝑ appellationẽ poſſet reuocari qcqd dicãt he glo. etiã alia q̃ incipit ad excipiendũ. plus placz nobis ꝙ etiã ille cuius nõ intereſt bñ admittit ad excipiendũ de crimĩe licz nõ ad accuſãdum etiã ꝯ ſimplicẽ clericũ. ꝓpter rões in ꝓdictis gl. aſſignatas. ſz in forma ſue electionis forte poſſet ſuſtineri qõ nõ admittit niſi ille cuius intereſt ſicut nec ad ꝓſequẽdũ ꝓtẽptus. s. de elec. ꝙ ſicut. §. ij. ꝛ videt tñ intereſſe eligentiũ ꝛ etiaz cõfirmatoris. s. de elec. nihil. Jtẽ nõ placet ꝙ dicit h glo. ſcz ꝙ poſt li. ꝓteſt. põt repelli ille cuius nõ intereſt. qz dato ꝙ talis poſſet repelli añ li. ꝓteſt. tñ poſt li. ꝓteſt. repelli nõ põt. qz hec exceptio ꝓſonalis eſt ꝛ declinatoria. ꝛ iden ñ põt ꝓponi niſi añ li. ꝓteſt. C. de excep. l. fi. inſti. de excep. §. fi. ꝛ accuſando hic tacet de mõ inqſitionis. inſcribi. etiã moneri. nã ſi monitio ꝓcedere dz accuſationẽ ciuilẽ multo fortius criminalem. ij. q. vij. accuſatio. ſi qs ergo. ſed bñ fatemur ꝙ licz nõ precedat monitio tenebit ꝛ ꝓcedet accuſatio ꝛ actio. ſed tñ puniet q̃ nõ monuit. ut. j. e. c. dz. uel dic ꝙ nõ punit ſed honeſtũ eſt ꝙ monitio ꝓcedat. a ꝓmotione. dicimus ꝙ plures ꝯ eundõ petentẽ ꝓfirmationẽ audiẽdi ſunt ſi de diuerſis defectibus uł crimĩbus obijciãt. ar. s. de teſti. ueniẽs. j. q ma. acc. poſ. c. fi. C. ſi ut ab here. ſe ab. auten. ſi oẽs. ſi aũt de eodẽ defectu uel crimĩe excipiẽt tũc iudex eliget idoniorẽ. ff. de popu. ac. l. iij. Jtẽ quãdo vnus excipit omẽs alij q̃ uolũt excipere eodem tẽpore debẽt excipe. ꝛ ſi tũc non exceperĩt poſtea nõ ſunt audiẽdi. ar. ff. de libe. cã. ſi pariter. niſi iuſta cã ſubeſſet quar audiri debẽt. ut. j. q ma. ac. poſ. c. fi. ꝛ idẽ dicũt quidã. qa ſi qñ petit cõfirmatio nõ excipit poſtea in ordinatione uel cõſecratione excipi non põt niſi ex cauſis q̃ ſunt in ꝓall. c. q ma. ac. poſ. c. fi. ar. ff. de li. cã. ſi pariter. alij dicũt ꝯ ꝛ forte uerꝫ. excipiendo. hec exceptio eſt facti uel intẽtionis. ff. de excep. l. ij. ꝛ nõ actionis. qa qui ordinari uel cõſecrari petit nullã actiõz intentat. ſed tñ tali exceptiõe ꝓpoſita ordinator ſupſedeꝫ dz ſi ueriſile ẽ qõ opponit. auten. qũo op. epiſ. §. ſi qs ãt. auten. de ſanct. epi. §. ſi quis ãte. xxiij. di. illud. ſed ſi nõ eſt ueriſimile ꝓcedet ad ordinationẽ ꝛ conſecrationẽ. nec dimittat ꝓpter aliquã appellationẽ. qa nũq̃ reuocabit qõ fiet ab eo niſi ꝓbet ueritas cãe. ut. s. de his q̃ fi. a. ma. pte capi. c. i. ſecus i cõfirmatiõe ubi requirit forma iuris. ut no. s. de ap. ꝓſtitutus. hec rõ nõ placet. qa eſt ſpeciale in ordinatiõe ꝛ conſecratiõe. qa niſi ordinator uel cõſecrator audiãt accuſationẽ ꝙ irritat qcquid factũ erit. ꝛ ipſi puniunt. auten. qũo opor. §. ſi qs aũt auten. de ſanc. epi. §. ſi qs añ. tñ intelligẽde ſunt ꝓdicte autẽtice niſi excipiẽs de crimine calũpnieꝫ. uel ſuſpectus ſit de calũpnia. ſicut bñ ꝓbat ꝓdicta auten. qũo opor. epi. §. ſi quis. ff. de accu. alij. bñ aũt eſt ſuſpectus de calũpnia qui pñs fuit multo tẽpore añ ꝓſecrationẽ uel ordinationẽ ꝛ noluit ſine cã accuſare niſi qñ ita imminebat ordinatio :ꝙ ꝓbationes recipi nõ poterãt añ ordinationẽ uel ꝓſecrationẽ. ſed nũqd idẽ eſt in ꝓfirmatiõe. excludatur. ad excipiẽduz de crimĩe ꝯ electũ ſiue ꝓfirmatũ admittit nõ ſolũ clericus ſed etiã laicus. qa ciuiliter agit. ꝛ cuiuſq̃ intereſt ꝙ eccleſie nõ ſolũ ꝓlatos ſz etiã alios clericos bonos habeãt. ꝛ eſt exꝓſſum ꝺ epis. autenti. qũo opor. epi. §. ſi qs. anten. ꝺ ſanc epi. §. ſi aũt. arg. viij. q. ij. licz. ꝛ. s. ꝺ teſti. ex pte. ꝛ. lxiij. di. plebs. ꝛ. c. uocata. lxiij. di. c. i. lxxx. di. c. maximus. ar. xxiij. di. qui eps. in fi. ꝛ. c. illud. iuſ enĩ publicũ eſt qõ in ſacris ꝓſiſtit. di. i. ius publicũ. qdaz tñ dicũt nõ admittẽdos niſi eos quoꝝ intereſt. ar. s. ꝺ teſti. uenies. ꝛ nos hoc ipſuz credim' qñ excipit ꝯ clericoſ nõ hñtes curã aiarũ. ſed in hñtib' curã ſecus. ꝛ idẽ in his q ordinãdi ſunt. auten. ꝺ ſan. epiſ. §. ſi ãt. ꝯ ñ habẽtẽ curã aiarũ crimioſi ñ ſunt ad excipiẽdũ admittẽdi. xxiij. di. illud. cũ nec ſint admittẽdi ad accuſationẽ. ꝛ hec exceptio. ſ. crimis q̃ ꝓponit cõtra electũ vim actionis hz. auten. ꝺ ſanc. epi. §. i. ꝛ nõ. s. ꝺ poſtu. c. i. arg. ꝯ. ſ. ꝙ nõ poſſint ꝓtextu crimis ab excipiendo repelli. qa ꝯ doli excep. nõ admittit do. re. ff. ꝺ excep. do. ap. §. marcellus. ſz illa loquit qñ ꝯ agẽtem excipit. at ille qui petit ꝓfirmationẽ uel ꝓſecrationẽ nõ agit. ꝛ ſi agit ꝯ aliquẽ exꝓſſe nõ agit ſz tñ officiũ iudicis iplorat. ꝛ qõ dictũ eſt de crimĩo ſis nõ admittẽdis intelligẽduz eſt niſi ſua interſit. puta ꝙ ſit futurus ſuus ꝓlatus. uel ſit patronus. nemini enĩ ius ſuũ ꝓſequẽti obſtat exceptio crimis. iiij. q. v. oĩbus. ꝛ arg. xvi. q. i. ꝓſtitutũ. ꝛ. q. vij. filijs. alij dicũt ꝛ melius ꝙ ille q̃ petit confirmationẽ uel ꝓſecrationẽ agit. vñ ſi hz aduerſariũ libellũ daꝛ dz in quo etiã cãm exꝓmat. puta qz a maiore pte capituli uel a toto electus fuit. uel ab alio ad quẽ deuoluta erat poteſtas eligẽdi. s. ꝺ ꝓceſ. ꝓben. ex pte. ꝛ litis ꝓteſt. fiet :niſi ſpẽale dicat. qa cã mere ſpũalis ẽ ubi ſine ſcripto ꝓcedit. arg. xi. q. i. ſi clericus. s. de dolo. c. i. tñ ꝛ ſi ille q̃ ſe opponit añ det libellũ admittẽdus ẽ. s. ꝺ elec. dudũ. ſi aũt non hz aduerſariũ bñ ꝓcedet ſine li. ꝓteſta. Jtẽ dicimus ꝙ oẽs crimioſi indifferẽter admittant ad excipiendũ nõ ad teſtificandũ. ſed. c. videt cõtradicere. xxiij. di. illud. ubi dr ꝙ ꝑmo diſcutiẽde ſunt perſone ꝯdicentiũ. ſz quidã ſic exponũt ꝙ hoc ſolũ diſcutit an cõtradicẽtes habeãt paratas ꝓbationes. qa ſi paratas non habẽt ꝓbationes cũ periculũ ſit in mora nõ differt confirmari uel cõſecrari. ar. ij. q. vij. pleriq̃. s. ꝺ. ap. oblate. Jtẽ ſi nõ intẽ ſit criminoſi nõ admittunt alias aũt admittunt. iiij. q. v. oĩb' alij alit dicũt ꝛ forte melius ꝙ nũq̃ rõne crimis repelluntur ſz tñ q̃rendũ eſt circa ꝯdicẽtes qua intẽtione ꝓcedãt ad impediendũ ꝓſecrationẽ. ſ. an zelo eccleſie. an ꝓ uana gloria. uł ꝓ odio. ij. q. vij. q̃rendũ. ſi q ſunt. ꝛ ꝑ illa. c. dicẽdum videt ꝙ ſi aliqs ſpecialẽ cãm habeat ꝯ eccleſiã uel electũ. puta qz dicat ſibi ab ea uel eo deberi pecuniã. uel iniuriã factã nõ audiet. qz nec ꝛ cã criminali uel eccleſiaſtica alis audiẽdus eſt. iij. q. x. c. fi. qa licz interſit alias nõ tñ intereſt ꝙ nõ ꝓmouet cuz ei ſalua ſit ois accuſatio. nã licet ꝓdicta. c. q̃rendũ. ſi qui. ꝛ iij. q. x. c. fi. loquant in accuſatiõe. tñ eadẽ rõ eſt in exceptioĩbus maxime cũ hec exceptio viz accuſationis obtineat. ꝛ hac rõe

dicimus reges uel principes nō admittēdos ad excipiēdum ꝯ electū ꝺ simonia. de adulterio. uel certis crimibus cuz ꝑsu manꝫ facere ut medio tēpoze regalia teneant. uel aliqd ab eo extoꝛqueāt. uel ꝓpꝫ aliquā simlē cām. sed si suspectus nō eēt ex cā ꝑdicta uel alia potius admitteret q̄z alius. ar. xv. q. i. ꝓstitutus. z. q. vij. filij. sed q̄uis sit suspectus uel ex hac cā. uel alia si uelit dicere ꝯ eū q ꝙ suspectū eū hz. uel de ꝓditione terre. uel cōsiliozū suozū est admittēdus. qz sua interest. Excipiꝫ aūt aliqñ q ꝙ peccatū est in forma uel ꝓcessu electionis. et ad hāc exceptionē ꝑmissa rōne qz publice interest qlibet admittī. alij tñ dicūt q ꝙ soli illi ꝑt excipe de forma qui debent electioni interesse. Jtē no. q ꝙ qñ excipiꝫ etiā q ꝙ peccatuz sit in ꝑsona electa ad hoc qlibet admittit tñ opz eū probare crimē cū alias qsquis ꝑsumaꝫ bonus. s. ꝺ ꝑsump. dudū. Sed qd dices obijcies electo ꝓiurū ꝓbans eū iurasse certo die se soluturū nō sufficit nisi z ꝓbes ꝑ cōfessionē eius. uel alio modo eū in termino nō soluisse. ꝓbasti enī q ꝙ peccatū nō est scz eū iurasse nō q ꝙ te ꝓbaturū obtulisti. s. q ꝙ eēt ꝓiurus. qs enīz ꝓbare ꝺz q ꝙ assueuerat. ff. ꝺ ꝓba. ei qui. z excipiēs exceptiōez suā. ff. ꝺ ꝓba. in excep. z idē dicendū videt etiā si snia excōicationis lata sit sub ꝓditione. puta excōico te nisi usqz ad talē diē solueris. nā si ꝓbaꝫ sic exceptio dico hunc electū excōicatū eē sub ꝓditione. z ideo nō ꝓfirmandū nō ꝺz admitti. qz excōicatio sub cōditione nō ꝓtrahit aliqꝺ peccatū dūmodo ꝓditioni pareaꝫ. ꝓbare aūt q ꝙ cōditioni ñ sit paritū: ꝓtinz ad excipientē rōne ꝑmissa. qa onus ꝓbationis incūbit excipiēti. Sed ar. ꝯ. qa qui ꝓponit negatiuā exceptionē ꝫ ipso ꝓbat q ꝙ cōtrariū nō ꝓbaꝫ. C. de nō nu. pe. si ex cautiōe. s. de fi de instru. si cautio. z. s. de ꝑsump. qa. sed illa locū hñt tantū in casibus in iure expꝫssis. alias aūt sicut dictū est excipiēs sive affirmatiue siue negatiue ꝓbare tenet. uel dic illud habē locū qñ nō agit de crimine. si aūt de crimine agaꝫ siue ciuiliꝫ siue criminaliꝫ semp excipiēti negatiue incūbit ꝓbatio. quia odiosus est. ij. q. vij. si quis eps. z qa ꝑsumit bonus. s. de ꝑsump. dudum. tñ si creditoz ageret ad petendū debituz sufficeret ei ꝓbare. uel ꝓmissionē. uel iuramentū. uel excōicationem. quia sic ꝓbat obligationē q ꝙ solū sibi ꝓbari sufficit. z debitoꝛi incūbit onus probādi satisfactionē. rō diuersitatis. qa creditoz qui agit ad debitū nō obligat se nisi ad probandū ꝓmissionē. nec ad aliud cogit. sed qñ agit ꝯ electū nō audit si dicat tantū eū promisisse uel iurasse nisi z se obliget ad probādū q ꝙ cōtra promissuz uel iuramentū uenerit. vñ ꝫ totū probare ꝺz. qñ aūt viciū dicit in forma interuenisse si electoꝛes uel electus petant cōfirmationē q negat formā seruatā eā omissam ꝓbare ꝺz ꝑdicta rōne qua excipiēti incumbit ꝓbatio. z quia exquo de facto ꝓstat ꝑsumit interuenisse solēnitas. C. de contraben. stip. l. i. ff. de ꝓba. ab eo. dū tñ scrutiniū uel uota fratrū oñdant in scriptis redacta. s. de elec. qa ꝓpter. z decretuz in quo appareat ꝓsensus capituli. lxi. di. dū. uel dic ut nō. s. de dolo. cū olim. Sed qd dices si excipiat nō est subdiaconus qui pōt eligi. uel nō hz lras ꝓmendatitias cū sit alienigena. Rñ. in his casibus eū debere ꝓbare se esse ordinatū z se dimissuz ab epo cū iura in his casibus dicāt lras necessarias. ij. q. i. legū. s. de de. pcu. p totū. lxxij. di. p totū. tñ tanta posset esse ꝑsumptio ꝓ ordinato q ꝙ transferꝫ in aliū onus ꝓbandi ut si multo tēpoze in subdiaconatus ordine seruiuisset uel q ꝙ certū eēt q ꝙ bñ a suo epo dimissus eēt. Sed tñ no. q ꝙ licet nullus appareat excipiēs uel accusatoz. tñ cōfirmatoz uel ordinatoz semp inquiret qñcunqz eū ꝓtigerit dubitare. s. de elec. cū nobis. z no. s. de pur. ca. c. i. auten. de sanc. epi. §. si qs añ. circa prin. ti. ordinariam. sine inscriptiōe aūt pena certa infligiꝫ talib⁹. s. de elec. statuimus. circa. s. ꝺ elec. cū dilecti. ad hāc aūt ordinariā penā nō solū se obligat q crimē obijcit ꝯ ꝓfirmatū sed etiā q ꝓter formā cōtra ordinationē uel consecrationē obijcit. s. de elec. cū dilecti. qui aūt inqsitionē impetrat uel denunciat ad hanc penā nō se obligat. q̄a alteruz ex officio iudicis ꝓcedit. alterū aūt ad penā. ꝓcuratorem. ꝓcuratoꝛ non pōt ꝯ electum excipe de crimine uel alio defectu ꝓtingēte ꝑsonā electi q̄stūcunqz sit generalis ꝓcuratoꝛ. nisi specialiꝫ dicat q ꝙ de crimine excipiat. qa ꝑ talē exceptiōez minuit status excipiētis. qa bñficijs priuaꝫ per triennīū. s. ꝺ elec. statuimus. ff. de mino. illud. ff. de ꝓcu. nō solū. §. fi. ff. ꝺ uar. z exoꝛ. cog. l. penl. nec est ꝯ. ff. ꝑ so. actionē. §. renūciare ff. de iniuꝛ. ſz si vr̄. §. ꝓcuratorē. qz agēs iniuriaꝝ si succumbit ñ incurrit diminutiōz sui staꝫ. z bñ ē diminutio staꝫ lz ad tēpus tm̄ suspēdaꝫ bñficijs. qz relegatio z dānatio in opꝰ publicū tēporales sunt. ut ꝓbaꝫ. ff. de penis. quidā.

Ualiter. ordinem. in ꝓcessu. snia enī nōduz erat lata. ut. j. sequit. occasione. forte zelo iustitie. ul ꝑpter nimiā infamiā ipsius epi. nō aūt ꝓpter odiuz qa tunc nō eisdē mādaret q ꝙ iterū ꝓcederēt ꝯ eū: cum essent suspecti. xij. q. v. qa suspecti. corrigere. no. iudicē corrigeꝛ erroꝛē suū si errauit in ꝓcessu uel interlocutoꝛijs. s. de ap. cum cessante. j. de sentē. exco. sacro. ff. de re. iu. q ꝙ iussit. q̄uis sit in diffinitiuis. ꝯ. ff. de re. iu. iudex. ad pñs. scz ne ex ꝓcessu inordinate habito ꝓcedatis ad diffinitiuā snīam. in sua ecclesia. z ita appz hic log qñ fit inqsitio de statu ecclesie. uel etiaz ubi generalis fuit inqsitio de aliquo clerico licz de iure fieri nō debeat. nisi de spāli crimine nisi cū ꝑsona est multū alias grauiter diffamata cū cap. de qbus inquirit exꝑmenda sunt arg. j. e. q̄liter. qñ enī de speciali crimīe inqrit q̄re diceret exceptis occultis cū añq̄s iurent testes. uel alias ꝓcedaꝫ ꝺz inquiri an sit occultū nec ne. pōt tñ dici hoc etiā habere locū ubi ꝺ certo crimīe fit inqsitio. nā z tunc si testis aliud nouit occulte de crimīe illo nō ꝺz dicere. j. e. inqsitionis. §. ij. uel dic ut ibi nō. occultis. si enī de occultis z de qbus infamia nō ꝓcessit aliqd dixerunt testes nō ualebit dictū eoꝛū. j. e. inqsitionis. nec enī iurati sunt. s. de testi. de testibus. z hec uera sunt quā do fit generalis inqsitio. qñ aūt fit sup certis capitulis tūc ñ opponet in iuramēto hec clausula. cū enī infamia ꝓcesserit testes sup oībus que sciūt de eo qꝺ inquirit ueritatē dicēt etiā si illud qꝺ sciūt uel credūt sit occultū. ut si ꝺ fornicatōe agit. z reuocet aliqs testis q secū iuit ad peccatū ꝑpetrandū ꝺ eo testificari ꝺz qui debz dicere secretas circūstantias. z ea q̄ secreto nouit dūmō sit infamatus de crimīe sup quo fit inquisitio. puta qui cū tali muliere cōmisit fornicationē. sed si tātuz de fornicatione eēt infamatus nō expꝫssa aliqua muliere tunc nō credimus q ꝙ ꝺz testis reuelare fornicationē occultā. imo plus dicimus in ꝓmo casu. qa si iurasſz testis q ꝙ teneret secretuz tñ illud reuelare ꝺz. qa uel a ꝓncipio male iurauit. s. si intellexit q ꝙ iuratus ut testis illud nō diceret. sed si illa praue ñ intellexit iuramentū intelligendū est q ꝙ sine iusta cā nō reuelaret eū. ar. s. de iureiu. ad nostrā. quēadmoꝺ. tñ si in ꝓfessione penitētiali eēt reuelatū tūc in testimonio nō ꝺz reuelare qz scit ut deus nō ut homo. sed idē dicit etiā si generalis inqsitio fuerit. sed hec est differētia qa cū iā ex cōmissione sup certis crimībus facta appareat nō ēē ꝺ occulto crimīe semp ualebit testimoniū. sed in alijs casibus nō ualet nisi appareat īfamia. alij ꝯ. s. q ꝙ tā circūstantias q̄s occulta dicere non debet.

Um dilectus. ꝛc. legati. apostolice sedis inqsiuerūt de crimībus epi agatēn. qui ꝑstito iuramēto cōfessus est suo tēpoze res ecclesie dilapidatas. Et plures ecclesias ꝑ simoniā a se datas. z de naufragio res aliquas recepisse qbus cōfessionibus factis negociū fuit ad sedē apostolicā remissuz. cū aūt papa ex confessionibus uellet ꝓcedere ꝯ ipsuz epus cōfessiones excusauit. excusabat enim dilapidationē ꝓpter debita cōtracta tēpozibus ꝑdecessoꝛuz suoꝛū. uel ꝓpter insolētiā hereticoꝛū. simoniā excusabat per suā ignorantiā. z penā impositā simoniacis. naufragium excusabat qa res illas tm̄ accepit quoꝛū dñi nō inueniebātur. mādat ergo dñs papa q ꝙ si iurauit ad iterrogata respondere

ueritatē ⁊ excusationes suas ꝓbauerit absoluaꝫ. si uero iuraꝝ
uit plenā dicere ueritatē cū ꝑsumendū sit ꝙ fm ꝙ iurauit ni
hil omisit de ueritate. ⁊ ꝙ excusationes ꝺ̄ nouo confixerit re
moueaꝫ ab admistratione. episcopo. no. ꝙ infamia ꝓceden
te de plato inquisitio fit de tota ecclesia. si. s̄. c. ꝓxi. s̄. de sen.
⁊ re iu. cū. i. ⁊. a. ⁊ hoc forte ea rō̄e. qa caput malū ꝑsumptiōz
facit ꝺ̄ malis mēbris. xxvij. di. §. vlti. tm̄ testes nō dicēt nisi ꝺ̄
bis de qbus ꝓcesserit ifamia. s̄. c. ꝓxi. uel dic etiā tota ecclia
diffamata erat licet nō lqbet. uel dic ꝙ etiā quilibet. respon
sionem. hodie aūt nō crederet eis nisi ꝓbarēt. s̄. de ꝓbati.
qm̄. uel potes dicere ꝙ hodie crederet eis. qa legati erant si
cut credit cardinales de oībus actis coꝝ eis. uel ibi loqt qm̄
vnus est iudex tm̄. hic aūt erant plures. uel dic ꝙ hic iudici
credit qa iurabunt ⁊ erunt quasi testes. sed uerius videtur ꝙ
nō sint requirēdi tanqz testes. ij. q. vi. statuendū. sed tanquaz
qui sunt iudi. consulēdi. xvij. q. i. c. i. arg. s̄. de arbi. nō sine.
ff. de appel. reci. sciendū. sic etiā requirunt oēs de facto suo.
etiā qui alias nō admitterent ad testimoniū ut latrones. C.
de ferijs. puinciarū. ⁊ serui. C. ꝺ̄ qstio. interroga. ff. ꝺ̄ custo.
diuus. de etate etiā alicuius admittunt mater ⁊ auia. ff. de ꝓ
ba. etiā. sic etiā requirunt. ff. de edili. edic. q̄ro. §. si. xx. q. iij. ꝑ
sens. s̄. de testi. sicut. s̄. de arbi. nō sine. nec ualet horū dictuz
tanqz testiū sed ad ꝑsumptionē tm̄ facit. vñ etiā post aptiōez
testiū tales q̄rendi sunt. ⁊ añ ꝓductionē testiū. arg. op. xx. q.
iij. ꝑsens. ad inquisita. cū iurās de calūpnia tm̄ iuret de ue
ritate ad interrogata respōdere poterit suas cōfessiones excu
sare. testis aūt qui iurat dicere qcquid nouit nō poterit excu
sare testimoniū suū uel mutare nisi hoc faciat añqz loquatur
cū ptibus. qa nō ꝑsumit subornatio sed recordatio ueritatis
alias secus. ar. auten. de testi. §. q̄ uero. iudex autē ex officio
suo reuocare pōt testē ut melius instruaꝫ. ff. de q̄stion. repeti.
q̄ tales sunt. cōfessiones. ⁊ malum. tales fuerūt positōnes
uel exceptiones habite. lxxxv. di. florentinū. non obstātibꝰ
sed nōne etiā ꝑ cōfessionē suā pōt ꝓbare. ut. C. de iur. ⁊ fac.
ig. errōr. ff. de cōfes. nō fateꝫ. rñ. non ubi sic iurauit ut hic ha
bes. uel dic ꝙ errōrē pōt ꝓbare. sed suū dictū nō pōt excusa
re. errōrē aūt ꝓbare pōt si ꝓbaret se nō dilapidasse sz excu
sare ꝙ dixit. uel illud interptari nō est ꝓbare errōrē uel reuo
care. si enī uelit ꝓbare se errasse opz eū ꝓbare ꝙ nihil ꝺ̄ nau
fragio habuisset. ⁊ ꝙ ecclesie nō eēnt date per simoniaz. ⁊ ꝙ
bona ecclesie non essent dilapidata. sed si admittit ꝙ excuset
uel interptetur cōfessiones suas sufficit ꝙ ꝓbet ꝙ ea habu
erit quorū dñi non inueniebant. ⁊ sic de alijs.

Am oporteat. tē. sub dissimulatione. Si de
eis eēt infamatus. ⁊ iō de infamia ꝑmo inqri man
dat. ut. j. sequit. ipse tm̄ mādat inquisitionē fieri ꝓp
ter clamosaz insinuationē ei factā nō ꝓpter hoc ꝙ penes ip
suz diffamatus eēt. criminibus. nullus enī criminosus ad
mittit ad denūciandū uel testificandū nisi in exceptis crimi
bus. de hoc no. s̄. e. cū. p. sed si ordinario non cōstet de infa
mia alicuius p eū modū quē dicit finis glo. q̄ incipit ħ dic.
⁊ si nō sit ei suspectus nec etiā alij cui ordinarius uelit facere
gratiā ꝙ ei fiat purgatio crimis obiecti quorū utrūqz sufficit
imo videt ꝙ nō ex gratia. sed ꝺ̄ necessitate iuris ꝺz ei indici
purgatio qui apud ꝑncipē suū uel patronū est infamatus. C.
ex q. cau. ir. infa. uerbū. ij. q. v. menā. ⁊ c. omibus. Jtez si ali
quis petat inquisitionē cōtra aliquē nō faciet eā ordinarius
nisi prouidi ⁊ discreti ⁊ nō leues qui credūt oī uerbo excessū
eius ordinario denunciēt. Jtez ħ nō sufficit nisi ħ nunciet se
pe ordinario siue p eosdē qui ꝑmo denūciarūt siue per alios
posset enī esse ꝙ semel ex impetu nūciasset. quot aūt vices ħ
faciāt sepe ipsius ordinarij arbitrio relinquēdū videt. auten.
de testi. §. ij. ff. de uer. ob. cōtinuus. §. i. Jtē opz ꝙ ꝺ̄ crimine
obiecto damosa nō leuis nec tacita sit infamia. Jtem opz ꝙ
tāta si infamia q̄ faciat crimē q̄si manifestū. ⁊ hoc sonāt ꝟba
illa q̄ sunt in decre. j. e. qualit. ibi ꝙ clamor innuit. ⁊ infamia
manifestat. sed si hec infamia nō est apud ordinariū q̄ est for
te multū abñs. ⁊ maxie apud papā cui vniuersi subsunt. sz tm̄
aliqui nūciant aliquē ita infamatū tūc ipse ordinarius ul de
legatus eius uel papa recipiet ꝓbationes ifamie fm eū mo
dū qui ē. j. de pur. ca. c. ij. uel recipiet testes ⁊ tūc testes debēt
deponere ꝙ sciūt eū de quo agit diffamatū apud ꝓuidos ⁊
discretos. ⁊ debēt eos noīare etiā si nō interrogent. qa nō ē
cōmissuz discernē testiū arbitrio q sūt ꝓuidi uel discreti sz ar
bitrio iudi. ff. de uer. ob. ꝓti. §. i. Jtē debēt adijcer in testimo
nio ꝙ nō tm̄ semel sz sepe sciūt eos eē diffamatos apud ꝓui
dos ⁊ discretos. i. ꝙ multotiēs boni viri reputauerūt eos a
pud se diffamatos ⁊ ifames ꝑsonas. si aūt dicerēt ꝙ apꝺ̄ se
ipsos testes eēnt diffamati hoc qbusdā nō videt sufficere cū
nō sint tāte auctoritatis ꝙ sufficiat eos diffamatos apꝺ̄ eos
Jtē debēt adijcere ꝙ clamosa ⁊ nō tacita ē infamia. ⁊ ē tanta
ꝙ q̄si facit manifestū crimē eius. qa si hoc ē necesse in ordia
rio ut ꝑdictū est qñ apud eū est infamia sine āminiculo testi
um multo fortius ꝺz ħ necesse eē qñ sibi nihil est notū de in
famia sz ꝑ testes tm̄ ꝺz eē notū. Jste aūt inqsitiones ⁊ ꝓbati
ones habēt locū añqz fiat inqsitio sup crimie. nā postqz sup
crimine fit inqsitio extūc nō haberēt locū ꝓbationes sup in
famia nisi āminiculent. iiij. q. iij. §. Jtem sepe. sz sup crimie ꝺ̄
bēt recipi ꝓbationes ꝙ ⁊ si nō probēt tm̄ ꝺz indici purgatio
si ex ꝓbatiōibus remālit aliq̄ suspitio crimis. s̄. de testi. tam
lris. Jtē ꝑdictus modus ꝓbādi hz locū ubi in modum ex
ceptionis obijcit infamia ut repellaꝫ a dignitatibus uel bere
ditate. C. ꝺ̄ inof. testa. frēs. C. ꝺ̄ digni. l. ij. Nec mireris ꝙ ita
exactas ꝓbationes exigo sup ifamia. qz nō est sine cā. est. n.
extraordinarius modus agēdi p inquisitionē. Jtē graue eēt ꝓ
pter leuē infamiā aliquē repellere uel a dignitate uel ab here
ditate. ⁊ ħ etiā lex satis exꝑsse dicit. C. de digni. l. ij. ubi dicit
ꝙ famosi q sz multa ⁊ frequēti ifamia laborāt ⁊ annotati in
famia. i. quorū infamia. i. infamie crimē scriptū est p iudicē ul
qui alias sunt inquinati. q. manifesto scelere uel sordida vita
sunt a dignitate repellēdi. vnꝺ̄ alias dicit lex ꝙ ad hoc ut ex
uerbis infamatoris oriaꝫ infamia facti opz ꝙ in scriptura re
digaꝫ. ⁊ etiā ꝙ fiat cū aliqua cāe cognitiōe. Jtē nō sufficit q̄
libet ꝑsona sed ē necesse ꝙ sit electa ⁊ spālis ꝑsona. ut patris
uel patroni. uel iudi. uel cōsimiliū. C. ex q. cau. ir. infa. ꝟbum
⁊. l. ea. ⁊. l. interlocutio. ff. e. ob. uerbū. ⁊ ad hoc facit qa etiaz
q̄stūcūqz intēteꝫ accusatio famosa ꝑ patronū agentē p ꝓcu
ratorē nisi snīa feraꝫ nō cōtrahit infamia facti. ff. ꝺ̄ ob. li. bo
nori. licz sit ar. ꝑ. C. ꝺ̄ inof. testa. frēs. ubi dicit ꝙ sufficit leuis
infamia ad hoc ut repellaꝫ a ꝑdictis. so. licz dicat sufficere le
uē infamiā nō tm̄ tollit qn ꝑdicta diligētia debeat haberi ī ꝓ
bando. Jtē appellat leuē infamiā trāsactionē sup famosis ac
tionibus uel defensionē etiā si ꝑ ꝓcuratorē agaꝫ. ff. ex qbus
cau. infa. ir. atletas. §. fi. ⁊. l. sequēti. ⁊ tene ꝙ in his multū ꝺz
locū arbitriū iudicis. Jtē de his nō. j. e. qualit. Jn testibus
aūt sufficit ꝙ nō sit cā repulsionis. s̄. ꝺ̄ testi. tā lris. q̄uis bñ
regrant ꝑsone ꝓbate. ij. q. vij. criminationes. si quis eꝑs. iij.
q. v. ꝑ totū. sz nō est vis an sint clerici uel laici uel mulieres. ⁊
habēt hec locū in crimibus nō periculosis. nā in periculosis
qd fieri ꝺz nō. j. e. qualit. ultra mediū. Jtē q̄cunqz ꝓbetur
infamia in modū exceptionis sufficit si se purgz. s̄. ꝺ̄ testi. tā
lris. nisi illa infamia ortū habuisset ex snīa uel interlocutōne
iudi. uel ex dicto parētis uel patroni uel cōsimiliū. ⁊ autētice
ꝑsone. ⁊ sic loquūt. l. C. ex q. cau. ir. infa. int. ⁊. l. uerbum. ⁊. l.
ea q̄. ⁊ alie ꝺ̄ hac materia loquētes. s̄. ꝺ̄ elect. sup eo. s̄. de te
sti. testimoniū. sz ⁊ tūc videt ꝙ sufficiat indicere purgationē.
nobis videt ꝙ qñ infamia ꝺz ꝓbari ꝑ testes siue ad hoc ut
fiat inqsitio siue ut repellaꝫ a dignitate siue ob aliā cām ꝙ te
stes debēt dicere eū infamatū apud eꝑm suū ⁊ eē suspitiosū
de tali crimie uel incredibilit propt tale crimē ꝺ̄ quo hz eum
suspectū. ⁊ idē si eēt suspicios uel incredibilis apud suos cō
sacerdotes. uel apud bonos ⁊ iustos homines de plebe sua

quã scz regit uel in qua cõuersat.ij.q.v.oĩbus.uel apud plebẽ nõ habita distinctiõe bonoz̃ z malorum.ij.q.v.presbr.z dz subijcere cãm sue scietie sufficientẽ talẽ uel cõsimilem .scio q epus hz cũ suspectũ ꝺ tali fornicatione.qa in scriptis aliq̃ summaria cognitiõe pmissa mãdauit ei q non iret secũ p loca suspecta.ul ego fui pns ubi suus epus scripsit :q sup hmãdaret fieri inquisitionẽ.uel ego fui pns etiã sine scriptura ubi ipse solẽniter coraã bonis viris mãdauit q ab eius familiaritate cessaret.ar.p ꝓdictis.C.ex q.cau.ir.isa. interlocutio.uerbũ.ff.e.ti.alienũ .xxxij.di.dic.auten.ut li.ma.z auie. §.i.illa aũt cã nõ videt sufficere.qa audiui ab eo q eũ suspectũ hẽbat nisi ex ꝓcedẽti cã z cũ solẽnitate hoc diceret. C.de nõ nu.pe.generalit.si aũt testes uelint dicẽ de infamia alicuius q̃ est apud cõsacerdotes uel apud plebẽ deberẽt dicere cãm sui testimonij.qa sup hoc scripserũt pape uel alij supiori.ar.auten.ut iudi.sine quo.su.§.si qs aũt pt̃.z.§. necessitatẽ.auten.ut nulli iu.§.z hmodi q.Jtẽ sufficiẽs cã est si dicũt se scire de hoc eẽ infamiã.qz tm̃ est scandalũ z rumor q vix tollerari põt z q ex eo factũ redderet quasi manifestũ.j.e. qualit sz cãm sui dicti reddit melius si dicit q populus interrogat̃ p iuramẽtum rñdit q apud eos ẽ suspectus ꝺ obiecto crimine.j.ꝺ pur.ca.c.ij.sz z ꝓmũ videt sufficere.illud aũt nõ videt sufficere si dicũt q de hoc ẽ infamia cõmuis uel uox nisi dicant ꝺ scandalo uel rumore.uel de alijs pmissis.z videt q si epus uel cõsacerdotes uel plebs dicit nunc̃ suspectũ eũ habuimus.uel si habuimus errauimus.z cessat suspitio illa q vltimo dicto eoz̃ standũ est plus q̃ testibus.ar.j.e.inquisitionis.in fi.propt suspitionẽ aũt regis uel aliorũ dñorũ potius ẽ indicẽda purgatio propt honorẽ eoz̃ z scandalum euitandũ q̃ inquisitio faciẽda q̃uis z illa faciẽda sit si visuz fuerit epo.ij.q.v.mẽnaz.hmodi habet. famã.dic q ubi in lr̃is inqsitionis dicit tali signante accepimus q talis sit grauit diffamatus de talibus crimibus semp iudex de ueritate pcũ. scz an sit diffamatus ingrere dz.C.si ꝯ ius.z si nõ.s. ꝺ rescript. sup lr̃is.si uero in lr̃is nõ dicit aliqd de infamia sed tãtũ ibi dicit tales ꝯ talẽ ꝓposuerũt q talibus est crimibus irretitus z iõ papa inquisitionẽ cõmisit.tũc sicut hic dictũ fuit nõ subito ꝓcedet ad inqsitionẽ sed ꝑmo inquiret de infamia quã si inuenerit ꝓcedet aliogn cõsulet papa .ut hic.sed nõ cassabit inquisitionẽ. Jn supiori aũt casu infamia nõ inuẽta cassabit si aũt nõ fiat mẽtio in lr̃is ꝺ aliquo denunciãte sed tm̃ dictũ sit ad audientiã nostrã pue.tũc poterit ꝓcedere sine aliqua inquisitiõe fame.nã cuz hmodi possit ipse ꝓlatus.j.e.qualit. ij.q.v. oĩb̃.lxxxvi.di.si qd.eadẽ rõe z delegat̃.ar.s.de rescrip.sup lr̃is.in fi.uerũ tm̃ melius faciet iudex si cognouerit falsuz relatuz pape si eũ cõsulat q̃uis ad hoc nõ teneat̃. C Sed dices quomõ in casibus ꝓcedẽtibus cognoscet de fama cũ non sit ei cõmissuz. Rñ.imo est cõmissuz tanc̃ accessoriũ.s. de of. dele.ꝓterea.ff.de iurisꝺ.om.iu.l.ij.z faciẽda est inqsitio ul dãda epis uel ꝓmatibus dericoz̃ sine ipsa vniuersitate dericorũ aliqua de quocũq̃ denũciatibus pape. sed nõ ꝓcedẽt in modũ denũciationis sed ingret papa denunciãtibus prosequẽtibus eis inquisitionẽ uel non.z qꝺ est no.dignũ simul ꝓbato crimine in modũ inqsitionis imponet pna corꝑalis z honore z dãpna lesis sartient̃.ut hic habes.auten. ut nulli iudi.§.z hmodi q.auten.ut iudex sine quo.su.§.si qs aũt pt̃.z.§. necessitatẽ.noueritis.uel p testes qui ꝓbẽt infamiam ut ipe iudex de plano p rumorẽ vicinie apud bonos z graues certificari põt.s.de spon.cũ in tua.inimicos.capitales.j. de simo.p tuas.insti.de excu.tu.§.inimicitie.s.de re iudi.cuz J. ff.ꝺ arbi.licz.ar.ff.ꝺ adi.leg.l.iij.z nõ solũ qui nũc inimicus ẽ sed etiã q nudiustertius.iij.q.v.c.ij.si aũt nõ sunt capitales inimici sed tm̃ aliquo mõ inimici sunt admittet ad testimonium sz minorem uel nullã fidẽ eis adhibebit qꝺ iudicis arbitrio relinquit̃.auten.ꝺ testi.§.si uero dicat̃.ff.de q̃stio.l.i.§.q̃stione.inquiratis.auctoritate pntiũ lr̃arũ nõ pteritarũ.nã ex quo denũciantes sunt inimici si hoc signatũ eẽt pape eas nõ cõcessisset.ergo p eas lr̃as ,pceꝺi nõ ꝺz.s. de rescrip. sup lr̃is.sed rescripto sic ipetrato tm̃ utit̃ ministerio siue sit inimic̃ siue seruus siue etiã excõicatus lr̃e ualent.z iudex ex officio suo ,pceꝺet.z h põt ꝓpendi ex lr̃is.puta si dicat ad audiẽtiã nostrã puenit.si uero nõ misterio tm̃ :sed auctoritate usus sit in lr̃is impet ãdis scz qa ,ppter eos motus est ad ꝓcedendã inquisitionẽ tũc nõ ualebũt lr̃e si mendaciũ dixit uel ueritatẽ suppressit nisi papa mãdasset in lr̃is de fama inquiri. nã tũc cũ ad petitionẽ cuiusq̃ posset z deberet mãdare inquiri de fama z si eẽt infamia ,pceꝺi ad inquirendũ de crimie vnde infamia est.z tũc etiã si impetratores inqsitionis repellant tam iudices ad inqsitionẽ,pceꝺẽt.rõ nostri dicti est.qa ex officio suo papa cõmittit z cõmitteret nihilominus si denunciantes eẽnt excõicati.vñ in hac cõmissione tm̃ ministeriuz prestant. z idem dicimus etiam si impetrantes sint excõicati cuz ministerium eoz̃ vires lr̃arum non exhauriret.arg.ff. de inof.testa.si pars.§.vlti.z.l.pp.§.meminisse.z.C.de preci.imp .off. vniuersis.z.l.i.

Um dilec.fil.zc.hec decre.loquitur de denũciatione.donec cã.scz denunciationis :quã uolebat primo expediri q̃ de appellatione cognosceret.

Aquisitionis.zc.puta.hic dicũt quidã q ĩ nullo occulto crimie ipedit executio post pactam penitentiã nisi in homicidio z simonia. nos tm̃ secus diximus.ut nõ.s. de tẽp.oz.ex tenore.in accusationis.ergo inscribẽdi ad talionẽ hoc qdã dicũt.sed nos ꝯ dicimus.s. qꝺ nec ad exordinariã penã inscribi dz.sicut nõ.s.e.super his. j.de simo.dilectus.ij.ꝯ.so.in hoc ẽ similitudo q uterq̃ ppetuo priuat̃ officio z bñficio.sed in hoc est dissimilitudo q accusatus deponit hic aũt nõ.j.e.qualit. alioquin.i. si sit tale de quo possit agi pnia seruato ordine.infamia.iccirco non est puniẽdus.qa de occultis crimibus nõ ingrit.ut.s.e.q̃lit z ideo sup hoc dictũ testũ nõ ualet.s.ꝺ testi.ꝺ testib̃.ñ videtur h habere posse locũ nisi ubi fit inqsitio generalis de omnibus crimibus uel sup statu alicuius ecclesie.nã tũc si dicat de occultis nõ crederet ei.si aũt de speciali crimie fieret iquisitio ulterius scz post cõmissam uel ceptã inqsitionẽ nõ q̃ret. an sit in infamia nec ne.uel an testes illud sciãt crimen occulte an manifeste.a ꝓncipio enĩ q̃rendũ est si sit infamis an nõ z nõ ex post facto.ar.s.e.cũ oporteat.uel dic ut nõ.s.e. qualiter.uel dic q hec decre.loquit̃ qñ ex ipromisso z sine mandato iudicis aliqui sic iurãt aliquẽ criminosuz.nã tũc eoruz depositiones nihil ualẽt.tacite.qa dicunt se nõ multũ illos diligere.se asserunt.ex hoc loco nõ colligit q iudex a teste debeat q̃rere an sit criminosus.uel q testis teneat̃ rñdere.sed inducũt in ar.ꝓ se q hoc dicũt.ij.q.vij.q̃rendũ.si qui.sz illud. c.in accusatore loquit̃ nõ in teste. Jtẽ sicut in accusatore sic z in teste multa requiro z examino.iiij.q.ij.§.itẽ in testib̃.z.§. itẽ testũ.qa si quid obijciat ꝯ eũ.i.testẽ ab aduersario audiã s.de testi.sup eo.sed etiã si nihil obijciat̃ iudex ex officio suo põt ingrere si accusator uel testis est ignotus.uel notus z suspectus ab alijs summatiz z sine solẽnitate.ij.q.vij.criminationes.si qui.q̃rendũ.tñ de quolibet noto bonuz ꝑsumet nisi ꝯrũ ꝓbet̃.s.de ꝑsump.duoꝺũ.uel nisi apud populũ eius vita cõi opiniõe sit accusabilis.iij.q.v.suspectos.si ãt sint ignote uel de alia gẽte nõ admittet̃ nisi ꝑmo approbet̃.iij.q.v.canonica.accusatores.ꝺz enĩ esse notus z iudici z alijs.ff. ꝺ iure deli.l.fi.§.sin aũt.auten.de fide ĩstru.§.si uero ignoti. Jtẽ si ex quacunq̃ ꝓbabili z uerisimili cã suspectus sit uel ꝺ inimicitia uel aliquo malo zelo ad accusationẽ ꝓcedat.iij.q.v. accusatiõibus. suspectos.z.c.sequẽti.z.q.viij.c.i. z generalit ubicũq̃ uerisimilẽ suspitionẽ habuerit facile accusationez repelleret.iij.q.ix.abñte.nã inlaudabile officium est.ij.q.vij.si qs epus aũt.z hoc intelligo in crimialibus.nã in ciuilibus ñ q̃runt ista sed ab eis h nõ q̃ro nisi ut nõ.s.de cõfes.c.iij. sed

terū obijcīt ordo ⁊ testimoniū pari passu ambulant. ij. q. vij. ipsi apostoli. sed in ordībus dz cōfiteri ergo in testimonio. l. di. ex penitētibus. rndemus licz in pluribus sit simulitudo ñ tñ in oībus. nec in h:cū in ordinatione hoc speciale statutuz sit ꝓpter periculū aīe. Itē illa. c. q̄rendū. si q. loquūt tm̄ in actione crimiali sacerdotū. itē nō dicūt q ab eis sit aliqd q̄rendū. Itē nō dicim⁹ ordinādū debere dicere oīa crimina sua. ut no. l. di. ex pe. sed illa tm̄ q̄ ordinis executiōz ipediūt. nō enī testis suū crimē uel ꝯditionē in genere uel in specie ꝓdere teneī. ij. q. i. si peccata. Sed qd si dicat nunqd ei credēdū est cū sup hoc nō iurauerit. arg. qđ nō. s. đ testi. de testibus. rñ. ei credēdū ē. nā cū iudex debeat ab alijs ingrere an sit liber. an sit bone fame. ⁊ multa alia circa ꝑsonā testis. iij. q. ij. §. itē certe. ⁊. §. sequēti. licz ipse testis nō teneat rñdere. tamen si rñdit tanq̄ de accessorijs sui testimonij ualet testimoniuz. ar. h. uel si nō ualet in hoc dictū eius tanq̄ iurati ualet tm̄ qa ei in hoc magis credendū est q de se nouit melius ueritatem asserunt. spōte. qz nō cogunt rñdere nisi uelint. ut nō. s. de cōfes. c. ij. id facere. ut post iuramentū nō adhibeat fides dictis eorū. ista aūt ꝓsumptio remouet si post iuramentū dixerit cū sicut credit uerū dicere in testimonio ita ⁊ in hoc. infamatum. hec q̄stio hz locū ubi ꝓcedit ingsitio ista scz an qs sit bone fame uel male. ⁊ postea ad ingsitionē ꝓcedat. Item ubi q̄rit an ꝓpter taliū dicta sit purgatio indicēda. infamatum. no. q licz testes aliqui dicāt aliquē infamatum: ⁊ cōis uox nō hz infamatū esse uox cōis ꝓfert dictis pluriū testium ut hic. nec est ꝯ. s. de spon. cuz in tua. qa bñ dicimus ꝓbari infamiā p testes ⁊ maxie ubi ꝓbationes nō inducunt in loco ubi dicit infamia cōtracta. sz tutius ē ⁊ melius semp prōptis auribus habere certitudinē de fama. ⁊ in loco ubi dicitur infamatus q̄ p testes ⁊ in alijs locis. ar. j. de pur. ca. cuz dilectus. s. đ elec. scriptū. s. de ꝓsump. qa. ⁊ tūc q̄ sic constat aliquē esse bone fame. licz duo uel etiā plures dū tm̄ nō sint multi dicāt esse malā famā. nō tm̄ fiet ingsitio ut hic. sz si hoc mō nō ostat de bona fama alicuius ⁊ p duos testes ꝓbetur cū diffamatū nō credo iudicē teneri recipe ꝓbationes super bona fama cū etiā si ꝓbaret p multos plures nō sit ei ꝓfutu rū cū possit esse bone fame apud aliquos ⁊ male apud alios ⁊ ꝓpter illos sit indicēda purgatio. ij. q. v. oībus. bñ tm̄ facit si eos recipiat. ⁊ ei gerat morē. ⁊ etiā aliquo mō poterit ex eis instrui. C. de ꝓba. circa. ar. ij. q. vij. cū pastoris. ⁊. q. v. oībus xij. q. ij. manifeste. xvij. q. ij. in decima. auten de mona. §. cogitandū. §. tm̄ credimus q. cuius aꝑ. si h cōstat q cōit apd omēs sit bone fame. sed si de hoc nō cōstaret sufficient duo testes qui eum dicerent infamatum.

D petitionem. ⁊c. correctione. ipsius monasterij corbien. nec reclamate. ex hoc videt in iudicē ꝓsensisse. ar. s. de of. dele. cū oliz abbas. ff. đ iudi. l. ij. in ꝑn. sed dic q in nō suū iudicē nō videt ꝓsentire tacite nisi aliqd facti interuenit. puta quia adierūt iudicē ⁊ corā eo litigauerit. ff. de iurisd. om. iudi. si p errorē. est etiā necesse q ñ erret in facto nec in iure. ff. de iudi. l. ij. in ꝑn. que h nō cōtingunt. qa nec corā legato iuit ⁊ in iure errauit credens q non posset eius iudiciū declinare. hec rō nō est bona. qa iste legatus bñ erat iudex abbatis. potes etiā dicere q in alijs iudicijs obtinet q qs possit in aliū iudicē cōsentire. sz in ingsitione cū nō pendeat de uolūtate partiū sed đ officio pape nulli est licitū officiū pape tollere uel ipedire maxīe cū tā eo uti ceperit scz cū ꝓmisit. Itē h est nō. q ubi cōmittit ingsitio super statu monasterij qlibet pōt exceptiones suas ꝓponere. ⁊ est hoc ea rōne. quia quelibet specialit rōne ꝑsone tāgit. sec⁹ aūt in his que conuētū tm̄ cōiter tāgerēt. qa tūc non posset ꝓponi exceptio nisi a toto conuētu uel a maiori pte ꝓponeretur. Itē opponit rata videt habuisse q̄ acta sunt p iudicē eo ꝑsente. s. đ re iudi. c. penul. ff. đ re iudi. sepe. Rñ. illa habet locū qñ aliqs prosequit litē licz ad euz primo loco non pertineat actio. uel qñ suo nōie agit. ut nō. s. de rescrip. ex pte decani. sz ubi aliquid horū nō interuenit sz iudex ꝓcedit ex officio nō hz locū q videat ratū habere ꝓcessuz iudi. ⁊ ita hic logit prius. iusta erat hec exceptio. s. đ of. leg. studuisti. sz erat ꝓponēda int ipsa litis auspitia. s. đ re iudi. int. suspectum. h exceptio est iusta dūmō ꝓponat ut dz. s. đ app. cū spāli. re mouerit. ⁊ regimen. quidā dicūt q h iste abbas appellauerit ⁊ appellās recesserit nihilominus tm̄ ad sniaz uocādus fuit. ⁊ nisi uocet ad sniam nō tz cū non sit ꝓtumax in snia audienda ad quā nūq̄ uocatus fuit licz fuerit ꝓtumax ī aliquo articulo qñ scilz recessit appellans. ar. C. quo. ⁊ qñ iudex. ca. quā opi. sic ꝓbant. qa aut cā appellationis fuit iusta ⁊ uera. ⁊ tūc nō ualz qđ sit ab eo nō solū ea rōne. quia ps appellās nō est cōtumax ꝯ quā fert snia. sz etiā quia fert post appellationē legitimā. si uero cā appellationis nō est uera uel legitima. aut defert appellationi ⁊ tūc ulterius ꝓcedere nō pōt. s. đ appel. corđi. aut nō detulit ⁊ tunc non ē reuocata cā ad audientiā supioris imo penes iudicē a quo male appellatū est remanet potestas procedēdi. dz ergo iuste ꝓcedere sz nō ꝓcedit iuste qñ ꝓcedit ad snīam uel ad aliquē articulū aliū sine noua citatiōe. licz in aliquo articulo ꝑmo fuerit cōtumax ut nō. s. de of. dele. cōsuluit. appellatio enī sua mala nō plus fecit nisi qa fecit cū ꝓtumacē. sicut tā. s. dictū est. ⁊ h obtinent nō solū in appellationibus emissis in iudicio sz etiā ex iudiciū. alij tm̄ aliter dicunt. s. q ille q appellat in nullo ulterius uocādus est nisi spōte ipse offerat pniam uel renūciationem appellationis. ar. C. de ap. si quis li. videt enī ꝓtestari q decetero nō vult sub eo litigare sz secus est in ꝓtumace. qa licz sit in uno articulo ꝓtumax nō tm̄ ꝓtestat q in alijs uelit esse contumax maxie qa nō dicit se uelle effugere suā iurisdictionez lz peccet existēdo ꝓtumax. Itē appellās defendit suā ꝓtumaciam qz dicit eā nō ꝓtumaciā sz se iuste facere. ꝓtumax aūt qui nō appellat nō defendit suā ꝓtumaciā de iure qa nō contendit se bñ facere ⁊ iō minus puniendus ē. ut nō. j. đ cler. exco. mi. latores. Itē no. q iudex nunq̄ dz ꝓcedere ad snīam diffinitiuā nec ad uerā possessionē dandā. neq̄ ad absoluēduz ab instātia iudicij. neq̄ ad annotationē bonorū in cā criminali uel ciuili. uel in cā ingsitionis nisi tribus citationib⁹ ꝑmissis nō minus. xxx. dierū uel una pro oībus pemptorie nō negamus tm̄ quin has dilationes possit moderari ex cā. ⁊ nisi cā moderationis sit iusta appellari pōt iuste. semp aūt in citationibus ponere dz pemptorie. nec sufficit dicere ad snīaz audiendā. licz aliq ꝯdicunt. C. quo. ⁊ qñ. l. ea. ⁊ auten. q semel. ff. de iudi. ad p. ⁊. l. sequēti. C. ubi in rē ac. l. ij. ff. de req. reis. l. i. ⁊ C. eo. ti. xxiij. q. iij. de il. tres aūt citationes sufficiūt etiam si in citationibus nō poneret pemp. C. quo. ⁊ qñ. l. tres. ⁊ dicimus q h pemp. quilibet iudex taz ordinarius q̄ delegatus ⁊ subdelegatus ꝓponere pōt. s. đ re iudi. cū bertold⁹ s. de of. dele. ex lris. licz fm. l. quidā dicūt ꝯ. auten. de litig. §. cause. Itē no. q citationes iste nō sunt cū tāta solēnitate facīede nisi ubi abñs est ps. ⁊ nō uenit ⁊ citatus ē domi. ī qb⁹ casib⁹ sufficit citari ad domū. đ h nō. s. de eo q mit. si ad. nā si p̄dicte solēnitates ꝓcesserint licz abñs citatus ex probabili cā post li. ꝓtest. uel etiā añ in casu quo ꝯbit beremoditiū. C. quo. ⁊ qñ. auten. q semel. absit. ⁊ si nō sit uere ꝓtumax sz iurisinterptatione tm̄ tñ iuste ꝯ eū ꝓcedit ad ꝓductionē testium ⁊ exaiationē cause. ⁊ etiā ad snīam diffinitiuā ⁊ uerā possessionē dandā. ⁊ ad absolutionē ab instātia iudicij. C. đ iudi. properandū. §. i. C. quo. ⁊ qñ. ea que. ff. đ iudi. ad p. licz p̄dictis ꝓbabilit abñtibus subueniat p in integ. resti. ut nō. s. de ꝓcu. q̄relam. si aūt inueniat citatus ⁊ citāti rñdeat nō uenīā ad cām uel nihil rñdeat sed tm̄ ꝑsonalit citatus nō uadat ul'maliciose ꝓcurat ne ad eū pueniat citatio. s. ut li. nō cōtest. qñ. §. i. in his casibus nō credo necesse fieri citationes hmōi. sz sine ulla alia citatione ꝓcedi pōt ad exaiationē cause ⁊ snīaz ⁊ ad alia ꝑmissa. qa cum p̄dicte citationes non fiant nisi ad

probationē ꝓtumacie. ⁊ in p̄dictis casibus appꝫ cōtumacia citatoꝝ sine solēnibus citationibus. non est ergo necesse uel utile eas fieri. qa in certis ñ est opus ꝓiecturis. C. quo. ⁊ qñ. l. ij. ff. de re iu. ꝓtumacia. §. ꝓtumax. ff. de uer. obl. cōtinuus. quartā aūt citationē pemptoriā credimus de urbanitate nō de necessitate faciēda. s̄. de of. dele. cōsuluit. ⁊ sic intelligitur. ff. de iudi. ⁊ post. prudēter aūt faciet iudex si in moderatōne p̄dictarū dilationū qñ faciet inserat iustā cām moderatiois. uel etiaꝫ qꝫ plus est sup hoc interloquat. s. qꝫ iusta cā est moderationis ut sic ulterius ex illa cā nō possit qcq̄ cōtra sniaꝫ dici etiā si sit ꝯ ius litigatoris. s̄. de re iudi. qꝫ ad con. nec mireris qꝫ diximus interloquēdū pte abñte. qa etiā alius processus sit eo abñte. si aūt nō inserat cā moderationis in snia. uel nulla erit snia fm quosdā. uel adminus iuste appellabit si in ueritate nulla moderationis subest cā. Itē in casib' istis oportebit ptē p̄sentē ꝓbare iustā cām moderationis fuisse: cū alias ubi dilationes sunt arbitrarie p̄sumat iusta eoꝝ moderatio nisi probet ꝯ. Itē hec p̄dicta solēnitas citationū non hꝫ locū in citationibus q̄ fiūt a p̄ncipio añq̄ ꝓpareat. neq; in inducijs deliberatorijs. neq; in inducijs testiū. neq; in alijs inducijs q̄ dant p̄sentibus. ar. ff. de iure deli. l. i. Inducie autē ad ꝓcludendū in cā sunt arbitrarie. de qbus habes. C. d' iudi. auten. iubemus. ⁊ sic sunt oēs alie in qbus nō dicit exp̄sse qꝫ nō sunt arbitrarie. Sed ꝯ id qd̄. s̄. dictū est. s. qꝫ solēnitas dilationū nō hꝫ locū ubi citatus inuenit. videt male dicere. qa posset detineri morbo uel alio iusto ipedimēto. solo tunc dꝫ dimittere ꝓcuratorē. uel sufficientē excusatorez. s̄. de ꝓcu. q̄relā. s̄. de do. cū dilec. uel alias. puidebit ei. iij. q. v. c. i. fides. ñ ꝓpter acta corā legato. habita que nō ualebant. sed ꝓpter alia forte quia probatū fuit coram papa uel confessum. puidimus. uere fuit prouidentia ñ ius. amouentes ideo fertur snia contra eum. quia citatus fuit. uel alit. ut nō.

de filijs pres. ueniens.

Accedēs ad presentiā. ⁊c. exceptionis. excipiebat enī infamiā instituēdi illius ꝓ quo scribit contra institutionē faciendā ⁊ possessionē dandā qd̄ licꝫ. ij. q. v. presbr. sile nō. s̄. de ap. ꝓstitutis. hec habent locū ubi excipit uel dicit in psonā diffamatā. secus aūt si dicit electionē ul cōfirmationē nō tenere uel alias illegitimū factū. ut nō. s̄. de cā pos. cū olim. s̄. de dolo. cū dilecti. s̄. de ap. cōstitut'. si uero. lꝫ h nō dicat tn̄ innuit qꝫ si accusator sit paratus: ⁊ ē infamat' qꝫ est audiēdus añq̄ cōcessio uel mandatū pape executioni mandet. accusator. i. exceptor. in tali enī casu exceptio ⁊ accusatio ꝓ codē sumit. auten. de sanc. epi. §. si qs aūt. ⁊. §. si āt tēpore. alij aūt dicūt ⁊ melius qꝫ nō audiet in modū exceptionis sꝫ accusationis tm̄. s̄. de ap. cōstitutus. in fi. Dꝫ dices quare nō statim dat ei possessio. ⁊ postea audiat in modum accusationis. Rñ. qa infamatus erat. ⁊ ppter infamiā etiam si haberet deberet suspendi. ij. q. v. presbr. si super causa. ī. de pur. ca. inter sol. p̄stiterit. purgationē.

Ualiter ⁊ qñ. ⁊c. ꝓ clamorē. clamorē pōt dicere aliquoꝝ potentiū licꝫ paucoꝝ si inde scandalum uenit. Clamor est qñ nescat actor. Fama aūt tantuꝫ multoꝝ. uel forte idē est clamor ⁊ fama. qꝫ clamor. i. quem excessum. ⁊ famā. hic potes colligere q̄luter ꝓbet infamia. dꝫ enī dicere testis eū de quo agit de tali crimie diffamatuꝫ ⁊ si queri ab eo apud quos ē infamatus. dꝫ rñdere apd̄ tales. ⁊ nisi eos assignet non videt reddere bonā cām dicti sui ut hic. p̄terea nō pōt aliter sciri an sint graues uel maliuoli. Itē si querat ab eis qualit sciūt qꝫ apud eos eēt diffamatus uel potius suspectus. hoc enī dicere sufficit. arg. ij. q. v. omnino. in fi. opꝫ eū rñdere qa ꝓpter hoc uitabāt familiaritatē ei' uel hoc ab eo audiui. ⁊ cū hoc dicat a ꝓuidis ⁊ honestis nō maliuolis. nec maiorē numerū adijciat duo a qbus audiat sufficiunt. C. de testi. ubi. sed nō sufficit huic uolēti probare ī famiā h dicere qꝫ apud eos duos sit suspectus sed opꝫ eū ad dere in suo testimonio qꝫ hoc ipsum scꝫ qꝫ ille cōtra quē agit crimē cōmisit aliqua ps uicinie clamat. ⁊ hoc dicat h lra q̄n̄do dicit qꝫ illi ꝓuidi ⁊ honesti debēt dicere qd̄ clamor inuit ad id facit. s̄. de eo q cog. ꝓsang. ux. sue. sup eo. ī. de pur. ca. c. ij. nec sufficit tm̄ semel audisse ab illis ꝓuidis sed etiā sepe audire. nec est necesse qꝫ oēs testes ab eisdē ꝓuidis audierit sed sufficit qꝫ ambo uel ab eisdē audierunt uel a diuersis uel eodem tempore uel diuersis. uel eodez loco uel diuersis. qa cū hoc de quo hic dicit tm̄ infamiā ꝓbare teneat sufficit qꝫ ī hoc ꝓcordāt testes qꝫ infamatus sit. ar. ff. de pe. here. si quis. l. i. §. quotiēs. ff. de ꝓba. si arbiter. ff. de edili. edic. l. i. §. cā. C de iur' igno. cū falsa. nō aūt in causis scientie cōcordare tenet. cū nec eas ꝓbare tenet. uerbi grā. quomō scis eū diffamatū ⁊ ipse rñdet qa audiui eos sic loqui ⁊c. quare enī ꝓbare debet qꝫ ab eo audiuit. uel quare sup hoc cū alijs cōcordarz cū de hoc nulla inter eos q̄stio sit. tūc aūt hꝫ necesse ꝓbare ⁊ cō cordare de tēpore qñ tēpus est de substātia q̄stionis. ⁊ sic intelligit. iij. q. ix. nihilominus. xxxv. q. vi. de parē. vbi gratia. sicut qñ vult ꝓbare eū de quo dicit in cōtractu uel in instro. uel testō alibi eo tēpore fuisse. C. de ꝯben. sti. optimā. s̄. de testi. ex tenore. senes. ⁊ sicut ē in eo qui dꝫ ꝓbare se tēpore deiectionis possedisse. ff. de vi ⁊ vi ar. l. i. §. interdictū. ⁊ idē qd̄ h dicit intelligit etiā si quis vult ꝓbare iurisdictionē. ⁊ p alios ꝓbat se exercuisse iurisdictionē in loco de quo agit licꝫ ī causis discrepēt. ⁊ in loco ⁊ in tēpore ⁊ psonis nō nocet. vbi gra querit a teste quomō scis qꝫ iurisdictionē exercuit. ⁊ vnus testis rñdit qa vidi eū suspēdere ioannē die lune. alius dic. qa vidit qꝫ excōicauit petrū die martis. alius qꝫ vidit qꝫ cognouit de tali cā die mercurij. ⁊ sic de alijs. ⁊ idē dicūt qñ petunt decime. ⁊ vnus dicit se vidisse qñ collegit granū. alius dic dcū. ⁊ idē dicūt in p̄scriptione ⁊ in oibus similibus. ⁊ idē attēde in ꝯtibus. qa si testes discordāt de loco ⁊ tempore initi ꝯctus nō ualēt. qa de substātia sunt ꝯctus ⁊ ei cōcomitantia s̄. de sen. ⁊ re iudi. abbate. in fi. sed si discordarēt in causis uel circūstantijs. puta qa vnus testis dicit scio qꝫ talis est in possessione iurisdictionis. qa vidi qñ fecit talē iustitiā. ⁊ alius dicit de alio die. ⁊ etiā de alia psona iustificata bñ ꝓbant. quia uterq; bonā cām sui testimonij reddit. sed alij ꝯriū dicūt aserētes qꝫ ubicūq; aliqs tenet aliqd ꝓbare nisi testes de loco tēpore psonis ⁊ alijs oibus cōcordēt nō habēt ꝓ pluribus testibus. iij. q. ix. nihilominus. ⁊ oēs sunt in suis testimonijs singulares. s̄. d' elec. cū dilecti. vñ dicūt qꝫ testes hi debēt concordare. ut dicāt tali die audiuimus talē rumorē uel ifamiā ⁊ tali loco a talibus. sed licꝫ dixerimus eos debere cōcordare si aliqd dicāt nō tn̄ semp tenet de p̄dictis certū qd rñdere si enī in p̄senti cau q̄rit qñ audisti si habeat in memoria rñdeat. ⁊ si nō habeat dicat nō recordor. ⁊ tn̄ nihilomin' ualet testimoniū. nunq̄ enī inuenit qꝫ die uel horā dicere dꝫ: imo ar. ꝯ. ij. q. viij. §. libellorū. nisi dies eēt de substātia ꝓbationis ut qñ quis agit interdicto vū vi opꝫ qꝫ ꝓbet illo die se posse disse quo fuit ꝓspoliatus. ff. de vi ⁊ vi ar. l. i. §. interdictū autez ⁊ idē dicimus de loco. s̄. de testi. ex tenore. ⁊ de psonis. ut in mrimonio ubi necesse ē psonas graues eē dꝫ eas exprimere s̄. de testi. lꝫ. ⁊ sic dicimus etiā de alijs circūstātijs. Et notandū est qꝫ exp̄ssius ⁊ melius tenet recordari d' loco ⁊ persona q̄ de tēpore. qa melius memorie tenet. tēpus enī facile recedit. vij. q. ij. c. ñ. Itē in p̄senti casu ⁊ etiā in alijs si pluries audiuit ⁊ in pluribus locis ⁊ a pluribus psonis. ⁊ de qbusdaꝫ recordat de qbusdā nō dꝫ testis dicere ego audiui hoc in tali loco ⁊ a qbusdā alijs. ⁊ tali tēpore ⁊ etiā alijs tēporibus. ⁊ sic ꝓ adiectionē generalē p̄sumet iudex eū cū alijs testib' cōcordare. ar. s̄. de testi. cū tu. in p̄senti aūt casu quidā nō ipro babiliter dicūt qꝫ etiā nullis psonis exp̄ssis si tn̄ testes tantū dicāt rumor ⁊ infamia est ꝓ vicinia qꝫ sufficiat reseruat tn̄ pti alteri ut ⁊ ipsa ꝓbet qꝫ apud viles est hec infamia. uel qꝫ a vilibus orta est quo facto nō ꝓcedet inquisitio. ar. xi. q. iij. c. i

cunctis. ꝛ hic nō dicit ꝙ debeat hoc dicer̄. sed dicit ꝙ supior̄ non debet ꝓcedere ad inquisitionez nisi ꝑ bonos ꝛ graues ad eū puenerit non ꝑ testes. uel forma iudicij ꝓductos sed tanq̄ uolētes cōsulere statui ecclesie. si aūt ea in qb⁹ discr̄pāt talia sint q̄ nō sint de substātia ꝓbationis nō minus tāquā plurū ualet testiū eorū cū id qđ ꝓbant ꝛ in quo concordāt sufficiat ad victoriā cause. ꝙ. i. qm̄ excessuz. et maledicis. hic instruit supior̄ qm̄ dz ad inqsitionē ꝓcedere. Itē no. ꝙ si aliqñ etiā si a maledicis infamia oriret uel potius scandaluz ꝛ si nō a pluribus sz ab vno tm̄ uenerit infamia pōt ꝓceder̄ ad inqsitionē. ar. ij. q. v. mādasti. ꝛ ar. ad ħ. qa si soli epō cēt suspectus pōt iudici purgatio. ij. q. v. oibus. in fi. ergo ab vno pōt ꝓceder̄ infamatio etiā si semel tm̄ suspectus est. licet aūt. sz ꝙ nō fiat inqsitio nec p̄cesserit infamia ortū habēs a ꝓuidis ꝛ sepius iterata. ad diminutionē. qm̄ agit ciuiliter: nō agit nisi rōe specialis interesse qđ ex ipsa diffinitiōe actōnis pz. Est enī actio ius prosequendi in iudicio quod alicui debetur. ff. de act. in ꝓn. siue ꝺ crimine agat puta furti uel cōsimili. siue de pecuniaria cā agat puta actiōe ex empto. uel depositi. uel cōsimilibus. nisi in popularib⁹ actionibus ubi agit ciuiliter ꝛ tm̄ speciale interesse nō ꝓsequit. ut in ti. de popu. ac. p totū. tm̄ pōt dici ꝙ in populari act̄. speciale interesse ꝓsequit vniuersitatis cuius noīe agit qm̄ aūt criminaliter agit nullū ꝓpriū interesse ꝓsequit sed tātū penā imponi accusato siue vindictā uel ultionē. C. q ac. pos. nō ignorat. ꝛ l. si qs ex. nec interest an pena q̄ imponit sit in corpe uel dignitate uel fama. ut p̄all. l. si qs. uel etiā in oblatione bonorū. ff. ꝺ in. pri. l. i. ar. ℞ sz ꝙ etiā in criminali actōe suū ītersse cōseq possint. auf. ut nulli iudic. §. sup ħ. auten. ut iudi. sine quo. suf. §. necessitatē. ubi iudicibus male se habētibus ponit pna exilij q̄ nō imponeret nisi criminaliter ageret ꝛ etiā pecuniaria. dicit enī ibi ꝙ dāpnuz lesis sarciat. sz pōt r̄nderi ꝙ ibi agebat inquirendo ꝛ in inqsitione bene ad utrūq̄ condēnari lz. ar. s̄. de elec. p inqsitionē. uel dic ꝙ ad ambo ꝓdicta nō sit condēpnatio p accusationē criminalem uel ac. ciuilē. sed poterit sepatim ℞ tales agi utroq̄ mō ꝛ criminaliter ꝛ postea ciuiliter uel ecōuerso. C. qñ ciuil ac. pri. c. l. ij. ꝛ sic pōt r̄nderi ad multas. l. q̄ in cā criminali pecuniam dādam leso debēt. C. ad. l. iul. repe. l. vlti. ꝛ. ff. de sepul. vio. l. ij. §. ꝙ de se. ꝛ. §. sequēti. nā ibi ciuiliter agebāt. bñ fatemur tm̄ ꝙ etiā criminaliter agēdo pena pecuniaria infligit fisco applicāda. ff. de ꝓua. l. iij. §. vlti. nā ita est vindicta in pecunia ꝛ fortuna sicut in corpe ꝛ fama. Et sunt ſm leges ciuiles. vij. genera penarū quarū tres sunt capitales. Prima ē mors corpis q̄ multis modis inferī. ff. de penis. aut dāp. §. vita. ꝛ. l. si diuiti. ꝛ l. capitalē. §. fi. in p̄nc̄. ꝛ §. famosos. Secunda pena est morti ꝓxima. s. pena metalli. Et no. ꝙ quidā dāpnant̄ ī metallū. ꝛ hi grauioribus vinculis ꝓmunt̄. alij in opus metalli. ꝛ hi leuioribus. sz ambo hi ꝛ ciuitatē ꝛ libertatē amittūt. alij aūt dāpnant̄ in ministeriū metallorū. i. ut seruiant dāpnatis in metallū. ꝛ hi nō libertatē sed ciuitatē tm̄ amittūt si ad tps dāpnant̄. si aūt in ppetuum utrūq̄ amittūt. ff. de penis. aut dāp. §. est pena. ꝛ. §. sequētibus. Tertia pena capitalis ē deportatio ꝛ in opus publicū dāpnatio nō tm̄ in metalluz. ꝛ hi nō libertatē sed ciuitatē tm̄ amittūt. ff. de penis. quidā. Nō capitales aūt sunt q̄ttuor Prima ē relegatio ad tēpus uel in ppetuū. hic bona nō amittit. Secūda est ifamia. Tertia ē dignitatis amissio uel ad dignitatē uel officiū seu forū interdicta aspiratio. Quarta uerberū experimentū. ff. de penis. si qs forte. §. vlti. l. vlti. ꝛ. l. an dāp. ꝛ. ff. de interro. relegatorū. §. ad tēpus. ſm canones aūt nunq̄ imponit pena corpalis mors. s̄. ne cleric̄. sniam. li. di. c. i. ꝛ. ij. sed est quedā q̄ quasi similis ei habet. s. qa relinq̄t seculari iudici puniēdus. ℞. de cri. falsi. ad falsa. s̄. de iudi. cū nō ab hoīe. xvij. di. nō licuit. xi. q. i. illud. secūda est aūt pena dāpnationis in metallū nō inuenit sepe in canonibus iposita. sz si ponereť non retractaret. ℞. de calūp. c. i. sed ei equipari pōt pena carceris quam ꝓ grauiori

mis crimibus ecclesia infligit. ℞. de here. c. penul. §. vlti. Et ꝙ quis redigat in seruitutē. xxxij. di. eas. uel tradit curie seruiturus. xi. q. i. statuimus. uel ꝙ uendit. lxxxi. di. qdaz clerici. idē qđ dicimus de secūda ꝛ de tertia ꝛ ħ de capitalibus ſm canones. de nō capitali aūt ꝑma ſm canones sz relegatio ñ est in usu sz ei accedit detrusio in monasteriū. de qua habes l. di. si eps aūt. lxxxi. di. romanus. alia aūt habēt locū ſm canones. s. depositio uel degradatio. ut hic. xi. q. iij. eps autē ꝛ interdicit ꝙ ad nullā dignitatē assumat licz ī habita r̄ma neat. s̄. de filijs p̄s. c. fi. s̄. de elec. sup eo. uel ꝙ in certa eccl̄ia nō ordinet. ij. q. i. in ꝑnis. ꝛ ꝙ ad supiores ordines ñ ascendat. s̄. de tēpo. or. ex tenore. Itē suspēsio ad tēpus ꝛ in perpetuuz. Itē ab officio ꝛ bñficio ꝛ ab ingressu ecclesie ꝛ multe alie pene cōsimiles sunt ſm ecclesiā. alia aūt. s. infamia locū hz ſm canones adeo ut qcunq̄ ſm leges infamis ē ꝛ ſm canones. ij. q. i. §. hinc etiā. vi. q. i. infames. ſm canones etiaz aliq sunt infames infamia canonica. ut nō. s̄. de testi. testiū. Item alia pena sz uerberū ſm canones locū hz. xxxi. di. c. vlti. xlv di. cū beatus. ꝛ no. ꝙ tres ꝑme pene capitales. ītē nō capitales. ut degradatio nunq̄ ponunt nisi qs directo accusatus cōuictus fuerit. ℞. de simo. dil. ij. Itē ad p̄dictas penas p̄q̄ ad depositionē. ꝓcedit ℞ abñtē etiā ꝓtumacē sz ad depositōz ꝛ alias penas q̄ sunt usq̄ ad releg. nō ꝓcedit ℞ abñtē. ff. de penis. abñtez. ij. q. ix. decernimus. nō negamus tm̄ ꝙ si aliquis crimen cōfiteat in iudicio ꝙ etiaz sine p̄dicto ꝛ directo ꝓcessu statim q̄ztūcunq̄ grauior pena ponī posset. ff. ad. l. acquil. pinde. s̄. de cōfes. c. ij. ij. q. i. c. i. ꝛ. ij. idē dicimus ꝛ si ñ cōfiteat sed notoriū sit iur̄. ut si accusauerit dñm suū coraz iudice. C. q ac. pos. si qs ex. alie aūt pene ponunt etiā si in modū inqsitionis agat. ℞. de simo. dilec. auten. ut nulli iu. §. sup ħ. infamia aūt qñq̄ etiā in ciuilib⁹ ac. irrogat. ff. de his q no. infa. l. furti. §. penul. ꝛ fi. alique etiā ex p̄dictis penis ponūt in foro pniali. l. di. si ille. ꝛ aliq̄ añ li. ꝓtest. ad puniendā contumaciā. s̄. de of. dele. sane. s̄. ut li. nō cōtest. tue. qm̄. Itē nota ꝙ iudex aliqñ in snīa ponit penā. s. dicēdo depono ul in monasteriū detrudo. uel in exiliū mittatis. aliqñ aūt penam nō exp̄mit sed tm̄ condēnat de crimīe. puta condēno te de adulterio. ꝛ tūc nō est iudicis q snīam tulit penā moderari: sz pena in. l. exp̄ssa ifliget. ij. q. iij. §. notandū. licz añ moderari potuisset. xlv. di. ois. ꝛ. c. qui. ꝛ si nō est in crimīe ꝓ quo condēnat certa pena inflixa de simulibus ad simulia ꝓcedet. uel minima pena ponet. Itē no. ꝙ snīa lata statū sortit quosdaz effectus. uerbi gra. si talis sit pena iposita q̄ libertatez aufert ulterius eius testimoniū nō ualet. nec aliqd ex testō capiet. ff de leg. iij. l. i. §. de post. ff. de penis. q nihil. ꝙ ad. sed nō idē dicimus in his q̄ rōne officij facit. puta si sit ꝓlatus ꝛ snīam ferat tenebit q̄diu tollerat. vij. q. iij. nec ne. nā si ℞iū dicere tur absurditas seq̄ret. nā condēnatus mādati uel depositi ē infamis. ff. de his q no. infa. furti. §. penul. ꝛ vlti. nūquid dicimus eius snīas ulterius nō ualere per ħ. iij. q. vij. c. i. absit. oīa enī tollerant ꝓpter officiū qđ admīstrat. s. xix. di. scđuz. ff. de of. ꝓto. barbarius. nisi eēt in eū lata snīa depositionis. uel expoliat eēt insignibus dignitatis. tūc enī snīa a tali ꝓlato lata nō tenet. ff. de his q no. infa. l. ij. §. igit. ff. de iudi. cuz ꝓtor. nec pōt dici ꝙ tolleret sz ūtrusus dicit. credimus tm̄ ꝙ exquo snīa de aliquo crimine lata est ℞ aliquē siue criminaliter siue ciuiliter agit ꝙ eps uel ꝓlatus suus pōt eū spoliare bñficijs q̄ sub eo hz. ij. q. i. multi. tm̄ dz eū uocare: ꝛ ℞ eū snīam ferre si inueniret. ꝛ si nō inuenit eodē mō dānabis eū. qz notoriū est crimē ꝑ snīam. ut no. s̄. de coha. cle. tua. nec obstat. s̄. de accu. sup his. ubi dicit ꝙ nō pōt ꝑuari alijs beneficijs cui crimē in modū exceptionis ꝓbat. sed uerū est qđ ibi dr ꝙ iudex q cognoscit in modū exceptionis nō pōt super alio iudicare. ℞. de simo. licz. sed ħ iudex de quo dixi cognoscz in modū accusationis uel inqsitionis ubi bñ sequit pena ablationis. ꝛ snīa nō inducit ad ꝓbandū ꝙ ꝑ eam dicat ꝑuatus

sed inducit ad ꝓbationē criminis scz q̄ sit notoriū. sicut ꝛ ꝑ eandē sniam de crimine latā ꝓbaret infamis ꝛ repelleretur a testimonio uel ordinibus. s. de testi. testimoniū. clerici autez quorū est electio nullū sua auctoritate eligēt nisi ꝓmo ꝑ superiorē eis licētia det. uel ꝑ sniam amoueat hoc mō. ſ. depono talē ꝓlatū uel clericū. uel ꝓpetuo eū a sua ecclesia amoueo ut suspēdo. s. de cleri. nō resi. ex ꝑte. qualit. Itē licz ex snia contra quēcūq̄ lata sup crimie. ſ. condēno te de homicidio uel huiusmodi crimibus nō possint cōcanonici ꝓcedere ad electionē. uel epūs. uel q̄cunq̄ alius. tñ exquo īponit ei pnia ex tali cā q̄ infamiā irrogat. puta suspēditur ꝓpetuo ꝓpter furtum. uel aliqđ publicū crimē de quo dānatus est. satis videtur q̄ alius in locū eius eligi possit. ff. đ decu. l. ij. ꝛ l. ad tēpus. sed si ex alia cā suspēderetur. puta q̄ tumultū fecit in cōcilio nō credo q̄ alius possit in locū eius eligi. v. q. iiij. in loco. idez dicūt quidā ꝛ si pena sola sine snīa infligit ex qua irrogatur infamia. ff. ex q̄b⁹ cau. in inte. fustibus. maior enī ꝛ euidentior est infamia q̄ ex pena ꝓcedit q̄ ex snia. Est ꝛ alia pena. ſ. excōicatio q̄ est in his oībus maior. ꝛ nō solū pena est sz etiā medicina. ij. q. i. multi. ꝛ statī hz hunc effectū ut sibi ubiq̄ licite bñficia ecclesiastica denegent. s. đ appel. pastoralis. in fi. ꝛ hūc effectū dicunt quidā habere quālibet snīaz đ crimine latā. scandalo. aliorū q̄ scādalizant in illo vñ est infamia. periculo. alior. puta si dicat hereticus cū periculum sit ne alios inficiat. uel q̄ periculū est q̄ aliq̄s nō occidat alium uel occidat. ꝛ sic ē multa exempla inuenire. ꝛ pōt dici q̄ ubi timet periculū ꝛ sine multa infamia ꝓcedit. ꝛ habes op. arg. vij. q. vlti. c. vlti. xlij. di. quiescamus. xxij. q. i. si quis per ca. ſ. de simo. sicut simoniā. debet. hoc intellige quādo īquisitio fit de ꝑsona certa ꝛ si de certo crimine. si autē de statu ecclesie uel in genere fiat inquisitio secus est.

Icut olim. cē. ꝑsonas. iste ꝑsone nullū citabunt sz q̄ viderint ꝛ audierit corrigēda concilio referent xxxv. q. vi. epūs. ī fi. Sz dices nōne ꝓmo ꝑtinz correctio ad epm. ꝛ eo negligēte ad archiepm. s. de off. or. c. i. ꝛ c. ad rēmendā. ix. q. iij. §. vlti. Rñ. uerū est ꝓmo ad epm ꝑtinere correctionē. sz hoc ipso eū apparere negligentem dico q̄ nō citius ad cōciliū puenit emēdatio delinquētiū q̄ dpa. xviij. di. puenit. xxvij. q. i. si custos. si homo. cū epus similes inquisitores habere debeat. xxxv. q. vi. epūs. in fi. uel dic q̄ licz archiepūs nō possit nisi post negligentiā epi ꝓgnoscere de delictis subditorū suffraganeorū suor. ꝓciliū tñ ꝓuinciale potest hoc modo q̄ hic dicit đ omnibus cognoscere. xviij. di. ꝓpter ec. ꝛ alios. arg. q̄ non solum prelati sz episcopi. sed etiam alij debent interesse concilio prouinciali. s. de his q̄ fiunt ab epi. c. vlti. ꝛ no. s. de preben. graue.

Lim. i. u. cē. relaxatis. nō est gra. sed ius cōmune. ꝯ. s. đ of. dele. prudentiā. §. sexta. seruet tam̄ forma ibi data. restituatis. no. monachos posse petē restitutionē si pēdente inquisitione uel accusatiōe cōtra abbatē sint spoliati ꝯ iustitiā q̄đ alias nō licz. s. de rescrip. cum dilecta. uel dic q̄ hāc restitutionē potū fecit papa ex officio q̄ ex vi petitionis. ꝛ potius de ꝓuisiōe q̄ de iure. uel dic q̄ bene ꝑūt petere q̄ restituant ad monasteria saltē salua ordis disciplina sz q̄ restituant ad ꝓpatus uel obediētias h̄ petere nō ꝑūt. nec hoc dicit hec decre. de plano. ꝛ hec uerba sine strepitu iudicij ꝛ de plano. qdā itelligūt sic sonare ut ī nullo ordinē iudiciorū teneatur seruare. sed solūmō ad hoc tenetur: ut ueritatē sup principali ingrat. ar. s. eo. ad petitionē. nobis nō placet hoc. īmo dicimus q̄ oēm ordinē iudiciariū seruare debēt. ꝛ plenā nō semiplenā cognitionē adhibere in citationibus. ꝛ in exceptionibus fori ꝛ dilationi admittēdis ꝛ expoliationis ꝛ excōicationis. sic hic talē ꝓcessus ꝑcesserūt absolutio ꝛ restitutio in li. cōtest. iuꝝ iuꝝ. de calūpnia in cōfessionibus. testiū receptiōe eorūq̄ reprobatiōe. ꝛ in snie ꝓlatione ꝛ appellatione. ꝛ in oībus alijs hmōi. Sed q̄res ad qđ ergo ualēt hec uerba. Rñ. q̄ altera ꝑte abñte cōtumacit uel etiā sine cōtumacia ut qdā dicunt dūmō citet legitime pōt procedi ad testiū receptionē. ꝛ etiā ad diffinitionē cause. ꝛ etiā ꝑ sente si iussus nollet litē ꝓtestari. arg. s. de testi. cū oliz. ꝛ si sit cā ubi nō sit necessaria litis cōtest. sicut in cā inqsitionis: sicut hic. tūc hec uerba adhuc multū ualēt. q̄ tūc etiā si ps ipetrās inqsitionē repelleret ꝓpter excōicationē. uel aliā cām a ꝓsecutione inqsitionis nihilominus inqsitor ꝓcederet ad recipiendū testes ꝛ sniandus. ſ. de simo. licz. Itē utroq̄ casu poterit ꝛ debebit magis refrenare multitudinē testiū ꝛ reprobationē ꝛ in oībus alijs dūmō nō faciat ꝯ ius strepitū refrenare tā ptium q̄ aduocatorū. videt etiā aliqbus q̄ feriis q̄ fiunt ob necessitates hominuz possint postponere ptibus ꝯdicētibus dūmō partiū nō interfit. ꝛ etiā sniam ferre sine scriptis ꝛ sine libello. Appellāt enī isti strepitū iudicij totū illū ꝓcessuz qui nō ptinet ad rē petitā nec ꝓncipaliter. ut testes ꝑ quos ꝓbabit ꝓncipale negociū. nec accessorie ut iuramētū de calūpnia. ꝛ exceptiones fori. q̄ ꝑ eā uenit ad cognitionē ueritatis in ꝓncipali. sed li. nō cōtest. ꝓcedere nō ptinet ad rē petitam. nec ꝓncipaliter nec accessorie dūmō sit certū qđ petit ꝛ aduersarij nō interfit. alij cōtra. dicūt enī q̄ ꝑ hec uerba non potest omitti neq̄ li. cōtest. neq̄ alius ordo. sz in hoc ualēt h̄ uerba ut magis cōpescat ptes ꝛ aduocatos a superfluis ꝛ inutilibus ꝓbationibus ꝛ allegatiōibus. de plano. seruet tñ forma in inqsitionibus statuta. s. c. q̄liter. §. dz. obediant. Quid q̄ñ sine figura iudicij ꝓcedi mādat. C. đ la. l. tol. li. i. §. silī quoq̄ mō. dic in nullo tūc iudiciariū ordinē obseruādū. sz ꝑ indaginē ꝓgnita ueritate nō ꝓnūciabit sed qđ iniunctū est sibi executioni mādabit. vbi gra. ecce papa mādat alicui q̄ si đ plano ꝛ sine strepitu ꝛ figura iudicij ei ꝓstiterit ecclesiā tāto tpre uacauisse q̄ ad ap. sedē sit eius collatio deuoluta legitīe ipsaz tali clerico cōferat amoto ab ea quolibet illicito detentor in isto enī casu nō citabunt aliq̄. nec fiet litis cōte. nec iurabit de ueritate dicēda. testes tñ recipient. nec citabunt aliq̄ ad videndū iurare. nec admittent aliqui ad dicendū in testes seu dicta eorū q̄ dixerint fiet aliq̄ publicatio. sed si ex dictis eorū iudici cōstiterit de ꝓmissis nulla ꝓnunciatiōe snie interiecta. illi clerico cōferet detentorē remouēdo ab ipsa dū tñ de falsitate lrārū seu alias nō excipiat. ꝛ si est in exceptiōe qđ iudicē moueat nō de hoc cognoscz sz sicut merus executor facit superfedebit ipsas exceptiones ad sedē ap. deferēdo. s. đ re iudi. decetero. si tñ q̄ñ cōfert ecclesiā ꝛ detentorē noluerit amouere appellari ꝓtingat. qđ quidē pōt fieri. ille q̄ de appellatione ꝓgnoscet, ꝓcedet sine figura iudicij. q̄ cū cā appellatiōis sit una cū ꝓncipali ꝛ q̄si unus articulus ab ea dependens. C. ne in una eadē cā. ij°. ꝓuocet. exquo ꝓhibitū est ī toto negocio ꝓcedi in forma iudicij. ꝛ in cā seu articulo appellationis est similit interdictū. sz hoc nō videt. q̄ ꝑ fauore alicuius sit ad eius nō dz lesionē retorq̄ri. C. de le. qđ fauore. qđ utiq̄ fieret si in cā appellationis sic ꝓcedi ꝓtingeret in ꝓiudiciū ipetrātis cui de gra fuerat clausula ꝑdicta ꝓcessa. sed dic q̄ utendū est ꝯ ipsuz iure qđ ꝑ se ipetrauit. ff. q̄ q̄sq̄ iuꝝ. l. si quis. s. de consti. cū oēs. sz cū iudex appellatiōis ꝓtis cause acta debeat recēseri ut sic cognoscat an sit bñ appellatū quomō ꝓcedet cū nulla acta inuenisse noscat. dic q̄ q̄ret a iudice q̄ sic ꝓcessit. ꝛ quid eū mouit ad sic ꝓcedendū. ꝛ testes ab eo receptos repetet. ꝛ si tā ex rñso iudicis q̄ ex dictis testiū uel alias intellexerit ipm iudicē ꝓperā ꝓcessisse reuocabit nō ꝓ tribunali sedēdo. nec in scriptis qđ ꝑ ipm iudicē factū fuit. sed cuz papa mandauerit sine iudicij figura ꝓcedi. ꝛ testes recipe. ꝛ eos ad ꝓhibendū testimoniū cohercere ꝛ reuocare quod nō ꝓuide factū est iurisdictionis sit. ꝛ sine auctoritate iudicātis nō fiat q̄ sic ꝓcedit nō oīno sine iudicij forma ꝓcedit. Cum igit fines mādati diligēter ita debeāt obseruari ut nō ualeat qđ aliter factū est. ff. māda. diligēter. s. de rescrip. cū dilecta. videt ꝑ hoc nō ualere q̄ñ ſm p̄dictū modū, ꝓcedit tanquam

formã iniunctã sibi non seruauerit. Ad hoc põt dici q̃ q̃z cũq̃z mãdet papa aliqd p̃cise fieri: semp tñ intelligit legitias exceptiones debere admitti. s̃. de of. dele. ex pte. simulit licet papa ad celerẽ expeditionẽ negocij mãdet sine iudicij forma ꝓcedi nõ tñ intelligit illud de iudicij forma debere omitti si ne quo nõ põt negocũ expediri cũ litibus terminãdis sit celeritas iponẽda. C. de agri. t cẽsi. litibus. sed illud tantũ vult p̃termitti p qõ posset expeditio negocij ꝓgari. t lz dictuz sit in cã appellationis sicut in cã p̃ncipali debere ꝓcedi hoc intelligas uerũ nisi ex forma lr̃arũ appellatiõis appareat papaz nolle ꝓcedi iudicij forma obmissa. sicut est si in cõclusione ipsarũ est uocatis q fuerint euocãdi. tc. viij. q. vlti. nonne. idoneas. no. q̃ plures simul admittũt ad ꝓsequẽdũ ingsitionẽ. ut hic. t. j. c. pxi. t ad ꝓsequendũ accusationẽ. s̃. e. licz. t ad ꝓsequendũ exceptionẽ. s̃. de excep. dilecti. Sed cõtra. qz idoneoz eligi dz. ff. õ popu. ac. l. iij. sol. dicimus q̃ plures p̃nt esse accusatores. t exceptores. t ingsitores de vno crimine sz de illis vnus eliget qui ꝓsequet. t alij eum iuuabũt. ut nõ. in ꝓcuratore. s̃. de testi. insup. Jtẽ videt nobis q̃ ꝓcurator a multis cõstitutus noie oiuz ꝓsequit. nec cogi eligẽ cuius noie ꝓsequat. nã ibi cessat rõ legis. qa nõ distinguitur ĩ plures aduersarios. t boc est uerũ ubi ex eadẽ cã uel de eodẽ crimie plures ꝓsequũt ingsitionẽ uel exceptionẽ. quia si sint diuersa crimia bñ tũc plures admittunt ad ꝓsecutionez eorũ. siue ex vno facto descẽdant siue ex pluribus. C. õ accusa. q de crimie. admittẽdos. hinc collige q̃ si ille ꝑ quẽ processuz est in ingsitione in cã appellationis uel alio mõ dicat sniam uel ꝓcessum ꝑ se habitã reuocari q̃ nõ est necesse uocari illũ q ꝓsecutus fuit ingsitionẽ. s̃. de ꝓcu. in nostra. quia nihil iuris hz in hac ꝓsecutione. qz si haberet mutari nõ posset. fateor tñ q̃ bonus iudex prudẽter faciet si eum uocet uel mittat ut p eũ instruat. s̃. e. cũ dilectus. credo tñ q̃ põt appellare t tenet appellatio ubi uel ipse uel alius cãm ꝓsequit. ar. qz ꝓcurator qui nõ dz exercere cãm appellatiõis potest appellare. ff. manda. si procuratorẽ. §. si ignorantes. s̃. de ꝓcu. c. penul. mistrari. s̃. eo. ex pte.

Relatorum excessus. tc. minus canonice. h qualit̃ post ꝓsecrationẽ obijci possit. nõ. s̃. de elec. q̃ sicut ecclesia uestra. assignantes. istũ terminuz põt assignare iudex q instruxit cãm. uel recepit testes. uel qcqd aliud fecit de mãdato supioris iudicis etiã si in lr̃is nõ diceret: q̃ p̃figeret ptibus terminũ. qz hoc ipso q̃ cõmittit aliqs articulus videt ei cõmisisse q̃ ptes ad priorẽ iudicẽ remittat. ne remaneat cã sine termino imo qõ plus est iudex a quo appellat p̃figit ptibus terminũ quo coram supiore ꝓpareãt ad prosequendã appellationẽ. s̃. de appel. psonas. multo fortiꝰ põt p̃figere si nõ est appellatũ. Jtẽ dicimus q̃ si alicui cõmissa ẽ receptio testiũ uel aliqs alius articulus. t añq̃ delegatus incipiat ꝓcedere in articulo sibi cõmisso appellat ab eo iusta cã assignata quã tñ nõ obtulit se incõtinẽti ꝓbaturũ. de qua tñ dubitat an sit uera si postea delegatus ꝓcedat in articulo sibi ꝓmisso. t ꝓtingat eũ remittere negociũ ad supiorẽ ñ põt aliquẽ terminũ appellãti assignare. qõ sic ꝓbo. nã in cã appellationis. s. ut eã ꝓsequat nõ põt cũ ei nõ detulerit. sz post appellationẽ ꝓcessit in articulo sibi ꝓmisso. Jtẽ in cã p̃ncipali sup cuius articulo ꝓcessit nõ põt. frustra enim ibi assignaret qz in illa cã nõ ꝓcedet nisi prius inquirat de ueritate cãe appellationis. s̃. de ap. ut debitus. t. c. interposita. t intantuz est hoc uerũ. qz si delegãs forte ignorans procedat in p̃ncipali qz delegatus nihil sibi significauit de appellatiõe facta a se ñ ualebit ꝓcessus eius. qz dolose aduersarius tacuit appellationе aduersarij quã si dixisset nunq̃ iudex ꝓcessisset uel procedere debuisset ꝑ nõ legitime citatũ. t ordine puerso cuz cã appellationis p̃cedere debuisz cãm p̃ncipalẽ. ij. q. vi. platã. s̃. de ap. ut debitus. t. c. interposita. ff. õ iudic. si p̃tor. si uero nullã cãm assignasz sue appellationi quaz añ sniam emisit. eum constet talẽ appellationẽ nullã esse tunc bñ põt assignare terminũ ut in cã p̃ncipali ꝓcedat. nec sufficiet tunc si tñ parti p̃senti terminũ assignet. licz ea pte tantum p̃nte tenuerit receptio testiũ. quia assignatio termini plus sit rõe iudicis ad quẽ appellatũ est q̃z iudicis a quo appellat. Jtẽ dicunt aliq q̃ si superior ad quẽ remissa est cã citet appellantẽ in cã p̃ncipali nõ facta mẽtione õ appellatione qõ sufficit appellanti mittere excusatorẽ qui dicat. dñe nõ tenet citatio uestra super causa p̃ncipali. uel nõ potestis ĩ ea ꝓcedere. quia appellatuz est. t intẽdit cãm appellationis prosequi tẽpore suo. si autem trãsisset tẽpus appellationis prosequẽde: tunc bñ teneret citatio facta sup p̃ncipali tã a delegãte q̃z a delegato fcã. huic aũt excusatori h solũ sufficit dicere. nos credimus q̃ etiaz debz ostẽdere talẽ qualẽ appellationẽ cõmissam. arg. s̃. õ testi. uenies. quia si aliud diceret sequeret absurditas. qa cuilibet facile cẽt deludere cuilibet iudici si nõ tenet probare ueritatẽ cause appellationis. qa tunc nõ prosequit cãm appellationis. quia nec sup ea citatus est. si aũt in citatiõe faceret mentionẽ de appellatiõe. t citaret sup p̃ncipali cã nõ teneret citatio. nec etiã teneret mittere excusatorẽ. qa exp̃ssit errorẽ ĩ citatione scz q̃ uellet agere cãm p̃ncipalẽ omissa cã appellatiõis Jtẽ dicimus q̃ si in casu isto ubi debz mittere excusatorẽ nõ mittat q̃ tenet ꝓcessus cõtra eũ habitus sup p̃ncipali scz iudex appellatũ ignorauit. t aduersarius nihil dolose egit. secꝰ aũt si sciuisset appellatũ. s̃. de ap. si duobus. Jtẽ secus si aduersarius dolose subticuisset de appe. ff. de iudic. si p̃tor. In citatione aũt facta a delegato post appellationẽ credo q̃ nõ tenet mittere excusatorẽ licz securius sit mittere. alij aũt dicũt t bñ ut videt q̃ citatio delegãtis tenet etiã ubi facta mẽtione de appellatione. t assignãt talẽ rõnẽ sui dicti. qa sicut citatus debz apparere ut ꝓponat suas exceptiones ita ut proponat hanc exceptionẽ appellatũ esse ut alleget suũ priuilegiũ. ff. õ iudi. si qs ex aliena. t nisi cõpareat ualet ꝓcessus habitus ꝑ eum. potestate. Nota eũ de quo fit ingsitio p̃cedente ingsitione nõ posse alienare bona ecclesie: nisi res que seruando seruari nõ possunt que põt alienare cũ administrationez beat. s̃. c. pxi. s̃. de of. dele. ueñ. f. si aũt post talẽ inhibitionẽ factã a iudice alienauerit nõ ualet alienatio. secus si pacto obligatus esset ad non alienandũ. quia tunc bene ualeret aliẽatio. s̃. de testa. rainaldus. ubi nõ. pro eodem enim debet haberi qñ lex viua prohibet sicut si ꝓhiberet lex mortua.

De calumpniatoribus. Rubrica.

Am fortius puniẽda. tc. quã. i. quãtuz. sacratis. i. sacris ordinibus constitutis. culpabiles. ij. q. viij. quisqs. crimina-torem. i. calumpnioſuz accusatorẽ. iubemus. cõtra ius est. exquo in snia nõ fuit ei pna imposita. ff. de calũp. l. i. sed hoc fecit ex plenitudine potestatis. vñ nõ est trahendũ ad consequentiã. insti. de iure na. §. plane. uel dic q̃ condẽnatus fuit calũniator. sed penitẽtia nõ erat ei imposita. ij. q. iij. §. notandum.

Um dil. fil. tc. purgauerit. p iuramentũ suuz et cõpurgatoz. sed videt etiã q̃ post purgationẽ debz puniri de tergiuersatione. ij. q. iij. §. notandũ. circa fi. rñ. h nõ negat quin puniat. uel dic q̃ tñ in accusatiõe dicit quis tergiuersari nõ in denũciatione q̃z non impetrata absolutione desistat. uel hic dicit tergiuersari. qa usq̃ ad finẽ persistit licz succubuerit. t qcqd potuit fecit. ab officio. Nota grauiorem pniam calũpniãtis q̃z eius qui denunciat qui non punit sed tantum cogit ad penam. s̃. e qualiter. sup his. Et est hic notandũ q̃ non solũ in accusatione sed etiaz in denunciatione punitur calumpniator extraordinaria pena.

De simonia. ⁊ ne aliquid pro spiritualibus exigatur uel promittatur. Rubrica.

In ordinando. ⁊c. minister diaconus q legit euāgeliū. notarius. qdā ḃ intelligunt ut iacet. ut etiā nō liceat in bñficijs etiā operas suas uēdere ꝓpter odium simonie. alij hoc intelligūt de illis q recipiunt salariū de publico. uel dic q vult remouere malā consuetudinē q̄ in qbusdā locis obtinebat q̄ ille qui cātabat euangeliū in ordinatione epi uel aliter certū aliqd recipiebat. Et similiter notarius q de ordinatiōe eius lras ꝓficiebat. ⁊ similiter obtinebat in pallij donatiōe qđ oīno vult remouere. ar. i. q. i. emēdari. Si aūt aliꝰ notarius peteret ꝓ operis suis iustū salariū uel etiā aliquātulū plus iusto ꝓpter magnitudinē negocij nō dicerē ꝓhibitū. Si qs aūt offerat aliqd sponte nō cōmittit simoniā. ⁊ maxime si cōsuetudo est de aliqbus offerēdis que pietatē uel deuotionē oñderet. ut est. j. e. ad ap. uł dic q̄ loquit̄ de talibus notarijs ⁊ ministris qui potestatem habēt in electione uel ordinatiōe. qz alius notarius non hz potestatē inde faciēdi cartā. nec aliꝰ diaconus potest ibi legere euangeliū. ⁊ si legerit non dicit̄ canonice ordinatus. uel alias aliquā calūpniā recipit. uel instrumētum nō ualet.

Ui alium.

Jdñs ⁊ magister ⁊c. uni. sceleratissimo. cum dixit. si male locutus sum testi. ꝓbi. de malo. ij. q. vij. §. ecce. respuendus. repete que diximus. s̄. de accusa. cum. p. manconella.

Accusatū ⁊c. prohibere. si aliqua signa cōtra eū apparebāt. j. e. sicut. No. accusatū suspēdi ab officio. ⁊ hoc est ꝓpter infamiā. ⁊ nō obtinet solū in simonia. sed etiā in alijs crimibus. C. de re. pos. l. i. ij. q. v. presbyter. ⁊ ꝓpter suspitionē quis remouet̄ ab admīstratiōe. iij. q. ij. qz ea. Jtez ꝓhibet̄ ab ordinibus qlibet accusatus. ⁊ de quo fit inqsitio. lxxxi. di. tantis. arg. C. de ꝓcu. reum. sed nō credunt quidā q̄ ab electiōe prohibeat̄. quare enī puniretur si nō est uerū crimen de quo accusat̄. ⁊ sic facile cēt si hoc essz uerū quēlibet ab electione excludere. sed cōfirmari uel conseerari nō debz accusatus nisi p̄mo fuerit absolutus. ⁊ est etiaz arg. qa ꝓcuratoz cōstitui nō prohibet̄ sed ꝓcuratorē exercer̄ ut in pall̄. l. rerū. Alij cōtra. s. q̄ accusatus remouet̄ ab electione. ⁊ dz p̄figi tēpus accusatori triū mensiū infra qđ probet qđ obiecit. auten. đ sanc. epi. §. si qs añ or. qđ obtinet in episcopis cū infra tres mēses debeant cōsecrari a die electionis lxxv. di. c. ij. Jn alijs aūt electis dabit̄ annus. arg. de mune. ⁊ ho. reus. uel iste dilationes sunt ad arbitriū iudicis. Jtem si plus differret̄ ꝓpter accusatū non esset imputandū accusatori. ut in. l. pall̄. reuz. ar. C. de tē. i ite. petendū. Capitula aūt que vident̄ dicere cōtra. illi qui tenēt aliā opinionē fm ḃ ītelligunt scz q̄ nō possunt ordinari sed nō prohibēt eum eligi. sed magis cōtradicit. xciij. di. miramur. sed ibi loquitur đ excōicato. ḃ aūt nō extēdimus ad exceptionē uel denūciatiōez quia q̄z tūcunqz excipiat̄ cōtra aliquē de crimīe uel denūciet̄ nihilominus tn̄ eligeret̄ cōfirmabit̄ ⁊ cōsecrabit̄ in alia ecclesia uel electiōe q̄z in illa de qua excipit̄. de hoc nō. s. đ despō sa. ipu. ad dissoluēdū. ⁊ eodē mō dicendū videt̄ quibusdam in accusatiōe. ⁊ forte nō male. hec aūt decre. tn̄ loquit̄ in inqsitione. ⁊ exponūt hic accusatū. i. infamatū. ⁊ ꝓpter infamiaz cōtra eū procedit inqsitio. speciale enī dicunt in inqsitiōe. ut nullus cōtra quē ꝓcedit̄ inquirēdo possit eligi. ⁊ est rō. quia cū inqsitio nō debeat fieri nisi cōtra diffamatos. j. eo. licet. et electus bonū testimoniū debeat habere etiaz ab his q foris sunt ergo iste qui diffamatus est eligi nō p̄ōt. sed accusatio ⁊ denūciatio ⁊ exceptio ē in optione cuiusq̄ etiā nulla īfamia p̄cedēte. ⁊ ita p̄ ꝓsequēs cēt ī cuiusq̄ optione quēlibz ab electione reuocare uel remouere. ḃ plus ꝓsonat rationi.

Uotiens per simoniam hereseos. nō intelligas q̄ omnis simoniacus sit hereticus sed ille tātū qui credit q̄ spiritus sanctus ⁊ gratia eius uenalis sit. ⁊ q̄ precio queraz ⁊ sit in aliquo.

Jcut simoniacā ⁊c. signa. aliquā ꝓbabilitatem habētia. ḃ aūt est hic speciale q̄ cū in alijs negocijs reqrendi sint luce clariores ꝓbationes. ij. q. vij. si quis eps. ⁊. q. viij. c. i. Jn crimine simonie minores ꝓbationes sufficiūt qnimo sola signa sicut in hereti. C. de heret. l. ij. nos dicimus q̄ leuia signa sufficiūt ad p̄sumendū aliquem hereticū. sz illa signa opz plene probari. s. đ p̄sump. lras. ꝓpter suspitionē autē indicet̄ purgatio. j. de here. excō. pl̄ placet q̄ etiā si nulla signa ꝓbent̄ sz tn̄ grauis sit īfamia ꝝ cum qui dz remoueri. ar. s̄. de p̄sump. lras.

Anta est labes ⁊c. omnis. supple nō p̄cisus ab ecclesia p sniam canonis uel homis. ⁊ post pactaz pniam. ⁊ sic nō est contra. de excōicatis tolleratis. nec de fornicarijs suspēsis. xxxij. di. nullus. nec est ꝝ. de peccatore qui nō egit pniam qui suspēsus est quo ad se. i. q. i. sacerdotes. sacrosancta. necesse. cantare. simoniacus in ordie recipiēdo siue crimē sit occultū siue manifestū ipso iur̄ suspēsus est ut ḃ ab executione oīuz ordinū nō tn̄ simoniace receptorū. i. q. i. gbusdā. idē intelligo de notorio simoniaco i beneficio. i. q. i. repiunt̄. xxxij. di. §. uerū. nisi eo ignorāte alius pecuniā dedisset. qa tunc nō credo eū suspēsum nisi eo qđ simoniace obtinuit. i. q. v. p̄sentiū. si uero alias sit simoniacus siue pro bñficio. siue ꝓ ecclesia emēda. si crimē est mānifestuz simulit ipso iure suspēsus est. xxxij. di. §. uerū. si nō ē occultū suspēsus est quo ad se nō quo ad alios qui eius officiū licite audiūt. sicut qlibet crimiosus. i. q. i. sacerdotes. Jtez isti simoniaci in bñficio occulti ⁊ criminosi licite celebrant post penitentiā. qz nec sunt suspēsi a iure. nec impediunt̄ exequi officiū suū post pniam. sz bñficiū simoniace habitū retinere non p̄ōt. j. e. de regularibus. hec uera sunt de recipiētibus aliqua scz ordinē uel bñficiū simoniace. Jn dātibus aūt aliq̄ simoniace seruat̄ qđ dicit̄. j. e. c. penul. ubi de hoc no. ⁊. j. e. dilectus si. a. ⁊c. Jtē no. q̄ si qs obtinuerit ordinē uel bñficiuz alio dante pecuniā nō ordinatori nō est simonia si etiā sin̄ pecunia obtēturus erat. ar. i. q. vi. §. vlti. si aūt ipse ordinat̄ pecuniā dedisset. etiā si sine pecunia habiturus erat ordinem simoniacus est. ar. i. q. ij. q̄z. ⁊. q. iij. si quis ob. ⁊. c. vlti. ⁊. q. vi. c. i. potest. si intelligas de possibilitate iuris nullus criminosus de iure p̄ōt cātare missam. i. q. i. sacerdotes. si de possibilitate facti sic cōficit simoniacus sicut quilibz alius. i. q. i. ītra catholicā. cū multis sequētibus. xxxij. di. §. uerū. Rñ. intelligo de possibilitate iuris. nā alij criminosi post pniam de iur̄ celebrāt p̄ter homicidā. sed simoniaci nunq̄z. Jtem alij licite audiunt officiū aliorū criminosorū nisi sint suspēsi per sniaz. sed simoniacorū officiū audire nō debēt etiā si nulla snīa ferat̄ cōtra eos. Est enī in eis speciale sicut in notorijs fornicatoribus q̄ eorū officia audire nō debēt. xxxij. di. §. uerū. est ergo speciale in notorio fornicatore ⁊ simoniaco q̄ etiā si tollant̄ ab ecclesia cuiq̄ licz eoz officiū euitare. ut hic. xxxij. di. §. uerū. sed homicidarū ⁊ etiā excōicatorū occultorū licz sint suspēsi a iure si tn̄ alias occultū sit si tu scis nō debes eorum officia euitare. arg. vi. q. iij. si tm̄. xxiij. q. iij. nō ꝓhibeat. nisi abstineret qs ꝓpter correctionē peccatoris qui erubescentia pniam ageret. s̄. de coha. cle. ⁊ muli. c. i.

On satis ⁊c. capellanie. si aūt aliqua capella cū suis redditibus cōuersa sit in usus alicuius ecclie. bñ p̄ōt a capitulo ibi īstituto ex pacto recipere aliquid annuatiz pro fructibus sed cōtractus debēt eē distincti. s̄. de rerū pmu. ad questiones. nā licz nō possint uēdi capellanie. i. ius faciēdi ea que ptinēt ad capellam p annū ⁊ mlto fortius in ꝑpetuū uel in tēpore vite. opera tn̄ sacerdotij uendi

poteſt uel emi pro ſeruiẽdo alicui capelle. Itẽ fructus capelle in ꝓpꝛios uſus conceſſe licite locant. ſ. ne plat. vic c. fi.

Um in eccliа. tẽ. ꝛ bñdictionibus. ideo pro bñdictionib' nubẽtiũ ꝓhibet accipe. qa ibi gr̃a conferꝛ. pro mr̃imonio aũt cũ ibi nõ cõferaꝛ gr̃a licet a liqd recipe. i. q. ij. quicqd. xxxij. q. ij. bonozant. xxvi. q. i. nuptiarũ. xxxij. q. i. cõnubia. regratur. ob hoc iuſtificaꝛ decre. nam oblatum recipere licet.

Um ſit romana. procuratoꝛem. quã etiã exercere non põt ſi eccleſia grauet. xi. q. iij. cauendum. i. q. ij. placuit. auten. de man. prin. §. ſit tibi.

E hoc autem. tẽ. ſi manifeſtũ. i. notoꝛiũ. quia ĩ cõſpectu populi inita ſũt pacta. manifeſtum. per famã ſed nõ notoꝛiũ. ſi qua. ꝛ de iure publico. auten. de ſanc. epi. §. iij. eccleſie. xvij. q. i. ſi qs in atrio. auten. ꝺ ſanc. epi. §. ſed neqꝫ. ſi tñ dans pecuniã intraret religionẽ de miſericoꝛdia bonũ eſſet ei reddere. ſ. c. ueniens. xvi. q. vi. de lapſis. xxvij. q. i. ſi quis ita.

Um eſſet in noſtra tẽ. U. qui ꝓpter ſimoniaꝫ dictum. R. clericõ petebat a quadaꝫ eccleſia amoueri. uel potius clericus petebat eccleſiã ex eo q̃ miles ei eã promiſerat. in cã illa. ciuiliter agebatur.

Inſinuatum eſt.

Emo preſbyteroꝛum tẽ. celeſ. hoc ió eſt. quia glibet teneꝫ peccatũ alterius ad pnãm indicare. xxiij. q. iij. tã ſacerdos. ſecus autẽ in indicatione furis uel ſerui uel fugitiui ꝓ quo licite accipiꝫ merces. ff. de of. põfec. ur. ſolent. ff. de cõdi. ob tur. cau. l. iij. §. vlti. ſimoniacũ ideſt in modum ſimonie puniẽdus. non enim ꝓprie dicitur ſimoniacus qui celat per gratiam crimen alterius.

Uerelam monachoꝛum. tẽ. No. monachos agere ad reuocãdũ qꝺ poꝛ male alienauit. ſub annuo. cõſtituto in ſignũ deuotioĩs qꝺ licꝫ. ut no. ſ. de reli. do. cõſtituꝫ. redimi. ſ. de pac. cũ pridẽ. nec permittatis. iſte fungitur vice ꝛ officio conſeruatoꝛis. de quo nõ. ſ. de offi. dele. c. fi.

Aque.

E diligenti tẽ. eccleſiaſticũ. q̃ nõ eſt licitũ. ĩ. de regu. in indignũ. ubi nõ. i. x. ſolꝺ. uel aliqd ſimile in eccleſia. taliter. ꝓ collatiõe bñficij eccleſiaſtici. ꝛ forte ẽt ſine collatiõe bñficij nõ ẽ licituꝫ clerico niſi ꝓ eccleſia ſua alicui facẽ fidelitatẽ. ĩ. ꝺ reg. iu. c. vlti. ubi plene nõ.

T ſi q̃ſtiones tẽ. humane. C. de fide. inſtru. l. vl.

Eniens ad nos tẽ. conuenit. ꝓpter hãc cõuentionẽ iudicaꝫ ſimoniacus ſecus enĩ eſſet ſi ſpõte obtuliſſet. põfato. ſ. eo. de hoc. ĩ. ſo. ibi.

E tue fraternitatis. officio. licꝫ enĩ ipſo iure ſuſpenſus ſit nõ tñ põt ꝓhiberi niſi probatio põcedat. ij. q. i. nos in quẽq̃. pnãm. non obdureſcat ĩ peccato ſed non ſufficit ad vitam ꝛ cõtra ius officiuꝫ exercere. ĩ. de pe. ꝛ re. quod quidam. xc. di. ſi quis contraꝛ.

D noſtrã tẽ. miniſterio. puta accolitus uꝫ ſubdiaconus. uel huiuſmodi.

E ſimoniace tẽ. remanere. ex diſpẽſatione epoꝛum. i. q. v. põſentiuꝫ. In aliis aũt ordinibus uꝫ bñficijs nõ ſimoniace habitis etiã ſine diſpẽſatõe manebit ꝛ noua bñficia acqret. nouos aũt ordines nõ põt hẽre. niſi põmo diſpẽſet cũ eo in ordine ſimoniace q̃ſito. ĵcũ ꝓmotꝰ eẽt p ſaltũ. liij. di. c. i. ſi aũt eo ſciẽte aliqd datũ eſt ordinatoꝛi nõ põt diſpẽſari cũ tali. i. q. i. erga. ſi qs a ſi. ſtatuim⁹. regriꝫ. In bñficijs aũt diſtingui. qꝛ ſi ignoꝛãte aliquo data pecuia obtinuerit põlationẽ nõ põt epꝰ diſpẽſare ut illã põlatõꝫ habeat. ſꝫ in ſimplici bñficio põt epꝰ bñ diſpẽſare. ſ. de elec. c. pe. i. q. v. c. i. ſꝫ ꝛ ſi ſe ſciẽte. uel pecuniã dãte bñficium obtineat. põt epꝰ cũ eo diſpẽſare ut ĩ alia eccleſia obtineat bñficium ꝛ etiã in eadẽ. ſꝫ nõ põt epꝰ diſpẽſare ut ad maioꝛes ordines ꝓmoueaꝫ. i. q. v. c. i. nunq̃ aũt licꝫ diſpẽſare illi cũ quo ſimonia ꝓmiſſa eſt. Itẽ ſi qs ꝓmiſit ſimoniã in dignitate: cũ eo ñ põt epus diſpẽſare. ĵ. eo. nobis. ubi nõ. Item cum nullo ſimoniaco ſcienter poteſt diſpenſare in dignitate etiam ſi pro ea non fecit ſimoniã. i. q. i. erga.

Atheus carꝺ. tẽ. contradictio. iuſta ꝛ etiam in iuſta añ ꝓfirmationẽ. ꝺ h no. ſ. de elec. ſignificaſti.

D aures noſtras tẽ. pro ſolutione. nã non eſt dubiũ ex pte recipiẽtis ſimoniã hic ꝓmitti. i. q. iij. nõ ſolũ. ex pte aũt dantis dicũt quidã nõ cõmitti. ar. ĵ. e. dilectus. qꝺ intelligunt cũ p ſupioꝛẽ ius ſuũ ꝓſequi ñ põt. alias enĩ ſecus. ſ. de feu. inſinuatiõe. nã ſicut bñficiũ nõ licꝫ redimere ita pnãm ſpũalez. ſ. e. nemo. lxxxiij. di. c. i. ueriꝰ videt q̃ nunq̃ licꝫ aliqd dare ꝓ pnã ſpũali redimẽda i. q. i. nullus epꝰ. qꝛ nunq̃ ꝺ: peccare ut a maioꝛi malo ceſſetur. xxxij. q. v. ita. laico aũt quẽ ꝓſtat nihil iuriſdictionis hẽ ſi expoliat eũ eccleſia. uel faceret eundẽ de facto vitari tãquã excõicatũ. uel etiã clerico q̃ de iure nõ ꝓtendit ſe feciſſe ſed ꝺ potẽtia licꝫ dare. qꝛ nihil dat ꝓ ſpũali ſed tñ ꝓ uexatiõe q̃m redimere licꝫ. ꝛ ſm hoc quidã dicũt licere aliqd dare laico ut bñ ſoluat decimas in qbus nec feudi ius ꝓtẽdit. alij dicũt q̃ ſi ſuꝫ in poſſeſſione alicui⁹ eccleſie poſſuꝫ dare clerico ꝛ laico ne me expellat p violentiã ꝛ ſine cognitõe cãe. ſꝫ ſi ſuꝫ ex poſſeſſionẽ eccleſie nullo mõ eſt mihi licitũ aliqd dare ꝓ poſſeſſione recupanda. quia tunc non tñ redimo uexationẽ ſꝫ etiam poſſeſſionẽ amiſſam recupero.

E regularibus tẽ. ad renuntiandum. licꝫ furtiuũ habeat bñficiũ. i. q. i. ordinationes. ꝛ ſemp ſit ĩ moꝛa. xiij. q. vi. ſi res. nõ tñ ꝺꝫ dimittere eccleſiã ſine licentia ſupioꝛis. ar. ſ. de re. ꝛ trã. ad re. licet. ſed conſulimus q̃ a bonis eccleſie ꝛ officio cum ſit ſuſpenſus ipſo iure omnino abſtineat. ut nõ. ſ. eo. tanta.

E inſinuatione. ꝓpoſiti. No. reſignationẽ fieri in manib' aliozũ q̃ epi. ſꝫ me'ius ꝺ in renũciatiõe neceſſariũ eẽ ꝓſenſuꝫ epi ſi ꝓfirmauit ꝛ canonicoꝛũ q̃ elegerꝛ. ar. xviij. q. iij. ſtatuimus. C. de ac. ꝛ ob. ſicut. ꝛ põt cẽ q̃ hi canonici nõ recipiũt ꝓfirmationẽ ab aliquo ſupioꝛe. ꝛ ideo ſũ eo reſignãt. uel dic q̃ ſpeciale eſt in ſimonia.

Obis fuit. optinere. h intellige qñ eo ſciẽte ꝓmiſſa ẽ ſimonia. ꝛ ſic nõ eſt ꝓ. ſ. e. de ſimonia. uel quãdo ꝓdẽnatus eſt p ſnãz. nã tũc cũ ꝓpter crimis enormitatẽ tũ qꝛ eſt notoꝛiũ p ſnãz non poterit diſpenſare. l. di. ut conſtitueret. de his. uel dic q̃ diſpenſari non poteſt ut habeat illam dignitatem.

Ilectus. fil'. R. poſt receptionẽ. illicite recepit. i. q. i. nullus epꝰ. uel dic q̃ licite accepit. nã cũ ꝓtenderent ſup qbuſdã iuribus ꝛ ꝑpoſitus diceret ſe grauari archidiano dicẽte ſe uti iure ſuo ꝓpoſitio interuenit. ꝛ fuit ꝓcꝰ. do ut des uel facias. ꝛ agit ex hoc ꝓctu ꝑſcriptis uerbis ad ĩtereſſe. ff. depoſiti. l. i. §. in locaꝛ. ff. de ꝑſcrip. uer. l. i. nec litteꝛa h contradicit. ubi dicit q̃ ſi reſtituit rem liberaꝛ. quia itelligit ſi plus nõ eſt intereſſe. veniſſe. maxime.

Uam nobis.

Ilectus. fil'. a. nuntius coꝛã te. ſpeciale eſt ĩ hoc cantuarũ. q nõ ſolũ eſt metropolitanus ſꝫ etiã legatus. ſ. de of. le. c. i. ſeueritatis. amiſſionis bonoꝝ. ſi ſunt clerici uel monachi. ſi laici excõicatioĩs. i. q. i. reperiũt. Sed dices qd noꝛ monachis depoſitio. Rñ. qꝛ nõ recipient põbendã de monaſterio. nec hẽbunt ibi uocẽ in capitulo monachi tñ ſemp remanẽt. artioꝛa. ſi interueniant alioquin mutabunt ad eccl̃ia. ar. lxxxi. di. ualet. uel renũciabũt ſuis locis ꝛ eligent de nouo. ſ. e. ꝺ regularib⁹. ſ. de renũc. ex inſinuatiõe. abbatibus. ideo hi ꝑcipue puniunt. qꝛ eoꝝ cõſilio et auctoꝛitate oĩa fiũt. x. q. ij. epꝰ. C. de ap. qñ. ij. q. vij. qꝛ ꝓpt. ꝛ qꝛ in culpa ſunt ſi h negligãt. ĵ. e. in tñ. ſꝫ videt q̃ collegiũ poſſit accuſari ꝛ ꝺ eo ingri. xij. q. ij. q mãumittit. ſ. e. uenies.

ꝛ.ff.q̄ me.cā.metū.§.ij.ar.vij.q.i.sicut.xxiij.q.iij. si habes. ff.de do.q̄ ex.ff.de acq.pos.l.i.§.vlti. Itē vniuersitas p̄ ꝓcuratorē dꝫ se defēdere.ꝛ in cā crimiali nō ꝓstituit ꝓcuratoꝛ.ff. q̄ cu.vniuer.l.i.v.q.viij.in crimialibus. nos dicimus q̄ vniuersitas nō pōt accusari uel puniri.sed delinquētes tm̄.ciuiliter aūt ꝓueniri ꝛ pecuniariter puniri pōt ex delicto rectoꝝ ut in ꝓtrarijs.ꝛ.§.e.ueniēs.p̄terea pōt ingri sup statu vniuersitatis sed nec tūc puniunt nisi deliq̄ntes.j.c.pxi.§. de ac.c. penū.officialibus.q̄ ista faciūt uel sciunt ꝛ tollerant.

Jcet heli.cc.clamosa.dꝫ uel scādalū.cū.n. q̄sq̄ facere dꝫ quicqd pōt ut scandalū a fre remoueat ergo ꝛ ingsitionē faciet p̄ quam scandaluꝫ remouet. ar.j̄.de no.ope.nūc.c.i.sꝫ hec rō nō videt nobis bona q̄ p̄ cuiuslibet scandalo sit facienda ingsitio cum ꝓ ingsitione forte maius scandalū nasceret.sꝫ satis dici posset q̄ ubi scandalū timeret q̄ possꝫ ꝓturbare ecclesiā.siue vnus sit q scādalizat de infamia uel peccato alterius ita potēs qui scandalū suscitare possit siue plures q̄ licite fiet ingsitō.ar.xxiij.q. iij. cū quis.l.di.ut cōsti. Itē ar.ad hoc.qꝛ ut remoueat scandaluꝫ indicit purgatio.ij.q.v.p̄eb̄ꝛ.sed ingsitionē sequit̄ purgatio.ergo.p̄ scādalo pōt fieri ingsitio ꝺ cū q̄ suspectus est p̄ lato suo ordinario.ꝛ etiā forte alij uel alijs bonis viris .uel etiā p̄ncipi terre etiā si nō sit alias īfamatus.ij.q.v.oībus. et c.mēnaꝫ.ubi dicit q̄ indicit eis purgatio ergo ꝛ p̄ ꝓsequens pōt fieri ingsitio.alij tm̄ dicūt q̄ licꝫ p̄dictis casibus possit indici purgatio nō pōt fieri ingsitio.qꝛ p̄ ingsitionē nō semper nec tm̄ sequit̄ purgatio imo q̄ñq̄ sequit̄ absolutio q̄ñꝫ amotio ab ecclesia.§.ꝺ accu.ingsitionis. Itē ꝓpter periculū fit ingsitio etiā sine infamia.§.ꝺ accu.q̄liter.sicut est in hereſi ꝛ in alijs peccatis q̄ in occulto serpēt.ꝛ ibi ē periculū qꝺ in alios deriuet.§.e.sicut.p̄ publicā.no.duas cās q̄re descendit ad ingrendū.sanctiones.lxxxvi.di.si qd.officij.qꝛ ex officio ꝓcedit nō bꝫ locū ingsitio.hic colligere potes q̄liter sit ꝓbāda infamia.qꝛ si interroget dꝫ rñdere.formā.qꝛ si ꝓcedat ī modū accusationis ferret̄ sinia depositoīs. si uero in modū ingsitionis remouebit̄ ab administratiōe.si in modū denūciationis sibi pnia iniūgetur.§.de accu.sup his . insufficiētia. no.abbatē ꝓfirmatū remoueri ꝓpter insufficiētiā.xviij. q.ij. si qs abbas.j.ꝺ hereti.cū ex iniūcto.in fi.cōtēdere.no.q̄ licet ceptus sit ꝓcessus in modū denunciationis tm̄ si ibi ingerat aliq̄ difficultas trāsit̄ in modū ingsitionis.nec puniet̄ denūciatoꝛ cū nō sua uolūtate desistat alioquī puniret̄ de calū nia uel se purgaret.§.de calūp.c.vlti.cōtra ipm̄.hoc uerū ē in denūciatione ꝛ ingsitiōe.s.ut qui uenit ad ꝓpetranduꝫ denūciationē uel ingsitionē admittat̄ ad testim̄ in ingsitione et denūciatione si nō fuerit eius ministeꝛ in ꝓsequēdo ingsitionē uel denūciationē ꝛ idē dicimus.s.q̄ admittat̄ p̄dictus ad testificandū etiā in accusatiōe.secus aūt est quo ad aliqd in accusatiōe ubi accusatoꝛ ad testim̄ in accusatiōe uel ingsitiōe nō admitteret̄.sicut nec testē in accusatiōe admitteret̄ ad īquirendū uel accusandū.§.de accu.cū.p. Itē no. q̄ q impetrāt ingsitionē uel denūciationē admittunt̄ in testim̄. secus aūt ī his q accusationē impetrāt.dc ꝓpositis. ħ obtinꝫ q̄ñ sit īgsitio ꝺ aliquē.qꝛ debēt exp̄mi crimia.ꝛ sup illis tm̄ testes iurabūt dicer̄ plenā ueritatē.ut.§. de ac.q̄lit̄.ij.ꝛ.c.ingsitioīs. ubi aūt fit inquisitio sup statu ecclesie nō est necesse exp̄mi crimia de q̄bus inquiri dꝫ.imo ꝛ testes iurabūt sup oīb⁹ de quib⁹ interrogabunt̄ dicere merā ueritatē occultis exceptis. §.e.q̄liter.i.opꝫ tm̄ infamiā p̄cedere.s.ecclesiā esse ī malo statu.§.e.q̄liter.quidā tm̄ dicūt ꝛ forte nō male q̄ si solus p̄la⁹ sit diffamatus tm̄ inquisitio fiet de oībus}. uel potius super statu ecclesie.qꝛ cui caput infirmū cetera mēbra dolēt. §.ꝺ rei udi.cū.i.ꝛ.a.vi.q.i.§.uerū hac.ꝛ.c.seq̄nti. Visitare aūt pōt ordinarius sine infamia p̄cedēte.qꝛ id ex officio facit a canonibus iniūcto.ꝛ nō fit uisitatio tm̄ ꝓpter crimia sed etiaꝫ ut instruat clerū ꝛ populū.ꝛ ut alia faciat.x.q.i.eps.placuit.de cernimus.ingsitionē aūt extraordinariā tm̄ inducit p̄cedēs infamia.aut frequēs insinuatio subditoꝝ.§.e.c.ꝛ dicūt quidam nō esse viꝫ in aliq̄ cā utrū p̄dictoꝝ modoꝝ iuret. uel dic diuersuꝫ.§.de accu.cū dil̄. Causa aūt diuersitatis est. qꝛ nisi de certis crimibus ingrit̄ satis pōt dicere ueritatē plenā.sed ubi nō inquirit̄ de certis crimibus sed tm̄ sup statu ecclesie.quia nō est ei leue imo ualde difficile plenā ueritatē dicere nō cogit̄ tale anceps periuriū subire.ff.de iureiurā.l.videamus.in p̄n.sed decre.§.de accu.qualit̄.i.ꝺicit exp̄sse.dicimus ergo q̄ siue sup statu ecclesie.siue sup speciali crimīe ingrat̄ sufficit iurare altero p̄dictoꝝ modoꝝ.differētia aūt illoꝝ iuramētorū.nō.§.de accu.cū dil̄.quasi de dilapidatione.ħ nota q̄ etiā si q̄tūcūq̄ leuiter appareret de dilapidatiōe suspēdit̄ ab administratione.ff.de soluti.q̄ si forte.C.de suc.tu. tutoꝝ.iij. q. iij.qꝛ. Sed no.q̄ nō p̄ solā accusationē remouet̄ nisi alia ꝓbatio adsit.ut ħ.sed ꝺ.insti.de suc.tu.§.si qs.sꝫ certe aliud ē in tutoꝛe qui nō bꝫ nisi solā administrationē sicut ꝛ ꝓcuratoꝛ. vñ facilius remouet̄.ar.ff.de ꝓcu.q̄ oia. aliud est in ꝑlato q ius bꝫ in rebus ad dignitatē ꝑtinētibus.ꝛ iccirco difficilius sibi tollit̄ administratio. Itē no.q̄ ad ingsitionē ꝓcedit̄ ꝓpter solā infamiā de dilapidatiōe etiā si nō sit suspectus sed ad remotionē ab administratione nō nisi sit suspectus. ut ħ. uel dic q̄ maioꝛ suspitio necessaria est ut remoueat̄ ab administratiōe q̄ ad ꝓcedendū ad ingsitionē.p uno.pena lese ma. est.vi. q.i.§.uerū.ff.de suis ꝛ le.be.l.i.§.interdū.ff.de relega.minime.pena simonie in dericis depositio.ꝛ i laicis excōicatō cū infamia.i.q.i.repiunt̄.ꝛ.q.iij.qui p̄ ecclesiā.C.de epi.si quinqua.oppositas.ad testes repellēdos.malignitatis. ut sūt ꝓspiratio ꝛ inimicitie capitales.j.c.pxi.

Er tuas lr̄as. licet heli. §.c. ꝓxi. ad cu⁹. ideſt materie in ea ꝓtēte.tractat enī qui testes uel q̄les sit admittēdi in accusatiōe uel inquisitiōe.distinguēdū.nā si in denūciatiōe ꝓcedat sicut ad denūciandū ita ad testificandū infames ꝛ sūme crimīosi.dūmō emendati de crimine admittāt.§.de testi.qm̄.si uero agat̄ in modū ingsitionis ꝛ sit exceptū crimē admittunt̄ oēs crimīosi.ꝛ ut creditmus etiā mulieres.ꝛ hoc fm tēperantiā equitatis nō fm rigoꝛem iuris q̄ tēperantia fm arbitriū discreti iudicis locū habebit. nā multas ꝓsiderationes hēbit.facilius enī admittet ꝺ religiosum q̄ꝫ ꝺ secularē clericum. Itē facilius ꝺ clericos ꝛ religiosos minoris gradus q̄ꝫ maioris dignitatis. Itē facliusꝫ ꝓtra clericū uel p̄latū male opinionis q̄ꝫ bone ꝛ forte ꝺ eū qui bone nullo mō. Itē facilius admittet si ex admissiōe eius nō sit oriturū scandalū q̄ꝫ si sit oriturū.hoc q̄ñq̄ ꝓsiderabit iudex discretus in mō ꝓcedēdi.ꝛ in p̄sona eius ꝺ quē ꝓceditur in modū ingsitionis. In teste etiā in tali inquisitione ꝓducto. quinq̄ alia ꝓsiderabit fm eandē tēperantiā equitatis. facil⁹ enī admittet testes honestos q̄ꝫ inhonestos ꝛ crimīosos. Itē in criminosis facilius admittet emēdatos de crimīe q̄ꝫ in crimine p̄sistētes. Itē facilius admittet q maioꝛa ꝛ postmoduꝫ q paria q̄ꝫ qui minoꝛa.quia ad eadē de facili nō sunt admittēdi cū sint socij.§.de testi.ueniēs. Itē facilius admittet crimi nosos ꝓdeuntes ex zelo iustitie q̄ꝫ ex odij fomite. Itē facil⁹ si ꝺ inquisitionē sunt alia āmicula q̄ꝫ si nō sunt.ꝛ fm ħ omia eisdē maioꝛē uel minoꝛē fidē hēbit. Itē etiā creditmus ꝓsiderandū fm equitatis tēperantiā.ꝛ si crimē nō sit exceptū sꝫ in eo nisi ex magna cā nō admitterent̄ nisi legitimi testes.ꝛ hoc satis videt ꝓbari ex eo q̄ dicit rursus si crimina sint eadē cē usq̄ minoꝛa. Excepta enī crimina alia maioꝛa se nō habent si uero agat̄ criminaliē eadē dicimus posse ꝓsiderari fm temperantiā equitat̄ q̄ꝫ de facili nō debeat q̄ñ criminaliē agit̄ tēperare rigoꝛē iuris.ij.q.vij.si quis epūs.ꝛ.q.viij.c.i.nisi in crimine excepto.§.eo.tāta.si uero agat̄ excipiēdo cadeꝫ dicimus ꝓsiderāda fm tēperantiā equitat̄. de iure aūt nō debēt admitti nisi idonei testes.§.de testi.tā lr̄is.alij tm̄ dicūt omia hec locū habere tm̄ in exceptis crimībus.ꝛ q̄ñ ciuiliter agit̄

uel dicq hec tēperantia iuris nō est in arbitrio iudicis. quia in iure scripta ē. sz sicut hic dr semp est in silibus obseruand. denuntietur. ciuilit agat siue inquirēdo siue denunciādo. rigorē. qr qñ agit criminalit exactissime ꝓbationes requirūt. z iuris rigor seruat. ij. q. vij. si qs eps. si autē ciuilit rigor tēperat. j. e. c. in fi. regularis. regulares enī faciūs qz seculares remouēt ab admīstrationib'. s. d accu. qlit. in fi. excellentioris. colūpne enī ꝓcutiēde non sunt nec honorabiliora mēbra. s. ti. pri. qliter. ij. uel. xlv. di. cuz beatus. clare. de h nō. s. de ac. cū. p. scandalo. xxiij. q. iiij. cū qsq. z c. qñ. honesti. hi admittūt: crimiosi repellunt. s. de testi. sup eo. testimoniū. emendati. qualiter hi admittant nō. d testi. testimoniū. eadem. i. attendi dz an maiora sint crimina obiecta testibus qz crimina opposita accusatis. malignitatis. quia sunt cōspiratores uel inimici. j. e. c. āminicula. nā forte criminosi uel uiles nō admitterent nisi prius subiecti qstioni bus. iiij. q. ij. si ea. sed questionibus subiici non debent nisi alie presumptiones precesserint. āminicula. q h ñ habem'.

Icut tuis lr̄is tc̄. ad colonien̄. sed quar nō ad capitulū leodon̄. s. de ma. z obe. cū oliz. sed pōt dici hoc esse ꝓpter cōsuetudinē. Est tn̄ arg. q apud archiepm̄ sit hec potestas. h. lxxi. di. fraternitati. xxiij. dis. c. ij. arg. j. de hereti. ad abolendā. s. de elec. qsic. de h no. s. de ma. z obe. hisqz. uel forte ecclesia coll'. uacante monasterio cōtulit ei auctoritatē administrandi. qr iuspatronatus hēbat in ea. s. de of. or. cū uos. canonum. i. q. v. c. i. nō ꝑbere. qr sepe qui tacet affirmat. liij. di. si seruus. C. de nupt. §. si ut ꝓ. sicut ecōtra. de cōse. di. iiij. cū puulis. ff. de ꝓcu. si filius. §. in iurijs. ff. de ser. ru. pre. virū. ff. de reg. iu. qui tacet. s. de bap. c. i. nihil. hoc intelligo qñ quis iā electus est z eo inuito qui ius hz dar̄ pecunia ut cōfirmet. nā si daret ut eligeret etiaz si eo prohibente non possum illum retinere nisi inimicus dedisset. s. eo. nobis.

Ua nos duxit tc̄. rogans. No. ꝑces ꝓ se porrigi. s. de eta. tuā. consentiant. dicūt quidā q eo tēpore quo quis recipit nihil dare licz. ar. i. q. i. emēdari. z. q ij. qz pio. alij dixerūt q etiā tēpore ingressus licet dare z recipere dūmō nō ꝑcesserit pactū. ar. i. q. i. eos. s. de suc. ab inte. c. iij. h apparet q nō licet sub illa forma recipere aliquē. Recipimus te in fratrē si detuleris vnde viuas. qr bona ecclesie non sufficiunt nisi nobis. arg. j. eo. quoniā. qa ut ubi dicit in hoc crimine nō excusat pauptas. Itē quia nō licz appōi pactum ꝓ qd non possit petere q sibi tunc cōpetit de iure. j. e. ꝓ tuas. ij. z. c. penul. h autē ei cōpetit de iure q exquo est canonicus habeat sicut vnus de alijs. s. de cōsti. cum ueuissent. s. de ꝓben. dilec. xvi. q. vij. decimas. Alij autez dicunt q talis receptio non est simoniaca. ar. i. q. ij. si quis ꝓpter. intentione. principaliter. vix enī esset quin secūdario haberet. lxxxvi. di. qui cā. viij. q. i. sunt in ecclesia. culpabiles. hinc videt solā intentionē facere hominē simoniacū. arg. i. q. i. qui studet. reperiunt. i. q. iij. nō solū. sicut sola spes facit usurariuz. xiiij. q. iij. c. i. iob. dicit q sola pactio. s. ut ecde. bñfi. ut nostrū. ꝓpter hanc tn̄ intentionem nō deberet resignare sed tn̄ pniaz agere. j. c. vlti. uel dic q in his q̄ sunt ꝓhibita quia simoniaca. ut uēdere sacramēta. z generalit omia que ueteris uel noui testamēti simoniaca iudicant sufficit sola uolūtas. In his aūt que sola cōstitutione sunt simoniaca. ut renūciare ꝓbēdā ut alij det licz sit peccatū nō tn̄ sufficit sola uoluntas ut faciat simoniacū. ar. s. de of. dele. ex parte.

Er tuas nobis lr̄as tc̄. ex relatione. q credere nō debuit. xxxiij. di. habuisse. lxxxvi. dis. si quid. vitiū simoniace. quicūqz enī scit aliquē depositū excōicatū uel suspensū dicunt quidā q cūtūcūqz sit occultuz nunqz sacramēta ab eo recipiēda sunt. ar. h. nisi baptismus z corpus xp̄i. ut nō. j. de hereti. c. ij. sed licet nō debeamus recipere ab eis dū sunt occulti ipsis tn̄ petētibus in publico da re tenemur. i. q. i. xps. xxxiij. q. iiij. non ꝓhibeant. nec eos vitare in publico debemus. vi. q. ij. c. ij. z. iij. s. de of. or. si sacerdos. imo plus dicimus. qa excōicatis z interdictis nō petētibus dare debemus officia sicut z alijs ne si segregarent ab alijs h ipso appz eū excōicatū uel interdictū. z sic cēt ꝓditor. qd est j id qd est. ij. q. i. si peccata. z hoc xp̄us fecit qui simul ad ꝓdicandū iudā cū alijs misit. i. q. i. xps. Itē omia que faciunt administrādo tēporaliter tenēt quouscqz ab ecclesia tolerant. ut nō. s. de elec. nihil. Criminosorū aūt sacramēta nō vitabo licz quo ad se sint suspēsi. i. q. i. sacerdotes. qa hoc ꝓhibitū nō est. z sola ꝓhibitio homis uel canonis facit q nō sit licitū. xxxij. di. uerū. aliter nō. j. de hereti. c. ij. z ibi plenē oia reperies. alij aliter dicunt. ut nō. j. de scisma. c. i. secure mīnistret. sine dispēsatione cū nō constet h ordinato ꝓ certo illū esse simoniacū alias stultus esset monachus: qui a simoniaco in bñficio manifeste uel occulte in ordine qui executionē nō haberet ordinis. ut. s. e. tanta. xxxij. di. §. uerū. ordinē reciperet. uel hic dispēsat papa cū ignorāte. i. q. i. si qs a simo. Et scias q solus simoniacus in ordine recepto simoniace ꝓdit executionē. i. q. i. quibusda. j. e. c. penul. s. eo. tanta. non solū ordinis simoniace suscepti sed etiā omniū aliorū z etiaz in tēporalibus ꝓ consequēs ꝓdit administrationē. lxxxi. di. eos. nō ea rōne q nō habuerit executionē ordinū non simoniace susceptorū. z q ex cōfirmatione non habuerit administrationē. s. d elec. transmissaz. sed qr suspēsus est hoc ipo q aliquē ordinē simoniace recepit. ut. s. ꝓbatū est. z idē ea rōe dicimus in simoniaco in bñficio notorio. occultus aūt simoniacus in bñficio qz nō sit suspēsus ipso iure sed suspēdēdus. i. q. iij. c. i. ij. z. iij. tn̄ rōne illius bñficij simoniace quesiti nō ministrabit sine peccato nec tēporaliter nec spūaliter. puta cōferendo ordines si emit ep̄atum. i. dignitatē episcopalē. nō ordinē. qr tunc cēt simoniacus in ordine z suspēsus ipso iure. ordines ab eo collati nullū effectū hēbunt. i. q. iij. ea q. z est hoc ea etiā rōne. qr fur censet. i. q. i. ordinationes. z sic licitū nō est cōtractare rem alienā. sed ab alijs bñficijs que nō simoniace quesiuit nō erit suspēsus. simoniacus aūt in ordines conferēdo. i. qr simoniace ordinē cōtulit tn̄ per triēniuz suspēsus est. j. c. penul. z q dicimus de simoniacis suspensis idē dicimus de oibus notorijs excōicatis depositis z suspēsis. hic aūt monachus erat in opinioē q etiā simo. in bñficio z qui recipit pecuniā ꝓ ordine conferēdo ꝓdit executionem ar. i. q. i. repiunt. quibusdā. qd tn̄ falsū est. j. e. c. penl. z ex. c. repiunt. bñ colligit ubi dicit exquo cōfidit z hunc errorez sequēdo nō vult ordinari. sed quare nō tollit ab eo errorez dicēdo sibi q secure ab eo ordines recipiat. videt enī sibi inijcere laqueū q nō dz. xxvij. q. i. c. vlti. rñ. satis aufert ab eo error̄ ꝓ uerba hic posita. sed conscientiā mutare nō potest. cuz nō possit vis inferri animo. xxij. q. v. §. i. z. c. i. consulit tamen ei q nisi deponat errorē nō ꝓmoueat. qr etiā erronee conscientie est consulendū. ar. s. de spon. cōmissum. ff. de rei uend. ex diuerso. nobis plus placet q iste monachus nō errabat i iure credens q ille q ordinē cōferret simoniace sit suspensus ipso iure. qr z hoc ipm̄ uerū est scz q suspēsus est usqz ad triennīū. j. e. c. penul. z vlti. Itē grauiter arguēdus est z puniendus eēt si postqz de iure docent contumaciter credere z obedire contēpneret. xix. di. nulli. nec mādaret dns papa q hac occasione dimitteret sumere ordines imo in purgatione erroris sui eum ordinē recipere cogeret. dicimus ergo q hic monachus credebat z ꝓbabilē credendi pīsumptionē habebat q suus ep̄us simoniace ordines cōtulerit. z ideo consulit ei q nisi prius deponat hanc credulitatē q nō promoueat ad ordines. Sed oppones quare nō eodē modo ꝓhibuit ei i susceptis ministrare. Rñ. sumere ordines uolūtatis est. quia ad eos nemo ꝑcise cogit. s. de tēpo. ordi. queris. lxxv. dis. c. i. z. ij. sed celebrare in suscepto necessitatz est. arg. ad hoc. j. de sen. excō. ingsitionis. z forte posset dici q ubi tn̄ probabilez

causam credendi habz t nō sciētiam q si prelatus suus eum cogeret ordinari a tali qō prudēter faceret si obediret. sed si pro certo sciret t notoriū esset eum simoniace ordinē ptulisse infra triēnium nullo modo ab eo ordinē recipere deberz im mo potius deberet se pmittere excōicari. arg. pall. decre inq/ sitioni. Sed oppones i hoc casu necessitatis scz quando ad hoc cogit videt rōne supradicta q etiā si sciret cū simoniacū q dz ab eo recipere ordinē sicut celebrat in suscepto. sed dic q in nullo casu nec necessitate dz quisq3 mortaliter peccare. qō esset si sciēter ordinez inanit suscaperet. sed qñ ignoranter suscepit tunc nō peccat sed utit executione ordinis sic inanit suscepti ex dispēsatione. Recipiēdo aūt ordinē scient a no/ torio simoniaco in ordine nō recepit executionē: quā nō hz ordinator. s. eo. tāta. i. q. i. uētum. repiunt. dalbertū. imo t si ordinet ignorant nō recipit executionez nisi dispēset. i. q. i. si quis a simo. quidā tamē dixerūt t ut videt melius q etiaz si scient recipit ab heretico hz executionē q3diu tollerat. argu. xv. q. vlti. c. vlti. ar. ꝟ. xxiij. q. iij. tres psonas. qō ueruz credi/ mus in omibus alijs criminosis. sed in simoniacis t forni/ catoribus notorijs speciale est q etiā sine sntia liez ab eorum obediētia recedere. xxxij. di. §. uerum. t fm hoc bñ potest in telligi decret. ista. quia iste ordinatus credebat q ordinator suus ex relatiōe multorū eēt notorius simoniacus. t q ideo nō haberet ordinis executionez. t q nō deberet ulterius or/ dinari ab eo. quia sua auctoritate debebat ab obediētia eius recedere. sed papa vidēs eum errare in iure positiuo consu/ luit ei q in suscepto ordine miniſtret. quia sicut dictū est pec/ caret nisi in ordine suscepto mīstraret. sed cōtra conscientiaz nō ascēdat ad supiores. ipe enī habebat cōscientiā q exquo aliquis a simoniaco aliquē ordinē susciperz ulterius ad nul lum ordinē ꝓmoueri poterat. nec erat peccatū mortale male intelligere canones qui sunt de iure positiuo. si tu dicas qō debeat pape credere de intelligētia canonū alioquin est her/ ticus. xix. di. nulli. Rñ. q si papa faceret expssum canonem q recipiens ordinē a tali simoniaco q non est notorius nisi ex aliquorū relatione pōt ꝓmoueri licite. t iste ordinatus di ceret q papa nō posset hunc canonē cōdere eēt hereticus uel grauiter peccaret. sed hic papa nō faciebat de hoc canonem licz sic arbitraret. t talis eēt opinio sua que nō ꝓiudicaz ali/ orū opinionibus. s. de resti. spo. lras. ꝓ his aūt sufficiēs ra/ tio esse videt. quia cū h pena nō inueniat in canonibus q re cipiēs ordinē ab heretico: uel quocūq3 alio criminoso tolle/ rato nos penas extēdere nō debemus. de pe. di. i. pene. spe/ ciale tñ est in notorijs simoniacis t fornicatore. si autē coact9 recipit ordinez a simoniaco recipit executionē. i. q. i. constat. nos aūt hoc nō cōcedimus imo generaliter dicimus nullus qui nō habet posse dare executionē. t q ibi factum est de dis pensatione factū fuit. t repete que dicunt. xxxij. di. §. uerum. deponat. qz credere dz eū nō simoniacū. s. de scrut. c. i.

Vtantum.

Er tuas nobis lras tc. dispensatum. ꝓ papaz.

Onsulere t. ſ. uicedominatum. cui aliqd spūale est annexū. i. q. i. si qs eps. t. q. iij. saluator.

Icut pro certo tc. benedictionibus. s. e. cū in ecclesie. exigere. hic iustificat decre.

Voniam simoniaca labes. expellatur. habi/ ta distinctione que est. s. e. dilectus.

Vdiuimus tc. ingerunt. epi. eoꝝ. i. epoꝝ.

Apostolicam audientiam. qui malitiose.

No. q nō dicit hic q aliquis cogat aliquid solue re pro ecclesiasticis sacramētis. illud enī penitus est illicitū. s c. ꝓ. t. c. suā. t. c. cū in ecclesie. sed hoc tm pertinet ad officium epi. ut si quis pias t laudabiles consuetudines uelit mutare scz sollicitādo uel statuendo q nemo aliqd det pro sepultura uel cōsimilibus cōpescant. nullus tamē cogat eas seruare. ut in pal. decre. Itē no. q nunq3 potest dici quē q3 cogendū ut pro spirituali aliquid det etiaz in locis ubi ꝓ ecclesiasticis sacramētis dabat. utputa si consuetudo ibi erat q dabat pro pnia tēpore pnie nūmus uel aliud. quia aut di ces q uolūtarie dabat. t sic nūquā cogēdus est. aut coactus t sic eodē modo nō est cogēdus. quia simo. erat. ut in. c. pre allegato. t cōtra ius naturale. vnde talis cōsuetudo seruāda nō est. vij. di. que cōtra. dicimus tamē q licet tantū uolunta rie aliqui certū soluere cōsueuerint. nō tēpore collationis sacra mētorum. ut sicut Venetijs soluit in morte decima mobiliū In Britania tertia in opus ecclesie t pauperū dispensanda bñ cogēdi sunt seruare talem consuetudinē. xi. di. in his. xij. di. illud. ridiculū. cōsuetudo. etiā sic intelligit qō hic dicit. et si dicas si uoluntarie dederūt nō se obligauerint. Rñ. falsuz est imo tāto tempore exsoluerūt credit q uolūtarie se obliga uerint. Ad illa autē que dabātur tēpore collationis sacramē torum nunq3 cogam. quia species mali est a qua abstinēduz est. s. de vita t bone. deri. cū ab omni. t. c. decorē. t quia pre sumit simoniace introducta. t facit ad hoc. quia nec ante nec post dare precipit. i. q. ij. c. ij. s. eo. c. i. h autē constat qz nūq3 ꝓpter aliquod tēporale retardāda est collatio sacramentorū s. eo. c. ꝓi. t. c. intantū. Itē si aliquid sponte det non ē sper/ nēdum. i. q. ij. q3 pio. Itē si cōsuetudo habz q in dedicatiōi bus ecclesiarū aliquā partē oblationū habeat consecrator et clerici qui ei obsequunt in cōsecratione bñ ad illam consue/ tudinē obseruādam agi possunt t peti. ut. x. q. iij. nec numē/ rus. xvij. q. ij. eleutherius. seruitium. t idē in sepulturis et in omnibus alijs que de iure rōne cōsuetudinis debent uel di uidunt. s. de sepul. certificare. de testa. requisisti. si qua autez alias sint que nō rōne cōsuetudinis generalis sed special de bent. ut si cōsuetudo esset q in cōsecratione haberet centum marchas nō crederem talem cōsuetudinem seruādaz cū ma/ le de ea presumat. ut dictū est. nō negamus tamē quin possit accipere expēsas ꝓ se t comitibus suis. t certū quid pōt sta/ tui qō accipiat pro expēsis. quia nō cogit militare suis expē sis. x. q. vlti. relatū. xij. q. ij. charitatē. Expensas enim epūs a villa ubi sunt baptizādi uel crismādi uel alia sacramēta cōfe/ renda uel ecclesia cōsecranda petere potest si habēt vnde pre stent alioquin ipse de suo faciat. x. q. iij. cauendū. nec obstat. c. numerus. quia illud loquit quando aliquid exigebat ul/ tra expensas. nā cum baptizādi ad domū baptizatorū uenī/ rent nihil pro expēsis accipient cum t ipsi expensas non fa/ ciant. uel melius pōt dici q aliud est petere aliquid ab his quorū ecclesia consecrat. uel de bonis eorū t hoc nullo mo/ do licet. t si de hoc sit generalis cōsuetudo. s. eo. intantum. t aliud est nihil ab eis petere sed de oblationibus que nōduz puenerunt in speciale dominiū alicuius uel usum uel possessi/ sionem diuisionē aliquā facere. t hoc licz etiā tēpore cōsecra/ tionis ecclesiarū uel collationis sacramentorū. tamē credim9 si epūs uel clerici dicerent nō intererimus nisi securi simus q dabitis nobis oblationes. uel q uos dñe episcope nobiscū fm cōsuetudinē antiquā diuiseritis q peccarent. s. eo. cuz in ecclesie. arg. cōtra. lxiij. di. quia sancta. imo plus dicūt aliqui q clerici qui cōsueuerūt habere aliquā partē ab episcopo pos sunt ei dicere si cessauerit aliquādo debitā partem dare. dñe non intererimus decetero. arg. xciij. di. esto. xlv. di. cuz bea/ tus. quia si epūs rōne cōsuetudinis petat eos cogi ad secuz interessendū. t ipsi respōdebunt t tu ipse circa h ipaz ꝓsuetu dinem serua. nos tamē credimus q non est licitū clericis ne gare episcopo obsequiū consuetū licet epūs deneget consue tam partē oblationū. imo si fecerint agere potest epūs nomie ecclesie peti. t pos. contra clericos cum hec exceptio nunquā inueniat in iure. sed clerici similiter cū episcopo nō pro eccle/ sia possunt agere peti. t pos. ad predictā consuetudinē obser uādam. t etiā quia infringit epūs consuetudinem si expedit canonicis. t si consuetudo tantū in fauorē episcopi essz itro/ ducta posset agere ut absoluat a predicta cōsuetudine. quia

priuil. ꝛc̄. xi. q. iij. priuil. sed nos hoc non credimus. nā licet illud aliquando obtineat in priuil. non tamē obtinet in iure cōmuni uel cōsuetudinario q̄ difficilius ab homine sepatur q̄ gratia sed potest agere ꝛ petere ut q̄diu nō soluerit eps q̄ ꝓsueuit. nec ipsi obsequiū debitū pstare teneant. ꝛ sic log̈t c. xciij. di. esto. xlv. di. cum beatus.

E dei ꝛ j. patribus qui ordinauerūt cistercien. ga exquo regula est approbata per papā nulli licz eis aliquid cōtra regulas mandare. ordine. quia etiam si papa mandaret eis aliquid qō esset ꝺ substantiā ordinis uel peccatū non deberēt obedire. s̄. de statu mona. cum ad. in fine.

ordine. i. substantialibus ordinis.

Acobus canonicus.

J quis ordinauerit. hic nota penā dantiū ordines simoniace. inquietet. s̄. e. p tuas. credunt quidam q̄ hic qui sic iurauit ꝛ ꝓmisit possit petere: ut sibi remittat promissio. j. de magistris. c. ij. ℔ non credimus. quia sibi obstat sua turpitudo. p triēniū. lapso triennio sin̄ aliqua dispensatione recuperat executionē cum pene sit mol liende. de pe. di. i. pene. ꝛ hoc intelligo si crimē est occultum. si uero manifestū semp esset suspensus. arg. xxxij. di. §. uerū. Jtē licet hanc penā habeat a iure si tamē accusat ꝓpetuo deponet ꝛ infamis erit. i. q. i. reperiunt. quidā dicunt q̄ hec decre. obtinet tantū in casu hic posito. nam alias qui simoniace ordinē conferret ꝓpetuo suspensus est. alij autē in omi casu intelligunt eam opinionē. uel dic q̄ uerius videt q̄ ℔ nō directe cōmittit simoniā in ordine sed in bñficio uel in iur̄ cōsecutiuo ordinē. quia ordinās nihil recipit. nec sibi aliquod debitū remittit ut ordinet. quia nihil eps añ ordinationem debebat ordinato. ꝓterea ordinator vult ordinare ꝛ ordinatus ordinari nullo dato. ꝛ ideo nō directo videt esse simoia in ordine. ꝛ ideo specialis pena dat in hoc casu cū alias dās ordinē simoniace directo perpetuo debeat esse suspensus. et recipiens nō solum ab ordine simoniace suscepto sed etiam ab alijs sit suspensus. hic aūt nō est suspēsus nisi ab ordie sic suscepto. ut hic. ꝛ. s̄. eo. p tuas.

Andato uestro recepto ꝛc̄. generalis. s̄. e. q̄m. simo. extendi. cum ex tali extensione: nō multum bonoris iudicia crescāt. sed tantū saluti anime prouideat. utriq3. idest ex parte dantis ꝛ accipiētis beneficium ideo seruiuit ut bñficium acciperet. ꝛ ille qui dedit bñficium ideo dedit quia sibi seruiuit.

De prelati uices suas uel ecclesias sub annuo censu concedant. Rubrica.

Reterea quoniam quidam. e piscopalem. Jsti episcopi iurisdictionē que ad episcopū spectabat ī aliquibus prochijs uēdebant decanis uel archipresbȳis qō hic inhibetur sed ecōuerso epi exercētibus iurisdictiōz epalem salarium dare possunt. xij. q. ij. charitatem. quicunq3 Jtem nō exercētibus iurisdictionē obuētiones temporales uēdere possunt. j. eo. querelam. Ratio diuersitatis. quia iurisdictio nō debet uēdi. autent. ut iudi. sine quo. suf. at in obuētionibus est cōcessum. Jtem prelationem uel aliquod ius spirituale nō potest locare ut hic. Officia autē temporalia ut castaldia si ꝓ pecunia cōcedat licz alias sit turpis questus ñ tamen est simonia nisi habeat spirituale annexum. ꝛ sic intelligitur. i. q. iij. saluator.

Ulia in quibusdam ꝛc̄. sub annuo. sic scilicz tu exercebis talem iurisdictionē sup tales sacerdotes. ꝛ totum lucrum uel pars eius sit tuū sed mihi epō uel archiepiscopo tātū reddes. ꝛ hoc est illicitū. sed si diceret. ego tibi pro salario tuo. c. lib. dabo ꝛ tu exerceas iurisdictionē ī hos sacerdotes ꝛ tu dabis mihi totū lucrum. hoc est licitum. xij. q. ij. charitatē. annuo. xxij. q. i. militare. hoc videt simonia. ar. i. q. iij. ex multis. uēdentes. nō solū. s̄. c. pri. nō. de hoc.

Uoniam enormis. regimen. Regimen enim cōmitti nō potest sub precio. sed si cōtingeret prelatum infirmū esse uel abñtem bñ posset precio dato sacerdotē vicarium ibi cōstituere. s̄. de appel. puenit. ij. s̄. de deri. egro. de rectoribus. xij. q. ij. charitatē. ꝛ ille qui locat operas suas spirituales nō peccat si aliunde sumptus non hz i. q. i. duces. si aūt aliunde habet sumptus licz nō sit simoia. est tamē species mali. ꝛ ideo non locet operas nec impēdat. quia nō tenet. ꝛ idē dicimus nō licere illis qui habent aliunde sumptus cōuenire debis nobis tantū. ꝛ nos omni anno faciemus anniuersariū. sed bene licet ꝛ meritorū est cōstituere aliquos reddītus in aliqua ecclesia ut ibi faciāt anniuersarium alicuius. ꝛ hec cōstitutio potest fieri per illos qui debent facere anniuersariū. s̄. de ꝓben. significatū. sed donatori reddituū non licet cōstituere. nec sub cōditione redditus dare. sed preal. decret. significatū. videt cōtradicere. ubi dicit q̄ capitulū cōcessit beneficium sub cōditione. rñ. quia non fuit sub cōditione sed pure fuit in decre. pal. cōcessum beneficiuz sed bñficium fuit aliquibus oneribus astrictuz per illos q ℔ facere possunt. sed alius donatori redditū siue clericus siue laicus hoc nō potest. Sed dices imo ꝛ laico donatori licet sue rei cōditionem adijcere. s̄. de cōdi. ap. uestra. sed rñ. q̄ hz donatori cōditiones apponere. sed nō spūales. Redemptio autē captiuorū bñ potest poni in cōditionibus rerū donatarum ecclesie. x. q. ij. hoc ius. xij. q. ij. aurū. Jd aūt qō in p̄nē. huius glo. dictum est nō placet scz q̄ licet pauperi sacerdoti locare operas spūales. dicimus enz q̄ nunq̄ pauperi sacerdoti nec ad diem nec ad annū licet aliquid recipere pro officijs diuinis dicēdis. s̄. ti. pri. in multis. c. sed credimus q̄ ꝛ pauperi sacerdoti ꝛ diuiti licet paciscī cuz aliquo q̄ moretur in aliqua ecclesia ut celebret ibi diuina ꝛ certū quid. p hoc accipere ita tamē q̄ nunq̄ pro diuinis aliqd accipiat imo ꝛ in pactis ꝛ intētione debent segregati esse cōtractus ut mercedē quā accipit nō pro diuinis accipiat sed pro mānsione quā facit apud aliquam ecclesiā. uel pro alijs seruicijs que ibi facit uel pro recōpensatione damnorū que sustinet occasione more quam ibi cōtrahit. arg. s̄. de reruz pmuta. ad questiones. ¶ Sed dices si habet de proprio nō debet accipere de bonis ecclesie. i. q. ij. clericos. pastor. ergo si est diues cleric̄ ñ dz acciper̄ temporalē mercedē pro diuinis celebrādis in aliqua ecclesia. Sed rñ. de iure est q̄ siue sit diues siue pauper q̄ q altari seruit de altari viuat. s̄. de ꝓben. cum secundum apostolum. nec cōtradicunt. c. preall. clericos. pastor. que non loquunt de clericis seruiētibus ecclesijs sed de alijs habundātibus clericis qui uolebant viuere de bonis ecclesiaruz q̄ nō seruiebant. nec eorum clerici erant.

Uerelam ꝛc̄. ecclesia. idest obuentiones ecclesiasticas. presumpsit. si nomine ecclesie locauit. et utiliter successor tenetur. s̄. de solut̄. c. i. xij. q. ij. hoc ius. quicunq3 suff. xxv. di. ecclesie. prin. si inutiliter secus. s̄. de his que fiunt a pla. cum uos. s̄. de preca. c. ij. ꝛ hoc intelligo si non interuenerunt solēnitates debite alias enim tenet contractus licet posset restitui in integrū. si uero suo nomine locauit non intendens obligare ecclesiam nō tenet̄ successor sed nec heres eius. sicut nec heres usufructuarij nisi inquātū ad eum peruenerit. ff. ꝺ loca. si quis domuz. ℔ subiungit. et hoc uerum est in ministro uel prelato ecclesie scz q̄ successor tenet̄ hz̄e ratū qō factū est a p̄decessore. sed in canonico p̄bē dario secus dicimus. qz ille nūq̄ pōt locare p̄bendā suaz ultra tp̄s vite siue licz de illa possit agere ꝛ conueniri sicut legitimus administrator. ut nō. s̄. de proba. c. iij.

De magistris. ꝛ ne aliqd exigatur ꝓ licentia docēdi.

Ioniaz ecclesia.cathedralē. Idem in alijs que sunt sufficiētes.ī.e.quia.eiusdem. ecclesie.secus de alijs nisi sint pauperes.ī.eo.quia beneficium.secus si nō habeat bñficiuz x.q.ij.precarie.xij.q.ij.charitatez.t Sabinus legū doctor a suis scolaribus sustentabat.ff. de orig. iu.l.ij.§.fi.sed t si habeat bñficium gratis pōt recipere sz nō exigere.interdicat.nisi forte esse ibi nimia multitudo magistrorum.uel alia iusta causa subsit.

Robibeas tē.ꝓmittatur. ex hoc videtur q̄ ex quo nō licet ꝓmittere q̄ promissio sit turpis.t sic q̄ melior sit cōditio possidētis.ff.de condi.ob tur. cau.l.ij.rñ.hic subuenit danti nō in fauorē suū sz in moduz recipiētis.sic.§.d̄ eo q dux.in mat.quaz pol.c.i.§.de simo. ueniēs.uel dic precio q̄ dignus promittēdo nō peccat cum sit spirituale.¶ Quid si ꝑlatus nō det licētiam cūdi ad scolas nisi p̄mo p̄cio dato.Rñ.nō est simonia.sz est pure lucz.

Uanto gallicana.regem.§.e.c.i.ubi nō.

Uia nonnullis. cathedralem. Adiuitab' enīz licz accipere cū ꝓpter eos nō habeat p̄bendaz.ar. xij.q.ij.charitatē.xiiij.q.v.non sane.iij.q.iij.§.itē ueteris.§.de simo.cū sit.§.de vita t ho.de.cū ab oī.ar.p̄.xij. q.ij.gla.i.q.iij.nō solū.ff.d̄ uac.t exor.co.l.i.§. est quidem.

Uper specula.

De iudeis t sarracenis.t eorum seruis. Rubri.

Resenti consilio.xij.sol.quos si ñ bz aliūde bostiatī q̄ rat.ff.de manumiss.etiā. uel pro eis quīquēnio operas prestet.C.d̄ cap. t postli. l.vlti.xxxvi.q.i.de rap.b tamē.c.nō logī q̄ ipsi seruo liceat aliquid dare ꝓ sua redemptione sed alij christiano sed videt ducēdus ad libertatem sine aliqua donatione pecunie.C.de epi.deo. §.vlt.liiij. di.mancipia.Ob hoc dixerunt aliqui hoc.c.abrogatū.Ui dic q̄ hoc.c.loquit cum iudeus paganum emit causa mercimonij.t infra tres mēses uenalis exponit. t ꝓpter infirmitatem christianus factus est tunc enī non debz iudei utilitas ipediri.liiij.di.fraternitatē.christianus. nō tamē erit seruus redimentis sz restituto p̄cio erit liber.instī.d̄ nox.ac.§. dñs.

Ultorum ad nos.seruetur.i. in libertate excipiant.liberi.No.originarios esse liberos ergo a legitimis actibus nō repellunt.ar.ff.de testi.l.i. C.d̄ postul.l.vlti. ad ordines tñ non ꝓmouent.liiij.di.si qs obligatū.debentes.i.alligati t astricti de bis originarijs uł colonis.dampnauit.i.abstulit propt suā improbitatē.

Udei.legal'.C.de iudeis.l.vlti.

Uia super bis.ī.eo.in nonnullis.

Udei.

Ta quorundam.deferant.C.q̄ res ex. non debent.l.ij.C.d̄ cōmer.t mer.eā te.ff.d̄ plu.t ue. coram.§.si enim.precisos.canon est late sñe. mulctari.hoc pōt statuere papa ꝓpter cōmissum a laicis crimen.

Udei.hereditatis.De hereditate t bonis ideo se intromittit se ecclesia. quia de nouo cōuersi sunt t finguntur miserabiles persone.ī.d̄ uer.sig.sup qui busdā.alias enī se nō intromitteret.§.q filij sint le.cām.

Onsuluit.

D hec.

Icut iudei.corpora. non enī reputantur hostes xxiij.q.viij.dispar.alias enim liceret.C. de sepulc. vio.sepulchro.

Uam sit laudabile.paganis.ℨ.xi.q.iij. ad mē sam.ubi dicit q̄ sine aliqua indulgentia licet uti carnibus paganorum.Rñ.illud olim quādo pagani nō discernebant cibos. hodie aūt cū discernāt cibos ñ sz sine spēali idulgētia.sicut nec cum iudeis licet cōicare.xxviij. q.i. oēs. §.eo.ad hoc.nisi de licentia.ut arg.ff. temporum. qa i quadragesima non licet uti carnibus.

Ignificauit.redēptionis.quasi dicat pro causa redemptionis licet aliqua portare etiā ea que uetita essent non tamē possunt piraticam cōtra christianos exercere.qa sine peccato fieri ñ posset.sed ligna t arma eis portare pro redemptione licet.quia licet per ea possint offēdi christiani.tamen non est contra directo contra eos. nam t si directo cōtra christianos uēderet.t in articulo quādo sz exercerēt contra christianos incideret in canonē. Alij tamen dicunt q̄ arma t ligna t alia specialiter eis prohibita etiaz pro redemptione nō licet eis uendere.arg.ī.eo.ad liberandam. treugam.videbat enim q̄ facta treuga liceret eis portar res uetitas sarracenis. excommunicationis .late contra tales §.eo.ita.ī.c.,pri.pax.cā dubitationis erat.quia exquo iura uerā q̄ non portarent illuc merces nisi pax fieret per consequens videbatur licitum portare si fieret pax.excōicatiōis §.eo.ita.ī.c.,primo.

Uod olim durauerit.cessante illa guerra ñ durat canon late sñie nisi in ligaminibus t alijs q̄ subsidium faciunt eis ad pugnam.§.eo.ita nos.t sic loquit. §. c.,pri.in fi.t dispēdiū terre sancte.ī.e.ad liberandam.

T si iudeos.

Ostulasti.iurisdictionis temporalis.

N nonnullis.

Um sit.

D liberandam.galeas.qa cū bis possunt multum offendere christianos . in piraticis .t piraticam cōtra christianos exercētibus secus si cōtra alios exerceant uel forte nec cōtra alios cum nō debeant ī piratica per christianos instrui.hoc aūt non placet ,ppt uerbū sequens in dispēdium terre sancte.ipsos.hec penitentia imponitur per seculares potestates.§.eo.ita.aperiam.hec penitentia imponit per ecclesiam.

Xspeciali.

Ulli.

De hereticis. Rubrica.

Ubius in fide.xxiiij.q.i. apte. §.de sum.trini.c.i.

Ui alios.

Irmissime uel scismaticum Hereticus dicit qui peruertit sacramēta ecclesie ut simoniacus. i.q.i.eos.qui per. Item diuisus ab unitate ecclesie.vij.q.i. d̄ niq̄. Item excōicatus.iiij.q.i.qui aūt. Item errās in expositione sacre scripture.xxiiij.q.iij.heresis . Itē qui cōfingunt nouā sectam uel confictā sequitur.xxiiij.q.i.hereticus. Itez qui male sentit de articulis fidei.xxiiij.q.i.hec est fides.quoniam uetus.

Raternitatis capitula. No.q̄ si tabellio ī ūstrumento uel testis in suo dicto admisceat aliquā falsitatem etiā scienter nihilominus tamē ualet instrm. t depositio testis dūmodo falsitas illa non tangat substātiā uel circūstantias negocij de quo fit instrumētū.uel reddit testimoniū.uerbi gratia.si dicat cōtra habentē esse de alia terra q̄s sit.uel si dicat affines aliorū esse q̄s sint.t hoc est iustū. qa in bis nō ꝓsistit officiū tabellionis nec testis.nihil enī fac ad contractū uel testimoniū vñ sint ℨhentes uel quorū sint affines.t idē est in similibus.sed ℨ.ix.di.si ad.ubi dicit q̄ ñ ualet scriptura ubi etiā officiosuz mēdacium admisceat qd̄ nulli obest t alicui,pdest.so.illud intelligit qñ admiscent certa substātia uel circūstantias negocij de quo agit. uerbi gra. si iter

contrabẽtes actũ est q̃ soluaṫ pecunia argentea. ⁊ notariꝰ uel testis dixit de aurea q̃ melior est ⁊ utilior est ambobus cõtrahentibus. nam hoc mendatiũ licet sit piũ ⁊ utile tamẽ reddit instrumẽtum uel testimoniũ inutile. si aũt super his q̃ tangũt substantiã cõtractus de quo fit instrumẽtuz. uel de quo redditꝫ testimoniũ uel sup circũstantijs eius. de quibus nõ. s. d̃ accu. c. inquisitionis. tunc siue ignoranter siue sciẽter falsum admisceat nõ ualebit instrumẽtum uel testimoniũ. qd̃ sic ꝓbaṫ. quia nunq̃ debet ponere in instrumento uel testimonio nisi quod in ueritate norit ⁊ uidit. ⁊ in hoc nõ posset esse ignorãtia. iij. q. ix. testes. hortamur. pura. damnantur. hoc habet locũ in exceptionibus scripturarũ ⁊ in omibus alijs qui publica auctoritate nõ habent officium sibi iniunctũ. sile. ix. di. si ad sa. xvi. di. c. i. xxxvij. di. si quid. Jn scripturis aũt tabellionũ ⁊ aliorum publicũ officiũ gerentium secus est. quia licꝫ fecerint vnam cartã falsam alie nihilominus ualẽt q̃diu i officio tollerant. arg. viij. q. vlti. nõne. ⁊ est hoc ꝓpter publicaꝫ utilitatẽ. arg. ff. de offi. pre. barbarius. dicimus tamẽ q̃ si instrumẽtum in aliquo ꝓbeṫ falsuz totũ q̃ in illo instrumento cõtineṫ caret robore firmitatis. sicut in teste dicit qui similiter publicũ officiũ habet. iij. q. ix. pura. ff. de edi. edic. cũ eiusdẽ. de ꝓse. di. iiij. cũ nõ liceat. Iz aũt dicta cuiusq̃ rõe psone nisi alias falsa probent redargui nõ possunt de falso si tñ publica psona accusata ⁊ condẽnata fuerit de falso. ⁊ extunc instra ⁊ dicta eius rõne persone robore carebunt. s. de testi. testimonium. Alij tamẽ dicunt q̃ si in vno instrumẽto plura capitula sunt cõnexa sibi ⁊ vnũ esset accessorium alteri vno cassato cõnexa ⁊ accessoria cassant. secus si sint diuersa ⁊ sepata. ar. ff. de mino. etiã. ff. de neg. ge. cum ac. ij. q. vij. §. est aũt. circa fi. Uel distingue. ut. s. de fide instru. ex lris. primo dictum magis placet. in sacramẽtis secus est q̃ sacramẽta ab hereticis recepta quo ad essentiã uera sunt. xxxij. di. §. uerũ. Jtem effectũ virtutis habẽt. uel ꝓprias virtutes dignitatis habẽt. quia uenerãda sunt in se. ⁊ gratiã etiã cõferunt si qui illa nescienter sumãt ab eo quoniã nõ putãt hereticũ. de iuda enĩz constat q̃ fuit hereticus. arg. i. q. i. eos qui. ⁊ tamẽ baptizati ab eo gratiam receperũt. nam alias peccasset qui eũ misit cuz alijs ad baptizandũ cũ sui baptizati ab eo deciperent. i. q. i. xp̃us. ⁊ c. dedit. ad idẽ est qd̃ dicit de infantibus. i. q. iiij. c. ij. ⁊ iij. idem dicendũ est si coacte recipiat sacramẽta. i. q. i. do minus. decla. circa finem. ⁊ hoc intelligo coactione absoluta uel abstractiua. si enĩ conditionalis esset coactio peccaret. nec gratiã reciperet. l. di. presbros. Jtem est necesse q̃ uoluntatẽ habeat illud sacramentũ recipiendi licet nõ ab heretico: quia alias sacramentũ nõ reciperet. s. de bap. maiores. idez dicendũ est specialiter in sacramẽto baptismi sez ut in articulo necessitatis debeat recipi ab heretico. xxxij. di. §. uerũ. circa fi. si aũt aliter accedãt ad sacramẽta hereticorũ peccat q̃ accedit. nec recipit gratiã. i. q. i. etiã. ⁊. c. sequẽtibus. ⁊ hoc ex sola cõstitutione est qua ꝓhibitũ est a talibus recipi sacramẽta q̃ ex eo apparet q̃ cõstitutio excipit baptismũ in casu necessitatis ut dictũ est. ⁊ ad idẽ. xxxij. di. §. uerũ. nã cũ solus deus gratiã cõferat nõ minister nõ attẽdit qualis sit minister nisi i eo q̃ sciẽter q̃ cõstitutiones ecclesie recipit. idẽ dicimus in oibus precisis. puta depositis excõicatis ⁊ suspẽsis a collatiõe sacramentorũ siue a iure siue ab homie sint suspensi quia si a talibus suscipiant sacramẽta cũ a collatione eorũ ꝓuati sint. inobediẽtes sunt qui recipiũt ab eis nisi sit notorius fornicator ⁊ simoniacus q̃ licet suspensi sint a collatione sacramẽtorq̃ tñ in articulo mortis corpus xp̃i ⁊ baptismũ ꝓferunt. xxxij. di. §. nerũ. ⁊ etiã cum a talibus licitũ sit hec sacramẽta recipe eis licitũ erit tangere nõ tñ cõficere. nec credimus licitum ab hmõi extremã vnctionẽ recipere uel alia sacramẽta. nã cum sint generaliter ꝓhibiti. ⁊ de his specialiṫ cõcedaṫ ꝓsequens intellectus patz q̃ de ceteris negaṫ. xxv. di. qualẽ. diuina aũt ab eo audire debẽt q̃diu tollerant. viij. q. vlti. nõne. Iz q̃ cõcediṫ his duobus suspẽsis idẽ intelligo in omibus suspẽsis siue sint suspẽsi a iure siue ab homie. ⁊ forte idẽ in depositis: cũ similis ratio sit in omibus. C. de diuer. rescrip. si libellum. sed secus in heretico uel excõicato a q̃bus corpus xp̃i in articulo mortis recipiendum non est. i. q. i. supueniente. baptismuz autẽ possunt ab eis recipere. ⁊ hic est casus in quo licite cõico cũ excõicatis ⁊ his dãdo baptismũ non peccãt. posset tamẽ dici ⁊ nõ male q̃ a suspensis a iure tolleratis omnia sacramẽta ubi nõ confert executio sed gratia. ut in pnia. extrema vnctione. ⁊ ceteris cõsimilibus licite recipiant. quia soluꝫ deus ibi alias hoc operaṫ. arg. xviij. di. secundũ. i. q. i. iudaꝫ ubi aũt conferret executio ut in ordinibus ⁊ ubi aliqd cõfert ab ordinatore non suspendit. ut. s. de simo. per tuaꝫ. ubi nõ. executionẽ aũt ordinis nullus suspẽsus dat. quia qd̃ nõ habet dare nõ potest. i. q. vij. dalbertũ. ⁊ ordinator est ille q̃ dat executionẽ qd̃ ex eo apparet quia dat sibi ea que sunt signa executionis scz planetã stolã ⁊ consimilia. xxiij. dist. p totum. ⁊ melius. xi. q. iij. epus. sed per hoc videt q̃ si archidiaconus qui dat subdiacono urceolũ. xxiij. dis. subdiaconus. sit suspẽsus. q̃ subdiaconus nõ habet executionẽ. qd̃ nõ credo. quia tñ ab epo recipit executionẽ nõ ab archidiacono. cõtra. de conse. di. iiij. romanus. ubi dicit q̃ paganus baptizat ⁊ tamẽ baptismũ non habet. sed respõdeo q̃ baptizans in baptismo nihil cõfert sed solus deus. xix. di. secundũ. sed plus placet nobis q̃ nõ. s. de simo. c. i. cõtra id quod dictũ est ignorãtes ⁊ coactos recipere gratiã in sacramentis hereticoꝝ. contra est. xxxij. di. §. uerũ. i. q. i. etiã. ⁊ tribus. c. sequentibus. ubi dicit q̃ ibi gra nõ confert. sed rñ. nõ cõferri gram sciẽter recipiẽtibus. uel ideo dicit nõ cõferri gram. q̃ postq̃ sciunt uel in baptizatis postq̃ facultatẽ habent per manus i positionẽ debẽt ecclesie recõciliari. i. q. iiij. c. ij. ⁊. iij. ⁊ nisi fecerint peccãt uel aliter. quia si sacerdos bonus ẽ per eꝰ meritũ sacra prosunt suscipientibus. si autem est fictus eius meritũ ñ ꝓdest. i. q. i. p ysaiã. aliq aũt dicũt q̃ oẽs suspẽsi occulti uel a iure executoz ꝓferũt. de hoc nõ. j. de scisma. c. i.

Jquis episcopus. extraneos. quia ex hoc ꝑsumit q̃ ecclesiã non diligebat quãdo extraneos heredes ecclesie ꝓponebat. uel supple hereticos. q. siue consanguineos siue exneos hẽticos hẽdes instituat anathema sit.

Ater eos.

Um christus.

Jcut ait beatus leo. defensores. hodie quo ad omẽs iste canon ẽ late snie ⁊ ñ in ptibꝰ tholose tm̃.

Ꝺ abolendam. clerici. repete que diximus. s. d̃ ma. ⁊ obe. bis. uacante. mortuo aliquo si vis scir̃ ad quez transferṫ potestas faciendi ea que faciebat anteq̃ successorẽ habeat no. quia si ea per se solũ faciebat sicut iurisdictionẽ ⁊ consimilia. ⁊ hoc faciet ille a quo ea habebat ut si erat archidiaconus qui recipit iurisdictionẽ ab epo vicem eius gerit. s. de offi. or. c. i. epus eo mortuo eius iurisdictionẽ exercebit. arg. s. de maio. ⁊ obe. bis. ⁊ ꝺ. s. de istit. cum uenissent. ⁊ hec sunt uera si necesse uel utile est hoc expediri anteq̃ successor detur alioquin successori seruabit. ff. de iudi. mortuo. C. de iudi. ꝓperandũ. §. si aũt. maxime si in ꝓximo successor sit futurꝰ. ff. de ma. vi. l. penulṫ. §. fi. ⁊ si capitulo cõcessit epus eligere archidiaconuz. quia per hoc videtur capitulo cõcessisse q̃ eidẽ archidiacono iura archidiaconalia cõferat eo mortuo ad capitulũ deuoluet predicta potestas. si autẽ aliqua faciat per se que nõ ab alio sunt collata sz suo iure faciat. ut si archidiaconus fundasset ecclesiam de bonis archidiaconi nõ capituli tunc hec potestas nõ deuoluit ad capitulũ. s. de cõcess. ꝓben. non in illa. sed ad successorẽ tantuz si aũt aliqua habeat ab vno ⁊ alia ab alio quisq̃ in eis q̃ ab eo tenet deuoluet predicta potestas. sicut est videre in clerico habẽte bona ecclesiastica ubi debet succedere ecclesia. s. d̃ testa. relatum. xij. q. iij. ⁊. iiij. per totum. Jtem epus ⁊ capituluz

sunt vnū corpus: cuius caput est epūs. arg. ī. de uer. sig. cum clerici. ꝛ cū unē eos dicaī spūale coniugiuz cōtrahi. s. ꝺ testa. regsisti. §. penul. dicimus ꝙ ea que ad epm ptinent suo iure sicut est iurisdictio ꝛ cōfirmatio prelatorū quā hz hoc ipo ꝙ est epūs ad capitulū deuoluent ipso iure. s. de ma. ꝛ obe. cū olim. si aūt cū alijs exercebat aliquid nō ad subditos uel superiores sed ad socios eiusdem collegij deuoluitur potestas lxv. di. c. vlti. arg. C. quādo nō pe. par. l. i. idem forte dicēduz in absente siue ex iusta causa siue ex iniusta absit. In negligē te autem dic ut nō. s. de maio. ꝛ obe. cum olim. hereticos. idest in heresi iā damnatā ꝛ indubitatā incessisse. alias enim si de articulis fidei dubitatio oriret. ꝛ dubiū esset quis bñ uī male diceret ꝺ sola romana ecclesia determiat. xxiiij. q. i. quo tiens. xvij. di. multis. audientia. q. d. non pderit eis si dicāt se uelle heresim abiurare. committens. No. papam posse statuere de laicis sed hoc est ꝓpter crimē. si. s. de iudeis. ita. Alij dicunt ideo hec statuta ualere quia princeps pñs fuit.

exempti. ut templarij.

Ergentis. p cen. ec. No. iudices seculares cogi facere iustitiā. xxij. q. v. administratores.

Jaduersus nos. examine. ꝛ male faciunt qui li tigant.

Um ex iniuncto. testimonium. idest ꝙ missus sit eo modo ꝙ scriptura pcipit scz ab eo qui habet potestatē cōstituēdi ꝛ mittēdi pdicatores. uel. i. nisi doceat de se ꝓbatum p aliquē ꝓbetā. ut Joh. ostendit.

Excōicamus. excōicantur. heretici. relinquantur. pena damnatorū de heresi. No. pro heresi clericum depositum statim seculari potestati relinquēdum. qui si penitere vult est ꝓpetuo carcerandus. ī. eo. c. pe. Secūdus casus est si propter calumniā uel contumeliā illatam epo sit depositus. xi. q. i. si quis sa. Tertius est in crimine falsi. ī. de fal. ad fal. alias aūt clericus depositus tuendus est per ecclesiā. lxxxi. di. dictum. nisi sit incorrigibilis. s. de iudi. cum non ab homine. cōfiscentur. corrigit lex que defert bona cognatis. C. de here. idē de nestore. qui autem. qualiter procedat contra suspectos de heresi. moneantur. Jurameūtū potestatum ꝛ dominorū cōtra hereticos. si uero. penitentia dominorū non purgantiū terram suā de hereticis. catholici. Indulgentia cruce signatorum contra hereticos. credentes. pena credentiū receptorū fautorum ꝛ eorū propter suspitionem de heresi. excōicati per annū in excōicatione perseuerāt. regulares. supple nō presumāt talibus tradere ecclesiastica sacramēta. quia uero. prohibitio predicationis sine auctoritate superioris. ab ap. se. non ergo abbas uī collegium habz potestatē concedēdi alicui licentiam predicādi secus dicerem in licentia celebrandi missam uel alia officia: quā quilibet sacerdos cōcedere potest dūmodo certuz sit eū esse sacerdotem. ut nō. s. de cle. p. quia ibi nō est tantum periculum. eo. ti. sicut. posset dici ꝙ postquā aliquis habz officium uel potestatem predicādi a ꝓprio episcopo. ut sunt prelati ecclesiarū ꝛ doctores theologie approbati per eum ad quē pertinet. uel etiā quilibet alij quibus hoc concedit ut specialiī uel generaliī ꝙ quilibz sacerdos habens curam animaꝝ potest ei dare licentiā predicādi suis ouibus. Item no. ꝙ lz hoc sit generale ꝙ soli episcopi possint dare licentiā predicādi de speciali tamē priuilegio quādoqꝫ ꝛ aliis concedit sicut fratribus predicatoribus ꝛ minoribus ꝛ etiā quibusdā alijs s. de iudi. cū sit. adijcimus. scz visitatio ꝛ persecutio contra hereticos. si qui. penam nolentium iurare. uolumus. pñia

eporum non prosequentiū hereticos.

Jcut in uno corpore.

Excōmunicamus. redire. s. e. ab abolendā. §. i. carcere. ar. contra. s. de peñ. incredibiles. sz dic ꝺ speciale in hereticis.

Absolutos. quia indistincte loqui intelligo ꝛ post satisfactionē in alijs secus. xv. q. vi. nos. s. de elec. cū dilecti. nisi sntia feratur super absolutione taliū. quia tunc etiā i alijs post absolutionē non reuerteret ad eius fidelitatē. ar. s. ꝺ di uor. de illa. manifeste. secus si occulte. arg. s. de simo. c. vlti. xi. q. iij. vilis. ibi loquit de apostata tolerato. tenebantur. i predictis secus si iurasset ei persoluere debitū. arg. ī. de sent. excō. si uere. ꝛ nō. est de hac materia. xv. q. vi. nos iuratos. Est etiam ibi arg. ꝙ bona hereticorum ante damnationem non confiscant. s. eo. excōmunicamus. §. i. posset tamen dici ꝙ nullum debitum ei solui possit.

De scismaticis. Rubrica.

Aod a predecessore.

Large dicuntur scismatici quilibet criminosi. i. q. i. sacerdotes. xxiiij. q. iij. c. secandum. itaqꝫ. ꝛ hi non tenentur his penitentijs. Aliquātulum minus large scismatici dicūtur excōicati. xxiiij. q. iij. apostolice. tam sacerdos. de excōicationis. ex qbus aliqui sunt qui nō peccant in excommunicatiōe manētes. ī. de sen. excō. inquisitioni. ꝺ his nō. s de excep. exceptionē. Stricte dicunt scismatici qui diuisi ab vnitate romane ecclesie conant suos episcopos ꝛ presbȳros facere. ꝛ suas constitutiones. vij. q. i. nouante. ꝛ contēpnunt cōstitutiones ecclesie. xix. di. nulli. Idem dico etiā si uelit cōtra epum aliquē assurgere ꝛ episcopatū tenere. ꝛ suos sacerdotes facere. vij. q. i. scire. xxiiij. q. iij. inter scisma. ꝛ in his habet locuz hec decre. nam excōicati sunt ut heretici. ut hic. Alij tam dicunt cōtra. in epis scismaticis cōtra alios epos tantū. dicūtur etiā scismatici qui cōiurationes uel cōspirationes faciunt contra epos uel prelatos. ꝛ hi nō sunt suspensi ipso iure: sed suspēdendi. ꝛ horū ordinationes nō sunt irrite sed ipsi deponendi sunt. xi. q. i. cōiurationum. ꝛ iiij. c. sequētibus. si autem aliqui de aliqua re licita cōiurarēt. puta de nō obediendo alicui heretico. uel etiā ut essent magis securi ꝙ inuicez se non proderēt de faciēda accusatione alicuius heretici uel pernicios prelati forte malum non esset. xvi. q. vij. sane. semp tamen presumit contra cōiuratores. xi. q. i. si qui clerici. ꝛ maxime si cōiurent in ppetuum uel generaliter. nam si contra potentez ꝛ diffamatū coniurarēt aliqui nō mali sed boni viri crederez licere. heresiarchis. i. scismaticis. ordinatis. ꝛ idē de ordinatis ab ordinatis ab heresiarchis uel scismaticis in infinitū nā cum non habeāt executionē alijs dare ñ possunt. i. q. vij. dalbertū. irritas. quo ad executionē. ordines enī bene accipiūt. ut nō. s. de hereti. c. ij. executionē āt scismatici isti nō cōferunt. quia excōicati sunt ipso iure. cū heretici nominent. ut hic. xxiiij. q. i. alienus. ꝛ q. iij. inter. ꝛ heretici ipso iure excommunicati sunt. s. de heretic. excōicamus. xxiiij. q. i. c. ij. qdaz tamē dicunt ꝙ tales nō sunt excōicati sed excōicandi tantū. xxiij. di. in nomie. in fi. ubi dicit dānetur. ꝛ hi a papa Alex. excōicati fuerunt. illi aūt scismatici qui ab vnione ecclesie recedunt. ut greci. bñ sunt excōicati ipso iure. ut in pcedentibus. c. ꝛ xix. di. nulli. nos dicimus ꝙ ꝓpter nullum peccatuz qꝺ sit in ordinatore uel ordinato impeditur quominus recipiat ordinatus executionē in habitu licet exequi nō debeat ordinator uel ordinatus ordinē suū. quia ligatā habet executiōz nexibus iuris ꝙ censet tali crimine irretitū fore irregularem. sicut apparet in homicida qui bene in ordinatiōe sua recipit ordinis executionē ꝛ etiā dat. sed tamē ligata est per cōstitutionē que dicit homicidā irregularē. s. de tēpo. ordi. c. vlti. ꝛ ita ꝓpter predictā constitutionē ligata est executio eius ita ꝙ per nullam pñiam potest sine peccato celebrare nisi secuz per papā fuerit dispensatū. sed tamē confert ordinis executionez ꝛ dignitatis. ꝛ etiā recipit ut exequat quādo erit dignus. alij autē criminosi uel adulteri fures periuri ꝛ hmōi licet propter

peccatuz non debeant celebrare q̄diu sunt in peccato. tamē nexibus constitutionū non habent ligatā executionē sui ordinis quin quādocunq; egerint pniam sine alia reconciliationē liceat eis exequi suū ordinē. salua tñ distinctione quam nō. s̄. de tempo. ordi. ex tenore. Idē dicendum videt de irregularitate ordinatoris uel ordinati q̄ nō impedit executiōz quin conferat habitu z exercitio. arg. xxvi. di. apostolica. canon. z. c. vlti. s̄. de renūc. nisi cum. §. persone. Idē dicenduz videt z de infamia. nā simoniaci etiā in bñficio sunt infames. C. de epi. si quē q̄. §. vlt. z tamē executionē cōferūt. s̄. ꝺ simo. per tuas. z hoc dicēdū videt de excōicatis occultis. z de oibus alijs predictis q̄ q̄diu tollerāt ab ecclesia executionem ordinū cōferunt. arg. vi. q. v. c. ij. z. iij. i. q. i. xp̄us. z etiaz tales recipiunt executionē licet ligatā. ut dictum est de homicida. si sont indigni. de conse. di. ij. nō prohibeat. nec est cōtra. ix. q. i. c. i. z. iij. s̄. de epi. qui renū. epi. c. ij. quia ibi loquit quando per sniam uel renunciationē nō habebant executionem. nec tollerabant ab ecclesia. z ideo alijs eā dare nō poterant. h aūt plus est in excōicatis q̄ etiā si tollerent dūmodo ꝓbari possit si uocent aliquē ad ordines uel alia sacramenta pōt eis dici nō recipiam hoc a te quia es excōicatus. vñ tibi participandū nō est. z ex hac causa legitima est appellꝺ. sꝛ autē esset in alijs puta irregularibus infamibus z alijs predictis z quia nō esset contra eos admittēda talis exceptio non recipiam hoc a te. quia es irregularis. sufficit enim q̄ tolleretur. viij. q. i. nōne. Ratio autē diuersitatis est. quia hmōi excōicatis cōmunicari non pōt sine periculo. sed in alijs secus. ideꝺ q̄ de excōicatis diximus dicendū est de notorio fornicatore z simoniaco z hoc est ea rōne. quia ab eorū obediētia sua auctoritate recedere licet. xxxij. di. §. uerū. suspēsi ab officio z a collatione sacramentorū per sniam hominis. Itē depositi ꝓpter crimē qui ab officio remouent sine quo ordines non cōferunt. lxxxi. di. maximi. z ar. ea. di. si quis clericꝰ. z. c. si q̄s presbr. Itē q renūciauerūt loco z ordini epali. s̄. de ordi. ab epi. c. i. oēs isti non ꝓferūt executionē. Itē remoti ab ecclesia uel admīstratione ut quidaz dicunt. sed melius videt q̄ licet remoueat ab ecclesia nisi suspendat ab ordine uel officio nō est suspēsus. z bñ ꝓferret executionē licet peccet. sicut videm⁹ in renunciāte loco. quia nisi renunciat ordini executionez retinet. quia de alterius mādato ordinare pōt. s̄. de or. ab epi. c. i. Item omēs qui a suspēsis per sniam homis uel ceteris q̄ executionē non habēt ordinati sunt. uel ab ordinatis ab eis in infinitū executionē non recipiūt. ut hic. nisi per manus impositionē uel dispensationē fuerint reconciliati. z quicqd alij dicant non videmus aliam rōnem quare nō dent uel recipiant executionē nisi quia sic constitutū est. xxxij. di. §. uerum. Sup charactere autē uel gratia dei conferēda que non sunt in potestate pape nihil statuere potuit sup nō peccātes. Excōmunicati autē minore excōicatione ꝓpter participationez sacramentorū licet sint suspensi participatiōe. i. perceptione sacramentorū non tamē collatione. z ideo omia sacramenta. et eorū executionē conferūt. j. de cleri. excō. mi. si ce. §. fi. intrusi aūt licet sint ineligibiles z suspendendi nō tamē sunt suspensi ipso iure. arg. contra. lxij. di. c. ij. sed dic q̄ ibi loquit aliaſ q̄ quādo prelatus intrusus nō potest subditis quibus p intrusionē datus est prelatus conferre sacramenta. z cōferēdo nō confert executionē nō quia sit suspēsus sed quia nō suis subditis nō potest executionē cōferre. irritas. hec plus placent. q̄ que nō. s̄. de simo. per tuas. z. s̄. de bereti. fraternitatis. sz cōtra nos est. i. q. i. si quis a simonia. ubi dicit q̄ si quis est ordinatus a simoniaco non simoniace tamē de misericordia sustinet. solo ibi loquit de notorio simoniaco. z hoc apparet per id quod sequit in codē. c. nisi probauerūt se ignorasse eos simoniacos. quia nullo modo cogeret ꝓbare ignorātiā nisi presumptio esset contra eos q̄ nō licebat eis ignorare q̄ alij sciebāt. sed ꝑ nos est quod in codē. c. sequit sz q̄ tūc pro catholicis habebant exquo apparet q̄ eorū simonia non erat notoria. solo nō dicit q̄ nō haberent pro simoniacis :sz pro hereticis. z vult hoc dicere illud. c. q̄ siue essent notorij simoniaci siue dānati heretici q̄ non est cum eis dispensandū nisi probarent se ignorasse eos simoniacos. hoc autē scitote q̄ si contrariū diceret sz q̄ omis suspensus ab homine uel a iure etiam ignorās nō habet executionē sui ordinis. nec eā potest alijs dare. nec ordinati etiam ab eis possunt in infinituz licentiam ordinādi alijs dare intollerabiles absurditates et infinite sequerent. Vix enim esset aliquis q̄ haberet ordinis executionem. Itez si prelatus meus est homicida uel excōicatus ita q̄ nullus scit nisi ordinandus z necessitas requirit q̄ ordinet nūquid recusabit ordinationē huius suspensi absit. vi. q. iij. c. ij. z. iij. Itez quomodo christus misisset iudaz si uellet q̄ occulti suspensi nō haberent executionē sui officij. et in hac opinione fuit Ug. z Martinus hispanus. ut nō. i. q. i. si quis a sim. z. c. reperiūtur. imo plus dicunt aliqui q̄ etiam si sit nomiatim excōicatus uel dānatus hereticus ul de positus tamē ordinatus ab eis ignorāter recipit non tātum ordinē sed etiam ordinis executionē. z hoc expresse videt dicere. c. ix. q. i. ordinationes. hoc etiam ipsuz probat rōne. qa ordinator nihil cōfert in ordinatione sed solus deus. xxxij. di. §. uerum. nō enim dubium est q̄ recepit ordinē ergo recipit potestatē ea faciendi que pertinēt ad illū ordinem. qa ordo est sacrum signaculū quo cōfertur potestas spiritualis. et officium faciēdi ea que pertinēt ad illum ordinem :ergo iste ordinatus habet potestatē exequendi suum officiū nisi propter aliam causaz impediat. probat autē q̄ semp etiam a preciso heretico z excōmunicato z hoc sciens recipit executionē quia secunduz omēs si cōficiat corpus christi confectuz erit. z si ordinet ordinatus erit. sed bñ fatemur q̄ peccat exequendo ordinem. nec inuenietis capitula antiqua que priuent ordinatos hmōi. nisi sciuerint. sic enim loquūtur. c. i. q. i. qui perfectionem. uentum. xxxij. di. §. porro. Itē cum hec pena non sit imposita a iure naturali imo ius naturale vult q̄ cum solus deus in collatione operet. quare vicarius christi imeritā ingereret penitentiā ignorantibus. licet enim ex causa decreuerit penitentiā scientibus contra cōtemptum. tamen iniustū est imponere penam ignorātibus sine causa. sed decre. noua s̄. de epi. qui renū. epi. c. fi. dicit cōtra. sz q̄ ordinatus ignorāter ab excōicato indiget dispēsatione. sed certe cum illa decre. sic intelligat ut iacet sit cōtra antiqua iura. z contra naturalem equitatem debet recipere sanū intellectum. quia nō est presumēdum q̄ z iura alia z naturalem equitatem uoluerit vno uerbo tollere. s̄. de elec. ecclesia uestra. Intellige ergo decre. quando ignorantia erat supina. sed z huic expositiōi videtur cōtradicere. s̄. de epi. qui renū. epi. c. i. ubi dicitur q̄ si non sit supina ignorantia q̄ potest episcopus dispēsare. sed dic illud ideo esse. quia nō potest esse sine suspitione scientie postquā manifeste renūciarat. z nec probabat cōtra. quia si probasset nūquaz esset necessaria dispensatio. ix. q. i. ordinationes. potest tamē dici q̄ iusta causa fuit statuendi nouum ius contra naturalem equitatē: ne taz in notorijs factis. sicut est contra renunciātes. z contra nomiatim excōmunicatos. z precisos nullus admitteret ad executionē sine dispensatiōe nec illud videt q̄ potestas exequendi tollatur omnibus ordinatis ab eis in infinitum. quia nō extendit nisi ad ordinatos a precisis nominatiz. nec etiam extendit ad alios ignorantes. de hoc nō. s̄. de epi. qui renū. epi. c. i. careant. nō. s̄. de elec. nihil. Quid si aliqua quesiuit nomine ecclesie. ar. q̄ ualeat. C. de legi. q̄ fa.

Paternitati. persona. Nam scismaticus etiaz receptus in honore suo cum ordinato a se dispēsare non potest. arg. i. q. v. presentium.

De apostatis. z reiterantibus baptisma.

Reterea clerici. Triplex ē apostasia. Prima pfidie. scz qñ quis recedit a fide ij.q.vij.nō potest. Secūda inobediētie. scz quādo trāsgreditur preceptum prelati.uel sacris canonibus nō obedit. iij.q. iiij.alieni.s.de maio.z obe.si quis.z tamē obediendum credit alioquī est hereticus z scismaticus.xix.di.nulli. Tertia irregularitatis.scz cum quis a statu sumpte religionis recedit. de qua hic.j.c.vlti.z nō.s.de tēpo.or.ex parte.hoc autem fit multis modis dimittēdo tōsuram uel coronā. accipiēdo uxorem.abijciēdo religionis uestem uel clericalem redeūdo ad seculum.xx.q.iij.c.i.ij.z.iij.xxvi.q.i.omēs. z hic.c.i. Apostata perfidie punit z restituit.ut hereticus.quia ī ueritate hereticus z excōmunicatus est. Apostata inobediētie. idest q nō obedit prelato uel canonibus repellit ab accusatione z testimonio z excōmunicat. z etiaz deponit z iudici seculari aliquādo traditur.iij.q.iiij.si quis a suo.xi.q.iij.si aūt uobis. Apostata irregularitatis easdem penas patit. xvi.q.i.legi. l.di.c.vlti.xxi.q.iij.si non precipio.z etiā si nō se emēdauerit post monitionē caret priuilegio clericali.ut nō.i.q.i. Itez nō. ℔. dixit q nedum alij sed etiā psalmista z lector semper gaudebunt priuilegio clericali.z ulterius nō possunt viuere seculariter nec fieri milites.xxi.q.iij. eos.sed alij cōtra dicūt cum quibus z nos sentimus distinguētes .si sumpsit aliqd penitus cōtrariū ordini.ut si accepit secundā uxorem uł corruptam.uel fecit se militē z seua exercuerit tunc priuatur omī priuilegio clericali.lxxxiij.di.quisquis.si uero nō fecit penitus aliquod cōtrariū ordini.s.ducēdo virginem.uel fiendo miles dūmodo nō exerceat seua pōt viuere clericaliter z pui legio clericali gaudere.xxxij.di.seriatim.si qui uero.sed si uelit viuere seculariter negociādo.tabernam tenēdo. uel tonsuram dimittēdo.tunc nullo gaudebit priuilegio.s. de de.cōiuga.ioannes.z.c.sequēti. Alij tñ dicunt q gaudebit priuilegio canonis.si quis suadente.q in fauorem ordinis clericorū est introductū.z ideo illi renūciare nō potest.s.de foro cōpe.si diligēti.z hoc satis uerū credo antequā moneat.sed postea nō gaudebit.sed in omibus laicaliter se habet.c.autē xx.q.iij. eos.non obstat.quia loquit de cōstitutis in sacris ordinibus q ex eo apparet qō in eoō.c.dicit eos qui semel taxari.ante sacrū autē ordinē taxari nō possunt. Itē ex fine eiusdē.c.hoc apparet ubi dicit q cogūtur redire ad ordinez q nō fieret si in sacris nō essent.z secundū premissaz distinctionē erit de foro seculari uel clericali nisi contradicat cōsuetudo que iurisdictionē tribuit.C.de emāci.libe.licet.clerici. de religiosis loquit uel de cōstitutis in sacris ordinibus. liberari.j.de sen.excō.si uero.ij.cōtra.solo. hic loquit quando per omnia habebāt se ut laici:illud quādo dimissa corona ī alijs agebāt ut clerici.uel etiā causa leuitatis.uel ℔ nō negatur quin capientes tales sint excōicati.sed q talibus clericis per ecclesiā nō succurrebat.uēl illud habet locū quando non est monitus q habitum portet. hic autem quando est monitus.j.de sen.excō.in audiētia.prima solutio probat.j. de priuil.ex parte tua.

Ex litterarum tuarum.publicum. repete q̄ dixi mus.s.de tēpo.ordi.ex tenore.

De fraternitatis.de apostasie crimine. hec decre loquit qñ cōstabat aliquē clericalē habitū ꝺpo suisse.z cū esset monitus q resumeret.rñ. q hoc ei licebat cū esset in minoribus ordibus cōstitutus.econtra uero dicebat cōstat q habitū dimisit.z fama est q erat ī sacris ordinibus cōstitutus.uel q erat canonicus regularis.vnde statim uel habitū resumere uel se purgare debebat.z domin⁹ papa pro hoc vltimo ꝓpter infamiā sentētiat.fatemur tamen q non in sacris ordinibus cōstituti non dicunt apostatare si clericatum dimittūt.s.de vita z hone.cleri.c.ex lris.s.de cle. coniuga.ioannes.lxxxiij.di.quisquis.

Videam.ritus. forte in observationibus festiuitatum.uel in discernēdis cibarijs.

Nobis expetijt.apostatis. q relicto habitu religionis viuūt seculariter.si autē apostatarēt deuiando a fide punirent ut heretici.s.de hereti. excōmunicamus.§.i.si autem per inobedientiā apostatarēt punirēt. ut.xix.di.nulli.

Insultationi.in apostasia. si anteq̄ sumerz dimitteret apostasiam z reconciliatus postea reciperet ordinem sine dispensatione in eo remaneret.

De his qui filios occiderunt. Rubrica.

Eniens.

Retulerimus
Et infantibus.

De infantibus z languidis expositis. Rubrica.

Ja patre. sciente. nā si aliquo ignorāte uel iuito expositus eēt nihil ei p̄iudicaret imo eaz restitutis expensis repetere posset.C.eo.l.i. infans.secus in nō infante nisi sit languidus.C.de la.li.tol.l.i.§.si scim⁹. seruus. idē de colono.si aūt nō exponit seruus sed denegāt ei alimēta siue sit infans siue maior nō eripit in libertatē sed p derelicto habere videt.ff.p derelicto.l.vlti.z iō occupanti p̄cedit. vendicare.C.e.l.vlti.nisi illū qui est.ff.de nup.patrem.

De homicidio uoluntario uel casuali.

Ja quis per industriā .z per insidias. Et pro idest.qualis est publicus latro q insidiat strato q nō gaudet emunitate ecclesie.s. de emuñ.ecclē.int̄ al.uel loquit de altari ue.testa.q ñ erat ei⁹ auctoritaz cuius sunt nostra altaria.

Interfeciste.A.thoro. uxoris cui tamē debz reddere debitū.xxxiij.q.iij.§.vlti.**gladio.** ℔ prohibet cuicz potestati.xxxiij.q.ij.admonere.de pe. dis.ij. dolendū.**meditatione.** si casu.xxiij.q.v.de occidēdis.fecerit.casu fortuito.uel hic loquitur dispensatiue.

Ja perfodiens.nocte. i.furtiz domū intrās ℔ licz īmunis sit a peccato irregularis tñ est.intelligitur incipiūt uerba Augus.discernem.ff.ad.l.aquil. itaq̄z.§.lex.ff.ad.l. cor.de sic.furē.**defenderit.** z p̄uenire eū possum in occidēdo.C.ad.l.cor.de sic.l.ij.z.iij.

Um iuramento.repudiaturus. ff.solu.matr.si constante.§.iij.

Ja aliquis homicida. de hoc nō.j.c.sic ex lrarū.

Icut dignū.illi aūt. pnīa illorū qui animū habuerūt occidēdi feriēdi z capiēdi.**manuū.** idest lz manus in eū nō iniecerint.illi etiā.pnīa prohibētium vim fieri occisoribus.**qui uero.** pnīa incitantiū regere ad odiū.**hi quoq̄z.** pnīa custodientiuz sartinas occisorum. **eos insuper.** pnīa occupātium spolia sancti viri uel suorū. **occupauerint.** solūmodo occupata a te restituere tenent. quia ñ fuerūt culpabiles in occupationibus quas alij fecerunt licet simul cōcurrerēt in rapinis faciēdis.si autē in eis culpabiles fuissent tunc distinguendū est an consilio fuerint culpabiles scz quia cōsuluit alijs q raperēt.z tunc tenent insolidū consiliatores q ex eo apparet.quia dolo z cōsilio suo ℔ damnuz sensit.ar.ff.de do.q sicut.z.l.cum quis.z licz vi bonoz rap.

uel interdicto vnde vi nō possit quis cōuenīri de consilio tñ si nō scit cōtra quē interptant iste actiones. uel ꝓpter defectū probationū. uel ꝓpter timorē. uel ꝓpter aliā cām in defectuz cōtra hunc cōsiliariū cōpetet actio de dolo. arg. ff. de do. l. i. imo plus videt ꝑm consiliū anime. quia etiā si bene haberet actiones cōtra alios ꝙz eas nollet exercere. siue ex iusta causa siue ex iniusta ꝙ cōsiliarius in hoc casu satisfacere dz. nisi liberaliter raptus dimitteret raptori. nā tunc credo consiliatorē liberatū. quia liberatus est ille qui ꝑmo t principalit tenebat t qui res habuerat. sed si cōsiliarius absolutus esset ꝑ spoliatum nō credere liberatos alios ad quos res puenerit. nisi exꝑsse intellexerit eos liberare. nec etiā illum qui rapinā fecit etiā si de rapina nihil habuerit. quia naturaliter t de iure diuino cōueniens est ꝙ sublato principali tollat accessorium sed nō ecōuerso. ō. de consti. translato. imo plus dicim⁹ ꝙ etiā si liberaliter liberet principalit raptor nō ꝓpter hoc liberat cōsiliarius quin debeat restituere si quid ad eū peruenit de rapina nisi alius ꝑ eo satisfeciſſet. nā in hoc casu in cōsilio aīe dicendū est cōsiliario ꝙ satisfaciat illi principali q ꝑ eo satisfecit nō offenso cui iā satisfactū est. secus aūt fieret i iudicio. si uero nō dedit consiliū de rapina faciēda sed iuit cuz raptore nō ut iuuaret ad rapinā quā dissuaserit sed ut iuuaret eū ne ledi possit ab aliquo tunc si raptor est inuētus in rapina ille qui iuit ut personā solā liberaret sine rebus nō tenetur alicuius rei. quia nulla res ablata est. si uero aliquas res asportasset. tunc tenet. quia opem dedit ad rapinā. t si nō cōsilium dūmodo sine eo nō potuisset res asportasse. quia si sine eo asportare potuisset tunc nō tenet. si aūt nullas asportauit sed tamē alias dānum dedit tunc nullo mō tenet iste qui dissuasit rapinā sed tm̄ iuit ut ꝑsonā liberaret. nisi forte raptor nullatenus iuisset nisi alterius comitatū haberet. nā i isto casu semp tenet. qz t si dissuaserat tm̄ opē prestat uel facto cōsulit. ¶ Sed qd si multi comitati sunt aliquē ad faciendum rapinā uel deuastationē aliquarū rerū. t uolētes ꝑstare ei opē in deuasttaione. uel ad defensionē suā ne ledi posset. Vt ibant ut impedirēt aduersarios t ut compescerēt si uellent ꝑ hibere rapinā uel deuastationē. Ad hoclic respōdemus ꝙ si iuerūt ut iuuarēt ad rapinam nō tenētur in cōsilio aīe: nisi de ea rapina quā ipse fecit uel que eius auxilio est facta. t iō si multa rapuit uel deuastauit iste principalis raptor sine auxilio alterius etiā si rapuisset uel deuastasset etiā si eū comitat⁹ nō fuisset in nullo tenet. quia nec facto nec cōsilio rapinā uel uastum istud fecit licz ad hoc iuit ut faceret. ħ saluo. quia t ō alijs uastis que nō essent facta si ipse cum alijs ibi nō fuisset tenet in virilē portionē si eius t aliorū timore fecerūt alij uastum. Et est ratio diuersitatis inter cōsilium t auxilium. quia auxiliū restringit tantū ad illa in quibus auxilium prestitit. sed cōsilum euagat ad omnia dāna. sed si nullius timore dimissa est rapina uel uastum sed timore omniū simul tunc singuli pro singulis dānis tenētur insolidū quia quilibet i quolibet dāno opē dedit. alij tamen in hoc casu dicunt melius ut videt ꝙ tm̄ ꝑ portione sua tenet quilibet. uel pro virili pte ita tamen ꝙ habeat extimatio eorū. ut qui strennuior est. t qui maiorē timorem incussit aduersarijs in plus teneatur. si autē iuit tantū ut defenderet eos tunc sicut dictū est in nihilo tenet. dūmodo hoc certum sit aduersarijs. quia si aduersarij crederēt ꝙ in auxilium raptorū uenissent. t ꝓpter hoc nō auderent defendere rapinā probabilis dicit presumptio eorum. t ideo in hoc casu bene tenent sicut si iuissent ut rapine auxilium preberēt. t idē dicimus de illis qui uadūt cā pacificandi. quia ħ ipsuz aduersarijs significare debēt alis videntur esse culpabiles si aduersarij ꝓbabiliter dimittant timore eorū ꝙ suas res non defendant. si autē iuerūt cum raptore. ut prohiberent aduersarios impedire uastantes t raptores. tamen sine dubio tenent insoliduz sicut ipsi raptores. ō. e. c. §. i. si autē culpa uel negligētia sua dedit quis damnuz. ut si non bene cohibuit ignē ne ad domos alioruz uagaret tunc tenent actione. l. acquil. ff. ad. l. acquil. qui occidit. §. in hac. sed tamē in foro pniali non videt ꝙ teneatur ad emendam dāni. t pena est ei imponēda de negligētia non pena de dāno. arg. xv. q. ij. inebriauerūt. Lex autē ciuilis: que intendit circa cōseruationem patrimoniorū constituit ꝙ etiā ad restitutionem dāni tenerent. Itē bene fatemur ꝙ si aliquo mō intenderet per ignē dare dānum ꝙ etiā tunc in foro penitētiali condēnaretur. t idem dico si nō intēderet sed lata culpa esset. ut si ignem proijceret in domū plenam stipula. ħ autē generaliter teneas ꝙ quicūq; satisfecerit ad plenum leso. alij ulterius in foro pniali satisfacere non cogūtur sed ei compensare debet qui pro omibus satisfecit. t ħ quidē sic obtinent in consilio anime sed in foro iudiciali si potest decerni dānum uel factum vnius a dāno uel facto alterius nullus tenebitur nisi de suo dāno uel facto. t sic videt dicer. l. di. ff. ad. l. acql. Item mela. §. sed si plures. t tribus. §. sequētibus. t. l. ita ul. §. fi. ff. de furtis. vulgaris. t. §. fi. si autē non possunt discerni quilibet tenet insolidū. ff. de arbo. furti. ce. si plures. ff. de posstu. l. i. §. si ap. t. l. in depo. xxiij. q. vlt. §. fi. nec est cōtra. ff. de positi. si duo. ubi innuit ꝙ etiā si discerni non possunt dāna ꝙ tantū pro parte condēnari debēt. t illud est uerum quando agit condictiōe furtiua uel depositi. sed si agit. l. acquil. ꝑ uasis confractis tunc bene fiet condēnatio cuiusq; insolidū t hoc sonat littera eiusdē. l. ubi dicit ꝙ nemo liberat nisi rei integre solutione supple si agatur. l. acquil. quidā etiā dicūt hoc obtinere in cōsilio anime. t ħ obtinet in his delictis ubi quis nō tenet neq; de opere neq; de cōsilio. quia si de eis teneret tunc quilibet etiā si dāna discerni possent. illis preterea. pnia participantiū occisoribus excōicatis. clericos. penitētia clericorū ꝓstantium consilium uel auxiliuz morti eius separatiz. qñ enim omēs cantant t ipsi cantare possunt.

Resbyterum. percussit. leuis eni castigatio eis ꝓcessa est. ff. ad. l. acquil. ꝓceptoris. t. l. sed t si quē cunq; §. vlti. xxiij. q. v. c. i. ī. de sen. excō. sup eo vo. xi. q. i. si qs nō iratus. arg. cōtra. percussione. ꝙlitercūq; qs cōmittat homicidiū siue facto siue mandato siue consilio siue ad sui defensionē homicida est t irregularis. l. di. si quis viduam. t non solū si ex pcussione mortuus est. sed etiam si infirmitatem incurrit vnde morerē. ut hic. ī. eo. ad audientiaz. l. di. studeat. si autē casu fortuito homicidiū cōmittat non dicit homicidiū cōmittere. nec fit irregularis. ī. eo. lator. t qnq; c. sequētibus. xxij. q. v. de occidēdis. nisi culpa ꝓcessisset casum. ī. eo. cōtinebat. audientia. exhibita. ioannes. c. vlti. homicida autē ante baptismū siue ex officio siue ex uolūtate fecerit homicidiū nō est irregularis. qz omnis sequela peccati deleta est. xxvi. di. deinde. l. di. si qs post remissi. li. di. aliq̄tos. alij tñ dicūt ꝯ. ut nō. ō. de diuor. gaudemus. in fi.

Ontinebatur. tē. solet. ob hoc fuit aliquantisper culpabilis iste diacon⁹. accictus. ita ꝙ visui publico non patebat ūho insiliens iuste excusari potuit: si eam nō vidit. ascendere. hic diaconus fuit in culpa. quia ita leuē ludum cū laicis facere nō debebat. t quia falx occulta erat. Item cū consuetudo esset ꝙ perdens equitaret debebat se talem reddere ut sine periculo posset equitari. ¶ Sz dices cū ipse non equitaret non debet ei imputari. Rñ. imo debuit ei imputari. quia licet potuit iuri suo renūciare ius tamen alterius non potuit auferre.

Ator presentium. luderet. forte ad scaccos. uel alio ludo leui qui nō est ludus noxius. de isto aūt ludo surrexit occisus t alium in terrā proiecit cuius cultello mortuus est. hic ergo in nulla culpa fuit cum nec ludū noxium faceret. nec se potuit ꝑparare ut socium non lederet subito ab eo inuasus. t sic non est contra. ō. c. ꝓxi. uel hic loquitur de dispensatione ibi de rigore.

Uscepimus. uoluerit. t licite. dimisisset. in hoc

peccauit quia duos licet ligatos in vnius potestate dimisit. occidit. ꝛ male. debebat enī fugere ꝛ sic non occidisset neq; occisus fuisset. studeat. exquo enī res habebat debebat abstinere a vinculis.

Ecetero.

Audientiam. q̄ cingulo. in hoc maxima fuit minoribus. ex dispensatiōe. infirmitate. quā nō incurrit occasione vulneris. Nota q; ad hoc q; aliquis incurrat irregularitatē ꝛ peccatum ex homicidio sufficit ꝛ est necesse q; interuenerit uel cōsilium. uel preceptuz. uel factum. uel defensio occidentis. l. di. si quis viduam. ꝛ intelligitur cōsilium uel mādatum dedisse in morte alicuius quando suasit illud uel rogauit uel mandauit uel alias consuluit utilitatem que sequitur ex homicidio ostendendo. sed ꝛ qui non cōsuluit homicidium sed cōsuluit id vnde consequitur homicidiū irregularis est. ut si suasit iactū machine uel balliste. uel q; uadat ad capiendū castrum quod nō potest de facili capi sine morte hominū. nam si illi occidant homines in captione castri irregularis erit. Captioni enim castri ꝛ iactui machine nimis affine est occidere hominē. secus tamē videtur si mādaret q; si proditionaliter caperet uel furtiz. q; tunc licet illi qui uadunt ut habeant castrum aliquē occidant ꝓpter h cōsiliarius nō est irregularis nisi esset uerisimile q; hoc fieri nō posset sine morte hominis. Alij tamē dicunt ꝛ forte melius q; cum illicitū opus consulat irregularis erit etiam si casu sequat inde mors. arg. s̄. eo. cōtinebat. ꝛ nō. s̄. e. pb̄ruz idem si mādauit aliquē uerberari. quia satis est credibile q; uerberatus se defendet. sed si insisteret consilio liciti operis. ut q; caperet maleficus uel alter consimilis tunc non fit irregularis consiliarius etiā si capiens maleficum eum occidat. quia hoc nō consuluit. arg. ī. eo. c. fi. tamē semper fit irregularis si directo in morte alicuius cōsilium dedit. s̄. ne cleri. uel mona. sniaz. Item nō interest si ille cui consulitur homicidium statim faciat homicidiū post cōsilium. uel post etiaz longo tempore interposito nisi contrariū dissuaderet ꝛ primum consiliū reuocaret imo ꝛ plus videt necesse q; etiā illi de cui morte tractatum est denūciet q; sibi caueat nisi firmiter ꝛ probabiliter credat q; post reuocationez consilij reuocet ille cui consultū est homicidiū a ꝓposito occidendi. In eo autē qui mandasset fieri homicidiū pro se videret sufficere si tantū cōtrarium mandaret. uel si pacem iniret cū occidendo. uel parentelā ud aliam amicitiam cum eo contraheret sciēte eo cui mandatū erat de occidendo. arg. ff. de admi. tu. l. i. Et est ratio diuersitatis. quia quādo mandato alterius ꝛ pro alio tātum fiebat homicidiū videt q; contrario mādato uel cōtraria uoluntate ostensa debet ab homicidio cessare. sed ubi ñ fit homicidiū pro alio sed pro se ille qui cōsuluit semp debet contra suadere. ꝛ etiā plus facer si hoc dictat conscientia caute tamē ne prodat q̄z̄ procedat. si autē anteq̄z̄ reuocet consilium procedat sed postquā consulēs iam penituerat tunc videtur q; irregularis sit quāuis tēpore homicidij fuerit ī charitate. Si autē aliquis cōsuleret alicui q; proijceret se in mar uel q; alias se occideret credo q; esset irregularis. arg. predicti. c. si quis viduaz. sed si consuleret alicui q; occiderz aliquē ꝛ ipse cui consultū est occidatur ab illo quem occidere debebat dicunt quidam q; irregularis est. quia cōsilio illiciti operis dat operā: vñ qcquid mali ꝓsilio culpa uel casu inde cōtingit sibi imputandū est. arg. s̄. eo. cōtinebat. ꝛ. c. suscepim⁹. Item neglectū ꝛ non bene examinatū videtur hoc cōsilium debuit enī examinare q; non solū poterat occidere aduersarium sed etiam ipse poterat occidi ꝛ sic videtur irregularis. l. di. hi sepe. Alij tamē dicunt contra sez q; nullo modo consiliarius p̄dictus est irregularis ex predicto cōsilio. qz nullum cōsilium dedit in mortem huius. imo eum mori nolebat. bene enim videt q; si fraudulenter dedisset sez ut occideretur q; tunc esset irregularis. arg. predictorū. c. hi. ꝛ sepe. ī. eo. signifi casti. Et si obijcias quia fuit malum consiliū ꝛ magne negligentie. fateor q; fuit malū consiliū negligentie sed nō fuit ad mortē eius. nec fuit negligētia in morte eius. quia consilium sic debet intelligi. ut bene sibi caueat. ꝛ in loco ubi ipse et sui occidi nō possint eum occidēdo. nam bene dicūt hi q; si incitaret aliquē ad occidendū alium ubi periculū esset q; hī eēt irregularis etiā si ille cui cōsuleret esset occisus. Sed ꝫ semp apparet q; non fuit diligens nec bonū consiliū exquo q; consilium recepit ibi mortuus est. sed ipsi respondēt fines mādati diligēter attendi. ff. māda. diligenter. vnde si non bene sibi cauit non videt consilio eius fecisse. vnde nec est irregularis. Si autē aliquis suaderet alij q; exponeret se periculo ꝓ patria sua uel ꝓximo suo. uel ꝓ iure suo non est irregularis etiam si ibi moriat ille cui consulit. xxiij. q. iij. pro mēbris. et. c. sequēti. ꝛ. q. viij. igit. ꝛ. c. sequēti. sed si sciret eū mortuum tūc videt q; sit irregularis. quia est ordinata charitas q; quisq; pl' diligat corpus suū q̄z̄ alterius. sed si ei cōsulat q; se exponat indubitate morti ꝓ honore xp̄i uel pro fide uel pro statu ecclesie nō fit irregularis etiā si sequit mors cum xp̄s mortem subire ꝓ nobis ꝛ sancti martyres ꝓ ecclesia sanguinē suum fuderunt. facto fecit quis homicidium ꝛ fit irregularis si sponte manu ꝓpria quēq̄z̄ occidat. sed ꝛ si non sponte ſz cāu cum daret operā rei illicite. uel non adhibuit diligentiā quā debuit. s̄. eo. si aliquis. sicut dignū. presbz̄um. continebatur. c. fi. ad audientiā. ioannes. Item si causam ꝓximam mortis dedit. l. di. studeat. Item si uenenū dedit. s̄. e. si aliqs. Item si accusauerit quēq̄z̄ criminaliter. uel iudicauit. uel aduocat' fuit. uel testis. ī. eo. postulastis. li. di. c. i. s̄. eo. ne de. sententiā ¶ Si autē aliquis uel cerū uel leonē habet qui aliquē occidat non videt q; sit irregularis nūmodo malitiā uel latam culpā non habeat in morte alicuius. Non enī videt q; leuis culpa uel negligētia deberet h imputari cum multuz remota sit causa ab homicidio. Alij dicunt q; si aliquid est q; possit imputari ei qui tenet cerū uel leonē q; semp est irregularis. ar. l. di. hi. sepe. Item nō. q; non omīs homicida est irregularis sicut apparet in homicida casuali. s̄. eo. latoz. ex litteris ꝛ. c. sequēti. ꝛ. c. significasti. Itē aliquis est irregularis ne ꝓ moueat sed non est irregularis ut ministret in susceptis. Itē cum aliquibus de talibus irregularibus dispensat ipe papa solus. cū aliquibus etiā episcopi. eo. ti. cōtinebat. ad audientiaz. De defensore aūt constat q; etiā si in euitabili casu se defendat tamē irregularis est. ut in preall. c. si quis vi. quia uoluntate homicidiū cōmittit. sed facilius est cum hmōi dispensatio. ꝓ his autē qui in casibus dubijs dicunt aliquos nō esse irregulares facit cum irregularitas sit d̄ iure positiuo. ut nō. s̄. de renūc. nisi. ꝛ pene sunt molliende. de pe. di. i. pene. glibz est irregularis ubi ius statuat eū irregularem.

Flectus filius. intulit. sicut debuit. stimulauit. sicut debuit. freno. qd̄ frāgibile nō apparebat.

Ꝛ litteris. circūspexisset. ac alias adhibuit diligētiam omnem quam debuit. l. di. qui arborez. bi q. ff. ad. l. acquil. si procurator.

Ꝛ litteris tue. presertim. i. maxie. nā cum omnē adhibuerit diligentiā ꝛ alibi potuerit de iure cōi.

Ignificasti. stimulauit. sicut debuit. sciuisset. si suus erat equus satis erat excusabilis si ꝓius vicium in equo nō persentit si nō esset suus. similit̄ sat̄ est excusabilis cum vicios⁹ nō debeat credi nisi dicatur. preterea non potuit omnes casus fortuitos cogitare nec preuidere. ī. e. ioannes.

Etrus diaconus. prohibitionem. imo sufficeret sine prohibitione. q; nec consilio. nec facto. nec mandato eius factū fuisset. l. di. si quis viduam. occasionē. Nota non est in culpa si aliquē presciat non facit tractatum de morte eius habitum. hoc est uerū. quia non credebat qd̄ eo prohibente ipsius intuitu homicidiū facerent. ꝛ in dimi-

nutione bonoꝝ sui. secus autē si crederet. Alij autez dicūt q nunquā esset irregularis etiā si sciret tractatum habituz et nō releuaret. qz nūqz pōt dici cōmittere homicidiū facto mā dato cōsilio uel defensione. l. di. si quis viduam.

Significasti. z ipse. percussor. uoluntate. videtur q si occidēdi uoluntatē habuit z percussit. licēt nō letaliter sed ex aliozū ictibus sit mortuus q irregularis est. idem dicimus z si non percussisset sed aliquid opis impendisset in morte eius. puta quia latronē detinuisset. uel si contra eū clamasset. uel alias hmōi fecisset. alias autē si clamasset contra eum nō in morte eius sed q caperet. uel etiam si detinuisset eū. uel etiam si leuē ictum ei dedisset etiam si ab alijs occideret non esset irregularis. z hoc satis hic colligit. In hoc enī videtur tantū ius esse q nec auxiliū uel consiliū det ī mortē cuiuscz apte. nec etiā in neglectu sit. qz siue ex malitia siue culpa eius homicidiū perpetret irregularis est. Et idem dico si negligentia eius committat homicidiū. l. di. bi q. z ideo si clamet latrones siue capite latrones siue quocunqz alio modo potuit intelligere ex clamore suo uel alio suo actu posse sequi homicidiū irregularis est. nisi faceret ꝓpter timorem periculi corporis sui. ut si timeret q aliquis uellz eū occidere bene posset inuocare z clamare pro auxilio. qa nō intendit in aliozū mortē sed in suā liberationē. Uel dic aliā rōnem. quia sic clamādo liberauit animā uolentis se occidere a peccato qō utilius est cz si liberaret a morte corpali. sed hac ratione videt etiam q si fur fugiat cum rebus furtiuis q licet clamare post eum q capiat. quia sic scz si capiat: liberabit animā eius a morte quia reddet furtū q est ei melius cz si mortē corporaliter euadat. sed hac rōne videt q liceret sibi accusare furē ad restitutionē furti. nec fieret irregularis etiam si homicidiū sequeret. plus placet prima ratio. si certa. eandem diffinitionē ponit lex. ff. ad. l. acquil. item mela. §. sed si plures. in hoc autē diuersitas est. quia si vnus percussit: z sic incertuz. an ex illius vulnere sit mortuus. alius autē post examinauit. primus tantū de vulnerato tenet. z secundus de occiso. ff. ad. l. acquilī. item mela. §. celsus. z. l. huic scripture. §. ꝑmo. secundū canones autē uterqz tenet quo ad penam promotionis. modica. si autē secunda percussio non esset talis ex qua mortuus esset sed ambe simul sufficiūt ad mortē: tūc ambo scz z primus z secundus sunt irregulares. xxiij. q. si. c. si. Intelligendū est ergo q dicit hoc. c. quādo constat q ꝑma percussio nō est mortalis. z secūda est mortalis. Itē quādo nō fecit animo occidendi. nec prestandū auxilium morti quia tunc quātūcunqz leuiter pereuteret tenet. quia auxilium morti prebet. ut hic. cum de ceteris. scz q haberet uoluntatem occidēdi que z si affuisset eum nō redderet ineligibilem si nihil fecisset in mortē. uel consulēdo. uel auxiliādo. z q ipsius studio cōsilio uel mandato non sit factū. accusatur. iō esset si accusaret. quia negātis factum. zc. v. q. vi. actor. nisi in hoc q sibi indiceret purgatio si respergeret infamia. excusari. etiā si se defendēdo occidisset tamē esset irregularis nisi dispensaret cum eo.

Ua nos zc. aperuit. hoc interdictū est clericis. s. ne deri. uel mona. sententiā. deliquerit alienum. hoc est cā irregularitatis. quia operi illicito instabat. s. ne deri. uel mona. sniam. z ideo est necessaria dispensatio. uel dic q nullo modo est irregularis. dispensatio tamē ideo est necessaria. quia publice deliquit exercēdo tale officium. ut nō. s. de tēpo. ordi. ad aures. pietatis. b faciunt ad dispensationem. peritus. ex hac decre. satis apparet q si medicus cirurgicus z etiā alius imperitus est in arte sua. uel etiā negligēs. z ex sua imperitia uel negligentia mors obuenerit infirmo. uel membri mutilatio qō est irregularitatis. arg. s. de eta. z qualit. ad aures. sic ergo procedat medicus in cirurgijs faciendis. z in alijs medicinis cōferendis ut illas faciat quas sciat fm artem proficere debere ita q omnia diligenter inspiciat. quia si sciat medicinā nocitura z eam conferat peccat. z eodez modo peccat si dubitat eam nocitura uel profutura. z eodē modo peccat si uehementer credit eā profuturam. sed z aliquid dubitationis habet uel habere debet ne noceat. quia semper in tutiorē partem intelligendū est. s. de sponsa. inuenis. j. eo. petitio. Item securius est hominē relinquere in manus creatoris sui cz medicine de qua dubitat quocūcz modo. Item videt q medicus ita peccat obmittendo medicinas debitas sicut faciendo indebitas. Item si medicus dicat se peritū ad medicandū aliquā infirmitatē cum non sit. z faciat uel omittat quicz. z ob hoc aliquod periculū incurrat infirmus peccat z sit irregularis in casibus suis. arg. ff. qō quisqz iur. hoc edicto. ff. de ac. emp. iulianus. §. quicqd tamen. ¶ Sed qd si medicus bene nouit medicinā quam dedit bonam esse. et in ueritate bona erat. sed contigit q species posite in medicina fuerunt male. uel propter nimiā uetustatem. uel quia falsam similitudinē gerebant uerarū specierū. uel propter aliaz quācunqz causam male fuerint. Respōdeo q si medicus diligentiā quam debuit adhibuit in spēbus eligendis q qcqd inde contigerit inculpabilis est medicus. quia probabilis ignorantia imo sollicita diligentia eum excusat. Et idē dicendum videt si certum est qō secundū artem utile est aliquē incidi. z facile est aliquē incidi. z secure faciat eum incidi dūmodo peritum z discretū inueniat incisorē. imo plus videtur q z si incisor erraret in incidēdo non experiētia uel dissuetudine. sed forte quia infirmus nō habet consuetā dispositionem membrorū uel uenarū. uel quia subitus z insolitus timor uel tremor irruit super eū. quia in hoc casu non peccaret. nec fieret irregularis. hoc tamē attendat medicus z incisor q potius dimittant infirmuz sine incisione cz faciant eū incidi. nec talis sit incisor de quo non dubitet cōmuniter q bene scit incidere. z ipse incisor potius dimittat cz incidat si ī aliquo dubitat. De infirmo autē videt q non peccat si nō obediat medico. quia nec prelatus est eius. nec aliter tenetur sibi obedire. tamē bonum est q ei tanquā perito in arte credat. z videt q infirmus si sumat potum infirmū ex certa scientia. Uel ex affectata z probabili ignorātia. uel quicqd aliud qō peccat. quia facit contra charitatē. quia debet corpus suum diligere ut in eo seruiat deo. Item non debet ire post cōcupiscentias suas. nec debet in carnis desideriis ambulare. Item non debet manus sibi injicere. Item si medicus peccaret ista dādo contra artē multo fortius ipse accipiendo. Itē si peccaret scienter accipiēdo uenenū. quare non eodē modo peccat accipiendo medicinā si eum occidat sicut uenenū. posset tamen dici q si non crederet mortiferū potum. uel qcquid aliud. cz bene crederet infirmitatē magis robozari ex illo potu q b ñ peccaret mortaliter. uel adminus non ita grauiter sicut superioz. potest enī hic fieri cōparatio grauioris afflictionis qualis est afflictio sitis. ad minus graue qualis ē afflictio febris De seruiētibus aūt z ministris dicēdum videt q peccant si dent aliquid nociuū infirmo ex certa scientia. uel ex ꝓbabili ignorantia. In sanitate autē dicimus q non tenet aliquis viuere medicinaliter. quia omnia sunt sana sanis. sed z tunc si sciēter acciperet sine causa aliquid nociuū vnde mors ei euenirent uel infirmitas que subtraheret eum a seruicio dei dicimus q peccaret. misericorditer. idest dispensatiue. aliquin. si non habuit omnē diligentiā. uel si non erat peritus z si causa cupiditatis fecisset hoc. uel nisi agatur misericorditer. qui cultrum. Nota licere clerico tradere interfignia latronis. sed testimoniū facere non licet. xi. q. i. testimonium. z etiam si ageret ciuiliter posset agere z testificari ad penaz pecuniariā. z ad perpetuū carcerē. xxiij. q. v. c. i. s. de iudeis. ita. Et licet iudex ad ciuilem denunciationē uel accusationē puniret grauius accusatū non fieret irregularis accusator. j. e. postulasti. arg. xxiij. q. i. vnum solum. in fi. z c. non uos. z q ij. maxime. et. ff. de bo. lib. qui cum maior. §. i. ff. de euic. si p

imprudētiā. hīc autē non reddidit testimoniū. tñ si essz corā iudice pſentandus esset. auten. de testi. §. quoniā. nā nō testi monijs sed testibus est credēdum. s̄. de coba. cle. z mu. tua. ar. p̄. quia nō debuit rñdere. xxij. q. ij. ne quis.

Jcut ex litterarum. viuificatus. sic intelligīt. ij. q. v. consuluisti. scz quia formatū erat puerperium xxij. q. ij. moyses. q uero. similiter etiaz distinguit lex. ff. de penis. si quis. §. qui abortionis. licz autē talis non teneaī canonica lege uel mosaica. tamē tenet. l. cor. de siccaī. ff. ad. l. cor. de sicca. si mulierē. z. l. acquil. ff. ad. l. acquil. si seruus. §. si mulieri. Eisdem legibus tenent qui uenena sterilitatis procurant. s̄. co. si aliquis. ministrare. post pniaz sine dispensatione. ut nō. s̄. de tēpo. ordi. ex tenore.

Ostulasti. deponente. satis dici potest q clericꝰ nec criminaliter nec ciuiliter agere pōt. si uel de iure uel de cōsuetudine in tali modo agēdi iudex cōsueuit pniam sanguinis irrogare. z decre. ista loquit quādo iudex cōsueuit legitime procedere. sed ex post facto requisita potestate ut decimas solui faciat propt contumatiā suam iudex ex officio suo ꝓcedit ad penas corpales: q clerico petēti nullatenꝰ est imputandū. repete q̄ diximus. s̄. eo. tua.

Exhibita. corruens. Huic autē ruine uel offensioni lapis iactus cām non prestitit qō si fecisset puto quia dum eius percussionez fugeret in alium lapidem corruisset irregularis esset. ne repellas. dispensatiue agens cum eo cum noxius ludus fuerit lapides proijcēī post aliū. uel sine dispensatiōe cū ex proiecto lapide non fuit tactꝰ.

Oannes sa. s̄. eo. ex lris.

Etitio tua. interfectione. Per te facta. Nota q non dicit percussione licz de percussione quesiuerit. quia licet aliquos percusserit in iusto bello si nō fuit inde mortuus non fit irregularis. de hoc nō. s̄. de resti. spo. olim. s̄. ne cleri. uel mona. sniam. sed in iusto bello quandocunq auxilium uel consiliū dedit in mortem alterius. uel si culpabilis. uel negligēs fuit. z ex hoc secuta est mors irregularis est. l. di. quātum. sepe. si duo. ex hoc videt q siue euntes ad bellum iniustum fauorē prestent suis. puta quia securius ledunt inimicos. siue terrorē incutiāt aduersarijs q scz fugiant. uel non audeant se defendere. uel q amici sui terrefacti eos deserāt si ex his mors secuta est irregulares sunt. Si autē ad iniustum bellum quis iret causa pacificādi. uel alias ex iusta causa non creditꝰ huic imputandū si ex eius presētia aliquod robur accrescat suis. uel timor aduersarijs dūmodo dolus oīno absit. z etiam lata negligentia. z hoc bene ꝓbaī ar. a p̄rio sensu. l. di. quātum. s̄. eo. presbrum.

Vidam ut asseris.

De torneamentis. Rubrica.

Elicis memorie. ostentationem secundū. l. ad viriū ostentationē aliquid facere licet. ff. ad. l. acql. hac aūt. §. si qs.

Audientiam nostram.

De clericis pugnantibus in duello. Rubrica.

Ono si clericus. sponte. idē si coacte cū potius debet omnia mala tollerare q̄ malo cōsentire. xxxij. q. ij. ita ne. xxij. q. ij. faciat. ij. q. v. monomachia. Alij contra. ff. de iusti. z iur. non uero. membrorum. No. irregularitatē contrahi non solum ꝓpter homicidium. sed propt diminutionē membrorū. ar. s̄. ne cler. uel mona. sniam. lv. di. si euangelico. j. de rapto. in archi.

Enricus. in sacris. maxime quia idē est nō in sacris. canonum. l. di. si quis viduā. defensione. euitabili. nos dicimus q idē est. z si aliter se defēdere nō possit nisi occidat. ar. p̄. s̄. de homici. significasti.

De sagittarijs. Rubrica.

Rtem illam.

De adulterijs z stupro. Rubrica.

J seduxerit. Ad excusatiōez adulterij que fit ad separationē thori nullus admittīt nisi maritus z uxor. q nullius interest nisi eorum. z q adulteraz maritus tenere potest si vult. z merēt tenendo adulterā si penitz ut. xxxij. q. i. si quis uxorē. nō erit. z pluribus. c. eiusdem. q. si uero nō ad sepationē thori sed ad aliā penā legalē eū accusauerit tam fm leges q̄z fm canones quilibet bone fame admittīt. sicut in alijs publicis accusationibus. de quo nō. s̄. d accusa. cū. p. māco. nec credimus q ꝓpter viciū sodomiticuz dimitti possit a thoro. nec ꝓpter aliud crimē. nisi uellet uxorem ad illud trahere. xxviij. q. i. ydolatria. z sic intelligīt. xxxij. q. v. oēs cautiones. Sed z no. q licet ꝓpter crimē possit dimitti cōiunx nō tñ dimittet si vult se corrigere. s̄. de diuor. de illa. nisi sit crimē adulterij in illa. etiā quātūcunq agat penitentiā. non tamē tollit ius accusationis eius uel exceptiōis arg. xxv. di. primū. xxxiij. q. ij. admonere. vi. q. i. qui crimen. dotabit. i. donabit mulieri aliqua q̄ postea in dotē recipiet q licet añ matri. ff. de dona. inter vi. z ux. si qs uxori. C. de dote cau. nō nu. l. ij. habebit. hic est specialis casus ubi qs cogīt ad mrimoniū ꝓhendū. Cōtra. xxx. q. ij. §. i. z. c. i. z. ij. z ē ꝓpter delictū viri. sile. s̄. de eo q dux. in ma. c. i. j. c. pxi. modum. inspecta. s. dignitate z facultate puelle. C. de epi. audō. l. penul. C. de rei uxo. actj. auten. sed quāuis. C. de dona. ante nup. cum multe.

Eruenit. de lege. insti. de pu. iu. §. ij. castigatus. uerberibꝰ. excoicatus. quo ad sacramētorū communionē. retrudatur. uel dotem det. s̄. c. pxi.

J uir reus erit. q ꝓsumīt ꝓsentire. uel erit reꝰ nisi denūciet crimē eius ad pniaz. ij. q. i. si peccauerit. s̄ de iureiu. quēadmodō. debet. xxxij. q. i. c. i. ij. z. iij. cōtra. sed illa loquunt de incorrigibili. sepe. s̄. de hereticꝰ. ad abolendam. §. illos. z. c. excōicamus.

Aritis. suspitione. violenta. xxij. q. i. c. i. accusare. xxxi. q. i. publico.

Ignificasti. purgationem. No. ad solū dictum mulieris male indici purgationem. sed hoc est propter infamiam que orta erat.

Atellexímus. audiens. sz nec notoriuz erat. nec snia lata. construxit. q ꝓtumaces erāt. ñ propter adulteriū ꝺ quo ñ ꝓstabat. abiurans. q suspecta erat. z q ipsa. hec exceptio nō erat sufficiēs. per euidentiam. No. solā fornicationē notoriā obstare petēti resti. s̄. de diuor. significasti. paria. no. iure ñ posse obijcere adulteriū uxori si z ipse fornicatus est. xxxij. q. vi. p totū. Itē si eā adulterandā tradiderit. s̄. de eo. q cog. ꝓsan. ux. sue. discretionez. Itē si violent fuit oppssa. ff. de adul. viz passa. Itē si ignorāter ē ꝓgnita. xxxiij. q. ij. in lectū. Itē si credēs maritū mortuū de licētia epi nupsit alteri. xxxiiij. q. ij. cū p bellicā. Itē si post adulteriū eā recōciliauit. s̄. de iureiu. quēadmodū. paria. ff. de doli excep. apud. §. marcellus. Cōtra. so. qdā illud intelligūt ubi sup eodē est actū z excep. ħ aūt de diuersis adulterijs agit. alij. dicūt illud ius cōe. s. q cōis malitia magis no-

eat actor q3 reo. h aũt speciale in fauorez mrimonij. uel dic §. illũ marcell'. ꝓcordare ei q hic dr. nã ibi dr q iurgs agit ꝫ aliquẽ actiõe de dolo. uel q ꝓpter dolũ deb. ut li agat interdicto de eo p quẽ f. c. si excipiat ꝫ eu3 de dolo circa id de quo loquit ꝓmisso. siue circa rẽ. siue circa ꝫctũ. siue iudiciũ. audiẽdus est excipiẽs. t agẽs ñ est audiend' replicãs. t h sonat lra illius. §. ubi dr q ois malitia non dz ꝓdesse petitori. t necesse ei cũ quo ageb. t ẽ ad h. ff. de eo p quẽ fa. e. l. vlti. Jtẽ huic nostro dicto ꝓcordat q in turpi cã potior est cã possidẽtis. ff. de ꝓdi. ob tur. cau. l. penul. t. l. ubi. huic etiã ꝓcordat qd dr dolus dolo ꝓpensat. ff. de ꝫben. emp. domũ. ff. d do. si duo ff. de peni. ꝓstitutus. ff. de ꝓpensa. si ambo. huic cõcordat qd dicit. paria crimina mutua ꝓpen. tol. q3uis nõ sint ꝓmissa cã alterũ decipiendi. ff. solu. ma. viro. ff. de reg. iu. cuz par. fallit hoc in ordinato sine titulo q petit bñficiũ ab ordinatore t si ordinator excipiat. tu deliquisti ordinẽ recipiendo. t ordinatus replicabit. t tu silr deliquisti. t p hanc replicationẽ exceptionẽ repellet. t tñ ꝑma petitio incipit a dolo uel delicto. petz enī sic. cũ me ordinauerit sine titulo peto q mihi ꝓuideat. et est hoc ut vitet cõis iniuria q esset si clericus mẽdicaret. xxiij. di. diaconi. uel dic q agẽs de peccato nõ faciet mentionẽ. ad ꝓuidendũ enī ordinatꝰ tenet ordinator si etiã ordinasset cuz titulo si postea depauperaret sine culpa sua. vij. q. i. pasto. remoto. nã lz facilius ꝫ ordinatores sine ti. det hec petitio: tñ nõ est hec cã q3re det. q3 sine ti. ordinauit t sic deliqt. sz hec ẽ rõ. q3 ordinator ordinato ꝓuidere tenet. s. de ꝑben. c. fi. uel dic q ordinat' sine ti. nullo mõ peccat sz potius meret. t pena q ei imponit in iniuriã ordinãtis tm est. lxx. di. c. i. t idez q dicimus q agẽs de dolo põt replicare d dolo ꝫ excipiẽtẽ de dolo intelligiñ' qñ excipiẽs incipit de dolo ꝓponer. uerbi gra. mino3 petit resti. in integ. h enī nihil de dolo ꝓponit t reus excipit tu dolose ꝓbasti te maiorez. t iõ q3uis sis mino3 cũ dolose h feceris obstabit tibi doli excep. ꝫ hũc excipientez dat minori replicatio hec. circũuent' a te h ꝓbaui. C. si mino3 se maio. l. penul. ff. d mino. mino3. xxv. auten. de nnn alie. §. q3 uero leonis. xij. q. ij. vultera. t hoc pñs. c. ubi agit uel excipit de crimibus nõ circa eandẽ rẽ ꝓmissis secus est. i illis enī nõ obest agẽti de crimĩe. puta furti uel iniurie. ul' de homicidio exceptio q ñ sit audiẽdus actor. uel etiã q reꝰ sit absoluẽdus si excipiat. t tu similit' es fur. uel iniuriat' es alij. uel aliũ occidisti. nisi i casibus in qbus p iuramentuz dat exceptio. sicut ꝑm canones in ciuilibus accusato d crimine dat exceptio ꝫ accusantẽ de quolibz crimĩe. iij. q. iiij. ꝓsanguineos. nulli. t etiã ꝑm leges admittit exceptio quozũdam criminuz. ij. q. i. ꝓhibẽt. nec dabit ꝫ eũ mihi replicatio. s. d excep. dilecti. nã cũ he exceptiões ñ sint specialit inducte in odiũ alicuius sz generalit ꝫ oẽs ꝓpetant. t de iuris rigore ex certis causis sint introducte ñ euitabit eas actor ptextu criminis. t ad h. ij. q. i. ꝓhibent. ubi habem' q ꝫ accusatorẽ ꝓpetit exceptio q pecuniã ab accusãdo accepit. uel q ẽ infamis. ñ enīz cõtra excipientẽ posset replicari tu simili crimĩe uel ifamia laboras. etiã in hac decre. adulteria utrozũq3 circa idẽ mrimonij ꝓmissa sunt in eius ꝓiudiciũ. No. tñ q sunt q̃dã que ñ sunt crimia si fiãt uel si petant. tñ ꝓpter h q alias ꝓsimile crimen petitionis sue cõmisit. uel ꝫ legẽ fecit ex q̃ petit a petitõe remouet. ut i eo q repetit usuras legitia exceptio est ꝫ eu3 q repellat a petitõe usurarũ cũ ipse sit usurarius. ꝑ. de usu. quia frustra. Sz obijcies ergo si qs petit usuras t excipiat tu non potes petere q3 es usurari'. t ipse usurarius põt replicar'. frustra legis auxil'. ꝛc. Rñ. nõ est uerũ q3 sua petitio a principio locari dz cũ sit ꝫ ius. t cr3orẽ ꝓtinet. ut nõ. s. de offi. iud. ad idẽ. ff. si qs o. c. t. quẽdã. ti. C. de inof. te. in arena. sz certe alij dicũt t forte ñ male q sic intelligit h regula sicut supradicte. scz q tũc frustra iuocat auxiliũ. l. qñ circa idẽ in legẽ cõmisit. t sic loqt. ff. si obmissa cã. t. quẽdã. t. si vo nõ circa idẽ secus. stulte enī diceret nõ hãe exceptionẽ macedoniani q in eaꝺ. l. cõmisit. filiafamil'. mutuãdo. t sic est inuenire exẽplũ in ifinitis. q aũt decreta loquãt in usuris speãle ẽ in odiũ usurarũ. est enī de iure q t ipse possz repetere usuras a iob. nõ obstante excep. q a. p. accepisz usuras. q aũt dr de arenario q ñ põt exheredare filiũ arenariũ. in. l. in arena. ñ obstat. aliud enīz ẽ de ꝑuata ꝑsona q officiũ qꝺ approbauit dãnare ñ põt. ꝓmo enī dz trabẽ. tc. viij. q. vij. §. tria. i fi. t. c. seq̃n. t maxie cũ cãm illã oporteat eũ exꝑmere. auten. ut cũ de ap. co. aliud i iudice q non nisi ꝑm iustitiã iudicare dz t excep. admittere q̃ a iure admittunt'. secus aũt qñ duo ꝑm. l. faciũt. puta q3 ambo sunt abñtes cã reipub. q3 uterq3 iuuat restitõe in integ. ꝫ alterum ff. ex q. cau. ma. l. vlti. Jtẽ eodez mõ dicimus q remouet ab excep. si ꝓmisit in legẽ p quã dat ei excep. s. de excep. ecclesia stice. t sic loqt. C. d inof. te. in arena. q3uis illa decre. possit aliter legi. ut ibi nõ. idẽ aũt q dixim' de dolo q ꝓpensat cum dolo idẽ dicim' in culpa. ff. d ꝓpẽsa. si ambo. si ãt ex vna pte sit culpa lata t ex altera leuis. lata culpa q̃ dolo ꝓpat ꝓpõderat leui. ff. si mẽ. fal. mo. d. l. i. §. lata. t multo forti' dol' culpe ꝓpõderat. ff. ad. l. acq̃l. sz si obstep. §. vlt. t. l. si ꝓcurator. ĩmo si vn' fuit in leui culpa ali' in leuissima potior ẽ q min' deliqt ff. d v. ob. si seruũ. §. seq̃t. paria. ff. so. ma. viro. s. de iureiur. tua. ff. d ꝓpen. si ãbo. s. d excep. cũ ecclesia. ff. d do. si duo. s. d ap. an sit. delicta. lz i modũ excep. tollat accusatio mrimonij q̃ sit ad sepationẽ thori. ut h. si tñ in modũ accusatiõis directe ꝓponat nõ tollit. iij. q. ix. c. i. t. ij. t dicim' q hec excep. adulterij q̃ ꝓponit ꝫ accusantẽ de adulterio ad sepatõez thori est pemptoria t ꝓponit añ li. ꝓt. t post qd bñ ex hac decr'. colligit. ar. etiã in seq̃n. c. dicũt etiã qdã q declinatoria iudicij ut licitũ sit accusato de adulterio excipe ꝫ accusatorẽ q ñ sit audiẽdus cũ t ipse sit adulter. ar. xxxij. q. vi. c. i. t vlti. si ãt nõ ad sepationẽ thori sz ad pniam infligendã agat tũc agenti de adulterio nõ obstat excep. adulterij. sicut nec lenocinij. q3 peccatũ vnius alterũ a pnia releuare nõ dz. ff. de adul. l. i. §. expul. t tũc etiã nulle excep. ꝓponũt ꝫ accusantẽ post litez ꝓt. ff. de adul. si maritus. §. ꝓscriptiões. Jtẽ dicimus q si qs ꝓmittit adulteriũ sz postea egerit pniaz tñ repellet ab accusatione adulterij. s. de diuor. gaudem'. i fi. sz denũciar poterat adulterũ uxoris nõ ad sepationẽ thori sz ad pniaz agẽdaz Jtẽ dicimus q q̃tũcunq3 reddat debitũ uxori huic exceptioni renũciare non videt cũ reddere debeat añq3 sentẽtialiter absoluat nisi post sniam absolutionis latã reddat debitũ. q3 tunc uere renũciare videtur. idẽ t si non reddat sed exigat debitum. alij contra dicunt.

Ua fraternitatis. ꝛc.

De raptoribus incẽdiarijs t uiolatoribus ecclesiaꝝ

Et illis aũt. illuc. q3 h profugus erat. iõ cogit ire ad locum ubi deliquit ac si latitaret. ut nõ. s. de fo. compe. dilecti fil'.

Up eo uero. manifeste. secus si nõ manifeste. ff. eo. in lris. obstinata. puta quia opportunitatez habuit restituendi. ꝑdesse. q̃tum ad penam purgatorij. A pena aũt eterna liberat. uel parũ ꝓdesse ꝑsumit'. ꝓdesse. imponetur enī ei pnia. i. remissio peccatorũ. sz nõ dabitur solẽnis reconciliatio in obprobriũ heredũ.

Xcõis. nouerit. credimus canonẽ sniẽ ferende.

A archiepatu. cõmiserit. No. ꝓncipẽ ꝓmittere cãs criminales plat' ecclesiaꝝ ubi pena sanguis non seq̃t. xxij. q. i. sepe. qdã tñ intelligũt q hãc iurisdictionẽ donauit plat' ut suo noĩe ageret. si enī eos uellz cõstituere officiales suos nõ dz. s. ne clerici. sz nec. p. t. c. clerici. t bñ cõcedimus q oia possunt demãdari ꝑter vltimũ supplicium. auten. de coll'. §. ꝓhibemus. in vidictã. no. q vidictã corꝑalem põt infligere ecclesia. s. de adul. c. ij.

N lis tuis. sepeliri. s. e. sup eo. ꝛ. sed ibi logtur de manifesto ℔ de occulto. uel ℔ heredes uolebant satisfacere ibi nō. uel ibi logī qñ post rapinā aliqñ potuit satisfacere ꝛ ī morte ñ pōt. hic aūt in morte satisfacere poterat. ꝛ heredes. ℔ intelligo qñ lis erat ꝓtest. uel de eo ꝙ ad eos puenit alias enī heredes nō ꝓueniūt ex delicto defūcto⁹. uel logī qñ testato⁹ mādauit satis fieri de rapina a se facta. ꝛ ℔ videt sonare finis decre. ut. sic a pec. ua. lib. q̄tumcūq; enī heres soluerit nō liberaret rapto⁹ nisi mandasset de restituēdo. uel dic ꝙ ℔ heredes ꝓueniunt act̄. l. acql. uel alit q̄ datur in heredē ꝙ falsu⁹ est. ff. ad. l. acql. inde hāc. uel dic ꝙ secundū canones bene datur actio in heredē ex mal. defuncti. xvi. q. iij. si eꝑum. nec attenditur si sit lis ꝓtestata cum defuncto an non. uel puenerit an non dūmodo defunctus teneatur ꝛ vires pātmonij defuncti sufficiant.

Um cā q̄ inter. ꝛc. rapto⁹. fm. l. etiā in sponsa, ꝑ ꝓia admittit raptus. C. d̄ rap. virg. l. i. ſz canō legi pūdicat ut ℔. xxxvi. q. ij. §. i. ꝛ. c. lex illa. Illud aūt nō est dubiū qn rapto⁹ cū rapta possit ꝫbere. xxxvi. q. ij. tria ul̄, ꝑ idest. uel dic aliud ē in mātmonio ꝫcto cū hoīe ubi sola ꝓfessio nō sufficit etiā utriusq; aliud in mātmonio ꝫcto cū deo. nulli enī fit pūdiciū nisi sibi ipsi. de quo ñ est credēdus ꝙ sit memo⁹ sue salutis. i. q. ij. sancimus. in rebus tñ secus dicerē. Item no. ꝙ confessio non nocet ad dissolutionē matrimonij. xxxij. q. vi. si duo. xxxij. q. i. requisisti. si aūt agitur ad dissolutionem mutue seruitutis sufficit confessio. ut not. de frigi. ꝛ malefi. c. i.

Lcedens.

C De furtis. Rubrica.

Ji furatur hominez

liberum secus si seruum. ff. ad. l. faui. de pla. l. vlti.

Ures. diacono. No. ī necessitate quē posse ꝓsitēri diacono. d̄ ꝓse. di. iij. sancim⁹. d̄ pe. di. i. quē punit. ꝛ di. vi. c. i. orandū. ꝑ oīb⁹ viuis ē orādū ſz ꝑ mortuis quos ꝓstat i mortali peccato mortuos non ē orandus. ut hic.

Jquis propter necessitatē. modicam. si enim esset magna ex qua timeretur periculum nullatenus peccaret. de conse. di. quinta. discipulos.

Ui cū fure partitur. q⁹ ei in maleficio ptcipat si ue accipiēdo siue occultādo. vñ actiōe furti tenet. in fti. de ob. q̄ ex deli. na. §. at ubi ope. Jlle q furtum fecit ꝛ rē furtiuā alienauit si ℔ vñ satisfaciat leso de eo satisfaciat. si nō ℔ vñ satisfaciat ꝛ pōt hāe rē furtiuā furtiue recuperādo eā ab eo in quē alienauit. uel dolo bono puta sine mādato uel violētia tūc restituat eā illi a quo furatus ē. ꝛ hoc di eūt qdā esse uerū si ille in quē res alienata ē sciebat eam esse furtiuā. q⁹ sic utilit̄ gessit negociū suū. cū eā sine periculo aīe tenere ñ possz. ar. ff. de neg. ge. si pu. §. si ti. ad idē est ar. ff. de posīti. bona fides. ff. d̄ rei uē. officiū. ꝛ ℔ ꝺz facere etiā si ꝓbiberet ꝙ ñ restitueret. q⁹ multa bona ꝛc. xlv. di. de iudeis. xxiij. q. iij. ipsa. ꝛ ℔ dicūt qdā ita esse uerū nisi ꝓbabilit̄ timeret graue periculū inde ꝓuenturū. vbi gr̄a. q⁹ timet ꝙ ille a quo sic res accipit eū occideret. uel aliud ꝓsimile timeret in sua ꝑsona uel aliorū. nā ī hoc casu dicūt ꝙ ꝺz eā restituere ei ī quē eā alienauit. ꝛ nō ei cui eā furatus ē. ar. C. depo. auten. ſz iō. ꝛ dicūt ꝙ nō peccat restituēdo ei possessionez quā hēbat. qa nihil iuris mō tribuit ei. ſz possessionē quā ꝑmo hēbat ꝛ ā furto uel fraude sibi abstulit sibi restituit. vnd̄ licz peccauerit qñ ꝑmo dedit mō tñ nō peccat. q⁹ nihil dat. alij tñ dicunt ꝙ exquo eā ℔z oīno eā reddat uero dño. q⁹ ꝓpter nullū scādalu⁹ ꝺz facere peccatū qd̄ eēt si eū nō dño restitueret. ſz ꝛ si nō haberet eā bñ dicūt ꝙ melius ē ubi timet hec pericula ꝓuentura ꝙ nec furereť eā ab eo in quē alienauerit. nec fraude accipiat imo si inuenirēt eā in uiā dimittāt eā. q⁹ in ueritate sua nō est. ar. C. vñ vi cōqrebat. alij dicūt qd̄ melius ē in ℔ casu. ſcz qñ eā ℔z ꝙ nec vni nec alij restituat ſz occupanti dimittat q⁹ nihil ad eū de ea ꝛ suū peccatū defleat. ℔ tñ videt ꝙ tūc totuz ꝺz hāe locū qñ nō tenebat ad restitutōz. puta q⁹ ad man⁹ eius deuenisset sine datiōe alicui⁹. ꝛ sine oblatiōe. nā si ei data eēt uel alij abstulisſz tūc tenet ad restituēdū ei q eam dedit uel ei a quo abstulit. ubi aūt nō timeret inde graue periculū ꝓuenturū tūc satis dicerē ꝙ uero dño eā restituat. si aūt ille ī quē alienata est res nō sciebat eā esse furtiuā tūc nullo modo ꝺz ei aufferre possessionē nisi ex uolūtate sua. ꝛ si ad cū quocūq; mō ꝓueniat possessio noīe eius in quē alienauit eā ipsi restituet. ar. C. depo. auten. sed iā. ꝛ q⁹ nisi cū scādalo. ſ. d̄ nō ui ope. nūc. c. ij. ꝛ idē in silibus iudicādū est. ꝛ ℔ dicim⁹ in cōsilio aīe. nā in iudicio ī plurib⁹ secus fieret ꝓpter ignorantiā facti. iudicat. No. aliquē teneri indicare furē. ff. de his qui. la. ac. l. i. ꝛ ij. ff. d̄ furtū. ciuile. ff. d̄ iure fis. ex qbusdā. §. diuus C. ad. l. co⁹. de fal. minore. C. d̄ his q ad ec. ꝓfu. pūti. ff. de ꝑ. vbis. ñ solēt. ar. ꝛ. ff. de cō. ob tur. cau. l. iiij. §. vlti.

E litteris. infamia. Infamia facti grauat opinionez. ff. de obse. li. l. i. ꝛ a ꝓmotione repellit. xxxiij. di. laici.

De usuris. Rubrica.

T Usura ꝓhibita ē in ueteri ꝛ ī nouo testa. ut ibi. mutuum dātes nihil inde sperantes. xiiij. q. iij. c. i. ꝛ seq̄n. ꝛ iō ꝓhibet ita generalit̄ usura. q⁹ si liceret eā accipe oīa mala ide seq̄rent ꝛ maxīe q⁹ nō intēderent boīes culture possessionū nisi q̄ a liud ñ possent. ꝛ ita tāta est caristia ꝙ oēs pauꝑes fame perirēt. q⁹ ꝛ si possent hāe terras ad colendū nō tñ possent habē aialia ꝛ instr̄a ad colendū necessaria. cū ipsi pauꝑes ꝑ se nō haberēt ꝛ diuites tū ꝓpter lucrū tū ꝓpter securitatē potiu⁹ in usuras q̄ in minora ꝛ minus tuta lucra ponerēt pecuniā. et si aliq ibi sua expēderēt ita cara eēnt victualia ꝙ pauperes ñ haberēt vñ emere possent. ꝛ ℔ eēt maximū ꝛ summū piculuz in fidelibus. vñ ꝺ magis elegit pestē q̄ cōis eēt oībus cōiter pauperib⁹ ꝛ diuitibus q̄ elegerit famē q̄ tñ pauꝑes perirēt. Jtē alia cā est q⁹ vix pōt esse qn aliqs usuras debēs diu duret sine pauꝑtate q̄ nimis ē piculosa nisi pauꝑtatis desideriū alicui ex speali dei dono ꝓcedat. vñ Salomon dicit. Diuitias ꝛ pauꝑtatē ne dederis mihi. Jtē multa alia mala sequūt q⁹ in diuidēdo pecuniam ꝛ diligēdo vix euitat ydolatria ibi enī ē semp cor auari. nā ubi ē thezau⁹ tuus ibi ē ꝛ cor tuū. et gratius intuent aurū q̄ solē. xlvij. di. oīs. ꝛ sic ē inuenīr fere oīa mala q̄ ꝓuenirēt ex usuris. ꝛ iō ita generalit̄ ꝓhibita est a dño utroq; testa. nā ſz inueniri forte possz casus ubi iur naturali ꝙ natura hōi incidit ñ eēt peccatū usura. tñ ꝓpt̄ mala ꝛ picula q̄ seq̄rent in oī casu ꝓhibita ē. qdā tñ dicūt ꝛ forte ñ male ꝙ etiā nō ē inuenire casuz instictu nature q ñ ꝓhibeat dicūt etiā qdā usurā ꝓhibitā magis. q⁹ eēt ꝫ charitatē ꝛ pietatē q̄ teneor⁹ subuenire ꝓximo q̄ ꝓpter mala q̄ sequūt. Jtē licet aliquādo ex alijs ꝫctibus possint sequi mala. quia tamen non ita cōiter non sunt ꝓhibita.

Lures clericorū. Usura est lucrū mutuo pacto debituz uel exactū. nā si grat̄ aliqd det ñ est usura. xiiij. q. iij. usura. xviij. di. de culoga. ni si spes adsit. ar. s. d̄ simo. tua. xiiij. di. c. i. ꝛ si ꝓsistit mutuū tm̄ in bis q̄ ꝓsistūt ī pōdere numero ꝛ mēsura. xiiij. q. iij. usura. ꝛ. q. iij. nulli. Ultra sortē aūt ſz accipe fideiussori q usurā soluit. q⁹ ñ est sibi lucrū ſz interesse. ꝛ eo d̄ mō si tenebaris mihi soluere ad diē certum ꝛ q⁹ nō soluisti ab alio sub usuris accepi restituere teneris. s. d̄ fideiuss. ꝓuenit. ꝓstituť. Jtē rōe dubij si plus recipiat nō

est usura.ꝛ.e.in ciuitate.ꝛ.c.nauigãti.uel ħ.ſ.q recipiat poſ-
ſessiones pignoꝛi ꝛ ꝓcipiat fructus ultra sortẽ.bñficiũ. Re-
pete q̃ diximus.ſ.de feuð. c.i. redimẽdũ. qꝛ is q detiebat
res ecclesie nũq̃ sorte hẽbit pecuniã nec hãe poterit nisi cum
tãta difficultate q poti⁹ eligeret nõ redimere q̃ cũ tanta diffi
cultate redimere.ꝛ lꝫ possit ꝓuꝫ ꝓtingere.ſ.q facile debitoꝛ
recupabit pign⁹.qꝛ eum põt ꝓtingere q nõ recupabit. iccirco
dedit hãc licentiã.uel dic melius si ĩ feudo licite hãet aliquis
res ecclesie nũq̃ sic liceret fructus retinere.sꝫ loquit in eo ca-
su qñ certũ erat q illicite rem ecclesie detinebat. qꝛ tũc licitum
est fructus nõ ꝓputare in sortẽ. Itẽ ali⁹ casus est.qꝛ gener fru
ctus rei sibi obligate ꝓ dote licite retineret ñ ꝓputatos ĩ soꝛ-
tẽ.ff.de do.excep.pẽ.caueãt tñ ne quid in fraudem faciant.

Uia in oibus. maifesti.i. de quibus cõuentiõe
uel sñia constat q sint usurarij.de hoc nõ.ſ.e. cum
in dioc.ad cõiones.i.ad recipiendũ coꝛpus xpi.
xpianaꝫ.istis tribus excõicationibus excõicati sunt publici
usurarij ipso iure.repete.epo dioc.xx.q.iij.constituit.

Up eo uoluatur. Quero an liceat alicui ad usu
ras recipe. Ad ħ dicũt qdã q cuicũq̃ licꝫ accipere
ꝓ quolibet opere virtutis ut si uelit inde facere ele-
mosinas uel edificare ecclesiã.uel alia hmõi.sꝫ si acciperꝫ ad
usuras ut luxurioſe viueret.uel ut lasciuiret in eo ħ nõ lꝫ. alij
dicũt q ħ nõ est sic indistincte dicendũ.nã nõ credunt licitum
accipe ad usuras pecuniã ꝓ pascẽdis pauꝑibus q modicuꝫ
egẽt.uel nullo mõ.ꝛ tñ opus virtut̃ est.ſ.misericoꝛdie uꝫ libe
ralitatis.sꝫ dicũt q ille q accipit mutuũ doꝫ ꝓsiderare tꝑus et
locũ ꝛ multas alias circũstãtias ĩ mutuo usurario ꝓhendo..
doꝫ etiã ꝓferre inẽ bonum qð sequit̃ ex ope virtut̃: q faciet ex
mutuo usurario.ꝛ bonũ qð sequit̃ si obmittit accipe pecuniã
mutuã.qꝛ si ex ope virtutis sequit̃ magnũ bonũ.ut qꝛ pascit
pauꝑes fame moꝛiẽtes.uel edificat ecclesiã.uel emit calicez q̃
ꝑpetuo deputabũt̃ misteriis dei.ꝛ ex dimissiõe accipiẽdi mu
tuuꝫ modicũ bonũ sequit̃.qꝛ creditoꝛ iã uoluntate ẽ usurari⁹
Itẽ si non dederit mihi paratus est q accipiet eanð pecuniã
ad usuras.nã in ꝓdicto casu non tm̃ accipe põt oblatã pecu
niaꝫ sub usuris sed rogare eũ ut mutuet sub usuris dicendo
usurario q licꝫ in oi casu peccatũ sit dare ad usuras. min⁹ tñ
peccat si dat in bonũ opus q̃ in malũ sꝫ ecõuerso.si qs vide
ret hoiem paratũ ad pniam.uel saltẽ uolentẽ decetero absti-
nere ab usuris.uel nõ inueniẽs aliũ paratũ accipe sub usuris
tũc est maius bonũ abstinere a mutuo usurario q̃ facer̃ q̃tũ
cunq̃ bonũ opus virtut̃.ar.qꝛ peccat q maius bonũ ñ ꝓ-
fert minoꝛi bono. Sꝫ dices nũq̃ faciendũ est peccatũ ꝓpter
aliqð bonũ.sed peccatũ est dare operaꝫ q ille det pecuniam
ad usurã.ergo nũq̃ debeo accipe pecuniaꝫ ad usurã.cum ħ
nõ possiꝫ facere nisi de usura.ſo.usurario est peccatũ dare ad
usurã.ꝛ ħ ego nũq̃ suadeo imo dissuadeo.sꝫ me ꝑigere in
usura dãda potius ẽ ei bonũ licꝫ nõ meritoꝛiũ q̃ malũ imo
plus videt q qñ alius ꝓatus ẽ accipe pecuniã ad usurã ꝛ ip
se ꝓatus est dare q ego nõ solũ ꝓ ope virtutis possuꝫ accipe
pecuniã ab illo ad usurã sꝫ etiã ꝓ opere indifferẽti.ꝓ ope aũt
peccati semp peccat q accipit pecuniã ad usurã nõ solũ in eo
q ꝓ illicita cã accipit.sꝫ etiã in eo q usurario cõsulit q ð illi
cita cã mutuet sub usuris.ꝛ videt q semp sit peccatũ accipere
sub usuris nõ qñ rogat q eũ sub illicita cã ꝑigat. pl⁹ videt
q si aliqs uellet pascere pauꝑes fame moꝛiẽtes.uel aliquod
opus facere virtut̃.quo omisso ꝓcula timeñt. uel coꝛpoꝛ uꝫ
aiarũ q tũc si inueniat aliqs q bꝫ pecuniã uel granũ uꝫ aliã
speciẽ illi operi necessariã q doꝫ rogari ut illaꝫ donet uel mu
tuet.q si noluerit facere põt ei suaderi q spẽm illã mutuet sꝫ
usuris qꝛ minus peccabit si sub usuris mutuet q̃ si teneat eã
absconsam in tanta necessitate uel utilitate.arg. qꝛ inter duo
peccata suadendũ est q maius euitetur.

Um tu maifestes. ꝓmulgatã.ſ.e.qꝛ.ante.ꝓp
ter ħ nõ ꝓbat̃ ꝓstitutionẽ trahi ad ꝑterita. nã cõsti
tutio dicebat usurariũ cogendũ restituere usuras.cuꝫ ergo ħ
usurarius nondũ restituit usuras sꝫ debeat in futurũ restituẽ
pena ꝓposita etiã ħ cogeꝫ.penã.hec pena satis sufficere doꝫ a
ꝓncipio.sꝫ si usurarius ñ restituat excõicabit̃.ſ. ð iureiur̃.ad
nostrã.ꝛ.e.ꝑterea.pauꝑibus.ſ.de homici.sicut dignum.
possessiones.ff.de le.ij.impatoꝛ.C.ð rei uen.si ut ꝓponis.
§.tertũ.C.ar.tu.l.i.speãle est ħ.alias enĩ licꝫ ex pecunia mea
dũmõ ñ meo noie emant̃ possessiones nihil iuris in eis ha-
beo.C.de rei uẽ.si ex eo.ꝛ intelligunt quidã ħ.ſ.q ei auferri
doꝫ possessio qñ ex cã lucratiua ad aliquẽ puenit. secus autez
si ex cã nõ lucratiua.alij aũt dicunt idẽ utrobiq̃.

A ciuitate.nõ ualẽt.cõi extimatiõe. ꝓmittunt.
nõ decepti.alias enĩ si decepti eẽnt cũ liceat ꝯhenti
bus se inuicẽ decipe nõ eẽt peccatũ.C.de rei uenð.
si uolũtate.nec ob.qð dicit apls.nemo in negocio circũueni
at fratrẽ suuꝫ ut exponat in negocio.i.in negociatiõe.sed dic
nemo circũueniat ita q circũuentio det cãm ꝯtui.qꝛ tunc ip
so iure nõ tꝫ.sicut qñ incidit põt agi ut rescindat̃.ff.de dolo.
elegant̃.uel nemo circũueniat in negocio supple uenditiõis
ultra dimidiã iusti ꝑij.ĩ.ñ dimidiã posset se decipe iure fori.
ſ.ð emp.ꝛ uẽ.cũ dilec.sꝫ forsan nõ iure poli.accipiunt.ĩ.e.
ꝓsuluit.ex forma.ſ.de pig.illa uos.sꝫ ex intẽtione.si intẽtio
est ut ex ꝓrogatiõe termini maius sit ꝑciũ.ꝛ est ħ qð dicit in
fi.cũ cogitatiões ꝛc.C.de sol.l.penul.ex forma.hmõi ꝯtus
nõ põt censeri usurarius ex forma.qa uẽditio est ꝛ ñ mutuũ.
ꝛ in mutuo tm̃ interuenit usura.ar.xiiij.q.iij.c.i.ꝛ.iij.uel non
põt iudicari usurarius ex forma.qꝛ qui hũc ꝯtũ fecit semper
dicere põt potuit plus minusue ualere.si tñ credat q minus
esset ualiturũ sꝫ ex intẽtione ẽ usurarius.ſ.de simo.tua nos.
i.q.i.q studet.xiiij.q.iij.c.i.ꝛ.ij. Itẽ si plus uel minus posset
ualere.si tñ statim uolebat uẽdere cõi ꝑcio.ꝛ ꝓpter ꝓrogati-
onẽ tẽporis uendidit carius intẽtione est usurarius.ĩ.e.c.vl-
ti.ꝛ.c.pri.ex forma. Ex hac decre.satis innuit q si aliquis
ꝓ certa pecunie quãtitate emeret aliquẽ redditũ grani uel vi
ni.uel aliũ ꝓsimilẽ ꝑpetuo sibi ꝛ suis heredibus danð a uen
ditoꝛe ꝛ suis heredibus.uel ad certũ tẽpus.uel ad tẽpus vi-
te alicuius q licitus est hmõi ꝯctus dũmõ redditus annuus
cõi extimatiõe nõ excedat redditũ quẽ haberet uel hãe possꝫ
si terrã de tãta pecunia emisset.ꝛ si excedat cõiter nõ ẽ licitus
ꝯctus.ar.ĩ.e.ꝓsuluit.quidã tñ dicũt q qñ in ꝑpetuũ emit q
nũq̃ põt esse illicitus ꝯctus q̃tũcunq̃ sit magnus redditus
respectu ꝑcij.qꝛ licꝫ ꝯhentibus se decipe.ff.de mino. in cau-
se.ij.§.fi.alias videt ꝛ forte melius q si qs emit redditũ ꝓsti
tutũ añ ꝯctuꝫ uel actionẽ uenditã .siue cõstitutus fuerit iure.
puta in domo uel possessiõe uel alias hmõi.siue in persona
puta uel liberi uel rustici.uel actoꝛ uel nomẽ. Itẽ siue certꝰ sit
redditus.puta qa reddit.x.siue icertus. puta qa reddit q̃rtã
fructuuꝫ q ꝓcipiunt̃ de aliqua domo.uel de operis alicuius
psone. Itẽ siue sit ꝑpetuus ꝯctus.puta qa extẽdit̃ ad hẽdes
utriusq̃ ꝯhentũ.siue sit ad vitã hoĩs.siue sit ad certũ tẽpus.
usq̃ ad.v.annos. Itẽ non refert si redditus sit in pecunia.si
ue in alijs rebus.siue in facto.nã semp in oibus ꝓmissis re-
putant ꝯctus legitimos alias licitos.qa ibi est purus ꝛ licit⁹
ꝯctus uẽditionis.nã ibi est ꝑciũ.ſ.certa pecunie quantitas.
Item ibi est merx.ſ.certus redditus uel cañ.uel annona.C.
de sac.sanc.ec.iubemus.in prin.auten.de reb⁹ ec.nõ alie.uel
actio.C.de bere.uel ac.uen.ꝓ totũ.sed hic videt esse ꝓtrariũ
q dicit hec decre.qꝛ nõ est dubiũ q usq̃ ad aliud tẽpus sal-
tez longũ plus ꝓcipiet de redditu q̃ sit ꝑciũ. ꝛ in actione cõ
stat qa plus in noie q̃ sit ꝓtiũ qð dedit. solo licꝫ certuꝫ sit
q usq̃ ad.xx.annos uel qnquaginta uel ulteriores plus ac
cipiet de redditu q̃ sit ꝓtiũ qð dedit.tñ hec certitudo non
facit illicitũ ꝯctuꝫ uẽditionis.cuꝫ hoc etiã sit in uẽditione ali
cuius possessionis ubi certũ est ꝑm inferiores cãs q plus ac
cipiet de fructibus eius q̃ sit ꝓtiũ quod ꝓ ea dat̃.ꝛ sine ex
pensis uel labore dando eã ad victũ certũ uel emphyteosiꝫ.

hoc enīz tantū reꝑhendit qñ carius uendit mercē ꝓpter terminū quē dat ꝓlixuz emptori ad soluendū pecuniā. uel qa ꝓ minori emit mercē. qz stati dat pecuniā. z ꝑ ꝓlixius tēpus expectat mercē q̄ penitus sunt illicita. qz hic solūmō uēdit tēpus ꝓ illa pecunia q̄ uenit z iustū p̄ciū excedit. qđ ex eo apparet. qz si utraqz parata essent p̄cia z merces ꝓ minori fierz z in casu nostro oīa sunt p̄sentia. nec uendit tp̄s. qz res ipe đ qbus diximus. s. redditus uel actio tm̄ ualebit. uel adminus credit ualere subseq̄ntibus tēporibus q̄tuz mō ualet. uel adminus est dubiuz. z hoc sufficit ad hoc ut ꝯctus sit licitus. ut hic. idē intelligūt quidā z si redditus uel nomē de nouo qui ꝓpē hoc ꝓstituit in reb⁹ uel p̄sonis alijs ꝯhentib⁹. puta qz dicit emptor. tu ꝓstitues tales redditus in tali possessiōe. ul ser uo. uel facies q̄ talis ꝓsitebit se debere tibi mille usqz ad annuz. z ego de illis mille uel magis de actiōe ꝓ illis. AB. cōpetēte dabo tibi qngenta. nā dicūt oēs ꝯctus istos licitos qz nō est mutuū sz emptio. Itez multi casus pñt inueniri q̄ iste emptor amitteret in hoc ꝯctu. puta si inops fieret nomen sed certe bñ ꝓsulendū est oībus fidelibus q̄ ab hmōi ꝯctu absti neant. s. q̄ de nouo ꝓpter h̄ ꝓstitutū redditum uel actionem emant. istud aūt penitus videt illicitū q̄ ipse idē qui đ emptor in se ꝓstituat redditū uel actionē q̄ se obligat ad plus dā duz. uel in pecunia. uel in specie quā accepit. dubium. ff. de iudi. si quis ex. C. de usu. ut ea. dubium. probabiliter. naz licet casu fortuito ꝓpter modium vnius uel alterius possit plus ualere nihilominus in intentione usurarius erit.

Reterea. dignā. s̄. eo. cuz tu.

Onq̄stus est. de feudo. de hoc nō. s̄. eo. c. i. z. s̄. de feu. c. i.

Ua nos. usuras. z omne damnum quod occasione donationis usurarū contingit creditori cogendi sunt. de hoc nō. j. eo. michael.

Onsuluit nos. ꝓ intentione. si creditor p̄ncipalit intentionē bz ad lucrū usura est. uel malū lucrū alias si secūdario aliqd spectat als sperat secus. lxi. di. quid ꝓdest. lxxxix. di. si offerā. Itē recipe ex tali spe secūdario nō est malū. i. q. ij. q̄ꝑpio. qz tenet ei ad antidota. ff. de pe. here. si leg. s̄. de testa. cū in officijs. sz z q̄ p̄ncipalez habēt intentionē ad usurā lz usurarius sit nō tenet restituere. ar. s̄. de simo. c. vlti. nisi forte aliqd faceret quare debitor z si ñ uoluntarie tm̄ necessario ei daret. puta qz negat sibi terminuz nisi det aliqd. z ubi plus uēdidit ꝓpter dilationē. qz tunc restituere tenet. xiij. q. v. nō sane. i fi. alij tm̄ dicunt q̄ semper tenetur restituere. z est tutius. inducēdi. si aūt agere posset. ꝯdictione. ex hoc canone queritur.

Ua ꝓnitiosuz. renūtiasse. nā ex hoc appz eos fuisse usurarios. appellationis. friuole. quia si appellaret a sniā audiendus est. alij contra.

Ost miserabilem. mittendas. secundū tenorez decre. j. eo. quanto.

Uas dudum. restituere. repete que diximus. s̄. de iureiu. debitores.

Ua frustra. restituerit. nec sufficit sola cautio q̄ usurā restitueret. s̄. de re iu. cū aliqb⁹. ff. de pig. ac. q̄ si nō solū. nisi magna cā interueniat. ff. de re iu. l. iiij. §. q̄ ait p̄tor. uel si debitor ꝓsentit. ff. de pig. ac. si rem. §. oīs. Sz nūqd alius a ꝓueto pōt hāc exceptionē ꝓponere. z dicūt qdā cū hoc. c. generalit loq̄t. z fauorabile sit saluti aīe z restitutioni usurarū ꝓuidere q̄ z iudex ex officio ꝓuentus etiā si ab eo nō exegerit usuras possit h̄ apponere. j. c. ꝓrio. ar. ff. de postu. quos ꝓhibet. z etiā qcunqz alius ꝓcederz h̄ sicut ꝓcedit. s̄. q ma. ac. po. c. fi. sz nos de iudice h̄ ñ credim⁹ qz nō cauet iure. alij dicūt q̄ sufficit q̄ faciat publice nūmati ut si aliqs est qui cōqrat de eo de usuris ꝓpareat. ar. ff. đ furtis. falsus. §. aliena. Quid si alius q̄ ille ꝯ quē agit ꝓponat hāc exceptionē. z ꝑ appellationē ꝓroget negociū. nūqd interim silebit cā sup qua impetrate sunt lr̄e. z dicunt qdā q̄ sic. hoc nō placz cū etiā si nullus cōpareat tñ ꝓuentus pōt excipere. vñ sibi iputet si ipse nō excipit. imo plus dicim⁹ q̄ alius nō admittit ad excipiendū sed solus ꝓuentus. alij dicūt si sit liquidū eū soluisse usuras q̄ ꝓstabit cautionē de satisfaciēdo si apparuerit cū debere usuras q̄ petunt ab eo. ar. C. de ꝓpē. l. vlti. ff. de iudi. in oībus. alij distinguūt ex cuius pte emittatur appellatio. C. de tē. i inte. petēdū. nos p̄cedētes distinctiones. s. p̄coniz ando cōicando z cauēdo differētias hīe locuz q̄ ꝓuentus excipit. in alio aūt non cū nō excipere possit. restituit. Sz nūqd ipsi q̄ accipiūt usuras z si non cogant restituere alijs usurarijs nūqd nō reddēt alicui. Rñ. auctoritate superioris dabūt illas alijs debitoribus usurarijs illoz̄ cr̄ditoz̄ z nō illis usurarijs a qbus ipsi usurarij q̄ mō petūt usuras extorserūt usuras. z sic exhonerat a peccato. z etiaz utilit gerunt negociū illi⁹ cui restituere tenet. z quo ad corp⁹. z quo ad aīam. vñ cū possint in hoc casu repetere q̄ sic soluissent utiliter. multo fortius ꝓpensare si postea ꝯ eos agat. ar. ff. đ nego. ge. si pupillus. iudex aūt q̄ restituat usuras alijs q̄ꝭ his a qbus accepit faciat sibi caueri ad sensum suuz q̄ nullū dānū i posterū possit cōseq ab his a qbus accepat usuras. audiat. hic appz hāc exceptionē declinatoriā fori.

Um i dioc. tua. dubitatur. coī fama. argumētis. i. legitis ꝓbationibus. uel dic q̄ appellat argumēta famā publicā cū aliqbus alijs āminiculis. ar. xxxv. q. vi. si duo. uel dic argumēta appellari si uenditur ad terminū. s̄. e. tua. in ciui. ꝓsuluit. uel si facit emptiones sb̄ ea cōdictione q̄ teneat restituere aucto p̄cio. uel sibi retētis fructibus. s̄. de emp. ad nostrā. s̄. de pig. illo. uel qz appareāt instrumēta usurarū. uel qz cellas tz ad pecuniā mutuandā. aliquādo enī ex p̄sumptionibus iudicat. s̄. đ elec. cū ex officio ij. silē habes in heresi. s̄. de here. excōicamus. silē. z in adultes rijs. ff. de adul. maritus.

Alubiter cōputādos. dūmodo honera matrimonij sustineat. recipit enī fructus ꝓ interesse z nō ꝓ usura. sic etiā nō est usurarius fideiussor repetēs usuras q̄ꝭ soluit ꝓ debitore. uel si accepit pecuniā sub usuris ut satisfaciat creditori apud quē fideiussit. s̄. de fideius. puenit. z. c. constitutus. z dicimus q̄ q̄diu marītus tenet alere uxorē tādiu pōt uti fructibus nō ꝓputatis in sortē. sed postq̄ nō đz eā alere nō đz fructus accipe. vñ credimus q̄ si mulier habet pignora dotis sue post mortē mariti q̄ đz fructus illos i sortē ꝓputare. fructus. C. de iure do. ꝓ honoribus.

Jchael laycus. suo. cū enī ex p̄sona patris agat eius p̄sonā defendere đz. ff. de reg. iu. ex q̄ persona ff. de ꝓcu. seruū. §. penul. imo qđ plus ē si nō egerit ex p̄sona patris tm̄ obstat ei exceptio si pater uel ille cuius heres extitit usuras accepit etiā si nihil ad heredē peruenerit s̄. e. tua. s̄. de rap. in lr̄is. xvi. q. vi. si qñ. xij. q. ij. epō. qui māda. nō enī ꝓuenit heres ex q̄ꝭ maleficio sed ex quasi ꝓtractu rōne indebiti soluti. uel ex iniusta cā soluti. insti. de obli. que ex qua. de ꝓtra. z nō solū repellit rōe usurarū quas suo noīe ꝯxit sed etiā carū quas noīe aleno. xlvi. di. sicut nō suo. Sz qđ si iste agēs nō pōt satisfacere illis a qbus usuras accepit. Rñ. q̄ p̄stita cautione q̄ restituet si poterit admittet ad petēduz usuras. nā spoliator restituit ut possit alij restituere. s̄. de restitu. spo. oli. nā z ubi nō pōt statim soluere admittitur fideiussor. ff. de re iudi. l. iiij. §. ait aūt ꝓtor.

Uanto amplius.

Auiganti periculū. fatemur tm̄ q̄ si nauigās pro eiū accipiat uel aliud ut pecuniā secū ultra mare deferet ubi sibi redditurus siue periculū in se reciperz siue nō nō esset usura sed locatio operarū. sed ubi nō accipit p̄cū tantū ut portet sed negociatori dat ut in ea negociet h̄ ē usura. qz pecunie nullus est usus uel utilitas utēdi. nec deteriorat utēdo. lxxxviij. di. ejciens. periculū. z ex hoc dicim⁹

q; si aliquis paratus erat emere merces ad portandu; alibi uel ad seruādū certo tēpore q; posset inde lucrari. ⁊ alius in digēs pecunia ad eū ueniat ⁊ offerat eandē pecuniā cū lucro sperato in loco quo ire uolebat ⁊ in termino se redditurū ꝓ mutuū usura ē ꝑctus hmōi. nec scio eū excusare lic;. s. alij ꝯdi xerint. eo tēpore. de hoc nō. s. e. i ciuitate. in gl. huius. ven diturus. qa si uēdere uolebat stati ꝓ alio ꝓcio minori si sta ti; ꝓciū solueret usura eēt adminus aio. s. eo. in ciuitate. ⁊. s. e. cōsuluit. ⁊ eodē mō si lōge ꝓcio maiori uēdat. ar. ciusdē de cre. ꝓsuluit. Itē si uolebat hic uēdere merces. ⁊ inuenit alium q; stati dat ei h̄ tm̄ q;tū alibi eēt uēditurus cum labore suo ⁊ periculo multo nō videt usura dūmō ꝓputatis periculo ⁊ la bore nō plus accipiat q; ibi quo portare uolebat. ꝓbabiliter ꝓsumit accepturus. nā qua rōe tēporis poterit car⁹ uendere eadē rōe rōe loci. s; si pecuniā accipiat usura ē ⁊ etiā mutuū.

¶ De crimine falsi. Rubrica.

Alsidicus. testis iudici. bune iudex ex ordinē pu nire pōt durāte cā. C. d̄ testi. nullū. post li tē aūt finitā accusat de falso. ff. e. l. i. §. i. le dit. hic punit iuxta modū lesionis. iij. q. ix. nihilominus. C. de testi. nullū. occultat. exquo officium t estificādi assumpsit. uel si aliter non pōt liquere ueritas.

Up eo retineri. si eni; est psona suspecta nisi sint clerici. alij ꝯ ⁊ maxie si sint sue iurisdictiōis ordina rie. idem credo ⁊ si sint eiusdē iurisdictiōis delega ti quo ad h̄ q; ordinarius ad mandatū eorum capiat.

D audiētiā nr̄a;. caracterē. q; ñ ita ꝓfunde insi geat ut sāguis effundat s; tm̄ cutis offendet ne sit ꝯ s. de rap. in archi. s. ne clerici sni a;. S; ꝯ. C. de pe nis i metallo. ubi dr̄ q; facies ad imaginē celestis pulchritu dis figurata stigmate ñ fundet alis fidet. s; h̄ stigma nō est si gendū in facie s; in manu uel alio mēbro. uel est h̄ speāle in odiū tāti crimis. d̄ hac mā nō. v. q. v. illi qui.

Ura sepe mā. sedē. illi enī q; ñ sunt apd̄ se. ap. nō ligant hac ꝓstitōe. deputati. hi sūt bullatores. sub taceat. p sni a; ñ ipso iure. pene. n. excōis ipo iur̄ sunt iflicte.

Icet ad regimen.

Uā graui. frēs. q;; dns papa uocat cardinales frēs. s. de of. leg. officij. tm̄ simplices sacerdotes uel diacones ñ uocat in lr̄is suis cū eis scribit s; filios i plurali. olim erat ꝯriū. xxxiij. di. cōis.

D falsariorū. neq; bit. supplet qdā nisi. pb; igno rantiā exhibēdo actionē. C. de falsi. maiorē. nō eni ꝓmittit falsu; sine dolo. ff. e. diuus. uel dic q; tūc ñ excusat ignorātia cū nō pcessit exaiatio cū ex h̄ fuerit in dpa q; non exaiauit nec a peritioris q̄siuit. xxxvij. di. §. vlti. ff. de iu. ⁊ fac. ig. regula. si aūt pcessisset exaiatio ⁊ appeat eū. pba bilit deceptū. ⁊ oñdat actorē ut dictū est excusat. j. de ex. pre. int dilec. j. c. pri. Itē hec decre. logit tm̄ in lr̄is dñi pape. in alijs aūt secus. Itē exaiatio est habēda diuersimode. na; in lr̄is q; sunt dē gra uel ꝯ ius uel ꝯ utilitatē publicā maior idi gnatio ē necessaria q; in lr̄is d̄ simplici iustitia. j. e. c. pri. C. si ꝯ ius uel pub. uti. rescripta. iferius. ibi incipiūt pene iste q uero sub noīe. inodatos. h̄ aūt canon late sni e. p quā. po testatē. utūtur. nec tm̄ fuerūt fabricatores falsitat. spoliētur. p sni a;. obiecti. forte canon ferēde sni e est. sed lra ꝯdicat. ipe trāt. sed nō p se exercēt falsitatē. sed lra ꝯ.

Ccedens. psumi. ff. de do. si oleū. §. vlti. arg. q; si qs suggessit falsu; in lr̄is de simplici iustitia nō pre sumit dolose fecisse. secus si eēt de magna gra. quia dolus ex pspicuis indicijs probat. C. de dolo. dolum.

Ex pscientia. ecclesia. de qua erat causa ad cuius amissionem se obligauit.

¶ De sortilegijs. Rubrica.

A tabulis. rē.

Extuarū tenore. astrolabij. aliq; dicāt q; si tm̄ astrolabiū in spiceret p astronomiā tm̄ q;rer; ueritatē nō peccāt. ar. hic a ꝯrio sensu. tm̄ q; ñ sunt scīe q̄ ad pietatē ducāt imo facile inducerent ydola triā dissuadēdo eis utendū ⁊ studenduz. arg. xxxvij. di. si qs grammaticam.

Ecclesia uīa. p sortē. No. nō solū platū ñ eligen dū sorte. s; nec electores. ⁊ electorib⁹. alias autē. p litibus dirimēdis l; uti sortibus. xxvi. q. ij. sors. ppetua. xx vi. q. i. nō stati. ⁊. c. seq̄n. ꝯ. e. q. c. i. so. est in. §. ij. cā. phibitiōis ē ut p assiduitatē labent in ydolatriā sicut. phibitū ē iuramē tu; ut nō labant in piurū. s. de iureiu. ⁊ si xps. §. i.

De collusione detegēda. Rubrica.

Tripta. f. v. dissimulare. cu; es; infamatus. alias eni ñ do; ingrere. s. de accusa. qualiter. uel dic q; ñ licz accusatori ab accusatiōe desistere lite ꝓtest. ⁊ ideo mandat inquiri de collusiōe ut eos puniat. ij. q. ij. si quēquam.

Rimia. preteribat. Causarū tria sūt genera. ciuil crimialis. ⁊ spūalis. a ciuili pecuniaria siue p grām siue p trāsactō; añ li. ꝓ̄. ⁊ post iudicis auctoritate ⁊ sine recedere l; nisi in famosa ac. in q; sine iudicis auctoritate trāsigere ñ l;. ff. d̄ bis q no. īfa. furti. §. pact. in crimiali uero añ inchoatā accusationē p grā; desistē l;. ff. ad turpil. mulie. ⁊. l. q;tū. post nō l; sine auctē iudicis ⁊ sine ꝓsensu rei. nisi. j. xxx. dies s; nec int̄ illos si nō fuit mācipatus tormētis. C. de abol. l. ij. uel p accusatiō; infamat⁹. v. q. i. qdā. ⁊ si alis destite rit icidit in turpil. si intēdit publicū crimē. C. ad turpil. l. i. Si vo puatū ex ordinē punit. ff. ad turpil. si qs a cepe. trāsigē āt aliquo dato i crimie pu. ñ l; ⁊ si fiat trāsactio nulla ē ⁊ accusa t⁹ habet. p ꝓfesso. C. d̄ trāsac. trāsiger. ff. d̄ pua. in oīb⁹. nisi tal sit crimē qd̄ irrogat penā sanguis. q; l; tūc trāsigere nisi in a dulterio. C. d̄ trāsac. trāsigē. s; h̄ q; accipit icidit i turpil. ff. ad turpil. ab accusatiōe. s; in alijs crimib⁹ q̄ nō irrogāt penā san guis trāsigere ñ licz. ij. q. iij. §. puaricato;. in loco illo in oīb⁹ licz nisi in crimie falsi. ut in pal. l. trāsigere. ⁊ est rō q; sepe ad pecuniariā extimatiō; referet. s. ubi q̄stio pecuniaria agit. Et idē dicūt aliq; in puatis crimib⁹. ut furti. vi bo. rap. pdcā rōe. nec vnq; inuenit. phibitū. fm can. aūt fere omne crimē ē pu blicū puto. nec ab aliquo p trāsactiōe; discedet licz. ut h̄. ⁊ p totū ti. posset tm̄ dici q; iustis cauī ispectis ubicūq; epus pōt dispēsare in puat; crimib⁹. ⁊ trāsactiōi ⁊ simplici renūciationi auctez pstare. v. q. ij. sic pmates. xc. di. discidēt. s. a spūali aūt cā siue sit ingsitiois siue denūciatiois. siue de reb⁹ spūalib⁹ ex cā licz p grā; discedere. q; āt sine cā discedit punit. ij. q. vij. q̄ ppter. ar. s. de calū. c. fi. p trāslationē aūt nō licz. s. de deci. i tellexim⁹. ⁊ nō. s. de trāsac. c. ij. ubi āt in crimiali uel spūali a liter q̄ d; accusato; desistit iudex nihilomin⁹ ex officio iqui ret. ut h̄ p totū. C. de abol. idulgere. ⁊. l. ij. ubi aūt vult iudex iusta cā discedere abol. indulgebit. C. de abol. l. i. ij. ⁊. iij. i. q. iij. si quēq;. ⁊. §. puaricato;. in cā mixta pōt recedē q̄n vult. i cā aūt ppllari silr p trāsactionē recedere nō l;. nisi ut legit. ff. de pac. iur̄. §. vlti. ⁊ ff. de iureiu. l. eum qui. §. in ppllaribus.

Diuim⁹. transactois. h̄ pensio si bona fide p acta sit nō excedit vitā paciscētis nisi interuenit au ctoritas epi. s. de trāsac. decetero. ueniēs. spoliare ⁊ quid factū est per collusionē non tenet. ff. e. l. ij.

Ptm̄ clamor. premissis. de h̄ nō. s. c. i. alioqn No. q; ubi alicui ꝓpetunt due actiōes de iure cōi. una post intētata pōt aliā intētare. ut appz in socio qui ꝯ sociū furē pōt agere ⁊ p socio ⁊ furti utrū vult ꝑmo. et utrū post vult. ff. p socio. rei. s; secus est si una ꝓpetit de iure

cõi. ⁊ altera de bñficio ꝓtoris q̃lis est nau. cau. sta. q̃ dat de bñficio ꝓtoꝝ. nã in illis si vnã eligit intelligit alijs renũciare ff. nau. cau. sta. ⁊ ita. §. si. ⁊. l. licz. §. si. ff. de scpa. l. i. §. illud. sz bis videt ꝯ. s. de in inte. re. ꝓstituꝫ. ubi dr q̃ simul q̃ plus ẽ q̃z si diuersis tẽpoꝝb⁹ admittat qs ad accusationẽ. q̃ cõpetit bñficio ꝓtoris. s. in inte. re. ⁊ ad officiũ iudicis quo dicit uen dictionẽ nullã. sz certe so. ẽ leuis. qz nos ꝟ logmur qñ alicui ꝓpetũt due actiones q̃ ꝑ ꝓsequẽdo vnã videt alijs renunciaꝛ sed decre. logt qñ tñ altera ꝓpetebat sz tñ utrãq̃ ꝓsequi ꝑ pter dubiũ. ⁊ sic põt rñ. decre. s. dr ꝑscrip. audit. in penalibus ãt actionib⁹ q̃ surgũt ex diuersis delictis ratio ipedit vna alte rã. ff. dr ꝑua. deli. nũq̃. sz si oriant ex vno delicto ãten⁹ cõcur rũt se impediunt ⁊ nõ ultra. ff. vi bo. rap. l. i. ff. dr ac. ⁊ ob. qui seruũ. si ãt actiones ñ sunt penales sz rei ꝓsecutorie scã per al terutrã exactiõz reliq̃ tollit. ff. loca. si merce. §. culpe. si aũt vna sit ꝓsecutoria rei ut rei uen. ⁊ altera penalis nãliter ⁊ ab initio ut actio furti. neutra ꝑ alterã tollit. ff. dr fur. l. si pig. §. cũ furti. nisi i casu q̃ est. ff. nau. cau. sta. §. si. q̃ est ꝓall. rõe. qz eligẽdo alterũ de duob⁹. s. ius cõe uel bñficũ ꝓtoris alteri renũciare videt. est ẽt ali⁹ casus. ff. dr fur. si is cui. ubi dr q̃ si alicui ꝑ re ꝓmodata ꝓpetit actio furti ⁊ cõmodati q̃ vna ꝑ alterã tollit. sz hoc ẽ ea rõe. qz. s. utraq̃ actio. s. furti ⁊ ꝓmo. ꝓpetit. ꝑ eodẽ l. iteresse litẽ. sz ꝑ actionẽ furti dupleꝫ uel q̃drupleꝫ ⁊ in actiõe furti uel ꝓmo. tm̃ sit simplũ interesse. ff. dr re iu. nemo ex cã. § quotiẽs. si vo ab initio ñ sit penalis sicut ẽ actio. q̃ me. cã. q̃ ab initio nullã ꝓponit penã si uelit restituẽ tũc vna ꝑ alterã tol lit. ff. q̃ me. cã metũ. §. sz. No. q̃ nõ ẽ pluries ingrendũ de a licui⁹ crimie sicut nec ẽ pluries accusandus nisi i casib⁹ quos habemus. nõ. s. de accu. de his. ar. ꝯ. ij. q. v. mẽnaz. C. de pe na iudi. qui. ma. i. autẽ. sz nouo. ff. de iureiu. si duo pa. §. vlt.

De delictis puerorum. Rubrica.

Aeris grãdi. genitalib⁹. imundi tia enĩ carnis añ hoſ an nos nõ ꝓsumit. futura. ff. ad sill. l. i. etas etas enim excusat. ff. de mino. auxliũ. §. i. de conse. di. iiij. eos.

Eferẽte inultũ. i. nõ ꝓfecte ultũ. s. c. ꝓxi. ff. de mi no. auxliũ. §. i. punit tm̃ aliq̃tulũ. C. si aduer. de. l. i. ⁊. ij. C. de peñ. ipunitas. ff. dr mino. si ex cã. §. ij. ff. dr dã. ifec. dã. §. si pupil⁹. xxi. q. v. si qs cuiuslibz. cẽtuz sol. aliquã tm̃ minorẽ penã exigere põt.

De clerico uenatore. Rubrica.

Discopum presbyteꝝ uo lũtate. sec⁹ si cã recreatiõis uel acqrendi victũ. xxxiij. di. quozũdã. dr h nõ. lxxxvi. di. q uenatorib⁹

Omnibus.

De clerico pcussore.

Iquis i aliquo gradu pcussor cõsuetudine. aliter enim si se mel. lx. di. si euangelica.

Reterea.

Resentiũ lator nõ pcussit. ⁊ h ꝓstabat. alias enim si dubiũ eẽt repelleret. xxiij. q. vi. c. vlti. imo sue cõ sciẽtie relinq̃ndũ ẽ. s. de homi. petitio. ⁊. c. tua.

Ontinentia. ꝓsilio. tm̃ ñ põt dici qn̄ ꝑstiterit auxi liũ qz h ipso q̃ armat⁹ erat cũ occisorib⁹ aliqd auxi liũ ꝑstari dicẽdũ ẽ ⁊ qz pugnauit cũ alijs. si ãt nõ pugnasset sz a lõge stetisset cũ iusta eẽt pugna nullatenus teneret. uel dic q̃ h nullo casu dr irregularitatẽ ꝯxisse.

De maledicis. Rubrica.

Notuit nobis. depressionẽ ex pertinatia. xi. q. i. si qs sa. si aũt ex temeritate uenia meret. ij. q. iij. si qs irat⁹. ⁊. §. notãdũ. C. de iureiu. l. ij. qd aũt fit ex ysania miseratõe dignus est. C. si qs ipe. male. l. i. sed q dicit q̃ ex leuitate dixit h ꝓba re dz. C. de iniur. sine. ⁊ bñficij. dicebat enĩ q̃ papa mlta fa ciebat de qbus nullã potestatẽ hẽbat. Item dicebat q̃ plurib⁹. ⁊ bñficia qbus dñs muniuerat ⁊ decorauerat ecclesiã roma nã nõ erat digna ro. ec. hõe. uel q̃ nõ bñ dispẽsabat eccle. ro. sua bñficia ꝑ subiectas ecclesias.

Tatuim⁹.

De clerico excõicato deposito ministrante.

Iquis episcop⁹ iuste. idez si in iuste. abscidatur. i. excõ municetur.

Iqs presbyter iterdicto. sa cerdos. n. depositus conficit. in mod⁹. n. ꝓuati suffragij põt. xxv iij. di ꝓbatz. x. q. iij. si quis eps. excõicatũ. minori excom municatione. xi. q. iij. cũ excõicato. obseruãd⁹. ut si quis cl contẽnentibus seruare excõicationem cõmunicauerit sit ex cõmunicatus minori excõicatione.

Lerici.

Atores pñtium. si. xl. iccirco pfigit h iste nume rus. qz si plures eẽnt ⁊ oẽs ꝓpetuo suspẽderent fo te nimiã penuriã clericoꝝ pateret illa ecclia penuria etiã iusta dispẽsandi est. lv. di. ꝓsal. ⁊ sic qlibz platus ñ semp q̃dragenariũ sz alias idoneũ numerũ taxabit arbi. boni viri habito respcũ ubi plẽs uel pauciores sunt clerici. uel dic h di spẽsari. s. hũc numerũ ꝓpt scãdali timorẽ ꝓpt quẽ sepe omit tit rigor iuris. l. di. ut ꝓsti. i. q. vij. quotiẽs. q̃ itelligo uel ubi delinq̃ntes ñ defendũt se aucte. si ãt defendũt se aucte hẽtici. puta qz licitũ diceret eẽ soluere iterdictũ ⁊ celebrare tũc ñ doz miet seueritas ꝓpt multitudinẽ. l. di. dño. lxxxij. di. plũmos. de pe. di. vi. c. i. j. de ex. pl. int dilectꝫ. i fi. ⁊ h appello mltitudi nẽ ubi scãdalũ timet. si. n. nõ timeret scãdalũ ꝓpt mltitudiez ñ eẽt a cõi iure recedẽdũ. ita ne. de pe. di. iiij. q vult. ad tẽp⁹. in alijs etiam post tempus potent dispensare de speali aucte pape ⁊ non aliter. xi. q. iij. si quis episcopus.

Llud dñs. excessuz. tã de trãslatõe q̃z dr celebra tiõe p⁹ excõicatiõz. ordinari⁹. uere nec ordinarius nec dele. dz ꝓcedẽ ad excõicatõz nisi monitõe ꝑmissa. xxiij. q. iij. de illici. j. dr sen. ex. sacro. sz tm̃ lata tz. ille tm̃ q̃ nesciuit eũ dele. iustã habuit excusatiõz lz tut⁹ fuerit fuare sniaz excõica tiois. in h. si ꝓbabilit ignorabat als secus. s. dr postu. ad h. uitare. cõionez fidelũ. ar. q̃ excõicat⁹ dz vitaꝛ cõionẽ hoiuz

Raternitati.

Stulastis. dispẽsatũ. cũ papa ñ retĩcat dispẽsati onẽ sibi eps dispẽsare põt. j. dr sen. ex. nup. ꝓpt h. qz celebrãt i locis iterdictis. in odati. sniaz in eos specialit lata ñ ipo iure. talia. s. celebrare i ecclesijs iterdictis exquo ꝓpt h sunt excõicati. nos dicim⁹ id siue ꝓpt h sint ex cõicati siue ñ. nã exquo celebrãt i loco itdcõ hãc penã sbcũt.

Roposuit ꝑ testes. no. simul ab utraq̃ pte testes ꝓduci. s. dr testi. cũ tu. s. dr ꝑscrip. illud. eos. s. bur gẽñ. clericos ⁊ fautores. cõicauit. isufficiens fuit h excep. sz ẽ ꝓsumptio. xciij. di. si inimic⁹. xi. q. iij. qb⁹ epi. Item ea rõe qz forma i absolutõe fuãda est. ⁊ iõ ñ videt sufficẽ cõi catio etiã ꝓlati. j. dr sen. ex. cũ desideres. alij dicũt q̃ exquo a liqs habet ꝑ absoluto ⁊ maxie ab excõicatore sine aliq̃ ꝓba tiõe sufficit ei lz ꝓstet eũ aliqñ fuisse excõicatũ nisi ꝓbet alias eũ adhuc excõicatũ esse. de absolutiõe. burgẽsiũ clericoꝝ ⁊ fautoꝝ. ꝑ diffinitiuã. no. ñ sufficẽ ꝓbare aliquẽ excõicatũ fuisse nisi ꝓbet q̃ tpe electiois haberet ꝑ excõicato. sz certe h ẽ ea rõne. qz sic dederat articulũ quẽ ꝓbaꝛ uolebat sup eo tm̃ ñ deposuert testes sz sup eo tm̃ q̃ fuerat excõicat⁹ sup quo ñ ualẽt depositiões tãq̃ nõ iuratoꝝ. s. dr testi. de testib⁹. uel dic mel⁹ q̃ nũq̃ ꝓbauit eũ aliqñ fuisse excõicatũ. nec ꝓfessio sua ꝓiudicabat sibi cũ ñ fuerit ꝓfessus q̃ eis fauorẽ ꝑstiterit ul̃ q̃ noiatim in eũ excõis snia lata sit. ⁊ bñ dicim⁹ q̃ si aliqs ꝯ ad uersariũ suũ excipet tu ñ debes audiri. qz tu es excõicat⁹. uel qz snia excõis i te lata fuit a q̃ ñ es absolut⁹ si eum ꝓbauerit

fuisse excõicatuz aliqñ semp tãqz excõicatus repellit nisi ꝓbauerit se cẽ absolutũ. nec ẽ h ꝺnũ q nõ. s. de acc. sup his. ubi dixi q si qs obiecerit alij tu ñ potes agẽ qz ī te fuit ſnīa lata q nisi solueres. ī. x. dies q cẽs excõicaꝫ. nã tũc ñ sufficit ꝓbare q talis ſnīa lata sit nisi ꝓbet q ad diẽ ñ soluit. z ẽ rõ diuersi. qz in ꝑ casu ꝓstat eũ fuisse ligatũ cũ ſnīa pure lata fuerit. in se cũdo ãt casu qz ſnīa ñ pure ſz sub ꝓdi. lata fuit nõ ꝓstat eum esse excõicatũ nisi ꝓbet excõicatio z cõdictio.

Pdlice se. suspensionis. ab offi. ignari. ignorãt in uos latã suspẽsionis ſnīam de facti ignorantia.

I celebrat peccet. qz est in mortali peccato. s. q mc. cã. sacris. vñ suspẽsus est quo ad se. i. q. i. sacerdotes. irregularitatis. quo ad h ut si medio tpe celebrauerit. s. postqz cõicauit excõicato ñ possit ulter⁹ celebrare sine dispẽsatiõe pape. xi. q. iij. si qs presbr. z. c. se. z idẽ q h dr ꝺ istis cõicãtib⁹ excõicato idẽ dicẽdũ est ī notorio fornicatore. z ī simoniaco z alijs oĩb⁹ suspẽsis a iure cũ z bi suspẽsi sũt a iure de qb⁹ hec decre. loqr. xi. q. iij. cum ex. z. c. se. z ubi ẽ eadẽ rõ dz cẽ idẽ ius. in suspẽsis ab hoie sec⁹ dicendũ ẽ. qz si celebraret ꝓdicte irregularitatẽ notã incurrent. xi. q. iij. si qs presbr. z c. se. alij tñ dicũt hos. s. cõicãtes cũ excõicatẽ z illos q ꝑ saltuz ꝓmouẽt. lij. di. c. i. cẽ suspẽdendos z ñ cẽ suspẽsos a iure sed tñ ꝓpter peccatũ ꝓhiberi a sacramẽtẽ. z h uer⁹ videt. qz si iure suspẽsi eẽnt celebrãdo ficrẽt irregulares. z fac ad h bñ. s. de re iu. cũ eterni. nõ. ī. ꝺ sen. ex. cũ me. tñ alij aliter dixerũt. s. ꝺ coba. cle. sic. ad idẽ ꝺ sen. ex. solz. irregularitatis. qdã sup hac mã dicũt z ut videt melⁱ⁹ q qtũcunqz sit excõicaꝫ minori ex cõ. siue ab hoie siue a cañ. semp ẽ irregularis si celebrat. xi. q. iij. si qs ꝓsbr. z. c. se. in suspẽꝑ aũt distinguũt qdã qz qtũcũqz qs suspẽdit a iudice siue ad certũ diẽ siue ppetuo siue quouscz peniteat semp si celebrat ẽ irregularis. hmõi. n. suspẽsi nũqz debẽt celebrare nisi pr⁹ ſnialit absoluãt ꝑ iudicẽ sic ſnialit sũt suspẽsi. aliq tñ dicũt ꝺ in ultimo casu. s. qñ suspẽs⁹ ẽ quouscz peniteat. sz certe ꝑ prius facẽ multuz. ij. q. v. ꝓsbr. ubi dr de tali q ad arbitriũ suspẽdentis satisfacẽ dz. z hmõi si celebrãt añ absolutõz sũt irregulares. xi. q. iij. si qs ꝓs. z. c. se. s. ꝺ excep. aplice. in suspẽꝑ ãt a deo q̃les sũt oẽs peccatores q ĩdigne corꝑ⁹ dei sumũt z iudiciũ sibi mã. z bibũt. dic q nũqz sũt irregulares si celebrãt nisi ī crimialib⁹ crimib⁹. ut homici. z simonia. de qb⁹ nõ. s. ꝺ renũ. nisi. §. i. z ꝺ tẽ. or. q̃situ. hi. n. z si peccẽt nunqz tñ in cañ. repit q celebrãdo fiãt irregulares q̃ irregularitas ꝺ canonico tm̃ iure introducta ẽ. ut no. s. ꝺ renũ. nisi. §. iij. z ꝺ hac suspẽsione ul⁹ minori excõ. bñ distiguit. xi. q. iij. audi. in suspẽꝑ a cañ. ꝓpter crimẽ videt q fiũt irregulares si celebrãt. s. ꝺ re iu. cũ eterni. ī. ꝺ sen. ex. cũ medi. sz ꝺ nõne excõicati minori excõ. sũt suspẽsi a cañ. xi. q. iij. excõicatos. tñ ñ sunt irregulares si celebrãt. ut h. so. excõicaꝫ minori excõ. ẽ principalr suspẽsus a deo z ñ a cañ. nisi ꝑ approbatõz q ex eo appz q qcito vult penitere absoluit a quocũqz ꝓsso z statũ pot celebrare. ī. ꝺ sen. ex. nup. i si. sz secus ẽ in suspẽꝑ a cañ. qz ipsi qtũcũqz peniteãt añ tps suspẽsionis finitũ celebrare ñ pñt. ut pal. decre. cũ eterni. z cũ medi. Sz oppo. q in excõicatõe minori aliqd adiectũ ẽ a cañ. qz ī absolutõe ẽ necessaria aliq̃ solẽnitas. ī. ꝺ sen. ex. nup z. c. duob⁹. Rñ. q talis adiectio fca a cañ. q̃ ẽ tm̃ in solẽnitate ñ imutat statũ suspẽsionis uel minoris excõ. z iõ nõ est dicẽda ſnīa cañ. ꝓprie sz dei tm̃. Itẽ ñ dicim⁹ ſniaz uel suspensionez cañ. ꝓprie sz dei qñ diẽ sit suspẽsus quouscz satisfaciat ul⁹ peniteat z iõ statim post pñaz legitimã celebrare pot z ẽt si añ celebrat ñ ẽ irregularis. s. ꝺ coba. cle. sicut. ubi no. de notorio ãt fornicatoꝛ dicũt qdã q nõ ẽ suspẽsus ꝓncipalr a cañ. sz a ꝺo q ex eo appz q qcito penitz licite celebrat. s. de coba. cle. c. q̃situ. sz ꝑ cañ. in odiuz crimis aliqd adiectũ sit quo ad euitationẽ eoꝝ. s. e. tua. xxxij. di. null⁹. z. §. uerũ. sz certe qcito penituerit z h⁹ sacerdoꝺ officia sũt audiẽda. si ãt ñ sunt suspensi a cañ. ꝓpter crimẽ sz ꝓpter aliquẽ defectũ. ut illegitimi z corꝑ viciati ñ incurrũt nouã irregulari atẽ si añ dispẽsatõz celebrãt. z h ꝓuat eccl̃ia ro. qz qñ dispẽsat cũ talib⁹ simplr dispensat sup defectu z ñ sup irregularitate quã ꝺnus ex celebratõe añ dispẽsatiõz. lx. di. aplica. z nõ. s. ꝺ fil. ꝑs. uenẽs. z. c. puenit. z idẽ ẽ si suspẽsi sũt a cañ. ñ ꝓpter crimẽ sz ꝓpter ifamiã. sic sunt illi quoꝝ crimia sũt notoria q ẽt post pñaz. ꝓhibẽt celebrare ꝓpter scãdalũ z ifamiã. s. ꝺ coba. de. q̃situ. z tñ si añ dispẽsatiõnẽ celebrãt ñ credo q ꝺnus nouã irregularitatẽ. qz h ī iure ñ inuenit. suspẽsi ãt a ꝓfessorib⁹ nũqz fiũt irregulares si celebrãt añ recõciliatiõz. qz nec h iur⁹ cauet. ar. xi. q. iij. §. euidẽt. z hẽs de hac suspẽsiõe. xxvi. q. v. p to. eligũt. no. excõicatos minori excõ. ñ esse iterdcõs nec suspẽsos a iur⁹ qz sic eligẽ ñ posset. s. ꝺ ꝓsue. cũ dil. alij dicũt eos suspensos a iur⁹. iurisditõnis. ea ãt q̃ ptinẽt rõe officij ñ pot facẽ sine peccato. sz si facit ꝓferret executõz. ut h. sciẽter. s. q sciat se excõicatũ minori puta qz sciens pticipauit excõicaꝫ. irritãda. repete q̃ dixi. s. ꝺ elect. illa. irritãda. nisi egerit pñaz saltẽ tpe quo petit cassari elec. naz tũc sec⁹. ut no. s. ꝺ elec. eccl̃ia ura. uel ẽt si tũc si post elec. peniteat ñ min⁹ eius cassabit elec. qz pnia p̃sumit ficta. ut no. s. ꝺ elec. dudũ. uel dic q pnia p̃sumit sz egerit pñaz tñ eligi non pot. ppt ſniaz iuris q ꝓuatus ẽ cõtione sacrorũz nisi p absoluat. ī. ꝺ sen. ex. nup. i fi. ubi nõ. in aliss ãt crimios qz a iur⁹ positiuo ñ sũt ꝓuati ecclesiasticis sacris. sz a deo sũt ꝓuati aliud dicẽduz ẽ. s. q eligibiles sũt acta pnia sine absolutõe. z dicũt qdã acta pnia. vñ postea acta pnia licite tenẽt dignitatẽ. plus placz q ñ sũt suspẽsi ipso iure. irritãda. alij dicũt z ut vr̃ melⁱ⁹ q siue bon⁹ siue mal⁹ ẽt hẽac ul excõicaꝫ dũ tollerat ab ecclesia p elec. z ꝓfirmatiõez ẽt si fiat a pctorib⁹ ẽt ab hẽticis ul excõicaꝫ dũmõ tollerãs bñ ꝺnit in hmõi mrimo. spũale quouscz sepent palee a granis. ad h. de ꝓse. di. iij. cuz baptizat. qz iste spõsus ñ ẽ spõsus nisi ī misterio. vbũ. n. spõsus z vniuersal⁹ eccl̃ie z spũaliũ eccl̃iaꝝ z ẽt cuius aie ẽ soluꝰ xps. vñ aplis despõdi. n. uos vni viro virginẽ exhibẽ xpo. xxvi. di. acutus z ps. tãqz spõsus ꝓce. de tha. suo. z ī euãgelio. q hz sponsaz amic⁹ spõsi ẽ. amic⁹ ãt spõsi stat z audit z gaudio gaudz ꝓpter uocẽ spõsi. Itẽ iste mister alis spõsus ñ grauat filios nisi ī misterio. vñ aplis. ego plãtaui apollo rigauit dñs ãt incremẽtũ dedit. de ꝓse. di. iij. aliud. ī fi. z. i. q. i. si fuerit. Itẽ baptisat ꝺnus h ꝛc. Itẽ nõ oꝛeat colũba misteriũ maloꝝ. xxxij. di. ad h ẽ sub. §. uerũ. nec ẽ ꝺ q no. s. ꝺ elec. ꝓsideranim⁹. s. q elec. ẽ nulla ubi qs scient indignũ. illud. n. sic statutũ ẽ de iur⁹ positiuo ut tali electõe ñ obstãte null⁹ obiectus teneat elec. ab alijs fcã. fatemur tñ q iur⁹ nãli tz electio vno plus. qz tal⁹ electio q̃ nulla cẽset ꝺ iure positiuo quo ad aliã ꝓfirmet ꝑ supiorẽ erit uerus plat⁹ in misterio. z tenebũt q̃ fecerit tã in tpalibus qz ī spũalib⁹ z tñ dicim⁹ q ẽt post talẽ ꝓfirmatõz tz electio fcã ab illis q ñ peccauerãt z ad quos erat deuoluta eligendi ptãs. ut no. ī. ꝺ ex. pl. inẽ. z tñ supior ꝓfirmet elec. hmõi nõ uocato illo cui⁹ elec. ñ tenebat nõ tz hmõi ꝓfirmatio. lz. n. teneat ꝓfirmatio sine cãe ꝓgnitõe fcã ubi nullus ẽ ꝺdictor. ul ẽt ubi nullus ẽ in possessiõe uel nullus ẽ ꝓfirmat⁹ tñ ubi aliqꝺ hoꝝ interuenerit ñ ualz ꝓfirmatio. ar. s. ꝺ elec. dudũ ro. z. C. si p viz uel ali. mo. l. fi. s. ꝺ elec. trãsmissaz. z idẽ forte ẽ si ali⁹ solũmõ ẽ elect⁹ tñ ꝺ no. s. ꝺ elect. dudũ ro. suffic q electores ꝓpareãt h tñ sat⁹ dici pot q nõ tz ꝓfirmatio electiõis in ꝺdictõe nisi ci tat⁹ ptib⁹ uel a iure uel ab hoie rõe diuersitat⁹. qz electores utũtur iure ꝓuato z iõ nullũ ordinẽ ꝓuare debẽt sec⁹ aũt ẽ in ꝓfirmatore q vice iudicis fungit. ad susceptõz. corꝑis z sãguis dñi z aliorꝝ sacrorũz. cũ ergo qlibet cleric⁹ taz in dignitate qz ex ꝓstitut⁹ tã in miorib⁹ qz in maiorib⁹ ordinibus ꝓstitut⁹ ad h teneat. z excõicaꝫ minori excõ. h nõ possit nec ad dignitatez nisi ad clericatũ eligi poterit. virtutis. i. executiõis gr̃e collationẽ. hẽbat. n. executiõz q tales ordines recepit. collatõe. mirũ videt q h dr q cõicãtes excõicatis q suspẽsi sũt a pticipatiõe sacramẽtorũ saltẽ ꝓpter peccatũ. xi. q. iij. cũ ex to. nõ sunt ꝓuati collatiõe sacramẽtorũ cũ eis ñ liceat sacra ꝓtigere. exquo peccatores sunt. lxxxi. di. misteriuz. z maxie cũ sacramẽtis qbus ꝓfert executio. ut ordines sine missa ꝓferri nõ debẽt. lxxxv. di. c. i. z. c. q ad. z. c. se. Rñ. q peccat conferendo

ſacramẽta.ut hic.i.q.i.oſa.lxxxi.di.ſi q ſunt miſtri.ꝛ melius xv.di.illud.nõ illa de qbus expſſuꝫ habes.xxxij.di. §.uerũ ꝛ expone lr̃aꝫ nõ videt remotus a collatiõe ſacramẽtorũ.i.q collata ab eo ſacramẽta ñ recipiãt a ſubdit̃ ſꝫ a ptĩcipatiõe et pceptõe q̃ eũ tãgit ꝛ cõmaculat.alij dixer̃t q lꝫ ſacerdos pec cet celebrãdo miſſaꝫ nõ tñ peccat ꝓferẽdo ſacr̃a. in ꝓẽptũ. ille.n.q ptĩacit̃ cõicat excõicat̃ ſi ꝯ ꝓhibitiõeꝫ ꝛ iterdictũ ſu periorꝭ ñ ꝓfert executiõꝫ h̃ nõ eſt uerũ ſicut hic appꝫ.nec trã ſit excõicatio ad tertiã pſonaꝫ.xi.q.iij.qm̃ multos . intellige i gr̃ h̃ qñ ſupior expſſiꝫ interdixit cõicantes excõicatis qꝛ tũc nõ poſſꝫ ꝓferre executiõꝫ cũ ſint ſuſpenſi.ut nõ.ſ.de ſciſma. c.i.feriẽdus.p ſniam.

De clerico non ordinato miniſtrante. Rubrica.

I quis baptizauerit.niſi ĩ neceſſitate.xxi.q.i.ad limina. ℵ lr̃is.ei tãq̃ ſacerdoti.miſſa rũ.h̃ ñ ꝓfert.lxvij.di.pſbr̃.i.q vij.dalbertuꝫ.de bñficio ãt nõ. q q̃ſi ſemp in bñficio lꝫ diſpẽſare epõ.nã diſpẽſat cũ nõ ordinato celebrãte.ut hic.ꝛ cũ homicida .ſ.d̃ cle.pug.in dnel.c.fi.l.di.ſtudeat.

De clerico per ſaltum promoto.

Je littere.

Ontinebãt.pretermiſſo .liij. di.c.i.

De eo qui furtue ordines recepit.

Eniens. antabematis. licꝫ p ĩtimatoꝫ anathematis non poſſit cum tali niſi per papam diſpenſari ut hic.non tamen eſt excõicatus.

Um.h.latoꝛ.abbas. No.abbatẽ diſpẽſare. ſile ſ.d̃ ſen.ex.cũ illorũ.als.n.niſi ubi inuenio expſſuꝫ nõ credo q abbas archidia.uel alius ꝓlatus ſub epõ poſſit diſpẽſare.minores.n.ꝓlati ardua ad epm̃ deferre debẽ..ſ.d̃ of.archidi.ad h̃.qdã tñ dicũt q capitulũ diſpẽſat ar.ſ.de ꝓben.cũ nõ ign̄o.de ſimo.ex inſti.xvi.q.i. uel eccl̃ia. ſꝫ nos nihilominus videmus q̃lr̃ illa capitula ꝓ eis faciũt.

Notuit nobis.licentia.ꝛ ſuo iure.ſ.c.i. alij ꝯ. ordinat̃ aũt a nõ ſuo epõ ſuſpẽſus eſt. ut habes h̃ d̃ quolibꝫ tñ viro noto ꝛ bone fame q ubi ꝓuerſat habeat̃ ꝓ noto ordiato etiã ſic longo tp̃e hacten̄ ordinat̄ ha bitus ẽ credã tñ bñ ordinatũ.nec cogit̃ alit̃ ꝓbare.hec.n. ſũt ſufficiẽtia argumẽta ſue ordiatioiſ.ar.ſ.d̃ cleri. p.int̃. ꝛ.c.ſe. ix.q.iij.lugduñ.ſꝫ ſi aliqd pdictorũ deficeret nõ ſtarẽ pſũpti onib̄ pdictis niſi alias de ſua ordinatõe,pbaret etiã videtur q pdictis pſumptiõib̄ ſit ſtandũ.ꝛ ſi ꝓſtet eũ ab alieno epõ ordinatũ cũ.n.h̃ peccatũ in ſuũ tñ ꝛ nõ alienũ piculũ uergat minus exacte,pbatioẽs ſufficiũt.ut nõ.ſ.d̃ cle.per.c.i.vñ di cũt aliq ꝛ forte ñ male.q ſi epõs ad quẽ ptinebat ei̇̄ ordinatõ ꝛ cui̇̄ iuri detrabit̃ p ipſius ordinatõeꝫ nollet eũ recipe ,p ordinato.uel nollꝫ hr̃e ,p ordinato ſꝫ ,p ſuſpẽſo tãq̃ ordinato a ñ ſuo epõ q bñ põt etiã ſi ſit bone fame.ꝛ ſi oĩa pterm̃iſſa iteruenĩũt niſi,pbet ordinatus q de ſua auct̃e fuit ab alio ordiatus.alij tñ ꝯdixerunt ꝛ maxĩe ubi eũ in ſua pñtia admiſit ad ſeruiẽdũ in ordie ſuo.in electõe ãt ſi ꝓſtet eam factã p eos ad quos ñ ſpectat de iure cõi ſemp añ ꝓfirmatoꝫ ꝛ poſt ꝓfir matoꝫ factã ſine cãe ꝓgnitõe opꝫ electũ ,pbare poteſtatẽ datã electorib̄.ſ.d̃ ap.ꝓſtuit̃.ꝛ idẽ ẽ in iudice.qꝛ ſi ꝓſtet eũ non hr̃e iuriſditoꝫ ſup litigãtes ſemp oportꝫ eũ,pbare iuriſditõeꝫ quouſq̃ ſnia trãſeat in rẽ iudi.idẽ eſt etiaꝫ poſtq̃ ſnia trãſit ĩ rẽ iudi. ſi ps q̃ dicit eos nõ iudices nũq̃ ꝓparuit iuri coraꝫ eis.ſi.n.paruiſſꝫ coraꝫ eis poſt li.ꝓ̃.ſi uellꝫ poſtea ei dicẽ ali qd ꝯ eius iuriſditoꝫ incũberet ei,pbatio.C.d̃,pbat̃.l.fi.ff.de ,pcu.pomp.§.rati. Sꝫ qd ſi ptes ſunt pñtes ꝛ ptereũt has ꝛ ſiles exceptiões.nec iudex eas mouebit cũ liceat ptibus eas pterire.ſꝫ ſi ptes ſint abñtes iudex qui̇̄ dꝫ ſupplere defectum ptis eas debꝫ ,pponere.ꝛ ſi eas omittat poſt ſniam ꝓfirmatã p ſecũdos iudices poterit ps abñs ꝛ ꝓtumax dicere q p̃mi iudices nõ habuer̃t iuriſditoꝝ.alij tamẽ ꝯdicũt ꝛ forte bene ꝛ h̃ quidẽ obtinẽt in ,pbationibus fundamẽti.l.iuriſditiõis ꝛ poteſtat̃ iudicis electorũ uel aliorũ ꝓſimiliũ.in,pbationibus aũt q fiũt in cauſis que,pcedũt ordine iudiciario qs probar̃ dꝫ longus tractatus ẽ de,pbationibus ꝛ de teſtibus ꝛ pluri bus alijs locis iur̃.ꝛ parũ pſumit̃,p his q̃ fiũt in iudicio niſi ,pbent̃.ſ.de,pba.qm̃.niſi in his q̃ relinquunt̃ eius arbitrio. ut ĩ dilatiõibus ꝛ purgatiõibꝫ dãtis.ff.d̃ iu.deli.l.i.§.ſi.ij.q vij.p totũ.ſꝫ ꝛ ibi ſi aliq̃ ptũ ,pbaret malã dilatoꝫ latã reuo careẽ.ſ.de dila.c.i. Jtẽ ,p eo pſumit̃ licet parũ etiaꝫ ĩ iudicio ſup his que ptinent ad eius officiũ ut in fructũ ꝛ ĩpenſaruꝫ reſtitutione.inſti.de of.iudi.§.i.ꝛ p totũ.ff.de re.uen.plane. ꝛ ſic eſt in multꝭ alijs.ff.de mino.q ſi minor.inſti.de le.§.ſiĉ. C.de tranſactio.age.ex̃ iudiciuꝫ aũt ſi aliq̃ facit que ptineant ad officiũ ſuũ ſemp pſumit̃ bñ facta niſi,pbet̃ ꝯ ꝛ ſemp ẽ obe diendũ.xi.q.iij.qd ergo.xxxij.q.i.qui dele.ſ.de tẽ. ord̃.ad aures.j.de pur.ca.c.ij.ſ.de of.or.irrefragabili.in prin.ſ.de ap.ad noſtrã.ff.de iudi.iudiciũ. De ſolẽnitatibus aũt ex̃ iu diciũ inter ptes ꝛ inter alios ſemp pſumit̃ interueniſſe cõſen ſum niſi ꝯ,pbet̃.C.de ꝯben.ſti.l.i.ꝛ penul.ſꝫ cũ ſolẽnizat̃ pro batio ,pcedat tm̃ ex ,pbatione uel pſumptione cito p alias ,p bationes tollit̃ talis ,pbatio.ſ.de pſump.qꝛ ueriſimile. et in pluribus alijs.c.eiuſdem ti.ſ.de renũc.ad h̃.C. de fideiuſ.l. penul.ff.de pollu.q̃cunq̃.ff.de fal.l.penul.C. de fide inſtru. l.ſi.ꝛ ex h̃ videt̃ q ſi aliqs dicit defectũ forte iteruenĩſſe in ele ctionibus.puta q nõ ſit factũ ſcrutiniũ uel collatio habita ul cõis electio ipſi opponẽti incũbit,pbatio huius negatiue. Et hec uera ſunt niſi ubi ius forma dicit,pbandã.j.de ſen. exc. ſacro.in prin.ſ.de teſti.in oi.ꝛ niſi ius precipiat interuenire ſcripturã.videt̃ enĩ ius ꝑcepiſſe q ſcriptura interueniat ut p eã ,pbet̃ ſolẽnitas.j.de ſen.ex.cũ medi.ſ.de ap.cordi.x.q.ij. h̃ ius.§.inter p̃dtũ.ꝛ.§.ſe.cõtra has ãt ,pbationes q̃,pcedũt ex pſump.tm̃ facile admittit̃ in ꝯrũ,pbatio.ꝛ etiã iudex d̃ fa cili ingrit. Jtẽ no.q ſemp in iudiciis ꝛ ex̃ opꝫ ,pbari factum ſi dr̃ factũ ꝯ ius.uel ſi dicat ſolẽnitatẽ deficere illud ,pbare dꝫ ff.d̃,pba.ob ea.qꝛ oĩa licent niſi ,pbent̃ ,pbibita.xx.q.ij. ali ud.ff.de teſti.l.i.§.i.ꝛ.ff.ex q.cau.ma.nec nõ.§.q.ff.de,pcu. mutus.§.cũ querit̃.

De exceſſibus prelatorum.

Eruenit. ꝛ exactiões. Oẽs aũt exactiones intelligunt il licite niſi a iure ꝓcedant̃.x.q.iij.qꝛ. ul cõ ſuetudine.ix.q.iij.conq̃ſtus. uel ſtatuto. charitate.moderatũ aũt auxiliũ cũ cha ritate poſtulare põt.ſ.de cenſi.cũ aplus.nõ.de his que fi.ab epi.ſine ꝓſen.ca.q̃nto.ſuſpẽdere.loquit̃ epõ.ꝛ hoc ẽ uerum q epõs nõ põt ſuſpẽdere clericos uel eccl̃ias interdicere ĩ p petuũ.uel ad longũ tẽpus multũ ſine ꝓſenſu capli.ſ.de his q̃ fi.a ma.pte.ca.q̃ſi.ꝛ h̃ maxĩe obtinet ubi,pcedit ex officio. forte ꝯ pſentẽ uel abñtem.nã tũc eſt cũ maiori maturitate ,p cedendũ.ſꝫ ſi in iudicio qs ſit ꝓtumax ſolus epõs uel quilibꝫ alius iudex pdicta facere põt.ſ.de of.dele.ſane.ꝛ etiã excõi care.ſ.de of.dele.ex lr̃is.ſed ſi ꝑpetuo deberet epõs ſuſpẽdeꝛ aliquẽ ab officio ꝛ bñficio etiã in iudicio credimus q ñ de bẽt facere ſine ꝓſilio capli.qꝛ magna q̃ſtio eſt h̃ ſine cõſilio ca pituli facere nõ dꝫ.ſ.de his q̃ fi.a pla.q̃to. Jtẽ ar.xv.q.vij. epõs.xxxij.di.quorũdã.l.di.ſtudeat.nullus. Jtẽ qꝛ ſol̃ ho mo ꝛc.lxv.di.epõs.ad tp̃s aũt ſaltẽ modicũ credim̄ aliquẽ p latũ poſſe ſuſpẽdere ſubditũ ſine monitiõe imo ſine cãe cog nitiõe ſi culpa uel delictũ coraꝫ iudice fiat.arg.ꝯ.xlv.di.c.i.ff. de penis.moꝛis.xxxv.di.c.vlti. Sꝫ oppones mirũ ẽ q epõs nõ põt ferre ſniaꝫ ꝑpetue ſuſpẽſioĩs ꝛ tñ delegatus ei̇̄ poſſit

s̄.de excep.apostolice. Rñ. q̄ delegatus ppetuo nō suspendit nisi reqsito ꝓsilio delegātis.s̄.de of.dele.si ꝓ debili.ad h̄ etiā facit.c.allegata.quozūdā.studeat.t delegās eps ꝓsiliū capli reqret. Itē qdā dicūt necessariā esse monitōz in interdicto t suspēsiōe.s̄.de ap.repe.t q̄ ꝓ nulla cā posse quē suspēdi nisi ꝓ ꝓtumacia sic in excōicatiōe.in hoc.n.t interdictuz t excōicatōz ꝓparat.ar.s̄.o ap.ad h̄.qm̄.t ar.xij.q.ij.hi q.sz certe h̄ nō credimus cū inueniā sniaz suspēsionis fieri ꝑ deli quentē etiā nō ꝓtumacē.v.q.iiij.in loco.ij.q.i.nemo. ibi.n. ponit excōicatio,ꝓ suspēsione.j.o sen.ex.sacro.in ꝑn. dat.n. ibi pena.vñ sic erit in hac pena ut in alijs ut ꝓbata culpa uel notoria exīte iponi possit sine monitōe t penitēti t correcto sz in snia excōis ē secus.q nō est pena pure sz medicina.ij. q.i.multi.h̄ aūt bñ fatemur q̄ qñ ꝓ ꝓtumacia infert nō dz i ferri nisi ꝑ incorrigibilē t ꝓtumacē sic nec missio in possessiōz ff.de dā.infec.nisi.§.si forte.in eo aūt suspēsio uel interdictuz simulitudinē hz cū excōicatiōe.qo legit.s̄.o ap.ad h̄.qm̄.

Dh̄ qm̄ episcopus liberas. no.epuz nō posse ꝓcedere ꝓuil.in ꝓiudiciū alteri.ix.q.iij. cōquestus. ꝓ ꝑncipalē.de hoc nō.s̄.ut ec.bñ.ut nostruz. in fi.

Daures nostras. itēdere.t male.ordinans.satis pōt h̄ esse de iure q̄ exquo ille ad quem ptinet ordinare ecclesiā eā male ordiat q̄ cassata mala ordinatōe supioz illā ecclesiā ordinabit t nō ille cuius ordiatō cassata ē.ar.j.e.inter dilec.in fi.nos tñ h̄ nō fatemur nisi i casibus ubi exp̄ssuz ē in iure.uel nisi iudex in penā deliquentiꝫ sniaIiter hoc sibi retineret.sed forte tunc de iure est quando i eo casu ad alium ipsa electō deuoluit.nā non debet sibi ius ad alium deuolutum retinere.

Lerici.

Ane.libertatem.nulla differentia habita utrū libertas in ꝓuil.ꝓtineat. aut i generalib⁹ canōibus ut h̄.x.q.iij.q2 eo.idē etiā si forte ꝓscripserint.

Llud etiam assumentes. Nota penam illoruz qui in bñficijs sibi mutāt cām possessionis.

Um ad quozūdā.ꝓsilio.s̄.o cēli. cū aplis.,ꝓ illus.,ꝓ excedētibus.n.numeruz laterañ.ꝓcliꝫ ñ pōt aliqua snia ferri in eū si denegauerit debitū.arg.ff. de aq̄ co.l.i.§.iulianus.t.§. Itē queri.x.q.iij. q2 ꝓgnouim⁹ ūmo q̄ ep̄us iniuste abstulit restituet in quadruplū.xvij.di. qm̄quidē.C.ad.l.iul.repe.l.i.auten.ut li.ma.§.t hoc quoqz nō tenere. No.speciale ut snia excōicatiois a suo ep̄o lata nō teneat.uel dic q̄ nō est speciale in h̄ casu.sed h̄ intelligitur quādo exprimit errorē in snia.puta excōico te nisi me recipias t ultra numerū p̄taxatū.nō tenere.nos dicimus generale ius qo hic dicit sez q̄ si subditus alicui⁹ sit ꝑuilegiatus in aliquo capitulo a papa q̄ si p̄latus illius ecclesie cap̄. fert in eū sniaz excōis q̄ nō tz.ut hic.j.de ꝑuil.cū capella.t.c.q̄to.

Jcut vnire.vnio.de vniōe no.s̄.ne se.ua.c.i.epi no.q̄ q̄tūcunqz plene eccl̄ie spectēt ad abbates ñ lz eas eis vnire.uel vnam alijs subijcere.hoc enim est speciale tantum.ut hic.

Uāuis sit graue ꝓsiteri.de confessione no. s̄.de elec.ꝓ ingsitionē.ꝓsiterit.habito legitio processu ꝑ eū.uel ꝓ inquisitionē.uel ꝓ accusatōz.uel alio mō.nec,pbatur ꝓ hoc q̄ ꝓfessio facta ex̄ iudiciū ꝓiudicat.q2 hic nō depoñit,ꝓpter fornicatōz de qua nō ꝓstat.si.n.de ea ꝓstaret ñ cogeret⁹ marit⁹ recipe eā q̄ hic ꝓcipit.sz iō punit q2 ex tali cōfessione appareat eū maledictū detractorē leuē quozū quilibz ad eius pniam alis penā sufficit.

E lris cādētis.hec purgatio oīno interdicta ē.j. de pur.ca.ex tuaz.ij.q.v.§.mēnaz.s̄.ne cler. sniaz euaserit.h̄ v̄ba nō solū ep̄o q̄ potestatē hz.sz ēt in alio ꝓsiliatore irregīaritatē adducerēt.l.di.si qs viduā.s̄.ne cleri. sniaz militudine.t sic auxiliū dedit suspēsiōi eius uel mādatū tacitū,ꝓpt̄ q̄ ē irregīaris.l.di.si qs viduā.iueniri. vñ ꝓ codē est ac si ñ uenisset.xi.q.iij.certū.nō.n.liczꝫ ꝓmo calūnias latitare.ff.ex q.cau.i posi.ea.fulcimus.§.sciēdū. Itē no.nō ē necesse i eo q̄ de cōtumacia uel culpa notatus ē q̄ ꝓueniat ad eū pemptoriū.s̄.q si.sint le.cām.platū.s̄.o clc.ꝓiug.tue. vij. q.i.pñtiuz.C.de iudi.,pperandū.§.t si qd.ff.de cuic.si uero t.l.si dictū.§.si ꝑsente.ff.locati.itē queri.§.exercitus.ꝑ.s̄.ut li.nō ꝓtest.qm̄.ff.de iureiu.l.penul.ff.q̄ sen.sine ap.re.l.ij.et C.quo t qñ iu.ea.iij.q.ix.caueat.sz ꝑria loquūt ubi absens nō notat de calūnia uel culpa. amouentes.nō ferī snia ꝓtra istū depositiōis ab ēpatu.sed dicet iudex amouco talez ppe tuo ab eccl̄ia albigañ.sic.s̄.o dc.ñ resi. ex tue. melius videt qo exp̄sse in eum snia depositionis ferat.s̄.de do.t ꝓtu. ueritatis.amouētes.j.c.ij.g.melius.

Ater dilc.fil.public.alienatorem.no. q̄ crim̄ opponit nō tm̄ electo ꝓfirmatōz petēti.s̄.o clec.duū.imo etiā opponit ei q istitutus ē añq̄ adipiscat possessionē ut h̄.dūmō laborz ifamia.s̄.o ac.accedēs.sz si aliqs agat possessorio sup bñficio uel dignitate qo obtinuit recupando tūc nullo mō obstat exceptio crimis.s̄.o ord.ꝓg.sup.t.s̄.de re.spo.in lris.sz si agat petitorio ad repetēdū bñficiū uel dignitatē amissaz tūc distīgue.qa si obijcit crimē uel aliqd aliud q̄ ipso fcō inducit ꝓuatiōez illius bñficij uel dignitat̄.uerbi gra q̄ sit hereticꝰ uel snialit̄ depositus. uel de crimie ꝓdēnatus.admittēda ē hmōi except.ar.viij.di.quo iur.xxiij.q. vij. c.i.t.ij.sz si aliud crimē sibi obijciat.s.q̄ ē adulter ꝑiurus.uł simoniacꝰ de alio bñficio. q2 ꝓ hmōi crimia ipso iure non admittit suū ius ñ credimus hmōi except.admittēdas.qo sic ,pbo.q2 etiā ,pbato crimie cū remaneat ꝑlatus uel canonicus adiudicādū est ei ius petitū.uel sic nihil ,pdessz sibi ꝓbatō sue except .ergo nō est admittēda.C.o ,pba.ad ,pbatiōz. nec pōt dicere q̄ crimie obiecto in modū except.ꝑuādus sit iure suo q2 exp̄sse ꝑdicit.s̄.o or.ꝓg.cū dilec.i fi.si aūt obijcitur ei q̄ ꝑxit mrimoniū dicūt qdā hanc except.admittēdā .q2 ipso fcō renūciare videt.alijs ꝑ videt.sz videt q̄ hi q agūt petitorio ad recupandū sua bñficia ,ppie intētant ac.in rē q̄si confessoriā.q2 ius petūt uel bñficij uel dignitat̄ in eccl̄ia q̄ est res aliena.q2 dei uel nullius ē.sicut qñ petit usufructus.ff.si usufru.pe.l.i.in ꝑn.t.l.vlt.§.i.t.l.fi. Sz op.ꝑ eū q agit petitorio ꝓpetit actio ꝑ quā remouebit a bñficio ergo mlto forti⁹ ꝑ eū agētē petitorio dabit excep.ff.o re.iu.l.iuli⁹.§.credam⁹. Rñ. actio ꝓpetit añ vindictā nō ad ,psecutōz rei familiaris.in casu aūt nostro ,ponit excep.,ꝑ defessione iur⁹ uel rei familiaris vñ nō hꝫet locū ꝑdicta regla.s.cui dam⁹ actōz t excep.q̄ loqt̄ qñ ad idē agit t excipit.atqz ludos.xxxv.di.c.i.s̄. de vi.et ho.clerici.cā aūt ꝓhibet ludere lz ad aleas.ff.o alea.q in contuitio.idignitatē.hec uerba infamiā facti irrogāt.C.o his q no.ifa.iprobū.iudic.t sic patz q̄ sufficiēs est,pbatio iudicis sup fcō suo t maxie ubi sunt plures.ar.s̄.o,pba.tertio.t no. s̄.o ac.cū dilec.,psciētiā.s̄.de falsa.ad falsariozū.ꝑ. so.ibi o falsatoribus lrarū pape.h̄ de alijs uel alit̄. ut ibi no. absoluēo.de plenitudie potestat̄ ē absolutio fcā sup exceptiōe.cū alis alij iudici ñ liceret sup except.iudicare cū etiā sup ea ñ debeat fieri lit̄ pt̄.ut alis no. postmodū.ex ūteruallo uel incōtinēti ab eadē pte.s̄.de postu.bone me.ibi temere receperūt t ūtelligo h̄ post q̄ publicata ē electio uel ,puisio. de h̄ nō.s̄. o elec.publicato.t.c.cū terra.ali⁹ aūt ab illo q fecit p̄mā,puisionē uel electōz si p̄ma nulla ē ipso iure secure procedit ad secundā electiōz faciendā etiā prima ñ cassata.ar.s̄.o elec.cuz in cunct̄.i fi.s̄.o re iu.cū ber.t no.s̄.o elec.,psiderauim⁹. secꝰ aūt dicerē si p̄ma q̄ nulla est ꝓfirmata eēt sine bona fide siue fraudulent̄.qz tūc electio fcā ab illo ad quē deuoluta ē ptās nō tz dūmō ꝓfirmatio teneat.q2 ia eccl̄ia nō uacat t ei obediendū est t auctore p̄tore possidz.ar.viij.q.fi.in me.ff.o acq. pos.iuste. Itē q̄us electio nō teneat tm̄ exquo ꝓfirmatio accessit ia ꝑ eā nihil dici pōt.s̄.de elec.cū dilecti.ff.q̄ sentē.sine ap.l.i. Itē cū oīs res p easdē cās dissoluat ꝓ quas cōtrahit.

ſ. de reg. iu. omnes. ergo ſicut adminiſtratio hmõi dignitat⁹ ei ꝓcessa p ꝓfirmationẽ ſic ẽ ſibi auferẽda p infirmationẽ. ℏ aũt ceſſat rõ in ꝑmo caſu. ſ. qñ electio nõ eſt ꝓfirmata. idẽ autẽ ꝙ in ꝓfirmatõe dicimus etiã ſi aliud interueniat ꝙ vicẽ obtinet ꝓfirmationis. ut ſi aſſignatũ ſit ei bñficiũ ⁊ in poſſeſſionez inductus p eũ ad quẽ ptinet cũ debita ⁊ conſueta ſolẽnitate. ar. ſ. de ꝓceſ. ꝑben. ga di. ⁊. c. cũ noſtris. gdaz tñ dicũt ꝙ i ℏ caſu etiã poſt ꝓfirmatiõez ille ad quẽ deuoluta ẽ ptãs ſecure eliget. ſz nõ poterit petere ꝓfirmatõz ſue electiõis : niſi prima electio ꝑius fuerit caſſata. ar. de i inte. re. c. ij. in fi. ꝑmo dictuz magis placz. ꝑma opi. q̃ nõ. in glo. iſta ex interuallo. ubi dr̃ ꝙ ſi electio fiat poſt ꝑmã ꝓfirmatõz nõ ualet. ſiue bona fide ſiue fraudulẽter obtẽta fuerit ꝑme electiõis ꝓfirmatio. tũc eſt uera qñ tꝑe ꝓfirmationis ſcẽ nullus erat q poſſz eligere ul deberet ⁊ obtinet ⁊ illa opi. etiã ſi ꝓfirmat⁹ ñ ſit adeptus poſſeſſionẽ. ſicut appz exꝑſſe. ſ. d̃ ꝓceſ. pre. ⁊ ecd. nõ ua. poſt electionẽ. nã ſi alt⁹ tꝑe ꝓfirmatiõis põt de iure eligere ꝓpt̃ ꝓfirmationẽ alteri⁹ electionis ſcẽ ab aliquo alio ad quẽ nõ ptinet nõ pdet ipſe ius ſuũ. ſ. d̃ ſen. ⁊ re iu. cũ bertol. niſi ꝓfirmatio cẽt ſcã uocato eo ad quẽ ptinet elec. uel ſolẽniter ꝓpoſito edicto de quo no. ſ. de ꝓcu. in nſa. ſ. d̃ ſen. ⁊ re iu. q̃uis. q⁹ tũc bñ nocẽt. ff. de mino. in cãe. Itẽ nõ bz locũ ꝓdicta opi. niſi ex ꝓuiſiõe q̃ bz viz electiõis ⁊ ꝓfirmatiõis. uel ex ꝓfirmatõe que male ſcẽ ſunt deuoluit ptãs eligẽdi ad alios. q⁹ tũc ꝓpter tales ꝓfirmatiões nõ dimitterẽt illi ad quos ptinet gn ꝓcedãt ad electõz. ſ. de elec. cũ in cunctis. in fi. ſz bis videt ꝑ. ſ. d̃ cõ ceſ. ꝑbẽ. poſt electõez. ubi videt dici ꝙ ex ꝓuiſione deuolue bat ptãs eligendi ad ꝑmos. ⁊ tñ nõ ten⁹ electio. niſi ꝑius caſſet ꝑma electio. ſo. ibi nõ dicebat deuoluta ptãs eligendi ab archiepo ad capitulũ ex ꝓuiſione uel ꝓfirmatiõe ſz eis q̃ poſtea ꝓtingũt. ſ. qa debito mõ nõ erat electus ꝑſentatus a capitulo. ⁊ ꝓpter renũciationẽ ⁊ abiuratiõz poſt ꝓuiſionẽ ſecutas. ⁊ iõ cũ ibi haberẽt ius ex ꝓuiſiõe archiepi que legitime ſcã erat ñ ualet electio ſcã a capło niſi ꝑius caſſaret ꝓuiſio. et idẽ ſi ſola electõ ſcã cẽt q̃ teneret qz ea ñ caſſata ñ ualerz alia electio niſi incõtinẽti fieret. ut nõ. ſ. d̃ elect. conſideraũmus. Sz qd dices aliqs aũcte pape ꝓuidit alicui notorio indigno ⁊ ſcient de aliq̃ ꝑlatura uel manifeſte ꝑ tenorẽ mãdati nũ qd illi ad quos ptinet electio ꝑius poterũt eligere nõ obſtante tali ꝓuiſione uel ꝓfirmatiõe. ar. ꝙ ſic. ꝓall. decre. cũ in cunctis. in fi. Itẽ electio uel ꝓuiſio que nulla eſt nõ debet aliam ipedire. ſ. de elec. auditis. ⁊ eodẽ modo ſi nõ ſeruauit formã mandati nõ ualet qđ fecit. ſ. de reſcrip. cũ dilecta. Itẽ electio facile debet redire ad ſuã naturã. i. ad alios ad quos ptinet de iure. ff. de pac. ſi vnus. §. pactus. in fi. ſed nobis videt ꝑ. nec ꝑdicit decr. cũ in cunctis. q⁹ licz ſit ſtatutũ ꝙ electio ꝓpt̃ defectũ ſuũ deuoluat ab epo ad capitulum. ut ibi. ⁊ iõ teneat electio nõ obſtãte cõfirmatiõe nõ tamẽ eſt ſtatutũ ꝙ a delegatis pape deuoluat ad primos electores. ⁊ exquo ſtatutuz nõ eſt deuolui nõ debet. ſ. de cõceſ. ꝑben. q⁹ diuerſitatem. ſ. de ſup. ne. ꝑla. romañ. Itẽ indignũ eſſet exquo papa ad ſe reuocauit prouiſionẽ licz eã faceret delegatus ꝙ ulterius rediret ad primos niſi de mãdato pape. ſ. de poſtul. bone. ij. circa fi. ſ. de offi. le. ꝙ trãſ. ſ. ut li. pen. eccłia. ⁊. iij. q. v. mulũ. iterũ fateor ꝙ nõ teneat ꝙ fecit iſte delegatus. nec impedit gn alia electio fiat ab eo ad quẽ ptinet tũc eligere ſcz a ſuperiore q delegauit nõ ab eis a qbus reuocata ẽ electio. de hoc no. ſ. de ꝑben. inter cetera. nã a delegato ad delegantẽ debet redir̃ iuriſditio ſicut appellatio. ſ. d̃ of. dele. ſup q̃ſtionuz. ⁊ flumina ad locũ vñ exeũt reuertunt. Itẽ electio bñ redit ad naturam ſuã ſi redit ad delegantẽ ⁊ ſi factũ eſt cõtra formã mandati ñ ualet ⁊ bñ caſſabit̃ ſed facta caſſatiõe electio non redibit niſi ad delegantẽ. alij dicunt ⁊ forte melius ꝙ ſi alicui mãdatuz fuit ꝙ ꝓuideret alicui ſub cõdi. uerbi gratia. ſi eſſet de tali loco oriundus cũ ℏ nõ habeat iuriſditiõz uel poteſtatẽ prouidendi niſi cõdictio ſit uera. ff. de uer. ſig. cedere. ⁊ talis ꝓuiſio que nihil ualet nec fundamentũ habz nõ impediet ꝑios eligere. de hoc nõ. ſ. de preſump. dudũ. idem videt ⁊ ſi poteſtas nõ ſit cõditionalis. ſed certũ eſt ꝙ papa nunq̃ ſcripſiſſet ꝑo eo ſi ſciret ueritatẽ. ut ſi ſcripſerit ꝑo quoq̃ in crimĩe permanẽte. ſed ſecus eſt ſi ſcripſiſſet ꝑo aliquo qui egerz di ſpenſatione. puta irregulari uel alium defectũ patiente. nam tunc licet ille cui mandat̃ non poſſet prouidere huic irregulari qui tacuit ſe irregularẽ. tamẽ prouiſio intacta reuerteretur ad delegantẽ. Ratio diuerſitatis eſt. quia ℏ exquo de gratia uoluit principale ſcz huic prouideri credendum eſt ⁊ ꝙ uelit acceſſoriũ ſcz diſpenſare cũ eo in defectu quẽ patit̃. ſed ſecus eſt in precedẽti caſu ubi diſpẽſare nõ poteſt. arg. optimuz. ff. de offi. ꝑto. barbarius. in fi. ubi dicit ꝙ ſi ſciuiſſet eum ſeruũ liberũ effeciſſet. ⁊. ſ. de renũct̃. niſi. §. ꝑſone. ſ. de re iud. cum olim. Et no. ꝙ quãdo prouiſio nõ debet reuerti ad delegãtem potius deuoluit poteſtas ꝓuidendi ad aliũ delegatum qui ſimilẽ poteſtatẽ habet prouidẽdi in eadẽ eccleſia dũmodo ꝑſentauerit litteras q̃s ad alios ad quos pertinet de iure ſuo. ſ. de reſcrip. capitulũ. Alij tamẽ dicunt ꝙ quecunq̃ ꝓuiſio facta a delegato ſit nulla ſemp poteſtas prouidendi deuoluit uel ad alium delegatuz ſi eſt. uel ad primos ad quos de iure ptinet. imo plus dicunt quidã ꝙ etiã ſi papa ignorãter prouidiſſet alicui irregulari. uel alij ita ꝙ nulla eſſet ſua ꝓuiſio ꝙ ſi etiã ea non caſſata tunc ꝓuideret delegatus eius. uel alij ad quos pertinet electio ꝙ teneret ſecũda electio. ſed littere obtẽte poſtquã poſſeſſori ꝓuiderat. ⁊ maxime poſtq̃s prouiſus per primos haberet poſſeſſionẽ non ualeret. ſ. de cõceſ. ꝑben. cũ noſtris. Alij tamẽ diſtinxerũt utrũ mãdatuz pape ꝓceſſit in fauorem eius cui ſcribebat̃ ut tunc redeat electio ad primos electores. ⁊ idẽ dicunt ſi in fauorẽ ſcriptuz erat illius cui prouiſuz eſt ſi crimen eius impediat ꝓuiſionez. ſi autẽ delegans proſequebat̃ factũ ſuum quia in fauorẽ ſuũ fiebat hmõi prouiſio. tunc reuertit̃ ad delegantẽ. ſi autez per cõpromiſſum facta fuerit electio de indigno ſcienter nõ redit tunc electio ad capitulũ ſed ad ſuperiorẽ deuoluit̃. qđ enim cõpromiſſarij faciunt omẽs facere videnť cum vice omnium fungant̃. ſ. de elec. quia ꝓpter. Itẽ cõſtitutio. ſ. de elec. ne ꝓ defectu. indiſtincte loquit̃ ꝙ ſi electio nõ fuerit facta infra legitimũ tempus nõ diſtinguo an a capitulo an a cõpromiſſariis ꝙ electio deuoluat̃ ad ſuperiorẽ.

Lcedentibus ad nos legitima. ꝑſcriptiõe. ſ. d̃ ꝓſang. ⁊ affi. ex lr̃is. ſ. de re iudi. tenor.

Jlectus.

Jlecta in chriſto. unũ corpus. de his corporibus no. ſ. de offi. ordi. cũ ab. ſed ꝙ ibi minus dictũ eſt. hic ſuppleť. videt enī ꝙ quilibet homines cuiuſcunq̃ ꝓfeſſionis. ut grãmatici. uel negociatores ut cõfrumẽtales uel officij uel piſtores ꝓpria auctoritate ſi uolũt licz. alij aliter dicãt poſſunt cõuenire ſimul ⁊ facere ſibi rectorez ⁊ ſindicũ ⁊ arcam cõmunẽ dũmodo ſocietatẽ coeant uel collegium faciant ꝓ aliqua cauſa. quidã tamẽ dicũt ꝙ rectores in ꝑſonalibus collegijs ſemp confirmabunt̃ a ſuperiore. ſicut ⁊ in realibus. ut in auten. de defẽ. ciui. §. ⁊ iterũ illud. ⁊. §. ⁊ ſi eadem. imo videt ꝙ etiam ſine rectore ⁊ ſine ſindico ⁊ ſine arca ⁊ ſine ſtipulatione poſſunt auctoritate ꝓpria uel ſola uolũtate exꝑſſa tamẽ cõſtituere collegiũ dũmodo ꝓ aliq̃ cauſa hoc faciãt iuſta. puta ad defenſionẽ iuſtitie ſue ⁊ aliorũ. uł ne in ſuis officijs fraudem faciant. ⁊ cõſimilibus. nec oportz ꝙ iſti habeãt aliud nomẽ niſi collegiũ grãmaticorũ talis loci. ⁊ ſic de alijs. imo videt ꝙ licitum ſit collegiũ omniũ bonorum ſodaliũ qui multũ facere habituri ſunt ſimul. arg. ff. de colle. l. l. i. que eſt greca. Illud autẽ conſtat ꝙ ſi faciant collegium cauſa religionis uel pietatis ⁊ inde nomen ſumat. uerbi gratia. collegium iuuãtium oppreſſos. uel collegiuz facientium elemoſinas. ⁊ ſic de ceteris licitum eſt. Et hoc probat̃ ex diffinitione ſocietatis que talis eſt. Societas eſt pluriũ corpoꝛũ

inter se distantiū vno nomine ei deputato collectio. Itē probant hec ex eo qđ dicit in ꝓma.l.ff.de colleg.illi. ubi dicitur q licita collegia sunt omnia que fiunt causa religiōis ut, remissa dūmodo nihil faciant cōtra senatusc̄ōsul. idest dūmodo nihil mali faciant occasione collegij :qđ prohibet illicita collegia. ⁊ hec collegia licet bonū nomen habeant tamen qz male operātur fit illicitū collegium ⁊ ideo destruenduz.et ad hoc facit.l.vlti.eiusdez tituli.⁊.l.greca ibi posita. Sed cōtra ff.de colle.illi.collegia.in ꝓin.ubi dicit q collegia nō debēt fieri absq; auctoritate senatusc̄ōsul.uel ꝓncipis. Solo.oia ꝑdicta collegia que fiūt ꝓ bono ⁊ ad malū nō procedunt dicimus esse cōcessa auctoritate senatusconsul.qui sola illicita ꝓhibet.⁊ ideo licita concedere videt.ff.de colle.illi.l.i. sicut per idē senatusconsultū concessa sunt collegia ꝓcessionū ⁊ negociationū ⁊ burgorū ⁊ villarū.C.de iurisd.om,iudi.l.fi. ꝯ.de procu.quia.ff.q cuius.vniuer.l.i.ff.ad trebel.oibus.ff. de le.i.si heres.§.vicijs.C.de natu.libe.si quis sen.⁊.l. qm. auctoritate autē ꝓncipis possent ⁊ deberent fieri collegia si homines paruz habent facere simul.ut si barones uel ciuitates.uel tres uel plures coeant collegiū. nam hmōi collegiuz non ualeret sine auctoritate ꝓncipis. quia nec multū simul facere habēt.nec hoc faciūt causa religionis. Itez videt q h collegia psonalia sc̄z ꝓcessionū negociationū officiorū ⁊ religionū sunt uoluntaria ⁊ nō necessaria.⁊ ex hoc est q etiā illi qui sunt de eadē professione uel negociatiōe siue sint plures uel pauciores q̄ alij qui iā coierunt collegiū nō coguntur illud intrare imo qui iā intrauerūt possunt inde exire. Itez q exeuntes accipiunt partē de rebus cōibus. Itē quia non potest quis esse in duobus collegijs uoluntarijs.⁊ h sunt.ff.de colle.illi.l.i.§.fi.videt tamen alijs q si pauciores boies vni officij ut grāmaticorū pistorū uel aliorū ꝓueniant in vno loco ad collegiū faciendum q nō debent se uocare collegium grāmaticorū illius loci.quia non ꝓprie dicit esse collegium ibi alicuius officij nisi ibi sit maior pars.sed debent se denominare ab illo officio cū aliqua adiectione per quā discernātur. uerbi gratia.collegiū scholariū ultra aduersam uel citra. uel collegium scholariū sancti Stephani.quia ibi cōueniūt ⁊ sic est dicēdum in alijs. Alij tamen dicunt q pauciores de aliquo officio nō possunt facere collegiuz nisi assumant sibi nomē aliquam pietatē respicies.q autē predicta collegia appellant psonalia uel realia nō habet in iure.sed per simile dicit munerum seruitutū realiū ⁊ personaliū. secus autez est in collegijs realibus.ut ciuitatis ⁊ burgi.⁊ ecclesie que sunt necessaria.⁊ naturalia qualia sunt que ratiōe originis.uel rōne domicilij.uel alijs cōsimilibus ratiōibus cōtrahunt. Nam hmōi domicilia nō licet indifferēter dimittere.⁊ etiam potest quis plura talia collegia habere.ff.ad municip.labeo.⁊.l.seqūti. Item res taliū collegiorum nō diuidūtur inter absētes xij.q.ij.§.qui manumittit. Azo tamē dixit q singuli de vniuersitate de bis que in ea cōferunt cum inde recedūt debent habere partē.⁊ sic loquit.ff.de col.illi.l.i.§.fi.sed de alijs que donātur uel legant vniuersitati nō debēt habere partez.arg. ꝓ hac distinctione.ff.ne qd in loco pub.l.ij.§.viaruz.ꝯ.de deri.cōiug.q a te.ubi notat.xvi.q.vi.de lap. Societas aūt socij vniuersorū bonorū.uel alicuius negociationis uel rei ñ cōstituit collegium uel corpus.qđ apparet ex eo. quia lex dicit q socij alicuius professionis possunt cōstituere collegiuz. ff.q cuiusq; vniuer.l.i.§.i. exquo apparet q societas nō est collegiuz per se nisi aliter cōstituat per principez. uel senatus consul.uel alio modo.ut predictū est. Itez hoc ipsuz probat q collegium recidit in vnū.ff.q cuiusq; vniuer.sicut.in fine. lxv.di.c.fi.sed societas morte ciuili socij soluit.ff.ꝓ socio.actione.in ꝓin. Itē si esset collegiū nō deberet cōueniri qlibet socius de cōtractibus initis nomie societatis.sed societas ipsa tantū.xij.q.ij.qui manumittit.qđ falsuz est.h enī datur heredi ⁊ in heredē.⁊ ideo male faciūt q conficiunt libellos uel stipulationes uel alios cōtractus nomie societatis cuz nō sit corpus nisi exponas idest nomie sociorū ut res magis ualeat q̄ pereat.sed bis videt cōtra.ff.q cuiusq; vniuer. l.i.i ꝓn. ubi videt q hec tria cōparent sc̄z societas collegiuz ⁊ corpus So.ibi loquit de societate intellectuali ⁊ iur̄ que est idem q corpus.⁊ nō societate bonorū hoc fallit in reis credēdi ul de bendi socijs quorū quilibet agit ex sñia ꝓ alio lata. ff.ꝺ arbitris.si duo.ubi dicit q ex facto rei credēdi socij qui nō cōpromisit dat actio ex stipulatu cōtra reum socius qui cōpromisit exquo omēs pariter dānum cōsequātur. exquo videt q eadem ratiōe ex stipulatiōe rei socij qui cōpromisit detur actio alijs.arg.ad idem.ff.si quis cau.si duo.§.i.ff.de liber. exhi.l.uj.§.nunc.ff.de duo.reis.ꝓ eadē.ꝑ.rñ.ff.de fideiu. minimus.⁊ hoc ideo est.qa ex eo q est reus pōt totū deducere in iudiciū:imo partē deducere nō debet qđ si faceret etiaz illius partis pars sociorum cōtingeret.⁊ ex eo q est cōsocius cōicant lucrum ⁊ dānum. ⁊ ideo inuicez vnus alterius noīe agere ⁊ pacisci videt.secus aūt in cōreis tantuz qui non cōicant dāna ⁊ lucrum.⁊ secus in socijs tantuz qui nō possunt deducere in iudiciū uel pactum nisi suā partē. fatemur tamē q magister societatis pōt ꝓ alijs agere ex eius bñficio. ff. de pact̄.itē ma. Itē si ratū habet factū socij tacite uel expresse potest agere ex facto eius.ff.ꝓ socio.in re.semp enī presumitur noīe socij cōtrahere. Alij tamē cōtradicūt asserētes :q lz ex facto socij uel pacto uel re iudicata dānum uel lucrum cōsequet alius socius.ut sonat prealleg.etiaz aliquādo detur ex eis exceptio nunquā tamē dat actio.l.acquil.ꝓ socio in re intelligit ut per sociū idest per factum socij nō obliget socius idest nec lucrū nec dānum sentiat antequā res in quibus cōtraxit uerse sunt in cōmunē utilitatē. Clerici aūt ciuitatis uel castri nō possunt facere collegium ea ratiōe.quia sunt in eaꝺ ciuitate uel castro.quia clerici nō constituūt vniuersitatem castri uel ciuitatis.uel castrum uel ciuitatez qđ idem est.sed cōstituūt vniuersitatē suarū ecclesiarū.⁊ ciues cōstituūt ciuitatez uel vniuersitatē ciuitatis.⁊ castellani castrū.sed bene possunt cōstituere vniuersitatez causa religionis scilicz ut missas celebrent ꝓ viuis ⁊ defunctis.uel cōsimilibus. Itez videtur q quū ista collegia ⁊ rectores eorum subsint maioribus ⁊ ordinarijs potestatibus q ad eorū dictū destrui possunt.⁊ etiam possunt prohibere ne incipiāt.capitulum. No. nō semper ubi plures clerici sunt in vna ecclesia facere collegium. ar.ꝯ. de iu.patro.pasto.contendunt.quia si nō est vniuersitas ñ potest ibi inscribi sigillū vniuersitatis.ff.q cuiusq; vni.l.i.

Rauem homagij. Propter homagiū istud punit.ut sequitur.xxij.q.v. de forma.nisi enī pstitisset homagiū nō credere eum peccare si nō uocaret eū dñm sed plātum.ar.x.q.iij.cauendū.spiritualibus. de bis etiam incidēter iudex secularis cognoscere nō potest. ꝯ.qui filij sint legit.lator.

Imis vnq;. cum religiosi.cuiuscūq; religionis sint in nullius sequētibus grauari debēt.nos credimus hoc speciale priuilegiū fratrū predicatorū ⁊ minorū uel aliorū qui in bis specialit̄ sunt priuilegiati. vñ bene sequitur contra regulā.confessiones.quas audire debet ,ppriusꝙ prior.uel alius cōmonachus.xvi.q.i.c.ij.si autē nō haberz aliquem sui ordinis satis credere q de iure cōmuni deberet cōfiteri parrochiali sacerdoti.i.de peni.⁊ remiss.omis. sed h reputo priuil.horuz q cuilibet etiā de ordine suo ⁊ de alio poterit confiteri.oratorijs.si uellent habere ad cōicandos generaliter infirmos nō licet.sed causa deuotionis licet.xvi.q. i.alia.⁊ etiam pro se cōicandis.sepeliri.h licet cuilibet religioso.eligit.ex hoc videt q non loquat de professis sed ꝺ cōfratribus templariorū ⁊ cōsimilibus qui remanent in seculo tamen si esset professus cum nō habeat propriū uelle nō posset eligere sepulturam.argu.xi.q.iij.non dicatis. Respōdeo imo loquitur de minoribus ⁊ ꝑdicatoribus qui quando ex

conuentus moriunt possunt eligere sepultura. nec est hoc in eis speciale cum cuilibet liceat eligere sepulturaz quam vult. ut nō. s. de sepultu. c. i. campanam. hoc est speciale priuilegium. alias cōtra. j. de priuil. parētibus. cimiterium. hoc ñ credo speciale. nam cum apud tales liceat eligi sepultura ergo z cimiteriū habere. s. de sepultu. c. i. numerum. hoc speciale priuilegiū est. nam alias hoc licet episcopo. s. de instit. c. i. ceterorum. hoc nō est speciale priuilegiū. quo eniz iure hoc alicui possint nō videmus. nō enim debent q in canonibus non inuent expressuz. xvij. q. ij. hoc tantuz. desistatis. si tñ pro his late sint snie in eos excōicationis uel interdicti. credimus tenere lz puniant. j. de priuil. quāto.

Inimis praua. ad synodos. hoc est speciale ī his duobus ordinibus. naz alij religiosi tenent. xviij. di. c. vlti. s. de maio. z obe. q super his. constituti onibus. speciale est in his. in alijs secus. xviij. di. c. vlti. j. de priuil. ex ore. corrigendas. speciale in his in alijs licet. s. d statu mona. in singulis. §. porro. iuramento. speciale ī his. processionaliter. speciale in his. in alijs secus. arg. j. d priuile. cum olim. ppter. in fi. benefactores. hoc non est speciale in his. j. de priuil. quanto. si prelati eos excōicassent pro eo q hos religiosos reciperent excōicare nō possint. fratribus. fratres bene possunt excōicare prelatos cum non sint exempti si iusta causa subesset. sed propter hoc appareret q in hoc sunt exempti q excōicari non possunt. sed tamen potest intelligi q nō possunt excōicari si cōtra suas indulgentias eis nō obediant ita q clausula que sequit nisi religio ꝛc. hoc determinet. satagunt. h nō est in eis speciale. ciuitates hec sine causa nullis inhibere debēt. de ortorum. omēs religiosi fere in his sunt priuilegiati. s. de decī. ex parte. z ī his fratres per hoc intelligimus priuilegiatos. domibus. hoc nō credimus speciale in his fratribus cum in iudeis tantuz obtineat. s. de usuris. quāto. in fi. totaliter. z male. q q̄uis non sint exempti in multis tamē sunt priuilegiati. ut hic. z. s. c. pri. desistatis. credimus tamē q si p̄dictas snias excōicationis uel interdicti tulerint q tenēt. licz qui eas tulerint puniri debeāt. j. de priuil. quāto.

Anta est clauis. violare. in suo officio offerēdo in missa scz calicem uel urceos. uel hmōi. uel celebrando aliud officiū scz uesperas. uel matutinas. z hmōi. xi. q. iij. si quis epūs. in fi. nec credimus predictam irregularitatē uel suspensionez incurrere qui officio interest. z cantat non tamē celebrat cum nec aliquid facit tanq̄ ī suo officio agens cum hoc nusq̄ inueniaz. z satis innuit. c. pall. licet peccet. legere enim psalterium. uel docere etiam euangelium. z sic etiaz nouū z uetus testamentuz in terra interdicta non est ꝓhibituz cum etiā ibi predicari possit. ut. j. de sentē. excō. respōso. In officio autē suo idest in ordinatione agere intelligimus siue in maiori. siue in minori ordine sit. ¶ Sz quid dices de officijs uel ministerijs. puta si magister scholariuz exerceat officiū suū. z sic de alijs. forte idē dicendū est q de ordinibus. z ex hoc apparet q laici ppter hanc irregularitatē uel suspensionē nō incurrūt cū nec ordinē uel officium habeāt. bñ tñ puniunt laici si violant interdictū. s. de cle. exmi. c. ij. in fi. benedicēdo autē mēsam dicūt aliq q nō fit irregularis cū hoc nulli ordini sit deputatū. xliij. di. c. fi. secus ī benedictiōe aque. absoluere aūt excōicatū p snīam nō est ordinis sed iurisditionis sicut excōicatio. ij. q. i. nemo. lz absolutionis solēnia exhibere. sicut est dicere orationes cū stola z psalmū penitentialē. z in ecclesia introducere ordinis z officij est. arg. j. de sen. excō. nuper. in fi. xij. q. iij. debēt. z. c. seqnti. Itē videt q si diaconus diceret epistolā uel accolitus ī loco ubi est cōsuetudo q generalit p subdiaconū dī epla q sit irregularis. qz generalit loquit. c. si qd cōtigerit de sacro misterio. xi. q. iij. si quis epūs dā. sed h intelligendū videt d his qui certo z suo ordini sunt deputati. sicut subdia. legere epistolas. uel accolitos portare cereos. z sic de alijs. de quibus habes. xxiij. di. lz si faciet ea q̄ nō sunt alicui ordini ul officio deputata. uel a iure. uel a ꝓstitutōe eccīe. uel cōsuetudīe. ut si cātant respōsoria. uel legūt lectiones nō sit irregularis. vñ videt q si consuetudo est q aliqua ecclesia sine distinctiōe ordinis quilibz legat epistolā. uel portet cereos. uel qcqd aliud ptinens ad aliqd officiū faciat nō erit irregularis q illud officiū facit. ar. ꝯ. s. de homi. sicut dignū. in fi. ubi dicit q etiaz respōsoria homicide nō debēt cantare sepatim. so. illud ius specialit iniunctū fuit ppter errorē crimis. omnē. No. generalē snīaz. si c. s. d do. z ꝓtu. uertat. in fi. Itē generalis ē snīa ubi iudicant oēs ꝓcessus irriti. uel tot ꝓcessus irritus. s. de rescrip. cū dilecta. s. d elec. dudū. Itē general snīa ē ubi iudicat reduci in statū quo erat tpe appel. emisse. s. d ap. bo. me. Itē snīa generalis ē qua ius epale adiudicat. s. de ex. cū ue. sed generalior snīa est qñ cassat ꝓcessus. z qcqd secutū est ex eo. uel ob id. s. de ꝓcu. auditis. z potes colligere q si generalis est snīa equa uel magis generalis potuit esse petitio cum snīa respōdere debeat petitioni. j. de simo. licet. imo etiā si in certa sit petitio tamē curare debet iudex ut certaz ferat snīam. insti. de actio. §. curare. z pōt dici p̄dictas snīas generales sic posse ferri. z tenēt snie ubi in libello nō fuit specificatū. ul nō potuit specificari. insti. de offi. iudi. z de ac. §. pterea. arg. C. d sen. q̄ sine. certa. l. ij. sicut qñq̄z petit processus alicuius irritari. poterat eni cogi ut diceret quē processuz si sciret. si uero ne sciret admittēdus esset libellus. z postea exprimeret in ꝓcessu. ar. ff. d rei uē. q̄ de tota. z. ff. quoz le. l. iij. §. qz. insti. de actī. §. curare. Itē dicim. s. q nō cogit exprimē ī libello uel ī snīa si vniuersalis sit petitio. ut petitio hereditat. ut nōt. s. de of. or. cōquerente. Itē nec accessoria iuris exprimer tenet. imo sine exprssione uenit. ut si iudicat iusta appellatio cassat qcquid factū est post appellationē. s. de ap. significauit. cū cā. z ī multis alijs iurib. z si iudicatū est snīam nō tenere nec id qd ex snīa sequit. s. d ꝓcu. ex insi. z ad idē. s. d cōsti. c. iij. in fi. idez ē z si sit accessoria rei. sicut ptinētie accedunt castro uel hospitali. s. de re. spo. cū ad sedē. idē z si sint accessoria actioni. ut fructus z oīs cā interdicto vñ vi. z in bone fidei. ar. ff. vñ vi. l. i. §. ex die. ff. depositi. l. i. §. hanc ac. ff. d rei uen. q̄ de tota. et idē videt in oībus ubi locū hz officiū iudicis deseruiēs actioni. deqbus notatū est in. §. sum. insti. de of. iudi. ar. ff. d edi. edic. ediles. §. rōe. z. §. itē sciēduz. ubi dicit q hec enūeranda sunt in libello sz nullo edicto. iudex tñ in oībus premissis q̄tum plus poterit dabit operā ut oīa exprimāt ut certa possit ferre snīam. insti. de actī. §. curare. institutionē. no. postq̄ suspensus est nō pōt donare p̄bendas. nec destituere aliquē z id forte dicendū in alijs spūalibus. sicut nec ipsis conferri pñt. nec fcā collatio ualz. ut. s. d cle. ex. mi. postu. s. de etate. cū bone. z dicūt h esse uerū etiā si sit occulta suspēsio. in alijs aūt nō spūalibus sec. ut no. s. de elec. nihil. interdicta viola. hinc videt q violatores īterdicti ipo iure sint suspensi z irregulares. z h idē videt p id qd h segt q violatores īterdcī sūt suspēsi. ar. s. de cle. ex. mi. postu. §. vl. Sz ꝯ si cōicās z celebrās excōicato ñ est suspensus ipo iure nec irregularis. s. de cle. ex. mi. si celebrat. mltomin. q nō ꝟuat interdcm. credūt ergo aliq q h decre. logt qñ excōicati uel suspēsi erāt expsse q ñ seruarēt interdictū sz melius videt q sit suspēsus z irregularis q interdictū ñ ꝟuat ī loco īterdcō ēt si sup h nō ferat snīa. s. q sit excōicat qcūq̄ ibi celebrauerit. s. d elec. cū int. ꝛ. s. d cle. ex. mi. aplice. s. d. postu. c. i. z. s. d cle. ex. mi. postu. §. q̄siuist. ad māz istā op. facit. s. de of. or. irrefragabili. gl. si ergo. q āt cū excōicato celebrat uere irregularis ñ est. nā h cēseri dz sicut ille q cōicat excōicato in oīone tm̄ q minori excō. excōicat ē xi. q. iij. excōicatos. de his ꝓstat q ñ sunt irregulares. s. d cle. ex. mi. si celebrat. Sz q̄res q̄re ñ multomagis ē suspēsus celebrās z cōicans excōicatꝫ q̄ celebrās ī loco īterdicto. Cui rñ. qz cū interdicit loc nihil aliud ē dicere nisi interdicere hoies

ibi habitãtes a sacramẽtis ibi accipiendis ꝛ clericos ibi celebrãtes. uel q melius videt ꝑ tale interdictũ clerici ꝓhibent ibi celebrare ꝛ sacramẽta cõferre. cũ locus tanq̃ res inanimata nec officiorũ nec sacramẽtorũ sit susceptibilis. nec dici potest obediẽs uel inobediẽs. ꝛ dicendũ est cũ q celebrat in loco interdicto nõ a canõe sed a ꝓlatore sñie suspẽsum esse. hinc est etiã q irregularis dicat. nec põt cũ eo dispẽsari. xi. q. iij. si qs epus. ꝛ c. seqnti. ubi aũt qs cõicat uel celebrat excõicato nõ est suspẽsus. neq̃ a iure neq̃ ab hoie. uelut nõ. s. de cle. exc. mi. si cele. licz sit suspẽsus a iure. qa parẽ excõicationis sñiam ꝓbit cũ excõicato. xi. q. iij. cũ ex. ꝛ c. seqnti. nõ tñ est suspẽsus ab hoie. ꝛ iõ euenit q põt a quolibet absolui. j. de sen. excõ. nup. in fi. ꝛ q nõ est irregularis. ꝛ idẽ dicendũ videt de suspenso a iure. qz publice focariã tenet. de h no. s. de coha. cle. sicut. ꝛ. j. de sen. ex. nup. reputo aũt suspẽsos ab hoie siue nominatiz suspẽdant. ut suspendo talẽ siue in genere ferat sñia. suspẽdo oẽs q offenderint in tali facto. uel interdico talez ecclesiã uel terrã. ut hic. de hoc etiã alias no. s. de sñma. c. i. ul si vis aliter rñdere dic q iure antiquo nõ inuenit q excõicatus uel interdictus celebrãs sit irregularis nisi in capitul. xi. q. iij. si epus. ꝛ c. seqnti. ubi dicit q nõ dz habere spez reconciliationis in alio ꝓcilio. sz ex illis. c. cõsueta ꝛ cõi interꝓtatiõe assumptũ est. ut quicũq̃ excõicati ꝛ interdicti ꝯ celebrãt ꝓ irregularibus habeant. nec sunt mutãda que interꝓtatiõz certaz habuerũt. ff. de legi. minime. sed ꝛ ꝓter cõmunẽ interꝓtatiõz facte sunt quedã noue ꝓstitutiões q̃ hoc ipz dicere vident. s. de re iu. cũ eterni. j. ꝺ sen. ex. cũ medi. de cle. ex. mi. si cel. intellectũ etiã ꝓdictorũ. c. q̃ sunt. xi. q. iij. si epus. ꝛ c. seqnti. extẽdũt quidã intantũ ut dicãt etiã irregulares q celebrãt in locis interdictis. ar. h ꝛ. s. ꝺ postu. c. ij. ꝛ de elec. cũ inst. R. ꝛ de cler. ex. mi. c. postul. ꝛ c. apostolice. aliq tñ in hoc vltimo nõ ꝓsentiũt. hec aũt interꝓtatio ꝛ extẽsio non est facta usq̃ ad cõicantes ꝛ celebrãtes excõicatis. imo cõtrariũ statutũ est. s. q ñ sint irregulares. ꝛ ita cũ irregularitas nõ fit nisi ꝓ ꝓstitutiõz ecclie ꝛ de celebrãtibus excõicatis nõ sit statutũ q sint irregulares nõ deberẽt ꝓ irregularibus haberi. ꝛ de aliis. qz statutũ est q sint irregulares ꝓ irregularibus habent. ex eo aũt qꝺ superius dictũ est qa interdicẽdo locũ intẽdit interdicere omẽs celebrãtes in loco. appz q nõ solũ clerici loci sz etiã alienigene in loco ĩterdicto celebrare nõ debẽt nisi sint ꝓuilegiati. j. ꝺ priuil. q nõ. ꝛ c. ut priuil. sz licet i loco interdicto nõ debeãt celebrari diuina. nec ecclesiastica sacramẽta cõferri tñ ibi clerici ꝛ nõ alij etiã nõ interdicti poterunt sepeliri apud ecclesiam in cimiterio. j. de peni. ꝛ remiss. q in te. nisi sint ꝓuilegiati. j. ꝺ priuil. ut priuil. quidã tñ dicũt q nulli etiã clerici uel ꝓuilegiati possunt in ecclesia interdicta sepeliri. j. de priuil. cũ ꝛ plantare. §. q si tunc. sed secus ẽ si terra est interdicta. ut in. c. q in te. Jtẽ hoies interdicti etiã si pñiam acceperit in loco ĩterdicto nõ sepelient. imo nec in loco nõ interdicto. nec extremam vnctionẽ accipient. j. de peni. ꝛ remiss. q in te. qa licz peccatores nõ sint tñ interdici possunt ꝓ peccatis aliorũ. xxiij. q. iij. si habes. xvij. q. iiij. miror. felix. sic ꝛ bi licet ab excõicatõe absoluant tamẽ remanẽt interdicti quousq̃ soluat generale ĩterdictũ. noiatim aũt interdictus si celebrat irregularis est. xi. q iij. si epus. Sed no. q cũ locus interdictus est si in morientibus apparuerint signa pñie post solutũ interdictũ erunt in cimiterio sepeliẽdi. ar. j. de sen. ex. cũ illorũ. ꝛ si sepulti cẽnt apꝺ ecclesiã dum erant interdicti post solutum interdictũ nõ erũt extumulãdi. cũ ad eũ casuz nõ puenerint a quo incipere potuit. ab his ĩterdictis post pñiam lz mortuaria recipe. qz ꝛ ꝓ eis est orandũ. xi. q. iij. quicunq̃. sed ꝛ si pñiaz nõ acceperũt. ꝓ eis nõ est orandũ. nec mortuaria recipienda. lxxxviij. di. c si. eadẽ que diximus ꝺ loco ĩterdicto ĩtelligimus etiã si parrochia fuerit ĩterdicta. sz si ecclia fuerit interdicta. puta qz violata sit sanguis effusiõe. s. de cõse. ec. c. fi. tũc nõ dicerẽ irregularitatẽ incurrere q ibi celebrãt. ꝛ tũc ꝓprie dicunt in illa eccle
lia oꝛgana suspẽsa ñ ecclia interdcã. interdictũ enĩ nomen iuris ẽ. ꝛ plus ipoꝛtat q̃ uerbi ꝓprietas sonet. ut ex pnõ. appz. ꝛ idẽ intelligo in casibus q sunt. s. de iu. pa. c. i. ꝛ. ij. ꝛ si sic dicaĩ interdicimus talẽ ecclesiã bñ credimus irregularitatez et suspensionẽ incurrere qui ibi celebrat. sed clerici ꝛ laici ipsius ecclesie ubicunq̃ poterunt celebrare nisi aliud fuerit addĩtũ. non solum. ij. q. i. in primis. iij. q. vij. hoc quippe.

De noui operis nunciatione. Rubrica.

Intellexim⁹. iniuria. lz h sit uerũ sic tñ si denũcians ñ iurat de calũnia nec hz in uerítate ius denũciãdi. Jtẽ si noie alieno denũciat ꝛ postea appz ñ esse uer ꝓcuratorẽ. uel alꝫ insufficientẽ ñ fiet demolitio. ff. ꝺ remiss. l. i. §. i. Jt no. q sit denũciatio ad futura edificia ẽt dũmõ aliquẽ faciat appatũ. ff. ꝺ polic. l. i. §. cepisse. ff. ꝺ no. o. nũ. l. i. ĩ ꝑn. ꝛ §. põt ar. ℈. ff. e. stipl'o. §. op⁹. ubi ꝺ q ñ sufficẽ fecisse appatũ nisi alĩ q̃ spẽs appeat futuri opis. so. ibi loq̃t qñ pabat mãz ꝓ ꝓterito edificio fulciẽdo. ff. e. l. i. §. si qs edi. ul ibi loq̃t qñ oino ignorabat qd uellz facẽ de cemento qꝺ videbat ꝛ ĩ quo loco uellet edificaĩ. sz ubi qs se iactat q ĩ certo loco vult edificaĩ domũ tũc bñ põt denũciare. ff. e. l. i. §. põt. q̃liꝫ ꝓcuratorẽ posit fieri denũciatio. no. ĩ sũma de no. o. nũ. ultra mediũ. ꝛ ĩ sũma. C. ꝺ ꝓcu. videt ãt q ñ cassabit ihibitio iudicis lz ñ uocz ptes q̃uis ℈ ꝓcuratorẽ possz allegare qz ꝛ si pñs eẽt ñ differret ihibitõz facere de ñ edificãdo nisi icontinẽti ꝛ q̃si i momẽto oñderz ñ ualere ꝓcuratorẽ qz si ℈ dz nõ satis fit edcõ qz vult festinãter ab ope cessari ẽt si iniuria fit op⁹ tñ nõ fiet demolitio opis fci ℈ inhibitõz si postea appuit eũ nõ fuisse ꝓcuratorez ut h no. alij ℈. qz graue est ꝓtorẽ ꝓtenere. terminare. i. faciaĩ demoliri qcqd factũ est post denũciatiõz no. opis.

Um exiuncto. renũtiatõz. ꝛ post reuersiõz de loco ubi aberãt. expẽsis. si abñti ñ eẽt notũ q edificatũ eẽt añ eius reuersiõz demoliri deberẽt expeñ. nũciant sz post factis expeñ. nũciati. ff. e. ꝺ pupillo. §. si qs forte sanctõz ff. e. l. i. §. in opis. remissionẽ. vbis expẽsis factã. ff. ꝺ remiss. l. i. in ꝑn. ff. e. l. si op⁹ nouũ. ꝛ tacite puta p subsequentẽ trãsactionẽ. ff. e. l. i. §. ꝛ post opis. ꝛ §. itẽ q̃rit. Jtẽ morte nũciatoris ff. e. l. i. §. morte. ꝛ §. q si is. ñ aũt morte nũciati. ut ibidẽ. Jtẽ si satisfecerit nũciatus. j. annũ uel p nũciantez stet quo minꝰ satisfeĩ. ff. e. ꝑcio. §. deide ait. ꝛ §. h interdcm. ꝛ §. h aũt. post annũ aũt ñ satisfeĩ cũ finiaĩ ãno. ff. e. ꝓtor. §. vlti. ĩstituẽdis. ordiauerat. n. ibi archiepo ĩponere certũ numez canonicoz ꝛ sup h ẽt ibi ĩstructos tã aliquos urare fecerat de residentia ipsi⁹ loci ꝛ ẽt q̃sdã ecclias deputauit ꝓ bñficijs clericorũ ipsius ecclie. revocatis. re destructa destruũt ꝓuil. j. de uer. sig. abbate. i fi. xvi. q. vij. ꝛ h dicim⁹. ff. ꝺ colle. illi. l. iij. xix. q. ij. in nullo. qcqd. C. ꝺ leg. ñ dubiũ. x. di. vides. No. q qñ ecclia uel ciuitates siue alia loca siue sacra siue ꝓphana aucte superioris destruũt ꝓpter delictũ eorũ. decetero nullꝰ dz uocari clericꝰ illius ecclie. uel municeps illi⁹ loci. ꝛ ille locꝰ ꝓuil. pdit ut h de ꝓse. di. i. placuit. xvi. q. vij. ꝛ h dicim⁹. ff. qñ dies usuce. usufructu. si aũt ab hostib⁹ destruaĩ tũc retinet omia priuil. sua. ꝛ antiq clerici remanẽt ibi clerici. vij. q. i. pasto. xix. q. iij. q̃ semel. ꝛ idẽ videt si aucte supioris trãsferaĩ ad aliũ locũ uel alij vniaĩ. ut no. s. ne se. ua. c. i. s. de re. do. qa mo. ꝛ idẽ itelligit i ciuitate ꝛ alijs locis ꝓphanis. ar. ff. de ℈hẽ. emp. ed ez. h aũt certũ est q si aliq̃ ecclie occupent ad tps a tirannis ita q ñ pñt inhabitare ibi clerici q ecclia retinz sua ꝓuil. ꝛ suos clericos lz sint eiecti. vñ videt q si expediat ecclie uel clericꝰ illius eccle facẽ aliquẽ ℈ctũ uel ꝓlatũ uel qcqd aliꝺ q̃uis h ordinarie faciẽda eẽnt i eccl. s. de elec. q sic. tñ ꝓpt necitatẽ fiẽt alibi xxiij. di. i noie. ꝛ ẽt q plus ẽ si tirãni darent facultatẽ clericis eũdi ad ec. sic inuasz ꝛ ẽt si ibi sẽp aliq clerici remãserĩt ꝛ ẽt si ñ

timeat ꝺe ipreſſione dūmodo illi qui exierūt iuſto timore uel alia iuſta cauſa exierint ſi ſint maior pars illa que ē in eccleſia ꝺz ad forinſecos exire niſi poſſet redire cū bōa ⁊ ꝑpetua pace uel honeſta. ⁊ idem uideť ſi ſint pautiores dūmodo preſumat q electio uel alius ꝯctus utilius poſſet celebrari ex eccleſiam q̄ intra ar. s̄. de elec. bone me. m. ubi no. ſecus ſi ꝓpter ſuas inimicicias nō poſſūt ire ad eccleſiam. q⁹ tunc poſſūt cōſtitue re procur. s̄. de elec. q sicut. §. i. ⁊. c. q⁹ ꝓpter. ıꝺ eſt ēt ſi nō ſit magnū negocium uel ſi ſit magnū. ſed utiliter pōt fieri per in feriores. qñ aūt clerici diſperſi ſunt ille qui ē caput capituli ſi ue ſit ꝓpoſitus ſiue alius ad quā ptinet uocatio capli eos uo cabit. s̄. de maiori. ⁊ obe. c. i. dūmodo ſit in loco idoneo ubi plures ōnuenire poſſūt. uel ēt ſi ſibi nō ſit ſed ad eū accedere uelit. alāt ſi uellet lōbardos in lombardia ꝓ maiori pte mo rantes ad remotas partes frātie uocare nō tenent ire q⁹ mā feſte iniquum ē mandatū. ar. s̄. de elec. cū inter uniuerſas. ſecꝰ aūt ſi dubitaretur q⁹ tunc ſemper obedire debēt. xi. q. iij. quid ergo. ⁊ ſi abſentes non ueniunt, pceḋant ꝑſentes. s̄. ꝺ elec. q⁹ ꝓpter. ſi aūt nullus ē ad quem pertinet ex officio alios uoca re. tunc ad hoc ut teneat q ſit ab eis oꝫ quecūq; eis placet q ad minus ꝓueniant due partes illoꝝ ad quos pertinet facer illum contractum. ⁊ illi debēt uocare alios qui cōmode poſ ſūt uocari q reliquēdū ē arbitrio boni uiri uł ꝓſuetudini anti que illius eccle. ⁊ ſiue uenerit ſiue nō ꝓceḋent ad perficiēduꝫ illum ꝯctum uel electionē. ſi autem contingat plures electiōes fieri papa confirmabit quā uiderit canōice fcām puta fm tēo rem huius glo. ⁊ illius glo. que ē de hac materia. s̄. de electi. bone me. m. ⁊ ſi ſit uniuerſitas ſecularis debēt uocari omnes maiores. xiiii. an. ſiue ſint mares ſiue mulieres ſiue uirgines ſi ue cōiugate ſiue uidue ⁊ mīoꝝ tutores. ff. q cuiuſq; uni. ſi mā ci. placet nulli. ff. ad mūici. filia. §. uidua. ⁊. l. ea que ⁊. l. ſi. item filiſfami. uocandi ſūt ſi alibi q̄ ī domo patris habēt domici lium. ſed ubi cū patre hñt domiciliū nō. q⁹ tm̄ pater uocāduſ ē. ff. ad mūici. placet. nō utiq; poſſeſſionē etiam ciuilē retinent qui timore inimicorum ut hoſtiū ꝺimittūt res ſuas. C. de ac qui. poſ. licet. ille autem q ab hoſtibus capiť bene amittit poſ ſeſſi. rerum ſuarū. ⁊ ēt nō captiuus amittit poſſeſſionem reruꝫ captarū ab hoſtibus ⁊ etiaꝫ nō captiuus. ff. ex qui. cau. ī inť. reſti. deniq; ⁊. l. ait pretor. §. is autē.

Ignificātibus ⁊c̄. decreuit. ⁊ bene. prouocauit ī. ij. glo. ſed alij ꝺñt. ḃ aūt in utraq; appellatiōe cre ꝺimus cām aſſignatam licet in decre. non exprimať equalis cā in prima appellatione potuerit aſſignare ⁊ nō iu ſta. q⁹ cum iuſta eēt ſnīa non poterat aſſignari iuſta cauſa ap pellationis. ſed ꝺ ꝓprio motu placuit iudici a quo appellatū ē deferre uel iudicē ad quē appellatū ē admittere. in ſecūda āt appellatōe potuit eē iuſta cā appellatōis ḃ mō. ꝺñe cum ego incontinēti paratus ſim ꝓbare ꝓiudiciū fieri eccie in preſenti edificatione ⁊ plateam ad eccleſiam ptinere ⁊ uos in ꝯrium ꝺ creuiſtis me nō admittendo ad ḃ ꝓbanda ⁊ cautionē aduerſa rij recipienḋaꝫ appello. ſed ſi amiſiſſet ꝓbationes. ⁊ tamē re putans eum nō ꝓbaſſe cū probaſſet contra eum talē interlo cutoriam protuliſſet ſicut apparet licet ſufficiēter probauerim eccleſie preiudicium generari ex edificatione aduerſarij. tamē iudex ꝯ me interlocutoriam, ptulit. ſ. cautionem aduerſarij re cipienḋaꝫ. unde appello q̄ꝫuis uideţ ſufficere ſi ḋicat appel lo. q⁹ ex teſtibus uel alijs inſtrumētis aliter, pnūciandum eſt. idem ēt uideţ ſi ḋicat. q⁹ iniuſta eſt interlocutoria tamē mi nus uideť generale uerbū. q⁹ iniuſta eſt interlocutoria niſi ex primať in quo eſt iiuſta. ſicut nec audiendus eēt ſi diceret ap pello quia me grauaſtis niſi exꝓmat ī quo grauet. prouoca uit. non erat appellationi deferendū cum nō eēt expreſſa iu ſta cā appellationis. s̄. de ap. ut debitus. alij ꝺñt q tā a diffi nitiua q̄ ab interlocutoria etiā nulla cā aſſignata licet appel lare fm canones. huic ſolutioni expreſſe ꝯdicit. s̄. de ap. coꝛdi ī pin. qꝺ nos nō credimus niſi ī caſibus q legibus exꝓmūť puta ſi interlocuť ſit qōnem in ciuili ſiue in crimiali negocio p tormēta habenda. ff. de ap. re. ante ſnīam. item ſi fideiuſſo res appellentur a dele. tāq̄ idonei ſiſtendi iudicio. quāuis q dam ḋicunt tunc ēt ſine appellatione delegantem poſſe coꝛꝛi gere ſnīam delegati. ff. qui ſatiſda. co. arbitroꝛ. ff. a quibꝰ ap. lz. l. ult. idem ēt ab iniuria. uiꝺ. C. de ap. ſiquis ꝓpter. ꝓuo. placē. āt ī tellexit iniuriam facti. puta ſi uerberauit litigantem poſt lataꝫ ſnīam. ff. de appel. illum. C. de ap. ī maioribus. quia appellat iniuriam iuriosam executionē. puta q⁹ uult exequi ſnīam añ q̄ quadrimeſtre tempus elapſum ſit. nam ſicut licet appellaŕ ab executore ſi excedat modū in exequēdo. ff. quoꝝ ap. non re. l. ab executore ita ⁊ ſi ꝓueniat tps a ſnīa āt poſſeſ. nō lz ap pellare. nō q⁹ ſit interlocutoria. ſed q⁹ ſup ꝓprietate principa lius ⁊ perfectius iudiciuꝫ expectaŕ. C. ſi de mo. poſ. fu. ap. l. i. ſed fm canones bene appellaŕ a ſnīa poſ. s̄. de re. ſpo. ex ꝙqō ne. ſed tñ ſiquis illam ꝺecre. bene uideť nō ḋicit in poſſeſſorio appellatū. ſed q⁹ eius petitio ſuper poſſeſſorio denegabatur. ſed alij ꝺñt ⁊ ut uidetur melius q qñ appellaŕ ab interlocuto ria q ſufficit ḋicere appello ⁊ maxime ſi adijciat quia eſt iniu ſta cauſa. s̄. de teſti. ſignifi. nz oportet q ḋicat in quo ſit iiuſta ſicut qñ appellaŕ. q⁹ locus non eſt tutus ſufficit ḋicere appel lo. q⁹ locus quē mihi aſſignaſtis nō eſt mihi tutus. nec oꝫ eū exprimere quare non ē tutus. s̄. ꝺ ap. ex pte. ſed iudex qui ꝺ appellatione ꝙgnoſcit ſi inuenerit interlocutoriā iuſtis ex acť ꝓductis coram primo iudice confirmabit eā. ſed ſi ex nouis ꝓbationibus uelit probare eam iniuſtam non poterit. q⁹ eas coram primo iudice debuit producere etiam poſt interlocuto riam ⁊ contra ſe ꝓlatam. ⁊ tunc ſi denegaſſet eaꝫ recipere ſine cauſa poterat iuſte appellare. ut. ff. de re. iudi. q iuſſit. iiii. q. v c. i. ſi autem ex ꝓbatis actis interueniret interlocutoriam iiu ſtam caſſaret eam. ⁊ quicquid factuꝫ ē poſt appel. ⁊ huiuſmo di cām interpoſitam. procedendum āte tres meſes in quo peccauit. nam ille qui nuntiat opus nouum habet tres meſes ī. quos ſi poterit probare non licere edificare. alij probabunt a tribus meſibus āt inaña. licet edificata pſtita cautione edi ficare. ī. e. c. ult. C. de ediſi. priua. l. ult. Is cui.

De priuilegijs ⁊ exceſſibus priuilegia. Rubrica.

Diſcopalia. ⁊c̄. vileſcat ꝺ fa cto. de iure autē magnitudo ciuitatis nihil operatur. xciii. di. legimus. Sicut ⁊c̄. eis laicis preiu dicantibus. i. nobis preiudiciū facientibus

Um et plantare ⁊c̄. de manu laicoꝝ ⁊ male. s̄. de his que fi. ab epi. cum in aplica. aliquo niſi pre ſcripſerit. s̄. de iur. pa. cura. nominatim, ꝓprio no mine uel indubitata circulocutione inſti. de here. inſti. §. ma ſculos de hoc. s̄. de preben. in lať. pertinēt. cum ex ſua edifi catione habēt. ſecus ſi in laicis fundatoꝝ donaſſet eis qui nō pōt plus iuris in alium tranſferre quā ī ſe hz. cū ergo ḃ ñ ha beat ut ſibi de temporalibus ratio redditur. ergo nec hoſpita larij quibus ꝓfert ut no. s̄. de prebē. ꝺ monachis ⁊. c. in lať. de pleb cura. ſic. ī. de v. ſi. ueniens. §. quaſ. ꝓ rebus tem poralibus non ſolum quas ipſi exempti dederant eccleſijs ſuis. ſz ēt alijs quas alij dederūt ⁊ ēt q⁹ plus ē de decimis ⁊ alijs rebus ſpūalibus reddēt eis rōnem. nam exquo eccleſia ſua ē ⁊ omnia ei annexa qualia ſunt poſſeſſiones eccleſie deci me ⁊ omnes obuēciones. ar. s̄. de conſti. tranſla. ⁊. c. q̄ loquū tur. de hac materia generaliť loquūtur. ut hic. xvi. q. ij. ſane. et ſi conſtat ḃ rō q⁹ ſi alť habeat eos ſuſpectos faciēt eos reddere rōnem ullicationis ſue. itē uideţ q⁹ ſi ſuper poſſeſſionibus conueniant q tm̄ ſub ꝓtonis exemptis conueniant. ut no. ī. e. recepimus. itē non poterūt aliquid alienare nec maxias cāſ agere ſine conſenſu patronoꝝ exemptoꝝ. nam ſicut in his requirēḋi eēnt epiſcopi ab eccleſijs ſibi ſubditis. ita hic ꝓtoni exempti qui ius epiſcopale habēt ī eis, ad hoc requiri debēt.

ar.xij.q.ij.siqua placuit.⁊ no.s.de rescript.edoceri.nos non
credimus q in his sicut dictū est cōsistat ratio reddenda pro
no.sed in hoc quia patroni clerici siue sint exempti siue nō in
ecclesijs suis ex fundatione sua exigeret rōnem quō regentur
possessiones habite ⁊ quō ꝓuentus expendant:non tam exi
gent ab eis rōnem principaliter q dent singulis:singulis die
bus pro piscibus uel carnibus:⁊ hanc rōnem petent etiam si
nō sint de dilapidatione suspecti.qz a iure cōcedit eis h ratio.
sed tñ ipsi patroni nō cogent subditos ad h.sed obtinere dz
eos cogi p ordinarios suos.nā ipsi rōne pronatus nullā su
per eos habent iurisdictionē ⁊ etiā si platus videret q nimis
sepe ⁊ maliciose patronus exigeret ⁊ rōnem non impediret ei
officiū suū.quia in malicijs nō deberet exuberare sed obuia
re.ff.de rei ven.in fundo.itez no.q hec ecclesie nō tm debent
pronis rōnē sed etiā subiectionē debitā.xvi.q.ij.visis.i quo
intelligo cōtineri q eis subueniat si necesse fuerit.⁊ etiā q ad
tps pro necessitatibus suis cū cōsensu epoꝝ tñ accipiāt red
ditus eorū.ar.s.de cōcess.pben.cū nris.s.ut ec.bene.ut nrm.
⁊ de instit.cū venissent.itē q eis vacantibus eas custodiant.s
de offi.ordi.cū uos.s.de ap.bone.hac rōne videt q si impo
nitur collecta epo per se ⁊ clericis pronis p se q tales ecclesie
cū patronis cōferent seu cōtribuent ⁊ nō cū epo .quo ad iuris
dictionē aūt uel quo ad interponendū auctoritatē uel ,pcura
tionibus uel alienationibus eorū nō credimus q aliqd iur
habeāt patroni clerici sed epi tm.h enim iurisdictionis ci' sūt
⁊ nō ō iurepatronatus.⁊ ideo ad ordinarios ptineret tm.cre
dimus tñ q patroni bene possunt se opponere ne nociue ele
ctiones ac exactiones fiāt.xvi.q.vij.filijs.itē licet rōnem ⁊ au
xiliū dederimus patronis.nihilominus plati rōne iurisdictō
nis ⁊ ordinarie ptātis h habebūt.s.de offi.ordi.cōquerente.
alij tñ dixerūt q hec decre.nō habet locū nisi in ecclesijs que
sunt de mensa patronorū.sed primū dictū magis placet.ad h
s.de reli.do.cū venerabilis.in glo.que incipit iste epus.pro
prietatibus.i.retinēdo propriū.extimatur.j.e.tuarū.in fi.
⁊ c.quidā.fratribus tēpli ⁊ hospitalis.percipiunt recipien
do decimas ecclesie de manibus laicorū.s.e.c.in prin.presu
munt recipiendo excōicatos ⁊ interdictos ad officia ⁊ cele
branda pluscz semel in interdictis ecclesijs.s.e.ti.in.c.i.§.ex
cōicatos.⁊.§.q si.interdicta nō credimus canonē late snie.

Illectis fil'.fratres.priuilegia.sup quibuscūq re
bus uel iuribus.

Dh et infra mandamus ⁊c.et exequaris.nō
q in locis quantūcunq pulegiatis pōt epus de se
pultura extrabere ossa excōicatorū sepultoꝝ nos di
cimus ecclesias hospitalis nō esse exemptas.

I de terra q̄m ⁊c.tanto tempore.j.e.accedenti
bus ꝯ.so.ibi.sed ad hoc.s.de pscrip.ad audientiā
in textu ⁊ in glo.

Oro ⁊c.quanuis.j.e.ex parte.fuerant.supple.
quā habuerant primi habitatores uel quaz hēbant
in locis in quibus pus habitatores nō fuerunt.ex
inspectione.contra.ar.j.e.quanto.

Ccepimus ⁊c.specialiter si in priuil.tm cōtineat
q specialiter iur bti petri existat nō est exēptio si nar
rando tm dicit nō piudicando.iij.q.vi.h quippe.
nisi ostendat priuilegiū in quo ei cōcedat q spāliter illa eccl'a
cōsistat iure beati petri uel alis ibi expressim vba exēptiōis po
nant.si aūt nō narrando sed asseuerādo h dicat bene ,pbatur
exēptio per dicta verba.idē dicendū est si i priuil.dī q nullo
mediante ad papā ptinet.j.e.cū olim essemus.idē si dicit si li
bere uel q potiant libertate romane ecclesie.j.e.cū olim ,ppt.
quia tunc plene exēpta est.idē intelligo ⁊ si non sit ibi spāliter
ar.eius.quia si dicat priuilegiū eius qō ad ius ⁊ proprietatez
ecclesie ro.spectat.exemptū est ergo eadē si dicat q iur uel ,p
prietat beati petri existit.ar.s.de in inte.re.c.ij.s.de arbi.cum
tpe.itē quia uoluit aliā specialitatē notare.aliqui dicūt ⁊ ut vī
bene q si dicat ad iudiciū pcepte li.quia nō valet nisi ostēdat
priuilegiū libertatis cōcesse.C.de eden.aut.si quis.alij dicūt
q si ponat verbū indefinite.puta dicit ad iudiciū pcepte liber
tatis plenā exēptionē habebit ecclesia nisi in casibus i iure ex
pressis.nec onerat ,pbatōe si sit in possessione ut h.C.de peti.
here.cogi.C.de rei ven.l.ult.si aūt dicat ad iudiciū spālis lib
tatis ⁊ de illa libertate spāliter in illo pulegio uel in alio cōti
neat.in nullo alio erit exēpta nisi in eo q in pulegio ptinet.s
e.c.prox.itē no.q si ecclesia est exēpta nō solū pdit ius i eccl'a
eps.sed etiā in clericis eccl'ie nisi in sacerdote cui ppli cura cō
mittit.ut no.s.de capel.mo.c.i.⁊ ar.j.e.ex ore.inde est q cle
rici ecclesie exēpte nō pnt excōicari p epm.s.de in inte.re.c.ij
j.e.ex pte.idē dicimus in querelis ⁊ ppetuo oblat.eccl'ie.quia
sunt in parte dñi assumpti.xij.q.i.qui sūt.in laicis aūt.s.i par
rochianis illius eccl'ie nulla iura amittēt.dabit enī pnias pub
licas.crismabit ⁊c.epalia iura tā ad legez dyoc.q̄ ad iurisdi
ctionē expectantia exercebit.j.e.cuz olim propt.s.de sepul.in
nra.si queris qs hēbit decimas.R.plebanus loci uel ille qui
prius hēbat siue fuerint epi siue plebani siue cui' cūqz alterius
quia nulli aliqd iure accrescit uel detrahit in laicis.ar.xvi.q.i
si quis laicus.nisi pplius sit exēptus.j.e.ex pte abbatisse.sed
queres cū petitio iure epali oīe ius epale tam in ecclijs q̄ in
clericis q̄ in laicis adiudicet uel auferat.s.de offi.ordi.conq̄
rente.quare ⁊ nō si pul'.concedat exēptōis in totū uideat exē
pta.vz in clericis ⁊ laicis.R.quia in iudicio videt deducere
oīe ius nisi expsse ꝯtium agat.s.de cā pos.cū eccl'ia.ff.de iu
di.solemus.sed in pul'.secus.s.c.prox.q propt alterius piu
diciū restringēda sunt.ut no.s.de dona.cū dilec.licet aūt tem
plarij uel hospitalarij uel quicūqz alij sint exēpti.tñ si accusent
de aliquo maleficio.rñdebunt sub iudice ordinario ⁊ in pro
uincia in qua deliquerūt.j.e.parētibus tuarū.§.eos.C.ubi d
cri.l.i.⁊ aut.qua in prouin.vi.q.v.placuit.s.de hereti.ad ab
olendā.§.ult.nisi delinquerēt circa res exēptas.puta qz non
portaret habitū.uel quia dissiparet bona eccl'ie exēpte.j.e.pa
rētibus cū capella.itē ⁊ si nō eēt crimē circa rē exēptā ⁊ sit leue
crimē bñ facit ordi.si eū remittat ad magistruz suū.ar.ff.de re
mili.l.iij.rñ.i.ff.de accusa.l.ult.ff.de cur.re.milītibus nō ē.C
de exhi.re.l.i.alij distinguūt inter crimē publicū ⁊ occultū.itē
si teneāt aliqua pertinētia ad iurisdictionē dyoc.de illis con
uenient subeo.j.e.cū capella.sed dices eadez rōne de oībus
possessionibus que sunt in dyoc.cū oēs sint de suo foro.fo
te posset rñderi q ordinari licite cognoscāt.sed melius est q
tm magister cognoscat si iurisdictōnē hz ul' iudex ord.magri
C.de offi.ma.mili.l.i.C.de iur.o.iudi.l.ult.itē pōt dici ⁊ si rō
ne ꝯctus cōuenient.ar.carundē legū.ar.ꝯ.C.in qui.ca.mili.
fo.l.i.C.ubi se.uel cla.l.ij.sed dic ibi cōcedi militibus ⁊ qbus
dam priuilegiatis psonis.s.qō cōueniant sub psidibus q licī
tum est.quia psides legati sūt.ut no.s.de offi.le.q transla.itē
de qbusdam cōcedit ,pter negligentiā eoꝝ.quia p prouinci
as ordinat.quidā aūt sunt qui ⁊ si hēant aliqua pulegia non
tñ sunt exēpti in totū ut ex officio leg.colligit.s.e.prox. in h
aūt valet pulegiū.qz nunquā ordinarius poterit excōicare.⁊
si fecerit nō valet nisi in casib' in quibus pōt eos iudicare.ut
dixi.j.e.cū olim essemus.alij dicūt ⁊ nō male exēptos de nul
lo crimīe uel cā ciuili rñdere debere sub ordinario loci.xviij.
q.i.frater.nisi in casibus qui inueniunt in iure expssi.sed sub
ministro suo tunc qui eoꝝ ordinarius est ex priuil.uel coram
eximēte.speciali ut plene sint exēpta oīa ista hodie determīa
ta sunt per dec.j.de pul.nolētes per totū.in textu ⁊ in glosa.

Ane ⁊c.

Atentibus ⁊c.liceat h ideo.quia licet psone sint
exēpte nō tñ eccl'ie.ar.ꝯ.s.de excess.pla.nimis iniq.

So.illud est propter pulegiū illoꝝ religiosorū.co
hercendi.no.pulegiatos partē ec.cohercendos si ultra pri
uil.suorū tenorē excedant.

Uarum.nos ⁊c.falso quia portant crucem ⁊ non

sunt oblati. eos. s. tẽplarios uel hospitalia. reducas de facto quia de iure nõ valuit absolutio. ꝛ ideo nõ est necessaria restitutio de iure. ad rñdendum. s̃. e. cũ ꝛ plantare. ꝛ §. de confrat' tribus. premissa causa. i. quia dant eis aliquid de suo.

Um olim eẽmus ꝛc. amissionem perditũ enim fuerat priuilegiuz qõ postulauit innouari. ꝟ duo. s. .s. casum fortuitũ ꝛ amissionẽ ꝛ tenorẽ instrĩ debet ꝓbaꝛ iste abbas ut hic. C. de fi. instru. l. fi. ꝛ bene dixi q debet probare casualẽ amissionẽ. quia si volũtarie illud amisisset ul etiã lata culpa nõ prodesset ei probare solũ tenorẽ ꝛ q esset in strumentũ sine vitio ꝛ cũ ꝟ sit quasi impossibile probare. licet enim instrm prima facie appareat bonũ nec abolitũ nec in aliqua sui parte uiciatũ q sufficit probare qñ casualis probatur amissio. ar. C. de edic. diui. l. fi. posset tñ ibi esse latens falsitas quã nõ cognouit testis. ꝛ quia si diceret q nulla falsitas erat ĩ instrõ astruret negatiuã q nõ licet. s̃. de cã pos. cũ ecclesia. itẽ dicunt quidã q casũ debet probare qñ vult ꝓbare tñ tenorẽ instrĩ. quia si vellet probare ipsũ contractũ uel aliud tertiũ cõtentũ in instrõ. tunc non oportet q ꝓbet aliquid de amissiõe instrĩ. imo si contractus erat talis uel factũ nisi requirebaꝛ scriptura ut in donatione excedente qngentos aureos ꝛ in sentẽtijs ꝛ in alijs similibus sufficit probare ipsũ cõtractũ ꝛ scripturam interuenisse ꝛ in scriptura contineri ea que ius ibi ꝑcepit cõtineri ꝛ nõ tenet probare amissionez instrĩ. ar. s̃. de re iudi. sicut. ꝛ ar. quia in exercendis litibus equa est probatio testiũ ꝛ instrõrum. C. de fi. instru. in exercẽdis. alij dicũt q etiã in hiꝭ casibus debet probare casualẽ amissionẽ. nã cũ cõtractus uel factũ capiat sb̃am ex scriptura. nõ sufficit probare interuenisse scripturã nisi probet casualẽ amissionẽ. ar. C. de testi. testiũ. C. de bo. pos. fm ta. l. fi. C. de fideicõ. l. fi. lex aũt ĩ exercendis locum habet in negatiuis ubi scriptura nõ requirit. casũ aũt ꝓbabit proprio iuramẽto cũ aliqua sũmaria cognitõe ꝑmissa. C. de fi. instru. l. fi. assertiones. no. soli assertõni cardinali credi sine iuramẽto. ad osculum. no. aliquẽ reputari absolutuz hoc ipso q papa ipsi cõicat. ꝛ hoc intelligo si cũ cãe cognitõe .s. alio ꝯdicente ꝛ cognita ab ipso veritate ei cõicat ut ꝟ. si aũt sine cause cognitõe. secus quia ꝑsumit ꝑ ignorantiã uel occupationẽ facere. ꝛ ꝟ vera sũt ubi dicit nulla sñia excõicationis. si aũt nõ contenderet nulla. sed iniusta quantumcũq cõicaret non crederẽ absolutũ nisi forma seruet. ar. ĵ. de sen. ex. cũ desideres. §. i. ꝛ §. ult. nec est ꝑsumendꝰ. quia vna sua participatõe uelit tollere obseruantiã iur̃. C. de inoffi. te. si qñ. nisi appareret q cõicando cũ intẽderet absolutũ ꝟ nõ habet locũ ĩ alijs prelatis nisi in papa. itẽ no. q licet papa uitet aliquẽ cõicantẽ ei nõ incidunt in minorẽ excõez. est enim necesse ut nominet excõicatus a superiore. ar. ij. q. i. multi. ar. ꝯ. xciij. di. si inimicus sed intelligit illud qñ papa nõ solũ uitabat. sed etiã tanq̃ excõicatũ uitandũ mandabat. fatemur tñ q peccat ille q in familiarẽ habet quẽ a prelatis ꝑ suis delictis uitari uidet. decernimus. i. propter hoc decretũ declaramus. reprehensione. no. amisso instrõ duo oportere probari ꝛ tenorẽ instrĩ ꝛ q fuerit sine uitio. C. de fi. instru. l. ult. legatus amissa charta legatõnis ꝓbat eam per testes. C. de man. prin. l. i. nisi alꝭ notus ꝛ honestus esset. ita q eius esset uerbo credendũ. xciij. di. nobilissimus. dele. aũt probat mandatum sine lr̃is. aut. de litigi. §. omnẽ. alij aũt in deꝰ. dicũt cõtra nisi lr̃is ostendat. ar. xxij. q. i. sancimus. s̃. de offi. dele. cũ in iure. s̃. de si. instru. c. i. ꝛ ꝟ satis crederẽ ante ꝓtationẽ lr̃arum. postea aũt secus. ar. s̃. de ap. ut debitus. itẽ per testes quis ꝓbat se priuilegiatũ. C. de fi. instru. si solẽnibus. qñq̃ sufficit probare solã amissionẽ instrĩ ẽt si nõ ꝓbet tenor uel q nõ fuerit uitiosũ ꝓ odiũ eius q illud surripuit. C. de proba. si de possessione. alꝭ eni nõ sufficit. C. de testi. testiũ. in fi. imo ꝛ si amittaꝛ postq̃ facta est fides de instõ tamẽ post licet dicere ꝯ illũ de falsitate. C. de fi. instru. l. ul. probatur aũt amissio instrĩ per iuramentũ perdentis ꝛ adiunctꝰ sibi aliquibus ꝓsũptionibꝰ. C. de fi. instru. l. ulti. ar. C. vñ vi si qñ.

Ex parte abbatisse ꝛc. occasione. no. abbatissa ꝛ sorores ꝟ conquerunt de eꝯ maldeñ. qui occasiõe quarundã lr̃arũ impetratarũ ab eo ad iudicẽ dele. grauabat eas. alibi habes q priuilegiati conquerunt de ꝑlatis qui quia in ipsos non pñt ferre sñiaz excõis ferũt in eos qui molunt in molendinis suis. ut. ĵ. e. quãto. alibi habes q abbas conquerit de quodã eꝯ qui occasione quarundã lr̃arũ interdixerat quasdaz suas ecclesias. s̃. de offi. or. graue. alibi habes q aliqui dicunt q occasione indulgentie sue ferũt sententiã excõicationis in alios. s̃. de rescrip. ex parte. ij. de oĩbꝰ istis queritꝰ an debeant probare indulgentias ꝛ lr̃as ꝛ alia de quibus faciãt mentionẽ in lr̃is quas impetrãt. ꝛ eodẽ modo idem queritꝰ si in libello hoc proponaꝛ. ꝛ ad hoc sic rñdemus q causam uel demonstrationẽ in lr̃is uel libellis appositam non debet quis probare dũmodo cõstet de re. cuius causa ul monstratio dicit nisi talis sit cã uel demonstratio que sit causa sine qua lr̃as nõ habuisz nec libellus esset receptus. ꝛ hoc sic probo. quia etiã si talis sit cã uel demonstratio. tñ ualẽt lr̃e ꝛ libellus. ff. de condi. ꝛ de. cũ ita esset legatũ. §. legato. ꝛ §. falsam. in insti. dele. hinc. in. §. prox. secus aũt in condicẽ. ut eisdem legibus probatur. ꝟ tñ teneas q qñcũq ponit in libello tale qd pro cã petitõis sue illã probare debet. nã cũ causa que ponit in libello pro magna parte semper sit cã ãre sibi cõpetit ius petendi illud qõ petit per illũ libelluz illã ꝓbare dz aut succũbet. v. q. vi. actor. hoc etiã probaꝛ rõne suprad cã. qz nunq̃ suus libellus receptus esset nisi sufficientẽ causaz exp̃sisset. s̃. de libel. ob. dilecti. ubi no. priuilegijs nec tenet facer̃ mentionẽ nec propter hoc minus procedit per lr̃as. no. s̃. de offi. dele. ex lr̃is. ad ap. beneficium. ex illa cã. quia lr̃e non ualebant cũ essent impetrate super bis que continent in ꝓuiꝰ. suis. nec de ipso faciũt mentionẽ. s̃. de rescrip. cũ ordinẽ. melꝰ dicit non propter ꝟ. sed propter grauamẽ aliud. deferentes ꝛ male. rettulissent ꝛ petissent q in cã appellatõis ab abbatissa ꝛ sororibus emisse procederẽt in ipsa tñ propter absentiã partis aduerse ꝓcedi nõ poterat. quia ꝟ nõ peticrat. s̃. dꝰ ap. cordi. uel melius. quia iudices nõ detulerãt appellationez. s̃. de ap. interposita. §. i. ꝛ cũ pars monasterij uidisset q nõ poterat prosequi appellationẽ cõuertit se ut obtineret innouationem priuilegiorũ suorũ. innouandum ꝟ nõ licuisset nisi cõtumax fuisset ps aduersa. ar. s̃. de cõfir. cũ dilec. hoc nõ placz nõ enim sup innouatione priuilegiorũ cõtumax erat eps nec citatus. sed uera cã est. quia eps nõ cõtendebat de priuil. qz si cõtenderet nõ deberet innouari nisi forte terminet de eorum cõsumptõe uel nisi alia iusta cã subesset. s̃. de cõfir. uti. cũ dilecta. q licet cũ nihil iure tribuit. ĵ. e. quia. si enim nouũ ius tribueret nõ liceret. s̃. ut li. pen. dilec. ubi no.

Um olim papa ꝛc. et eisdem priori canonicis. et prefigendum procedi tñ poterat super cã appellatiõis sed ante sñiam erat appellatũ uel super principali si a diffi. fuerat appellatũ. s̃. de ap. sepe. ubi no. de hoc sed hic noluit appellatus procedi cũ modicũ sibi prodesset. si tñ cã appellatõis terminata esset ꝛ nõ principalis. dic melius ut no. s̃. de ap. sepe. ꝛ c. per tuas. prefigendum per lr̃as q̃s dedit eps in quibus cõtinet qõ sequit̃. sed dices quõ postea processerũt iudices primi ut sequit̃. ĵ. ibi iudices autẽ ꝛc. cum per has litteras est ad se. ap. negociũ reuocatũ cõtra id qõ ẽ s̃. de offi. le. licet. iij. q. vi. multũ. C. de le. l. ij. reo per illas lr̃as non esse reuocatã iurisdictionẽ anteq̃ pñtent lr̃e ꝛ ꝟ processus habitus fuit ante pñtationẽ lr̃arum. s̃. de ap. ut debitus itẽ nõ uidet maliciose fecisse eps cũ in eius fauorẽ sint cõcesse si eis uti uoluit. C. de le. q fauore. appellatio enĩ non impedit eorum processum cũ illis renũciare uideaꝛ si. ĵ. terminũ prefixum nõ prosequunt̃. s̃. de ap. sepe. cũ sit reprehẽsibilis. parti auctoritate huius delegatõis nõ processerunt sed prime. monacho. no. monacho delegari cãm ꝛ hoc uerum intelligo si expresse contineaꝛ ut ibi monachꝰ alꝭ ꝑsumo ꝑ ueri taciturnitatẽ

obtentas cum non sit eis prestandi materia vagãdi. iudices nõ illis quibus erat remissum negociũ. quia illi nõ habebant potestatẽ diffiniendi aliqd sicut ℏ apparet. ⁊ sic est in registro uel dic q̃ ijdem iudices erãt sed partes prorogauerũt eorum iurisdictionẽ uel plus cõtinebaꝫ in litteris in quibus erat remissum negociũ q̃ hic cõtineaꝫ. libertatem iuste petitũ fuit. quia cassareꝫ libertas male data ⁊ rite fuit super eũ sniatũ. ar. C. de cõdi. ex. l. dissolute. ⁊ l. fi. ff. d̃ fe. l. i. per deportarium iste portarius siue executor deputatus a rege nullã potestatez habuit cogendi canonicos ad aliquid. s̃. de consti. eccle. imo plus videꝫ q̃ si esset executor pape merus sine ulla cognitiõe q̃ nõ posset alicui etiã partibus vim inferre nec de possessione aliquã partiũ extrahere: nisi hoc esset sibi expresse cõmissũ q̃ tñ raro ⁊ nõ sine cã cõmittendũ est. ff. de iudi. l. fi. s̃. de cõcess. prebẽ. uel ec. nõ va. quia di. ⁊. c. cũ nostris. ⁊. c. lras. nec est cõtra. ff. de re iudi. a diuo. §. si super. ⁊. §. sc. ubi dicit q̃ executor habet cause cognitionẽ. quia ibi nõ loquit de viatore executore cuius modicũ est officiũ. i. in adimplendo mandatũ ⁊ ⁊ in renũciando quid inueniat. ff. d̃ re. eorũ qui sub tu. ul' cu. sunt magis. §. ne tñ. imo plus videꝫ q̃ si viator ℏ inueniat rez uel ecclesiã cuius possessionẽ dare debet sine ullo pñte possessore. ita q̃ sine ulla violentia dare põt possessionẽ. tñ eaz dare nõ debet nisi ille qui eam tenet de facto. primo eã resignet uel uerbo uel auctoritate iudicis inde expellat. ⁊ sic intelliguntur decre. palle. quia di. cũ nris. ⁊. c. lras. nisi partibus psentibus lata esset sententia cõtra possorẽ. tunc enim satis videꝫ q̃ maior põt dare rei possionẽ quã alius possidet. maxime si p̃t fieri sine uiolentia. C. si per vim uel alio mõ. l. fi. decre. aũt palle. cũ nris. que dicit q̃ primo debz resignare de facto. loquit q̃n precesserat tm̃ tacita renũciatio que tñ poterat habere excusationes. sed secus est q̃n sententia lata est postq̃ nulla excusatio admittit. C. sen. rescin. nõ pos. l. i. imo plus uideꝫ q̃ si pars per violentiã eiecisset eum cõtra quẽ lata est sentẽtia. ⁊ postea possessio uacantis rectorie eidẽ spoliatori assigneꝫ q̃ bene teneret spoliator interdicto vnde vi ad interesse. ff. vnde vi. l. i. § ex die. tñ si cõfiteatur se nihil noui iuris acquisiuisse nõ cogit rem iudi. restituere. s̃. de cã pos. cũ super. ⁊ quia sine pecco tenere nõ põt. alij tñ dicũt cõtra. quia bene põt tenere sine peccato si per errorẽ iudicatũ est. ff. de cõdi. inde. l. neratius. nec decre. cum super cõtradicit que loquit q̃n simul super poss. ⁊ petitorio sentẽtia lata est. sed hic diuisim late sunt. sed difficile ẽ in decẽ. que est dria siue simul siue diuisiz ferant dũmodo executores earũ in idem tẽpus cõcurrant ℏ de iudice qui mãdat fieri executionẽ. si aũt mandaꝫ alicui q̃ det alicui possessionez alicuius rei amoto quolibet illicito possessore nõ habet ℏ iurisdictionẽ nisi super notorios illicitos. ar. s̃. de offi. dele. statuimus. alij dicũt ⁊ forte melius q̃ procedit sup non notorijs ordine iudiciario seruato. ut no. s̃. de re. ec. nõ ali. epi. dederat ⁊ male cũ quicquid acquiritur epatui acquirat. xvij. q. i. statutũ. monachus enim quicquid acquirit suo mõasterio acq rit dum manet monachus monasterij etiã si est monach' fugitiuus. s̃. de offi. or. quãto. imo si stipuleꝫ aliqd sibi uel monasterio suo uel etiã impersonaliter uel quocũq̃ alio mõ cõtrahat semper acquirit monasterio suo. ar. ff. de stipul. ser. seruum. secus si stipuleꝫ alij. quia tũc alibi nõ q̃rit. quia nõ põt. nec dño. quia nõ vult. ff. de stipu. ser. seruus meus. imo si monasterio uetãte aliquid acquireret monasterio acquireretur. ff de acqui. re. do. etiã. sed si sit expulsus de monasterio. tũc nulli acquirit nec ualet cõtractus cũ sit a monasterio absolutus. posset tñ dici q̃ acquirit epo a cuius iurisdictione nõ est absolutus. item no. q̃ ex oibus cõtractibus obligaꝫ ut quidã dicũt: sed nõ plus q̃ sit a monasterio sibi cõmissum. ⁊ si nõ habet administrationẽ. tñ obligaꝫ abbas: sed ad nihil teneꝫ cuz nõ habuit vnde soluaꝫ. de maleficijs autẽ monachi nõ obligant nisi ad eos peruenirent ⁊ eodem mõ alij obligant abbati ex omnibus cõtractibus cũ monacho initis. si aũt monacho auferatur res monasterij uel etiam alterius dũmodo monasterium teneaꝫ de illis agit abbas. sed si monasteriũ nõ teneꝫ de illis tũc nõ agit. sed ageꝫ ille cuius sunt uel rei ven. uel fur. uel alijs cõpetentibus actionibus. ⁊ propter hoc dicimus q̃ si monachus moriꝫ penes quẽ res erant depositę que detinẽtur per aliquẽ. nullã actõez habet abbas ad ea. sed si abbas uideret res depositas apud monachuz rapi uel furto surripi uel al' perire ⁊ facile posset eas liberare. sane crederez q̃ teneꝫ depositi insolidũ propter dolũ suum. sed si monachus eas rapuisset. tunc eẽt secus. quia abbas nõ erat obligatus ex eius maleficio. sed dices q̃ si monachus uel iur̃ uel ab abbate, p' hibetur cõtrahere. xij. q. i. nõ dicatis. xvi. q. i. sunt nõnulli. ⁊ c. de presentiũ. quõ põt ualere contractus cũ eo initus contra id qd̃ est. C. de legi. non dubiũ. x. di. uides. solo lex ⁊ canon intellexerãt prohibere q̃ nõ teneant contractus facti a p̃dictis personis. ita q̃ eis aliquid queriꝫ. sed bene tenet in hoc q̃ eis queraꝫ cũ quibus poterat legitime celebrari cõtractus. ⁊ talis est abbas cui queriꝫ oñe lucrũ proueniens ex cõtractu mõachi. ⁊ ideo bene ad eius profectũ tenet cõtract' posso etiaz iusta q̃rit per monachũ etiã fugitiuũ dño ignoranti. ff. d̃ acqui. pos. l. i. §. per seruũ. si aũt esset iniusta possessio que est restringenda non queriꝫ domino. ff. de acqui. pos. q̃ meo. §. fi. ⁊. l. q̃ seruus. sed ⁊ ipsam si vult ratã habet acquirit. ff. de vi ⁊ vi ar. l. i. §. cũ procurator. possionẽ aũt fui si fuerit turbata ⁊ seruus ⁊ dominus peteret eã reformari. C. si per vim. l. i. omnis autem qui detinet presumit possidere nisi contrariũ probetur ar. xviij. q. i. c. i. fructibus mirũ videꝫ q̃ epo adiudicamus fructus medij tẽporis cũ potius ipsi monasterij essent seruandi cũ de eis sit ratio ei reddenda. s̃. c. cũ ⁊ plantare. de capel. mo. c. i. xvi. q. ij. c. ij. so. quia edificauerũt ecclesias in dyoc. alterius epi sine eius consensu cũ edificium cedat solo. C. de rei ven. l. ij. per p̃ñs ⁊ hoc edificium siue ecclesie ad epm dyoc. p tinebant. item fructus autẽ non dabunt ei nomine suo. sz nomine ecclesiarũ edificatarũ. s̃. de suc. ab intes. c. iij. ⁊ sic non est cõtra. s̃. de reli. do. cum uenerabilis. quia ibi nõ nomine ecclesie de q̃ agebaꝫ. sed suo uendicabat tẽporalia. non tenere hic non ponit causas quare tenuerit. sed posset esse quia p̃tra absentem non contumacẽ lata est. de gratia indulto sibi bñficio in integrũ. s̃. de in inte. re. c. ij. de iure enim cõi admitterent post sententiã ad exhibendũ. s̃. de re iudi. inter mo. C. d̃ transac. sub pretextu. constitit. per testes uel cõfessiones ⁊ nõ per usum. quia papa non videꝫ originale. manibus hoc nõ est malum. C. qui. test. fa. pos. hac consul. a manibus ⁊ idcirco non presumebaꝫ originale sed sumptũ. libertatem. i. exẽptionem ab epo dyo. datam libertatez enim sibi nõ prescribit nec habet. quia licet dyo. non prestet iura epalia. prestabit abbati uel alij uel ad minus pape. s̃. de pscrip. cũ non liceat. ⁊. c. cum ex offi. imponentes mirum videꝫ q̃ hic dicit quia aut monasteriũ prouocauit in libertatẽ non assignata aliqua cã. ⁊ tunc licet non sit actum de priuilegio pape. tamen de cetero agere non poterit. qz pretextu. no. ī. cc. s̃. de re iudi. inꝺ mo. ar. C. de an. excep. l. ul. ff. de iudi. solemus. aut assignauit aliquã cãm. puta quia munitũ erat monasteriuz priuil. eporum colubrien. ⁊ tunc non obstante sniа pape propter hanc causã lata poterat agere ex alia cã. puta quia munitũ erat priuil. ro. pon. ut no. s̃. de offi. ordi. conquerente. ℟. de iure cõmuni verum esse q̃d dicit. ⁊ quia monasteriũ totũ ius suuz deduxerit in iudiciũ. ideo fuit ℏ necessariũ beneficiũ restitutionis. sz dices quare non dixit iniustã sententiã cũ inspecta ueritate sit iusta. C. de ap. eos. ℟. illud obtinet in causa ap. ut inspecta ueritate iudicet primã sniam iustã uel iniustam. sed in cã restitutionis ex processu iudicat sniam iustam uel iniustaz. potes etiam dicere q̃ in causa restitutionis inspecta ueritate iudicaꝫ prima snia iusta uel ℨ. ⁊ ℏ snia iudic' del'. ueritate inspecta erat iusta cum pronunciauerit tm̃ infirmã libertatẽ per epm datã que in ueritate non tenebat ⁊ nihil d̃ libertate cõcessa p papã

dixerint. non cognouerit nec pronũciauerit sed tm̃ de liber
tate data per epm. in ceteris. s. in expensis necessarijs restitu
endis ꝛ alijs. c. accedentibus ꝛc̃. per xl. an. s̃. eo. si de ter
ra. cõtra so. nec iste nec ille renunciauit priuil. expresse. sed ta
cite uel presũptiue. qñq; aũt presumit vno actu renunciare qñ
uoluntarie scienter directo cõtra priuilegiũ suũ facit. s̃. de con
sti. cum accessisset. ꝛ. s̃. de preben. pro illoꝝ. sed quandoq; ve
nit non scienter uel expresse cõtra priuilegiũ. sed tm̃ al̃ psumit
renunciare priuil. si per. xxx. an. cõtrafecit. s̃. e. si de terra. qñq;
xl. ut hic. ꝛ si queras causam diuersitatis hec est. quia licet vn⁹
monachus qui est propositus agris colendis soluat decimas
cõuentus tamẽ nescit vnde vno actu nõ presumit renunciare.
item si soluit aliqñ etiam sciente toto cõuentu nõ presumit uo
luntarie renũciare priuil. sed lites exerceri q; cum sit laudabi
le non ei imputat. ff. de ali. i mu. ca. fac. item si res. §. i. sed si. x
xx. an. soluit non habet excusationẽ ignorãtie nec uolũtatis.
s̃. e. si de terra. sed h̃ cõtradicit que requirit. xl. an. sed dic icar
co hic requiri prolixius tẽpus. quia cõuentus est ultra mare
ꝛ possessiones citra. item habent quasi infinitas. vnde nõ pre
sumitur scire sicut illi qui sunt citra mare ꝛ per ꝓns nõ intelli
gunt tacite renũciare nisi spacio. xl. an. in possionib⁹ aũt ultra
montanis spacio. xxx. an. credere presumptiue renũciare etã
a tẽplarijs. uel dic q; hic cõuentus nõ iuuabat se. quia tẽpla
rij tacite renũciasset priuil. sed p̃script; que nõ currit minor. xl.
an. uel dic q; h̃ tollit illã. uel dic q; ibi ex priuilegio statim q̃ri
tur alicui ius dñij sicut h̃ quesitũ est dñium iur̃ decimarũ ius
ꝛ dñium quesitũ nõ admittit nisi legitimo tẽpore prescribatur
ut hic. ar. C. de iur. domi. impe. l. ij. sed põt rñderi. quia ibi ñ
habuit dominiũ sed potestatẽ rem pigneratã accipiendi i do
minũ. ubi aũt ex priuilegio nõ datur aliq⁹ dñiuz sed potius
aliqua potestas. s. ut nõ coganꝫ esse ultra certũ numerũ. uel ut
dignitas nõ sit in ecclesia. tũc nõ sunt necessarij. xl. an. ad hoc
ut uideat renunciare priuil. sed sufficit vnus actus. s̃. de con
sti. cũ accessissent. cũ. m. ꝛ est ratio diuersitat;. quia dominia re
rum certis modis ꝛ cũ magna difficultate amittunt ꝛ querũt
ut insti. de re. di. per totũ. ꝛ de illis modis nõ est si semel ul̃ ali
quanto tẽpore pmisit aliũ esse in possessione sue rei. sed in pri
uilegio secus est q̃ sola petitõne querunt ꝛ in fauorẽ petentiũ
dant. sed ex eis nullũ dat̃ dñium. naz illa facile admittunt. vñ
forte secus dicendũ est in cõsuetudine. nam ibi si aliqua ptãs
quesita esset cõsuetudine. uel iur̃ etiã si nullũ dñium ibi esset
ut si de cõsuetudine introductũ esset q; in hac ecclesia nulli as
sumerent in canonicos nisi essent in sacris ordinibus cõstituti
nõ uideꝫ q; licet aliquẽ in inferioribus ordinibns cõstitutum
eligant q; propter h̃ uideant renũciasse cõsuetudini in quam
diu perseuerauerãt. quia nõ licet cõsuetudines infringere. xi.
di. in his. ũmo plures dicimus q; siue sint consuetudines siue
constitutiones siue priuilegia honorabilia uel utilia eccleſijs
illa nunquã intelligunt renũciare per vnũ nec etiam p plures
actus. quia etiã si expresse uelle renũciare nõ possent. C. d̃ trãs
ac. preses. ar. ff. de pac. ꝯ. §. fi. nam in hoc casu si oms de capi
tulo uelint aliquid facere cõtra priuil. uel cõsuetas cõstitutionez
suas unus solus posset cõtradicere ꝛ etiã omnibus facientib⁹
cõtra predcã si vgit in damnũ ecclesie superiorz põt illud ꝛ dz
reuocare. s̃. de his que fi. a ma. par. ca. c. i. s̃. de re. ec. nõ alie.
si quis ad nr̃as. si qua autẽ sunt que sint esse ecclesie utilia re
nũciare uel etiã in dr̃ia. tunc per vnicũ actũ contrariũ renũciat
s̃. de pst̃i. cum accessissent. ꝛ. c. cũ. m. sed in casibus ubi loquit
predcã dec̃. crederem. licz canonici nõ possint ulterius exquo
semel fecerãt cõtra suũ priuilegiũ in suũ fauorẽ. s. quia allega
rent diminutionẽ suarũ prebendarũ. credere tm̃ q; possint eod̃
priuilegio uti nomine ecclesie si ex receptõe priuilegij ecclesie
ledereꝫ. puta si propter modicitatẽ prebendarũ nõ inueuirent
canonicos residẽtes uel nõ inuenirẽt bonos. ꝛ idem uideꝫ in
oĩbus alijs similibus priuilegijs cũ hoc decreto canonicoruz
numero ꝛ sublatione dignitatũ in utriusq; fauorẽ. s. ꝛ ecclesie
ꝛ canonicoꝝ intelligit cõcedi. ꝛ ideo licet vnus renũciet ꝛ ali⁹
nõ intelligit renũciare. itẽ si cõibus ꝛ gradibus priuil. que h̃z
aliqua gens: aliquis nõ uti nõ intelligit quis renũciare quo
ad alia si in aliquo omitteret illo uti. sed quo ad illud bñ re
nũciat. C. de excu. tu. uoluntatẽ. C. de his que spon. mu. sub.
l. ij. ꝛ. l. se. li. x. ff. de va. mu. l. pretor. in. §. fi.

Um capella. ꝛc̃. priuilegio. hoc priuilegiũ intui
tu ecclesie cõcessum est psonis uel potius cõcessum
est ecclesie in psonis. nec propter hoc exempta est ec
clesia uel clerici nisi quo ad excõionem ꝛ alia que hic sequũt
si aũt dixisset eximimus canonicos talis ecclesie ab epo cleri
ci quidẽ exẽpti erũt a iurisdictione epali intuitu personarũ. s̃z
ecclesia in nullo exẽpta erit ꝛ in omnibus epo rñdebit nisi in
iurisdictione clericoꝝ. sed querit si quis dicat recipio clericos
talis ecclesie in proprios filios uel spirituales. an propter hoc
sint exempti. ar. q; sic. C. vnde vi conquerebat. itẽ ar. ad hoc.
quia si res que dicit pertinere ad proprietatẽ pape est exẽpta.
ergo eadem rõne ꝛ filius uel quicquid aliud dicat ptinere ad
papã erit exẽptum. rñ⁹ q; talis nõ est exẽptus. plus enim ,ppt
nomẽ filij in affectione q̃z in exẽptõe eos recipe uideꝫ. q. d. pa
pa recepimus uos in amorẽ filialẽ: sicut cum dicat subdiacon⁹
papa. sonat in honorẽ nõ exẽptionẽ. s̃. de ma. ꝛ. c. p tuas. q̃z
uis in ar. cõtrarium uideꝫ. quia sicut quos princeps elegit in
patres nõ uult ab alio sub alterius ptãte esse aũt. cõstitutio q̃
de digni. eadẽ rõne nec quos eligit i filios. q̃uis rñderi pos
sit patrẽ sonare in auctoritate quẽ non decet alterius potestati
subijci filiũ in affectionẽ quẽ non est indecẽs sub alio esse. sec⁹
autẽ uideret si diceret recepimus uos in proprios uel spales
subiectos. quia tũc erunt exẽpti. quidã tamẽ dicũt q; siqñ pa
pa recipit aliquos i proprios filios ꝛ ille cuius filij prius erãt
consenserint penitus sunt ab eius iurisdictõe exẽpti al̃ nõ. ar.
ff. de adop. in adoptionẽ. itẽ no. q; licet isti non possunt excõi
cari uel interdici. tamẽ pñt aliter puniri ꝛ condẽnari per iniaz
quia hoc non cõtinet in priuil. qõ diligenter obseruandũ est.
s̃. e. porro. ꝛ habetis exp̃ssum. j. e. ti. uenẽs. in his ecclesijs
per parochianum prosequeris. no. exẽptum ratione rei
non exẽpte subiacere iurisdictioni ordinarij. de hoc no. s̃. eo.
porro. ꝛ habes expresse. j. e. qm̃ ad h̃. j. e. ti. c. nolentes. §. ult.
glo. quo ad hoc.

Xore sedentis. ꝛc̃. a longis non tm̃ longissimis
cum neutra pars p̃scripserit. ut. j. e. sequit. §. nos igz
questores. no. q; qñ hec dictio q; ul̃ q̃ ul̃ sicut po
nunt in litteris uident aliquid poni. j. de vbo. si. abbate. ff. de
condi. ꝛ dẽmon. quibus diebus. §. dñs. ff. de l. i. si seruus. §. si
ita. ꝛ. l. si sic. §. i. ar. cõtra. s. q; est itelligẽdum cõdicionaliter. ff.
de ꝯbẽ. em. si fundũ. ꝛ. l. si rem. in fi. in membris. no. q; licz
probet exẽptio capitis nõ probat exẽptio mẽbroꝝ. exempta
qñ mẽbra non sunt exẽpta sz abbas exẽptus cui mẽbra sunt
sbiecta in mẽbris delinquat dyoc̃. exẽptum abbatẽ iudicabit
ꝛ puniet ꝛ etiã deponet. j. e. cũ. capella. s̃. d̃ fo. cõpe. postulasti
fuata tamẽ forma. hostem. j. e. uolẽtes. s̃. d̃ fo. cõpe. romana
sz si non dlinquat in locis non exẽptis constitutionũ sz delin
quat in psonis non exẽptis. puta quia negligẽs ẽ in regimie
eoꝝ uel etiã quia iniuriã faciet eis. quia tunc non habet ptã
tẽ dyocesanus procedẽdi ꝯ eum. non enim sunt isti modi q̃re
dyocesani sortiant forum in psonis exẽptis. imo plus dicim⁹
q; dyoc̃. propt̃ pdicta delicta cõmissa in psonas non exẽptas
non põt eũ priuare ecclesia nõ exẽpta ul̃ eum suspẽdẽ q; sic, p
bo. quia hoc non põt facere dyoc̃. nisi cũ cause cognitione. s̃z
ipse nõ põt cognoscẽ de pdictis dlictis psone exempte. ergo
nec cõtra eũ procedere. itẽ in hoc casu. s. quando mẽbra non
sunt exẽpta hẽbit abbas iurisdictionẽ sup ecclesias. ut no. s̃.
de offi. or. quanto. ꝛ. c. cum abbas. ꝛ in hoc casu pñtabũt cle
ricos platis. ꝛ fiet ut dicit. s̃. c. cum ꝛ plantare. §. in ecclijs. s̃.
de capel. mo.. c. i. s̃. de pbẽ. in lat. cõcil. ubi no. nisi essent ple
no iure cõcesse. s. quo ad. l. iurisdictionis ꝛ dyoc̃. quia tũc ipi

restituent.xvi.q.ij.c.i.item in hoc casu nunqꝫ appellabit ab abbate exẽpto etiam a subditis nõ exẽptis ad epm. quia nõ est ei supior.melius uidet q appellandus est epus ⁊ in hoc est supior.ar.h.⁊.s.d ma.⁊ obe.c.solite.circa pn.itẽ in casib' ubi quis sortit forũ rõne possessionis conuenict abbas coꝝ epo cum res sint in eius territorio.domicilũ aũt non põt habere nisi in suo monasterio.alij aũt seculares sicut ⁊ laici plura pñt habere domicilia ⁊ ī ecclesijs suis ⁊ extra dũmodo nõ teneãt ad residentiã.de fo.compe.postulasti.sed loca in quibus ipsi tenent ad residentiã semper debent pro domicilio reputari.lꝫ aliqui cõtradicunt.si aũt clericus duorũ eporum delinquat ⁊ iniuriaꝫ faciat clerico alterius epi sub quo domicilũ non hꝫ extra illum epatum.tamẽ sub eo respondere tenet.quia rõne clericatus sortit forum eius.C.de epi.⁊ cle.aut.clericus.secus autẽ in abbate exẽpto qui licet delinqueret in clericos dyoc. cui reuerentiam debet.tam coram eo cõuenirí nõ debet.quia nõ est eius clericus.imo exemptus.licet in aliquo sibi reuerẽ tiam debeat.si aũt mẽbra sunt exẽpta ⁊ nõ populus.tunc etiã si delinquat in mẽbris exemptis abbas.tamẽ dyoc. nullã iu risdictionẽ in eo habebit.ī.e.uolentes.de populo aũt idez di ximus sicut diximus quãdo mẽbra nõ sunt exẽpta.ī.de ver. si.ueniens.de hoc no.s.e.recepimus.⁊ ī hoc casu restitueret clericos in ecclesijs sine epis.sed si deponẽdi fuerint.referant ad papã.ar.s.de offi.archidi.ad hoc.si aũt populus est exẽ ptus.tũc in uullo tenet dyoc.membris ⁊ ita quis tenet duo bus dominis pape.ī.rõne sui.epo rõne mẽbrorum.⁊.ī.pro uasallis.ar.ff.de op.li.duorũ.ad hoc.s.de maio.⁊ obe.q su per his.glo.cõtra.xvi.q.i.

Ꝛ parte.xxiij.di.quãqꝫ.subtrahuntur secus aũt si in suos spales filios reciperet.ī.e.ueniens.

Astoralis officij intrare.d hoc no.s.d offi. del. sup eo. intoire.C.pro qui.ca.f.ac.p.li.l.i.idez di ximus si alicui detur priuilegiũ sup habendis deci mis.dominũ tamẽ uidet habere donatõnẽ fauore ecclesie.C. d epi.ut inter.si quis aũt sua auctoritate possessionẽ introiret poterit cogi ad restitutionẽ possessionis p int̃dcm̃ unde ui di rectum ul utile uel p hypothecariã.episcopali.nã per h ꝟba cõcedimus talẽ ecclesiam tibi in propios usus intendit con cedere q administrationẽ habeat ecclesie ⁊ q sibi de tẽporali bus respondeat ⁊ q retẽto bono statu eccl̃ie supfluos reddi tus in propios usus cõuertat.debet enim sibi cõcessam eccle siam in primo statu retinere.bene tamẽ credimus q de uolũ tate ⁊ cõsensu dyoc.posset mutare primũ statũ ex iusta causa. ut si aliqua ecclesia est ubi cõsueuit eẽ multitudo canonicorũ. quia ibi erat multitudo populi mutato aut populo uel electo remãsit ecclesia cũ diuitijs suis.melius uidet mõ q diuitie iste transferant ad aliã ecclesiam ubi maius seruicium fiat deo qꝫ ibi.⁊ cũ dyocesanus nollet cõsentire cũ superiore aget.dyocesa nus autẽ epus habebit institutionẽ in hac ecclesia ⁊ uisitatõem ⁊ procurationẽ ⁊ breuiter omnia spiritualia ⁊ omnẽ iurisdictõ nem.ut hic.s.c.cũ ⁊ plantare.§.in ecclesijs.nec põt ille cui da ta est ecclesia uendere uel pignorare possessiones huius eccl̃ie pro soluẽdis debitis eius ecclesie cui donata est ⁊ si qua relin quant̃ huic ecclesie in utilitatem huius ecclesie cõuerti debent ⁊ breuiter dicimus q bene caueat sibi plat̃us ecclesie cui do natio facta est q si accipiat mutuũ nomine huius eccl̃ie con uertat pecuniã in utilitate illius ecclesie.quia aliter de bonis eius nõ soluet debitũ.hoc aũt ita distincte faciet prelatus ecce cui donatio facta est.alioquin sacrilegus erat.ar.xvij.q.iiij.p totũ.⁊ tamẽ puniet per epm ⁊ etiam ad officiũ epi pertinet q hoc fieri faciat.s.de excep.cũ uenerabilis.⁊ no.s.de rest.spo. cum olim.uidet etiã q creditores huius eccl̃ie per interdictũ de sepationibus possint petere ut separent̃ bona utriusqꝫ.s.d sepul.per totũ.item dicimus q si in alia dyoc.sit ecclesia do nata in alia donataria in alienatõib' rerũ ecclesie donate neces sarius erit ꝓsensus epi sui ⁊ ī alienatõnibus rez ecc̃ie cui fcã ẽ donatio requiret cõsensus sui epi.cũ alis si ecclesia una habet in diuersis dyoc.possessiones solus cõsensus dyoc.epi req̃ rendus est ⁊ nõ eporum ubi possessiones site sunt.xvij.q.iij. in uẽdit̃.xij.q.ij.abbatibus.siqua sñ ex.x.q.ij.casellas.item dicimus q licet ecclesia cõcedat alicui pleno iur̃ intelligit sibi cõcedi q sit sibi subiecta in tẽporalibus ⁊ spũalibus.nõ autẽ q cõuertat eam in propios usus.subiectionẽ enim oẽm quã pus habebat sibi cõcedere uidet.xvi.q.ij.uisis.s.e.cũ ⁊ plãta re.⁊ nõ fructus quos nõ habebat nec accipe debebat nisi ex iusta causa ⁊ cũ multis solẽnitatibus quas no.s.ut cc.be.c.i. ⁊ facit ad predcã.vij.q.ij.quia cognouimus.s.de re.ec.non alie.c.i.sed si prius ecclesiã alij pleno iure donatã ī propios usus tenebat donator.tũc pleno iure sibi subicere uidet ꝓpt̃ uerbũ positum in donatõe.ī.cõcedo plene ⁊ in usus ꝓpios cõcedere uidet.quia in donationibus est larga interpretatio habẽda.s.de dona.cum dilec.⁊.c.pastoralis.eadẽ aũt iura q̃ diximus dyoc.retinere in ecclesia cõcessa ī propios usus ea dem retinet.⁊ si uniat duas eccl̃ias quocũqꝫ genere unionis. de quibus unionibus.s.ne se.ua.c.i.

Etistis per se.cc.de nostra.auctoritate huius in dulgẽtie.nam al̃ licet tẽplarij uiolarent int̃dcm̃ ꝓ se positũ.alij tamẽ uiolare nõ debẽt.

Uoniam per confessiones.cc.utrunqꝫ.qualeꝫ sunt que pleno iure sũt subiecte abbati.puta quia ī eis ius pcipit epale.uel quia abbati lege iurisdictio nis ⁊ dyoc.sunt subiecte uel in tẽporalibus ⁊ in spiritualibus clericum.hoc itelligit de clericis monachib' in ecclesijs utroqꝫ iure spectantib' ad monasteriũ.monachum.no.q ꝓuilegia t' iste nõ gaudet ꝓuilio si uadat ad aliã eccl̃iã.s.e.cũ capella.

Uia circa.cc.retinendis.nam in priuilegio con tinebat q epus monasterio remittebat oẽs decimas que sibi epo debebant de possessionib' monasterij. canonicas.ī.de cõsensu capituli.s.de dona.pasto.itẽ q fiat causa utilitatis uel necessitatis uel pietatis ⁊ q nõ sit ī mensa plenissima.s.de dona.cũ dilec.ubi no.

Antiqua.cc.antistites.i. patriarche.prouocetur etiam alijs omissis.

Ꝛ priuilegia cc.interdicte.no.q licet locus sit i terdictus.tamẽ põt ibi celebrari de licẽtia iur̃.ut ha bes p totũ.hoc.c.⁊ se.⁊ etiã de licẽtia hominis.s.d ap.dilectis.sed si pson̄a esset interdicta uel suspẽsa pro suo de licto nõ posset de licẽtia alicuius celebrare.nec suspẽdi posset interdictũ in pson̄a suspẽsi pro suo delicto non posset de licẽ tia alicuius celebrare ipsamet persona suspẽsi.⁊ est ratõ.quia dum suspenditur interdictum in persona uel licenciatur de ce lebrando aut est penitens ⁊ satisfaciens de eo pro quo inter dictus est.⁊ sic postea non redibit in suspensionem sine culpa sua ⁊ sine monitione.supra de appella.reprehensibilis.s. de consti.cognoscẽtes.aut si nõ satisfecit ante satisfactionẽ nõ dꝫ sacramẽta ministrare.lxxxi.di.si qui sunt ministri.oꝫ si diaco nus.qñ aũt locus uel ecclesia est interdicta.secus ẽ quia ⁊ ibi celebrari auctoritate epi ⁊ suspendi põt interdictũ uel potius non est positum ⁊ etiã improprie in tali locutõne sumunt̃ uer ba.⁊ est sensus.interdico ecclesiã.i.celebrãtes in ecclesia.⁊ ab hac sentẽtia põt excipere quos uult ⁊ subicere quos uult ⁊ p ferre etiã q certa officia celebrantes sint excõicati ⁊ non alij.⁊ q certo tẽpore.ī.cũ forte fuerit dñs terre ibi pson̄s.ar.s.de of fi.dele.sane.s.de spon.nõ est.uel etiã põt dici si etiã diceretur proprie locus suspensus.quia tamẽ propter peccatũ loci non est suspensus.põt ibi celebrari ut hic.⁊ cessat obiectio quã feci mus in persona suspẽsa.⁊ hac ratio posset dici q si quis eẽt suspensus pro delicto alterius.xvi.q.iiij.miror.felix q in illo posset suspendi interdictũ.non negetur non in illa eccl̃ia in terdicta sed in alia non interdicta.suos h.est aliud.ī.eiusdez priuilegij.suas.i.epo subiectas.hoc autem.h sũt uerba pa pe interpt̃antis ambo.c.supradcã priuilt̃.habitu.bi si ꝯxerint

tenet matrimoniũ. non tamẽ est necesse q̃ assumant habitum templariorũ uel possunt habitũ eorũ assumere sine professiõe ar. s̃. de regu. cõsulti. sua bona. i. oĩa. alij dñt sufficere si dent maiorem partem sepeliantur tempore interdicte terre. regularium. sed nonne est idem in omnibus alijs. quia ꝛ si eccle sie sint interdicte tm̃ parrochiani possunt eligere sepulturam in non interdictis ecclesijs. ꝛ. hanc decre. loqui quãdo interdicta est ecclesia propter populũ. i. in penã populi tẽporalem que eis infligit etiã si nõ deliquerint ipsi. sed domini eorum uel aliqui ex ipsis. ꝛ si nõ omnes. si aũt interdicta esset ecclesia pro delicto clericorũ uel propter uiolationẽ. tũc quisq̃ posset ubi uellet eligere sepulturã ꝛ audire diuina. sed in primo casu non possunt eligere sepulturã nisi ratione priuil. vt excl'usis tamẽ cantabunt ꝛ pulsabunt cãpanas ꝛ ianuas tenebũt apertas cum populus in eorum officijs debeat iocundari q̃ non posset esse nisi pulsaret campanas ubi alte clamarent q̃ al'nõ licet. j̃. c. prox. sed cõtra. s̃. de cõsue. cum inter. sed põt soluere q̃ ibi non dicit q̃ priuilegiati nõ possint celebrari alta uoce ꝛ aperire ianuas ꝛ per cõsequens pulsare campanas. sed q̃ ex sola cõsuetudine nõ pñt uenire ꝓtra interdictũ ꝛ sub missa uoce celebrando. uel si esset epus uel collegiũ cui ex priuilegio ꝟ cõpetit eodem mõ non licet alta uoce cantare. quia ad ꝟ ipsũ eorũ priuilegiũ restringit'. uel dic ꝛ melius q̃ nõ solũ ex priuilegio sed etiã ex cõsuetudine põt aliquis habere q̃ celebret tẽpore interdicti. sed q̃ alta uoce pulsata cãpana ꝛ aperta ianua celebret: hoc non potest habere ex cõsuetudine cũ ex ea rũpatur neruus ecclesie ꝛ dis. s̃. de cõcess. p̃bẽ. cum inter. ꝛ quia redigeret grauamẽ utriusq̃ ecclesiarũ. s̃. de cõcess. prebẽ. c. i. ſ ex priuil'. pape sic. qui habet plenitudinẽ potestatis ꝛ de cuius potestate disputare sacrilegiũ est. excomunicatis. s̃. de p̃bẽ. in lat'. in pun. cõtra. so. illud de iure cõi. hoc de priuil'. excõmunicatis cũ priuil'. solos excõicatos excludat. dicendũ uidet q̃ interdicti admittunt' ad officia q̃ tamẽ restringendũ est ad eos interdictos qui nõ sunt nominatim interdicti siue deliq̃rint siue non. ar. xxiiij. q. iij. si babes. xvi'. q. iiij. miror. itez est restringendum etiaz ad eos qui non dederunt causam interdicto etiã si nõ nominati. sed in genere sunt interdicti. j̃. e. c. px.

Quod non ꝛc. ꝛ interdcis. sed quid si inter nõ excõicatos uel nõ interdictos admissos ad officiũ horum priuilegiatorũ sint litterati nõ p̃ulegiati nec interdicti siue clerici siue laici. nunquid cũ eis poterũt ĩ suo officio dicere uel celebrare. rñdemus q̃ nõ. quia cũ uirtus interdicti ꝟ habeat. quia etiã interdicti in loco interdcõ celebrare nõ possint. ut no. s̃. de excess. pla. tanta. nõ uidemus qua ratione eis possunt officiũ dicere. sed pñt cũ alijs cantare uel legere nõ in suo officio ꝛ audire. quia etiã sine eis pñt in ecclesia orare. alij tamẽ dicũt cõtra ꝛ hoc locũ habet in his p̃ulegiatꝫ qui habẽt p̃ulegia q̃ in terris interdcis celebrẽt. secus aũt dicendo uidet in tẽplarijs ꝛ hospitalarijs qui p̃ulegiati sunt nõ tm̃ ut ipsi celebrent. sed indistincte ꝛ impersonaliter est eis cõcessum ut semel in anno in aduentu eorũ celebrent diuina nõ per eos tm̃ sed per quoscunq̃. ꝛ tunc etiã oĩs recipi pñt ad diuina nisi sint excõicati. s̃. c. prox. ¶ Quid de clericis familiaribus huius epi uel aliorũ priuilegiatorũ. rñ. eos admittendos ad celebrãdum officiũ. quia uidet eis cõcedere ut cũ suis familiaribus dicant. quia al'nihil eis cõferret. ar. j̃. e. c. in his. ꝛ. s̃. c. prox. i. rñ. si aũt cõuentui cõcedat priuilegiũ. familiares admitti non debeant ad celebrandũ officia nisi sup hoc fuerint p̃ulegiati. ꝛ hoc satis innui uidet. s̃. c. prox. sed tamẽ ibi loquit' de comprebẽsis in generali interdicto. q̃ñq̃. q. d. non semp. quia si ex celebratõe oriret scandalũ uel si eẽt infame factũ propt' qõ positum est interdcm̃ nõ debent celebrare. qui causam aliquam. no. priuilegiatos hmõi nõ gaudere p̃ulegijs si cãm uel fraudẽ cõmiserint in eo propter qõ positũ est ĩterdcm̃. idẽ dicimus de singulis laicis quantũ ad hoc ut si dolũ uel fraudem cõmiserint nõ gaudeant indulgẽtia si quã hñt q̃ tẽpore ĩterdicti possint audire officia. itẽ si propt' aliquos puniẽdos uel alium in eis ueluti dñm ꝛ in familia positum sit interdictuz etiam extra terrã interdcãm non pñt audire officiuz. si aũt nihil deliquerũt nec causam p̃stiterũt quare terra interdiceretur si terra uel uilla uel prouincia pro alterius delicto interdcã est tũc secus est quia in hoc casu nõ sunt plone interdcẽ uel si sũt interdcẽ: sũt tm̃ interdcẽ ne ibi accipiant sacramẽta uel audiant officia. ꝛ ideo bene audiẽt extra terrã interdcãm ꝛ etiã in terra illa ab his qui habent priuil'. q̃ quoslibet interdcõs possint admittere ad officia uel sacramẽta tẽpore generalis interdicti. ut. s̃. c. prox. ar. pro his. j̃. de pe. q̃ in te. in fi. ubi dicit' q̃ pñt pegrinari ꝛ in pegrinatõibus plus cõsueuerũt homines intẽ esse diuinis officijs q̃ in alijs pijs opibus. itẽ sufficit q̃ non est a iure ꝓhibitũ q̃ nõ pñt audire diuina. quia pene nõ sunt extẽdẽde. de pe. di. i. pene. ꝛ licet dixerimus q̃ possint audir̃ in terra interdcã diuina apud illos qui habẽt generale p̃ulegiũ q̃ oĩs admittant ad sua officia. nõ tm̃ pñt audire apud illos qui nõ habẽt ita generale priuilegiũ. sed tamẽ hñt p̃uil'. q̃ tẽpore interdci possũt celebrare exclusis excõicatis ꝛ interdictis. itẽ uidet quibusdã q̃ ꝟ habz locũ ubi interdcã est tra ul'uilla uel prouincia uel ecclesia. secus aũt si interdicat' aliquis spãliter. uel si interdicat' aliquis cũ fautoribus suis. uel si interdicat' familia uel domus alicuius uel populus alicuius uille quia hee plone intelligunt' interdcẽ. ꝛ ideo nunq̃ debẽt diuina officia audire nec sacramẽta recipe. ar. xvij. q. iij. miror. xx iij. q. iij. si babes. j̃. de sen. ex. q̃ in dubijs. aliquam. no. q̃ dicit aliquã. i. qualemcũq̃. q. d. etiã si modicã cãz p̃stitit interdicto nõ debet gaudere indulgẽtia. puta si cõsiliũ uel auxiliũ dederit. uel etiã si ille ipse fuit ille pro quo interdictum positũ est etiam si doluit.

Tanto ꝛc. ḡrimoniam. non uidet q̃ dumaceñ. pñt habere aliquã actionẽ cõtra hos epos. quia nõ iniuriant' cũ nõ sint serui uel filij uel uxores uel alie tales persone que excõicant' quarũ occasione det actio iniuriarum. itẽ quid ad monachos si epi male se habeãt in suos subditos. rñ. q̃ dolus facit cõpetere actionẽ de dolo ad suuz damnũ cõsequendũ que cõpetit ubicũq̃ alia actio nõ competit ꝛ aliquid dolo factũ est. ff. de do. l. i. §. i. uel si uelint ad penam infligendã epis accusabũt eos de crimine stellionatus. ff. de cri. stel. l. pelit. itẽ eps ꝛ alij plati bñ agũt cõtra archiepos ꝛ alios qui habeut modificatã iurisdictionẽ uel in casib' tm̃ ĩ suos subditos si excedũt ꝛ in iur̃ ꝛ de dolo. ꝛ per ꝟ sequit' q̃ p̃cipiet' eis q̃ decetero nõ excedant ꝛ q̃ reuocẽt q̃ post litem cõte. in act'. de dolo excesserint. ueniãt aũt in hac eadẽ actione de dolo reuocatio ꝛ satisfactio excessuz p̃cedentiũ lit'. cõte. dũ modo petent' exp̃sse. ut no. s̃. de resti. spol'. grauis. uerba. j̃. ar. s̃. e. c. porro.

Ex parte. ꝛc. tol'erandum. j̃. de sen. ex. si uero. j̃ so. ut. s̃. de aposta. c. i.

Alia intentionis ꝛc. uetus. s̃. e. ex parte abbatisse.

Ab his ꝛc. benigna. ff. de relig. sunt plone. prelatorum illorũ locorũ siue fuerint epi siue minores p̃lati. parrochiali. puta oblationibus decimis p̃sonalibus. xxxij. di. p̃ter hoc. gratiam. j̃. de ver. si. abbate.

Cudum ꝛc. decimis. moniales denegabãt solue' quasdã decimas de quibusdã noualibus mõachis de buccelle quas idẽ monachi pacifice possidebãt ecclesie priuil'. qõ impetrarũt moniales de decimis noualium nõ soluendis. sed male. quia priuil'. non extendit' nisi ad futura noualia. ꝟ nõ est uerũ qõ hic expresse apparet. quia papa ꝟ noualia appellat. ꝛ tamẽ prius redacta erãt ad culturã. Jo. aũt dicit ꝟ non p̃iudicare priuil'. de nouo impetratũ. quia nõ fecit mentionẽ q̃ monachi erant in possessione decimarũ noualiũ. ꝛ ideo ad illas non extendit'. quia papa nõ intendit p aliqõ rescriptũ auferre possessionẽ quã alius tenet. imo si tale rescriptum impetret' non ualet. C. vnde vi meminerint. ꝛ. C. si

per vim.l.i.erant prior ꝛ cõuenꝫ.in possessione.idẽ credũt quidã ꝛ si non essent in pos.dũmodo alis essent ei debite.qa priuilegiũ extendũt tm̃ ad futura noualia. hoc nõ est uerũ ut dixi in glosa q impetrarũt ꝛc.per hoc generale priuilegiũ nõ intelligunt dari decime quarũ possessionẽ alij habẽt.sed nec ille per quarũ subtractionez graue parrochiali ecclesie p̃iudi' cium fieret.j.de ver.si.quid per nouale.priuilegia enim alijs preiudicialia stricte interptanda sunt.ꝛ quantũ põt ad iura cõ sonantiam reducẽda.ff.de vulga.sub.ex facto.ar.s̃.de deci. suggestum.cũ cõtingat ex parte. idẽ uidet in priuilegio exem ptionis.quia si ibi dicat eximimus monasteriũ tale cum suis capellis:est intelligendũ de his quas alius possidet etiam p quã donationẽ prioribus dominis nõ fit graue damnũ.ar. predcõrum iuriũ.est ergo sic intelligendũ dcm̃ priuilegiũ ut si alique possessiones in aliqua dyoc̃ dent monasterio sic exem pto.s.cũ suis capellis ꝛ ibi edificet monasteriũ aliquã ecclesiã illa erit exempta dũmodo de illis possessionibus ante illius edificationẽ ecclesie modicũ emolumentũ consequereꝫ epus. item h̃ hñt locum ubi de alieno fit gratia.quia si de suo daret larga fieret interpretatio.s̃.de dona.cũ dilectus.ꝛ bene posset petere decimas a capellis que ab illis detinent.C.de bo.va. l.ij.tamẽ in primo casu potest dici q si decime alique detinent inuste ab aliquo q priuilegiatus petere eas potest ꝛ non ille ad quẽ de iure ptinent.presumendũ enim est q facilius cõces sisset ea que ab alijs dominis male detinent q̃ ea q̃ nec a do minis nec ab alijs detinent.ar.s̃.de feu.c.ij.quidã tamẽ i ali' quibus predcõrum dicũt contrarũ.s.si priuilegiũ dicit eximi mus tale monasteriũ.nam in hoc casu etiaz si alius erat i pos' sessione eiusdem monasterij qñ exeunt.tamẽ tenebit exẽptio. nisi expresse probat a parte altera q obreptitie fuit obtentum priuilegiũ.s.quia suggestũ fuit pape q nullus erat in posses' sione uel maliciose hoc ipsum tacitũ fuit.aliud enim põt dici in nominatim expssis.aliud in nõ expressis.ar.ff.si qs cauꝫ. sed ꝛ.§.i.ff.co.p̃.in tradendis.cũ enim nõ fiat exẽptio nisi cũ magna deliberatione presumit q papa oia scierit etiã de al' terius possessione ꝛ de alijs nisi probet a parte aduersa obre' ptio.secus aũt cũ in priuil'.decimarũ ꝛ maxime noualiũ ꝛ la' borum proprioꝝ que cũ minori difficultate concedunt.nam in his posset dici q si priuilegiatus tẽpore quo agit est in pos sessione decimarũ bona fide.tũc primo dño incũbit probatio q tẽpore impetratõis ipse erat in possessione.si aũt priuilegia tus nõ est in possessione tẽpore quo agit sed dñs primus.tũc incũbit priuil'.onus probãdi.quia tẽpore p̃uilegij cõcessi do' minus nõ erat in possessione.ar.ff.si usufru.pe.uti.in prin.ff. si serui.ven.sicut.§.sed si queri.si aũt neuter est in possessione videt q standũ est priuilegio ꝛ hac eadem rõne uidet q etiaz si exprimat ecclesias.s.quasi accessorias.vbi gra.eximimus ta le monasteriũ cũ talibus ecclesijs suis.intelligendũ est si sunt sue.quia per hec verba nõ intelligunt dare.idem intelligendõ est si alius non est in possessione subiectõnis eorũ bona fide. item ꝛ si alij nõ fit inde graue preiudiciũ.nam in accessorijs ñ fit tanta examinatio quanta sit in p̃cipali.aliqui tamẽ cõtra' dicunt.ꝛ licet hec deb̃.exigat tm̃ q alius sit in possessione ad hoc ut priuilegiũ ualeat.tamẽ necesse est q bẽat proprietatem iuris decimarũ uel subiectõis eorũ bona fide.si enim solã pos sessionẽ haberet:bene ualet priuilegiũ.sed d̃ proprietate ideo nõ fit mentio.quia de eo certũ erat q penes aliquẽ erat sine p priuilegiũ siue per p̃scriptionẽ uel ad minus alijs deficiẽtibus iussionẽ.aliqui tamẽ dicũt q si aliquis habet possessionẽ de' cimarũ uel alterius iuris bona fide etiã sine proprietate.tamẽ impedit uires priuilegij.ar.s̃.de cõcess.p̃ben.ꝛ.c. nõ va.cũ no stris.de possessione aũt male fidei certũ est q nõ impedit iure priuilegij.moniales.ꝛ est bona rõ.quia ad hoc si nõ exten' dit.quia impetratũ est per ueri suppressionẽ.ff.de va.se.l.ij.sz nos dicimus hoc priuilegiũ habere locum etiã si alij debeãt de iure dũmodo eis non fuerint solute nec monachi earum habuerant possessionem.ꝛ tamẽ credimus q moniales male deter minauerint illas decimas cum etiam esset alijs debite ꝛ q monachi ad fructus decimarum pro tẽpore precedente pri uile.habent actionem.ꝛ tamẽ per illam absolutionẽ quam fa cient moniales non acquirent monachi possessiones.ꝛ quia nusquã per id quod sequit ꝛ soluitur ex condemnatione que ritur possessio alicuius rei uel iuris.nisi uel alis in eam ducan tur.nec mireris si per priuilegiũ facilius tollitur ius cuius pos sessio nõ habet q̃ possessio.altera monialiuz.de boc.scilicz de possess.mona. decimis.simile.s̃.ut lite penden.dilec.de hoc plene.j.de ver.sig.qd per nouale.glo.no.q h̃ probatio.

Uidam.ꝛc.domibus.s̃.e.cum ꝛ plura.§.de con fratribus.in domibus.supple in habitu seculari uel nisi sua dederit priuilegia.s̃.e.ut priuile.uel il'lõ loquitur tm̃ in sepultura que eis denegari non potest ꝛ nõ in exceptione ꝛ iurisdictione.s̃.e.cum ꝛ plantare.§.de confratri' bus.s̃.e.tuarum.in fine.

Onsultationi.ꝛc.memoria.si enim extat memo' ria q aliquãdo culta fuerit licet multo tẽpore stete' rit sine fructu.tamẽ non censet iure noualiuz.cultu ram idest ad fructificanduz quantumcũq ei fructum primo feret non dicit.no.cum ꝛ de primo fructu decima solui debet s̃.de deci.non est.nisi esset ita modicus fructus q ex percept̃ parum cõmodi ꝛ ex dimissione parum incõmodi ecclesie ob ueniret.j.de verbo.signi.quid per no.censeri.similiter ꝛ que proximo tẽpore ante fructificaret.nomine.no.nõ intelligitur extendit enim ad futura.s̃.e.dudum.uel aliter.ut no.s̃.e.du duz.alias .i.si futurũ al' perpetuo non censeret iure noual'.

Olentes ratione delicti.C.ubi de cri.agi opor. aut.qua in prouincia.s̃.de for.compe.c.fi.in his. scilicet quo ad cõuentionem ꝛ iurisdictionẽ.nec co ram conueniri possunt.ordinarijs locorũ ubi cõmissa sunt delicta contractus initi uel res est litigiosa.exempto mona' sterio enim exempto nõ solum ecclesie sed etiã domus mona sterij exempte sunt.xij.q.i.necessaria nulla.xvi.q.iiij.id cõsti. s̃.de immu.eccle.c.i.imo quidam dicunt q etiam aree orti ꝛ totus mansus que sunt iuxta ecclesiam exempti sunt.s̃.de cẽ. c.i.nec nisi.supple coram ordinarijs clericorũ.delinquunt exempti.conueniantur.idest ꝛ conueniantur ꝛ mitti petant ꝛ id ipsum scz q possunt conueniri ubi delinquunt ꝛ contra hunt ꝛ ubi res est litigiosa.item q non sunt mittendi illi qui habent huiusmodi indulgentias ab ordinarijs suis ad loca ubi deliquerunt uel cõtraxerunt uel res est litigiosa.ad ista scilicet suspensionem ꝛ iurisdictionẽ ꝛ excõmunicationem.pe nitus.quia sic se habent verba priuilegij.s̃.de priuil'.porro. non possunt.si ibi delinquunt uel contrabant.uel gerat. hoc ideo dicit.quia si irent causa visitandi uel ut transeuntes uel ex alijs similibus causis non possunt ab huiusmodi ordi narijs conueniri.ꝛ si ibi delinquant ul' contrabant. locum habere quo ad hoc q uterq̃ potest eum excõmunicare ab' bas ratione abbatie ubi locum habet.ꝛ episcopus loco prio ratus qui est sicut in sua iurisdictione.ar.s̃.e.ti.c.cum capella sed cõtra.s̃.de re.do.ne nimia.ubi dicũt q monachus non debet habere locum in diuersis monasterijs.so.illud intelli' gitur q nõ debet habere locuz impositus diuersis monaste rijs.s̃.de elec.cõstitutus.sed abbatia cũ suis prioratibus nõ dicunt penitus diuersa.itẽ põt intelligi q nõ põt habere locũ in diuersis monasteriis quo ad hoc q in utroq̃ intersunt in electionib' ꝛ q ad alia cõmunia negocia utriusq̃ monasterij uocentur.

De purgatione canonica.

Obilis ꝛc.negauerit.remanet tamẽ in famia.fidelem.i.veracz uel iu stum uel bone fame.j.e.nos. admittitur.ff. de accuꝫ.si cui.ff.ad.l.iul'.ma.furiosi.ij.q.iij.

in primis.xi.q.v.paruuli.purgatio.ſ.vulgaris.ꝛ hodie h.e ꝛ omnia ſimilia abrogata.ij.q.v.cōſuluiſti.monamachiā.xxij.q.ij.querit melius.ij.q.v.mēnam.

Jquis preſbiter.cc.pmiſit.i.ea fecerit quaſi aliq poſſunt ꝺ eo male ſuſpicari.banno.s̄.in fi.de ſua emendauerit.i.nō iurauerit ea.vnde infamia orie batur.ſuſpēdatur.no.proceſſū habendū cōtra infamatos.

Oniales.cc.regulam.i.fm tenorez regule.i.pro qualitate infamie.ij.q.v.in omnibus.

Jquis cc.prodiderit.ſ.non in penitētia ſed i iudicio uel in publico ad infamiā .s̄.de excel.prel.q̄ ſit graue.,ppulſatus alius.ſ.qui non cōfitet.no.veriſimilē ſuſpitionē ſufficere ad indicendam purgationem etiā ſi non ſit infamatus.

Vol.cc.accuſatores a principio plures p̄nt apparere accuſatores.ſed uidet in proſequēdo vnum diligent idoneū.ff.de ac.ſi.plures.formam cano. quia forte a teſtimonio repellebant uel propter crimē uel etatem uel infamiā uel aliā iuſtā cauſam.uel quia nō probabāt ſufficienter id ad qꝺ inducebant cc.notanꝺ q licet quis defecerit in accuſatione.tamē purgatio ſibi indicenda eſt ſup ſcā. no.hic non ſufficere habere coram ſe euangelium.s̄.de iura. calum.c.cuz in cauſa.

Os inter alios cc.purga.no.purgationē indici laico.s̄.e.c.i.ad hoc ut poſſit laico indicere purgationē de crimine.oportet q tale ſit crimen cuius cognitio ad eccleſiam ſpectet.q probaꝫ ex eo quia purgatio nū q̄ indicit niſi deficiente probatōe.s̄.de teſti.tā lr̄is.ſi ergo coram eo prius nō inducunt probationes.quia nō pertinet ad eum cognitio quō indiceret purgatio.

Um p̄.cc.priuare.i.ſuſpendere uſq; ad dignā ſatisfactionē.i.quouſq; ſe purgauerit.s̄.e.c.ij. ꝛ.ij.q.v preſbyter.aꝰ aūt niſi probet ei crimē in modū inquiſitionis nō priuabit eccleſia ppetuo uel niſi poſtq̄ ei aſſignatus eſſet ei terminus purgādi ꝛ in purgatione deficeret.tunc enim ab illo termino inantea poterit ſuas eccleſias alij dare. s̄.de re.iu.q ad.j.eo.inter.ar.s̄.qui ſi.ſint le.latoꝛ.ꝛ qui ma. ac.poſ.cum in tua.ubi no.probato aūt crimine in modū inquiſitionis pōt imponi penitētia licet non ordinaria ſicut ſi directe accuſaret ꝛ etiā fm legē penitentia corporalis.ut no.s̄.de accu.cū oz.uel illa.c.preſbr.ꝛ.s̄.e.c.ij.loquunt q̄ propriū iramentū offerebat.ſed cū purgatores habere nō poterat ſed ſe habiturū ſperabat.ꝛ ſic a iudice obtinuit q expectaret adh eius purgatio.ꝛ forte quia aliqui abſentes erāt qui ſperabāt purgare eū.boc aūt quādo ipſe uolebat curare ꝛ etiā deſperabat de purgatoribus.

Ettuaꝫ cc.abſoluiſſe.nō tenuit hmōi abſolutio. quia errorē expreſſum cōtinet.quia ſe purgauit vulgarit relaxares.no.per ſolā infamiā aliquem removendum uel ſuſpendendū.ut.ij.q.i.ſuper cauſas.ꝛ eſt ꝓpter enormitatem delicti.

Onſtitutus cc.

Ater cc.tales.infamatos de crimine qui cōpurgatores expectēt.ut no.s̄.e.cū.p.a beneficio.no.ꝓpt̄ imanitatē criminis aliquē a beneficio ſuſpendendū ſi.ij.q.v.ſuper cauſa.ab officio aūt ſuſpendit etiam propt̄ minora crimina.ij.q.v.preſbyter.Si ſuſpitionē.ſolius iudicis no.tres cauſas indicendi purgationē.alibi aūt tm̄ duas.s̄.dꝰ ſy.licet.teſtium.cōtra eum directe inductoꝝ.ſecus ſi cōtra aliquem eſſet probatū crimen ut remouet a teſtimonio.nā tunc teſti.cōtra quē inducunt teſtes nō ſit copia capitulorū contra eum inductorū.nec cōtra eū inducunt directe q ſit qñ procedit in inquiſitōe.s̄.de ac.inquiſitōis.s̄.de ordi.cog.cū dilec.ſi aūt accuſatori ꝓbet crimē i modū excep.credimus indicendā purgationē cū capitula ſuper quibus teſtes inducunt ſibi exhibeant ꝛ directe cōtra eū producant teſtes.alij tm̄ dūt q in teſti.eſt indicenda purgatio ſi ex dictis teſtiū cōtra eum productorū oriꝫ infamia.xiij.h excedit numerus purgatorū propter imanitatē ſceleris qui habet.ij.q.v.preſbr.nā hic numerus eſt arbitrarius.s̄.e.ex tuarū.j.e.cum in iure.regularis aūt numerus bis vſibus cōprehendit. Pontificem per vim manus excuſet duodena. Quita ſacerdotē leuitā tertia pena. Maior maiori minori eſt adhibenda minori. Quē plebs accuſat purgabit in manifeſto. Quē chorus ante chorus ſuaſit purgatio preſto.probati.i.nō improbati.s̄.e.c.prox.uel dic ſpecialiter uitā requin in purgatoribus bereſis.manere.ſpeciale eſt in crimine bereſis ut etiā poſt purgationē preſtitā remaneat pena.idem forte poterit dici in alijs grauibus criminibus.ar.ff.de le.non poſſunt.

Um dilec.cc.vicine.s̄.e.c.prox.ꝛ.c.cum.p.

Um cc.commoueri.quia certū erat infamia ſine cauſa uel ex iniuſta cauſa orta.ſ.ex lr̄is monitorijs pape.ubi aūt certū nō eſt indiceret purgatio.s̄.e.inter.s̄.de ſimo.c.licet.xi.q.iij.in cūctis.ar.j.e.accedens. procurator.uidet q non debuit cōcedi purgatio cū procurator nō poſſit deferre iuſiurandū ſine mandato.ff.de iureiur.l.iuſ iurandū.§.ult.dic q habebat ſpeciale mandatū uel q eps ratam habuit.uel dic q eſt vicinū mandato.s̄.de elec.in cauſis ff.iudi.ſol.iam tamē.§.ult.uel dic q erat procurator generaꝫ cui hoc licet.s̄.de ac.ueniens.iudici.ex iſta tamē purgatōne quā offert ſine inquiſitōe nō procedēte nō fit preiudiciū alijs quin poſſit procedere ad inquiſitionē.ſecus ſi inquiſitio preceſſiſſet.s̄.de collu.intm̄.

Et teſtibus cc.firmare.s̄.e.quoꝺ.

Eccēs cc.purgatioē.ſ.q nō credat ſe filiū ſacerdotis.de ſciētia enim iurare non debet cū anceps p iuriū ſubire nō cogaꝫ.ff.de in li.iuran.uideamus in prin.uel iurabit q ſit filius talis mulieris quā talis pro uxoꝝ tenebat.ff.de in iuſ vo.quia mater.

Um dile.cc.cōceſſimus ſuper eo q idē clericus petebat corporalē poſſeſſionē eccleſie ſibi dare p abbatē ſancti galli aſſignari.epiſcopus.nō erat eps quādo hec lr̄a miſſa fuit.ſed tēpore quo purgationē recepit. erat tm̄ electus.ut i fi.decre.dicit.purgaré.falſū narrat.imo nec electus nec alius uoluit tunc purgationē ſuā recipere.ſic dicit in integra.licet poſtea electus receperit.ut.j. ſequit.plebani.no.ad petitionē vniuerſitatis dari inquiſitionē. Inceſtus.de alio crimine agit modo q̄ actū fuerat coram epō.quia de eodem ſepe inquirendū nō eſſet.s̄.de coll.c.ult.ꝛ de actꝰ.ꝺ bis.ff.nau.cau.ſta.licet.uel dic q loquit de eodē ꝛ bene inquitur ſepe quādo fuit condēnatus.ſed quādo fuerat abſolutꝰ ſecus.s̄.de ac.de bis.uel dic q hic nō proceſſerat in inquirēdo.ſed audita infamia indixit ei purgationē quā quia nō preſtitit ſentētialiter cū ſuis eccleſijs ꝑuauit ꝛ male.quia tm̄ ſuſpēdere debebat ab officio ꝛ etiā beneficio ſi maiora crimia eēnt s̄.e.inter.ij.q.i.preſbr.ſi aūt preceſſiſſet inquiſitio.tunc ſi deficeret in purgatione ſnīa,amonitionis in eum ferri poſſet.s.de re iu.q ad.s̄.e.inter.in fi.ꝛ.c.cū.p.ꝛ h bene ſonat h lr̄a.quia reprehendunt iudices qui proceſſerūt ordine non ſeruato ad amonitionē.itē ſi non precedit inquiſitio ſed tm̄ indicta fuit purgatio ſiue fuerit preſtita ſiue nō.alius admittet ad inquirendum.ar.cius qꝺ dicit in populari ac.in qua extra iudiciū non licet paciſci.ff.de pac.iur.§.ult.neq; ad arbitriū ire.ff.de ar.non diſtin.§.de liberali.a ſimili nec iuſiur.deferre.ꝛ idē argumentandū uidet in inquiſitōe.nobis aūt uidet q ſiue ſcandalum ſiue periculū ſiue infamia ſiue ſuſpitio grauis ſit cōtra aliquē prelatus ſuus pōt procedere ad inquiſitionē.uel ſi nō inueniat probationes indicet purgationē quā ſi preſtiterit annunciabit per ſnīam boni teſtimonij ꝛ abſolueꝫ ab īfamia.s̄.e.extuarū.ꝛ.c.inter.ij.q.v.oībus.in fi.ſi uero defecerit nō cōdemnaꝫ de crimine.ſed priuatur beneficijs.s̄.c.cū.p.§.ulti.ꝛ ſaluo eo qꝺ ibi no.§.ꝛ etiā deponit propter maiora crimina.

s̄.e.inter. ꝛ si sit ei indicta purgatio sine inquisitione siue cum inquisitione decetero nō fiet inquisitio cōtra eundē de eisdē criminibus.ut no.s̄.e.de collu.c.ult.s̄.de ac.de his.§.d̄ hac ꝛ dicunt quidā ꝙ si post absolutionē uel cōdemnationē i modum inquisitionis factā alius uel idē uelit accusare de eodē crimine pōt etiā si sciuit priorē egisse.nō enim obstat exceptio rei iu.cum ad aliud agat in inquisitōe.s.ad absoluendū ab infamia uel ad priuandū a beneficijs ut dictū est ad aliud in accusat.s.ad condemnandū de crimine ꝛ penā corporalē infligendā.ff.de excep.rei iu.cū querit.ꝛ.l.an eadē.§.ulti.s̄.de cā pos.pastoralis.ff.ad.l.iul.de ui.p.qui cetu.§.si d̄ ui.C.d̄ fal. damus.ad idē.aut.ut liti iurent.§.si quis aūt li.nā in ciuilib⁹ actionib⁹ hoc est.quia diuersis ac si quis agere nō pōt.ad id̄ si ad plus pōt.ff.pro so.si quis a socio penā.ꝛ.l.se.ff.d̄ pactis rescriptū.§.si pacto.ꝛ sic ñ est contrariū.s̄.de elec.cum.dilec. in fi.quia ibi ad idē prohibet agere directo uel excipiendo.s. ad qd̄ actū erat inquirēdo.s.ad cassandū electionē siue ad repellendū eum ab ep̄atu.item si opposuit aliquis exceptōes dilatorias ad elidendū rescriptū ꝛ in eis ferat sentētia ꝓtra eū quē acceptet tacite uel expresse ꝛ postea eisdē uelit opponere cōtra alium in eadem causa nō admittit.quia qui semel calūniatus est ꝛc.ff.de ac.si cui.ꝛ ar.ff.de excep.rei iu.cū querit.ꝛ l.se.ex hac aūt decre.nō tollit.quia sepe fuerit inquesitū d̄ crimine huius sacerdotis de cōsciētia pape.quia in cōmissione quā fecit papa ad petitionē plebis.de anaso nō fecit aliquam mentionē de inquisitōe facta per constantien.ep̄m.ꝛ forte nō erat uerum qd̄ o.dicebat.itē modo cora o.nō agebat de ingrendo.sed iure suo agebat o.clericus.quidā tamē dixerunt ꝛ bene ꝙ si aliquis primo obtinuit inquisitionē cōtra aliquē ꝛ reus est absolutus ꝙ idem actor postea nō est audiendus in modū accusationis ꝓtra eundē.ar.ff.nau.cau.sta.l.ꝛ ita.§.si. ꝛ.l.licet.§.si.ff.de sepa.l.i.§.illud.ꝛ hoc sic ꝓbo.quia ubi alicui cōpetunt due actiones ad vindictā tm̄.licet una maiorem vindictā requirat q̄s alia.tamē postq̄s actū fuerit una:nunq̄s aget alia ut est uidere in actōne iniuriarū.ꝛ.l.cornelie q̄ ambe cōpetunt pro homine vulnerato ꝛ ambe sūt ad penas.ꝛ tamē si primo actū est iniuriarum non agetur postea.l.cor.ff.de iur.p̄tor.§.i.ꝛ.l.q̄ senatus.ꝛ sic est in inquisitōe ꝛ accusatione. q̄ utraq̄s est ad vindictas tm̄.sed cōtra.C.q̄ ciui.ac.p̄.cri.l.i ubi dicit ꝙ si cōpetunt ciuilis ꝛ criminalis actio neutra earus aliā impedit siue de publico crimine siue de priuato agat.so. ꝛ illud intelligit q̄ actio ciuilis cōpetit propter rem familiarē .i.quia sibi aliquid abest uel abfuit de patrimonio suo.ꝛ i illa l.inuenies exēpla.b⁹ dicti.sed ꝛ tūc q̄s diu prosequit accusatōnem ciuilē supersedebit criminali.ff.de ui bo.rap.l.ij.§.i.ff.d̄ publi.iu.l.iiij.imo plus dicimus ꝙ si aliquis cōuentus ciuiliter satisfecit.postea sup eodem nō poterit accusari criminaliter de priuato crimine.C.de cri.stell.l.i.ff.de cri.expil.hā.diui.ꝛ idem uidet in publico.C.ne tu.uel cu.l.i. ff.de adul.si adulterium.§.i.de excep.cōsueuit esse dubiū an postq̄s fuerit propositum ꝛ iudicatū in qōne in qua excipiebat an ulterius de eodem crimine possit accusari uel inquiri:ꝛ uidet ꝙ nō.ar.s̄.de elec.cū dilecti.est etiā in ar.ꝙ vindicta sequit exceptionē.s̄.de elec.super eo.ꝛ maxime exceptio que fit ꝓtra electos est quasi quedā accusatio.ut.s̄.de accusa.super his.sed nos dicimus contrariū.quia qui excipit nō agit.vnde cū de hoc crimine p̄mo actum nō sit nulla causa est quare modo agi nō possit ut ꝛ maxime.quia de crimine excepto nō iudicat.licet propt̄ crimen exceptū repellit a dignitate.item exceptionē nō sequit vindicta ex sui natura cū ad vindictā actum nō sit.sed ex accidenti est ꝙ remouet a dignitatibus obtinēdis propter infamiam ꝛ infamibus porte ꝛc.C.de digni.l.i.§.i.li.xij.in denunciatione aūt idē dicimus ꝙ nō impedit accusationē.quia nō est ad vindictā sed ad pnām.s̄.de accu.qualit̄.credimus tm̄ ꝙ si p denunciationē satisfecerit d̄ crimine ꝙ postea nō poterit inde accusari crimialit̄.ar.C.de cri.stel.l.i.ff.de cri.expil.hā.diuus.

C.ne tu.uel cu.l.i.ff.de adul.si adulteriū.§.i.alij tamē ꝺdicūt denunciatio aūt post inquisitiōe admittit.ar.s̄.d̄ iurur.quē admod̄.posset autem.de gratia fuit h.quia licet defecisset i purgatiōe ꝛ ecclesijs spoliat tamē.iterū dat ei potestas se purgandi ꝛ super hoc ipse erat citandus sacerdos ꝛ danda facultas dicendi cōtra sniam ep̄i.ꝛ quia hoc factum non fuit.sz tm̄ terminus ad purgandū assignatus cassat qd̄ fit ab eis uel nō probat clericus ꝙ dicebat.ipsum.condemnatum d̄ crimine qui iudices.contumacem.super eo ꝙ ep̄i snie nō parebat. ꝛ male cū non esset eis cōmissum.rñdebit ꝛ bene cū nō procederetur in modū inquisitionis sed accusatōis.vindictam.ꝛ male ut sequit in fi.quia lite pen.cora se auct.ap.eam recepit ut ordinarius ꝙ nō licuit ut dicit in integra. accessionem. no.ꝙ licet cassaret processus.nō tamē cassaret cōcessio eccl̄ie nisi uocato clerico cui facta est cōcessio.sed h idē clericus erat qui accusabat ꝛ cui facta est collatio eccl̄iarus.ꝛ ideo simul de utroq̄s debet ferre sniam.iudicatis.no.ꝙ si purgatio primo prestita est.sed non ut debet iterū alia prestabit.

Ccepimus ꝛc.immunis.nam licet quo ad deū non teneat. adhuc tamē accusari p̄t. incontinentiā uidet ꝙ nunq̄s debuerit prestare hoc iuramentū ita generale ꝙ a die promotōis seruauerit cōtinentiā uł ꝙ aliud crimen nō cōmiserit.quia tm̄ de crimine de quo infamat est i genere purgare se debet.puta iuro ꝙ nō cōmisit fornicationē cū tali muliere.nam si dicas ꝙ erat infamatus in genere ꝛ nō de certa persona.certe talis infamia nullipendi debet.nec debs propter talem infamiā indici purgatio cū nō debeat quis uagari in crimine alterius.ff.de iniur.dict̄.ff.de accu.libel.ad h rñdent quidā ꝙ exquo aliquis diffamatus est de aliquo crimine in genere.p̄t fieri inquisitio etiā si non dicat cum quo illud crimen cōmiserit ꝛ eodem mō in genere sup eodem pōt sibi indici purgatio.ar.ad hoc.s̄.de sy.licet hely.ubi dicit ꝙ papa inquisiuit de sy.dilapidatione ꝛ insufficiētia.ꝛ tm̄ nō expressit cū quibus esset symonia cōmissa uel que fuerint dilapidata ꝛ hoc id.s.ꝙ papa quādo cōmittit inquisitionē inquirit a principio stabit tm̄ in genere criminū ꝛ nunq̄s ad spālia descendit nisi in prosecutōe.s.querēdo a testibus cū quo cōmisit hoc crimen de quo inquirit.ꝛ hoc inuenis fere in eisd̄ dec. que de inquisitione loquunt.sed contrariū.s̄.de accu.qualit̄ ij.ubi dicit ꝙ ei cōtra quē inquirit exponēda sunt cap.de quibus fit inquisitio.sed respondent illud intelligendū ꝙ exponenda sunt capitula in genere nō in specie ut dictū est.itez nō mireris si aliquid est in accusatōe ubi tenet plus exprimer.s̄. de procur.tua.ꝛ.l.prealle.libellorus.quia accusatōes sūt odiose ꝛ pro magna parte ad prosecutionē fiūt suarum iniuriarū ꝛ ꝓ eis grauissima pena irrogat.sed secus est in inquisitōibus item cū inquisitio fiat ad hoc ut eniteat fama bonorū si experimentur persone cum quibus dicuntur crimina cōmissa ideo inquisitio cōsequeret contrariū effectū.s.ꝙ fieret ad aliorum diffamationē.alij contradicunt ꝙ ad specialia descendere ds sicut in accusatōe.s̄.de test.p̄tium.sed illa loquit in exceptis. ubi bene necesse fuit hoc exprimi.sicut ꝛ quādo agit d̄ crimine ciuiliter.s̄.d̄ procur.tue.s̄.de excep.pia.j.de sen.ex.cū me sed in inquisitione uidet secus.s̄.de accu.qualit̄.ubi no. sed ꝛ ibi quantūcūq̄s potest iudex debet facere exprimi crimen ꝛ circūstantias per illū qui denūciat.s̄.de accu.qualiter.imo ꝓpter rationes superius dictas uidet aliquibus etiā si in modo excep.ut repellat a dignitatibus obiciat cōtra aliquē ꝙ sit infamatus de certo crimine.puta de adulterio uel cōsimilia.nō tamē semper dicere cogit personā cum qua illud crimen commisit ꝛ maxime si iuret se ignorare.ar.ff.de fur.in actione.itez ar.s̄.eo.c.ij.ꝛ.s̄.de sy.c.iij.iiij.ꝛ.v.item ar.ad hoc.quia sepe infamia procedit ex incerto actore ꝛ ex incerto facto.d̄ conse. di.iiij.sanctum.

De purgatione vulgari Rubrica.

Ira suscepti. .ij.q.v.monachiam.

Significantibus. Peccatis quia imo defectus iurium ul' alia cā. in mandatis.no. sniam retractari a qua non est appellatum contra.qz snia ius facit int' ptes.s.de re.iu. cū int.itē ptextu eoz̄ q̄ postea emergūt nō est snia retractāda.s.de re iudi.inter.item error non retractat sententiam.ff.fami.herc.cum pu.C.de q̄sti. l.i.ar.cōtra.s.de fugi.fraternitatis.xxxiij.q.i.c.ij.ff.qñ ꝺ pe. ac.est an.l.ij.ff.de con.sine cā.l.si fullo.ff.de iureiur.admo. sed dic qꝺ speciale est propter caritatē superueniētis casus ut recedatur a snia.simile.ff.de con.sine cā.l.ij.ff.cōmodati i cō modato.§.ulti.z si snia non est mandata executioni excipitur cōtra eam.C.de re iu.l.i. Dilecti

De iniuria z damno dato.

Jrixati. Actio iniuriarū solā iniuriam prosequit' z non interesse nisi in hoc q propter maius dānum extimat' magis iniuria.ut.ff.ad.l.ac quil'.itē apud.§.si quis l'.ff.de act'.z obli. si quis fm.C.de iniur.dñm.tñ pro damnis z expensis qñcunqz dat' actio legis acquil'.ut in ꝓdict' legibus.uel ad minus actio de do.si bos.alicuius.

Jrixati.quo ad penā homicidij.tenebit' tamen de iniur.de pe.di.i.aut facta.item hoc fm vetus testñ nam fm.l.ro.si seruū cecidēt iniuriarū teneb'.ff.ad.l acquil'.si seruū.§.rupisse.z multo fortius si liber libez̄ pcussit ff.de iniur.nō solū.hoc ergo obtinet cū percussit hoc elegit. restituat.deformitatis aūt nō habeb' ratio.ff.de eie.z.e.l.i.§. plagijs.h in factū.ff.si quis cau.ex hac.ff.ad.l.acquil.si exēpla.§.quidam.cē.

Jquis aperuerit.

Jbos alienus.

Jleserit.cē.extimatōnē.ultra enim nō teneb'.ꝺ pasto.pecoꝝ.ff.de p.ve.qui seruandoz̄.§.singulos.ff ad.l.acquil'.quintus.mu.§.paꝑ.

Jegressus cē.reddet.si ī culpa fuit.ff. ad.l.acq'.qui occidit.§.in hac.

Jquis.cē.restituat.in quadruplū.ff.de incen.l.i z si dolo fecerit fm.l.crimiabit'.ff.ꝺ incē.q edes.l.i.

Lim cē.premissa.C.de iudi.aud'.sed hodie.condemnandum.ordine iudiciario seruato.

Anostra cē.brixien.forte ita erat cū olim esset discordia inter milites z populū z brixi.multa sibi dāna ad inuicē intulerūt.multi etiā ex ipsis multas expensas ex partibus suis fecerunt tandē facta pace cū damnificati ab utraqz parte sibi ab altera peterent dāna restitui cōe videns ex hoc posse iminere periculū.statuit q nullus sup dānis agere posset z hoc singuli iurauerūt.verū tamē postea peterent expensas obiciebant eis hoc iuramentū.sed h dicit' q non possunt a cōi.hoc nō determinat gerundiuū recipiendo sed participiū editū.uel dic q determinat gerundiuū.cōe enī in pace se obligauerūt ad damna z expēsas.sed propter periculum qꝺ inde eueniebat cōe cōtrariuz statuit super dānis.si queras quō potuit hoc in preiudiciū singulorū.rñ.quia singulares singulariť cōsenserunt.uel dic q potuerūt in eoz̄ ꝓiudiciū statuere.ut no.s.de consti.q̄ in ecclesiarū.nā cum cōe brixien.tam milites q̄z populi nō essent naturalit' obligati ad damna resarciēda que nec dederat nec dari mandauerat.licz cōe militū de aliquibus z cōe populi z alijs posset conueniri z essent ex suis culpis uel negligētijs naturalit' obligati sicut statuto suo se obligauerat ad dāna resarcienda.ita statuto generaliter facto per illos tñ per quos regit' ciuitas:potuerunt obligationē tollere.j.de reg.iur.omnis.contribuat.quia se obligauerat.aliter enim non teneb'.sed dices si se obligauerat ad soluendū quō postea admittit moderatio.respondeo propter periculum.

Jculpa tua.C.ad.l.acquil'.l.ij.ff.ad.l.acquil'.l.v. §.iniuria.iniuria.i.cōtumelia.vnde oriť actio iniuriarū.aliter dicit' iniuria.i.culpa.ut in hac.l.acquil'. opē idē si incitasti canē.ff.ad.l.acquil'.itē mella.§.si alij. z §. item.negligētia.ff.ad.l.acquil'.seruus.§.si ex plaustro.veri simili'.ff.ad.l.acq'.si putatorū.z.l.qui foue.§.ult.nocuisse. sine culpa z impulsu alicuius hois z cōtra sui naturā.ff.e.l.i. §.i.si fera.ff.e.l.i.§.hoc autē cōe.s.de homicidio petrus.i fi.

Resbiteri.interfecti. hoc.c.loquit' fm lombardā. epō.hoc autē constat facta suo clerico.ij.q.i.in primis.in ꝑn.s.de rescrip.ex parte.s.soluatur.ubi ꝺ crimine agit' ciuiliter ad penā pecuniariā.quia pena pecuniaria non est vindicta.sociatur.baptizando ordinando.

De penis Rubrica.

A que frequenti.cē.

Jcet iusta cē.corrigendis.h vult dicer' q cū crimina eēnt punienda z excessus corrigendi ꝑpetua suspensione uel tēporali ipsi accipiebāt pecuniā ut nō corrigerent.z qñqz ut ī peccato remanerēt. z sic cōmutabant penas spūales ī pecuniarias.penam.si certa pena pecuniaria infligit' iniur.pro aliquo crimine quibus iudex infliget illā.ff.de iudi.l.ij.§.ult.s.de rap.in archi.xij. q.ij.cū deuotissimā.xviij.di.qm̄.si aūt certa pena corporalis infligit' iniur.z illā similiter quilibet cognoscens poterit infligere.cōmutare aūt ille solus pōt qui pōt super illo crimine dispensare.s.de offi.dele.de causis.z hec dec'.loquit' in criminibus in quibus archidi.dispēsare nō pñt.ergo dixit illā infligendā que magis timet.ar.xxiij.q.iij.ea vindicta.s.ut li.nō conte.qm̄ frequenter.alij dicūt penas infligendas fm cōsuetudinē.penam.ar.nō esse penā pecuniariā exigendā.xvi.q. vi.cognouimus illud.de lapsis.i.q.i.nullo epō.s.ꝺ simo.nemo.p.lxxxviij.di.si quis epūs.sed cōtra.xvij.q.iiij. quisquis. xxiij.q.v.nos.xviij.di.qm̄.xxxvi.q.i.de rap.p omnia.indebita uel de nouo imponēda.cantare.i.officiare.z hoc est symoniacū.i.q.iij.si quis ob.saluator.

Alumniam cē.in expensis.si pars vna presens sit alter absens per contumaciā in termino assignato.pars absens condēnat' ad expensas.C.de iudi. sancimus.nec fiet alia citatio ex condēnatione expensarū.iij. q.v.c.i.si tamen postea docuerit se legitime impeditū restituetur.aduersus.sniam expensarū.z si anteqz̄ ferat' sententia ab aliquo z extraneo dicat' iuste impeditus iudex non festinabit ad condēnationē expensaruz.ar.eius qꝺ dicit' de missione in possessionē.ff.de dam.infec.si finita.§.si forte.ad idē.iiij.q.v c.i.si aūt sententia lata nō sit.sed petit condēnari.cōpetit exceptio.ff.si quis.cau.l.ij.z hec uera sūt si pars presens cū iudicis licētia recessit.si aūt sine eius licētia recessisset cū z ipse contumax dicat'.iij.q.iij.§.q si.xi.q.iij.certū.xliij.di.si qs autē. expensas nō petit.quia dolus dolo z culpa culpe cōpensat'. ff.de eo.per quē fa.e.l.ult.imo plus dicūt quidā q si ille qui nō fuit in termino z culpa sua postea ueniat:pars que primo uenit z illicēciatus recessit:cōdemnabit' alteri ad expēsas.nec obiciet cōpensationē cōtumacie alterius.quia licet h qui ultimo cōparuit aliqñ fuerit cōtumax.purgauit tñ contumaciam primā postea cōparēdo.sed primus semp fingit' cōtumax cū non dicat' cōparuisse qui illicētiatus recessit.ut in.c.preal.itez ad hoc facit.quia licet affuerit in termino.postea tamē qñ debuit adesse nō affuit altera parte presente.z ita ultimo fuit in

mora que. ſ. ultima tm̃ punit. ff. de peri. ⁊ co. rei vẽ. illud. ſi autem iudex abſuerit ul̃ mortuus ſit ⁊ aliqua partiũ nõ cõparet in loco pro tribunali ubi ſedere debet die ſtatuta nõ debet dici cõtumax. ff. de arbi. arbit. nec teneť eũ alibi querere. ij. q. vi. biduũ. nam uel intereſt aduerſarij qui preſens fuit abſentẽ ſtare preſentẽ. quia etiã ſi preſens eſſet nõ fuiſſet proceſſus iudice abſente. C. de iudi. ſancimus. tamẽ aliqui dicũt ꝙ etiã ſi ſequenti die iudex ueniat uel etiam remoto. dũmodo ſit in loco. vnde ꝺ facili venire poterat ⁊ uenire creditť uel cõſueuit qñ partes parate ſunt litigare. ſed ſi ob hoc non uenit nec uenire preſumitť. quia partes nõ aderãt partẽ abſentẽ condẽnabit ad expenſas. nã imputať ꝙ nõ cõparuit. quia etiam ſi iudex abſit. tamẽ melius erat expectare modicũ q̃ longas vias peragere. ar. ff. de va. mu. l. pelit. in fi. ⁊ ſic non potes dicere abñs ꝙ nõ interſit pſentis. ĩmo intereſt. quia ſi preſens eſſet de iure expectaſſet uel ad modicũ tẽpus uel de loco vicino. niſi expectaſſet ſatis liquido eius dolus reprehenderet qui ex perſpicuis indicijs probať. ſ. de dolo dolus. quis aũt locus dicať vicinus uel qꝺ tẽpus propinquũ iudex arbitrabitť ex pluribꝰ cauſis. nam plus debet expectare litigator remotus q̃ vicinꝰ ⁊ plus qui ĩ modicis expenſis eſt q̃ qui in magnis. ⁊ ſic de multis alijs quereť. ſi aũt infirmus ſit ĩ die termini. ita ꝙ nullo modo audire poſſit uel etiã terminũ prorogare ꝑm ꝙ diximus in abſente. ⁊ hoc diſtinguendũ erit. illud aũt certum eſt ꝙ pars quãdo nõ interfuit alterius aduerſariũ non fuiſſe preſentem non aget ad expenſas. ff. ſi quis in ius vo. non ie. l. ij. ſi aũt lit̃ conte. aliqua partiũ fuerit cõtumax mulctari põt. ff. ſi quis iudi. non ob. l. i. ⁊ etiã condẽnari in expenſis a delegato. C. de iudi. ſancimus. ſ. de offi. dele. ꝓterea. ⁊ etiã ſit miſſio in poſ. ff. ex qui. cau. in poſ. e. l. i. ſ. de eo qui mittit in poſ. cã rei ſer. per totũ. ⁊ excõicať. ſ. ut li. non cõte. tue. ſed ⁊ ſi iſte expenſe non ſoluãtur lite ꝓncipali durante poſtea agit actiõe in factũ. q. ex re iudi. quia exquo iudex non reuocauit eã lite pẽden. pro eodẽ habeť ac ſi in rem iudi. tranſiſſet. ſic eſt ⁊ ĩ ſnĩa arbit. C. de arbi. l. cũ antea. ar. ff. de condi. inde. ſi debitũ. C. de iureiur. actõi. aliqui tamẽ cõtradicunt. qui aũt ſtipulatus eſt penã: niſi tertio die ſiſtat ad hanc penã agit etiam lite prin cipali finita. ar. ff. ſi quis cau. ⁊ ſi poſſet ubi finita eſſet ꝓ tranſact. quia tunc de toto tranſact. cẽ videť. ff. ſi quis cau. nõ exiguus. in prin. principali. C. de fruc. ex. li. nõ inno. ff. de iuꝺ. eum qui te repete. que diximus. ſ. de dolo. finẽ. ⁊. ſ. de ap. ſepe. gloſa. ⁊ etiam.

Quod in dubijs ꝛc. exercent. i. qui ſunt ubi aliqui cõfligunt. ⁊ ipſũ cũ alijs faciũt. alij tamen intelligunt tm̃ de prelatis. incitant. in iniuſto bello. ſecus in iuſto. ſ. de homici. ſicut dignum. ff. ad. l. acquil. itẽ mella. §. item. xxiij. q. viij. hortať igit. ⁊. c. ut pridem. põt aũt clericus intereſſe bellis. xxiij. q. iij. maximianus. nos credimus ꝙ ly eps ratione iuriſdictionis tẽporalis poſſit bellũ indicere ⁊ añ q̃ ſit in percuſſionibus ortari ut uiriliter pugnẽt ⁊ bellis intereſſe. ⁊ poſſit ſemp ortari ad cupiendũ. ſi quis aũt dum eſſet in percuſſione incitauerit ad ꝓcuciendũ aliũ forte irregularis ẽ. idem etiã ſi forte ſuper bellatores uocẽ emittẽt dicens audacť pugnate. ar. contra. ſ. de homici. c. plť. ⁊ de cle. percuſ. c. pe. ⁊ ulti. uel dic ꝙ in defenſione pñt gubernare naues ⁊ alios ad pugnã defenſionis incitare ⁊ intm̃ cõfligere hoſtes ꝙ eos dimittant. ar. ſ. de cle. percuſ. c. pe. ⁊. c. ſi. ⁊ no. ſ. de cleri. ſnĩam. al̃ autem in iniuſto bello hoc nõ liceret ut hic.

De diſcretionis.

Conſtitutus ꝛc. vtraq; no. dolũ cõpenſari hic dolo in penis. ff. de regu. iur. cum par iur̃. xxxij. q. vi. nihil. ff. ſo. ma. uiro. ſed non poterat epus exigere. procurationes exquo ille ceſſauit in ſolutiõe poſſeſſionis. ℞. non. ſed agere põt ad penã uel intereſſe ſiue hac ex ſtipulatõe ſiue de dolo ſi fuerit cõtractus remitto procuratões ut des cẽſũ. ff. de prec. ubi naturalis. §. ꝙ ſi faciã. procurationẽ. quã ſub pena non exacturũ promiſerat. erat ergo in optione abbatis uel epo denegare procuratões remiſſas uel penã exigẽ altero. tamen oportet eum eſſe contentũ. ff. de pac. reſcriptuz. §. ſi pacto. ſed queriť an incurrat penã ſi exigat procuratõnes ⁊ abbas ſine cõtradictõe ſoluit uel an ſit neceſſe ad hoc ut cõ mutatur pena qꝺ in iudiciũ ſuper hoc trahať uel uiolent procurationẽ eripiat ⁊ videť alterũ de his duobus ultimis neceſſarium ad hoc ut cõmittať pena. illud certũ ẽ qꝺ ſi gratis exigit eps procurationẽ ⁊ abbas gratis ſoluit ꝙ nõ cõmutať pena. ſed ſi exigiſſet ⁊ recepiſſet ut debituz ⁊ ille ſoluit ut debitũ quid erit.

Vp his ꝛc. infamia. cõtra id qꝺ hic dicit: videtur ꝙ ex genere pene irrogať infamia ſi preceſſit delictũ de quo dãnatus uel cõfeſſus uel pactus fieret infamis. nam ⁊ ſi non dãnetur uel cõfiteať in iudicio uel paciſcať ſi tamẽ captus eſt in fauore ab officio uel ꝓfiteať extra iudiciũ tale crimen qꝺ infamat per ſnĩam uel confeſſionẽ. puta furtuz ⁊ ſequať ictus fuſtiũ ſit infamis. ff. ex qui. c. l. ictus. ſed hic taľ cauſa preceſſit de qua dãnatus fieret infamis. ſ. crimĩe falſi. ff. de fal. eos. quis ergo ſecuta pena carceris erit infamis. ℞. captio uel detentio nõ eſt pena. ſed eſt cuſtodia. ff. de pe. aut dã na. §. ſolent. nõ ſic in pena ut in cuſtodia. ſ. ut cũ precedenti cã infamet. uel nõ põt ita indubitanter capi in uacillatõe ſicut in furto. item ibi poſſunt plures excuſatões adhiberi. vnde licet ibi ſequeretur penitẽtia nõ eſſet per omnia ſimile dicendum. infamiam. iuris. facti ſic.

Quam ꝛc. tacita. ſ. ꝙ. xxxiij. libre eſſent tibi ſolute. pena. ſi id qꝺ conſiſtit in dando promittit ſub pena parte rei promiſſe nõ ſoluta inſolidũ mittit pena ſed agenti ad totã penã obſtat exceptio ut ſit contentus parte pene. ff. de v. ob. l. i. §. ul. ff. ſi quis cau. ſi ſeruus. ſi aũt cõſiſtit in faciendo ⁊ ſit indiuiduũ factũ ⁊ nõ fiat inſolidũ perfecte cõmittit pena. ff. fami. her. heredes. §. an eo. ff. de v. ob. ſtipulationũ. §. ulti. ſi autẽ ſit diuiduũ pro parte tm̃ cõmittit pena. ff. rem ra. ha. ſi procurator. lau. dicit ſemp inſolidũ cõmitti penã ſed de equitate fit condẽnatio in parte. ff. de ver. ob. l. in executione. in prin. ⁊. §. plť. ff. depo. ſi duo heredes. nos dicimuſ ꝙ ſi aliquis debet aliquid dare uel facere ad hoc ut legãt. uel aliud aliquid recipiat nihil põt petere ubi totũ dederit ſolueŕit uel fecerit. idemq; ſi aliquid ſub pena ꝓmiſerit. ſi tm̃ iſte cõueniretur ad penã integrã: obſtat exceptio ſi pro rata nõ dati uel non facti. ſoluit. ff. ſi quis cau. ſi ſeruus. §. i. ff. de condi. ⁊ demõ. qui duobus. ſi a pluribus. diſtingue an ſit pecunia promiſſa an ſpecies uel factũ. ſi pecunia quilibet tm̃ teneť pro parte ſua ⁊ ſua pte ſoluta agit. ff. de cõdi. inde. ſi ſpes. quilibz tm̃ teneť ad partẽ. ſed nõ liberať nec agere põt parte ſua tm̃ ſoluta. ff. de v. ob. l. ij. §. quidã pari ĩ executi. §. ꝙ ex parte. ſi aũt ſit factũ neceſſe eſt ab oĩbus cõpleri. ff. de manu. te. ſi ita fuĕit ſeruus. pena. no. ꝙ penã expoſitã ex cõuentõe partiũ exigẽ dũmodo intentio ſit recta. ſ. ut pareať placitis ⁊ nõ ad uſuras uel lucrũ. ſ. de arbi. dilecti. ſed ſecus eſſet ſi pena eſſet appoſita in fraudem uſurarũ ꝙ preſumitur ſi creditor ante cõſueuit dare ad uſuras. ff. de uſur. qui ſemiſſes. ff. de ac. empť. itẽ iuľ. §. iuľ. ſi ſingulis annis uel menſibus pena cõmitti dicať. C. ꝺ uſur. auť. ad hoc. itẽ licite petiť pena a iudice impoſita. xxiij. di. c̃ q̃. ff. de re iudi. ꝙ a iudi. item credimus ꝙ etiã ſi pena intereſſe excedat ꝙ licite tota pena petitur.

Baures ꝛc.

Illectus filius ꝛc. ſuperioris. no. ꝙ ſi litigator dixerit iudici nõ puniat ipſe ſed ſuperior. quia nemo idoneus iudex eſt in cauſa ſua. C. ne quis ĩ in. c. ſe. l. i. ubi iniuria tangeret. ij. q. vij. ſi quis ab epo. xxiij. q. iij. ſi illic. de hoc no. j. de v. ſi. ex parte. ⁊ hoc in ordinario. dele. enĩ neq; partẽ neq; extraneũ puniet propter iniuriã ſibi dictam. uel factã ſupradicta rõne. quia non debet eſſe iudex in cã ſua niſi turbaret iuriſdictõnẽ. quia tũc eſſe põt. ut no. ſ. de of. del.

c.i.uel nisi peccaret in officio coram se exhibito.puta aduocatus in aduocatione ꝛ testis in testimonio:scriptores in actis conficiendis.ff.de pe.mo.C.de testi.nullū.ff.de testi.quesitum.sed certe predicte leges loquunt in ordinarijs ꝛ ī administratoribus aūt.de testibus.§.si uero ignoti.coll.vij.delegati enim per ordinarios hoc facere debēt.ut.j.e.§.dicit.sed qd si aliquis extraneus possessionē de quo aliquis deponit querimoniā a cōuento eripiat.℟.quia nullā habet iurisdictionez in eum:non pōt eū punire.ar.cōtra.s̄.de iudi.qz.v.si tñ commisso esset realis ut si dicat facias tali epō a suis subdit̄ reuerentiam exhiberi uel possessionē sibi restitui.tunc si mutaretur possessio uel alius esset in possessione clericorum.iudex ꝓtra eos procedere posset.ar.s̄.de fil.pb̄.ueniens.s̄.de ma.ꝛ obe.inter.ꝛ quia cui cōmittit iurisdictio ꝛ omnia sine quibus iurisdictio expediri nō pōt.s̄.de offi.dele.c.pastoralis.preterea.ff de iurisdi.om.iudi.l.ij.

¶ quibusdam ꝛc̄.

¶ Rauem ꝛc̄.hereticos.presumptione.non tñ vio lenter sed probabilit̄.de violētia tm̄ habes.s̄.de hereti.excōicamus.§.qui uero.

¶omana.ꝛc̄.licet uerbū est ꝛ protendit̄ constructio eius ad aliud uerbū punire.notoria.uidet̄ etiā idē de nō manifestis.quia si archiepis data est iurisdictio ꝛ omnia sine quibus exerceri nō pōt.ff.de iur.om.iudi.l.ij.s̄.de offi.dele.pterea.ꝛ.c. pastoralis.in prin.ff.de offi.eⁱ cui man.ē iu.l.fi.C.de testi.nullū.ff.de pe.mo.so.sine hac cohertione que est si extraneas psonas bene pōt perficere iurisdictionē suā.unde cessant predicta cōtraria.cōtra archiepm aūt facit q nō debet esse iudex in cā sua nec suorū.C.ne quis in cau.sua.ff.de offi.pre.senatus.

¶omana impediatur.ad hoc.s̄.de censi.uenerabili.glo.quia sepe ultra mediū in tertia colūna fere per totū ꝛ maxime circa finē.ꝛ si nō impediat ut statim sequit̄ dūmodo sint manifeste offense ꝛ notorie.pro iniuria.cū huⁱ.iniuria redundet ī iniuriā ecclesie.xxij.q.iij.si is qui prelatus.ꝛ ita nō cōtradicit.c.inter querelas.e.q.ad h.s̄. de offi.dele.c.i.glo.speciale.amplius.etiā si non sit notoria. in illis.ut dictū est in precedenti.§.contingat.adiectio superioris uel correctio est.

De penitentiis ꝛ remissionibus.rubrica.

¶Anifesta.peccata.de peñ.di.i.§. nō ita.occulta. clerico tamē ne dum solēnis.sed nec publica ē penitentia iniungenda.l.di. alienum. xxvi. q.vij.c.ultimo.

¶ presbiterum. ꝛc̄.cingula.nam penitētiarius suus ꝑcipiet sibi q de cetero nō gerat se pro milite. sed pnie agende insistat.uel dic q hanc pniam incurrit ipso facto ꝛ bene iudex ecclesiasticus seculari persone hāc penā potuit imponere propter peccatū in personā ecclesiasticam cōmissū .hic appellat militiā quodlibet seculare negociū ꝛ intelligunt quidā hoc capitulū tm̄ loqui de illis qui dimiserunt secularia negocia ꝛ postea redeūt ad illa.ꝛ sic loquit̄.c.x de pe.di.vi.si qui uero.ꝛ.c.ꝯ.nā licet aliqua negocia possint fieri sine peccato.tñ uix est.de pe.di.vi.qualitas.

¶gnificauit ꝛc̄.penitētiā.ideo imponit̄ h̄ pnia.qz in pluribus excessit.reconciliari.i.absolui in foro penitētiali.sed queres quid est dictuz absoluo te.sic enī dicit̄ oībus penitētibus.unde hoc sonat absoluo te a peccato.i.denūcio te absolutū q nō esset nisi absolutōnē peteres ut no.j.e.oms.uel absoluo te a pena eterna.mutat̄ ꝛ eterna pena in tēporalem.attēdentes.uel littera est falsa cum uni soli scribatur.uel contra.dic.s̄.de cri.falsi.cū graui.

¶od autem ꝛc̄.remissiones.no.q indulgentie requirunt dationē pecunie.j.e.cum ex eo.aliqñ requirunt labozem psone aliqñ periculū uite.ꝛ tales sunt indulgētie ultra marine que fiūt uel propter laborē itineris uł propter pugnā s̄.de uo.ꝛ uo.re.magne.ꝛ.c.se.ꝛ in his tribus indulgētijs ꝛ magna sit largitas cōcedentis indulgētiā.tñ ꝛ iustitia multa ē quia magna solutio pene ipposite est soluere pecuniā uel labozem pfecte uł periculū uite.unde dicūt quidā q ad hoc ut habeat plenā indulgētiam oportz q tñ det in pecunia pro quolibet die quādo indulgētta cōsistit in datione pecunie quātū de mandato sui cōfessozis cōsueuit quēlibet diē redimere.sed ꝛ magna est largitas ut pena purgatozij pro aliqua pena redimi possit in pśenti uita.sunt ꝛ alie indulgētie que requirūt hozem ꝛ deuotionē.ut sunt indulgētie que fiūt eūtibus ad p̄dicationes ꝛ missas ꝛ alia hmōi.ꝛ in his plus ualet liberalitas q iustitia.nam quasi ex sola liberalitate procedit qui īdulgētiam dat.ꝛ licet generalit̄ fiat indulgētia in oībus p̄dictis casibus.tamē unus plus alio habet.s̄.metā a prelato impositaz fm q plus deuotus est uel q plus dat uel q plus laborat uł q maiozibus piculis se exponit.metā aūt nunqz transcēdit liberalitas.posset tamē tanta esse deuotio ꝛ cōtritio penitentis q ex sola iustitia dei sine aliqua libertate plati mereret remissionem omniū peccatozū.sicut fuit in latrone.de pe.di.i.importuna.sed queres quid sonat remitto tibi annū de pnia tibi iniuncta.℟.quibusdā uidet̄ q annꝰ utilis indulgētie indulgeat .i.trecēti.lxv.dies pniales.alijs uidet̄ q annus sit continuus tam ex diebus pnialibus q ex alijs.alijs uidet̄ cē sensus eorum uerboz̄:remitto tibi unū annū ꝺ pnia iniuncta.i.tm̄ minus punieris ī purgatozio quāto cēt si uno anno ꝓtinuo egisses pniam in hac uita.nec credunt q propter has indulgentias generales nunqz minus teneat̄ agere pniam in hac uita.ꝛ hoz̄ dictū satis uidet̄ cōcozdare equitati.sed dices nunquid tm̄ bēbit qui plus dederit uel laborauerit quantū qui minus ℟.ut.s̄.q deus qui oīa moderat̄ in numero pondere ꝛ mēsura.j.in eccl̄ia a plato impositā de gratia dabit alij plus:alij minus.nec est in his multū curandū uel cogitandū nisi quia credendū q dñs cuius natura pia est ꝛ liberalis de suo semp adicit ultra gr̄am ꝛ iustitiā.de pe.di.i.quia diuinitaꝰ.ꝛ di.vi. sit sacerdos benuolus.xxij.di.cui aliqd donastis.ꝛ ego nō. ꝛ ego si quid donaui.donaui ꝓpter uos.sed q̄res unde hēs q papa uel prelati hoc possint.℟.ex priuilegio spāli btī petri illo.s.quodcunqz ligaueris ꝛc̄.qꝺ pōt intelligi.i.quodcunqz denunciaueris solutū.ꝛ habz locū h̄ exceptio in foro pniali. sed pōt intelligi.i.quodcūqz ligaueris p̄ cōstitutiones tuas.p cōstitutiones enī pape ligant̄ multi qui nō sunt ligati de iure naturali.sicut apparet in illis qui sunt in sacris ordinibus cōstituti qui ligant̄ pcō si cōtrahūt nec aliter ligarent̄ nisi esset cōstitutio.ꝛ sicut est in illis qui portant ligna sarracenis.s̄.de iu de.significauit.ꝛ.c.se.ꝛ sic papa pōt facere constitutionē q̄ ligat eadē rōne ꝛ que soluat:qualis ē ista.qui cum uerit ultra mare bēat talem indulgētiam.ar.xxi.di.inferior.nec mireris si in ueteri testamēto non faciebat has indulgētias quia non poterāt.quia apud sacerdotes ueteris testamēti nō erant claues nec potestas ligandi uel soluendi.pterea sufficit nobis q ecclesia si cōsueuit facere ꝛ licet nō bēamus ita manifesta testimonia aī tēpus greg.tamē credēdū est q ꝛ aī faciebat has indulgētias licz non ita frequent̄.quia aī tēpora sua ita raro poterant fieri ita solēnes conuentiones catholicozū.itē aī tēpus gregorij oms xp̄iani qui erāt catholici erant ita pfecti q raro his indigebant ꝛ maiora his cōferebāt apostoli tēporibus suis.quia sanabant infirmos.indulgētia aūt de certa p̄te pniarum.puta.vij.uel hmōi licet ualeāt indulgētie penitentibus.tamē plati multū cauere debēt q sint discreti.magister guill̄.altissiꝺ.dixit q ad hoc ut ualeāt hmōi indulgentie.vi. sunt necessaria septē.s.primū est ptās ligandi ꝛ soluendi que est apud prelatū non aliū.secundū est necessitas loci ꝛ penitētis.puta quia non pōt ieiunare uel aliā pniam facere.tertium

est deuotio fidei. quia credit tantã esse potestatẽ apud ecclesiã quartũ statum penitentis. s. q̃ sit cõtritus. quin tũ discretio eiꝰ dem. s. ut tm̃ det pro quanto nollet sustinere pniam iniunctã vi. iust. extimatio eiusdẽ uel fm q̃ ei dimittit recõpenset. suo iudice. per hoc uidet q̃ indulgentie nõ ualeant illis qui sũt in purgatorio. quia iam nõ habent iudicẽ in terra. sed dei iudicio relicti sunt. xxiiij. q. ij. c. i. nec est cõtra. xiij. q. i. tẽpus. ꝛ. c anime. ꝛ de pe. di. vi. §. i. ubi dicit q̃ orationes ꝛ elemosine sacrificia ꝛ ieiunia eis ualeant. quia illa nõ fiunt rõne fori uel iurisdictionis. sed secus est in indulgẽtia ut hic. uidet tamẽ q̃ si aliquis facit ecclesiã uel peregrinat̃ pro defuncto in loco electo a prelato q̃ plus ualet defuncto q̃ si alibi faceret. si tamen papa facit nõ negamus quin ualeant in defunct̃. iudices. i. epi. nam cum alij inferiores plati hmõi remissiones facere nõ possunt. s. de excess. prela. accedentibus. ergo nec cõcedere ualeant. alij dicunt ꝺ posse quẽlibet facere sacerdotẽ. nã aliud ẽ dare lras generales indulgẽtiarũ q̃ est etiã iurisdictionis. aliud in absolutione penitent̃ prouidere diuersos modos liberandi a penitẽtijs q̃ est tm̃ officij sacerdotalis.

Quod quidam ꝛc. absoluere a peccato. non sit uera. i. sufficiẽs ad uitã eternã optinendã. cõfessio que ualet ad minorẽ pniam. de pe. di. iij. si quis aũt ꝛ ad bona tẽporalia optinẽda. de pe. di. iij. cauendũ. xxij. q. ij sed quilibet. ꝛ ad hoc ut deus cor eius citius illustret. de pe. di. v. falsas. xxiiij. q. ij. sacer.

Licet ꝛc. reficiantur auctoritate superioris si habere pñt aliter ipsi per se pñt. s. de elec. venerabilem.

Uestitum est ꝛc. publica. publica ꝛ solennis pnia fm cõsuetudinẽ ꝛ ubi est cõsuetudo est imponenda de pe. di. iij. in si. in public̃. sed nec tũc di. alienũ ni si ppetuo sine spe restitutionis manere uellet. ꝛ ꝺ tali hic intelligit̃. inueniãtur. sine facto tm̃ eorũ ꝛ sine tactu. nã sed ꝺ interuenissent sufficerẽt ad faciendũ eũ irregularẽ. l. di. sepe. ꝛ. c. se.

Eus qui ꝛc.

Fiscij ꝛc.. alienos. i. non tales ad quos hereditas perueniat abintestato. licet ꝛ tunc sit pccm̃ ſz nõ tm̃. satisfactio. debet enim tm̃ dare de suo quantũ illꝺ de sua occasione esset amissũ uel ad quos abintestato uenisset si haberet. xiiij. q. vi. si res. ꝛ uerisimilit̃ credit̃ q̃ eis dimisisset sua uel si hoc nesciat̃ prudent̃ faciet si det pauperibus. ꝛ si nõ haberet q̃ dant ꝛ haberẽt probationes p quas succedentes abintestato posset relcuare a dãno q̃ hñt sua occasione ꝺz eas reducere nisi inde esset graue maluz prouenturũ. nã ꝺ casu cũ ex vna parte sit damnũ rerũ tm̃. puta si tacet ꝛ ex alia sit periculũ animarũ ꝛ corporũ. puta si probatões inducet inter hec duo mala eliget qꝺ minus est ſcz tacere cũ damno rum ar. di. xiij. nerui. melius ꝛ expressius dicit̃ i duo. e. di. sed obicies utilius scandalũ ꝛc. s. de renun. nisi cũ prudẽ. v. q. ij. c. ij. sed rñdit q̃ in hac taciturnitate nõ perit ueritas iustitie. qz nõ pertinet ad hãc mulierẽ iudicare. quia iudex nõ est sed tm̃ accusatrix uel denũciatrix. auctas aũt pdcã loquit̃ q̃ ille ad quẽ pertinet ex officio dicere ueritatẽ ꝛ facere iustitiã ut sunt testes ꝛ iudices illũ propter malũ scandalũ dimittãt quin iustitiã iudicent ꝛ ueritatẽ dicant. ꝛ idem est de alijs cõsimilibus psonis si uero nõ habeat probationes sileat. ij. q. vij. plerique.

Qua quidem ꝛc. benedicũt. q̃ nõ pñt. xxxiij. q. v. mulierez. nec uellãt. xx. q. ij. statuimus. nec absoluunt. j. de sen. ex. de monialibus. nec docent. xxxiij di. mulier. nec iudicant. xxxiij. q. v. mulierem. publice. in matutino aũt possunt legere. xxvi. q. i. diaconissa.

Quod uite ꝛc. penitẽtiam. ꝺ enim nulli negat̃. s. ꝺ spon. ex lris. maritum. ꝛ si nõ põt habere hostiam consecratã nunq̃ cõicet de pane. sed credit ꝛ est sibi pro manducatõe. vnde crede ꝛ mãducasti. de cõse. di. ij. ut qd paras. nec credimus peccare sacerdotẽ peccatorẽ. sed in necessitate corpus xpi tribuat alicui. uel si aliter cã reuerentie tãgat ut si inueniret in terra iacens debet illud leuare. ex̃ gratia. qz ante concessum nõ inuenit. tres horas. no. i cõuentualibus ecclesijs de iure cõi licet binos uel trinos dicere officia. sed in regularibus totus cõuentus dicere põt simul nõ solũ in sepulturis mortuorũ clericorũ sed etiã semp. cũ hic dicat canonicas horas. patz q̃ loquit̃ de alijs officijs nõ mortuorũ tm̃. signũ quid si interdicti uelint satisfacere. nunqd sunt absoluẽdi ab interdcõ. ℞. si est principal recipiendus est ꝛ soluet interdcm̃. si aũt al̃ qui nullã causam dedit interdcõ nõ est recipiendus ad satisfactionẽ. quia nõ peccauit nec erit ad ecclesiã sepeliendus quia hanc penã nõ pro se sed pro alio sustinet. ꝛ ideo necessaria enim est eius satisfactõ ad ecclesiã. crucis. hoc est i eis speciale ut ꝺ preꝺ necessitat̃ articulũ eis liceat cõfiteri semp exquo cruce signati sunt. alij aũt restringunt ad tẽpus exquo accipiunt iter peregrinationis. peregrinis. etiã alia peregrinatõne q̃ ultra marina.

Omnis ꝛc.. solus. nisi esset surdus uel mutus uel ita eger q̃ sine periculo loci nõ posset uel nisi eẽt alterius lingue q̃ cõfessor. quia tunc per scripturã uel aliũ cõfiteri põt. confiteri. cõtritio necessaria est cuilibet peccatori etiã in baptizato. de pe. di. i. tres. de cõse. di. iiij. ois qui ꝛ. c. ne qꝺ. i. sine pena absit. nec est cõtra. de cõse. di. iiij. q. ibi exponit̃ sine pena. i. satisfactõe. de pe. di. i. sacrificiũ deo spũs cõtri. ꝛc. non põt. ꝛ di. iij. in prin. debz aũt peccator niti ꝛ orare pro magna cõtritõe. sed si maiorẽ nõ põt habere saltim doleat se peccasse ꝛ hoc sufficit. sed propt̃ hoc doleat. quia deuz offendit. si aũt ex alijs causis ꝛ nõ ex ista doleret propt̃ infamiam quã incurrisset uel amissionẽ bonoris nõ est digna penitẽtia. l. di. ut cõstitueret. nec placet nobis q̃ quidã male dixerũt q̃ oportz peccatores tm̃ dolere q̃ potius uellet omnez penã subire q̃ peccasse. licet enim quisq̃ teneat̃ potius omia mala sustinere q̃ malo cõsentire. xxxiij. q. v. ita ne ue. tam̃ ad hanc cõparationẽ ut eligat inter duo predcã cũ simul esse nõ possint. quia cũ factũ est peccatũ iam pterijt. ꝛ idẽ dicimus de futuro nõ omni teneꝺ penitẽs eẽ illius cõstantie ut credere teneat̃ q̃ potius sustineret mortẽ q̃ peccaret si necessitas alteri⁹ faciẽdi sibi incũbet. nõ enim neq̃ ꝺ pterito neq̃ de futuro eligereteneꝺ. sed si eẽt pñs necessitas alterius eligẽdi. tũc debet eligere nõ peccare. debet tamẽ penitẽs credere q̃ uel ꝺ necessitas nõ ueniet uel dñs dabit cũ tẽptatione prouẽtum. imo humilitas ẽ in talibus timere. sed nunq̃ de dei potẽtia desꝑare. ꝛ etiã tales tẽptationes fugere. sicut nos dñs docuit. cũ fugerit in egyptũ. viij. q. i. cũ ergo. ꝛ propter hoc i oõne dñica petimus. ꝛ ne nos inducas in tẽptationẽ. nec ẽ etiã cõtra. de pe. di. i. nũquid. ubi dicit̃ q̃ cum punitus fuit anteq̃ opus peccati patraret. sed certe iam ibi peccauerat ꝛ consenſat pccõ. itẽ ꝺz esse in proposito non peccandi ultius. de pe. di. i. nõ põt. nam pnia ẽ pcca pterita flere ꝛ flenda nõ cõmittẽ. cõfessio ꝺz eẽ pura ꝛ simplex cum omibus circũstantijs que pccm aggrauant. de pe. di. v. quẽ penitet scriptũ est. dic tu iniquitates tuas. de pe. di. i. §. alij ecõtra. ꝛ etiã iob dicit. si erubui cõfiteri in cõspectu populi. uel uide de pe. di. i. §. fi. ꝛ. c. quẽ penitz. confitemini alteri pcca uꝛa. ꝛ si post pniam relabit̃ in pccm̃. ꝺz de nouo oĩa confiteri. quia quanto maior fuit sibi facta gratia i dimissione peccati. tanto magis ingratus est cum relabit̃ in pccm̃. de pe. di. iiij. in prin. ꝛ p totũ. ꝛ ꝺ facit ꝓfessio. quia nisi confiteat̃ si tẽpus haberet cõfitẽdi nihil sibi ualeret pcedens contritio. ar. ad hoc de lepro. ꝛ de lazaro. ꝺ pe. di. i. in quacũ q̃. lxvi. item sacerdos restituit ad sacramẽta. ꝺ pe. di. i. multiplex. ꝛ. c. nonnulli. ualet etiam confessio propt̃ erubescẽtiam quam ꝺz peccator in cõfessione pcõi ꝛ propt̃ fidẽ quam in cõfessione exercet dum credit deũ tante potẽtie esse q̃ uilli plasmati suam potestatẽ dedit. ꝛ quia in confessione humilitatẽ ꝛ obedientiam exhibet mandat̃ dei. itẽ sacerdos nisi cõfiteret non posset scire quantã satisfactionẽ sibi iniungeret nec quantum sibi condonare ꝺz de peccat̃ sibi impositũ. satisfactio fit p

solutionem pene imposite p̄o peccato. puta quia pn̄iam iniunctam pene facit enīz dignos. s. p. ꝛ corpus suū exhibet seruire iustitie sicut seruiūt corruptioni. de pe. di. v. quez penitet. etiam fit enim satisfactio per redēptionē. ut no. j. e. ex eo. ꝛ sit etiā tertio modo per indulgētias. ut no. s. e. q̄ aūt. sed ꝺ hac satisfactione nunc uideamus. ꝛ quidē canones nō p̄figūt ꝺ quolibet crimine certā pn̄iam. sed hoc relinquūt sacerdoti. pl̄ enim ualet apud deū mēsura doloris q̄ tp̄is. ꝛ plus mortificatio uiciorū q̄ abstinentia ciborū. de pe. di. i. mensurā. sacerdos aūt debet esse misericors ꝛ benignus cōsulendo ꝛ lenicndo ꝛ spē promittēdo penitēti. ꝺ pe. di. vi. sit sacerdos. sz semp aliquā pn̄iam debet iniungere penitēti. sed longe minorē q̄ culpa mereaī. ita enim impendit ꝛ impartit peccatori largitas nunc ut nō relinquaī iustitia disciplinc. de pe. di. i. nullus debite. ꝛ. c. nō sufficit. si pn̄a pfecta cogit omnia libenī sufferre. de pe. di. iij. productior. ergo iperfecta. ꝛ si nō omnia saltē aliquā suffert. nam de nullo peccato siue magno siue paruo pōt quis transire ad correctionē sine pn̄a. ut. j. e. c. dicit. debet enī sacerdos more samaritani iustitiā cū mansuetudine miscere. xlv. di. disciplina. nam. c. dicit multū satisfactōis obtulit q̄ erubescentie dn̄aris nihil eorū que cōmisit nūcio dei denegauit. sed opus est nunc misericordie peccanti dimittē. sed oportet q̄ iustus misereaī iuste. de pe. di. v. quē penitet. debz enim sacerdos esse largus in donādo aliquas penas gratis q̄ ꝛ pōt nam dicit. c. q̄ sacerdos pōt proficere plus peccantibus pcē. quibus enim partiūt: dimittit deus. ꝛ quodcunq̄z liga. ꝛc. de pe. di. v. quē penitz. nā ꝛ dn̄s cuius ministri sunt sacerdotes largus ꝛ pius ꝛ benignus. C. de pe. di. i. quia diuersitaī. natura pia est a sacerdote misericorde petere uenia. ꝛ alibi dicit. ut sit sacerdos beniuolus paratus erigere exigere ꝛ secū onus portare. idem hz in se dulcedinē ꝛ in alterius crimine pietatē. de pe. di. sit sacerdos. debet tamē sacerdos esse sciens ut attendat qualitatē peccatoris ꝛ quantitatē criminis ꝛ dolorē penitentis. ꝛ pm hoc plus uel minus donabit de pn̄ia. de pe. di. v quē penitet. discretus ergo sacerdos in satisfactōe iniungēda exponet peccatori quantū delinqueret ꝛ etiā quā magnā penitentiā mereī sustinere. ꝛ si vult sustinere ꝛ credit q̄ uelit ꝛ sciat ut promittit imponāt ei pn̄iam condignā. si aūt nō bene cōfidit de se penitet. nec sacerdos etiā credit iponat sibi quantācūq̄ leuissimā ꝛ iniūgat q̄ omnia bona que facit sint ei pro pn̄ia ꝛ pro redēptione pn̄iarum quas sustinere deberet ꝛ bñ debz dicere sacerdos de mea mera gratia dono tibi duos annos uel tres uel al̄ sicut uoluerit. si enim dn̄s est largus in dimittendo culpā ꝛ sacerdos nō debet esse tenax in dimittendo aliquid de pena. xxvi. q. ulti. alligant. sacerdos enim dz hr̄e sicut dicaī in. c. de pe. di. i. seipsos liberent. ignosco prompte indulgeo malo misericordiā q̄ sacrificiū. nec est multū querendū quantū possit dimittere. sed hec firmit̄ credimus q̄ deus qui facit omia in pondere numero ꝛ mēsura in multo segī donuz sacerdotis. nec est ꝓtra. de pe. di. i. quē penitet. ubi dicit̄ q̄ deus non ligat uel soluit illos de quibus putamus. sed illos in quibus exercemus opus misericordie ꝛ iustitie. ibi enīz loqt̄ de illis qui erant in fide. quia nō credūt aliquos peccatores qui sunt uel in iure diuino. s. errant. quia credunt aliqꝺ pcēm modicū qꝺ est magnū ibi enim sufficit pn̄a iniūcta. illud aūt qꝺ moderate donat sacerdos: illꝺ semp dn̄s ratū hz. nec ē ꝛ. de pe. di. v. falsas. quia ibi loquit̄ de illis qui nō restituūt aliena. nec est contra. de pe. di. v. fratres. qr ibi loquit̄ de illis qui de vno agūt pn̄iam ꝛ nō de alio. peccata mortalia. sed etiam uenialia si recolit cōfiteri debz saltē laico. xxv. di. §. criminis. semel. hoc intelligit̄ de illis qui postq̄ cepint agere pn̄iaz nō peccauerūt mortalit̄ quibus h̄ cōsulit̄ q̄ licet nō sint in pcēo tamē semel in anno cōfiteant̄. quia non debent se ruinis asse curare. ut. v. di. ad eius. uel dic q̄ loquit̄ etiā de illis q peccāt qui ad minus semel in anno cōfiteri debēt. sed propt̄ h̄ nō ꝓ bibet̄ q̄ statim post pcēm nō debz ꝓfiteri dūmodo possit habere copiā sacerdoꝺ. quia nunq̄z absoluet̄ a deo iste peccator postq̄z se ligauit peccato nisi prius absoluaī a presbro. cui dictum est. quodcūq̄z ꝛc. aliqui tñ dicunt q̄ differre pōt. sed primo dictū est securius. obtineat. no. nō sufficere licentiā peter nisi optineat. ar. s. de regu. ꝛ transe. licet. si aūt nō pōt habere licentiam ꝛ iusta cā subesset. agat cum supiore ut det sibi licentiam cōfitēdi alij. ꝛ plus dicimus etiā q̄ si imineret ei mortis necessitas q̄ posset alij cōfiteri: licz non possit ab eo absolui. quia ei nō subesset q̄suis dici possit. quia exquo in casu necessitatis confitet̄ illi qui claues habz q̄ ab eo absolui pōt. sz qd si non inueniat aliū cui confiteaī nisi illum quē ex iusta cā recusat. ℞. si iustam causam habet quare timet q̄ ex confessione sua posset piculum ꝛ graue pcēm uel scandalū prouenire. tūc eligat sine cōfessione mori ꝛ soli deo confiteaī. uel dic melius q̄ confiteaī in genere crimē. sed non circūstantiaz de qua posset maluz prouenire. ita enim ordinabiliter ordinauit deus oīa opa sua q̄ nunq̄z uoluit aliqd mali ex eis prouenire. nec est causa mali. propt̄ solā aūt indiscretionē sacerdotis nō dimittet quin sibi cōfiteaī. a sacerdote hāc licentiā etiam dabit epūs ar. s. de offi. ordi. int̄ ce. in fi. solue nisi in necessitate. tunc enī etiam non suus sacerdos poterit ipsum absoluere. si aūt sit in pegrinatōe ꝛ cōtingat eum nouum pcēm incurrere uel de ueteri recordari. credimus q̄ insignia pegrinatōis accipit a proprio sacerdote q̄ hoc ipso uideī dedisse licentiā ꝛ p̄niam. reliqua sacramēta recipiēdi a quo maluerit. ꝛ si uero sine licentia sacerdoꝺ proprij pegrineī. tunc in casibus p̄dict̄ poterit confiteri cuicūq̄z sacerdoti. sed absolui non poterit ab eo. quia nō est suus iudex nisi in necessitate esset. tunc ex cōtritōe sola licz nō sit ei dimissa pn̄a. dimissum sit ei pcēm poterit cōicare corpori ꝛ sanguini xp̄i. negociatores aūt ꝛ alij uiatores nō poterūt absolui ab extraneo sacerdote nisi in necessitate. scholares autem ꝛ incole annales ꝛ mercenarij debēt confiteri sacerdoti parochiali quē incolūt p annum ꝛ ab eo poterūt absolui. ar. xvi q. i. questi. ubi dicit̄ q̄ ibi debēt soluere ꝺcimas p̄sonales. qr ibi recipiunt sacramēta ecclesiastica p anni circulū. alij tñ dn̄t q̄ idē est ꝛ si ad minus tēpus conducāt uel domos uel dn̄os ar. s. de ꝺeci. ad apostolice. ꝛ maxime si porrogeī sine fraude conductio uel habitatio ultra natiuitatē uel pascha. quia tūc ex p̄cepto huius deē. semp ꝺz confiteri ꝛ cōicare. in omibus tamē p̄missis tutius ē q̄ ꝛ uiatores ꝛ alij semp a ꝓprio sacerdote spālem licētiam hēant. prodat. nisi hoc modo faciat ꝓpter peccatorē. s. dicēdo illis qui prodesse possunt non obeē. ar. xxij. q. v. anima. ij. q. i. si peccauerit. alij tamē dicunt ꝛ forte melius q̄ exquo tanq̄z officiaℓ ꝛ minister dei recipit cōfessionem non ꝺz de ea aliquid reuelare. sed totū dimittat illi cuius minister est. s. deo. secus aūt est in alijs quocūq̄z modo aliter sciat. ꝛ sic loquit̄. c. palle. fatemur tamē q̄ si cōfessus fuisset q̄ uellet facere aliqꝺ maleficiū sed dolebat. sed non poterat resistere tēptationibus diaboli ꝛ uolebat q̄ sacerdos oraret pro eo q̄ de p̄terita uoluntate iniūgeret ei pn̄iam bñ poterat uocare illos de quibus certū sit q̄ prosint ꝛ quantū plus pōt generalius ei dicere qꝺ suadeant sibi q̄ ab hoc peccato desistat. ꝛ si non potest inuenire uiam impediendi nisi expresse reuelet. reuelabit expresse. quia in hoc non fuit minister dei. cuz dixit ego non possum cessare quin faciā tale pcēm. tūc enim tñ dicet̄ ut ministro confiteri qñ confiteī ut peniteat. hec rō nō placet. quia bene credimus q̄ ut minister recipiat etiā si in pcēo remanere proponat. s. e. qꝺ quidā. illos aūt non credimus ut ministris cōfiteri qui non ut peniteant. sz ut consiliū uℓ auxilium ab aliquo recipiant. dicant sibi pcēm suū: licet dicāt. h̄ dico tibi in confessione uel in pn̄ia. quia non est uerū q̄ dicat in pn̄ia. nec ut dei ministro cum anime consiliū non requirat. ꝛ tales bñ sunt cogēdi sup p̄missis ferre testimoniuz. credo tamē q̄ si etiam a laico de uenialibus. uℓ etiam de criminibus in casibus ubi licz confiteri quis confiteaī laico q̄ ī h̄ minister dei est. ꝛ ideo ista ꝛ alia facē debet ut sacerdos. secus

aũt dicerem si al' aliqua ei dicat pro cõsilio anime sue. item ut detur q si sacerdos cui confiteret illud crimen. ideo sciat sine confessione eius. puta quia uidit q de illo est periculũ si taceret q illud cõfiteri potuit. quia non reuelat cõfessionẽ q esset si diceret sic confessus est mihi. uel ego h bene scio t h diceret quia scit p cõfessionẽ eius. sed quãdo dicit q scit. quia uidit uel q credit. quia ab alijs uel etiã ab eo extra confessionẽ audiuit: non est prohibitũ. licet ad h nunq̃ uenire debeat. nisi magna necessitas uel utilitas uel periculuz uel scandalum ad hoc cogat.

Um infirmitas. arceatur. per sententiã.

Um ex eo elemosinas. sic fit satisfactio per redẽptionẽ pecunie. dñs enĩ uenalis ẽ. t pecunia a morte liberat. de pe. di. i. miror. fit etiam redemptio per alias uias q̃ p pecuniã. puta per cõmutationẽ. s. d uo. t uo. re. c. i. t. c. scrip. t. c. magne. t i multis alijs locis. falsę. religionis habitũ gestant qui non sunt professi. in talibus. s. indulgentijs. quas cõcedit papa pontibus uel alijs locis pijs. nã quãdo celebrat uel p̃dicat semp annũ concedit. hanc autẽ restrictionẽ facere potuit papa. quia minores plati omnes hñt hanc potestatẽ ab eo. t ipse a solo deo. xxi. di. q̃q̃. t. xxij. di. c. i. item h potuit rõne principatus t iurisdictõis quã habz super omneȝ. xxi. di. i nouo. t h fecit ex iusta causa. qua hac potestate abutebant. t licet restricta sit h ptãs in indulgẽtijs que fiũt publice. nõ tamẽ intelligo restrictã in foro pniali quin possit annos t dies prout uult indulgere. dummodo discrete faciant. indulgentia. i. e. romana. §. ulti.

On postulasti ꝓcedere. nota casum ubi habz archiepiscopus iurisdictionem. etiam in subditis suffraganeorum. i. e. romana. §. ulti.

E pro dilatione.

Omana ecclesia t. i. monere nõ cõpellere indulgentijs. t ita archiepus põt concedere indulgentias per suam prouinciam. s. e. nemo concilij. s. eo. cũ ex eo. in fine.

De sententia excõmunicationis.

Per eo. maior excõmunicatõ est q̃ separat ab ingressu ecclesie t sacramẽtis t fideliũ cõione. h aũt quãdoq̃ a iure infligit. quãdoq̃ ab homine. a iure infligit in. xvij. casibus. primus est si incidit in hereticum iam dãnatã. xxiij. q. i. c. i. t. ij. t. iij. secundus est credentes receptatores t fautores hereticorũ. s. de here. si aduersus. tertius scismatici. s. qui diuisi sunt ab unitate ecclesie ipsiusq̃ cõstitutiones nõ seruant. xix. di. nulli. t no. s. de scisma. c. i. quartus cũ quis psonã religiosam uerberat. xvij. q. iij. si quis sua. t h pena uidet extendenda ad consentiẽtes t defendere negligẽtes. i. e. quãto. quintus cũ consules t rectores euacuãt iurisdictionẽ platorum faciendo collectas in clericis t ãmoniti nõ desistant. s. de imu. ec. non minus. t. c. aduersus. sextus incendiarij ecclesiarum. i. e. tua. septimus cũ infringit ecclesiã. i. e. ꝓquesti. octauus cum minus canonice in papã electus se gerit pro apostolico. s. de elec. licet. quidã tamẽ hunc casum nõ approbãt. nonus est cum quis falsat lras pape uel falsatis utit scient. s. de fal. ad falsariorũ. decimus cum quis defert arma ferrũ ligamina galeas uel naues sarracenis. t h omni tẽpore indistincte. item cum exerceret in eorũ nauibus regimẽ uel galeis uel aliqua rerum cõsimilia uel subsidia impendit maxime tpe guerre. s. de iude. t sarra. significauit. t. c. q olim. t euntes si capti fuerint: serui sunt capientiũ. ubi in palle. dec. t. c. ad liberandũ. undecimus cũ scholaris tractat de cõducendo hospicio inquilino scholari irrequisito. s. de loca. t cõdu. c. i. quidã tamẽ nõ approbant hunc casũ. duodecimus cũ monachi t regulares t in psonatibus constituti t presbyteri audiũt leges uel phisicam. s. ne cle. uel mo. non magne. t. c. super specula. decimus tertius cũ quis cõicat excõicato in crimine. i. e. nup. decimus quartus exercens artẽ balistariorũ t sagittariorũ cũ xpiano. s. de sagit. c. i. nos tamẽ hunc casum nõ cõcedimus. decimus quintus illi qui faciũt seruari cõsuetudines uel cõstitutiones cõtra ecclesie libertatẽ. i. e. nouit. decimussextus statutarij scriptores ipsorũ statutorũ. item cõsiliarij t rectores ubi hmõi cõstitutiones edite fuerint uel seruate. item illi qui fm illas iudicabũt t qui iudicata in publicaz fnam redigent. i. e. nouerit. minor aũt excõicatio siue suspensio que priuat a cõione sacramentorum infligitur ipso iure quo ad deũ pro quolibz mortali peccato. xi. q. iij. audi. i. q. i. ipsi sacerdotes. item infligit quo ad deũ t quo ad ecclesiã minor excõ. in. viij. casibus ipo iure. primus est cũ quis participat excõicato. x. q. iij. sicut excõicatos. t. c. cũ excõicato. t. c. qui cõicauerit. secundus est sacrilegus. xvij. q. iij. audi. tertius notorius fornicator t simoniacus. xxxij. di. nullus peccet. §. ueruz. quartus ille qui recipit ecclesiam de manu laici sine cõsensu epi. xvi. q. vij. si quis de. s. de elec. quisquis. i. e. ex tua. quintus balistarij t sagittarij. s. de sagit. c. i. sextus desidentes pauperũ oppressores. manifesti raptores. publici usurari t meretrices. septimus cũ decedit in torneamẽtis. s. de tor. c. i. octauus quicũq̃ est in notorio crimine. lxxxviij. di. neq̃. xxv. di. illud. xij. q. ij. p obeũtibus. hi enim t a cimiterio t oblatõnibus excludunt ut ex pdictis no. puberes. hi sunt quos nõ oportet pro absolutõe ad se. ap. laborare etiã si sũt excõicati. impuberes. ut h. siue clerici sint siue laici. item seruus uerberans clericũ in duobus casibus. s. si ideo uberet ut dñm seruicio fraudet. uel si dñs ex eius absentia graue damnũ sustineret. i. e. relatuz. mulieres. t h si nõ est grauis iniuria. item mulieres. i. e. mulieres. t c. ea. itẽ senes t ualitudinarij. i. e. ea. q de his. item claustrales ubi enormit non se leserint uel epm uel abbatẽ percusserint. i. eo. monach. cũ pro illorũ. item hostiarius si necessitate officij sui aliquẽ leserit. non tamẽ enormiter. i. e. si uero. item inimicicias capitales hñtes. i. e. q de his. decetero. item grauit infirmantes. i. e. q de his. item multũ paupes. ut. i. e. c. q de his. t ab his tribus rebus recipiẽda est cautio q recepta opportunitate se pape uel eius legato psentabũt. i. e. q de his. t. c. ea. item truncati mẽbris. i. e. ea. ad omnia pdicta bñ facit. i. e. q̃uis incidens. ubi habes ex quacũq̃ corporis impotentia uel quocunq̃ impedimento canonico teneat põt absolui sine missione ad se. ap. t põt absolui p̃mo requisito epo qui si nõ pt haberi a quolibet sacerdote põt absolui. i. e. nup. in fi. uel dic q tunc tm sacerdos absoluet qñ difficile aliquid emergit quare non ad excõicationẽ nec ad epm mitti pt. ar. i. e. c. nup. §. ult. quidam adducũt t aliũ casum si leuis sit iniuria. i. e. puenit. sed alij dicunt illã dec. loqui de spãli gratia. adinuicem. q ẽ qñ uterq̃ alterũ percutit. alterũ. q est qñ unus percutit alium sed non repercutit. excusat. amissione. absoluet tamẽ ab epo si sint doli capaces. uiolenta. unde non sunt excõicati. exodio. prius orto uel ex incidenti ludo.

Onachi uero quocunq̃. nisi sit enormis lesio. uel in abbatẽ uel in epm. i. e. cũ illorũ. abbatis. t si abbatẽ nõ habent uel priorẽ: absoluet eũ eps. item dicimus ut si sit in probatione. alij cõtra. quia non est persona religiosa.

I uero hostiarius. t si percusserit aliquẽ hostiarius. t percussus de eo conqueraf t petat euz puniri uel ciuiliter uel criminaliter de iniuria agẽda. uel etiã petat eũ denunciari excõicatũ incũbit percusso p̃batio de malignitate t excessu habito ab hostiario. p̃mo ea rõne. q: actor est t actori incũbit probatio. vi. q. v. actor. t quia quilibet psumitur bonus: nisi probet contrariũ. s. de psump. dudũ. t ar. s. de resti. spo. olim. iudex tamẽ ex circũstantijs ueriſimilibus attendet qd psumat. quia si multa cõtra hostiariũ psumeret.

imponeret ei onus probatõis. **malignatus**. i. ad iram ꝓuocatus. uel. i. maligne agens ⁊ ex odio q̄ non credo. **absolui** excõicatus enim est. **arcendo**. quia tunc nõ incidit ī excõicationem. **ex deliberatione**. i. odio. uel proprie ponit ex deliberatõe. quia etiã si sine odio sciens tñ in bello uel insultu p̄ cuteret clericuz. bñ esset excõicatus. sed tñ non mitteret ad se. ap. sed nec excõicationẽ incurreret of. si cõpesceret eũ uel ligaret. cum aliter non posset cõpesci ab iniuria alterius. nec esset ibi prelatus suus qui hoc faceret. nã ex hoc non credimus q̄ officiał uel quiuis alius q excõicationẽ uel peccatũ incurrat. imo mereł. xxxiij. q. iij. fortitudo. ⁊. c. se. ut ī fi. qõnis. ij. q. vij. negligere. v. q. v. non eis. ar. j̄. e. quãto. **inferentem**. ad sui ꝺ̃fensionẽ. nam si ꝑcutiens clericus nõ intenderet iterare ꝑcussionẽ in laicũ. nec laicus dubitaret sup̄ ħ. s. q̄ cũ iterũ ꝑcutere uellet clericus. tunc laicus clericũ ꝑcutiens incidit in canonẽ. sed si clericus iterũ se pararet ad ꝑcutiendũ laicũ. uel ipse laicus de hoc probabiliť dubitaret. tunc si repcutiet. nõ incidit ī canonẽ. ar. ff. ad. l. acquiť. sciam. §. qui cũ aliť. ⁊. l. sed ⁊ si quecunq̄z. C. qñ li. sine iudiť. se vni. ⁊. C. ad. l. coꝛ. de sic. l. ij. **inferentem**. qꝺ si non ob sui tuitionẽ clericũ vberet. sz ob rõnez filij sui uel uxoꝛis uel patris uel fa. sue uel etiã extraneoꝛũ. respondent quidã quibus magis absentio q̄ ħ faciendo nõ incideret in canonẽ. ar. ff. q̄ me. cau. isti. §. ulti. ff. ad sill. l. i. §. fũt ⁊ ad idẽ facit. quia ⁊ socij iniuria propulsanda ē. xxiij. q. iij. fortitudo non inferẽda. ⁊ ad idẽ facit. s̄. de resti. spo. olim. nã solus eps cerdoneñ. nõ exspoliauit hospitale. sed ⁊ alios comites habuit. ⁊ tñ nõ sunt excõicati: nisi moduz exceſſerint. j̄. e. quanto. quid si quis uellet aliũ occidere. nõne eũ capies ⁊ ligabis anteq̄z euz occidi ꝑmittas. ar. xxij. q. ij. ne quis arbitretur. imo si hoc timoꝛe aliũ occidat nõ incidit ī canonẽ. licet sit irregularis. sed si pro rebus occideret secus. quia tunc excederet modũ. s̄. de homi. suscepimus. ⁊ idem etiã dicunt q̄ non solũ psonas. sed etiã res suas defendendo uel etiã incõtinenti recupando uel etiã aliozũ q̄ plus est non incidit in canonem ⁊ maxime. ar. ad hoc. s̄. de resti. spo. olim. ⁊. s̄. de homi. suscepimus. ubi dicit q̄ tunc solũ tenet qñ excessit modũ. ar. ff. de his q̄ in frau. cre. ait ꝓtoꝛ. §. si debitoꝛe. ad id. ff. ad. l. coꝛ. ꝺ̃ sic. furẽ. ⁊. ff. ad. l. acgl. quẽadmo. §. itẽ labeo. C. vnꝺ̃ vi l. i. alij dicũt tunc solũ nõ incidere in excõicationez si psonam quã defendit de illis psonis est quoꝝ iniuria etiã ipsius est. quia a se de iure põt suã iniuriã repellere. ⁊ sua iniuria est filij sui ⁊ uxoꝛis ⁊ alioꝝ quoꝝundã. de quibus no. in sũma ꝺ̃ iuriis. repellat. cũ moderamine inculpate tutele. imo in ħ casu nõ incidit in canonẽ. uenire. nõ enī excõicatus est. uel forte est excõicatus. sed nõ mittit ad se. ap. ⁊ ħ innuit lr̄a p̄sens. ħ nõ credo. ar. sequent̄ lr̄e. **matre**. nomine mr̄is intelligunt omnes ascendentes. nomine filie omẽs descendentes. in collateralibus uel affinibus non audeo extendere. ita. sicut sunt supradicte.

J uero aliquis ignoret. ⁊ ħ ipsum cõstet q̄ ignorauerit. ⁊ idem dicimus si sciebat. m. clericũ ⁊ eũ percussit. sed nõ credebat eũ. m. sed aliũ. ar. cõtra. ff. de iniur. eũ qui. abstinere. s̄. de ui. ⁊ ho. cleri. c. statuimus. s̄. de aposta. c. i. cõtra ibi. so.

On dubium conuersos. j̄. e. parrochianos. ⁊. c. ex tenoꝛe. ⁊ licet monachus uel cõuersus monasterij nõ possit agere iniur̄. tñ sindicus monasterij agit sicut ꝺ̃s de iniuria serui. insti. de iniur. §. seruus. ⁊. §. se. etiaz si monachus remittat sicut p̄ agit non obstante remissione si lij. ff. de pac. in persona. monasteriũ tñ iuriã factã monacho remittere põt. sed ecclesia non põt remittere iniuriã factã clerico seculari. xvij. q. iij. quisquis inuentus. nec clericus iniuriã factã ecclesie in clerico. j̄. e. cũ desideres. §. ulti. qꝺ intelligo uerum quo ad hoc quo minus incidat in canonẽ. sed actõnem iniur̄. remittere põt. **conuersos**. ħ ponunt due regule. prima est q̄ qui inicit manus in religiosam personã excõicatus est. que fallit in. vij. casibus. primus est cũ bono zelo. s. causa correctionis clericũ uerberat. ut mater paterfa. magister prelatus secundus cũ iocosa leuitate. s̄. e. c. i. ⁊. j̄. e. ueniens. vniuersitaś ⁊. c. cum uolũ. §. si quis. tertius cũ inuenerit clericũ turp̄it agẽtem cum uxoꝛe. ma. so. l. fi. s̄. e. si uero. i. §. plit. quartus si vim vi repellat. s̄. e. si uero. i. §. antepli. quintus cũ ignoꝛauit eum clericũ. s̄. e. si uero. ij. sextus cũ inuenerit eũ in apostasia post tertiam monitionẽ sibi ab epo factã ut se coꝛrigat. j̄. e. in audientiam. ⁊. c. cõtingit. idem ⁊ si nõ cõmonitus. si tamẽ faciens guerrã ⁊ seditionẽ tyranni cum armis se imiscat. j̄. e. cũ non ab. ꝓpendimus. alij tñ dicũt semp esse necessariã trinã monitionẽ. septimus cũ se prorsus trãsferũt ad actũ ꝺ̃rium clericatui. s. quia fit miles uel bigamus. lxxxvij. di. quisquis. alia regula est q̄ ex hac causa excõicatus a solo papa absolui põt. de hac no. s̄. e. c. i.

Ulieres sui. ut serui ꝺ̃ quibus distinguas ſm qꝺ̃ habes. j̄. e. relatũ. nunquid idẽ in filijſſa. nõ uidetur quia libere p̄sone sũt ad eundũ quo uolũt qꝺ̃ nõ ē in mulieribus ⁊ seruis. **romane**. qui taliuz absolutionẽ concedet in absentiã fieri p̄ ꝺyoc̄. uel alios delegatos. **uel mandato**. si uero post mandatũ penituit nisi. reuocauit: nihilominus incidit in canonẽ. ff. man. si mandasset. ff. de procur. si ꝓcur. si uero moriat anq̄z fiat vberatio: non incidit. quia morte finiť. mandatũ. ff. man. inter ceteras. §. i. s̄. de offi. dele. relatũ. ⁊ quia sub terra nõ ligat ecclesia. j̄. e. a nobis. xxiij. q. iij. le. si aũt non prohibeat cũ possit. incidit. j̄. e. quanto. idem ⁊ si ratum habeat. C. de incest. nup. l. iij. ff. de offi. procõ. fuare. ī fi. ⁊ cũ excõicatio nõ cadat nisi in cõtumacẽ. xi. q. iij. nemo. si aliquis post mandatũ peniteat sed ita tarde q̄ reuocatio nõ p̄t ad mandatariũ ꝓuenire. licet de culpa ualeat redargui ⁊ puniri. tñ in canonẽ non incidit in quẽ non incidit nisi qui dolo fecit. **mandato**. ar. s̄. de homi. pro humani.

Duo in fratres. non tñ regulares. s̄. e. monachi.

Ulli se in priuilegio. generali. s. q̄ omibus excõicatis liceat cõicare sine cã. ħ enim est contra aplm q̄ dicit. si quis frater nominatus int̄ uos fornicatoꝛ. cũ huiº. nec cibũ sumere. ij. q. i. multi. speciale ꝑuilegiuz multi habent ⁊ in certis casibus propt̄ diuersas cãs. j̄. e. inter. cum uolũ. ⁊ in multis alijs. c. papa quotidie etiã ex uarijs causis multis cõcedit licentiã cõicandi excõicatis. uitari. s̄. de cleri. ex. mi. illud. item licet sint multi excõicati vberatoꝛes clericoꝝ non tamẽ sunt excõicati. quos no. s̄. e. nõ dubium.

Arochianos conuersos. s̄. e. non dubiũ. j̄. eoꝛ. ex tenoꝛe. ordinis. no. q̄si dicat vim facias. quia dicit ordinis.

X tenoꝛe tuarum socius. licet ħ non iniungat̄ p̄ iuraẽtũ. tamẽ excõicatus est si uerberat̄ sociũ.

Ecetero ꝺyocesano. non aũt sacerdoti. nisi in necessitate. nã tunc liceret etiã laico. xvij. q. iij. si quis sua. xxvi. q. vi. §. ult. de cõ. di. iij. scm̄ est. ħ spāliter epis est concessum. ⁊ iccirco alijs cõmittere nõ p̄ñt. ff. de offi. eius cui mã. ē. l. i. s̄. de offi. dele. c. ult. alij tñ dicũt ⁊ forte non male q̄ inferioꝛes epi ħ non possunt. sed ministeriuz absolutionis exercere p̄ñt ad mandatũ epoꝝum. itẽ dicunt ħ nõ licẽ laicis. nec etiã forte alijs: nisi sacerdotibus. plus placet q̄ sacerdos possit in necessitate absoluere sua auct. s̄. de rap. in literis. ro. pon. idem dicendũ est si sit excõicatus a quocunq̄z alio ⁊ ex quacũq̄z cã. quia si in articulo moꝛtis absolutus fuerit. ⁊ postea absolutus sub debito iuramẽto sibi p̄cipiendũ ē q̄ excõicatoꝛis conspectui se p̄sentet ⁊ eius mandata recipiet. ar. j̄. e. a nobis. in fi. nisi appellauerit excõicatus. quia tunc remitti debet ad iudi. ap. qui cognoscere debet de cã. ubi no. s̄ de offi. ordi. ad re.

D hec ⁊c̄.

A noscitur impediri. puta quia claudi uꝫ ceci. lz ante sint manci. nõ tñ sunt impediti. ad eunduz. j̄. e.

de his.uel dic q cū omnes tales sunt miserabiles psone.oēs beneficio huius dec̄.gaudebūt.pauperes.dūmodo habeāt vnde pegrinationem ualeant pficere.alīs secus.j.e.q de his. legatum.no.non solūmō legatū posse absoluere.ō quo no. s.de offi.le.q translatione.sed etiā ad eū remittunt absoluti. al' absoluendi in casibus concessis.sed nunqd poterūt man data iniungere illis qui nō sunt de legatione sua.si absoluti. al' absoluendi uadāt.al' mittant ad eos.ar.q sic.quia pñt ab soluere ⁊ mandare.multo fortius absolutis mandata facere. ⁊ h dixerunt quidā.alij tamē dicunt q exquo absolutus est cū amplius nō sit in periculo non remittet nisi ad propriū le gatum.quid enī possit absoluere extra legationē suā cōcessuz est propter piculū more ⁊ mandata dare est accessoriuz absolutioni q̄uis ergo dare ea possit accessorie.non tñ pncipalit.

Um non ab homine.qui clerici uel presbyteri. enormitati.secus si in his se nō imisceret.q tunc est monitio necessaria.j.e.in audiētia.sed h sine periculo nō posset monitio expectari.uel al'.ut no.s.de apo.c.i. coherceatur.⁊ hoc intelligo qñ eū sciebat clericū.quia si alīs quis clericū occidit.ignorans cū clericuz.forte quia in nocte occidit eū.non credimus eū excōicatum.credimus enim ne cesse esse q dolus interueniat ⁊ q clericū se percutere intēdat s.eo.si uero.

Um desideres cōmunionem.i.sibi cōicauit in mensa uel loquela uel hmōi.beneficium.i.snīa de nuncians eū absolutū.uel bñficium uocat solēnitatem que fit introducēdo in ecclesia cū psalmo pniali ⁊ alijs.j. e.a nobis.absolutus.i.in ecclesia introductus uel alia solen nitas cōsuetudinaria obseruata.de qua habes.j.e.c.a nobis vnde uidet aliquibus q nō est alia snīa ferenda sup absolutione.nisi quia solēnitas cōsuetudinaria obseruabit.uel si feratur snīa absolutionis fm alios.non tñ cōicabit ei nisi post obseruatā solēnitatē ut h.tu aūt dic semp.si snīa absolutionis ferenda est qō debet esse pns excōicatus ut post snīam solē nitas obseruet.⁊ h hic innuit.⁊ ideo nunqz absolutio excōicationis danda est p procuratorē.nec obstat q quisqz pōt facē per aliū qō p se pōt.quia illud intelligit ubi psone nō requiritur pntia.sed in absolutōe ⁊ psone pntia ⁊ solēnitas regrit fatemur tñ q si iusta cā subesset q etiā i absentia ⁊ p procur. absolutio pstari pōt.ar.ij.q.v.quāto.in sentētijs aūt suspēsionis ⁊ interdicti pōt dici ꝓrium cuz ibi nō requirat pntia uel solēnitas.ar.j.e.duobus.ar.cōtra.j.eo.nup.in fi.ubi dicit q excōicatus minori excōicatōe debet recōciliari.sed nos intelligimus illam reconciliationē posse fieri sine solennitate ⁊ sine pntia persone.ut ibi no.cōmunicauit.h regula recipit exceptiones que in hoc vsu continent.v.vtile lex humile res ignorata necesse.utile quia utilitas mea facit si nō sim in culpa.ut non incidā.j.e.si uere.item utilitas excōicati cui cōico ut corrigam.xi.q.iij.cū excōicato.j.e.rñ.lex.nam quia eadem lex est uiro ⁊ mulieri.mulier cōicans uiro excōicato nō incidit in excōicationē.xi.q.iij.qm̄ mulieres.j.e.inter alias.humile sicut in filijs seruis ancillis mancipijs rusticis ⁊ seruientibus.xi. q.iij.qm̄ ml'.j.e.inter alia.nisi essent auxiliatores uel consiliatores in malo.ut.e.c.⁊.j.e.nup.ignorata si ignorat excōicatū eū cui participat.xi.q.iij.qm̄ mulier.nisi esset supina ignorantia.xi.q.iij.q ⁊ hi.necesse.quia qui i necessitate accusatiua cōicat excōicato nō incidit.secus si i cōdicionali.xi.q.iij.qm̄ mulier.j.e.inter.s.q me.cau.sacris.purgauerit.i.postq̄ i purgatione defecit.ante enim uitari nō debet.uel si nō defecit.tñ uitandum est propter infamiā si differūt pāre.s.de apo.tue. ad cautelam.s.de ap.ad nostram.di.iiij.si nullā.Ecclesie generali purgauerit.cōtra.s.de seru.in or.fa.ex parte.

Eniens poneret.hic sacerdos magisterium habebat sup hanc mulierē.⁊ ideo excusat.s.c.c.i.nos dicimus idē etiā si sup eā non habeat magisteriū ubi fit speciale cōtra turbātes diuina officia ut hic.j.e.cū uolūtate

secundus casus est si habet magisteriū sup aliquē.s.e.c.i.tertius est si clerici iocosa leuitate se inuicez percusserint.s.e.c.i. ⁊ dicunt quidā secus si laicus iocosa leuitate clericū percusserit quia nō est licitus ludus clericoz laicis.ij.q.vij.laicos.quartus si inueniat clericus cū uxore.ma.filia uel sor.s.e.si uero. quintus si eū incōtinēti repercutiat.i.uel si sua defendat.s.e.c si uero.s.de ap.significasti.sextus si ignorauit cū clericū.s.e.si uō septimus si post āmonitionē inueniat portans arma.j.e.i au diētia.octauus si pīfa.aliquos clericos quos habet i familia uel etiā antiquior cōsanguineus iuniores consanguineos cā correctionis percutiat.j.e.cū uoluntate.

Eruenit modicam.h.c.loquit de speciali gratia. h innuit dictio h posita.cōmittendum.

Ignificauit excōmunicatis.sic.s.de offi.ui.romana.⁊ ibi de hoc.cū excōicati essent cū suis participibus.xi.q.iij.excellentissimus.uel dic q hic loq tur de participantibus in crimine.j.e.nuper.

Ua nos incendiarij.hoc.c.intelligunt quidā generalit de omnibus incēdiarijs.alij ō incendiarijs ecclesiarū tm̄.j.e.conquesti.alij dicūt incendiarios non esse excōicatos ipso iure.sed exquo denunciati sunt.nō possunt absolui nisi per papam.

Ominentiam legati.de hoc nota.s.de offi.de leg.c.q transla.

Obis fuit furtum.secus si dixisset.quicunqz in dyoc. mea.quia tunc rōne delicti potuit in extraneos snīam ferre. C.ubi ō cri.agi opor.l.i.⁊ aut.qua in prouin.⁊ tunc si subditus suus fecerit furtū extra dyoc.nō ligatur.secus si ferat snīam fm uerba decre.indeterminate.q tunc ubicunqz subditus suus furet.ligatur.posset tñ dici ⁊ nō male q illud est legē facere que etiā ligat non subditos.viij. di.que cōtra.dūmodo talis sit lex qualē iura pcipiunt.di.iiij erit.vnde si aliquis archiepus faceret legem.q quicunqz archiepus ferret crucē in prouincia sua:esset excōicatus.lex non ualeret.quia non est generalis.⁊ quia nō cōprehendit subditos quia nullus archiepus habet subditos sed extraneos tm̄.ꝓtra quos non licet facere legē.licet al' legē in subditis factā seruare teneant.si aūt patriarcha eet qui haberet archiepos suffraganeos.ille banc legē posset bñ facere.quia in subditis.item aliud est snīam ferre que fert causa cognita q quilibet pōt rōne delicti iam cōmissi i dyoc.ut in aut.qua in prouin.sed ratiōe cōmittendi delicti ferre non pōt.puta excōico te de aliena iurisdictione si h egeris.uel etiā si dicat excōico omēs qui hoc egerūt.auctoritas.i.nisi ex speciali auctoritate superioris sibi concessum sit.q etiam non sui subditi astringant eius snīa.

Onquesti sunt sacrilegos.non intelligo de omibus sacrilegis.sed de effractoribus ⁊ incendiarijs ecclesiarum.ar.xi.q.iij.canonico.xvij.q.iiij.omnes ecclesie.

Erpendimus occisus.contrariū uidet qō.s.proxi.dixit.s.q fuit patibulo suspensus.sed rñdeo q diuersimode narrabat factū.quidā tamē dicebāt q suspensus fuit.alij q in bello interfectus.⁊ his rñdit.cogantur.quia enim clericalē abiecerat habitū ⁊ arma portabat.h licuit.s.de priuil'.ex parte tua.⁊ no.s.de apo.c.i.

Niuersitatis abbas.epo aūt non licet ex cā propriis manibus aliquē vberare.lxxxvi.di.nō liceat. C.de epi.aūt.sed neqz propriis.

Audiētia commoniti.maxime.idē enim est ⁊ si non āmoneat.s.eo.perpendimus.s.de priuile. ex parte tua.⁊ no.s.de apo.c.i.

Uod de his in mortis.no.periculū mortis hic aliud adici q̄z qō est per infirmitatē.ver.gra.si sit in periculo propinquo.puta morti si timeat hostē uel predonem uel crudelitatē hominis potentis aut odiū speciale alicuius si nauigaturus sit uel loca insidiosa trāsiturus sit.

ff. de dona. ca. mor. l. iij. z. iiij. se. uel panpertate. s. e. ea nos cõtra. sed h nomẽ tanta solũ cõtra. infirmitate. no. nõ solum infirmitatẽ ex qua imminet mortis periculũ. uel z aliã per quã ire ad se. ap. impeditur excusare.

Um pro causa. s. denunciationis. quia h G. denũciabat archidi. peccare ex eo q se ingẽbat cõioni hominũ. uel etiã sup h officiũ iudicis implorabat. sed archidi. rñdebat dicens se absolutũ z sup h lras oñdebat sed G. replicabat q cuz esset excõicatus ex duabus causis. z lre tm̃ de vna facerẽt mentionez qõ nõ debebat reputari pro utraqz. violatione. non q esset excõicatus ipso iure p uiolatione claustri. sed p h fuit in eũ lata sña. violationem. sacrilegiũ dr quasi sacrilediũ. z cõmittit qñqz sacrilegiuz rõne rei. puta cũ res sacro usui deputata usurpat. circa h mẽbrũ distinguit. qñqz autez cõmittit auferendo sacrum de non sacro. zc. xvij. q. iiij. quisquis. large etiã dicit cõmittere sacrilegiũ transgressor iurispublici q cõsistit in sacris zc. di. i. iusti. itẽ qui articulos fidei pcepta uel phibitões dei negligẽdo uel nesciendo uel uiolat uel offendit. itẽ qui disputat i iudicio principis uel iudicat. nisi manifeste cõstaret illud esse cõtra deũ. itẽ qui publica officia cõmittit indeis. itẽ qui rem datã ecclesie accipit uel retinet cõtra eius uoluntatẽ. xvij. q. iiij. §. qõ aũt. z. c. ueniens. constitutũ. xij. q. ij. nulli. itẽ est sacrilegiũ rõne psone cum psona ecclesiastica ledit. xvij. q. iiij. si quis sua. pena aũt sacrilegij fm legẽ cum qs iniuriat clerico. est. C. de epi. si qs in h. in alijs arbitrio iudicis. ff. ad. l. iul. pec. l. i. §. i. z. l. sacrilegiũ. fm canones est. ut. xvij. q. iiij. si quis sua. z si fiat sacrilegiũ in rebus. est excõicatus minori excõicatõe z pena etiã pecuniaria imponit. xvij. q. iiij. si quis vi. si qs cũ tu. si qs in uen. siqs de. item est sacrilegus rõne loci ut hic. ubi est pena arbitraria duplicem. i. ab iniectõe manuũ ipso iure z uiolationez claustri ab epo latã. excõmunicatum. quia dicit q tanqz excõicatus satisfaciat. apparet eũ p talẽ absolutionẽ nõ eẽ liberatũ. s. de offi. or. ex parte. ex tot enim causis necesse est interuenir absolutionẽ ex quot pcessit excõicatio. ar. ij. q. iij. §. notandũ. v. de pluribus. de pe. di. v. §. i. ff. de no. ope. nunci. ꝺ pupillo. §. si ex pluribus. nõ enim ualet q per obreptionẽ obtinet. ff. de fideic. l. i. ff. de na. re. l. ij. s. de re iudi. cũ olim. in cõtrariuz uidet q nõ solũ falsa causa sed etiã nulla liberat. s. de conuer. cõiu. ex parte. insti. ex qui. cau. ma. §. semel. ff. de ma. uĩ. iusta §. i. z. l. si pr. §. i. ff. de dolo. si seruus. ff. de pig. act. si rẽ. §. oẽs So. dixerũt quidã nullũ posse pluribus excõicationibus ligari z fm eos semper tenet absolutio. alij dicunt q quis põt pluries excõicari. z hi distinguũt. quia si indeterminate est absolutus nulla cã expressa: tenet absolutio. si uero sit cã expssa ab illa tm̃ excõicatione absolutus erit. ff. de accep. pluribus. C. de procur. maritũ. alij distinguũt an scient uel ignorant ob miserit exprimere. s. de rescrip. sup lris. alij indistincte dicunt semp tenere absolutionẽ. sed ẽ cogendus ad satisfactõnẽ tãqz esset excõicatus. nos aũt distinguimus an sit vna sña tm̃ ligatus. licet ex pluribus causis ita q ex nulla per se ligare intelligeret. tunc tenet absolutio nisi talis sit causa qua expressa absolutionẽ nõ obtinuisset. s. de offi. or. ex parte. cuis illa dec. quidã intelligãt q sit absolutus. sed in penaz mendacij z pro mandatis recipiendis mittit ad papã. si uero sit pluribus excõicationibus ligatus: non erit absolutus nisi ab oĩbus absoluat z ita loquit h. z. j. e. officijs. idẽ dicimus z si vna excõicatione sit ligatus. sed ex pluribus causis. sed iudex expressit q ex qualibet earũ est excõicatus. uel al' euz sic intellexisse apparet. siue. nõ q licet agere de crimine sacrilegij ciuilit. sic de alijs criminibus ad suũ itteresse. itẽ licet augeat iniuria propt sacrilegiũ. non tamẽ introducit actio iniuriarũ nec ex legibus nec ex canonibus qui induxerũt accusationẽ de crimine sacrilegij. imo oĩes canones z leges que loquunt de sacrilegijs semp penas corporales uel spũales infligũt uel pecuniarias. z ille fisco applicant. xvij. q. iiij. si quis. z. c. se. s. ꝺ penis pbr

ff. ad. l. iul. pec. l. iiij. §. i. z. l. sacrilegij. z h.

Nobis recipienda. ad hanc qõnem nõ rñdit. fz tu rñde. sed postqz fuerit absolutus post mortẽ z ecclesia pro eo orabit z p eo recipiet elymosina fz añ non. interdum. i. e. inquisitõis. relaxaretur. i. absoluet per sniam ab excõicatõe uel pcco. absolutionis. sed nunqd baptizabit si unus illud quesiuit. r. nõ. z est ratõ diuersitatis. qr per baptismũ tm̃ caracter infligit aie que separata est a corpore que habuit baptismũ flaminis. s. de bap. debitũ. sed in absolutione ab excõicatõe nullus caract infligit anime. imo dr sic. põt esse q nõ erat excõicatus quo ad deuz nec aiam. fz tm̃ quo ad ecclesiã z tm̃ corpus. ligasse. i. ligatos uel absolutos denunciasse. legatur. xxiiij. q. ij. sane. uel ab ea z quare. nõ sicut in articulo mortis nõ absoluunt a simplici sacerdote. s. e. nõ dubiũ. r. quia iam post mortẽ nõ est periculũ in mora q esset si uiueret infirmus. indulgemus. dicũt quidaz h qõ id qõ h dicit non est seruandũ in hereticis qui tpe mortis recõciliari petunt. sed ꝓueniunt morte. ar. pro eis. xxvi. q. vij. his qui pro tpe. in fi. sed nos credimus. s. quia si in eis apparuerunt signa pnie q absolui debẽt z reconciliari. ut. xxvi. q. vi. q recedũt. z. c. se. de con. di. iiij. egrotãtes. z. c. pall. nõ ꝺicit. qr finis. c. non respexit proxime proposituz sed principiũ. c. ubi dicit q si aliqui etiam in mortis periculo cõstituti uelint confiteri q recipienda est eorũ confessio. sed tunc est differentia inr hereticos z alios. quia etiaz tũc hereticis nõ recõciliabunt sine solẽnitate que est. i. q. vij. quoꝺ. z. c. saluberrimũ. z. c. cõuenientibus. sed si ad eã necessitatẽ ueniat q cõfiteri nõ ualeat. pcesserint tm̃ signa pnie. tũc etiã sine p̃missa solẽnitate recõciliabit etiam hereticus. lex enim que aliud statueret: inhumana eẽt. fiat. nunquid corpus extumulabit. ad satisfaciendum. de eo pro quo erat excõicatus. z sic excõicatio reputat pro li. cõ. ut teneant heredes satisfacere. z sic intelligit. s. de rap. in lris. uel dic ut no. ibi. psalmo. ad h. s. e. c. cum desideres. glo. ij. z glosa. i. in ecclesia inductus. z optime facit ad materiam que ibi continetur.

Uper a nobis in custodia. nõ uidet uis eẽ siue clausus sit in carcere siue ligatus funibus siue custodibus uallatus ne ire possit quo uelit. oĩs enim isti in custodia sunt. quia custodiunt ne quo uelint abire possũt. z h bene est uiolẽtia in persona qm̃ h ideo fecit ut sic in custodia detineat. sed qñ non fit ut in custodia detineat sed ut fiat al' iniuria alicui clerico. puta quia potentes sunt inimici alicuius clerici z obsident eũ in aliquo claustro castro uel domo. uel etiã claudũt eũ in domo nõ ut eũ ibi custodiãt sed ut sibi inferant uerecundiã. non credimus eũ in custodia uel carcer retineri. quia h non intendũt nec uiolentiã in persona eius faciunt. nec in his rebus quas corpore suo tenet uel que sibi inherent. euadere. ff. ex qui. cau. ma. succurrit. violentia. uiolentia aũt est: si quis teneat clericũ per uestes ul' etiã per frenũ equi cui insidet clericus. quia si uis sibi inferet ne abire possit quo uelit. si enim quis uiolenter auferret rem a clerico: excõicatus est. z uidet h uerũ etiam si ille qui aufert haberet dñium equi uel uestiũ ablataz. idem si haberet possessionẽ si forte cõmodasset. quia tunc nõ liceret ei rem auferre nisi cõpleto usu. ad quem cõmodata est. s. cõmo. c. i. sed uidet q si occideret equum sub clerico uel deturparet uestes uel laniaret in dorso clerici etiã in iniuria eius q nõ sit excõicatus. quia nulla uiolentia est sed iniuria tm̃. quia non dicit iniuria manu fieri nisi pulset uel uerberet. ff. de iniur. l. cor. in prin. dicit etiam large pulsari si per frenũ uel uestes detineat. sed non dicit pulsari si equus eius occidit uel uestes lanient. z in excõicationẽ nõ incidit nisi qui manus iniecit uiolentas. xvij. q. iiij. si quis su. z pene sunt moliende. de pe. di. i. pene. alijs aũt uidet q si h iniuria fiat clericis qõ est excõicatus. in personã enim fieri uidetur iniuria que fit in uestibus quibus induit uel in equo quẽ equitat uel quẽ manibus tenet. secus aũt si nõ teneret uestes

uel equum sed iuxta cū esset. quia tunc nō fit uiolentia perso
ne. sed in predictis casibus fit uiolentia in personā eius uel i
uria q̄ sufficit. ſ. e. contingit. secus aūt si furto auferret corrigi
am qua cinctus esset uel uestē qua esset indutus. quia nulla ē
uiolentia pſone que non sentit. ⁊ in talibus uolūtas ⁊ intētio
est multū attendenda. ar. ff. de fur. ucrū. ff. ad. l. cor. de sic. di
uus. licet dicant q̄ nec semp uoluntas uel intentio est attēden
da. sed ipsum factū ut apparet in eo qui nō cā iniuriandi sed
cā lucrandi res auferūt clerico. dicimus ergo q̄ nō incidit in
canonē qui metu cōpellit quēcūq̄ clericū sibi dare aliquid. uel
qui metu cogit aliquē exire de domo uel fundo quē possidet
⁊ postea eū fundū capit. ad h̄ enim ut incidat in canonē opor
tet q̄ in personā iniciat manus uiolentas uel etiā in res que
sunt circa personā uel quas tenet. quia tunc semp dicit uis fie
ri persone. ut in. c. si quis suadente. sed in alijs p̄xio p̄missis
casibus non fit uis in pſona. nec i rebus que pſone adherēt.
uel quas persona tenet. item dicimus q̄ nō incidit quis i ca
nonem in casibus ubi licet sua etiā auctē rem inuadere uł ui
ui repellere. ut. s̄. de loc. propt. s̄. de p̄car. c. fi. s̄. de resti. spol.
cum olim. s̄. e. c. iij. consilium. etiā si als facturus erat id pro
quo est excōicatus. nam si in alijs p̄staret sibi fauorē. nō esset
excōicatus maiori excōicatōe. orando. nullo mō debemus
orare ubi excōicatus orat. quia uidemur sibi cōicare cū eūdē
deū simul pro eodē. ſ. pro pplo xp̄iano rogemus. unde etiaz
si sit excōicatus extra ecclesiā ⁊ audiat missā. statim sacerdos
debet cessare ⁊ alij orātes recedere. nisi forte incepisset cōionē
misse. quia tunc debet ibidē pficere missam. quia nō capit di
uisionē. vij. q. i. nihil. ⁊ etiā tunc scholaris qui eū iuuat cuz eo
remanere pōt. sed si incepisset uesperas. posset alibi finire. itez
si in ecclesia esset excōicatus non cā orandi. sed ꝓ alio suo ne
gocio: non uideo quare in eadē ecclesia orare non possez. qz
sibi non cōico in or̄one. qz non orat. alij ꝯ. cōmedendum
idem est ⁊ de omnibus alijs. nam neqz ueniendo neqz eūdo
neqz consedendo in aliquo cōsilio sibi cōicare debet. ⁊ h̄ exp̄ſ
sum est. xi. q. iij. excōicatos. ut sequit. ⁊ alijs prohibitis. ⁊
no. quia nō dicor cōicare excōicato. licet ego ⁊ ipse simus in
aliquo domo. ego pro minimis negocijs ⁊ excōicatus ꝓ suis
sed si ego ⁊ excōicatus simul iremus ad papā ut pro eodē ro
gemus. h̄ bene incideret in excōicationē. sed si ego ⁊ excōica
tus h̄itaremus unā solā camerā cōem. bene licet mihi cum ex
cōicato uiuere ⁊ esse in eadez camera ⁊ iacere ⁊ comedere. sed
non in eadē mensa uel in eodē lecto. qz h̄ non pōt eē sine uo
luntaria cōione. sed i alio casu suo iure utat. ſ. e. si uere. sed vr̄
q̄ in eadem domo non debeat esse secū. xxiij. q. i. §. oms qui
sed r̄. q̄ illud fuit de superbabūdanti iustitia. preterea aliqd
est dimittere delicias propter p̄tiam excōicati qđ est bonū. ⁊
sic loquit. c. omnis qui. ⁊ aliud dimittere ius suū qđ nō ē bo
num. talis. etiā si sit de aliena dyoc̄. ⁊ est casus specialis ubi
quis pōt ligari sn̄ia non sui iudicis ⁊ absolui. sed cōtra. s̄. de
pe. ⁊ re. q̄ aūt. s̄. e. a nobis. sed nō directe. dic hunc ligari sn̄ia
excōicationis nō hominis sed potius canonis. sed nō p̄t ab
solui nisi ab excōicatore propter iniuriā que fit eius sn̄e. ⁊ sic
non sunt cōtraria. quia sn̄ia non debet tenere nisi illos de qui
bus ⁊ inē quos ē actū. C. res inē al. ac. l. i. s̄. đ fi. instru. inē di
lec. ff. de ex. re. iudi. l. cōquerit. item nō obstat q̄ sententia nō
debet augeri ex postfacto. ff. de dam. infec. damni. §. si bis. ff
de iudi. non pōt. ubi dicit q̄ in his que post sn̄iam accidunt
no. in o. ē. cōmunicet. directe. secus si indirecte. nam si quis
excōicatus est. quia alij guerrā facit siue ecclesie siue clerico. ⁊
iterum insurgit alius cōtra eundē. uere h̄ auxiliabit excōicato
in crimine. quia melius guerrā poterit facere. tamē non est ex
cōicatus si h̄ non intendat. specialiter. no. ep̄m posse dispen
sare in omnibus que nō sūt ei prohibita. s̄. de spon. cū apud
xvi. q. i. sunt nōnulli. s̄. de tem. or. dilec. specialiter. ⁊ hoc ue
rum est tam in maiori excōicatōe q̄z in minori q̄ absolui pōt
ab ep̄o uel sacerdote proprio. nisi cōditor sibi absolutionē re
tinuit. nisi in quinq̄ casibus in quibus inuenimus ad se. ap.
retentum. prim⁹ est i iniectione manus in religiosam personā
xvij. q. iij. si quis sua. secundus est in fractione ecclesie. s̄. e. cō
questi. tertius est in eo qui falsat lr̄as se. ap. s̄. de cri. fal. ad fal
sariorū. quartus in eo qui cōicat excōicato in crimine ut hic.
quintus in incendiarijs. ut no. s̄. e. tua. verum. redit ad pri
mum casum. ſ. q̄n cōicat criminoso i crimine. difficile. ſ. ut sit
aliquis de casibus quos no. s̄. e. c. i. primo tamē est semp ep̄s
requirendus q̄ si nō poterit haberi sufficit simplex sacerdos.
de hoc no. s̄. e. c. i. secundum. ſ. si excōicato cōicat sed nō in
crimine. recōciliari. i. cū psalmo pn̄iali uel per auctem ep̄i uł
sacerdotis qui dabit sibi licentiā utēdi sacramētis ecclesie. nō
aūt debet induci in ecclesia cū nō sit extra. ⁊ per h̄ apparet dif
ferentia inter excōicatum minori excōicatione ⁊ quēlibet cri
minosuz. quia licet ambo anteqz peniteāt suspēsi sint quo ad
se. a perceptione sacramentorū. i. q. i. sacerdotes. tamē crimi
si sine ulla solēni recōciliatiōe restituunt sacramētis ecclesie p
solā pn̄iam. sed excōicati minori excōicatōne nō restituunt sa
cramentis sine solēni recōciliatione ut hic. idem etiā in penitē
tibus solēniter. xxvi. q. vi. c. fi. ⁊ s̄. de offi. archi. c. i. ij. ⁊ iij. nec
credimus hanc recōciliationē dispensationē dici. a suo. non
ab alieno. non enim cuilibet licet eū absoluere sed tm̄ superio
ri uel alij eius auctē. s̄. de pe. q̄ quidaz. ⁊ c. omis.

Quod in dubijs multos. xi. q. iij. qm̄ multos. in
nodandi. per sn̄iam. cōmunicant. persone exce
pte al' exempte per canonē. h̄ non placet. quia i hoc
credimus q̄ pſone excepte cōicare debent. ergo h̄. c. loquit đ
alijs personis nō exēptis que etiā h̄ casu. ſ. q̄n sn̄ia lata est ut
sit excōicatus cū suis participibus ipso iure incidūt in cano
nem. cōmunicauit. xi. q. iij. excellentissimus. pticipibus.
sed si idem excōicator participat uel fauet nunquid incidet in
excōicationē. r̄. sic. quia a se ligatus non est sed a canone. s̄.
c. proxi. sed quid si excōicas sed aliquē cū omibus qui dedis
sent ei auxiliū ad illud faciendū. ⁊ h̄ excōicator fuit đ illis au
xiliatoribus. nunquid erit excōicatus. r̄. non. quia h̄ nō pōt
dici q̄ sit excōicatus a iure. sed a se tm̄. qđ esse nō pōt. qz nēo
se pōt absoluere ⁊ cōdemnare sed superior tm̄. xxi. di. inferior
vnde dicimus q̄ in primo casu. ſ. q̄n cōicat excōicato a se. q̄
superior absoluet. s̄. e. nup. et ipsi. qui excipiunt per canonez
non placet sed alij. et ipsi. si sunt de iurisdictōne excōicatoris
s̄. e. a nobis. s̄. de pe. ⁊ re. q̄ aūt. licet enim sentētia excōicatio
nis late a canone. oms teneant. ut. s̄. e. nuper. sentētia tm̄ bo
minis nō tenet. incurrunt. ipso iure.

Nter alia agente. in psonis contēptis. ſ. e. q̄m mul
tos. ⁊ in oibus alijs ubi eadē est rō. ut no. s̄. de do.
ueritatis. solute. pater ⁊ mat̄ dns ⁊ patronus hac
occasione. ſ. quia obnoxietati sunt subiecti. non tenet cōicare
filio liberto seruo. imo pre alijs eos uitare tenent ⁊ peccāt ⁊ in
excōicationē incidunt si eis cōicant a sua cohabitatione eos
repellere debeant. xvij. di. §. necesse. xxvij. q. i. de filia. sed alia
ratione possunt eis cōicare. ſ. ut ab eis debitū recipiāt siue in
alimentis siue in alijs. ſ. e. si uere. solute. inē quos reputo ru
sticos ⁊ seruientes. ⁊ ita sublata est ꝯrietas. c. si uere. xv. q. vi.
nos sanctorūz iuratos. xi. q. iij. excōicatos quosqz. uel dic q̄
illa capitula hūt locū sn̄ia lata excōicatōis usqz ad satisfactio
nem. solute. excōicati tamē petere non p̄sūt. sed peccant nisi fa
ciant. necessitatis. magne. itē supple uel utilitatis de qua log
tur. xi. q. iiij. q̄ prudē. ſ. e. si uere. innoc.

Um illorum factum. ⁊ ita nō est ꝓbabilis igno
rantia in facto suo. ff. pro suo. l. ult. in fi. ⁊ iccirco nō
pōt dispensare ep̄s. sed si ignoraret excōicatōis sen
tentiā in se latam nou sit irregularis celebrando. s̄. de cle. ex.
mi. aplice. ordinibus. ⁊ beneficijs. s̄. de cle. ex. mi. postulasti.
reliquis. si per facti uel iuris ignorantiam sunt ordinati. ab
batis. idem intelligo de quolibet prioze uel prelato regulari
ar. s̄. e. monachi. ubi loquit đ regularibus monachis q̄ hūt

priores non abbates. in nō regularibus secus. s. e. porro. itē secus in tēplarijs ꝛ hospitalarijs. quia magistros laicos hñt sed per priorē qui debet esse sacerdos. absoluunt. ī. e. canōica prelatis. i. abbatib⁹ ad quos monasteria transierūt. ꝛ est no. q tenet monachatus excōicati. sed melius facit qui scit ꝛ nō recipit: nec in probatōne absoluere pōt. talibus. s. excōicatis ante monachatū. ꝛ si clericos percusserūt qñq; al' in canonez inciderūt late sñie. effusionē. i. mortē. nā licet sanguis de naso exierit. nihilominus absoluere poterit. uel idem intelligim⁹ si os capitis fregerit dūmodo mors secuta nō fuerit uel membrorū mutilatio. uel pōt dici q omnis grauis lesio intelligit ꝛ h discreto iudici cōmittit. ꝛ h plus placet. percusserit. post monachatū. facti. de ignorantibus factū uidet q etiaz si non peccent. tamē nō reciperēt ordinis executionē. quia nō est susceptibilis talis executionis. nec etiā ignorant recipiendo fit irregularis. s. de cle. ex. mi. aplice. iuſ. no. minus agi cū ignorantibus ius positiuū. C. de in ius vo. l. ij. secus de ignorantibus ius naturale. s. de diuor. gaudemus. abbates. no. abbates dispensare in ordinibus. s. de eo qui fur. or. su. c. ij. ꝛ intelligunt qd eū posse dispensare siue irregularitatē incurrat añ ingressum monasterij siue post. alij tñ dicūt ꝛ melius q tñ de his loquit qui ante monachatum irregularitatem incurrerēt. discretus. quia cōtra discretuz facile psumit. C. qui. ꝛ aduer. quos. l. i. ff. de proba. cū de indebito. ꝛ indiscretus dī pati in iuriam sed nō facere. xv. q. i. illud. ff. de sic. infans.

Monialibus. per episcopū etiā si monasteriū sit exemptū. epm. h enim mulieb⁹ sexui nō cōueniūt. s. de pe. ꝛ re. noua. epm. ꝛ si monasteria sint in diuersis dyoc. per ambos absoluant. ar. s. c. prox.

Juere pmittimus. h pmissio est iurisd. cōuenerit hinc colligit q ad utilitatē suā licet cōtractus cū excōicatis inire. quidā tamē h intelligunt qñ iam erat ꝓducta nauis sed nondū terminatū ad quē portū debeat applicare ꝛ arrestare inde sequant. de excōicato uidet q nullus cōtractus cum eo initus ualet. quia fit contra aplm qui dicit. non miscemini fornicarijs. i. excōicatis nominatim propter fornicationē. ꝛ idem est in quolibet crimīe. ij. q. i. multi. si enim excōicatis nō debemus cōmiscere nec ipsi nobis nec in cibo nec ī loquela nec alio modo. xi. q. iij. cū excōicato. ꝛ. c. placuit s. de de. ex. illud. ergo nec cōtrahere. sed prohibiti sunt homines ab aplo auctē dñi. ergo ꝛ cōtractus cū eis initi nō ualent quia qd minus est initi cōtra mandatū legis uel principis nō ualent. x. di. iudex. C. de leg. nō dubiū. multo ergo mīꝰ ualebunt initi cōtra mandatū apli. imo dei. xi. q. iij. qui resistit. ſz cōtra. s. de excep. cum inter. ꝛ. c. excepit. ꝛ. c. fi. s. de iudi. intelleximus. s. de re iudi. ad probandū. xi. q. iij. iuſ. qm multos. ī. e. inter alia. so. omnia que agūt excōicati ī iudicio ꝛ exī ualēt circa tpalia. ipsi enim q̄ sunt sua tenēt etiā spūalia ꝛ quo ad ius. licet quo ad fructus eis subtrahant sed ea querere de nouo. ſ. spālia non pñt. s. de excep. c. fi. s. de ap. pasto. i fi. ꝛ in. c. iuſ. ꝛ. c. qm multos. s. de eta. ꝛ quali. cū bone. s. de cōsue. cuz dilec. preceptū apostoli nō obstat. ne cōmiscemini for. ꝛc. qr licet prohibuerit cōtrahere cū excōicatis. nō tñ prohibuit seruari cōtractum. ꝛ maxime tpe quo poterit seruari sine peccato. ſ. postq̄z fuerit absolutus. nō enim est naturalis pena cōtrahentiū cōtra legē uel cōtra mandatū principis q irritet ꝯctus imo est cōtra ius qd dicit. pacta seruabo. naturalis autē pena est q eis tm̄ in obedientibus imponat pena siue pecuniaria siue corporalis prout legi uel iudici melius uidebit ubi non ē certa pena statuta. item uidet q qui percutit clericū excōicatū incidit in canonē. quia h priuilegiū concessum est in fauorem ordinis ꝛ non personarū. ī. de sen. ex. cōtingit. ꝛ iste licet sit excōicatus. tamen retinet ordinē. sed cōtra. aūt. de priuil. do. §. ij so. ibi loquit de hereticis de quibus satis credimus qd qui eos uerberat nō incidit in canonē. item dum tollerant in aliq̄ dignitate ꝛ sint occulti non nominatim excōicati. satis uidet q possint excōicare. beneficia cōferre. lr̄as impetrare. quia h ipsa dignitas facere uidet ꝛ non persona excōicata. vij. q. iij. nonne. facta enim horū tuet ptor. ut no. s. d electiōib⁹. nec ob. xxiij. q. i. c. ij. ꝛ. iij. ubi dicit q excōicatus nō pōt excōicar. qr ibi loquit de nominatim excōicato etiā nō tollerato. ꝛ uidet q si nō excōicatus petat aliquid ex aliquo cōtractu ab excōicato q nō excōicatus cogeret dare excōicato oñe id ad qd tenetur ex eo cōtractu. s. de excep. cum inter dilec. spe. propter dubiū. iij. di. ad eius. ꝛ. c. baptizati. coartari. de facto. imo dicimus q de iure possunt coartari ad reddendū debitū sibi solutū. exigi. s. de iudi. intelleximus. s. de excep. cum inter. in iure. xi. q. iij. qm̄ mīꝰ anteceſſor. q pre. s. e. inter.

Tfame. arte. non solum in claustro. laici. s. e. vniuersitatis. ꝯ. sed ibi loquit de corrigibilibus. h d incorrigibilibus capere si laicus iudex tenet aliquē in carcere qui dicat se clericū non debet ipse laicus recipere probationes clerici super hoc q sit clericus. imo mandabit ordinario suo uel melius ordinario capientis ꝛ accusabis euz de sacrilegio qui de hoc cognoscat cū h causa sit spālis. s. de iudi. decernimus. s. qui fi. sint le. transmiſſā. lator. ꝛ interim iudex laicus supsedebit accusatori ꝛ pene illius qui dicit se clericum. s. de or. cog. tuā. sed tamē a carcere suo propter h nō relaxabis eū. quia hoc iudicio pendente. s. an sit clericus ul' nō nihil īmutandū est. ut no. s. de ap. significa. ꝛ pōt h proponere non solū clericus sed etiā suus plat⁹ etiā clerico nolēte ꝛ se laicum cōfitente. quia est iniuria ecclesie. ī. c. prox. ij. q. i. in primis. in prin. item pōt eps maxime si est ordinarius capientis procedere in modū inquisitōis cōtra detinentē. quia crimen sacrilegij est detinere clericū. xvij. q. iij. quisqs. ꝛ. c. si quis de inceps. ꝛ. c. se. ꝛ h est uerū si est fama q sit clericus sed non est notoriū. quia si esset notoriū tūc posset eū requirere ꝛ excōicare ꝛ non al' precedente inquisitione. imo plus uidet q si clericus cōueniat etiā super ciuili causa cora iudice seculari siue in uitus siue uoluntarius qd plat⁹ suus pōt etiā eo inuito abstrahere a iudicio seculari. s. de fo. cōpe. si dili. xi. q. i. inolita. placuit de persona fratris. ꝛ etiā pōt iudicē punire de sacrilegio. ar. s. de fo. cōpe. c. i. illud satis uez uidet q si plat⁹ ageret pro recuperatōne clerici sui quē laicus uelut laicū suū possidet uel officio iudicis uel rei uendi. de iure ca. uel p iudiciali de quolibet no. s. de ma. ꝛ obe. inter. q tunc agere debent coram iudice rei. ar. C. ubi ca. sta. l. ij. prelatoꝝ. ſ. epōrum qui q̄ si merū imperiū habent ꝛ aliorū qui ordinariaz potestatē supbos habent uel aliā correctionē sicut abbas ī monachos. nā alij prelati non habēt potestatē per se capiendi nec alij demandi. q̄uis dici posset q si timeret de fuga: possent dare licētiam capiendi. quia q̄uis non possint iudicare de criminib⁹ tamē posset in carcere detineri quousqz p̄sentet superiori iudici. sicut dicit in defensore. aut. de defen. ci. §. nos igit. ꝛ §. interim. ar. ff. de his que in frau. cre. ait ptor. §. si uenditorē. satis uidet q quilibet iudex ecclesiasticus siue ordinarius siue delegatus clericū cora se exequentē mādata sua ex iusta causa pt capere ꝛ detinere. ar. C. de spor. iudicibus. aut. ut liti. in. §. ꝛ h quoqz iubemus. minores aūt prelati qui iurisdictionē nō habent. forte ꝛ etiā subditi ꝛ socij possunt cape sociū uel subditū suum quē habent suspectū ꝛ p̄sentare iudici. aut. ut iudi. sine quo. suf. §. necessitatē. ar. C. de decu. generali. item quilibz clericus posset capere clericū seruientē sibi modico tpe si haberet euz probabiliter suspectū. ar. ff. de pe. respiciend. §. furta. laici aūt siue sint iudices siue aliā potestatez habeant sup clericos. non licet clericos capere. quia nec tacite nec expresse pñt clericali priuilegio renunciare. ī. e. cōtingit. s. de fo. cōpe. si dilig. ꝛ h dicimus idem etiaz si laici delegati sint a prelatis ecclesiasticis. s. e. vniuersitatis. item dicunt quidā q si inueniātur in peccato q capi possunt. ar. ff. que ī frau. cre. ait ptor. §. si debi. in malis factis enim nō priuilegiat dignitas. C. ubi sena. l. i. alij dicunt ꝯrium. extendat. nā si ultra se extenderet. tenerent

s̄.de testi. spo.olim.ff.ad.l.acquil.si ex plagis.§.tabernar⁹.

Contingit iniuriosa.contra.quia iniuria non fit uolenti.xxxiij.q.v.noluit.C.de transac.cuz donat. sed dic iniuriosam quo ad ecclesiam cuius iniuriaz remittere non pōt.xxiij.q.iij.si bis qui.sicut nec filius pōt remittere iniuriā quantū ad patrem.ff.de iniur.l.i.§.usqz adeo si.ff.de pac.iur̄.§.ulti.lxij.di.salonita.imo nec eps solus pōt remittere cū sit procurator.xij.q.i.c.ulti..iniuriosa.licet non respondeat qōni huic.tamē colligit̄.so.quia si manū iniurio sam ei infert.incidit in canonē.xvij.q.iij.si quis sua.ex eo qō hic dicit̄ dicunt quidā q si iniuria fit alicui clerico z maxime i uerberando q ecclesie vnde est clericus cōpetit actio iniuriaz ar.s̄.de penis.c.ij.xvij.q.iij.si quis deinceps.z.c.se.ij.q.i.in primis.in prin.item dicunt q ecclesie cōpetit actio iniuriaruz si clericus trahit̄ ad seculare forū.s̄.de fo.cōpe.si dili.alij dñt z magis uident iuri cōcordare q cum clerici sint libere psone nō cōpetit pro pdictis actio iniuriaz.sed al̄ uel publicis actōi bus uel aucte predictorū canonū possunt accusari.h aūt ē cer tum q eps bene potest accusare illum qui suū clericū ledit uel detinet uel als iniurtā facit loco sacro.C.de epi.z cleri.si quis in h.z.s̄.de ap.dilec.uidet tamē q si aliquis uerberat clericū in iniuriā ecclesie cuius clericus est q bene cōpetit ipsi ecclesie actio iniuriarū.imo q plus est etiam agit dñs pro iniuria fcā mercenarioꝰ uel alij qui sibi seruiuisset in exercitu in aliorū ser uicio in iniuriā dñi.ar.ad h.quia actō iniuriarū nō competit p iuria facta libero homini qui mihi bona fide seruiuit.nisi fiat in meā iniuriā.quia tunc bene cōpetit.insti.de iniur.ff.de iniur.item.§.plt.z antepe.item plus uidet q si clericus abdu ceretur ab officijs etiā si nō fieret iniuria ecclesie.tamē bene cō petit actio iniuriarū.z eodez mō si partes litigantes abstrahāt de cōsistorio alicuius.ar.ff.de iniur.apud.§.si quis.z.§.com mittere.z.§.se.s̄.de pe.dil̄.ar.etiā ad h.quia per hoc diminui tur dignitas ipsius ecclesie z iudicis.z diminutio dignitatis adducit actionē iniuriarū.ff.de iniur.l.ij.§.i.tamē nō dicim⁹ q si aliquis uerberaret aliquā personā extraneā in meā iniu riam qō propter h haberē actionē iniuriarū.qz h iniuria nō ledit corpus meū nec dignitatē meā nec famā.ff.de iniur.l.i. §.i.z nō in actione iniuriarū q licet solūmodo prosequent vi dictā.ff.de iniur.iniuriarū actio.insti.de perpe.act.§.nō oms z.§.penal̄.tamē iudex ex officio suo pcipiet amoueri iniuriā si adhuc durat.ver.gra.agit in iniuriā pro iniusta excōicatiōe certe iudex nō solū iudicabit in excōicatōe.sed ex officio suo precipiet de facto uel de iure absolui excōicatum.ar.ff.de in iur.item.al̄ sed si vnus.§.ait ptor.imo plus dicūt aliqui q iu dex in actōe iniuriarū debet habere rōnem damni.ar.C.de i iur.dñm.alij cōtra intelligūt predictā.l.q ratio damni habet nō p actionē iniuriarū.sed per actionē.l.acql̄.ff.ad.l.acql̄.sed z si quecunqz.§.iniuriam.

Elatum est nisi fecerint.s.h qō sequit̄.sic intelligi tur.s̄.e.mulieres.in prin.nisi fecerint.ponit duos casus in quibus excōicati fuit nō sunt ad se.ap.mit tendi.remoti.binc uidet q sit specialis indulgentia.z aliud sit de iure cōmuni.

Acris est bello.no.excōicatum posse pugnare in iusto bello anteqz absolueā.sed certe tunc erat absol uendus si petijsset.nam quoslibet in periculo mortꝭ licet absoluere.s̄.e.q de his.ubi no.constitutionis.s̄.eo.a nobis.

Icut nobis aut alio.per testes.

Er tuas videtur.horū opinio mala est.nisi ꝺ illis intelligant qui per archiepm absolui non pñt.de q bus manifestū est q sūt iuste excōicati.defertur.i. deferri non debeat de iure.puta quia excōicatus appellar̄ nō potest de iure.z h est qō sequit̄.excōicatus aūt ꝛc.z loquit̄ fm opinionē eorū quorū opinionē narrat.nō enim est uerū.imo etiam excōicatus appellat.s̄.de except̄.cum inter.sed decepti fuerint isti per decre.s̄.de ap.pasto.que non dicit q non pos sit appellari quo ad hoc ubi illa appellatio negociū transfe rat ad superiorem.sed q secū feret executionē.ante uocē.h patet hanc dec̄.alit̄ loqui quādo per ap.post sententiā excōi cationis interpositā negociū fertur ad superiorē que ante co gnitionem habeat superior super principali causa quādo per ap.uel simplicem querimoniā ad eum causa deferī.no.s̄.de offi.dele.ab excōicato.audiendi.super principali causa.re mittēdi.super ꝑncipali eā.in sardicen̄.xi.q.iij.si eps forte. abiectus.i.excōicatus z intelligit̄ post ap.uel tollerabili er rore expresso.vtrum.exnunc interpretat̄ capitulū sardi.intol lerabilē.intollerabilis error est si mandabit aliqd peccatum item si mandaret cōtra ius.eorum.i.appellatōis ꝑmisse uel i tollerabilis erroris expressi.de ipsis.i.ꝺ ītollerabili errore ul̄ q post ap.lata sit sentētia.de hoc no.s̄.de ap.dilec.si aūt con staret appellatū sed diceret iuste appellatū nō negaret i alijs audientiā.sed tamē cognosceret si iusta pcessit ap.uel iusta.qz si iusta precessit appellatio pronūciabit̄ excōicatio nulla.si ue ro iusta pcessit appellatio remittet̄ ad excōicatōez absoluendꝺ z mandata recepturus.s̄.de offi.dele.cum cōtingat.alij uero dicunt q quousqz constat de iusta appellatōe z iniusta excōi catione semper debet in alijs euitari.z no.s̄.de ap.dilec.nos dicimus q semper est uitandus quousqz constet uel nullam sententiā uel absoluat̄ ad cautelā ut hic.hodie h correcta sūt. i.e.solet.constiterit.prosequendo appellatōnē postqz appel lator dicit̄ excōicatus.imo plus dicimus q etiam si nō prose quat̄ appellationē.sed in modū replicationis ꝓponat appel lationem legitimā:audiendus est.ver.gra.peto a te centuz.tu excipis excōicatum aliqua excōicatōne.ego replico illā excōi cationem precessisse legitimā appellationē sum audiendus. nam si ita est constet excōicationē nō tenere z me posse agere. z sic admittendus sū ad agendū.ar.ff.de inof.te.l.cōtra uete. §.si quis filius.ff.ex qui.cau.ma.necnō.§.ult.z pōt hanc re plicationē legitime appellatōnis nō solū infra annū.sz qꝺiu uoluerit proponere.alij tamē dicunt cōtrariū z forte melius. de hoc no.s̄.de ap.sepe.nisi forte prosecutus fuisset appella tionem.quia tunc semp z perpetuo de appellatione pcedente excipere z replicare posset etiā alijs iudicijs.secus in negocijs extra iudicia.s̄.de ap.dilec.j.e.solet.in fi.consuescuerit.non enim audit̄ is pro quo est excōicatus si dicat prius cognoscē dum de ap.qz absoluat̄.de hoc no.j.e.solet.sed quid dices. dicit̄ appellationē non tenere.quia manifestū erat crimē.s̄.de ap.cum sit ro.proposuit.z dicit̄ nō pstandā absolutionē.nisi pcedente emenda.j.de ver.si.ex parte.z.c.se.exaduerso dicit̄ exquo excōicatus est post ap.q absoluendus est ad cautelā. quantū nobis uidet̄ ubi dicit̄ non tenere excōicationē propt manifestā offensam promulgatā nō absoluet̄ ad cautelā.sz ꝺ facili.i.infra octo dies.j.eo.solet.ille qui excipit de manifesta offensa eam probet.alioquin si lōgius interuallū q arbitrio iudicis dicimus relinquendū.petat ad probandū si uoluerit sufficientē cautionē pstare de satisfaciendo prout ius requirit ipsum absoluerē.ar.eius qō dicit̄.j.e.sacro.ubi dicit̄ q excōi catus debet remitti ad excōicatorē si sine periculo more fieri pōt.quāuis ibi loquat̄ de eo qui dicit se iniuste excōicatum. h aūt proposita est qō de eo qui post appellationē legitimam dicit̄ excōicatus.quia ipse absolutionē petere debet qꝺuis nō credat se excōicari.quia in dubijs i tutiorē partē declinare de bemus.s̄.de spon.iuuenis.alij aliter dicunt.sed nōne h con suetudo ē extendēda ad archiepos z alios iudices ad quos appellat̄.ar.q sic.xij.di.per totū.de con.di.i.basilicis.alij di cunt contrariū in pcedenti casu.tamē si uellet modo consilio credere peteret absolui ab excōicatōe lata i se pmissa protesta tione q p absolutionē non fiat sibi piudiciū in aliquo.puta si interim celebrauit q ex celebratōe non fit irregularis z q p absolutionis petitionē non cōfitet̄ sniam tenere.z facta hac p testatione siue superior euz absoluat siue eū ad excōicatorem

remittat.nisi sit sibi preiudiciū.quia ħ protestatio ex probabi li causa sit.vnde prodest.ut no.extra de cōsti.cū.m.ꝛ de elec. cumana.ꝛ fm ħ optime intelligiť qđ ħ dicť.quia sit absolutō ad cautelā.sic enim bene cauet utrīqꝫ.nā illi ꝓ quo uel in cui⁹ fauorē excōicatus est:nullū sit preiudiciū in iure suo si proxi⁹ mus suus cōioni ecclesie restituiť.est enim excōicatio medicia excōicati non ius alicuius.ij.q.i.multi.ꝛ hinc est q̄ nō audiť appellans qui appellat ne absoluať ille qui pro eo excōicatus est.j.e.sacro.cauet etiaꝫ excōicato ne in dubio periculose sine absolutione maneat.ꝛ pōt dici hanc ipsam absolutionē debē fieri ad cautelā.non solū qñ dicť lata sententia excōicationis post appellationē uel intollerabili errore expsso.sed etiam qñ ꝓra aliquē qui agit opponiť excōicatio ut repellať ab agēdo nam etiā in hoc casu si petat absolui ad cautelaꝫ cū premissa protestatione.non uideo quare sibi nō debeat dari dūmodo ab ipso a quo petiť absolutio uel eius auctas uel eius subdi⁹ to dicať excōicatio lata.ar.s.de cle.ex.mi.aplice.s.de excepť. aplice.j.e.uenerabili.tñ per ħ non prodest sibi quin sit irregu laris si scienť post excōicatōnē celebrauit.ꝛ est ħ ꝺ prouisione uel permissione plusq̄ de iuris rigore.nunq̄ enim sine prote statione absoluto fit preiudiciū si apparuerit sentētiā nō tenē. neq̄ prodest si apparuerit sniam tenere etiā si sit iniusta.si aūt iudex uel aduersarius peccat q̄ cōsiteať sniam tenere anteq̄ absoluať male faciūt.ex ꝓfessione enī sua modo nec ꝺꝫ aduer sario aliquid accrescere nec sibi deperire.ar.ff.si serui.vendi.l. sicut.§.queriť.sed ꝛ ħ idē dicendū uideť etiā si nō protestetur sed ħ securi⁹ est.i.in his qui dñt se iniuste excōicatos.verum exnūc incipit interpretari dec.alex.que loquiť qñ aliquis nō cōtendit se post ap.excōicatū uel intollerabilē errorē expssum sed dicit se iniuste excōicatum ꝛ ante ap.q̄ pꝫ ex uerbis alex. ubi dicť q̄ si ante ap.per qđ pꝫ q̄ post sniam appellatū fuit. si enim nō esset appellatū post sniam non de gra:sed de neces sitate ad excōicatorē remitteť.s.de offi.or.ad repri.nisi pericu lum esset in remittendo.j.e. sacro.§.i.absoluere.premissa tñ cognitione q̄ ex iusta cā sit appellatum post excōicationē ꝛ q̄ uera sit cā appellatōis.qr si appellatio nō fuit legitima ꝛ etiaꝫ uera cā nō transferť ad archiepm.ꝛ sic nō ualet eū absoluere neq̄ ualet absolutio.alij tñ dixerūt q̄ exquo cora archiepo ē probatū q̄ ex cā legitima est appellatū etiā si nō cōstet de ue⁹ ritate cause.tñ quia de hac cognitione habet:statim absoluet eum.alij dñt q̄ a snia excōicationis tenet appellatio etiā sine expressione cause sicut a snia diffinitiua.sed ħ nō placet qđ sic ꝓbo.appellatio quo ad excōicatorē nihil ualet.quia semper excōicatio secū trahit executionez.s.de ap.pasto.sed quo ad principale negociū facit.quia si iusta cā est ap.illud trahit ad cognitionē superioris.sed si iniusta tm̄ apud primū iudicē re⁹ manet iurisdictio qui solus absoluet.item sicut superior non debet absoluere excōicatum a subdito qui per simplicē queri moniā accedit ad superiorē.sed eū debꝫ remittere ad excōica torem.j.e.sacro.sic ꝛ si appellauit nō debet absolui a supiore nisi prius constet de iustitia.al̄ de iusta appellatōne.s.de offi. or.ad reprimen.primo dictū magis placet.s.q̄ superior non debet absoluere excōicatuꝫ nisi probata legitima ꝛ uera causa appellatōis cum interim iurisdictio remaneat apud iudicē a quo est appellatū.ꝛ tenebit qđ faciet nisi obtulisset se cora eo probaturū causaꝫ appellatiōis.s.de ap.interposita.in prin.sꝫ decre.alex.cuius teno⁹ hic inseriť uideť cōtradicere ubi dicit q̄ in optione superioris est ad quē appellatum est utrū absol uat ipse uel ad excōicatorem absoluendō remittat qđ non pōt intelligi q̄ habeat hanc optionē postq̄ cognouit de appella⁹ tione.quia tunc cognouisset q̄ post appellationē legitimā ex cōicasset iniuste faceret si ad eū qui iniuste eū excōicauit ꝛ qui puniendus est eū remitteret.item si constaret q̄ appellatio cēt iniusta ꝛ excōicatio iusta.male faceret superior si eum absolue ret ut hic in fi.dicť.sed ꝛ.tenorē illius dec.habuisse olim lo⁹ cum qñ licebat appellare etiam sine cā.s.de ap.cum sit ro.qr tunc semper per omnē appellatōnē deuoluebať iurisdictō ad superiorē.nec erat necesse q̄ cognosceret de cā appellationis an esset iusta nec ne.sed de ꝑncipali statim cognoscebat.ꝛ iō bonū erat tunc q̄ si appellatū erat q̄ posset absoluere ꝛ etiam remittere.sed hodie cū ad superiorē non deuoluať iurisdictio nisi probata ꝛ uera legitima cā appellatōis nō habet locuꝫ q̄ possit absoluere uel remittere.sed expectare debet quousq̄ co gnoscať de appellatōe an sit iniusta uel iusta.audiat.secus si per querimoniā detulisset causam ad superiorē.ut no.s.ꝺ re⁹ scrip.ab excōicato.manifestū.ꝛ de hoc constat eꝓ uel p te⁹ stes uel per publicā famā.s.de spon.cum in tua.uel etiā si ħ non cōstet eꝓ.tamē uel alius ħ sit probare paratus.non de bet.etiam si sit appellatū ꝛ fm hoc pōt saluari opinio.absol uere.sicut ecōuerso si cognosceret notū esse excōicationē non tenere posset denunciare superior eam non seruandam.s.de appella.sollicitudinē.

¶ aliquando creditť.repete que diximus.s.de ꝑ⁹ uile.cum olim.in fine.

¶ fficij ueritatē.hanc.s.se esse excōicatuꝫ ab illo uel ex alia cā.s.e.cuꝫ pro causa.non prodest.ut repu⁹ tetur absolutus ꝛ reconciliaťecclesie.absolutionē. s.q̄ introducat in ecclesia cum solēnitate quā habes.s.e.a no bis.§.plť.uel cōioni hominū restituať.credimus tñ q̄ a snia sua excōicatōis absoluet eū uerbo proferendo snīam absolu⁹ tionis.si queras ad quid ualet ħ sentētia excōicationis habꝫ duos effectus.vnū eiciendi extra ecclesiam ꝛ alterū cōfirman di siue retinendi.extra sic:ꝛ absolutio habet vnū effectū remit tendi in ecclesia:ꝛ quantū ad hunc effectuꝫ non absoluiť nisi ab hominibus absoluať.habet ꝛ aliū.s.remouēdi impedimē tum.ualet ergo quo ad secundū effectū.quia quantū breuior erit funiculus:tanto faciliꝰ poterit liberari.s.de treu.c.i.ꝛ quā tum ad hunc secundū effectuꝫ pōt quis pluribus excōicatio⁹ nibus ligari.iij.q.iiij.engeltrudam.alij dicunt nō sic faciendā absolutionē.sed vna absolutione tolli omnes excōicatōes sic vna acceptilatione tolli omnes obligatōes.C.de transac.trās⁹ actio.ff.de accepti.pluribus.alij dicunt q̄ omnes excōicato⁹ res delegabunt uices suas vni.uel quilibꝫ absoluet solēniter ꝛ ultima cōfirmabit ꝑcedentia.ff.de ser.ru.pre.per fundū.de hoc no.s.e.cum pro causa.

¶ sponsio.ciues.s.conciliarij uel alij qui delique⁹ rant.ar.s.de simo.veniens.ꝛ.s.de de.ex.mi.latoꝝ. ciuitates enīꝫ non poterat excōicari uel vniuersitas .j.e.romana.§.vniuersi.xxiij.q.iij.si bēs.uel q̄ spāles ciues erāt excōicati.sed tota ciuitas interdicta.ecclesiam.no.excōi catos posse ingredi ecclesiā dūmodo non audiāt officiū.

¶ quisitioni distinguendū.fm hanc distinctio⁹ nem intelleximus.s.de resti.spo.lras.s.de diuor. quanto.in primo.s.qñ sine mortali peccato ei cō⁹ misceri nō pōt.puta quia est eius cōsanguinea.sed si sine pec cato pōt ei cōmisceri.ipsa tamē priuata est iure petendi ut qr cōmisit adulteriū pōt ei reddere debitū.nec credimus ei pro⁹ pter hoc fieri pīudiciū.quia propter ħ uideať accusationē ad ulterij renunciasse cū si aliter diceret esset lex uel ꝓceptuꝫ iudi⁹ cis iniquū q̄ eū illaquearet.xxvij.q.i.de iudeis.ꝛ.s.de resti. spo.lras.īmo nec illā irregularitatē de qua habeť.xxxiij.di. sicut incurrit.exigere aūt nō debet.ꝛ ħ dicimus si factū nō sit adeo notoriū q̄ nō sit inficiationi locus.tunc enim sua auctē dimittere pōt.s.de diuor.signifi.ꝓtradicit.s.de diuor.ponto. ꝛ est ħ ea ratione.quia ipsa adulteriū cōmittendo ipso iure ꝑ⁹ uata est potestate petendi debitū.vnde iste reddere nō tenetur īmo si reddat cū non teneať.credere sibi fieri preiudiciū ꝛ irre gularitatē incurrit.si tamē mandato iudicis inique ꝓcipiētis uel etiā iniuste.quia forte sibi non cōstat de adulterio nō cre⁹ do q̄ fiat sibi pīudiciū uel irregularitatē incurrat.quidam tñ dicunt q̄ irregularitatē incurrit.in primo.idem uideť dicen⁹ duꝫ in simili.verbi gratia:aliqs uidit ꝛ cognouit indubitanť

q̄ aliquis iniuste ⁊ iniurioſe uerberauit clericū. nam iſte omi-
bus mo̅dis debet abſtinere ab eius cōicatione ſaltem in pri-
uato ſi percuſſio fuit priuata. ⁊ in publico ſi fuit publica ⁊ prius
debet ſubſtinere excōicationē q̄ ei cōicet. ſi aūt ꝓ certo neſcit
percuſſionē iniuſtā ſed probabiliter ⁊ diſcrete ꝺ credit. tūc per
ſe non cōicet ei. ſed ad petitionē percuſſoris non uitet eū etiā
in priuato. licet poſſet ratio diuerſitatis aſſignari. quia cōio ē
uoluntaria. ſed redditio debiti eſt neceſſaria. ſi aūt iniuſtā per
cuſſionē credit ex leui ⁊ temeraria credulitate. tunc ⁊ per ſe ⁊ p
alterius participationē ſecure cōicet ei. quidā tamē dicūt quā
tūcunq̄ publice quis clericū percutiat nunq̄ tam̄ nec a uidē-
tibus q̄ñ percutiē nec ab alijs uitari debet. quia licet in uerita
te ſit excōicatus. nondū tamē eſt excōicatus nominatim niſi
per iudicis ſn̄iam excōicetur. ij. q. i. multi. ſed nobis uideē q̄
aliter etiā q̄ per ſn̄iam p̄ōt eſſe notoria excōicatio alicuius ſic̄
⁊ fornicatio. s̄. de co. cle. ⁊ mu. uſa. ubi no. ⁊. c. multi. loquitur
q̄ñ excōicatio non erat notoria. licet eſſet talis q̄ probari po-
terat. puta quia multis uidentibus facta erat iiuſta percuſſio
tunc enim ſatis credo q̄ nō debet uitari niſi p̄mo condēneē.
⁊ ſic loquiē. c. multi. ſi aūt aliquis fuit publice per ſn̄iam excōi
catus ⁊ denunciatus. ⁊ poſtea iſte excōicatus iueniaē in remo
tis partibus ab aliquo qui fuit preſens q̄ñ fuit ſiue aliter ex-
cōicatus debet eū uitare ⁊ in publico ⁊ in priuato. ridiculum
enim eſſet dicere q̄ non deberet uitare excōicatum niſi quan
do paratas habet ꝓbationes. imo idem uideē. ſ. q̄ debent ui
tari ab eo etiā ſi omnes illi mortui ſunt qui ſn̄ie interfuerunt.
nec eſt ꝓtra. vi. q. viij. c. ij. ⁊. iij. q⁊ loquunē q̄ñ excōicatō nunq̄
fuit notoria. hic aūt locuti ſumus q̄ñ excōicatio aliq̄ñ fuit no
toria uel per ſn̄iam uel per euidentiā facti indubitatā. ſufficit
enim factū fuiſſe notoriū aliq̄ñ ⁊ alicubi etiā ſi probatōes de-
fecerint. illud aūt forte dici poſſet q̄ abbas uel alius prelatus
p̄ciperet monacho uel ſubdito ſuo q̄ celebraret p̄ñte illo quē
ipſe ſcit aliquo predictorū modorū indubitanē excōicatū. ſed
abbas ⁊ alij neſciunt q̄ celebrabit. ſed proteſteē ſaltē illi quez
nouit excōicatum q̄ nō intendat orare nec celebrare cū excōi
cato ſed cum alijs. ſed ſi preciperet ei q̄ cū eo ſolo celebraret
non debet obedire. quia peccatū eſt. s̄. q̄ me. ſacris. ſed q̄d ſi
iſte excōicatus dicit ego fui abſolutus a predicta excōicatione
ſed non habeo ad p̄ñs inſtr̄m uel teſtes. uideē q̄ ſit ei creden
dum niſi alia ar. ſue abſolutionis. ar. s̄. de cle. percuſ. c. i. ⁊. ij.
ſed uideē q̄ ſi eius excōicatio nulli eſt p̄iudicialis q̄ poſſit ei
cōicari ſi aliē eſt perſona bone uite ⁊ maxime ſi hoc iurat. ar. s̄.
de cle. percuſ. tue. mortale. ſed quid ſi mortale peccatū nō p̄-
cipiat ſed aliē iniuſtū. videt q̄ det alicui ſine cauſa libros ſuos
uel domū. ⁊ ſi non dedit ſit excōicatus. nunquid dare teneē.
R̄. non. ſed aget cū ſuperiore ubi abſoluaē. ī. e. ſacro. ⁊ ille qui
conſuluit ei q̄ non ſatiſfaciat. non incidit in canonē maioris
excōicatōnis. quia nō cōicat crimini. quia non eſt crimē ſi nō
obedit. in minorē tamen excōicationē bene incidit. quia eam
ſeruare debet etiam ſi ſit iniuſta. xi. q. iij. c. i. ſed quid ſi papa i
iuſtum p̄cipiat qui ſuperiorē non habet quo cum agi poſſit.
poteſt dici q̄ ſi de ſpūalibus uel eccleſiaſticis perſonis aliqd
precipit etiam iniuſtū illud ſeruandū eſt. quia neminī licet de
eius factis iudicare. xl. di. ſi papa. lx. q. iij. certa. ⁊ multis alijs
c. niſi mandatū bereſim contineret. quia tunc eſſet peccatum.
uel niſi ex precepto iniuſto uehementer p̄ſumereē ſtatum eccle
ſie turbari. uel etiam forte alia mala uentura eſſe. quia tūc pec
cant obediendo cum debeat futura mala p̄cauere nō iuuare.
item ſi precipiat laico qui nō eſt de iuriſdictione ſua nec ratōe
perſone nec cauſe nec alia. nec uideo quare debeat obediē. ſz
tamen excōicationē ſemper obſeruet. quia cū in poteſtate ſua
ſit eccleſia militans. ⁊ ad eius mandatū debeant ſacramenta
miniſtrari. nullus contra eius mandatū debet ſe eis imiſcere.

Ontingit ſi tertio. s̄. e. in audientiā. s̄. de priuil. ex
parte. cōtra. s̄. e. perpendimus.

A preſentia obedite. repete que diximus. s̄. de
exce. a nob. obedire. ſi denunciabant. hoc ſolū ſufficit ad re
pellendum eos a denunciatione q̄ non preceſſit monitio. s̄.
de accu. ſuper bis. ſi accuſando ſufficit ad repellendū accuſa-
tor eſt qō erat crimino ſus ex eo qō participauerat excōicato
s̄. de accu. c. pe. ij. q. vij. querenō. accuſatio.

Ante obuiare. lxxxiij. di. §. i. lxxxvi. di. nō ſatis
ibi. paſce. xxiij. q. iij. non inferēda. ⁊. c. ult. ff. ad ſill.
l. ij. §. cū aūt. ſed ꝓtra. ſi licitū eſt accipe pecuniā pro
defenſione. ff. q̄ me. ca. metū. §. ſed licet. nec repetiē. ff. de do-
na. pater. §. bis. ergo non teneē defendere. quia ſi teneret poſ-
ſet repeti pecunia. ff. de condi. ob tur. cau. l. ult. quidā dicunt
quēlibet teneri ad defenſionē clerici. ar. xc. di. precipimus. iij.
q. i. nulli. ⁊. c. ſe. nec obſtant ſupradicta cū officialis gratis te-
neatur ſuū officiū impedire. ⁊ tamē ſi recipit nō repetiē. xiij. q
v. non ſane. item pro eis eſt. quia defenſio clericorū ad iuſ pu
blicum ſpectat. vnde omnes teneē. i. di. iuſ publicū. alij dicūt
tm̄ iudices ⁊ eos qui ſuper percutiētes clericos poteſtatē ha-
bent aliquā tm̄ ad defendendū. xxiij. q. iij. forte. idem dicerē
de eis quorū nonſine fit uerberatio. non crederē tamē talē in
cidere in canonē ſi ex negligentia nō prohibeat cū neceſſarius
ſit dolus ad hoc ut quis incidat. ſed per hanc decre. ſiue ſuo
nomine uerbereē clericus ſiue non ſiue ſit in ſua poteſtate ſiue
non. ſemper cadit in canonē dūmodo dolo fecerit.

Acto competenti. monitio ē neceſſaria etiā ī no
toriis ⁊ in omnibus. niſi in futuris ubi non eſt ne-
ceſſaria monitio. quia tēpus monet. v. q. i. quidam

ꝓpetenti. monitio ſufficit ubi factū eſt notoriū uel ſentētia la-
ta. alioquin oportet etiā cognoſci an cauſa ſubſit. ij. q. i. nemo
amonitione. trina. xxiij. q. iij. ꝺ illicita. dicimus tamē q̄ nō
incurrit penā huius decre. etiā ſi ſemel tm̄ moneat. licet ſit q̄ñ
q⁊ honeſtum qō ita faciat. ar. s̄. ut li. nō conte. tue. iiij. q. v. c. i
in ſi. preſentibus. ſ. vno cū monitore. s̄. de teſti. in omni. in-
greſſu. per hoc intelligo eū priuatum ingreſſu eccleſie nō ſo-
lum ut nō liceat ſibi miniſtrare in eccleſia ī ordine ſuo. ſz etiā
non licet ei in eccleſia intereſſe diuinis ſiue cum alijs pſallen-
do ſiue non pſallendo ſed tm̄ audiendo. imo plus uideē q̄
etiam ſi ibi ſit non liceat orare. ⁊ ſi morereē non deberet in ec-
cleſia ſiue in cimiterio ſepeliri. non negamus tm̄ quin per eccle
ſiam tranſire poſſit. extra eccleſiam aūt p̄ōt diuina officia cele-
brare etiam in officio ſuo non obſtante tali interdicto. ⁊ ꝺ ſaꝯ
probaneē ex propria uerborū ſignificatōe. eccleſie. ⁊ eſt ꝺ uez
ſi procedit tanq̄ iudex. ſecus ſi ꝓcederet tanq̄ pars ſuū exe-
quens officiū. s̄. de cenſi. c. uenerabilis. in gl. quia ſepe. ultra
mediū. iuſta. ex cauſa. interdictum. ipſo iure. plectendum
aliē mulctandū ⁊ excōicatus abſolueē a ſuperiore ſi eſt certum.
q̄ non p̄ceſſerit monitio. ar. ij. q. i. nemo. caueat. excōicator
manifeſta. ⁊ corā ſe probata. ij. q. i. nemo. requiſitus. ad ꝺ
facit requiſitio q̄ imponiē ei penitentia. ad intereſſe aūt teneē
etiam ſi non ſit requiſitus. ſed per imprudentiā iudicaē. inſti.
de ob. que ex quaſi delic. in prin. reuocare. ad hoc. s̄. de pro
cur. querelā. glo. reuocando primā. reuocare. uideē q̄ non
poſſit reuocare cum ipſe excōicator ſit priuatus ingreſſu eccle
ſie. s̄. e. §. i. R̄. ibi loquiē de ſentētia iniuſta ex ordine. ꝺ de ſen
tentia iniuſta ex cauſa. ſed ⁊ ſi eſſet priuatus ingreſſu eccle ex
cōicator ſicut in ſuperiori caſu. ⁊ tamē ſn̄iam abſolutiōis feret
⁊ alius non ipſe in eccleſiā introducet. ar. s̄. de cle. ex. mi. ſi ce-
lebrat. ⁊ etiam ſi ipſe idem introduceret in eccleſia. licet pecca-
ret. tamē abſolutio teneret. uel dic bene introduceret in eccliā
licet ibi officiū dicere non poſſit. s̄. e. rn̄. ī. e. duobus. ꝺ nō pla-
cet. reuocare. ꝺ decre. non habet locū q̄ñ aliquis iudex cum
cauſe cognitione tulit ſn̄iam cōtra aliquē ſuper aliqua re alij
danda. ⁊ quia eam nō dabit. ⁊ quia rei iudicate nō parebat:
eum excōicauit. nam ſic cōſtat q̄ hic iſte excōicatus nō eſt ab
ſoluendus niſi ſentētie pareat cū manifeſta ſit offenſa de qua
conſtat per ſn̄iam a qua non eſt appellatū. ī. de v. ſi. cum oliz
⁊. c. ex parte. poſſet tamē dici q̄ in predicto caſu habet locum

decre. nisi quo ad illum articulū q̄ possit absolui nisi pareat rei iudicate. sed quo ad aliū articulū. s. q̄ iudex eum condemnet ad interesse ꝛ al' prout uiderit expedire. item iudex audiet nunc excōicatum post absolutionē si uelit agere cōtra iudicez quia maliciose uel per imprudentiā condemnauit eū. insti. de obli. que ex delic. in prin. nec ob. sibi exceptio rei iudi. a qua non est appellatuz. quia alie sunt persone inter quas mō agit .s. iudex ꝛ excōicatus. ꝛ alie fuerūt persone inter quas primo actū fuit. item ad aliud modo agit. quia ad interesse ꝛ ad alias penas. ad aliud primo. s. ad rem que petebat. item h̄ dec̄. pōt habere locū ubi aliquis eū excōicauit nō procedendo ordie iudiciario nec eo seruato. ꝛ i hoc casu siue appellauerit excōicatus siue nō. tamē de excōicatore apud superiorē pōt deponere querimoniā. ꝛ tunc uidet procedere ꝛ ad absolutionē excōicati ꝛ ad condēnationē excōicatoris ſm tenorē huius dec̄. uocabit tamē aduersarius. ꝛ si tunc uellet dicere eū pro notoria causa excōicatuz audiet. ſ. e. solet: remittat. h̄ intelligo q̄n non fuit appellatū. de hoc no. s̄. e. per tuas. s̄. de of. or. ad rem primen. item h̄ loquit cum dicit iniusta excōicatio sed nō probatur. si enim de ea cōstaret nō remitteret ad eū. ij. q. i. nemo. item non decet q̄ ex eodē facto penā ꝛ premiū consequat. ff. de neg. ge. siue. alioquin. h̄ est nouū ius ut si periculū imminet absoluat. nobis uidet q̄ si non inueniat periculū dūmō mora magna intercessura sit in absolutōe si remittit ad excōicatorem q̄ eum absoluere pōt superior. que aūt dicat mora arbitrio iudicis cōmittit. ar. ff. de ver. si. inter. ꝛ si superior dicit alis esse morā ubi mora forte censeri non deberet. nihilomin⁹ absolutio tenet. quia exquo superioris cognitioni cōmittit q̄ super hoc arbitret ꝛ diffamat siue bene siue male diffiniat siue arbitretur. eius diffinitio firma erit ꝛ absolutio tenebit cum h̄ excōicatio ꝛ absolutio ab ecclesia sint introducte. ꝛ ipse sup h̄ habet iurisdictionē. impendat. in causa aūt non procedet cū non sit ad eū appellatuz. s̄. de rescrip. ab excō. ad interesse. damnū sumptus. s. litis ꝛ cetera consimilia. idem dicunt quidā eum teneri si propter hoc amisit dignitatē siue beneficiū ē enī interesse circa rem. xij. q. ij. si quis de laicis. ij. q. vi. super ea. ff de act̄. emp. ꝛ ven. iul. emp. in prin. ad interesse. hic etiā punitur maiori excōicatione uel magis cōione hominū. xxiij. q ij. de illicita. item tenet iniuriarū. xi. q. iij. illud temerariū. itez pena sacrilegij. xxiij. q. ij. nō iperpetuuz. ad interesse. si fuit petitū. al' enim nō tenet. ff. de edi. edic. ediles etiā. §. item sciendum. sed uidet contra. quia excōicatus non pōt prosequi aliquam causam nisi peteret se absolui. s̄. de offi. dele. cū contingat. s̄. e. per tuas. so. ista intelligit de alijs que non contingūt excō. sed expenſ interesse. iniuriam. bene petet possunt que descendunt ex excōicatione uel eius occasione ueniūt ut hic. ar. s̄. de ap. sollicitudinē. uel dic ꝛ melius. q̄ hic de quo agit prius absolui debet q̄ agat. s̄. e. per tuas. ꝛ uidet dicendū q̄ quādo agit ad penā imponendā excōicato uel interesse q̄ libellus porrigendus sit ei qui se opponit ꝛ a quo predicta petuntur ꝛ causa exprimēda est in libello cū persona ad ea obligata dicat. ut no. s̄. de offi. or. conquerente. ꝛ poterit cōuent⁹ excipere de spoliatione sicut in alijs petitionibus pōt oppōi. s̄. de or. cog. cū dilec. si uero tm̄ absolutio petat. h̄ forte non erit necessarius libellus nec lit. con. nec admittit exceptio spoliationis. primo propter generalē rōnem. quia causa mere spiritualis est. vnde non est in his rigor iuris seruandus qui in secularibus obseruat. s̄. de do. c. i. ar. xi. q. i. si quis. cum etiaz potissime ad hoc facit. quia si predicta requirunt. periculum esset in mora q̄ solū sufficit ad dandā absolutionē ut hic. s̄. i proxi. §. si enim aliter diceremus contingeret q̄ morā quā uitandam precipimus in solēnis iudiciorū induceremus. exceptio autē q̄ alia excōicatione ligatus sit semper cōpetit cōtra petentē absolutionē. quia ea probata absolutio denegat. s̄. e. cum pro causa officij. sed hāc exceptionē nullus habebit. nisi ille pro quo excōicatus est ꝛ cuius interest nō absolui. ille aū; cuius non interest eū teneri illa excōicatione nec ex absolutō ne aliquid consecutus est. quare eam opponet uel quare audiretur non uidemus. quia pro alio excipere nō pōt sicut nec agere cum non sit procurator eius. nec exceptionē manifeste offense poneret nisi qui offensus est. alij tamē dicūt semper libellum porrigendū ꝛ li. conte. faciendā quādo petit absolutō ad interesse. constabit aūt interesse per iusiurandū in litem. quia de dolo excōicatoris agit. ꝛ ideo recte hoc iusiuranduz in litem defert pro interesse. ff. de in li. iurā. l. ij. ꝛ l. uideamus §. fi. ꝛ l. in hac. §. sed iudex. ij. q. i. in primis. quidā tamen dīt iusiurandū in litem nō deferri nisi ubi succedit in loco alteri⁹ rei in cuius exhibitione uel restitutione sit malitia uel contumacia ut si non exhibeat uel restituat res que mandata est restitui. ff. de in li. iurā. l. ij. tamē leges uident expresse dicere q̄ etiam si nullū preceptū uel sententia precessit. tamen defert iusiurandum in litē. ff. de dolo. ar. §. non tamē. ff. de in li. iur. in hac. §. fi. ff. ne quis eū qui in ius uo. l. fi. ff. re. amo. non enim sed ꝛ si non defert iusiurandū in litē. tamē aliud iuramentum defert. ij. q. i. in primis. quia sepe in causis ecclesiasticis petit interesse. ideo de interesse dicamus. interesse dicit extimatio i pecunia numerata que succedit in locū cuiusq̄ rei si non det ut dz uel facti si nō fiat ut dz. ff. de re iudi. si quis ab alio. ꝛ lz hoc interesse q̄ñq̄ appellet preciū rei uel extimatō. ff. ad. l. fal. l. precia. tamen in eo aliquid plus q̄ sit ipsum uerū preciū rei quia cōputatur in interesse id q̄ interest nr̄a habere rem que promissa est dari uel habere factū q̄ promissuz est. ff. de act̄. emp. ꝛ uen. l. i. in prin. ꝛ plerūq̄ plus est h̄ interesse q̄ sit uerū preciū rei uel facti. item dicit interesse etiā extimatio dāni q̄ alicui contingit preter extimationē rei sepe contingit peti rem ꝛ interesse. q̄ oportet intelligi de alio interesse q̄ de extimatōe rei cum illa per se uenerit in petitione. q̄ñ dixit q̄ petebat rem no. q̄ interesse siue extimatio siue preciū. aliud est conuentuz aliud cōe. aliud singulare. ff. de act̄. emp. l. i. in prin. ꝛ q̄ conuentū est interesse quale est. q̄ñ dicit si non fecero q̄ promisi dabo tibi pro interesse tm̄ uel simpliciter dabo tibi tm̄. semper debet p̄stari nisi dolus interueniat in ipsius conuentione. ut no. in sum. azo. C. de dolo. ꝛ de rescin. ven. ad hoc aūt intereē nunq̄ cōdemnabit quis nisi specialiter petat cōe interesse. i. cōis extimatio dāni est q̄ alicui cōtingit ex eo q̄ id q̄ dari uel fieri debebat. datū uel factū nō est uel suo loco ꝛ tp̄e uel als ut debet datū uel factū nō est. in hoc cōi interesse cōputantur fructus rei debite in qua sit mora ꝛ mercedes ꝛ pensionel ꝛ augmentū precij propter locū uel tēpus ꝛ ꝓsimilia. ff. ad. l. fal. precia. ff. ad. l. acquil. si seruū. ff. si cer. pe. vinū. ff. de actio. emp. rō. §. fi. ꝛ l. si steril. §. cum per. usure etiam cōputant in h̄ cōi interesse ſm l. ff. de pericu. ꝛ cō. rei ven. l. fi. C. de usur. l. i. ſm canones cū usure omnino sint prohibite nullo modo cōputant in interesse cuz nullus ex pecunia sit fructus. lxxxviij. di. ejciens. ꝛ sic uidet q̄ ubicunq̄ pecuniā dari est in obligatione nullū interesse cōe uel singulare petet nisi sit de illis casibus ubi debet extra rem uel circa rem. sed habet extimatio lucri. ꝛ dicit h̄ cōe interesse. quia equalit oīuz cōi rōni interesset in eodem cōtractu uel facto. singulari tamē rōne plus posset interesse. ff. ad. l. acquil. si seruū meū. hoc aūt cōe interesse semper insolidū p̄standū est siue agat ex cōtractu siue ex delicto. ff. ad. l. fal. precia. ff. ad. l. acquil. si seruū. nisi in uenditiōe ubi uenit singulare interesse. ff. de act̄. empt. l. i. in prin. ꝛ intellige q̄ in predictis extimat cōmune intereē nō in lucro sed in dāno ꝛ obtinenti in causa reficit cōis extimatio damni q̄ cōtingit ex eo q̄ id q̄ dari uel fieri debebat nullo mō datū ul' factum nō est. ff. de dam. infec. proculus. ꝛ ff. de act̄. emp. si steril. §. cum per uēdi. ff. de pericu. ꝛ cō. rei uē. l. fi. ꝛ ad h̄ intereē ratione damni p̄cedētis li. cōte. nullus condēnabit nisi spāliter petitum fuerit. q̄ sic probo. quia si tm̄ petit res que dari uel fieri debebat. uidet uelle contentus esse eo quo ad p̃item petitionem cum de precedentibus lit. conte. que pariter cum re

petita debentur ⁊ peti poterant nullā mentionē faciat extima
tio cōmunis aut eius damni q̄ uenit post li. cōtes. bene uenit
in condēnationē etiam si non petat. ff. de edil. edic. ediles. §.
item sciendū. nec est cōtra. ff. si cer. pe. vinū. ubi innuit q̄ si vi
num petitum fuerit. tamen fit condēnatio ad estimationē eius
damni qđ p̄cesserit lit̄. conte. quia ibi fit estimatio dāni fm
q̄ cōmuniter ualebat ⁊ id semp debz p̄cedere lit̄ contest. quia
ante diem non recte agitur. ff. qñ di. usufru. ce. l. i. in fi. ⁊ no. s̄
de plus peti. so. ibi non tm̄ fuit petitū vinū. sed vinū cum int̄
esse suo. ⁊ sic semp faciend̄ est. quia quādo petitur aliq̄d dari
uel fieri semp debemus petere id dari uel fieri cuz suo intereē
alioquin si non sic petitum esset si vinū tēpore quo solui debe
bat ualeret. c. si postea cum petitur ualet tm̄. l. cōmuni extima
tione tm̄ in. l. ⁊ non in. c. fiet cōdēnatio. sed si vinū est petitum
cum suo intereē condēnabitur in. c. tam̄ etiam sunt certi casus
ubi habetur ratio etiam lucri alicuius. licet nō oīs. s. q̄ cōi
ter habere potuisset. puta si agitur arbitraria de eo q̄ certo lo
co promissum est. uel si agitur locati uel ex stipulatōe rem ra.
ba. uel tutele uel legis acquil̄. uel nequid in loco publico. ff.
de eo qui cer. lo. l. ij. §. fi. ff. loca. si in lege. §. colon̄. ⁊ l. in quo
⁊ l. si fundus. qui i fi. ff. rem ra. ha. si cōmissa. ff. ad. l. acquil̄.
si seruū. C. arbi. tu. quicquid. alij tamē dicunt semp in extima
tione interesse haberi rōnem lucri ⁊ damni q̄ reuera ⁊ cōi ra
tione iudex arbitrabit̄ contigisse. ⁊ sic expresse uidet̄ dicere. C
de sen. que pro eo q̄ interest. l. i. ⁊ etiā equitati cōsonat. h aūt
cōe interesse q̄ tm̄ circa rem pstatur si res uēdita non tradit̄
si uelit emptor sed tradit̄ uiciosa. tunc tenet̄ etiam ad interesse
q̄ est etiā extra rem. ff. de act. emp. si steril̄. §. cum per uendi.
item idē intereē q̄ est extra rem pstatur quādo ex malo agit̄.
ff. ad. l. acquil̄. proinde. ff. de fur. infirmus. §. i. ff. de cōdi. fur.
l. iij. ⁊ idē in actione exhibēda. ff. ad exhibē. si optione. ⁊ l. sed
⁊ si. idē in actione ex. empto. si malit singulare q̄s cōe. ff. d̄ ac.
emp. l. i. in prin. singulare interesse est extimatio que uenit ex
speciali affectu sicut est in pre libero circa filiū suū uel que ue
nit ex speciali utilitate ut est in libro usitato. ff. ad. l. fal. precia.
ff. ad. l. acquil̄. si seruū. h aūt singulare intereē si cōtractu certo
debeat qui. s. contineat certā quantitatē uel certā rem uel icer
tam in diuiduo. sz certam in spē ut si dz hominē. ⁊ l. dicit sin
gulare interesse prestand̄ cum aliter pstari non debeat. nisi. l.
dicat pstabitur usq̄ ad duplū cōmunis interesse ⁊ nō ultra. C
de sen. que pro eo q̄ iu. l. i. §. sancimus. ff. del. iij. quisqs. nec
ob. l. ff. de ac. emp. ⁊ vnde. l. ratio. §. si per uendi. ⁊ l. iul̄. inter
eum. §. si uero. ⁊. §. item qui rem. quia ille leges non loquunt̄
de singulari interesse. sed de cōmuni circa rem ut totum debe
at prestari. si uero ex incerto cōtractu debeat interesse singula
re. puta ex eo q̄ est in faciendo uel nō faciendo omnino inso
lidum prestand̄ est quantūcunq̄ sit. C. de sen. que pro eo. q̄ i
l. i. §. in alijs. ⁊ uidet̄. e. l. innuere q̄ in his casibus semper de
beat singulare interesse. de pena dic q̄ conuentional̄ quanta
cunq̄ sit debet̄. insti. de inuti. sti. §. alteri. legalis aūt non debz
excedere quadruplū. insti. de act̄. §. omnes. speciale tamē ē in
sponsalibus. ff. de spon. mulier. sic ⁊ aliud speciale est ibi. ff. d̄
uer. ob. titia. i. rñ. qui aūt tractat causam ubi petit̄ interesse dili
genter attendat quid sit in obligatione. quia si rem certam ul̄
spē dari est in obligatione. ⁊ extat siue debeat ex contractu si
ue ex maleficio semper ipsa res petenda est. ff. de ac. emp. exē
pto. in prin. ff. de uer. ob. ubi aūt non apparet. §. fi. C. de heř.
vnde qui tibi. ff. de condi. fur. in rem. si aūt non extat. tunc tm̄
extimatio uel interesse petend̄ est ut in ipsa. l. ff. de condi. fur. i
rē. nec est cōtra. ff. de uer. ob. si seruū. §. fi. ff. de condi. fur. l. iij.
ubi innuit̄ q̄ etiam si non extarent. tamē petende sunt. so. ibi
loquit̄ quādo actor ignorabat illas res extare. uel dic q̄ etiaz
si corpus rei que nō extat petitur bene ualet petitio. licet melī
sit extimationē petere. ⁊ hoc si uis indubitate loqui. petas rez
uel interesse ⁊ non adicias in libello cū alijs damnis. sed ⁊ si
corpus extet tēpore libelli confecti ipsum petit̄. sed si nō extet
tēpore sententie uel in tali statu sit q̄ dari non pōt. fiet condē
natio ad interesse qđ post li. conte. contingit. ff. ad exhi. d̄ eo
§. si post. ff. de euic. si seruus. §. fi. ff. de do. arbi. §. non tamen.
C. de act. emp. si traditio. nec est ꝓtra. C. d̄ fideico. lib. l. fi. ut re
darguitur iudex qui quādo agit̄ ad legatū condēnat ad int̄
esse. sed illud ideo est. quia id legatū suū erat vnde nō erat co
gendus accipere examinationē. secus aūt in re non sua sed d̄
bita. hoc fallit in cōtractibus innominat̄ ubi non soluz petit̄
res debita sed etiā interesse etiam si res extat. ff. de pscrip. ubi
l. natural̄. per to. item si tēpore snīe extet res petita. sed postea
anteq̄ eam tradat pereat. uel al̄ impossibil̄ sit eius traditio. tñ
interesse pstare cogeť. ff. si cer. pe. vinū. ⁊ sic uidetur loqui lex.
C. de ac. emp. si traditio. ubi dicit̄ q̄ si procaria possident̄ res
non tradatur qđ debet condēnari ad interesse. procaria aut̄
restitutio uix pōt esse nisi post latam sniam. imo post sentētiaz
habet aliquē terminū ad restituendum. ff. de iudi. si de. ff. q̄
me. ca. pedi. §. q̄ si homo. ⁊ no. s̄. de offi. dele. querenti. sed ꝫ
ff. de ac. emp. l. i. in prin. ubi dicit̄ q̄ si res uendita non tradit̄
ad interesse agit. sed expone. i. condēnatur ac si actū esset. si au
tem factū est in obligatione ante moza agi non pōt. ff. de uer.
ob. si ita stipulatus essem. sed postq̄ fuit in moza ꝓmissio fa
cti siue in totum. s. q̄ transijt tēpus quo edificari totū potuit.
siue in parte. s. q̄ transijt tēpus quo pars potuit esse edificata
tunc habet duplicē uiam stipulator. primā ut agat ad facien
dum uel cōplendū opus. ff. de no. ope. nunci. stipulatio. §. si
ue. ff. de prescrip. v. ob eam. C. de do. legē. secūda ut agat ad i
teresse. ff. de re. iu. si quis ab. ff. de uer. ob. quot. ff. rem ra. ba.
l. ij. ⁊ l. si indebitū. tamē si promissor uelit facere opus liberat̄
ab interesse. ff. de uer. obli. stipulationes. §. fi. ⁊ l. continuus.
§. item qui insulā. nisi iam sit lis conte. uel nisi multū intereēt
stipulatoris uel nisi pena esset adiecta. ff. de uer. ob. si insulā.
ff. si quis cau. ⁊ si post. item no. q̄ si quis primo petierit rem
dari uel opus fieri ⁊ plus sit interesse q̄s cōsecutus est per pri
mam actionē uel ecōuerso. adhuc eadē uel alia actione aget
ad id qđ resiđuū est in altera. ff. pro so. si quis penā. ff. de vi
⁊ vi ar. l. i. §. si fund̄. nisi de his que post li. conte. obuenīt post
sunt. de illis enim ulterius agi non pōt. C. de fruc. ⁊ li. expen.
terminato. item cū. m. dicimus. q̄ tm̄ in re promissa mandabi
tur sententia executioni q̄uis promissor paratus sit soluere i
teresse. ff. de rei ven. qui restituere. ff. de uer. ob. ubi non appa
ret. §. fi. nam dolus ⁊ fraus non debent ei prodesse. s̄. de ℟.
ex tenore. az. tamē dixit cōtra. ut no. in sum. de ac. emp. puni
end̄. ⁊ agetur cōtra excōicatorē cond̄. ex hac decre. uel offi. iu
di. ⁊ procedetur ordine iudiciario. si uero peteret tm̄ absolu
tionem non est necesse uocari excōicatorem cū sua non int̄sit
ij. q. vi. hoc etiam placuit. nisi ut instruatur iudex a quo petit̄
absolutio. s̄. de accu. cum dilec. probabili. puta quia credi
dit citationem peruenisse ad citatū. uel eū non teneri legitimo
impedimento. iiij. q. v. c. i. ff. si quis cau. l. ij. idem. excōicatus.
laudabilis. al̄ enim presumeretur ex malicia fecisse. ut no. s̄.
e. cum illorum. in fi. existat. excōicator. excōmunicationis
. i. quia iniuste molestauit excōicatorem. dicendo q̄ iniuste eū
excōicauerat. et ipsum. excōicatuz. pbabilis. puta quia nō
credebat probatā causam qñ fuit excōicatus. nam in ordine
de facili non pñt probabilit̄ errare. ⁊ est h ar. bo. q̄ si quis p
babilem causam litigandi habet q̄ nō condēnatur in expens
ff. de le. ij. qui solid̄. §. etiā. satisfacere. no. q̄ excōicato nō sta
tim cum fuerit absolutus ab excōicatore statim debet ei preci
pere. sed primo cognoscet superior non ipse excōicator an iu
sta fuerit excōicatio. s̄. de resti. spo. l̄ras. in fi. imo si ei p̄cipiat
anteq̄ cognoscat̄. appellare pōt. s̄. de ap. quod. nihil enim ei
p̄cipi debet si iniuste excōicatus est. sed si iuste debet mādata
recipere ab excōicatore. ⁊ si alius cognouerit de iusta excōica
tione. s̄. de offi. or. ad repримen. sed dices nonne uidet̄ renun
ciare appellationi hoc ipso q̄ petit absolutionem ab eo. s̄. de
ap. sollici. s̄. d̄ of. dele. gratū. ℟. nō. q̄ quantū ad excōicatorē

niſi operatur ap. ſiue enim ſit ap. ſiue non. ſemper ſuperior cognoſcet de iniuſta excõicatione ut hic. ſed ualet ad cauſã principalem trãſferendi ad ſuperiorẽ. ut no. s. de reſcrip. ab excõicato. recognoſcens. excõicator. reuocare. ſine cautione. qz cum cautione reuocare debet etiã ubi dubiũ eſt ut ſtatim ſeqt reuocare. mirant aliqui qz iudex remittit ad reuocandũ ſententiam cõtra id qd legit. C. ſenten. reſci. nõ poſ. l. ij. ij. q. vi. h placuit. ꝛo. h eſſe ea ratione. quia iudex qui excõicat tm̃ põt abſoluere ab excõicatione ꝛ non pars cuius nõ intereſt qz ſit excõicatus. ſecus in alijs ſentẽtijs ꝛ interlocutorijs quib⁹ partes renunciare poſſunt ꝛ ex quibus ius acquirit parti ꝛ actio nam tunc ius ꝛ actionẽ parti queſitũ per interlocutoriã iudex auferre non põt. s. de elec. cũ dilecti. hinc eſt etiã qz pars non admittit ad cõtradicendũ. ſed eſt alia ratio. quia per ſniam excõicationis nullũ ius acquirit alicui. fit enim in fauorẽ excõicati ut eius ſpũs ſal. tc̃. ij. q. i. multi. non eſt ergo in eius leſiõe retorquẽda. ff. de le. qz ſa. ff. de ex. rei iu. l. euident. in alijs ſententijs ſecus. ff. de re iudi. nullus. §. ult. C. de re. cre. actori. uel dic idem in alijs ſententijs ꝛ interlocutorijs de expenſ ꝛ hui⁹ ſ. qz reuocari poſſunt ab eo qui eas tulit ante diffinitiuã ſentẽtiam etiã poſtq̃ per lapſum. x. dierũ tranſierit in rẽ iudicataz ꝛ ſic loquit. l. ff. de re iudi. qz iuſſit. item ad h facit. j. de regu. iur. omnis. nam ſicut iudex ex officio ſuo ſine ſolẽnitate iudiciorũ condẽnat ꝛ ex ipſa condẽnatione oritur actio ꝛ ius partibus. ſic ꝛ ſine magna ſolẽnitate eam poterit reuocare. ar. iij. q. v. quiſquis. ꝛ h ipſum bene ſonare uidet. tamẽ bñ fatemur qz poterit appellare ſi ſine iuſta cauſa reuocet primũ mandatum. ſed tunc iudex appellationis uel alius p̃ter euz qui tulit interlocutoriã non põt reuocare niſi legitimo mõ proſequendo appel. uel petẽdo in integz reſtitutionẽ. uel alijs modis quos no. s. de procu. querelã. de h no. s. de ap. cũ ceſſante. ꝺ hoc no. s. de re iudi. qz ad. reuocet. no. iudicẽ reuocare erro rem ſuũ. s. ꝺ ap. ſignificauerũt. ꝛ. c. cũ ceſſante. appellationi. ſicut ſentẽtia excõicationis trahit ſecũ executionẽ. nec impedi tur per appellationẽ ſequentẽ. s. de ap. paſto. ſic ſnia abſolutionis. item ante ſniam abſolutionis emiſſam in iudicio appellatio talis ſit. ſ. appellatõ. ne abſoluas talẽ. ſimiliter nec impedit abſolutionẽ. quia nõ ualet ap. a futuro grauamine. s. ꝺ ap. ut debitus. tamẽ ſi ex iuſta cauſa emittit ap. ab abſoluente tranſfertur negociũ ad ſuperiorẽ ꝛ condẽnabit ad expenſas ꝛ alia ſicut ſi non eſt abſolutus. dubitari. no. non ſolũ ex p̃babili cã ſed etiã dubia appellari. ar. cõtra. s. de ap. ut debit⁹. cautione. ꝛ ſic iudex a quo eſt appellatũ poſt ap. de h ſe ĩtromittit. de hoc no. s. de app. q̃ fronte. ſubiacebit. excõicatus.

Quẽrit fecerint. qui aũt ſeruant nõ ſunt excõicati niſi ſint de perſonis h cõtentis. nec mireris qz plus puniunt actores q̃ faciẽtes. ſi. s. de ſimo. ad ap. ar. xxiij. q. iij. qui reſiſtit. libertatẽ. ad intelligentiaz huius decꝰ. no. qz eccleſiaſtica libertas cõſiſtit in priuile. ſuper ſpũalibus ꝛ priuil. ſuper tẽporalibus. item cõſiſtit in ꝑuilegijs generalit eccleſie cõceſſis ꝛ etiã in priuilegijs ſingularibus cuiuſcunqz eccleſie. primo ergo dicimus de ſpũalibus que non põt cõcedere: niſi ſolus deus uel eius vicarius. quale eſt. quecunqz liga. ſuper terrã tc̃. hoc enim priuilegiũ xp̃s petro in p̃ſona eccleſie cõceſſit. tale eſt etiã priuilegiũ qꝺ in oĩbus dubijs iur̃ que per inferiores rõne iuriſdictionis humane terminari nõ poſſunt. ad eccleſiam recurrat. s. qui fi. ſint le. per venerabilẽ. prope finẽ. tale eſt priuilegiũ de decimis ꝛ primitijs ꝛ oblationibus. ſ. qz ſint clericorũ. xv. q. i. reuertimini. decime. s. de deci. tua. item credimus qz a deo habet priuilegiũ eccleſia qz ipa ſola res eccleſiaſticas adminiſtrare debet. xcvi. di. ſi impator. ꝛ qz de ſpũalibus ius ſtatuere ꝛ iudicare põt. xvi. cum ad. ꝛ. c. deniqz. alia etiaz multa ꝑuilegia clericis data inuenies in nouo ꝛ in ve. te. ſuper ſpũalibus etiã prima priuilegia cõtulit eccleſie vicarius xp̃i. ut de uerberatione clerici qz incidat in canonem. xvij. q. iij. ſi quis ſua. ꝛ qz i legatis eccleſiarũ ſufficiãt duo teſtes. s. de teſta. relatũ. ꝛ ſic multa alia priuilegia inuenies in iure canonico cõceſſa eccleſie per papã. in tẽporali autez generaliter ꝛ generalis eccleſie ſolus impator qui vniuerſis ꝛ clericis ꝛ lacis in tẽporalibus preeſſe debet. priuilegiũ concedere põt. xcvi. di. cum ad uerũ. niſi i his que eccleſijs ab ipis ſunt donata ꝛ in quibus per eorum priuilegia muniunt qz in multis contingit. nam qñq̃ locus uel eccleſia per priuilegiuz impatoꝝ habet emunitatẽ. ut. C. de epi. nemo. C. de his q ad ec. cõſu. l. i. ꝛ. ij. ꝛ pl̃t. ꝛ ul. C. de his q̃ in ec. ma. l. ij. C. de iude. in ſinago. in aut. de alie. ꝛ emphi. §. hij. ſunt etiaz multa alia. item imperatores cõceſſerũt priuilegia eccleſie. ſm qz dicit. cõgregatio fideliũ. C. de epi. audi. nemo. in aut. iuſiurandꝰ qꝺ p̃ ſtatur a moriente. C. de here. l. i. ꝛ. ij. ꝛ. l. cognouimus. ꝛ. l. qñ multi. ſimiliter ꝛ multa priuilegia concedunt imperatores eccle ſm qz ponit pro miniſterio eccleſie ꝛ clericis ꝛ collegijs. C. de ſacroſan. ec. l. i. ꝛ pl̃t. ꝛ fi. ff. de conſti. pe. eum. §. iul. ꝛ §. ſi actionum. C. de here. inſti. collegiũ. in aut. de ſanc. epi. §. p̃ſbros. ꝛ §. ſi qua mulier. aut. de nõ ali. in fi. §. ſi minus. ff. de mu. munerum. in aut. h conſti. in no. pre. cõ. in aut. de ec. ti. §. p tpe. ꝛ de alie. ꝛ emphi. §. h etiam. ꝛ. §. ſi uero leonis. ꝛ. §. qz uero. ꝛ. §. ſi uero alij. C. de ſacroſan. ecc̃. aut. hoc ius. autẽ. ſed ꝛ per mu. ꝛ aut. item ſi prediũ. priuilegia etiã ſpãlia cõcedunt ſũmi pontifices imperatores reges ꝛ principes tam eccleſiaſtici q̃ ſeculares ſingulis eccleſijs prout eis placet. his igit ſic ſparſis nobis uidet qz in hac excõicatiõe incidant qui ueniunt cõtra libertatem uel priuilegiũ dei uel imperij uel imperatoris ſup tẽporalibus uel papa ſup ſpũalibus. libertas enim data eſt eccleſie vniuerſali nõ ſingulari ſiue ſint data locis ſiue collegijs ꝛ perſonis ſiue etiã cõgregationi fideliũ. in hoc tñ aliqui contradicũt. ſed ſi quis uenerit cõtra priuilegia data ſingularib⁹ eccleſijs non credimus in hunc canonẽ incidere. nõ enim dicitur quis facere cõtra eccleſiaſticã libertatẽ. licet faciat contra libertatem hui⁹ eccleſie uel illius ſingularit. conſiliarios. ſi ꝺerit conſiliũ qꝺ ſeruet. item dicunt quidã ꝛ ſi contrariũ conſilium ꝺederit qz debet dimittere dignitatẽ ſuã uel officiũ. niſi deſtruatur ſtatutũ ſi habet poteſtatẽ deſtruendi. s. de emu. ec. aduerſus. p̃ius dictũ plus placet quantũ ad cõſiliarios ꝛ alios qui nõ habent poteſtatẽ deſtruẽdi. edite. j. e. grauẽ. cõtra ſo. h ſupplenda eſt per illam. nam qui faciũt ſtatim ſunt excõicati ut h. officiales aũt cõſiliarij nõ ſunt excõicati niſi ſeruauerint uel negligentes fuerint ea de ſuis capel. delere. ut in dec. cõtraria dicit. ſi queris qñ uoco eum negligentẽ. dico qz q̃ cito ſciuit ꝛ cognouit eſſe cõtra libertatẽ ꝛ nõ ꝺeleuit uel officiũ nõ ꝺimiſit. adhibito tñ aliquo modico interuallo. quia forte i nocte primo ſciuit ꝛ in magno feſto qñ non potuit cõgregare conſiliũ uel qñ erat in graui infirmitate. ſunt ergo relinquẽda h arbitrio boni uiri. al̃ iudicis. ff. de uer. ob. continuus. ſi autem ignoraret ſtatutũ eſſe cõtra libertatẽ eccleſie nõ incideret i excõicationẽ que nõ cadit niſi in contumacẽ. xi. q. iij. certuz. ꝛ que nõ niſi pro magnis criminibus eſt infligenda. ignorans aũt nõ peccat. C. ne. ſ. bap. iter. l. ij. ff. de pe. ultimi. C. de ſic. l. i. licet puniat al̃ qui ignorans peccat. C. ne ſa. bapt. iter. ſi quis bapti. s. e. monachi. ꝛ. c. pro illorum. Canonica.

Venerabili. f. ſuſpenſionis. ab officio. ad cautelam. quia erat lata poſt appellationẽ. s. e. per tuas. ad cautelam. h relaxatio fit ut poſſit cõicare ſacramẽtis ꝛ etiã intereſſe negocijs eccleſiaſticis non propter h qz poſſit agere. non enim in hoc eſt ſimilis excõicatio ꝺ quo ſpãliter prohibitũ eſt propter periculuz participationis. s. de ex. excep. iuramentum. no. interdictũ abſolui cũ iuramento. ꝛ hoc eſt uerũ ubi abſoluendus eſt ab interdicto lato ab hoĩe. ſed ſi eſſet interdictũ latũ a iure ut in ſimoniaco uel in notorio fornicatore. licet al̃ neceſſaria ſit diſpenſatio. ut no. s. de coha. cle. ſicut. ꝛ in ſimoniaco manus impoſitio ꝛ diſpenſatio. i. q. i. ſtatuimus. non credimus qz nedũ iuramentũ ſed nec abſolutio aliqua eſt neceſſaria. ꝛ hoc ius fallit in excõicato a minori

excõicatione.s̃.e.nuper.in fi.t tamẽ a iur̃ suspẽsus ẽ ut ibi dicitur.t est h̃ ea rõne.quia peccauit scienter.si aũt non soluz a iure sed etiã ab homine esset interdictus t nõ sua culpa t hoc certũ esset.nec iuramentũ nec absolutio est necessaria cum nõ fuerit ligatus apud deum.sed si dubitaf an sua culpa ceciderit interdictũ.tunc est necessariũ iuramentũ ut h̃.ad hoc.j.de uer.sig.ex parte.in glo.i.si iudex.in fi.

Rauẽ in consiliarios.hi nõ erant excõicati.quia nec fecerant nec fieri mandauerant nec in mora erãt delendi uel officiuz dimittendi.ut no.s̃.e.nouerit.

consiliarios.iste speciales persone excõicanf pro proprio delicto.vniuersitas aũt nõ põt excõicari.quia impossibile est q vniuersitas delinquat.quia vniuersitas sicut est capituluz populus gens.t hec nomina sunt iuris t nõ personaꝝ.ideo nõ cadit in eã excõicatio.itẽ in vniuersitate sunt t pueri vnꝰ dici.item eadem est vniuersitas que est tpe delicti t que futuro tẽpore quo nullo mõ delinquũt.esset aũt multũ iniquũ q huiꝰ.qui nullo modo delinquũt:excõicantur.xxiij.q.iij.si.habes j.e.romana.§.fi.item vniuersitas nihil põt facere dolo.ff.de do.si ex dolo.§.i.fatemur tamẽ q si rectores alicuius vniuersitatis uel alij aliqd maleficiũ faciunt de mandato vniuersitatis totius uel tante partis q inuitis alijs maleficiũ fecerint uel etiam sine mandato fecerint.sed postea vniuersitas q suo noie erat factũ:ratum habet q vniuersitas punief spãli pena suspẽsionis t interdicti.xvij.q.iiij.uxor.t.c.miror.s̃.de spon.nõ ẽ t etiã tẽporali.puta pecuniaria.ff.q me.ca.metũ.§.aiaduertẽdum.ff.de vi t vi ar.si vi.xxiij.q.iij.dñs.itẽ pena capitali uel mortis uel relegationis nõ puniet vniuersitas si cõtra eã agatur criminaliter.l.cornelia de sic.uel.l.iul.de vi pu.uel quacũ qz alia.sed pena capitis mutabit in pecuniariã.ut.ff.de his q no.infa.quid ergo.§.pena.quidã tamẽ dicunt t forte nõ male.q t si possit cõtra vniuersitatẽ agi ciuiliter ui bo.rapto.t.l.acquil.t iniuriarũ.t aliis hmõi quibus irrogaf pena pecuniaria.non tamẽ põt cõtra eam agi criminaliter.sentẽtia aũt ptra vniuersitatẽ mandabit executioni in bonis vniuersitatis si hz alia cõia t si nihil habet cõe.priuabit priuilegio vniuersitatis ut ulterius nõ sit vniuersitas.t sic patief capitis diminutionẽ.ff.qui.mo.usufru.amit.si usufru.item dicunt quidã q fiet collecta pro soluẽdis huiꝰ.penis per libraꝝ t soliꝺ.t ab ista collecta erunt imunes illi qui cõtradixerũt maleficio:pueri t alij q omnino sunt sine culpa.alij tamẽ dicunt nullũ ab hoc eximi.item pro peccato vnius punit alius infamia.vi.q.i.§.uerum.item seruitute.vi.q.viij.cum multe.item uideꝫ q etiã in corpore puniatur quis pro alio.i.q.iij.itẽ ꝓ peccato.sed q ibi dicitur uerum est q a deo corporaliter punit vnus pro alio qui nouit abscondita presentia t futura.t ideo ex iusta causa punitur vnus pro alio ne eũ in uitio imitef.i.q.iij.§.si obicit.in fi.homo aũt hoc nõ põt.item pena eterna nunqz punit vnus pro alio.i.q.iij.c.i.t.c.iam.decetero.no.in odiũ constituẽtium tractus futuri tẽporis ptinere ad iudicẽ.de hoc no.s̃.ꝺ procura.auditis.statutarij.isti sunt excõicati ipso iure.s̃.eo.nouerit.priuatos.ad hoc.s̃.de pe.c.ulti.

Um voluntate.non incurrit.s̃.e.cũ desideres.no.casus ubi licet cõicare excõicato.incidenter.q non faciunt neqz ad absolutionẽ neqz ad salutem.

elemosynaſ.no.elemosynaſ recipi ab excõicatis.t idem dico de decimis.ar.s̃.e.v.fame.xi.q.iij.qm̃.nec in illis attẽdit malicia persone cum decime sint debite.t de elemosyniſ cõe preceptũ est ad omnes.lxxxvi.di.non satis.in fi.t excõicatis in omnibus suadẽde sunt elemosyne ut per eaſ uenire ad penitentiã mereanf.xxvi.di.deinde.in fi.oblationes aũt a tam malis t famosis personis nõ sunt recipiẽde.ut no.s̃.de deci.ex transmissa.item nec elemosyne nec decime nomiatim sunt recipiende de illicite quesitis.ſ.ut ipse res illicite decimenf.sz de fructibus eorũ cum sint reales.i.decime licite accipiunf.ut no.s̃.de deci.ex transl.ratio aũt quare recipiunf elemosyne t non oblationes a perfidis est.quia oblationes fiunt in eccliꝫ t in publico.t sic consolatio esset eis si reciperenf eius oblationeſ.sed elemosyne fiunt in occulto.decime aũt licite recipiuntur.quia de iure debenf.ut.s̃.dictũ est.mortuaria aũt que danf pro anima non sunt recipienda cũ non sit pro eo oranꝺ lxxxix.di.c.fi.sed si aliqn non pro anima in testõ excõicatus aliquid relinquat ecclesie.recipiet.non enim prohibef excõicatus testarf.presertim.i.tm̃.t est h̃ speciale.quia licitũ ẽ mittere in eum casum quo oporz eũ elemosynaſ de rapina accipe cõtra id qꝺ est.i.q.i.non est pu.t est h̃ea rõne.quia cum sint negociorũ suorũ gestores uiuere possunt de suo.in h̃ aũt contra ius ciuile agunt.quia nõ debent sibi sua aucte recipere.ff.q me.ca.extat.item quia hoc pñt cõtradicente exspoliato.C.de ne.gest.l.ulti.officij.hi enim siue subditos percutiãt.non incidunt in canonẽ.repete que diximus.s̃.e. ueniens.officij forte quia custodit chorum t nõ habet dignitatez.prelationis.hoc intelligitur de habentibus dignitatem.

J concubine crimine.s̃.e.nuper.

Uobus collata.a iure sicut sacerdotibus.s̃.e.nuper.sed dices quõ inducet in ecclesiã cum ipse sit ꝓuatus.ꝛ.non inducet.sed sniam absolutionis proferf t erit solutus.non enĩ est necesse excõicatum minori excõmunicatione introduci in ecclesiã sicut nec iurat.s̃.e.nup.idẽ est etiã si ab homine potestas hmõi cõcedaf.uel dic hunc nõ priuatũ ingressu ecclesie sed cõtione sacramentorũ tm̃.iij.q.iiij engeltrudã.de hoc no.s̃.e.sacra.huiꝰ.minoris non expirat potestas.

Ermittimus ex ministris.cũ tm̃ ministris h̃ priuilegiũ cõcedaf non extendit ad alios.nec uidetur q possit alijs cõmittere.s̃.de offi.dele.c.ult.§.ulti.uel dic q possunt mandare alijs q celebref.quia qui ꝑ alios facit.ipse facere uidetur.ff.de admini.tuto.ita.§.gelisse.s̃.eo.mulieres.

Uamuis inci.infirmitate.etiã ex qua non iminet periculum mortis ut podagra uel quartana febris.

inimicitia.que timeat in uia.inopia.ut si ita pauper est q non possit habere expensas itineris.nã non est sibi ꝓcipiendũ ut mendicet.C.de men.va.l.i.senili.nam si senex sit.licet fortis uideaf ad subeundũ laborẽ.tamẽ quia periculũ est absoluif.seu alia.mẽbrorũ destitutionibus ipedit.s̃.e.ea.impedimento.qz teneꝫ in uinculis.retrahatur.in his casibus absoluif excõicatus pro uiolenta manuuz iniectione.sed si aliqn sit excõicatus a iudice uel a iure.põt absolui in mortis articulo.s̃.e.a nobis.in fi.sed in alijs casibus qui hic ponunt minime.sed ab excõicatore tm̃ absoluẽdi sunt.benefitio.sic hostiarius.s̃.e.si uero.i.tempoali.secus in laborantibus ꝑ petuo.illis enĩ nunqz ꝓcipieꝫ q ad se.ap.accedant.

J quis ꝛc̃.

Ueris.

Um medicinalis excõicatio.quidã intelligunt hanc cõstitutionẽ nõ habere locũ.nisi ubi incertam personã fertur sentẽtia.t h̃ licet cuilibz uidere ex pluribus uerbis in hac dec̃.positis.alij intelligũt hanc dec̃.etiã si generalis ferat sentẽtia.quia generaliter loquit h̃ sine expssione persone t de futuro uel de ꝓteriro.quia semp est exprimenda cã excõicationis t in scriptis ferenda.licet nõ expmatur nomen excõicati.ar.j.e. romana.§.caueãt.in scriptis.sic t alie sentẽtie.ij.q.i.in primis.in fi.siue autenticis siue ꝓuatis ut no.s̃.de ap.cordi.ꝛc̃.pferat.sententiam excõicationis.t causam.excõicationis.exemplũ.h̃ vult dicere q infra mensem qñcunqz fuerit requisitus semp debet dare exemplũ scripture dũmodo cõpetenti loco t tẽpore petaf.si enim dũ equitat uel quãdo dicat officiũ diuinũ uel in nocte peteref.ridiculum esset dicere q tunc dare teneref.item post requisitionẽ expectare debet aliquo tẽpore.non enim debet ire cũ sacco paratus.ff.de sol.nam his.post mensem aũt liceat dare teneatur

predictum exemplū sicut alia acta cause. nec tamē incidit i pe
nam cōstitutionis huius si nō det. z est h ut puniat negligentia
excōicati. causam. speciale est in casu isto. secus in sententijs
diffinitiuis. s. de sen. z re iudi. c. sicut. conscribat. j. e. roma
na. §. caueant. autentico. q sit sigillū autenticū. no. s. de fide
instru. c. ij. suspensum. fm tenorē cōstitutionis. j. e. quia. a di
uinis. h est cā quare incurrit irregularitatem iste si post hanc
suspensionē celebret. siue enim suspendat a diuinis siue ab of
ficio siue ab executione officij siue a celebratione misse siue a
quolibet alio hmōi irregularis est si cōtra interdictū faciat ut
hic. s. de re iudi. cum eterni. xi. q. iij. si quis eps. secus autem
dicunt quidam z forte non male si suspēdit a pontificalibus.
quia tunc licet celebret etiā in pontificalibus. tamē nō erit ir
regularis. nam hoc iure non cauet z pene nō sunt extendēde
de pe. di. i. pene. item pontificalia non sunt de substantia ordi
nis nec officij. quia z sine eis qlibet officiū fieri pōt. itē dicūt
z si suspendit ab ingressu ecclesie. nam hoc nō est suspendere
ab officio cū etiam extra ecclesiā possit celebrari. idem etiā di
cunt si suspendit a sacramentorū participatione. z hoc exp̄sse
habes. s. de cle. ex. mi. si cele. z hoc est de iure. quia nō est or
dinis uel officij non participat sacramentis. quia etiā laici eis
participant. z idem dicūt etiam si sit priuatus a collatione sa
cramentorū. quia z collatio sacramenti alicuius ut baptismi
fit etiam per laicū. de con. di. iiij. item etiā sine aliqua solēnita
te officij conferunt sepe sacramēta ecclesie. item h licet aliqñ se
quatur a suspensione. s. quia celebrare non pōt. non est tamen
ex natura suspensionis sed ex quadā accidentali cōsequentia
z his rōnibus excōicatus minori excōicatione nō fit irregula
ris si celebrat. s. de cle. ex. mi. si cele. notorius enim fornicator
z simoniacus bene fiūt irregulares si celebrant. quia ipsi sunt
suspensi a canone licet nō ab homine in ordine suo z officio
celebrandi. ut no. s. de excess. prela. tanta. tamē diuina audire
possunt. z hoc satis expresse innuit. j. e. c. ubi dicit exequi sicut
prius. sententijs. que fiunt ab officio z bñficio uel a sacramē
tis. nam in alijs interdictis secus. de hoc no. s. de ap. ad hoc
irregularitatem. quia ergo per canones cautū erat in excōi
catis celebrantibus diuina officia scienter z in contēptu clau
um ut irregularitatē incurrant. ut. xi. q. iij. si quis eps dānat.
z. c. si quis eps in cōsilio extenditur h ad suspensos optima
ratione. quia quo ad executionē diuinorū nō est differēna in
ter excōicatos z suspensos. quia isti z illi excludunt a diuinis
sed sicut in excōicatis requiro contemptū ut irregularitas in
currat q notant illi canones. nam vnus dicit ausi fuerint. ali9
dicit p̄sumpserint. sic z in suspensis. vnde eos reddit probabi
lis ignorantia excusatos. crassa z supina ul erronea habilitat
ad dispensandū. ut. s. de cle. ex. uel depo. mi. aplice. latorem
sententie suspensū istud tēperat in epis z superioribus. j. e. q2
z ibi de hoc in glo. que forte. pontificem. s. de sen. z re iudi.
cū eterni. pena. xxxviij. di. qui ea. ubi de hoc.

Olet a non nullis p supiorem. eius q tulit sentē
tiam excōicationis. ille enim solus qui est proximus
z imediate superior excōicatori pōt ad cautelam ab
soluere siue sit eps siue archieps uel patriarcha. delegat9 uero
a superiore siue sit delegatus a papa siue alius cui cōmissum
est negociū principale uel cā appellationis etiā sub illa forma
si inuenis sententiā excōicationis latā post appellationē legi
timā denūcies eam nullā. non poterit absoluere ad cautelam
quia non est ei cōmissum. archiepi aūt nō possunt absoluere
ad cautelā subditos suffraganeorū suorū nisi quādo ad eos
appellat cum al' non habeāt iurisdictōnē in eos. vllam. quia
lata est post appellationē uel ex quacūq3 alia causa que si cēt
uera faceret nō tenere excōicationē. z tunc tm habet locū h ab
solutio ad cautelā quādo cōfitetur excōicatus excōicatorem
fuisse iudicez. sed sniam dicit nullam ex aliqua iusta cā. sed si
diceret sniam excōicationis nō tenere. quia nō erat sibi colla
ta iurisdictio per lras. quia false erant uel al' nulle. uel quia al'
iudex non erat. non habet locū absolutio ad cautelam in iu
dicio. sed si extra iudiciū consiliū anime requirat dicens. dñe
licet excōicator meus non probet se iudicē meū. z ideo ꝓnun
ciatum sit eius sniam nullā. tamē ego dubito. imo credo pro
babiliter q iurisdictionē super me habuerit. ꝯ. ei q h tutiorē
partem eligat z nō obstante sentētia lata pro se faciat se absol
ui z emendam p̄stet si pōt fieri sine iniuria alterius. tunc abso
lutionem recipiat occulte sed nō satisfaciat. z si excōicator nol
let absoluere sine satisfactione alterius iniuriosa. tunc superior
absoluat. si aūt haberet uiolentā p̄sumptionē uel conscīam q
esset suus iudex. tunc i omnē euentū petat absolutionē z etiā
satisfaciat. ar. ad p̄dicta. s. e. inquisitionē. alij dicunt q etiaz si
dicit excōicatorē non fuisse iudicē. tamē impendenda est ab
solutio ad cautelā. contradictionis. no. si cōstat legi. appel
lationē p̄cessisse sniaz excōicationis siue ex cōfessione partiū
siue alio modo nō est necessaria absolutio ad cautelā. sed pro
nunciatur sentētia nulla. s. de offi. dele. cū cōtingat. item si cō
stat appellationē nullam p̄cessisse sniaz excōicationis uel nul
lam iustam causam subiectā appella. nec tunc similit absoluē
dus est ad cautelā. imo non est audiendr3 nisi primo absol
uatur. s. e. per tuas. sed si dicat: dñe. ego appellaui z ex iusta
causa. sed non possum hoc de facili docere. tunc habet locuz
absolutio ad cautelā ut hic. premissa tamē cautione q si appa
ruerit eum iuste excōicatum q satisfaciat. s. e. vene. abil. z di
cimus q nō sufficit dicere. ego appellaui ex iusta cā: nisi cām
exprimat ut per expressionē eius melius istruat iudex ad qd
maxime laborare debet. xxx. q. ulti. iudicantē. si aūt appellās
diceret. dñe: ego appellaui ex iusta causa. sed nō possum pro
bare. tunc etiā non est danda absolutio ad cautelam. quia in
iudicijs nō ualet ueritas nisi probata. secus aūt in cōsilio aīe.
absolutionē. que uenit. s. q non statim datur absolutio qñ
cōtra petentē absolutionē ad cautelā obicit q pro manifesta
offensa est excōicatus. ut h in eadē decre. dicit. nō negatur.
uocatis tamē prius qui uocandi sunt. absolutio. ad hoc. s.
de excep. apostolice. in tex. z in glo. z maxime in glo. ex h lo
co que uidet corrigere glo. s. e. c. que incipit. quia tamē abso
lutio ad cautelam habet locū non solū in iudicio. s. e. p tuas
sed etiā extra iudiciū. s. e. venera. dūmodo excōicatus confi
teatur excōicatorem suū iudicē. sed si negaret excōicatorē suuz
iudicē. quia diceret se exemptū z propter hoc appellaret. uel
etiam sine appellatione fertur sentētia excōicationis in eum.
dicunt quidā in hoc casu q nunq3 cōpetit absolutio ad cau
telam cū ipse excōicatus dicat excōicatorē non fuisse iudicem
z si queras quō prouidebit huic excōicato ne uitet. ꝯ. quia
excōicatus uel prosequendo appellationē uel per simplicem
querimoniā petet a superiore q faciat excōicatorē de facto re
uocare sentētias sicut de facto processit uel quia exemptus ē.
z tunc oportebit eū probare exemptionē anteq3 excōicator co
gatur reuocare de facto suā sententiā uel hoc ipsum petat qui
eam protulit nō seruato ordine iuris. puta q2 noluit dare ter
minū ad producendū priuilegiū uel testes. z tunc h solo pro
bato coget reuocare de facto quantū de facto processit. z si cō
trarium dicas satis sequet magna absurditas q quicunq3 ex
cōicatus dixerit se exemptū q nō remittat ad excōicatorē sed
statim absoluat. alij tamē dicūt h dandā absolutionē ad cau
telam z nō ad suā qui de ea nō curat tanq3 a non suo iudice
prolata. tamē debet dari ad cautelā aliorū ut ei secure cōicent
z etiam ut ipse excōicatus nō patiatur lesionē ab alijs. primū
dictum magis placet. licet aliquādo raro. tamē posset ex offi
cio suo. z papa maxime de iure hēat absolutionē facere. ma
nifesta. ut si iussus noluit maleficiū emendare. ut. j. de uer. si.
ex parte. z idem puto in alijs iussibus iudicis qui in faciēdo
consistunt ut cū quis iussus rem restituere non paret. ut. ff. de
rei uen. l. qui restituere. item cū iussus exhibere non exhibet.
ut. ff. de ap. l. creditor. §. iussus. in his iussibus z similibus q
ut dixi in faciendo cōsistunt. contemptus dicit offensa que si

fuerit manifesta. necessariũ est ut ante absolutionẽ sufficiẽs p̃ staretur emenda. secus est in iussibus qui inueniendo consi stunt ... quibus contẽptus dicit contumacia. ⁊ tunc ad absolutionem faciendã uel obtinendã sufficit cautio. ⁊ idem est cũ dubia sit offensa ut hic. ⁊ in predicta decre. ex parte. octo dierum. iste terminus octo dierũ datur ad probandã manifestã offensam. i. aliqd factũ manifestũ qd in sui natura sit iniurio sum. dũmodo tale sit qd sufficeret ad faciendã excõicationez si aduersarius nihil ꝓbaret. ⁊ h̃ sufficit excõicatori uel aduersario excõicatũ probare infra octo dies. nam si probatõe hac facta uel etiã ea pendente excõicatus petat ꝓlixiorẽ terminuz ut probet q̃ non iniuriose faciebat illud pro quo excõicatus est sed utens iure suo. tũc nõ absoluet excõicatus eadẽ causa. quia infra octo dies nõ probauit manifestã iniuriã. quia nõ fuit in culpa. ĩmo aduersarius p̃stitit causam huic dilationi ⁊ maiori que etiam mihi prodesse debet intm̃ q̃ etiã si excõicatori petere põt maiores dilationes ut probet iustitiã suã super excõicatione ⁊ id mihi prodesse debet. C. de ĩ inte rest. petendo nec sufficit probare excõicatori iniuriã factam nisi probet eaz manifestam. quia sicut dicit h̃ decre. h̃ capitulũ probare debz h̃ ualet in exceptione spoliatõis ⁊ in aliis locis ubi certus ter minus p̃figit ad aliqd probandũ. itẽ uidet q̃ licet iniuria sit manifesta. sed de satisfactione est discordia. qr excõicatus dicẽ minorem satisfactõez sufficere quã excõicatori petat. uel aduer sarius. tamẽ propter hoc nõ diu est tenendus excõicatus ĩ ex cõicatione sed ad arbitriũ iudicis debet p̃stare cautionem pi gnoratitiã uel aliam ⁊ absolui. ar. s̃. de eo qui mit. in pos. cum venera. ꝓ manifesta. per h̃ dixerũt quidã q̃ si aliquis est ex cõicatus. quia ordinariũ non admisit ad uisitationẽ. petat ab solutionẽ ad cautelã dicens. domine: ego sum liber a uisitatõe per priuilegiũ uel per scripr̃. q̃ statim danda sit sibi absolutio ad cautelam. sed nobis uidet cõtra. q̃ sic probo. cõstat q̃ ma nifesta est offensa de iure pro qua iste excõicatus est. s. contu macia recipiendi ordinariũ ad uisitationẽ. s̃. de p̃scrip. cũ ex officij. ergo non debet absolui nisi p̃cedat emenda. j. de uer. si. ex parte. nec obest si dicit nõ manifesta offensa. qr dicit se p̃ uilegiatum uel p̃scripsisse cõtra ius cõmune. qr stabo iuri cõi nec eum absoluã quouscz probet se cõtra illud munitum. ⁊ h̃ satis bene sonat lr̃a ista. ⁊ idem uidet dicẽdũ quãdo petit ab solutionẽ ad cautelã ab excõicatione quã dicit la taz postap pellationẽ. non enim statim absoluet nisi primo ꝓbauerit se appellasse ex legitimis causis. s̃. de ap. romana. §. i. ⁊. ij. arti culo. super eo. s. an causa appellationis sit uera. nã q̃ꝺiu q̃ ritur an sit appellatũ uel al' dicit appellationẽ non interpositã ex iustis causis nõ est eis cõicandõ ⁊ extra iudiciũ. ar. s̃. de ap. ro. §. i. ⁊. ij. s̃. e. per tuas. nisi forte modico tẽpore dum querit aduocatos uel alias sarcinulas cõponit propter cãm. ar. ff. ex qui. ca. ma. ab hostibus. §. fi. item quãdo constat appellatuz ex legitima cã licet dicat falsa semper infra t pus q̃ põt prose qui appellationẽ. est enim cõicandũ ⁊ non postea. sed secus ẽ quãdo sententia ex alijs causis dicit nulla. puta quia dicit ex cõicatorem non iudicẽ uel se exemptũ. ⁊ tunc distinguo. quia aut qui dicit sententiã nullã: habet ius cõmune pro se. ut pu ta quia de aliena dyoc̃. ⁊ tunc pendente articulo probatõnis ⁊ an semper quouscz pronũciet sniã iusta debet ei cõicari nõ obstante tali excõicatione etiã si sit iusta sentẽtia excõicatõnis nisi esset manifestum q̃ sententia excõicatõis esset iusta. si aũt ius cõe habet cõtra se. non est ei cõicandũ nisi constaret q̃ ex cõicatio esset iniusta. ar. s̃. de ap. sollici. ⁊. c. dilect̃. in fi. ⁊. s̃. de elec. venera. ⁊ facit ad hoc. s̃. de rescrip. cũ contingat. quid au tem iur̃ sit de his que fiunt in medio tẽpore iste in quez lata ẽ sententia etiã si post pronunciet excõicatio iusta. no. s̃. de ex cep. pia. alij dicunt ⁊ ut uidet melius q̃ etiã si ius cõmune hz cõtra se iste excõicatus. tamẽ ei cõicandũ est dum est in ꝓba tõne illius articuli an sit liber uel exemptus. nã graue esset q̃ ego deberem eum uitare ut excõicatum de precepto iuris. ⁊ tamen si peteret a me consiliũ. utrum debeat petere absolutio nem tanq̃ excõicatus. ⁊ sic per consequens cõsiteatur se nõ li berum uel exemptũ in ꝓiudiciũ perpetuũ ecclesie sue deberez ei consulere q̃ non peteret absolutionẽ ne perpetuo eccle sue ꝓiudicaret. ⁊ sic per tale consiliũ qd est bonũ dans incideret ĩ maiorem excõicationem. quia cõmunicat excõicato prestãdo ei consiliũ ⁊ auxilium in eo pro quo excõicatus est. s̃. e. nup. sed oppones quõ est h̃ q̃ differs huic dare absolutionem. qr dicis manifestã offensam. ⁊ tamẽ non dimittis ei cõmunicare propter manifestã offensam. so. aliud est dimittere facere gra tiam. aliud est facere iniuriã. nam primũ. s. cessare a gratia. ꝟz ubi aliquis alij denegat illud ad qd̃ de iure cõmuni tenet. qr probabilis ⁊ quasi uehemens p̃sumptio est cõtra eum. ⁊ ideo ei propter hoc excõicato pro manifesta. ⁊ petenti absolutionẽ ad cautelã danda nõ est absolutio ad cautelaz que est tm̃ de gratia uel magis de iure gratioso. s. qd̃ inductũ est cõtra com munem rõnem. ⁊ ideo non est extendendõ. ff. de cõsu. qui nõ. nam de iure esset q̃ anteq̃ p̃beretur ei huiusmodi absolutio ad cautelam que uera absolutio est q̃ constaret de principali an esset liber an non. sed ar. cõtra. uidet in hac eadem decre. ubi dicit q̃ sine cõtradictione absolui debz. sed supple sine cõ tradictione partis aduerse. sed iudex ex causa bene debet ali quãdo ab absolutione cessare. secundũ aũt. s. facere iniuriam nunq̃ licet. sed facere iniuriã esset si ego uni parti crederẽ in preiudiciũ alterius. sed constat q̃ in hoc casu excõicatori ẽ ps ⁊ ut pars excõicauit ⁊ excõicatus est alia pars. ergo excõicari credere non decet. si aũt excõicasset ut iudex ⁊ excõicatus di ceret nullam excõicationẽ. puta quia post appellationẽ sit la ta uel quia expressit errorẽ in sentẽtia. tũc dic̃t quidã q̃ interiz quouscz constat an sententia teneat uel nõ. nõ est ei cõicandõ s̃. e. per tuas. s̃. de renũ. in p̃tia. sed nobis h̃ non uidet. naz semper quouscz excõicatus est in ꝓbando q̃ excõicatio nõ tenet: semper licet ei cõicare. nam q̃ sentẽtia iudicis sit iusta. ẽ presumendũ. ut in decre. in p̃sentia. sed q̃ sit aliqua iniuria. nõ est presumendũ in iniuriã alterius. liczet sit presumendõ quo ad denegandã gratiã. item ex p̃sumptionibus nõ est iudicandũ nec aliud in alterius preiudiciũ faciendũ. sed ex p̃sumptioni bus bene est a gratia abstinendũ. alij dicunt q̃ etiã anteq̃ in cipiant probationes recipi super cauã appellatõis an sint uer uel false. ĩmo etiã anteq̃ incipiat prosequi cãm appellationis semper q̃cunq̃ dicit ille cui obicit excõicatio. ego premisi ap pellationem admittendus est cum protestatione illa. quia alij non intelligunt secũ coeligere uel cõcelebrare si est excõicatus sed nõ repellunt eũ propter reuerentiã eius ad quẽ dicit se ap pellasse. vox tamẽ eius p̃stabit auxiliũ si iusta appellatio p̃ces sit ⁊ non al'. nisi notoriũ esset appellationẽ non tenuisse. quia tunc non solũ uox excõicati non p̃stabit suffragiũ. sed etiam uox collectoriũ qui sponte admiserũt eũ etiã cum protestatiõe nõ ualebit. s̃. de procur. c. fi. de his no. s̃. de elec. illa. s̃. de ap pel. dilec. in fi. ⁊. c. solliciti. in his aũt dubijs multũ ualet pro testatio. ut. s̃. de cõsti. cum. m. ⁊ de elec. cumana. in p̃uata aũt familiaritate ⁊ maxime in occulto. ubi nullũ fit preiudiciũ ei q̃ dicit excõicatus ex uitatione tutius est uitare eum. xxvi. q. i. quid olim. xi. q. iij. cur̃. sed in electionibus ⁊ alijs ubi fieret p̃ iudiciũ ex uitatione tutius est eũ admittere cũ protestatõe q̃ uitare. ar. vi. q. ij. c. ij. si aũt presens est quãdo excõicat uel de nunciat excõicatus ⁊ nihil dicit de appellatione p̃missa uel ꝺ al'io q̃ reddat sentẽtiã excõicationis nullaz. tunc ualet electio facta eo absente. nec cassabit propter p̃dictũ contemptũ. quia in culpa fuit q̃ de iure suo nihil protestatus est ⁊ capitulũ nõ fuit in aliqua culpa. al' aũt si contẽpta protestatõe excõicati ul denunciatione excõicatoris eligant ⁊ ualebit electio si in ueri tate erat excõicatus ⁊ cassabit si excõicatio non tenebit uel ꝓ pter precedentẽ appellationẽ uel per aliã causam. s̃. de ap. di lect̃. in fi. ĩmo plus uidet q̃ si eps excõicet aliquẽ absentẽ in p̃sentia capituli ⁊ p̃tendit iustã cãm excõicationis ⁊ ꝓtumatiã

excõicati.tamẽ capitulum citabit illũ sic excõicatum ut ueniat ad eligendũ.quia forte causas habet quare nõ teneret excõi-catio.tamen satis credo q̃ exquo ordinarius sic eum excõica uit q̃ capitulum in litteris salutationis eũ non salutabit.quia presumo pro sentẽtia ordinarij in his leuibus ⁊ paruꝫ ꝓiudi-cialibus.ar.xi.q.iij.cuꝝ.s̃.de renunci.in ꝑsentia.sed capitulũ subiunget in litteris citationis quõ ordinarius excõicauit eũ. vnde si credit excõicationẽ tenere nõ ueniat.⁊ si credit eũ non tenere ueniat.quia ipsi nõ intendunt secũ cogere si est excõi catus.item no.q̃ probatio manifeste offense cõtra petentẽ ab solutionem ad cautelã non habet locũ nisi quãdo petit abso lutionem ab excõicatione lata post appellationẽ.sed tunc ha bet locum iuste.quia probata manifesta offensa.per cõsequẽs constat q̃ appellatio nõ ualeret.s̃.de ap.cum sit.⁊.c.propo-suit.⁊ ideo talis appellatio non debet prodesse ad obtinen-dam absolutionẽ ad cautelã.qꝛ si aꝑetatur absolutio ad cau telã siue excõicatio sit lata a suo iudice.sed dicit nõ tenere ꝓ-pter expressum intollerabilẽ errorem non potest habere locũ ꝟ probatio.quia impossibile est q̃ intollerabilis error sit ma-nifesta causa quare quis iuste excõicatur.ũmo est causa male excõicationis.item si excõmunicator dicit non iudex etiam si pro manifesta offensa excõmunicaret non teneret excõicatio. ⁊ ideo anteq̃ cõstet q̃ sit iudex.non est recipienda probatio manifeste offense:nec postea.quia si est iudex:iniusta potest esse.sed non potest esse nulla nisi ab eo esset appellatũ uel nisi expressisset intollerabilem errorẽ.⁊ sic non potest peti absolu-tio ad cautelã.item no.q̃ quãdo appellãs petit absolutionẽ ad cautelã ⁊ sibi obicit manifesta offensa.oportet q̃ ꝓbet ma nifestã offensam per euidentiã facti tm̃ uel per confessionẽ in qua persteterit.quia si dicat aduersarius excõmunicati. ũmo sufficit probare offensã manifestã per probationes indu ctas in causa principali non ualet.quia illa manifestatio tolli potest per probationes que inducent in cã appellationis.sed contra petentẽ absolutionẽ ab iniusta sentẽtia sufficit probare offensam fuisse excõicatoꝛi manifesta uel per euidentiaꝫ facti uel per confessionẽ uel probationẽ.ĵ.de uer.si.cum olim.ver. gra.aliquis condẽnatus est de furto ordine iudiciario serua to.⁊ quia non parebat sententie fuit excõicatus.igitur iste ex-cõmunicatus petit ab hac sententia excõmunicationis quasi iniusta absolui.nã in hoc casu audiẽdus est excipiens.quia condemnatus ⁊ excõmunicatus est pro furto manifesto non solum per rei euidentiã uel confessionẽ.sed etiã sufficit si fur tum fuerit manifestũ per testes uel per probationes receptas coram excõicatore.ĵ.de uer.si.cum olim.sed certe ꝟ non placet quia si sententia condẽnationis ut dictũ est lata fuit contra fu rem ⁊ non fuit ab ea appellatũ.non oportet cuꝫ probare ma nifestam offensam per probationes receptas coram excõicatoꝛ quia sufficit pro notorio iuꝛ ad impediendum oĩo absolutio nem res iudicata.ĵ.de uer.si.ex parte.⁊ idẽ est si sit appellatũ ⁊ nõ est appellationẽ prosecutus.si uero fuerit appellatũ.tũc si excõicetur appellans post appellationẽ nõ tenet excõicatio.⁊ tunc absoluet ad cautelã.s̃.e.per tuas.ut ꝟ.si uero excõicetur appellans post sniam ante appellationẽ emissã.tũc officio iu dicis obtinebit reuocationẽ illius snie sicut ⁊ aliorũ grauami num que ĩ illo intermedio fierẽt.ut no.s̃.de excep.dilec.⁊ idẽ est dicendũ si appellet a mandato uel interlocutoria data cuꝫ cause cognitione.s̃.de elec.dilec.s̃.de re iudi.quẽadmoꝺ.di-cimus ergo q̃ offensa probata manifesta nõ solũ per euidẽtiã uel confessionẽ.sed etiã per probationẽ in tali casu.ſ.receptis testibus ⁊ aliis ꝓbationibus cõtra furẽ si tulit super furto sen tentiã diffinitiuã.sed si dixit excõico talẽ furẽ nisi tm̃ emenda uerit ꝓ furto.s̃.de ap.ꝓterea.nam si ꝟ fur petat absolutionẽ q̃ ab iniusta excõicatõe absoluat.excipiet cõtra eũ non soluꝫ de notorio p euidentiã facti uel p confessionẽ.sed etiã q̃ p ꝓ batõnes receptas coram excõicatore factũ est manifestũ furtũ eius.vnde nõ est absoluendus.ĵ.de uer.si.cũ olim.⁊ uidet q̃ ꝟ sit intelligendũ si a snia excõicationis nõ fuit appellatũ.qꝛ si esset appellatũ ⁊ peteret absolutionẽ ab hmõi excõicatione q̃si iniusta non obstaret ei exceptio manifeste offense p solas probationes.alij tñ aliter dicũt.ſ.quia nõ obstabit petenti ab solutionẽ exceptio manifeste offense p probatões uel per con fessionẽ.sunt etiã casus ubi probat offensa manifesta p euidẽ tiã facti uel p confessionẽ ⁊ nõ per ꝓbationes coram excõicato re receptas.ver.gra.iudex monuit aliquẽ nullo ordine iudi-ciario seruato q̃ satisfaceret de rapina.uel mandauit alicui q̃ redderet testimoniũ in aliqua causa uel aliquid aliud cõsimi le qõ quia non fecit:excõicauit eũ.excõicatus petit absolutio nem ab hmõi excõicatione.q.iniusta.quia nullus ordo ꝓces-sit excõicationẽ.bene admittet exceptio manifeste offense.ver. gra.dñe nõ debuit seruari ordo.quia rapina erat manifesta per eius cõfessionẽ uel euidentiã facti.⁊ eodẽ mõ dicet cõtra testem:nullus ordo est seruandus in producendo testẽ.ĩmo notoriũ iuꝛ est q̃ debet reddere testimoniũ nisi legitimã pro-ponat excusatiõnẽ.ideo aũt dixi q̃ ꝟ locũ habẽt ubi nõ serua tur ordo iuris.quia si seruaret mandatũ transiret in rem iudi catã.s̃.de re iudi.q̃ ad cõsultationẽ.⁊ sicut non est necesse ꝓ-bare manifestaꝫ offensam.quia sufficeret exceptio mandati a quo nõ est appellatũ.⁊ ex his apparet rõ:quare obicienti ex-ceptionẽ manifeste offense qua petentẽ absolutionẽ ad caute-lam ꝓfigit terminus octo dierũ ut ꝟ.⁊ nõ ꝓfigit talis termiꝰ obicienti exceptionẽ cõtra petentẽ absolutionẽ ab iniusta snia quia ibi modicũ fieret ꝓiudiciũ si non probaret manifestã of fensam.quia eadẽ exceptio manifeste cõpetet eidẽ qñ excõica tus appellans uolet prosequi appellationẽ.s̃.de ap.cũ sic ꝓ-posuit.sed ꝟ.ſ.qñ obicit cõtra petentẽ absolutionẽ ex iniusta snia.sed nõ admittet exceptio manifeste offense ꝑpetuũ fieret ꝓiudiciũ.quia sublata excõicatione qõ fiet nõ probata mani festa offensa decetero nõ possit ex monitione que ꝑcessit neqꝫ ex mandato facto sine ordine iudi.C.cõia pre.per totuꝫ.licet aliqñ ⁊ post absolutionẽ possit inchoare cãm ꝓncipalẽ de no uo.secus est in mandatꝫ ordine iuꝛ factis.ut aꝑuõ.alij tñ dñt q̃ idẽ terminus ꝓfiget utriqꝫ.itẽ dixerũt quidã q̃ semp non obstante aliqua exceptione manifeste offense quis absolven-dus est si uelit pignora ꝓ satisfactione apud edẽ sacrã depo-nere.quia malicijs hominum nõ est indulgendũ.sed certe ꝟ nobis nõ placet.qꝛ ꝟ non est malicia.ĩmo etiã prouidẽtia.qꝛ si non dꝫ.non nocebit ei excõicatio.s̃.de sen.ex.excõicationi. ut ꝟ.sed si nõ admittit exceptio posset malũ euenire illi cui sa tisfaciendũ est.quia si excõicatus scit se debere nõ prorogabit cãm timens confusionẽ excõicationis.qm̃ multũ prorogare posset ⁊ ꝓgaret si dictã confessionẽ non timeret.iudex aũt cui nihil ꝓbatũ est.nihil mãdare põt.in iudicijs.necessitas iuris cogit in iudicijs iudicẽ uitare excõicatũ post appellatio-nem qõ sic probo cõtra excõicatũ agentẽ excipit q̃ sit excõica tus ⁊ ipse actoꝛ confitet se esse excõicatũ si dicit excõicationeꝫ non ualere propter appel.que ꝑcessit.necesse est ergo q̃ super sedeat principali qõni excõicati qui cõfitet de exceptõe excõi-cationis quousqꝫ probet replicatõnẽ.ſ.appellationẽ legitimã ꝑcessisse.⁊ sic apparet q̃ benedicit ꝟ q̃ in iudicijs cuitet.⁊ hꝫ locũ ꝟ si excipiat de excõicatione.qꝛ si non excipiat:tenẽt cuꝫ eo q̃ fit.itẽ si iudex determinat non obstante exceptõe excõi-cationis ꝓcedendũ est.⁊ tunc ualet processus.ar.no.s̃.e.per tuas.s̃.de excep.pia.itẽꝫ necessitas iuris cogit nos dicere q̃ extra iudiciũ eos uitare nõ debemus.qꝛ ⁊ si iudex a quo ap pellatũ est.mandat q̃ cuitet.tñ ius dicit q̃ appellatõe pendẽ te nihil innouandõ est.ff.nil no.ap.pen.itẽ quicqd fit post ap pellationẽ est irritũ.s̃.de ap.ex parte.m.itẽ lite pendẽte nihil innouandũ est.ergo quousqꝫ pendet lis.an sit excõicatus nõ debet ꝓuari cõtione hominũ nec aliis iuribus suis.s̃.ut li.pẽ. a me.itẽ ĩ iudicio paratus est iudex qui cognoscit de excõica tione licet incidenter.⁊ ideo cũ statim cognosci possit.nõ ẽ pe-riculũ si ad modicũ tps differt principalis qõ.ſz exitus iudicium

non est iudex nec aliquis qui de excõicatõne diffiniat. valde magnũ esset periculũ si in oibus euitaret ꝛ etiã cõtra ius esset ut dictũ ẽst. extra iudiciũ. quereret aliquis quare aliud ī iudicio ꝛ aliud extra iudiciũ. ad qđ tres rõnes diuersitatis assigno. primo sic: periculosius excludimur ab his que extra iudiciũ fiunt q̃z ab his que in iudicijs agunt. nam si per moratoriam exceptionẽ excõicatõis ab agendo excludor differtur actio ꝛ non tollit. ꝛ ideo non magnũ preiudiciũ parti uidetur. C. de preci. impe. of. l. quot. sed si a postulando eligendo ab officijs ꝛ beneficijs expellor ꝛ in alijs grauit ledor. quia sepe cũ magna captõe a rebus nr̃is reuocamur. ff. quẽad. te. ape. l. ꝛ si quis ex signatoribus. secundo sicut facilius intelligunt iudicialia q̃z nõ iudicialia. C. de here. qm̃. ꝛ ea que sunt iuris q̃z ea que sunt facti. ff. de pe. l. quidã serui. tertio sic. cum in iudicio aliũ impetrauī leuius impedior q̃z ex iudicium ubi nullũ prosequor sed tm̃ iuri modo inuitor. intollerabilẽ. s. e. per tuas. ꝛ ibi de hoc. ꝑ manifesta. j. de uer. sig. cũ olī. glo. huic. ꝑ manifesta. s. e. c. ī gl. per h. ꝛ glo. sup eo.

Tatuimus ꝛc. nullus excõmunicare. nec in genere. puta dicendo excõico oms participantes sibi nec in spẽ. puta excõico. p. quia cõicat. J. excõmunicato. constitutionibus. s. e. nuper. Consimili. ad hoc. s. de. ex. mi. si celebrat. in fi. glo. iste. teneant. imo uidet q̃ nõ teneant licet sint iniuste. j. e. romana. §. porro. ex locatione. xi. q. iij. cum excõicato. ꝛ c. excõicatos. consimili. imo uidet q̃ non teneat lz sint iuste. j. e. romana. §. porro. nõ teneat. nõ tenet excõicatio nisi p̃cedat monitio. naz cõicans excõicato nõ est maior excõicatõne ligatus nisi in duobus casibus. unus est si crimie sibi cõicat. secundus est si premissa monitõe eũ excõicat. quia si nõ premissa monitõe excõicaret nõ teneret excõicatio qđ spãle uidet q̃ sine monitõe excõicatio teneat. sed sic ipsam proferẽs est puniendus. s. e. sacro. uel die q̃ non tenet propter facilẽ eius reuocationẽ ꝛ penã excõicatori inferendã cũ constiterit eã sic esse latã. s. de rescrip. ab excõi. ꝛ sic non tenet. quia facile reuocatur.

Via periculosum. superioribus. s. patriarchis primatibus ꝛ archiepis. excõmunicationem. s. ordinationes cõsecratões ꝛ hmõi. suspensionis. seus est in excõicatione. constitutionis. que forte dicat quicunq̃ cõtra constitutionẽ fecerit sit suspensus. s. e. cũ medicinalis. olim. caute h̃ dicit. non enim uult h̃ dicere q̃ euitet ex̃ iudiciũ. sed obseruet q̃ hactenus obseruabat. nunq̃ fuit enī obseruatũ q̃ uitarent ꝛ qui uidit testimoniũ phibuit. huic gl. uidet contra. s. e. per tuas. ubi dicat q̃ in alijs debet euitari. fz expone in alijs. i. ī iudicijs. s. e. solet. ul dic q̃ etiaz ex̃ iudicia debet euitari anteq̃ moueat litẽ sup eo qđ dixit excõicationẽ non tenere. s. e. solet. in glo. super eo ꝛc.

Omana ecclie. excõmunicatoribus. ad ipsos enim remittendi sunt absoluẽdi. s. de sen. ex. sacro. per tuas. s. de of. or. ad reꝑ. ꝛ si absoluãt non ualet absolutio. quia in hoc casu nõ habẽt iurisdictionẽ super eos ut h̃. sententie. bene dicit sententie. nam si canonẽ fecisset illo ligarent omnes. ut no. s. e. a nobis. generaliter. taliter excõico omnes qui fecerint furtũ. in specie. puta excõico. p. q edificat uel edificauit in cimiterio ecclesie. in genere puta excõico omẽs qui edificant uel edificauerint in cimiterio ecclie. mora quia si prefixo termino neglexit satisfacere. iuste potest in eũ ferri sententia hmõi. excõico. p. nisi usq̃ ad talẽ diẽ satisfecerit uel culpa. puta quia negligẽtes erant aliqui epi uel derici officia sua facere in suis ecclesijs. tunc bene ferꝛ hmõi sntia. excõi co omnes qui non interfuerint suis officijs. offensa. puta si quis tenuisset concubinã a qua diuisus est iuste ferꝛ in euz h̃ sntia. excõico te si ulterius tenueris eã. s. de testi. constitutis. causa. s. de testi. constitutis. in prin. iusta est excõicatio. excõi co omnes illos qui sunt cruce signati si nõ portãt publice crucem: h̃ enim ex cã fit ut alij eorũ exẽplo animent ad sumendũ crucem. est etiã iusta hmõi sntia cõtra tollerantes hereticos ꝛ cõsimiles. s. de here. excõicamus. §. credentes. ꝛ. xxiij. q. iij. si habes. in uniuersitatem. ex hac enim sequit absurditas q̃ puer unius diei incidit ī hãc excõicationem ꝛ ille qui absens est. sed iuste sic fertur sntia. excõico omẽs illos de hac uniuersitate qui fuerunt rebelles modo mandato. sententia aũt intdicti iuste fertur in uniuersitatẽ. que fertur pro delicto alterius. xvi. q. vij. sicut deũ. j. de spon. non est. culpabilis. dicũt quidam q̃ etiã ī iustos culpabiles nõ ferꝛ sententia excõicatiõis nisi primo moneant ꝛ cõtra eos causa cognita procedat. quia alia est causa capituli uel uniuersitatis q̃z sit cã canonicorũ. ij. q. i. nemo. s. e. sacro. xii. q. ij. qui manumittit. causa enim uniuersitatis põt esse. quia nõ cõparet in iudicio uel q̃ nõ recipiunt aliquẽ in canonicũ ꝛ bui. causa aũt personarũ culpabiliũ de collegio non est h̃. quia ipsi nõ spãliter uocant. imo si cõparerent non admitterent ad respondendũ pro capitulo sine mandato. item ipsi non possent nec deberẽt aliquẽ recipere in canonicũ sine capitulo. alij dicunt ꝛ forte melius q̃ aucte huius decre. sine alia monitione ꝛ causе cognitõe nominati possunt excõmunicare illos quos culpabiles norũt. sed si nõ eẽt eis notum non deberet sntiam excõicationis in quemq̃z ferri nisi premissa monitione. ij. q. i. nos in quẽq̃z. ꝛ c. nemo. sed q̃ ritur an appellatio capituli q̃ habet causam possit canonicis ut decetero cõtra eos non ualeat ferre sententiã. ꝛ. si delegat erat iudex. non uidet q̃ decetero possit in aliquẽ de capitulo sententiã ferre etiam si ante ap. culpabilis extitisset. quia in eũ poterat iuste excõicationis sentẽtia ferri. quia sublato pncipali tollit accessoriũ. s. de consti. translato. itẽ quia per iustã ap. desinit esse iudex ꝛ in pncipali ꝛ in accessorijs. si aũt esset ordinarius ꝛ ab eo esset in aliquo negocio appellatũ a capitulo cũ illud negociũ per ap. sit ad superius auditoriũ delatũ ulterius occasione istius negocij non poterit in aliquẽ de canonicis sntiam excõicationis proferre. iij. q. vi. dudũ. melius in. c. multũ. s. de offi. leg. licet. sed quid si ordinarius uel delegat in aliquẽ de capitulo post ap. legitimã tulerit sentẽtiã excõicationis de facto. nunquid capitulũ potest petere sntiam contra hunc canonicũ latã pronũciari nullã. ꝛ. si eius interest uel qz de mandato capituli fecit canonicũ. quare in eũ est sentẽtia excõicationis lata. uel quia diffamat capitulũ. quia suus canonicus sic denunciat excõicatus uel ex alia iusta causa q̃ bene põt implorare officiũ iudicis ut sntia nũciet nulla. ar. ff. đ fer. l. i. sed si uellet capitulũ sntiam excõicationis in suũ canonicũ latam occasione capituli dicere iniustã. h̃ dicũt quidã nõ posse fieri. quia absolutio non debet dari nisi petẽti. ꝛ h̃ quidẽ dictum est de canonicis excõicatis pro capitulis. h̃ idem dicendum est de rectoribus ciuitatũ excõicatis pro ciuitatibus. ex isto loco satis apparet q̃ si littere impetrent cõtra aliqđ capitulũ q̃ cogantur ad alicuius receptionẽ. tamẽ delegatus compellet singulos canonicos ad receptionẽ ipsius. licet littere tamen cõtra capitulũ ꝛ non cõtra singulos canonicos sint impetrate. ꝛ h̃ est ea ratione. quia quãdo mãdat q̃ capitulũ aliquid faciat. intelligendũ est q̃ canonici ꝛ alia mẽbra capituli illud faciant. s. de preben. pro illorũ. quia capitulũ qđ est nomen intellectuale ꝛ res incorporalis nihil facere põt nisi p mẽbra sua. idem uidet q̃ si mandet delegato q̃ cogat uniuersitatem facere solutionẽ debiti uel uenditionẽ uel permutationez uel quicquid aliud simile. cogẽda sũt membra eius illi facto prestare cõsensum expressum. ꝛ sic de omibus alijs que cõsistunt in facto que per uniuersitatẽ fieri non possunt. de extraneo autem an posset impedire uniuersitatẽ adimplere qđ dz. no. s. de offi. dele. sane quia. cõtra predicta uidet. xij. q. ij. qui manumittit. so. leuis est. quia uniuersitas bene potest habere libellũ ꝛ agere ꝛ cõuenīri per procuratorẽ suũ. sed consensum alicuius facto prestare pro aliquo suo mẽbro nõ potest cum consensus corporis nec corpus habeat. sed in predictis casibus uidet q̃ si alicui cõmissa est cã uniuersitatis alicuius q̃

per dele.ubi expediret cogenda essent membra vniuersitatis prestare consensum in faciendo procur.uel alia cõsimilia.

Electo fil'.repellere.s.e.c.iij.§.si uero.i.d.ius naturale.decano.non solũ clerico sed etiã laico licet se tueri.etiam si iudex suus ordinarius ordine iudiciario non seruato iniuriat sibi in rebus uel persona.C.d iur fis.l.fi.credimus ordinariũ processũ etiã qui fit per modũ inquisitionis.s.de accu.sup his.s.de offi.or.c.i.z h est processus legitimus z per seculares.l.aũt.de coll.§.iubemus.ff.de offi.presi.cõgruit.iniurioſe.repete que diximus.s.de fo.cõpe.uerũ.ecclesiastico.s.snia excõicatõis.xxiij.q.iij.corripiant.xvi.q.i.c.i.presertim.idẽ est si nulla alia cã uel excõicatio pcessisset.z quidem.no.optimaz rõnem.cũ liceat.xxiij.q.iij.fortitudo.z.c.se.,pfecto.imo multo fortius.temporalem.iurisdictionẽ uel rẽ uel iniuriã.defensione.s.snia excõicationis uel interdicti.et temporalem.s.defensionez armorum uel iurisdictionẽ tpalem.xcvi.di.c.fi.s.de offi.or.c.i.z ecclesiasticis.dũ tñ spũalis gladius nõ exerceat nec p sua nec pro aliena iniuria nisi cõtra hoies sue iurisdictionis.materialis tamẽ defensio pro se z pro alijs bene põt exerceri etiã in homines cuiuscũqz iurisdictionis.item dicũt quidã q etiã incontinenti raptor non posset excõicari pro rapina facta nisi monitione pmissa.tamẽ melius uidet q si rapina est manifesta cũ iusta causa subsit statim põt excõicari nisi incõtinenti eã restituat si est psens uel si nõ est ibi infra certũ tps qd duxerit pfigendũ.j.de sen.ex.romana.§.caueant.ff.de rei ven.si res mobilis.z.l.se.ad inuicem.nec tñ propter hoc licet laicis uel clericis defendere aliquos suos quos crederent iuste excõicatos uel procerto scirent iuuare cõtra excõicatorẽ.s.ut cogerẽt excõicatorem relaxare sniam uel etiã cessare a denũciatõe excõicationis.quia nec etiã liceret eisdem cogere iudicẽ secularem suã sniam relaxare.qd enim dicit h dec.habet locũ maxime ubi corporalis uiolẽtia infert z nõ ubi uerbalis.si aũt prelatus excõicaret aliquẽ si oppressũ iuuaret iuste cã uel armis materialibus uel alio mõ cũ snia sit sub cõditione:appellet.z postea iuuet eũ.s.de ap.preterea.

Venerabilib' archiepiscopo ex suo ,pcedens officio.s.de ap.cũ spali.§.fi.et appellatum.post excõicationem.quia per ap.non suspendit excõicatio.s.de offi.or.ad reprimendã.exceptis casibus.s.de ap.romana.§.q si oportet.,p manifesta.j.de uer.si.ex parte.proposita querimonia.uel supplicationis siue in inte.resti.que supplicat uel petat se restitui ad cãm agendã siue penaruz expensarum.ut plene no.s.de procur.querelã.z.s.de ĩmu.ecc.ex lris.uel appellationis per quã dicat reuocandã sniam.C.quõ z qñ iudi.ab eo.cõi eniz iure cũ sentẽtia transierit in rem iudicatã sibi subueniri nõ põt.idem uidet si tñ excõicationis sentẽtia lata esset simpliciter excõico petrũ.quia fuit cõtumax in tali termino.h enim snia licet nõ sit diffinitiua.tamẽ si non est appellatũ transit in rem iudicatã.s.de re iudi.q ad ꝓsul.quo ad h q sup expens z cõtumacia excusanda ulterius non audiat semp absoluet ,p absolutione petenda.qz nunqz quo minus absolutio detur satisfacienti transit in rẽ iudicatã.nec pandi.C.de iudi.sancimus.in itinere captus.ff.si qs cau.l.ij.minime cõpareret.ff.de re iudi.ꝓtumacia.z hoc ipsũ quia ubicunqz iudex superior nõ põt absoluere uel condẽnare in causa propria excõicatio lata est absoluere debet excõicatum.s.de offi.del.cuz contingat.nisi obiceret de manifesta offensa ut pdictũ est.ilico ,pnuntiare.sed probatio appellãtis recipi sup ueritate cause.s.de ap.interposita..ad cautelã quia dubitat an sentẽtia excõicationis teneat.s.e.solet.

Omana ꝛc.subiectis.ĩmediate.s.e.a nobis.prima glo.i hac glo.secus.iniustas.imo uidet q ipo iure sint nulle.s.e.statuimus.caueant.cõtra.ar.s.de ap.constitutis.proferre.s.de offi.or.si sacerdos.in tex.z in glo.z.s.de ap.pterea.ij.glo.hodie.exprimant.s.e.cũ medicinalis.vniuersitatis.cõtra.ar.s.e.riso.ibi soluit.,phibemus.ad hoc.s.e.grauem.glo.iste.spales persone.

De uerborum significatione. Rubri

Am et rex nabucho:

proauus.ff.e.si appellatum.§. libellorũ

Am et ego ꝛc.dicit salamon.quar uerba aug.fratrem.priusq eũ aliũ filiuz habuit de bsabee qui mortuus fuit.quia ille.b vult dicere.quia ita cito mortuus est q nec etiam ei nomẽ impositũ est nec natus uidetur.

Quod dicitur.

Oseph.

Ntelligentiam res.i.intellectus.ff.de suppl.le.labeo.xxxi.q.i.quomodo.ff.de reb'.dubi.in ambi.xxij.q.v.bu.

Jhil.

Ropterea si prolixam.ff.de fun.gnqz.leg.cum delamonis.§.cum fundo.

Vamuis omnes quandam.spãliter.q.d.quãuis omnes qui presunt rite uocent ppositi.ppositura tamen est nomen spãlis dignitatis.

Ous forum.bis partibus cõsistit iudiciũ tanqz ab ordinantibus.nam negocia partiũ.leges aduocatoruz z iudicia iudicũ adornatũ forũ.quo venit h vult dicere causa dicit a casu.vnde uenit cã sicut de uenditione oritur cã inter emptorẽ z uenditorẽ.enim.supple.causa uocatur.quid sit iudiciũ.negotiũ.qd sit negociũ.lis ante quid sit lis.iurgium.quid sit iurgium.causa.quid sit causa argumentum.quid sit argumentũ.probatio.quid sit probatio.in omni.que persone querunt in iudicio.iudex.quid sit iudex.accusator.qd sit accusator.reus.qd sit reus.testis quid sit testis.testes autem.que considerent in testib'.non femina.in testamẽtis enim z criminalibus causis testis esse non põt.insti.de testa.§.testes.ij.q.vi.epi.xxiiij.q.v.mulierẽ.

Actum scriptura.quia sepe fit cũ scriptura.sed z sine ea tenet.

Us dictum est.

Ausa carpẽ.licitis.de hoc no.s.de deci.ex transmisse.s.de sen.ex.cum volun.glo.no.elymosinas.

Uesiuit.

A bis que ambiguitatem partis.nõ tamẽ credimus lit conte.necessariã.diffinimus.no.sniam ferri super interpretatione.

Lim tibi z manualia.s.que quotidie dant ut ,p exequijs mortuorũ z hmõi.moliuntur.uolebant enim nomine prebende que tm̃ pñtibus dat ea tm̃ intelligere que in uictu consistunt.z male cõprehendit enim z ea que uestitus sunt.dũmodo tm̃ residentib' dent.interpretanda.de hoc no.j.e.cãm.s.de dona.per tuas.z.c.cuz dilectus.intellectum.priuilegia enim in dubijs recipiunt intellectum fm intentionẽ cõcedentis.j.e.dilecto.s.de rescrip.mandatum.z.c.se.ff.de reg.iur.neracius.z ita q non trahant ad iniquitatẽ uel grauamen alterius.ff.de vul.sub.ex facto.z debes scire q ubi dans priuilegiũ respondet de intentõne sua.non est necesse partibus pñtibus fieri ut h.z facit pudiciũ p tibus talis interpretatio z ad eã obseruandã coguntur ut h.j.e ex parte ura.z h proprie declaratio dicit.ff.de te.heredes.§.i z h in priuil.sed si sniaz ferat uel aliquid aliud d iur faciebat non est sua interpretatio.quia functus ẽ suo officio.s.de of.dele.c.in litteris.item qñqz fit interpretatio fm propriã vboz significationẽ fm q habes fere per totũ hunc ti.z i.ff.z.C.z h interpretatio fit z nõ pñtibus partibus z extra iudiciũ.nec p talẽ interpretationẽ coguntur partes ad seruandã interptationẽ

nec eis preiudicat. ⁊ est ea ratio. quia leges ⁊ uerba legis ⁊ ultimarum uoluntatū ⁊ contractuū ⁊ priuil. recipiunt qñq; int' pretatione a cosuetudine cōtra uerbi propriā significationez. ut. ff. dele. si de interpre. ⁊. l. se. ⁊. l. minime. ⁊. l. ergo. ⁊ h interp̄tatio tm̄ ad principē pertinere uideť. ⁊ ideo semp remanet eis saluū ius suū. nec fit eis preiudiciū per talē interpretationem. pōt aūt ⁊ hec interpretatio fieri partibus pn̄tibus. ⁊ tunc preiudicat partibus. ut no. s. e. c. prox. ar. ad h. ff. quis or. i bo. pos. ser. l. ij. §. i. ⁊. ij. melius credimus q; quelibet interpretatō obsit partibus quo ad hoc q; seruēt interpretatōes pape. nisi alio iure iuuent. j. e. uenerabilis. s. de decī. ex multis. ⁊ de of. or. duo. est aūt alia interpretatio cuiuslibz iudicis. s. qñ iudex interpretat uerbū legis uel cōtractus in eam que coram eo uertitur. s. de postu. c. i. ff. dele. non possunt. ⁊ h debet fieri p̄ub' p̄sentibus ⁊ prehabita copia defendendi utriq; parti. j. e. uenerabil. xxx. q. v. indicantē. ⁊ ideo ad eā que interpretata sunt coguntť partes. ⁊ hec uera sunt in interpretationibus. modificatio aūt priuilegij non debet fieri nisi partibus p̄sentibus ⁊ etiam cōsentientibus. s. de decī. nuper. q̄uis si nollet cōsentire eis inuitis dans priuil. posset illud modificare ex iusta cā. ar. s. de excess. pla. c. ij. ⁊ no. s. ut ec. be. ut nr̄m. in fi. nec cōtra dicit decre. s. de decī. ex parte. quia ibi nō fuerunt modificata priuilegia illis qui habebāt. sed ille propter magis moderata priuil. dabat de nouo monachis quā sui antecessores fecerant. iste aūt modificationes nō fiunt li. pen. nec fiunt nisi petente eo cuius interest. s. de li. pē. dilectis. s. de te. cām. interp̄tationes aūt fiunt sine lite ⁊ lite pendēte ⁊ petente eo cuius nihil interest ut habes h ⁊ in multis iuribus h allegat. s. d' sen. ex. inter alia. s. de si. per tuas. ubi satis apparet nō esse rñsum illis quorū intererāt. pōt aūt ea rō esse quare nō seruat ordo iuris in interp̄tationibus. quia est notoriū de iure. dicit enim sic interpretanda uerba iuris uel p̄uilegia ⁊ cōtractus ul' testi. ⁊ exaduerso. cōtra. cum ergo ius h diffiniat ⁊ non sit necesse probatio facti. nec fiat preiudiciū partibus. ut. s. dictū est. nō seruabit ordo iuris. ut no. s. de cōsue. cū inter uos. interpretanda. ad expositionē istius decre. optime facit. s. de p̄ben. dilectus filius. in glo. illa. sed nonne.

Um in partibus. ex his uerbis. ar. sumpto a contrario sensu dicebant isti priuilegiū q; si non eēt generale interdictū. puta regnū uel prouincia qd licebat eis more solito. s. aptis ianuis ⁊ alta uoce celebrar diuina.

Um tibi de benignitate indultum. h dec'. non habet locū ubi quis habet ascendentes uel descendentes uel etiā collaterales consanguineos. tūc enī consanguinei tm̄ succedēt. xij. q. ult. c. ult. ⁊. q. ij. c. i. utē si nullos consanguineos habet nō habet locū h dec'. quia succedit ecclesia. xij. q. iij. quicunq;. s. de succes. abintest. c. i. item non habet locū ubi deputauit certā personā per quā bona cius dispensarenť. quia tunc ille dispensabit non alius. s. de test. tua in auť. de ecc'. ti. §. si quis. C. de epi. ⁊ c. nulli. pōt ergo habere locū ubi bona sua in pias causas erogari p̄cepit nec designauit personā per quā h fierent uel designat sed negligentem. in his enim casibus licet per ep̄m dyoc. fieri debeant. ut in. l. pre alleg. tamē de spāli gratia papa h alijs indulgere pōt q̄ius h alijs non indulgeat sed tm̄ ep̄o cui scribit ⁊ non est h spālis gratia sed ius cōe. uel forte est specialis gratia. quia archidi. ⁊ alij habebant de cōsuetudine.

Um clerici. in prelatione constituti ⁊ etiā alij si est consuetudo. fideľ. hoc iuramentum obtinet tm̄ ius obedientie uel fidelitatis uel homagij qd' pro spūalibus non est p̄standū. s. de si. ex dili. j. ti. prox. c. fi. hoc aūt iuramentū pro spūalibus p̄stabat. ⁊ ideo cōiter tenent h iuramento non tm̄ ep̄o sed etiā capitulo. spūalia enim iura nō sūt diuisa inter ep̄m ⁊ capitulū. vnde d' cōsensu capituli facere dz ⁊ si aliqui laici uel clerici iurarent ep̄o fidelitatē pro aliquibus tēporalibus que ep̄s habet segregata a capitulo. nullatenus tenerctur capitulo uel econuerso. s. de rescrip. edoceri. capitulum. no. per ecclesiā hic intelligi capitulū maioris ecclesie. lx iij. di. §. ult. x. q. i. antiquos. qñq; aūt intelligit tm̄ eps. vij. q. i scire. qñq; uiri ecclesiastici. lxiij. di. c. i. aplica. quādoq; quelibet ecclesia. s. de testa. relatū. s. de usu pa. cum super. qñq; cōgregatio fideliū. de con. di. i. ecclesia.

Uerenti circumstantijs. s. de offi. dele. sane. pasto. l. di. contumaces.

Uid p noual'. quis locus dicat nouale. quere ex e. ueniens. §. illū. anno. ff. de uer. si. silua. §. nouale. quādoq; dicit silua que rumpit. ff. de ter. a. l. ul. ff. de pe. here. utiles. extirpatis. s. e. c. i. de nouo. i. post priuil. impetratū. ar. s. de priuil. dudū. uel etiā ante. ut ibi no. uel aliter ut no. in glo. h posita. no. q; h. memoria. no. q; h probatio nō incumbit priuilegiato si nō sit in possessione. ⁊ qui agit petitorio etiā debet probare q; ab eo tēpore quo habuit p̄uilegiū facta sunt noualia. extendit enim tm̄ priuilegiū ad futura noualia cum ille sit sanus intellectus priuilegij ubi nihil ul' parū partibus preiudicet. ut no. s. e. olim. alij aliter dicūt. ut no. s. de priuil. dudū. sed si expresse uellet ⁊ diceret q; etiā de anteriorib' noualib' haberet. mihi uideť q; illa appellaret noualia que a. x. an. citra culta fuerūt. tanto enim tp̄e adducit cōsuetudo ⁊ seruitus cōtinua. ff. si ser. uen. si quis. C. de fui. l. ij. ⁊ si. item oportet eū probare qd' ante tēpus illud. x. an. nouum in quo cepit modo coli tanto tēpore fuit incultū q; non extat memoria q; culta fuerat. ⁊ debet sic dicere testis ut quid' dicunt. licet nobis nō placet. nos uidimus q; h possessio fuit inculta. xl. an. ad minus. ⁊ postea adicient de ulteriori tēpore h modo. nos etiā non audiuimus nec uidimus qñ culta fuerit h possessio nec uidimus. uel audiuimus eos qui uiderint uel audiuerūt qñ predicta possessio culta fuerit. uel melius de bēt dicere oium esse opinionem uel cōem se nō uidisse uel audisse eos qui uiderint uel audierint qñ culta fuit h possessio. ff. de proba. si arbit'. sed dices ergo h eodē mō probabo legē datam a moyse ⁊ salsma choze dathan ⁊ abizon. ar. vij. q. i. de niq;. sed si h dicit: multe absurditates ⁊ impietates ne dum d' alijs sed ⁊ de xp̄o probari p̄nt. ⁊ iccirco nō est ita laxe accipiēdum. sed sic restringendū est. non uidimus eos qui uiderint ⁊ h leue est. nec eos qui audierint suo tēpore factū. i. in cōmuni opinione hēbat q; possessio de qua agit nō colebat. sedludis ⁊ transeuntibus bestijs uel paludibus patebat. si autem uelles adicere nō uidimus nec audiuimus illos qui uiderit uel audiuerint suo tēpore uel etiā ante tēpus eorū factū. male intelligeres ⁊ predicte absurditates ⁊ multe alie sequerenť. sed exaduerso. s. ex parte negātis decimas ⁊ negantis noualē p̄t probari contrariū. s. per testes qui sic dicūt. nos audiuimus dicentes q; audiuerant eos qui audiuerāt alios dicētes possessionē de qua agit cultā fuisse suo tp̄e. i. in cōi opinione habebat ⁊ nō dubitabat eam esse cultā. ff. de aqua plu. ar. in sūma. in prin. ⁊ §. fi. sed queres si suā intentionē utraq; pars p̄bauit qui testes alijs preferenť. q̄. cuz testes fin ea que dixim' debeant dicere cōem opinionē esse possessionē cultā uel non cultā illi testes p̄ferenť qui meliores sunt ⁊ uerisimiliora dicūt iij. q. ij. in prin. sed si testes dicerent nō esse cōem opinionem q; culta esset h p̄ualent pauci testes asserentes cōem opinionē q; culta fuisset multis qui negarēt cōem opinionē. quia negātis. ꝛc. vi. q. iij. actor. ad hoc facit. s. de proba. tcio. non autē sufficit ab uno audisse sed a pluribus. s. de testi. licz. ⁊ ualet h p̄scriptio in seruitutibus ⁊ iuribus que nec cōtinuā uel quasi cōtinuā causam bñt. de quibus no. s. de p̄scrip. de quarta. ⁊ non habet locū h probatio nisi ubi habeť expressū in iure q; debet probare p̄scriptionem cuius nō extat memoria. tali. s. agro inculto. de quo. quia pōt esse q; fuit incultus sed nō infructuosus ⁊ de eius fructibus ecclesia percipiebat decimas. ⁊ sic apparet q; dicit noualē. quia de infructuoso fit fructuosus ⁊ non quia de inculto factus ē cultus. uel dic ⁊ melius q; etiā

si erant aliqua nemora uel pascua qui p̄mo aliquē fructū ferebant sed modicū. puta modicam babebaz ⁊ pauca ligna. ⁊ si post de eisdem nemoribus fiat terra culta. bene habebit inde decimas ille qui p̄uilegiatus est super decimis noualiū. ⁊ si parrochialis ecclesia p̄mo habebat illas paucas decimas q̄ colligebant de pascuis ⁊ nemoribus. sed si p̄ius parrochial' ecclesia magnas decimas inde haberet. tunc ad eas non extēderetur p̄uilegiū. ⁊ sic expresse uidet uelle lr̄a huius dec̄. de quo. ista decre. expone. ubi diximus. s̄. de p̄uil'. c. ulti.

Enerabili protectione. i. gubernatōe. ⁊ q̄ sibi de tēporalibus rñdet. ⁊ h̄ ipsum factū fuit de spāli auctoritate pape. suis. epi. de canonicis. sancte crucis suo. epi. p̄uilegij. forte p̄uilegium impetrauerat monasterium sancte crucis q̄ in monasterio de arrau ad eū spectante posset priorē instituere de fratribus suis qđ nō impetrasset si dixisset q̄ eps epalia iura ibi haberet cum inter epalia iura sit institutio prioris. s̄. de offi. or. cōquerente. s̄. de capel. mo. c. i. item in eodem p̄uilegio p̄tinebat salua debita reuerētia matrici ecclesie qđ uerbū maliciose interpretat'. appellantes maiorem ecclesiam non episcopalē sed romanā.

Ex parte tc̄. latro. i. satisfactio uel emenda ꝺ latrone damnato uel recte homo culpa rei mortuus petitur. ff. de uer. ob. si seruū. §. ul. condēnatio aūt nō fiet nisi in extimatione. ar. cōtra. s̄. de accu. qualit'. ij. sed illud obtinet ubi bene p̄ōt ferri sentētia fm petitionē. alioquin p̄ōt aliquādo a petitione diuertere ut in iudicio finiūregun. ff. si. re. l. ij. ⁊. iij. de parendo. coraz ordi. iudice sicut ex debito tenebatur ul cora canonicis carnot'. q̄ ex superbabūdanti erat uel dic q̄ erat de mero iure cum delictū cōmissum esset in ur̄a iurisdictionis canonicorum. offerret. coram ordi. iudi. ut. s̄. fecerunt. sed dices nonne h̄ ipso q̄ iniam tulerat i causa sua iniusta erat. C. ne quis in cā. s. l. i. iiij. q. iij. c. i. ℟. psequamur h̄ materiam a remotioribus si iniuria manifesta sit. papa p̄ōt eam uendicare. xxiij. q. iij. guillelmus. ⁊. c. se. ⁊ p̄ōt etiā si ē occulta facere inquiri de ea. C. si quis imp. ma. l. i. sed si inferiori prelato fiat iniuria uel uerberibus uel cōtumelijs si est manifesta iniuria. uidet q̄ similiter posset eā in subditos uendicare. s. excōicando ⁊ deponendo. ar. ij. q. ij. si quis. ⁊. s̄. de of. or. irrefra. ⁊ in p̄alle. c. guill'. si aūt est occulta offensa non uendicabit eam. sed poterit eum apud superiorez accusare uel denunciare ⁊ nō punire. C. ne quis in cā. s. ius sibi di. l. i. s̄. ꝺ of. dele. statuimus. nam in precedenti casu cū offensa sit notoria. ⁊ notoria probatione nō egeant. ij. q. i. manifesta. s̄. de ap. cuz sit romana. nec ibi necessaria sit sententia super crimine uel iniuria que notoria est. nō est h̄ iudex in cā sua sed executor pene q̄ bene p̄ōt quis esse in sua cā. quia recusari non p̄ōt. s̄. de app. nouit. hoc modo uidet dicendū si agit' de iniurijs. sed si agitur de rebus uel iuribus. tunc sic est procedendū. qz si papa contra aliū uel alios cōtra eū mouet qōnem super rebus uel iuribus aliquibus eligant' arbitri utrinq̄ ut iudiciū ꝓcedat sine suspitione. ar. xi. q. i. si clericus. iij. q. v. quia suspecti. ⁊ licet sit honestū: non negamus tamē quin alicui possit cās hmōi delegare. ar. ad hoc. quia imperator cās suas ⁊ imperij facit tractari per procuratores suos qui sunt ab eo dati iudices. licet ipsi sint ordinarij. C. ubi cau. fi. per totū. C. si aduer. fis. l. i. ⁊. ij. sed non uideo rōnem quare uitet suspitio si sunt ordinarij. ⁊ non uitet si sunt deleg. cū utriq̄ sint ab eo dati. imo procur'. tanq̄ magis familiares magis debēt haberi suspecti. ⁊ sic optinet de ꝓsuetudine q̄ papa hmōi causas delegat alijs si aūt aliquis uellet pape crimen obicere. de hoc nullus p̄ōt cognoscere. ix. q. iij. facta aliorum. nisi de hereti. xl. di. si papa. item qñ ꝺ potestate eius agit' uel de sentētijs eius. nullus nisi ipse solus cognoscit. ix. q. iij. isti sunt nemo. ⁊. c. se. si aūt epus uel alius inferior prelatus agat de iuribus uel rebus suis uel cōtra eum agit' cora cōpetenti iudice h̄ agi debet. C. si ante cō pe. iudi. p totū. xi. q. i. si clericus. ⁊ si ipse prelatus super suis iuribus iudicat uel arbitret non ualet. C. ne quis in sua cā. l. i. C. de arbi. l. pe. nisi notoriū esset q̄ aliqs iniuriose iura alicui' prelati occuparet uel retineret. nam tunc licet nō possit cognoscere nec debeat. quia notoriū est. ij. q. i. manifesta. tamē habz notoriū sacrilegiū monitione p̄missa excōicare p̄ōt ⁊ al' punir̄ ij. q. vij. si quis erga. ⁊. c. si quis. sed si dum monet uel al' dicit cōuentus: ego non sum de iurisdictione tua. ego enī sum a te exemptus uel non debeo tibi h̄ iura. puta decimas uel mortuaria uel hmōi. tunc prelatus debet ei dicere q̄ si super h̄ habz p̄uilegiū uel instrumentū qđ illud ostendat. ⁊ si illud ostenderit. non est ulterius p̄lati iudicare utrū uerū uel falsum sit p̄uilegiū uel an ei derogatū sit. sed debet supersedere ⁊ cora superiore agere de iure suo. quia non est res notoria. sed iam ꝓbabilis negatione facta est res dubia. C. qui. ad lib. ꝓda. nō licet. l. iij. ⁊ ideo excōicari non p̄ōt nisi causa probet cora superiore. ij. q. i. nemo. ⁊ si excōicauit q̄si iniuste excōicans puniet ⁊ sententia sine difficultate relaxabit. s̄. de sen. ex. sacro. etiam si in ueritate esset subditus. ⁊ etiā si iura denegata debent. sed si esset exēptus sentētia pronunciet nulla. sed iste siue sit exēptus siue non. siue dubitet prudent' fr̄ iet si appellaret postq̄ p̄uilegiū exhibuerit ne ulterius cōtra eū procedat. ⁊ sic nō tenebit quicquid post fecerit. s̄. de ap. ad audi. ⁊ ualet h̄ appellatio etiā a futuro grauamine. quia est extra iudiciū. ut no. s̄. de ap. consuluit. si aūt non ostendit p̄uilegiū sed dicat se habere p̄uilegiū uel instrumenta alibi uel testes uel probatiōes alias. tunc si id qđ petit a prelato notoriuz est deberi de iure uel de facto. ut quia petit decimas sue parrochie poterit eum excōicare non obstante improbabili negatione que non facit rem dubiam. dato tamē p̄ius sibi aliquo termino ad probādum de iure suo. quia si contrariū diceret facile esset cuiq̄ iurisdictionem fraudare. sed superior iudex excōicato petēti absolutionē ad cautelā dabit p̄stita cautione de parendo eccl̄ie mādatis. ⁊ p̄stita absolutione queret quare nō dedit decimas uel aliud qđ notū est de iure deberi. ⁊ si probauerit iustā causam denegationis. absoluet eū a p̄ceptis. ⁊ si non probauerit condēnabit eū. nam p̄sumptio in h̄ casu transfert in eū onus probatōnis. ut al' no. s̄. de p̄sump. illud. ⁊ qui illud negat qđ de iure debet. illud probare debet. ff. de proba. ab ea. ⁊ qz notorium iuris est. sufficit hūc ordinē seruari. sicut apparet in p̄alle. l. que aliū ordinē seruari nō precepit nisi q̄ probet. ar. ad h̄. quia nō seruat' ordo iuris in notorio facti nec in notorio iuris. sed dices nōne iste prelatus in omnē casū debebat cognoscere an sua esset iurisdictio ⁊ an falsum esset p̄uilegium ⁊ an esset exemptus. s̄. de rescrip. sup lr̄is. ff. de iudi. si quis ex. ℟. quia tunc habet locū q̄ iudex debet cognoscere an sit iudex. qñ int' partes cōtendit de hoc q̄ unus dicit iudici. vos estis iudex ⁊ rescriptū est uerū. ⁊ alius dicit contrariū. quia tūc nō iudicat in propria cā sed in aliena. ff. qñ ap. sit. l. i. §. i propria sed secus est qñ iudex prosequit' suā cām. qual' est in supioribus casibus. utrū aūt exēptus sit uel nō. uel utrū p̄uilegium sit uerū uel falsum uel aliquid aliud q̄ tangat p̄incipalē cām de his cognoscere nō debet. quia iam esset iudex in cā sua q̄ esse non debet. p̄uilegiū aūt de quo h̄ dec̄. loquit': restringi debet ut illi tm̄ auēte eius excōicari possint qui notorie cōtra ecclesiam deliquerunt. ar. s̄. ꝺ offi. del'. statuimus. stulte aūt faceret eps si in illo casu ubi sibi nō exhibet p̄uilegiū petēt arbitros. nec est ꝺ inf̄ q̄ petat. quia illud. c. si clericus. loquitur qñ p̄latus uult cōuenire subditū. sed h̄ nunq̄ p̄latus dz se cōstituere actorē sed reū qui fauorabilior ē ⁊ tanq̄ reus dz sub suo iudice cōueniri. exēpti aūt si notoria ē exēptio. nō tenētur cōparere. ff. qui satisda. co. si uō. ff. ꝺ fer. l. i. si uō dubiū est cōpareant allegaturi p̄uilegiū ⁊ recedant. ff. de iudi. si quis ex. ⁊ tutius ē si appellaret ut dictū ē. ⁊ si non cōparet. teneret sniā ex. uel alia multa ex ea sola cā q̄ nō cōparet allegaturus p̄uilegiū. ar. p̄all'. l. si quis ex. cautio. item si excōicatus sit pro sola cōtumacia dūmō cōstet de iusta ꝓtumacia. non absoluet

contumax nisi prius refusis expensis ꝛ alio interesse.qz ꝛ tūc pōt dici manifesta offensa.priuilegium.qđ continet in ꝓui legio de iure cor est.sed ad hoc ualet.quia solet plus timeri. ut.xxiij.di.quāq;.congrua.h̄ sunt uerba que dubitationez recipiebant.nam canonici dicebant congruaz satisfactionem emendationē damni uel iniurie extimationē.sed comitissa di cebat congruam satisfactionē si p̄staret cautionez iudicio sisti hanc aūt dubitationē dñs papa soluit h̄.iuri.de hoc no.s.đ sen.ex.solet.idem est si ī aliquo negocio sit cōtumax.ver.gra. quia non uadit ad consiliū.v.q.ij. p̄senti.xviij.di.si eps.ꝛ.c. se.idem est si nō prosequat accusationē ceptā.iiij.q.v.c.i.ī fi. ꝛ idem dico si preciperē qd aliud q ad officiū,cius ptinet.vij q.i.quia frater.idem si p̄cipiat alicui spāliter q non faciat fur tum uel fornicationē cum aliqua spāliter ꝛ nō obediat h̄ excō municari pōt sine alia monitione facienda sup emendatōe cri minis perpetrati.quia uere ꝓtumax est que sola sufficit ad iu stificandā excōicationē.xi.q.iij.certum.idem dicūt quidā et iam si generaliter uel simpliciter moneat aliquē sup fornicatio nem q non credo.quia sicut pro cōtumacia de expresso cri mine debet excōicari.si de exp̄sso crimine moniri.ar.ij.q.i. nēo.ꝛ.s̄.de sen.ex.cū medicina.offensa.sup.ꝛ ꝓtumacia.nā pro solo crimine nō est quis excōicandus si uelit se corrigere xi.q.iij.nemo.xlv.di.sed illud.xxiiij.q.iij.tam sacerdos.ꝛ q dicit in offensa idem intelligit in quolibet crimine.s̄.de sen. ex.graue.s̄.de offi.dele.ex lris.xxiij.q.viij.pessimā.xvij.q.iij presbyterz.xi.q.iij.excellentissimus.manifesta.que offensa manifesta dicat ī.c.prox.dicit.sufficiens.plus placz qđ no.s̄ de cen.cū venera.si uero dubia.i.si iudex supior dubitabit an sit notoria uel nō.tunc statim absoluat eū nisi aduersarius offerat se probaturū q inferior iudex excōicauit eū pro mani festa offensa.j.c.prox.s̄.de rescrip.ab excōi.in fi.ubi dicit q superiori iudici relinquit h̄ cognitio an ex iusta cā fuerit excō municatus.nec unq; potuit esse iusta nisi excōicatori esset no toria uel per confessionē uel per probationē uel per euidentiā facti.j.c.prox.quia si iudici constaret q ꝑ dubia offensa cēt excōicatus ab inferiori iudice.tunc sine ulla cautione statim absolueret eū.quia constaret q snia esset iniusta que nō debz ferri in dubijs.sed tm̄ cā probata.ij.q.i.nemo.ꝛ.c.nouū.xxx iij.di.habuisse.nisi forte non ut iudex.sed ut pars tulisset sen tentiam.quia tunc etiā pro offensa nō notoria.dūmō postea appareat uera pōt qs excōicari.ut no.s̄.de cen.cū venerabil.

Um olim ꝛc.dum ansam.q.d.dum vnā qōnez soluimus:in grauiorē incidimus.soluimus enī uer bum qđ erat ī priuilegio.s.q nemini liceat ꝛc.illud interpretantes de excōicatis pro manifesta offensa ut in supe riori.c.sed ex illa solutione difficiliorꝭ qōnis nodus ē intri catus.s.q̄ offensa dicat manifesta proponentibus.ꝛ male. iudici.male dicunt.quia in qualibet cā manifesta iniuria dr quā iudex iudicat manifestā nisi ab eius diffinitione appellet quia ratione iurisdictionis sue.licet ei preiudiciū facere parti bus per suā interpretationē.s̄.de postu.ad h̄.ff.de iusti.ꝛ iur l.fi.sibi.qui tulit snīam excōicatōis uel parti pro qua lata est. per confessionem.uel per snīam a qua non sit appellatū.s̄ de coha.cle.c.uestra.ꝛ.c.tua.uel probationē.h̄ bene colligit q si quis per probationē uelit facere manifestā iniuriā aduer sarij qđ est audiendū anteq; absoluat aduersarius.uel dic q si excōicato eo tēpore quo petit absolutionē obicit q excōica tus fuit pro offensa quā modo ostendit ꝛ uult ostendere ma nifestam per probatōes q nō pōt.nec debz eius absolutio ꝓ pter hoc differri.nisi probet q per probatōnes uel alio mō fa ctum pro quo eū excōicauit fuit notū excōicatori anteq; eum excōicaret.quia aliter esset iniusta sentētia que lata esset nō ꝓ bata cā excōicationis.ꝛ ideo sine difficultate absoluendus ē. s̄.de sen.ex.sacro.§.i.ij.q.i.nemo.sed si uellet ostendere p ꝓ bationes que recepte fuerunt ab excōicatore anteq; excōicare tur offensam esse manifestā uel uerā bene audiret ī impedīē do absolutionē.uel dic qñ quis excōmunicat ut ps uel ut exe quens officiū suū.sufficit si post snīam excōicationis probat iusta cā.aut euidentia.non habita differētia an uō fuerit iu di.parti an alijs.sufficit enī factū esse notū.ut no.s̄.de coha. cle.ꝛ mu.tua.istā aūt materiā ut plenius intelligamus pona mus in terminis.permissis eps pro rapina quā fecit p̄positus archidi.excōicauit p̄positū.p̄positus ab archiepo petit ab solutionē.ꝛ cum queritr de iniusta excōicatione.archidi.cōtra dicit.quia pro manifesta offensa est excōicatus.p̄positus aūt dicit nullam iniuriā se fecisse ne dum manifestā.ꝛ addit cum negatione mea fit res dubia.C.de inge.ma.l.iij.peto q recep pta sufficienti cautione de satisfaciendo si apparuerit me pro ma.offensa excōicatum absolui.ꝛ maxime quia ꝛ si constaret me iuste excōicatum.tamē cum cautione deberē absolui.s̄.đ sen.ex.per tuas.ī prin.ꝛ multo fortius si dubitat.s̄.de sen.ex. sacro.§.uerū.ecōtra rndet archidi.q q̄uis negatione res fcā sit dubia iudici a quo modo petit absolutio.ei tamē qui excō municauit nota fuit q tm̄ attendendū est.nā ꝛ ecōuerso si co ram iudice a quo petit absolutio probaret manifesta offensa nisi probata esset cora excōicatore esset iniusta excōicatio.ij.q i.nemo.s̄.de sen.ex.sacro.cū ergo me offerā probaturū mani festam offensam excōicatori illatā sum admittendus.nec etiā ob.qđ dicit q si etiaz constaret de iusta excōicatione deberet absolui cū cautione q falsum est.ut in fi.decre.per tuas.imo etiā si sit dubiū ubi nō est appellatū.s̄.e.§.i.nisi periculū imi neret satis crederē absoluendō.nec ob.e.decre.sacro.§.ueruz. que non loquit qñ alius vult reuocare snīam alterius.sz ipse idem cognoscens errorē suū.imo q plus est si cōstaret de in iusta excōicatione.uideī q sit mittendus ad excōicatorem ut eum sine difficultate absoluat.ar.s̄.de rescrip.ab excōicato.s̄ đ sen.ex.per tuas.§.i.sed illa intelligimus ubi est dubiū.ubi aūt est certum uel q ordinē omisit uel cā non fuit probata.ab soluitur a superiore.ij.q.i.nemo.itē ꝛ prepositus dicit aut ser uatus est ordo iuris.ꝛ tunc si nō appellauī non est dubiū no toriam offensam per snīam.s̄.de coha.cle.ꝛ mu.tua.aut non fuit seruatus.ꝛ sic superior reuocabit sine aliquibus probatio nibus.ij.q.i.nemo.ꝛ sic nunq; uidenī locū habere posse pro bationes archi.nec est differentia h̄ an sit appellatū nec ne.ar chidi.ꝛ.probationes suas locū habere qñ eps tulit snīaz or dine iuris nō seruato.quia factū erat notoriū.prepositus aūt rndet sic.sed ꝛ tūc aliquis ordo est necessarius.s.citatio ꝛ sen tentia super satisfactōe officij.ij.q.i.deus.s̄.de diuor.porro.ꝛ tunc demū qñ nollet satisfacere fm snīaz erat excōicandus.xi q.iij.nemo.archidi.rndet monitionē esse necessariā.s̄.đ sen. ex.sacro.que nō pōt esse sine citatione ꝛ mandato.cū dicit:p cipio ut emēdet rapinā quā feciſti archidi.qđ mandatū tenet vim sententie in notorijs.dicimus ergo probationē archidi. super eo q offensa sit manifesta siue per probationē siue p cō fessionem siue per euidentiam facti tunc locum habere cū di cit monitionem premissam.quia manifesta offensa fuit in pre positum excōmunicationis sententia lata fuit.idem dicimus si prom manifesta offensa cōmissa in ipsum ep̄m monitōe p̄mis sa excōicatōis snīam protulisset ut h̄.ꝛ superiori decre.nisi pe riculum esset in mora si absolutio differret.s̄.de sen.ex.sacro. ꝛ.s̄.de sen.ex.per tuas.intelligo enim periculū more imminere si excōicator multū distet siue prolixū terminū ad probandū manifestā offensam requirat.imo plus uideī q si excōicatus non appellauit super cā pro qua fuit excōicatus q cetero non pōt petere absolutionē.q̄si nō sit pro manifesta causa ex cōicatus.quia per snīam factū est notoriuz ut h̄.causam.s̄. de uo.ꝛ uo.re.ex multa.ꝛ de bap.ꝛ eius effe.maiores.§.uel probationem.ad expositionē istius loci multū facit.s̄.ti.ꝓ xi.solet glo.que incipit.super eo ꝛc.v.item no.q ꝓbatio.

Bbate consuet.huic uideī talē libellū recipiendō peto talē electionē cōfirmari uel infirmari.quia fm l.ꝓtra cōsuetudinē facta est.ar.s̄.de cōsue.cū dilec.

s̃. de cau. pos. cum ecclesia. xviij. q. ulti. c. ulti. ff. com. pre. ven-
ditor. ff. de aqua plu. ar. l. i. §. ulti. ix. q. iij. conquestus. lxiij.
di. quia. licet enim tẽpus non sit modus indu. ob. ff. de act. ꝛ
ob. obligationũ. tamen secus est in consuetudine ubi non re-
quiritur tm̃ tempus. sed etiam consensus est necessarius taci-
tus uel expressus eius qui tangit ex consuetudine. ut no. s̃. d̃
consue. c. i. ꝛ ex consensu tacito uel expresso obligationes na-
scantur. ff. de pac. l. i. ij. iij. ꝛ. iiij. ad hoc facit. C. d̃ agri. litibus
dicimus enim pro iuribus nõ cõpetere negat. uel confes. que
tm̃ competit pro seruitutibus ꝛ usufruc. sed debere agi. quia
ad agentem pertinet de iure. s̃. de cau. pos. cum ecclesia uel cõ
suetudine ut hic. uel constitutione. s̃. de consue. cum dilectue.
uel ex ꝓuilegio. lxiij. di. adrianus. ꝛ. c. se. ꝛ ħ potest dici. quia
confessoria ꝛ negatoria que competit quasi confessoria domi
no uel quasi domino rei uel ẽcclesie uel potius procuratori ꝛ
custodi ecclesie qui potest nomĩe ecclesie agere cui ius queritꝫ
in illa ecclesia qualis est prelatus illius ecclesie. ff. si serui. ven.
l. ij. ꝛ prelatum intelligo quẽcunqꝫ legitimũ ministrum etiam
si sit conuentus qui habet bona discreta ꝛ competit cõtra pos-
sessorem rei. i. ecclesie ubi dico me ius habere. ff. si usufr. pe. l.
uti. §. utrũ. uel quasi possessorẽ qualis est qui dolo desijt possi-
dere. uel si liti se obtulit. ff. si usu. pe. l. ulti. ꝛ qui nõ patitur me
uti possessione iure mihi debito sicut in interdicto uti pos. di-
cimus. nam qua ratõne facit quo minus possideã eadẽ ꝛ ipe
possidere uidetur. ff. si ser. uen. loci. §. si quis mihi. ꝛ. l. di. sigs
dat etiã confessoria in rebus nõ spũalibus etiam nõ creditori
ff. de remis. l. i. §. item iul. ꝛ superficiario. ff. de supfici. l. i. §. ult.
ꝛ usuf. ff. si usuf. pe. l. i. i. rñ. ꝛ datur cõtra superficiariũ agri de-
bentis seruitutẽ. ff. si agri. uec. l. i. §. ulti. quasi aũt negatã com
petit eis de quibus diximus cõpetere ꝛ competit quasi cõfes.
contra illũ qui possidet uel qui tenet ecclesiam uel rem nomĩe
eius cuius ius possidet. uel etiam si quis tm̃ nomine suo pos-
sideat ut nomine alicuius ecclesie cõtra eum danda est ħ. q.
nega. ut sic agam cõtra aliquẽ qui est in possessione archidi.
nego tibi esse ius exercendi iura archidi. in dyoc̃. mea uel in
tali archidiaconatu qui ad me pertinet principaliter uel dire-
cte. puta quia sum epͤs a quo idem archidi. tenet ꝛ recipit. ar.
eius qd̃ dicat in usuf. qui naturaliter possidet fundum̃ sufru
ctuarium. ff. de acqui. pos. naturaliter. ꝛ tamẽ cõtra eũ cõpetit
nega. ff. si usuf. pe. l. iij. §. antepe. ꝛ ulti. ꝛ competit ħ quasi cõ-
fes. archidi. item ꝛ epͤo a quo tenet archidi. ea ratione. quia ẽ
prelatus ecclesie que est principalis ꝛ directa domina iuris ar
chidiaconat. ꝛ archidi. qui ħ iura tenet ab epͤo est utilis dñs.
ꝛ ita utriqꝫ prelato competit actio nomine ecclesie directa q̃si
confes. archidi. nomine suo utilis quasi cõfes. quẽadmodũ ꝛ
ħ competit dño ꝛ uasallo. ar. ff. si ager. uec. l. i. §. ulti. item ꝛ ea
ratio no. quia ad eum pertinet ordinatio omniũ ecclesiarum.
x. q. i. decretum. xvi. q. vij. omnes. itez quia ꝑordinator est in
cunctis. licet in singulis singuli suã habeant ordinationẽ. xx-
v. di. perlectis. ꝛ inde ẽ q ꝑ põt agere pro singulis ecclesijs sibi
subditis. s̃. de suc. abinte. c. ulti. x. q. ij. c. ult. ꝛ hac ꝑdicta ratõ
ne. s. quia quasi negat. ꝛ quasi confes. cõpetit tm̃ ratione dñij
uel quasi. uidet dicendũ q si aliquis est in possessione alicui⁹
ecclesie. nõ audiet contra alium si uelit ei imponi silentiuz. uel
si dicat q nullũ ius habet in ecclesia nisi dicat se ius habere i
ecclesia. sicut etiam in rei ven. non audit. licet dicat se habuisse
possessionẽ nisi dicat se dñm uel quasi. sed talis possessor põt
uti possessorijs iudicijs. puta interdicto uti pos. ꝛ cõsimilibus
sed si alius agit cõtra possessorẽ nega. uel cõfes. tunc bene põt
excipere non est ei ius petendi uel nõ habes ius in ecclesia. ꝛ
obtinebit possessor. ff. de rei uen. funð. ff. si usuf. pe. uti. item
no. q ꝑ he actiones confes. et negat. cõpetunt etiam possessori
eius inf̃ q petit. licet secus sit in corporalibus quorũ uendica
tio nunqꝫ competit possessori. s̃. de ali. iudi. m. ca. fac. c. ij. ff. si
ser. uen. si forte. §. sciendũ. ꝛ. l. loci. insti. de acti. §. cõtra quoqꝫ
ꝛ contra quẽlibet impedientẽ datur. ut supra ostensuz est. ꝛ ħ
ideo est. quia si epͤs petit iura epͤalia ab aliquo abbate uł quo
uis alio. nihilominus põt uti in eodem abbate iuribus epͤa-
libus. puta excõicare ꝛ hmõi facere. sed si epͤs peteret ab-
batem quasi suũ subditũ ꝛ suũ clericum de iure canonico. i. ut
in omnibus teneat ei in quibus abbas subditus epͤo ei tene-
ri debet fm canones in hoc casu credo q abbas ĩ omnibus
aget sicut liber. ꝛ in possessione libertatis erit abbas. ar. C. de
lib. ca. licet. ꝛ C. de asser. tol. l. fi. in hoc casu ꝓprie epͤs dicit
intentare ꝑiudicialem. ꝛ sic interim pendente hac qõne nõ po
terit epͤs illum abbatẽ nec excõicare nec aliter procedere ꝓtra
euz. quia fieret ꝓiudiciũ principali qõni qua petit eum ĩ sub
ditum. licet ħ dictum sit in glo. que incipit. ħ uideꝫ q cõfesso-
ria datur contra eum qui non patitur aliũ uti iure suo. ac. s̃.
de prescrip. ueniens. s̃. de dec. dudum. tamẽ sentẽtia non da
bitur tm̃ contra perturbantẽ iura. s. ut cesset a perturbatione.
sed etiam dabitur reo. s. adiudicabit seruitutẽ uel aliud ius pe
titum actori. ff. de neg. ge. qui neg. §. fi. ꝛ anteqꝫ ferat in eũ sen
tentia. non sufficiet actorẽ probare se possedisse nisi ꝛ ꝓbaret
sibi ius petitũ deberi. ff. si usuf. pe. uti frui. ff. si ser. uen. l. i. tam̃
per sniam sic rei data nõ fiet ꝑiudiciũ quin cõtra hũc vincen-
tem agere possit nisi coniunctio cãe ħ faciat. ff. si ser. uen. loci.
§. si fundus. itẽ nec mandabit snia executõi cõtra aliũ. sed ad
interesse tenebit agẽs ut dixim⁹. s̃. de ali. iudi. m. ca. f. c. i. meli⁹
dicit q nõ adiudicabit seruitus actori. qz nec petita fuit. sz tm̃
adiudicabit sic. cũ talis actor ꝓbauerit sibi deberi seruitutẽ in
tali fundo ꝑcipimus reo q eũ nõ molestet. sed cõtra. itẽ ał eũ
obtinuisset si nihil de ꝓprietate ꝓbasset ꝛ interdcõ uti pos. tm̃
egisset in quo nõ oportuisset eũ ꝓbare de iurẽ seruitutis sed d̃
possessione tm̃. ℟. q multũ plus obtinet qñ egit de cõfessoria
qꝫ qñ egit de possessione ꝑ interdcm̃. qz qñ egit cõfessoria etiã
heres eius cõpesceꝫ a turbatõe eo iurẽ quo egit actor. qz de iu
re actũ est ꝛ nõ de pcõ qd̃ dicit cõmisisse. quia actorẽ turbet ĩ
possione ꝑ interdictũ. sed qñ egit interdcõ heres nõ cõpesceꝫ
ꝑ ꝑdictã snĩam a turbatõe. rõ diuersitatis est. qz qñ succũbit ĩ
confes. de iure debet cauere q nec ꝑ se nec ꝑ successores suos
ĩpediet eũ uti iure suo. sed qñ agit uti pos. nõ iniungit reo ni ĩ
q nõ turbet actorẽ sup possione sua. itẽ qñ agit cõfessoria etiã
si actor nõ possideret sed tm̃ ius haberet. reus aũt possideret
iuste. sed in ueritate ius nõ haberet. tñ snĩa ferꝫ pro actore. ꝛ
etiã mandabit executõi. s̃. de cã pos. adulꝫ. sed si ageꝫ inter-
dicto quãtũcunqꝫ ius haberet actor si non possideret: ꝛ reus
possideret. pro reo ferꝫ snĩa. ꝛ sic etiã est multa alia dissimilia
inuenire. sed oppones nõne actor in factũ ex re iudi. daꝫ ĩ be
redẽ. ergo si iudicatũ est iterdcõ q aliqs nõ turbet. ergo ꝛ he-
res ꝑ hanc snĩaz cõpesceꝫ. ℟. bñ actõe in fcm̃ ex re iudi. dabit
in heredẽ ex turbatõe defuncti ꝑ quẽ fuit lata snĩa. sed nõ da
bit ex turbatõe heredis. qz forte iuste turbat. utpote qui nõ vi
nec clã nec ꝑcario possidebat ab aduersario. itẽ heres non te
netur ex delicto defuncti. itẽ licet cõfessoria ꝛ nega. nõ cõpetãt
nisi dño uel possori qui hz ius in re ut creditori ꝛ supficiario
tm̃ si ille qui agit ut dñs ꝑdictis actõibus est in possione. non
oportet q probet dñium. qz nõ cogit dicere titulũ sue possio-
nis. C. de pet. here. cogi. ar. op. ff. d̃ lib. cã. liberis. §. si. ꝛ. l. igit
§. i. ff. de inge. l. fi. que optie dñt. C. de lib. ca. eã q̃. sed si dñs
ꝑ usufructuariũ intẽtat nega. tunc oibus modis opz q ꝓbet
se dñm. ff. si usuf. pe. uti. in prin. sed illud ẽ ea rõne. qz usufru-
ctuarius possidet naturaliter. ff. de acq. pos. naturaliter. sed ꝑ. ff.
de ꝓba. l. ij. ꝛ. l. uerius. C. de ꝓba. actor. ubi dicit quia actori
incũbit ꝓbatio. sed illud itelligit cũ alterũ plus altero nõ cre-
dit uel ꝑsumit. ar. s̃. ut ec. be. c. i. ꝛ si postea euincat res cui ad-
iudicata ẽ seruitus a possore pro quo lata fuit snĩa ille cui mõ
res est adiudicata nõ põt agere nec excipe ex snĩa lata ꝓ pos
sessore. alij tm̃ dñt q si agens cõfes. uel nega. est in possessione
seruitutis uel libertatis. tunc nõ est necesse q ꝓbet se dominũ
ipsius rei cui seruitus petit uel negat. sed si nõ est in possione
tũc oportet eũ ꝓbare dñm ipsius rei. ut no. a30. ff. si ser. ven.

ſicut.§.ſed ſi q̃rñ.qꝺ tñ nõ dicit ħ.p̃mũ dc̃m magis placet.in hac aũt cõfeſ.ꝛ nega.ueniũt res ipſa ꝛ cautio.ff.ſi ſer.uẽ.hoꝛ ꝛ etiã fructus ꝛ oãna q̃ poſt li.cõ.acciderũt.item ꝛ ea q̃ pceſſe rũt ſz debẽt ſpãliꝫ peti.ff.ſi f.uẽ.loci.§.ij.ꝛ.l.ſiẽ.ar.ff.uti poſ. ſi duo.§.fi.eligant.no.ſeruitutẽ ipoñi ut aliqd fiat.ff.ſi f.uẽ. ꝛ ſi forte.§.ij.ar.ℨ.ff.de ſer.quoꝫ.robur.ħ bñ ꝓbaꝫ q̃ inten debant introducere ſuitutẽ.qꝛ aliũ de electõe ipugnabãt.aliꝫ enĩ nõ itroduceret ſuiꝰ.ff.quẽad.f.am.l.ul.ff.ꝺ iti.ac.p̃.l.ul. ff.quẽad.f.am.ſi qs alia.§.ſiẽ iuſ heꝛ.§.itẽ iuſ.iudiciũ.ſz ꝓ bono pacis etiã ex̃ iudiciũ ħ fierent.tñ qꝛ intẽdebãt ſuo iure uti qꝺ ex ℨdictõe apparet ꝓſuetudo itroducit.nec credimꝰ ha beri ꝓ obtẽto ℨdcõ iudicio.licet arbitri iudicaueꝛint.qꝛ ſnĩa eoꝝ nec nomẽ ſnie hre mereꝫ.C.de arbi.l.i.itẽ qꝛ nõ ſũt tales q̃ poſſint introducere ꝓſuetudinẽ ut ꝓnceps uel iudices eius ſz licet nõ ualeat tãq̃ obtentũ ℨdcõ iudicio.ualet tñ qꝛ ſic ob tentũ ẽ in p̃ualẽte ℨdictõe.inſti.de iur.na.§.ex nõ ſcripto.ad perſonale.ſ.ꝓcedimꝰ.impſonal.ſ.ꝓſiſtẽ.ſi mox.ar.q̃ ĩ ĩ p̃ uilegio uel alio reſcripto ſit mẽtio ꝓſuetudis uel p̃uil.neẽe eſt illud exhiberi.c.di.ℨ moꝛẽ.lxxvi.di.ieiuniũ.xix.di.nõne.xx q.ũj.ſanciꝰ.auꝫ.ut ſpon.lar.§.ꝛ ħ quoq̃.ar.ℨ.xix.di.ſi ro manoꝝ.auꝫ.ut fra.fi.§.i.C.ꝺ do.donatio.ff.de doñ.ex hac ſcriptura.ff.ꝺ admi.tu.cyrographis.ſo.ĩ publicis inſtris nõ ẽ neẽe exhiberi illud de quo facit mẽtionẽ:in p̃uaꝫ ſecus.aliꝫ dicũt q̃ ſi ĩ p̃uil.ꝓtineaꝫ totus tenoꝛ inſtri nõ ẽ neẽe exhiberi. alꝫ ſic.ſed ħ nõ ualet cũ poſſet eẽ falſitas ĩ bulla.ſ.de p̃uil.cuz olĩ.tertij dñt.ꝓbabiliꝰ q̃ ſi p̃uil.eſt publicatũ aucte iudicis nõ eſt neceſſe exhibẽ p̃ncipale.alꝫ ſecus.C.de teſta.publi.q̃liꝫ aũt faciẽda ſit publicatio.no.ſ.de teſti.albericus.quãtũcũq̃ aũt fiat publicatio legitime.aliꝰ audieꝫ uolẽs ꝓbare falſitatẽ ſi illꝺ exhiberi petit niſi ſit amiſſũ ſine culpa ſua.ſ.de fide inſtru.int dilec.C.de fi.inſtru.l.ul.rectior.rectiſſimus aũt ẽ q̃ ſubroga tio abbatꝭ ſine ulla ℨdictõe ꝛ dubitatõe ſit apud monaſteriuz ſcĩ ħtini.ſed ĩ mõ ꝛ q̃litate fm quã ꝺz fieri ſubrogatõ.ualet cõ ſuetudo ꝛ mos antiquus.ar.ſ.de reſti.ſpo.piſanis.non de beat.ũj.di.erit.ualere.ff.ad munici.l.i.in fi.ff.de uſu.ꝛ ba. diuus.ĩ p̃n.ff.de re.du.quoꝫ.ff.ꝺ ſeruiꝫ.ſi q̃s.xvij.q.ũj.q̃ſti. xij.q.ij.ſi quoſ.ꝛ.c.qa.e uicino.qꝛ calixꝰ.pxim⁹ fuit paſcali.ꝛ qꝛ ex certa ſcia mutauit ꝟba.ĩõ bñ allegabat monaſteriuz ſcĩ ħ.ſi aũt ħ nõ eẽt nõ intelligerẽ fm p̃uil.eẽ interptatõez poꝛis. ſed illud p̃ſumerẽ p falſi ſuggeſtionẽ ipetratũ.quidã tñ dñt q̃ de iure uideret paſcal p̃uilegiũ interptandũ ut electio eẽt con uenieſ ſci ſil.ꝛ p̃firmatio abbatꝭ ſci ħ.ar.ſ.ꝺ p̃ſue.cũ dilec.aliꝫ ℨ adiudicauimus.ħ ſnĩa iuſta fuit q̃ p̃ſuetudo talꝫ erat ꝛ p̃ſcri pta.ſ.de cõſue.cũ dilec.ꝛ.c.ul.itẽ fuit iuſta ꝓpter interptatõz calixti ex certa ſcĩa fcã ꝛ cũ cãe cognitõe.ex p̃uil.aũt paſcal.ſz poſſet hre cõfirmationẽ.nõ tñ hũiſſet ħ ius ut de eo tñ aſſu meꝫ abbas ut quidã dicũt.aliꝫ ℨ.donec.ar.p̃uil.pire peunte monaſterio.ar.vi.q.vij.ħ ſcripſimꝰ.xxv.q.ij.§.ul.in fi.ħ aũt in telligo ſi peat ꝛ nõ rehedificeꝫ.rehedificatio enĩ idem p̃uil.bz ar.ſ.de elec.qꝛ dili.itẽ diſtinguo inꝰ p̃uil.quedã enĩ danꝰ oꝛ dini ꝛ ea durãt durãte oꝛdine ut ħ.quedã danꝰ ſup aliꝭ poſ ſeſſionibꝰq̃ nõ ſũt oꝛdinis.ꝛ illa durãt etiã remoto oꝛdine.ar. cõtra.ſ.de re.do.quia monaſterium.

Uper quibuſdã confiſcanꝰ.ſ.de hr̃.excõicamꝰ. pedagia.qꝛ a peditibꝰ danꝰ.gaudagia.qꝛ danꝰ ꝓ ducatu.ſalinaria.qꝛ danꝰ ut pmittat ſalẽ uendẽ uꝰ emere.ꝛ ẽ no.qꝛ ħ nuſq̃ alibi ũenies ꝓhibitũ.C.de euecꝫ.ꝛ cõ.l.ũj.ꝛ.l.vniuerſi.C.no.uec.in nõ.p̃.l.ij.ꝛ.ũj.uel laꝫ.con. ſ.de cẽ.innouamꝰ.uiduis.no.ſ.de of.dele.ſignifi.lxxxvij. di.c.i.ꝛ.ij.reſpondere.no.uiduas pu.oꝛ.ꝛ reliq̃s miſabiles pſonas poſſe quoſlibet ꝓuenire coꝛam eccleſiaſtico iudice.ſed nunq̃ põt ĩ uita cõueniri ſi malit ſub ſeculari iudice rñdere.

Ouimus expedire damnabile.no.ꝓ quolibet crimie dũmõ ſit dãnabile.ꝛ dãnoſum põt aliqs tra di curie ſeculari.itẽ q̃ ꝓ nullo crimine tradi ꝺz niſi ſit dãnabile ꝛ dãnoſum.uel aliꝫ ut diximꝰ.ſ.de hereti.excõi camus.piectus.per ſnĩam quã dicit p̃latus:depono talẽ ꝛ oĩbus p̃uil.eccie p̃uo.celebranda.de facto.qꝛ poſt ſnĩam eſt ſpoliandus ueſtib⁹ clericalib⁹.xi.q.ũj.epõ.ſeculari.no.q̃ liter depoſitus ſit ptãti ſeculari tradẽdus.ꝓnuntiandus.pꝰ ſnĩam depoſitõnis datã p̃mo ꝛ pꝰ exſpoliationẽ factã ſecũdo tertio dicendũ eſt iudici ſeculari q̃ depoſitũ ꝛ exſpoliatũ ĩ ſuã foꝛã recipiat.efficaciꝫ.no.nõ ſimulare ſed efficaciꝫ ꝓ tradito ſeculari ptãti ſupplicanꝺ.xxiij.q.v.c.i.licet enĩ p̃latus clericuz tradat depoſitũ ĩ foꝛũ laicale.tñ nõ ꝓpꝫ ħ ꝓdemnat eũ ad ali quã penã coꝛporalẽ.imꝑpetuũ.grauioꝛẽ penã nõ põt ipo nere clericus.ꝛ ẽ no.q̃ etiã falſariꝰ nõ ſemp tradiꝫ iudici ſecula ri.qꝺ intelligo q̃n eſt ſpes de coꝛrectione.

Ilecto filio eidẽ.ſ.pti aduerſe.indulſimus.qꝺ tñ de iure cõi ẽ ut p̃ter nullã indulgentiã.bñficio tñ reſtitutõis ſibi ſubueniaꝫ ſi cõpleta eſt p̃ſcriptio recu perãde poſ.eo abñte uel ĩ modico tp̃e poſtea.ff.ex q.ca.ma. re.ſed ꝛ ſi.§.quoꝫ.ꝛ.l.ait p̃toꝛ.§.deinde.ꝛ no.ſ.de p̃ſcrip.ex tranſmiſſa.poſſet tñ dici in ħ ualere indulgentiã ut etiã p̃ter reſtitutionẽ ipſo iure icurrat tp̃s.preterita.hinc plene appet qꝺ nõ eſt neceſſariũ fm decretũ miſſo ĩ poſſ̃ione reali.ſed ſuf ficit ſolus lapſus tp̃is ad ħ ut irreuocabiliꝫ poſſideat ꝛ faciat fructus ſuos.ſed ſi ad maioꝛẽ ſui ſecuritatẽ uult habere fm ꝺ cretũ.põt illũ ſibi dari.ſ.de eo q mit.in poſ.c.i.ſ.ut li.nõ cõ. qñ fre.§.in aliꝭ.hanc aũt miſſionẽ tã ex p̃mo decreto q̃ ex ſecũdo.ꝛ tã in p̃ſonali q̃ in reali.facit iudex deꝫ.non tñ p̃nci pis.ſ.de dolo.c.ij.ꝛ.ſ.de eo q mit.ĩ poſ.c.ij.ſed cuiuſlibz al terius deꝫ.ſ.de eo q mit.ĩ poſ.cũ ueniſſent.ꝛ ẽ iſte caſus ubi añ li.cõ.deꝫ.ipendit officiũ ſuũ.quidã tñ legiſte dicũt ℨ.auꝫ. de exhi.re.§.ſi uero.itẽ no.q̃ ĩ realibꝰ ꝛ mixtꝭ acꝫ.fit tñ miſ.in poſ.rei pe.niſi q̃n latitat uel q̃n dolo deſijt poſſidere.ff. ex q. ca.in poſ.fulcimꝰ.§.itẽ uideamꝰ.ꝛ.§.ſe.ꝛ.C.de p̃ſcrip.xxx.an. ſi qs.§.fi.itẽ no.q̃ uẽditio raro fit niſi ℨ latitantẽ.ff.ex q.ca. ma.in ĩte.reſti.l.itẽ ait.§.ħ.ꝛ.ff.ex q.ca.in poſ.fulcimꝰ.§.i.ꝛ.§ ſe.raro iõ dixi.qꝛ ℨ puberẽ minoꝛẽ ꝛ ℨ furioſũ ꝛ etiã ℨ pupil lũ ſi ex alieno facto cõueniant fit uẽditio ſi ex eis expediat.uꝰ ſi urget debitũ eis uel ſi dilatio alatura ẽ dãnũ creditoꝛib⁹.ff. ex q.ca.in poſ.fulcimꝰ.§.adeo.ꝛ.l.ſi minoꝛ.ꝛ.l.apud iuꝫ.i.rñ.ꝰ ꝛ.l.in poſ.i.rñ.ꝰ.ff.de bo.ac.in poſ.ſi nõ ex.i.rñ.ꝰ.iſte enĩ p̃ſone latitare nõ p̃ñt.ĩmo plus vꝫ ex p̃dictꝭ.l.ſz multi ℨdicãt.ſ.quia ubicũq̃ etiã aliꝭ p̃ſonis p̃ter p̃dcas iuſta cã mouerit.iudex faciet uẽditõnẽ ſi enĩ ℨ bas facit latitãtes q̃ ſũt fauoꝛabiliꝛes q̃re nõ multo magis faciet ℨ alios.ꝛ ſi dicas q̃ ℨ p̃dictas facẽ ex iuſta cã.ſ.qꝛ finguñt latitare.ꝓpꝫ tutoꝛes uel curatoꝛes eoꝝ q latitãt.certe ħ nõ vꝫ uerũ.qꝛ ſi ħ eẽt lex aliq̃.hãc rõnẽ inter alias aliq̃n aſſignare debuiſſet.ĩmo expreſſe dicit lex.qꝛ etiaz ſi nullus latitet.tñ ℨ p̃dcas p̃ſonas ſit uẽditio.ut dicit p̃al.l.ff. ex q.c.ĩ poſ.fulcimꝰ.§.adeo.itẽ ſi miſſio ꝛ uẽditio fiũt in reali ubi ſit ĩ aliꝭ miſſio q̃ q̃ petita ſũt.q̃re ut p̃dcm eſt nõ fierẽt in p̃ſona.ſz oppones quõ tã graue dãnũ infligeꝫ abñti nõ ꝓtu maci ſine oꝛdine iudiciario.ꝛ.ħ fieri ꝓpꝫ maliciã latitantꝭ ꝛ etiã ℨ alios ꝓpter multa mala q̃ poſſent euenire niſi fieret licz rariſſime fieri debeat niſi ℨ latitantẽ.ꝛ tũc etiã inuentũ ẽ bonũ remediũ.qꝛ ſi fiat uẽditio cũ nõ exiſteret debitũ.agiꝫ ℨ ipm p̃ iudiciali in rẽ ad recupationẽ rei uẽdite.ħ aũt nõ vꝫ bonũ.qꝛ poſtq̃ p iudicẽ uẽdita ſũt q̃ poſtea ingraꝫ utrũ ſubfuerit de bitũ ꝓ quo uẽditio facta ẽ.ſed uẽditio poterit reuocari ſi cãe ꝓpter q̃s fcã ẽ uẽditio nõ ſubſint.puta qꝛ nõ ſit utile his pꝛo q̃bus uẽdita ẽ.uel qꝛ nõ erat debitoꝛ grauaꝫ debitꝭ uel ſi non erat dãnoſũ creditoꝛib⁹ uel ſi nimis feſtinauit.ff.de dã.ĩfe.ſi fi ni.§.ſi forte.ꝛ ſic loquiꝫ.l.ff.de p̃uil.impatoꝛes.ħ aũt bñ fate mur q̃ facilꝰ ꝓcediꝫ ad uẽditionẽ ℨ latitãtes q̃ ℨ alios.ſed ſi fit uenditio ℨ nõ latitantẽ q̃ſi latitet eodẽ mõ ſit reuocatõ huiꝰ uẽditionis uel ipſo iure uel p bñficiũ in ĩte.ff.de dã.ĩfec.ſi fi. §.ſi forte.ff.ex q.c.in poſ.fulcimꝰ.§.ſi qs.ĩmo plus dici poſſz q̃ cũ ħ ſnĩa.ſ.q̃ res debitoꝛis uẽdaꝫ ſit tñ iterlocutoꝛia.ꝛ qꝛ ſũmati tñ cognoſcaꝫ.C.de bo.ac.in poſ.l.fi.§.an hi.ſi poſtea

iudex ꝫrium cognosceret.ſ.q̄ nō fuisset debitū.possessionē ꝛ uenditionē reuocaret ꝛ etiā solutionez factā debitori.ar.ff.de re.co.magis.§.si es.ff.ꝺ trāsac.cū bi.§.si p̄tor.itē q̄ iussit ꝛē. ff.de re iudi.q̄ iussit.uel bis ꝫ quē lata ē intlocutoria sup solutōe debiti ꝛ sup uēditōe poterit appellare infra.x.dies a tp̄e quo sciuit p̄dictam sniam cōtra se latā cū in ueritate non latitauerit.C.quō ꝛ qñ iudi.l.i.ꝛ hñt locū p̄dcā.ſ.missio i pos.ꝛ uēditio etiā ꝫ ecclesiā sicut ꝫ pupillū.si q̄ras.i.qꝺ tp̄s facienda est uēditio uel missio ex secūdo decreto postq̄ mīssus ē in possionē cā rei ser.dñt quidā postq̄ uisus est eā habuisse ꝓ derelicto uel ħ cōmittendꝺ est arbitrio iudicis.ar.ff.de dā.ise. si fi.§.nō aūt.ff.de acq.pos.possideri.§.fi.ff.de iur̄.deli.l.i.§. ul.melius vī q̄ p an.ꝺz expectare.C.de p̄scrip.xxx.an.si qs. §.ult.ꝛ ħ bñ vī dr̄e decre.s̄.ut li.nō cōt.q̄m.in fi.nec ob.C.i qui.ca.nō ē ne.i int̄.re.q̄ illa locū hz in his q̄ fiūt ex̄ iudiciū secus ī illis q̄ fiūt in iudicio.C.de iudi.ꝓperandū.in fi.itē vī ex decre.p̄all̄.ſ.q̄m.q̄ post an.pōt iudex int̄ponere fm decretum ꝓ uenditione faciēda.uel si nō vult ita grauare abñtem. pōt decernere q̄ tm̄ possideat ꝛ fruct⁹ faciat suos quousq̄ aduersarius ꝓbauerit indebitū illud ī cuius cā fcā est missio in possionē.uel si adhuc vult min⁹ grauare abñtez.forte q̄ min⁹ liquet ei de debito.tūc reseruet onus ꝓbandi debituz illi qui missus est ī possionē.nā iudici licet q̄ plus est.ſ.facere finalē uēditionē.multo magis q̄ min⁹ ei licet.ſ.p̄dcās ꝓuisiones facere.itē ꝛ cautōe pignor̄ ꝛ uēditōe ꝛ alijs remedijs utendū ē ꝫ cōtumaces.ff.de uē.inspi.l.i.§.i.ff.de lib.ag.l.si qs a lib.§ si qs.insti.de excu.tu.§.ult.ꝛ s̄.de do.c.ij.sed qs ꝺ̄ latitare. hēs.ff.ex qui.cau.in pos.ca.fulci.§.ij.ꝛ.§.sc.itē ꝺ̄ latitare qui libet q exp̄sse uocatōi iudicis nō obedit.ff.de ꝓuiſ.cū si creditores.ꝛ ħ plus placet q̄ꝫ qꝺ no.s̄.ut li.nō conte.q̄m.in glo.ꝛ male.cōueniendi.restituit enī ei tp̄s quantū fuit abñs.ita t⁹ q̄ ñ excedat tp̄s q̄ si ei superāt.ff.ex q.c.m.re.sz ꝛ si.§.quoꝺ.

Um inter uos cappelle.no.abbatē cōuenirī pro ecclesia sibi subdita.ꝛ forte iō est q̄ tp̄alia illi⁹ eccie erāt monasteriꝝ ꝛ erāt.q.grangia.ut no.s̄.de p̄ben. de ꝓue.aſ aūt licet eps admittere ad agendū ꝓ eccia sua.s̄. de suc.ab inte.c.iij.s̄.de ꝓuiſ.cū oli ꝓpter.ad defendendū tm̄ nō admittet nisi cū satisdatōe de iudi.sol.ut.ſ.in bonis ipius mādat sntia execution̄i.ff.de re iudi.si se obtulerit.ꝛ ħ idē a silī crederē de abbate. ar.ff.de le.nō p̄nt.ꝛ iō dic melius ut no.s̄ de resti.spo.olim cām.ꝛ de iudi.cū de pu.ꝛ de reli.do.cū ve. ꝓbatum.ꝓus tm̄ titulo allega.puta q̄ sibi ħ tertia fuerat cōstituta legi.s̄.de cōsue.cū dilec.qꝺ licet nō ꝓbet.sed usus tm̄ p̄scriptus sufficit.ff.de usur.cū de in rē.uel aliter ut ī glo.q̄ incipit.oblationū.noīe oblationū ħ intelligunt oīa oblata siue mobilia siue īmobilia si ī eccīa offerant siue ex̄.secus si dixisset oblatōes altaris.x.q.i.de his antiquos.ꝛ melius.s̄.e.cū carp̄.ꝛ ea.missa.nūcio.ar.q̄ ea q̄ acqrit sacerdos iniūgendo pnias p parrochiā debēt esse eccīe.nunctio.ar.q̄ q̄cunq̄ in tuitu eccīe acquirunt sūt eccīe.xij.q.iij.pontifices.s̄.de testa. reqsisti. ꝛ decimas.s̄.de testa.officij.ꝛ.c.de his.ꝫ.i.e.c.ij.ꝫ uoi ꝺ̄.q̄ de datis int̄ uiuos nō ꝺz hr̄e portionē eps.sed de t.stis tm̄.itē q̄ de his q̄ dant ad ꝓpetuū cultū ut uestimēta ꝛ q̄busdā alijs q̄ ħ cōcedunt portionē canonicā hr̄e nō ꝺz.so. illa.c.loquunt qñ agit cōdictōe ex illis deē.sup relicti in testō tm̄.' it loquit qñ agebat cōdictōe ex canonib⁹.xij.q.ij.concesso.[illegible].c.quattuor.x.q.i.antiquos.ubi exp̄sse habes q̄ etiaz de p̄dijs ꝺz hr̄e portionē q̄ cōstat ad ꝓpetuū cultū data. x.q. ij.ħ ins. sed dices ħ nō agit eps sed ꝓp.quō ergo cōdictōne ex illis canonibus petit aliquā portionē.r.ħ ꝓp hēbat istaz tertiā ab eps.nec ob.qꝺ in.c.ꝺ̄ de medietate.q̄ in ħ ē seruāda cōsuetudo.s̄.de sepul.certificari.uel dic q̄ ħ ꝓp istā petijt [illegible] fuerat.uel aſ sibi erat sibi constituta.ꝛ cū non [illegible] stipulatōez uel cōstitutionē.ꝓbauit cōsuetudi [illegible] ptione cuiuslibet istorum singulariter.ff.de

[illegible]

Ex parte uestra opis.post nunciationē enī no.ꝺ. edificatū fuit licite.uel q̄ remissa fuit nūciatio.ul q̄ fuit satisdatū.ut dixi.s̄.de no.ope.nuci.c.ij.ꝛ.iij.

Ex parte uestra ecclesiastic̄.s̄.e.cū int̄.ꝫ.ratā.q̄ iuri cōsonat.s̄.de testa.de his.uel dic cū legat⁹ possit facere constitutionē.ut.s̄.de offi.lc.c.ulti.eadem ratione potest interpretari.s̄.e.inter alia.

Ua nobis maiora.ſ.dignitatū q̄ aliqui non credunt cū nō debeā vacare.sed maiora appellat pinguiora q̄ꝫ accepta ꝓpria significatōe vbi etiā dignitates beneficia sunt.ar.s̄.de p̄ca.c.ult.ubi de hoc no.

Ranſmisse facultates.interpretandū erat dictuz canonicoꝝ ad ħ ut uerū dixisse uideant q̄ nō suffi ciunt facultates ꝓpter diminutionē.si enī diminute nō erāt ꝛ ħ papa dixisset nunq̄ lr̄as dedisset.ar.s̄.de ꝓsti. cū.m.ff.de cōsti.p̄n.ī nouis.moderantes.no.q̄ p ħ uerbū possent minuere nō augere numerū.conuertentes.ħ nō sufficiunt rōne p̄imi mandati sed istius secundi.

Eniens.ꝛ.ſ.i speciales.ħ vult dr̄e q̄ p ħ vba nos recipimus in ꝓprios ꝛ spāles filios nō fit exēptio. sed tm̄ nō poterūt excōicari uel interdici nisi a papa uel eius legato.ex illo.i.ad id ꝓdest eis q̄ sunt in ꝓprios filios recepti q̄ nō p̄nt excōicari uel interdici.i.ꝓpter illud.de sertum.ħ desertū post habitationez pōt dici nouale.s̄.de v. sig.qd p nouale.ubi no.in premissis.p̄uil.memoriā.mōasteriū hz p̄uilegiū de p̄cipiēdis decimis noualiū infra certos fines agit ad decimas ꝫ q̄si possores earū ꝛ plebes ad quas de iure cōi p̄tinēt:agūt ꝫ eos ut dimittat eis decimas quas q̄si possidēt.ħ ꝓmo q̄rit̄ qd ꝺz ꝓbare monasteriū ꝛ qd plebs ꝛ.testes monasteriꝝ debēt dr̄e q̄ cōis opinio ē omniū q̄ habitant circa loca q̄ monasteriū dicit noualia ꝛ etiā alioꝝ quos de his q̄rere cā agitat.uel melius omniū q̄ circa ħ arbitrant nullū qui uiuit uidisse uel audiuisse q̄ñ loca illa fuerūt culta. ꝛ opꝫ hos habitantes uel arbitrātes q p̄dcā opinant ad minus eē duos uel tres uel plēs ut iudex arbitrabit̄.sz nō oꝫ eē oēs uel maiorē partē q̄ sic opinet.nā municipes dicunt scī q̄ maiores sciūt.ff.de munici.municipes.itē adiciēt ī suo testimōio q̄ nunq̄ uideret aliquos q dicerēt se uidisse illa loca colī.uel audiuissent ab illis q uidissent uel audissent ab alijs p̄decessoribus sursū ī infinitū.uel etiā ab his q secū cōuiuebāt vsuz ini finitū p̄dcā loca suo tp̄e colī.nec vī sufficere si testes dicāt nō est opinio oīuz nec etiā alicui⁹ p̄cedentiū ī infinitū q̄ p̄dcā loca culta fuerit.q̄ ħ ē negatiā q̄ ꝓbari nō pōt.vi.q.iiij.actō C.de ꝓba.actoꝝ.ff.de ꝓba.l.ij.itē non vī his testib⁹ neēe dr̄e q̄ audiāt p̄dcā loca semp fuisse iculta.imo bñ ualet eius testimoniū etiā si audiuerit illa loca aliqñ fuisse culta.q̄ tūc ꝓbabit monasteriū p̄scriptionē eius tp̄is cuius nō extat mēoria ꝫ cōfessoriā quā intētāt plebes de iure cōi ad decimas petēdas ꝛ tūc dicēt testes cōem opinionē cē oīuz p̄dcōq̄ qꝺ nullus uiuēs uidit ul audiuit q̄ suo tp̄e fuerit loca p̄dcā culta nec uidere aliquos q ħ uiderīt uel audiuerīt etiā ab alijs de suis tp̄ib⁹ dñt qdā ꝛ forte nō male q̄ etiā si nō dicāt de suis tp̄ib⁹ sed ꝺ aliozū tp̄ib⁹ sed certis q̄ eq̄ bñ impediť p̄scriptio sicut de suis dicerēt.v̄.gra.dicit testis.ego audiui a petro q dicebat q̄ audiuerat a iohe q̄ tp̄e iustiniani loca colebāt.sz ab eo tp̄e citra cōis ē opinio q̄ fuerīt iculta si a iustiniano audiuissent idubitatū cēt q̄ nō ꝓbabit̄ p̄scriptio.idē etiā vī si nō dicat de certo hoīe.sz tm̄ noīat certū scm̄.ut si dicat testis.audiui q̄ p̄dcā loca colebant eo tp̄e q̄ cōflictus fuit sarracenoꝝ cū xp̄ianis.sed postea fuerūt iculta.aliq tm̄ dñt ꝫ.ſ.q̄ nō sufficit dr̄e q̄ audiuerit ea culta tp̄e iustiniani uel tp̄e ꝓflict⁹ nisi dixerit qꝺ uidit ul audiuit suo tp̄e culta.sz fm p̄mā opinionē nō vī dicta siue audiuerīt a iohe siue a iustiniano cū ei dr̄e sufficiat ita de alieno tp̄e sicut de suo.isti tm̄ bñ fatent q̄ nō debēt ꝓfusū tp̄s dr̄e.puta q̄ culta fuerūt a tp̄e xp̄i citra.sed certū dr̄e debēt ut p̄dcm ē.ſ.tp̄e iustiniani uel ꝓflict⁹.sed qd si testis interrogat⁹ rñdeat

aliquos. sed paucos ꝛ sine rõne opinari. ꝯ credimus ꝓbari
ꝓscriptionez. sed qd si dicat parẽ partẽ opinari ꝯ sine rõne. ħ
nõ credim⁹ uaiere testimoniũ. qz nõ ẽ testis distinguẽ qs fac⁹
at cũ rõne uel sine rõne. sed qd si dicat: ego audiui aliquẽ di⁹
centẽ se audiuisse uel uidisse q̃ suo tp̃e culta fuerũt p̃dcã loca
sed ipse nõ credidit ei. qz cũ interrogasset ab eo de cã dicti sui
uel de circũstantijs nõ rñdit ei. ul' rñdet. sed falsũ. ꝛ. q̃ ꝓ hũc
testẽ nõ ꝓbaꝫ ꝓscriptõ. qz cũ ħ testis nõ cẽt iudex illius a quo
audiebat loca fuisse culta. nõ tenebaꝫ ei rñdere. sed si falsã cã
subiecisset sui dicti. tũc posset dici q̃ bñ ꝓbaꝫ ꝓscriptio dũmõ
cõstet cãm quã dixit falsã ꝛ etiã eũ eã dixisse. qz forte nõ ẽ cre
denꝺ q̃ eã dixerũt nisi pars monasterij ħ ꝓbet. testes aũt ple⁹
bis debẽt dr̃e ꝯriũ. ſ. cõem opinionẽ eẽ p̃dcõrũ hominũ q̃ su
pra dcĩ sũt q̃ aliq̃ sũt q̃ uiderint uel audiuerũt qñ loca p̃dicta
culta fuerũt ꝛ si nõ aliud. ſ. cõsulẽ uel diẽ uel annũ ꝓbent. ꝛ si
testes utriusq; ptis ħ plene dixerint: iudicis discretõi relinq̃t
qui qbus ꝓferanꝫ. ꝛ si in ħ articulo ꝓferanꝫ testes monasterij.
nõ sufficit eis nisi ꝓbẽt ꝛ aliq̃ q̃ supradixim⁹ cũ lex ad oĩa eu⁹
astrigat. sed si testes plebis ħ ꝓbẽt sufficit eis etiã si aliud nõ
ꝓbãt. itẽ si in ħ articulo deficerẽt sed ꝓbarẽt aliuꝫ articulũ. ſ.
se uidisse uel audiuisse aliquos q̃ dicerẽt se uidisse uel audiuiſ
se ab alijs q̃ audierãt ab alijs q̃ p̃dcã loca suo tp̃e culta fue⁹
rint: ꝓferr̃. ꝓbatio plebis. qz cũ ũitaꝫ iure cõi sufficit q̃ i uno.
ꝛ si nõ in oĩbus infringãt ꝓbationẽ monasterij. itẽ i ħ casu si
duo tñ testes bñ ꝓbẽt hũc articulũ ꝓferenꝫ. c. testib⁹ mõasterij
qui dixerũt ꝯ. qz isti astruũt affirmatiuã qꝺ est de iure cõi. alij
negatiuã qꝺ ẽ ꝯ ius. licet in ħ casu admittanꝫ ꝓpter ipossibili
tatẽ ꝓbationũ. alij tñ dñt ꝛ ħ etiã discretõi iudicis cõmittiꝫ. qz
utrũq; testimoniũ ẽ admissũ ꝯ ius. qz ꝺ auditu. lz testimoniũ
monasterij sit magis ꝯ ius. qz ẽ de auditu ꝛ astruit negatiuã.
ħ aũt satis ꝓbanꝫ. ff. de ꝓba. si arbiꝫ. ff. de aqua plu. ar. in sũ⁹
ma. §. idẽ labeo. ꝛ dñt quidã q̃ si cõstet p̃ cõfessionẽ uel alio
mõ q̃ a. c. ãno citra añ li. con. fuerit p̃dcã loca culta. q̃tũcũq;
monasteriũ ꝓbet ꝓ se oĩa p̃dcã. tñ succũbet. qz cũ oporteat eũ
ꝓbare ꝓscriptionẽ cui⁹ nõ extat mẽoria. ħ nõ est talis q̃ ẽ infra
c. annos cũ usq; ad. c. an. uel parũ minus põt extẽdi mẽoria
hominũ sicut uita. ff. ꝺ usuf. an. usufruct⁹. secus aũt si p̃ ꝓfessio
nẽ uel alio mõ nõ cõstet de anteriori tp̃e. sed ꝯstet q̃ a. cc. citra
fuerint culta. qz tũc bñ ualebit ꝓbatio monasterij si p̃dcõ mõ
ꝓbauerit. p̃dcẽ ꝓbatões uidenꝫ hr̃e locũ si negeꝫ cõstantinũ
fuisse imperatorẽ romanoꝝ uel karolũ fuisse regẽ frãcie. uel si
negeꝫ aliquẽ fuisse notariũ uel platuꝫ ꝛ sic de oĩb⁹ silib⁹ dũmõ
p̃dcãm metã. c. annoꝝ excesserit. utrobiq; enĩ ẽ eadẽ eqtas. q
dã tñ dñt hr̃e locũ p̃dcãs ꝓbatões si ea q̃ intendũt ꝓbare ex
cedũt metas. xl. an. alij dñt q̃ etiã pñtia. sed ignota puta apꝺ
sarracenos fcã p̃dcõ mõ dñt ꝓbari sed nõ placet. itẽ no. q̃ ħ
cõis opinio idẽ ẽ q̃ cõis credulitas. ꝛ iõ oꝛ famã eẽ ꝛ etiã cre
dulitatẽ cũ aliq̃ rõne. licet enĩ lingua moueaꝫ facile ad loquẽ⁹
dũ qꝺ vult sic̃ ꝛ caro facile mouet ad illicita. aĩa tñ facile non
mouet ad aliqd credenꝺ. sꝫ p̃cedẽte rõne tm̃. ꝛ qz solus deus
scrutaꝫ aĩam. iõ ille q̃ fert testimoniũ de opinioẽ si interrogeꝫ
quõ scit hãc esse cõem opinionẽ. rñdebit: nõ scio. sed solus de
us nouit. sed credo. cãm aũt credulitatẽ subiciet. qz sic uerbis
exp̃mebat uel aliã quã uolet ꝛ hac rõne. qz tm̃ de credulitate
rñdet qui testificaꝫ sup opinione. vr̃ q̃ si interrogaꝫ quõ scit.
q̃ sit cõis opinio. rñdebit. qz sic audiui a multꝫ. ꝛ credo q̃ aĩa
oꝛgano uocis sic exp̃mebat suã uoluntatez. itẽ est iusta cã si
dicat cũ multi exp̃merẽt suã opinionẽ. alij ꝯrium nõ dicebãt
si aũt interrogareꝫ a quib⁹ audisti si noĩat aliquos bñ est. sed si
dicat nõ habeo i memoria de aliquo. qz nõ no. de aliquo cer
to. qz sic cõiter dicebaꝫ. vr̃ ualere testimoniũ. vr̃ aũt idẽ ꝓbare
cõem opinionẽ ꝛ oĩum opinionẽ. ff. de ꝓba. si arbiꝫ. qz si vn⁹
solus esset in ꝯria opinione ductu rõnis nõ esset cõis ꝓbatio
ut p̃dcm̃ est. licet aũt ꝓbatio cõis opinionis etiã cũ p̃dcis ad
iectionibus nõ sufficiat nisi i his q̃ excedũt metas p̃dictas. tñ
ꝛ in his q̃ sunt circa metas p̃dictas sepe multũ ualet. qz trans
fert onus ꝓbationis in reũ. ar. s̃. de p̃sump. qꝫ ueri. ꝛ. c. illad
ar. C. de testi. l. i. ꝛ aut. ibi posita. C. de sen. ꝛ interlo. l. ij. ꝛ ħ ue
ra uidenꝫ si dr̃ cõtractus alicuius p̃lati mortui nõ ualere. quia
nõ fuit p̃latus uel ꝯ instr̃a tabellionis mortui q̃ nõ fuit tabel
lio uel ꝯ filios qꝺ nõ fuit matrimoniũ inter parẽtes. ꝛ si vr̃ ui⁹
uere ille qui cõi opinione dr̃ mortuus. ꝛ sic in silibus. ar. p̃di
ctarũ legũ. ꝛ ar. xxxiij. q. i. c. i. ff. de of. p̃to. barbari⁹. secus aũt
esset si p̃latus uiueret uel tabellio uel maritus. nã in his casib⁹
ꝛ silibus si p̃dicti agerẽt. puta q̃ p̃latus repeteret suã eccleſiaz
in cuius possessione alius esset uel alꝫ alterũ peteret uel tabel⁹
lio peteret aliquẽ cessare a diffamatõe sua sup eo q̃ nõ cẽt ta⁹
bellio. nã in his casibus nõ vr̃ q̃ cõis opinio in aliũ trãsferat
ꝓbationẽ. ꝛ est rõ. qz multa sũt ꝓ reo. ſ. qz est in possessione ꝛ
qz negat q̃ nõ est in alijs casibus. tñ ꝛ huic aliter subueniꝫ. ut
no. s̃. de p̃sump. illud. ꝛ. s̃. de resti. spo. sepe cõtingit. itẽ secus
vr̃ si nõ agit cã inter p̃ncipales. sed inꝫ alios. puta si aliqs pe⁹
tit aliqd ex cõtractu p̃lati uiuẽtis uel instr̃a tabellionis uiuen
tis. sufficit enĩ his actoribus ꝓbare cõem opinionẽ q̃ habeꝫ
ꝓ prelato uel ꝓ notario quousq; ꝓbeꝫ ꝯrium. ar. ꝯ. C. de te⁹
sti. l. ij. C. de sen. ꝛ interlo. l. ij. ꝛ est rõ diuersitatis. qz principa
lis p̃sona magis ꝺz hr̃e paratas ꝓbationes sui status q̃z alⁱ⁹
in iure aũt inueniunꝫ iura que loquunꝫ de hac materia. s̃. eo.
qd p̃ no. ꝛ. c. sup qbusdã. s̃. de p̃uil. c. fi. ij. q. vi. ħ quippe. ff.
de aqua plu. ar. in sũma. §. idẽ labeo. ff. de aqua quoti. ꝛ esti.
ħ iure. §. ductus aque. ff. de iti. actuq; ꝑ. apparet. §. pe. ꝛ ult. C.
de ser. l. i. ꝛ ij. ꝛ. l. si manifeste. ff. de ꝓba. si arbiꝫ. itez aliud est
cõis opinio q̃z notoriũ. hui⁹. enĩ cõis opinio est tñ de longe
ꝓteritis ꝛ que nõ p̃nt ꝓbari p̃ testes de uisu. notoriũ aũt est ꝺ
p̃nibus uel ꝓximo ꝓteritis ꝛ que facile p̃nt probari p̃ testes
de uisu ꝛ nõ mireris si sufficiens reputeꝫ a iure ħ ꝓbatio cõis
opinionis indubitanꝫ enĩ reputari ꝺz q̃ oñs homies cõiter
opinati sũt sine ꝯdictione tãto tp̃e a quo nõ extat memoria. ff
de aqua plu. ar. i sũma. §. idẽ labeo. in eo plena. hãc plenã
libertatẽ nõ hñt de iure cõi sed p̃ ꝓuilegia ut ħ infra seq̃t. liber
tate. no. plenã libertatẽ dici ubi exẽpti sunt a lege ꝺyocesana
ut ħ exp̃sse dicit ẽ etiã iurisdictõis sicut apparet i illis uerbis
ubi dicit q̃ nõ p̃nt interdcõ ꝛ excõicationi supponi q̃ sunt de
lege iurisdictõis. ꝛ ualet ħ ad intelligendũ p̃uilegia q̃ dant ali
cui plenã libertatẽ nõ exp̃ssis. c. libertaq̃. nõ enĩ itelligiꝫ plena
libertas nisi i his duab⁹. ll. sit liber. melius placet q̃ iste eccl̃ie
nõ gaudebãt plena libertate in lege iurisdictiõis. sed tm̃ quo
ad certa capitula legis iurisdictõis erãt exẽpte. ſ. q̃ non posset
excõicari uel interdici. sed quo ad alia suberãt ꝺyocesanis. ſ.
qz poterãt sub eis cõueniri. ꝛ sic de alijs. examinandi. iccir⁹
co clerici fratrũ putanꝫ epis ꝛ examinãꝫ ab eis. qz hmõi eccie
nõ erãt exẽpte. ꝛ ideo clerici p̃ eos erãt i eis instituẽdi. secus
autẽ esset si ecclesie essent exẽpte ex toto. qz tũc instituerent ibi
clerici p̃ fratres. xvi. q. ij. c. i. sed tũc si ppls nõ est exẽptus. re⁹
ctoꝝ ecclesie instituꝫ p̃ fratres recipiet curã ab eꝑo ꝛ reddet
sibi rõnem ppli ꝛ ibit ad ꝯsiliũ epale ꝛ recipiet ibi statuta sy⁹
nodi ꝛ rñdebit de quarta decimarũ ꝛ oblationũ ꝛ mortuario
rum ꝛ hmõi q̃ sibi a pplo obuenerũt ꝛ p̃stabit sibi reuere[illegible]ciã
obsequiũ ꝛ bonorẽ rõne ppli ꝛ alia q̃ alij rectoꝝ p̃stant q⁹
ar. s̃. de p̃uile. ex ore. ꝛ de ma. ꝛ obe. qꝺ sup. nec est ꝯ ħ qꝺ di
ximus. ſ. q̃ ꝺz recipe curã aĩarũ ab eꝑo. qz eadem rõne vr̃ q̃
qñ eps instituit aliquẽ in ecclesia nõ exẽpta ubi cler[illegible]ẽpa
tronus q̃ deberet recipe curã tp̃aliũ a patrono. so[illegible]lit sile.
qz curã aĩarũ nõ põt qs hr̃e nisi p̃ eꝑm cui subest uel p̃ uica⁹
rium eius. xvi. q. vij. nullus. s̃. de of. archidi. cũ satis. s̃. de in⁹
sti. ex frequentib⁹. vicarius aũt nõ vr̃ ab his exẽpt⁹. secus aũt
in cura tp̃aliũ que intelligiꝫ data hoc ipso q̃ conceſſa est cura
aĩarum. item põt dici q̃ pñtatio quã facit patronus sufficit ut
postea cõcessa cura aĩarum cõcedere uideaꝫ pa[illegible] ꝛ curã
tẽporaliũ. examinare aũt eũ nõ debebit eps.
eũ in ecclesia. imo abbas nec eũ cõfirmat ne
nit. tales enim examinandi sũt. s̃. de elec. vr

cura enim animarum in hoc casu nō est principalis sed accesſ
soria. exquo enim per patronū clericum institutus est. ⁊ cura
animarū quasi accessoria ex ratione ei concedenda est. ⁊ ideo
etiam nulla eius exceptio admittitur nisi forte laboraret infa
mia. s̄. de ap. constitutis. de accusa. accedens. nec accusabitur a
populo nec alio coram episcopo. item episcopus de crimini
bus uel negligentia eius nō inquiret. quia nō est iudex eius.
sed si negligens uel alī est in regimine episcopus poterit dare
licentiam populo q̄ ab alio recipiant penitentiam ⁊ alia sa
menta. s̄. de offi. ordi. inter. in fi. sed episcopus non pr
bit q̄ parrochiani non recipiant sacramenta ab hu
rectore q̄diu tolleratur. viij. q. iiij. nonne. nisi scie
menter presumeret q̄ parrochianū uellet trahe
uel ad peccandum. quia tunc non qu
iudicij. sed quasi superior rector eius
super alios cōmissa est cura eiusde
dare q̄ ab eo non recipiat. ar. s̄
caueat iste episcopus. quia si
oportebit eum probare ca
cit quas si non probaue
c. ij. ab hoc autem re
cium appellandus
habet vim proue
appella. cum si
dus est episc
sicut ⁊ in ec
curam. l
chiali e
dote.
roch
tra
re
c

us de tē
ipe.l.
quis
olo ⁊ cō

y
rerum.ut no.
⁊ sic ex hoc
manifestū ex
sasse intelligit
z
preben.que
qñ tractat
Cum cām
vacantes ec
⁊

fides cano
nunq̄ subit
bb
conditione p̄
Quoniā nemi
impotentia pu
decre.de h
cc
dicimus reges
quā.s.regit
probationē cō
sed inducit
De simonia
dd
p[illegible]auit quia
imprudentiā
In litteris
[illegible]c enī tm̄
[illegible]ee
[illegible]e

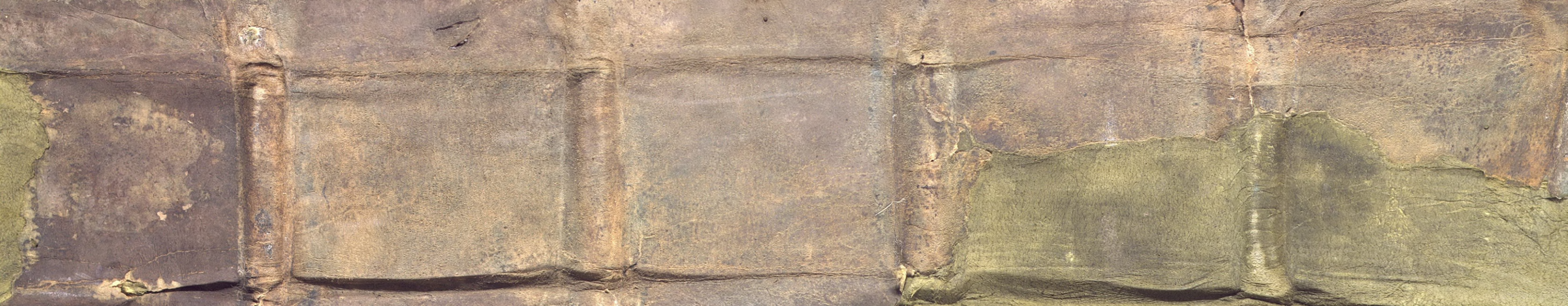

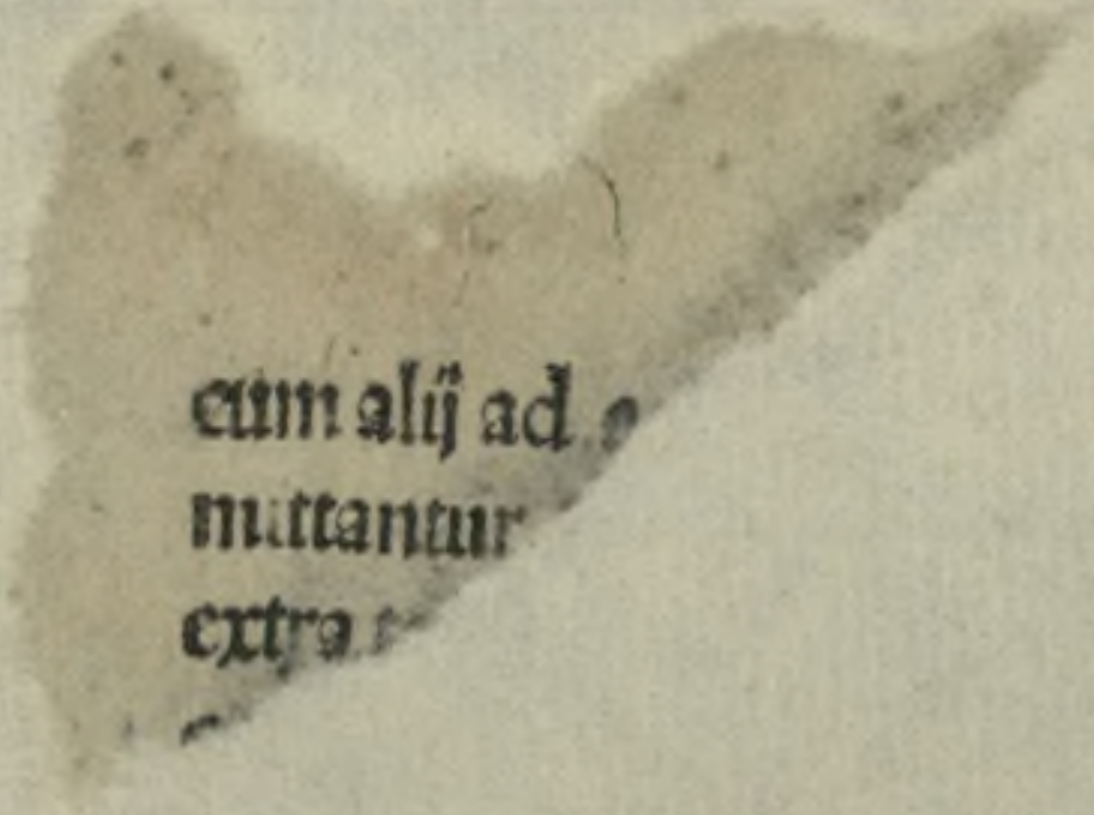
cum alij ad
mittantur
extra

batib
eta.
§.

...apula
posset prob:
nem. xl. an
usur. cum